Holy Bible

Aionian Edition®

Nederlandse Canisiusvertaling

Dutch Petrus Canisius Translation

AionianBible.org
'S Werelds eerste omgekeerde vertaling van de Bijbel
100% gratis te kopiëren en af te drukken
ook gekend als " De Paarse Bijbel "

Holy Bible Aionian Edition ®
Nederlandse Canisiusvertaling
Dutch Petrus Canisius Translation

CC Attribution NoDerivatives 4.0, 2018-2024
Source text: Crosswire.org
Source version: 1/10/2016
Source copyright: Public Domain
Petrus Canisius Apologetic Society, github.com/lemtom/Canisius, 1939

Formatted by Speedata Publisher 4.17.20 (Pro) on 3/21/2024
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
https://AionianBible.org

Published by Nainoia Inc
https://Nainoia-Inc.signedon.net

We pray for a modern public domain translation in every language
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Voorwoord

Nederlandse at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Take the time to understand these eleven words. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 201 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org, with Android, and TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal… and purple is the color of royalty!

Inhoudsopgave

OUDE TESTAMENT

Genesis 11
Exodus 124
Leviticus 218
Numeri 287
Deuteronomium 381
Jozua 463
Richteren 517
Ruth 572
1 Samuël 580
2 Samuël 654
1 Koningen 716
2 Koningen 787
1 Kronieken 856
2 Kronieken 921
Ezra 1001
Nehemia 1024
Esther 1057
Job 1075
Psalmen 1129
Spreuken 1259
Prediker 1306
Hooglied 1322
Jesaja 1330
Jeremia 1433
Klaagliederen 1555
Ezechiël 1566
Daniël 1676
Hosea 1711
Joël 1726
Amos 1732
Obadja 1744
Jona 1746
Micha 1750
Nahum 1759
Habakuk 1763
Zefanja 1768
Haggaï 1773
Zacharia 1777
Maleachi 1795

NIEUWE TESTAMENT

Mattheüs 1803
Markus 1874
Lukas 1919
Johannes 1995
Handelingen 2053
Romeinen 2130
1 Corinthiërs 2162
2 Corinthiërs 2192
Galaten 2213
Efeziërs 2224
Filippenzen 2234
Colossenzen 2241
1 Thessalonicenzen 2248
2 Thessalonicenzen 2254
1 Timotheüs 2258
2 Timotheüs 2266
Titus 2272
Filémon 2276
Hebreeën 2278
Jakobus 2301
1 Petrus 2309
2 Petrus 2317
1 Johannes 2323
2 Johannes 2331
3 Johannes 2333
Judas 2335
Openbaring 2338

BIJLAGE

Leidraad voor Lezers
Woordenlijst
Kaarten
Bestemming
Illustraties, Doré

OUDE TESTAMENT

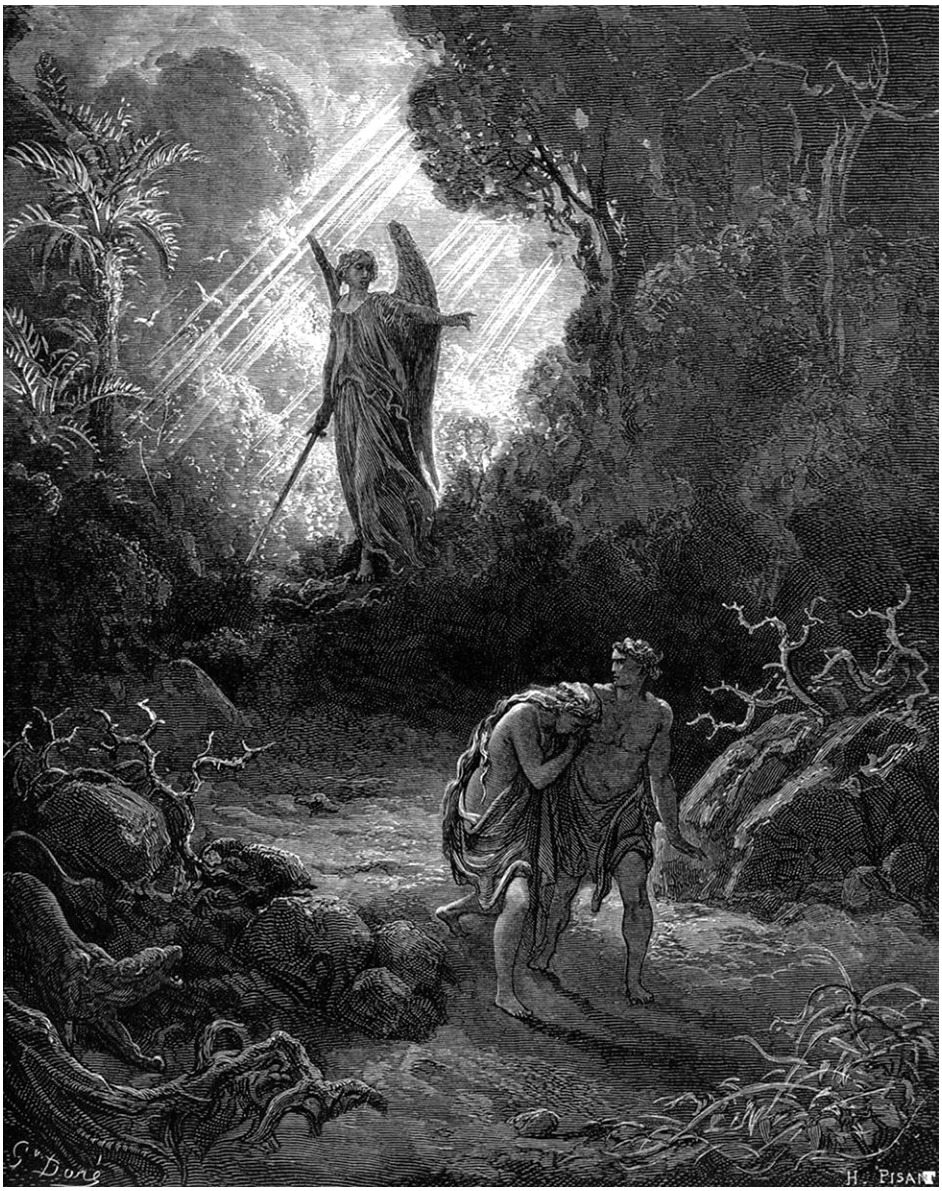

Hij joeg den mens weg, en plaatste ten oosten van Edens tuin de cherubs met de vlam van het bliksemende zwaard, om de weg naar de levensboom te bewaken.

Genesis 3:24

Genesis

1 In het begin schiep God hemel en aarde. **2** Maar de aarde was
nog ongeordend en leeg, over de wereldzee heerste duisternis,
en Gods Geest zweefde over de wateren. **3** God sprak: “Daar zij
licht.” En er was licht. **4** En God zag, dat het licht goed was. Nu
scheidde God het licht van de duisternis; **5** het licht noemde Hij
dag, en de duisternis noemde Hij nacht. Zo werd het avond
en morgen: de eerste dag. **6** God sprak: “Er zij een uitspansel
tussen de wateren, om de wateren van elkander te scheiden.”
Zo geschiedde. **7** God maakte het uitspansel, en scheidde
het water onder het uitspansel van het water daarboven; **8**
het uitspansel noemde God hemel. Weer werd het avond en
morgen: de tweede dag. **9** God sprak: “Het water onder de
hemel moet samenvloeien naar één plaats, zodat het droge
te voorschijn komt.” Zo geschiedde. **10** Het droge noemde
God aarde, het saamgevloeide water noemde Hij zee. En God
zag, dat het goed was. **11** God sprak: “De aarde moet groene
planten voortbrengen, zaaddragend gewas en vruchtbomen,
die zaadvruchten dragen op aarde, elk naar zijn soort.” Zo
geschiedde. **12** De aarde deed groene planten ontspruiten,
zaaddragend gewas, en bomen, die zaadvruchten dragen, elk
naar zijn soort. En God zag, dat het goed was. **13** Weer werd
het avond en morgen: de derde dag. **14** God sprak: “Er moeten
lichten komen aan het hemelgewelf, om de dag en de nacht
van elkaar te scheiden; zij moeten ook tot tekenen dienen voor
vaste tijden, dagen en jaren; **15** en als lichten staan aan het
hemelgewelf, om de aarde te verlichten.” Zo geschiedde. **16**
God maakte de beide grote lichten: het grootste licht om de
dag te beheersen, en het kleinste om heerschappij te voeren

over de nacht; bovendien de sterren. **17** God plaatste ze aan
het hemelgewelf, om de aarde te verlichten, **18** om te heersen
over de dag en de nacht, en om licht en duisternis van elkander
te scheiden. En God zag, dat het goed was. **19** Weer werd
het avond en morgen: de vierde dag. **20** God sprak: “Laat
het water krioelen van levend gewemel, en over de aarde de
vogels vliegen langs het hemelgewelf.” **21** Toen schiep God
de grote zeegedrochten met al het levend gewemel, waarvan
het water krioelt, elk naar zijn soort; en al de verschillende
soorten van gevleugelde dieren. En God zag, dat het goed
was. **22** Toen zegende God ze, en sprak: “Weest vruchtbaar
en vermenigvuldigt u; bevolkt het water der zee, en laat ook
de vogels zich op aarde vermeerderen.” **23** Weer werd het
avond en morgen: de vijfde dag. **24** God sprak: “Laat de aarde
levende wezens voortbrengen van allerlei soort; tamme dieren,
kruipende dieren en beesten in het wild, elk naar zijn soort.” Zo
geschiedde. **25** God maakte de verschillende soorten van wilde
en tamme dieren met al wat over de aarde kruipt. En God zag,
dat het goed was. **26** God sprak: “Laat ons den mens maken als
ons beeld, op ons gelijkend; hij heerse over de vissen der zee,
de vogels in de lucht, de viervoetige dieren, en over heel de
aarde met alles, wat er op kruipt.” **27** En God schiep den mens
als zijn beeld. Als het beeld van God schiep Hij hem; Man en
vrouw schiep Hij hen. **28** Toen zegende God ze, en sprak tot
hen: “Weest vruchtbaar en vermenigvuldigt u; bevolkt de aarde
en onderwerpt haar; heerst over de vissen der zee, de vogels
in de lucht en over alle levende wezens, die zich op de aarde
bewegen.” **29** God sprak: “Zie, Ik geef u al het zaaddragend
gewas op de hele aarde, met alle bomen, die zaadvruchten

dragen; die zullen u tot voedsel dienen. **30** Maar aan alle wilde
beesten, aan alle vogels in de lucht, aan al wat beweegt en
leeft op de aarde, geef Ik alle groene planten tot voedsel." Zo
geschiedde. **31** En God zag dat alles, wat Hij gemaakt had, zeer
goed was. Weer werd het avond en morgen: de zesde dag.

2 Zo werden hemel en aarde voltooid met heel hun heir. **2**
En toen God op de zevende dag het werk had voltooid, dat
Hij gemaakt had, rustte Hij op de zevende dag van al het
werk, dat Hij had gedaan. **3** God zegende de zevende dag,
en verklaarde die heilig, omdat God toen rustte van al het
werk, dat Hij geschapen en tot stand had gebracht. **4** Dit is de
scheppingsgeschiedenis van hemel en aarde. Toen Jahweh God
aarde en hemel gemaakt had, **5** groeide er op aarde nog geen
enkele struik in het wild, en evenmin ontsproot er gras op de
velden; want Jahweh God had het nog niet laten regenen op
aarde, en er was nog geen mens, om het land te bewerken; **6**
maar een damp steeg op uit de aarde, die heel de aardbodem
drenkte. **7** Toen vormde Jahweh God den mens uit kleiaarde, en
blies levensadem in zijn neus; zo werd de mens een levend
wezen. **8** Nu plantte Jahweh God een tuin in Eden, in het oosten,
en plaatste daarin den mens, dien Hij gemaakt had. **9** Uit de
bodem liet Jahweh God allerlei bomen opschieten, prachtig van
vorm en met heerlijke vruchten; en midden in de tuin stond de
levensboom, en de boom der kennis van goed en kwaad. **10**
In Eden ontsprong een rivier, die de tuin bevloeide, en zich
verderop in vier takken splitste. **11** De eerste heet de Pisjon;
deze stroomt om het hele land Chawila heen, waar het goud
wordt gevonden; **12** het goud van dat land is voortreffelijk; men
vindt daar ook balsemhars en robijnen. **13** De tweede stroom

heet de Gichon, en deze omspoelt het hele land van Koesj. **14** De derde stroom heet de Tigris, en loopt ten oosten van Assjoer. De vierde is de Eufraat. **15** Daarop plaatste Jahweh God den mens in de tuin van Eden, om die te bewerken en te bewaken. **16** En Jahweh God gaf den mens het volgend gebod: Van alle bomen uit de tuin moogt ge eten; **17** maar van de boom der kennis van goed en kwaad moogt ge niet eten; want wanneer ge daarvan eet, zult ge sterven. **18** En Jahweh God sprak: Het is niet goed voor den mens, dat hij alleen blijft. Ik zal dus een hulp voor hem maken, die hem past. **19** Toen vormde Jahweh God uit de klei alle dieren op het land en alle vogels in de lucht, en voerde ze naar den mens, om te zien, hoe hij ze zou noemen; want zoals de mens elk levend wezen zou noemen, zo zou het heten. **20** De mens gaf dan namen aan alle tamme dieren en aan de vogels in de lucht en aan alle dieren in het wild, maar vond geen hulp, die hem paste. **21** Nu bracht Jahweh God den mens in een diepe slaap; en terwijl hij sliep, nam Hij een van zijn ribben, en zette er vlees voor in de plaats. **22** Dan bouwde Jahweh God een vrouw uit de rib, die Hij uit den mens had genomen, en leidde haar tot den mens. **23** Toen sprak de mens: Deze is eindelijk been van mijn gebeente En vlees van mijn vlees. Mannin zal zij heten, Omdat zij van den man is genomen. **24** Daarom verlaat de man zijn vader en moeder, en hecht zich geheel aan zijn vrouw; en zij worden één vlees. **25** De mens en zijn vrouw waren allebei naakt, maar zij schaamden zich niet voor elkander.

3 De slang was het sluwste van alle dieren in het wild, die Jahweh God had gemaakt. Ze sprak tot de vrouw: Heeft God u dan werkelijk verboden, van de bomen in de tuin te eten? **2** De

vrouw gaf de slang ten antwoord: We mogen de vruchten eten
van al de bomen in de tuin; **3** alleen heeft God gezegd: ge moogt
niet de vruchten eten van de boom, die midden in de tuin staat,
en die zelfs niet aanraken; anders zult ge sterven. **4** Maar de
slang sprak tot de vrouw: Ge zult volstrekt niet sterven. **5** Maar
God weet, dat uw ogen zullen opengaan, wanneer ge daarvan
eet, en dat ge gelijk aan God zult worden door de kennis van
goed en kwaad. **6** Ook had de vrouw al bemerkt, hoe goed die
boom was om van te eten; hoe hij een lust was voor de ogen, en
hoe verleidelijk, wanneer men inzicht wil verkrijgen. Ze plukte
dus van zijn vrucht en at; ze gaf er ook van aan haar man, die
bij haar stond, en ook hij at er van. **7** Nu gingen hun beiden de
ogen open; ze merkten, dat ze naakt waren. Ze hechtten daarom
vijgeblaren aaneen, en maakten er zich een schaamgordel van.
8 En toen zij Jahweh God in de koelte van de middag in de tuin
hoorden wandelen, verborgen de mens en zijn vrouw zich voor
Jahweh God tussen de bomen van de tuin. **9** Maar Jahweh
God riep den mens, en sprak tot hem: Waar zijt gij? **10** Hij
antwoordde: Toen ik U in de tuin hoorde, werd ik bang, omdat
ik naakt ben; en ik heb mij verborgen. **11** Maar Hij sprak: Wie
heeft u verteld, dat ge naakt zijt? Hebt ge soms van de boom
gegeten, waarvan Ik u verboden heb te eten? **12** De mens
antwoordde: De vrouw, die Gij mij tot gezellin hebt gegeven,
gaf mij van de boom, en ik at. **13** Nu sprak Jahweh God tot
de vrouw: Wat hebt ge gedaan? De vrouw gaf ten antwoord:
De slang heeft mij verleid, en ik heb gegeten. **14** Toen sprak
Jahweh God tot de slang: Omdat ge dit gedaan hebt, zijt ge
vervloekt Onder alle tamme en wilde dieren; Op uw buik zult ge
kruipen, Stof vreten uw leven lang. **15** Ik zal vijandschap wekken

tussen u en de vrouw, Tussen uw kroost en haar kroost; Dit zal
u de kop verpletteren, Maar gij zult loeren naar zijn hiel. **16** En
tot de vrouw sprak Hij: De lasten uwer zwangerschap zal Ik
verzwaren, In smarten zult ge kinderen baren; Toch zult ge naar
uw man verlangen, En hij zal over u heersen. **17** En Hij sprak tot
den mens: Omdat ge naar uw vrouw hebt geluisterd, En van
de boom hebt gegeten, waarvan Ik u verbood te eten; Is om u
de aardbodem vervloekt, Alleen door levenslang zwoegen zult
ge er van eten. **18** Distels en doornen zal hij u voortbrengen,
Ofschoon gij u met veldgewas moet voeden; **19** In het zweet
van uw aanschijn zult gij uw brood eten, Totdat ge terugkeert
tot de grond, waaruit ge genomen zijt. Want ge zijt stof, En tot
stof keert ge terug! **20** De mens noemde zijn vrouw nu Eva,
omdat zij de moeder zou worden van al wat leeft. **21** En Jahweh
God maakte kleren van dierenhuiden voor den mens en zijn
vrouw, en bekleedde hen daarmee. **22** Toen sprak Jahweh God:
Zie, door de kennis van goed en kwaad is de mens geworden
als een van ons. Als hij nu zijn hand maar niet uitstrekt, om te
plukken en te eten van de levensboom, zodat hij ook nog eeuwig
blijft leven! **23** Daarom verdreef Jahweh God hem uit de tuin van
Eden, om de grond te bebouwen, waaruit hij genomen was. **24**
Hij joeg den mens weg, en plaatste ten oosten van Edens tuin
de cherubs met de vlam van het bliksemende zwaard, om de
weg naar de levensboom te bewaken.

4 De mens had gemeenschap met Eva, zijn vrouw; zij werd
zwanger, baarde Kaïn, en sprak: Met de hulp van Jahweh heb ik
een mannelijk kind ter wereld gebracht. **2** Daarna baarde zij nog
zijn broer Abel. Abel werd schaapherder, en Kaïn landbouwer. **3**
Geruime tijd later droeg Kaïn eens aan Jahweh een offer op

van de vruchten der aarde. **4** Ook Abel bracht een offer van
de eerstgeborenen van zijn kudde, en wel van de vetste. En
Jahweh zag genadig neer op Abel en zijn offer, **5** maar op Kaïn
en zijn offer sloeg Jahweh geen acht. Daardoor ontstak Kaïn in
heftige toorn, en zag somber voor zich uit. **6** Jahweh vroeg toen
aan Kaïn: Waarom zijt gij vertoornd, en waarom is uw gelaat zo
somber? **7** Indien ge onberispelijk leeft, wordt üwoffer zeker
aanvaard; zo niet, dan loert de zonde aan de deur, gaat naar u
haar begeerte, en zult ge ze moeten overwinnen. **8** Maar Kaïn
sprak tot Abel, zijn broer: Kom, laten we het veld ingaan. En toen
zij op het veld waren, viel Kaïn zijn broer Abel aan en sloeg hem
dood. **9** Nu sprak Jahweh tot Kaïn: Waar is Abel uw broer? Hij
zeide: Ik weet het niet; moet ik soms mijn broer nog bewaken?
10 Hij hernam: Wat hebt gij gedaan? Het bloed van uw broer
roept luid tot Mij uit de grond. **11** Wees dan vervloekt door de
grond, die zijn muil heeft opengesperd, om het bloed van uw
broer uit uw hand te ontvangen. **12** Als gij de grond bebouwt, zal
hij u geen oogst meer geven. Een zwerver en vluchteling zult ge
zijn op de aarde. **13** Toen sprak Kaïn tot Jahweh: Mijn schuld is
te groot, om vergeven te worden. **14** Zie, Gij jaagt mij thans
van het akkerland weg, en ik zal mij voor uw aanschijn moeten
verbergen; dan zal ik een zwerver en vluchteling zijn op de
aarde, en iedereen die mij vindt, zal mij doden. **15** Maar Jahweh
sprak tot hem: Neen; ieder, die Kaïn doodt, zal het zevenmaal
boeten. En Jahweh gaf Kaïn een teken, opdat niemand, die hem
vinden zou, hem zou doden. **16** Daarna verdween Kaïn voor het
aanschijn van Jahweh, en vestigde zich in het land Nod, ten
oosten van Eden. **17** Kaïn had gemeenschap met zijn vrouw; zij
werd zwanger, en baarde Chanok. Hij bouwde later een stad,

en noemde die stad naar Chanok, zijn zoon. **18** Aan Chanok
werd Irad geboren, en Irad verwekte Mechoejaël; Mechoejaël
verwekte Metoesjaël, en Metoesjaël weer Lémek. **19** Lémek
nam twee vrouwen: de eerste heette Ada, de andere Silla. **20**
Ada baarde Jabal; deze werd de vader van de tentbewoners en
veefokkers. **21** Zijn broer heette Joebal; hij werd de vader van
allen, die spelen op citer en fluit. **22** Ook Silla baarde: Toebal-
Kaïn, een smid, den vader van alle brons en ijzersmeden. De
zuster van Toebal-Kaïn heette Naäma. **23** Eens sprak Lémek
tot zijn vrouwen: Ada en Silla, hoort mijn stem; Vrouwen van
Lémek, luistert naar mijn woorden: Een man sla ik dood om mijn
wonden, Een jongeling om een striem; **24** Want zevenmaal wordt
Kaïn gewroken, Maar Lémek zeven en zeventig maal. **25** Weer
hield Adam gemeenschap met zijn vrouw; zij baarde een zoon,
dien zij Set noemde. Want, zij, God heeft mij een anderen telg in
de plaats van Abel gegeven, omdat Kaïn hem heeft vermoord.
26 Ook Set werd een zoon geboren, dien hij Enos noemde; en
deze begon de naam van Jahweh aan te roepen.

5 Dit is de geslachtslijst van Adam. Toen God den mens schiep,
maakte Hij hem op God gelijkend; **2** man en vrouw schiep Hij
hen. En op de dag van hun schepping zegende Hij hen, en
noemde hen mens. **3** Adam was honderd dertig jaar oud, toen
hij als zijn beeld, op zich gelijkend, een zoon verwekte, wien hij
de naam Set gaf. **4** En Adam leefde, nadat hij Set verwekt had,
nog achthonderd jaar, en verwekte zonen en dochters. **5** Heel de
levensduur van Adam was negenhonderd dertig jaar. En hij stierf.
6 Set was honderd vijf jaar oud, toen hij Enos verwekte. **7** En
Set leefde, nadat hij Enos verwekt had, nog achthonderd zeven
jaar, en verwekte zonen en dochters. **8** Heel de levensduur van

Set was negenhonderd twaalf jaar. En hij stierf. **9** Enos was
negentig jaar oud, toen hij Kaïnan verwekte. **10** En Enos leefde,
nadat hij Kaïnan verwekt had, nog achthonderd vijftien jaar, en
verwekte zonen en dochters. **11** Heel de levensduur van Enos
was negenhonderd vijf jaar. En hij stierf. **12** Kaïnan was zeventig
jaar oud, toen hij Malaleël verwekte. **13** En Kaïnan leefde,
nadat hij Malaleël verwekt had, nog achthonderd veertig jaar, en
verwekte zonen en dochters. **14** Heel de levensduur van Kaïnan
was negenhonderd tien jaar. En hij stierf. **15** Malaleël was vijf
en zestig jaar oud, toen hij Járed verwekte. **16** En Malaleël
leefde, nadat hij Járed verwekt had, nog achthonderd dertig jaar,
en verwekte zonen en dochters. **17** Heel de levensduur van
Malaleël was achthonderd vijf en negentig jaar. En hij stierf.
18 Járed was honderd twee en zestig jaar oud, toen hij Henok
verwekte. **19** En Járed leefde, nadat hij Henok verwekt had,
nog achthonderd jaar, en verwekte zonen en dochters. **20** Heel
de levensduur van Járed was negenhonderd twee en zestig
jaar. En hij stierf. **21** Henok was vijf en zestig jaar oud, toen hij
Matoesala verwekte. **22** Henok leefde vertrouwelijk met God. En
hij leefde, nadat hij Matoesala verwekt had, nog driehonderd
jaar, en verwekte zonen en dochters. **23** Heel de levensduur
van Henok was driehonderd vijf en zestig jaar. **24** En omdat
Henok vertrouwelijk met God had geleefd, nam God hem weg,
en men vond hem niet meer. **25** Matoesala was honderd zeven
en tachtig jaar oud, toen hij Lámek verwekte. **26** En Matoesala
leefde, nadat hij Lámek verwekt had, nog zevenhonderd twee
en tachtig jaar, en verwekte zonen en dochters. **27** Heel de
levensduur van Matoesala was negenhonderd negen en zestig
jaar. En hij stierf. **28** Lámek was honderd twee en tachtig jaar

oud, toen hij een zoon verwekte. **29** Hij noemde hem Noë, want
hij sprak: Deze zal ons uit de bodem, die Jahweh vervloekt
heeft, verkwikking verschaffen bij ons werken en zwoegen. **30**
En Lámek leefde, nadat hij Noë verwekt had, nog vijfhonderd vijf
en negentig jaar, en verwekte zonen en dochters. **31** Heel de
levensduur van Lámek was zevenhonderd zeven en zeventig
jaar. En hij stierf. **32** Noë was vijfhonderd jaar oud, toen hij Sem,
Cham en Jáfet verwekte.

6 Toen de mensen talrijk begonnen te worden op de oppervlakte
der aarde, en hun dochters werden geboren, **2** zagen de zonen
Gods, hoe schoon de dochters der mensen waren, en zij namen
zich zoveel vrouwen, als zij maar wilden. **3** Toen sprak Jahweh:
Mijn geest zal niet voor altijd bij de mensen blijven, omdat ze
bedorven zijn, en enkel vlees; hun tijd zal nog maar honderd
twintig jaar duren. **4** In die dagen, toen de zonen Gods tot de
dochters der mensen waren gekomen, en deze hun kinderen
hadden gebaard, waren er reuzen op aarde, en ook nog daarna.
Dat waren de krachtmensen uit de oude tijd, beruchte mannen.
5 Toen Jahweh dan zag, hoe groot op aarde het bederf onder de
mensen was geworden, en zij enkel maar zonnen op slechte
dingen, **6** berouwde het Jahweh, dat Hij den mens op aarde
gemaakt had, en kreeg Hij er spijt van. **7** En Jahweh sprak: Ik
zal den mens, dien Ik geschapen heb, van de aarde verdelgen;
zowel den mens als de viervoetige dieren, de kruipende dieren
en de vogels in de lucht; want het spijt Mij, dat Ik ze gemaakt
heb. **8** Maar Noë vond genade in de ogen van Jahweh. **9** Dit is
de geschiedenis van Noë. Noë was een rechtschapen man, en
leefde onberispelijk te midden van zijn tijdgenoten; Noë leefde
vertrouwelijk met God. **10** Noë verwekte drie zonen: Sem, Cham

en Jáfet. **11** De aarde was dan bedorven geworden in de ogen
van God, en van ongerechtigheid vol. **12** Toen God dus zag, dat
de aarde was bedorven, omdat alle mensen op aarde waren
bedorven, **13** sprak God tot Noë: Ik heb de ondergang van alle
mensen besloten, omdat ze de aarde van hun ongerechtigheid
hebben vervuld. Zie, Ik zal ze met de aarde verdelgen. **14** Maak
nu voor u een ark van pijnhout, verdeel die ark in vakken, en
bestrijk ze van binnen en buiten met pek. **15** Zo moet ge ze
maken: de ark moet driehonderd el lang zijn, vijftig el breed, en
dertig el hoog. **16** Ge moet op de ark een dak maken, en een el
hoog optrekken. In de lengtezijde moet ge de deur aanbrengen.
Ge moet er ook een benedenruim, en een tweede en een derde
verdek in maken. **17** Want Ik ga de zondvloed-wateren over de
aarde brengen, om alle schepselen met een levende geest onder
de hemel te verdelgen; al wat op aarde is zal sterven. **18** Maar
met u zal Ik mijn verbond sluiten: Gij moet de ark binnengaan:
gij zelf en uw zonen, uw vrouw en de vrouwen uwer zonen met
u. **19** Ook moet ge van alle levende wezens een paar in de
ark brengen, om ze met u in het leven te behouden; mannetje
en wijfje moeten het zijn. **20** En van alle verschillende soorten
van vogels, van alle soorten van beesten, van alle soorten van
dieren, die kruipen over de aarde; van alles zal er een paar tot u
komen om in het leven te blijven. **21** Ge moet u ook van alle
eetbare spijzen voorzien, en die meenemen, om u en hun tot
voedsel te dienen. **22** Noë deed het; hij deed al wat God hem
gebood.

7 Toen sprak Jahweh tot Noë: Ga met uw gezin in de ark, want
Ik heb u rechtvaardig voor mijn aanschijn bevonden te midden
van dit geslacht. **2** Neem van alle reine dieren zeven paar mee,

telkens mannetjes met hun wijfjes, maar van de onreine dieren
een enkel paar, eveneens mannetje en wijfje; **3** ook van de
vogels in de lucht zeven paar, de mannetjes met hun wijfjes: om
hun soort in stand te houden over de hele aarde. **4** Want over
zeven dagen zal Ik het op aarde doen stortregenen, veertig
dagen en veertig nachten; en al wat leeft, en wat Ik gemaakt
heb, zal Ik van de aarde verdelgen. **5** En Noë deed alles, wat
Jahweh hem bevolen had. **6** Noë was zeshonderd jaar oud,
toen de zondvloed over de aarde kwam. **7** En voor het water
van de zondvloed vluchtte Noë in de ark met zijn zonen, zijn
vrouw en de vrouwen van zijn zonen. **8** Van de reine en onreine
dieren, van de vogels, en van al wat over de aarde kruipt, **9**
kwam telkens een paar, mannetje en wijfje, naar Noë binnen de
ark, zoals God Noë geboden had. **10** En op de zevende dag
stortten de wateren van de zondvloed over de aarde. **11** In het
zeshonderdste levensjaar van Noë, in de tweede maand, op de
zeven en twintigste dag van de maand, toen braken alle kolken
los van de geweldige afgrond, en werden de sluizen van de
hemel geopend; **12** er stortte een regen op de aarde, veertig
dagen en veertig nachten. **13** Nog diezelfde dag ging Noë in de
ark met Sem, Cham en Jáfet, de zonen van Noë, met de vrouw
van Noë en de drie vrouwen van zijn zonen; **14** zijzelf met alle
soorten van wilde en tamme dieren, met alle soorten van wat er
over de aarde kruipt, met alle soorten van vogels, alles wat veren
en vleugels heeft. **15** In paren kwamen alle levende wezens naar
Noë in de ark: **16** zij kwamen naar het bevel van God: mannetje
en wijfje van al wat leeft. En Jahweh deed de deur achter hen
dicht. **17** Toen kwam de zondvloed over de aarde, veertig dagen
lang. De wateren stegen, en droegen de ark, zodat zij zich van

de aarde verhief. **18** Nog bleef het water wassen en stijgen op
aarde, en de ark dreef op het water voort. **19** Hoger en hoger
klommen de wateren op aarde, zodat zelfs de hoogste bergen,
die onder heel de hemel zijn, werden bedekt. **20** Vijftien ellen
steeg het water boven de bergen, zodat ze helemaal bedolven
werden. **21** Alle schepselen kwamen om, alles wat zich op de
aarde beweegt: vogels, tamme en wilde dieren met al wat over
de aarde kruipt; en eveneens alle mensen. **22** Alles stierf, wat
op het droge leefde met levensadem in zijn neus. **23** Al wat
op aarde bestond, werd verzwolgen; mens, viervoetige dieren,
kruipende dieren en vogels in de lucht werden van de aarde
verdelgd. Noë alleen, en wat met hem in de ark was, bleef over.
24 De wateren hielden de aarde honderd vijftig dagen bedekt.

8 Toen dacht God aan Noë, en aan alle wilde en tamme dieren,
die met hem in de ark waren. God deed een wind over de aarde
waaien, waardoor het water begon te zakken. **2** De kolken van
de afgrond en de sluizen van de hemel werden gesloten, en
de regen uit de hemel hield op. **3** Het water vloeide langzaam
heen, en zakte na verloop van honderd vijftig dagen van de
aarde weg. **4** In de zevende maand, op de zeventiende dag van
de maand, liep de ark op het gebergte Ararat vast. **5** Het water
bleef geleidelijk zakken tot de tiende maand; op de eerste dag
der tiende maand werden de toppen der bergen zichtbaar. **6** En
toen er veertig dagen waren verlopen, opende Noë het venster,
dat hij in de ark had gemaakt. **7** Hij liet een raaf los, die heen en
weer bleef vliegen, tot het water op de aarde was opgedroogd.
8 Daarna liet hij een duif los, om te zien, of het water al van
de aarde weg was. **9** Maar de duif vond geen plek voor haar
pootjes en keerde naar hem terug in de ark; want het water hield

nog de hele oppervlakte der aarde bedekt. Hij stak zijn hand
uit, pakte ze beet, en haalde ze naar zich toe in de ark. **10** Nu
wachtte hij nog zeven dagen, en liet toen opnieuw een duif uit
de ark. **11** De duif keerde tegen de avond naar hem terug, en
droeg een frisse olijftak in de bek. Toen begreep Noë, dat het
water van de aarde moest zijn weggezakt. **12** Weer wachtte hij
nu zeven dagen, en liet toen opnieuw de duif uitvliegen; maar
nu keerde ze niet meer naar hem terug. **13** In het zeshonderd
eerste levensjaar van Noë, in het begin van de eerste maand,
was het water van de aarde opgedroogd. Nu verwijderde Noë
het dak van de ark, en keek naar buiten; en zie, de oppervlakte
der aarde was droog. **14** In de tweede maand, op de zeven en
twintigste dag der maand, was de aarde helemaal droog. **15**
Toen sprak God tot Noë: **16** Ga uit de ark; gij met uw vrouw, uw
zonen en de vrouwen uwer zonen. **17** En laat ook alle dieren,
alle wezens die bij u zijn, tegelijk met u naar buiten komen: de
vogels, de viervoetige dieren en al wat op de aarde kruipt; opdat
ze zich weer op de aarde bewegen, vruchtbaar zijn, en talrijk
worden op aarde. **18** Noë ging er dus uit met zijn zonen, zijn
vrouw en de vrouwen van zijn zonen. **19** Ook alle viervoetige
dieren, alle vogels en al wat over de aarde kruipt, elk naar zijn
soort, kwamen naar buiten uit de ark. **20** Toen bouwde Noë
een altaar voor Jahweh; en hij nam van alle reine dieren en
van alle reine vogels, en droeg ze op het altaar als brandoffer
op. **21** Jahweh rook de aangename geur, en sprak bij Zich zelf:
Nooit meer zal Ik om den mens de aarde vervloeken, want de
gedachten van het mensenhart zijn slecht van zijn jeugd af; en
nooit meer zal Ik alle levende wezens treffen, zoals Ik nu heb
gedaan. **22** Zolang de aarde bestaat, Zal er zaai- en oogsttijd,

koude en hitte zijn; Zomer en winter, dag en nacht, Nooit houden
ze op!

9 Toen zegende God Noë met zijn zonen, en sprak tot hen:
Weest vruchtbaar en vermenigvuldigt u, en bevolkt de aarde. **2**
Vrees en schrik voor u zal heersen bij alle dieren op de aarde en
bij alle vogels in de lucht; al wat over de aarde kruipt en alle
vissen in de zee zijn onderworpen aan uw macht. **3** Alles, wat
beweegt en leeft zal u tot voedsel strekken; met het groene
gewas geef Ik dit alles aan u. **4** Alleen het vlees, waarin de ziel
nog woont, die het bloed is, moogt ge niet eten. **5** Maar uw eigen
levensbloed zal Ik wreken; van alle dieren zal Ik het terugeisen,
zowel als van de mensen; van iedereen zal Ik het leven van
den evenmens terugvorderen. **6** Wie het bloed van een mens
vergiet, Diens bloed zal door mensen worden vergoten; Want
als zijn beeld heeft God den mens gemaakt. **7** Gij dan weest
vruchtbaar en vermenigvuldigt u; wordt talrijk op de aarde, en
bevolkt haar. **8** Daarop sprak God tot Noë en zijn zonen: **9** Zie,
Ik zelf, Ik sluit mijn verbond met u, en met uw kroost na u, **10**
en met alle levende wezens, die bij u zijn: met de vogels, de
viervoetige dieren en alle dieren der aarde, met al wat uit de
ark is gekomen, met al wat op de aarde leeft. **11** Ik sluit met u
mijn verbond, dat nooit meer een schepsel door de wateren van
de zondvloed zal worden verdelgd, en dat er nooit meer een
zondvloed zal komen om de aarde te verwoesten. **12** En God
sprak: Dit is het teken van het verbond, Dat Ik sluit voor alle
geslachten, die komen: Tussen Mij en tussen u, En alle levende
wezens, die bij u zijn. **13** Mijn boog zet Ik in de wolken Als een
teken van het verbond tussen Mij en de aarde! **14** Wanneer Ik
op de aarde de wolken samenpak, En de boog verschijnt in

de wolken, **15** Dan zal Ik mijn verbond gedenken Tussen Mij
en u en alle levende wezens. De wateren zullen nooit meer
zwellen tot een zondvloed, Om alle vlees te verdelgen. **16** Als
de boog in de wolken staat, Zal Ik hem zien, om het eeuwig
verbond te gedenken Tussen God en alle levende wezens, Alle
schepselen, die op aarde zijn. **17** En God sprak tot Noë: Dit is
het teken van het verbond, dat Ik gesloten heb tussen Mij en
alle schepselen, die op aarde zijn. **18** De zonen van Noë, die
de ark verlieten, waren Sem, Cham en Jáfet; Cham was de
vader van Kanaän. **19** Dit waren de drie zonen van Noë, en
door hen werd de hele aarde bevolkt. **20** Noë begon het land te
bebouwen, en plantte een wijngaard. **21** Hij dronk van de wijn,
werd er door bedwelmd, en lag naakt in zijn tent. **22** Toen Cham,
de vader van Kanaän, de schaamte van zijn vader zag, ging hij
het buiten aan zijn twee broers vertellen. **23** Maar Sem en Jáfet
haalden een mantel, legden die allebei op hun schouders, liepen
achterwaarts binnen, en met afgewend gelaat bedekten ze de
schaamte van hun vader, zodat ze de schaamte van hun vader
niet zagen. **24** Toen Noë uit zijn roes was ontwaakt, en vernam,
wat zijn jongste zoon hem had gedaan, **25** sprak hij: Vervloekt zij
Kanaän, Een slaaf der slaven zal hij zijn voor zijn broeders. **26**
Hij sprak: Gezegend zij Jahweh, de God van Sem, Kanaän zij
hem tot slaaf. **27** Moge God voor Jáfet ruimte maken, Dat hij
wone in de tenten van Sem; Kanaän zij hem tot slaaf. **28** Noë
leefde na de zondvloed nog driehonderd vijftig jaar. **29** Heel de
levensduur van Noë was negenhonderd vijftig jaar. En hij stierf.

10 Dit is de geslachtslijst van de zonen van Noë: van Sem,
Cham en Jáfet; want hun werden na de zondvloed zonen
geboren. **2** De zonen van Jáfet zijn Gómer, Magog, Madai,

Jawan, Toebal, Mésjek en Tiras. **3** De zonen van Gómer:
Asjkenaz, Rifat en Togarma. **4** De zonen van Jawan: Elisja,
Tarsjisj, de Kittiërs en de Rodiërs; **5** dezen hebben zich over
de kustlanden der volken verdeeld. Dit zijn de zonen van Jáfet
volgens hun landen, elk naar zijn taal, zijn stam en zijn volk.
6 De zonen van Cham zijn Koesj, Egypte, Poet en Kanaän.
7 De zonen van Koesj zijn Seba, Chawila, Sabta, Rama en
Sabteka. De zonen van Rama zijn Sjeba en Dedan. **8** Koesj
verwekte ook Nimrod. Deze begon machtig te worden op aarde;
9 hij was een geweldig jager voor Jahweh. Daarom zegt men
"Een geweldig jager voor Jahweh als Nimrod". **10** Aanvankelijk
heerste hij over Babel, Erek, Akkad en Kalne, in het land Sjinar;
11 maar van dat land rukte hij naar Assjoer op, waar hij Ninive
bouwde, Rechobot-Ir en Kálach, **12** en Résen tussen Ninive
en Kálach; dit is de grote stad. **13** Egypte bracht de Loedieten
voort, de Anamieten, de Lehabieten en de Naftoechieten, **14**
de Patroesieten en de Kasloechieten, waar de Filistijnen en
de Kaftorieten uit voortgekomen zijn. **15** Kanaän verwekte
Sidon, zijn eerstgeborene, en Chet; **16** verder de Jeboesieten,
Amorieten en de Girgasjieten, **17** de Chiwwieten, Arkieten en
Sinieten, **18** de Arwadieten, Semarieten en Chamatieten. Later
werden de stammen der Kanaänieten verspreid, **19** zodat het
gebied der Kanaänieten zich uitstrekte van Sidon af in de richting
van Gerar tot Gaza toe, en in de richting van Sodoma, Gomorra,
Adma en Seboim tot Lésja toe. **20** Dit zijn de zonen van Cham
volgens hun stammen en talen, naar hun landen en volken. **21**
Ook Sem, den stamvader van de zonen van Eber en oudsten
broer van Jáfet, werden kinderen geboren. **22** De zonen van
Sem zijn Elam, Assjoer, Arpaksad, Loed en Aram. **23** De zonen

van Aram zijn Oes, Choel, Géter en Masj. **24** Arpaksad verwekte
Sála, en Sála weer Eber. **25** Eber had twee zonen; de eerste
heette Páleg, omdat in zijn tijd de aarde verdeeld werd; zijn
broer heette Joktan. **26** Joktan verwekte Almodad en Sjélef,
Chasarmáwet en Jérach, **27** Hadoram, Oezal en Dikla, **28** Obal,
Abimaël, Sjeba, **29** Ofir, Chawila en Jobab: allen zonen van
Joktan. **30** Zij woonden van Mesja af in de richting van Sefar,
een gebergte in het oosten. **31** Dit zijn de zonen van Sem
volgens hun stammen en talen, naar hun landen en volken.
32 Dit zijn dan de geslachten van de zonen van Noë naar hun
stammen en volken; uit hen zijn de volken voortgekomen, die
zich na de zondvloed over de aarde hebben verspreid.

11 Nog sprak heel de aarde eenzelfde taal en dezelfde
woorden. **2** Toen men uit het oosten was opgetrokken, en een
vlakte in het land Sjinar had gevonden, bleef men daar wonen.
3 Nu zeiden ze tot elkander: Komt, laten we stenen maken, en
ze hard bakken in vuur. Die tichels moesten hun tot bouwsteen
dienen, de asfalt tot mortel. **4** Later zeiden ze weer: Komt, laten
we ons een stad bouwen met een toren, waarvan de spits tot
in de hemel reikt; dan maken we ons een herkenningsteken,
zodat we niet over heel de aarde worden verstrooid. **5** Maar
Jahweh daalde neer, om de stad en de toren eens te bezien, die
de mensenkinderen bouwden. **6** Want Jahweh sprak: Zie, zij
vormen één volk en spreken één taal. En dit is nog maar het
begin van hun doen; later zal men niets meer kunnen beletten
van al wat zij van plan zijn. **7** Kom, laat ons afdalen, en daar
beneden hun spraak in verwarring brengen, zodat zij elkanders
taal niet meer verstaan. **8** Zo verstrooide Jahweh hen over
de hele aarde, en staakten zij de bouw der stad. **9** Daarom

noemt men haar Babel, omdat Jahweh daar de spraak van
de hele aarde in verwarring heeft gebracht, en omdat Jahweh
hen vandaar over de hele aarde heeft verstrooid. **10** Dit is de
geslachtslijst van Sem. Sem was honderd jaar oud, toen hij
Arpaksad verwekte, twee jaar na de zondvloed. **11** En Sem
leefde, nadat hij Arpaksad verwekt had, nog vijfhonderd jaar, en
verwekte zonen en dochters. **12** Arpaksad was vijf en dertig
jaar oud, toen hij Sála verwekte. **13** Arpaksad leefde, nadat
hij Sála verwekt had, nog vierhonderd drie jaar, en verwekte
zonen en dochters. **14** Sála was dertig jaar oud, toen hij Eber
verwekte. **15** En Sála leefde, nadat hij Eber verwekt had, nog
vierhonderd drie jaar, en verwekte zonen en dochters. **16** Eber
was vier en dertig jaar oud, toen hij Páleg verwekte. **17** Eber
leefde, nadat hij Páleg verwekt had, nog vierhonderd dertig jaar,
en verwekte zonen en dochters. **18** Páleg was dertig jaar, toen
hij Ragaoe verwekte. **19** En Páleg leefde, nadat hij Ragaoe
verwekt had, nog tweehonderd negen jaar, en verwekte zonen
en dochters. **20** Ragaoe was twee en dertig jaar oud, toen
hij Seroeg verwekte. **21** En Ragaoe leefde, nadat hij Seroeg
verwekt had, nog tweehonderd zeven jaar, en verwekte zonen
en dochters. **22** Seroeg was dertig jaar oud, toen hij Nachor
verwekte. **23** En Seroeg leefde, nadat hij Nachor verwekt had,
nog tweehonderd jaar, en verwekte zonen en dochters. **24**
Nachor was negen en twintig jaar oud, toen hij Tara verwekte.
25 En Nachor leefde, nadat hij Tara verwekt had, nog honderd
negentien jaar, en verwekte zonen en dochters. **26** Tara was
zeventig jaar oud, toen hij Abram, Nachor en Haran verwekte.
27 En dit is de geslachtslijst van Tara. Tara verwekte Abram,
Nachor en Haran. Haran verwekte Lot. **28** Haran stierf nog bij

het leven van Tara, zijn vader, in zijn geboorteland, in Oer der
Chaldeën. **29** Abram en Nachor waren beiden getrouwd. De
vrouw van Abram heette Sarai; de vrouw van Nachor heette
Milka, en was de dochter van Haran, den vader van Milka en
Jiska. **30** Sarai was onvruchtbaar en had geen kinderen. **31** Tara
nam zijn zoon Abram en zijn kleinzoon Lot, den zoon van Haran,
en zijn schoondochter Sarai, de vrouw van zijn zoon Abram, met
zich mee, en voerde ze weg uit Oer der Chaldeën, om naar het
land Kanaän te trekken. Maar eenmaal in Charan gekomen,
bleven zij daar wonen. **32** Tara werd tweehonderd vijf jaar oud,
en stierf in Charan.

12 Jahweh sprak tot Abram: Trek weg uit uw land, Uit uw stam
en uit het huis uws vaders Naar het land, dat Ik u tonen zal. **2**
Ik zal een groot volk van u maken, U zegenen en uw naam
beroemd maken, Zodat hij ten zegen zal zijn. **3** Ik zal zegenen,
die u zegent, Vervloeken, die u vervloekt. En in u zullen alle
geslachten der aarde worden gezegend. **4** Toen vertrok Abram,
zoals Jahweh hem bevolen had, en Lot ging met hem mee;
Abram was vijf en zeventig jaar oud, toen hij uit Charan wegtrok.
5 Abram nam Sarai, zijn vrouw, en zijn neef Lot met zich mee,
met heel hun bezit, en al de slaven, die zij in Charan hadden
verworven; ze gingen op weg naar het land Kanaän, en kwamen
daar aan. **6** Abram trok het land door tot de plaats Sikem, en de
eik van More. De Kanaänieten woonden toen nog in het land. **7**
Nu verscheen Jahweh aan Abram, en sprak: Dit land zal Ik aan
uw nageslacht geven. Toen bouwde hij daar een altaar ter ere
van Jahweh, die hem verschenen was. **8** Vandaar reisde hij
verder naar het bergland ten oosten van Betel, en sloeg zijn tent
op tussen Betel ten westen en Ai ten oosten; daar bouwde hij

een altaar voor Jahweh, en riep de naam van Jahweh aan. **9**
Daarna trok Abram steeds verder naar het zuiden. **10** Toen er in
het land eens hongersnood uitbrak, zakte Abram naar Egypte af,
om daar enige tijd te verblijven; want de hongersnood teisterde
het land hevig. **11** Maar op het punt Egypte binnen te trekken,
zeide hij tot Sarai, zijn vrouw: Luister; ik weet, dat gij een mooie
vrouw zijt. **12** Als de Egyptenaren u zien, en denken: dat is zijn
vrouw, dan zullen ze mij vermoorden, maar u in leven laten. **13**
Zeg dus, dat gij mijn zuster zijt, dan zal het mij goed gaan om
wille van u, en zal ik om uwentwil gespaard blijven. **14** Zodra
Abram nu in Egypte was gekomen, zagen de Egyptenaren,
hoe buitengewoon mooi die vrouw was. **15** En toen Farao's
hovelingen haar zagen, roemden zij haar bij Farao, met het
gevolg, dat de vrouw in het paleis van Farao werd gehaald. **16**
Hij overlaadde Abram om wille van haar met weldaden, zodat hij
schapen, runderen en ezels, slaven en slavinnen, ezelinnen en
kamelen ontving. **17** Maar Jahweh trof Farao en zijn huis met
zware slagen naar aanleiding van Sarai, de vrouw van Abram.
18 Toen ontbood Farao Abram, en zeide: Wat hebt ge mij daar
aangedaan; waarom hebt ge mij niet meegedeeld, dat het uw
vrouw is? **19** Waarom hebt ge gezegd: het is mijn zuster; zodat
ik ze mij tot vrouw heb genomen. Daar hebt ge uw vrouw terug;
neem haar mee en vertrek. **20** En Farao gaf aan enige mannen
bevel, om hem en zijn vrouw, met alles wat hem toebehoorde,
uitgeleide te doen.

13 Zo trok Abram met zijn vrouw en al zijn bezittingen uit
Egypte weg, de Négeb in, en Lot met hem. **2** Abram was zeer rijk
aan vee, aan zilver en goud. **3** Van de Négeb trok hij geleidelijk
voort naar Betel, naar de plaats tussen Betel en Ai, waar al

eerder zijn tent had gestaan, **4** en waar hij vroeger een altaar
had gebouwd; daar riep Abram de naam van Jahweh aan. **5**
Ook Lot, die met Abram was meegetrokken, bezat schapen,
runderen en tenten. **6** De landstreek echter liet niet toe, dat zij
bij elkaar bleven wonen; want hun bezittingen waren zo groot,
dat zij onmogelijk bij elkaar konden blijven. **7** Telkens rees er
twist tussen de veeherders van Abram en de veeherders van
Lot; bovendien woonden ook de Kanaänieten en de Perizzieten
nog in die streek. **8** Daarom zei Abram tot Lot: Laat er toch geen
onenigheid zijn tussen mij en u, tussen mijn en uw herders; want
we zijn toch broers van elkaar. **9** Ligt niet het hele land voor
u open? Trek dus liever van mij weg; gaat gij links, dan ga ik
rechts; gaat gij rechts, dan ga ik links. **10** Lot sloeg zijn ogen op
en zag, dat de hele Jordaanstreek overvloed van water had;
voordat Jahweh Sodoma en Gomorra had verdelgd, was ze, tot
Sóar toe, als de tuin van Jahweh, als het land van Egypte. **11**
Daarom koos Lot de hele Jordaanstreek voor zich, en trok op
naar het oosten. Zo gingen ze uiteen. **12** Abram bleef in het
land Kanaän wonen, maar Lot vestigde zich in de steden van
de Jordaanstreek, en sloeg zijn tenten op tot Sodoma toe, **13**
ofschoon de mannen van Sodoma zeer slecht waren en zwaar
zondigden tegen Jahweh. **14** Jahweh sprak tot Abram, nadat Lot
zich van hem gescheiden had: Sla uw ogen op, en blik van de
plaats, waar ge staat Naar het noorden en zuiden, het oosten en
westen. **15** Al het land, dat ge ziet, zal Ik geven aan u En uw
kroost voor altijd. **16** Ik zal uw nageslacht talrijk maken Als het
stof der aarde. Als iemand het stof der aarde kan tellen, Dan zal
hij ook uw geslacht kunnen tellen. **17** Sta op, doorkruis het land
in zijn lengte en breedte, Want aan u zal Ik het geven! **18** Toen

brak Abram zijn tenten op, en ging te Hebron wonen bij de eik
van Mamre, en bouwde daar een altaar voor Jahweh.

14 Het gebeurde in die dagen, dat Amrafel de koning van
Sjinar, Arjok de koning van Ellasar, Kedor-Laómer de koning
van Elam, en Tidal de koning der volken, **2** oorlog voerden
tegen Béra den koning van Sodoma, Birsja den koning van
Gomorra, Sjinab den koning van Adma, Sjeméber den koning
van Seboim en den koning van Béla (dat is Sóar), **3** en dat al
deze laatsten met vereende krachten optrokken naar de vlakte
van Siddim, dat is de Zoutzee. **4** Twaalf jaar lang hadden zij
Kedor-Laómer gediend, maar in het dertiende jaar waren zij in
opstand gekomen. **5** In het veertiende jaar waren Kedor-Laómer
en de koningen, die zijn bondgenoten waren, opgerukt, hadden
de Refaieten bij Asjterot-Karnáim verslagen, de Zoezieten bij
Ham, de Emieten in de vlakte van Kirjatáim, **6** en de Chorieten
in het gebergte van Seïr tot aan de eik van Paran, aan de
rand der woestijn. **7** Op hun terugtocht waren zij naar En-
Misjpat getrokken, dat is Kadesj, en hadden al de vorsten
der Amalekieten verslagen en eveneens de Amorieten, die in
Chasason-Tamar wonen. **8** Nu trok de koning van Sodoma
op met den koning van Gomorra, den koning van Adma, den
koning van Seboim en den koning van Béla (dat is Sóar), en
gezamenlijk stelden zij zich in de vlakte van Siddim in slagorde
9 tegenover Kedor-Laómer den koning van Elam, Tidal den
koning der volken, Amrafel den koning van Sjinar en Arjok den
koning van Ellasar; vier koningen tegen vijf. **10** In de vlakte van
Siddim nu waren talrijke asfaltputten; en toen de koningen van
Sodoma en Gomorra moesten vluchten, sprongen zij daarin,
terwijl de overigen in de bergen ontkwamen. **11** De vijanden

maakten alle bezittingen en alle levensmiddelen van Sodoma en
Gomorra buit, en trokken af; **12** ook Lot, den zoon van Abrams
broer, namen zij met al zijn have en goed op hun terugtocht
mee; want hij woonde in Sodoma. **13** Een vluchteling kwam het
Abram, den Hebreër, berichten; deze woonde toen bij de eik
van Mamre, den Amoriet, den broer van Esjkol en Aner, die
bondgenoten waren van Abram. **14** Toen Abram hoorde, dat
zijn broer gevangen was meegevoerd, riep hij zijn beproefde
mannen op, de driehonderd achttien, die in zijn huis waren
geboren, zette de tot Dan achterna, **15** overviel ze des nachts
van verschillende kanten met zijn dienaars, versloeg ze en joeg
ze na tot Choba, ten noorden van Damascus. **16** Hij heroverde
heel de buit, en voerde ook zijn broer Lot met zijn have, met
vrouwen en manschappen terug. **17** Toen hij nu terugkeerde
van zijn overwinning op Kedor-Laómer en de koningen, die
zijn bondgenoten waren, trok de koning van Sodoma hem
tegemoet naar de vallei van Sjawe, dat het koningsdal is. **18** En
Melkisédek, de koning van Salem, die priester was van den
allerhoogsten God, offerde brood en wijn, **19** zegende hem en
sprak: Gezegend zijt gij Abram, door den allerhoogsten God,
Den Schepper van hemel en aarde. **20** En gezegend zij de
allerhoogste God, Die uw vijanden in uw hand heeft geleverd.
En Äbramgaf hem de tienden van alles. **21** Nu sprak de koning
van Sodoma tot Abram: Geef mij de mensen terug, dan kunt
gij de goederen voor u behouden. **22** Maar Abram zei tot den
koning van Sodoma: Ik steek mijn hand tot Jahweh op, den
allerhoogsten God, den Schepper van hemel en aarde: **23** geen
draad en geen schoenriem, niets van wat u toebehoort neem
ik aan, opdat gij niet zoudt kunnen zeggen: Ik heb Abram rijk

gemaakt. **24** Dat zij verre van mij! Enkel wat mijn slaven hebben
verteerd, en het deel van Aner, Esjkol en Mamre, de mannen,
die met mij zijn uitgetrokken: dat mogen ze als hun aandeel
behouden.

15 Na deze gebeurtenissen werd in een gezicht het woord
van Jahweh gericht tot Abram: Vrees niet Abram: Ik ben u tot
schild; Overgroot zal uw loon zijn! **2** Toen zei Abram: Jahweh,
mijn Heer, wat kunt Gij me geven? Kinderloos ga ik heen, en
Eliézer uit Damascus zal de bezitter zijn van mijn huis. **3** En
Abram ging voort: Zie, Gij hebt mij geen nazaat gegeven, en een
mijner onderhorigen zal mijn erfgenaam zijn. **4** Weer werd het
woord van Jahweh tot hem gericht: Deze zal uw erfgenaam
niet zijn; maar die uit uw eigen lichaam wordt geboren, zal uw
erfgenaam zijn. **5** Hij voerde hem naar buiten, en sprak: Zie op
naar de hemel en tel de sterren, als ge dat kunt: zó talrijk zal uw
nageslacht zijn, zeide Hij hem. **6** Hij geloofde in Jahweh, en
Deze rekende het hem tot gerechtigheid aan. **7** Daarop sprak
Hij tot hem: Ik ben Jahweh, die u uit Oer der Chaldeën heb
geleid, om u dit land in eigendom te geven. **8** Hij antwoordde:
Jahweh, mijn Heer, waaraan zal ik erkennen, dat ik het eens
zal bezitten? **9** Hij zeide: Breng Mij een driejarige koe en een
driejarigen bok en een driejarigen ram, met een tortel en een
jonge duif. **10** Hij haalde die alle, sneed ze middendoor, en legde
de stukken tegenover elkaar; maar de vogels sneed hij niet door.
11 En toen de roofvogels neerstreken op de dode rompen, joeg
Abram ze weg. **12** Bij het ondergaan der zon werd Abram door
een diepe slaap overvallen, en een sombere, geweldige angst
greep hem aan. **13** Toen sprak Hij tot Abram: Weet wel, dat uw
nakomelingen als vreemden in een land zullen toeven, dat hun

niet toebehoort. Zij zullen daar als slaven dienen, en men zal
hen vierhonderd jaar lang verdrukken. **14** Maar van het volk,
dat zij als slaven dienen, zal Ik rekenschap eisen; en daarna
zullen zij uittrekken met rijke buit. **15** Gij zelf zult in vrede tot
uw vaderen gaan, en in hoge ouderdom worden begraven. **16**
Eerst het vierde geslacht zal hier terugkeren; want eerder is
de maat van de misdaden der Amorieten niet vol. **17** En toen
de zon was ondergegaan, en er een diepe duisternis heerste,
verscheen er een rokende oven en een brandende fakkel; deze
gingen tussen die stukken door. **18** Op die dag sloot Jahweh met
Abram het volgend verbond: Aan uw nakomelingschap geef Ik
dit land in bezit van de beek van Egypte af tot aan de grote rivier
de Eufraat; **19** met de Kenieten, Kenizzieten en Kadmonieten,
20 de Chittieten, Perizzieten en Refaieten, **21** de Amorieten,
Kanaänieten, Girgasjieten en Jeboesieten.

16 Sarai, de vrouw van Abram, had hem geen kinderen
geschonken. Maar zij had een egyptische slavin, Hagar genaamd.
2 En Sarai zeide tot Abram: Zie, Jahweh heeft mijn schoot
gesloten; ga dus tot mijn slavin: misschien krijg ik kinderen
van haar. Abram stemde met Sarai in. **3** En Sarai, Abrams
vrouw, nam Hagar, haar egyptische slavin, en gaf ze tot vrouw
aan Abram, haar man; Abram woonde toen al tien jaar in
het land Kanaän. **4** Hij hield gemeenschap met Hagar, en zij
werd zwanger. Toen zij bemerkte, dat zij zwanger was, zag zij
minachtend op haar meesteres neer. **5** Daarom sprak Sarai
tot Abram: Gij zijt de schuld van mijn smaad. Ik zelf heb mijn
slavin in uw schoot gelegd, en nu zij ziet, dat ze zwanger is,
veracht ze mij. Moge Jahweh richten tussen mij en u. **6** Abram
gaf Sarai ten antwoord: Welnu, uw slavin is in uw macht; doe

met haar wat ge wilt. Toen begon Sarai haar te kwellen, zodat
zij de vlucht voor haar nam. **7** De engel van Jahweh trof haar
bij een waterbron in de woestijn, bij de bron aan de weg naar
Sjoer. **8** Hij sprak: Hagar, dienstmaagd van Sarai, waar komt
ge vandaan, en waar gaat ge heen? Zij zeide: Ik ben op de
vlucht voor Sarai, mijn meesteres. **9** De engel van Jahweh sprak
toen tot haar: Keer terug naar uw meesteres, en verneder u
voor haar. **10** En de engel van Jahweh ging voort: Uw kroost
zal Ik zó talrijk maken, dat men het om zijn menigte niet meer
kan tellen. **11** Nog sprak de engel van Jahweh tot haar: Zie, ge
zijt zwanger; een zoon zult ge baren, En hem de naam van
Jisjmaël geven; Want Jahweh heeft naar uw schreien gehoord.
12 Hij zal een menselijke woudezel zijn, Zijn hand zal tegen allen
wezen, En de hand van allen tegen hem; Verwijderd van al zijn
broers zal hij wonen. **13** Toen noemde zij Jahweh, die met haar
had gesproken: "Gij zijt een God, dien ik zie". Want ze zeide:
Waarachtig, ik heb God gezien; en ik leef nog, nadat ik gezien
heb. **14** Die put heet daarom de put Lachai-Roï; hij ligt tussen
Kadesj en Béred. **15** Zo schonk Hagar aan Abram een zoon, en
Abram noemde den zoon, dien Hagar hem baarde, Jisjmaël. **16**
Abram was zes en tachtig jaar oud, toen Hagar hem Jisjmaël
baarde.

17 Toen Abram negen en negentig jaar oud was, verscheen
Jahweh hem, en sprak tot hem: Ik ben God, de Almachtige:
Wandel voor mijn aanschijn, en wees volmaakt! **2** Dan zal Ik mijn
Verbond sluiten tussen Mij en u, En u talrijk maken uitermate.
3 Toen viel Abram op zijn aangezicht neer, en God sprak tot
hem: **4** Zie, dat is van mijn kant het Verbond met u: Gij zult de
vader worden van een menigte volken! **5** Niet langer zal men u

Abram noemen, Maar uw naam zal Abraham zijn: Want Ik maak
u tot vader van een menigte volken. **6** Zeer vruchtbaar zal Ik u
maken: Ik zal u tot volken doen groeien, En koningen zullen
uit u voortspruiten. **7** Ik zal mijn Verbond gestand doen tussen
Mij en u, En uw zaad na u, Van geslacht tot geslacht, als een
eeuwig Verbond: Uw God zal Ik zijn, en van uw kroost na u!
8 Ik schenk u, en uw zaad na u Het land, waar ge thans als
vreemdeling toeft, Het hele land Kanaän, tot een eeuwig bezit:
Hun God zal Ik zijn. **9** Nog sprak God tot Abraham: Maar gij van
úw kant moet mijn Verbond onderhouden, Gij en uw nazaat
van geslacht tot geslacht. **10** Dit is mijn Verbond, dat gij moet
onderhouden, Tussen Mij en tussen u, en uw kinderen na u: Al
wat man onder u is, moet worden besneden, **11** Het vlees van
uw voorhuid moet ge laten besnijden: Dat zal het teken zijn van
het Verbond Tussen Mij en tussen u. **12** Ieder mannelijk kind
onder u, dat acht dagen oud is, Moet worden besneden, van
geslacht tot geslacht; Ook de slaaf, die in uw huis is geboren,
Of van vreemden voor geld is gekocht, En niet tot uw nazaten
hoort: **13** Ook zij moeten worden besneden, Die in uw huis
zijn geboren, Of voor geld zijn gekocht. Zo zal mijn verbond in
uw vlees Tot een eeuwig Verbond zijn! **14** Maar de man, die
onbesneden zal zijn, Wien het vlees van de voorhuid niet is
besneden, Die man zal uitgeroeid worden uit zijn volk, Omdat hij
mijn Verbond heeft verbroken. **15** Nog sprak God tot Abraham:
Sarai, uw vrouw, zal geen Sarai meer heten, Maar Sara zal
zij worden genoemd. **16** Ik zal haar zegenen, En ook uit háár
een zoon u schenken; Haar zegenen, zodat zij tot volken zal
worden, En koningen van volken uit haar zullen voortspruiten!
17 Toen viel Abraham op zijn aangezicht neer, en lachte; want hij

dacht bij zich zelf: kan dan een honderdjarige nog een zoon
worden geboren, en kan Sara nog baren, ofschoon zij negentig
jaar oud is? **18** Daarom zei Abraham tot God: Moge Jisjmaël
voor uw aanschijn leven. **19** Toen sprak God: Neen: Sara uw
vrouw zal u een zoon baren, En Isaäk zult ge hem noemen. Met
hem zal Ik mijn Verbond gestand doen voor eeuwig: Zijn God
zal Ik zijn, en van zijn kinderen na hem. **20** Ook aangaande
Jisjmaël heb Ik u verhoord: Ik zal hem zegenen, vruchtbaar
maken, zeer talrijk doen zijn: Twaalf vorsten zal hij verwekken,
En een groot volk zal Ik hem maken. **21** Maar mijn Verbond doe
Ik aan Isaäk gestand, Dien Sara u zal baren op deze tijd van het
volgende jaar. **22** Toen brak God zijn gesprek met hem af, en
steeg op van Abraham weg. **23** Nu nam Abraham zijn zoon
Jisjmaël, en alle mannelijke huisgenoten, die bij hem in huis
waren geboren of die hij voor geld had gekocht, en besneed nog
op diezelfde dag het vlees van hun voorhuid, zoals God hem
gezegd had. **24** Abraham was negen en negentig jaar oud, toen
zijn voorhuid besneden werd; **25** zijn zoon Jisjmaël was dertien
jaar oud, toen zijn voorhuid besneden werd. **26** Op dezelfde
dag werden Abraham en zijn zoon Jisjmaël besneden; **27** en al
de mannelijke huisgenoten, die in zijn huis waren geboren of
die hij van vreemden voor geld had gekocht, werden met hem
besneden.

18 Daarna verscheen Jahweh hem bij de eik van Mamre. Eens,
toen hij op een hete middag in de opening van zijn tent zat, **2** en
zijn ogen opsloeg, zag hij drie mannen voor zich staan. Zodra hij
ze zag, liep hij ze van de tentingang tegemoet, boog zich ter
aarde, **3** en sprak: Heer; als ik genade gevonden heb in uw
ogen, ga dan uw dienaar niet voorbij. **4** Sta mij toe, wat water te

laten brengen; dan kunt Gij u de voeten wassen, en uitrusten
onder de boom. **5** Ik zal ook een stuk brood laten halen, om u
wat te verkwikken, eer ge verder trekt; gij zijt nu toch langs uw
dienaar gekomen. Zij zeiden: Doe, wat ge zegt. **6** Vlug ging
Abraham zijn tent binnen, naar Sara, en sprak: Neem gauw drie
maten fijne bloem, kneed ze en bak er broodkoeken van. **7**
Zelf liep Abraham naar de kudde, om een mals en mooi kalf te
halen; hij gaf het aan zijn knecht, die zich haastte, het klaar te
maken. **8** Dan nam hij room en melk met het kalf, dat hij had
laten toebereiden, en diende het op; terwijl zij aten, bleef hij
zelf bij hen onder de boom staan. **9** Nu zeiden zij hem: Waar
is Sara, uw vrouw? Hij antwoordde: Hier in de tent. **10** Toen
zeide Hij: Als Ik over een jaar om deze tijd bij u terugkom, zal
uw vrouw Sara een zoon hebben. Sara stond achter hem te
luisteren bij de opening van de tent. **11** Nu waren Abraham en
Sara beiden oud en hoogbejaard, en het ging Sara niet meer
naar de wijze der vrouwen. **12** Daarom moest Sara heimelijk
lachen, en dacht: Zal er dan nog liefdegenot voor mij zijn, nu ik
zelf verwelkt ben, en ook mijn heer al oud is! **13** Maar Jahweh
sprak tot Abraham: Waarom lacht Sara toch, en denkt ze: zal ik
dan werkelijk nog baren op mijn oude dag? **14** Is er dan iets te
moeilijk voor Jahweh? Over een jaar om deze tijd kom Ik bij
u terug, en dan heeft Sara een zoon. **15** Sara ontkende het
in haar angst, en zei: Ik heb niet gelachen. Maar Hij sprak:
Ge hebt wèl gelachen. **16** Daarop stonden de mannen op, en
namen de richting van Sodoma, terwijl Abraham mee ging,
om ze uitgeleide te doen. **17** Toen dacht Jahweh bij Zichzelf:
Waarom zou Ik voor Abraham geheim houden, wat Ik ga doen?
18 Want Abraham zal zeker een groot en machtig volk worden,

en alle volken der aarde zullen in hem worden gezegend. **19** Daarom juist heb Ik hem uitverkoren, opdat hij aan zijn zonen en zijn nageslacht zou bevelen, de weg van Jahweh te bewaren door gerechtigheid en recht te beoefenen; en Jahweh dus aan Abraham vervullen kan, wat Hij hem heeft beloofd. **20** Daarom sprak Jahweh: Luid schreit het wraakgeroep over Sodoma en Gomorra, en hun zonde is buitengewoon zwaar. **21** Ik wil er heen, om te zien, of zij zich werkelijk zo gedragen, als het wraakgeroep klinkt, dat tot Mij is doorgedrongen; Ik wil Mij ervan op de hoogte stellen. **22** Maar toen de mannen vandaar de weg naar Sodoma wilden inslaan, bleef Abraham voor Jahweh staan, **23** trad nader, en sprak: Zult Gij nu werkelijk den goede met den kwade verdelgen? **24** Misschien dat er toch vijftig rechtvaardigen in de stad worden gevonden; zoudt Gij de plaats dan verdelgen, of zoudt Gij haar niet liever vergiffenis schenken om die vijftig rechtvaardigen, die er worden gevonden? **25** Het zij verre van U, zo te handelen, en de goeden met de kwaden te doden, zodat het den rechtvaardige vergaat als den boze. Neen, dat zij verre van U! Zou Hij, die heel de aarde richt, geen recht laten gelden? **26** Jahweh sprak: Als Ik vijftig rechtvaardigen in de stad Sodoma vind, dan zal Ik de hele plaats om hunnentwil vergiffenis schenken. **27** Abraham hernam: Zie, ik waag het, tot mijn Heer te spreken, ofschoon ik maar stof ben en as. **28** Misschien ontbreken er aan de vijftig rechtvaardigen vijf; zoudt Gij dan toch om die vijf de hele stad verdelgen? Hij sprak: Ik zal ze niet verdelgen, als Ik er maar vijf en veertig vind. **29** Nu ging hij voort: Misschien worden er veertig gevonden? Hij sprak: Dan zal Ik het niet doen om wille van die veertig. **30** Nu zeide hij weer: Laat mijn Heer nu niet toornig worden, als ik blijf spreken; misschien

worden er maar dertig gevonden. Hij sprak: Ik zal het niet doen,
als Ik er dertig vind. **31** Hij zeide opnieuw: Zie, ik heb het nu toch
al gewaagd, tot mijn Heer te spreken; misschien dat er twintig
worden gevonden. Hij sprak: Ik zal ze niet verdelgen om wille
van die twintig. **32** Hij hield aan: Laat mijn Heer niet toornig
worden, als ik nu nog één keer spreek; misschien worden er
maar tien gevonden. Hij zeide: Ik zal ze niet verdelgen om die
tien. **33** Toen Jahweh het gesprek met Abraham had beëindigd,
ging Hij heen, en keerde Abraham naar zijn woonplaats terug.

19 De beide engelen kwamen tegen de avond te Sodoma aan,
terwijl Lot juist in de poort van Sodoma was gezeten. Toen Lot
hen zag, stond hij op, ging ze tegemoet, boog zich neer met
zijn gezicht tegen de grond, **2** en zeide: Ik bid u, mijne heren;
neemt toch uw intrek in het huis van uw dienaar, om daar te
overnachten, en uw voeten te wassen; dan kunt ge morgenvroeg
uw reis vervolgen. Zij gaven ten antwoord: Neen, we zullen
liever op straat overnachten. **3** Maar hij nodigde hen zó dringend
uit, dat zij naar zijn huis gingen, en hun intrek bij hem namen. Hij
richtte een maaltijd voor hen aan, liet ongedesemde broden
bakken, en zij aten. **4** Nog hadden ze zich niet ter ruste gelegd,
of de mannen van de stad omringden het huis: de mannen
van Sodoma, jong en oud, het hele volk tot den laatste toe.
5 Zij riepen tot Lot: Waar zijn de mannen, die vanavond bij u
gekomen zijn? Breng ze naar buiten bij ons, opdat wij er omgang
mee hebben. **6** Lot ging naar buiten naar hen toe, maar sloot
de deur achter zich dicht. **7** En hij sprak: Broeders, dat kwaad
moet ge niet doen. **8** Luistert eens: ik heb twee dochters, die
nog nooit bij een man zijn geweest; die wil ik naar buiten tot u
brengen, en ge kunt met haar doen, wat ge wilt. Maar deze

mannen moogt ge niets doen; want zij staan onder de schutse
van mijn dak. **9** Zij schreeuwden: Ruk in! Die komt hier als
vreemdeling, en wil ons de les lezen. We konden je nog wel
eens erger krijgen dan die anderen! Onstuimig drongen ze op
tegen den man Lot, en kwamen al dichter en dichter bij, om de
deur open te breken. **10** Toen staken de mannen hun hand uit,
trokken Lot naar zich toe, het huis in, en sloten de deur; **11**
en de mannen, die voor de huisdeur stonden, klein en groot,
sloegen zij met verblinding, zodat zij de ingang niet konden
vinden. **12** Nu zeiden de mannen tot Lot: Wie ge nog hier hebt:
uw schoonzoon, uw zonen en dochters en al de uwen hier in
de stad, breng ze hier vandaan. **13** Waarachtig, we gaan deze
plaats verdelgen, want het wraakgeroep over hen schreit luid bij
Jahweh; Jahweh heeft ons gezonden, om haar te vernielen.
14 Lot ging naar buiten, om met zijn schoonzoons te spreken,
die met zijn dochters waren verloofd; en hij zeide: Staat op,
trekt gauw hier vandaan; want Jahweh gaat de stad verdelgen.
Doch die schoonzoons dachten, dat hij maar schertste. **15** Maar
toen de dageraad aanbrak, drongen de engelen bij Lot aan, en
zeiden: Vlug; neem uw vrouw en uw beide dochters mee, die bij
u in huis zijn; anders komt ge nog om bij de bestraffing van
de stad. **16** En toen hij nog talmde, namen de mannen hem,
zijn vrouw en zijn twee dochters bij de hand, en brachten hem
in veiligheid buiten de stad, omdat Jahweh hem wilde sparen.
17 En toen zij hen buiten hadden gebracht, zeiden zij: Vlucht,
want het gaat om uw leven; kijk niet om, blijf nergens in de
buurt staan, maar vlucht naar de bergen, als ge niet mee wilt
omkomen. **18** Maar Lot zeide tot hen: Och neen, Heer. **19** Zie,
uw dienaar heeft genade gevonden in uw ogen, en gij hebt

me reeds grote barmhartigheid bewezen, door mijn leven te
redden; het is mij onmogelijk, het gebergte nog te bereiken, eer
het onheil mij achterhaalt, en ik sterf. **20** Zie, het gindse stadje
is genoeg dichtbij, om daarheen te vluchten. Het is toch zo
klein. Laat me nu daarheen vluchten, en mijn leven behouden.
Ach, het is toch zo klein! **21** Hij sprak tot hem: Ook deze bede
van u heb ik verhoord; het stadje, dat ge bedoelt, zal ik niet
verwoesten. **22** Vlucht er nu haastig heen; want ik kan niets
beginnen, eer ge daar zijt aangekomen. Daarom wordt die stad
Sóar genoemd. **23** Toen de zon over de aarde was opgegaan,
en Lot te Sóar was aangekomen, **24** liet Jahweh zwavel en vuur
van Jahweh uit de hemel regenen over Sodoma en Gomorra. **25**
Hij vernietigde die steden en de hele streek tot de grond toe, met
al de bewoners van die steden en al wat op de akkers stond. **26**
De vrouw van Lot, die achter hem aanliep, keek om, en werd
in een zoutklomp veranderd. **27** Vroeg in de morgen begaf
Abraham zich naar de plaats, waar hij voor het aanschijn van
Jahweh had gestaan. **28** Toen hij in de richting van Sodoma en
Gomorra en het hele land in de omtrek keek, zag hij een walm
van de aarde opstijgen als de rook van een smeltoven. **29** Zo
was God Abraham indachtig, toen Hij de steden van die streek
verwoestte, en liet Hij ook Lot aan de verdelging ontkomen,
waarmede Hij de steden trof, waarin Lot had gewoond. **30** Daar
Lot niet in Sóar durfde blijven, trok hij uit Sóar weg, ging met zijn
twee dochters in het gebergte wonen, en huisde met zijn beide
dochters in een grot. **31** Nu zeide de oudste tot de jongste:
Onze vader wordt oud, en er is geen man in het land, om op
de gebruikelijke manier gemeenschap met ons te houden. **32**
Kom, we moeten onzen vader wijn laten drinken, en bij hem

gaan slapen; dan zullen we tenminste van onzen vader kroost
verwekken. **33** Zij gaven haar vader die avond dan wijn te
drinken, en de oudste ging bij haar vader liggen; maar hij was
er zich niet van bewust, noch dat ze ging liggen, noch dat ze
opstond. **34** De volgende morgen zei de oudste tot de jongste:
Zie, ik heb vannacht bij vader geslapen; laten wij hem vanavond
weer wijn geven, en dan moet gij bij hem slapen; dan zullen we
van onzen vader kroost verwekken. **35** Ook die avond gaven ze
haar vader wijn te drinken, en nu ging de jongste bij hem liggen;
maar hij was er zich niet van bewust, noch dat ze ging liggen,
noch dat ze opstond. **36** Zo werden de beide dochters van
Lot zwanger van haar vader. **37** De oudste baarde een zoon,
en noemde hem Moab; hij werd de vader der tegenwoordige
Moabieten. **38** Ook de jongste baarde een zoon, en noemde
hem Ben-Ammi; hij is de vader der tegenwoordige Ammonieten.

20 Abraham trok vandaar de Négeb in, en vestigde zich tussen
Kadesj en Sjoer. Zolang Abraham in Gerar verbleef, **2** vertelde
hij van zijn vrouw Sara, dat ze zijn zuster was; zo liet Abimélek,
de koning van Gerar, Sara schaken. **3** Maar God verscheen
Abimélek des nachts in een droom, en sprak tot hem: Zie, ge
zult sterven, omdat ge die vrouw hebt geschaakt; want ze is al
gehuwd. **4** Abimélek, die haar nog niet was genaderd, sprak:
Heer, zoudt Gij dan een rechtschapen man willen doden? **5**
Heeft hij mij niet gezegd: Het is mijn zuster; en heeft ook zij zelf
niet gezegd: Het is mijn broer? Met onschuldig hart en reine
handen heb ik dit gedaan. **6** En God sprak tot hem in de droom:
Omdat Ik wist, dat gij dit met onschuldig hart hebt gedaan,
heb Ik er u voor bewaard, tegen Mij te zondigen, en u daarom
belet, haar aan te raken. **7** Geef nu de vrouw van dien man

terug; want hij is een profeet. Hij zal voor u bidden, en ge zult
blijven leven; maar als ge haar niet terugzendt, weet dan, dat ge
zeker zult sterven, gij en al de uwen: **8** De volgende morgen
riep Abimélek al zijn dienaren bijeen, en deelde hun de hele
toedracht mee; zijn mannen schrokken er geweldig van. **9** Nu
liet Abimélek Abraham roepen, en zei hem: Wat hebt ge ons
aangedaan? Wat heb ik tegen u misdreven, dat gij op mij en op
mijn koninkrijk zo'n zware schuld hebt geladen. Ge hebt met mij
iets gedaan, wat nog nooit is voorgekomen. **10** En Abimélek
vervolgde tot Abraham: Wat was eigenlijk uw bedoeling, toen ge
dat deedt? **11** Abraham antwoordde: Ik dacht, er mocht eens in
deze stad volstrekt geen vrees voor God worden gevonden; dan
zou men er mij om mijn vrouw vermoorden. **12** Trouwens ze is
ook werkelijk mijn zuster: de dochter van mijn vader, maar niet
van mijn moeder; zo is ze mijn vrouw geworden. **13** En toen God
mijn rondzwervingen ver van mijn vaderlijk huis liet beginnen, zei
ik tot haar: Ge moet me deze liefdedienst bewijzen: overal waar
we komen, moet ge van mij vertellen: hij is mijn broer. **14** Toen
liet Abimélek schapen en runderen, slaven en slavinnen halen,
gaf ze Abraham ten geschenke, en zond hem ook zijn vrouw
Sara terug. **15** Abimélek sprak bovendien: Zie, mijn land ligt voor
u open; ga wonen, waar het u bevalt. **16** En tot Sara zeide hij:
Ziehier, ik geef duizend zilverstukken aan uw broer; dat zal in de
ogen van al de uwen een vergoeding voor u zijn; en dan hebt ge
in alles voldoening gekregen. **17** Nu bad Abraham tot God; en
God genas Abimélek, zijn vrouw en zijn slavinnen, zodat zij
kinderen konden krijgen. **18** Want Jahweh had iedere schoot
van Abiméleks huis gesloten om Sara, de vrouw van Abraham.

21 En Jahweh trok Zich Sara aan, zoals Hij gezegd had;
Jahweh deed Sara zijn belofte gestand. **2** Zij werd zwanger, en
schonk Abraham op zijn oude dag een zoon, juist op de tijd, die
God had voorzegd. **3** Abraham noemde den zoon, die hem
was geboren, en dien Sara hem geschonken had, Isaäk. **4** En
Abraham besneed zijn zoon Isaäk, toen hij acht dagen oud was,
zoals God hem bevolen had. **5** Abraham was bij de geboorte
van zijn zoon Isaäk honderd jaar oud. **6** Sara zeide: God heeft
mij reden tot lachen gegeven; en ook iedereen, die het hoort, zal
lachen. **7** En zij zeide: Wie had tot Abraham durven zeggen:
Sara zal nog kinderen voeden? Toch heb ik een zoon gebaard
op zijn oude dag. **8** Het kind groeide op, en werd aan de borst
ontwend; en toen Isaäk van de borst werd afgenomen, richtte
Abraham een groot feestmaal aan. **9** Maar toen Sara den zoon,
dien Hagar de Egyptische aan Abraham geschonken had, haar
eigen zoon Isaäk zag uitlachen, **10** sprak ze tot Abraham: Jaag
die slavin met haar zoon weg; want de zoon van die slavin mag
geen erfgenaam worden met mijn zoon Isaäk. **11** Dit woord
verdroot Abraham om zijn zoon. **12** Maar God sprak: Wees
niet verdrietig om den knaap en om uw slavin. Willig alles in,
wat Sara u zegt; want alleen wat van Isaäk afstamt, zal uw
nakomelingschap worden genoemd. **13** Toch zal Ik ook van
den zoon der slavin een volk maken, omdat hij uw kind is. **14**
Daarom nam Abraham de volgende morgen brood en een zak
water, gaf ze aan Hagar, zette het kind op haar schouder, en
zond haar weg. Zij ging heen, maar verdwaalde in de woestijn
van Beër-Sjéba. **15** Toen het water uit de zak op was, legde zij
den jongen onder een der struiken neer. **16** Zelf ging zij op een
boogschot afstand daar tegenover zitten; want ze zei: Ik kan het

kind niet zien sterven. En terwijl ze zo tegenover hem zat, begon
ze hardop te snikken. **17** God hoorde ook den knaap schreien;
en de engel van God riep uit de hemel tot Hagar, en zeide tot
haar: Wat is er toch Hagar? Wees maar niet bang; want God
heeft het schreien van den jongen gehoord; dat betekent immers
zijn naam. **18** Sta op, neem den knaap op, en houd hem goed
vast; want Ik zal een groot volk van hem maken. **19** Toen opende
God haar ogen, zodat zij een waterput zag; zij ging de zak met
water vullen, en gaf den jongen te drinken. **20** En God was met
den knaap. Toen hij groot was geworden, vestigde hij zich in de
woestijn, en werd een boogschutter. **21** Hij woonde in de woestijn
van Paran, en zijn moeder nam hem een vrouw uit het land van
Egypte. **22** Het was ongeveer in dezelfde tijd, dat Abimélek en
zijn legerhoofd Pikol tot Abraham zeiden: God is met u bij al wat
ge doet. **23** Zweer mij hier dus bij God, dat ge mij, noch mijn
geslacht en mijn stam, ontrouw zult worden; maar dat ge mij en
het land, waarin ge als gast verblijft, dezelfde vriendschap zult
bewijzen, als ik u heb getoond. **24** En Abraham zeide: Ik zweer
het. **25** Maar tegelijk deed Abraham bij Abimélek zijn beklag, dat
de knechten van Abimélek zich met geweld van zijn waterput
hadden meester gemaakt. **26** Abimélek zeide: Ik weet niet, wie
dat gedaan heeft; ge hebt er mij ook nooit van gesproken, en ik
heb er tot nu toe niets van gehoord. **27** Daarop haalde Abraham
schapen en runderen, gaf ze aan Abimélek ten geschenke, en
zij sloten een verbond met elkander. **28** Toen Abraham zeven
lammetjes had afgezonderd, **29** zei Abimélek tot Abraham: Wat
betekenen die zeven lammetjes, die ge afgezonderd houdt? **30**
Hij antwoordde: Zeven lammetjes moet ge van mij aannemen;
dit zal mij tot getuigenis dienen, dat ik die put heb gegraven. **31**

Daarom wordt die plaats Beër-Sjéba genoemd, omdat zij daar
beiden een eed hebben gezworen. **32** En nadat zij dus een
verbond te Beër-Sjéba hadden gesloten, brak Abimélek met zijn
legeroverste Pikol op, en keerde naar het land der Filistijnen
terug. **33** Abraham plantte een tamarisk te Beër-Sjéba, en riep
daar de naam van Jahweh aan, den eeuwigen God. **34** Nog lang
bleef hij in het land der Filistijnen wonen.

22 Enige tijd later stelde God Abraham op de proef. Hij sprak
tot hem: Abraham! Deze antwoordde: Hier ben ik. **2** Hij sprak:
Neem Isaäk, uw enigen zoon, dien ge liefhebt, ga naar het land
van de Moria, en offer hem daar als brandoffer op een van
de bergen, die Ik u aanwijs. **3** De volgende morgen zadelde
Abraham zijn ezel, ontbood twee van zijn knechten en zijn zoon
Isaäk, en kloofde brandhout voor het offer. Toen trok hij op, en
ging naar de plaats, die God hem genoemd had. **4** De derde
dag sloeg Abraham zijn ogen op, en zag de plaats in de verte. **5**
Nu sprak Abraham tot zijn knechten: Blijft hier met den ezel; ik
en de jongen gaan daarheen, om te aanbidden; daarna keren
we tot u terug. **6** Daarop nam Abraham het hout voor het offer,
en gaf het zijn zoon Isaäk te dragen; zelf droeg hij het vuur
en het mes. Zo gingen ze samen op weg. **7** Maar Isaäk zei
tot zijn vader Abraham: Vader! Hij antwoordde: Wat is er, mijn
jongen? Hij zeide: Zie, we hebben wel vuur en offerhout, maar
waar is het schaap voor het offer? **8** Abraham antwoordde: God
zelf zal wel voor het offerschaap zorgen, mijn kind. En samen
gingen ze verder. **9** Toen zij aan de plaats waren gekomen, die
God hem genoemd had, bouwde Abraham daar een altaar, en
stapelde het hout op. Dan bond hij zijn zoon Isaäk, en legde
hem op het altaar boven op het hout. **10** En Abraham strekte

zijn hand uit, om het mes te grijpen, en zijn zoon te doden.
11 Daar riep de engel van Jahweh uit de hemel hem toe, en
sprak: Abraham, Abraham! Hij zeide: Hier ben ik. **12** Hij sprak:
Sla uw hand niet aan den knaap, en doe hem geen kwaad.
Want nu weet Ik, dat gij God vreest; want ge hebt Mij uw enigen
zoon niet willen onthouden. **13** Nu sloeg Abraham zijn ogen
op, en zag een ram, die met zijn horens in het struikgewas zat
verward; Abraham greep den ram, en droeg hem als brandoffer
op, in plaats van zijn zoon. **14** Abraham gaf die plaats de naam:
"Jahweh draagt zorg", daarom wordt ook nu nog gezegd: "op de
berg van Jahweh wordt zorg gedragen". **15** Voor de tweede
maal riep de engel van Jahweh Abraham uit de hemel toe, **16** en
sprak: Ik zweer bij Mijzelf, Luidt de godsspraak van Jahweh!
Omdat ge dit hebt gedaan, En uw enigen zoon niet gespaard
hebt: **17** Daarom zal Ik u zegenen, En uw nageslacht talrijk
maken als de sterren aan de hemel, En als het zand aan het
strand van de zee; Uw kroost zal de poorten van zijn vijanden
bezitten. **18** In uw zaad zullen alle volken der aarde worden
gezegend, Omdat gij naar mijn stem hebt gehoord. **19** Toen
keerde Abraham terug naar zijn knechten; zij trokken op, en
gingen naar Beër-Sjéba terug. Abraham bleef te Beër-Sjéba
wonen. **20** Enige tijd later berichtte men Abraham: Ook Milka
heeft uw broer Nachor zonen geschonken. **21** Het waren Oes
zijn eerstgeborene, en Boez zijn broer; verder Kemoeël, de
vader van Aram, **22** en Késed, Chazo, Pildasj, Jidlaf en Betoeël.
23 Deze Betoeël verwekte Rebekka. Deze acht baarde Milka
aan Nachor, den broer van Abraham. **24** En zijn bijvrouw, die
Reoema heette, baarde Tébach en Gácham, Táchasj en Maäka.

23 Toen Sara honderd zeven en twintig jaren oud was (dat was
de leeftijd van Sara), **2** stierf Sara te Kirjat-Arba, nu Hebron
genoemd, in het land Kanaän. En nadat Abraham lijkklacht
over Sara had gehouden, en haar had beweend, **3** verliet
Abraham zijn afgestorvene, om met de zonen van Chet te gaan
spreken. **4** Hij zeide: Ik leef maar als gast en vreemde bij u;
maar staat mij toch een familiegraf bij u af, waar ik mijn dode,
die van mij is heengegaan, kan begraven. **5** De zonen van Chet
gaven Abraham ten antwoord: **6** Heer, hoor ons aan. Gij zijt
een vorst Gods onder ons! Begraaf dus uw afgestorvene in
het mooiste onzer graven; niemand van ons zal u zijn eigen
grafstede weigeren, om er uw afgestorvene in te begraven. **7**
Toen stond Abraham op, boog zich ter aarde voor de Chittieten,
de bewoners van het land, **8** en zeide tot hen: Zo gij er in
toestemt, dat ik mijn dode, die van mij is heengegaan, begraaf,
weest mij dan terwille, en doet een goed woord voor mij bij
Efron, den zoon van Sóchar. **9** Laat hij mij de grot van Makpela
verkopen, die zijn eigendom is, en die aan de rand van zijn akker
ligt. Laat hij ze mij in uwe tegenwoordigheid voor de volle prijs
tot familiegraf afstaan. **10** Daar ook Efron zelf in de kring der
Chittieten zat, stond dus Efron, de Chittiet, Abraham te woord
ten aanhoren van al de zonen van Chet, die naar de poort van
zijn stad waren gekomen. Hij sprak: **11** Zo niet, heer: maar
luister naar mij: Ik geef u het land ten geschenke met de grot,
die er op ligt; in tegenwoordigheid van mijn stamgenoten sta ik
ze u af; begraaf er uw dode. **12** Weer boog Abraham voor de
bewoners van het land zich ter aarde, **13** en sprak tot Efron ten
aanhoren van alle bewoners van het land: Zo gij de ëigenaarzijt,
hoor mij dan aan: Ik wil toch liever het land betalen; neem het

geld van mij aan, dan kan ik mijn dode daar begraven. **14** Maar
Efron antwoordde weer aan Abraham: **15** Toch niet, heer, maar
luister naar mij: Een stuk land van vierhonderd zilveren sikkels,
wat betekent dat nu voor u of mij; begraaf dus uw dode. **16**
Abraham ging in op het aanbod van Efron, en woog het zilver af,
dat Efron ten aanhoren van de zonen van Chet had gevraagd:
vierhonderd zilveren sikkels, zoals ze bij de kooplui gangbaar
zijn. **17** Zo werd de akker van Efron, die in Makpela ten oosten
van Mamre ligt, zowel de akker zelf als de grot, die er op ligt,
met de bomen, die op de akker stonden, en die het hele terrein
omringden, **18** Abrahams eigendom in tegenwoordigheid van al
de Chittieten, die naar de poort van zijn stad waren gekomen.
19 Nu begroef Abraham zijn vrouw Sara in de grot op de akker
van Makpela, ten oosten van Mamre, dat Hebron is, in het land
Kanaän. **20** Zo ging de akker en de grot, die er op ligt, van de
zonen van Chet aan Abraham over als familiegraf.

24 Abraham was oud en hoogbejaard, en Jahweh had Abraham
in alles gezegend. **2** Daarom sprak Abraham tot den oudsten
dienaar van zijn huis, die het opzicht had over heel zijn bezit:
Leg uw hand onder mijn heup; **3** want ik wil u doen zweren
bij Jahweh, den God des hemels en den God der aarde, dat
gij voor mijn zoon geen vrouw zult kiezen uit de dochters der
Kanaänieten, in wier midden ik woon; **4** maar dat gij naar mijn
land en mijn familie zult gaan, om dáár een vrouw voor mijn
zoon Isaäk te zoeken. **5** De dienaar antwoordde: Maar als nu de
vrouw mij niet wil volgen naar dit land, moet ik dan uw zoon
terugbrengen naar het land, waaruit gij zijt weggetrokken? **6**
Maar Abraham zeide hem: Pas op, dat ge mijn zoon daar niet
terugbrengt. **7** Jahweh, de God des hemels, die mij uit mijn

vaderlijk huis en uit mijn geboorteland heeft geleid, en die mij
gezegd en bezworen heeft: "Aan uw nageslacht geef Ik dit land":
Hij zal zijn engel voor u uit zenden, en u daar voor mijn zoon
een vrouw laten vinden. **8** Mocht die vrouw u niet willen volgen,
dan verplicht mijn eed u niet langer; maar in geen geval moogt
ge mijn zoon daar terugbrengen. **9** Toen legde de dienaar zijn
hand onder de heup van Abraham, zijn meester, en zwoer hem
de gevraagde eed. **10** Nu nam de dienaar tien kamelen uit de
kudde van zijn meester, pakte allerlei kostbaarheden van zijn
meester bijeen, trok op en reisde naar Aram-Naharáim, naar de
stad van Nachor. **11** Buiten de stad bij de waterput liet hij de
kamelen neerknielen; het was tegen de avond, dus tegen de tijd,
dat de vrouwen naar buiten gaan, om water te putten. **12** Toen
sprak hij: Jahweh, God van mijn heer Abraham; ik bid U, laat
mij nu slagen, en wees Abraham, mijn meester, genadig. **13**
Zie, ik sta bij de bron, en de dochters van de burgers der stad
komen naar buiten, om water te putten. **14** Wanneer het meisje,
tot wie ik zeg: "reik mij uw kruik, om te drinken", ten antwoord
geeft: "drink, en ook uw kamelen zal ik water geven"; dan zal dàt
het meisje zijn, dat Gij voor uw dienaar Isaäk hebt bestemd;
en daaraan zal ik erkennen, dat Gij mijn heer genadig zijt. **15**
Nog had hij niet uitgesproken, of Rebekka kwam met een kruik
op haar schouder naar buiten; zij was de dochter van Betoeël,
den zoon van Milka, de vrouw van Nachor, Abrahams broer.
16 Het was een bijzonder mooi meisje; een maagd, die nog
met geen man omgang had gehad. Zij daalde af naar de bron,
vulde haar kruik, en kwam weer naar boven. **17** De dienaar
liep op haar toe, en sprak: Laat mij een beetje water drinken
uit uw kruik. **18** Zij antwoordde: Drink, heer. En terstond liet

zij de kruik op haar hand zakken, en gaf hem te drinken. **19**
En toen zij hem had laten drinken, zeide zij nog: Ook voor uw
kamelen zal ik water putten, tot ze genoeg hebben. **20** Vlug goot
ze haar kruik in de drinkbak leeg, repte zich weer naar de put,
om opnieuw te gaan scheppen, en water te putten voor al zijn
kamelen. **21** Zwijgend nam de man haar nauwkeuriger op, om
te weten, of Jahweh zijn reis had doen slagen, of niet. **22** En
nadat de kamelen volop hadden gedronken, nam de man een
gouden neusring ter waarde van een halve sikkel, stak die in
haar neus, deed om haar polsen twee armbanden ter waarde
van tien gouden sikkels, **23** en vroeg: Wiens dochter zijt gij;
vertel me dat eens? Is er in het huis van uw vader plaats voor
ons, om te overnachten? **24** Ze gaf hem ten antwoord: Ik ben de
dochter van Betoeël, den zoon van Milka, dien zij aan Nachor
heeft gebaard. **25** En zij ging voort: We hebben stro en voedsel
in overvloed, ook plaats om te overnachten. **26** Toen viel de
man op zijn knieën, aanbad Jahweh, **27** en sprak: Gezegend zij
Jahweh, de God van Abraham, mijn meester, die zijn genade en
trouw aan mijn heer niet onthoudt; want Jahweh heeft mij geleid
naar het huis van den broer van mijn heer. **28** Het meisje was al
naar huis gelopen, en vertelde thuis aan haar moeder, wat er
gebeurd was. **29** Nu had Rebekka een broer, die Laban heette.
Laban liep naar den man, die buiten bij de bron stond; **30** want
hij had de neusring gezien met de armbanden om de polsen van
zijn zuster, en zijn zuster Rebekka horen vertellen: zo en zo
heeft de man met mij gesproken. Hij trad op hem toe, terwijl hij
nog met de kamelen bij de bron stond te wachten, **31** en sprak:
Kom, gezegende van Jahweh; waarom blijft ge nog buiten staan,
terwijl ik het huis en een plaats voor de kamelen al gereed heb?

32 Hij leidde den man naar huis, zadelde de kamelen af, en
gaf ze stro en voer; dan bracht hij voor hem en zijn mannen
water, om zich de voeten te wassen. **33** Maar toen hem spijzen
werden voorgezet, zeide hij: Ik eet niet, eer ik gezegd heb, wat
ik moet zeggen. Hij zeide: Spreek op. **34** En hij sprak: Ik ben de
dienaar van Abraham. **35** Jahweh heeft mijn heer overvloedig
gezegend, zodat hij rijk is geworden; Hij heeft hem schapen en
runderen, zilver en goud, slaven en slavinnen, kamelen en ezels
geschonken. **36** En Sara, de vrouw van mijn meester, heeft mijn
heer een zoon gebaard, toen ze reeds oud was; en aan hem
heeft hij heel zijn bezit vermaakt. **37** Nu heeft mijn meester mij
een eed laten zweren: Gij moogt voor mijn zoon geen vrouw
nemen uit de dochters der Kanaänieten, in wier land ik woon; **38**
maar ge moet naar het huis van mijn vader gaan en naar mijn
stam, om daar een vrouw voor mijn zoon te halen. **39** Ik zeide
tot mijn heer: Maar als die vrouw mij niet wil volgen? **40** Hij
antwoordde mij: Jahweh voor wiens aanschijn ik heb geleefd, Hij
zal zijn engel met u zenden, en uw reis doen gelukken; gij zult
een vrouw voor mijn zoon krijgen uit mijn stam en uit het huis
van mijn vader. **41** Eerst dan zijt gij van de eed, die ik u opleg,
ontslagen, als ge bij mijn stam zijt gekomen, en men er u geen
geven wil; dan verplicht mijn eed u niet meer. **42** Toen ik dan
vandaag bij de bron was gekomen, zeide ik: Jahweh, God van
mijn heer Abraham; ach, laat toch de reis gelukken, die ik heb
ondernomen. **43** Zie, ik sta nu bij de waterbron. Wanneer de
maagd, die naar buiten komt, om water te putten, en tot wie
ik zeg: "geef mij een beetje water te drinken uit uw kruik", **44**
mij ten antwoord geeft: "drink, en ook voor uw kamelen zal ik
putten", dan zal zij de vrouw zijn, die Jahweh voor den zoon

van mijn heer heeft bestemd. **45** Nog had ik bij mezelf niet
uitgesproken, of daar kwam Rebekka naar buiten met haar kruik
op haar schouder, en daalde af naar de bron, om te putten. En
toen ik haar zeide: "laat mij wat drinken", **46** liet ze dadelijk haar
kruik zakken, en sprak: "drink, en ook uw kamelen zal ik water
geven". Ik dronk, en ze liet ook de kamelen drinken. **47** Ik vroeg
haar: Wiens dochter zijt gij? Zij antwoordde: De dochter van
Betoeël, den zoon van Nachor, dien Milka hem geschonken
heeft. Toen stak ik een ring in haar neus, en deed armbanden om
haar polsen. **48** Ik viel op mijn knieën om Jahweh te aanbidden,
en ik zegende Jahweh, den God van mijn heer Abraham, die mij
op de rechte weg had geleid, om voor zijn zoon de dochter van
den broer van mijn meester te gaan halen. **49** Welnu dan, als gij
mijn heer liefde en trouw wilt bewijzen, zegt het mij dan; maar zo
niet, laat het mij eveneens weten, dan kan ik naar rechts of naar
links gaan. **50** Laban en Betoeël gaven ten antwoord: Dit is een
beschikking van Jahweh; we kunnen er niets tegen inbrengen.
51 Zie Rebekka staat te uwer beschikking; neem haar met u
mee, opdat zij de vrouw wordt van den zoon van uw heer, zoals
Jahweh gezegd heeft. **52** Toen de dienaar van Abraham had
gehoord wat ze zeiden, wierp hij zich ter aarde voor Jahweh
neer. **53** Hij haalde zilveren en gouden sieraden en klederen te
voorschijn, en schonk ze aan Rebekka; ook aan haar broer en
haar moeder gaf hij kostbare geschenken. **54** Toen eerst aten en
dronken hij en zijn mannen, en bleven ze overnachten. Zodra
men de volgende morgen was opgestaan, sprak hij: Laat mij nu
terug gaan naar mijn heer. **55** Maar haar broer en haar moeder
zeiden: Laat het meisje nog een dag of tien bij ons blijven; dan
kan ze vertrekken. **56** Maar hij antwoordde hun: Houdt me niet

tegen, nu Jahweh mijn reis heeft doen slagen; staat mij dus toe,
naar mijn heer te vertrekken. **57** Ze zeiden: We zullen het meisje
roepen, en het haar zelf vragen. **58** Zij riepen Rebekka, en
vroegen haar: Wilt ge met dien man meegaan? Zij antwoordde:
Ja! **59** Nu lieten ze hun zuster Rebekka vertrekken, vergezeld
van haar min en den dienaar van Abraham met zijn volk. **60** Zij
zegenden Rebekka, en zeiden tot haar: Zuster, moogt ge tot
duizend maal tienduizenden groeien, En moge uw kroost de
poorten bezitten van die het haten. **61** Toen maakten Rebekka
en haar dienstmaagd zich klaar, stegen op de kamelen, en
sloten zich aan bij den man; de dienaar nam Rebekka mee,
en vertrok. **62** Intussen was Isaäk naar de woestijn bij de bron
van Lachai-Roï getrokken, en woonde hij in het land van de
Négeb. **63** Eens was Isaäk bij het vallen van de avond het veld
ingegaan, om zich wat te verzetten; toevallig sloeg hij zijn ogen
op, en zie: daar kwamen kamelen aan. **64** Ook Rebekka sloeg
haar ogen op; en toen zij Isaäk zag, liet zij zich van haar kameel
afglijden, **65** en sprak tot den dienaar: Wie is die man daar, die
ons in het veld tegemoet komt? De dienaar antwoordde: Dat is
mijn meester. Toen nam ze haar sluier, en bedekte zich. **66**
En nadat de dienaar alles, wat hij gedaan had, aan Isaäk had
verteld, **67** leidde Isaäk Rebekka naar de tent van Sara zijn
moeder, en nam haar tot vrouw. Isaäk kreeg haar lief, en troostte
zich over de dood van zijn moeder.

25 Abraham had nog een andere vrouw genomen, Ketoera
geheten. **2** Zij baarde hem Zimran, Joksjan, Medan, Midjan,
Jisjbak en Sjóeach. **3** Joksjan verwekte Sjeba en Dedan. De
zonen van Dedan waren de Assjoerieten, de Letoesjieten en de
Leoemmieten. **4** De zonen van Midjan waren Efa, Efer, Chanok,

Abida en Eldaä. Dat waren allen nakomelingen van Ketoera. **5** Abraham gaf alles, wat hij bezat aan Isaäk. **6** Aan de zonen van zijn bijvrouwen gaf Abraham geschenken, en zond ze nog tijdens zijn leven weg, uit de omgeving van zijn zoon Isaäk naar de overkant, het land van het oosten. **7** Dit is het getal van Abrahams levensjaren; honderd vijf en zeventig jaar. **8** Op hoge leeftijd is Abraham ontslapen; oud en afgeleefd is hij gestorven, en werd hij bij zijn volk verzameld. **9** Zijn zonen Isaäk en Jisjmaël begroeven hem in de grot van Makpela, die ten oosten van Mamre ligt, op de akker van Efron, den zoon van Sóchar, den Chittiet. **10** Het was de akker, die Abraham van de Chittieten gekocht had. Daar liggen Abraham en zijn vrouw Sara begraven. **11** Toen Abraham gestorven was, zegende God zijn zoon Isaäk. Isaäk bleef wonen bij de bron van Lachai-Roï. **12** Dit is de geslachtslijst van Jisjmaël, den zoon van Abraham, dien Hagar, de egyptische slavin van Sara, Abraham gebaard heeft. **13** Dit zijn de namen van Jisjmaëls zonen volgens de naam van hun geslacht. De eerstgeborene van Jisjmaël was Nebajot; verder Kedar, Adbeël en Mibsam, **14** Misjma, Doema en Massa, **15** Chadad, Tema, Jetoer, Nafisj en Kédma. **16** Dit zijn de zonen van Jisjmaël, en dat zijn hun namen naar hun nederzettingen en kampementen: twaalf vorsten overeenkomstig het getal van hun stammen. **17** De levensjaren van Jisjmaël bedroegen honderd zeven en dertig jaar. Toen ontsliep hij en stierf, en werd bij zijn volk verzameld. **18** Hij woonde van Chawila tot Sjoer, dat tegenover Egypte ligt, en tot Assjoer toe, verwijderd van al zijn broeders. **19** Dit is de geslachtslijst van Isaäk, den zoon van Abraham. Abraham verwekte Isaäk. **20** Toen Isaäk veertig jaar oud was, huwde hij Rebekka, de dochter van Betoeël, den

Arameër van Paddan-Aram, en zuster van den Arameër Laban.
21 Omdat zijn vrouw onvruchtbaar bleef, bad Isaäk tot Jahweh
voor haar; en Jahweh verhoorde hem, zodat zijn vrouw Rebekka
zwanger werd. **22** Maar toen de kinderen in haar schoot tegen
elkaar opdrongen, zeide zij: Als dit zo moet gaan, waarom blijf
ik dan in leven! Daarom ging zij Jahweh raadplegen. **23** En
Jahweh sprak tot haar: Twee volken draagt gij in uw schoot,
Twee naties gaan uiteen van uw moederlijf af. De ene natie zal
machtiger zijn dan de andere, De oudste zal de jongste dienen.
24 Toen het ogenblik was aangebroken, waarop zij moest baren,
was er inderdaad een tweeling in haar schoot. **25** De eerste,
die te voorschijn kwam, was rossig en helemaal als in een
pels gewikkeld; men noemde hem Esau. **26** Daarna kwam zijn
broertje, die met zijn hand de hiel van Esau vasthield; daarom
noemde men hem Jakob. Isaäk was zestig jaar oud, toen hij hen
verwekte. **27** Toen de jongens groot waren geworden, werd Esau
een behendig jager, een buitenmens; maar Jakob was een rustig
man, die in tenten verbleef. **28** Isaäk hield van Esau, omdat zijn
wild hem smaakte; maar Rebekka beminde Jakob. **29** Eens was
Jakob een gerecht aan het koken, toen Esau moe uit het veld
thuiskwam. **30** En Esau zeide tot Jakob: Laat me eens gauw
eten van dat rode kooksel daar; want ik ben uitgeput. Daarom
werd hij ook Edom genoemd. **31** Jakob antwoordde: Verkoop me
dan eerst uw eerstgeboorterecht. **32** Esau hernam: Wel, ik ga
toch dood; wat heb ik dan aan een eerstgeboorterecht. **33** Jakob
sprak: Zweer het mij eerst! En hij zwoer het hem. Zo verkocht hij
aan Jakob zijn eerstgeboorterecht. **34** Toen gaf Jakob aan Esau
brood met het linzenmoes. Deze at en dronk, stond op en ging
heen. Zo weinig telde Esau het eerstgeboorterecht.

26 Toen er eens na de vroegere hongersnood, die in Abrahams
dagen had geheerst, opnieuw hongersnood in het land ontstond,
vertrok Isaäk naar Gerar, naar Abimélek, den koning der
Filistijnen. **2** Daar verscheen hem Jahweh, en sprak tot hem:
Daal niet af naar Egypte, maar blijf in het land, dat Ik u aanwijs.
3 Vestig u in dit land, en Ik zal met u zijn en u zegenen; want aan
u en uw geslacht zal Ik al deze landen geven, en Ik zal de eed,
die Ik uw vader Abraham gezworen heb, gestand doen. **4** Ik zal
uw nageslacht talrijk maken als de sterren aan de hemel, en aan
uw nageslacht al deze landen schenken. In uw zaad zullen alle
volken der aarde worden gezegend, **5** omdat Abraham naar mijn
stem heeft gehoord, en mijn gebod en bevelen, mijn instellingen
en wetten heeft onderhouden. **6** Zo bleef Isaäk te Gerar wonen.
7 Toen nu de inwoners van die stad hem polsten over zijn vrouw,
zeide hij: Het is mijn zuster. Want hij durfde niet zeggen: Het is
mijn vrouw. Hij was bang, dat de inwoners van die stad hem
om Rebekka zouden vermoorden; want zij was een knappe
verschijning. **8** Nadat hij daar al geruime tijd had vertoefd,
gebeurde het eens, dat Abimélek, de koning der Filistijnen, uit
zijn venster keek en zag, dat Isaäk zijn vrouw Rebekka aan het
liefkozen was. **9** Nu liet Abimélek Isaäk roepen, en zeide hem:
Vast en zeker: het is uw vrouw! Hoe hebt ge dan kunnen zeggen:
Het is mijn zuster! Isaäk gaf hem ten antwoord: Ik was bang,
dat ik om haar zou worden vermoord. **10** Abimélek hernam:
Maar wat hebt ge ons gedaan! Hoe gemakkelijk had iemand
van ons volk met uw vrouw gemeenschap kunnen houden; ge
zoudt dan een zware schuld op ons hebben geladen. **11** Toen
liet Abimélek aan heel het volk afkondigen: Wie dezen man
of zijn vrouw enig leed durft doen, zal sterven. **12** Nu begon

Isaäk in dat land te zaaien, en won dat jaar een honderdvoudige
oogst; want Jahweh zegende hem. **13** De man werd al rijker
en rijker, totdat hij grote overvloed bezat. **14** Hij had talrijke
schapen en runderen en een groot aantal slaven, zodat de
Filistijnen afgunstig op hem werden. **15** Daarom begonnen de
Filistijnen alle putten, die de knechten van zijn vader in de dagen
van zijn vader Abraham gegraven hadden, te verstoppen en
met zand dicht te werpen. **16** En Abimélek zeide tot Isaäk: Ga
van ons heen; want gij wordt ons te machtig! **17** Isaäk trok
dus vandaar weg, sloeg zijn tent op in het dal van Gerar, en
bleef daar wonen. **18** Daar groef Isaäk de waterputten weer
open, die men tijdens het leven van zijn vader Abraham had
gegraven, maar die de Filistijnen na de dood van Abraham
hadden dichtgeworpen; hij gaf ze weer dezelfde namen als zijn
vader gedaan had. **19** Terwijl dus de knechten van Isaäk in het
Gerardal aan het graven waren, vonden ze daar een put met
stromend water. **20** Maar de herders van Gerar begonnen met
de herders van Isaäk te twisten, en zeiden: Dat water behoort
ons. Daarom noemde hij die put Ések, omdat ze daar met hem
hadden getwist. **21** Nu groeven zij een andere put, maar ook
daarover ontstond strijd; men noemde die Sitna. **22** Toen trok
hij ook vandaar weg, en groef weer een andere put, waarover
geen twist meer ontstond. Hij noemde hem Rechobot; want hij
zeide: Nu heeft Jahweh ons ruimte gemaakt, zodat we in het
land kunnen groeien. **23** Vandaar trok hij op naar Beër-Sjéba. **24**
Daar verscheen Jahweh hem zekere nacht, en sprak tot hem: Ik
ben de God van Abraham, uw vader! Vrees niet, want Ik ben
met u. Ik zal u zegenen en uw geslacht talrijk maken, Om wille
van Abraham, mijn dienaar. **25** Daarom bouwde hij daar een

altaar, en riep de naam van Jahweh aan. Isaäk sloeg er zijn tent
op, en zijn knechten groeven er een put. **26** Nu kwam Abimélek
van Gerar uit hem bezoeken in gezelschap van Achoezzat, zijn
vertrouweling, en Pikol, zijn legeroverste. **27** Maar Isaäk zei
hem: Waarom komt gij naar mij toe, terwijl gij mij haat en mij
van u hebt weggejaagd? **28** Ze antwoordden: We hebben nu
duidelijk ingezien, dat Jahweh met u is. Daarom hebben we
gedacht: er moest een eedverdrag tussen ons beiden bestaan,
tussen ons en u. Wij willen een verbond met u sluiten, **29** dat gij
ons geen kwaad zult doen, evenmin als wij u enig leed hebben
gedaan, maar u enkel vriendschap hebben bewezen, en u in
vrede lieten gaan. Waarachtig, gij zijt door Jahweh gezegend!
30 Hierop richtte hij een gastmaal voor hen aan, en zij aten en
dronken. **31** De volgende morgen zwoeren zij elkander de eed.
Toen liet Isaäk hen vertrekken, en zij gingen van hem in vrede
heen. **32** Nog diezelfde dag kwamen de knechten van Isaäk
hem berichten over een welput, die zij hadden gegraven, en
zeiden hem: We hebben water gevonden. **33** Hij noemde die
Sjiba; en daarom heet die stad Beër-Sjéba tot op de huidige
dag. **34** Toen Esau veertig jaar oud was, huwde hij Jehoedit, de
dochter van den Chittiet Beëri, en Basemat, de dochter van den
Chittiet Elon. **35** Zij waren de oorzaak van bitter verdriet voor
Isaäk en Rebekka.

27 Intussen was Isaäk oud geworden en werden zijn ogen zo
zwak, dat hij niet meer kon zien. Daarom riep hij zijn oudsten
zoon Esau, en zei hem: Mijn zoon! Deze antwoordde: Hier ben
ik! **2** Hij sprak: Zie, ik ben oud geworden, en weet niet, wanneer
ik zal sterven. **3** Neem daarom uw jachttuig, pijlkoker en boog,
ga het veld in, en schiet voor mij een stuk wild; **4** maak het

smakelijk voor me klaar, zoals ik het graag heb, en breng het
me hier, om op te eten. Dan zal ik u zegenen, vóór ik sterf. **5**
Maar Rebekka had afgeluisterd, wat Isaäk tot zijn zoon Esau
had gezegd. En toen Esau het veld was ingegaan, om een stuk
wild voor zijn vader te schieten, **6** zei Rebekka tot haar zoon
Jakob: Ik heb zo juist uw vader tegen uw broer Esau horen
zeggen: **7** "Breng mij een stuk wild, en maak er een smakelijke
schotel van, waarvan ik kan eten; dan zal ik u zegenen voor het
aanschijn van Jahweh, eer ik sterf". **8** Luister nu naar mij, mijn
jongen, en doe wat ik u zeg. **9** Ga naar de kudde en haal mij
twee malse geitebokjes; dan maak ik daarvan een smakelijke
schotel voor uw vader gereed, zoals hij het gaarne heeft. **10** Die
moet ge naar uw vader brengen, dan kan hij ervan eten. Dan zal
hij u zegenen, eer hij sterft. **11** Doch Jakob zei tot zijn moeder
Rebekka: Maar mijn broer Esau is ruig, en ik ben onbehaard.
12 Als mijn vader mij nu eens betast, zal hij denken, dat ik de
spot met hem drijf; en ik zal vloek over mij brengen in plaats
van zegen. **13** Zijn moeder verzekerde hem: Die vloek over u
neem ik op mij, mijn jongen; luister maar naar mij, en ga ze
halen. **14** Hij ging ze dus halen, en bracht ze naar zijn moeder;
en zijn moeder maakte er een smakelijke schotel van, zoals
zijn vader het gaarne had. **15** Daarna nam Rebekka de beste
kleren van haar oudsten zoon Esau, die ze bij zich thuis had, en
trok die haar jongsten zoon Jakob aan; **16** de vellen van de
geitebokjes trok ze over zijn handen en over het onbehaarde
deel van zijn hals. **17** Vervolgens reikte zij haar zoon Jakob de
smakelijke schotel met het brood, dat zij gebakken had. **18** Nu
ging hij naar zijn vader en sprak: Vader! Deze antwoordde: Ja,
mijn jongen, wie zijt ge? **19** En Jakob zei tot zijn vader: Ik ben

Esau, uw eerstgeborene; ik heb gedaan, wat ge mij gezegd
hebt. Ga dus overeind zitten, en eet van het wild; dan kunt ge
me zegenen. **20** Maar Isaäk vroeg zijn zoon: Hoe hebt ge dat zo
gauw kunnen vinden, mijn jongen? Deze antwoordde: Jahweh,
uw God, heeft het mij tegemoet gestuurd. **21** Maar nu beval
Isaäk aan Jakob: Kom dichter bij, mijn jongen; dan kan ik u
eens betasten, of ge werkelijk mijn zoon Esau zijt of niet. **22**
Jakob trad dus op zijn vader Isaäk toe. Deze betastte hem en
sprak: De stem is de stem van Jakob, maar de handen zijn de
handen van Esau. **23** Hij herkende hem niet, omdat zijn handen
behaard waren als de handen van Esau, zijn broer. En toen hij
hem wilde zegenen, **24** sprak hij nog: Ge zijt toch wezenlijk mijn
zoon Esau? Hij antwoordde: Ja, dat ben ik. **25** Toen zei hij: Dien
het mij op, en laat mij eten van het wild van mijn zoon; dan zal ik
u zegenen. Hij zette het hem voor, en hij at; daarna bracht hij
hem wijn, die hij dronk. **26** Nu sprak zijn vader Isaäk tot hem:
Kom hier, mijn zoon, en kus mij. **27** Hij trad nader, en kuste hem.
En toen hij de geur van zijn kleren rook, zegende hij hem, en
sprak: Zie, de geur van mijn zoon Is als de geur van een akker,
Door Jahweh gezegend. **28** God schenke u dauw van de hemel,
En het vette der aarde, Met overvloed van koren en most. **29**
Volken zullen u dienen, En naties zich voor u buigen. Wees
een vorst over uw broeders, De zonen uwer moeder werpen
zich voor u neer. Vervloekt, die u vloekt, Maar gezegend, die u
zegent! **30** Nauwelijks had Isaäk Jakob gezegend, en was Jakob
van zijn vader Isaäk heengegaan, of zijn broer Esau kwam terug
van de jacht. **31** Ook hij maakte een smakelijke schotel gereed,
bracht die naar zijn vader, en sprak tot zijn vader: Kom overeind
zitten, vader, en eet van het wild van uw zoon; dan kunt ge me

zegenen. **32** Zijn vader Isaäk sprak tot hem: Wie zijt gij? Hij
antwoordde: Ik ben uw zoon Esau, uw eerstgeborene. **33** Hevig
ontsteld vroeg Isaäk: Maar wie was het dan, die het wild heeft
geschoten en het mij heeft gebracht, zodat ik voor uw komst
reeds volop heb gegeten? Dien heb ik gezegend, en hij blijft
gezegend! **34** Toen Esau dit van zijn vader vernam, brak hij in
luide en bittere jammerklachten los, en zei tot zijn vader: Vader,
zegen ook mij! **35** Deze antwoordde: Uw broer heeft u listig
de zegen ontnomen. **36** En hij zeide: Terecht wordt hij Jakob
genoemd; want hij heeft mij reeds tweemaal bedrogen. Hij heeft
mij mijn eerstgeboorterecht ontroofd, en zie, nu steelt hij mijn
zegen. En hij ging voort: Hebt ge voor mij geen zegen meer? **37**
Isaäk gaf Esau ten antwoord: Zie, ik heb hem over u tot vorst
gesteld, hem al zijn broeders tot dienaars gegeven, en koren en
most hem geschonken. Mijn jongen, wat kan ik dan voor ú nog
doen? **38** Maar Esau zei tot zijn vader: Was dat dan uw enige
zegen, vader? Ach, vader, zegen ook mij! En Esau snikte het uit.
39 Toen sprak zijn vader Isaäk tot hem: Zie, ver van het vette der
aarde zult ge wonen, Ver van de hemeldauw uit den hogen, **40**
Van uw zwaard zult ge leven! Uw broeder zult ge dienstbaar
zijn; Maar als ge tot macht komt, Schudt ge zijn juk van uw
nek! **41** Esau haatte Jakob om de zegen, die zijn vader over
hem had uitgesproken. En Esau dacht bij zichzelf: De tijd komt
spoedig, dat men rouwt over mijn vader; dan zal ik mijn broer
Jakob vermoorden. **42** Toen men aan Rebekka dit plan van haar
oudsten zoon Esau overbracht, liet zij haar jongsten zoon Jakob
roepen, en zei tot hem: Hoor eens, uw broer Esau wil wraak op
u nemen en u vermoorden. **43** Luister nu naar mij, mijn jongen.
Maak u gereed, om naar mijn broer Laban in Charan te vluchten,

44 en blijf enige tijd bij hem, totdat de woede van uw broer is
bekoeld. 45 Wanneer de toorn van uw broer over u is bedaard,
en hij vergeten is, wat ge hem hebt gedaan, zal ik bericht zenden
en u terug laten halen. Waarom zou ik u beiden op één dag
verliezen! 46 Toen zei Rebekka tot Isaäk: Het leven walgt me al
om de dochters van Chet. Als nu ook Jakob een vrouw neemt
uit de meisjes van het land, wat heb ik dan aan mijn leven?

28 Toen riep Isaäk Jakob, zegende hem, en beval hem: Neem
geen vrouw uit de kanaänietische meisjes. 2 Maar maak u
gereed, om naar Paddan-Aram te gaan, naar het huis van uw
grootvader Betoeël; kies u daar een vrouw uit de dochters van
uw oom Laban. 3 Moge de almachtige God u zegenen, en u
vruchtbaar en talrijk maken, zodat gij tot een grote menigte
volken zult uitgroeien. 4 Hij moge de zegen van Abraham aan u
en uw nageslacht schenken, zodat gij het land moogt bezitten,
waar ge als vreemdeling woont, maar dat God aan uw vader
Abraham gaf. 5 Zo zond Isaäk Jakob heen, en deze ging naar
Paddan-Aram naar Laban, den zoon van den Arameër Betoeël,
en broer van Rebekka, de moeder van Jakob en Esau. 6 Esau
had gemerkt, dat Isaäk Jakob had gezegend en hem naar
Paddan-Aram had gezonden, om daar een vrouw te nemen;
dat hij hem ook bij zijn zegening had verboden, een vrouw uit
de kanaänietische meisjes te nemen, 7 en dat Jakob aan zijn
vader en moeder had gehoorzaamd en naar Paddan-Aram was
gegaan. 8 Esau begreep daaruit, dat de kanaänietische vrouwen
aan zijn vader Isaäk mishaagden; 9 daarom begaf hij zich naar
Jisjmaël, en nam Machalat, de dochter van Jisjmaël, Abrahams
zoon, de zuster van Nebajot tot vrouw bij de andere vrouwen,
die hij al had. 10 Toen Jakob van Beër-Sjéba was afgereisd en

naar Charan trok, **11** kwam hij op een plaats, waar hij wilde
overnachten, omdat de zon reeds was ondergegaan. Hij legde
dus een van de stenen, die daar lagen, bij wijze van kussen
onder zijn hoofd, en begaf zich op die plaats ter ruste. **12** Daar
had hij een droom: zie, op de aarde stond een ladder, waarvan
de top tot de hemel reikte; en de engelen Gods klommen erop
en daalden eraf. **13** En zie, Jahweh stond naast hem, en sprak:
Ik ben Jahweh, de God van uw vader Abraham En de God van
Isaäk! Het land, waarop ge ligt, Zal Ik u en uw nageslacht geven.
14 Uw geslacht zal wezen Als het stof van de aarde: Gij zult u
uitbreiden naar het westen en het oosten, Naar het noorden en
het zuiden; In u en uw zaad Zullen alle geslachten der aarde
worden gezegend! **15** Ik ben met u; Ik zal u behoeden, waar
gij ook gaat, En u terugvoeren naar dit land. Neen, Ik zal u
niet verlaten, Totdat Ik heb volbracht, wat Ik u heb beloofd! **16**
Jakob ontwaakte uit zijn slaap, en sprak: Waarachtig; Jahweh is
hier, en ik wist het niet. **17** Hij werd met ontzetting vervuld, en
sprak: Hoe ontzagwekkend is deze plaats; dit is het huis van
God en de poort van de hemel. **18** De volgende morgen nam
Jakob de steen, waarop zijn hoofd had gerust, richtte die tot
een gedenksteen op, en goot er olie over uit. **19** Hij noemde
die plaats Betel, terwijl de stad vroeger Loez had geheten. **20**
Daarna deed Jakob de volgende gelofte: Als God met mij is, mij
behoedt op de reis, die ik onderneem, mij voedsel geeft om te
eten, een kleed om mij te kleden, **21** en mij in vrede terugbrengt
naar mijn vaderlijk huis: dan zal Jahweh mij tot God zijn, **22**
de steen, die ik als gedenkteken heb opgericht, een Godshuis
worden, en zal ik U het tiende schenken van alles, wat Gij mij
geeft!

29 Toen begaf Jakob zich weer op weg, en ging naar het land
der Oosterlingen. **2** Daar zag hij in het veld een put, waarbij
drie kudden schapen waren gelegerd; want uit die put werden
de kudden gedrenkt. Daar de steen, die de put bedekte, groot
was, **3** rolde men eerst de steen van de opening van de put,
als alle kudden daar waren verzameld; en als men de kudden
had laten drinken, wentelde men de steen weer op zijn plaats,
op de opening van de put. **4** Jakob sprak hen aan: Broeders,
waar komt gij vandaan? Zij antwoordden: Wij zijn van Charan. **5**
Hij vervolgde: Kent gij dan Laban, den zoon van Nachor? Zij
zeiden: Ja! **6** Hij vroeg hun: Gaat het hem goed? Ze zeiden:
Uitstekend; zie, daar komt juist zijn dochter Rachel aan met de
kudde. **7** Toen hernam hij: Het is nog volop dag, en nog lang
geen tijd, om de kudden bijeen te drijven; geeft dus de kudden
te drinken, en laat ze nog grazen. **8** Ze zeiden: Dat kunnen
we niet, voordat alle kudden bijeen zijn; dan wordt de steen
van de put gewenteld, en kunnen we het vee te drinken geven.
9 Nog was hij met hen in gesprek, toen Rachel naderde met
de kudde van haar vader; want zij was een herderin. **10** Zodra
Jakob Rachel, de dochter van zijn oom Laban, met de kudde
van zijn oom Laban zag, trad hij vooruit, om de steen van de
putopening te wentelen en de kudde van zijn oom Laban te
drenken. **11** Daarop kuste Jakob Rachel, en weende hardop. **12**
En toen Jakob Rachel had meegedeeld, dat hij de neef van
haar vader was en de zoon van Rebekka, ging Rachel het
vlug aan haar vader vertellen. **13** Zodra Laban het nieuws over
Jakob, den zoon van zijn zuster, vernam, liep hij hem tegemoet,
omhelsde en kuste hem, en leidde hem zijn huis binnen. Daar
vertelde hij Laban al wat er gebeurd was. **14** En Laban zeide

hem: Waarachtig, gij zijt mijn gebeente en vlees! En hij bleef een
volle maand bij hem. **15** Daarna zei Laban tot Jakob: Zoudt ge,
omdat ge mijn broeder zijt, mij dienen om niet? Zeg me, wat
voor loon ge wilt hebben. **16** Nu had Laban twee dochters: de
oudste heette Lea, de jongste Rachel; **17** Lea had fletse ogen,
maar Rachel was kloek van gestalte en knap van uiterlijk. **18**
En daar Jakob Rachel beminde, gaf hij ten antwoord: Ik zal u
zeven jaar dienen voor Rachel, uw jongste dochter. **19** En Laban
antwoordde: Ik geef ze liever aan u dan aan een vreemde; blijf
dus bij mij. **20** Zo diende Jakob om Rachel zeven jaar lang; doch
ze leken hem maar enkele dagen, zoveel hield hij van haar. **21**
Toen zei Jakob tot Laban: Geef mij mijn vrouw; want mijn tijd is
om, en ik wil gemeenschap met haar houden. **22** Nu nodigde
Laban alle mannen van de stad uit, en richtte een feestmaal
aan. **23** Maar toen het avond was geworden, haalde hij zijn
dochter Lea, en leidde haar tot hem; en hij hield gemeenschap
met haar. **24** Laban gaf zijn dienstmaagd Zilpa mee als slavin
voor zijn dochter Lea. **25** De volgende morgen: daar was het
Lea! Nu zei hij tot Laban: Wat hebt ge me nu gedaan? Heb ik u
niet om Rachel gediend? Waarom hebt ge me dan bedrogen?
26 Laban antwoordde: Het is hier in ons land geen gewoonte,
om de jongste vóór de oudste uit te huwen. **27** Breng dus eerst
maar met deze de bruiloftsweek door, dan zal ik u ook de andere
geven, als ge me opnieuw zeven jaren wilt dienen. **28** Jakob
deed het, en bracht met haar de bruiloftsweek door. Toen gaf
Laban hem zijn dochter Rachel tot vrouw. **29** Laban gaf aan
zijn dochter Rachel zijn dienstmaagd Bilha als slavin mee. **30**
Ook met Rachel had Jakob gemeenschap; en hij hield meer
van haar dan van Lea. Zo diende hij hem opnieuw zeven jaren.

31 Toen Jahweh zag, dat Lea achteruit werd gezet, opende
Hij haar schoot, terwijl Rachel kinderloos bleef. **32** Lea werd
zwanger en baarde een zoon. Zij noemde hem Ruben, want
ze zeide: Jahweh heeft mijn ellende gezien; nu zal mijn man
van mij houden. **33** Zij werd een tweede maal zwanger, en
baarde een zoon. Nu sprak zij: Jahweh heeft gehoord, dat ik een
verschoppeling ben, en heeft mij ook dezen gegeven. En ze
noemde hem Simeon. **34** Nog eens werd ze zwanger, en baarde
een zoon. En ze sprak: Nu zal mijn man zich toch wel aan
mij hechten; want ik heb hem al drie zonen gebaard. Daarom
noemde zij hem Levi. **35** Opnieuw werd ze zwanger en baarde
een zoon. En ze sprak: Nu loof ik Jahweh! Daarom noemde zij
hem Juda. Daarna kreeg zij een geen kinderen meer.

30 Toen Rachel zag, dat zij Jakob geen kinderen schonk, werd
zij jaloers op haar zuster, en zei tegen Jakob: Geef mij zonen,
anders ga ik dood. **2** Toornig gaf Jakob Rachel ten antwoord:
Neem ik soms de plaats in van God, die een vrucht aan uw
schoot heeft geweigerd? **3** Nu sprak ze: Hier hebt ge Bilha,
mijn slavin; houd gemeenschap met haar, dan kan zij op mijn
knieën baren, en ook ik door middel van haar uw geslacht
opbouwen. **4** Zij gaf hem dus haar slavin Bilha tot vrouw, en
Jakob hield gemeenschap met haar. **5** Bilha werd zwanger,
en baarde Jakob een zoon. **6** En Rachel sprak: God heeft mij
recht gedaan; Hij heeft ook naar mijn smeken geluisterd en mij
een zoon geschonken; daarom noemde ze hem Dan. **7** Weer
werd Bilha, de slavin van Rachel, zwanger en baarde Jakob
een tweeden zoon. **8** Nu sprak Rachel: Een heftige kamp heb
ik met mijn zuster gestreden, en ik heb overwonnen. En ze
noemde hem Neftali. **9** Toen Lea zag, dat zij geen kinderen

meer kreeg, nam zij Zilpa haar dienstmaagd, en gaf haar aan
Jakob tot vrouw. **10** Ook Zilpa, de slavin van Lea, baarde Jakob
een zoon. **11** En Lea zeide: Wat een weelde! En ze noemde
hem Gad. **12** Nog baarde Zilpa, de slavin van Lea, Jakob een
zoon. **13** Nu sprak Lea: Wat een geluk! Nu prijzen de vrouwen
mij gelukkig. En ze noemde hem Aser. **14** Eens ging Ruben in
de tijd van de tarweoogst het veld in, en vond er liefdesappeltjes,
die hij naar zijn moeder Lea bracht. Nu vroeg Rachel aan Lea:
Geef mij een paar appeltjes van uw zoon. **15** Maar zij gaf haar
ten antwoord: Is het al niet genoeg, dat ge mij mijn man hebt
ontstolen; wilt ge me nu ook nog de appeltjes van mijn zoon
ontroven? Rachel zeide: Dan mag hij vannacht bij u slapen, in
ruil voor de appeltjes van uw zoon. **16** Toen Jakob dus in de
avond van het veld kwam, ging Lea hem tegemoet en sprak: Bij
mij moet ge komen; want ik heb er eerlijk voor betaald met de
appeltjes van mijn zoon. Die nacht sliep hij dus bij haar. **17** En
God verhoorde Lea: zij werd zwanger, en baarde Jakob een
vijfden zoon. **18** En Lea sprak: God heeft mij er voor beloond,
dat ik mijn slavin aan mijn man heb gegeven. En zij noemde
hem Issakar. **19** Wederom werd Lea zwanger, en baarde Jakob
een zesden zoon. **20** Nu sprak Lea: God heeft mij een mooi
geschenk gegeven; nu zal mijn man wel bij me blijven, want ik
heb hem zes zonen gebaard. En ze noemde hem Zabulon. **21**
Daarna baarde ze nog een dochter, die ze Dina noemde. **22**
Nu gedacht God ook Rachel; Hij verhoorde haar, en opende
haar schoot. **23** Ook zij werd zwanger, en baarde een zoon. Nu
zeide ze: God heeft mijn schande weggenomen. **24** Zij noemde
hem Josef; want ze sprak: Jahweh geve me nog een anderen
zoon. **25** Toen Rachel dan Josef had gebaard, zei Jakob tot

Laban: Laat mij nu heengaan, en naar mijn stad en vaderland
trekken. **26** Geef mij mijn vrouwen en kinderen, voor wie ik u heb
gediend; dan kan ik vertrekken. Want ge weet, hoe ik voor u heb
gezwoegd. **27** Maar Laban zeide hem: Laat mij genade vinden
in uw ogen; want ik heb de tekens waargenomen, dat Jahweh
mij om uwentwille heeft gezegend. **28** En hij ging voort: Bepaal
zelf het loon, dat ge van mij wilt hebben, en ik zal het u geven.
29 Hij gaf hem ten antwoord: Gij weet, hoe ik u heb gediend,
en hoe het onder mijn hoede met uw kudde is gegaan. **30**
Want vóór mijn komst was uw bezit slechts gering, maar sedert
dien is het geweldig vermeerderd; Jahweh heeft u gezegend
bij iedere stap, die ik zette. Wanneer zal ik nu eindelijk eens
voor mijn eigen gezin kunnen zorgen? **31** zeide: Wat moet ik u
geven? Jakob antwoordde: Ge behoeft me eigenlijk helemaal
niets te geven; als ge het volgende voorstel aanvaardt, zal ik
opnieuw uw kudde weiden en hoeden. **32** Ik zal vandaag uw
hele kudde langs gaan, om alle gevlekte en gespikkelde geiten
en alle zwarte schapen af te zonderen. Alle gespikkelde en
gevlekte geiten en älle zwarte schapenzullen mijn loon zijn. **33**
In mijn eerlijkheid leg ik voor later deze getuigenis af: Wanneer
gij mijn loon zult komen bezien, zal alles, wat niet gevlekt en
gespikkeld is onder de geiten en zwart onder de schapen, als
door mij gestolen gelden. **34** Laban ging er op in: Goed, laat
het zijn, zoals ge gezegd hebt. **35** Nog diezelfde dag zonderde
Laban de gestreepte en gespikkelde bokken met alle gevlekte
en gespikkelde geiten af, alles, waar maar iets wits aan was,
en eveneens alle zwarte schapen, en liet ze door zijn zonen
hoeden. **36** Hij stelde een afstand van drie dagmarsen tussen
hen en Jakob, die de overige kudde van Laban hoedde. **37**

Maar nu nam Jakob jonge takken van gomboom, amandel en
plataan, en schilde ze zo, dat het spint van de stokken in witte
strepen bloot kwam te liggen. **38** Toen legde hij de stokken, die
hij aldus van hun schors had ontdaan, vlak voor de geiten in de
drinkbakken en waterbekkens, waaruit het vee kwam drinken.
En als het vee dan bronstig werd, wanneer het kwam drinken,
39 besprong het elkaar bij de stokken, en wierp dus gestreepte,
gevlekte en gespikkelde lammeren, **40** die door Jakob werden
afgezonderd. Maar de schapen keerde hij met de koppen naar
alle gevlekte en zwarte schapen van de kudde van Laban. Zo
vormde hij een afzonderlijke kudde, die hij niet bij de kudde van
Laban liet komen. **41** Wanneer nu de sterke beesten bronstig
waren, legde Jakob de stokken voor de kudde in de drinkbakken,
zodat ze elkander bij de stokken besprongen. **42** Maar bij de
zwakke dieren deed hij dat niet. Op die manier kreeg Laban
de zwakke dieren en Jakob de sterke. **43** Zo werd die man
buitengewoon rijk, en kreeg hij talrijke kudden, slavinnen en
slaven, kamelen en ezels.

31 Jakob vernam, dat de zonen van Laban zeiden: Jakob
heeft zich meester gemaakt van heel het vermogen van onzen
vader, en zich uit de bezittingen van onzen vader al die rijkdom
verworven. **2** Ook zag Jakob aan Labans gezicht, dat hij hem
niet meer zo gunstig gezind was als vroeger. **3** Daarenboven
sprak Jahweh tot Jakob: Keer terug naar het land uwer vaderen
en naar uw familie; Ik zal u bijstaan. **4** Toen zond Jakob een
boodschap naar Rachel en Lea, en liet haar naar het veld bij zijn
kudde roepen. **5** Hij zeide tot haar: Ik zie, dat uw vader mij niet
meer zo gunstig gezind is als vroeger; maar de God van mijn
vader staat mij bij. **6** Gij weet zelf, dat ik naar best vermogen uw

vader gediend heb, **7** ofschoon uw vader mij heeft bedrogen, en
wel tienmaal mijn loon heeft gewijzigd. Maar God stond hem niet
toe, mij te benadelen. **8** Wanneer hij zeide: de gevlekte dieren
zullen uw loon zijn, wierp de hele kudde gevlekte jongen. En als
hij zeide: de gestreepte dieren zullen uw loon zijn, wierp de
hele kudde gestreepte. **9** Zo ontnam God aan uw vader wat
hij bezat, en gaf het aan mij. **10** Ook gebeurde het eens in de
bronstijd der kudde, dat ik in een droom mijn ogen opsloeg en
zag, hoe de gestreepte, gespikkelde en gevlekte bokken de
geiten besprongen. **11** En de engel van Jahweh sprak tot mij in
de droom: Jakob! Ik antwoordde: Hier ben ik! **12** Hij sprak: Sla
uw ogen op en zie, hoe alle bokken, die de geiten bespringen,
gestreept, gespikkeld of gevlekt zijn. Want Ik heb alles gezien,
wat Laban u aandoet. **13** Ik ben de God van Betel, waar gij
de gedenksteen hebt gezalfd, en Mij een gelofte hebt gedaan.
Maak u nu gereed, om uit dit land te vertrekken en terug te
keren naar uw geboortegrond. **14** Rachel en Lea antwoordden
hem: Hebben we soms nog deel of erfenis in het huis van onzen
vader? **15** Zijn we door hem niet als vreemden beschouwd. Ja,
hij heeft ons verkocht, en bovendien onze bruidsprijs verteerd.
16 Waarachtig, heel het vermogen, dat God onzen vader heeft
ontnomen, behoort aan ons en onze kinderen. Doe dus alles wat
God u gezegd heeft. **17** Toen stond Jakob op, zette zijn zonen
en vrouwen op kamelen, **18** en voerde zijn vee en al zijn have,
die hij bezat, en heel het vermogen, dat hij in Paddan-Aram had
verworven, met zich mee, om naar zijn vader Isaäk in het land
Kanaän te vertrekken. **19** En terwijl Laban afwezig was, om zijn
schapen te scheren, stal Rachel de terafim van haar vader. **20**
Jakob bedroog Laban, den Arameër, door zijn vlucht voor hem

verborgen te houden. **21** Zo nam hij de wijk met alles, wat hij
bezat, stak de rivier over, en sloeg de weg in naar het gebergte
van Gilad. **22** Op de derde dag kwam men Laban boodschappen,
dat Jakob de vlucht had genomen. **23** Aanstonds verzamelde hij
zijn verwanten, zette hem zeven dagen lang achterna, en haalde
hem bij het gebergte van Gilad in. **24** Maar die nacht verscheen
God in een droom aan Laban, den Arameër, en sprak tot hem:
Pas er voor op, Jakob ook maar iets te verwijten. **25** Laban
had Jakob ingehaald, toen deze zijn tent had gespannen in het
gebergte: en nadat ook Laban zijn tent in het gebergte Gilad had
opgeslagen, **26** zei Laban tot Jakob: Wat hebt ge gedaan, met
mij zo te bedriegen en mijn dochters weg te slepen, als waren ze
geroofd met het zwaard in de vuist? **27** Waarom zijt ge heimelijk
gevlucht; waarom hebt ge mij misleid, en mij niets laten weten?
Ik zou u uitgeleide hebben gedaan onder jubel en gezang, met
tamboerijn en harp. **28** Ge hebt me zelfs belet, om mijn zonen
en dochters vaarwel te kussen. Hoe dom hebt ge gedaan! **29** Ik
heb het in mijn hand, u kwaad te doen; maar de God van uw
vader zeide deze nacht tot mij: Pas er voor op, Jakob ook maar
iets te verwijten. **30** Maar als ge zijt heengegaan, enkel omdat
ge zo vurig naar uw vaderlijk huis verlangt, waarom hebt ge dan
mijn goden gestolen? Toen gaf Jakob Laban ten antwoord: **31**
Omdat ik bang was en dacht, dat gij mij anders met geweld uw
dochters zoudt ontnemen. **32** Maar hij, bij wien gij uw goden
vindt, blijft niet in leven! Onderzoek dus in tegenwoordigheid van
onze verwanten, wat er van u bij mij wordt gevonden, en neem
dat mee. Want Jakob wist niet, dat Rachel ze gestolen had. **33**
Laban ging dus de tent van Jakob binnen, en daarna de tenten
van Lea en van de beide slavinnen, maar hij vond niets. Uit

de tent van Lea gekomen, ging hij de tent van Rachel binnen.
34 Maar Rachel had de terafim weggenomen, ze in het zadel
van haar kameel verstopt, en was er op gaan zitten. Laban
doorzocht de hele tent, maar vond niets. **35** Want ze zei tot haar
vader: Mijn heer neme het mij niet kwalijk, dat ik niet voor u kan
opstaan; want het gaat me naar de wijze der vrouwen. Hoe hij
ook zocht, hij vond de terafim niet. **36** Toen ontstak Jakob in
toorn, en beet Laban nijdig toe: Wat is eigenlijk mijn vergrijp en
mijn misdaad, dat ge me zo verwoed achtervolgt, **37** en heel
mijn hebben en houden doorsnuffelt? Hebt ge soms iets van uw
eigen huisraad gevonden? Leg het dan neer voor mijn en uw
verwanten, en laten zij tussen ons beiden beslissen. **38** Twintig
jaar lang ben ik bij u geweest. Uw schapen en geiten hebben
geen misdracht gehad, de rammen van uw kudden heb ik niet
opgegeten. **39** Wat door wilde dieren verscheurd werd, heb ik op
u niet verhaald, maar het telkens vergoed. Van mij hebt ge terug
durven eisen, wat mij des daags of des nachts werd ontstolen.
40 Overdag verging ik van hitte en van koude des nachts, en de
slaap vluchtte weg van mijn ogen. **41** Twintig jaar lang ben ik nu
in uw huis; veertien jaar diende ik u om uw twee dochters, zes
jaar om uw kudde, en mijn loon hebt ge wel tienmaal veranderd.
42 Als de God van mijn vader, de God van Abraham en de
Gevreesde van Isaäk, mij niet had geholpen, dan hadt ge me nu
met lege handen laten gaan. Maar God heeft mijn ellende en
mijn moeizame arbeid gezien, en in de afgelopen nacht heeft Hij
vonnis gewezen. **43** Toen nam Laban het woord, en zeide tot
Jakob: Het zijn mijn eigen dochters en zonen, het is mijn eigen
vee, en alles wat gij hier ziet, is van mij. Hoe zou ik dan nu mijn
eigen dochters leed kunnen doen, of haar zonen, die zij hebben

gebaard? **44** Kom, laten we liever een verbond met elkaar
sluiten; en al is er ook niemand anders bij, zie God zal getuige
zijn tussen mij en u. **45** Toen nam Jakob een steen, en richtte
die als gedenkteken op. **46** En Jakob sprak tot zijn verwanten:
Raapt stenen bijeen. Ze verzamelden dus stenen, maakten
een steenhoop, en hielden daar op die steenhoop een maaltijd.
47 Laban noemde hem Jegar-Sahadoeta, en Jakob noemde
hem Gal-Ed. **48** Nu sprak Laban: Deze steenhoop zij heden
een getuige tussen mij en u. Daarom noemde hij hem Gal-Ed
49 en Mispa. Want hij ging voort: Jahweh zij de Wacht tussen
mij en u, wanneer we ons van elkander hebben gescheiden:
50 "Ge zult mijn dochters nooit mishandelen, en geen andere
vrouwen nemen buiten mijn dochters". En al is er ook niemand
bij, zie, God is getuige tussen mij en u. **51** En Laban vervolgde
tot Jakob: Zie deze steenhoop en deze gedenksteen, die ik heb
opgericht, staan tussen ons in. **52** Deze steenhoop is getuige,
en getuige is ook deze gedenksteen: "Ik zal nooit voorbij deze
steenhoop met kwade bedoelingen naar u toe komen, en gij
voorbij deze steenhoop en deze gedenksteen niet naar mij! **53**
De God van Abraham, en de God van Nachor moge oordelen
tussen ons beiden". En Jakob zwoer het bij den Gevreesde van
Isaäk, zijn vader. **54** Nu slachtte Jakob een offerande op de
berg, en nodigde zijn verwanten tot de maaltijd uit; en nadat
zij hadden gegeten, bleven ze op de berg overnachten. **55** De
volgende morgen brak Laban op, kuste zijn zonen en dochters
vaarwel, zegende hen en ging heen, om naar zijn woonplaats
terug te keren.

32 Toen ook Jakob op weg was gegaan, traden hem Gods
engelen tegemoet. **2** Bij hun aanblik riep Jakob uit: Dit is het

leger van God! En hij noemde die plaats Machanáim. **3** Nu zond
Jakob boden voor zich uit naar zijn broer Esau in het land Seïr,
dat in het gebied van Edom ligt. **4** Hij beval hen: Aldus moet ge
spreken tot Esau, mijn heer! Zo spreekt uw dienaar Jakob: "Ik
heb bij Laban gewoond, en daar tot nu toe vertoefd. **5** Ik bezit
runderen, ezels en schapen, slaven en slavinnen. Ik bericht
dit aan mijn heer, om genade in uw ogen te vinden". **6** Maar
de boden keerden tot Jakob terug met de tijding: Wij zijn uw
broer Esau al tegen gekomen; hij trok u al met vierhonderd man
tegemoet. **7** Toen raakte Jakob in hevige angst en benauwdheid.
Hij verdeelde het volk, dat hem vergezelde, met de schapen,
runderen en kamelen in twee groepen. **8** Want hij dacht: Als
Esau de ene groep overvalt en verslaat, dan zal ten minste de
andere ontkomen. **9** En Jakob sprak: O God van mijn vader
Abraham en God van mijn vader Isaäk, Jahweh, die tot mij hebt
gezegd: "Keer terug naar uw land en uw familie, en Ik zal u
weldaden bewijzen!" **10** Ik ben alle weldaden en goedheid niet
waardig, die Gij uw dienaar hebt willen bewijzen; want alleen
met mijn stok trok ik over deze Jordaan, en nu bezit ik twee
legerscharen. **11** Ach, red mij toch uit de hand van mijn broer, uit
Esau's hand; want ik ben bang, dat hij komt, om mij met moeder
en kinderen te doden. **12** Gij hebt mij toch beloofd: "Ik zal u
overvloedige gunsten bewijzen, en uw nageslacht maken als het
zand aan de zee, dat niemand vanwege de massa kan tellen".
13 Terwijl hij daar die nacht nog verbleef, nam hij uit wat hij bezat
een geschenk voor zijn broer Esau: **14** twee honderd geiten en
twintig bokken, twee honderd schapen en twintig rammen, **15**
dertig zogende kamelen met haar jongen, veertig koeien en tien
stieren, twintig ezelinnen en tien ezelsveulens. **16** Elke kudde

afzonderlijk vertrouwde hij aan een zijner slaven toe, en zeide
hun: Trekt voor mij uit, en laat een afstand open tussen de
verschillende kudden. **17** En hij beval aan den eersten: Wanneer
mijn broer Esau u ontmoet en u vraagt: "wien behoort ge toe,
waar gaat ge heen, en van wien is dit alles, wat gij voor u
uitdrijft?" **18** dan moet ge antwoorden: "Het is van Jakob, uw
dienaar; het is een geschenk, dat hij zendt aan Esau, mijn heer;
zie, hij zelf komt achter ons aan." **19** Ook den tweeden, den
derden en allen, die achter de kudde liepen, beval hij: Ge moet
juist hetzelfde zeggen, als ge Esau ontmoet; **20** en ge voegt
er ook nog aan toe: "Zie, uw dienaar Jakob komt achter ons
aan". Want hij dacht: ik wil hem eerst door het geschenk, dat mij
vooruitgaat, verzoenen, en hem dan onder de ogen komen;
misschien dat hij mij dan genadig behandelt. **21** Zo trok het
geschenk voor hem uit, terwijl hij zelf die nacht in de legerplaats
bleef. **22** Maar nog in diezelfde nacht stond hij op, nam zijn
twee vrouwen, zijn beide slavinnen en zijn elf zonen, en stak het
wed van de Jabbok over. **23** Hij nam ze mee, en zette ze over
de stroom; ook heel zijn bezit bracht hij naar de overkant. **24**
Jakob zelf bleef alleen achter, en een man worstelde met hem
tot het morgenrood rees. **25** Toen deze zag, dat hij hem niet kon
overwinnen, stiet hij hem tegen de bovenheup, zodat de heup
van Jakob bij de worsteling werd ontwricht. **26** Nu sprak de man:
Laat mij gaan, want het morgenrood rijst. Maar hij antwoordde:
Ik laat u niet gaan, tenzij ge mij zegent. **27** Hij sprak tot hem:
Hoe is uw naam? Hij antwoordde: Jakob. **28** Hij zeide toen:
Voortaan zult ge geen Jakob meer heten, maar Israël; want ge
hebt met God en met mensen gestreden, en de overwinning
behaald. **29** Nu vroeg Jakob: Zeg mij uw naam! Hij sprak: Hoe

vraagt ge nog naar mijn naam. Toen gaf hij hem daar zijn zegen.
30 Jakob noemde die plaats Penoeël; want ik heb God gezien
van aanschijn tot aanschijn, en ben toch in leven gebleven! **31**
De zon ging juist op, toen hij Penoeël voorbij was. Hij bleef
echter mank aan zijn heup. **32** Daarom eten tot heden toe de
zonen Israëls de heupspier niet, die aan de bovenheup ligt; want
hij had Jakob tegen de bovenheup gestoten, tegen de spier van
het heupgewricht.

33 Nu sloeg Jakob zijn ogen op en keek rond; en zie, daar
kwam Esau aan met vierhonderd man. Toen verdeelde hij zijn
kinderen onder Lea, Rachel en zijn beide slavinnen. **2** De
slavinnen met haar kinderen plaatste hij voorop, Lea met haar
kinderen daar achter, en Rachel met Josef achteraan. **3** Zelf
stelde hij zich aan hun spits, boog zich zevenmaal ter aarde
neer, tot hij zijn broer genaderd was. **4** Maar Esau snelde hem
tegemoet, en omhelsde hem; hij viel hem om de hals, en kuste
hem wenend. **5** Toen hij zijn ogen opsloeg en de vrouwen met
de kinderen zag, vroeg hij: Wie hebt ge daar? Hij antwoordde:
Het zijn de kinderen, die het God heeft behaagd, aan uw dienaar
te schenken. **6** Nu traden de slavinnen met haar kinderen naar
voren, en bogen zich voor hem neer. **7** Ook Lea trad met haar
kinderen vooruit, en boog zich neer; daarna kwamen ook Josef
en Rachel, en bogen zich neer. **8** Toen sprak hij: Wat moet ge
met heel dat leger, dat ik heb ontmoet? Hij antwoordde: Genade
vinden in de ogen van mijn heer! **9** Maar Esau hernam: Ik bezit
meer dan genoeg, mijn broeder; behoud wat ge hebt. **10** Jakob
hield aan: Neen, als ik genade gevonden heb in uw ogen, neem
dan het geschenk van mij aan; want, daar gij vriendelijk voor
mij waart, heb ik uw gelaat gezien, zoals men Gods aanschijn

aanschouwt. **11** Wil toch het blijk van mijn hulde aanvaarden, dat
ik u heb aangeboden; want God is mij genadig geweest, zodat ik
overvloed heb. Toen hij zo bij hem aandrong, nam hij het aan.
12 Daarop sprak: Laten we opbreken en verder trekken; ik zal u
dan begeleiden. **13** Maar hij antwoordde: Mijn heer, gij ziet, dat
de kinderen nog zwak zijn. Bovendien moet ik voor de schapen
en zogende runderen zorgen; als die één dag te veel gejaagd
worden, gaat heel de kudde te gronde. **14** Laat dus mijn heer zijn
dienaar vooruitgaan; ik zal op mijn gemak mijn tocht vervolgen
in de pas van het vee, dat voor mij uittrekt, en in de pas van de
kinderen, tot ik in Seïr kom bij mijn heer. **15** Esau hernam: Dan
zal ik tenminste enkele van de mannen, die mij vergezellen, te
uwer beschikking stellen. Maar hij antwoordde: Waar is dat voor
nodig; als ik maar genade vind in de ogen van mijn heer? **16** Zo
keerde Esau nog diezelfde dag naar Seïr terug. **17** Maar Jakob
trok naar Soekkot; hij bouwde daar een huis voor zichzelf, en
maakte er hutten voor zijn vee. Daarom wordt die plaats Soekkot
genoemd. **18** Na zijn terugkeer uit Paddan-Aram kwam Jakob
behouden aan in de stad Sikem, die in het land Kanaän ligt, en
legerde zich ten oosten der stad. **19** Voor honderd goudstukken
kocht hij van de zonen van Hemor, den vader van Sikem, de
strook grond, waarop hij zijn tent had gespannen. **20** Hij richtte
daar een altaar op, en riep den God van Israël aan.

34 Eens ging Dina, de dochter, die Lea aan Jakob had gebaard,
uit, om de meisjes van het land te bezoeken. **2** Sikem, de zoon
van Hemor, den Chiwwiet, en vorst van dat land, zag haar; hij
schaakte haar, ging met haar slapen en verkrachtte haar. **3**
Maar daar Sikem zijn hart aan Dina, de dochter van Jakob, had
verloren, het meisje beminde en het vriendelijk bejegende, **4**

zei hij tot zijn vader Hemor: Neem mij dat meisje tot vrouw.
5 Nu had Jakob wel gehoord, dat zijn dochter Dina onteerd
was; maar omdat zijn zonen met de kudde in het veld waren,
hield Jakob zich stil tot hun terugkomst. **6** Hemor, de vader van
Sikem, ging dus naar Jakob, om eens met hem te spreken. **7**
Intussen waren de zonen van Jakob van het land teruggekeerd.
Toen de mannen vernamen, wat er gebeurd was, werden ze
verontwaardigd en ontstaken in hevige toorn; door de dochter
van Jakob te verkrachten, was er een schanddaad aan Israël
begaan. Zo iets was er nog nooit gebeurd. **8** Hemor sprak tot
hen: Mijn zoon Sikem hangt met heel zijn hart aan uw dochter;
geef haar dus aan hem tot vrouw. **9** Laten we onder elkander
huwen; geeft uw dochters aan ons, en neemt gij de onzen. **10**
Ge kunt gerust bij ons blijven wonen; het land ligt voor u open.
Blijft hier; trekt er rond, of neemt er een vaste woonplaats. **11** En
Sikem zeide tot haar vader en haar broeders: Als ik genade
vind in uw ogen, zal ik u geven, wat gij vraagt. **12** Ge moogt de
bruidsprijs en het geschenk verhogen, zoveel ge wilt; ik geef wat
ge mij vraagt; maar geeft me het meisje tot vrouw. **13** Toen gaven
de zonen van Jakob, wier zuster Dina onteerd was, aan Sikem
en aan zijn vader Hemor een listig antwoord. **14** Ze zeiden: Wij
kunnen daar niet op ingaan; we mogen onze zuster niet aan
een onbesnedene geven, want dat is een schande voor ons.
15 Alleen op deze voorwaarde geven wij u onze toestemming:
ge moet alle mannen onder u laten besnijden, zoals wij zijn
besneden. **16** Dan zullen wij u onze dochters geven, en wij de
uwe nemen, bij u blijven wonen, en één volk met u vormen. **17**
Maar wanneer ge hierop niet ingaat, nemen we onze dochters
mee en gaan heen. **18** Hun voorstel beviel aan Hemor en aan

zijn zoon Sikem, **19** en de jonge man draalde niet, het ten uitvoer
te brengen. Want de dochter van Jakob behaagde hem; ook had
hij de meeste invloed in de familie. **20** Hemor en zijn zoon Sikem
gingen dus naar de stadspoort, en spraken tot hun medeburgers:
21 Deze mannen zijn ons vreedzaam gezind. Zij willen in het
land blijven wonen, en er in rondtrekken; want het land biedt hun
aan alle kanten ruimte genoeg. Laten wij hun dochters tot vrouw
nemen, en de onzen aan hen geven. **22** Maar alleen onder deze
voorwaarde willen die mannen onder ons blijven wonen, en één
volk met ons vormen: wij moeten alle mannen onder ons laten
besnijden, zoals zij zelf besneden zijn. **23** Dan zal hun bezit,
hun have en al hun vee ons eigendom worden. We hoeven
slechts op hun voorstel in te gaan, dan blijven ze bij ons. **24** Alle
medeburgers van Hemor en zijn zoon Sikem stemden er in toe,
en alle mannen van de stad lieten zich besnijden. **25** Maar op
de derde dag, toen zij met wondkoorts lagen, grepen Simeon
en Levi, de twee zonen van Jakob en broers van Dina, hun
zwaard, overvielen de stad, die zich in veiligheid waande en
vermoordden alle mannen. **26** Ook Hemor en zijn zoon Sikem
joegen zij over de kling, haalden Dina uit het huis van Sikem, en
trokken af. **27** Nadat de zonen van Jakob zo de zieken hadden
overvallen, plunderden ze de stad, omdat men hun zuster had
onteerd. **28** Hun schapen, hun runderen en ezels, met alles wat
in de stad was of wat op het land stond, roofden ze weg. **29**
Al hun bezittingen met alle kinderen en vrouwen voerden ze
mee, en alles wat in de huizen was, maakten ze buit. **30** Maar
Jakob sprak tot Simeon en Levi: Gij stort mij in het ongeluk, door
mij in kwade reuk te brengen bij de bewoners van het land, de
Kanaänieten en de Perizzieten. Ik heb maar weinig volk; als zij

dus tegen mij samenspannen en mij overvallen, word ik met mijn
gezin vernietigd. 31 Zij gaven ten antwoord: Mocht hij dan onze
zuster als een deerne behandelen?

35 Nu sprak God tot Jakob: Sta op, vertrek naar Betel, en
vestig u daar. Richt daar een altaar op voor den God, die u is
verschenen, toen ge op de vlucht waart voor uw broer Esau.
2 Daarom sprak Jakob tot zijn gezin en tot allen, die hem
vergezelden: Verwijdert de vreemde goden, die ge bij u hebt;
reinigt u en verwisselt van kleren. 3 Dan trekken we naar Betel
op, waar ik een altaar zal bouwen voor den God, die mij heeft
verhoord op de dag van mijn ellende, en die met mij was op de
weg, die ik ging. 4 Toen leverden zij aan Jakob alle vreemde
goden uit, die in hun bezit waren, met de ringen, die ze in de
oren droegen; en Jakob begroef ze onder de eik, die bij Sikem
stond. 5 Daarna trokken zij op. En de schrik Gods kwam over
alle steden in het rond, zodat men de zonen van Jakob niet
durfde achtervolgen. 6 Zo kwam Jakob met al het volk, dat
hem vergezelde, te Loez, ook Betel genoemd, dat in het land
Kanaän ligt. 7 Hij bouwde daar een altaar, en noemde die plaats
Betel, omdat God zich daar aan hem had geopenbaard, toen
hij op de vlucht was voor zijn broer. 8 Daar stierf Debora, de
voedster van Rebekka; zij werd begraven bij Betel onder de
eik, die hij daarom Klaageik noemde. 9 Toen Jakob dus uit
Paddan-Aram was teruggekeerd, verscheen God hem opnieuw,
en zegende hem. 10 En God sprak tot hem: Uw naam is Jakob;
voortaan zult ge geen Jakob meer heten, maar Israël zult ge
worden genoemd. Zo gaf Hij hem de naam Israël. 11 En God
sprak tot hem: Ik ben de almachtige God! Wees vruchtbaar en
vermenigvuldig u. Een volk, een reeks van volken komt uit u

voort, En koningen zullen uw lendenen ontspruiten. **12** Het land,
dat Ik aan Abraham en Isaäk schonk, Zal Ik geven aan u; En
aan uw kroost na u Geef Ik dit land in bezit! **13** Toen steeg God
op, en verdween uit zijn ogen. **14** Jakob stichtte een stenen
gedenkteken op de plaats, waar Hij met hem had gesproken,
stortte er een plengoffer op, en goot er olie over uit. **15** En Jakob
noemde de plaats, waar God met hem had gesproken, Betel. **16**
Toen ze nu ook van Betel waren opgetrokken, en nog slechts op
korte afstand van Efráta waren, beviel Rachel en had een zware
verlossing. **17** En terwijl ze in zware barensnood lag, sprak de
vroedvrouw tot haar: Wees maar niet bang; want ook ditmaal
hebt ge een zoon. **18** Onder het sterven nog, want ze ging
dood, noemde ze hem Ben-Oni; maar zijn vader noemde hem
Benjamin. **19** Zo stierf Rachel; zij werd begraven op de weg naar
Efráta of Betlehem. **20** Jakob plaatste een gedenkteken op haar
graf; dit grafmonument van Rachel staat er tot op de huidige
dag. **21** Israël trok nu verder, en spande zijn tent voorbij Migdal-
Éder. **22** Terwijl Israël in deze streek vertoefde, hield Ruben
gemeenschap met Bilha, de bijvrouw van zijn vader. Toen Israël
het vernam, was hij er hoogst verontwaardigd over. De zonen
van Jakob waren twaalf in getal. **23** De zonen van Lea waren:
Ruben, Jakobs eerstgeborene, Simeon, Levi, Juda, Issakar en
Zabulon. **24** De zonen van Rachel: Josef en Benjamin. **25** De
zonen van Bilha, de slavin van Rachel: Dan en Neftali. **26** De
zonen van Zilpa, de slavin van Lea: Gad en Aser. Dit waren de
zonen van Jakob, die hem geboren waren in Paddan-Aram. **27**
Zo bereikte Jakob zijn vader Isaäk te Mamre bij Kirjat-Arba, of
Hebron, waar Abraham en Isaäk zich hadden gevestigd. **28** En
toen Isaäk honderd tachtig jaar oud was, **29** gaf hij de geest

en stierf; oud en afgeleefd werd hij bij zijn volk verzameld. Zijn
zonen Esau en Jakob begroeven hem.

36 Dit zijn de nakomelingen van Esau of Edom. **2** Esau
had zich de volgende vrouwen uit de kanaänietische meisjes
genomen: Ada, de dochter van den Chittiet Elon; Oholibama, de
dochter van Ana, de kleindochter van den Chiwwiet Sibon; **3**
Basemat, de dochter van Jisjmaël, de zuster van Nebajot. **4**
Ada baarde aan Esau Elifaz; Basemat Reoeël; **5** Oholibama
baarde Jeoesj, Jalam en Kórach. Dit zijn de zonen van Esau,
die hem in het land Kanaän werden geboren. **6** Daarna nam
Esau zijn vrouwen, zonen en dochters en allen, die tot zijn gezin
behoorden, met zijn kudde, runderen en al de bezittingen, die
hij in het land Kanaän verworven had, en trok van zijn broer
Jakob weg naar een ander land. **7** Want zij bezaten te veel,
om bij elkander te blijven; het land, waar zij woonden, kon hen
wegens hun kudden niet onderhouden. **8** Esau of Edom ging
zich dus in het gebergte Seïr vestigen. **9** Dit is de geslachtslijst
van Esau, den vader van Edom, in het gebergte Seïr. **10** Dit
zijn de namen van Esau's zonen: Elifaz, de zoon van Esau's
vrouw Ada; Reoeël, de zoon van Esau's vrouw Basemat. **11** De
zonen van Elifaz waren Teman, Omar, Sefo, Gatam en Kenaz.
12 Timna was een bijvrouw van Esau's zoon Elifaz, en zij baarde
aan Elifaz Amalek. Dit waren dus zonen van Esau's vrouw
Ada. **13** Dit waren de zonen van Reoeël: Náchat en Zérach,
Sjamma en Mizza. Ze waren dus zonen van Esau's vrouw
Basemat. **14** Dit waren de zonen van Esau's vrouw Oholibama,
de dochter van Ana, en kleindochter van Sibon. Zij baarde aan
Esau Jeoesj, Jalam en Kórach. **15** Dit zijn de stamhoofden van
Esau's zonen: De zonen van Elifaz, den eerstgeborene van

Esau, zijn de stamhoofden van Teman, Omar, Sefo en Kenaz,
16 Kórach, Gatam en Amalek. Ze zijn de stamhoofden van de
groep Elifaz in het land Edom. Ze zijn zonen van Ada. **17** Dit
zijn de zonen van Esau's zoon Reoeël: De stamhoofden van
Náchat, Zérach, Sjamma en Mizza. Ze zijn de stamhoofden
van de groep Reoeël in het land van Edom. Ze zijn zonen van
Esau's vrouw Basemat. **18** Dit zijn de zonen van Esau's vrouw
Oholibama. De stamhoofden van Jeoesj, Jalam en Kórach. Ze
zijn de stamhoofden van de groep Oholibama, de dochter van
Ana, de vrouw van Esau. **19** Dit zijn dus de zonen van Esau
of Edom met hun stamhoofden. **20** En dit zijn de zonen van
den Choriet Seïr, de eigenlijke bewoners van het land: Lotan,
Sjobal, Sibon, en Ana. **21** Verder Disjon, Éser en Disjan. Ze zijn
de stamhoofden van de Chorieten, de zonen van Seïr, in het
land Edom. **22** De zonen van Lotan waren Chori en Hemam; de
zuster van Lotan was Timna. **23** Dit zijn de zonen van Sjobal:
Alwan, Manáchat, Ebal, Sjefo en Onam. **24** Dit zijn de zonen
van Sibon: Ajja en Ana; dit is de Ana, die de hete bronnen vond
in de woestijn, toen hij de ezels van zijn vader Sibon weidde. **25**
Dit zijn de kinderen van Ana: Disjon en Oholibama, de dochter
van Ana. **26** Dit zijn de zonen van Disjon: Chemdan, Esjban,
Jitran en Keran. **27** Dit zijn de zonen van Éser: Bilhan, Zaäwan
en Akan. **28** Dit zijn de zonen van Disjan: Oes en Aran. **29** Dit
zijn dus de stamhoofden van de Chorieten: de stamhoofden van
Lotan, Sjobal, Sibon, Ana, **30** Disjon, Éser en Disjan. Het zijn de
stamhoofden van de verschillende chorietische stammen in het
land Seïr. **31** En dit zijn de koningen, die over het land Edom
regeerden, eer er een koning heerste over de zonen Israëls. **32**
Béla, de zoon van Beor regeerde in Edom; zijn hofstad heette

Dinhaba. **33** Na de dood van Béla regeerde Jobab, de zoon
van Zérach uit Bosra in zijn plaats. **34** Na de dood van Jobab
regeerde Choesjam uit het land der Temanieten in zijn plaats.
35 Na de dood van Choesjam regeerde Hadad, de zoon van
Bedad in zijn plaats. Hij was het, die Midjan in de vlakten van
Moab versloeg; zijn stad heette Awit. **36** Na de dood van Hadad
regeerde Samla uit Masreka in zijn plaats. **37** Na de dood van
Samla regeerde Sjaoel uit Rechobot aan de rivier in zijn plaats.
38 Na de dood van Sjaoel regeerde Báal-Chanan, de zoon van
Akbor in zijn plaats. **39** Na de dood van Báal-Chanan, den zoon
van Akbor, regeerde Hadar in zijn plaats zijn hofstad heette
Paoe. Zijn vrouw heette Mehetabel, en was de dochter van
Matred en kleindochter van Me-Zahab. **40** En dit zijn de namen
van de stamhoofden van Esau volgens hun familie, en naar de
naam van hun woonplaats. De stamhoofden van Timna, Alwa
en Jetet, **41** Oholibama, Ela en Pinon, **42** Kenaz, Teman en
Mibsar, **43** Magdiël en Iram. Dit zijn dus de stamhoofden van
Edom volgens hun woonplaats in het land, dat zij in bezit hadden
genomen. Tot zover over Esau, den stamvader van Edom.

37 Jakob bleef in het land Kanaän wonen, waar ook zijn vader
had vertoefd. **2** En dit is de familiegeschiedenis van Jakob: Toen
Josef zeventien jaar oud en dus nog een knaap was, en hij met
zijn broers, met de zonen van Bilha en de zonen van Zilpa, de
vrouwen van zijn vader, de kudde weidde, bracht hij de kwade
geruchten, die over hen liepen, aan hun vader over. **3** Ook hield
Israël meer van Josef dan van zijn andere zonen, omdat hij hem
nog op zijn oude dag geboren was; daarom liet hij hem een
kleurig gewaad maken. **4** Toen zijn broeders dus bemerkten, dat
hun vader hem meer beminde dan al zijn broers, begonnen zij

hem te haten, en gunden hem geen vriendelijk woord meer. **5**
Bovendien had Josef eens een droom, die hij aan zijn broers
vertelde, met het gevolg, dat zij hem nog meer gingen haten. **6**
Hij sprak tot hen: Luistert eens naar de droom, die ik heb gehad.
7 Ziet, wij waren op het veld aan het schoven binden, toen mijn
schoof overeind rees en recht bleef staan, terwijl uw schoven
zich er omheen plaatsten, en voor de mijne begonnen te buigen.
8 Maar zijn broers zeiden tot hem: Wilt ge soms koning over ons
worden, of over ons heersen? En ze haatten hem nog meer
om die droom, die hij had verhaald. **9** Later had hij nog een
andere droom, die hij eveneens aan zijn broers vertelde. Hij
sprak: Ik heb een nieuwe droom gehad. Zie, de zon, de maan
en elf sterren bogen zich voor mij neer. **10** Maar toen hij dit aan
zijn vader en zijn broers vertelde, berispte hem zijn vader en zei:
Wat moet dat met die droom, die ge gehad hebt; moeten ik, uw
moeder en broers ons soms voor u ter aarde komen buigen? **11**
Maar terwijl zijn broers nijdig op hem bleven, prentte zijn vader
dat verhaal in zijn geheugen. **12** Nu gebeurde het eens, dat zijn
broers naar Sikem waren gegaan, om de kudden van hun vader
te weiden. **13** Toen sprak Israël tot Josef: De broers zijn in Sikem
de kudden aan het weiden; ik wilde u er wel eens heen zenden.
Hij antwoordde: Heel goed! **14** Hij hernam: Ga dan eens zien,
of alles in orde is met uw broers en ook met het vee, en kom
het mij dan vertellen. Zo zond hij hem uit de vallei van Hebron
op pad. Toen hij bij Sikem was gekomen, **15** en daar in de
velden ronddoolde, ontmoette hem iemand, die hem vroeg, wat
hij zocht. **16** Hij antwoordde: Ik ben op zoek naar mijn broers;
kunt ge me zeggen, waar zij hun kudde weiden? **17** De man
gaf ten antwoord: Zij zijn van hier weg; want ik heb ze horen

zeggen, dat ze naar Dotan wilden gaan. Josef ging dus zijn
broers achterna, en trof hen in Dotan. **18** Zij zagen hem al uit de
verte. En eer hij hen nog had bereikt, hadden ze al het plan
beraamd, hem te doden. **19** Ze zeiden tot elkander: Zie, daar
komt de dromer aan! **20** Vooruit nu, laten we hem vermoorden,
in een van de putten gooien, en zeggen, dat een wild beest
hem heeft verslonden; dan zullen we eens zien, wat er van zijn
dromen terecht komt. **21** Toen Ruben dit hoorde, wilde hij hem
uit hun handen redden. Daarom zei hij: We moeten hem niet om
het leven brengen. **22** En Ruben vervolgde: Ge moet geen bloed
vergieten; werpt hem liever in die put daar, in de woestijn, maar
raakt hem niet aan. Zo wilde hij hem aan hun handen onttrekken,
om hem naar zijn vader terug te brengen. **23** Toen Josef dan
bij zijn broers was gekomen, trokken zij hem het veelkleurig
kleed uit, dat hij aanhad, **24** grepen hem vast, en wierpen hem
in de put. De put was leeg, en er stond geen water in. **25**
Terwijl ze daarna zaten te eten, keken ze op, en bemerkten een
karavaan van Jisjmaëlieten, die van Gilad kwam; hun kamelen
waren belast met gom, balsem en hars, en waren op weg naar
Egypte. **26** Nu zei Juda tot zijn broers: Wat hebben we er aan,
onzen broer te vermoorden en zijn bloed te bedekken? **27**
Laten we hem liever aan de Jisjmaëlieten verkopen en niet
onze handen aan hem slaan; want hij is toch onze broer en
ons eigen vlees. Zijn broers stemden er in toe. **28** En toen de
midjanietische kooplieden voorbijkwamen, trokken zij Josef uit
de put omhoog, en verkochten hem voor twintig zilverstukken
aan de Jisjmaëlieten, die Josef naar Egypte voerden. **29** Toen
Ruben weer naar de put kwam, maar Josef niet meer in de put
was, scheurde hij zijn kleren. **30** Hij liep terug naar zijn broers,

en riep: De jongen is weg, wat moet ik nu gaan beginnen! **31** Nu
namen zij het kleed van Josef, slachtten een geitebokje, en
doopten het kleed in het bloed. **32** Ze stuurden het kleurige
kleed naar hun vader, en lieten hem zeggen: Dit hebben we
gevonden; zie eens, of dit het kleed van uw zoon is, of niet?
33 Hij herkende het en zei: Het is het kleed van mijn zoon;
een wild beest heeft hem verslonden; ach, Josef is in stukken
gescheurd! **34** En Jakob scheurde zijn kleren, deed een zak om
zijn lenden, en treurde lange tijd om zijn zoon. **35** Al zijn zonen
en dochters kwamen hem troosten; maar hij wilde geen troost.
Want hij sprak: Treurend daal ik naar mijn zoon in het dodenrijk
af. Zo bleef zijn vader om hem wenen. **(Sheol h7585)** **36** Intussen
hadden de Midjanieten Josef in Egypte verkocht aan Potifar, een
hoveling van Farao, en overste van de lijfwacht.

38 Omstreeks diezelfde tijd verliet Juda zijn broers, en begaf
zich naar een man in Adoellam, Chira genaamd. **2** Daar zag
Juda de dochter van een Kanaäniet, die Sjóea heette; hij nam
haar tot vrouw, en hield gemeenschap met haar. **3** Zij werd
zwanger, en baarde een zoon, dien ze Er noemde. **4** Zij werd
nog eens zwanger, en baarde een zoon, dien zij de naam Onan
gaf. **5** Daarna baarde zij nog een zoon, dien zij Sjela noemde.
Zij bevond zich te Kezib, toen zij hem baarde. **6** Later nam
Juda voor Er, zijn eerstgeborene, een vrouw, Tamar geheten. **7**
Maar Er, de eerstgeborene van Juda, was slecht in de ogen van
Jahweh, zodat Jahweh hem deed sterven. **8** Toen zeide Juda tot
Onan: Ga naar de vrouw van uw broer, sluit een zwagerhuwelijk
met haar, en zorg dat ge kinderen verwekt voor uw broer. **9**
Maar Onan, die wist, dat die kinderen niet aan hem zouden
behoren, liet telkens, als hij tot zijn schoonzuster kwam, het

zaad op de grond verloren gaan, om geen kinderen voor zijn
broer te verwekken. **10** Zijn gedrag was slecht in de ogen van
Jahweh; zodat Hij ook hem liet sterven. **11** Toen sprak Juda tot
zijn schoondochter Tamar: Blijf als weduwe in uw vaderlijk huis,
tot mijn zoon Sjela volwassen is. Want hij dacht: anders zal ook
hij sterven evenals zijn broers. En Tamar ging heen, en bleef in
het huis van haar vader wonen. **12** Geruime tijd later stierf de
dochter van Sjóea, Juda's vrouw. Toen de rouwtijd voorbij was,
ging Juda eens in gezelschap van zijn vriend Chira uit Adoellam
naar Timna, om zijn schapenscheerders te bezoeken. **13** Men
bracht Tamar het bericht: Uw schoonvader komt naar Timna,
om zijn schapen te scheren. **14** Nu legde zij haar weduwkleed
af, hulde zich in een sluier, en ging vermomd bij de poort van
Enáim zitten, dat op de weg naar Timna ligt. Want zij wist,
dat Sjela groot was geworden, en zij hem toch niet tot vrouw
werd gegeven. **15** Toen Juda haar zag, hield hij haar voor een
deerne, omdat zij haar gelaat had gesluierd. **16** Hij verliet de
weg, ging naar haar toe en sprak: Kom, ik wil met u mee. Hij wist
immers niet, dat het zijn schoondochter was. Zij antwoordde:
Wat geeft ge mij, als ge bij me moogt komen? **17** Hij zeide:
Ik zal u een geitebokje van de kudde sturen. Zij antwoordde:
Als ge een pand geeft, tot ge het mij hebt gestuurd. **18** Hij
hernam: Wat voor een pand moet ik u geven? Zij antwoordde:
Uw zegel met snoer en de staf, die ge in uw hand hebt. Hij gaf
ze haar, hield gemeenschap met haar, en zij ontving van hem.
19 Nu stond zij op, en ging heen; ze legde haar sluier af en trok
haar weduwkleed weer aan. **20** Toen Juda nu door zijn vriend
uit Adoellam een geitebokje liet brengen, om het pand uit de
handen van de vrouw terug te krijgen, vond deze haar niet. **21**

Hij ondervroeg de bewoners van die plaats: Waar is de deerne,
die hier bij Enáim langs de weg zit? Maar zij antwoordden: Er is
hier geen deerne. **22** Toen keerde hij naar Juda terug, en zeide:
Ik heb haar niet kunnen vinden; en de mensen van die plaats
beweren, dat daar nooit een deerne geweest is. **23** Juda sprak:
Dan moet zij pand maar houden; we kunnen ons toch niet uit
laten lachen. Ik heb het bokje gestuurd, maar gij hebt haar niet
kunnen vinden. **24** Ongeveer drie maanden later werd aan Juda
bericht: Uw schoondochter Tamar heeft ontucht bedreven, en is
zwanger geworden. Juda sprak: Brengt ze naar buiten, om ze te
verbranden! **25** Reeds werd ze naar buiten geleid, toen ze haar
schoonvader liet zeggen: Van den man, aan wien deze dingen
behoren, heb ik ontvangen. En zij liet er aan toevoegen: Kijk
eens goed, wien dit zegel met snoer en die staf toebehoren. **26**
Juda herkende ze en sprak: Zij is tegenover mij in haar recht;
want ik heb haar niet aan mijn zoon Sjela gegeven. Maar hij
hield verder geen gemeenschap met haar. **27** Toen de tijd van
haar verlossing nabij was, bleek er een tweeling in haar schoot
te zijn. **28** Tijdens de verlossing stak er een zijn handje uit. De
vroedvrouw greep het vast, bond er een purperen draad om, en
zeide: Deze is het eerst gekomen. **29** Maar hij trok zijn handje
terug, en toen kwam zijn broertje te voorschijn. Nu sprak ze: Wat
voor een bres hebt gij u gemaakt! En zij noemde hem Fares.
30 Daarna kwam zijn broertje, die de purperen draad om zijn
handje had, en zij noemde hem Zara.

39 Josef was dus naar Egypte gevoerd, waar de Egyptenaar
Potifar, een hoveling van Farao en overste van de lijfwacht,
hem van de Jisjmaëlieten, die hem daarheen hadden gebracht,
had gekocht. **2** Maar Jahweh stond Josef bij, zodat het hem

voorspoedig ging, en hij in het huis van zijn egyptischen meester
mocht blijven. **3** En toen zijn meester zag, dat Jahweh met
hem was, en Jahweh alles, wat hij ondernam, deed gelukken,
4 kwam Josef bij hem in de gunst, en moest hem persoonlijk
bedienen. Hij gaf hem het toezicht over zijn huis, en vertrouwde
hem al zijn bezittingen toe. **5** En van het oogenblik af, dat hij
hem over zijn huis en al zijn bezittingen had gesteld, zegende
Jahweh het huis van den Egyptenaar terwille van Josef. En toen
de zegen van Jahweh bleef rusten op heel zijn bezit, in huis
en op het land, **6** liet hij tenslotte al zijn bezittingen door Josef
beheren, en bemoeide zich met niets meer, dan met het brood,
dat hij at. Josef was kloek van gestalte en knap van uiterlijk. **7**
Zo gebeurde het na enige tijd, dat de vrouw van zijn meester
het oog op Josef liet vallen en zeide: Kom bij mij liggen. **8** Hij
weigerde, en zeide tot de vrouw van zijn meester: Zie, mijn heer
bemoeit zich met niets in zijn huis buiten mij om, en hij heeft
mij al zijn bezittingen toevertrouwd. **9** Hij zelf is hier in huis
niet groter dan ik, en niets heeft hij aan mijn macht onttrokken
behalve u, omdat ge zijn vrouw zijt. Hoe zou ik dan dit grote
kwaad kunnen doen en zondigen tegen God? **10** En ofschoon
ze dag in dag uit bij Josef aandrong, dat hij bij haar zou komen
liggen, en haar terwille zou zijn, luisterde hij niet naar haar. **11**
Maar op zekere dag gebeurde het, dat hij naar huis kwam,
om zijn werk te verrichten, en er niemand van de huisgenoten
binnen was. **12** Toen greep ze hem bij zijn kleren vast en zei:
Kom bij mij liggen. Doch hij liet zijn kleed in haar handen achter,
en vluchtte haastig naar buiten. **13** Toen zij zag, dat hij zijn kleed
in haar handen had achtergelaten en naar buiten was gevlucht,
14 schreeuwde zij haar huisgenoten bijeen, en zei hun: Daar

hebt ge het nu; men heeft een Hebreër in huis gebracht, om zijn
spel met ons te drijven. Hij is naar mij toegekomen, om bij mij
te liggen; maar ik ben gaan schreeuwen, zo hard ik kon. **15**
Toen hij mij zo hard hoorde schreeuwen en gillen, liet hij zijn
kleed bij mij achter, en vluchtte haastig naar buiten. **16** Ze hield
het kleed bij zich achter, totdat zijn meester thuis kwam. **17**
Toen vertelde ze hem hetzelfde: Die hebreeuwse slaaf, dien ge
in huis hebt gehaald, is bij mij binnengedrongen, om zijn spel
met mij te drijven. **18** Maar toen ik hard begon te schreeuwen
en te gillen, liet hij zijn kleed bij mij achter, en vluchtte haastig
naar buiten. **19** Toen de heer van Josef zijn vrouw hoorde
vertellen, hoe zijn slaaf haar zou hebben behandeld, werd hij
zeer toornig; **20** hij liet Josef grijpen en hem in de kerker werpen,
waar de gevangenen van den koning zaten opgesloten. Maar
ook toen Josef daar in de gevangenis zat, **21** stond Jahweh
hem bij, en strekte zijn genade over hem uit. Hij zorgde er
voor, dat hij bij den gevangenbewaarder in de gunst kwam,
22 zodat deze al die in de kerker zaten opgesloten aan Josef
toevertrouwde, en er niets geschiedde buiten hem om. **23** De
gevangenbewaarder bemoeide zich met niets, van wat hij Josef
had toevertrouwd; want Jahweh stond hem bij, en wat hij deed,
liet Jahweh gelukken.

40 Enige tijd daarna begingen de schenker en de bakker
van den koning van Egypte een misdrijf tegen den koning van
Egypte, hun heer. **2** En daar Farao vertoornd was op zijn twee
hovelingen, den opperschenker en den hofbakker, **3** liet hij hen
gevangen zetten in het huis van den overste der lijfwacht, de
kerker waar ook Josef zat opgesloten; **4** en de overste van
de lijfwacht stelde Josef bij hen aan, om voor hen te zorgen.

Zo bleven ze geruime tijd gevangen. **5** Eens hadden beiden,
de schenker zowel als de bakker van Egypte's koning, die in
de kerker zaten opgesloten, dezelfde nacht een droom, elk
met eigen betekenis. **6** Toen Josef de volgende morgen bij
hen kwam, zag hij aan hen, dat ze terneergeslagen waren. **7**
Hij vroeg toen aan de hovelingen van Farao, die met hem in
het huis van zijn meester in hechtenis zaten: Waarom kijkt ge
vandaag zo somber? **8** Zij antwoordden hem: Wij hebben een
droom gehad, en er is niemand, om hem uit te leggen. Josef
zeide hun: God alleen legt dromen uit! Vertelt ze mij eens. **9** De
opperschenker verhaalde toen zijn droom aan Josef, en zeide
hem: In mijn droom zag ik een wijnstok voor mij. **10** Aan die
wijnstok zaten drie ranken; zodra hij begon uit te lopen, zette hij
bloesem en droegen zijn trossen rijpe druiven. **11** Ik had de
beker van Farao in mijn hand; ik nam de druiven, perste ze uit in
Farao's beker, en reikte die aan Farao over. **12** Toen zeide Josef
tot hem: Dit is de uitleg ervan: de drie ranken betekenen drie
dagen. **13** Over drie dagen zal Farao uw hoofd in de hoogte
heffen, door u in uw ambt te herstellen; dan zult ge Farao de
beker weer reiken, zoals vroeger, toen ge zijn schenker waart.
14 Maar wanneer het u goed gaat, denk dan ook eens aan mij,
en bewijs mij de gunst, een goed woord voor me te doen bij
Farao, en te zorgen, dat ik uit dit huis word bevrijd. **15** Want ik
ben weggeroofd uit het land der Hebreën, en ook hier heb ik
niets gedaan, waarvoor men mij in de gevangenis moest zetten.
16 Toen de hofbakker zag, dat Josef een gunstige uitleg gaf,
zeide hij tot hem: Ook ik heb een droom gehad. Zie, ik zag drie
broodkorven op mijn hoofd. **17** In de bovenste korf bevond zich
gebak, allerlei soorten gerechten voor Farao; maar de vogels

pikten het weg uit de korf op mijn hoofd. **18** Josef gaf hem
ten antwoord: Dit is de uitleg ervan: de drie korven betekenen
drie dagen. **19** Over drie dagen zal Farao ook uw hoofd in de
hoogte heffen, door u aan een paal op te hangen; dan zullen de
vogels uw vlees opeten. **20** Op de derde dag, de verjaardag
van Farao, richtte deze voor heel zijn hof een feestmaal aan.
Toen hief hij werkelijk het hoofd van den opperschenker en van
den hofbakker te midden van zijn dienaren omhoog. **21** Den
opperschenker herstelde hij in zijn ambt van schenker, zodat hij
Farao weer de beker mocht reiken. **22** den hofbakker hing hij op,
zoals Josef het hun had uitgelegd. **23** De opperschenker echter
dacht niet eens meer aan Josef, maar vergat hem geheel.

41 Twee jaren later had ook Farao een droom. Zie, hij stond
aan de Nijl. **2** Daar klommen uit de Nijl zeven koeien omhoog,
prachtig en vet, die in het oevergras gingen weiden. **3** Maar
zie, daarna klommen zeven andere koeien uit de Nijl omhoog,
lelijk en mager, die naast de eerste gingen staan aan de oever
van de Nijl. **4** De lelijke en magere koeien slokten de zeven
prachtige en vette koeien op. Toen ontwaakte Farao. **5** Hij sliep
weer in, en droomde opnieuw. En zie, zeven aren schoten op uit
één halm, zwaar en prachtig. **6** Maar daarna schoten zeven
andere aren op, spichtig en door de oostenwind verschroeid.
7 En de spichtige aren slokten de dikke en volle op. Toen
ontwaakte Farao, en merkte dat het een droom was geweest. **8**
De volgende morgen was Farao erover verontrust. Hij ontbood
alle geleerden en wijzen van Egypte, en verhaalde hun zijn
droom. Maar er was niemand, die Farao uitleg kon geven. **9**
Toen sprak de opperschenker tot Farao: Nu moet ik eerlijk mijn
schuld bekennen. **10** Toen Farao indertijd vertoornd was op

zijn dienaren, had hij mij en den hofbakker gevangen gezet in
het huis van den overste van de lijfwacht. **11** Daar hadden wij
in dezelfde nacht een droom; ieder van ons had een droom
met eigen betekenis. **12** Nu was daar bij ons een hebreeuwse
jongeman, een slaaf van den overste van de lijfwacht. We
vertelden hem onze dromen, en hij legde ze voor ons uit, iedere
droom met zijn eigen zin. **13** En zoals hij het ons had uitgelegd, is
het gebeurd. Men heeft mij in mijn ambt hersteld, hem hing men
op. **14** Toen liet Farao Josef roepen. Men haalde hem vlug uit de
gevangenis; en nadat hij zich geschoren had en andere kleren
had aangetrokken, begaf hij zich naar Farao. **15** En Farao sprak
Josef toe: Ik heb een droom gehad, en er is niemand, die hem
kan uitleggen. Nu heb ik over u horen zeggen, dat gij een droom
kunt uitleggen, zodra ge hem hoort. **16** Josef gaf Farao ten
antwoord: Ik zelf kan niets; maar God zal Farao openbaren, wat
hem tot heil strekt. **17** Toen sprak Farao tot Josef: In mijn droom
stond ik aan de oever van de Nijl. **18** En zie, uit de Nijl klommen
zeven koeien omhoog, vet en prachtig, die in het oevergras
gingen weiden. **19** Maar zie, daarna klommen zeven andere
koeien omhoog, schraal, erg lelijk en mager; zo lelijk, als ik ze
in heel Egypte nog nooit heb gezien. **20** De magere en lelijke
koeien slokten de zeven eerste, de vette, op. **21** Ze kwamen in
haar buik terecht, maar men merkte er niets van; ze bleven even
lelijk als vroeger. Toen werd ik wakker. **22** Opnieuw zag ik in mijn
droom. Zie, zeven aren schoten op uit één halm, vol en prachtig.
23 Maar daarna schoten zeven andere aren op, dor, spichtig en
door de oostenwind verschroeid. **24** En de spichtige aren slokten
de zeven prachtige op. Ik heb het aan de geleerden verhaald,
maar niemand kon mij uitleg geven. **25** Nu sprak Josef tot Farao:

De dromen van Farao zijn één. God heeft Farao geopenbaard,
wat Hij van plan is te doen. **26** De zeven vette koeien betekenen
zeven jaren; de zeven vette aren eveneens zeven jaren. Het is
maar één droom. **27** Ook de zeven magere en lelijke koeien,
die na haar omhoog klommen, betekenen zeven jaren, en de
zeven spichtige aren, door de oostenwind verschroeid, eveneens
zeven jaren van hongersnood. **28** Dit bedoelde ik, toen ik tot
Farao zeide, dat God aan Farao heeft getoond, wat Hij van
plan is te doen. **29** Zie, er gaan voor Egypte zeven jaren van
grote overvloed komen. **30** Daarna zullen er zeven jaren van
hongersnood aanbreken, waarin heel de overvloed van Egypte
zal worden vergeten, en hongersnood het land zal teisteren. **31**
Dan zal men in het land niets meer van overvloed merken door
de hongersnood, die er op volgt; want die zal zeer hevig zijn.
32 En dat de droom zich voor Farao herhaald heeft, betekent,
dat God het vast heeft besloten en het spoedig ten uitvoer zal
brengen. **33** Farao moge dus omzien naar een verstandig en
kundig man, en dien over Egypteland aanstellen. **34** Laat Farao
aldus te werk gaan: hij stelle opzichters aan over het land, om
in de zeven jaren van overvloed het vijfde deel te heffen van
de opbrengst van Egypte. **35** Ze moeten in de goede jaren,
die nu gaan komen, allerlei levensmiddelen verzamelen, en in
de steden het koren opslaan en bewaren ter beschikking van
Farao. **36** Dan zullen die levensmiddelen de voorraad vormen
voor het land voor de zeven jaren van hongersnood, die over
Egypte gaan komen, en zal het land niet van honger te gronde
gaan. **37** Dit voorstel scheen Farao en heel zijn hof verstandig.
38 En Farao sprak tot zijn hovelingen: Zou er een man zijn te
vinden, in wien Gods geest is als in hem? **39** En Farao zeide tot

Josef: Nu God u dat alles heeft geopenbaard, is er niemand zo
verstandig en kundig als gij. **40** Gij zult dus niet enkel mijn huis
besturen, maar heel het volk zal aan uw bevel gehoorzamen,
en alleen door mijn troon zal ik boven u staan. **41** En Farao
vervolgde tot Josef: Hiermee stel ik u aan over heel het land van
Egypte! **42** En Farao trok de zegelring van zijn vinger, stak die
aan de hand van Josef, trok hem een kostbaar linnen gewaad
aan, en hing hem een gouden keten om de hals. **43** Daarna liet
hij hem zijn eigen wagen bestijgen, de beste op een na, en men
riep voor hem uit: Op de knieën! Zo stelde Farao Josef aan
over heel het land van Egypte. **44** En hij zeide tot hem: Ik blijf
Farao; maar buiten uw wil zal niemand hand of voet verroeren in
heel het land van Egypte. **45** Farao gaf Josef de naam Safenat-
Panéach, en schonk hem Asenat, de dochter van Poti-Féra, den
priester van On, tot vrouw. **46** Josef was dertig jaar oud, toen hij
in dienst trad van Farao, den koning van Egypte. Nu ging Josef
van Farao heen, en doorreisde heel het land van Egypte. **47** En
terwijl het land in de zeven jaren van overvloed volop droeg,
48 verzamelde hij in die zeven jaren, dat er overvloed was in
Egypte, allerlei levensmiddelen. Hij stapelde ze op in de steden;
in iedere stad sloeg hij de oogst op van de velden rondom.
49 En Josef hoopte het koren op als het zand aan de zee; zo
ontzaggelijk veel, dat men ophield met meten, omdat het niet
meer te meten was. **50** Nog eer het jaar van de hongersnood
kwam, kreeg Josef twee zonen, die Asenat, de dochter van Poti-
Féra, den priester van On, hem baarde. **51** Josef noemde den
oudste Manasse; want God heeft me al mijn ellende en heel
mijn vaderlijk huis doen vergeten. **52** Den tweede noemde hij
Efraïm; want God heeft mij vruchtbaar gemaakt in het land van

mijn ongeluk. **53** Toen nu de zeven jaren van overvloed, die in
Egypte heerste, ten einde waren, **54** braken de zeven jaren van
hongersnood aan, zoals Josef voorspeld had. In alle landen was
er gebrek, maar in heel het land van Egypte was brood. **55** En
toen ook heel Egypte honger begon te krijgen, en het volk tot
Farao om brood riep, zeide Farao tot alle Egyptenaren: Gaat
tot Josef, en doet wat hij u zegt. **56** En toen er hongersnood
heerste over het hele land, opende Josef de graanschuren, en
verkocht het koren aan de Egyptenaren. En ofschoon er ook
in Egypte hongersnood woedde, **57** kwamen alle landen naar
Egypte, om van Josef koren te kopen; want de hongersnood
teisterde ook de hele wereld.

42 Toen Jakob vernam, dat er in Egypte koren was, zeide
hij tot zijn zonen: Wat talmt ge nog? **2** Ik heb gehoord, dat
er koren is in Egypte. Trekt daarheen, en gaat er wat voor
ons kopen, zodat we in leven blijven en niet sterven. **3** Tien
broeders van Josef gingen dus op weg, om in Egypte graan
te kopen. **4** Maar Jakob liet Benjamin, den broer van Josef,
niet met de andere broers meegaan; want hij was bang, dat
hem een ongeluk zou overkomen. **5** Zo kwamen de zonen van
Israël, tegelijk met vele anderen, daar aan, om koren te kopen;
want er was hongersnood in het land Kanaän. **6** Josef, die toen
het land bestuurde, verkocht persoonlijk aan al de volken der
aarde. Ook de broers van Josef gingen dus naar hem toe, en
bogen zich voor hem ter aarde neer. **7** Zodra Josef zijn broers
zag, herkende hij hen, maar hij maakte zich zelf aan hen niet
bekend. Bars sprak hij hen toe: Waar komt ge vandaan? Zij
antwoordden: Uit het land Kanaän, om koren te kopen. **8** Nu
wist Josef zeker, dat het zijn broers waren, en dat zij hem niet

hadden herkend; **9** en hij herinnerde zich toen de dromen, die
hij vroeger had gehad. Hij sprak tot hen: Gij zijt spionnen; ge zijt
gekomen, om de zwakke punten van het land te verspieden. **10**
Zij antwoordden: Neen, heer; uw dienaars zijn enkel gekomen,
om levensmiddelen te kopen. **11** Wij allen zijn zonen van één
man, en wij zijn betrouwbare mensen; uw dienaars zijn geen
spionnen. **12** Hij herhaalde: Niet waar, ge zijt gekomen, om de
zwakke punten van het land te verspieden. **13** Ze zeiden: Uw
dienaren zijn twaalf in getal geweest; wij zijn broeders en zonen
van één man uit het land Kanaän. De jongste is bij onzen vader
gebleven, en één is er niet meer. **14** Josef hernam: Ik blijf er bij;
ge zijt spionnen. **15** Dat is nu juist een punt, om u op de proef te
stellen; bij het leven van Farao, gij komt hier niet vandaan, eer
uw jongste broer naar hier is gekomen. **16** Stuur dus een van u,
om uw broer te halen; gij blijft hier gevangen achter. Zo kan
worden onderzocht, of ge de waarheid hebt gesproken. En zo dit
niet het geval is: bij het leven van Farao, dan zijt ge verspieders.
17 Nu liet hij hen drie dagen lang te zamen in de gevangenis
opsluiten. **18** Op de derde dag sprak Josef tot hen: Ge kunt uw
leven redden, zo ge doet wat ik zeg; ook ik ben een godvrezend
man. **19** Wanneer gij betrouwbare mannen zijt, laat dan een van
uw broers als gevangene in uw kerker achter; de anderen van u
kunnen vertrekken, en koren meenemen, om de honger van uw
gezinnen te stillen. **20** Maar ge brengt uw jongsten broeder naar
mij toe, om de waarheid van uw woorden te bewijzen; dan zult
ge niet sterven. Daar gingen ze op in. **21** Maar ze zeiden toch
onder elkander: Waarachtig, we hebben het aan onzen broer
verdiend. Wij hebben zijn doodsangst gezien, maar niet naar
hem willen luisteren, toen hij ons om genade smeekte. Daarom

komt deze ramp over ons. **22** Ruben voegde er nog aan toe:
Heb ik u niet gezegd, u niet aan den knaap te bezondigen? Maar
gij hebt niet willen luisteren. Zie, nu wordt zijn bloed teruggeëist.
23 Ze wisten niet, dat Josef hen verstond; want ze hadden zich
van een tolk bediend. **24** Josef weende met de rug naar hen toe.
Daarna keerde hij zich om, en onderhield zich met hen. Hij liet
Simeon uit hun midden weghalen, en hem voor hun ogen in
boeien slaan. **25** Nu gaf Josef bevel, hun zakken met koren
te vullen, maar in ieders zak het geld terug te leggen, en hun
mondvoorraad mee te geven voor onderweg. Zo deed men. **26**
Zij laadden het koren op hun ezels, en trokken weg. **27** Maar
toen een van hen in het nachtverblijf zijn zak opendeed, om
zijn ezel te voeren, vond hij het geld bovenop in de zak. **28** Hij
zei tot zijn broers: Mijn geld is terug; daar ligt het in mijn zak.
Zij bestierven het van schrik, en zeiden tot elkander: Wat laat
God ons nu overkomen? **29** Zo kwamen zij dan bij hun vader
Jakob in het land Kanaän terug, en verhaalden hem alles, wat
hun overkomen was. **30** Ze zeiden: Die man, die daar het land
regeert, heeft ons bars toegesproken, en ons uitgemaakt voor
verspieders van het land. **31** Wij hebben hem geantwoord: Wij
zijn betrouwbare mensen en geen spionnen. **32** Wij zijn twaalf
broeders geweest, zonen van één vader; één is er niet meer, en
de jongste is bij zijn vader in het land Kanaän gebleven. **33** Maar
de man, die daar het land regeert, sprak tot ons: Dit zal voor mij
het bewijs zijn, dat gij betrouwbare mensen zijt; één van uw
broers zal bij me blijven; de anderen van u kunnen vertrekken en
koren meenemen, om de honger van uw gezinnen te stillen. **34**
Maar brengt uw jongsten broer tot mij; dan zal ik weten, dat gij
geen verspieders zijt. Als gij betrouwbare mannen zijt, geef ik uw

broer aan u terug, en kunt gij vrij door het land reizen. **35** Toen
zij hun zakken ledigden, vond ieder zijn buidel met geld in zijn
zak. Bij het zien van hun buidels met geld, werden zij, zowel als
hun vader, bevreesd. **36** En hun vader Jakob zeide tot hen: Ge
maakt me kinderloos; Josef is weg, Simeon is weg, en nu neemt
ge ook nog Benjamin weg; het drukt me allemaal zwaar. **37** Maar
nu zei Ruben tot zijn vader: Ge moogt mijn beide zonen doden,
als ik hem niet bij u terugbreng. Vertrouw hem mij toe; ik breng
hem u terug. **38** Maar hij antwoordde: Mijn zoon gaat niet met u
mee; want zijn broer is dood, en hij alleen is nog over. Overkomt
hem een ongeluk op de reis, die ge onderneemt, dan zoudt ge
mijn grijze haren met kommer ten grave doen dalen. **(Sheol h7585)**
43 Maar de hongersnood bleef het land teisteren. **2** En toen
al het koren op was, dat zij van Egypte hadden meegebracht,
zei hun vader tot hen: Gaat voor ons weer wat levensmiddelen
kopen. **3** Maar Juda sprak tot hem: Die man heeft ons uitdrukkelijk
gewaarschuwd: Waagt het niet, mij onder de ogen te komen, als
ge uw broer niet meebrengt. **4** Zo gij dus onzen broer met ons
meegeeft, zullen wij levensmiddelen voor u gaan kopen; **5** maar
zo ge hem niet laat gaan, vertrekken we niet. Want die man
heeft ons gezegd: Waagt het niet, mij onder de ogen te komen,
als uw broer niet bij u is. **6** Israël hernam: Waarom hebt gij mij
dit leed aangedaan, met dien man te vertellen, dat gij nog een
broer hadt. **7** Zij antwoordden: Die man vroeg ons uitdrukkelijk
naar ons en onze familie. Hij zeide: Leeft uw vader nog; hebt
gij nog een anderen broer? Alleen op die vragen hebben we
hem geantwoord. Konden we dan weten, dat hij zou zeggen:
brengt uw broer hier? **8** En Juda drong bij zijn vader Israël aan:
Geef den jongen maar met mij mee, en laten we vertrekken; dan

kunnen we in leven blijven en behoeven we niet te sterven, wij,
gijzelf en onze kinderen. **9** Ik blijf borg voor hem; van mij moogt
ge hem terugeisen. Als ik hem niet bij u terugbreng en weer
voor u doe staan, blijf ik voor u mijn leven lang schuldig. **10**
Hadden we maar niet zo getalmd, dan waren we al voor de
tweede keer terug. **11** Toen sprak hun vader Israël tot hen: Als
het dan moet, doet het dan maar. Neemt het beste van het land
in uw zakken mee, en biedt het dien man als geschenk aan:
wat balsem en honing, wat gom en hars, met pimpernoten en
amandelen. **12** Neemt ook een dubbel bedrag aan geld met
u mee. Want ge moet het geld teruggeven, dat boven in uw
zakken werd gevonden; misschien was het maar een vergissing.
13 Neemt dan uw broer mee, en gaat terug naar dien man. **14**
Geve de almachtige God, dat ge genade vindt bij dien man, en
dat hij uw anderen broer en Benjamin met u laat vertrekken.
Wat mij betreft, moet ik kinderloos worden, het zij zo. **15** De
mannen namen dus het geschenk en een dubbel bedrag aan
geld met zich mee, vertrokken met Benjamin naar Egypte, en
verschenen voor Josef. **16** Toen Josef hen met Benjamin zag,
beval hij zijn hofmeester: Breng die mannen naar binnen; laat
het nodige slachten, en maak een maaltijd gereed; want die
mannen zullen vanmiddag bij mij eten. **17** De man deed zoals
Josef beval, en bracht de mannen naar het huis van Josef. **18**
Toen de mannen naar het huis van Josef werden gebracht,
werden zij bang en zeiden: We worden weggebracht om het
geld, dat de vorige maal in onze zakken is teruggevonden. Men
wil ons overrompelen en overvallen, ons tot slaven maken, en
onze ezels in beslag nemen. **19** Zij traden op den hofmeester
van Josef toe, spraken hem aan bij de deur van het huis, en

zeiden tot hem: **20** Met uw verlof, heer; wij waren vroeger al
hier, om koren te kopen. **21** Maar toen wij in het nachtverblijf
kwamen en onze zakken openden, lag ieders geld boven in zijn
zak: ons eigen geld naar het volle bedrag. Dit hebben we nu
weer meegebracht, **22** tegelijk met het andere geld, dat we bij
ons hebben, om levensmiddelen te kopen. Wij weten niet, wie
ons geld weer in onze zakken heeft gelegd. **23** Hij gaf hun ten
antwoord: Weest maar gerust, vreest niet; uw God en de God
van uw vader heeft heimelijk een schat in uw zakken gelegd;
want ik heb uw geld ontvangen. Nadat de man ook Simeon bij
hen had gebracht, **24** leidde hij hen naar het huis van Josef, en
gaf hun water, om hun voeten te wassen, en voer voor hun ezels.
25 Zij legden hun geschenken gereed in afwachting van Josef,
die tegen de middag zou komen; want zij hadden gehoord, dat
hij daar zou eten. **26** Toen Josef thuis kwam, boden zij hem
de geschenken aan, die zij van huis hadden meegenomen, en
bogen zich voor hem ter aarde neer. **27** Hij vroeg hun, hoe zij
het maakten, en zei: Maakt ook uw oude vader, van wien ge
mij hebt gesproken, het nog goed; is hij nog in leven? **28** Zij
antwoordden: Onze vader, uw dienaar, maakt het goed, en is
nog in leven; en weer bogen zij eerbiedig voor hem ter aarde. **29**
Toen hij rondkeek, en zijn broer Benjamin zag, den zoon van zijn
moeder, zei hij: Is dat uw jongste broer, van wien ge mij hebt
gesproken? En hij voegde er aan toe: God zij u genadig, mijn
zoon. **30** Dan snelde Josef weg, om uit te schreien; want bij het
zien van zijn broer was hij diep ontroerd. Hij ging zijn kamer
binnen en snikte het uit. **31** Na zijn gelaat te hebben gewassen,
kwam hij weer de kamer uit. Hij vermande zich en sprak: Dient
de maaltijd op! **32** Toen diende men voor ieder afzonderlijk het

eten op, voor Josef, voor hen, en voor de Egyptenaren, die met
hem aten. Want de Egyptenaren mogen niet met de Hebreën
eten: dit is voor de Egyptenaren een gruwel. **33** Zo zaten de
mannen tegenover hem, van den oudste tot den jongste, juist
volgens hun leeftijd; verwonderd keken zij elkaar er op aan. **34**
Hij liet hen van de gerechten bedienen, die voor hem stonden;
maar het deel van Benjamin was vijf maal zo groot als dat van
ieder der anderen. Zij dronken met hem, en werden vrolijk.

44 Daarna gaf hij zijn hofmeester het volgende bevel: Vul de
zakken van die mannen met levensmiddelen, zoveel als ze
maar kunnen dragen, en leg het geld van ieder boven in zijn
zak. **2** Maar mijn eigen zilveren beker moet ge boven in de zak
van den jongste leggen bij het geld voor zijn koren. Hij deed,
wat Josef hem bevolen had. **3** Vroeg in de morgen liet men
de mannen met hun ezels vertrekken. **4** Maar zij waren nog
niet ver buiten de stad, toen Josef tot zijn hofmeester zeide:
Vooruit, jaag die mannen na, en als ge ze ingehaald hebt, zeg
hun dan: "Waarom vergeldt ge goed met kwaad? **5** Waarom
hebt ge de zilveren beker gestolen, en nog wel die, waar mijn
heer uit drinkt en waaruit hij de toekomst voorspelt. Ge hebt
daar slecht mee gedaan." **6** Toen hij hen had ingehaald, sprak
hij hen toe, zoals was bevolen. **7** Zij antwoordden: Hoe kan mijn
heer nu zo iets zeggen? Zo iets zouden uw dienaren zeker niet
doen. **8** Zie, het geld, dat wij boven in onze zakken hadden
gevonden, hebben we u uit het land Kanaän teruggebracht. Hoe
zouden we dan zilver of goud uit het huis van uw heer durven
stelen? **9** Hij, bij wien beker gevonden wordt, zal sterven; en de
anderen van ons zullen de slaven zijn van uw heer. **10** Hij zeide
toen: Eigenlijk moest het gebeuren, zoals ge zegt. Maar zo zal

het wezen: bij wien de beker gevonden wordt, hij zal mijn slaaf
zijn; maar de anderen van u gaan vrij uit. **11** Toen zette ieder
van hen vlug zijn zak op de grond, en maakte hem open. **12**
Hij begon zijn onderzoek bij den oudste om te eindigen bij den
jongste; en de beker werd in de zak van Benjamin gevonden.
13 Nu scheurden zij allen hun kleren, laadden hun zak weer
op hun ezels, en keerden terug naar de stad. **14** Zo kwamen
Juda en zijn broers aan het huis van Josef, waar deze nog altijd
vertoefde, en wierpen zich voor hem op de grond. **15** Josef
sprak hen aan: Wat hebt ge gedaan; begreept ge dan niet, dat
iemand als ik een goed waarzegger is? **16** Juda zeide: Wat
zullen we onzen heer antwoorden, wat zullen we zeggen, hoe
ons rechtvaardigen? God wreekt de schuld van uw dienaren. Zie,
wij zijn de slaven van onzen heer, wij met hem, bij wien de beker
is gevonden. **17** Hij sprak: Ik denk er niet aan, zo iets te doen;
alleen de man, bij wien de beker is gevonden, zal mijn slaaf zijn,
maar gij kunt in vrede naar uw vader gaan. **18** Nu trad Juda
naar voren, en sprak: Met uw verlof, heer! Laat uw dienaar een
enkel woord tot mijn heer mogen spreken, zonder dat gij toornig
wordt op uw dienaar; want gij zijt verheven als Farao! **19** Mijn
heer heeft aan zijn dienaars gevraagd: "Hebt gij nog een vader
of een broer?" **20** Wij hebben onzen heer toen geantwoord: "Wij
hebben een ouden vader en een jongen broer, die hem op zijn
oude dag is geboren. Zijn broer is dood, zijn moeder heeft hem
alleen nog over, en hij is de lieveling van zijn vader". **21** Gij
hebt toen tot uw dienaars gezegd: "Brengt hem naar mij toe,
opdat ik hem met eigen ogen kan zien". **22** Wij hebben onzen
heer geantwoord: "De jongen kan niet weg van zijn vader; zijn
vader zou sterven, als hij hem verliet". **23** Maar gij hebt toen uw

dienaars gedreigd: "Waagt het niet, mij onder de ogen te komen,
als uw jongste broer niet met u mee komt". **24** Nadat wij dus
waren teruggekeerd naar onzen vader, uw dienaar, hebben wij
hem de woorden van onzen heer meegedeeld. **25** En toen onze
vader beval: "Gaat weer wat levensmiddelen voor ons kopen" **26**
hebben we geantwoord: "Zo kunnen we niet gaan! Alleen als
onze jongste broer met ons meegaat, zullen we vertrekken; want
we durven dien man niet meer onder de ogen komen, als onze
jongste broeder ons niet vergezelt". **27** Toen sprak mijn vader,
uw dienaar, tot ons: "Ge weet, dat mijn vrouw mij maar twee
zonen heeft geschonken. **28** De een is van mij heengegaan; ik
denk dat hij verscheurd is, want ik heb hem nooit meer gezien.
29 Als ge nu ook dezen van mij wegneemt, en hem een ongeluk
overkomt, dan zoudt ge mijn grijze haren met kommer ten grave
doen dalen". **(Sheol h7585)** **30** Wanneer ik nu dus terugkom bij
mijn vader, uw dienaar, en de knaap, aan wien hij met heel zijn
ziel hangt, ons niet vergezelt, **31** dan zal hij sterven, als hij
ziet, dat de jongen er niet is, en uw dienaars zullen de grijze
haren van onzen vader, uw dienaar, met kommer ten grave doen
dalen. **(Sheol h7585)** **32** Waarachtig, uw dienaar is borg gebleven
voor den knaap bij mijn vader, en heeft hem gezegd: "Als ik hem
niet bij u terugbreng, blijf ik mijn leven lang schuldig voor mijn
vader." **33** Laat dus uw dienaar, in plaats van den jongen, als
slaaf van mijn heer achterblijven, maar laat de knaap met zijn
broers vertrekken. **34** Want hoe zou ik naar mijn vader durven
terugkeren, als de jongen mij niet vergezelt! Ik zou de smart niet
kunnen aanzien, die mijn vader zou treffen.

45 Nu kon Josef zich voor al de omstanders niet langer
bedwingen. Hij riep, dat allen zouden heengaan, zodat er

niemand bij was, toen Josef zich aan zijn broeders bekend
maakte. **2** Hij begon hardop te schreien, zodat de Egyptenaren
en het hof van Farao het hoorden. **3** Hij zei tot zijn broers: Ik
ben Josef! Leeft vader nog? Maar zijn broers waren niet in staat,
hem te antwoorden; ze deinsden van schrik voor hem terug. **4**
Maar Josef sprak tot zijn broers: Komt toch dichter bij me! En
toen zij dit hadden gedaan, herhaalde hij: Ik ben Josef, uw broer,
dien ge naar Egypte verkocht hebt. **5** Weest niet bedroefd en
boos op uzelf, dat ge mij hierheen hebt verkocht. Neen, God
heeft mij voor u uitgezonden, om uw leven te redden. **6** Want
twee jaren heerst er nu al hongersnood in het land, en nog vijf
jaar lang zal men ploegen noch oogsten. **7** God heeft me voor u
uitgezonden, om uw geslacht op aarde te behouden en uw eigen
leven te redden. **8** Want niet gij hebt mij hierheen gezonden,
maar God zelf. Hij heeft mij tot een vader voor Farao gemaakt,
tot meester over heel zijn huis en heerser over heel het land van
Egypte. **9** Keert dus terstond terug naar mijn vader, en zegt
hem: Zo spreekt uw zoon Josef! "God heeft mij tot heer over
heel Egypte verheven; talm dus niet, en kom naar mij toe. **10** Gij
kunt met uw zonen en kleinzonen, uw schapen en runderen
en al wat u toebehoort in het land Gósjen gaan wonen, zodat
ge dicht bij me zult zijn. **11** Ik zal u met uw huisgezin en heel
uw bezit onderhouden, opdat gij niet tot armoede vervalt; want
de hongersnood zal nog vijf jaren duren." **12** Gij ziet het toch
met eigen ogen, en mijn broer Benjamin ziet het ook, dat ik in
eigen persoon tot u spreek. **13** Vertelt dus mijn vader van al de
glorie, die ik in Egypte geniet, en van alles wat gij hebt gezien,
en brengt dan mijn vader zo spoedig mogelijk hier. **14** Toen
omhelsde hij onder tranen zijn broer Benjamin, en ook zijn broer

Benjamin schreide bij de omhelzing. **15** Dan kuste hij wenend al
zijn broers. Toen eerst durfden zijn broers tot hem spreken. **16**
Het gerucht, dat de broers van Josef waren gekomen, drong
door tot het paleis van Farao, en Farao en zijn hof waren erover
verheugd. **17** En Farao sprak tot Josef: Zeg aan uw broers, dat
ze zó moeten doen! "Zadelt uw dieren en trekt naar het land
Kanaän, **18** om uw vader en uw gezinnen te halen, en komt naar
mij terug. Dan zal ik u het puik van Egypte schenken, en ge zult
het beste genieten, wat het land opbrengt." **19** Ook dit moet ge
hun gelasten: "Neemt uit Egypte wagens mee voor uw kleine
kinderen en vrouwen; vervoert er ook uw vader mee en komt
hierheen. **20** Ge behoeft geen spijt om uw huisraad te hebben;
want het allerbeste, wat Egypte kan bieden, is voor u!" **21** Zo
deden de zonen van Israël; Josef gaf hun op bevel van Farao
wagens, en verschafte hun levensmiddelen voor de reis. **22**
Aan ieder van hen schonk hij een stel feestgewaden, maar aan
Benjamin driehonderd zilverstukken en vijf stel feestgewaden.
23 Eveneens zond hij aan zijn vader tien ezels, die de beste
gaven van Egypte droegen, en tien ezelinnen beladen met koren
en brood, en voedsel als voorraad voor de reis. **24** Zo liet hij zijn
broers vertrekken, en zei hun nog bij hun vertrek: Doet elkaar
onderweg geen verwijten. **25** Zij vertrokken nu uit Egypte, en
gingen naar het land Kanaän, naar Jakob hun vader. **26** Toen
zij hem vertelden, dat Josef nog leefde, en over heel Egypte
heerste, bleef hij er ongevoelig voor; want hij geloofde hen niet.
27 Maar toen zij hem alles hadden verteld, wat Josef tot hen had
gesproken, en hij de wagens zag, die Josef had gezonden, om
hem te vervoeren, leefde de geest van hun vader Jakob weer

op. **28** En Israël sprak: Genoeg! Mijn zoon Josef leeft nog. Ik wil
hem gaan zien, eer ik sterf!

46 Toen vertrok Israël met al de zijnen, en ging naar Beër-
Sjéba. Daar droeg hij een offer op aan den God van zijn vader
Isaäk. **2** En God sprak tot Israël in een nachtelijk visioen: Jakob,
Jakob! Hij antwoordde: Hier ben ik! **3** En Hij zeide: Ik ben God,
de God van uw vader! Vrees niet, naar Egypte te trekken; want
Ik zal daar een groot volk van u maken. **4** Ik zelf ga met u
mee naar Egypte; maar Ik breng u ook terug, en Josef zal
u de ogen sluiten. **5** Daarna trok Jakob uit Beër-Sjéba. De
zonen van Israël zetten hun vader Jakob met hun kinderen en
vrouwen op de wagens, die Farao gezonden had, om hen te
vervoeren, **6** en namen hun vee en hun bezittingen mee, die
ze in het land Kanaän hadden verworven. Zo trok Jakob met
heel zijn geslacht naar Egypte. **7** Zijn zonen en kleinzonen, zijn
dochters en kleindochters, heel zijn geslacht voerde hij mee naar
Egypte. **8** Dit zijn de namen van de zonen van Israël, die naar
Egypte kwamen: Jakob en zijn zonen; de oudste zoon van Jakob
was Ruben. **9** De zonen van Ruben waren Chanok, Palloe,
Chesron en Karmi. **10** De zonen van Simeon: Jemoeël, Jamin,
Ohad, Jakin, Sóchar en Sjaoel, de zoon van een kanaänietische
vrouw. **11** De zonen van Levi: Gersjon, Kehat en Merari. **12** De
zonen van Juda: Er, Onan, Sjela, Fares en Zara. Er en Onan
stierven in het land Kanaän. De zonen van Fares waren Esron
en Chamoel. **13** De zonen van Issakar: Tola, Poewwa, Job en
Sjimron. **14** De zonen van Zabulon: Séred, Elon en Jachleël. **15**
Dit waren de zonen van Lea, die zij Jakob in Paddan-Aram had
geschonken; bovendien nog zijn dochter Dina. Allen tezamen
drie en dertig zonen en dochters. **16** De zonen van Gad waren:

Sifjon, Chaggi, Sjoeni, Esbon, Eri, Arodi en Areli. **17** De zonen
van Aser: Jimna, Jisjwa, Jisjwi en Beria, en Sérach hun zuster.
De zonen van Beria waren Chéber en Malkiël. **18** Dit waren de
zonen van Zilpa, die Laban aan zijn dochter Lea had gegeven;
deze zestien had zij Jakob geschonken. **19** De zonen van
Jakobs vrouw Rachel waren Josef en Benjamin. **20** In Egypte
werden Manasse en Efraïm aan Josef geboren uit Asenat, de
dochter van Poti-Féra, den priester van On. **21** De zonen van
Benjamin waren Béla, Béker, Asjbel, Gera, Naäman, Echi, Rosj,
Moeppim, Choeppim en Ard. **22** Dit waren de zonen van Rachel,
die zij Jakob had geschonken. In het geheel veertien personen.
23 De zoon van Dan was Choesjim. **24** De zonen van Neftali:
Jachseël, Goeni, Jéser en Sjillem. **25** Dit waren de zonen van
Bilha, die Laban aan zijn dochter Rachel had gegeven. Dezen
had zij Jakob geschonken; in het geheel zeven personen. **26** Het
volledig aantal personen uit Jakob geboren, die met hem naar
Egypte trokken, bedroeg zes en zestig, behalve de vrouwen van
zijn zonen. **27** De zonen van Josef in Egypte geboren waren
twee in getal. Dus bedroeg het hele geslacht van Jakob, dat
naar Egypte kwam, zeventig personen. **28** Nadat Jakob Juda
vooruit had gezonden naar Josef, om hem bij zich in Gósjen
te ontbieden, kwamen zij in het land Gósjen aan. **29** En Josef
spande zijn wagen in, en reed naar Gósjen, om zijn vader Israël
te ontmoeten. Toen hij hem zag, viel hij hem snikkend om de
hals. **30** En Israël sprak tot Josef: Thans kan ik gerust sterven,
nu ik u heb teruggezien, en nu ik weet, dat ge nog leeft! **31**
Daarna sprak Josef tot zijn broers en tot het gezin van zijn
vader: Ik zal Farao gaan berichten: "Mijn broeders en het gezin
van mijn vader, die in het land Kanaän woonden, zijn bij mij

aangekomen. **32** De mannen willen hun kudde weiden; want het
zijn veebezitters, en ze hebben hun schapen en runderen met
heel hun bezit met zich meegebracht." **33** Wanneer Farao u dus
ontbiedt en u vraagt, wat uw beroep is, **34** moet ge antwoorden:
"Uw dienaars zijn als onze vaders veebezitters geweest van
onze jeugd af tot heden toe." Dan zult gij u in het land Gósjen
mogen vestigen; want de Egyptenaren hebben een afkeer van
schaapherders.

47 Josef ging dus Farao berichten: Mijn vader en mijn broers
zijn met hun schapen en runderen en met heel hun bezit uit
het land Kanaän aangekomen, en bevinden zich in het land
Gósjen. **2** Hij had vijf van zijn broers meegenomen, en stelde
ze aan Farao voor. **3** Farao vroeg aan zijn broers: Wat is
uw beroep? Zij gaven Farao ten antwoord: Uw dienaren zijn
schaapherders, van vader op zoon. **4** En ze vervolgden tot
Farao: We zijn gekomen, om de gastvrijheid van het land te
genieten; want uw dienaars hadden geen weidegrond meer
voor hun vee, daar de hongersnood het land Kanaän heeft
geteisterd. Geef uw dienaren verlof, zich in het land Gósjen te
vestigen. **5** Toen sprak Farao tot Josef: Nu uw vader en broers
tot u zijn gekomen, **6** staat het land van Egypte voor u open.
Laat uw vader en broers in het beste deel van het land wonen;
ze kunnen in het land Gósjen blijven. En wanneer ge weet, dat
er geschikte mannen onder hen zijn, stel ze dan tot opzichters
over mijn eigen veestapel aan. **7** Nu ging Josef zijn vader Jakob
halen, en stelde ook hem aan Farao voor. Nadat Jakob Farao
met een zegenwens had begroet, **8** sprak Farao tot Jakob:
Hoeveel jaren telt ge reeds? **9** Jakob gaf Farao ten antwoord:
Het getal van mijn pelgrimsjaren bedraagt honderd dertig: weinig

in aantal, maar vol van verdriet zijn mijn levensjaren geweest, en
zij hebben niet het getal van die mijner vaderen bereikt in de
dagen van hun pelgrimstocht. **10** Toen zegende Jakob Farao, en
ging van Farao heen. **11** Josef wees zijn vader en broers een
woonplaats aan en gaf hun grondbezit in Egypte, en wel in de
streek van Raämses, in het beste deel van het land, zoals Farao
bevolen had. **12** En Josef voorzag zijn vader en broers van
brood, en heel het gezin van zijn vader naar het getal van de
kinderen. **13** Daar intussen de hongersnood hevig bleef woeden,
was er in heel het land geen voedsel meer, en raakten Egypte
en Kanaän uitgeput van honger. **14** Nu kreeg Josef al het geld in
handen, dat in Egypte en Kanaän werd gevonden, in ruil voor het
koren, dat men kocht; en al het geld stortte Josef in de schatkist
van Farao. **15** Toen er in Egypte en Kanaän geen geld meer
was, kwamen alle Egyptenaren naar Josef toe, en zeiden: Geef
ons brood; waarom moeten wij voor uw ogen sterven, omdat er
geen geld meer is. **16** Josef antwoordde: Als ge geen geld meer
bezit, geeft dan uw vee, en ik geef u daarvoor brood in de plaats.
17 Zij brachten dus Josef hun kudden, en Josef gaf hun voedsel
in ruil voor hun paarden, schapen, runderen en ezels. Dat jaar
voorzag hij hen van brood in ruil voor al hun kudden. **18** Maar
toen het jaar om was, kwamen zij ook in het volgende jaar naar
hem toe, en zeiden: We behoeven het niet voor onzen heer te
verbergen, dat het geld op is en de veestapel reeds in het bezit
van onzen heer is gekomen; we hebben dus niets meer over
voor onzen heer, dan onze eigen persoon en onze landerijen. **19**
Waarom zouden wij met onze landerijen voor uw ogen te gronde
gaan? Koop onszelf en ons land in ruil voor brood; dan zullen
wij met ons land dienstbaar zijn aan Farao. Geef ook koren,

om te zaaien, dan kunnen we in leven blijven en behoeven we
niet te sterven, en zal ook het land niet braak blijven liggen.
20 Nu kocht Josef al het land van Egypte voor Farao op; want
de Egyptenaren moesten allen hun akkers verkopen, omdat
de honger hen kwelde. Zo werd het land Farao's eigendom.
21 Bovendien bracht hij het hele volk in lijfeigenschap van het
ene eind van Egypte tot het andere. **22** Alleen het land van de
priesters kon hij niet kopen. Want de priesters hadden een vaste
toelage van Farao, en leefden van wat Farao hun gaf; daarom
behoefden zij hun land niet te verkopen. **23** Nu zei Josef tot het
volk: Ik heb nu uw personen en akkers voor Farao gekocht, en
gij hebt nu zaaikoren, om het land te bezaaien. **24** Maar nu
moet ge van de opbrengst een vijfde aan Farao afstaan; vier
vijfden moogt ge voor u zelf behouden, om er uw velden mee te
bezaaien, er met uw gezinnen van te leven, en uw kinderen
te onderhouden. **25** Zij zeiden: Gij hebt ons het leven gered!
Laat ons genade vinden in de ogen van onzen heer, en de
slaven van Farao zijn. **26** Zo maakte Josef het tot wet, die nog
heden voor de akkers in Egypte geldt, dat een vijfde aan Farao
moet worden opgebracht. Alleen het land van de priesters bleef
uitgezonderd, omdat het niet van Farao was. **27** Zo vestigden de
Israëlieten zich in Egypte, in het land Gósjen. Ze kregen daar
vaste bezittingen, waren er vruchtbaar, en werden zeer talrijk.
28 Jakob leefde in Egypte nog zeventien jaar, zodat de hele
levensduur van Jakob honderd zeven en veertig jaren bedroeg.
29 Toen de dag van zijn sterven begon te naderen, ontbood hij
zijn zoon Josef, en sprak tot hem: Als ik genade gevonden heb
in uw ogen, leg dan uw hand onder mijn heup als bewijs van uw
liefde en trouw, dat ge mij niet in Egypte zult begraven, **30** maar

dat ik bij mijn vaderen zal rusten. Breng me uit Egypte over, en
begraaf mij in hun graf. Hij antwoordde: Ik zal doen, wat ge
zegt. **31** Hij sprak: Zweer het mij dan! En toen hij het hem had
gezworen, boog Israël zich aanbiddend neer op het hoofdeinde
van zijn bed.

48 Enige tijd later berichtte men Josef: Uw vader is ziek.
Terstond ging hij naar Jakob, en nam zijn beide zonen, Manasse
en Efraïm, met zich mee. **2** Toen men Jakob vertelde, dat
zijn zoon Josef was gekomen, verzamelde Israël zijn laatste
krachten, en richtte zich in zijn bed overeind. **3** En Jakob sprak
tot Josef: De almachtige God is mij te Loez in het land Kanaän
verschenen, en heeft mij gezegend. **4** Hij heeft mij gezegd: Ik zal
u vruchtbaar en talrijk maken, u tot een schaar van volken doen
groeien, en dit land aan uw nageslacht schenken tot een eeuwig
bezit. **5** Welnu, uw beide zonen, die u in Egypte geboren zijn,
voordat ik tot u in Egypte kwam, Efraïm en Manasse, gelden als
zonen van mij; Efraïm en Manasse staan voor mij gelijk met
Ruben en Simeon. **6** Maar de kinderen, die ge na hen zult
krijgen, zullen de uwen zijn, en onder de naam van hun broeders
hun erfdeel ontvangen. **7** Want toen ik uit Paddan-Aram kwam,
is uw moeder Rachel in het land Kanaän op enige afstand van
Efráta mij ontvallen, en heb ik haar op de weg naar Efráta, dat
nu Betlehem heet, moeten begraven. **8** Toen Israël de zonen
van Josef bemerkte, sprak hij: Wie hebt ge daar? **9** Josef gaf
zijn vader ten antwoord: Het zijn mijn zonen, die God mij hier
heeft gegeven. Hij zeide: Breng ze bij mij; ik wil ze zegenen. **10**
Want de ogen van Israël waren verzwakt van ouderdom, zodat
hij niet kon zien. Toen Josef ze dus dicht bij hem had gebracht,
kuste en omhelsde hij hen. **11** En Israël sprak tot Josef: Ik had

niet gedacht, dat ik u nog zou weerzien; en zie, nu laat God mij
nog uw kinderen aanschouwen. **12** Nu nam Josef ze van zijn
knieën weg, en zij bogen zich ter aarde neer. **13** Dan nam Josef
hen bij de hand: Efraïm bij de rechterhand, dus links van Israël;
Manasse bij de linkerhand, dus rechts van Israël; zo plaatste hij
ze vóór hem. **14** Maar Israël kruiste zijn armen: hij stak zijn
rechterhand uit en legde die op het hoofd van Efraïm, ofschoon
hij de jongste was, en zijn linkerhand op het hoofd van Manasse,
ofschoon hij de eerstgeborene was. **15** Toen zegende hij hen
en sprak: De God, voor wiens aanschijn mijn vaderen hebben
gewandeld, Abraham en Isaäk: De God, die mij heeft behoed
van mijn geboorte af, Tot heden toe: **16** De Engel, die mij uit
alle nood heeft verlost, Zegene deze knapen! Moge in hen mijn
naam blijven leven, en de naam van mijn vaderen, Abraham en
Isaäk, En mogen zij vruchtbaar en talrijk worden In het land! **17**
Josef zag tot zijn ontsteltenis, dat zijn vader zijn rechterhand op
het hoofd van Efraïm had gelegd. Hij greep de hand van zijn
vader, om ze van het hoofd van Efraïm weg te nemen en op het
hoofd van Manasse te leggen. **18** En Josef zei tot zijn vader: Zo
niet vader; want dit is de oudste: leg uw rechterhand dus op zijn
hoofd. **19** Maar zijn vader weigerde het, en sprak: Ik weet het,
mijn zoon, ik weet het! Ook hij zal een volk worden, ook hij zal
groot zijn; maar zijn jongere broer zal nog groter worden dan hij,
en zijn geslacht een ganse schaar van volken. **20** En hij zegende
hen op die dag, en sprak: Met uw naam zal Israël zegen wensen
en zeggen: God make u als Efraïm en Manasse! Zo stelde hij
Efraïm boven Manasse. **21** Nu sprak Israël tot Josef: Zie, ik ga
sterven; maar God zal met u zijn, en u terugleiden naar het land
uwer vaderen. **22** Ik vermaak u één deel meer dan uw broeders;

de bergrug, die ik op de Amorieten met mijn zwaard en mijn
boog heb veroverd.

49 Daarna riep Jakob zijn zonen en sprak: Verzamelt u en ik
zal u verkonden, Wat u in de verre toekomst geschiedt. **2** Komt
bijeen en luistert, zonen van Jakob; Hoort naar Israël, uw vader!
3 Ruben, gij mijn eerstgeborene, Mijn kracht en eersteling van
mijn mannelijke rijpheid: De eerste moest ge in hoogheid zijn,
De eerste in macht. **4** Maar ge zijt een schuimende beek, Gij
zult die voorrang niet hebben: Want ge hebt het bed van uw
vader beklommen, Toen mijn sponde ontwijd. **5** Simeon en Levi,
echte broers: List en geweld zijn hun zwaarden: **6** Mijn geest wil
in hun plannen niet treden, Mijn hart heeft geen deel aan hun
raad. Want in hun toorn hebben zij mannen verslagen, In hun
moedwil stieren verminkt! **7** Vervloekt hun toorn, zo heftig, Hun
gramschap, zo fel: Ik zal ze verdelen in Jakob, Ze verstrooien in
Israël! **8** Juda, u prijzen uw broeders; Uw hand drukt op de nek
van uw vijand, De zonen van uw vader buigen zich voor u neer!
9 Juda, als een leeuwenwelp Stijgt gij omhoog na de buit, mijn
zoon! Hij kromt zich, hij vlijt zich neer als een leeuw, En als een
leeuwin: wie durft hem wekken? **10** De schepter zal van Juda
niet wijken, De staf niet tussen zijn voeten, Totdat Hij komt, wien
ze behoort, En voor wien de volken zich bukken. **11** Dan bindt
hij zijn lastdier aan de wijnstok, Het veulen van zijn ezelin aan
de wingerd; Dan wast hij zijn kleren in wijn, En in het druivensap
zijn gewaad; **12** Van wijn worden zijn ogen dan donker, Van
de melk zijn tanden wit! **13** Zabulon woont langs de oever der
zee, En aan het strand bij de schepen; Hij keert Sidon de rug
toe! **14** Issakar is een bonkige ezel, Die tussen de kudde blijft
liggen; **15** Daar hij het rusten heerlijk vindt, En lieflijk het land:

Kromt hij zijn rug om te dragen, En verricht hij slavendienst! **16** Dan richt zijn volk Als een van Israëls stammen. **17** Dan is een slang op de weg, Een adder op het pad; Hij bijt het paard in de hielen, En zijn berijder slaat achterover. **19** Gad: roverbenden stormen op hem aan, Maar hij zit hen op de hielen! **20** Aser: heerlijk is zijn brood, Hij biedt koninklijke lekkernijen. **21** Neftali: een wijdvertakte terebint, Die een prachtige kruin draagt! **22** Een jonge vruchtboom is Josef, Een jonge vruchtboom aan de bron: Zijn ranken klimmen over de muur. **23** Hoe men hem uitdaagt en tart, Hoe de boogschutters hem ook bekampen: **24** Zijn boog blijft sterk, De spieren van zijn arm blijven lenig: Door de hulp van den Sterke van Jakob, Door de Naam van zijn Hoeder, Israëls Rots! **25** Van den God van uw vader, die u helpt, Van den almachtigen God, die u zegent: Stromen zegeningen van de hemel daarboven, Zegeningen van de diepten beneden, Zegeningen van borsten en schoot, **26** Zegeningen van uw vader! Ze gaan de zegeningen der oude bergen te boven, De kostbare gaven der eeuwige heuvelen; Zij dalen op het hoofd van Josef neer, Op de schedel van den vorst zijner broeders. **27** Benjamin is een roofgierige wolf. Des morgens verslindt hij de buit, En des avonds verdeelt hij de roof! **28** Dit zijn al de stammen van Israël, twaalf in getal. En zo sprak hun vader hen toe, toen hij hen zegende, en ieder van hen zijn bijzondere zegen verleende. **29** Daarna gaf Jakob hun het volgende bevel: Wanneer ik bij mijn volk ben verzameld, begraaft mij dan bij mijn vaderen in de grot, op de akker van Efron, den Chittiet. **30** Het is de grot op de akker van Makpela, ten oosten van Mamre, in het land Kanaän; de akker, die Abraham als een familiegraf van Efron, den Chittiet, heeft gekocht. **31** Daar heeft

men Abraham en zijn vrouw Sara begraven; daar heeft men
Isaäk met zijn vrouw Rebekka begraven; en daar heb ik ook Lea
begraven. **33** Toen Jakob de opdracht aan zijn zonen ten einde
had gebracht, trok hij zijn voeten terug op het bed, gaf de geest
en werd verzameld bij zijn volk.

50 Wenend wierp Josef zich op het gelaat van zijn vader en
kuste het. **2** Daarna gaf hij de geneesheren onder zijn dienaars
bevel, zijn vader te balsemen; en de geneesheren balsemden
Israël. **3** Veertig dagen gingen er mee heen; want zolang duurt
de balseming. En zeventig dagen bedreven de Egyptenaren
rouw over hem. **4** Toen de rouwtijd voorbij was, sprak Josef tot
het hof van Farao: Als ik genade gevonden heb in uw ogen,
wees dan mijn voorspraak bij Farao, en zeg hem, **5** dat mijn
vader mij heeft bezworen: "Wanneer ik dood ben, moet ge mij
begraven in het graf, dat ik voor mij heb uitgehouwen in het land
Kanaän." Daarom zou ik willen vertrekken, om mijn vader te
begraven; daarna zal ik terugkeren. **6** Farao antwoordde: Ga
heen, om uw vader te begraven, zoals hij u bezworen heeft. **7**
Josef vertrok dus, om zijn vader te begraven. Hij werd begeleid
door al de dienaren van Farao, door zijn voornaamste hovelingen
en alle waardigheidsbekleders van Egypte; **8** bovendien door
het hele gezin van Josef met zijn broers en het gezin van zijn
vader, die alleen hun kleine kinderen, hun schapen en runderen
in het land Gósjen achterlieten. **9** Ook wagens en ruiters reden
met hem mee: het was een indrukwekkende stoet. **10** Toen zij
Goren-Haätad in het Overjordaanse hadden bereikt, hielden zij
er een grote en plechtige rouwklacht; en zeven dagen lang liet
hij rouw bedrijven over zijn vader. **11** De inwoners van het land,
de Kanaänieten, zagen die rouw in Goren-Haätad, en zeiden:

Dat is een plechtige rouwklacht van Egypte. Daarom wordt deze
plaats Abel-Misraim genoemd. Ze ligt in het Overjordaanse.
12 Daarna deden zijn zonen, wat hij hun had bevolen. **13** Ze
brachten hem naar het land Kanaän over, zoals hij hun had
gelast, en begroeven hem in de grot op de akker van Makpela,
ten oosten van Mamre, die Abraham als een familiegraf had
gekocht van Efron, den Chittiet. **14** Na de begrafenis van zijn
vader keerde Josef met al zijn broers en allen, die hem hadden
vergezeld, om zijn vader te begraven, naar Egypte terug. **15** Nu
hun vader gestorven was, werden de broers van Josef bevreesd,
en zeiden: Als Josef ons nu maar niet vijandig behandelt, en
ons al het kwaad vergeldt, dat wij hem aangedaan hebben! **16**
Daarom lieten zij Josef berichten: **17** Uw vader heeft voor zijn
dood ons bevolen: "Zo moet ge tot Josef spreken! Vergeef toch
de misdaad en de zonde van uw broers en het leed, dat zij u
hebben aangedaan." Vergeef dus de misdaad der dienaars van
den God van uw vader! Toen men zo tot hem sprak begon
Josef te wenen. **18** Nu kwamen zijn broers zelf, vielen op hun
aangezicht neer, en zeiden: Zie, wij zijn uw slaven! **19** Maar Josef
sprak: Ge behoeft niet te vrezen! Bekleed ik soms de plaats van
God? **20** Gij hebt mij kwaad willen doen, maar God heeft het ten
goede gekeerd, om een talrijk volk in het leven te behouden,
zoals nu is geschied. **21** Weest dus niet bang; ik zal voor u
en uw kinderen zorgen. Zo gaf hij hun moed, en onderhield
zich minzaam met hen. **22** Josef bleef in Egypte wonen met het
gezin van zijn vader; hij werd honderd tien jaren oud. **23** En
Josef mocht nog de kleinkinderen van Efraïm aanschouwen; ook
de zonen van Makir, den zoon van Manasse, werden op de
knieën van Josef geboren. **24** Daarna sprak Josef tot zijn broers:

Ik ga sterven; maar God zal eenmaal op u neerzien, en u uit
dit land geleiden naar het land, dat Hij aan Abraham, Isaäk en
Jakob onder ede beloofd heeft. **25** En Josef bezwoer de zonen
van Israël: Wanneer God op u heeft neergezien, voert dan mijn
gebeente van hier mee. **26** Toen stierf Josef, honderd tien jaren
oud. Men balsemde hem in Egypte, en legde hem daar in een
kist.

Exodus

1 Dit zijn de namen van de zonen van Israël, die met Jakob
naar Egypte waren gekomen, ieder met zijn gezin: **2** Ruben,
Simeon, Levi en Juda, **3** Issakar, Zabulon en Benjamin, **4** Dan
en Neftali, Gad en Aser. **5** In het geheel waren het zeventig
rechtstreekse afstammelingen van Jakob; Josef was toen reeds
in Egypte. **6** Nadat Josef met al zijn broers en heel dat geslacht
was gestorven, **7** werden de kinderen Israëls vruchtbaar en
vermenigvuldigden zij zich; ze werden zó talrijk en een zó grote
menigte, dat het land met hen overstroomd werd. **8** Toen kwam
er een nieuwe koning in Egypte aan het bewind, die Josef niet
meer had gekend. **9** Hij sprak tot zijn volk: Zie, het volk van
Israël is talrijker dan wij en wordt ons te sterk. **10** We moeten dus
met beleid tegen hen optreden, anders worden zij nog talrijker
en sluiten ze zich, als wij in oorlog raken, bij onze vijanden
aan, gaan ons bestrijden, en trekken dan weg uit het land.
11 Men stelde dus slavendrijvers over hen aan, om hen met
dwangarbeid er onder te houden; en zo moesten zij voor Farao
de opslagplaatsen Pitom en Raämses bouwen. **12** Maar hoe
meer men ze verdrukte, hoe talrijker ze werden en hoe sterker
zij zich vermenigvuldigden, zodat men de Israëlieten begon te
vrezen. **13** Zo maakten de Egyptenaren de kinderen Israëls
met geweld tot hun slaven; **14** zij verbitterden hun leven door
ze zwaar in leem en tichels te laten werken en door allerlei
veldarbeid: allemaal slavenwerk, waartoe men hen met geweld
dwong. **15** Nu sprak de koning van Egypte tot de vroedvrouwen
Sjifra en Poea, die de hebreeuwse vrouwen hielpen: **16** Wanneer
gij de hebreeuwse vrouwen bij de bevalling helpt, let dan op
het geslacht van het kind. Als het een jongen is, moet ge het

doden; is het een meisje, dan mag het blijven leven. **17** Maar de
vroedvrouwen vreesden God; ze deden niet wat de koning van
Egypte haar had bevolen en lieten ook de jongens in leven. **18**
Daarom liet de koning van Egypte de vroedvrouwen roepen, en
zeide tot haar: Waarom doet gij dit, en laat ge de jongens in
leven? **19** De vroedvrouwen gaven Farao ten antwoord: De
hebreeuwse vrouwen zijn niet als die van Egypte, maar eerder
als dieren; voordat de vroedvrouw bij haar is, hebben zij het kind
al gebaard. **20** En God beloonde de vroedvrouwen. En terwijl
het volk zich vermenigvuldigde en hoe langer hoe talrijker werd,
21 maakte God de vroedvrouwen tot stammoeders, omdat ze
Hem hadden gevreesd. **22** Toen gaf Farao aan heel zijn volk het
bevel: Werpt iederen jongen, die bij de Hebreën geboren wordt,
in de Nijl, maar laat de meisjes in leven.

2 Nu was er een man uit de stam van Levi, die een levietisch
meisje tot vrouw had genomen. **2** De vrouw werd zwanger, en
baarde een zoon; en daar ze zag, dat het een flinke jongen was,
hield ze hem drie maanden lang verborgen. **3** Maar toen ze
hem niet langer kon verbergen, haalde ze voor hem een biezen
mandje, bestreek dat met asfalt en pek, legde het knaapje
daarin, en zette het tussen het riet aan de oever van de Nijl, **4**
terwijl zijn zuster op enige afstand bleef staan, om te weten, wat
er met hem zou gebeuren. **5** Toen nu de dochter van Farao de
Nijl inging om te baden, terwijl haar slavinnen langs de oever
van de Nijl op en neer wandelden, zag zij het mandje tussen het
riet, en liet het door haar dienstmeisje halen. **6** Zij maakte het
open en zag, dat er een jongetje in lag te schreien. Zij had er
medelijden mee, en sprak: Dat is zeker een van de hebreeuwse
jongetjes. **7** Nu zeide zijn zuster tot de dochter van Farao: Wil ik

misschien bij de hebreeuwse vrouwen een min voor u roepen,
om het knaapje voor u te voeden? **8** De dochter van Farao
antwoordde: Doe dat! Het meisje ging toen de eigen moeder van
het kind roepen, **9** en de dochter van Farao zeide haar: Neem
dit kind mee, en voed het voor mij; ik zal u er voor betalen.
De vrouw nam dus het kind mee, en voedde het. **10** Toen
de jongen groot genoeg was, bracht ze hem naar de dochter
van Farao, die hem als haar zoon behandelde. Zij noemde
hem Moses; want, zeide ze, ik heb hem uit het water gehaald.
11 Toen Moses groot was geworden, ging hij eens naar zijn
broeders. Terwijl hij daar naar hun dwangarbeid stond te kijken,
zag hij, hoe een Egyptenaar een Hebreër, een van zijn broeders,
neersloeg. **12** Hij keek naar alle kanten uit, en toen hij niemand
zag, sloeg hij den Egyptenaar dood en verborg hem in het
zand. **13** Daags daarop ging hij weer, en zag twee Hebreën met
elkander vechten. Hij zei nu tot hem, die ongelijk had: Waarom
slaat gij uw makker? **14** Hij antwoordde: Wie heeft u tot heer en
rechter over ons aangesteld? Zijt gij soms van plan ook mij te
vermoorden, zoals gij dien Egyptenaar hebt gedood? Nu werd
Moses bang, want hij dacht: Het is dan toch bekend geworden.
15 Toen dan ook Farao er van hoorde, wilde hij Moses ter dood
laten brengen. Maar Moses vluchtte voor Farao, en zocht een
schuilplaats in het land Midjan. Terwijl hij daar neerzat bij een
put, **16** kwamen de zeven dochters van den priester van Midjan
om water te scheppen en de drinkbakken te vullen voor de
kudde van haar vader. **17** Maar daar de herders haar kwamen
verjagen, sprong Moses haar te hulp, en gaf haar kudde te
drinken. **18** Toen ze bij haar vader Reoeël kwamen, vroeg hij:
Waarom zijt ge vandaag zo vroeg terug? **19** Zij antwoordden:

Een Egyptenaar heeft ons van de herders bevrijd, ook water
voor ons geput, en de kudde laten drinken. **20** Toen zei hij
tot zijn dochters: Waar is hij? Waarom hebt gij dien man daar
laten staan? Nodigt hem uit, om mee te eten. **21** Zo besloot
Moses bij dien man te blijven; en deze gaf Moses zijn dochter
Sippora tot vrouw. **22** Zij baarde een zoon, dien hij Gersjom
noemde; want hij zeide: Ik toef als gast in een vreemd land. **23**
In die lange tussentijd was de koning van Egypte wel gestorven,
maar de Israëlieten zuchtten en klaagden nog steeds onder de
zware arbeid, en hun geschrei om verlossing uit de slavernij
steeg omhoog tot God. **24** God hoorde hun kermen en was zijn
Verbond met Abraham, Isaäk en Jakob indachtig. **25** God zag
neer op Israëls kinderen en bekommerde Zich om hun lot.

3 Eens dat Moses de kudde weidde van zijn schoonvader Jitro,
priester van Midjan, en hij zijn kudde diep de woestijn in had
gedreven, en bij de Horeb, de berg van God, was gekomen, **2**
verscheen hem de engel van Jahweh in een vlammend vuur
midden in een braambos. Hij zag op, en ofschoon het braambos
in lichte laaie stond, werd het niet verteerd. **3** Moses dacht bij
zichzelf: Ik moet dat wondere schouwspel toch eens wat nader
gaan bezien en kijken, waarom het braambos niet verbrandt.
4 Toen Jahweh zag, dat hij dichterbij kwam, om scherper toe
te zien, riep God hem midden uit het braambos toe: Moses,
Moses! Hij antwoordde: Hier ben ik! **5** Hij ging voort: Kom hier
niet dichterbij, maar doe uw schoenen van uw voeten; want de
plaats, waar gij staat, is heilige grond. **6** En Hij vervolgde: Ik ben
de God van uw vader; de God van Abraham, de God van Isaäk
en de God van Jakob. Toen bedekte Moses zijn gelaat, want hij
durfde niet naar God opzien. **7** En Jahweh sprak: Ik heb de

ellende van mijn volk in Egypte gezien en zijn noodkreten om
zijn verdrukkers gehoord. Waarachtig, zijn lijden is Mij bekend! **8**
Daarom ben Ik neergedaald, om het uit de macht van Egypte te
verlossen, en om het uit dit land te geleiden naar een schoon en
uitgestrekt land: naar een land, dat druipt van melk en honing,
de woonplaats van de Kanaänieten en Chittieten, Amorieten,
Perizzieten, Chiwwieten en Jeboesieten. **9** Ja, het geschrei van
Israëls zonen is tot Mij doorgedrongen en Ik heb de verdrukking
gezien, waarmede Egypte hen kwelt. **10** Welnu dan, Ik zal u
tot Farao zenden; gij moet mijn volk, de kinderen Israëls, uit
Egypte leiden. **11** Maar Moses zeide tot God: Wie ben ik, dat ik
tot Farao zou gaan, en de Israëlieten uit Egypte zou leiden?
12 Hij hernam: Ik ben met u! En dit zal voor u het teken zijn,
dat Ik het ben, die u gezonden heb: wanneer ge het volk uit
Egypte zult hebben geleid, zult ge God vereren op deze berg.
13 Toen zei Moses tot God: Wanneer ik nu tot de zonen Israëls
ga en hun zeg: "De God uwer vaderen zendt mij tot u", wat
moet ik dan antwoorden, als ze vragen: Hoe is zijn Naam? **14**
God sprak tot Moses: Ik ben: "Ik ben!" En Hij vervolgde: Dit
moet ge aan de Israëlieten antwoorden: "Ik ben" zendt mij tot
u! **15** En God sprak verder tot Moses: Dit moet gij aan Israëls
kinderen zeggen: "Jahweh, de God uwer vaderen, de God van
Abraham, de God van Isaäk en de God van Jakob zendt mij tot
u!" Dit is voor eeuwig mijn Naam; zo zal Ik heten van geslacht
tot geslacht. **16** Ga nu en roep de oudsten van Israël bijeen, en
zeg hun: Jahweh, de God uwer vaderen, is mij verschenen; de
God van Abraham, Isaäk en Jakob heeft mij gezegd: "Ik heb
vol zorg op u nedergezien en gelet op wat men u in Egypte
aandoet. **17** Daarom heb Ik besloten: Uit de ellende van Egypte

voer Ik u weg naar het land der Kanaänieten en Chittieten,
Amorieten, Perizzieten, Chiwwieten en Jeboesieten, naar een
land, dat druipt van melk en honing!" **18** Zij zullen aan uw oproep
gehoor geven. Dan moet gij met de oudsten van Israël naar den
koning van Egypte gaan, en hem zeggen: "Jahweh, de God der
Hebreën, is ons verschenen; wij moeten drie dagreizen ver de
woestijn in, om aan Jahweh, onzen God, een offer te brengen".
19 Maar Ik weet, dat de koning van Egypte u slechts gedwongen
zal laten vertrekken. **20** Daarom zal Ik mijn hand uitstrekken, om
Egypte te treffen met al mijn wonderen, die Ik in dat land zal
verrichten; daarna zal hij u laten gaan. **21** Ik zal de Egyptenaren
inschikkelijk maken jegens dit volk, zodat ge bij uw vertrek niet
met lege handen zult heengaan. **22** De vrouwen moeten van
haar buren en medebewoners zilveren en gouden sieraden en
klederen eisen, die ge uw zonen en dochters moet aandoen. Zo
zult ge Egypte uitschudden.

4 Moses antwoordde: Zie, ze zullen mij niet geloven en niet
naar mij luisteren; maar ze zullen zeggen: "Jahweh is u niet
verschenen". **2** Toen sprak Jahweh tot hem: Wat hebt ge daar
in uw hand? Hij antwoordde: Een staf. **3** Hij sprak: Werp hem
op de grond. Hij wierp hem op de grond en de staf werd een
slang, waar Moses voor vluchtte. **4** Maar Jahweh sprak tot
Moses: Steek uw hand uit en grijp haar bij de staart. Hij stak
zijn hand uit en greep haar vast, en zij werd in zijn hand weer
een staf. **5** Hierdoor zullen zij geloven, dat Jahweh, de God
hunner vaderen, de God van Abraham, Isaäk en Jakob, u is
verschenen. **6** Opnieuw sprak Jahweh tot hem: Steek uw hand
in uw boezem. Hij stak zijn hand in zijn boezem, maar toen hij
ze terugtrok, was zijn hand melaats, en leek wel sneeuw. **7** Hij

sprak: Steek uw hand opnieuw in uw boezem. Weer stak hij
zijn hand in zijn boezem; en toen hij ze er uit trok, zie, daar
was ze weer als de rest van zijn lichaam. **8** Wanneer ze u dan
niet willen geloven en aan het eerste teken geen gehoor willen
geven, dan zullen ze aan het tweede teken geloven. **9** Maar
wanneer ze na die beide tekenen nog niet geloven en niet naar
u luisteren, neem dan water uit de Nijl, en stort dat op het droge.
En het water, dat ge uit de Nijl hebt genomen, zal op het droge
in bloed veranderen. **10** Maar Moses sprak tot Jahweh: Ach,
Heer, ik ben helemaal niet welbespraakt, ik ben het vroeger
nooit geweest, en ben het ook nu nog niet, al hebt Gij tot uw
dienaar gesproken; ik ben slechts een stamelaar. **11** Toen sprak
Jahweh tot hem: Wie heeft den mens een mond gegeven; wie
maakt hem stom of doof, ziende of blind; Ik, Jahweh, niet waar?
12 Ga dus; Ik zal u in het spreken bijstaan en u ingeven, wat
ge moet zeggen. **13** Maar Moses hield aan: Ach Heer, zend
toch liever een ander! **14** Toen ontstak Jahweh in toorn tegen
Moses en sprak: Is uw broeder Aäron, de Leviet, er ook niet? Ik
weet, dat hij gemakkelijk spreekt! Zie, hij komt u al tegemoet, en
verheugt er zich op, u weer te zien. **15** Tot hem zult ge spreken,
en hem de woorden in de mond leggen; Ik zal u bijstaan, u en
hem, als ge moet spreken, en u beiden ingeven wat ge moet
doen. **16** Hij zal voor u het woord tot het volk richten; hij zal uw
tolk, en gij zult zijn God zijn. **17** Neem deze staf met u mee,
om er de tekenen mee te verrichten. **18** Toen ging Moses naar
zijn schoonvader Jitro terug en zei tot hem: Ik zou naar mijn
broeders in Egypte terug willen keren, om te zien, of ze nog in
leven zijn. En Jitro gaf Moses ten antwoord: Ga in vrede! **19**
Jahweh sprak tot Moses in Midjan: Trek op, en keer terug naar

Egypte; want allen, die u naar het leven stonden, zijn dood. **20** Moses nam dus zijn vrouw en zijn zonen, zette ze op ezels, en keerde naar het land van Egypte terug, Moses nam ook de staf van God met zich mee. **21** En Jahweh sprak tot Moses: Wanneer ge teruggekeerd zijt in Egypte, zorg er dan voor, alle wonderen, waartoe Ik u de macht heb gegeven, ten aanschouwen van Farao te verrichten. Maar Ik zal zijn hart verharden, zodat hij het volk niet laat gaan. **22** Dan moet gij tot Farao zeggen: Zo spreekt Jahweh! Israël is mijn eerstgeboren zoon! **23** Ik heb u gezegd: Laat mijn zoon gaan, om Mij te vereren. Ge hebt geweigerd, hem te laten vertrekken; daarom dood Ik uw zoon, uw eerstgeborene! **24** Terwijl hij onderweg in een nachtverblijf toefde, zocht Jahweh hem op, en wilde hem doden. **25** Maar Sippora nam een scherpe steen, en sneed de voorhuid van haar zoon af; zij raakte Moses' voeten daarmee aan, en sprak: Een bloedige bruidegom zijt ge mij. **26** Toen liet Jahweh hem met rust. Zij had immers bedoeld: een bloedige bruidegom door de besnijdenis. **27** Intussen had Jahweh tot Aäron gesproken: Ga Moses in de woestijn tegemoet. Hij ging dus op weg, ontmoette hem bij de berg van God en kuste hem. **28** En Moses deelde Aäron de hele opdracht van Jahweh mee en alle tekenen, die Hij hem bevolen had te verrichten. **29** Daarop gingen Moses en Aäron verder en riepen al de oudsten van de Israëlieten bijeen. **30** Aäron verkondigde alles wat Jahweh tot Moses gesproken had, en Moses verrichtte de tekenen voor de ogen van het volk. **31** Het volk geloofde; en toen zij hoorden, dat Jahweh de kinderen Israëls had bedacht, en hun ellende had aanschouwd, wierpen zij zich op de knieën en bogen zich ter aarde.

5 Nu gingen Moses en Aäron naar Farao en zeiden: Zo spreekt
Jahweh, Israëls God! Laat mijn volk gaan, om Mij ter ere in de
woestijn een feest te vieren. **2** Maar Farao antwoordde: Wie is
Jahweh wel, dat ik Hem zou gehoorzamen en Israël zou laten
vertrekken? Ik ken geen Jahweh, en Israël laat ik niet gaan. **3** Zij
zeiden: De God der Hebreën is ons verschenen! Wij moeten drie
dagreizen ver de woestijn in, om Jahweh, onzen God, een offer
te brengen; anders slaat Hij ons met de pest of het zwaard. **4**
Maar de koning van Egypte sprak tot Moses en Aäron: Waarom
houdt gij het volk van zijn werk af? Gaat zelf aan de arbeid. **5** En
Farao ging voort: Er is toch al te veel van dat volk, en nu zoudt
ge nog willen, dat ze het werk neerlegden. **6** En nog diezelfde
dag gaf Farao aan de slavendrijvers en onderbazen het bevel: **7**
Geeft in het vervolg aan het volk geen stro meer, om tichels
te maken, zoals tot nu toe; ze moeten het zelf maar bij elkaar
gaan zoeken. **8** Toch moet ge evenveel tichels van hen blijven
eisen, als zij tot nu toe hebben gemaakt, en er niets van laten
schieten. Want ze zijn lui; en daarom schreeuwen ze: We willen
onzen God een offer brengen. **9** Voor die mannen moet het
werk worden verzwaard; dan zullen ze daarop blijven letten, en
niet op leugens. **10** De slavendrijvers en onderbazen brachten
het over aan het volk en zeiden: Zo spreekt Farao! Ik geef u
geen stro meer; **11** ge moet het zelf maar gaan halen, waar ge
het vindt, maar we laten niets schieten van wat ge moet leveren.
12 Dus moest het volk heel Egypte afzoeken, om strostoppels
te verzamelen. **13** Maar de slavendrijvers hielden er aan vast:
Ge moet iedere dag evenveel blijven leveren, als toen er nog
stro werd gegeven. **14** De slavendrijvers van Farao ranselden
de israëlietische onderbazen af, die ze er voor aansprakelijk

hadden gesteld en zeiden: Waarom levert ge nu niet evenveel
tichels als vroeger? **15** De israëlietische onderbazen gingen zich
bij Farao beklagen, en zeiden: Waarom laat ge uw dienaars zo
behandelen? **16** Uw dienaars wordt geen stro meer gegeven, en
toch beveelt men ons evenveel tichels te maken. Uw dienaars
worden geranseld, maar het is de schuld van uw eigen volk.
17 Maar hij antwoordde: Lui zijt ge, lui! Daarom zegt ge: We
moeten aan Jahweh een offer gaan brengen. **18** Vooruit aan
het werk! Ge krijgt geen stro, maar hetzelfde aantal stenen
zult ge leveren. **19** Zo raakten de israëlietische onderbazen
in moeilijkheid door het bevel, dat zij het aantal tichels per
dag niet mochten verminderen. **20** Toen zij dan ook van Farao
weggingen, en Moses en Aäron ontmoetten, die op hen stonden
te wachten, **21** zeiden ze hun: Jahweh moge het u vergelden en
u straffen; want gij hebt ons gehaat gemaakt bij Farao en zijn
dienaars, en hun het zwaard in de hand gedrukt, om ons te
vermoorden. **22** Toen wendde Moses zich tot Jahweh en zeide:
Heer, waarom hebt Gij dit volk kwaad berokkend; waarom hebt
Gij mij eigenlijk gezonden? **23** Want van het ogenblik af, dat ik
naar Farao ben gegaan, om in uw Naam te spreken, is dit volk
er nog slechter aan toe, en Gij hebt uw volk in het geheel niet
gered.

6 Toen sprak Jahweh tot Moses: Nu zult ge zien, wat Ik Farao zal
doen. Door sterke hand gedwongen zal hij hen laten gaan; door
sterke hand gedwongen zal hij hen zelfs uit zijn land verdrijven.
2 En God sprak tot Moses: Ik ben Jahweh! **3** Als de almachtige
God ben Ik aan Abraham, Isaäk en Jakob verschenen; maar
mijn naam Jahweh heb ik hun niet bekend gemaakt. **4** Ik heb
met hen mijn Verbond gesloten, om hun het land Kanaän te

geven, het land waar zij als vreemdelingen hebben vertoefd;
5 en thans heb Ik het kermen gehoord van Israëls zonen, die
door de Egyptenaren als slaven worden behandeld. Ik zal dus
mijn Verbond gedenken! **6** Zeg daarom tot de Israëlieten: Ik
ben Jahweh! Ik zal u bevrijden van het juk van Egypte, u uit de
slavernij verlossen en u met gespierde arm en onder zware
straffen redden. **7** Ik heb u tot mijn volk gekozen. Ik zal uw
God zijn, en gij zult weten, dat Ik Jahweh, uw God, ben, die u
red uit de slavernij van Egypte. **8** Ik zal u brengen naar het
land, dat Ik met opgestoken hand aan Abraham, Isaäk en Jakob
beloofd heb. Ik zal het u in eigendom geven, zo waarachtig
als Ik Jahweh ben. **9** Moses bracht die boodschap over; maar
de Israëlieten luisterden niet meer naar Moses, omdat zij de
moed hadden verloren en onder de zware arbeid gingen gebukt.
10 Toen sprak Jahweh tot Moses: **11** Ga Farao, den koning
van Egypte, bevelen, de zonen Israëls uit zijn land te laten
vertrekken. **12** Maar Moses zeide tot Jahweh: Zie, als zelfs de
zonen Israëls niet naar mij willen luisteren, hoe zal Farao dan
naar mij luisteren: naar mij, die onbesneden van lippen ben?
13 En Jahweh sprak tot Moses en Aäron, en zond hen naar
de kinderen Israëls en naar Farao, den koning van Egypte,
met de opdracht, om de Israëlieten uit het land van Egypte te
leiden. **14** Dit zijn de hoofden hunner geslachten. De zonen van
Ruben, den eerstgeborene van Israël, waren Chanok en Palloe,
Chesron en Karmi. Dit zijn de geslachten van Ruben. **15** De
zonen van Simeon waren Jemoeël, Jamin, Ohad, Jakin, Sóchar
en Sjaoel, de zoon van een kanaänietische vrouw. Dit zijn de
geslachten van Simeon. **16** Dit zijn de namen van de zonen van
Levi naar hun geslachten: Gersjon, Kehat en Merari; Levi leefde

honderd zeven en dertig jaar. **17** De zonen van Gersjon waren
Libni en Sjimi naar hun families. **18** De zonen van Kehat waren
Amram, Jishar, Chebron en Oezziël; Kehat werd honderd drie en
dertig jaar oud. **19** De zonen van Merari waren Machli en Moesji.
Dit zijn de geslachten van Levi naar hun families. **20** Amram
nam Jokébed, zijn tante, tot vrouw, en zij baarde hem Moses
en Aäron; Amram leefde honderd zeven en dertig jaar. **21** De
zonen van Jishar waren Kore, Néfeg en Zikri. **22** De zonen van
Oezziël waren Misjaël, Elsafan en Sitri. **23** Aäron nam Elisjéba,
de dochter van Amminadab en zuster van Naässon tot vrouw; zij
baarde hem Nadab, Abihoe, Elazar en Itamar. **24** De zonen
van Kore waren Assir, Elkana en Abiasaf. Dit zijn de families
der Korieten. **25** Elazar, de zoon van Aäron, nam een van de
dochters van Poetiël tot vrouw, en zij baarde hem Pinechas. Dit
zijn de stamhoofden der Levieten naar hun geslachten. **26** Het
waren deze Aäron en Moses, tot wie God had gezegd: Voert de
legerscharen van Israëls kinderen uit het land van Egypte. **27**
Het waren dezelfde Moses en Aäron, die tot Farao, den koning
van Egypte, hebben gesproken, om de Israëlieten uit het land
van Egypte te leiden. **28** In die tijd, dat Jahweh tot Moses sprak
in het land van Egypte, **29** had Jahweh tot Moses gezegd: Ik ben
Jahweh! Zeg aan Farao, den koning van Egypte, al wat Ik tot u
spreken ga. **30** Maar Moses had Jahweh ten antwoord gegeven:
Ik ben onbesneden van lippen; hoe zal Farao naar mij luisteren!

7 En Jahweh sprak tot Moses: Zie, Ik heb u tot God over Farao
gesteld, en Aäron uw broeder zal uw profeet zijn. **2** Ge moet dus
aan uw broeder Aäron alles zeggen, wat Ik u gebieden zal; en
deze moet Farao gelasten, de kinderen Israëls uit zijn land te
laten vertrekken. **3** Maar Ik zal het hart van Farao verharden,

om grote tekenen en wonderen in Egypte te wrochten. **4** Want Ik
zal Egypte mijn hand laten voelen, wanneer Farao niet naar u
luistert, en onder zware straffen mijn legerscharen, mijn volk,
de kinderen Israëls uit Egypte wegleiden. **5** Wanneer Ik mijn
hand over Egypte uitstrek en de kinderen Israëls uit hun midden
wegleid, zullen de Egyptenaren beseffen, dat Ik Jahweh ben! **6**
Moses en Aäron gehoorzaamden en deden alles, wat Jahweh
hun geboden had. **7** Moses was tachtig en Aäron drie en tachtig
jaar oud, toen zij tegen Farao optraden. **8** Nu sprak Jahweh tot
Moses en Aäron: **9** Wanneer Farao tot u zegt: Doet een wonder
voor mij; dan moet ge Aäron gelasten: Neem uw staf en werp
hem Farao voor de voeten; en de staf zal een slang worden.
10 Toen gingen Moses en Aäron naar Farao, en deden wat
Jahweh hun bevolen had. Aäron wierp zijn staf voor Farao en
zijn hovelingen neer, en de staf werd een slang. **11** Maar Farao
riep zijn wijzen en tovenaars, en de egyptische tovenaars deden
door hun toverkunsten hetzelfde. **12** Iedereen wierp zijn staf
op de grond, en ze veranderden in slangen; doch de staf van
Aäron verslond die van hen. **13** Farao echter bleef hardnekkig
en wilde niet naar hen luisteren, zoals Jahweh voorspeld had.
14 Toen sprak Jahweh tot Moses: Het hart van Farao is verhard;
hij wil het volk niet laten vertrekken. **15** Ga dus morgenvroeg, als
Farao zich naar het water begeeft, naar hem toe; treed hem
aan de oever van de Nijl tegemoet, neem de staf, die in een
slang werd veranderd, met u mee, **16** en zeg hem: Jahweh,
de God der Hebreën, heeft mij tot u gezonden met het bevel:
"Laat mijn volk vertrekken, om Mij in de woestijn te vereren".
Tot nu toe hebt gij niet willen luisteren. **17** Maar nu spreekt
Jahweh: "Hieraan zult ge weten, dat Ik Jahweh ben": Zie, ik

sla met mijn staf, die ik hier in mijn hand heb, op het water
van de Nijl, en het zal in bloed veranderen. **18** De vissen in
de Nijl zullen sterven, en het water van de Nijl zal zo stinken,
dat de Egyptenaren het niet kunnen drinken. **19** En Jahweh
sprak tot Moses: Zeg aan Aäron: "Neem uw staf, en strek uw
hand uit over het water van Egypte; over de beken, kanalen,
over de plassen, en over alle plaatsen, waar water staat, en het
zal in bloed veranderen. Zo zal het hele land van Egypte vol
bloed zijn, tot in de houten en stenen vaten toe". **20** Moses en
Aäron deden, wat Jahweh hun bevolen had. Hij hief zijn staf op,
sloeg ten aanschouwen van Farao en zijn hof op het water van
de Nijl, en al het water van de Nijl werd in bloed veranderd.
21 De vissen in de Nijl gingen dood, en de Nijl begon zo te
stinken, dat de Egyptenaren het Nijlwater niet konden drinken.
Maar ook heel het land van Egypte stond vol bloed. **22** Daar de
egyptische tovenaars hetzelfde deden door hun kunsten, bleef
Farao hardnekkig, en wilde hij niet naar hen luisteren, zoals
Jahweh voorspeld had. **23** Farao keerde om, en ging naar huis,
zonder er verder acht op te slaan. **24** Maar in de omtrek van de
Nijl moesten alle Egyptenaren naar drinkwater graven; want het
Nijlwater was voor hen niet te drinken. **25** Nadat er zeven volle
dagen waren verlopen, sinds Jahweh op de Nijl had doen slaan,

8 Sprak Jahweh tot Moses: Ga naar Farao en zeg hem: "Laat
mijn volk vertrekken, om Mij te vereren. **2** Zo ge weigert,
het te laten vertrekken, teister Ik heel uw gebied met een
kikvorsenplaag. **3** De Nijl zal wemelen van kikkers; zij zullen
uw paleis binnenspringen, uw slaapvertrek en uw legerstede,
de huizen van uw hovelingen en uw volk, tot in uw ovens en
deegtroggen toe. **4** Maar ook u zelf, uw volk en heel uw hof

zullen de kikkers bespringen." **5** Jahweh sprak dus tot Moses:
Zeg aan Aäron: "Strek uw hand met uw staf uit over de beken,
kanalen en plassen, en laat er kikkers uit springen over het land
Egypte." **6** En Aäron strekte zijn hand uit over het water van
Egypte, en er sprongen kikvorsen uit op, die het land van Egypte
overdekten. **7** Maar de tovenaars deden door hun kunsten
hetzelfde; ook zij lieten kikvorsen springen over Egypte. **8** Toen
riep Farao Moses en Aäron en zeide: Bidt Jahweh, dat Hij mij en
mijn volk van de kikkers verlost; dan zal ik het volk laten gaan,
om een offer aan Jahweh te brengen. **9** Moses gaf Farao ten
antwoord: Ge moogt zelf bepalen, wanneer ik voor u, uw hof
en uw volk zal bidden, om u en uw huis van de kikvorsen te
bevrijden, zodat er alleen nog in de Nijl overblijven. **10** Hij zei:
Morgen! En Moses antwoordde: Het zal gebeuren, zoals ge zegt,
opdat ge moogt weten, dat Jahweh, onze God, zijns gelijke niet
heeft. **11** Gij en uw huis, uw hovelingen en uw volk zullen van
de kikkers worden verlost, zodat er alleen nog in de Nijl zullen
overblijven. **12** Toen gingen Moses en Aäron van Farao weg, en
Moses bad Jahweh de kikvorsen weg te nemen, waarmee Hij
Farao had bezocht. **13** Jahweh verhoorde het gebed van Moses:
de kikvorsen stierven, en verdwenen uit de huizen, hoven en
velden. **14** Men veegde ze op hopen, zodat het land er van
stonk. **15** Maar toen Farao zag, dat het gevaar was geweken,
bleef hij hardnekkig en wilde niet naar hen luisteren, zoals
Jahweh voorspeld had. **16** Toen sprak Jahweh tot Moses: Zeg
aan Aäron: "Hef uw staf omhoog en sla op het stof van de grond,
en in heel het land van Egypte zal het in muggen veranderen".
17 Ze deden het: Aäron hief zijn hand met zijn staf omhoog,
en sloeg op het stof van de grond; de muggen kwamen af op

mensen en vee, over heel Egypte werd het stof op de grond in
muggen veranderd. **18** De tovenaars deden door hun kunsten
hetzelfde; maar de muggen laten verdwijnen konden ze niet. De
muggen bleven op mensen en vee. **19** Nu zeiden de tovenaars
tot Farao: Dat is de vinger Gods! Maar Farao bleef hardnekkig,
en wilde niet naar hen luisteren, zoals Jahweh voorspeld had. **20**
Toen sprak Jahweh tot Moses: Treed morgenvroeg Farao weer
tegemoet, wanneer hij naar het water gaat, en zeg hem: "Zó
spreekt Jahweh! Laat mijn volk vertrekken, om Mij te vereren. **21**
Zo ge mijn volk niet laat vertrekken, zend Ik horzels op u af, op
uw hof, uw volk en uw huis. De huizen der Egyptenaren en zelfs
de grond, waarop zij staan, zullen vol zitten van horzels. **22**
Maar Ik zal op die dag een uitzondering maken voor het land
Gósjen, waar mijn volk is gevestigd; daar zullen geen horzels
zijn, opdat gij moogt weten, dat Ik, Jahweh, in dat land vertoef.
23 Ik zal dus onderscheid maken tussen mijn volk en het uwe.
Morgen wordt dit teken gewrocht". **24** En Jahweh deed het.
Dichte zwermen horzels drongen het paleis van Farao en van
zijn hovelingen binnen, en over heel Egypte werd het land door
de horzels verpest. **25** Nu riep Farao Moses en Aäron en zeide:
Gaat heen, en brengt uw God een offer hier in het land. **26** Maar
Moses antwoordde: Dat kunnen we onmogelijk! Want wat wij
aan Jahweh, onzen God, als offer brengen, is een gruwel in de
ogen der Egyptenaren. Wanneer we dus een offer brengen, dat
een gruwel is in de ogen der Egyptenaren, zouden ze ons dan
niet stenigen? **27** We moeten drie dagreizen ver de woestijn in,
om Jahweh, onzen God, een offer te brengen, zoals Hij ons
heeft bevolen. **28** Toen zeide Farao: Ik zal u laten vertrekken,
om Jahweh, uw God, in de woestijn een offer te brengen; maar

ge moogt u niet te ver verwijderen. Bidt dus voor mij. **29** Moses
antwoordde: Zie, ik ga van u weg, en zal bidden tot Jahweh;
morgen zullen Farao, zijn hof en zijn volk van de horzels zijn
verlost. Maar laat Farao niet opnieuw ons bedriegen, door het
volk toch niet te laten gaan, om Jahweh offers te brengen. **30**
Moses ging dus van Farao heen, en bad Jahweh voor hem. **31**
En Jahweh verhoorde het gebed van Moses: Farao, zijn hof en
zijn volk werden van de horzels verlost; geen een bleef er over.
32 Maar Farao bleef ook nu nog hardnekkig, en liet het volk niet
vertrekken.

9 Toen sprak Jahweh tot Moses: Ga naar Farao en zeg hem: "Zo
spreekt Jahweh, de God der Hebreën! Laat mijn volk vertrekken,
om Mij te vereren." **2** Want zo gij weigert, het te laten vertrekken,
en het nog langer weerhoudt, **3** zal de hand van Jahweh uw vee
in het veld met een verschrikkelijke pest slaan: paarden, ezels,
kamelen, runderen en schapen. **4** Maar Jahweh zal onderscheid
maken tussen het vee van Israël en dat van Egypte; geen enkel
beest van de Israëlieten zal verloren gaan. **5** Jahweh heeft ook
de tijd bepaald: morgen zal Jahweh dit in het land voltrekken. **6**
En de volgende morgen voltrok Jahweh het ook: al het vee der
Egyptenaren kwam om, maar van de kudden der Israëlieten ging
niets verloren. **7** Farao stelde een onderzoek in; en werkelijk,
geen enkel beest van de Israëlieten was omgekomen Maar
Farao bleef hardnekkig, en liet het volk niet vertrekken. **8** Toen
sprak Jahweh tot Moses en Aäron: Neemt uw handen vol roet
uit de oven, en laat Moses het in de lucht strooien voor de
ogen van Farao. **9** Het zal over heel Egypte stuiven, en bij
mens en dier in heel Egypte builen verwekken, die in etterende
wonden zullen openbreken. **10** Zij namen dus roet uit de oven,

en terwijl zij voor Farao stonden, wierp Moses het in de lucht;
en het verwekte builen bij mens en dier, die openbraken in
etterende wonden. **11** Zelfs de tovenaars konden het door de
builen bij Moses niet uithouden; want ook zij kregen builen, zoals
de rest van Egypte. **12** Maar Jahweh verhardde het hart van
Farao; hij wilde niet naar hen luisteren, zoals Jahweh Moses
voorspeld had. **13** Jahweh sprak tot Moses: Ga morgen vroeg
Farao weer tegemoet, en zeg hem: Zo spreekt Jahweh, de God
der Hebreën! Laat mijn volk vertrekken, om Mij te vereren. **14**
Want deze keer zal Ik u, uw hof en uw volk met al mijn plagen
meedogenloos treffen, opdat ge moogt weten, dat niemand op
de hele aarde gelijk is aan Mij. **15** Zeker, thans zou Ik mijn hand
kunnen uitsteken, en u en uw volk met de pest kunnen slaan,
zodat gij van de aarde werdt weggevaagd. **16** Maar Ik laat u in
leven, om u mijn almacht te tonen, en mijn Naam te verkonden
over de hele aarde. **17** Zo ge u dus opnieuw tegen mijn volk
durft verzetten, en het niet laat vertrekken, **18** zal Ik het morgen
op deze tijd zo vreselijk doen hagelen, als nog nooit in Egypte is
voorgekomen, zolang het bestaat tot de dag van vandaag. **19**
Laat dus uw kudde en alles, wat ge op het veld hebt staan,
in veiligheid brengen; alle mensen en dieren, die zich buiten
bevinden en niet onderdak zijn gebracht, zullen door de hagel
worden getroffen en sterven. **20** Wie van Farao's hovelingen
het woord van Jahweh vreesde, bracht zijn slaven en vee naar
binnen; **21** maar wie niet aan het woord van Jahweh geloofde,
liet zijn slaven en vee buiten. **22** Toen sprak Jahweh tot Moses:
Strek uw hand uit naar de hemel, om het over heel Egypte te
laten hagelen op mens en dier en op het veldgewas van heel
Egypte. **23** Moses hief zijn staf naar de hemel, en Jahweh liet

het donderen en hagelen; de bliksem schoot op de aarde, en
Jahweh liet een zware hagel neerkletteren op Egypte. **24** De
hagelbui werd doorschoten van bliksemflitsen; zo vreselijk was
de hagelslag, als men, sinds er in Egypte mensen wonen, nog
nooit had beleefd. **25** De hagel teisterde over heel Egypte mens
en dier, die zich buitenshuis bevonden: al het gewas op het veld
werd door de hagel verpletterd, al de bomen op het land braken
middendoor. **26** Alleen in het land Gósjen, waar de Israëlieten
woonden, hagelde het niet. **27** Nu liet Farao Moses en Aäron
ontbieden en zei hun: Thans moet ik wel mijn schuld bekennen;
Jahweh is in zijn recht, en ik en mijn volk hebben ongelijk.
28 Weest dus mijn voorspraak bij Jahweh. Het donderen en
hagelen heeft lang genoeg geduurd. Ik zal u laten vertrekken;
gij behoeft niet langer hier te blijven. **29** Moses antwoordde:
Zodra ik buiten de stad ben, zal ik mijn handen tot Jahweh
uitstrekken; het onweer zal ophouden, en er zal geen hagel
meer vallen, opdat gij moogt weten, dat de aarde aan Jahweh
behoort. **30** Maar ik ben er zeker van, dat gij met uw hof ook nu
nog den God Jahweh niet vreest. **31** Het vlas en de gerst waren
intussen vernield: want de gerst rijpte al in de aren, en het vlas
stond in bloei. **32** Tarwe en spelt werden niet neergeslagen,
omdat die later in de tijd zijn. **33** Toen Moses van Farao was
heengegaan, en buiten de stad was gekomen, strekte hij zijn
handen tot Jahweh uit. Het onweer en de hagel hielden op,
en er stroomde geen regen meer op de aarde. **34** Toen Farao
zag, dat regen, hagel en onweer hadden opgehouden, bleef
hij met zijn hof verstokt in de zonde volharden. **35** Farao bleef
hardnekkig, en liet de Israëlieten niet vertrekken, zoals Jahweh
door Moses voorspeld had.

10 Toen sprak Jahweh tot Moses: Ga naar Farao. Waarachtig,
Ik heb zijn hart en dat van zijn dienaars verhard, opdat ik
mijn tekenen onder hen zou kunnen verrichten, **2** opdat gij uw
zonen en kleinzonen zoudt kunnen verhalen, hoe Ik tegen de
Egyptenaren ben opgetreden, en welke wonderen Ik onder hen
heb gewrocht, en opdat gij zoudt weten, dat Ik Jahweh ben. **3**
Moses en Aäron gingen dus naar Farao en zeiden tot hem: Zo
spreekt Jahweh, de God der Hebreën! Hoelang weigert gij nog,
u aan Mij te onderwerpen? Laat mijn volk vertrekken, om Mij te
vereren. **4** Want zo ge weigert, mijn volk te laten vertrekken,
zal Ik morgen met sprinkhanen uw gebied overstromen. **5** Zij
zullen de bodem van het land bedekken, zodat men geen grond
meer kan zien; zij zullen het overschot, dat u door de hagel
gespaard bleef, tot het laatste toe verslinden, en alle bomen, die
op uw velden groeien, kaal vreten. **6** Uw huizen en de huizen
uwer hovelingen en van alle Egyptenaren zullen er zo vol van
zijn, als uw vaders en voorvaders nooit hebben beleefd al de
tijd, dat zij in dit land wonen tot de dag van vandaag. Toen
keerde hij Farao de rug toe, en ging van hem heen. **7** Maar
de hovelingen van Farao zeiden tot hem: Hoelang zal die man
ons nog schade moeten berokkenen? Laat die mensen toch
vertrekken, om Jahweh, hun God, te vereren. Beseft ge nu nog
niet, dat Egypte zo te gronde gaat? **8** Nu werden Moses en
Aäron opnieuw bij Farao ontboden, en hij zeide tot hen: Ge kunt
vertrekken, om Jahweh, uw God, te vereren. Maar wie moeten
er allemaal mee? **9** Moses antwoordde: Jong en oud moet mee;
we willen gaan met onze zonen en dochters, met onze schapen
en runderen; want we willen feest vieren ter ere van Jahweh. **10**
Hij zeide tot hen: Even zeker mag Jahweh u bijstaan, als ik u

met uw kinderen laat vertrekken. Het is duidelijk, dat gij kwaad in
uw schild voert. **11** Maar het zal niet gebeuren! De mannen
kunnen gaan, om Jahweh te vereren; want dat hebt gij gevraagd.
Zo joeg men hen van Farao weg. **12** Toen sprak Jahweh tot
Moses: Strek uw hand uit over Egypte, om de sprinkhanen te
laten komen. Zij zullen neerstrijken op het land van Egypte, en al
het veldgewas wegvreten, dat de hagel gespaard heeft. **13** En
Moses strekte zijn staf uit over Egypte. De hele dag en de hele
nacht liet Jahweh een oostenwind waaien over het land van
Egypte, en in de morgen bracht de oostenwind de sprinkhanen
mee. **14** De sprinkhanen verspreidden zich over heel Egypte
en streken neer op heel het grondgebied van Egypte, in zulke
geweldige zwermen, als er tevoren nooit waren geweest, en
ook later nooit meer zullen zijn. **15** Heel de oppervlakte van
het land was er mee bedekt, en de grond zag er zwart van. Zij
verslonden al het veldgewas en vraten alle vruchtbomen kaal,
die door de hagel waren gespaard, zodat er in heel Egypte geen
groen aan de bomen bleef en geen gewas op het veld. **16** Nu
liet Farao in allerijl Moses en Aäron ontbieden en zeide: Ik heb
gezondigd tegen Jahweh, uw God, en tegen u. **17** Vergeef mij
deze keer nog mijn zonden, en bidt tot Jahweh, uw God, dat
Hij ten minste deze dodelijke ramp van mij wegneemt. **18** En
Moses ging van Farao heen, en bad tot Jahweh. **19** En Jahweh
keerde de wind, en liet een krachtige westenwind waaien, die
de sprinkhanen meevoerde en in de Rode Zee dreef: op het
hele grondgebied van Egypte bleef geen enkele sprinkhaan
meer over. **20** Maar Jahweh verhardde het hart van Farao, zodat
hij de Israëlieten niet liet vertrekken. **21** Toen sprak Jahweh
tot Moses: Strek uw hand uit naar de hemel, en er zal een

duisternis over Egypte vallen zo dicht, dat men ze tasten kan. **22**
En Moses strekte zijn hand naar de hemel uit, en er viel een
dikke duisternis over heel Egypte, drie dagen lang, **23** zodat
men elkaar niet kon zien, en drie dagen lang niemand van zijn
plaats kon; maar voor de Israëlieten bleef het licht overal, waar
zij woonden. **24** Nu liet Farao Moses en Aäron ontbieden, en
zeide: Gaat heen, om Jahweh te vereren. Uw kinderen kunnen
met u meegaan, maar uw schapen en runderen blijven hier. **25**
Moses antwoordde: Onmogelijk; ge moet ons toch slacht en
brandoffers mee laten nemen, die wij aan Jahweh, onzen God,
zullen brengen. **26** Daarom moet ook onze kudde met ons mee:
geen hoef zal achterblijven. Want daaruit hebben we een keuze
te doen, om Jahweh, onzen God, te vereren; anders zouden we
niet weten, wat we Jahweh, onzen God, moesten offeren, als we
ter plaatse zijn aangekomen. **27** Maar Jahweh verhardde het
hart van Farao, zodat hij weigerde, hen te laten vertrekken. **28**
Farao zeide hem: Pak u weg, en waag het niet, mij nog onder
de ogen te komen: want wanneer ge me nog eens onder de
ogen komt, zult ge sterven. **29** Moses antwoordde: Zoals ge
zegt; ik zal u niet meer onder de ogen komen.

11 Jahweh had tot Moses gezegd: Nog één plaag zal Ik over
Farao en over Egypte brengen; dan zal hij u van hier laten
gaan. En wanneer hij u eindelijk laat vertrekken, zal hij u zelfs
met geweld verdrijven. **2** Zeg dus aan het volk, dat ze allen,
mannen en vrouwen, van hun kennissen gouden en zilveren
sieraden eisen. **3** Want reeds had Jahweh de Egyptenaren murw
geslagen; bovendien was Moses een man van hoog aanzien
in Egypte, zowel bij het hof van Farao als bij het volk. **4** En
Moses vervolgde: Zo spreekt Jahweh! Te middernacht zal Ik

door Egypte trekken. **5** Dan zullen alle eerstgeborenen in het
land van Egypte sterven, van den eerstgeborene van Farao
af, die op zijn troon is gezeten, tot den eerstgeborene van de
slavin, die achter de handmolen zit; en al het eerstgeborene
van het vee bovendien. **6** Er zal een zo luid geschrei over heel
Egypte weerklinken, als er nog nooit is geweest, en ook nooit
meer zal zijn. **7** Maar geen hond zal er tegen een van Israëls
kinderen blaffen, tegen mens noch dier; opdat gij moogt weten,
dat Jahweh onderscheid maakt tussen Egypte en Israël. **8** Dan
zal heel dit hof hier naar mij toe komen, zich voor mij ter aarde
werpen en zeggen: Ga heen met al het volk, dat u volgen wil. En
dan zal ik gaan! Toen liep hij, ziedend van toorn, van Farao
weg. **9** Want Jahweh had Moses en Aäron voorspeld: Farao zal
niet naar u luisteren, opdat mijn wonderen in Egypte nog groter
worden. **10** Moses en Aäron hadden al deze wonderen voor
Farao verricht; maar Jahweh had het hart van Farao verhard,
zodat hij de Israëlieten niet uit zijn land liet vertrekken.

12 Toen sprak Jahweh tot Moses en Aäron in Egypte: **2** Deze
maand zal voor u de beginmaand zijn, de eerste der maanden
van het jaar. **3** Beveelt heel de gemeenschap van Israël: Op
de tiende van deze maand moet ieder voor zijn familie een
lam nemen, één voor elk gezin. **4** Indien het gezin voor een
lam niet talrijk genoeg is, moet hij er zijn naasten buurman bij
uitnodigen; ge moet betreffende het lam het aantal personen
berekenen naar wat ieder gewoon is te eten. **5** Het lam moet
zonder gebrek zijn, een mannelijk dier en één jaar oud; ge
moogt het uit de schapen of geiten kiezen. **6** Gij moet het
bewaren tot de veertiende dag van deze maand, waarop heel
de gemeenschap van Israël het in de avondschemering moet

slachten. **7** Vervolgens moeten zij het bloed ervan nemen,
en er de beide deurposten en de bovendorpel mee bestrijken
van de huizen, waar zij het zullen eten. **8** In diezelfde nacht
moeten zij het vlees eten, dat in het vuur gebraden moet zijn,
met ongedesemde broden en bittere kruiden er bij. **9** Niets ervan
moogt ge rauw eten of in water gekookt, maar het moet in het
vuur zijn gebraden, kop, poten en romp aan één stuk. **10** Ook
moogt ge niets tot de morgen bewaren, maar wat er van over
is, moet ge tegen de morgen verbranden. **11** Zó moet ge het
eten: uw lenden omgord, schoenen aan de voeten, uw stok in
de hand; en gij moet het eten met grote haast, want het is het
Pascha van Jahweh. **12** Want in deze nacht zal Ik door Egypte
trekken, in Egypte alle eerstgeborenen slaan van mensen en
dieren, en aan alle goden van Egypte mijn straffen voltrekken: Ik
Jahweh! **13** Maar het bloed aan de huizen zal het teken zijn, dat
gij daar woont; en wanneer Ik dat bloed zal zien, zal Ik genadig
aan u voorbijgaan, zodat u geen dodelijke slag zal treffen, als Ik
Egypte teister. **14** Deze dag moet voor u een gedenkdag zijn, die
ge als een feest ter ere van Jahweh moet vieren. Gij zult hem
vieren van geslacht tot geslacht: een eeuwige wet. **15** Dan moet
ge zeven dagen lang ongedesemde broden eten. Reeds op de
eerste dag moet ge het zuurdesem uit uw huizen verwijderen;
en iedereen die van de eerste tot de zevende dag gedesemd
brood durft eten, zal van Israël worden afgesneden. **16** Op de
eerste dag zult ge een godsdienstige bijeenkomst houden, en
evenzo op de zevende dag; op die dagen mag geen enkele
arbeid worden verricht; ge moogt alleen bereiden, wat iedereen
voor zijn voedsel nodig heeft. **17** Onderhoudt dit gebod; want op
deze dag heb Ik uw legerscharen uit Egypte geleid. Ge moet

deze dag houden van geslacht tot geslacht als een eeuwige wet.
18 In de eerste maand, van de avond van de veertiende dag af,
zult ge dus ongedesemd brood eten tot aan de avond van de
een en twintigste van de maand. **19** Zeven dagen lang mag in
uw huizen geen zuurdesem worden gevonden; en iedereen,
vreemde zowel als landgenoot, die gedesemd brood durft eten,
zal van de gemeenschap van Israël worden afgesneden. **20**
Geen gedesemd brood moogt ge eten, waar ge ook woont, maar
enkel ongedesemd brood. **21** Nu ontbood Moses al de oudsten
van Israël, en sprak tot hen: Gaat heen, haalt de schapen voor
uw gezinnen en slacht het paasoffer. **22** Dan moet ge een
bosje hysop nemen, dit in het bloed dopen, dat in een schaal is
opgevangen, en wat bloed uit de schaal aan de bovendorpel
en de beide zijposten strijken; daarna mag niemand van u
tot de morgen buiten de deur van zijn huis komen. **23** Want
Jahweh zal rondgaan, om Egypte te slaan; maar als Hij het
bloed op de bovendorpel en op de beide zijposten ziet, zal
Hij die deur genadig voorbijgaan en den verderver beletten,
uw huizen binnen te gaan, om u te treffen. **24** Gij moet dit
onderhouden als een eeuwige wet voor u en uw kinderen. **25**
Wanneer gij dus in het land zijt gekomen, dat Jahweh u zal
geven, zoals Hij beloofd heeft, onderhoudt dan dit voorschrift.
26 En wanneer uw kinderen u vragen, wat dat betekent, **27**
moet ge hun zeggen: Dit is het paasoffer van Jahweh, die de
huizen van Israëls kinderen in Egypte genadig voorbijging en
onze gezinnen heeft gespaard, toen Hij de Egyptenaren trof.
Toen wierp het volk zich op de knieën en boog zich ter aarde.
28 Daarna gingen de kinderen Israëls heen, en volbrachtten
nauwkeurig, wat Jahweh aan Moses en Aäron bevolen had. **29**

In het holst van de nacht sloeg Jahweh al de eerstgeborenen
in het land van Egypte, van den eerstgeborene van Farao af,
die op de troon was gezeten, tot den eerstgeborene van wie
in de gevangenis zat; en eveneens al het eerstgeborene van
het vee. **30** En Farao met heel zijn hof en heel Egypte vlogen
die nacht overeind, en er weerklonk een vreselijk geschrei in
Egypte; want er was geen huis, waar geen dode was. **31** Nog
in de nacht ontbood hij Moses en Aäron en sprak: Maakt u
gereed, trekt weg van mijn volk; gaat heen met de zonen Israëls,
om Jahweh te vereren, zoals gij gezegd hebt. **32** Neemt ook
uw schapen en runderen mee, zoals ge gevraagd hebt, als ge
maar heen gaat; en bidt ook voor mij om genade. **33** Ook de
Egyptenaren drongen aan, dat het volk toch zo vlug mogelijk uit
het land zou vertrekken; want ze zeiden: Anders zullen we allen
sterven! **34** En voordat het deeg gedesemd was, moest het
volk het meenemen: hun baktroggen droegen zij in hun mantels
gewikkeld op hun schouders. **35** Maar de Israëlieten deden, wat
Moses bevolen had, en eisten van de Egyptenaren zilveren en
gouden sieraden en kleren. **36** En daar Jahweh de Egyptenaren
murw had gemaakt, gaven zij het volk, al wat het maar eiste. Zo
schudden zij de Egyptenaren uit. **37** Nu braken de Israëlieten van
Raämses op, in de richting van Soekkot; ongeveer zeshonderd
duizend man te voet, de kinderen niet meegerekend; **38** maar
ook een menigte vreemden trok met hen mee, behalve nog de
talloze kudden schapen en runderen. **39** Van het deeg, dat zij
uit Egypte hadden meegenomen, moesten zij ongedesemde
broden bakken; want ze hadden geen gedesemd deeg, daar
de Egyptenaren hen hadden verjaagd, zonder hun de tijd te
laten, om voedsel voor de reis te bereiden. **40** Het verblijf van de

Israëlieten in Egypte had vier honderd dertig jaren geduurd.
41 Er waren op de dag af vierhonderd dertig jaren verlopen,
toen al de legerscharen van Jahweh uit het land van Egypte
trokken. **42** Het was een nacht van waken voor Jahweh, toen
Hij hen uit Egypte deed trekken; dit is de nacht van Jahweh,
de nacht van waken voor alle kinderen Israëls van geslacht
tot geslacht. **43** Jahweh sprak tot Moses en Aäron: Dit is het
voorschrift voor het Pascha. Geen buitenlander mag er van
eten. **44** Iedere slaaf, die ge voor geld hebt gekocht, en te voren
besneden hebt, mag ervan eten; **45** maar een inboorling en
dagloner mogen er niet van eten. **46** In een en hetzelfde huis
moet het worden opgegeten, en van het vlees moogt ge niets
buitenshuis brengen; ook moogt ge de beenderen niet breken.
47 Heel de gemeenschap van Israël moet het toebereiden. **48**
En wanneer een vreemdeling bij u woont en hij wil ter ere van
Jahweh het Pascha vieren, dan moeten eerst al de mannelijke
leden van zijn gezin worden besneden, voor hij mag aanzitten,
om het te vieren; hij staat dan gelijk met een ingezetene. Geen
onbesnedene mag ervan eten; **49** dit geldt zowel voor den
ingezetene, als voor den vreemdeling, die in uw midden woont.
50 Alle Israëlieten volbrachten nauwkeurig, wat Jahweh aan
Moses en Aäron bevolen had. **51** Nog op diezelfde dag, dat
Jahweh de Israëlieten met hun legerscharen uit het land van
Egypte leidde,

13 En Jahweh sprak tot Moses: **2** Wijd Mij alle eerstgeborenen
toe. Wat bij de kinderen Israëls de moederschoot opent, bij mens
of dier, behoort Mij! **3** sprak Moses tot het volk: Gedenk deze
dag, waarop gij uit Egypte, uit het slavenhuis, zijt getrokken,
omdat Jahweh u met sterke hand van hier heeft weggevoerd. Er

mag geen gedesemd brood worden gegeten **4** op de dag van
de maand Abib, waarop gij zijt weggetrokken. **5** En wanneer
Jahweh u in het land van de Kanaänieten, Chittieten, Amorieten,
Chiwwieten en Jeboesieten heeft gebracht: het land, dat Jahweh
u geven zal, zoals Hij uw vaderen heeft gezworen, het land, dat
druipt van melk en honing: volbrengt dan in deze maand, het
volgende gebod: **6** Eet zeven dagen ongedesemde broden, en
op de zevende dag moet het feest zijn ter ere van Jahweh. **7**
Gedurende zeven dagen moeten ongedesemde broden worden
gegeten: er mag geen gedesemd brood worden gegeten: zelfs
mag dan in heel uw gebied geen zuurdesem worden gevonden.
8 En op die dag moet gij uw zoon vertellen: Dit geschiedt, om
wat Jahweh voor mij heeft gedaan, toen ik uit Egypte trok.
9 Prent het u in als een merk op uw hand en als een teken
op uw voorhoofd, opdat de wet van Jahweh op uw lippen
moge blijven; want met sterke hand heeft Jahweh u uit Egypte
geleid. **10** Onderhoudt dit gebod jaar in jaar uit, op de tijd, die
daarvoor is bepaald. **11** Wanneer Jahweh u dus naar het land
der Kanaänieten heeft gebracht, zoals Hij u en uw vaderen
heeft gezworen, en het u heeft gegeven, **12** dan moet ge al
wat de moederschoot opent, aan Jahweh afstaan. Elk eerste
jong, dat ge krijgt van het vee, zal voor Jahweh zijn, als het een
mannelijk dier is. **13** Maar elk eerste jong van een ezelin, moet
ge loskopen met een schaap; indien ge het niet wilt lossen, moet
ge het de nek breken. Alle eerstgeborenen van de mensen moet
ge loskopen, als het jongens zijn. **14** En wanneer uw zoon u
later vraagt, wat dat betekent, zeg hem dan: "Met sterke hand
heeft Jahweh ons uit Egypte geleid, uit het slavenhuis. **15** Want
toen Farao zich hardnekkig tegen ons vertrek bleef verzetten,

heeft Jahweh alle eerstgeborenen in Egypte gedood, zowel de
eerstgeborenen van de mensen, als van het vee. Daarom breng
ik Jahweh ieder mannelijk dier ten offer, dat de moederschoot
opent, en koop ik iederen eerstgeboren zoon los. **16** Prent het u
in als een merk op uw hand en als een teken op uw voorhoofd;
want met sterke hand heeft Jahweh ons uit Egypte geleid." **17**
Nadat Farao het volk had laten gaan, leidde God hen niet langs
de weg, die naar het land der Filistijnen voerde, hoewel die de
kortste was. Want God dacht, dat het volk wel eens spijt kon
krijgen, wanneer het tegenstand zou ontmoeten, en dan naar
Egypte zou willen terugkeren. **18** Daarom liet God het volk een
omweg maken door de woestijn naar de Rode Zee. In volmaakte
orde trokken de Israëlieten op uit het land van Egypte. **19** Moses
nam het gebeente van Josef met zich mee; want Josef had de
kinderen Israëls bezworen: Wanneer God op u heeft neergezien,
voert dan mijn gebeente van hier met u mee. **20** Zo braken zij
van Soekkot op en sloegen hun legerplaats op te Etam aan de
rand van de woestijn. **21** En Jahweh ging voor hen uit, overdag
in een wolkkolom, om hun de weg te wijzen, en des nachts in
een vuurzuil, om hen voor te lichten, zodat zij dag en nacht
konden trekken. **22** Overdag week de wolkkolom niet van de
spits van het volk, en de vuurzuil niet in de nacht.

14 Nu sprak Jahweh tot Moses: **2** Zeg de kinderen Israëls,
dat zij van richting veranderen en zich moeten legeren bij Pi-
Hachirot, tussen Migdol en de zee; bij de zee recht tegenover
Baal-Sefon moet ge uw legerplaats opslaan. **3** Dan zal Farao
denken, dat de Israëlieten in het land zijn verdwaald en in de
woestijn zijn blijven steken. **4** En Ik zal het hart van Farao
verharden, zodat hij hen achterna zal zetten. Dan zal Ik mijn

heerlijkheid tonen aan Farao en heel zijn legermacht, en de
Egyptenaren zullen weten, dat Ik Jahweh ben. Zo deden ze dan.
5 Toen dan ook aan den koning van Egypte werd bericht, dat
het volk was gevlucht, sloeg de stemming van Farao en zijn
hovelingen jegens het volk om, en ze dachten: Wat hebben
we toch gedaan, dat we Israël uit onze dienst hebben laten
wegtrekken? **6** Hij liet zijn wagen inspannen, riep zijn krijgsvolk
op, **7** en nam zes honderd van de beste strijdwagens, behalve
de overige wagens van Egypte, alle met de dapperste strijders
bezet. **8** Want Jahweh had het hart van Farao, den koning van
Egypte, verhard, zodat hij de Israëlieten achtervolgde, ofschoon
de kinderen Israëls waren vertrokken onder de schutse van
een machtige hand. **9** De Egyptenaren joegen hen na met al
de paarden en wagens van Farao, met zijn ruiters en leger,
en bereikten hen, terwijl ze nog aan de zee waren gelegerd
bij Pi-Hachirot, tegenover Baal-Sefon. **10** Toen Farao zo dicht
was genaderd, en de Israëlieten hun ogen opsloegen, zagen zij
ineens de Egyptenaren achter zich aan. Nu werden de kinderen
Israëls zeer beangst, riepen Jahweh aan, **11** en zeiden tot
Moses: Waren er in Egypte geen graven genoeg, dat ge ons
hebt meegenomen, om te sterven in de woestijn? Wat hebt
ge gedaan, met ons uit Egypte weg te voeren! **12** Hebben we
u al niet in Egypte gezegd: Laat ons met rust! We willen de
Egyptenaren blijven dienen; want het is beter, de Egyptenaren te
dienen, dan te sterven in de woestijn. **13** Maar Moses sprak tot
het volk: Weest maar niet bang; blijft staan en ge zult de hulp
van Jahweh ondervinden, die Hij u heden verleent. Waarachtig,
de Egyptenaren, die ge op het ogenblik ziet, zult ge nooit meer
zien, in der eeuwigheid niet! **14** Jahweh zal voor u strijden;

gij kunt rustig toeschouwen. **15** Nu sprak Jahweh tot Moses:
Wat roept ge tot Mij? Beveel de Israëlieten, op te breken! **16**
Steek uw staf in de hoogte, strek uw hand uit over de zee en
splijt haar in tweeën, zodat de kinderen Israëls droogvoets door
de zee kunnen gaan. **17** Zie, Ik zal het hart der Egyptenaren
verharden, zodat ze achter hen aan zullen trekken; dan zal Ik
mijn heerlijkheid tonen aan Farao en zijn legermacht, aan zijn
wagens en ruiters. **18** En wanneer Ik mijn heerlijkheid aan Farao,
zijn wagens en ruiters getoond heb, zullen de Egyptenaren
weten, dat Ik Jahweh ben! **19** Toen veranderde de engel Gods,
die het leger van Israël vooruitging, van plaats, en stelde zich
achter hen; de wolkkolom verliet de plaats aan hun spits en
ging achter hen staan. **20** Zo stond de wolk tussen het leger
der Egyptenaren en dat van Israël in: aan de ene kant was
zij donker, aan de andere kant verlichtte zij de nacht, zodat
gedurende de hele nacht de een den ander niet kon naderen. **21**
Nu strekte Moses zijn hand uit over de zee. En Jahweh wierp de
zee terug door een sterke oostenwind, die de hele nacht bleef
waaien. Hij maakte de zee droog land; want de wateren waren in
tweeën gespleten. **22** En de kinderen Israëls trokken droogvoets
midden door de zee, daar de wateren aan hun rechter en hun
linkerzij als een muur bleven staan. **23** De Egyptenaren joegen
hen na, en alle paarden van Farao met zijn wagens en ruiters
trokken achter hen aan naar het midden der zee. **24** Maar in de
morgenstond wierp Jahweh in de vuur en wolkkolom een blik op
het leger der Egyptenaren: Hij bracht het leger der Egyptenaren
in verwarring, **25** liet de raderen van hun wagens aflopen, en
vertraagde hun mars. En de Egyptenaren riepen: Laat ons
vluchten voor Israël; want Jahweh strijdt voor hen tegen Egypte!

26 Nu sprak Jahweh tot Moses: Strek uw hand uit over de zee;
dan golven de wateren terug over de Egyptenaren met hun
wagens en ruiters. **27** Moses strekte zijn hand uit over het water,
en tegen de morgen golfde de zee naar haar oude plaats terug.
En toen de Egyptenaren naar de andere kant wilden vluchten,
dreef Jahweh ze terug naar het midden der zee; **28** de wateren
stroomden terug en overstelpten al de wagens en ruiters van
het leger van Farao, die hen in de zee achtervolgden; geen
een bleef er over. **29** Maar Israëls kinderen waren droogvoets
midden door de zee getrokken, daar de wateren aan hun rechter
en linkerzij als een muur bleven staan. **30** Zo redde Jahweh
Israël op die dag uit de greep van Egypte, en zag Israël de lijken
der Egyptenaren op het strand der zee. **31** En toen het volk van
Israël het machtige wonder aanschouwde, dat Jahweh aan de
Egyptenaren had gewrocht, kreeg het ontzag voor Jahweh, en
vertrouwde het op Jahweh en op zijn dienaar Moses.

15 Toen zongen Moses en Israëls kinderen dit lied ter ere
van Jahweh: Laat ons zingen voor Jahweh, Want hoog is Hij
verheven; Paard en ruiter wierp Hij in zee! **2** Mijn kracht is
Jahweh en mijn roem, Want Hij heeft mij gered. Hij is mijn God,
dien ik wil prijzen, De God van mijn vaderen, dien ik verheerlijk.
3 Een krijgsheld is Jahweh, Jahweh is zijn Naam! **4** Farao's
wagens en zijn leger wierp Hij in zee, In de Rode Zee ligt de
bloem zijner helden verdronken. **5** De golven bedekten hen, Zij
zakten als een steen in de diepte. **6** Uw rechterhand, Jahweh,
is heerlijk door kracht, Uw rechterhand, Jahweh, verplettert
den vijand! **7** In de volheid van uw majesteit werpt Gij uw
tegenstanders neer, Laat Gij de vrije loop aan uw toorn, Die als
kaf hen verteert. **8** Door uw briesen hoopten de wateren zich op,

Bleven de golven staan als een dam, Stolden de baren in het
midden der zee. **9** De vijand sprak: Ik zet ze na, haal ze in, Ik
verdeel de buit, ik zal mij verzadigen; Ik trek mijn zwaard, Mijn
hand slaat ze neer. **10** Maar Gij hebt met uw adem geblazen en
de zee golfde over hen heen; Zij zonken als lood in de vreselijke
wateren. **11** Wie is als Gij onder de goden, o Jahweh, Wie als
Gij, heerlijk door heiligheid, Geducht om uw roemvolle daden,
En om de wonderen, die Gij wrocht. **12** Gij strekt uw rechterhand
uit, En de aarde verslindt ze! **13** In uw goedheid leidt Gij het
volk, dat Gij hebt verlost, In uw kracht voert Gij het naar uw
heilige woning! **14** De volken horen het en beven, Angst overvalt
Filistea's bewoners. **15** De vorsten van Edom zijn van schrik
overmand, De koningen van Moab rillen ervan. Onrust grijpt
alle bewoners van Kanaän aan, **16** Bevangen door angst en
ontzetting; Voor uw geweldige kracht Worden ze stom als een
steen, Terwijl uw volk, o Jahweh, zijn doortocht voltooit, Het volk,
dat Gij U hebt verworven, is overgestoken. **17** Nu brengt en
plant Gij hen Op de berg van uw erfdeel; Op de plaats van uw
woning, o Jahweh, die Gij U hebt bereid: Heer, in het heilige
oord, Dat uw handen hebben gegrond! **18** Jahweh zal heersen
Voor eeuwig en immer! **19** Want toen de paarden van Farao
De zee introkken, met zijn wagens en ruiters, Bedolf Jahweh
hen met de golven der zee; Maar Israëls kinderen trokken er
droogvoets doorheen! **20** En Mirjam de profetes, de zuster van
Aäron, nam de tamboerijn ter hand, en terwijl alle vrouwen met
tamboerijnen haar dansende volgden, **21** herhaalde Mirjam voor
hen het refrein: Laat ons zingen voor Jahweh, Want hoog is Hij
verheven, Paard en ruiter wierp Hij in zee! **22** Daarna liet Moses
Israël van de Rode Zee opbreken en trokken zij naar de woestijn

van Sjoer. Toen zij al drie dagreizen ver de woestijn in waren
getrokken, zonder water te vinden, **23** bereikten zij Mara. Maar
ze konden het water van Mara niet drinken, omdat het bitter
was; daarom noemde men het Mara. **24** Toen begon het volk
tegen Moses te morren en zeide: Wat moeten we drinken? **25**
Hij bad tot Jahweh, en Jahweh wees hem een stuk hout aan; hij
wierp het in het water, en het water werd zoet. Op deze plaats
gaf hij hun voorschriften en wetten, en stelde hen daar voor
de keus: **26** Zo ge luistert naar de stem van Jahweh, uw God,
en doet wat recht is in zijn ogen, zo ge zijn geboden in acht
neemt, en al zijn voorschriften onderhoudt, zal Ik geen van de
kwalen, waarmee Ik Egypte heb geteisterd, u laten treffen, maar
genees Ik u juist; Ik, Jahweh! **27** Vandaar gingen zij naar Elim,
waar twaalf waterbronnen zijn en zeventig palmen staan, en zij
sloegen de legerplaats op aan het water.

16 Nadat heel de gemeenschap van Israël van Elim was
opgebroken, trokken zij naar de woestijn van Sin, die tussen
Elim en de Sinaï ligt; het was op de vijftiende dag van de
tweede maand na hun uittocht uit Egypte. **2** Weer begon heel de
gemeente van Israël in de woestijn tegen Moses en Aäron te
morren, **3** en de kinderen Israëls zeiden tot hen: Waren we maar
in Egypte door de hand van Jahweh gestorven, toen we bij de
vleespotten zaten en volop brood konden eten; waarachtig, ge
hebt ons naar deze woestijn gebracht, om heel deze menigte
van honger te doen sterven. **4** Toen sprak Jahweh tot Moses:
Zie, Ik zal voor u brood uit de hemel doen regenen; en het volk
zal iedere dag zijn dagelijks deel kunnen rapen. Maar Ik stel het
tegelijk op de proef of het mijn Wet wil beleven of niet: **5** Op de
zesde dag moeten ze het dubbele meebrengen en toebereiden,

van wat zij iedere dag rapen. **6** Nu spraken Moses en Aäron tot
al de Israëlieten: Hedenavond zult ge weten, dat Jahweh u uit
Egypte heeft geleid, **7** en morgen zult ge de glorie van Jahweh
aanschouwen, ofschoon Jahweh het gemor tegen Hem heeft
gehoord. Want wat betekenen wij, dat gij zoudt morren tegen
ons. **8** En Moses vervolgde: Als Jahweh u vanavond vlees te
eten geeft, en morgenvroeg volop brood, dan is het ondanks uw
gemor tegen Jahweh, dat Hij heeft gehoord! Want wat betekenen
wij? Niet tegen ons is uw morren maar tegen Jahweh. **9** En
Moses zeide tot Aäron: Beveel heel de gemeenschap van Israël:
Treedt voor het aanschijn van Jahweh; want Hij heeft uw morren
gehoord. **10** Toen Aäron dit bevel had overgebracht, keerde heel
de gemeenschap van Israël zich in de richting van de woestijn;
en zie, daar verscheen in de wolk de glorie van Jahweh! **11**
En Jahweh sprak tot Moses: **12** Ik heb het morren van Israëls
kinderen gehoord. Zeg hun nu: Bij het vallen van de avond zult
ge vlees kunnen eten, en morgenvroeg volop brood; dan zult
ge weten, dat Ik, Jahweh, uw God ben! **13** En tegen de avond
kwamen er kwartels aangevlogen, die de legerplaats bedekten.
Des morgens viel er dauw rondom de legerplaats; **14** toen de
dauw, die gevallen was, optrok, lag daar over de bodem van
de woestijn een dunne korrelige laag, fijn als rijp. **15** Toen de
Israëlieten het zagen, zeiden zij tot elkander: Wat is dat? Want
ze wisten niet, wat het was. Maar Moses sprak: Dit is het brood,
dat Jahweh u te eten geeft. **16** En nu beveelt Jahweh: Laat
iedereen ervan rapen, wat hij nodig heeft; een ómer per hoofd
moet ge halen, naar het aantal personen, dat in uw tent woont.
17 De Israëlieten deden dat. De een raapte meer, de ander
minder. **18** Maar toen ze het met de ómer maten, had hij, die

meer had geraapt, niet te veel, en hij, die minder had geraapt,
niet te weinig: iedereen had geraapt, wat hij nodig had. **19** En
Moses beval hun: Niemand mag er iets van tot morgen bewaren.
20 Maar toen sommigen niet naar Moses luisterden, en er van
tot de volgende morgen bewaarden, was het bedorven; er zaten
wormen in, en het stonk. Daarom werd Moses vertoornd op
hen. **21** Zo raapten zij iedere morgen bijeen, wat iedereen nodig
had; want als de zon warm werd, smolt het weg. **22** Maar op de
zesde dag raapten zij een dubbele hoeveelheid bijeen, twee
ómer per man. En toen alle leiders der gemeenschap het aan
Moses kwamen vertellen, **23** gaf deze ten antwoord: Dit is het
juist, wat Jahweh gezegd heeft: Morgen is het een rustdag, een
heilige sabbat voor Jahweh! Ge moogt nu bakken zoveel ge wilt,
en koken zoveel ge wilt: en wat er overschiet, bewaart dat tot
morgen. **24** Zij bewaarden het dus tot de volgende dag, zoals
Moses hun had bevolen; maar nu stonk het niet en was het niet
bedorven. **25** En Moses sprak: Hier moet ge heden van eten;
want vandaag is het sabbat ter ere van Jahweh; vandaag zult
ge dus buiten niets vinden. **26** Zes dagen kunt ge inzameling
houden, maar op de zevende dag is het sabbat, dan is er niets.
27 Toen dan ook op de zevende dag sommigen van het volk toch
naar buiten gingen, om het te rapen, vonden zij niets. **28** En
Jahweh sprak tot Moses: Hoelang weigert ge nog mijn geboden
en mijn wetten te onderhouden? **29** Ziet, omdat Jahweh voor u
de sabbat heeft vastgesteld, daarom geeft Hij u op de zesde dag
brood voor twee dagen. Op de zevende dag blijve dus iedereen
thuis, en mag niemand zijn woonplaats verlaten. **30** Zo hield
het volk op de zevende dag sabbat. **31** En de kinderen Israëls
noemden het manna; het was wit als korianderzaad en het

smaakte als honingkoek. **32** En Moses sprak: Zo heeft Jahweh
bevolen! Vult één ómer daarmee, om het voor uw nageslacht te
bewaren, opdat zij het brood mogen zien. dat Ik u in de woestijn
tot spijs heb gegeven, toen Ik u uit het land van Egypte had
geleid. **33** Daarom sprak Moses tot Aäron: Neem een kruik, doe
daar een volle ómer manna in, en zet die voor het aanschijn van
Jahweh, om het voor uw nageslacht te bewaren. **34** Aäron vulde
dus een kruik met een volle ómer manna, zoals Jahweh Moses
bevolen had, en zette die ter bewaring voor de ark des Verbonds
neer. **35** Veertig jaren lang bleven de kinderen Israëls het manna
eten, tot zij in bewoonde streken kwamen; zij aten het manna tot
ze de grenzen van het land Kanaän hadden bereikt. **36** De ómer
is het tiende van een efa.

17 Daarna brak heel de gemeenschap van Israëls kinderen op,
en trok uit de woestijn Sin van halte tot halte verder, volgens de
aanwijzingen van Jahweh. Toen zij hun legerplaats te Refidim
hadden opgeslagen, bleek daar geen drinkwater voor het volk te
zijn. **2** Het volk begon met Moses te twisten en zeide: Geef
ons water te drinken! Moses antwoordde: Waarom zoekt ge
twist met mij, en stelt ge Jahweh op de proef? **3** Maar het volk,
dat daar naar water smachtte, bleef tegen Moses morren, en
zeide: Waarom hebt ge ons uit Egypte gehaald, om ons, onze
kinderen en ons vee te doen sterven van dorst? **4** Toen riep
Moses tot Jahweh: Wat moet ik dan toch met dit volk beginnen;
het scheelt niet veel, of ze stenigen mij! **5** En Jahweh gaf
Moses ten antwoord: Ga met enige oudsten van Israël voor
het volk uit, neem de staf mee, waarmee ge op de Nijl hebt
geslagen, en begeef u op weg. **6** Zie, Ik zal daar vóór u staan
op de rots, op de Horeb; dan moet ge op de rots slaan en er

zal water uitkomen, zodat het volk kan drinken. Moses deed
dit ten aanschouwen van Israëls oudsten. **7** Die plaats werd
Massa en Meriba genoemd, omdat de kinderen Israëls daar
hadden getwist, en Jahweh op de proef hadden gesteld door
te zeggen: Is Jahweh in ons midden, of is Hij er niet? **8** Te
Refidim ook kwamen de Amalekieten, om Israël te bestrijden.
9 Toen sprak Moses tot Josuë: Kies mannen uit, om tegen
Amalek ten strijde te trekken; ik zelf zal morgen op de top van
de heuvel gaan staan met de staf van God in mijn hand. **10**
Josuë deed wat Moses hem had gezegd. Hij trok uit, om Amalek
te bestrijden, terwijl Moses, Aäron en Choer de top van de
heuvel beklommen. **11** Zolang Moses zijn handen omhoog hield,
had Israël de overhand, maar zodra hij zijn handen liet zakken,
was Amalek sterker. **12** Maar tenslotte werden de handen van
Moses vermoeid. Nu namen zij een steen, legden die onder
hem, en hij ging er op zitten; terwijl Aäron en Choer, ieder aan
een kant, zijn handen ondersteunden, zodat zijn handen gestrekt
bleven tot zonsondergang toe. **13** Zo joeg Josuë de horden der
Amalekieten over de kling. **14** Toen sprak Jahweh tot Moses:
Schrijf het ter gedachtenis in een boek, en prent het Josuë in het
geheugen, dat Ik de herinnering aan Amalek onder de zon zal
uitwissen. **15** En Moses bouwde een altaar en noemde het:
Jahweh is mijn banier. **16** Want hij sprak: De hand aan Jahweh's
banier! Jahweh strijdt tegen Amalek Van geslacht tot geslacht.

18 Intussen had Jitro, de priester van Midjan, en schoonvader
van Moses, alles vernomen wat God aan Moses en zijn volk
had gedaan, en hoe Jahweh Israël uit Egypte had geleid. **2**
Daarom nam Jitro, Moses schoonvader, Sippora, de vrouw van
Moses, die Moses vroeger had teruggezonden, **3** met haar

beide zonen met zich mee. De een heette Gersjom; omdat hij
had gezegd: Ik toef als gast in een vreemd land; **4** de ander
heette Eliézer, want: De God van mijn vader is mijn hulp, daar
Hij mij van het zwaard van Farao heeft gered. **5** En toen Jitro,
de schoonvader van Moses, met Moses' zonen en vrouw hem in
de woestijn had bereikt, waar hij gelegerd was bij de berg van
God, **6** liet hij Moses berichten: Ik, uw schoonvader Jitro, kom u
met uw vrouw en haar beide zonen bezoeken. **7** Moses ging zijn
schoonvader tegemoet, boog zich neer en kuste hem. En nadat
zij elkander de vrede hadden toegewenst, gingen zij de tent
binnen. **8** Moses verhaalde zijn schoonvader alles, wat Jahweh
ter wille van Israël aan Farao en Egypte had gedaan, en hoe
Jahweh hen uit alle moeilijkheden had gered, die zij op hun weg
hadden ondervonden. **9** Verheugd over al de weldaden, die
Jahweh Israël had bewezen, en dat Hij hen uit de macht van
Egypte had gered, **10** sprak Jitro: Geprezen zij Jahweh, die u uit
de macht van Egypte en uit de hand van Farao heeft gered. **11**
Nu weet ik, dat Jahweh groter is dan alle goden; want omdat
de Egyptenaren hen hadden mishandeld, heeft Hij het volk uit
hun macht gered. **12** Daarom droeg Jitro, Moses' schoonvader,
brand- en slachtoffers op ter ere van God, en Aäron kwam met
de oudsten van Israël voor het aanschijn van God een offermaal
houden met den schoonvader van Moses. **13** De volgende dag
zette Moses zich neer, om recht te spreken over het volk, dat
van de morgen tot de avond voor Moses stond. **14** Toen de
schoonvader van Moses zag, wat hij zo al voor het volk had te
doen, zei hij: Wat hebt ge toch veel werk met dit volk! Waarom zit
ge hier alleen, terwijl al het volk van de morgen tot de avond voor
u staat? **15** Moses gaf zijn schoonvader ten antwoord: Het volk

komt naar mij toe, om Jahweh te raadplegen; **16** en wanneer zij
iets met elkander hebben, komen zij eveneens naar mij toe en
moet ik scheidsrechter tussen hen zijn; bovendien moet ik hen
nog in de voorschriften en wetten van God onderrichten. **17** Nu
sprak de schoonvader van Moses tot hem: Zo doet ge toch niet
verstandig. **18** Ge vermoeit uzelf veel te veel, evenals het volk,
dat voor u staat. Neen, het is voor u veel te zwaar; gij kunt het
onmogelijk alleen. **19** Luister dus naar de raad, die ik u geef,
en God sta u bij! Gij moet het volk bij God vervangen, en aan
God hun belangen blijven voorleggen; **20** gij moet hen ook in
de voorschriften en wetten blijven onderrichten en hun de weg
blijven leren, die zij moeten bewandelen, en alles, wat ze moeten
doen. **21** Maar verder moet ge de flinkste mannen kiezen van
het hele volk, godvrezende, betrouwbare en onbaatzuchtige
mensen, en die over hen aanstellen als hoofden van duizend,
honderd, vijftig en tien. **22** Die moeten dan op iedere tijd recht
spreken over het volk; zij kunnen de kleinere dingen behandelen,
terwijl zij alle gewichtige zaken aan u moeten voorleggen. Zo
kunt ge het u zelf lichter maken, en zullen zij de last samen met
u dragen. **23** Wanneer ge het zo inricht, en ook God het u zo zal
bevelen, kunt gij het volhouden en gaat ook al dat volk bevredigd
naar huis. **24** Moses volgde de raad van zijn schoonvader en
deed alles, wat hij gezegd had. **25** Moses koos dus de flinkste
mannen van heel Israël, en stelde ze aan tot hoofden over het
volk, tot leiders van duizend, honderd, vijftig en tien. **26** Op
iedere tijd spraken zij recht over het volk; de gewichtige zaken
brachten zij voor Moses, de kleinere behandelden zij zelf. **27**
Daarna nam Moses afscheid van zijn schoonvader, en keerde
deze naar zijn land terug.

19 In de derde maand, juist op dezelfde dag, dat de Israëlieten
uit Egypte waren vertrokken, bereikten zij de woestijn van de
Sinaï. **2** Nadat zij van Refidim opgebroken, en in de woestijn
van de Sinaï waren gekomen, sloeg Israël zijn legerplaats op
in de woestijn, en legerde zich daar tegenover de berg. **3**
Nu klom Moses omhoog naar God. En Jahweh riep tot hem
van de berg: Dit moet ge aan het huis van Jakob zeggen,
en aan Israëls zonen verkondigen: **4** "Gij hebt gezien, wat Ik
aan Egypte gedaan heb, hoe Ik u op adelaarsvleugelen heb
gedragen en u tot Mij heb gebracht. **5** Zo gij Mij gehoorzaamt
en mijn Verbond onderhoudt, zult gij onder alle volken mijn
bijzonder eigendom zijn; want Mij behoort de hele aarde. **6** Gij
zult Mij een koninkrijk van priesters zijn en een heilig volk". Zo
moet ge tot de zonen Israëls spreken. **7** Toen Moses terug was
gekomen, riep hij de oudsten van het volk bijeen, en bracht hun
alle bevelen over, die Jahweh hem had gegeven. **8** En het hele
volk antwoordde eenstemmig: We zullen alles doen wat Jahweh
geboden heeft! Nadat Moses het antwoord van het volk aan
Jahweh had overgebracht, **9** sprak Jahweh tot Moses: Zie, Ik
kom tot u in een donkere wolk, opdat het volk Mij met u zal
horen spreken en u voor altijd zal geloven. Toen Moses het
antwoord van het volk aan Jahweh had overgebracht, **10** sprak
Jahweh tot Moses: Ga terug naar het volk, en zorg er voor, dat
zij zich vandaag en morgen reinigen en hun kleren wassen. **11**
Ze moeten zich gereed houden voor overmorgen; want op de
derde dag zal Jahweh ten aanschouwen van het hele volk op de
berg Sinaï neerdalen. **12** Ook moet gij het volk aan alle kanten
op een afstand houden, en zeggen: Wacht u er voor, de berg te
bestijgen of zelfs zijn voet te naderen. Ieder die de berg nadert,

zal sterven. **13** Hij zal worden gestenigd of met pijlen doorboord,
want geen hand mag hem aanraken; of het een dier of mens is,
hij blijft niet in leven. Eerst wanneer de ramshoorn schalt, mogen
zij de berg bestijgen. **14** Nu daalde Moses van de berg af naar
het volk, zorgde er voor, dat het volk zich reinigde en zijn kleren
waste, **15** en beval hun: Houdt u gereed voor overmorgen, en
laat niemand een vrouw naderen. **16** En op de derde dag in
de morgen: donderslagen en bliksemflitsen; over de berg een
donkere wolk en schetteren van bazuingeschal. Al het volk in
de legerplaats rilde van angst. **17** Maar Moses leidde het volk
de legerplaats uit, God tegemoet, en men schaarde zich aan
de voet van de berg. **18** De berg Sinaï stond van alle kanten
in rook door het vuur, waarin Jahweh daar was neergedaald.
De rook steeg omhoog als de rook uit een oven, de hele berg
schudde heftig, **19** en het bazuingeschal schetterde luider en
luider. Nu begon Moses te spreken, en God antwoordde hem in
de donder. **20** Want Jahweh was op de berg Sinaï neergedaald,
op de top van de berg. Hij had Moses naar de top van de berg
ontboden, en Moses was naar boven geklommen. **21** Daarna
sprak Jahweh tot Moses: Ga naar beneden, en waarschuw het
volk, de omheining niet te verbreken, om Jahweh te naderen en
Hem te aanschouwen; want velen van hen zouden vallen. **22**
Ook moeten de priesters, die tot Jahweh willen naderen, zich
heiligen, anders barst de toorn van Jahweh tegen hen los. **23**
Moses gaf Jahweh ten antwoord: Het volk kan de berg Sinaï niet
bestijgen; want zelf hebt Gij ons dringend bevolen, de berg te
omheinen en voor heilig te houden. **24** Maar Jahweh sprak: Ga
naar beneden, en kom dan weer met Aäron en de priesters naar
boven; doch laat het volk de omheining niet verbreken, om tot

Jahweh op te klimmen; anders barst de toorn van Jahweh tegen
hen los. **25** Toen daalde Moses af naar het volk, en bracht het
hun over.

20 Toen sprak God alles wat volgt: **2** Ik ben Jahweh, uw God,
die u uit Egypte, uit het slavenhuis heb geleid; **3** gij zult geen
andere goden naast Mij hebben. **4** Gij zult u geen godenbeeld
maken noch enig beeld van wat in de hemel daarboven, op de
aarde beneden, of in het water onder de aarde is. **5** Gij moogt
ze niet aanbidden of dienen. Want Ik, Jahweh, uw God, ben
een naijverige God, die de zonden der vaders wreekt op de
zonen, op het derde en vierde geslacht van hen, die Mij haten,
6 maar die genadig is aan het duizendste geslacht van hen,
die Mij liefhebben en mijn geboden onderhouden. **7** Gij zult de
naam van Jahweh, uw God, niet ijdel gebruiken; want wanneer
iemand de naam van Jahweh ijdel gebruikt, laat Hij dit niet
ongestraft. **8** Gedenk de sabbat, dat gij die heiligt. **9** Zes dagen
kunt ge werken en al uw arbeid verrichten, **10** maar de zevende
dag is een sabbat voor Jahweh, uw God; dan moogt ge geen
arbeid verrichten; gijzelf, noch uw zoon of uw dochter, noch uw
slaaf, uw slavin of uw vee, noch de vreemdeling, die binnen uw
poorten woont. **11** Want in zes dagen heeft Jahweh hemel, aarde
en zee gemaakt met al wat er in is; maar op de zevende dag
rustte Hij. Daarom heeft Jahweh de sabbat gezegend, en hem
voor heilig verklaard. **12** Eert uw vader en moeder, opdat ge lang
moogt blijven in het land, dat Jahweh, uw God, u zal schenken.
13 Gij zult niet doden. **14** Gij zult geen overspel doen. **15** Gij zult
niet stelen. **16** Gij zult tegen uw naaste geen valse getuigenis
afleggen. **17** Gij zult het huis van uw naaste niet begeren. Gij zult
de vrouw van uw naaste niet begeren, noch zijn slaaf of slavin,

zijn rund of zijn ezel, noch iets van wat uw naaste behoort.
18 Toen heel het volk de donderslagen en bliksemflitsen, het
bazuingeschetter en de rokende berg gewaar werd, rilde het van
angst, en bleef sidderend op een afstand staan. **19** En zij zeiden
tot Moses: Spreek gij met ons, dan zullen wij luisteren; maar laat
God niet met ons spreken, anders zullen wij sterven. **20** Maar
Moses sprak tot het volk: Weest maar niet bang; want God is
gekomen, om u voor de keuze te stellen, en u voor altijd zulk
ontzag voor Hem in te prenten, dat ge niet zondigt. **21** Terwijl
dus het volk op een afstand bleef staan, trad Moses nader tot de
donkere wolk, waar God in was. **22** En Jahweh sprak tot Moses:
Ge moet het volgende tot de kinderen Israëls zeggen: Gij hebt
zelf gezien, hoe Ik uit de hemel tot u gesproken heb: **23** "Gij zult
geen goden maken naast Mij, u geen afgoden maken van zilver
of goud." **24** Ge moet een altaar van aarde voor Mij oprichten,
en daarop uw brand en vredeoffers opdragen, uw schapen en
runderen, overal, waar Ik mijn Naam doe gedenken, waar Ik u
zal verschijnen en u zal zegenen. **25** Bouwt ge Mij echter een
stenen altaar, dan moogt ge het niet optrekken van gehouwen
stenen; want hebt ge ze met uw beitel bewerkt, dan hebt ge
ze ontwijd. **26** Ook moogt ge mijn altaar niet langs trappen
beklimmen, om uw schaamte daarop niet te ontbloten.

21 Dit zijn de wetten, die ge hun moet voorhouden: **2** Wanneer
gij een hebreeuwsen slaaf koopt, zal hij u zes jaren dienstbaar
zijn; maar in het zevende jaar kan hij zonder enige vergoeding
als vrij man heengaan. **3** Als hij alleen is gekomen, zal hij alleen
weggaan; kwam hij gehuwd, dan moet ook zijn vrouw met hem
mee. **4** Wanneer zijn meester hem een vrouw heeft gegeven,
die hem zonen en dochters heeft geschonken, dan blijft zijn

vrouw met haar kinderen het eigendom van zijn heer, en moet
hij alleen vertrekken. **5** Maar zo de slaaf uitdrukkelijk verklaart:
Ik houd van mijn heer, van mijn vrouw en mijn kinderen, ik wil de
vrijheid niet, **6** dan moet zijn heer hem voor God doen komen,
hem vervolgens naar de deur of de deurpost geleiden, en zijn
oor met een priem doorboren; dan blijft hij voor altijd zijn slaaf. **7**
Wanneer iemand zijn dochter als slavin verkoopt, zal zij niet op
dezelfde manier kunnen vertrekken als de slaven. **8** Heeft de
heer haar voor zich zelf bestemd, maar bevalt ze hem niet, dan
kan hij een losprijs voor haar vragen; maar hij heeft niet het
recht, haar naar den vreemde te verkopen, als hij genoeg van
haar heeft. **9** Heeft hij haar voor zijn zoon bestemd, dan moet hij
haar als een dochter behandelen. **10** Neemt hij zich nog een
andere vrouw, dan mag hij haar niet te kort doen, wat voedsel,
kleding en huwelijksgemeenschap betreft. **11** Zo hij haar deze
drie dingen niet geeft, mag zij zonder vergoeding en losgeld
vertrekken. **12** Wie iemand zo slaat, dat hij sterft, zal met de
dood worden gestraft. **13** Wanneer hij het niet met opzet deed,
doch God zijn hand had laten gaan, dan zal Ik u een plaats
aanwijzen, waar hij heen kan vluchten. **14** Maar zo iemand met
boos opzet en verraderlijk zijn naaste vermoordt, moet ge hem
zelfs van mijn altaar gaan halen, om hem te doden. **15** Wie zijn
vader of zijn moeder slaat, zal met de dood worden gestraft. **16**
Wie een mens rooft, hetzij hij hem heeft verkocht of nog in zijn
macht heeft, zal met de dood worden gestraft. **17** Wie zijn vader
of moeder vervloekt, zal eveneens sterven. **18** Wanneer twee
mannen met elkaar vechten, en de een slaat den ander met een
steen of met de vuist, zonder dat hij sterft, maar toch zó, dat
hij bedlegerig wordt, **19** dan zal hij, die hem heeft geslagen,

ongestraft blijven, als de ander weer op kan staan en gesteund
op zijn stok buiten kan wandelen. Hij moet hem alleen zijn
verzuim vergoeden en de kosten van de genezing betalen. **20**
Wanneer iemand zijn slaaf of slavin met een stok zo mishandelt,
dat hij onder zijn hand bezwijkt, moet hij ten zwaarste worden
gestraft; **21** maar blijft hij nog een of twee dagen in leven, dan zal
hij niet worden gestraft, want het is zijn eigen bezit. **22** Wanneer
mannen met elkaar vechten, en ze raken daarbij een zwangere
vrouw, zodat zij wel ontijdig bevalt, maar het leven er niet mee
gemoeid is, dan zal de schuldige als boete de schadevergoeding
moeten betalen, welke de man van die vrouw hem oplegt. **23**
Maar wanneer het leven er mee is gemoeid, zult ge leven voor
leven geven. **24** Oog voor oog, tand voor tand, hand voor hand,
voet voor voet, **25** brandwond voor brandwond, letsel voor letsel,
striem voor striem! **26** Maar wanneer iemand zijn slaaf of slavin
het oog uitslaat, moet hij hun voor het oog de vrijheid geven; **27**
zo hij zijn slaaf of slavin een tand uitslaat, moet hij hun ook voor
de tand de vrijheid geven. **28** Wanneer een stier een man of
een vrouw zo hevig stoot, dat de dood daarop volgt, moet die
stier worden gestenigd en zijn vlees mag niet worden gegeten;
doch den eigenaar van den stier treft geen schuld. **29** Maar
wanneer de stier reeds te voren stotig was, en de eigenaar,
hoewel gewaarschuwd, hem niet heeft bewaakt, dan moet niet
alleen de stier, die een man of een vrouw heeft gedood, worden
gestenigd, maar ook de eigenaar met de dood worden gestraft.
30 Eist men losgeld van hem, dan moet hij zoveel voor zijn
persoon betalen, als men hem oplegt. **31** Stoot hij een jongen of
een meisje, dan geldt dezelfde regel. **32** Maar stoot de stier
een slaaf of slavin, dan moet de eigenaar dertig zilveren sikkels

aan hun meester betalen, en de stier zal worden gestenigd. **33** Wanneer iemand een put heeft opengelaten, of een kuil heeft gegraven zonder hem af te dekken, en een rund of ezel valt er in, **34** dan moet de eigenaar van de put schadeloosstelling geven, en de prijs betalen aan den eigenaar van het dier; het dode dier kan hij behouden. **35** Wanneer iemands stier dien van een ander zo stoot, dat deze sterft, dan moeten ze den levenden stier verkopen, en de opbrengst ervan, zowel als het gedode dier, samen delen. **36** Maar was het bekend, dat de stier reeds langere tijd stotig was, en heeft de eigenaar hem toch niet bewaakt, dan moet hij hem de volle waarde vergoeden, een stier voor een stier; maar het dode beest mag hij behouden.

22 Wanneer iemand een rund of een schaap steelt, en het slacht of verkoopt, moet hij vijf runderen vergoeden voor het rund, en vier schapen voor het schaap. **2** Wordt een dief bij een nachtelijke inbraak betrapt en doodgeslagen, dan treft wie hem doodt, geen bloedschuld; **3** maar zo de zon reeds was opgegaan, dan treft hem die wel. De dief zal het volle bedrag moeten terugbetalen. Bezit hij het niet, dan moet hij worden verkocht, om het gestolene te vergoeden. **4** Zo het gestolene, rund, ezel of schaap nog levend in zijn bezit wordt gevonden, zal hij het dubbele moeten geven. **5** Wanneer iemand bij het afweiden van veld of wijngaard zijn vee los laat rondlopen, en dit het veld van een ander afgraast, dan moet hij de hoogste opbrengst van zijn veld en de hoogste opbrengst van zijn wijngaard als schadevergoeding geven. **6** Wanneer er een vuur wordt aangestoken, om de doornen te verbranden, en het vernielt de garven, het ongemaaide koren of het hele veld, dan moet hij, die het vuur heeft aangestoken, het verbrande volledig

vergoeden. **7** Wanneer iemand aan een ander geld of goed in
bewaring heeft gegeven, en het wordt uit het huis van dien man
gestolen, dan moet de dief, als hij wordt ontdekt, het dubbel
vergoeden. **8** Wordt de dief niet ontdekt, dan zal de heer des
huizes voor God verschijnen en zweren, dat hij zich het goed
van een ander niet heeft toegeëigend. **9** Als er iets gestolen is,
hetzij een stier, een ezel, een schaap, een kledingstuk of als
er iets verloren is gegaan, en de verliezer zegt daarvan: "Dit
is het", dan moet het geschil tussen beide betrokkenen voor
God worden gebracht; en wien God schuldig verklaart, moet het
dubbele aan den ander vergoeden. **10** Wanneer iemand een
ezel, een stier of een schaap of wat voor dier ook, aan de hoede
van een ander toevertrouwt, en het beest sterft, breekt zijn poten
of wordt weggeroofd, zonder dat iemand het ziet, **11** dan zal een
eed voor Jahweh tussen hen beiden beslissen, of die ander
zijn hand niet aan het goed van zijn naaste heeft geslagen; de
eigenaar moet er genoegen mee nemen, en de ander behoeft
niets te vergoeden. **12** Zo het hem is ontstolen, moet hij het den
eigenaar wel vergoeden. **13** Is het door een roofdier verscheurd,
dan kan hij het verscheurde beest als bewijs laten gelden, en
behoeft hij het niet te vergoeden. **14** Wanneer iemand van een
ander een rund te leen vraagt, en het breekt zijn poten of sterft,
terwijl de eigenaar er niet bij is, dan moet hij het vergoeden. **15**
Was de eigenaar er bij, dan behoeft hij het niet te vergoeden. Is
het echter gehuurd, dan is de schade in de huurprijs inbegrepen.
16 Wanneer iemand een meisje, dat nog niet is verloofd, verleidt
en misbruikt, dan moet hij haar huwen en de volle bruidsprijs
betalen. **17** Weigert de vader haar te geven, dan moet hij toch
zoveel betalen, als de bruidsprijs voor een meisje bedraagt.

18 Geen tovenares zult ge in leven laten. **19** Iedereen die een
dier misbruikt zal met de dood worden gestraft. **20** Iedereen
die aan goden offert, behalve aan Jahweh alleen, zal met de
banvloek worden geslagen. **21** Den vreemdeling moogt ge niet
verdrukken en kwellen; want zelf zijt ge vreemdelingen geweest
in het land van Egypte. **22** Weduwen en wezen zult ge nimmer
verdrukken. **23** Zo ge hen toch durft verdrukken en zij vol angst
tot Mij roepen, zal Ik hun schreien zeker verhoren. **24** Mijn
toorn zal ontbranden, en met het zwaard zal Ik u doden; uw
vrouwen zullen weduwen worden en uw kinderen wezen. **25**
Wanneer gij geld leent aan een arme van mijn volk onder u, zult
ge u tegenover hem niet als geldschieter gedragen, en geen
rente van hem vragen. **26** Zo ge de mantel van een ander in
pand hebt genomen, moet ge hem die voor zonsondergang
teruggeven; **27** want het is zijn enig kleed, de bedekking voor
zijn blote lijf, waarin hij moet slapen. Als hij tot Mij roept, zal
Ik hem verhoren; want Ik ben barmhartig. **28** Gij zult God niet
vervloeken, en de overheid van uw volk niet verwensen. **29**
Met de eerstelingen van uw dorsvloer en perskuip zult ge niet
achterstallig blijven. Den eerstgeborene van uw zonen zult ge
Mij afstaan. **30** Hetzelfde zult ge doen met uw runderen en uw
schapen: zeven dagen mag het jong bij zijn moeder blijven, op
de achtste dag zult ge het Mij geven. **31** Reine mensen zult ge
Mij zijn. Het vlees van een dier, dat op het veld ligt verscheurd,
moogt ge niet eten; maar ge moet het voor de honden werpen.

23 Ge moogt geen vals gerucht rondstrooien. Ge moogt hem,
die ongelijk heeft, geen hulp verlenen door valse getuigenis. **2**
Sluit u in kwade zaken niet bij de meerderheid aan, en richt
bij uw antwoorden in een geding u niet naar de meerderheid,

als ge daardoor het recht zoudt verkrachten. **3** Kies ook in
een rechtsgeding niet de partij van den rijke. **4** Wanneer ge
een verdwaalden os of ezel van uw vijand aantreft, moet ge
ze terstond naar hem terugbrengen. **5** Wanneer ge een ezel
van uw vijand onder zijn last ziet bezwijken, zult ge den man
uw hulp niet weigeren, maar hem helpen afladen. **6** Bij een
geding moogt ge het recht van den arme niet verkrachten. **7** Ge
zult geen oneerlijke uitspraak doen, en geen doodvonnis vellen
over een onschuldige, die in zijn recht is; want ook Ik geef geen
gelijk aan hem, die niet in zijn recht is. **8** Ge moogt ook geen
geschenken aannemen; want geschenken maken zienden blind
en verdraaien het recht. **9** Eveneens moogt ge den vreemdeling
niet verdrukken; want ge weet, hoe een vreemdeling zich moet
voelen, daar ge zelf vreemdeling zijt geweest in het land van
Egypte. **10** Zes jaren moogt ge het land bezaaien en de vruchten
ervan oogsten; **11** maar in het zevende jaar moet ge het braak
laten liggen en niet bewerken. Dan zullen de armen onder uw
volk er van eten, en de rest zal het wild tot voedsel dienen.
Zo zult ge ook met uw wijngaard en uw olijventuin doen. **12**
Zes dagen moogt ge werken, maar op de zevende dag zult
ge rusten, opdat ook uw rund en uw ezel rust mogen hebben,
en de zoon van uw slavin en de vreemdeling tot rust kunnen
komen. **13** Onderhoudt alles, wat Ik u heb gezegd. De naam van
vreemde goden zult ge niet aanroepen; die mag in uw mond niet
worden gehoord! **14** Drie maal per jaar zult ge ter ere van Mij
feest vieren. **15** Ge moet het feest der ongedesemde broden
vieren. Dan moet ge zeven dagen lang op de vastgestelde tijd
in de maand Abib ongedesemde broden eten, zoals Ik u heb
bevolen; want in die maand zijt ge uit Egypte getrokken. **16**

Verder het oogstfeest, wanneer de eerstelingen van uw arbeid,
van wat ge op het veld hebt gezaaid, worden geoogst, en het
plukfeest op het eind van het jaar, wanneer ge van het veld
de vruchten van uw arbeid binnenhaalt. **17** Deze drie keren
in het jaar moeten alle personen van het mannelijk geslacht
voor Jahweh, den Heer verschijnen en zij mogen niet met lege
handen voor mijn aanschijn komen. **18** Ge moogt het bloed
van het dier, dat Mij wordt geofferd, niet tegelijk met gedesemd
brood opdragen. Het vet van mijn feestoffer mag niet de nacht
door tot de volgende morgen worden bewaard. **19** Het puik der
eerstelingen van uw akker zult ge naar het huis van Jahweh, uw
God brengen. Gij moogt het geitje niet koken in de melk van zijn
moeder. **20** Zie, Ik zend mijn engel voor u uit, om u onderweg te
bewaken, en u naar de plaats te leiden, die Ik u heb bereid. **21**
Wees voor hem op uw hoede, luister naar hem, en wees niet
weerspannig tegen hem. Hij zal uw zonden niet vergeven, want
in hem woont mijn Naam. **22** Maar zo ge naar Mij luistert, en alles
doet, wat Ik heb gezegd, zal Ik de vijand van uw vijanden zijn
en de verdrukker van uw verdrukkers. **23** Waarachtig, dan zal
mijn engel voor u uitgaan, en u aanvoeren tegen de Amorieten,
Chittieten, Perizzieten, Kanaänieten, Chiwwieten, Jeboesieten,
en Ik zal ze vernietigen. **24** Hun goden moogt ge niet aanbidden
of dienen, ge moogt hun daden niet navolgen; maar ge moet
ze meedogenloos uitroeien en hun wijstenen verbrijzelen. **25**
Jahweh, uw God, moet ge dienen! Dan zal Ik uw brood en uw
water zegenen, en de ziekte uit uw midden bannen; **26** geen
vrouw in uw land zal een miskraam hebben of onvruchtbaar
zijn, en het getal uwer dagen maak Ik vol. **27** Dan zal Ik mijn
verschrikking voor u uitzenden, al de volken, waar gij komt, in

verwarring brengen en uw vijanden voor u op de vlucht drijven.
28 Dan zal Ik horzels voor u uitzenden, die de Chiwwieten,
Kanaänieten en Chittieten voor u zullen opjagen. **29** Maar Ik
drijf ze niet in een enkel jaar voor u weg; anders zou het land
een woestenij worden en zouden de wilde dieren de overhand
krijgen; **30** slechts langzaam aan drijf Ik hen voor u weg, totdat
ge zo zijt aangegroeid, dat ge het land in bezit kunt nemen. **31**
Dan zal Ik uw grenzen trekken van de Rode Zee tot aan de
zee der Filistijnen, en van de woestijn tot aan de Rivier, en alle
bewoners van het land aan u overleveren. Ge moet ze verjagen,
32 en moogt geen verbond met hen sluiten, noch met hun goden;
33 ze mogen zelfs niet in uw land blijven wonen. Want anders
verleiden ze u tot zonde tegen Mij; zodat gij hun goden zoudt
gaan dienen, en die zouden een valstrik voor u worden.

24 Toen sprak Hij tot Moses: Klim op tot Jahweh, gij met Aäron,
Nadab en Abihoe en zeventig van Israëls oudsten. Zij moeten
op een afstand blijven neerknielen; **2** Moses alleen mag tot
Jahweh naderen, niet de anderen, en ook het volk mag niet
met hem opstijgen. **3** Toen ging Moses terug naar het volk, en
deelde het alle bevelen en wetten van Jahweh mee. En heel
het volk antwoordde eenstemmig: Alles wat Jahweh gezegd
heeft, zullen we doen! **4** En Moses schreef alle bevelen van
Jahweh op. De volgende morgen bouwde hij aan de voet van
de berg een altaar, en richtte twaalf wijstenen op naar het
getal der twaalf stammen van Israël. **5** Vervolgens gaf hij aan
israëlietische jongemannen bevel, om brandoffers op te dragen
en voor Jahweh jonge stieren als vredeoffers te slachten. **6** Toen
nam Moses de helft van het bloed en goot het in schalen; de
andere helft sprenkelde hij over het altaar. **7** Daarna nam hij het

verbondsboek en las het voor ten aanhoren van het volk. Zij
herhaalden: Alles, wat Jahweh heeft gezegd, zullen we doen en
daaraan gehoorzamen. **8** Nu nam Moses het bloed, sprenkelde
het over het volk, en sprak: Zie, dit is het bloed van het Verbond,
dat Jahweh met u heeft gesloten: het is gegrond op al deze
bevelen. **9** Moses klom dus omhoog met Aäron, Nadab, Abihoe
en de zeventig oudsten van Israël. **10** Daar mochten zij den
God van Israël aanschouwen; onder zijn voeten was iets als
een vloer van saffier, stralend als de hemel zelf. **11** En God
strekte zijn hand niet uit tegen de uitverkorenen onder Israëls
kinderen, ofschoon ze God hadden aanschouwd. Daarna at en
dronk men. **12** Vervolgens sprak Jahweh tot Moses: Kom tot Mij
op de berg en blijf daar; dan zal Ik u de stenen tafelen geven
met de wet en de geboden, die Ik tot hun onderrichting heb
opgeschreven. **13** Toen maakte Moses met zijn dienaar Josuë
zich gereed, en besteeg Moses de berg Gods. **14** Hij zei tot de
oudsten: Blijft hier, totdat we tot u terugkeren. Zie, Aäron en
Choer blijven bij u. Wie een rechtsgeding heeft, kan zich tot hen
wenden. **15** Zo besteeg Moses de berg, die door de wolk bedekt
was. **16** Want de glorie van Jahweh rustte op de berg Sinaï, en
de wolk hield hem zes dagen lang omhuld. En uit de wolk riep
Hij Moses op de zevende dag. **17** En nu straalde op de top van
de berg de glorie van Jahweh voor de ogen van de Israëlieten
als een verterend vuur. **18** Toen Moses de berg beklom, kwam
hij midden in de wolk. En veertig dagen en veertig nachten bleef
Moses op de berg.

25 Daar sprak Jahweh tot Moses: **2** Zeg de kinderen Israëls,
dat ze Mij geschenken brengen; van iedereen, wien het hart
het ingeeft, zult ge geschenken aanvaarden. **3** Dit zijn de

geschenken, die ge van hen moet aannemen: goud, zilver
en brons, **4** violet, purper, karmozijn, getwijnd lijnwaad en
geitenhaar, **5** roodgeverfde ramsvellen, gelooide huiden en
acaciahout; **6** olie voor de lampen, specerijen voor de zalfolie en
voor de geurige wierook; **7** onyxstenen en andere edelstenen,
om er het borstkleed en de borsttas mee te bezetten. **8** Want ge
moet voor Mij een heiligdom maken, opdat Ik in hun midden kan
wonen. **9** En ge moet de tabernakel met toebehoren nauwkeurig
naar de modellen vervaardigen, die Ik u nu ga tonen. **10** Ge
moet een ark vervaardigen van acaciahout, twee en een halve el
lang, anderhalve el breed en anderhalve el hoog. **11** Ge moet
haar van binnen en van buiten met zuiver goud bekleden en
er loofwerk van goud omheen maken. **12** Dan moet ge er vier
gouden krammen voor gieten, en die boven aan de vier poten
bevestigen, twee krammen aan iedere kant. **13** Maak vervolgens
handbomen van acaciahout, besla ze met goud, **14** en steek ze
in de krammen aan weerskanten van de ark, om daarmee de
ark te dragen. **15** De handbomen moeten in de krammen aan de
ark blijven, en mogen er niet worden uitgetrokken. **16** In de ark
moet ge de verbondswet leggen, die Ik u geven zal. **17** Daarna
moet ge ook een verzoendeksel maken van zuiver goud, twee
en een halve el lang en anderhalve el breed. **18** Aan de beide
uiteinden van het verzoendeksel moet ge twee gouden cherubs
als drijfwerk maken. **19** Sla een cherub uit aan het ene einde en
een cherub aan het andere einde; dus in het verzoendeksel
zelf moet ge aan beide uiteinden de cherubs uitslaan. **20** De
cherubs moeten hun vleugels omhoog spreiden, en met hun
vleugels het verzoendeksel overspannen; ze moeten tegenover
elkander staan, terwijl hun gezichten naar het verzoendeksel

gericht moeten zijn. **21** Leg dan het verzoendeksel boven op de
ark, en de verbondswet, die Ik u geven zal, erin. **22** Daar zal Ik
Mij aan u openbaren, en boven het verzoendeksel tussen de
twee cherubs, die op de ark des Verbonds staan, zal Ik alles
mededelen, wat Ik u voor de Israëlieten heb te bevelen. **23** Gij
moet ook een tafel van acaciahout vervaardigen, twee ellen
lang, een el breed en anderhalve el hoog. **24** Overtrek die met
zuiver goud, en maak er loofwerk van goud omheen. **25** Gij moet
daar een lijst van een hand breed omheen maken, en om die
lijst loofwerk van goud. **26** Dan moet ge vier gouden krammen
maken, en die aan de vier hoeken bij de poten bevestigen.
27 Breng die krammen voor de handbomen van de tafel vlak
bij de lijst aan. **28** De handbomen moet ge van acaciahout
maken, en met goud beslaan; daarmee moet de tafel worden
gedragen. **29** Bovendien moet ge nog de nodige schotels,
kannen, bekers en schalen vervaardigen voor het uitgieten van
de plengoffers; ge moet ze maken van zuiver goud. **30** Ook moet
ge er voor zorgen, dat er op de tafel voortdurend toonbroden
voor Mij liggen. **31** Vervolgens moet ge een kandelaar maken
van zuiver goud. De kandelaar moet drijfwerk zijn: zijn voetstuk
en schacht, zijn bloemkelken, knoppen en bloesems uit één
stuk. **32** Zes armen moeten terzijde uitsteken, drie armen aan
de ene kant van de kandelaar en drie armen aan de andere
kant. **33** Aan iedere arm moeten drie bloemkelken zitten in de
vorm van amandelbloesem, knoppen en bloesems; dus aan de
zes armen, die uit de kandelaar steken op dezelfde manier.
34 Maar aan de kandelaar zelf moeten vier bloemkelken zitten
in de vorm van amandelbloesem, knoppen en bloesems; **35**
telkens moet één knop onder elk van de drie paar armen zitten,

waar de zes armen uit de kandelaar schieten. **36** De knoppen
en armen moeten met de kandelaar zelf uit één stuk zijn; het
geheel één stuk drijfwerk van zuiver goud. **37** Bovendien moet
ge de zeven lampen maken, die er bij horen, en deze er zo
boven op plaatsen, dat het licht naar de voorzijde valt. **38** Ook
de snuiters en bakjes moeten van zuiver goud zijn. **39** Een talent
zuiver goud moet men gebruiken voor de kandelaar en voor
alles wat er bij hoort. **40** Zorg er voor, dat ge het vervaardigt
naar de modellen, die u op de berg zijn getoond.

26 Daarna moet ge de tabernakel vervaardigen uit tien banen
van getwijnd lijnwaad, van violet, purper en karmozijn, met
cherubs versierd. **2** Iedere baan moet acht en twintig el lang
zijn en vier el breed; alle banen moeten dezelfde afmetingen
hebben. **3** Vijf aan vijf moeten de banen aan elkander worden
gehecht. **4** Dan moet ge violetkleurige lussen maken aan de
zoom van de eerste baan van het ene stel en eveneens aan de
zoom van de laatste baan van het andere stel. **5** Vijftig lussen
moet ge maken aan de baan van het ene stel, en vijftig aan
de zoom van de baan van het andere stel; zodat de lussen
tegenover elkander komen te zitten. **6** Dan moet ge vijftig gouden
haken vervaardigen, waarmee ge de banen aan elkander moet
verbinden, zodat de tabernakel een geheel wordt. **7** Daarna
moet gij ook banen van geitenhaar vervaardigen voor een tent
over de tabernakel. Elf van zulke banen moet ge maken. **8**
Elke baan moet dertig el lang en vier el breed zijn; alle elf
dus van dezelfde afmetingen. **9** Vijf van die banen moet ge
afzonderlijk aan elkander hechten, en eveneens de zes andere
afzonderlijk; de zesde baan moet ge aan de voorzijde van de
tent omslaan. **10** Dan moet ge vijftig lussen maken aan de zoom

van de eerste baan van het ene stel, en vijftig lussen aan de
zoom van de laatste baan van het andere stel. **11** Vervolgens
moet ge vijftig bronzen haken maken, en daarmee de lussen
vasthechten, om de tent zo samen te voegen, dat ze een geheel
wordt. **12** Het gedeelte van de tentbanen, dat in de breedte nog
overschiet, moet ge voor de helft over de achterkant van de
tabernakel laten afhangen; **13** terwijl de el, die aan weerszijden
van de tentbanen in de lengte overblijft, aan beide kanten van de
tabernakel moet afhangen, om die te bedekken. **14** Over deze
tent moet ge weer een dek maken van roodgeverfde ramsvellen,
en daar overheen nog een dekkleed van gelooide huiden. **15**
Vervolgens moet ge voor de tabernakel rechtopstaande schotten
maken van acaciahout. **16** Ieder schot moet tien el hoog en
anderhalve el breed zijn. **17** Onder ieder schot moeten twee
pennen recht naast elkander worden aangebracht; zo moet
ge met alle schotten van de tabernakel doen. **18** Voor de
zuidkant van de tabernakel moet ge twintig schotten maken,
19 en onder die twintig schotten veertig zilveren voetstukken;
zodat er zich telkens twee onder ieder schot bevinden voor de
beide pennen. **20** Voor de andere wand van de tabernakel,
dus aan de noordkant, eveneens twintig schotten **21** met hun
veertig zilveren voetstukken, telkens twee onder ieder schot.
22 Voor de achterkant van de tabernakel, dus in het westen,
moet ge zes schotten maken. **23** Daarenboven moet ge voor
de beide hoeken van de achterwand van de tabernakel twee
schotten vervaardigen, **24** die van onderen in elkaar grijpen,
en evenzo van boven bij de eerste kram; ze moeten zó zijn,
omdat zij beiden de hoekstukken vormen. **25** Er moeten dus
acht schotten zijn met hun zestien zilveren voetstukken, telkens

twee voetstukken onder ieder schot. **26** Ge moet ook bindlatten
maken van acaciahout, vijf voor de schotten van de ene zijwand
van de tabernakel, **27** vijf voor de schotten van de andere
zijwand van de tabernakel, en ook vijf voor de schotten aan de
achterwand van de tabernakel in het westen. **28** De middelste
bindlat moet midden over de schotten lopen van het ene einde
tot het andere. **29** De schotten moet ge met goud bekleden; de
krammen, waarin de bindlatten rusten van goud vervaardigen;
de bindlatten zelf weer met goud overtrekken. **30** Zo zult ge
de tabernakel oprichten naar het model, dat u op de berg is
getoond. **31** Ge moet ook een voorhangsel maken van violet,
purper, karmozijn en getwijnd lijnwaad met cherubs versierd.
32 Hang dat met gouden ringen aan vier met goud beslagen
palen van acaciahout, die op vier zilveren voetstukken staan. **33**
Het voorhangsel moet ge aan de haken der palen ophangen.
Breng dan de ark des Verbonds binnen het voorhangsel, zodat
het voorhangsel een scheiding vormt tussen het heilige en het
heilige der heiligen, **34** en leg het verzoendeksel op de ark des
Verbonds in het heilige der heiligen. **35** Maar de tafel moet ge
aan de buitenkant van het voorhangsel plaatsen; de kandelaar
tegenover de tafel aan de rechterzijde van de tabernakel en de
tafel aan de linkerzijde. **36** Maak ten slotte voor de ingang van de
Tent een tapijt van violet, purper, karmozijn en getwijnd lijnwaad
met fijn borduurwerk versierd. **37** Voor dat tapijt moet ge vijf
palen maken van acaciahout met goud beslagen; ook de ringen
moeten van goud zijn. Ge moet er vijf bronzen voetstukken voor
gieten.

27 Vervolgens moet ge het brandofferaltaar maken van
acaciahout; het altaar moet vijf el lang en vijf el breed, dus

vierkant zijn, en drie el hoog. **2** Breng op de vier hoeken de
hoornen aan, die met het altaar uit één stuk moeten zijn, en
besla ze met brons. **3** Maak ook de nodige bakken voor het
wegruimen van de as, met de schoppen, offerschalen, vorken
en vuurpotten; vervaardig al deze benodigdheden van brons.
4 Maak een netvormig rasterwerk van brons, en aan de vier
hoeken van dat rasterwerk vier bronzen krammen. **5** Breng dat
rasterwerk aan beneden onder het raam, waarop het altaar rust,
zodat het van beneden af tot halverhoogte het altaar reikt. **6**
Maak ook handbomen van acaciahout voor het altaar, en besla
ze met brons. **7** De handbomen moeten door de krammen
worden gestoken, zodat ze zich aan beide zijden van het altaar
bevinden, wanneer men het draagt. **8** Ge moet het altaar hol
maken en van planken; en het vervaardigen, zoals het u op
de berg is getoond. **9** Daarna moet ge nog de voorhof van de
tabernakel maken. Aan de zuidkant moet de voorhof worden
afgezet met gordijnen van getwijnd lijnwaad; de lengte ervan aan
deze ene zijde moet honderd el bedragen. **10** Ze moeten hangen
aan twintig palen op twintig bronzen voetstukken; de ringen en
banden der palen moeten van zilver zijn. **11** Hang eveneens
aan de noordzijde gordijnen over een lengte van honderd el,
aan twintig palen op hun twintig bronzen voetstukken; de ringen
en de banden der palen moeten eveneens van zilver zijn. **12**
Maar hang in de breedte aan de westzijde van de voorhof
gordijnen over een lengte van vijftig el aan tien palen op hun tien
voetstukken. **13** De breedte van de voorhof aan de voorzijde ten
oosten moet eveneens vijftig el bedragen. **14** Aan de ene hoek
moet het over een lengte van vijftien el worden afgezet met
gordijnen aan drie palen op hun drie voetstukken; **15** zo ook de

andere hoek over een lengte van vijftien el met gordijnen aan
drie palen op hun drie voetstukken, **16** terwijl aan de ingang van
de voorhof aan vier palen op hun vier voetstukken een tapijt van
twintig el moet hangen van violet, purper, karmozijn en getwijnd
lijnwaad, met fijn borduurwerk versierd. **17** Al de palen rond de
voorhof moeten van zilveren banden zijn voorzien; ook de ringen
moeten van zilver zijn, maar de voetstukken van brons. **18** De
lengte van de voorhof moet honderd el bedragen, de breedte
vijftig en de hoogte vijf el. Het lijnwaad moet getwijnd zijn; de
voetstukken van brons. **19** Alle benodigdheden voor de bouw
van de tabernakel, al zijn pinnen en de pinnen van de voorhof
moeten van brons zijn. **20** Beveel ook aan de Israëlieten, dat zij
u zuivere olie uit gestoten olijven voor de kandelaar brengen,
om de lamp steeds brandend te houden. **21** Aäron en zijn
zonen zullen die van de avond tot de morgen voor het aanschijn
van Jahweh onderhouden in de openbaringstent buiten het
voorhangsel, dat zich voor de ark des Verbonds bevindt. Dit is
een eeuwige verplichting voor de Israëlieten van geslacht tot
geslacht.

28 Zonder u vervolgens uw broeder Aäron en zijn zonen uit de
Israëlieten af, om Mij als priester te dienen: Aäron, met Nadab,
Abihoe, Elazar en Itamar, de zonen van Aäron. **2** Gij moet voor
uw broeder Aäron heilige gewaden maken, om zijn glorie te doen
stralen. **3** Beveel dus aan alle kunstenaars, die Ik met fijne smaak
heb begiftigd, dat zij de gewaden voor Aäron vervaardigen,
opdat hij gewijd kan worden, om Mij als priester te dienen. **4** De
volgende gewaden moeten zij vervaardigen: een borsttas, een
borstkleed, een schoudermantel, een geborduurde tuniek, een
tulband en een gordel. Voor de heilige gewaden, die ze voor uw

broeder Aäron en zijn zonen moeten maken, om Mij als priester
te dienen, **5** moeten zij goud, violet, purper, karmozijn, en
getwijnd lijnwaad gebruiken. **6** Ze moeten uit goud, violet, purper,
karmozijn en getwijnd lijnwaad een kunstig bewerkt borstkleed
vervaardigen. **7** Het moet twee schouderbanden hebben, die
onderling verbonden zijn, en aan de beide uiteinden ervan
moeten worden vastgemaakt. **8** De band, die het borstkleed
omsluit, moet uit één stuk zijn en van hetzelfde maaksel: van
goud, violet, purper, karmozijn en getwijnd lijnwaad. **9** Dan moet
ge twee onyxstenen nemen, en daarin de namen van Israëls
zonen snijden: **10** zes namen op de ene steen, en zes op de
andere, naar de volgorde van hun geboorte. **11** Als graveerwerk,
dat men in zegelstenen snijdt, moet ge de namen van Israëls
zonen in de beide stenen griffen en ze dan in gouden zettingen
vatten. **12** De beide stenen moet ge op de schouderbanden
van het borstkleed hechten als gedachtenisstenen voor Israëls
zonen, zodat Aäron op zijn beide schouders hun namen voor
het aanschijn van Jahweh zal dragen, om hunner indachtig
te zijn. **13** De zettingen moet ge van goud maken. **14** Nog
moet ge twee kettinkjes maken van zuiver goud als koorden
gevlochten, en die aan de zettingen vasthechten. **15** Verder
moet ge een borsttas voor het orakel laten maken, kunstig
bewerkt van dezelfde stof als het borstkleed: van goud, violet,
purper, karmozijn en getwijnd lijnwaad. **16** Ze moet vierkant zijn
en dubbel gevouwen, een span lang en een span breed. **17** Ge
moet haar met vier rijen edelstenen bezetten: op de eerste rij
een robijn, een topaas en een smaragd; **18** op de tweede rij
een karbonkel, een saffier en een sardonix; **19** op de derde rij
een hyacint, een agaat en een ametist; **20** en op de vierde rij

een chrysoliet, een onyx en een jaspis. Zij moeten in gouden
zettingen gevat zijn. **21** Deze stenen moeten beantwoorden
aan de namen van Israëls zonen; ze moeten dus evenals hun
namen twaalf in getal zijn, en op iedere steen moet de naam
van één der twaalf stammen worden gegrift, op dezelfde manier
als men een zegel snijdt. **22** Aan de borsttas moet ge kettinkjes
maken van zuiver goud, als koorden gevlochten; **23** aan de
beide boveneinden van de borsttas moet ge twee gouden ringen
maken; **24** bevestig dan de twee gouden snoeren aan de beide
ringen, die aan de boveneinden van de borsttas zitten, **25** en
maak de beide einden van die twee snoeren aan de beide
zettingen vast, die ge aan de voorkant der schouderbanden van
het borstkleed hebt gehecht. **26** Vervolgens moet ge nog twee
gouden ringen maken, en die aan de beide benedeneinden van
de borsttas bevestigen, en wel aan de binnenrand, die tegen
het borstkleed ligt; **27** bovendien nog twee gouden ringen, die
ge onder aan de voorkant van het borstkleed moet hechten,
boven de band van het borstkleed, vlak bij de sluiting; **28** dan
moet ge de ringen van de borsttas met een purperen snoer
aan de ringen van het borstkleed vastbinden, zodat de borsttas
boven de band van het borstkleed blijft hangen en niet op het
borstkleed kan verschuiven. **29** Zo zal Aäron, wanneer hij het
heiligdom binnentreedt, de namen van Israëls zonen op zijn hart
aan de orakeltas dragen, om hunner voortdurend indachtig te
zijn voor het aanschijn van Jahweh. **30** En in de orakeltas moet
ge de Oerim en de Toemmim leggen, zodat zij op het hart van
Aäron rusten, wanneer hij voor het aanschijn van Jahweh treedt;
en zo zal Aäron altijd het orakel van Israëls zonen op zijn hart
dragen voor het aanschijn van Jahweh. **31** Over het borstkleed

moet ge een schoudermantel maken geheel van violet. **32** In het
midden moet een opening zijn, om het hoofd er door te steken;
die opening moet, als de hals van een wapenrok, rondom met
een kunstig geweven zoom zijn afgezet, zodat ze niet kan
inscheuren. **33** Aan de onderrand van de schoudermantel moet
ge rondom violette, purperen en karmozijnen granaatappeltjes
aanbrengen en aan alle kanten daartussen gouden belletjes; **34**
om beurt telkens een gouden belletje en een granaatappeltje
rond de onderrand van de schoudermantel. **35** Aäron moet
hem dragen als hij zijn bediening uitoefent, zodat men hem kan
horen, wanneer hij voor het aanschijn van Jahweh het heiligdom
binnentreedt of verlaat; anders zal hij sterven. **36** Verder moet
ge een plaat maken van zuiver goud, en daarin als in een zegel
graveren: Aan Jahweh gewijd. **37** Ge moet ze met een purperen
snoer aan de tulband vastmaken; en wel aan de voorkant. **38**
Zo zal ze tegen het voorhoofd van Aäron liggen, en zal Aäron
de fouten op zich nemen, die de kinderen Israëls begaan bij
de heilige offers en bij alle heilige gaven, welke zij brengen.
Steeds moet zij tegen zijn voorhoofd liggen om hen welgevallig
te maken aan Jahweh. **39** Vervolgens moet ge een geborduurde
tuniek, een tulband van lijnwaad en een kunstig bewerkte gordel
maken. **40** Ook voor de zonen van Aäron moet ge tunieken,
gordels en hoofddoeken vervaardigen, om hun glorie te doen
stralen; **41** daarmee zult ge uw broeder Aäron en zijn zonen
bekleden. Dan zult ge hen zalven, tot priesters aanstellen en
wijden, zodat ze voor Mij hun priesterlijke bediening kunnen
uitoefenen. **42** Ook moet ge voor hen linnen heupkleren maken,
die van hun lenden tot hun dijen reiken om hun schaamte te
bedekken. **43** Aäron en zijn zonen moeten ze dragen, wanneer

zij de openbaringstent binnengaan of tot het altaar naderen, om
in het heiligdom dienst te verrichten; anders zouden zij schuld
op zich laden en sterven. Dit is een altijdgeldend voorschrift voor
hem en zijn nakomelingschap.

29 Deze handelingen moet ge aan hen voltrekken, om hen tot
mijn priesters te wijden: Neem één jongen stier en twee rammen,
die zonder gebreken zijn; **2** daarbij ongedesemde broden en
ongedesemde koeken met olie gemengd en ongedesemde
offervlaas met olie bestreken, van tarwebloem bereid. **3** Leg ze
in een mand, en breng ze in die mand tegelijk met den jongen
stier en de twee rammen. **4** Daarna moet ge Aäron en zijn
zonen naar de ingang van de openbaringstent leiden en hen met
water wassen. **5** Dan moet ge de gewaden nemen, en Aäron
bekleden met de tuniek, de schoudermantel, het borstkleed en
de borsttas, hem het borstkleed vastbinden met de band, **6** de
tulband op zijn hoofd plaatsen en de heilige diadeem aan de
tulband bevestigen. **7** Dan moet ge de zalfolie nemen, die over
zijn hoofd uitstorten en hem zalven. **8** Vervolgens moet ge zijn
zonen doen toetreden, hen met de tunieken bekleden, **9** de
gordel ombinden en de hoofddoeken omdoen. Wanneer ge zo
Aäron en zijn zonen tot priesters hebt aangesteld, zullen zij de
priesterlijke waardigheid bezitten als een eeuwig recht. **10** Dan
moet ge den stier voor de openbaringstent brengen, en Aäron en
zijn zonen moeten hun handen op de kop van den stier leggen;
11 daarna moet men den stier voor het aanschijn van Jahweh
aan de ingang van de openbaringstent slachten. **12** Neem dan
het bloed van den stier, strijk een gedeelte daarvan met uw
vinger aan de hoornen van het altaar, en stort de rest tegen
het voetstuk van het altaar. **13** Vervolgens moet ge al het vet

nemen, dat de ingewanden omgeeft, en de kwab aan de lever,
de beide nieren en het niervet, en dat op het altaar in rook doen
opgaan; **14** maar het vlees van den stier met zijn vel en darmen
moet ge buiten de legerplaats in het vuur verbranden. Dit is het
zondeoffer. **15** Dan moet ge een van de rammen nemen, en
Aäron en zijn zonen moeten hun handen op de kop van den ram
leggen; **16** ge moet den ram slachten, zijn bloed opvangen,
en er aan alle kanten het altaar mee besprenkelen. **17** Snijd
dien ram vervolgens in stukken, was de ingewanden en poten
af, en leg ze bij de andere stukken en de kop. **18** Den helen
ram moet ge op het altaar in rook doen opgaan. Het is een
heerlijk geurend brandoffer voor Jahweh, een vuuroffer ter ere
van Jahweh. **19** Daarna moet ge den tweeden ram nemen, en
Aäron en zijn zonen moeten hun handen op zijn kop leggen. **20**
Dan moet ge hem slachten, met zijn bloed de rechteroorlel,
rechterduim en rechter grote teen van Aäron en zijn zonen
bestrijken, en met het overige bloed aan alle kanten het altaar
besprenkelen. **21** Neem dan wat van het bloed, dat tegen het
altaar is gesprenkeld, tegelijk met wat zalfolie, en besprenkel
daarmee Aäron en de gewaden van Aäron, zijn zonen en de
gewaden van zijn zonen, zodat hij en zijn zonen, alsook de
gewaden van beiden zullen gewijd zijn. **22** Vervolgens moet ge
het vet van den ram nemen, met het staartvet en het vet, dat de
ingewanden omgeeft, de kwab aan de lever, de beide nieren
met het niervet, dat er om heen zit, en daar het een wijdingsram
is, ook de rechterschenkel; **23** bovendien, uit de mand met
ongedesemde broden, die voor het aanschijn van Jahweh staat,
één rond brood, één met olie bestreken broodkoek en één vla.
24 Dit alles moet ge in de handen van Aäron leggen en in die

van zijn zonen, en als een strekoffer voor het aanschijn van
Jahweh aanbieden. **25** Dan moet ge het uit hun handen nemen,
en het op het altaar in rook doen opgaan te zamen met het
heerlijk geurend brandoffer voor het aanschijn van Jahweh; het
is een vuuroffer ter ere van Jahweh. **26** Vervolgens moet ge
het borststuk van Aärons wijdingsram nemen, en het als een
strekoffer voor het aanschijn van Jahweh aanbieden. Dit zal uw
deel zijn. **27** Zo zult ge door het wijdingsram van Aäron en zijn
zonen de borststukken, die als strekoffers worden aangeboden,
en de schenkels, die als hefoffers worden opgedragen, heiligen;
28 volgens een altijdgeldende wet zullen zij het deel zijn, dat
de kinderen Israëls aan Aäron en zijn zonen moeten afstaan.
Want het is een hefoffer, en als zodanig moet het door Israëls
zonen van hun vredeoffers worden afgestaan, als een gave aan
Jahweh. **29** De heilige gewaden van Aäron zullen na hem op
zijn zonen overgaan; daarin moeten zij gezalfd en tot priesters
worden aangesteld. **30** En zeven dagen moet zijn zoon, die
hem als priester opvolgt en de openbaringstent binnentreedt,
zich daarmee bekleden, om de dienst in het heiligdom uit te
oefenen. **31** Het vlees van den wijdingsram moet ge op een
heilige plaats koken. **32** En Aäron en zijn zonen zullen het vlees
van den ram en het brood uit de mand eten bij de ingang van
de openbaringstent. **33** Zij alleen mogen het eten, omdat zij
daardoor de verzoening verkregen, toen men hen tot priester
aanstelde en wijdde; een leek mag er niet van eten, want het is
heilig. **34** En zo er iets van het vlees van het wijdingsoffer of
van het brood tot de volgende morgen zou overblijven, moet
ge dat overschot verbranden; het mag niet worden gegeten,
want het is heilig. **35** Voltrek dit alles aan Aäron en zijn zonen,

juist zoals Ik het u heb bevolen. Zeven dagen moet ge de
priesterwijding laten duren. **36** Iedere dag moet ge tot verzoening
een stier opdragen als zondeoffer, en door uw verzoening de
onreinheid van het altaar wegnemen; dan moet ge het zalven,
om het te wijden. **37** Zeven dagen lang zult ge voor het altaar de
verzoeningsplechtigheid verrichten, om het te wijden. Zo zal
het altaar hoogheilig zijn, en iedereen, die het aanraakt, zal
als iets heiligs worden behandeld. **38** Regelmatig iedere dag
moet ge twee eenjarig lammeren op het altaar offeren. **39** Het
ene lam moet ge des morgens offeren, het andere tegen de
avond. **40** Bij het eerste lam behoort een issaron meelbloem,
gemengd met een kwart hin gestoten olie, en een plengoffer van
een vierde hin wijn. **41** Het andere lam moet ge tegen de avond
offeren. Gij moet er eenzelfde spijs en plengoffer bij doen als
des morgens. Het moet een heerlijk geurend vuuroffer zijn ter
ere van Jahweh, **42** een bestendig brandoffer van geslacht tot
geslacht, opgedragen aan de ingang van de openbaringstent en
voor het aanschijn van Jahweh, waar Ik Mij aan u zal openbaren,
om tot u te spreken. **43** Daar zal Ik Mij openbaren aan de zonen
Israëls, en die plaats zal door mijn glorie worden geheiligd. **44** Ik
zal de openbaringstent heiligen met het altaar, en Aäron heiligen
met zijn zonen, om mijn priesters te zijn. **45** Ik zal wonen te
midden van Israëls kinderen en hun God zijn. **46** Dan zullen zij
weten, dat Ik, Jahweh, hun God ben, die hen uit het land van
Egypte heb geleid, om in hun midden te wonen: Ik Jahweh, hun
God!

30 Nog moet ge een altaar vervaardigen, om wierook te
offeren. Ge moet dat van acaciahout maken, **2** een el lang en
een el breed, dus vierkant, en twee ellen hoog; zijn hoornen

moeten er één geheel mee uitmaken. **3** Ge moet het met zuiver
goud overtrekken, zowel het bovenvlak, als alle zijkanten en de
hoornen, en loofwerk van goud er omheen maken. **4** Onder
dat loofwerk moet ge aan weerskanten twee gouden krammen
aanbrengen, die dienen voor de handbomen, waarmee het
gedragen wordt. **5** Die handbomen moet ge van acaciahout
maken, en met goud beslaan. **6** Gij moet het voor het voorhangsel
plaatsen, dat voor de ark des Verbonds en het verzoendeksel
boven de verbondswet hangt, waar Ik Mij aan u zal openbaren.
7 Iedere morgen, wanneer Aäron de lampen in orde brengt, moet
hij daarop geurige wierook branden; **8** en eveneens wanneer hij
tegen de avond de lampen ontsteekt. Het moet een bestendig
reukoffer zijn voor het aanschijn van Jahweh van geslacht tot
geslacht. **9** Ge moogt daarop geen andere wierook offeren,
dan die is voorgeschreven, noch daarop brand en spijsoffers
brengen, of plengoffers daarop uitgieten. **10** Eenmaal per jaar
moet Aäron de verzoeningsplechtigheid verrichten voor de
hoornen; met het bloed van het zondeoffer ter verzoening zal hij
dat eens per jaar doen. Zo zal het hoogheilig zijn voor Jahweh
van geslacht tot geslacht. **11** Jahweh vervolgde tot Moses: **12**
Wanneer ge de Israëlieten monstert en ze hoofd voor hoofd
telt, moet ieder van hen bij de monstering aan Jahweh een
losprijs voor zijn leven betalen, opdat geen ramp hen bij de
monstering mag treffen. **13** Dit moet iedereen geven, die op de
monsterrol komt: een halve sikkel volgens het heilig gewicht,
met twintig gera's in een sikkel; die halve sikkel is een belasting
voor Jahweh. **14** Iedereen die op de monsterrol komt en twintig
jaar oud is of meer, moet deze belasting voor Jahweh betalen.
15 De rijke zal niet meer en de arme niet minder dan een halve

sikkel betalen, als belasting voor Jahweh, en als losprijs voor uw
leven. **16** Gij zult het losgeld van Israëls zonen voor de dienst
van de tabernakel gebruiken; maar het zal tevens dienen om
Israëls kinderen bij Jahweh in gedachtenis te houden, en tot
een losprijs voor uw leven. **17** Nog sprak Jahweh tot Moses:
18 Maak ook een bronzen wasbekken met een onderstel van
brons, plaats het tussen de openbaringstent en het altaar en vul
het met water. **19** Met dit water moeten Aäron en zijn zonen hun
handen en voeten wassen. **20** Wanneer zij de openbaringstent
binnengaan, moeten zij zich met het water afwassen, op straffe
des doods; of wanneer zij tot het altaar willen naderen, om hun
dienst te verrichten door een vuurofffer voor Jahweh te branden,
21 moeten zij handen en voeten wassen, op straffe des doods.
Dit is voor hen een eeuwige wet, voor hem en zijn nazaat tot in
het verste geslacht. **22** Nog sprak Jahweh tot Moses: **23** Voorzie
u van de kostbaarste specerijen: vijfhonderd sikkels vloeibare
myrrhe en half zoveel, dus tweehonderd vijftig sikkels geurige
kaneel, tweehonderd vijftig sikkels geurige kalmus, **24** en vijf
honderd sikkels laurier; alles volgens het heilig gewicht. Voeg
er een hin olijfolie aan toe, **25** en bereid daarvan de heilige
zalfolie. Een geurig mengsel moet het zijn volgens de regels der
kunst; want het is de heilige zalfolie. **26** Hiermee moet ge de
openbaringstent zalven, de ark des Verbonds, **27** de tafel met
haar toebehoren, de kandelaar met alles wat erbij hoort, het
reukofferaltaar, **28** het brandofferaltaar met zijn toebehoren en
het bekken met zijn onderstel. **29** Daardoor zult ge ze wijden,
zodat ze hoogheilig worden, en iedereen, die ze aanraakt, als
iets heiligs zal worden behandeld. **30** Ook Aäron en zijn zonen
zult ge er mee zalven, en hen wijden, om mijn priesters te zijn.

31 Maar tot de Israëlieten zult ge zeggen: Dit zal voor Mij de
heilige zalfolie zijn van geslacht tot geslacht. **32** Ge moogt ze
niet over het lichaam van gewone mensen uitgieten, en zelfs in
deze verhouding geen andere bereiden; want ze is heilig en ook
voor u moet ze heilig zijn. **33** Iedereen dus, die een soortgelijk
mengsel bereidt of het aan een leek durft geven, zal van zijn
volk worden afgesneden. **34** Nog sprak Jahweh tot Moses:
Voorzie u van geurige specerijen; van amber, kruidnagel en
gom, van kruiden en zuivere hars, alles in gelijke hoeveelheid.
35 Ge moet daarvan volgens de regels der kunst een geurige
wierook bereiden, met wat zout gemengd, zuiver en heilig. **36**
Hier moet ge telkens wat van afnemen, het tot poeder wrijven en
voor de ark des Verbonds in de openbaringstent brengen, waar
Ik Mij aan u zal openbaren. Hij moet hoogheilig voor u zijn. **37**
Als ge wierook voor u zelf wilt maken, moogt ge die niet in deze
verhouding bereiden; ge moet hem als iets heiligs voor Jahweh
beschouwen. **38** Iedereen, die iets dergelijks maakt, om van zijn
geur te genieten, zal van zijn volk worden afgesneden.

31 Daarna sprak Jahweh tot Moses: **2** Zie, Ik heb Besalel,
den zoon van Oeri, zoon van Choer, uit de stam van Juda
uitverkoren, **3** en hem met Gods geest vervuld; met wijsheid en
inzicht, met kennis en vaardigheid, **4** om ontwerpen te maken
en uit te voeren in goud, zilver en brons, **5** om edelstenen te
graveren en te zetten, om hout te bewerken, kortom voor elk
soort van werk. **6** Bovendien heb Ik hem Oholiab, den zoon van
Achisamak, uit de stam van Dan als medewerker toegevoegd en
aan alle bekwame vaklui heb Ik kunstvaardigheid geschonken,
om alles te maken wat Ik bevolen heb: **7** de openbaringstent, de
ark des Verbonds, het verzoendeksel daarop, en alles wat bij de

tent behoort; **8** de tafel met toebehoren, de kandelaar van zuiver
goud met toebehoren, het reukofferaltaar, **9** het brandofferaltaar
met al zijn toebehoren, het bekken met zijn onderstel; **10** de
heilige ambtsgewaden voor den priester Aäron en die van zijn
zonen, om hun dienst te verrichten, **11** de zalfolie en de geurige
wierook voor het heiligdom. Dit alles moeten ze maken, zoals Ik
het u heb bevolen. **12** Tenslotte sprak Jahweh tot Moses: **13**
Dit moet ge de Israëlieten inprenten! Onderhoudt vooral mijn
sabbat; want hij is een teken tussen Mij en u van geslacht tot
geslacht, waardoor men zal weten, dat Ik, Jahweh, het ben die u
heilig. **14** Onderhoudt dus de sabbat, want hij is heilig voor u.
Iedereen die hem schendt, zal met de dood worden gestraft;
iedereen, die op die dag enige arbeid verricht, zal van zijn volk
worden afgesneden. **15** Zes dagen kunt ge werken, maar de
zevende dag is een dag van volkomen rust, aan Jahweh gewijd.
Wie op de sabbat enige arbeid verricht, moet sterven. **16** Zo
moeten de Israëlieten de sabbat onderhouden, en hem vieren
van geslacht tot geslacht krachtens een eeuwig verbond. **17** Hij
zal een teken zijn voor eeuwig tussen Mij en de Israëlieten; want
in zes dagen heeft Jahweh hemel en aarde gemaakt, maar op
de zevende dag heeft Hij gerust en herademd. **18** Toen Hij zijn
onderhoud met Moses op de berg Sinaï had beëindigd, gaf Hij
hem de beide tafelen van het Verbond, de stenen tafelen, met
Gods eigen vingeren geschreven.

32 Toen het volk intussen zag, dat Moses nog maar steeds
niet van de berg afdaalde, liep het rond Aäron te hoop en zei tot
hem: Kom, maak ons een god, die voor ons uittrekt; want we
weten niet, wat er met Moses is gebeurd, den man, die ons uit
Egypte heeft geleid. **2** Aäron gaf hun ten antwoord: Haalt de

gouden ringen uit de oren van uw vrouwen, zonen en dochters,
en brengt die bij mij. **3** En al het volk legde de gouden oorringen
af, en bracht ze naar Aäron. **4** Deze nam ze van hen aan, goot
ze in een kleivorm, en maakte er een gegoten kalf van. Nu
riepen zij: Israël, daar is uw God, die u uit Egypte heeft geleid! **5**
Toen Aäron dat zag, bouwde hij er een altaar voor, en kondigde
af: Morgen is het feest ter ere van Jahweh! **6** En de volgende
morgen droeg men brand en vredeoffers op, en het volk zat
neer, om te eten en te drinken, en ging zich vermaken. **7** Toen
sprak Jahweh tot Moses: Ga naar beneden, want uw volk, dat
ge uit Egypte hebt geleid, is diep bedorven. **8** Het heeft nu de
weg al verlaten, die Ik het heb voorgeschreven. Zij hebben zich
een kalf gegoten, aanbidden het, brengen het offers, en roepen:
Israël, dit is uw God, die u uit Egypte heeft geleid! **9** En Jahweh
vervolgde tot Moses: Ik heb nu gemerkt, wat voor volk het is: een
halsstarrig volk. **10** Laat Mij dus begaan, en mijn woede op hen
koelen; Ik zal ze vernietigen en dan van u een groot volk maken.
11 Maar Moses trachtte Jahweh, zijn God, te vermurwen, en
sprak: Ach, Jahweh, waarom zoudt Gij uw woede koelen op uw
volk, dat Gij met grote kracht en sterke hand uit Egypte hebt
geleid? **12** Waarom zouden de Egyptenaren zeggen: "Met opzet
heeft Hij hen weggeleid, om hen in de bergen te doen omkomen
en hen van de aarde te verdelgen!" Laat toch uw ziedende
gramschap bedaren, en trek het onheil weer terug van uw volk.
13 Gedenk toch uw dienaren Abraham, Isaäk en Israël, wien Gij
bij Uzelf hebt gezworen: "Ik zal uw kroost talrijk maken als de
sterren aan de hemel, en hun heel dit land schenken, dat Ik hun
heb beloofd, en zij zullen het als erfdeel bezitten voor eeuwig."
14 Toen kreeg Jahweh spijt over het onheil, waarmee Hij zijn

volk had bedreigd. **15** Nu daalde Moses af van de berg met
de beide tafelen van het Verbond in de hand, die aan beide
zijden, van voren en van achteren, waren beschreven. **16** Die
tafelen waren Gods eigen werk, en het schrift in die tafelen
gegrift, was Gods eigen schrift. **17** Toen Josuë het volk hoorde
joelen, zei hij tot Moses: Er is strijdrumoer in de legerplaats. **18**
Maar Moses antwoordde: Dit zijn geen overwinningskreten noch
kreten bij een nederlaag; maar ik hoor zingen. **19** Toen Moses
de legerplaats was genaderd, en het kalf en de reidansen zag,
barstte zijn gramschap los, wierp hij de tafelen uit zijn handen en
smeet ze tegen de voet van de berg aan stukken. **20** Daarop
greep hij het kalf, dat ze hadden gemaakt, verbrandde het,
vergruizelde het tot stof, en strooide dit op het water, dat hij de
Israëlieten liet drinken. **21** Toen zei Moses tegen Aäron: Wat
heeft dit volk u toch gedaan, dat ge het met zulk een zware
schuld hebt beladen? **22** Aäron antwoordde: Laat mijn heer niet
toornig worden; gij weet toch zelf, hoe slecht dat volk is. **23** Ze
zeiden tot mij: Maak ons een god, die voor ons uittrekt; want we
weten niet, wat er met Moses is gebeurd, den man, die ons uit
Egypte heeft geleid. **24** Toen sprak ik tot hen: Wie goud heeft,
moet er zich van ontdoen. En ze gaven het mij; ik wierp het
in het vuur, en dit kalf kwam er uit. **25** Toen Moses zag hoe
bandeloos het volk was geworden, omdat Aäron de teugels had
laten schieten tot leedvermaak van hun vijanden, **26** ging hij aan
de ingang van de legerplaats staan, en riep: Wie voor Jahweh
is, hierheen! Alle zonen van Levi schaarden zich om hem heen.
27 Hij sprak tot hen: Zo spreekt Jahweh Israëls God! Gordt allen
uw zwaard aan! Trekt heen en weer de legerplaats door van de
ene poort naar de andere, en slaat broeder, vriend en kennis

dood. **28** De zonen van Levi deden, wat Moses gelastte, en zo
vielen er op die dag van het volk ongeveer drieduizend man. **29**
Nu sprak Moses: Ge hebt u heden aan Jahweh gewijd, iedereen
ten koste van zijn zoon en zijn broeder; zo hebt ge u heden
zegen verworven. **30** De volgende dag sprak Moses tot het volk:
Ge hebt een zware zonde bedreven. Maar ik wil omhoog naar
Jahweh gaan; misschien dat ik nog vergiffenis voor uw zonden
kan krijgen. **31** En Moses keerde naar Jahweh terug, en sprak:
Ach Jahweh, het volk heeft zwaar gezondigd; zij hebben zich
een god van goud gemaakt. **32** Maar vergeef toch hun zonden,
of schrap mij uit het boek, dat Gij hebt geschreven. **33** Jahweh
gaf Moses ten antwoord: Ik schrap hem uit mijn boek, die tegen
Mij heeft gezondigd! **34** Ga nu, en leid het volk naar de plaats,
waarvan Ik u gesproken heb. Zie, een engel zal wel voor u
uitgaan; maar als de dag voor mijn wraak is gekomen, zal Ik
hen voor hun zonden straffen. **35** Zo kastijdde Jahweh het volk,
omdat zij Aäron het kalf hadden laten maken.

33 En Jahweh vervolgde tot Moses: Ga, trek op van hier
met het volk, dat gij uit Egypte hebt geleid, naar het land,
dat Ik Abraham, Isaäk en Jakob onder ede beloofd heb aan
hun nageslacht te zullen schenken. **2** Ik zal dus een engel
voor u uitzenden, die de Kanaänieten, Amorieten, Chittieten,
Perizzieten, Chiwwieten en Jeboesieten zal verdrijven, **3** en u
voeren naar het land, dat van melk en honing overvloeit. Maar Ik
trek zelf niet in uw midden mee, want ge zijt een weerbarstig
volk, en Ik zou u misschien onderweg nog verdelgen. **4** Toen
het volk deze vreselijke tijding vernam, bedreven zij rouw, en
niemand deed zijn sieraden aan. **5** Toen sprak Jahweh tot
Moses: Zeg aan de Israëlieten: Gij zijt een weerbarstig volk;

als Ik slechts een ogenblik in uw midden meetrok, zou Ik u
verdelgen; maar leg uw sieraden af, dan zal Ik zien, wat Ik
voor u kan doen. **6** Daarom droegen de Israëlieten van de berg
Horeb af geen sieraden meer. **7** Daarom nam Moses zijn tent,
sloeg ze op enige afstand buiten de legerplaats op, en noemde
ze openbaringstent; en iedereen, die Jahweh wilde raadplegen,
moest zich naar de openbaringstent begeven, die buiten de
legerplaats lag. **8** Telkens nu als Moses zich naar de tent begaf,
kwam al het volk aan de ingang van zijn tenten staan en staarde
Moses na, tot hij de tent was binnengegaan. **9** Zodra Moses dan
binnen de tent was gekomen, daalde de wolkkolom neer, en
plaatste zich voor de ingang van de tent, waar Jahweh dan met
Moses sprak. **10** Wanneer nu het hele volk de wolkkolom aan de
ingang van de tent zag geplaatst, stond het hele volk overeind,
en wierpen allen zich aan de ingang van hun tenten neer. **11**
Dan sprak Jahweh tot Moses van aanschijn tot aanschijn, zoals
iemand spreekt met zijn vriend; daarna keerde Moses naar
de legerplaats terug, terwijl zijn dienaar, de jeugdige Josuë,
de zoon van Noen, de tent nooit verliet. **12** Moses sprak tot
Jahweh: Zie, Gij beveelt mij, dit volk te doen optrekken, maar
Gij laat me niet weten, wien Gij met mij mee zult zenden. Toch
hebt Gij mij gezegd: Ik heb u uitverkoren, en gij hebt genade
gevonden in mijn ogen. **13** Welnu, als ik genade heb gevonden
in uw ogen, maak mij dan uw plannen bekend, opdat ik kan
zien, of ik genade heb gevonden in uw ogen, en wete, of dit
volk het uwe nog is. **14** Nu sprak Hij: Moet Ik dan zelf met u
mee, om u tevreden te stellen? **15** Moses antwoordde Hem:
Wanneer Gij zelf niet met ons meegaat, doe ons dan niet van
hier vertrekken. **16** Waaraan zal men anders erkennen, dat ik

met uw volk genade gevonden heb in uw ogen, en dat ik en
uw volk uitverkoren zijn onder alle volken der aarde, tenzij Gij
met ons optrekt? **17** Toen sprak Jahweh tot Moses: Ook dit
verzoek sta Ik u toe; want gij hebt genade gevonden in mijn
ogen, en Ik heb u uitverkoren. **18** Nu vroeg Moses: Laat mij
dan uw Glorie aanschouwen. **19** Hij antwoordde: Ik zal al mijn
Majesteit aan u doen voorbijgaan, en ten aanhoren van u de
naam Jahweh uitroepen; want Ik ben genadig, wien Ik genadig,
en barmhartig, wien Ik barmhartig wil zijn. **20** En Hij ging voort:
Mijn aanschijn kunt ge niet aanschouwen, want geen mens kan
Mij zien en in leven blijven. **21** En Jahweh vervolgde: Bij Mij is
een plaats, waar gij op de rots kunt staan. **22** Wanneer mijn
Glorie zal voorbijgaan, zal Ik u in een rotsholte plaatsen, en met
mijn hand u bedekken, tot Ik voorbij ben. **23** Dan neem Ik mijn
hand van u weg, en kunt ge Mij van achteren zien; want mijn
aanschijn kan niemand aanschouwen.

34 Daarna sprak Jahweh tot Moses: Houw u twee stenen
tafelen, zoals de vorige; dan zal Ik er de woorden opschrijven,
die op de vorige tafelen stonden, welke gij hebt verbrijzeld. **2**
Zorg, dat gij tegen de morgen gereed zijt; bestijg dan de berg
Sinaï, en blijf daar op de top van de berg op Mij wachten. **3** Maar
niemand mag met u mee, niemand mag op heel de berg worden
gezien; zelfs mogen er geen schapen en runderen weiden in de
nabijheid van de berg. **4** Moses hakte dus twee stenen tafelen,
gelijk aan de eerste, besteeg vroeg in de morgen de berg Sinaï,
zoals Jahweh het hem had bevolen, en nam de twee stenen
tafelen met zich mee. **5** Toen daalde Jahweh neer in de wolk,
terwijl Moses daar op Hem wachtte en Jahweh aanriep bij zijn
Naam. **6** Nu ging Jahweh hem voorbij, en Jahweh riep: Jahweh

is een barmhartige en ontfermende God, lankmoedig, vol van
liefde en trouw, **7** die duizenden genade bewijst, die misdaden,
fouten en zonden vergeeft, zonder ze ongestraft te laten, maar
de zonden der vaderen op de zonen en kleinzonen wreekt tot in
het derde en vierde geslacht. **8** Haastig wierp Moses zich op zijn
knieën, boog zich ter aarde, **9** en sprak: Heer, zo ik genade
gevonden heb ik uw ogen, Heer, trek dan mee op, te midden
van ons. Zeker het is een weerbarstig volk; maar vergeef ons
onze zonde en schuld, en neem ons als uw erfdeel aan. **10**
Hij sprak: Zie, Ik sluit een Verbond met u. Ten aanschouwen
van heel uw volk zal Ik wonderdaden verrichten, zoals er nog
nooit op de ganse aarde en onder enig volk zijn gewrocht; en
heel het volk, waaronder gij leeft, zal het werk van Jahweh
zien. Ja, ontzaglijk zal het zijn, wat Ik voor u ga verrichten!
11 Onderhoud slechts, wat Ik u heden gebied; dan drijf Ik de
Amorieten, Kanaänieten, Chittieten, Perizzieten, Chiwwieten
en Jeboesieten voor u uit. **12** Wacht u ervoor, een verbond te
sluiten met de bewoners van het land, waar gij heen trekt, opdat
zij onder u geen valstrik worden. **13** Neen, gij moet hun altaren
verwoesten, hun wijstenen omverwerpen en hun heilige bomen
omhakken. **14** Gij zult geen vreemden god aanbidden; want
Jahweh wordt ijverzuchtig genoemd, en Hij is een naijverige
God. **15** Sluit geen verbond met de inwoners van het land, die
ontuchtig hun goden achterna lopen, en aan hun goden offers
brengen. Want anders nodigen zij u daarbij uit, en zoudt gij van
hun altaren eten; **16** gij zoudt hun dochters als vrouwen voor
uw zonen nemen, en hun dochters, die ontuchtig haar goden
achterna lopen, zouden ook uw zonen daartoe verleiden. **17** Gij
moogt u geen gegoten godenbeeld maken. **18** Gij moet het feest

der ongedesemde broden vieren. Op de vastgestelde tijd van de
maand Abib zult ge zeven dagen lang ongedesemd brood eten,
zoals Ik u bevolen heb; want in de maand Abib zijt ge uit Egypte
getrokken. **19** Al wat de moederschoot opent, behoort aan Mij:
ieder eerstgeboren mannelijk dier van uw kudde, zowel van
runderen als van schapen; **20** alleen het eerstgeboren ezelsjong
zult ge loskopen met een lam, of het anders de nek breken. Maar
al de eerstgeborenen van uw zonen moet ge loskopen, en zij
zullen niet met lege handen voor Mij verschijnen. **21** Zes dagen
moogt ge werken, maar op de zevende dag zult gij rusten; zelfs
in de ploeg en oogsttijd zult ge dan rusten. **22** Bij de eerstelingen
van de tarweoogst zult ge het feest der weken vieren: en het
plukfeest bij de wisseling van het jaar. **23** Drie maal per jaar
moeten alle mannen onder u voor den Heer Jahweh, den God
van Israël, verschijnen. **24** En wanneer Ik de heidenen voor u heb
verdreven en u een uitgestrekt grondgebied heb geschonken,
zal niemand uw land zelfs begeren, terwijl gij driemaal per jaar
optrekt, om voor Jahweh, uw God, te verschijnen. **25** Gij zult
het bloed van wat Mij is geofferd, niet tegelijk met gedesemd
brood ten offer brengen. Van het paasoffer mag niets tot de
volgende morgen worden bewaard. **26** De eerste vruchten van
uw akkers moet ge naar het huis van Jahweh, uw God, brengen.
Gij moogt het geitje niet koken in de melk van zijn moeder. **27**
Nu sprak Jahweh tot Moses: Schrijf deze geboden op; want op
grond van deze geboden, sluit Ik met u en Israël een Verbond.
28 En Moses bleef daar met Jahweh veertig dagen en veertig
nachten, zonder te eten of te drinken, en Hij schreef op de
tafelen de bepalingen van het Verbond: de tien geboden. **29**
Daarna daalde Moses van de berg Sinaï af, met de tafelen van

het Verbond in zijn hand. Terwijl Moses van de berg afdaalde,
wist hij niet, dat de huid van zijn aangezicht straalde, omdat hij
met Jahweh gesproken had. **30** Toen Aäron en al de Israëlieten
zagen, dat de huid van Moses' aangezicht straalde, durfden zij
hem niet naderen. **31** Eerst toen Moses hen riep, kwamen Aäron
en al de leiders van de gemeenschap bij hem, en sprak Moses
hun toe. **32** Nu durfden ook de andere Israëlieten naderen, en
deelde Moses hun alles mee, wat Jahweh hem op de berg Sinaï
bevolen had. **33** Toen Moses zijn toespraak beëindigd had, legde
hij een sluier over zijn gelaat. **34** En telkens wanneer Moses
voor Jahweh verscheen om met Hem te spreken, verwijderde hij
de sluier, tot hij weer heenging. Maar als hij dan naar buiten
trad, om de Israëlieten alle bevelen mede te delen, **35** en dezen
zagen hoe de huid van Moses' aangezicht straalde, legde Moses
de sluier over zijn gelaat, totdat hij weer naar binnen ging, om
met God te spreken.

35 Nu riep Moses de hele gemeenschap der Israëlieten
bijeen, en sprak: Dit zijn de geboden, die Jahweh u beveelt te
onderhouden. **2** Zes dagen kunt ge arbeid verrichten, maar op
de zevende dag moet gij een heilige sabbat van volkomen rust
ter ere van Jahweh houden. Iedereen, die op die dag arbeid
verricht, moet sterven; **3** zelfs geen vuur moogt ge op de sabbat
in uw woningen aansteken. **4** En Moses vervolgde tot heel de
gemeenschap der Israëlieten: Dit heeft Jahweh bevolen! **5** Gij
moet van uw bezit een bijdrage voor Jahweh afstaan. Iedereen,
wien het hart het ingeeft, moet Jahweh geschenken brengen:
goud, zilver en brons, **6** violet, purper en karmozijn, getwijnd
lijnwaad en geitenhaar; **7** roodgeverfde ramsvellen, gelooide
huiden en acaciahout; **8** olie voor de lampen en specerijen voor

de zalfolie en voor de geurige wierook; **9** onyxstenen en andere
edelstenen, om er het borstkleed en de borsttas mee te bezetten.
10 Alle kunstenaars, die er onder u zijn, moeten opkomen, en
alles vervaardigen, wat Jahweh bevolen heeft: **11** de tabernakel
met zijn tent en bedekking, zijn haken, schotten en bindlatten,
zijn palen met hun voetstukken; **12** de ark met haar handbomen,
het verzoendeksel en het voorhangsel; **13** de tafel en haar
handbomen en al wat er bij hoort, en de toonbroden; **14** de
kandelaar met haar benodigdheden, de lampen en de olie voor
de kandelaar; **15** het reukofferaltaar met zijn handbomen; de
zalfolie en de geurige wierook; het tapijt voor de ingang van de
tabernakel; **16** het brandofferaltaar met zijn bronzen rasterwerk,
zijn handbomen en al zijn benodigdheden; het bekken met zijn
onderstel; **17** de gordijnen rond de voorhof met hun palen en
voetstukken, en het tapijt voor de ingang van de voorhof; **18**
de pinnen voor de tabernakel en de pinnen voor de voorhof
met haar touwen; **19** de ambtsgewaden, om in het heiligdom
de priesterdienst te verrichten, de heilige gewaden voor den
priester Aäron en de priestergewaden voor zijn zonen. **20** Toen
ging heel de gemeenschap der Israëlieten van Moses heen;
21 en iedereen, wien het hart het ingaf en die zich daartoe
voelde aangetrokken, kwam Jahweh geschenken brengen voor
de bouw van de openbaringstent, voor de eredienst en de
heilige gewaden. **22** Zowel mannen als vrouwen brachten
geschenken, iedereen, wien het hart het ingaf. Iedereen, die
Jahweh een wijgeschenk van goud wilde aanbieden, bracht
gespen, oorringen, vingerringen, halsketens en allerlei andere
gouden sieraden. **23** Iedereen, die violet, purper en karmozijn,
lijnwaad en geitenhaar, roodgeverfde ramsvellen of gelooide

huiden bezat, kwam het brengen. **24** Iedereen, die een geschenk
van zilver of koper wilde aanbieden, bracht het als een gave
voor Jahweh; en iedereen, die acaciahout bezat, dat overal
bij het werk nodig kon zijn, bracht dat. **25** Alle kunstzinnige
vrouwen begonnen eigenhandig te spinnen, en brachten wat ze
gesponnen hadden: violet, purper, karmozijn en lijnwaad; **26**
en alle vrouwen, die door haar vaardigheid er lust in vonden,
sponnen het geitenhaar. **27** De leiders brachten onyxstenen
en edelstenen, om er het borstkleed en de borsttas mee te
bezetten; **28** bovendien de specerijen, de olie voor de kandelaar,
de zalfolie en de geurige wierook. **29** Zo brachten de kinderen
Israëls Jahweh hun vrijwillige gaven; alle mannen en vrouwen,
wie het hart het ingaf, om bij te dragen voor heel het werk, dat
Jahweh door Moses bevolen had te verrichten. **30** Daarop sprak
Moses tot de Israëlieten: Ziet, Jahweh heeft Besalel, den zoon
van Oeri, zoon van Choer, uit de stam van Juda uitverkoren,
31 en hem met Gods geest vervuld: met wijsheid en inzicht,
met kennis en vaardigheid, **32** om ontwerpen te maken en in
goud, zilver of brons uit te voeren, **33** om edelstenen te graveren
en te zetten, hout te bewerken, en allerlei kunstzinnige arbeid
te verrichten. **34** Hem en Oholiab, den zoon van Achisamak,
uit de stam van Dan, heeft Hij geschikt gemaakt, om leiding
te geven, **35** en vakkennis verleend, om alle soort arbeid te
laten verrichten, zowel het werk van ambachtslieden als van
kunstenaars, het werk van wevers van violet, purper, karmozijn
en lijnwaad, als dat van eenvoudige wevers. Zij zullen dus zowel
de uitvoerders zijn van het hele werk, als de ontwerpers ervan.
36 Besalel zal dus het werk voltooien, geholpen door Oholiab
en alle kunstenaars, aan wie Jahweh bekwaamheid en inzicht

verleend heeft, om met beleid alles te vervaardigen voor de
bouw van het heiligdom, juist zoals Jahweh het bevolen heeft. **2**
Nu riep Moses Besalel en Oholiab en alle kunstenaars op, wie
Jahweh bekwaamheid had geschonken: allen die zich bezield
gevoelden, om aan het werk te gaan en het uit te voeren. **3**
En onder toezicht van Moses namen zij alle geschenken in
ontvangst, die de Israëlieten brachten voor de bouw van het
heiligdom. Maar toen men hem iedere morgen opnieuw gaven
bleef brengen, **4** staakten al de kunstenaars, die de verschillende
werkzaamheden aan het heiligdom moesten verrichten, een voor
een het werk, waarmee zij bezig waren, **5** en zeiden tot Moses:
Het volk brengt veel meer dan nodig is voor de uitvoering van
het werk, dat Jahweh gelast heeft. **6** Daarom beval Moses, in
het kamp af te kondigen: Niemand, man noch vrouw, behoeft
nog iets te vervaardigen als geschenk voor het heiligdom! Zo
moest het volk er van worden afgehouden, verdere geschenken
te brengen. **7** Wat al vervaardigd was, was voldoende en meer
dan voldoende, om het hele werk ten uitvoer te brengen. **8** Nu
begonnen alle kunstenaars onder de werklieden de tabernakel
te maken. Ze vervaardigden hem uit tien banen van getwijnd
lijnwaad, van violet, purper en karmozijn, met cherubs versierd.
9 De lengte van een baan was acht en twintig el, de breedte vier
el; alle banen hadden dezelfde afmetingen. **10** Men hechtte
de banen vijf bij vijf aan elkander, **11** en maakte violetkleurige
lussen aan de zoom van de eerste baan van het ene stel en
eveneens aan de zoom van de laatste baan van het andere stel.
12 Vijftig lussen maakte men aan de baan van het ene stel en
vijftig lussen aan de zoom van de laatste baan van het andere
stel, zodat de lussen tegenover elkander kwamen te zitten. **13**

Vervolgens maakte hij vijftig gouden haken, en hechtte de banen
met die haken aaneen, zodat de tabernakel een geheel werd. **14**
Daarna maakte hij banen van geitenhaar voor de tent over de
tabernakel; hij maakte elf van deze banen. **15** De lengte van
een baan bedroeg dertig el en de breedte vier el; alle elf banen
hadden dezelfde afmetingen. **16** Vijf van die banen hechtte hij
afzonderlijk aan elkander vast, en eveneens de zes andere
afzonderlijk. **17** Dan maakte hij vijftig lussen aan de zoom van
de laatste baan van het ene stel en evenzo vijftig lussen aan de
zoom van de laatste baan van het andere stel; **18** vervolgens
maakte hij vijftig bronzen haken, om de tent zo samen te voegen,
dat ze een geheel werd. **19** Vervolgens maakte hij over deze tent
een dek van roodgeverfde ramsvellen, en nog een dekkleed van
gelooide huiden daar overheen. **20** Daarna vervaardigde hij voor
de tabernakel rechtopstaande schotten van acaciahout. **21** Ieder
schot was tien el hoog, en anderhalve el breed, **22** en onder
ieder schot zaten twee pennen, recht naast elkaar. Zo deed
hij met alle schotten van de tabernakel. **23** Voor de zuidkant
van de tabernakel maakte hij twintig schotten, **24** en onder
die twintig schotten maakte hij veertig zilveren voetstukken,
zodat er zich telkens twee onder ieder schot bevonden voor
de beide pennen. **25** Voor de andere wand van de tabernakel
dus aan de noordkant, maakte hij eveneens twintig schotten
26 met hun veertig zilveren voetstukken, telkens twee onder
ieder schot. **27** Voor de achterkant van de tabernakel, dus in het
westen, maakte hij zes schotten; **28** daarenboven voor de beide
hoeken van de achterwand van de tabernakel twee schotten, **29**
die van onderen in elkander grepen, en evenzo van boven bij
de eerste kram. Zo deed hij voor die twee, daar zij beiden de

hoekstukken vormden. **30** Er waren dus acht schotten met hun
zestien zilveren voetstukken, telkens twee voetstukken onder
ieder schot. **31** Vervolgens maakte hij bindlatten van acaciahout,
vijf voor de schotten van de ene zijwand van de tabernakel,
32 en vijf voor de schotten van de andere zijwand van de
tabernakel, en ook vijf voor de schotten aan de achterwand van
de tabernakel, in het westen. **33** De middelste bindlat maakte
hij zo, dat zij midden over de schotten liep van het ene einde
tot het andere. **34** De schotten bekleedde hij met goud; de
krammen, waarin de bindlatten rustten, maakte hij van goud; de
bindlatten zelf overtrok hij weer met goud. **35** Daarna maakte
hij het voorhangsel van violet, purper, karmozijn en getwijnd
lijnwaad, met cherubs versierd. **36** Hij maakte daarvoor vier
palen van acaciahout, die hij met goud besloeg, met gouden
ringen eraan en goot er vier zilveren voetstukken voor. **37**
Ten slotte vervaardigde hij voor de ingang van de Tent een
tapijt van violet, purper, karmozijn en getwijnd lijnwaad, met fijn
borduurwerk versierd; **38** daarbij de vijf palen met hun ringen.
De koppen en banden der palen overtrok hij met goud, terwijl de
vijf voetstukken van brons waren.

37 Vervolgens maakte Besalel de ark van acaciahout. twee en
een halve el lang, anderhalve el breed en anderhalve el hoog. **2**
Hij bekleedde haar van binnen en van buiten met zuiver goud,
en maakte er loofwerk van goud omheen. **3** Hij goot er vier
gouden krammen voor, boven aan de vier poten, twee krammen
dus aan iedere kant. **4** Hij maakte handbomen van acaciahout,
die hij met goud besloeg. **5** Die handbomen stak hij door de
krammen aan weerskanten van de ark, om daarmee de ark
te dragen. **6** Daarna maakte hij een verzoendeksel van zuiver

goud, twee en een halve el lang en anderhalve el breed. **7**
Aan de beide uiteinden van het verzoendeksel maakte hij twee
gouden cherubs, als drijfwerk. **8** Een cherub sloeg hij uit aan het
ene einde, en een cherub aan het andere einde; zo sloeg hij in
het verzoendeksel zelf aan beide uiteinden de cherubs uit. **9** De
cherubs spreidden hun vleugels omhoog, en overspanden met
hun vleugels het verzoendeksel; ze stonden tegenover elkander
terwijl hun gezichten naar het verzoendeksel waren gericht. **10**
Vervolgens vervaardigde hij de tafel van acaciahout, twee ellen
lang, een el breed en anderhalve el hoog. **11** Hij overtrok haar
met zuiver goud, en maakte er loofwerk van goud omheen. **12**
Hij maakte daar een lijst omheen van een hand breed, en om die
lijst loofwerk van goud. **13** Ook goot hij vier gouden krammen en
bevestigde die aan de vier hoeken bij de vier poten. **14** Die
krammen zaten vlak bij de lijst, om er de handbomen door te
steken, waaraan de tafel gedragen werd. **15** De handbomen
van de tafel maakte hij van acaciahout, en besloeg ze met
goud. **16** Bovendien maakte hij het vaatwerk dat bij de tafel
behoort, de schotels, kannen, schalen en bekers, waarmee men
de plengoffers brengt, van zuiver goud. **17** Daarna maakte hij
de kandelaar van zuiver goud. Hij vervaardigde de kandelaar
als drijfwerk: zijn voetstuk, schacht, zijn bloemkelken, knoppen
en bloesems uit één stuk. **18** Zes armen staken terzijde uit,
drie armen aan de ene kant van de kandelaar en drie armen
aan de andere kant. **19** Aan iedere arm zaten drie bloemkelken
in de vorm van amandelbloesem, knoppen en bloesems; dus
aan de zes armen, die uit de kandelaar staken, op dezelfde
manier. **20** Aan de kandelaar zelf zaten vier bloemkelken in de
vorm van amandelbloesem, knoppen en bloesems; **21** onder de

drie paar armen zat telkens een knop, waar de zes armen uit
de kandelaar schoten. **22** De knoppen en armen waren met
de kandelaar uit één stuk: het geheel één stuk drijfwerk van
zuiver goud. **23** Bovendien maakte hij de zeven lampen, die
er bij horen, met de snuiters en bakjes, van zuiver goud. **24**
Hij gebruikte voor het vervaardigen van de kandelaar en alles
wat er bij hoort, een talent zuiver goud. **25** Vervolgens maakte
hij het reukofferaltaar van acaciahout, een el lang en een el
breed, dus vierkant, en twee ellen hoog. De hoornen maakten
er één geheel mee uit. **26** Hij overtrok het met zuiver goud,
zowel het bovenvlak als alle zijkanten en de hoornen, en maakte
er loofwerk van goud omheen. **27** Onder dat loofwerk bracht
hij aan weerskanten twee gouden krammen aan, die moesten
dienen voor de handbomen, waarmee het gedragen werd. **28**
De handbomen maakte hij van acaciahout en besloeg ze met
goud. **29** Nog bereidde hij de heilige zalfolie en de wierook van
zuivere specerijen, volgens de regels der kunst gemengd.

38 Vervolgens maakte hij het brandofferaltaar van acaciahout,
vijf ellen lang en vijf ellen breed, dus vierkant, en drie ellen hoog.
2 Op de vier hoeken maakte hij de hoornen, die met het altaar
uit één stuk waren, en hij besloeg ze met brons. **3** Hij maakte
ook al de benodigdheden voor het altaar: de bakken, schoppen,
schalen, vorken en vuurpotten; al die benodigdheden maakte hij
van brons. **4** Hij maakte aan het altaar een netvormig rasterwerk
van brons beneden onder het raam tot halverhoogte. **5** Dan
goot hij vier krammen voor de vier hoeken van het bronzen
rasterwerk, om er de handbomen door te steken; **6** deze maakte
hij van acaciahout en besloeg ze met brons. **7** Hij stak ze door
de krammen aan de zijden van het altaar, om het daarmee te

dragen. Het altaar maakte hij hol en van planken. **8** Daarna
maakte hij nog het bronzen bekken met een bronzen onderstel
van de spiegels der vrouwen, die dienst deden aan de ingang
van de openbaringstent. **9** Tenslotte maakte hij de voorhof.
Aan de zuidkant werd hij afgezet met gordijnen van getwijnd
lijnwaad over een lengte van honderd el. **10** Hij hing ze aan
twintig palen op twintig bronzen voetstukken; de ringen en
banden der palen waren van zilver. **11** Aan de noordzijde hing
hij eveneens gordijnen over een lengte van honderd el aan
twintig palen op hun twintig bronzen voetstukken; de ringen en
banden der palen waren van zilver. **12** Aan de westkant hing hij
gordijnen over een lengte van vijftig el, aan tien palen op hun
tien voetstukken; de ringen en banden der palen waren van
zilver. **13** De voorzijde, ten oosten, had een lengte van vijftig el.
14 De ene hoek was afgezet met gordijnen over een lengte van
vijftien el aan drie palen op hun drie voetstukken. **15** De andere
hoek naast de ingang van de voorhof was eveneens afgezet met
gordijnen over een lengte van vijftien el, aan drie palen op hun
drie voetstukken. **16** Alle gordijnen rond de voorhof waren van
getwijnd lijnwaad; **17** de voetstukken der palen waren van brons,
de ringen en banden der palen van zilver; de koppen waren
met zilver beslagen, en alle palen van de voorhof waren van
zilveren banden voorzien. **18** Het tapijt voor de ingang van de
voorhof was een kunstig weefsel van violet, purper, karmozijn
en getwijnd lijnwaad, twintig el lang, en vijf el hoog of breed,
evenals de gordijnen van de voorhof. **19** De vier palen met hun
voetstukken waren van brons: de ringen, koppen en banden van
zilver. **20** Al de pinnen van de tabernakel en van de voorhof
rondom waren van brons. **21** Dit is de berekening der kosten van

de tabernakel, de verbondstabernakel, die op bevel van Moses
door de Levieten onder leiding van Itamar, den zoon van den
priester Aäron, werd opgemaakt. **22** Besalel, de zoon van Oeri,
zoon van Choer, uit de stam van Juda, had alles vervaardigd,
wat Jahweh aan Moses bevolen had; **23** en Oholiab, de zoon
van Achisamak, uit de stam van Dan, en de ambachtslieden,
kunstenaars en wevers van violet, purper, karmozijn en lijnwaad
hadden hem ter zijde gestaan. **24** Al het goud, dat gebruikt werd
voor de volledige afbouw van het heiligdom, bestond uit goud,
dat vrijwillig bijeen was gebracht, en bedroeg negen en twintig
talenten en zeven honderd dertig sikkels volgens het heilig
gewicht. **25** Het zilver, dat de monstering van de gemeenschap
had opgebracht, bedroeg honderd talenten en zeventienhonderd
vijf en zeventig sikkels volgens het heilig gewicht. **26** Het had
één beka per hoofd bedragen, de helft van de sikkel, volgens het
heilig gewicht, voor iedereen die op de monsterrol was gekomen,
dus voor iederen man van de ouderdom van twintig jaar en
daarboven: zeshonderd drie duizend vijfhonderd vijftig man in
het geheel. **27** Deze honderd talenten zilver dienden, om de
voetstukken van het heiligdom en van het voorhangsel te gieten;
honderd talenten voor honderd voetstukken, dus per voetstuk
één talent. **28** Van de zeventienhonderd vijf en zeventig sikkels
maakte hij de ringen voor de palen, besloeg hij hun koppen,
en maakte hij er banden omheen. **29** Het brons dat vrijwillig
bijeen was gebracht, bedroeg zeventig talenten en vier en twintig
honderd sikkels. **30** Daarvan maakte hij de voetstukken voor
de ingang van de openbaringstent, het bronzen altaar, zijn
bronzen rasterwerk, en al de benodigdheden voor het altaar;
31 bovendien de voetstukken van de voorhof rondom en de

voetstukken voor de ingang van de voorhof, al de pinnen van de
tabernakel en de pinnen van de voorhof rondom.

39 De ambtsgewaden voor de dienst in het heiligdom
vervaardigde men van violet, purper en karmozijn; men
vervaardigde de heilige gewaden van Aäron juist zoals Jahweh
het Moses bevolen had. **2** Hij maakte het borstkleed van goud,
violet, purper, karmozijn en getwijnd lijnwaad. **3** Zij pletten het
goud tot bladen en sneden het tot draden, om die kunstig tussen
het violet, purper, karmozijn en het lijnwaad te weven. **4** De
schouderbanden, die onderling verbonden waren, hechtte hij aan
de twee uiteinden daarvan vast. **5** De band, die het borstkleed
omsloot, was uit één stuk, en van hetzelfde maaksel: van goud,
violet, purper, karmozijn en getwijnd lijnwaad, zoals Jahweh het
Moses bevolen had. **6** De beide onyxstenen, waarin de namen
van Israëls zonen waren gegrift, zoals men in zegelstenen
snijdt, vatte men in gouden zettingen. **7** Hij hechtte ze op de
schouderbanden van het borstkleed als gedachtenisstenen voor
Israëls zonen, zoals Jahweh het Moses bevolen had. **8** Hij
maakte de borsttas kunstig bewerkt van dezelfde stof als het
borstkleed: van goud, violet, purper, karmozijn, en getwijnd
lijnwaad. **9** De borsttas was vierkant, en men vouwde haar
dubbel; en dubbelgevouwen was zij een span lang en een span
breed. **10** Men bezette haar met vier rijen edelstenen; op de
eerste rij: een robijn, een topaas en een smaragd; **11** op de
tweede rij: een karbonkel, een saffier en een sardonix; **12** op
de derde rij: een hyacint, een agaat en een ametist; **13** en op
de vierde rij: een chrysoliet, een onyx en een jaspis. Bij het
zetten werden ze in gouden zettingen gevat. **14** Deze stenen
beantwoordden aan de namen van Israëls zonen; ze waren

evenals hun namen twaalf in getal, en in iedere steen was de
naam van één der twaalf stammen gegrift, zoals men een zegel
snijdt. **15** Aan de borsttas maakte men kettinkjes van zuiver
goud als koorden gevlochten. **16** Men vervaardigde ook twee
gouden ringen, die men aan de beide boveneinden van de
borsttas vasthechtte. **17** Dan bevestigde men de twee gouden
snoeren aan de beide ringen, die aan de boveneinden van de
borsttas zaten. **18** De beide einden van de twee snoeren maakte
men aan de beide zettingen vast, en hechtte ze aan de voorkant
der schouderbanden van het borstkleed. **19** Vervolgens maakte
men nog twee gouden ringen, en bevestigde die aan de beide
benedeneinden van de borsttas en wel aan de binnenrand, die
tegen het borstkleed lag; **20** bovendien nog twee gouden ringen,
die men onder aan de voorkant van het borstkleed hechtte,
boven de band van het borstkleed en vlak bij de sluiting. **21**
Dan bond men de ringen van de borsttas met een purperen
snoer aan de ringen van het borstkleed vast, zodat de borsttas
boven de band van het borstkleed bleef hangen, en niet op het
borstkleed kon verschuiven: zoals Jahweh het Moses bevolen
had. **22** Hij maakte over het borstkleed een kunstig geweven
schoudermantel, geheel van violet. **23** De opening van de mantel
was in het midden als de hals van een wapenrok, en was
rondom gezoomd, zodat ze niet kon inscheuren. **24** Aan de
onderrand van de schoudermantel bracht men violette, purperen
en karmozijnen granaatappeltjes aan. **25** Men maakte belletjes
van zuiver goud, en zette die tussen de granaatappeltjes, rond
de onderrand van de schoudermantel; **26** dus om beurt telkens
een belletje en een granaatappeltje rond de onderrand van de
schoudermantel, die voor de eredienst was bestemd, zoals

Jahweh het Moses bevolen had. **27** Vervolgens maakte men
voor Aäron en zijn zonen de tunieken van lijnwaad, kunstig
bewerkt, **28** de tulband en de hoofddoeken van lijnwaad, de
linnen heupkleren van getwijnd lijnwaad, **29** en de kunstig
bewerkte gordel van getwijnd lijnwaad, van violet, purper en
karmozijn, zoals Jahweh het Moses bevolen had. **30** Tenslotte
vervaardigde men de plaat, de heilige diadeem, van zuiver goud,
en men grifte daarin, als in een zegel: Aan Jahweh gewijd.
31 Met een purperen snoer maakte men ze aan de tulband
vast, zoals Jahweh het Moses bevolen had. **32** Zo werd heel
het werk van de tabernakel, de openbaringstent, voltooid en
voerden de Israëlieten alles nauwkeurig uit, zoals Jahweh het
Moses bevolen had. **33** Toen brachten zij de tabernakel naar
Moses, de Tent met al haar toebehoren, de haken, schotten
en bindlatten, en de palen met hun voetstukken; **34** het dek
van rood geverfde ramsvellen en het dekkleed van gelooide
huiden en het afsluittapijt; **35** de ark des Verbonds met haar
handbomen en het verzoendeksel; **36** de tafel met toebehoren
en de toonbroden; **37** de kandelaar van zuiver goud met zijn
lampen er bovenop, met alle benodigdheden en de olie voor de
kandelaar; **38** het gouden altaar, de zalfolie, de geurige wierook
en het tapijt voor de ingang van de Tent; **39** het bronzen altaar
met zijn bronzen rasterwerk, zijn handbomen en al wat er bij
hoort; het wasbekken met zijn onderstel; **40** de gordijnen en
palen, met hun voetstukken voor de voorhof; het tapijt voor de
ingang van de voorhof; de touwen en pinnen, en alles wat er
nodig was voor de bouw van de tabernakel, de openbaringstent;
41 de ambtsgewaden voor de eredienst in het heiligdom, de
heilige gewaden voor den priester Aäron, en de priestergewaden

voor zijn zonen. **42** De kinderen Israëls hadden alles vervaardigd,
juist zoals Jahweh het Moses bevolen had. **43** Toen Moses dan
ook al het werk had gezien, en het bleek, dat zij alles volgens de
bevelen van Jahweh hadden vervaardigd, zegende hij hen.

40 Toen sprak Jahweh tot Moses: **2** Op de eerste dag van
de eerste maand moet ge de tabernakel, de openbaringstent,
oprichten, **3** de ark des Verbonds daarin plaatsen, en de ark door
het voorhangsel aan het oog onttrekken. **4** Breng dan de tafel
naar binnen, leg er op neer, wat er op hoort, zet de kandelaar er
in, en ontsteek de lampen; **5** plaats het gouden reukofferaltaar
voor de ark des Verbonds en hang het tapijt voor de ingang van
de tabernakel. **6** Plaats vervolgens het brandofferaltaar voor de
ingang van de tabernakel, de openbaringstent, **7** zet het bekken
neer tussen de openbaringstent en het altaar, en vul het met
water. **8** Richt daar omheen de voorhof op, en hang het tapijt
voor de ingang van de voorhof. **9** Neem dan de zalfolie, zalf de
tabernakel en al wat er in is, en wijd hem en alles wat er bij
hoort; dan zal hij geheiligd zijn. **10** Zalf ook het brandofferaltaar
en al zijn benodigdheden en wijd het altaar; en het zal hoogheilig
zijn. **11** Zalf ook het bekken met zijn onderstel, en wijd het.
12 Laat daarna Aäron en zijn zonen voor de ingang van de
openbaringstent treden, en was hen met water. **15** Bekleed dan
Aäron met de heilige gewaden, en zalf en wijd hen; dan zullen
zij mijn priesters zijn en door deze zalving het priesterschap
eeuwig in hun geslacht bezitten. **16** En Moses deed alles, juist
zoals Jahweh het hem bevolen had. **17** En in de eerste maand
van het tweede jaar, op de eerste dag van de maand, werd de
tabernakel opgericht. **18** Moses richtte de tabernakel op; hij
plaatste de voetstukken, zette de schotten er in, bevestigde de

bindlatten, en richtte de palen op; **19** hij spande de tent uit over
de tabernakel, en legde het tentdek er over heen, zoals Jahweh
het Moses bevolen had. **20** Dan nam hij de verbondstafelen,
legde ze in de ark, stak de handbomen aan de ark, legde het
verzoendeksel op de ark, **21** bracht de ark in de tabernakel,
hing het voorhangsel op en onttrok zo de ark des Verbonds
aan het oog, zoals Jahweh het Moses bevolen had. **22** Daarna
plaatste hij de tafel in de openbaringstent, aan de noordzijde van
de tabernakel buiten het voorhangsel, **23** schikte daarop de
broden voor het aanschijn van Jahweh, zoals Jahweh het Moses
bevolen had. **24** Hij plaatste de kandelaar in de openbaringstent
tegenover de tafel aan de zuidzijde van de tabernakel, **25** en
zette de lampen er op voor het aanschijn van Jahweh, zoals
Jahweh het Moses bevolen had. **26** Hij plaatste ook het gouden
altaar in de openbaringstent voor het voorhangsel, **27** en ontstak
daarop de geurige wierook, zoals Jahweh het Moses bevolen
had. **28** Vervolgens hing hij het tapijt voor de ingang van de
tabernakel, **29** en plaatste het brandofferaltaar aan de ingang
van de tabernakel, de openbaringstent, en offerde daarop het
brand en spijsoffer, zoals Jahweh het Moses bevolen had. **30**
Het bekken stelde hij tussen de openbaringstent en het altaar,
en vulde het met water voor de wassingen; **31** en Moses en
Aäron en zijn zonen wasten hun handen en voeten er in, **32**
telkens wanneer zij de openbaringstent binnengingen of tot het
altaar naderden, zoals Jahweh het Moses bevolen had. **33**
Rond de tabernakel en het altaar richtte hij de voorhof op, en
hing hij een tapijt voor de ingang van de voorhof. Zo voltooide
Moses het werk. **34** Toen bedekte de wolk de openbaringstent
en vervulde Jahweh's Glorie de tabernakel; **35** en Moses kon

de openbaringstent niet binnengaan, omdat de wolk daarop
rustte en Jahweh's Glorie de tabernakel vervulde. **36** En telkens
wanneer de wolk zich boven de tabernakel verhief, braken de
Israëlieten op, om hun tocht te hervatten; **37** maar zolang de
wolk zich niet verhief, wachtten zij met het vertrekken tot het
ogenblik, dat zij opsteeg. **38** Want overdag rustte de wolk van
Jahweh op de tabernakel, en des nachts was er een vuur in de
wolk ten aanschouwen van heel het huis van Israël op al zijn
tochten.

Leviticus

1 Jahweh riep Moses, en sprak uit de openbaringstent tot hem:
2 Zeg aan de Israëlieten: Wanneer iemand van u aan Jahweh
een offergave wil brengen uit het vee, moet gij uw offergave
kiezen uit de runderen of het kleinvee. **3** Wanneer iemand een
rund als brandoffer wil opdragen, moet hij een gaaf mannelijk dier
offeren. Om het welgevallig aan Jahweh te maken, moet hij het
naar de ingang van de openbaringstent brengen, **4** en zijn hand
op de kop van het brandoffer leggen; dan zal het goedgunstig
worden aanvaard, en vergiffenis voor hem verkrijgen. **5** Daarna
moet hij het rund voor het aanschijn van Jahweh slachten; en de
zonen van Aäron, de priesters, moeten het bloed opdragen, en
daarmee het altaar, dat bij de ingang van de openbaringstent
staat, aan alle kanten besprenkelen. **6** Vervolgens moet hij het
brandoffer villen, en in stukken snijden. **7** De zonen van Aäron,
de priesters, moeten vuur op het altaar leggen, hout op het vuur
stapelen, **8** en de stukken met de kop en het vet op het hout
leggen, dat op het altaarvuur ligt. **9** Maar de ingewanden met
de poten moet hij met water afwassen; dan moet de priester
alles tezamen op het altaar in rook doen opgaan. Het is een
brandoffer, een welriekend vuuroffer voor Jahweh. **10** Wanneer
zijn gave voor het brandoffer uit kleinvee bestaat, uit een schaap
of een geit, dan moet hij een gaaf mannelijk dier als offergave
brengen. **11** Hij moet het aan de noordzijde van het altaar voor
het aanschijn van Jahweh slachten, en de zonen van Aäron,
de priesters, moeten het altaar aan alle kanten met het bloed
besprenkelen. **12** Dan moet hij het in stukken snijden, die de
priester met de kop en het vet op het hout moet leggen, dat op
het altaarvuur ligt. **13** De ingewanden met de poten moet hij met

water afwassen; dan moet de priester alles tezamen opdragen
en op het altaar in rook doen opgaan. Het is een brandoffer, een
welriekend vuuroffer voor Jahweh. **14** Wanneer hij gevogelte
aan Jahweh als brandoffer wil opdragen, moet hij een tortel of
een jonge duif als offergave brengen. **15** De priester moet die
naar het altaar brengen, haar de kop afknijpen en die op het
altaar in rook doen opgaan. Haar bloed moet tegen de zijde
van het altaar worden uitgeperst. **16** Haar krop met de veren
moet hij verwijderen, en naast het altaar, aan de oostkant, op de
ashoop werpen. **17** Hij moet de vleugels inscheuren zonder ze
er helemaal af te trekken. Dan moet de priester haar op het
altaar, op het hout boven het vuur, in rook doen opgaan. Het is
een brandoffer, een welriekend vuuroffer voor Jahweh.

2 Wanneer iemand een meeloffer als gave aan Jahweh wil
brengen, moet zijn offergave uit meelbloem bestaan, waarover
hij olie moet gieten, en waar hij wierook bij moet voegen. **2**
Dit moet hij naar de zonen van Aäron, de priesters, brengen.
Dan moet de priester een handvol van dat meel met die olie
nemen, en bovendien alle wierook, en het als een reukoffer op
het altaar in rook doen opgaan. Het is een welriekend vuuroffer
voor Jahweh. **3** De rest van het spijsoffer is als het hoogheilig
deel van Jahweh's vuuroffers voor Aäron en zijn zonen bestemd.
4 Wanneer ge als spijsoffer ovengebak wilt brengen, dan moeten
het ongedesemde koeken zijn van meelbloem met olie gemengd,
en ongedesemde vlaas, met olie bestreken. **5** Indien uw spijsoffer
in de pan is gebakken, moet het van ongedesemde meelbloem
zijn, met olie gemengd. **6** Breek het in stukken en giet er olie
over heen; het is een spijsoffer. **7** Indien uw spijsoffer in de pot
is gekookt, moet het bereid zijn uit meelbloem met olie. **8** Als

ge het offer, daaruit bereid, aan Jahweh brengt, moet ge het
den priester overhandigen, die het op het altaar zal leggen. **9**
De priester moet het deel van het spijsoffer, dat voor reukoffer
bestemd is, als een hefoffer aanbieden en het op het altaar als
een welriekend vuuroffer voor Jahweh in rook doen opgaan. **10**
De rest van het spijsoffer is als het hoogheilig deel van Jahweh's
vuuroffers voor Aäron en zijn zonen bestemd. **11** Geen spijsoffer,
dat ge aan Jahweh brengt, mag met zuurdeeg worden bereid,
omdat ge van zuurdeeg of honing niets als een vuuroffer voor
Jahweh moogt branden; **12** enkel als eerstelingenoffer moogt ge
ze aan Jahweh brengen, maar als welriekend reukoffer mogen
ze niet op het altaar komen. **13** Ook moet ge al uw spijsoffers
zouten, en het zout van het verbond van uw God nimmer aan
uw spijsoffers laten ontbreken; bij al uw offergaven moet ge
dus zout offeren. **14** Wanneer ge aan Jahweh een spijsoffer
van de eerstelingen brengt, moet ge als uw eerstelingenoffer
korenaren, met korrels van het nieuwe graan brengen, die in het
vuur zijn geroosterd. **15** Ge moet er olie op doen en er wierook
aan toevoegen; want het is een spijsoffer. **16** De priester moet
een deel der korrels met de olie en al de wierook, die voor het
reukoffer zijn bestemd, als een vuuroffer voor Jahweh in rook
doen opgaan.

3 Wanneer iemand als vredeoffer een rund wil opdragen, een
stier of een koe, dan moet hij een gaaf dier aan Jahweh offeren.
2 Hij moet zijn hand op de kop van zijn offerdier leggen, en het
slachten bij de ingang van de openbaringstent; en de zonen van
Aäron, de priesters, moeten het altaar aan alle kanten met het
bloed besprenkelen. **3** Van dit vredeoffer moet hij het vet, dat de
ingewanden bedekt, als een vuuroffer aan Jahweh opdragen;

bovendien al het vet, dat aan de ingewanden vastzit; **4** de beide
nieren met het vet, dat daaromheen in de lenden zit, en de kwab
aan de lever, die hij met de nieren moet wegnemen. **5** De zonen
van Aäron moeten het op het altaar tegelijk met het brandoffer,
dat op het hout boven het vuur ligt, als een welriekend vuuroffer
voor Jahweh in rook doen opgaan. **6** Wanneer iemand als
vredeoffer een stuk kleinvee aan Jahweh wil opdragen, moet
hij een gaaf mannetje of wijfje offeren. **7** Wanneer hij een lam
als offergave wil opdragen, moet hij het voor het aanschijn van
Jahweh brengen, **8** zijn hand op de kop van zijn offerdier leggen,
en het voor de openbaringstent slachten; en de zonen van Aäron
moeten het altaar aan alle kanten met het bloed besprenkelen. **9**
Van dit vredeoffer moet hij het vet als een vuuroffer aan Jahweh
opdragen: al het staartvet, dat hij dicht bij het staartbeen moet
afsnijden; het vet, dat de ingewanden bedekt, met al het vet, dat
aan de ingewanden vastzit, **10** de beide nieren met het vet, dat
daaromheen in de lenden zit, en de kwab aan de lever, die hij
met de nieren moet wegnemen. **11** De priester moet het op het
altaar als een vuurofferspijs voor Jahweh in rook doen opgaan.
12 Wanneer hij echter een geit wil offeren, dan moet hij ze voor
het aanschijn van Jahweh brengen, **13** zijn hand op haar kop
leggen, en ze voor de openbaringstent slachten; en de zonen
van Aäron moeten het altaar aan alle kanten met haar bloed
besprenkelen. **14** Als zijn offergave moet hij daarvan, als een
vuuroffer aan Jahweh, het vet opdragen, dat de ingewanden
bedekt; bovendien al het vet, dat aan de ingewanden vastzit; **15**
de beide nieren met het vet, dat daaromheen in de lenden zit,
en de kwab aan de lever, die hij met de nieren moet wegnemen.
16 De priester moet dat op het altaar in rook doen opgaan als

een welriekende vuurofferspijs; al het vet is voor Jahweh. **17** Dit
is een altijd geldende wet voor al uw geslachten, overal waar ge
woont: nooit moogt ge vet of bloed nuttigen.

4 Jahweh sprak tot Moses: **2** Zeg aan de Israëlieten: Wanneer
iemand zonder opzet een fout begaat, en iets doet, wat Jahweh
verboden heeft, geldt het volgende: **3** Wanneer de gezalfde
priester zondigt, en zo schuld op het volk laadt, moet hij als
zondeoffer voor wat hij verkeerd heeft gedaan, een gaven
jongen stier aan Jahweh offeren. **4** Hij moet den stier aan de
ingang van de openbaringstent voor het aanschijn van Jahweh
brengen, zijn hand op de kop van den stier leggen, en den
stier voor het aanschijn van Jahweh slachten. **5** Vervolgens
moet de gezalfde priester wat bloed van den stier nemen, het
binnen de openbaringstent brengen, **6** zijn vinger in het bloed
dopen, en zeven maal voor het aanschijn van Jahweh voor het
voorhangsel van het heiligdom wat bloed sprenkelen. **7** Daarna
moet de priester wat van dat bloed aan de hoornen van het
reukofferaltaar strijken, dat voor het aanschijn van Jahweh in de
openbaringstent staat, en de rest van het bloed van den stier
uitstorten tegen het voetstuk van het brandofferaltaar, dat bij
de ingang van de openbaringstent staat. **8** Al het vet van den
stier, die als zondeoffer geldt, moet hij eruit nemen: het vet, dat
de ingewanden bedekt met al het vet, dat aan de ingewanden
vastzit; **9** de beide nieren met het vet, dat daaromheen in de
lenden zit, en de kwab aan de lever, die hij met de nieren
moet wegnemen, **10** zoals bij den stier van het vredeoffer
geschiedt. De priester moet dat op het brandofferaltaar in rook
doen opgaan. **11** De huid van den stier met al het vlees, zijn kop,
poten en darmen, **12** dus de rest van den stier, moet hij buiten de

legerplaats naar een reine plek laten brengen, waar de as wordt
gestort, en op een houtstapel verbranden; op de plek, waar
de as wordt gestort, moet het worden verbrand. **13** Wanneer
heel de gemeenschap van Israël een fout begaat, zonder dat
de gemeente het opzettelijk deed, en zij iets hebben gedaan,
wat Jahweh verboden heeft, en dus schuldig zijn geworden;
14 dan moet de gemeente, zodra ze zich van de overtreding
bewust wordt, een stier als zondeoffer opdragen. Zij moeten
dien voor de openbaringstent brengen; **15** de oudsten van
de gemeenschap moeten voor het aanschijn van Jahweh hun
handen op de kop van den stier leggen, en den stier voor het
aanschijn van Jahweh slachten. **16** Vervolgens moet de gezalfde
priester wat bloed van den stier binnen de openbaringstent
brengen; **17** de priester moet zijn vinger in het bloed dopen en
zeven maal voor het aanschijn van Jahweh voor het voorhangsel
sprenkelen. **18** Daarna moet hij wat van dat bloed aan de
hoornen van het altaar strijken, dat voor het aanschijn van
Jahweh in de openbaringstent staat, en de rest van het bloed
uitstorten tegen het voetstuk van het brandofferaltaar, dat bij de
ingang van de openbaringstent staat. **19** Al het vet moet hij er
uitnemen, en op het altaar in rook doen opgaan. **20** Verder moet
hij met den stier doen, zoals hij met den stier van het zondeoffer
gedaan heeft. Zo zal de priester verzoening voor hen verkrijgen
en zal hun vergiffenis worden geschonken. **21** Hij moet den
stier buiten de legerplaats laten brengen en hem verbranden,
zoals hij den vorigen stier heeft verbrand. Dit is het zondeoffer
voor de gemeente. **22** Wanneer een stamhoofd een overtreding
begaat, en zonder opzet tegen een of ander gebod van Jahweh,
zijn God, misdoet, en dus schuld op zich laadt, **23** moet hij,

zodra hij zich zijn overtreding bewust wordt, een geitebok zonder
gebrek als offer opdragen. **24** Hij moet zijn hand op de kop
van den bok leggen en dien slachten op de plaats, waar men
voor het aanschijn van Jahweh het brandoffer slacht; het is
een zondeoffer. **25** Vervolgens moet de priester met zijn vinger
wat bloed van het zondeoffer nemen, het aan de hoornen van
het brandofferaltaar strijken, en het bloed uitstorten tegen het
voetstuk van het brandofferaltaar. **26** Al het vet moet hij op het
altaar in rook doen opgaan, zoals met het vet van het vredeoffer
geschiedt. Zo zal de priester voor hem verzoening voor zijn
zonde verkrijgen, en zal hem vergiffenis worden geschonken.
27 Wanneer iemand van het gewone volk zonder opzet een
overtreding begaat, door tegen een der geboden van Jahweh te
handelen, en dus schuld op zich laadt, **28** moet hij, zodra hij zich
zijn overtreding bewust wordt, voor zijn begane fout een geit
zonder gebrek als offer brengen. **29** Hij moet zijn hand op de kop
van het zondeoffer leggen, en het slachten op de plaats, waar
men het brandoffer slacht. **30** Vervolgens moet de priester met
zijn vinger wat van haar bloed nemen, het aan de hoornen van
het brandofferaltaar strijken, en de rest van het bloed uitstorten
tegen het voetstuk van het altaar. **31** Al het vet moet hij er
uitnemen, zoals met het vet van het vredeoffer geschiedt, en de
priester moet het op het altaar in rook doen opgaan als een
welriekend offer voor Jahweh. Zo zal de priester verzoening
voor hem verkrijgen en zal hem vergiffenis worden geschonken.
32 Wanneer iemand voor zijn overtreding een lam wil offeren,
moet hij een gaaf ooilam offeren. **33** Hij moet zijn hand op de
kop van het zondeoffer leggen, en het als zondeoffer slachten
op de plaats, waar men het brandoffer slacht. **34** Vervolgens

moet de priester met zijn vinger wat van het bloed van het
zondeoffer nemen, het aan de hoornen van het brandofferaltaar
strijken, en de rest van het bloed uitstorten tegen het voetstuk
van het altaar. **35** Al het vet moet hij er uitnemen, zoals met het
vet van het lam voor een vredeoffer geschiedt en de priester
moet het op het altaar in rook doen opgaan, tegelijk met de
vuuroffers van Jahweh. Zo zal de priester voor hem verzoening
voor zijn overtreding verkrijgen en zal hem vergiffenis worden
geschonken.

5 Wanneer iemand zondigt, door geen verklaring af te leggen,
als hij onder bedreiging met vloek wordt opgeroepen, ofschoon
hij als getuige kan optreden, omdat hij het zelf heeft gezien
of er kennis van heeft gekregen, dan laadt hij schuld op zich.
2 Of wanneer iemand onbewust iets onreins aanraakt, hetzij
het kreng van een onrein wild dier, van een stuk onrein vee of
van onrein gedierte, dan is hij toch onrein en laadt hij schuld
op zich. **3** Of wanneer iemand onbewust de onreinheid van
een mens aanraakt, wat dan ook, iets, waardoor men onrein
wordt, maar het wordt hem later bekend, dan is hij schuldig. **4**
Of wanneer iemand onbewust lichtvaardig zweert iets kwaads
of iets goeds te zullen doen, dus al wat een mens ook maar
lichtvaardig kan zweren, maar het wordt hem later bekend, dan
laadt hij in beide gevallen schuld op zich. **5** Wanneer hij dan
door een dezer dingen schuld op zich heeft geladen, moet hij zijn
zonde bekennen, **6** en als boete voor de begane misslag als zijn
zondeoffer aan Jahweh een wijfje uit het kleinvee offeren, een
lam of een geitje. Zo zal de priester voor hem verzoening voor
zijn zonde verkrijgen, en zal hem vergiffenis worden geschonken.
7 Maar wanneer iemand de kosten voor een stuk kleinvee

niet kan opbrengen, moet hij als zijn zondeoffer, voor wat hij
misdeed, twee tortels of twee jonge duiven aan Jahweh offeren;
de een als zondeoffer, de ander als brandoffer. **8** Hij moet
ze naar den priester brengen, en deze moet eerst de ene
offeren, die voor het zondeoffer is bestemd. Hij moet ze de kop
vlak bij de nek afknijpen, maar zonder die er helemaal af te
trekken. **9** Een weinig bloed van het zondeoffer moet hij tegen
de zijde van het altaar sprenkelen, en de rest van het bloed
moet tegen het voetstuk van het altaar worden uitgeperst; dit is
het zondeoffer. **10** De andere moet hij volgens de vastgestelde
regels als brandoffer opdragen. Zo zal de priester voor hem
verzoening voor zijn zonde verkrijgen, en zal hem vergiffenis
worden geschonken. **11** En wanneer iemand ook de kosten
voor twee tortels of voor twee jonge duiven niet kan opbrengen,
moet hij als zijn zondeoffer, voor hetgeen hij misdeed, een
tiende efa meelbloem offeren. Hij mag er geen olie op doen, en
geen wierook aan toevoegen; want het is een zondeoffer. **12**
Hij moet het naar den priester brengen; de priester zal er een
handvol als reukoffer afnemen, en het tegelijk met de vuuroffers
voor Jahweh op het altaar in rook doen opgaan. Dit is het
zondeoffer. **13** Zo zal de priester voor hem verzoening voor
zijn zonde verkrijgen, die hij tegen een dezer punten bedreef
en zal hem vergiffenis worden geschonken. De rest zal voor
den priester zijn, zoals bij het spijsoffer. **14** Jahweh sprak tot
Moses: **15** Wanneer iemand zich vergrijpt en zonder opzet
zich iets toeëigent van wat aan Jahweh is gewijd, dan moet hij
voor zijn schuld Jahweh de waarde van een gaven ram uit het
kleinvee als zijn schuldoffer brengen, geschat in zilveren sikkels
volgens het heilige gewicht; **16** bovendien moet hij vergoeden

wat hij zich van de heilige gaven had toegeëigend, en er nog het
vijfde gedeelte aan toevoegen. Dat moet hij aan den priester
geven. Zo zal de priester door den ram van het schuldoffer
verzoening voor hem verkrijgen, en zal hem vergiffenis worden
geschonken. **17** Wanneer iemand onbewust zondigt, en iets
doet, wat Jahweh verboden heeft, is hij toch schuldig en moet hij
zijn straf dragen. **18** Hij moet de waarde van een gaven ram uit
het kleinvee als een schuldoffer naar den priester brengen. De
priester zal verzoening voor hem verkrijgen voor wat hij zonder
opzet en onbewust misdeed, en hem zal vergiffenis worden
geschonken. **19** Het is een schuldoffer; want tegenover Jahweh
heeft hij een zware schuld op zich geladen.

6 Jahweh sprak tot Moses: **2** Wanneer iemand zondigt en
een vergrijp tegen Jahweh pleegt, door tegenover zijn naaste
te loochenen, dat hem iets is toevertrouwd of in bewaring
is gegeven, dat iets door hem is geroofd of van zijn naaste
afgeperst; **3** of door te loochenen, dat hij iets heeft gevonden,
wat verloren was; wanneer hij de loochening van een van deze
dingen, waarin een mens kan zondigen, met een valse eed
bekrachtigt, **4** en zo zondigt en schuld op zich laadt, dan moet
hij teruggeven, wat geroofd, of afgeperst, of hem toevertrouwd
was, of wat verloren was en hij terugvond, **5** en waarover hij
een valse eed heeft afgelegd. Hij moet het ten volle vergoeden,
met een vijfde der waarde erbij, en het op de dag van zijn
schuldoffer aan den eigenaar betalen. **6** Bovendien moet hij
voor Jahweh de waarde van een gaven ram uit het kleinvee
als zijn schuldoffer naar den priester brengen. **7** Zo zal de
priester verzoening voor hem verkrijgen voor het aanschijn van
Jahweh, en zal hem vergiffenis worden geschonken voor alles,

wat hij misdreven heeft. **8** Jahweh sprak tot Moses: **9** Geef
aan Aäron en zijn zonen het volgende bevel: Dit is de wet op
het brandoffer! Het brandoffer moet heel de nacht door tot aan
de morgen op de vuurhaard van het altaar blijven liggen, en
het altaarvuur moet daarop blijven branden. **10** Dan moet de
priester zijn linnen tuniek aandoen en over zijn lichaam het
linnen heupkleed aantrekken, vervolgens de as wegruimen,
waartoe het brandoffer op het altaar door het vuur is verteerd,
en die naast het altaar werpen. **11** Dan moet hij zijn kleren
uittrekken en andere aandoen, en de as op een reine plek buiten
de legerplaats brengen. **12** Het vuur op het altaar moet brandend
blijven, en mag niet worden gedoofd. Iedere ochtend moet de
priester daarop hout ontsteken, het brandoffer erop leggen, en de
vette stukken van de vredeoffers daarop in rook doen opgaan. **13**
Altijd moet het vuur op het altaar blijven branden; het mag nooit
worden gedoofd. **14** Dit is de wet op het spijsoffer! De zonen van
Aäron moeten het voor het aanschijn van Jahweh voor het altaar
brengen. **15** Dan moet een van hen een handvol meelbloem van
het spijsoffer nemen en iets van de daarbij horende olie, met al
de wierook, die bij het spijsoffer hoort, en het op het altaar als
een welriekend reukoffer voor Jahweh in rook doen opgaan. **16**
De rest moeten Aäron en zijn zonen opeten. Ongedesemd moet
het op een heilige plaats worden gegeten in de voorhof van
de openbaringstent; **17** het mag dus niet gedesemd worden
gebakken. Ik sta hun dit af als hun deel van mijn vuuroffers;
het is hoogheilig, evenals het zonde en schuldoffer. **18** Alle
kinderen van Aäron, die van het mannelijk geslacht zijn, mogen
het eten. Het is voor uw nageslacht een eeuwig geldende wet
met betrekking tot de vuuroffers van Jahweh: al wie ze aanraakt,

moet als iets heiligs worden behandeld. **19** Jahweh sprak tot
Moses: **20** Dit is de offergave, die Aäron en zijn zonen Jahweh
moeten brengen, wanneer zij worden gezalfd. Als dagelijks
spijsoffer moeten zij een tiende efa meelbloem brengen; de ene
helft des morgens, de andere helft des avonds. **21** In een pan
moet het met olie worden toebereid, ge moet het aangemaakt
brengen; daarna moet ge het in stukken breken, en als een
welriekend spijsoffer Jahweh aanbieden. **22** Degene onder zijn
zonen, die als zijn opvolger tot priester wordt gezalfd, moet dat
doen; dit is een eeuwig geldende wet. Het moet geheel voor
Jahweh in rook opgaan; **23** want elk spijsoffer van een priester
moet helemaal worden verbrand, en niets mag ervan worden
genuttigd. **24** Jahweh sprak tot Moses: **25** Zeg aan Aäron en zijn
zonen: Dit is de wet op het zondeoffer! Op de plaats, waar het
brandoffer wordt geslacht, moet ook het zondeoffer voor het
aanschijn van Jahweh worden geslacht; het is hoogheilig. **26** De
priester, die het zondeoffer opdraagt, moet het ook nuttigen.
Op een heilige plaats in de voorhof van de openbaringstent
moet het worden gegeten. **27** Iedereen, die het vlees ervan
aanraakt, zal als iets heiligs worden behandeld; en wanneer iets
van het bloed op een kleed spat, moet ge het bespatte kleed
op een heilige plaats wassen. **28** Wanneer het in een aarden
vat is gekookt, moet dit worden gebroken; wanneer het in een
bronzen vat is gekookt, moet dit worden geschuurd en met water
uitgespoeld. **29** Alle mannen onder de priesters mogen het eten;
het is hoogheilig. **30** Maar een zondeoffer, waarvan het bloed
binnen de openbaringstent is gebracht, om er in het heiligdom
de verzoeningsplechtigheid mee te verrichten, mag niet worden
gegeten; dit moet in het vuur worden verbrand.

7 Dit is de wet op het schuldoffer: het is hoogheilig. **2** Op
de plaats, waar men het brandoffer slacht, moet men ook het
schuldoffer slachten; en de priester moet het altaar aan alle
kanten met zijn bloed besprenkelen. **3** Alle vetdelen ervan moet
hij offeren: het staartvet met het vet, dat de ingewanden bedekt;
4 de beide nieren met het vet, dat daaromheen in de lenden
zit; de kwab aan de lever, die met de nieren moet worden
weggenomen. **5** De priester moet het op het altaar in rook doen
opgaan als een vuuroffer voor Jahweh; het is een schuldoffer. **6**
Alle mannen onder de priesters mogen het eten; op een heilige
plaats moet het worden genuttigd; want het is hoogheilig. **7** Voor
het zonde en het schuldoffer geldt dezelfde wet; het zal den
priester behoren, die er de verzoeningsplechtigheid mee verricht.
8 Ook de huid van iemands brandoffer is voor den priester, die
het opdraagt. **9** Elk spijsoffer, dat in de oven is gebakken of in
een pot of pan is bereid, komt den priester toe, die het opdraagt.
10 Maar op alle andere spijsoffers, hetzij ze met olie zijn gemengd
of droog zijn, hebben alle zonen van Aäron evenveel recht. **11**
Dit is de wet op de vredeoffers, die men aan Jahweh opdraagt.
12 Wanneer iemand zijn gave uit dankbaarheid brengt, moet hij
bij het dankoffer ongedesemde koeken voegen, gemengd met
olie, ongedesemde vlaas met olie bestreken, en meelbloem met
olie aangemaakt. **13** Bij zijn vredeoffer uit dankbaarheid moet
hij koeken van gedesemd brood als offergave voegen. **14** Van
al deze soorten van offergaven moet hij Jahweh één stuk als
hefoffer brengen; het zal voor den priester zijn, die het bloed
van het vredeoffer sprenkelt. **15** Het vlees van zijn vredeoffer
uit dankbaarheid gebracht moet op de dag, dat het geofferd
wordt, worden gegeten; niets daarvan mag tot de volgende

morgen worden bewaard. **16** Wanneer iemand een slachtoffer
als geloftegave of als vrijwillige gave brengt, dan moet wel het
slachtoffer op de dag van de offerande worden genuttigd; maar
wat overblijft mag ook de volgende dag nog worden gegeten; **17**
wat op de derde dag nog over is van het offervlees, moet in
het vuur worden verbrand. **18** Wanneer op de derde dag nog
van het vlees van het vredeoffer wordt gegeten, komt het hem,
die het heeft gebracht, niet ten goede, en wordt het hem niet
toegerekend; integendeel dan is het onrein, en iedereen, die
ervan eet, belaadt zich met schuld. **19** Ook als het vlees met iets
onreins in aanraking komt, mag het niet meer worden gegeten,
maar moet het worden verbrand. Iedereen, die rein is, mag het
vlees van het vredeoffer eten. **20** Maar iedereen, die het vlees
van het vredeoffer van Jahweh eet, terwijl hij onrein is, zal van
zijn volk worden afgesneden. **21** Eveneens zal iedereen, die iets
onreins heeft aangeraakt, iets onreins van een mens of onrein
vee of welk onrein gedierte ook, en die toch van het vlees van
het vredeoffer van Jahweh eet, van zijn volk worden afgesneden.
22 Jahweh sprak tot Moses: **23** Zeg aan de Israëlieten: Het vet
van een rund, van een schaap of geit moogt ge niet eten; **24** het
vet van een gestorven of verscheurd dier mag voor alles worden
gebruikt, maar ge moogt het niet eten. **25** Want iedereen, die het
vet van runderen eet, die men als vuuroffers aan Jahweh kan
brengen, zal van zijn volk worden afgesneden. **26** Waar ge ook
woont, nooit moogt ge bloed nuttigen, noch van vogels noch van
viervoetige dieren; **27** iedereen, die bloed nuttigt, van welk beest
ook, zal van zijn volk worden afgesneden. **28** Jahweh sprak tot
Moses: **29** Zeg aan de Israëlieten: Wie Jahweh een vredeoffer
brengt, moet zelf zijn gave van dat vredeoffer Jahweh opdragen.

30 Met eigen handen moet hij de vuuroffers van Jahweh, het
vet met de borst opdragen; de borst om ze als strekoffer voor
het aanschijn van Jahweh aan te bieden, **31** terwijl de priester
het vet op het altaar in rook moet doen opgaan. De borst valt
dan Aäron en zijn zonen ten deel. **32** De rechterschenkel van
uw vredeoffer moet ge als hefoffer aan den priester geven. **33**
Wie van Aärons zonen het bloed en het vet van het vredeoffer
heeft opgedragen, ontvangt de rechterschenkel als zijn deel. **34**
Want de borst, die als strekoffer en de schenkel, die als hefoffer
wordt gebracht, neem Ik van het vredeoffer der Israëlieten af,
om ze den priester Aäron en zijn zonen te geven als het deel,
dat de Israëlieten hun steeds moeten afstaan. **35** Dit is dus het
deel van Jahweh's vuuroffers, dat Jahweh voor Aäron en zijn
zonen heeft bestemd op de dag, dat Hij hen deed aantreden,
om zijn priesters te zijn, **36** en dat, zoals Jahweh op de dag
van hun zalving bevolen heeft, de Israëlieten aan hen moeten
afstaan. Het is een eeuwig geldend recht voor hun nageslacht.
37 Dit is dus de wet op de brand en spijsoffers, op de zonde en
schuldoffers, op de wijdings en vredeoffers, **38** die Jahweh op
de berg Sinaï aan Moses heeft voorgeschreven op de dag, dat
Hij hem beval, dat de kinderen Israëls in de woestijn van de
Sinaï hun offergaven aan Jahweh zouden brengen.

8 Jahweh sprak tot Moses: **2** Neem Aäron en zijn zonen met
de gewaden, de zalfolie, den stier van het zondeoffer, de twee
rammen, de korf met ongedesemde broden, **3** en roep de hele
gemeenschap bij de ingang van de openbaringstent tezamen. **4**
Moses deed, wat Jahweh hem had bevolen. En toen het volk aan
de ingang van de openbaringstent bijeen was gekomen, **5** sprak
Moses tot het verzamelde volk: Dit heeft Jahweh bevolen te

doen. **6** Toen liet Moses Aäron en zijn zonen toetreden, en waste
hen met water. **7** Vervolgens trok hij Aäron de tuniek aan, deed
hem de gordel om, bekleedde hem met de schoudermantel,
sloeg hem het borstkleed om, omgordde hem met de gordel van
het borstkleed, en bond het daarmee vast. **8** Hij hing hem de
borsttas om, en legde in de borsttas de Oerim en de Toemmim;
9 hij zette hem de tulband op, en bevestigde van voren aan de
tulband de gouden plaat, de heilige diadeem, zoals Jahweh
het Moses bevolen had. **10** Daarna nam Moses de zalfolie, en
zalfde de tabernakel met al wat daarin was, om het te wijden. **11**
Hij besprenkelde daarmee zeven maal het altaar, en zalfde het
altaar met toebehoren en het wasbekken met zijn onderstel, om
ze te wijden. **12** Ook op het hoofd van Aäron goot hij een weinig
zalfolie uit, en zalfde hem, om hem te wijden. **13** Nu liet Moses
de zonen van Aäron naderbij komen. Hij bekleedde ze met de
tuniek, legde ze de gordel aan, en bond ze de hoofddoeken om,
zoals Jahweh het Moses bevolen had. **14** Vervolgens liet hij den
stier van het zondeoffer voorbrengen; en Aäron en zijn zonen
legden hun handen op de kop van den stier van het zondeoffer.
15 Daarna liet Moses hem slachten, nam het bloed, streek het
met zijn vinger aan de hoornen langs alle kanten van het altaar,
en nam zo de onreinheid van het altaar weg. De rest van het
bloed goot hij uit aan de voet van het altaar. Zo wijdde hij het,
door de verzoeningsplechtigheid er aan te verrichten. **16** Nu
nam Moses al het vet, dat aan de ingewanden zat, de kwab
aan de lever, de beide nieren met haar vet, en deed het op
het altaar in rook opgaan. **17** Den stier zelf met huid, vlees en
darmen, verbrandde hij buiten de legerplaats, zoals Jahweh
het Moses bevolen had. **18** Vervolgens liet hij den ram van het

brandoffer brengen; en Aäron en zijn zonen legden hun handen
op de kop van den ram. **19** Daarna liet Moses hem slachten,
besprenkelde het altaar aan alle kanten met het bloed, **20** sneed
den ram aan stukken en deed de kop, de stukken en het vet in
rook opgaan, **21** met ingewanden en poten, na die eerst met
water te hebben gewassen. Zo deed Moses den helen ram op
het altaar in rook opgaan. Het was een welriekend brandoffer,
een vuuroffer voor Jahweh, zoals Jahweh het Moses bevolen
had. **22** Vervolgens liet hij den tweeden ram voorbrengen, die
voor het wijdingsoffer was bestemd; en Aäron en zijn zonen
legden hun handen op de kop van den ram. **23** Daarna deed
Moses hem slachten, nam wat van zijn bloed, en streek het aan
de rechteroorlel van Aäron, aan zijn rechterduim en aan de grote
teen van zijn rechtervoet; **24** daarna liet Moses de zonen van
Aäron naderbij komen, en streek eveneens een weinig bloed
aan hun rechteroorlel, aan hun rechterduim en aan de grote teen
van hun rechtervoet. Met de rest van het bloed besprenkelde hij
aan alle kanten het altaar. **25** Nu nam hij het vet, het staartvet
en al het vet, dat aan de ingewanden zit, de kwab aan de lever,
de beide nieren met haar vet en de rechterschenkel; **26** en uit
de korf met ongedesemde broden, die voor het aanschijn van
Jahweh stond, nam hij een ongedesemde koek, een met olie
bereide broodkoek en een vla, en schikte ze op de vette stukken
en de rechterschenkel. **27** Dat alles legde hij in de handen van
Aäron en in die van zijn zonen, en liet het als een strekoffer voor
het aanschijn van Jahweh aanbieden. **28** Toen nam Moses het
weer uit hun handen, en deed het op het altaar tegelijk met het
brandoffer in rook opgaan; dit was het welriekend wijdingsoffer,
het vuuroffer voor Jahweh. **29** Daarna nam Moses het borststuk,

en bood het als een strekoffer voor het aanschijn van Jahweh
aan; dit was het deel van den wijdingsram, dat Moses toekwam,
zoals Jahweh het Moses bevolen had. **30** Tenslotte nam Moses
een weinig zalfolie en wat bloed, dat aan het altaar zat, en
besprenkelde Aäron en zijn gewaden ermee, evenals zijn zonen
met hun gewaden. Zo wijdde hij Aäron met zijn gewaden en zijn
zonen met hun gewaden. **31** Toen sprak Moses tot Aäron en zijn
zonen: Kookt het vlees aan de ingang van de openbaringstent,
en eet het daar met het brood, dat in de korf van het wijdingsoffer
ligt; want mij is bevolen. dat Aäron en zijn zonen het moeten
eten. **32** Wat er overblijft van het vlees en het brood, moet ge in
het vuur verbranden. **33** Zeven dagen lang moogt ge u niet van
de ingang van de openbaringstent verwijderen, totdat de dagen
van uw wijding zijn verstreken; want zeven dagen zal uw wijding
duren. **34** Zoals men het heden gedaan heeft, heeft Jahweh het
ook voor de toekomst bevolen, om de verzoeningsplechtigheden
aan u te verrichten. **35** Blijft dus dag en nacht aan de ingang
van de openbaringstent zeven dagen lang, en onderhoudt de
voorschriften van Jahweh, opdat ge niet sterft; want zo is het mij
bevolen. **36** En Aäron en zijn zonen deden alles, wat Jahweh
door Moses bevolen had.

9 Op de achtste dag riep Moses Aäron met zijn zonen en de
oudsten van Israël, **2** en sprak tot Aäron: Neem een kalf, het
jong van een rund, voor een zondeoffer, en een ram voor een
brandoffer, beide zonder gebrek, en breng ze voor het aanschijn
van Jahweh. **3** En tot de Israëlieten moet ge zeggen: "Neemt een
bok voor een zondeoffer, met een kalf en een schaap, beide een
jaar oud en zonder gebrek, voor een brandoffer; **4** verder een
stier met een ram, om ze voor Jahweh's aanschijn te slachten

als vredeoffer; en tenslotte een spijsoffer met olie gemengd.
Want heden zal Jahweh u verschijnen." **5** Men bracht dus,
wat Moses bevolen had, voor de openbaringstent en heel de
gemeenschap trad naderbij, en plaatste zich voor het aanschijn
van Jahweh. **6** Toen sprak Moses: Dit heeft Jahweh u bevolen te
doen, opdat de glorie van Jahweh u moge verschijnen. **7** En tot
Aäron zei Moses: Treed nader tot het altaar, en draag uw zonde
en brandoffer op, om verzoening voor uzelf en voor het volk te
verkrijgen; breng dan de gave van het volk en verkrijg verzoening
voor hen, zoals Jahweh het heeft bevolen. **8** Nu trad Aäron op
het altaar toe, en slachtte het kalf, dat het zondeoffer voor hem
zelf was. **9** De zonen van Aäron brachten hem het bloed; hij
doopte er zijn vinger in, streek het aan de hoornen van het altaar,
en goot de rest van het bloed tegen het voetstuk van het altaar
uit. **10** Het vet van het zondeoffer, met de nieren en de kwab aan
de lever, deed hij op het altaar in rook opgaan, zoals Jahweh het
Moses bevolen had; **11** het vlees en de huid verbrandde hij
buiten de legerplaats. **12** Vervolgens slachtte hij het brandoffer.
De zonen van Aäron reikten hem het bloed, en hij sprenkelde
het aan alle kanten tegen het altaar. **13** Dan reikten ze hem het
brandoffer aan, in stukken gesneden, met de kop erbij, en hij
deed het op het altaar in rook opgaan. **14** De ingewanden en de
poten waste hij, en deed ze tezamen met het brandoffer op
het altaar in rook opgaan. **15** Daarna liet hij de offergave van
het volk brengen. Hij nam den bok van het zondeoffer van het
volk, slachtte en offerde hem als zondeoffer, zoals den vorige.
16 Hij droeg ook het brandoffer op, en deed ermee, zoals was
voorgeschreven. **17** Toen liet hij ook het spijsoffer brengen, nam
er een handvol af en deed het op het altaar in rook opgaan,

onverminderd het morgenoffer. **18** Vervolgens slachtte hij den
stier en den ram, als vredeoffer voor het volk. De zonen van
Aäron reikten hem het bloed, en hij sprenkelde het aan alle
kanten tegen het altaar. **19** De vette stukken van den stier en
den ram: het staartvet, het vet, dat de ingewanden bedekt, de
nieren, de kwab aan de lever, **20** legde hij bij de borststukken,
en deed die vette stukken op het altaar in rook opgaan. **21** Maar
de borststukken en de rechterschenkel bood Aäron als een
strekoffer aan voor het aanschijn van Jahweh, zoals Moses het
bevolen had. **22** En nadat Aäron de zonde, brand en vredeoffers
had opgedragen, strekte hij zijn handen uit over het volk en
zegende het. Daarna daalde hij af. **23** Nu gingen Moses en
Aäron de openbaringstent binnen. En zodra zij weer naar buiten
waren gekomen en het volk hadden gezegend, verscheen aan
heel het volk de heerlijkheid van Jahweh. **24** En een vuur schoot
uit het aanschijn van Jahweh, dat het brandoffer met de vette
stukken op het altaar verteerde. Toen het ganse volk dat zag,
brak het los in gejubel en viel op zijn aangezicht neer.

10 Nadab en Abihoe, zonen van Aäron, namen beiden hun
wierookvat, deden daar vuur in, en legden er wierook op. Maar
zij offerden voor Jahweh's aanschijn onwettig vuur, tegen zijn
voorschriften in. **2** Toen schoot er vuur uit het aanschijn van
Jahweh, dat hen verteerde; zo stierven zij voor het aanschijn
van Jahweh. **3** Toen zei Moses tot Aäron: Zo spreekt Jahweh!
Door wie Mij naderen, wil Ik als heilig worden erkend, En ten
aanschouwen van heel het volk wil Ik worden geëerd. Terwijl
Aäron stom bleef van schrik, **4** riep Moses Misjaël en Elsafan,
de zonen van Oezziël, den oom van Aäron, en beval hun: Komt
hier, en draagt uw broeders het heiligdom uit en buiten de

legerplaats. **5** Zij traden toe, om hen in hun tunieken buiten de
legerplaats te brengen, zoals Moses gezegd had. **6** Tot Aäron
en zijn zonen Elazar en Itamar zei Moses: Bindt uw haren niet
los en scheurt uw klederen niet; anders sterft gij, en barst zijn
toorn los tegen heel de gemeenschap. Uw broeders, het hele
huis van Israël, mogen de brand bewenen, die Jahweh ontstak;
7 maar gij moogt op straffe des doods u niet van de ingang van
de openbaringstent verwijderen; want nog rust de zalfolie van
Jahweh op u. En zij deden, wat Moses beval. **8** Jahweh sprak tot
Aäron: **9** Gij noch uw zonen, moogt wijn drinken of sterke drank,
wanneer ge de openbaringstent binnen moet gaan: anders sterft
ge. Dit is een altijd geldende wet voor uw nageslacht. **10** Zo moet
ge onderscheid maken tussen het heilige en het profane, het
onreine en het reine, **11** om de Israëlieten alle wetten te leren,
die Jahweh door Moses heeft afgekondigd. **12** En Moses sprak
tot Aäron en zijn nog levende zonen Elazar en Itamar: Neemt
het spijsoffer, dat van Jahweh's vuuroffers is overgebleven, en
eet het ongedesemd naast het altaar; want het is hoogheilig. **13**
Ge moet het op een heilige plaats eten; want het is het deel
van Jahweh's vuuroffers, dat u en uw zonen is toegestaan. Zo
is het mij bevolen. **14** Maar het borststuk van het strekoffer
en de schenkel van het hefoffer moogt ge met uw zonen en
dochters op iedere reine plaats nuttigen; want dit is het deel, dat
de kinderen Israëls voor u en uw zonen van hun vredeoffers
moeten afstaan. **15** Ze moeten dus de schenkel van het hefoffer
en het borststuk van het strekoffer tegelijk met de vette stukken
van de vuuroffers brengen, om ze als een strekoffer voor het
aanschijn van Jahweh aan te bieden. Dit is het deel, dat u
en uw zonen voor altijd toekomt, zoals Jahweh het bevolen

heeft. **16** Toen Moses een onderzoek instelde naar den bok
van het zondeoffer, en het bleek, dat deze verbrand was, werd
hij vertoornd op Elazar en Itamar, de nog levende zonen van
Aäron, en zeide: **17** Waarom hebt ge het zondeoffer niet op een
heilige plaats genuttigd; want het is hoogheilig, en Hij heeft het
u gegeven, om de gemeenschap van haar schuld te ontslaan
en verzoening voor hen te verkrijgen voor het aanschijn van
Jahweh. **18** Ziet het bloed is niet binnen het heiligdom gebracht;
daarom hadt ge het op een heilige plaats moeten opeten, zoals
ik het bevolen heb. **19** Aäron gaf Moses ten antwoord: Zie,
ze hebben vandaag hun zonde en brandoffers voor Jahweh
gebracht, terwijl ik zo zwaar getroffen ben. Als ik heden van een
zondeoffer had gegeten, zou dat Jahweh wel hebben behaagd?
20 Toen Moses dit hoorde, was hij tevreden gesteld.

11 Jahweh sprak tot Moses en Aäron: **2** Zegt aan de Israëlieten:
Van alle viervoetige dieren, die op aarde zijn, moogt ge deze
eten: **3** Alle viervoetige dieren, die volledig gespleten hoeven
hebben, en tevens herkauwers zijn, moogt ge eten. **4** Maar
van de dieren, die herkauwen of gespleten hoeven hebben,
moogt ge de volgende niet eten. De kameel, want hij is wel
herkauwend, maar heeft geen volledig gespleten hoeven; hij
is voor u onrein. **5** De klipdas, want hij is wel herkauwend,
maar heeft geen gespleten hoeven; hij is voor u onrein. **6** De
haas, want hij is wel herkauwend, maar heeft geen gespleten
hoeven; hij is voor u onrein. **7** Het zwijn, want het heeft wel
volledig gespleten hoeven, maar het herkauwt niet; het is voor u
onrein. **8** Van hun vlees moogt ge niet eten, en hun krengen niet
aanraken; zij zijn voor u onrein. **9** Van alles wat in het water
leeft, moogt ge het volgende eten: alles wat in het water leeft, in

zeeën of rivieren, en vinnen en schubben heeft, moogt ge eten.
10 Maar alles, wat in het water leeft, in zeeën of rivieren, doch
geen vinnen en schubben heeft, moet een gruwel voor u zijn:
zowel het kleine watergewemel als alle grote waterdieren. **11** Ze
moeten een gruwel voor u zijn; van hun vlees moogt ge niet
eten, en hun krengen moet ge verfoeien. **12** Alles, wat in het
water leeft en geen vinnen en schubben heeft, moet een gruwel
voor u zijn. **13** Van de gevleugelde dieren moet ge de volgende
verfoeien; omdat ze een gruwel zijn, mogen ze niet worden
gegeten: de arend, de lammergier en de aasgier, **14** de wouw en
de verschillende soorten valken; **15** alle soorten raven, **16** de
struisvogel, de sperwer, de meeuw, en de verschillende soorten
haviken; **17** de steenuil, de pelikaan, de velduil, **18** de nachtuil,
de reiger en de stinkgier; **19** de ooievaar, de verschillende
soorten kraanvogels, de specht en de vleermuis. **20** Ook de
gevleugelde insekten, die vier poten hebben, moeten u een
gruwel zijn. **21** Slechts die gevleugelde insekten met vier poten
moogt ge eten, die behalve hun poten nog springpoten hebben,
om daarmee over de grond te springen. **22** Ge moogt dus
daarvan eten de verschillende soorten sprinkhanen; de veelvraat
in verschillende soorten, de langpoot in verschillende soorten, en
de knaagbek in verschillende soorten. **23** Overigens moeten alle
gevleugelde insekten, die vier poten hebben, u een gruwel zijn.
24 Ge verontreinigt u aan de volgende dieren. **26** Alle viervoetige
dieren, die geen volledig gespleten hoeven hebben en niet
herkauwen, zijn voor u onrein; wie ze aanraakt, is onrein. **27** Ook
alle teengangers onder de viervoeters zijn voor u onrein. Wie
hun kreng aanraakt, is tot de avond onrein; **28** en wie hun kreng
opneemt, moet zijn kleren wassen, en is tot de avond onrein;

want zij zijn voor u onrein. **29** Van het ongedierte, dat over de
grond scharrelt, zijn de volgende voor u onrein: de wezel, de
muis en de verschillende soorten hagedissen; **30** de veldmuis,
de mol, de salamander, de muurhagedis en de kameleon. **31**
Deze zijn onder het ongedierte voor u onrein. Wie ze aanraakt,
als ze dood zijn, is tot de avond onrein. **32** Daarenboven is alles,
waarop een van die dieren valt, wanneer het dood is, onrein. Elk
houten voorwerp, een kleed, een stuk leer, een zak, elk werktuig,
waarmee men arbeid verricht, moet in het water worden gelegd,
en is tot de avond onrein; eerst daarna wordt het weer rein. **33**
Valt een van die beesten in een aarden vat, dan is de inhoud
onrein, en het vat zelf moet worden verbrijzeld. **34** Elke eetbare
spijs, waarop water komt uit zulk een vat, is onrein, en elke
drank, die genoten kan worden, wordt in zulk een vat onrein. **35**
Alles, waarop zulk een dood dier valt, is onrein. Een bakoven
of een haard moeten worden stukgeslagen; ze zijn onrein, en
moeten door u als onrein worden beschouwd. **36** Alleen bronnen
en regenbakken, waar zich het water vergaart, blijven rein; maar
wie hun kreng, dat er in ligt, aanraakt, is onrein. **37** Wanneer
het kreng van die dieren op zaaikoren valt, dat gezaaid moet
worden, wat voor soort dit ook is, dan blijft dat rein; **38** maar
wordt er water op dat koren gedaan, en valt er dan zulk een
kreng op, dan is het voor u onrein. **39** Wanneer een van de
dieren, die u tot voedsel dienen, is dood gegaan, dan is hij, die
het kreng ervan aanraakt, tot de avond onrein. **40** En wie ervan
eet, moet zijn kleren wassen, en is tot de avond onrein; ook wie
het opneemt, moet zijn kleren wassen, en is tot de avond onrein.
41 Alle ongedierte, dat over de grond scharrelt, is een gruwel;
het mag niet worden gegeten. **42** Van het ongedierte, dat over

de grond scharrelt, hetzij het kruipt op de buik, hetzij het vier of
meer poten heeft, moogt ge niets eten; want het is verfoeilijk.
43 Bezoedelt u dus niet en verontreinigt u niet door iets van
dat kruipend gedierte, waardoor ge onrein wordt. **44** Want Ik,
Jahweh, ben uw God! Gedraagt u dus heilig, en weest heilig,
omdat Ik heilig ben. Verontreinigt u niet door al het ongedierte,
dat over de grond kruipt; **45** want Ik ben Jahweh, die u uit Egypte
heb geleid, om uw God te zijn. Weest heilig, omdat Ik heilig ben.
46 Dit is de wet op de viervoetige dieren, de gevleugelde dieren,
alle levende wezens, die in het water wemelen, en alle beesten,
die over de grond kruipen; **47** ter onderscheiding van onrein en
rein, van dieren, die gegeten mogen worden, en dieren die ge
niet moogt eten.

12 Jahweh sprak tot Moses: **2** Zeg aan de Israëlieten: Wanneer
een vrouw baart en een jongen krijgt, is zij zeven dagen onrein,
even onrein als zij is tijdens haar stonden. **3** Op de achtste dag
moet haar zoon worden besneden. **4** Daarna moet zij nog drie
en dertig dagen in het bloed blijven, waarvan zij gereinigd moet
worden; niets heiligs mag zij aanraken noch in het heiligdom
komen, eer de dagen van haar reiniging zijn verstreken. **5** Als ze
een meisje krijgt, is ze veertien dagen even onrein als tijdens
haar stonden; daarna moet ze nog zes en zestig dagen blijven
in het bloed, waarvan ze gereinigd moet worden. **6** Wanneer
de dagen van haar reiniging, nodig voor een zoon of dochter,
zijn verstreken, moet zij een eenjarig lam als brandoffer en
een jonge duif of een tortel als zondeoffer naar den priester
brengen bij de ingang van de openbaringstent. **7** Deze zal ze
voor het aanschijn van Jahweh brengen en voor haar verzoening
verkrijgen; zo zal zij van haar bloedvloeiing worden gereinigd.

Dit is de wet voor de vrouw, die een jongen of een meisje heeft
gebaard. 8 Zo ze geen schaap kan bekostigen, moet ze twee
tortels of twee jonge duiven nemen; de een voor het brandoffer,
de ander voor het zondeoffer. En de priester zal verzoening voor
haar verkrijgen en zo zal ze worden gereinigd.

13 Jahweh sprak tot Moses en Aäron: 2 Wanneer iemand op
zijn huid een roof, uitslag of witte vlek krijgt, die zich op zijn
huid tot een melaatse plek ontwikkelt, dan moet hij naar den
priester Aäron of naar een van de priesters, zijn zonen, worden
gebracht. 3 De priester moet de plek op zijn huid onderzoeken.
Is het haar op die plek wit geworden, en ligt die plek opvallend
dieper dan de huid, dan is het melaatsheid. Wanneer de priester
dit ziet, moet hij hem onrein verklaren. 4 Zo het echter een witte
vlek op zijn huid is, die niet opvallend dieper ligt dan de huid, en
het haar daarop niet wit is geworden, dan moet de priester den
lijder zeven dagen lang opsluiten. 5 Wanneer de priester hem
op de zevende dag weer onderzoekt en bemerkt, dat de plek
onveranderd is gebleven en zich niet verder over de huid heeft
verspreid, dan moet de priester hem opnieuw zeven dagen lang
opsluiten. 6 De priester moet hem op de zevende dag nog eens
onderzoeken; en ziet hij, dat de plek dof is geworden en zich
niet verder over de huid heeft verspreid, dan moet de priester
hem rein verklaren; het is enkel maar uitslag. Hij moet zijn kleren
wassen, en is dan rein. 7 Maar zo de uitslag zich verder over
zijn huid verspreidt, nadat hij zich reeds aan den priester heeft
vertoond, om rein te worden verklaard, dan moet hij zich opnieuw
door den priester laten onderzoeken. 8 Ziet de priester, dat de
uitslag zich verder over zijn huid heeft verspreid, dan moet de
priester hem onrein verklaren; het is melaatsheid. 9 Wanneer

iemand een melaatse plek heeft, moet hij naar den priester
worden gebracht. **10** Ziet de priester, dat er op de huid een witte
roof zit, het haar daarop wit is geworden, en er wild vlees in die
roof groeit, **11** dan is het een verouderde melaatsheid op de
huid. De priester moet hem onrein verklaren zonder hem eerst
nog op te sluiten; want hij is onrein. **12** Wanneer de melaatsheid
op zijn huid openbarst, en de melaatsheid heel de huid van
den lijder van het hoofd tot de voeten bedekt, zover de priester
kan nagaan, **13** en ziet de priester, dat de melaatsheid heel
zijn lichaam bedekt, dan moet hij den lijder rein verklaren, als
hij geheel wit is geworden; hij is rein. **14** Maar als zich wild
vlees bij hem vertoont, is hij onrein. **15** Heeft dus de priester het
wilde vlees bemerkt, dan moet hij hem onrein verklaren; het
wilde vlees is onrein; het is melaatsheid. **16** Wanneer echter
het wilde vlees weer verdwijnt en hij wit wordt, dan moet hij
naar den priester gaan. **17** Ziet nu de priester, dat die plek wit
is geworden, dan moet hij den lijder rein verklaren; hij is rein.
18 Wanneer iemand een zweer op zijn huid heeft, die wel is
genezen, **19** maar op wier plaats een witte roof of lichtrode vlek
is ontstaan, dan moet hij zich aan den priester vertonen. **20**
Bemerkt de priester, dat deze vlek opvallend dieper ligt dan de
huid, en dat het haar daarop wit is, dan moet de priester hem
voor onrein verklaren; het is melaatsheid, die in de zweer is
uitgebroken. **21** Maar wanneer de priester ziet, dat er geen witte
haren op zitten, dat ze niet dieper ligt dan de huid en dof is, dan
moet de priester hem zeven dagen opsluiten. **22** Indien de plek
zich verder over de huid verspreidt, dan moet de priester hem
onrein verklaren; het is melaatsheid. **23** Zo de plek onveranderd
is gebleven, en zich niet verder heeft verspreid, dan is het een

litteken van de zweer; de priester moet hem dan rein verklaren.
24 Of wanneer iemand op zijn huid een brandwonde heeft, en er
vormt zich in die brandwonde een lichtrode of witte vlek, **25**
dan moet de priester ze onderzoeken; en is op die vlek het
haar wit geworden, ligt ze opvallend dieper dan de huid, dan
is in die wond melaatsheid uitgebroken; de priester moet hem
onrein verklaren; het is melaatsheid. **26** Maar zo de priester
bemerkt, dat zich op die vlek geen wit haar bevindt, dat ze
niet dieper ligt dan de huid en dof is, dan moet de priester
hem zeven dagen lang opsluiten. **27** Op de zevende dag moet
de priester hem onderzoeken. Zo de plek zich over de huid
heeft verspreid, moet de priester hem onrein verklaren; het is
melaatsheid. **28** Maar zo de witte vlek onveranderd is gebleven,
zich niet verder over de huid heeft verspreid en dof is geworden,
dan is het een roof van de brandwonde; de priester moet hem
dan rein verklaren, want het is het litteken van de brandwonde.
29 Wanneer een man of een vrouw een plek heeft op het hoofd
of in de baard, **30** dan moet de priester die plek onderzoeken.
Ligt deze opvallend dieper dan de huid en is het haar daarop
geel en dun, dan moet de priester hem onrein verklaren; het is
een kwaadaardige uitslag, melaatsheid van hoofd of baard. **31**
Maar wanneer de priester bemerkt, dat de plek, door de uitslag
aangetast, niet opvallend dieper ligt dan de huid, maar er toch
ook geen zwart haar op zit, dan moet de priester den lijder aan
de uitslag zeven dagen lang opsluiten. **32** Op de zevende dag
moet hij de aangetaste plek opnieuw onderzoeken. Heeft de
uitslag zich niet uitgebreid, is er geen geel haar op gekomen,
en ligt de uitslag niet opvallend dieper dan de huid, **33** dan
moet de lijder aan uitslag zich scheren, behalve op de plek van

de uitslag, en de priester moet hem nogmaals zeven dagen
opsluiten. **34** Op de zevende dag moet de priester de uitslag
opnieuw onderzoeken. Heeft de uitslag zich niet verder over de
huid verspreid en ligt hij niet opvallend dieper dan de huid, dan
moet de priester hem rein verklaren. Hij moet zijn kleren wassen,
en is rein. **35** Maar zo de uitslag zich verder over de huid heeft
verspreid, nadat hij zich reeds aan den priester heeft vertoond,
om rein te worden verklaard, **36** en bemerkt de priester, dat de
uitslag zich werkelijk verder over de huid heeft verspreid, dan
behoeft de priester niet verder te zoeken naar het gele haar; hij
is onrein. **37** Wanneer echter de uitslag onveranderd is gebleven
en er zwart haar op groeit, dan is de uitslag genezen; hij is rein,
en de priester moet hem rein verklaren. **38** Wanneer een man of
een vrouw witte vlekken op hun huid hebben, **39** dan moet de
priester ze onderzoeken. Zijn die vlekken op hun huid dofwit,
dan is het slechts een goedaardige uitslag, die op de huid is
uitgebroken; ze zijn rein. **40** Wanneer iemand de haren op zijn
hoofd verliest, dan is hij alleen maar een kaalhoofd; hij is rein.
41 Verliest hij zijn haren van voren, dan heeft hij alleen maar een
kaal voorhoofd; hij is rein. **42** Maar zo hij op zijn kaal voor of
achterhoofd een vaalrode plek heeft, dan is dat melaatsheid, die
op zijn kaal voor of achterhoofd is uitgebroken. **43** De priester
moet hem onderzoeken. Is de roof van die plek op zijn kaal voor
of achterhoofd lichtrood, en ziet ze er uit als de melaatsheid
van de huid, **44** dan is hij melaats; hij is onrein. De priester
moet hem onrein verklaren; hij heeft melaatsheid op zijn hoofd.
45 Wie door melaatsheid is getroffen, moet met gescheurde
kleren gaan, het hoofd onbedekt, zijn bovenlip omwonden, en hij
moet roepen: Onrein, onrein! **46** Zo lang hij melaats blijft, is

hij volslagen onrein: hij moet afgezonderd wonen, en buiten
de legerplaats verblijven. **47** Wanneer de melaatsheid zich op
een wollen of linnen kledingstuk vertoont, **48** op geweven of
geknoopte stof van linnen of wol, op leer of op een of ander ding
van leer: **49** en die plek op dat kleed of dat leer, op die geweven
of geknoopte stof of op een of ander ding van leer, is groen of
roodachtig, dan is die plek melaats, en moet aan den priester
worden getoond. **50** De priester moet die plek onderzoeken, en
het besmette zeven dagen lang wegsluiten. **51** Op de zevende
dag moet hij de plek opnieuw onderzoeken. Heeft deze plek zich
op het kledingstuk, op de geweven of geknoopte stof, op het leer
of op een of ander ding van leer verder verspreid, dan is het
kwaadaardige melaatsheid; het besmette is onrein. **52** Hij moet
het kleed, de geweven of geknoopte stof van wol of linnen, of
het een of ander ding van leer, waarop de plek zit, verbranden.
Want het is kwaadaardige melaatsheid; het ding moet in het
vuur worden verbrand. **53** Maar zo de priester bemerkt, dat
de plek zich op het kleed, de geweven of geknoopte stof, of
op een of ander ding van leer niet verder heeft uitgebreid, **54**
dan moet de priester bevelen, het ding, waarop de plek zit, te
wassen en het opnieuw zeven dagen lang wegsluiten. **55** Ziet de
priester, dat de plek na de wassing van het besmette ding, niet
is veranderd, dan is het onrein; ook al heeft die plek zich niet
uitgebreid. Ge moet het verbranden; het is een voortkankerende
melaatsheid aan de achter of voorkant. **56** Ziet de priester, dat
de besmette plek na de wassing dof is geworden, dan moet hij
ze van het kleed, van het leer of van de geweven of geknoopte
stof afscheuren. **57** Verschijnt ze opnieuw op het kleed, op de
geweven of geknoopte stof, of op een of ander leren ding, dan is

het uitbarstende melaatsheid. Gij moet het ding, waarop de plek
zit, verbranden. **58** Maar het kleed, de geweven of geknoopte
stof of het een of ander ding van leer, waaruit de plek na wassing
is verdwenen, moet opnieuw worden gewassen; dan is het rein.
59 Dit is de wet op de melaatsheid van een wollen of linnen
kleed, van geweven of geknoopte stof of van een of ander ding
van leer. Ze dient om iets rein of onrein te verklaren.

14 Jahweh sprak tot Moses: **2** Dit is de wet op den melaatse.
Op de dag van zijn reinverklaring moet hij voor den priester
worden gebracht, **3** die zich buiten de legerplaats moet begeven.
Ziet de priester, dat de melaatse van zijn melaatsheid is genezen,
4 dan moet hij voor hem, die rein verklaard moet worden, twee
levende reine vogels laten halen met cederhout, karmozijn en
hysop. **5** De priester moet een der vogels boven een aarden
vat met levend water laten slachten. **6** Vervolgens moet hij de
levende vogel nemen; bovendien het cederhout, het karmozijn
en de hysop, en die met de levende vogel in het bloed dopen
van de vogel, die boven het levend water is geslacht. **7** Hiermee
moet hij zeven maal hem besprenkelen, die van de melaatsheid
gereinigd moet worden. Zo reinigt hij hem. Daarna moet hij de
levende vogel in het vrije veld loslaten. **8** Vervolgens moet hij, die
gereinigd werd, nog zijn kleren wassen, al zijn haar afscheren,
en zich baden; dan is hij rein, en mag hij in de legerplaats
komen. Maar hij moet nog zeven dagen lang buiten zijn tent
blijven. **9** Op de zevende dag moet hij al zijn haar afscheren, zijn
hoofdhaar, zijn baard en zijn wenkbrauwen; al zijn haar moet hij
wegscheren, zijn kleren wassen en zijn lichaam baden; dan is hij
rein. **10** Op de achtste dag moet hij twee gave lammeren nemen
en een eenjarig ooilam zonder gebrek; verder drie issaron

meelbloem met olie gemengd voor het spijsoffer, en bovendien
één log olie. **11** De priester, die de reiniging voltrekt, zal hem,
die rein verklaard moet worden, met die gaven voor Jahweh's
aanschijn plaatsen aan de ingang van de openbaringstent. **12**
Nu moet de priester een van de lammeren nemen, en dit met de
log olie als schuldoffer opdragen, en ze als een strekoffer voor
het aanschijn van Jahweh aanbieden. **13** Dan moet hij het lam
slachten op de heilige plaats, waar men het zonde en brandoffer
slacht; want dit schuldoffer komt evenals het zondeoffer den
priester toe; het is hoogheilig. **14** Daarna moet de priester wat
bloed van het schuldoffer nemen, en het hem, die rein moet
worden verklaard op de rechteroorlel strijken, op de rechterduim
en op de grote teen van zijn rechtervoet. **15** Vervolgens moet de
priester iets van de log olie nemen, op zijn eigen linker handpalm
gieten, **16** de vinger van zijn rechterhand in de olie dopen, die
op zijn linkerhand ligt, en een weinig van die olie met zijn vinger
zeven maal voor het aanschijn van Jahweh sprenkelen. **17** Van
de rest van de olie, die op zijn hand ligt, moet de priester iets
op de rechteroorlel, op de rechterduim en op de grote teen
van de rechtervoet strijken van hem, die rein verklaard moet
worden, en wel bovenop het bloed van het schuldoffer. **18** Wat
dan nog over is van de olie, die op zijn hand ligt, moet de
priester op het hoofd uitstorten van hem, die rein verklaard moet
worden; zo zal de priester verzoening voor hem verkrijgen voor
het aanschijn van Jahweh. **19** Vervolgens moet de priester het
zondeoffer opdragen, en voor hem, die gereinigd moet worden,
verzoening verkrijgen van de onreinheid. Tenslotte moet de
priester het brandoffer slachten, **20** en het op het altaar met het
spijsoffer opdragen. Zo zal de priester voor hem verzoening

verkrijgen, en is hij rein. **21** Wanneer hij te arm is en die kosten
niet kan betalen, behoeft hij maar één lam te nemen voor het
schuldoffer om het als strekoffer aan te bieden en voor zich
verzoening te verkrijgen; bovendien een issaron meelbloem met
olie gemengd voor het spijsoffer en een log olie. **22** Verder twee
tortels of twee jonge duiven, naar gelang hij kan betalen; de
ene voor het zondeoffer, de andere voor het brandoffer. **23**
Op de achtste dag moet hij ze voor zijn reiniging naar den
priester brengen bij de ingang van de openbaringstent, voor het
aanschijn van Jahweh. **24** Nu moet de priester het lam voor het
schuldoffer nemen met de log olie, en ze voor het aanschijn van
Jahweh als een strekoffer aanbieden; **25** en het lam voor het
schuldoffer slachten. Daarna moet de priester wat bloed van
dat schuldoffer nemen, het hem, die gereinigd moet worden,
op de rechteroorlel strijken, op zijn rechterduim en op de grote
teen van zijn rechtervoet. **26** Vervolgens moet de priester wat
van de olie op zijn eigen linker handpalm gieten, **27** en met zijn
rechtervinger zeven maal een weinig van de olie, die op zijn
linkerhand ligt, voor het aanschijn van Jahweh sprenkelen. **28**
Van de rest van de olie, die op zijn hand ligt, moet de priester
hem, die gereinigd moet worden, iets op de rechteroorlel strijken,
op zijn rechterduim en op de grote teen van zijn rechtervoet, en
wel boven op het bloed van het schuldoffer. **29** Wat er dan nog
over is van de olie, die op de hand van den priester ligt, moet hij
op het hoofd van hem, die gereinigd moet worden, uitstorten
om voor het aanschijn van Jahweh verzoening te verkrijgen.
30 Vervolgens moet hij een van de tortels of een van de jonge
duiven, die hij kon betalen, **31** als zondeoffer, en de andere
als brandoffer opdragen tegelijk met het spijsoffer. Zo zal de

priester voor het aanschijn van Jahweh verzoening verkrijgen
voor hem, die gereinigd moet worden. **32** Dit is de wet voor hem,
die door de melaatsheid werd getroffen, en de onkosten van zijn
reiniging niet kan betalen. **33** Jahweh sprak tot Moses en Aäron:
34 Wanneer gij in het land Kanaän komt, dat Ik u in bezit zal
geven, en Ik op uw grondgebied een huis met melaatsheid sla,
35 dan moet de eigenaar van het huis den priester gaan zeggen:
Er is iets in mijn huis, dat op melaatsheid lijkt. **36** En nog voor hij
de ziekte komt onderzoeken, zal de priester bevelen, het huis te
ontruimen, opdat niet al wat in het huis is, onrein wordt. Daarna
zal de priester het huis gaan bezichtigen. **37** Bemerkt hij nu, dat
de ziekte werkelijk in de wanden van het huis zit, en er groene
of roodachtige kuiltjes in zijn, die opvallend dieper liggen dan het
muurvlak, **38** dan moet de priester het huis verlaten, zich naar
de deur van het huis begeven, en het huis zeven dagen lang
sluiten. **39** Op de zevende dag moet de priester terugkomen.
Bemerkt hij nu, dat de ziekte zich verder over de wanden van
het huis heeft verspreid, **40** dan moet hij gelasten, de stenen
weg te breken waarin de ziekte zit, en die buiten de stad op een
onreine plaats te werpen. **41** Vervolgens moet men het huis
van binnen aan alle kanten afkrabben, en het afgekrabde leem
buiten de stad op een onreine plaats werpen. **42** Daarna moet
men andere stenen nemen en ze in de plaats van die stenen
zetten, en andere leem, om daarmee het huis te bestrijken. **43**
Wanneer na het wegbreken der stenen en het afkrabben en
het bepleisteren van het huis de ziekte opnieuw in het huis
uitbreekt, **44** dan moet de priester nog eens komen. Bemerkt hij
nu, dat de ziekte zich verder in het huis heeft verspreid, dan
is er kwaadaardige melaatsheid in het huis; het is onrein. **45**

Men moet het huis afbreken, en de stenen, de balken en al het
leemwerk van het huis buiten de stad naar een onreine plaats
brengen. **46** Wie het huis binnengaat al de tijd, dat men het
gesloten heeft, is tot de avond onrein, **47** en wie in het huis
slaapt, of er in eet, moet zijn kleren wassen. **48** Maar wanneer
de priester bij zijn komst bemerkt, dat de ziekte, nadat men het
huis opnieuw heeft bepleisterd, zich niet verder daarin heeft
verspreid, dan moet de priester het huis rein verklaren; want
dan is de ziekte genezen. **49** Om de smet van het huis weg te
nemen, moet hij twee vogels nemen, met cederhout, karmozijn
en hysop. **50** Een der vogels moet hij boven een aarden vat met
levend water slachten. **51** Vervolgens moet hij het cederhout
nemen, de hysop met het karmozijn en de levende vogel, ze
in het bloed van de geslachte vogel en in het levende water
dompelen, en er zeven maal het huis mee besprenkelen. **52** Zo
moet hij de smet van het huis wegnemen door het bloed van de
vogel, door het levend water, door de levende vogel, door het
cederhout, de hysop en het karmozijn. **53** De levende vogel
moet hij buiten de stad in het vrije veld loslaten. Zo zal hij voor
het huis de verzoeningsplechtigheid verrichten, en wordt het
weer rein. **54** Dit is de wet op alle soorten van melaatsheid en
kwaadaardige uitslag, **55** op de melaatsheid in kleren en huizen,
56 op roof, uitslag en witte vlekken; **57** ze dient om te leren,
wanneer iets onrein is of rein. Dit is de wet op de melaatsheid.

15 Jahweh sprak tot Moses en Aäron: **2** Zegt tot de kinderen
Israëls: Wanneer een man aan ziekelijke vloeiing lijdt uit zijn
vlees, dan is dat vocht onrein. **3** En het is voor zijn onreinheid bij
zijn vloeiing gelijk, of zijn vlees het vocht laat lopen of niet; hij is
onrein. **4** Ieder bed, waarop zulk een lijder gaat liggen, en alles

waarop hij gaat zitten, is onrein. **5** Wie zijn bed aanraakt, moet
zijn kleren wassen, een bad nemen, en is tot de avond onrein.
6 En wie ergens op gaat zitten, waarop zulk een lijder heeft
gezeten, moet eveneens zijn kleren wassen, een bad nemen, en
is tot de avond onrein. **7** Ook wie het lichaam van zulk een lijder
aanraakt, moet zijn kleren wassen, een bad nemen, en is tot de
avond onrein. **8** Wanneer iemand, die aan vloeiing lijdt, op een
ander spuwt, die rein is, dan moet die ander zijn kleren wassen,
een bad nemen, en is tot de avond onrein. **9** Elk zadel, waarop
zulk een lijder rijdt, is onrein. **10** Iedereen, die iets aanraakt, wat
onder hem is geweest, is tot de avond onrein; en wie het draagt,
moet zijn kleren wassen, een bad nemen, en is tot de avond
onrein. **11** Wanneer zulk een lijder een ander aanraakt, zonder
zijn handen te hebben afgespoeld, dan moet de ander zijn kleren
wassen, een bad nemen, en is tot de avond onrein. **12** Een
aarden vat, dat de lijder aanraakt, moet worden gebroken, en elk
houten vat met water worden afgespoeld. **13** Wanneer zulk een
lijder weer van zijn kwaal is genezen, moet hij nog zeven dagen
wachten, eer hij rein is; daarna moet hij zijn kleren wassen en
zich in stromend water baden; dan is hij rein. **14** Op de achtste
dag moet hij twee tortels of twee jonge duiven nemen, voor het
aanschijn van Jahweh bij de ingang van de openbaringstent
komen, en ze aan den priester geven. **15** De priester moet ze
offeren; de een als zonde, de ander als brandoffer. Zo zal de
priester voor hem verzoening verkrijgen voor het aanschijn van
Jahweh, en is hij bevrijd van zijn kwaal. **16** Wanneer een man
een uitstorting heeft gehad, moet hij heel zijn lichaam baden, en
is tot de avond onrein. **17** Elk kledingstuk en leren voorwerp,
dat er door wordt bezoedeld, moet worden gewassen, en is

tot de avond onrein. **18** Wanneer een man gemeenschap met
een vrouw heeft gehad, moeten beiden een bad nemen, en
zijn tot de avond onrein. **19** Wanneer een vrouw haar stonden
heeft, verkeert zij zeven dagen in staat van onreinheid. Wie
haar aanraakt, is tot de avond onrein; **20** alles waarop zij in
die toestand gaat liggen of zitten, wordt onrein. **21** Wie haar
bed aanraakt, moet zijn kleren wassen, een bad nemen, en
is tot de avond onrein; **22** wie iets aanraakt, waarop zij heeft
gezeten, moet zijn kleren wassen, een bad nemen en is tot de
avond onrein. **23** Zelfs wie iets aanraakt, dat op het bed heeft
gelegen, of op iets waarop zij heeft gezeten, is tot de avond
onrein. **24** Wanneer een man gemeenschap met haar houdt en
door haar wordt bezoedeld, is hij zeven dagen onrein, en elk
bed, waarop hij ligt, wordt onrein. **25** Wanneer de vrouw buiten
de tijd van haar stonden langere tijd aan vloeiing lijdt, of haar
stonden langer dan gewoonlijk duren, dan is zij al die tijd even
onrein als tijdens haar stonden. **26** Voor elk bed, waarop zij
al de tijd van haar kwaal gaat liggen, zal hetzelfde gelden als
voor het bed van haar stonden; en alles, waarop zij gaat zitten,
zal even onrein zijn. **27** Wie iets ervan aanraakt, zal onrein
zijn; hij moet zijn kleren wassen, een bad nemen, en is tot de
avond onrein. **28** Wanneer zij van haar kwaal is genezen, moet
ze nog zeven dagen wachten, eer ze weer rein is. **29** Op de
achtste dag moet zij twee tortels of twee jonge duiven nemen,
en die naar den priester bij de ingang van de openbaringstent
brengen. **30** De priester moet de een als zonde, de ander als
brandoffer opdragen; zo zal de priester voor haar verzoening
verkrijgen voor het aanschijn van Jahweh, en is zij bevrijd van
haar onreine kwaal. **31** Vermaant dus de kinderen Israëls, zich

voor onreinheid te hoeden, opdat zij niet wegens hun onreinheid
sterven, door mijn tabernakel, dat te midden van hen staat, te
bezoedelen. **32** Dit is de wet voor hem, die aan vloeiing lijdt, of
uitstorting heeft, waardoor hij onrein wordt; **33** ook voor haar, die
door haar stonden onrein is. Ze geldt zowel voor den man als de
vrouw, die aan vloeiing lijdt en voor iedereen, die gemeenschap
heeft met de onreine.

16 Na de dood van de twee zonen van Aäron, die waren
gestorven, toen zij voor het aanschijn van Jahweh wilden
naderen, sprak Jahweh tot Moses, **2** en zeide tot hem: Zeg uw
broeder Aäron, dat hij niet ten allen tijde in het heiligdom mag
komen achter het voorhangsel en voor het verzoendeksel, dat
op de ark ligt; anders zal hij sterven. Want Ik verschijn in de wolk
boven het verzoendeksel. **3** Slechts dan mag Aäron binnen het
heiligdom komen, wanneer een jonge stier als zondeoffer en
een ram als brandoffer is opgedragen. **4** Hij moet de heilige
tuniek van lijnwaad aantrekken, de linnen heupkleren om zijn
lichaam dragen, de linnen gordel omdoen, en zijn hoofd met
de linnen tulband omwikkelen. Dit zijn de heilige gewaden. Hij
moet ze aantrekken na eerst zijn lichaam met water te hebben
gewassen. **5** Van de gemeenschap der Israëlieten moet hij
twee bokken nemen voor een zondeoffer, en één ram voor een
brandoffer. **6** Dan moet Aäron den stier, die voor zijn eigen
zondeoffer is bestemd, opdragen, om voor zichzelf en zijn huis
verzoening te verkrijgen. **7** Vervolgens moet hij de twee bokken
nemen, ze voor het aanschijn van Jahweh aan de ingang van de
openbaringstent plaatsen, **8** en over de beide bokken het lot
werpen: één lot voor Jahweh, één lot voor Azazel. **9** Den bok,
waarop het lot voor Jahweh valt, moet hij vóór laten brengen

en als zondeoffer opdragen. **10** Den bok, waarop het lot voor
Azazel valt, moet hij levend voor het aanschijn van Jahweh
plaatsen, om de verzoeningsplechtigheid aan hem te verrichten,
en hem dan de woestijn in te jagen naar Azazel. **11** Vervolgens
moet Aäron den stier, die voor zijn zondeoffer bestemd is, vóór
doen brengen, verzoening voor zich en zijn huis verkrijgen, en
den stier als zijn eigen zondeoffer slachten. **12** Daarna moet
hij een pan vol gloeiende kolen van het altaar, dat voor het
aanschijn van Jahweh staat, met twee volle handen fijne geurige
wierook nemen, die achter het voorhangsel brengen, **13** en de
wierook voor Jahweh's aanschijn op het vuur leggen, zodat de
wierookwolken het verzoendeksel boven de wettafelen omhullen;
anders zou hij sterven. **14** Dan moet hij wat bloed van den stier
nemen, dat met zijn vinger aan de voorkant op het verzoendeksel
en zevenmaal vóór het verzoendeksel sprenkelen. **15** Daarna
moet hij den bok slachten, die voor het zondeoffer van het
volk is bestemd, zijn bloed achter het voorhangsel brengen, en
daarmee handelen als met het bloed van den stier: het dus op
en vóór het verzoendeksel sprenkelen. **16** Zo moet hij voor het
heiligdom de verzoeningsplechtigheid verrichten en het zuiveren
van alle onreinheden en overtredingen der Israëlieten, welke
hun zonden ook zijn. Vervolgens moet hij hetzelfde doen met de
openbaringstent, die bij hen te midden van hun onreinheden
staat. **17** Niemand mag in de openbaringstent aanwezig zijn,
van het ogenblik af, dat hij er binnentreedt, om in het heiligdom
de verzoeningsplechtigheid te verrichten, totdat hij ze weer
verlaat. **18** Vervolgens moet hij naar buiten gaan naar het altaar,
dat voor het aanschijn van Jahweh staat, om ook daarvoor
de verzoeningsplechtigheid te verrichten. Hij moet wat bloed

van den stier en van den bok nemen, daarmee de hoornen
van het altaar aan alle kanten bestrijken, **19** en met zijn vinger
zeven maal wat bloed daarop sprenkelen. Zo zal hij het zuiveren
van de onreinheden der Israëlieten en het weer heiligen. **20**
Wanneer hij de verzoeningsplechtigheid voor het heiligdom,
de openbaringstent en het altaar heeft beëindigd, moet hij den
levenden bok voor laten brengen. **21** Aäron moet zijn beide
handen op de kop van den levenden bok leggen, over hem de
belijdenis van de misdaden en overtredingen der Israëlieten
uitspreken, wat hun zonden ook zijn, ze op de kop van den bok
leggen en hem door iemand, die daarvoor is aangewezen, de
woestijn in laten jagen. **22** Deze moet den bok in de woestijn
loslaten, en de bok zal al hun zonden naar de wildernis dragen.
23 Vervolgens moet Aäron de openbaringstent binnengaan,
de linnen gewaden uittrekken, waarmee hij zich had bekleed,
toen hij het heiligdom binnentrad, ze daar weer neerleggen, **24**
zich op een heilige plaats wassen, en zijn eigen kleren weer
aandoen. Dan moet hij naar buiten gaan, en zijn eigen brandoffer
en dat voor het volk opdragen. Zo moet hij voor zichzelf en
het volk verzoening verkrijgen. **25** Het vet van het zondeoffer
moet hij op het altaar in rook doen opgaan. **26** Hij, die den
bok voor Azazel heeft weggebracht, moet zijn kleren wassen
en zich baden; dan eerst mag hij in de legerplaats komen. **27**
Den stier en den bok van het zondeoffer, wier bloed binnen het
heiligdom is gebracht, om verzoening te verkrijgen, moet men
buiten de legerplaats brengen, en hun huid, hun vlees en de
darmen moet men verbranden. **28** Die ze verbrand heeft, moet
zijn kleren wassen en een bad nemen; dan eerst mag hij in
de legerplaats komen. **29** Dit is voor u een eeuwig geldende

wet: Op de tiende dag van de zevende maand moet ge boete
doen en u van alle arbeid onthouden; dit geldt zowel voor den
ingezetene als den vreemdeling, die in uw midden woont. **30**
Want op die dag zal men de verzoeningsplechtigheid voor u
verrichten, om u te reinigen, en zult ge van al uw zonden voor
het aanschijn van Jahweh worden bevrijd. **31** Het moet voor
u een volkomen rustdag zijn, waarop ge boete moet doen;
dit is een eeuwig geldende wet. **32** De priester, dien men zal
zalven en als opvolger van zijn vader tot priester zal aanstellen,
moet de verzoeningsplechtigheid verrichten. Bekleed met de
heilige linnen gewaden, **33** moet hij de verzoeningsplechtigheid
verrichten voor het heilige der heiligen, voor de openbaringstent,
voor het altaar, en eveneens voor de priesters en voor heel de
gemeente van het volk. **34** Dit moet voor u een eeuwig geldende
wet zijn, om eenmaal per jaar voor Israëls kinderen verzoening
te verkrijgen en kwijtschelding van hun zonden. En Aäron deed,
zoals Jahweh het Moses bevolen had.

17 Jahweh sprak tot Moses: **2** Beveel Aäron en zijn zonen
en alle Israëlieten, en zeg hun: Dit heeft Jahweh bevolen: **3**
Iedereen van Israëls huis, die een stier, een lam of een geit in of
buiten de legerplaats slacht, **4** en ze niet bij bij de ingang van de
openbaringstent brengt om voor de woning van Jahweh een
gave aan Jahweh op te dragen, zal het als bloedschuld worden
aangerekend; die man heeft bloed vergoten, en zal van zijn volk
worden afgesneden. **5** Daarom moeten de kinderen Israëls hun
slachtoffers, die zij gewoon zijn in het open veld te slachten,
voor Jahweh naar den priester brengen bij de ingang van de
openbaringstent, en als vredeoffers voor Jahweh slachten. **6**
En de priester moet het bloed op het altaar van Jahweh bij de

ingang van de openbaringstent sprenkelen, en het vet als een
heerlijk geurend offer voor Jahweh in rook doen opgaan. **7** Ze
mogen dus hun offers niet meer voor de bosgeesten slachten,
die zij ontuchtig achterna lopen. Dit is voor hen een eeuwig
geldende wet van geslacht tot geslacht. **8** Ge moet hun dus
zeggen: Iedereen van Israëls huis en van de vreemdelingen
in uw midden, die een brand of slachtoffer opdraagt, **9** en
het niet naar de openbaringstent brengt, om het Jahweh te
offeren, zal van zijn volk worden afgesneden. **10** Iedereen uit
het huis van Israël of van de vreemdelingen in uw midden, die
enig bloed nuttigt, zal Ik om het nuttigen van dat bloed mijn
gramschap doen voelen en hem van zijn volk afsnijden. **11** Want
in het bloed zit het leven van een schepsel. Daarom heb Ik
het u enkel voor het altaar gegeven, om voor u verzoening te
verkrijgen; want het bloed verkrijgt verzoening door het leven. **12**
Daarom zeg Ik tot de kinderen Israëls: Niemand van u mag bloed
nuttigen; ook de vreemdeling niet, die in uw midden woont. **13**
Iedereen van de Israëlieten en van de vreemden in uw midden,
die wild of gevogelte heeft gejaagd, dat gegeten mag worden,
moet het bloed uitgieten en met aarde bedekken. **14** Want het
leven van elk schepsel zit in zijn bloed. Daarom herhaal Ik tot
de Israëlieten: Van geen enkel schepsel moogt ge het bloed
nuttigen; want het leven van ieder schepsel zit in zijn bloed.
Iedereen, die het nuttigt, zal worden afgesneden. **15** Iedereen,
zowel de ingezetene als de vreemde, die een gestorven of een
verscheurd dier eet, moet zijn kleren wassen, een bad nemen,
en is tot de avond onrein; daarna is hij weer rein. **16** Als hij zijn
kleren niet wast en geen bad neemt, begaat hij een zonde.

18 Jahweh sprak tot Moses: **2** Beveel de kinderen Israëls,
en zeg hun: Ik ben Jahweh, uw God! **3** Gij moogt u niet
gedragen naar de zeden van Egypte, waar gij gewoond hebt,
noch naar die van Kanaän, waar Ik u heenvoer; naar hun zeden
moogt ge niet leven. **4** Mijn wetten moet ge volbrengen, mijn
voorschriften onderhouden, en uw gedrag daarnaar richten. Ik
ben Jahweh, uw God! **5** Onderhoudt dus mijn voorschriften en
mijn wetten. De mens, die ze volbrengt, zal daardoor het leven
behouden. Ik ben Jahweh. **6** Niemand van u mag zijn naasten
bloedverwant naderen, om er gemeenschap mee te houden. Ik
ben Jahweh! **7** Gij moogt geen gemeenschap houden met uw
vader, evenmin met uw moeder; want zij is uw moeder; met
haar moogt gij dus geen gemeenschap hebben. **8** Ge moogt
geen gemeenschap houden met de vrouw van uw vader; want
dan onteert ge uw vader. **9** Ge moogt geen gemeenschap
houden met uw zuster, de dochter van uw vader of die van uw
moeder, onverschillig of zij in of buiten uw familie geboren is.
10 Ge moogt geen gemeenschap houden met de dochter van
uw zoon of met die van uw dochter; want dan onteert ge uzelf.
11 Gij moogt geen gemeenschap houden met de dochter van
uws vaders vrouw, die door uw vader is verwekt; zij geldt voor
uw zuster; houd geen gemeenschap met haar. **12** Gij moogt
geen gemeenschap houden met de zuster van uw vader; zij
is de naaste bloedverwant van uw vader. **13** Gij moogt geen
gemeenschap houden met de zuster van uw moeder; want
zij is de naaste bloedverwant van uw moeder. **14** Gij moogt
geen gemeenschap houden met den broeder van uw vader.
Ook zijn vrouw moogt ge niet naderen; zij is uw tante. **15** Gij
moogt geen gemeenschap houden met uw schoondochter; zij is

de vrouw van uw zoon; houd geen gemeenschap met haar.
16 Gij moogt geen gemeenschap houden met de vrouw van
uw broer; want dan onteert ge uw broer. **17** Ge moogt geen
gemeenschap houden met een vrouw en tegelijk met haar
dochter; evenmin moogt ge de dochter van haar zoon of die van
haar dochter nemen, om gemeenschap met haar te houden;
ze zijn uw bloedverwanten; zo iets is een schanddaad. **18** Gij
moogt geen vrouw als bijvrouw naast haar zuster nemen, om
ook met haar gemeenschap te houden, terwijl de andere nog
leeft. **19** Gij moogt een vrouw, die door haar stonden onrein
is, niet naderen, om gemeenschap met haar te houden. **20**
Gij moogt niet slapen bij de vrouw van uw naaste; daardoor
verontreinigt gij u. **21** Geen van uw kinderen zult ge afstaan,
om ze aan den Molok te wijden; want ge moogt de naam van
uw God niet ontheiligen. Ik ben Jahweh! **22** Gij moogt niet bij
een man liggen als bij een vrouw, dit is een gruweldaad. **23**
Gij moogt geen enkel dier misbruiken; daardoor bezoedelt ge
u. Ook zal geen vrouw zich door een dier laten schenden; dit
is tegennatuurlijke ontucht. **24** Bezoedelt u dus niet door dit
alles. Want door al deze dingen zijn de volken besmeurd, die
Ik voor u zal uitdrijven; **25** zo is het land verpest geworden,
heb Ik zijn misdaad gewroken, en heeft het land zijn bewoners
uitgespuwd. **26** Onderhoudt dus mijn voorschriften en wetten en
laat niemand van de ingezetenen noch van de vreemdelingen,
die in uw midden wonen, een van al die schanddaden bedrijven.
27 Want al die gruwelen werden bedreven door die vóór u het
land bewoonden, en het land is verpest geworden. **28** Laat het
land ook u niet uitspuwen, omdat ge het bezoedelt, zoals het de
volken heeft uitgespuwd, die er vóór u hebben gewoond. **29**

Waarachtig allen, die zo iets schandelijks bedrijven, zullen van
hun volk worden afgesneden. **30** Onderhoudt dus mijn geboden;
gedraagt u niet naar die liederlijke zeden, waarnaar men vóór u
heeft geleefd, en bezoedelt u daar niet mee. Ik ben Jahweh, uw
God!

19 Jahweh sprak tot Moses: **2** Beveel heel de gemeenschap
van Israëls kinderen, en zeg hun: Weest heilig; want Ik, Jahweh
uw God, ben heilig! **3** Iedereen van u moet eerbied hebben voor
zijn moeder en vader, en mijn sabbatten onderhouden. Ik ben
Jahweh, uw God! **4** Gij moogt u niet tot de afgoden wenden
en u geen gegoten goden maken. Ik ben Jahweh, uw God! **5**
Wanneer gij Jahweh een vredeoffer brengt, doet het dan zo, dat
het u ten goede komt. **6** Op de dag, dat ge het offert, of op de
volgende dag moet het worden gegeten. Wat er op de derde
dag nog van over is, moet worden verbrand. **7** Zo het op de
derde dag wordt gegeten, is het onrein en niet meer welgevallig.
8 Die het eet, maakt zich schuldig; want hij onteert, wat aan
Jahweh is gewijd. Hij zal van zijn volk worden afgesneden. **9**
Wanneer gij de oogst maait, die op uw land staat, moet ge
uw akker niet tot de uiterste rand afmaaien, en geen nalezing
houden van uw oogst. **10** Ook in uw wijngaard moogt ge geen
napluk houden, en de afgevallen vruchten van uw wijngaard niet
oprapen. Ge moet ze den arme en den vreemde overlaten. Ik
ben Jahweh, uw God! **11** Ge zult niet stelen. Ge moogt niet
liegen noch elkander bedriegen. **12** Ge moogt niet vals zweren
bij mijn Naam, en de Naam van uw God niet ontheiligen. Ik ben
Jahweh! **13** Ge zult uw naaste niet afzetten of beroven. Ge zult
het loon van den dagloner niet tot de volgende morgen bij u
houden. **14** Een dove zult ge niet verwensen, en den blinde

geen struikelblok in de weg leggen. Gij zult uw God vrezen; Ik
ben Jahweh! **15** Gij zult bij de rechtspraak geen onrecht begaan:
den arme niet bevoordelen, maar ook niet de partij van den rijke
kiezen; met rechtvaardigheid moet ge uw naaste oordelen. **16**
Gij zult geen laster onder uw volk rondstrooien, en niet naar
het bloed van uw naaste dorsten. Ik ben Jahweh! **17** Gij moogt
tegen uw broeder geen haat koesteren. Gij moet uw naaste
terecht wijzen, om niet medeplichtig te worden aan zijn zonde.
18 Neem geen wraak en blijf ook geen wraak koesteren tegen
de zonen van uw volk, maar bemin uw naaste gelijk uzelf. Ik
ben Jahweh! **19** Onderhoudt mijn voorschriften. Gij moogt geen
ongelijksoortige beesten laten paren, geen ongelijksoortig zaad
op uw akker zaaien, geen ongelijksoortig kleed, uit verschillende
stoffen geweven, dragen. **20** Wanneer een man gemeenschap
heeft met een slavin, die aan een ander is toegezegd, maar
nog niet is losgekocht of vrijgelaten, dan zal hem een tuchtiging
worden toegediend, maar ze zullen niet worden gedood; want ze
was nog niet vrijgelaten. **21** Hij moet voor boete Jahweh een ram
als schuldoffer brengen aan de ingang van de openbaringstent.
22 De priester moet voor het aanschijn van Jahweh door den
ram van het schuldoffer voor hem verzoening verkrijgen voor de
zonde, die hij heeft bedreven; dan zal hem de zonde, die hij
heeft bedreven, worden vergeven. **23** Wanneer gij in het land
zijt gekomen en allerlei vruchtbomen plant, dan moet ge hun
vruchten als hun voorhuid beschouwen; drie jaren moeten ze als
onbesneden voor u zijn, en mag er niet van worden gegeten. **24**
In het vierde jaar moeten al hun vruchten als feestgaven aan
God worden gewijd. **25** In het vijfde jaar moogt ge de vruchten
ervan eten; zo zult ge de opbrengst ervan nog vermeerderen. Ik

ben Jahweh, uw God! **26** Gij moogt niet op de bergen eten,
en u niet afgeven met waarzeggerij of toverij. **27** Ge moogt
uw haar aan uw slapen niet afscheren, de rand van uw baard
niet korten, **28** uw lichaam niet kerven om een dode, en geen
figuren in uw lichaam snijden. Ik ben Jahweh! **29** Gij zult uw
dochter niet ontwijden door ze tot ontucht aan te zetten, zodat
het land losbandig wordt en vol liederlijkheid. **30** Onderhoudt
mijn sabbatdagen, en hebt eerbied voor mijn heiligdom. Ik ben
Jahweh! **31** Gij moogt uw toevlucht niet nemen tot spoken
en waarzeggende geesten, en ze niet ondervragen; daardoor
verontreinigt ge u. Ik ben Jahweh, uw God! **32** Sta op voor
den grijsaard, heb eerbied voor de ouderdom, en vrees uw
God. Ik ben Jahweh! **33** Wanneer een vreemdeling bij u in het
land woont, moogt ge hem niet verdrukken. **34** Als uw eigen
landgenoot moet u de vreemdeling zijn, die bij u woont, en gij
zult hem beminnen als uzelf; want ook gij zijt vreemdeling in
Egypte geweest. Ik ben Jahweh, uw God! **35** Weest niet oneerlijk
bij de rechtspraak; niet oneerlijk in el, gewicht en maat. **36** Een
zuivere weegschaal, juiste gewichten, een juiste efa en hin moet
ge hebben. Ik ben Jahweh, uw God, die u uit Egypte heb geleid!
37 Onderhoudt dus al mijn voorschriften en geboden, en handelt
er naar. Ik ben Jahweh!

20 Jahweh sprak tot Moses: **2** Zeg tot de kinderen Israëls: Wie
van de Israëlieten en van de vreemden, die in Israël wonen, een
van zijn kinderen aan den Molok offert, moet worden gedood.
Het volk van het land moet hem stenigen. **3** Ik zal zo iemand
mijn gramschap doen voelen en hem van zijn volk afsnijden,
omdat hij een van zijn kinderen aan den Molok heeft geofferd,
om mijn heiligdom te verontreinigen en mijn heilige Naam te

ontwijden. **4** En al zouden de bewoners van het land voor zo
iemand de ogen sluiten en hem niet doden, ofschoon hij een van
zijn kinderen aan den Molok heeft geofferd, **5** Ik zal zo iemand
en zijn geslacht mijn gramschap doen voelen, en hem, en allen,
die hem volgen in zijn afgodische verering van den Molok, van
hun volk afsnijden. **6** Ook hem, die zijn toevlucht neemt tot
spoken of waarzeggende geesten, en ze achterna loopt, zal Ik
mijn gramschap doen voelen, en hem van zijn volk afsnijden.
7 Gij moet u heilig gedragen en heilig zijn; want Ik, Jahweh,
ben uw God! **8** Gij moet mijn voorschriften onderhouden, en
daarnaar handelen. Ik, Jahweh, ben het, die u heilig! **9** Iemand
die zijn vader of moeder vervloekt, moet worden gedood. Zo
hij zijn vader of moeder heeft vervloekt, rust bloedschuld op
hem. **10** Wie overspel begaat met de vrouw van een ander,
moet ter dood worden gebracht; de echtbreker zowel als de
echtbreekster. **11** Wie gemeenschap heeft met de vrouw van
zijn vader, onteert zijn vader; beiden moeten ter dood worden
gebracht: er rust bloedschuld op hen. **12** Wanneer iemand
gemeenschap met zijn schoondochter houdt, moeten beiden ter
dood worden gebracht; zij hebben een schanddaad begaan: er
rust bloedschuld op hen. **13** Wanneer iemand bij een man ligt als
bij een vrouw, bedrijven beiden een gruweldaad; zij moeten ter
dood worden gebracht: er rust bloedschuld op hen. **14** Wanneer
iemand een dochter tegelijk met haar moeder neemt, begaat hij
bloedschande; men moet die beiden verbranden: bloedschande
mag onder u niet voorkomen. **15** Wie een dier misbruikt, moet
ter dood worden gebracht; ook het dier moet worden gedood. **16**
Wanneer een vrouw zich door een of ander dier laat schenden,
moet gij de vrouw en het dier doden; zij moeten worden gedood:

er rust bloedschuld op hen. **17** Wanneer iemand zijn zuster
neemt, de dochter van zijn vader of die van zijn moeder, en zij
gemeenschap met elkaar houden, dan is dat bloedschande,
en zij moeten voor de ogen van hun volksgenoten worden
uitgeroeid; zo hij gemeenschap met zijn zuster heeft gehad,
moet hij zijn schuld boeten. **18** Wanneer iemand slaapt bij een
vrouw in haar stonden en gemeenschap met haar houdt, zodat
hij de plaats van haar vloeiing onthult en zij de plaats van haar
bloedvloeiing ontbloot, dan moeten beiden van hun volk worden
afgesneden. **19** Gij moogt geen gemeenschap houden met de
zuster van uw moeder of met die van uw vader; want dan heeft
men gemeenschap met zijn naaste bloedverwant: hun schuld
zullen ze boeten. **20** Wanneer iemand gemeenschap heeft met
zijn tante, onteert hij zijn oom; hun zonde zullen ze boeten en
kinderloos sterven. **21** Wanneer iemand de vrouw van zijn broer
neemt, bedrijft hij iets afschuwelijks; hij onteert zijn broer; zij
zullen kinderloos blijven. **22** Onderhoudt al mijn voorschriften en
wetten, en volbrengt ze, opdat het land, waarheen Ik u breng,
om er te wonen, u niet uitspuwt. **23** Leeft niet naar de zeden
van de volken, die Ik voor u zal verjagen. Want omdat zij dit
alles hebben gedaan, heb Ik een afschuw van hen gekregen,
24 en u gezegd: Neemt gij hun land in bezit; Ik geef het u in
eigendom, een land, dat druipt van melk en honing: Ik Jahweh,
uw God, die u van de volken heb afgezonderd! **25** Maakt dus
onderscheid tussen reine en onreine viervoetige dieren, tussen
onreine en reine vogels, en bezoedelt u niet aan de viervoetige
dieren, de vogels, en aan al wat over de aarde kruipt, die Ik u
als onrein heb onthouden. **26** Gij moet heilig voor Mij zijn, omdat
Ik, Jahweh, heilig ben en u van de volken heb afgezonderd,

om Mij toe te behoren. **27** De man of vrouw, die onder u als
tovenaar of waarzegger optreedt, moet worden gedood; men
moet hen stenigen, er rust bloedschuld op hen.

21 Jahweh sprak tot Moses: Beveel de priesters, de zonen
van Aäron, en zeg hun: Niemand van hen mag zich aan een
dode van zijn familie verontreinigen, **2** behalve aan zijn naaste
verwanten, aan zijn moeder, vader, zoon, dochter en broer. **3**
Ook aan zijn zuster mag hij zich verontreinigen, wanneer zij nog
maagd is, daar ze dan tot de zijnen behoort en niet aan een
man; **4** maar aan een getrouwde vrouw in zijn familie mag hij
zich niet verontreinigen en daardoor ontwijden. **5** Zij mogen zich
echter nooit het hoofd kaal scheren, de rand van hun baard
korten noch hun lichaam kerven. **6** Heilig moeten zij zijn voor
hun God, en de Naam van hun God niet ontwijden; want ze
dragen de vuuroffers van Jahweh op, de spijs van hun God:
daarom moeten zij heilig zijn. **7** Ook mogen zij geen ontuchtige
of onteerde vrouw huwen, of een vrouw, die door haar man is
verstoten; want hij is aan zijn God toegewijd. **8** Gij moet hem
als heilig beschouwen; want hij offert de spijs van uw God. Hij
moet voor u heilig zijn, omdat Ik Jahweh, die hen heilig, zelf
heilig ben. **9** De dochter van een priester, die zich door een
ontuchtig leven onteert, ontwijdt haar vader; zij moet worden
verbrand. **10** Maar de priester, die hoger staat dan zijn broeders,
op wiens hoofd de zalfolie is uitgestort, en die is aangesteld om
de heilige gewaden te dragen, mag zijn haren niet losbinden en
zijn kleren niet scheuren. **11** Hij mag bij geen dode komen, en
zich zelfs aan zijn vader of moeder niet verontreinigen. **12** Hij
mag het heiligdom niet verlaten, en het heiligdom van zijn God
niet ontwijden; want hij is gewijd met de zalfolie van zijn God.

Ik ben Jahweh! **13** Hij moet een vrouw nemen, die maagd is.
14 Hij mag dus geen weduwe, of verstotene, geen onteerde
of ontuchtige huwen, slechts een maagd uit zijn familie mag
hij tot vrouw nemen, **15** om zijn nageslacht in zijn familie niet
te ontwijden. Want Ik ben Jahweh, die hem heilig! **16** Jahweh
sprak tot Moses: **17** Zeg aan Aäron: Wanneer iemand van uw
kinderen, ook in uw volgende geslachten, een lichaamsgebrek
heeft, mag hij niet naderbij komen, om de spijs van zijn God
te offeren. **18** Want niemand, die een lichaamsgebrek heeft,
mag Mij naderen: geen blinde of lamme, geen verminkte of
vergroeide; **19** niemand met een gebroken been of arm; **20** geen
bult of dwerg; niemand met een witte vlek op zijn oog, of met
uitslag of schurft; niemand ook, die ontmand is. **21** Niemand van
het geslacht van den priester Aäron, die een gebrek heeft, mag
naderbij komen, om de vuuroffers van Jahweh te offeren; heeft
hij dus een gebrek, dan mag hij de spijs van zijn God niet komen
offeren. **22** Wel mag hij eten van de spijs van zijn God, van het
hoogheilige en van het heilige; **23** maar hij mag niet binnen het
voorhangsel komen en niet tot het altaar naderen; want hij heeft
een gebrek, en mag mijn heiligdom niet ontwijden. Want Ik ben
Jahweh, die hen heilig! **24** Moses bracht het Aäron, zijn zonen
en alle Israëlieten over.

22 Jahweh sprak tot Moses: **2** Zeg aan Aäron en zijn zonen,
dat zij de heilige gaven, die de Israëlieten Mij wijden, met
gepaste eerbied moeten behandelen, en mijn heilige Naam niet
ontwijden. Ik ben Jahweh! **3** Zeg hun dus: Iedereen onder uw
kinderen van geslacht tot geslacht, die in staat van onreinheid
de heilige gaven, die de Israëlieten Jahweh hebben gewijd,
durft aanraken, zal van mijn aanschijn worden verstoten. Ik ben

Jahweh! **4** Niemand van Aärons geslacht, die melaats is of aan
vloeiing lijdt, mag van de heilige gaven eten, eer hij weer rein is.
Ook wie iemand heeft aangeraakt, die door een lijk verontreinigd
is of een uitstorting had, **5** of wie een of ander ongedierte of een
mens, waardoor men onrein wordt, heeft aangeraakt, **6** is tot de
avond onrein en mag niet van de heilige gaven eten. Eerst als
hij een bad heeft genomen, **7** en de zon is ondergegaan, is
hij weer rein, en mag hij dus van de heilige gaven eten; want
het is zijn levensonderhoud. **8** Ook mag hij geen gestorven
of verscheurde dieren eten; daardoor wordt hij onrein. Ik ben
Jahweh! **9** Zij moeten mijn geboden onderhouden, en geen
zonden op zich laden; want zij zullen sterven, wanneer zij ze
ontwijden. Ik ben Jahweh, die hen heilig! **10** Niemand, die niet
tot een priestergezin behoort, mag het heilige eten. Iemand dus,
die bij een priester inwoont of loonarbeider is, mag het heilige
niet eten. **11** Maar wanneer een priester voor geld een slaaf
koopt, mag die ervan eten; evenzo mag de slaaf, die in zijn huis
is geboren, zijn spijzen eten. **12** Wanneer een dochter van een
priester met een leek is gehuwd, mag zij niet meer van de heilige
gaven eten. **13** Maar wanneer een dochter van een priester
weduwe wordt of verstoten is, en omdat zij geen kinderen heeft,
naar het huis van haar vader is teruggekeerd, dan mag zij
evenals in haar jeugd, de spijzen van haar vader eten. Dus wie
niet tot een priestergezin behoort, mag daarvan niet eten. **14**
Wanneer iemand zonder opzet iets heiligs eet, moet hij het
heilige aan den priester teruggeven met daarenboven een vijfde
van de waarde. **15** Men mag de heilige gaven, die de Israëlieten
aan Jahweh opdragen, niet ontwijden, **16** om geen zondeschuld
op zich te laden, als men van hun heilige gaven eet. Want Ik,

Jahweh, heb ze geheiligd! **17** Jahweh sprak tot Moses: **18**
Beveel Aäron en zijn zonen en alle Israëlieten, en zeg hun:
Wanneer iemand uit het huis van Israël of van de vreemdelingen
in Israël zijn gave brengt, krachtens gelofte of vrijwillig, om ze
Jahweh als brandoffer op te dragen, **19** dan moet ze, wil ze u
ten goede komen, uit een gaaf mannelijk dier bestaan uit de
runderen, schapen of geiten. **20** Ge moogt niets offeren, wat
enig gebrek heeft; want het zou u niet ten goede komen. **21**
Ook wanneer iemand een vredeoffer aan Jahweh brengt van
runderen of schapen, ofwel om een gelofte te vervullen ofwel
als een vrijwillige gave, dan moet het, wil het hem ten goede
komen, een gaaf dier zijn, zonder enig gebrek. **22** Een blind dier
of wat iets gebroken heeft, wat verminkt is of wonden, schurft of
uitslag heeft, moogt ge niet aan Jahweh offeren, en daarvan
geen vuuroffers voor Jahweh op het altaar leggen. **23** Een rund
of een schaap, dat vergroeid of verschrompeld is, moogt ge
als vrijwillige gave brengen; maar als gelofteoffer zou het niet
welgevallig zijn. **24** Een dier, dat door wrijven, pletten, uitrukken
of snijden ontmand is, moogt ge niet aan Jahweh offeren. In uw
eigen land moogt ge ze zo niet behandelen, **25** maar ze ook niet
van vreemden kopen, om ze uw God als spijs te offeren. Want
ze zijn verminkt, en hebben een gebrek; ze zouden u niet ten
goede komen. **26** Jahweh sprak tot Moses: **27** Een kalf, een lam
of een geit moeten na hun geboorte zeven dagen bij hun moeder
blijven; eerst van de achtste dag af wordt het aangenomen
als een welgevallig vuuroffer voor Jahweh. **28** Een rund of
een schaap moogt ge niet op dezelfde dag slachten als hun
jong. **29** Wanneer ge een dankoffer aan Jahweh brengt, moet
ge het zo offeren, dat het u ten goede komt. **30** Op dezelfde

dag moet het worden gegeten, en ge moogt er niets van tot de
volgende morgen bewaren. Ik ben Jahweh! **31** Onderhoudt dus
mijn geboden en handelt er naar. Ik ben Jahweh! **32** Ontwijdt
mijn heilige Naam niet. Ik wil onder Israëls kinderen als heilig
worden vereerd. Ik ben Jahweh, die u heilig, **33** en die u uit
Egypte heb geleid, om uw God te zijn. Ik ben Jahweh!

23 Jahweh sprak tot Moses: **2** Beveel de Israëlieten, en zeg
hun: De feestdagen van Jahweh, waarop gij een godsdienstige
bijeenkomst moet houden, zijn mijn volgende feesten. **3** Zes
dagen moogt ge arbeiden, maar de zevende dag is een grote
rustdag met een godsdienstige bijeenkomst, waarop ge geen
enkele arbeid moogt verrichten; overal waar ge woont, moet het
een rustdag zijn ter ere van Jahweh. **4** Dit zijn de feestdagen
van Jahweh met de godsdienstige bijeenkomsten, die gij op hun
vastgestelde tijden moet vieren. **5** Op de veertiende dag van de
eerste maand tegen het vallen van de avond is het Pasen ter
ere van Jahweh. **6** En op de vijftiende dag van dezelfde maand
het feest van de ongedesemde broden ter ere van Jahweh;
gedurende zeven dagen moet ge dan ongedesemde broden
eten. **7** Op de eerste dag moet gij bovendien een godsdienstige
bijeenkomst houden, en moogt ge geen enkel slafelijk werk
verrichten. **8** Zeven dagen lang moet ge vuuroffers aan Jahweh
opdragen, en op de zevende dag weer een godsdienstige
bijeenkomst houden, en moogt ge geen enkel slafelijk werk
verrichten. **9** Jahweh sprak tot Moses: **10** Beveel de Israëlieten,
en zeg hun: Wanneer ge in het land zijt gekomen, dat Ik u geven
zal, en ge zijn oogst afmaait, dan moet ge de eerste schoof
van uw oogst den priester brengen. **11** Hij moet die schoof
voor het aanschijn van Jahweh als strekoffer aanbieden, opdat

het u ten goede kome; daags na de sabbat moet de priester
ze aanbieden. **12** Op de dag, dat ge de schoof als strekoffer
aanbiedt, moet ge een gaaf eenjarig lam als brandoffer aan
Jahweh opdragen, **13** met het daarbij horend spijsoffer, namelijk
twee issaron meelbloem met olie gemengd, als een heerlijk
geurend vuuroffer voor Jahweh; bovendien het vierde van een
hin wijn als plengoffer. **14** Tot deze dag moogt ge geen brood,
geen geroosterd of ongeroosterd graan van de nieuwe oogst
eten, eer gij uw gave aan uw God hebt gebracht. Dit is een
eeuwig geldende wet voor al uw geslachten, waar ge ook woont.
15 Van de dag na de sabbat, waarop ge de schoof als strekoffer
hebt aangeboden, moet ge zeven volle weken tellen; zeven
volle weken moeten het zijn, **16** tot aan de dag na de zevende
sabbat; dus vijftig dagen moet ge tellen. Dan moet ge een
nieuw spijsoffer aan Jahweh opdragen. **17** Uit uw woonsteden
moet ge als eerstelingen voor Jahweh twee broden voor een
strekoffer brengen; ze moeten uit twee issaron meelbloem zijn
bereid, en gedesemd worden gebakken. **18** Bij het brood moet
ge zeven gave eenjarige lammeren offeren, een jongen stier
en twee rammen; zij zullen met het daarbij behorend spijs en
plengoffer als een brandoffer voor Jahweh dienen, een heerlijk
geurend vuuroffer voor Jahweh. **19** Als zondeoffer moet ge een
geitebok offeren, en als vredeoffer twee eenjarige lammeren;
20 de priester moet ze voor het aanschijn van Jahweh als een
strekoffer aanbieden, tegelijk met het eerstelingenbrood en de
twee lammeren. Zij zullen een heilige gave voor Jahweh zijn,
en den priester ten deel vallen. **21** Op die dag moet ge een
godsdienstige bijeenkomst houden en moogt ge geen slafelijk
werk verrichten. Dit is een eeuwig geldende wet voor al uw

geslachten, waar ge ook woont. **22** Ook moogt ge, wanneer ge
de oogst van uw land maait, uw veld niet tot de uiterste rand
afmaaien en geen nalezing van uw oogst houden; ge moet die
voor den arme en den vreemdeling overlaten. Ik ben Jahweh,
uw God! **23** Jahweh sprak tot Moses: **24** Zeg aan de Israëlieten:
De eerste dag van de zevende maand moet een rustdag voor
u zijn, een dag ter gedachtenis met bazuingeschal en een
godsdienstige bijeenkomst. **25** Dan moogt ge geen slafelijk werk
verrichten, en moet ge een vuuroffer aan Jahweh opdragen.
26 Jahweh sprak tot Moses: **27** Bovendien valt op de tiende
dag van de zevende maand de verzoendag. Dan moet ge een
godsdienstige bijeenkomst houden, boete doen, en een vuuroffer
aan Jahweh brengen. **28** Op die dag moogt ge geen enkele
arbeid verrichten; want het is een verzoendag, om verzoening
voor u te verkrijgen voor het aanschijn van Jahweh, uw God.
29 Iedereen, die op die dag geen boete doet, zal van zijn volk
worden afgesneden. **30** Iedereen, die op die dag enige arbeid
verricht, zal Ik uit zijn volk verdelgen; **31** ge moet u van alle
arbeid onthouden. Dit is een eeuwig geldende wet voor al uw
geslachten, waar ge ook woont. **32** Het moet een grote sabbat
voor u zijn, waarop ge boete moet doen; van de avond van de
negende dag der maand tot de volgende avond moet ge uw
rustdag vieren. **33** Jahweh sprak tot Moses. **34** Zeg aan de
Israëlieten: Op de vijftiende dag van de zevende maand begint
het loofhuttenfeest, zeven dagen lang, ter ere van Jahweh. **35**
Op de eerste dag moet een godsdienstige bijeenkomst worden
gehouden, en moogt ge geen slafelijk werk verrichten. **36** Zeven
dagen lang moet ge Jahweh een vuuroffer opdragen. Op de
achtste dag moet ge een godsdienstige bijeenkomst houden, en

een vuuroffer opdragen ter ere van Jahweh. Het is een hoogtij,
waarop ge geen slafelijk werk moogt verrichten. **37** Dit zijn de
feesten van Jahweh, waarop gij godsdienstige bijeenkomsten
moet houden, en aan Jahweh vuuroffers opdragen: brand en
spijsoffers, slacht en plengoffers, zoals het voor iedere dag is
bepaald; **38** onverminderd de sabbatdagen van Jahweh, en
behalve uw gaven en al uw gelofte en vrijwillige offers, die ge aan
Jahweh wilt schenken. **39** Op de vijftiende dag van de zevende
maand, wanneer ge het ooft van het land binnenhaalt, moet ge
bovendien zeven dagen lang het feest van Jahweh vieren. De
eerste dag moet een rustdag zijn, en de achtste dag eveneens.
40 Op de eerste dag moet ge kostelijke boomvruchten nemen
met palmtakken, twijgen van loofrijke bomen en laurieren, en u
zeven dagen lang voor het aanschijn van Jahweh, uw God,
verheugen. **41** Ieder jaar moet ge het zeven dagen lang als een
feest ter ere van Jahweh vieren; dit is een eeuwig geldende
wet voor al uw geslachten. In de zevende maand moet ge het
vieren, **42** en dan zeven dagen lang in tenten wonen; allen die in
Israël zijn geboren moeten dan in tenten wonen; **43** opdat uw
nageslacht moge weten, dat Ik de Israëlieten in tenten deed
wonen, toen Ik hen uit Egypte heb geleid. Ik ben Jahweh, uw
God! **44** Zo maakte Moses de feesten van Jahweh aan de
kinderen Israëls bekend.

24 Jahweh sprak tot Moses. **2** Beveel de Israëlieten, dat zij
u voor de kandelaar zuivere olie uit gestoten olijven brengen,
om de lamp daarmee voortdurend te onderhouden. **3** In de
openbaringstent buiten het voorhangsel voor de verbondsark
moet Aäron ze voortdurend voor het aanschijn van Jahweh van
de avond tot de morgen onderhouden. Dit is een eeuwig geldende

wet voor al uw geslachten. **4** Op de kandelaar van zuiver goud
moet hij zonder onderbreking de lampen onderhouden voor het
aanschijn van Jahweh. **5** Bovendien moet gij meelbloem nemen,
en er twaalf koeken van bakken; twee issaron voor iedere koek.
6 Ge moet ze in twee stapels van zes op de tafel van zuiver goud
leggen voor het aanschijn van Jahweh. **7** Leg op iedere stapel
zuivere wierook; dit is het reukoffer bij het brood, het vuuroffer
voor Jahweh. **8** Onafgebroken moet men ze iedere sabbat
opnieuw voor Jahweh neerleggen; dit is een eeuwige verplichting
voor de kinderen Israëls. **9** Het zal Aäron en zijn zonen ten
deel vallen, en zij moeten het eten op een heilige plaats. Want
het is hoogheilig; het is voor eeuwig zijn wettig deel van de
vuuroffers van Jahweh. **10** Eens mengde zich de zoon van een
israëlietische vrouw en van een Egyptenaar onder de Israëlieten,
en kreeg in de legerplaats twist met een Israëliet. **11** En daar de
zoon van de Israëlietische de Naam verwenste en vervloekte,
bracht men hem tot Moses. Zijn moeder heette Sjelomit, en
was de dochter van Dibri uit de stam van Dan. **12** Men zette
hem in verzekerde bewaring, tot Moses een beslissing zou
nemen volgens de uitspraak van Jahweh. **13** En Jahweh sprak
tot Moses: **14** Breng den godslasteraar buiten de legerplaats;
laat allen, die het gehoord hebben, hun handen op zijn hoofd
leggen, en heel de gemeenschap hem stenigen. **15** En tot de
Israëlieten moet ge zeggen: Iedereen, die zijn God vervloekt,
maakt zich schuldig aan zonde; **16** en wie de Naam van Jahweh
lastert, moet worden gedood. Heel de gemeenschap moet hem
stenigen; zowel de vreemdeling als de ingezetene moet worden
gedood, wanneer zij de Naam vervloeken. **17** Wanneer iemand
een mens, wien ook, doodt, moet hij worden gedood; **18** leven

voor leven. **19** Wanneer iemand zijn naaste letsel toebrengt,
moet hem worden vergolden, wat hij een ander heeft aangedaan.
20 Breuk voor breuk, oog voor oog, tand voor tand; het letsel, dat
iemand een ander toebrengt, moet hem worden toegebracht. **21**
Wie een dier doodt, moet het vergoeden; wie een mens doodt,
moet worden gedood. **22** Diezelfde wet moet bij u gelden voor
den vreemdeling zowel als voor den ingezetene. Want Ik ben
Jahweh, uw God! **23** Zo sprak Moses tot de Israëlieten. Toen
bracht men den godslasteraar buiten de legerplaats, en stenigde
hem; de Israëlieten deden, wat Jahweh Moses bevolen had.

25 Jahweh sprak op de berg Sinaï tot Moses: **2** Beveel de
Israëlieten, en zeg hun: Wanneer ge in het land zijt gekomen,
dat Ik u geven zal, dan moet ook het land ter ere van Jahweh
sabbat houden. **3** Zes jaren kunt ge uw akker bezaaien, zes
jaren uw wijngaard snoeien, en de opbrengst ervan inzamelen.
4 Maar in het zevende jaar moet het land volkomen rust houden,
een sabbat ter ere van Jahweh; uw akker moogt ge dan niet
bezaaien en uw wijngaard niet snoeien. **5** En wat vanzelf
opschiet na de vorige oogst moogt ge niet oogsten, de druiven
van uw ongesnoeide wijnstok niet plukken; het is een jaar van
rust voor het land. **6** Wat tijdens de rust van het land vanzelf
groeit, mag echter door u worden gegeten, door u, uw slaaf,
uw slavin, uw dagloner, door den inboorling en vreemdeling
onder u; **7** ook door het vee en het wild in uw land mag heel die
opbrengst worden gegeten. **8** Bovendien moet gij zeven weken
van jaren tellen, dus zeven maal zeven jaren, zodat ge een tijd
van zeven jaarweken of negen en veertig jaren krijgt. **9** Dan
moet ge op de tiende dag van de zevende maand bazuingeschal
doen klinken; en op de verzoendag door heel uw land de bazuin

laten schallen. **10** Zo moet ge het vijftigste jaar heiligen! Ge moet
in het land bevrijding afkondigen voor al zijn bewoners; het is
een jubeljaar voor u, waarin ieder van u in zijn bezit moet worden
hersteld en naar zijn familie kan terugkeren. **11** Het vijftigste
jaar is een jubeljaar voor u, waarin ge niet moogt zaaien, wat
vanzelf opschiet niet oogsten, en van de ongesnoeide wijnstok
niet plukken; **12** want het is een jubeljaar, en het moet heilig
voor u zijn. Maar wat op het veld vanzelf groeit, moogt ge
opeten. **13** In dat jubeljaar moet ieder van u in zijn bezit worden
hersteld. **14** Wanneer ge dus iets aan een ander verkoopt of
iets van hem koopt, moogt ge elkaar niet benadelen. **15** Naar
het aantal jaren. dat het jubeljaar nog uitblijft, naar het aantal
oogstjaren berekend, zult gij van een ander kopen, en zal hij ook
aan u verkopen. **16** Zijn het nog veel jaren, dan moet ge naar
verhouding een hogere koopprijs geven, maar zijn het er nog
slechts weinig, dan kunt ge die naar verhouding verminderen;
want hij verkoopt u slechts het aantal oogsten. **17** Ge moogt dus
elkaar niet benadelen, maar gij zult uw God vrezen. Want Ik
ben Jahweh, uw God! **18** Zo ge naar mijn wetten leeft, en mijn
geboden onderhoudt en volbrengt, zult ge onbezorgd in het land
wonen, **19** en zal het u zijn vruchten geven, zodat ge volop
kunt eten en er onbezorgd kunt wonen. **20** En wanneer ge zegt:
Wat zullen we in het zevende jaar eten, daar we niet mogen
zaaien, noch oogsten? **21** dan zal Ik in het zesde jaar zo mijn
zegen over u uitstorten, dat het u een oogst voor drie jaren zal
opleveren. **22** In het achtste jaar zult ge zaaien, en nog van de
vorige oogst kunnen eten; tot de oogst van het negende jaar
binnenkomt, zult ge nog van de vorige eten. **23** Ook moogt ge de
grond niet voorgoed verkopen; want de grond behoort Mij: gij zijt

slechts vreemden en gasten bij Mij. **24** Daarom moet ge in heel
het land, dat ge bezit, het recht van terugkoop van de grond
laten gelden. **25** Wanneer dus uw broeder is verarmd, zodat
hij van zijn bezit moet verkopen, dan moet zijn naaste losser
komen, en terugkopen, wat zijn broeder heeft verkocht. **26** Heeft
iemand geen losser, maar kan hijzelf de middelen vinden, die
voor de terugkoop nodig zijn, **27** dan moet hij, de jaren sinds de
verkoop in aanmerking nemend, de overige jaren vergoeden aan
hem, wien hij verkocht; zo zal hij in zijn bezit worden hersteld.
28 Wanneer hij geen voldoende middelen kan vinden, om hem te
betalen, dan blijft het verkochte tot aan het jubeljaar in het bezit
van den koper. Maar in het jubeljaar komt het vrij, en wordt hij
weer in zijn bezit hersteld. **29** Wanneer iemand een woonhuis in
een ommuurde stad verkoopt, houdt hij het recht van terugkoop,
tot er een jaar na de verkoop is verstreken; een jaar duurt dus
het recht van terugkoop. **30** Wanneer echter na een vol jaar een
huis, dat in een ommuurde stad ligt, nog niet is teruggekocht,
blijft het voorgoed het eigendom van den koper en zijn geslacht,
en komt ook in het jubeljaar niet vrij. **31** Maar huizen in dorpen,
die niet door een muur zijn omringd, moeten tot het akkerland
worden gerekend. Daarvoor is terugkoop altijd mogelijk, en
in het jubeljaar komen zij vrij. **32** De huizen die de levieten
in de levietensteden bezitten, kunnen altijd door hen worden
teruggekocht. **33** Koopt echter niemand der levieten het terug,
dan komt het verkochte huis zo het in een stad ligt, die aan de
levieten behoort, toch in het jubeljaar vrij. Want de huizen van
de levietensteden blijven hun bezit te midden van de Israëlieten.
34 De weidegrond, die tot hun steden behoort, mag niet worden
verkocht, want die vormt voor hen een onvervreemdbaar bezit.

35 Wanneer uw broeder, die bij u woont, verarmt en in nood
raakt, moet ge hem ondersteunen, zodat hij bij u kan leven,
evengoed als een vreemdeling of een inboorling. **36** Ge moogt
geen rente of woekerwinst van hem nemen; maar ge zult uw God
vrezen, en uw broeder bij u laten leven. **37** Geef uw geld niet
tegen rente, en leg geen woekerwinst op levensmiddelen. **38** Ik
ben Jahweh, uw God, die u uit Egypte heb geleid, om u het land
Kanaän te geven, en uw God te zijn. **39** Wanneer uw broeder,
die bij u woont, zo is verarmd, dat hij zich als slaaf aan u heeft
verkocht, moogt ge hem toch geen slavendienst laten verrichten,
40 maar moet hij als een loonarbeider, of een inboorling bij u
blijven. Tot het jubeljaar zal hij dus bij u in dienst zijn, **41** dan
zal hij met zijn zonen vrij van u heengaan, naar zijn familie
terugkeren en in zijn vaderlijk bezit worden hersteld. **42** Want
ze zijn mijn dienaars, die Ik uit Egypte heb geleid; zij mogen
dus niet als slaven worden verkocht. **43** Behandel hen niet met
hardheid, maar vrees uw God. **44** Uw slaven en slavinnen,
die uw eigendom zullen zijn, kunt ge u kopen uit de volken,
die u omringen. **45** Ook van de kinderen der inboorlingen, die
onder u wonen, kunt ge er kopen, en uit hun families, die ze
bij u in het land hebben verwekt. Dezen zullen uw eigendom
zijn, **46** en gij kunt ze aan uw zonen vermaken als erfelijk
bezit. Hen moogt ge voor altijd slavendienst laten verrichten;
maar de Israëlieten, uw broeders, moogt ge niet met hardheid
behandelen. **47** Wanneer een vreemdeling of een inboorling
rijk wordt, en uw broeder daarentegen, die bij hem woont, zo
verarmt, dat hij zich aan den vreemdeling, den inboorling of
aan iemand van hun familie moet verkopen, **48** dan heeft hij,
nadat hij zich heeft verkocht, het recht van vrijkoop. Een van zijn

broers kan hem loskopen, **49** of iemand van zijn familie, zijn
oom, zijn neef of een van zijn naaste bloedverwanten. Of zo hij
de middelen heeft, kan hij zichzelf loskopen. **50** Hij moet dan
met den koper de tijd berekenen van het jaar af, dat hij zich aan
hem heeft verkocht, tot aan het jubeljaar, en de som, waarvoor
hij zich wil terugkopen, moet in verhouding staan tot dat aantal
jaren: de tijd, dat hij bij hem bleef, moet berekend worden als die
van een loonarbeider. **51** Zo het nog veel jaren zijn, moet hij een
evenredig bedrag van de koopsom als losgeld terugbetalen. **52**
Zo er nog maar weinig jaren over zijn tot aan het jubeljaar, moet
hij ze eveneens berekenen, en naar verhouding van zijn jaren
het losgeld betalen. **53** Hij zal dus bij hem zijn als iemand die
per jaar voor loon arbeidt, en door den ander onder uw ogen
niet met hardheid worden behandeld. **54** Maar ook als hij niet op
deze manier wordt vrijgekocht, zal hij toch met zijn zonen in
het jubeljaar vrijkomen. **55** Want de kinderen Israëls zijn mijn
dienaren; mijn slaven zijn het, die Ik uit het land van Egypte heb
geleid. Ik ben Jahweh, uw God!

26 Gij moogt u geen afgoden maken, geen afgodsbeelden
of wijstenen oprichten, en geen gebeeldhouwde stenen in uw
land opstellen, om die te aanbidden; want Ik ben Jahweh, uw
God! **2** Onderhoudt mijn sabbatdagen, en hebt eerbied voor
mijn heiligdom. Ik ben Jahweh! **3** Wanneer ge naar mijn wetten
leeft, mijn geboden onderhoudt en ze volbrengt, **4** dan schenk Ik
u regen op de juiste tijd, zodat het land zijn oogst zal geven
en de bomen van het veld hun vruchten. **5** De dorstijd zal
tot de wijnoogst duren, en de wijnoogst weer tot de zaaitijd.
Gij zult uw brood eten tot verzadigens toe, en onbezorgd in
uw land wonen. **6** Dan zal Ik vrede schenken aan het land,

zodat gij u ter ruste kunt leggen, zonder dat iemand u opschrikt.
Ik zal de wilde dieren uit het land verjagen, en geen zwaard
trekt uw land binnen. **7** Gij zult uw vijanden verjagen, en zij
zullen vallen door uw zwaard. **8** Vijf van u zullen er honderd
doen vluchten, en honderd van u tienduizend; door uw zwaard
zullen uw vijanden vallen. **9** Dan zal Ik mijn blik op u richten,
u vruchtbaar maken en vermenigvuldigen, en mijn Verbond
met u gestand doen. **10** Ge zult nog graan van de oude oogst
kunnen eten, en het oude voor het nieuwe weg moeten doen. **11**
Dan zal Ik mijn woning onder u opslaan, u nimmer verwerpen,
12 en vertrouwelijk met u omgaan. Ik zal uw God, en gij zult
mijn volk zijn. **13** Ik ben Jahweh, uw God, die u uit Egypte heb
geleid, zodat ge niet langer hun slaven waart; Ik heb de bomen
van uw juk verbroken en u weer recht overeind laten gaan. **14**
Maar wanneer ge niet naar Mij luistert en al deze geboden niet
onderhoudt, **15** wanneer ge mijn voorschriften veracht en mijn
wetten versmaadt, mijn geboden verkracht en mijn Verbond
verbreekt, **16** dan zal Ik zo met u handelen: Ik zal u met ijselijke
rampen bezoeken, met tering en koorts, die de ogen doven en
de ziel doen versmachten. Dan zaait ge uw zaad tevergeefs;
want uw vijanden eten het op. **17** Ik zal u mijn gramschap
doen voelen, zodat gij door uw vijanden wordt verslagen, en
die u haten, over u zullen heersen, en gij op de vlucht slaat,
ofschoon niemand u achtervolgt. **18** En als ge Mij dan nog
niet gehoorzaamt, dan blijf Ik u tuchtigen voor uw zonden tot
zevenmaal toe. **19** Uw trotse kracht zal Ik breken, de hemel
boven u van ijzer maken, en de grond onder u van koper. **20** Dan
put gij uw kracht uit om niet; uw bodem geeft u geen oogst en de
bomen der aarde geen vruchten. **21** En zo ge u dan nog tegen

Mij blijft verzetten, en naar Mij niet wilt luisteren, dan tuchtig Ik u
opnieuw voor uw zonden tot zevenmaal toe. **22** Dan laat Ik wilde
dieren op u los, die u kinderloos maken, uw vee verscheuren, en
uw getal zo doen slinken, dat uw wegen verlaten liggen. **23**
En zo ge u nog altijd niet door Mij laat gezeggen en u tegen
Mij blijft verzetten, **24** dan zal ook Ik Mij tegen u verzetten, en
u tuchtigen om uw zonden tot zevenmaal toe. **25** Dan laat Ik
het zwaard op u los, om het Verbond bloedig te wreken. Kruipt
ge in uw steden bijeen, dan zend Ik de pest onder u, zodat
ge toch in de handen van uw vijanden valt. **26** Dan breek Ik
de broodstaf bij u, zodat tien vrouwen uw brood in één oven
bakken, het u geven volgens gewicht, en gij niet eens volop kunt
eten. **27** En wanneer ge dan nog niet gehoorzaamt en u tegen
Mij blijft verzetten, **28** dan zal ook Ik in mijn woede Mij tegen u
blijven verzetten, en u tuchtigen om uw zonden tot zevenmaal
toe. **29** Dan zult ge het vlees van uw zonen eten en het vlees
van uw dochters. **30** Uw offerhoogten zal Ik verwoesten en uw
huisaltaren vernielen, uw lijken voor uw afgodsbeelden smijten,
en een walg van u krijgen. **31** Ik zal uw steden tot puinhopen
maken, uw heiligdommen vernielen, de heerlijke geuren van uw
reukoffers niet ruiken. **32** Ik zal het land verwoesten, zodat uw
vijanden, die het zullen bewonen, er verstomd over staan. **33**
Ik zal u verstrooien onder de volken, en het zwaard achter u
ontbloten. Dan zal uw land een wildernis worden, en uw steden
zullen puinhopen zijn. **34** Al de tijd, dat het land woest ligt en gij
in het land uwer vijanden zijt, haalt het zijn sabbatten in; dan zal
het rusten en krijgt het zijn sabbatjaren vergoed. **35** Al de tijd
dat het woest ligt, zal het rusten, omdat het op uw sabbatjaren
geen rust heeft gehad, zolang gij er bleeft wonen. **36** Dan stort

Ik hen, die zijn overgebleven en in het land hunner vijanden
zijn, een verbijsterende schrik in het hart; het geritsel van een
dor blad jaagt hen op, en zij slaan op de vlucht, zoals men
wegrent voor een zwaard. Zij zullen vallen, ofschoon niemand
hen achtervolgt; **37** zij struikelen over elkander als zit hen het
zwaard op de hielen, ofschoon niemand achter hen is. Voor uw
vijanden zult ge geen stand houden, **38** maar onder de volken te
gronde gaan, en het land uwer vijanden zal u verslinden. **39** En
wie van u zijn overgebleven, kwijnen weg om hun zonden in de
landen hunner vijanden; ook om de zonden van hun vaderen
kwijnen ze weg. **40** Maar dan zullen zij hun zonde en die hunner
vaderen bekennen, hoe zij ontrouw tegen Mij zijn geweest; hoe
zij zich tegen Mij hebben verzet, **41** en Ik Mij tegen hen moest
verzetten, en hen naar het land hunner vijanden heb gevoerd.
En wanneer zij dan hun onbesneden hart zullen buigen, en
boete doen voor hun zonde, **42** zal Ik mijn Verbond met Jakob
gedenken, mijn Verbond met Isaäk en Abraham. Dan zal Ik het
land weer gedenken, **43** het land dat door hen moest worden
verlaten en zijn sabbatten inhaalde; dat om hen verwoest bleef
liggen, terwijl zij hun zonde moesten boeten, daar ze mijn wetten
hadden veracht en mijn voorschriften hadden versmaad. **44**
Neen, zelfs in het land hunner vijanden, verwerp Ik hen niet en
stoot ze niet van Mij weg, om hen te verdelgen en mijn Verbond
met hen te verbreken; want Ik ben Jahweh, hun God! **45** Maar Ik
zal voor hen het Verbond met hun vaderen gedenken, die Ik
voor de ogen der volken uit Egypte heb geleid, om hun God
te zijn: Ik Jahweh! **46** Dit zijn de voorschriften, instellingen en
wetten, die Jahweh op de berg Sinaï door Moses heeft gegeven
als geldend tussen Hem en de kinderen Israëls.

27 Jahweh sprak tot Moses: **2** Beveel de Israëlieten, en zeg
hun: Wanneer iemand door een gelofte personen naar hun
schattingswaarde aan Jahweh wijdt, dan moet ge ze schatten
als volgt. **3** Een man van twintig tot zestig jaar moet op vijftig
zilveren sikkels volgens het heilig gewicht, worden geschat. **4** Zo
het een vrouw is, moet zij op dertig sikkels worden geschat. **5**
Zo het iemand is van vijf tot twintig jaar, moet een jongen op
twintig sikkels, een meisje op tien sikkels worden geschat. **6** Is
het kind een maand tot vijf jaar oud, dan moet een knaap op vijf
zilveren sikkels, een meisje op drie worden geschat. **7** Een man
van zestig jaar en daarboven moet op vijftien sikkels worden
geschat, een vrouw op tien. **8** Wanneer hij te arm is om die
schatting te betalen, moet men hem voor den priester brengen,
en deze moet hem schatten; en de priester zal het vermogen
schatten van hem, die de gelofte heeft afgelegd. **9** Wanneer het
een dier is, dat aan Jahweh als offergave kan worden gebracht,
dan blijft het gewijd, als men het eenmaal aan Jahweh heeft
gegeven. **10** Men mag het niet vervangen, en geen beter voor
een slechter, of een slechter voor een beter verruilen. Zo men
toch het ene dier met het andere verruilt, zijn beide, dus ook het
geruilde, gewijd. **11** Wanneer het een of ander onrein dier is,
dat niet als offergave aan Jahweh mag worden gebracht, dan
moet men dat dier voor den priester brengen. **12** De priester
zal het op zijn juiste waarde schatten, en zoals de priester het
schat, zal de waarde ervan zijn. **13** Zo men het wil inlossen,
moet men nog het vijfde deel van de geschatte waarde er aan
toevoegen. **14** Wanneer iemand zijn huis als heilige gave aan
Jahweh wijdt, zal de priester het op zijn juiste waarde schatten,
en zoals de priester het schat, zal de waarde worden bepaald.

15 Zo hij, die het huis heeft toegewijd, het wil inlossen, moet hij
nog het vijfde deel van de geschatte waarde er aan toevoegen;
dan zal het weer zijn eigendom zijn. **16** Wanneer iemand een
stuk land, dat hij bezit, aan Jahweh wijdt, dan moet het worden
geschat naar de hoeveelheid zaad, die er voor nodig is; een
stuk land, waarop een chómer gerst kan worden gezaaid, op
vijftig zilveren sikkels. **17** Wijdt hij zijn akker van het jubeljaar af,
dan moet hij de volle schattingsprijs betalen. **18** Wijdt hij hem
na het jubeljaar, dan moet de priester de prijs berekenen naar
het aantal jaren, die nog tot aan het jubeljaar moeten verlopen,
en die moeten worden afgetrokken van de geschatte som. **19**
Zo hij de akker, die hij gewijd heeft, wil inlossen, moet hij het
vijfde deel van de geschatte waarde er aan toevoegen; dan blijft
de akker zijn eigendom. **20** Zo hij de akker niet heeft ingelost,
maar hem toch aan een ander verkoopt, dan mag die later niet
meer worden ingelost; **21** en wanneer de akker met het jubeljaar
vrijkomt, zal hij aan Jahweh gewijd blijven, zoals een akker, die
onder de banvloek ligt; hij valt dan den priester ten deel. **22**
Wanneer iemand een akker aan Jahweh wijdt, die door koop
is verkregen, en niet tot zijn erfgoed behoort, **23** dan moet de
priester hem de waarde berekenen tot aan het eerst komende
jubeljaar, en moet hij het geschatte bedrag nog dezelfde dag als
een gewijde gave aan Jahweh schenken; **24** en in het jubeljaar
keert de akker terug in het bezit van hem, van wien hij hem
heeft gekocht en wiens erfgoed hij was. **25** Al uw schattingen
moeten volgens de heilige sikkel zijn, twintig gera de sikkel. **26**
Het eerstgeborene van het vee, dat reeds als eerstgeborene aan
Jahweh behoort, mag door niemand meer worden toegewijd;
noch dat van een rund, noch dat van een schaap. Het behoort

reeds aan Jahweh. **27** Zo het een onrein dier is, kan men het
inlossen naar de schattingswaarde, maar men moet er een
vijfde van de prijs aan toevoegen. Zo het niet wordt gelost, moet
het voor de geschatte prijs worden verkocht. **28** Maar niets wat
onder de banvloek ligt, en wat men uit zijn bezit door de ban aan
Jahweh heeft gewijd, mens, dier of een stuk land, kan worden
verkocht of ingelost; het blijft hoogheilig voor Jahweh. **29** Geen
mens, die onder de banvloek ligt, kan worden vrijgekocht; hij
moet worden gedood. **30** Alle tienden van de grond, van wat op
het land is gezaaid, en van de vruchten der bomen, behoren
aan Jahweh, en zijn aan Jahweh gewijd. **31** Zo iemand iets
van zijn tienden wil lossen, moet hij een vijfde deel daarvan er
aan toevoegen. **32** Ook alle tienden van rundvee en schapen,
van alles wat onder de herdersstaf doorgaat, zijn aan Jahweh
gewijd. **33** Men mag geen keuze doen tussen goede of slechte
dieren en ze evenmin ruilen; verruilt men ze toch, dan zijn beide,
dus ook het geruilde, aan Jahweh gewijd. Ze kunnen dus niet
worden ingelost. **34** Dit zijn de geboden, die Jahweh op de berg
Sinaï aan Moses voor de kinderen Israëls heeft gegeven.

Numeri

1 In de woestijn van de Sinaï sprak Jahweh tot Moses in de
openbaringstent op de eerste dag van de tweede maand in het
tweede jaar na hun uittocht uit Egypte: **2** Neemt het getal op
van de hele gemeenschap der Israëlieten, naar hun geslachten
en families, door alle mannelijke personen hoofd voor hoofd te
tellen. **3** Alle strijdbare mannen in Israël van twintig jaar af moet
gij monsteren volgens hun legerkorpsen; gij en Aäron **4** moeten
het doen, en uit iedere stam moet één man, een familiehoofd, u
helpen. **5** Hier volgen de namen van de mannen, die u ter zijde
moeten staan: Voor Ruben Elisoer, de zoon van Sjedeoer; **6**
voor Simeon Sjeloemiël, de zoon van Soerisjaddai; **7** voor Juda
Naässon, de zoon van Amminadab; **8** voor Issakar Netanel, de
zoon van Soear; **9** voor Zabulon Eliab, de zoon van Chelon.
10 Voor de zonen van Josef, voor Efraïm Elisjama, de zoon
van Ammihoed; voor Manasse Gamliël, de zoon van Pedasoer.
11 Voor Benjamin Abidan, de zoon van Gidoni; **12** voor Dan
Achiézer, de zoon van Ammisjaddai; **13** voor Aser Pagiël, de
zoon van Okran; **14** voor Gad Eljasaf, de zoon van Deoeël;
15 voor Neftali Achira, de zoon van Enan. **16** Deze moeten
uit de gemeenschap worden opgeroepen, als de vorsten van
de stammen hunner vaderen en stamhoofden van Israël. **17**
Moses en Aäron ontboden dus deze mannen, wier namen zijn
opgegeven, **18** en riepen op de eerste van de tweede maand
de hele gemeenschap bijeen. Zij werden naar hun geslachten
en families opgetekend na hoofdelijke telling der personen, die
twintig jaar oud waren en meer. **19** Zo monsterde Moses hen in
de woestijn van de Sinaï, zoals Jahweh het hem bevolen had.
20 De zonen, die van Ruben afstamden, Israëls eerstgeborene,

werden naar hun geslachten en families, hoofd voor hoofd,
met name geteld; het getal strijdbare mannen van twintig jaar
af **21** uit de stam van Ruben bedroeg in het geheel zes en
veertig duizend vijfhonderd man. **22** De zonen, die van Simeon
afstamden, werden naar hun geslachten en families, hoofd voor
hoofd, met name geteld; het getal strijdbare mannen van twintig
jaar af **23** uit de stam van Simeon bedroeg in het geheel negen
en vijftig duizend driehonderd man. **24** De zonen, die van Gad
afstamden, werden naar hun geslachten en families, met name
geteld; het getal strijdbare mannen van twintig jaar af **25** uit de
stam van Gad bedroeg in het geheel vijf en veertig duizend
zes honderd vijftig man. **26** De zonen, die van Juda afstamden,
werden naar hun geslachten en families, met name geteld; het
getal strijdbare mannen van twintig jaar af **27** uit de stam van
Juda bedroeg in het geheel vier en zeventig duizend zeshonderd
man. **28** De zonen, die van Issakar afstamden, werden naar hun
geslachten en families, met name geteld; het getal strijdbare
mannen van twintig jaar af **29** uit de stam van Issakar bedroeg
in het geheel vier en vijftig duizend vierhonderd man. **30** De
zonen, die van Zabulon afstamden, werden naar hun geslachten
en families, met name geteld; het getal strijdbare mannen van
twintig jaar af **31** uit de stam van Zabulon bedroeg in het geheel
zeven en vijftig duizend vierhonderd man. **32** De zonen van
Josef, de zonen, die van Efraïm afstamden, werden naar hun
geslachten en families, met name geteld; het getal strijdbare
mannen van twintig jaar af **33** uit de stam van Efraïm bedroeg
in het geheel veertig duizend vijfhonderd man. **34** De zonen,
die van Manasse afstamden, werden naar hun geslachten en
families, met name geteld; het getal strijdbare mannen van

twintig jaar af **35** uit de stam van Manasse bedroeg in het geheel
twee en dertig duizend tweehonderd man. **36** De zonen, die van
Benjamin afstamden, werden naar hun geslachten en families,
met name geteld; het getal strijdbare mannen van twintig jaar af
37 uit de stam van Benjamin bedroeg in het geheel vijf en dertig
duizend vierhonderd man. **38** De zonen, die van Dan afstamden,
werden naar hun geslachten en families, met name geteld; het
getal strijdbare mannen van twintig jaar af **39** uit de stam van
Dan bedroeg in het geheel twee en zestig duizend zevenhonderd
man. **40** De zonen, die van Aser afstamden, werden naar hun
geslachten en families, met name geteld; het getal strijdbare
mannen van twintig jaar af **41** uit de stam van Aser bedroeg
in het geheel een en veertig duizend vijfhonderd man. **42** De
zonen, die van Neftali afstamden, werden naar hun geslachten
en families, met name geteld; het getal strijdbare mannen van
twintig jaar af **43** uit de stam van Neftali bedroeg in het geheel
drie en vijftig duizend vierhonderd man. **44** Dit waren de mannen,
die Moses en Aäron hadden gemonsterd tezamen met de twaalf
vorsten van Israël, één uit elke stam, allen familiehoofden. **45** Het
totaal der gemonsterden van de Israëlieten naar hun families,
alle strijdbare mannen in Israël van twintig jaar af, **46** bedroeg
zeshonderd drie duizend vijfhonderd vijftig man. **47** Maar de
stam der Levieten werd niet met hen op de lijst geplaatst. **48**
Want Jahweh had tot Moses gezegd: **49** De stam van Levi moet
ge niet monsteren en hun getal niet bij de andere Israëlieten
opnemen. **50** De Levieten moet ge belasten met de zorg voor
de tabernakel van het Verbond, voor al zijn benodigdheden en
alles, wat er toe behoort. Zij moeten de tabernakel dragen en
bedienen met alles, wat er toe behoort, en zich dus rond de

tabernakel legeren. **51** Wanneer de tabernakel op moet trekken,
moeten de Levieten hem afbreken, en wanneer de tabernakel stil
houdt, moeten de Levieten hem oprichten; zo een onbevoegde
nadert, moet hij worden gedood. **52** En terwijl de Israëlieten zich
volgens hun legerafdelingen in hun kampement en onder hun
eigen banier moeten legeren, **53** moeten de Levieten zich rond
de tabernakel van het Verbond legeren, om de gramschap van
God niet te doen losbarsten tegen de gemeenschap van Israëls
kinderen; de Levieten moeten dus de dienst van de tabernakel
van het Verbond verrichten. **54** De Israëlieten volbrachten alles
nauwkeurig, wat Jahweh Moses bevolen had.

2 Jahweh sprak tot Moses en Aäron: **2** De Israëlieten moeten
zich onder hun eigen banier en bij de veldtekens van hun familie
scharen, en zich op enige afstand rond de openbaringstent
legeren. **3** Zo werd aan de oostkant, waar de zon opkomt, de
banier geplant van het leger van Juda, naar zijn afdelingen
ingedeeld; de aanvoerder der Judeërs was Naässon, de zoon
van Amminadab, **4** en zijn afdeling telde vier en zeventig
duizend zeshonderd man. **5** Daarnaast legerde zich de stam
van Issakar; de aanvoerder der Issakarieten was Netanel,
de zoon van Soear, **6** en zijn afdeling telde vier en vijftig
duizend vierhonderd man. **7** Bovendien de stam van Zabulon;
de aanvoerder der Zabulonieten was Eliab, de zoon van Chelon,
8 en zijn afdeling telde zeven en vijftig duizend vierhonderd
man. **9** Het hele aantal manschappen van het leger van Juda,
ingedeeld naar hun afdelingen, bedroeg honderd zes en tachtig
duizend vierhonderd man. Zij trokken het eerst op. **10** De banier
van het leger van Ruben, naar zijn afdelingen ingedeeld, werd in
het zuiden geplant; de aanvoerder der Rubenieten was Elisoer,

de zoon van Sjedeoer, **11** en zijn afdeling telde zes en veertig
duizend vijfhonderd man. **12** Daarnaast legerde zich de stam
van Simeon; de aanvoerder der Simeonieten was Sjeloemiël,
de zoon van Soerisjaddai, **13** en zijn afdeling telde negen
en vijftig duizend drie honderd man. **14** Bovendien de stam
van Gad; de aanvoerder der Gadieten was Eljasaf, de zoon
van Deoeël; **15** en zijn afdeling telde vijf en veertig duizend
zeshonderd vijftig man. **16** Het hele aantal manschappen van
het leger van Ruben, ingedeeld naar hun afdelingen, bedroeg
honderd een en vijftig duizend vierhonderd vijftig man. Zij
trokken het tweede op. **17** Dan trok de openbaringstent op
met het leger der Levieten, dat zich in het midden der andere
legers bevond; zoals ze gelegerd waren, trokken ze op: ieder
op zijn plaats en onder zijn eigen banier. **18** De banier van
het leger van Efraïm, naar zijn afdelingen ingedeeld, werd
in het westen geplant; de aanvoerder der Efraïmieten was
Elisjama, de zoon van Ammihoed, **19** en zijn afdeling telde
veertig duizend vijfhonderd man. **20** Daarnaast legerde zich
de stam van Manasse; de aanvoerder der Manassieten was
Gamliël, de zoon van Pedasoer, **21** en zijn afdeling telde twee
en dertig duizend tweehonderd man. **22** Bovendien de stam
van Benjamin; de aanvoerder der Benjamieten was Abidan,
de zoon van Gidoni, **23** en zijn afdeling telde vijf en dertig
duizend vierhonderd man. **24** Het hele aantal manschappen van
het leger van Efraïm, ingedeeld naar hun afdelingen, bedroeg
honderd acht duizend en honderd man. Zij trokken het derde op.
25 De banier van het leger van Dan, naar zijn legerafdelingen
ingedeeld, werd aan de noordzijde geplant; de aanvoerder der
Danieten was Achiézer, de zoon van Ammisjaddai, **26** en zijn

afdeling telde twee en zestig duizend zeven honderd man. **27** Daarnaast legerde zich de stam van Aser; de aanvoerder der Aserieten was Pagiël, de zoon van Okran, **28** en zijn afdeling telde een en veertig duizend vijfhonderd man. **29** Bovendien de stam van Neftali; de aanvoerder der Neftalieten was Achira, de zoon van Enan, **30** en zijn afdeling telde drie en vijftig duizend vierhonderd man. **31** Het hele aantal manschappen van het leger van Dan bedroeg honderd zeven en vijftig duizend zeshonderd man. Zij trokken met hun banieren het laatste op. **32** Dit waren de gemonsterden van de Israëlieten naar hun families. Het volledig aantal manschappen van de legers, ingedeeld naar hun afdelingen, bedroeg zeshonderd drieduizend vijfhonderd vijftig man. **33** Maar de Levieten werden niet met de andere Israëlieten op de lijst geplaatst, zoals Jahweh het Moses bevolen had. **34** De kinderen Israëls brachten dus alles ten uitvoer, wat Jahweh Moses bevolen had; zij legerden zich onder hun banieren, en trokken op met hun eigen geslachten en bij hun eigen families.

3 Dit waren de nakomelingen van Aäron, toen Jahweh op de berg Sinaï tot Moses sprak. **2** Dit zijn de namen van de zonen van Aäron: Nadab, de eerstgeborene, Abihoe, Elazar en Itamar; **3** het zijn de namen van Aärons zonen, die als gezalfde priesters werden aangesteld, om de priesterlijke bediening uit te oefenen. **4** Nadab en Abihoe waren voor het aanschijn van Jahweh gestorven, toen zij in de woestijn van de Sinaï voor Jahweh's aanschijn onwettig vuur offerden. En daar zij geen zonen hadden, oefenden slechts Elazar en Itamar, onder toezicht van hun vader Aäron, het priesterambt uit. **5** Jahweh sprak tot Moses: **6** Roep de stam van Levi op, en stel die ter beschikking van den priester Aäron, om hem te dienen. **7** Zij moeten zorgen voor wat hij en

heel de gemeenschap bij de openbaringstent nodig hebben, om
de dienst van de tabernakel te laten verrichten. **8** Zij moeten
zorg dragen voor alle benodigdheden van de openbaringstent
en voor wat de Israëlieten behoeven, om de dienst van de
tabernakel te laten verrichten. **9** Gij moet de Levieten onder
Aäron en zijn zonen plaatsen, ze van de Israëlieten afzonderen,
en ze volkomen te hunner beschikking stellen. **10** Aäron en
zijn zonen moet ge aanstellen, om hun priesterambt uit te
oefenen; zo een onbevoegde nadert, moet hij worden gedood.
11 Jahweh sprak tot Moses: **12** Zie, Ik heb de Levieten uit de
kinderen Israëls uitverkoren, in plaats van alle eerstgeborenen
der Israëlieten, die de moederschoot openen. De Levieten
behoren aan Mij! **13** Want Mij behoren de eerstgeborenen; op de
dag dat Ik alle eerstgeborenen in Egypteland trof, heb Ik Mij
alle eerstgeborenen in Israël toegewijd, van mens tot dier. Dus
behoren ze Mij; Ik ben Jahweh! **14** Jahweh sprak tot Moses in
de woestijn van de Sinaï: **15** Tel de zonen van Levi naar hun
families en hun geslachten; alle personen van het mannelijk
geslacht van één maand af moet ge inschrijven. **16** Moses
schreef hen dus in, zoals het door Jahweh bevolen was. **17**
Dit zijn de namen van de zonen van Levi: Gersjon, Kehat en
Merari. **18** Dit zijn de namen van de zonen van Gersjon naar
hun geslachten: Libni en Sjimi; **19** van de zonen van Kehat
naar hun geslachten: Amram en Jishar, Chebron en Oezziël;
20 van de zonen van Merari naar hun geslachten: Machli en
Moesji. Dit zijn de geslachten der Levieten naar hun families.
21 Tot Gersjon behoorde het geslacht der Libnieten en dat der
Sjimieten; dit waren de geslachten der Gersjonieten. **22** Het
volledig aantal mannelijke personen van één maand af, die van

hen werden ingeschreven, bedroeg vijf en zeventig honderd. **23** De geslachten der Gersjonieten waren achter de tabernakel, in het westen, gelegerd. **24** Het familiehoofd der Gersjonieten was Eljasaf, de zoon van Laël. **25** De zonen van Gersjon moesten voor de openbaringstent zorgen, voor de tabernakel, de tent, haar bedekking en het tapijt aan de ingang van de openbaringstent, **26** voor de gordijnen van de voorhof en het tapijt aan de ingang van de voorhof, die rond de tabernakel en het altaar ligt, en voor de touwen, met al wat daarbij te doen viel. **27** Tot Kehat behoorde het geslacht der Amramieten, Jisharieten, Chebronieten en Oezziëlieten; dit waren de geslachten der Kehatieten. **28** Het volledig aantal mannelijke personen van één maand af, bestemd voor de dienst van het heiligdom, bedroeg zes en tachtig honderd. **29** De geslachten der Kehatieten waren aan de ene zijde van de tabernakel gelegerd, en wel in het zuiden. **30** Het familiehoofd van de geslachten der Kehatieten was Elisafan, de zoon van Oezziël. **31** Zij moesten zorgen voor de ark, de tafel, de kandelaar, de altaren, voor alle gereedschappen van het heiligdom, nodig bij de dienst, voor het voorhangsel, en al wat daarbij te doen viel. **32** Het opperhoofd van de Levieten was Elazar, de zoon van den priester Aäron; hij had het toezicht over hen, die voor het heiligdom moesten zorgen. **33** Tot Merari behoorde het geslacht der Machlieten en dat der Moesjieten; dit waren de geslachten van Merari. **34** Het volledig aantal mannelijke personen van één maand af, die van hen werden ingeschreven, bedroeg twee en zestig honderd. **35** Het familiehoofd van de geslachten van Merari was Soeriël, de zoon van Abicháil. Zij waren aan de andere zijde van de tabernakel gelegerd, en dus in het noorden. **36** De

taak der zonen van Merari was te zorgen voor de schotten, de
bindlatten, de palen en voetstukken van de tabernakel, voor
alle gereedschappen en voor al wat daarbij te doen viel, **37**
voor de palen rond de voorhof met hun voetstukken, pinnen
en touwen. **38** Aan de oostkant van de tabernakel, dus vóór
de openbaringstent, waren Moses en Aäron met zijn zonen
gelegerd. Zij hadden de zorg voor de dienst in het heiligdom ten
behoeve van de Israëlieten; en zo een onbevoegde naderde,
werd hij gedood. **39** Het hele getal van de Levieten, die Moses
op bevel van Jahweh volgens hun geslachten had ingeschreven,
dus van alle mannelijke personen van één maand af, bedroeg
twee en twintig duizend. **40** En Jahweh sprak tot Moses: Tel
nu ook al de mannelijke eerstgeborenen der Israëlieten van
één maand af, en neem het getal der personen op. **41** Ik ben
Jahweh: Gij moet voor Mij de Levieten nemen in plaats van
alle eerstgeborenen der Israëlieten, en het vee der Levieten in
plaats van al het eerstgeborene onder het vee der Israëlieten. **42**
Moses telde dus alle mannelijke eerstgeborenen der Israëlieten,
zoals Jahweh hem bevolen had. **43** Het hele getal der mannelijke
eerstgeborenen van één maand af, die geteld waren, bedroeg
twee en twintig duizend tweehonderd drie en zeventig. **44**
Jahweh sprak toen tot Moses: **45** Neem de Levieten in plaats
van alle eerstgeborenen der Israëlieten, en het vee der Levieten
in plaats van hun vee. De Levieten zullen Mij behoren. Ik
ben Jahweh! **46** Voor de lossing van de tweehonderd drie
en zeventig eerstgeborenen der Israëlieten, die het getal der
Levieten overschrijden, **47** moet gij vijf sikkels per hoofd nemen,
berekend naar het heilig gewicht, twintig gera de sikkel, **48**
en het geld aan Aäron en zijn zonen geven als losprijs voor

die boventalligen. **49** Moses hief dus het losgeld van hen, die
er te veel waren, om door de Levieten te worden losgekocht.
50 Als losgeld van deze eerstgeborenen der Israëlieten hief
Moses dertienhonderd vijf en zestig heilige sikkels, **51** en gaf het
losgeld aan Aäron en zijn zonen, juist zoals Jahweh het Moses
bevolen had.

4 Jahweh sprak tot Moses en Aäron: **2** Neemt van de Levieten
het volledig getal der Kehatieten op naar hun geslachten en
families, **3** van dertig jaar af tot vijftig jaar toe, en wel iedereen
die in staat is om dienst te verrichten bij de openbaringstent. **4**
De taak der Kehatieten in de openbaringstent strekt zich tot het
hoogheilige uit. **5** Wanneer het kamp wordt opgebroken, moeten
Aäron en zijn zonen naar binnen gaan, het voorhangsel afnemen
en de ark des Verbonds er mee bedekken; **6** daaroverheen
moeten zij een dek van gelooide huiden leggen, daarover nog
een geheel violet kleed uitspreiden, en er de draagstokken
aan zetten. **7** Ook over de tafel van de toonbroden moeten
zij een violet kleed spreiden, en daarop de schotels, pannen,
schalen en bekers voor de plengoffers plaatsen, terwijl ook het
bestendig brood daarop moet liggen; **8** daaroverheen moeten
zij een karmozijnen kleed spreiden, het met een dekkleed van
gelooide huiden bedekken, en er de draagstokken aan zetten. **9**
Dan moeten zij een violet kleed nemen, de kandelaar er mee
bedekken met zijn lampen, snuiters, tangen, bakjes en alle
vaatwerk voor de olie, waarmee zij hem verzorgen, **10** hem
met al zijn benodigdheden in een dekkleed van gelooide huiden
wikkelen, en op een draagbaar zetten. **11** Ook over het gouden
altaar moeten zij een violet kleed spreiden, het met een dekkleed
van gelooide huiden bedekken, en er de draagstokken aan zetten.

12 Daarna moeten zij alle benodigdheden nemen, waarmee zij
de dienst in het heiligdom verrichten, op een violet kleed zetten,
ze bedekken met een dekkleed van gelooide huiden, en op
een draagbaar zetten. **13** Vervolgens moeten zij het altaar van
as reinigen, en er een purperen kleed over heen spreiden; **14**
daarop alle benodigdheden plaatsen, waarmee zij de dienst
aan het altaar verrichten, de vuurpotten, vorken, schoppen,
offerschalen, en alle vaatwerk van het altaar; daaroverheen een
dekkleed van gelooide huiden spreiden, en er de draagstokken
aan zetten. **15** Eerst wanneer bij het opbreken van het kamp
Aäron en zijn zonen gereed zijn gekomen met het bedekken van
de heilige zaken en al wat daartoe behoort, mogen de Kehatieten
binnen komen, om ze te vervoeren. Zij mogen de heilige zaken
niet aanraken; anders zouden zij sterven. Dit is het gedeelte
van de openbaringstent, dat door de Kehatieten moet worden
gedragen. **16** Bovendien moet Elazar, de zoon van den priester
Aäron, zorg dragen voor de olie van de kandelaar, de wierook,
het altijddurend spijsoffer en de zalfolie; hij heeft dus de zorg
voor heel de tabernakel en alles wat daarin is, voor de heilige
zaken en haar toebehoren. **17** En Jahweh sprak tot Moses en
Aäron: **18** Zorgt er voor, dat de tak van het Kehatietengeslacht
niet uit de kring der Levieten wordt uitgeroeid. **19** Doet dus
voor hen als volgt, opdat zij leven en niet sterven, wanneer
zij het hoogheilige naderen. Aäron en zijn zonen moeten naar
binnen gaan, en ieder van hen aanwijzen, wat hij te doen heeft,
en wat hij moet dragen. **20** Zelf mogen zij niet binnengaan,
om zelfs maar een ogenblik de heilige zaken te zien; anders
zouden zij sterven. **21** Jahweh sprak tot Moses: **22** Neem ook
het volledig getal van de Gersjonieten op naar hun families en

hun geslachten; **23** van dertig jaar af tot vijftig jaar toe moet
gij allen inschrijven, die in staat zijn dienst te verrichten bij de
openbaringstent. **24** Dit zal de taak zijn van het geslacht der
Gersjonieten bij de dienst en bij het vervoer. **25** Zij moeten de
tentdoeken van de tabernakel dragen, de openbaringstent, haar
dekkleden, de bedekking van gelooide huiden, die daaroverheen
ligt, het tapijt voor de ingang van de openbaringstent, **26** de
gordijnen van de voorhof en het tapijt bij de ingang der poort
van de voorhof, die rond de tabernakel en het altaar ligt, en
de touwen met alle benodigdheden voor het werk; alles wat
daarmee moet gebeuren, zullen zij verrichten. **27** Al het werk
van de zonen der Gersjonieten moet steeds op aanwijzing van
Aäron en zijn zonen geschieden, zowel bij het vervoer, als
bij de dienst; al wat ze hebben te dragen, moet ge hun stuk
voor stuk aanwijzen. **28** Dit zal de taak van het geslacht van
de zonen der Gersjonieten zijn bij de openbaringstent, en hun
werkzaamheden zullen onder leiding staan van Itamar, den
zoon van den priester Aäron. **29** Ook de Merarieten moet ge
inschrijven naar hun geslachten en families. **30** Van dertig jaar af
tot vijftig jaar toe moet ge allen inschrijven, die in staat zijn, dienst
te verrichten bij de openbaringstent. **31** Dit zal hun taak zijn bij
het vervoer en de werkzaamheden aan de openbaringstent:
de schotten van de tabernakel met de bindlatten, de palen
met hun voetstukken, **32** de palen van de voorhof rondom met
hun voetstukken, pinnen en touwen, met wat er verder toe
behoort en al de werkzaamheden daaraan verbonden; stuk
voor stuk moet ge hun aanwijzen, wat ze hebben te dragen. **33**
Dit zal de taak zijn van het geslacht der Merarieten, en al hun
werkzaamheden aan de openbaringstent zullen onder leiding

staan van Itamar, den zoon van den priester Aäron. **34** Daarna
schreven Moses, Aäron en de leiders der gemeenschap alle
zonen der Kehatieten in naar hun geslachten en families, **35** van
dertig jaar af tot vijftig jaar toe, die geschikt waren om de dienst bij
de openbaringstent te verrichten. **36** Naar hun geslachten geteld,
bedroeg hun aantal tweeduizend zevenhonderd vijftig man. **37**
Dit waren alle ingeschrevenen der Kehatietengeslachten, die
dienst moesten doen bij de openbaringstent, en die Moses en
Aäron hadden ingeschreven, zoals Jahweh het door Moses
bevolen had. **38** Alle ingeschrevenen van de Gersjonieten naar
hun geslachten en families, **39** van dertig jaar af tot vijftig
jaar toe, die geschikt waren om dienst te verrichten bij de
openbaringstent, **40** bedroegen tweeduizend zeshonderd dertig
man, naar hun geslachten en families geteld. **41** Dit waren
alle gemonsterden van de Gersjonietengeslachten, die dienst
moesten doen bij de openbaringstent, en die Moses en Aäron
hadden ingeschreven, zoals Jahweh het door Moses bevolen
had. **42** Alle ingeschrevenen van de Merarietengeslachten naar
hun geslachten en families, **43** van dertig jaar af tot vijftig
jaar toe, die geschikt waren om dienst te verrichten bij de
openbaringstent, **44** bedroegen drieduizend tweehonderd man,
naar hun geslachten geteld. **45** Dit waren de ingeschrevenen
van de Merarietengeslachten, die Moses en Aäron hadden
ingeschreven, zoals Jahweh het door Moses bevolen had. **46**
Alle ingeschreven Levieten, die Moses en Aäron met de leiders
van Israël naar hun geslachten en families hadden ingeschreven,
47 van dertig jaar af tot vijftig jaar toe, en die geschikt waren
voor het dienstwerk, en het vervoer van de openbaringstent, **48**
telden achtduizend vijfhonderd tachtig man. **49** Zoals Jahweh

het door Moses bevolen had, gaf men ieder zijn taak voor de
dienst en het vervoer, en werden zij ingeschreven, zoals Jahweh
het Moses bevolen had.

5 Jahweh sprak tot Moses: **2** Beveel de Israëlieten, dat zij alle
melaatsen, allen die aan vloeiing lijden, en allen, die zich aan
een lijk verontreinigd hebben, uit het kamp verwijderen. **3** Zowel
mannen als vrouwen moet ge buiten het kamp sturen, opdat ze
hun kamp, waar Ik te midden van hen woon, niet verontreinigen.
4 De Israëlieten deden het, en zonden ze buiten het kamp;
zoals Jahweh het Moses bevolen had, voerden de Israëlieten
het uit. **5** Jahweh sprak tot Moses: **6** Zeg aan de Israëlieten:
Wanneer een man of vrouw een zonde tegen den evenmens
begaat, waardoor hij zich aan Jahweh vergrijpt en schuld op
zich laadt, **7** dan moeten zij de zonde, die ze hebben begaan,
bekennen, de volle waarde van het ontvreemde vergoeden,
het vijfde gedeelte er aan toevoegen, en het teruggeven aan
wien het ontvreemd werd. **8** Wanneer die man geen losser
heeft, aan wien het ontvreemde kan worden teruggegeven, dan
moet het ontvreemde aan Jahweh worden vergoed, en met
den ram der verzoening aan den priester worden gegeven,
die verzoening voor hem verkrijgt. **9** Bovendien zullen alle
heilige cijnzen, die de Israëlieten aan Jahweh brengen, den
priester behoren. **10** Ook de gewijde zaken, die iemand aan
den priester geeft, zullen voor dezen zijn. **11** Jahweh sprak
tot Moses: **12** Beveel de Israëlieten, en zeg hun: Wanneer
een vrouw zich heeft misdragen en aan haar man ontrouw is
geweest, **13** doordat een andere man gemeenschap met haar
heeft gehad, maar het voor haar man verborgen is gebleven,
daar zij zich in het geheim heeft bezoedeld, en er ook geen

getuige tegen haar opstaat, daar zij niet op heterdaad is betrapt;
14 of wanneer de man jaloers wordt, zodat hij zijn vrouw gaat
verdenken, die zich inderdaad heeft bezoedeld: of wanneer hij
jaloers wordt, zodat hij zijn vrouw gaat verdenken, ofschoon zij
zich niet heeft bezoedeld: **15** dan moet die man zijn vrouw voor
den priester leiden. Hij moet voor haar een tiende efa gerst als
haar offergave brengen, maar er geen olie over uitgieten en er
geen wierook aan toe voegen; want het is een spijsoffer der
jaloersheid, een herinneringsoffer, dat zonde doet gedenken.
16 De priester moet haar naar voren doen komen, om haar
voor het aanschijn van Jahweh te plaatsen. **17** Dan moet de
priester heilig water in een aarden vat nemen, wat stof van de
vloer van de tabernakel rapen, en dat in het water doen. **18**
Vervolgens moet de priester de vrouw voor het aanschijn van
Jahweh plaatsen, haar hoofdhaar losmaken en het spijsoffer ter
herinnering in haar handen leggen: het is een spijsoffer van
ijverzucht. En terwijl de priester het bittere vloekwater in de hand
houdt, **19** zal hij de vrouw bezweren en tot haar zeggen: Zo geen
man gemeenschap met u heeft gehad, zo ge u niet misdragen
en bezoedeld hebt, sinds ge uw man behoort, zult ge door dit
bittere vloekwater niet worden gedeerd! **20** Maar wanneer ge
u misdragen en bezoedeld hebt, sinds ge uw man behoort,
doordat een andere man dan de uwe gemeenschap met u heeft
gehad, **21** —nu zal de priester over de vrouw de vervloeking
uitspreken en tot de vrouw zeggen—"dan zal Jahweh u tot een
vloek en een verwensing maken onder uw volk, door uw heup te
doen invallen en uw buik te doen zwellen. **22** Dit vloekwater zal
in uw binnenste dringen, om uw buik te doen zwellen en uw
heup te doen invallen!" En de vrouw moet antwoorden: Amen,

Amen! **23** Dan moet de priester deze vervloekingen op een
blad schrijven, ze in het bittere vloekwater uitwissen, **24** om het
die vrouw te laten drinken, zodat het bittere vloekwater in haar
binnenste dringt. **25** Daarna moet de priester het spijsoffer van
jaloersheid uit de hand van de vrouw nemen, het Jahweh als
strekoffer aanbieden en naar het altaar brengen; **26** dan moet de
priester van het spijsoffer een handvol als reukoffer nemen, en
op het altaar in rook doen opgaan. Tenslotte zal hij de vrouw het
water laten drinken. **27** Heeft hij haar het water doen drinken,
dan zal, zo zij zich bezoedeld heeft en haar man ontrouw is
geweest, haar buik zwellen en haar heup invallen, zodra het
bittere vloekwater in haar binnenste dringt, en die vrouw zal een
vloek worden onder haar volk. **28** Maar zo die vrouw zich niet
heeft bezoedeld, doch rein is, dan blijft ze ongedeerd, en wordt
met kinderen gezegend. **29** Dit is dus de wet op de jaloersheid:
Wanneer een vrouw zich heeft misdragen en bezoedeld, sinds
ze aan haar man behoort, **30** of wanneer een man jaloers wordt,
en hij zijn vrouw gaat verdenken, dan zal hij zijn vrouw voor het
aanschijn van Jahweh plaatsen, en de priester zal heel deze wet
op haar toepassen. **31** De man zal dan vrij zijn van schuld, maar
de vrouw zal haar schuld moeten boeten.

6 Jahweh sprak tot Moses: **2** Beveel de Israëlieten, en zeg hun:
Wanneer een man of vrouw een gelofte van nazireaat heeft
afgelegd, om zich aan Jahweh te wijden, **3** dan moet hij zich
van wijn en sterke drank onthouden; hij mag zelfs geen azijn
uit wijn of uit sterke drank en geen druivensap drinken, noch
verse of gedroogde druiven eten. **4** Al de tijd van zijn nazireaat
mag hij niets eten, wat van de wijnstok wordt gewonnen, zelfs
geen pitten en schillen. **5** Al de tijd van zijn nazireaatsgelofte

mag ook geen scheermes over zijn hoofd gaan; tot de dagen
voorbij zijn, waarvoor hij zich aan Jahweh gewijd heeft, blijft hij
Jahweh toegeheiligd, en moet hij zijn hoofdhaar laten groeien.
6 Ook mag hij al de tijd, dat hij aan Jahweh is gewijd, bij
geen lijk komen; **7** zelfs aan zijn vader of moeder, broer of
zuster mag hij zich na hun dood niet verontreinigen. Want het
nazireaat van zijn God rust op zijn hoofd; **8** heel de tijd van
zijn nazireaat is hij aan Jahweh gewijd. **9** Sterft er onverwacht
iemand in zijn nabijheid, en verontreinigt hij zo zijn gewijd hoofd,
dan moet hij op de zevende dag, de dag waarop hij weer
rein wordt, zijn hoofd scheren. **10** Op de achtste dag moet hij
twee tortels of twee jonge duiven naar den priester brengen bij
de ingang van de openbaringstent. **11** De priester zal er een
als zondeoffer en een als brandoffer opdragen, en voor hem
verzoening verkrijgen voor de zonde door aanraking van het
lijk. Op dezelfde dag moet hij opnieuw zijn hoofd heiligen, **12**
zich weer evenlang als vroeger als nazireër aan Jahweh wijden,
en een eenjarig lam als schuldoffer brengen. De vorige dagen
van zijn nazireaat tellen dus niet mee, omdat hij zijn nazireaat
heeft ontwijd. **13** En dit is de wet voor den nazireër, als de tijd
van zijn nazireaat is geëindigd: men moet hem naar de ingang
van de openbaringstent leiden, **14** en hij moet als zijn gave aan
Jahweh brengen: een gaaf, eenjarig lam als brandoffer, een
gaaf, eenjarig ooilam als zondeoffer, en een gaven ram als
vredeoffer; **15** daarenboven een korf met ongedesemde broden
van meelbloem, koeken met olie aangemaakt, en ongedesemde
vlaas met olie bestreken, met het spijs- en plengoffer, dat daarbij
hoort. **16** De priester zal dat voor het aanschijn van Jahweh
brengen, en zijn zonde- en brandoffer opdragen. **17** Den ram

en de korf met ongedesemde broden zal de priester met het
spijs- en plengoffer, dat daarbij hoort, als een vredeoffer aan
Jahweh opdragen. **18** Daarna moet de nazireër bij de ingang
van de openbaringstent zijn gewijd hoofd scheren, het haar
van zijn nazireaat nemen en in het vuur werpen, dat onder het
vredeoffer brandt. **19** En zodra de nazireër zich het haar van
zijn nazireaat heeft afgeschoren, moet de priester het gekookte
schouderstuk van den ram, een ongedesemde koek uit de korf
en een ongedesemde vla nemen, ze in de handen van den
nazireër leggen, **20** en ze als een strekoffer voor het aanschijn
van Jahweh aanbieden; het valt, met de borst van het strekoffer
en de schenkel van het hefoffer, als iets heiligs den priester ten
deel. Daarna mag de nazireër wijn drinken. **21** Dit is voor den
nazireër, die de gelofte heeft afgelegd, de wet over zijn gave
aan Jahweh op grond van zijn nazireaat, afgezien van wat hij
vrijwillig brengt; krachtens de wet van zijn nazireaat, moet hij
alles zo volbrengen, als hij het Jahweh beloofd heeft. **22** Nog
sprak Jahweh tot Moses: **23** Zeg aan Aäron en zijn zonen: Zo
moet ge de zegen over Israëls kinderen uitspreken: **24** Jahweh
zegene u, En behoede u; **25** Jahweh doe zijn aanschijn over u
lichten, En zij u genadig; **26** Jahweh wende tot u zijn gelaat, En
schenke u de vrede! **27** Zo zullen zij mijn Naam op de kinderen
Israëls doen rusten, en zal Ik hen zegenen.

7 Toen Moses gereed was gekomen met het oprichten van
de tabernakel, en hem, met al wat er bij hoorde, had gezalfd
en gewijd, en eveneens het altaar met heel zijn toebehoren
had gezalfd en gewijd, **2** kwamen de aanvoerders van Israël
naderbij. Het waren de familie- en stamhoofden, die over de
gemonsterden stonden. **3** Zij brachten als hun gaven voor

het aanschijn van Jahweh zes overdekte wagens en twaalf
runderen; twee aanvoerders telkens één wagen en ieder één
rund. Toen zij ze voor de tabernakel hadden gebracht, **4** sprak
Jahweh tot Moses: **5** Neem ze van hen aan; ze moeten voor de
dienst van de openbaringstent worden bestemd, en ge moet ze
aan de Levieten geven, naar gelang ieder ze voor zijn werk
nodig heeft. **6** Moses nam dus de wagens en de runderen aan,
en gaf ze aan de Levieten. **7** Twee wagens en vier runderen gaf
hij aan de zonen van Gersjon, naar verhouding tot hun werk.
8 Vier wagens en acht runderen gaf hij, naar verhouding tot
hun werk, aan de zonen van Merari, die onder Itamar, den
zoon van den priester Aäron stonden. **9** Aan de zonen van
Kehat gaf hij er geen, omdat zij de heilige zaken, die hun waren
toevertrouwd, op hun schouders moesten dragen. **10** Toen
de aanvoerders ook hun wijdingsgave voor het altaar wilden
brengen op de dag, dat het gezalfd werd, en hun gaven voor het
altaar wilden plaatsen, **11** sprak Jahweh tot Moses: Laat iedere
aanvoerder op een afzonderlijke dag zijn gave brengen voor de
wijding van het altaar. **12** Op de eerste dag bracht Naässon,
de zoon van Amminadab uit de stam van Juda, zijn gave. **13**
Zijn geschenk bestond uit een zilveren schotel ter waarde van
honderd dertig sikkels, en een zilveren schaal van zeventig
sikkels volgens het heilig gewicht, beide gevuld met meelbloem,
met olie aangemaakt, voor een spijsoffer; **14** uit een schaaltje
van tien gouden sikkels gevuld met wierook; **15** uit een jongen
stier, een ram, een eenjarig lam voor een brandoffer, **16** een
geitebok voor een zondeoffer, **17** en twee runderen, vijf rammen,
vijf bokken, vijf eenjarige lammeren voor een vredeoffer. Dit was
het geschenk van Naässon, den zoon van Amminadab. **18** Op

de tweede dag bracht Netanel, de zoon van Soear, de vorst
van Issakar, zijn gave. **19** Het geschenk, dat hij bracht, bestond
uit een zilveren schotel van honderd dertig sikkels, en een
zilveren schaal van zeventig sikkels volgens het heilig gewicht,
beide gevuld met meelbloem, met olie aangemaakt, voor een
spijsoffer; **20** uit een schaaltje van tien gouden sikkels gevuld
met wierook; **21** uit een jongen stier, een ram, een eenjarig lam
voor een brandoffer, **22** een geitebok voor een zondeoffer, **23** en
twee runderen, vijf rammen, vijf bokken, vijf eenjarige lammeren
voor een vredeoffer. Dit was het geschenk van Netanel, den
zoon van Soear. **24** Op de derde dag de vorst van de zonen van
Zabulon, Eliab, de zoon van Chelon. **25** Zijn geschenk bestond
uit een zilveren schotel van honderd dertig sikkels, en een
zilveren schaal van zeventig sikkels volgens het heilig gewicht,
beide gevuld met meelbloem, met olie aangemaakt, voor een
spijsoffer; **26** uit een schaaltje van tien gouden sikkels gevuld
met wierook; **27** uit een jongen stier, een ram, een eenjarig lam
voor een brandoffer, **28** een geitebok voor een zondeoffer, **29** en
twee runderen, vijf rammen, vijf bokken, vijf eenjarige lammeren
voor een vredeoffer. Dit was het geschenk van Eliab, den zoon
van Chelon. **30** Op de vierde dag de vorst van de zonen van
Ruben, Elisoer, de zoon van Sjedeoer. **31** Zijn geschenk bestond
uit een zilveren schotel van honderd dertig sikkels, en een
zilveren schaal van zeventig sikkels volgens het heilig gewicht,
beide gevuld met meelbloem, met olie aangemaakt, voor een
spijsoffer; **32** uit een schaaltje van tien gouden sikkels gevuld
met wierook; **33** uit een jongen stier, een ram, een eenjarig lam
voor een brandoffer, **34** een geitebok voor een zondeoffer, **35** en
twee runderen, vijf rammen, vijf bokken, vijf eenjarige lammeren

voor een vredeoffer. Dit was het geschenk van Elisoer, den zoon
van Sjedeoer. **36** Op de vijfde dag de vorst van de zonen van
Simeon, Sjeloemiël, de zoon van Soerisjaddai. **37** Zijn geschenk
bestond uit een zilveren schotel van honderd dertig sikkels,
en een zilveren schaal van zeventig sikkels volgens het heilig
gewicht, beide gevuld met meelbloem, met olie aangemaakt,
voor een spijsoffer; **38** uit een schaaltje van tien gouden sikkels
gevuld met wierook; **39** uit een jongen stier, een ram, een
eenjarig lam voor een brandoffer, **40** een geitebok voor een
zondeoffer, **41** en twee runderen, vijf rammen, vijf bokken, vijf
eenjarige lammeren voor een vredeoffer. Dit was het geschenk
van Sjeloemiël, den zoon van Soerisjaddai. **42** Op de zesde
dag de vorst van de zonen van Gad, Eljasaf, de zoon van
Deoeël. **43** Zijn geschenk bestond uit een zilveren schotel van
honderd dertig sikkels, en een zilveren schaal van zeventig
sikkels volgens het heilig gewicht, beide gevuld met meelbloem,
met olie aangemaakt, voor een spijsoffer; **44** uit een schaaltje
van tien gouden sikkels gevuld met wierook; **45** uit een jongen
stier, een ram, een eenjarig lam voor een brandoffer, **46** een
geitebok voor een zondeoffer, **47** en twee runderen, vijf rammen,
vijf bokken, vijf eenjarige lammeren voor een vredeoffer. Dit
was het geschenk van Eljasaf, den zoon van Deoeël. **48** Op de
zevende dag de vorst van de zonen van Efraïm, Elisjama, de
zoon van Ammihoed. **49** Zijn geschenk bestond uit een zilveren
schotel van honderd dertig sikkels, en een zilveren schaal van
zeventig sikkels volgens het heilig gewicht, beide gevuld met
meelbloem, met olie aangemaakt, voor een spijsoffer; **50** uit
een schaaltje van tien gouden sikkels gevuld met wierook;
51 uit een jongen stier, een ram, een eenjarig lam voor een

brandoffer, **52** een geitebok voor een zondeoffer, **53** en twee
runderen, vijf rammen, vijf bokken, vijf eenjarige lammeren voor
een vredeoffer. Dit was het geschenk van Elisjama, den zoon
van Ammihoed. **54** Op de achtste dag de vorst van de zonen
van Manasse, Gamliël, de zoon van Pedasoer. **55** Zijn geschenk
bestond uit een zilveren schotel van honderd dertig sikkels,
en een zilveren schaal van zeventig sikkels volgens het heilig
gewicht, beide gevuld met meelbloem, met olie aangemaakt,
voor een spijsoffer; **56** uit een schaaltje van tien gouden sikkels
gevuld met wierook; **57** uit een jongen stier, een ram, een
eenjarig lam voor een brandoffer, **58** een geitebok voor een
zondeoffer, **59** en twee runderen, vijf rammen, vijf bokken, vijf
eenjarige lammeren voor een vredeoffer. Dit was het geschenk
van Gamliël, den zoon van Pedasoer. **60** Op de negende dag
de vorst van de zonen van Benjamin, Abidan, de zoon van
Gidoni. **61** Zijn geschenk bestond uit een zilveren schotel van
honderd dertig sikkels en een zilveren schaal van zeventig
sikkels volgens het heilig gewicht, beide gevuld met meelbloem,
met olie aangemaakt, voor een spijsoffer; **62** uit een schaaltje
van tien gouden sikkels gevuld met wierook; **63** uit een jongen
stier, een ram, een eenjarig lam voor een brandoffer, **64** een
geitebok voor een zondeoffer, **65** en twee runderen, vijf rammen,
vijf bokken, vijf eenjarige lammeren voor een vredeoffer. Dit was
het geschenk van Abidan, den zoon van Gidoni. **66** Op de tiende
dag de vorst van de zonen van Dan, Achiézer, de zoon van
Ammisjaddai. **67** Zijn geschenk bestond uit een zilveren schotel
van honderd dertig sikkels, en een zilveren schaal van zeventig
sikkels volgens het heilig gewicht, beide gevuld met meelbloem,
met olie aangemaakt, voor een spijsoffer; **68** uit een schaaltje

van tien gouden sikkels gevuld met wierook; **69** uit een jongen
stier, een ram, een eenjarig lam voor een brandoffer, **70** een
geitebok voor een zondeoffer, **71** en twee runderen, vijf rammen,
vijf bokken, vijf eenjarige lammeren voor een vredeoffer. Dit was
het geschenk van Achiézer, den zoon van Ammisjaddai. **72** Op
de elfde dag de vorst van de zonen van Aser, Pagiël, de zoon
van Okran. **73** Zijn geschenk bestond uit een zilveren schotel
van honderd dertig sikkels, en een zilveren schaal van zeventig
sikkels volgens het heilig gewicht, beide gevuld met meelbloem,
met olie aangemaakt, voor een spijsoffer; **74** uit een schaaltje
van tien gouden sikkels gevuld met wierook; **75** uit een jongen
stier, een ram, een eenjarig lam voor een brandoffer, **76** een
geitebok voor een zondeoffer, **77** en twee runderen, vijf rammen,
vijf bokken, vijf eenjarige lammeren voor een vredeoffer. Dit
was het geschenk van Pagiël, den zoon van Okran. **78** Op de
twaalfde dag de vorst van de zonen van Neftali, Achira, de zoon
van Enan. **79** Zijn geschenk bestond uit een zilveren schotel
van honderd dertig sikkels, en een zilveren schaal van zeventig
sikkels volgens het heilig gewicht, beide gevuld met meelbloem,
met olie aangemaakt, voor een spijsoffer; **80** uit een schaaltje
van tien gouden sikkels gevuld met wierook; **81** uit een jongen
stier, een ram, een eenjarig lam voor een brandoffer, **82** een
geitebok voor een zondeoffer, **83** en twee runderen, vijf rammen,
vijf bokken, vijf eenjarige lammeren voor een vredeoffer. Dit was
het geschenk van Achira, den zoon van Enan. **84** Dit was dus
de wijdingsgave der aanvoerders van Israël voor het altaar op
de dag, dat het gezalfd werd: twaalf zilveren schotels, twaalf
zilveren schalen, twaalf gouden schaaltjes. **85** Iedere schotel was
honderd dertig zilveren sikkels waard, iedere schaal zeventig;

al het zilver der vaten bedroeg vier en twintig honderd sikkels
volgens het heilig gewicht. **86** Twaalf gouden schaaltjes met
wierook gevuld, ieder van tien gouden sikkels volgens het heilig
gewicht, al het goud van die schaaltjes bedroeg honderd twintig
gouden sikkels. **87** Het rundvee voor het brandoffer bedroeg
in het geheel twaalf jonge stieren, twaalf rammen, en twaalf
eenjarige lammeren, met de daarbij horende spijsoffers. Voor
het zondeoffer bedroeg het twaalf geitebokken. **88** Het rundvee
voor het vredeoffer bedroeg in het geheel vier en twintig stieren,
zestig rammen, zestig bokken en zestig eenjarige lammeren. Dit
was de wijdingsgave voor het altaar, nadat het gezalfd was. **89**
Wanneer Moses de openbaringstent binnentrad, om met Jahweh
te spreken, hoorde hij de stem, die tot hem sprak, boven het
verzoendeksel op de Verbondsark tussen de beide cherubs. Zo
sprak Hij tot hem.

8 Jahweh sprak tot Moses: **2** Beveel Aäron en zeg hem:
Wanneer ge de lampen opstelt, moeten de zeven lampen naar
de voorzijde van de kandelaar haar licht verspreiden. **3** Aäron
deed het, en plaatste de lampen zo, dat ze naar de voorkant van
de kandelaar waren gekeerd, zoals Jahweh het bevolen had. **4**
De kandelaar was uit goud gedreven, zowel zijn schacht als
zijn bloesems waren drijfwerk. Naar het model door Jahweh
aan Moses getoond, had hij de kandelaar gemaakt. **5** Jahweh
sprak tot Moses: **6** Zonder de levieten van de Israëlieten af
en reinig ze. **7** Zo zult ge doen, om hen te reinigen: Ge moet
ze met reinigingswater besprenkelen, ze moeten hun hele
lichaam scheren en hun kleren wassen; dan zijn ze rein. **8** Dan
moeten ze een jongen stier gaan halen, en meelbloem, met
olie aangemaakt, als het spijsoffer, dat daarbij hoort, terwijl gij

een anderen jongen stier voor het zondeoffer moet nemen. **9**
Vervolgens moet ge de levieten voor de openbaringstent doen
treden, en heel de gemeenschap der Israëlieten verzamelen. **10**
Doe de levieten dan voor het aanschijn van Jahweh treden, en
laten de kinderen Israëls hun de handen opleggen. **11** Dan moet
Aäron de levieten als een strekoffer van Israëls kinderen Jahweh
aanbieden. Zo zullen zij voor de dienst van Jahweh worden
bestemd. **12** Daarna moeten de levieten hun handen op de kop
der jonge stieren leggen, en den een moet ge als zondeoffer,
den ander als brandoffer aan Jahweh opdragen, om verzoening
te verkrijgen voor de levieten. **13** Ten slotte moet ge de levieten
voor Aäron en zijn zonen plaatsen, en hen als een strekoffer
Jahweh aanbieden. **14** Zo moet ge de levieten van de Israëlieten
afzonderen en zullen ze Mij toebehoren! **15** En nadat ge ze zo
hebt gereinigd en als een strekoffer hebt aangeboden, mogen
de levieten hun dienst bij de openbaringstent beginnen. **16** Want
ze zijn uit de Israëlieten genomen, en te mijner beschikking
gehouden; in plaats van wat de moederschoot opent, in plaats
van alle eerstgeborenen van Israëls kinderen heb Ik ze voor
Mijzelf behouden. **17** Want Mij behoren alle eerstgeborenen
van Israëls kinderen, mens en dier; op de dag, dat Ik alle
eerstgeborenen sloeg in Egypte, heb Ik ze Mij toegewijd. **18**
Maar Ik neem de levieten in plaats van alle eerstgeborenen van
Israëls kinderen, **19** en Ik neem ze uit de Israëlieten en stel ze
ter beschikking van Aäron en zijn zonen, om voor de Israëlieten
de dienst in de openbaringstent te verrichten, om verzoening te
verkrijgen voor de Israëlieten, en om de kinderen Israëls voor
onheil te behoeden, als zij tot het heiligdom zouden naderen. **20**
Moses, Aäron en heel de gemeenschap der Israëlieten deden

dus met de levieten, zoals Jahweh Moses omtrent de levieten
bevolen had. **21** De levieten reinigden zich van zonde, en
wasten hun kleren; en Aäron bood ze Jahweh als strekoffer
aan, verkreeg verzoening voor hen en reinigde hen. **22** Daarna
begonnen de levieten hun dienst bij de openbaringstent onder
toezicht van Aäron en zijn zonen. Wat Jahweh omtrent de
levieten aan Moses bevolen had, bracht men nauwkeurig ten
uitvoer. **23** Jahweh sprak tot Moses: **24** Dit is de wet voor
de levieten: Van vijf en twintig jaar af is hij verplicht dienst te
verrichten bij de openbaringstent. **25** Na zijn vijftigste jaar is hij
van zijn verplichting ontslagen, en behoeft geen dienst meer
te doen. **26** Hij mag zijn broeders wel behulpzaam zijn bij de
openbaringstent in het uitoefenen van hun ambtsplichten, maar
eigenlijk werk behoeft hij niet meer te doen. Deze beschikking
zult ge maken omtrent de ambtsplichten der levieten.

9 Jahweh sprak in de woestijn van de Sinaï tot Moses in de
eerste maand van het tweede jaar na hun uittocht uit Egypte:
2 De Israëlieten moeten het Pascha vieren op de daarvoor
vastgestelde tijd. **3** Op de veertiende dag van deze maand,
bij het vallen van de avond, moeten zij het op de juiste tijd
vieren, en daarbij al de voorschriften en wetten erover in acht
nemen. **4** Moses beval dus de Israëlieten, het Pascha te vieren.
5 En de Israëlieten vierden het in de woestijn van de Sinaï op
de veertiende dag der eerste maand, bij het vallen van den
avond, en zij namen alles in acht, wat Jahweh Moses bevolen
had. **6** Maar er waren toen enige mannen, die zich aan een
lijk hadden verontreinigd, en dus op die dag het Pascha niet
konden vieren. Die mannen verschenen die dag voor Moses
en Aäron, **7** en zeiden tot hen: Wij hebben ons aan een lijk

verontreinigd. Maar waarom is het ons nu niet vergund, het offer
van Jahweh te brengen op de vastgestelde tijd te midden van de
Israëlieten? **8** Moses gaf hun ten antwoord: Blijft hier wachten;
dan ga ik horen, wat Jahweh over u beveelt. **9** En Jahweh
sprak tot Moses: **10** Zeg aan de Israëlieten: Wanneer iemand
van u of uw nageslacht zich aan een lijk heeft verontreinigd, of
ver weg is op reis, dan moet hij toch het Pascha houden ter
ere van Jahweh. **11** Ze moeten het dan vieren in de tweede
maand, op de veertiende dag, bij het vallen van de avond. Ook
zij moeten het met ongedesemde broden en bittere kruiden
eten, **12** mogen er niets van tot de volgende morgen bewaren,
geen been er van breken, en moeten alle voorschriften van het
Pascha er bij in acht nemen. **13** Maar wie verzuimt, het Pascha
te vieren, ofschoon hij rein is en niet op reis, zal van zijn volk
worden afgesneden, omdat hij het offer van Jahweh niet op
de vastgestelde tijd heeft gebracht. Zo iemand zal zijn zonde
boeten! **14** Wanneer een vreemdeling bij u woont, en het Pascha
ter ere van Jahweh wil vieren, moet ook hij de voorschriften en
wetten van het Pascha in acht nemen. Hetzelfde voorschrift
geldt voor u allen, voor den vreemdeling zowel als voor het
kind van het land. **15** Op de dag, dat men de tabernakel had
opgericht, bedekte de wolk de tabernakel van de verbondstent,
en des avonds rustte er als het ware een vuurgloed op de
tabernakel tot aan de morgen. **16** Zo bleef het voortdurend:
de wolk bedekte hem overdag, en een vuurgloed des nachts.
17 Zodra nu de wolk zich boven de tent verhief, trokken de
Israëlieten verder, en op de plaats, waar de wolk zich neerliet,
sloegen zij hun legerplaats op. **18** Op bevel van Jahweh trokken
de Israëlieten verder, op bevel van Jahweh sloegen zij hun

legerplaats op, en zolang de wolk op de tabernakel bleef rusten,
bleven zij in hun legerplaats. **19** Wanneer de wolk langere tijd
op de tabernakel bleef rusten, richtten de Israëlieten zich naar
Jahweh's beschikking, en trokken niet verder. **20** Soms bleef de
wolk maar enige dagen boven de tabernakel; ook dan legerden
zij zich op Jahweh's bevel en trokken verder op Jahweh's bevel.
21 Soms bleef de wolk slechts van de avond tot de morgen;
maar als de wolk zich des morgens verhief, braken zij op. En of
het dag was of nacht, als de wolk zich verhief, braken zij op. **22**
En of de wolk twee dagen, of een maand of nog langer, op de
tabernakel bleef rusten, zolang zij daarop bleef rusten, bleven
de Israëlieten gelegerd en braken niet op; eerst als zij opsteeg,
trokken zij verder. **23** Dus op bevel van Jahweh sloegen zij
hun legerplaats op, en op bevel van Jahweh trokken zij verder.
Steeds richtten zij zich naar de beschikking van Jahweh, zoals
Jahweh het door Moses bevolen had.

10 Nog sprak Jahweh tot Moses: **2** Maak u twee zilveren
trompetten van drijfwerk. Zij zullen dienen, om de gemeenschap
bijeen te roepen en de kampen te doen opbreken. **3** Blaast men
op beide, dan moet heel de gemeenschap zich bij u verzamelen
aan de ingang van de openbaringstent. **4** Blaast men er één,
dan moeten de aanvoerders, de stamhoofden van Israël, zich
bij u vervoegen. **5** Maar laat ge ze schetteren, dan moeten
de kampen opbreken, die ten oosten zijn gelegerd; **6** laat ge
ze voor de tweede maal schetteren, dan moeten de kampen
opbreken, die in het zuiden zijn gelegerd; laat ge ze voor de
derde maal schetteren, dan moeten de kampen opbreken,
die in het westen zijn gelegerd; en laat ge ze voor de vierde
maal schetteren, dan moeten de kampen opbreken, die in

het noorden zijn gelegerd. Het schetteren is dus een teken,
om op te breken; **7** om de gemeente bijeen te roepen, moet
ge blazen, maar niet schetteren. **8** De zonen van Aäron, de
priesters, moeten op de trompetten blazen; dit is een eeuwige
wet van geslacht tot geslacht. **9** En wanneer gij in uw land
ten strijde trekt tegen den vijand, die u belaagt, dan moet ge
op de trompetten schetteren; zo zult ge bij Jahweh, uw God,
in herinnering worden gebracht, en van uw vijanden worden
verlost. **10** Ook op uw vreugdedagen en feesten, en op de eerste
dag van uw maanden, moet ge bij uw brand- en uw vredeoffers
op de trompetten blazen; zo zullen zij u bij uw God in herinnering
brengen. Ik ben Jahweh, uw God! **11** In het tweede jaar, in
de tweede maand, op de twintigste dag van de maand verhief
zich de wolk boven de verbondstabernakel. **12** Toen braken de
Israëlieten op, en trokken van halte tot halte uit de woestijn van
de Sinaï weg. Eerst in de woestijn Paran bleef de wolk rusten.
13 Dit was de eerste keer, dat zij optrokken volgens Jahweh's
bevel, dat hun door Moses was meegedeeld. **14** Het eerst trok
de banier van het leger der Judeërs op, naar hun afdelingen
ingedeeld. Over hun eigen afdeling stond Naässon, de zoon van
Amminadab; **15** over de afdeling van de stam der Issakarieten
stond Netanel, de zoon van Soear; **16** over de afdeling van de
stam der Zabulonieten stond Eliab, de zoon van Chelon. **17**
Dan werd de tabernakel neergehaald, en braken de zonen van
Gersjon en Merari op, die de tabernakel moesten dragen. **18**
Daarna trok de banier van het leger der Rubenieten op, naar
hun afdelingen ingedeeld. Over hun eigen afdeling stond Elisoer,
de zoon van Sjedeoer; **19** over de afdeling van de stam der
Simeonieten stond Sjeloemiël, de zoon van Soerisjaddai; **20**

over de afdeling van de stam der Gadieten stond Eljasaf, de
zoon van Deoeël. **21** Dan braken de zonen van Kehat op, die
de heilige zaken moesten dragen. Als zij ergens aankwamen,
had men de tabernakel weer opgericht. **22** Vervolgens trok de
banier van het leger der Efraïmieten op, naar hun afdelingen
ingedeeld. Over hun eigen afdeling stond Elisjama, de zoon van
Ammihoed; **23** over de afdeling van de stam der Manassieten
stond Gamliël, de zoon van Pedasoer; **24** over de afdeling van
de stam der Benjamieten stond Abidan, de zoon van Gidoni. **25**
Als achterhoede van alle legers trok de banier van het leger der
Danieten op, naar hun afdelingen ingedeeld. Over hun eigen
afdeling stond Achiézer, de zoon van Ammisjaddai. **26** Over de
afdeling van de stam der Aserieten stond Pagiël, de zoon van
Okran; **27** over de afdeling van de stam der Neftalieten stond
Achira, de zoon van Enan. **28** Dit was de rangschikking der
Israëlieten, ingedeeld naar hun afdelingen. Toen zij vertrokken,
29 sprak Moses tot zijn schoonvader Chobab, den zoon van
Reoeël, den Midjaniet: Wij vertrekken naar de plaats, die Jahweh
ons beloofd heeft te geven. Ga met ons mee, en wij zullen goed
voor u zijn; want Jahweh heeft geluk beloofd aan Israël. **30** Maar
hij gaf hem ten antwoord: Ik ga niet met u mee, maar ik vertrek
naar mijn land en mijn geboortegrond. **31** Hij sprak: Verlaat
ons toch niet; want gij kent de geschikte legerplaatsen voor
ons in de woestijn, en gij kunt onze gids zijn. **32** Wanneer gij
met ons meegaat, dan zullen wij ook u in de voorspoed doen
delen, die Jahweh ons zal schenken. **33** Zo trokken zij weg
van de berg van Jahweh drie dagreizen ver. Want de ark van
Jahweh's Verbond ging drie dagen lang voor hen uit, om voor
hen een rustplaats te zoeken; **34** ook toen zij uit de legerplaats

waren opgetrokken, bleef de wolk van Jahweh overdag boven
hen. **35** Als de ark dan optrok, sprak Moses: Rijs op, Jahweh,
en uw vijanden stuiven uiteen, Die U haten vluchten weg voor
uw aanschijn! **36** En als zij stil hield, sprak hij: Zet U neder, o
Jahweh Bij de duizend maal tienduizenden van Israël!

11 Eens begon het volk tegen Jahweh te klagen, dat het hun
slecht ging. Toen Jahweh dat hoorde, ontstak Hij in gramschap;
en het vuur van Jahweh laaide onder hen op, en vernielde een
hoek van de legerplaats. **2** Nu riep het volk tot Moses om hulp;
Moses bad tot Jahweh, en het vuur doofde uit. **3** Hij noemde
die plaats Tabera, omdat het vuur van Jahweh onder hen was
ontbrand. **4** Een andere keer liet het uitvaagsel, dat zich onder
hen ophield, zich door zijn begeerlijkheid meeslepen, zodat
ook de Israëlieten weer begonnen te klagen, en zeiden: Gaf
men ons maar eens vlees te eten! **5** Wij denken nog terug aan
de vis, die we in Egypte voor niets konden eten, en aan de
augurken, meloenen, prei, uien en knoflook; **6** nu drogen we uit,
en krijgen we niets dan dat manna te zien. **7** Het manna leek op
korianderzaad, en zag er uit als geurige hars. **8** Het volk trok
er op uit, om het bijeen te rapen, maalde het met de molen of
stampte het fijn in de vijzel, kookte het in een pot, en maakte er
koeken van; en het had de smaak van oliegebak. **9** En wanneer
des nachts de dauw op de legerplaats viel, daalde ook het
manna erop neer. **10** Toen Moses het volk hoorde klagen, het
ene gezin na het andere, iedereen bij de ingang van zijn tent,
ontstak Jahweh in heftige toorn. Maar ook Moses werd boos, **11**
en hij sprak tot Jahweh: Waarom doet Gij uw dienaar dit leed
aan, en vind ik zo weinig genade in uw ogen, dat Gij mij de
last van heel dit volk maar laat torsen? **12** Heb ik al dat volk

soms ontvangen of gebaard, dat Gij tegen mij zegt: Draag het in
uw schoot, zoals een verpleegster een zuigeling draagt, naar
het land, dat Gij aan hun vaderen onder ede beloofd hebt. **13**
Waar haal ik het vlees vandaan, om aan al dat volk te geven;
want het jammert tegen mij: Geef ons toch vlees te eten! **14**
Ik kan al dat volk niet alleen dragen: het is mij te zwaar. **15**
Wanneer Gij mij zo blijft behandelen, dood mij dan liever, indien
ik genade gevonden heb in uw ogen, opdat ik mijn ellende niet
langer hoef aan te zien. **16** Toen sprak Jahweh tot Moses: Kies
Mij zeventig mannen uit onder de oudsten van Israël, van wie ge
weet, dat ze de oudsten van het volk en zijn leiders zijn; breng
ze bij de openbaringstent en dat zij zich daar met u opstellen.
17 Dan zal Ik afdalen, en daar met u spreken; Ik zal een deel
van de geest nemen, die op u rust, en die over hen uitstorten,
zodat zij te zamen met u de last van het volk kunnen dragen, en
gij die niet alleen hoeft te torsen. **18** En tot het volk moet gij
zeggen: Heiligt u voor morgen; dan zult gij vlees eten. Want
Jahweh heeft u horen klagen: "Gaf men ons maar eens vlees te
eten; wat hadden we het in Egypte toch goed!" Ja, Jahweh zal u
vlees te eten geven! **19** En ge zult het eten, niet enkel één dag,
niet twee, vijf, tien of twintig dagen, **20** maar een hele maand
lang, totdat het uw neus uitkomt en gij ervan walgt; want gij
hebt Jahweh veracht, die in uw midden woont, en tegen Hem
durven klagen: "Waarom zijn wij uit Egypte getrokken?" **21** En
Moses zei: Het volk waaronder ik toef, is zeshonderd duizend
man sterk, en Gij zegt: "Ik zal het een maand lang vlees laten
eten!" **22** Kunnen er voor hen genoeg schapen en runderen
worden geslacht; of als men alle vissen uit de zee voor hen
ving, zou dat genoeg voor hen zijn? **23** Jahweh gaf Moses ten

antwoord: Is Jahweh's hand soms te kort? Nu zult ge zien, of
mijn woord uitkomt, of niet! **24** Toen trad Moses naar buiten, en
deelde het volk mee, wat Jahweh gezegd had. Hij koos zeventig
mannen uit onder de oudsten van het volk, en stelde ze op rond
de Tent. **25** Nu daalde Jahweh neer in de wolk, en sprak tot
hem; en Hij nam een deel van de geest, die op Moses rustte,
en stortte die over de zeventig oudsten uit. Zodra de geest op
hen rustte, profeteerden zij en hielden niet op. **26** Nu waren er
twee van die mannen in de legerplaats achtergebleven; de een
heette Eldad, de ander Medad. Daar ze waren opgetekend,
rustte de geest ook op hen. En ofschoon ze niet naar de Tent
waren gegaan, profeteerden ze toch in de legerplaats. **27** Een
knaap ging het ijlings aan Moses berichten, en zeide: Eldad en
Medad zijn in de legerplaats aan het profeteren. **28** En Josuë,
de zoon van Noen, die Moses van zijn jeugd af gediend had,
drong aan: Moses, mijn meester, belet het hun. **29** Maar Moses
gaf hem ten antwoord: Zijt gij afgunstig om mijnentwille? O,
mocht heel het volk van Jahweh profeet zijn, omdat Jahweh
zijn geest op hen had gelegd! **30** Daarna trok Moses zich met
de oudsten van Israël in het legerkamp terug. **31** Daarop zond
Jahweh een wind, die uit de zee kwartels aanvoerde, en ze twee
ellen boven de grond over de legerplaats joeg, en rondom de
legerplaats een dagreis ver naar alle kanten. **32** En het volk
bleef heel die dag en die nacht, en nog heel de volgende dag
in de weer, om de kwartels te vangen; die het minst ving had
nog tien chómer. Zij spreidden ze wijd rond de legerplaats uit.
33 Maar nog was het vlees onverteerd tussen hun tanden of
daar barstte Jahweh's gramschap los tegen het volk, en richtte
Jahweh een grote slachting onder hen aan. **34** Daarom noemde

men die plaats Kibrot-Hattaäwa; want men begroef daar het
volk, dat gulzig was geweest. **35** Van Kibrot-Hattaäwa trok het
volk naar Chaserot op, en het bleef te Chaserot.

12 Eens maakten Mirjam en Aäron Moses een verwijt over
zijn koesjietische vrouw, die hij zich had genomen; want hij
had een vrouw uit Koesj gehuwd. **2** Zij zeiden: Heeft Jahweh
soms alleen tot Moses gesproken; heeft Hij ook niet tot ons
gesproken? Jahweh hoorde het. **3** En daar Moses een zeer
deemoedig man was, meer dan iemand ter wereld, **4** sprak
Jahweh ogenblikkelijk tot Moses, Aäron en Mirjam: Gaat met
uw drieën naar de openbaringstent. En zij gingen er met hun
drieën heen. **5** Toen daalde Jahweh in de wolkkolom neer, en
ging bij de ingang van de Tent staan. Hij riep Aäron en Mirjam,
en toen beiden naar voren waren getreden, **6** sprak Jahweh:
Hoort mijn woord! Zo er een profeet onder u is, Openbaar Ik Mij
aan hem in een visioen, En spreek tot hem in een droom; **7**
Zo niet met Moses, mijn dienaar, Die getrouw is bevonden in
heel mijn huis; **8** Tot hem spreek Ik van mond tot mond, Niet in
visioenen en raadsels: Hij aanschouwt Jahweh in eigen persoon!
Waarom vreest ge dan niet, Mijn dienaar Moses verwijten te
doen? **9** Ziedend van gramschap ging Jahweh heen. **10** En
toen de wolk boven de openbaringstent was opgetrokken, was
Mirjam melaats, en wit als sneeuw en toen Aäron zich tot Mirjam
wendde: daar stond een melaatse. **11** Nu sprak Aäron tot
Moses: Ach, heer; wil toch op ons de zonde niet wreken, die
wij in onze dwaasheid hebben begaan. **12** Laat haar niet op
een doodgeborene lijken, wiens vlees voor de helft al verteerd
is, als hij uit de moederschoot komt. **13** En Moses smeekte
Jahweh: Ach neen; wil haar genezen! **14** Jahweh gaf Moses ten

antwoord: Als haar vader haar in het gelaat had gespuwd, zou
ze zich dan niet zeven dagen lang hebben geschaamd? Zo zal
ze zeven dagen lang buiten de legerplaats worden gesloten;
daarna mag ze weer worden toegelaten. **15** Mirjam werd dus
zeven dagen lang buiten de legerplaats gesloten; en het volk
trok niet op, voor Mirjam weer was toegelaten. **16** Daarna brak
het volk op van Chaserot, en legerde zich in de woestijn Paran.

13 Daar sprak Jahweh tot Moses: **2** Zend mannen uit, om het
land Kanaän te verkennen, dat Ik aan Israëls kinderen zal geven;
uit iedere vaderstam moet ge één man zenden en allen moeten
het aanvoerders zijn. **3** Moses zond hen dus op Jahweh's bevel
uit de woestijn Paran op weg. Al die mannen waren hoofden
van de Israëlieten, **4** en dit zijn hun namen: Uit de stam Ruben
Sjammóea, de zoon van Zakkoer; **5** uit de stam Simeon Sjafat,
de zoon van Chori; **6** uit de stam Juda Kaleb, de zoon van
Jefoenne; **7** uit de stam Issakar Jigal, de zoon van Josef; **8** uit de
stam Efraïm Hosjéa, de zoon van Noen; **9** uit de stam Benjamin
Palti, de zoon van Rafoe; **10** uit de stam Zabulon Gaddiël, de
zoon van Sodi; **11** uit de stam Josef en wel uit de stam Manasse
Gaddi, de zoon van Soesi; **12** uit de stam Dan Ammiël, de zoon
van Gemalli; **13** uit de stam Aser Setoer, de zoon van Mikaël; **14**
uit de stam Neftali Nachbi, de zoon van Wofsi; **15** uit de stam
Gad Geoeël, de zoon van Maki. **16** Dit waren de namen der
mannen, die Moses uitzond, om het land te verkennen; maar
Moses noemde Hosjéa, den zoon van Noen, Josuë. **17** Moses
zond ze dus uit, om het land Kanaän te verkennen, en zei hun:
Trekt hier de Négeb in, en bestijgt het bergland. **18** Ziet, hoe het
met het land is gesteld; of het volk, dat er woont, sterk is of zwak,
gering of talrijk; **19** of het land, waarin het woont, vruchtbaar of

dor is: of de steden, die het bewoont, open zijn of versterkt; **20** of de bodem vet is of schraal; of er bomen zijn of niet; toont, dat ge moed hebt. Brengt ook wat vruchten van het land mee; het was toen juist de tijd der eerste druiven. **21** Zij trokken dan uit, om het land te verkennen van de woestijn Sin tot aan Rechob bij Chamat. **22** Zij trokken de Négeb in, en bereikten Hebron, waar de Anakskinderen Achiman, Sjesjai en Talmai woonden; Hebron was zeven jaar eerder gebouwd dan het egyptische Sóan. **23** Zij drongen tot aan de vallei Esjkol door, waar zij een wijnrank met een druiventros afsneden, die zij met hun tweeën aan een stok moesten dragen; bovendien nog wat granaatappels en vijgen. **24** Men noemt die plaats Esjkol-vallei om de druiventros, die de Israëlieten daar hadden afgesneden. **25** Na het land te hebben verkend, keerden zij veertig dagen later terug, **26** en gingen naar Moses en Aäron en heel de gemeenschap der Israëlieten in de woestijn Paran te Kadesj, waar zij hun en heel de gemeenschap verslag uitbrachten, en hun de vruchten van het land lieten zien. **27** Zij vertelden hem: Wij zijn dan in het land geweest, waar gij ons hebt heengezonden, en het druipt werkelijk van melk en honing; hier hebt ge zijn vruchten. **28** Maar het volk, dat het land bewoont, is sterk en de steden zijn ontoegankelijk en zeer groot; bovendien hebben wij daar de Anakskinderen gezien. **29** De Amalekieten wonen in de Négeb; de Chittieten, Jeboesieten en Amorieten in de bergen: en de Kanaänieten langs de zee en langs de oever van de Jordaan. **30** Kaleb trachtte nog het volk, dat om Moses stond, gerust te stellen, en sprak: Laat ons zo gauw mogelijk optrekken, en het veroveren; want we kunnen het gemakkelijk aan! **31** Maar de mannen, die met hem waren opgetrokken, beweerden: We kunnen niet oprukken tegen dat

volk; want het is sterker dan wij. **32** En nu begonnen ze onder
de Israëlieten allerlei praatjes te vertellen over het land, dat zij
hadden verkend, en zeiden: Het land, dat we hebben doorkruist,
om het te verkennen, verslindt zijn bewoners, en al het volk, dat
we daar hebben gezien, is vreselijk groot. **33** We hebben daar
zelfs reuzen gezien, bij wie wij wel sprinkhanen leken, zowel in
onze eigen ogen als in die van hen.

14 Toen begon al het volk in die nacht te schreeuwen en te
jammeren. **2** Alle Israëlieten morden tegen Moses en Aäron, en
heel de gemeenschap zei tot hen: Ach, waren we toch in het
land van Egypte gestorven, of omgekomen in deze woestijn! **3**
Waarom brengt Jahweh ons naar dit land, waar wij door het
zwaard zullen vallen, en onze vrouwen en kinderen een prooi
zullen worden? Is het niet beter, dat we terugkeren naar Egypte?
4 En onder elkander spraken zij af: Laten we een aanvoerder
kiezen; dan gaan we terug naar Egypte! **5** Toen wierpen Moses
en Aäron zich voor heel de verzamelde gemeenschap van
Israëls kinderen neer. **6** En Josuë, de zoon van Noen, en
Kaleb, de zoon van Jefoenne, die tot de verkenners van het
land hadden behoord, scheurden hun kleren, **7** en riepen tot
heel de gemeenschap der Israëlieten: Het land, dat wij hebben
doorkruist, om het te verkennen, is buitengewoon vruchtbaar.
8 Zo Jahweh ons genadig is, brengt Hij ons naar dit land,
en geeft Hij ons een land, dat druipt van melk en honing. **9**
Neen, weest niet weerspannig tegen Jahweh! Ge behoeft de
bewoners van het land niet te vrezen; want ze zijn onze prooi.
Hun schaduw is van hen weggegleden, terwijl Jahweh ons
bijstaat, vreest hen dus niet. **10** Maar reeds maakte heel de
gemeenschap aanstalten om hen te stenigen, toen eensklaps de

Glorie van Jahweh boven de openbaringstent aan alle Israëlieten
verscheen. **11** En Jahweh sprak tot Moses: Hoe lang zal dit
volk Mij verguizen; hoe lang zal het weigeren in Mij te geloven,
ondanks alle tekenen, die Ik onder hen heb verricht? **12** Ik zal
hen slaan met de pest, en hen uitroeien; dan maak Ik u tot een
groter en machtiger volk! **13** Maar Moses zeide tot Jahweh: De
Egyptenaren hebben gehoord, dat Gij door uw kracht dit volk uit
hun midden hebt weggevoerd. **14** Ook de bewoners van dit
land hebben vernomen, dat Gij, Jahweh, te midden van dit volk
vertoeft; dat Gij, Jahweh, voor aller ogen verschijnt, en dat uw
wolk boven hen staat, dat Gij in een wolkkolom overdag en des
nachts in een vuurkolom voor hen uitgaat. **15** Wanneer Gij nu
dit volk tot den laatsten man doodt, zullen de volken, die uw
faam hebben gehoord, zeggen: **16** Omdat Jahweh niet machtig
genoeg was, dit volk naar het land te brengen, dat Hij hun onder
ede beloofd had, heeft Hij ze maar in de woestijn vermoord.
17 Toon nu, Heer, de grootheid van uw kracht, zoals Gij zelf
hebt gezegd: **18** Jahweh is lankmoedig en rijk aan genade.
Hij vergeeft de zonden en misdaden wel maar laat ze niet
ongestraft; Hij wreekt de misdaad van de vaderen op de zonen
tot in het derde en vierde geslacht. **19** Ach, vergeef dan de
zonde van dit volk volgens uw grote ontferming, zoals Gij dit volk
vergeven hebt van Egypte tot hier toe. **20** Toen sprak Jahweh:
Op uw bede schenk Ik vergiffenis. **21** Maar, zo waarachtig Ik
leef, en heel de aarde van de glorie van Jahweh vervuld is, **22**
geen van de mannen, die mijn Glorie hebben aanschouwd, en
mijn tekenen, die Ik in Egypte en in de woestijn heb gewrocht,
maar Mij nu voor de tiende maal tarten en niet naar mijn stem
willen luisteren: **23** geen van hen zal het land aanschouwen, dat

Ik hun vaderen onder ede beloofd heb. Niemand, die Mij heeft
verguisd, zal het aanschouwen, **24** maar mijn dienaar Kaleb,
die van een andere geest is bezield en Mij dan ook trouw is
gebleven, zal Ik als beloning in het land brengen, waar hij is
binnengetreden, en zijn nakomelingschap zal het bezitten. **25**
Trekt morgen weer de woestijn in, de richting uit van de Rode
Zee. **26** En Jahweh vervolgde tot Moses en Aäron: **27** Hoe
lang zal deze boze gemeenschap nog tegen Mij morren? Het
gemor, dat de Israëlieten tegen Mij hebben aangeheven, heb Ik
vernomen. **28** Zeg hun: Zo waar Ik leef, is de godsspraak van
Jahweh! Zoals zij te mijnen aanhoren hebben gesproken, zo zal
Ik met u doen. **29** In deze woestijn zullen uw lijken vallen: allen,
die van u gemonsterd zijn, allen zonder uitzondering, van twintig
jaar af: omdat gij tegen Mij hebt gemord. **30** Neen, gij komt het
land niet binnen, dat Ik u met opgestoken hand als woonplaats
beloofd heb, behalve Kaleb, de zoon van Jefoenne en Josuë, de
zoon van Noen. **31** Maar uw kinderen, die gij al tot een prooi
hebt verklaard, zal Ik er binnenleiden, en zij zullen het land
waarderen, dat gij hebt versmaad. **32** Uw lijken zullen in deze
woestijn blijven liggen, **33** en uw zonen zullen veertig jaar lang in
de woestijn blijven zwerven en uw tuchteloos gedrag moeten
boeten, totdat uw lijken in de woestijn zijn vergaan. **34** Zoals gij
veertig dagen het land hebt verkend, zo zullen zij veertig jaren uw
misdaden boeten, een jaar voor iedere dag. Zo zult ge beseffen
wat mijn afkeer betekent, **35** Ik, Jahweh, heb het gezegd! Zo
zal Ik doen met heel deze boze gemeenschap, die tegen Mij
heeft samengespannen; in deze woestijn zullen zij omkomen,
daar zullen zij sterven. **36** De mannen nu, die Moses had
uitgezonden, om het land te verkennen, en die bij hun terugkeer

heel de gemeenschap tegen Hem hadden doen morren, door
praatjes over dat land te vertellen, **37** de mannen, die dergelijke
lasterpraat hadden verspreid, stierven voor het aanschijn van
Jahweh een plotselinge dood. **38** Van al de mannen, die het
land waren gaan verkennen, bleven alleen Josuë, de zoon van
Noen, en Kaleb, de zoon van Jefoenne, in leven. **39** Toen Moses
dit alles aan de Israëlieten had overgebracht, werd het volk
diep bedroefd. **40** Vroeg in de volgende morgen wilden zij de
top van de berg beklimmen, en riepen: Zie, we trekken al op
naar de plaats, waarvan Jahweh gesproken heeft; want we
hebben gezondigd! **41** Maar Moses sprak: Waarom overtreedt
ge Jahweh's bevel? Het zal u niet lukken. **42** Trekt niet op; want
Jahweh is niet in uw midden. Ge zult zeker door uw vijanden
worden verslagen; **43** want de Amalekieten en Kanaänieten
staan daar tegenover u. Door het zwaard zult ge vallen; want
gij hebt u van Jahweh afgekeerd, en Jahweh staat u niet bij.
44 Maar ze waren vermetel genoeg, om toch de top van de
berg te bestijgen, ofschoon de ark van Jahweh's Verbond en
Moses de legerplaats niet verlieten. **45** Doch de Amalekieten en
Kanaänieten, die op de berg woonden, kwamen naar beneden,
versloegen ze, en dreven ze terug tot Chorma toe. En de
Amalekieten en Kanaänieten hielden het laagland bezet.

15 Jahweh sprak tot Moses: **2** Beveel de Israëlieten en zeg
hun: Wanneer gij het land, waar gij wonen zult en dat Ik u
geven zal, zijt binnengegaan, **3** en gij wilt Jahweh een vuuroffer
brengen, een brand- of een slachtoffer, als vervulling van een
gelofte, als een vrijwillige gave, of bij uw feesten, om zo Jahweh
uit het rundvee of kleinvee een heerlijke geur te bereiden: **4** dan
moet hij, die een lam aan Jahweh offert, als spijsoffer een issaron

meelbloem, gemengd met een vierde hin olie, **5** als plengoffer
een vierde hin wijn bij het brand- of slachtoffer voegen. **6** Bij een
ram moet ge als spijsoffer twee issaron meelbloem, gemengd
met een derde hin olie, **7** en als plengoffer een derde hin wijn
opdragen als een heerlijke geur voor Jahweh. **8** Wanneer gij een
jong rund als brand- of slachtoffer wilt brengen, als vervulling
van een gelofte, of als vredeoffer voor Jahweh, **9** dan moet
ge bij het rund als spijsoffer drie issaron meelbloem, gemengd
met een halve hin olie, **10** en als plengoffer een halve hin wijn
opdragen als een heerlijk geurend vuuroffer voor Jahweh. **11** Zo
moet ge doen bij iederen stier, bij iederen ram, bij ieder lam of
elke jonge geit. **12** Zoveel dieren ge offert, zoveel spijsoffers
moet ge brengen. **13** Zo moet ieder landskind handelen, als hij
Jahweh een heerlijk geurend vuuroffer wil brengen. **14** Wanneer
een vreemdeling, die tijdelijk bij u vertoeft, of reeds geslachten
lang in uw midden woont, Jahweh een heerlijk geurend vuuroffer
wil brengen, dan moet hij het op dezelfde manier doen als gij. **15**
Hetzelfde voorschrift geldt voor u en voor den vreemdeling, die
bij u vertoeft; het is een eeuwig geldend voorschrift van geslacht
tot geslacht. Gij en de vreemdeling zullen voor Jahweh gelijk
zijn. **16** Dezelfde wet en dezelfde bepalingen gelden voor u
en voor den vreemdeling, die bij u vertoeft. **17** Jahweh sprak
tot Moses: **18** Beveel de Israëlieten, en zeg hun: Wanneer ge
in het land zijt gekomen, waarheen Ik u breng, **19** en gij eet
het brood van het land, dan moet gij een cijns aan Jahweh
afstaan. **20** Als eersteling van uw meel moet ge een koek
als cijns afdragen; als een cijns van de dorsvloer moet ge
ze brengen. **21** Van uw eerste meel moet gij een cijns aan
Jahweh brengen van geslacht tot geslacht. **22** Wanneer de

gemeenschap een misstap begaat, en al deze geboden, die
Jahweh aan Moses heeft gegeven, niet onderhoudt: **23** alles
namelijk wat Jahweh u door Moses heeft geboden van de dag
af, dat Jahweh het u bevolen heeft tot later bij uw nageslacht:
24 maar het buiten weten van de gemeenschap bij vergissing
gebeurt, dan moet heel de gemeenschap een jongen stier
als een heerlijk geurend brandoffer met zijn voorgeschreven
spijs- en drankoffer aan Jahweh opdragen, en een bok als
zondeoffer. **25** De priester zal voor heel de gemeenschap
der Israëlieten verzoening verkrijgen, en hun zal vergiffenis
worden geschonken, omdat het een vergissing was, en omdat
zij voor hun vergissing hun gaven als een vuuroffer aan Jahweh
en hun zondeoffer voor het aanschijn van Jahweh hebben
gebracht. **26** Heel de gemeenschap der Israëlieten zal die
vergiffenis moeten verkrijgen, met den vreemdeling, die in uw
midden woont; want de vergissing drukt op heel het volk. **27**
Wanneer een enkel persoon bij vergissing een zonde begaat,
moet hij een eenjarig geitje als zondeoffer brengen. **28** De
priester zal voor het aanschijn van Jahweh voor hem, die bij
vergissing zonde heeft begaan, verzoening verkrijgen door
de verzoeningsplechtigheid voor hem te verrichten; dan zal
hem vergiffenis worden geschonken. **29** Dezelfde wet geldt
voor u allen, die een vergissing begaat, voor den ingezetene
onder de Israëlieten en voor den vreemdeling in uw midden. **30**
Maar wanneer iemand, een ingezetene of een vreemdeling,
met opzet zondigt, dan hoont hij Jahweh, en zal van zijn
volk worden afgesneden. **31** Want hij heeft het woord van
Jahweh veracht, en zijn gebod overtreden; hij zal onherroepelijk
worden afgesneden, en zijn zonde moeten boeten. **32** Terwijl de

Israëlieten in de woestijn vertoefden, betrapten zij een man,
die op de sabbat hout aan het sprokkelen was. **33** Zij, die hem
daarbij betrapten, brachten hem voor Moses en Aäron en heel
de gemeenschap. **34** Men zette hem in verzekerde bewaring,
omdat er nog niet duidelijk was bepaald, wat er met hem moest
gebeuren. **35** Maar Jahweh sprak tot Moses: Die man moet
ter dood worden gebracht; heel de gemeenschap moet hem
buiten de legerplaats stenigen. **36** Heel de gemeenschap voerde
hem dus buiten de legerplaats, en stenigde hem dood, zoals
Jahweh het Moses bevolen had. **37** Jahweh sprak tot Moses: **38**
Beveel de Israëlieten, en zeg hun, dat zij en hun nageslacht
kwasten moeten maken aan de slippen van hun kleren, en aan
de slipkwasten een violette draad. **39** Dit is de bedoeling der
kwasten: Wanneer gij ze ziet, zult ge u alle geboden van Jahweh
herinneren, en ze volbrengen, en niet uw harten en ogen volgen,
en u daardoor laten verleiden. **40** Zo zult ge al mijn geboden
indachtig zijn, ze volbrengen, en heilig zijn voor uw God. **41** Ik
ben Jahweh, uw God, die u uit Egypte heb geleid, om uw God te
zijn; Ik ben Jahweh, uw God!

16 Kore, de zoon van Jishar, zoon van Kehat, zoon van Levi,
en Datan en Abiram, zonen van Eliab, zoon van Palloe, zoon
van Ruben, **2** kwamen in opstand tegen Moses met twee
honderd vijftig israëlietische mannen, allemaal leiders van de
gemeenschap, raadslieden en mannen van aanzien. **3** Zij
schoolden samen tegen Moses en Aäron, en zeiden: Nu is het
genoeg, zonen van Levi! Heel de gemeenschap en al haar leden
zijn heilig, en Jahweh is in hun midden. Waarom verheft gij u
dan boven de gemeente van Jahweh? **4** Toen Moses dit hoorde,
viel hij op zijn aangezicht neer, **5** en sprak tot Kore en heel zijn

aanhang: Morgen zal Jahweh doen weten, wie Hem behoort, wie
heilig is, en tot Hem mag naderen, en wien Hij uitverkoren heeft,
om tot Hem te komen. **6** Laat Kore en heel zijn aanhang dus
het volgende doen: Neemt wierookvaten, **7** legt daar morgen
vuur in, en doet er wierook op voor het aanschijn van Jahweh;
wie Jahweh dan zal uitverkiezen, zal heilig zijn. **8** En Moses
vervolgde tot Kore: Luistert, zonen van Levi! **9** Is het u niet
genoeg, dat Israëls God u van de gemeenschap van Israël heeft
afgezonderd, om u tot Zich te doen naderen, de dienst in de
tabernakel van Jahweh te verrichten, en voor de gemeenschap
te staan, om haar te dienen? **10** Hij heeft u met al de zonen van
Levi, uw broeders, tot Zich doen komen, en nu eist ge ook nog
het priesterschap? **11** Dus tegen Jahweh spant gij samen met
heel uw aanhang. Want wat is Aäron, dat gij mort tegen hem! **12**
Moses liet nu Datan en Abiram, de zonen van Eliab, ontbieden.
Maar zij antwoordden: We komen niet. **13** Is het u niet genoeg,
dat gij ons hebt weggevoerd uit een land, dat van melk en
honing overvloeit, om ons in de woestijn te doen sterven? Wilt
ge ons ook nog tiranniseren? **14** Ge hebt ons niet eens naar een
land gebracht, dat van melk en honing overvloeit, of ons akkers
en wijngaarden gegeven. Wilt gij die mannen zand in de ogen
strooien? Wij komen niet! **15** Toen werd Moses zeer vergramd,
en hij sprak tot Jahweh: Neem hun offer niet aan; geen ezel
heb ik hun ontnomen, en niemand hunner kwaad gedaan. **16**
Daarna sprak Moses tot Kore: Zorg, dat gij u morgen met heel
uw aanhang voor het aanschijn van Jahweh bevindt: gij, de
anderen en Aäron. **17** Iedereen moet zijn wierookvat nemen, er
wierook in doen, en het voor het aanschijn van Jahweh brengen;
dus twee honderd vijftig wierookvaten, behalve dat van u zelf

en Aäron. **18** Iedereen nam dus zijn wierookvat, legde er vuur
in, deed er wierook op, en stelde zich op bij de ingang van
de openbaringstent. Zo deden ook Moses en Aäron. **19** Maar
Kore had heel de gemeenschap tegen hen opgeroepen bij de
ingang van de openbaringstent. Toen verscheen de heerlijkheid
van Jahweh aan heel de gemeenschap. **20** En Jahweh sprak
tot Moses en Aäron: **21** Zondert u af van deze gemeenschap;
want Ik zal ze in een oogwenk verdelgen. **22** Toen vielen zij op
hun aangezicht neer, en zeiden: O God! God over het leven
van alle schepselen! Een enkel man heeft gezondigd, en Gij
zoudt op heel de gemeenschap vergramd zijn! **23** Jahweh gaf
Moses ten antwoord: **24** Beveel de gemeenschap: Verwijdert u
van de aanhang van Kore! **25** Daarop ging Moses zelf naar
Datan en Abiram, en de oudsten van Israël volgden hem. **26** En
hij beval de gemeenschap: Verwijdert u van de tenten dezer
booswichten, en raakt niets aan, wat hun toebehoort, opdat
ge niet wordt meegesleept met al hun zonden. **27** En men
verwijderde zich van de woningen van Kore, Datan en Abiram.
Intussen waren Datan en Abiram naar buiten gekomen en met
hun vrouwen, zonen en kleine kinderen aan de ingang van
hun tenten gaan staan. **28** Nu sprak Moses: Hieraan zult ge
erkennen, dat Jahweh mij heeft gezonden, om dit alles te doen,
en dat het geen eigen verzinsel is! **29** Zo die daar sterven als alle
mensen, en het lot aller mensen hen treft, dan heeft Jahweh mij
niet gezonden. **30** Maar zo Jahweh iets ongehoords wrocht, zo
de grond zijn muil openspert en hen met al het hunne verslindt,
zodat ze levend in het dodenrijk dalen, dan zult ge erkennen,
dat die mannen Jahweh hebben gehoond. **(Sheol h7585)** **31**
Nauwelijks had hij dit alles gezegd, of de grond onder hen

scheurde open. **32** De aarde opende haar muil, en verslond hen
met hun huisgezinnen, met alle mensen, die bij Kore hoorden en
heel hun bezit. **33** Met al de hunnen, daalden ze levend in het
dodenrijk af; de aarde bedekte hen, en ze werden verdelgd uit
de gemeente. **(Sheol h7585)** **34** Heel Israël, dat hen omringde,
vluchtte weg bij hun gillen, want ze dachten: Anders verslindt
de aarde ook ons! **35** Toen ging een vuur uit van Jahweh, en
verteerde de twee honderd vijftig mannen, die wierook stonden
te offeren. **36** Daarna sprak Jahweh tot Moses: **37** Beveel
Elazar, den zoon van den priester Aäron, de wierookvaten uit de
brand te redden, en het vuur op enige afstand te verstrooien;
38 want de wierookvaten dezer boosdoeners, die hun leven
verbeurd hebben, zijn aan het heiligdom vervallen. Slaat ze tot
dunne platen, om het altaar te bekleden; want men heeft ze
Jahweh aangeboden, en daardoor zijn ze aan het heiligdom
vervallen. Zo zullen ze voor de Israëlieten een waarschuwing
zijn. **39** De priester Elazar nam dus de koperen wierookvaten,
die zij, die verbrand waren, hadden aangeboden, en plette ze
tot een bekleding van het altaar; **40** als een herinnering voor
de Israëlieten, dat geen onbevoegde, iemand, die niet tot het
geslacht van Aäron behoort, naderbij mag komen, om Jahweh
een reukoffer te brengen, opdat het hem niet zal gaan als Kore
en zijn aanhang, zoals Jahweh het hem door Moses gezegd
had. **41** Maar nu sloeg heel de gemeenschap der Israëlieten
de volgende dag tegen Moses en Aäron aan het morren, en
zeide: Gij hebt het volk van Jahweh gedood! **42** En daar de
gemeenschap tegen Moses en Aäron te hoop liep, begaven zij
zich naar de openbaringstent: en zie de wolk overdekte haar, en
de heerlijkheid van Jahweh verscheen. **43** Toen Moses en Aäron

voor de openbaringstent waren getreden, **44** sprak Jahweh tot
Moses: **45** Verwijder u van deze gemeenschap; want in een
oogwenk zal Ik ze verdelgen! Maar zij vielen op hun aangezicht
neer, **46** en Moses sprak tot Aäron: Neem het wierookvat, leg er
vuur in van het altaar, doe er wierook op, en loop er gauw mee
naar de gemeenschap, om verzoening voor hen te verkrijgen;
want de toorn is van Jahweh's aanschijn uitgegaan, en de straf
is al begonnen. **47** Aäron nam zijn wierookvat, zoals Moses
bevolen had, en snelde midden tussen de gemeente in. En zie,
de straf was onder het volk al begonnen. Hij deed er wierook op,
voltrok de verzoeningsplechtigheid over het volk, **48** en stelde
zich tussen de doden en de levenden, zodat de plaag werd
gestuit. **49** Er waren er veertien duizend zevenhonderd door de
plaag gestorven, behalve nog de anderen, die door het gebeurde
met Kore waren omgekomen. **50** Toen keerde Aäron naar Moses
bij de openbaringstent terug. De plaag had opgehouden.

17 Jahweh sprak tot Moses: **2** Beveel de Israëlieten de staf
van al hun stamvorsten te brengen, van elke stam één, dus
twaalf staven. Schrijf ieders naam op zijn staf. **3** Maar op de
staf van Levi moet ge de naam van Aäron schrijven; want ook
voor hun stamhoofd moet er een staf zijn. **4** Leg ze dan in
de openbaringstent voor de verbondstafelen neer, waar Ik Mij
aan u openbaar. **5** De staf van den man, dien Ik uitkies, zal
gaan bloeien. Zo zal Ik het gemor van de Israëlieten tegen u tot
zwijgen brengen. **6** Moses bracht het aan de Israëlieten over,
en al hun stamhoofden gaven hem ieder een staf; dus twaalf
staven, voor iedere stam één; ook de staf van Aäron bevond
zich daarbij. **7** Moses legde die staven voor het aanschijn van
Jahweh in de openbaringstent neer. **8** Toen Moses de volgende

dag in de verbondstent kwam: waarachtig, daar was de staf van
Aäron, die aan de stam van Levi behoorde, gaan bloeien; hij had
knoppen en bloesem en droeg rijpe amandelen. **9** Moses nam
al de staven voor het aanschijn van Jahweh weg, en bracht
ze naar alle Israëlieten; deze zagen het ook, en iedereen nam
zijn eigen staf terug. **10** Toen sprak Jahweh tot Moses: Leg de
staf van Aäron weer voor de verbondstafelen neer, om hem
te bewaren als een waarschuwing voor de weerspannigen, en
maak daarmee een eind aan hun morren, opdat zij niet sterven.
11 En Moses deed, wat Jahweh hem bevolen had. **12** Maar nu
zeiden de Israëlieten tot Moses: Ach, wij sterven, wij gaan te
gronde, wij komen allemaal om! **13** Want iedereen sterft, die tot
de tabernakel van Jahweh nadert! Moeten wij dan allen sterven?

18 Jahweh sprak tot Aäron: Gij, uw zonen en het huis van
uw vader zult de verantwoording voor het heiligdom dragen;
gij en uw zonen zult de verantwoording voor uw priesterschap
dragen. **2** Maar ook uw broeders, de stam van Levi, de stam
van uw vader, moet ge met u doen naderen tot de verbondstent,
om zich bij u aan te sluiten, en u en uw zonen te dienen. **3** Zij
moeten verrichten wat voor uw ambt en de hele dienst van de
Tent nodig is; maar zij mogen de heilige zaken en het altaar
niet aanraken; anders sterven zij en ook gijzelf. **4** Zij mogen
zich dus bij u aansluiten om de dienst bij de openbaringstent
uit te oefenen, bij alles wat er voor de Tent valt te doen; maar
geen onbevoegde mag u naderen. **5** Gij moet de dienst van het
heiligdom en de dienst van het altaar uitoefenen, opdat de Toorn
niet opnieuw tegen de Israëlieten losbarst. **6** Zie, Ik heb uw
broeders, de levieten, onder de Israëlieten uitgekozen, als een
geschenk voor u; zij zijn ter beschikking van Jahweh gesteld, om

de dienst bij de openbaringstent te verrichten. **7** Maar gij met
uw zonen zult het priesterschap uitoefenen, bij alles wat aan
het altaar en achter het voorhangsel moet worden verricht; als
een geschenk geef Ik u het priesterschap; die onbevoegd durft
naderen, moet worden gedood. **8** Jahweh sprak tot Aäron: Zie,
wat van mijn offers overblijft, sta Ik u af; Ik geef het u en uw
zonen als uw aandeel van alle gewijde gaven der Israëlieten, als
een eeuwig recht. **9** Van de hoogheilige offers, voor zover ze
niet worden verbrand, zullen al hun gaven aan spijs-, zonde- en
schuldoffers, die zij Mij brengen, voor u zijn; dit hoogheilige zal
voor u en uw zonen zijn. **10** Op een hoogheilige plaats moet gij
het eten; alle mannelijke personen mogen ervan eten. Gij moet
het als iets heiligs beschouwen. **11** Van de geschenken, die
men brengt, is het volgende voor u bestemd: Alle strekoffers der
Israëlieten geef Ik u en uw zonen en dochters als een eeuwig
recht; iedereen van uw gezin, die rein is, mag ervan eten. **12**
Ook al het beste van de olie, van de most en het koren, die zij
als eerstelingen aan Jahweh brengen, geef Ik u. **13** Ook de
eerste vruchten, die zij Jahweh brengen, van alles, wat op hun
akkers groeit, zijn voor u; iedereen van uw gezin, die rein is,
mag ze eten. **14** Ook al wat in Israël met de ban is geslagen, is
voor u. **15** Eveneens al wat de moederschoot opent van mens
en dier, dat men Jahweh moet offeren, is voor u. Maar het
eerstgeborene van de mensen moet ge laten vrijkopen, evenals
het eerstgeborene van de onreine dieren. **16** Ge moet een
kind laten loskopen, als het een maand oud is, en zijn losgeld
zal de vastgestelde prijs bedragen, vijf sikkels volgens het
heilig gewicht, dus twintig gera. **17** Maar het eerstgeborene van
runderen, schapen en geiten, moogt gij niet laten vrijkopen, want

zij zijn heilig; hun bloed moet ge tegen het altaar sprenkelen, en
hun vet in rook doen opgaan als een heerlijk geurend vuuroffer
voor Jahweh. **18** Hun vlees is voor u, evenals de borst van het
strekoffer en de rechterschenkel. **19** Al deze heilige gaven, die
de Israëlieten aan Jahweh schenken, geef Ik u en uw zonen en
dochters als een eeuwig recht; het is voor u en uw geslacht een
eeuwig verbond door zout bekrachtigd voor het aanschijn van
Jahweh. **20** Maar tot Aäron zei Jahweh: Gij zult in hun land geen
erfbezit ontvangen, en geen aandeel onder hen krijgen. Ik ben
uw aandeel en erfbezit te midden van Israëls kinderen. **21** Aan
de levieten geef Ik alle tienden in Israël tot erfdeel als vergoeding
voor hun dienst, die zij bij de openbaringstent verrichten. **22**
De Israëlieten mogen dus niet langer tot de openbaringstent
naderen; zij zouden daardoor een dodelijke schuld op zich laden.
23 Maar de levieten zullen de dienst bij de openbaringstent
verrichten, en daarvoor verantwoordelijk zijn; dit is een eeuwige
wet van geslacht tot geslacht. Zij zullen onder de Israëlieten
geen erfdeel ontvangen; **24** want de tienden der Israëlieten,
die zij als cijns aan Jahweh moeten opbrengen, geef Ik aan de
levieten tot erfdeel. Daarom heb Ik aangaande hen bepaald: Zij
zullen geen erfdeel verkrijgen onder Israëls kinderen. **25** Jahweh
sprak tot Moses: **26** Beveel de levieten, en zeg hun: Wanneer gij
van de Israëlieten de tienden ontvangt, die Ik u als uw erfdeel
heb gegeven, dan moet gij daarvan een cijns aan Jahweh
afdragen, de tienden namelijk van die tienden; **27** dit zal worden
beschouwd als uw cijns van het koren op de dorsvloer, en van
de wijn uit de perskuip. **28** Dus ook gij moet uw cijns aan Jahweh
afdragen, en wel van al uw tienden, die gij van de Israëlieten
ontvangt; deze cijns aan Jahweh moet gij aan den priester Aäron

afstaan. **29** Van al wat gij ontvangt moet gij de volle cijns aan
Jahweh brengen, en de heilige gaven moeten het beste deel
daarvan zijn. **30** Ge moet hun dus zeggen: Slechts wanneer
gij het beste deel daarvan afdraagt, zal dit de levieten worden
aangerekend als de opbrengst van dorsvloer en perskuip. **31** De
rest moogt ge met uw gezinnen op alle plaatsen eten; want het
is het loon voor uw dienst bij de openbaringstent. **32** Wanneer gij
maar het beste deel afdraagt, zult ge geen schuld op u laden, de
heilige gaven der Israëlieten niet ontwijden, en niet sterven.

19 Jahweh sprak tot Moses en Aäron: **2** Dit is het voorschrift
van de wet, die Jahweh geeft: Beveel de Israëlieten, dat zij u
een rode koe brengen, gaaf en zonder gebrek, die nog geen juk
heeft gedragen. **3** Ge moet haar aan den priester Elazar geven,
die haar buiten de legerplaats moet brengen, en daar in zijn
tegenwoordigheid laten slachten. **4** Dan moet de priester Elazar
met zijn vinger wat van haar bloed nemen, en het zeven maal
voor de openbaringstent sprenkelen. **5** Daarna moet men de koe
in zijn tegenwoordigheid verbranden; haar huid, vlees, en bloed
moet men met de darmen verbranden. **6** Vervolgens moet de
priester cederhout, hysop en karmozijn nemen, en dat midden
op de brandende koe werpen. **7** Dan moet de priester zijn kleren
wassen en een bad nemen, waarna hij in de legerplaats mag
komen; maar de priester blijft tot de avond onrein. **8** Ook de man,
die de koe heeft verbrand, moet zijn kleren wassen, een bad
nemen, en is tot de avond onrein. **9** Nu moet iemand, die rein is,
de as van de koe verzamelen, en die buiten de legerplaats op
een reine plaats leggen; ze moet voor de gemeenschap der
Israëlieten worden bewaard, om er het reinigingswater mee te
bereiden; die koe is een zondeoffer. **10** Ook de man, die de

as van de koe heeft verzameld, moet zijn kleren wassen, en
is tot de avond onrein. Voor de Israëlieten zowel als voor den
vreemdeling, die in uw midden woont, geldt voor eeuwig de
volgende wet. **11** Wie een lijk van een mens aanraakt, is zeven
dagen onrein. **12** Hij moet op de derde en op de zevende dag
zich met dit water laten reinigen; dan is hij weer rein. Zo hij zich
op de derde en zevende dag niet heeft laten reinigen, is hij niet
rein. **13** Iedereen, die het lijk van een mens aanraakt, en zich
niet laat reinigen, bezoedelt de tabernakel van Jahweh, en zal
van Israël worden afgesneden. Zolang het reinigingswater niet
op hem is gesprenkeld, is hij onrein, en blijft hij onrein. **14** Ook
dit is wet: Wanneer een mens in een tent sterft, zal iedereen, die
de tent binnentreedt, en alles wat in de tent is, zeven dagen
lang onrein zijn; **15** ook elk open vat, dat niet met een doek is
afgedekt, zal onrein zijn. **16** Zo ook is iedereen, die in het open
veld iemand aanraakt, die door het zwaard is vermoord, of een
natuurlijke dood is gestorven, de beenderen van een mens, of
een graf, zeven dagen onrein. **17** Voor zulk een onreine moet
men wat as van het verbrande zondeoffer nemen, en daarop in
een vat levend water doen. **18** Dan moet een rein man hysop
nemen, die in het water dompelen, en de tent besprenkelen, alle
voorwerpen en alle personen, die er in waren, en hem die de
beenderen, den vermoorde, den gestorvene, of het graf heeft
aangeraakt. **19** Zo moet de reine den onreine op de derde en op
de zevende dag besprenkelen. Als hij op de zevende dag is
gereinigd, moet hij nog zijn kleren wassen, en een bad nemen;
dan is hij des avonds weer rein. **20** Maar wanneer zulk een
onreine zich niet laat reinigen, zal hij van de gemeente worden
afgesneden, omdat hij het heiligdom van Jahweh bezoedelt.

Zolang er geen reinigingswater op hem is gesprenkeld, blijft
hij onrein. **21** Dit is voor u een eeuwige wet. Ook hij, die het
reinigingswater sprenkelt, moet zijn kleren wassen; en die aan
het reinigingswater komt, is tot de avond onrein. **22** Ook wordt
alles wat de onreine aanraakt, onrein; en de persoon, die hem
aanraakt, is tot de avond onrein.

20 Toen in de eerste maand heel de gemeenschap der
Israëlieten in de woestijn Sin was gekomen, vestigde het volk
zich te Kadesj. Daar stierf Mirjam, en werd zij begraven. **2** Eens
toen de gemeenschap geen water had, liep men tegen Moses
en Aäron te hoop. **3** Het volk zocht twist met Moses, en zei:
Ach, waren we maar gestorven, toen onze broeders omkwamen
voor het aanschijn van Jahweh! **4** Waarom hebt gij de gemeente
van Jahweh naar deze woestijn gevoerd, om ons hier met ons
vee te doen omkomen! **5** Waarom hebt gij ons uit Egypte geleid,
om ons naar deze dorre streek te brengen, waar geen plek is,
om te zaaien, waar geen vijg is, geen wijnstok of granaat, zelfs
geen water om te drinken! **6** Toen liepen Moses en Aäron van
de gemeente weg naar de ingang van de openbaringstent, en
vielen op hun aangezicht neer. De heerlijkheid van Jahweh
verscheen hun, **7** en Jahweh sprak tot Moses: **8** Neem de staf,
en roep met uw broeder Aäron de gemeenschap bijeen, en
gebied in hun bijzijn de rots, water te geven. Gij moet voor hen
water uit de rots doen vloeien, en de gemeente en haar vee te
drinken geven. **9** Moses nam dus de staf voor het aanschijn van
Jahweh weg, zoals Hij hem bevolen had, **10** riep met Aäron
de gemeente bijeen voor de rots en sprak tot haar: Luistert,
rebellen! Kunnen wij wel uit deze rots voor u water doen vloeien!
11 Daarbij hief Moses zijn hand op, en sloeg twee maal met zijn

staf op de rots; toen vloeide er water in overvloed uit, zodat
de gemeenschap met haar vee kon drinken. **12** Maar Jahweh
sprak tot Moses en Aäron: Omdat gij Mij niet hebt geloofd, en
Mij voor de ogen van de Israëlieten niet als heilig behandeld
hebt, zult gij deze gemeente niet binnenleiden in het land, dat
Ik hun heb geschonken. **13** Dit is het water van Meriba, waar
de Israëlieten met Jahweh hebben getwist, en Hij Zich aan
hen als heilig toonde. **14** Van Kadesj uit zond Moses gezanten
naar den koning van Edom met de boodschap: Zo spreekt uw
broeder Israël! Gij kent alle wederwaardigheden, die wij hebben
ondervonden. **15** Onze vaderen zijn naar Egypte getrokken, en
wij hebben lange tijd in Egypte gewoond. Maar de Egyptenaren
hebben ons evenals onze vaderen mishandeld. **16** Wij hebben
tot Jahweh geroepen, en Hij heeft ons gehoord, en zijn engel
gezonden, om ons uit Egypte te leiden. Nu zijn wij in Kadesj, een
stad aan de grens van uw gebied, **17** en wij zouden graag door
uw land trekken. Wij zullen niet door uw velden en wijngaarden
gaan, en geen water drinken uit uw putten, maar de koninklijke
weg blijven houden, zonder rechts of links af te wijken, zolang wij
door uw gebied trekken. **18** Maar Edom gaf hem ten antwoord:
Gij moogt er bij mij niet door; anders trek ik u met het zwaard
tegemoet. **19** De Israëlieten drongen bij hem aan: Wij zullen de
gebaande wegen houden, en mocht ik of mijn vee van uw water
drinken, dan zal ik daarvoor betalen. Het heeft toch niets te
betekenen, dat ik te voet er doorheen trek. **20** Hij antwoordde:
Ge komt er niet door! En Edom trok hem met veel volk en sterk
gewapend tegemoet. **21** Daar Edom dus aan Israël de doortocht
weigerde door zijn gebied, moest Israël om hem heen trekken.
22 Toen heel de gemeenschap der Israëlieten van Kadesj was

opgetrokken, bereikten zij de berg Hor. **23** En op de berg Hor,
aan de grens van het land van Edom, sprak Jahweh tot Moses
en Aäron: **24** Aäron zal bij zijn volk worden verzameld; want hij
zal het land, dat Ik de Israëlieten heb gegeven, niet binnengaan,
omdat gij beiden u bij het water van Meriba tegen mijn bevel hebt
verzet. **25** Neem Aäron en zijn zoon Elazar met u mee, en laat
ze de berg Hor bestijgen. **26** Ontdoe Aäron van zijn gewaden,
en bekleed er zijn zoon Elazar mee. Dan zal Aäron daar bij
zijn volk worden verzameld en daar sterven. **27** Moses deed,
wat Jahweh hem had bevolen, en ten aanschouwen van heel
de gemeenschap bestegen zij de berg Hor. **28** Moses ontdeed
Aäron van zijn gewaden, en bekleedde er zijn zoon Elazar mee.
En Aäron stierf daar op de top van de berg. Toen Moses en
Elazar van de berg afdaalden, **29** en heel de gemeenschap zag,
dat Aäron gestorven was, beweende heel het huis van Israël
Aäron dertig dagen lang.

21 Toen de kanaänietische koning van Arad, die in de Négeb
woonde, hoorde, dat Israël de weg naar Atarim had ingeslagen,
viel hij Israël aan, en nam enigen hunner gevangen. **2** Toen
deed Israël aan Jahweh deze gelofte: Zo Gij dit volk in mijn
hand levert, zal ik hun steden met de ban slaan! **3** Toen Jahweh
Israël had verhoord, en de Kanaänieten had overgeleverd, sloeg
men dan ook hun steden met de ban, en noemde die stad
Chorma. **4** Van de berg Hor braken zij op in de richting van de
Rode Zee, om rond het land van Edom te trekken. Maar door
die tocht werd het volk ongeduldig, **5** en sprak tegen God en
Moses: Waarom hebt ge ons uit Egypte geleid, om te sterven in
de woestijn? Want we hebben geen brood en geen water, en
we walgen van die armzalige kost! **6** Daarom zond Jahweh

vergiftige slangen onder het volk, die het beten, zodat er velen
van Israël stierven. **7** Toen liep het volk naar Moses, en sprak:
Wij hebben gezondigd; want we zijn onbeschaamd geweest
tegen Jahweh en tegen u! Bid Jahweh toch, dat Hij de slangen
van ons wegneemt. En Moses bad voor het volk. **8** Toen sprak
Jahweh tot Moses: Maak een slang, en bevestig die aan een
paal; dan zal iedereen, die gebeten is en er naar opziet, in leven
blijven. **9** Moses maakte een koperen slang, en bevestigde die
aan een paal. En wanneer iemand door een slang werd gebeten,
en hij zag op naar de koperen slang, dan bleef hij in leven. **10**
Toen trokken de Israëlieten verder, en legerden zich te Obot. **11**
Van Obot trokken zij verder, en legerden zich te Ijje-Haäbarim
in de woestijn, ten oosten van Moab. **12** Van daar trokken zij
verder, en legerden zich in het dal Zéred. **13** Van daar trokken
zij verder, en legerden zich aan de overkant van de Arnon,
waar hij nog in de woestijn ligt en uit het land der Amorieten
komt; want de Arnon is de grens van Moab tussen Moab en de
Amorieten. **14** Daarom heet het in het boek van de oorlogen van
Jahweh: Waheb in Soefa, En de kloven van de Arnon: **15** De
steilste der kloven, Die zich uitstrekt tot de omgeving van Ar En
aanleunt tegen de grenzen van Moab. **16** Van daar trokken zij
verder naar Beër; dit is de welput, waar Jahweh tot Moses heeft
gesproken: "Roep het volk bijeen, en Ik zal hun water geven",
17 en waar Israël toen dit lied heeft gezongen: Wel op, gij put!
Zingt hem ter eer, **18** De put, die koningen hebben gegraven,
Vorsten van het volk hebben gedolven Met hun schepter, met
hun staven. Van Beër trok men verder naar Mattana, **19** van
Mattana naar Nachaliël, van Nachaliël naar Bamot, **20** van
Bamot naar het dal in de vlakte van Moab, en naar de top van

de Pisga, die oprijst ten oosten van de woestenij. **21** Nu zond
Israël gezanten naar Sichon, den koning der Amorieten, met de
boodschap: **22** Ik zou graag door uw land trekken. Wij zullen niet
door uw velden en wijngaarden gaan, en geen water drinken
uit uw putten, maar de koninklijke weg blijven houden, zolang
we door uw gebied trekken. **23** Maar Sichon stond Israël niet
toe, door zijn gebied te trekken. Sichon verzamelde al zijn volk,
trok Israël in de woestijn tegemoet, rukte op naar Jáhas en
greep Israël aan. **24** Israël joeg hem over de kling, en nam zijn
land in bezit van de Arnon af tot de Jabbok, dus tot aan de
Ammonieten toe; want Jazer was de grens der Ammonieten.
25 Israël veroverde al de steden der Amorieten, en vestigde
zich in die steden, tot zelfs in Chesjbon en al haar onderhorige
plaatsen. **26** Want Chesjbon was de stad van Sichon, den koning
der Amorieten, die vroeger tegen den koning van Moab had
gestreden, en hem toen al zijn land had ontrukt tot de Arnon
toe. **27** Daarom zeggen de zangers: Komt, om Chesjbon te
herbouwen, De stad van Sichon te versterken! **28** Want een vuur
ging uit van Chesjbon, Een vlam uit Sichons stad: Het verteerde
de steden van Moab, Verslond de hoogten van de Arnon. **29**
Wee u, Moab; Gij zijt verloren. volk van Kemosj! Zijn zonen heeft
hij tot vluchtelingen gemaakt, Zijn dochters gevangenen van
Sichon, den Amorietenkoning; **30** Hun spruiten kwamen om, van
Chesjbon tot Dibon: Hun vrouwen tot Nófach, dat bij Medeba
ligt. **31** Toen Israël in het land der Amorieten vaste voet had
gekregen, **32** liet Moses Jazer verspieden, nam het met haar
onderhorige plaatsen in, en verdreef de Amorieten, die daar
woonden. **33** Daarna veranderden zij van richting, en sloegen de
weg in naar Basjan. Maar Og, de koning van Basjan, rukte hen

met al zijn volk bij Edréi tegemoet, om hen te bestrijden. **34** Doch Jahweh sprak tot Moses: Vrees hem niet; want Ik heb hem met heel zijn volk en heel zijn land in uw hand geleverd: ge moet met hem doen, wat ge met Sichon, den koning der Amorieten, hebt gedaan, die in Chesjbon woonde. **35** Zij versloegen hem dus met zijn zonen en heel zijn volk, tot er geen vluchteling meer overbleef, en zij namen zijn land in bezit.

22 Daarna trokken de Israëlieten verder, en legerden zich in de velden van Moab, aan de overkant van de Jordaan bij Jericho. **2** Maar Balak, de zoon van Sippor, had alles gezien, wat Israël de Amorieten had berokkend. **3** En Moab werd zeer bevreesd voor het volk, omdat het heel talrijk was; en vol angst voor de Israëlieten **4** sprak Moab tot de oudsten van Midjan: Die zwerm zal nog heel de omtrek kaal vreten, zoals het rund de velden afgraast. Daarom zond Balak, de zoon van Sippor, die toen koning van Moab was, **5** gezanten naar Balaäm, den zoon van Beor, te Petor aan de Rivier in het land van zijn volksgenoten, om hem te ontbieden. Ze moesten zeggen: Daar is een volk uit Egypte getogen, dat het land overdekt, en zich vlak naast mij heeft genesteld. **6** Kom dus, en vervloek mij dat volk; want het is mij te machtig. Misschien kan ik het dan verslaan, en het uit het land verdrijven; want ik weet: Wien gij zegent, is gezegend, en wien gij vervloekt, is vervloekt. **7** De oudsten van Moab en Midjan gingen dus op weg, en namen het waarzeggersloon met zich mee. Ze kwamen bij Balaäm aan, en brachten hem het verzoek van Balak over. **8** Hij gaf hun ten antwoord: Blijft vannacht hier; dan deel ik u de beslissing mee, die Jahweh mij ingeeft. De vorsten van Moab bleven dus bij Balaäm overnachten. **9** Nu verscheen God aan Balaäm,

en sprak: Wie zijn deze mannen, die bij u overnachten? **10** Balaäm zeide tot God: Balak, de zoon van Sippor, de koning van Moab, heeft mij laten berichten: **11** Daar is een volk uit Egypte getogen, dat het land overdekt. Kom dus, en vervloek het voor mij; misschien kan ik het dan overwinnen en verdrijven. **12** Maar God sprak tot Balaäm: Gij moogt niet met hen meegaan, en dat volk niet vervloeken; want het is gezegend. **13** Daarom zei Balaäm de volgende morgen tot de vorsten van Balak: Gaat terug naar uw land; want Jahweh wil mij niet toestaan, met u mee te gaan. **14** De vorsten van Moab vertrokken dus, kwamen bij Balak aan, en zeiden: Balaäm heeft geweigerd, met ons mee te gaan. **15** Toen zond Balak opnieuw vorsten, talrijker en aanzienlijker nog dan de eersten. **16** Ook dezen kwamen bij Balaäm aan, en zeiden tot hem: Zo spreekt Balak, de zoon van Sippor! Laat u toch niet weerhouden, tot mij te komen; **17** want ik zal u vorstelijk belonen, en al wat gij mij zegt, zal ik doen. Kom slechts, en vervloek mij dat volk. **18** Maar Balaäm antwoordde de dienaren van Balak: Al gaf Balak mij zijn huis vol zilver en goud, ik kan het bevel van Jahweh, mijn God, niet overtreden, in het kleine noch in het grote. **19** Maar blijft ook gij vannacht hier; dan zal ik weten, wat Jahweh mij verder beveelt. **20** En God verscheen Balaäm des nachts, en sprak tot hem: Zo die mannen gekomen zijn, om u te ontbieden, ga dan met hen mee; maar doe slechts, wat Ik u zeg! **21** Balaäm maakte zich dus in de morgen gereed, zadelde zijn ezelin, en ging met de vorsten van Moab mee. **22** Toch was God vergramd dat hij ging. Daarom plaatste een engel van Jahweh zich op de weg, om hem tegen te houden, terwijl hij vergezeld van twee dienaren op zijn ezelin kwam aangereden. **23** Toen de ezelin den engel van Jahweh

met het getrokken zwaard in de hand op de weg zag staan,
week de ezelin van de weg af, en ging het veld in. Balaäm
sloeg de ezelin, om haar weer op de weg terug te brengen.
24 Nu plaatste de engel zich op een smal pad, dat tussen de
wijngaarden liep, en aan weerskanten een muur had. **25** Toen
de ezelin den engel van Jahweh zag, drong zij zich tegen de
muur, en knelde de voet van Balaäm tegen de muur; hij sloeg
haar opnieuw. **26** Daarna ging de engel van Jahweh verder, en
plaatste zich op een nauw punt, waar geen gelegenheid was, om
naar rechts of links uit te wijken. **27** Toen de ezelin den engel
van Jahweh zag, ging ze onder Balaäm liggen. Balaäm werd
kwaad, en ranselde de ezelin met een stok. **28** Maar nu opende
Jahweh de bek van de ezelin, en ze zei tegen Baläam: Wat heb
ik u toch gedaan, dat ge me nu voor de derde maal slaat? **29**
Balaäm antwoordde de ezelin: Omdat ge mij voor de gek houdt;
had ik een zwaard in mijn hand, dan sloeg ik je dood. **30** De
ezelin vervolgde tot Balaäm: Ben ik niet uw ezelin, waarop ge
van jongsaf rijdt tot de dag van vandaag; ben ik gewoon, mij
zo tegenover u te gedragen? Hij antwoordde: Neen. **31** Toen
opende Jahweh de ogen van Balaäm, zodat hij den engel van
Jahweh op de weg zag staan met het getrokken zwaard in zijn
hand; hij wierp zich neer, en boog zich met zijn aangezicht ter
aarde. **32** De engel van Jahweh sprak tot hem: Waarom slaat gij
uw ezelin nu al voor de derde maal? Zie, ik ben uitgetrokken, om
u tegen te houden; want uw tocht is tegen mijn wil. **33** De ezelin
heeft mij bespeurd, en is drie maal voor mij uitgeweken; had
ze het niet gedaan, dan had ik u gedood, maar haar in leven
gelaten. **34** Toen zei Balaäm tot den engel van Jahweh: Ik heb
gezondigd; ik wist immers niet, dat gij op de weg voor mij stondt.

Als het u dus niet behaagt, keer ik terug. **35** Maar de engel van
Jahweh zei tot Balaäm: Ga met die mannen mee, doch spreek
slechts, wat Ik u zeg. Toen ging Balaäm met de vorsten van
Balak mee. **36** Zodra Balak hoorde, dat Balaäm in aantocht was,
trok hij hem tegemoet tot Ar-Moab, dat aan de Arnon ligt, aan
de uiterste grens van het land. **37** En Balak zei tot Balaäm:
Heb ik u niet dringend laten ontbieden? Waarom kwaamt ge
dan niet naar mij toe? Gij dacht zeker, dat ik u niet genoeg kon
belonen. **38** Maar Balaäm antwoordde Balak: Zie, ik ben tot
u gekomen, maar ik zal geen ander woord kunnen spreken,
dan Jahweh mij in de mond legt! **39** Balaäm ging met Balak
verder, en zij kwamen te Kirjat-Choesot. **40** Daar offerde Balak
runderen en schapen, en liet er van aan Balaäm brengen en
aan de vorsten, die hem vergezelden. **41** De volgende morgen
nam Balak Balaäm met zich mee, en deed hem Bamot-Báal
bestijgen, vanwaar hij het volk tot de uiterste rijen kon overzien.

23 Toen sprak Balaäm tot Balak: Bouw hier voor mij zeven
altaren, en maak zeven stieren en zeven rammen voor mij
gereed. **2** Balak deed zoals Balaäm gezegd had, en offerde
een stier en een ram op ieder altaar. **3** Nu sprak Balaäm tot
Balak: Blijf hier bij uw offer, terwijl ik heenga. Misschien dat
Jahweh mij verschijnt; dan zal ik u verkondigen, wat Hij mij
openbaart. Toen ging hij naar een kale heuvel, **4** waar God
hem verscheen. Balaäm zeide tot Hem: Ik heb zeven altaren
gebouwd, en op ieder altaar een stier en een ram laten offeren.
5 Nu legde Jahweh Balaäm een woord in de mond, en sprak:
Keer terug naar Balak, en zeg dit. **6** Hij keerde dan naar hem
terug, terwijl hij nog bij zijn offer stond met al de vorsten van
Moab. **7** Hij hief zijn orakel aan en sprak: Uit Aram heeft mij

Balak ontboden, Moabs koning uit de bergen ten oosten: Kom,
vloek voor mij Jakob, Kom, verwens Israël! **8** Maar hoe zal ik
vervloeken, Dien God niet vervloekt; Hoe zal ik verwensen Dien
Jahweh niet verwenst! **9** Waarachtig, ik zie het van de top van
de rotsen, Ik aanschouw het van de heuvelen af: Zie, een volk
dat in afzondering woont, En zich niet onder de volken rekent.
10 Maar wie zal het stof van Jakob tellen, Wie Israëls drommen
berekenen? Mocht ik de dood der rechtvaardigen sterven, Mocht
mijn einde zijn als het hunne! **11** Maar Balak zeide tot Balaäm:
Wat doet ge me nu! Ik heb u ontboden om mijn vijanden te
vervloeken; en zie, ge spreekt een zegening uit! **12** Hij gaf hem
ten antwoord: Moet ik dan niet eerlijk spreken, wat Jahweh mij in
de mond heeft gelegd? **13** Toen zei Balak tot hem: Kom met
mij naar een andere plaats, vanwaar gij slechts zijn uiterste
rijen kunt zien, en niet het geheel; vandaar zult ge het voor mij
vervloeken. **14** Hij nam hem dus mee naar het Spiedersveld op
de top van de Pisga, waar hij zeven altaren bouwde, en op ieder
altaar een stier en een ram offerde. **15** En Balaäm sprak tot
Balak: Blijf hier bij uw offer staan: terwijl ik heenga, om een
nieuwe verschijning te hebben. **16** En Jahweh verscheen aan
Balaäm, legde een woord in zijn mond en sprak: Keer terug naar
Balak, en zeg dit. **17** Hij ging naar hem toe, terwijl deze nog bij
zijn offer stond met de vorsten van Moab. Balak vroeg hem: Wat
heeft Jahweh gezegd? **18** Toen hief hij zijn orakel aan en sprak:
Sta op, Balak, en hoor: Luister naar mij, zoon van Sippor: **19**
God is geen mens, die zijn woord breekt, Geen mensenkind,
wien iets berouwt. Zou Hij iets zeggen, dat Hij niet uitvoert; Iets
spreken, dat Hij niet houdt? **20** Zie, ik heb opdracht te zegenen,
Ik zegen, en trek het niet terug: **21** Ik aanschouw geen onheil in

Jakob, Zie geen rampen in Israël! Jahweh, zijn God, is met hem,
Koningsjubel klinkt onder hem op. **22** God heeft hem uit Egypte
geleid, Het heeft hoornen als die van een buffel. **23** Neen, tegen
Jakob helpt geen waarzeggerij, Geen wichelarij tegen Israël:
Thans wordt over Jakob gezegd, En over Israël, wat God zal
doen. **24** Ziedaar een volk, dat zich opricht als een leeuwin, En
als een leeuw zich verheft; Dat niet neerligt, eer het zijn buit heeft
verslonden, En het bloed der gesneuvelden heeft gedronken. **25**
Nu zei Balak tot Balaäm: Kunt ge het niet vervloeken, zegen het
tenminste niet. **26** Maar Balaäm antwoordde Balak: Heb ik u
niet gezegd: "Al wat Jahweh mij zegt, zal ik doen?" **27** Toen zei
Balak tot Balaäm: Kom, ik zal u naar een andere plaats brengen:
misschien behaagt het God, dat gij het van daaruit vervloekt. **28**
Balak nam Balaäm dus mee naar de top van de Peor, die oprijst
ten oosten van de woestenij. **29** Daar sprak Balaäm tot Balak:
Bouw hier voor mij zeven altaren, en maak zeven stieren en
zeven rammen voor mij gereed. **30** Balak deed, wat Balaäm
gezegd had, en offerde een stier en een ram op ieder altaar.

24 Maar daar Balaäm inzag, dat het Jahweh behaagde
Israël te zegenen, ging hij niet heen als de vorige keren, om
waarzeggende tekens te vinden, doch liep de woestijn in. **2**
Toen Balaäm echter zijn ogen opsloeg en Israël volgens zijn
stammen gelegerd zag, kwam de geest van God op hem. **3**
Hij hief zijn orakel aan, en sprak: Godsspraak van Balaäm,
zoon van Beor, Godsspraak van den man, met het open oog; **4**
Godsspraak van een, die Gods woorden hoort, En de gedachte
van den Allerhoogste kent; Die gezichten van den Almachtige
schouwt. En neerzinkt met ontsluierde blik. **5** Hoe schoon zijn
uw tenten, o Jakob, Uw woningen, o Israël: **6** Als dalen strekken

zij zich uit, Als tuinen langs een rivier, Als eiken, door Jahweh
geplant, Als ceders langs waterstromen. **7** Het water vloeit
over zijn emmers, Zijn zaad wordt volop gedrenkt. Boven Agag
verheft zich zijn koning, En is zijn koningschap verheven. **8**
God heeft hem uit Egypte geleid; Het heeft hoornen als die
van een buffel. Hij verslindt de volken, die zijn vijanden zijn,
Vermorzelt hun beenderen, verbrijzelt hun lenden, **9** Hij kromt
zich, vlijt zich neer als een leeuw, En als een leeuwin; wie durft
hem wekken? Die u zegenen, zijn gezegend, Die u vervloeken,
vervloekt! **10** Maar nu werd Balak woedend op Balaäm; hij sloeg
zijn handen ineen, en zei tegen hem: Ik heb u ontboden, om
mijn vijanden te vervloeken; en zie, tot driemaal toe spreekt
ge zegening uit. **11** Maak dat ge wegkomt naar huis. Ik heb
beloofd, u vorstelijk te belonen, maar Jahweh heeft u het loon
niet gegund. **12** Balaäm gaf Balak ten antwoord: Heb ik uw
boden, die gij naar mij toezondt, niet gezegd: **13** Al geeft Balak
mij zijn huis vol zilver en goud, ik kan het bevel van Jahweh niet
overtreden, en uit mijzelf iets doen, goed of kwaad; ik spreek
slechts, wat Jahweh beveelt. **14** Nu keer ik terug naar mijn volk;
maar ik wil u eerst nog verkonden, wat dit volk aan het uwe zal
doen op het einde der tijden. **15** Toen hief hij zijn orakel aan, en
sprak: Godsspraak van Balaäm, zoon van Beor, Godsspraak
van den man, met het open oog; **16** Godsspraak van een, die
Gods woorden hoort, En de gedachte van den Allerhoogste
kent; Die gezichten van den Almachtige schouwt, En neerzinkt
met ontsluierde blik! **17** Ik zie Hem, maar niet in het heden, Ik
aanschouw Hem, maar niet van nabij: Een ster rijst omhoog
uit Jakob, Een schepter komt uit Israël op; Hij verbrijzelt de
slapen van Moab, De schedel van al die verwatenen. **18** Edom

wordt een wingewest, Een wingewist Seïr. Israël zal dappere
daden verrichten, **19** En heersen uit Jakob; Zijn vijanden zal
Hij verdelgen, De resten van Seïr. **20** Maar toen hij Amalek
zag, hief hij zijn orakel aan, en sprak: De keur der volken is
Amalek, Maar zijn nageslacht is ten ondergang gedoemd! **21**
Toen hij den Keniet zag, hief hij zijn orakel aan, en sprak: Uw
woning is stevig, En uw nest is gebouwd op de rots, **22** Toch zal
Kaïn worden verwoest: Wanneer voert Assjoer u weg? **23** Hij
vervolgde zijn orakel en sprak: Wee, wie zal leven, als God het
voltrekt? **24** Van de kust der Kittiërs komen schepen. Die Assjoer
met Eber vernederen; Ook deze is ten ondergang gedoemd! **25**
Toen stond Balaäm op, en keerde naar zijn woonplaats terug; en
ook Balak ging zijns weegs.

25 Toen Israël in Sjittim vertoefde, begon het volk ontucht te
plegen met de dochters van Moab, **2** en deze nodigden het
volk uit tot de offers van haar goden. Het volk nam aan die
offermaaltijden deel, aanbad haar goden, **3** en Israël diende
Báal-Peor. Daarom ontbrandde de toorn van Jahweh tegen
Israël. **4** En Jahweh sprak tot Moses: Neem alle schuldigen
onder het volk, en hang ze voor Jahweh op in de volle zon,
opdat Jahweh's gloeiende toorn van Israël moge wijken. **5**
Moses beval dus de rechters van Israël: Ieder moet zijn mannen
doden, die Báal-Peor hebben vereerd. **6** Maar terwijl Moses
en heel de gemeenschap der Israëlieten bij de ingang van
de openbaringstent weenden, kwam er nog een Israëliet voor
hun ogen een midjanietische vrouw naar de zijnen brengen. **7**
Toen Pinechas, de zoon van Elazar, den zoon van den priester
Aäron, dit zag, stond hij op uit de kring der gemeenschap,
greep een speer, **8** ging den Israëliet tot in het slaapvertrek

achterna, en doorstak hen beiden, den Israëliet en de vrouw
in het slaapvertrek. Toen hield die ramp onder de Israëlieten
op. **9** Maar door die ramp waren er intussen vier en twintig
duizend gestorven. **10** Nu sprak Jahweh tot Moses: **11** Pinechas,
de zoon van Elazar, den zoon van den priester Aäron, heeft
door zijn ijveren onder hen voor mijn zaak, mijn toorn van de
Israëlieten afgewend, zodat Ik de Israëlieten in mijn ijverzucht
niet hoef te verdelgen. **12** Zeg daarom: Zie, Ik sluit met hem
mijn vredesverbond. **13** Het zal een verbond van een eeuwig
priesterschap zijn voor hem en zijn geslacht, omdat hij voor
zijn God heeft geijverd en voor de Israëlieten verzoening heeft
verkregen. **14** De gedode Israëliet, die met de Midjanietische
doorstoken was, heette Zimri; hij was de zoon van Saloe, en een
familiehoofd der Simeonieten. **15** De gedode midjanietische
vrouw heette Kozbi; ze was de dochter van Soer, die stam- en
familiehoofd was in Midjan. **16** Jahweh sprak tot Moses: **17**
Behandel de Midjanieten als vijanden en dood ze. **18** Want ze
hebben u als vijand behandeld met hun listige streken, die zij
tegen u hebben bedacht in de geschiedenis met Peor en met
hun zuster Kozbi, de dochter van het midjanietisch stamhoofd,
die doorstoken werd op de dag van de ramp om Peor.

26 Na de ramp sprak God tot Moses en tot Elazar, den zoon
van den priester Aäron: **2** Neemt het getal op van heel de
gemeenschap der Israëlieten van twintig jaar af, alle strijdbare
mannen in Israël naar hun families. **3** Moses en de priester Elazar
monsterden ze dus in de velden van Moab aan de Jordaan bij
Jericho, **4** van twintig jaar af, zoals Jahweh het Moses bevolen
had. Dit waren de Israëlieten die uit Egypte waren getrokken: **5**
Ruben, Israëls eerstgeborene. De geslachten der Rubenieten

waren: Het geslacht der Chanokieten van Chanok; het geslacht
der Palloeïeten van Palloe; **6** het geslacht der Chesronieten van
Chesron; het geslacht der Karmieten van Karmi. **7** Dit waren de
geslachten der Rubenieten; hun gemonsterden telden drie en
veertig duizend zevenhonderd dertig man. **8** De zoon van Palloe
was Eliab. **9** De zonen van Eliab waren: Nemoeël, Datan, en
Abiram. Deze Datan en Abiram waren de voormannen geweest,
die met de aanhang van Kore tegen Moses en Aäron in verzet
waren gekomen bij de opstand tegen Jahweh. **10** De aarde
had haar muil geopend en hen met Kore verslonden, toen de
bende omkwam, en het vuur de twee honderd vijftig mannen
verteerde, zodat zij een waarschuwend teken werden. **11** De
zonen van Kore waren echter niet omgekomen. **12** De geslachten
der Simeonieten waren: Het geslacht der Nemoeëlieten van
Nemoeël; het geslacht der Jaminieten van Jamin; het geslacht
der Jakinieten van Jakin; **13** het geslacht der Zarchieten van
Zérach; het geslacht der Sjaoelieten van Sjaoel. **14** Dit waren de
geslachten der Simeonieten; hun gemonsterden telden twee
en twintig duizend tweehonderd man. **15** De geslachten der
Gadieten waren: het geslacht der Sefonieten van Sefon; het
geslacht der Chaggieten van Chaggi; het geslacht der Sjoenieten
van Sjoeni; **16** het geslacht der Oznieten van Ozni; het geslacht
der Erieten van Eri; **17** het geslacht der Arodieten van Arod, het
geslacht der Arelieten van Areli. **18** Dit waren de geslachten
van de Gadieten; hun gemonsterden telden veertig duizend
vijfhonderd man. **19** De zonen van Juda waren: Er en Onan. Er
en Onan waren in het land Kanaän gestorven. **20** De geslachten
van de Judeërs waren: het geslacht der Sjelanieten van Sjela; het
geslacht der Farsieten van Fares; het geslacht der Zarieten van

Zara. **21** De zonen van Fares waren: het geslacht der Esronieten
van Esron; het geslacht der Chamoelieten van Chamoel. **22**
Dit waren de geslachten van Juda; hun gemonsterden telden
zes en zeventig duizend vijfhonderd man. **23** De geslachten
der Issakarieten waren: Het geslacht der Tolaïeten van Tola;
het geslacht der Poewwieten van Poewwa; **24** het geslacht
der Jasjoebieten van Jasjoeb; het geslacht der Sjimronieten
van Sjimron. **25** Dit waren de geslachten van Issakar; hun
gemonsterden telden vier en zestig duizend driehonderd man.
26 De geslachten der Zabulonieten waren: Het geslacht der
Sardieten van Séred; het geslacht der Elonieten van Elon;
het geslacht der Jachleëlieten van Jachleël. **27** Dit waren
de geslachten der Zabulonieten; hun gemonsterden telden
zestig duizend vijfhonderd man. **28** De zonen van Josef waren
Manasse en Efraïm. **29** De geslachten der Manassieten waren:
het geslacht der Makirieten van Makir. Makir bracht Gilad voort;
het geslacht der Giladieten van Gilad. **30** Dit waren de zonen
van Gilad: het geslacht der Iëzerieten van Iézer; het geslacht
der Chelkieten van Chélek; **31** het geslacht der Asriëlieten van
Asriël; het geslacht der Sjikmieten van Sjékem; **32** het geslacht
der Sjemidaïeten van Sjemida; het geslacht der Chefrieten
van Chéfer. **33** Selofchad, de zoon van Chéfer, had geen
zonen, maar alleen dochters; de dochters van Selofchad heetten
Machla, Noa, Chogla, Milka en Tirsa. **34** Dit waren de geslachten
van Manasse; hun gemonsterden telden twee en vijftig duizend
zevenhonderd man. **35** De geslachten der Efraïmieten waren:
het geslacht der Sjoetalchieten van Sjoetélach; het geslacht der
Bakrieten van Béker; het geslacht der Tachanieten van Táchan.
36 En dit waren de zonen van Sjoetélach: het geslacht der

Eranieten van Eran. **37** Dit waren de geslachten der Efraïmieten;
hun gemonsterden telden twee en dertig duizend vijfhonderd
man. Dit waren de zonen van Josef volgens hun geslachten. **38**
De geslachten der Benjamieten waren: het geslacht der Balieten
van Béla; het geslacht der Asjbelieten van Asjbel; het geslacht
der Achiramieten van Achiram; **39** het geslacht der Sjoefamieten
van Sjoefam; het geslacht der Choefamieten van Choefam. **40**
De zonen van Bela waren Ard en Naäman: het geslacht der
Ardieten van Ard; het geslacht der Naämieten van Naäman. **41**
Dit waren de geslachten der Benjamieten; hun gemonsterden
telden vijf en veertig duizend zeshonderd man. **42** Dit waren
de geslachten der Danieten: het geslacht der Sjoechamieten
van Sjoecham. Dit waren de geslachten van Dan volgens hun
geslachten. **43** Dit waren alle geslachten der Sjoechamieten; hun
gemonsterden telden vier en zestig duizend vierhonderd man. **44**
De geslachten der Aserieten waren: het geslacht der Jimnaïeten
van Jimna; het geslacht der Jisjwieten van Jisjwi; het geslacht
der Beriïeten van Beria. **45** Van de zonen van Beria: het geslacht
der Chebrieten van Chéber; het geslacht der Malkiëlieten van
Malkiël. **46** De dochter van Aser heette Sérach. **47** Dit waren
de geslachten der Aserieten; hun gemonsterden telden drie
en vijftig duizend vierhonderd man. **48** De geslachten der
Neftalieten waren: het geslacht der Jachseëlieten van Jachseël;
het geslacht der Goenieten van Goeni; **49** het geslacht der
Jisrieten van Jéser; het geslacht der Sjillemieten van Sjillem. **50**
Dit waren de geslachten van Neftali volgens hun geslachten;
hun gemonsterden telden vijf en veertig duizend vierhonderd
man. **51** De gemonsterde Israëlieten telden dus zes honderd
een duizend zevenhonderd dertig man. **52** Jahweh sprak tot

Moses: **53** Onder dezen moet naar het aantal personen het land
in eigendom worden verdeeld. **54** Aan een grote stam moet
ge een groot, aan een kleine een klein erfdeel toewijzen; aan
iedereen moet naar het aantal van zijn gemonsterden een erfdeel
worden geschonken. **55** Maar het land moet door het lot worden
verdeeld, hoewel de voorvaderlijke stammen hun erfdeel zullen
ontvangen naar het aantal personen; **56** dus door het lot moet
het erfdeel tussen groot en klein worden verdeeld. **57** Dit waren
de Levieten, die naar hun geslachten werden ingeschreven:
het geslacht der Gersjonieten van Gersjon; het geslacht der
Kehatieten van Kehat; het geslacht der Merarieten van Merari.
58 Dit waren de geslachten van Levi: het geslacht der Libnieten,
het geslacht der Chebronieten, het geslacht der Machlieten,
het geslacht der Moesjieten, het geslacht der Korieten. Kehat
verwekte Amram. **59** De vrouw van Amram heette Jokébed; ze
was een dochter van Levi, die hem in Egypte werd geboren. Zij
schonk aan Amram Aäron, Moses en hun zuster Mirjam. **60** Aan
Aäron werden Nadab en Abihoe, Elazar en Itamar geboren. **61**
Nadab en Abihoe stierven, toen zij onwettig vuur voor Jahweh
offerden. **62** Alle ingeschreven mannelijke personen van één
maand af waren drie en twintig duizend. Zij waren niet met
de andere Israëlieten gemonsterd, omdat hun geen erfdeel
onder de Israëlieten was toebedeeld. **63** Dit waren degenen, die
door Moses en den priester Elazar werden geteld, toen zij de
Israëlieten monsterden in de velden van Moab aan de Jordaan
bij Jericho. **64** Onder dezen bevond zich niemand van hen, die
door Moses en den priester Aäron waren geteld, toen zij de
Israëlieten in de woestijn van de Sinaï hadden gemonsterd. **65**
Want Jahweh had hun gezegd: Ze zullen in de woestijn sterven,

en er zal niemand van hen overblijven, behalve Kaleb, de zoon
van Jefoenne, en Josuë, de zoon van Noen.

27 Maar nu traden de dochters van Selofchad, den zoon van
Chéfer, den zoon van Gilad, den zoon van Makir, den zoon
van Manasse, den zoon van Josef naar voren; de namen van
zijn dochters waren: Machla, Noa, Chogla, Milka en Tirsa. **2**
Zij plaatsten zich voor Moses en den priester Elazar, en voor
de aanvoerders en heel de gemeenschap bij de ingang van
de openbaringstent en zeiden: **3** Onze vader is in de woestijn
gestorven. Maar hij behoorde niet tot de aanhang van Kore,
die opstand maakte tegen Jahweh; maar hij is om zijn eigen
zonde gestorven, zonder zonen na te laten. **4** Waarom moet nu
de naam van onzen vader uit zijn geslacht verdwijnen, omdat
hij geen zoon heeft gehad? Geef ons dus eigendom onder de
broeders van onzen vader. **5** Moses bracht haar rechtsvraag
voor Jahweh. **6** En Jahweh sprak tot Moses: **7** De dochters van
Selofchad hebben gelijk. Ge moet haar onder de broeders van
haar vader een erfelijk grondbezit geven, en het erfdeel van
haar vader op haar doen overgaan. **8** En aan de Israëlieten
moet ge zeggen: Wanneer iemand sterft, zonder een zoon na te
laten, moet ge zijn erfdeel op zijn dochters doen overgaan. **9** Zo
hij ook geen dochters heeft, moet gij zijn erfdeel aan zijn broers
geven. **10** Heeft hij geen broers, dan moet gij het aan de broers
van zijn vader geven. **11** Had ook zijn vader geen broers, dan
moet gij zijn erfdeel geven aan die hem in zijn geslacht het naast
verwant is; die zal het dan erven. Dit is voor de Israëlieten een
wettelijk voorschrift geworden, zoals Jahweh het Moses bevolen
heeft. **12** Jahweh sprak tot Moses: Bestijg dit Abarimgebergte,
en werp een blik op het land, dat Ik de Israëlieten zal geven. **13**

Wanneer ge het gezien hebt, zult ook gij bij uw volk worden
verzameld, evenals uw broeder Aäron, **14** omdat gij u in de
woestijn Sin bij de opstand van de gemeenschap tegen mijn
bevel hebt verzet, en Mij door het water voor hun ogen niet
als heilig hebt behandeld. Dit is het water van Meribat-Kadesj
in de woestijn van Sin geweest. **15** Moses zei tot Jahweh: **16**
Jahweh, de God over het leven van alle schepselen, stelle dan
iemand over de gemeenschap aan, **17** die voor hen uitgaat en
ingaat, die hen uitleidt en terugvoert, opdat de gemeenschap van
Jahweh niet worde als schapen zonder herder. **18** Toen sprak
Jahweh tot Moses: Neem Josuë, den zoon van Noen, een man,
die met mijn geest is vervuld, en leg hem uw hand op; **19** plaats
hem voor den priester Elazar en voor de hele gemeenschap der
Israëlieten, en draag hem in hun tegenwoordigheid de leiding
over. **20** Deel hem iets van uw waardigheid mee, zodat heel
de gemeenschap der Israëlieten hem gehoorzaamt; **21** maar
toch zal hij voor den priester Elazar moeten verschijnen, en
deze zal voor hem voor het aanschijn van Jahweh de uitspraak
der Oerim moeten vragen. En op diens uitspraak zal hij met al
de Israëlieten en heel de gemeenschap moeten uittrekken en
terugkeren. **22** Moses deed, wat Jahweh hem bevolen had. Hij
nam Josuë, plaatste hem voor den priester Elazar en heel de
gemeenschap, **23** legde hem de handen op, en droeg hem de
leiding over; zoals Jahweh het door Moses bevolen had.

28 Jahweh sprak tot Moses: **2** Geef de Israëlieten het volgende
bevel: Gij moet er voor zorgen, Mij mijn offergaven, mijn spijs,
mijn heerlijk geurende vuuroffers, op de vastgestelde tijden
te brengen. **3** Gij moet hun zeggen: Dit is het vuuroffer, dat
gij dagelijks als een regelmatig brandoffer aan Jahweh moet

brengen: twee gave lammeren van een jaar oud. **4** Het ene
lam moet gij des morgens offeren, het andere lam tegen de
avond. **5** Verder als spijsoffer een tiende efa meelbloem met
een vierde hin gestoten olie gemengd. **6** Dit is het dagelijkse
brandoffer, dat op de berg Sinaï is ingesteld, als een heerlijk
geurend vuuroffer voor Jahweh. **7** Verder als plengoffer, dat bij
ieder lam hoort, een vierde hin wijn; in het heiligdom moogt gij
slechts gegiste drank voor Jahweh plengen. **8** Als ge tegen de
avond het tweede lam offert, moet gij het evenals des morgens
met een spijsoffer en met het daarbij horend plengoffer als
een heerlijk geurend vuuroffer aan Jahweh opdragen. **9** Op de
sabbat bovendien nog twee gave lammeren van een jaar oud
met twee issaron meelbloem, met olie gemengd, als spijsoffer,
en het daarbij horend plengoffer. **10** Dit is het brandoffer, dat
iedere sabbat, behalve het dagelijkse brand- en plengoffer,
moet worden opgedragen. **11** Op de eerste van iedere maand
moet gij als brandoffer twee jonge stieren, een ram en zeven
gave lammeren van een jaar oud aan Jahweh brengen. **12**
Als spijsoffer bij iederen jongen stier drie issaron meelbloem,
met olie gemengd; als spijsoffer bij iederen ram twee issaron
meelbloem, met olie gemengd; **13** en bij ieder lam telkens
een issaron meelbloem, met olie gemengd, als spijsoffer. Dit is
een brandoffer, een heerlijk geurend vuuroffer voor Jahweh.
14 Vervolgens de plengoffers, die er bij horen; een halve hin
wijn bij den jongen stier, een derde hin bij den ram, en een
vierde hin bij ieder lam. Dit is dus het brandoffer bij iedere
nieuwe maan van alle maanden van het jaar. **15** Bovendien
moet buiten het dagelijkse brandoffer nog een geitebok als
zondeoffer aan Jahweh worden opgedragen met het daarbij

horend plengoffer. **16** Op de veertiende dag van de eerste
maand moet het Pascha van Jahweh worden gehouden, **17** en
op de vijftiende dag van die maand is het feest; zeven dagen
lang moeten ongedesemde broden worden gegeten. **18** Op
de eerste dag moet een godsdienstige bijeenkomst worden
gehouden, en mag geen slafelijke arbeid worden verricht. **19**
Dan moet ge als vuuroffer aan Jahweh een brandoffer opdragen,
dat uit twee jonge stieren, een ram en zeven eenjarige lammeren
moet bestaan; gave dieren moet ge nemen. **20** Verder moet
ge als het daarbij horend spijsoffer bij iederen jongen stier drie
issaron meelbloem, met olie gemengd, opdragen, bij den ram
twee issaron, **21** en bij ieder van de zeven lammeren telkens
een issaron. **22** Bovendien nog een bok als zondeoffer, om
verzoening voor u te verkrijgen. **23** Dit alles moet ge opdragen
buiten het dagelijkse brandoffer van iedere morgen. **24** Op
elk van de zeven dagen moet ge dus buiten het dagelijkse
brandoffer, als spijs een heerlijk geurend vuuroffer aan Jahweh
opdragen, met het plengoffer dat er bij hoort. **25** Op de zevende
dag moet ge een godsdienstige bijeenkomst houden en moogt ge
geen slafelijke arbeid verrichten. **26** Op de dag der eerstelingen,
op uw feest der weken, wanneer ge een nieuw spijsoffer aan
Jahweh brengt, moet ge een godsdienstige bijeenkomst houden,
en moogt ge geen slafelijke arbeid verrichten. **27** Dan moet
ge een heerlijk geurend brandoffer aan Jahweh opdragen van
twee jonge stieren, een ram, en zeven eenjarige lammeren;
gave dieren moet ge nemen. **28** Verder als het daarbij horende
spijsoffer bij iederen stier drie issaron meelbloem, met olie
gemengd, twee issaron bij iederen ram, **29** en telkens een
issaron bij ieder van de zeven lammeren. **30** Bovendien nog een

geitebok, als zondeoffer om verzoening voor u te verkrijgen.
31 Ge moet dat met de daarbij horende plengoffers opdragen
buiten het dagelijkse brand- en spijsoffer.

29 Op de eerste dag van de zevende maand moet ge een
godsdienstige bijeenkomst houden, en moogt ge geen slafelijke
arbeid verrichten; het zal de dag van bazuingeschal voor u
zijn. 2 Dan moet ge een heerlijk geurend brandoffer aan
Jahweh opdragen, van een jongen stier, een ram en zeven
eenjarige lammeren, gave dieren. 3 Verder als het daarbij
horende spijsoffer, bij den stier drie issaron meelbloem, met
olie gemengd, twee issaron bij den ram, 4 en een issaron bij
ieder van de zeven lammeren. 5 Bovendien nog een geitebok
als zondeoffer om verzoening voor u te verkrijgen. 6 Dit alles
buiten het maandelijkse brandoffer met het daarbij horende
spijsoffer, en buiten het dagelijkse brandoffer en de daarbij
voorgeschreven plengoffers, als een heerlijk geurend vuuroffer
voor Jahweh. 7 Op de tiende van deze zevende maand moet
ge een godsdienstige bijeenkomst houden, vasten en moogt
ge generlei arbeid verrichten. 8 Dan moet ge een heerlijk
geurend brandoffer aan Jahweh opdragen van een jongen
stier, een ram, zeven eenjarige lammeren; gave dieren moet
ge nemen. 9 Verder als het daarbij horende spijsoffer, bij den
stier drie issaron meelbloem, met olie gemengd, twee issaron
bij den ram, 10 telkens een issaron bij ieder van de zeven
lammeren. 11 Bovendien nog een geitebok als zondeoffer,
buiten het zondeoffer voor de verzoening, en het dagelijkse
brandoffer met het daarbij horende spijsoffer en de plengoffers.
12 Op de vijftiende dag van de zevende maand moet ge een
godsdienstige bijeenkomst houden, en moogt ge geen slafelijke

arbeid verrichten; zeven dagen lang moet ge feest vieren ter
ere van Jahweh. **13** Dan moet ge als een heerlijk geurend
vuuroffer aan Jahweh een brandoffer opdragen van dertien jonge
stieren, twee rammen, veertien eenjarige lammeren; gave dieren
moeten het zijn. **14** Verder als het daarbij horende spijsoffer,
bij ieder van de dertien stieren drie issaron meelbloem met
olie gemengd, twee issaron bij ieder van de twee rammen, **15**
en telkens een issaron bij ieder van de veertien lammeren.
16 Bovendien nog een geitebok als zondeoffer, behalve nog
het dagelijkse brandoffer met het daarbij horende spijs- en
plengoffer. **17** Op de tweede dag twaalf jonge stieren, twee
rammen, veertien eenjarige lammeren, gave dieren; **18** verder
het spijsoffer en de plengoffers, die volgens voorschrift bij ieder
van de stieren, rammen en lammeren horen; **19** bovendien een
geitebok als zondeoffer, behalve nog het dagelijkse brandoffer
met het daarbij horende spijsoffer en de plengoffers. **20** Op de
derde dag elf stieren, twee rammen, veertien gave, eenjarige
lammeren; **21** verder het spijsoffer en de plengoffers, die volgens
voorschrift bij ieder van de stieren, rammen en lammeren horen;
22 bovendien een bok als zondeoffer, behalve nog het dagelijkse
brandoffer met het daarbij horende spijs- en plengoffer. **23**
Op de vierde dag tien stieren, twee rammen, veertien gave,
eenjarige lammeren; **24** verder het spijsoffer en de plengoffers,
die volgens voorschrift bij ieder van de stieren, rammen en
lammeren horen; **25** bovendien een geitebok als zondeoffer,
behalve nog het dagelijkse brandoffer met het daarbij horende
spijs- en plengoffer. **26** Op de vijfde dag negen stieren, twee
rammen, veertien gave, eenjarige lammeren; **27** verder het
spijsoffer en de plengoffers, die volgens voorschrift bij ieder van

de stieren, rammen en lammeren horen; **28** bovendien een bok
als zondeoffer, behalve nog het dagelijkse brandoffer met het
daarbij horende spijs- en plengoffer. **29** Op de zesde dag acht
stieren, twee rammen, veertien gave, eenjarige lammeren; **30**
verder het spijsoffer en de plengoffers, die volgens voorschrift bij
ieder van de stieren, rammen en lammeren horen; **31** bovendien
een bok als zondeoffer, behalve nog het dagelijkse brandoffer
met het daarbij horende spijs- en plengoffer. **32** Op de zevende
dag zeven stieren, twee rammen, veertien gave, eenjarige
lammeren; **33** verder het spijsoffer en de plengoffers, die volgens
voorschrift bij ieder van de stieren, rammen en lammeren horen;
34 bovendien een bok als zondeoffer, behalve nog het dagelijkse
brandoffer met het daarbij horende spijs- en plengoffer. **35**
Op de achtste dag moet ge een feestvergadering houden, en
moogt ge geen slafelijke arbeid verrichten. **36** Dan moet ge als
heerlijk geurend vuuroffer aan Jahweh een brandoffer opdragen
van een stier, een ram, en zeven eenjarige lammeren, gave
dieren; **37** verder het spijsoffer en de plengoffers, die volgens
voorschrift bij den stier, den ram en ieder van de lammeren
horen; **38** bovendien een bok als zondeoffer, behalve nog het
dagelijkse brandoffer en het daarbij horende spijs- en plengoffer.
39 Dit moet ge Jahweh op uw feestdagen offeren, behalve uw
brand-, spijs-, pleng- en vredeoffers, die uw gelofteoffers of
vrijwillige gaven vormen. **40** En Moses bracht de Israëlieten alles
nauwkeurig over, wat Jahweh hem bevolen had.

30 Moses sprak tot de stamhoofden der Israëlieten: Jahweh
heeft het volgende bevolen: **2** Wanneer men een gelofte aan
Jahweh doet, of zich onder ede verplicht, zich van iets te
onthouden, dan mag men zijn woord niet breken, maar moet

alles volbrengen wat men beloofd heeft. **3** Wanneer een vrouw
die als jong meisje nog in het huis van haar vader woont, een
gelofte aan Jahweh doet, of een verplichting op zich neemt, zich
van iets te onthouden, **4** en haar vader hoort haar gelofte of
dergelijke verplichting, die zij op zich neemt, en hij doet er het
zwijgen toe, dan zijn al haar geloften en al zulke verplichtingen,
die zij op zich heeft genomen, van kracht. **5** Maar wanneer haar
vader, als hij het hoort, er zich tegen verzet, dan is geen van
haar geloften en geen van zulke verplichtingen, die zij op zich
heeft genomen, van kracht, en Jahweh scheldt ze haar kwijt,
omdat haar vader er zich tegen verzet heeft. **6** Wanneer zij
trouwt, terwijl zij door haar gelofte is gebonden, of door een
ondoordacht woord een verplichting op zich heeft genomen, om
zich van iets te onthouden, **7** en haar man hoort het, maar doet
er het zwijgen toe, als hij het hoort, dan blijven haar geloften en
dergelijke verplichtingen, die zij op zich genomen heeft, van
kracht. **8** Maar wanneer haar man, als hij het hoort, er zich
tegen verzet, dan maakt hij haar gelofte, die op haar rust, en die
onbezonnen verplichting, die ze heeft aangegaan, ongeldig, en
Jahweh scheldt ze haar kwijt. **9** De gelofte van een weduwe of
van een verstoten vrouw, en iedere verplichting, die zij op zich
nemen, om zich van iets te onthouden, blijven voor haar van
kracht. **10** Wanneer zij in het huis van haar man een gelofte
doet of onder ede een verplichting op zich heeft genomen om
zich van iets te onthouden, **11** en haar man hoort het, maar
doet er het zwijgen toe en verzet er zich niet tegen, dan zijn al
haar geloften en al zulke verplichtingen, die zij op zich heeft
genomen, van kracht. **12** Maar verklaart haar man, als hij het
hoort, ze voor ongeldig, dan is niets, wat zij als gelofte of als

dergelijke verplichting heeft aangegaan, van kracht; haar man
heeft ze ongeldig gemaakt, en ook Jahweh scheldt ze haar kwijt.
13 Elke gelofte dus en elke eed, waardoor ze zich verplicht, zich
van iets te onthouden, kan haar man geldig of ongeldig maken.
14 Zo haar man tegenover haar van de ene dag tot de andere
blijft zwijgen, dan erkent hij al haar geloften en al dergelijke
verplichtingen, die zij op zich heeft genomen, als geldig; hij
heeft ze bekrachtigd, door te blijven zwijgen, toen hij ze vernam.
15 Verklaart hij ze echter eerst ongeldig, lang nadat hij er van
heeft gehoord, dan maakt hij zich aan zonde schuldig. **16** Dit
zijn de voorschriften, die Jahweh Moses gegeven heeft over de
verhouding van den man tot zijn vrouw, en van den vader tot
zijn dochter, die als jong meisje nog in het huis van haar vader
woont.

31 Jahweh sprak tot Moses: **2** Nog moet ge voor de kinderen
Israëls wraak nemen op de Midjanieten; daarna zult ge bij uw
volk worden verzameld. **3** Moses zei dus tot het volk: Laat een
deel van uw mannen zich wapenen, om tegen Midjan op te
rukken, en de wraak van Jahweh aan Midjan te voltrekken.
4 Van iedere stam van Israël, moet ge duizend man in het
veld brengen. **5** Zo werden uit iedere stam van Israël duizend
krijgers aangemonsterd, dus twaalf duizend in het geheel. **6**
En Moses zond die duizend uit iedere stam ten strijde met
Pinechas, den zoon van den priester Elazar, wien hij de heilige
vaten en de krijgstrompetten meegaf. **7** Zij bonden dus de strijd
aan tegen de Midjanieten, zoals Jahweh het Moses bevolen
had, en doodden alle mannen. **8** Behalve de anderen, die zij
neersabelden, doodden zij ook de koningen van Midjan, Ewi,
Rékem, Soer, Choer en Rába, vijf midjanietische koningen; ook

Balaäm, den zoon van Beor, doodden zij met het zwaard. **9** De
Israëlieten maakten de vrouwen en kinderen der Midjanieten
krijgsgevangen; al hun vee met al hun have en goed maakten
zij buit; **10** al de steden, die zij bewoonden, met al hun
kampementen staken ze in brand. **11** Al die roof en buit aan
mensen en vee namen zij mee, **12** en brachten de gevangenen
met roof en buit naar Moses, en den priester Elazar, en naar
de gemeenschap der Israëlieten in de legerplaats in de velden
van Moab aan de Jordaan bij Jericho. **13** Moses, de priester
Elazar en al de leiders van de gemeenschap trokken hen buiten
de legerplaats tegemoet. **14** Maar Moses werd vertoornd op
de aanvoerders van het leger, de hoofdmannen over duizend
en honderd, die van de strijd terugkeerden, **15** en zei tot hen:
Hoe hebt ge al die vrouwen in leven kunnen laten? **16** Zij zijn
toch juist op raad van Balaäm de oorzaak geweest, dat Israël
om Peor van Jahweh afviel, zodat er onder de gemeenschap
van Jahweh een ramp ontstond. **17** Ge moet dus alle jongens
doden, en alle vrouwen, die gemeenschap met een man hebben
gehad. **18** Maar alle meisjes, die nog geen gemeenschap met
een man hebben gehad, moogt ge in leven laten en voor u
behouden. **19** Bovendien moet ge zeven dagen lang buiten de
legerplaats blijven, en iedereen die een ander heeft gedood of
een gesneuvelde heeft aangeraakt, moet zich op de derde en
zevende dag reinigen, gij zowel als uw krijgsgevangenen. **20**
Ook alle kleren, alle leren voorwerpen, al wat uit geitenhaar is
vervaardigd, en al wat van hout is, moet gij reinigen. **21** En de
priester Elazar zeide tot de krijgslieden, die ten strijde waren
getrokken: Dit is het voorschrift van de wet, die Jahweh Moses
heeft gegeven! **22** Goud, zilver, brons, ijzer, tin en lood, **23** al

wat tegen vuur bestand is, moet ge door het vuur halen; dan
zal het rein zijn, en behoeft alleen nog met reinigingswater te
worden ontsmet. Maar al wat niet tegen vuur is bestand, moet
ge door het water halen. **24** Op de zevende dag moet gij uw
kleren wassen; dan zijt gij weer rein, en kunt in de legerplaats
terugkeren. **25** Daarna sprak Jahweh tot Moses: **26** Tel met
den priester Elazar en de familiehoofden van de gemeenschap
mensen en dieren, die aan buit zijn meegebracht, **27** en verdeel
de buit tussen de krijgers, die ten strijde zijn getrokken, en
heel de gemeenschap. **28** Van de krijgers, die ten strijde zijn
getrokken, moet ge als gave voor Jahweh één op de vijfhonderd
heffen van mensen, runderen, ezels en kleinvee; **29** ge moet het
van hun helft nemen en het den priester Elazar geven als een
cijns voor Jahweh. **30** Maar van de helft voor de Israëlieten
bestemd moet ge één op de vijftig nemen, van wat voor de
hand komt, van mensen, runderen, ezels en kleinvee, en alle
andere beesten, en het aan de levieten geven, die dienst doen
bij de tabernakel van Jahweh. **31** Moses en de priester Elazar
deden, wat Jahweh Moses bevolen had. **32** Het overschot
van de buit, die het krijgsvolk gemaakt en meegebracht had,
bedroeg zes honderd vijf en zeventig duizend schapen, **33**
twee en zeventig duizend runderen, **34** een en zestig duizend
ezels, **35** en aan mensen, twee en dertig duizend vrouwen,
die geen gemeenschap met een man hadden gehad. **36** De
helft, die toekwam aan hen, die ten strijde waren getrokken,
bedroeg: aan schapen drie honderd zeven en dertig duizend
vijfhonderd, **37** en de gave voor Jahweh daarvan zeshonderd vijf
en zeventig; **38** aan runderen, zes en dertig duizend, en de
gave voor Jahweh daarvan twee en zeventig; **39** aan ezels,

dertig duizend vijfhonderd, en de gave voor Jahweh daarvan
een en zestig; **40** aan mensen zestien duizend, en de gave voor
Jahweh twee en dertig. **41** Moses stelde die gave als cijns voor
Jahweh, aan den priester Elazar ter hand, zoals Jahweh het
Moses bevolen had. **42** De helft, die voor de Israëlieten was
bestemd, en die Moses van het krijgsvolk, dat was uitgetrokken,
had geheven, **43** deze helft voor de gemeenschap bedroeg:
aan schapen, drie honderd zeven en dertig duizend vijfhonderd,
44 aan runderen, zes en dertig duizend; **45** aan ezels dertig
duizend vijfhonderd; **46** en aan mensen, zestien duizend. **47** Van
deze helft, voor de Israëlieten bestemd, nam Moses één op de
vijftig van mensen en vee, zoals het voor de hand kwam, en gaf
het aan de levieten, die dienst deden bij de tabernakel, zoals
Jahweh het Moses bevolen had. **48** Toen traden de aanvoerders
van de troepen, de hoofdmannen over duizend en honderd,
op Moses toe, **49** en zeiden tot hem: Uw dienaren hebben de
strijders, die onder ons stonden, geteld en er ontbreekt er niet
één. **50** Daarom brengt ieder van ons de gouden sieraden, die hij
heeft buitgemaakt, gespen, armbanden, zegelringen, oorringen
en kralen, als gave aan Jahweh, om voor ons verzoening te
verkrijgen voor het aanschijn van Jahweh. **51** Moses en de
priester Elazar namen al die gouden sieraden van hen aan. **52**
Al het goud, dat zij als cijns aan Jahweh brachten, bedroeg
zestien duizend zeven honderd vijftig sikkels. Dit was van de
hoofdmannen over duizend en honderd; **53** ook de krijgslieden
hadden ieder voor zich nog buit behaald. **54** Moses en de priester
Elazar namen het goud van de hoofdmannen over duizend en
honderd in ontvangst en brachten het naar de openbaringstent,
om de Israëlieten bij Jahweh in gedachtenis te houden.

32 De zonen van Ruben en Gad bezaten zeer talrijke kudden.
En daar de Rubenieten en Gadieten zagen, dat het land Jazer
en het land Gilad een zeer geschikte streek voor vee was, **2**
gingen ze naar Moses, den priester Elazar en de aanvoerders
van de gemeenschap en zeiden: **3** Atarot, Dibon, Jazer, Nimra,
Chesjbon, Elale, Sibma, Nebo en Báal-Meon, **4** het land, dat
Jahweh aan de gemeenschap van Israël heeft onderworpen, is
een land van veeteelt, en uw dienaren oefenen veeteelt uit.
5 En zij vervolgden: Zo wij genade hebben gevonden in uw
ogen, laat dan dit land aan uw dienaren als bezitting worden
gegeven, en voer ons niet over de Jordaan. **6** Maar Moses gaf
de zonen van Gad en Ruben ten antwoord: Wilt gij dan hier
blijven wonen, terwijl uw broeders ten strijde trekken? **7** Waarom
wilt ge de Israëlieten de moed benemen, om naar de overkant te
trekken, naar het land, dat Jahweh hun heeft gegeven? **8** Zo
hebben uw vaders gedaan, toen ik hen uitzond van Kadesj-
Barnéa, om het land te verkennen. **9** Zij trokken op tot de Esjkol-
vallei, en zij verkenden het land; maar toen ontnamen zij de
kinderen Israëls de moed, om het land binnen te trekken, dat
Jahweh hun had gegeven. **10** Maar toen ook ontbrandde de
gramschap van Jahweh, en zwoer Hij: **11** De mannen van
twintig jaar oud en daarboven, die uit Egypte zijn opgetrokken,
zullen het land niet aanschouwen, dat Ik aan Abraham, Isaäk
en Jakob onder ede beloofd heb, omdat zij Mij niet trouw zijn
gebleven! **12** Uitgezonderd werden Kaleb, de Kenizziet, de zoon
van Jefoenne, en Josuë, de zoon van Noen; want zij bleven
Jahweh getrouw. **13** Zo ontstak de toorn van Jahweh tegen
Israël en liet Hij ze veertig jaar lang in de woestijn zwerven,
tot heel het geslacht, dat kwaad had gedaan in de ogen van

Jahweh, was gestorven. **14** En nu neemt gij de plaats van uw
vaderen in, zondig gebroed, en roept gij de grimmige toorn van
Jahweh over Israël weer af. **15** Zo ge u van Hem afwendt, zal Hij
het nog langer in de woestijn laten zwerven, en stort gij heel dit
volk in het verderf. **16** Maar zij traden op hem toe, en zeiden: Wij
willen hier enkel schaapskooien bouwen voor onze kudden en
steden voor onze kinderen; **17** maar wij zelf zullen strijdvaardig
aan de spits van de Israëlieten optrekken, totdat wij ze naar hun
bestemming hebben gebracht; intussen zullen onze kinderen
dan in versterkte steden kunnen blijven, om tegen de bewoners
van het land beveiligd te zijn. **18** Wij keren niet naar huis terug,
eer ieder van Israëls kinderen zijn aandeel heeft bekomen. **19**
Ook zullen we geen erfbezit bij hen krijgen aan de overkant
van de Jordaan, zo wij ons erfdeel hebben gekregen aan deze
zijde, ten oosten van de Jordaan. **20** Toen sprak Moses tot hen:
Wanneer gij dit woord gestand doet, en u voor Jahweh ten strijde
gordt, **21** en gij allen welbewapend de Jordaan overtrekt voor het
aanschijn van Jahweh, totdat Hij zijn vijanden voor Zich heeft
uitgedreven, **22** en eerst terugkeert als het land aan Jahweh is
onderworpen, dan gaat ge vrij uit voor Jahweh en Israël, en zal
dit land voor het aanschijn van Jahweh uw eigendom zijn. **23**
Maar doet ge het niet, dan zondigt ge tegen Jahweh, en zult ge
de gevolgen van uw zonde ondervinden. **24** Bouwt dus steden
voor uw kinderen en kooien voor uw schapen, maar doet, wat ge
beloofd hebt. **25** Toen zeiden de zonen van Gad en Ruben tot
Moses: Uw dienaren zullen doen, zoals mijn heer heeft bevolen.
26 Onze kinderen en vrouwen, ons vee, en al onze runderen
zullen in de steden van Gilad blijven, **27** maar uw dienaren
zullen allen, welbewapend, naar de overkant trekken, om voor

Jahweh te strijden, zoals mijn heer heeft gezegd. **28** Nu gaf
Moses den priester Elazar en Josuë, den zoon van Noen, met
de familiehoofden van Israëls stammen zijn bevelen betreffende
hen. **29** Moses zeide: Wanneer de zonen van Gad en van
Ruben, allen welbewapend, met u de Jordaan overtrekken, om
voor Jahweh te strijden, en het land aan u onderworpen is,
dan moet ge hun het land Gilad in eigendom geven; **30** maar
zo ze niet welbewapend met u naar de overkant trekken, dan
moeten zij worden gedwongen zich onder u in het land Kanaän
te vestigen. **31** De zonen van Gad en Ruben verzekerden:
Wat Jahweh uw dienaars bevolen heeft, zullen ze doen. **32**
Voor Jahweh's aanschijn zullen wij welbewapend naar het land
Kanaän trekken, en eerst dan zullen we aan deze zijde van
de Jordaan vaste bezittingen verkrijgen. **33** Zo gaf Moses aan
de zonen van Gad en Ruben en aan de helft van de stam van
Manasse, den zoon van Josef, het rijk van Sichon, den koning
der Amorieten, en het rijk van Og, den koning van Basjan, zowel
de steden van het land als het grondgebied rondom de steden.
34 De zonen van Gad herbouwden de vestingsteden Dibon,
Atarot en Aroër, **35** Atrot-Sjofan, Jazer en Jogbeha, **36** Bet-
Nimra, Bet-Haran met haar schaapskooien. **37** De zonen van
Ruben herbouwden Chesjbon, Elale en Kirjatáim, **38** Nebo,
Báal-Meon (onder een andere naam) en Sibma, en gaven aan
de steden, die ze bouwden, andere namen. **39** De zonen van
Makir, den zoon van Manasse, trokken naar Gilad, veroverden
het en verdreven de Amorieten, die daar woonden. **40** Moses
gaf Gilad aan Makir, den zoon van Manasse, die zich daar
vestigde. **41** Ook Jaïr, de zoon van Manasse, trok op, veroverde
hun kampementen en noemde ze kampementen van Jaïr. **42**

Ook Nóbach trok op, veroverde Kenat met zijn onderhorige
plaatsen, en noemde het Nóbach naar zijn eigen naam.

33 Dit zijn de halten van de Israëlieten, nadat zij onder leiding
van Moses en Aäron met hun legerscharen uit Egypte waren
opgetrokken. **2** Op bevel van Jahweh schreef Moses hun
zwerftochten op volgens de halten, die zij hadden gemaakt. En
dit waren hun verschillende halten, die zij op hun zwerftochten
hadden gemaakt. **3** Op de vijftiende dag van de eerste maand,
braken zij op van Raämses, daags na Pasen trokken de
Israëlieten onder machtige schutse ten aanschouwen van heel
Egypte weg, **4** terwijl de Egyptenaren al de eerstgeborenen
begroeven, die Jahweh onder hen had getroffen, en Jahweh aan
hun goden de strafgerichten voltrok. **5** Nadat de Israëlieten van
Raämses waren opgetrokken, legerden zij zich te Soekkot. **6**
Van Soekkot trokken zij verder en legerden zich te Etam, dat op
de grens van de woestijn ligt. **7** Van Etam trokken zij verder,
maar sloegen de richting in naar Pi-Hachirot, dat ten oosten
van Báal-Sefon ligt, en legerden zich voor Migdol. **8** Van Pi-
Hachirot trokken zij verder, gingen midden door de zee naar
de woestijn, trokken drie dagreizen ver de woestijn Etam in,
en legerden zich te Mara. **9** Van Mara trokken zij verder, en
kwamen te Elim; te Elim waren twaalf waterbronnen en zeventig
palmbomen, en zij legerden zich daar. **10** Van Elim trokken zij
verder, en legerden zich aan de Rode Zee. **11** Van de Rode Zee
trokken zij verder, en legerden zich in de woestijn Sin. **12** Van de
woestijn Sin trokken zij verder, en legerden zich te Dofka. **13**
Van Dofka trokken zij verder, en legerden zich te Aloesj. **14**
Van Aloesj trokken zij verder, en legerden zich te Refidim; daar
was geen water voor het volk, om te drinken. **15** Van Refidim

trokken zij verder, en legerden zich in de woestijn van de Sinaï.
16 Van de woestijn Sinaï trokken zij verder, en legerden zich te
Kibrot-Hattaäwa. **17** Van Kibrot-Hattaäwa trokken zij verder, en
legerden zich te Chaserot. **18** Van Chaserot trokken zij verder,
en legerden zich te Ritma. **19** Van Ritma trokken zij verder, en
legerden zich te Rimmon-Péres. **20** Van Rimmon-Péres trokken
zij verder, en legerden zich te Libna. **21** Van Libna trokken zij
verder, en legerden zich te Rissa. **22** Van Rissa trokken zij
verder, en legerden zich te Keheláta. **23** Van Keheláta trokken
zij verder, en legerden zich bij de berg Sjéfer. **24** Van de berg
Sjéfer trokken zij verder, en legerden zich te Charada. **25** Van
Charada trokken zij verder, en legerden zich te Makhelot. **26** Van
Makhelot trokken zij verder, en legerden zich te Táchat. **27** Van
Táchat trokken zij verder, en legerden zich te Térach. **28** Van
Térach trokken zij verder, en legerden zich te Mitka. **29** Van
Mitka trokken zij verder, en legerden zich te Chasjmona. **30**
Van Chasjmona trokken zij verder, en legerden zich te Moserot.
31 Van Moserot trokken zij verder, en legerden zich te Bene-
Jaäkan. **32** Van Bene-Jaäkan trokken zij verder, en legerden zich
te Chor-Haggidgad. **33** Van Chor-Haggidgad trokken zij verder,
en legerden zich te Jotbáta. **34** Van Jotbáta trokken zij verder,
en legerden zich te Abrona. **35** Van Abrona trokken zij verder, en
legerden zich te Es-jon-Géber. **36** Van Es-jon-Géber trokken zij
verder, en legerden zich in de woestijn Sin, dat is Kadesj. **37** Van
Kadesj trokken zij verder, en legerden zich bij de berg Hor aan
de grens van het land Edom. **38** De priester Aäron besteeg op
bevel van Jahweh de berg Hor, en stierf daar in het veertigste
jaar na de uittocht van de Israëlieten uit Egypte, op de eerste
van de vijfde maand. **39** Aäron was honderd drie en twintig jaar

oud, toen hij op de berg Hor stierf. **40** Daar de kanaänietische
koning van Arad, die in de Négeb van het land Kanaän woonde,
vernomen had, dat de Israëlieten in aantocht waren, **41** trokken
zij van de berg Hor verder, en legerden zich te Salmona. **42** Van
Salmona trokken zij verder, en legerden zich te Poenon. **43** Van
Poenon trokken zij verder, en legerden zich te Obot. **44** Van
Obot trokken zij verder, en legerden zich te Ijje-Haäbarim, in
het gebied van Moab. **45** Van Ijje-Haäbarim trokken zij verder,
en legerden zich te Dibon-Gad. **46** Van Dibon-Gad trokken zij
verder, en legerden zich te Almon-Diblatáim. **47** Van Almon-
Diblatáim trokken zij verder, en legerden zich bij het gebergte
Abarim tegenover Nebo. **48** Van het gebergte Abarim trokken zij
verder, en legerden zich in de velden van Moab aan de Jordaan
bij Jericho. **49** Hun legerplaatsen bij de Jordaan strekten zich uit
van Bet-Hajjesjimot af tot aan Abel-Hassjittim in de velden van
Moab. **50** In de velden van Moab aan de Jordaan bij Jericho
sprak Jahweh tot Moses: **51** Beveel de Israëlieten, en zeg
hun: Wanneer gij de Jordaan zijt overgetrokken naar het land
Kanaän, **52** dan moet gij al de bewoners van het land verjagen,
en al hun gehouwen beelden stukslaan, al hun gegoten beelden
vernielen en al hun hoogten verwoesten. **53** Dan zult gij het land
in bezit nemen en er u vestigen; want aan u heb Ik het land in
eigendom gegeven. **54** Gij moet het land door loting onder uw
geslachten verdelen; aan een talrijk geslacht moet gij een groot
stuk geven, aan een minder talrijk een klein. Ge moet het dus
onder de voorvaderlijke stammen zo verdelen, dat iedereen
krijgt, wat hem door het lot wordt toegewezen. **55** Maar wanneer
gij de bewoners van het land niet verjaagt, dan zullen zij, die gij
ervan overlaat, als doornen in uw ogen zijn en als prikkels in uw

zijden; zij zullen u in uw eigen land verdrukken. **56** En zoals Ik
besloten had, hen te behandelen, zo zal Ik het u doen.

34 Jahweh sprak tot Moses: **2** Beveel de Israëlieten, en zeg
hun: Wanneer ge in het land Kanaän komt, dan zullen dit de
grenzen zijn van het land Kanaän, dat uw erfdeel is. **3** De
zuidgrens zal lopen van de woestijn Sin langs Edom, en in
het oosten beginnen bij het einde van de Zoutzee. **4** Dan zal
de grens zich ten zuiden bij de pas van Akrabbim ombuigen,
doorlopen tot Sin, en Kadesj-Barnéa zal haar meest zuidelijke
punt vormen. Vandaar zal zij zich uitstrekken tot Chasar-Addar
en doorlopen tot Asmon. **5** Van Asmon zal de grens ombuigen
naar de beek van Egypte, en haar eindpunt zal de zee zijn. **6**
Wat nu de westgrens betreft, zo dient de Grote Zee tegelijk als
grens; die vormt uw westgrens. **7** Dit zal voor u de noordelijke
grens zijn: Van de Grote Zee af moet ge de grenslijn trekken
naar de berg Hor, **8** en van de berg Hor ze doortrekken tot bij
Chamat, met Sedad als haar uiterste punt. **9** Vandaar zal de
grens doorlopen naar Zifron met Chasar-Enan als eindpunt. Dit
zal uw noordgrens zijn. **10** Uw oostgrens zult ge trekken van
Chasar-Enan naar Sjefam. **11** Van Sjefam zal de grens afdalen
naar Ribla, ten oosten van Ain, en verder uitlopen op de bergrug
ten oosten van het meer van Gennezaret. **12** Dan daalt de grens
af naar de Jordaan, en loopt uit op de Zoutzee. Dit zal uw land
zijn met zijn grenzen rondom. **13** Moses beval de Israëlieten, en
zeide: Dit is het land, dat gij door loting moet verdelen, daar
Jahweh bevolen heeft, het aan de negen en halve stam te
geven. **14** Want de families van de stam der Rubenieten en
Gadieten en die van de halve stam van Manasse hebben hun
erfdeel al ontvangen. **15** De twee en een halve stam hebben hun

aandeel ontvangen aan de overzijde van de Jordaan bij Jericho,
dus aan de oostkant. **16** En Jahweh sprak tot Moses: **17** De
volgende mannen moeten het land onder u verdelen: De priester
Elazar en Josuë, de zoon van Noen; **18** verder moet gij uit iedere
stam één stamhoofd nemen, om het land te verdelen. **19** Dit zijn
de namen van die mannen: Van de stam Juda Kaleb, de zoon
van Jefoenne; **20** van de stam der Simeonieten Sjemoeël, de
zoon van Ammihoed; **21** van de stam Benjamin Elidad, de zoon
van Kislon; **22** van de stam der Danieten het stamhoofd Boekki,
de zoon van Jogli; **23** van de zonen van Josef, van de stam der
Manassieten het stamhoofd Channiël, de zoon van Efod, **24** en
van de stam der Efraïmieten het stamhoofd Kemoeël, de zoon
van Sjiftan; **25** van de stam der Zabulonieten het stamhoofd
Elisafan, de zoon van Parnak; **26** van de stam der Issakarieten
het stamhoofd Paltiël, de zoon van Azzan; **27** van de stam der
Aserieten het stamhoofd Achihoed, de zoon van Sjelomi; **28**
van de stam der Neftalieten het stamhoofd Pedaël, de zoon
van Ammihoed. **29** Aan hen gaf Jahweh bevel het land Kanaän
onder de kinderen Israëls te verdelen.

35 Nog sprak Jahweh tot Moses in de velden van Moab aan
de Jordaan bij Jericho: **2** Beveel de Israëlieten, dat zij van hun
erfbezit steden aan de Levieten geven, om daar te wonen, en
dat zij ook de weidegronden rond die steden aan de Levieten
afstaan. **3** Die steden zullen hun tot woonplaats dienen en de
weidegronden zullen voor hun kudde, hun lastdieren en al hun
vee zijn bestemd. **4** De weidegronden van de steden, die gij
aan de Levieten zult geven, moeten aan alle kanten van de
stadsmuur af tot de buitenste rand duizend el breed zijn. **5**
Gij moet buiten de stad de oostgrens op twee duizend ellen

uitmeten, de zuidgrens op twee duizend ellen, de westgrens op
twee duizend ellen en de noordgrens op twee duizend ellen
met de stad als middelpunt; dit zullen hun weidegronden zijn,
die bij de steden horen. **6** De steden, die gij aan de Levieten
moet afstaan, zullen vooreerst de zes vrijsteden zijn, die gij als
vluchtplaats moet aanwijzen voor hem, die iemand heeft gedood;
en daarenboven moet ge hun nog twee en veertig andere steden
afstaan. **7** In het geheel moet ge dus acht en veertig steden met
hun weidegronden aan de Levieten afstaan. **8** Deze steden, die
ge van het bezit der Israëlieten zult afnemen, moeten in een
grote stam talrijker en in een kleine stam minder talrijk zijn; ieder
moet naar verhouding van zijn bezit, dat hij kreeg, enige steden
aan de Levieten afstaan. **9** Jahweh sprak tot Moses: **10** Beveel
de Israëlieten, en zeg hun: Wanneer gij over de Jordaan het
land Kanaän zijt binnengetrokken, **11** dan moet gij enige steden
aanwijzen, die u als vrijsteden zullen dienen, waarheen iemand
vluchten kan, die een ander zonder opzet heeft gedood. **12** Naar
die steden zult ge de wijk kunnen nemen voor den bloedwreker,
zodat hij, die een ander gedood heeft, niet zal sterven, eer
hij voor de gemeenschap terecht heeft gestaan. **13** Gij moet
zes van zulke steden, die tot vrijsteden voor u zijn bestemd,
aanwijzen: **14** drie steden in het Overjordaanse, en drie steden
in het land Kanaän: dat zullen de vrijsteden zijn. **15** Zowel voor
de Israëlieten als voor den vreemdeling en den inboorling in
uw midden, zullen die zes steden als wijkplaats dienen, zodat
ieder, die zonder opzet een mens heeft gedood, daarheen
kan vluchten. **16** Wanneer iemand een ander met een ijzeren
voorwerp zo slaat, dat hij sterft, dan is hij een moordenaar; de
moordenaar moet ter dood worden gebracht. **17** Heeft hij een

steen in zijn hand, waarmee men iemand dodelijk kan treffen,
en slaat hij hem zo dat hij sterft, dan is hij een moordenaar;
de moordenaar moet ter dood worden gebracht. **18** Of heeft
hij een houten voorwerp in zijn hand, waarmee men iemand
dodelijk kan treffen, en slaat hij hem zo, dat hij sterft, dan is
hij een moordenaar; de moordenaar moet ter dood worden
gebracht. **19** Dan mag de bloedwreker den moordenaar doden,
waar hij hem aantreft. **20** Wanneer iemand een ander uit haat
een stoot toebrengt, of uit moordzucht naar hem gooit, zodat hij
sterft, **21** of uit vijandschap hem zo met de vuist slaat, dat hij
sterft, dan is hij ook een moordenaar, en moet ter dood worden
gebracht; de bloedwreker mag den moordenaar doden, waar hij
hem aantreft. **22** Maar wanneer hij hem zonder voorbedachte
rade en zonder vijandschap een stoot toebrengt, of zonder
opzet om te doden een of ander ding naar hem gooit, **23** of
uit onoplettendheid een steen, waarmee men iemand dodelijk
kan treffen, op hem laat vallen, zodat hij sterft; dus zonder
hem vijandig gezind te zijn en zonder hem kwaad te willen,
24 dan zal de gemeenschap tussen hem, die de dood heeft
toegebracht en den bloedwreker recht spreken naar de volgende
bepalingen. **25** De gemeenschap moet hem, die de dood heeft
veroorzaakt, tegen den bloedwreker beschermen, en hem doen
terugkeren naar de vrijstad, waarheen hij gevlucht was, en waar
hij moet blijven wonen tot aan de dood van den hogepriester,
dien men met de heilige olie heeft gezalfd. **26** Zo hij buiten de
grens van de vrijstad komt, waarheen hij gevlucht is, **27** en de
bloedwreker vindt hem buiten de grens van zijn vrijstad en doodt
hem, dan treft den bloedwreker geen bloedschuld; **28** want de
ander had tot aan de dood van den hogepriester in zijn vrijstad

moeten blijven. Eerst na de dood van den hogepriester kan
hij, die gedood heeft, naar zijn grondbezit terugkeren. **29** Deze
rechtsbepalingen zullen voor u blijven gelden van geslacht tot
geslacht, overal waar gij woont. **30** Wanneer iemand een mens
heeft vermoord, dan zal men den moordenaar op het woord van
getuigen ter dood brengen; maar één getuige zal niet voldoende
zijn, om een mens te doen sterven. **31** Gij moogt voor het leven
van een moordenaar, die des doods schuldig is, geen losgeld
aannemen; want hij moet ter dood worden gebracht. **32** Evenmin
moogt gij voor iemand, die naar een vrijstad gevlucht is, losgeld
aannemen, om vóór de dood van den hogepriester terug te
keren en zijn land te bewonen. **33** Neen, gij moogt het land, waar
gij woont, niet ontwijden! Want bloed ontwijdt het land; en voor
het land, waarop bloed is vergoten, kan geen verzoening worden
verkregen, dan door het bloed van hem, die het vergoten heeft.
34 Bezoedelt dus het land niet, waar gij woont, en waarin ook Ik
woon; want Ik, Jahweh, woon te midden van Israëls kinderen.

36 Eens traden de familiehoofden van het geslacht der zonen
van Gilad, den zoon van Makir, den zoon van Manasse, uit
de geslachten van de zonen van Josef, voor Moses en de
aanvoerders, de stamhoofden der Israëlieten, **2** en zeiden:
Jahweh heeft mijn heer bevolen, het land volgens het lot onder
de Israëlieten tot erfdeel te geven, en mijn heer heeft uit naam
van Jahweh gelast, het erfdeel van Selofchad, onzen broeder,
aan zijn dochters te schenken. **3** Maar wanneer zij nu eens met
iemand van de andere stammen der Israëlieten huwen, dan
zou haar erfdeel aan dat onzer vaderen worden onttrokken, bij
het erfdeel van de stam worden gevoegd, waartoe zij zullen
behoren, en dus ons erfbezit, door het lot ons toegewezen,

worden ontvreemd. **4** En breekt voor de Israëlieten het jubeljaar
aan, dan zal haar erfdeel voorgoed bij de bezitting van de stam
worden gevoegd, waartoe zij behoren, en zal haar erfdeel van
dat onzer vaderen worden ontvreemd. **5** Toen gaf Moses in
opdracht van Jahweh aan de Israëlieten het volgende bevel: De
stam van de zonen van Josef heeft gelijk. **6** Daarom beveelt
Jahweh met betrekking tot de dochters van Selofchad als volgt:
Zij kunnen trouwen met wie ze willen, mits in een familie van de
stam van haar vader. **7** Want een erfdeel mag bij de Israëlieten
niet van de ene stam op de andere overgaan, maar iedere
Israëliet moet aan het erfdeel van de stam van zijn vaderen
vasthouden. **8** Daarom moet ieder meisje, dat onder de stammen
der Israëlieten een erfdeel ontvangt, in de familie van de stam
van haar vader huwen, zodat alle Israëlieten hun vaderlijk erfdeel
behouden. **9** Een erfdeel mag dus niet van de ene stam op de
andere overgaan, maar alle stammen der Israëlieten moeten aan
hun eigen erfdeel vasthouden. **10** De dochters van Selofchad
deden, wat Jahweh Moses bevolen had. **11** Machla, Tirsa,
Chogla, Milka en Noa, de dochters van Selofchad, huwden met
de zonen van haar ooms. **12** Zij huwden dus in de families van
de zonen van Manasse, den zoon van Josef, zodat haar erfdeel
aan de stam bleef, waartoe de familie van haar vader behoorde.
13 Dit zijn de bevelen en voorschriften, die Jahweh door Moses
aan de Israëlieten in de velden van Moab aan de Jordaan bij
Jericho gaf.

Deuteronomium

1 Dit zijn de woorden, die Moses tot heel Israël heeft gesproken
in het Overjordaanse, in de woestijn, in de Araba tegenover de
Rode Zee, tussen Paran en Tófel, Laban, Chaserot en Di-Zahab,
2 gedurende de elf dagreizen van de Horeb in de richting van het
gebergte Seïr tot aan Kadesj-Barnéa. **3** In het veertigste jaar,
op de eerste van de elfde maand, bracht Moses de Israëlieten
nauwgezet alles over, wat hem door Jahweh aangaande hen was
opgedragen. **4** Nadat hij dus Sichon, den koning der Amorieten,
die in Chesjbon, en Og, den koning van Basjan, die in Asjtarot
en in Edréi woonde, had verslagen, **5** ging Moses er toe over in
het Overjordaanse, in het land van Moab, de volgende wet af te
kondigen. Hij sprak: **6** Jahweh, onze God, sprak tot ons bij de
Horeb: Lang genoeg hebt ge nu bij deze berg vertoefd. **7** Breekt
op, begeeft u op weg en trekt naar de bergen der Amorieten, en
naar al hun naburen in de Araba, het bergland, het heuvelland,
de Négeb en langs de zeekust; naar het land der Kanaänieten
en het Libanon-gebergte tot aan de grote rivier, de Eufraat. **8**
Ziet, Ik stel het hele land voor u open! Gaat en neemt het land in
bezit, dat Jahweh onder ede heeft beloofd aan uw vaderen te
geven, aan Abraham, Isaäk en Jakob en aan hun nageslacht. **9**
In die tijd sprak ik tot u: Ik alleen kan de zorg voor u niet langer
meer dragen. **10** Jahweh, uw God, heeft u zo talrijk gemaakt, dat
ge nu reeds het getal van de sterren aan de hemel nabij komt;
11 en Jahweh, de God uwer vaderen, moge u nog duizendmaal
talrijker maken en u zegenen, zoals Hij het u heeft beloofd. **12**
Maar hoe zal ik dan alleen uw moeilijkheden, lasten en twisten
kunnen torsen? **13** Wijst uit elk uwer stammen wijze, verstandige
en ervaren mannen aan, dan zal ik ze als uw hoofdmannen

aanstellen. **14** Gij hebt mij geantwoord: Wat gij voorslaat is goed.
15 Toen heb ik uit uw midden wijze en ervaren mannen gekozen,
en ze als hoofdmannen over u aangesteld, als aanvoerders over
duizend, honderd, vijftig en tien, en als leiders over uw stammen.
16 Ik heb toen uw rechters geboden: Hoort beide partijen van
uw broeders aan, en beslecht rechtvaardig het geschil, dat
iemand heeft met zijn broeder of met den vreemdeling, die bij
hem woont. **17** Gij moogt geen aanzien des persoons bij de
rechtspraak doen gelden; naar den geringe moet ge evengoed
horen als naar den grote, en voor niemand bevreesd zijn; want
rechtspreken is iets goddelijks. En wat te moeilijk voor u is,
brengt dat voor mij, en ik zal het aanhoren. **18** Zo heb ik u toen
alles geboden, wat ge moest doen. **19** Toen wij van de Horeb
waren opgebroken, trokken wij door heel die grote en vreselijke
woestijn, die gij hebt gezien, in de richting van het gebergte der
Amorieten, zoals Jahweh, onze God, het ons had bevolen, en
bereikten zo Kadesj-Barnéa. **20** Hier sprak ik tot u: Gij zijt nu aan
het bergland der Amorieten gekomen, dat Jahweh, onze God,
ons wil geven. **21** Zie, Jahweh, uw God, heeft het land voor u
opengesteld! Trek op, neem het in bezit, zoals Jahweh, de God
uwer vaderen, het u heeft bevolen; vrees niet en wees maar niet
bang. **22** Toen zijt gij allen op mij toegetreden, en hebt gezegd:
Laten we mannen voor ons uitzenden, om voor ons het land te
verkennen, en ons verslag uit te brengen over de weg, die we
moeten nemen, en over de steden, die we zullen ontmoeten.
23 Ik keurde dat goed, en koos twaalf mannen onder u uit, uit
iedere stam één. **24** Zij gingen op weg, bestegen het gebergte,
en drongen door tot de Esjkol-vallei, die zij verkenden. **25** Zij
namen wat vruchten van het land met zich mee, en brachten ze

ons. Zij brachten ons tevens verslag uit, en zeiden: Het land, dat
Jahweh, onze God, ons wil geven, is goed. **26** Maar gij hebt
geweigerd op te trekken, en weerspannig tegen het bevel van
Jahweh, uw God, **27** hebt gij morrend in uw tenten gezegd:
Omdat Jahweh ons haat, heeft Hij ons uit het land van Egypte
gevoerd, om ons in de handen der Amorieten te leveren en
ons te verdelgen. **28** Waarheen trekken we nu? Onze broeders
hebben ons de moed benomen; ze hebben gezegd: Het volk is
groter en krachtiger dan wij; de steden zijn groot en met muren
tot de hemel; zelfs Anakskinderen zagen we daar. **29** Ik sprak tot
u: Vreest niet, en weest maar niet bang voor hen! **30** Jahweh,
uw God, die aan uw spits gaat, zal voor u strijden: juist zoals
Hij voor uw ogen in Egypte voor u heeft gedaan, **31** en in de
woestijn, die gij hebt gezien, waar Jahweh, uw God, u heel
de weg, die gij zijt gegaan, heeft gedragen, zoals iemand zijn
kind draagt, totdat gij deze plaats hebt bereikt. **32** Ondanks dit
alles hebt gij toen niet willen geloven in Jahweh, uw God, **33**
die onderweg aan uw spits trok, om een legerplaats voor u te
zoeken, in vuur des nachts en in een wolk overdag, opdat gij
zoudt kunnen zien op de weg, die gij gaan moest. **34** Toen
Jahweh uw woorden hoorde, werd Hij vergramd, en zwoer: **35**
Niemand van deze mannen, niemand van dit boos geslacht, zal
het heerlijke land zien, dat Ik onder ede aan uw vaderen beloofd
heb te geven; **36** alleen Kaleb, de zoon van Jefoenne, zal het
aanschouwen; hem en zijn zonen zal Ik het land geven, waar hij
is binnengetrokken, omdat hij Jahweh trouw is gebleven, **37** Ook
op mij werd Jahweh vergramd om wille van u, en Hij sprak: Ook
gij zult daar niet binnengaan, **38** maar wel uw dienaar Josuë, de
zoon van Noen. Spreek hem dus moed in, want hij zal Israël in

het bezit ervan stellen. **39** Ook uw kleine kinderen, van wie ge
gezegd hebt, dat zij een buit zouden worden en uw zonen, die
thans nog geen goed van kwaad kunnen onderscheiden, zij
zullen daar binnengaan; hun zal Ik het geven, en zij zullen het
bezitten. **40** Trekt zelf weer de woestijn in, in de richting van de
Rode Zee! **41** Toen hebt gij mij geantwoord: Wij hebben tegen
Jahweh gezondigd, maar wij trekken nu op ten strijde, juist zoals
Jahweh, onze God, het ons heeft bevolen. En gij hebt allen uw
wapenen aangegord, om roekeloos het gebergte te beklimmen.
42 Maar Jahweh sprak tot mij: Zeg hun: Gij zult niet ten strijde
trekken, want Ik ben niet in uw midden; anders zult ge door
uw vijanden worden verslagen. **43** Ik deelde het u mee, maar
gij hebt niet geluisterd; ge hebt u tegen het bevel van Jahweh
verzet, en het toch durven wagen, het gebergte te beklimmen.
44 Maar de Amorieten, die in het gebergte woonden, trokken
tegen u op, achtervolgden u als een bijenzwerm, en joegen u in
Seïr uiteen tot Chorma toe. **45** En toen gij terugkwaamt, hebt ge
wel voor het aanschijn van Jahweh geweend, maar Jahweh
heeft naar uw kermen niet geluisterd, en u niet willen verhoren.
46 En ge moest in Kadesj blijven al de lange tijd, dat ge daar
hebt gewoond.

2 Daarna trokken wij weer de woestijn in, in de richting van de
Rode Zee, zoals Jahweh het mij had gelast, en reisden lange tijd
om het Seïr-gebergte heen. **2** Toen sprak Jahweh tot mij: **3**
Gij hebt nu lang genoeg rond dit gebergte gezworven; wendt u
nu naar het noorden. **4** Maar geef het volk dit bevel: Gij komt
nu door het gebied van uw broeders, de zonen van Esau, die
in Seïr wonen, en die bevreesd voor u zijn. Maar wacht u er
wel voor, **5** de strijd met hen aan te binden, want Ik zal u zelfs

geen voetbreed van zijn land geven, daar Ik het Seïr-gebergte
als erfelijk bezit aan Esau heb geschonken. **6** Het voedsel,
dat ge nodig hebt, moet ge dus voor geld van hem kopen en
zelfs geld geven voor het nodige water. **7** Waarachtig, Jahweh,
uw God, heeft u gezegend bij al wat ge hebt ondernomen.
Hij droeg zorg voor u bij uw tocht door deze grote woestijn.
Jahweh, uw God, is veertig jaar lang met u geweest, en het
heeft u aan niets ontbroken. **8** Zo trokken wij onze broeders, de
zonen van Esau, die op het Seïr-gebergte wonen voorbij, over
de weg van de Araba, langs Elat en Es-jon-Géber, en namen
de richting van de steppe van Moab. **9** Toen sprak Jahweh tot
mij: Gij moogt ook Moab niet bestrijden, en geen oorlog met
hem beginnen; want Ik zal u niets van zijn land in eigendom
geven, daar Ik Ar aan de zonen van Lot als erfelijk bezit heb
geschonken. **10** Vóór hen woonden daar de Emieten, een volk
groot, talrijk en machtig als de Anakskinderen; **11** ze werden
als Refaïeten beschouwd, evenals de Anakskinderen, maar de
Moabieten noemden hen Emieten. **12** In Seïr woonden vroeger
de Chorieten, maar de zonen van Esau hadden hen verdreven
en uitgeroeid, en woonden daar in hun plaats; dus juist zoals
Israël met het land heeft gedaan, dat Jahweh hun in erfelijk bezit
heeft gegeven. **13** Op dus, en steekt de beek Zéred over! En zo
zijn wij de beek Zéred overgetrokken. **14** Intussen waren er acht
en dertig jaren verlopen, sinds wij van Kadesj-Barnéa waren
vertrokken en de beek Zéred waren overgestoken; lang genoeg
om heel het geslacht van weerbare mannen in de legerplaats
te doen sterven, zoals Jahweh het hun had gezworen; **15**
bovendien was de hand van Jahweh op hen blijven drukken, om
hen tot den laatsten man toe uit de legerplaats te verdelgen. **16**

Toen nu alle weerbare mannen onder het volk tot den laatsten
toe waren uitgestorven, **17** sprak Jahweh tot mij: **18** Ge trekt nu
Ar, het gebied van Moab, voorbij, **19** en komt in de buurt van
de Ammonieten. Ook hen moogt ge niet bestrijden, en geen
oorlog met hen beginnen; want Ik zal niets van het land der
Ammonieten u in eigendom geven, daar Ik het aan de zonen van
Lot als erfelijk bezit heb geschonken. **20** Ook dit rekende men
tot het land der Refaïeten, daar er vroeger de Refaïeten hadden
gewoond, die door de Ammonieten Zamzoemmieten werden
genoemd. **21** Het was een volk groot, talrijk en machtig als de
Anakskinderen. Maar Jahweh had het voor hen uitgeroeid, zodat
zij het hadden verdreven, en daar in zijn plaats bleven wonen;
22 dus juist zoals Hij voor de zonen van Esau had gedaan, die in
Seïr wonen, en voor wie Hij de Chorieten had uitgeroeid, zodat
zij ze hadden verdreven, en daar tot op de dag van heden in
hun plaats bleven wonen; **23** en zoals ook de Kaftorieten, die
uit Kaftor waren weggetrokken, de Awwieten, die de dorpen
bewoonden tot Gaza toe, hadden uitgeroeid, en daar in hun
plaats bleven wonen. **24** Op, trekt verder, en steekt de beek
Arnon over! Zie, Ik heb Sichon, den Amoriet, den koning van
Chesjbon, en zijn land aan u overgeleverd; maak een begin met
de verovering, en bind de strijd met hen aan. **25** Van nu af zal Ik
schrik en ontzetting voor u gaan verspreiden bij de volken onder
heel de hemel, die van angst voor u zullen beven en sidderen,
als ze maar van u horen. **26** Toen zond ik uit de woestijn
Kedemot gezanten naar Sichon, den koning van Chesjbon, met
het vredelievend verzoek: **27** Ik zou door uw land willen trekken.
Maar ik zal mij aan de wegen houden, zonder naar rechts of
links af te wijken. **28** Verschaf me tegen betaling het voedsel,

dat ik nodig heb, en geef me voor geld het nodige water. Laat
mij er slechts doorheen, **29** zoals de zonen van Esau, die te Seïr
wonen, en de Moabieten in Ar mij dit hebben toegestaan, totdat
ik de Jordaan overtrek naar het land, dat Jahweh, onze God,
ons gaat schenken. **30** Maar Sichon, de koning van Chesjbon,
wilde ons niet door zijn land laten trekken; want Jahweh, uw
God, had zijn gemoed verstompt en zijn hart versteend, om hem
in uw hand te leveren, zoals thans het geval is. **31** Nu sprak
Jahweh tot mij: Zie, Ik ga Sichon en zijn land aan u overleveren;
begin de verovering, en neem zijn land in bezit. **32** En toen
Sichon met al zijn volk naar Jáhas trok, om ons te bestrijden, **33**
leverde Jahweh, onze God, hem aan ons over, en versloegen
wij hem met zijn zonen en al zijn volk. **34** Wij namen toen al zijn
steden, sloegen iedere stad met mannen, vrouwen en kinderen
met de ban, en lieten niemand ontkomen. **35** Alleen het vee en
de buit van de veroverde steden behielden we voor ons zelf. **36**
Van Aroër af, dat aan de rand van het Arnondal ligt, met de
stad in het dal, was er tot aan Gilad geen vesting, die voor ons
onneembaar was; Jahweh, onze God, leverde ze allen aan ons
over. **37** Maar het land der Ammonieten, heel het randgebied
van de beek Jabbok en de steden van het gebergte, hebt ge niet
bestreden, juist zoals Jahweh, onze God, het geboden had.

3 Toen wij de richting van Basjan insloegen en verder trokken,
rukte Og, de koning van Basjan, met al zijn volk naar Edréi op,
om ons te bestrijden. **2** Maar Jahweh sprak tot mij: Vrees hem
niet; want Ik heb hem met al zijn volk en zijn land in uw handen
geleverd. Ge moet met hem doen, zoals gij gedaan hebt met
Sichon, den koning der Amorieten, die in Chesjbon woonde. **3**
En Jahweh, onze God, leverde Og, den koning van Basjan, met

al zijn volk in onze handen, en wij versloegen hem, zodat er
niemand ontkwam. **4** Wij namen toen al zijn steden in; er was
geen vesting, die wij niet veroverden. Het waren zestig steden
over heel de streek van Argob, dat het rijk van Og van Basjan
vormde; **5** alle versterkt met hoge muren, poorten en grendels,
behalve nog de zeer talrijke open plaatsen. **6** Wij sloegen ze
met de ban, zoals wij met Sichon, den koning van Chesjbon,
hadden gedaan, en troffen er alle steden met mannen, vrouwen
en kinderen mee. **7** Al het vee met de buit van de steden
behielden we voor onszelf. **8** Zo veroverden wij toen op de beide
koningen der Amorieten, die in het Overjordaanse waren, het
land van de beek Arnon af tot aan het Hermongebergte, **9** (de
Sidoniërs noemen de Hermon Sirjon, de Amorieten noemen
hem Senir), **10** met al de steden van de vlakte, van heel Gilad
en Basjan tot aan Salka en Edréi toe, die tot het koninkrijk
van Og van Basjan behoorden. **11** Og, de koning van Basjan,
was de laatst overgeblevene der Refaïeten; zijn sarcofaag van
bazalt bevindt zich te Rabbat-Ammon, en is negen el lang en
vier el breed, naar de gewone el. **12** Nadat wij toen dat land
in bezit hadden genomen, gaf ik het van Aroër af, dat aan de
beek Arnon ligt, en de helft van het Gilad-gebergte met zijn
steden aan de Rubenieten en Gadieten. **13** De rest van Gilad
met heel Basjan, het koninkrijk van Og, dus de hele streek
Argob, gaf ik aan de halve stam van Manasse; (dit hele Basjan
werd het land der Refaïeten genoemd). **14** Jaïr, de zoon van
Manasse, ontving heel de streek Argob tot aan het land der
Gesjoerieten en Maäkatieten, en noemde haar naar zijn naam,
kampementen van Jaïr, zoals ze nu nog heten; **15** aan Makir
gaf ik het ene gedeelte van Gilad. **16** Aan de Rubenieten en

de Gadieten gaf ik het andere gedeelte van Gilad tot de beek
Arnon, halverwege die beek, welke de grens vormde, en tot aan
de beek Jabbok, de grens der Ammonieten; **17** bovendien de
Araba, met de Jordaan als grens, van Gennezaret af tot aan de
Araba-Zee, de Zoutzee, onder de hellingen van de Pisga in
het oosten. **18** Maar ik gaf u toen het volgende bevel: Jahweh
uw God, heeft u wel dit land in bezit gegeven, maar gij moet
met alle weerbare mannen, welbewapend aan de spits van uw
israëlietische broeders oversteken; **19** alleen uw vrouwen, uw
kinderen en uw vee—en ik weet, dat gij veel vee bezit—mogen
achterblijven in de steden, die ik u heb gegeven. **20** Eerst als
Jahweh aan uw broeders rust heeft verschaft, zoals aan u,
en ook zij het land bezitten, dat Jahweh, uw God, hun aan
de overzijde van de Jordaan zal schenken, mag ieder van u
terugkeren naar zijn bezit, dat ik hem heb gegeven. **21** Ik heb
toen Josuë bevolen: Met eigen ogen hebt ge alles aanschouwd,
wat Jahweh, uw God, met deze twee koningen heeft gedaan.
Zo zal Jahweh ook met alle koninkrijken doen, waartegen gij
optrekt. **22** Vrees hen dus niet; want Jahweh, uw God, zal zelf
voor u strijden. **23** Ik bad toen Jahweh nog om ontferming, en
sprak: **24** Jahweh, mijn Heer, Gij zijt begonnen uw dienaar uw
grootheid en uw krachtige hand te laten aanschouwen; want
welke God in de hemel of op de aarde wrocht zulke werken
en machtige daden als Gij? **25** Ach, laat mij naar de overkant
trekken, en het heerlijke land aanschouwen, aan de andere zijde
van de Jordaan, dat schone gebergte met de Libanon. **26** Maar
Jahweh bleef vergramd tegen mij om uwentwil, en wilde niet
naar mij horen. En Jahweh sprak tot mij: Genoeg, ge moogt er
Mij niet meer over spreken. **27** Bestijg de top van de Pisga,

sla uw ogen op naar het westen en noorden, het zuiden en
oosten; ge moogt het aanschouwen, maar gij zult de Jordaan
niet oversteken. **28** Draag het bevel over aan Josuë, bemoedig
en sterk hem, want hij zal aan de spits van dit volk naar de
overkant trekken en hen in bezit stellen van het land dat gij ziet
29 Zo bleven we in de vallei tegenover Bet-Peor.

4 Nu dan Israël, gehoorzaam aan de bepalingen en voorschriften,
die ik ga leren en volbreng ze, opdat gij moogt leven en het
land moogt binnengaan en bezitten, dat Jahweh, de God uwer
vaderen, u wil schenken. **2** Gij moogt niets toevoegen aan wat ik
u ga bevelen, noch er iets afdoen: maar gij moet de geboden
van Jahweh, uw God, die ik u heden geef, onderhouden. **3** Met
eigen ogen hebt ge gezien, wat Jahweh gedaan heeft om Báal-
Peor. Want iedereen, die Báal-Peor achterna liep, heeft Jahweh,
uw God, uit uw midden verdelgd; **4** maar gij, die trouw zijt
gebleven aan Jahweh, uw God, zijt allen nog heden in leven. **5**
Ziet, ik leer u de bepalingen en voorschriften, zoals Jahweh, mijn
God, mij heeft bevolen, om ze getrouw te volbrengen in het land,
dat ge nu in bezit gaat nemen. **6** Onderhoudt ze dus en leeft ze
na! Want daarin zal uw wijsheid en inzicht bestaan in de ogen
der volken, die, als zij al die bepalingen horen, zullen zeggen:
Waarachtig, een wijs en verstandig volk is deze machtige natie!
7 Want welke machtige natie heeft een god zo nabij als Jahweh,
onze God, ons nabij is, zo vaak wij Hem aanroepen; **8** en
welke machtige natie heeft zulke rechtvaardige bepalingen en
voorschriften, als heel deze Wet, die ik u heden geef! **9** Waak
dus met de grootste zorg, om niets te vergeten, van wat uw
eigen ogen hebben aanschouwd; verlies het heel uw leven niet
uit uw gedachten, maar prent het uw kinderen en kleinkinderen

in. **10** Eens hebt gij op de Horeb voor het aanschijn van Jahweh,
uw God, gestaan, terwijl Jahweh tot mij sprak: Verzamel het volk
voor Mij; Ik zal hun mijn woorden doen horen, opdat zij leren
mogen Mij te vrezen, zolang zij leven op aarde, en het ook hun
zonen mogen leren. **11** Toen zijt gij naderbij gekomen, en aan de
voet van de berg gaan staan. En terwijl de berg in vlammen
stond, die oplaaiden tot in het hart van de hemel, en er een
donkere wolk en diepe duisternis hing, **12** sprak Jahweh tot
u uit het vuur. Gij hebt toen de klank van woorden gehoord,
alleen maar geluid, doch geen gedaante aanschouwd. **13** Hij
openbaarde u zijn Verbond, de tien geboden, die Hij u beval
te volbrengen, en die Hij op twee stenen tafelen schreef. **14**
En aan mij heeft Jahweh toen bevolen, u de bepalingen en
voorschriften te leren, opdat gij ze zoudt volbrengen in het land,
dat gij in bezit gaat nemen. **15** En omdat gij dus in het geheel
geen gedaante aanschouwd hebt, toen Jahweh op de Horeb
midden uit het vuur tot u sprak, daarom moet gij er u zorgvuldig
voor wachten, **16** misdadig een beeld van een afgod te maken,
onder welke gedaante dan ook: in de vorm van een man of een
vrouw, **17** in de vorm van een of ander beest op aarde, in de
vorm van gevleugelde dieren in de lucht, **18** in de vorm van
dieren, die over de aarde kruipen, in de vorm van vissen, die in
het water onder de aarde leven. **19** Wacht u er voor, uw blikken
naar de hemel op te slaan en bij het zien van zon, maan en
sterren, heel het heir van de hemel, u te laten verleiden, om hen
te aanbidden en te dienen. Want Jahweh, uw God, heeft die
aan alle volken onder heel de hemel overgelaten; **20** maar u
heeft Jahweh uitverkoren en u uit Egypte, die smeltoven, geleid,
om Hem tot een eigen volk te zijn, zoals thans het geval is.

21 Daar Jahweh om uwentwil vergramd op mij was, heeft Hij
gezworen, dat ik de Jordaan niet zal oversteken en het heerlijke
land, dat Jahweh, uw God, u als erfdeel zal geven, niet zal
binnengaan, **22** maar dat ik in dit land zal moeten sterven. Ik zelf
zal dus de Jordaan niet overtrekken, maar gij zult er over gaan,
en dit heerlijke land in bezit nemen. **23** Dan moet ge u er voor
hoeden, het Verbond te vergeten, dat Jahweh, uw God, met u
sloot, en afgoden te maken, onder welke gedaante dan ook, wat
Jahweh, uw God, u verboden heeft. **24** Want Jahweh, uw God,
is een verterend vuur, een naijverige God. **25** Maar wanneer gij
kinderen en kleinkinderen zult hebben verwekt, en reeds lang
zult zijn ingeburgerd in het land, dan zult gij misdadig afgoden
maken onder een of andere gedaante, kwaad doen in de ogen
van Jahweh, uw God, en Hem krenken. **26** Doch ik neem heden
hemel en aarde tegen u tot getuigen, dat gij dan spoedig uit het
land zult worden verdelgd, dat gij nu aan de overkant van de
Jordaan in bezit gaat nemen. Dan zult gij daar niet lang blijven
wonen, maar tot den laatsten man worden uitgeroeid. **27** Dan
zal Jahweh u onder de volken verstrooien, en slechts weinigen
van u zullen overblijven onder de naties, waar Jahweh u heen
drijft. **28** Daar zult gij goden kunnen dienen, door mensenhanden
gemaakt, hout en steen, die zien noch horen, eten noch ruiken.
29 Maar zodra gij dan Jahweh, uw God, weer zult zoeken, zult gij
Hem vinden, zo ge Hem zoekt met heel uw hart en heel uw ziel.
30 Wanneer gij in benauwdheid zijt en dit alles u treft, zult gij u
ten laatste bekeren tot Jahweh, uw God, en weer naar Hem
luisteren. **31** Want Jahweh, uw God, is een barmhartige God! Hij
zal u verlaten noch verdelgen, en het Verbond niet vergeten, dat
Hij uw vaderen bezworen heeft. **32** Ondervraag de oude tijden,

die u vooraf zijn gegaan, sinds de dag, dat Jahweh den mens
heeft geschapen op aarde; ondervraag het ene eind van de
hemel tot het andere eind, of er ooit zo iets groots is geschied en
ooit zo iets is gehoord; **33** of ooit een volk de stem van een god
heeft gehoord, die uit het vuur heeft gesproken, zoals gij hebt
gehoord, en in leven bleef; **34** of ooit een god het heeft beproefd,
midden uit een ander volk zich een volk te komen halen door
rampen, tekenen, wonderen en oorlogen, met sterke hand,
gespierde arm en onder grote verschrikkingen, zoals Jahweh,
uw God, voor uw eigen ogen met u heeft gedaan in Egypte. **35**
U is het getoond, opdat gij zoudt weten, dat Jahweh God is, en
geen ander dan Hij. **36** Om u te onderrichten heeft Hij uit de
hemel zijn stem laten horen en op de aarde u zijn machtig vuur
laten zien, en hebt gij midden uit het vuur zijn woorden gehoord.
37 Omdat Hij uw vaderen heeft bemind en hun nageslacht heeft
uitverkoren, omdat Hij u in eigen persoon met grote kracht uit
Egypte heeft geleid, **38** om volken, groter en machtiger dan
gij, voor u te verdrijven, u in hun land te geleiden en het u als
erfdeel te schenken, zoals heden geschiedt: **39** daarom moet gij
heden erkennen en in uw hart prenten, dat Jahweh God is in
de hemel daarboven en op aarde beneden, en anders geen.
40 Onderhoudt zijn bepalingen en geboden, die ik u heden ga
geven, opdat het u en uw zonen na u goed moge gaan, en gij
lang het land moogt bewonen, dat Jahweh, uw God, u voor
altijd gaat schenken. **41** Toen zonderde Moses in het oosten, in
het Overjordaanse, drie steden af, **42** waarheen iemand zou
kunnen vluchten, die zijn naaste zonder opzet had gedood, en
zonder dat hij hem vroeger had gehaat, en waar hij in leven
zou blijven als hij in een van die steden de wijk had genomen.

43 Bij de Rubenieten Béser van de woestijn, in de vlakte, bij
de Gadieten Ramot in Gilad, en bij de Manassieten Golan in
Basjan. **44** Dit is de wet, die Moses de Israëlieten voorhield, **45**
en dit zijn de beschikkingen, bepalingen en voorschriften, die
Moses aan de Israëlieten afkondigde, na hun uittocht uit Egypte.
46 Het geschiedde in het Overjordaanse, in de vallei tegenover
Bet-Peor in het land van Sichon, den koning der Amorieten,
die in Chesjbon woonde, nadat Moses en de Israëlieten, na
hun uittocht uit Egypte, hem hadden verslagen, **47** en zijn land
en dat van Og, den koning van Basjan, de beide koningen der
Amorieten, die ten oosten in het Overjordaanse woonden, in
bezit hadden genomen: **48** van Aroër af, dat aan de rand van het
Arnon-dal ligt tot aan de berg Sirjon (dat is de Hermon) **49** met
heel de Araba aan de oostelijke oever van de Jordaan tot aan de
zee van de Araba aan de voet van de hellingen van de Pisga.

5 Moses riep heel Israël bijeen, en sprak tot hen: Israël, hoor
de bepalingen en voorschriften, die ik u heden verkondig; ge
moet ze leren en ze nauwgezet onderhouden! **2** Jahweh, onze
God, heeft op de Horeb met ons een Verbond gesloten. **3** Niet
met onze vaderen heeft Jahweh dat Verbond aangegaan, maar
met ons; met ons allen, die thans hier nog in leven zijn. **4** Van
aanschijn tot aanschijn en midden uit het vuur heeft Jahweh
op de berg tot u gesproken: **5** ik stond toen slechts tussen
Jahweh en u, om u het woord van Jahweh over te brengen,
omdat gij bevreesd waart voor het vuur, en de berg niet hadt
durven bestijgen. Toen sprak Hij: **6** Ik ben Jahweh, uw God,
die u uit Egypte heb geleid, uit het slavenhuis. **7** Gij zult geen
andere goden hebben dan Mij. **8** Gij zult u geen afgodsbeeld
maken, geen gestalte van iets aan de hemel daarboven, op de

aarde beneden of in het water, dat onder de aarde is. **9** Gij
moogt ze aanbidden noch dienen; want Ik Jahweh, uw God, ben
een naijverige God, die de zonden der vaderen wreekt op de
kinderen en op het derde en vierde geslacht van hen, die Mij
haten, **10** maar die genade bewijst aan het duizendste geslacht
van die Mij beminnen en mijn geboden onderhouden. **11** Gij
zult de naam van Jahweh, uw God, niet ijdel gebruiken; want
Jahweh laat niet ongestraft, die zijn naam ijdel gebruikt. **12**
Onderhoud de sabbatdag en heilig hem, zoals Jahweh, uw God,
u bevolen heeft. **13** Zes dagen moogt ge werken en al uw arbeid
verrichten; **14** maar de zevende dag is een sabbat ter ere van
Jahweh, uw God, dan moogt gij, noch uw zoon of uw dochter,
noch uw slaaf of slavin, noch uw rund, uw ezel of een van uw
beesten, noch de vreemdeling binnen uw poorten enige arbeid
verrichten, opdat uw slaaf en slavin kunnen rusten, zoals gijzelf.
15 Denk er aan, dat gij zelf slaaf zijt geweest in het land van
Egypte, dat Jahweh, uw God, u daar vandaan heeft geleid met
sterke hand en gespierde arm, en Jahweh, uw God, u daarom
bevolen heeft de sabbatdag te onderhouden. **16** Eer uw vader
en uw moeder, zoals Jahweh, uw God, u bevolen heeft, opdat gij
lang moogt blijven leven, en het u goed moge gaan in het land,
dat Jahweh, uw God, u zal schenken. **17** Gij zult niet doden.
18 Gij zult geen overspel doen. **19** Gij zult niet stelen. **20** Gij
zult tegen uw naaste geen valse getuigenis afleggen. **21** Gij
zult de vrouw van uw naaste niet begeren. Gij zult het huis van
uw naaste niet verlangen, noch zijn akker, noch zijn slaaf of
slavin, noch zijn os of zijn ezel, noch iets wat uw naaste behoort.
22 Tot heel uw gemeente heeft Jahweh op de berg midden uit
het vuur en de donkere wolk met machtige stem deze woorden

gesproken. Hij voegde daar verder niets aan toe, maar schreef
ze op twee stenen tafelen neer, die Hij mij gaf. **23** Want toen gij
de stem uit het donker en van de vlammende berg hadt gehoord,
zijt gij met al uw stamhoofden en oudsten op mij toegetreden, **24**
en hebt gezegd: Zie, Jahweh, onze God, heeft ons zijn glorie en
grootheid getoond, en wij hebben zijn stem gehoord uit het vuur!
Zeker, wij hebben heden gezien, dat een mens in leven kan
blijven, ook als God met hem spreekt. **25** Waarom zouden wij
dan ten slotte toch sterven? Want dit machtige vuur zal ons
verteren; zo wij nog langer de stem van Jahweh, onzen God,
moeten horen, zullen wij sterven. **26** Want welk schepsel, dat,
zoals wij, de stem van een levenden God heeft gehoord, die
spreekt uit het vuur, kan in leven blijven? **27** Treed gij naderbij
en luister naar al wat Jahweh, onze God, heeft te zeggen; deel
gij ons dan mee al wat Jahweh, onze God, tot u spreekt, en wij
zullen het gehoorzaam volbrengen. **28** Jahweh hoorde, wat gij
tot mij hadt gezegd, en Hij sprak tot mij: Ik heb gehoord wat dit
volk tot u heeft gesproken. Hoe voortreffelijk hebben zij dit alles
gezegd! **29** O, mochten zij toch altijd die gezindheid bewaren,
altijd Mij vrezen en mijn geboden onderhouden, opdat het hun
en hun kinderen eeuwig goed moge gaan! **30** Ga dus, en zeg
hun: Keert terug naar uw tenten. **31** Maar blijf gij hier bij Mij; dan
zal Ik u al de geboden, bepalingen en voorschriften verkondigen,
waarin Gij hen moet onderrichten, en die zij moeten volbrengen
in het land, dat Ik hun in bezit zal geven. **32** Volbrengt dus alles
zorgvuldig, wat Jahweh, uw God, u bevolen heeft, en wijkt er
noch ter rechter, noch ter linker zijde van af. **33** Bewandelt alle
wegen, die Jahweh, uw God, u heeft aangewezen, opdat gij

moogt leven, het u goed moge gaan, en gij lang het land moogt
bewonen, dat gij in bezit gaat nemen.

6 Dit zijn de geboden, de bepalingen en voorschriften, die
Jahweh, uw God, bevolen heeft u te leren, en die gij moet
volbrengen in het land, dat gij thans aan de overkant in bezit
gaat nemen: **2** opdat gij met uw kinderen en kleinkinderen heel
uw leven Jahweh, uw God, zoudt vrezen, al zijn bepalingen
en geboden, die ik u geef, zoudt onderhouden, en gij lang
zoudt mogen leven. **3** Israël hoor ze dus aan, en volbreng ze
zorgvuldig, opdat het u goed moge gaan, en gij zeer talrijk
moogt worden in het land, dat druipt van melk en honing, zoals
Jahweh, de God uwer vaderen, het u heeft beloofd. **4** Hoor,
Israël! Jahweh is onze God, en Jahweh alleen! **5** Bemin Jahweh,
uw God, met heel uw hart, met heel uw ziel, en met heel uw
kracht. **6** Deze woorden, die ik u heden gebied, moeten in
uw hart staan geschreven. **7** Prent ze uw kinderen in; herhaal
ze, wanneer ge in uw huis zijt gezeten, of wandelt op straat,
wanneer gij gaat slapen of opstaat; **8** bind ze als een merk op
uw hand en als een teken op uw voorhoofd, **9** en schrijf ze op
de deurposten van uw huis en in uw poorten. **10** En wanneer
Jahweh, uw God, u het land heeft binnengeleid, dat Hij aan
uw vaderen, aan Abraham, Isaäk en Jakob onder ede beloofd
heeft, u te zullen geven: een land met grote en prachtige steden,
die gij niet hebt gebouwd, **11** met huizen vol allerlei kostbare
zaken, waarmee gij ze niet hebt gevuld, met uitgehouwen
regenbakken, die gij niet hebt gehouwen, met wijngaarden en
olijfbomen, die gij niet hebt geplant: en wanneer gij zult eten tot
verzadigens toe, **12** zorg er dan voor Jahweh niet te vergeten,
die u uit het land van Egypte, uit het slavenhuis heeft geleid!

13 Jahweh, uw God, moet ge vrezen, Hem moet ge dienen,
bij zijn Naam alleen moogt ge zweren. **14** Loopt niet achter
vreemde goden, achter de goden der volken, die u omringen,
15 opdat de toorn van Jahweh, uw God, niet ontbrandt, en Hij
u van de aarde verdelgt; want Jahweh, uw God, die onder u
toeft, is een naijverige God. **16** Stelt Jahweh, uw God, niet op
de proef, zoals gij Hem te Massa op de proef hebt gesteld. **17**
Onderhoudt zorgvuldig de geboden van Jahweh, uw God, zijn
beschikkingen en bepalingen, die Hij u heeft bevolen. **18** Doe
wat recht en goed is in de ogen van Jahweh, opdat het u goed
moge gaan, en gij het heerlijke land, dat Jahweh onder ede
aan uw vaderen beloofd heeft, moogt binnengaan en bezitten,
19 en opdat Hij al uw vijanden voor u moge uitdrijven, zoals
Jahweh gezegd heeft. **20** En wanneer naderhand uw zoon aan
u vraagt, wat die beschikkingen, bepalingen en voorschriften
betekenen, die Jahweh, onze God, u bevolen heeft, **21** dan moet
gij hem zeggen: Wij waren in Egypte de slaven van Farao, maar
Jahweh heeft met sterke hand ons uit Egypte geleid. **22** Jahweh
heeft voor onze ogen in Egypte machtige en verschrikkelijke
tekenen en wonderen gewrocht tegen Farao en heel zijn hof; **23**
maar ons heeft Hij vandaar weggevoerd, om ons in het land te
brengen en ons het land te geven, dat Hij aan onze vaderen
onder ede beloofd had. **24** Daarom heeft Jahweh ons geboden,
al deze bepalingen te volbrengen, en Jahweh, onzen God, te
vrezen, opdat het ons altijd goed moge gaan, en Hij ons in leven
moge behouden, zoals Hij tot heden gedaan heeft. **25** Hierin zal
onze gerechtigheid liggen, dat wij nauwgezet al deze geboden
volbrengen voor het aanschijn van Jahweh, onzen God, zoals
Hij het ons heeft bevolen.

7 Wanneer Jahweh, uw God, u het land heeft binnengeleid,
dat gij thans in bezit gaat nemen, zal Hij talrijke volken voor u
verjagen, de Chittieten, Girgasjieten, Amorieten, Kanaänieten,
Perizzieten, Chiwwieten en Jeboesieten, zeven volken talrijker
en machtiger dan gij. **2** Maar wanneer Jahweh, uw God, ze aan
u heeft overgeleverd en gij ze verslaat, dan moet ge ze met de
banvloek treffen; ge moogt geen verbond met hen sluiten en
hun geen genade verlenen, **3** en u niet vermaagschappen met
hen, uw dochters niet aan hun zonen geven en hun dochters
niet voor uw zonen nemen. **4** Want zij zouden uw zonen van
Mij vervreemden, zodat zij vreemde goden gaan dienen; dan
zou de toorn van Jahweh tegen u ontbranden, en zou Hij u
spoedig verdelgen! **5** Neen, maar zó moet gij met hen handelen:
hun altaren moet ge omverwerpen, hun wijstenen verbrijzelen,
hun heilige bomen omhouwen, hun afgodsbeelden verbranden.
6 Want gij zijt een volk, dat aan Jahweh, uw God, is gewijd.
Jahweh, uw God, heeft u uitverkoren onder alle volken op aarde,
om Hem een eigen volk te zijn. **7** Niet omdat gij talrijker zijt
dan andere volken, heeft Jahweh Zich aan u gehecht en u
uitverkoren, want gij zijt het kleinste van alle volken; **8** maar
omdat Jahweh u lief had en zijn eed wilde houden, die Hij uw
vaderen gezworen had, daarom heeft Jahweh u weggeleid met
sterke hand en u bevrijd uit het slavenhuis, uit de macht van
Farao, den koning van Egypte. **9** Erken dus, dat Jahweh, uw
God, waarachtig God is; de getrouwe God, die het Verbond
houdt en genade bewijst aan die Hem beminnen en zijn geboden
onderhouden, tot in het duizendste geslacht, **10** maar die aan
den lijve straft en verdelgt die Hem haten; die geen uitstel
verleent aan die Hem haten, maar hen in eigen persoon laat

boeten. **11** Onderhoud dus de geboden, de bepalingen en
voorschriften, waarvan ik u heden de naleving beveel. **12** Want
zo ge aan deze voorschriften gehoorzaamt, ze onderhoudt en
volbrengt, dan zal Jahweh, uw God, het Verbond houden, en u
genade bewijzen, zoals Hij het uw vaders gezworen heeft. **13**
Hij zal u beminnen, u zegenen en vermenigvuldigen; Hij zal in
het land, dat Hij aan uw vaderen gezworen heeft, u te zullen
geven, zegenen de vrucht van uw schoot en de vrucht van uw
akker, uw koren, uw most en uw olie, de dracht uwer runderen
en de worp uwer schapen. **14** Boven alle volken zult gij worden
gezegend; geen onvruchtbare zal er onder u zijn, onder uw
mannen of vrouwen, zelfs niet onder uw vee. **15** Jahweh zal
iedere ziekte ver van u houden, en u met geen der afschuwelijke
egyptische kwalen bezoeken, die ge hebt leren kennen, maar ze
doen neerkomen op al die u haten. **16** Gij zult zonder erbarmen
alle volken verslinden, die Jahweh, uw God, u gaat overleveren;
ge moogt hun goden niet dienen, want dat zou een valstrik
voor u zijn. **17** Misschien denkt ge bij uzelf: Die volken zijn
talrijker dan ik; hoe zal ik ze kunnen verjagen? **18** Neen, vrees
ze niet! Herinner u steeds, wat Jahweh, uw God, aan Farao en
heel Egypte gedaan heeft: **19** de grote rampen, de tekenen en
wonderen, die gij met eigen oog hebt aanschouwd; de sterke
hand en gespierde arm, waarmee Jahweh, uw God, u heeft
weggeleid! Zo zal Jahweh, uw God, alle volken treffen, voor wie
gij bevreesd zijt. **20** Zelfs horzels zendt Jahweh, uw God, op hen
af, tot ook de rest, die zich voor u heeft verborgen, is verdelgd.
21 Neen, gij moet hen niet vrezen; want Jahweh, uw God, verblijft
in uw midden, een machtige en ontzagwekkende God! **22** Zeker,
Jahweh, uw God, zal die volken slechts langzaam aan voor u

verjagen, en gij zult ze niet ineens kunnen verdelgen; anders
krijgen de wilde dieren de overhand op u. **23** Maar Jahweh, uw
God, levert ze aan u over, en houdt ze in grote verwarring, tot ze
vernietigd zijn. **24** Hij levert hun koningen aan u uit, en zelfs
hun naam zult ge wegvagen onder de hemel; niemand zal voor
u stand kunnen houden, totdat gij ze hebt verdelgd. **25** Hun
afgodsbeelden moet ge verbranden, het zilver en goud, dat hen
bedekt, niet begeren en niet in bezit nemen, opdat het geen
valstrik voor u wordt; want het is een afschuw voor Jahweh, uw
God. **26** Een dergelijke gruwel moogt ge niet in uw huis brengen;
anders wordt ge eveneens met de banvloek getroffen: gij moet er
van gruwen en walgen; want het is met de banvloek geslagen.

8 Alle geboden, die ik u heden geef, moet ge nauwgezet
onderhouden, opdat ge moogt leven, talrijk worden en het land,
dat Jahweh aan uw vaderen onder ede beloofd heeft, moogt
binnengaan en bezitten. **2** Denk eens terug aan heel de tocht,
die Jahweh, uw God, u deze veertig jaren door de woestijn
liet maken, en hoe Hij u enkel daarom vernederd heeft en
beproefd, om uw gezindheid te kennen, of gij zijn geboden zoudt
onderhouden, of niet. **3** Hij heeft u vernederd, en u honger doen
lijden; maar Hij heeft u ook met het manna gespijzigd, dat gij
nooit hadt gekend, en ook uw vaderen niet kenden, om u te
leren, dat de mens niet leeft van brood alleen, maar leeft van
al wat komt uit Jahweh's mond. **4** Uw kleed is aan uw lijf niet
versleten, en uw voet niet gezwollen al die veertig jaar lang.
5 Gij weet het zelf wel, dat Jahweh, uw God, u slechts heeft
getuchtigd, zoals iemand zijn eigen zoon tuchtigt, **6** opdat gij
de geboden van Jahweh, uw God, zoudt onderhouden, op zijn
wegen zoudt wandelen en Hem zoudt vrezen. **7** Waarachtig,

Jahweh, uw God, brengt u naar een heerlijk land, een land
van waterbeken, bronnen en stromen, die in de dalen en op
de bergen ontspringen; **8** een land van tarwe en gerst, van
wijnstok, vijg en granaat, een land van olijfolie en honing; **9**
een land, waar ge niet in armoede uw brood zult eten, waar
u niets zal ontbreken; een land, waarvan de stenen van ijzer
zijn, en waar ge uit de bergen koper kunt delven; **10** waar gij
zult eten tot verzadigens toe, en waar gij Jahweh, uw God,
zult loven om het heerlijke land, dat Hij u schonk. **11** Zorgt
er dus voor, dat ge Jahweh, uw God, niet vergeet, en zijn
geboden, zijn voorschriften en bepalingen, die ik u heden geef,
niet verwaarloost. **12** En wanneer ge eet tot verzadigens toe,
prachtige huizen bouwt en bewoont, **13** wanneer uw runderen
en schapen talrijk worden, uw zilver en goud zich ophoopt,
en heel uw bezit zich vermeerdert, **14** laat dan uw hart zich
niet verheffen! Vergeet toch nimmer Jahweh, uw God, die u uit
Egypteland, uit het slavenhuis heeft geleid; **15** die u door die
grote woestijn heeft gevoerd, zo vreselijk door giftige slangen en
schorpioenen, en door dorre streken zonder water; die water
heeft doen ontspringen aan de steenharde rots; **16** die u in de
woestijn met manna heeft gevoed, dat uw vaders niet hebben
gekend, en die u enkel daarom heeft vernederd en beproefd, om
u ten slotte weldaden te bewijzen. **17** En zo gij mocht menen:
Mijn eigen kracht en mijn sterke hand hebben mij deze rijkdom
verworven: **18** denk er dan aan, dat Jahweh, uw God, u de kracht
heeft gegeven, om rijkdom te verwerven, omdat Hij zijn Verbond,
dat Hij met uw vaderen heeft gezworen, gestand wilde doen,
zoals Hij heden gedaan heeft. **19** En zo gij Jahweh, uw God,
vergeet en vreemde goden volgt, ze dient en aanbidt, dan betuig

ik u heden, dat gij tot den laatsten man zult worden verdelgd, **20** dat gij te gronde zult gaan als de volken, die Jahweh voor u heeft vernietigd, omdat ge niet hebt geluisterd naar de stem van Jahweh, uw God.

9 Hoor, Israël! Thans trekt ge naar de overkant van de Jordaan, om volken te onderwerpen, die groter en sterker zijn dan gij, met steden groot en met muren tot de hemel; **2** om een groot en machtig volk te onderwerpen, de Anakskinderen, die ge kent, en van wie ge hebt horen zeggen: Wie houdt stand voor de Anakskinderen? **3** Beseft dan heden, dat het Jahweh, uw God is, die als een verslindend vuur voor u uitgaat; Hij zal ze verdelgen en voor u vernederen, zodat gij ze spoedig zult kunnen verdrijven en vernietigen, zoals Jahweh het u heeft beloofd. **4** Maar wanneer Jahweh, uw God, ze voor u heeft uitgedreven, meen dan niet bij uzelf: Om mijn gerechtigheid heeft Jahweh mij hierheen geleid en dit land in bezit laten nemen; want om de boosheid dezer volken drijft Jahweh ze voor u uit. **5** Neen, niet om uw gerechtigheid en onberispelijk gedrag gaat ge hun land in bezit nemen; maar om de boosheid dezer volken drijft Jahweh, uw God, ze voor u uit, en ook om zijn woord gestand te doen, dat Jahweh aan uw vaderen, aan Abraham, Isaäk en Jakob heeft gezworen. **6** Begrijpt het dus goed, dat het niet om uw gerechtigheid is, dat Jahweh, uw God, u dit heerlijke land in bezit geeft; neen, want ge zijt een hardnekkig volk. **7** Denk er aan en vergeet het nooit, hoe gij Jahweh, uw God, in de woestijn hebt vergramd; hoe gij sinds de dag, dat gij uit Egypte zijt getrokken, totdat gij op deze plaats zijt gekomen, weerspannig zijt geweest tegen Jahweh. **8** Bij de Horeb hebt gij Jahweh zo hevig vergramd, dat Jahweh in zijn toorn u had

willen verdelgen. **9** Ik had toen de berg beklommen, om de
stenen tafelen, de tafelen van het Verbond, dat Jahweh met u
had gesloten, in ontvangst te nemen, en was veertig dagen en
veertig nachten op de berg gebleven, zonder brood te eten of
water te drinken. **10** En Jahweh had mij de twee stenen tafelen
gegeven, die door Gods vinger waren beschreven, en waarop
alle geboden stonden, die Jahweh op de berg midden uit het
vuur u had gegeven, op de dag, dat Hij u bijeen had geroepen.
11 Toen Jahweh dan aan het einde van die veertig dagen en
veertig nachten mij de twee stenen tafelen, de tafelen van het
Verbond, had gegeven, **12** sprak Hij tot mij: Sta op, ga snel van
hier naar beneden, want uw volk, dat gij uit Egypte hebt geleid,
is diep bedorven. Het heeft nu de weg al verlaten, die Ik het heb
voorgeschreven, en zij hebben zich een gegoten beeld gemaakt.
13 En Jahweh vervolgde tot mij: Ik heb nu gemerkt, wat voor
een volk het is, een hardnekkig volk. **14** Laat Mij begaan; Ik
zal ze vernietigen en hun naam onder de hemel verdelgen,
en van u een sterker en talrijker volk maken dan dit. **15** Toen
keerde ik om, en daalde af van de berg, die in vlammen stond,
met de beide tafelen van het Verbond in mijn handen. **16** Ik
moest het aanschouwen, dat gij hadt gezondigd tegen Jahweh,
uw God, u een gegoten kalf hadt gemaakt, en al spoedig de
weg hadt verlaten, die Jahweh u had voorgeschreven. **17** Toen
pakte ik de beide tafelen, slingerde ze uit mijn handen, smeet ze
stuk voor uw ogen. **18** Daarna wierp ik mij als de eerste maal
veertig dagen en veertig nachten, zonder brood te eten of water
te drinken, voor Jahweh neer, om heel uw zondig gedrag, en
om het kwaad, dat ge in de ogen van Jahweh gedaan hadt,
door Hem te tarten. **19** Want ik was bang voor de toorn en de

gramschap van Jahweh, die zo hevig op u was verbolgen, dat
Hij u wilde verdelgen. En ook ditmaal verhoorde mij Jahweh. **20**
Ook op Aäron was Jahweh zo hevig vergramd, dat Hij ook hem
wilde verdelgen; daarom bad ik toen ook voor Aäron. **21** Het
kalf, dat ge gemaakt hadt, en waarmee ge hadt gezondigd, nam
ik weg, en verbrandde het in het vuur; ik sloeg het aan stukken
en stampte het fijn, tot het tot stof was vergruizeld; toen wierp ik
het stof in de beek, die van de berg stroomt. **22** Ook te Tabera,
te Massa en te Kibrot-Hattaäwa, hebt gij de toorn van Jahweh
opgewekt. **23** En toen Jahweh u uitzond van Kadesj-Barnéa en
tot u sprak: "Trekt op, en neemt het land in bezit, dat Ik u heb
gegeven", hebt gij u verzet tegen het bevel van Jahweh, uw
God, niet in Hem geloofd en niet naar Hem willen luisteren. **24**
Gij zijt tegen Jahweh weerspannig geweest van de dag af, dat ik
u ken. **25** Toen ik mij dus, zoals ik zeide, die veertig dagen en
veertig nachten voor Jahweh had neergeworpen, omdat Jahweh
gezegd had, dat Hij u wilde verdelgen, **26** bad ik tot Jahweh
en sprak: O Heer, Jahweh, verdelg uw volk en uw erfdeel toch
niet, dat Gij door uw macht hebt bevrijd, en met sterke hand uit
Egypte geleid. **27** Wees uw dienaren, Abraham, Isaäk en Jakob
indachtig, en reken dit volk zijn halsstarrigheid, boosheid en
zonde niet aan. **28** Laat het land, waaruit Gij ons hebt weggeleid,
toch niet zeggen: "Omdat Jahweh niet machtig genoeg was, ze
naar het land te brengen, dat Hij hun had beloofd, en omdat Hij
hen haatte, heeft Hij ze weggevoerd, om ze in de woestijn te
doen sterven". **29** Zij zijn toch uw volk en uw erfdeel, dat Gij met
uw geweldige kracht en uw gespierde arm hebt uitgeleid!

10 In die tijd sprak Jahweh tot mij: Houw u twee stenen tafelen,
zoals de vorige, en kom tot Mij op de berg, na u een ark van

hout te hebben vervaardigd. **2** Dan zal Ik op die tafelen de
geboden schrijven, die op de vorige stonden, welke gij hebt
verbrijzeld; leg die dan in de ark. **3** Ik maakte een ark van
sjittimhout, hieuw twee stenen tafelen, gelijk aan de vorige, en
besteeg de berg met de beide tafelen in mijn hand. **4** En Jahweh
schreef op de tafelen de tien geboden, die Hij er vroeger op
had geschreven, en die Hij op de berg uit het vuur aan u had
gegeven, toen Hij u bijeen had geroepen. Toen Jahweh ze mij
had overgereikt, **5** keerde ik om, daalde van de berg af, en
legde de tafelen in de ark, die ik gemaakt had; daar bleven
zij liggen, zoals Jahweh het mij had bevolen. **6** De Israëlieten
trokken van Beërot-Bene-Jaäkan verder naar Mosera. Daar
stierf Aäron en werd hij begraven; zijn zoon Elazar werd priester
in zijn plaats. **7** Vandaar trokken zij verder naar Goedgóda, en
van Goedgóda naar Jotbáta, een land met waterbeken. **8** In die
tijd zonderde Jahweh de stam van Levi af, om de verbondsark
van Jahweh te dragen, om voor het aanschijn van Jahweh te
staan, zijn dienst te verrichten en in zijn Naam te zegenen,
zoals tot op heden gebeurt. **9** Daarom heeft Levi geen deel en
geen erfenis met zijn broeders; want Jahweh is zijn erfdeel,
zoals Jahweh, uw God, het hem heeft beloofd. **10** Toen ik dan
evenals vroeger veertig dagen en veertig nachten op de berg
was gebleven, verhoorde mij Jahweh ook deze keer; Jahweh
heeft u niet willen verdelgen. **11** Maar Jahweh sprak tot mij: Sta
op, trek op aan de spits van het volk; dan kunnen ze het land in
bezit gaan nemen, dat Ik hun vaderen onder ede beloofd heb,
hun te geven. **12** Nu dan Israël, wat vraagt Jahweh, uw God,
anders van u, dan dat gij Jahweh, uw God vreest, dat gij al
zijn wegen bewandelt en Hem bemint, dat gij Jahweh, uw God,

met heel uw hart en heel uw ziel dient, **13** en de geboden en
bepalingen van Jahweh onderhoudt, die ik u heden geef, opdat
het u goed moge gaan? **14** Waarachtig, aan Jahweh, uw God,
behoren de hemel met de hemel der hemelen, en de aarde
met al wat daarop is; **15** maar toch heeft Jahweh slechts in
uw vaderen zijn welbehagen gesteld, en hen zo liefgehad, dat
Hij u, hun nageslacht, uit alle volken heeft uitverkoren, zoals
heden geschied is. **16** Besnijdt daarom de voorhuid uws harten,
en weest niet langer hardnekkig! **17** Want Jahweh, uw God, is
de God der goden en de Heer der heren: de grote, sterke en
ontzagwekkende God, die geen aanzien des persoons kent, en
geen geschenken aanvaardt. **18** Hij verschaft recht aan wees en
weduwe, Hij bemint den vreemdeling, zodat Hij hem voedsel en
kleding verschaft. **19** Bemint dus den vreemdeling; want zelf
waart gij vreemdeling in het land van Egypte. **20** Vrees Jahweh,
uw God; dien Hem, hecht u aan Hem, en zweer alleen bij zijn
Naam. **21** Hij is uw glorie, Hij is uw God, die voor u die machtige
en ontzagwekkende dingen gewrocht heeft, welke gij met eigen
ogen aanschouwd hebt. **22** Met zeventig personen zakten uw
vaderen af naar Egypte, en nu heeft Jahweh, uw God, u talrijk
gemaakt als de sterren aan de hemel.

11 Bemin Jahweh, uw God, en onderhoud zijn instellingen,
zijn bepalingen, voorschriften en geboden voor immer. **2** Gij
kent toch—want ik spreek niet tot uw zonen, die de straffen
van Jahweh, uw God, niet hebben ervaren, en zijn grootheid,
zijn sterke hand en gespierde arm niet hebben aanschouwd,
— **3** gij kent toch zijn tekenen en werken, die Hij in Egypte
aan Farao, den koning van Egypte, en aan heel zijn land heeft
gewrocht: **4** wat Jahweh met het leger van Egypte heeft gedaan,

met zijn paarden en wagens, over wie Hij de wateren van de
Rode Zee heen deed stromen, toen zij u achtervolgden, en die
Hij tot de dag van vandaag heeft vernietigd: **5** wat Hij voor
u in de woestijn heeft gedaan, totdat gij op deze plaats zijt
gekomen: **6** wat Hij Datan en Abiram heeft gedaan, de zonen
van Eliab, den zoon van Ruben, toen de aarde haar muil heeft
opengesperd en ze met hun gezinnen, hun tenten en alles, wat
hun behoorde, te midden van heel Israël heeft verslonden. **7**
Waarachtig, met uw eigen ogen hebt gij al de grote werken van
Jahweh aanschouwd, die Hij heeft gewrocht. **8** Onderhoudt dan
al de geboden, die ik u heden geef, opdat gij sterk moogt zijn, en
het land moogt binnengaan en bezitten, dat gij aan de overkant
gaat veroveren, **9** en opdat gij lang in het land moogt blijven, dat
Jahweh onder ede beloofd heeft, aan uw vaderen en aan hun
kroost te zullen geven, een land dat druipt van melk en honing.
10 Want het land, dat gij in bezit gaat nemen, is niet als het land
van Egypte, dat gij hebt verlaten, en dat gij, wanneer gij gezaaid
hadt, als een moestuin met uw voet water moest geven. **11**
Neen, het land, dat gij aan de overkant in bezit gaat nemen,
is een land van bergen en dalen, en het wordt door de regen
van de hemel gedrenkt; **12** een land, waar Jahweh, uw God,
zorg voor draagt; waarop van het begin van het jaar tot het eind
voortdurend de ogen van Jahweh gericht zijn. **13** Wanneer gij
gewillig gehoorzaamt aan de geboden, die ik u heden geef,
wanneer gij Jahweh, uw God, bemint en Hem met heel uw hart
en heel uw ziel dient, **14** dan zal Hij op tijd regen aan uw land
schenken, de najaars- en de voorjaarsregen, zodat gij uw graan,
most en olie zult oogsten; **15** dan zal Hij voor uw vee gras op uw
weiden geven, en zult gij eten tot verzadigens toe. **16** Maar zorgt

er voor, dat uw hart zich niet laat verleiden, dat gij niet afdwaalt,
en vreemde goden dient en aanbidt. **17** Want dan ontbrandt de
toorn van Jahweh tegen u; dan zal Hij de hemel sluiten, zodat er
geen regen valt en de bodem geen opbrengst meer levert; dan
zult gij spoedig uit het heerlijke land, dat Jahweh u geeft, worden
verdelgd. **18** Prent deze woorden in uw hart en uw ziel, bindt
ze als een merk op uw hand en laten ze als een teken op uw
voorhoofd zijn. **19** Prent ze ook uw kinderen in, herhaalt ze,
wanneer gij in uw huis zijt gezeten of wandelt op straat, wanneer
gij gaat slapen of opstaat, **20** en schrijft ze op de deurposten van
uw huis en in uw poorten, **21** opdat gij met uw zonen even lang
in het land moogt verblijven, dat Jahweh onder ede beloofd
heeft aan uw vaderen te zullen geven, als de hemel boven de
aarde staat. **22** Zo gij al deze geboden, die ik u bevolen heb te
volbrengen, nauwgezet onderhoudt, zo gij Jahweh, uw God,
bemint, al zijn wegen bewandelt, en aan Hem u blijft hechten, **23**
dan zal Jahweh al deze volken voor u verdrijven, en zult gij
volken verjagen, die in getal en macht u overtreffen. **24** Dan zal
elke plek, die uw voetzool betreedt, u toebehoren; dan zal uw
grondgebied zich uitstrekken van de woestijn tot de Libanon,
en van de grote rivier, de rivier de Eufraat, tot de zee in het
westen. **25** Dan zal niemand voor u stand kunnen houden, en
zal Jahweh, uw God, vrees en ontzetting voor u over heel het
land doen komen, dat gij doorkruist, zoals Hij het u heeft beloofd.
26 Ziet, heden houd ik u zegen voor en vloek. **27** Zegen, zo
gij gehoorzaamt aan de geboden van Jahweh, uw God, die ik
u heden ga geven! **28** Vloek, zo gij niet gehoorzaamt aan de
geboden van Jahweh, uw God, maar de weg verlaat, die ik u
heden toon en vreemde goden naloopt, die gij niet kent. **29** En

wanneer Jahweh, uw God, u in het land heeft gebracht, dat
gij nu in bezit gaat nemen, dan moet ge de zegen op de berg
Gerizzim vastleggen, en de vloek op de berg Ebal; **30** zij liggen
aan de overkant van de Jordaan achter de westelijke weg, in het
land der Kanaänieten, die in de Araba wonen, en tegenover
Gilgal en naast de eik van More. **31** Waarachtig, gij trekt nu over
de Jordaan, om het land, dat Jahweh, uw God, u geeft, in bezit
te gaan nemen! Maar als gij het in bezit hebt genomen en daar
woont, **32** zorgt er dan voor, alle bepalingen en voorschriften te
onderhouden, die ik heden ga geven.

12 Dit zijn de bepalingen en voorschriften, die gij, zolang gij op
aarde leeft, nauwgezet moet volbrengen in het land, dat Jahweh,
de God uwer vaderen, u in bezit zal geven. **2** Gij moet alle
plaatsen vernielen, waar de volken, die gij zult verdrijven, hun
goden vereren: op de hoge bergen, de heuvels en onder iedere
lommerrijke boom. **3** Hun altaren moet gij verwoesten, hun
wijstenen verbrijzelen, hun heilige bomen in het vuur verbranden,
de beelden van hun goden stuk slaan en hun naam van die
plaats doen verdwijnen. **4** Zó moogt ge Jahweh, uw God, niet
vereren, **5** maar gij moet de plaats bezoeken, die Jahweh, uw
God, uit al uw stammen zal uitverkiezen, om zijn Naam daar te
vestigen en daar te wonen. Daar zult gij heen gaan, **6** en uw
brand- en uw slachtoffers brengen, uw tienden en cijnzen, uw
gelofte-offers en vrijwillige gaven, en de eerstelingen van uw
runderen en schapen. **7** Daar zult gij met uw huisgezin voor het
aanschijn van Jahweh, uw God, maaltijd houden en vrolijk zijn
over het werk uwer handen, omdat Jahweh, uw God, u heeft
gezegend. **8** Gij moogt dus niet langer meer offeren, zoals ieder
van ons hier heden naar eigen goeddunken doet. **9** Want tot nu

toe hebt ge het rustoord en het erfdeel niet bereikt, dat Jahweh,
uw God, u zal geven. **10** Maar wanneer gij over de Jordaan zijt
getrokken, en u in het land hebt gevestigd, dat Jahweh u tot
erfdeel zal schenken, wanneer Hij u rust heeft verschaft van al
uw vijanden in het rond, zodat gij in veiligheid woont, **11** dan zult
ge naar de plaats, die Jahweh, uw God, zal uitverkiezen, om
daar zijn Naam te vestigen, alles brengen, wat ik u heb bevolen:
uw brand- en slachtoffers, uw tienden en cijnzen, en al het puik
van uw gelofte-offers, die gij aan Jahweh beloofd hebt. **12** Dan
zult ge vrolijk zijn voor het aanschijn van Jahweh, uw God, gij
met uw zonen en dochters, uw knechten en dienstmaagden, en
met den leviet, die binnen uw poorten woont, omdat hij geen
deel en geen erfbezit onder u heeft. **13** Zorg er dus voor, dat gij
uw brandoffers niet opdraagt op iedere willekeurige plaats; **14**
maar alleen op de plaats, die Jahweh in een uwer stammen zal
uitverkiezen, moogt gij uw brandoffers opdragen, en daar alles
doen wat ik u heb bevolen. **15** Overigens moogt ge slachten en
vlees eten, zoveel ge wilt, en van de zegening genieten, die
Jahweh, uw God, u binnen al uw poorten zal geven. De onreine
zowel als de reine mag daarvan eten, zoals van gazel en van
hert. **16** Het bloed echter moogt ge niet nuttigen, maar gij moet
het als water op de aarde uitstorten. **17** Het is niet geoorloofd,
binnen uw poorten de tienden van uw koren, van uw most en uw
olie te nuttigen, of de eerstelingen van uw runderen en kudde,
of iets van uw gelofteoffers, die gij beloofd hebt, of van uw
vrijwillige gaven en cijnzen. **18** Maar deze moet gij eten voor
het aanschijn van Jahweh, uw God, op de plaats, die Jahweh,
uw God, zal uitverkiezen: gij met uw zoon en uw dochter, uw
knecht en uw dienstmaagd, en met den leviet, die zich binnen

uw poorten bevindt; daar moet gij vrolijk zijn voor het aanschijn
van Jahweh, uw God, om al het werk uwer handen. **19** Zorg er
dan voor den leviet niet te vergeten, zolang gij leeft in uw land.
20 Wanneer dus Jahweh, uw God, uw gebied heeft uitgebreid,
zoals Hij u heeft beloofd, en gij zegt: "Ik wil vlees eten", omdat
ge er zin in hebt, dan moogt ge vlees eten zoveel ge wilt. **21**
En zo de plaats, die Jahweh, uw God, zal uitverkiezen, om er
zijn Naam te vestigen, te ver van u is verwijderd, dan moogt gij
van uw runderen en uw kudde, die Jahweh u heeft gegeven,
slachten zoals ik u heb toegestaan, en er binnen uw poorten van
eten zoveel ge wilt. **22** Ge moogt er van eten, zoals men eet van
gazel en van hert; de onreine zowel als de reine mag ervan
eten. **23** Doch zorg er voor, geen bloed te nuttigen; want het
bloed is het leven, en het leven moogt ge niet met het vlees
eten. **24** Ge moogt het niet nuttigen, maar ge moet het als water
op de aarde uitstorten; **25** ge moogt het niet nuttigen, opdat
het u en uw kinderen na u goed moge gaan, daar gij doet wat
recht is in de ogen van Jahweh. **26** Maar de heilige gaven, die
uw eigendom zijn, en uw gelofte-offers moet ge naar de plaats
brengen, die Jahweh zal uitverkiezen. **27** Bij uw brandoffers
moet gij het vlees en het bloed ten offer brengen op het altaar
van Jahweh, uw God; maar bij uw slachtoffers moet het bloed
op het altaar van Jahweh, uw God, worden uitgegoten, en het
vlees door u worden gegeten. **28** Onderhoud gehoorzaam al wat
ik u heb geboden, opdat het u en uw zonen na u voor altijd goed
moge gaan, daar gij doet wat goed en recht is in de ogen van
Jahweh, uw God. **29** En wanneer Jahweh, uw God, de volken,
die ge gaat verdrijven, voor u zal hebben uitgeroeid, en gij die
volken zult hebben verjaagd en u in hun land hebt gevestigd, **30**

zorg er dan voor, dat gij u, nadat ze voor uw ogen verdelgd zijn,
niet door hun voorbeeld laat verleiden en gij u niet tot hun goden
wendt, en zegt: Hoe hebben deze volken hun goden gediend?
Zo doe ik het ook! **31** Neen, zo moogt ge Jahweh, uw God, niet
vereren. Want al wat Jahweh verafschuwt en haat, hebben zij
voor hun goden bedreven; zelfs hun zonen en dochters hebben
zij voor hun goden in het vuur verbrand. **32** Gij echter moet
nauwgezet onderhouden al wat ik u geboden heb, zonder er iets
aan toe te voegen of af te nemen.

13 Wanneer een profeet of een dromer onder u opstaat, en
een teken of wonder voor u doet, **2** wanneer zelfs het teken of
wonder, waarop hij zich beroept, in vervulling mocht gaan, als
hij zegt: "Laat ons vreemde goden volgen, die gij niet kent, en
ze dienen"; **3** dan moogt ge toch niet naar de woorden van
dien profeet of dien dromer luisteren. Want Jahweh, uw God,
stelt u dan op de proef, om te weten of gij werkelijk Jahweh, uw
God, met heel uw hart en heel uw ziel wilt beminnen. **4** Slechts
Jahweh, uw God, moet ge volgen en vrezen, zijn geboden
onderhouden, Hem gehoorzamen en dienen, en u hechten aan
Hem. **5** En die profeet of die dromer moet ter dood worden
gebracht, omdat hij afval gepreekt heeft van Jahweh, uw God,
die u uit Egypte heeft geleid en uit het slavenhuis bevrijd, en
omdat hij u van de weg wil afbrengen, die Jahweh, uw God, u
gebood te bewandelen. Roeit dit kwaad in uw midden uit. **6**
Of wanneer uw broer, de zoon van uw vader, of de zoon van
uw moeder, uw zoon of uw dochter, of de vrouw in uw armen
of uw boezemvriend, u in het geheim wil verleiden, en zegt:
"Laat ons vreemde goden gaan dienen", goden die gij noch uw
vaderen hebben gekend, **7** goden der volken, die rondom u

wonen, dicht bij of veraf, van het ene einde der aarde tot het
andere: **8** dan moogt ge daarin niet toestemmen en niet naar
hem luisteren. Ge moogt geen medelijden met hem hebben,
hem niet sparen, en zijn schuld niet verzwijgen; **9** maar breng
hem ter dood. Uw hand moet het eerst tegen hem zijn gericht
om hem te doden, nog vóór de hand van heel het volk. **10**
Stenig hem dood, omdat hij u afvallig wilde maken van Jahweh,
uw God, die u uit Egypte, uit het slavenhuis heeft geleid. **11**
Heel Israël zal het horen en vrezen en men zal nooit meer een
dergelijk kwaad in uw midden bedrijven. **12** Of wanneer gij
hoort, dat er in een van de steden, die Jahweh, uw God, u tot
woonplaats zal geven, **13** Belialskinderen uit uw midden zijn
opgestaan, die hun medeburgers verleiden, en zeggen: "Laat
ons vreemde goden gaan dienen, die gij niet kent", **14** dan moet
gij een onderzoek instellen, navorsen en nauwgezet navraag
doen. En staat het ontwijfelbaar vast, dat die gruwel onder u is
bedreven, **15** dan moet gij de bewoners dier stad over de kling
jagen, de stad, met al wat er in is, met de banvloek treffen, en
zelfs haar vee met het zwaard doden. **16** Al wat daar buit is
gemaakt, moet gij midden op de markt bijeen brengen, en dan
de stad met heel de buit als een brandoffer voor Jahweh, uw
God, verbranden; ze moet eeuwig een puinhoop blijven, en mag
niet meer worden herbouwd. **17** Niets van wat met de ban is
geslagen, mag aan uw hand blijven kleven, opdat Jahweh zijn
grimmige toorn mag laten varen en Zich uwer ontfermen. Dan
zal Hij in zijn barmhartigheid u talrijk maken, zoals Hij het aan
uw vaderen heeft gezworen, **18** daar gij hebt geluisterd naar de
stem van Jahweh, uw God, al zijn geboden hebt onderhouden,

die ik u heden gaf, en gedaan hebt wat recht is in de ogen van
Jahweh, uw God.

14 Gij zijt kinderen van Jahweh, uw God! Gij moogt u daarom
om een dode niet kerven en u aan uw voorhoofd niet kaal
scheren: **2** want gij zijt een volk, dat aan Jahweh, uw God, is
gewijd, en dat Jahweh uit alle volken, die op de aardbodem
zijn, tot zijn eigen volk heeft verkoren. **3** Niets wat een gruwel
is moogt ge eten. **4** De volgende dieren moogt ge dus eten:
het rund, het schaap en de geit, **5** het hert, de gazel en het
damhert, den steenbok, de antiloop, den wilden os en de klipgeit;
6 kortom alle viervoetige dieren, die volledig in tweeën gespleten
hoeven hebben en tevens herkauwers zijn, moogt gij eten. **7**
Maar van de dieren, die herkauwen of volledig gespleten hoeven
hebben, moogt ge de volgende niet eten: de kameel, de haas,
de klipdas; want ze zijn wel herkauwend, doch hebben geen
gespleten hoeven; ze zijn voor u onrein. **8** Evenmin het varken,
want het heeft wel volledig gespleten hoeven, maar het herkauwt
niet; het is voor u onrein. Van hun vlees moogt ge niet eten,
en hun krengen niet aanraken. **9** Van al wat in het water leeft,
moogt ge alles eten, wat vinnen en schubben heeft. **10** Maar al
wat geen vinnen en schubben heeft, moogt ge niet eten; het is
voor u onrein. **11** Alle reine vogels moogt ge eten. **12** Maar de
volgende moogt ge niet eten: de arend, de lammergier en de
aasgier, **13** de wouw, en de verschillende soorten valken, **14**
alle soorten raven, **15** de struisvogel, de sperwer, de meeuw,
en de verschillende soorten haviken, **16** de steenuil, de velduil
en nachtuil, **17** de reiger, de stinkgier en de pelikaan, **18** de
ooievaar, de verschillende soorten kraanvogels, de specht en de
vleermuis. **19** Verder zijn alle gevleugelde insekten voor u onrein;

ze mogen niet worden gegeten. **20** Alle reine vogels moogt ge
eten. **21** Gij moogt geen enkel kreng eten. Gij moogt het echter
aan den vreemdeling, die binnen uw poorten woont, geven om
te eten, of het aan een buitenlander verkopen. Want gij zijt een
volk, dat aan Jahweh, uw God, is gewijd. Gij moogt het bokje
niet koken in de melk van zijn moeder. **22** Gij moet ieder jaar de
tienden afzonderen van de hele opbrengst van uw zaad, dat op
het veld groeit. **23** Deze tienden van uw koren, uw most en uw
olie, en de eerstelingen van uw runderen en kudde moet ge voor
het aanschijn van Jahweh, uw God, op de plaats eten, die Hij zal
uitverkiezen, om daar zijn Naam te vestigen. Zo zult gij Jahweh,
uw God, heel uw leven lang leren vrezen. **24** Maar zo de afstand
te groot voor u is, en gij het dus niet kunt vervoeren, omdat
de plaats, die Jahweh, uw God, zal uitverkiezen, om daar zijn
Naam te vestigen, te ver van u is verwijderd, en omdat Jahweh,
uw God, u zo rijk heeft gezegend, **25** dan moet ge het te gelde
maken en het geld met u meenemen, en naar de plaats gaan,
die Jahweh, uw God, zal uitverkiezen. **26** Gij kunt met het geld
alles kopen wat gij verlangt: runderen, schapen, wijn en sterke
drank, kortom alles wat ge begeert, en daar met uw gezin voor
het aanschijn van Jahweh, uw God, een maaltijd houden en
vrolijk zijn. **27** Ook den leviet, die binnen uw poorten woont,
moogt ge niet vergeten, omdat hij geen deel en geen erfbezit
onder u heeft. **28** Maar om de drie jaren moet ge alle tienden
van uw opbrengst in dat jaar naar uw poorten brengen en ze
daar laten liggen. **29** Dan zullen de leviet, omdat hij geen deel
en geen erfbezit onder u heeft gekregen, en de vreemdeling, de
wees en de weduwe, die binnen uw poorten wonen, ze komen

eten en zich verzadigen. Zo zal Jahweh, uw God, u zegenen bij
alle arbeid, die gij verricht.

15 Om de zeven jaren moet gij kwijtschelding verlenen. **2**
Dit is de wet omtrent de kwijtschelding: Iedere schuldeiser
moet kwijtschelden, wat hij aan zijn naaste heeft geleend: hij
mag zijn naaste en zijn broeder er niet lastig om vallen, omdat
een kwijtschelding is afgekondigd ter ere van Jahweh. **3** Een
buitenlander moogt ge tot betaling dwingen, maar wat ge bij
uw broeder hebt uitstaan, moet ge kwijtschelden. **4** Trouwens
er behoeft onder u geen arme te zijn; want Jahweh, uw God,
zal u zegenen in het land, dat Jahweh, uw God, u als erfbezit
gaat geven, **5** zo ge slechts gewillig luistert naar de stem van
Jahweh, uw God, en al die geboden, die ik u heden geef,
nauwgezet onderhoudt. **6** Want Jahweh, uw God, zal u zegenen,
zoals Hij het u heeft beloofd, zodat gij aan vele volken kunt
lenen, maar zelf niets behoeft te lenen, en over vele volken zult
heersen, maar niet door hen zult worden beheerst. **7** Wanneer
er onder u in een van uw steden in het land, dat Jahweh,
uw God, u gaat geven, toch een arme medebroeder is, dan
moogt gij niet hardvochtig zijn, en uw hand voor uw armen
broeder niet gesloten houden. **8** Gij moet uw hand wijd voor
hem openen, en hem bereidwillig lenen, wat hij nodig heeft voor
zijn behoefte. **9** Zorg er voor, dat ge bij uzelf niet listig berekent:
"Het zevende jaar, het jaar van kwijtschelding is nabij", en zo
onwillig zoudt worden, uw armen broeder iets te geven. Want hij
zou u aanklagen bij Jahweh, en gij zoudt schuldig staan. **10**
Geef hem dus gaarne; laat uw hart niet bezwaard zijn, wanneer
gij hem geeft. Want Jahweh, uw God, zal u daarvoor zegenen
in al uw werken en in heel uw bedrijf. **11** En omdat het in uw

land niet zal ontbreken aan armen, gebied ik u: Open uw hand
voor uw behoeftigen en armen broeder in uw land! **12** Wanneer
uw volksgenoot, een hebreeuwse man of vrouw, zich aan u
verkoopt, dan zal hij u zes jaren dienen; maar in het zevende
jaar moet ge hem vrijlaten. **13** En wanneer ge hem vrijlaat,
moogt ge hem niet met lege handen laten vertrekken. **14** Gij
moet hem ruimschoots bedelen uit uw kudde, van uw dorsvloer
en kelder, en hem geven naar mate Jahweh, uw God, u heeft
gezegend. **15** Denk er aan, dat gij slaaf zijt geweest in het land
van Egypte, en dat Jahweh, uw God, u bevrijd heeft; daarom
geef ik u thans dit gebod. **16** Maar wanneer hij zegt: "Ik wil niet
van u heengaan", omdat hij u en uw huisgezin liefheeft, en het
goed bij u heeft, **17** dan moet gij een priem nemen, en die door
zijn oor in de deur steken; dan is hij voor altijd uw slaaf. Met
uw dienstmaagd zult ge hetzelfde doen. **18** Het mag u niet
zwaar vallen, hem de vrijheid te geven. Want de zes jaren, dat
hij u diende, heeft hij voor u het dubbele loon van een knecht
verdiend; bovendien zal Jahweh, uw God, u zegenen bij al wat
gij doet. **19** Alle mannelijke eerstelingen, die bij uw rundvee
of kudde worden geboren, moet gij Jahweh, uw God, wijden.
Ge moogt dus met den eersteling van uw rund geen arbeid
verrichten, en den eersteling van uw kudde niet scheren. **20**
Ge moet ze met uw huisgezin jaarlijks voor het aanschijn van
Jahweh, uw God, komen eten, op de plaats, die Jahweh zal
uitverkiezen. **21** Maar wanneer het iets scheelt, wanneer het lam
is of blind, kortom een of ander lelijk gebrek heeft, dan moogt ge
het niet aan Jahweh, uw God, offeren. **22** Dan kunt ge er binnen
uw poorten van eten, de onreine zowel als de reine, zoals van

gazel en van hert. **23** Het bloed moogt ge echter niet nuttigen,
maar ge moet het als water op de aarde uitstorten.

16 Onderhoud de maand Abib, en vier het Pascha ter ere van
Jahweh, uw God; want in de maand Abib heeft Jahweh uw God,
u des nachts uit Egypte geleid. **2** Dan moet ge uit de kudde en
runderen ter ere van Jahweh, uw God, het Pascha slachten
op de plaats, die Jahweh zal uitverkiezen, om er zijn Naam te
vestigen. **3** Ge moogt niets wat gedesemd is daarbij eten, maar
moet daarbij zeven dagen lang ongedesemde broden, het brood
der ellende, eten; want overhaast zijt ge uit Egypte getrokken.
Zo zult gij u de dag van uw uittocht uit Egypte herinneren al de
dagen van uw leven. **4** Zeven dagen lang mag bij u in heel
uw gebied geen gist worden aangetroffen. En van het vlees,
dat gij in de avond van de eerste dag offert, mag niets tot
de volgende ochtend worden bewaard. **5** Ook moogt gij het
Pascha niet slachten in een van de steden, die Jahweh, uw
God, u zal geven; **6** maar op de plaats, die Jahweh, uw God, zal
uitverkiezen, om er zijn Naam te vestigen, moet gij tegen de
avond, bij het ondergaan der zon, het Pascha slachten, op de
tijd, dat gij uit Egypte getrokken zijt. **7** Gij moet het toebereiden
en eten op de plaats, die Jahweh, uw God, zal uitverkiezen;
eerst de volgende morgen kunt ge naar uw tenten terugkeren. **8**
Zes dagen lang moet ge ongedesemde broden eten, en op de
zevende dag moet er een godsdienstige bijeenkomst ter ere
van Jahweh, uw God, worden gehouden, en moogt ge geen
arbeid verrichten. **9** Zeven volle weken moet ge tellen van het
ogenblik af, dat ge de sikkel in het koren slaat. **10** Dan moet ge
het feest der weken voor Jahweh, uw God, vieren, en naar uw
vermogen, en naar gelang Jahweh, uw God, u heeft gezegend,

een vrijwillige gave schenken. **11** Dan moet ge met uw zoon en
uw dochter, uw knecht en uw dienstmaagd, met den leviet, die
binnen uw poorten woont, met den vreemdeling, den wees en de
weduwe, die in uw midden wonen, vrolijk zijn voor het aanschijn
van Jahweh, uw God, op de plaats, die Jahweh, uw God, zal
uitverkiezen, om er zijn Naam te vestigen. **12** Denk er aan, dat
ge slaaf zijt geweest in Egypte, en onderhoud al deze bepalingen
met de grootste zorg. **13** Het loofhuttenfeest moet ge zeven
dagen lang vieren, wanneer gij de vruchten van uw dorsvloer en
wijnpers binnenhaalt. **14** Ge moet vrolijk zijn op uw feest met uw
zoon en uw dochter, uw knecht en uw dienstmaagd, met den
leviet en den vreemde, den wees en de weduwe, die binnen uw
poorten wonen. **15** Zeven dagen lang zult ge feest vieren ter ere
van Jahweh, uw God, op de plaats, die Jahweh zal uitverkiezen.
Want Jahweh, uw God, zal u zegenen bij heel uw oogst en bij al
het werk uwer handen; daarom moet ge vrolijk zijn. **16** Drie maal
per jaar moeten alle mannen voor het aanschijn van Jahweh, uw
God, verschijnen op de plaats, die Hij zal uitverkiezen: op het
feest van de ongedesemde broden, op het feest der weken, en
op het loofhuttenfeest. Maar men mag niet met lege handen
voor Jahweh verschijnen; **17** doch iedereen moet geven naar
vermogen en naar de zegen, die Jahweh, uw God, u geschonken
heeft. **18** Ge moet in al uw steden, die Jahweh, uw God, aan uw
stammen zal geven, rechters en ambtslieden over u aanstellen,
die voor het volk een rechtvaardig oordeel zullen vellen. **19** Ge
moogt het recht niet verkrachten, geen aanzien van personen
laten gelden, en geen geschenken aannemen; want geschenken
verblinden de ogen der wijzen, en verdraaien de woorden der
rechtvaardigen. **20** Voor gerechtigheid, en voor gerechtigheid

alleen moet ge ijveren, opdat ge moogt leven en het land moogt
bezitten, dat Jahweh, uw God, u gaat geven. **21** Ge moogt geen
gewijde bomen planten, van welke soort dan ook, naast het
altaar van Jahweh, uw God, dat gij voor u zult bouwen, **22** noch
een wijsteen oprichten, want Jahweh, uw God, haat ze.

17 Gij moogt Jahweh, uw God, geen rund of schaap offeren,
dat een gebrek heeft, of waaraan iets scheelt, want dit is een
gruwel voor Jahweh, uw God. **2** Wanneer in een van uw steden,
die Jahweh, uw God, u zal geven, onder u een man of een
vrouw wordt gevonden, die kwaad doet in de ogen van Jahweh,
uw God, en zijn Verbond overtreedt, **3** die vreemde goden
gaat dienen en aanbidden, zon, maan of heel het heir des
hemels, wat ik u verboden heb, **4** dan moet ge, zodra ge bericht
ervan krijgt, een zorgvuldig onderzoek instellen. En wanneer
het ontwijfelbaar vaststaat, dat die gruwel in Israël is gepleegd,
5 dan moet ge dien man of die vrouw, die dat kwaad heeft
bedreven, buiten de poort leiden en ze stenigen tot ze sterven.
6 Op het woord van twee of drie getuigen zal de schuldige met
de dood worden gestraft; maar hij mag niet worden gedood op
het woord van slechts één getuige. **7** De hand van de getuigen
moet het eerst tegen hem worden geheven, om hem te doden,
en daarna de hand van het hele volk. Zo zult gij dit kwaad
uit uw midden uitroeien. **8** Wanneer bij een moordzaak, een
rechtsgeschil, een kwetsuur, of een twistgeding de uitspraak
binnen uw poorten u te moeilijk valt, moet ge de zitting opheffen
en naar de plaats gaan, die Jahweh, uw God, zal uitverkiezen. **9**
Daar moet gij u bij de levietische priesters vervoegen en bij
den rechter, die er dan zetelt, en hen raadplegen; zij zullen
u de beslissing geven. **10** En gij moet handelen volgens de

uitspraak, die zij u op de plaats, die Jahweh zal uitverkiezen,
zullen geven, en u nauwgezet houden aan al wat zij voor u
zullen beslissen. **11** Gij moet handelen naar de uiteenzetting, die
zij u hebben gegeven en naar het oordeel, dat zij voor u hebben
geveld, en noch ter rechter- noch ter linkerzijde afwijken van
de uitspraak, die zij u hebben meegedeeld. **12** De man, die
vermetel genoeg is, niet te luisteren naar den priester, die daar
staat, om Jahweh, uw God, te dienen, of naar den rechter, zal
sterven. Zo zult ge dit kwaad uit Israël uitroeien; **13** want heel
het volk zal het horen en vrezen, en niet meer opstandig zijn. **14**
Wanneer gij in het land zijt gekomen, dat Jahweh, uw God, u
zal geven, het in bezit hebt genomen, en u daar zult hebben
gevestigd, en zegt: Ik wil een koning over mij aanstellen, zoals
alle volken, die mij omringen, **15** dan moogt gij slechts als koning
over u aanstellen, dien Jahweh, uw God, zal uitverkiezen. Het
moet iemand uit uw broeders zijn, dien gij als koning over u
aanstelt; in geen geval moogt gij een buitenlander, iemand die
niet tot uw broeders behoort, aan uw hoofd plaatsen. **16** Hij
mag geen talrijke paarden gaan houden, en het volk niet naar
Egypte terugvoeren om meer paarden te krijgen; want Jahweh
heeft u gezegd: Nooit keert ge meer terug langs die weg! **17**
Ook mag hij geen talrijke vrouwen nemen, om niet afvallig te
worden, en niet veel zilver en goud ophopen. **18** En zodra hij de
koningstroon heeft beklommen, moet hij zich op een boekrol een
afschrift van de Wet laten maken, die bij de levietische priesters
berust, **19** het bij zich houden en er iedere dag van zijn leven in
lezen, om Jahweh, zijn God, te leren vrezen en alle geboden
van deze Wet en deze bepalingen nauwgezet te volbrengen. **20**
Zo zal hij zich niet trots boven zijn broeders verheffen, noch ter

rechter- of ter linkerzijde van de geboden afwijken, en lange tijd
met zijn zonen zijn koningschap in Israël behouden.

18 De levietische priesters, heel de stam van Levi, zal geen
deel en geen erfbezit verkrijgen met Israël, maar van de
vuuroffers van Jahweh en van zijn aandeel eten. **2** Hij zal
geen erfdeel hebben onder zijn broeders: want Jahweh is zijn
erfdeel, zoals Hij het hem heeft beloofd. **3** Het volgende komt de
priesters van de kant van het volk rechtens toe. Zij, die een
slachtoffer opdragen, rund of schaap, moeten aan den priester
het schouderstuk geven, de beide kinnebakken en de maag; **4**
bovendien moet ge hem de eerstelingen van uw koren, most en
olie en de eerste wol van uw schapen geven. **5** Want Jahweh,
uw God, heeft hem uit al uw stammen uitverkoren, om met zijn
zonen steeds voor het aanschijn van Jahweh, uw God, te staan,
Hem te dienen en in de Naam van Jahweh te zegenen. **6** En
wanneer een leviet geheel uit eigen beweging uit een der steden
van heel Israël, waar hij verblijf houdt, naar de plaats komt,
die Jahweh zal uitverkiezen, **7** dan mag hij dienst doen in de
Naam van Jahweh, zijn God, evenals zijn levietische broeders,
die daar voor het aanschijn van Jahweh staan. **8** Hij zal dan
hetzelfde aandeel genieten, afgezien van wat hij trekt van zijn
vaderlijk bezit. **9** Wanneer gij in het land zijt gekomen, dat
Jahweh, uw God, u zal geven, moogt gij u niet de afschuwelijke
praktijken van die volken eigen maken. **10** Er mag onder u
niemand worden gevonden, die zijn zoon of zijn dochter aan het
vuur prijs geeft, niemand die waarzeggerij, toverij, wichelarij,
zwarte kunst **11** en hekserij uitoefent; niemand die onderaardse
of waarzeggende geesten raadpleegt, of doden ondervraagt. **12**
Want iedereen, die zo iets doet, is een afschuw voor Jahweh;

en juist om deze gruwelen verdrijft Jahweh, uw God, deze
volken voor u. **13** Gij moet onafscheidelijk met Jahweh, uw God,
zijn verbonden; **14** maar deze volken, die gij gaat verjagen,
luisteren naar waarzeggers en tovenaars, en dat staat Jahweh,
uw God, u niet toe. **15** Jahweh, uw God, zal uit de kring van
uw broeders een profeet opwekken, gelijk aan mij; naar hem
moet gij luisteren! **16** Gij hebt het toch zelf van Jahweh, uw
God, verlangd bij de Horeb, toen ge bijeen waart geroepen en
vroegt: Laat mij de stem van Jahweh, mijn God, nooit meer
horen, en dat grote vuur nooit meer zien, opdat ik niet sterve!
17 En Jahweh zeide tot mij: Hoe voortreffelijk hebben zij het
gezegd! **18** Ik zal een profeet, aan u gelijk, uit de kring van hun
broeders doen opstaan, en mijn woorden in zijn mond leggen; hij
zal tot hen spreken, al wat Ik hem zal bevelen. **19** En wanneer
iemand niet naar zijn woorden, die hij in mijn Naam zal spreken,
luistert, dan zal Ik het op hem wreken. **20** Maar de profeet, die
vermetel genoeg is, in mijn Naam een woord te spreken, wat Ik
hem niet heb bevolen, of die in de naam van vreemde goden
durft spreken, zal sterven. **21** En zo ge bij u zelf denkt: Hoe
zullen we weten, dat Jahweh dat woord niet heeft gesproken?
22 Welnu, wanneer een profeet in de Naam van Jahweh spreekt,
en het woord komt niet uit en wordt niet vervuld, dan kan dat
het woord van Jahweh niet zijn. Dan heeft de profeet vermetel
gesproken; gij behoeft dan geen ontzag voor hem te hebben.

19 Wanneer Jahweh, uw God, de volken, wier land Hij u zal
geven, heeft uitgeroeid en verdreven, en gij hun steden en
huizen bewoont, **2** dan moet ge in uw land, dat Jahweh, uw
God, u in bezit gaat geven, drie steden aanwijzen. **3** Ge moet de
afstand bepalen, en daarnaar het land, dat Jahweh, uw God, u

zal schenken, in drie districten verdelen, zodat iedereen, die een
ander gedood heeft, daarheen kan vluchten. **4** Maar dit is de
voorwaarde, waarop iemand, die een ander gedood heeft en
daarheen is gevlucht, in leven mag blijven: dat hij den ander
zonder opzet heeft verslagen en zonder dat hij hem vroeger haat
had toegedragen. **5** Bijvoorbeeld: als iemand met een ander in
het bos hout gaat hakken, en met de bijl zwaait om de boom
om te houwen, doch het ijzer schiet van de steel en treft den
ander dodelijk, dan kan hij naar een van die steden vluchten, om
in leven te blijven. **6** Anders zou de bloedwreker hem, die de
dood heeft veroorzaakt, in zijn woede vervolgen, hem inhalen,
omdat de afstand te groot is, en hem om het leven brengen,
ofschoon hij de dood niet verdiende, daar hij hem tevoren niet
heeft gehaat. **7** Daarom beveel ik u: wijs drie steden aan. **8**
En wanneer Jahweh, uw God, uw gebied heeft vergroot, zoals
Hij aan uw vaderen heeft gezworen, en wanneer Hij u heel
het land heeft gegeven, dat Hij aan uw vaderen beloofd heeft,
9 als gij alle geboden nauwgezet onderhoudt, die ik u heden
beveel, en gij Jahweh, uw God, bemint en altijd zijn wegen
bewandelt: dan moet ge bij deze drie steden nog drie andere
voegen, **10** opdat er geen onschuldig bloed in uw land wordt
vergoten, dat Jahweh, uw God, u tot erfdeel geeft, en er geen
bloedschuld op u rust. **11** Maar wanneer iemand zijn naaste
haat, hem lagen legt, overvalt en doodslaat, en hij vlucht dan
naar een van die steden, **12** dan moeten de oudsten van zijn
stad hem vandaar laten weghalen en hem aan den bloedwreker
uitleveren, opdat hij sterve. **13** Ge moet geen medelijden met
hem hebben, en geen onschuldig bloed op Israël laten rusten.
Dan zal het u goed gaan. **14** Gij moogt in het erfdeel, dat gij in

het land zult verkrijgen, dat Jahweh, uw God, u in bezit gaat
geven, de grens van uw naaste, die de voorvaderen hebben
vastgesteld, niet verleggen. **15** Welke misdaad of welke zonde
iemand ook heeft misdreven, één getuige zal tegen hem niet
gelden, maar de uitspraak moet op de verklaring van twee of drie
getuigen berusten. **16** Wanneer een verdachte getuige tegen
iemand optreedt, om hem van een vergrijp te beschuldigen, **17**
dan moeten de beide mannen, tussen wie het geding gaat, in
tegenwoordigheid van de priesters en rechters, die er in die
dagen zullen zijn, voor het aanschijn van Jahweh treden. **18** en
de rechters moeten dan een zorgvuldig onderzoek instellen.
Blijkt nu de getuige een valse getuige te zijn, en heeft hij een
valse getuigenis tegen zijn broeder afgelegd, **19** dan zal men
hem aandoen, wat hij zijn broeder dacht te berokkenen. Zo zult
gij dit kwaad uw uit midden uitroeien; **20** de anderen zullen
het horen en vrezen, en nooit meer een dergelijk kwaad in uw
midden bedrijven. **21** Ge moet geen medelijden hebben: leven
voor leven, oog voor oog, tand voor tand, hand voor hand, voet
voor voet.

20 Wanneer gij tegen uw vijanden ten strijde trekt, en gij ziet
paarden, wagens en talrijker krijgsvolk dan gij, dan moet gij
toch niet bang voor hen zijn; want Jahweh, uw God, die u uit
Egypte heeft geleid, staat u bij. **2** En wanneer gij de strijd gaat
beginnen, dan zal de priester naar voren treden, en het volk
toespreken, **3** en hun zeggen: Hoor, Israël; gij begint heden
de strijd met uw vijanden! Weest niet laf en angstig, niet bang
voor hen en bevreesd; **4** want Jahweh, uw God, trekt met u
op, om uw vijanden voor u te bestrijden en u te helpen. **5** Dan
zullen de leiders het volk toespreken en zeggen: Wie een nieuw

huis heeft gebouwd, en het nog niet heeft betrokken, mag naar
huis terugkeren; hij zou in de strijd kunnen vallen, en een ander
zijn huis betrekken. **6** En wie een wijngaard heeft geplant, en
er nog niet van heeft geplukt, mag naar huis terugkeren; hij
zou in de strijd kunnen vallen, en een ander van zijn wijngaard
plukken. **7** En wie zich met een vrouw heeft verloofd, maar haar
nog niet heeft gehuwd, mag naar huis terugkeren; hij zou in de
strijd kunnen vallen, en een ander haar huwen. **8** Dan moeten
de leiders nog tot het volk zeggen: Wie bang is en laf, moet
naar huis terugkeren, om zijn broeder niet als zichzelf de moed
te benemen. **9** En wanneer de leiders hun toespraak tot het
volk hebben beëindigd, moeten zij legeroversten over het volk
aanstellen. **10** Wanneer ge tegen een stad oprukt om ze te
belegeren, moet ge haar eerst de vrede aanbieden. **11** Zo zij op
uw vredesvoorstel ingaat, en haar poorten voor u opent, zal heel
de bevolking, die zich daarbinnen bevindt, herendiensten voor u
moeten verrichten, en u moeten dienen. **12** Maar zo ze geen
vrede met u wil, doch de strijd met u aanbindt, moet ge haar
belegeren. **13** En wanneer Jahweh, uw God, ze in uw hand heeft
geleverd, moet gij alle mannen over de kling jagen; **14** doch
vrouwen en kinderen, het vee en alles wat in de stad is, moogt
ge allemaal buit maken; en de buit, op uw vijanden veroverd en
door Jahweh, uw God, u gegeven, voor uzelf gebruiken. **15** Zo
moet ge doen met alle steden, die ver van u zijn verwijderd, en
niet tot de steden van deze naties behoren. **16** Maar van de
steden dezer volken, die Jahweh u tot erfdeel gaat geven, moogt
ge geen sterveling in leven laten. **17** De Chittieten, Amorieten,
Kanaänieten, Perizzieten, Chiwwieten en Jeboesieten moet ge
met de banvloek slaan, zoals Jahweh, uw God, u bevolen heeft,

18 opdat zij u niet verleiden al de gruwelen te bedrijven, die zij
voor hun goden verrichten, en gij zoudt zondigen tegen Jahweh,
uw God. 19 Wanneer gij gedurende langere tijd een stad moet
insluiten, om haar te belegeren en te veroveren, moogt ge haar
bomen niet vernielen en de bijl er in slaan; ge moogt er van
eten, maar ze niet vellen. De bomen op het veld zijn toch geen
mensen, die door u worden belegerd? 20 Alleen de bomen,
waarvan gij zeker weet, dat het geen vruchtbomen zijn, kunt ge
vernielen en vellen, om er belegeringswerktuigen van te bouwen
tegen de stad, die strijd met u voert, totdat ze valt.

21 Wanneer men in het land, dat Jahweh, uw God, u in bezit
zal geven, een vermoorde in het veld vindt liggen, zonder dat
men weet, wie hem heeft gedood, 2 dan moeten uw oudsten
en rechters de afstand naar de steden gaan opnemen, die in
de omtrek van den vermoorde liggen. 3 En de oudsten van
de stad, waar de vermoorde het dichtst bij ligt, moeten een
jonge koe nemen, waarmee nog niet is gewerkt en die nog
nooit in een juk heeft getrokken. 4 De oudsten van die stad
moeten de jonge koe naar een dal met altijd stromend water
brengen, waar niet gewerkt of gezaaid wordt, en daar in het
dal de jonge koe de nek breken. 5 Dan moeten de priesters,
de zonen van Levi, naar voren treden, want Jahweh, uw God,
heeft hen uitverkoren, om zijn dienst te verrichten, in de naam
van Jahweh te zegenen, en naar hun uitspraak elk geding over
twist of mishandeling te beslechten. 6 Vervolgens moeten alle
oudsten van die stad, waar de vermoorde het dichtst bij lag,
hun handen wassen over de jonge koe, die in het dal de nek
is gebroken, 7 en plechtig getuigen: Onze handen hebben dit
bloed niet vergoten, en onze ogen hebben het niet gezien. 8

Verzoen de schuld van uw volk, Israël, dat Gij, Jahweh, hebt
vrijgekocht, en reken uw volk Israël geen onschuldig bloed aan!
Zo zullen zij voor het bloed verzoening verkrijgen, **9** en zal geen
onschuldig bloed op u blijven rusten, omdat gij hebt gedaan,
wat recht is in de ogen van Jahweh. **10** Wanneer ge tegen uw
vijanden ten strijde trekt, en Jahweh, uw God, levert ze aan u
over en ge voert ze als krijgsgevangenen mee, **11** wanneer
ge dan onder de krijgsgevangenen een mooie vrouw bemerkt,
die ge tot echtgenote wenst te nemen, **12** dan kunt ge haar
uw huis binnenleiden. Zij moet haar hoofd kaal scheren, haar
nagels knippen, **13** het kleed afleggen, waarin zij gevangen werd
genomen, en een maand lang in uw huis blijven, om haar vader
en moeder te bewenen. Daarna kunt gij gemeenschap met haar
houden, haar huwen en zal zij uw vrouw zijn. **14** Maar zo ze u
later niet meer bevalt, moet ge haar vrij laten vertrekken en
moogt ge haar niet voor geld verkopen, of als slavin behandelen,
omdat ge haar bezeten hebt. **15** Wanneer een man twee vrouwen
heeft, van wie hij de een meer bemint dan de ander, en de
beminde zowel als de mindergeliefde schenkt hem een zoon,
maar de eerstgeborene is van de mindergeliefde, **16** dan mag
hij, bij de verdeling van zijn erfenis onder zijn zonen, den zoon
van de beminde niet het deel van den eerstgeborene geven ten
koste van den zoon der mindergeliefde, die de eerstgeborene is.
17 Hij moet den zoon van de mindergeliefde als eerstgeborene
erkennen, door hem een dubbel aandeel te geven van al wat
hij heeft; want hij is de eersteling van zijn mannelijke kracht,
en hem komt het eerstgeboorterecht toe. **18** Wanneer iemand
een weerspannigen en onhandelbaren zoon heeft, die niet
naar zijn vader en moeder wil luisteren, en ofschoon zij hem

tuchtigen, hun toch niet gehoorzaamt, **19** dan moeten zijn vader
en moeder hem laten grijpen, hem naar de oudsten der stad
en naar de poort van zijn woonplaats laten brengen, **20** en tot
de oudsten van zijn stad zeggen: Onze zoon is weerspannig
en onhandelbaar; hij gehoorzaamt ons niet, maar is een losbol
en dronkaard. **21** Dan moeten alle mannen van zijn stad hem
doodstenigen. Zo zult ge dat kwaad uit uw midden verwijderen;
want heel Israël zal het horen en vrezen. **22** Wanneer iemand
een misdaad heeft begaan, waarop de doodstraf staat, en hij ter
dood is gebracht en aan een paal is gehangen, **23** dan moogt ge
zijn lijk ‘s nachts niet aan de paal laten hangen, maar moet ge
het dezelfde dag nog begraven. Want een gehangene is door
Jahweh gevloekt, en gij moogt het land niet bezoedelen, dat
Jahweh, uw God, u tot erfdeel schenkt.

22 Wanneer gij een rund of een schaap van uw naaste ziet
ronddwalen, moogt gij ze niet laten lopen, maar moet gij ze
onmiddellijk naar uw naaste terugbrengen. **2** Zo deze niet in
uw nabijheid woont, of gij hem niet kent, moet gij ze onder uw
hoede nemen en bij u houden, totdat uw naaste ze opeist, en ze
dan aan hem teruggeven. **3** Zo moet ge doen met zijn ezel, met
zijn kleed, en met al wat uw naaste verliest; wanneer gij het
vindt, moogt gij het niet zonder meer laten liggen. **4** En wanneer
gij een ezel of een rund van uw naaste op de weg ziet vallen,
moogt gij ze niet laten liggen, maar moet ge hem helpen, ze
weer overeind te krijgen. **5** Een vrouw mag geen mannenkleren
dragen, en een man niet het kleed van een vrouw; want wie zo
iets doet, is een afschuw voor Jahweh. **6** Wanneer ge buiten
in een boom of op de grond een vogelnestje vindt met jongen
of eieren, terwijl de moeder op de jongen of op de eieren zit,

dan moogt ge de moeder niet pakken tegelijk met de jongen. **7**
Gij moet de moeder laten vliegen, als gij de jongen uithaalt,
opdat het u goed moge gaan, en gij lang moogt blijven leven. **8**
Wanneer gij een nieuw huis bouwt, dan moet ge een muurtje om
het platte dak maken, om geen bloedschuld over uw huis te
brengen, als iemand er afvalt. **9** Gij moogt in uw wijngaard geen
ander gewas planten; anders vervalt alles aan het heiligdom,
zowel de vrucht, die gij hebt gezaaid, als de opbrengst van uw
wijngaard. **10** Gij moogt niet met een os en een ezel in één
span ploegen. **11** Gij moogt u niet kleden met iets, wat uit twee
soorten draad is geweven, uit wol en linnen dooreen. **12** Gij
moet u kwasten maken aan de vier slippen van uw kleed, dat gij
aantrekt. **13** Wanneer een man een vrouw huwt en gemeenschap
met haar houdt, maar omdat hij afkeer van haar heeft gekregen,
14 haar lelijke dingen verwijt en haar in opspraak brengt door te
zeggen: Ik heb deze vrouw gehuwd, maar toen ik gemeenschap
met haar hield, bevond ik, dat zij geen maagd meer was: **15** dan
moeten de vader en de moeder van de jonge vrouw haar naar
de stadspoort brengen en het bewijs van haar maagdelijkheid
aan de oudsten der stad voorleggen. **16** En de vader van de
jonge vrouw zal tot de oudsten zeggen: Ik heb mijn dochter
aan dezen man tot vrouw gegeven: maar daar hij afkeer van
haar heeft gekregen. **17** verwijt hij haar lelijke dingen, en zegt:
"Ik heb bevonden, dat uw dochter geen maagd was". Welnu,
hier is het bewijs voor de maagdelijkheid van mijn dochter. En
zij zullen het kleed voor de oudsten der stad uitspreiden. **18**
Dan moeten de oudsten van die stad den man laten grijpen,
hem een tuchtiging toedienen, **19** hem bovendien een geldboete
opleggen van honderd zilveren sikkels, en die aan den vader

van de jonge vrouw geven, omdat hij een israëlietische maagd
in opspraak gebracht heeft. Zij zal zijn vrouw blijven, en hij
zal haar nooit meer kunnen verstoten. **20** Maar wanneer de
beschuldiging op waarheid berust, en de jonge vrouw geen
maagd is bevonden, **21** dan moet men de jonge vrouw naar de
deur van haar vaderlijke woning brengen, en haar medeburgers
zullen haar doodstenigen, omdat zij een misdaad heeft begaan
in Israël, door ontucht te bedrijven in het huis van haar vader.
Zo moet gij dit kwaad uit uw midden verwijderen. **22** Wanneer
iemand erop wordt betrapt, dat hij gemeenschap houdt met
een getrouwde vrouw, dan moeten beiden sterven: zowel de
man, die gemeenschap hield met de vrouw, als de vrouw zelf.
Zo moet gij dit kwaad uit Israël verwijderen. **23** Wanneer een
ongerept meisje aan een man is verloofd, en een andere man
komt met haar in de stad in aanraking en houdt gemeenschap
met haar, **24** dan moet ge ze beiden naar de poort van de stad
brengen en ze doodstenigen; het meisje, omdat zij niet om hulp
heeft geroepen, ofschoon ze zich in de stad bevond, en de
man, omdat hij een andermans vrouw heeft verkracht. Zo moet
gij dit kwaad uit uw midden verwijderen. **25** Maar ontmoet die
man het verloofde meisje in het veld, maakt hij zich van haar
meester, en houdt hij gemeenschap met haar, dan zal de man,
die gemeenschap met haar hield, alleen sterven. **26** Het meisje
moogt ge niets doen; het meisje heeft de dood niet verdiend.
Want dit is eenzelfde geval, als wanneer iemand een ander
overvalt en vermoordt. **27** Hij heeft haar in het veld ontmoet, en
al zou het verloofde meisje hebben geschreeuwd, dan zou toch
niemand haar te hulp zijn gekomen. **28** Wanneer een man een
ongerept meisje ontmoet, dat niet is verloofd, zich van haar

meester maakt, en gemeenschap met haar houdt, waarbij zij
worden betrapt, **29** dan moet de man, die gemeenschap had
met het meisje, aan haar vader vijftig zilveren sikkels betalen; zij
zal zijn vrouw worden, omdat hij haar heeft onteerd, en hij zal
haar nooit kunnen verstoten. **30** Niemand mag de vrouw van zijn
vader nemen, en niemand mag het dek zijns vaders opslaan.

23 Geen eunuch of ontmande mag tot de gemeente van
Jahweh worden toegelaten. **2** Ook mag geen bastaard tot de
gemeente van Jahweh worden toegelaten, zelfs niet in het
tiende geslacht. **3** Geen Ammoniet en Moabiet mag ooit tot
de gemeente van Jahweh worden toegelaten, zelfs niet in hun
tiende geslacht. **4** Want bij uw uittocht uit Egypte hebben zij u
onderweg geen brood en water willen verschaffen, terwijl Moab
bovendien Balaäm, den zoon van Beor, uit Petor van Aram-
Naharáim voor geld heeft ontboden, om u te vervloeken. **5** Wel
heeft Jahweh, uw God, niet naar Balaäm willen luisteren, en
de vloek voor u in zegen veranderd, omdat Jahweh, uw God,
u beminde, **6** maar toch moogt gij in der eeuwigheid niet hun
geluk en welvaart bevorderen. **7** Voor den Edomiet behoeft ge
geen afschuw te hebben, want hij is uw broeder; evenmin voor
den Egyptenaar, omdat gij als vreemdeling in zijn land hebt
vertoefd. **8** De zonen, die hun worden geboren, mogen in het
derde geslacht tot de gemeente van Jahweh worden toegelaten.
9 Wanneer gij u in een legerplaats bevindt, om tegen uw vijanden
op te trekken, moet gij er voor zorgen, niets onwelvoegelijks te
doen. **10** Wanneer er dus iemand onder u is, die door wat hem
des nachts overkwam, onrein is geworden, dan moet hij zich
uit de legerplaats verwijderen. Hij mag niet in de legerplaats
terugkomen, **11** eer hij zich bij het vallen van de avond met water

heeft gewassen; eerst als de zon is ondergegaan, mag hij in de
legerplaats terugkeren. **12** Ook moet gij buiten het legerkamp
een gelegenheid hebben, waar gij uw behoefte kunt doen. **13**
Gij moet ook een pin aan uw gordel hebben, om een gat te
graven, wanneer gij buiten gaat zitten, en om er uw behoefte
weer mee te bedekken. **14** Want Jahweh, uw God, vertoeft in uw
kamp, om u te redden en uw vijanden aan u over te leveren. Uw
legerplaats moet dus heilig zijn, opdat Hij niets onwelvoegelijks
daarin ziet, en zich van u afkeert. **15** Gij moogt een slaaf, die
van zijn heer naar u is gevlucht, niet aan zijn meester uitleveren.
16 Hij zal te midden van u blijven wonen op een plaats, die
hij verkiest, in een van uw steden, naar zijn goeddunken; ge
moogt hem niet verdrukken. **17** Er mag geen tempeldeerne
onder de dochters van Israël zijn, en geen schandjongen onder
de zonen van Israël. **18** Gij moogt geen deernen- en hondenloon
in de tempel van Jahweh, uw God, brengen tot voldoening van
geloften; want beide zijn een afschuw voor Jahweh, uw God. **19**
Gij moogt van uw broeder geen rente nemen, geen rente van
geld, van levensmiddelen, of van iets, waarvoor men rente kan
vragen. **20** Van een buitenlander moogt ge rente nemen, maar
niet van uw broeder, opdat Jahweh, uw God, u moge zegenen
bij al wat gij doet in het land, dat gij nu in bezit gaat nemen. **21**
Wanneer ge aan Jahweh, uw God, een gelofte doet, talm dan
niet, ze ook te volbrengen; want Jahweh, uw God, zal ze van
u blijven eisen, en er zal schuld op u rusten. **22** Wanneer ge
geen gelofte doet, rust er ook geen schuld op u; **23** maar uw
woord moet ge nauwgezet houden, juist zoals gij het Jahweh,
uw God, vrijwillig beloofd hebt, en het met uw eigen mond hebt
gesproken. **24** Wanneer gij in de wijngaard van uw naaste komt,

moogt ge druiven eten, zoveel ge wilt, tot gij genoeg hebt, maar
niets in uw mand leggen. **25** En wanneer ge door het korenveld
van een ander gaat, moogt ge met uw hand aren plukken, maar
niet de sikkel slaan in het koren van uw naaste.

24 Wanneer een man een vrouw huwt, maar omdat hij haar
later niet meer genegen is, daar hij iets schandelijks in haar
heeft ontdekt, voor haar een scheidingsbrief schrijft, haar die ter
hand stelt, en haar zijn huis uitzendt: **2** en wanneer zij dan uit
zijn huis is vertrokken, naar een anderen man is gegaan en zijn
vrouw is geworden, **3** maar ook die andere man krijgt afkeer
van haar, zodat ook hij haar eén scheidingsbrief schrijft en ter
hand stelt, en haar zijn huis uitzendt: of die andere man, die
haar tot vrouw heeft genomen sterft, **4** dan mag haar eerste
man, die haar heeft weggezonden, haar niet voor de tweede
maal huwen, nadat zij zich heeft laten bezitten. Want dat is een
gruwel voor Jahweh, en gij moogt het land niet bezoedelen, dat
Jahweh, uw God, u tot erfdeel geeft. **5** Wanneer een man pas
een vrouw heeft getrouwd, behoeft hij niet te velde te trekken, of
een andere verplichting op zich te nemen. Een jaar lang zal hij
vrij zijn voor zijn gezin, en zal hij zijn vrouw verblijden, die hij
heeft gehuwd. **6** Men mag geen beslag leggen op de handmolen
noch op de bovenste molensteen; want dan legt men beslag op
het leven. **7** Wanneer iemand er op wordt betrapt, dat hij een
van zijn broeders, een Israëliet, rooft, hem als slaaf behandelt of
verkoopt, dan moet die dief sterven. Zo moet ge dit kwaad uit uw
midden verwijderen. **8** Onderhoudt bij melaatsheid zorgvuldig
en nauwgezet, wat de levietische priesters u voorschrijven:
volbrengt zorgvuldig, wat Ik hun heb geboden. **9** Denk aan wat
Jahweh, uw God, bij uw uittocht uit Egypte onderweg aan Mirjam

heeft gedaan. **10** Wanneer gij aan uw naaste iets hebt geleend,
moogt ge zijn huis niet binnengaan, om een pand van hem te
nemen. **11** Gij moet buiten blijven staan, en de man, wien ge iets
hebt geleend, moet zelf het pand buiten bij u brengen. **12** Zo het
een arme is, moogt ge niet in zijn pand gaan slapen, **13** maar gij
moet het bij zonsondergang teruggeven, zodat hij in zijn mantel
kan slapen. Dan zal hij u zegenen, en zal het u tot gerechtigheid
worden aangerekend voor het aanschijn van Jahweh, uw God.
14 Gij moogt een armen en behoeftigen dagloner, uw broeder
zowel als een vreemde, die in uw land binnen uw poorten
woont, niet te kort doen. **15** Gij moet hem iedere dag zijn loon
uitbetalen, zodat de zon daarover niet ondergaat; want hij is
arm en verlangt er naar. Anders klaagt hij u bij Jahweh aan, en
treft u schuld. **16** Vaders mogen niet worden gedood om de
schuld van de kinderen, en kinderen niet om die van de vaders;
maar iedereen zal voor zijn eigen zonden worden gedood. **17**
Gij moogt het recht van den vreemdeling en van den wees
niet verkrachten, en geen beslag leggen op het kleed van een
weduwe. **18** Denk er aan, dat gij slaaf zijt geweest in Egypte, en
Jahweh, uw God, u daaruit heeft bevrijd; daarom beveel ik u, zo
te handelen. **19** Wanneer gij op uw akker aan het oogsten zijt,
en een schoof op de akker vergeet, moogt gij niet terugkeren,
om die te gaan halen. Ze komt den vreemdeling, den wees en
de weduwe toe, opdat Jahweh, uw God, u zegene bij al wat ge
doet. **20** En wanneer ge uw olijven afslaat, moogt ge de takken
niet verder afzoeken; dit is voor den vreemdeling, den wees en
de weduwe. **21** Of wanneer gij uw wijngaard plukt, moogt ge
geen nalezing houden; ook dit is voor den vreemdeling, den

wees en de weduwe. 22 Denk er aan, dat gij slaaf zijt geweest
in Egypte; daarom beveel ik u, zo te handelen.

25 Wanneer mannen een geschil met elkander hebben, en
zij brengen het voor het gerecht, en men doet een uitspraak,
dan moet men den onschuldige vrij spreken, en den schuldige
veroordelen. 2 Wanneer de schuldige de geselstraf heeft
verdiend, zal de rechter hem op de grond laten leggen, en hem
in zijn bijzijn een aantal slagen laten toedienen overeenkomstig
zijn misdaad. 3 Hij mag hem nooit meer dan veertig slagen laten
geven; want wanneer hij er hem nog meer liet toedienen, zou uw
broeder openlijk worden onteerd. 4 Gij moogt een rund bij het
dorsen niet muilbanden. 5 Wanneer broers tezamen wonen en
een van hen sterft, zonder een zoon na te laten, dan zal de
vrouw van den overledene geen vreemden man buiten de familie
huwen; haar zwager moet gemeenschap met haar houden, haar
tot vrouw nemen en zijn zwagerplicht aan haar vervullen. 6
De eerste zoon dien zij baart, zal de naam van zijn gestorven
broer dragen, om diens naam in Israël niet te laten uitsterven. 7
Zo de man niet genegen is, om zijn schoonzuster te huwen,
moet zijn schoonzuster naar de poort tot de oudsten gaan en
zeggen: Mijn zwager weigert, de naam van zijn broer in Israël in
stand te houden; hij wil zijn zwagerplicht aan mij niet vervullen.
8 Dan zullen de oudsten van zijn stad hem laten roepen, en een
onderhoud met hem hebben. Wanneer hij volhoudt en zegt: "Ik
ben niet van zin, haar te huwen", 9 dan moet zijn schoonzuster
in tegenwoordigheid van de oudsten op hem toetreden, hem
de schoen van zijn voet trekken, in het gezicht spuwen, en
zeggen: "Zo doet men den man, die het huis van zijn broeder
niet opbouwt". 10 En voortaan zal men hem in Israël noemen:

barrevoetergespuis. **11** Wanneer twee mannen met elkaar aan
het vechten zijn, en de vrouw van den een komt er bij, om haar
man te helpen tegen den ander, die hem slaat, en zij grijpt
met haar hand naar diens schaamte, **12** dan moet ge haar
meedogenloos de hand afkappen. **13** Gij zult in uw buidel geen
tweeërlei gewichten hebben, een groot en een klein, **14** en in uw
huis geen tweeërlei maten, een grote en een kleine. **15** Maar
ge moet een zuiver en eerlijk gewicht hebben en een zuivere
en eerlijke maat, opdat gij lang moogt wonen in het land, dat
Jahweh, uw God, u zal geven. **16** Want al wie zulke dingen doet,
en onrecht begaat, is een gruwel voor Jahweh. **17** Onthoud, wat
Amalek u bij uw uittocht uit Egypte onderweg heeft berokkend:
18 hoe hij onderweg op u aftrok, en terwijl gij moe en uitgeput
waart uw achterhoede in de rug overviel, zonder God te vrezen.
19 Wanneer dus Jahweh, uw God, u in het land, dat Hij u in
erfelijk bezit gaat geven, rust heeft verschaft van al uw vijanden
in het rond, dan moet ge zelfs de herinnering aan Amalek onder
de hemel wegvagen. Vergeet het niet.

26 Wanneer gij in het land zijt gekomen, dat Jahweh, uw God,
u als erfdeel zal geven, en gij het in bezit hebt genomen en het
bewoont, **2** dan moet ge een keuze doen uit de eerstelingen van
alle veldvruchten, die gij oogst van het land, dat Jahweh, uw
God, u zal schenken; ge moet ze in een korf leggen, en naar de
plaats gaan, die Jahweh, uw God, zal uitverkiezen, om daar zijn
Naam te vestigen. **3** Ge moet u dan bij den priester vervoegen,
die er in die dagen zal zijn, en hem zeggen: Ik betuig heden voor
Jahweh, mijn God, dat ik in het land ben gekomen, dat Jahweh
aan onze vaderen onder ede beloofd heeft, ons te geven! **4**
Dan zal de priester de korf aannemen, en voor het altaar van

Jahweh, uw God, neerzetten. **5** Vervolgens moet gij voor het
aanschijn van Jahweh, uw God, plechtig betuigen: Mijn vader
was een ronddolend Arameër, die met slechts enkele mensen
naar Egypte is afgezakt, maar terwijl hij daar als vreemdeling
vertoefde, tot een groot, machtig en talrijk volk is aangegroeid. **6**
En toen de Egyptenaren ons mishandelden en verdrukten, ons
onder zware arbeid gebukt deden gaan, **7** riepen wij tot Jahweh,
den God onzer vaderen; Jahweh verhoorde ons, en zag onze
vernedering, ellende en verdrukking. **8** En Jahweh heeft ons
uit Egypte geleid met sterke hand en gespierde arm, onder
grote verschrikking, onder tekenen en wonderen. **9** Hij heeft ons
naar deze plaats gebracht en ons dit land geschonken, een
land, dat druipt van melk en honing. **10** Zie, daarom breng ik
hier de eerstelingen van de grond, die Gij, Jahweh, mij hebt
geschonken. Dan moet ge de korf voor het aanschijn van
Jahweh, uw God, laten staan, en na Jahweh, uw God, te hebben
aanbeden, **11** vrolijk zijn met den leviet en den vreemdeling,
die in uw midden woont, over al het goede, dat Jahweh, uw
God, u en uw gezin heeft geschonken. **12** Wanneer gij in het
derde jaar, het jaar van de tienden, de hele tiende van uw
opbrengst hebt afgeleverd, en ze den leviet, den vreemdeling,
den wees en de weduwe hebt gegeven, om ze in uw woonplaats
te eten en zich te verzadigen, **13** dan moet gij getuigen voor het
aanschijn van Jahweh, uw God: Ik heb de heilige gaven uit mijn
huis gebracht, en ze den leviet, den vreemdeling, den wees en
de weduwe gegeven, geheel overeenkomstig uw gebod, dat
Gij mij hebt gegeven. Ik heb uw geboden niet overtreden of
vergeten. **14** Ik heb er niet van gegeten tijdens mijn rouw, er niets
van weggebracht in staat van onreinheid, en er niets van aan

een dode gegeven; ik ben gehoorzaam geweest aan Jahweh,
mijn God, en heb alles gedaan, wat Gij mij hebt geboden. **15**
Zie neer uit de hemel, uw heilige woning, en zegen uw volk
Israël en het land, dat Gij ons hebt gegeven, zoals Gij het aan
onze vaders onder ede beloofd hebt, het land, dat druipt van
melk en honing. **16** Heden beveelt u Jahweh, uw God, al deze
bepalingen en voorschriften te volbrengen; gij moet ze dus met
heel uw hart en heel uw ziel getrouw onderhouden. **17** Gij hebt
heden aan Jahweh laten betuigen, dat Hij uw God zal zijn, dat
gij zijn wegen wilt bewandelen, zijn bepalingen. geboden en
voorschriften onderhouden, en wilt luisteren naar zijn stem. **18**
En Jahweh heeft heden aan u laten betuigen, dat gij zijn volk en
zijn eigendom zult zijn, zoals Hij het u heeft beloofd, zo gij al zijn
geboden onderhoudt; **19** dat Hij u in eer, glorie en roem hoog
boven alle volken zal verheffen, die Hij heeft gemaakt, en dat gij
een volk zult zijn, dat aan Jahweh, uw God, blijft gewijd, zoals
Hij beloofd heeft.

27 Toen gaf Moses met de oudsten van Israël aan het volk
het volgende bevel: Onderhoudt alle geboden, die ik u geef. **2**
En wanneer gij de Jordaan zijt overgetrokken naar het land,
dat Jahweh, uw God, u gaat geven, moet gij u grote stenen
oprichten, ze met kalk bestrijken, **3** en alle woorden van deze
Wet daarop schrijven. En wanneer gij dus zijt overgetrokken,
om in het land te komen, dat Jahweh, uw God, u gaat geven,
een land dat druipt van melk en honing, zoals Jahweh, de
God uwer vaderen beloofd heeft: **4** wanneer gij dus aan de
overkant van de Jordaan zijt gekomen, moet ge die stenen,
waarvan Ik u spreek, met kalk bestrijken, en op de berg Ebal
oprichten. **5** Dan moet gij daar voor Jahweh, uw God, een altaar

bouwen. Het moet een altaar van stenen zijn, die ge niet met
ijzer moogt bewerken; **6** ge moet het altaar van Jahweh, uw
God, van ongehouwen stenen bouwen. En nadat gij daarop een
brandoffer voor Jahweh, uw God, hebt opgedragen, **7** moet ge
vredeoffers slachten, daar een maaltijd houden en vrolijk zijn
voor het aanschijn van Jahweh, uw God. **8** Dan moet ge op
die stenen alle woorden van deze Wet schrijven, duidelijk en
klaar. **9** Nu spraken Moses en de levietische priesters tot heel
Israël: Zwijg Israël, en luister! Heden zijt gij het volk van Jahweh,
uw God, geworden. **10** Luister dus naar de stem van Jahweh,
uw God, en onderhoud zijn geboden en bepalingen, die ik u
heden opleg. **11** Daarna gaf Moses op die eigen dag het volk het
volgende bevel: **12** Wanneer ge de Jordaan zijt overgetrokken,
moeten Simeon, Levi, Juda, Issakar, Josef en Benjamin op
de berg Gerizzim post vatten, om het volk te zegenen; **13** en
Ruben, Gad, Aser, Zabulon, Dan en Neftali op de berg Ebal voor
de vervloeking. **14** Dan moeten de levieten met luider stem aan
alle mannen van Israël plechtig verkonden: **15** Vervloekt de man,
die een gesneden of gegoten beeld, zo'n gruwel voor Jahweh,
zo'n kunstenaarsmaaksel, vervaardigt, en het heimelijk opstelt.
En heel het volk zal antwoorden en zeggen: Amen! **16** Vervloekt,
die zijn vader en moeder veracht. En heel het volk zal zeggen:
Amen! **17** Vervloekt, die de grens van zijn naaste verlegt. En
heel het volk zal zeggen: Amen! **18** Vervloekt, die een blinde
op een dwaalweg voert. En heel het volk zal zeggen: Amen!
19 Vervloekt, die het recht van vreemdeling, wees en weduwe
verkracht. En heel het volk zal zeggen: Amen! **20** Vervloekt, die
gemeenschap houdt met de vrouw van zijn vader; want hij slaat
het dek van zijn vader op. En heel het volk zal zeggen: Amen!

21 Vervloekt, die een beest misbruikt, welk dan ook. En heel
het volk zal zeggen: Amen! 22 Vervloekt, die gemeenschap
houdt met zijn zuster, de dochter van zijn vader, of die zijner
moeder. En heel het volk zal zeggen: Amen! 23 Vervloekt, die
gemeenschap houdt met zijn schoonmoeder. En heel het volk
zal zeggen: Amen! 24 Vervloekt, die zijn naaste in het geheim
vermoordt. En heel het volk zal zeggen: Amen! 25 Vervloekt, die
een geschenk aanneemt, om onschuldig bloed te vergieten. En
heel het volk zal zeggen: Amen! 26 Vervloekt, die de woorden
van deze Wet niet gestand doet, en ze niet volbrengt. En heel
het volk zal zeggen: Amen!

28 Wanneer gij dus aan Jahweh, uw God, gehoorzaamt, en
alle geboden, die ik u heden geef, zorgvuldig onderhoudt, dan
zal Jahweh, uw God, u boven alle volken der aarde verheffen,
2 en zullen al de volgende zegeningen over u neerdalen en
u ten deel vallen, omdat gij luistert naar Jahweh, uw God. 3
Gezegend gij in de stad, gezegend ook op het land. 4 Gezegend
de vrucht van uw schoot, de vrucht van uw land en de vrucht
van uw vee, de dracht van uw runderen en de worp van uw
schapen. 5 Gezegend uw korf en uw trog. 6 Gezegend gij bij uw
komen, gezegend ook bij uw gaan! 7 Jahweh zal de vijanden,
die tegen u opstaan, voor u verslaan en aan u overleveren; langs
één weg trekken zij tegen u op, langs zeven wegen vluchten
ze voor u weg. 8 Jahweh zal voor u zijn zegen ontbieden,
over uw voorraadschuren en over al het werk uwer handen;
Hij zal u zegenen in het land, dat Jahweh, uw God, u gaat
geven. 9 Jahweh zal u tot zijn heilig volk maken, zoals Hij
u heeft gezworen, wanneer gij de geboden van Jahweh, uw
God, onderhoudt, en zijn wegen bewandelt; 10 en alle volken

der aarde zullen u vrezen, wanneer ze zien, dat de naam
van Jahweh over u is uitgeroepen. **11** Jahweh zal u een rijke
overvloed geven van de vrucht van uw schoot, de vrucht van uw
vee, de vrucht van uw grond in het land, dat Jahweh aan uw
vaderen onder ede beloofd heeft, u te geven. **12** Jahweh zal
voor u de hemel als zijn rijke schatkamer openen, om op de
juiste tijd regen aan uw land te schenken en al de arbeid uwer
handen te zegenen, zodat gij aan talrijke volken kunt lenen,
maar zelf niets ter leen hoeft te vragen. **13** Jahweh zal u tot kop
maken en nimmer tot staart; gij zult alleen maar omhoog gaan
en nooit naar omlaag, wanneer gij gehoorzaamt aan de geboden
van Jahweh, uw God, die ik u heden geef, en ze nauwgezet
onderhoudt; **14** wanneer gij niet afwijkt, rechts noch links, van al
wat ik u heden gebied, geen vreemde goden achterna loopt en
dient. **15** Maar wanneer ge niet gehoorzaamt aan Jahweh, uw
God, en zijn geboden en bepalingen, die ik u heden geef, niet
nauwgezet onderhoudt, dan zullen al de volgende vervloekingen
u treffen en teisteren. **16** Vervloekt zult gij zijn in de stad, en
vervloekt op het land. **17** Vervloekt uw korf en uw trog. **18**
Vervloekt de vrucht van uw schoot en de vrucht van uw land,
de dracht van uw runderen en de worp van uw schapen. **19**
Vervloekt zult gij zijn bij uw komen, en vervloekt bij uw gaan! **20**
Jahweh zal vloek, verwarring en schrik over u zenden bij al het
werk uwer handen, dat gij verricht, totdat gij verdelgd en spoedig
vernietigd zijt om de boosheid van uw gedrag, omdat gij Mij
hebt verlaten. **21** Jahweh zal u de pest op het lijf jagen, totdat
Hij u heeft uitgemoord uit het land, dat gij thans in bezit gaat
nemen. **22** Jahweh zal u slaan met tering, koorts, koudvuur en
ontsteking, met droogte, korenbrand en verdorring; die zullen

u achtervolgen, totdat gij eraan te gronde gaat. **23** De hemel
boven uw hoofd zal van koper worden, de aarde onder uw
voeten van ijzer; **24** Jahweh zal zand op uw land laten regenen,
en stof zal van de hemel op u neerslaan, totdat gij verdelgd zijt.
25 Jahweh zal u door uw vijanden laten verslaan; langs één
weg zult ge tegen hen optrekken, langs zeven wegen voor hen
wegvluchten. Door alle koninkrijken der aarde zult ge worden
mishandeld. **26** Uw lijken zullen tot aas strekken aan alle vogels
in de lucht en aan de beesten op aarde, en niemand zal ze
verjagen. **27** Jahweh zal u slaan met egyptische zweren, met
builen, uitslag en schurft, waarvan ge niet kunt genezen. **28**
Jahweh zal u slaan met waanzin, blindheid, verdwazing, **29**
zodat ge midden op de dag zult rondtasten, zoals een blinde tast
in het duister, en gij op geen uwer wegen vooruitkomt, maar ge
altijd door slechts verdrukt en beroofd wordt, en niemand u helpt.
30 Ge zult u met een vrouw verloven, maar een ander zal haar
bezitten; een huis bouwen, maar er niet in wonen; een wijngaard
planten, maar er niet van genieten. **31** Uw rund zal voor uw
ogen worden geslacht, maar ge krijgt er niets van te eten; uw
ezel zal in uw bijzijn worden geroofd, en keert niet tot u terug;
uw kudde wordt aan uw vijanden gegeven, zonder dat iemand
u helpt. **32** Uw zonen en dochters zullen aan een ander volk
worden uitgeleverd; gij zult het met eigen ogen zien en steeds
naar hen smachten, doch machteloos zijn. **33** Een volk, dat ge
niet kent, zal de vruchten van uw bodem en van al uw arbeid
verslinden, terwijl gij altijd door zó wordt verdrukt en mishandeld,
34 dat ge waanzinnig wordt, van wat uw ogen aanschouwen. **35**
Jahweh zal u slaan met kwaadaardige zweren op knieën en
heupen, waarvan ge niet kunt genezen, van uw voetzool tot uw

schedel. **36** Jahweh zal u en uw koning, dien gij over u aanstelt,
naar een volk laten brengen, dat gij noch uw vaderen hebben
gekend. Daar zult ge vreemde goden moeten dienen van hout
en steen, **37** en een hoon, een schimp en een spot onder alle
volken zijn, waar Jahweh u heenvoert. **38** Veel zaad zult ge
naar het veld dragen, maar weinig oogsten, want de sprinkhaan
zal het vernielen; **39** wijngaarden planten en bewerken, maar
geen wijn ervan drinken noch opslaan, want de rupsen vreten ze
kaal; **40** olijfbomen bezitten over heel uw gebied, maar u niet
zalven met olie, want uw olijven vallen af. **41** Zonen en dochters
zult ge verwekken, maar ze niet kunnen behouden, want ze
gaan de gevangenschap in. **42** Al uw bomen en veldvruchten
vallen aan het ongedierte ten prooi. **43** De vreemdeling, die in
uw midden woont, zal zich boven u verheffen, hoger en hoger,
maar gij zult dieper en dieper zinken; **44** hij zal aan u lenen,
maar gij niet aan hem, hij zal de kop zijn, maar gij de staart. **45**
Al deze vervloekingen zullen over u komen, u achtervolgen en
treffen, totdat gij verdelgd zijt, omdat gij niet hebt geluisterd naar
Jahweh, uw God, en zijn geboden en bepalingen, die Hij u gaf,
niet onderhieldt. **46** Dan zullen zij de tekenen en wonderen zijn
onder u en uw kroost voor altijd en immer! **47** Omdat gij bij al
de overvloed niet blijmoedig en gaarne Jahweh, uw God, hebt
gediend, **48** zult gij met honger en dorst, in naaktheid en nijpend
gebrek uw vijanden moeten dienen, die Jahweh op u afzendt, en
legt Hij een ijzeren juk op uw nek, totdat Hij u heeft vernietigd.
49 Jahweh zal een volk op u loslaten van de uiterste grenzen der
aarde, en het schiet neer als een arend; een volk waarvan ge de
taal niet verstaat, **50** een meedogenloos volk, dat geen grijsaard
ontziet, en geen erbarmen heeft met den knaap. **51** Het zal de

vrucht van uw vee en de vrucht van uw akker verslinden, totdat
gij vernietigd zijt. Het zal u geen koren, geen most en geen olie
overlaten, geen dracht van uw runderen, geen worp van uw
schapen, totdat het u heeft verdelgd. **52** Het zal u benauwen in
al uw poorten, totdat in heel uw land uw hoge en sterke muren,
waarop gij vertrouwt, in puin zijn gevallen; het zal u belegeren
in al de steden van heel uw land, dat Jahweh, uw God, aan
u gaf. **53** Dan zult ge in de benauwdheid en de beklemming,
waarmee de vijand u knelt, de vrucht van uw schoot verslinden,
het vlees van uw zonen en dochters eten, die Jahweh u gaf.
54 De meest verwende en verwijfde onder u zal het zijn eigen
broer misgunnen, het misgunnen aan de vrouw in zijn armen
en zijn andere kinderen, die hij heeft overgelaten, **55** en aan
geen hunner iets van het vlees van zijn telgen afstaan, dat
hij verslindt, omdat hem anders niets rest in de benauwdheid
en beklemming, waarmee uw vijand u binnen al uw poorten
beknelt. **56** De meest verwende en vertroetelde vrouw onder
u, zo verwend en vertroeteld, dat zij zelfs haar voet niet op
de grond durft zetten, zal aan haar man in haar armen, aan
haar zoon en haar dochter, **57** de nageboorte uit haar schoot
misgunnen, misgunnen het kind, dat zij baart, omdat zij bij het
nijpend gebrek hen zelf heimelijk verslindt in de benauwdheid
en de beklemming, waarmee de vijand u binnen al uw poorten
beknelt. **58** Wanneer ge dus al de woorden van deze Wet, die in
dit boek zijn beschreven, niet nauwgezet onderhoudt, en deze
heerlijke en ontzaglijke Naam van Jahweh, uw God, niet vreest,
59 dan zal Jahweh u en uw kroost verschrikkelijk treffen met
grote en aanhoudende plagen, met vreselijke en ongeneeslijke
kwalen. **60** Dan zal Hij al de egyptische ziekten, waarvoor ge

zo bang zijt, over u uitstorten, en zij laten u niet meer los. **61** Ook met alle andere ziekten en plagen, die in dit wetboek niet eens staan vermeld, zal Jahweh u blijven bezoeken, totdat gij vernietigd zijt, **62** en slechts met weinigen zijt overgebleven, in plaats van talrijk te zijn als de sterren aan de hemel, omdat ge niet hebt geluisterd naar de stem van Jahweh, uw God! **63** En zoals Jahweh er vreugde in vond, u goed te doen en u talrijk te maken, zo zal Jahweh er vreugde in vinden, u te vernietigen en te verdelgen. Dan zult gij weggesleept worden uit het land, dat ge in bezit gaat nemen. **64** Jahweh zal u onder alle volken verstrooien van het ene uiteinde der aarde tot het andere, en ge zult daar vreemde goden moeten dienen van hout en steen, die gij noch uw vaderen hebben gekend. **65** Ook onder die volken zult ge niet ongestoord kunnen wonen, en zal er geen rust voor uw voeten zijn. Jahweh zal u daar een sidderend hart, smachtende ogen en een bekommerd gemoed bezorgen. **66** Gij zult uw leven aan een draad zien hangen, nacht en dag bevreesd zijn, en uw leven niet zeker. **67** Des morgens zult ge zeggen: "Ach, was het maar avond!" en des avonds: "Ach, was het maar morgen!" om de angst, die uw hart vervult en om het schouwspel, dat ge moet zien. **68** Op schepen brengt Jahweh u terug naar Egypte, de weg, waarvan ik u heb gezegd, dat ge die nooit meer zult zien; daar zult ge aan uw vijanden als slaven en slavinnen te koop worden geboden, maar er zal niet eens een koper zijn.

29 Dit zijn de woorden van het Verbond, dat Jahweh Moses beval, met de Israëlieten te sluiten in het land van Moab, behalve het Verbond, dat Hij met hen op de Horeb gesloten had. **2** Nu riep Moses heel Israël bijeen, en sprak tot hen: Zelf hebt gij alles

gezien, wat Jahweh voor uw ogen in Egypte aan Farao, zijn
dienaars en heel zijn land heeft gedaan: **3** de grote rampen, de
tekenen en machtige wonderen, die gij met eigen ogen hebt
aanschouwd. **4** Maar Jahweh heeft u tot heden toe geen hart
gegeven om te verstaan, geen ogen om te zien, geen oren om
te horen. **5** Ik heb u veertig jaren lang door de woestijn geleid;
de kleren zijn niet aan uw lijf, de schoenen niet aan uw voeten
versleten; **6** ge hebt geen brood hoeven te eten en geen wijn
of sterke drank hoeven te drinken, opdat gij zoudt weten, dat
Ik, Jahweh, uw God ben! **7** En toen gij op deze plaats waart
gekomen, en Sichon, de koning van Chesjbon, en Og, de koning
van Basjan, tegen ons ten strijde waren getrokken, versloegen
wij hen, **8** namen hun land in bezit, en gaven het als erfdeel
aan de zonen van Ruben en Gad en aan de halve stam van
Manasse. **9** Onderhoudt dus zorgvuldig de woorden van dit
Verbond, opdat ge voorspoed moogt hebben bij al wat ge doet.
10 Heden staat gij allen voor het aanschijn van Jahweh, uw God:
met uw hoofden en rechters, uw oudsten en leiders, met alle
mannen van Israël, **11** met uw kinderen en vrouwen, met uw
vreemdelingen, die in uw kamp vertoeven, van uw houthakker af
tot uw waterdrager toe. **12** Thans treedt gij toe tot het Verbond
van Jahweh, uw God, en tot het eedverdrag, dat Jahweh, uw
God, met u sluit, **13** om u heden tot zijn volk te verheffen en uw
God te zijn, zoals Hij het u heeft beloofd en aan uw vaderen,
aan Abraham, Isaäk en Jakob gezworen heeft. **14** Maar niet
met u alleen sluit Ik dit Verbond en dit eedverdrag, **15** maar
zowel met hen, die thans met ons staan voor het aanschijn
van Jahweh, onzen God, als met hen, die heden hier niet met
ons zijn. **16** Gij weet toch, hoe wij in het land van Egypte

hebben vertoefd, en midden door de volken gezworven, waar gij
doorheen zijt gekomen, **17** hoe gij hun gruwelen hebt moeten
aanschouwen, en hun schandgoden van hout en steen, van
zilver en goud, die zij hadden. **18** Moge er heden onder u geen
man en geen vrouw, geen geslacht en geen stam zijn, die zijn
hart afwendt van Jahweh, onzen God, om de goden van die
volken te gaan dienen, en moge er onder u geen wortel zijn, die
gift en bitterheid doet ontspruiten. **19** En wanneer iemand de
woorden van dit eedverdrag hoort en zichzelf in stilte gelukkig
durft prijzen en zegt: "Ik zal vrede genieten, hoewel ik wandel
in de verstoktheid mijns harten!" en hij zo de oorzaak wordt,
dat het besproeide met het dorstige wordt uitgerukt, **20** dan
zal Jahweh het hem nimmer willen vergeven; maar Jahweh's
toorn en ijverzucht zullen tegen zo iemand ontbranden, en al de
vervloekingen, die in dit boek staan beschreven, zullen hem
verpletteren. Jahweh zal zijn naam wegvagen onder de hemel,
21 hem uit alle stammen van Israël afzonderen, om hem in het
verderf te storten, naar alle vervloekingen van het Verbond, die
in dit boek staan beschreven. **22** En wanneer het toekomstige
geslacht, uw zonen die na u opstaan, en de buitenlander, die uit
een ver land is gekomen, de plagen van dit land zullen zien, en
de ziekten, waarmee Jahweh het teistert, dan zullen ze zeggen:
23 Heel het land is zwavel en zout en een brandende puinhoop;
niets kan er worden gezaaid, niets schiet er op en geen kruid
kan er groeien; het is een verwoesting als van Sodoma en
Gomorra, Adma en Seboïm, die Jahweh in zijn gramschap en
woede ten onderste boven gekeerd heeft. **24** En als al de volken
zullen vragen: Waarom heeft Jahweh dit land zo behandeld, en
waarom is deze grimmige toorn ontstoken? **25** Dan zal men

antwoorden: "Omdat zij het Verbond van Jahweh, den God
hunner vaderen, hebben verzaakt, dat Hij met hen had gesloten,
toen Hij hen uit het land van Egypte leidde; **26** omdat zij vreemde
goden hebben gevolgd en gediend, en goden hebben vereerd,
die zij niet hadden gekend, en die Hij hun niet had gegeven: **27**
daarom is de toorn van Jahweh losgebarsten over dit land, en
heeft Hij alle vervloekingen er over uitgestort, die in dit boek
staan beschreven; **28** daarom heeft Jahweh ze in zijn toorn en
gramschap en zijn grimmige woede weggerukt van hun grond,
en ze weggeslingerd naar een ander land, waar ze heden nog
zijn!" **29** Wat verborgen is, ligt bij Jahweh, onzen God; maar wat
geopenbaard is, blijft eeuwig voor ons en onze kinderen van
kracht, opdat wij alle woorden van deze Wet onderhouden.

30 Maar wanneer al deze woorden met zegen en vloek, die ik
u heb voorgehouden, over u zijn gekomen, en gij ze te midden
der volken, waarheen Jahweh, uw God, u zal hebben verdreven,
ter harte zult nemen, **2** wanneer gij u dan bekeert tot Jahweh,
uw God, en gij met uw kinderen van ganser harte en met heel
uw ziel Hem gehoorzaamt in alles, wat ik u heden gebood, **3**
dan zal Jahweh, uw God, uw lot ten beste keren, zich uwer
ontfermen, en u weer bijeen brengen uit alle volken, waarheen
Jahweh, uw God, u verstrooide. **4** En al waart ge verbannen
naar het eind van de hemel, Jahweh, uw God, brengt u vandaar
bijeen en haalt u vandaar terug. **5** Jahweh, uw God, zal u
terugbrengen naar het land, dat uw vaderen hebben bezeten; gij
zult het bezitten en Hij zal u nog meer weldaden bewijzen en
nog talrijker maken dan uw vaderen. **6** Dan zal Jahweh, uw
God, uw hart en dat van uw kroost besnijden, om Jahweh, uw
God, met heel uw hart en heel uw ziel te beminnen, opdat gij

weer opleeft. **7** Dan zal Jahweh, uw God, al deze vervloekingen
over uw vijanden brengen, over hen, die u haten en u hebben
vervolgd; **8** dan zult gij weer naar Jahweh luisteren, en al zijn
geboden, die ik u heden geef, onderhouden. **9** Dan zal Jahweh,
uw God, u overvloed schenken in al het werk uwer handen,
in de vrucht van uw schoot, de vrucht van uw runderen, en
de vrucht van uw grond. Want Jahweh zal er weer vreugde in
vinden, u goed te doen, zoals Hij er vreugde in vond, goed te
doen aan uw vaderen, **10** omdat gij luistert naar Jahweh, uw
God, zijn geboden en bepalingen onderhoudt, die in dit wetboek
staan opgetekend, en met heel uw hart en met heel uw ziel u
bekeert tot Jahweh, uw God. **11** Waarachtig, de geboden, die ik
u heden geef, zijn voor u niet te hoog of buiten uw bereik. **12**
Zij liggen niet in de hemel, zodat gij kunt zeggen: "Wie stijgt
voor ons op naar de hemel, om ze voor ons te gaan halen en
ons te verkonden, opdat wij ze kunnen volbrengen?" **13** Ze
liggen niet aan de overkant van de zee, zodat gij kunt zeggen:
"Wie steekt voor ons over naar de andere kant van de zee,
om ze voor ons te gaan halen en ze ons te verkonden, opdat
wij ze kunnen volbrengen?" **14** Neen, het woord is voor u heel
dichtbij; het ligt in uw mond en uw hart, zodat gij het ook kunt
volbrengen. **15** Zie, ik heb u heden leven en geluk, dood en
ongeluk voorgehouden. **16** Zo gij luistert naar de geboden van
Jahweh, uw God, die ik u heden geef, zo gij Jahweh, uw God,
bemint, zijn wegen bewandelt en zijn geboden, bepalingen en
voorschriften onderhoudt, dan zult gij leven, en talrijk worden, en
zal Jahweh, uw God, u zegenen in het land, dat gij thans in
bezit gaat nemen. **17** Zo gij echter uw hart afwendt en niet wilt
luisteren, zo gij u laat verleiden, om vreemde goden te aanbidden

en te dienen, **18** dan kondig ik u heden aan, dat gij geheel te
gronde zult gaan, en gij niet lang zult blijven in het land, dat gij
aan de overkant van de Jordaan in bezit gaat nemen. **19** Ik roep
heden plechtig hemel en aarde tegen u tot getuigen, dat ik u
leven en dood, zegen en vloek heb voorgehouden! Kies dus
het leven, opdat gij en uw kroost het leven moogt hebben, **20**
door Jahweh, uw God, te beminnen, Hem te gehoorzamen, aan
Hem u te hechten. Want daarvan hangt uw leven af en uw lang
verblijf in het land, dat Jahweh onder ede beloofd heeft, aan uw
vaderen, aan Abraham, Isaäk en Jakob te geven.

31 Toen Moses zijn rede tot heel Israël had beëindigd, **2**
vervolgde hij tot hen: Ik ben nu honderd twintig jaar oud; ik
heb geen kracht meer, om op te trekken en terug te keren, en
Jahweh heeft mij gezegd: "Gij zult de Jordaan niet oversteken".
3 Maar Jahweh, uw God, zal voor u uit naar de overkant gaan,
en deze volken voor u vernietigen, zodat gij ze zult onderwerpen.
Josuë zal aan uw spits naar de overkant trekken, zoals Jahweh
gezegd heeft, **4** en Jahweh zal met hen handelen, zoals Hij
met Sichon en Og, de koningen der Amorieten, die Hij heeft
verdelgd, en met hun land heeft gedaan. **5** Jahweh zal ze aan
u overleveren, en gij moet met hen handelen, juist zoals ik
het u heb bevolen! **6** Weest moedig en dapper, vreest ze niet
en weest niet bang! Want Jahweh, uw God, trekt zelf met u
mee; Hij zal u zijn hulp niet onthouden, noch u verlaten. **7** Toen
riep Moses Josuë, en zei hem in tegenwoordigheid van heel
Israël: Wees moedig en dapper; want gij zult dit volk het land
binnenleiden, dat Jahweh onder ede hun vaderen beloofd heeft
hun te geven; en het onder hen verdelen. **8** Jahweh zal zelf
voor u uitgaan; Hij zal u bijstaan, en u zijn hulp niet onthouden,

noch u verlaten. Vrees dus niet en wees niet kleinmoedig! **9**
Daarna schreef Moses deze Wet op, en gaf ze aan de priesters,
de zonen van Levi, die de verbondsark van Jahweh droegen,
en aan alle oudsten van Israël. **10** En Moses gebood hun:
Om de zeven jaren, op de vastgestelde tijd in het jaar van
kwijtschelding, op het loofhuttenfeest, **11** wanneer heel Israël
voor het aanschijn van Jahweh, uw God, verschijnt op de plaats,
die Hij zal uitverkiezen, moet gij deze Wet in tegenwoordigheid
en ten aanhoren van heel Israël voorlezen. **12** Dan moet ge
het volk, mannen, vrouwen, en kinderen met de vreemden, die
binnen uw poorten zijn, bijeenroepen, opdat zij het horen en
Jahweh, uw God, leren vrezen, en ieder woord van deze Wet
zorgvuldig volbrengen. **13** Zelfs hun kinderen, die nog geen
begrip hebben, moeten toehoren, en Jahweh, uw God, leren
vrezen, zo lang gij leeft in het land, dat gij aan de overkant van
de Jordaan in bezit gaat nemen. **14** Nu sprak Jahweh tot Moses:
Zie, de dag van uw dood is nabij. Roep Josuë en gaat samen de
openbaringstent binnen; dan zal Ik hem in zijn ambt aanstellen.
Moses en Josuë gingen dus de openbaringstent binnen. **15**
En Jahweh verscheen in de tent in een wolkkolom, die aan de
ingang van de tent bleef staan. **16** Daarna sprak Jahweh tot
Moses: Zie, wanneer gij bij uw vaderen zult rusten, zal dit volk in
opstand komen en de vreemde goden nalopen van het land,
waarheen het nu optrekt; het zal Mij verlaten, en mijn Verbond
verbreken, dat Ik met hen heb gesloten. **17** Dan zal mijn toorn
tegen hen ontbranden; en Ik zal hen verlaten en mijn aanschijn
voor hen verbergen, zodat zij tot een aas zullen worden, en
talloze rampen en noden hen treffen. Op die dag zal het zeggen:
Omdat mijn God niet in mijn midden vertoeft, word ik door die

rampen getroffen. **18** Maar op die dag zal Ik mijn aanschijn
verborgen houden, om al het kwaad, dat het heeft bedreven,
door zich tot vreemde goden te wenden. **19** Nu dan, schrijf het
volgende lied voor hen op, leer het Israëls zonen en leg het hun
in de mond, opdat dit lied voor Mij tegen Israëls kinderen zal
kunnen getuigen. **20** Want Ik zal hen in het land brengen, dat
Ik aan hun vaderen onder ede beloofd heb hun te geven, een
land, dat druipt van melk en honing; maar wanneer het zich
zat heeft gegeten en vet is geworden, zal het zich tot vreemde
goden wenden, om die te dienen, doch Mij verachten en mijn
Verbond verbreken. **21** Wanneer dan talloze rampen en noden
hen treffen, zal dit lied tegen hen getuigen. Daarom mag het niet
worden vergeten, niet verdwijnen uit de mond van uw kroost.
Want Ik ken hun gedachten, die zij zelfs heden al koesteren, nog
eer Ik ze in het land heb gebracht, dat Ik aan hun vaderen onder
ede beloofd heb! **22** Nog op diezelfde dag schreef Moses dit
lied, om het aan Israëls kinderen te leren. **23** Toen stelde Hij
Josuë aan, den zoon van Noen, en sprak: Wees dapper en
moedig; want gij zult de kinderen Israëls het land binnenleiden,
dat Ik hun onder ede beloofd heb, en Ik zal u bijstaan. **24** En
toen Moses de woorden van dit lied ten einde toe te boek had
gesteld, **25** gaf hij aan de levieten, die de verbondsark van
Jahweh droegen, het bevel: **26** Neemt dit boek met het lied, en
legt het naast de verbondsark van Jahweh, uw God, om daar
tegen u te getuigen. **27** Want ik ken uw weerspannigheid en
hardnekkigheid. Zie, terwijl ik nog levend bij u vertoefde, zijt gij
al tegen Jahweh weerspannig geweest; wat zal het dan wezen
na mijn dood. **28** Ontbiedt dus de oudsten van uw stammen en
uw leiders bij mij; ik wil hun deze woorden verkonden, en hemel

en aarde tegen hen tot getuigen nemen. **29** Want ik weet, dat gij
na mijn dood zwaar zult zondigen, en de weg zult verlaten, die ik
u heb voorgeschreven, en dat u later onheil zal treffen, omdat gij
kwaad zult doen in de ogen van Jahweh, en Hem zult tarten door
het maaksel uwer handen. **30** Toen zong Moses ten aanhoren
van heel de gemeente van Israël dit lied ten einde toe:

32 Hoort hemelen, want ik ga spreken, Luister, aarde, naar de
woorden van mijn mond; **2** Mijn leerdicht strome neer als de
regen, Mijn rede druppele als de dauw, Als neerslag op het jonge
gras, Als een stortbui op het groene kruid. **3** Want Jahweh's
naam wil ik verkonden; Geeft eer aan onzen God! **4** De Rots is
Hij, volmaakt in zijn werken, Want al zijn wegen zijn gerecht; Een
God van trouw en zonder bedrog, Rechtvaardig en gerecht is Hij.
5 Maar zijn ontaarde zonen stonden tegen Hem op, Dat vals en
bedorven geslacht! **6** Durft gij Jahweh zó vergelden, Gij dwaas
en onverstandig volk? Is Hij niet uw vader, die u geschapen,
Die u gemaakt heeft, en u heeft gegrond? **7** Herinner u de
dagen van weleer, Gedenk de jaren van vroegere geslachten;
Vraag het uw vader, hij zal het u melden, Uw grijsaards, zij
zullen het u zeggen: **8** Toen de Allerhoogste aan de volken
hun erfdeel gaf, En de kinderen der mensen scheidde, Toen
stelde Hij de grenzen der volken vast, Naar het aantal der zonen
Gods; **9** Maar het deel van Jahweh was zijn volk, Jakob was zijn
erfdeel, **10** Hij vond hem in een woestenij In de eenzaamheid,
bij het huilen der steppe. Hij heeft hem met zorgen omringd,
en vertroeteld, Als de appel van zijn oog hem bewaard; **11** Als
een adelaar, die zijn nest wil lokken, En boven zijn jongen blijft
zweven, Zijn vleugels spreidt, en ze opneemt, Ze draagt op zijn
wieken. **12** Alleen Jahweh heeft hem geleid, Geen vreemde god

stond hem bij! **13** Hij liet hem de toppen der aarde bestijgen, De
vruchten eten van het veld, Hem honing zuigen uit een rots, En
olie uit een harde steen. **14** Van de room der runderen en de
melk der schapen, Van het vet van lammeren en rammen, Van
de stieren van Basjan, van de bokken En van het vette merg
van graan, Van het druivenbloed, van de wijn, die ge dronkt,
Zijt gij vet geworden, dik en gemest. **15** Toen Jakob gegeten
had, verzadigd was, Jesjoeroen vet was geworden, sloeg hij
achteruit, En verwierp hij zijn God, die hem had geschapen;
Versmaadde hij de Rots van zijn heil. **16** Zij prikkelden Hem
met vreemde goden, Met hun gruwelen tartten zij Hem. **17** Zij
offerden aan duivels, aan goden van niets, Goden, die zij nooit
hadden gekend: Nieuwelingen, eerst onlangs gekomen, Voor
wie uw vaderen nooit hadden gevreesd. **18** Maar de Rots, die u
verwekte, hebt ge vergeten, Vergeten den God, die u baarde! **19**
God zag het, en verwierp Uit gramschap zijn zonen en dochters.
20 Hij sprak: Ik zal voor hen mijn aanschijn verbergen, En wil
zien, wat hun einde zal zijn; Want zij zijn een bedorven geslacht,
Trouweloze kinderen! **21** Zij hebben Mij geprikkeld door een
god van niets, Mij door hun ijdelheden getart. Maar Ik zal hen
prikkelen door een volk van niets, Hen tarten door een ijdel volk;
22 Want een vuur is ontvlamd in mijn woede, Dat tot het diepst
van het dodenrijk brandt! Het zal de aarde met haar gewassen
verteren, De grondvesten der bergen verzengen. **(Sheol h7585)** **23**
Ik zal hen overstelpen met rampen, Mijn pijlen verschieten tegen
hen; **24** Zij zullen uitgeput worden door honger, Verteerd door
koorts en giftige pest. Tanden van wilde beesten laat Ik tegen
hen los, Met venijn van serpenten in het stof; **25** Buiten moordt
het zwaard hen uit, De schrik binnenshuis: Jongemannen als

maagden Zuigelingen met grijsaards. **26** Ik had zeker gezegd:
Ik vaag ze weg, Laat zelfs hun gedachtenis onder de mensen
verdwijnen, **27** Zo Ik de hoon van den vijand niet vreesde, Hun
tegenstanders het niet verkeerd zouden verstaan, En zouden
zeggen: Het was onze machtige hand, Niet Jahweh heeft dit
alles gedaan! **28** Want ze zijn een volk, dat het begrip heeft
verloren, En zonder verstand; **29** Waren ze wijs, ze zouden
het hebben begrepen, En hun krijgsgeluk hebben verstaan.
30 Hoe toch zou één er duizend hebben vervolgd, En twee er
tienduizend op de vlucht kunnen jagen, Zo hun Rots ze niet had
prijsgegeven? En Jahweh ze niet had overgeleverd? **31** Want
niet als onze Rots is de hunne: Dat erkennen onze vijanden zelf!
32 Neen, van Sodoma's wijnstok stammen hun ranken, En van
Gomorra's wingerd: Hun druiven zijn giftige bessen, Hun trossen
vol bitterheid. **33** Drakengif is hun wijn, Dodelijk addervenijn.
34 Ligt dat niet bij Mij bewaard In mijn schatkamers verzegeld
35 Voor de dag van wraak en vergelding, Voor de tijd, dat hun
voeten wankelen? Want nabij is de dag van hun ondergang, Wat
hun bereid is, snelt toe! **36** Want Jahweh schaft recht aan zijn
volk En ontfermt zich over zijn dienaars, Wanneer Hij ziet dat hun
kracht is geweken, En er geen slaaf en geen vrije meer is. **37**
Dan zal Hij zeggen: Waar zijn nu hun goden, De rots, tot wie zij
hun toevlucht namen: **38** Die het vet van hun slachtoffers aten,
En de wijn van hun plengoffers dronken? Laat hen opstaan en u
helpen, Een schutse voor u zijn! **39** Ziet nu, dat Ik, Ik het ben, En
dat er geen God naast Mij is: Ik dood en maak levend, verbrijzel
en heel! En er is niemand, die redt uit mijn hand! **40** Waarachtig,
Ik hef mijn hand naar de hemel, En zeg: Zowaar Ik eeuwig leef!
41 Wanneer Ik mijn bliksemend zwaard heb gewet, En mijn hand

naar het strafgericht grijpt, Zal Ik mij wreken op mijn vijand, En
die Mij haten, doen boeten. **42** Dan maak Ik mijn pijlen dronken
van bloed, En mijn zwaard zal vlees verslinden: Van het bloed
der verslagenen en gevangenen, Van het hoofd der vijandelijke
vorsten. **43** Stemt, naties, een jubelzang aan voor zijn volk,
Omdat Hij het bloed van zijn dienaren wreekt, Wraak aan zijn
vijanden oefent Maar het land van zijn volk vergiffenis schenkt!
44 Zo trad Moses met Josuë, den zoon van Noen, naar voren,
en zong al de woorden van dit lied ten aanhoren van het volk.
45 En toen Moses al deze woorden ten einde toe voor heel Israël
had gesproken, **46** zeide hij hun: Neemt al de vermaningen, die
ik u heden heb ingeprent, ter harte, en beveelt uw zonen, al de
woorden van deze Wet nauwgezet te volbrengen. **47** Want het is
geen ijdel woord voor u, maar het betekent uw leven; slechts
door dit woord zult ge lang in het land kunnen wonen, dat ge
aan de overkant van de Jordaan in bezit gaat nemen. **48** Nog
op diezelfde dag sprak Jahweh tot Moses: **49** Bestijg hier het
gebergte Abarim, de berg Nebo in het land Moab en tegenover
Jericho, en werp een blik over het land Kanaän, dat Ik aan de
kinderen Israëls in eigendom ga geven. **50** Dan zult ge op de
berg, die ge bestijgt, sterven en verzameld worden bij uw volk,
zoals uw broeder Aäron op de berg Hor is gestorven en bij zijn
volk is verzameld. **51** Want gij beiden zijt Mij ontrouw geweest te
midden van Israëls kinderen bij het water van Meribat-Kadesj in
de woestijn van Sin, en hebt Mij niet als heilig behandeld te
midden van Israëls kinderen. **52** Gij zult het land, dat Ik aan
Israëls kinderen zal geven, voor u zien liggen, maar het niet
binnengaan.

33 Dit is de zegen, die Moses, de man Gods, voor zijn dood
over Israëls kinderen uitsprak. **2** Hij zeide: Toen Jahweh van de
Sinaï kwam, Voor zijn volk van Seïr oprees, Van het gebergte
Paran verscheen, Van Meribat-Kadesj optrok: Schoot een laaiend
vuur uit zijn rechterhand, **3** En vernielde zijn gramschap de
volken. Maar al zijn heiligen waren in uw hand, En zaten neer
aan uw voeten; Het volk nam uw uitspraken aan. **4** En Moses
gaf ons een wet. De gemeente van Jakob werd zijn bezit **5** Hij
zelf werd koning in Jesjoeroen Toen de hoofden van het volk
zich verzamelden, De stammen van Israël zich aaneen sloten.
Over Ruben sprak hij: **6** Moge Ruben leven en niet sterven, Al
telt hij slechts weinig mannen. **7** Over Juda sprak hij aldus: Hoor
Jahweh het smeken van Juda, En verenig hem met zijn volk,
Strijd voor hem met eigen hand, En help hem tegen zijn vijand.
8 Over Levi sprak hij: Geef aan Levi uw Toemmim, Uw Oerim
aan uw gunsteling, Die Gij bij Massa op de proef hebt gesteld,
Met wie Gij bij het water van Meriba hebt getwist; **9** Die van
zijn vader en moeder zeide: Ik zie ze niet; Die zijn broeders
niet erkende, En van zijn zoon niets wilde weten. Maar die
uw woord hebben bewaard, Uw Verbond onderhouden! **10** Zij
leren aan Jakob uw voorschriften, En uw Wet aan Israël. Zij
brengen wierookgeur in uw neus, En brandoffers op uw altaar.
11 Jahweh, zegen zijn kracht, Heb welgevallen aan het werk
zijner handen, Verlam de heupen van zijn vijanden Van die hem
haten, zodat ze geen stand houden. **12** Over Benjamin sprak hij:
De lieveling van Jahweh Zal in veiligheid bij Hem wonen; Hij
beschermt hem voor immer, En woont tussen zijn heuvels. **13**
Over Josef sprak hij: Zijn land zij door Jahweh gezegend! Het
kostelijkste van de hemel daarboven, En van de zee die zich

uitstrekt omlaag, **14** Het kostelijkste dat de zon doet ontspruiten,
Het kostelijkste dat de manen doen rijpen, **15** Het beste der
oude bergen, Het kostelijkste der eeuwige heuvelen, **16** Het
kostelijkste der aarde met wat zij bevat, En de genade van Hem,
die in een doornstruik woonde, Mogen komen op het hoofd van
Josef, Op de schedel van den vorst zijner broeders. **17** Als het
eerste jong van een stier is zijn pracht, Met hoornen als die
van een buffel; Daarmee stoot hij volken neer, Allen, tot aan de
grenzen der aarde. Zo zijn de tienduizenden van Efraïm, Zo de
duizenden van Manasse! **18** Over Zabulon sprak hij: Verheug u,
Zabulon, over uw tochten, Gij Issakar, over uw tenten. **19** Volken
nodigen zij uit op de berg, Om daar gerechte offers te brengen;
Want de overvloed der zeeën zuigen zij in, Met de verborgen
schatten van het strand. **20** Over Gad sprak hij: Gezegend Hij,
die Gad ruimte verschaft, Zodat hij zich neervlijt als een leeuwin,
En arm en schedel verscheurt, **21** Maar voor zich het beste
deel behoudt, Want een vorstelijk deel lag daar bewaard. Hij
kwam met de hoofden van het volk Voltrok de gerechtigheid van
Jahweh En zijn gerichten met Israël samen. **22** Over Dan sprak
hij: Dan is een jonge leeuw, Die opspringt uit Basjan. **23** Over
Neftali sprak hij: Neftali is verzadigd van gunst, En vervuld van
de zegen van Jahweh, Het meer met de zuidstreek is zijn bezit.
24 Over Aser sprak hij: De meest gezegende zoon is Aser, De
meest begunstigde onder zijn broeders. Hij dompelt zijn voet in
de olie. **25** Van ijzer en koper zijn uw sloten, En heel uw leven
woont gij veilig. **26** Niemand is gelijk aan God, O Jesjoeroen: Die
de hemelen bestijgt om u te helpen, De wolken in zijn majesteit!
27 Een toevlucht is de oude God, Met eeuwig uitgestrekte armen.
Hij dreef den vijand voor u uit, En sprak: Verdelg! **28** Zo woonde

Israël zonder zorg, Jakobs bron in veiligheid, In een land van
koren en most, Waarop zijn hemel dauw laat druppelen. **29**
Israël, wie is gelukkig als gij, Een volk door Jahweh gered? Hij
is het schild van uw hulp, Het zwaard van uw glorie: Vijanden
zullen u vleien En gij zult hun toppen betreden.

34 Daarna klom Moses uit de vlakten van Moab omhoog naar
de berg Nebo, de top van de Pisga, die tegenover Jericho ligt.
Daar toonde Jahweh hem het hele land: Gilad tot Dan, **2** heel
Neftali, het land van Efraïm en Manasse, het hele land Juda
tot aan de westelijke zee, **3** de Négeb, de Jordaanstreek, de
vlakte van Jericho, of Palmenstad, tot Sóar toe. **4** En Jahweh
sprak tot hem: Dit is het land, dat Ik aan Abraham, Isaäk en
Jakob onder ede beloofd heb: "Aan uw nageslacht zal Ik het
geven!" Ik heb het u met eigen ogen laten aanschouwen, maar
gij zult daar niet binnengaan. **5** Toen stierf Moses, de dienaar
van Jahweh, in het land Moab, zoals Jahweh het hem had
gezegd. **6** Men begroef hem in de vallei van het land Moab
tegenover Bet-Peor, maar tot op de dag van vandaag weet
niemand waar zijn graf is. **7** Moses was honderd twintig jaar
oud, toen hij stierf; maar zijn oog was niet verzwakt, en zijn
kracht niet gebroken. **8** De Israëlieten beweenden Moses in de
vlakte van Moab dertig dagen lang, tot de tijd van de rouwklacht
over Moses voorbij was. **9** Zeker, Josuë, de zoon van Noen,
was met de geest van wijsheid vervuld, daar Moses hem de
handen had opgelegd, en de kinderen Israëls gehoorzaamden
hem en deden alles wat Jahweh Moses bevolen had **10** Maar
toch stond er nooit meer een profeet in Israël op, zoals Moses,
met wien Jahweh van aanschijn tot aanschijn heeft verkeerd;
11 zoals blijkt uit alle tekenen en wonderen, die Jahweh hem

opgedragen had in Egypte voor Farao en al zijn dienaars en
heel zijn land te volbrengen; **12** en uit al de macht en al de
schrikwekkende daden, die Moses ten aanschouwen van heel
Israël heeft voltrokken.

Jozua

1 Toen Moses, de dienaar van Jahweh, gestorven was, sprak
Jahweh tot Josuë, den zoon van Noen, die Moses' dienaar was
geweest: **2** Mijn dienaar Moses is gestorven. Op! Trek met heel
dit volk de Jordaan hier over naar het land, dat Ik hun geven zal.
3 Iedere plek, die uw voetzool betreedt, zal Ik u geven, zoals
Ik aan Moses beloofd heb. **4** Van de woestijn tot de Libanon,
en van de grote rivier de Eufraat tot aan de Grote Zee in het
westen zal uw gebied zich uitstrekken. **5** Zolang ge leeft, zal
niemand tegen u bestand zijn! Zoals Ik met Moses was, zo
zal Ik ook met u zijn; Ik zal u niet verlaten, en Mij niet van u
terugtrekken. **6** Wees sterk en dapper; want gij zult dit volk bezit
doen nemen van het land, dat Ik hun vaderen onder ede beloofd
heb, hun te geven. **7** Doe slechts uw uiterste best, om in alles
nauwgezet te handelen volgens de wet, die mijn dienaar Moses
voorgeschreven heeft; wijk er ter rechter noch ter linker zijde van
af, opdat het u overal, waar ge heen trekt, goed moge gaan. **8**
Dit wetboek mag niet wijken uit uw mond; dag en nacht moet gij
het overwegen, om nauwgezet alles te volbrengen, wat er in
geschreven staat. Dàn zult ge voorspoed hebben op uw weg,
dàn zal het u goed gaan. **9** Ik beveel het u dus: Wees sterk en
dapper, vrees niet en laat u geen schrik aanjagen; want Jahweh,
uw God, is met u, overal waar ge gaat. **10** Toen gaf Josuë aan
de leiders van het volk het bevel: **11** Trekt het kamp door, en
gelast het volk: "Maakt proviand gereed; want over drie dagen
moet ge hier de Jordaan oversteken, om het land in bezit te
gaan nemen, dat Jahweh, uw God, u in eigendom geeft." **12** En
tot de Rubenieten en de Gadieten en tot de halve stam van
Manasse sprak Josuë: **13** Denkt aan het bevel, dat Moses, de

dienaar van Jahweh, u heeft gegeven. Jahweh, uw God, heeft
u een rustplaats verleend, en u dit land geschonken. **14** Uw
vrouwen, kinderen en vee mogen in het land blijven, dat Moses
u in het Overjordaanse heeft gegeven. Maar gij allen moet als
dappere mannen gewapend voor uw broeders uittrekken en
hen helpen, **15** totdat Jahweh aan uw broeders, als aan u, een
rustplaats heeft verleend, en ook zij het land in bezit hebben
genomen, dat Jahweh, uw God, hun wil geven. Dan moogt ge
terugkeren naar het land, dat Moses, de dienaar van Jahweh, u
gegeven heeft aan de overzijde van de Jordaan in het oosten,
en het in bezit nemen. **16** Ze antwoordden Josuë: Alles, wat ge
ons beveelt, zullen we doen, en overal heengaan, waar ge ons
zendt. **17** Zoals we Moses in alles hebben gehoorzaamd, zo
zullen we ook gehoorzaam zijn aan u. Moge Jahweh, uw God,
slechts met u zijn, zoals Hij het was met Moses. **18** Iedereen,
die zich tegen uw bevelen verzet en niet luistert naar al wat ge
hem oplegt, zal sterven. Wees dus maar moedig en dapper!

2 Daarna zond Josuë, de zoon van Noen, van Sjittim uit
heimelijk twee verkenners met de opdracht: Gaat het land en
vooral Jericho verkennen. Dezen trokken er dus op uit, en
namen hun intrek in het huis van een deerne, die Rachab
heette, om er te overnachten. **2** Men berichtte aan den koning
van Jericho: Er zijn vannacht Israëlieten hier gekomen, om het
land te verspieden. **3** Nu liet de koning van Jericho Rachab
aanzeggen: Lever de mannen uit, die naar u toe kwamen, en uw
huis zijn binnengegaan; want ze zijn gekomen, om heel het land
te verspieden. **4** Doch de vrouw nam de beide mannen mee,
verborg ze, en zeide: Die mannen zijn wel bij me geweest, maar
ik heb niet geweten, waar ze vandaan kwamen. **5** En juist, toen

men tegen het donker de poort wilde sluiten, zijn die mannen
vertrokken; ik weet niet, waar ze gebleven zijn. Zet ze vlug
achterna, dan kunt ge ze nog inhalen. **6** Maar zij had de mannen
naar het dak gebracht, en ze verborgen onder vlasstengels, die
zij op het dak had uitgespreid. **7** De mannen achtervolgden
hen dan naar de Jordaan, in de richting van de doorwaadbare
plaatsen, en men sloot de poort, zodra hun vervolgers eruit
waren gegaan. **8** Maar eer de mannen gingen slapen, klom ze
bij hen op het dak, **9** en zeide tot hen: Ik weet, dat Jahweh dit
land voor u bestemd heeft, en dat wij angst voor u hebben, en
alle bewoners van het land voor u beven. **10** Want we hebben
vernomen, hoe bij uw uittocht uit Egypte Jahweh het water van
de Rode Zee voor u heeft doen opdrogen, en hoe gij de twee
amorietische koningen aan de overzijde van de Jordaan hebt
behandeld, Sichon en Og, die ge met de ban hebt geslagen. **11**
Toen we dat hoorden, is ons de schrik om het hart geslagen, en
is iedereen de moed ontzonken uit angst voor u. Want Jahweh,
uw God, is God in de hemel daarboven en op de aarde beneden.
12 Zweert me nu bij Jahweh dat gij u over mijn familie zult
ontfermen, zoals ik mij over u heb ontfermd. Geeft me ook een
vertrouwbaar teken, **13** dat ge mijn vader en moeder, mijn broers
en zusters, en al de hunnen zult sparen, en ons van de dood
zult redden. **14** De mannen antwoordden haar: Wij staan met
ons leven voor u in. Als gij onze plannen niet aanbrengt, dan
zullen wij, wanneer Jahweh ons het land heeft overgeleverd, ons
zeker over u ontfermen. **15** Toen liet ze hen langs een touw door
het venster naar beneden zakken; want haar huis stond tegen
de binnenkant van de stadsmuur, zodat ze eigenlijk in de muur
woonde. **16** Ze sprak tot hen: Gaat het gebergte in, opdat de

vervolgers u niet tegenkomen; houdt u daar drie dagen schuil,
totdat ze zijn teruggekeerd, en gaat dan verder uws weegs. **17**
De mannen zeiden tot haar: **18** Als we het land binnentrekken,
moet ge dit rode koord aan het venster binden, waardoor ge
ons omlaag hebt gelaten, en uw vader en moeder, uw broers
en heel uw familie in dit huis bij elkaar brengen. **19** Als dan
iemand de deur van uw huis uitgaat, dan komt zijn bloed op zijn
eigen hoofd neer, en zullen wij er geen schuld aan hebben;
maar slaat men de hand aan iemand, die in uw huis is, dan komt
zijn bloed op ons hoofd. **20** Als ge echter onze plannen verraadt,
zijn wij van de eed ontslagen, die ge ons hebt doen zweren.
21 Zij antwoordde: Afgesproken, zoals ge gezegt hebt! Ze liet
hen vertrekken, en bond het rode koord aan het venster. **22** Zij
gingen heen, trokken het gebergte in, en bleven daar drie dagen,
totdat de achtervolgers waren teruggekeerd; dezen hadden
overal gezocht, maar niets gevonden. **23** Toen maakten de twee
mannen rechtsomkeert, daalden het gebergte af, trokken de
Jordaan over, en begaven zich naar Josuë, den zoon van Noen,
wien ze alles vertelden, wat ze hadden beleefd. **24** En ze zeiden
tot Josuë: Jahweh heeft ons het hele land in handen geleverd;
alle bewoners van het land zijn voor ons met schrik geslagen.

3 ‘s Morgens braken Josuë en al de zonen van Israël op, trokken
uit Sjittim weg, en bereikten de Jordaan, waar ze overnachtten,
alvorens over te trekken. **2** Toen de drie dagen ten einde waren,
trokken de leiders het kamp door, **3** en bevalen het volk: Zodra
gij ziet, dat de ark des Verbonds van Jahweh, uw God, door de
levietische priesters wordt opgenomen, moet ook gij van uw
plaats opbreken en haar volgen. **4** Er moet echter tussen u en
haar een afstand blijven van ongeveer twee duizend el; komt er

dus niet dichter bij! Dan zult ge de weg leren kennen, die ge
moet gaan; want nog nooit zijt ge langs zo'n weg getrokken. **5**
En Josuë sprak tot het volk: Heiligt u; want morgen zal Jahweh
wonderbare dingen onder u doen. **6** En tot de priesters sprak
Josuë: Neemt de ark des Verbonds, en trekt over aan de spits
van het volk. En de priesters namen de ark des Verbonds op,
en gingen vóór het volk uit. **7** Toen sprak Jahweh tot Josuë:
Vandaag zal Ik beginnen, u groot te maken in het oog van
heel Israël, opdat ze weten, dat Ik met u zal zijn, zoals Ik met
Moses geweest ben. **8** Beveel aan de priesters, die de ark des
Verbonds dragen: Als gij de oever van de Jordaan hebt bereikt,
moet ge in de Jordaan gaan staan. **9** Nu sprak Josuë tot de
kinderen van Israël: Komt naderbij en hoort, wat Jahweh, uw
God, u zegt! **10** En Josuë vervolgde: Hieraan zult ge erkennen,
dat er een levende God in uw midden is, die de Kanaänieten,
Chittieten, Chiwwieten, Perizzieten, Girgasjieten, Amorieten en
Jeboesieten voor u uit zal jagen! **11** Zie, de ark des Verbonds
van den Heer der gehele aarde trekt voor u uit de Jordaan in. **13**
Zodra de voetzolen der priesters, die de ark van Jahweh, den
Heer der gehele aarde, dragen, het water van de Jordaan zullen
aanraken, zal het water van de Jordaan, het water namelijk dat
van boven komt, worden afgesneden en als een dam blijven
staan. **14** Toen dus het volk uit zijn tenten opbrak, om de Jordaan
over te trekken, droegen de priesters de ark des Verbonds voor
het volk uit. **15** En ofschoon de Jordaan gedurende heel de
zomertijd buiten zijn oevers staat, hadden de dragers van de ark
nauwelijks de Jordaan bereikt, en waren de voeten der priesters,
die de ark droegen, in de rand van het water gedompeld, **16** of
het water, dat van boven kwam, bleef staan, en rees heel in de

verte omhoog als een dam, bij de stad Adam, die bij Saretan
ligt; terwijl het water, dat naar de Araba-zee, de Zoutzee, vloeit,
geheel verdween. Zo stak het volk tegenover Jericho over. **17**
En terwijl heel Israël over het droge trok, bleven de priesters, die
de ark van Jahweh's Verbond droegen, midden in de Jordaan
op het droge staan, totdat het hele volk de overtocht van de
Jordaan had beëindigd.

4 Nadat dan het hele volk over de Jordaan was getrokken,
sprak Jahweh tot Josuë: **2** Kiest u uit dit volk twaalf mannen,
één uit iedere stam, **3** en beveelt hun: Neemt hier midden uit
de Jordaan, waar de voeten van de priesters hebben gestaan,
twaalf stenen; draagt ze met u mee naar de plek, waar ge
vannacht verblijven zult, en richt ze daar op. **4** Josuë riep dus
twaalf mannen, die hij onder de Israëlieten aanwees, uit elke
stam één, **5** en sprak tot hen: Trekt op tot bij de ark van Jahweh,
uw God, in het midden van de Jordaan, en neemt ieder één
steen op uw schouders, naar het getal van de stammen van
Israëls kinderen, **6** opdat die onder u ten teken zijn. En wanneer
dan later uw zonen vragen: "Wat beduiden die stenen voor u?"
7 zult ge hun antwoorden: "Omdat het water van de Jordaan
voor de ark van Jahweh's Verbond verdween, toen de ark de
Jordaan overtrok: omdat het water van de Jordaan verdween,
daarom zijn deze stenen een altijddurend gedenkteken voor
de kinderen Israëls". **8** De Israëlieten deden dus, zoals Josuë
hun had bevolen; ze namen uit het midden van de Jordaan
twaalf stenen op naar het getal der israëlietische stammen,
zoals Jahweh het Josuë bevolen had, droegen ze mee naar
het nachtkwartier en richtten ze daar op. **9** Tevens plaatste
Josuë twaalf stenen midden in de Jordaan op de plaats, waar

de voeten van de priesters, die de ark des Verbonds droegen,
hadden gerust; ze zijn daar nog tot op de dag van heden. **10**
Intussen waren de priesters, die de ark droegen, midden in de
Jordaan blijven staan, totdat alles geschied was, wat Jahweh
Josuë had opgedragen, aan het volk te bevelen. In aller ijl trok
het volk naar de andere kant; **11** en toen het hele volk over
was, trok ook de ark van Jahweh over, en gingen de priesters
weer aan de spits van het volk. **12** Ook de Rubenieten, de
Gadieten en de halve stam van Manasse trokken over, en gingen
gewapend voor Israël uit, zoals Moses het hun had bevolen;
13 ze telden veertigduizend man ongeveer, die voor Jahweh
ten strijde uittrokken naar de vlakte van Jericho. **14** Die dag
verheerlijkte Jahweh Josuë in de ogen van heel Israël, zodat ze
hem heel zijn leven vreesden, zoals ze Moses hadden gevreesd.
15 Nu sprak Jahweh tot Josuë: **16** Beveel de priesters, die de
ark des Verbonds dragen, dat ze uit de Jordaan komen. **17** En
Josuë beval de priesters: Komt de Jordaan uit. **18** Zodra nu de
priesters, die de ark van Jahweh's Verbond droegen, uit het
midden van de Jordaan waren gekomen, en de voetzolen der
priesters het droge hadden bereikt, hernam het water van de
Jordaan zijn loop, en trad weer buiten zijn oevers als vroeger.
19 Op de tiende dag van de eerste maand trok het volk van
de Jordaan weg, en sloeg zijn legerplaats te Gilgal op, aan de
oostelijke grens van Jericho. **20** De twaalf stenen, die men uit de
Jordaan had meegenomen, liet Josuë nu te Gilgal oprichten, **21**
terwijl hij tot de Israëlieten sprak: Als later uw zonen aan hun
vaders vragen: "Wat hebben deze stenen te beduiden?" **22**
moet ge uw zonen vertellen: "Droogvoets trok Israël hier over
de Jordaan!" **23** Want Jahweh, uw God, heeft het water van

de Jordaan voor u doen opdrogen, totdat ge er over waart,
zoals Jahweh, uw God, met de Rode Zee heeft gedaan, die Hij
voor ons heeft drooggelegd, totdat wij er over waren: **24** opdat
alle volken der aarde zouden weten, dat de hand van Jahweh
machtig is, en gij Jahweh, uw God, voor altijd zoudt vrezen!

5 Toen al de koningen der Amorieten aan de westelijke oever
van de Jordaan, en al de kanaänietische koningen langs de
zee hoorden, dat Jahweh het water van de Jordaan voor de
Israëlieten zo lang had doen opdrogen, tot ze er over waren,
sloeg hun de schrik om het hart, en ontzonk hun de moed
uit vrees voor de Israëlieten. **2** In die tijd sprak Jahweh tot
Josuë: Maak u stenen messen, en besnijd de kinderen Israëls
een tweede maal. **3** En Josuë maakte zich stenen messen,
en besneed de Israëlieten bij de Heuvel der voorhuiden. **4**
Dit was de reden, dat Josuë hen liet besnijden: Van al het
volk van het mannelijk geslacht, dat uit Egypte getrokken was,
hadden alle strijdbare mannen op hun uittocht uit Egypte de
dood gevonden. **5** Nu was al het volk, dat uitgetrokken was,
wel besneden; maar allen, die onderweg in de woestijn waren
geboren na de uittocht uit Egypte, waren niet besneden. **6** Want
veertig jaar hadden de Israëlieten door de woestijn gezworven,
tot er niemand meer over was van heel het volk, van al de
strijdbare mannen, die uit Egypte waren getrokken: van allen,
die niet naar de stem van Jahweh hadden geluisterd, en aan
wie Jahweh gezworen had, dat Hij hun het land niet zou laten
zien, dat Hij hun vaderen onder ede beloofd had, ons te zullen
geven, een land, dat druipt van melk en honing. **7** Nu had Hij
hun zonen in hun plaats gesteld, en hen liet Josuë besnijden;
want ze waren nog onbesneden, omdat men ze onderweg niet

had kunnen besnijden. **8** Nadat de besnijdenis van heel het volk
was verricht, bleven ze daar in de legerplaats, tot ze genezen
waren. **9** En Jahweh sprak tot Josuë: Heden heb Ik de smaad
van Egypte van u afgewenteld! Daarom noemde hij die plaats
Gilgal; zo heet ze nu nog. **10** Terwijl de Israëlieten in Gilgal
legerden, vierden ze op de avond van de veertiende dag der
maand het paasfeest op de vlakten van Jericho; **11** en daags na
het Pascha aten ze van de opbrengst van het land ongedesemd
brood en geroosterd graan. **12** Op dezelfde dag, dat ze van de
opbrengst van het land aten, hield het manna op. De kinderen
Israëls kregen geen manna meer, maar ze aten dat jaar wat het
land Kanaän opbracht. **13** Terwijl Josuë nu bij Jericho vertoefde,
gebeurde het eens, dat hij opkeek, en een man voor zich zag
staan met een getrokken zwaard in zijn hand. Josuë ging op
hem af, en vroeg hem: Hoort gij bij ons of bij onze vijanden? **14**
Hij antwoordde: Bij geen van beiden; maar ik ben de aanvoerder
van Jahweh ‘s heir; ik kom hier dus van pas. Toen viel Josuë
plat ter aarde, huldigde hem, en vroeg hem: Wat heeft mijn Heer
tot zijn dienaar te zeggen? **15** En de aanvoerder van Jahweh’s
heir gaf Josuë ten antwoord: Trek uw schoenen uit; want de
plaats, waarop ge staat, is heilig. En Josuë deed het.

6 Intussen bleef Jericho nu met het oog op de Israëlieten
zorgvuldig gesloten; niemand kwam er uit of in. **2** Maar Jahweh
sprak tot Josuë: Let op; Ik lever Jericho met zijn koning en
dapperen aan u over. **3** Zes dagen lang moet gij met alle
strijdbare mannen éénmaal rond de stad heen trekken, **4** en
moeten zeven priesters zeven bazuinen van ramshorens voor
de ark uit dragen. Maar op de zevende dag moet ge zeven
keer om de stad heen trekken, en moeten de priesters op de

bazuinen blazen. **5** Zodra zij dan op de ramshoren blazen en
gij het bazuingeschal hoort, moet het hele volk uit alle macht
beginnen te schreeuwen; dan zal de stadsmuur instorten en
het volk naar boven stormen, iedereen recht voor zich uit. **6**
Josuë, de zoon van Noen, riep dus de priesters, en zeide hun:
Neemt de Verbondsark op, en laat zeven priesters voor de ark
van Jahweh uit zeven bazuinen van ramshorens dragen. **7** En
tot het volk zeide hij: Trekt rond de stad; die gewapend zijn,
moeten voor Jahweh's ark uit gaan. **8** Toen Josuë tot het volk
had gesproken, trokken de zeven priesters op, terwijl ze de
zeven bazuinen van ramshorens vóór Jahweh uit droegen en er
op bliezen; de ark van Jahweh's Verbond kwam achter hen aan.
9 Die gewapend waren gingen voor de priesters uit, die op de
bazuinen bliezen, terwijl de tros de ark volgde; en onder het
gaan bleef men op de bazuinen blazen. **10** Maar Josuë beval
het volk eveneens: Schreeuwt niet, en laat uw stem zelfs niet
horen; geen woord mag er over uw lippen komen tot de dag.
waarop ik u zeg: Schreeuwt; en dan moet ge schreeuwen. **11**
Hij liet dus de ark éénmaal rond de stad dragen, waarna men
het kamp binnenging en daar overnachtte. **12** Zodra Josuë de
volgende morgen alles geregeld had, namen de priesters de ark
van Jahweh weer op, **13** en gingen de zeven priesters, die de
zeven bazuinen van ramshorens voor Jahweh's ark uit droegen,
blazend op de bazuinen op weg, terwijl de gewapenden voor
hen uittrokken, en de tros de ark van Jahweh volgde. En onder
het gaan bleef men voortdurend op de bazuinen blazen. **14** Ook
die tweede dag trokken ze één keer de stad rond, en keerden
daarna in het kamp terug. Zo deden ze zes dagen lang. **15**
Maar toen ze zich op de zevende dag bij het aanbreken van

de morgen gereed hadden gemaakt, trokken ze op dezelfde
wijze zeven maal rond de stad; dus alleen op die dag zijn ze
zeven maal rond de stad getrokken. **16** En toen de priesters
bij de zevende keer op de bazuinen bliezen, riep Josuë het
volk toe: Schreeuwt; want Jahweh levert u de stad over! **17**
Ter ere van Jahweh moet de stad en al, wat erin is, met de
banvloek worden geslagen; alleen de deerne Rachab moet met
al haar familieleden gespaard blijven, omdat ze de boden, die
wij gestuurd hadden, schuil heeft gehouden. **18** Maar weest
voorzichtig met de ban, opdat ge niet uit hebzucht iets neemt wat
met de ban is geslagen; anders brengt ge het leger van Israël
onder de ban, en stort ge het in het ongeluk. **19** Al het zilver
en het goud met alle koperen en ijzeren voorwerpen zijn aan
Jahweh gewijd, en moeten dus in Jahweh's schatkamer komen.
20 Nu begon het volk te juichen en blies men op de bazuinen; en
zodra het volk het bazuingeschal hoorde, schreeuwde het uit
alle macht. De stadsmuur stortte in, en het volk stormde naar
boven, de stad in, iedereen recht voor zich uit. Ze namen de
stad, **21** sloegen allen, die in de stad waren, met de banvloek:
mannen en vrouwen, kinderen en grijsaards, met runderen,
schapen en ezels, en joegen ze over de kling. **22** Maar tot de
beide mannen, die het land hadden verkend, zei Josuë: Gaat
naar het huis van de deerne, en haalt de vrouw eruit met allen,
die bij haar behoren zoals ge het haar gezworen hebt. **23** De
verkenners gingen naar binnen, en haalden Rachab met haar
vader, moeder en broers en met al haar verwanten naar buiten.
Ze brachten haar hele familie de stad uit, en wezen hun buiten
het kamp van Israël een verblijfplaats aan. **24** De stad staken ze
in brand met al, wat erin was; alleen het zilver en het goud en

alle koperen en ijzeren voorwerpen borg men in de schatkamer
van het huis van Jahweh op. **25** Josuë liet Rachab, de deerne,
met het huis van haar vader en al haar verwanten in leven;
tot op de huidige dag woont haar familie onder de Israëlieten,
omdat ze de boden had schuil gehouden, die Josuë gezonden
had, om Jericho te verkennen. **26** In die dagen zwoer Josuë:
Vervloekt voor Jahweh de man, Die het waagt, deze stad te
herbouwen. Op zijn eerstgeborene zal hij Jericho's grondvesten
leggen, Op zijn jongsten zoon haar poorten plaatsen! **27** Zo was
Jahweh met Josuë; en zijn faam ging door het hele land.

7 Maar de Israëlieten hadden zich toch aan de ban vergrepen.
Want Akan, de zoon van Karmi, zoon van Zabdi, zoon van
Zara, uit de stam Juda, had iets genomen wat met de ban
was geslagen, zodat de toorn van Jahweh tegen de Israëlieten
ontbrand was. **2** Nu zond Josuë uit Jericho mannen naar Ai,
dat bij Bet-Awen ligt ten oosten van Betel, met de opdracht:
Gaat het land verkennen! De mannen trokken dus uit, om Ai te
verspieden. **3** Bij hun terugkeer zeiden ze tot Josuë: Laat niet
het hele volk optrekken; als er twee of drie duizend man gaan,
nemen ze Ai wel in. Ge behoeft niet het hele volk te vermoeien;
want ze zijn daarginds niet talrijk. **4** Zo trokken ongeveer drie
duizend man van het volk er op af. Maar ze moesten vluchten
voor de bewoners van Ai, **5** en dezen sloegen er zes en dertig
van hen neer, achtervolgden hen buiten de poort tot bij de
steengroeven, en versloegen hen op de helling. Toen versmolt
het hart van het volk als water. **6** Nu scheurde Josuë zijn kleren,
en wierp zich met de oudsten van Israël plat ter aarde voor de
ark van Jahweh tot de avond toe. Ze strooiden zich stof op het
hoofd, **7** en Josuë sprak: Ach Jahweh, mijn Heer; waarom hebt

Gij dit volk dan over de Jordaan gebracht? Om ons aan de
Amorieten over te leveren, om ons in het verderf te storten?
Hadden we toch maar besloten, om in het Overjordaanse te
blijven! **8** Ach Heer, wat zal ik zeggen, nu Israël zijn vijanden de
rug heeft toegekeerd? **9** Als de Kanaänieten en alle bewoners
van het land het vernemen, zullen ze ons omsingelen en onze
naam van de aarde uitroeien. En hoe wilt Gij dan zorgen voor uw
grote Naam? **10** Jahweh gaf Josuë ten antwoord: Sta op! Wat
ligt ge hier op uw aangezicht neer? **11** Israël heeft gezondigd:
ze hebben het verbond geschonden, dat Ik ze had opgelegd:
ze hebben iets weggenomen wat met de ban was geslagen,
het gestolen en stil bij hun huisraad verborgen. **12** Daarom zijn
de Israëlieten niet opgewassen tegen hun vijanden, daarom
slaan ze voor hen op de vlucht; want ze zijn onder de ban
gekomen, en Ik zal niet langer met u zijn, tenzij ge de ban uit
uw midden verwijdert. **13** Sta op, heilig het volk en beveel:
Heiligt u voor morgen! Want aldus spreekt Jahweh, Israëls God:
"Israël, er is iets onder u, dat door de ban is getroffen. Ge zult
niet opgewassen zijn tegen uw vijanden, tot gij die ban uit uw
midden hebt verwijderd." **14** Ge moet daarom morgen stam voor
stam aantreden; daarna de stam, die Jahweh zal aanwijzen,
geslacht voor geslacht; vervolgens het geslacht, dat Jahweh
zal aanwijzen, familie voor familie; dan de familie, die Jahweh
zal aanwijzen, man voor man. **15** Wie dan wordt aangewezen
als schuldig aan de ban, moet met al, wat hem toebehoort,
worden verbrand, omdat hij het verbond met Jahweh heeft
geschonden en een zonde in Israël begaan. **16** Vroeg in de
morgen liet Josuë dus de Israëlieten stam voor stam aantreden;
aangewezen werd de stam Juda. **17** Daarna de geslachten

van Juda; en het geslacht Zara werd aangewezen. Vervolgens
het geslacht van Zara naar zijn families; en aangewezen werd
de familie Zabdi. **18** Ten slotte die familie man voor man; en
aangewezen werd Akan, de zoon van Karmi, zoon van Zabdi,
zoon van Zara, uit de stam Juda. **19** Nu sprak Josuë tot Akan:
Mijn zoon, geef eer aan Jahweh, Israëls God, en breng Hem
hulde, door mij te bekennen, wat ge gedaan hebt, zonder mij
iets te verzwijgen. **20** En Akan antwoordde Josuë: Ja, ik heb
gezondigd tegen Jahweh, Israëls God. Dit heb ik gedaan. **21**
Toen ik onder de buit een mooie babylonische mantel, twee
honderd zilveren sikkels en een gouden staaf ter waarde van
vijftig sikkels bemerkte, wilde ik die graag hebben, en nam ze
mee. Alles is in de grond verstopt midden in mijn tent, het zilver
onderop. **22** Nu liet Josuë een paar mannen vlug naar de tent
gaan; het was inderdaad in de tent verstopt, en het zilver lag
onderop. **23** Ze haalden het uit de tent weg, brachten het bij
Josuë, en heel Israël legde het voor Jahweh neer. **24** Toen nam
Josuë, en heel Israël met hem, Akan, den zoon van Zara, met
het zilver, de mantel en de gouden staaf, met zijn zonen en
dochters, zijn runderen, ezels en schapen, met zijn tent en heel
zijn bezit, en bracht ze naar de vallei van Akor. **25** En Josuë
sprak: Hoe hebt gij ons in het ongeluk gestort! Daarom stort
Jahweh thans u in het ongeluk! Heel Israël stenigde hem, **26** en
stapelde een grote steenhoop boven hem op, die er nu nog
is. Toen bedaarde Jahweh's ziedende toorn. Daarom heet die
plaats tot op de huidige dag: Vallei van Akor.

8 Toen sprak Jahweh tot Josuë: Wees niet bang, en verlies
de moed niet; neem al het krijgsvolk met u mee, en maak u
gereed, tegen Ai op te trekken. Zie, Ik lever den koning van Ai

met zijn volk, zijn stad en zijn land aan u over. **2** Dan moet ge
met Ai en zijn koning doen, wat ge met Jericho en zijn koning
hebt gedaan; maar zijn have en vee moogt ge tot uw eigen buit
verklaren. Leg echter een hinderlaag aan de westkant der stad.
3 Nu maakte Josuë met al het krijgsvolk zich gereed tot de
aanval op Ai. Hij zonderde dertig duizend dappere mannen af,
die hij des nachts uitzond **4** met het bevel: Let op; ge moet
u aan de westkant der stad in hinderlaag leggen, niet te ver
van de stad, en u allen gereed houden. **5** Ik zal met al mijn
volk tegen de stad oprukken, en als ze dan weer tegen ons
uittrekken zoals de vorige keer, nemen we voor hen de vlucht. **6**
Ze moeten ons achterna zetten, tot wij ze van de stad hebben
afgesneden. Want ze zullen denken: Ze vluchten voor ons als
de vorige keer. Maar wanneer wij voor hen vluchten, **7** komt
gij uit de hinderlaag, en maakt u meester van de stad; want
Jahweh, uw God, levert ze u over. **8** En zodra ge de stad hebt
bezet, steekt ge haar in brand. Zo moet ge doen naar Jahweh's
bevel; zie, ik leg het u op! **9** Toen zond Josuë hen heen. Ze
legden zich in hinderlaag, en legerden zich tussen Betel en Ai,
ten westen van Ai, terwijl Josuë zelf de nacht doorbracht in de
vallei. **10** Vroeg in de morgen monsterde Josuë het volk, en
trok met de oudsten van Israël aan de spits van het volk tegen
Ai op. **11** Heel de krijgsmacht, die hem vergezelde, rukte uit,
en toen ze vlak bij de stad waren gekomen, legerden ze zich
ten noorden van Ai, zodat het dal tussen hen en Ai lag. **12**
Maar ongeveer vijf duizend man had hij afgezonderd, en in een
hinderlaag tussen Betel en Ai gelegd, ten westen van de stad. **13**
Zo stelde men dus het volk op, nadat Josuë de nacht in de vallei
had doorgebracht: de hele krijgsmacht ten noorden, en haar

achterhoede ten westen van de stad. **14** Toen de koning van Ai
dit bemerkte, maakten de mannen der stad zich in allerijl gereed,
en rukten uit om Israël te bestrijden. Met heel zijn volk trok hij op
naar de helling vóór de vlakte, zonder te weten, dat hem aan de
westkant van de stad een hinderlaag was gelegd. **15** Josuë
en heel Israël lieten zich door hen verslaan, en vluchtten in de
richting van de woestijn. **16** Nu werd al het volk opgeroepen,
dat in de stad was, om hen achterna te zetten; maar doordat
ze Josuë achtervolgden, sneden ze zich af van de stad. **17**
Geen man bleef in Ai achter; geen man, die niet uittrok, om de
Israëlieten te achtervolgen; zelfs de poorten der stad lieten ze
open, en renden maar achter de Israëlieten aan. **18** Toen sprak
Jahweh tot Josuë: Steek de speer, die ge in uw hand houdt, naar
Ai uit; want Ik heb het aan u overgeleverd. En Josuë stak de
speer uit, die hij in zijn hand had, in de richting van Ai. **19** Zodra
hij zijn hand had uitgestrekt, stond het volk, dat in hinderlaag
lag, vlug van zijn plaats op, rende de stad binnen, maakte zich
van haar meester, en stak haar ijlings in brand. **20** En toen de
mannen van Ai wilden terugkeren, zagen ze, dat de rook van de
stad ten hemel steeg. Ze hadden geen kans meer, langs een of
andere weg te ontkomen, daar het volk, dat naar de woestijn
was gevlucht, zich nu tegen zijn achtervolgers keerde. **21** Want
nauwelijks hadden Josuë en heel Israël gezien, dat het volk in
hinderlaag de stad had genomen, en dat er al rook uit opsteeg,
of ze keerden zich om, en sloegen in op de mannen van Ai. **22**
Nu kwamen ook die anderen hun uit de stad tegemoet, zodat zij
zich midden tussen de Israëlieten bevonden. Van beide kanten
sloegen ze op hen in, zodat er niemand overbleef of ontsnapte.
23 Den koning van Ai namen ze levend gevangen, en brachten

hem voor Josuë. **24** En toen Israël alle inwoners van Ai op het
veld en in de woestijn, waar ze hen hadden achtervolgd, had
omgebracht, en ze allen zonder uitzondering door het zwaard
waren gevallen, keerde heel Israël naar Ai terug, en joeg het
over de kling. **25** Het getal der gesneuvelden, zowel mannen
als vrouwen, bedroeg toen twaalf duizend; het was heel de
bevolking van Ai. **26** Eerst nadat Josuë alle bewoners van Ai
met de ban had geslagen, trok hij zijn hand terug, waarmee hij
de speer hield uitgestrekt. **27** Alleen het vee en de have van die
stad eigenden de Israëlieten zich toe volgens het bevel, dat
Jahweh aan Josuë had gegeven. **28** Tenslotte liet Josuë Ai plat
branden, en maakte het voor altijd tot een puinhoop en een
woestenij tot op de huidige dag. **29** Den koning van Ai liet hij tot
de avond aan een paal hangen: eerst bij zonsondergang beval
Josuë, het lijk er af te halen. Men wierp het neer bij de ingang
van de stadspoort, en stapelde er een grote steenhoop op, die
er nu nog ligt. **30** In die tijd bouwde Josuë op de berg Ebal een
altaar voor Jahweh, Israëls God, **31** zoals Moses, de dienaar
van Jahweh, het aan de kinderen Israëls had bevolen. Het was
een altaar van onbehouwen stenen, niet met ijzer bewerkt, zoals
het in het boek van Moses was voorgeschreven. Daarop droeg
men aan Jahweh brandoffers op, en slachtte men vredeoffers.
32 Daarna liet hij daar, ten aanschouwen van Israëls kinderen op
de stenen een afschrift aanbrengen van de wet, die Moses had
opgeschreven. **33** Toen stelde heel Israël, zowel vreemdelingen
als eigen volk, zich op met zijn oudsten, leiders en rechters
aan beide kanten van de ark tegenover de levietische priesters,
die de ark van Jahweh's Verbond droegen. De ene helft was
naar de berg Gerizzim gekeerd, de andere helft naar de berg

Ebal; en zoals Moses, de dienaar van Jahweh, had bevolen,
werd vooraf het volk van Israël gezegend. **34** Daarna las hij de
hele wet hardop voor, de zegening zowel als de vloek; alles
zoals het beschreven staat in het boek der wet. **35** Geen woord
van alles, wat Moses bevolen had, dat Josuë niet voorlas voor
het vergaderde volk van Israël: voor de mannen, vrouwen en
kinderen, en ook voor de vreemden, die met hen meereisden.

9 Toen alle koningen aan de overzijde van de Jordaan, in het
bergland, in de Sjefela en langs heel de kust van de Grote Zee
tot de Libanon toe, dit vernamen, verbonden de Chittieten en
Amorieten, de Kanaänieten en Perizzieten, de Chiwwieten en
Jeboesieten **2** zich met elkander, om met vereende krachten
Josuë en Israël te bestrijden. **3** Maar zodra de inwoners van
Gibon hoorden, wat Josuë met Jericho en Ai had gedaan,
4 gingen ook zij listig te werk. Ze begaven zich vermomd
op weg, namen versleten zakken voor hun ezels, versleten
wijnzakken, gescheurd en genaaid, **5** trokken afgedragen en
gelapte sandalen aan hun voeten en versleten kleren aan het lijf,
terwijl al het brood voor onderweg al uitgedroogd en verkruimeld
was. **6** Zo trokken ze naar Josuë in het kamp te Gilgal, en zeiden
tot hem en de Israëlieten: Wij zijn uit een ver land gekomen;
sluit dus met ons een verbond. **7** Maar de Israëlieten zeiden
tot de Chiwwieten: Misschien woont ge wel vlak bij ons; hoe
kunnen we dan met u een verbond sluiten? **8** Toen zeiden ze tot
Josuë: We zijn uw dienstknechten. Maar Josuë vroeg hun: Wie
zijt ge, en waar komt ge vandaan? **9** Ze antwoordden hem:
Uit een zeer ver land zijn uw dienaren gekomen, om de faam
van Jahweh, uw God. Want we hebben van Hem gehoord, en
van al wat Hij heeft gedaan in Egypte, **10** en aan de beide

amorietische koningen over de Jordaan, Sichon, den koning van
Chesjbon, en Og, den koning van Basjan, te Asjtarot. **11** Daarom
zeiden onze oudsten en al onze landgenoten tot ons: Neemt
levensmiddelen voor onderweg met u mee, gaat hun tegemoet
en zegt hun: "We zijn uw dienaars; sluit dus een verbond met
ons." **12** Dit is ons brood; vers namen we het als proviand uit
onze huizen mee, toen we naar u op reis gingen; nu is het
uitgedroogd en verkruimeld. **13** Hier zijn de wijnzakken, die we
vulden, toen ze nog nieuw waren; nu zijn ze gescheurd. En hier
zijn onze kleren en schoenen; ze zijn versleten van de zeer
lange reis. **14** Toen namen de mannen van hun proviand, zonder
Jahweh te raadplegen. **15** Ook Josuë wenste hun de vrede,
en sloot met hen een verbond, dat hij hen zou sparen; en de
overheden van het vergaderde volk beloofden het hun onder
ede. **16** Drie dagen, nadat ze met hen het verbond hadden
gesloten, hoorden ze echter, dat ze hun naaste buren waren, en
vlak bij hen woonden. **17** Toen braken de Israëlieten op, en
kwamen de derde dag bij hun steden; het waren Gibon, Kefira,
Beërot en Kirjat-Jearim. **18** Toch sloegen de zonen Israëls hen
niet neer, daar de overheden van het vergaderde volk het hun bij
Jahweh, Israëls God, hadden gezworen. Wel begon het hele
volk tegen de overheden te morren, **19** maar al de overheden
gaven heel de gemeenschap ten antwoord: We hebben het hun
zelf bij Jahweh, Israëls God, onder ede beloofd, en kunnen hun
dus geen kwaad doen. **20** Dit moeten we doen: We moeten ze
sparen, opdat de toorn niet over ons losbreekt om de eed, die
we hun hebben gezworen. **21** Daarom bepaalden de overheden
te hunnen opzichte, dat ze gespaard zouden blijven, maar dat
ze volgens het voorschrift der overheden hout moesten hakken

en water putten voor het hele volk. **22** Josuë ontbood hen
dus, en sprak tot hen: Waarom hebt ge ons bedrogen door te
zeggen: "We wonen heel ver van u af," terwijl ge toch vlak bij
ons woont? **23** Weest daarom vervloekt! Steeds zullen er van u
als slaven hout moeten hakken en water putten voor het huis
van mijn God. **24** Ze gaven Josuë ten antwoord: Het was aan
uw dienaren heel goed bekend, dat Jahweh, uw God, aan zijn
dienaar Moses gezegd had, dat Hij u het hele land geven zou,
en al zijn bewoners voor u zou verdelgen. Daarom werden we
zeer bevreesd, dat ge ons het leven zoudt nemen, en hebben
we aldus gehandeld. **25** We staan nu te uwer beschikking; doe
met ons wat u goed en recht lijkt. **26** Zo deed Josuë. Hij redde
hen uit de handen der Israëlieten, zodat ze hen niet doodden; **27**
maar Josuë gaf hun die dag tot taak, hout te hakken en water te
putten voor heel het volk en voor Jahweh's altaar op de plaats,
welke hij zou uitkiezen. En dat doen ze nu nog.

10 Toen Adoni-Sédek, de koning van Jerusalem, hoorde, dat
Josuë Ai genomen en met de ban had geslagen, dat hij met Ai
en zijn koning gedaan had, zoals hij met Jericho en zijn koning
had gedaan, en dat de inwoners van Gibon vrede met Israël
hadden gemaakt en zich bij hen hadden aangesloten, **2** werd
men zeer bevreesd. Want Gibon was een grote stad, als een
van de steden, die een koning hadden; het was groter nog dan
Ai, en al zijn mannen waren helden. **3** Daarom zond Adoni-
Sédek, Jerusalems koning, aan Hoham, den koning van Hebron,
aan Piram, den koning van Jarmoet, aan Jafia, den koning van
Lakisj en aan Debir, den koning van Eglon, deze boodschap: **4**
Komt mij helpen, om Gibon te verslaan, daar het met Josuë
en de Israëlieten vrede heeft gesloten. **5** Hierop rukten de vijf

amorietische koningen, de koning van Jerusalem, de koning van
Hebron, de koning van Jarmoet, de koning van Lakisj en de
koning van Eglon, gezamenlijk met heel hun legermacht uit,
legerden zich voor Gibon en vielen het aan. **6** Toen lieten de
Gibonieten aan Josuë in het kamp van Gilgal vragen: Laat uw
dienaren toch niet in de steek, maar kom hier naar toe, om ons
te redden en te helpen; want alle amorietische koningen uit het
bergland zijn tezamen tegen ons opgerukt. **7** Josuë trok dus van
Gilgal op met al het krijgsvolk en met alle dappere helden. **8**
En Jahweh sprak tot Josuë: Wees niet bang voor hen, want
Ik lever ze aan u over; niemand van hen zal tegen u stand
kunnen houden. **9** Toen Josuë, die de hele nacht van Gilgal uit
was voortgetrokken, hen dan ook plotseling overviel, **10** bracht
Jahweh ze voor Israël in verwarring. Men bracht hun te Gibon
een grote nederlaag toe, achtervolgde ze langs de bergpas van
Bet-Choron, en bleef op hen inslaan tot Azeka en Makkeda toe.
11 En terwijl ze op de helling van Bet-Choron voor de Israëlieten
wegvluchtten, wierp Jahweh tot Azeka toe uit de hemel grote
stenen op hen neer, waardoor ze gedood werden. Er stierven er
meer door de hagelstenen, dan de Israëlieten met het zwaard
konden doden. **12** Op die dag, toen Jahweh de Amorieten aan
de Israëlieten prijs gaf, riep Josuë Jahweh aan, en sprak in het
bijzijn van Israël: Zon, sta stil boven Gibon, Maan boven Ajjalons
dal. **13** En de zon stond stil, De maan bleef staan, Tot het volk
zich op zijn vijanden had gewroken. (Staat dit niet beschreven
in het boek van den Rechtvaardige?) En ongeveer een hele
dag lang bleef de zon midden aan de hemel staan, en repte
zich niet ten ondergang. **14** Nooit is er vroeger of later een
dag geweest, waarop Jahweh zó de bede van een mens heeft

verhoord. Waarachtig, het was Jahweh, die voor Israël streed.
16 De vijf genoemde koningen, die op de vlucht waren geslagen,
hadden een schuilplaats gezocht in de grot van Makkeda. **17**
Men berichtte het Josuë: De vijf koningen zijn gevonden, ze
houden zich schuil in de grot van Makkeda. **18** Hij zei: Rolt grote
stenen voor de ingang van de grot, en plaatst er mannen voor,
om hen te bewaken. **19** Maar ge moogt uzelf niet ophouden; zet
uw vijanden achterna, hakt op hun achterhoede in, en zorgt
er voor, dat ze hun steden niet bereiken; Jahweh, uw God,
heeft ze u overgeleverd. **20** Toen Josuë en de Israëlieten hen
geheel verslagen hadden, en hen een geweldige en volkomen
nederlaag hadden doen lijden, zodat slechts enkelen hunner
waren ontsnapt, en de versterkte steden konden bereiken, **21**
keerde het hele volk behouden naar Josuë in het kamp van
Makkeda terug. Niemand had tegen de Israëlieten ook maar zijn
tong durven roeren. **22** Nu sprak Josuë: Maakt de ingang van de
grot vrij, haalt die vijf koningen er uit, en brengt ze bij me. **23**
Dit deed men; men haalde de vijf koningen, den koning van
Jerusalem, den koning van Hebron, den koning van Jarmoet,
den koning van Lakisj en den koning van Eglon uit de grot, en
bracht ze bij hem. **24** En toen men die koningen bij Josuë had
gebracht, riep deze alle Israëlieten tezamen, en sprak tot de
aanvoerders van het krijgsvolk, die met hem meegetrokken
waren: Komt hier, en zet uw voet op de nek van deze koningen.
Ze traden nader, en zetten hun voet op hun nek. **25** En Josuë
sprak: Weest dus niet bang en moedeloos, maar sterk en flink!
Want zo zal Jahweh met al uw vijanden doen, tegen wie ge zult
strijden. **26** Hierop sloeg Josuë ze dood, en liet ze opknopen
aan vijf palen, waaraan ze tot de avond bleven hangen. **27** Bij

zonsondergang beval Josuë, ze van de palen af te halen en ze
in de grot te smijten, waar ze zich hadden verborgen. Voor de
ingang stapelde men grote stenen op, die er nu nog liggen. **28** In
die tijd nam Josuë ook Makkeda in, en joeg het met zijn koning
over de kling. Hij sloeg de stad en alle levende wezens, die erin
waren, met de ban, en spaarde niemand; met den koning van
Makkeda deed hij, zoals hij met dien van Jericho had gedaan.
29 Van Makkeda rukte Josuë met heel Israël verder tegen Libna
op, en viel het aan. **30** En Jahweh leverde ook deze stad met
haar koning aan Israël over. Hij joeg haar met alle levende
wezens, die erin waren, over de kling, en spaarde er niemand;
met haar koning deed hij, zoals hij ook met dien van Jericho had
gedaan. **31** Van Libna rukte Josuë met heel Israël tegen Lakisj
op, belegerde het en viel het aan. **32** En Jahweh leverde Lakisj
aan Israël over. Reeds de tweede dag nam hij het in, en joeg de
stad met alle levende wezens, die erin waren, over de kling, juist
zoals hij met Libna gedaan had. **33** En Horam, den koning van
Gézer, die Lakisj toen nog te hulp kwam, versloeg Josuë, hem
en zijn volk, zonder iemand te sparen. **34** Van Lakisj rukte Josuë
met heel Israël naar Eglon op, belegerde het, en viel het aan. **35**
Nog dezelfde dag nam men het in, en joeg hij de stad met alle
levende wezens, die erin waren, over de kling. Hij sloeg het met
de ban, juist zoals hij met Lakisj gedaan had. **36** Van Eglon rukte
Josuë met heel Israël tegen Hebron op, en viel het aan. **37**
Ze namen het in, en joegen de stad met haar koning, en alle
bijbehorende stadjes, met alle levende wezens, die erin waren,
over de kling. Hij spaarde niemand, juist zoals hij met Eglon had
gedaan, maar sloeg de stad en alle levende wezens, die erin
waren, met de ban. **38** Vervolgens keerde Josuë zich met heel

Israël tegen Debir, en viel het aan. **39** Hij nam het in, joeg de
stad met haar koning, en alle bijbehorende stadjes, over de
kling, en sloeg alle levende wezens, die erin waren, met de ban,
zonder iemand te sparen. Zoals hij met Hebron had gedaan,
deed hij ook met Debir en zijn koning. **40** Zo trof Josuë het hele
land: het bergland en de Négeb, de Sjefela en de streek der
hellingen, met al hun koningen; niemand spaarde hij, maar al
wat adem had, sloeg hij met de ban, zoals Jahweh, Israëls God,
het bevolen had. **41** Josuë sloeg hen van Kadesj-Barnéa tot
Gaza, met het hele land Gósjen tot Gibon toe. **42** In één slag
maakte Josuë zich van al die koningen met hun land meester;
want Jahweh, Israëls God, streed voor Israël. **43** Toen keerde
Josuë met heel Israël naar het kamp in Gilgal terug.

11 Zodra Jabin, de koning van Chasor, hiervan hoorde, zond
hij boden naar Jobab, den koning van Madon, naar den koning
van Sjimron, naar den koning van Aksjaf, **2** en naar de koningen
van het noordelijk bergland, van de Araba ten zuiden van
Gennezaret, van de Sjefela en van het heuvelachtig gebied van
Dor in het westen. **3** Dat waren de Kanaänieten in het oosten
en het westen, de Amorieten, Chittieten en Perizzieten, de
Jeboesieten in het gebergte, en de Chiwwieten aan de voet van
de Hermon in het land van Mispa. **4** Met heel hun legermacht,
met drommen, talrijk als het zand aan het strand van de zee,
en met een groot aantal paarden en strijdwagens rukten zij
uit. **5** En toen al die koningen zich hadden verenigd, gingen
ze gezamenlijk hun tenten opslaan bij de wateren van Merom,
om Israël te bestrijden. **6** Maar Jahweh sprak tot Josuë: Wees
niet bang voor hen; want morgen om deze tijd leg Ik ze allen
verslagen voor Israël neer; dan moet ge de pezen van de poten

hunner paarden doorsnijden, en hun strijdwagens verbranden.
7 Toen Josuë dan ook met al zijn krijgsvolk plotseling bij de
wateren van Merom verscheen en op hen aanviel, **8** leverde
Jahweh ze aan Israël over. Zij versloegen ze en achtervolgden
ze tot Groot-Sidon en Misrefot in het westen, en tot de vallei
van Mispe in het oosten: zij versloegen ze, tot er niemand
meer overbleef. **9** Josuë deed met hen, zoals Jahweh hem
had gezegd; hun paarden sneed hij de pezen door, en hun
strijdwagens verbrandde hij. **10** Bij zijn terugkeer veroverde
Josuë toen Chasor, en joeg zijn koning over de kling; Chasor
stond eertijds aan het hoofd van al die koninkrijken. **11** Zij
sloegen alle levende wezens, die erin waren, met de ban, en
joegen ze over de kling, zodat geen levend wezen ontkwam;
Chasor zelf stak hij in brand. **12** Verder maakte Josuë zich
meester van alle steden dier koningen en van die koningen zelf;
hij sloeg ze met de ban, en joeg ze over de kling, zoals Moses,
de dienaar van Jahweh, bevolen had. **13** Doch de steden, die op
de heuvels lagen, staken de Israëlieten niet in brand, behalve
dan Chasor, dat Josuë had laten verbranden. **14** Maar heel
de have en het vee van die steden maakten de Israëlieten
buit; alle mensen echter, tot den laatsten man toe, joegen ze
over de kling, en geen levend wezen lieten ze achter. **15** Wat
Jahweh aan zijn dienaar Moses had bevolen, heeft Moses aan
Josuë gelast, en Josuë bracht het ten uitvoer; hij deed stipt,
wat Jahweh aan Moses had voorgeschreven. **16** Zo veroverde
Josuë heel dit land: het gebergte, heel de Négeb, de gehele
landstreek Gósjen, de Sjefela, de Araba, en het israëlietisch
bergland met zijn laagten, **17** van het Chalakgebergte af, dat
naar Seïr oploopt, tot Báal-Gad in de Libanonvlakte aan de voet

van het Hermongebergte. Al hun koningen nam hij gevangen en
sloeg ze dood. **18** Lange tijd heeft Josuë tegen al die koningen
moeten strijden. **19** Er was geen stad, die met de Israëlieten
vrede sloot, behalve die der Chiwwieten, die in Gibon woonden;
alles hebben ze gewapenderhand moeten veroveren. **20** Want
Jahweh had het beschikt, dat ze hun hart zouden verstokken, en
vijandelijk tegen de Israëlieten zouden optreden, opdat men
hen met de banvloek zou slaan, en er geen genade voor hen
zou wezen, maar opdat men hen zou kunnen verdelgen, zoals
Jahweh het Moses bevolen had. **21** In die tijd ging Josuë ook
nog de Anakieten uitroeien uit het bergland, uit Hebron, Debir,
Anab, en uit het gehele gebergte van Juda en Israël. Met hun
steden sloeg Josuë hen met de ban, **22** zodat er geen Anakieten
meer in het land der Israëlieten overbleven, behalve in Gaza,
Gat en Asjdod. **23** Josuë veroverde dus het gehele land, juist
zoals Jahweh het Moses gezegd had. Hij gaf het aan Israël ten
erfdeel, zoals het elk van zijn stammen toekwam. En het land
rustte uit van de strijd.

12 Dit zijn de koningen van het land aan de oostzijde van de
Jordaan, die de Israëlieten verslagen hebben, en van wier land
ze zich hebben meester gemaakt: van de beek Arnon tot het
Hermongebergte, met de gehele oostelijke Araba. **2** Vooreerst
Sichon, de koning der Amorieten. Hij woonde in Chesjbon,
en heerste over de streek van Aroër af, aan de oever van de
beek Arnon, halverwege die beek; over de helft van Gilad, tot
de beek Jabbok, de grens van het land der Ammonieten; **3**
verder over de Araba, tot aan de oostkant van het meer van
Gennezaret, en tot de oostkant van het meer van de Araba, van
de Zoutzee namelijk in de richting van Bet-Hajjesjimot en aan

de voet der hellingen van de Pisga ten zuiden. **4** Vervolgens
Og, de koning van Basjan, één der overgeblevenen van de
Refaieten. Hij woonde in Asjtarot en Edréi, **5** en heerste over
het Hermongebergte, en te Salka, over heel Basjan, tot aan
het gebied der Gesjoerieten en Maäkatieten, en over half Gilad
tot aan het gebied van Sichon, den koning van Chesjbon. **6**
Moses, de dienaar van Jahweh, en de Israëlieten hadden ze
verslagen, waarna Moses, de dienaar van Jahweh, het land in
bezit had gegeven aan de Rubenieten, de Gadieten en aan de
helft van de stam van Manasse. **7** En dit zijn de koningen, die
Josuë met de Israëlieten aan de andere kant, westelijk van de
Jordaan, heeft verslagen, van Báal-Gad af, in de Libanonvlakte,
tot het Chalakgebergte, dat naar Seïr oploopt; en wier land
Josuë aan de Israëlieten, over hun stammen verdeeld, ten bezit
heeft gegeven **8** in het bergland, de Sjefela, de Araba, op de
hellingen, in de woestijn en in de Négeb: de koningen van de
Chittieten, Amorieten, Kanaänieten, Perizzieten, Chiwwieten en
Jeboesieten; **9** de koning van Jericho, de koning van Ai in de
buurt van Betel, **10** de koning van Jerusalem, de koning van
Hebron. **11** de koning van Jarmoet, de koning van Lakisj, **12** de
koning van Eglon, de koning van Gézer, **13** de koning van Debir,
de koning van Géder, **14** de koning van Chorma, de koning van
Arad, **15** de koning van Libna, de koning van Adoellam, **16** de
koning van Makkeda, de koning van Betel, **17** de koning van
Tappóeach, de koning van Chéfer, **18** de koning van Afek, de
koning van Sjaron, **19** de koning van Madon, de koning van
Chasor, **20** de koning van Sjimron, de koning van Aksjaf, **21** de
koning van Taänak, de koning van Megiddo, **22** de koning van
Kédesj, de koning van Jokneam op de Karmel, **23** de koning van

Dor in het heuvelland van Dor, de koning van het volk van Gilgal,
24 de koning van Tirsa; in het geheel een en dertig koningen.

13 Toen Josuë een hoge ouderdom had bereikt, sprak Jahweh
tot hem: Ge zijt reeds hoogbejaard, en er valt nog een zeer groot
deel van het land in bezit te nemen. **2** Dit nog overgebleven
land omvat: alle gebieden der Filistijnen, met heel het land der
Gesjoerieten **3** van de beek af ten oosten van Egypte tot de
noordgrens van Ekron, die tot Kanaän moeten gerekend worden;
het land der vijf filistijnse vorsten van Gaza, Asjdod, Asjkelon,
Gat en Ekron, met dat der Awwieten **4** in het zuiden; het hele
land der Kanaänieten, van de grot af, die aan de Sidoniërs
behoort, tot Afeka en het gebied der Amorieten toe; **5** het land
der Giblieten met de gehele Libanon in het oosten van Báal-Gad,
aan de voet van het Hermongebergte, tot Chamat; **6** heel het
land der bergbewoners van de Libanon tot Misrefot in het westen,
met dat der Sidoniërs. Ik zal ze wel voor de Israëlieten uitdrijven.
Wijs dit land Israël maar vast als erfdeel aan, zoals Ik u bevolen
heb, **7** en verdeel het tot erfelijk bezit onder de negen stammen
en de halve stam van Manasse. **8** De andere halve stam van
Manasse ontving met de Rubenieten en Gadieten hun erfdeel,
dat Moses hun oostelijk van de Jordaan had geschonken. Zo
had Moses, de dienaar van Jahweh, het hun gegeven: **9** de
streek van Aroër af, aan de oever van de beek Arnon, met de
stad halverwege die beek, en de hele vlakte van Medeba tot
Dibon; **10** dan alle steden van Sichon, den Amorietenkoning, die
in Chesjbon regeerde, tot aan het gebied der Ammonieten; **11**
vervolgens Gilad, en het land der Gesjoerieten. en Maäkatieten
met het gehele Hermongebergte en heel Basjan, tot Salka
toe; **12** eveneens het hele koninkrijk van Og in Basjan, die te

Asjtarot en Edréi regeerde en een der overgeblevenen van de
Refaieten was, welke Moses verslagen en verdreven had. **13** De
Israëlieten hebben echter de Gesjoerieten en Maäkatieten niet
kunnen verdrijven, zodat Gesjoer en Maäkat midden in Israël
zijn blijven wonen tot op de huidige dag. **14** Alleen aan de stam
Levi heeft hij geen erfdeel gegeven; Jahweh, Israëls God, moest
zijn erfdeel zijn, zoals Jahweh het hem had bevolen. **15** Aan
de families van de stam der Rubenieten had Moses haar deel
toegewezen. **16** Zij kregen het gebied van Aroër af, aan de
oever van de Arnon, met de stad halverwege die beek, en de
gehele vlakte tot Chesjbon, **17** met al zijn steden op die vlakte:
Dibon, Bamot-Báal, en Bet-Báal-Meon, **18** Jáhas, Kedemot
en Mefáat, **19** Kirjatáim, Sibma en Séret-Hassjáchar op het
gebergte der vallei, **20** Bet-Peor met de hellingen van de Pisga
en Bet-Hajjesjimot; **21** vervolgens alle steden der vlakte met
het hele rijk van den Amorietenkoning Sichon, die in Chesjbon
regeerde, en dien Moses verslagen had met de midjanietische
vorsten: Ewi, Rékem, Soer, Choer en Réba, welke als Sichons
vazallen dit land bewoonden, **22** en tegelijk met den waarzegger
Balaäm, den zoon van Beor, door de Israëlieten met het zwaard
waren gedood. **23** De grens van Ruben was de Jordaanstreek.
Dit is het erfdeel van de families der Rubenieten: de steden met
de bijbehorende dorpen. **24** Ook aan de families van de stam der
Gadieten had Moses haar deel toegewezen. **25** Zij kregen het
gebied van Jazer, met alle steden van Gilad, en het halve land
der Ammonieten tot aan Aroër tegenover Rabba; **26** vervolgens
het gebied van Chesjbon tot Ramat-Hammispe en Betonim, en
dat van Machanáim tot aan het gebied van Debir; **27** verder in
de vlakte: Bet-Haram en Bet-Nimra, Soekkot en Safon met de

rest van het rijk van Sichon, den koning van Chesjbon, en de
Jordaanstreek, ten oosten van de Jordaan tot waar het meer
van Gennezaret eindigt. **28** Dit is het erfdeel van de families der
Gadieten: de steden met haar dorpen. **29** Aan de families van
de halve stam van Manasse had Moses eveneens haar deel
toegewezen. **30** Zij kregen heel het gebied van Basjan, van
Machanáim af, en het hele rijk van Og, den koning van Basjan;
vervolgens alle kampementen van Jaïr in Basjan, zestig steden;
31 half Gilad met Asjtarot en Edréi, steden van het rijk van Og in
Basjan, was voor de families der zonen van Makir, den zoon van
Manasse, of liever gezegd van de helft der zonen van Makir. **32**
Dit zijn de erfdelen, die Moses had toegewezen in de vlakte van
Moab, aan de overzijde van de Jordaan, ten oosten van Jericho.
33 Maar aan de stam Levi heeft Moses geen erfdeel gegeven;
Jahweh, Israëls God, moest hun erfdeel zijn, zoals hij hun had
gezegd.

14 Dit zijn de erfdelen, die de Israëlieten in het land Kanaän
hebben ontvangen, en die de priester Elazar en Josuë, de
zoon van Noen, met de familiehoofden der stammen aan de
Israëlieten hebben toegewezen. **2** Ieder erfdeel werd door het lot
bepaald, zoals Jahweh door Moses met betrekking tot de negen
en een halve stam had bevolen. **3** Want Moses had aan twee en
een halve stam een erfdeel gegeven in het Overjordaanse; aan
de Levieten had hij onder hen geen erfdeel gegeven; **4** maar de
zonen van Josef vormden twee stammen: Manasse en Efraïm.
Men gaf dus aan de Levieten geen aandeel in het land, maar
alleen steden, om er te wonen, met bijbehorende weidegrond
voor hun vee en hun have. **5** Zoals Jahweh het Moses bevolen
had, zo hebben de Israëlieten ook gedaan bij de verdeling van

hun land. **6** Toen nu de Judeërs bij Josuë te Gilgal kwamen,
zei Kaleb, de zoon van Jefoenne, de Kenizziet, tot hem: Gij
weet, wat Jahweh aangaande mij en u tot Moses, den man van
God, te Kadesj-Barnéa heeft gesproken. **7** Ik was veertig jaar,
toen Moses, de dienaar van Jahweh, mij van Kadesj-Barnéa
uitzond, om het land te verspieden, en naar geweten heb ik
hem verslag uitgebracht; **8** en terwijl mijn broeders, die met mij
waren opgetrokken, het volk maar angstig maakten, bleef ik
getrouw aan Jahweh, mijn God. **9** Daarom verklaarde Moses
toentertijd onder ede: "Het land, waarop gij uw voet hebt gezet,
zal u en uw zonen voor altijd tot erfdeel zijn, omdat gij Jahweh,
mijn God, trouw zijt gebleven." **10** Welnu, Jahweh heeft mij naar
zijn belofte reeds vijf en veertig jaar in het leven gespaard, sinds
Jahweh aldus tot Moses heeft gesproken: al die tijd, dat Israël in
de woestijn heeft omgezworven. Nu ben ik vijf en tachtig jaar
geworden, **11** maar op de dag van vandaag nog even sterk, als
toen Moses mij uitzond; zoals toen heb ik nu nog de kracht, om
te strijden, om uit te trekken en terug te keren. **12** Geef me nu
deze bergstreek, waarover Jahweh destijds gesproken heeft;
want ge hebt toen zelf gehoord, dat daar Anakieten wonen, en
grote versterkte steden zijn. Wellicht zal ik ze, naar het woord
van Jahweh, met zijn hulp kunnen uitdrijven **13** Toen zegende
Josuë Kaleb, den zoon van Jefoenne, en gaf hem Hebron tot
erfdeel. **14** Zo is Hebron tot op de huidige dag erfbezit van
Kaleb, den zoon van Jefoenne, den Kenizziet, omdat hij trouw is
gebleven aan Jahweh, den God van Israël. **15** Hebron werd
vroeger Kirjat-Arba genoemd; deze Arba was de grote man
onder de Anakieten. En het land rustte uit van de strijd.

15 Wat door het lot aan de families van de stam der Judeërs
werd toegewezen, strekte zich uit tot het gebied van Edom, van
de woestijn Sin af tot Kadesj in het zuiden. **2** Hun zuidelijke grens
begon onderaan de Zoutzee, van de baai af, die zuidwaarts
loopt; **3** zij boog ten zuiden van het hoge Akrabbim af, liep
dan over Sin, en steeg naar het zuiden van Kadesj-Barnéa;
vervolgens liep ze over Chasar-Addar, en met een bocht naar
Karka; **4** verder ging ze naar Asmon, om uit te komen aan
de beek van Egypte, zodat de grens uitliep op de zee. Dit
was dus hun zuidelijke grens. **5** De oostelijke grens was de
Zoutzee tot aan de monding van de Jordaan. De noordelijke
grens begon bij de baai aan de uitmonding van de Jordaan; **6** ze
steeg naar Bet-Chogla, liep ten noorden van Bet-Haäraba, naar
de steen van Bóhan, den zoon van Ruben, **7** en vervolgens
naar Debir, op enige afstand van de vallei van Akor; daarna
boog ze noordwaarts naar Gilgal af, tegenover de pas van
Adoemmim ten zuiden van de beek, en verder naar de wateren
van En-Sjémesj, tot ze uitkwam bij En-Rogel. **8** Daarna steeg
de grens door het Ben-Hinnomdal naar de zuidelijke bergrug
der Jeboesieten, waar Jerusalem lag; verder steeg ze naar de
top van de berg, die westelijk tegenover het Hinnomdal ligt,
dat zich aan het noordelijk uiteinde van de vallei der Refaieten
bevindt. **9** Van de top van de berg keerde de grens zich naar de
bron van de wateren van Neftóach, kwam uit bij de steden van
het Efrongebergte, en boog daarna om naar Baäla, ook Kirjat-
Jearim geheten. **10** Vervolgens liep de grens van Baäla met
een bocht westwaarts naar het Seïrgebergte, en verder over de
bergrug van Jearim naar het noorden, waar Kesalon lag. Daarna
daalde ze af naar Bet-Sjémesj en verder naar Timna, **11** tot het

noorden van de bergrug van Ekron; dan boog ze naar Sjikkeron
af, liep door over de berg Baäla, en kwam uit bij Jabneël, zodat
de grens aan de zee eindigde. **12** De westelijke grens was de
Grote Zee met haar kust. Dit zijn dan naar alle zijden de grenzen
van de families der Judeërs. **13** Volgens Jahweh's opdracht
gaf Josuë aan Kaleb, den zoon van Jefoenne, een aandeel
midden onder de Judeërs, namelijk Kirjat-Arba of Hebron; deze
Arba was de vader van Anak. **14** Daaruit verdreef Kaleb de drie
Anaks-kinderen Sjesjai, Achiman en Talmai, de zonen van Anak.
15 Vandaar trok hij op tegen de bevolking van Debir; Debir werd
vroeger Kirjat-Séfer genoemd. **16** Toen zei Kaleb: Wie Kirjat-
Séfer aanvalt en inneemt, geef ik mijn dochter Aksa tot vrouw.
17 Otniël, de zoon van Kenaz, de broer van Kaleb, nam het
in; en deze gaf hem dus zijn dochter Aksa tot vrouw. **18** Maar
toen zij aankwam, spoorde hij haar aan, haar vader akkerland
te vragen. Ze boog zich dus van den ezel neer, zodat Kaleb
haar vroeg: Wat is er? **19** Ze zeide: Schenk mij een gift; nu ge
mij eenmaal voor de Négeb bestemd hebt, moet ge mij ook
waterbronnen geven. En hij gaf haar bronnen in het hoogland en
laagland. **20** Dit was het erfdeel der families van de stam der
Judeërs. **21** De verst afgelegen steden van de stam der Judeërs
in de Négeb, tegen het gebied van Edom aan, waren Kabseël,
Eder, Jagoer, **22** Kina, Dimona, Adada, **23** Kédesj, Chasor,
Jitnan, **24** Zif, Télem, Bealot, **25** Chasor-Chadatta, Keri-jot-
Chesron, dat is Chasor, **26** Amam, Sjema, Molada, **27** Chasar-
Gadda, Chesjmon, Bet-Pélet, **28** Chasar-Sjoeal, Beër-Sjéba
en onderhorige plaatsen; **29** Baäla, Ijjim, Esem, **30** Eltolad,
Kesil, Chorma, **31** Sikelag, Madmanna, Sansanna, **32** Lebaot,
Sjilchim en En-Rimmon; in het geheel negen en twintig steden

met haar dorpen. **33** In de Sjefela: Esjtaol, Sora, Asjna, **34**
Zanóach, En-Gannim, Tappóeach, Enam, **35** Jarmoet, Adoellam,
Soko, Azeka, **36** Sjaäräim, Aditáim, Gedera en Gederotáim;
veertien steden met haar dorpen. **37** Senan, Chadasja, Migdal-
Gad, **38** Dilan, Mispe, Jokteël, **39** Lakisj, Boskat, Eglon, **40**
Kabbon, Lachmas, Kitlisj, **41** Gederot, Bet-Dagon, Naäma en
Makkeda; zestien steden met haar dorpen. **42** Libna, Éter, Asjan,
43 Jiftach, Asjna, Nesib, **44** Keïla, Akzib en Maresja; negen
steden met haar dorpen. **45** Ekron met onderhorige plaatsen en
dorpen. **46** Van Ekron af naar de zee alle plaatsen met haar
dorpen, terzijde van Asjdod; **47** Asjdod en Gaza met beider
onderhorige plaatsen en dorpen, tot aan de beek van Egypte;
de Grote Zee en de kuststreek waren hier de grens. **48** In het
bergland: Sjamir, Jattir, Soko, **49** Danna, Kirjat-Sanna, ook Debir
geheten; **50** Anab, Esjtemo, Anim, **51** Gósjen, Cholon en Gilo;
elf steden met haar dorpen. **52** Arab, Doema, Esjan, **53** Janim,
Bet-Tappóeach, Afeka, **54** Choemta, Kirjat-Arba, ook Hebron
geheten, en Sior; negen steden met haar dorpen. **55** Maon,
Karmel, Zif, Joetta, **56** Jizreël, Jokdeam, Zanóeach, **57** Hakkájin,
Giba en Timna; tien steden met haar dorpen. **58** Chalchoel, Bet-
Soer, Gedor. **59** Maärat, Bet-Anot, Eltekon; zes steden met haar
dorpen. Tekóa, Efráta of Betlehem, Peor, Etam, Kolan, Tetam,
Sores, Kérem, Gallim, Béter en Menocho; elf steden met haar
dorpen. **60** Kirjat-Báal, ook Kirjat-Jearim geheten, en Harabba;
twee steden met haar dorpen. **61** In de woestijn: Bet-Haäraba,
Middin, Sekaka, **62** Nibsjan, Ir-Hammélach en En-Gédi; zes
steden met haar dorpen. **63** Wat de Jeboesieten betreft, die in
Jerusalem woonden, hen konden de Judeërs niet uitdrijven,

zodat de Jeboesieten tezamen met de Judeërs in Jerusalem
wonen tot op de huidige dag.

16 Daarna viel het lot voor de zonen van Josef. Hun zuidelijke
grens liep van de Jordaan bij Jericho, oostelijk van de wateren
van Jericho, langs de woestijn, die van Jericho door het gebergte
oploopt naar Betel of Loez, **2** dan van Betel uit verder naar het
gebied der Arkieten tot Atarot; **3** vervolgens ging ze westwaarts
omlaag naar het gebied der Jafletieten tot dat van Laag Bet-
Choron en tot Gézer, en eindigde bij de zee. **4** De zonen van
Josef, Efraïm en Manasse, kregen het volgend erfdeel: **5** Dit
was het gebied van de families der Efraïmieten: De oostelijke
grens van hun erfdeel was Atrot-Addar tot Hoog Bet-Choron.
6 De westelijke grens liep tot Mikmetat in het noorden, boog
dan oostwaarts naar Taänat-Sjilo, en verder tot ten oosten
van Janóach; **7** van Janóach daalde ze tot Atarot en Naärata,
en ging langs Jericho, tot ze uitkwam bij de Jordaan. **8** Van
Tappóeach liep de grens westwaarts naar de beek Kana, en
eindigde bij de zee. Dit is het erfdeel van de families van de
stam der Efraïmieten. **9** Verder nog de steden, die voor de
Efraïmieten midden in het erfdeel der kinderen van Manasse
waren afgezonderd, al die steden met haar dorpen. **10** Maar de
Kanaänieten, die in Gézer woonden, verdreven ze niet, zodat de
Kanaänieten midden in Efraïm bleven wonen tot op de huidige
dag; ze werden echter dienstplichtig.

17 Daarna werd door het lot een deel aan Manasse toegewezen;
hij was Josefs eerstgeborene. Makir, de eerstgeborene van
Manasse, de vader van Gilad, kreeg Gilad en Basjan, daar
hij een krijgshaftig man was. **2** Maar ook de families van de
overige zonen van Manasse kregen hun deel. Het waren de

nakomelingen van Abiézer: de zonen van Chélek, Asriël, Sjékem,
Chéfer en Sjemida; dit zijn de mannelijke nakomelingen van
Manasse, den zoon van Josef, naar hun families. **3** Selofchad
echter, de zoon van Chéfer, zoon van Gilad, zoon van Makir,
den zoon van Manasse, had geen zonen maar alleen dochters;
ze heetten Machla, Noa, Chogla, Milka en Tirsa. **4** Dezen
verschenen voor den priester Elazar, voor Josuë, den zoon van
Noen, en voor de overheden, en zeiden: Jahweh heeft Moses
bevolen, ons een erfdeel te geven onder onze broeders. En
men gaf haar naar Jahweh's voorschrift een erfdeel te midden
van de broeders van haar vader. **5** Zo verviel het aandeel van
Manasse in tien stukken, behalve nog Gilad en Basjan in het
Overjordaanse; **6** want ook de dochters van Manasse kregen
een erfdeel te midden van zijn zonen. Het land Gilad kwam aan
de overige zonen van Manasse. **7** De grens van Manasse liep
van Asjer naar Mikmetat, dat oostelijk van Sikem ligt, en verder
zuidwaarts naar de bewoners van En-Tappóeach. **8** Het land
Tappóeach behoorde aan Manasse, maar Tappóeach zelf, op
de grens van Manasse, was van de Efraïmieten. **9** Vervolgens
daalde de grens naar de beek Kana af, zuidelijk van de beek.
Genoemde steden hoorden bij Efraïm, ofschoon ze midden
tussen die van Manasse lagen. De grens van Manasse liep
verder ten noorden van de beek, en eindigde bij de zee. **10**
Het zuidelijk deel behoorde dus aan Efraïm, het noordelijk aan
Manasse; de zee was hun grens. In het noorden raakten ze aan
Aser, in het oosten aan Issakar. **11** In Issakar en Aser behoorden
bovendien tot Manasse: Bet-Sjean, Jibleam en de bewoners
van Dor met onderhorige plaatsen; verder de bewoners van
En-Dor, van Taänak, van Megiddo met onderhorige plaatsen:

drie heuvelstreken. **12** De kinderen van Manasse konden die
steden echter niet veroveren, zodat de Kanaänieten rustig in
dit land bleven wonen. **13** Eerst toen de Israëlieten machtig
geworden waren, maakten ze de Kanaänieten dienstplichtig;
maar verdreven hebben ze hen niet. **14** Maar nu spraken de
zonen van Josef tot Josuë: Waarom hebt gij mij tenslotte slechts
één lot en één deel tot erfbezit gegeven, terwijl ik toch een zo
talrijk volk ben, daar Jahweh mij tot dusver heeft gezegend? **15**
Josuë antwoordde hun: Als ge zulk een talrijk volk zijt, trekt
dan zelf op naar het bosgebied in het land der Perizzieten en
Refaieten, en ontgint het, wanneer het bergland van Efraïm te
eng voor u is. **16** Maar de zonen van Josef zeiden: Het bergland
is zeker niet voldoende voor ons; maar al de Kanaänieten, die
in de vlakte wonen, hebben ijzeren strijdwagens, zowel die in
Bet-Sjean met zijn onderhorige plaatsen wonen, als die in de
vlakte van Jizreël. **17** Toen sprak Josuë tot het huis van Josef,
tot Efraïm en Manasse: Gij zijt een talrijk volk en beschikt over
grote kracht; ge zult niet slechts één lot hebben. **18** Want niet
alleen het bergland zal u toebehoren, maar ook het bosgebied
met zijn bronnen, dat ge kunt ontginnen. Waarachtig, ge zult de
Kanaänieten uitdrijven, ook al hebben ze ijzeren wagens, en al
zijn ze nog zo sterk.

18 Daarna kwam het gehele israëlietische volk te Sjilo bijeen,
waar het de openbaringstent plaatste. Ofschoon het land hun nu
volkomen onderworpen was, **2** waren er onder de Israëlieten
nog zeven stammen, die hun erfdeel niet hadden verdeeld. **3**
Daarom sprak Josuë tot de Israëlieten: Hoelang zult ge nog te
traag zijn, om het land binnen te trekken en in bezit te nemen,
dat Jahweh, de God van uw vaderen, u heeft gegeven? **4**

Wijst nu uit iedere stam drie mannen aan, die ik zal uitzenden.
Ze zullen zich gereed maken, het land te doorkruisen, er een
beschrijving van geven, zover dit voor hun erfdeel nodig is,
en dan bij mij terugkomen. **5** Ge moet het in zeven stukken
verdelen; Juda zal zijn gebied in het zuiden, en het huis van
Josef zijn gebied in het noorden behouden. **6** Stelt dus een
beschrijving van het land in zeven delen op, en brengt die
hier bij mij; dan zal ik hier voor het aanschijn van Jahweh,
onzen God, het lot voor u werpen. **7** Want de Levieten hebben
geen aandeel onder u, daar het priesterschap van Jahweh hun
erfdeel is; en Gad en Ruben en de halve stam van Manasse
hebben reeds hun erfdeel aan de oostzijde van de Jordaan,
dat Moses, de dienaar van Jahweh, hun heeft gegeven. **8** De
mannen maakten zich dan gereed en gingen op weg, terwijl
Josuë hun bij hun vertrek opdroeg, een beschrijving van het land
te maken. Hij zeide: Gaat en doorkruist het land, stelt er een
beschrijving van op, en komt dan bij mij terug; dan zal ik hier te
Sjilo voor het aanschijn van Jahweh het lot voor u werpen. **9** En
de mannen gingen heen, trokken het land door, stelden er een
beschrijving in zeven delen van op schrift, stad voor stad, en
kwamen bij Josuë in het kamp te Sjilo terug. **10** Toen wierp
Josuë te Sjilo voor hen het lot voor het aanschijn van Jahweh,
en verdeelde daar het land onder de groepen der Israëlieten. **11**
Het eerste lot viel voor de families van de stam der Benjamieten;
het gebied, dat het lot hun toewees, lag tussen de zonen van
Juda en Josef. **12** Hun noordelijke grens begon bij de Jordaan,
liep dan naar boven langs de noordzijde van de bergrug van
Jericho, en verder westwaarts het gebergte op, om te eindigen
bij de woestijn van Bet-Awen. **13** Vandaar ging de grens verder

naar Loez, ten zuiden van de bergrug van Loez, of Betel; en
dan omlaag tot Atrot-Addar op het gebergte, ten zuiden van
Laag Bet-Choron. **14** Van het gebergte zuidelijk tegenover Bet
Choron draaide ze met een bocht in zuidwestelijke richting,
en eindigde bij Kirjàt-Báal of Kirjat-Jearim, een stad van de
Judeërs. Dit was de westelijke punt. **15** Aan de zuidkant liep
de grens van de uiterste punt van Kirját-Jearim in het westen
tot bij de bron van de wateren van Neftóach; **16** ze daalde
vervolgens tot de uitlopers van het gebergte, dat tegenover het
Ben-Hinnomdal en noordelijk van de vallei der Refaieten ligt;
dan ging ze verder omlaag naar het Hinnomdal, zuidelijk van de
bergrug der Jeboesieten, en nog meer omlaag naar En-Rogel.
17 Daarna boog ze om in noordelijke richting, kwam uit bij En-
Sjémesj, vervolgens bij de steenhopen tegenover de bergpas
van Adoemmim, en daalde tot de steen van Bóhan, den zoon
van Ruben. **18** Verder liep ze ten noorden van de bergketen
van Bet-Haäraba, dan omlaag de Araba in; **19** vervolgens ten
noorden van de bergrug van Bet-Chogla, om te eindigen bij de
noordelijke baai van de Zoutzee, aan de zuidelijke monding
van de Jordaan. Dit was de zuidelijke grens. **20** De Jordaan
vormde de oostelijke grens. Dit was het erfdeel van de families
der Benjamieten met zijn grenzen aan alle kanten. **21** De steden
van de families der Benjamieten waren: Jericho, Bet-Chogla,
Émek-Kesis, **22** Bet-Haäraba, Semaráim, Betel, **23** Awwim,
Para, Ofra, **24** Kefar-Haämmoni, Ofni en Géba; twaalf steden
met haar dorpen. **25** Gibon, Rama, Beërot, **26** Mispe, Kefira,
Mosa, **27** Rékem, Jirpeël, Tarala, **28** Séla, Haélef, Jeboes of
Jerusalem, Gibat en Kirjat-Jearim; veertien steden met haar
dorpen. Dit was het erfdeel van de families der Benjamieten.

19 Het tweede lot viel voor Simeon, voor de families van de
stam der Simeonieten. Hun erfdeel lag midden tussen dat der
Judeërs. **2** In hun erfdeel hadden ze: Beër-Sjéba, Molada, **3**
Chasar-Sjoeal, Bala, Ésem, **4** Eltolad, Betoel, Chorma, **5** Sikelag,
Bet-Hammarkabot, Chasar-Soesa, **6** Bet-Lebaot en Sjaroechen;
dertien steden met haar dorpen. **7** En-Rimmon, Tóken, Éter en
Asjan; vier steden met haar dorpen. **8** Ook alle dorpen rondom
deze steden, tot Baälat-Beër, het Rama van de Négeb. Dit was
het erfdeel van de families van de stam der Simeonieten. **9**
Het aandeel der Simeonieten werd van het stuk der Judeërs
genomen; want het stuk der Judeërs was voor hen te groot;
daarom kregen de Simeonieten een erfdeel in het hunne. **10** Het
derde lot viel voor de families der Zabulonieten. De grens van
hun erfdeel reikte tot Sarid. **11** Ze liep in westelijke richting op
naar Marala, raakte Dabbésjet en vervolgens de rivier tegenover
Jokneam. **12** Van Sarid liep ze oostwaarts terug naar het gebied
van Kislot-Tabor, kwam uit bij Daberat, en ging verder opwaarts
naar Jafia. **13** Vandaar liep ze oostwaarts over Gat-Chéfer naar
Et-Kasin, en kwam uit bij Rimmon. Dan boog ze om naar Nea,
14 liep langs het noorden daaromheen naar Channaton, om te
eindigen in het dal van Jiftach-El. **15** Kattat, Nahalal, Sjimron,
Jidala en Betlehem; twaalf steden met haar dorpen. **16** Deze
steden met haar dorpen vormden het erfdeel van de families der
Zabulonieten. **17** Het vierde lot viel voor Issakar, voor de families
der Issakarieten. **18** Hun gebied omvatte: Jizreël, Kesoellot,
Sjoenem, **19** Chafaráim, Sjion, Anacharat, **20** Rabbit, Kisjjon,
Ébes, **21** Rémet, En-Gannim, En-Chadda en Bet-Passes. **22** De
grens raakte Tabor, Sjachasima en Bet-Sjémesj, en eindigde bij
de Jordaan; zestien steden met haar dorpen. **23** Die steden

met haar dorpen vormden het erfdeel van de families van de
stam der Issakarieten. **24** Het vijfde lot viel voor de families
van de stam der Aserieten. **25** Hun grens liep over Chelkat,
Chali, Béten, Aksjaf, **26** Alammélek, Amad, Misjal, en raakte
in het westen de Karmel en de stroom Libnat. **27** Dan liep ze
terug in oostelijke richting naar Bet-Dagon, raakte Zabulon en
het dal van Jiftach-El in het noorden, ging verder naar Bet-
Haémek en Neïél, en kwam ten noorden van Kaboel uit. **28**
Vervolgens liep ze naar Ebron, Rechob, Chammon en Kana, tot
Groot-Sidon. **29** Daarna liep de grens terug tot Rama en tot de
versterkte stad Tyrus, en verder naar Chosa, om te eindigen aan
de zee, aan de kust bij Akziba. **30** Ook Oemma, Afek en Rechob
behoorden er toe; twee en twintig steden met haar dorpen.
31 Deze steden met haar dorpen vormden het erfdeel van de
families van de stam der Aserieten. **32** Het zesde lot viel voor
de Neftalieten, voor de families der Neftalieten. **33** Hun grens
liep van Chélef, van de eik van Saänannim, en over Adami-
Hannékeb en Jabneël tot Lakkoem, en eindigde bij de Jordaan.
34 Dan liep ze in westelijke richting terug naar Aznot-Yabor,
en kwam vandaar bij Choekkok uit. Ze raakte aan Zabulon in
het zuiden, aan Aser in het westen, en aan de Jordaan in het
oosten. **35** Versterkte steden waren: Hassiddim, Ser, Chammat,
Rakkat, Gennezaret, **36** Adama, Rama, Chasor, **37** Kédesj,
Edréi, En-Chasor, **38** Jiron, Migdal-El, Chorem, Bet-Anat en Bet-
Sjémesj; negentien steden met haar dorpen. **39** Deze steden
met haar dorpen vormden het erfdeel van de families van de
stam der Neftalieten. **40** Het zevende lot viel voor de families
van de stam der Danieten. **41** De grens van hun erfdeel liep over
Sora, Esjtaol, Ir-Sjémesj, **42** Sjaälabbin, Ajjalon, Jitla, **43** Elon,

Timnata, Ekron, **44** Elteke, Gibton, Baälat, Jehoed, **45** Bene-
Berak, Gat-Rimmon, **46** Me-Hajjarkon en Harakkon, met inbegrip
van het gebied tegenover Joppe. **47** Maar toen het gebied der
Danieten te eng voor hen werd, trokken ze op, vielen Lésjem
aan, namen het in, en joegen het over de kling. Ze namen
het in bezit, gingen er wonen, en gaven aan Lésjem de naam
Dan, zoals hun vader heette. **48** Deze steden met haar dorpen
vormden het erfdeel van de families van de stam der Danieten.
49 Toen de Israëlieten de verschillende gebieden van het land
als erfdeel hadden verdeeld, bepaalden zij in hun midden een
erfdeel voor Josuë, den zoon van Noen. **50** Op Jahweh's bevel
gaven ze hem de stad, waarom hij verzocht had, Timnat-Sérach
in het bergland van Efraïm. Hij versterkte die stad, en vestigde er
zich. **51** Dit zijn dan de erfdelen, die de priester Elazar en Josuë,
de zoon van Noen, met de familiehoofden aan de stammen der
Israëlieten door het lot hebben toegewezen te Sjilo voor het
aanschijn van Jahweh, aan de ingang van de openbaringstent.
En zo kwamen ze gereed met de verdeling van het land.

20 Daarna sprak Jahweh tot Josuë: **2** Zeg aan de Israëlieten:
Bepaalt nu zelf de vrijsteden, waarover Ik u door Moses
gesproken heb, **3** steden, waarheen een moordenaar kan
vluchten, die iemand bij ongeluk en zonder opzet gedood
heeft, en die voor u een toevluchtsoord zullen zijn tegen den
bloedwreker. **4** Wanneer dan iemand naar een van deze steden
vlucht, bij de ingang van de stadspoort blijft staan, en ten
aanhoren van de oudsten van die stad zijn belangen bepleit, dan
moeten ze hem bij zich in de stad opnemen en hem een plaats
aanwijzen, waar hij bij hen kan wonen. **5** En als de bloedwreker
hem achtervolgt, mogen ze hem den moordenaar niet uitleveren,

omdat hij zijn evenmens niet met opzet gedood heeft, en te
voren geen wrok tegen hem heeft gekoesterd. **6** Hij zal in die
stad mogen blijven, tot hij voor het vergaderde volk terecht heeft
gestaan, of tot de dood van den hogepriester, die er dan is. Dan
zal de moordenaar weer naar zijn eigen stad en huis kunnen
gaan, of naar de stad, van waaruit hij gevlucht was. **7** Zo wezen
ze Kédesj aan in Galilea, in het gebergte van Neftali; Sikem in
het bergland van Efraïm; Kirjat-Arba of Hebron in het gebergte
van Juda. **8** En in het Overjordaanse, ten oosten van Jericho,
wezen ze Béser aan in de woestijn op de vlakte uit de stam
Ruben; Ramot in Gilad uit de stam Gad; en Golan in Basjan
uit de stam Manasse. **9** Dit zijn dus de steden, die voor alle
Israëlieten en voor alle onder hen vertoevende vreemdelingen
werden aangewezen, en waarheen iedereen, die een ander
per ongeluk gedood had, kon vluchten, opdat hij niet door de
hand van den bloedwreker zou sterven, alvorens hij voor het
vergaderde volk terecht had gestaan.

21 Nu verschenen de familiehoofden der Levieten bij den
priester Elazar, bij Josuë, den zoon van Noen, en bij de
familiehoofden van de israëlietische stammen te Sjilo in het
land Kanaän, **2** en spraken tot hen: Jahweh heeft door Moses
bevolen, ons steden te geven, om er te wonen, met bijbehorende
weidegrond voor ons vee. **3** Daarom gaven de Israëlieten naar
Jahweh's bevel de volgende steden met haar weidegronden
aan de Levieten. **4** Het lot viel het eerst voor de families der
Kehatieten. De zonen van Aäron, den levietischen priester,
kregen door loting dertien steden uit de stammen Juda, Simeon
en Benjamin, **5** terwijl de overige families der Kehatieten door
het lot tien steden ontvingen uit de stammen Efraïm, Dan en

de halve stam van Manasse. **6** De Gersjonieten kregen door
het lot dertien steden uit de stammen Issakar, Aser, Neftali
en de halve stam van Manasse in Basjan. **7** De families der
Merarieten kregen twaalf steden uit de stammen Ruben, Gad
en Zabulon. **8** Dit zijn de steden met haar weidegronden,
welke de Israëlieten door het lot aan de Levieten afstonden,
zoals Jahweh het door Moses bevolen had. **9** Uit de stammen
van de Judeërs en Simeonieten gaven ze de volgende, met
name genoemde steden: **10** Aan de Aäronieten, een van de
geslachten der Kehatieten, die tot de Levieten behoorden, **11** en
voor wie het eerste lot was gevallen, gaven ze: Kirjat-Arba of
Hebron (deze Arba is de vader van Anak) in het judese bergland
met zijn omliggende weidegronden. **12** Het akkerland van die
stad en haar dorpen hadden ze reeds aan Kaleb, den zoon
van Jefoenne. in eigendom gegeven; **13** aan de zonen van
den priester Aäron gaven ze dus Hebron, de vrijstad voor den
moordenaar, met haar weidegronden. Daarenboven Libna, **14**
Jattir, Esjtemóa, **15** Cholon, Debir, **16** Ain, Joetta, Bet-Sjémesj;
te zamen negen steden uit deze beide stammen, allen met
bijbehorende weidegronden. **17** Uit de stam Benjamin: Gibon,
Géba, **18** Anatot, Almon, elk met zijn weidegronden; vier steden.
19 In het geheel dus dertien steden met haar bijbehorende
weidegronden voor de aäronietische priesters. **20** Ook de overige
levietische families der Kehatieten, de overige zonen van Kehat,
kregen de hun door het lot toegewezen steden. Uit de stam
Efraïm **21** gaf men hun Sikem, de vrijstad voor den moordenaar,
in het bergland van Efraïm, met Gézer, **22** Kibsáim en Bet-
Choron met bijbehorende weidegronden; vier steden. **23** Uit de
stam Dan: Elteke, Gibton, **24** Ajjalon en Gat-Rimmon met hun

weidegronden; vier steden. **25** Uit de halve stam van Manasse:
Taänak en Jibleam met hun weidegronden; twee steden. **26**
In het geheel dus tien steden met haar weidegronden voor
de families van de overige Kehatieten. **27** De Gersjonieten,
een ander geslacht der Levieten, kregen uit de halve stam van
Manasse: Golan, de vrijstad voor den moordenaar in Basjan,
met Beësjtera en hun weidegronden; twee steden. **28** Uit de
stam Issakar: Kisjon, Daberat, **29** Jarmoet en En-Gannim, elk
met zijn weidegronden; vier steden. **30** Uit de stam Aser: Misjal,
Abdon, **31** Chelkat en Rechob met hun weidegronden; vier
steden. **32** Uit de stam Neftali: Kédesj, de vrijstad voor den
moordenaar in Galilea, met Chammot-Dor en Kartan en hun
bijbehorende weidegronden; drie steden. **33** In het geheel dus
dertien steden, met haar bijbehorende weidegronden voor de
families der Gersjonieten. **34** De families der Merarieten, de
overige Levieten, kregen uit de stam Zabulon: Jokneam, Karta,
35 Dimna en Nahalal, met bijbehorende weidegronden; vier
steden. **36** Uit de stam Ruben: Béser, Jáhas, Kedemot en Mefáat,
met hun weidegronden; vier steden. **37** Uit de stam Gad: Ramot,
de vrijstad voor den moordenaar in Gilad, met Machanáim,
Chesjbon en Jazer, met hun weidegronden; vier steden. **40** In
het geheel dus twaalf steden volgens lot voor de overblijvende
levietische families der Merarieten. **41** Alles tezamen waren er
dus te midden van de bezittingen der Israëlieten acht en veertig
Levieten-steden met bijbehorende weidegronden. **42** Die steden
bestonden telkens uit een stad met weidegrond er om heen; dit
geldt voor al die steden. **43** Zo gaf Jahweh aan Israël het gehele
land, dat Hij hun vaderen gezworen had te zullen geven. Zij
namen het in bezit, en gingen er wonen. **44** En Jahweh gaf hun

naar alle kanten rust, juist zoals Hij het hun vaderen onder ede
beloofd had. Geen van hun vijanden kon voor hen stand houden;
want Jahweh leverde hun al hun vijanden uit. **45** Niet één van
alle beloften, die Jahweh het huis van Israël had gedaan, bleef
onvervuld; allen werden zij ingelost.

22 Toen riep Josuë de Rubenieten, Gadieten en de halve stam
van Manasse, **2** en sprak tot hen: Ge hebt u gehouden aan al
wat Moses, de dienaar van Jahweh, u had geboden, en ook mij
hebt ge gehoorzaamd in alles, wat ik u bevolen heb. **3** Lange tijd
hebt ge uw broeders niet in de steek gelaten, en tot de dag van
vandaag de voorschriften van Jahweh, uw God, opgevolgd. **4** Nu
echter Jahweh, uw God, aan uw broeders rust heeft verleend,
zoals Hij hun had beloofd, moogt ge terugkeren naar uw tenten
en naar uw erfland, dat Moses, de dienaar van Jahweh, u in het
Overjordaanse heeft geschonken. **5** Maar onderhoudt nauwgezet
het gebod en de wet, die Moses, de dienaar van Jahweh, u
heeft voorgeschreven: hebt Jahweh, uw God, lief, bewandelt zijn
wegen, geeft acht op zijn geboden, hangt Hem aan, en dient
Hem met heel uw hart en heel uw ziel. **6** Daarop zegende Josuë
hen, en liet hen gaan. En ze gingen naar hun tenten terug.
7 Aan de ene helft van de stam van Manasse had Moses in
Basjan land gegeven, aan de andere helft had Josuë hetzelfde
gedaan ten westen van de Jordaan, evenals aan hun broeders.
Maar toen Josuë hen met zijn zegen naar hun tenten liet gaan,
8 sprak hij tot hen bovendien: Keert terug naar uw tenten met
grote schatten en zeer veel vee, en met een overvloed van
zilver, goud, koper, ijzer en kleren; deelt met uw broeders de
buit, op uw vijanden behaald. **9** Zo keerden de Rubenieten,
Gadieten en de halve stam van Manasse terug, en trokken uit

Sjilo, dat in het land Kanaän ligt, van de Israëlieten weg, om naar
het land Gilad te gaan, dat hun eigendom was, en waar ze zich
gevestigd hadden op Jahweh's bevel, dat hun door Moses was
afgekondigd. **10** Toen nu de Rubenieten, Gadieten en de halve
stam van Manasse bij de steenhopen aan de Jordaan, die nog
in het land Kanaän liggen, waren gekomen, bouwden ze daar bij
de Jordaan een altaar, en nog wel een opvallend groot. **11** De
Israëlieten hoorden ervan; want men vertelde: De Rubenieten,
Gadieten en de halve stam van Manasse hebben bij de grens
van het land Kanaän, bij de steenhopen aan de Jordaan, aan de
kant der Israëlieten, een altaar gebouwd. **12** Zodra de Israëlieten
deze geruchten vernamen, kwamen ze allen te Sjilo bijeen, om
tegen hen ten strijde te trekken. **13** Ze zonden den priester
Pinechas, den zoon van Elazar, naar de Rubenieten, Gadieten
en de halve stam van Manasse in het land Gilad. **14** Tien vorsten
vergezelden hem, één familievorst uit elke stam van Israël, en
ieder van hen familiehoofd in een van Israëls geslachten. **15** Bij
de Rubenieten, Gadieten en de halve stam van Manasse in
het land Gilad aangekomen, zeiden ze tot hen: **16** Zo zegt het
gehele vergaderde volk van Jahweh: Aan wat ontrouw hebt ge u
tegenover den God van Israël schuldig gemaakt? Door u een
altaar te bouwen, keert gij u heden van Jahweh af, en komt gij
in opstand tegen Jahweh. **17** Hebben we nu nog niet genoeg
aan de zonde met Peor, waarvan we ons tot op de dag van
vandaag nog niet hebben gezuiverd, en waarvoor de plaag over
het volk van Jahweh is gekomen! **18** Toch keert ge u heden van
Jahweh af! Maar als gij vandaag tegen Jahweh opstaat, breekt
morgen zijn toorn over het hele volk van Israël los. **19** Als ge
denkt, dat uw erfdeel onrein is, komt dan over naar het erfdeel

van Jahweh, waar zijn tabernakel staat, en vestigt u onder ons;
maar staat niet op tegen Jahweh, en evenmin tegen ons, door
u een altaar te bouwen naast het altaar van Jahweh, onzen
God. **20** Is niet over het hele volk van Israël toorn losgebarsten,
toen Akan, de zoon van Zérach, zich aan de ban vergreep?
Neen, het was niet enkel die man, die voor zijn misdaad moest
sterven! **21** Maar de Rubenieten, Gadieten en de halve stam
van Manasse gaven aan de hoofden der stammen van Israël ten
antwoord: **22** Bij Jahweh, den God der goden! Jahweh, de God
der goden, weet het, en ook Israël zal het weten! Als dit opstand
of ontrouw jegens Jahweh is, dan redde Hij ons heden niet. **23**
Wij een altaar bouwen, om ons van Jahweh af te keren! Jahweh
moge het wreken, als het onze bedoeling was, daarop brand- of
spijs- offers op te dragen, of vredeoffers te brengen! **24** Neen,
enkel uit bezorgdheid hebben we dit gedaan. We dachten: Later
zouden uw kinderen wel eens tot de onze kunnen zeggen: "Wat
hebt gij te maken met Jahweh, Israëls God? **25** Jahweh heeft
toch tussen ons en de kinderen van Ruben en Gad de Jordaan
als grens gesteld? Ge hebt dus geen deel aan Jahweh!" En zo
zouden uw kinderen oorzaak zijn, dat de onze Jahweh niet meer
vreesden. **26** Daarom hebben we gedacht: We bouwen ons een
altaar, niet voor brand- of slachtoffers, **27** maar als een getuige
tussen ons en u en onze nakomelingen na ons, dat wij met onze
brand-, slacht- en vredeoffers Jahweh's aanschijn willen dienen,
zodat uw kinderen later tot de onze niet zeggen: "Gij hebt geen
deel aan Jahweh!" **28** We dachten: Als men later tot ons en onze
nakomelingen zo iets zou zeggen, dan antwoorden wij: Let op de
vorm van Jahweh's altaar, dat onze vaderen hebben gemaakt;
dat is niet bestemd voor brand- en slachtoffers, maar om een

getuige te zijn tussen ons en u. **29** We denken er niet aan, in
opstand tegen Jahweh te komen, en ons heden van Jahweh af
te keren, door een altaar voor brand-, spijs- en slachtoffers te
bouwen naast het altaar van Jahweh, onzen God, dat voor zijn
tabernakel staat. **30** Toen de priester Pinechas, de vorsten van
het volk en de stamhoofden van Israël, die hem vergezelden, de
Rubenieten, Gadieten en Manassieten zo hoorden spreken,
waren ze tevreden gesteld. **31** En de priester Pinechas, de zoon
van Elazar, sprak tot de Rubenieten, Gadieten en Manassieten:
Nu weten we, dat Jahweh onder ons is; omdat gij u niet aan zulk
een ontrouw jegens Jahweh hebt schuldig gemaakt. Hiermee
hebt ge de Israëlieten uit de hand van Jahweh gered. **32** Daarna
keerde de priester Pinechas, de zoon van Elazar, met de vorsten
van de Rubenieten en Gadieten, uit het land Gilad naar de
Israëlieten in het land Kanaän terug, en brachten hun verslag
uit. **33** En de Israëlieten waren tevreden gesteld, en loofden
God. Ze dachten er niet meer aan, om tegen hen ten strijde te
trekken, en het land te verwoesten, waar de Rubenieten en
Gadieten woonden. **34** En de Rubenieten en Gadieten noemden
het altaar: "Getuige"; want het is getuige tussen ons, dat Jahweh
God is.

23 Vele jaren waren er voorbijgegaan, sinds Jahweh Israël rust
had verleend van al zijn vijanden in het rond. En toen Josuë
hoogbejaard was geworden, **2** riep hij alle oudsten, hoofden,
rechters en leiders van Israël op, en sprak tot hen: Ik ben nu
oud en hoogbejaard. **3** Zelf hebt gij gezien, wat Jahweh, uw
God, met al deze volken heeft gedaan, en hoe Jahweh, uw
God, zelf voor u heeft gestreden. **4** Ziet, die zijn overgebleven
van alle naties, welke ik heb uitgeroeid, van de Jordaan af tot

de Grote Zee in het westen, heb ik u als een erfdeel voor uw
stammen toegewezen. **5** Jahweh, uw God, zal zelf ze voor u
verjagen en verdrijven; en gij zult hun land in bezit nemen, zoals
Jahweh, uw God, het u heeft gezegd. **6** Maar dan moet ge uw
best doen, zorgvuldig te onderhouden, al wat er in het boek
van Moses' wet staat geschreven, en daarvan niet afwijken
naar rechts of naar links. **7** Ge moogt u niet inlaten met die
nog overgebleven volken, de naam hunner goden niet noemen
of daarbij zweren, noch hen dienen of vereren. **8** Jahweh, uw
God, moet ge aanhangen, zoals ge tot op heden hebt gedaan.
9 Want Jahweh dreef grote en sterke volken voor u uit, zodat
tot op de dag van vandaag niemand het tegen u heeft kunnen
uithouden. **10** Eén van u achtervolgde er duizend; want het was
Jahweh, uw God, die voor u streed, zoals Hij het u had gezegd.
11 Blijft er dus om uw eigen bestwil steeds voor bezorgd, dat ge
Jahweh, uw God, liefhebt. **12** Want indien ge anders handelt, u
afgeeft met het overschot van de volken, die nog onder u zijn
overgebleven, u met hen verzwagert, of u met hen inlaat, en
zij zich met u: **13** weet dan, dat Jahweh, uw God, niet langer
die volken voor u zal uitdrijven, maar dat ze een val en een
strik voor u zullen zijn, een gesel in uw zijden, en doornen in
uw ogen, totdat ge verdwenen zijt uit dit heerlijke land, dat
Jahweh u heeft gegeven. **14** Ik ga thans de weg van al het
aardse. Prent het dan diep in uw hart en in uw ziel, dat niet
één van alle beloften, die Jahweh, uw God, u heeft gedaan,
onvervuld is gebleven. Alles is voor u in vervulling gegaan; van
zijn kant is geen woord onvervuld gebleven. **15** Maar gelijk
al het goede aan u is vervuld, dat Jahweh, uw God, u heeft
toegezegd, zo zal Jahweh ook al het kwade aan u voltrekken,

tot Hij u heeft weggevaagd uit dit heerlijke land, dat Jahweh,
uw God, u gegeven heeft. **16** Wanneer ge het Verbond durft
schenden, dat Jahweh, uw God, met u heeft gesloten, en ge
andere goden gaat dienen en vereren, dan zal Jahweh's toorn
tegen u ontbranden, en zult ge spoedig verdwenen zijn uit dit
heerlijke land, dat Hij u heeft gegeven.

24 Daarna bracht Josuë alle stammen van Israël te Sikem
bijeen, en riep ook Israëls oudsten, hoofden, rechters en leiders
weer op. En toen het hele volk zich voor het aanschijn van
Jahweh had geplaatst, sprak hij het toe: **2** Zo spreekt Jahweh,
Israëls God! Aan de overkant van de Rivier woonden in oude
tijden uw vaderen, Tara, de vader van Abraham en Nachor:
toen dienden zij vreemde goden. **3** Maar Ik nam uw vader
Abraham van de overkant der Rivier, liet hem heel het land
Kanaän doortrekken, maakte zijn nakomelingschap talrijk en
schonk hem Isaäk. **4** Aan Isaäk schonk Ik Jakob en Esau. Esau
gaf Ik het Seïrgebergte tot bezit; Jakob en zijn zonen trokken af
naar Egypte. **5** Toen zij dan een groot, machtig en talrijk volk
waren geworden, en de Egyptenaren hen mishandelden, zond
Ik Moses en Aäron, sloeg Egypte met de tekenen, die Ik daar
wrochtte, en deed u er uitgaan. **6** Toen Ik uw vaderen uit Egypte
had geleid, en zij aan de zee kwamen, en de Egyptenaren uw
vaderen met wagens en ruiterij bij de Rode Zee achtervolgden,
7 riepen zij tot Jahweh, en Hij zette een duisternis tussen u
en de Egyptenaren, en joeg de zee over hen heen, zodat ze
hen verzwolg. Uw eigen ogen hebben gezien, wat Ik in Egypte
gedaan heb. En na uw jarenlang verblijf in de woestijn, **8** bracht
Ik u naar het land der Amorieten, die in het Overjordaanse
woonden; zij streden tegen u, maar Ik leverde hen aan u over, en

verdelgde hen voor u, zodat ge hun land in bezit hebt genomen.
9 Toen stond Balak op, de zoon van Sippor en koning van Moab,
om Israël te beoorlogen; en hij liet Balaäm roepen, den zoon van
Beor, om u te vervloeken. **10** Maar Ik wilde naar Balaäm niet
luisteren, en hij sprak zegen over u uit. Zo redde Ik u uit zijn
hand. **11** En toen ge de Jordaan waart overgetrokken en bij
Jericho kwaamt, streden Jericho's burgers met de Amorieten,
Perizzieten, Kanaänieten, Chittieten, Girgasjieten, Chiwwieten
en Jeboesieten tegen u; maar Ik leverde ze aan u over. **12** Ik
zond de horzels voor u uit, en ze joegen zonder uw zwaard of
uw boog de twee koningen der Amorieten voor u op de vlucht.
13 Ik gaf u een land, waarvoor ge niet hebt gezwoegd; steden,
die ge niet hebt gebouwd, en waarin ge toch woont; wijn- en
olijfgaarden, die ge niet hebt geplant, en waarvan ge toch eet.
14 Welnu, vreest dan Jahweh en dient Hem oprecht en getrouw;
doet de goden weg, die uw vaderen aan de overkant der Rivier
en in Egypte hebben gediend, en dient Jahweh. **15** Maar zo het
u niet kan bevallen, Jahweh te dienen, doet dan heden een
keuze, wien ge dan wèl dienen wilt: òf de goden, die uw vaderen
aan de overkant van de Rivier hebben gediend, òf de goden der
Amorieten, van het land, waarin ge woont. Ik en mijn huis, wij
dienen Jahweh! **16** Maar het volk gaf ten antwoord: Wij denken
er niet aan, Jahweh te verlaten en andere goden te dienen!
17 Want het is Jahweh, onze God, die ons uit Egypteland, uit
het slavenhuis heeft geleid, en voor onze eigen ogen die grote
tekenen heeft gewrocht; Hij is het, die over ons heeft gewaakt,
waarheen we ook gingen, en te midden van alle volken, waar we
doorheen zijn getrokken. **18** Het is Jahweh, die al die volken
met de Amorieten, die het land bewoonden, voor ons uit heeft

gedreven. Ook wij zullen Jahweh dienen, want Hij is onze God.
19 Doch Josuë sprak tot het volk: Maar ge zult Jahweh niet
kunnen dienen; want Hij is een heilige God, een naijverige God,
die uw zonden en misslagen niet zal vergeven. **20** Immers
wanneer ge Jahweh verlaat en vreemde goden dient, dan wendt
Hij zich af, berokkent u kwaad en vernietigt Hij u, nadat Hij goed
voor u is geweest. **21** Maar het volk zei tot Josuë: Niets daarvan;
want Jahweh willen we dienen! **22** Nu sprak Josuë tot het volk:
Gij zijt dan voor uzelf getuigen, dat ge zelf hebt gekozen, Jahweh
te dienen! **23** Welaan, doet dus de vreemde goden weg, die
onder u zijn, en neigt uw hart tot Jahweh, Israëls God. **24** En
het volk zei tot Josuë: Jahweh, onzen God, zullen we dienen
en naar zijn stem zullen we luisteren! **25** Diezelfde dag sloot
Josuë te Sikem een verbond voor het volk; hij bepaalde voor
hen, wat wet was en recht, **26** en schreef dit alles op in het boek
van Gods wet. Toen nam Josuë een grote steen, richtte die ter
plaatse onder de eik in Jahweh's heiligdom op, **27** en sprak
tot het hele volk: Zie, deze steen zal een getuige onder ons
zijn; want hij heeft alles gehoord, wat Jahweh met ons heeft
besproken. Hij zal een getuige onder u zijn, dat ge uw God niet
verloochent! **28** Toen liet Josuë het volk gaan, iedereen naar
zijn erfdeel. **29** Na dit alles stierf Josuë, de zoon van Noen, de
dienaar van Jahweh, in de ouderdom van honderd tien jaren. **30**
Men begroef hem op het grondgebied van zijn erfdeel te Timnat-
Sérach, dat in het bergland van Efraïm ligt, ten noorden van de
berg Gáasj. **31** En Israël diende Jahweh, zolang Josuë leefde,
en de oudsten er nog waren, die Josuë overleefden, en die
wisten, wat Jahweh voor Israël had gedaan. **32** Het gebeente
van Josef, dat de Israëlieten uit Egypte hadden meegebracht,

begroef men te Sikem op het stuk land, dat Jakob van de zonen
van Hemor, den vader van Sikem, voor honderd goudstukken
gekocht had, en dat de zonen van Josef als erfelijk bezit hadden
gekregen. **33** Toen ook Elazar, de zoon van Aäron, gestorven
was, begroef men hem op de heuvel van zijn zoon Pinechas,
welke hem in het bergland van Efraïm was afgestaan.

Richteren

1 Na Josuë's dood raadpleegden de Israëlieten Jahweh en
vroegen: Wie van ons zal het eerst tegen de Kanaänieten ten
strijde trekken? **2** Jahweh sprak: Juda zal optrekken; zie, Ik
lever hem het land over. **3** Daarom sprak Juda tot zijn broeder
Simeon: Trek met mij op naar mijn erfdeel, en laat ons samen
tegen de Kanaänieten strijden; dan zal ook ik met u naar uw
erfdeel gaan. En Simeon trok met hem mee. **4** Toen Juda dan
uitrukte, leverde Jahweh de Kanaänieten en Perizzieten in hun
handen, zodat ze er te Bézek tien duizend versloegen. **5** Want
in Bézek stietten ze op Adoni-Bézek, bonden de strijd met hem
aan, en versloegen de Kanaänieten en Perizzieten. **6** Adoni-
Bézek nam de vlucht; maar ze gingen hem achterna, namen
hem gevangen, en kapten hem zijn duimen en grote tenen af.
7 En Adoni-Bézek zeide: Zeventig koningen met afgehouwen
duimen en grote tenen raapten de afval van mijn tafel bijeen;
naar mijn werken heeft God me vergolden. Men bracht hem naar
Jerusalem, waar hij stierf. **8** De mannen van Juda belegerden
Jerusalem en namen het in, waarna ze de stad met het zwaard
uitmoordden en in brand staken. **9** Daarna zakten de Judeërs
af, om de Kanaänieten te bestrijden, die in het bergland, de
Négeb en de Sjefela verblijf hielden. **10** Zo trok Juda tegen de
Kanaänieten op, die te Hebron woonden; Hebron werd vroeger
Kirjat-Arba genoemd. En hij versloeg Sjesjai, Achiman en Talmai.
11 Vandaar trok hij op tegen de bevolking van Debir; Debir werd
vroeger Kirjat-Séfer genoemd. **12** Toen zei Kaleb: Wie Kirjat-
Séfer aanvalt en inneemt, geef ik mijn dochter Aksa tot vrouw.
13 Otniël, de zoon van Kenaz, de jongere broer van Kaleb, nam
het in; en deze gaf hem dus zijn dochter Aksa tot vrouw. **14** Maar

toen zij aankwam, spoorde hij haar aan, haar vader akkerland
te vragen. Ze boog zich dus van den ezel neer, zodat Kaleb
haar vroeg: Wat is er? **15** Ze zeide hem: Schenk me een gift;
nu ge mij eenmaal voor de Négeb bestemd hebt, moet ge me
ook waterbronnen geven. En Kaleb gaf haar bronnen in het
hoogland en laagland. **16** Tezamen met de Judeërs trokken ook
de nakomelingen van Chobab, den Keniet, Moses schoonvader,
uit de Palmenstad naar de woestijn van Juda, waar men afdaalt
naar Arad, en vestigden zich bij de Amalekieten. **17** Daarna
trok Juda met zijn broeder Simeon op, en zij versloegen de
Kanaänieten, die te Sefat woonden; ze troffen de stad met de
banvloek, en men noemde ze Chorma. **18** Maar Juda kwam
niet in het bezit van Gaza, Asjkelon en Ekron met bijbehorend
gebied. **19** Juda maakte zich wel van het bergland meester,
omdat Jahweh met hem was, maar de bewoners der vlakte
konden ze niet verdrijven, want die hadden ijzeren wagens. **20**
Zoals Moses bepaald had, gaf men Hebron aan Kaleb, die er
de drie Anaks-kinderen uit verdreef. **21** Ook de Benjamieten
verdreven de Jeboesieten niet, die Jerusalem bevolkten, zodat
de Jeboesieten er met de Benjamieten samenwonen tot op de
huidige dag. **22** Het huis van Josef trok op, en wel naar Betel; en
Jahweh was met hen. **23** Toen nu het huis van Josef Betel, dat
vroeger Loez heette, liet bespieden, **24** zagen de spionnen een
man uit de stad komen. Ze zeiden hem: Wijs ons, hoe we in de
stad kunnen komen; dan zullen we u sparen. **25** En hij wees hun,
waar ze de stad moesten binnengaan. Daarop joegen ze de stad
over de kling, maar dien man en zijn hele familie lieten ze gaan.
26 De man vertrok naar het land der Chittieten, en bouwde er een
stad, die hij Loez noemde, zoals ze nu nog heet. **27** Maar ook

Manasse veroverde Bet-Sjean en Taänak met hun dorpen niet,
en verdreef evenmin de bewoners van Dor, Jibleam, Megiddo en
hun dorpen, zodat de Kanaänieten zich handhaafden in deze
streek. **28** Toen Israël machtiger geworden was, heeft het de
Kanaänieten wel dienstbaar gemaakt, maar uitgedreven heeft
het ze niet. **29** Ook Efraïm verjoeg de kanaänietische bevolking
van Gézer niet; vandaar dat de Kanaänieten midden onder hen
bleven wonen. **30** Ook Zabulon verdreef noch de bewoners van
Kitron, noch die van Nahalol; de Kanaänieten leefden dus te
midden van de Zabulonieten, maar waren dienstplichtig. **31** Aser
verjoeg de inwoners van Akko, Sidon, Achlab, Akzib, Chelba,
Afek en Rechob niet, **32** zodat de Aserieten midden tussen
de Kanaänieten, de landsbevolking, woonden; want verdrijven
konden ze die niet. **33** Neftali verjoeg de bevolking van Bet-
Sjémesj en die van Bet-Anat niet, maar leefde te midden der
Kanaänieten, die in deze streek woonden; de bevolking van
Bet-Sjémesj en Bet-Anat was hun echter dienstbaar. **34** De
Amorieten drongen de Danieten het bergland in en zorgden
ervoor, dat ze niet naar beneden kwamen in de vlakte. **35**
Vandaar dat de Amorieten zich handhaafden te Har-Chéres,
Ajjalon, en Sjaälbim; maar het huis van Josef kreeg de overhand
over hen, zodat ze dienstplichtig werden. **36** Het gebied der
Edomieten strekte zich uit van het hoge Akrabbim, vanaf Séla
en nog verder.

2 Toen trok de engel van Jahweh van Gilgal op naar Betel en
sprak: Ik heb u weggevoerd uit Egypte en naar het land gebracht,
dat Ik onder ede aan uw vaderen had beloofd, en Ik heb gezegd:
Nooit zal Ik mijn Verbond met u verbreken, **2** wanneer gij geen
verbond sluit met de bewoners van dit land, doch hun altaren

omver haalt. Maar gij hebt niet naar Mij geluisterd. Hoe hebt ge
zo kunnen doen! **3** En daarom heb Ik besloten: Ik zal hen niet
voor u uitdrijven; zij zullen uw vijanden zijn en hun goden een
valstrik voor u. **4** Toen de engel van Jahweh zo tot heel Israël
had gesproken, begon het volk luid te wenen; **5** daarom noemde
men die plaats Bokim. En men bracht Jahweh daar een offer. **6**
Nadat Josuë het volk had laten gaan, trokken de Israëlieten, elk
naar zijn erfdeel, om het land in bezit te nemen. **7** En het volk
diende Jahweh, zolang Josuë leefde, en de oudsten er nog
waren, die Josuë overleefden, en die getuige waren geweest
van al het grootse, dat Jahweh voor Israël had gewrocht. **8** Maar
Josuë, de zoon van Noen, de dienaar van Jahweh, stierf in de
ouderdom van honderd tien jaren, **9** en men begroef hem op het
grondgebied van zijn erfdeel te Timnat-Sérach, in het bergland
van Efraïm ten noorden van de berg Gáasj. **10** En toen ook heel
dat geslacht tot zijn vaderen was verzameld, stond er een ander
geslacht op, dat Jahweh niet kende, noch wist wat Hij voor Israël
had gedaan. **11** Nu begonnen de Israëlieten kwaad te doen in
de ogen van Jahweh, door de Báals te dienen. **12** Ze verlieten
Jahweh, den God hunner vaderen, die hen uit Egypte had geleid,
en liepen vreemde goden na, de goden der hen omringende
volken; hen vereerden ze, maar ze verbitterden Jahweh. **13** Ze
verzaakten Jahweh, door den Báal en de Asjtarten te dienen. **14**
Toen barstte Jahweh's toorn los tegen Israël; Hij gaf hen prijs
aan plunderzieke benden, die hen uitschudden, en leverde hen
over aan hun vijanden rondom, zodat ze niet langer tegen hun
vijanden waren opgewassen. **15** Bij al wat ze ondernamen was
de hand van Jahweh tegen hen ten verderve gericht, zoals
Jahweh gezegd had, zoals Jahweh het hun had gezworen. Maar

als ze dan erg verdrukt werden, **16** deed Jahweh Rechters
opstaan, om ze uit de greep van die plunderaars te bevrijden.
17 Maar zelfs naar hun Rechters luisterden ze niet. Ontuchtig
liepen ze vreemde goden achterna, om die te vereren; dadelijk
weken ze af van de weg, door hun vaderen bewandeld, die
naar Jahweh's voorschriften hadden geluisterd, wat zij niet
deden. **18** Als Jahweh hun Rechters verwekt had, dan was
Jahweh ook met den Rechter, en bevrijdde Hij hen van hun
vijanden, zolang de Rechter leefde; want hun gejammer om
hun verdrukkers en vervolgers ging Jahweh ter harte. **19** Maar
nauwelijks was de Rechter gestorven, of ze maakten het nog
erger dan hun vaders; ze liepen vreemde goden achterna,
dienden en vereerden hen, en lieten niets achterwege, wat in
hun handel en wandel verkeerd was geweest. **20** Toen ontstak
Jahweh in toorn tegen Israël, en sprak: Omdat dit volk het
Verbond, waartoe Ik hun vaderen verplichtte, geschonden en
naar Mij niet geluisterd heeft, **21** daarom zal ook Ik geen der
volken, die Josuë bij zijn dood heeft overgelaten, meer voor hen
verdrijven, **22** om zo door middel van hen de Israëlieten op de
proef te stellen, of ze al dan niet ervoor zullen zorgen, Jahweh's
wegen te bewandelen, zoals hun vaderen daarvoor hebben
gezorgd. **23** Daarom liet Jahweh die volken met rust; Hij heeft ze
niet aanstonds verdreven, noch ze in Josuë's hand geleverd.

3 Dit zijn de volken, die Jahweh met rust liet, om door hen de
Israëlieten, die nog geen der oorlogen van Kanaän hadden leren
kennen, op de proef te stellen, **2** en om aan de geslachten
der Israëlieten de strijd te leren, voor zover ze die tevoren
niet kenden. **3** Het waren de vijf vorsten der Filistijnen, al de
Kanaänieten, de Sidoniërs, en de Chittieten, die het Libanon-

gebergte bewonen van de berg Hermon af tot bij Chamat. **4** Ze
dienden dus, om Israël te beproeven, ten einde te weten, of zij
Jahweh's voorschriften, die Hij hun vaders door Moses gegeven
had, zouden opvolgen. **5** Maar toen de Israëlieten midden tussen
de Kanaänieten, Chittieten, Amorieten, Perizzieten, Chiwwieten
en Jeboesieten woonden, **6** namen ze zich hun dochters tot
vrouw, gaven hun eigen dochters aan hun zonen, en dienden
hun goden. **7** Toen dus de Israëlieten kwaad deden in de ogen
van Jahweh, den God hunner vaderen vergaten, en de Báals
en Asjera's vereerden, **8** werd Jahweh op Israël vertoornd, en
leverde Hij het in de macht van Koesjan-Risjatáim, den koning
van Edom; en de Israëlieten dienden Koesjan-Risjatáim acht
jaar lang. **9** Maar zodra de Israëlieten tot Jahweh riepen, deed
Jahweh een redder opstaan om hen te bevrijden, namelijk Otniël,
den zoon van Kenaz, den jongeren broer van Kaleb. **10** De
geest van Jahweh rustte op hem, en hij was rechter over Israël.
En toen hij ten strijde trok, leverde Jahweh Koesjan-Risjatáim,
den koning van Edom, in zijn hand, zodat hij Koesjan-Risjatáim
overwon. **11** Gedurende veertig jaar genoot het land nu rust. Na
de dood van Otniël **12** deden de Israëlieten opnieuw kwaad
in de ogen van Jahweh. Daarom maakte Jahweh Eglon, den
koning van Moab, sterk tegen Israël, omdat ze kwaad hadden
gedaan in de ogen van Jahweh. **13** Deze verenigde zich met
de Ammonieten en Amalekieten, trok op, versloeg Israël, en
nam bezit van de Palmenstad. **14** En achttien jaar lang dienden
de Israëlieten Eglon, den koning van Moab. **15** Maar toen de
Israëlieten weer tot Jahweh riepen, verwekte Jahweh hun een
redder, Ehoed, den zoon van Gera, een Benjamiet, die links
was. Toen de Israëlieten hem eens de schatting naar Eglon,

den koning van Moab, lieten brengen, **16** maakte Ehoed zich
een tweesnijdend zwaard van één span lengte, en gordde het
onder zijn mantel aan zijn rechterheup. **17** Zo bracht hij de
schatting naar Eglon, den koning van Moab. Deze Eglon was
een buitengewoon zwaarlijvig man. **18** Na de schatting te hebben
aangeboden, zond hij de mannen, die de schatting gedragen
hadden, heen, **19** maar hij zelf keerde bij de afgodsbeelden in
de buurt van Gilgal weer om, en zeide: Koning, ik moet u een
geheim meedelen. De koning beval stilte, en liet allen, die bij
hem waren, vertrekken. **20** Toen nu Ehoed bij hem kwam, zat
hij alleen in de koele opperzaal. En Ehoed sprak: Ik heb een
godsspraak voor u. Terwijl Eglon van zijn zetel opstond, **21** stak
Ehoed zijn linkerhand uit, trok het zwaard van zijn rechterheup
en stiet het hem in de buik, **22** zodat zelfs het heft er met het
lemmet in drong, en het vet zich om het lemmet sloot; want
hij trok het zwaard niet uit zijn buik. **23** Hij klom nu door het
venster en ging langs de galerij heen, nadat hij de deur van de
opperzaal achter zich gesloten en gegrendeld had. **24** Toen hij
vertrokken was, kwamen de dienaren terug, maar zagen, dat de
deur van de opperzaal gegrendeld was. Ze dachten: Hij doet
zeker zijn behoefte in het gemak. **25** Ze bleven dus wachten,
tot ze er verlegen mee werden. En toen hij de deur van de
opperzaal maar niet opende, haalden ze de sleutel en deden
open; en daar lag hun heer dood op de grond. **26** Maar door hun
talmen was Ehoed ontkomen; hij ging de afgodsbeelden voorbij,
en stelde zich te Seïra in veiligheid. **27** Zodra hij in het land
van Israël was aangekomen, stak hij de bazuin in het bergland
van Efraïm, en de Israëlieten daalden met hem het gebergte
af. Hij stelde zich aan hun spits, **28** en sprak hun toe: Volgt

mij; want Jahweh heeft de Moabieten, uw vijanden, in uw hand
geleverd. Ze volgden hem dan, sneden Moab de doorwaadbare
plaatsen van de Jordaan af, en lieten er niemand overtrekken.
29 In die tijd sloegen ze ongeveer tien duizend Moabieten neer,
allemaal sterke en dappere mannen, en niemand ontkwam. **30**
Zo werd Moab in die dagen door Israël vernederd; en het land
genoot rust voor tachtig jaar. **31** Na hem trad nog Sjamgar op,
de zoon van Anat, die zes honderd Filistijnen versloeg met een
ossendrijversstok; ook hij redde Israël.

4 Toen Ehoed gestorven was, deden de Israëlieten opnieuw
kwaad in de ogen van Jahweh. **2** Daarom gaf Jahweh ze
prijs aan den kanaänietischen koning Jabin, die te Chasor
regeerde. Sisera was zijn legeroverste, en woonde in Charósjet-
Haggojim. **3** Eindelijk riepen de Israëlieten tot Jahweh; want
daar hij negenhonderd ijzeren strijdwagens bezat, had hij hen
twintig jaar lang zwaar verdrukt. **4** In die tijd sprak Debora,
een profetes, en vrouw van Lappidot, recht over Israël. **5** Ze
hield zitting onder de Deborapalm tussen Rama en Betel in het
bergland van Efraïm, en de Israëlieten gingen naar haar, als ze
een rechtszaak hadden. **6** Deze nu liet Barak, den zoon van
Abinóam, uit Kédesj in Neftali ontbieden, en sprak tot hem:
Jahweh, de God van Israël, beveelt: Ruk met tien duizend man
van de Neftalieten en Zabulonieten naar de berg Tabor op. **7** Ik
zal Sisera, Jabins legeroverste, met zijn wagens en drommen bij
de beek Kisjon tot u voeren, en in uw hand leveren. **8** Barak
zeide tot haar: Ik zal gaan, als gij met me meegaat; zo ge mij
niet vergezelt, ga ik niet. **9** Hierop antwoordde ze: Ik zal met u
meegaan. Maar nu wacht u geen roem op uw weg; want aan
een vrouw zal Jahweh Sisera overleveren. Toen stond Debora

op, en ging met Barak naar Kédesj. **10** Nu riep Barak Zabulon
en Neftali op naar Kédesj, en tien duizend man trokken achter
hem aan. Ook Debora ging met hem mee. **11** Chéber, de Keniet,
die zich had afgescheiden van Kájin, een der nakomelingen van
Chobab, Moses' schoonvader, had toen zijn tenten opgeslagen
bij de eik van Saänannim, in de buurt van Kédesj. **12** Zodra
men Sisera berichtte, dat Barak, de zoon van Abinóam, naar de
berg Tabor was opgerukt, **13** riep hij heel zijn ruiterij, met de
negenhonderd ijzeren wagens, en al zijn voetvolk uit Charósjet-
Haggojim bij de beek Kisjon samen. **14** Toen sprak Debora tot
Barak: Trek op; want dit is de dag, waarop Jahweh Sisera in
uw handen zal leveren; waarachtig, Jahweh gaat voor u uit!
Terwijl Barak nu aan de spits van zijn tien duizend man van
de berg Tabor afkwam, **15** bracht Jahweh Sisera met al zijn
wagens en heel zijn leger voor de ogen van Barak in verwarring.
Sisera sprong van zijn wagen en vluchtte te voet; **16** en Barak
achtervolgde de ruiterij en heel het leger tot Charósjet-Haggojim.
Heel Sisera's strijdmacht viel door het zwaard, en niet één bleef
er over. **17** Sisera was intussen te voet naar de tent van Jaël, de
vrouw van den Keniet Chéber, gevlucht; want er heerste vrede
tussen Jabin, den koning van Chasor, en het huis van Chéber,
den Keniet. **18** Jaël kwam naar buiten, Sisera tegemoet, en
zeide tot hem: Kom binnen, heer; kom bij mij binnen, vrees niet.
Hij ging bij haar de tent binnen, waar ze hem met een kleed
bedekte. **19** Toen vroeg hij haar: Geef me een beetje water te
drinken; want ik heb dorst. Ze maakte de melkzak los, gaf hem
te drinken, en bedekte hem weer. **20** Nu zei hij tot haar: Ga bij
de tentopening staan, en als er iemand aankomt en u vraagt, of
hier iemand is, antwoord dan: Neen. **21** Maar Jaël, Chébers

vrouw, greep een tentpin, nam de hamer in haar hand, liep
zachtjes op hem toe, en sloeg, terwijl hij vast sliep, de pin door
zijn slaap, zodat ze in de grond drong; hij zonk ineen, en stierf.
22 En zie, daar kwam Barak aan, die Sisera achtervolgde. Jaël
ging naar buiten, hem tegemoet, en zei hem: Ga mee, dan zal ik
u den man laten zien, dien ge zoekt. Hij ging bij haar binnen;
en daar lag Sisera dood, met de pin door zijn slaap. **23** Zo
vernederde God die dag den kanaänietischen koning Jabin voor
de Israëlieten. **24** En de hand van Israël drukte steeds zwaarder
op Jabin, den koning van Kanaän, totdat ze Jabin, den koning
van Kanaän, geheel hadden overwonnen.

5 Toen zongen Debora en Barak, de zoon van Abinóam: **2**
Toen men in Israël de haren liet groeien, Jahweh's volk zich
aanbood ten strijd, **3** Hoort koningen, Luistert vorsten: Ik wil
zingen ter ere van Jahweh, Spelen voor Jahweh, Israëls God. **4**
Jahweh, toen Gij uittoogt uit Seïr, Wegtrokt van Edoms veld,
Sidderde de aarde, en beefde de hemel, Sloegen de wolken in
regen neer. **5** Schokten de bergen voor Jahweh, Voor Jahweh,
Israëls God. **6** In de dagen van Sjamgar, den zoon van Anat,
In de dagen van Jaël, trokken geen karavanen uit; En die op
reis gingen, Sloegen zijpaden in. **7** De leiders ontbraken, In
Israël was er niet één: Tot gij opstondt, Debora, Tot gij opstondt,
moeder in Israël! **8** Omdat men zich nieuwe goden had gekozen,
Was het brood uit de poorten verdwenen, Werd schild noch
lans meer bespeurd Voor de veertig duizend in Israël. **9** Mijn
hart gaat uit naar Israëls leiders, Die zich met Jahweh's volk
ten strijde hebben gewijd, **10** Die gevlekte ezelinnen berijden,
Op tapijten gezeten. Die te voet gaat langs de weg, jubelt het
uit, **11** Onder het juichen van die bij de drinkbakken staan,

Waar men Jahweh's gerechte daden bezingt, Zijn rechtvaardige
leiding in Israël. **12** Op, Debora; op, met uw lied; Doe het volk
oprijzen bij duizenden! Op, Barak, in uw kracht; Boei, die u
boeiden, Abinóams zoon! **13** Daar daalt de rest der dapperen
af, Jahweh's volk komt af met zijn helden: **14** Aanvoerders
uit Efraïm staan in de vlakte, Uw broeder Benjamin onder uw
drommen. Uit Makir komen de leiders aan, Uit Zabulon die de
bevelstaf zwaaien; **15** Issakars vorsten vergezellen Debora,
Nu Barak zijn voetvolk de valleien injaagt. Maar aan Rubens
beken Zijn de angsten des harten geweldig. **16** Waarom blijft ge
tussen de omheiningen zitten, Luisterend naar het fluiten der
herders? **17** Gilad dommelt aan de overkant van de Jordaan,
Dan houdt zich bij zijn schepen op; Aser blijft zitten aan het
strand van de zee, Ingesluimerd aan zijn baaien. **18** Maar
Zabulon is een volk, dat zijn leven waagt, En de dood durft
trotseren; Evenals Neftali, Dat op de hoogvlakten woont. **19** Daar
kwamen de koningen, in slagorde geschaard, Daar streden de
koningen van Kanaän Bij Taänak, aan het water van Megiddo;
Maar een buit van zilver behaalden ze niet. **20** Uit de hemel
hebben de sterren de strijd aangebonden, Van haar banen uit
gestreden, Tegen Sisera gevochten: **21** En de stromende Kisjon
sleurde ze mee. De oeroude beek, de beek Kisjon Vertrapte de
lijken der helden; **22** Daar stampten de hoeven der paarden
Door het angstig gejaag zijner dapperen. **23** Vervloekt Meroz,
sprak de engel van Jahweh, Vervloekt zijn bewoners; Omdat zij
Jahweh niet te hulp zijn gesneld, Met hun dapperen Jahweh
niet hielpen! **24** Maar gezegend zij Jaël onder de vrouwen,
Gezegend onder haar, die in tenten verblijven; **25** Water vraagt
hij, ze geeft hem melk, In een vorstelijke schaal brengt ze hem

room. **26** Met de ene hand grijpt ze de tentpin, Met haar rechter
een timmermanshamer; Ze treft Sisera, verbrijzelt zijn hoofd,
Vermorzelt en doorboort zijn slapen. **27** Aan haar voeten heeft
hij zich uitgestrekt, Aan haar voeten is hij in slaap gevallen;
Doch waar hij zich neerlegt, Ligt hij nu dood. **28** Aan het venster
door de tralies Tuurt en weeklaagt Sisera's moeder: Waarom
laat zijn strijdkar nog steeds op zich wachten; Waarom rollen zijn
wagens zo langzaam aan? **29** De wijste harer edelvrouwen geeft
haar ten antwoord, Wat ze reeds bij zichzelf had bedacht: **30**
Ze hebben buit gevonden, die ze moeten verdelen; Eén, twee
slavinnen voor iederen held! Buit: bonte kleren voor Sisera; Buit:
bonte kleurige doeken; Een, twee bonte doeken Als buit voor zijn
hals. **31** Zo mogen omkomen Al uw vijanden, Jahweh! Maar die
U liefhebben Mogen zijn als de opgang der zon in haar kracht!
En het land genoot veertig jaar lang rust.

6 Toen de Israëlieten kwaad deden in de ogen van Jahweh,
leverde Jahweh hen voor zeven jaar over in de hand der
Midjanieten; **2** en de hand van Midjan drukte zwaar op Israël
neer. Om aan de Midjanieten te ontsnappen, maakten de
Israëlieten zich holen en spelonken in de bergen en versterkte
plaatsen. **3** Telkens als de Israëlieten gezaaid hadden, trokken de
Midjanieten, Amalekieten en stammen uit het oosten tegen hen
uit, **4** sloegen bij hen hun legerplaats op, en vernielden de oogst
van het land tot Gaza toe; niets wat tot levensonderhoud strekt,
lieten ze in Israël achter: geen schaap, rund of ezel. **5** Wanneer
ze kwamen opzetten met hun kudden, waren hun tenten talrijk
als sprinkhanen, en zijzelf met hun kamelen ontelbaar. Ze vielen
het land binnen om het te verwoesten, **6** zodat Israël door
Midjan zeer verarmde, en de Israëlieten tot Jahweh begonnen te

roepen. **7** Toen de Israëlieten dan om Midjan Jahweh aanriepen,
8 zond Jahweh een profeet tot de Israëlieten, die hun zeide: Zo
spreekt Jahweh, Israëls God! Ik ben het, die u uit Egypte heb
geleid, en u uit het slavenhuis heb gevoerd. **9** Ik heb u verlost uit
de hand der Egyptenaren en van allen, die u verdrukten; Ik heb
hen voor u uitgedreven, en u hun land geschonken. **10** En Ik
heb u gezegd: Ik ben Jahweh, uw God; ge moogt de goden der
Amorieten, in wier land ge woont, niet vereren! Maar ge hebt
naar Mij niet geluisterd. **11** Eens kwam de engel van Jahweh,
en zette zich neer onder de terebint in Ofra, dat aan Joasj van
Abiézer toebehoorde. Zijn zoon Gedeon was juist bezig, tarwe te
dorsen in de perskuip, om ze voor de Midjanieten te verbergen.
12 De engel van Jahweh vertoonde zich aan hem, en sprak
hem toe: Jahweh is met u, dappere held! **13** Gedeon gaf ten
antwoord: Och heer, als Jahweh met ons is, waarom overkomt
ons dit alles? Waar zijn dan al zijn wonderdaden, waarvan onze
vaderen ons verhaalden, als ze zeiden: "Jahweh heeft ons uit
Egypte gevoerd!" Want nu heeft Jahweh ons verworpen en in de
hand der Midjanieten geleverd. **14** Toen keerde de engel van
Jahweh zich naar hem toe, en sprak: Ga, want nu zijt ge sterk!
Ge zult Israël uit de hand van Midjan bevrijden; zie, Ik zend
u. **15** Maar hij antwoordde: Och heer, hoe zal ik Israël kunnen
verlossen? Mijn geslacht is immers het geringste in Manasse, en
ik ben de minste in het huis van mijn vader. **16** Maar de engel
van Jahweh hernam: Waarachtig, Ik zal met u zijn; ge zult de
Midjanieten als één man verslaan. **17** Nu vroeg hij hem: Als ik
genade heb gevonden in uw ogen, geef me dan een teken,
dat Gij het zijt, die met me spreekt. **18** Ga niet weg van hier,
vóór ik bij U terug ben met de gave, die ik U wil aanbieden.

Hij antwoordde: Ik blijf hier, tot ge terug zijt. **19** Gedeon ging
heen, maakte een geitebokje klaar, en bakte van een maat meel
ongedesemd brood. Het vlees legde hij op een schotel, en het
nat deed hij in een aarden pot; dit bracht hij naar hem toe onder
de terebint, en bood het hem aan. **20** Maar Gods engel zeide tot
hem: Neem het vlees en het ongedesemde brood, leg het neer
op die steen, en giet er het nat over uit. Toen hij dat gedaan had,
21 strekte de engel van Jahweh de punt van de staf uit, die hij
in zijn hand hield, en raakte er het vlees en het ongedesemd
brood mee aan. En er schoot een vuur uit de steen, dat het
vlees en het ongedesemd brood verteerde. Toen verdween de
engel van Jahweh. **22** Nu wist Gedeon, dat het de engel van
Jahweh geweest was. En Gedeon zeide: Ach Jahweh, mijn
Heer; daar heb ik, zo waar, den engel van Jahweh van aanschijn
tot aanschijn gezien! **23** Maar Jahweh sprak: Vrede zij u! Wees
niet bang; ge zult niet sterven. **24** Toen bouwde Gedeon een
altaar voor Jahweh, en noemde het Jahweh-Sjalom. Tot op
heden staat het er nog in Ofra van Abiézer. **25** In diezelfde nacht
sprak Jahweh tot hem: Neem het vette kalf van uw vader, haal
het altaar van Báal omver, en hak de asjera, die erbij staat, aan
stukken. **26** Bouw dan op de top van deze versterkte plaats een
altaar voor Jahweh, uw God, zoals het behoort; neem het vette
kalf en offer het op het hout van de asjera, die ge hebt stuk
geslagen. **27** Gedeon koos tien van zijn knechten uit, en deed
zoals Jahweh hem gezegd had; maar hij was te bang voor zijn
familie en de inwoners der stad, om het overdag te doen, en
deed het daarom des nachts. **28** Toen de burgers der stad de
volgende morgen opstonden, lag het altaar van Báal omver, de
asjera, die erbij stond, in stukken, en het vette kalf als offerande

op het nieuw gebouwde altaar. **29** Ze zeiden elkaar: Wie zou dit
hebben gedaan? En toen ze eens navroegen en onderzochten,
zeide men: Gedeon, de zoon van Joasj, heeft het gedaan. **30** Nu
zeiden de burgers der stad tot Joasj: Lever uw zoon uit; hij moet
sterven! Want hij heeft het altaar van Báal omver gehaald, en de
asjera, die erbij stond, in stukken gehakt. **31** Maar Joasj zei
tot allen, die hem omringden: Zijt gij het dan, die Báal moet
verdedigen; zijt gij het, die hem moet redden? Die hem durft
verdedigen, zal vóór de morgen sterven. Indien hij God is, zal
hij zichzelf wel verdedigen, als men zijn altaar vernielt. **32** Die
dag gaf hij hem de naam Jeroebbáal, wat betekent: "laat Báal
maar tegen hem vechten", omdat hij zijn altaar heeft vernield.
33 Alle Midjanieten, Amalekieten en stammen uit het oosten
waren gezamenlijk de Jordaan overgetrokken en hadden hun
legerplaats in de vlakte van Jizreël opgeslagen. **34** Toen dan de
geest van Jahweh Gedeon had aangegrepen, stak hij de bazuin;
en Abiézer schaarde zich achter hem. **35** Tevens zond hij boden
door heel Manasse, en ook zij volgden hem. Eveneens zond hij
boden naar Aser, Zabulon, en Neftali, die hem nu tegemoet
trokken. **36** Nu sprak Gedeon tot God: Wanneer Gij, zoals Gij
beloofd hebt, werkelijk Israël door mij wilt bevrijden, **37** zie, dan
leg ik een wollen vacht op de dorsvloer neer. Valt er nu dauw
alleen op die vacht, terwijl de hele grond droog blijft, dan weet
ik, dat Gij Israël door mij zult bevrijden, zoals Gij beloofd hebt.
38 Zo geschiedde. En toen hij de volgende morgen opstond en
de vacht uitwrong, kreeg hij er een waterremmer vol dauw uit. **39**
Daarop sprak Gedeon tot God: Laat uw toorn niet tegen mij
ontbranden, wanneer ik U voor een tweede keer vraag: Laat mij
nog eens een proef nemen met de vacht; maar nu blijve de

vacht alleen droog, en de hele grond worde bedauwd. **40** Zo
deed God het in die nacht; de vacht alleen was droog, maar op
heel de grond lag dauw.

7 Vroeg in de morgen brak Jeroebbáal of Gedeon op met al het
volk, dat bij hem was, en legerde zich te En-Charod, terwijl het
kamp van Midjan ten noorden lag in de vlakte, aan de voet van
de heuvel van More. **2** Jahweh sprak tot Gedeon: Het volk, dat
bij u is, is zo talrijk, dat Ik hùn Midjan niet wil overleveren. Israël
mocht zich eens tegen Mij willen beroemen en zeggen: Eigen
macht heeft me bevrijd! **3** Kondig dus ten aanhoren van het volk
af: Wie bevreesd en bang is, kere terug. En Gedeon schiftte hen,
zodat er van het volk twee en twintig duizend terugkeerden, en
er tien duizend overbleven. **4** Maar Jahweh sprak tot Gedeon:
Nog is er te veel volk. Laat ze omlaag gaan naar het water, dan
zal Ik ze daar voor u keuren. Van wie Ik u zeggen zal, dat hij
met u mee mag, die ga met u mee; maar iedereen van wie Ik
u zeg, dat hij niet mee mag, die ga niet mee. **5** Toen hij het
volk dus naar het water had laten afdalen, sprak Jahweh tot
Gedeon: Wie als honden met hun tong uit het water lekken, moet
ge afzonderlijk houden; eveneens die op hun knieën hurken,
om uit hun handen te drinken. **6** En het aantal van hen, die
met hun tong het water oplekten, bedroeg drie honderd man,
terwijl heel de rest van het volk op de knieën hurkte, om uit
hun hand water te drinken. **7** Nu sprak Jahweh tot Gedeon:
Door deze drie honderd man, die lekten, zal Ik u redden en
u Midjan in handen leveren; al de anderen kunnen naar huis
gaan. **8** Daarop nam Gedeon het volk de kruiken af, die ze
bij zich droegen met de trompetten, en zond alle Israëlieten
weg naar hun tent; alleen de drie honderd man hield hij bij zich.

Terwijl dus het kamp van Midjan beneden hem lag in de vallei, **9** sprak Jahweh die nacht tot hem: Sta op, en ruk af op het kamp; want Ik zal het u overleveren. **10** En als ge soms bang zijt, er op af te rukken, ga dan eerst zelf met uw knecht Poera naar het kamp, **11** en luister naar wat ze vertellen; dan zult ge u sterker voelen, om af te rukken op het kamp. Hij ging dus met zijn knecht Poera naar de voorposten van de strijdmacht, die in het kamp was gelegerd. **12** De Midjanieten, de Amalekieten en al de stammen uit het oosten, die in de vlakte lagen, waren talrijk als sprinkhanen, terwijl hun kamelen ontelbaar waren als de zandkorrels aan het strand van de zee. **13** Toen Gedeon naderbij kwam, was juist een man begonnen, zijn kameraad een droom te vertellen. Hij zeide: Ik heb een droom gehad. Een rond gerstebrood rolde het kamp van Midjan in, raakte de tent, stootte ze omver, en deed ze ineenvallen; daar lag de tent. **14** Zijn kameraad antwoordde: Dat kan enkel het zwaard van Gedeon beduiden, den zoon van Joasj, den Israëliet! God heeft hem Midjan en heel het kamp overgeleverd. **15** Toen Gedeon het verhaal van de droom en de verklaring ervan had gehoord, wierp hij zich ter aarde neer. Daarna keerde hij terug naar het kamp van Israël, en zei: Maakt u gereed; want Jahweh heeft u de legerplaats der Midjanieten overgeleverd. **16** Hij verdeelde de drie honderd man in drie troepen, en gaf allen trompetten in hun handen en lege kruiken, met fakkels er in. **17** En hij sprak hen toe: Doet, wat ge mij ziet doen! Wanneer ik aan de grens van het kamp ben gekomen, doet dan juist eender als ik. **18** Wanneer ik met mijn troep op de trompet ga blazen, dan moet ook gij allen het hele kamp rond op uw trompetten blazen, en roepen: Voor Jahweh en Gedeon! **19** Bij het begin der middelste nachtwake,

juist toen men de wachten had uitgezet, ging Gedeon met de
honderd man, die hem vergezelden, naar de grens van het
kamp; daar bliezen ze op de trompetten en sloegen de kruiken,
die ze in de hand hadden, stuk. **20** Nu bliezen ook de drie
troepen op de trompetten, sloegen de kruiken stuk, grepen met
hun linkerhand de fakkels, met de rechter de trompetten om te
blazen, en schreeuwden: Voor Jahweh en Gedeon! **21** Ofschoon
allen rond het kamp op hun plaats bleven staan, kwam heel de
legerplaats in opschudding, en zocht men luid schreeuwend zijn
heil in de vlucht. **22** De drie honderd mannen bleven maar op de
trompetten blazen, doch Jahweh keerde in heel het kamp het
zwaard van den een tegen den ander, zodat het leger naar Bet-
Hassjitta vluchtte, in de richting van Séred, tot aan de oever van
Abel-Mechola tegenover Tabbat. **23** Nu verzamelden zich de
Israëlieten uit Neftali, Aser en heel Manasse, en achtervolgden
Midjan, **24** terwijl Gedeon boden zond door heel het bergland
van Efraïm met het bevel: Komt af, de Midjanieten tegemoet, en
snijdt hun de wateren af van de Jordaan tot Bet-Bara toe. En
heel Efraïm liep te hoop, en bezette de wateren tot Bet-Bara toe.
25 Bovendien namen ze de twee aanvoerders der Midjanieten,
Oreb en Zeëb, gevangen; Oreb doodden ze op de rots Oreb, en
Zeëb in de wijnpers Zeëb. Daarna zetten ze de achtervolging
van Midjan voort, maar de hoofden van Oreb en Zeëb brachten
ze naar Gedeon aan de overzijde van de Jordaan.

8 Maar nu zeiden de Efraïmieten tot hem: Wat is dat voor
een manier van doen tegenover ons, dat ge ons niet hebt
opgeroepen, toen ge Midjan gingt bestrijden? En ze voeren
heftig tegen hem uit. **2** Doch hij zeide tot hen: Wat heb ik dan
meer gedaan dan gij? Is Efraïms nalezing niet meer waard dan

Abiézers oogst? **3** In uw handen heeft God Oreb en Zeëb, de
aanvoerders der Midjanieten, geleverd. Wat heb ik dan meer
kunnen doen, dan gij hebt gedaan? Toen hij zo had gesproken,
bedaarde hun verstoordheid op hem. **4** Vermoeid en hongerig
kwam Gedeon met zijn drie honderd gezellen bij de Jordaan,
en trok die over. **5** Hij zei toen tot de bewoners van Soekkot:
Geef toch wat brood aan de mannen, die me volgen; want ze
zijn uitgeput, en ik moet de midjanietische koningen Zébach
en Salmoenna nog achtervolgen. **6** Maar de overheden van
Soekkot zeiden: Hebt ge soms Zébach en Salmoenna al in uw
macht, dat wij aan uw leger brood zouden geven? **7** Toen sprak
Gedeon: Waarachtig, als Jahweh mij Zébach en Salmoenna
heeft overgeleverd, zal ik uw vlees komen dorsen met dorens
uit de woestijn en met distels. **8** Vandaar trok hij verder naar
Penoeël, en deed aan de burgers van Penoeël hetzelfde verzoek.
Zij gaven hem hetzelfde antwoord als de bewoners van Soekkot.
9 Hij sprak dan ook tot de inwoners van Penoeël: Als ik in vrede
terugkeer, haal ik deze toren omver. **10** Intussen waren Zébach
en Salmoenna met hun leger van ongeveer vijftien duizend man
te Karkor gekomen. Het was alles wat er was overgebleven
van het hele leger der stammen uit het oosten; honderdtwintig
duizend man, die het zwaard hanteerden, waren gevallen. **11**
Gedeon trok dus op in de richting der tentbewoners, ten oosten
van Nóbach en Jogbeha, en versloeg het leger, dat zich in
veiligheid waande. **12** Zébach en Salmoenna namen de vlucht,
maar hij zette ze na, nam de beide midjanietische koningen
Zébach en Salmoenna gevangen, en bracht heel het leger
in verwarring. **13** Toen Gedeon, de zoon van Joasj, van de
strijd terugkeerde langs de hoogte van Chéres, **14** nam hij een

jongen, een van de inwoners van Soekkot, gevangen, die op
zijn verzoek hem de overheden van Soekkot en zijn oudsten
opschreef, zeven en zeventig man. **15** En bij de burgers van
Soekkot gekomen, sprak hij: Hier zijn nu Zébach en Salmoenna,
om wie gij mij honend gezegd hebt: "Hebt ge soms Zébach en
Salmoenna al in uw macht, dat wij uw uitgeputte mannen brood
zouden geven?" **16** En hij greep de oudsten der stad, nam
dorens uit de woestijn en distels, en tuchtigde de inwoners van
Soekkot er mee. **17** Ook de toren van Penoeël haalde hij omver,
en doodde de burgers der stad. **18** Daarna vroeg hij aan Zébach
en Salmoenna: Wat waren dat voor mannen, die ge op de Tabor
vermoord hebt? Ze zeiden: Ze leken op u; ze zagen er uit als
koningszonen. **19** Hij riep uit: Dan waren het mijn broeders, de
zonen van mijn moeder! Zowaar Jahweh leeft: hadt gij hen in het
leven gelaten, dan had ik ook u niet gedood! **20** En hij zei tot
Jéter, zijn eerstgeborene: Vooruit, sla ze dood! Maar de jongen
durfde zijn zwaard niet trekken; hij was bang, omdat hij nog
een jongen was. **21** Toen zeiden Zébach en Salmoenna: Kom
zelf ons neerslaan, want zoals de man, zo is ook zijn kracht.
En Gedeon stond op, en doodde Zébach en Salmoenna; de
maantjes, die aan de nekken hunner kamelen hingen, nam hij
voor zich. **22** Nu spraken de Israëlieten tot Gedeon: Heers over
ons, gij zowel als uw zoon en uw kleinzoon; want gij hebt ons
uit de hand van Midjan bevrijd. **23** Maar Gedeon gaf hun ten
antwoord: Niet ik zal over u heersen, en mijn zoon evenmin,
doch Jahweh zal over u heersen! **24** Maar Gedeon ging voort:
Toch wilde ik u iets vragen. Laat ieder van u uit zijn buit mij
een ring geven. Want omdat het Ismaëlieten waren, hadden ze
gouden ringen gedragen. **25** Ze antwoordden: Die geven we u

graag. Zij spreidden een mantel uit, en ieder wierp er een ring
uit zijn buit op. **26** Het gewicht der ringen, waarom hij gevraagd
had, bedroeg zeventien honderd sikkels in goud, behalve de
maantjes, oorbellen en purperen gewaden, die de koningen van
Midjan hadden gedragen, met de ketens aan de nekken hunner
kamelen. **27** Hiervan liet Gedeon een efod maken, die hij in zijn
stad Ofra plaatste. Daar pleegde heel Israël er ontucht mee, en
zij werd ook een valstrik voor Gedeon en zijn huis. **28** Zo werd
Midjan voor de Israëlieten vernederd, en stak het hoofd niet
meer op. En het land genoot gedurende veertig jaar rust, al de
tijd, dat Gedeon nog leefde. **29** Toen Jeroebbáal, de zoon van
Joasj, naar huis was gegaan, bleef hij daar wonen. **30** Gedeon
had zeventig zonen, uit zijn lenden ontsproten; want hij had vele
vrouwen. **31** Bovendien baarde ook zijn bijzit, die hij te Sikem
had, hem een zoon, dien hij Abimélek noemde. **32** Gedeon, de
zoon van Joasj, stierf in hoge ouderdom, en werd begraven
in het graf van zijn vader Joasj, in Ofra van Abiézer. **33** Toen
Gedeon gestorven was, begonnen de Israëlieten weer ontuchtig
achter de Báals te lopen, en kozen zich Báal-Berit tot God. **34**
De Israëlieten dachten niet meer aan Jahweh, hun God, die hen
verlost had van al hun vijanden, die hen omringden; **35** evenmin
waren ze het huis van Jeroebbáal of Gedeon erkentelijk voor al
het goede, dat hij voor Israël had gedaan.

9 Nu begaf Abimélek, de zoon van Jeroebbáal, zich naar Sikem,
naar de verwanten van zijn moeder, en sprak tot hen en tot
heel het geslacht van zijn familie van moederskant: **2** Dit moet
ge al de burgers van Sikem eens duidelijk zeggen: "Wat is
beter voor u, dat al de zeventig zonen van Jeroebbáal over u
heersen, of dat één man u regeert? En denkt daarbij, dat ik van

uw gebeente en vlees ben." **3** In die geest spraken dus zijn
verwanten van moederskant openlijk tot de burgers van Sikem,
die wat voor Abimélek begonnen te voelen. Want ze dachten: Hij
is onze broeder. **4** Ze gaven hem uit de tempel van Báal-Berit
zeventig zilveren sikkels, waarvoor Abimélek enige leeglopers
en vlegels huurde, die hem volgden. **5** Toen trok hij op naar het
huis van zijn vader te Ofra, en vermoordde op één steen al zijn
zeventig broers, Jeroebbáals zonen. Jotam alleen, de jongste
zoon van Jeroebbáal, bleef over, daar hij zich verborgen had. **6**
Nu kwamen alle burgers van Sikem en heel Bet-Millo bijeen, en
riepen Abimélek tot koning uit bij de eik van de gedenksteen,
die te Sikem was. **7** Toen men dit aan Jotam had bericht, ging
hij op de top van de berg Gerizzim staan, en riep met luider
stem: Luistert naar mij, burgers van Sikem, opdat God luistere
naar u! **8** Eens gingen de bomen op weg, om zich een koning
te zalven. En ze zeiden tot de olijf: Wees koning over ons! **9**
Maar de olijf antwoordde: Zou ik ophouden, mijn olie te geven,
die God en mens in mij waarderen, en boven de bomen gaan
zweven? **10** Toen zeiden de bomen tot de vijg: Kom, wees gij
dan koning over ons! **11** Maar de vijgeboom antwoordde: Zou ik
dan ophouden, mijn zoetigheden en heerlijke vrucht te geven,
en boven de bomen gaan zweven? **12** Daarop zeiden de bomen
tot de wijnstok: Kom, wees gij koning over ons! **13** Maar de
wijnstok antwoordde: Zou ik dan ophouden, mijn most te geven,
die God en mensen verblijdt, en boven de bomen gaan zweven?
14 Nu zeiden alle bomen tot de doornstruik: Welnu dan, wees
gij koning over ons! **15** En de doornstruik gaf aan de bomen
ten antwoord: Zo ge mij werkelijk over u tot koning wilt zalven,
dan moogt ge onder mijn schaduw vluchten; zo niet, dan zal

er een vuur van de doornstruik uitgaan, om de ceders van de
Libanon te verteren. **16** Nu dan: hebt ge soms eerlijk en billijk
gehandeld, door Abimélek tot koning te verheffen; hebt ge goed
gehandeld ten opzichte van Jeroebbáal en zijn huis; hebt ge
hem vergolden naar zijn werken? **17** Mijn vader heeft voor u
gestreden, zijn leven voor u veil gehad, en u uit de hand van
Midjan verlost; **18** maar gij zijt heden opgestaan tegen het huis
van mijn vader, hebt zijn zeventig zonen op één steen gedood,
en Abimélek, den zoon zijner slavin, tot koning over de burgers
van Sikem aangesteld, enkel omdat hij uw broeder is! **19** Zo ge
heden eerlijk en billijk gehandeld hebt met Jeroebbáal en zijn
huis, dan moogt ge u in Abimélek verheugen, en hij mag zich
verheugen in u. **20** Zo niet, dan moge er een vuur van Abimélek
uitgaan, om Sikems burgers en Bet-Millo te verteren, en een
vuur van Sikems burgers en Bet-Millo uitgaan, om Abimélek
te verslinden. **21** Daarop maakte Jotam zich uit de voeten,
en vluchtte weg naar Beër, waar hij buiten het bereik van zijn
broer Abimélek bleef wonen. **22** Nadat Abimélek drie jaar zijn
macht over Israël had uitgeoefend, **23** zond God een geest
van tweedracht tussen Abimélek en de burgers van Sikem, en
de burgers van Sikem werden Abimélek ontrouw, **24** opdat de
gewelddaad tegen de zeventig zonen van Jeroebbáal en hun
bloed zou neerkomen op Abimélek, hun broer, die hen vermoord
had, en op de burgers van Sikem, die hem hadden geholpen,
zijn broers te vermoorden. **25** De burgers van Sikem legden hem
hinderlagen op de toppen der bergen, en beroofden een ieder,
die op weg hen voorbijging. Dit werd Abimélek meegedeeld.
26 Toen dan ook Gáal, de zoon van Ébed, met zijn broers
naar Sikem was overgelopen, stelden de burgers van Sikem

hun vertrouwen op hem. **27** Eens gingen ze naar buiten het
veld in, om de druiven te oogsten en te persen, en feest te
vieren; daarna gingen ze de tempel van hun god binnen, aten en
dronken, en vervloekten Abimélek. **28** En Gáal, de zoon van
Ébed, sprak: Wie is Abimélek, en wat is Sikem daarentegen, dat
wij hem zouden dienen? Heeft de zoon van Jeroebbáal met zijn
bevelhebber Zeboel zelf niet de mannen van Hemor, Sikems
vader, gediend? Wat zouden wij hem dan dienstbaar zijn? **29**
Gaf men mij maar eens de macht over dit volk, dan zou ik
Abimélek wel doen verdwijnen. Ik zou Abimélek zeggen: Breng
een groot leger op de been, en kom maar eens op. **30** Toen
Zeboel, de bevelhebber der stad, vernam, wat Gáal, de zoon
van Ébed, gezegd had, ontstak hij in woede. **31** Hij zond boden
naar Abimélek in Aroema met de boodschap: Gáal, de zoon van
Ébed, en zijn broers zijn naar Sikem overgelopen, en hitsen de
stad tegen u op. **32** Breek dus vannacht nog op met de mannen,
die bij u zijn, en leg u in hinderlaag in het veld; **33** dan kunt ge
morgenvroeg bij zonsopgang een aanval doen op de stad. En
wanneer hij dan met zijn volk tegen u uittrekt, kunt ge met hem
naar omstandigheden handelen. **34** Abimélek brak dus op in de
nacht met al het volk, dat hem volgde, en ze legden zich in vier
groepen in hinderlaag tegenover Sikem. **35** Gáal, de zoon van
Ébed, was juist naar buiten gekomen, en stond bij de ingang der
stadspoort, toen Abimélek en de mannen, die hem vergezelden,
uit de hinderlaag te voorschijn kwamen. **36** Gáal, de zoon van
Ébed, bemerkte dat volk, en zei tot Zeboel: Kijk, daar daalt
volk van de bergtoppen af. Maar Zeboel zeide hem: Ge ziet de
schaduw der bergen voor mannen aan. **37** Maar Gáal hernam:
Zie, daar komt volk van de navel van het land naar beneden, en

nog een andere troep van de kant van de Wichelaarseik. **38** Nu
sprak Zeboel tot hem: Waar is nu uw grote mond, waarmee ge
gepocht hebt: Wie is Abimélek, dat wij hem zouden dienen?
Daar is nu het volk, dat gij veracht hebt. Trek nu maar op, en
bestrijd het. **39** Zo trok Gáal aan de spits van Sikems burgers uit,
en streed tegen Abimélek. **40** Maar Abimélek joeg hem op de
vlucht; hij ontkwam, doch er vielen veel doden tot bij de ingang
der poort. **41** Daarop keerde Abimélek naar Aroema terug, terwijl
Zeboel Gáal en zijn broers uit Sikem verdreef, zodat ze er niet
konden blijven. **42** De volgende morgen ging het volk het veld in,
en dit werd Abimélek meegedeeld. **43** Deze nam zijn mannen,
splitste ze in drie groepen, en legde zich in hinderlaag op het
veld; en toen hij het volk uit de stad zag komen, overviel hij hen
en sloeg ze neer. **44** Abimélek zelf deed met de troep, die hem
volgde, een aanval, en hield stand bij de ingang der stadspoort,
terwijl de beide andere groepen zich richtten tegen allen, die
in het veld waren, en ze in de pan hakten. **45** Heel die dag
door bleef Abimélek de stad bestormen, totdat hij de stad had
veroverd. Hij doodde het volk, dat er in was, verwoestte de stad,
en bestrooide haar met zout. **46** Op het bericht hiervan gingen
de burgers van de Toren van Sikem naar de grote zaal van de
tempel van El-Berit. **47** Toen men nu Abimélek meedeelde, dat
al de burgers van de Toren van Sikem bijeen waren, **48** ging
Abimélek met al zijn mannen de berg Salmon op, greep een bijl,
hakte een boomtak af, tilde hem op zijn schouders, en sprak tot
zijn metgezellen: Doet vlug, wat ge mij ziet doen! **49** Allen hakten
eveneens takken af, volgden Abimélek, stapelden ze op tegen
de grote zaal, en staken daarmee de zaal in brand. Zo vonden
ook alle bewoners van de Toren van Sikem, ongeveer duizend

mannen en vrouwen, de dood. **50** Vervolgens trok Abimélek
naar Tebes, dat hij belegerde en innam. **51** Daar stond in het
midden der stad een versterkte toren, waarheen alle burgers
der stad, zowel mannen als vrouwen, de wijk namen, er zich in
opsloten, en het dak van de toren beklommen. **52** Abimélek
drong door tot de toren en belegerde hem. Reeds was hij tot de
toegang van de toren genaderd, om hem in brand te steken, **53**
toen een vrouw een molensteen op Abiméleks hoofd gooide, die
hem de schedel verbrijzelde. **54** Snel riep hij zijn schildknaap,
en zei hem: Trek uw zwaard en steek me dood, opdat men
niet zal kunnen zeggen: een vrouw heeft hem gedood. En zijn
schildknaap stak hem dood. **55** Toen de Israëlieten nu zagen,
dat Abimélek gestorven was, gingen ze allen naar huis. **56** Zo
vergold God het kwaad, dat Abimélek zijn vader had aangedaan,
door zijn zeventig broeders te doden, **57** en liet God ook al het
kwaad der inwoners van Sikem op hun eigen hoofd neerkomen.
Zo werd de vervloeking van Jotam, den zoon van Jeroebbáal,
aan hen vervuld.

10 Na Abimélek stond Tola op, de zoon van Poea, den zoon
van Dodo, een man uit Issakar, om Israël te redden. Hij verbleef
te Sjamir in het bergland van Efraïm, **2** en was drie en twintig
jaar lang rechter over Israël. Toen stierf hij, en werd te Sjamir
begraven. **3** Na hem stond Jaïr uit Gilad op, die twee en twintig
jaar rechter over Israël was. **4** Hij had dertig zonen, die op
dertig jonge ezels reden en dertig steden bezaten, die men nu
nog Jaïr-kampementen noemt, en in het land van Gilad liggen.
5 Jaïr stierf, en werd begraven in Kamon. **6** Weer deden de
Israëlieten kwaad in de ogen van Jahweh: ze dienden de Báals
en Asjtarten, de goden van Aram, Sidon en Moab, de goden

der Ammonieten en Filistijnen, maar verzaakten Jahweh, en
dienden Hem niet. **7** Daarom ontbrandde Jahweh's toorn tegen
Israël, en leverde Hij hen over in de handen der Filistijnen en
Ammonieten. **8** Achttien jaar lang benauwden en verdrukten zij
de Israëlieten, al die Israëlieten namelijk, die aan de overzijde
van de Jordaan woonden, in het land der Amorieten, dat in Gilad
ligt. **9** Zelfs trokken de Ammonieten de Jordaan over, om ook
Juda, Benjamin en het huis van Efraïm te bestrijden, zodat Israël
in grote nood verkeerde. **10** Nu begonnen de Israëlieten tot
Jahweh te roepen: We hebben gezondigd tegen U; onzen God
hebben we verlaten, en de Báals gediend. **11** Maar Jahweh
sprak tot de Israëlieten: Heb Ik u niet uit Egypte bevrijd, uit de
handen der Amorieten, Ammonieten, Filistijnen, **12** Sidoniërs,
Amalekieten en Midjanieten, toen zij u verdrukten, en gij tot
Mij riept? **13** En toch hebt ge Mij verlaten, en vreemde goden
gediend; daarom zal Ik u nu niet meer redden. **14** Gaat de goden
maar aanroepen, die ge u gekozen hebt; laat diè u maar redden,
als gij verdrukt wordt. **15** Doch de Israëlieten zeiden tot Jahweh:
We hebben gezondigd; doe met ons als U goeddunkt, zo Gij
ons thans maar verlost. **16** En ze deden de vreemde goden
uit hun midden weg en dienden Jahweh, die nu niet langer
Israëls ellende verdragen kon. **17** Eens toen de Ammonieten
zich hadden verenigd en hun kamp opsloegen in Gilad, terwijl
ook de Israëlieten zich verenigden en te Mispa legerden, **18** zei
het volk onder elkander: Wie is de man, die met de Ammonieten
de strijd zal aanbinden? Hij zal aan het hoofd van alle inwoners
van Gilad komen staan.

11 Nu was Jefte van Gilad zeker een dapper man; maar hij
was de zoon van een ongehuwde vrouw, bij wie Gilad Jefte had

verwekt. **2** Ook de vrouw van Gilad had hem zonen gebaard,
en toen haar zonen groot waren geworden, hadden zij Jefte
verjaagd. Ze hadden gezegd: Gij zult niet erven in het huis van
onzen vader; want gij zijt de zoon van een andere vrouw. **3**
Daarom was Jefte voor zijn broers gevlucht, en had hij zich in het
land Tob gevestigd. Lieden, die niets te verliezen hadden, hadden
zich bij Jefte gevoegd, en trokken er met hem op uit. **4** Toen nu
enige tijd later de Ammonieten Israël de oorlog aandeden, **5** en
de Ammonieten reeds met de Israëlieten streden, gingen de
oudsten van Gilad Jefte halen uit het land Tob. **6** Ze zeiden
tot Jefte: Kom, en wees onze aanvoerder in onze strijd met
de Ammonieten. **7** Maar Jefte zei tot de oudsten van Gilad:
Zijt gij het soms niet, die me hatelijk hebt weggejaagd uit het
huis van mijn vader? Waarom komt ge dan nú naar mij toe, nu
ge in nood verkeert? **8** De oudsten van Gilad gaven Jefte ten
antwoord: Laat dat nu maar; we keren nu immers tot u terug. Ge
moet met ons mee gaan, om tegen de Ammonieten te strijden;
dan zult ge aan het hoofd van alle bewoners van Gilad komen
staan. **9** Toen zei Jefte tot de oudsten van Gilad: Wanneer
ge mij terug wilt hebben om de Ammonieten te bestrijden, en
Jahweh ze voor mij op de vlucht slaat, zal ik dan werkelijk aan
uw hoofd komen staan? **10** De oudsten van Gilad verzekerden
het Jefte: Jahweh zal tussen ons richten, zo we niet volgens uw
woord zullen handelen. **11** Nu ging Jefte met de oudsten van
Gilad mee, en het volk stelde hem tot hun hoofd en aanvoerder
aan. Het was voor het aanschijn van Jahweh te Mispa, dat
Jefte al deze woorden sprak. **12** Nu zond Jefte boden naar den
koning der Ammonieten met de vraag: Wat hebben we toch met
elkander, dat gij mij in mijn land komt bestrijden? **13** De koning

der Ammonieten antwoordde aan de boden van Jefte: Wel,
toen Israël optrok uit Egypte, heeft het bezit genomen van mijn
land, van de Arnon af tot de Jabbok en de Jordaan; geef het
mij dus maar vreedzaam terug. **14** Opnieuw zond Jefte boden
tot den koning der Ammonieten, **15** en liet hem zeggen: Zo
spreekt Jefte! Israël heeft noch het land van Moab, noch dat van
Ammon zich toegeëigend. **16** Want bij zijn uittocht uit Egypte
trok Israël de woestijn door tot aan de Rode Zee. En te Kadesj
gekomen, **17** zond Israël boden naar den koning van Edom
met het verzoek: "Ik zou graag door uw land trekken". Maar de
koning van Edom gaf geen toestemming. Insgelijks zond het
boden naar den koning van Moab; maar ook deze wilde niet. En
zo bleef Israël te Kadesj. **18** Daarna ging het de woestijn door,
en trok om het land van Edom en het land van Moab heen.
Ten oosten van het land van Moab gekomen, legerden ze zich
aan de overzijde van de Arnon, en kwamen dus het gebied van
Moab niet binnen, daar de Arnon de grens van Moab was. **19**
Vervolgens zond Israël boden naar Sichon, den Amorieten-
koning, die in Chesjbon regeerde, en Israël zeide hem: "Ik zou
graag door uw land naar de plaats van mijn bestemming gaan".
20 Ook Sichon wilde Israël niet door zijn gebied laten trekken,
doch Sichon verzamelde al zijn volk, dat zich te Jáhas legerde,
en bond de strijd met Israël aan. **21** Maar Jahweh, de God
van Israël, leverde Sichon en heel zijn volk in de hand van de
Israëlieten, die hen versloegen; en Israël nam bezit van heel
het land der Amorieten, die deze streek bewoonden. **22** Zij
bezetten dus het gehele land der Amorieten, van de Arnon
tot de Jabbok en van de woestijn tot de Jordaan. **23** En nu
Jahweh, Israëls God, de Amorieten voor zijn volk Israël heeft

uitgedreven, zoudt gij ons nu willen verjagen? **24** Bezit gij zelf
niet wat Kemosj, uw God, heeft veroverd; en zouden wij dan niet
heel het land mogen bezitten, waarvan Jahweh, onze God, de
bewoners voor ons heeft uitgedreven? **25** Zijt gij soms meer dan
Balak, de zoon van Sippor, de koning van Moab? Heeft hij soms
met Israël twist gezocht, heeft hij hen bestreden? **26** Wanneer
Israël nu al drie honderd jaar te Chesjbon en Aroër en beider
onderhorige plaatsen en in alle steden langs de Arnon heeft
gewoond, waarom hebt ge die dan al die tijd niet bevrijd? **27** Ik
heb dus tegenover u niets misdaan; maar gij doet mij onrecht
aan, door tegen mij te strijden. Moge Jahweh, de Rechter, heden
oordelen tussen de zonen van Israël en Ammon! **28** Maar de
koning der Ammonieten wilde niet luisteren naar wat Jefte hem
had doen zeggen. **29** Nu werd over Jefte de geest van Jahweh
vaardig. Hij doorkruiste Gilad en Manasse, trok naar Mispa in
Gilad, en rukte vandaar tegen de Ammonieten op. **30** En Jefte
legde deze gelofte voor Jahweh af: Zo Gij de Ammonieten in
mijn hand levert, **31** zal de eerste, die mij uit de deur van mijn
huis tegemoet komt, wanneer ik in vrede van de Ammonieten
terugkeer, aan Jahweh toebehoren; als brandoffer draag ik hem
op. **32** Toen Jefte dan tegen de Ammonieten optrok, om ze
te bestrijden, gaf Jahweh ze in zijn hand. **33** Hij versloeg ze
van Aroër tot Minnit, en moordde twintig steden uit, tot Abel-
Keramin toe; het was een geweldige overwinning. Zo werden
de Ammonieten voor de Israëlieten vernederd. **34** Toen Jefte
daarop te Mispa thuiskwam, trad zijn dochter naar buiten, om
met tamboerijnen en reidansen hem tegemoet te gaan. Zij was
zijn enig kind; buiten haar had hij zoon noch dochter. **35** Zodra hij
haar zag, scheurde hij zijn kleren, en riep uit: Ach mijn dochter,

ge geeft me de slag; gij stort me in het ongeluk! Ik heb mijn mond
voor Jahweh geopend, en kan niet meer terug. **36** Ze zeide tot
hem: Vader, zo ge uw mond hebt geopend voor Jahweh, handel
dan met mij volgens uw gelofte, nu Jahweh u wraak heeft doen
nemen over de Ammonieten, uw vijanden. **37** Toch zeide ze nog
tot haar vader: Sta me dit slechts toe; laat me twee maanden vrij,
om rond te dwalen op de bergen, en met mijn vriendinnen mijn
maagdelijkheid te bewenen. **38** Hij antwoordde: Ga maar! En hij
liet haar twee maanden vrij. Ze ging heen met haar vriendinnen,
en beweende haar maagdelijkheid in het gebergte. **39** En toen zij
aan het einde der twee maanden naar haar vader terugkeerde,
voltrok hij aan haar de gelofte, die hij had afgelegd. Ze heeft dus
geen man gehad. En het werd een gewoonte in Israël, **40** dat de
israëlietische meisjes jaarlijks gedurende vier dagen de dochter
van Jefte, den Giladiet, gingen bewenen.

12 Nu verzamelden zich ook de Efraïmieten, en trokken over
naar Safon. Ze zeiden tot Jefte: Waarom zijt ge uitgerukt, om de
Ammonieten te bestrijden, zonder ons op te roepen, om met
u mee te gaan? We zullen uw huis boven uw hoofd in brand
steken. **2** Jefte antwoordde hun: Toen ik en mijn volk in oorlog
waren en de Ammonieten mij zwaar verdrukten, heb ik een
beroep op u gedaan, maar ge hebt me niet uit hun handen
verlost. **3** Daar ik dus zag, dat gij toch niet zoudt helpen, heb
ik al mijn moed bijeengeraapt en ben tegen de Ammonieten
uitgetrokken. En Jahweh leverde ze in mijn hand. Wat trekt ge
dan nu tegen mij op, om mij te bestrijden! **4** Nu bracht Jefte
alle mannen van Gilad bijeen, en bond de strijd aan met de
Efraïmieten. En Gilads mannen versloegen Efraïm. **5** Gilad
sneed Efraïm de wedden van de Jordaan af, en wanneer de

efraïmietische vluchtelingen wilden oversteken, vroegen de
mannen van Gilad: Zijt ge een Efraïmiet? Antwoordde hij: Neen!
6 dan zeiden ze hem: Zeg dan eens: "sjibbólet". En wanneer hij
dan "sibbólet" zei, omdat hij het niet goed kon uitspreken, grepen
ze hem, en maakten hem af bij de wedden van de Jordaan.
Want ze zeiden: Dan zijt ge vluchtelingen van Efraïm! Gilad
ligt tussen Efraïm en Manasse. Zo vielen er toen van Efraïm
twee en veertig duizend man. **7** Gedurende zes jaren was Jefte
rechter over Israël. Toen stierf Jefte de Giladiet, en werd te
Safon in Gilad begraven. **8** Na hem was Ibsan uit Betlehem
rechter over Israël. **9** Hij had dertig zonen; zijn dertig dochters
huwde hij uit naar den vreemde; en voor zijn zonen bracht hij
dertig meisjes van buiten in zijn huis. Gedurende zeven jaren
was hij rechter over Israël. **10** Toen stierf Ibsan, en werd te
Betlehem begraven. **11** Na hem trad Elon uit Zabulon als rechter
over Israël op. Gedurende tien jaar was hij rechter over Israël.
12 Toen stierf Elon uit Zabulon, en werd te Elon in het land van
Zabulon begraven. **13** Na hem was Abdon, de zoon van Hillel,
uit Piraton rechter over Israël. **14** Hij had veertig zonen en dertig
kleinzoons, die op zeventig jonge ezels reden. Gedurende acht
jaar was hij rechter over Israël. **15** Toen stierf Abdon, de zoon
van Hillel, uit Piraton, en werd in Piraton in het land van Efraïm
op de Amalekieten-berg begraven.

13 Toen de Israëlieten kwaad bleven doen in de ogen van
Jahweh, leverde Jahweh hen voor veertig jaar over in de handen
der Filistijnen. **2** Er leefde toen een man uit Sora van het
geslacht Dan, Manóach genaamd, wiens vrouw onvruchtbaar
was en geen kinderen had gebaard. **3** Aan die vrouw verscheen
eens de engel van Jahweh, en sprak tot haar: Zie eens, ge zijt

onvruchtbaar en hebt geen kind; maar ge zult zwanger worden
en een zoon baren. **4** Maar dan moet ge ook zorgen, geen wijn
of sterke drank te drinken, of iets onreins te eten. **5** Want ge
zult moeder worden en een zoon baren, aan wiens hoofd geen
scheermes mag raken, omdat de jongen van de moederschoot
af een Godgewijde zal zijn. Hij is het, die een begin zal maken
met Israëls bevrijding uit de hand der Filistijnen. **6** De vrouw ging
dit aan haar man vertellen: Er is een Godsman bij me geweest.
Hij zag er uit als de engel van God vol heerlijkheid; maar ik heb
hem niet durven vragen, waar hij vandaan kwam, en hij heeft mij
ook zijn naam niet genoemd. **7** Hij zei me: "Ge zult moeder
worden en een zoon baren. Maar ge moogt geen wijn of sterke
drank drinken, en niets onreins eten; want van de moederschoot
af tot de dag van zijn dood zal die jongen een Godgewijde zijn."
8 Toen bad Manóach tot Jahweh: Ach Heer, laat de Godsman,
dien Gij gezonden hebt, nog eens tot ons komen, om ons te
leren, wat we voor den jongen, die geboren zal worden, moeten
doen. **9** En God verhoorde Manóach. De engel van God kwam
nog eens bij de vrouw, toen ze zich op het veld bevond. Daar
Manóach, haar man, niet bij haar was, **10** liep de vrouw haastig
weg, om het haar man te vertellen. Ze zei hem: De man, die
laatst bij me geweest is, is mij verschenen. **11** Manóach stond
op, en ging mee met zijn vrouw. Bij den man gekomen, vroeg
hij hem: Zijt gij degene, die met mijn vrouw hebt gesproken?
Hij antwoordde: Ja. **12** Manóach hernam: Wanneer uw woord
vervuld wordt, wat moet er dan met den jongen gebeuren, en
wat moet hij doen? **13** De engel van Jahweh gaf Manóach ten
antwoord: Uw vrouw moet zich van alles onthouden, wat ik
haar heb opgenoemd; **14** ze mag niets eten van wat er van de

wijnstok komt, geen wijn of sterke drank drinken, of iets onreins
gebruiken. Al wat ik haar bevolen heb, moet ze onderhouden. **15**
Nu zei Manóach tot den engel van Jahweh: We zouden u graag
nog wat hier houden, om een geitebokje voor u te bereiden. **16**
Maar de engel van Jahweh sprak tot Manóach: Ook al hieldt
ge mij hier, toch zou ik van uw spijs niet eten. Maar als ge
soms een offer wilt brengen aan Jahweh, dan moogt ge dat
doen. Manóach begreep immers maar niet, dat het de engel
van Jahweh was. **17** Daarop vroeg Manóach aan den engel
van Jahweh: Hoe is uw naam? Want als uw woord in vervulling
gegaan is, willen we u toch eren. **18** Doch de engel van Jahweh
antwoordde: Wat vraagt ge naar mijn naam? Die is onbegrijpelijk.
19 Manóach nam nu het geitebokje met het meeloffer, en bracht
het op de rots ten offer aan Jahweh, die wonderbare dingen
doet; en Manóach en zijn vrouw zagen toe. **20** En terwijl de
vlam van het altaar af omhoog ging ten hemel, steeg ook de
engel van Jahweh met de altaarvlam omhoog. Manóach en zijn
vrouw zagen het, en vielen plat ter aarde neer. **21** Toen de
engel van Jahweh zich niet langer aan Manóach en diens vrouw
vertoonde, begreep Manóach, dat het de engel van Jahweh
geweest was. **22** En Manóach zei tot zijn vrouw: We zullen zeker
sterven, want we hebben God gezien. **23** Maar zijn vrouw zeide
tot hem: Als Jahweh ons had willen doden, zou Hij uit onze hand
geen brand- en spijsoffer hebben aangenomen; dan had Hij ons
dat alles niet laten zien, noch zo iets aangekondigd. **24** En de
vrouw baarde een zoon, en noemde hem Samson. De jongen
groeide op onder de zegen van Jahweh. **25** En de geest van
Jahweh begon over hem vaardig te worden in Machane van
Dan, dat tussen Sora en Esjtaol ligt.

14 Toen Samson eens naar Timna afdaalde. zag hij daar een
filistijns meisje. **2** Bij zijn terugkomst vertelde hij aan zijn vader
en moeder: Te Timna heb ik een filistijns meisje gezien, dat ge
voor mij tot vrouw moest nemen. **3** Doch zijn vader en moeder
zeiden hem: Is er dan onder de dochters van uw verwanten
en in heel uw volk geen vrouw te vinden, dat ge er een uit die
onbesneden Filistijnen wilt nemen? Maar Samson antwoordde
zijn vader: Toch moet ge haar voor mij nemen, want zij behaagt
me. **4** Zijn vader en moeder nu wisten niet, dat dit door Jahweh
zo was beschikt, en dat Samson een aanleiding zocht, om
met de Filistijnen, die in die tijd Israël overheersten, in twist te
geraken. **5** Samson ging dus met zijn vader en moeder naar
Timna. Vlak bij de wijnbergen van Timna sprong een jonge
leeuw brullend op hem af. **6** De geest van Jahweh grijpt hem
aan, en zonder iets bij de hand te hebben, scheurt hij hem
vaneen, zoals men een geitebokje vaneen scheurt. Aan zijn
vader en moeder vertelde hij echter niet wat hij gedaan had.
7 Samson daalde verder af, sprak met de vrouw, en ze bleef
hem behagen. **8** Toen hij enige tijd later terugkeerde, om haar
tot vrouw te nemen, week hij wat van zijn weg af, om eens
naar het kreng van den leeuw te gaan kijken; en daar zag hij
in het geraamte van den leeuw een zwerm bijen en honing.
9 Hij haalde die er met zijn hand uit, at er onderweg van, en
ging er ook zijn vader en moeder van brengen. Ze aten er van;
maar hij vertelde hun niet, dat hij de honing uit het geraamte van
den leeuw had gehaald. **10** Toen Samson dan bij de vrouw was
gekomen, bood hij een maaltijd aan; want dat was de gewoonte
der jongelieden. **11** Maar daar men bang voor hem was, koos
men dertig feestgenoten uit, om bij hem te blijven. **12** Tot hen

nu zei Samson: Ik zal u eens een raadsel opgeven. Als gij het
mij gedurende de zeven dagen van het feest oplost, geef ik u
dertig onder- en dertig bovenklederen; **13** kunt ge het mij niet
oplossen, dan moet ge mij dertig onder- en dertig bovenklederen
geven. Ze antwoordden: Geef uw raadsel maar op; we willen het
wel eens horen. **14** En hij zei hun: Uit den vraat kwam spijs te
voorschijn, En zoetigheid uit den sterke! Toen ze na drie dagen
het raadsel niet hadden kunnen oplossen, **15** zeiden ze op de
vierde dag tot Samsons vrouw: Praat eens met uw man, dat hij
u de oplossing geeft; anders verbranden we u en het huis van
uw vader. Of hebt ge ons soms hier uitgenodigd, om ons arm te
maken? **16** Nu viel Samsons vrouw hem wenend om de hals,
en sprak: Ge hebt het land aan me, ge houdt niet van me; ge
hebt mijn landgenoten een raadsel opgegeven, en mij wilt ge de
oplossing niet zeggen. Maar hij zei haar: Zie, zelfs aan mijn
vader en moeder heb ik die niet verteld, en zou ik ze u dan
zeggen? **17** Doch wenend bleef ze bij hem aandringen al de
zeven feestdagen lang, totdat hij het haar op de zevende dag
maar vertelde, omdat zij zo bij hem aanhield. Toen verklapte ze
de oplossing aan haar landgenoten. **18** En op de zevende dag,
juist toen hij de bruidskamer wilde binnengaan, zeiden hem de
bewoners der stad: Wat is zoeter dan honing; Wat is sterker dan
een leeuw? Hij gaf hun ten antwoord: Hadt gij niet met mijn
koe geploegd, ge hadt mijn raadsel niet opgelost. **19** Nu greep
de geest van Jahweh hem aan; hij daalde naar Asjkelon af,
versloeg er dertig man, beroofde hen van al wat ze hadden,
en gaf hun kleren aan hen, die het raadsel hadden opgelost.
Daarna ging Samson woedend heen naar het huis van zijn

vader, **20** terwijl de vrouw van Samson aan een van zijn makkers
werd gegeven, die zijn feestgenoot was geweest.

15 Enige tijd later, bij gelegenheid van de tarweoogst, kwam
Samson zijn vrouw opzoeken, en bracht haar een geitebokje
mee. Hij zeide: Ik wil bij mijn vrouw in haar kamer. Maar haar
vader liet hem niet binnen. **2** Haar vader zei: Ik dacht werkelijk,
dat ge erg het land aan haar hadt, en daarom heb ik ze aan
een van uw feestgenoten gegeven. Maar haar jongere zuster is
nog veel knapper dan zij; die kunt ge in haar plaats krijgen. **3**
Doch Samson zei hem: Deze keer heb ik geen schuld, als ik de
Filistijnen kwaad doe. **4** En Samson ging heen. Hij ving drie
honderd vossen, nam fakkels, bond de staarten aaneen, en
hing tussen elk paar staarten een fakkel. **5** Toen stak hij de
fakkels aan, joeg de vossen de velden der Filistijnen in, en stak
de schoven in brand met het graan, dat nog op het veld stond,
en de wijnbergen en olijfgaarden. **6** Toen de Filistijnen vroegen,
wie dat gedaan had, vertelde men: Samson, de schoonzoon van
een man uit Timna; want die heeft hem zijn vrouw ontnomen,
en aan een van zijn feestgenoten gegeven. Daarom trokken
de Filistijnen op, en staken haar en het huis van haar vader in
brand. **7** Maar Samson zeide hun: Al doet ge dit nu, toch houd ik
niet op, vóór ik mij op u heb gewroken. **8** En hij ranselde ze af
van boven tot onder, met geweldige slagen. Daarna trok hij zich
bij de rotsspelonk van Etam terug. **9** Toen rukten de Filistijnen
op, legerden zich in Juda, en deden een inval in Léchi. **10** De
mannen van Juda vroegen hun: Waarom trekt ge tegen ons
op? Ze antwoordden: Wij trekken op, om Samson te binden,
en met hem te doen, wat hij ons heeft gedaan. **11** Nu daalden
drie duizend man uit Juda naar de rotsspelonk van Etam af, en

zeiden tot Samson: Weet ge niet, dat de Filistijnen ons de baas
zijn? Waarom haalt ge ons dit op de hals? Hij antwoordde: Ik
heb ze behandeld, zoals zij mij hebben behandeld. **12** Ze zeiden
hem: We zijn afgekomen, om u te binden en aan de Filistijnen uit
te leveren. Samson hernam: Zweert me, dat ge me niet zelf zult
neerslaan. **13** Ze zeiden hem: Neen, we willen u alleen maar
binden en aan hen uitleveren; doden zullen we u zeker niet. En
ze bonden hem met twee nieuwe koorden, en brachten hem uit
de rots naar boven. **14** Zodra hij bij Léchi kwam, en de Filistijnen
hem onder gejuich tegemoet liepen, greep de geest van Jahweh
hem aan; de koorden om zijn armen werden als vlasdraad, dat
door het vuur is verzengd, en zijn strikken gleden hem van de
handen. **15** Hij zag een nog gaaf kinnebak van een ezel liggen:
hij strekte zijn hand uit, raapte het op, en sloeg er duizend
man mee neer. **16** En Samson sprak: Met een ezelskinnebak
heb ik ze afgeranseld, Met een ezelskinnebak heb ik duizend
mannen verslagen! **17** En toen hij uitgesproken had, wierp hij het
kinnebak weg, en noemde de plaats Ramat-Léchi. **18** Daar hij nu
hevige dorst had gekregen, riep hij Jahweh aan: Gij hebt door
de hand van uw dienaar deze grote overwinning geschonken!
Moet ik nu sterven van dorst, en toch nog in de handen van
die onbesnedenen vallen? **19** Toen kliefde God de rotsspleet
van Léchi, en er kwam water uit; hij dronk ervan, zijn krachten
keerden terug, en hij leefde weer op. Daarom heet die bron En-
Hakkore; ze bevindt zich ook nu nog in Léchi. **20** Zo was hij ten
tijde der Filistijnen gedurende twintig jaar rechter over Israël.

16 Eens ging Samson naar Gaza. Daar zag hij een deerne,
en ging bij haar in. **2** Men vertelde het aan de inwoners van
Gaza: Samson is hier gekomen! De hele nacht slopen ze rond,

en bleven bij de stadspoort op hem loeren. Doch zolang het
nacht was, wilden ze hem niets doen; want ze dachten: We
moeten wachten, tot het morgen wordt; dan doden we hem! **3**
Samson bleef tot middernacht slapen; toen stond hij op in het
holst van de nacht, greep de deuren van de stadspoort met haar
twee stijlen vast, rukte ze los met grendel en al, legde ze op zijn
schouders, en droeg ze naar de top van de berg, die tegenover
Hebron lag. **4** Hierna werd hij verliefd op een vrouw, die Delila
heette, en in het dal van Sjorek woonde. **5** De filistijnse vorsten
gingen naar haar toe, en zeiden haar: Praat eens met hem,
om te weten te komen, waarin zijn grote kracht is gelegen, en
hoe wij hem moeten overmeesteren en binden, om hem te
bedwingen; dan geven we u ieder elfhonderd zilveren sikkels. **6**
Delila zei dus tot Samson: Vertel me nu eens, waarin uw grote
kracht is gelegen, en hoe men u zou moeten binden, om u in
bedwang te houden. **7** Samson antwoordde haar: Als men mij
bindt met zeven nieuwe, nog niet gedroogde touwen, dan ben ik
mijn kracht kwijt, en word een gewoon mens. **8** Nu bezorgden
de filistijnse vorsten haar zeven nieuwe, nog niet gedroogde
touwen. Ze bond hem daarmee vast, **9** toen er zich enigen
bij haar in de kamer hadden verborgen. Nu riep ze hem toe:
Samson, daar komen de Filistijnen! Maar hij rukte de touwen
stuk, zoals een vlasdraad breekt, als hij het vuur maar ruikt. En
zijn kracht bleef een geheim. **10** Nu zei Delila tot Samson: Ge
hebt me bedrogen, en maar wat leugens verteld; zeg me nu
eens eerlijk, hoe ge gebonden moet worden. **11** Hij antwoordde:
Als men mij met nieuwe, nog ongebruikte koorden vastbindt, dan
ben ik mijn kracht kwijt en word een gewoon mens. **12** Delila
nam nieuwe koorden, bond hem er mee vast, en riep hem toe:

Samson, daar komen de Filistijnen! Ook nu hadden zich enigen
in de kamer verborgen. Maar hij trok de koorden als een draad
van zijn arm. **13** Weer zei Delila tot Samson: Tot nog toe hebt ge
me maar wat om de tuin geleid en voorgelogen; nu moet ge me
eindelijk eens vertellen, hoe men u binden moet. Hij antwoordde
haar: Als ge de zeven tressen van mijn hoofdhaar met een
weeflat in elkaar vlecht, en ze met een scheerkam vaststeekt,
ben ik mijn kracht kwijt en word een gewoon mens. **14** Ze liet
hem dus inslapen, vlocht de zeven tressen van zijn hoofdhaar
met een weeflat in elkaar, en stak ze met een scheerkam vast.
Toen riep ze hem toe: Samson, daar komen de Filistijnen! Hij
werd wakker, en rukte scheerkam en wee flat los. **15** Nu zeide
ze hem: Hoe kunt ge zeggen, dat ge mij liefhebt, terwijl ge geen
hart voor mij hebt; ge hebt me nu al drie maal bedrogen, en niet
willen vertellen, waardoor uw kracht zo groot is. **16** Toen ze
nu met haar gevlei dag aan dag bij hem bleef aandringen en
zeuren, zodat het hem dodelijk begon te vervelen, **17** vertelde hij
haar alles openhartig, en zei haar: Geen scheermes heeft ooit
mijn hoofd aangeraakt, want ik ben een Godgewijde van de
moederschoot af; als men mij scheert, dan ben ik mijn kracht
kwijt, dan ben ik machteloos en een gewoon mens. **18** Nu
begreep Delila, dat hij haar alles openhartig verteld had. Ze
liet de filistijnse vorsten ontbieden met de boodschap: Ditmaal
moet ge komen, want hij heeft me alles openhartig verteld. De
filistijnse vorsten kwamen dus naar haar toe, en brachten het
geld mee. **19** Ze liet hem op haar knieën inslapen, en riep
iemand, die hem de zeven vlechten van zijn hoofdhaar afschoor.
Zo kreeg ze hem klein, en was hij zijn kracht kwijt. **20** Nu riep ze:
Samson, daar komen de Filistijnen! Hij werd wakker en dacht: Ik

zal mij er wel uit redden, evenals de vorige keren, en ze wel van
mij afhouden! Hij wist niet, dat Jahweh hem had verlaten. **21**
Maar de Filistijnen grepen hem vast, staken hem de ogen uit, en
voerden hem naar Gaza. Ze sloegen hem in dubbele ketens van
koper, en lieten hem in de gevangenis de molen draaien. **22**
Intussen begon zijn hoofdhaar, dat was afgeschoren, weer aan
te groeien. **23** Eens kwamen de filistijnse vorsten bijeen, om
vol vreugde een groot offerfeest ter ere van hun god Dagon
te vieren. Ze zeiden: Onze god heeft onzen vijand Samson in
onze handen geleverd. **24** Toen het volk hem zag, loofde het
zijn god en riep uit: Onze god heeft onzen vijand, die ons land
verwoestte en er velen vermoordde, in onze handen geleverd.
25 En vrolijk geworden zeiden ze: Roept Samson, om voor ons
op te treden. Ze lieten Samson uit de gevangenis halen, om
voor hen op te treden, en men plaatste hem tussen de zuilen. **26**
Maar Samson zei tot den knecht, die hem bij de hand hield:
Laat me wat rusten en de zuilen vasthouden, waarop de tempel
steunt; dan kan ik er tegen leunen. **27** De tempel nu was vol
mannen en vrouwen; alle filistijnse vorsten waren er bijeen, en
op het dak zaten drie duizend mannen en vrouwen, om naar het
optreden van Samson te kijken. **28** Nu riep Samson Jahweh
aan, en sprak: Jahweh, mijn Heer; wees mijner indachtig, o
God! Geef me nog voor deze éne keer kracht, om mijn beide
ogen op de Filistijnen te wreken. **29** En Samson greep de beide
steunpilaren, die in het midden van de tempel stonden, zodat hij
met zijn rechterhand de ene en met zijn linker de andere raakte,
30 en riep: Ik wil sterven met de Filistijnen! Toen rekte hij zich
krachtig uit, en de tempel stortte ineen op de vorsten en op al
het volk, dat erin was. Zo doodde hij er bij zijn sterven nog meer,

dan hij er bij zijn leven gedood had. **31** En zijn broeders en heel
zijn familie kwamen af, namen hem op, en voerden hem mee; ze
begroeven hem tussen Sora en Esjtaol, in het graf van zijn vader
Manóach. Twintig jaar was hij over Israël rechter geweest.

17 Er was toen een man uit het bergland van Efraïm,
Mikajehoe genaamd. **2** Hij sprak tot zijn moeder: De elf honderd
zilverstukken, die u ontstolen waren, en waarover ik u een
vervloeking heb horen uitspreken, dat geld heb ik; ik had het
weggenomen, maar nu geef ik het u terug. Zijn moeder zeide:
Moge Jahweh u zegenen, mijn zoon. **3** En toen hij zijn moeder de
elf honderd zilverstukken had teruggegeven, sprak zijn moeder:
Ik wijd het geld aan Jahweh, en geef het uit handen ten bate van
mijn zoon, om er een gegoten beeld van te maken. **4** Nadat hij
dus het geld aan zijn moeder had teruggegeven, nam zij er twee
honderd zilverlingen van af, en gaf ze aan den zilversmid, om
er een gegoten beeld van te maken. Dit kwam in het huis van
Mikajehoe te staan. **5** Zo kreeg die man Mika dus een godshuis.
Hij maakte nu nog een efod en terafim, en wijdde een van zijn
zoons tot zijn priester. **6** In die dagen was er geen koning in
Israël, zodat ieder maar deed, wat hem goeddacht. **7** Nu was er
ook een jonge man uit Betlehem van Juda; daar hij een leviet
was, vertoefde hij daar maar als gast. **8** Deze man nu verliet
de stad Betlehem van Juda, om op goed geluk af elders een
onderkomen te gaan zoeken. Zo kwam hij, zijn weg vervolgend,
in het bergland van Efraïm bij het huis van Mika. **9** Mika vroeg
hem: Waar komt ge vandaan? De leviet antwoordde: Ik kom
uit Betlehem van Juda, en ben op weg gegaan, om op goed
geluk af een onderkomen te zoeken. **10** Mika zei hem: Blijf dan
bij mij, om voor mij een vader en priester te zijn; dan zal ik u

jaarlijks tien zilverstukken geven, behalve de nodige kleren en
levensonderhoud. 11 De leviet besloot bij den man te blijven; en
de jonge man was hem als een van zijn zoons. 12 Mika stelde
den leviet tot priester aan; de jonge man werd zijn priester, en
verbleef in het huis van Mika. 13 En Mika zeide: Nu weet ik, dat
Jahweh mij goed gezind is; want nu heb ik een leviet tot priester.

18 In die dagen, toen er geen koning was in Israël, zag de stam
Dan naar een erfdeel uit, om er zich te vestigen; want tot nog toe
was hem geen erfbezit onder Israëls stammen ten deel gevallen.
2 Daarom zonden de Danieten vijf van hun stamgenoten uit,
de dapperste mannen van Sora en Esjtaol, om het land te
doorkruisen en te verkennen met de opdracht: Gaat het land
verkennen! Zo trokken ze het bergland van Efraïm in tot het huis
van Mika, om er te overnachten. 3 Bij het huis van Mika nu
hoorden ze de stem van den jeugdigen leviet. Ze gingen er heen,
en vroegen hem: Wie heeft u hierheen gebracht, en wat doet ge
hier; wat hebt ge hier te maken? 4 Hij antwoordde hun: Mika
heeft een en ander voor me gedaan; hij heeft me gehuurd, en ik
ben zijn priester. 5 Toen zeiden ze hem: Dan moet ge God eens
raadplegen, opdat we weten, of de reis, die we ondernemen,
voorspoedig zal zijn. 6 De priester zei hun: Gaat in vrede; want
de reis, die ge onderneemt, is Jahweh welgevallig. 7 De vijf
mannen gingen dus verder, en kwamen te Láisj. Ze zagen, dat
de mensen, die er woonden, onbekommerd leefden naar de
zeden der Sidoniërs, rustig en onbezorgd. Er was aan niets
gebrek in dat land, en het had rijke bronnen van bestaan. Ook
waren ze ver verwijderd van de Sidoniërs, en onderhielden geen
betrekkingen met Aram. 8 Toen ze dan ook bij hun broeders te
Sora en Esjtaol terug kwamen, en dezen hun vroegen, hoe het

gegaan was, **9** antwoordden zij: Vooruit, we moeten tegen hen
optrekken. We hebben dat land gezien; het is voortreffelijk. Blijft
nu niet werkeloos talmen, met dat land in bezit te gaan nemen!
10 Want ge komt bij een volk, dat zich in veiligheid waant, en het
land biedt ruimte genoeg. Waarachtig, Jahweh heeft het u in
handen gegeven; het is een plaats, waar aan niets ter wereld
gebrek is. **11** Zo trokken dan zes honderd gewapende mannen
van de stam Dan uit Sora en Esjtaol. **12** Ze trokken op, en
legerden zich bij Kirjat-Jearim in Juda. Daarom noemt men die
plaats tegenwoordig nog Machane van Dan; ze ligt ten westen
van Kirjat-Jearim. **13** Vandaar gingen ze het bergland van Efraïm
door, en kwamen bij het huis van Mika. **14** Toen richtten de vijf
mannen, die er op uit waren getrokken, om het land Láisj te
verkennen, zich tot hun broeders, en zeiden: Weet ge wel, dat
daar in dat dorp een efod met terafim is en een godenbeeld? Nu
moet ge zelf maar weten, wat u te doen staat. **15** Ze trokken er
dus op af, kwamen bij het huis van den jongen leviet (het huis
van Mika), en begroetten hem. **16** Terwijl nu de zes honderd
gewapende Danieten zich bij de ingang opstelden, **17** gingen de
vijf mannen, die het land waren gaan verkennen, er binnen, om
het beeld, de efod en de terafim weg te nemen. De priester
stond bij de deur, evenals de zes honderd gewapende mannen.
18 Toen nu die anderen Mika's huis waren binnengegaan, en het
beeld en de efod met de terafim wilden wegnemen, vroeg hun
de priester: Wat doet ge daar? **19** Ze antwoordden: Zwijg, leg
uw hand op uw mond, en ga met ons mee; wees een vader en
priester voor ons. Of zijt ge soms liever priester voor het huis van
één man, dan priester voor een stam en een geslacht in Israël?
20 De priester stemde toe, nam efod, terafim en beeld met zich

mee, en voegde zich bij het volk. **21** Dit keerde nu terug en trok
weg, kinderen, kudden en bagage voorop. **22** Reeds waren ze
op enige afstand van Mika's huis gekomen, toen de mannen, die
in de buurt van Mika's huis woonden, te hoop liepen, en de
Danieten achtervolgden. **23** Dezen keerden zich om, en zeiden
tot Mika: Wat scheelt er aan, dat ge zo'n lawaai maakt? **24** Hij
antwoordde: Mijn god, dien ik gemaakt heb, hebt ge tegelijk met
mijn priester geroofd, en ge trekt er mee heen. Wat blijft mij
nog over? Hoe kunt ge me dan vragen: Wat scheelt er aan? **25**
Maar de Danieten zeiden: Zet nu maar niet zo'n grote mond
tegen ons op, anders zouden verbitterde mannen wel eens op u
kunnen los gaan, en zoudt ge met uw huisgenoten het leven
kunnen verbeuren. **26** Daarop trokken de Danieten verder; en
Mika, die wel zag, dat ze sterker waren dan hij, keerde maar
naar huis terug. **27** Zij namen dus het maaksel van Mika en zijn
priester met zich mee, en overvielen Láisj met die rustige en
onbezorgde bevolking. Ze joegen ze over de kling, en staken de
stad in brand. **28** Niemand kwam het te hulp: want het lag ver
van Sidon, en onderhield geen betrekkingen met Aram; het lag
in de vallei Bet-Rechob. Ze bouwden de stad weer op, en gingen
er wonen. **29** Ze noemden de stad Dan, naar hun vader Dan, die
een zoon van Israël was; maar vroeger heette die stad Láisj. **30**
Daar richtten de Danieten voor zich het beeld op. En Jonatan, de
zoon van Gersjom, den zoon van Moses, bleef met zijn zonen
priester van de stam Dan tot de dag, dat het land werd ontvolkt.
31 Zo richtten ze voor zich het beeld op, dat Mika gemaakt had,
en het bleef er even lang, als het huis van God te Sjilo was.

19 In de tijd, dat er geen koning in Israël was, had zich
een leviet in het achterland van het gebergte van Efraïm als

vreemdeling gevestigd. Hij had zich een bijzit uit Betlehem van
Juda genomen; **2** maar zijn bijzit was hem ontrouw geworden, en
van hem weggelopen naar het huis van haar vader in Betlehem
van Juda, waar ze vier maanden verbleef. **3** Toen ging haar
man met zijn knecht en een span ezels op weg, en reisde haar
achterna, om eens op haar gemoed te werken en haar terug
te brengen. Zodra hij bij het huis van haar vader kwam, en
de vader van het meisje hem zag, ging deze hem verheugd
tegemoet. **4** En omdat zijn schoonvader, de vader van het
meisje, er bij hem nu zo op aandrong, bleef hij drie dagen bij
hem. En ze aten, dronken en overnachtten daar. **5** En toen ze
op de vierde dag ‘s morgens vroeg zich gereed maakten, en hij
opstond om te vertrekken, zei de vader van het meisje tot zijn
schoonzoon: Neem eerst nog een stukje brood, dan kunt ge
daarna vertrekken. **6** Zo bleven ze. Maar nadat ze tezamen
gegeten en gedronken hadden, zei de vader van het meisje tot
den man: Toe, besluit nu, nog één nacht te blijven; neem het
er maar eens goed van. **7** En toen de man zich toch gereed
maakte, om te vertrekken, drong zijn schoonvader er zo bij hem
op aan, dat hij er nog een nacht bleef. **8** Ook de vijfde dag stond
hij ‘s morgens vroeg op, om op pad te gaan; maar weer zei
de vader van het meisje: Doe u eerst nog te goed, en wacht
dan tot de dag ten einde loopt. Maar toen ze tezamen gegeten
hadden, **9** en de man aanstalten maakte, om met zijn bijzit en
zijn knecht te vertrekken, zei zijn schoonvader, de vader van
het meisje, tot hem: Zie, de dag spoedt reeds ten einde; breng
dus hier de nacht nog door, en neem het er nog eens van; dan
kunt ge u morgenvroeg voor uw tocht gereed maken, en naar
huis gaan. **10** Maar nu wilde de man niet meer overnachten;

hij stond op en ging heen, en kwam met zijn span ezels, zijn
bijzit en zijn knecht tot bij Jeboes, of Jerusalem. **11** Toen ze
nu bij Jeboes waren, neigde de dag ten einde. Daarom zei de
knecht tot zijn heer: Kom, we moesten hier maar naar de stad
der Jeboesieten afslaan, en daar de nacht doorbrengen. **12**
Doch zijn heer antwoordde hem: Neen, we slaan niet af naar die
stad van vreemde mensen, die geen Israëlieten zijn; laten we
maar tot Giba doorgaan. **13** En hij zei tot zijn knecht: Kom, we
zullen een andere plaats zien te bereiken, en in Giba of Rama
overnachten. **14** Ze gingen dus verder, en vervolgden hun weg.
En toen ze dicht bij Giba waren, dat tot Benjamin behoort, ging
de zon onder. **15** Nu sloegen ze van de weg af, om Giba te
bereiken en er te overnachten. Daar aangekomen, zette hij zich
op het stadsplein neer; want er was niemand, die hem voor de
nacht in zijn huis opnam. **16** Maar in de avond kwam er een
oude man van zijn werk uit het veld. Het was iemand uit het
bergland van Efraïm, die slechts als vreemdeling te Giba verblijf
hield; want alle inwoners van die plaats waren Benjamieten.
17 Toen de grijsaard opzag en den reiziger op het stadsplein
bemerkte, vroeg hij: Waar gaat ge heen, en waar komt ge
vandaan? **18** Hij antwoordde hem: We zijn op weg van Betlehem
van Juda naar het achterland van het gebergte van Efraïm; daar
kom ik vandaan. Ik ben naar Betlehem van Juda geweest, en
ga nu naar huis. Maar er is niemand, die me gastvrijheid wil
verlenen, **19** ofschoon ik stro en voer heb voor onze ezels, brood
en wijn voor mezelf, voor uw dienstmaagd en den jongen, dien
uw dienaar bij zich heeft, en het ons dus aan niets ontbreekt. **20**
Toen zei de oude man: Vrede zij u; op mij rust de plicht, u van
het nodige te voorzien; in geen geval moogt ge op het plein

overnachten. **21** Hij bracht hem dus naar zijn huis, en gaf de
ezels te vreten; en ze wasten hun voeten, aten en dronken. **22**
Maar terwijl ze zich te goed deden, omsingelden de inwoners
der stad, een ras van Belialskinderen, het huis, begonnen op de
deur te bonzen, en riepen tot den grijzen eigenaar van het huis:
Breng den man, die uw huis is binnengegaan, naar buiten; we
willen gemeenschap met hem houden. **23** Doch de eigenaar
van het huis ging naar hen toe en zei hun: Neen, broeders, dat
kwaad moogt ge niet doen. Die man is nu eenmaal mijn gast, en
ge moogt dus zo iets schandelijks niet doen. **24** Neen, ik zal mijn
dochter, die nog maagd is, met zijn bijzit naar buiten brengen;
die kunt ge verkrachten, en met haar doen, wat ge wilt; maar met
dien man moogt ge die schandelijke dingen niet doen. **25** Toen
die lieden maar niet naar hem wilden luisteren, nam de man zelf
zijn bijzit, en liet haar de straat opgaan naar hen toe. Ze hielden
gemeenschap met haar, en koelden heel de nacht tot de morgen
aan haar hun lust; eerst toen de dageraad aanbrak, lieten ze
haar gaan. **26** Bij het aanbreken van de morgen kwam de vrouw
terug; maar voor het huis van den man, bij wien haar heer te
gast was, zonk ze neer, en bleef daar liggen tot het dag was. **27**
Toen nu haar heer ‘s morgens opstond en de huisdeur opende,
om naar buiten te gaan en zijn weg te vervolgen, lag daar zijn
bijzit voor de deur van het huis met haar handen op de drempel.
28 Hij sprak tot haar: Sta op, laten we maar verder gaan. Maar hij
kreeg geen antwoord; ze was dood. Toen legde hij haar op zijn
ezel, maakte zich klaar, en ging naar zijn woonplaats. **29** Thuis
gekomen, greep hij een mes, nam zijn bijzit, sneed haar langs de
beenderen in twaalf stukken, en zond haar heel het gebied van
Israël door. **30** En iedereen, die het zag, zeide: Nooit is zo iets

gebeurd of gezien, van de dag, dat de Israëlieten uit Egypteland
trokken, tot heden toe. Denkt er over na, beraadt u en spreekt.

20 Toen trokken alle Israëlieten uit, en kwam het volk, van Dan
tot Beër-Sjéba en uit het land Gilad, als één man te zamen bij
Jahweh te Mispa. **2** Daar vormden de hoofden van het gehele
volk, van alle stammen van Israël, de raad van Gods volk; ze
telden vierhonderd duizend man voetvolk, dat het zwaard kon
hanteren. **3** De Benjamieten moesten dus wel horen, dat de
Israëlieten naar Mispa waren opgetrokken. De Israëlieten zeiden:
Spreekt, hoe is deze misdaad gebeurd? **4** De leviet, de man der
vermoorde vrouw, antwoordde: Toen ik met mijn bijzit te Giba
van Benjamin was gekomen, om er te overnachten, **5** kwamen
de burgers van Giba op mij af en omsingelden ‘s nachts het
huis, om mij kwaad te doen. Ze waren van plan mij te doden; en
mijn bijzit hebben ze zo verkracht, dat ze ervan gestorven is. **6**
Daarop heb ik mijn bijzit genomen, haar in stukken gehouwen, en
rondgestuurd door heel het land van Israëls erfdeel. Waarachtig,
ze hebben een afschuwelijke misdaad in Israël bedreven! **7**
Welnu dan, Israëlieten, denkt er allen over na, en schaft raad. **8**
Heel het volk stond als één man op, en zeide: Niemand van ons
mag naar zijn tent gaan, niemand naar huis terugkeren. **9** Zo
zullen we met Giba afrekenen: We zullen het lot werpen, **10** en
uit alle stammen van Israël tien man op de honderd, honderd op
de duizend, en duizend op de tien duizend kiezen; die zullen
dan proviand gaan halen voor het volk, voor al de anderen, die
moeten optrekken, om met Giba van Benjamin af te rekenen,
zoals het verdient om al de schanddaden, die het in Israël heeft
bedreven. **11** Zo rukten alle Israëlieten als één man tezamen
tegen de stad op. **12** En de stammen van Israël zonden mannen

door heel de stam van Benjamin, en lieten zeggen: Wat is dat
voor een schanddaad, die onder u is bedreven? **13** Lever ons de
mannen van Giba uit, die Belialskinderen; dan brengen wij ze ter
dood, en roeien zo het kwaad in Israël uit. Maar de Benjamieten
wilden naar de Israëlieten, hun broeders, niet luisteren; **14** de
Benjamieten rukten uit hun steden tezamen naar Giba op, om
tegen de Israëlieten te velde te trekken. **15** Toen de Benjamieten
werden gemonsterd, telden ze op die dag uit de steden zes
en twintig duizend man, die het zwaard hanteerden, zonder
de inwoners van Giba mede te rekenen. **16** Onder al dat volk
had men zeven honderd uitgelezen mannen, die, ofschoon
ze allen links waren, een steen konden slingeren, zonder ook
maar een haarbreedte te missen. **17** Ook de Israëlieten werden
gemonsterd, en telden, Benjamin niet meegerekend, vierhonderd
duizend man, die het zwaard hanteerden, allemaal krijgslieden.
18 Nu gingen de Israëlieten naar Betel op, om God te raadplegen.
Ze vroegen: Wie van ons zal de strijd met de Benjamieten
beginnen? Jahweh antwoordde: Juda zal beginnen. **19** Daarop
trokken de Israëlieten ‘s morgens vroeg op, en legerden zich
tegenover Giba. **20** Maar toen de Israëlieten waren uitgerukt, om
met de Benjamieten te vechten, en zich tegen hen in slagorde
hadden geschaard voor de strijd tegen Giba, **21** deden de
Benjamieten een uitval uit Giba, en sloegen die dag twee en
twintig duizend man van Israël neer. **22** De Israëlieten lieten
de moed dus niet zinken, maar schaarden zich opnieuw in
slagorde, op dezelfde plaats, waar ze zich de eerste dag hadden
opgesteld. **23** Nu trokken de Israëlieten naar Betel op; ze bleven
tot de avond voor Jahweh wenen en vroegen Hem: Moet ik
opnieuw de strijd aanbinden met mijn broeder Benjamin? En

Jahweh antwoordde: Trekt tegen hem op. **24** Doch toen de
Israëlieten de tweede dag tegen de Benjamieten optrokken, **25**
rukten dezen hun die tweede dag van Giba uit tegemoet, en
sloegen er van de Israëlieten nog achttien duizend neer, allemaal
zwaardvechters. **26** Nu begaven alle Israëlieten, het hele volk,
zich naar Betel, en daar aangekomen, zaten ze wenend voor
Jahweh, vastten die dag tot de avond, en brachten Jahweh
brand- en vredeoffers. **27** Daarna raadpleegden zij Jahweh;
want in die dagen verbleef daar de ark van Gods Verbond, **28** en
Pinechas, de zoon van Elazar, zoon van Aäron, deed er dienst.
Ze vroegen: Zal ik nog langer tegen mijn broeder Benjamin
vechten, of er mee ophouden? En Jahweh zeide: Trekt op; want
morgen lever Ik hen in uw hand. **29** Nu legde Israël rondom
Giba troepen in hinderlaag. **30** En op de derde dag trokken de
Israëlieten tegen de Benjamieten op, en schaarden zich evenals
de vorige keren in slagorde tegen Giba. **31** Ook de Benjamieten
rukten uit tegen het volk, maar werden afgesneden van de stad.
Evenals de vorige keren begonnen ze slachtoffers onder het volk
te maken op de wegen, waarvan de ene omhoog naar Betel, de
andere door het veld naar Giba voert: ongeveer dertig man van
Israël. **32** En reeds dachten de Benjamieten: Ze worden door
ons verslagen evenals vroeger! Maar de Israëlieten hadden
afgesproken: We zullen vluchten, en ze van de stad aftrekken,
de wegen op. **33** Heel Israël had dus zijn stelling verlaten, en
hield eerst stand bij Báal-Tamar. Intussen waren de Israëlieten,
die zich in hinderlaag hadden gelegd, uit hun schuilplaats ten
westen van Giba opgetrokken, **34** en tot voor Giba genaderd: het
waren tien duizend dappere mannen, de besten uit heel Israël.
Het werd een heftige strijd, en de Benjamieten vermoedden

niet, dat hun gevaar dreigde. **35** Maar Jahweh deed Benjamin
voor Israël vluchten, en de Israëlieten versloegen die dag vijf en
twintig duizend Benjamieten, allemaal zwaardvechters. **36** En
de Benjamieten zagen, dat ze de nederlaag hadden geleden,
en dat de Israëlieten hun stelling voor de Benjamieten enkel
hadden ontruimd, omdat ze vertrouwden op de troep, die zich bij
Giba in hinderlaag had gelegd. **37** Deze troep haastte zich dan
ook een aanval op Giba te doen; ze trok er heen, en moordde
de hele stad uit. **38** Nu had de troep, die in hinderlaag lag, met
de Israëlieten een afspraak gemaakt, dat zij uit de stad een
rookkolom zou doen opstijgen. **39** Terwijl dus de Israëlieten
bij het gevecht op de loop waren gegaan, en Benjamin reeds
begonnen was, een dertigtal slachtoffers onder de Israëlieten te
maken, en dacht, dat ze alweer door hen geslagen werden, **40**
begon de rookkolom uit de stad op te stijgen. De Benjamieten
zagen om, en zie: daar ging heel de stad in vlammen op! **41**
En toen de Israëlieten nu rechtsomkeert maakten, werden de
Benjamieten van schrik geslagen; want ze zagen, dat het onheil
hen getroffen had. **42** Ze vluchtten voor de Israëlieten in de
richting van de woestijn; maar ze werden achtervolgd, en die
uit de stad kwamen, sloten ze in en sloegen ze neer. **43** Zo
verpletterden ze Benjamin, en zetten ze achterna tot aan de
oostzijde van Giba. **44** En er vielen van Benjamin achttien
duizend man, allemaal dappere mannen. **45** Terwijl ze nu
wegvluchtten in de richting der woestijn, naar de rots Rimmon,
werden er op de wegen nog vijf duizend man gedood; maar men
bleef ze achtervolgen, tot ze geheel in de pan waren gehakt;
en zo sloegen ze er nog twee duizend neer. **46** In het geheel
waren er dus die dag vijf en twintig duizend Benjamieten, die het

zwaard hanteerden, gevallen, allemaal dappere mannen; **47**
slechts zes honderd mannen vluchtten weg naar de woestijn,
naar de rots Rimmon, waar ze vier maanden bleven. **48** En
toen de Israëlieten naar de Benjamieten waren teruggekeerd,
joegen ze al wat ze aantroffen, mens en dier over de kling; en
de steden, waar ze langs kwamen, staken ze in brand.

21 Nu hadden de Israëlieten te Mispa gezworen: Niemand
van ons zal zijn dochter aan een Benjamiet tot vrouw geven. **2**
Maar toen het volk te Betel kwam en er tot de avond voor Gods
aanschijn bleef, begon het luid te jammeren en te schreien: **3**
Jahweh, God van Israël; waarom heeft dit Israël moeten treffen,
dat er thans aan Israël één stam gaat ontbreken? **4** En de
volgende morgen stond het volk op, bouwde daar een altaar en
bracht brand- en vredeoffers. **5** Daarna zeiden de Israëlieten:
Wie uit al de stammen van Israël is niet ter vergadering tot
Jahweh opgekomen? Want ze hadden een dure eed gezworen:
Wie niet opgaat tot Jahweh te Mispa, zal sterven! **6** Daar
de Israëlieten medelijden met hun broeder Benjamin hadden
gekregen, zeiden ze: Nu is er een stam van Israël afgesneden.
7 Hoe kunnen we de overgeblevenen onder hen toch nog aan
vrouwen helpen, nu we bij Jahweh hebben gezworen, dat
we hun onze dochters niet tot vrouw zullen geven? **8** En ze
vroegen: Is er misschien iemand uit de stammen van Israël niet
tot Jahweh te Mispa opgegaan? Nu was er uit Jabesj-Gilad
niemand naar het kamp ter vergadering gekomen. **9** Het volk
werd dus gemonsterd, en er was inderdaad niemand uit Jabesj-
Gilad. **10** Nu zond het vergaderde volk twaalf duizend van de
dapperste mannen daarheen met het bevel: Gaat heen en jaagt
de bewoners van Jabesj-Gilad over de kling, met vrouwen en

kinderen; **11** maar doet het zo, dat ge iederen man ombrengt en
iedere vrouw, die gemeenschap heeft gehad met een man, maar
dat ge de maagden spaart. Dit deden ze. **12** Men trof onder de
inwoners van Jabesj-Gilad vier honderd jonge maagden aan, die
geen gemeenschap met een man hadden gehad, en men bracht
ze naar de legerplaats te Sjilo in het land Kanaän. **13** Vervolgens
zond heel het vergaderde volk boden naar de Benjamieten,
die bij de rots Rimmon waren, om vrede met hen te sluiten.
14 En toen de Benjamieten waren teruggekeerd, gaf men hun
vrouwen uit die van Jabesj-Gilad, die men in het leven gelaten
had. Maar er waren er niet genoeg. **15** En daar het volk van
medelijden met Benjamin was vervuld, omdat Jahweh een bres
in de stammen van Israël had geslagen, **16** zeiden de oudsten
van het vergaderde volk: Hoe kunnen we de overgeblevenen
aan vrouwen helpen, nu er in Benjamin geen vrouwen meer
zijn? **17** Ze vervolgden: Hoe de rest van Benjamin te behouden,
zodat er geen stam uit Israël wordt uitgeroeid? **18** Wij immers
kunnen hun geen vrouwen geven uit onze dochters! Want de
Israëlieten hadden gezworen: Vervloekt hij, die een vrouw aan
een Benjamiet geeft. **19** Toen zei men: Wel, men viert thans het
jaarfeest ter ere van Jahweh te Sjilo. Dit ligt ten noorden van
Betel, oostelijk van de weg, die van Betel oploopt naar Sikem,
en ten zuiden van Lebona. **20** En men gaf aan de Benjamieten
de raad: Gaat op de loer liggen in de wijngaarden. **21** en let
goed op, Wanneer de meisjes van Sjilo naar buiten komen voor
de reidansen, sluipt dan uit de wijngaarden te voorschijn, rooft u
ieder een vrouw uit de meisjes van Sjilo, en keert naar het land
van Benjamin terug. **22** En als haar vaders of broers u erover
komen lastig vallen, dan moet ge hun zeggen: Ge moet het ons

maar vergeven; want niemand van ons heeft zich een vrouw in
de strijd kunnen nemen; en wanneer gij ze zelf hadt gegeven,
zoudt ge u bezondigd hebben. **23** De Benjamieten deden zo, en
namen zich uit de dansende meisjes, die ze geschaakt hadden,
zoveel vrouwen als ze nodig hadden. Daarna gingen ze heen,
keerden terug naar hun erfdeel, bouwden de steden weer op, en
woonden er in. **24** Ook de Israëlieten gingen nu vandaar heen,
ieder naar zijn eigen stam en geslacht, en iedereen vertrok naar
zijn erfdeel. **25** In die tijd was er geen koning in Israël, zodat
iedereen deed, wat hem goeddacht.

Ruth

1 Eens onder het bestuur der Rechters, toen er hongersnood
heerste in het land, trok een man uit Betlehem van Juda weg,
hij met zijn vrouw en zijn twee zonen, om zich tijdelijk te gaan
vestigen in de velden van Moab. **2** De man heette Elimélek, zijn
vrouw Noömi, zijn beide zonen Machlon en Kiljon; het waren
Efrateërs uit Betlehem van Juda. En in de velden van Moab
gekomen, woonden ze daar. **3** Elimélek nu, de man van Noömi,
stierf, en zij bleef met haar twee zonen achter. **4** Beiden huwden
moabietische vrouwen; de een heette Orpa, de andere Rut. Toen
ze daar ongeveer tien jaar hadden gewoond, **5** stierven ook
Machlon en Kiljon beiden. Zo overleefde de vrouw haar beide
kinderen en haar man. **6** Nu trok zij met haar schoondochters
op, om uit de velden van Moab terug te keren; want ze had in de
velden van Moab gehoord, dat Jahweh Zich over zijn volk had
ontfermd en het brood had gegeven. **7** Nadat ze dus met haar
beide schoondochters de plaats had verlaten, waar ze vertoefd
had, en zij op weg waren, om naar het land van Juda terug te
keren, **8** zei Noömi tot haar twee schoondochters: Gaat beiden
nu terug, ieder naar het huis van uw moeder. Moge Jahweh
goed voor u zijn, zoals gij goed zijt geweest voor de doden en
voor mij. **9** Moge Jahweh u beiden een tehuis laten vinden, ieder
in het huis van uw man. Toen kuste ze haar. Maar ze begonnen
te schreien, **10** en zeiden haar: We willen met u terug naar uw
volk. **11** Noömi hernam: Keert terug, mijn dochters. Waarom
zoudt gij met mij meegaan? Draag ik dan nog zonen in mijn
schoot, die uw man zouden kunnen worden? **12** Keert terug,
mijn dochters; gaat toch, want ik ben te oud, om nog te huwen.
En al dacht ik ook, dat er nog hoop voor me was, al zou ik

vannacht nog een man toebehoren, al zou ik ook zonen krijgen:
13 zoudt gij dan willen wachten, tot ze groot zijn geworden, en u
ter wille van hen onthouden, door zolang ongehuwd te blijven?
Neen, mijn dochters; ik ben veel te ongelukkig voor u, want de
hand van Jahweh is tegen mij uitgestrekt. **14** Opnieuw begonnen
ze te schreien. Toen kuste Orpa haar schoonmoeder vaarwel,
maar Rut bleef bij haar. **15** Nu zei Noömi: Zie, uw schoonzuster
gaat terug naar haar volk en haar god; volg nu uw schoonzuster.
16 Maar Rut zeide: Dring er bij mij niet op aan, om u te verlaten
of terug te keren; want waar gij heengaat, daar ga ook ik heen,
en waar gij verblijft, daar wil ook ik verblijven; uw volk is mijn
volk, en uw God mijn God. **17** Waar gij sterft, wil ook ik sterven
en daar wil ik begraven worden. Dit mag Jahweh mij doen en
nog erger, als niet de dood alleen mij zal scheiden van u. **18**
Toen Noömi zag, dat ze vast besloten was, haar te vergezellen,
sprak ze er haar niet verder over. **19** Zo trokken zij samen voort,
tot ze Betlehem bereikten. Maar toen ze in Betlehem kwamen,
geraakte heel de stad over haar in opschudding. En de vrouwen
zeiden: Dat is Noömi! **20** Doch zij zeide haar: Noemt me niet
Noömi, maar noemt me Mari, want de Almachtige heeft mij met
bitterheid vervuld. **21** Vol ging ik heen en leeg heeft Jahweh
me teruggebracht. Waarom zoudt gij me nog Noömi noemen,
nu Jahweh hard voor mij is geweest, en de Almachtige mij
ongelukkig heeft gemaakt? **22** Zo keerde Noömi in gezelschap
van haar schoondochter Rut, de moabietische, uit de velden van
Moab terug. Het was in het begin van de gersteoogst, toen ze te
Betlehem kwamen.

2 Nu had Noömi een bloedverwant van de kant van haar man,
een vermogend man uit Eliméleks geslacht, Bóoz genaamd. **2**

Eens zei Rut, de moabietische, tot Noömi: Ik zal naar het veld
gaan, om aren te lezen achter hem, in wiens ogen ik genade
vinden zal. Zij antwoordde: Ga, mijn dochter. **3** Ze ging dus, en
begon in het veld achter de maaiers aren te lezen. Nu wilde
het toeval, dat het een akker was van Bóoz uit het geslacht
van Elimélek. **4** En zie, daar kwam Bóoz uit Betlehem aan. Hij
groette de maaiers: Jahweh zij met u! Zij groetten hem terug:
Jahweh zegene u! **5** Daarop vroeg Bóoz aan den opzichter der
maaiers: Van wie is dat meisje daar? **6** De opzichter der maaiers
antwoordde: Dat is de jonge moabietische, die met Noömi uit het
land van Moab is teruggekomen. **7** Ze zei: Ik zou graag aren
willen lezen en achter de maaiers bij de schoven gaan rapen. Zo
kwam ze, en was van vanmorgen tot nu toe op de been; geen
ogenblik rust heeft ze zich gegund. **8** Nu richtte Bóoz zich tot
Rut: Luister eens, mijn kind; ge moet niet op een andere akker
gaan rapen en hier niet vandaan gaan, maar bij mijn knechten
blijven. **9** Ge houdt u aan de akker, die ze maaien, en blijft
hen volgen. Ik heb mijn jongens reeds bevolen, u niet lastig te
vallen. En als ge dorst hebt, gaat ge naar de kruiken, en drinkt
ge van wat de jongens scheppen. **10** Toen boog ze zich plat
voor hem ter aarde, en zei: Waarom heb ik genade gevonden in
uw ogen, dat ge u iets aan mij gelegen laat liggen, ofschoon
ik maar een vreemde ben? **11** Bóoz hernam: Men heeft me
verteld, wat ge na de dood van uw man voor uw schoonmoeder
gedaan hebt; hoe ge uw vader en uw moeder verliet en het
land, waar ge geboren zijt, om naar een volk te gaan, dat u
vóór die tijd onbekend was. **12** Jahweh vergelde u wat ge
gedaan hebt! Moge Jahweh, de God van Israël, onder wiens
vleugelen ge uw toevlucht zijt komen zoeken, u overvloedig

belonen. **13** Rut hernam: Heer, laat me slechts genade in uw
ogen vinden! Gij hebt me moed gegeven en vleiende woorden
tot uw dienstmaagd gesproken, ofschoon ik me niet met een
van uw dienstmaagden vergelijken mag. **14** Toen het etenstijd
was, zeide Bóoz tot haar: Kom hier, dan kunt ge meeëten van
onze spijzen, en uw brood meedopen in de azijn. Ze ging dus bij
de maaiers zitten; en hij gaf haar zoveel geroosterd graan, dat
ze volop kon eten en nog overhield. **15** Toen ze opstond, om
weer aren te lezen, beval Bóoz zijn knechten: Laat haar ook wat
tussen de schoven rapen, en hindert haar niet. **16** Ge moet
ook met opzet voor haar wat uit de bossen laten glippen, en
als ze het opraapt, niet tegen haar uitvallen. **17** Zo bleef ze tot
de avond aren lezen op de akker; toen klopte ze uit, wat ze
geraapt had: Het was bijna een hele efa gerst. **18** Ze nam het
mee en ging naar de stad. Toen haar schoonmoeder zag, wat ze
verzameld had, en Rut haar ook nog verraste met wat zij, na zelf
volop gegeten te hebben, had overgehouden, **19** vroeg haar
schoonmoeder haar: Waar hebt ge vandaag verzameld, en met
wien hebt ge te doen gehad? Gezegend hij, die zich over u
heeft ontfermd. Nu vertelde ze haar schoonmoeder, bij wien
ze gewerkt had, en zei: De man, bij wien ik vandaag gewerkt
heb, heet Bóoz. **20** Toen zei Noömi tot haar schoondochter:
Moge hij zegen ontvangen van Jahweh, die in zijn ontferming
levenden noch doden vergeet! En ze ging voort: Die man is ons
verwant; hij is een van onze lossers. **21** Rut, de moabietische,
hernam: Hij heeft me ook nog gezegd: "Blijf bij mijn knechten,
totdat ze mijn hele oogst hebben binnengehaald." **22** En Noömi
zei tot haar schoondochter Rut: Het is goed, mijn dochter, dat ge
met zijn knechten meegaat; op een ander veld kon men u wel

eens lastig vallen. **23** Zo bleef ze bij de knechten van Bóoz aren
lezen, tot de gehele gerste- en tarweoogst binnen was. Daarna
bleef ze bij haar schoonmoeder thuis.

3 Maar eens zei haar schoonmoeder Noömi tot haar: Ik moet
toch een tehuis voor u zoeken, mijn dochter, waarin ge het
goed zult hebben. **2** Welnu, die Bóoz, die bloedverwant van
ons, bij wiens knechten ge zijt geweest, gaat vanavond gerst
wannen op het dorsveld. **3** Ga u wassen en zalven; doe dan
uw mantel om, en ga naar het dorsveld. Maar ge moet er voor
zorgen, door den man niet opgemerkt te worden, vóór hij klaar
is met eten en drinken. **4** Als hij echter gaat slapen, let dan
goed op, waar hij zich neerlegt; ge gaat er heen, neemt het dek
van zijn voeten weg, en legt u daar neer; hij zal u wel zeggen,
wat ge moet doen. **5** Zij antwoordde haar: Ik zal doen, wat ge
gezegd hebt. **6** Daarop ging ze naar het dorsveld, en deed, wat
haar schoonmoeder haar bevolen had. **7** Toen Bóoz gegeten
en gedronken had, en in goede stemming bij de rand van de
gersthoop was gaan slapen, sloop Rut er heen, nam het dek
van zijn voeten weg en legde zich neer. **8** Midden in de nacht
nu schrok de man op; hij voelde om zich heen, en zie: daar
lag een vrouw aan zijn voeten! **9** Hij vroeg: Wie zijt ge? Zij
antwoordde: Ik ben Rut, uw dienstmaagd; sla uw mantelslip over
uw dienstmaagd heen, want gij zijt losser. **10** Toen zei hij: Wees
door Jahweh gezegend, mijn kind; dit tweede bewijs van uw
goedheid is nog mooier dan het eerste; want ge zijt geen jonge
mannen achterna geloopen, geen arme of rijke. **11** Hebt dus
geen zorgen, mijn kind! Al wat ge me vraagt, zal ik voor u doen;
want al mijn stadgenoten weten, dat ge een deugdzame vrouw
zijt. **12** En nu, ik ben inderdaad losser; maar er is nog een ander

losser, die u nader staat dan ik. **13** Blijf voor vannacht nu maar
hier. Wanneer morgen die man als losser u nemen wil, goed, dan
doe hij dat; maar wil hij het niet, dan zal ik als losser u nemen,
zowaar Jahweh leeft. Ga nu maar slapen tot morgenvroeg. **14**
Ze sliep dus aan zijn voeten tot de volgende morgen. Maar nog
vóór men elkaar kon herkennen, stond ze reeds op; want hij
dacht: Men behoeft niet te weten, dat de vrouw op het dorsveld
geweest is. **15** Daarop zei hij: Geef die doek eens hier, die ge
om hebt, en houd hem op. En terwijl ze hem ophield, schudde
hij er zes maten gerst in uit, en belaadde haar er mee. Zo ging
ze naar de stad, **16** en kwam bij haar schoonmoeder. Deze
vroeg: Hoe is het u gegaan, mijn dochter? Ze vertelde haar al
wat de man met haar had gedaan. **17** En ze vervolgde: Hij heeft
mij ook nog deze zes maten gerst gegeven. Hij zeide: Ge moogt
niet met lege handen bij uw schoonmoeder komen. **18** Toen zei
Noömi: Wacht nu maar geduldig af, mijn dochter, tot ge weet,
hoe de zaak uitvalt; want die man zal wel niet rusten, eer hij,
vandaag nog, deze aangelegenheid heeft afgewikkeld.

4 Intussen had Bóoz zich naar de stadspoort begeven en was
daar gaan zitten. En zie, daar kwam de losser voorbij, over wien
hij gesproken had. Bóoz riep: Zeg, man, kom hier eens even
zitten. En hij kwam naderbij en zette zich neer. **2** Daarna haalde
Booz tien mannen uit de oudsten der stad, en zeide: Neemt ook
gij hier even plaats. En ook zij zetten zich neer. **3** Nu sprak hij tot
den losser: Noömi, die uit de velden van Moab is teruggekeerd,
moet het stuk land van onzen bloedverwant Elimélek verkopen.
4 Ik heb gemeend, u hiervan op de hoogte te moeten brengen
en u te zeggen: Neem het over in tegenwoordigheid van hen,
die hier zitten, en ten overstaan van de oudsten van mijn volk.

Wilt ge de losser zijn, goed; maar wilt ge geen losser zijn, zeg
het mij, dan weet ik het. Want er is geen andere losser dan gij,
en ik na u. Hij antwoordde: Ik zal de losser zijn. **5** Maar Bóoz
vervolgde: Wanneer gij van Noömi dit stuk land overneemt, moet
ge ook Rut, de moabietische, de vrouw van den overledene
nemen, om zijn naam op zijn erfdeel in stand te houden. **6** Toen
zei de losser: Dan kan ik voor mij geen losser zijn; anders zou ik
mijn eigen erfdeel maar schaden. Maak gij van mijn losrecht
gebruik; ik kan hier geen losser zijn. **7** Nu was men oudtijds in
Israël bij iedere lossing en ruil gewoon, om ter bekrachtiging
van wat dan ook zijn schoen uit te trekken, en hem den ander
over te reiken; in Israël was dit de manier, om iets zijn beslag te
geven. **8** Toen dan ook de losser tot Bóoz zeide: Neem mijn
losrecht maar over, trok hij zijn schoen uit, en gaf hem die. **9**
Daarop sprak Bóoz tot de oudsten en heel het volk: Gij zijt thans
getuigen, dat ik van Noömi overneem al wat Elimélek, Kiljon en
Machlon heeft toebehoord. **10** En ook Rut, de moabietische, de
vrouw van Machlon, neem ik als vrouw, opdat de naam van
den overledene op zijn erfdeel kan blijven voortbestaan, en
niet verloren ga bij zijn bloedverwanten en stadgenoten. Gij zijt
er thans de getuigen van. **11** En al het volk bij de poort en
de oudsten zeiden: Wij zijn getuigen! Jahweh make de vrouw,
die uw huis binnengaat, als Rachel en Lea, die tezamen het
huis van Israël hebben gebouwd. Word machtig in Efrata, en in
Betlehem beroemd. **12** Als het huis van Fáres, die Tamar aan
Juda gebaard heeft, worde uw huis door het kroost, dat Jahweh
u schenken zal bij deze jonge vrouw. **13** Zo nam Bóoz Rut tot
zijn vrouw. En toen hij zich met haar had verenigd, verleende
Jahweh haar zwangerschap, en ze baarde een zoon. **14** Toen

zeiden de vrouwen tot Noömi: Gezegend zij Jahweh, die u thans
een losser schenkt. Zijn naam zal genoemd worden in Israël!
15 Hij zal u weer jong maken en uw ouderdom steunen; want
uw schoondochter, die u liefheeft, en die u beter is dan zeven
zonen, heeft hem gebaard. **16** Toen nam Noömi het kind, legde
het aan haar boezem en verzorgde het. **17** En de buren gaven
het een naam en zeiden: Noömi heeft een zoon gekregen. En ze
noemden hem Obed. Hij werd de vader van Jesse, den vader
van David. **18** Dit is de geslachtslijst van Fáres. Fáres was de
vader van Esron, **19** Esron van Aram, Aram van Amminadab. **20**
Amminadab van Naässon, Naässon van Salmon, **21** Salmon
van Bóoz, Bóoz van Obed, **22** Obed van Jesse, Jesse de vader
van David.

1 Samuël

1 Er was eens en man uit Rama, een Soefeër van het
Efraïmgebergte, met name Elkana, een zoon van Jerocham, den
zoon van Elihoe, zoon van Tóach, zoon van Soef: een Efraïmiet.
2 Hij had twee vrouwen, van wie de een Channa, de andere
Peninna heette. Peninna had kinderen, maar Channa niet. **3** Elk
jaar ging die man uit zijn woonplaats op, om zijn hulde en offers
te brengen aan Jahweh der heirscharen in Sjilo, waar de beide
zonen van Eli: Chofni en Pinechas, dienst deden als priesters
van Jahweh. **4** Telkens als Elkana offerde, was hij gewend,
om aan zijn vrouw Peninna en al haar zonen en dochters een
groter aandeel te schenken, **5** terwijl hij Channa slechts één deel
gaf. Toch had hij Channa lief, maar Jahweh had haar schoot
gesloten. **6** Dan tergde haar mededingster haar met opzet,
om haar te prikkelen, dat Jahweh haar schoot had gesloten. **7**
Zo ging het alle jaren; telkens als zij opgingen naar het huis
van Jahweh tergde zij haar. Toen zij dan ook eens daarover
weende en niets kon eten, **8** vroeg Elkana, haar man, haar:
Channa, waarom huilt ge; waarom eet ge niet, en waarom zijt ge
bedroefd? Ben ik u dan niet méér waard dan tien zonen? **9** Toen
men dan in Sjilo gegeten en gedronken had, stond Channa op
en ging voor Jahweh's aanschijn staan Eli, de priester, zat op zijn
stoel bij de deurpost van Jahweh's heiligdom. **10** Bitter bedroefd
begon ze tot Jahweh te bidden, en onder een stroom van tranen
11 legde ze deze gelofte af: Jahweh der heirscharen! Als Gij U
gewaardigt, neer te zien op de droefheid van uw dienstmaagd,
als Gij aan mij denkt, als Gij uw dienstmaagd niet vergeet en
haar een mannelijk kind wilt schenken, dan zal ik hem aan
Jahweh wijden al de dagen van zijn leven. Geen schaar zal zijn

hoofd aanraken. **12** Toen ze nu zo vurig tot Jahweh bad, en Eli
naar haar mond keek, **13** dacht hij, dat ze dronken was. Want
Channa sprak in zich zelf: haar lippen bewogen wel, maar haar
stem was niet hoorbaar. **14** Eli riep haar toe: Hoe lang blijft ge u
aanstellen als een beschonkene? Ga uw roes uitslapen! **15** Maar
Channa antwoordde: Neen heer, ik ben een ongelukkige vrouw.
Ik heb geen wijn of sterke drank gedronken, maar ik stortte mijn
gemoed uit voor Jahweh! **16** Beschouw uw dienstmaagd niet als
een dochter van Belial want om mijn grote zorgen en verdriet
heb ik zo lang gebeden. **17** Toen sprak Eli: Ga in vrede! Moge
de God van Israël het verzoek verhoren, dat ge Hem afgebeden
hebt. **18** Ze antwoordde: Moge uw dienstmaagd genade vinden
in uw ogen! Toen ging de vrouw heen; ze kon weer eten en liet
haar hoofd niet meer hangen. **19** De volgende morgen stonden
ze vroeg op, bogen zich voor Jahweh neer, en reisden terug
naar hun huis in Rama. Daar hield Elkana gemeenschap met
zijn vrouw Channa, en Jahweh gedacht haar. **20** Want Channa
werd zwanger, en bracht een zoon ter wereld, dien ze Samuël
noemde; want ze zeide: Afgesmeekt heb ik hem van Jahweh.
Toen het jaar verstreken was, **21** ging die man Elkana met heel
zijn gezin weer op, om aan Jahweh het jaarlijks offer te brengen
en zijn gelofte te vervullen. **22** Channa ging echter niet mee.
Want ze zei tot haar man: Eerst als het kind de borst ontwend
is, zal ik het meenemen; dan kan het voor Jahweh's aanschijn
treden, en daar voor altijd blijven. **23** Elkana, haar man, gaf haar
ten antwoord: Doe wat u goeddunkt, en blijf maar hier, totdat ge
hem de borst hebt ontwend; ik hoop maar, dat Jahweh uw woord
in vervulling doet gaan. Dus bleef de vrouw thuis en voedde ze
haar zoon, totdat ze hem de borst had ontwend. **24** Zodra zij

hem echter de borst ontwend had, nam zij hem met zich mee,
benevens een driejarigen stier, een efa meel en een zak wijn. Zo
bracht zij het kind naar het huis van Jahweh in Sjilo, toen het
nog jong was. **25** Ze slachtten den stier, en brachten het kind
naar Eli. **26** Nu sprak zij: Ik bid u, heer! Heer, zo waar als gij
leeft, ik ben de vrouw, die hier bij u stond, om tot Jahweh te
bidden. **27** Om dit kind heb ik gebeden, en Jahweh heeft mij
geschonken, wat ik Hem heb afgesmeekt. **28** Daarom sta ik
hem nu aan Jahweh af; zolang hij leeft, blijft hij aan Jahweh
afgestaan. En ze bogen zich daar voor Jahweh neer.

2 Toen begon Channa te bidden: Mijn hart springt op om
Jahweh, Mijn hoorn verheft zich om mijn God! Ik kan mijn
vijanden te woord staan, Daar ik mij verblijd in uw hulp. **2**
Niemand is heilig als Jahweh, Niemand een rots als onze
God! **3** Zit niet voortdurend te zwetsen, Laat uit uw mond geen
vermetelheid komen: Want Jahweh is een God, die alles kent;
Door Hem worden de daden beproefd. **4** De boog der sterken
ligt geknakt, Maar zwakken zijn met kracht omgord; **5** Slempers
verhuren zich om brood, De hongerigen houden op met werken;
De kinderloze baart er zeven, Die kinderen had, is verlept. **6**
Jahweh doet sterven en laat leven, Stuurt naar de onderwereld
en haalt er uit op; **(Sheol h7585)** **7** Jahweh maakt arm en maakt
rijk, Hij vernedert, maar kan ook verheffen. **8** Uit het stof beurt
Hij den zwakke op, Van de mesthoop haalt Hij den behoeftige
weg, Om hun een plaats bij de vorsten te geven, En hun een
erezetel te schenken. Want aan Jahweh behoren de zuilen
der aarde: Daarop heeft Hij de aardschijf gegrondvest. **9** De
voeten zijner vromen beschermt Hij, Maar de bozen komen
om in het duister. Niet op eigen kracht steunt de mens, **10**

Maar Jahweh vernietigt zijn vijand! De Allerhoogste brult uit
de hemel, Jahweh oordeelt de grenzen der aarde; Hij geeft
kracht aan zijn Koning, Hij verheft de hoorn van zijn Gezalfde!
11 Daarop keerde Elkana terug naar zijn huis in Rama, terwijl het
kind Jahweh bleef dienen onder het toezicht van den priester
Eli. **12** Nu waren de zonen van Eli echte Belialskinderen: ze
bekommerden zich niet om Jahweh, **13** noch om het recht der
priesters tegenover het volk. Wanneer iemand een offer bracht,
dan kwam, terwijl men het vlees kookte, een knecht van den
priester met een drietandige vork in zijn hand, **14** prikte in de
ketel, de pot, de pan of de schotel, en alles wat er aan de vork
bleef hangen, behield de priester voor zich. Zo behandelden ze
alle Israëlieten, die daar in Sjilo kwamen. **15** Of voordat men het
vet had verbrand, kwam de knecht van den priester aan hem,
die het offer bracht, zeggen: Geef het vlees maar hier, om het
voor den priester te braden; hij wil van u geen gekookt, maar
rauw vlees hebben. **16** En als de man dan tegenwierp: Laat men
nu eerst het vet verbranden, dan kunt ge krijgen zoveel ge wilt,
dan zeide hij: Neen, nu moet ge het geven; anders neem ik
het met geweld! **17** Dat was voor het aanschijn van Jahweh
een zeer ernstig vergrijp van die knechten, omdat de mensen
het offer van Jahweh gingen verachten. **18** Intussen diende
Samuël voor Jahweh's aanschijn; als kleine jongen was hij reeds
met een linnen borstkleed omgord. **19** Bovendien maakte zijn
moeder elk jaar een manteltje voor hem, dat ze meebracht, als
ze met haar man het jaarlijkse offer kwam brengen. **20** Dan
zegende Eli Elkana met zijn vrouw, en zeide: Moge Jahweh u uit
deze vrouw nog kinderen schenken als vergoeding voor het
pand, dat ze aan Jahweh heeft afgestaan. Dan gingen ze weer

naar hun woonplaats terug. **21** En werkelijk: Jahweh bezocht
Channa; ze werd zwanger en bracht nog drie zonen en twee
dochters ter wereld. Intussen groeide Samuël bij Jahweh op. **22**
Toen Eli op zijn oude dag moest horen, hoe zijn zonen heel
Israël behandelden, en hoe zij sliepen met de vrouwen, die de
wacht hielden bij de ingang van de openbaringstent **23** verweet
hij hun: Waarom doet gij die slechte dingen, die ik van heel het
volk heb vernomen? **24** Neen, mijn zonen, ze zijn niet fraai, de
verhalen, die ik het volk van Jahweh heb horen verspreiden.
25 Beledigt de ene mens den ander, dan zal God voor hem
bemiddelen; maar als een mens tegen Jahweh opstaat, wie zal
dan voor hem tussenbeide komen? Maar ze luisterden niet naar
de waarschuwingen van hun vader; want Jahweh had besloten,
hen te doden. **26** De jonge Samuël echter werd steeds groter
en schoner, voor Jahweh zowel als voor de mensen. **27** Eens
kwam een godsman Eli zeggen: Zo spreekt Jahweh! Ik heb mij
duidelijk geopenbaard aan uw voorvaderen, toen zij in Egypte
slaven waren van Farao's huis. **28** Want uit alle stammen van
Israël heb Ik hen uitverkoren als mijn priesters, om mijn altaar
te bestijgen, om wierook te branden en voor mijn aanschijn
het borstkleed te dragen. Bovendien stond Ik aan uws vaders
huis alle vuuroffers van Israëls zonen af. **29** Waarom zijt ge
dan afgunstig op het offer en de gave, die Ik voor Mijzelf heb
bestemd? Waarom stelt ge uw zonen boven Mij, door u te goed
te doen aan het beste van al wat Israël Mij brengt? **30** Daarom,
zegt Jahweh, Israëls God! Ik had plechtig verzekerd: Uw huis
en het huis van uw vader zullen tot in eeuwigheid voor mijn
aanschijn vertoeven. Maar nu zegt Jahweh: Dat zij verre van Mij!
Want eert iemand Mij, dan vereer Ik hem; maar veracht iemand

Mij, dan wordt hij veracht. **31** Zie, de dagen komen, dat Ik uw
arm breek en die van uws vaders huis, zodat er geen grijsaard
in uw familie zal zijn. **32** Als een afgunstige toeschouwer zult ge
het moeten aanzien, hoeveel goed Ik aan Israël doe; maar nooit
zal er een grijsaard in uw familie zijn. **33** Heel uw talrijke familie
zal in de mannelijke leeftijd sterven, behalve één, dien Ik niet
van mijn altaar zal verwijderen, om zijn ogen te laten verkwijnen
en zijn geest te laten versmachten. **34** En wat aan uw beide
zonen, Chofni en Pinechas zal overkomen, zal u tot teken zijn:
op dezelfde dag zullen beiden sterven. **35** Daarna zal Ik mij een
betrouwbaar priester aanstellen; iemand die naar mijn wensen
en bedoelingen handelt. Hem zal Ik een duurzaam huis bouwen,
opdat hij altijd voor het aanschijn van mijn gezalfde vertoeven
kan. **36** Wie dan nog van uw familie is overgebleven, zal hem op
zijn knieën komen smeken om een dagloon en een stuk brood;
en hij zal hem vragen: Laat mij toch een of andere priesterlijke
functie bekleden, om een stuk brood te eten te hebben.

3 Nog altijd verrichtte de jonge Samuël de dienst van Jahweh
onder toezicht van Eli. Nu was in die dagen een woord van
Jahweh zeldzaam, en visioenen kwamen niet dikwijls voor. **2**
Maar eens gebeurde het volgende. Eli lag thuis te slapen, daar
zijn ogen zo zwak begonnen te worden, dat hij niets meer kon
zien; **3** de godslamp was nog niet gedoofd en Samuël lag te
rusten in Jahweh's heiligdom, waar de ark van God stond. **4**
Toen riep Jahweh: Samuël! Hij antwoordde: Hier ben ik! **5** Hij
liep naar Eli en zeide: Hier ben ik; gij hebt me immers geroepen?
Maar deze antwoordde: Ik heb niet geroepen; ga weer slapen.
Hij ging heen, en legde zich weer te rusten. **6** En weer riep
Jahweh: Samuël! Samuël stond op, ging naar Eli en zeide: Hier

ben ik; gij hebt me immers geroepen? Deze antwoordde: Ik
heb niet geroepen, mijn jongen; ga maar weer slapen. **7** Want
Samuël was nog niet met Jahweh vertrouwd; nog nooit was het
woord van Jahweh tot hem gericht. **8** En weer riep Jahweh, nu
voor de derde maal: Samuël! Hij stond op, liep naar Eli en zeide:
Hier ben ik; gij hebt me immers geroepen? Toen begreep Eli, dat
het Jahweh was, die den jongen riep, **9** en hij zeide tot Samuël:
Ga weer slapen; en mocht het gebeuren, dat iemand u roept,
antwoord dan: Spreek Jahweh, uw dienaar luistert. Samuël ging
dus heen, en legde zich op zijn plaats te rusten. **10** Toen kwam
Jahweh bij hem staan, en evenals de vorige malen riep Hij:
Samuël, Samuël! Nu antwoordde Samuël: Spreek, uw dienaar
luistert. **11** En Jahweh sprak tot Samuël: Waarachtig, Ik ga in
Israël iets doen; en ieder die het verneemt, zijn beide oren zullen
ervan tuiten! **12** Die dag ga Ik van begin tot eind aan Eli alles
voltrekken, waarmede Ik zijn huis heb bedreigd. **13** Ge moet
hem verkondigen, dat Ik zijn huis voor altijd veroordeel, en wel
omdat hij, wetend dat zijn zonen God verachtten, hen niet heeft
bestraft. **14** Daarom ook zweer Ik het huis van Eli: Nooit in
der eeuwigheid zal de schuld van Eli's huis door offer of gave
worden verzoend. **15** Samuël sliep nu door tot de morgen, en
zette toen de deuren van Jahweh's huis open. Maar Samuël zag
er tegen op, om het visioen aan Eli mee te delen. **16** Eli echter
riep Samuël, en zeide: Samuël, mijn jongen! Deze antwoordde:
Hier ben ik! **17** Hij vroeg: Wat heeft Hij tot u gesproken? Verberg
het mij niet. Zo mag God met u doen, en nog erger, als ge
mij iets verzwijgt van alles wat Hij u heeft gezegd! **18** Toen
deelde Samuël hem alles mee, zonder iets achter te houden.
Waarop hij antwoordde: Het was Jahweh! Hij moge doen, wat

Hem goeddunkt. **19** Samuël groeide op, en Jahweh was met
hem; niet één van zijn woorden liet Hij onvervuld. **20** en van Dan
tot Beër-Sjéba erkende heel Israël, dat Samuël tot profeet van
Jahweh was aangesteld. **21** Nog meerdere malen verscheen
Jahweh in Sjilo; want in Sjilo openbaarde Hij Zich aan Samuël
door het woord van Jahweh.

4 En het woord van Samuël drong tot heel Israël door. In
die dagen trokken de Filistijnen met vereende krachten tegen
Israël ten strijde. De Israëlieten trokken de Filistijnen tegemoet,
om tegen hen slag te leveren; zij sloegen hun kamp op bij
Eben-Haézer terwijl de Filistijnen bij Afek gelegerd waren. **2**
De Filistijnen gingen over tot de aanval op Israël, het gevecht
breidde zich uit, en Israël werd door de Filistijnen verslagen;
omstreeks vierduizend man sneuvelden aan het front in het open
veld. **3** Toen het volk naar de legerplaats was teruggekeerd,
vroegen de oudsten van Israël: Waarom heeft Jahweh ons
vandaag door de Filistijnen laten verslaan? Laat ons uit Sjilo
de verbondsark van Jahweh hierheen halen. Ze moet in ons
midden komen en ons uit de greep van onze vijanden verlossen!
4 Daarom zond het volk een boodschap naar Sjilo, en men
bracht vandaar de verbondsark van Jahweh der heirscharen,
die op de cherubs troont. De beide zonen van Eli: Chofni en
Pinechas, kwamen mee met de verbondsark van God. **5** Toen
nu de verbondsark van Jahweh de legerplaats binnenkwam,
begonnen alle Israëlieten zo oorverdovend te juichen, dat de
grond ervan dreunde. **6** Ook de Filistijnen hoorden dat gejuich,
en vroegen: Wat moet dat oorverdovend gejuich in het kamp der
Hebreeën? Toen de Filistijnen echter vernamen, dat de ark van
Jahweh in het kamp was gekomen, **7** werden ze bevreesd; want

ze meenden: Hun goden zijn in de legerplaats gekomen. Ze
riepen: Wee ons; zo iets is nog nimmer gebeurd! **8** Wee ons; wie
zal ons uit de macht van die ontzagwekkende goden verlossen?
Dat zijn immers de goden, die in de woestijn de Egyptenaren
met allerlei plagen hebben geslagen? **9** Moed Filistijnen; weest
mannen! Anders wordt ge de slaven van de Hebreën, zoals
zij het van u zijn geweest. Weert u in de strijd als mannen!
10 Inderdaad hervatten de Filistijnen het gevecht; Israël werd
verslagen, en allen sloegen op de vlucht naar hun tenten. Het
werd een verschrikkelijk bloedbad; van Israël vielen er dertig
duizend man voetvolk. **11** Ook de ark Gods werd buitgemaakt,
en de beide zonen van Eli: Chofni en Pinechas sneuvelden. **12**
Een Benjamiet verliet ijlings het slagveld, en met gescheurde
klederen en met aarde op het hoofd3 bereikte hij Sjilo nog
diezelfde dag. **13** Bij zijn aankomst zat Eli op de zetel opzij
van de poort in de richting van Mispa; want hij was ongerust
over de ark Gods. Toen de man in de stad het nieuws kwam
berichten, begon de hele stad te jammeren. **14** Eli hoorde dat
gejammer, en vroeg: Wat betekent dat rumoer? Intussen was
de man ijlings naderbij gekomen, om de tijding aan Eli mede
te delen. **15** Eli nu was een man van acht en negentig jaar;
zijn ogen stonden star, zodat hij niets kon zien. **16** De man zei
tot Eli: Ik ben vandaag van het slagveld gekomen en van het
front weggelopen. Hij vroeg: Hoe is het gegaan, mijn zoon?
17 De boodschapper antwoordde: Israël is voor de Filistijnen
gevlucht, en het volk heeft een gevoelige nederlaag geleden;
ook uw beide zonen, Chofni en Pinechas, zijn gesneuveld, en de
ark Gods is buitgemaakt! **18** Zodra hij echter van de ark Gods
gewaagde, viel Eli van zijn zetel naast de poort achterover.

Hij brak zijn nek en stierf; want de man was oud en zwaar.
Veertig jaar had hij Israël gericht. **19** Zijn schoondochter, de
vrouw van Pinechas, die zwanger was en elk ogenblik bevallen
kon, kromp ineen, toen zij de tijding vernam, dat de ark van
God was buitgemaakt, en haar schoonvader en echtgenoot
gestorven waren; de weeën overvielen haar, en haar kind werd
geboren. **20** Als ze nu ging sterven, zeiden de vrouwen, die
om haar heen stonden: Wees maar niet ongerust; ge hebt het
leven geschonken aan een zoon. Maar ze antwoordde niet, en
schonk er zelfs geen aandacht aan. **21** Ze noemde het kind I-
Kabod, dat wil zeggen: "Verdwenen is de heerlijkheid uit Israël";
daarbij doelend op de verovering van Gods ark en op haar
schoonvader en echtgenoot. **22** Daarom zeide zij: Verdwenen is
de heerlijkheid uit Israël, omdat de ark van God is buitgemaakt.

5 Nadat de Filistijnen de ark van God hadden buitgemaakt,
brachten ze haar van Ében-Haézer naar Asjdod. **2** De Filistijnen
namen de ark van God op, en plaatsten haar in de tempel van
Dagon, waar ze haar naast Dagon neerzetten. **3** Als nu de
inwoners van Asjdod de volgende morgen vroeg in de tempel van
Dagon kwamen, waarachtig, daar lag Dagon voorovergevallen
op de grond, vlak voor de ark van Jahweh! Ze tilden Dagon
overeind, en zetten hem weer op zijn plaats. **4** Maar toen ze een
volgende morgen opstonden, lag Dagon weer voorovergevallen
op de grond, vlak voor de ark van Jahweh; de kop van Dagon
en zijn beide handpalmen lagen gebroken op de drempel, alleen
zijn romp was heel gebleven. **5** Daarom stappen in Asjdod ook
nu nog de priesters van Dagon en allen, die de Dagontempel
bezoeken, niet op de drempel van Dagon, maar zij springen
er overheen. **6** Bovendien drukte Jahweh's hand zwaar op de

inwoners van Asjdod; Hij teisterde hen en sloeg hen, Asjdod en
omgeving, met aambeien. **7** Toen dus de bewoners van Asjdod
bemerkten, hoe ze er aan toe waren, zeiden ze: De ark van
Israëls God blijft niet bij ons; want zijn hand drukt zwaar op
ons en op onzen god Dagon. **8** Ze riepen dus al de Filistijnse
tyrannen bij hen bijeen en vroegen: Wat moeten we doen met de
ark van Israëls God? Zij antwoordden: Laat de ark van Israëls
God naar Gat verhuizen! Ze brachten dus de ark van Israëls God
over. **9** Maar nadat ze haar hadden overgebracht, veroorzaakte
de hand van Jahweh een geweldige verwarring in die stad; Hij
sloeg de bewoners van die stad van groot tot klein, en ook bij
hen brak de kwaal der aambeien uit. **10** Nu stuurden ze de ark
van God naar Ekron. Maar nauwelijks was de ark van God
te Ekron aangekomen, of de bewoners van Ekron riepen: Nu
schepen ze mij op met de ark van Israëls God, om mij en mijn
volk te vermoorden. **11** Ze riepen dus alle Filistijnse tyrannen
bijeen en zeiden: Stuurt de ark van Israëls God terug naar de
plaats, waar ze thuis hoort, opdat zij mij en mijn volk niet dode!
Want heel de stad stond doodsangst uit, zo pijnlijk werd daar de
hand van God gevoeld. **12** Zij, die niet stierven, werden met
aambeien geslagen; en het hulpgeroep der stad steeg op ten
hemel.

6 Nadat met dit al de ark van Jahweh zeven maanden op
Filistijnse bodem had vertoefd, **2** riepen de Filistijnen de priesters
en de waarzeggers bijeen, en vroegen: Hoe moeten we doen
met de ark van Jahweh; zegt ons, hoe wij ze naar haar plaats
terug moeten sturen. **3** Zij antwoordden: Stuurt gij de ark van
Israëls God terug, dan moogt gij haar niet zo maar laten gaan,
maar moet gij haar een zoenoffer brengen. Dan zult gij genezen,

en zal het u duidelijk worden, waarom haar hand van u niet
week. **4** Ze zeiden nu: Wat voor een zoenoffer moeten we haar
brengen? Ze antwoordden: Naar het aantal van de Filistijnse
tyrannen: vijf gouden aambeien en vijf gouden muizen, want
dezelfde plaag heeft allen getroffen, volk zowel als tyrannen.
5 Gij moet dus afbeeldingen maken van uw aambeien en
afbeeldingen van uw muizen, die het land verpesten; zo zult ge
hulde brengen aan Israëls God. Misschien trekt Hij dan zijn hand
van u terug, en van uw goden en uw land. **6** Waarom zoudt
ge u blijven verzetten, evenals de Egyptenaren en Farao dit
hebben gedaan? Ze moesten hen toch laten gaan, zodra Hij
zijn spel met hen begon te drijven. **7** Maakt dus een nieuwe
wagen, haalt twee zogende koeien, die nog geen juk gedragen
hebben, spant de koeien voor de wagen, en laat haar jongen
op stal. **8** Dan moet gij de ark van Jahweh nemen en haar op
de wagen zetten, en de gouden voorwerpen, welke ge haar
als zoenoffer brengt, in een kistje naast haar neerleggen. Laat
de ark dan maar gaan, **9** en let op! Als zij de weg naar haar
eigen land inslaat, naar Bet-Sjémesj, dan is zij het, die ons die
vreselijke ramp heeft bezorgd; zo niet, dan weten we tenminste,
dat niet haar hand ons het leed heeft berokkend, maar dat het
ons bij toeval trof. **10** De mensen deden aldus. Ze haalden twee
zogende koeien en spanden die voor de wagen, terwijl ze haar
jongen op stal hielden. **11** Ze laadden de ark van Jahweh op
de wagen, eveneens het kistje met de gouden muizen en de
afbeeldingen van hun gezwellen. **12** De koeien liepen recht
voor zich uit in de richting van Bet-Sjémesj; al loeiend liepen
ze altijd rechtdoor, zonder naar rechts of links af te wijken. De
tyrannen der Filistijnen bleven ze volgen tot aan het grondgebied

van Bet-Sjémesj. **13** De inwoners van Bet-Sjémesj waren juist
bezig met het binnenhalen van de tarweoogst in de vallei. Toen
ze opkeken en de ark bemerkten, liepen ze haar verheugd
tegemoet. **14** Op de akker van Jehosjóea, een inwoner van Bet-
Sjémesj aangekomen, bleef de wagen stilstaan, en omdat zich
daar een grote steen bevond, hakte men de planken van de
wagen aan stukken en droeg de koeien als een brandoffer aan
Jahweh op. **15** Het waren de levieten, die de ark van Jahweh en
het bijbehorend kistje met de gouden voorwerpen aflaadden en
op de grote steen plaatsten; en de bevolking van Bet-Sjémesj
bracht die dag brandoffers en slachtoffers aan Jahweh. **16** Toen
de vijf tyrannen der Filistijnen het gezien hadden, keerden ze
diezelfde dag naar Ekron terug. **17** Hier volgt een lijst van de
gouden aambeien, die de Filistijnen als zoenoffer aan Jahweh
hadden meegegeven: één van Asjdod, één van Gaza, één van
Asjkelon, één van Gat en één van Ekron. **18** Het getal der
gouden muizen beantwoordde aan dat der Filistijnse steden,
die aan de vijf tyrannen onderhorig waren, vestingen zowel als
boerendorpen. De getuige ervan, de grote steen, waarop men de
ark van Jahweh neerliet, bevindt zich vandaag nog op de akker
van Jehosjóea, den Bet-Sjemiet. **19** Maar de zonen van Jekonja
hadden zich niet met de inwoners van Bet-Sjémesj verheugd,
toen zij de ark van Jahweh aanschouwden. Daarom doodde
Hij van hen zeventig man, zodat de bevolking in rouw was
gedompeld, omdat Jahweh zulk een vreselijke slag onder het
volk had aangericht. **20** En de inwoners van Bet-Sjémesj zeiden:
Wie kan het bestaan voor Jahweh, dien heiligen God; naar wien
moet Hij nu heen? **21** Toen zonden ze boden naar de bewoners

van Kirjat-Jearim met de uitnodiging: De Filistijnen hebben de
ark van Jahweh teruggebracht. Komt, en vervoert ze naar u.

7 Toen kwamen de inwoners van Kirjat-Jearim de ark van
Jahweh halen; ze brachten haar in het huis van Abinadab op de
heuvel, en wijdden zijn zoon Elazar, om de ark van Jahweh te
bewaken. **2** Er verliep een geruime tijd, wel twintig jaar, sinds
de ark in Kirjat-Jearim een plaats had gevonden. Toen nam
heel het huis Israël zijn toevlucht tot Jahweh. **3** En Samuël
sprak tot heel het huis Israël: Indien gij u met geheel uw hart tot
Jahweh wilt bekeren, moet gij de vreemde goden, de Báals
en de Asjtarten uit uw midden verwijderen, uw hart op Jahweh
richten en Hem alleen dienen; dan zal Hij u uit de macht der
Filistijnen bevrijden. **4** Inderdaad verwijderden de Israëlieten
de Báals en de Asjtarten, en dienden Jahweh alleen. **5** Nu
sprak Samuël: Laat heel Israël bijeenkomen in Mispa; dan zal ik
voor u tot Jahweh bidden. **6** Zo kwamen ze bijeen in Mispa,
schepten water en goten het uit voor het aanschijn van Jahweh,
vastten die dag en beleden daar: Wij hebben tegen Jahweh
gezondigd! Zo richtte Samuël de Israëlieten te Mispa. **7** Toen
de Filistijnen hoorden, dat de Israëlieten in Mispa bijeenwaren,
trokken de Filistijnse tyrannen tegen Israël op. De Israëlieten
vernamen het, en werden bevreesd voor de Filistijnen. **8** En de
Israëlieten zeiden tot Samuël: Houd niet op, voor ons tot Jahweh
onzen God te bidden, dat Hij ons uit de macht der Filistijnen
bevrijde. **9** En Samuël nam een leplammetje, en terwijl hij dat
als een brandoffer aan Jahweh opdroeg, bad hij voor Israël tot
Jahweh. En Jahweh verhoorde hem. **10** Nog was Samuël bezig,
het brandoffer op te dragen, toen de Filistijnen Israël begonnen
aan te vallen. Maar Jahweh liet die dag tegen de Filistijnen zijn

donder kraken, en bracht ze in verwarring, zodat ze door Israël
werden verslagen. **11** De krijgslieden van Israël zetten uit Mispa
de Filistijnen achterna, en hakten tot onder Bet-Kar op hen in.
12 Toen nam Samuël een steen, plaatste die halverwege tussen
Mispa en Sjen, noemden hem: Ében-Haézer, en sprak: "Tot hier
toe heeft Jahweh ons geholpen." **13** Zo werden de Filistijnen
vernederd en waagden het niet meer, het gebied van Israël
binnen te vallen. En zolang Samuël leefde, bleef de hand van
Jahweh op de Filistijnen drukken. **14** Ook de steden, die de
Filistijnen op Israël veroverd hadden, kwamen aan Israël terug;
zowel Ekron als Gat met hun omgeving bevrijdde Israël uit de
macht der Filistijnen. Ook tussen Israël en de Amorieten bleef
het vrede. **15** Samuël richtte Israël zolang hij leefde. **16** Elk jaar
maakte hij een rondreis over Betel en Gilgal en Mispa, en op
al die plaatsen sprak hij recht over Israël. **17** Dan keerde hij
weer naar Rama terug, want daar stond zijn huis. Daar richtte hij
Israël, en bouwde er een altaar voor Jahweh.

8 Toen Samuël oud begon te worden, stelde hij zijn zonen als
rechters over Israël aan. **2** Zijn oudste zoon heette Joël, de
tweede Abija; zij spraken recht te Beër-Sjéba. **3** Zij volgden
echter zijn voorbeeld niet, maar waren op eigen voordeel uit,
namen steekpenningen aan en verkrachtten het recht. **4** Daarom
kwamen al de oudsten van Israël bijeen, begaven zich naar
Samuël te Rama, **5** en zeiden tot hem: Gij zijt oud geworden, en
uw zonen volgen uw voorbeeld niet. Geef ons liever een koning,
om ons te regeren, zoals ook alle andere volken hebben. **6** Maar
het voorstel, dat ze gedaan hadden: "Geef ons een koning, om
ons te regeren", was in de ogen van Samuël een misdaad. Hij
bad tot Jahweh, **7** en Jahweh sprak tot Samuël: Wees het volk

terwille in alles wat ze u voorstellen. Want niet u hebben ze
verworpen, maar Mij; Mij willen ze niet meer als Koning over zich
hebben. **8** Juist zoals ze met Mij hebben gedaan van de dag af,
dat Ik hen opvoerde uit Egypte tot heden toe, door Mij te verlaten
en vreemde goden te dienen, zo doen ze ook nu met u. **9** Welnu,
geef ze hun zin; alleen moet ge ze uitdrukkelijk waarschuwen, en
hun het recht van den koning voorhouden, die over hen regeren
zal. **10** Samuël bracht aan het volk, dat hem een koning had
gevraagd, alles over wat Jahweh gezegd had. **11** Hij sprak tot
hen: Aldus is het recht van den koning, die over u gaat heersen.
Over uw zonen mag hij beschikken, om ze bij zijn wagens en
ruiterij onder te brengen, en ze vóór zijn wagen te laten lopen;
12 om ze in zijn dienst te stellen als hoofdman van duizend en
vijftig; om zijn akker om te ploegen, zijn oogst binnen te halen en
zijn oorlogs- en wapentuig te vervaardigen. **13** Over uw dochters
mag hij beschikken als zalvenmengsters, keukenmeisjes en
kooksters. **14** Van uw akkers, uw wijngaarden en olijftuinen mag
hij de beste in beslag nemen, om die weg te schenken aan zijn
dienaars. **15** Van uw zaailanden en uw wijngaarden mag hij het
tiende heffen, om het aan zijn hovelingen en ambtenaren te
geven. **16** Uw slaven en slavinnen, uw beste runderen en ezels
mag hij opeisen, om die voor zijn eigen werk te gebruiken. **17**
Van uw schapen mag hij het tiende heffen; en zelf zult gij zijn
slaven zijn. **18** En mocht gij in de toekomst u beklagen over den
koning, dien ge u verkozen hebt, dan zal Jahweh u niet verhoren.
19 Maar het volk wilde niet luisteren naar de waarschuwing van
Samuël, en zeide: Toch moet er een koning over ons zijn! **20** We
willen gelijk zijn aan alle andere volken; onze koning moet ons
besturen, aan onze spits voor ons uitrukken en onze oorlogen

voeren. **21** Toen Samuël al de eisen van het volk had gehoord,
bracht hij ze aan Jahweh over. **22** En Jahweh sprak tot Samuël:
Geef ze hun zin, en stel een koning over hen aan. Nu sprak
Samuël tot de Israëlieten: Gaat allen terug naar uw stad!

9 Nu was er onder de Benjamieten een man, die Kisj heette; hij
was een zoon van Abiël, den zoon van Seror, zoon van Bekorat,
zoon van Afiach; hij was een Benjamiet, en een welvarend man.
2 Deze had een zoon, Saul genaamd, jong en flink. Niemand
van de Israëlieten was zo flink als hij; met kop en schouder stak
hij boven heel het volk uit. **3** Eens werden de ezelinnen van
Kisj, den vader van Saul, vermist. Kisj zeide dus tot zijn zoon
Saul: Neem een van de knechten met u mee, en vooruit, ga de
ezelinnen zoeken. **4** Ze doorkruisten het Efraïmgebergte en
vervolgens de landstreek Sjalisja, zonder iets te vinden. Daarna
zwierven ze door de landstreek Sjaälim, maar ook daar waren ze
niet. Ook zochten ze het land van Benjamin af, maar ze vonden
niets. **5** Toen ze eindelijk in de landstreek Soef waren gekomen,
zei Saul tot zijn knecht, die hem begeleidde: Laat ons maar
teruggaan; anders maakt mijn vader zich nog meer bezorgd
over ons, dan over de ezelinnen. **6** Hij antwoordde hem: Daar
in die stad woont een man Gods, die hoog in aanzien staat;
want alles wat hij zegt komt haarfijn uit. Laat ons daarheen
gaan; misschien kan hij ons inlichten omtrent de weg, die we
hebben te gaan. **7** Saul zei tot den knecht: Wat kunnen we den
man dan aanbieden, als we er heen gaan? Het brood in onze
zakken is op, en we hebben geen geld; wat kunnen we den
godsman dan aanbieden? **8** De knecht hernam en zei tot Saul:
Wel, ik heb nog een kwart zilveren sikkel, die ik den godsman
zou kunnen aanbieden; dan zal hij ons wel inlichtingen geven

over onze reis. **9** (Vroeger zei men namelijk in Israël, als men
God ging bevragen: "Kom, laat ons naar den ziener gaan"; want
de profeet van vandaag werd vroeger ziener genoemd.) **10**
Toen zei Saul tot den knecht: Uw voorstel is goed; kom, laat
ons naar den ziener gaan. Ze gingen dus naar de stad waar
de godsman woonde. **11** Terwijl ze de helling naar de stad
beklommen, kwamen ze meisjes tegen, die water gingen putten.
Ze vroegen haar: Is de ziener thuis? **12** Ze antwoordden hun:
Ja, de ziener is juist vóór u in de stad aangekomen; want er is
vandaag op de hoogte een offer voor het volk. **13** Als gij nu naar
de stad gaat, kunt gij hem nog treffen, voordat hij de hoogte
beklimt om te eten. Want het volk kan niet beginnen, voordat
hij komt; hij moet immers het offer zegenen, dan pas kunnen
de gasten eten. Gaat dus naar boven, dan zult gij hem nog
juist kunnen treffen. **14** Ze gingen dus naar de stad. Juist toen
ze de poort binnenkwamen, liep Samuël hun tegemoet, daar
hij naar buiten ging, om zich naar de hoogte te begeven. **15**
Nu had Jahweh daags voor de komst van Saul aan Samuël
geopenbaard: **16** Morgen om deze tijd zal Ik een man sturen uit
het gebied van Benjamin; dien moet ge zalven tot vorst over
mijn volk Israël. Hij zal mijn volk verlossen uit de macht der
Filistijnen. Want Ik heb op mijn volk neergezien, daar zijn geroep
tot Mij is doorgedrongen. **17** Toen nu Samuël Saul bemerkte,
zeide Jahweh tot hem: Dat is de man, van wien Ik u gesproken
heb; hij zal heersen over mijn volk. **18** Intussen was Saul onder
de poort op Samuël toegetreden. Hij vroeg: Wees zo goed, en
vertel me, waar het huis van den ziener staat. **19** Samuël gaf
Saul ten antwoord: Ik zelf ben de ziener. Ga voor mij uit naar de
hoogte, en eet vandaag bij mij; morgen zal ik u uitgeleide doen,

en u alles vertellen, wat u op het hart ligt. **20** Wat die ezelinnen
betreft, die ge nu sinds drie dagen mist, heb daar geen zorg
over; want ze zijn teruggevonden. Maar aan wien zal ten deel
vallen, wat heel Israël zich wenst? Aan wien anders dan aan u
en aan uw gehele familie? **21** Saul antwoordde en sprak: Ik ben
toch maar een Benjamiet, uit de kleinste stam van Israël, en mijn
geslacht is het onbeduidendste onder alle geslachten van de
stam Benjamin. Waarom zegt ge mij dan zo iets? **22** Nu nam
Samuël Saul en zijn knecht met zich mee, en bracht ze naar
een kamer, waar hij hun een plaats gaf aan het hoofd van de
ongeveer dertig genodigden. **23** En tot den kok zei Samuël:
Dien het gerecht op, dat ik u gegeven heb, en dat ik u verzocht,
apart te houden. **24** De kok diende dus de schenkel op met wat
daarbij hoort, en zette die voor Saul neer. Samuël zeide: Eet wat
u wordt voorgezet; want het werd voor u bestemd, toen ik het
volk voor dit feest bijeenriep. Zo at Saul die dag bij Samuël; **25**
daarna daalden zij van de hoogte naar de stad af. Men spreidde
voor Saul een bed op het terras, **26** en hij ging slapen. Zodra
de morgen was aangebroken, riep Samuël tot Saul, die op het
terras was: Sta op, dan kan ik u uitgeleide doen. Saul stond dus
op, en ging vergezeld van Samuël naar buiten. **27** Toen ze tot
het einde der stad waren afgedaald, sprak Samuël tot Saul: Zeg
tegen den knecht, dat hij ons vooruit moet lopen. Blijf zelf een
ogenblik stil staan, dan zal ik u Gods woord verkondigen.

10 Toen nam Samuël een pul met olie, goot die leeg over
zijn hoofd, omhelsde hem en sprak: Hiermede heeft Jahweh u
gezalfd tot leider van zijn volk Israël. Gij zijt het, die het volk
van Jahweh moet beschermen en het bevrijden uit de macht
van zijn vijandige buren. En dit is het teken. dat Jahweh u tot

leider van zijn erfdeel gezalfd heeft: **2** Als ge zo aanstonds van
mij zijt vertrokken, zult ge tegen de middag dicht bij het graf
van Rachel op het grondgebied van Benjamin twee mannen
ontmoeten. Zij zullen u zeggen: De ezelinnen, die ge waart gaan
zoeken, zijn terecht; uw. vader heeft dat geval van de ezelinnen
al vergeten, maar hij maakt zich ongerust over u en vraagt
zich af: Wat kan ik voor mijn zoon doen? **3** Als ge vandaar
verder trekt en de eik van Debora bereikt, zullen u daar drie
mannen tegemoet komen, die opgaan naar God te Betel: de
een met drie lammeren, de ander met drie ronde broden en
de derde met een zak wijn. **4** Ze zullen u groeten en u twee
broden aanbieden, die gij van hen moet aannemen. **5** Daarna
moet ge naar Giba van God gaan, waar de stadhouder der
Filistijnen woont; zodra ge de stad binnenkomt, zult ge een
troep profeten ontmoeten, die met harpen en tamboerijnen,
met fluiten en citers voorop, van de hoogte afkomen en aan
het profeteren zijn. **6** Dan zal de geest van Jahweh zich van u
meester maken, zodat ge met hen gaat profeteren en een ander
mens wordt. **7** Wanneer nu deze tekenen zijn uitgekomen, kunt
ge voorlopig doen, wat u het beste lijkt; want God is met u. **8**
Daarna moet ge mij voorgaan naar Gilgal, waar ik naar u toe zal
komen, om brandoffers op te dragen en vredeoffers te brengen.
Zeven dagen lang moet ge mijn komst afwachten; dan zal ik u
mededelen, wat ge moet doen. **9** Zodra hij zich had omgekeerd
en van Samuël was heengegaan, maakte God van hem een
ander mens, en kwamen al die tekenen nog diezelfde dag uit.
10 En toen hij verder naar Giba ging, kwam hem een groep
profeten tegemoet. Nu maakte de geest Gods zich van hem
meester, en hij begon in hun kring te profeteren. **11** En allen,

die hem van vroeger kenden en zagen, dat hij zowaar met de
profeten meedeed, vroegen elkander: Wat is er nu met den zoon
van Kisj gebeurd? Behoort ook Saul bij de profeten? **12** Maar
een van hen gaf ten antwoord: Maar wat betekent hun vader dan
wel? Daarom werd het een spreekwoord: "Behoort ook Saul bij
de profeten." **13** Toen hij opgehouden had met profeteren, en in
Giba was teruggekomen, **14** vroeg de oom van Saul aan hem en
zijn knecht: Waar zijt gij geweest? Hij antwoordde: De ezelinnen
zoeken; en toen we zagen, dat ze nergens te vinden waren, zijn
we naar Samuël gegaan. **15** De oom van Saul hernam: Vertel
me eens, wat Samuël u gezegd heeft. **16** Saul gaf zijn oom
ten antwoord: Hij heeft ons verzekerd, dat de ezelinnen terecht
waren. Maar de geschiedenis van het koningschap, waarover
Samuël gesproken had, vertelde hij hem niet. **17** Nu riep Samuël
het volk bijeen naar Jahweh in Mispa, **18** en hij sprak tot de
Israëlieten: Zo spreekt Jahweh, Israëls God! Ik heb Israël uit
Egypte geleid, en u bevrijd uit de macht van de Egyptenaren
en van alle koninkrijken, die u verdrukten. **19** Maar gij hebt
heden den God miskend, die u verloste van al uw plagen en
rampen; want gij hebt geroepen: Neen, stel een koning over
ons aan! Het zij zo; treedt volgens uw stammen en families
voor het aanschijn van Jahweh. **20** Eerst liet Samuël dus alle
Israëlietische stammen aantreden; en aangewezen werd de stam
Benjamin. **21** Daarna liet hij de families van de stam Benjamin
aantreden; en aangewezen werd de familie Matri. Tenslotte de
familie Matri, man voor man; en aangewezen werd Saul, de zoon
van Kisj. Men ging hem zoeken, maar hij was nergens te vinden.
22 Daarom raadpleegde men Jahweh andermaal: Is de man wel
hierheen gekomen? En Jahweh antwoordde: Hij zit verborgen bij

de legertros. **23** Ze haalden hem er vlug vandaan. En toen ze
hem in het midden van het volk hadden geplaatst, en hij met
kop en schouder boven al het volk uitstak, **24** sprak Samuël tot
geheel het volk: Ziet gij niet, wien Jahweh heeft uitverkoren;
hij heeft zijns gelijke niet onder heel het volk! En heel het volk
begon te juichen en te roepen: Leve de koning! **25** En nadat
Samuël voor het volk het koningsrecht had uiteengezet en het in
een boek had opgeschreven, dat hij voor Jahweh neerlegde, liet
hij het volk naar zijn woonplaatsen terugkeren. **26** Ook Saul ging
huiswaarts naar Giba. En de dapperen, die Jahweh daartoe had
aangezet, sloten zich bij hem aan. **27** Maar de Belialskinderen
meenden: Hoe zou die ons kunnen bevrijden? En omdat ze hem
minachtten, brachten ze hem geen geschenken.

11 Ongeveer een maand later trok de Ammoniet Nachasj op,
en sloeg het beleg voor Jabesj van Gilad. De bewoners van
Jabesj stelden nu aan Nachasj voor: Sluit met ons een verdrag,
dan zullen wij ons aan u onderwerpen. **2** Maar Nachasj de
Ammoniet liet hun zeggen: Ik wil met u een verdrag sluiten op
voorwaarde, dat ieder van u het rechteroog wordt uitgestoken;
die schande wil ik heel Israël aandoen! **3** Toen antwoordden
hem de oudsten van Jabesj: Geef ons zeven dagen de tijd, dat
we boden kunnen sturen naar alle streken van het land Israël.
Is er niemand, die ons helpen wil, dan geven we ons aan u
over. **4** Zo kwamen de boden in Giba van Saul. En toen zij voor
het volk de toestand uiteengezet hadden, begon heel het volk
luide te wenen. **5** Juist kwam Saul van de akker achter het vee
aanlopen. Hij vroeg: Wat scheelt het volk, dat ze zo schreien?
En men vertelde hem het verhaal van de bewoners van Jabesj.
6 Nauwelijks had Saul dat verhaal vernomen, of hij werd door de

geest Gods overmeesterd. **7** Ziedend van woede haalde hij een
koppel runderen, hakte ze in stukken en liet ze door boden in
heel Israël rondbrengen met het bevel: Wie Saul en Samuël niet
volgt, met zijn vee zal het zó gaan! En de vrees van Jahweh
overviel het volk, en als één man trokken ze uit. **8** Toen hij ze in
Bézek monsterde, bleken er driehonderd- duizend Israëlieten en
dertigduizend Judeërs te zijn. **9** Aan de boden, die gestuurd
waren, gaf hij de boodschap mee: Dit moet gij de bevolking van
Jabesj van Gilad zeggen: Morgen, als de zon op haar heetst
is, komt er hulp voor u. En toen de boden thuiskwamen en de
boodschap aan de bewoners van Jabesj overbrachten, waren ze
zeer verheugd. **10** En de bewoners van Jabesj lieten Nachasj
weten: Morgen geven we ons over, en kunt ge met ons doen
wat ge wilt. **11** De volgende morgen verdeelde Saul het leger
in drie groepen. Nog tijdens de morgenwake drongen ze in
de legerplaats binnen, en sloegen op de Ammonieten in tot
op het heetst van de dag. Zij, die gespaard bleven, werden
zo uiteengejaagd, dat er geen twee bij elkander bleven. **12**
Nu vroeg het volk aan Samuël: Wie durfde zeggen: Zou Saul
onze koning zijn? Lever die mannen uit; we willen ze doden! **13**
Maar Saul antwoordde: Vandaag zal niemand sterven; want
heden heeft Jahweh in Israël verlossing bewerkt. **14** En Samuël
sprak tot het volk: Komt, laat ons naar Gilgal gaan en daar het
koningschap inwijden. **15** Zo ging heel het volk naar Gilgal, en
stelden daar in Gilgal voor het aanschijn van Jahweh Saul tot
koning aan. Men bracht daar dankoffers aan Jahweh, en Saul
en alle Israëlieten waren er zeer vrolijk.

12 Toen sprak Samuël tot geheel Israël: Ik heb voldaan aan al
de wensen, die gij mij kenbaar hebt gemaakt, en een koning over

u aangesteld. **2** Dus staat voortaan de koning aan uw hoofd.
Want ik ben oud en grijs geworden, en wat mijn zonen aangaat:
gij kent ze! Van mijn jeugd af tot op de dag van heden heb ik aan
uw hoofd gestaan. **3** Hier sta ik nu! Legt voor Jahweh en voor
zijn gezalfde getuigenis over mij af! Wiens rund heb ik genomen
of wiens ezel ontvreemd; wien heb ik afgezet of verongelijkt;
van wien heb ik geschenken aangenomen, al was het een paar
sandalen? Zegt het mij, dan kan ik mij verantwoorden. **4** Maar
zij riepen: Néén, ge hebt ons niet afgezet of verongelijkt, en van
niemand hebt ge wat dan ook aangenomen. **5** Toen sprak hij tot
hen: Is Jahweh uw getuige, en is heden zijn gezalfde getuige, dat
gij niets in mijn bezit hebt aangetroffen? En zij antwoordden: Ja!
6 Nu ging Samuël voort tot het volk: Getuige is dus Jahweh, die
Moses en Aäron heeft verwekt en uw voorvaderen uit Egypteland
heeft gevoerd! **7** Welnu dan, treedt aan; dan zal ik ten overstaan
van Jahweh uw rechter zijn, en u alle weldaden voorhouden,
die Hij aan u en uw vaderen heeft bewezen. **8** Toen Jakob in
Egypte gekomen was en uw vaderen tot Jahweh smeekten,
zond Hij Moses en Aäron, die uw vaderen uit Egypte bevrijdden
en in dit land deden wonen. **9** Maar omdat zij Jahweh, hun God,
vergaten, gaf Hij hen prijs aan Sisera, den legeroverste van
Chasor, aan de Filistijnen en aan den koning van Moab, die
hen aanvielen. **10** Toen baden zij tot Jahweh en bekenden: Wij
hebben gezondigd, door Jahweh te verlaten en de Báals en
Asjtarten te dienen; bevrijd ons toch uit de macht van onze
vijanden, en U zullen wij dienen. **11** En Jahweh zond Jeroebbáal,
Abdon, Jefte en Samuël, en bevrijdde u uit de macht van uw
vijandige naburen, zodat gij onbezorgd kondt leven. **12** Maar
nu gij bemerkt hebt, dat Nachasj, de Ammonietenkoning, op u

afkwam, nu hebt gij, ofschoon Jahweh uw God uw Koning is, tot
mij geroepen: Néén, een koning moet over ons heersen! **13** Daar
staat dan de koning, dien gij gekozen en om wien gij gevraagd
hebt. Jahweh hééft u een koning gegeven! **14** Welnu, als gij
Jahweh vreest en Hem dient, als gij luistert naar zijn stem en u
niet verzet tegen Jahweh's geboden, als gij zelf zowel als de
koning, die over u heerst, Jahweh, uw God, blijft volgen, dan zult
gij leven; **15** maar als gij niet luistert naar de stem van Jahweh,
als gij u verzet tegen zijn geboden, dan zal de hand van Jahweh
op u en uw koning neerkomen tot uw eigen verderf! **16** Blijft
nu nog staan, en let op het grote wonder, dat Jahweh voor uw
ogen gaat doen. **17** Want ofschoon wij midden in de tarweoogst
zijn, zal Jahweh het op mijn gebed laten donderen en regenen.
Erkent dan, hoe zwaar gij misdaan hebt in de ogen van Jahweh,
door een koning te verlangen. **18** En Samuël bad tot Jahweh, en
Jahweh liet het die dag donderen en regenen, **19** zodat heel
het volk diep bevreesd werd voor Jahweh en Samuël, en aan
Samuël vroeg: Bid voor uw dienaren tot Jahweh, uw God, opdat
we niet sterven; want bij al onze zonden hebben we nog deze
misdaad gevoegd, dat we een koning hebben verlangd. **20** Toen
sprak Samuël tot het volk: Weest niet bevreesd! Zeker, gij hebt
al dit kwaad bedreven; maar vervreemdt u thans niet langer van
Jahweh. Blijft Jahweh dienen met geheel uw hart, **21** zonder af
te wijken naar die nietswaardigheden, die, juist omdat ze niets
waard zijn, niet kunnen helpen en redden. **22** Neen, Jahweh zal
zijn volk niet verwerpen terwille van zijn machtige Naam; want
Jahweh heeft u tot zijn volk willen maken! **23** En ik, ik denk er
niet aan, om tegen Jahweh te zondigen, door niet meer voor u
te bidden of u de goede en rechte weg te wijzen. **24** Vreest dus

Jahweh en dient Hem oprecht met heel uw hart; ziet, wat grote
dingen Hij aan u heeft gedaan. **25** Maar zo gij in de boosheid
volhardt, dan gaat gij ten onder, gij zowel als uw koning!

13 Saul was 1 jaar oud, toen hij koning werd, en… jaar
regeerde hij over Israël. **2** Saul koos drieduizend Israëlieten uit,
van wie er tweeduizend bij hem in Mikmas en het gebergte van
Betel bleven, en duizend bij Jonatan in Giba van Benjamin; de
rest van het volk stuurde hij naar zijn woonplaatsen terug. **3** Daar
Jonatan den Filistijnsen stadhouder in Giba doodde, vernamen
de Filistijnen, dat de Hebreën waren afgevallen en dat Saul over
heel het land de krijgstrompet had doen blazen. **4** Maar ook
heel Israël hoorde, dat Saul den Filistijnsen stadhouder gedood
had, en dat Israël zich de haat van de Filistijnen op de hals had
gehaald; waarop het volk zich achter Saul en Jonatan in Gilgal
schaarde. **5** Ook de Filistijnen verenigden zich tot de aanval
op Israël; ze hadden drieduizend wagens, zesduizend ruiters,
en een voetvolk zo talrijk als het zand aan het strand van de
zee. Ze trokken uit, en sloegen hun kamp op bij Mikmas, ten
oosten van Bet-Awen. **6** De Israëlieten begrepen, dat het er
slecht voor hen uitzag, en dat het volk het zwaar te verduren
zou krijgen. Ze kropen weg in grotten, spelonken, rotsspleten,
ravijnen en putten, **7** of trokken de Jordaan-wedden over naar
de landstreek Gad en Gilad. Saul bevond zich nog in Gilgal,
ofschoon heel het volk uit angst van hem wegliep. **8** Hij wachtte
zeven dagen, volgens de termijn, die Samuël had gesteld. Maar
toen Samuël niet in Gilgal kwam en het volk van hem wegliep, **9**
beval Saul: Breng mij het brandoffer en de vredeoffers. En zelf
droeg hij het brandoffer op. **10** Juist had hij het offer opgedragen,
of daar kwam Samuël aan. Saul ging hem tegemoet, om hem te

begroeten. **11** Maar Samuël vroeg: Wat hebt ge gedaan? Saul
antwoordde: Wel, ik bemerkte, dat het volk van mij wegliep. En
daar gij niet op de afgesproken tijd kwaamt, en de Filistijnen zich
naar Mikmas samentrokken, **12** dacht ik: Nu komen de Filistijnen
op mij af naar Gilgal, nog eer ik Jahweh gunstig gestemd heb.
Dus hakte ik de knoop maar door, en droeg zelf het offer op. **13**
Nu sprak Samuël tot Saul: Ge hebt dwaas gehandeld! Zo ge
het bevel hadt volbracht, dat Jahweh, uw God, u had gegeven,
dan had Jahweh thans uw koningschap over Israël voor altijd
bevestigd. **14** Maar nu zal uw koningschap geen stand houden.
Jahweh zal Zich iemand naar zijn hart zoeken en hem tot vorst
over zijn volk aanstellen, omdat ge niet onderhouden hebt, wat
Jahweh u had bevolen. En Samuël stond op, vertrok uit Gilgal,
en ging zijns weegs. **15** Wat er van het volk was overgebleven,
volgde Saul ten strijde. Toen zij te Giba van Benjamin waren
gekomen, monsterde Saul het volk, dat zich bij hem bevond; het
waren ongeveer zeshonderd man. **16** Zo stonden dus Saul met
zijn zoon Jonatan en het volk, dat zich bij hen bevond, te Giba
van Benjamin, terwijl de Filistijnen bij Mikmas waren gelegerd.
17 Intussen verlieten drie plunderende benden het kamp der
Filistijnen. De ene trok in de richting van Ofra, naar het land
Sjoeal; **18** de tweede in de richting van Bet-Choron; en de derde
naar het grensgebied, dat over het Hyena-dal op de steppe
uitziet. **19** Nu was er in heel het land Israël geen smid te vinden;
want de Filistijnen hadden gezegd: De Hebreën moeten geen
zwaarden of speren kunnen vervaardigen. **20** Dus moest heel
Israël zich tot de Filistijnen wenden, als men een ploeg, een
houweel, een bijl of een sikkel te slijpen had. **21** En voor het
scherpen van ploeg of houweel vroegen de Filistijnen een derde

sikkel, en even zoveel voor het slijpen van bijlen of sikkels. **22** Zo kwam het, dat in de veldslag bij Mikmas niemand van het volk, dat bij Saul en Jonatan was, een zwaard of een lans bezat; alleen Saul en zijn zoon Jonatan waren ermee gewapend. **23** Een wachtpost der Filistijnen hield ook de bergpas van Mikmas bezet.

14 Op zekere dag zei Jonatan, de zoon van Saul, tot zijn wapendrager: Laat ons oversteken naar de Filistijnenpost daar aan de overkant! Hij had er echter niets van aan zijn vader verteld. **2** Saul bevond zich toen aan de rand van Giba onder de granaatappelboom op de dorsvloer. Zijn gevolg bestond uit ongeveer zeshonderd man; **3** en Achija, de zoon van Achitoeb, die de broer was van I-Kabod, den zoon van Pinechas, zoon van Eli, den priester van Jahweh in Sjilo, droeg de efod. Ook het volk wist niet, dat Jonatan was heengegaan. **4** Tussen de passen, waarlangs Jonatan een doortocht zocht naar de Filistijnenpost, bevond zich aan weerszijden een rotspunt; de een heette Boses, de andere Senne; **5** de ene rotspunt stond noordelijk tegenover Mikmas, de andere zuidelijk tegenover Géba. **6** Jonatan zeide dus tot zijn wapendrager: Laat ons oversteken naar de post van die onbesnedenen. Misschien wil Jahweh voor ons ingrijpen; want het maakt voor Jahweh geen verschil, of Hij met een groot of met een klein aantal de zege verleent. **7** De wapendrager antwoordde hem: Doe wat uw hart u ingeeft; ik sta tot uw beschikking, en ik doe wat gij wilt. **8** Jonatan sprak af: Welnu, als we naar die mannen oversteken, moeten we ons aan hen laten zien. **9** Roepen ze ons toe: "Halt, totdat we bij u zijn, dan blijven we beneden staan en klimmen niet naar hen op". **10** Maar roepen ze: "Kom op!" dan gaan we naar boven; want dat is

voor ons het teken, dat Jahweh ze aan ons heeft overgeleverd.
11 Toen beiden zich nu aan de Filistijnse wachtpost vertoonden,
riepen de Filistijnen: Kijk eens, er komen Hebreën uit de holen
gekropen, waarin ze zich verborgen hadden! **12** En de mannen
van de wachtpost daagden Jonatan en zijn wapendrager uit
met de kreet: Kom op! dan zullen we jullie eens laten zien! Nu
sprak Jonatan tot zijn wapendrager: Volg me; want Jahweh heeft
ze aan Israël overgeleverd. **13** Gevolgd door zijn wapendrager
kroop hij op handen en voeten naar boven. En waar Jonatan
verscheen, vielen de Filistijnen neer, en achter hem gaf zijn
wapendrager hun de genadeslag. **14** Deze eerste nederlaag,
die Jonatan met zijn wapendrager hun toebracht, kostte hun
ongeveer twintig man op een terrein van een halve morgen land.
15 Maar de schrik sloeg ook over op het kamp en het veld. Al het
volk, met de wachtposten en roversbenden werd bang; zelfs de
aarde beefde, en er ontstond een vreselijke paniek. **16** Toen de
schildwachten van Saul in Giba van Benjamin bemerkten, dat de
menigte ontsteld in alle richtingen rende, **17** gaf Saul aan zijn
gevolg het bevel: Onderzoekt eens, wie ons verlaten heeft. En
bij het onderzoek bleek, dat Jonatan en zijn wapendrager er
niet waren. **18** Toen zei Saul tot Achija: Breng de ark van God
hierheen. Want de ark van God was weer in het bezit van Israël.
19 Maar terwijl Saul met den priester sprak, werd het rumoer in
het kamp der Filistijnen hoe langer hoe erger. Daarom zei Saul
tot den priester: Laat maar! **20** En met al het volk dat bij hem
was, stortte hij als één man zich in het gevecht. Maar zie, reeds
sloeg daar de een op den ander in, en was er een geweldige
verwarring ontstaan. **21** Nu liepen ook de Hebreën over, die
het vroeger met de Filistijnen gehouden hadden en met hen

te velde waren getrokken, en kozen de partij van Israël, dat
Saul en Jonatan volgde. **22** Ook de Israëlieten, die zich in het
Efraïmgebergte schuil hadden gehouden, sloten zich allen in
het gevecht bij hen aan, zodra ze vernamen, dat de Filistijnen
op de vlucht waren geslagen. **23** Zo werd Israël die dag door
Jahweh bevrijd. Het gevecht strekte zich uit tot over Bet-wen, **24**
en het volk, dat zich aan de zijde van Saul schaarde, groeide
aan tot ongeveer tienduizend man. Maar terwijl de strijd zich
over heel het Efraïmgebergte verspreidde, beging Saul die dag
een grote dwaasheid. Want Saul liet het volk zweren: Gevloekt
de man, die iets durft eten voor vanavond, eer ik mij op mijn
vijanden gewroken heb. Iedereen onthield zich dan ook van
voedsel over het hele land. **25** Men kwam echter in een bos,
waar de honing zo maar op de grond lag. **26** Toen het volk bij
de raten kwam, was de zwerm eruit verdwenen. Toch was er
niemand, die de hand naar zijn mond bracht; zoveel ontzag
had het volk voor de eed. **27** Jonatan echter, die niet gehoord
had, dat zijn vader het volk een eed had doen zweren, stak de
punt van de stok, die hij in zijn hand had, omlaag, doopte die
in de honingraat en bracht de hand naar zijn mond. Zijn ogen
begonnen ervan te schitteren. **28** Maar iemand uit het volk sprak
hem aan, en zeide: Uw vader heeft het volk deze plechtige eed
laten zweren: "Gevloekt de man, die vandaag iets eet!" Daar
echter het volk uitgeput was, **29** gaf Jonatan ten antwoord:
Dan heeft mijn vader het land in het ongeluk gestort! Zie maar
eens, hoe mijn ogen schitteren, nu ik een beetje van die honing
geproefd heb! **30** Hoeveel groter zou de nederlaag der Filistijnen
geweest zijn, als het volk vandaag genoeg had gegeten van de
buit, die het op zijn vijanden heeft behaald. **31** Die dag ve rsloeg

het volk de Filistijnen van Mikm as tot Ajjalon. Maar toen was
het ook zo uitgeput, **32** dat het zich op de buit stortte, schapen,
runderen en kalveren nam, ze zo maar op de grond slachtte,
en ze met bloed en al opat. **33** Toen men aan Saul berichtte,
dat het volk tegen Jahweh zondigde, door ze met bloed en al
te eten, sprak hij tot hen, die het hem kwamen vertellen: Rol
ogenblikkelijk een grote steen hier naar toe. **34** En Saul ging
voort: Verspreidt u onder het volk en zegt hun: Laat iedereen zijn
rund of schaap bij mij brengen en hierop slachten; dan kunt gij
eten en hoeft gij niet tegen Jahweh te zondigen, door ze met
bloed en al te eten. Toen bracht iedereen van het volk, wat hij
bemachtigd had, daar naar toe, en slachtte het daar. **35** En Saul
bouwde een altaar voor Jahweh; dit was het eerste altaar, dat hij
voor Jahweh bouwde. **36** Toen sprak Saul: Laat ons vannacht
de Filistijnen achtervolgen en ze uitplunderen tot de morgen
aanlicht, zonder iemand van hen te sparen. Men antwoordde:
Doe wat u goeddunkt! Maar de priester zeide: We moeten ons
eerst hier tot God wenden. **37** Saul vroeg dus aan God: Zal ik de
Filistijnen achtervolgen, en zult Gij ze aan Israël overleveren?
Maar hij kreeg toen geen antwoord. **38** Daarom beval Saul:
Aanvoerders van het volk, komt allen hierheen en brengt aan
het licht, bij wien de schuld hiervan ligt. **39** Zowaar Jahweh leeft,
de bevrijder van Israël, al was het mijn eigen zoon Jonatan, de
dood zal hij sterven! Maar niemand van het volk durfde hem
antwoorden. **40** Nu sprak hij tot de Israëlieten: Gij moet aan de
ene kant gaan staan; ik met mijn zoon Jonatan zullen aan de
andere kant blijven. Het volk gaf Saul ten antwoord: Doe wat u
goeddunkt. **41** En Saul bad tot Jahweh: God van Israël; waarom
hebt Gij heden uw dienaar geen antwoord gegeven? Jahweh,

God van Israël, zo de schuld bij mij of mijn zoon Jonatan ligt,
geef dan Oerim; zo de schuld bij uw volk Israël ligt, geef dan
Toemmim. Jonatan en Saul werden aangewezen, en het volk
ging vrij uit. **42** Toen beval Saul: Werpt nu het lot tussen mij en
mijn zoon Jonatan. En Jonatan werd aangewezen. **43** Nu sprak
Saul tot Jonatan: Vertel me, wat hebt ge gedaan? En Jonatan
vertelde hem: Met de punt van de stok, die ik in mijn hand had,
heb ik een beetje honing geproefd; ik ben bereid te sterven. **44**
Saul sprak: Zo moge God met mij doen en nog erger, als ge
de dood niet zult sterven, Jonatan! **45** Maar het volk zeide tot
Saul: Moet dan Jonatan sterven, hij, die deze grote overwinning
bevochten heeft in Israël? Néén, zo waar Jahweh leeft, geen
haar van zijn hoofd zal ter aarde vallen; want met de hulp van
Jahweh heeft hij ze heden bevochten! Zo werd Jonatan door het
volk bevrijd, en hoefde hij niet te sterven. **46** Saul staakte de
achtervolging van de Filistijnen, en de Filistijnen trokken zich
in hun woonplaatsen terug. **47** Nadat Saul het koningschap
over Israël had aanvaard, voerde hij krijg aan alle kanten tegen
zijn vijanden: tegen Moab, tegen de Ammonieten, tegen Edom,
tegen de koningen van Soba en tegen de Filistijnen; en wie hij
ook aanviel, werd door hem overwonnen. **48** Hij ontplooide zulk
een kracht, dat hij zelfs Amalek versloeg, en Israël bevrijdde uit
de macht van die het plunderden. **49** De zonen van Saul waren
Jonatan, Jisjwi en Malkisjóea; de oudste zijner beide dochters
heette Merab, de jongste Mikal. **50** Zijn vrouw heette Achinóam,
en was een dochter van Achimáas. Zijn legeroverste heette
Abner, en was een zoon van Ner, den oom van Saul. **51** Want
Kisj, de vader van Saul, en Ner, de vader van Abner, waren
zonen van Abiël. **52** Zolang Saul leefde, was het een harde strijd

tegen de Filistijnen; en telkens als Saul een flinke kerel zag of
een dapper held, verbond hij hem aan zijn dienst.

15 Eens sprak Samuël tot Saul: Jahweh heeft mij gezonden,
om u tot koning te zalven over mijn volk Israël; luister dus naar
Jahweh's bevel. **2** Zo spreekt Jahweh der heirscharen! Ik wil
wreken, wat Amalek tegen Israël heeft misdreven, door Israël
de weg te versperren, toen het optrok uit Egypte. **3** Daarom
moet ge Amalek gaan verslaan, en alles wat hem toebehoort
met de banvloek treffen; zonder genade moet ge mannen en
vrouwen, kinderen en zuigelingen, runderen en schapen, ezels
en kamelen doden. **4** Saul riep dus het volk op, en monsterde
het in Télam: tweehonderdduizend man voetvolk en tienduizend
Judeërs. **5** Hij kwam voor de hoofdstad van Amalek, legde zich
in een dal in hinderlaag, **6** en liet aan de Kenieten zeggen: Gaat
hier vandaan, trekt u terug en verwijdert u uit Amalek; anders zou
ik u tegelijk met hen kunnen treffen, terwijl gij toch de Israëlieten
genadig hebt behandeld, toen zij uit Egypte trokken. Zodra de
Kenieten zich van Amalek hadden verwijderd, **7** versloeg Saul
de Amalekieten van Chawila af tot Sjoer, dat oostelijk van Egypte
ligt. **8** Agag, den koning van Amalek, nam hij levend gevangen,
en aan de gehele bevolking voltrok hij de banvloek met het
zwaard. **9** Maar Saul en het volk spaarden Agag met de beste
schapen en runderen, met mestvee en lammeren, met alles wat
waarde had, en wilden die niet met de banvloek treffen; alleen
het waardeloze en verlopen vee gaven ze aan de banvloek prijs.
10 Toen werd het woord van Jahweh tot Samuël gericht: **11** Het
berouwt Mij, dat Ik Saul tot koning heb aangesteld; want hij heeft
zich van Mij afgewend en mijn bevelen niet ten uitvoer gebracht.
Diep bedroefd bad Samuël heel de nacht tot Jahweh. **12** Toen

hij echter de volgende morgen Saul wilde ontmoeten, ontving hij
de tijding, dat Saul naar Karmel gegaan was, en zich daar een
gedenkteken had opgericht; dat hij vandaar was opgebroken,
verder gereisd, en naar Gilgal was vertrokken. **13** Toen Samuël
bij Saul gekomen was, sprak Saul tot hem: Wees gezegend
door Jahweh; het bevel van Jahweh heb ik volbracht. **14** Maar
Samuël vroeg: Wat betekent dan dat geblaat van schapen in
mijn oren en het geloei van runderen, dat ik verneem? **15**
Saul antwoordde: Die zijn van Amalek meegebracht. Want het
volk heeft de beste schapen en runderen gespaard, om ze te
offeren aan Jahweh, uw God; de rest echter hebben we met de
banvloek geslagen. **16** Nu sprak Samuël tot Saul: Zwijg! Ik zal u
verkondigen, wat Jahweh deze nacht tot mij heeft gezegd. Hij
antwoordde hem: Spreek! **17** En Samuël sprak: Zijt ge niet aan
het hoofd van Israëls stammen komen staan, ofschoon ge klein
waart in uw eigen ogen? Jahweh heeft u gezalfd tot koning over
Israël. **18** Maar Jahweh heeft u ook uitgezonden en bevolen:
Trek op, sla de Amalekieten, die zondaars, met de banvloek, en
strijd tegen hen, totdat ge ze hebt uitgeroeid. **19** Waarom hebt ge
dan niet geluisterd naar het bevel van Jahweh, maar hebt ge u
op de buit gestort, en kwaad gedaan in de ogen van Jahweh? **20**
Saul gaf Samuël ten antwoord: Ik heb geluisterd naar het bevel
van Jahweh, en ben gegaan, waarheen Jahweh mij zond; Agag,
den koning van Amalek, heb ik meegebracht en Amalek met de
banvloek getroffen. **21** Doch het volk heeft uit de buit schapen
en runderen gekozen, het beste van wat onder de banvloek
lag, om die in Gilgal te offeren aan Jahweh, uw God. **22** Maar
Samuël sprak: Behagen Jahweh brand- en slachtoffers Evenveel
als gehoorzaamheid aan zijn stem? Néén, gehoorzaamheid

is beter dan slachtoffers, Volgzaamheid beter dan het vet
van bokken! **23** Want weerspannigheid is als de zonde van
toverij, Weerbarstigheid als het euvel der afgodsbeelden. Omdat
ge verworpen hebt het woord van Jahweh, Heeft Jahweh u
verworpen als koning! **24** Nu bekende Saul voor Samuël: Ik
heb gezondigd, door het bevel van Jahweh en uw opdracht te
overtreden, daar ik uit vrees voor het volk aan hun verlangen
voldeed. **25** Vergeef mijn zonde nu maar, en keer met mij terug,
opdat ik Jahweh kan aanbidden. **26** Maar Samuël sprak tot Saul:
Ik keer niet met u terug; want omdat ge het bevel van Jahweh
hebt verworpen, heeft Hij u verworpen als koning over Israël. **27**
En Samuël wendde zich af, om heen te gaan. Toen greep Saul
hem vast aan een slip van zijn mantel, maar die scheurde af. **28**
Nu sprak Samuël tot hem: Afgescheurd heeft nu Jahweh van u
het koningschap over Israël, en het gegeven aan een ander, die
beter is dan gij. **29** Néén, de Glorie van Israël liegt niet, en heeft
geen spijt over iets; want Hij is geen mens, dat Hij spijt over iets
krijgt. **30** Maar Saul drong aan: Al heb ik gezondigd, weiger mij
toch in tegenwoordigheid van de oudsten van mijn volk en in het
bijzijn van Israël niet de eer, met mij terug te keren, opdat ik
Jahweh, uw God, kan aanbidden. **31** Daarom keerde Samuël
zich om, en volgde Saul; en Saul boog zich voor Jahweh neer.
32 Toen beval Samuël: Breng Agag, den koning van Amalek,
voor mij. Vrolijk trad Agag op hem toe, en zeide: Zo is de bittere
dood dan geweken! **33** Maar Samuël sprak: Zoals uw zwaard
de vrouwen kinderloos maakte, Zo zal onder de vrouwen uw
moeder kinderloos zijn! En Samuël hakte Agag in stukken voor
Jahweh in Gilgal. **34** Daarna vertrok Samuël naar Rama, en
Saul keerde huiswaarts, naar Giba van Saul. **35** Tot aan zijn

stervensdag toe zag Samuël Saul niet meer terug. Daar Samuël
echter over Saul bleef treuren, omdat het Jahweh berouwd had,
dat Hij hem tot koning over Israël had aangesteld.

16 sprak Jahweh tot Samuël: Hoe lang nog blijft ge treuren
over Saul, terwijl Ik hem ontzet heb uit het koningschap over
Israël? Vul uw kruik met olie en ga naar Jesse, den Betlehemiet,
waarheen Ik u zend; want onder zijn zonen heb Ik mij een koning
uitverkoren. **2** Maar Samuël vroeg: Hoe kan ik daarheen gaan?
Als Saul het hoort, laat hij mij vermoorden! Jahweh hernam: Ge
moet een jong rund met u meenemen en zeggen: Ik kom Jahweh
een offer brengen. **3** Nodig dan Jesse op het offer uit. Ik zal u
wel te kennen geven, wat ge moet doen; hem moet ge zalven,
dien Ik u aanwijs. **4** Samuël deed wat Jahweh bevolen had.
Toen hij in Betlehem aankwam, gingen de oudsten der stad hem
ontsteld tegemoet, en vroegen hem: Brengt uw komst vrede? **5**
Hij antwoordde: Ja, ik kom Jahweh een offer brengen. Heiligt
u dus; dan kunt ge aan het offer deelnemen. En hij heiligde
Jesse met zijn zonen, en nodigde hen uit op het offer. **6** Toen
zij bij elkaar waren gekomen, en hij Eliab zag, dacht hij: Nu
wijst Jahweh zeker zijn gezalfde aan! **7** Maar Jahweh sprak
tot Samuël: Let niet op zijn uiterlijk of op zijn rijzige gestalte;
hèm wil Ik niet. Want God ziet niet als een mens; de mens
ziet het uiterlijk, maar Jahweh ziet het hart. **8** Toen riep Jesse
Abinadab en stelde hem aan Samuël voor. Deze dacht: Hèm
heeft Jahweh evenmin uitverkoren. **9** Ook van Sjamma, die
daarop aan Samuël voorgesteld werd, dacht hij: Ook hèm heeft
Jahweh niet uitverkoren. **10** Zo stelde Jesse zijn zeven zonen
aan Samuël voor; maar Samuël zei tot Jesse: Geen van hen
heeft Jahweh uitverkoren. **11** Daarop vroeg hij hem: Zijn dat al

uw zonen? Jesse antwoordde: De jongste ontbreekt nog; die
is bij de kudde. Maar Samuël sprak tot Jesse: Laat hem dan
halen; want wij gaan niet aan tafel, voordat hij hier is. **12** Hij liet
hem dus halen. Het bleek een blonde jongeman te zijn, met
mooie ogen en een prettig voorkomen. Nu sprak Jahweh: Sta
op. Hem moet ge zalven; want hij is het! **13** Samuël nam dus de
oliekruik, en zalfde hem in de kring van zijn broeders. En van die
dag af rustte de geest van Jahweh op David. Daarna keerde
Samuël naar Rama terug. **14** De geest van Jahweh was van
Saul geweken; nu kwelde hem een boze geest, door Jahweh
gezonden. **15** Daarom zeiden de dienaren van Saul tot hem: Zie
toch, hoe een boze geest van God u kwelt. **16** Als onze heer
het verlangt, staan uw dienaren voor u gereed, om iemand te
zoeken, die citer kan spelen. Mocht de boze geest van God u
overvallen, dan zal zijn spel u goed doen. **17** Daarop gaf Saul
aan zijn dienaars bevel: Ziet eens voor mij naar iemand uit,
die goed kan spelen, en brengt hem bij me. **18** Een van zijn
hovelingen antwoordde: Wel, ik ken een zoon van Jesse, den
Betlehemiet, die spelen kan. Het is een dapper man en een echt
soldaat, welbespraakt en flink van gestalte, en Jahweh is met
hem. **19** Saul zond dus boden naar Jesse met het verzoek:
Stuur mij uw zoon David, die bij de kudde is. **20** Daarop nam
Jesse een ezel, belaadde hem met brood, een leren zak wijn
en een geitebokje, en liet dat door zijn zoon David naar Saul
brengen. **21** Zo kwam David bij Saul en werd hij zijn dienaar. En
zoveel hield Saul van hem, dat hij hem tot zijn wapendrager
benoemde, **22** en aan Jesse liet vragen: Laat David mijn dienaar
blijven; want hij heeft genade gevonden in mijn ogen. **23** En
telkens als de geest van God Saul overviel, nam David de citer

en speelde erop; dan kalmeerde Saul en voelde zich beter,
omdat de boze geest van hem week.

17 Eens verzamelden de Filistijnen hun troepen ten strijde; zij
trokken zich samen bij Soko, dat tot Juda behoort, en sloegen
hun kamp op tussen Soko en Azeka, bij Éfes-Dammim. **2** Ook
Saul en de Israëlieten trokken zich samen; ze sloegen hun
kamp op in het Terebintendal, en maakten front tegenover de
Filistijnen. **3** Zo stonden de Filistijnen aan de ene kant tegen
het gebergte, de Israëlieten aan de andere kant, en het dal
lag tussen hen in. **4** Daar trad uit de rijen der Filistijnen een
kampvechter naar voren. Hij heette Goliat, en was afkomstig
uit Gat. Hij was zes el en een span lang, **5** had een koperen
helm op zijn hoofd en droeg een schubbenpantser, dat aan
koper vijfduizend sikkels woog; **6** aan zijn benen had hij koperen
scheenplaten, en op zijn schouders rustte een koperen speer.
7 De schacht van zijn lans leek wel een weversboom, en de
spits ervan woog aan ijzer zes honderd sikkels. Zijn schilddrager
ging voor hem uit. **8** Hij bleef staan, en riep tot de slagorden
van Israël: Waarom zijt gij uitgetrokken? Om oorlog te voeren?
Nu dan; ik ben de Filistijn en gij zijt slaven van Saul! Wijst dus
iemand aan, die op mij af durft komen. **9** Als hij mij aan kan
en mij verslaat, dan zullen wij uw slaven zijn; maar als ik hem
aan kan en hem versla, dan zult gij ónze slaven zijn en óns
dienen! **10** En de Filistijn ging voort: Ik tart vandaag de slagorden
van Israël; zend me iemand, om het uit te vechten! **11** Toen
Saul en alle Israëlieten die uitdaging van den Filistijn hoorden,
schrokken ze en waren doodsbenauwd. **12** David was de zoon
van een Efrateër uit Betlehem in Juda, die Jesse heette en acht
zonen had. Deze man was ten tijde van Saul reeds op hoge

leeftijd gekomen. **13** De drie oudste zonen van Jesse waren
met Saul ten strijde getrokken. Deze drie zonen, die aan de
strijd deelnamen, heetten: de eerstgeborene Eliab, de tweede
Abinadab en de derde Sjamma. **14** David was de jongste.
Omdat dus de drie oudsten met Saul waren meegetrokken,
15 was David van Saul naar Betlehem teruggekeerd, om de
schapen van zijn vader te hoeden. **16** Nadat de Filistijn reeds
veertig dagen lang iedere morgen en avond opnieuw vooruit was
getreden, en zich in postuur had gezet, **17** beval Jesse zijn zoon
David: Neem voor uw broers een efa van die geroosterde korrels
en deze tien broden mee, en breng ze vlug in het legerkamp
naar uw broers; **18** deze tien kazen moet ge aan den hoofdman
van duizend afleveren. Vraag dan, of uw broers het goed maken,
en neem hun kwijting in ontvangst. **19** Saul staat met hen en
met alle Israëlieten in het Terebintendal, om tegen de Filistijnen
te strijden. **20** De volgende morgen maakte David zich gereed,
vertrouwde de kudde aan een bewaker toe, nam zijn vracht op
en begaf zich op weg, zoals Jesse het bevolen had. Hij kwam in
de legerplaats aan, juist toen het leger uittrok naar het front,
de strijdkreet werd aangeheven **21** en Israëlieten en Filistijnen
zich tegenover elkander in slagorde stelden. **22** David gaf dus
zijn vracht aan den oppasser van de legertros in bewaring,
en spoedde zich naar het front, om daar zijn broers te gaan
groeten. **23** Maar terwijl hij met hen stond te praten, daagde
uit de Filistijnse rijen de kampvechter op: Goliat, de Filistijn
uit Gat. Hij kwam met zijn bekend voorstel, en David hoorde
het. **24** Bij het zien van den man vluchtten alle Israëlieten weer
doodsbenauwd weg. **25** Een van de Israëlieten sprak: Zien jullie
den man, die daar optreedt en Israël komt uitdagen? Die hem

verslaat, zal door den koning rijk worden begiftigd; hij zal hem
ook zijn dochter geven, en aan zijn familie vrijdom van belasting
schenken in Israël. **26** David vroeg aan de mannen, die bij hem
stonden: Wat zal er met den man gebeuren, die dezen Filistijn
verslaat en de schande van Israël wegneemt? Wat moet die
onbesneden Filistijn, dat hij de slagorde van den levenden God
durft tarten! **27** Het volk antwoordde hem zoals gezegd: Dat zal
er gebeuren met den man, die hem verslaat. **28** Toen Eliab, zijn
oudste broeder, hem zo met de mannen hoorde spreken, werd
hij nijdig op David en zei: Waarom zijt ge eigenlijk hier gekomen,
en onder wiens hoede hebt ge die paar schapen in de woestijn
achtergelaten? Ik ken uw roekeloosheid en vermetel hart; ge
zijt hier gekomen, om naar het vechten te kijken! **29** David
antwoordde: Wat heb ik misdaan? Het is toch maar een vraag!
30 Hij keerde zich van hem af, en vroeg hetzelfde aan anderen;
en het volk gaf hem hetzelfde antwoord als straks. **31** Maar toen
het bekend werd, wat David gezegd had, werd het aan Saul
oververteld, en deze liet hem halen. **32** En David sprak tot Saul:
Laat mijn heer omwille van dien Filistijn de moed niet verliezen;
uw dienaar zal met hem gaan vechten! **33** Saul gaf David ten
antwoord: Ge kunt met dien Filistijn niet gaan vechten; ge zijt
nog maar een knaap, en hij is van jongs af aan vechten gewend.
34 Maar David sprak tot Saul: Als uw dienaar de schapen van
zijn vader hoedde, en er kwam een leeuw, die een lam van de
kudde weghaalde, **35** dan ging ik hem achterna, sloeg hem neer
en redde het lam uit zijn muil. En wilde hij mij aanvallen, dan
greep ik hem bij zijn manen en sloeg hem dood. **36** Leeuwen en
beren heeft uw dienaar neergelegd; die onbesneden Filistijn zal
hetzelfde lot ondergaan als zij, want hij tart de slagorde van den

levenden God. **37** Jahweh, die mij bevrijd heeft uit de klauw
van leeuw en beer, Hij zal mij bevrijden uit de hand van dien
Filistijn. Nu sprak Saul tot David: Vooruit dan, en moge Jahweh
met u zijn. **38** Hij liet David zijn eigen kleren aantrekken, zette
hem een koperen helm op het hoofd, deed hem een pantser
aan, **39** en gordde hem zijn zwaard aan over zijn kleren. Maar
David was niet in staat, daarin vooruit te komen; want hij had het
nog nooit geprobeerd. Daarom zei David tot Saul: Daarin kan
ik niet lopen; ik heb het nog nooit geprobeerd. David trok dus
alles uit, **40** nam zijn stok in zijn hand, koos uit de beek vijf van
de gladste stenen, deed ze in zijn herderstas, die hem voor
slingertas diende, en met een slinger in de hand ging hij op den
Filistijn af. **41** Ook de Filistijn trad vooruit, voorafgegaan door
zijn schilddrager, en kwam hoe langer hoe dichter bij David.
42 Maar toen de Filistijn David gewaar werd en hem opnam,
lachte hij hem uit, omdat hij zo jong en blond was, en zo'n knap
gezicht had. **43** En de Filistijn riep David toe: Ben ik soms een
hond, dat ge met stokken op mij af komt? David riep hem terug:
Neen, je bent nog minder dan een hond. Nu begon de Filistijn
David bij zijn goden te vervloeken, **44** en hij riep hem toe: Kom
hier, dan geef ik uw vlees aan de vogels in de lucht en aan de
dieren op het veld! **45** Maar David sprak tot den Filistijn: Ge
komt op mij af met zwaard, speer en lans; maar ik kom op u af
in de naam van Jahweh der heirscharen, den God van Israëls
legers, dien gij getart hebt. **46** Vandaag zal Jahweh u aan mij
overleveren; ik zal u neerslaan, de kop van uw romp scheiden,
en uw lijk met de lijken van het Filistijnse leger vandaag nog
aan de vogels geven in de lucht en aan de dieren op het veld.
Dan zal heel de aarde weten, dat er een God in Israël is; **47** en

heel dit leger zal weten, dat de zege niet komt door zwaard of
lans, maar dat het Jahweh is, die de strijd beslist, en dat Hij u in
onze hand heeft gegeven. **48** Toen nu de Filistijn vooruittrad
en David tegemoet ging, liep David vlug uit de slagorde den
Filistijn tegemoet. **49** Hij deed een greep in de tas, nam er een
steen uit, slingerde hem weg en trof den Filistijn er mee op het
voorhoofd. De steen drong door de helm in zijn voorhoofd, en hij
viel voorover op de grond. **50** Zo won David het van den Filistijn
met slinger en steen; hij had den Filistijn dodelijk getroffen,
zonder dat hij een zwaard bij zich had! **51** Nu rende David naar
den Filistijn en ging bij hem staan; hij greep diens zwaard, rukte
het uit de schede, onthoofdde hem en maakte hem af. Toen
de Filistijnen zagen, dat hun held dood was, sloegen zij op de
vlucht. **52** Maar nu sprongen de mannen van Israël en Juda op,
hieven de strijdkreet aan, en achtervolgden de Filistijnen tot
aan Gat en tot de poorten van Ekron; en van Sjaäräim tot Gat
en Ekron lagen de gevallen Filistijnen langs de weg! **53** Toen
keerden de Israëlieten van de achtervolging der Filistijnen terug,
en plunderden hun kampen. **54** David nam het hoofd van den
Filistijn en bracht het naar Jerusalem; maar zijn wapens legde
hij in zijn tent. **55** Toen Saul David den Filistijn tegemoet zag
gaan, vroeg hij aan Abner, den legeroverste: Wiens zoon is die
knaap, Abner? Abner antwoordde: Zowaar gij leeft, koning, ik
weet het niet. **56** Daarom beval de koning: Ga dan eens vragen,
van wien die jongen de zoon is. **57** Toen David dus van zijn
overwinning op den Filistijn terugkeerde, nam Abner hem mee,
en bracht hem, met het hoofd van den Filistijn in zijn hand, voor
Saul. **58** Saul vroeg hem: Wiens zoon zijt ge, mijn jongen? David
antwoordde: De zoon van uw dienaar Jesse, den Betlehemiet.

18 Toen David het gesprek met Saul geëindigd had, Ook
Jonatan voelde zich tot David aangetrokken, en hield van hem
als van zichzelf. **2** nam Saul hem nog die eigen dag in zijn
dienst, en liet hem niet meer naar zijn ouderlijk huis teruggaan.
3 En omdat Jonatan evenveel van David hield als van zich zelf,
sloot hij vriendschap met hem. **4** Hij trok de mantel uit, die hij
droeg, en gaf die aan David, met zijn wapenrusting en zwaard,
met zijn boog en zijn gordel. **5** Als David iets ondernam, dan
slaagde hij, wat Saul hem ook opdroeg. Daarom stelde Saul
hem aan het hoofd van de soldaten, en werd hij bemind door
heel het volk, zelfs door de dienaren van Saul. **6** Maar toen
David eens van een overwinning op de Filistijnen terugkeerde,
en zij hun intocht hielden, trokken uit alle steden van Israël de
vrouwen met liederen en reidansen, met feestelijke tamboerijnen
en handpauken koning Saul tegemoet. **7** En de dansende
vrouwen hieven een beurtzang aan en zeiden: Saul sloeg ze
bij duizenden neer, Maar David bij tienduizenden! **8** Saul werd
daarover zeer verstoord. Dat gezang beviel hem niet, en hij
sprak: De tienduizenden kennen ze aan David toe, aan mij
slechts de duizenden; het ontbreekt er nog maar aan, dat ze
hem koning noemen! **9** En van die dag af was Saul jaloers op
David. **10** Nu gebeurde het reeds de volgende dag, dat Saul
door een boze geest van God overvallen werd, zodat hij in huis
als een razende rondliep. Daarom begon David zoals gewoonlijk
te spelen. Maar Saul, die zijn lans in zijn hand had, **11** hief deze
omhoog en riep: Ik zou David wel aan de wand willen priemen!
Doch David ontweek hem tot tweemaal toe. **12** Maar nu begon
Saul beducht voor David te worden; Jahweh stond David bij,
terwijl Hij van Saul geweken was. **13** Daarom verwijderde hij

hem uit zijn omgeving, en benoemde hem tot hoofdman van
duizend, zodat hij aan de spits van het volk in- en uittrok. **14** En
David was voorspoedig in alles wat hij ondernam, daar Jahweh
met hem was. **15** Saul zag, dat hij zeer voorspoedig was, en
vreesde hem nu. **16** Maar bij heel Israël en Juda was David
bemind, omdat hij aan hun spits in- en uittrok. **17** Eens sprak
Saul tot David: Ge kent mijn oudste dochter Merab; haar zal ik u
tot vrouw geven, op voorwaarde, dat ge u dapper gedraagt,
en de oorlogen van Jahweh voert. Want Saul dacht: Niet ik,
maar de Filistijnen moeten de hand aan hem slaan! **18** Doch
David sprak tot Saul: Wie ben ik, en wat betekent in Israël het
geslacht van mijn vader, dat ik de schoonzoon van den koning
zou worden? **19** Toen dan ook de tijd daar was, dat Merab,
de dochter van Saul, aan David gegeven zou worden, werd zij
aan Adriël, den Mecholatiet, uitgehuwelijkt. **20** Maar Mikal, een
dochter van Saul, hield van David. Toen dit aan Saul bekend
werd, stond het hem wel aan. **21** Want Saul dacht: Ik zal ze hem
geven; maar ze moet voor hem een valstrik zijn, en de Filistijnen
moeten de hand aan hem slaan. Dus sprak Saul voor de tweede
maal tot David: Nu kunt ge mijn schoonzoon worden. **22** En aan
zijn dienaren gaf Saul de opdracht: Zeg eens in vertrouwen
tot David: "Zie, de koning is op u gesteld en al zijn dienaren
mogen u graag; ge moet dus maar de schoonzoon van den
koning worden." **23** Maar toen de dienaren van Saul hem in
vertrouwen dat voorstel deden, sprak David: Denkt ge, dat het
zo gemakkelijk is, om schoonzoon van den koning te worden?
Ik ben toch maar een arm en onbeduidend man! **24** Toen de
dienaren van Saul hem meldden, wat David had geantwoord, **25**
beval Saul hen, tegen David te zeggen: De koning verlangt geen

huwelijksgift, alleen maar honderd voorhuiden van Filistijnen, om
zich op s konings vijanden te wreken. Want Saul rekende er op,
dat hij David zo in handen van de Filistijnen zou spelen. **26** Zijn
dienaren deelden aan David dit voorstel mee. En daar het David
wel aanstond, om de schoonzoon van den koning te worden, **27**
trok hij nog binnen de voorgestelde termijn er met zijn mannen
op uit, versloeg tweehonderd man van de Filistijnen, bracht hun
voorhuiden mee, en gaf den koning het volle getal, om ‘s konings
schoonzoon te worden. Daarop gaf Saul hem zijn dochter Mikal
tot vrouw. **28** Zo bemerkte Saul duidelijk, dat Jahweh met David
was, en dat heel Israël hem liefhad. **29** Daarom werd Saul nog
meer beducht voor David en bleef hij heel zijn leven lang David
vijandig gezind. **30** Want als de Filistijnse vorsten uitrukten, was
David telkens voorspoediger dan de dienaren van Saul, en werd
zijn naam hoe langer hoe meer beroemd.

19 Saul sprak er daarom met zijn zoon Jonatan en met al zijn
dienaren over, dat hij David wilde doden. Maar Jonatan, de zoon
van Saul, die David bijzonder genegen was, **2** bracht het David
over, en sprak: Saul, mijn vader, zoekt u te doden; neem u dus
in acht! Ga morgenvroeg in een schuilplaats zitten, en houd u
verborgen. **3** Ik zal naar buiten komen, en vlak naast mijn vader
gaan staan op het terrein, waar gij zijt. Dan zal ik met mijn vader
over u spreken, zien hoe het staat, en het u vertellen. **4** Jonatan
pleitte dus voor David bij zijn vader Saul, en hij zeide tot hem:
Laat de koning zich toch niet bezondigen aan zijn dienaar David!
Want hij heeft niets tegen u misdaan, maar integendeel zich
voor u zeer verdienstelijk gemaakt. **5** Hij heeft zijn leven op het
spel gezet en den Filistijn verslagen; en Jahweh heeft door hem
voor heel Israël een grote zege bewerkt. Gij hebt het gezien, en

hebt u erover verheugd. Waarom zoudt ge u dan bezondigen
aan onschuldig bloed, door David zonder enige reden te doden?
6 Saul luisterde naar de stem van Jonatan en hij zwoer: Zo waar
Jahweh leeft, hij zal niet sterven. **7** Nu riep Jonatan David en
deelde hem heel het onderhoud mee. En Jonatan bracht David
bij Saul terug, en David diende hem, evenals vroeger. **8** Maar
toen de oorlog opnieuw was uitgebroken, en David er op uit was
getrokken, om tegen de Filistijnen te strijden, bracht hij hun een
gevoelige nederlaag toe, zodat ze de vlucht voor hem namen. **9**
Daardoor kwam er weer een boze geest van Jahweh over Saul.
Hij zat thuis met zijn lans in de hand; en terwijl David de citer
bespeelde, **10** trachtte hij David met zijn lans aan de wand te
priemen. Maar deze week voor hem uit, zodat Saul de lans in de
wand slingerde. Door de vlucht stelde David zich in veiligheid.
Maar nog dezelfde nacht **11** stuurde Saul boden naar het huis
van David, om hem te bewaken en hem de volgende morgen te
doden. Mikal, de vrouw van David, waarschuwde hem echter en
zeide: Als ge vannacht uw leven niet in veiligheid brengt, zult ge
morgen dood zijn. **12** Mikal liet David dus door het venster naar
beneden; hij ging op de vlucht en stelde zich in veiligheid. **13**
Daarop nam Mikal den huisgod, legde dien op het bed, spreidde
een net van geitenhaar over het hoofdeinde, en dekte hem
met een mantel toe. **14** En toen Saul boden zond om David
gevangen te nemen, sprak zij: Hij is ziek! **15** Maar Saul stuurde
de boden terug, om zich van Davids toestand op de hoogte te
stellen, met het bevel: Brengt hem met bed en al bij me; hij
moet dood! **16** De boden gingen dus naar binnen, en daar lag
zowaar de huisgod op het bed, met een net van geitenhaar
over het hoofdeinde. **17** Saul vroeg aan Mikal: Waarom hebt

ge me aldus bedrogen, door mijn vijand te laten ontsnappen?
Mikal gaf Saul ten antwoord: Hij heeft tegen mij gezegd: "Laat
me gaan, of ik sla je dood!" **18** Intussen was David gevlucht
en had hij zich in veiligheid gesteld. Hij kwam bij Samuël in
Rama, vertelde hem alles wat Saul hem had aangedaan en nam
met Samuël zijn intrek in het profetenhuis te Rama. **19** Doch
men berichtte aan Saul, dat David in het profetenhuis te Rama
vertoefde; **20** daarom zond Saul boden, om David gevangen te
nemen. Maar toen zij de groep profeten zagen profeteren met
Samuël als leider aan het hoofd, kwam de geest van God over
de boden van Saul, en begonnen ook zij te profeteren. **21** Toen
dit aan Saul bekend werd, zond hij andere boden, die eveneens
profeteerden. Voor de derde maal zond Saul boden; maar ook
zij gingen profeteren. **22** Daarom ging hij zelf naar Rama. Bij de
grote put in Sekoe aangekomen, vroeg hij: Waar zijn Samuël
en David? Men antwoordde hem: In het profetenhuis te Rama.
23 Hij ging dus vandaar naar het profetenhuis te Rama. Maar
toen kwam ook op hem de geest van God; al voortgaande
profeteerde hij, totdat hij in het profetenhuis te Rama aankwam.
24 Daar rukte hij zich de klederen van het lijf, profeteerde in het
bijzijn van Samuël, en bleef heel die dag en nacht naakt liggen.
Daarom zegt men: Behoort ook Saul bij de profeten?

20 Uit het profetenhuis te Rama vluchtend, verscheen David
voor Jonatan en sprak: Wat heb ik toch misdaan? Waaraan
ben ik schuldig en wat voor kwaad heb ik jegens uw vader
bedreven, dat hij mij naar het leven staat? **2** Hij antwoordde
hem: Dat moet ge niet zeggen; ge zult niet sterven. Zie, mijn
vader doet niets, belangrijk of niet, of hij zegt het mij. Waarom
zou mijn vader mij juist dit voornemen verbergen? Geen sprake

van! **3** Maar David bezwoer hem nog eens: Uw vader weet heel
goed, dat ik bij u in de gunst sta. Hij zal dus denken: Jonatan
moet dit niet weten; anders wordt hij bedroefd. Hoe het ook zij:
zowaar Jahweh leeft en zowaar gij leeft, er staat maar een stap
tussen mij en de dood! **4** Jonatan verzekerde David: Wat ge
ook voorstelt, zal ik voor u doen. **5** Nu sprak David tot Jonatan:
Wel, morgen is het nieuwe maan, dan moest ik beslist bij den
koning blijven eten. Maar gij moet me verontschuldigen. Ik zal
mij tot overmorgenavond buiten verschuilen. **6** Als uw vader
mijn afwezigheid opmerkt, moet ge hem zeggen: David heeft
mij dringend verlof gevraagd, om even naar Betlehem, zijn
woonplaats, te gaan, omdat heel zijn familie daar het jaarlijks
offer houdt. **7** Zegt hij dan "goed", dan is uw dienaar veilig;
maar wordt hij er boos om, dan kunt gij er zeker van zijn, dat
het kwaad bij hem vaststaat. **8** Bewijs uw dienaar deze dienst;
want met een verbond van Jahweh hebt ge uw dienaar aan u
verbonden. Ben ik echter schuldig, dood me dan zelf, maar lever
mij niet aan uw vader uit. **9** Jonatan antwoordde: Maak u niet
ongerust. Want als ik er zeker van ben, dat mijn vader besloten
heeft, u kwaad te doen, zal ik het u beslist laten weten. **10** Toen
zeide David tot Jonatan: Maar hoe kom ik te weten, of uw vader
u bars heeft geantwoord? **11** Jonatan gaf David ten antwoord:
Kom, laat ons naar buiten gaan, het veld in. En samen gingen ze
naar buiten, het veld in. **12** Nu sprak Jonatan tot David: Jahweh,
de God van Israël is getuige, dat ik morgen om deze tijd mijn
vader zal uithoren. Staat het dan goed voor David, en stuur ik
u geen boodschap, om u in te lichten, **13** dan moge Jahweh
zo aan Jonatan doen en nog erger! Als echter mijn vader van
plan is, u kwaad te doen, dan zal ik u eveneens inlichten, en

maken dat ge u in veiligheid kunt stellen. Moge Jahweh dan met
u blijven, zoals Hij geweest is met mijn vader! **14** Ben ik dan
nog in leven, och, bewijs me dan Jahweh's gunst; en ben ik
gestorven, **15** onthoud dan in der eeuwigheid uw gunst niet
aan mijn nageslacht. Als Jahweh dus Davids vijanden één voor
één van de aardbodem heeft verdelgd, **16** dan moge Jonatan
niet uit Davids huis worden verwijderd, en Jahweh het op David
verhalen. **17** Ten tweede male zwoer Jonatan aan David bij zijn
genegenheid voor hem; want hij hield van hem als van zichzelf.
18 En Jonatan sprak tot hem: Morgen is het nieuwe maan. Ge
zult dus gemist worden, als uw plaats onbezet blijft; **19** zeker
wordt ge overmorgen gemist. Begeef u dus naar de plek, waar
ge op die bewuste dag een schuilplaats gevonden hebt, en blijf
in de buurt van die steenhoop. **20** Dan zal ik overmorgen er
pijlen langs afschieten, alsof ik op een doel wil mikken, **21** en
den jongen gelasten, de pijlen te gaan oprapen. Zeg ik dan tot
den jongen: "Hé, de pijl ligt meer naar deze kant toe, raap ze
op, kom dan voor de dag; want dan zijt ge veilig en is er geen
gevaar, zowaar Jahweh leeft!" **22** Maar roep ik tot den jongen:
"Hé, de pijl ligt verder op", ga dan heen; want dan zendt Jahweh
u weg. **23** En wat de afspraak betreft tussen u en mij, daarvan
zal Jahweh voor eeuwig getuige zijn! **24** David hield zich dus
schuil op het veld. En toen het nieuwemaan was geworden,
zette de koning zich aan de maaltijd. **25** Zoals gewoonlijk zat de
koning op zijn zetel tegen de muur; Jonatan ging tegenover
hem, Abner naast Saul zitten, en de plaats van David bleef leeg.
26 Maar Saul zei er die dag nog niets van; want hij dacht: Er zal
hem iets overkomen zijn, waardoor hij niet rein is; en hij zal zich
niet hebben gereinigd. **27** Maar toen de volgende dag, dus de

tweede dag van de nieuwe maan, de plaats van David weer
onbezet bleef, vroeg Saul aan zijn zoon Jonatan: Waarom is
de zoon van Jesse vandaag en gisteren niet aan de maaltijd
verschenen? **28** Jonatan gaf Saul ten antwoord: David heeft
van mij dringend verlof gevraagd voor Betlehem. **29** Hij zeide:
"Wil mij verontschuldigen; want wij hebben een familieoffer in
de stad, en mijn broers hebben mij uitgenodigd. Als ge mij
dus gunstig gezind zijt, verontschuldig me dan; dan kan ik mijn
broers gaan bezoeken". Daarom is hij niet aan ‘s konings tafel
verschenen. **30** Toen werd Saul kwaad op Jonatan en zeide tot
hem: Straatmeidenjong! ik weet heel goed, dat ge het met den
zoon van Jesse houdt tot uw eigen schande en tot schande van
de schaamte van uw moeder. **31** Want zolang de zoon van Jesse
op aarde leeft, zijt ge van uw koningschap niet zeker. Laat hem
derhalve bij mij brengen, want hij heeft de dood verdiend. **32**
Jonatan gaf zijn vader ten antwoord: Waarom moet hij sterven;
wat heeft hij misdaan? **33** Maar Saul slingerde de lans naar
hem toe, om hem te vermoorden. Jonatan begreep dus, dat het
bij zijn vader vaststond, David te doden. **34** Verontwaardigd
stond hij van tafel op, en ook die tweede dag van de nieuwe
maan gebruikte hij niets; hij had met David te doen, omdat zijn
vader hem zo schandelijk behandelde. **35** Volgens afspraak met
David trok Jonatan de volgende morgen het veld in, en een
kleine jongen ging met hem mee. **36** Hij zeide tot zijn knechtje:
Vooruit; ga de pijlen oprapen, die ik afschiet! En terwijl de jongen
vooruitliep, schoot Jonatan een pijl af, over hem heen. **37** Toen
de jongen op de plek kwam, waar de pijl lag, die Jonatan had
afgeschoten, riep Jonatan den jongen achterna: Hé, de pijl ligt
verderop! **38** En hij riep den jongen nog na: Vooruit een beetje;

sta niet te suffen. Het knechtje van Jonatan raapte de pijl op,
en kwam naar zijn meester. **39** Maar de jongen begreep er
niets van; enkel Jonatan en David kenden het teken. **40** Nu
gaf Jonatan zijn schiettuig aan zijn knechtje, en zeide hem: Ga
dat naar de stad brengen. **41** De jongen ging heen. Nu kwam
David uit zijn schuilhoek naast de steenhoop te voorschijn, wierp
zich op de grond, en boog zich driemaal neer. Zij kusten elkaar
en lange tijd weenden zij met elkander. **42** En Jonatan sprak
tot David: Ga in vrede; wat wij samen bezworen hebben bij de
naam van Jahweh: daarvan zal Jahweh voor eeuwig getuige zijn
tussen mij en u, tussen mijn geslacht en het uwe. Toen stond
David op en vertrok, terwijl Jonatan naar de stad terugkeerde.

21 David ging nu naar Nob, naar den priester Achimélek.
Ontsteld liep Achimélek David tegemoet, en vroeg hem: Waarom
zijt ge alleen, en is er niemand bij u? **2** David gaf den priester
Achimélek ten antwoord: De koning heeft mij iets opgedragen en
tot mij gezegd: "Niemand mag ook maar iets weten van de zaak,
waarvoor ik u uitzend, en die ik u heb opgedragen". Daarom
heb ik mijn knechten naar die en die plaats besteld. **3** Nu iets
anders; wat hebt gij in voorraad? Geef mij vijf broden mee,
of wat ge bij de hand hebt. **4** De priester antwoordde David:
Gewoon brood heb ik niet in voorraad; wel is er heilig brood.
Maar hebben de knechten zich wel van vrouwen onthouden? **5**
David verzekerde den priester: Ja; vrouwen zijn ons ontzegd.
Want steeds als ik uittrek, zijn de knechten op dat punt rein; en
dan is dat nog maar een gewone tocht. Hoeveel te meer zullen
ze dan nu op dat punt rein zijn. **6** Toen gaf de priester hem
heilig brood; want er was geen ander brood, dan de toonbroden,
die uit Jahweh's tegenwoordigheid worden weggenomen, om

ze dan telkens door vers brood te vervangen. **7** Nu was daar
die dag één van Sauls dienaren, die voor het aanschijn van
Jahweh moest blijven. Het was Doëg, de Edomiet, het hoofd van
de wachters van Saul. **8** Daarna vroeg David aan Achimélek:
Is hier niet een lans of een zwaard bij de hand; want er was
zoveel haast bij de opdracht des konings, dat ik zwaard noch
wapenen heb kunnen meenemen. **9** De priester antwoordde: Ja,
het zwaard van Goliat, den Filistijn, dien ge in het Terebintendal
verslagen hebt. Daar staat het, in een doek gewikkeld achter
de efod. Als ge dat wilt, neem het dan mee; want hier is geen
ander. En David sprak: Er is geen beter; geef het me mee. En
hij gaf het hem. **10** Nog diezelfde dag maakte David zich uit
de voeten; en op zijn vlucht voor Saul kwam hij bij Akisj, den
koning van Gat. **11** Nu zeiden de dienaren van Akisj: Dat is
toch David, de koning van het land! Op hem hebben ze toch in
reidans gezongen: Saul sloeg ze bij duizenden neer, Maar David
bij tienduizenden! **12** Die woorden knoopte David in het oor, en
in zijn grote angst voor Akisj, den koning van Gat, **13** stelde
hij zich openlijk als een waanzinnige aan, en deed hij als een
dolleman, toen ze hem grepen. Hij trommelde op de poortdeuren
en kwijlde in zijn baard, **14** zodat Akisj zijn dienaren verweet:
Ziet ge niet, dat het een dolleman is? Waarom brengt ge hem bij
me? **15** Heb ik dan geen gekken genoeg, dat ge mij met dezen
dolleman opscheept? Moet die soms in mijn huis komen?

22 David trok daar dus weg, en vond een schuilplaats in de
grot van Adoellam. Dit hoorden zijn broers en heel zijn familie,
en ze kwamen daar bij hem. **2** Ook sloten zich bij hem tal van
mannen aan, die in moeilijkheden zaten of door een schuldeiser
achtervolgd werden, en allerlei ontevredenen; en hij werd hun

leider. Zo waren er ongeveer vierhonderd man bij hem. **3**
Vandaar vertrok David naar Mispe in Moab. Hij vroeg aan den
koning van Moab: Laat mijn vader en mijn moeder bij u blijven,
totdat ik weet, wat God met mij voor heeft. **4** Hij liet hen dus
bij den koning van Moab, en ze bleven bij hem, zolang David
in de bergvesting was. **5** Maar David werd door den profeet
Gad gewaarschuwd: Blijf niet in de bergvesting; ga liever naar
het land Juda. Zo vertrok David, en kwam hij in het bos van
Chéret terecht. **6** Maar terwijl Saul in Giba onder de terebint
op de heuvel zat, met zijn lans in zijn hand en al zijn dienaren
om zich heen, vernam hij, dat David en de mannen, die bij
hem waren, een bende hadden gevormd. **7** Daarom sprak Saul
tot zijn dienaren, die om hem heen stonden: Luistert eens,
Benjamieten! De zoon van Jesse zal natuurlijk aan u allen
landerijen en wijngaarden schenken, en u allen aanstellen tot
hoofdmannen van duizend en honderd! **8** Want allen hebt ge
tegen mij samengespannen. Niemand was er, die mij op de
hoogte bracht, toen mijn zoon partij koos voor den zoon van
Jesse; niemand van u, die zich om mij bekommerde en mij liet
weten, dat mijn zoon een van mijn knechten tot verraad tegen
mij opstookte, zoals nu blijkt. **9** Maar Doëg, de Edomiet, die bij
de dienaren van Saul stond, nam het woord en sprak: Ik heb
den zoon van Jesse te Nob zien komen, bij Achimélek, den zoon
van Achitoeb. **10** Die heeft Jahweh voor hem geraadpleegd,
hem proviand bezorgd, en het zwaard van Goliat, den Filistijn,
gegeven. **11** Daarom ontbood de koning den priester Achimélek,
den zoon van Achitoeb, met heel zijn priesterfamilie uit Nob. Zij
kwamen met hen allen bij den koning, **12** en Saul begon: Luister
eens, zoon van Achitoeb. Deze antwoordde: Tot uw dienst, heer!

13 En Saul vroeg hem: Waarom hebt gij met den zoon van Jesse
tegen mij samengespannen, door hem proviand en een zwaard
te geven, en God voor hem te ondervragen, zodat hij jegens mij
verraad kon plegen, zoals nu is gebleken? **14** Achimélek gaf
den koning ten antwoord: Maar wie is er van al uw dienaren
zo betrouwbaar als David: de schoonzoon des konings, het
hoofd van uw lijfwacht, en geëerd in uw huis? **15** Is het vandaag
soms de eerste maal, dat ik God voor hem raadpleeg? Immers
neen! Laat dus de koning zijn dienaar en heel zijn familie geen
verwijt maken; want uw dienaar heeft in heel dat voorval niet
het minste kwaad gezien. **16** Maar de koning besliste: Gij zult
sterven, Achimélek; gijzelf en heel uw familie. **17** En hij gaf bevel
aan de wachten, die om hem heen stonden: Vooruit, doodt de
priesters van Jahweh! Want zelfs zij steunen David; ofschoon ze
wisten, dat hij op de vlucht was, hebben ze mij niet op de hoogte
gebracht. Maar de dienaars van den koning wilden geen hand
uitsteken, om de priesters van Jahweh neer te stoten. **18** En
daarom sprak de koning tot Doëg, den Edomiet: Vooruit, gij dan;
stoot de priesters neer! En Doëg de Edomiet trad vooruit, stootte
de priesters neer, en doodde die dag vijf en tachtig man, die het
linnen borstkleed droegen. **19** Ook de priesterstad Nob werd
neergesabeld; mannen en vrouwen, kinderen en zuigelingen,
met rundvee, ezels en schapen werden over de kling gejaagd.
20 Slechts één zoon van Achimélek, den zoon van Achitoeb,
namelijk Ebjatar wist te ontkomen. Hij vluchtte naar David, **21** en
vertelde David, dat Saul de priesters van Jahweh vermoord had.
22 En David zeide tot Ebjatar: Ik verwachtte het al, toen Doëg de
Edomiet daar was, dat hij het aan Saul zou verraden. Ik ben dus
aansprakelijk voor het leven van geheel uw familie. **23** Blijf bij

mij, en maak u niet ongerust; want wie u naar het leven staat,
staat ook mij naar het leven. Bij mij zijt ge veilig.

23 Op zekere dag bracht men David de tijding: Zie, de Filistijnen
belegeren Keïla, en plunderen de dorsvloeren leeg. **2** Toen vroeg
David aan Jahweh: Zal ik uitrukken en die Filistijnen verslaan?
En Jahweh antwoordde David: Ruk uit, versla de Filistijnen en
ontzet Keïla. **3** Maar de mannen van David zeiden: Hier in Juda
zitten we al in de angst; en zouden we dan naar Keïla trekken,
waar de Filistijnen in slagorde staan? **4** Daarom ondervroeg
David Jahweh nog eens; en Jahweh antwoordde hem: Trek
gerust naar Keïla, want Ik lever de Filistijnen aan u over. **5** Nu
trok David met zijn mannen naar Keïla. Hij viel de Filistijnen aan,
dreef hun vee weg en bracht hun een gevoelige nederlaag toe.
Zo ontzette David de bewoners van Keïla. **6** Nu had Ebjatar, de
zoon van Achimélek, toen hij naar David vluchtte en David naar
Keïla begeleidde, de efod met zich meegenomen. **7** Toen men
nu aan Saul meldde, dat David zich in Keïla bevond, dacht Saul:
God heeft hem aan mij overgeleverd; want door een stad met
deuren en grendels binnen te gaan, heeft hij zichzelf opgesloten.
8 Saul riep dus al de manschappen tot de strijd op, om naar
Keïla te trekken en David met zijn mannen in te sluiten. **9** Maar
David kwam te weten, dat Saul vijandige plannen tegen hem
smeedde. Daarom zeide hij tot Ebjatar, den priester: Breng de
efod hier. **10** En David bad: Jahweh, God van Israël; uw dienaar
heeft vernomen, dat Saul van plan is, naar Keïla te komen, en
om mijnent wil de stad te verwoesten. **11** Zal Saul oprukken,
zoals uw dienaar vernomen heeft? Jahweh, God van Israël, laat
het uw dienaar weten. En Jahweh antwoordde: Ja. **12** Daarna
vroeg David: Zullen de burgers van Keïla mij en mijn mannen

aan Saul uitleveren? En Jahweh antwoordde: Ja. **13** Toen brak
David met zijn mannen op; het waren er ongeveer zeshonderd.
Ze verlieten Keïla, en zwierven op goed geluk rond. En daar
Saul de tijding ontving, dat David uit Keïla ontsnapt was, zag
hij van de opmars af. **14** Nu ging David in bergholen wonen,
in de woestijn. Hij verbleef op het gebergte in de woestijn van
Zif; en ofschoon Saul hem voortdurend zocht, liet God niet toe,
dat David hem in handen viel. **15** Toch was deze bevreesd,
omdat Saul er op uit was, hem uit de weg te ruimen. Terwijl
David zich te Chóresj in de woestijn van Zif bevond, **16** besloot
Jonatan, de zoon van Saul, naar David te gaan, en hem te
sterken door vertrouwen op God. **17** Hij sprak tot hem: Maak u
niet bezorgd, want ge zult mijn vader Saul niet in handen vallen.
Ge zult heersen over Israël, en ik zal eerst de tweede zijn; ook
Saul, mijn vader, ziet dat in. **18** En zij sloten samen een verbond
voor het aanschijn van Jahweh. David bleef in Chóresj wonen,
terwijl Jonatan huiswaarts keerde. **19** Maar nu kwamen Zifieten
naar Saul in Giba, en zeiden: David verschuilt zich bij ons in de
bergholen bij Chóresj, op de heuvel van Chakila ten zuiden van
de wildernis. **20** Welnu, als het u, o koning, behaagt, er heen te
gaan, doe het dan; wij zullen zorgen, dat hij aan den koning
wordt uitgeleverd. **21** Saul sprak: Weest gezegend door Jahweh,
omdat gij met mij medevoelt. **22** Gaat u nog eens vergewissen
en achterhaalt nauwkeurig de plek, waar hij zich ophoudt, en
wie hem daar heeft gezien; want men heeft mij gezegd, dat hij
buitengewoon slim is. **23** Onderzoekt nog eens goed in alle
grotten, waar hij zich schuil kan houden, en komt bij mij terug,
om mij in te lichten. Dan zal ik met u meegaan. En mocht hij in
het land zijn, dan zal ik hem vinden uit alle duizenden van Juda!

24 Zij trokken er dus op uit, en gingen Saul voor naar Zif. David
bevond zich toen met zijn mannen in de woestijn van Maon, in
de steppe, zuidelijk van de wildernis. **25** Maar toen hij vernam,
dat Saul met zijn mannen hem kwam zoeken, daalde hij af naar
de rots in de woestijn van Maon. Saul hoorde het, en ging David
in de woestijn van Maon achterna. **26** Saul marcheerde aan de
ene kant van de berg, en David met zijn mannen aan de andere
kant. David spoedde zich angstig voort, om Saul te ontlopen. En
reeds omsingelde Saul met zijn mannen David met de zijnen,
om hen gevangen te nemen, **27** toen er eensklaps bij Saul een
bode verscheen met de tijding: Vertrek ogenblikkelijk; want de
Filistijnen zijn het land binnengevallen. **28** Saul staakte dus de
achtervolging van David en ging de Filistijnen tegemoet. Daarom
heeft men deze plaats Rots der Scheiding genoemd. **29** Vandaar
week David uit naar de spelonken van En-Gédi.

24 Maar nauwelijks was Saul van zijn krijgstocht tegen de
Filistijnen teruggekeerd en had hij de tijding ontvangen, dat
David zich in de woestijn van En-Gédi ophield, **2** of hij koos
drieduizend van de beste krijgers uit heel Israël, en ging oostelijk
van de Steenbokrotsen David met zijn mannen zoeken. **3** Zo
kwam Saul bij de schaapskooien langs de weg. Daar was een
spelonk, waar hij binnenging, om zijn behoefte te doen; David
met zijn mannen echter zaten achter in de spelonk! **4** En de
mannen van David zeiden tot hem: Dit is de dag, waarop Jahweh
u zegt: Zie, Ik geef u den vijand in uw macht, om met hem naar
believen te handelen. David stond op, en sneed ongemerkt de
slip van Sauls mantel af. **5** Maar het hart begon hem te bonsen,
alleen reeds door het afsnijden van Sauls slip. **6** En daarom
zeide hij tot zijn mannen: Jahweh beware mij ervoor, zo iets mijn

heer, den gezalfde van Jahweh, aan te doen, of zelfs mijn hand
tegen hem op te heffen; want hij is de gezalfde van Jahweh. **7**
Zo bedaarde David zijn mannen, en liet niet toe, dat ze Saul
aanrandden. Toen Saul de spelonk had verlaten, en zijn weg
vervolgde, **8** stond David aanstonds op, verliet de spelonk en
riep Saul achterna: Heer koning! En toen Saul omkeek, wierp
David zich uit eerbied op zijn knieën, met het gezicht naar de
grond. **9** En David sprak tot Saul: Waarom luistert gij naar de
praatjes der mensen, als zou David uw ongeluk willen? **10**
Ge kunt nu met eigen ogen zien, dat Jahweh u in de spelonk
aan mij had overgeleverd. Maar ik wilde u niet doden; ik heb u
gespaard en gezegd: Ik zal mijn hand niet opheffen tegen mijn
heer; want hij is de gezalfde van Jahweh. **11** Mijn vader, zie, zie
de slip van uw mantel, die ik in mijn hand heb! Ja, de slip van
uw mantel heb ik afgesneden, maar u niet gedood. Erken dus,
dat ik geen boze of misdadige bedoelingen heb. Ik heb u niets
willen doen, terwijl gij het op mijn leven gemunt hebt. **12** Jahweh
zal oordelen tussen mij en u, Jahweh zal mij op u wreken;
maar mijn hand wordt niet tegen u opgeheven! **13** Want zoals
het oude spreekwoord zegt: Van bozen komt boosheid voort!
Daarom wordt mijn hand niet tegen u opgeheven. **14** Tegen wien
is eigenlijk de koning van Israël opgerukt? Wien achtervolgt gij?
Een dode hond, een vlo! **15** Jahweh zal rechter zijn, en oordelen
tussen mij en u; Hij zal toezien, mijn zaak verdedigen, en mij
recht verschaffen tegen u. **16** Toen David deze toespraak tot
Saul had beëindigd, vroeg Saul: Is dat niet uw stem, mijn zoon
David? En nu begon Saul luidkeels te wenen. **17** En hij sprak tot
David: Gij zijt beter dan ik; want gij hebt het kwaad, dat ik u
deed, met goed vergolden. **18** Vandaag hebt gij getoond, dat ge

mij goed gezind zijt. Jahweh heeft mij in uw macht gegeven, en
ge hebt mij niet gedood. **19** Want als iemand zijn vijand ontmoet,
laat hij hem dan rustig gaan? Daarom zal Jahweh u belonen
voor wat gij vandaag aan mij hebt gedaan. **20** Ja, ik weet, dat gij
koning wordt, en dat het koningschap van Israël in uw handen
bestendig zal zijn. **21** Welnu, zweer mij dan bij Jahweh, dat
ge mijn nageslacht niet zult verdelgen en mijn naam niet zult
uitwissen uit het huis van mijn vader. **22** En David bezwoer
het hem. Toen ging Saul huiswaarts, en David keerde met zijn
mannen naar de bergvesting terug.

25 Intussen stierf Samuël. Heel Israël kwam bijeen voor de
dodenklacht, en men begroef hem in zijn huis te Rama. David
trok verder, en week naar de woestijn van Maon uit. **2** Nu was er
in Maon een man, die zijn bedrijf in Karmel had. De man was
zeer vermogend, en de eigenaar van drieduizend schapen en
duizend geiten. Bij gelegenheid van het scheren der schapen
bevond hij zich toen in Karmel. **3** Hij heette Nabal, zijn vrouw
Abigil. Terwijl de vrouw een vlug begrip had en een. knap uiterlijk,
was de man hardvochtig en kwaadaardig; het was een Kalebiet.
4 Toen nu David in de woestijn vernomen had, dat bij Nabal de
schapen geschoren werden, **5** zond hij tien knechten met de
opdracht: Gaat naar Karmel en vervoegt u bij Nabal; ge moet
hem namens mij begroeten en dit tegen mijn broeder zeggen:
6 De vrede aan u, vrede aan uw gezin, vrede aan allen, die
u toebehoren! **7** Ik heb vernomen, dat men bij u de schapen
scheert. Welnu, wij hebben uw herders, die in onze nabijheid
waren, niet gehinderd, en nooit, zolang ze in Karmel waren,
hebben ze ook maar iets vermist; **8** vraag het uw knechten,
en ze zullen het bevestigen. Laat daarom mijn knechten een

gunstig onthaal bij u vinden, omdat we op een feestdag komen,
en geef aan uw dienaren en aan uw zoon David wat ge kunt
missen. **9** Zo kwamen de knechten van David, brachten Nabal
de boodschap namens David over, en wachtten af. **10** Maar
Nabal gaf Davids dienaars ten antwoord: Wie is die David? Wie
is die zoon van Jesse? Het wemelt tegenwoordig van knechten,
die van hun meester zijn weggelopen! **11** En dan zou ik mijn
brood en mijn water en het vlees, dat ik voor mijn scheerders
geslacht heb, gebruiken, om het aan lieden te geven, van wie ik
niet eens weet, waar ze vandaan komen? **12** Davids knechten
maakten dus rechtsomkeer en vertelden hem bij hun terugkomst,
hoe ze ontvangen waren. **13** Toen beval David zijn mannen:
Laat ieder zijn zwaard in de gordel steken! En iedereen stak zijn
zwaard in de gordel. Ook David omgordde zich met zijn zwaard,
en terwijl tweehonderd man bij de legertros bleven, gingen er
ongeveer vierhonderd met David mee. **14** Intussen had Abigil,
Nabals vrouw, van een der knechten de boodschap gekregen:
David heeft uit de woestijn boden gezonden, om onzen heer
te begroeten; maar hij heeft hen uitgescholden. **15** Toch zijn
die lieden zeer goed voor ons geweest. Toen we buiten waren,
hebben we van hen geen hinder ondervonden, en zolang we met
hen omgingen, hebben we niets vermist. **16** Nacht en dag waren
zij voor ons een muur, zolang wij in hun nabijheid de schapen
hoedden. **17** Welnu, denk eens na, of gij er iets aan kunt doen;
want de wraak op onzen heer en heel zijn huis kan niet uitblijven.
Hij is nu eenmaal een Belialskind; er valt met hèm niet te praten.
18 Terstond haalde Abigáil tweehonderd broden en twee zakken
wijn, vijf toebereide schapen, vijf maten geroosterd graan, en
honderd rozijnen-en tweehonderd vijgenkoeken. **19** Zij liet dat

alles op ezels laden, en zonder iets aan haar man te vertellen,
sprak zij tot haar knechten: Gaat mij vooruit; ik kom achter
u aan. **20** Toen zij nu, rijdend op haar ezel, langs een holle
weg de bergen afdaalde, kwam David met zijn mannen aan de
andere kant naar beneden, zodat ze hen moest ontmoeten. **21**
David dacht juist: Dus heb ik voor niets op alles gepast, wat
dien kerel in de woestijn toebehoort! Van al zijn eigendom is
er niet het minste vermist, en nu gaat hij mij goed met kwaad
vergelden! **22** God mag David zo doen en nog erger, als er
morgenvroeg van al de zijnen nog één mannelijk wezen over is!
23 Zodra Abigáil David zag, gleed zij van haar ezel en boog
zich eerbiedig voor David ter aarde neer. **24** Ze bleef aan zijn
voeten liggen en sprak: Heer, op mij rust de schuld! Maar laat
uw dienstknecht tot u spreken, en luister naar de worden van uw
dienstmaagd **25** Laat mijn heer zich toch niet storen aan dien
deugnietmvan een Nabal; want zoals hij heet, zo is hij: "dwaas"
is zijn naam en dwaasheid is zijn faam. Ik, uw dienares, heb de
knechten niet gezien, die mijn heer had gestuurd. **26** Welnu,
mijn heer, zowaar Jahweh leeft: Jahweh heeft niet toegelaten,
dat ge u in bloedschuld verwikkelde en u zelf met de vuist recht
verschafte. Moge het met Nabal gaan als met al uw vijanden en
met allen, die uw ongeluk willen! **27** Aanvaard dit huldeblijk,
dat uw dienstmaagd voor mijn heer heeft meegebracht, en
laat het gegeven worden aan de knechten, die mijn heer op
zijn schreden volgen. **28** Wil zo de onachtzaamheid van uw
dienstmaagd vergeven. Waarachtig, Jahweh zal het huis van
mijn heer bestendigen; want mijn heer voert Jahweh's krijg, en
heel uw leven is er geen kwaad in u gevonden! **29** Wel is er
iemand opgestaan, om u te vervolgen en uw leven te belagen;

maar dank zij Jahweh, uw God, zal het leven van mijn heer
geborgen zijn in de buidel des levens4, terwijl het leven van
uw vijanden wordt weggeslingerd uit de holte van de slinger.
30 En wanneer Jahweh aan mijn heer al het goed zal hebben
volbracht, dat Hij hem heeft beloofd, wanneer Hij u tot leider van
Israël zal hebben gesteld, **31** moge het dan nooit voor u, mijn
heer, een reden tot ongerustheid en gewetenswroeging zijn, dat
mijn heer nodeloos bloed heeft vergoten en zichzelf recht heeft
verschaft! En wanneer Jahweh mijn heer voorspoed zal hebben
geschonken, laat hij dan aan zijn dienstmaagd denken. **32** Toen
sprak David tot Abigáil: Gezegend zij Jahweh, de God van Israël,
die u heden op mijn weg gezonden heeft! **33** Gezegend uw
doorzicht en gezegend gijzelf, dat gij mij heden verhinderd hebt,
mij in bloedschuld te verwikkelen en mijzelf met de vuist recht te
verschaffen. **34** Want zowaar Jahweh leeft, de God van Israël,
die mij verhinderd heeft, u kwaad te doen: waart gij mij niet
aanstonds tegemoet gekomen, dan was er bij de dageraad geen
man van Nabal overgebleven! **35** En David nam van haar aan,
wat zij voor hem had meegebracht, en hij sprak tot haar: Ga in
vrede naar huis! Zie, ik heb naar uw verzoek geluisterd en ben u
gunstig gestemd. **36** Toen Abigáil naar Nabal terugkeerde, was
er waarachtig in zijn huis een feest als een koningsmaal. En
daar Nabal zeer vrolijk was en zwaar beschonken, vertelde zij
hem vóór de volgende morgen niet het minste of geringste. **37**
Maar toen de volgende morgen Nabal zijn roes had uitgeslapen,
en zijn vrouw hem vertelde, wat er gebeurd was, stokte zijn hart
en hij werd als een steen. **38** En een dag of tien later sloeg
Jahweh hem, en Nabal stierf. **39** Toen David vernam, dat Nabal
dood was, zeide hij: Gezegend zij Jahweh, die de mij aangedane

smaad op Nabal heeft gewroken, zijn dienaar van een misstap
weerhield en de fout van Nabal op zijn eigen hoofd heeft doen
neerkomen! En David zond boden naar Abigáil, om haar voor
zich tot vrouw te vragen. **40** De dienaren van David kwamen dus
bij Abigáil in Karmel, en zeiden tot haar: David heeft ons tot u
gezonden; want hij wil u tot vrouw nemen. **41** Zij stond op, boog
zich diep ter aarde, en sprak: Hier hebt ge uw dienstmaagd tot
slavin, om de voeten van mijns meesters knechten te wassen.
42 En aanstonds maakte Abigáil zich gereed; ze ging op haar
ezel zitten, en door haar vijf dienstmaagden gevolgd, reed
zij achter de boden van David aan. En ze werd zijn vrouw.
43 Daarenboven huwde David Achinóam uit Jizreël, zodat ze
beiden zijn vrouw waren. **44** Saul had echter zijn dochter Mikal,
Davids vrouw, aan Palti gegeven, den zoon van Láisj uit Gallim.

26 Eens kwamen de Zifieten bij Saul in Giba met de tijding:
Ge weet toch, dat David zich verscholen houdt bij de heuvel
van Chakila tegenover de wildernis? **2** Daarom rukte Saul uit,
begeleid door drieduizend van de voortreffelijkste manschappen
uit Israël, en daalde af naar de woestijn van Zif, om David daar
op te sporen. **3** Saul sloeg zijn kamp op langs de weg, bij
de heuvel van Chakila, die tegenover de wildernis ligt. David,
die zich in de woestijn ophield, bemerkte, dat Saul hem tot in
de woestijn was gevolgd. **4** Hij zond dus verkenners uit, en
kreeg de zekerheid, dat Saul te Nakon gekomen was. **5** Nu
trok David op, en bij de plek gekomen, waar Saul zijn kamp
had opgeslagen, ontdekte hij de plaats, waar Saul lag te slapen
met zijn legeroverste Abner, den zoon van Ner; Saul lag in het
legerkamp, en het volk kampeerde in een kring om hem heen. **6**
Nu sprak David tot Achimélek, den Chittiet, en tot Abisjai, den

zoon van Seroeja en broer van Joab: Wie durft met mij tot Saul
in de legerplaats doordringen? Abisjai antwoordde: Ik! **7** Zo
drong David met Abisjai ‘s nachts tot de troep door. En zie, daar
lag Saul in het legerkamp te slapen; aan zijn hoofdeinde stond
zijn lans in de grond gestoken, en Abner lag met het volk in een
kring om hem heen. **8** En Abisjai zei tot David: Nu heeft God
uw vijand in uw hand overgeleverd! Laat mij hem nu met zijn
eigen lans in één stoot aan de grond vastpriemen; een tweede
zal niet nodig zijn! **9** Maar David sprak tot Abisjai: Doe hem
geen leed; want hoe kan iemand ongestraft de hand slaan aan
den gezalfde van Jahweh? **10** En David ging voort: Zo waar
Jahweh leeft; Jahweh alleen zal hem slaan, hetzij dat zijn dag
komt en hij sterft, hetzij dat hij ten oorlog trekt en sneuvelt. **11**
Jahweh beware mij ervoor, dat ik mijn hand zou uitstrekken naar
den gezalfde van Jahweh! Neem echter de lans, die aan zijn
hoofdeinde staat met de waterkruik, en laat ons dan heengaan.
12 En David nam de lans met de waterkruik van het hoofdeinde
van Saul weg, en ze gingen heen, zonder dat ook maar iemand
het zag of bemerkte, zonder dat ook maar iemand wakker werd;
want allen lagen zij te slapen: een slaap van Jahweh had hen
overvallen. **13** Aan de andere zijde gekomen, ging David ver
weg op de top van de berg staan, zodat er een flinke afstand
tussen hen was. **14** Nu riep hij tot het volk en tot Abner, den
zoon van Ner: Geeft ge geen antwoord, Abner? Abner riep
terug: Wie zijt ge, die daar den koning durft roepen? **15** En
David zeide tot Abner: Gij zijt toch een man, en niemand is u
in Israël gelijk! Waarom hebt ge dan uw heer en koning niet
bewaakt? Want er is een van de mannen gekomen, om uw heer
en koning te doden. **16** Fraai is het niet, zoals ge u gedragen

hebt. Zowaar Jahweh leeft, gij zijt kinderen des doods, omdat gij
niet gewaakt hebt over uw heer, den gezalfde van Jahweh! Ge
moet maar eens kijken, waar de lans van den koning is en de
waterkruik, die aan zijn hoofdeinde stond. **17** Saul herkende
de stem van David en vroeg: Is dat niet uw stem, mijn zoon
David? David antwoordde: Ja, heer koning. **18** En hij vervolgde:
Waarom blijft toch mijn heer zijn knecht achtervolgen? Wat heb
ik gedaan en waaraan ben ik schuldig? **19** Maar laat mijn heer
en koning nu luisteren naar de woorden van zijn dienaar: Als
het Jahweh is, die u tegen mij opzet, moge Hij dan de geur
van een offer aanvaarden. Maar als het mensen zijn, mogen zij
dan gevloekt zijn voor Jahweh, omdat ze mij thans verdreven
hebben en uitgesloten van Jahweh's erfdeel, en mij hebben
gezegd: "Ga andere goden dienen!" **20** Neen, laat mijn bloed de
grond niet drenken, terwijl ik verre ben van het aanschijn van
Jahweh. Want de koning van Israël is uitgetrokken, om mij naar
het leven te staan, gelijk men een patrijs in het bergland jaagt!
21 Saul sprak: Ik heb verkeerd gedaan! Kom terug, mijn zoon
David; ik zal u geen kwaad meer doen, omdat heden mijn leven
hoge waarde heeft gehad in uw ogen. Ja, ik heb zeer dwaas
gehandeld en ik heb me schromelijk vergist. **22** Maar David
antwoordde: Hier is de lans van den koning. Laat een van de
manschappen hierheen komen, om hem te halen. **23** Jahweh
zal aan ieder van ons zijn rechtschapenheid en trouw vergelden.
Want ofschoon Jahweh u heden in mijn hand had geleverd, heb
ik mijn hand niet geslagen aan den gezalfde van Jahweh. **24**
Welnu, zoals heden uw leven een hoge waarde had in mijn
ogen, zo zal mijn leven een hoge waarde hebben in de ogen van
Jahweh, en zal Hij mij redden uit iedere nood. **25** En Saul sprak

tot David: Gezegend zijt gij, mijn zoon David; grote daden zult
ge verrichten, en veel tot stand kunnen brengen. Toen vervolgde
David zijn weg, en Saul keerde naar zijn woonplaats terug.

27 Maar David dacht bij zichzelf: Op een of andere dag val ik
toch nog in handen van Saul. Er blijft voor mij dus niets anders
over, dan dat ik de wijk neem naar het Filistijnenland; dan zal
Saul het wel opgeven, nog langer heel Israël naar mij af te
zoeken, en ben ik uit zijn greep gered. **2** Dus trok David op, en
met de zeshonderd man die bij hem waren, liep hij over naar
Akisj, den zoon van Maok, en koning van Gat. **3** Zo vestigde
David zich bij Akisj in Gat, hij en zijn mannen, elk met zijn gezin,
en David met zijn twee vrouwen: Achinóam uit Jizreël, en Abigáil,
de vrouw van Nabal uit Karmel. **4** En toen Saul vernam, dat
David naar Gat was gevlucht, vervolgde hij hem niet langer. **5**
Nu deed David aan Akisj het voorstel: Als ik bij u in de gunst
sta, laat men mij dan een woonplaats aanwijzen in een van de
steden van het platteland, om mij daar te vestigen; want waarom
zou uw dienaar bij u in de hofstad wonen? **6** Akisj wees hem
toen Sikelag aan; vandaar dat Sikelag tot op heden toe aan de
koningen van Juda behoort. **7** De tijd, die David in het land
der Filistijnen doorbracht, bedroeg een jaar en vier maanden.
Gedurende die tijd **8** trok David er met zijn mannen geregeld op
uit, om strooptochten te houden bij de Gesjoerieten, de Girzieten
en de Amalekieten, die de bewoners van de landstreek waren,
welke zich uitstrekt van Télem tot Sjoer, en verder naar Egypte.
9 Had David het land geteisterd, dan liet hij man noch vrouw in
leven, maar met een buit van schapen, runderen, ezels, kamelen
en kledingstukken keerde hij terug, en meldde zich bij Akisj. **10**
Vroeg Akisj dan: "Bij wie hebt ge vandaag een inval gedaan?"

dan zeide David: In de Négeb van Juda, of in de Négeb van
Jerachmeël, of in de Négeb van de Kenieten. **11** Mannen en
vrouwen, die hij anders naar Gat moest brengen, liet David
dus niet in leven; want hij dacht: Anders verraden ze mij en
zeggen: Dat en dat heeft David gedaan! Zo ging hij al de tijd te
werk, dat hij op Filistijnse bodem vertoefde. **12** En Akisj had
veel vertrouwen in David; want hij dacht: Hij heeft zich gehaat
gemaakt bij zijn volk Israël; hij zal nu altijd mijn dienaar blijven.

28 Toen dan ook in die dagen de Filistijnen hun troepen op de
been brachten, om met Israël te strijden, sprak Akisj tot David:
Ge weet dus, dat ge aan mijn zijde ten strijde moet trekken, gij
met uw mannen. **2** David gaf Akisj ten antwoord: Goed; dan zult
ge ondervinden, wat uw dienaar zal doen. En Akisj verzekerde
David: Best, dan stel ik u voor altijd tot mijn lijfwacht aan. **3**
Intussen was Samuël gestorven; heel Israël had over hem
gerouwd, en men had hem te Rama in zijn woonplaats begraven.
En Saul had de geestenbezweerders en waarzeggers uit het
land verwijderd. **4** Toen dan de verenigde Filistijnen aanrukten
en hun kamp bij Sjoenem opsloegen, riep ook Saul heel Israël
onder de wapens, en ze legerden zich op de Gilbóa. **5** Maar bij
het aanschouwen van het leger der Filistijnen sloeg Saul de
schrik om het hart. **6** Hij raadpleegde Jahweh; maar Jahweh
antwoordde hem niet, noch in dromen noch met de Oerim, noch
door profeten. **7** Daarom sprak Saul tot zijn dienaren: Zoek me
een vrouw op, die geesten bezweert; dan ga ik erheen, om ze te
ondervragen. Zijn dienaren antwoordden hem: Te En-Dor woont
een vrouw, die geesten bezweert. **8** Daarop maakte Saul zich
onkenbaar, door andere kleren aan te trekken. Begeleid door
twee mannen begaf hij zich op weg, en in de nacht kwamen

ze bij de vrouw aan. En hij sprak: Roep voor mij den geest
op, dien ik u zal zeggen, en laat hem voor mij de toekomst
voorspellen. **9** De vrouw antwoordde hem: Wel, ge weet toch,
dat Saul de geestenbezweerders en waarzeggers uit het land
heeft verdreven; waarom wilt ge me dan een valstrik leggen,
om me te doden? **10** Maar Saul bezwoer haar bij Jahweh: Zo
waar Jahweh leeft, om deze zaak zal geen schuld u treffen. **11**
Nu vroeg de vrouw: Wien moet ik voor u oproepen? Hij zeide:
Roep Samuël voor mij op. **12** En de vrouw zag Samuël. Maar nu
begon ze luidkeels te gillen, en vroeg aan Saul: Waarom hebt ge
mij bedrogen; ge zijt Saul zelf! **13** De koning antwoordde haar:
Wees maar niet bang; zeg liever, wat ge ziet. En de vrouw sprak
tot Saul: Een geest zie ik uit de aarde opkomen. **14** Hij vroeg
haar: Hoe ziet hij er uit? Ze antwoordde: Een man, een oude
man komt op, in een mantel gehuld. Toen begreep Saul, dat het
Samuël was; en zijn gelaat ter aarde buigend wierp hij zich neer.
15 En Samuël sprak tot Saul: Waarom hebt ge mij gestoord, door
mij op te roepen? Saul antwoordde: Ik ben ten einde raad. De
Filistijnen vechten tegen mij, en God is van mij geweken; Hij
antwoordt mij niet meer, noch door profeten noch in dromen.
Daarom heb ik u geroepen, om mij te verkondigen, wat ik moet
doen. **16** Samuël sprak: Maar waarom mij nog ondervragen, als
Jahweh van u geweken is en uw vijand is geworden? **17** Jahweh
heeft met u gedaan, zoals Hij door mij heeft voorzegd: Jahweh
heeft het koningschap aan u ontnomen, en het aan een ander,
aan David, gegeven. **18** Omdat ge niet hebt geluisterd naar
het bevel van Jahweh en zijn gloeiende toorn op Amalek niet
hebt gekoeld, daarom laat Jahweh u dit alles thans overkomen:
19 Jahweh geeft u en Israël met u in de macht der Filistijnen;

gij en uw zonen zullen morgen bij mij zijn; zelfs het kamp van
Israël laat Jahweh in de handen der Filistijnen vallen. **20** Diep
verslagen viel Saul in zijn volle lengte op de grond; want hij was
van Samuëls woorden bang geworden, en zijn krachten waren
uitgeput, daar hij de ganse dag en de ganse nacht geen voedsel
had gebruikt. **21** De vrouw kwam op Saul toe, en ziende, dat hij
erg van streek was, sprak zij tot hem: Zie, uw dienstmaagd heeft
naar uw wens geluisterd; ik heb mijn leven op het spel gezet om
te volbrengen, wat gij me gevraagd hebt. **22** Luister gij dus ook
naar de wens van uw dienstmaagd; eet een stuk brood, dat ik u
wil voorzetten, opdat gij in staat zult zijn, uw weg te vervolgen.
23 Maar hij weigerde en zeide: Ik wil niet eten. Eerst toen ook
zijn dienaren met de vrouw bij hem aandrongen, gaf hij toe; hij
stond van de grond op, en zette zich neer op de rustbank. **24**
Daarop slachtte de vrouw in allerijl het mestkalf, dat ze op stal
had staan, haalde meel en kneedde het, bakte er ongedesemde
broden van, **25** en diende het voor Saul en zijn dienaren op. En
na gegeten te hebben, stonden ze op, en gingen diezelfde nacht
nog weg.

29 De Filistijnen trokken nu al hun troepen samen naar Afek,
terwijl Israël zijn kamp opsloeg bij de bron, die zich bij Jizreël
bevindt. **2** Toen nu de Filistijnse tyrannen aan de spits van
honderden en duizenden voorbijtrokken, en David met zijn
manschappen in de achterhoede met Akisj voorbijtrok, **3** vroegen
de vorsten der Filistijnen: Wat moeten die Hebreën? En Akisj
antwoordde de Filistijnse vorsten: Dat is David, de onderdaan
van Saul, den koning van Israël, die sinds jaren en dagen bij
mij is. En van de dag af, dat hij naar mij overliep, tot op de
dag van heden heb ik niets op hem aan te merken gehad. **4**

Maar de Filistijnse vorsten voeren tegen hem uit, en zeiden
tot hem: Stuur dien man weg, en laat hem terugkeren naar de
plaats, waar ge hem gevestigd hebt. Neen, hij trekt niet met ons
ten strijde; hij zal ons in de strijd niet verraden! Want hoe kan
hij zich beter bij zijn meester in de gunst werken dan met de
hoofden van deze mannen? **5** Dat is toch die David, tot wiens
eer in rondedans werd gezongen: Saul sloeg ze bij duizenden
neer, Maar David bij tienduizenden! **6** Toen ontbood Akisj David,
en zeide: Zowaar Jahweh leeft, gij zijt een eerlijk man, en ik
stel er prijs op, dat gij aan mijn zijde het kamp in-en uitgaat.
Want sinds de dag, dat ge bij me zijt gekomen, tot op de dag
van heden had ik niets op u aan te merken. Maar in de ogen
van de tyrannen zijt ge minder gewenst. **7** Keer dus terug en
ga in vrede; doe niets, wat de Filistijnse tyrannen mishaagt. **8**
Maar David sprak tot Akisj: Wat heb ik gedaan, en wat hebt
ge uw dienaar te verwijten, sinds ik bij u kwam tot de dag van
vandaag, dat ik niet mee mag strijden tegen de vijanden van
mijn heer en koning? **9** Akisj verzekerde David: Ge weet, dat ik
u hoogacht als waart ge een engel van God; maar de vorsten
der Filistijnen hebben beslist: Hij mag niet met ons mee in de
strijd. **10** Trek dus morgenvroeg op met de dienaren van uw
heer, die met u mee zijn gekomen, en begeef u naar de plaats,
waar ik u gevestigd heb; laat u niet leiden door gevoelens van
wraak, want ik acht u hoog1. Maak u dus morgenvroeg gereed
en vertrek, zodra het dag wordt. **11** David trok dus met zijn
manschappen vroeg in de morgen op, en keerde terug naar het
land der Filistijnen, terwijl de Filistijnen naar Jizreël oprukten.

30 Toen David met zijn mannen de derde dag in Sikelag
aankwam, hadden de Amalekieten een overval gedaan op

de Négeb en op Sikelag. Ze hadden Sikelag ingenomen en
in brand gestoken, **2** de vrouwen en alle inwoners, groot en
klein, gevankelijk weggevoerd, en zonder iemand te doden hun
tocht voortgezet. **3** Toen dus David en zijn manschappen de
stad bereikten, en zagen, dat ze in brand was gestoken en dat
hun vrouwen met hun zonen en dochters gevangen waren,
4 begonnen David en het volk, dat bij hem was, luidkeels te
wenen, totdat ze er geen kracht meer toe hadden. **5** Ook de
beide vrouwen van David, Achinóam uit Jizreël, en Abigáil, de
vrouw van Nabal uit Karmel, waren gevangen genomen. **6**
David was ten einde raad; want het volk wilde hem stenigen,
zo bitter was de stemming onder heel het volk over het verlies
van hun zonen en dochters. Maar David hervond zijn kracht in
Jahweh, zijn God. **7** Hij sprak tot den priester Ebjatar, den zoon
van Achimélek: Breng mij de efod! En Ebjatar bracht de efod
bij David. **8** Toen vroeg David aan Jahweh: Zal ik die bende
achterna zetten, en ze inhalen? Hij antwoordde hem: Ja, zet
ze na; want ge zult ze inhalen en buit bemachtigen! **9** David
ging dus met de zeshonderd man, die hem volgden, op weg. Bij
de beek Besor aangekomen, **10** zette David met vierhonderd
man de achtervolging voort, terwijl de overige tweehonderd
man, die te vermoeid waren, om de beek Besor over te trekken,
achterbleven. **11** Op de vlakte troffen ze een Egyptenaar aan,
dien ze bij David brachten. Ze gaven hem brood, waarvan hij at,
en lieten hem water drinken; **12** ook gaven ze hem vijgen-en
twee druivenkoeken. Toen hij gegeten had, kwam hij weer bij;
hij had namelijk in drie dagen en drie nachten geen voedsel
gebruikt en geen water gedronken! **13** David vroeg hem: Wien
behoort ge toe, en waar komt ge vandaan? Hij antwoordde: Ik

ben een Egyptische jongen, de slaaf van een Amalekiet; mijn
heer heeft me, omdat ik ziek werd, eergisteren aan mijn lot
overgelaten. **14** We hebben een overval gedaan op de Négeb
van de Keretieten, op het grondgebied van Juda en de Négeb
van Kaleb, en Sikelag hebben we in brand gestoken. **15** David
vroeg hem: Wilt ge ons de weg wijzen naar die bende? Hij
antwoordde: Zweer mij bij God, dat gij me niet zult doden of aan
mijn meester zult uitleveren, en ik zal u de weg wijzen naar
die bende. **16** En hij wees hun de weg. En zie, daar lagen ze
over de gehele streek verspreid, etend en drinkend en fuivend
van heel die grote buit, die ze uit het Filistijnenland en het
judese land hadden opgedaan. **17** En David sloeg op hen in van
de dageraad af tot de avond van de volgende dag; niet één
ontkwam, behalve vierhonderd jongemannen, die de kamelen
bestegen en de vlucht namen. **18** Alles wat de Amalekieten hem
ontnomen hadden, kreeg David terug. Ook zijn beide vrouwen
kreeg David terug. **19** Niets werd hun in handen gelaten: klein
en groot, zonen en dochters, de buit, en alles wat ze hadden
geroofd; dat alles bracht David terug. **20** Bovendien nam David
al hun schapen en rundvee. Men stelde die aan de spits van wat
men veroverd had, en zeide: Dit is Davids aandeel. **21** Toen
David terugkwam bij de tweehonderd man, die te vermoeid
waren geweest, om David te volgen, en die hij aan de beek
Besor had achtergelaten, gingen dezen David en het volk, dat
bij hem was, tegemoet. David trad op het volk toe, en groette
het vriendelijk; **22** maar alle kwade en ongure elementen uit
het gevolg van David beweerden: Omdat ze niet met ons zijn
meegegaan, mag hun niets gegeven worden van de buit, die
wij veroverd hebben. Laat ieder zijn vrouw en kinderen terug

nemen, en maken dat hij weg komt. **23** Maar David sprak: Zo
moet gij niet doen, nadat Jahweh aan ons dit alles gegeven
heeft, ons heeft beschermd, en de bende, die ons overvallen
had, aan ons heeft overgeleverd! **24** Wie zou ook maar naar uw
voorstel willen luisteren? Neen, die ten strijde trekt, krijgt niet
meer dan die bij de legertros blijft; ze moeten gelijk opdelen.
25 Zo is het sedert dien gebleven; hij stelde het vast als wet
en recht in Israël, tot op de dag van heden. **26** In Sikelag
teruggekomen, zond David aan de oudsten van het naburige
Juda een gedeelte van de buit met de boodschap: Hier is voor u
een geschenk uit de buit, op Jahweh's vijanden behaald. **27** Het
waren de oudsten van Betoeël, van Rama uit de Négeb, van
Jattir, **28** van Aroër, van Sifmot, van Esjtemóa, **29** van Karmel,
van de steden der Jerachmeëlieten, van de steden der Kenieten,
30 van Chorma, van Bor-Asjan, van Atak, **31** van Hebron en van
alle plaatsen, waar David met zijn mannen had rondgezworven.

31 Intussen waren de Filistijnen de strijd tegen Israël begonnen.
De Israëlieten sloegen voor de Filistijnen op de vlucht en vielen
dodelijk getroffen op het gebergte van Gilbóa. **2** De Filistijnen
zaten Saul en zijn zonen op de hielen. En toen zij Jonatan,
Abinadab en Malkisjóea, de zonen van Saul, hadden gedood, **3**
richtte zich heel de strijd tegen Saul. Enige boogschutters kregen
hem onder schot, en verwondden hem in het onderlijf. **4** Nu
sprak Saul tot zijn wapendrager: Trek uw zwaard en doorsteek
me ermee; anders komen die onbesnedenen hun spel met
me drijven. Maar zijn wapendrager wilde niet, omdat hij teveel
ontzag voor hem had. Daarom nam Saul het zwaard, en stortte
zich erin. **5** Toen zijn wapendrager zag, dat Saul dood was,
stortte ook hij zich in zijn zwaard, en stierf aan zijn zijde. **6** Zo

stierf Saul met zijn drie zonen en zijn wapendrager op een en
dezelfde dag. **7** Toen de Israëlieten, die in de steden van het
dal en van het Overjordaanse woonden, bemerkten, dat de
Israëlieten waren gevlucht en Saul met zijn zonen gestorven,
verlieten zij de steden en namen de vlucht; waarop de Filistijnen
kwamen en ze bezetten. **8** Toen de Filistijnen de volgende dag
de gesneuvelden kwamen uitplunderen, vonden ze Saul met zijn
drie zonen op het gebergte van Gilbóa liggen. **9** Ze sloegen
hem het hoofd af, trokken hem zijn wapenrusting uit, en zonden
boden rond in het Filistijnenland, om het blijde nieuws in hun
afgodstempels en onder het volk te verspreiden. **10** Ze plaatsten
zijn wapenrusting in de tempel van Asjtarte, en sloegen zijn lijk
aan de muur van Bet-Sjean. **11** Toen de bewoners van Jabesj in
Gilad hoorden, wat de Filistijnen met Saul gedaan hadden, **12**
rukten alle weerbare mannen uit. Ze trokken de gehele nacht
door, haalden Sauls lijk en dat van zijn drie zonen van de muur
van Bet-Sjean, brachten ze naar Jabesj over en verbrandden ze
daar. **13** Ze verzamelden het gebeente, en begroeven het onder
de terebint in Jabesj; daarna vastten ze zeven dagen.

2 Samuël

1 Na de dood van Saul bleef David, toen hij terug was van zijn
overwinning op de Amalekieten, twee dagen in Sikelag. **2** Daar
verscheen op de derde dag iemand uit de legerplaats van Saul:
zijn kleren waren gescheurd en aarde lag op zijn hoofd. Bij David
aangekomen, viel hij ter aarde en boog zich tot op de grond
voor hem neer. **3** David vroeg hem: Waar komt ge vandaan? Hij
antwoordde: Ik ben uit de legerplaats van Saul ontsnapt. **4** David
zeide tot hem: Vertel me toch, wat er gebeurd is! Hij sprak: Het
volk is gevlucht uit de strijd, velen van het volk zijn gesneuveld,
en ook Saul en zijn zoon Jonatan zijn dood! **5** Toen vroeg David
den jongen man, die met die tijding kwam: Hoe weet ge, dat Saul
en zijn zoon Jonatan dood zijn? **6** En de jonge man, die met die
tijding kwam, antwoordde: Heel toevallig was ik op het gebergte
Gilbóa. Daar stond Saul, leunend op zijn lans; en de wagens en
de ruiters waren al vlak bij hem. **7** Hij keek om, en toen hij mij
bemerkte, riep hij mij. Ik antwoordde: Hier ben ik. **8** Hij vroeg
me: Wie zijt ge? Ik antwoordde hem: Ik ben een Amalekiet. **9**
Hij zeide tot mij: Kom hier, en steek me dood; want een kramp
heeft mij beet, ofschoon ik al mijn krachten nog heb. **10** Ik ging
naar hem toe, en daar ik wist, dat hij zijn val niet zou overleven,
stak ik hem dood. Ik nam de diadeem, die op zijn hoofd stond,
en de armband, die aan zijn arm hing; ik heb ze meegebracht
voor mijn heer. **11** Toen greep David zijn klederen en scheurde
ze vaneen; en heel zijn gevolg deed eveneens. **12** Wenend
en vastend rouwden zij tot de avond over Saul en zijn zoon
Jonatan, over het volk van Jahweh en het huis Israël, omdat zij
door het zwaard waren gevallen. **13** Daarop sprak David tot den
jongen man, die met die tijding kwam: Wat is uw afkomst? Hij

antwoordde: Ik ben de zoon van een vreemdeling uit Amalek. **14**
David zeide tot hem: Hoe is het dan mogelijk, dat ge er niet voor
zijt teruggeschrokken, uw hand uit te steken en den gezalfde
van Jahweh te doden! **15** Daarop gaf David aan een van de
soldaten het bevel: Kom hier, sla hem neer! Deze sloeg hem
dood, **16** terwijl David tot hem sprak: Uw bloed kome neer op uw
eigen hoofd; ge hebt uw eigen oordeel geveld met te zeggen: Ik
heb den gezalfde van Jahweh gedood! **17** Toen dichtte David op
Saul en op zijn zoon Jonatan een klaaglied, **18** dat de Judeërs
op zijn bevel moesten leren. Het staat in het boek van den
Rechtvaardige. Hij sprak: **19** Op uw hoogten, o Israël, liggen de
besten gesneuveld; Ach, hoe zijn nu de helden gevallen! **20**
Bericht het niet in Gat, Verkondigt het niet in Asjkelons straten;
Anders juichen de dochters der Filistijnen, Jubelen de dochters
der onbesnedenen! **21** Geen dauw en geen regen, bergen van
Gilbóa, Dale op uw velden, o bergen des doods; Want daar ligt
het schild der helden verroest, Het schild van Saul niet met olie
gewreven! **22** Zonder het bloed van verslagenen En het vet van
helden Week de boog van Jonatan nimmer terug, Keerde het
zwaard van Saul niet ledig weer. **23** Saul en Jonatan waren
bemind en geliefd, In leven en dood niet gescheiden! Ze waren
sneller dan adelaars, Sterker dan leeuwen. **24** Dochters van
Israël, weent over Saul, Die u hulde in karmozijn en batist, En
op uw gewaad gouden sieraden hechtte: **25** Hoe zijn de helden
gevallen in de strijd? Ach Jonatan, ik ben zeer bedroefd om
uw dood, **26** Om u zo verslagen, Jonatan, mijn broeder! Gij
waart mij zo dierbaar, Uw liefde telde ik meer dan de liefde van
vrouwen. **27** Ach, hoe zijn nu de helden gevallen, Hoe gingen de
wapenen verloren!

2 Na dit alles raadpleegde David Jahweh: Moet ik optrekken
naar een of andere stad in Juda? Jahweh antwoordde hem: Ja.
David hernam: Waarheen moet ik optrekken? Hij antwoordde:
Naar Hebron. **2** Zo trok David daarheen, met zijn beide vrouwen
Achinóam uit Jizreël, en Abigáil, de vrouw van Nabal uit Karmel.
3 Ook de manschappen, die hem gevolgd waren, liet David er
heen trekken, ieder met zijn gezin; en zij vestigden zich in de
verschillende wijken van Hebron. **4** Toen kwamen de Judeërs,
en zalfden David daar tot koning over het huis Juda. Toen
David hoorde, dat de burgers van Jabesj in Gilad Saul begraven
hadden, **5** zond hij boden naar de burgers van Jabesj in Gilad
en liet hun zeggen: Gezegend zijt gij door Jahweh, omdat gij uw
heer Saul deze liefdedienst bewezen en hem begraven hebt.
6 Moge Jahweh u daarom liefde betonen en trouw! Maar ook
ik zal u belonen, omdat gij deze daad hebt verricht. **7** Houdt
goede moed en gedraagt u als helden; want al is uw heer Saul
gestorven, het huis Juda heeft mij tot koning over hen gezalfd.
8 Abner, de zoon van Ner, de legeroverste van Saul, had de
partij van Isj-Bósjet, den zoon van Saul, gekozen. Hij liet hem
naar Machanáim overkomen, **9** en verhief hem tot koning over
Gilad en de Aserieten, over Jizreël, Efraïm en Benjamin, kortom
over geheel Israël. **10** Isj-Bósjet, de zoon van Saul, was veertig
jaar oud, toen hij koning van Israël werd, en twee jaar heeft
hij geregeerd. Alleen dus het huis Juda hield het met David.
11 De tijd, dat David te Hebron over het huis Juda regeerde,
bedroeg zeven jaar en zes maanden. **12** Eens trok Abner, de
zoon van Ner, met de dienaren van Isj-Bósjet, den zoon van
Saul, van Machanáim naar Gibon. **13** Ook Joab, de zoon van
Seroeja, was met de aanhangers van David uitgerukt. Zij stietten

op elkaar bij de vijver van Gibon. Daar ze elk één kant van
de vijver bezet hielden, **14** deed Abner aan Joab het voorstel:
Laat de soldaten onder ons toezicht een steekspel houden!
Joab zeide: Goed! **15** En volgens een overeengekomen getal
traden twaalf Benjamieten van Isj-Bósjet, den zoon van Saul,
en twaalf van de aanhangers van David vooruit, en stelden
zich tegenover elkander op. **16** Ze grepen elkaar bij de haren,
en daar ieder zijn zwaard in de lenden van zijn tegenstander
dreef, vielen ze allen tegelijkertijd neer. Vandaar dat die plek
"Veld der Lenden" heet; ze ligt bij Gibon. **17** Maar daarop
ontstond toen een buitengewoon heftig gevecht, waarbij Abner
met de manschappen van Israël de nederlaag leed voor de
aanhangers van David. **18** Nu waren de drie zonen van Seroeja
daarbij tegenwoordig: Joab, Abisjai en Asaël. En daar Asaël vlug
ter been was als een gazel op de vlakte, **19** rende hij Abner
achterna, en liet rechts noch links van Abner af. **20** Omkijkend
riep Abner: Zijt gij dat, Asaël? Hij riep terug: Ja! **21** Abner riep
hem toe: Ga rechts of links, pak den een of ander van de sol
daten aan, en ontneem hèm zijn wapenrusting. Maar Asaël
wilde niet van hem wijken. **22** Daarom riep Abner tot Asaël nog
eens: Ga toch van mij weg; anders moet ik u neerslaan, en hoe
kan ik dan nog voor uw broer Joab verschijnen? **23** Toen hij nu
nog niet wilde wijken, trof Abner hem met een achterwaartse
beweging zo in de buik, dat de lans er van achteren weer
uitkwam; hij viel neer en bleef op de plek dood. En iedereen,
die bij de plek kwam, waar Asaël gevallen en gestorven was,
bleef er bij stil staan. **24** Ook Joab en Abisjai zetten Abner
achterna. Tegen zonsondergang bereikten ze Gibat-Amma, dat
tegenover Giach ligt, op de weg naar de woestijn van Gibon, **25**

waar de Benjamieten zich om Abner hadden verzameld, en in
gesloten rijen op de top van Gibat-Amma hadden postgevat. **26**
Toen riep Abner tot Joab: Moet het zwaard nu eeuwig woeden?
Voelt ge dan niet dat het tenslotte verkeerd moet aflopen? Hoe
lang wacht ge nog, het volk te bevelen, de achtervolging van
hun broeders te staken? **27** Joab antwoordde: Zo waar God
leeft; zo ge niet gesproken hadt, ja dan zou het volk eerst
morgenvroeg de achtervolging hebben opgegeven. **28** Toen blies
Joab de trompet, en het hele volk maakte halt. Het achtervolgde
Israël niet langer, en de strijd werd gestaakt. **29** Abner met zijn
manschappen trokken heel die nacht door de Jordaanvlakte
verder, staken de Jordaan over en bereikten na een mars van
een halve dag Machanáim. **30** Toen Joab de achtervolging van
Abner had opgegeven en al het volk had verzameld, werden
er van de aanhangers van David behalve Asaël negentien
man vermist; **31** maar de aanhangers van David hadden van
Benjamin, dus van Abners manschappen, drie honderd zestig
man verslagen. **32** Men droeg Asaël weg, en begroef hem in
het graf van zijn vader te Betlehem. Daarna trok Joab met zijn
manschappen heel de nacht verder, en bereikte Hebron, toen
het dag werd.

3 Het werd een langdurige oorlog tussen de familie van Saul
en de familie van David. Maar terwijl David steeds machtiger
werd, verzwakte de familie van Saul hoe langer hoe meer.
2 Te Hebron kreeg David de volgende kinderen. De oudste
was Amnon, van Achinóam uit Jizreël; **3** de tweede Kilab, van
Abigáil, de vrouw van Nabal uit Karmel; de derde Absalom,
een zoon van Maäka, een dochter van Talmai, den koning van
Gesjoer; **4** de vierde Adonija, de zoon van Chaggit; de vijfde

Sjefatja, de zoon van Abital; **5** de zesde Jitream, van Davids
vrouw Egla. Deze kinderen kreeg David te Hebron. **6** Terwijl
de oorlog tussen de familie van Saul en de familie van David
voortduurde, werd Abner geleidelijk heer en meester in het huis
van Saul. **7** Nu had Saul een bijvrouw gehad, Rispa genaamd,
de dochter van Ajja, welke Abner zich tot vrouw had genomen.
Isj-Bósjet verweet Abner dan ook: Waarom hebt ge u afgegeven
met de bijvrouw van mijn vader? **8** Hevig verontwaardigd over
het verwijt van Isj-Bósjet, gaf Abner ten antwoord: Ben ik soms
een Judese hondsvot? Juist ben ik bezig, aan de familie van
uw vader Saul, aan zijn broers en verwanten een dienst te
bewijzen, door u niet in handen van David te laten vallen, en
nu komt ge me verwijten doen over een vrouw! **9** God moge
Abner zo doen en nog erger, als ik niet voor David waar maak,
wat Jahweh hem bezworen heeft: **10** het koningschap aan de
familie van Saul te ontnemen en de troon van David op te
richten over Israël en Juda. Van Dan tot Beër-Sjéba. **11** En Isj-
Bósjet durfde Abner geen woord meer zeggen, zo bang was hij
voor hem. **12** Toen stuurde Abner achter hem om boden naar
David, en liet hem zeggen: Wie is feitelijk meester in het land?
Sluit dus een verbond met mij; ik kan u helpen, om heel Israël
uw partij te doen kiezen. **13** Hij antwoordde: Goed, ik zal een
verbond met u sluiten, maar op één voorwaarde: Ge behoeft
niet voor mij te verschijnen, of ge moet Mikal, de dochter van
Saul, meebrengen, wanneer ge bij mij uw opwachting maakt. **14**
Daarna zond David boden naar Isj-Bósjet, den zoon van Saul,
en liet hem zeggen: Geef mij mijn vrouw Mikal terug, die ik mij
verworven heb voor honderd voorhuiden van Filistijnen. **15** En
Isj-Bósjet liet haar weghalen van haar man Paltiël, den zoon

van Láisj. **16** Haar man ging met haar mee, en volgde haar al
wenend tot Bachoerim. Maar toen beet Abner hem toe: Maak
dat je weg komt. En hij keerde terug. **17** Intussen had Abner met
de oudsten van Israël als volgt onderhandeld en hun gezegd: Al
vroeger hebt gij David als koning over u willen hebben. **18** Welnu
dan, zet dat plan door; want Jahweh heeft tot David gesproken:
Door de hand van mijn dienaar David zal Ik mijn volk uit de
macht van de Filistijnen en van al zijn vijanden bevrijden. **19**
Ook met Benjamin had Abner onderhandeld. Nu ging Abner
aan David in Hebron alles mededelen, wat Israël en geheel het
volk van Benjamin hadden besloten. **20** En toen Abner met een
gevolg van twintig man bij David in Hebron gekomen was, en
David voor Abner en zijn gevolg een feestmaal had aangericht,
21 zeide Abner tot David: Ik wil heengaan, en heel Israël bij mijn
heer en koning brengen, om een verbond met u te sluiten; zo
zult gij koning zijn, juist zoals gij het wenst. Daarop liet David
Abner ongehinderd vertrekken. **22** Maar zie, daar kwam juist
Joab met de manschappen van David van een strooptocht thuis,
met een grote buit bij zich. Abner was toen niet meer in Hebron
bij David, want deze had hem ongehinderd laten vertrekken. **23**
Toen dan Joab met zijn gevolg was aangekomen, en men hem
vertelde, dat Abner, de zoon van Ner, bij den koning geweest
was, en dat deze hem ongehinderd had laten vertrekken, **24**
meldde Joab zich bij den koning en zeide: Wat hebt gij gedaan?
Daar is Abner bij u geweest! Waarom toch hebt gij hem laten
vertrekken? **25** Begrijpt gij dan niet, dat Abner, de zoon van
Ner, gekomen is, om u te misleiden, om uw doen en laten te
bespieden, en alles te weten te komen wat gij onderneemt? **26**
En van David heengegaan, zond Joab boden achter Abner aan,

die hem, zonder dat David het wist, terugriepen van de Sira-
put. **27** Toen Abner naar Hebron terugkeerde, trok Joab hem in
de poort terzijde, als wilde hij rustig met hem spreken. Daar
stak hij hem in de buik en vermoordde hem, om het bloed van
zijn broer Asaël te wreken. **28** Toen David het later vernam,
zeide hij: Ik en mijn koninkrijk zullen voor Jahweh voor altijd
onschuldig zijn aan het bloed van Abner, den zoon van Ner.
29 Het moge neerkomen op het hoofd van Joab en van heel
zijn familie. Steeds moge er in de familie van Joab iemand zijn,
die aan vloeiing of melaatsheid lijdt, die op krukken gaat, door
het zwaard komt te vallen of broodsgebrek heeft! **30** Joab en
zijn broer Abisjai hebben Abner vermoord, omdat hij bij Gibon
Asaël, hun broer, in het gevecht had gedood. **31** En David sprak
tot Joab en tot heel zijn gevolg: Scheurt uw klederen, slaat
een zak om uw middel, en treurt om Abner! Zelf ging koning
David achter de baar, **32** toen men Abner in Hebron begroef.
De koning weende aan het graf van Abner met luider stem
en alle aanwezigen waren bedroefd. **33** Toen hief de koning
een klaagzang aan op Abner en sprak: Moest Abner als een
goddeloze sterven? **34** Uw handen waren nimmer geboeid, Uw
voeten nimmer in ketenen geklonken! Moest gij vallen, zoals
booswichten vallen? Daardoor betreurde heel het volk Abner
nog meer. **35** En toen heel het volk, terwijl het nog dag was,
David tot eten wilde bewegen, zwoer David: Zo mag God met
mij doen, en nog erger, als ik voor zonsondergang brood of wat
dan ook aanraak. **36** Heel het volk merkte het, en het maakte
een goede indruk op hen, zoals trouwens alles wat de koning
deed door heel het volk werd toegejuicht. **37** Die dag erkende
heel het volk en heel Israël, dat het niet van den koning was

uitgegaan, om Abner, den zoon van Ner, te vermoorden. **38**
Bovendien sprak de koning tot zijn gevolg: Begrijpt gij niet, dat
heden een vorst en edelman aan Israël is ontvallen? **39** Nu ben
ik nog te zwak, ofschoon ik tot koning gezalfd ben; die lieden,
de zonen van Seroeja, zijn mij te sterk. Moge dus Jahweh de
boosdoeners naar hun boosheid vergelden.

4 Toen Isj-Bósjet, de zoon van Saul, vernam, dat Abner in
Hebron vermoord was, ontzonk hem de moed, en sloeg heel
Israël de schrik om het hart. **2** Nu had Isj-Bósjet, de zoon van
Saul, een tweetal bendeleiders in zijn dienst: de een heette
Baäna, de andere Rekab. Het waren zonen van Rimmon uit
Beërot, en Benjamieten. Want ook Beërot wordt tot Benjamin
gerekend, **3** daar de Beërotieten naar Gittáim gevlucht zijn en
daar tot op heden als vreemdelingen verblijven. **4** Jonatan, de
zoon van Saul, had een zoon, die slecht ter been was. Want toen
hij vijf jaar oud was, en uit Jizreël de tijding kwam aangaande
Saul en Jonatan, had zijn verpleegster hem opgenomen, om met
hem te vluchten; maar in haar opwinding om weg te komen, was
hij komen te vallen, en kreupel geworden. Hij heette Mefibósjet.
5 Deze Rekab en Baäna, de zonen van Rimmon uit Beërot,
begaven zich naar het paleis van Isj-Bósjet, en kwamen daar
aan op het heetst van de dag, terwijl deze zijn middagslaap
hield. **6** De portierster van het paleis was bij het ziften der
tarwe in slaap gevallen, zodat Rekab en zijn broer Baäna langs
haar heen konden glippen. **7** Ze drongen het paleis binnen, en
staken hem dood, terwijl hij in zijn slaapkamer op bed lag. Ze
hieuwen hem het hoofd af, namen dat mee en spoedden zich,
de Jordaanvlakte volgend, heel de nacht voort. **8** Zij brachten
het hoofd van Isj-Bósjet bij David in Hebron, en zeiden tot den

koning: Hier is het hoofd van Isj-Bósjet, den zoon van Saul, uw
vijand, die u naar het leven stond. Heden heeft Jahweh mijn
heer en koning op Saul en zijn geslacht gewroken! **9** Maar
David gaf Rekab en zijn broer Baäna, de zonen van Rimmon uit
Beërot, ten antwoord: Zo waar Jahweh leeft, die mij bevrijd heeft
uit alle nood! **10** Den man, die mij kwam melden: "Saul is dood",
en meende, een goede tijding te brengen, heb ik te Sikelag
gegrepen en gedood, ofschoon ik hem bodeloon had moeten
geven. **11** En nu een paar booswichten een onschuldig mens op
zijn bed hebben vermoord, in zijn eigen huis, moet ik dan zijn
bloed niet van u opeisen en u van de aardbodem verdelgen? **12**
Hierop gaf David de soldaten bevel, hen te doden. Ze deden
het, hakten hun de handen en voeten af, en hingen ze op bij de
vijver in Hebron. Maar het hoofd van Isj-Bósjet droegen zij weg,
en begroeven het in het graf van Abner te Hebron.

5 Toen kwamen alle stammen van Israël tot David in Hebron
en zeiden: Zie, wij zijn uw vlees en bloed! **2** Reeds vroeger,
toen Saul nog koning over ons was, waart gij het, die Israël
te velde deed trekken en terugbracht. En tot u heeft Jahweh
gezegd: "Gij zult mijn volk Israël weiden; gij zult de leider van
Israël zijn!" **3** Toen alle oudsten van Israël dus tot den koning
in Hebron gekomen waren, sloot koning David met hen een
verbond voor het aanschijn van Jahweh, en werd David door
hen tot koning over Israël gezalfd. **4** David was dertig jaar, toen
hij koning werd, en veertig jaar lang heeft hij geregeerd. **5** Zeven
jaar en zes maanden regeerde hij over Juda in Hebron, en
drie en dertig jaar over heel Israël en Juda in Jerusalem. **6**
Nu trok de koning met zijn manschappen naar Jerusalem op,
tegen de Jeboesieten, de inheemse bevolking. Dezen riepen tot

David: Hier komt ge niet binnen; blinden en kreupelen zouden
het u kunnen beletten! Daarmee bedoelden ze: David kan hier
onmogelijk in. **7** Maar David veroverde de Sionsvesting, de
zogenaamde Davidstad. **8** Bij die gelegenheid sprak David:
Wie het eerst de Jeboesieten verslaat, en door de tunnel daar
binnendringt, wordt opperste bevelhebber, want David haat
die blinden en kreupelen! Vandaar dat men zegt: Blinden en
kreupelen komen niet binnen! **9** Daarna vestigde David zich in
de vesting, die hij Davidstad noemde, en hij bouwde de stad
in heel haar omvang van het Millo af tot het paleis. **10** David
werd nu hoe langer hoe machtiger, daar Jahweh, de God der
heirscharen, met hem was. **11** Daarom zond Chirom, de koning
van Tyrus, gezanten tot David; ook cederhout, timmerlieden
en steenhouwers, om voor David een paleis te bouwen. **12**
Zo begreep David, dat Jahweh hem tot koning van Israël had
bevestigd, en dat Hij zijn koningschap verheven had terwille van
Israël, zijn volk. **13** Nadat David uit Hebron gekomen was, nam
hij ook in Jerusalem nog bij- en hoofdvrouwen, en kreeg nog
meer zonen en dochters. **14** Hier volgen de namen van hen, die
hem te Jerusalem geboren werden: Sjammóea, Sjobab, Natan
en Salomon, **15** Jibchar, Elisjóea, Néfeg en Jafia, **16** Elisjama,
Eljada en Elifélet. **17** Maar toen de Filistijnen vernamen, dat men
David tot koning van Israël had gezalfd, trokken alle Filistijnen
op, om zich van David meester te maken. Bij het vernemen
hiervan, trok David zich terug in de vesting. **18** Toen de Filistijnen
gekomen waren en zich over het dal der Refaïeten verspreid
hadden, **19** vroeg David aan Jahweh: Moet ik oprukken tegen de
Filistijnen; zult Gij ze aan mij overleveren? Jahweh antwoordde
David: Trek op; want Ik lever de Filistijnen aan u over. **20** Zo

kwam David bij Báal-Perasim; hij versloeg ze daar en zeide:
Zoals water door een dam breekt, is Jahweh aan mijn spits
door mijn vijanden heen gebroken! Vandaar dat die plaats Báal-
Perasim heet. **21** De afgodsbeelden, die de Filistijnen in de
steek gelaten hadden, namen David en zijn manschappen mee.
22 Toen de Filistijnen andermaal waren opgerukt en zich over
het dal der Refaïeten hadden verspreid, **23** raadpleegde David
Jahweh opnieuw. Hij antwoordde: Val niet aan, maar maak een
omtrekkende beweging naar hun achterhoede, en ga op hen af
van de kant der balsemstruiken. **24** Als gij in de toppen der
balsemstruiken het geruis van schreden verneemt, maak u dan
ijlings gereed; want dan gaat Jahweh u vóór, om het leger der
Filistijnen te verslaan. **25** David deed juist zoals Jahweh het hem
bevolen had, en hij versloeg de Filistijnen van Géba af, tot in de
nabijheid van Gézer.

6 Daarna verzamelde David alle strijdbare mannen in Israël, wel
dertigduizend man. **2** David trok op, en ging met al het volk, dat
bij hem was, naar Baäla van Juda, om vandaar Jahweh's ark te
halen, wier naam naar de Naam van Jahweh der heirscharen,
die op de cherubs troont, is genoemd. **3** Nadat men de ark
van God had uitgedragen uit het huis van Abinadab, dat op de
heuvel lag, vervoerde men haar op een nieuwe wagen, die door
Oezza en Achjo, de zonen van Abinadab, werd begeleid. **4**
Oezza ging naast de ark van God, Achjo ging voor de ark uit;
5 David en heel het volk van Israël dansten geestdriftig voor
Jahweh uit, onder gezang en het spelen van citers, harpen,
tamboerijnen, bekkens en cymbalen. **6** Maar bij de dorsvloer van
Nakon gekomen, stak Oezza zijn hand uit naar de ark van God
en hield haar tegen, omdat de runderen haar lieten kantelen. **7**

Toen ontbrandde de toorn van Jahweh tegen Oezza, en God
sloeg hem aldaar om die onachtzaamheid, zodat hij daar dood
bleef liggen naast de ark van God. **8** David was diep bedroefd,
omdat Jahweh zo heftig tegen Oezza was losgebroken. En men
noemde die plek Péres-Oezza: zo heet ze nog. **9** David kreeg
toen vrees voor Jahweh, en sprak: Hoe zou de ark van Jahweh
naar mij kunnen komen? **10** En hij wilde de ark niet bij zich
opnemen in de Davidstad, maar gaf haar een onderdak in het
huis van Obed-Edom, den Gatiet. **11** Drie maanden bleef de ark
van Jahweh in het huis van Obed-Edom, den Gatiet, en Jahweh
zegende Obed-Edom met heel zijn gezin. **12** Toen nu aan koning
David bekend werd, dat Jahweh het huis van Obed-Edom, en
alles wat van hem was, zegende terwille van de ark van God,
trok David op, en bracht op feestelijke wijze de ark van God uit
het huis van Obed-Edom naar de Davidstad over. **13** Nadat de
dragers van Jahweh's ark zes schreden gezet hadden, slachtte
hij een stier en een mestkalf. **14** Geestdriftig danste David voor
Jahweh uit, slechts met een linnen borstkleed omhangen. **15** En
onder gejuich en hoorngeschal bracht David met heel het volk
van Israël de ark van Jahweh over. **16** Toen de ark van Jahweh
in de Davidstad aankwam, gluurde Mikal, de dochter van Saul,
door het venster. Zij zag koning David springend en dansend
voor Jahweh uitgaan, en verachtte hem in haar hart. **17** Men
bracht de ark van Jahweh binnen, en zette haar op haar plaats,
midden in de tent, die David voor haar had gespannen. Daarna
droeg David brand- en vredeoffers voor Jahweh op; **18** en toen
hij de brand- en vredeoffers had opgedragen, zegende hij het
volk in de Naam van Jahweh der heirscharen. **19** Tenslotte hield
hij voor heel het volk, voor heel de menigte van Israël, een

uitdeling; en allen, mannen als vrouwen, kregen een broodkoek,
een stuk vlees en een druivenkoek. Toen ging heel het volk naar
huis. **20** Toen David terugkeerde, om zijn gezin te begroeten,
ging Mikal, de dochter van Saul, hem tegemoet en zeide: Wat
heeft de koning van Israël vandaag een eerbied afgedwongen,
door zich heden onder de ogen van zijn minste slavinnen te
ontbloten, zoals de eerste de beste van het gepeupel doet! **21**
Maar David zeide tot Mikal: Het was voor Jáhweh, dat ik danste!
Zo waar Jahweh leeft, die mij uitverkoren heeft boven uw vader
en boven heel zijn familie, en mij heeft aangesteld tot leider van
Israël, het volk van Jahweh: voor Jahweh zal ik blijven dansen,
22 en mij nog dieper vernederen; zal ik verachtelijk zijn in uw
ogen, maar in ere bij de genoemde slavinnen. **23** En Mikal, de
dochter van Saul, bleef kinderloos tot aan de dag van haar
dood.

7 Toen Jahweh den koning rust had verleend van al zijn vijanden
in het rond, en de koning zijn paleis had betrokken, **2** sprak
hij tot Natan den profeet: Zie eens, zelf woon ik in een paleis
van cederhout, en de ark van God staat onder tentdoek! **3**
Natan zeide tot den koning: Breng alles ten uitvoer, wat gij
van plan zijt; want Jahweh is met u. **4** Maar in diezelfde nacht
werd het woord van Jahweh tot Natan gericht: **5** Ga aan mijn
dienaar David zeggen: Zo spreekt Jahweh! Wilt ge Mij een huis
bouwen, waarin Ik kan wonen? **6** Ik heb toch nimmer in een huis
gewoond van de dag af, dat Ik de Israëlieten uit Egypte voerde,
tot de dag van heden, maar Ik ben rondgetrokken in een tent
en tabernakel. **7** En heb Ik ooit, zolang Ik met alle Israëlieten
rondtrok, tot een van de Rechters, die Ik tot leiders aanstelde van
Israël, mijn volk, gezegd: Waarom bouwt ge Mij geen huis van

cederhout? **8** Daarom moet ge mijn dienaar David zeggen: Zo
spreekt Jahweh der heirscharen! Ik heb u uit de weide gehaald,
achter de schapen vandaan, om de leider te zijn van Israël, mijn
volk, **9** en Ik was met u op al uw tochten, en heb al uw vijanden
voor u verdelgd. Welnu, Ik zal u een naam schenken zo groot,
als slechts de grootsten der aarde bezitten; **10** Ik zal een plek
vaststellen voor Israël, mijn volk, waar het wortel kan schieten,
en waar het kan wonen, zonder ooit meer te worden opgeschrikt
of door booswichten verdrukt, zoals in vroegere tijden **11** en
sinds de dag, dat Ik Rechters heb aangesteld over Israël, mijn
volk. En Ik zal zorgen, dat al uw vijanden u met rust zullen laten.
Ook kondigt Jahweh u aan, dat Hij u een huis zal bouwen. **12**
Wanneer uw dagen ten einde zijn, en gij bij uw vaderen te ruste
zult gaan, dan zal Ik het kind, dat van u is uitgegaan, tot uw
nazaat verheffen en zijn koningschap bestendig doen zijn. **13** Hij
zal mijn Naam een tempel bouwen, en Ik zal zijn koningstroon
voor altijd bestendigen. **14** Ik zal voor hem een vader zijn, en hij
Mij een zoon. Mocht hij verkeerd doen, dan zal Ik hem tuchtigen
met stokslagen en plagen, zoals mensen dat doen; **15** maar
nooit zal Ik hem mijn gunst onthouden, zoals Ik dat gedaan heb
met Saul, dien Ik van mijn aanschijn heb verwijderd. **16** Uw
huis en uw koningschap zullen tot in eeuwigheid bestendig zijn
voor mijn aanschijn; uw troon zal vast staan voor eeuwig. **17**
Toen Natan al deze woorden en openbaringen trouw aan David
had overgebracht, **18** ging koning David heen, zette zich voor
Jahweh neer en sprak: Wie ben ik, Heer Jahweh, en wat is mijn
huis, dat Gij mij tot hiertoe hebt gebracht! **19** Maar ook dit was
nog te gering in uw ogen, Jahweh, mijn Heer. Ook voor de verre
toekomst hebt Gij over het huis van uw dienaar gesproken,

Jahweh, mijn Heer, en mij, een mens, de toekomstige glorie
doen zien. **20** Wat kan David dan nog meer tot U zeggen, tot U,
Heer Jahweh, die uw dienaar kent? **21** Terwille van uw belofte
en naar de neiging uws harten hebt Gij gehandeld, en tevens
uw dienaar al die grootheid geopenbaard. **22** Daarom, Heer
Jahweh, zijt Gij zo groot! Er is niemand als Gij, en geen God
buiten U, juist als onze oren altijd hebben gehoord. **23** En wie
kan vergeleken worden met Israël, uw volk? Het is het enige
volk ter wereld, dat God kwam vrijkopen, om het tot zijn volk te
verkiezen, om het beroemd te maken, en om er die grote en
opzienbarende dingen voor te wrochten, door volken en goden
voor uw volk te verdrijven, dat Gij uit Egypte hebt vrijgekocht. **24**
Voor eeuwig hebt Gij Israël, uw volk tot uw volk gemaakt, en zijt
Gij, Jahweh, hun God. **25** Welnu dan, Heer Jahweh, laat voor
eeuwig het woord in vervulling gaan, dat Gij over uw dienaar
en over zijn huis hebt gesproken, en doe zoals Gij beloofd
hebt. **26** Dan zal uw Naam groot zijn in eeuwigheid, en zal
men zeggen: Jahweh der heirscharen is Israëls God, en het
huis van David, uw dienaar, is bestendig voor uw aanschijn.
27 Jahweh der heirscharen, Israëls God, zelf hebt Gij het uw
dienaar geopenbaard: Ik zal u een huis bouwen! Daarom heeft
uw dienaar het aangedurfd, dit smeekgebed tot U te richten.
28 Welnu dan Jahweh, mijn Heer, Gij zijt God en uw woord is
waarachtig, en Gij hebt deze weldaad aan uw dienaar beloofd.
29 Begin dan van nu af het huis van uw dienaar te zegenen,
opdat het altijd bestendig zij voor uw aanschijn. Want Gij, Heer
Jahweh, hebt gesproken, en met uw zegen zal het huis van uw
dienaar gezegend zijn tot in eeuwigheid!

8 Daarna versloeg David de Filistijnen. Hij onderwierp ze, en
ontnam hun Gat met onderhorige steden. **2** Ook de Moabieten
versloeg hij. Hij legde ze plat op de grond, en nam met een
snoer hun aantal op; twee derde van de snoerlengte was ten
dode gedoemd, een volle derde mocht blijven leven. Zo werden
de Moabieten aan David schatplichtig. **3** Vervolgens versloeg
David Hadadézer, den zoon van Rechob en koning van Soba,
juist toen deze op weg was, zijn zegeteken aan de Rivier
op te richten. **4** David nam zeventienhonderd van zijn ruiters
en tienduizend man van zijn voetvolk gevangen, en van alle
paarden, op honderd na, sneed hij de pezen door. **5** En daar
de Arameën van Damascus Hadadézer, den koning van Soba,
te hulp waren gekomen, doodde David van de Arameën twee
en twintigduizend man. **6** Hij stelde in Aram van Damascus
stadhouders aan, en het werd aan David schatplichtig. Zo werd
David op al zijn tochten door Jahweh geholpen. **7** De gouden
schilden, die Hadadézers soldaten droegen, maakte David buit
en bracht ze naar Jerusalem, **8** terwijl hij uit Bétach en Berotai,
twee steden van Hadadézer, een zeer grote hoeveelheid koper
meenam. **9** Toen Tói, de koning van Chamat, vernam, dat David
de gehele legermacht van Hadadézer had verslagen, **10** zond
hij zijn zoon Joram naar koning David, om hem te groeten en
geluk te wensen met zijn overwinning op Hadadézer. Hadadézer
was namelijk een tegenstander van Tói. Joram bracht zilveren,
gouden en koperen voorwerpen mede, **11** en ook deze wijdde
koning David aan Jahweh, zoals hij gedaan had met het zilver
en goud van alle door hem onderworpen volken, **12** (van Edom,
Moab, de Ammonieten, de Filistijnen en Amalekieten), en met
de buit, op Hadadézer behaald, den zoon van Rechob en koning

van Soba. **13** Verder heeft David zich beroemd gemaakt, door,
bij zijn terugkeer van de overwinning op Aram, in de Zoutvallei
achttienduizend Edomieten te verslaan. **14** Hij stelde in heel
Edom stadhouders aan, zodat heel Edom aan David bleef.
Zo werd David op al zijn tochten door Jahweh geholpen. **15**
David regeerde dus over geheel Israël, en handelde met heel
zijn volk naar wet en recht. **16** Joab, de zoon van Seroeja,
stond over het leger; Jehosjafat, de zoon van Achiloed, was
kanselier; **17** Sadok, de zoon van Achitoeb, en Ebjatar, de
zoon van Achimélek, waren priesters; Seraja was schrijver; **18**
Benajáhoe, de zoon van Jehojada, ging over de Kretenzen en
Peletiërs; de zonen van David waren priesters.

9 Eens vroeg David: Is er van de familie van Saul nog iemand
overgebleven, aan wien ik barmhartigheid zou kunnen bewijzen,
omwille van Jonatan? **2** Nu behoorde aan de familie van Saul
een knecht, die Siba heette. Deze werd bij David ontboden,
en de koning zeide tot hem: Zijt gij Siba? Hij antwoordde: Uw
dienaar! **3** Toen zeide de koning: Is er nog niet iemand van de
familie van Saul, aan wien ik Gods barmhartigheid zou kunnen
bewijzen? Siba sprak tot den koning: Ja, er is nog een zoon van
Jonatan; hij is aan beide benen lam. **4** Toen vroeg de koning:
Waar woont hij? Siba antwoordde den koning: In het huis van
Makir, den zoon van Ammiël, in Lo-Debar. **5** Daarop liet David
hem uit Lo-Debar, uit het huis van Ammiël, ontbieden. **6** Toen
Mefibósjet, de zoon van Jonatan, den zoon van Saul, bij David
kwam, en hem met een diepe buiging had gehuldigd, sprak
David: Mefibósjet! Hij antwoordde: Uw dienaar! **7** David zeide
tot hem: Vrees niet, want ik wil voor u barmhartig zijn omwille
van uw vader Jonatan. Ik zal u alle landerijen van uw vader

Saul teruggeven, en ge zult geregeld aan mijn tafel eten. **8** Hij
boog zich neer en zeide: Wat is uw dienaar, dat ge u bekommert
om een doden hond gelijk ik? **9** Daarop liet de koning Siba
komen, den knecht van Saul, en zeide tot hem: Al wat aan Saul
toebehoort, en aan zijn gehele familie, geef ik aan den zoon van
uw heer. **10** Met uw kinderen en dienaren moet gij voor hem
het land bewerken, en hem de opbrengst afdragen voor het
levensonderhoud van het gezin van uw heer. Mefibósjet zelf, de
zoon van uw heer, zal geregeld aan mijn tafel eten. Nu had
Siba vijftien kinderen en twintig knechten. **11** Siba sprak tot den
koning: Alwat mijn heer en koning zijn dienaar beveelt, zal uw
dienaar ten uitvoer brengen. Zo at Mefibósjet aan Davids tafel
als een van s konings eigen kinderen. **12** Mefibósjet had een
zoon, die nog jong was, en Mika heette; allen, die in het huis
van Siba woonden, waren slaven van Mefibósjet. **13** Zelf bleef
Mefibósjet dus te Jerusalem wonen, omdat hij geregeld aan ‘s
konings tafel at. Hij was aan beide benen lam.

10 Toen enige tijd later de koning der Ammonieten te overlijden
kwam, en door zijn zoon Chanoen werd opgevolgd, **2** dacht
David: Laat mij vriendschappelijke betrekkingen aanknopen
met Chanoen, den zoon van Nachasj, zoals zijn vader dat
met mij heeft gedaan. Daarom liet David hem door enige
afgevaardigden zijn deelneming betuigen met zijn vader. Maar
toen de afgevaardigden van David in het land der Ammonieten
waren aangekomen, **3** zeiden de hooggeplaatste Ammonieten
tot Chanoen, hun heer: Denkt gij, dat David uw vader wil eren,
omdat hij u zijn deelneming laat betuigen? Neen, David stuurt
u zijn mensen alleen maar, om de stad te verspieden, haar
geheimen uit te vorsen, en haar later te kunnen verwoesten. **4**

Daarop liet Chanoen de afgevaardigden van David gevangen
nemen, hun baarden voor de helft wegscheren, hun kleding
halverwege, tot aan het zitvlak, afknippen, en stuurde ze zo
weg. **5** Toen dat aan David bekend werd, zond hij die zwaar
beledigde mannen boden tegemoet, en liet hun zeggen: Blijft
in Jericho, totdat uw baard weer is aangegroeid, en komt dan
terug. **6** Daar de Ammonieten wel begrepen, dat ze het bij David
verbruid hadden, gingen ze onderhandelen, en namen Aram
van Bet-Rechob en Aram van Soba met twintigduizend man
voetvolk in hun dienst, en de koningen van Maäka en Tob met
twaalfduizend man. **7** Toen David dat vernam, zond hij Joab met
heel zijn leger en het keurkorps er op uit. **8** Ook de Ammonieten
rukten uit, en stelden zich op voor de poort van hun stad, terwijl
de Arameën van Soba en Rechob met de manschappen van Tob
en Maäka een afzonderlijke groep vormden in het open veld. **9**
Daar Joab bemerkte, dat hem zowel van voren als van achteren
een aanval dreigde, koos hij een deel van Israëls krijgers uit, en
stelde die op tegen de Arameën, **10** terwijl hij de rest van de
manschappen aan zijn broer Abisjai toevertrouwde en tegen de
Ammonieten opstelde. **11** Hij zeide: Als de Arameën mij te sterk
worden, moet ge mij helpen; worden de Ammonieten u te sterk,
dan zal ik u te hulp komen. **12** Wees flink, en laat ons dapper
zijn voor ons volk en onzen God, en Jahweh zal doen wat Hem
goeddunkt. **13** Daarop bond Joab met zijn manschappen de
strijd aan met de Arameën, en dezen sloegen voor hem op de
vlucht. **14** En toen de Ammonieten bemerkten, dat de Arameën
gevlucht waren, sloegen ook zij voor Abisjai op de vlucht en
trokken zich terug in de stad. Daarom staakte Joab de strijd
tegen de Ammonieten, en keerde naar Jerusalem terug. **15** Toen

de Arameën zagen, dat ze door Israël waren verslagen, trokken
zij al hun krachten tezamen, **16** en liet Hadadézer zelfs de
Arameën van de overzijde der Rivier uitrukken. En met Sjobek,
den legeroverste van Hadadézer, aan hun spits, trokken ze naar
Chelam op. **17** Toen David dit vernam, riep hij geheel Israël op,
trok over de Jordaan en bereikte Chelam. De Arameën stelden
zich op tegen David en streden met hem, **18** maar moesten voor
Israël wijken. En David doodde zevenhonderd paarden van de
Arameën en veertigduizend hunner ruiters; ook Sjobek, hun
legeroverste, werd op de plek doodgeslagen. **19** Nu begrepen
alle koningen, die van Hadadézer afhankelijk waren, dat ze het
tegen Israël moesten afleggen; ze sloten dus vrede met Israël
en onderwierpen zich. Voortaan wachtte Aram zich wel, om nog
eens de Ammonieten te helpen.

11 Bij de jaarwisseling, de tijd waarop de koningen gewoonlijk
te velde trekken, zond David Joab met zijn eigen soldaten
en geheel Israël er op uit; ze teisterden de Ammonieten en
sloegen het beleg om Rabba. David zelf was echter in Jerusalem
achtergebleven. **2** Nu gebeurde het eens tegen de avond, dat
David, van zijn rustbed opgestaan en rondwandelend op het
dak van het koninklijk paleis, van het dak af een vrouw zag,
die een bad nam; het was een zeer mooie vrouw. **3** David
liet onderzoeken, wie de vrouw was. Men zeide hem: Het is
Bat-Sjéba, de dochter van Eliam, de vrouw van Oerija, den
Chittiet. **4** Toen liet David haar halen. Ze kwam bij hem en
hij had gemeenschap met haar, juist nadat ze zich gezuiverd
had van haar stonden; daarna keerde ze naar haar woning
terug. **5** Maar de vrouw was zwanger geworden, en liet David
weten, dat ze zwanger geworden was. **6** Daarom gaf David aan

Joab het bevel: Stuur Oerija, den Chittiet, naar mij toe. En Joab
stuurde Oeri-ja naar David. **7** Toen Oerija bij hem gekomen was,
vroeg David, hoe het ging met Joab en het volk en of de strijd
voorspoedig verliep. **8** Daarna zeide hij tot Oerija: Ga maar naar
huis, en was uw voeten. Zelfs werd Oeri-ja, toen hij het koninklijk
paleis had verlaten, een ereschotel van den koning achterna
gebracht. **9** Maar Oerija ging slapen aan de ingang van het
koninklijk paleis, bij al de andere dienaren van zijn heer, en hij
ging niet naar huis. **10** Toen men David vertelde, dat Oeri-ja
niet naar huis was gegaan, zeide David tot hem: Ge komt toch
van een reis terug; waarom zijt ge dan niet naar huis gegaan?
11 Oerija gaf David ten antwoord: De ark en Israël met Juda
zijn in hutten ondergebracht; mijn meester Joab en de eigen
soldaten van mijn heer hebben hun kamp in de open lucht;
en zou ik dan thuis gaan eten en drinken, en met mijn vrouw
gaan slapen? Zowaar Jahweh leeft en bij uw leven, dat doe
ik niet! **12** Nu zeide David tot Oerija: Blijf vandaag nog hier,
dan zal ik u morgen laten vertrekken. Zo bleef Oerija die dag in
Jerusalem. **13** De volgende dag nodigde David hem uit, om
bij hem te eten en te drinken; maar ofschoon de koning hem
dronken maakte, ging hij ‘s avonds slapen op zijn plekje bij de
andere dienaren des konings, en hij ging niet naar huis. **14** De
volgende morgen schreef David aan Joab een brief, die hij door
Oerija liet overbrengen. **15** Hij schreef in die brief: Geeft Oerija
een vooruitgeschoven post, waar de strijd het gevaarlijkst is, en
trekt u dan van hem terug, opdat hij getroffen wordt en sneuvelt.
16 Joab plaatste dus bij het beleg van de stad Oerija op een
punt, waarvan hij wist, dat er geduchte krijgers stonden; **17**
en toen de burgers van de stad een uitval deden, en slaags

raakten met Joab, vielen er enigen van het krijgsvolk en Davids
eigen soldaten; ook Oerija sneuvelde, de Chittiet. **18** Daar Joab
aan David verslag moest uitbrengen over het verloop van het
gevecht, **19** gaf hij aan den boodschapper deze opdracht mee:
Als ge het verloop van het gevecht hebt verteld, **20** en de koning
soms kwaad wordt, Waarom hebt gij ook zo dicht bij de stad
gevochten? Gij weet toch wel, dat ze boven van de muur met
stenen gooien? **21** Wie heeft Abimélek getroffen, den zoon
van Jeroebbósjet? Een vrouw nietwaar, die van de muur af
een molensteen op hem neerwierp, waardoor hij de dood vond
in Tébes. Waarom zijt gij dan zo dicht bij de muur gekomen?
Dan moet ge zeggen: Ook uw dienaar Oerija, de Chittiet, is
gesneuveld. **22** De boodschapper ging dus op weg, en bij David
gekomen, bracht hij hem het bericht over, dat Joab hem had
meegegeven, en het gehele verloop van de strijd. David werd
kwaad en sprak tot den boodschapper: **23** De boodschapper
gaf David ten antwoord: De mannen waren ons te sterk; ze
deden een uitval tegen ons in het open veld. En toen wij ze
terugsloegen tot vlak voor de poort, **24** schoten de schutters
van de muur af op uw eigen soldaten, zodat er enigen van
‘s konings eigen soldaten zijn gesneuveld; ook uw dienaar
Oerija, de Chittiet, is gesneuveld. **25** Toen zeide David tot den
boodschapper: Zeg maar tegen Joab, dat hij zich dat voorval
niet te hard aantrekt. Want het zwaard woedt nu hier, dan daar.
Doe nog een krachtiger aanval op de stad, en maak haar met
de grond gelijk. Zo moet ge hem moed inspreken. **26** Toen de
vrouw van Oerija vernam, dat Oerija, haar man, gestorven was,
droeg ze rouw over haar heer. **27** En toen de rouwtijd voorbij
was, liet David haar in zijn paleis opnemen. Zij werd zijn vrouw

en schonk hem een zoon. Maar wat David gedaan had, was
kwaad in de ogen van Jahweh.

12 Daarom zond Jahweh den profeet Natan tot David. Hij
kwam bij hem en sprak tot hem: Er woonden eens twee mannen
in dezelfde stad; de een was rijk, de andere arm. **2** De rijke
had schapen en runderen in overvloed, **3** de arme bezat niets
anders dan één enkel lammetje, dat hij gekocht en in leven had
weten te houden. Het was met hem en met z'n kinderen samen
opgegroeid; het at van zijn bord, het dronk uit zijn nap, het sliep
in zijn schoot; het was voor hem zoveel als een eigen dochter
geworden. **4** Toen kwam er bezoek voor den rijken man, en
omdat hij het niet over zijn hart kon verkrijgen, een van zijn
eigen schapen of runderen toe te bereiden voor den vreemdeling
die hem bezocht, nam hij het ooilam van den arme weg en
maakte dit klaar voor zijn bezoek. **5** Hevig verontwaardigd over
dien man sprak David tot Natan: Zowaar Jahweh leeft; de man,
die dat heeft gewaagd, is des doods schuldig! **6** Hij moet het
lam zevenvoudig vergoeden, omdat hij dat stuk heeft durven
bestaan, en zo harteloos is geweest. **7** Maar nu sprak Natan tot
David: Gij zelf zijt die man! Zo spreekt Jahweh, Israëls God!
Ik heb u gezalfd tot koning van Israël, Ik heb u bevrijd uit de
hand van Saul, **8** Ik heb u het huis van uw heer gegeven en de
vrouwen van uw heer in de schoot gelegd, Ik heb u het huis
van Israël en Juda gegeven, en als dat te weinig is, dan wil
Ik er nog wel evenveel bijdoen. **9** Waarom hebt ge dan het
woord van Jahweh geminacht, en gedaan wat Hem mishaagt?
Oerija, den Chittiet, hebt ge vermoord en zijn vrouw u tot vrouw
genomen en hemzelf door het zwaard van de Ammonieten te
laten vermoorden. **10** Welnu dan, het zwaard zal nimmermeer uit

uw huis wijken, omdat ge Mij hebt geminacht, door de vrouw van
Oerija, den Chittiet, tot vrouw te nemen, **11** Zo spreekt Jahweh:
Ja, uit uw eigen huis zal Ik de rampen tegen u oproepen! Voor
uw eigen ogen zal Ik uw vrouwen weghalen en aan een ander
geven, die in het volle daglicht met uw vrouwen zal slapen. **12**
Gij hebt in het geheim gehandeld, maar Ik zal mijn bedreiging
uitvoeren ten aanschouwen van heel Israël, in het volle licht! **13**
Toen zeide David tot Natan: Ik heb tegen Jahweh gezondigd! En
Natan sprak tot David: Jahweh vergeeft u uw zonde; gij zult
dus niet sterven. **14** Maar omdat gij door deze daad Jahweh
geminacht hebt, moet het kind, dat u geboren is, sterven. **15**
Toen Natan naar huis was gegaan, sloeg Jahweh het kind, dat
de vrouw van Oerija aan David geschonken had, met een zware
ziekte. **16** David smeekte tot God voor het kind; hij vastte streng
en bracht de nachten door op de grond. **17** En als zijn oudste
dienaren bij hem kwamen, om hem tot opstaan te bewegen,
weigerde hij; ook wilde hij niet met hen eten. **18** Toen het kind
dan ook de zevende dag stierf, zagen de dienaren van David er
tegen op, om hem mede te delen, dat het kind was gestorven.
Want ze dachten: Toen het kind nog in leven was, wilde hij al niet
naar ons luisteren, als we hem iets zeiden; wat gaat er gebeuren
als we hem zeggen, dat het kind dood is? Hij begaat nog een
ongeluk! **19** Maar toen David zijn dienaren geheimzinnig zag
fluisteren, begreep hij, dat het kind dood was. En daarom vroeg
hij zijn dienaren: Is het kind gestorven? En zij antwoordden: Ja.
20 Nu stond David op van de grond, nam een bad, zalfde zich,
verwisselde van kleren en trad het huis van Jahweh binnen,
om te bidden. Thuis gekomen liet hij zich een maal gereed
maken, en at. **21** Zijn dienaren zeiden tot hem: Wat moet dat

toch betekenen, wat gij doet? Zolang het kind in leven was, hebt
gij gevast en geweend: zodra het gestorven is, staat gij op en gij
eet. **22** Hij antwoordde: Toen het kind nog in leven was, heb ik
gevast en geweend; want ik dacht: misschien zal Jahweh mij
genadig zijn, en blijft het kind leven. **23** Maar waarom zou ik
vasten, nu het gestorven is? Kan ik het soms nog terughalen?
Ik zal wel tot hèm gaan, maar hij komt niet bij mij terug. **24**
Daarna troostte David zijn vrouw Bat-Sjéba; hij ging naar haar
toe, en had gemeenschap met haar. Zij schonk hem een zoon,
dien hij Salomon noemde. En daar Jahweh het kind liefhad,
25 liet Hij het door den profeet Natan op bevel van Jahweh
Jedidja noemen. **26** Intussen had Joab de strijd tegen Rabba der
Ammonieten voortgezet. Toen hij de stadswijk aan het water had
ingenomen, **27** liet hij aan David boodschappen: Ik heb Rabba
bestormd en de wijk aan het wate reeds ingenomen. **28** Wil dus
de rest van het leger bijeenroepen, het beleg om de stad slaan
en haar innemen; anders moet ik de stad veroveren en wordt zij
naar mij genoemd. **29** Daarom riep David heel het leger bijeen;
hij ging naar Rabba, bestormde de stad en nam haar in. **30** De
kroon van Milkom, die een talent aan goud woog, en waarin een
kostbare steen zat, nam hij Milkom van het hoofd, en droeg
hem voortaan zelf; bovendien sleepte hij een ontzaglijke buit
uit de stad. **31** Ook haar burgers voerde hij weg; hij gebruikte
ze aan de zaag, de ijzeren houwelen en de ijzeren bijlen, en
liet ze tichelstenen maken. Zo deed hij met alle steden van de
Ammonieten. Daarna keerde David met heel zijn leger naar
Jerusalem terug.

13 Enige tijd later gebeurde het volgende. Absalom, een zoon
van David, had een zuster, een knap meisje, dat Tamar heette

en op wie Amnon, een andere zoon van David, verliefd werd. **2**
Tot ziekwordens toe tobde Amnon zich af over zijn zuster Tamar;
want daar zij ongehuwd was, zag Amnon geen kans, haar ook
maar iets te doen. **3** Nu had Amnon een vriend, die Jonadab
heette, een zoon van Sjima, den broer van David; deze Jonadab
was een geslepen mens. **4** Hij vroeg hem: Prins, waarom ziet
gij er met de dag ellendiger uit? Wilt ge het me niet vertellen?
Amnon bekende hem: Ik ben verliefd op Tamar, de zuster van
mijn broer Absalom. **5** Jonadab gaf hem de raad: Dan moet
ge op bed blijven en u ziek houden; en als uw vader u komt
bezoeken, zeg dan tegen hem: Kon mijn zuster Tamar maar
komen, en mij iets te eten geven! Als ze het eten voor mijn ogen
klaar wilde maken, zodat ik het zien kon, zou ik het van haar wel
opeten. **6** Amnon bleef dus te bed, en hield zich ziek. En toen
de koning hem kwam bezoeken, zeide Amnon tot hem: Kon
mijn zuster Tamar maar komen, en voor mijn ogen een paar
koeken bakken; dan zou ik ze wel opeten. **7** Daarom zond David
iemand naar huis, om aan Tamar te zeggen: Ga eens naar de
woning van uw broer Amnon, om hem wat eten klaar te maken.
8 Tamar ging dus naar de woning van haar broer Amnon, waar
deze te bed lag. Zij nam deeg, kneedde het, maakte er voor
zijn ogen koeken van, en bakte ze; **9** vervolgens nam zij de
plaat en goot de koeken voor hem uit de vorm. Maar Amnon
wilde niet eten en zeide: Stuurt iedereen weg. Toen allen van
hem waren heengegaan, **10** zeide Amnon tot Tamar: Breng het
eten nu maar hier in de kamer, dan eet ik het wel van u op. En
Tamar nam de koeken, die ze had klaargemaakt, en bracht ze
bij haar broer Amnon in de kamer. **11** Maar toen ze hem het
eten aanreikte, greep hij haar vast en zeide tot haar: Zuster,

kom bij me liggen. **12** Zij antwoordde hem: Neen broer, onteer
me niet; zo iets doet men in Israël niet. Doe toch niet zo iets
schandelijks! **13** Ik zou niet weten, waar ik met mijn schande
heen moest, en gij zoudt in Israël als de eerste de beste dwaas
bekend staan. Spreek liever eens met den koning; hij zal me aan
u niet weigeren. **14** Maar hij wilde niet naar haar luisteren; hij
overmande en verkrachtte haar, en had gemeenschap met haar.
15 Maar nu kreeg Amnon plotseling een geweldige afkeer van
haar; ja, de afkeer, die hij van haar kreeg, was nog sterker dan
de liefde, waarmede hij haar had bemind. Daarom zeide hij haar:
Vooruit; maak, dat ge weg komt. **16** Zij sprak tot hem: Maar broer
dan toch; mij weg te jagen zou nog groter kwaad zijn dan het
andere, dat ge mij hebt aangedaan. Maar hij wilde niet naar haar
luisteren. **17** Hij riep zijn oppasser en beval: Zet dat schepsel op
straat, en doe de deur achter haar dicht. **18** En ofschoon ze het
kleurig gewaad aan had, waarmede van oudsher de ongehuwde
prinsessen waren gekleed, zette zijn oppasser haar het huis uit
en deed de deur achter haar dicht. **19** Toen strooide Tamar stof
op haar hoofd, scheurde het kleurig gewaad, dat ze aan had,
vaneen, sloeg de hand op haar hoofd, en ging schreiend heen.
20 Haar broer Absalom zeide tot haar: Is uw broer Amnon u te
na gekomen? Zwijg er maar over, zuster; het blijft uw broer.
Trek u die geschiedenis maar niet te veel aan! Zo bleef Tamar
als een verstoten vrouw in het huis van haar broer Absalom.
21 Toen koning David heel die geschiedenis vernam, werd hij
wel erg kwaad, maar wilde toch zijn zoon Amnon niets doen,
omdat hij zijn eerstgeborene was, en hij veel van hem hield.
22 Maar Absalom sprak geen woord meer tegen Amnon, goed
noch kwaad; hij haatte Amnon, omdat hij zijn zuster onteerd

had. **23** Twee jaar later, toen bij Absalom de schapen werden
geschoren in Báal-Chasor nabij Efraïm, nodigde hij alle prinsen
daarbij uit. **24** Hij kwam dus bij den koning en zeide: Gij weet,
dat bij uw dienaar de schapen worden geschoren; moge nu
de koning en zijn hof met uw dienaar meegaan. **25** Maar de
koning zeide tot Absalom: Neen, mijn jongen; laat ons maar niet
allen meegaan, om u geen overlast te bezorgen. En hoe hij
ook bij hem aandrong, hij wilde niet mee. Toen hij Absalom dan
goede reis had gewenst. **26** zeide deze: Laat dan tenminste
mijn broer Amnon met ons meegaan. De koning antwoordde:
Waarom zou hij met u meegaan? **27** Toch liet hij, toen Absalom
bij hem aandrong, Amnon en alle prinsen met hem vertrekken.
28 Absalom richtte nu een vorstelijke maaltijd aan, maar hij gaf
zijn dienaren het bevel: Let op; als Amnon vrolijk wordt van
de wijn, en ik zeg u: "Slaat Amnon neer", dan moet gij hem
doodslaan. Weest maar niet bang; ik ben het immers, die u
het bevel geef. Houdt u dus goed en weest flink. **29** Toen nu
Absaloms dienaren met Amnon deden, zoals Absalom bevolen
had, sprongen alle prinsen overeind, bestegen hun muildieren
en sloegen op de vlucht. **30** Terwijl ze nog onderweg waren,
drong het gerucht tot David door: Absalom heeft alle prinsen
vermoord; niet één is er in leven gebleven! **31** De koning sprong
op, scheurde zijn klederen en legde zich neer op de grond;
ook al de dienaren, die om hem heen stonden, scheurden hun
klederen. **32** Maar Jonadab, de zoon van Sjima, Davids broer,
nam het woord en zeide: Laat mijn heer en koning niet zeggen,
dat ze alle prinsen hebben vermoord; want alleen Amnon is
dood. Dat was op het gezicht van Absalom te lezen, sinds de
dag, dat zijn zuster Tamar onteerd werd. **33** Mijn heer en koning

moet zich niet ongerust maken en denken, dat alle prinsen
zijn vermoord; alleen Amnon is dood, **34** en Absalom zal wel
gevlucht zijn. Een knecht, die op de uitkijk stond, sloeg zijn ogen
op, en daar zag hij een massa volk op de weg naar Choronáim
de berg afkomen. Hij kwam het den koning berichten en zeide: Ik
heb mannen op de weg naar Choronáim gezien. **35** Toen zeide
Jonadab tot den koning: Dat zullen de prinsen zijn; het komt
precies uit, zoals uw dienaar gezegd heeft. **36** Nauwelijks had hij
uitgesproken, of daar kwamen de prinsen, die luid begonnen te
wenen. Ook de koning en heel zijn hof begonnen hardop te
schreien. **37** Absalom had intussen de vlucht genomen en zich
begeven naar Talmai, den zoon van Ammichoer en koning van
Gesjoer; al die tijd treurde de koning over zijn zoon. **38** Maar
toen Absalom drie jaar in Gesjoer vertoefd had, waarheen hij de
vlucht had genomen, **39** was de koning niet langer op Absalom
vergramd, daar hij zich met de dood van Amnon had verzoend.

14 Toen dan ook Joab, de zoon van Seroeja, bemerkte, dat het
hart van den koning naar Absalom trok, **2** liet hij uit Tekóa een
vrouw komen, die als zeer schrander bekend stond. Hij zeide
tot haar: Ge moet u voordoen, alsof ge in de rouw zijt. Trek
rouwkleren aan, en gebruik geen zalfolie, zodat ge eruit ziet als
een vrouw, die al jarenlang een dode betreurt. **3** Vervoeg u dan
bij den koning, en spreek tot hem als volgt. En Joab legde haar
de woorden in de mond. **4** Bij den koning toegelaten, wierp de
vrouw uit Tekóa zich vol eerbied op de grond en sprak: Help
mij, o koning! **5** De koning vroeg haar wat er aan scheelde. Zij
hernam: Ach, ik ben een weduwvrouw. Toen mijn man stierf, **6**
had uw dienstmaagd twee zonen; op het veld kregen ze samen
twist, en omdat er niemand was, die tussenbeide kon komen,

sloeg de een den ander dood. **7** En nu eist de hele familie van
uw dienstmaagd: Lever den broedermoordenaar uit! We willen
zijn leven voor dat van zijn broer, dien hij vermoord heeft, en
willen ook den erfgenaam uit de weg ruimen! Zo willen ze de
vonk uitdoven, die mij nog rest, en gunnen mijn man naam
noch nakroost op aarde. **8** De koning zei tot de vrouw: Ga
maar naar huis; ik zal uitspraak doen in uw zaak. **9** Maar de
vrouw uit Tekóa zeide tot den koning: Ja maar, mijn heer en
koning, de bloedschuld komt op mij neer en op mijn familie;
de koning en zijn troon hebben er geen hinder van. **10** De
koning antwoordde: Als iemand iets van u wil, moet ge hem
maar naar mij toe sturen; dan zal hij het niet meer wagen, u
lastig te vallen. **11** Toen zeide de vrouw: Laat de koning bij
Jahweh, uw God, verzekeren, dat de bloedwreker geen kwaad
zal stichten, en dat mijn zoon niet uit de weg wordt geruimd! En
hij beloofde: Zowaar Jahweh leeft; geen haar van uw zoon zal
gekrenkt worden. **12** Nu sprak de vrouw: Mag uw dienstmaagd
mijn heer en koning nog iets zeggen? Hij antwoordde: Spreek.
13 En de vrouw hernam: Waarom zijt gij dan iets dergelijks van
plan met het volk van God? Nu de koning deze beslissing heeft
genomen, verklaart hij als het ware zichzelf schuldig, wanneer
hij niet laat terugkeren dien hij verstoten heeft. **14** Want wij
sterven toch; en evenmin als water, dat op de grond gemorst is,
nog teruggehaald kan worden, zo geeft God geen leven terug.
Laat de koning dus maatregelen nemen, om den verstotene
niet langer van zich te verwijderen. **15** De reden, waarom ik
den koning dit alles ben komen vertellen, is, dat de mensen
mij bang maakten. Toen dacht uw dienstmaagd: Laat ik eens
met den koning gaan praten; misschien doet de koning wel

wat zijn dienstmaagd vraagt. **16** De koning zal wel luisteren
en zijn dienstmaagd redden uit de greep van den man, die mij
zowel als mijn zoon wil uitstoten uit het erfdeel van God. **17**
Daarom dacht uw dienstmaagd: Het woord van mijn heer en
koning zal wel een geruststelling zijn; want mijn heer en koning
is als een engel van God, die geduldig naar alles wil luisteren.
Moge Jahweh, uw God, met u zijn! **18** De koning hernam en
sprak tot de vrouw: Verzwijg nu eens niet, wat ik u thans ga
vragen. De vrouw antwoordde: Mijn heer en koning spreke. **19**
De koning vroeg: Heeft Joab hier soms de hand in gehad? De
vrouw antwoordde: Zo waar gij leeft, mijn heer en koning, rechts
noch links is er een uitweg, als mijn heer en koning iets vraagt!
Ja, uw dienaar Joab was het, die mij de opdracht gaf; hij was
het ook, die al deze woorden in de mond van uw dienares heeft
gelegd. **20** Uw dienaar Joab heeft dat gedaan, om de zaak een
ander voorkomen te geven; maar mijn heer is zo wijs als een
engel van God, die alles weet, wat er op aarde gebeurt. **21** Toen
sprak de koning tot Joab: Goed dan! Ik doe wat ge me voorstelt;
ge kunt den jongen Absalom terughalen. **22** Joab wierp zich vol
eerbied op de grond, wenste den koning geluk en zeide: Nu
weet uw dienaar, mijn heer en koning, dat ik bij u in de gunst
sta, omdat de koning gedaan heeft, wat uw dienaar hem vroeg.
23 En Joab vertrok, ging naar Gesjoer en bracht Absalom naar
Jerusalem terug. **24** Maar de koning beval: Hij mag zich naar zijn
woning begeven, maar mij niet onder de ogen komen! Absalom
begaf zich dus naar zijn woning, en kwam den koning niet onder
de ogen. **25** Nu was er in heel Israël niemand, die zozeer om
zijn schoonheid geprezen werd als Absalom; van top tot teen
viel er niets op hem aan te merken. **26** Eens per jaar liet hij zijn

hoofdhaar knippen; want dan was het zo'n vracht, dat hij het wel
moest laten korten. Als hij dan zijn hoofdhaar liet knippen, woog
het tweehonderd sikkel, naar koninklijk gewicht. **27** Absalom
had drie zonen gekregen; bovendien een dochter, die Tamar
heette en een zeer mooie vrouw was. **28** Toen Absalom twee
jaar in Jerusalem gewoond had, zonder den koning onder de
ogen te zijn gekomen, **29** ontbood hij Joab met de bedoeling,
hem tot den koning te zenden. Maar deze wilde niet bij hem
komen. Hij ontbood hem nog eens, maar hij weigerde weer. **30**
Daarom zeide hij tot zijn dienaren: Naast het land van mij ligt
een stuk land van Joab, waarop hij gerst heeft staan; gaat dat in
brand steken. Toen de dienaren van Absalom het stuk land in
brand hadden gestoken, **31** begaf Joab zich eindelijk naar de
woning van Absalom en zeide tot hem: Waarom hebben uw
dienaren mijn akker in brand gestoken? **32** Absalom gaf Joab
ten antwoord: Wel, ik heb u laten verzoeken, eens bij me te
komen. Ik wilde u aan den koning laten vragen: Waarom ben ik
eigenlijk uit Gesjoer gekomen? Het zou beter voor me zijn, als ik
daar was gebleven. Nu wil ik ofwel door den koning ontvangen
worden, óf hij moet me maar doden, als ik nog schuld heb. **33**
Joab ging dus naar den koning, en toen hij hem alles verteld
had, liet hij Absalom roepen. Deze begaf zich naar den koning,
en boog zich voor den koning ter aarde neer. En de koning kuste
Absalom.

15 Toen dit alles geregeld was, schafte Absalom zich paard en
wagen aan, en vijftig man, die voor hem uit moesten lopen. **2** En
iedere morgen stond Absalom vroeg aan de kant van de weg
naar de poort en sprak iedereen aan, die een klacht had en naar
den koning om recht ging. Hij vroeg hen, uit welke plaats ze

kwamen, en als ze antwoordden: "Uit die en die stam van Israël
komt uw dienaar", **3** dan zeide Absalom tot hen: Ja, uw zaak
ziet er goed en billijk uit; maar de koning heeft niemand, die
naar u luistert. **4** Absalom vervolgde: Was er maar iemand, die
mij tot rechter in het land aanstelde, zodat iedereen, die een
klacht of rechtszaak had, tot mij kon komen; ik zou hem wel
recht verschaffen! **5** En kwam iemand naderbij, om zich voor
hem neer te buigen, dan stak hij de hand uit, trok hem naar zich
toe, en kuste hem. **6** Door zo te doen met alle Israëlieten, die
om recht kwamen, palmde Absalom heel Israël in. **7** Toen er zo
vier jaar waren verlopen, zeide Absalom eens tot den koning: Ik
zou wel graag in Hebron een gelofte gaan inlossen, die ik aan
Jahweh gedaan heb. **8** Want toen uw dienaar te Gesjoer in Aram
verbleef, heb ik de gelofte gedaan, dat ik Jahweh in Hebron
zou eren, als Hij mij veilig naar Jerusalem liet terugkeren. **9** De
koning zeide tot hem: Ga in vrede. Hij vertrok dus en begaf
zich naar Hebron, **10** nadat hij door ijlboden aan alle stammen
in Israël had laten zeggen: Wanneer ge bazuingeschal hoort,
moet ge uitroepen: "Absalom is koning geworden in Hebron!" **11**
Met Absalom gingen tweehonderd man uit Jerusalem mee; het
waren genodigden, die te goeder trouw meekwamen, zonder
ergens van af te weten. **12** Bovendien liet Absalom den Giloniet
Achitófel, een raadsheer van David, uit zijn woonplaats Gilo bij
het opdragen der offers ontbieden. Zo won de samenzwering
aan kracht, en sloten steeds meer mensen zich bij Absalom aan.
13 Toen dan ook een boodschapper aan David kwam berichten,
dat heel Israël partij had gekozen voor Absalom, **14** gaf David
aan heel zijn hof, dat bij hem in Jerusalem was gebleven, het
bevel: Vooruit, op de vlucht; er blijft ons geen ander middel

over, om aan Absalom te ontkomen. Haast u, om te vertrekken;
anders haast hij zich, haalt ons in, laat het onheil op ons los, en
sabelt de hele stad neer. **15** En het hof van David zei tot den
koning: Zoals onze heer en koning verkiest; wij staan tot uw
dienst. **16** Zo vertrok de koning, gevolgd door heel zijn huis;
alleen tien bijvrouwen liet hij in Jerusalem achter, om het paleis
te bewaken. **17** Maar bij hun vertrek maakten de koning en al het
volk, dat hem volgde, halt bij het laatste huis. **18** Daar trok hem
heel het leger voorbij, met al de Kretenzen en Peletiërs. Ook
Ittai met alle Gatieten, wel zes honderd man, die den koning
waren gevolgd uit Gat, trokken hem voorbij. **19** Maar de koning
zeide tot Ittai, den Gatiet: Waarom gaat ook gij met ons mee?
Keer liever terug en blijft bij den nieuwen koning; want ge zijt
een buitenlander, en bovendien uit uw woonplaats verbannen.
20 Pas zijt ge hier gekomen, en nu zou ik u al met ons mee
laten dwalen, terwijl ik zelf niet eens weet, waar ik heen ga?
Neen, keer terug, neem uw broeders met u mee, en Jahweh
betone u zijn genade en trouw! **21** Maar Ittai gaf den koning
ten antwoord: Zowaar Jahweh leeft, en zowaar mijn heer en
koning leeft; op de plaats waar mijn heer en koning is, in dood of
leven, daar zal ook uw dienaar zijn. **22** Toen zeide David tot
Ittai: Trek dan voorbij. En Ittai, de Gatiet, trok voorbij met al
zijn manschappen en al de kinderen, die bij hem waren. **23** De
hele bevolking begon luidkeels te wenen, toen heel het leger
voorbijtrok. Terwijl dus de koning bij de beek Kedron stond en al
het volk langs hem heen trok in de richting van de woestijn, **24**
kwam daar ook Sadok met alle levieten, die de verbondsark van
God droegen. Ze zetten de ark van God neer, en Ebjatar droeg
offers op, totdat al het volk uit de stad was getrokken. **25** Maar

de koning sprak tot Sadok: Breng de ark van God naar de stad
terug. Als ik genade vind in Jahweh's ogen, zal Hij mij terug
laten keren, en mij de ark laten zien en de plaats waar zij staat;
26 maar als Hij zegt, dat Hij niets van mij wil weten, welnu, dan
moet Hij maar met mij doen, zoals het Hem goeddunkt. **27** En
de koning vervolgde tot Sadok, den priester, en Ebjatar: Keert
rustig naar de stad terug, en neemt uw beide kinderen mee,
Achimáas, uw zoon, en Jehonatan, den zoon van Ebjatar. **28** Ik
blijf wachten bij de overgangen naar de woestijn, totdat een
boodschap van u mij van de stand van zaken op de hoogte
stelt. **29** Daarom brachten Sadok en Ebjatar de ark van God
naar Jerusalem terug, en bleven daar. **30** Nu besteeg David al
wenend de Olijfberg, het gezicht bedekt, en barrevoets; ook heel
zijn gevolg had het gezicht bedekt en trok wenend mee. **31**
Maar toen men David meldde, dat ook Achitófel zich onder de
samenzweerders bij Absalom bevond, zuchtte hij: Moge Jahweh
de raad van Achitófel verijdelen! **32** En zie, nauwelijks was
David op de top gekomen, waar men zich neerbuigt voor God, of
daar trad Choesjai, de Arkiet, hem tegemoet met gescheurde
klederen en stof op het hoofd. **33** David sprak tot hem: Als ge
met mij mee trekt, zijt ge mij slechts tot last; **34** maar als ge
naar de stad terugkeert en tot Absalom zegt: "Koning, ik wil uw
dienaar zijn; vroeger was ik de dienaar van uw vader, nu wil
ik uw dienaar zijn, dan zult ge de raad van Achitófel in mijn
voordeel kunnen verijdelen. **35** Bovendien zijn daar de priesters
Sadok en Ebjatar bij de hand. Deel dus alles, wat ge uit het
paleis verneemt, aan de priesters Sadok en Ebjatar mede. **36**
Die hebben hun twee zonen bij zich, Achimáas van Sadok en
Jehonatan van Ebjatar; en alles, wat ge verneemt, kunt ge mij

door hen laten weten". **37** Zo kwam Choesjai, de vriend van
David, in de stad, toen Absalom zijn intocht in Jerusalem hield.

16 Toen David even voorbij de top was gekomen, kwam Siba,
de dienaar van Mefibósjet, hem tegemoet met een koppel
gezadelde ezels, beladen met tweehonderd broden, honderd
rozijnenkoeken, honderd zomervruchten en een zak wijn. **2** De
koning vroeg aan Siba, wat hij daarmee wilde. Siba antwoordde
hem: Op de ezels kan het hof van den koning rijden, het brood
en de vruchten kunnen de soldaten eten, de wijn kan worden
gedronken door hen, die uitgeput raken in de woestijn. **3** Daarop
vroeg de koning: En waar is de zoon van uw meester? Siba
antwoordde den koning: Die is in Jerusalem achtergebleven;
hij denkt natuurlijk, dat het huis Israël hem nu herstellen zal
in het koningschap van zijn vader. **4** Toen zeide de koning tot
Siba: Zo; dan is alles, wat aan Mefibósjet behoort, voor u! Siba
antwoordde: Ik betuig u mijn hulde, mijn heer en koning; moge ik
genade vinden in uw ogen! **5** Toen koning David Bachoerim
bereikt had, kwam iemand van het geslacht van Sauls familie
uit die plaats gelopen; hij heette Sjimi, en was een zoon van
Gera. Al vloekend kwam hij naar buiten gelopen, **6** en gooide
met stenen naar David en naar alle dienaren van koning David,
hoewel al het volk en heel de keurbende aan zijn rechter- en
linkerhand gingen. **7** En dit kregen ze van den vloekenden Sjimi
te horen: Eruit, bloedhond; eruit, Belialskind! **8** Jahweh wreekt
op u al het bloed van het huis van Saul, dien ge als koning hebt
verdrongen; nu geeft Jahweh het koningschap over aan uw zoon
Absalom. Ja, nu zit ge in de ellende, omdat ge een bloedhond
zijt! **9** Toen zeide Abisjai, de zoon van Seroeja, tot den koning:
Waarom moet die dode hond mijn heer en koning vloeken? Zal

ik er heen gaan, om hem de kop af te slaan? **10** Maar de koning
sprak: Dat is mijn zaak niet, noch de uwe, zonen van Seroeja!
Als hij vloekt, omdat Jahweh hem heeft ingegeven, David te
vloeken, wie mag dan zeggen: Waarom doet ge dat? **11** En
David vervolgde tot Abisjai en tot heel zijn hof: Mijn bloedeigen
kind staat mij naar het leven, laat staan dan deze Benjamiet!
Laat hem maar vloeken; want Jahweh heeft het hem ingegeven.
12 Misschien ziet Jahweh neer op mijn ellende, en vergeldt Hij
mij die vloek van vandaag met iets goeds. **13** En David trok
met zijn manschappen verder, terwijl Sjimi op de flank van de
berg gelijk met hem op ging, vloekend, met stenen gooiend,
en stof opjagend. **14** Uitgeput bereikte de koning met heel zijn
gevolg de Jordaan, waar hij adem schepte. **15** Intussen was
Absalom, vergezeld van Achitófel, met heel Israël te Jerusalem
aangekomen. **16** Zodra Choesjai, de Arkiet, de vriend van David,
bij Absalom kwam, riep hij Absalom toe: Leve de koning, leve
de koning! **17** Absalom vroeg Choesjai: Is dat nu uw trouwe
vriendschap? Waarom zijt ge niet met uw vriend meegegaan? **18**
Choesjai gaf Absalom ten antwoord: Neen, ik behoor aan hem,
die door Jahweh en dit volk en alle Israëlieten is uitverkoren,
en bij hèm blijf ik. **19** Bovendien, aan wien kan ik beter mijn
diensten aanbieden, dan aan zijn zoon? Zoals ik in dienst van
uw vader geweest ben, zo wil ik het ook in de uwe zijn. **20** Nu
sprak Absalom tot Achitófel: Overlegt met elkaar, wat we moeten
doen. **21** En Achitófel gaf Absalom de raad: Begeef u naar de
bijvrouwen van uw vader, die hij achtergelaten heeft, om het
paleis te bewaken. Als heel Israël verneemt, dat ge u bij uw
vader onmogelijk hebt gemaakt, zullen al uw aanhangers moed
vatten. **22** Daarom werd er voor Absalom een tent gespannen

op het dak, en begaf Absalom zich ten aanschouwen van heel
Israël tot de bijvrouwen van zijn vader. **23** Immers, een raad,
die Achitófel gaf, gold in die dagen zoveel, als vroeg men een
uitspraak van God; zoveel waarde had elke raad van Achitófel,
zowel bij David als bij Absalom.

17 Daarop stelde Achitófel aan Absalom voor: Laat mij
met twaalfduizend uitgelezen manschappen vannacht nog de
achtervolging van David beginnen. **2** Door hem te overvallen, als
hij nog uitgeput en krachteloos is, jaag ik hem schrik op het lijf;
heel zijn aanhang zal vluchten en ik hoef alleen met den koning
af te rekenen. **3** Dan zal ik maken, dat al het volk zich tot u
keert, zoals een bruid terugkeert tot haar man; zo kost het alleen
het leven van den enen man dien ge zoekt, en blijft al het volk
behouden! **4** Ofschoon dit voorstel de goedkeuring wegdroeg
van Absalom en van alle oudsten in Israël, **5** zeide Absalom
toch: Roep ook Choesjai, den Arkiet, en laat ons eens horen,
wat ook hij heeft te zeggen. **6** Choesjai werd dus bij Absalom
toegelaten, en Absalom zeide tot hem: Zo en zo is het voorstel
van Achitófel. Moeten we zijn plan uitvoeren? Zo niet, doe gij
dan een voorstel. **7** Nu sprak Choesjai tot Absalom: Ditmaal is
het geen goede raad, die Achitófel gegeven heeft. **8** En Choesjai
vervolgde: Gij weet, dat uw vader en zijn manschappen dappere
mannen zijn, en thans verbeten als een loslopende berin, die
haar jongen kwijt is. Bovendien is uw vader een ervaren krijger,
die met het volk niet in de open lucht overnacht. **9** Hij heeft zich
nu beslist in een of andere grot of plaats verdekt opgesteld. Er
kunnen dus aanstonds enige slachtoffers vallen; en dan zal men
het vernemen en zeggen, dat de aanhang van Absalom een
grote nederlaag heeft geleden. **10** En al is men dan nog zo

dapper, en heeft men het hart van een leeuw, dan zal men toch
zeker de moed verliezen. Want heel Israël weet, dat uw vader
een held is, en zijn medestrijders dappere mannen. **11** Neen,
mijn raad is deze: Laat heel Israël van Dan tot Beër-Sjéba zich
rond u verzamelen, zo talrijk als het zand aan de zee, en trek in
eigen persoon met hen op. **12** Dan overvallen we hem op de
plaats, waar we hem treffen, strijken we op hem neer als de
dauw op de grond, en laten van hem en zijn manschappen geen
enkele over. **13** En trekt hij zich terug in een stad, welnu, dan zal
heel Israël touwen binden aan die stad, en slepen we haar naar
de stroom, totdat er geen steen meer van over is. **14** Toen zeiden
Absalom en alle Israëlieten: De raad van Choesjai, den Arkiet, is
beter dan die van Achitófel. Want Jahweh had het beschikt, dat
de goede raad van Achitófel verijdeld werd. Hij wilde Absalom
in het ongeluk storten. **15** Nu liet Choesjai aan de priesters
Sadok en Ebjatar zeggen: Die en die raad heeft Achitófel aan
Absalom en de oudsten van Israël gegeven, en zo en zo heb
ik geraden. **16** Laat nu zo vlug mogelijk aan David berichten,
dat hij de nacht niet moet doorbrengen bij de overgangen naar
de woestijn, maar dat hij er dadelijk over moet trekken; anders
wordt de koning met heel zijn aanhang vernietigd. **17** Intussen
stonden Jehonatan en Achimáas bij de bron Rogel te wachten.
Een dienstmaagd bracht hun de boodschap over, die ze aan
koning David moesten brengen; want daar ze zich niet mochten
vertonen, konden ze de stad niet binnengaan. **18** Toch had
een jongen hen opgemerkt, en het aan Absalom bericht. Ze
maakten beiden dus gauw, dat ze wegkwamen. Ze vluchtten
in het huis van iemand in Bachoerim, die in zijn hof een put
had; daar kropen ze in. **19** En de vrouw nam een dekkleed,

spreidde het uit over de put, en strooide er graankorrels op,
zodat er niets van te merken viel. **20** Toen dan ook de dienaren
van Absalom bij de vrouw binnen kwamen, en vroegen, waar
Achimáas en Jehonatan waren, zeide de vrouw: Die zijn de
bergstroom overgestoken! Ze gingen op zoek; maar toen ze niets
vonden, keerden ze naar Jerusalem terug. **21** Nadat zij waren
afgetrokken, klommen ze uit de put, en gingen koning David de
boodschap overbrengen. Ze zeiden tot David: Rukt op en trekt
vlug het water over; want die en die raad heeft Achitófel omtrent
u gegeven. **22** David rukte dus op met heel zijn aanhang; zij
staken de Jordaan over, en bij het aanbreken van de morgen
waren allen aan de overkant, tot den laatsten man. **23** Toen
Achitófel bemerkte, dat zijn raad niet werd opgevolgd, zadelde
hij zijn ezel en begaf zich op weg naar huis in zijn woonplaats.
Daar stelde hij orde op zijn zaken en hing zich op. Zo stierf
Achitófel; hij werd begraven in het graf van zijn vader. **24** Zo
was David reeds te Machanáim aangekomen, toen Absalom de
Jordaan overstak, met alle Israëlieten, die hem volgden. **25** In
plaats van Joab had Absalom Amasa over het leger aangesteld.
Deze Amasa was de zoon van een Isjmaëliet, die Jitra heette,
en zich verenigd had met Abigal, de dochter van Nachasj, de
zuster van Seroeja, de moeder van Joab. **26** En de Israëlieten,
die Absalom volgden, sloegen hun kamp op in het land Gilad. **27**
Toen David te Machanáim was aangekomen, brachten Sjobi,
een zoon van Nachasj uit Rabba der Ammonieten, en Makir,
een zoon van Ammiël uit Lo-Debar, en Barzillai, de Giladiet uit
Rogelim, **28** rustbedden en dekens, schalen en aardewerk,
tarwe en gerst, bloem en geroosterd graan, bonen en linzen, **29**
honing en boter, en kaas van schapen en koeien. Ze boden

het aan als proviand voor David en zijn aanhangers; want ze
zeiden: Het volk zal in de woestijn hongerig, uitgeput en dorstig
geworden zijn.

18 Toen David zijn aanhang gemonsterd had, en onder leiding
gesteld van onderbevelhebbers over duizend en honderd, **2**
verdeelde hij het volk in drieën: een derde onder bevel van Joab,
een derde onder bevel van Abisjai, den zoon van Seroeja en
broer van Joab, en een derde onder bevel van Ittai, den Gatiet.
En de koning sprak tot het volk: Ook ik wil met u meetrekken. **3**
Maar het volk antwoordde: Doe dat niet! Want als wij op de
vlucht slaan, let niemand op ons; en al zou ook de helft van
ons sneuvelen, men let niet op ons. Want gij telt evenveel als
tienduizend van ons; bovendien is het beter, dat gij ons van de
stad uit te hulp kunt komen. **4** Toen sprak de koning tot hen: Ik
zal doen, wat u het beste lijkt. Toen nam de koning plaats opzij
van de poort. En terwijl heel het volk in afdelingen van duizend
en honderd naar buiten trok, **5** gaf de koning aan Joab, Abisjai
en Ittai bevel: Behandel den jongen Absalom genadig! En heel
het volk hoorde, hoe de koning aan alle oversten zijn bevelen
over Absalom gaf. **6** Zo trok het volk tegen Israël te velde, en de
slag vond plaats in het woud van Efraïm. **7** Daar werd het volk
van Israël door de aanhang van David verslagen, en het kwam
daar die dag tot een geweldige slachting van twintigduizend
man. **8** De strijd sloeg over op die gehele streek, en het woud
maakte onder het volk meer slachtoffers, dan het zwaard die dag
had gedaan. **9** Terwijl Absalom op zijn muildier wegreed, stiet
hij plotseling op de getrouwen van David. En toen het muildier
onder het lover van een hoge eik doorging, raakte Absalom met
zijn hoofdhaar in de eik vast, en bleef hij tussen hemel en aarde

hangen, terwijl het dier onder hem doorschoot. **10** Iemand, die
het gezien had, ging aan Joab vertellen: Daar heb ik Absalom
aan een eik zien hangen! **11** En Joab sprak tot den man, die het
hem kwam berichten: Waarom hebt ge hem dan niet meteen
tegen de grond geslagen? Ik had er tien zilverstukken en een
gordel voor over gehad! **12** Maar de man gaf Joab ten antwoord:
Al had men mij duizend zilverstukken in mijn handen geteld,
dan zou ik mijn hand nog niet uitgestoken hebben naar den
zoon van den koning; want we hebben met eigen oren gehoord,
dat de koning aan u, aan Abisjai en Ittai bevel gaf: Spaart mij
den jongen Absalom! **13** Had ik mij aan zijn leven vergrepen,
dan was de koning er zeker achter gekomen, en gij hadt u
afzijdig gehouden! **14** Joab zeide: Neen, ik had het voor u in
orde gebracht. Toen nam Joab drie pieken mee, en boorde ze
Absalom in de borst. Daar Absalom echter nog levend aan de
eik bleef hangen, **15** stormden tien knapen, die de wapens van
Joab droegen, van alle kanten op Absalom los, en sloegen hem
dood. **16** Daarop liet Joab, die het volk wilde sparen, de trompet
blazen, en het volk staakte de achtervolging van Israël. **17** Ze
namen Absalom op, wierpen hem in een diepe kuil in het woud,
en stapelden er een geweldige hoop stenen boven op. Intussen
was heel Israël naar zijn tenten gevlucht. **18** En Absalom had
nog wel tijdens zijn leven voor zichzelf het monument laten
oprichten, dat in de Koningsvallei staat! Want hij had gedacht: Ik
heb geen zoon, om mijn naam in herinnering te houden. Daarom
had hij het monument naar zichzelf genoemd. Ook heden heet
het nog: Absaloms gedenkteken. **19** Toen sprak Achimáas, de
zoon van Sadok, tot Joab: Ik zal den koning eens gauw de blijde
tijding gaan brengen, dat Jahweh hem recht heeft verschaft

tegenover zijn vijanden. **20** Maar Joab zeide tot hem: Gij moet
vandaag maar geen tijding gaan overbrengen, dat kunt ge doen
op een andere dag; heden brengt ge geen blijde tijding, want de
zoon des konings is dood! **21** Daarop gaf Joab aan een Ethiopiër
bevel, den koning te berichten, wat hij gezien had. De Ethiopiër
boog zich voor Joab neer, en rende weg. **22** Maar Achimáas, de
zoon van Sadok, zei nog eens tot Joab: Gebeure wat wil, ik ga
achter den Ethiopiër aan! Joab sprak: Waarom zoudt ge zo'n
haast maken, mijn jongen; het is heus geen bericht, waar ge
voordeel van trekt. **23** Maar toen hij volhield: "Gebeure wat wil,
ik loop er heen!" riep Joab hem toe: Loop er dan heen! En daar
Achimáas de weg door de Jordaanstreek koos, kwam hij den
Ethiopiër voor. **24** David zat juist tussen de beide poorten, toen
de schildwacht, die over de muur naar het dak van de poort
was geklommen, daar rondkeek, en iemand zag aanrennen,
geheel alleen. **25** De schildwacht riep den koning het nieuws
toe. En de koning zeide: Als hij alleen is, heeft hij goed nieuws!
Maar terwijl de een hoe langer hoe dichterbij kwam, **26** zag de
schildwacht boven de poort nog een ander aan komen rennen,
en hij riep: Daar komt nog een ander aanrennen, geheel alleen!
De koning antwoordde: Ook die heeft goed nieuws. **27** Nu riep
de schildwacht: Ik herken de loop van den voorste; het is de
loop van Achimáas, den zoon van Sadok. En de koning hernam:
Een beste man; die komt met goed nieuws! **28** Achimáas kwam
aanlopen, en riep tot den koning: Goed nieuws! Toen boog hij
zich voor den koning neer op de grond, en sprak: Gezegend zij
Jahweh, uw God, die allen, welke hun hand tegen mijn heer den
koning hadden opgeheven, in de steek heeft gelaten! **29** Maar
de koning vroeg: Is de jonge Absalom ongedeerd? Achimáas

antwoordde: Juist toen Joab uw dienaar wegstuurde, zag ik een
geweldige oploop, maar ik weet niet, wat er gebeurd is. **30** Toen
zeide de koning: Ga opzij en blijf daar staan. En terwijl hij opzij
ging en wachtte, **31** kwam de Ethiopiër aan. En deze sprak: Mijn
heer en koning moge de blijde tijding ontvangen, dat Jahweh u
heden recht gedaan heeft tegenover allen, die tegen u waren
opgestaan! **32** Maar de koning vroeg aan den Ethiopiër: Is de
jonge Absalom ongedeerd? Toen zeide de Ethiopiër: Moge het
de vijanden van mijn heer en koning, en allen die tegen u zijn
opgestaan, op dezelfde wijze vergaan als die jongeman! **33**
Diep geschokt ging de koning naar het vertrek boven de poort;
daar liep hij wenend heen en weer en riep aldoor: Mijn zoon,
Absalom mijn zoon, Absalom mijn zoon! Ach, was ik zelf maar in
uw plaats gestorven, Absalom mijn zoon, mijn zoon!

19 Men berichtte aan Joab, dat de koning weende en
weeklaagde over Absalom. **2** En de overwinning van die dag
veranderde in rouw voor heel het volk, daar het volk die dag
had vernomen, dat de koning bedroefd was om zijn zoon. **3**
Tersluiks sloop het volk die dag de stad binnen, zoals volk komt
binnensluipen, dat zich moet schamen, omdat het in de strijd is
gevlucht. **4** Maar de koning hield zijn gelaat bedekt en bleef
luidkeels wenen: Mijn zoon, Absalom, Absalom mijn zoon, mijn
zoon! **5** Daarom ging Joab bij den koning binnen en sprak:
Vandaag hebt gij al uw aanhangers teleurgesteld: de mensen,
die heden het leven gered hebben van u, van uw zonen en
dochters en van uw vrouwen en bijvrouwen! **6** Die u haten, trekt
ge voor; die van u houden stelt ge achter. Vandaag hebt ge laten
merken, dat legeroversten en soldaten bij u niet in tel zijn. Heden
heb ik begrepen, dat het u dán naar de zin zou zijn, als Absalom

leefde, en wij allen vandaag maar waren gesneuveld! **7** Welnu
dan, sta op, ga naar buiten, en spreek uw mannen vriendelijk
toe. Want ik zweer u bij Jahweh; als ge niet naar buiten gaat,
blijft er vannacht geen man bij u! Dat zou een grotere ramp voor
u zijn, dan al het onheil, dat u van uw jeugd af tot vandaag heeft
getroffen. **8** Nu stond de koning op en nam plaats in de poort.
En toen heel het volk de tijding vernam, dat de koning in de
poort had plaats genomen, liep al het volk voor den koning te
hoop. **9** Nadat de Israëlieten dus allen naar hun woonplaatsen
waren gevlucht, ontstond er onder alle stammen van Israël een
algemene ontevredenheid. Men zeide: De koning heeft ons uit
de hand van onze vijanden bevrijd en ons gered uit de hand der
Filistijnen; en toch heeft hij voor Absalom uit het land moeten
vluchten. **10** Maar nu is Absalom, dien we tot koning gezalfd
hebben, in de strijd gesneuveld. Waarom draalt gij dan nog,
om den koning terug te halen naar zijn paleis? **11** Toen koning
David van die stemming onder heel Israël hoorde, liet hij aan
de priesters Sadok en Ebjatar weten: Gij moet tot de oudsten
van Juda zeggen: Waarom zoudt gij de laatsten zijn, om den
koning terug te halen naar zijn paleis? **12** Gij zijt mijn broeders,
gij zijt mijn vlees en bloed; waarom zoudt gij dan de laatsten
zijn, om den koning terug te halen? **13** En tot Amasa moet gij
zeggen: Ook gij zijt mijn vlees en bloed. God moge zo met mij
doen en nog erger: gij zult voortaan als legeroverste in mijn
dienst staan, in plaats van Joab. **14** Zo won hij het hart van
alle Judeërs, en ze vroegen eensgezind aan den koning: Kom
terug met heel uw aanhang! **15** Toen begaf de koning zich op de
terugweg, en bereikte de Jordaan. En de Judeërs waren naar
Gilgal gekomen, om den koning tegemoet te gaan, en hem te

helpen bij zijn overtocht over de Jordaan. **16** Behalve de Judeërs
had ook Sjimi, de zoon van Gera, de Benjamiet uit Bachoerim,
zich haastig op weg begeven, en was koning David **17** met
duizend man uit Benjamin tegemoet getrokken. Ook Sjiba, de
dienaar van het huis van Saul, spoedde zich met zijn vijftien
zonen en twintig knechten naar den koning bij de Jordaan, **18** en
stak de overgang over, om de koninklijke familie bij de overtocht
te helpen en naar ‘s konings wensen te handelen. Toen Sjimi, de
zoon van Gera, de Jordaan was overgestoken, viel hij voor den
koning neer, **19** en sprak tot den koning: Moge mijn heer mij de
schuld niet aanrekenen, en niet denken aan wat uw dienaar
misdaan heeft, toen mijn heer en koning uit Jerusalem trok. Dat
de koning er geen aandacht aan schenke; **20** want uw dienaar
weet, dat hij misdaan heeft. Daarom ben ik nu ook de eerste
van heel het huis Josef, die mijn heer en koning tegemoet is
gesneld. **21** Abisjai, de zoon van Seroeja, verzette zich ertegen
en zeide: Neen, Sjimi moet sterven, omdat hij den gezalfde van
Jahweh gevloekt heeft! **22** Maar David sprak: Wat moet dat
betekenen, zonen van Seroeja? Waarom zoudt gij mij vandaag
willen tegenwerken? Mag vandaag iemand in Israël sterven;
vandaag, nu ik weet, dat ik weer koning ben? **23** En tot Sjimi
sprak de koning: Ge zult niet sterven! En de koning bezwoer het
hem zelfs. **24** Ook Mefibósjet, de zoon van Saul, was den koning
tegemoet gekomen. Hij had zijn voeten niet verzorgd, zijn baard
niet gekamd, en zijn kleren niet gewassen van de dag af, dat de
koning heenging, tot de dag, dat hij ongedeerd terugkwam. **25**
Toen hij nu uit Jerusalem den koning tegemoet kwam, zeide deze
tot hem: Waarom zijt ge niet met mij meegegaan, Mefibósjet?
26 Hij antwoordde: Mijn heer en koning, mijn knecht heeft mij

bedrogen! Want uw dienaar had hem bevolen, een ezelin te
zadelen, om daarop den koning te volgen; want uw dienaar is
kreupel. **27** Hij heeft dus uw dienaar bij mijn heer en koning
belasterd. Maar mijn heer en koning is als een engel van God!
Doe dus wat u goeddunkt. **28** Want ofschoon het gehele huis van
mijn vader niets anders van u te verwachten had dan de dood,
hebt gij uw dienaar een plaats gegeven bij uw tafelgenoten. Wie
zou me dus beter recht verschaffen? Zo bleef hij bij den koning
maar aanhouden. **29** Maar de koning sprak tot hem: Waarom
nog zoveel woorden verspild? Bij deze bepaal ik: Gij en Siba
moeten het grondbezit delen. **30** En Mefibósjet sprak tot den
koning: Hij mag alles nemen, nu mijn heer en koning behouden
is teruggekeerd. **31** ok Barzillai, de Giladiet, was uit Rogelim
gekomen, om den koning bij de overtocht over de Jordaan te
helpen, en hem aan de Jordaan uitgeleide te doen. **32** Barzillai
was zeer oud, een man van tachtig jaar. Hij was het, die den
koning tijdens zijn verblijf te Machanáim van levensmiddelen
had voorzien; want hij was een zeer welvarend man. **33** de
koning sprak tot Barzillai: Ge moet met mij oversteken; dan zal
ik bij mij in Jerusalem op uw oude dag voor u zorgen. **34** Maar
Barzillai gaf den koning ten antwoord: Hoeveel jaren heb ik nog
te leven, dat ik met den koning naar Jerusalem zou gaan? **35** Ik
ben nu tachtig jaar. Kan ik nog iets onderscheiden; proeft uw
dienaar nog iets van wat hij eet en drinkt; luister ik nog naar
zangers en zangeressen? Waarom zou uw dienaar mijn heer
en koning tot last zijn? **36** Uw dienaar zou ternauwernood met
den koning de Jordaan kunnen oversteken. Waarom zou de
koning mij dus op deze wijze belonen? **37** Laat uw dienaar
terugkeren, en laat mij sterven in mijn woonplaats, bij het graf

van mijn vader en moeder. Maar hier is uw dienaar Kimham; laat
hem met mijn heer en koning oversteken, en doe met hem wat
u goeddunkt! **38** Toen sprak de koning: Kimham zal met mij
oversteken, en ik zal met hem doen wat u goeddunkt, en al uw
wensen vervullen. **39** Terwijl al het volk de Jordaan overstak,
bleef de koning nog staan, kuste Barzillai en nam afscheid van
hem; en deze keerde naar zijn woonplaats terug. **40** Toen stak
ook de koning over naar Gilgal, vergezeld van Kimham; en al
het volk van Juda met een deel van het volk van Israël hielp den
koning bij de overtocht. **41** Maar nu kwamen alle Israëlieten tot
den koning, en zeiden tot hem: Waarom hebben onze broeders,
de Judeërs, u ingepalmd en den koning met zijn familie over de
Jordaan gebracht, ofschoon álle mannen van David zijn volk
zijn? **42** En heel Juda gaf Israël ten antwoord: Omdat de koning
aan ons verwant is! Waarom zijt gij daar kwaad over? Hebben
wij soms iets van den koning genoten, of heeft hij ons soms
geschenken gebracht? **43** Maar Israël viel tegen de Judeërs uit:
Tien delen van den koning behoren aan mij; bovendien ben ik
met meer recht de eerstgeborene dan gij. Waarom hebt gij mij
dan vernederd? Heb ik niet het eerst besloten, mijn koning terug
te halen? Maar het antwoord van de Judeërs was nog heftiger,
dan wat de Israëlieten hadden gezegd.

20 Nu bevond zich daar een Belialswicht, een zekere Sjéba,
de zoon van Bikri, een Benjamiet. Hij stak de bazuin, en riep
uit: Wij hebben niets te maken met David, Niets uit te staan
met den zoon van Jesse: Iedereen naar zijn tenten, Israël! **2**
Nu trokken alle Israëlieten van David weg en volgden Sjéba,
den zoon van Bikri; maar de Judeërs bleven hun koning volgen
van de Jordaan af tot Jerusalem. **3** Toen David in zijn paleis te

Jerusalem was teruggekeerd, liet de koning de tien bijvrouwen,
die hij achtergelaten had, om het paleis te bewaken, in een
huis van bewaring zetten; hij onderhield ze wel, maar had geen
gemeenschap met haar, zodat ze tot haar dood als onbestorven
weduwen bleven opgesloten. **4** Daarop sprak de koning tot
Amasa: Roep de Judeërs bijeen; binnen drie dagen moet ge
weer hier zijn! **5** Amasa vertrok dus, om Juda bijeen te roepen.
Maar toen hij langer dan de vastgestelde tijd uitbleef, **6** sprak
David tot Abisjai: Nu zal Sjéba, de zoon van Bikri, ons nog
gevaarlijker worden dan Absalom! Neem dus de eigen soldaten
van uw heer en zet Sjéba achterna; anders verovert hij nog
versterkte steden en ontsnapt hij ons. **7** Zo trokken onder het
bevel van Amasa zowel Joab als de Kretenzen en Peletiërs en
de hele keurbende uit, en verlieten Jerusalem, om Sjéba, den
zoon van Bikri, te achtervolgen. **8** Toen ze bij de grote steen in
Gibon waren gekomen, kwam Amasa hun tegemoet. Nu had
Joab onder zijn gewaad een dolk gegord. Maar boven zijn gordel
had Joab over zijn heup een zwaard gebonden, dat in de schede
stak; en terwijl Joab dit eruit liet glijden, zodat het op de grond
viel, **9** sprak hij tot Amasa: Gaat het u goed, mijn broeder? En
met de rechterhand greep hij Amasa bij de baard, om hem te
omhelzen. **10** Daar Amasa niet bedacht was op de dolk, die
Joab in de linkerhand hield, stak deze hem er zo mee in de buik,
dat zijn ingewanden uitpuilden tot over de grond, en hij zonder
een tweede stoot dood was. Daarop zetten Joab en zijn broer
Abisjai de achtervolging voort van Sjéba, den zoon van Bikri. **11**
Een van Joabs soldaten ging bij Amasa staan, en riep: Al wie
het houdt met Joab en David, volge Joab! **12** Maar daar Amasa
badend in zijn bloed midden op de weg lag, bleef iedereen, die

voorbij kwam, staan kijken. Toen de soldaat dus bemerkte, dat al
het volk bleef stilstaan, sleepte hij Amasa van de weg af, de
berm op, en wierp een kleed over hem heen. **13** Zodra hij nu
van de weg was verwijderd, trokken alle manschappen verder
achter Joab aan, om Sjéba, den zoon van Bikri, te achtervolgen.
14 Deze had alle stammen van Israël doorkruist, maar men wilde
niets van hem weten; zo kwam hij te Abel-Bet-Maäka, gevolgd
door al de Bikrieten. **15** Maar de mannen van Joab kwamen hem
in Abel-Bet-Maäka belegeren, wierpen een wal om de stad, en
ondermijnden de muur, om hem te laten instorten. **16** Toen ging
een wijze vrouw uit de stad op de verschansing staan, en riep:
Luistert, luistert! Zegt tegen Joab, dat hij hierheen komt; ik moet
met hem spreken! **17** Toen deze naderbij was gekomen, vroeg
de vrouw: Zijt gij Joab? Hij antwoordde: Ja! Ze zeide tot hem:
Luister dan naar uw dienstmaagd. Hij antwoordde: Ik luister. **18**
Toen begon ze: Vroeger was men gewend te zeggen: Laat men
in Abel en Dan gaan vragen, of er ooit afgeschaft wordt, **19** wat
de echte Israëlieten hebben vastgesteld. Wilt gij dus een stad
vernietigen, die als een moederstad geldt in Israël? Waarom wilt
ge het erfdeel van Jahweh vernielen? **20** Joab antwoordde: Ik
denk er niet aan, iets te vernietigen of te vernielen; **21** dit is
mijn bedoeling niet. Maar iemand uit het gebergte van Efraïm,
Sjéba genaamd en zoon van Bikri, heeft zijn hand opgeheven
tegen koning David. Hem alleen hebt ge uit te leveren; dan
trek ik weg van de stad. Toen zeide de vrouw tot Joab: Wacht
maar; zijn hoofd zal u over de muur worden toegeworpen. **22** De
vrouw keerde terug naar de stad, en wist met al haar slimheid
de bevolking te overreden; ze sloegen Sjéba het hoofd af, en
wierpen het Joab toe. Toen liet deze de trompet steken; en allen

trokken weg van de stad naar hun woonplaats, en Joab keerde
naar den koning in Jerusalem terug. **23** Joab stond over heel de
legermacht van Israël; Benaja, de zoon van Jehojada, over de
Kretenzen en de Peletiërs; **24** Adoram over de herendiensten.
Jehosjafat, de zoon van Achiloed was kanselier; **25** Sjewa was
schrijver, en Sadok en Ebjatar waren priesters. **26** Ook Ira, de
Jaïriet, was priester voor David.

21 Tijdens de regering van David heerste er eens een
hongersnood, drie jaren achtereen. En toen David Jahweh
daarover raadpleegde, sprak Jahweh: Op Saul en zijn huis rust
een bloedschuld, omdat hij de Gibonieten gedood heeft **2** Toen
ontbood de koning de Gibonieten en onderhield zich met hen.
Deze Gibonieten waren geen Israëlieten, maar een overblijfsel
van de Amorieten; de Israëlieten hadden zich onder ede met
hen verbonden, maar in zijn ijver voor Israël en Juda had Saul
getracht, ze uit te roeien. **3** David zeide tot de Gibonieten:
Wat moet ik voor u doen, en hoe kan ik het goed maken,
opdat gij zegen afroept over het erfdeel van Jahweh? **4** De
Gibonieten antwoordden hem: We hebben van Saul en zijn
familie geen goud of zilver nodig; van de andere kant is het ons
niet geoorloofd, iemand in Israël te doden. Hij vroeg daarop:
Wat bedoelt gij dan, dat ik voor u doen zal? **5** Toen zeiden
ze tot den koning: De man, die ons heeft uitgemoord, en ons
geheel wilde uitroeien, zodat we in geen enkele streek van
Israël meer zouden voorkomen, **6** van dien man moet men ons
zeven nakomelingen uitleveren! We willen ze ophangen voor
Jahweh in Gibon, op de berg van Jahweh. De koning beloofde:
Ik zal ze geven. **7** De koning wilde echter Mefibósjet sparen,
den zoon van Jonatan, den zoon van Saul, omdat David en

Jonatan, de zoon van Saul, een eed bij Jahweh aan elkander
hadden gezworen. **8** Daarom koos de koning twee kinderen,
Armoni en Mefibósjet, die Rispa, de dochter van Ajja, aan Saul
geschonken had, met de vijf kinderen, die Merab, de dochter
van Saul, geschonken had aan Adriël, den zoon van Barzillai,
den Mecholatiet. **9** Hij liet ze uitleveren aan de Gibonieten,
die ze voor Jahweh op de berg ophingen. Zo kwamen alle
zeven tegelijk om het leven. Het was in de eerste dagen van
de oogst, bij het begin van de gerstenoogst, dat ze ter dood
werden gebracht. **10** Toen nam Rispa, de dochter van Ajja, het
rouwkleed, spreidde het op de rots uit, en bleef er op zitten van
het begin van de gerstenoogst af, totdat het hemelwater op
hun lijken neerstroomde. Zo belette ze, dat overdag de vogels
uit de lucht, en s nachts de wilde dieren er op aanvielen. **11**
Toen David vernam wat Rispa, de dochter van Ajja en bijvrouw
van Saul, gedaan had, **12** liet hij bij de burgers van Jabesj-
Gilad het gebeente weghalen van Saul en zijn zoon Jonatan,
die door hen waren weggenomen van het plein in Bet-Sjean,
waar de Filistijnen ze hadden opgehangen, toen ze Saul op de
Gilbóa hadden verslagen. **13** En toen het gebeente van Saul
en zijn zoon Jonatan vandaar was overgebracht, legde men
er het gebeente van de gehangenen bij, **14** en begroef het
met het gebeente van Saul en zijn zoon Jonatan te Sela, in
het land van Benjamin, in het graf van zijn vader Kisj. Nadat
men alles volgens voorschrift van den koning had volbracht,
erbarmde Jahweh Zich over het land. **15** Toen er weer eens
oorlog was tussen de Filistijnen en Israël, en David en zijn
manschappen uitrukten, bezetten ze Gob, en raakten slaags
met de Filistijnen. **16** Daar stond iemand op van de Refaïeten!

Zijn lans woog driehonderd sikkels aan koper, en hij was met
een nieuw pantser omgord. Toen hij David dreigde neer te slaan,
17 werd hem dat belet door Abisjai, den zoon van Seroeja, die
den Filistijn doodsloeg. Maar Davids manschappen bezwoeren
hem: Gij moogt niet meer met ons ten strijde trekken; anders
dooft gij het licht van Israël nog uit! **18** Later kwam het in Gob
nog eens tot een gevecht met de Filistijnen. Bij die gelegenheid
versloeg Sibbekai, de Choesjatiet, een zekeren Saf, die tot de
Refaïeten behoorde. **19** Toen de strijd met de Filistijnen weer
in Gob losbarstte, versloeg Elchanan, de zoon van Jaïr den
Betlehemiet, Goliat den Gatiet, ofschoon de schacht van zijn
lans gelijk een weversboom was. **20** En toen er weer oorlog
uitbrak in Gat, was er een reus, die aan zijn handen zes vingers,
aan zijn voeten zes tenen had, in het geheel dus vier en twintig.
Ook hij behoorde tot de Refaïeten. **21** Toen hij Israël uitlachte,
sloeg Jonatan, de zoon van Sjamma, den broer van David, hem
neer. **22** Deze vier waren allen Refaïeten uit Gat; zij vielen door
de hand van David en zijn manschappen.

22 Ook heeft David tot Jahweh de woorden van dit lied gericht,
toen Jahweh hem verlost had uit de hand van al zijn vijanden
en ook uit de hand van Saul. **2** En hij sprak: **3** Jahweh, mijn
toevlucht, mijn burcht en mijn veste; Mijn God, mijn rots, waarop
ik kan schuilen. Mijn schild, de hoorn van mijn heil, mijn schutse
en mijn toevlucht, Mijn redder heeft mij uit de verdrukking verlost.
4 Ik roep: Geprezen zij Jahweh! En ben van mijn vijand verlost.
5 De branding van de dood had mij al gegrepen, De golven
van de onderwereld sloegen over mij heen; **6** De strikken van
het dodenrijk hielden mij vast, De klemmen van de dood lagen
voor mij gereed: **(Sheol h7585)** **7** Maar ik riep tot Jahweh in

mijn nood, En tot God verhief ik mijn stem. En Hij hoorde mijn
stem in zijn vorstelijke woning, Mijn hulpgeroep drong door
tot zijn oren: **8** Daar schudde en beefde de aarde, Rilden en
dreunden de fundamenten des hemels; Want Hij was in woede
ontstoken. **9** Rook steeg op uit zijn neus, Verslindend vuur spoot
uit zijn mond, En gloeiende kolen spatten er uit. **10** Hij boog de
hemel, en daalde neer, Grauwe wolken onder zijn voeten. **11**
Hij besteeg den cherub en vloog in het rond, Zwevend op de
windewieken. **12** Hij sloeg de duisternis als een dek om zich
heen, Donkere nevels, dreigende wolken waren zijn tent. **13**
En door de gloed, die voor Hem uitging, Braakten zijn wolken
vurige kolen. **14** En in de hemel donderde Jahweh, Verhief de
Allerhoogste zijn stem; **15** Hij schoot zijn pijlen en strooide ze
rond, Slingerde bliksems en joeg ze uiteen: **16** Open lag de
bedding der zee, Het fundament van de aarde kwam bloot; Door
het dreigen van Jahweh, Door het snuivend gebries van zijn
neus. **17** Van boven boog Hij Zich neer, greep mij vast, En trok
mij weg uit de onstuimige wateren; **18** Hij verloste mij van mijn
grimmigen vijand En van mijn haters, want ze waren te machtig.
19 Ze waren uitgetrokken op de dag van mijn rampspoed,
Maar Jahweh was mijn beschermer; **20** Hij beveiligde mij, En
bracht mij redding, omdat Hij mij liefhad. **21** Toen werd mijn
gerechtigheid door Jahweh beloond, Mijn reinheid van handen
vergolden: **22** Want ik had de wegen van Jahweh bewandeld,
Niet gezondigd tegen mijn God; **23** Ik had al zijn geboden voor
ogen gehouden, Niet zijn wetten ontweken; **24** Ik was voor Hem
zonder smet, Had mij zuiver van zonde bewaard. **25** Daarom
werd mijn gerechtigheid door Jahweh beloond, En mijn reinheid
in zijn ogen. **26** Want voor getrouwen toont Gij U trouw, Voor

rechtschapenen rechtschapen, **27** Rein voor den reine, Maar
voor de listigaards listig; **28** Want Gij redt het deemoedige volk,
Maar vernedert hovaardige blikken. **29** Gij zijt, o Jahweh, mijn
lamp, Mijn God, die licht in mijn duisternis straalt; **30** Met U durf
ik de stormloop beginnen, Met mijn God de wallen bespringen.
31 God! Volmaakt zijn Zijn wegen, Jahweh's woord is gelouterd.
Hij is voor allen een schild, Die vluchten tot Hem. **32** Wie toch is
God, dan Jahweh alleen; Wie een rots, dan alleen onze God! **33**
God! Hij omgordt mij met kracht, En baant mij een veilige weg;
34 Hij maakt mijn voeten vlug als hinden, En doet mij de hoogste
toppen beklimmen; **35** Hij oefent mijn handen ten strijde, Mijn
armen tot het spannen van de koperen boog. **36** Zo hebt Gij mij
het schild van uw heil gereikt; Uw goedheid maakte mij groot. **37**
Gij hebt een weg voor mijn stappen gebaand, En mijn voeten
wankelden niet. **38** Ik vervolgde mijn vijanden, haalde ze in,
En keerde niet terug, eer ik ze had verslagen. **39** Ik heb ze
verslagen, verpletterd, zodat ze niet opstaan, Maar onder mijn
voet blijven liggen. **40** Gij hebt mij met kracht omgord tot de
strijd, Mijn tegenstanders voor mij doen bukken; **41** Gij liet mij
de rug van mijn vijanden zien. Mijn haters heb ik verdelgd. **42**
Nu huilen ze, maar niemand helpt: Tot Jahweh zelfs, maar Hij
antwoordt hun niet; **43** Ik vermaal ze als stof der aarde, Vertrap
en vertreed ze als slijk op de straten. **44** Gij hebt mij gered uit
de strijd met de volkeren. En mij aan het hoofd van de naties
gesteld: Volkeren, die ik niet kende, werden mij dienstbaar,
45 Vreemden brachten mij hulde; Nauwelijks hadden ze van
mij gehoord, Of ze gehoorzaamden mij; **46** Anderen lagen
uitgeput neer, En kropen sidderend uit hun burchten. **47** Leve
Jahweh! Gezegend mijn Rots; Hoogverheven de God, de Rots

van mijn heil! **48** Gij hebt mij gewroken, o God, Volkeren aan mij
onderworpen; **49** Mij van mijn grimmigen vijand verlost, Zege
over mijn bestrijders verleend, mij van geweldenaars bevrijd. **50**
Daarom wil ik U prijzen, o Jahweh, Uw naam verheerlijken onder
de volken! **51** Machtige hulp verleent Hij zijn koning, En genade
aan zijn Gezalfde, Aan David en zijn geslacht Voor altijd!

23 Hier volgen de laatste woorden van David: Een spreuk
van David, den zoon van Jesse; Een spreuk van den held, zo
hoog verheven: Den gezalfde van Jakobs God, Den zanger
van Israëls psalmen. **2** De geest van Jahweh heeft door mij
gesproken, Zijn woord ligt nog op mijn tong; **3** Gesproken heeft
de God van Jakob, Tot mij heeft Israëls Rots gezegd: "Wie
rechtvaardig de mensen regeert, En heerst in de vreze des
Heren; **4** Hij is als het morgenlicht bij het stralen der zon Op een
wolkenloze morgen; Als de zonneschijn na de regen, Die het
groen uit de grond doet ontluiken." **5** Zo blijft mijn huis bestendig
voor God, Want Hij sloot met mij een eeuwig verbond; Onder
ieder opzicht vast en verzekerd Is heel mijn geluk, zijn al mijn
verlangens. **6** Maar Belialskinderen zal Hij niet doen gedijen, Als
doornen werpt men ze allen weg: Men vat ze niet met de hand,
7 En niemand grijpt ze vast, Tenzij met ijzer en hout, Om ze
tenslotte in de vlammen te werpen. **8** Hier volgen de namen
van Davids helden. Isj-Bósjet uit Chakmon was de aanvoerder
van de Drie. Hij zwaaide zijn bijl tegen achthonderd man, die
hij in één keer versloeg. **9** Na hem kwam Elazar, de zoon van
Dodo, den Achochiet, ook een van de drie helden. Hij bevond
zich met David te Pas-Dammim, toen de Filistijnen zich daar
verzameld hadden voor de strijd. En toen de Israëlieten voor
hen terugtrokken, **10** sprong hij op, en sloeg de Filistijnen, totdat

zijn spieren zo stijf waren, dat hij zijn zwaard niet meer los kon
laten. Die dag verleende Jahweh een grote overwinning; het
volk sloot zich weer bij hem aan, maar het was toch alleen om
te plunderen. **11** Na hem kwam Sjamma, de zoon van Aga
uit Harari. Eens, toen de Filistijnen zich voor de strijd te Lechi
verzameld hadden, waar een stuk land was, vol met linzen,
was het volk voor de Filistijnen op de vlucht geslagen. **12** Maar
hij ging midden op het veld staan, en wist het te behouden,
door de Filistijnen te verslaan. Zo verleende Jahweh een grote
overwinning. **13** Een andere keer daalden ze met hun drieën
af, en kwamen tegen de oogst bij David in de spelonk van
Adoellam, terwijl een bende Filistijnen in de vallei der Refaïeten
gelegerd was. **14** David bevond zich toen in de bergvesting, en
de Filistijnen hadden Betlehem bezet. **15** Toen nu David eens
het verlangen te kennen gaf, of iemand hem water te drinken
kon geven uit de bron bij de poort van Betlehem, **16** drongen de
drie helden in de legerplaats van de Filistijnen, putten water uit
de bron bij de poort van Betlehem, namen het mee en brachten
het bij David. Maar hij wilde het niet drinken, en goot het uit voor
Jahweh, **17** terwijl hij uitriep: Bij Jahweh; ik denk er niet aan, zo
iets te doen. Dat is het bloed van de mannen, die met gevaar
van hun eigen leven er op uit zijn gegaan! Daarom wilde hij het
niet drinken. Zulke dingen deden de drie helden. **18** Abisjai, de
broer van Joab en de zoon van Seroeja, was de aanvoerder
van de Dertig. Hij zwaaide zijn lans tegen driehonderd man, die
hij doodde. **19** Ongetwijfeld was hij beroemder dan de Dertig,
zodat hij hun aanvoerder werd; maar tegen de Drie kon hij niet
op. **20** Benaja, de zoon van Jehojada, was een dapper man uit
Kabseël, met een rijke staat van dienst. Hij versloeg de twee

zonen van Ariël uit Moab. Ook doodde hij midden in een kuil
een leeuw op een dag, dat er sneeuw lag. **21** Verder versloeg
hij een Egyptenaar, een man van ongewone afmetingen, die
met een lans was gewapend; hij ging met een stok op hem af,
wrong hem de lans uit de vuist en stak hem met zijn eigen lans
dood. **22** Zulke dingen deed Benaja, de zoon van Jehojada! **23**
Daardoor was hij beroemder dan de Dertig, maar tegen de Drie
kon hij niet op. Hem stelde David over zijn lijfwacht aan. **24**
Tot de Dertig behoorden Asaël, de broer van Joab; Elchanan,
de zoon van Dodo uit Betlehem; **25** Sjamma uit Charod; Elika
uit Charod; **26** Chéles uit Bet-Pélet; Ira de zoon van Ikkesj uit
Tekóa; **27** Abiézer uit Anatot; Meboennai uit Choesja; **28** Salmon
uit Achochi; Maharai uit Netófa; **29** Chéleb, de zoon van Baäna
uit Netófa; Ittai, de zoon van Ribai uit Géba der Benjamieten; **30**
Benajáhoe uit Piraton; Hiddai uit Nachale-Gáasj; **31** Abibáal uit
Bet-Arba; Azmáwet uit Bachoerim; **32** Eljachba uit Sjaälbon;
Jasjen uit Goen; Jehonatan; **33** Sjamma uit Harar; Achiam, de
zoon van Sjarar, uit Harar; **34** Elifélet, de zoon van Achasbai, uit
Bet-Maäka; Eliam, de zoon van Achitófel, uit Gilo; **35** Chesrai uit
Karmel; Paärai uit Arbi; **36** Jigal, de zoon van Natan, uit Soba;
Bani uit Gad; **37** Sélek, de Ammoniet; Nacharai uit Beërot, de
wapendrager van Joab, den zoon van Seroeja; **38** Ira uit Jéter;
Gareb uit Jéter; **39** Oerija de Chittiet. In het geheel waren er dus
zeven en dertig.

24 Nog eens ontbrandde de toorn van Jahweh tegen Israël.
Daarom zette Hij David tegen hen op. Hij sprak: Ga een
volkstelling houden in Israël en Juda. **2** Toen zeide de koning tot
Joab en de bevelhebbers van zijn leger: Ge moet onder alle
stammen van Israël rondgaan, van Dan af tot Beër-Sjéba, en een

volkstelling houden. Ik wil weten, hoe talrijk het volk is. **3** Joab
antwoordde den koning: Jahweh, uw God, moge het volk nog
honderdmaal talrijker maken, en het mijn heer en koning laten
beleven! Maar waarom heeft mijn heer en koning zijn zinnen
gezet op een volkstelling? **4** Daar zij zich echter tegen het bevel
van den koning niet konden verzetten, verlieten Joab en de
bevelhebbers van de legermacht den koning, om een telling
te houden van het volk Israël. **5** Na de Jordaan overgestoken
te zijn, begonnen zij met Aroër, en de stad die midden in het
dal ligt, en trokken over Gad verder naar Jazer. **6** Vervolgens
bereikten ze Gilad, daarna Kadesj in het land der Chittieten.
Vandaar gingen ze naar Dan, en van Dan ombuigend naar
Sidon. **7** Vervolgens kwamen ze aan de vesting Tyrus en alle
chiwwietische en kanaänietische steden. Tenslotte vertrokken
ze naar Beër-Sjéba in de Négeb van Juda. **8** Nadat zij zo het
gehele land hadden doorkruist, kwamen zij na verloop van
negen maanden en twintig dagen in Jerusalem terug. **9** Joab gaf
de uitslag van de volkstelling aan den koning op: Israël telde
achthonderdduizend weerbare mannen, die het zwaard konden
hanteren; het aantal Judeërs bedroeg vijfhonderdduizend man.
10 Maar toen David de volkstelling had laten houden, begon hem
het geweten te knagen; en hij zeide tot Jahweh: Ik heb zwaar
gezondigd met wat ik gedaan heb! Ach Jahweh, vergeef de
zonde van uw dienaar; want ik ben dwaas geweest. **11** Nu werd
het volgende woord van Jahweh gericht tot den profeet Gad,
den ziener van David: **12** Ga aan David zeggen: Zo spreekt
Jahweh! Drie dingen stel Ik u voor, waar ge uw keus uit kunt
doen; daarmee zal Ik u treffen! **13** Toen David dan de volgende
morgen opstond, begaf Gad zich naar David, bracht hem het

woord van Jahweh over, en sprak tot hem: Wilt ge drie jaar lang
hongersnood in uw land laten heersen; of wilt ge drie maanden
lang vluchten voor uw vijanden, die u op de hielen zitten; of wilt
ge drie dagen lang de pest in uw land laten woeden? Bedenk u,
en overleg, wat ik moet antwoorden aan Hem, die mij zendt.
14 Toen zeide David tot Gad: Ik weet geen raad; maar ik wil
toch liever vallen in de hand van Jahweh, wiens barmhartigheid
groot is, dan in de hand van mensen! Zo koos David de pest. **15**
Daarom liet Jahweh van die morgen af tot aan de vastgestelde
tijd de pest los op Israël, waardoor van Dan tot Beër-Sjéba
zeventigduizend mensen stierven. **16** Ook naar Jerusalem zond
Jahweh den engel, om er verderf te stichten. Toen kreeg Jahweh
spijt over het onheil, en Hij sprak tot den engel, die onder het
volk verderf stichtte: Genoeg nu, trek uw hand terug! De engel
van Jahweh bevond zich toen nabij de dorsvloer van Arawna,
den Jeboesiet. **17** En bij het zien van den engel die het volk
sloeg, sprak David tot Jahweh: Ach Heer, ik heb gezondigd, ik
deed verkeerd; maar wat hebben deze schapen voor schuld?
Keer liever uw hand tegen mij en tegen het huis van mijn vader!
18 Nog diezelfde dag ging Gad naar David en sprak tot hem: Ga
voor Jahweh een altaar oprichten op de dorsvloer van Arawna,
den Jeboesiet. **19** Op het woord van Gad ging David op weg,
zoals Jahweh het bevolen had. **20** Toen Arawna, die juist aan het
dorsen was, rondkeek en den koning met zijn gevolg naar hem
toe zag komen, trad hij vooruit en boog zich voor den koning
neer tot op de grond. **21** Arawna vroeg: Met welk doel is mijn
heer en koning bij zijn dienaar gekomen? David antwoordde:
Om van u de dorsvloer te kopen en een altaar voor Jahweh
te bouwen, opdat de plaag van het volk moge wijken. **22** Nu

sprak Arawna tot David: Laat mijn heer en koning nemen en
offeren wat hem goeddunkt! Daar staan de runderen voor het
brandoffer, en de dorssleden en jukken kunnen voor brandhout
dienen; **23** dit alles, o koning, geeft Arawna den koning om niet.
En Arawna besloot: Moge Jahweh, uw God, u welgevallig zijn!
24 Maar de koning sprak tot Arawna: Neen, kópen wil ik het van
u, en wel voor de volle prijs; ook wil ik aan Jahweh, mijn God,
geen offers opdragen, die mij niets kosten. Zo kocht David de
dorsvloer en de runderen voor vijftig zilveren sikkels. **25** Hij liet
daar een altaar voor Jahweh oprichten; en toen hij brand- en
vredeoffers had opgedragen, erbarmde Jahweh Zich over het
land, en de plaag week van Israël.

1 Koningen

1 Toen koning David heel oud geworden was, kon hij maar
niet warm worden, hoe men hem ook met dekens toedekte. **2**
Daarom zeiden zijn hovelingen tot hem: Laat men voor mijn heer
en koning een jonge maagd zoeken, die hem voortdurend ten
dienste staat, hem verzorgt en bij hem slaapt; dan zal mijn heer
en koning wel warm worden. **3** In het hele gebied van Israël zocht
men nu naar een mooi meisje, en vond Abisjag van Sjoenem,
die men bij den koning bracht. **4** Het was een bijzonder mooi
meisje; ze verzorgde den koning en diende hem, maar de koning
hield geen gemeenschap met haar. **5** Intussen dacht Adoni-ja,
de zoon van Chaggit, in zijn overmoed: Ik zal koning worden.
Daarom schafte hij zich een wagen en ruiters aan, en vijftig man,
die voor hem uitliepen; **6** ondanks dit alles viel zijn vader hem
nooit lastig met de vraag: Waarom doet ge dat? Bovendien was
Adoni-ja zeer knap van uiterlijk, en volgde in leeftijd op Absalom.
7 Hij onderhandelde dus met Joab, den zoon van Seroeja, en
den priester Ebjatar, en dezen kozen de partij van Adoni-ja. **8**
Maar de priester Sadok, Benajáhoe, de zoon van Jehojada, de
profeet Natan en Sjimi met zijn krijgsmakkers, Davids helden,
hielden het niet met Adoni-ja. **9** Toen Adoni-ja dan ook schapen
runderen en mestvee bij de Slangensteen naast de bron Rogel
offerde, en daarbij al zijn broers en al de koninklijke beambten
uit de stam van Juda uitnodigde, **10** vroeg hij den profeet Natan,
Benajáhoe, de helden en zijn broer Salomon niet. **11** Toen sprak
Natan tot Bat-Sjéba, de moeder van Salomon: Hebt ge niet
gehoord, dat Adoni-ja, de zoon van Chaggit, buiten medeweten
van onzen heer David koning is geworden? **12** Laat mij u nu een
raad geven, hoe gij uw eigen leven en dat van uw zoon Salomon

kunt redden. **13** Ga binnen bij koning David en zeg hem: Hebt
gij, mijn heer en koning, uw dienstmaagd niet onder ede beloofd
"Uw zoon Salomon zal na mij koning worden en op mijn troon
zitten?" Waarom is Adoni-ja dan koning geworden? **14** Terwijl gij
dan nog met den koning spreekt, zal ik na u binnenkomen en uw
woorden kracht bijzetten. **15** Bat-Sjéba ging dus het vertrek van
den koning binnen; de koning was zeer oud en Abisjag van
Sjoenem diende hem. **16** Bat-Sjéba boog voor den koning, en
wierp zich voor hem neer. Hij zeide tot haar: Wat verlangt ge?
17 Zij antwoordde: Mijn heer, gij hebt uw dienares bij Jahweh, uw
God, gezworen: "Uw zoon Salomon zal na mij koning worden en
op mijn troon zitten". **18** En zie, nu is Adoni-ja koning geworden,
zonder dat gij, mijn heer en koning, het weet. **19** Hij heeft een
grote menigte runderen, mestvee en schapen geofferd, en al de
zonen des konings genodigd, met den priester Eb-jatar en den
legeroverste Joab, maar uw dienaar Salomon niet. **20** Thans
zijn de ogen van heel Israël op u gericht, mijn heer en koning,
opdat gij het te kennen geeft, wie na u op de troon van mijn
heer en koning moet zitten. **21** Anders zullen ik en mijn zoon
Salomon als misdadigers behandeld worden, wanneer mijn heer
en koning bij zijn vaderen zal te ruste gaan. **22** Terwijl zij nog
met den koning sprak, kwam de profeet Natan; **23** en men
meldde den koning: Daar is de profeet Natan. Deze kwam bij
den koning binnen, wierp zich voor hem op zijn aangezicht ter
aarde, **24** en sprak: Mijn heer en koning, gij hebt dus gezegd,
dat Adoni-ja na u koning zal worden en op uw troon zal zitten?
25 Want hij is vandaag een grote menigte runderen, mestvee en
schapen gaan offeren, en heeft daarbij al de zonen des konings
met de legeroversten en den priester Ebjatar uitgenodigd; nu

eten en drinken ze bij hem en roepen: Leve koning Adoni-ja!
26 Maar mij, uw dienaar, en den priester Sadok, heeft hij niet
uitgenodigd; evenmin Benajáhoe, den zoon van Jehojada, en
uw dienaar Salomon. **27** Is dit alles werkelijk op last van mijn
heer en koning gebeurd, zonder dat gij uw dienaar hebt laten
weten, wie na u op de troon van mijn heer en koning zal zitten?
28 Nu sprak koning David: Roept Bat-Sjéba hier. Toen zij binnen
gekomen was en voor den koning stond, **29** zwoer hij: Zo waar
Jahweh leeft, die mij uit alle nood heeft gered; **30** wat ik u bij
Jahweh, Israëls God, gezworen heb, dat uw zoon Salomon na
mij koning zal worden en in mijn plaats op mijn troon zal zitten,
dat breng ik vandaag nog ten uitvoer. **31** Toen boog Bat-Sjéba
het aangezicht ter aarde, wierp zich voor den koning neer en
zeide: Leve mijn heer, koning David. in eeuwigheid! **32** Nu sprak
koning David: Roept den priester Sadok, den profeet Natan
en Benajáhoe, den zoon van Jehojada. Toen dezen voor den
koning waren verschenen, **33** zeide hij hun: Neemt de dienaren
van uw heer mee, zet mijn zoon Salomon op mijn eigen muildier,
en leidt hem naar de Gichon **34** Daar moeten de priester Sadok
en de profeet Natan hem tot koning over Israël zalven. Steekt
dan de bazuin en roept: Leve koning Salomon! **35** Trekt daarop
in zijn gevolg de stad binnen, en laat hem dan op mijn troon
gaan zitten. Zo zal hij koning zijn in mijn plaats; want hem stel ik
aan tot vorst over Israël en Juda. **36** Toen sprak Benajáhoe, de
zoon van Jehojada, tot den koning: Zo zij het! Moge Jahweh
de woorden van mijn heer en koning bekrachtigen. **37** Zoals
Jahweh met mijn heer en koning geweest is, zo moge Hij ook
met Salomon zijn, en zijn troon nog verhevener maken dan die
van mijn heer en koning David. **38** Toen gingen de priester

Sadok, de profeet Natan en Benajáhoe, de zoon van Jehojada,
met de Kretenzen en de Peletiërs heen, zetten Salomon op het
muildier van koning David, en leidden hem naar de Gichon. **39**
Daar nam de priester Sadok de hoorn met olie, die hij uit de
verbondstent had meegenomen, en zalfde Salomon. Nu stak
men de bazuin, en heel het volk riep: Leve koning Salomon!
40 Daarop trok al het volk achter hem aan de stad in, en men
speelde op de fluit en jubelde van vreugde, zodat de grond er
van dreunde. **41** Adoni-ja en al de gasten, die bij hem waren,
hoorden dit, juist toen de maaltijd ten einde was. Ook Joab
hoorde de klank der bazuinen en vroeg: Vanwaar dat luid gejoel
in de stad? **42** Terwijl hij nog sprak, kwam Jonatan, de zoon van
den priester Ebjatar aangelopen, en Adoni-ja riep: Kom hier;
ge zijt een flink man, en zult wel een goede tijding brengen.
43 Maar Jonatan antwoordde: Integendeel; onze heer, koning
David, heeft Salomon koning gemaakt. **44** Hij heeft hem den
priester Sadok, den profeet Natan, en Benajáhoe, den zoon van
Jehojada met de Kretenzen en de Peletiërs meegegeven. Dezen
hebben hem op het muildier van den koning gezet, **45** en de
priester Sadok en de profeet Natan hebben hem bij de Gichon
tot koning gezalfd. Vandaar zijn ze jubelend de stad ingegaan,
die in rep en roer geraakte. Dit is het rumoer, dat ge gehoord
hebt. **46** Salomon heeft zich op de koninklijke troon neergezet,
47 en de dienaren van den koning zijn binnengekomen, om
onzen heer, koning David, geluk te wensen. Ze zeiden: Moge
uw God de naam van Salomon nog roemrijker maken dan
de uwe, en zijn troon nog verhevener dan uw troon. En de
koning boog zich op zijn rustbed neer **48** en sprak: Gezegend zij
Jahweh, Israëls God, die heden een van mijn zonen op mijn

troon heeft geplaatst, en het mij met eigen ogen heeft laten
zien. **49** Toen stonden de gasten van Adoni-ja ontsteld op, en
zochten allen een goed heenkomen. **50** Ook Adoni-ja liep uit
vrees voor Salomon weg, en greep de hoornen van het altaar
51 En men berichtte aan Salomon, dat Adoni-ja uit vrees voor
koning Salomon de hoornen van het altaar had vastgegrepen
en gezegd: Eerst moet koning Salomon mij zweren, dat hij zijn
dienaar niet met het zwaard zal doden. **52** Maar Salomon zei:
Wanneer het blijkt, dat hij een eerlijk man is, zal geen haar van
hem ter aarde vallen; maar wordt hij op iets slechts betrapt, dan
zal hij sterven. **53** Daarop liet koning Salomon hem van het
altaar halen; hij kwam en wierp zich voor koning Salomon neer.
En Salomon sprak tot hem: Ga naar huis.

2 Toen Davids einde naderde, gaf hij zijn zoon Salomon deze
vermaningen: **2** Ik ga de weg van al wat leeft. Wees sterk,
en toon u een man! **3** Let op uw plichten jegens Jahweh, uw
God; bewandel zijn wegen en onderhoud zijn wetten, geboden,
verordeningen en voorschriften, zoals die in de wet van Moses
beschreven staan, opdat Hij u voorspoed schenke bij al wat ge
doet en waarheen ge ook gaat. **4** Dan zal Jahweh het woord
gestand doen, dat Hij tot mij gesproken heeft, toen Hij zeide:
Wanneer uw zonen acht geven op hun gedrag, en getrouw
voor mijn aanschijn wandelen met geheel hun hart en geheel
hun ziel, dan zal op Israëls troon nooit een afstammeling van u
ontbreken. **5** Overigens weet gij zelf, wat Joab, de zoon van
Seroeja, mij heeft aangedaan, toen hij de beide veldheren van
Israël, Abner, den zoon van Ner, en Amasa, den zoon van
Jéter, vermoordde, om oorlogsbloed te wreken in vredestijd,
en daardoor de gordel om mijn lenden en de schoenen aan

mijn voeten met onschuldig bloed bevlekte. **6** Handel naar uw
wijsheid en laat zijn grijze haren niet in vrede ten grave dalen.
(Sheol h7585) **7** Voor de zonen van Barzillai uit Gilad moet ge
goed zijn. Laat ze tot uw disgenoten behoren; ze hebben ook mij
geholpen, toen ik voor uw broer Absalom vluchtte. **8** Dan hebt
ge nog den Benjamiet Sjimi, den zoon van Gera uit Bachoerim.
Hij heeft mij op onbeschaamde wijze vervloekt, toen ik naar
Machanáim ging. Toen hij mij bij de Jordaan tegemoet kwam,
heb ik hem bij Jahweh gezworen, dat ik hem niet met het zwaard
zou doden, **9** maar gij moogt hem niet onbestraft laten. Want ge
zijt een wijs man en zult dus wel weten, wat u te doen staat, om
zijn grijze haren bebloed naar het dodenrijk te zenden. **(Sheol
h7585)** **10** Toen ging David te ruste bij zijn vaderen en werd in de
Davidstad begraven. **11** De tijd, die David over Israël geregeerd
heeft, bedroeg veertig jaren; zeven jaren regeerde hij te Hebron,
en drie en dertig te Jerusalem. **12** En Salomon besteeg de
troon van zijn vader David, en zijn koningschap bleef onbetwist.
13 Eens kwam Adoni-ja, de zoon van Chaggit, bij Bat-Sjéba,
de moeder van Salomon. Zij vroeg hem: Komt ge als vriend?
Hij antwoordde: Ja. **14** En hij vervolgde: Ik zou u wel eens
willen spreken. Ze zeide: Spreek. **15** En hij sprak: Gij weet, dat
het koningschap mij toekwam, en dat heel Israël mij als den
toekomstigen koning beschouwde; maar het koningschap is
buiten verwachting mijn broer ten deel gevallen, omdat Jahweh
het voor hem had bestemd. **16** Nu heb ik u echter een verzoek
te doen; wijs mij niet af. Ze antwoordde hem: Spreek. **17** En hij
sprak: Zeg aan koning Salomon, dat hij mij Abisjag van Sjoenem
tot vrouw geeft; u zal hij dat niet weigeren. **18** En Bat-Sjéba
zei: Goed; ik zal voor u met den koning spreken. **19** Toen nu

Bat-Sjéba bij koning Salomon kwam, om hem over Adoni-ja te
spreken. stond de koning op, liep haar tegemoet en wierp zich
voor haar neer; daarna ging hij op zijn troon zitten, en liet voor
de koningin-moeder een zetel plaatsen; deze zette zich aan
zijn rechterhand. **20** Nu sprak zij: Ik heb u een klein verzoek
te doen; wijs me niet af. De koning antwoordde: Vraag maar
moeder, want u weiger ik niets. **21** Toen sprak zij: Geef Abisjag
van Sjoenem aan uw broer Adoni-ja tot vrouw. **22** Maar koning
Salomon antwoordde zijn moeder: Hoe kunt ge Abisjag van
Sjoenem voor Adoni-ja vragen? Vraag liever het koningschap
voor hem; hij is toch mijn oudere broer, en de priester Ebjatar
en Joab, de zoon van Seroeja, houden het met hem. **23** En
koning Salomon zwoer bij Jahweh: Zo mag God met mij doen
en nog erger, als Adoni-ja dit niet met de dood bekoopt. **24**
Zo waar Jahweh leeft, die mij aangesteld en op de troon van
mijn vader David geplaatst heeft, en mij een huis heeft gesticht,
zoals Hij beloofd had; vandaag nog zal Adoni-jáhoe sterven.
25 Daarop beval koning Salomon Benajáhoe, den zoon van
Jehojada, hem neer te stoten. Zo stierf hij. **26** Tot den priester
Ebjatar zei de koning: Ga naar uw landgoed te Anatot; want
al zijt ge de dood schuldig, toch zal ik u thans nog niet doen
sterven, omdat gij de ark van Jahweh voor mijn vader David
gedragen en al het leed van mijn vader gedeeld hebt. **27** Zo
verdreef Salomon Ebjatar uit Jahweh's priesterschap, opdat
vervuld zou worden, wat Jahweh te Sjilo over het huis van Heli
gezegd had. **28** Toen Joab dit alles hoorde, vluchtte hij naar de
tent van Jahweh en greep de hoornen van het altaar; want Joab
had partij gekozen voor Adoni-ja, hoewel hij het voor Absalom
niet had gedaan. **29** Nu berichtte men aan koning Salomon,

dat Joab naar de tent van Jahweh was gevlucht, en bij het
altaar stond. Daarom zond Salomon Benajáhoe, den zoon van
Jehojada, er heen met de opdracht: Ga en stoot hem neer. **30**
Benajáhoe kwam bij de tent van Jahweh en zei tot Joab: De
koning beveelt u, naar buiten te komen. Maar deze antwoordde:
Neen, want hier wil ik sterven. Benajáhoe bracht dit antwoord
aan den koning over en zeide: Zo en zo heeft Joab gesproken
en mij geantwoord. **31** Toen beval hem de koning: Doe zoals
hij gezegd heeft; sla hem neer en begraaf hem. Zo zult ge het
onschuldige bloed, dat Joab vergoten heeft, van mij en het huis
mijns vaders wegnemen, **32** en zal Jahweh zijn bloed op zijn
eigen hoofd doen neerkomen, omdat hij twee mannen, eerlijker
en beter dan hij, heeft neergeslagen en buiten weten van mijn
vader David met het zwaard heeft vermoord: Abner, den zoon
van Ner, den legeroverste van Israël, en Amasa, den zoon van
Jéter, den legeroverste van Juda. **33** Zo zal hun bloed voor altijd
neerkomen op het hoofd van Joab en zijn nakomelingen; maar
met David en zijn nakomelingen, zijn huis en zijn troon, zal het
heil van Jahweh in eeuwigheid zijn! **34** Toen ging Benajáhoe, de
zoon van Jehojáda, heen, sloeg Joab neer en doodde hem; hij
werd in zijn huis in de woestijn begraven. **35** En de koning stelde
Benajáhoe, den zoon van Jehojada, in Joabs plaats over het
leger aan, en den priester Sadok in de plaats van Ebjatar. **36**
Nu ontbood de koning Sjimi, en zeide hem: Bouw u een huis
te Jerusalem en vestig u daar; gij moogt de stad volstrekt niet
uitgaan, waarheen dan ook. **37** Want wanneer gij de stad verlaat,
al was het maar even over het Kedrondal, dan kunt ge er zeker
van zijn, dat ge sterven zult, en dan komt uw bloed op uw eigen
hoofd neer. **38** Sjimi zei tot den koning: Goed; wat mijn heer

en koning bevolen heeft, zal uw dienaar doen. En Sjimi bleef
geruime tijd te Jerusalem wonen. **39** Maar na verloop van drie
jaar vluchtten eens twee slaven van Sjimi naar Akisj, den zoon
van Maäka, den koning van Gat. Toen Sjimi het bericht ontving,
dat zijn slaven zich in Gat bevonden, **40** stond hij op, zadelde
zijn ezel en begaf zich naar Akisj te Gat, om zijn slaven te halen;
daarna verliet Sjimi Gat en bracht zijn slaven naar huis terug. **41**
Maar toen Salomon vernomen had, dat Sjimi uit Jerusalem naar
Gat gegaan en weer teruggekeerd was, **42** ontbood hij hem
en zeide: Heb ik niet bij Jahweh gezworen en u uitdrukkelijk
gewaarschuwd: Wanneer ge Jerusalem verlaat, waarheen dan
ook, dan kunt ge er zeker van zijn, dat ge sterven zult? Toen
hebt gij gezegd: Goed; ik heb het gehoord. **43** Waarom hebt ge u
dan niet gestoord aan de eed bij Jahweh en aan het gebod, dat
ik u gegeven heb? **44** En de koning vervolgde tot Sjimi: Gij kent
zelf al het kwaad, dat uw geweten u ten aanzien van mijn vader
David verwijt. Jahweh doet uw boosheid op uw eigen hoofd
neerkomen; **45** maar koning Salomon zal gezegend zijn, en
Davids troon vast staan voor Jahweh's aanschijn in eeuwigheid!
46 Daarop beval de koning Benajáhoe, den zoon van Jehojada,
hem buiten neer te slaan. Zo stierf hij.

3 Nadat de koninklijke macht in de hand van Salomon verzekerd
was, verbond hij zich door een huwelijk met Farao, den koning
van Egypte. Hij huwde Farao's dochter en bracht haar naar de
Davidstad, totdat hij de bouw van zijn paleis, van de tempel
van Jahweh en de muren om Jerusalem zou hebben voltooid.
2 Nog offerde het volk op de offerhoogten; want er was toen
nog geen tempel voor de Naam van Jahweh gebouwd. **3** En
ofschoon Salomon Jahweh liefhad en zich daarom aan de

voorschriften van zijn vader David hield, offerde ook hij en
brandde hij reukwerk op de hoogten. **4** Zo ging de koning dan
naar Gibon, om daar te offeren; want dat was de voornaamste
offerhoogte. Nadat Salomon duizend brandoffers op het altaar te
Gibon had opgedragen, **5** verscheen Jahweh hem s nachts in
een droom, en God sprak: Doe een verzoek; wat zal Ik u geven?
6 Salomon antwoordde: Gij zijt mijn vader, uw dienaar David,
zeer goedgunstig geweest, omdat hij trouw en rechtschapen en
met een oprecht hart voor U heeft geleefd. En Gij hebt hem
ook deze grote gunst bewezen, dat Gij hem een zoon hebt
geschonken, die nu zetelt op zijn troon. **7** Maar nu hebt Gij,
Jahweh mijn God, uw dienaar in de plaats van mijn vader David
tot koning gemaakt, ofschoon ik toch maar een jeugdige knaap
ben, die nog niet weet, hoe hij handelen moet. **8** Zo staat
uw dienaar te midden van uw volk, dat Gij hebt uitverkoren:
een talrijk volk, dat om zijn grootte niet is te tellen, niet is te
schatten. **9** Geef dus uw dienaar een opmerkzaam hart, om
uw volk te kunnen oordelen, en onderscheid te maken tussen
goed en kwaad; want wie is anders in staat, dit machtig volk
van U te besturen? **10** Dit verzoek van Salomon behaagde
den Heer. **11** En God sprak tot hem: Omdat gij Mij dit verzoek
hebt gedaan, en Mij niet een lang leven of rijkdom, noch de
dood uwer vijanden gevraagd hebt, maar inzicht, om het recht
te verstaan: **12** daarom voldoe Ik aan uw verlangen, en geef
Ik u een wijs en verstandig hart, zodat uws gelijke voor u niet
geleefd heeft en na u niet meer zal opstaan. **13** Maar ook
wat ge niet gevraagd hebt, zal Ik u geven: rijkdom en roem,
zodat geen koning aan u gelijk zal zijn, zolang gij leeft. **14** En
wanneer ge mijn wegen bewandelt, en mijn verordeningen en

geboden onderhoudt, zoals uw vader David gedaan heeft, dan
zal Ik u ook nog een lang leven schenken. **15** Toen ontwaakte
Salomon en bemerkte, dat het een droom was. Hij begaf zich
naar Jerusalem, ging voor de verbondsark van den Heer staan,
droeg brandoffers en vredeoffers op, en richtte een feestmaal
aan voor heel zijn hof. **16** Eens kwamen er twee lichte vrouwen
bij den koning, om voor hem te verschijnen. **17** De ene vrouw
zei: Met uw verlof, mijn heer! Ik en deze vrouw wonen in één
huis. Nu kreeg ik bij haar in huis een kind, **18** en drie dagen na
mij kreeg ook deze vrouw een kind. Wij waren samen in huis, en
er was niemand bij ons; alleen wij tweeën waren in huis. **19** Nu
stierf ‘s nachts de zoon van deze vrouw; want ze was op hem
gaan liggen. **20** Maar midden in de nacht stond ze op, en terwijl
uw dienstmaagd sliep, nam ze mijn zoon bij mij weg en legde
hem in haar arm, doch haar doden zoon legde ze mij in de arm.
21 Toen ik nu ‘s morgens opstond, om mijn zoon te voeden, vond
ik hem dood; maar toen ik hem bij het licht goed bekeek, zag ik,
dat het mijn zoon niet was, dien ik ter wereld had gebracht. **22**
Maar de andere vrouw verzekerde: Niet waar; de levende is mijn
zoon, en de dode is van u. De eerste echter hield vol: Neen, de
dode is van u, en de levende is mijn zoon. En zo bleven ze voor
den koning kijven. **23** Toen sprak de koning: De een zegt: Deze,
die leeft, is mijn zoon, en de dode is van u; en de andere zegt:
Neen, de dode is uw zoon, en de levende is van mij. **24** En de
koning ging voort: Haal mij een zwaard. En men bracht den
koning een zwaard. **25** Nu sprak hij: Hakt het levende kind in
tweeën, en geeft ieder de helft. **26** Maar de vrouw, van wie het
levende kind was en wier hart ineenkromp om haar zoon, riep
tot den koning: Ach mijn heer; geef haar het levende kind dan

maar, en dood het niet. Maar de andere sprak: Noch ik noch zij
moet het dan maar hebben; hakt het maar door! **27** Toen zei de
koning: Geeft haar het levende kind, en doodt het niet; zij is de
moeder. **28** Heel Israël hoorde het vonnis, dat de koning geveld
had, en had ontzag voor den koning; want men begreep, dat hij
goddelijke wijsheid bezat, om recht te spreken.

4 Koning Salomon heerste over heel Israël. **2** Dit waren zijn
rijksgroten: Azarjáhoe, de zoon van Sadok, was priester; **3**
Elichóref en Achi-ja, de zonen van Sjisja, waren geheimschrijvers;
Jehosjafat, de zoon van Achiloed, was kanselier; **4** Benajáhoe,
de zoon van Jehojada, was legeroverste; **5** Azarjáhoe, de
zoon van Natan, was opperlandvoogd; Zaboed, de zoon van
Natan, was koninklijk raadsman; **6** Achisjar was hofmeester, en
Adoniram, de zoon van Abda, was leider van de herendiensten.
7 Bovendien had Salomon twaalf landvoogden over geheel
Israël, die den koning en zijn hof van alles moesten voorzien;
één maand in het jaar moest ieder van hen daarvoor zorgen. **8**
Hun namen waren: De zoon van Choer in het gebergte van
Efraïm. **9** De zoon van Déker te Makas, Sjaälbim, Bet-Sjémesj,
Elon en Bet-Chanan. **10** De zoon van Chésed te Aroebbot; tot
zijn gebied behoorde Soko en het hele land van Chéfer. **11** De
zoon van Abinadab over het hele heuvelland van Dor; hij had
Tafat, een dochter van Salomon, tot vrouw. **12** Baäna, de zoon
van Achiloed, over Taänak, Megiddo en geheel Bet-Sjean, dat bij
Sartana ligt; dus het gebied beneden Jizreël van Bet-Sjean af tot
Abel-Mechola, tot nog voorbij Jokmeam. **13** De zoon van Géber
over Ramot in Gilad; tot zijn gebied behoorde de kampementen
van Jaïr. De zoon van Manasse over Gilad en de landstreek
Argob in Basjan; over zestig grote steden met muren en koperen

sluitbomen. **14** Achinadab, de zoon van Iddo, over Machanáim.
15 Achimáas in Neftali; ook hij had een dochter van Salomon,
Basemat, tot vrouw genomen. **16** Baäna, de zoon van Choesjai,
over Aser en Bealot. **17** Jehosjafat, de zoon van Paróeach, over
Issakar. **18** Sjimi de zoon van Ela, over Benjamin. **19** Géber, de
zoon van Oeri, over het land van Gilad, het land van Sichon, den
koning der Amorieten, en dat van Og, den koning van Basjan.
En er was één landvoogd in het land van Juda. **20** Juda en Israël
waren talrijk als het zand aan de zee; zij aten en dronken en
waren vrolijk. **21** Want Salomon heerste over al de koninkrijken
van de Rivier af tot aan het land der Filistijnen en tot aan de
grens van Egypte; zij brachten Salomon schatting en waren
hem onderdanig, zolang hij leefde. **22** De mondbehoefte van
Salomon, voor één dag, bedroeg dertig kor bloem en zestig
kor meel, **23** tien vetgemeste en twintig gewone runderen en
honderd schapen, behalve de reeën, gazellen, herten en het
gemeste pluimvee. **24** En daar hij het hele gebied aan deze
zijde van de Rivier, van Tifsach tot Gaza toe, met al de koningen
van dat gebied in bedwang hield, had hij vrede aan alle kanten,
25 en zaten zowel de Judeërs als de Israëlieten, van Dan tot
Beër-Sjéba, onbezorgd onder hun wijnstok en hun vijgeboom,
zolang Salomon leefde. **26** Bovendien had Salomon vier duizend
span paarden voor zijn strijdwagens en twaalfduizend rijpaarden.
27 Genoemde landvoogden nu voorzagen, ieder gedurende
een maand, koning Salomon en allen, die aan de koninklijke
tafel aanzaten van het benodigde, en zorgden er voor, dat niets
ontbrak. **28** Het gerst en het stro voor de rij- en wagenpaarden
brachten zij, ieder op zijn beurt, naar de plaats, waar het wezen
moest. **29** Bovendien gaf God aan Salomon een zeer grote

wijsheid, scherpzinnigheid en inzicht, zo groot als het zandige
strand aan de zee. **30** De wijsheid van Salomon was groter
dan die van alle Oosterlingen en alle Egyptenaren. **31** Hij was
wijzer dan alle mensen, wijzer zelfs dan Etan, de Ezrachiet, en
dan Heman, Kalkol en Darda, de zonen van Machol, zodat hij
beroemd was bij alle volkeren in het rond. **32** Salomon dichtte
drieduizend spreuken en schreef vijfduizend liederen. **33** Hij
sprak over alle boomsoorten, van de ceder op de Libanon tot de
hysop, die uit de muren schiet; ook over viervoeters, vogels,
kruipende dieren en vissen. **34** Van alle volkeren stroomde men
dan ook toe, om naar Salomons wijsheid te luisteren en hij
ontving geschenken van alle koningen der aarde, die van zijn
wijsheid hadden gehoord.

5 Toen Chirom, de koning van Tyrus, gehoord had, dat Salomon
in plaats van zijn vader David koning was geworden, zond hij
hem een gezantschap; want hij was altijd met David bevriend
geweest. **2** Hierop zond Salomon aan Chirom deze boodschap:
3 Gij weet, dat mijn vader David voor de Naam van Jahweh, zijn
God, geen tempel heeft kunnen bouwen wegens de oorlogen,
waarmee men hem van alle kanten belaagde, totdat Jahweh
zijn vijanden onder zijn voetzolen neerlegde. **4** Nu echter heeft
Jahweh, mijn God, mij van alle kanten rust gegeven; er is geen
tegenstander meer en er dreigt geen gevaar. **5** Daarom heb ik
besloten, voor de Naam van Jahweh, mijn God, een tempel te
bouwen, zoals Jahweh aan mijn vader David gezegd heeft: Uw
zoon, die Ik in uw plaats op uw troon zal zetten, zal een tempel
bouwen voor mijn Naam. **6** Laat daarom ceders voor mij vellen
op de Libanon; mijn werkvolk kan zich bij het uwe voegen. Ik zal
u het loon voor uw volk betalen, zoveel gij verlangt; want gij

weet, dat er bij ons niemand is, die bomen kan vellen zoals de
Sidoniërs. **7** Toen Chirom dit verzoek van Salomon vernam, was
hij zeer verheugd, en zei: Gezegend zij Jahweh, de God van
Israël, omdat Hij aan David een wijzen zoon gegeven heeft over
dit talrijke volk. **8** En hij liet Salomon antwoorden: Ik heb uw
boodschap vernomen. Wat de ceder- en cypressenstammen
betreft, zal ik geheel aan uw verlangen voldoen. **9** Mijn volk
zal ze van de Libanon naar zee brengen. Daarna zal ik ze
aan vlotten over zee laten vervoeren naar de plaats, die gij
mij zult aanwijzen. Daar zal ik ze uit elkaar laten slaan, en
kunt gij ze in ontvangst nemen. Voldoe gij nu ook aan mijn
verlangen en lever levensmiddelen voor mijn hof. **10** Zo leverde
Chirom aan Salomon zoveel ceder- en cypressenstammen, als
hij verlangde, **11** Salomon leverde aan Chirom twintig duizend
kor tarwe en twintig duizend kor fijne olijfolie tot onderhoud
van zijn hof. Ieder jaar leverde Salomon dit aan Chirom. **12** En
daar Jahweh volgens zijn belofte aan Salomon wijsheid had
geschonken, heerste er vrede tussen Chirom en Salomon en
sloten zij samen een verbond. **13** Nu liet koning Salomon uit
heel Israël verplichte arbeiders opkomen; de lichting bedroeg
dertig duizend man. **14** Elke maand zond hij er tien duizend naar
de Libanon; één maand bleven ze dan op de Libanon en twee
maanden waren ze thuis. De leider van de arbeidsdienst was
Adoniram. **15** Verder had Salomon zeventig duizend lastdragers
en tachtig duizend steenhouwers in het gebergte, **16** behalve
de drieduizend driehonderd hoofdopzichters over de arbeid,
die toezicht hielden op het volk, dat het werk verrichtte. **17** Op
last van den koning werden er grote gave stenen uitgehouwen,
om met gelijkgekapte stenen de grondslagen van de tempel

te vormen. **18** De bouwlieden van Salomon en Chirom en de
Giblieten hieuwen ze op maat, en maakten zowel de stenen als
het hout pasklaar voor de bouw van de tempel.

6 In het jaar vierhonderd tachtig na de uittocht van de Israëlieten
uit Egypte, in het vierde jaar van Salomons regering over Israël,
in de maand Ziw, dat is de tweede maand, begon hij de tempel
van Jahweh te bouwen. **2** De tempel, die koning Salomon voor
Jahweh bouwde, was zestig el lang, twintig el breed en dertig el
hoog. **3** De voorhal voor het Heilige van de tempel was twintig el
lang, dus even lang als de tempel breed was, en tien el diep in de
richting van de lengte van de tempel. **4** Verder maakte hij in de
tempel vensters met tralieramen. **5** Rondom het Heilige en het
Allerheiligste, tegen de tempelmuur aan, plaatste hij een uitbouw,
en maakte daarin cellen in het rond. **6** De onderste verdieping
van de uitbouw was vijf el breed, de middelste zes el, en de
derde zeven; want men had de muren van de tempel aan de
buitenkant langs alle zijden iets laten inspringen, om geen gaten
in de tempelmuren te moeten breken. **7** Bij het opbouwen van de
tempel gebruikte men stenen, die klaar van de groeve kwamen;
geen hamer, geen houweel of een ander ijzeren werktuig werd
er bij het bouwen in de tempel gehoord. **8** De ingang van de
onderste verdieping van de uitbouw was rechts van de tempel;
met een wenteltrap klom men naar de tussenverdieping, en
vandaar naar de derde. **9** Toen de tempel was afgebouwd,
bedekte hij hem met ribben en een plafond van cederhout; **10**
de vijftien el hoge uitbouw, die hij in het rond tegen de tempel
had aangebouwd, greep zich eveneens met cederbalken in de
tempel vast. **11** Toen sprak Jahweh tot Salomon: **12** Wanneer
gij volgens mijn wetten handelt, mijn voorschriften en geboden

onderhoudt en uw leven daarnaar inricht, dan zal Ik jegens u het
woord gestand doen, dat Ik tot uw vader David gesproken heb
over de tempel, die gij hebt gebouwd: **13** Te midden van Israëls
kinderen zal Ik wonen, en Israël, mijn volk, niet verlaten! **14** Toen
Salomon de bouw van de tempel voltooid had, **15** bekleedde hij
de binnenwanden, van de grond tot de balken van het plafond,
met een betimmering van cederhout; de vloer van de tempel
bedekte hij met cypressenhout. **16** Het achterste gedeelte van
de tempel, ter grootte van twintig el, schoot hij af met een wand
van cederhout, van de vloer tot de balken van het plafond. Dit
werd het Allerheiligste. **17** Zo bleef er nog veertig el van de
tempel over; dit was het Heilige, dat zich voor het Allerheiligste
bevond. **18** Het cederhout binnen in de tempel was versierd
met snijwerk van kolokwinten en bloemslingers. Alles wat men
er zag was cederhout; nergens was er een steen te zien. **19**
Het Allerheiligste achter in de tempel richtte hij in, om er de
verbondsark van Jahweh te plaatsen; **20** het was twintig el lang,
twintig el breed en twintig el hoog, en met zuiver goud bekleed.
Voor het Allerheiligste plaatste hij een altaar van cederhout; dit
werd eveneens met goud bekleed. **21** Ook de binnenkant van
het Heilige bekleedde hij met zuiver goud, en behing het met
gouden bloemslingers. **22** Zo bekleedde hij heel de tempel tot
zelfs het kleinste onderdeel met goud; ook het altaar bij het
Allerheiligste. **23** Verder maakte hij in het Allerheiligste twee
cherubs van olijfhout. **24** De ene vleugel van den cherub was vijf
el breed, en vijf el was ook zijn andere vleugel; tezamen dus tien
el van het ene einde van zijn vleugels tot aan het andere. **25**
Ook die van de andere cherub waren tien el; want beide cherubs
hadden dezelfde maat en dezelfde gestalte. **26** De ene cherub

was tien el hoog; ook de andere cherub was tien el hoog. **27**
Deze cherubs met uitgespreide vleugels plaatste hij achter in de
tempel. Eén vleugel van de ene cherub raakte de ene muur, en
één vleugel van de tweede cherub raakte de andere muur; hun
andere vleugels raakten elkaar midden in de tempel. **28** Ook de
cherubs bekleedde hij met goud. **29** In al de muren in het rond,
zowel van de binnenvertrekken als van de tempelvoorhal, liet hij
cherubs, palmbomen en bloemslingers snijden. **30** Zelfs de vloer
van de tempel in de binnenvertrekken en de voorhal bekleedde
hij met goud. **31** Aan de ingang van het Allerheiligste maakte
hij deuren van olijfhout: het deurkozijn daarvan vormde een
vijfhoek. **32** Op de beide deuren van olijfhout sneed hij cherubs,
palmbomen en bloemslingers, die hij met goud bekleedde; ook
de cherubs en de palmbomen werden met goud bekleed. **33** Aan
de ingang van het Heilige maakte hij een rechthoekig deurkozijn
van olijfhout **34** met twee deuren van cypressenhout, die elk
twee toeslaande vleugels hadden; **35** hij sneed er cherubs,
palmbomen en bloemslingers in, en belegde dit beeldhouwwerk
met dun geslagen goud. **36** Ook bouwde hij de ringmuur van het
binnenvoorhof: drie lagen gehouwen steen met één laag balken
van cederhout. **37** In het vierde jaar, in de maand Ziw, werden
de grondslagen van de tempel van Jahweh gelegd, **38** en in het
elfde jaar, in de maand Boel, dat is de achtste maand, was de
tempel met al zijn bijgebouwen en geheel zijn inrichting voltooid.
Zeven jaren had hij er dus aan gebouwd.

7 Aan zijn eigen paleis bouwde Salomon dertien jaar, eer
het helemaal gereed was. **2** Vooreerst bouwde hij het huis
Libanonwoud. Dit was honderd el lang, vijftig el breed en dertig
el hoog; het rustte op vier rijen zuilen van cederhout, met

cederhouten schraagbalken. **3** De bovenbouw, die op de zuilen
stond, werd met een cederhouten dak bedekt. Er waren in het
geheel vijf en veertig vertrekken, vijftien op elke verdieping.
4 De vensters lagen in drie rijen recht boven elkaar; **5** alle
ingangen hadden rechthoekige posten, en lagen op de drie
verdiepingen eveneens recht boven elkaar. **6** Verder bouwde hij
een zuilenhal; zij was vijftig el lang en vijftig el breed, evenals
de hal, die er tegenover lag. Aan de gevel bevond zich een
voorportaal. **7** Daarbij bouwde hij de troonhal, waar hij recht
sprak, de gerechtshal; deze bekleedde hij met cederhout, van de
vloer tot de zolderbalken. **8** Het paleis waar hij zelf woonde, had
een eigen voorhof, en lag nog achter de gerechtshal; het was in
dezelfde stijl opgetrokken. Ook het paleis van de dochter van
Farao, met wie Salomon gehuwd was, had dezelfde stijl als de
gerechtshal. **9** Al deze gebouwen waren, van de grondslagen tot
de kroonlijst, opgetrokken met gave, op maat gehouwen stenen,
die zowel aan de binnen- als aan de buitenkant gelijk waren
gezaagd. Van de buitenmuren van die gebouwengroep tot de
grote ringmuur van de voorhof **10** lag een geplaveide plaats
van grote gave stenen: sommige daarvan waren tien el, andere
acht el. **11** Hierop verhieven zich de gebouwen van op maat
gehouwen gave steen en cederhout. **12** De grote ringmuur om
de voorhof was gebouwd uit drie lagen gehouwen stenen en
een laag balken van cederhout, juist als de ringmuur van de
binnenste voorhof van Jahweh's tempel en die van de paleishal.
13 Nu ontbood koning Salomon een zekeren Choeram uit Tyrus.
14 Hij was de zoon van een weduwe uit Neftali; zijn vader was
een bronsbewerker uit Tyrus. Hij was een onderlegd en kundig
vakman, en zeer bekwaam in het maken van allerlei bronswerk.

Hij kwam bij koning Salomon en voerde al de opdrachten uit,
die deze hem gaf. **15** Hij goot de twee bronzen zuilen bij de
voorhal van de tempel. Eén zuil was achttien el hoog, en had
een omvang van twaalf el; er waren gleuven in van vier vingers
diepte. De andere zuil was juist zo. **16** Ook maakte hij twee
kapitelen, om boven op die zuilen te zetten; ze waren beide
uit brons gegoten en vijf el hoog. **17** Verder maakte hij twee
vlechtwerken van gedraaide snoeren, om er de kapitelen op
de beide zuilen mee te bedekken; één voor elk kapiteel. **18**
Bovendien maakte hij twee rijen bronzen granaatappels rond
dat vlechtwerk. **19** De kapitelen boven de beide zuilen droegen
een vier el hoge lotuskelk als bekroning; **20** deze bevond zich
boven het netwerk om de kapitelen, dat tot aan de schacht
van de zuilen reikte. Als aan een snoer geregen hingen er zo
twee honderd granaatappels om elk der beide kapitelen. **21**
Deze zuilen richtte hij bij de voorhal van het Heilige op; de
rechtse zuil noemde hij Jakin, en de linkse Bóaz. **22** Zo werd
het werk aan de zuilen voltooid. **23** Ook maakte hij de gegoten
zee. Haar kom was tien el breed, van rand tot rand gemeten.
Ze was helemaal rond en vijf el diep; men kon haar slechts
met een koord van dertig el omspannen. **24** Onder de rand
waren, over de gehele omtrek van dertig el, twee rijen ontloken
bloemen aangebracht, die in de gietvorm zelf gegoten waren.
25 Zij werd gedragen door twaalf ossen, waarvan er drie naar
het noorden, drie naar het westen, drie naar het zuiden en
drie naar het oosten keken, terwijl hun achterdelen naar de
binnenkant waren gekeerd. **26** Haar wand was een handbreed
dik; haar rand was als die van een beker, en had de vorm van
een lotuskelk. Ze had een inhoud van tweeduizend bat. **27**

Verder maakte hij tien bronzen wagentjes. Deze waren vier el
in het vierkant en drie el hoog. **28** De samenstelling er van
was als volgt: Zij bestonden uit een omlijsting, waartussen
panelen waren bevestigd; **29** op die panelen, dus tussen de
omlijsting, waren leeuwen, cherubs en palmen aangebracht; en
op de omlijsting, dus boven en onder de leeuwen, cherubs en
palmen, hingen bloemslingers. **30** Verder had iedere wagen
vier bronzen wielen met bronzen assen; Iedere wagen had vier
poten met steunstangen, welke beneden het bekken, vlak bij de
slingers, waren vastgegoten; **31** hij stond op een lijst, die niet
rond maar vierkant was. **32** de vier wielen bevonden zich onder
de omlijsting, en zaten met grijpers aan de wagentjes vast; ze
waren anderhalve el hoog, **33** en juist als gewone wagenwielen
gemaakt; de grijpers zowel als de velgen, spaken en naven
waren gegoten. **34** de vier steunstangen waren onder aan de
wagen aan de vier. hoeken bevestigd en maakten er een geheel
mee uit. **35** Boven op de wagentjes bevond zich een ronde
band van een halve el hoogte, die aan de rand was bewerkt.
Deze lijst was vastgemaakt op de omlijsting van de wagentjes,
waaraan ook de handvaten bevestigd waren. **36** Deze band was
verdeeld in vakken, waarin cherubs, leeuwen en palmen waren
uitgesneden; hij was in het rond met bloemslingers versierd; **37**
Zo maakte hij de tien wagentjes; ze waren allen op dezelfde
wijze gegoten, en hadden dus dezelfde maat en dezelfde vorm.
38 Ook maakte hij tien bronzen bekkens, voor elke wagen één.
Zij hadden een middellijn van vier el, en konden veertig bat
bevatten. **39** Vijf van de wagentjes plaatste hij aan de zuidzijde
van de tempel en vijf aan de noordzijde. Maar de zee zette hij
rechts van de tempel in het zuidoosten. **40** Nadat Choeram ook

nog potten, schoppen en offerschalen gemaakt had, was al het
werk voltooid, dat hij in opdracht van koning Salomon voor de
tempel van Jahweh had moeten vervaardigen. **41** Het bestond
uit: Twee zuilen met bolvormige kapitelen, twee vlechtwerken
rondom de bolvormige kapitelen der zuilen; **42** vier honderd
granaatappels voor de twee vlechtwerken, die in dubbele rijen
om de vlechtwerken hingen, welke de beide bolvormige kapitelen
op de zuilen bedekten. **43** Verder tien wagentjes met bekkens er
op, **44** en één zee, door twaalf runderen gedragen. **45** Tenslotte
de potten, schoppen en offerschalen. Al deze voorwerpen, die
Choeram in opdracht van koning Salomon voor de tempel van
Jahweh had vervaardigd, waren van zuiver brons. **46** In de
Jordaanvlakte, tussen Soekkot en Saretan, had de koning alles
in lemen vormen laten gieten; **47** het gewicht van het brons was
wegens de overgrote massa niet vast te stellen. **48** Bovendien
liet Salomon al de verdere benodigdheden voor de tempel van
Jahweh vervaardigen: het gouden altaar met de gouden tafel
voor de toonbroden; **49** de luchters van zuiver goud met de
gouden lampenhouders, lampen en snuiters; vijf rechts en vijf
links van het Allerheiligste. **50** Verder de schotels, messen,
offerschalen, pannen en bekkens, allen van zuiver goud. En
ten slotte het gouden beslag aan de deuren van het binnenste
tempelvertrek, namelijk het Allerheiligste, en aan de deuren van
het Heilige. **51** Toen heel het werk, dat koning Salomon voor de
tempel van Jahweh had laten verrichten, gereed was, bracht hij
de wijgeschenken van zijn vader David, het goud, het zilver en
de vaten naar de schatkamer van de tempel van Jahweh.

8 Nu riep koning Salomon de oudsten van Israël en alle
stamhoofden en familievorsten der Israëlieten bij zich naar

Jerusalem, om de verbondsark van Jahweh uit de Davidstad, of
de Sion, naar haar plaats te brengen. **2** Zo trokken alle mannen
van Israël naar koning Salomon op voor het feest, dat in de
maand Etanim, de zevende maand, werd gevierd. **3** Toen nu al
de oudsten van Israël gekomen waren, namen de priesters de
ark op, **4** en brachten haar met de openbaringstent en al de
heilige voorwerpen, die in de tent waren, naar boven; de levieten
droegen met de priesters mee. **5** Koning Salomon zelf ging
met al de Israëlieten, die zich bij hem hadden gevoegd, voor
de ark uit, en offerde zoveel schapen en runderen, dat ze niet
meer te tellen of te berekenen waren. **6** Daarop brachten de
priesters de verbondsark van Jahweh naar haar plaats in het
binnenste van de tempel, in het Allerheiligste, en zetten haar
onder de vleugels der cherubs. **7** De cherubs spreidden dus hun
vleugels over de ark uit, en overschaduwden de ark en haar
draagstangen. **8** Deze waren zo lang, dat men de uiteinden
ervan in het Heilige, dat voor het Allerheiligste lag, kon zien,
maar daarbuiten niet meer; ze zijn daar gebleven tot op deze
dag. **9** In de ark was niets dan de twee stenen tafelen, die
Moses op de berg Horeb erin had gelegd; het waren de tafelen
van het Verbond, dat Jahweh bij de uittocht uit Egypte met
de Israëlieten gesloten had. **10** Zodra de priesters het Heilige
hadden verlaten, vervulde een wolk het huis van Jahweh. **11**
Door die wolk konden de priesters niet blijven staan, om hun
dienstwerk te verrichten; want de glorie van Jahweh vervulde
de tempel van Jahweh. **12** Nu sprak Salomon: De zon heeft
Jahweh aan de hemel geplaatst, Maar zelf besloot Hij, in een
wolk te vertoeven. **13** Zo kon ik het wagen, U een tempel te
bouwen. Een huis, waar Gij eeuwig zult wonen! (Het staat in het

Liederenboek.) **14** Hierop keerde de koning zich om, en zegende
heel de gemeenschap van Israël. En terwijl allen overeind gingen
staan, **15** sprak hij: Geprezen zij Jahweh, Israëls God, wiens
hand heeft volbracht, wat zijn mond tot mijn vader David heeft
gesproken: **16** "Sinds de dag, dat Ik mijn volk Israël uit Egypte
heb geleid, heb Ik geen enkele stad van al de stammen van
Israël uitverkoren, om Mij daar een tempel te bouwen, waarin
mijn Naam zou wonen. Maar Jerusalem heb Ik uitverkoren, om
daar mijn Naam te doen wonen; en David heb Ik uitgekozen,
om over mijn volk te heersen!" **17** Daarom wilde mijn vader
David een tempel bouwen voor de Naam van Jahweh, Israëls
God. **18** Maar Jahweh sprak tot mijn vader David: "Het was
goed van U, het plan op te vatten, om een tempel te bouwen
voor mijn Naam. **19** Maar niet gij zult de tempel bouwen; doch
uw zoon, die uit uw lenden voortkomt, zal een tempel bouw voor
mijn Naam." **20** En Jahweh heeft zijn belofte vervuld. Want ik
ben mijn vader David opgevolgd en heb mij neergezet op de
troon van Israël, zoals Jahweh gezegd had. En nu heb ik voor
Jahweh, Israëls God, een tempel gebouwd, **21** en daarin een
plaats bereid voor de ark, waar het Verbond berust, dat Jahweh
met onze vaderen gesloten heeft, toen Hij hen uit Egypteland
leidde. **22** Toen ging Salomon ten aanschouwen van heel de
gemeenschap van Israël voor het altaar van Jahweh staan,
strekte zijn handen naar de hemel uit, **23** en sprak: Jahweh,
God van Israël! Geen god boven in de hemel of beneden op
aarde is gelijk aan U; want in goedertierenheid houdt Gij U aan
het verbond met uw dienaren, die met geheel hun hart voor
uw aanschijn wandelen. **24** Ook aan uw dienaar David, mijn
vader, hebt Gij vervuld wat Gij hem hebt gezegd. Wat uw mond

beloofde, heeft uw hand volbracht, zoals blijkt op deze dag. **25**
Welnu dan, Jahweh, Israëls God, vervul aan uw dienaar David,
mijn vader, ook de belofte, die Gij hem deedt: "Nooit zal het U
aan een man ontbreken, die voor mijn aanschijn op Israëls troon
is gezeten, indien uw zonen slechts op hun gedrag willen letten
en voor mijn aanschijn wandelen, zoals gij voor mijn aanschijn
gewandeld hebt." **26** Jahweh, God van Israël, moge ook deze
belofte, die Gij mijn vader David, uw dienaar, gedaan hebt,
toch worden vervuld! **27** Maar zou God dan werkelijk op aarde
wonen? Zie de hemel, zelfs de hemel der hemelen, kan U niet
bevatten; hoe dan dit huis, dat ik heb gebouwd! **28** Jahweh, mijn
God, luister naar het bidden en smeken van uw dienaar, en hoor
het geroep en het gebed, dat uw dienaar vandaag tot U richt. **29**
Moge uw ogen dag en nacht over dit huis blijven waken, over de
plaats, waarvan Gij gezegd hebt: "Mijn Naam zal daar wonen!"
Hoor het gebed, dat uw dienaar op deze plaats tot U opzendt;
30 luister naar de smeekbede, die uw dienaar en Israël, uw
volk, op deze plaats tot U richten. En wanneer Gij ze hoort,
in de hemel, uw woonstede, verhoor ze dan ook, en schenk
vergiffenis. **31** Wanneer iemand tegen zijn naaste misdoet, en
deze hem een eed oplegt als bewijs voor zijn onschuld, en hij
voor die eed in dit huis verschijnt voor uw altaar: **32** luister dan
in de hemel, en richt uw dienaren; veroordeel den schuldige,
door zijn daad op zijn hoofd te doen neerkomen. maar stel
den onschuldige in het gelijk, door hem voor zijn onschuld te
belonen. **33** Wanneer Israël, uw volk, omdat het tegen U heeft
gezondigd, door zijn vijand wordt verslagen, maar het bekeert
zich tot U, prijst uw Naam en bidt en smeekt tot U in dit huis: **34**
luister dan in de hemel, vergeef de zonden van Israël, uw volk,

en laat het terugkeren naar het land, dat Gij aan zijn vaderen
hebt geschonken. **35** Wanneer de hemel gesloten blijft en er
geen regen valt, omdat ze tegen U zondigen, maar ze bidden
dan op deze plaats, prijzen uw Naam en bekeren zich van hun
zonden, omdat Gij ze vernedert: **36** luister dan in de hemel,
vergeef de zonden van uw dienaar en van Israël, uw volk; wijs
het de goede weg, die het bewandelen moet, en geef weer regen
op uw land, dat Gij aan uw volk hebt geschonken als erfdeel. **37**
Wanneer het land wordt geteisterd door hongersnood of pest,
door korenbrand of verdorring, door sprinkhaan of knaagbek;
wanneer het volk in een van zijn poorten door den vijand wordt
benauwd, of bezocht wordt door plagen en ziekten; **38** wanneer
iemand van uw volk Israël, in het bijzonder, in droefheid of
leed komt bidden en smeken, en zijn handen uitstrekt naar dit
huis: **39** luister dan in de hemel, uw woonstede, en schenk
vergiffenis; grijp in en vergeld eenieder zijn werken. Want Gij
kent de harten; Gij alleen kent het hart aller mensen. **40** Dan
zullen zij U vrezen heel hun leven in het land, dat Gij aan onze
vaderen hebt geschonken. **41** Zelfs wanneer een vreemdeling,
die niet tot uw volk Israël behoort, terwille van uw Naam uit een
ver land zal komen, en in dit huis verschijnt, om te bidden, **42**
omdat hij van uw grote Naam, uw sterke hand en uw gespierde
arm heeft gehoord: **43** luister dan in de hemel, uw woonstede,
en doe wat deze vreemdeling U vraagt; opdat alle volkeren der
aarde uw naam mogen kennen, U vrezen als Israël, uw volk, en
mogen ondervinden, dat de tempel, die ik voor U heb gebouwd,
uw Naam draagt. **44** Wanneer uw volk op uw bevel tegen den
vijand ten strijde trekt, en zij bidden tot Jahweh in de richting
van de stad, die Gij hebt uitverkoren, en van het huis, dat ik

voor uw Naam heb gebouwd: **45** luister dan in de hemel naar
hun bidden en smeken, en verschaf hun recht. **46** Wanneer ze
tegen U zondigen—want er is niemand, die niet zondigt—en Gij
levert ze in uw toorn aan een vijand over, zodat ze gevangen
worden weggevoerd naar het land van dien vijand, veraf of
dichtbij; **47** wanneer ze dan in het land hunner ballingschap tot
nadenken komen, zich bekeren en in het land van hen, die ze
wegvoerden, smekend tot U zeggen: "We hebben gezondigd,
en slecht en goddeloos gehandeld"; **48** wanneer ze zich met
geheel hun hart en geheel hun ziel tot U bekeren in het land
hunner vijanden, die hen hebben weggevoerd, en ze bidden
tot U in de richting van het land, dat Gij aan hun vaderen hebt
geschonken, in de richting van de stad, die Gij hebt uitverkoren,
en van het huis, dat ik voor uw Naam heb gebouwd: **49** luister
dan in de hemel, uw woonstede, naar hun bidden en smeken,
en verschaf hun recht. **50** Schenk vergiffenis aan het volk, dat
tegen U misdeed, en vergeef hun al de zonden, die ze tegen U
bedreven; laat ze genade vinden bij hun ontvoerders, opdat
dezen zich over hen ontfermen. **51** Want ze zijn uw volk en uw
erfdeel; Gij hebt ze uit die smeltoven, uit Egypte, geleid! **52**
Houd dus uw ogen open voor het gebed van uw dienaar en
van Israël, uw volk, en verhoor hen steeds, wanneer ze tot U
smeken. **53** Want uit alle volkeren der aarde hebt Gij ze tot uw
erfdeel verkoren, zoals Gij door uw dienaar Moses gezegd hebt,
toen Gij onze vaderen uit Egypte hebt geleid, o Jahweh, mijn
Heer! **54** Toen Salomon heel dit smeekgebed tot Jahweh had
opgezonden, stond hij op van Jahweh's altaar, waarvoor hij
geknield had gelegen, de handen naar de hemel uitgestrekt. **55**
En rechtovereind sprak hij met luider stem deze zegen over heel

de gemeenschap van Israël uit: **56** Gezegend zij Jahweh, die,
zijn belofte getrouw, zijn volk Israël rust heeft gegeven. Niet één
woord van al de beloften, die Hij door zijn dienaar Moses gedaan
heeft, is onvervuld gebleven. **57** Moge Jahweh, onze God, met
ons zijn, zoals Hij met onze vaderen geweest is, en ons nooit
verlaten, ons nooit verwerpen. **58** Moge Hij onze harten tot Zich
neigen, opdat wij al zijn wegen bewandelen, en zijn geboden,
wetten en voorschriften onderhouden, die Hij aan onze vaderen
heeft gegeven. **59** Moge de bede, die ik smekend tot Jahweh,
onzen God, heb gericht, dag en nacht voor zijn aanschijn blijven,
opdat Hij zijn dienaar en Israël, zijn volk, dagelijks geve wat zij
behoeven, **60** en alle volkeren der aarde weten, dat Jahweh God
is en anders geen. **61** Mogen uw harten steeds onverdeeld aan
Jahweh, onzen God, toebehoren, zodat gij volgens zijn wetten
blijft leven, en evenals nu zijn geboden onderhoudt. **62** Nu bracht
de koning met heel Israël offers aan Jahweh; **63** twee en twintig
duizend runderen en honderd twintig duizend schapen droeg
Salomon als vredeoffer aan Jahweh op. Zo wijdde de koning met
al de Israëlieten de tempel van Jahweh in. **64** Bij die gelegenheid
wijdde de koning het middelste gedeelte van de voorhof voor de
tempel van Jahweh, omdat men ook daar brandoffers, spijsoffers
en het vet van de vredeoffers moest opdragen. Want op het
bronzen altaar voor het aanschijn van Jahweh was geen plaats
genoeg voor al die brand- en spijsoffers en voor het vet van al
die vredeoffers. **65** Daarna vierde Salomon met al de Israëlieten,
die van de weg naar Chamat af tot aan de beek van Egypte in
grote menigte tezamen waren gekomen, zeven dagen lang het
feest voor het aanschijn van Jahweh, onzen God. **66** Op de
achtste dag liet hij het volk gaan. Zij namen afscheid van den

koning, en gingen met opgewekt hart naar huis, blij als ze waren
over al het goede, dat Jahweh voor David, zijn dienaar, en voor
Israël, zijn volk, had gedaan.

9 Toen Salomon de tempel van Jahweh, het koninklijk paleis en
alle andere ontworpen gebouwen voltooid had, **2** verscheen
Jahweh hem, evenals vroeger te Gibon. **3** En Hij sprak tot
hem: Ik heb de smeekbede, die gij tot Mij opzondt, gehoord en
de tempel, die gij gebouwd hebt, geheiligd. Mijn Naam zal Ik
er voor eeuwig doen wonen, mijn ogen en mijn hart zullen er
altijd op gericht zijn. **4** Wanneer gij, juist als David, uw vader,
in oprechtheid en onschuld des harten voor mijn aanschijn
blijft wandelen, volgens mijn geboden leeft en mijn wetten en
voorschriften onderhoudt, **5** dan zal Ik uw koningstroon over
Israël voor altijd bevestigen, zoals Ik aan uw vader David beloofd
heb, toen Ik hem zeide: "Nooit zal het u aan een man op de
troon van Israël ontbreken!" **6** Maar wanneer gij en uw zonen
u van Mij afkeert, de geboden en wetten, die Ik u gaf, niet
meer onderhoudt, en andere goden gaat dienen en u voor hen
neerwerpt, **7** dan zal Ik Israël wegvagen uit het land, dat Ik
hun heb gegeven, en de tempel, die Ik voor mijn Naam heb
geheiligd, verwerpen. Israël zal een schimp en een schande
worden voor alle volkeren, **8** en deze tempel een puinhoop,
waarbij iedereen, die voorbijgaat, blijft stilstaan en sist. En
wanneer men zal vragen: Waarom heeft Jahweh zó met dit
land en met deze tempel gedaan, **9** dan zal het antwoord zijn:
Omdat zij Jahweh, hun God, die hen uit Egypte voerde, hebben
verlaten, om zich aan andere goden te hechten, zich voor hen
neer te werpen en hen te dienen; daarom heeft Jahweh al deze
ellende over hen gebracht! **10** Toen Salomon na verloop van

twintig jaar de beide bouwwerken, de tempel van Jahweh en het
koninklijk paleis, had voltooid, **11** schonk hij twintig steden in
Galilea aan Chirom, den koning van Tyrus, omdat deze hem
cederen cypressenhout en goud geleverd had, zoveel hij wenste.
12 Maar toen Chirom er van Tyrus heen ging, om de steden
te zien, die Salomon hem geschonken had, was hij er niet
tevreden over, **13** en zeide: Zijn dat nu de steden, die ge mij
hebt gegeven, mijn broeder? En hij noemde ze het land Kaboel;
zo heten ze tot op deze dag. **14** Toch zond Chirom nog honderd
twintig talenten goud aan den koning. **15** Ziehier, hoe het stond
met de verplichte arbeiders, die koning Salomon liet opkomen
voor de bouw van de tempel van Jahweh, zijn eigen paleis,
het Millo, de muur van Jerusalem en van Chasor, Megiddo en
Gézer. **16** Farao, de koning van Egypte, was opgetrokken en had
Gézer ingenomen, het in brand gestoken en de Kanaänieten,
die er woonden, gedood. Nu had hij de stad als huwelijksgift
geschonken aan zijn dochter, de vrouw van Salomon. **17** Daarom
herbouwde Salomon Gézer. Verder bouwde hij Laag-Bet-Choron,
18 Baälat en Tamar in de woestijn van Juda; **19** bovendien
nog al zijn voorraadsteden, wagensteden en ruitersteden en
alle ontworpen gebouwen in Jerusalem, op de Libanon en in
geheel zijn rijksgebied. **20** Heel de overgebleven bevolking der
Amorieten, Chittieten, Perizzieten, Chiwwieten en Jeboesieten,
die niet tot de Israëlieten behoorden, liet Salomon voor de
arbeidsdienst opkomen. **21** Het waren de nakomelingen van hen,
die in het land waren overgebleven, en die de Israëlieten niet
hadden kunnen uitroeien. Zo is het gebleven tot op deze dag. **22**
Maar van de Israëlieten maakte hij niemand tot arbeider; zij
waren zijn soldaten, hovelingen, legeroversten, bevelvoerders,

wagenmenners en ruiters. **23** Tot hen behoorden ook de vijf
honderd vijftig hoofdopzichters, die over het werk van Salomon
stonden, en toezicht hielden over het volk, dat het werk moest
verrichten. **24** Toen de dochter van Farao uit de Davidstad het
paleis had betrokken, dat Salomon voor haar had gebouwd, trok
hij het Millo op. **25** En nadat Salomon de tempel voltooid had,
offerde hij drie maal per jaar brand- en vredeoffers op het altaar,
dat hij voor Jahweh had gebouwd, en brandde hij reukwerk voor
het aanschijn van Jahweh. **26** Ook rustte Salomon een vloot
uit te Esjon-Géber bij Elat, aan de oever van de Rode Zee,
in het land van Edom. **27** Op deze vloot plaatste Chirom zijn
ervaren scheepslieden naast het scheepsvolk van Salomon. **28**
Zij gingen naar Ofir, waar ze vier honderd twintig talenten goud
haalden, dat ze bij koning Salomon brachten.

10 De koningin van Sjeba, die veel van Salomon gehoord had,
kwam om hem met raadsels op de proef te stellen. **2** Vergezeld
van een zeer groot gevolg, trok ze met een tros kamelen, die
met reukwerken, edelstenen en heel veel goud beladen waren,
naar Jerusalem. Bij Salomon aangekomen, vroeg ze hem alles,
wat haar in de gedachte kwam. **3** Maar Salomon verklaarde
haar de zin van al haar woorden; niets bleef voor den koning
verborgen, zodat hij het haar niet verklaren kon. **4** Toen nu de
koningin van Sjeba bemerkte, hoe wijs Salomon was, en zij het
paleis zag, dat hij gebouwd had, **5** de spijzen van zijn tafel,
de aanzittende hovelingen, de rijen bedienden in hun kledij en
de schenkers, verder nog de slachtoffers, die hij opdroeg in
de tempel van Jahweh, raakte ze buiten zichzelf, **6** en sprak
tot den koning: Het is dus waar geweest, wat ik in mijn land
over uw bezit en uw wijsheid gehoord heb. **7** Ik geloofde het

niet, voordat ik het met eigen ogen zag. Maar waarlijk, nog niet
de helft heeft men mij verteld; want gij bezit meer wijsheid en
rijkdom dan ik gehoord heb. **8** Gelukkig uw vrouwen, gelukkig
uw dienaren hier, die altijd voor u mogen staan, om uw wijsheid
te horen. **9** Gezegend zij Jahweh, uw God, die u zo heeft
liefgehad, dat Hij u op Israëls troon heeft geplaatst, en u in zijn
onvergankelijke liefde voor Israël tot koning heeft aangesteld,
om volgens recht en billijkheid te regeren. **10** Toen gaf zij den
koning honderd twintig talenten goud, edelstenen en ontzaglijk
veel reukwerk. Nooit meer is er zoveel reukwerk aangevoerd,
als de koningin van Sjeba toen aan Salomon heeft geschonken.
11 Bovendien bracht de vloot van Chirom, die goud uit Ofir
haalde, edelstenen en heel veel sandelhout uit Ofir mee. **12** Van
dit sandelhout maakte de koning bijzondere meubels voor de
tempel van Jahweh en zijn eigen paleis, en verder nog citers en
harpen voor de zangers. Tot op heden is er nooit meer zoveel
sandelhout aangevoerd of bij elkaar gezien. **13** Van zijn kant
gaf koning Salomon aan de koningin van Sjeba al wat ze maar
wenste en vroeg, behalve wat hij haar met koninklijke mildheid
uit eigen beweging schonk. Hierop aanvaardde zij de terugreis,
en ging met haar dienaren naar haar land. **14** Het gewicht van
het goud, dat jaarlijks bij Salomon binnenkwam, bedroeg zes
honderd zes en zestig talenten. **15** Hierbij kwamen de inkomsten
van de kooplieden en kramers en van alle koningen tot aan de
Eufraat, en van de stadhouders van het land. **16** Daarenboven
vervaardigde koning Salomon twee honderd beukelaars van
geslagen goud; zes honderd sikkels goud waren voor iedere
beukelaar nodig. **17** Verder drie honderd schilden eveneens
van geslagen goud; drie mana goud waren er nodig voor elk

schild. De koning hing ze op in het huis Libanonwoud. **18** Ook
maakte de koning een grote ivoren troon, die hij met fijn goud
bekleedde. **19** Deze troon had zes treden. De rugleuning was
van boven rond, en aan beide kanten van de zitting waren
armleuningen aangebracht. Daarnaast stonden twee leeuwen.
20 Op de zes trappen stonden twaalf leeuwen, aan weerskanten
één op iedere trap. Voor geen enkel koninkrijk werd ooit zo iets
gemaakt. **21** Al de drinkschalen van koning Salomon waren van
goud; zelfs het gerief van het huis Libanonwoud was van zuiver
goud. Zilver was er niet; dat was in Salomons tijd niet in tel. **22**
Want de koning had een Tarsjisjvloot op zee, met schepen van
Chirom; en eens in de drie jaar kwam die Tarsjisjvloot binnen
met een lading goud, behalve het zilver en ivoor, de apen en
pauwen. **23** Zo stak koning Salomon in rijkdom en wijsheid
boven alle koningen der aarde uit, **24** en iedereen verlangde
koning Salomon te zien, om de wijsheid te horen, die God in zijn
hart had gestort. **25** Een ieder bracht dan geschenken mee:
zilveren en gouden voorwerpen, gewaden, wapens, reukwerk,
paarden en muildieren. En dit geschiedde jaar in jaar uit. **26**
Ook schafte Salomon strijdwagens aan, en zorgde hij voor een
ruiterij. Hij had veertien honderd strijdwagens en twaalf duizend
ruiters, die hij onderbracht in de wagensteden en de koninklijke
gebouwen te Jerusalem. **27** Door het beleid van den koning
werd het zilver te Jerusalem zo overvloedig als stenen, en het
cederhout zo overvloedig als de moerbei op de kustvlakte. **28** De
paarden van Salomon werden uit Moesri en Kóa betrokken; de
kooplieden van den koning gingen ze in Kóa kopen. **29** Ook de
strijdwagens werden in Moesri gekocht en kostten zes honderd
zilveren sikkels; voor een paard werden er honderdvijftig betaald.

Voor deze prijs werden ze door hen ook aan al de koningen der
Chittieten en de koningen van Aram geleverd.

11 Koning Salomon had, behalve de dochter van Farao, nog
vele andere vreemde vrouwen lief: moabietische, ammonietische,
aramese, edomietische, sidonietische, chittietische en
amorietische. **2** Ze waren dus uit de volkeren, over wie Jahweh
tot de kinderen van Israël had gezegd: Gij moogt u niet met hen
inlaten, noch zij met u; anders zullen zij u tot de dienst hunner
goden verleiden. Toch gaf Salomon zich aan haar over; **3** hij
had zeven honderd vrouwen als vorstinnen en drie honderd
bijvrouwen. Die vrouwen brachten hem van het goede pad.
4 Op zijn oude dag werd Salomon door zijn vrouwen tot de
dienst van vreemde goden verleid, zodat zijn hart niet altijd
onverdeeld aan Jahweh, zijn God, toebehoorde, zoals het hart
van zijn vader David. **5** Salomon begon Asjtarte, de godin der
Sidoniërs, en Milkom, de gruwel der Ammonieten, te vereren; **6**
hij deed dus wat slecht was in de ogen van Jahweh, en bleef
Hem niet altijd trouw, zoals zijn vader David. **7** Zelfs bouwde
Salomon een offerhoogte voor Kemosj, de gruwel van Moab,
op de berg ten oosten van Jerusalem, en een voor Molok,
de gruwel der Ammonieten. **8** Hetzelfde deed hij voor al zijn
vreemde vrouwen, die voor haar goden wierook wilden branden
en offeren. **9** Toen werd Jahweh vergramd op Salomon. omdat
hij zijn hart had afgewend van Jahweh, Israëls God, die hem
tot tweemaal toe was verschenen, **10** en hem uitdrukkelijk had
geboden, geen vreemde goden te dienen. En omdat Salomon
zich niet aan Jahweh's gebod had gehouden, **11** sprak Jahweh
tot hem: Omdat het met u zover is gekomen, dat gij u niet
gehouden hebt aan mijn verbond, noch aan de wetten, die Ik u

gaf, daarom zal Ik u het koninkrijk ontnemen en het geven aan
uw knecht. **12** Terwille van David, uw vader, zal Ik het echter
niet bij uw leven doen; maar Ik neem het af van uw zoon. **13**
Ook zal Ik niet het hele koninkrijk afnemen, maar één stam
aan uw zoon geven, terwille van mijn dienaar David en van
Jerusalem, dat Ik mij heb uitverkoren. **14** Daarom deed Jahweh
tegen Salomon een bestrijder opstaan in den Edomiet Hadad,
die uit de koninklijke familie van Edom stamde. **15** Toen David
Edom verslagen had en de legeroverste Joab was uitgetrokken,
om de gesneuvelden te begraven, had deze alle mannen van
Edom vermoord; **16** zes maanden was Joab met heel Israël in
Edom gebleven, totdat hij alle mannen had uitgemoord. **17** Maar
Hadad, toen nog heel jong, was met enige Edomieten uit het
gevolg van zijn vader naar Egypte gevlucht. **18** Zij waren uit
Midjan vertrokken en naar Paran gegaan; vandaar hadden ze
mannen meegenomen en waren in Egypte gekomen bij Farao,
den koning van Egypte. Deze schonk hem een huis, voorzag
in zijn onderhoud, en gaf hem ook land. **19** Hadad kwam in
zo'n hoge gunst bij Farao te staan, dat deze hem de zuster
van zijn vrouw, de zuster namelijk van koningin Tachpenes, ten
huwelijk gaf; **20** en toen de zuster van Tachpenes hem een
zoon, Genoebat, had geschonken, voedde Tachpenes hem op in
Farao's paleis, en verbleef Genoebat daar bij de kinderen van
Farao. **21** Toen Hadad nu in Egypte hoorde, dat David bij zijn
vaderen was te ruste gegaan, en dat ook de legeroverste Joab
gestorven was, zei hij tot Farao: Laat mij gaan, ik wil terug naar
mijn land. **22** Maar Farao zei tot hem: Wat ontbreekt u bij mij, dat
ge terug wilt naar uw land? Hij antwoordde: Niets; toch bid ik u,
mij te laten vertrekken. Hadad keerde dus naar zijn land terug.

23 Daarenboven verwekte God hem een tegenstander in Rezon,
den zoon van Eljada, die zijn heer Hadadézer, den koning van
Soba, ontvlucht was. **24** Toen David de Arameën had verslagen,
verzamelde Rezon mannen om zich heen, werd bendeleider
en nam Damascus in. Daar vestigde hij zich, en werd koning
van Damascus. **25** Hij was een tegenstander van Israël, zolang
Salomon leefde. En dit is het kwaad dat Hadad deed: Hij drong
Israël terug en werd koning over Edom. **26** Ook Jeroboam,
de zoon van Nebat, een Efraïmiet uit Sereda en beambte van
Salomon, wiens moeder Seroea heette en een weduwe was,
stond tegen den koning op. **27** Dit is het verloop van deze
opstand tegen den koning: Toen Salomon het Millo bouwde, en
de bouwvallige delen van de muur van de Davidstad, de stad
van zijn vader, herstelde, **28** toonde Jeroboam zich daar een
flinke kracht. En daar Salomon zag, dat de jonge man zijn werk
uitstekend verrichtte, bevorderde hij hem tot opzichter over de
hele arbeidsdienst van het huis Josef. **29** Toen nu Jeroboam in
die tijd eens van Jerusalem kwam, ontmoette hij den profeet
Achi-ja uit Sjilo. Deze droeg een nieuwe mantel. En toen ze
samen alleen op het veld waren, **30** greep Achija de nieuwe
mantel, die hij om had, en scheurde hem in twaalf stukken. **31**
En hij sprak tot Jeroboam: Neem tien stukken voor u! Want zo
spreekt Jahweh, Israëls God: Zie, Ik scheur het koninkrijk uit de
hand van Salomon, en geef tien stammen aan u; **32** slechts
één stam mag hij behouden, terwille van mijn dienaar David
en terwille van Jerusalem, de stad, die Ik Mij uit alle stammen
van Israël heb uitverkoren. **33** Want hij heeft Mij verzaakt, om
zich neer te werpen voor Asjtarte, de godin der Sidoniërs, voor
Kemosj, den god van Moab, en voor Milkom, den god der

Ammonieten; hij heeft mijn wegen niet bewandeld, niet gedaan
wat recht was in mijn oog, en mijn wetten en voorschriften
niet onderhouden, zoals David, zijn vader. **34** Toch wil Ik hèm
het koninkrijk niet ontnemen, maar hem heel zijn leven aan
de regering laten, terwille van mijn dienaar David, dien Ik heb
uitverkoren, omdat hij mijn geboden en wetten onderhield. **35**
Maar zijn zoon zal Ik het koninkrijk ontnemen, en het geven
aan u. **36** Eén stam echter geef Ik aan zijn zoon, opdat mijn
dienaar David altijd een licht voor mijn aanschijn zal hebben te
Jerusalem, de stad, die Ik Mij heb uitverkoren, om er mijn Naam
te doen wonen. **37** U kies Ik uit, om naar believen te heersen;
gij zult koning zijn over Israël. **38** En wanneer gij trouw naar
mijn bevelen luistert, mijn wegen bewandelt en doet wat recht is
in mijn oog; wanneer gij mijn wetten en geboden onderhoudt,
zoals mijn dienaar David gedaan heeft, dan zal Ik met u zijn en
een duurzaam huis voor u bouwen, zoals Ik voor David gedaan
heb. Aan u zal Ik Israël geven, **39** en daartoe het geslacht van
David vernederen, maar niet voor altijd. **40** Daarom trachtte
Salomon Jeroboam te doden; maar deze trok weg, en vluchtte
naar Egypte, naar Sjisjak, den koning van Egypte. Daar bleef hij
tot aan de dood van Salomon. **41** De verdere geschiedenis van
Salomon, met al zijn daden en wijsheid, is beschreven in het
boek der geschiedenis van Salomon. **42** Veertig jaar regeerde
Salomon te Jerusalem over geheel Israël. **43** Toen ging Salomon
bij zijn vaderen te ruste. Hij werd in de Davidstad, de stad van
zijn vader, begraven, en zijn zoon Roboam volgde hem op.

12 Daar heel Israël nu te Sikem bijeenkwam, om Roboam tot
koning uit te roepen, ging ook deze er heen. **2** Zodra Jeroboam,
de zoon van Nebat, die nog steeds in Egypte verbleef, waar

hij voor Salomon was gevlucht, dit alles vernam, keerde hij
zo haastig mogelijk uit Egypte terug, en begaf zich naar zijn
vaderstad Sereda, in het gebergte van Efraïm. **3** Maar ze zeiden
tot Roboam: **4** Uw vader heeft ons een zwaar juk opgelegd;
verlicht gij nu de harde dienstbaarheid, waartoe uw vader ons
dwong, en het zware juk, dat hij ons heeft opgelegd, en wij
zullen u dienen. **5** Hij antwoordde: Gaat heen tot overmorgen,
en komt dan bij mij terug. Toen het volk weg was, **6** ging koning
Roboam te rade bij de bejaarde mannen, die bij het leven van
koning Salomon diens vertrouwelingen waren geweest, en vroeg
hun: Wat raadt gij mij, dit volk te antwoorden? **7** Ze zeiden hem:
Wanneer ge dit volk nu ter wille zijt en het een goedgunstig
antwoord geeft, zal het u voor altijd dienen. **8** Maar hij verwierp
de raad, die de bejaarde mannen gegeven hadden, en ging te
rade bij de jongelieden, die met hem waren opgegroeid, en nu
zijn vertrouwelingen waren. **9** Hij zeide hun: Wat raadt gij mij,
dit volk te antwoorden, dat mij heeft durven zeggen: "Verlicht
het juk, dat uw vader ons heeft opgelegd." **10** En de jonge
mannen, die met hem waren opgegroeid, zeiden hem: Dit moet
ge antwoorden aan dit volk, dat tot u durfde zeggen: "Uw vader
heeft ons een zwaar juk opgelegd; maak gij het nu lichter! "Zo
moet ge tot hen spreken: Mijn pink is dikker dan mijns vaders
middel. **11** Heeft mijn vader u een zwaar juk opgelegd, ik zal uw
juk nog verzwaren; heeft mijn vader u met zwepen getuchtigd, ik
zal het met schorpioenen doen. **12** Toen nu heel het volk, op
het bevel van den koning, overmorgen bij hem terug te komen,
na drie dagen bij Roboam kwam, **13** gaf de koning een hard
antwoord aan het volk. Want hij stoorde zich niet aan de raad,
die de bejaarde mannen hem hadden gegeven; **14** maar volgens

de raad der jongelieden zeide hij hun: Heeft mijn vader u een
zwaar juk opgelegd, ik zal het nog verzwaren; heeft mijn vader u
met zwepen getuchtigd, ik zal het met schorpioenen doen. **15**
De koning was dus het volk niet ter wille; want Jahweh had het
zo beschikt, om zijn belofte te houden, die Hij door Achi-ja van
Sjilo aan Jeroboam, den zoon van Nebat, had gedaan. **16** Toen
heel Israël dus zag, dat de koning hun niet ter wille was, riep het
volk den koning toe: Wat hebben wij met David te maken? We
hebben niets uit te staan met den zoon van Jesse. Terug naar
uw tenten, Israël! David, zorg voor uw eigen huis! Israël trok zich
dus terug. **17** En Roboam werd koning alleen over de Israëlieten,
die in de steden van Juda woonden. **18** Wel vaardigde koning
Roboam den leider van de arbeidsdienst, Adoniram, nog af,
maar heel Israël stenigde hem dood, en koning Roboam moest
overhaast zijn wagen bestijgen, om nog naar Jerusalem te
kunnen vluchten. **19** Zo scheurde Israël zich van het huis van
David los; dit bleef zo tot op de huidige dag. **20** Toen heel
Israël nu hoorde, dat Jeroboam was teruggekeerd, lieten ze
hem naar een volksvergadering ontbieden en riepen hem tot
koning uit over heel Israël. Alleen de stam Juda bleef David
trouw. **21** Zodra Roboam nu te Jerusalem was aangekomen,
verzamelde hij heel het huis van Juda en de stam Benjamin, wel
honderdtachtig duizend strijdbare mannen, om tegen het huis
van Israël oorlog te voeren en het koningschap voor Roboam,
den zoon van Salomon, terug te winnen. **22** Maar het woord
van God werd tot den Godsman Sjemaja gericht: **23** Zeg aan
Roboam, den zoon van Salomon, en koning van Juda, en aan
heel het huis van Juda en Benjamin en het overige volk: **24**
Zo spreekt Jahweh! Trekt niet op en voert geen oorlog tegen

uw broeders, de zonen van Israël! Iedereen kere terug naar
zijn huis; want door Mij is dit alles beschikt. Zij luisterden naar
Jahweh en keerden terug, zoals Hij bevolen had. **25** Jeroboam
versterkte nu Sikem in het gebergte van Efraïm, en vestigde
zich daar. Later trok hij er weg, en versterkte Penoeël. **26** Maar
Jeroboam dacht bij zichzelf: Tenslotte zal het koninkrijk toch
weer aan het huis van David komen. **27** Want wanneer dit volk
naar Jerusalem blijft trekken, om in de tempel van Jahweh offers
op te dragen, dan zal het hart van het volk zich weer hechten
aan Roboam, den koning van Juda, zijn heer; dan vermoorden
ze mij en keren tot Roboam, den koning van Juda, terug. **28**
Na rijp beraad liet de koning twee gouden kalveren maken.
Toen sprak hij tot het volk: Lang genoeg zijt gij naar Jerusalem
gegaan. Ziehier, Israël, uw goden, die u uit Egypte hebben
geleid! **29** Het ene plaatste hij te Betel, en het andere bracht hij
naar Dan. **30** En dit werd voor Israël de oorzaak van zijn zonde;
want het volk ging nu eens naar Dan, om bij het ene, en dan
weer naar Betel, om bij het andere te bidden. **31** Verder bouwde
hij tempels op de offerhoogten, en stelde uit het gewone volk
priesters aan, die geen levieten waren. **32** Bovendien voerde
Jeroboam op de vijftiende dag van de achtste maand een feest
in, gelijk aan het feest, dat in Juda gevierd werd. Dan besteeg
hij het altaar, dat hij te Betel had opgericht, om aan de kalveren
te offeren, die hij had laten vervaardigen. Te Betel plaatste hij de
priesters, die hij voor de offerhoogten had aangesteld. **33** Zo
besteeg hij eens op de vijftiende dag van de achtste maand, die
hij zelf voor het feest der Israëlieten had aangewezen, het altaar,
dat hij te Betel had opgericht. Maar toen hij op het altaar was
gaan staan om te offeren,

13 kwam er op Jahweh's bevel een godsman uit Juda naar
Betel, juist op het ogenblik, dat Jeroboam op het altaar stond,
om het offer te ontsteken. **2** En op last van Jahweh riep hij tot
het altaar: Altaar, altaar! Zo spreekt Jahweh: Zie, in het huis
van David zal een zoon geboren worden; hij zal de priesters
der offerhoogten, die op u durven offeren, op u vermoorden
en mensenbeenderen op u verbranden. **3** Ook kondigde hij
een teken aan en sprak: Dit is het teken, dat het Jahweh is,
die gesproken heeft! Het altaar zal bersten, en het offervet, dat
er op ligt, wordt er af geworpen. **4** Toen de koning hoorde,
wat de godsman tegen Betels altaar riep, strekte hij van het
altaar af zijn hand uit, en sprak: Grijpt hem! Maar de hand, die
hij tegen den godsman uitstrekte, verstijfde, zodat hij haar niet
meer terug kon trekken. **5** Tegelijk berstte ook het altaar, en
werd het vet er af geworpen, zoals de godsman op Jahweh's
bevel had gezegd. **6** Nu sprak de koning tot den godsman:
Smeek toch Jahweh, uw God, om genade, en bid voor mij,
dat ik mijn hand kan terugtrekken. En de godsman smeekte
Jahweh om genade; de koning kon zijn hand terugtrekken, en
deze was weer als voorheen. **7** Daarop sprak de koning tot den
godsman: Kom met mij mee naar huis, om u wat te verkwikken;
dan zal ik u ook een geschenk meegeven. **8** Maar de godsman
gaf den koning ten antwoord: Al geeft gij mij de helft van uw
vermogen, ik ga niet met u mee naar binnen; ik eet hier geen
brood en drink hier geen water. **9** Want aldus heeft Jahweh
mij bevolen: "Eet er geen brood en drink er geen water; keer
niet terug langs dezelfde weg, die gij zijt gekomen." **10** Hierop
sloeg hij een andere weg in, en keerde niet terug langs dezelfde
weg, waarlangs hij naar Betel gekomen was. **11** Nu woonde

er te Betel een bejaard profeet; zijn zonen kwamen hem alles
vertellen, wat de godsman die dag te Betel gedaan en tot den
koning gezegd had. Toen ze dit aan hun vader hadden verteld,
12 vroeg hij hun: Langs welke weg is hij heengegaan? En zijn
zonen wezen hem de weg, die de godsman van Juda had
ingeslagen. **13** Nu beval hij hun: Zadelt den ezel voor mij. En
toen zij den ezel gezadeld hadden, besteeg hij hem, **14** ging den
godsman achterna, en trof hem onder een terebint gezeten. Hij
sprak tot hem: Zijt gij de godsman uit Juda? Hij antwoordde: Ja.
15 Nu nodigde hij hem uit: Ga met mij mee naar huis; dan kunt
ge wat eten. **16** Maar de godsman antwoordde: Ik mag niet met
u terugkeren, en hier ook geen brood eten of water drinken. **17**
Want Jahweh heeft mij gezegd: "Gij moogt daar geen brood eten
en geen water drinken, noch terugkeren langs dezelfde weg, die
gij zijt gegaan." **18** Doch de ander verzekerde: Ook ik ben een
profeet, evenals gij; en een engel heeft mij op last van Jahweh
gezegd: "Breng hem terug naar uw huis; dan kan hij brood eten
en water drinken." Hij loog hem dit voor. **19** Daarop keerde de
godsman met hem terug, en at en dronk in zijn huis. **20** Maar
nog zaten zij aan tafel, toen het woord van Jahweh werd gericht
tot den profeet, die hem tot de terugkeer had bewogen. **21** En
hij riep den godsman uit Juda toe: Zo spreekt Jahweh! Omdat
gij u tegen het gebod van Jahweh hebt verzet, en u niet hebt
gehouden aan het bevel, dat Jahweh, uw God, u gaf, **22** maar
teruggekeerd zijt, en brood hebt gegeten en water gedronken op
de plaats, waar Hij u verboden had, brood te eten en water te
drinken: daarom zal uw lijk niet in het graf uwer vaderen komen!
23 Toen de godsman gegeten en gedronken had, zadelde hij
zijn ezel, **24** en ging heen. Maar onderweg ontmoette hij een

leeuw, die hem doodde. Zijn lijk bleef op de weg liggen; de
ezel stond er naast, en de leeuw bleef eveneens naast het lijk
staan. **25** Toevallig kwamen er enige mannen voorbij, die het lijk
op de weg zagen liggen, met den leeuw er naast. Zij gingen
het vertellen in de stad, waar de oude profeet woonde. **26** En
toen de profeet, die hem op zijn weg had doen terugkeren, dit
vernam, zeide hij: Het is de godsman, die zich tegen het gebod
van Jahweh verzet heeft. Daarom heeft Jahweh hem aan den
leeuw overgeleverd, die hem verscheurd en gedood heeft, zoals
Jahweh het hem had voorspeld. **27** En hij beval zijn zonen:
Zadelt den ezel voor mij. Zij deden het. **28** Toen ging hij heen,
en vond het lijk op de weg liggen, met den ezel en den leeuw er
naast. De leeuw had het lijk niet verslonden, en evenmin den
ezel verscheurd. **29** Nu nam de profeet het lijk van den godsman
op, legde het op den ezel en bracht het naar de stad terug, om
rouw te bedrijven en hem te begraven. **30** Hij legde het lijk in zijn
eigen graf, en men hief de klaagzang over hem aan: Ach mijn
broeder! **31** Na de begrafenis beval hij zijn zonen: Begraaf mij
na mijn dood in het graf, waarin de godsman begraven ligt; legt
mij naast zijn gebeente neer, opdat mijn gebeente met het zijne
gespaard blijve. **32** Want ongetwijfeld zal het woord vervuld
worden, dat hij op last van Jahweh heeft uitgeroepen tegen het
altaar te Betel en tegen al de tempels der offerhoogten in de
steden van Samaria. **33** Ondanks dit alles bekeerde Jeroboam
zich niet van zijn slecht gedrag; integendeel, hij koos nog meer
priesters voor de offerhoogten uit het gewone volk. Al wie maar
wilde, stelde hij tot priester aan. **34** Dit werd de zonde van het
huis van Jeroboam, en daarom zou het vernietigd worden en
van de aardbodem verdelgd.

14 Eens werd Abi-ja, de zoon van Jeroboam, ziek. **2** Daarom
zei Jeroboam tot zijn vrouw: Ga u verkleden, zodat niemand kan
merken, dat gij de vrouw van Jeroboam zijt, en ga dan naar Sjilo;
want daar woont de profeet Achi-ja, die mij voorspeld heeft, dat
ik koning over dit volk zou worden. **3** Neem tien broden mee,
een paar koeken en een kruik honing, en ga naar hem toe. Hij
zal u zeggen, wat er met den jongen gebeuren zal. **4** Jeroboams
vrouw deed het; zij stond op, ging naar Sjilo en trad het huis van
Achi-ja binnen. Achi-jáhoe nu kon niet meer zien; want zijn ogen
stonden star van ouderdom. **5** Maar Jahweh sprak tot hem:
Daar is de vrouw van Jeroboam. Zij komt u een godsspraak
vragen over haar zoon; want die is ziek. Zo en zo moet ge
tot haar spreken. Toen zij nu, als een onbekende vermomd,
binnenkwam, **6** en Achi-jáhoe het geluid harer voetstappen in
de deur hoorde, zeide hij: Kom binnen, vrouw van Jeroboam;
waarom doet gij u als een onbekende voor? Ik heb opdracht
u een harde boodschap over te brengen. **7** Ga en zeg aan
Jeroboam: Zo spreekt Jahweh, Israëls God! Om u boven het
gewone volk te verheffen en u tot koning aan te stellen over
Israël, mijn volk, **8** heb Ik het koninkrijk aan het huis van David
ontnomen en het aan u gegeven. Maar gij zijt niet geweest als
mijn dienaar David, die mijn geboden onderhield, Mij van ganser
harte diende, en enkel deed wat goed was in mijn ogen. **9**
Neen, ge hebt groter kwaad bedreven dan allen, die u vooraf
zijn gegaan; om Mij te tergen hebt ge andere goden en gegoten
beelden gemaakt, en Mij vol verachting verworpen. **10** Daarom
zal Ik onheil over het huis van Jeroboam brengen. Al wat man
is in Jeroboams huis, slaaf of vrij, zal Ik uit Israël verdelgen;
want Ik wil het huis van Jeroboam wegvagen, zoals men vuilnis

wegwerpt, totdat er niets meer van overblijft. **11** Sterft iemand
van Jeroboam in de stad, dan zullen de honden hem verslinden;
en sterft iemand van hem op het land, dan zullen de vogels uit
de lucht het doen; want Jahweh heeft het gezegd! **12** Wat u
betreft, sta op en ga naar huis. Op het ogenblik, dat uw voeten
de stad betreden, zal de jongen sterven. **13** Heel Israël zal hem
bij zijn begrafenis bewenen; want hij is de enige van het geslacht
van Jeroboam, die in een graf zal worden gelegd, omdat hij de
enige is in Jeroboams huis, in wien iets goeds werd gevonden
voor het aanschijn van Jahweh, Israëls God. **14** En de man, die
het huis van Israël zal uitroeien, zal door Jahweh tot koning over
Israël worden verheven. **15** Dit geldt het heden, maar er is nog
meer! Want Jahweh zal ook Israël slaan, zoals men een riet in
het water zwiept. Hij zal de kinderen van Israël uitroeien uit het
heerlijke land, dat Hij aan hun vaderen gaf, en ze verstrooien aan
de andere zijde van de Rivier, omdat zij heilige palen hebben
gemaakt, om Hem te tergen. **16** Dan zal Hij Israël prijsgeven
om de zonden, die Jeroboam zelf heeft bedreven, en die hij
Israël deed bedrijven. **17** Toen stond de vrouw van Jeroboam
op, en vertrok. Maar toen zij, in Tirsa aangekomen, de drempel
van het huis betrad, stierf de knaap. **18** Heel Israël treurde bij
zijn begrafenis, zoals Jahweh door zijn dienaar, den profeet
Achi-jáhoe, voorspeld had. **19** De verdere geschiedenis van
Jeroboam, met zijn oorlogen en zijn regering, is beschreven in
het boek der kronieken van de koningen van Israël. **20** Jeroboam
regeerde twee en twintig jaar; toen ging hij bij zijn vaderen te
ruste. Zijn zoon Nadab volgde hem op. **21** Roboam, de zoon
van Salomon, werd koning over Juda. Hij was een en veertig
jaar oud, toen hij koning werd, en regeerde zeventien jaar te

Jerusalem, de stad, die Jahweh uit al de stammen van Israël
had uitverkoren, om er zijn Naam te doen wonen. Zijn moeder
heette Naäma, en was een ammonietische. **22** Juda deed wat
kwaad was in de ogen van Jahweh; meer dan hun vaderen
prikkelden zij zijn ijverzucht door de zonden, die zij bedreven;
23 want op iedere hoge heuvel en onder iedere groene boom
richtten zij offerhoogten, heilige zuilen en heilige palen op. **24**
Zelfs waren er verminkten in het land. Zo volgden zij al de
gruwelen na van de volkeren, die Jahweh voor de kinderen
van Israël verdreven had. **25** In het vijfde jaar der regering van
Roboam trok Sjisjak, de koning van Egypte, tegen Jerusalem
op. **26** Hij roofde de kostbaarheden van de tempel van Jahweh
en van het koninklijk paleis. Alles nam hij mee, ook al de gouden
schilden, die Salomon had laten vervaardigen. **27** In de plaats
daarvan liet koning Roboam bronzen schilden maken, welke
hij toevertrouwde aan de oversten der soldaten, die de wacht
hielden aan de ingang van het koninklijk paleis. **28** De soldaten
droegen ze, telkens als de koning naar de tempel van Jahweh
ging; daarna brachten zij ze terug naar het soldatenverblijf. **29**
De verdere geschiedenis van Roboam, met al wat hij deed, is
beschreven in het boek der kronieken van de koningen van Juda.
30 Er was voortdurend oorlog tussen Roboam en Jeroboam. **31**
Roboam ging bij zijn vaderen te ruste, en werd in de Davidstad
begraven. Zijn zoon Abias volgde hem op.

15 In het achttiende regeringsjaar van Jeroboam, den zoon
van Nebat, werd Abias koning van Juda. **2** Hij regeerde drie jaar
te Jerusalem. Zijn moeder heette Maäka, en was de dochter van
Oeriël uit Giba. **3** Hij bedreef al de zonden, die vroeger zijn
vader gedaan had, en zijn hart behoorde niet onverdeeld aan

Jahweh, zijn God, zoals het hart van zijn vader David. **4** Maar
terwille van David schonk Jahweh, zijn God, hem een licht te
Jerusalem, door zijn zoon na hem aan te stellen en Jerusalem
te laten voortbestaan. **5** Want David had steeds gedaan wat
goed was in de ogen van Jahweh, en was zijn leven lang niet
afgeweken van al zijn geboden. **7** De verdere geschiedenis
van Abias, met al wat hij deed, is beschreven in het boek der
kronieken van de koningen van Juda. Ook tussen Abias en
Jeroboam werd oorlog gevoerd. **8** Abias ging bij zijn vaderen te
ruste, en werd in de Davidstad begraven. Zijn zoon Asa volgde
hem op. **9** In het twintigste jaar der regering van Jeroboam
over Israël werd Asa koning van Juda5. **10** Hij regeerde een en
veertig jaar te Jerusalem. Zijn moeder heette Maäka, en was
de dochter van Abisjalom. **11** Evenals zijn vader David deed
Asa wat goed was in de ogen van Jahweh. **12** Hij verdreef de
verminkten uit het land en verwijderde al de schandgoden, die
zijn vaderen gemaakt hadden. **13** Ook zette hij zijn moeder
Maäka als gebiedster af, omdat zij een schandbeeld van Asjera
gemaakt had. Asa sloeg dit schandbeeld neer en verbrandde het
in het Kedrondal. **14** En ofschoon de offerhoogten niet werden
afgeschaft, bleef Asa toch zijn leven lang Jahweh onverdeeld
trouw. **15** Met de wijgeschenken van zijn vader bracht hij ook zijn
eigen wijgeschenken naar de tempel van Jahweh: zilver, goud
en andere voorwerpen. **16** Er was voortdurend oorlog tussen
Asa en Basja, den koning van Israël. **17** Eens trok Basja, de
koning van Israël, naar Juda op, en versterkte Rama, om te
beletten, dat er nog iemand van Asa, den koning van Juda,
het land in- of uitging. **18** Maar Asa nam al het zilver en het
goud, dat nog in de schatkamers van de tempel van Jahweh

en van het koninklijk paleis was overgebleven, en zond er zijn
beambten mee naar Ben-Hadad, den zoon van Tabrimmon,
den zoon van Chezjon, den koning van Aram, die te Damascus
woonde. Hij liet hem zeggen: **19** Laat ons een verbond sluiten,
zoals er een bestond tussen mijn vader en uw vader. Hierbij
zend ik u een geschenk in zilver en goud. Verbreek dus uw
verbond met Basja, den koning van Israël; dan zal hij wel van
mij wegtrekken. **20** Ben-Hadad willigde het verzoek van koning
Asa in; hij zond zijn legeroversten naar de steden van Israël,
en overweldigde Ijjon, Dan, Abel-Bet-Maäka, heel Gennezaret
met het hele land van Neftali. **21** Toen Basja dit hoorde, hield
hij op Rama te versterken, en keerde naar Tirsa terug. **22** Nu
riep Asa heel Juda op; niemand werd vrijgesteld. Zij droegen
de stenen en het hout, waar Basja mee aan het bouwen was
geweest, van Rama weg, en koning Asja verstrekte daarmee
Géba van Benjamin, en Mispa. **23** De verdere geschiedenis van
Asa, met al zijn daden en krijgsverrichtingen, en de steden,
die hij heeft gebouwd, is beschreven in het boek der kronieken
van de koningen van Juda. Op zijn oude dag kreeg hij een
ziekte aan zijn voeten. **24** Hij ging bij zijn vaderen te ruste,
en werd in de stad van zijn vader David begraven. Zijn zoon
Josafat volgde hem op. **25** In het tweede jaar der regering van
Asa over Juda werd Nadab, de zoon van Jeroboam, koning
van Israël. Hij regeerde twee jaar over Israël. **26** Hij deed wat
kwaad was in de ogen van Jahweh; hij volgde het wangedrag
van zijn vader, en beging de zonden, waartoe deze Israël had
verleid. **27** Basja, de zoon van Achi-ja, uit het huis van Ossakar,
smeedde een samenzwering tegen hem. Hij vermoordde Nadab
bij Gibbeton, een filistijnse stad, terwijl Nadab met heel Israël

Gibbeton belegerde. **28** Basja doodde hem in het derde jaar der
regering van Asa over Juda, en werd koning in zijn plaats. **29**
Zodra hij aan de regering kwam, moordde hij het hele huis van
Jeroboam uit; hij vernietigde heel zijn geslacht, en liet er geen
levend wezen van over. Dit geschiedde volgens het woord, dat
Jahweh door zijn dienaar Achi-ja uit Sjilo gesproken had, **30**
wegens de zonden, die Jeroboam had begaan, en waartoe hij
Israël had verleid, om Jahweh, den God van Israël, te tergen.
31 De verdere geschiedenis van Nadab, met al zijn daden, is
beschreven in het boek der kronieken van de koningen van
Israël. **33** In het derde jaar der regering van Asa over Juda, werd
Basja, de zoon van Achi-ja, koning van Israël. Hij regeerde vier
en twintig jaar te Tirsa. **34** Hij deed wat kwaad was in de ogen
van Jahweh; hij volgde het wangedrag van Jeroboam, en beging
de zonde, waartoe deze Israël had verleid.

16 Daarom werd het woord van Jahweh gericht tot Jehoe, den
zoon van Chanani, tegen Basja: **2** Ofschoon Ik u uit het stof heb
verheven, om u tot vorst aan te stellen over Israël, mijn volk,
hebt gij het wangedrag van Jeroboam gevolgd, en mijn volk
Israël verleid, om Mij door hun zonden te tergen. **3** Daarom
zal Ik Basja en zijn huis wegvagen. Ik zal uw huis behandelen,
zoals dat van Jeroboam, den zoon van Nebat. **4** Sterft iemand
van Basja in de stad, dan zullen de honden hem verslinden;
en sterft iemand van hen op het land, dan zullen de vogels
uit de lucht het doen. **5** De verdere geschiedenis van Basja,
met al zijn daden en krijgsverrichtingen, is beschreven in het
boek der kronieken van de koningen van Israël. **6** Basja ging
bij zijn vaderen te ruste, en werd te Tirsa begraven. Zijn zoon
Ela volgde hem op. **7** Daarin staat ook het woord, dat Jahweh

door den profeet Jehoe, den zoon van Chanani, tot Basja en
zijn huis heeft gesproken, om al het kwaad, dat hij in de ogen
van Jahweh heeft gedaan, door Hem, naar het voorbeeld van
het huis van Jeroboam, met het maaksel van zijn handen te
tergen, en door zijn moord op dat huis. **8** In het zes en twintigste
jaar der regering van Asa over Juda werd Ela, de zoon van
Basja, koning van Israël. Hij regeerde twee jaar te Tirsa. **9**
Toen smeedde een zijner beambten, Zimri, de bevelhebber
van de helft der strijdwagens, een samenzwering tegen hem.
Terwijl hij eens te Tirsa, bij zijn hofmaarschalk Arsa, dronken
aan tafel zat, **10** kwam Zimri binnen, sloeg hem dood en werd
koning in zijn plaats. Dit geschiedde in het zeven en twintigste
regeringsjaar van koning Asa van Juda. **11** Zodra hij aan de
regering gekomen was en de troon had bestegen, moordde hij
heel het huis van Basja uit; geen enkele man liet hij er van over,
zelfs geen naastbestaande of vriend. **12** Zimri verdelgde heel
het huis van Basja volgens het woord, dat Jahweh door den
profeet Jehoe tot Basja gesproken had, **13** om al de zonden,
die Basja en zijn zoon Ela bedreven hadden, en waartoe zij
Israël hadden verleid, om Jahweh, den God van Israël, met hun
waangoden te tergen. **14** De verdere geschiedenis van Ela, met
al wat hij gedaan heeft, is beschreven in het boek der kronieken
van de koningen van Israël. **15** In het zeven en twintigste jaar
der regering van Asa over Juda werd Zimri koning. Hij regeerde
zeven dagen te Tirsa, terwijl het volk de filistijnse stad Gibbeton
belegerde. **16** Toen het volk in het legerkamp hoorde, dat Zimri
een samenzwering gesmeed en den koning vermoord had, riep
heel Israël Omri, den opperbevelhebber van het leger, in het
kamp tot koning van Israël uit. **17** Hierop trok Omri met geheel

Israël van Gibbeton weg, en sloeg het beleg voor Tirsa. **18** Toen
Zimri zag, dat de stad was ingenomen, ging hij het hoofdgebouw
van het koninklijk paleis binnen, en stak het paleis boven zijn
hoofd in brand. Zo stierf hij **19** om de zonden, die hij bedreven
had, en om het kwaad, dat hij in de ogen van Jahweh had
gedaan, door het wangedrag van Jeroboam na te volgen, en de
zonden te bedrijven, waartoe deze Israël had verleid. **20** De
verdere geschiedenis van Zimri, met de samenzwering die hij
heeft gesmeed, is beschreven in het boek der kronieken van de
koningen van Israël. **21** Toen kwam er verdeeldheid onder het
volk van Israël. De ene helft van het volk wilde Tibni, den zoon
van Ginat, koning maken, en de andere helft hield het met Omri.
22 Tenslotte kregen de aanhangers van Omri de overhand over
die van Tibni, den zoon van Ginat. En toen Tibni gesneuveld
was, werd Omri koning. **23** In het een en dertigste jaar der
regering van Asa over Juda werd Omri koning van Israël. Hij
regeerde twaalf jaar. Eerst regeerde hij zes jaar te Tirsa. **24** Toen
kocht hij van Sjémer voor twee talenten zilver de berg Samaria,
en bouwde daarop een stad, die hij naar Sjémer, den eigenaar
van de berg, Samaria genoemd. **25** Omri deed wat kwaad
was in de ogen van Jahweh; hij maakte het erger dan al zijn
voorgangers. **26** Hij volgde het wangedrag van Jeroboam, den
zoon van Nebat, en bedreef de zonde, waartoe deze Israël had
verleid, om Jahweh, den God van Israël, met hun waangoden te
tergen. **27** De verdere geschiedenis van Omri, met al zijn daden
en krijgsverrichtingen, is beschreven in het boek der kronieken
van de koningen van Israël. **28** Omri ging bij zijn vaderen te
ruste, en werd te Samaria begraven. Zijn zoon Achab volgde
hem op. **29** Achab, de zoon van Omri, werd koning over Israël

in het acht en dertigste jaar der regering van Asa over Juda.
Achab, de zoon van Omri, heeft twee en twintig jaar te Samaria
over Israël geregeerd. **30** Achab, de zoon van Omri, deed meer
kwaad in de ogen van Jahweh dan al zijn voorgangers. **31** Alsof
het hem niet genoeg was, in de zonden te leven van Jeroboam,
den zoon van Nebat, nam hij Izébel, een dochter van Etbáal,
den koning der Sidoniërs, tot vrouw, en begon hij Báal te dienen
en te aanbidden. **32** Hij richtte voor Báal een altaar op in de
Báalstempel, die hij te Samaria gebouwd had. **33** Ook liet hij
een Asjerabeeld en andere ergerlijke dingen vervaardigen, om
Jahweh, den God van Israël, nog gruwelijker te tergen dan al de
koningen van Israël, die hem vooraf waren gegaan. **34** In zijn
tijd heeft Achiël, uit Betel, Jericho herbouwd; op Abiram, zijn
eerstgeborene, legde hij de grondvesten, en op Segoeb, zijn
jongsten zoon, plaatste hij de poorten, zoals Jahweh door de
mond van Josuë, den zoon van Noen, had voorspeld.

17 Eens sprak de Tisjbiet Elias, uit Tisjbe in Gilad, tot Achab:
Zo waar Jahweh leeft, Israëls God, voor wiens aanschijn ik sta;
in de eerstvolgende jaren zal er geen dauw of regen zijn, tenzij
op mijn woord. **2** Toen werd het woord van Jahweh tot hem
gericht: **3** Vertrek van hier, ga naar het oosten en verberg u
in het dal Kerit, tegenover de Jordaan. **4** Uit de beek kunt ge
drinken, en aan de raven heb Ik bevolen, u daar van voedsel te
voorzien. **5** Hij ging en deed wat Jahweh gezegd had. En toen
hij zich in het dal Kerit, tegenover de Jordaan, had gevestigd, **6**
brachten de raven hem ‘s morgens brood en s avonds vlees,
en hij dronk uit de beek. **7** Maar na verloop van tijd droogde
de beek op, omdat het in het land niet meer regende. **8** Toen
werd het woord van Jahweh tot hem gericht: **9** Sta op, ga naar

Sarepta bij Sidon, en blijf daar; want Ik heb daar een weduwe
bevolen, u van voedsel te voorzien. **10** Hij stond dus op, en
ging naar Sarepta. Toen hij bij de ingang der stad kwam, was
daar juist een weduwe hout aan het sprokkelen. Hij riep haar en
zei: Haal mij in uw kruik wat water, opdat ik kan drinken. **11** En
terwijl zij het ging halen, riep hij haar nog achterna: Breng mij
dan meteen een stuk brood mee. **12** Zij antwoordde: Zo waar
Jahweh, uw God, leeft; ik heb geen brood meer; alleen nog
maar een handvol meel in de pot en een beetje olie in de kruik.
Ik ben nu een paar houtjes aan het sprokkelen; dan ga ik naar
huis, om wat klaar te maken voor mij en mijn zoon. Hebben we
dat gegeten, dan moeten we sterven. **13** Elias sprak tot haar:
Wees niet bezorgd; ga naar huis en doe, wat ge van plan waart.
Maar maak eerst een klein broodje voor mij, en breng dat hier;
daarna kunt ge voor uzelf en uw zoon iets klaar maken. **14** Want
zo spreekt Jahweh, Israëls God! Het meel in de pot raakt niet
op, en de kruik met olie raakt niet leeg, eer Jahweh regen geeft
op het land! **15** Toen ging ze heen, en deed wat Elias gezegd
had. Hij at, en ook zij met haar gezin, dag in, dag uit. **16** Want
het meel in de pot raakte niet op, en de kruik met olie raakte niet
leeg, zoals Jahweh door de mond van Elias beloofd had. **17**
Enige tijd daarna werd de zoon van deze vrouw, de meesteres
van het huis, ziek; en de ziekte werd zo erg, dat hij de laatste
adem uitblies. Toen sprak ze tot Elias: **18** Man Gods, hoe heb ik
het nu met u? Zijt ge hier gekomen, om mij voor mijn schuld te
doen boeten, en mijn zoon te doen sterven? **19** Maar Elias sprak
tot haar: Geef uw zoon hier. Hij nam hem uit haar armen, bracht
hem naar het bovenvertrek, waar hij woonde, en legde hem neer
op zijn bed. **20** Nu riep hij tot Jahweh: Jahweh, mijn God, hebt

Gij nu zelfs over de weduwe, bij wie ik als gast woon, onheil
gebracht, door haar zoon te doen sterven? **21** Daarop strekte hij
zich tot driemaal toe over den jongen uit, en smeekte Jahweh:
Jahweh, mijn God, laat de ziel van dit kind in hem terugkeren!
22 En Jahweh verhoorde Elias: de ziel van den knaap keerde in
hem terug, en hij leefde weer. **23** Nu nam Elias het kind, bracht
het uit het bovenvertrek naar binnen, gaf het aan zijn moeder
terug en sprak: Ziehier, uw zoon leeft. **24** Toen zei de vrouw tot
Elias: Nu weet ik, dat gij een godsman zijt, en dat het woord,
door u gesproken, werkelijk van Jahweh is.

18 Geruime tijd later, in het derde jaar, werd het woord van
Jahweh tot Elias gericht: Ga en verschijn voor Achab; Ik wil
weer regen geven over de aarde. **2** Elias vertrok dus, om
voor Achab te verschijnen. Intussen was de hongersnood in
Samaria zeer hevig geworden. **3** Daarom ontbood Achab zijn
hofmeester Obadjáhoe. Deze Obadjáhoe was een ijverig dienaar
van Jahweh; **4** en toen Izébel de profeten van Jahweh uitroeide,
had hij honderd profeten onder zijn bescherming genomen, ze in
twee groepen van vijftig in spelonken verborgen, en van spijs
en drank voorzien. **5** Achab nu zei tot Obadjáhoe: Kom, laat
ons het land doortrekken, naar alle waterbronnen en beken;
misschien vinden we gras, om de paarden en muildieren in het
leven te houden, zodat we niet al onze beesten verliezen. **6** Ze
verdeelden dus het land onder elkaar, om het te doorkruisen.
Achab ging de ene kant uit, en Obadjáhoe de andere. **7** Terwijl
Obadjáhoe op weg was, ontmoette hij opeens Elias. Hij herkende
hem, viel voor hem neer, en zei: Zijt gij het, heer Elias? **8** Hij
antwoordde hem: Ja; ga dus maar aan uw meester zeggen, dat
Elias er is. **9** Maar Obadjáhoe zeide: Wat heb ik misdaan, dat gij

mij, uw dienaar, aan Achab overlevert, om mij te doden? **10** Zo waar Jahweh, uw God leeft; er is geen volk of koninkrijk, of Achab heeft er u laten zoeken. En wanneer men verzekerde, dat gij er niet waart, dan liet hij dat koninkrijk of dat volk zweren, dat het u niet vinden kon. **11** En nu zegt gij: "Ga aan uw meester zeggen, dat Elias er is." **12** Weet ge, hoe het zal gaan? Wanneer ik hier weg ben, neemt de geest van Jahweh u op, wie weet waarheen. En als ik dat bericht aan Achab heb gebracht, en hij vindt u niet, dan vermoordt hij mij. Ik, uw dienaar, ben toch een vereerder van Jahweh van mijn jeugd af. **13** Heeft men u, mijn heer, dan niet verteld, wat ik gedaan heb, toen Izébel de profeten van Jahweh vermoordde; dat ik toen honderd profeten van Jahweh in twee groepen van vijftig in een grot heb verborgen, en ze van spijs en drank heb voorzien? **14** En nu zegt gij: "Ga aan uw meester zeggen, dat Elias er is." Hij vermoordt mij zeker. **15** Maar Elias verzekerde: Zo waar Jahweh der heirscharen leeft, voor wiens aanschijn ik sta: ik verschijn vandaag nog voor Achab. **16** Nu ging Obadjáhoe naar Achab, om het hem te berichten. En Achab begaf zich op weg naar Elias. **17** Zodra hij hem zag, riep hij hem toe: Zijt gij daar eindelijk, onheilstichter in Israël? **18** Maar hij antwoordde: Niet ik heb onheil over Israël gebracht, maar gij en het huis van uw vader; want gij hebt Jahweh verlaten, om de Báals te dienen. **19** Maar laat heel Israël op de berg Karmel bijeen roepen, tegelijk met de vierhonderd vijftig profeten van Báal, die aan de tafel van Izébel eten. **20** Achab liet toen heel Israël met al de profeten op de berg Karmel bijeenroepen. **21** Nu verscheen Elias voor het verzamelde volk en sprak: Hoe lang blijft ge nog op twee gedachten hinken? Als Jahweh God is, dien Hem dan; is het

Báal, dan moet ge Báal dienen. Het volk wist er niets op te
antwoorden. **22** Toen sprak Elias tot het volk: Ik sta hier alleen
als de enig overgebleven profeet van Jahweh; de profeten van
Báal zijn vierhonderd vijftig man sterk. **23** Geef ons nu twee
stieren; laat hen er een uitkiezen, hem in stukken houwen en op
het hout leggen, maar zonder vuur aan te steken; dan zal ik
den anderen stier gereed maken en op het hout leggen, ook
zonder vuur aan te steken. **24** Roept gij dan uw god aan; en ik
zal Jahweh aanroepen. Hij, die antwoordt door het vuur, die
is God! Heel het volk riep: Dat is goed! **25** Nu sprak Elias tot
de Báalsprofeten: Kiest gij nu het eerst een stier uit, en maakt
hem gereed; want gij zijt het talrijkst. Roept dan uw god aan,
maar zonder vuur aan te steken. **26** Zij namen dus een stier,
maakten hem gereed en riepen Báal aan van de morgen tot
de middag. Ze schreeuwden: Geef ons antwoord; Báal, geef
ons antwoord! Maar er kwam geen geluid en geen antwoord,
hoe ze ook sprongen om het altaar, dat ze hadden gebouwd.
27 Toen het middag geworden was, begon Elias de spot met
hen te drijven en zei: Roept toch wat harder; hij is immers een
god. Hij zal in gedachten verzonken zijn, of aan het werk, of wel
op reis; misschien slaapt hij wel en moet hij gewekt worden!
28 Intussen bleven ze schreeuwen, en kerfden ze zich naar
gewoonte met zwaarden en lansen, zodat het bloed langs hen
afdroop. **29** Zo ging de middag voorbij; en nog bleven ze razen
tot aan de tijd voor het avondoffer; maar er kwam geen geluid en
geen antwoord, geen teken van leven. **30** Nu sprak Elias tot het
verzamelde volk: Komt dichterbij. En heel het volk kwam naar
hem toe. Toen richtte hij het altaar van Jahweh weer op, dat men
vernield had. **31** Hij nam twaalf stenen volgens het getal van de

stammen der kinderen van Jakob, tot wien Jahweh gesproken
had: Ge zult Israël heten. **32** Van die stenen bouwde hij een
altaar voor Jahweh. Daarna maakte hij rondom het altaar een
groeve, waarin ruimte genoeg was voor twee maten zaaikoren.
33 Vervolgens stapelde hij het hout op, hakte den stier in stukken
en legde hem op het hout. **34** Nu beval hij: Vult vier kruiken met
water, en giet die over het brandoffer uit en over het hout. Toen
ze dit gedaan hadden, zeide hij: Nog eens. Daarna: Nu voor
de derde keer. En ze deden het tot driemaal toe, **35** zodat het
water langs alle kanten van het altaar stroomde. Toen liet hij ook
nog de groeve met water vullen. **36** Nu trad de profeet Elias
vooruit en sprak: Jahweh, God van Abraham, Isaäk en Israël;
toon heden, dat Gij God zijt in Israël, en dat ik uw dienaar ben,
die dit alles op uw bevel heb gedaan. **37** Geef mij antwoord;
Jahweh, geef mij antwoord, opdat dit volk wete, dat Gij God zijt,
o Jahweh, en dat Gij weer hun hart tot u trekt! **38** En het vuur
van Jahweh sloeg neer, verteerde het brandoffer met het hout,
de stenen en het stof, en slurpte zelfs het water weg, dat in
de groeve stond. **39** Toen de Israëlieten dit zagen, vielen ze
aanbiddend neer, en riepen: Jahweh is God; Jahweh is God! **40**
Nu gaf Elias bevel: Grijpt de profeten van Báal, en laat niemand
van hen ontsnappen. Ze grepen hen, en Elias liet ze naar de
beek Kisjon brengen, waar hij ze doodde. **41** Daarna sprak Elias
tot Achab: Ga nu eten en drinken; want ik hoor reeds het ruisen
van regen. **42** Terwijl Achab heenging, om te eten en te drinken,
beklom Elias de top van de Karmel, boog zich ter aarde en
legde zijn aangezicht tussen de knieën. **43** Vervolgens sprak hij
tot zijn knecht: Ga nog wat hoger, en kijk in de richting van de
zee. Hij ging hogerop kijken, maar kwam zeggen, dat er niets te

zien was. Maar Elias beval hem tot zevenmaal toe, te gaan
kijken. **44** En de zevende maal zei de knecht: Ik zie een wolkje
uit zee opkomen, niet groter dan een mensenhand. Nu beval hij,
aan Achab te gaan zeggen: Span in en rijd weg, anders zal de
regen het u nog beletten. **45** En terwijl Achab in zijn wagen
steeg en naar Jizreël reed, werd de hemel opeens met jagende
wolken bedekt en begon het hevig te regenen. Achab steeg in
zijn wagen en reed naar Jizreël. **46** Maar toen kwam de hand
van Jahweh op Elias; deze omgordde zijn lenden, en liep voor
de wagen van Achab uit, tot hij Jizreël bereikte.

19 Toen Achab nu aan Izébel vertelde, wat Elias gedaan had,
en hoe hij al de profeten met het zwaard had gedood, **2** zond
Izébel een bode naar Elias met de boodschap: Zo mogen de
goden mij doen en nog erger, als ik u morgen niet vermoord,
zoals gij hen. **3** Toen werd hij bevreesd en ging haastig heen,
om zijn leven te redden. Te Beër-Sjéba in Juda aangekomen, liet
hij daar zijn knecht achter, **4** en trok zelf een dagreis ver de
woestijn in. Hier zette hij zich onder een bremstruik neer, en bad
om de dood. Hij verzuchtte: Nu is het genoeg, Jahweh! Neem
mij het leven; want ik ben niet beter dan mijn vaderen. **5** En hij
legde zich onder de bremstruik neer en sliep in. Maar opeens
stiet een engel hem aan, en sprak tot hem: Sta op en eet. **6**
Hij keek op, en daar stond aan zijn hoofdeinde een geroosterd
brood en een kruik water! Hij at en dronk, en sliep weer in. **7**
Maar opnieuw stiet de engel van Jahweh hem aan, en sprak:
Sta op en eet; want anders is de reis u te lang. **8** Nu stond hij
op, at en dronk; en door de kracht van die spijs liep hij veertig
dagen en veertig nachten, tot hij de godsberg Horeb bereikte. **9**
Daar ging hij een grot binnen, om er te overnachten. Nu werd

het woord van Jahweh tot hem gericht: Wat komt gij hier doen,
Elias? **10** Hij antwoordde: Ik heb vurig geijverd voor Jahweh, den
God der heirscharen. Want de Israëlieten hebben U verlaten,
uw altaren verwoest, en uw profeten met het zwaard gedood;
ik alleen ben overgebleven, en nu willen ze ook mij het leven
benemen. **11** Maar Jahweh sprak: Kom naar buiten, en ga op de
berg staan voor het aanschijn van Jahweh. En opeens ging
Jahweh voorbij. Voor Hem uit ging een hevige storm, die bergen
kraakte en rotsen verbrijzelde; maar in de storm was Jahweh
niet. Op de storm volgde een aardbeving; ook in de aardbeving
was Jahweh niet. **12** Op de aardbeving volgde de bliksem; ook
in de bliksem was Jahweh niet. Maar na het bliksemen suisde er
een zachte bries. **13** Zodra Elias dit hoorde, bedekte hij zijn
gelaat met zijn mantel. En er klonk een stem hem tegen, die
sprak: Wat komt ge hier doen Elias? En hij ging naar buiten,
en bleef staan aan de ingang van de grot. **14** Hij antwoordde:
Ik heb vurig geijverd voor Jahweh, den God der heirscharen.
Want de Israëlieten hebben U verlaten; zij hebben uw altaren
verwoest en uw profeten met het zwaard gedood; ik alleen ben
overgebleven, en nu willen ze ook mij het leven benemen. **15**
Nu sprak Jahweh tot hem: Keer op uw schreden terug, en ga
Chazaël zalven tot koning van Aram. **16** Dan moet ge Jehoe,
den zoon van Nimsji, tot koning van Israël zalven, en daarna
Eliseüs, den zoon van Sjafat uit Abel-Mechola, tot profeet in
uw plaats. **17** Wie dan aan het zwaard van Chazaël ontkomt,
zal door Jehoe worden gedood; en wie aan het zwaard van
Jehoe ontkomt, dien zal Eliseus doden. **18** Maar zeven duizend
man zal Ik in Israël sparen; allen die voor Báal hun knieën niet
hebben gebogen, en hem met hun mond niet hebben gekust. **19**

Toen hij vandaar was vertrokken, trof hij Eliseus, den zoon van
Sjafat, terwijl deze aan het ploegen was. Twaalf koppel ossen
gingen voor hem uit; hij zelf bevond zich bij het twaalfde. En
terwijl Elias hem voorbijging, wierp hij hem zijn mantel om. **20**
Terstond verliet Eliseus de ossen, liep Elias achterna, en sprak:
Laat mij eerst mijn vader en moeder vaarwel kussen, dan zal ik
u volgen. Hij antwoordde: Ga, maar keer onmiddellijk terug; ge
weet, wat ik u heb gedaan. **21** Hierop liep hij terug, nam de
koppel ossen, slachtte ze, kookte ze op het ploeghout, en gaf
het vlees aan de knechten. Toen ze gegeten hadden, stond hij
op, en volgde Elias, om hem te dienen.

20 Daarna trok Ben-Hadad, de koning van Aram, heel zijn
legermacht samen, terwijl twee en dertig koningen zich met hun
paarden en strijdwagens bij hem aansloten. Zo rukte hij op,
belegerde Samaria en bestormde het. **2** Toen zond hij gezanten
naar de stad tot koning Achab van Israël, **3** en liet hem zeggen:
Zo spreekt Ben-Hadad! Uw zilver en uw goud behoren mij, maar
uw vrouwen en kinderen moogt ge behouden. **4** De koning
van Israël antwoordde: Zoals ge zegt, mijn heer en koning;
met al het mijne behoor ik u toe. **5** Maar de gezanten keerden
terug en zeiden: Zo spreekt Ben-Hadad! Niet alleen uw goud
en uw zilver, maar ook uw vrouwen en kinderen moet ge mij
geven; **6** anders stuur ik morgen om deze tijd mijn volk, om
uw paleis en de huizen uwer dienaren te doorzoeken; en dan
grijpen ze alles, wat hun ogen begeren, en nemen het mee. **7**
Toen riep de koning van Israël al de oudsten bijeen en sprak:
Thans ziet gij duidelijk, dat hij ons kwaad wil; want nu stuurt hij
om mijn vrouwen en kinderen, terwijl ik hem toch mijn zilver
en goud niet geweigerd heb. **8** Al de oudsten en heel het volk

antwoordden hem: Ga niet op het voorstel in en geef niet toe. **9**
Daarom sprak hij tot de gezanten van Ben-Hadad: Zegt aan
mijn heer en koning: Al wat gij uw dienaar de eerste keer hebt
laten bevelen, zal ik doen; maar dit kan ik niet. Daarop gingen
de gezanten heen, en brachten het antwoord over. **10** Nu liet
Ben-Hadad hem echter melden: Zo mogen de goden mij doen
en nog erger, als het puin van Samaria voldoende zal zijn,
om de holle hand te vullen van al het volk, dat ik onder mijn
bevelen heb. **11** Maar de koning van Israël antwoordde: Er is
een spreekwoord: "Iemand die aangespt moet niet juichen als
iemand die losgespt." **12** Zodra Ben-Hadad, die juist met de
koningen in de tenten zat te drinken, dit antwoord vernam, zeide
hij tot zijn dienaren: In het gelid! En ze stelden zich in slagorde
op tegen de stad. **13** Maar toen kwam er een profeet bij Achab,
den koning van Israël, en zeide: Zo spreekt Jahweh! Ziet gij heel
deze grote menigte? Welnu, vandaag nog lever Ik ze aan u
over. Zo zult ge weten, dat Ik Jahweh ben. **14** Hierop vroeg
Achab: Door wien? Hij antwoordde: Zo spreekt Jahweh! Door de
manschappen van de landvoogden. Hij vroeg verder: Wie zal de
strijd beginnen? Het antwoord luidde: Gij. **15** Nu monsterde hij
de manschappen van de landvoogden; er waren er tweehonderd
twee en dertig. Daarna monsterde hij heel het volk; in het geheel
zeven duizend Israëlieten. **16** ‘s Middags, terwijl Ben-Hadad met
de twee en dertig koningen, die hem te hulp gekomen waren, in
de tenten beschonken aan tafel zat, deden zij een uitval; **17** de
manschappen van de landvoogden gingen voorop. Terstond liet
men Ben-Hadad berichten, dat er mannen uit Samaria kwamen.
18 Hij beval: Hetzij ze met vredelievende bedoelingen komen,
hetzij om te strijden, grijpt ze levend. **19** Intussen trok achter de

manschappen van de landvoogden ook de tros van het leger
de stad uit, **20** en iedereen versloeg zijn man. De Arameën
namen de vlucht, doch de Israëlieten zetten hen achterna. Maar
Ben-Hadad, de koning van Aram, ontkwam te paard met enige
ruiters. **21** Toen trok ook de koning van Israël uit, veroverde de
paarden en de strijdwagens, en richtte onder de Arameën een
grote slachting aan. **22** Nu kwam de profeet weer bij den koning
van Israël en sprak tot hem: Maar u nu sterk en overleg goed,
wat u te doen staat; want over een jaar trekt de koning van
Aram weer tegen u op. **23** Maar de hovelingen van den koning
van Aram zeiden tot hem: Hun god is een berggod; daarom
waren ze sterker dan wij. Wanneer we echter in de vlakte tegen
hen strijden, zullen we zeker sterker zijn. **24** Doe nu zo: Zet de
koningen af en vervang ze door stadhouders; **25** dan kunt gij een
even groot leger monsteren als gij verloren hebt, met evenveel
paarden en strijdwagens. En als we dan in de vlakte tegen hen
strijden, zullen we zeker overwinnen. Hij luisterde naar hun raad
en deed het. **26** Het volgende jaar riep Ben-Hadad de Arameën
weer op en trok naar Afek, om tegen Israël te strijden. **27** Ook de
Israëlieten werden gemonsterd en van levensmiddelen voorzien,
en trokken hun tegemoet. Maar toen de Israëlieten tegenover
hen lagen, leken ze wel een paar troepjes geiten, terwijl de
Arameën het land overstroomden. **28** Toen kwam de godsman
weer bij den koning van Israël en zeide: Zo spreekt Jahweh!
Omdat de Arameën gezegd hebben: "Jahweh is een berggod en
geen dalgod", dáárom zal Ik heel deze grote menigte aan u
overleveren. Zo zult gij weten, dat Ik Jahweh ben! **29** Nadat ze
zeven dagen tegenover elkaar hadden gelegen, kwam het op de
zevende dag tot een treffen, waarbij de Israëlieten op één dag

honderdduizend man voetvolk van de Arameën neersloegen. **30**
De overigen vluchtten naar Afek, de stad in; maar de stadsmuur
stortte neer op de zeven en twintig duizend man, die waren
overgebleven. Ook Ben-Hadad was naar de stad gekomen, en
vluchtte van de ene schuilplaats naar de andere. **31** Toen zeiden
zijn hovelingen tot hem: We hebben gehoord, dat de koningen
van het huis van Israël genadige koningen zijn. Laat ons daarom
met een zak om de lenden en een touw om de hals naar den
koning van Israël gaan. Misschien spaart hij uw leven. **32** Ze
bonden dus een zak om de lenden en een touw om de hals,
gingen naar den koning van Israël, en zeiden: Uw dienaar Ben-
Hadad smeekt: Spaar toch mijn leven. Hij antwoordde: Leeft hij
nog? Hij is mijn broeder! **33** De mannen beschouwden dit als
een gunstig teken, gingen terstond op dit antwoord in, en zeiden:
Ja, Ben-Hadad is uw broeder. Hij hernam: Gaat hem halen.
En toen Ben-Hadad bij hem gekomen was, liet hij hem in zijn
wagen stijgen. **34** Ben-Hadad stelde hem nu voor: De steden,
die mijn vader van uw vader heeft afgenomen, geef ik u terug;
ook moogt gij u in Damascus een eigen stadswijk aanleggen,
zoals mijn vader in Samaria gedaan heeft. Achab antwoordde:
Op die voorwaarde laat ik u vrij. Zo sloot hij een verbond met
hem, en liet hem gaan. **35** Maar nu sprak een profetenzoon op
last van Jahweh tot een anderen: Ransel mij af! En toen deze
weigerde, hem te slaan **36** sprak hij tot hem: Omdat ge niet
naar het bevel van Jahweh hebt geluisterd, zult ge, zodra ge
zijt heengegaan, door een leeuw worden gedood. En werkelijk,
zodra hij bij hem vandaan was, ontmoette hij een leeuw, die hem
doodde. **37** Daarna trof hij een anderen, en sprak: Ransel mij
af! En deze sloeg hem zo hevig, dat hij gewond werd. **38** Nu

ging de profeet heen, om den koning onderweg op te wachten;
maar hij had zijn hoofddoek over zijn ogen getrokken en zich zo
onkenbaar gemaakt. **39** Toen de koning voorbij kwam, riep hij
hem jammerend toe en zeide: Toen uw dienaar het strijdgewoel
had verlaten, kwam er een aanvoerder met een man naar mij
toe, en zeide: "Bewaak dezen man; als hij vermist wordt, komt
gij voor hem in de plaats, of ge betaalt een talent zilver." **40** Maar
terwijl uw dienaar het een en ander te doen had, was hij opeens
spoorloos verdwenen. De koning van Israël antwoordde hem:
Dan krijgt ge ook volgens uw eigen woorden uw verdiende loon!
41 Nu deed hij vlug de hoofddoek van zijn ogen weg, waardoor
de koning van Israël hem als een profeet herkende. **42** En hij
zeide tot den koning: Zo spreekt Jahweh! Omdat gij den man
hebt vrijgelaten, die onder mijn banvloek stond, komt ge voor
hem in de plaats, en uw volk voor zijn volk. **43** Hierop ging de
koning van Israël verdrietig en toornig naar huis; zo kwam hij in
Samaria aan.

21 Enige tijd later gebeurde het volgende: Een zekere Nabot
uit Jizreël bezat een wijngaard naast het paleis van Achab, den
koning van Samaria. **2** Daarom sprak Achab tot Nabot: Geef
mij uw wijngaard, dan maak ik er een moestuin van; want hij
ligt vlak bij mijn paleis. Ik geef er u een betere voor terug, of
wanneer ge dit liever hebt, de waarde in geld. **3** Maar Nabot gaf
Achab ten antwoord: Jahweh beware mij er voor, u het erfdeel
van mijn vaderen te geven. **4** Hierop ging Achab verdrietig en
toornig naar huis, omdat Nabot uit Jizreël hem had gezegd:
Ik geef u het erfdeel van mijn vaderen niet. Hij ging op zijn
bed liggen, wendde het hoofd af en wilde niet eten. **5** Toen
kwam zijn vrouw Izébel bij hem en vroeg: Waarom zijt ge toch

zo verdrietig, en eet ge niet? **6** Hij antwoordde haar: Ik heb
met Nabot uit Jizreël gesproken en hem gezegd: "Verkoop mij
uw wijngaard, of wanneer ge dit liever hebt, dan geef ik er u
een andere voor in de plaats." En hij antwoordde: "Ik geef u
mijn wijngaard niet." **7** Maar zijn vrouw Izébel zeide tot hem:
Gij zijt me ook een koning van Israël! Sta op en eet, en zit er
maar niet over in; ik bezorg u de wijngaard van Nabot wel. **8**
Daarop schreef zij een brief uit Achabs naam, sloot die met
zijn zegel, en zond hem aan de oudsten en de leiders, die bij
Nabot in de stad woonden. **9** Ze schreef in de brief als volgt:
Kondigt een vasten af en laat Nabot vooraan zitten, als het volk
bijeen is. **10** Dan moet ge een paar deugnieten tegen hem laten
optreden, die hem er van betichten, dat hij God en den koning
heeft gelasterd. Leidt hem daarna weg, en stenigt hem dood. **11**
Zijn medeburgers, de oudsten en de leiders, deden wat Izébel
hun had bevolen in de brief, die ze hun geschreven had. **12** Zij
kondigden een vasten af, en toen het volk bijeen was, plaatsten
ze Nabot vooraan. **13** Nu kwamen er een paar deugnieten, die
tegen hem optraden, en ten overstaan van het volk getuigden:
Nabot heeft God en den koning gelasterd! En men bracht hem
buiten de stad, waar hij dood werd gestenigd. **14** Toen berichtten
zij aan Izébel: Men heeft Nabot gestenigd; hij is dood. **15** Zodra
Izébel vernam, dat Nabot gestenigd en dood was, sprak ze tot
Achab: Sta op, en neem de wijngaard van Nabot uit Jizreël in
bezit, die hij u niet voor geld wilde afstaan; want Nabot leeft niet
meer, maar is dood. **16** Toen Achab hoorde, dat Nabot dood
was, ging hij heen, en nam de wijngaard van Nabot uit Jizreël in
bezit. **17** Maar nu werd het woord van Jahweh tot Elias uit Tisjbe
gericht: **18** Sta op en ga naar Achab, den koning van Israël, die

te Samaria woont; hij is in de wijngaard van Nabot, die hij in
bezit is gaan nemen. **19** Zeg tot hem: Zo spreekt Jahweh! Komt
ge na de moord de erfenis in bezit nemen? Zo spreekt Jahweh!
Op de plaats, waar de honden het bloed van Nabot hebben
gelikt, zullen ze ook het uwe oplikken. **20** Maar Achab snauwde
Elias toe: Weet mijn vijand mij weer te vinden? Hij antwoordde:
Ja; maar enkel omdat ge u vermeten hebt, kwaad te doen in de
ogen van Jahweh. **21** En nu, zo spreekt Jahweh! Ik zal onheil
over u brengen en u wegvagen; al wat man is in Achabs huis,
slaaf of vrije, zal Ik uit Israël verdelgen. **22** Met uw huis zal Ik
handelen als met het huis van Jeroboam, den zoon van Nabat,
en als met het huis van Basja, den zoon van Achi-ja, omdat ge
Mij hebt getergd en Israël tot zonde hebt verleid. **23** En tot Izébel
spreekt Jahweh: De honden zullen Izébel verslinden op de open
plaats voor Jizreël! **24** Sterft er iemand van Achab in de stad,
dan zullen de honden hem verslinden; en sterft iemand van
hem op het land, dan zullen de vogels uit de lucht het doen! **25**
Want nooit heeft iemand zich als Achab vermeten, om kwaad te
doen in de ogen van Jahweh, hiertoe verleid door Izébel, zijn
vrouw; **26** schandelijk heeft hij zich gedragen door waangoden
te dienen, juist zoals de Amorieten deden, die Jahweh voor
Israël heeft verjaagd. **27** Toen Achab deze bedreiging vernam,
scheurde hij zijn klederen, trok een boetekleed aan en vastte; hij
legde zich zelfs in het boetekleed te ruste, en liep peinzend rond.
28 Nu werd het woord van Jahweh tot Elias uit Tisjbe gericht:
29 Hebt gij gezien, hoe Achab zich voor Mij heeft vernederd?
Omdat hij zich voor Mij heeft vernederd, zal Ik hem het onheil
niet tijdens zijn leven overzenden, maar onder zijn zoon zal Ik
het over zijn huis doen neerkomen.

22 Drie jaren bleef het nu rustig, en was er geen oorlog tussen
Aram en Israël. **2** Maar toen in het derde jaar koning Josafat van
Juda bij den koning van Israël op bezoek was, **3** sprak de koning
van Israël tot zijn hof: Weet gij wel, dat Rama in Gilad van ons
is? En wij blijven maar rustig zitten, in plaats van het den koning
van Aram te ontnemen. **4** En hij vroeg Josafat: Wilt gij met mij
ten strijde trekken naar Rama in Gilad? En Josafat verzekerde
den koning van Israël: Ik en gij zijn één; mijn volk is uw volk en
mijn paarden zijn uw paarden! **5** Toch verzocht Josafat den
koning van Israël: Vraag echter eerst, wat Jahweh zegt. **6** Toen
ontbood de koning van Israël de profeten, tezamen ongeveer
vier honderd man. Hij vroeg hun: Zal ik tegen Rama in Gilad ten
strijde trekken, of niet? Zij antwoordden: Trek op; Jahweh levert
het aan den koning over. **7** Maar Josafat vroeg: Is hier geen
profeet van Jahweh meer, dien we kunnen raadplegen? **8** De
koning van Israël antwoordde: Er is nog één man, door wien wij
Jahweh kunnen raadplegen. Maar ik heb een hekel aan hem;
want hij voorspelt mij nooit iets goeds, altijd maar kwaad. Het
is Mikájehoe, de zoon van Jimla. Maar Josafat zei: De koning
moet zo iets niet zeggen. **9** Toen riep de koning van Israël een
kamerdienaar en zei: Haal vlug Mikájehoe, den zoon van Jimla.
10 Intussen waren de koning van Israël en Josafat, de koning van
Juda, in ambtsgewaad op hun tronen gaan zitten, op de open
plaats bij de poort van Samaria, en bleven al de profeten voor
hen profeteren. **11** Een zekere Sidki-ja, de zoon van Kenaäna,
had zich ijzeren horens gemaakt, en zeide: Zo spreekt Jahweh!
Hiermee zult gij de Arameën neerstoten tot verdelgens toe. **12**
Al de andere profeten profeteerden hetzelfde en riepen: Trek op
naar Rama in Gilad! Gij zult zeker slagen; want Jahweh heeft

het aan den koning overgeleverd. **13** De bode, die Mikájehoe
was gaan roepen, zeide tot hem: Zie eens; eenstemmig hebben
de profeten den koning een gunstig antwoord gegeven; laat ook
uw antwoord zijn als het hunne, en voorspel iets goeds. **14** Maar
Mikájehoe zeide: Zo waar Jahweh leeft; wat Jahweh mij zegt,
zal ik spreken! **15** Toen hij nu bij den koning gekomen was,
zeide deze tot hem: Mikájehoe, zullen wij naar Rama in Gilad
ten strijde trekken of niet? Hij antwoordde hem: Trek op; ge zult
zeker slagen; want Jahweh heeft het aan u overgeleverd. **16** De
koning snauwde hem toe: Hoe dikwijls moet ik u bezweren, mij
in de naam van Jahweh niets dan de waarheid te zeggen? **17**
Maar nu sprak hij: Ik zag heel Israël over de bergen verstrooid
als schapen zonder herder! En Jahweh sprak: Ze hebben geen
heer; laat ze rustig naar huis terugkeren! **18** Toen zei de koning
van Israël tot Josafat: Heb ik het u niet gezegd? Hij voorspelt mij
nooit iets goeds, altijd maar kwaad. **19** Maar Mikájehoe sprak:
Dat is niet waar! Luister niettemin naar het woord van Jahweh!
Ik zag Jahweh op zijn troon, met het hemelse heir rechts en
links om Hem heen. **20** Jahweh vroeg: Wie wil Achab overhalen,
naar Rama in Gilad op te trekken, om daar te sneuvelen? En de
een zei zus, de ander zo. **21** Toen trad er een geest naar voren,
ging voor Jahweh staan en zeide: Ik wil hem overhalen. Jahweh
vroeg hem: Hoe? **22** Hij antwoordde: Ik ga een leugengeest
worden in de mond van al zijn profeten. Toen sprak Jahweh: Ge
moogt hem bewerken, en ge zult slagen ook; ga heen en doe
het. **23** Welnu, thans heeft Jahweh een leugengeest in de mond
van al uw profeten gelegd, omdat Jahweh uw verderf heeft
besloten. **24** Maar nu trad Sidki-jáhoe, de zoon van Kenaäna,
vooruit, gaf Mikájehoe een slag in het gezicht, en zeide: Wat;

zou de geest van Jahweh mij hebben verlaten, om te spreken
tot u? **25** Mikájehoe antwoordde: Dat zult ge gewaar worden,
wanneer ge van huis tot huis zult vluchten, om u te verbergen.
26 Nu sprak de koning van Israël: Neem Mikájehoe gevangen,
en breng hem bij de stadsvoogd Amon en bij prins Joasj. **27** Zeg
hun: De koning beveelt, hem gevangen te houden en hem slecht
eten en drinken te geven, tot hij ongedeerd terugkomt. **28** Maar
Mikájehoe sprak: Als gij ongedeerd terugkomt, heeft Jahweh
niet door mij gesproken. **29** Zo trok dus de koning van Israël,
met koning Josafat van Juda, naar Rama in Gilad. **30** Maar de
koning van Israël zei tot Josafat: Ik wil verkleed de strijd ingaan,
doch gij kunt uw eigen kleren wel aanhouden. Hierop verkleedde
de koning van Israël zich, voor hij ten strijde trok. **31** Nu had
de koning van Aram zijn twee en dertig bevelhebbers van de
strijdwagens de opdracht gegeven: Valt niemand aan, wie het
ook zij, maar alleen den koning van Israël. **32** Toen zij nu Josafat
zagen, dachten ze: Dat is zeker de koning van Israël. En ze
vielen op hem aan. Maar Josafat hief een krijgsgeschreeuw aan,
33 waardoor ze bemerkten, dat hij de koning van Israël niet was.
Daarom lieten zij hem met rust. **34** Intussen richtte iemand op
goed geluk af zijn boog, en trof den koning van Israël tussen de
voegen van het pantser. Deze beval toen zijn wagenmenner:
Wend de teugels, en breng mij van het slagveld; want ik ben
gewond. **35** Maar omdat de strijd toen juist op zijn hevigst was,
moest de koning tegenover de Arameën rechtop in zijn wagen
blijven staan, ofschoon het bloed uit zijn wonde in de bak van de
wagen neersijpelde. Tegen de avond echter stierf hij. **36** En
nog voor zonsondergang ging de kreet door het leger: Iedereen
terug naar zijn stad, iedereen terug naar zijn land; **37** de koning

is dood! In Samaria aangekomen, begroef men den koning; **38**
en toen men de wagen uitspoelde bij de vijver van Samaria,
waar lichtekooien aan het baden waren, likten de honden zijn
bloed op. Zo werd het woord vervuld, dat Jahweh gesproken
had. **39** De verdere geschiedenis van Achab, met al wat hij
deed, ook de bouw van het ivoren paleis en de versterking
der steden, is beschreven in het boek der kronieken van de
koningen van Israël. **40** Achab ging bij zijn vaderen te ruste,
en zijn zoon Achazja volgde hem op. **41** In het vierde jaar der
regering van Achab over Israël werd Josafat, de zoon van Asa,
koning van Juda. **42** Josafat was vijf en dertig jaar oud, toen hij
koning werd, en hij regeerde vijf en twintig jaar te Jerusalem. Zijn
moeder heette Azoeba, en was de dochter van Sjilchi. **43** In alles
volgde hij het voorbeeld van zijn vader Asa, zonder daarvan af te
wijken; zo deed hij wat recht was in de ogen van Jahweh. Alleen
werden de offerhoogten niet afgeschaft, zodat het volk er bleef
offeren en wierook branden. **44** Josafat leefde in vrede met den
koning van Israël. **45** De verdere geschiedenis van Josafat, met
de heldendaden, die hij verrichtte, en de oorlogen, die hij voerde,
is beschreven in het boek der kronieken van de koningen van
Juda. **46** De verminkten, die tijdens de regering van zijn vader
Asa nog waren overgebleven, verwijderde hij uit het land. **47** Er
was toen geen koning in Edom, maar een stadhouder **48** van
koning Josafat. Deze bouwde een Tarsjisjvloot, om daarmee
naar Ofir te varen om goud. Maar hij voer niet uit, daar de
vloot schipbreuk leed bij Esjon-Géber. **49** Toen zei Achazja, de
zoon van Achab, tot Josafat: Laat mijn volk met het uwe de
schepen bemannen; maar Josafat weigerde. **50** Josafat ging bij
zijn vaderen te ruste, en werd in de stad van zijn vader David bij

zijn vaderen begraven. Zijn zoon Joram volgde hem op. **51** In
het zeventiende jaar der regering van Josafat over Juda werd
Achazja, de zoon van Achab, te Samaria koning van Israël.
Twee jaar regeerde hij over Israël. **52** Hij deed wat kwaad was
in de ogen van Jahweh, en volgde het wangedrag na van zijn
vader en moeder en dat van Jeroboam, den zoon van Nebat, die
Israël tot zonde had verleid. **53** Hij diende Báal en boog zich
voor hem neer; zo tergde hij Jahweh, Israëls God, juist zoals zijn
vaderen het hadden gedaan.

2 Koningen

1 Na de dood van Achab maakte Moab zich van Israël
onafhankelijk. **2** Toen Achazja tengevolge van een val uit het
tralievenster van zijn opperzaal te Samaria, ziek lag, zond
hij boden uit met de opdracht: Gaat Báal-Zeboeb, den god
van Ekron, raadplegen, of ik van deze ziekte zal genezen. **3**
Daarom sprak een engel van Jahweh tot Elias uit Tisjbe: Sta op,
ga de boden van den koning van Samaria tegemoet, en zeg
hun: Is er geen God in Israël meer, dat ge Báal-Zeboeb, den
god van Ekron, gaat raadplegen? **4** Daarom spreekt Jahweh:
Van het bed, waarop ge ligt, zult ge niet meer opstaan; want
ge zult sterven. En Elias ging heen. **5** Toen de boden bij
Achazja terugkwamen, vroeg hij hun: Wat; zijt gij al terug? **6** Zij
antwoordden: We zijn een man tegengekomen, die ons zeide:
"Keert terug naar den koning, die u gezonden heeft, en zegt
hem: Zo spreekt Jahweh! Is er geen God in Israël meer, dat
ge boden uitzendt, om Báal-Zeboeb, den god van Ekron, te
raadplegen? Daarom zult ge van het bed, waarop ge ligt, niet
meer opstaan; want ge zult sterven." **7** Hij vroeg hun: Wat was
het voor een man, die u tegemoet kwam, en zo tot u sprak? **8**
Zij antwoordden: Hij had lang haar, en droeg een leren riem om
zijn middel. Toen sprak hij: Dat was Elias uit Tisjbe. **9** Nu zond
hij een hoofdman van vijftig met vijftig man op hem af. Deze
ging naar Elias toe, terwijl hij op de top van een heuvel zat, en
zeide tot hem: Man Gods, de koning beveelt u te komen. **10**
Maar Elias gaf hem ten antwoord: Als ik een godsman ben, dale
er vuur uit de hemel neer, en verslinde u en uw mannen. En
opeens sloeg het vuur uit de hemel neer, en verslond hem en
zijn mannen. **11** Opnieuw zond de koning een hoofdman van

vijftig met vijftig man op hem af. Ook deze ging naar hem toe en
zei: Man Gods, de koning beveelt u, terstond te komen. **12** Maar
Elias antwoordde: Als ik een godsman ben, dan dale er vuur uit
de hemel neer, en verslinde u en uw mannen. En weer sloeg er
vuur uit de hemel neer, en verslond hem en zijn mannen. **13**
Toen zond de koning voor de derde maal een hoofdman van
vijftig met vijftig man. Maar toen deze boven kwam, viel hij voor
Elias op zijn knieën neer en smeekte hem: Man Gods, spaar
toch mijn leven en dat der vijftig mannen, uw dienaars! **14** Want
er is vuur uit de hemel neergeslagen, en het heeft de twee
vorige hoofdmannen van vijftig met hun mannen verslonden;
spaar dus mijn leven. **15** Nu sprak de engel van Jahweh tot
Elias: Ga met hem mee en vrees hem niet. Toen stond hij op, en
ging met hem mee naar den koning. **16** En hij zeide tot hem: Zo
spreekt Jahweh! Omdat gij boden hebt uitgezonden, om Báal-
Zeboeb te raadplegen, den god van Ekron, daarom zult ge van
het bed, waarop ge ligt, niet meer opstaan; want ge zult sterven.
17 En hij stierf, zoals Jahweh hem door Elias voorspeld had. En
omdat hij geen zoon had, volgde zijn broer Joram hem op1. **18**
De verdere geschiedenis van Achazja, met wat hij gedaan heeft,
is beschreven in het boek der kronieken van de koningen van
Israël.

2 Toen Jahweh Elias in een stormwind ten hemel wilde opnemen,
vertrok Elias van Gilgal, en Eliseus ging met hem mee. **2**
Elias sprak echter tot Eliseus: Blijf hier; want Jahweh heeft
mij naar Betel gezonden. Maar Eliseus antwoordde: Zo waar
Jahweh leeft, en bij uw leven; ik verlaat u niet. Toen zij te
Betel aankwamen, **3** gingen de profetenzonen uit Betel naar
Eliseus, en zeiden tot hem: Weet gij, dat Jahweh thans uw heer,

boven uw hoofd uit, gaat wegnemen? Hij antwoordde: Ik weet
het; houdt u maar stil. **4** Nu sprak Elias tot hem: Eliseus, blijf
hier; want Jahweh heeft mij naar Jericho gezonden. Maar hij
antwoordde: Zo waar Jahweh leeft, en bij uw leven; ik verlaat u
niet. Toen zij te Jericho aankwamen, **5** gingen de profetenzonen
van Jericho naar Eliseus, en zeiden tot hem: Weet gij, dat
Jahweh uw heer, boven uw hoofd uit, gaat wegnemen? Hij
antwoordde: Ik weet het; houdt u maar stil. **6** Nu sprak Elias
tot hem: Blijf hier; want Jahweh heeft mij naar de Jordaan
gezonden. Maar hij antwoordde: Zo waar Jahweh leeft, en bij uw
leven; ik verlaat u niet. Daarop gingen ze samen verder. **7** Vijftig
van de profetenzonen volgden hen, maar bleven in de verte
staan, toen ze samen bij de Jordaan stil hielden. **8** Nu nam
Elias zijn mantel, rolde hem op, en sloeg er mee op het water.
En dit verdeelde zich in tweeën, zodat zij beiden droogvoets
konden oversteken. **9** Aan de overkant aangekomen, sprak
Elias tot Eliseus: Doe nu een verzoek; wat moet ik voor u doen,
eer ik van u word weggenomen. Eliseus antwoordde: Dat ik
een dubbel deel van uw geest mag ontvangen. **10** Elias sprak:
Ge vraagt heel veel; maar als ge mij ziet, wanneer ik van u
word weggenomen, wordt uw bede vervuld; ziet ge me niet, dan
geschiedt het niet. **11** Terwijl ze nu al sprekende verder gingen,
kwam er opeens een vurige wagen met vurige paarden; ze
werden van elkander gescheiden, en Elias voer in een stormwind
ten hemel. **12** Toen Eliseus dit zag, riep hij uit: Vader, mijn vader;
Israëls strijdwagens en ruiterij! Maar hij zag hem niet meer; en
hij greep zijn klederen, en scheurde ze vaneen. **13** Nu raapte hij
de mantel op, die Elias had laten vallen, keerde terug en bleef bij
de Jordaanoever staan. **14** Daar nam hij de mantel van Elias, en

sloeg er mee op het water; maar het verdeelde zich niet. Toen
riep hij uit: Waar is Jahweh dan toch, de God van Elias? En weer
sloeg hij op het water; nu verdeelde het zich in tweeën, zodat hij
kon oversteken. **15** Toen de profetenzonen van Jericho dit uit de
verte zagen, zeiden ze: De geest van Elias rust op Eliseus! Ze
gingen hem tegemoet, en wierpen zich voor hem ter aarde neer.
16 Toen zeiden ze tot hem: Er zijn onder uw dienaren vijftig flinke
mannen. Laat die toch naar uw meester gaan zoeken; misschien
heeft de geest van Jahweh hem opgenomen, en hem ergens op
een berg of in een dal neergezet. Maar hij antwoordde: Laat ze
niet zoeken. **17** Toen ze echter maar bleven aandringen, zei hij
eindelijk: Stuur ze dan maar. Ze zonden dus vijftig mannen uit,
die drie dagen lang naar Elias zochten; maar ze vonden hem
niet. **18** Toen ze bij Eliseus in Jericho terugkeerden, sprak hij tot
hen: Heb ik u niet gezegd, dat gij niet behoefde te gaan? **19** Nu
zeiden de bewoners der stad tot Eliseus: De ligging van de stad
is goed, zoals mijn heer zelf kan zien; maar het water is slecht,
zodat het land onvruchtbaar is. **20** Hij antwoordde: Haalt mij
een nieuwe schotel met zout. Toen ze die hadden gebracht, **21**
ging hij naar de bron, wierp het zout erin, en zei: Zo spreekt
Jahweh! Ik maak dit water gezond; het zal nu niet langer dood
en onvruchtbaarheid brengen. **22** Zo werd op het woord, dat
Eliseus sprak, het water goed tot op deze dag. **23** Vandaar ging
Eliseüs naar Betel. Toen hij de weg daarheen opging, kwamen
er kleine jongens uit de stad, die hem spottend toeriepen: Kom
hier, kaalkop! Kom hier, kaalkop! **24** Eliseus keerde zich om, en
toen hij ze zag, vervloekte hij ze in de naam van Jahweh. En
onmiddellijk kwamen er uit het bos twee berinnen, die twee en

veertig van die jongens verscheurden. **25** Vandaar ging hij naar
de berg Karmel, en keerde toen naar Samaria terug.

3 In het achttiende jaar der regering van Josafat over Juda
werd Joram, de zoon van Achab, te Samaria koning van Israël.
Hij regeerde twaalf jaar. **2** Hij deed wat kwaad was in de ogen
van Jahweh, maar niet zo erg als zijn vader en moeder; want
hij verwijderde de heilige zuilen van Báal, die zijn vader had
opgericht. **3** Maar hij brak niet met de zonde, waartoe Jeroboam,
de zoon van Nebat, Israël had verleid. **4** Mesja, de koning van
Moab, die een herdersvorst was, moest aan den koning van
Israël als schatting jaarlijks honderdduizend lammeren en de
wol van honderdduizend schapen betalen. **5** Maar na de dood
van Achab had de koning van Moab zich van den koning van
Israël onafhankelijk gemaakt. **6** Daarom verliet koning Joram
op zekere dag Samaria, om heel Israël te gaan monsteren.
7 Tegelijk liet hij aan koning Josafat van Juda berichten: De
koning van Moab heeft zich van mij los gemaakt; wilt gij met mij
tegen Moab ten strijde trekken? Hij antwoordde: Ik ga mee;
want ik en gij zijn één; mijn volk is uw volk, en mijn paarden zijn
uw paarden. **8** En hij vroeg: Welke weg zullen we gaan? Het
antwoord luidde: Door de woestijn van Edom. **9** Daarop trok de
koning van Israël met de koningen van Juda en Edom te velde;
maar na een tocht van zeven dagen was er geen water meer
voor het leger en de dieren, die hen volgden. **10** Toen sprak de
koning van Israël: Wee; nu heeft Jahweh ons, drie koningen,
hierheen geroepen, om ons aan Moab over te leveren. **11** Maar
Josafat vroeg: Is er hier geen profeet van Jahweh, door wien we
Hem kunnen raadplegen? Iemand uit het gevolg van den koning
van Israël antwoordde: Eliseus is hier, de zoon van Sjafat, die

op Elias' handen water goot. **12** Josafat verzekerde: Bij hem
is het woord van Jahweh. De koning van Israël ging dus met
Josafat en den koning van Edom naar hem toe. **13** Maar Eliseus
sprak tot den koning van Israël: Wat heb ik met u te maken? Ga
naar de profeten van uw vader en moeder! De koning van Israël
antwoordde: Maak toch, dat Jahweh ons drieën niet hierheen
heeft geroepen, om tenslotte aan Moab te worden overgeleverd.
14 Toen sprak Eliseus: Zo waar Jahweh der heirscharen leeft,
voor wiens aanschijn ik sta; als ik me niet in acht nam tegenover
Josafat, den koning van Juda, dan keek ik u nog niet eens aan.
15 Doch haalt mij nu maar een citerspeler. Zodra de citerspeler
begon te tokkelen, kwam de hand van Jahweh op Eliseüs. **16** En
hij sprak: Zo spreekt Jahweh! Graaft in dit dal overal kuilen.
17 Want zo spreekt Jahweh! Gij zult geen wind en regen zien,
maar dit dal zal met water worden gevuld, zodat gij met uw leger
en uw lastdieren kunt drinken. **18** En dit betekent nog maar
weinig voor Jahweh. Want Hij zal Moab aan u overleveren; **19**
gij zult alle versterkte steden overweldigen, alle vruchtbomen
vellen, alle waterbronnen verstoppen en alle goede akkers met
stenen bederven. **20** En de volgende morgen omtrent de tijd
van het offer, kwam er van de kant van Edom plotseling een
watervloed opzetten, die het land overstroomde. **21** Intussen
hadden de Moabieten gehoord, dat de koningen tegen hen ten
strijde waren getrokken. Daarom waren alle strijdbare mannen
opgeroepen, en aan de grens opgesteld. **22** Maar toen de zon 's
morgens vroeg over het water straalde, zagen de Moabieten
uit de verte het water bloedrood gekleurd. **23** En ze riepen:
Dat is bloed! De koningen zijn elkaar te lijf gegaan, en hebben
elkander verslagen. Moab, op; naar de buit! **24** En ze renden op

het kamp der Israëlieten af. Maar de Israëlieten hadden zich te
weer gesteld, en sloegen op de Moabieten in, die voor hen de
vlucht moesten nemen. Doch de Israëlieten zetten hen achterna,
en sloegen er voortdurend op in. **25** Ze verwoestten al hun
steden, wierpen alle goede akkers vol stenen, verstopten alle
bronnen en hakten alle vruchtbomen om. Ten slotte bleef alleen
Kir-Charésjet met zijn bezetting nog over; maar ook deze stad
werd door de slingeraars omsingeld en beschoten. **26** Toen de
koning van Moab nu zag, dat de strijd hem te machtig werd,
trachtte hij met zeven honderd strijders bij den koning van Edom
door te breken; maar het lukte hun niet. **27** Daarom nam hij zijn
eerstgeboren zoon, die hem moest opvolgen, en offerde hem als
brandoffer op de stadsmuur. Nu barstte er een hevige toorn
tegen de Israëlieten los, zodat ze moesten opbreken en naar
hun land terugkeren.

4 Eens riep de vrouw van een der profetenzonen Eliseus, en
zei: Uw dienaar, mijn man, is gestorven; gij weet, dat uw dienaar
godvrezend was. En nu komt een schuldeiser mijn twee jongens
halen, om er slaven van te maken. **2** Eliseus sprak tot haar:
Wat kan ik voor u doen? Zeg mij eens: Wat hebt ge in huis? Zij
zeide: Uw dienares heeft niets anders in huis dan een kruik olie.
3 Toen sprak hij: Ga bij al uw buren lege vaten vragen, maar
vooral niet te weinig. **4** Dan moet ge naar huis gaan, en de deur
achter u en uw jongens sluiten. Giet dan olie in al die vaten, en
zet de volle op zij. **5** Nadat ze van hem was weggegaan, sloot
ze de deur achter zich en haar jongens, en terwijl dezen de
vaten aanreikten, bleef zij ze maar vol gieten. **6** Toen de vaten
vol waren, zei ze tot haar zoon: Geef me nog een ander vat.
Maar hij antwoordde haar: Er is geen meer. En nu hield de olie

op met vloeien. **7** Ze ging het aan den godsman vertellen, en
deze sprak: Ga de olie verkopen en uw schuld betalen; van
het overschot kunt ge met uw zonen leven. **8** Toen Eliseus op
zekere dag te Sjoenem kwam, werd hij daar door een voorname
vrouw aan tafel genodigd. En wanneer hij in het vervolg daar
voorbijkwam, ging hij er altijd heen, om te eten. **9** Daarom zei de
vrouw tot haar man: Zie eens; ik heb gemerkt, dat de gast, die
altijd bij ons komt, een heilige godsman is. **10** Laat ons boven
een klein kamertje voor hem inrichten, en er een bed, een tafel,
een stoel en een lamp neerzetten; dan kan hij daar zijn intrek
nemen, wanneer hij bij ons komt. **11** Toen Eliseus dus op zekere
dag weer aankwam, kon hij de bovenkamer betrekken en ging
er rusten. **12** Daarna beval hij zijn dienaar Gechazi: Roep de
Sjoenamietische. Hij riep haar, en ze kwam bij hem. **13** Te voren
had Eliseüs al tot Gechazi gezegd, haar te vragen: Ge hebt
nu zo uitstekend voor ons gezorgd; wat kunnen wij nu voor u
doen? Misschien een goed woordje bij den koning of bij den
legeroverste? Maar ze had geantwoord: Ik woon te midden
van mijn volk. **14** Hierop had hij aan Gechazi gevraagd: Maar
kunnen we dan helemaal niets voor haar doen? En deze had
geantwoord: Wel zeker; ze heeft geen zoon, en haar man is oud.
15 Toen had Eliseüs gezegd: Roep haar. Zo was Gechazi haar
gaan roepen, en nu stond ze aan de deur. **16** En Eliseus sprak:
Het volgend jaar om deze tijd drukt ge een zoon aan uw hart. Ze
antwoordde: Neen heer; man Gods, misleid uw dienares toch
niet. **17** Maar de vrouw werd zwanger, en het volgende jaar
om dezelfde tijd baarde zij een zoon, zoals Eliseus voorspeld
had. **18** Toen de jongen wat groter geworden was, ging hij eens
met zijn vader mee naar de maaiers. **19** Daar riep hij opeens

tot zijn vader: Mijn hoofd, mijn hoofd! Deze zei tot een knecht:
Neem hem op, en breng hem bij zijn moeder. **20** De knecht nam
hem op, en bracht hem bij zijn moeder. Tot de middag lag hij op
haar schoot; toen stierf hij. **21** Nu ging zij naar boven, legde
hem op het bed van den godsman, en deed de deur achter
hem toe. Toen liep ze naar buiten, **22** riep haar man en zei:
Stuur me een van de knechts met een ezelin; ik wil dadelijk naar
den godsman, en kom gauw terug. **23** Hij zei: Waarom gaat ge
nu vandaag naar hem toe? Het is toch geen nieuwe maan of
sabbat. Maar ze antwoordde: Tot ziens! **24** Ze zadelde de ezelin,
en beval den knecht: Drijf ze maar gedurig aan en houd nergens
stil, tenzij ik het u zeg. **25** Zo ging ze op weg, en begaf zich naar
den godsman op de berg Karmel. Toen de godsman haar in de
verte zag aankomen, zei hij tot zijn dienaar Gechazi: Daar is die
Sjoenamietische. **26** Ga haar tegemoet, en vraag haar, hoe het
gaat met haarzelf, haar man en haar kind. Zij antwoordde: Goed.
27 Maar toen ze bij den godsman op de berg was gekomen,
omklemde ze zijn voeten. Gechazi trachtte haar weg te duwen,
maar de godsman sprak: Laat haar begaan, want ze is diep
bedroefd; Jahweh houdt het voor mij verborgen, en heeft het mij
niet geopenbaard. **28** Nu sprak zij: Heer, heb ik u soms om een
zoon gevraagd? Heb ik u niet gezegd: Misleid mij toch niet! **29**
Toen beval hij Gechazi: Omgord uw lenden, neem mijn staf in
de hand, en ga hem op den jongen leggen; en als ge iemand
ontmoet, groet hem niet, en wanneer men u groet, antwoord dan
niet. **30** Maar de moeder van den jongen zei: Zo waar Jahweh
leeft en bij uw leven; ik verlaat u niet. Toen stond hij zelf op, en
ging met haar mee. **31** Gechazi, die hun vooruit was gegaan,
legde de staf op den knaap; maar deze gaf geen geluid of

teken van leven. Daarom keerde hij terug. En toen hij Eliseus
tegenkwam, zei hij hem: De jongen is niet ontwaakt. **32** Nu trad
Eliseus het huis binnen, en zag den jongen dood op zijn bed
liggen. **33** Hij ging de kamer in, deed de deur achter hen beiden
toe, en bad tot Jahweh. **34** Daarna strekte hij zich uit op het
kind, en legde de mond op zijn mond, de ogen op zijn ogen, en
de handen op zijn handen. Zo bleef hij op hem uitgestrekt, totdat
het lichaam van het kind warm was geworden. **35** Toen liep hij
eenmaal in huis op en neer, ging weer naar boven, en strekte
zich nogmaals op hem uit. Nu begon de jongen te niezen, tot
zeven maal toe, en eindelijk deed hij zijn ogen open. **36** Eliseus
riep Gechazi en sprak: Roep de Sjoenamietische. Hij riep haar,
en ze kwam. En Eliseus zeide tot haar: Hier hebt ge uw zoon.
37 Ze liep naar hem toe, zonk neer aan zijn voeten, en boog
zich diep ter aarde; daarna nam ze haar kind op en ging heen.
38 Terwijl er in het land hongersnood heerste, kwam Eliseus
weer eens naar Gilgal. En toen de profetenzonen bij hem zaten,
beval hij zijn dienaar: Zet de grote pot op, en kook wat moes
voor de profetenzonen. **39** Daarom ging er iemand het veld in,
om groenten te zoeken. Hij vond een slingerplant op het veld,
en plukte daarvan wilde komkommers, zijn mantel vol. Thuis
gekomen, sneed hij ze in de pot met moes; want hij kende ze
niet. **40** Nu schepte men voor de mannen op; maar nauwelijks
waren ze van de moes aan het eten, of ze schreeuwden het uit:
Man Gods, de dood is in de pot! En ze durfden er niet meer
van eten. **41** Maar Eliseus sprak: Haal wat meel! Dit wierp hij
in de pot, en sprak: Schep nu op voor het volk, en laat ze er
rustig van eten. En werkelijk, er was niets schadelijks meer in de
pot. **42** Eens kwam er iemand uit Báal-Sjalisja, die voor den

godsman twintig gerstebroden als eerstelingenbrood en een zak
vers koren had meegebracht. Eliseus beval: Geef het aan het
volk te eten. **43** Zijn dienaar antwoordde: Hoe kan ik dit nu aan
honderd man voorzetten? Maar Eliseus hernam: Geef het aan
het volk te eten; want zo spreekt Jahweh! Ge zult eten, en nog
overhouden. **44** Nu zette hij het hun voor; en toen ze gegeten
hadden, hielden ze nog over, zoals Jahweh gezegd had.

5 Er leefde toen een zekere Naäman, die legeroverste was
van den koning van Aram. Hij was een man van invloed, en
stond in hoog aanzien bij zijn heer, omdat Jahweh door hem
aan de Arameën een overwinning geschonken had. Maar de
man was melaats. **2** Nu waren er vroeger in het land van Israël
aramese benden op strooptocht geweest, en hadden daar een
nog jong meisje geroofd. Dit was nu in dienst bij de vrouw
van Naäman. **3** Ze zei tot haar meesteres: Was mijn meester
maar eens bij den profeet in Samaria; die zou hem wel van zijn
melaatsheid genezen. **4** Nu ging Naäman naar zijn heer en
sprak: Zo en zo heeft het meisje uit het land van Israël gezegd.
5 Toen zei de koning van Aram: Ga er dan heen; ik zal een
schrijven zenden aan den koning van Israël. Hij ging dus op
weg, en nam tien talenten zilver, zesduizend gouden sikkels en
tien stel feestgewaden mee. **6** Aan den koning van Israël bracht
hij een schrijven over van de volgende inhoud: Tegelijk met deze
brief zend ik u mijn dienaar Naäman, opdat gij hem van zijn
melaatsheid geneest. **7** Zodra de koning van Israël de brief had
gelezen, scheurde hij zijn klederen en sprak: Ben ik dan een
God, die kan doden en levend maken, dat hij een man naar mij
toe stuurt, om hem van zijn melaatsheid te genezen? Ziet ge
nu wel, dat hij een voorwendsel tegen me zoekt? **8** Toen de

godsman Eliseus hoorde, dat de koning van Israël zijn klederen
gescheurd had, liet hij den koning zeggen: Waarom scheurt ge
uw klederen? Laat hem bij mij komen; dan zal hij zien, dat er
een profeet is in Israël. **9** Naäman ging dus met zijn paarden
en wagens naar Eliseus, en hield stil voor de ingang van zijn
huis. **10** Maar Eliseus liet hem door een boodschapper zeggen:
Ga u zeven maal wassen in de Jordaan; dan wordt uw vlees
weer gezond en rein. **11** Hierover verstoord liep Naäman weg en
riep uit: Ik had gedacht, dat hij zelf wel naar buiten zou komen,
om over mij de naam van Jahweh, zijn God, aan te roepen,
met zijn hand over de plek te strijken, en zo de melaatsheid te
genezen. **12** Zijn de rivieren van Damascus, de Albana en de
Parpar, soms niet beter, dan al de wateren van Israël! Kan ik
daar niet gaan baden, om rein te worden? En hij keerde zich om,
en ging toornig heen. **13** Maar zijn dienaren trachtten hem te
overreden, en zeiden: Vader, wanneer de profeet u iets moeilijks
had voorgeschreven, dan hadt ge het zeker gedaan. Waarom
dan niet, nu hij zegt: "Was u en ge wordt rein." **14** Toen ging hij
naar de Jordaan, en dompelde zich daar zeven maal onder,
zoals de godsman gezegd had. En zijn lichaam werd weer als
dat van een kind; hij was rein. **15** Nu keerde hij met heel zijn
gevolg naar den godsman terug. Hij ging binnen, trad eerbiedig
naar voren en sprak: Nu weet ik, dat er op de hele aarde geen
God is tenzij in Israël! Wil daarom een huldeblijk van uw dienaar
aanvaarden. **16** Maar Eliseus antwoordde: Zo waar Jahweh
leeft, voor wiens aanschijn ik sta; ik neem niets aan. En hoe
Naäman ook aandrong, iets aan te nemen, hij bleef weigeren. **17**
Toen zeide Naäman: Zoals ge wilt; maar verleen aan uw dienaar
de gunst, zoveel aarde mee te nemen, als een koppel muildieren

kan dragen; want uw dienaar wil geen brand- of slachtoffer meer
opdragen aan een anderen God, dan aan Jahweh alleen1. **18** Dit
ene moge Jahweh uw dienaar vergeven: Wanneer mijn meester
naar de tempel van Rimmon gaat, om hem daar te aanbidden,
steunt hij op mijn arm, zodat ik mij wel moet neerbuigen in de
tempel van Rimmon, wanneer hij er zich neerbuigt; dit moge
Jahweh mij dus vergeven. **19** Eliseus zeide hem: Ga in vrede!
Maar toen Naäman een eind op weg was, **20** zeide Gechazi,
de dienaar van den godsman Eliseus, bij zichzelf: Mijn heer
heeft dien Arameër Naäman wel gespaard, door niets van
hem aan te nemen van al wat hij meebracht. Zo waar Jahweh
leeft; ik loop hem achterna, en zie wat van hem te krijgen. **21**
Gechazi ging Naäman dus achterna. En toen Naäman zag, dat
hij hem achterop kwam, sprong hij van zijn wagen, liep hem
tegemoet en vroeg: Is alles wel? **22** Hij antwoordde: Ja; maar
mijn meester stuurt mij met deze boodschap: Zo juist zijn van
het gebergte van Efraïm twee jonge mannen, profetenzonen, bij
mij aangekomen; wees zo goed, en geef hun een talent zilver en
twee stel feestgewaden. **23** Naäman antwoordde: Doe mij een
genoegen en neem twee talenten. En hij bleef er op aandringen.
Ten slotte deed hij twee talenten zilver in twee buidels, en gaf ze
met twee stel feestgewaden aan twee knechten, die ze voor
Gechazi uitdroegen. **24** Bij de heuvel gekomen, nam deze ze
van hen over, borg ze in zijn woning op, en zond de mannen
weg. **25** Daarna begaf hij zich naar zijn heer. Maar zodra hij voor
Eliseus verscheen, vroeg deze hem: Waar komt ge vandaan,
Gechazi? Hij antwoordde: Uw dienaar is nergens heen geweest.
26 Maar Eliseus sprak tot hem: Vergezelde mijn geest u niet, toen
de man van zijn wagen sprong, en u tegemoet liep? Nu hebt ge

geld aangenomen, waar ge kleren, olijftuinen en wijngaarden,
schapen en runderen, slaven en slavinnen voor kunt kopen;
27 maar de melaatsheid van Naäman zal u en uw nageslacht
voor altijd bijblijven. En hij ging van hem weg, sneeuwwit van
melaatsheid.

6 Eens zeiden de profetenzonen tot Eliseus: Zie eens; de
ruimte, die wij met u bewonen, is te bekrompen voor ons. 2 Laat
ons daarom naar de Jordaan gaan, en er ieder een balk halen,
dan kunnen we daar een woning bouwen. Hij antwoordde: Goed.
3 Maar een van hen zeide: Doe uw dienaren een genoegen, en
ga met ons mee. Hij antwoordde: Goed, ik ga mee. 4 Hij ging
dus mee; en aan de Jordaan gekomen, begonnen ze bomen
te vellen. 5 Maar terwijl er een met een bijl sloeg, vloog het
ijzeren blad in het water. Hij riep: Ach heer; en het is nog wel
een geleende. 6 De godsman vroeg: Waar is het gevallen? En
de man wees de plaats aan. Toen sneed Eliseus een stuk hout
af, wierp het erheen, en deed het ijzer boven drijven. 7 Nu sprak
hij: Haal het er uit. En de ander stak zijn hand uit en greep het.
8 Toen de koning van Aram met Israël in oorlog was, sprak hij bij
een beraadslaging tot zijn bevelvoerders: Daar en daar moet gij
u in een hinderlaag leggen. 9 Maar de godsman liet den koning
van Israël berichten: Wees op uw hoede, dat gij die plaats niet
voorbij trekt; want daar liggen de Arameën in hinderlaag. 10 En
de koning van Israël zond een waarschuwing naar de plaats,
die de godsman genoemd had, en men was op zijn hoede.
Daar dit herhaaldelijk gebeurde, 11 werd de koning van Aram er
woedend over. Hij riep zijn bevelvoerders bijeen, en zeide hun:
Kunt gij me dan niet zeggen, wie ons aan den koning van Israël
verraadt? 12 Maar een van hen gaf ten antwoord: Er is geen

verraad, mijn heer en koning; maar de profeet Eliseus in Israël
bericht aan den koning van Israël zelfs wat gij in uw slaapkamer
zegt. **13** Toen beval de koning: Trekt er op uit, om te weten te
komen, waar hij is; dan zal ik hem gevangen doen nemen. En
toen hem gemeld werd, dat de profeet zich te Dotan bevond,
14 zond hij er een machtig leger met paarden en strijdwagens
op af, dat ‘s nachts aankwam en de stad omsingelde. **15** Toen
de dienaar van den godsman de volgende morgen opstond
en naar buiten ging, zag hij, dat er een leger met paarden en
strijdwagens om de stad lag. En hij riep tot Eliseüs: Ach heer,
wat moeten we nu beginnen? **16** Maar deze antwoordde: Wees
niet bang; want de onzen zijn talrijker dan zij. **17** En hij bad:
Jahweh, open zijn ogen, opdat hij kan zien. En Jahweh opende
de ogen van den dienaar, en hij zag het gebergte, dat Eliseus
omringde, vol vurige paarden en strijdwagens. **18** Nu kwamen de
Arameën op Eliseus af. Maar hij bad tot Jahweh: Sla dit volk met
blindheid! En op het gebed van Eliseus werd het met blindheid
geslagen. **19** Toen sprak Eliseus tot hen: Dit is de weg niet, en
de stad evenmin! Volgt mij maar, dan breng ik u bij den man,
dien gij zoekt. Maar hij bracht ze naar Samaria. **20** Zodra zij in
Samaria waren aangekomen, sprak Eliseus: Jahweh, open hun
de ogen, opdat zij zien. En Jahweh opende hun de ogen, en nu
zagen ze, dat ze in Samaria waren. **21** Toen de koning van Israël
ze zag, vroeg hij Eliseus: Vader, zal ik ze neerslaan? **22** Maar
hij antwoordde: Neen; die ge met zwaard en boog gevangen
hebt genomen, kunt ge neerslaan. Maar dezen moet ge spijs en
drank verschaffen; dan kunnen ze eten en drinken en daarna
teruggaan naar hun heer. **23** Hij bereidde hun dus een grote
maaltijd; en nadat ze gegeten en gedronken hadden, liet hij ze

naar hun heer vertrekken. Ze gingen naar hun heer, en sinds
die tijd drongen er geen aramese benden meer in het gebied
van Israël. **24** Enige tijd later riep koning Ben-Hadad van Aram
heel zijn leger bijeen, trok tegen Samaria op, en sloot het in.
25 En het beleg duurde zo lang, dat er in Samaria een grote
hongersnood ontstond, en een ezelskop tachtig zilverlingen,
een kwart maatje schillen1 vijf zilverlingen kostte. **26** Toen nu
de koning eens op de muur voorbijging, riep een vrouw hem
smekend toe: Heer en koning, help toch! **27** Hij antwoordde: Als
Jahweh u niet helpt, hoe zal ik het dan kunnen? Soms met iets
van de dorsvloer of perskuip2? **28** De koning vroeg verder: Wat
hebt ge eigenlijk? Zij antwoordde: Deze vrouw hier heeft tot mij
gezegd: "Geef uw zoon, om hem vandaag op te eten; dan eten
we morgen den mijne op." **29** Zo hebben we dus mijn zoon
gekookt en gegeten; maar toen ik haar de volgende dag zei,
haar zoon te geven, om hem op te eten, had ze hem verborgen.
30 Toen de koning de vrouw dit hoorde vertellen, scheurde hij zijn
klederen, en daar hij op de muur liep, zag het volk, dat hij onder
zijn kleed op het blote lijf een boetekleed droeg. **31** En hij riep
uit: Zo moge Jahweh mij doen en nog erger3, als het hoofd van
Eliseus, den zoon van Sjafat, morgen nog op zijn romp staat4.
32 Terwijl de koning iemand voor zich uitzond, zat Eliseus in zijn
woning met enigen van de oudsten om zich heen. Maar eer die
bode Eliseus bereikt had, sprak deze tot de oudsten: Ziet ge;
dat moordenaarskind heeft er iemand op uitgestuurd, om mij
het hoofd af te slaan! Pas op; sla de deur dicht, als die bode
wil binnenkomen, en duw hem met de deur naar buiten. Maar
hoor ik daar niet de voetstappen van zijn meester achter hem
aan? **33** En terwijl hij nog sprak, kwam de koning al naar hem

toe en riep: Zie, zo groot is het onheil, dat Jahweh ons heeft
berokkend! Wat zou ik nog langer op Jahweh hopen?

7 Maar Eliseus sprak: Hoort het woord van Jahweh! Zo spreekt
Jahweh! Morgen om deze tijd kost bij de poort van Samaria een
maat meel een sikkel, en twee maten gerst evenveel. **2** Maar de
hopman, op wiens arm de koning leunde, riep den godsman
toe: Al maakt Jahweh sluizen in de hemel, dan gebeurt dat nog
niet! Eliseus hernam: Ge zult het met eigen ogen zien, maar er
niet van eten. **3** Nu bevonden zich buiten de stadspoort vier
melaatse mannen. Dezen zeiden tot elkander: Waarom zouden
we hier blijven zitten, tot we dood zijn? **4** Besluiten we de stad in
te gaan, dan sterven we daar van de honger; blijven we hier,
dan sterven we ook. We moesten dus maar naar het kamp der
Arameën overlopen. Laten ze ons in het leven, dan blijven we
leven; doden ze ons, dan sterven we maar. **5** Zo stonden ze
dan tegen het vallen van de avond op, om naar het kamp der
Arameën te gaan. Maar toen ze de rand van het kamp der
Arameën hadden bereikt, vonden ze daar niemand. **6** Want
de Heer had in het kamp der Arameën het gedruis van een
groot leger met paarden en wagens doen horen, zodat ze tot
elkander riepen: De koning van Israël heeft de koningen der
Chittieten en van Moesri bezoldigd, om ons te overvallen! **7** Zo
waren ze bij het vallen van de avond op de vlucht geslagen;
ze hadden hun tenten, hun paarden en ezels met het kamp,
zoals het was, achtergelaten, en vluchtten nu om lijfsbehoud.
8 Toen de melaatsen dus aan de rand van het kamp waren
aangekomen, gingen ze daar een tent binnen. Na gegeten en
gedronken te hebben, namen ze er goud, zilver en kleren uit
mee, en gingen heen, om het te verbergen. Daarna keerden ze

terug, liepen een andere tent binnen, namen ook daar het een
en ander weg, en gingen ook dat verbergen. **9** Toen zeiden ze
echter tot elkaar: Wij handelen niet zoals het behoort. Vandaag
is een dag van blijde verrassing, en wij houden ons stil. Wanneer
wij wachten, tot het licht is, worden we strafbaar. Laat ons dus
heengaan, om het aan het koninklijk paleis te berichten. **10** Bij
de stad gekomen, riepen ze de poortwachters toe: We zijn naar
het kamp der Arameën geweest, maar er was geen mens te
horen of te zien; alleen de paarden en de ezels stonden er
vastgebonden, en de tenten waren verlaten. **11** Toen maakten de
poortwachters alarm, en gaven het bericht door aan het koninklijk
paleis. **12** Ofschoon het nog nacht was, stond de koning op,
en zei tot zijn hovelingen: Ik zal u zeggen, wat de Arameën
hebben gedaan. Ze weten, dat wij honger lijden; daarom zijn
ze het kamp uitgegaan, en hebben zich in het veld verborgen.
Ze denken: Nu komen ze zeker de stad uit, en kunnen wij ze
levend grijpen en de stad binnentrekken. **13** Maar een van de
hovelingen antwoordde: Laat men een vijftal van de paarden
nemen, die hier nog over zijn; ze zijn er toch niet veel beter aan
toe, dan de troep, die al dood is. Laat ons die er aan wagen, om
te zien wat er gaande is. **14** Ze kozen nu een paar ruiters uit,
en de koning zond die het leger der Arameën achterna met
het bevel, te gaan zien wat er aan de hand was. **15** Zij reden
hun dus achterna tot aan de Jordaan, en zagen, dat heel de
weg vol lag met kleren en wapens, die de Arameën bij hun
overijlde vlucht hadden weggeworpen. Daarop keerden zij terug,
en meldden het den koning. **16** Toen liep het volk de stad uit, en
plunderde het kamp der Arameën. En nu kostte inderdaad een
maat meel en eveneens twee maten gerst slechts een sikkel,

zoals Jahweh gezegd had. **17** De koning had den hopman, op
wiens arm hij leunde, met het toezicht over de poort belast; maar
het volk liep hem in de poort onder de voet. Zo stierf hij, zoals de
godsman voorspeld had, toen de koning bij hem was gekomen.
18 Toen immers de godsman tot den koning gezegd had, dat de
volgende dag om dezelfde tijd in de poort van Samaria een maat
meel en eveneens twee maten gerst slechts een sikkel zouden
kosten, **19** had de hopman den godsman toegeroepen: Al maakt
Jahweh sluizen in de hemel, dan gebeurt dat nog niet! En deze
had toen geantwoord: Gij zult het met eigen ogen zien, maar er
niet van eten. **20** Zo is het ook gebeurd; want hij werd in de
poort door het volk onder de voet gelopen en stierf.

8 Eliseus had in een gesprek met de vrouw, wier zoon hij ten
leven had opgewekt, gezegd: Vertrek, en ga met uw gezin voor
enige tijd ergens in het buitenland wonen; want Jahweh dreigt
met hongersnood. Die is er trouwens reeds, en zal zeven jaar
duren. **2** En de vrouw was vertrokken en had gedaan, wat de
godsman gezegd had; zij was heengegaan met haar gezin,
en had zeven jaar in het land der Filistijnen vertoefd. **3** Na
verloop van zeven jaar was de vrouw uit het land der Filistijnen
teruggekeerd, en nu ging zij naar den koning, om zijn hulp in
te roepen voor haar huis en haar land. **4** De koning was toen
in gesprek met Gechazi, den dienaar van Eliseus. Hij zeide:
Vertel me toch al de wonderen, die Eliseus gedaan heeft. **5**
En juist was hij den koning aan het vertellen, hoe Eliseüs een
dode had opgewekt, toen de vrouw, wier zoon hij het leven
had weergegeven, bij den koning kwam smeken om haar huis
en haar land. Gechazi zeide: Mijn heer en koning, daar hebt
gij de vrouw met haar zoon, dien Eliseus heeft opgewekt. **6**

Nu ondervroeg de koning de vrouw, en zij vertelde hem alles.
Toen gaf de koning haar een kamerling mee met de opdracht:
Zorg er voor, dat zij heel haar eigendom terugkrijgt, met heel
de opbrengst van de akker sinds het ogenblik, waarop zij het
land verliet, tot heden toe. **7** Eliseus kwam eens te Damascus,
ter, wijl koning Ben-Hadad van Aram ziek lag. Toen men den
koning berichtte, dat de godsman in de stad was aangekomen,
8 zeide hij tot Chazaël: Neem geschenken mee en ga naar den
godsman, om door zijn bemiddeling Jahweh te raadplegen, en
Hem te vragen, of ik van deze ziekte genezen zal. **9** Chazaël
ging er dus heen, en nam als geschenk veertig kameellasten met
allerlei kostbaarheden van Damascus mee. Bij den godsman
aangekomen, maakte hij zijn opwachting, en zeide: Uw zoon
Ben-Hadad, de koning van Aram, zendt mij tot u, om u te vragen,
of hij van zijn ziekte genezen zal. **10** Eliseus antwoordde: Ga
hem maar zeggen, dat hij zal genezen; doch Jahweh heeft mij
geopenbaard, dat hij zeker zal sterven. **11** Maar nu verstarde
het gelaat van den godsman; hij werd hevig ontsteld, en begon
ten slotte te wenen. **12** Chazaël vroeg hem: Heer, waarom
weent gij? Hij antwoordde: Omdat ik weet, hoeveel kwaad gij
de Israëlieten zult aandoen; hun vestingen zult gij in brand
steken, hun jonge mannen met het zwaard doden, hun kleine
kinderen verpletteren en hun zwangere vrouwen openrijten. **13**
Chazaël zeide: Maar hoe kan uw dienaar, een dode hond, zo iets
geweldigs verrichten? Eliseus antwoordde: Jahweh heeft mij u
als koning van Aram doen zien. **14** Zo ging hij van Eliseus heen.
Toen hij bij zijn heer was aangekomen, vroeg deze hem: Wat
heeft Eliseus u gezegd? Hij antwoordde: Hij heeft mij gezegd,
dat gij genezen zult. **15** Maar de volgende dag nam hij een

laken, doopte het in water en drukte het Ben-Hadad op het
gezicht. Deze stierf, en Chazaël werd koning in zijn plaats.
16 In het vijfde jaar der regering van Joram, den zoon van
Achab, over Israël, werd Joram, de zoon van Josafat, koning
van Juda. **17** Hij was twee en dertig jaar oud, toen hij koning
werd, en regeerde acht jaar te Jerusalem. **18** Hij volgde het
wangedrag van de koningen van Israël, evenals het huis van
Achab; want hij was met een dochter van Achab gehuwd. Hij
deed wat kwaad was in de ogen van Jahweh. **19** Toch wilde
Jahweh Juda niet vernietigen terwille van David, zijn dienaar,
tot wien Hij gezegd had, dat Hij hem voor altijd een licht zou
geven voor zijn aanschijn. **20** Tijdens zijn regering maakten de
Edomieten zich onafhankelijk van Juda, en stelden een eigen
koning aan. **21** Daarom trok Joram met al zijn strijdwagens
naar Saïr. Maar toen hij ‘s nachts een aanval waagde, werd hij
door de Edomieten omsingeld en met de aanvoerders van zijn
strijdwagens verslagen, en het volk vluchtte naar huis. **22** Zo
werd Edom van Juda onafhankelijk, en is het gebleven tot heden
toe. Ook Libna ging bij die gelegenheid verloren. **23** De verdere
geschiedenis van Joram, met al wat hij deed, is beschreven in
het boek der kronieken van de koningen van Juda. **24** Joram
ging bij zijn vaderen te ruste, en werd in de Davidstad bij zijn
vaderen begraven. Zijn zoon Achazja volgde hem op. **25** In het
twaalfde jaar der regering van Joram, den zoon van Achab, over
Israël, werd Achazja, de zoon van Joram, koning van Juda.
26 Achazja was twee en twintig jaar, toen hij koning werd, en
regeerde één jaar te Jerusalem. Zijn moeder heette Ataljáhoe,
en was de dochter van Amri. **27** Hij volgde het wangedrag van
het huis van Achab en deed wat kwaad was in de ogen van

Jahweh, juist als het huis van Achab; hij was trouwens met het
huis van Achab verwant. **28** Toen Joram, de zoon van Achab,
ten strijde trok tegen koning Chazaël van Aram, werd hij bij
Rama in Gilad door de Arameën gewond. **29** Daarom keerde
koning Joram terug, om te Jizreël te herstellen van de wonden,
die de Arameën hem in de oorlog met Chazaël, den koning van
Aram, bij Rama hadden toegebracht. En bij die gelegenheid
kwam Achazja, de zoon van Joram en koning van Juda, den
zieken Joram, den zoon van Achab, te Jizreël bezoeken.

9 Nu ontbood de profeet Eliseus een van de profetenzonen,
en beval hem: Omgord uw lenden, en ga met deze kruik olie
naar Rama in Gilad. **2** Daar aangekomen, moet ge uitzien
naar Jehoe, den zoon van Jehosjafat, zoon van Nimsji. En
wanneer ge hem gevonden hebt, moet ge hem uit de kring van
zijn gezellen roepen, en hem in een binnenkamer brengen. **3**
Neem dan de kruik met olie, giet die over zijn hoofd uit, en
zeg: "Zo spreekt Jahweh! Ik zalf u tot koning over Israël." Open
daarna de deur, en loop hard weg. **4** De jonge profeet ging
dus naar Rama in Gilad, en **5** kwam daar juist aan, toen de
legeroversten bij elkander zaten. Hij sprak: Overste, ik heb u iets
te zeggen. Jehoe vroeg: Wien van ons allen? Hij antwoordde: U,
overste. **6** Nu stond Jehoe op, en toen hij binnen was, goot
de jonge profeet de olie over zijn hoofd, en zeide tot hem: Zo
spreekt Jahweh, Israëls God! Ik zalf u tot koning over Israël, het
volk van Jahweh. **7** Gij moet het huis van Achab, uw meester,
verdelgen. Want Ik zal het bloed van mijn dienaars, de profeten,
en van al de dienaars van Jahweh wreken op Izébel **8** en op
heel het huis van Achab; Ik zal al wat man is in Achabs huis,
slaaf of vrij, in Israël uitroeien, **9** en met het huis van Achab

handelen, zoals Ik met het huis van Jeroboam, den zoon van
Nebat, en met dat van Basja, den zoon van Achi-ja, gedaan heb.
10 En Izébel zullen de honden verslinden op de open plaats
voor Jizreël, en niemand zal haar begraven. Toen opende hij
de deur, en liep weg. **11** Toen Jehoe bij de dienaren van zijn
meester terugkwam, vroegen zij hem: Is er iets aan de hand?
Wat kwam die razende doen? Hij antwoordde hun: Ge kent
zulke mensen en hun manier van doen. **12** Maar ze zeiden:
Uitvluchten; vertel het ons. Toen zei Jehoe: Hij heeft mij letterlijk
gezegd: "Zo spreekt Jahweh! Ik zalf u tot koning over Israël". **13**
Terstond namen nu allen hun mantels, en spreidden die boven
op de trap onder hem uit, staken de bazuin en riepen: Jehoe is
koning! **14** Zo kwam Jehoe, de zoon van Jehosjafat, zoon van
Nimsji, tegen Joram in opstand. Deze had toen met heel Israël
Rama in Gilad bezet tegen Chazaël, den koning van Aram, **15**
maar was nu naar Jizreël teruggekeerd, om daar te herstellen
van de wonden, die de Arameën hem in de strijd tegen Chazaël,
den koning van Aram, hadden toegebracht. Nu sprak Jehoe:
Wanneer ge er niets op tegen hebt, laten we niemand uit de
stad ontsnappen, om het in Jizreël te gaan melden. **16** Toen
besteeg hij zijn wagen en reed naar Jizreël; want daar lag Joram
ziek, en koning Achazja van Juda was bij hem op bezoek. **17**
De wachter op de toren van Jizreël zag de bende van Jehoe
aankomen en riep: Ik zie een grote troep volk. Joram beval:
Neem een ruiter en stuur hun die tegemoet om te vragen, wat er
gaande is. **18** De ruiter reed hem dus tegemoet, en zeide: De
koning vraagt, wat er gaande is. Jehoe antwoordde: Gij hebt er
niets mee te maken, wat er gaande is. Keer om en volg mij! Nu
berichtte de wachter: De bode heeft hen bereikt, maar keert

niet terug. **19** Toen stuurde Joram er een anderen ruiter op af.
Ook deze kwam bij hem, en zeide: De koning vraagt, wat er
gaande is. Jehoe antwoordde: Gij hebt er niets mee te maken,
wat er gaande is. Keer om en volg mij! **20** En weer berichtte
de wachter: De bode heeft hen bereikt, maar keert niet terug.
Maar dat rijden daar lijkt wel het rijden van Jehoe, den zoon van
Nimsji; want hij rijdt als een razende. **21** Nu beval Joram: Span
in! En toen de paarden waren ingespannen, reden koning Joram
van Israël en koning Achazja van Juda, elk op zijn eigen wagen,
de stad uit, Jehoe tegemoet; en juist bij de akker van Nabot uit
Jizreël ontmoetten ze hem. **22** Zodra Joram Jehoe zag, vroeg
hij: Jehoe, wat is er toch gaande? Deze antwoordde: Wat er
gaande is? Dat de afgoderij van uw moeder Izébel en haar
duivelskunsten nog altijd voortduren! **23** Met een ruk wendde
Joram de teugel, vluchtte weg, en schreeuwde tot Achazja:
Verraad, Achazja! **24** Maar Jehoe spande zijn boog, en trof
Joram tussen de schouderbladen; de pijl doorboorde hem het
hart, en hij zonk in zijn wagen ineen. **25** Nu beval Jehoe Bidkar,
zijn hoofdman: Neem hem op, en werp hem op de akker van
den Jizreëliet Nabot. Want ik herinner mij, dat, toen wij samen
achter zijn vader Achab reden, Jahweh deze godsspraak tot
hem richtte: **26** "Zo spreekt Jahweh! Gisteren heb ik het bloed
van Nabot en zijn zonen gezien! Zo spreekt Jahweh! Op deze
eigen akker vergeld Ik het u! "Neem hem dus op, en werp hem
op de akker, naar het woord van Jahweh. **27** Toen Achazja,
de koning van Juda, dit zag, vluchtte hij weg in de richting van
Bet-Haggan; maar Jehoe zette hem achterna en riep: Nu hem;
schiet hem neer! Zij schoten hem in zijn wagen neer in de pas
van Goer, bij Jibleam. Hij kon nog juist naar Megiddo vluchten,

maar daar stierf hij. **28** Zijn dienaren legden hem nu in zijn
wagen, en brachten hem naar Jerusalem; daar begroeven zij
hem in zijn eigen graf bij zijn vaderen in de Davidstad. **29** In het
elfde jaar der regering van Joram, den zoon van Achab, was
Achazja koning van Juda geworden. **30** Nu ging Jehoe naar
Jizreël. Zodra Izébel dit hoorde, verfde zij haar ogen, maakte
haar kapsel in orde, en ging door het venster staan kijken. **31** En
toen Jehoe de poort binnenreed, riep zij: Hoe gaat het, Zimri;
hoe gaat het den moordenaar van zijn heer? **32** Hij keek op naar
het venster, en riep: Wie houdt het met mij; wie? En tot een paar
kamerlingen, die naar hem keken, **33** riep hij: Gooit ze er uit!
Dezen wierpen haar naar beneden; haar bloed spatte tegen
de muur en tegen de paarden, die haar vertrapten. **34** Daarop
ging Jehoe de stad binnen; en toen hij gegeten en gedronken
had, gaf hij bevel: Gaat kijken naar die vervloekte, en begraaft
haar; want zij is tenslotte een koningsdochter. **35** Maar toen men
heenging, om haar te begraven, vond men niets meer van haar
dan de schedel, de voeten en de handen. **36** Ze keerden terug,
om het aan Jehoe te melden. Hij riep uit: Zo heeft het Jahweh
door zijn dienaar Elias uit Tisjbe voorspeld: "Op de plaats van
Jizreël zullen de honden het vlees van Izébel verslinden; **37** het
lijk van Izébel zal zijn als mest op het land, zodat men niet zal
kunnen zeggen: Daar ligt Izébel!"

10 Nu had Achab zeventig zonen in Samaria wonen. Daarom
schreef Jehoe brieven naar Samaria, die hij aan de bevelhebbers
en de oudsten der stad, en aan de opvoeders van Achabs
zonen richtte. De inhoud luidde aldus: **2** Bij u bevinden zich
de zonen van uw heer; verder hebt gij strijdwagens, paarden,
een sterke muur en wapenvoorraad. **3** Wanneer deze brief u

bereikt, ziet dan uit naar den beste en bekwaamste onder de
zonen van uw heer, plaatst hem op de troon van zijn vader, en
begint de strijd voor het huis van uw heer. **4** Maar zij werden
uitermate bevreesd, en zeiden: Twee koningen hebben hem
niet kunnen weerstaan; hoe zouden wij het dan kunnen. **5**
Daarom lieten de hofmeester, de stadsvoogd, de oudsten en de
opvoeders Jehoe berichten: Wij zijn uw dienaren, en al wat gij
ons beveelt, zullen wij doen; wij zullen niemand koning maken;
gij kunt dus doen, wat gij wilt. **6** Nu schreef hij hun een tweede
brief van de volgende inhoud: Wanneer gij het met mij houdt
en naar mijn bevelen wilt luisteren, neemt dan de hoofden der
zonen van uw heer, en brengt mij die morgen om deze tijd te
Jizreël. Nu waren er zeventig koningszonen bij de aanzienlijkste
burgers der stad gehuisvest, waar ze werden opgevoed. **7**
Zodra men de brief ontving, nam men de koninklijke prinsen
gevangen, en vermoordde ze alle zeventig. Men deed hun
hoofden in manden, en zond ze naar Jizreël. **8** Een bode kwam
Jehoe berichten, dat men de hoofden van de koninklijke prinsen
gebracht had. Hij beval: Legt ze in twee hopen voor de poort tot
morgenvroeg. **9** De volgende morgen ging hij naar buiten, trad
voor het verzamelde volk en sprak: Gij zijt rechtvaardig; ik heb
een samenzwering gesmeed tegen mijn heer en hem gedood,
maar wie heeft deze allen omgebracht? **10** Hieruit ziet ge, dat het
woord, door Jahweh tegen het huis van Achab gesproken, niet
onvervuld blijft; Jahweh heeft volbracht, wat Hij door zijn dienaar
Elias gezegd heeft. **11** Hierop doodde Jehoe allen, die te Jizreël
van Achabs huis nog waren overgebleven, met diens rijksgroten,
vertrouwelingen en priesters, totdat er niemand meer over was.
12 Nu ging Jehoe heen, en begaf zich naar Samaria. In Bet-

Ékec der herders, dat op zijn weg lag, **13** trof hij de verwanten
van Achazja, den koning van Juda. Hij vroeg hun: Wie zijt gij?
Zij antwoordden: Wij zijn de verwanten van Achazja, en zijn
gekomen, om de zonen van den koning en die van de koninginmoeder te begroeten. **14** Toen beval hij: Grijpt ze levend. En zijn
soldaten grepen ze levend, en doodden ze bij de vijver van Bet-
Éked. Ze waren met twee en veertig man; niemand van hen liet
hij over. **15** Iets verder trof hij Jehonadab, den zoon van Rekab,
die hem tegemoet kwam. Hij groette hem en vroeg: Meent gij
het even goed met mij, als ik met u? Jehonadab antwoordde: Ja.
Toen sprak Jehoe: Geef mij dan de hand. Hij deed het. Jehoe
liet hem bij zich op de wagen plaats nemen, en zeide: **16** Kom
mee, dan zult gij mijn ijver voor Jahweh zien. Hij liet hem dus op
zijn wagen meerijden. **17** Te Samaria aangekomen, doodde hij
allen, die van Achab te Samaria waren overgebleven, totdat
hij zijn geslacht had uitgeroeid, naar het woord, dat Jahweh
tot Elias gesproken had. **18** Nu riep Jehoe heel het volk bijeen
en sprak: Achab heeft Báal maar matig gediend; Jehoe zal
hem eens beter dienen. **19** Roept daarom alle Báalsprofeten
en Báalspriesters bij mij; niemand mag ontbreken, want ik wil
Báal een groot offer brengen. Iedereen, die wegblijft, verbeurt
zijn leven! Dit was een list van Jehoe, om al de dienaars van
Báal te kunnen ombrengen. **20** Nu gaf Jehoe bevel: Schrijft een
hoogtij uit ter ere van Báal. Zij deden het; **21** en Jehoe liet het
door heel Israël afkondigen. Zo kwamen alle dienaars van Báal;
niemand bleef weg. Zij gingen de Báaltempel binnen, en heel de
tempel liep vol. **22** Toen beval de magazijnmeester: Haal een
feestgewaad voor al de dienaars van Báal. En deze bracht voor
ieder van hen een gewaad. **23** Nu ging Jehoe met Jehonadab,

den zoon van Rekab, naar de Báaltempel, en zei tot de dienaars
van Báal: Kijkt goed uit, dat zich hier onder u geen dienaars van
Jahweh bevinden, maar enkel dienaars van Báal. **24** Hierop
ging ook Jehoe naar binnen, om de slacht- en brandoffers op te
dragen. Tevoren echter had hij buiten tachtig man opgesteld, en
hun gezegd: Wie een van de mannen, die gij moet bewaken,
laat ontsnappen, boet het met zijn leven. **25** Toen Jehoe met het
offer klaar was, beval hij de soldaten en de aanvoerders: Dringt
naar binnen en slaat ze neer; niemand mag ontsnappen. En de
soldaten en de aanvoerders joegen ze over de kling en wierpen
de lijken er uit. Daarna drongen ze door tot in het allerheiligste
van de Báaltempel, **26** smeten de heilige palen van Báal naar
buiten, en verbrandden ze; **27** de heilige zuil van Báal sloegen
ze stuk. Tenslotte verwoestten ze de Báaltempel, en maakten er
een mestvaalt van. Zo is het gebleven tot op deze dag. **28** Zo
roeide Jehoe Báal in Israël uit. **29** Toch maakte ook Jehoe geen
einde aan de zonde, waartoe Jeroboam, de zoon van Nebat,
Israël had verleid met de gouden kalveren te Betel en Dan.
30 Nu sprak Jahweh tot Jehoe: Gij hebt goed gehandeld, en
gedaan wat recht is in mijn ogen; want wat Ik tegen Achab had
besloten, hebt gij ten uitvoer gebracht. Daarom zullen uw zonen
tot in het vierde geslacht op de troon van Israël zetelen. **31** Maar
Jehoe gaf zich geen moeite, om heel zijn leven in te richten naar
de wet van Jahweh, Israëls God; hij maakte geen einde aan
de zonde, waartoe Jeroboam Israël had verleid. **32** Daarom
begon Jahweh in die tijd het gebied der Israëlieten in te perken;
Chazaël versloeg Israël over heel zijn gebied **33** ten oosten
van de Jordaan en veroverde heel het land Gilad, dat aan Gad,
Ruben en Manasse behoorde, van Aroër aan het Arnondal af;

dus zowel Gilad als Basjan. **34** De verdere geschiedenis van
Jehoe, met al zijn daden en krijgsverrichtingen, is beschreven in
het boek der kronieken van de koningen van Israël. **35** Jehoe
ging bij zijn vaderen te ruste, en werd te Samaria begraven. Zijn
zoon Joachaz volgde hem op. **36** De regering van Jehoe over
Israël heeft acht en twintig jaar geduurd.

11 Toen Atalja, de moeder van Achazja, zag, dat haar zoon
gestorven was, roeide zij de hele koninklijke familie uit. **2** Maar
Jehosjéba, de dochter van koning Joram en zuster van Achazja,
nam Joasj, den zoon van Achazja, heimelijk weg uit de kring der
prinsen, die ten dode waren opgeschreven, en bracht hem met
zijn voedster naar een slaapkamer, waar zij hem voor Atalja
verborg. Zo ontsnapte hij aan de dood. **3** Zes jaar lang bleef
hij bij haar in het huis van Jahweh verborgen, terwijl Atalja het
land regeerde. **4** Maar in het zevende jaar liet Jehojada de
honderdmannen der Kariërs en de soldaten bij zich ontbieden.
Hij bracht ze binnen de tempel van Jahweh, en sloot met hen
een verbond, dat hij hen voor het aanschijn van Jahweh met
een eed liet bezweren. Toen toonde hij hun den zoon van den
koning. **5** Daarop gaf hij hun het volgende bevel: Ziehier wat ge
moet doen! Een derde van hen, die aanstaande sabbat voor het
koninklijk paleis de wacht gaan betrekken, moet post vatten bij
de hoofdingang; **6** een derde bij de poort van Soer, en een derde
bij de soldatenpoort. Die bewaken dan het koninklijk paleis. **7** De
beide afdelingen van u, die aanstaande sabbat de tempelwacht
betrekken of worden afgelost, **8** moeten zich tezamen rond
den koning scharen met de wapens in de hand, en iedereen
doden, die de gelederen tracht te verbreken. Die blijven bij den
koning, waar hij ook gaat of staat. **9** De honderdmannen nu

volbrachten alles wat de priester Jehojada hun bevolen had.
Ieder van hen nam zijn mannen mee, die op bedoelde sabbat de
wacht kwamen aflossen of afgelost werden, en ging naar den
priester Jehojada toe; **10** en deze reikte aan de honderdmannen
speren en de schilden van koning David uit, die in de tempel
van Jahweh werden bewaard. **11** En toen de soldaten, met de
wapens in de hand, rechts en links van de tempel hadden post
gevat, met het gezicht naar het altaar en de tempel gekeerd, om
zo den koning te kunnen omringen, **12** bracht Jehojada den
zoon van den koning naar buiten, zette hem een diadeem op
het hoofd, deed hem de armbanden aan, en zalfde hem tot
koning. En allen klapten in de handen en riepen uit: Leve de
koning! **13** Toen Atalja het volk hoorde juichen, liep zij naar de
samengeschoolde menigte in de tempel van Jahweh. **14** En
zodra zij daar den koning volgens gebruik op een verhoging
zag staan, omringd door de krijgsoversten en trompetters en
heel het gewone volk onder jubel en trompetgeschal, scheurde
Atalja haar klederen en riep: Verraad, verraad! **15** Maar de
priester Jehojada gelastte de bevelvoerende honderdmannen:
Leidt haar tussen de gelederen door buiten de tempel, en doodt
met het zwaard iedereen, die haar wil volgen. Want de priester
had zich voorgenomen, haar niet in de tempel van Jahweh te
doden. **16** Ze namen haar dus gevangen, en toen ze door de
ingang der paarden het koninklijk paleis had bereikt, werd zij
daar gedood. **17** Nu sloot Jehojada een verbond tussen Jahweh
en den koning met net volk, dat net weer een volk van Jahweh
zou zijn. **18** Toen liep al het gewone volk naar de tempel van
Báal en verwoestte hem; zij vernielden de altaren, sloegen de
beelden kort en klein, en doodden den Báalpriester Mattan

voor het altaar. Nadat de priester Jehojada wachtposten in de
tempel van Jahweh had geplaatst, **19** geleidde hij, vergezeld
van de honderdmannen, de Kariërs, de soldaten en de hele
volksmenigte, den koning uit de tempel van Jahweh door de
soldatenpoort naar het koninklijk paleis, waar de koning plaats
nam op de troon. **20** Heel het volk verheugde zich, en de stad
bleef rustig, daar Atalja in het koninklijk paleis met het zwaard
was gedood. **21** Joasj was zeven jaar oud, toen hij koning werd.

12 Het was in het zevende regeringsjaar van Jehoe. Hij
regeerde veertig jaar te Jerusalem. Zijn moeder heette Sibja, en
was afkomstig uit Beër-Sjéba. **2** Zijn leven lang deed Joasj wat
recht was in de ogen van Jahweh, zoals hij van den priester
Jehojada geleerd had. **3** Maar ook hij schafte de offerhoogten
niet af, zodat het volk nog altijd op de hoogten bleef offeren en
wierook branden. **4** Joasj had tot de priesters gezegd: Al het
geld, dat als wijgeschenk in de tempel van Jahweh geofferd
wordt, zowel wat iedereen als schatting is opgelegd, als ook
de vrijwillige bijdragen voor de tempel van Jahweh, **5** mogen
de priesters, van wie het hun ter hand stelt, ten eigen bate
aannemen; maar dan moeten zij ook de bouwvallige delen van
de tempel, die zij bemerken, herstellen. **6** Doch in het drie
en twintigste regeringsjaar van Joasj hadden de priesters de
bouwvallige delen van de tempel nog niet hersteld. **7** Daarom
ontbood koning Joasj den priester Jehojada met de andere
priesters bij zich, en zeide hun: Waarom blijft gij in gebreke,
de bouwvallige delen van de tempel te herstellen? Voortaan
moogt gij van gevers geen geld meer ten eigen bate aannemen,
maar moet gij het voor de bouwvallige delen van de tempel
afstaan. **8** De priesters stemden er in toe, geen geld meer van

het volk aan te nemen, maar dan ook de bouwvallige delen van
de tempel niet te herstellen. **9** Toen nam de priester Jehojada
een kist, maakte een gleuf in het deksel, en zette ze naast de
zuil, rechts van de ingang van de tempel van Jahweh; daarin
moesten de priesters-dorpelwachters al het geld werpen, dat
voor de tempel van Jahweh binnenkwam. **10** Wanneer dezen nu
zagen, dat er veel geld in de kist was, kwam de kanselier van
den koning met den hogepriester, om het geld, dat zich in de
tempel van Jahweh bevond, mee te nemen en te tellen. **11** En
als zij het hadden afgewogen, stelden zij het ter hand aan de
opzichters der werklieden, die met het toezicht over de tempel
belast waren. Dezen betaalden het uit aan de timmerlieden, de
bouwmeesters, de steenhouwers en de bouwlieden, die aan
de tempel van Jahweh werkten; **12** of zij kochten er hout en
gehouwen steen voor, en bestreden er alle verdere uitgaven
mee, die voor het herstel van de bouwvallige delen van de
tempel van Jahweh gedaan moesten worden. **13** Maar zilveren
bekkens, messen, offerschalen, trompetten en andere gouden
en zilveren voorwerpen, die voor de tempel nodig waren, werden
van het geld, dat voor de tempel van Jahweh werd opgebracht,
niet gemaakt; **14** want het werd uitbetaald aan de werklieden,
die daarvoor de tempel van Jahweh moesten herstellen. **15**
De mannen, aan wie het geld ter hand werd gesteld, om het
aan de werklieden uit te betalen, behoefden geen rekenschap
af te leggen; want het waren vertrouwde mensen. **16** Maar
het geld voor schuld- en zondeoffers werd niet voor de tempel
afgedragen; dit bleef voor de priesters bestemd. **17** In die tijd
trok Chazaël, de koning van Aram, op, deed een aanval op
Gat en veroverde het. Daarna maakte hij aanstalten, om tegen

Jerusalem op te trekken. **18** Daarom nam koning Joasj van
Juda alle wijgeschenken, die zijn vaderen Josafat, Joram en
Achazja, koningen van Juda, en hijzelf geofferd hadden, en al
het goud, dat in de schatkamers van de tempel van Jahweh
en van het koninklijk paleis lag opgeborgen, en zond het aan
Chazaël, den koning van Aram. Deze liet toen Jerusalem met
rust. **19** De verdere geschiedenis van Joasj, met al wat hij
deed, is beschreven in het boek der kronieken van de koningen
van Juda. **20** Enigen van Joasj' hovelingen smeedden een
samenzwering tegen hem en doodden hem, terwijl hij zich naar
de Milloburcht begaf. **21** De moordenaars waren zijn hovelingen
Jozakar, de zoon van Sjimat, en Jehozabar, de zoon van Sjomer.
Hij werd bij zijn vaderen in de Davidsstad begraven. Zijn zoon
Amas-ja volgde hem op.

13 In het drie en twintigste jaar der regering van Joasj, den
zoon van Achazja, over Juda, werd Joachaz, de zoon van Jehoe,
koning van Israël. Hij regeerde zeventien jaar te Samaria. **2**
Hij deed wat kwaad was in de ogen van Jahweh en brak niet
met de zonde, waartoe Jeroboam, de zoon van Nebat, Israël
had verleid. **3** Daarom ontstak Jahweh in toorn tegen Israël,
en leverde Hij het voortdurend over aan koning Chazaël van
Aram en aan zijn zoon Ben-Hadad. **4** Maar Joachaz vermurwde
Jahweh, en Jahweh verhoorde hem; want Hij zag, hoe de
koning van Aram Israël verdrukte. **5** Daarom gaf Jahweh aan
de Israëlieten een redder, die hen uit de handen der Arameën
verloste, zodat ze weer in hun tenten woonden als vroeger. **6**
Toch hielden ze niet op met de zonde, waartoe het huis van
Jeroboam Israël had verleid. Daarin bleven ze volharden. Ook
de heilige zuil te Samaria bleef staan. **7** Behalve vijftig ruiters,

tien strijdwagens en tienduizend voetknechten, liet de koning
van Aram aan Joachaz geen krijgsvolk; hij had de rest te gronde
gericht en als stof vertrapt. **8** De verdere geschiedenis van
Joachaz, met al zijn daden en krijgsverrichtingen, is beschreven
in het boek der kronieken van de koningen van Israël. **9** Joachaz
ging bij zijn vaderen te ruste, en werd te Samaria begraven.
Zijn zoon Joasj volgde hem op. **10** In het zeven en dertigste
jaar der regering van Joasj over Juda, werd Joasj, de zoon van
Joachaz, koning van Israël. Hij regeerde zestien jaar te Samaria.
11 Hij deed wat kwaad was in de ogen van Jahweh, en brak niet
met de zonde, waartoe Jeroboam, de zoon van Nebat, Israël
had verleid, maar hij bleef er mee voortgaan. **12** De verdere
geschiedenis van Joasj, met al zijn daden en krijgsverrichtingen,
en met de oorlog, die hij tegen Amas-ja, den koning van Juda,
heeft gevoerd, is beschreven in het boek der kronieken van
de koningen van Israël. **13** Joasj ging bij zijn vaderen te ruste,
en Jeroboam besteeg zijn troon. Joasj werd te Samaria bij de
koningen van Israël begraven. **14** Toen Eliseus was aangetast
door de ziekte, waaraan hij sterven zou, kwam koning Joasj
van Israël hem bezoeken, en riep al wenende uit: Vader, vader,
Israëls strijdwagens en ruiterij! **15** Eliseus beval hem: Neem pijl
en boog! Joasj deed het. **16** En hij vervolgde tot den koning
van Israël: Span met uw hand de boog! Ook dit deed hij. Nu
legde Eliseus zijn handen op die van den koning, **17** en sprak:
Open het venster aan de oostkant. En toen het venster open
stond, beval hij: Schiet! De koning schoot, en Eliseus sprak:
Een overwinningspijl van Jahweh; een pijl van overwinning op
Aram! Gij zult de Arameën bij Afek verslaan. **18** Nu sprak hij:
Neem de pijlen! En toen de koning van Israël ze in de hand

had, zeide hij: Sla er mee op de grond! Drie maal sloeg de
koning er mee op de grond; toen hield hij op. **19** Verstoord
sprak de godsman: Hadt ge vijf of zes maal geslagen, dan zoudt
ge de Arameën verslagen hebben tot verdelgens toe; nu zult
ge ze slechts drie maal verslaan. **20** Eliseus stierf en werd
begraven. In die tijd drongen er elk jaar moabietische benden in
het land. **21** Toen nu enige mannen eens bezig waren, iemand
te begraven, zagen zij opeens zulk een bende. Daarom wierpen
zij den dode in het graf van Eliseus, en liepen weg. Maar zodra
de man het gebeente van Eliseus aanraakte, werd hij weer
levend, en stond recht overeind. **22** Chazaël, de koning van
Aram, bleef de Israëlieten verdrukken, zolang Joachaz leefde.
23 Daarna kreeg Jahweh medelijden met hen en zag genadig
op hen neer, ter wille van zijn verbond met Abraham, Isaäk en
Jakob. Hij wilde hen niet verdelgen; want Hij had hen nog niet
van zijn aanschijn verworpen. **24** Na de dood van Chazaël, den
koning van Aram, volgde zijn zoon Ben-Hadad hem op. **25** Toen
heroverde Joasj, de zoon van Joachaz, op Ben-Hadad, den
zoon van Chazaël, de steden die Ben-Hadads vader op Joachaz
in de oorlog veroverd had. Joasj versloeg hem tot driemaal toe,
en heroverde de israëlietische steden.

14 In het tweede jaar der regering van Joasj, den zoon van
Joachaz, over Israël, werd Amas-ja, de zoon van Joasj, koning
van Juda. **2** Hij was vijf en twintig jaar, toen hij koning werd,
en regeerde negen en twintig jaar te Jerusalem. Zijn moeder
heette Jehoaddin en was afkomstig uit Jerusalem. **3** Hij deed
wat recht was in de ogen van Jahweh, maar niet zoals zijn
vader David. In alles volgde hij zijn vader Joasj na. **4** Ook
schafte hij de offerhoogten niet af, zodat het volk nog altijd

op de hoogten bleef offeren en wierook branden. **5** Zodra hij
de koninklijke macht stevig in handen had, doodde hij zijn
hovelingen, die zijn vader hadden vermoord. **6** Maar de kinderen
van de moordenaars doodde hij niet, volgens het voorschrift in
het wetboek van Moses, waarin Jahweh geboden heeft: Vaders
mogen niet gedood worden om de schuld van hun kinderen, en
kinderen niet om die van hun vaders; maar iedereen zal voor zijn
eigen zonde worden gedood. **7** Hij versloeg de Edomieten, die
tienduizend man sterk waren, in het Zoutdal. Ook veroverde hij
Séla gewapenderhand; hij noemde het Jokteël, zoals het nu nog
heet. **8** Daarna zond Amas-ja gezanten naar Joasj, den zoon
van Joachaz, zoon van Jehoe, den koning van Israël, en liet hem
zeggen: Kom, laat ons elkaar in de ogen zien. **9** Maar Joasj, de
koning van Israël, zond aan Amas-ja, den koning van Juda, dit
antwoord: Een distel op de Libanon zond aan een ceder op de
Libanon deze boodschap: "Geef uw dochter aan mijn zoon tot
vrouw." Intussen liep het wild gedierte van de Libanon over de
distel heen, en vertrapte ze. **10** Nu gij de Edomieten verslagen
hebt, zijt ge overmoedig geworden; geniet van uw roem en blijf
thuis. Waarom zoudt ge uw ongeluk tegemoet lopen, en uzelf
met Juda ten val brengen? **11** Maar Amas-ja wilde niet luisteren.
Toen rukte Joasj, de koning van Israël, uit, en bij Bet-Sjémesj in
Juda zagen hij en koning Amas-ja van Juda elkaar in de ogen;
12 de Judeërs leden de nederlaag tegen Israël, en vluchtten
naar huis. **13** Koning Joasj van Israël, nam koning Amas-ja van
Juda, den zoon van Joasj, zoon van Achaz-ja, bij Bet-Sjémesj
gevangen. Daarna trok hij Jerusalem binnen, en brak een stuk
van vierhonderd el uit de muur, van de Efraïmpoort af tot aan de
Hoekpoort. **14** Bovendien nam hij al het goud en zilver en het

vaatwerk, dat in de tempel van Jahweh en in de schatkamers van
het koninklijk paleis lag opgeborgen, en keerde met gijzelaars
naar Samaria terug. **15** De verdere geschiedenis van Joasj, met
al zijn daden en krijgsverrichtingen en met de oorlog, die hij
tegen koning Amas-ja van Juda gevoerd heeft, is beschreven in
het boek der kronieken van de koningen van Israël. **16** Joasj
ging bij zijn vaderen te ruste, en werd te Samaria bij de koningen
van Israël begraven. Zijn zoon Jeroboam volgde hem op. **17**
Na de dood van Joasj, den zoon van Joachaz, den koning van
Israël, leefde Amas-ja, de zoon van Joasj en koning van Juda,
nog vijftien jaar. **18** De verdere geschiedenis van Amas-ja is
beschreven in het boek der kronieken van de koningen van
Juda. **19** Toen er te Jerusalem een samenzwering tegen hem
werd gesmeed, vluchtte hij naar Lakisj; maar men zond hem
mannen achterna, die hem te Lakisj doodden. **20** Vandaar werd
hij op paarden naar Jerusalem vervoerd, en bij zijn vaderen in
de Davidstad begraven. **21** Hierop koos heel het volk van Juda
den zestienjarigen Azarja, en riep hem in de plaats van zijn
vader Amas-ja tot koning uit. **22** Nadat de koning bij zijn vaderen
te ruste was gegaan, heeft Azarja Elat versterkt en het weer bij
Juda in gelijfd. **23** In het vijftiende jaar der regering van Amas-ja,
den zoon van Joasj over Juda, werd Jeroboam, de zoon van
Joasj, koning van Israël. Hij regeerde een en veertig jaar te
Samaria. **24** Hij deed wat kwaad was in de ogen van Jahweh,
en brak niet met de zonden, waartoe Jeroboam, de zoon van
Nebat, Israël had verleid. **25** Hij heroverde het gebied van Israël
van de weg naar Chamat af tot aan de zee der laagvlakte, zoals
Jahweh, Israëls God, het door zijn dienaar, den profeet Jonas,
den zoon van Amittai uit Gat-Hachéfer, had voorspeld. **26** Want

Jahweh had gezien, hoe bitter de ellende van Israël was, hoe
slaaf en vrije wegkwijnde, en dat er geen redder kwam. **27** En
omdat Jahweh nog niet besloten had, de naam van Israël onder
de hemel te verdelgen, bracht Hij redding door Jeroboam, den
zoon van Joasj. **28** De verdere geschiedenis van Jeroboam,
met al zijn daden en krijgsverrichtingen, hoe hij oorlog voerde
tegen Damascus en Jahweh's toorn van Israël afwendde, is
beschreven in het boek der kronieken van de koningen van
Israël. **29** Jeroboam ging bij zijn vaderen te ruste, en werd te
Samaria bij de koningen van Israël begraven. Zijn zoon Zekarja
volgde hem op.

15 In het zeven en twintigste jaar der regering, van Jeroboam
over Israël, werd Azarja, de zoon van Amas-ja, koning van Juda.
2 Hij was zestien jaar oud, toen hij koning werd, en regeerde
twee en vijftig jaar te Jerusalem. Zijn moeder heette Jekoljáhoe,
en was afkomstig uit Jerusalem. **3** Hij deed wat recht was in de
ogen van Jahweh, juist zoals zijn vader Amas-ja gedaan had. **4**
Maar ook hij schafte de offerhoogten niet af, zodat het volk op
de hoogten bleef offeren en wierook branden. **5** Jahweh sloeg
den koning, en hij werd melaats tot op de dag van zijn dood.
Daarom trok hij zich in afzondering in zijn paleis terug, terwijl zijn
zoon Jotam het bestuur van het paleis waarnam en over het
volk recht sprak. **6** De verdere geschiedenis van Azarja, met al
wat hij deed, is beschreven in het boek der kronieken van de
koningen van Juda. **7** Azarja ging bij zijn vaderen te ruste, en
werd in de Davidstad begraven. Zijn zoon Jotam volgde hem
op. **8** In het acht en dertigste jaar der regering van Azarja over
Juda werd Zekarja, de zoon van Jeroboam, koning van Israël.
Hij regeerde zes maanden te Samaria. **9** Evenals zijn vaderen

deed hij wat kwaad was in de ogen van Jahweh, en brak niet
met de zonde, waartoe Jeroboam, de zoon van Nebat, Israël
had verleid. **10** Sjalloem, de zoon van Jabesj, smeedde een
samenzwering tegen hem, doodde hem te Jibleam, en werd
koning in zijn plaats. **11** De verdere geschiedenis van Zekarja is
beschreven in het boek der kronieken van de koningen van
Israël. **12** Toen werd het woord vervuld, dat Jahweh tot Jehoe
gesproken had: Uw zonen zullen tot in het vierde geslacht op de
troon van Israël zetelen. **13** Sjalloem, de zoon van Jabesj, werd
koning in het negen en dertigste jaar van de regering van Ozias
over Juda. Hij regeerde een volle maand te Samaria. **14** Toen
trok Menachem, de zoon van Gadi, van Tirsa naar Samaria
op, drong de stad binnen, versloeg Sjalloem, den zoon van
Jabesj, en doodde hem. Hij werd koning in zijn plaats. **15** De
verdere geschiedenis van Sjalloem, met de samenzwering, die
hij smeedde, is beschreven in het boek der kronieken van de
koningen van Israël. **16** Van Tirsa uit verwoestte Menachem de
stad Tifsach en haar onderhorig gebied, omdat zij hem haar
poorten niet geopend had. Hij vermoordde al de inwoners, en liet
de zwangere vrouwen openrijten. **17** In het negen en dertigste
jaar der regering van Azarja over Juda werd Menachem, de zoon
van Gadi, koning van Israël. Hij regeerde tien jaar te Samaria.
18 Hij deed wat kwaad was in de ogen van Jahweh, en brak niet
met de zonde, waartoe Jeroboam, de zoon van Nebat, Israël had
verleid. **19** In zijn tijd drong Poel koning van Assjoer, in het land.
Want Menachem had aan Poel duizend talenten zilver beloofd,
indien deze hem zou helpen, om het koningschap in handen te
krijgen. **20** Menachem hief dit geld van Israël; iedere man van
stand moest voor den koning van Assjoer vijftig sikkels zilver

opbrengen. Toen trok de koning van Assjoer af, en bleef niet
langer in het land. **21** De verdere geschiedenis van Menachem,
met al wat hij deed, is beschreven in het boek der kronieken van
de koningen van Israël. **22** Menachem ging bij zijn vaderen te
ruste, en zijn zoon Pekachja volgde hem op. **23** In het vijftigste
jaar der regering van Azarja over Juda werd Pekachja, de zoon
van Menachem, koning van Israël. Hij regeerde twee jaar te
Samaria. **24** Hij deed wat kwaad was in de ogen van Jahweh,
en brak niet met de zonde, waartoe Jeroboam, de zoon van
Nebat, Israël had verleid. **25** Zijn hoofdman Pékach, de zoon van
Remaljáhoe, smeedde een samenzwering tegen hem, en doodde
hem tegelijk met Argob en Haärje, in het hoofdgebouw van het
koninklijk paleis te Samaria, daarbij geholpen door vijftig man
van de Giladieten. Hij werd koning in zijn plaats. **26** De verdere
geschiedenis van Pekachja, met al wat hij deed, is beschreven
in het boek der kronieken van de koningen van Israël. **27** In
het twee en vijftigste jaar der regering van Azarja over Juda
werd Pékach, de zoon van Remaljáhoe, koning van Israël. Hij
regeerde twintig jaar te Samaria. **28** Hij deed wat kwaad was
in de ogen van Jahweh, en brak niet met de zonde, waartoe
Jeroboam, de zoon van Nebat, Israël had verleid. **29** Tijdens
de regering van koning Pékach van Israël deed Tiglat Piléser,
koning van Assjoer, een inval, en veroverde Ijjon, Abel-Bet-
Maäka, Janóach, Kédesj, Chasor, Gilad, Galilea en heel het land
van Neftali. De bewoners voerde hij in ballingschap naar Assjoer.
30 Hosjéa, de zoon van Ela, smeedde een samenzwering tegen
Pékach, den zoon van Remaljáhoe, en doodde hem. Hij werd
koning in zijn plaats. **31** De verdere geschiedenis van Pékach,
met al wat hij deed, is beschreven in het boek der kronieken van

de koningen van Israël. **32** In het tweede jaar der regering van
Pékach, den zoon van Remaljáhoe, over Israël, werd Jotam, de
zoon van Ozias, koning van Juda. **33** Hij was vijf en twintig jaar
oud, toen hij koning werd, en regeerde zestien jaar te Jerusalem.
Zijn moeder heette Jeroesja, en was de dochter van Sadok. **34**
Hij deed wat recht was in de ogen van Jahweh, juist zoals zijn
vader Ozias. **35** Maar ook hij schafte de offerhoogten niet af,
zodat het volk op de hoogten bleef offeren en wierook branden.
Hij heeft de Bovenpoort van de tempel van Jahweh gebouwd.
36 De verdere geschiedenis van Jotam, met al wat hij deed, is
beschreven in het boek der kronieken van de koningen van
Juda. **37** In die tijd begon Jahweh Resin, den koning van Aram,
en Pékach, den zoon van Remaljáhoe, op Juda los te laten. **38**
Jotam ging bij zijn vaderen te ruste, en werd in de stad van zijn
vader David begraven. Zijn zoon Achaz volgde hem op.

16 In het zeventiende jaar der regering van Pékach, den zoon
van Remaljáhoe, werd Achaz, de zoon van Jotam, koning van
Juda. **2** Achaz was twintig jaar oud, toen hij koning werd, en
regeerde zestien jaar te Jerusalem. Hij deed niet wat recht was
in de ogen van Jahweh, zijn God, zoals zijn vader David, **3**
maar volgde het wangedrag van de koningen van Israël. Zelfs
heeft hij zijn zoon in het vuur geofferd volgens de afschuwelijke
gebruiken van de volkeren, die Jahweh voor de Israëlieten
had uitgedreven. **4** Ook offerde en brandde hij wierook op
hoogten en heuvels en onder elke groene boom. **5** In zijn
tijd trokken Resin, de koning van Aram, en Pekach, de zoon
van Remaljanoe en koning van Israël, tegen Jerusalem op. Zij
belegerden Achaz, maar konden geen overwinning op hem
behalen. **6** Terzelfdertijd heroverde Resin, de koning van Aram,

Elat voor de Edomieten. Hij verdreef de Judeërs uit Elat, waarop
de Edomieten er zich kwamen vestigen, die er gebleven zijn
tot op deze dag. **7** Daarom zond Achaz gezanten naar koning
Tiglat-Piléser van Assjoer met het verzoek: Ik ben uw dienaar
en uw zoon; trek op, om mij te verlossen uit de greep van den
koning van Aram en den koning van Israël, die als vijanden
tegenover mij staan. **8** En Achaz nam het goud en het zilver, dat
in de tempel van Jahweh en in de schatkamers van het koninklijk
paleis lag opgeborgen, en zond het aan den koning van Assjoer
ten geschenke. **9** De koning van Assjoer willigde zijn verzoek
in, trok naar Damascus op en veroverde het; de bevolking
voerde hij gevangen weg, en Resin doodde hij. **10** Toen koning
Achaz nu naar Damascus ging, om bij Tiglat-Pileser, den koning
van Assjoer, zijn opwachting te maken, zag hij het altaar van
Damascus. Hij zond er een model van aan den priester Oeri-ja,
met een afbeelding van alle bijzonderheden. **11** De priester Oeri-
ja bouwde nu een altaar volgens de gegevens, die koning Achaz
hem uit Damascus gezonden had, en kwam met het werk klaar,
nog eer koning Achaz uit Damascus terug was. **12** Toen de
koning dus uit Damascus was teruggekeerd, en het altaar had
bezien, trad hij toe, om op het altaar te offeren; **13** hij ontstak
zijn brand- en spijsoffer, goot zijn plengoffer uit, en besprenkelde
het altaar met het bloed van het vredeoffer, dat hij gebracht had.
14 Het bronzen altaar, dat voor Jahweh was blijven staan, tussen
het nieuwe altaar en de tempel, liet hij voor het tempelgebouw
weghalen en aan de noordkant van het nieuwe altaar plaatsen.
15 Hierop gaf koning Achaz aan den priester Oeri-ja bevel:
Op het grote altaar moet ge ‘s morgens het brandoffer en ‘s
avonds het spijsoffer opdragen, met de brand- en spijsoffers

van den koning en de brand-, spijs- en plengoffers van het
gewone volk, en al het bloed van de brand- en slachtoffers er
op sprenkelen. Het bronzen altaar behoud ik mij voor, om de
godheid te raadplegen. **16** En de priester Oeri-ja deed al wat
koning Achaz hem bevolen had. **17** Verder liet koning Achaz de
panelen uit de wagentjes snijden, en nam er de waterbekkens
af. Ook lichtte hij de zee van de bronzen runderen af, en zette
haar op een stenen plaveisel. **18** Tenslotte liet hij de rustzetel,
die in de tempel gebouwd was, en de buitenste koninklijke
toegangspoort tot de tempel verwijderen. Dit geschiedde terwille
van den koning van Assjoer. **19** De verdere geschiedenis van
Achaz, met al wat hij deed, is beschreven in het boek der
kronieken van de koningen van Juda. **20** Achaz ging bij zijn
vaderen te ruste, en werd in de Davidstad begraven. Zijn zoon
Ezekias volgde hem op.

17 In het twaalfde jaar der regering van Achaz over Juda werd
Hosjéa, de zoon van Ela, koning van Israël. Hij regeerde negen
jaar te Samaria. **2** Hij deed wat kwaad was in de ogen van
Jahweh, ofschoon niet zo erg als de koningen van Israël, die hem
vooraf waren gegaan. **3** Daarom trok koning Sjalmanéser van
Assjoer tegen Hosjéa op, en Hosjéa moest zich onderwerpen
en schatting betalen. **4** En toen de koning van Assjoer later
ontdekte, dat Hosjéa tegen hem samenspande, gezanten naar
koning So van Egypte had gezonden en de jaarlijkse schatting
voor den koning van Assjoer niet meer opbracht, nam de koning
van Assjoer hem gevangen en sloot hem op in een kerker. **5** Na
een veldtocht door het hele land trok de koning van Assjoer
tenslotte naar Samaria, dat hij drie jaar lang belegerde. **6** In het
negende jaar van Hosjéa nam de koning van Assjoer Samaria

in. De Israëlieten voerde hij in ballingschap naar Assjoer, en
wees hun Chalach, met een gebied aan de Chabor, een kanaal
in Gozar, en enige steden van Medië, tot woonplaats aan. **7**
Dit alles gebeurde, omdat de Israëlieten gezondigd hadden
tegen Jahweh, hun God, die hen uit de macht van Farao,
den koning van Egypte, verlost en uit Egypte geleid had. Zij
waren andere goden gaan dienen, **8** en hadden volgens de
gebruiken der volkeren geleefd, die Jahweh voor de Israëlieten
had uitgedreven. **9** Tegenover Jahweh, hun God, hadden de
Israëlieten zich vele ongerechtigheden veroorloofd. In al hun
steden, zowel in de wachttorens als in de vestingen, hadden zij
offerhoogten gebouwd, **10** op elke hoge heuvel en onder elke
groene boom heilige zuilen en palen geplaatst. **11** Daar hadden
zij wierook gebrand, evenals de volkeren, die Jahweh bij hun
komst had weggevoerd, en schandelijke dingen gedaan, om
Jahweh te tarten. **12** Zo hadden zij de schandgoden gediend,
ofschoon Jahweh hun dit nadrukkelijk had verboden. **13** Toch
had Jahweh zowel Israël als Juda door al zijn profeten en zieners
gewaarschuwd, en hun gezegd: Bekeert u van uw wangedrag,
en onderhoudt de geboden en voorschriften van de wet, die
Ik aan uw vaderen gegeven heb, en door mijn dienaars de
profeten heb ingescherpt. **14** Maar ze wilden niet luisteren en
waren hardnekkig evenals hun vaderen, die ook niet op Jahweh,
hun God, hadden vertrouwd. **15** Zij stoorden zich niet aan zijn
geboden, evenmin als aan het verbond, dat Hij met hun vaderen
gesloten had, en verachtten de vermaningen, die Hij hun gaf. Zo
zijn ze nietigheden gaan dienen, om zelf tot niet te vervallen,
evenals de heidenen, die hen omringden, ofschoon Jahweh hun
verboden had te doen, zoals zij. **16** Ze hebben al de geboden

van Jahweh, hun God, overtreden! Ze maakten zich gegoten
beelden, twee kalveren en heilige zuilen. Ze aanbaden heel
het hemelse heir, en dienden Báal. **17** Hun zonen en dochters
wierpen ze ten offer in het vuur, en lieten zich in met waarzeggerij
en wichelarij. Zo gaven ze zich over aan al wat kwaad was in de
ogen van Jahweh, om Hem te tarten. **18** Daarom werd Jahweh
hevig op Israël vergramd, en dreef Hij het van zijn aanschijn weg.
Alleen de stam Juda bleef over. **19** Maar ook Juda hield zich niet
aan de geboden van Jahweh, zijn God, en volgde de practijken
van Israël na. **20** Daarom zou Jahweh heel het geslacht der
Israëlieten versmaden; Hij zou het vernederen, aan plunderaars
overleveren, en het tenslotte van zijn aanschijn verwerpen. **21**
Reeds toen Israël zich van het huis van David afscheurde, en
Jeroboam, den zoon van Nebat, tot koning uitriep, had Jeroboam
het van Jahweh weggetroond, en het tot een grote zonde verleid.
22 En de Israëlieten waren al de zonden, die Jeroboam gedaan
had, blijven bedrijven, zonder er ooit mee op te houden, **23**
totdat Jahweh hen tenslotte van zijn aanschijn wegwierp, zoals
Hij door zijn dienaars, de profeten, voorspeld had. En Israël werd
uit zijn land in ballingschap naar Assjoer weggevoerd; daar bleef
het tot op deze dag. **24** Nu bracht de koning van Assjoer volk uit
Babel, Koeta, Awwa, Chamat en Sefarwáim naar de steden van
Samaria, en liet hen daar wonen in de plaats van de Israëlieten.
Dezen namen Samaria in bezit, en vestigden zich daar in de
steden. **25** In de eerste tijd, dat zij er woonden, vereerden zij
Jahweh niet. Toen zond Jahweh leeuwen op hen af, die velen
van hen verscheurden. **26** Nu berichtte men aan den koning van
Assjoer: De volkeren, die gij naar Samaria hebt weggevoerd, om
zich daar in de steden te vestigen, kennen de dienst van den god

van dat land niet; daarom heeft hij leeuwen op hen afgestuurd,
die hen doden, omdat ze zijn dienst niet kennen. **27** Toen beval
de koning van Assjoer: Zendt er een van de priesters heen, die ik
van daar heb weggevoerd. Deze moet er zich gaan vestigen, om
hen de dienst van dien god te leren. **28** Zo kwam dus een van de
priesters, die uit Samaria waren weggevoerd, terug. Hij vestigde
zich te Betel, en leerde hen, hoe zij Jahweh moesten vereren.
29 Tegelijkertijd echter maakten de verschillende volkeren hun
eigen goden en plaatsten ze in de tempels op de offerhoogten,
die de Samaritanen gebouwd hadden in de steden, waar die
volkeren zich nu hadden gevestigd. **30** De Babyloniërs maakten
Soekkot-Benot, de Koetiërs een Nergal, de Chamatieten een
Asjima, **31** de Awwieten een Nibchaz en een Tartak en de
Sejarwieten verbrandden hun kinderen voor Adrammélek en
Anammélek, de goden van Sefarwáim. **32** Zij vereerden ook
Jahweh, maar stelden uit de gewone standen priesters aan, die
voor hen dienst moesten doen in de tempels op de offerhoogten.
33 En ofschoon zij Jahweh vereerden, dienden ze ook hun eigen
goden volgens de gebruiken der volkeren, waaruit ze waren
weggevoerd. **34** Tot op deze dag leven ze volgens hun oude
gebruiken. Zij vreesden Jahweh dus niet; want ze leefden niet
volgens de instellingen en voorschriften, de wet en de geboden,
die Jahweh gegeven heeft aan de kinderen van Jakob, dien
Hij Israël noemde. **35** Met hen toch heeft Jahweh een verbond
gesloten en hun gezegd: Gij zult geen andere goden vereren,
aanbidden en dienen, en hun geen offers brengen. **36** Alleen
Jahweh, die u met geweldige kracht en met gespierde arm uit
Egypte geleid heeft, moogt gij vereren en aanbidden; Hem alleen
moogt gij offers brengen. **37** De instellingen en voorschriften, de

wet en de geboden, die Hij voor u heeft neergeschreven, moet
gij ten allen tijde onderhouden, en geen andere goden vereren.
38 Ook moogt gij het verbond niet vergeten, dat Ik met u heb
gesloten. Gij moogt geen vreemde goden vereren, **39** maar
Jahweh, uw God, alleen; dan zal Hij u uit de handen van al
uw vijanden verlossen. **40** Maar zij luisterden niet en hielden
hun vroegere gebruiken in stand. **41** Deze volkeren vereerden
dus Jahweh, terwijl ze tegelijkertijd hun afgodsbeelden dienden;
en hun kinderen en kindskinderen zijn het voorbeeld hunner
vaderen blijven volgen tot op de dag van vandaag.

18 In het derde jaar der regering van Hosjéa, den zoon van
Ela over Israël, werd Ezekias, de zoon van Achaz, koning van
Juda. **2** Hij was vijf en twintig jaar oud, toen hij koning werd, en
heeft negen en twintig jaar te Jerusalem geregeerd. Zijn moeder
heette Abi, en was de dochter van Zekarja. **3** Hij deed wat recht
was in de ogen van Jahweh, juist zoals zijn vader David. **4** Hij
schafte de offerhoogten af, verbrijzelde de heilige zuilen en
hakte de heilige palen om. Zelfs sloeg hij de koperen slang, die
Moses gemaakt had, aan stukken; want tot dan toe hadden
de Israëlieten daarvoor wierook gebrand, en haar Nechoesjtan
genoemd. **5** Hij vertrouwde op Jahweh, en had daarin zijns
gelijke niet, noch voor noch na hem, onder al de koningen van
Juda. **6** Hij bleef aan Jahweh verknocht en verliet Hem niet,
maar onderhield de geboden, die Jahweh aan Moses gegeven
had. **7** Daarom was Jahweh met hem, en slaagde hij in al
zijn ondernemingen. Hij kwam in opstand tegen den koning
van Assjoer, en bleef hem niet dienstbaar. **8** Ook sloeg hij de
Filistijnen tot Gaza terug, en veroverde het gebied der stad met
wachttorens en vestingen. **9** In het vierde jaar der regering

van Ezekias, dat is het zevende jaar der regering van Hosjéa,
den zoon van Ela, over Israël, trok Sjalmanéser, de koning van
Assjoer, tegen Samaria op. Hij belegerde het, **10** en nam het na
verloop van drie jaar in. De inname van Samaria geschiedde in
het zesde jaar van Ezekias, dat is het negende jaar der regering
van Hosjéa over Israël. **11** De koning van Assjoer voerde de
Israëlieten in ballingschap naar Assjoer en liet hen wonen in
Chalach, aan de Chabor, een kanaal van Gozan, en in enige
steden van Medië. **12** Dit alles gebeurde, omdat zij niet naar de
stem van Jahweh, hun God, hadden geluisterd, zijn verbond
hadden verlaten, niet hadden gehoorzaamd aan al wat Moses,
de dienaar van Jahweh, had bevolen, en er niet naar hadden
geleefd. **13** In het veertiende regeringsjaar van Ezekias trok
Sinacherib, de koning van Assjoer, tegen alle versterkte steden
van Juda op, en maakte zich daarvan meester. **14** Toen zond
Ezekias, de koning van Juda, gezanten naar den koning van
Assjoer te Lakisj, en liet hem zeggen: Ik heb misdreven! Trek
weer van mij weg; dan zal ik opbrengen wat gij me oplegt. Nu
vorderde de koning van Assjoer van Ezekias, den koning van
Juda, driehonderd talenten zilver en dertig talenten goud. **15** En
Ezekias gaf hem al het geld, dat in de tempel van Jahweh en in
de schatkamers van het koninklijk paleis lag opgeborgen. **16**
Bij die gelegenheid liet Ezekias van de deuren van Jahweh's
tempel en van de pijlers, die hij zelf had overtrokken, het goud
afsnijden, om het aan den koning van Assjoer te geven. **17**
Nu zond de koning van Assjoer, van Lakisj uit, een Tartan,
een opperkamerling en een opperbevelhebber met een sterke
krijgsmacht naar Jerusalem tegen koning Ezekias. Toen zij
zich na hun aankomst bij het kanaal van de Bovenvijver op

de weg van het Blekersveld hadden opgesteld, **18** en om
den koning riepen, ging de hofmaarschalk Eljakim, de zoon
van Chilki-jáhoe naar hen toe, vergezeld van den schrijver
Sjebna en den kanselier Joach, den zoon van Azaf. **19** De
opperbevelhebber zeide tot hen: Gaat aan Ezekias berichten: Dit
zegt de Opperkoning, de koning van Assjoer! Waar haalt ge toch
uw vertrouwen vandaan? **20** Denkt ge misschien, dat woorden
alleen alkrijgsbeleid en krijgsmacht zijn? Op wien vertrouwt ge
dan wel, om u tegen mij te verzetten? **21** Zie, ge vertrouwt op
Egypte, op die geknakte rietstok, die iemand de hand doorboort
en wondt, als hij er op steunt; ja, dat is Farao, de egyptische
koning voor iedereen, die op hem vertrouwt. **22** Misschien
zult ge mij zeggen: Wij vertrouwen op Jahweh, onzen God.
Maar heeft Ezekias dan zijn offerhoogten en altaren niet laten
verwijderen, en tot Juda en Jerusalem gezegd: "Alleen voor dit
altaar te Jerusalem moogt gij u neerwerpen?" **23** Welnu, ga
eens een weddenschap aan met den koning van Assjoer, mijn
meester. Ik zal u twee duizend paarden leveren; maar ik wed,
dat gij er niet eens de ruiters voor hebt. **24** Maar hoe zult ge dan
weerstand kunnen bieden aan de geringste onderbevelhebbers
van mijn heer? Of vertrouwt ge op Egypte voor strijdwagens
en ruiters? **25** Maar ben ik dan, zonder dat Jahweh het wilde,
tegen dit land opgetrokken, om het te verwoesten? Neen,
Jahweh heeft mij gezegd: "Trek op naar dit land en verwoest
het." **26** Eljakim, de zoon van Chilki-jáhoe, Sjebna en Joach
zeiden tot den opperbevelhebber: Spreek maar aramees met uw
dienaars; wij verstaan dat wel. Maar spreek geen joods tegen
ons; want dan verstaat het volk op de muur het ook. **27** Maar de
opperbevelhebber gaf hun ten antwoord: Heeft mijn meester mij

soms met deze boodschap alleen tot u en uw koning gezonden;
of ook tot die mannen daar op de muur, die hun eigen drek met
u zitten te eten, en die hun eigen water drinken? **28** Daarom
kwam de opperbevelhebber nog dichterbij en riep hardop in
het Joods: Hoort het woord van den Opperkoning van Assjoer!
29 Dit zegt de koning: Laat Ezekias u niet bedriegen; want hij
kan u niet redden uit mijn hand. **30** En laat Ezekias u ook niet
op Jahweh doen rekenen en zeggen: Jahweh zal ons zeker
verlossen; deze stad zal niet in de handen van den koning van
Assjoer vallen! **31** Luistert niet naar Ezekias; want dit zegt de
koning van Assjoer: Sluit vrede met mij, en geeft u over; dan zal
iedereen de vrucht van zijn wijnstok en vijgeboom eten, en het
water drinken uit zijn put, **32** totdat ik u kom meenemen naar
een land, dat op het uwe gelijkt: een land van koren en wijn,
van brood en wijngaarden, van olijfbomen en honing; zo zult gij
leven en niet sterven. Luistert niet naar Ezekias; hij misleidt u,
wanneer hij zegt: Jahweh zal ons verlossen. **33** Hebben soms
de goden van de andere volkeren hun land uit de macht van den
assyrischen koning verlost? **34** Waar zijn de goden van Chamat
en Arpad, waar de goden van Sefarwáim, Hena en Iwwa? Waar
zijn de goden van het land van Samaria; hebben zij Samaria uit
mijn hand kunnen redden? **35** Wie is er onder de goden van al
die landen, die zijn gebied uit mijn macht heeft verlost? Zou
Jahweh dan Jerusalem uit mijn hand kunnen redden? **36** Men
zweeg en antwoordde hem geen woord; want de koning had
bevel gegeven: Ge moet hem niets terugzeggen. **37** Maar de
hofmaarschalk Eljakim, de zoon van Chilki-jáhoe, de schrijver
Sjebna en de kanselier Joach, de zoon van Azaf, scheurden hun

klederen en gingen naar Ezekias, om hem de woorden van den
opperbevelhebber over te brengen.

19 Toen koning Ezekias dit hoorde, scheurde hij zijn klederen,
sloeg het boetekleed om, en ging naar de tempel van Jahweh.
2 Tegelijkertijd zond hij Eljakim, den hofmaarschalk, met den
schrijver Sjebna en de oudsten der priesters, in boeteklederen
gehuld, naar den profeet Isaias, den zoon van Amos. **3** Ze
moesten hem zeggen: Dit zegt Ezekias! Deze dag is een dag
van benauwing, van straf en van smaad; de kinderen openen
de moederschoot al, maar de kracht om te baren ontbreekt.
4 Maar wellicht heeft Jahweh, uw God, acht geslagen op de
woorden van den opperbevelhebber, die door zijn heer, den
koning van Assjoer, gezonden werd, om den levenden God te
honen, en straft Jahweh, uw God, hem om de woorden die Hij
gehoord heeft. Zend dus een bede omhoog voor het overschot,
dat er nog is! **5** Toen dan de dienaren van koning Ezekias bij
Isaias waren gekomen, **6** sprak Isaias tot hen: Dit moet ge tot
uw meester zeggen: Zo spreekt Jahweh! Wees niet bang voor
de woorden, die gij gehoord hebt, en waarmee de knechten van
den assyrischen koning Mij hebben gehoond. **7** Zie, Ik zal een
geest in hem zenden, waardoor hij terugkeert naar zijn land,
zodra hij geruchten verneemt; en in zijn land zal Ik hem door het
zwaard doen vallen! **8** De opperbevelhebber keerde nu naar
den koning van Assjoer terug. En daar hij vernomen had, dat
deze Lakisj al had verlaten, trof hij hem bij Libna aan, dat juist
door hem belegerd werd. **9** En toen deze hoorde: "Tirháka, de
koning van Koesj, is tegen u ten strijde getrokken," zond hij
opnieuw gezanten naar Ezekias met de volgende opdracht: **10**
Zegt dit aan Ezekias, den koning van Juda: Laat uw God, op

wien gij vertrouwt, u niet bedriegen en zeggen: Jerusalem zal
niet worden overgeleverd aan den assyrischen koning. **11** Zie,
ge hebt toch gehoord, dat de koningen van Assjoer alle landen
ten ondergang hebben gedoemd; en zoudt gij dan ontsnappen?
12 Hebben de goden de volkeren gered, die door mijn vaderen
werden vernield: Gozan, Charan, Résef, en de bewoners van
Éden in Telassar? **13** Waar is de koning van Chamat gebleven,
en de koning van Arpad, de koning van Sefarwáim, Hena en
Iwwa? **14** Toen Ezekias van de gezanten de brief had ontvangen,
en hem had gelezen, ging hij naar de tempel, legde hem open
voor Jahweh neer, **15** en bad tot Jahweh: Jahweh, Israëls God,
die op de cherubs troont; Gij alleen zijt God over alle koninkrijken
der aarde; Gij hebt hemel en aarde geschapen! **16** Ach Jahweh,
neig toch uw oor, en luister; open uw ogen, o Jahweh, en zie:
Verneem, wat Sinacherib mij gemeld heeft, om den levenden
God te honen. **17** Ach Jahweh, het is waar: de koningen van
Assjoer hebben de volkeren met hun landen verwoest. **18** Ze
hebben ook hun goden in het vuur geworpen en vernield; want
ze waren geen god, maar enkel het werk van mensenhanden,
van hout en van steen. **19** Ach Jahweh, onze God, red ons nu
uit zijn handen, opdat alle koninkrijken der aarde erkennen, dat
Gij alleen God zijt, o Jahweh! **20** Toen liet Isaias, de zoon van
Amos, aan Ezekias zeggen: Dit zegt Jahweh, Israëls God! Ik heb
de bede gehoord, die gij tot Mij hebt opgezonden om Sinacherib,
den assyrischen koning. **21** Dit is het woord, dat Jahweh tegen
hem gesproken heeft: Ze veracht en bespot u, De jonkvrouw,
de dochter van Sion; Meewarig schudt ze het hoofd achter u,
Jerusalems dochter! **22** Wien hebt ge gehoond en beschimpt,
Tegen wien een hoge toon aangeslagen. En uw trotse blikken

geheven? Tegen Israëls Heilige! **23** Door uw boden hebt ge den
Heer gehoond, En gezegd: Met mijn tallooze wagens Heb ik de
toppen der bergen bestegen, En de flanken van de Libanon. Ik
heb zijn rijzige ceders geveld, En zijn schoonste cypressen; Zijn
hoogste toppen bereikt, Zijn dichtste wouden. **24** Ik heb geboord
en gedronken De wateren van vreemde landen, En opgedroogd
met de zool van mijn voeten Alle stromen van Masor. **25** Hebt ge
dan niet vernomen, Hoe Ik dit vroeger al had beschikt? Wat Ik al
lang had besloten, Heb Ik thans in vervulling doen gaan. Tot
puinhopen moesten Versterkte steden worden verwoest; **26**
Haar bewoners machteloos zijn, Verschrikt en beschaamd. Ze
moesten zijn als kruid op het veld, Als tengere planten; Als gras
op het dak, Dat verdort, eer het opschiet. **27** Maar Ik ken uw
opstaan en zitten, Uw gaan en uw komen; **28** Uw razen steeg tot
Mij op, Uw tieren kwam Mij ter ore. Daarom sla Ik mijn ring door
uw neus, Leg mijn toom aan uw lippen; En voer u terug langs de
weg, Die gij kwaamt. **29** En dit is het teken voor u: Dit jaar zult
ge nog nawas eten, Het volgend jaar wat er groeit in het wild;
Maar in het derde jaar zult ge zaaien en oogsten, Wijngaarden
planten en de vrucht er van eten. **30** Wat er van u overblijft, En
wat er van het huis van Juda nog rest. Zal wortel schieten naar
omlaag, En vruchten dragen naar boven. **31** Want de Rest zal
zich uit Jerusalem verspreiden, Wat er overbleef uit de Sion;
De ijver van Jahweh der heerscharen Brengt het tot stand! **32**
Daarom spreekt Jahweh over den koning van Assjoer: Hij zal
deze stad niet binnen komen, Geen pijl er op afschieten; Met
geen schild ze bestormen, Met geen wal ze omringen. **33** Hij
keert terug langs de weg, die hij kwam; Deze stad komt hij niet
binnen, zegt Jahweh! **34** Ik zal deze stad beschutten en redden

Terwille van Mij, en van David, mijn dienaar! **35** Nog dezelfde
nacht ging de engel van Jahweh uit en doodde in het assyrische
leger honderd vijf en tachtig duizend man; ‘s morgens bij het
ontwaken zag men enkel nog lijken. **36** Nu brak Sinacherib, de
koning van Assjoer, op, nam de terugtocht en bleef in Ninive. **37**
En toen hij eens aan het bidden was in de tempel van Nisrok,
zijn god, werd hij met het zwaard doorstoken door zijn zonen
Adrammélek en Saréser, die naar het land Ararat vluchtten. Zijn
zoon Ésar-Chaddon volgde hem op.

20 In die dagen werd Ezekias dodelijk ziek. De profeet Isaias,
de zoon van Amos, ging naar hem toe, en sprak tot hem: Dit
zegt Jahweh! Maak uw zaken in orde; want ge moet sterven en
zult niet langer leven. **2** Toen keerde Ezekias zijn gezicht naar
de muur en bad tot Jahweh: **3** Ach Jahweh, denk er toch aan,
hoe ik trouw en in oprechtheid des harten voor U heb geleefd,
en steeds heb gedaan, wat U aangenaam was. En Ezekias
barstte in tranen uit. **4** Isaias had de binnenhof nog niet verlaten,
of het woord van Jahweh werd tot hem gericht: **5** Keer terug, en
zeg tot Ezekias, den vorst van mijn volk: Zo spreekt Jahweh, de
God van David, uw vader! Ik heb uw smeken gehoord en uw
tranen gezien. Zie, Ik zal u genezen; overmorgen zult ge naar
de tempel van Jahweh gaan. **6** En Ik zal uw leven met vijftien
jaren verlengen; ook zal Ik u en deze stad uit de macht van
den assyrischen koning bevrijden, en deze stad in bescherming
nemen ter wille van Mijzelf en van David, mijn dienaar. **7** Toen
sprak Isaias: Haal een vijgenkoek. Ze deden het en legden
hem op het gezwel. En Ezekias genas. **8** Ezekias vroeg Isaias:
Wat is het teken, dat Jahweh mij zal genezen, en dat ik binnen
drie dagen naar de tempel van Jahweh zal gaan? **9** Isaias

zeide: Dit is voor u het teken van Jahweh, dat Jahweh wat Hij
beloofd heeft, zal doen. Moet de schaduw tien graden vooruit, of
tien graden teruggaan? **10** Ezekias zeide: Het zegt niet veel,
wanneer de schaduw tien graden naar beneden gaat; neen zij
moet teruggaan, tien graden achteruit. **11** Nu riep de profeet
Isaias Jahweh aan, en de schaduw op de zonnewijzer van
Achaz ging tien graden terug, juist zoveel als zij reeds gedaald
was. **12** In die tijd zond Merodak-Baladan, de zoon van Baladan
en koning van Babel, gezanten naar Ezekias met brieven en
geschenken; want hij had van zijn ziekte gehoord. **13** In zijn
vreugde hierover liet Ezekias hun heel zijn schatkamer zien met
het zilver en het goud, de specerijen en de kostbare olie: heel
zijn tuighuis en al wat er in zijn magazijnen lag opgestapeld. Er
was niets in zijn paleis en heel zijn gebied, wat Ezekias hun niet
liet zien. **14** Toen ging de profeet Isaias naar koning Ezekias toe,
en zeide tot hem: Wat hebben deze mannen gezegd, en waar
vandaan zijn ze tot u gekomen? Ezekias antwoordde: Uit een
ver land zijn ze mij komen bezoeken, uit Babel. **15** Hij vroeg:
Wat hebben ze in uw paleis gezien? Ezekias antwoordde: Ze
hebben alles gezien wat in mijn paleis is; en er is ook niets in
mijn magazijnen, wat ik hun niet heb getoond. **16** Toen sprak
Isaias tot Ezekias: Hoor dan het woord van Jahweh! **17** Zie, de
dagen zullen komen, waarin al wat zich in uw paleis bevindt
en al wat uw vaderen tot heden toe hebben opgestapeld, naar
Babel zal worden overgebracht; niets blijft er over, zegt Jahweh!
18 En uit uw zonen, uw eigen kinderen, die gij zult verwekken,
zal men er kiezen, om ze tot eunuchen te maken in het paleis
van den koning van Babel. **19** Toen zeide Ezekias tot Isaias: Het
woord van Jahweh, dat gij gesproken hebt, is goed! Hij dacht:

dan is er althans in mijn tijd bestendige vrede. **20** De verdere
geschiedenis van Ezekias, met al zijn krijgsverrichtingen, en hoe
hij de vijver en het kanaal maakte en zo het water in de stad
bracht, is beschreven in het boek der kronieken van de koningen
van Juda. **21** Ezekias ging bij zijn vaderen te ruste, en zijn zoon
Manasses volgde hem op.

21 Manasses was twaalf jaar oud, toen hij koning werd. Hij
regeerde vijf en vijftig jaar te Jerusalem. Zijn moeder heette
Chefsiba. **2** Hij deed wat kwaad was in de ogen van Jahweh, en
volgde de verfoeilijke practijken van de volkeren, die Jahweh voor
de Israëlieten had uitgedreven. **3** Hij herbouwde de offerhoogten,
die zijn vader Ezekias had verwoest, richtte altaren op voor Báal,
en maakte een heilige zuil, zoals Achab, de koning van Israël,
gedaan had. Ook wierp hij zich ter aarde voor heel het hemelse
heir, en diende het. **4** Zelfs bouwde hij altaren in de tempel van
Jahweh, waarvan Jahweh gezegd had: Te Jerusalem zal Ik mijn
Naam doen wonen! **5** In beide voorhoven van de tempel van
Jahweh richtte hij altaren op voor heel het hemelse heir. **6** Zijn
zoon heeft hij in het vuur geofferd; hij maakte zich schuldig aan
waarzeggerij en wichelarij, en stelde geestenbezweerders en
toekomstvoorspellers aan. Hij deed dus al wat maar kwaad was
in de ogen van Jahweh, om Hem te tergen. **7** Zelfs maakte hij
een Asjerabeeld, en plaatste het in de tempel, waarvan Jahweh
tot David en zijn zoon Salomon gezegd had: "In dit huis en te
Jerusalem, dat Ik uit al de stammen van Israël heb verkoren, zal
Ik mijn Naam voor altijd doen wonen. **8** En wanneer de kinderen
van Israël mijn geboden en de wet, die Ik door mijn dienaar
Moses heb afgekondigd, getrouw onderhouden, zal Ik hen nooit
meer verjagen uit het land, dat Ik aan hun vaderen gegeven

heb." **9** Maar ze hebben niet willen luisteren; want Manasses
heeft ze verleid, om meer kwaad te bedrijven, dan de volkeren,
die Jahweh bij de komst van de Israëlieten had uitgeroeid.
10 Daarom sprak Jahweh door zijn dienaren de profeten: **11**
Omdat Manasses, de koning van Juda, deze verfoeilijkheden
heeft bedreven, waardoor hij meer kwaad deed dan vroeger
de Amorieten, en omdat hij ook Juda met zijn schandgoden
heeft doen zondigen, **12** daarom spreekt Jahweh, Israëls God!
Ik ga zulk een onheil brengen over Jerusalem en Juda, dat de
oren van iedereen, die het hoort, zullen tuiten. **13** Ik zal het
meetsnoer van Samaria en het schietlood van Achabs huis
over Jerusalem trekken, en Jerusalem uitwassen, zoals men
een schotel wast en omlegt. **14** Het overschot van mijn erfdeel
zal Ik verstoten en het aan zijn vijanden overleveren, om door
hen beroofd en uitgeplunderd te worden. **15** Want zij hebben
gedaan wat kwaad was in mijn ogen, en Mij voortdurend getart,
van de dag af, dat hun vaderen uit Egypte trokken, tot de dag
van vandaag. **16** Bovendien heeft Manasses, afgezien van
de zonden, waartoe hij de Judeërs verleidde, en waardoor zij
zich tegenover Jahweh misdroegen, nog stromen onschuldig
bloed vergoten, zodat Jerusalem er boordevol van werd. **17**
De verdere geschiedenis van Manasses, met al wat hij deed,
en de zonden, die hij bedreef, is beschreven in het boek der
kronieken van de koningen van Juda. **18** Hij ging bij zijn vaderen
te ruste, en werd in de tuin van zijn paleis, de tuin van Oezza,
begraven. Zijn zoon Amon volgde hem op. **19** Amon was twee
en twintig jaar oud, toen hij koning werd, en hij regeerde twee
jaar te Jerusalem. Zijn moeder heette Mesjoellémet, en was de
dochter van Charoes uit Jotba. **20** Hij deed wat kwaad was in de

ogen van Jahweh, zoals zijn vader Manasses. **21** In alles volgde
hij zijn vader na. Hij diende de schandgoden, die zijn vader
gediend had, en wierp zich voor hen neer. **22** Maar Jahweh,
den God zijner vaderen, verliet hij, en bewandelde de weg van
Jahweh niet. **23** De hovelingen van koning Amon smeedden een
samenzwering tegen hem, en doodden hem in zijn paleis. **24**
Maar het gewone volk vermoordde allen, die tegen koning Amon
hadden samengespannen, en riep zijn zoon Josias tot koning uit
in zijn plaats. **25** De verdere geschiedenis van Amon, met wat hij
deed, is beschreven in het boek der kronieken van de koningen
van Juda. **26** Hij werd in het graf van zijn vader in de tuin van
Oezza begraven. Zijn zoon Josias volgde hem op.

22 Josias was acht jaar oud, toen hij koning werd, en hij
regeerde een en dertig jaar te Jerusalem. Zijn moeder heette
Jedida, en was de dochter van Adaja uit Boskat. **2** Hij deed
wat goed was in de ogen van Jahweh, en volgde in alles het
voorbeeld van zijn vader David, zonder rechts of links daarvan af
te wijken. **3** In het achttiende jaar van zijn regering zond koning
Josias den geheimschrijver Sjafan, den zoon van Asaljáhoe, zoon
van Mesjoellam, naar de tempel van Jahweh met de opdracht: **4**
Ga naar den hogepriester Chilki-jáhoe, en laat hem het offergeld
te voorschijn halen, dat de dorpelwachters in de tempel van
Jahweh bij het volk hebben ingezameld. **5** Het moet aan de
opzichters der werklieden van de tempel van Jahweh ter hand
worden gesteld. Dezen moeten het aan de werklieden uitbetalen,
die aan de tempel van Jahweh werken, om de bouwvallige
delen te herstellen: **6** aan de steenhouwers, de bouwmeesters,
de bouwlieden en de timmerlieden; bovendien moeten zij er
hout en gehouwen steen voor de herstellingswerken aan de

tempel voor kopen. **7** Over het geld, dat hun ter hand wordt
gesteld, behoeven ze geen rekenschap af te leggen; want het
zijn vertrouwde mensen. **8** Maar nu sprak de hogepriester Chilki-
jáhoe tot den geheimschrijver Sjafan: Ik heb in de tempel van
Jahweh het boek der wet gevonden. Hij reikte het aan Sjafan
over, en deze las het. **9** Daarop ging de geheimschrijver Sjafan
aan den koning verslag uitbrengen, en zeide: Uw dienaren
hebben het geld, dat zich in de tempel bevond, te voorschijn
gehaald, en het aan de opzichters en werklieden van de tempel
van Jahweh gegeven. **10** Tegelijkertijd deelde de geheimschrijver
Sjafan den koning mee: De priester Chilki-ja heeft mij een boek
gegeven. En Sjafan las het den koning voor. **11** Toen de koning
hoorde, wat er in het boek der wet stond geschreven, scheurde
hij zijn klederen. **12** En aanstonds gaf hij aan den priester Chilki-
ja, aan Achikam, den zoon van Sjafan, aan Akbor, den zoon van
Mikaja, en aan den geheimschrijver Sjafan en den hofbeambte
Asaja de opdracht: **13** Gaat voor mij en het volk van heel Juda
Jahweh raadplegen over de inhoud van dit teruggevonden boek;
want Jahweh moet wel in hevige toorn tegen ons zijn ontstoken,
omdat onze vaderen niet geluisterd hebben naar de bevelen
van dit boek, en zich niet hebben gestoord aan al wat er in
geschreven staat. **14** Daarom ging de priester Chilki-jáhoe met
Achikam, Akbor, Sjafan en Asaja naar de profetes Choelda,
de vrouw van den magazijnmeester Sjalloem, den zoon van
Tikwa, zoon van Charchas, die in de voorstad van Jerusalem
woonde, om de zaak met haar te bespreken. **15** Zij zeide tot
hen: Zo spreekt Jahweh, Israëls God! Zegt aan den man, die
u tot Mij heeft gezonden: **16** Zo spreekt Jahweh! Ik ga onheil
brengen over deze plaats en haar bewoners: al wat in het boek

staat geschreven, dat de koning van Juda gelezen heeft. **17** Omdat zij Mij hebben verlaten en voor andere goden hebben geofferd, om Mij met het maaksel van hun handen te tergen, daarom zal mijn toorn tegen deze plaats ontvlammen en niet meer worden gedoofd. **18** Maar aan den koning van Juda, die u gezonden heeft, om Jahweh te raadplegen, kunt ge dit zeggen: Zo spreekt Jahweh, Israëls God! Omdat bij het horen der bedreigingen **19** uw hart werd ontsteld; omdat gij u voor Jahweh hebt vernederd, toen gij vernaamt, hoe Ik tegen deze plaats en haar bewoners gezegd had, dat zij een hoon en een vloek zouden worden; omdat gij uw klederen gescheurd en voor mijn aanschijn geweend hebt: daarom heb Ik u verhoord, is de godsspraak van Jahweh! **20** Ik zal u tot uw vaderen verzamelen, en gij zult in vrede worden bijgezet in uw graf; want uw ogen zullen niets van het onheil aanschouwen, dat Ik over deze plaats ga brengen!

23 Toen zij dit antwoord aan den koning hadden meegedeeld, liet hij al de oudsten van Juda en Jerusalem bij zich ontbieden. **2** En nadat de koning met al de mannen van Juda en al de bewoners van Jerusalem, met de priesters en de profeten, en met het gewone volk, armen als rijken, naar de tempel van Jahweh was opgegaan, las hij hun heel het verbondsboek voor, dat in de tempel van Jahweh was teruggevonden. **3** Daarna ging de koning op een verhevenheid staan, en vernieuwde het verbond voor het aanschijn van Jahweh. Voortaan zouden zij Jahweh dienen en met hart en ziel zijn geboden, instellingen en wetten onderhouden, en het verbond, dat in dit boek stond beschreven, gestand doen. En heel het volk trad tot het verbond toe. **4** Nu gaf de koning aan den hogepriester Chilki-jáhoe, aan

den plaatsvervangenden hogepriester en aan de dorpelwachters
bevel, al de voorwerpen, die voor de eredienst van Báal, Asjera
en heel het hemelse heir bestemd waren, uit de tempel van
Jahweh te verwijderen. Zij verbrandden ze buiten Jerusalem, in
de velden van het Kedrondal, en brachten de as naar Betel.
5 Verder zette hij de priestersbent af, die de koningen van
Juda hadden aangesteld, om op de hoogten in de steden
van Juda en in de omgeving van Jerusalem te offeren; ook
de wierookbranders van Báal, van de zon, de maan en de
sterrenbeelden en van heel het hemelse heir werden afgezet.
6 Het beeld van Asjera bracht hij uit de tempel van Jahweh
naar het Kedrondal buiten Jerusalem, waar hij het verbrandde
en vergruisde; het stof wierp hij op de begraafplaats van het
gewone volk. **7** Het verblijf der verminkten in de tempel van
Jahweh, waar vrouwen klederen weefden voor Asjera, brak
hij af. **8** Hij riep al de priesters uit de steden van Juda terug,
en verontreinigde van Géba tot Beër-Sjéba de offerhoogten,
waar deze priesters geofferd hadden. Ook sloopte hij de tempel
der bokken bij de ingang van de poort van den stadsoverste
Jehosjóea, en wel links van de stadspoort, wanneer men naar
binnen komt. **9** De priesters der offerhoogten mochten het altaar
van Jahweh te Jerusalem niet beklimmen; wel mochten ze met
hun ambtsbroeders van de ongedesemde broden eten. **10** Hij
verontreinigde de Tófet in het Ben-Hinnomdal, opdat niemand
zijn zoon of dochter meer door het vuur aan Molok zou offeren.
11 Ook verwijderde hij de paarden, die de koningen van Juda
ter ere van de zon aan de ingang van de tempel van Jahweh
hadden geplaatst, bij het vertrek van den kamerling Netan-
Mélek, dat zich in de bijgebouwen bevond; de zonnewagen

verbrandde hij. **12** De altaren, welke de koningen van Juda op
het dak van de opperzaal van Achaz hadden opgericht, met
die, welke Manasses in de beide voorhoven van de tempel
van Jahweh gebouwd had, werden door den koning gesloopt;
het puin liet hij weghalen en in het Kedrondal werpen. **13** De
offerhoogten op de zuidelijke top van de Olijfberg tegenover
Jerusalem, die Salomon, de koning van Israël, voor Asjtarte, de
gruwel der Sidoniërs, voor Kemosj, de gruwel van Moab, en
voor Milkom, de schande der Ammonieten, had laten bouwen,
werden door den koning verontreinigd. **14** Hij verbrijzelde de
heilige zuilen, hakte de heilige palen om, en smeet de plaats,
waar ze gestaan hadden, vol mensenbeenderen **15** Het altaar te
Betel en de offerhoogte, welke Jeroboam, de zoon van Nebat,
had opgericht, en waarmee hij Israël had verleid, brak hij af;
en nadat het altaar met de hoogte gesloopt was, verbrijzelde
hij de stenen, vergruisde ze tot stof, en verbrandde de heilige
paal. **16** Toen Josias zich nu omkeerde, en de graven in de
berg bemerkte, liet hij de beenderen eruit nemen en op het
altaar verbranden. Zo ontwijdde hij dit volgens het woord van
Jahweh, dat de godsman had gesproken, toen Jeroboam op
het feest bij het altaar stond. Maar toen hij zijn blikken sloeg
op het graf van den godsman, die dit alles voorspeld had, **17**
vroeg hij: Wat is dat daar voor een grafsteen? De bewoners van
de stad antwoordden hem: Dat is het graf van den godsman
uit Juda, die tegen het altaar van Betel heeft voorspeld, wat
gij nu gedaan hebt. **18** Daarop gebood de koning: Laat hem
met rust; niemand mag zijn gebeente aanraken. Zo spaarde
men zijn gebeente tegelijk met dat van den profeet uit Samaria.
19 Ook de andere tempels der offerhoogten in de steden van

Samaria, die de koningen van Israël hadden opgericht, om
Jahweh te tergen, liet Josias verwijderen, en deed er hetzelfde
mee, als hij te Betel gedaan had. **20** En al de priesters der
offerhoogten, die er zich bevonden, doodde hij op de altaren, en
verbrandde er mensenbeenderen op. Daarna keerde hij naar
Jerusalem terug. **21** Nu gelastte de koning heel het volk: Viert het
paasfeest voor Jahweh uw God, zoals het in het verbondsboek
is voorgeschreven. **22** Want zo was het paasfeest niet meer
gehouden sinds de tijd van de rechters, die Israël bestuurden,
en onder de regering van de koningen van Israël en Juda. **23**
Eerst in het achttiende regeringsjaar van Josias werd zo het
paasfeest voor Jahweh te Jerusalem gevierd. **24** Tenslotte liet
Josias ook de dodenbezweerders en de toekomstvoorspellers
verwijderen, evenals de terafim en de afgodsbeelden en alle
andere gruwelen, die in het land van Juda en in Jerusalem
werden aangetroffen. Zo volgde hij de voorschriften der wet op,
die opgetekend staan in het boek, dat de priester Chilki-jáhoe in
de tempel van Jahweh had teruggevonden. **25** Zo is er vóór
noch na hem een koning geweest, die evenals hij met hart en
ziel en met al zijn krachten en helemaal volgens Moses' wet
zich tot Jahweh heeft bekeerd. **26** En toch kwam de hevige
toorn van Jahweh, die door het gedurig tergen van Manasses
tegen Juda ontvlamd was, niet tot bedaren. **27** Jahweh sprak:
Ook Juda zal Ik uit mijn aanschijn verdrijven, zoals Ik Israël heb
weggevaagd; en Jerusalem zal Ik verstoten, de stad, die Ik heb
uitverkoren, met de tempel, waar Ik mijn Naam heb gevestigd!
28 De verdere geschiedenis van Josias, met al wat hij deed, is
beschreven in het boek der kronieken van de koningen van
Juda. **29** Gedurende zijn regering rukte Farao Neko, de koning

van Egypte, naar de rivier de Eufraat tegen den koning van
Assjoer op. Koning Josias trok tegen hem op, maar sneuvelde
reeds bij de eerste ontmoeting te Megiddo. **30** Zijn dienaren
brachten zijn lijk op een wagen van Megiddo naar Jerusalem,
waar hij in zijn graf werd bijgezet. Het gewone volk koos nu
Joachaz, den zoon van Josias, zalfde hem, en stelde hem in
de plaats van zijn vader tot **31** Joachaz was drie en twintig
jaar oud, toen hij koning werd. Hij regeerde drie maanden te
Jerusalem. Zijn moeder heette Chamoetal, en was de dochter
van Jirmejáhoe uit Libna. **32** Hij deed wat kwaad was in de ogen
van Jahweh, juist zoals zijn vaderen hadden gedaan. **33** Farao
Neko zette hem te Ribla in het land van Chamat gevangen, en
stiet hem van de troon van Jerusalem; verder legde hij het land
een boete op van honderd talenten zilver en tien talenten goud.
34 Daarna stelde hij Eljakim, den zoon van Josias, in de plaats
van zijn vader Josias tot koning aan, en veranderde zijn naam in
Jehojakim. Joachaz echter nam hij mee naar Egypte, waar hij
stierf. **35** Jehojakim betaalde het zilver en het goud aan Farao,
en legde het land een schatting op, om het geld, door Farao
opgeëist, te kunnen geven. Zo dwong hij een ieder, volgens
schatting, goud en zilver af te dragen, om het aan Farao Neko te
geven. **36** Jehojakim was vijf en twintig jaar oud, toen hij koning
werd. Hij regeerde elf jaar te Jerusalem. Zijn moeder heette
Zebida, en was de dochter van Pedaja uit Roema. **37** Hij deed
wat kwaad was in de ogen van Jahweh, juist zoals zijn vaderen
hadden gedaan.

24 Tijdens de regering van Jehojakim trok Nabukodonosor, de
koning van Babel, op en onderwierp hem. Maar na drie jaren
kwam hij in opstand. **2** Daarom zond Nabukodonosor chaldese,

aramese, moabietische en ammonietische benden op hem af.
Hij stuurde ze naar Juda, om het te verwoesten, zoals Jahweh
door zijn dienaren de profeten voorspeld had. **3** Want het was de
gramschap van Jahweh, die dit over Juda deed komen, omdat
Hij het uit zijn aanschijn wilde verwerpen om al de zonden, die
Manasses bedreven had, **4** en om het onschuldige bloed, dat hij
had vergoten en waarmee hij Jerusalem had vervuld. Jahweh
heeft dat niet willen vergeven. **5** De verdere geschiedenis van
Jehojakim, met al wat hij deed, is beschreven in het boek der
kronieken van de koningen van Juda. **6** Jehojakim ging bij zijn
vaderen te ruste en zijn zoon Jehojakin volgde hem op. **7** De
koning van Egypte trok nu niet langer meer op uit zijn land;
want de koning van Babel had heel het gebied van de beek
van Egypte af tot aan de rivier de Eufraat op den koning van
Egypte veroverd. **8** Jehojakin was achttien jaar oud, toen hij
koning werd. Hij regeerde drie maanden te Jerusalem. Zijn
moeder heette Nechoesjta en was de dochter van Elnatan
uit Jerusalem. **9** Hij deed wat kwaad was in de ogen van
Jahweh, juist zoals zijn vaderen hadden gedaan. **10** Tijdens zijn
regering trokken de dienaren van Nabukodonosor, den koning
van Babel, naar Jerusalem, en belegerden de stad. **11** En terwijl
zijn dienaren haar belegerden, verscheen Nabukodonosor zelf
voor de stad. **12** Nu begaf Jehojakin, de koning van Juda, zich
met zijn moeder, zijn hovelingen, legeroversten en kamerlingen
naar den koning van Babel. Deze nam hem in het achtste
jaar van zijn regering gevangen. **13** Hij voerde alle schatten
van de tempel van Jahweh en van het koninklijk paleis weg,
en beroofde alle voorwerpen, die koning Salomon voor de
tempel van Jahweh had laten vervaardigen, van hun goud,

zoals Jahweh voorzegd had. **14** Alle voorname personen en
weerbare mannen van Jerusalem, tezamen tienduizend man,
voerde hij met alle smeden en bankwerkers in ballingschap
weg; alleen de heffe van het volk bleef achter. **15** Jehojakin
voerde hij weg naar Babel; ook de moeder van den koning, zijn
vrouwen en kamerlingen en de voornaamste burgers voerde
hij van Jerusalem in ballingschap naar Babel. **16** Bovendien
voerde de koning van Babel alle weerbare mannen, tezamen
zevenduizend, en duizend smeden en bankwerkers, allen, die
voor de strijd gebruikt konden worden, in ballingschap naar
Babel. **17** Ten slotte stelde de koning van Babel Mattanja, een
oom van Jehojakin, in diens plaats tot koning aan, en veranderde
zijn naam in Sidki-jáhoe. **18** Sidki-jáhoe was een en twintig jaar
oud, toen hij koning werd, en regeerde elf jaar te Jerusalem. Zijn
moeder heette Chamital, en was de dochter van Jirmejáhoe uit
Libna. **19** Hij deed wat kwaad was in de ogen van Jahweh, juist
zoals Jehojakim had gedaan. **20** Daarom moest de gramschap
van Jahweh wel tegen Jerusalem en Juda losbarsten, totdat Hij
ze van zijn aanschijn zou hebben verworpen. Daar Sidki-jáhoe
tegen den koning van Babel in opstand was gekomen,

25 trok Nabukodonosor, de koning van Babel, in het negende
jaar zijner regering, op de tiende dag van de tiende maand met
heel zijn strijdmacht tegen Jerusalem op. Hij belegerde het, en
wierp er een wal omheen. **2** Zo bleef de stad ingesloten tot
aan het elfde regeringsjaar van koning Sidki-jáhoe. **3** Op de
negende dag van de vierde maand, toen de hongersnood in de
stad al zo nijpend was geworden, dat het gewone volk geen
brood meer had, **4** werd er een bres in de stad geslagen. Nu
namen al de strijders de vlucht. Ofschoon de Chaldeën rond de

stad waren gelegerd, verlieten zij des nachts de stad door de
poort tussen de beide muren bij de koninklijke tuin, en sloegen
de weg naar de Arabal in. **5** Maar het leger der Chaldeën zette
de koning achterna, en haalde hem op de vlakte van Jericho in,
nadat al zijn troepen hem hadden verlaten. **6** Ze namen den
koning gevangen, en brachten hem voor den koning van Babel
te Ribla. Daar sprak deze het vonnis over hem uit. **7** Hij liet de
zonen van Sidki-jáhoe voor zijn ogen vermoorden; hemzelf liet
hij de ogen uitsteken, in boeien slaan en naar Babel brengen. **8**
Op de zevende dag van de vijfde maand, in het negentiende
regeringsjaar van koning Nabukodonosor, den koning van Babel,
trok Neboe-Zaradan, het hoofd van de lijfwacht, dienaar van den
koning van Babel, Jerusalem binnen. **9** Hij stak de tempel van
Jahweh, het koninklijk paleis en alle huizen van Jerusalem, al
de grotere althans, in brand. **10** Al de troepen der Chaldeën,
die het hoofd van de lijfwacht ten dienste stonden, haalden de
muren van Jerusalem overal neer. **11** Al wat er van de bevolking
der stad was overgebleven, met de overlopers, die zich aan
den koning van Babel hadden overgegeven, en de verdere
rest van het volk voerde Neboe-Zaradan in ballingschap weg.
12 Alleen het armste landvolk liet het hoofd van de lijfwacht
als wijngaardeniers en landbouwers achter. **13** De Chaldeën
sloegen de bronzen zuilen, met de wagentjes en de bronzen
zee van de tempel van Jahweh aan stukken, en sleepten het
brons ervan naar Babel mee. **14** Ook de potten, schoppen,
messen en schalen en al de bronzen vaten, die men nodig
had voor de tempeldienst, namen zij mee. **15** De gouden en
zilveren vuurbekkens en offerschalen behield het hoofd van
de lijfwacht voor zich. **16** Van de twee zuilen, het bekken, de

voetstukken en al de benodigdheden, welke Salomon voor de
tempel van Jahweh had laten vervaardigen, was het brons
niet te wegen. **17** De éne zuil was achttien el hoog. Ze had
een bronzen kapiteel, vijf el hoog; rond het kapiteel was een
vlechtwerk met granaatappelen aangebracht, alles van brons. Zo
was ook de andere zuil. **18** Het hoofd van de lijfwacht nam den
hogepriester Seraja en den plaatsvervangenden hogepriester
Sefanjáhoe met drie dorpelwachters gevangen. **19** Uit de stad
nam hij een eunuch gevangen, die aanvoerder was der soldaten,
met vijf mannen van het koninklijk hof, die in de stad werden
aangetroffen; eveneens den kanselier van den legeroverste,
die het landvolk had te monsteren, en zestig mannen uit het
gewone volk, die zich in de stad bevonden. **20** Neboe-Zaradan,
het hoofd van de lijfwacht, bracht ze gevangen naar Ribla
voor den koning van Babel. **21** De koning van Babel liet ze
te Ribla in de landstreek Chamat vermoorden. Juda werd uit
zijn land in ballingschap weggevoerd. **22** Over het volk, dat
Nabukodonosor, de koning van Babel, in het land van Juda
achterliet, stelde hij Gedaljáhoe, den zoon van Achikam, zoon
van Sjafan, tot landvoogd aan. **23** Toen nu de legeroversten en
hun manschappen hoorden, dat de koning van Babel Gedaljáhoe
tot landvoogd had aangesteld, begaven zij zich allen tot hem te
Mispa; het waren Jisjmaël, de zoon van Netanja, Jochanan, de
zoon van Karéach, Seraja, de zoon van Tanchóemet uit Netofa,
en Jaäzanjáhoe, de zoon van den Maäkatiet, met hun mannen.
24 Gedaljáhoe verzekerde hun en hun mannen onder ede: Gij
behoeft niet bang te zijn voor de chaldese bezetting; zet u neer
in het land, en onderwerpt u aan den koning van Babel; dan zal
het u goed gaan. **25** Maar in de zevende maand kwam Jisjmaël,

de zoon van Netanja, zoon van Elisjama, die van koninklijke
bloede was, met tien man, en vermoordde Gedaljáhoe en al de
Judeërs en Chaldeën, die zich bij hem te Mispa bevonden. **26**
Hierop ging heel het volk, arm en rijk, met de legeroversten
naar Egypte; want ze waren bang voor de Chaldeën. **27** In het
zeven en dertigste jaar der ballingschap van Jehojakin, den
koning van Juda, op de zeven en twintigste dag der twaalfde
maand, begenadigde Ewil-Merodak bij gelegenheid van zijn
troonbestijging Jehojakin, den koning van Juda, en ontsloeg
hem uit de kerker. **28** Hij ging vriendschappelijk met hem om,
en stelde zijn zetel hoger dan die van andere koningen, die bij
hem te Babel vertoefden. **29** Hij mocht zijn gevangeniskleding
afleggen, en tot het eind van zijn leven steeds bij hem aan tafel
zitten. **30** En zolang hij leefde, werd door den koning van Babel
dagelijks in zijn onderhoud voorzien.

1 Kronieken

1 Adam Set, Enos, **2** Kaïnan, Malaleël, Járed, **3** Henok,
Matoesala, Lámek, **4** Noë. Sem, Cham en Jáfet. **5** De
zonen van Jáfet waren: Gómer, Magog, Madai, Jawan, Toebal,
Mésjek en Tiras. **6** De zonen van Gómer: Asjkenaz, Rifat en
Togarma. **7** De zonen van Jawan: Elisja, Tarsjisj, de Kittiërs
en de Dodanieten. **8** De zonen van Cham waren: Koesj,
Egypte, Poet en Kanaän. **9** De zonen van Koesj waren: Seba,
Chawila, Sabta, Rama en Sabteka. De zonen van Rama:
Sjeba en Dedan. **10** Koesj verwekte ook Nimrod. Deze begon
machtig te worden op aarde. **11** Egypte bracht de Loedieten
voort, de Anamieten, de Lehabieten, de Naftoechieten, **12**
de Patroesieten en de Kasloechieten, waar de Filistijnen en
de Kaftorieten uit voortgekomen zijn. **13** Kanaän verwekte
Sidon, zijn eerstgeborene, en Chet; **14** verder de Jeboesieten,
Amorieten en de Girgasjieten, **15** de Chiwwieten, Arkieten en
Sinieten, **16** de Arwadieten, Semarieten en Chamatieten. **17** De
zonen van Sem waren: Elam, Assjoer, Arpaksad, de Lydiërs,
Aram, Oes, Choel, Géter en Mésjek. **18** Arpaksad verwekte
Sála, en Sála weer Éber. **19** Éber had twee zonen: de eerste
heette Páleg, omdat in zijn tijd de wereld verdeeld werd; zijn
broer heette Joktan. **20** Joktan verwekte Almodad en Sjélef,
Chasarmáwet en Jérach, **21** Hadoram, Oezal en Dikla, **22** Ebal,
Abimaël, Sjeba, **23** Ofir, Chawila en Jobab: allen zonen van
Joktan. **24** Sem, Arpaksad, Sála, **25** Éber en Páleg; Ragaoe, **26**
Seroeg, Nachor, Tara **27** en Abram; dat is dezelfde als Abraham.
28 De zonen van Abraham waren Isaäk en Jisjmaël. **29** Hier volgt
de lijst van hun afstammelingen. De eerstgeborene van Jisjmaël
was Nebajot; verder Kedar, Adbeël en Mibsam, **30** Misjma,

Doema en Massa, Chadad, Tema, **31** Jetoer, Nafisj en Kédma.
Dit zijn de zonen van Jisjmaël. **32** Ketoera, de bijvrouw van
Abraham, kreeg de volgende kinderen: Zimran, Joksjan, Medan,
Midjan, Jisjbak en Sjóeach. Joksjan verwekte Sjeba en Dedan.
33 De zonen van Midjan waren: Efa, Éfer, Chanok, Abida en
Eldaä. Dat waren allen nakomelingen van Ketoera. **34** Abraham
was de vader van Isaäk. De zonen van Isaäk waren Esau en
Israël. **35** De zonen van Esau waren: Elifáz, Reoeël, Jeoesj,
Jalam en Kórach. **36** De zonen van Elifaz waren: Teman, Omar,
Sefi, Gatam, Kenaz, Timna en Amalek. **37** De zonen van Reoeël
waren: Náchat en Zérach, Sjamma en Mizza. **38** De zonen van
Seïr waren: Lotan. Sjobal, Sibon en Ana; verder Disjon, Éser en
Disjan. **39** De zonen van Lotan waren Chori en Homam; de
zuster van Lotan was Timna. **40** De zonen van Sjobal waren:
Aljan, Manáchat, Ebal, Sjefi en Onam. De zonen van Sibon
waren Ajja en Ana. **41** De zoon van Ana was Disjon. De zonen
van Disjon waren: Chamran, Esjban, Jitran en Keran. **42** De
zonen van Éser waren: Bilhan, Zaäwan en Akan. De zonen
van Disjan waren Oes en Aran. **43** En dit zijn de koningen,
die over het land Edom regeerden, eer er een koning heerste
over de zonen Israëls. Béla, de zoon van Beor; zijn hofstad
heette Dinhaba. **44** Na de dood van Béla regeerde Jobab, de
zoon van Zérach uit Bosra in zijn plaats. **45** Na de dood van
Jobab regeerde Choesjam uit het land der Temanieten in zijn
plaats. **46** Na de dood van Choesjam regeerde Hadad, de zoon
van Bedad, in zijn plaats. Hij was het, die Midjan in de vlakten
van Moab versloeg; zijn stad heette Awit. **47** Na de dood van
Hadad regeerde Samla uit Masreka in zijn plaats. **48** Na de
dood van Samla regeerde Sjaoel uit Rechobot aan de rivier in

zijn plaats. **49** Na de dood van Sjaoel regeerde Báal-Chanan,
de zoon van Akbor, in zijn plaats. **50** Na de dood van Báal-
Chanan regeerde Hadad in zijn plaats; zijn hofstad heette Paï;
zijn vrouw heette Mehetabel, en was de dochter van Matred en
kleindochter van Me-Zahab. **51** Na de dood van Hadad waren er
de volgende stamhoofden in Edom: die van Timna, Alja en Jetet,
52 Oholibama, Ela en Pinon, **53** Kenaz, Teman en Mibsar, **54**
Magdiël en Iram. Dit waren dus de stamhoofden van Edom.

2 Hier volgen de zonen van Israël: Ruben, Simeon, Levi, Juda,
Issakar, Zabulon, **2** Dan, Josef, Benjamin, Neftali, Gad en Aser.
3 De zonen van Juda waren Er, Onan en Sjela; deze drie werden
hem geschonken door Bat-Sjóea, de kanaänietische. Er, Juda's
oudste zoon, deugde niet in Jahweh's ogen; daarom strafte Hij
hem met de dood. **4** Zijn schoondochter Tamar schonk hem
Fáres en Zara. Juda had dus in het geheel vijf kinderen. **5** De
zonen van Fáres waren Chesron en Chamoel. **6** De zonen van
Zara waren: Zimri, Etan, Heman, Kalkol en Déra; in het geheel
vijf. **7** De zoon van Zimri was Karmi; de zoon van Karmi was
Akar, die Israël in het verderf stortte, omdat hij zich aan de
ban vergreep. **8** De zoon van Etan was Azarja. **9** De zonen,
die Chesron kreeg, waren Jerachmeël, Ram en Keloebai. **10**
Ram verwekte Amminadab; Amminadab verwekte Naässon,
het opperhoofd der Judeërs; **11** Naässon verwekte Salma;
Salma verwekte Bóoz, **12** Bóoz verwekte Obed; Obed verwekte
Jesse. **13** Jesse verwekte Eliab zijn eerstgeborene, Abinadab
zijn tweede, Sjima zijn derde, **14** Netanel zijn vierde, Raddai zijn
vijfde, **15** Osem zijn zesde, en David zijn zevende zoon. **16**
Hun zusters heetten Seroeja en Abigáil. De zonen van Seroeja
waren Absjai, Joab en Asaël, in het geheel drie. **17** Abigáil

bracht Amasa ter wereld; de vader van Amasa was Jéter, de
Jisjmaëliet. **18** Kaleb, de zoon van Chesron, kreeg van zijn vrouw
Azoeba een dochter, Jeriot genaamd; haar zonen waren: Jésjer,
Sjobab en Ardon. **19** Na de dood van Azoeba trouwde Kaleb
met Efrat; deze schonk hem Choer. **20** Choer verwekte Oeri,
Oeri verwekte Besalel. **21** Later hield Chesron gemeenschap
met de dochter van Makir, den stamvader van Gilad; hij huwde
haar, ofschoon hij al zestig was, en zij schonk hem Segoeb. **22**
Segoeb verwekte Jaïr; hij beschikte over drie en twintig steden
in het land Gilad. **23** Maar Gesjoer en Aram ontnamen hun
de kampementen van Jaïr, namelijk Kenat met bijbehorende
plaatsen; in het geheel zestig plaatsen, allemaal stichtingen van
Makir, den stamvader van Gilad. **24** Na de dood van Chesron
hield Kaleb gemeenschap met de vrouw van zijn vader Chesron,
en zij schonk hem Asjchoer, den stichter van Tekóa. **25** De
zonen van Jerachmeël, den oudsten zoon van Chesron waren:
Ram, de oudste, en zijn broers Boena, Oren, en Osem. **26** Ook
had Jerachmeël nog een andere vrouw, die Atara heette; zij was
de moeder van Onam. **27** De zonen van Ram, den oudsten zoon
van Jerachmeël, waren: Máas, Jamin en Éker. **28** De zonen
van Onam waren Sjammai en Jada. De zonen van Sjammai
waren Nadab en Abisjoer. **29** De vrouw van Abisjoer heette
Abicháil; zij schonk hem Achban en Molid. **30** De zonen van
Nadab waren Séled en Appáim. Séled stierf zonder kinderen,
31 maar Appáim verwekte Jisji. De zoon van Jisji was Sjesjan.
De zoon van Sjesjan was Achlai. **32** De zonen van Jada, den
broer van Sjammai, waren Jéter en Jonatan. Jéter stierf zonder
kinderen, **33** maar Jonatan verwekte Pélet en Zaza. Dit waren
de afstammelingen van Jerachmeël. **34** Sjesjan had alleen maar

dochters, geen zonen. Sjesjan bezat echter een egyptischen
slaaf, die Jarcha heette; **35** daarom gaf Sjesjan zijn dochter
tot vrouw aan zijn slaaf Jarcha; zij schonk hem Attai. **36** Attai
verwekte Natan; Natan verwekte Zabad; **37** Zabad verwekte
Eflal; Eflal verwekte Obed; **38** Obed verwekte Jehoe; Jehoe
verwekte Azarja; **39** Azarja verwekte Chéles; Chéles verwekte
Elasa; **40** Elasa verwekte Sismai; Sismai verwekte Sjalloem; **41**
Sjalloem verwekte Jekamja; Jekamja verwekte Elisjama. **42** De
oudste zoon van Kaleb, den broer van Jerachmeël, was Mesja;
deze was de vader van Zif en van de zonen van Maresja, den
vader van Hebron. **43** De zonen van Hebron waren Kórach,
Tappóeach, Rékem en Sjéma. **44** Sjéma verwekte Rácham, den
vader van Jorkeam; Rékem verwekte Sjammai. **45** De zoon van
Sjammai was Maon; Maon was de vader van Bet-Soer. **46** Efa,
de bijvrouw van Kaleb, schonk het leven aan Charan, Mosa en
Gazez. Charan verwekte Jodai. **47** De zonen van Jodai waren:
Régem, Jotam, Gesjan, Pélet, Efa en Sjáaf. **48** Maäka, een
bijvrouw van Kaleb, schonk het leven aan Sjéber en Tirchana;
49 ook baarde zij Sjáaf, den vader van Madmanna, en Sjewa,
den vader van Makbena en Giba. Aksa was de dochter van
Kaleb. **50** Dit waren de afstammelingen van Kaleb. De zonen
van Choer, den oudsten zoon van Efrat, waren Sjobal de vader
van Kirjat-Jearim, **51** Salma de vader van Betlehem, en Charef
de vader van Bet-Gader. **52** Sjobal, de vader van Kirjat-Jearim,
had nog andere kinderen, namelijk: Reaja, het halve geslacht
Manáchat. **53** In Kirjat-Jearim woonden de volgende geslachten:
dat van Jéter, van Poet, van Sjoema en van Misjra; hieruit
kwamen weer de lieden van Sora en Esjtaol voort. **54** De zonen
van Salma waren Betlehem, het geslacht van Netofa, Atrot-

Bet-Joab, het halve geslacht Manáchat, de Sorieten, **55** en de
geslachten der schriftgeleerden, die te Jabes woonden, namelijk
die van Tira, van Sjima en van Sjoeka. Dit waren de Kinieten,
die van Chammat afstammen, den vader van de familie Rekab.

3 Hier volgen de zonen van David1, die hem in Hebron geboren
werden. De eerstgeborene was Amnon, de zoon van Achinóam
uit Jizreël; **2** de tweede was Daniël, de zoon van Abigáil uit
Karmel; de derde Absalom, de zoon van Maäka, de dochter
van Talmai, den koning van Gesjoer; de vierde Adoni-ja, de
zoon van Chaggit; **3** de vijfde Sjefatja, de zoon van Abital; de
zesde Jitream, de zoon van zijn vrouw Egla. **4** Zes zonen kreeg
hij te Hebron, waar hij zeven jaar en zes maanden regeerde.
In Jerusalem regeerde hij drie en dertig jaar. **5** Daar kreeg hij
Sjima, Sjobab, Natan en Salomon: alle vier van Bat-Sjóea. de
dochter van Ammiël. **6** Verder nog deze negen zonen: Jibchar,
Elisjama, Elifélet, **7** Nóga, Néfeg, Jafia, **8** Elisjama, Eljada en
Elifélet. **9** Dit waren al de zonen van David, afgezien van die der
bijvrouwen. Ze hadden een zuster, die Tamar heette. **10** De
zoon van Salomon was Roboam; die van Roboam was Abias;
die van Abias was Asa; die van Asa was Josafat; **11** die van
Josafat was Joram; die van Joram was Achazjáhoe; die van
Achazjáhoe was Joasj; **12** die van Joasj was Amas-jáhoe; die
van Amasjáhoe was Azarja; die van Azarja was Jotam; **13** die
van Jotam was Achaz; die van Achaz was Ezekias; die van
Ezekias was Manasses; **14** die van Manasses was Amon; die
van Amon was Josias. **15** De oudste zoon van Josias was
Jochanan, de tweede was Jojakim, de derde Sidki-jáhoe, de
vierde Sjalloem. **16** De zoon van Jojakim was Jekonias, die
van Jekonias was Sidki-ja. **17** De zonen van den gevangen

Jekonias waren Sjealtiël, **18** Malkiram, Pedaja, Sjenassar,
Jekamja, Hosjama en Nedabja. **19** De zonen van Pedaja waren
Zorobabel en Sjimi. De zonen van Zorobabel waren Mesjoellam
en Chananja; ze hadden een zuster, die Sjelomit heette. **20**
Verder nog vijf anderen: Chasjoeba, Ohel, Berekja, Chasadja en
Joesjab-Chésed. **21** De zonen van Chananja waren Pelatja en
Jesjaja. De zoon van Pelatja was Refaja, die van Refaja was
Arnon, die van Arnon was Obadja, die van Obadja was Sjekanja.
22 De zonen van Sjekanja waren: Sjemaja, Chattoesj, Jigal,
Bariach, Nearja en Sjafat, in het geheel zes. **23** De zonen van
Nearja waren: Eljoënai, Chizki-ja en Azrikam, in het geheel drie.
24 De zonen van Eljoënai waren: Hodawjáhoe, Eljasjib, Pelaja,
Akkoeb, Jochanan, Delaja en Anani, in het geheel zeven.

4 De zonen van Juda waren: Fáres, Chesron, Karmi, Choer en
Sjobal. **2** Reaja, de zoon van Sjobal, verwekte Jáchat; Jáchat
verwekte Achoemai en Láhad. Dit zijn de geslachten van Sora.
3 De zonen van Choer, den vader van Etam, waren: Jizreël,
Jisjma en Jidbasj; ze hadden een zuster, die Hasselelponi
heette; **4** verder nog Penoeël, de stamvader van Gedor, en Ézer,
de stamvader van Choesja. Dit waren de afstammelingen van
Choer, den oudsten zoon van Efrat en stamvader van Betlehem.
5 Asjchoer de stamvader van Tekóa, had twee vrouwen: Chela
en Naära. **6** Naära schonk hem Achoezzam, Chéfer, Temeni en
Achasjtari; allen kinderen van Naära. **7** De zonen van Chela
waren Séret, Jischar en Etnan. **8** Kos was de vader van Anoeb
en Hassobeba, en van de geslachten van Acharchel, den zoon
van Haroem. **9** Jabes was voornamer dan zijn broers; zijn
moeder had hem Jabes genoemd, omdat zij hem met moeite
ter wereld had gebracht. **10** Jabes bad tot den God van Israël:

Als Gij mij werkelijk wilt zegenen en mijn gebied uitbreiden,
moet uw hand met mij zijn, en moet Gij het volvoeren zonder
rampen, zonder mij leed te doen. En God verhoorde zijn gebed.
11 Keloeb, de broer van Sjoecha, verwekte Mechir, den vader
van Esjton. **12** Esjton verwekte Bet-Rafa, Paséach en Techinna,
den vader van Ir-Nachasj. Dit waren de mannen van Reka.
13 De zonen van Kenaz waren Otniël en Seraja; de zoon van
Otniël was Chatat. **14** Meonotai verwekte Ofra en Seraja. Deze
verwekte Joab, den stamvader van het Dal der Handwerkers;
ze waren namelijk handwerkers. **15** De zonen van Kaleb den
zoon van Jefoenne, waren: Iroe, Ela en Náam. De zoon van Ela
was Kenaz. **16** De zonen van Jehallelel waren: Zif, Zifa, Tireja
en Asarel. **17** De zonen van Esra waren Jéter, Méred, Éfer
en Jalon. Hier volgen de kinderen van Bitja, een dochter van
Farao, die Méred gehuwd had; ze werd zwanger van Mirjam,
Sjammai en Jisjbach, den vader van Esjtemóa. **18** Zijn joodse
vrouw schonk hem Jéred den vader van Gédor, Chéber den
vader van Soko, en Jekoetiël den vader van Zanóach. **19** De
kinderen van de vrouw van Hodi-ja, de zuster van Nácham,
waren: de stamvader van Keïla uit Gérem, en Esjtemóa uit
Maäka. **20** De zonen van Sjimon waren: Amnon, Rinna, Ben-
Chanan, en Tilon. De zonen van Jisji waren Zochet en de zoon
van Zochet. **21** De zonen van Sjela, den zoon van Juda, waren:
Er, de stamvader van Leka; Lada, de stamvader van Maresja en
van de geslachten der byssus-wevers van Bet-Asjbéa; **22** Jokim
en de mannen van Kozeba; Joasj en Saraf, die zich meester
maakten van Moab en naar Léchem terugkeerden. Maar dat is
een oude geschiedenis. **23** Het waren pottebakkers, die hun
woonplaats hadden in Netaïm en Gedera. Ze woonden daar in

dienst des konings. **24** De zonen van Simeon waren: Nemoeël,
Jamin, Jarib, Zébach en Sjaoel. **25** De zoon van Sjaoel was
Sjalloem; die van Sjalloem was Mibsam, die van Mibsam was
Misjma. **26** De zonen van Misjma waren de volgende: zijn eigen
zoon was Chamoeël; die van Chamoeël was Zakkoer; die van
Zakkoer was Sjimi. **27** Wel had Sjimi zestien zonen en zes
dochters, maar zijn broers hadden niet veel kinderen; daarom
was hun gehele stam niet zo talrijk als die van de Judeërs. **28**
Ze hadden hun woonplaatsen in Beër-Sjéba, Molada, Chasar-
Sjoeal, **29** Bilha, Ésem, Tolad, **30** Betoeël, Chorma, Sikelag,
31 Bet-Hammarkabot, Chasar-Soesim, Bet-Biri en Sjaäráim.
Dat waren hun woonplaatsen tot aan de regering van David.
32 Hun dorpen waren Etam, Ain, Rimmon, Tóken en Asjan:
in het geheel vijf nederzettingen; **33** verder al de dorpen in
de omgeving van genoemde nederzettingen tot Báal toe. Dit
waren hun woonplaatsen. Zij hadden hun eigen stamregister.
34 Bovendien waren er nog: Mesjobab, Jamlek, Josja de zoon
van Amasja, **35** Joël en Jehoe, de zoon van Josjibja, den zoon
van Seraja, zoon van Asiël. **36** Verder nog Eljoënai, Jaakóba,
Jesjochaja, Asaja, Adiël, Jesimiël, Benaja, **37** en Ziza, de zoon
van Sjifi, den zoon van Allon, zoon van Jedaja, zoon van Sjimri,
zoon van Sjemaja. **38** De zo juist met name genoemden waren
de hoofden van hun geslachten. Hun families breidden zich zo
sterk uit, **39** dat ze in de richting van Gerar trokken tot oostelijk
van het dal, om weidegrond te zoeken voor hun schapen. **40**
Inderdaad vonden ze een malse en geschikte weidegrond.
Het land was ruim genoeg, vreedzaam en welvarend; want de
vroegere bewoners stamden van Cham. **41** De zo juist met
name genoemden deden daar tijdens de regering van koning

Ezekias van Juda een inval, vernielden hun tenten, sloegen de
daar aanwezige Meoenieten tot op deze dag met de ban, en
vestigden zich daar in hun plaats; daar was namelijk weidegrond
voor hun schapen. **42** Ook trokken er vijf honderd Simeonieten
naar het Seïr-gebergte, onder aanvoering van Pelatja, Nearja,
Refaja en Oezziël, zonen van Jisji. **43** Ze versloegen het laatste
restje van de Amalekieten, en wonen daar tot op de dag van
heden.

5 Dit zijn de zonen van Ruben, den oudsten zoon van Israël.
Ruben was wel de eerstgeborene, maar omdat hij de sponde
van zijn vader ontwijd had, ging zijn eerstgeboorterecht over aan
de zonen van Josef, den zoon van Israël, zonder dat dezen met
de rang van eerstgeborene waren ingeschreven. **2** Zo kwam
Josef aan het eerstgeboorterecht, ofschoon Juda eigenlijk de
voornaamste van zijn broeders was, en hun leider. **3** De zonen
dus van Ruben, den oudsten zoon van Israël, waren: Chanok,
Palloe, Chesron en Karmi. **4** De zoon van Karmi was Joël;
die van Joël was Sjemaja; die van Sjemaja was Gog; die van
Gog was Sjimi; **5** die van Sjimi was Mika; die van Mika was
Reaja; die van Reaja was Báal; **6** die van Báal was Beëra.
Deze laatste werd weggevoerd door Tiglat-Pilnéser, den koning
van Assjoer; hij was toen het hoofd der Rubenieten. **7** De
verschillende stamgenoten met hun geslachten, die volgens
hun afkomst in het stamregister werden opgeschreven, waren
Jeïel, die het hoofd was, Zekarjáhoe, **8** en Béla, de zoon van
Azaz, den zoon van Sjéma, zoon van Joël. Deze laatste had
zijn woonplaats bij Aroër, tot de Nebo en Báal-Meon, **9** en
oostwaarts tot aan de rand van de woestijn, die bij de rivier de
Eufraat begint; zij hadden namelijk talrijke kudden lopen in het

land Gilad. **10** Tijdens de regering van Saul voerden ze oorlog
met de Hagrieten, die verslagen werden, en vestigden zich in
hun tenten over heel het oosten van Gilad. **11** Tegenover hen,
in het land Basjan tot Salka, hadden de zonen van Gad hun
woonplaats. **12** Hun hoofd was Joël; de tweede was Sjafam;
in Basjan woonden nog Janai en Sjafat. **13** De verschillende
families van hun stamgenoten waren: Mikaël, Mesjoellam, Sjébe,
Jorai, Jakan, Zia en Éber, in het geheel zeven. **14** Het waren
zonen van Abicháil, den zoon van Choeri, zoon van Jaróach,
zoon van Gilad, zoon van Mikaël, zoon van Jesjisjai, zoon van
Jachdo, zoon van Boez. **15** Achi, de zoon van Abdiël, den zoon
van Goeni, was het hoofd van hun families. **16** Zij hadden hun
woonplaats in Gilad, in Basjan met bijbehorende streken, en op
alle weidegronden van de Sjaron met hun uitlopers. **17** Allen
werden ze in het stamregister opgenomen tijdens de regering
van Jotam, den koning van Juda, en van Jeroboam, den koning
van Israël. **18** De Rubenieten, de Gadieten en de halve stam
Manasse waren dappere mannen. Ze telden niet minder dan
vier en veertig duizend zevenhonderd zestig krijgers, gewapend
met schild en zwaard, in staat de boog te hanteren, en gehard in
de strijd. **19** Ze voerden oorlog met de Hagrieten, en met Jetoer,
Nafisj en Nodab. **20** Ofschoon de Hagrieten in die strijd geholpen
werden, vielen ze met al hun bondgenoten in hun handen. Want
tijdens het gevecht baden zij tot God, en omdat zij op Hem
vertrouwden, verhoorde Hij hen. **21** Ze namen hun kudden mee:
vijftigduizend kamelen, tweehonderd vijftigduizend schapen,
tweeduizend ezels; en bovendien honderdduizend gevangenen.
22 Want daar het een strijd was, door God bevolen, waren er
vele slachtoffers gevallen. Ze bleven daar in hun plaats tot aan

de ballingschap gevestigd. **23** De zonen van de halve stam
Manasse hadden hun woonplaatsen in de streek van Basjan af
tot Báal-Chermon, de Senir en het Hermongebergte; ze waren
zelfs in de Libanon doorgedrongen. **24** Hun familiehoofden
waren: Éfer, Jisji, Eliël, Azriël, Jirmeja, Hodawja en Jachdiël; het
waren dappere en beroemde mannen, hoofden van hun families.
25 Maar ze waren ontrouw aan den God hunner vaderen, en
hielden het met de goden van de inheemse bevolking, die door
God om hunnentwille was uitgeroeid. **26** Daarom gaf de God
van Israël aan Poel, den koning van Assjoer, en Tiglat-Pilnéser,
den koning van Assjoer, de gedachte in, de Rubenieten, de
Gadieten en de halve stam Manasse in ballingschap weg te
voeren. Zij brachten ze naar Chalach, Chabor, Hara en de rivier
Gozan, waar ze ook nu nog wonen.

6 De zonen van Levi waren: Gersjon, Kehat en Merari. **2** De
zonen van Kehat waren: Amram, Jishar, Chebron en Oezziël.
3 De kinderen van Amram waren: Aäron, Moses en Mirjam.
De zonen van Aäron waren Nadab, Abihoe, Elazar en Itamar.
4 Elazar verwekte Pinechas; Pinechas verwekte Abisjóea; **5**
Abisjóea verwekte Boekki; Boekki verwekte Oezzi; **6** Oezzi
verwekte Zerachja; Zerachja verwekte Merajot; **7** Merajot
verwekte Amarja; Amarja verwekte Achitoeb; **8** Achitoeb verwekte
Sadok: Sadok verwekte Achimáas; **9** Achimáas verwekte Azarja;
Azarja verwekte Jochanan; **10** Jochanan verwekte Azarja. Deze
laatste was priester in de tempel, die Salomon te Jerusalem
bouwde. **11** Azarja verwekte Amarja; Amarja verwekte Achitoeb;
12 Achitoeb verwekte Sadok; Sadok verwekte Sjalloem; **13**
Sjalloem verwekte Chilki-ja; Chilki-ja verwekte Azarja; **14** Azarja
verwekte Seraja; Seraja verwekte Jehosadak. **15** Jehosadak

trad af, toen Jahweh Juda en Jerusalem door Nabukodonosor in
ballingschap liet wegvoeren. **16** De zonen van Levi waren dus
Gersjon, Kehat en Merari. **17** De zonen van Gersjon heetten Libni
en Sjimi; **18** die van Kehat heetten Amram, Jishar, Chebron en
Oezziël; **19** die van Merari heetten Machli en Moesji. Hier volgen
de verschillende geslachten der Levieten naar hun families:
20 De zoon van Gersjon was Libni; die van Libni was Jáchat;
die van Jáchat was Zimma; **21** die van Zimma was Joach; die
van Joach was Iddo; die van Iddo was Zérach; die van Zérach
was Jeaterai. **22** De zonen van Kehat waren: zijn eigen zoon
was Amminadab; de zoon van Amminadab was Kórach; die
van Kórach was Assir; **23** die van Assir was Elkana; die van
Elkana was Ebjasaf; die van Ebjasaf was Assir; **24** die van Assir
was Táchat; die van Táchat was Oeriël; die van Oeriël was
Oezzi-ja; die van Oezzi-ja was Sjaoel. **25** De zonen van Elkana
waren: Amasai, Achimot **26** en Elkana. De zonen van dezen
laatsten Elkana waren: zijn eigen zoon was Sofai; de zoon van
Sofai was Náchat; **27** die van Náchat was Eliab; die van Eliab
was Jerocham; die van Jerocham was Elkana. **28** De zonen
van Samuël waren: Joël, de oudste, en Abi-ja, de tweede. **29**
De zonen van Merari waren: zijn eigen zoon was Machli; de
zoon van Machli was Libni; die van Libni was Sjimi; die van
Sjimi was Oezza; **30** die van Oezza was Sjima; die van Sjima
was Chaggi-ja; die van Chaggi-ja was Asaja. **31** Hier volgen
degenen, die door David belast waren met de verzorging van
de muziek in het huis van Jahweh als de ark daar geplaatst
zou zijn. **32** Ze verzorgden de muziek voor de tabernakel van
de openbaringstent, totdat Salomon in Jerusalem de tempel
van Jahweh zou hebben gebouwd, en ze hun dienst volgens

voorschrift zouden kunnen volbrengen. **33** Dit waren dan de
dienstdoenden met hun zonen: Van de Kehatieten was het:
Heman de zanger, de zoon van Joël, den zoon van Samuël, **34**
zoon van Elkana, zoon van Jerocham, zoon van Eliël, zoon van
Tóach, **35** zoon van Soef, zoon van Elkana, zoon van Machat,
zoon van Amasai, **36** zoon van Elkana, zoon van Joël, zoon van
Azarja, zoon van Sefanja, **37** zoon van Táchat, zoon van Assir,
zoon van Ebjasaf, zoon van Kórach, **38** zoon van Jishar, zoon
van Kehat, zoon van Levi, zoon van Israël. **39** Zijn ambtgenoot,
die aan zijn rechterhand stond, was een Gersjoniet, namelijk
Asaf. Deze was de zoon van Berekjáhoe, den zoon van Sjima,
40 zoon van Mikaël, zoon van Baäseja, zoon van Malki-ja, **41**
zoon van Etni, zoon van Zérach, zoon van Adaja, **42** zoon van
Etan, zoon van Zimma, zoon van Sjimi, **43** zoon van Jáchat,
zoon van Gersjon, zoon van Levi. **44** Zijn ambtgenoot, die aan
zijn linkerhand stond, was een Merariet, namelijk Etan. Deze
was de zoon van Kisji, den zoon van Abdi zoon van Malloek, **45**
zoon van Chasjabja, zoon van Amas-ja, zoon van Chilki-ja, **46**
zoon van Amsi, zoon van Bani, zoon van Sjémer, **47** zoon van
Machli, zoon van Moesji, zoon van Merari, zoon van Levi. **48** De
levieten, hun ambtgenoten, waren belast met allerlei diensten
in de tabernakel van het Godshuis. **49** Maar Aäron met zijn
zonen waren belast met de offerdienst op het brandofferaltaar
en het reukofferaltaar, met allerlei plichten in het Allerheiligste,
en moesten verzoening voor Israël bewerken, juist zoals Moses,
de dienaar van God, het had voorgeschreven. **50** Hier volgen de
afstammelingen van Aäron. Zijn eigen zoon was Elazar; die van
Elazar was Pinechas; die van Pinechas was Abisjóea; **51** die van
Abisjóea was Boekki; die van Boekki was Oezzi; die van Oezzi

was Zerachja; **52** die van Zerachja was Merajot; die van Merajot
was Amarja; die van Amarja was Achitoeb; **53** die van Achitoeb
was Sadok; die van Sadok was Achimáas. **54** En dit waren hun
woonplaatsen met hun kampementen op hun grondgebied. Aan
de zonen van Aäron, een der geslachten der Kehatieten, voor
wie het eerste lot was gevallen, **55** gaf men Hebron in het land
Juda, met de omliggende weidegronden. **56** Het akkerland van
die stad en haar dorpen had men reeds aan Kaleb, den zoon van
Jefoenne, in eigendom gegeven. **57** Aan de zonen van Aäron
gaf men dus de vrijstad Hebron; daarenboven Libna, Jattir,
Esjtemóa, **58** Cholon, Debir, **59** Asjan en Bet-Sjémesj, alle met
bijbehorende weidegronden. **60** Uit de stam Benjamin: Géba,
Alémet en Anatot, elk met zijn weidegronden. In het geheel dus
dertien steden met haar bijbehorende weidegronden. **61** Onder
de overige geslachten der Kehatieten werden tien steden verloot
uit de stammen Efraïm, Dan en de helft van Manasse. **62** De
geslachten der Gersjonieten kregen uit de stammen Issakar,
Aser, Neftali en Manasse dertien steden in Basjan. **63** Onder
de geslachten der Merarieten werden twaalf steden verloot
uit de stammen Ruben, Gat en Zabulon. **64** Dit waren dus
de steden met bijbehorende weidegronden, welke de levieten
van de Israëlieten hebben gekregen. **65** Uit de stammen der
Judeërs, Simeonieten en Benjamieten waren bovengenoemde
steden verloot. **66** Aan de geslachten der Kehatieten werden
door het lot de volgende steden toegewezen: Uit de stam Efraïm
67 kregen ze de vrijstad Sikem op het Efraïmgebergte, met
Gézer, **68** Jokmeam, Bet-Choron, **69** Ajjalon en Gat-Rimmon,
alle met bijbehorende weidegronden. **70** Uit de halve stam van
Manasse waren Aner en Bilam, met bijbehorende weidegronden

voor de overige geslachten der Kehatieten bestemd. **71** Aan de
geslachten der Gersjonieten werden toegewezen: Uit de ene
helft van de stam Manasse: Golan in Basjan, en Asjtarot, met
bijbehorende weidegronden. **72** Uit de stam Issakar: Kédes,
Daberat, **73** Ramot en Anem, met bijbehorende weidegronden.
74 Uit de stam Aser: Masjal, Abdon, **75** Choekok en Rechob, met
bijbehorende weidegronden. **76** Uit de stam Neftali: Kédesj in
Galilea, Chammon en Kirjatáim, met bijbehorende weidegronden.
77 Aan de overige levieten, de Merarieten, werden toegewezen
uit de stam Zabulon: Rimmon en Tabor, met bijbehorende
weidegronden. **78** In het Overjordaanse, tegenover Jericho
oostelijk van de Jordaan, kregen ze uit de stam Ruben: Béser in
de woestijn, Jahsa, **79** Kedemot en Mefáat, met bijbehorende
weidegronden. **80** Uit de stam Gad: Ramot in Gilad, Machanáim,
81 Chesjbon en Jazer, met bijbehorende weidegronden.

7 De zonen van Issakar waren: Tola, Poea, Jasjoeb en Sjimron,
in het geheel vier. **2** De zonen van Tola waren: Oezzi, Refaja,
Jeriël, Jachmai, Jibsam en Sjemoeël. Ze waren familiehoofden
van het geslacht Tola, en dappere mannen; het aantal van
hun afstammelingen bedroeg ten tijde van David twee en
twintigduizend zeshonderd. **3** De zoon van Oezzi was Jizrachja;
de zonen van Jizrachja waren: Mikaël, Obadja, Joël en Jisji-ja; in
het geheel vijf opperhoofden. **4** Tot de verschillende families
van hun afstammelingen behoorden zes en dertigduizend
man krijgsvolk; zoveel vrouwen en kinderen hadden ze! **5** Al
hun stamgenoten, die van Issakar afstamden, waren dappere
mannen; in het geheel werden er zeven en tachtigduizend in het
stamregister opgenomen. **6** De zonen van Benjamin waren: Bela,
Béker en Je-diaël, in het geheel drie. **7** De zonen van Bela waren:

Esbon, Oezzi, Oezziël, Jerimot en Iri, in het geheel vijf. Ze waren
familiehoofden en dappere mannen; twee en twintigduizend vier
en dertig stonden er in het stamregister. **8** De zonen van Béker
waren: Zemira, Joasj, Eliézer, Eljoënai, Omri, Jeremot, Abi-ja,
Anatot en Alémet; allen zonen van Béker en familiehoofden. **9**
Hun afstammelingen waren dappere mannen; twintigduizend
tweehonderd stonden er in het stamregister. **10** De zoon van
Jediaël was Bilhan; de zonen van Bilhan waren: Jeöesj, Binjamin,
Ehoed, Kenaäna, Zetan, Tarsjisj en Achisjáchar: **11** allen zonen
van Jediaël en familiehoofden. Hun afstammelingen waren
dappere mannen, en telden zeventienduizend tweehonderd
dienstplichtigen. **12** Sjoeppim en Choeppim waren zonen van
Ira; Choesjim was de zoon van Acher. **13** De zonen van Neftali
waren: Jachaziël, Goeni, Jéser en Sjalloem; ze waren kinderen
van Bilha. **14** De zonen van Manasse waren vooreerst Asriël,
die een ongenoemde hem schonk. Dan schonk zijn aramese
bijvrouw hem Makir, den stamvader van Gilad. **15** Makir nam
een vrouw voor Choeppim en Sjoeppim; zijn ene zuster heette
Maäka, de andere Selofchad. Selofchad kreeg dochters, **16**
maar Maäka, de vrouw van Makir, kreeg een zoon, dien ze
Péresj noemde; zijn broer heette Sjéres, en zijn zonen: Oelam
en Rékem. **17** De zoon van Oelam was Bedan. Dit waren
de afstammelingen van Gilad, den zoon van Makir, zoon van
Manasse. **18** Zijn zuster Hammoléket schonk het leven aan
Isjhod, Abiézer en Machla. **19** De kinderen van Sjemida heetten
Achjan, Sjekem, Likchi en Aniam. **20** De zoon van Efraïm was
Sjoetélach. De zoon van Sjoetélach was Béred; die van Béred
was Táchat; die van Táchat was Elada; die van Elada was
Táchat; die van Táchat was Zabad; **21** die van Zabad waren

Sjoetélach, Ézer en Elad. Dezen werden door de burgers van
Gat, de inheemse bevolking, gedood, toen ze uitgetrokken
waren, om hun vee te roven. **22** Efraïm, hun vader, betreurde ze
lange tijd; maar toen zijn broeders hem waren komen troosten,
23 had hij weer gemeenschap met zijn vrouw. Zij werd zwanger,
en schonk het leven aan een zoon, dien zij Beria noemde, omdat
zij in zijn huis een kwade tijd had beleefd. **24** De dochter van
Beria was Sjeëra; zij bouwde Boven- en Beneden Bet-Choron
en Oezzen-Sjeëra. **25** De zoon van Beria was Réfach; die van
Réfach waren Résjef en Télach; die van Télach was Táchan; **26**
die van Táchan was Ladan; die van Ladan was Ammihoed; die
van Ammihoed was Elisjama; **27** die van Elisjama was Non; die
van Non was Jehosjóea. **28** Hun erfgoed en woonplaatsen waren
Betel met bijbehorende plaatsen; verder Naäran in het oosten,
en Gézer, Sikem en Ajja in het westen, alle met bijbehorende
plaatsen. **29** In het bezit van de Manassieten waren ook Bet-
Sjean, Taänak, Megiddo en Dor, alle met bijbehorende plaatsen;
in deze steden waren de zonen van Josef gevestigd, den zoon
van Israël. **30** De zonen van Aser waren: Jimna, Jisjwa, Jisjwi en
Beria; ze hadden een zuster Sérach. **31** De zonen van Beria
waren Chéber en Malkiël. Malkiël was de vader van Birzáit. **32**
Chéber was de vader van Jaflet, Sjomer en Chotam; dezen
hadden een zuster Sjóea. **33** De zonen van Jaflet waren: Pasak,
Bimhal en Asjwat, allen zonen van Jaflet. **34** De zonen van
Sjomer waren: Achi, Rogga, Jechoebba en Aram. **35** De zonen
van Chélem, zijn broeder, waren: Sofach, Jimna, Sjélesj en
Amal. **36** De zonen van Sofach waren: Sóeach, Charnéfer,
Sjoeal, Beri, Jimra, **37** Béser, Hod, Sjamma, Sjilsja, Jitran en
Beëra. **38** De zonen van Jéter waren: Jefoenne, Pispa en Ara;

39 die van Oella waren: Arach, Channiël en Ris-ja. **40** Het waren
allen zonen van Aser: uitstekende familiehoofden, dappere
mannen en hoofden der vorsten. In hun stamregister stond een
aantal van zes en twintigduizend dienstplichtigen.

8 Benjamin verwekte Béla, zijn eerstgeborene, Asj-bel als
tweede, Achrach als derde. **2** Nocha als vierde, Rafa als vijfde.
3 Béla had de volgende kinderen: Addar, Gera, Abihoed, **4**
Abisjóea, Naäman en Achóach. **5** Gera, Sjefoefam en Choeram
6 waren zonen van Echoed; ze waren familiehoofden van de
bewoners van Géba, en werden verbannen naar Manáchat. **7**
Het was Gera met Naäman en Achi-ja, die ze verbande. Gera
verwekte Oezza en Achihoed. **8** Sjacharáim verwekte in de
velden van Moab, nadat hij zijn vrouwen Choesjim en Baraä
had weggezonden, **9** bij zijn vrouw Chódesj: Jobab, Sibja,
Mesja, Malkam, **10** Jeoes, Sakeja en Mirma; dit waren zijn
zonen, allen familiehoofden. **11** Van Choesjim had hij Abitoeb en
Elpáal gekregen. **12** De zonen van Elpáal waren: Éber, Misjam
en Sjemed; dezen bouwden Ono en Loed met bijbehorende
plaatsen. **13** Beria en Sjéma waren de familiehoofden van de
bewoners van Ajjalon. Zij joegen de bewoners van Gat op de
vlucht; **14** hun broeders heetten Elpáal, Sjasjak en Jerimot. **15**
Zebadja, Arad, Eder, **16** Mikaël, Jisjpa en Jocha waren zonen
van Beria. **17** Zebadja, Mesjoellam, Chizki, Cheber, **18** Jisjmerai,
Jizlia en Jobab waren zonen van Elpáal. **19** Jakim, Zikri, Zabdi,
20 Eliënai, Silletai, Eliël, **21** Adaja, Beraja en Sjimrat waren zonen
van Sjimi. **22** Jisjpan, Éber, Eliël, **23** Abdon, Zikri, Chanan, **24**
Chananja, Elam, Antoti-ja, **25** Jifdeja en Penoeël waren zonen
van Sjasjak. **26** Sjamsjerai, Sjecharja, Atalja, **27** Jaäresjja,
Eli-ja en Zikri waren zonen van Jerocham. **28** Dit waren de

familiehoofden naar hun geslachten, die in Jerusalem woonden.
29 In Gibon woonde de stamvader van Gibon; zijn vrouw heette
Maäka. **30** Zijn oudste zoon was Abdon; verder Soer, Kisj, Báal,
Ner, Nadab, **31** Gedor, Achjo, Zéker en Miklot. **32** Miklot verwekte
Sjima; ook dezen woonden bij hun stamgenoten in Jerusalem, in
hun nabijheid. **33** Ner verwekte Kisj; Kisj verwekte Saul; Saul
verwekte Jonatan, Malkisjóea, Abinadab en Esjbáal. **34** De zoon
van Jonatan was Merib-Báal; Merib-Báal verwekte Mika. **35** De
zonen van Mika waren: Piton, Mélek, Taréa en Achaz. **36** Achaz
verwekte Jehoadda; Jehoadda verwekte Alémet, Azmáwet en
Zimri; Zimri verwekte Mosa; **37** Mosa verwekte Bina. Diens zoon
was Rafa; die van Rafa was Elasa; die van Elasa was Asel. **38**
Asel had zes kinderen, die aldus heetten: Azrikam, Bokeroe,
Jisjmaël, Sjearja, Obadja en Chanan; allen zonen van Asel. **39**
De zonen van zijn broer Ésjek waren Oelam de oudste, Jeöesj
de tweede en Elifélet de derde. **40** De zonen van Oelam waren
dappere mannen, die de boog konden spannen en veel kinderen
en kleinkinderen hadden, wel honderd vijftig. Dit waren allemaal
afstammelingen van Benjamin.

9 Zo stond de gehele bevolking van Israël ingeschreven in de
familieregisters, die opgenomen werden in het boek van de
koningen van Israël. De Judeërs werden later om hun afval naar
Babel verbannen. **2** De vroegere bewoners, die zich toen weer
op hun bezittingen in de steden vestigden, waren: de gewone
Israëlieten, de priesters, de levieten en de tempelknechten. **3** In
Jerusalem woonden nu afstammelingen van Juda, Benjamin,
Efraïm en Manasse. **4** De volgende Judeërs: Oetai, zoon
van Ammihoed, den zoon van Omri, zoon van Imri, zoon van
Bani, een afstammeling van Fáres, den zoon van Juda. **5**

Verder enige afstammelingen van Sjilo: namelijk Asaja de
oudste, met zijn zonen. **6** Ook enige afstammelingen van Zára;
namelijk Jeoeël met zijn stamgenoten. In het geheel zeshonderd
negentig man. **7** Bovendien de volgende Benjamieten: Salloe,
de zoon van Mesjoellam, den zoon van Hodawja, zoon van
Hassenoea; **8** Jibneja, de zoon van Jerocham; Ela, de zoon
van Oezzi, den zoon van Mikri; en Mesjoellam, de zoon van
Sjefatja, den zoon van Reoeël, zoon van Jibneja. **9** Met hun
stamgenoten naar hun geslachten telden ze negenhonderd
zes en vijftig man. Deze mannen waren allen familiehoofden.
10 De volgende priesters: Jedaja, Jehojarib, Jakin. **11** Verder
Azarja, de zoon van Chilki-ja, den zoon van Mesjoellam, zoon
van Sadok, zoon van Merajot, zoon van Achitoeb; deze was
de opzichter van het Godshuis. **12** Verder nog Adaja, de zoon
van Jerocham, den zoon van Pasjchoer, zoon van Malki-ja;
en Masai, de zoon van Adiël, den zoon van Jachzéra, zoon
van Mesjoellam, zoon van Mesjillemot, zoon van Immer. **13**
Tezamen met hun stamgenoten, die familiehoofden waren.
vormden ze een groep van zeventienhonderd zestig mannen,
geschikt voor het dienstwerk in het Godshuis. **14** De volgende
levieten: Sjemaja, de zoon van Chas-sjoeb, den zoon van
Azrikam, zoon van Chasjabja, een afstammeling van Merari. **15**
Verder Bakbakkar, Chéresj en Galal. Ook Mattanja, de zoon
van Mika, den zoon van Zikri, zoon van Asaf. **16** Verder nog
Obadja, de zoon van Sjemaja, den zoon van Galal, zoon van
Jedoetoen. Ook nog Berekja, de zoon van Asa, den zoon
van Elkana, die in de dorpen der Netofatieten woonachtig
was. **17** De poortwachters waren Sjalloem, Akkoeb, Talmon
en Achiman, met hun verwanten. Sjalloem was hun hoofd; **18**

evenals tot nu had hij zijn standplaats in de koningspoort, aan
de oostzijde. Zij waren vroeger de poortwachters in het kamp
der levieten. **19** Sjalloem, de zoon van Kore, den zoon van
Ebjasaf, zoon van Kórach, en zijn verwanten, leden van de
familie der Korachieten, deden dienst als drempelwachters van
de tent. Want hun voorouders hadden in het kamp van Jahweh
de ingang bewaakt; **20** Pinechas, de zoon van Elazar (moge
Jahweh met hem zijn), was vroeger hun hoofd geweest. **21**
Zakarja, de zoon van Mesjelemja, was poortwachter van de
openbaringstent. **22** Het totale aantal van hen, die uitverkoren
waren tot drempelwachters, bedroeg tweehonderd twintig; in
hun dorpen stonden ze in het stamregister ingeschreven, en ze
werden door David en den profeet Samuël voorgoed in hun
ambt bevestigd. **23** Met hun zonen bewaakten zij de poorten
van het verblijf van Jahweh, de tabernakel. **24** Ze stonden
aan vier zijden op wacht: aan de oostkant, de westkant, de
noordkant en de zuidkant **25** Hun verwanten uit hun dorpen
moesten hen van tijd tot tijd voor zeven dagen behulpzaam zijn;
26 want de vier voornaamste wachters moesten voortdurend op
hun post zijn. Deze levieten gingen ook over de cellen en de
schatkamers van het Godshuis; **27** Ze brachten de nacht door
in de nabijheid van het Godshuis, omdat zij met de bewaking
belast waren, en elke morgen de poorten moesten openen.
28 Anderen moesten voor het benodigde dienstgerei zorgen;
een bepaald aantal brachten ze daarvan binnen, en ook weer
weg. **29** Anderen zorgden voor de gewijde voorwerpen en
vaten, alsmede voor de meelbloem, de wijn, de olie, de wierook
en de specerijen. **30** Enige priesterzonen waren de bereiders
van de welriekende zalven. **31** Mattitja, een van de levieten,

de oudste zoon van den Korachiet Sjalloem, was belast met
het bakwerk, **32** terwijl enige Kehatieten, zijn verwanten, elke
sabbat voor het toonbrood moesten zorgen. **33** Dit waren dus
de zangers, familiehoofden der levieten, die in de cellen geen
dienst behoefden te doen, omdat ze elders dag en nacht bezig
waren. **34** Dit waren de familiehoofden der levieten, volgens
hun geslacht, die in Jerusalem woonden. **35** In Gibon woonde
Jeïël, de stamvader van Gibon; zijn vrouw heette Maäka. **36** Zijn
oudste zoon was Abdon, verder Soer, Kisj, Báal, Ner, Nadab, **37**
Gedor, Achjo, Zekarja en Miklot. **38** Miklot verwekte Sjimam.
Ook dezen woonden bij hun stamgenoten in Jerusalem, in
hun nabijheid. **39** Ner verwekte Kisj; Kisj verwekte Saul; Saul
verwekte Jonatan, Malkisjóea, Abinadab en Esjbáal. **40** De zoon
van Jonatan was Merib-Báal; Merib-Báal verwekte Mika. **41**
De zonen van Mika waren Piton, Mélek, Tachréa en Achaz. **42**
Achaz verwekte Jara; Jara verwekte Alémet, Azmáwet en Zimri.
Zimri verwekte Mosa; **43** Mosa verwekte Bina. De zoon van Bina
was Refaja; die van Refaja was Elasa; die van Elasa was Asel.
44 Asel had zes kinderen, die aldus heetten: Azrikam, Bokeroe,
Jisjmaël, Sjearja, Obadja en Chanan; allen zonen van Asel.

10 Eens voerden de Filistijnen oorlog met Israël. De Israëlieten
sloegen voor de Filistijnen op de vlucht, en vielen dodelijk
getroffen op het gebergte van Gilbóa. **2** De Filistijnen zaten
Saul en zijn zonen op de hielen. En toen zij Jonatan, Abinadab
en Malkisjóea, de zonen van Saul, hadden gedood, **3** richtte
zich heel de strijd tegen Saul. Enige boogschutters kregen
hem onder schot; hij werd bang voor hen, **4** en sprak tot zijn
wapendrager: Trek uw zwaard en doorsteek mij ermee; anders
komen die onbesnedenen hun spel met me drijven. Maar zijn

wapendrager wilde niet, omdat hij teveel ontzag voor hem had.
Daarom nam Saul het zwaard, en stortte zich erin. **5** Toen zijn
wapendrager zag, dat Saul dood was, stortte ook hij zich in
zijn zwaard en stierf. **6** Zo stierf Saul met zijn drie zonen, en
viel heel zijn gezin gelijk met hem. **7** Toen de Israëlieten uit de
vlakte bemerkten, dat de Israëlieten gevlucht waren, en Saul
met zijn zonen gesneuveld, verlieten ze allen de steden en
namen de vlucht; waarop de Filistijnen kwamen en ze bezetten.
8 Toen de Filistijnen de volgende dag de gesneuvelden kwamen
uitplunderen, vonden zij Saul met zijn zonen op het gebergte van
Gilbóa liggen. **9** Ze plunderden hem uit, sloegen hem het hoofd
af, trokken hem zijn wapenrusting uit, en zonden boden rond in
het Filistijnenland, om het blijde nieuws onder hun goden en
onder het volk te verspreiden. **10** Ze plaatsten zijn wapenrusting
in de tempel van hun goden, en hingen zijn hoofd op in de
tempel van Dagon. **11** Toen de bewoners van Jabesj in Gilad
hoorden, wat de Filistijnen allemaal met Saul gedaan hadden,
12 rukten alle weerbare mannen uit, haalden Sauls lijk en dat
van zijn zonen weg, brachten ze naar Jabesj over en begroeven
ze onder de terebint in Jabesj; daarna vastten zij zeven dagen.
13 Zo vond Saul de dood, omdat hij van Jahweh was afgevallen,
daar hij het voorschrift van Jahweh niet had onderhouden, en
zelfs een dodengeest ter ondervraging had opgeroepen, **14**
inplaats van Jahweh. Om die reden strafte Hij hem met de dood,
en gaf Hij het koningschap over aan David, den zoon van Jesse.

11 Toen kwam heel Israël tot David in Hebron en zeide: Zie,
wij zijn uw vlees en bloed! **2** Reeds vroeger, toen Saul nog
koning was, waart gij het, die Israël te velde deedt trekken en
terugbracht. En tot u heeft Jahweh, uw God, gezegd: "Gij zult

mijn volk Israël weiden; gij zult de leider van mijn volk Israël
zijn!" **3** Toen alle oudsten van Israël dus bij den koning in Hebron
gekomen waren, sloot David met hen in Hebron een verbond
voor het aanschijn van Jahweh, en werd David door hen tot
koning over Israël gezalfd, juist zoals Jahweh door Samuël had
voorspeld. **4** Nu trok David met heel Israël naar Jerusalem
op, dat wil zeggen: Jeboes, waar de Jeboesieten woonden,
de inheemse bevolking. **5** De bewoners van Jeboes riepen
tot David: Hier komt ge niet binnen! Maar David veroverde de
Sionsvesting, de zogenaamde Davidstad. **6** Bij die gelegenheid
sprak David: Wie het eerst een Jeboesiet neerslaat, wordt
opperste bevelhebber. En Joab was het, de zoon van Seroeja,
die het eerst naar boven kroop, en bevelhebber werd. **7** Daarna
vestigde David zich in de vesting, die hij Davidstad noemde,
8 en hij bouwde de stad in heel haar omvang van het Millo
af tot aan het paleis. De rest van de stad werd door Joab
gerestaureerd. **9** Zo werd David hoe langer hoe machtiger,
daar Jahweh der heirscharen met hem was. **10** Hier volgen de
aanvoerders van Davids helden, die zich verdienstelijk maakten
voor zijn heerschappij over heel Israël, en hem hielpen koning te
worden van Israël, naar het woord van Jahweh. **11** Hier volgt
dus een op somming van Davids helden. Jasjobam, de zoon van
Chakmoni, was de aanvoerder der Drie. Hij zwaaide zijn lans
tegen driehonderd man, die hij in één keer versloeg. **12** Na hem
kwam Elazar, de zoon van Dodo, den Achochiet, ook een van de
drie helden. **13** Hij bevond zich met David te Pas-Dammim, toen
de Filistijnen zich daar verzameld hadden voor de strijd. Na
hem kwam Sjamma, de zoon van Age uit Harari. Eens, toen de
Filistijnen zich voor de strijd te Lechi verzameld hadden, waar

een stuk land was, geheel met gerst beplant, was het volk voor
de Filistijnen op de vlucht geslagen; **14** maar hij ging midden
op het veld staan en wist het te behouden, door de Filistijnen
te verslaan. Zo verleende Jahweh hun een grote overwinning.
15 Een andere keer daalden drie van de dertig aanvoerders
af, en kwamen bij David in de spelonk van Adoellam, terwijl
een bende Filistijnen in de vallei der Refaïeten gelegerd was.
16 David bevond zich toen in de bergvesting, en de Filistijnen
hadden Betlehem bezet. **17** Toen nu David eens het verlangen
te kennen gaf, of iemand hem water te drinken kon geven uit de
bron bij de poort van Betlehem, **18** drongen de Drie door de
legermacht der Filistijnen heen, putten water uit de bron bij de
poort van Betlehem, namen het mee en brachten het bij David.
Maar David wilde er niet van drinken, en goot het uit ter ere
van Jahweh, terwijl hij uitriep: **19** Bij Jahweh; ik denk er niet
aan, zo iets te doen. Ik zou het bloed en het leven van die drie
mensen drinken; want ze hebben hun leven gewaagd, om het
mij te kunnen brengen! Daarom wilde hij het niet drinken. Zulke
dingen deden de drie helden. **20** Absjai, de broeder van Joab,
was de aanvoerder van de Dertig. Hij zwaaide zijn lans tegen
driehonderd man, die hij doodde. Hij was bekend bij de Drie, **21**
en om twee feiten was hij beroemder dan de Dertig, zodat hij hun
aanvoerder werd; maar tegen de Drie kon hij niet op. **22** Benaja,
de zoon van Jehojada, was een dapper man uit Kabseël, met
een uitstekende staat van dienst. Hij versloeg de twee zonen
van Ariël uit Moab. Ook doodde hij midden in een kuil een leeuw
op een dag, dat er sneeuw lag. **23** Verder versloeg hij een
Egyptenaar, een man van ongewone afmetingen, vijf el lang, die
met een lans als een weversboom was gewapend; hij ging met

een stok op hem af, wrong hem de lans uit de vuist, en stak hem
met zijn eigen lans dood. **24** Zulke dingen deed Benaja, de zoon
van Jehojada! Daardoor was hij bekend bij de Drie. **25** Maar
ofschoon hij beroemder was dan de Dertig, tegen de Drie kon hij
niet op! Hem stelde David over zijn lijfwacht aan. **26** Tenslotte de
helden: Asaël, de broer van Joab; Elchanan, de zoon van Dodo
uit Betlehem; **27** Sjammot uit Harar; Chéles uit Bet-Pélet; **28** Ira,
de zoon van Ikkesj uit Tekóa; Abiézer uit Anatot; **29** Sibbekai
uit Choesja; Ilai uit Achoch; **30** Maharai uit Netófa; Chéled, de
zoon van Baäna uit Netófa; **31** Itai, de zoon van Ribai uit Géba
der Benjamieten; Benaja uit Piraton; **32** Choerai uit Nachale-
Gáasj; Abiël uit Araba; **33** Azmáwet uit Bachoerim; Eljachba
uit Sjaälbon; **34** Hasjem uit Gizo: Jonatan, de zoon van Sjage
uit Harar; **35** Achiam, de zoon van Sakar uit Harar; Elifal, de
zoon van Oer; **36** Chéfer uit Mekera; Achi-ja uit Gilo; **37** Chesro
uit Karmel; Naärai, de zoon van Ezbai; **38** Joël, de broer van
Natan; Mibchar, de zoon van Hagri; **39** Sélek, de Ammoniet;
Nacharai uit Berota, de wapendrager van Joab, den zoon van
Seroeja; **40** Ira uit Jéter; Gareb uit Jéter; **41** Oeri-ja de Chittiet;
Zabad, de zoon van Achlai; **42** Adina, de zoon van Sjiza van de
stam Ruben, de aanvoerder der Rubenieten, met dertig man; **43**
Chanan, de zoon van Maäka; Josjafat uit Mitna; **44** Oezzi-ja
uit Asjtarot; Sjama en Jeïël, zonen van Chotam uit Aroër; **45**
Jediaël, de zoon van Sjimri; Jocha, zijn broer uit Tisi; **46** Eliël uit
Machawa; Jeribai en Josjawja, zonen van Elnáam; Jitma de
Moabiet; **47** Eliël, Obed en Jaäsiël, uit Soba.

12 Hier volgen degenen, die zich bij David aansloten in Sikelag,
toen hij nog uitgestoten was door Saul, den zoon van Kisj.
Ook zij behoorden tot de helden, die hem ondersteunden. **2**

Het waren geoefende boogschutters; ze konden zowel met
de rechter- als met de linkerhand stenen slingeren en pijlen
afschieten. Van de stam Benjamin behoorden de volgende
stamgenoten van Saul er toe: **3** Achiézer, de aanvoerder, en
Joasj, zonen van Sjemaä uit Giba; Jeziël en Pélet, zonen van
Azmáwet; Beraka en Jehoe uit Anatot; **4** Jisjmaja uit Gibon,
een van de heldhaftigsten onder de Dertig; Jirmeja, Jachaziël,
Jochanan en Jozabad uit Gedera; **5** Eloezai, Jerimot, Bealja,
Sjemarjáhoe en Sjefatjáhoe, die van Charif stamden; **6** Elkana,
Jissji-jáhoe, Azarel, Joézer en Jasjobam, afstammelingen van
Kórach; **7** Joëla en Zebadja, zonen van Jerocham uit Gedor. **8**
van de stam Gad liepen naar David in de woestijn geoefende
strijders over: dappere mannen, gewapend met schild en lans,
met koppen als leeuwen en zo snel als gazellen op de bergen.
Het waren: **9** Ézer, de aanvoerder; Obadja, de tweede; Eliab, de
derde; **10** Misjmanna, de vierde; Jirmeja, de vijfde; **11** Attai, de
zesde; Eliël, de zevende; **12** Jochanan, de achtste; Elzabad,
de negende; **13** Jirmejáhoe, de tiende; Makbannai de elfde.
14 Zij behoorden tot de afstammelingen van Gad en waren
aanvoerders; de kleinste kon er alleen wel honderd aan, de
grootste wel duizend. **15** Zij waren het dan ook, die de Jordaan
overstaken in de eerste maand, dus toen hij buiten zijn oevers
getreden was, en die al de bewoners van het dal in oost en west
op de vlucht joegen. **16** En toen er nog anderen uit de stammen
Benjamin en Juda bij David in de burcht kwamen, **17** ging hij ze
tegemoet. Hij nam het woord, en sprak tot hen: Als gij met goede
bedoelingen bij mij komt, om mij namelijk te helpen, wil ik mij van
harte bij u aansluiten; maar als gij mij aan mijn tegenstanders
wilt verraden, hoewel er geen onrecht aan mijn handen kleeft,

dan moge de God onzer vaderen het aanschouwen en wreken!
18 Toen kwam de geest over Amasai, het hoofd van de Dertig,
en hij riep: David, u behoren wij toe; Zoon van Jesse, wij zijn met
u! Heil u, heil u; Heil wie u helpt; Want uw hulp is uw God! Nu
nam David hen aan, en stelde ze aan het hoofd van de troepen.
19 Ook van Manasse kozen er voor David partij, toen hij met de
Filistijnen tegen Saul te velde was getrokken, maar niet met
hen mee mocht vechten. De tyrannen der Filistijnen stuurden
hem namelijk met opzet terug, daar ze meenden, dat hij ten
koste van hun hoofden naar zijn meester Saul zou overlopen! **20**
Toen hij dus naar Sikelag ging, kozen de volgende Manassieten
zijn partij: Adna, Jozabad, Jediaël, Mikaël, Jozabad, Elihoe en
Silletai, bevelhebbers van duizend in Manasse. **21** Zij hielpen
David tegen de roverbenden; want het waren allemaal dappere
mannen en aanvoerders van het leger. **22** Dagelijks kwamen er
dus nieuwe hulptroepen voor David, totdat het een leger was
geworden, zo machtig als een leger van God. **23** Hier volgt
een opsomming van de afdelingen weerbare mannen, die in
Hebron tot David kwamen, om, naar het woord van Jahweh, het
koningschap van Saul op hem over te dragen. **24** Van de stam
Juda zesduizend achthonderd weerbare mannen, gewapend
met schild en speer. **25** Van de stam Simeon zevenduizend en
honderd dappere mannen, geoefend in de strijd. **26** Van de stam
Levi vierduizend zeshonderd man, **27** met Jehojada, den leider
van de Aäronieten, aan het hoofd van drieduizend zevenhonderd
man, **28** en met den jongen Sadok, een dapper held, vergezeld
van twee en twintig stamhoofden uit zijn familie. **29** Van de stam
Benjamin, de stamgenoten van Saul, slechts drieduizend man,
daar de meesten van hen het voorlopig nog met de familie van

Saul hielden. **30** Van de stam Efraïm twintigduizend achthonderd
dappere mannen, de meest beroemden van hun familie. **31** Van
de halve stam Manasse achttienduizend man, die met name
waren aangewezen, om David tot koning te gaan verheffen. **32**
Van de stam Issakar, die zijn tijd begreep en wist wat Israël te
doen stond, tweehonderd stamhoofden met al de stamgenoten,
die onder hun bevelen stonden. **33** Van de stam Zabulon
vijftigduizend dienstplichtigen, die met volledige uitrusting voor
de strijd gewapend waren, en bereid, om eensgezind hulp te
bieden. **34** Van de stam Neftali duizend aanvoerders, die onder
hun bevelen zeven en dertigduizend man hadden, gewapend
met schild en speer. **35** Van de stam Dan acht en twintigduizend
zeshonderd welbewapende mannen. **36** Van de stam Aser
veertigduizend dienstplichtigen, welbewapende mannen. **37** Uit
het Overjordaanse kwamen er van de stammen Ruben, Gad
en de halve stam van Manasse, honderd twintigduizend man,
volledig toegerust. **38** Dit waren allemaal strijdvaardige mannen,
in regelmatig verband; ze kwamen met de beste bedoelingen
naar Hebron, om David te verheffen tot koning van heel Israël.
Ook de overige Israëlieten wilden eendrachtig David tot koning
verheffen. **39** Zij waren daar drie dagen bij David, en aten
en dronken; hun stamgenoten hadden voor hen gezorgd. **40**
Want zelfs uit Issakar, Zabulon en Neftali werden door hun
stamverwanten op ezels, kamelen, muildieren en runderen
levensmiddelen aangevoerd: grote hoeveelheden meelspijzen,
vijgen, rozijnen, wijn en olie, runderen en schapen. Zo'n vreugde
heerste er in Israël!

13 Nadat David met de bevelhebbers van duizend en honderd
en met alle andere leiders overlegd had, **2** sprak hij tot al

het vergaderde volk van Israël: Als het u goed dunkt en het
aan Jahweh, onzen God, welgevallig is, laat ons dan onze
volksgenoten, die in alle oorden van Israël achtergebleven zijn,
en de priesters met de levieten in de plaatsen, waar hun gronden
liggen, verwittigen, dat ze zich bij ons voegen, **3** om de ark van
onzen God naar ons over te brengen. Want in de dagen van
Saul hebben we er ons niet om bekommerd. **4** En daar heel het
volk met dit voorstel instemde, besloten alle aanwezigen, dat
men zo doen zou. **5** Daarom riep David heel Israël bijeen, van
de grensrivier van Egypte af, tot de weg naar Chamat toe, om
de ark van God uit Kirjat-Jearim over te brengen. **6** Met heel
Israël ging David op naar Baäla, dat wil zeggen Kirjat-Jearim
van Juda, om van daar de ark van God te halen, welke naar de
Naam van Jahweh der heirscharen, die op de cherubs troont, is
genoemd. **7** Nadat men de ark had uitgedragen uit het huis van
Abinadab, vervoerde men haar op een nieuwe wagen, die door
Oezza en Achjo werd begeleid. **8** David en heel Israël dansten
geestdriftig onder gezang ter ere van God, en het spelen van
citers, harpen, tamboerijnen, bekkens en trompetten. **9** Maar
bij de dorsvloer van Kidon aangekomen, stak Oezza zijn hand
uit naar de ark en hield haar tegen, omdat de runderen haar
lieten kantelen. **10** Toen ontbrandde de toorn van Jahweh tegen
Oezza, en Hij sloeg hem, omdat hij zijn hand naar de ark had
uitgestoken, zodat hij daar dood bleef liggen, vlak voor God. **11**
David was diep bedroefd, omdat Jahweh zo heftig tegen Oezza
was losgebroken. En men noemde die plek Péres-Oezzal; zo
heet ze nog. **12** David kreeg toen vrees voor Jahweh, en sprak:
Hoe zou de ark van God naar mij kunnen komen? **13** En hij
wilde de ark niet bij zich opnemen in de Davidstad, maar gaf

haar een onderdak in het huis van Obed-Edom, den Gatiet. **14**
Drie maanden bleef de ark van God in het huis van Obed-Edom,
en Jahweh zegende Obed-Edom met heel zijn gezin.

14 Chirom, de koning van Tyrus, zond gezanten tot David; ook
cederhout, timmerlieden en steenhouwers, om voor hem een
paleis te bouwen. **2** Zo begreep David, dat Jahweh hem tot
koning van Israël had bevestigd, en dat Hij zijn koningschap
verheven had terwille van zijn volk Israël. **3** Ook te Jerusalem
nam David nog vrouwen, en kreeg hij nog meer zonen en
dochters. **4** Hier volgen de namen van hen, die hem te Jerusalem
geboren werden: Sjammóea, Sjobab, Natan, Salomon, **5** Jibchar,
Elisjóea, Elpélet, **6** Nóga, Néfeg, Jafia, **7** Elisjama, Beëljada en
Elifélet. **8** Maar toen de Filistijnen vernamen, dat men David tot
koning van heel Israël had gezalfd, trokken alle Filistijnen op, om
zich van David meester te maken. Bij het vernemen hiervan
ging David hun tegemoet. **9** Toen de Filistijnen gekomen waren
en zich over het dal der Refaïeten verspreid hadden, **10** vroeg
David aan God: Moet ik oprukken tegen de Filistijnen; zult Gij ze
aan mij overleveren? Jahweh antwoordde: Trek op; want Ik lever
ze aan u over. **11** Zo kwam David bij Báal-Perasim; hij versloeg
ze daar, en zeide: Zoals water door een dam breekt, zo heeft
God mij door mijn vijanden heen laten breken! Vandaar dat die
plaats Báal-Perasim heet. **12** Ze lieten daar hun goden achter,
die op bevel van David verbrand werden. **13** Toen de Filistijnen
zich andermaal over het dal der Refaïeten hadden verspreid, **14**
raadpleegde David God opnieuw. God antwoordde: Val niet aan,
maar maak een omtrekkende beweging naar hun achterhoede,
en ga op hen af van de kant der balsemstruiken. **15** Als ge in de
toppen der balsemstruiken het geruis van schreden verneemt,

maak u dan gereed; want dan gaat God u vóór, om het leger der
Filistijnen te verslaan. **16** David deed juist zoals God het hem
bevolen had, en het leger der Filistijnen werd verslagen van
Gibon tot Gézer. **17** Vandaar dat de naam van David in alle
landen bekend werd, en door de hulp van Jahweh alle volken
ontzag voor hem kregen.

15 Toen David voor zichzelf paleizen had gebouwd in de
Davidstad, stelde hij een plaats vast voor de ark van God
en spande haar een tent. **2** Maar nu beval David, dat de
ark van God alleen gedragen zou worden door de levieten,
daar Jahweh hen had uitverkoren, om de ark van God te
dragen en Hem voor altijd te dienen. **3** Nu liet David heel
Israël naar Jerusalem komen, om de ark van Jahweh over te
brengen naar de plaats, die hij daarvoor had vastgesteld. **4**
Hij riep de zonen van Aäron en de levieten bijeen; **5** van de
afstammelingen van Kehat: Oeriël, het hoofd, met honderd
twintig stamgenoten; **6** van de afstammelingen van Merari:
Asaja, het hoofd, met tweehonderd twintig stamgenoten; **7**
van de afstammelingen van Gersjom: Joël, het hoofd, met
honderd dertig stamgenoten; **8** van de afstammelingen van
Elisafan: Sjemaja, het hoofd, met tweehonderd stamgenoten;
9 van de afstammelingen van Chebron: Eliël, het hoofd, met
tachtig stamgenoten; **10** van de afstammelingen van Oezziël:
Amminadab, het hoofd, met honderd twintig stamgenoten. **11**
Daarna ontbood David de priesters Sadok en Ebjatar, en de
levieten Oeriël, Asaja, Joël, Sjemaja, Eliël en Amminadab, **12** en
zeide tot hen: Gij, de familiehoofden der levieten, moet uzelf en
uw broeders heiligen, om de ark van Jahweh, den God van
Israël, over te brengen naar de plaats, die ik daarvoor heb

vastgesteld. **13** Want de vorige keer, toen gij er niet waart,
is Jahweh heftig tegen ons losgebroken, omdat wij niet voor
Hem hadden gezorgd, zoals het behoort. **14** De priesters en
levieten heiligden zich dus, om de ark van Jahweh, den God van
Israël, over te brengen. **15** De levieten zouden nu de ark van
God met stangen op hun schouders dragen, zoals Moses op
Gods bevel had bepaald. **16** Ook gaf David aan de hoofden der
levieten het bevel, de zangers onder hun stamgenoten met de
muziekinstrumenten, harpen, citers en cymbalen op te stellen,
om feestelijke klanken te laten horen. **17** De levieten wezen dus
Heman aan, den zoon van Joël, met zijn stamgenoot Asaf, den
zoon van Berekjáhoe, en van de Merarieten, hun ambtgenoten,
Etan, den zoon van Koesjajáhoe. **18** Verder hun ambtgenoten
van de tweede rang: de poortwachters Zekarjáhoe, Jaäziël,
Sjemiramot, Jechiël, Oenni, Eliab, Benajáhoe, Maäsejáhoe,
Mattitjáhoe, Elifeléhoe, Miknejáhoe, Obed-Edom en Jeïël. **19**
Bovendien de zangers Heman, Asaf en Etan met koperen
cymbalen voor de feestmuziek; **20** Zekarja, Aziël, Sjemiramot,
Jechiël, Oenni, Eliab, Maäsejáhoe, Benajáhoe met harpen,
hooggestemd; **21** Mattitjáhoe, Elifeléhoe, Miknejáhoe, Obed-
Edom, Jeïël en Azazjáhoe met citers, om een octaaf lager te
begeleiden. **22** Kenanjáhoe had bij het vervoer het toezicht
op de levieten, en daar hij deskundig was, de leiding bij het
vervoer. **23** Berekja en Elkana hielden de wacht bij de ark. **24** De
priesters Sjebanjáhoe, Josjafat, Netaneël, Amasai, Zekarjáhoe,
Benajáhoe en Eliézer bliezen op de trompetten voor de ark van
God, en Obed-Edom en Jechi-ja hielden de wacht bij de ark. **25**
Nu ging David met de oudsten van Israël en de bevelhebbers
van duizend de verbondsark van Jahweh op feestelijke wijze

uit het huis van Obed-Edom overbrengen. **26** En toen bleek,
dat God de levieten bijstond, die de verbondsark van Jahweh
droegen, werden zeven stieren en zeven rammen geofferd.
27 David was daarbij gekleed in een mantel van fijn lijnwaad,
gelijk alle levieten, die de ark droegen, en zoals de zangers,
Kenanja, de leider van het vervoer, en de muzikanten; verder
was David slechts met een linnen borstkleed bedekt. **28** Zo
bracht Israël de verbondsark van Jahweh over, met gejubel en
bazuingeschal, terwijl de trompetten, cymbalen, harpen en citers
hun feestklanken lieten horen. **29** Toen de verbondsark van
Jahweh in de Davidstad aankwam, gluurde Mikal, de dochter
van Saul, door het venster. Zij zag koning David dansend en
springend, en verachtte hem in haar hart.

16 Toen de ark van God aangekomen was, zette men haar
op haar plaats, midden in de tent, die David voor haar had
gespannen. Daarna droeg David brand- en vredeoffers aan God
op; **2** en toen hij de brand- en vredeoffers had opgedragen,
zegende hij het volk in de Naam van Jahweh. **3** Tenslotte hield
hij voor alle Israëlieten een uitdeling; en allen, mannen als
vrouwen, kregen ieder een broodkoek, een stuk vlees en een
druivenkoek. **4** Daarna belastte hij enige levieten met de dienst
van de ark van Jahweh: ze moesten Jahweh, den God van
Israël, danken, loven en prijzen. **5** Het waren Asaf, het hoofd, en
zijn plaatsvervanger Zekarja; verder Jeïël, Sjemiramot, Jechiël,
Mattitja, Eliab, Benajáhoe, Obed-Edom en Jeïël. Dezen moesten
met harpen en citers, Asaf met cymbalen, **6** en de priesters
Benajáhoe en Jachaziël met trompetten voortdurend feestelijke
klanken laten horen voor de verbondsark van God. **7** Die dag
liet David voor de eerste maal Asaf en zijn ambtgenoten het

"Looft Jahweh" zingen: **8** Looft Jahweh, verkondigt zijn Naam,
Maakt onder de volken zijn daden bekend; **9** Zingt en juicht
Hem ter ere, En verhaalt al zijn wonderen! **10** Roemt in zijn
heilige Naam: Vreugd moet er zijn in de harten der Jahweh-
vereerders! Wendt u tot Jahweh en zijn macht, **11** Houdt niet op,
zijn aanschijn te zoeken; **12** Denkt aan de wonderen, die Hij
deed, Aan zijn tekenen, aan zijn gerichten: **13** Gij kinderen van
Israël, zijn dienaar; Gij zonen van Jakob, zijn vriend! **14** Hij,
Jahweh, is onze God; Voor heel de aarde gelden zijn wetten! **15**
Hij blijft zijn verbond voor eeuwig indachtig, En zijn belofte in
duizend geslachten: **16** Het verbond met Abraham gesloten, De
belofte, aan Isaäk gezworen. **17** En Hij heeft die belofte aan
Jakob bekrachtigd, Aan Israël het eeuwig verbond: **18** Hij zeide:
"Aan u zal Ik geven Het land van Kanaän als uw erfdeel". **19**
Toch waren ze daar maar gering in getal, Nog zonder aanzien
en vreemd. **20** En toen ze nog zwierven van volk tot volk, Van
het ene rijk naar het andere, **21** Duldde Hij niet, dat iemand
ze kwelde, Maar tuchtigde koningen om hunnentwil: **22** "Raakt
mijn gezalfden niet aan, En doet mijn profeten geen leed!" **23**
Heel de aarde, zingt Jahweh ter eer! Verkondigt zijn heil iedere
dag; **24** Meldt aan de naties zijn glorie, Aan alle volken zijn
wonderen! **25** Want groot is Jahweh, hoog te prijzen, En boven
alle goden te vrezen. **26** Ja, alle goden der volkeren zijn niets,
Maar Jahweh heeft de hemel gemaakt. **27** Glans en glorie zijn
voor zijn aanschijn, Kracht en vreugde in zijn woonplaats. **28**
Brengt Jahweh, geslachten der volken, Brengt Jahweh glorie en
lof. **29** Brengt Jahweh de eer van zijn Naam, En treedt met offers
voor zijn aanschijn; Werpt u neder voor Jahweh in zijn heilige
woning, **30** Heel de aarde, beef voor zijn aanschijn! Hij houdt

de weegschaal der wereld, zodat ze niet schommelt. **31** Laat
de hemelen juichen, de aarde jubelen, Laat de volken roepen:
Jahweh is koning! **32** Laat bulderen de zee met wat ze bevat.
Laat jubelen het veld, met wat er op groeit, **33** In het woud de
bomen juichen Voor het aanschijn van Jahweh, want Hij komt,
Hij komt, om de aarde te richten! **34** Looft Jahweh, want Hij is
goed, En zijn genade duurt eeuwig! **35** Zegt tot hem: Ach, red
ons, God, onze steun, Red ons, en breng ons uit het land der
heidenen samen: Opdat wij uw heilige Naam mogen danken, En
uw heerlijkheid prijzen! **36** Gezegend zij Jahweh, Israëls God,
Van eeuwigheid tot eeuwigheid! En heel het volk riep: Amen!
Halleluja! **37** Toen liet hij daar Asaf en zijn ambtgenoten voor de
verbondsark van Jahweh, om zonder ophouden dienst te doen
voor de ark, zoals het voor iedere dag was voorgeschreven; en
als poortwachters Obed-Edom, **38** den zoon van Jedoetoen, en
Chosa, met acht en zestig stamgenoten. **39** Maar den priester
Sadok met zijn ambtgenoten, de priesters, stelde hij aan bij de
tabernakel van Jahweh op de hoogte van Gibon. **40** Op het
brandofferaltaar moesten ze zonder onderbreking ‘s morgens en
‘s avonds brandoffers opdragen voor Jahweh, juist zoals het
geschreven staat in de wet, die Jahweh aan Israël gegeven
had. **41** Bij hen bevonden zich Heman en Jedoetoen en de
overigen, die uitverkoren en met name aangewezen waren,
om ter ere van Jahweh het "Looft Jahweh, want eeuwig duurt
zijn barmhartigheid" te zingen. **42** Bij Heman en Jedoetoen
berustte de zorg voor de trompetten en cymbalen, voor de
muziekinstrumenten en voor de godsdienstige liederen. De
zonen van Jedoetoen bewaakten de poort. **43** Daarna ging heel

het volk naar huis, en David keerde terug, om zijn gezin te
begroeten.

17 Zodra David zijn paleis had betrokken, sprak hij tot Natan,
den profeet: Zie eens; zelf woon ik in een paleis, en de
verbondsark van Jahweh staat onder tentdoek! **2** Natan zeide
tot David: Breng alles ten uitvoer, wat gij van plan zijt; want God
is met u. **3** Maar in dezelfde nacht werd het woord van God tot
Natan gericht: **4** Ga aan mijn dienaar David zeggen: Zo spreekt
Jahweh! Gij zult Mij geen huis bouwen, waarin Ik kan wonen! **5**
Ik heb toch nimmer in een huis gewoond van de dag af, dat Ik
Israël uit Egypte voerde, tot de dag van heden, maar Ik ben
rondgetrokken in een tent en tabernakel. **6** En heb Ik ooit, zolang
Ik met alle Israëlieten rondtrok, tot een van de rechters, die Ik
tot leiders aanstelde van Israël, mijn volk, gezegd: Waarom
bouwt ge Mij geen huis van cederhout? **7** Daarom moet ge mijn
dienaar David zeggen: Zo spreekt Jahweh der heirscharen! Ik
heb u uit de weide gehaald, achter de schapen vandaan, en u
gemaakt tot leider van Israël, mijn volk; **8** en Ik was met u op al
uw tochten, en heb al uw vijanden voor u verdelgd. Welnu, Ik
zal u een naam schenken, zo groot, als slechts de grootsten
der aarde bezitten. **9** Ik zal een plek vaststellen voor Israël,
mijn volk, waar het wortel kan schieten en waar het kan wonen,
zonder ooit meer te worden opgeschrikt of door booswichten te
worden verdrukt, zoals in vroegere tijden, **10** en sinds de dag,
dat Ik rechters heb aangesteld over Israël, mijn volk. Ik zal al uw
vijanden aan u onderwerpen. Ook kondig Ik u aan, dat Jahweh u
een huis zal bouwen. **11** Wanneer uw dagen ten einde zijn, en
gij bij uw vaderen te ruste zult gaan, dan zal Ik een van uw
zonen tot uw nazaat verheffen, en zijn koningschap bestendig

doen zijn. **12** Hij zal Mij een tempel bouwen, en Ik zal zijn troon
voor altijd bestendigen. **13** Ik zal voor hem een vader zijn, en hij
Mij een zoon. Nooit zal ik hem mijn gunst onthouden, zoals Ik
dat gedaan heb met uw voorganger. **14** Voor eeuwig zal Ik hem
aanstellen over mijn tempel en over mijn koninkrijk, en zijn troon
zal vaststaan voor eeuwig! **15** Toen Natan al deze woorden
en openbaringen trouw aan David had overgebracht, **16** ging
koning David heen, zette zich voor Jahweh neer en sprak: Wie
ben ik, Jahweh, o God, en wat is mijn huis, dat Gij mij tot hiertoe
hebt gebracht! **17** Maar ook dit was nog te gering in uw ogen, o
God. Ook voor de verre toekomst hebt Gij over het huis van uw
dienaar gesproken, en mij, een mens, de toekomstige glorie
doen zien, Jahweh, mijn God! **18** Wat kan David dan nog meer
tot U zeggen, tot U, die uw dienaar kent? **19** Jahweh, terwille van
uw dienaar, en naar de neiging uws harten hebt Gij gehandeld,
en tevens uw dienaar al die grootheid geopenbaard. **20** Daarom,
Jahweh, er is niemand als Gij, en geen God buiten U, juist als
onze oren het altijd hebben gehoord. **21** En wie kan vergeleken
worden met Israël, uw volk? Het is het enige volk ter wereld, dat
God kwam vrijkopen, om het tot zijn volk te verkiezen, om U een
grote en ontzagwekkende naam te geven, door volken voor uw
volk te verdrijven, dat Gij uit Egypte hebt vrijgekocht. **22** Voor
eeuwig hebt Gij Israël, uw volk, tot uw volk gemaakt, en zijt
Gij Jahweh, hun God. **23** Welnu dan Jahweh, laat voor eeuwig
het woord in vervulling gaan, dat Gij over uw dienaar en over
zijn huis hebt gesproken, en doe, zoals Gij beloofd hebt. **24**
Dan zal uw Naam vaststaan en groot zijn in eeuwigheid, en
zal men zeggen: Jahweh der heirscharen, de God van Israël,
is waarlijk Israëls God, en het huis van David, uw dienaar, is

bestendig voor uw aanschijn. **25** Mijn God, zelf hebt Gij het uw
dienaar geopenbaard: Ik zal u een huis bouwen! Daarom heeft
uw dienaar het aangedurfd, dit smeekgebed tot U te richten. **26**
Welnu dan Jahweh, Gij zijt God. Gij hebt deze weldaad aan
uw dienaar beloofd. **27** Begin dan, van nu af, het huis van uw
dienaar te zegenen, opdat het voor altijd bestendig zij voor uw
aanschijn. Want wat Gij hebt gezegend, o Jahweh, is gezegend
in eeuwigheid!

18 Daarna versloeg David de Filistijnen. Hij onderwierp ze,
en ontnam hun Gat met onderhorige steden. **2** Ook de
Moabieten versloeg hij; sindsdien waren de Moabieten aan
David schatplichtig. **3** Vervolgens versloeg hij Hadadézer, den
koning van Soba, te Chamat, juist toen deze op weg was, zijn
zegeteken aan de rivier de Eufraat op te richten. **4** David ontnam
hem duizend strijdwagens, zevenduizend van zijn ruiters en
tienduizend man van zijn voetvolk, en van alle paarden, op
honderd na, sneed hij de pezen door. **5** En daar de Arameën
van Damascus koning Hadadézer van Soba te hulp waren
gekomen, doodde David van de Arameën twee en twintigduizend
man. **6** Hij stelde in Aram van Damascus stadhouders aan,
en het werd aan David schatplichtig. Zo werd David op al zijn
tochten door Jahweh geholpen. **7** De gouden schilden, die
Hadadézers soldaten droegen, maakte David buit, en bracht ze
naar Jerusalem, **8** terwijl hij uit Tibchat en Koen, twee steden
van Hadadézer, een zeer grote hoeveelheid koper meenam;
daarvan maakte Salomon de koperen zee, de zuilen en de
koperen vaten. **9** Toen Tóoe, de koning van Chamat, vernam,
dat David de gehele legermacht van Hadadézer, den koning van
Soba, had verslagen, **10** zond hij zijn zoon Hadoram naar David,

om hem te groeten en geluk te wensen met zijn overwinning
op Hadadézer. Hadadézer was namelijk een tegenstander van
Tóoe. Hadoram bracht gouden, zilveren en koperen voorwerpen
mede, **11** en ook deze wijdde David aan Jahweh, zoals hij
gedaan had met het zilver en goud, dat hij buitgemaakt had op
alle volken: op Edom, Moab, de Ammonieten, de Filistijnen en de
Amalekieten. **12** Absjai, de zoon van Seroeja, versloeg achttien
duizend Edomieten in het Zoutdal. **13** David stelde in heel
Edom stadhouders aan, zodat heel Edom aan David bleef. Zo
werd David op al zijn tochten door Jahweh geholpen. **14** David
regeerde dus over geheel Israël, en handelde met heel zijn volk
naar wet en recht. **15** Joab, de zoon van Seroeja, stond over
het leger; Jehosjafat, de zoon van Achiloed, was kanselier; **16**
Sadok, de zoon van Achitoeb, en Abimélek, de zoon van Ebjatar,
waren priesters; Sjawsja was geheimschrijver; **17** Benaja, de
zoon van Jehodaja, ging over de Kretenzen en Peletiërs; de
zonen van David waren de voornaamste raadgevers van den
koning.

19 Toen enige tijd later Nachasj, de koning der Ammonieten, te
overlijden kwam, en door zijn zoon werd opgevolgd, **2** dacht
David: Laat mij vriendschappelijke betrekkingen aanknopen
met Chanoen, den zoon van Nachasj, zoals zijn vader dat
met mij heeft gedaan. Daarom liet David hem door enige
afgevaardigden zijn deelneming betuigen met zijn vader. Maar
toen de afgevaardigden van David in het land der Ammonieten
waren aangekomen, om Chanoen hun deelneming te betuigen,
3 zeiden de hooggeplaatste Ammonieten tot Chanoen: Denkt gij,
dat David uw vader wil eren, omdat hij u zijn deelneming laat
betuigen? Neen, zijn mensen zijn alleen maar bij u gekomen,

om het land te verspieden, zijn geheimen te achterhalen, en
het later te kunnen veroveren. **4** Daarop liet Chanoen de
afgevaardigden van David gevangen nemen en scheren, hun
kleding halverwege, tot aan de dijen, afknippen, en stuurde
ze zo weg. **5** Toen dat aan David bekend werd, zond hij die
zwaar beledigde mannen boden tegemoet, en liet hun zeggen:
Blijft in Jericho, tot uw baard weer is aangegroeid, en komt dan
terug. **6** Daar de Ammonieten wel begrepen, dat zij het bij David
verbruid hadden, besteedden Chanoen en de Ammonieten
duizend talenten zilver, om strijdwagens en ruiters te huren
van Aram Naharáim, Aram Maäka en Soba, **7** en kregen de
beschikking over twee en dertigduizend strijdwagens en over
den koning van Soba met zijn leger. Dezen rukten uit en sloegen
hun kamp op voor Medeba, terwijl ook de Ammonieten hun
woonplaatsen verlieten, en gezamenlijk ten strijde trokken. **8**
Toen David dat vernam, zond hij Joab met heel zijn leger en het
keurkorps er op uit. **9** Ook de Ammonieten rukten uit, en stelden
zich op voor de poort van hun stad, terwijl de koningen, die te
hulp gekomen waren, een afzonderlijke groep vormden in het
open veld. **10** Daar Joab bemerkte, dat hem zowel van voren als
van achteren een aanval dreigde, koos hij een deel van Israëls
krijgers uit, en stelde die op tegen de Arameën, **11** terwijl hij
de rest van het krijgsvolk aan zijn broer Absjai toevertrouwde.
Dezen stelden zich op tegen de Ammonieten. **12** Hij zeide: Als
de Arameën mij te sterk worden, moet gij mij helpen; worden de
Ammonieten u te sterk, dan zal ik u te hulp komen. **13** Wees
flink, en laat ons dapper zijn voor ons volk en onzen God, en
Jahweh zal doen wat Hem goeddunkt. **14** Daarop bond Joab
met zijn manschappen de strijd aan met de Arameën, en dezen

sloegen voor hen op de vlucht. **15** En toen de Ammonieten
bemerkten, dat de Arameën gevlucht waren, sloegen ook zij
op de vlucht voor Joabs broer Absjai, en trokken zich terug in
de stad. Toen keerde Joab naar Jerusalem terug. **16** Toen de
Arameën zagen, dat zij door Israël waren verslagen, lieten zij
zelfs de Arameën van de overzijde van de Rivier uitrukken onder
aanvoering van Sjofak, den legeroverste van Hadadézer. **17**
Toen David dit vernam, riep hij geheel Israël op, en trok de
Jordaan over. Hij stootte op hen, en stelde zich tegen hen te
weer. Toen David zich tegen de Arameën te weer had gesteld,
raakten zij slaags met hem, **18** maar moesten voor Israël wijken.
En David doodde zevenduizend paarden van de Arameën en
veertigduizend man voetvolk; ook Sjofak, de legeroverste, werd
gedood. **19** Nu begrepen allen, die van Hadadézer afhankelijk
waren, dat ze het tegen Israël moesten afleggen; ze sloten dus
vrede met David en onderwierpen zich. Voortaan wachtte Aram
zich wel, om nog eens de Ammonieten te helpen.

20 Bij de jaarwisseling, de tijd, waarop de koningen gewoonlijk
te velde trekken, bracht Joab de legermacht in het veld. Hij
verwoestte het land der Ammonieten, rukte op, en sloeg het beleg
rond Rabba; David zelf was echter in Jerusalem achtergebleven.
Toen Joab Rabba veroverd en met de grond gelijk had gemaakt,
2 nam David Milkom de kroon van het hoofd, die een talent aan
goud woog, en waarin een kostbare steen zat, en droeg hem
voortaan zelf; bovendien sleepte hij een ontzaglijke buit uit de
stad. **3** Ook haar burgers voerde hij weg; hij gebruikte ze aan
de zaag, de ijzeren houwelen en de bijlen. Zo deed David met
alle steden der Ammonieten. Daarna keerde David met heel
het leger naar Jerusalem terug. **4** Later kwam het in Gézer tot

een gevecht met de Filistijnen. Bij die gelegenheid versloeg
Sibbekai, de Choesjatiet, een zekeren Sipai, die tot de Refaïeten
behoorde. Zo werden ze onderworpen. **5** Toen de strijd met de
Filistijnen weer losbarstte, versloeg Elchanan, de zoon van Jaïr,
een zekeren Lachmi, een broer van Goliat uit Gat, ofschoon de
schacht van zijn lans gelijk een weversboom was. **6** En toen er
weer oorlog uitbrak in Gat, was er een reus, die zes vingers
en zes tenen had, in het geheel dus vier en twintig. Ook hij
behoorde tot de Refaïeten. **7** Toen hij Israël uitlachte, sloeg
Jehonatan, de zoon van Sjimi, den broer van David, hem neer.
8 Deze waren allen Refaïeten; zij vielen door de hand van David
en zijn manschappen.

21 Eens stond er een tegenstander tegen Israël op, die David
aanspoorde, een volkstelling te houden in Israël. **2** En David
gaf aan Joab en aan de hoofden van het volk bevel: Gaat de
bevolking van Israël tellen van Beër-Sjéba af tot Dan toe, en
brengt me de uitslag; ik wil weten hoe talrijk het volk is. **3**
Joab antwoordde: Heer koning, moge Jahweh het volk nog
honderdmaal talrijker maken! Ze zijn toch allen mijn heer en
koning onderdanig? Waarom wil mijn heer en koning dat nagaan;
waarom wil hij een schuld laden op Israël? **4** Daar hij zich
echter tegen het bevel des konings niet kon verzetten, ging Joab
heen, kwam na een rondreis door geheel Israël te Jerusalem
terug, **5** en deelde de uitslag van de volkstelling aan David
mede: Israël telde in het geheel een millioen honderdduizend,
en Juda vierhonderd zeventigduizend weerbare mannen. **6**
Bij Levi en Benjamin had hij echter geen telling gehouden; zo
was Joab tegen het bevel van den koning gekant. **7** Omdat
deze geschiedenis aan God mishaagde, strafte Hij Israël. **8** En

David riep tot God: Ik heb zwaar gezondigd met wat ik gedaan
heb; ach, vergeef de zonde van uw dienaar, want ik ben dwaas
geweest. **9** Toen sprak Jahweh tot Gad, den ziener van David:
10 Ga aan David zeggen: Zo spreekt Jahweh! Drie dingen leg Ik
u voor, waar ge een keus uit kunt maken; daarmede zal Ik u
straffen! **11** Zo kwam Gad bij David en zeide tot hem: Zo spreekt
Jahweh! Gij kunt kiezen: **12** òfwel drie jaar lang hongersnood;
ofwel drie maanden lang vluchten voor uw vijanden, waarbij het
zwaard van uw vijanden u achterhalen zal; ofwel drie dagen
lang het zwaard van Jahweh, namelijk een pest in het land,
terwijl de engel van Jahweh in heel het gebied van Israël verderf
zaait. Bedenk u en overleg, wat ik moet antwoorden aan Hem,
die mij zendt. **13** Toen zeide David tot Gad: Ik weet geen
raad; maar ik wil toch liever vallen in de hand van Jahweh,
wiens barmhartigheid groot is, dan in de hand van mensen! **14**
Daarom liet Jahweh de pest los op Israël, waardoor van Israël
zeventigduizend mensen stierven. **15** Ook naar Jerusalem zond
God den engel, om er verderf te stichten. Toen kreeg Jahweh
spijt over het onheil, en Hij sprak tot den verderfengel: Genoeg
nu; trek nu uw hand terug! De engel van Jahweh bevond zich
toen nabij de dorsvloer van Ornan, den Jeboesiet. **16** David had
de ogen opgeslagen en den engel van Jahweh tussen hemel
en aarde zien staan, met een getrokken zwaard in de hand,
dat hij over Jerusalem zwaaide. In zakken gehuld, viel David
met de oudsten voorover, **17** en riep tot God: Ik heb bevel
gegeven, een volkstelling te houden; ik heb gezondigd, ik deed
verkeerd; maar wat hebben deze schapen voor schuld? Jahweh
mijn God, keer liever uw hand tegen mij en tegen het huis van
mijn vader; laat het geen ramp worden voor uw volk! **18** Nu

sprak de engel van Jahweh tot Gad: Zeg aan David, dat hij
voor Jahweh een altaar gaat oprichten op de dorsvloer van
Ornan, den Jeboesiet. **19** Op het woord van Gad ging David
op weg, zoals Jahweh het bevolen had. **20** Toen Ornan, die
juist de tarwe aan het dorsen was, zich omkeerde, had hij den
engel gezien en zich met zijn vier kinderen geborgen. **21** Daar
kwam David op Ornan toe. Toen Ornan opkeek, en David zag,
verliet hij de dorsvloer en boog zich voor David neer tot op de
grond. **22** En David zeide tot Ornan: Sta mij het terrein van de
dorsvloer af; ik wil er een altaar voor Jahweh op bouwen. Ge
moet het mij voor de volle prijs afstaan, opdat de plaag van het
volk moge wijken. **23** Nu sprak Ornan tot David: Laat mijn heer
en koning nemen en doen wat hem goed dunkt! Daar staan de
runderen voor het brandoffer, de dorssleden voor brandhout, en
de tarwe voor spijsoffers; dat alles sta ik u af. **24** Maar koning
David sprak tot Ornan: Neen, kópen wil ik het, en wel voor de
volle prijs; ook wil ik voor Jahweh niet iets wegnemen, wat u
toebehoort, en brandoffers opdragen, die mij niets kosten. **25**
David betaalde toen aan Ornan voor het terrein een waarde
van zeshonderd gouden sikkels. **26** Hij liet daar een altaar voor
Jahweh oprichten, droeg brandoffers op en dankoffers, en toen
hij Jahweh aanriep, antwoordde Hij hem door het vuur, dat Hij
uit de hemel op het brandoffer liet neerdalen. **27** Daarop gaf
Jahweh den engel een bevel, en hij trok zijn zwaard terug in
de schede. **28** Daar David bij die gelegenheid ondervonden
had, dat Jahweh hem verhoorde op de dorsvloer van Ornan,
den Jeboesiet, begon hij daar te offeren. **29** De tabernakel
van Jahweh met het brandofferaltaar, die Moses in de woestijn
had vervaardigd, bevond zich toenmaals wel op de hoogte van

Gibon, **30** maar David waagde het niet meer, God daar te gaan
vereren: zo'n ontzag had hij gekregen voor het zwaard van den
engel van God.

22 Daarom besliste David: Dit is voortaan het huis van Jahweh,
den Heer, en het brandofferaltaar van Israël. **2** Nu bepaalde
David, dat men de vreemdelingen moest oproepen, die in het
land Israël woonden; en hij nam hen in dienst als steenhouwers,
om steenblokken te houwen voor de bouw van de tempel van
God. **3** Ook bracht David een grote voorraad ijzer bijeen voor
de nagels van de poortdeuren en de krammen, benevens een
onoverzienbare hoeveelheid koper; **4** daarenboven ontelbare
ceders, die door de Sidoniërs en Tyriërs in grote hoeveelheden
aan David werden geleverd. **5** David dacht namelijk: Mijn zoon
Salomon is nog jong en tenger, en de tempel, die voor Jahweh
gebouwd wordt, moet zo groots zijn, dat hij in alle landen
bekend en beroemd wordt; laat mij dus alvast de voorbereidende
maatregelen treffen. Zo trof David voor zijn dood ontzaglijke
voorbereidingen. **6** Hij riep zijn zoon Salomon bij zich en gaf
hem de opdracht, een tempel te bouwen voor Jahweh, den God
van Israël. **7** En David zeide tot Salomon: Mijn zoon, ik ben zelf
van plan geweest, een tempel te bouwen voor de Naam van
Jahweh, mijn God. **8** Maar ik kreeg van Jahweh ten antwoord:
Gij hebt veel bloed vergoten en zware oorlogen gevoerd. Gij
kunt geen tempel bouwen voor mijn Naam; daarvoor hebt ge
voor mijn aanschijn te veel bloed ter aarde gestort. **9** Zie, een
zoon wordt u geboren, die een vreedzaam mens zal zijn; en
Ik zal zorgen, dat al zijn vijanden in het rond hem met vrede
laten. Want Salomon zal zijn naam zijn, en vrede en rust zal Ik
tijdens zijn regering aan Israël schenken. **10** Hij is het, die een

tempel zal bouwen voor mijn Naam. Hij zal mijn zoon zijn, en
Ik een vader voor hem. Ik zal zijn koningstroon in Israël voor
altijd bestendigen. **11** Welnu dan, mijn zoon, moge Jahweh met
u zijn, en moogt gij er in slagen, een tempel te bouwen voor
Jahweh, uw God, zoals Hij het over u heeft beloofd. **12** Ja,
Jahweh moge u wijsheid geven en doorzicht, wanneer Hij u
aanstelt over Israël, om de wet te onderhouden van Jahweh, uw
God. **13** Want dan alleen zult ge slagen, als ge de wetten en
voorschriften onderhoudt, die Jahweh voor Israël aan Moses
gegeven heeft. Wees kloek en sterk; vrees niet en laat u niet
afschrikken. **14** Zie, met al mijn zwoegen heb ik voor de tempel
van Jahweh honderdduizend talenten goud bijeengebracht, een
millioen talenten zilver, en een hoeveelheid koper en ijzer zo
groot, dat ze niet te berekenen valt. Ook heb ik een voorraad
hout en stenen opgeslagen, die ge zelf nog kunt aanvullen.
15 Bovendien hebt ge de beschikking over een groot aantal
werklieden, steenhouwers, metselaars en timmerlieden, en over
een ontelbaar aantal kunstenaars **16** voor de meest verschillende
bewerking van goud, zilver, koper en ijzer. Welnu dan, sla de
hand aan het werk, en moge Jahweh met u zijn! **17** Verder gaf
David aan alle overheden van Israël bevel, zijn zoon Salomon
te helpen. **18** Hij sprak: Jahweh, uw God, is met u; Hij heeft
gezorgd, dat gij langs alle kanten met rust wordt gelaten. Want
Hij heeft de bewoners van het land aan mij overgeleverd, zodat
het land aan Jahweh en zijn volk onderworpen is. **19** Richt
thans dus uw hart en uw geest op de dienst van Jahweh, uw
God; slaat de hand aan het werk, en bouwt een heiligdom voor
Jahweh, den Heer, opdat de verbondsark van Jahweh en de

heilige Godgewijde vaten kunnen worden overgebracht naar de
tempel, die voor de Naam van Jahweh zal worden gebouwd.

23 Toen David oud was geworden en hoogbejaard, verhief
hij zijn zoon Salomon tot koning van Israël, **2** en riep alle
bestuurders van Israël met de priesters en levieten bijeen.
3 En toen de levieten boven de dertig jaar waren geteld,
bleek het aantal mannelijke personen acht en dertigduizend
te bedragen. **4** En David beval, dat vier en twintigduizend
van hen zouden worden belast met de dienst in het heiligdom
van Jahweh, dat zesduizend zouden worden aangesteld als
beambten en rechters, **5** en dat vierduizend Jahweh zouden
loven op de instrumenten, die hij daartoe had laten vervaardigen.
6 Bovendien deelde David hen in groepen in, naar gelang ze
afstamden van Gersjon, Kehat en Merari, de zonen van Levi. **7**
De zonen van Gersjon waren Ladan en Sjimi. **8** De zonen van
Ladan waren Jechiël, het opperhoofd, met Zetam en Joël, in het
geheel drie; **9** die van Sjimi waren Sjelomit, Chaziël en Haran, in
het geheel drie. Dit waren de familiehoofden van het geslacht
Ladan. **10** De zonen van Sjimi waren Jáchat, Zina, Jeöesj en
Beria; dit waren de zonen van Sjimi, in het geheel vier. **11** Jáchat
was het opperhoofd, en Zina de tweede; Jeöesj en Beria werden
in hun familie als een ambtsgroep gerekend, omdat ze weinig
kinderen hadden. **12** De zonen van Kehat waren Amram, Jishar,
Chebron en Oezziël, in het geheel vier. **13** De zonen van Amram
waren Aäron en Moses. Aäron zelf en zijn afstammelingen
waren voor immer afgezonderd en voor de hoogheilige bediening
gewijd, om voor altijd offers op te dragen aan Jahweh, Hem
te dienen en in zijn Naam te zegenen. **14** Moses was de man
Gods, maar de zonen van Moses werden weer tot de stam der

levieten gerekend. **15** Het waren Gersjom en Eliézer. **16** De
zoon van Gersjom was Sjeboeël, een opperhoofd; **17** die van
Eliézer was Rechabja, eveneens een opperhoofd. Eliézer zelf
had geen andere kinderen, maar Rechabja had er zeer veel.
18 De zoon van Jishar was Sjelomit, een opperhoofd. **19** De
zonen van Chebron waren Jeri-jáhoe, het opperhoofd, Amarja,
de tweede, Jachaziël de derde, Jekamam de vierde. **20** De
zonen van Oezziël waren Mika, het opperhoofd, en Jissji-ja, de
tweede. **21** De zonen van Merari waren Machli en Moesji. De
zonen van Machli waren Elazar en Kisj. **22** Elazar stierf zonder
zonen na te laten; hij had alleen maar dochters, die door hun
neven, de zonen van Kisj, werden gehuwd. **23** De zonen van
Moesji waren Machli, Éder en Jeremot, in het geheel drie. **24**
Dit waren dus de familiehoofden boven de dertig jaar van de
gemonsterde levietische families, die met name en persoonlijk
waren aangewezen, om de dienst te verrichten in de tempel van
Jahweh. **25** David bepaalde: Nu Jahweh, de God van Israël,
zijn volk rust heeft geschonken, en voor altijd in Jerusalem
woont, **26** behoeven de levieten niet meer de tabernakel te
dragen met heel zijn toebehoren voor de eredienst. **27** Later
werd volgens de laatste aanwijzingen van David het aantal
levieten berekend van twintig jaar af en ouder. **28** Nu konden zij
de zonen van Aäron behulpzaam zijn bij de dienst in het huis
van Jahweh, door het toezicht op de voorhoven en zalen, het
rein houden van alle gewijde voorwerpen, en het verrichten
van de andere werkzaamheden die in het huis Gods te doen
vielen. **29** Bovendien moesten ze zorgen voor de toonbroden, de
meelbloem voor het spijsoffer, en de ongezuurde vladen, voor het
bakwerk en de mengsels, en voor alle inhouds- en lengtematen.

30 Verder moesten ze elke morgen, en ‘s avonds eveneens,
gereed staan, om Jahweh lof en dank te zingen. **31** Daarenboven
moesten ze zorgen voor al wat er nodig was voor de brandoffers,
die aan Jahweh werden opgedragen op sabbatten, nieuwe
manen en hoogtijden, opdat er voortdurend zoveel aan Jahweh
werden opgedragen, als voorgeschreven was. **32** Zo moesten ze
de dienst waarnemen bij de openbaringstent en bij het Heilige,
en hun broeders, de zonen van Aäron, behulpzaam zijn bij de
dienst in het huis van Jahweh.

24 Ook de zonen van Aäron werden in groepen ingedeeld. De
zonen van Aäron waren Nadab, Abihoe, Elazar en Itamar. **2**
Nadab en Abihoe stierven eerder dan hun vader, en lieten geen
kinderen na, zodat alleen Elazar en Itamar als priesters dienst
deden. **3** Ze werden volgens hun ambtsbezigheden in groepen
ingedeeld door David, en door Sadok, die van Elazar stamde, en
door Achimélek, die van Itamar stamde. **4** Het bleek, dat het
aantal familiehoofden, die van Elazar afstamden, groter was dan
dat van de afstammelingen van Itamar. Daarom werden ze in
deze verhouding ingedeeld, dat er op zestien familiehoofden, die
van Elazar afstamden, acht van Itamar stonden. **5** De indeling
zelf geschiedde door het lot, beurt om beurt; want er waren
zowel onder de afstammelingen van Elazar als onder die van
Itamar heilige en door God begenadigde bestuurders. **6** De
geheimschrijver Sjemaja, de zoon van Netanel en eveneens een
leviet, schreef ze op, in tegenwoordigheid van den koning, van
de bestuurders, den priester Sadok, Achimélek den zoon van
Ebjatar, en de familiehoofden der priesters en levieten. Telkens
werd er om beurten één familie van Itamar en twee van Elazar
door het lot aangewezen. **7** Het eerste lot viel op Jehojarib,

het tweede op Jedaja, **8** het derde op Charim, het vierde op
Seorim, **9** het vijfde op Malki-ja, het zesde op Mi-jamin, **10** het
zevende op Hakkos, het achtste op Abi-ja, **11** het negende op
Jesjóea, het tiende op Sjekanjáhoe, **12** het elfde op Eljasjib, het
twaalfde op Jakim, **13** het dertiende op Choeppa, het veertiende
op Jesjebab, **14** het vijftiende op Bilga, het zestiende op Immer,
15 het zeventiende op Chezir, het achttiende op Happisses,
16 het negentiende op Petachja, het twintigste op Jecheskel,
17 het een en twintigste op Jakin, het twee en twintigste op
Gamoel, **18** het drie en twintigste op Delajáhoe, het vier en
twintigste op Maäzjáhoe. **19** Dit was de indeling volgens hun
ambtsbezigheden, die hierin bestonden, dat zij het heiligdom
van Jahweh zouden betreden naar de verordeningen, die hun
stamvader Aäron op bevel van Jahweh, den God van Israël, had
uitgevaardigd. **20** Wat de overige levieten betreft: De zonen
van Amram waren Sjoebaël en Rechabjáhoe; die van Sjoebaël
was Jechdejáhoe; **21** die van Rechabjáhoe was het opperhoofd
Jissji-ja. **22** De zoon van Jishar was Sjelomot, die van Sjelomot
was Jáchat. **23** De zonen van Chebron waren Jeri-jáhoe het
opperhoofd; Amarjáhoe, de tweede; Jachaziël, de derde; en
Jekamam, de vierde. **24** De zoon van Oezziël was Mika; de
zoon van Mika was Sjamir; **25** de broer van Sjamir was Jissji-ja.
De zoon van Jissji-ja was Zekarjáhoe. **26** De zonen van Merari
waren Machli en Moesji. **27** De zonen van Merari, langs zijn
zoon Jaäzi-jáhoe, waren Sjoham, Zakkoer en Ibri. **28** De zoon
van Machli was Elazar; deze had geen kinderen. **29** Van Kisj: de
zoon van Kisj was Jerachmeël. **30** De zonen van Moesji waren
Machli, Éder en Jerimot. Dit waren de verschillende families der
levieten. **31** Zij wierpen evengoed het lot als hun broeders, de

zonen van Aäron, en wel in tegenwoordigheid van den koning,
van Sadok en Achimélek en van de familiehoofden der priesters
en levieten. En de mindere families deden het evengoed als de
voornamere.

25 De zonen van Asaf, Heman en Jedoetoen werden door
David en de legeroversten aangewezen, om op de citers, harpen
en cymbalen te spelen. Hier volgt een opsomming van hen, die
met deze tak van dienst werden belast. **2** De groep van Asaf:
Zakkoer, Josef, Netanja, Asjaréla; het waren de zonen van Asaf,
die onder leiding van Asaf de door den koning voorgeschreven
muziek vol begeestering moesten uitvoeren. **3** De groep van
Jedoetoen: Gedaljáhoe, Soeri, Jesjajáhoe, Chasjabjáhoe en
Mattitjáhoe, in het geheel zes zonen van Jedoetoen, die onder
leiding van hun vader Jedoetoen bij het loven en prijzen van
Jahweh vol begeestering de citer moesten spelen. **4** De groep
van Heman: Boekki-jáhoe, Mattanjáhoe, Oezziël, Sjeboeël,
Jerimot, Chananja, Chanani, Elijáta, Giddalti, Romamti-Ézer,
Josjbekásja, Mallóti, Hotir en Machaziot, zonen van Heman; **5**
ze waren allen zonen van Heman, den ziener, die den koning
Gods woorden vertolkte; want om zijn aanzien te verhogen, had
God aan Heman veertien zonen en drie dochters geschonken. **6**
Naar koninklijke verordening moesten ze allen onder leiding van
hun vader Asaf, Jedoetoen en Heman met cymbalen, harpen
en citers in het heiligdom van Jahweh de liederen begeleiden
bij de eredienst in het huis van God. **7** Hun ambtgenoten
meegerekend, die in de liederen van Jahweh waren geoefend,
telden ze in het geheel tweehonderd acht en tachtig kunstenaars.
8 Om hun beurt vast te stellen wierpen zij het lot, de minderen
evengoed als de voornamen, de deskundigen evengoed als

de leerlingen. **9** Het eerste lot viel op Josef, met zijn zonen en
broeders twaalf man; het tweede op Gedaljáhoe, met zijn zonen
en broeders twaalf man; **10** het derde op Zakkoer, met zijn zonen
en broeders twaalf man; **11** het vierde op Jisri, met zijn zonen en
broeders twaalf man; , **12** het vijfde op Netanjáhoe, met zijn
zonen en broeders twaalf man; **13** het zesde op Boekki-jáhoe,
met zijn zonen en broeders twaalf man; **14** het zevende op
Jesjaréla, met zijn zonen en broeders twaalf man; **15** het achtste
op Jesjajáhoe, met zijn zonen en broeders twaalf man; **16** het
negende op Mattanjáhoe, met zijn zonen en broeders twaalf
man; **17** het tiende op Sjimi, met zijn zonen en broeders twaalf
man; **18** het elfde op Azarel, met zijn zonen en broeders twaalf
man; **19** het twaalfde op Chasjabja, met zijn zonen en broeders
twaalf man; **20** het dertiende op Sjoebaël, met zijn zonen en
broeders twaalf man; **21** het veertiende op Mattitjáhoe, met zijn
zonen en broeders twaalf man; **22** het vijftiende op Jeremot,
met zijn zonen en broeders twaalf man; **23** het zestiende op
Chananjáhoe, met zijn zonen en broeders twaalf man; **24** het
zeventiende op Josjbekásja, met zijn zonen en broeders twaalf
man; **25** het achttiende op Chanani, met zijn zonen en broeders
twaalf man; **26** het negentiende op Mallóti, met zijn zonen en
broeders twaalf man; **27** het twintigste op Eli-játa, met zijn zonen
en broeders twaalf man; **28** het een en twintigste op Hotir, met
zijn zonen en broeders twaalf man; **29** het twee en twintigste op
Giddalti, met zijn zonen en broeders twaalf man; **30** het drie en
twintigste op Machaziot, met zijn zonen en broeders twaalf man;
31 het vier en twintigste op Romamti, met zijn zonen en broeders
twaalf man.

26 Wat de groepen der poortwachters betreft: Tot de Korachieten
behoorde Mesjelemjáhoe, de zoon van Kore, den zoon van
Ebjasaf. **2** De zonen van Mesjelemjáhoe waren: Zekarjáhoe de
oudste; Jediaël, de tweede; Zebadjáhoe, de derde; Jatniël, de
vierde; **3** Elam, de vijfde; Jehochanan, de zesde; Eljehoënai, de
zevende. **4** De zonen van Obed-Edom waren Sjemaja, de oudste;
Jehozabad, de tweede; Joach, de derde; Sakar, de vierde;
Netanel, de vijfde; **5** Ammiël, de zesde; Jissakar, de zevende;
Peöelletai, de achtste; zo was hij door Jahweh gezegend! **6**
Zijn zoon Sjemaja kreeg kinderen, die familiehoofden werden;
want het waren kloeke mannen. **7** Het waren Otni, Refaël,
Obed, Elzabad en Achjo, kloeke mannen; bovendien Elihoe en
Semakjáhoe. **8** Met hun zonen en broeders, twee en zestig in
getal, waren het allen afstammelingen van Obed-Edom; kloeke
mannen, voor hun ambt berekend. **9** Ook Mesjelemjáhoe had
zonen en broeders, kloeke mannen, in het geheel achttien. **10**
Tot de Merarieten behoorde Chosa. Zijn zonen waren Sjimri, het
opperhoofd, die door zijn vader als opperhoofd aangesteld was,
ofschoon hij niet de oudste was; **11** Chilki-jáhoe was de tweede;
Tebaljáhoe, de derde; Zekarjáhoe, de vierde; in het geheel
had Chosa zestien zonen en broeders. **12** De familiehoofden
van deze groepen poortwachters kregen een taak toegewezen
in de dienst van het huis van Jahweh, evenals hun andere
stamgenoten. **13** Om de verschillende poorten werd door de
families het lot geworpen, door de mindere evengoed als door
de voorname. **14** Het oosten werd door het lot toegewezen aan
Sjelemj hoe. Ook voor zijn zoon Zekarjáhoe, een verstandig
raadsman, werd het lot geworpen; zijn lot viel op het noorden.
15 Obed-Edom lootte het zuiden, zijn zonen het magazijn. **16**

Chosa lootte twee wachtposten naast elkaar in het westen bij de
Sjalléketpoort aan de helling. **17** Aan de oostkant stonden de hele
dag zes levieten, aan de noordkant vier, aan de zuidkant vier, bij
de magazijnen telkens twee, **18** en bij de bijgebouwen aan de
westkant vier aan de weg en twee bij de gebouwen. **19** Dit waren
de groepen poortwachters uit de geslachten Kore, en Merari. **20**
Hun andere levietische stamgenoten beheerden de schatten
van het huis Gods en de kostbare verzameling wijgeschenken.
21 De zoon van Ladan, den Gersjoniet, die met ladanietische
familiehoofden door Ladan van Gersjon afstamde, was Jechiël.
22 De zonen van Jechiël waren Zetam en zijn broeder Joël. Dezen
beheerden de schatten van het huis van Jahweh. **23** Onder
de afstammelingen van Amram, Jishar, Chebron en Oezziël,
24 had Sjeboeël, een nakomeling van Gersjom, den zoon van
Moses, het oppertoezicht op de voorraden. **25** De zoon van zijn
neef Eliézer was Rechabjáhoe; de zoon van Rechabjáhoe was
Jesjajáhoe; die van Jesjajáhoe was Joram; die van Joram was
Zikri; die van Zikri was Sjelomit. **26** Deze Sjelomit beheerde
met zijn broeders heel de kostbare verzameling wijgeschenken,
die koning David, de familiehoofden, de hoofden van duizend
en van honderd, en de legeraanvoerders aan Jahweh gewijd
hadden, **27** en die ze uit de oorlogsbuit als heilige gave hadden
afgezonderd, om er het huis van Jahweh mee te verrijken. **28**
Ook alle wijgeschenken van den ziener Samuël, en van Saul
den zoon van Kisj, en van Abner den zoon van Ner, en van
Joab den zoon van Seroeja, kortom alle wijgeschenken werden
beheerd door Sjelomit en zijn broeders. **29** Van de familie Jishar
hadden Kenanjáhoe en zijn zonen een wereldlijk ambt in Israël:
ze waren ambtenaren en rechters. **30** Van de familie Chebron

waren Chasjabjáhoe en zijn stamgenoten, zeventienhonderd
kloeke mannen, belast met het bestuur van Israël, westelijk
van de Jordaan, zowel voor alle aangelegenheden van Jahweh
als voor de dienst des konings; **31** van de familie Chebron
was Jeri-ja het hoofd van de geslachten en families, die van
Chebron stamden. In het veertigste jaar van Davids regering
werd er bij dezen een onderzoek ingesteld, en ze bleken over
kloeke mannen te beschikken in Jazer van Gilad. **32** Ook zijn
stamgenoten waren kloeke mannen, zeven en twintighonderd
familiehoofden in het geheel. Koning David belastte hen met het
bestuur van de stam Ruben en Gad en de halve stam Manasse,
voor alle aangelegenheden van God en den koning.

27 Hier volgt een opsomming van de israëlietische
familiehoofden, de aanvoerders van duizend en honderd, met
hun beambten, die den koning dienden in alle aangelegenheden
der legerkorpsen, welke alle maanden van het jaar maandelijks
in en uitrukten. Elk korps telde vier en twintigduizend man. **2**
Het eerste korps voor de eerste maand stond onder Jasjobam,
den zoon van Zabdiël; zijn korps telde vier en twintigduizend
man. **3** Hij stamde af van de zonen van Fáres, en was het
hoofd van alle legeraanvoerders van de eerste maand. **4** Het
korps voor de tweede maand stond onder Dodai, uit de familie
Achóach. De aanvoerder van zijn korps was Miklot; zijn korps
telde vier en twintigduizend man. **5** De legeraanvoerder voor
de derde maand was Benajáhoe, de zoon van Jehojada, den
opperpriester; zijn korps telde vier en twintigduizend man. **6**
Deze Benajáhoe was een van de dertig helden en aanvoerder
van de Dertig; over zijn korps ging zijn zoon Ammizabad. **7** De
vierde voor de vierde maand was Asaël, de broer van Joab.

Hij werd opgevolgd door zijn zoon Zebadja; zijn korps telde
vier en twintigduizend man. **8** De vijfde voor de vijfde maand
was de vorst Sjamhoet van de familie Zara; zijn korps telde
vier en twintigduizend man. **9** De zesde voor de zesde maand
was Ira, de zoon van Ikkesj uit Tekóa; zijn korps telde vier en
twintigduizend man. **10** De zevende voor de zevende maand
was Chéles uit Bet-Pélet, die van Efraïm stamde; zijn korps
telde vier en twintigduizend man. **11** De achtste voor de achtste
maand was Sibbekai van de familie Choesja uit het geslacht
van Zara; zijn korps telde vier en twintigduizend man. **12** De
negende voor de negende maand was Abiézer uit Anatot, de
Benjamiet; zijn korps telde vier en twintigduizend man. **13** De
tiende voor de tiende maand was Maharai uit Netofa, uit het
geslacht Zara; zijn korps telde vier en twintigduizend man. **14**
De elfde voor de elfde maand was Benaja uit Piraton, die van
Efraïm stamde; zijn korps telde vier en twintigduizend man. **15**
De twaalfde voor de twaalfde maand was Cheldai uit Netofa, die
van Otniël stamde; zijn korps telde vier en twintigduizend man.
16 De hoofden van de stammen Israëls waren: Eliëzer, de zoon
van Zikri, van de stam Ruben; Sjefatjáhoe, de zoon van Maäka,
van de stam Simeon; **17** Chasjabja, de zoon van Kemoeël, van
de levieten, en Sadok van de aäronieten; **18** Elihoe, een van
Davids broers, van de stam Juda; Omri, de zoon van Mikaël, van
de stam Issakar; **19** Jisjmajáhoe, de zoon van Obadjáhoe, van
Zabulon; Jerimot, de zoon van Azriël, van Neftali; **20** Hosjéa,
de zoon van Azazjáhoe, van de zonen van Efraïm; Joël, de
zoon van Pedajáhoe, van de halve stam Manasse; **21** Jiddo,
de zoon van Zekarjáhoe, van de helft van Manasse in Gilad;
Jaäsiël, de zoon van Abner, van Benjamin; **22** Azarel, de zoon

van Jerocham, van Dan. Dit waren de stamhoofden van Israël.
23 Het aantal van hen, die onder de twintig jaar waren, heeft
David niet laten opnemen, omdat Jahweh beloofd had, de zonen
Israëls zo talrijk te maken als de sterren aan de hemel. **24** Wel
was Joab, de zoon van Seroeja, begonnen met een volkstelling,
maar omdat er tengevolge van deze poging een ramp over Israël
was gekomen, kwam hij niet klaar. Daarom is dat aantal ook niet
opgenomen in het boek der kronieken van koning David. **25** De
schatten des konings werden beheerd door Azmawet, den zoon
van Adiël; de bezittingen op het land, in de steden, de dorpen en
de vestingen door Jehonatan, den zoon van Oezzi-jáhoe. **26**
Opzichter van de landarbeiders, die de grond bewerkten, was
Ezri, de zoon van Keloeb. **27** Over de wijngaarden ging Sjimi uit
Rama; over de voorraden in de wijngaarden en de wijnkelders
ging Zabdi, de Sjifmiet. **28** Over de olijf- en moerbeiplantingen
in de Sjefela ging Báal-Chanan uit Gader, over de voorraden
Joasj. **29** Het vee, dat in de Sjaronvlakte weidde, werd verzorgd
door Sjitrai uit Sjaron; het vee in de dalen door Sjafat, den zoon
van Adlai. **30** Voor de kamelen zorgde Obil, de Jisjmaëliet;
voor de ezels Jechdejáhoe uit Meronot; **31** voor de schapen
Jaziz van de stam Hagri. Al dezen beheerden de bezittingen
van koning David. **32** Jonatan, een oom van David en een
kundig man, was raadsman en geheimschrijver; Jechiël was
belast met de opvoeding der koningskinderen. **33** Achitófel was
eveneens koninklijk raadsman, en Choesjai, van de familie Arki,
de vertrouwensman van den koning. **34** Na Achitófel waren het
Jehojada, de zoon van Benajáhoe, en Ebjatar. De legeroverste
des konings was Joab.

28 David riep de voornaamste Israëlieten in Jerusalem bijeen,
namelijk de stamhoofden, de hoofden der korpsen, die in dienst
des konings stonden, de aanvoerders van duizend en van
honderd, en de opzichters van alle domeinen en kudden des
konings, benevens zijn zonen, de hovelingen, het keurkorps en
alle aanzienlijken. **2** Toen verhief koning David zich van zijn
zetel, en hield de volgende toespraak: Mijn broeders en mijn
volk, luistert naar mij! Ik heb het plan gehad, zelf een tempel te
bouwen, waar de verbondsark van Jahweh kon rusten, en dat
een voetbank zou zijn voor de voeten van onzen God; zelfs
ben ik met de voorbereidingen voor de bouw al begonnen. **3**
Maar God heeft mij gezegd: "Niet gij moet een huis bouwen
ter ere van mijn Naam; want gij zijt een oorlogsman, en hebt
bloed vergoten." **4** Toch had Jahweh, Israëls God, van heel
mijn familie mij uitverkoren, om voor altijd koning te zijn van
Israël; want Juda koos Hij als leider, en in de stam Juda het
huis van mijn vader, en van alle zonen van mijn vader heeft het
Hem behaagd, mij te verheffen tot koning van heel Israël. **5**
Maar uit de vele zonen, die Jahweh mij schonk, heeft Hij mijn
zoon Salomon uitverkoren, om op Jahweh's koningstroon te
zetelen over Israël. **6** Hij heeft tot mij gezegd:"Uw zoon Salomon
is het, die mijn huis en mijn voorhoven zal bouwen. Hem heb Ik
uitverkoren als mijn zoon, voor hem zal Ik een vader zijn; **7** Ik zal
zijn heerschappij voor altijd bevestigen, wanneer hij voortgaat,
zooals nu, mijn wetten en geboden te onderhouden." **8** Daarom
vermaan ik u ten aanschouwen van heel Israël, de gemeenschap
van Jahweh, en ten aanhoren van onzen God: Onderhoudt
alle geboden van Jahweh, uw God, opdat gij dit heerlijke land
moogt blijven bezitten, en het aan uw nakomelingen voor altijd

kunt nalaten. **9** En gij, mijn zoon Salomon, belijd den God
van uw vader, en dien Hem met een bereidwillig hart en een
volgzame geest. Want Jahweh doorzoekt alle harten, en alle
voornemens doorziet Hij. Als ge Hem zoekt, zal Hij Zich door u
laten vinden; maar als ge Hem verlaat, zal Hij u voor eeuwig
verwerpen. **10** Zie, hoe Jahweh u heeft uitverkoren, om Hem
een heilige tempel te bouwen. Sla dus vastberaden de hand
aan het werk! **11** Daarop overhandigde David aan zijn zoon
Salomon het plan van de voorhal met de eigenlijke tempel, van
de schatkamers, opperzalen en binnenkamers, en van de plaats
van het verzoendeksel. **12** Verder het plan van al wat hem voor
de geest had gestaan: het plan van de voorhoven van Jahweh's
tempel en alle gebouwen daar omheen, van de schatten van
het godshuis en de kostbare verzameling wijgeschenken; **13**
het plan van de afdelingen der priesters en levieten, van de
eredienst in het huis van Jahweh en van alle voorwerpen voor
de eredienst in het huis van Jahweh. **14** Hij overhandigde hem
het gewicht aan goud voor de verschillende benodigdheden van
de eredienst, en het gewicht aan zilver voor al wat er nodig
was bij ieder onderdeel van de eredienst. **15** Verder het gewicht
aan goud voor de gouden luchters en hun lampen, zoveel er
nodig was voor de afzonderlijke luchters en hun lampen; en het
gewicht aan zilver voor de zilveren luchters, zoveel er nodig
was voor iedere luchter en lamp, overeenkomstig het doel van
de afzonderlijke luchters. **16** Verder het benodigde goud voor
de beide tafels der toonbroden, en het zilver voor de zilveren
tafels; **17** het fijn goud voor de vorken, de plengvaten en de
drinkschalen; het goud en het zilver voor de kannen, zoveel als
er nodig was voor elke kan. **18** Verder zoveel gelouterd goud,

als er voor het reukofferaltaar nodig was. Tenslotte het plan voor
de ark en de gouden cherubs, die met uitgespreide vleugelen
de verbondsark van Jahweh bedekken. **19** Want over al wat
nodig was voor de uitvoering van het plan, had Jahweh hem
ingelicht door het geschrift van zijn hand. **20** Daarna sprak David
tot zijn zoon Salomon: Sla vastberaden en kloek de hand aan
het werk; wees niet kleinmoedig en laat u niet afschrikken. Want
Jahweh, mijn God en Heer, is met u; Hij laat u niet in de steek,
voordat ge alle werkzaamheden aan de tempel van Jahweh
voltooid hebt. **21** Bovendien zijn de afdelingen der priesters en
levieten voor de eredienst reeds gevormd; ge kunt bij geheel het
werk over volgzame kunstenaars beschikken, die voor hun taak
zijn berekend, en de voornamen met geheel het volk zullen uw
aanwijzingen opvolgen.

29 Daarna sprak koning David tot al het vergaderde volk: Mijn
zoon Salomon, die door Jahweh werd uitverkoren, is nog jong
en tenger, en de taak is zwaar; want niet voor een mens is
de bouw bestemd, maar voor Jahweh, den Heer. **2** Daarom
heb ik reeds voor het huis van mijn God, zoveel ik maar kon,
goud bijeengebracht voor de gouden, zilver voor de zilveren,
brons voor de bronzen, ijzer voor de ijzeren, en hout voor de
houten benodigdheden; verder een verzameling onyxstenen,
karbonkels, jaspis en chrysoliet; een overvloed van kostbare
steensoorten en marmer. **3** Maar nu wil ik daarenboven uit liefde
voor het huis van mijn God ook nog mijn persoonlijk bezit aan
goud en zilver afstaan voor het huis van mijn God, en het voegen
bij al wat ik reeds voor het heiligdom heb vergaard; **4** namelijk
drieduizend talenten goud uit Ofir afkomstig, en zevenduizend
talenten gelouterd zilver, voor het overtrekken van de wanden

der gebouwen, **5** voor de verschillende gouden en zilveren
voorwerpen en voor alle verdere kunstwerken. Wie wil er nu
eveneens vandaag een gave aan Jahweh offeren? **6** Nu boden
de familiehoofden, de stamhoofden van Israël, de aanvoerders
van duizend en van honderd, en de beambten in dienst van
den koning hun vrijwillige gave aan, **7** en schonken voor de
bouw van het Godshuis vijfduizend talenten en tienduizend
darieken goud, tienduizend talenten zilver, achttienduizend
talenten brons en honderdduizend talenten ijzer. **8** Ook stonden
zij nog hun persoonlijk bezit aan edelstenen af voor de schat
van Jahweh's tempel en stelden die den Gersjoniet Jechiël ter
hand. **9** Het volk verheugde zich over hun vrijgevigheid, en
over hun bereidwillige gave aan Jahweh; ook koning David was
uitermate verheugd. **10** Toen richtte David in tegenwoordigheid
van heel het vergaderde volk een dankgebed tot Jahweh en
sprak: Gezegend zijt Gij Jahweh, God van Israël onzen vader,
van eeuwigheid tot eeuwigheid! **11** Jahweh, U is de grootheid en
macht, de heerlijkheid, de roem en de majesteit; want U behoort
alles, wat zich in de hemel en op de aarde bevindt. Jahweh, U
is de heerschappij; U, die U als heerser over alles verheft. **12**
Rijkdom en aanzien komen van U; Gij regeert over alles. In uw
hand ligt macht en kracht; alle grootheid en sterkte komen van
U. **13** Daarom prijzen wij U, onzen God, en loven uw heerlijke
Naam. **14** Want wie ben ik zelf, en wat is mijn volk, dat wij in
staat zouden zijn, zoveel gaven te offeren? Neen, van U komt
dit alles, en wij offeren U slechts wat uit uw hand is gekomen.
15 Voor U zijn wij enkel vreemden en gasten, evenals onze
vaderen; als een schaduw zijn onze dagen op aarde, zonder
enig vooruitzicht. **16** Jahweh, onze God, al de rijkdom, die wij

hebben vergaard, om een huis te bouwen ter ere van uw heilige
Naam, komt uit uw hand, aan U behoort alles. **17** Ik weet, mijn
God, dat Gij de harten toetst, en dat U oprechtheid behaagt.
Welnu, met een oprecht hart heb ik dit alles geschonken en met
vreugde gezien, hoe uw volk, hier aanwezig, U zijn gaven heeft
gebracht. **18** Jahweh, God van onze vaderen, van Abraham,
Isaäk en Israël, maak, dat deze bereidwilligheid steeds moge
blijven in het hart van uw volk, en richt hun harten op U. **19** Geef
aan mijn zoon Salomon een gewillig hart, om uw geboden en
voorschriften en wetten te onderhouden, alles ten uitvoer te
brengen, en de bouw te voltooien, die ik heb opgezet. **20** Daarna
sprak David tot al het vergaderde volk: Looft nu Jahweh, uw
God! En al het vergaderde volk loofde Jahweh, den God van hun
vaderen; zij knielden neer en bogen zich voor Jahweh en den
koning ter aarde. **21** Zij slachtten offers voor Jahweh, en droegen
de volgende dag voor heel Israël ter ere van Jahweh brandoffers
op: duizend varren, duizend rammen, duizend lammeren, met de
daarbij behorende plengoffers en nog vele andere offers. **22** In
feestelijke stemming aten en dronken zij voor het aanschijn van
Jahweh; en nadat zij Salomon, den zoon van David, andermaal
tot koning hadden uitgeroepen, zalfden zij hem voor Jahweh tot
koning, en Sadok tot priester. **23** Zo besteeg Salomon na David,
zijn vader, als koning de troon van Jahweh. Hij slaagde er in, heel
Israël aan zich te onderwerpen; **24** ook de overheidspersonen,
het keurkorps en zelfs de andere zonen van koning David boden
aan koning Salomon hun onderwerping aan. **25** En Jahweh
schonk Salomon een buitengewoon groot aanzien bij heel Israël,
en maakte zijn regering zo luisterrijk, als nog geen enkele koning
van Israël vóór hem had gehad. **26** Zo heeft David, de zoon van

Jesse, over geheel Israël geregeerd. **27** De tijd, dat hij over Israël
regeerde, bedroeg veertig jaar; zeven jaar te Hebron, en drie en
dertig in Jerusalem. **28** Hij overleed in gezegende ouderdom, rijk
aan jaren, fortuin en aanzien; en zijn zoon Salomon volgde hem
op. **29** De geschiedenis van koning David, de vroegere zowel
als de latere, staat beschreven in de Geschiedenis van den
ziener Samuël, in die van den profeet Natan, en in die van den
ziener Gad; **30** hierin vindt men ook een beschrijving van heel
zijn bestuur, zijn heldendaden, en de verdere gebeurtenissen uit
die tijd, welke hemzelf, Israël en alle koninkrijken der aarde zijn
overkomen.

2 Kronieken

1 Toen Salomon, de zoon van David, het bewind vast in handen
had, doordat Jahweh, zijn God, met hem was en hem steeds
machtiger maakte, **2** riep hij heel Israël bij zich, de aanvoerders
van duizend en van honderd, de rechters, de familiehoofden en
de meest vooraanstaanden in heel Israël, **3** en ging met al het
vergaderde volk naar de offerhoogte in Gibon; want daar bevond
zich de openbaringstent van God, die Moses, de dienaar van
Jahweh, in de woestijn had laten bouwen. **4** Wel had David
de ark van God uit Kirjat-Jearim overgebracht naar de plaats,
die hij ervoor had ingericht, en er in Jerusalem een tent voor
gespannen, **5** maar het bronzen altaar, dat vervaardigd was door
Besalel, den zoon van Oeri, zoon van Choer, bevond zich voor
de tabernakel van Jahweh. Daarheen richtten Salomon en het
vergaderde volk hun schreden. **6** Daar, op het bronzen altaar,
dat voor Jahweh stond, en tot de openbaringstent behoorde,
droeg Salomon duizend brandoffers op. **7** In diezelfde nacht
verscheen God aan Salomon, en zeide tot hem: Doe uw verzoek;
wat zal Ik u geven? **8** Salomon antwoordde God: Gij zijt mijn
vader, uw dienaar David, zeer goedgunstig geweest; en nu hebt
Gij mij koning gemaakt in zijn plaats. **9** Laat dan, Jahweh mijn
God, de belofte worden vervuld, die Gij aan mijn vader David
gedaan hebt. Gij hebt mij koning gemaakt over een volk, dat zo
talrijk is als het stof der aarde; **10** verleen mij nu ook wijsheid en
kennis, opdat ik dit volk zal kunnen leiden. Hoe zou ik anders in
staat zijn, dit machtig volk van U te besturen? **11** En God sprak
tot Salomon: Omdat ge Mij dit verzoek hebt gedaan, en Mij niet
rijkdom, schatten en aanzien, of de dood uwer vijanden en zelfs
niet een lang leven gevraagd hebt, maar gebeden hebt om

wijsheid en kennis, om het volk te besturen, waarover Ik u tot
koning heb aangesteld: **12** daarom worden u wijsheid en kennis
geschonken, en geef Ik u bovendien zo grote rijkdom, schatten
en aanzien, als geen vorige of latere koning ze ooit heeft gehad,
of zal hebben. **13** Toen keerde Salomon van de openbaringstent
op de offerhoogte in Gibon naar Jerusalem terug, en aanvaardde
de regering over Israël. **14** Ook schafte Salomon strijdwagens
aan, en zorgde hij voor een ruiterij. Hij had veertienhonderd
strijdwagens en twaalfduizend ruiters, die hij onderbracht in de
wagensteden en de koninklijke gebouwen te Jerusalem. **15** Door
het beleid van den koning werd het zilver en goud te Jerusalem
zo overvloedig als stenen, en het cederhout zo overvloedig
als de moerbei in de kustvlakte. **16** De paarden van Salomon
werden uit Moesri en Kóa betrokken; de kooplieden van den
koning gingen ze in Kóa kopen. **17** Ook de strijdwagens werden
in Moesri gekocht, en kostten zeshonderd zilveren sikkels; voor
een paard werden er honderd vijftig betaald. Voor deze prijs
werden ze door hen ook aan al de koningen der Chittieten en de
koningen van Aram geleverd.

2 Toen Salomon besloten had, een tempel te bouwen ter ere
van de Naam van Jahweh, en een koninklijk paleis, **2** kon hij
beschikken over zeventigduizend lastdragers, tachtigduizend
steenhouwers, en zes en dertighonderd opzichters. **3** Hij richtte
zich nu tot Chirom, den koning van Tyrus, met het volgende
verzoek: Gij zijt zo goed geweest, aan mijn vader David
cederstammen te leveren, om zich een woonhuis te kunnen
bouwen. **4** Nu heb ik besloten, voor de Naam van Jahweh, mijn
God, een tempel te bouwen, om Hem die toe te wijden, om
daar te zijner ere welriekende wierook te branden en regelmatig

de toonbroden neer te leggen, om ‘s morgens en s avonds
op sabbatten, nieuwe manen en de hoogfeesten van Jahweh,
onzen God, brandoffers op te dragen, zoals dat voor altijd in
Israël is voorgeschreven. **5** De tempel, die ik wil bouwen, moet
groots zijn; want onze God is de grootste van alle goden. **6** Wie
is eigenlijk in staat, een huis voor Hem te bouwen, wanneer de
hemel, ja de hemel der hemelen Hem nog niet kan bevatten?
Hoe zou ik Hem dus een tempel bouwen, tenzij om daar voor
Hem te offeren? **7** Wees daarom zo goed, mij iemand af te staan,
die op de hoogte is met de bewerking van goud, zilver, brons en
ijzer, van purper, violet en karmozijn, en die de kunst verstaat,
figuren te snijden; dan kan hij samenwerken met de vakmensen,
waarover ik beschik in Juda en Jerusalem, en die mijn vader
David mij heeft verschaft. **8** Stuur mij ook cederstammen,
cypressen en sandelhout van de Libanon; want ik weet, hoe
goed uw onderdanen bomen van de Libanon kunnen vellen.
Mijn werklieden zullen met de uwen samenwerken, **9** om mij
een groot aantal bomen te bezorgen; want de tempel, die ik
ga bouwen, moet groots, en heel iets bijzonders worden. **10**
Van mijn kant zal ik als onderhoud van de houthakkers, die
de bomen vellen, twintigduizend kor tarwe, twintigduizend kor
gerst, twintigduizend bat wijn en twintigduizend bat olie leveren.
11 Daarop zond Chirom, de koning van Tyrus, schriftelijk het
volgende antwoord aan Salomon: Uit liefde voor zijn volk heeft
Jahweh u tot koning over hen aangesteld. **12** En Chirom ging
voort: Gezegend zij Jahweh, de God van Israël, die hemel en
aarde gemaakt heeft, omdat Hij aan koning David een zoon heeft
geschonken, die begaafd is met wijsheid, verstand en inzicht,
om een tempel te bouwen voor Jahweh en een koningspaleis

voor zichzelf. **13** Daarom zend ik u een begaafd kunstenaar.
Het is een zekere Choeram-Abi, **14** de zoon van een vrouw
uit Dan en van een vader uit Tyrus. Hij is op de hoogte met
de bewerking van goud, zilver, brons, ijzer, steen en hout, van
purper, violet, byssus en karmozijn; hij verstaat de kunst, allerlei
figuren te snijden, en kan een plan ontwerpen van alles wat hem
wordt opgedragen. Hij zal samenwerken met de vaklieden van u
en van uw vader David, mijn heer. **15** De tarwe en gerst, de
olie en wijn, waarvan mijn heer gewag heeft gemaakt, gelieve
hij aan zijn dienaren te zenden. **16** Wij zullen bomen vellen
van de Libanon, zoveel gij nodig hebt, en ze per vlot over zee
naar Joppe brengen; en gij kunt ze vandaar naar Jerusalem
vervoeren. **17** Daarop liet Salomon een telling houden van alle
mannelijke vreemdelingen, die in het land Israël woonden; het
was de eerste telling na die van David, zijn vader. Men kwam
tot een getal van honderd drie en vijftigduizend zeshonderd
man. **18** Zeventigduizend ervan gebruikte hij als lastdragers,
tachtigduizend als steenhouwers, en zes en dertighonderd als
opzichters over het werkvolk.

3 Toen begon Salomon met de bouw van de tempel van Jahweh
in Jerusalem, op de berg Moria, waar Jahweh aan zijn vader
David verschenen was, en waar David de dorsvloer van Ornan,
den Jeboesiet, daartoe in orde had gemaakt. **2** Hij begon met de
bouw op de tweede dag van de tweede maand, in het vierde jaar
van zijn regering. **3** De volgende afmetingen legde Salomon aan
de bouw van het Godshuis ten grondslag: de lengte, berekend
naar ellen van de oude afmeting, bedroeg zestig el, de breedte
twintig, en de hoogte honderd twintig el. **4** De voorhal, voor
het Heilige, was twintig el lang, dus even lang als de tempel

breed was; hij bekleedde hem van binnen met zuiver goud. **5**
De grote ruimte liet hij met cypressenhout beschieten, dat met
zuiver goud was bekleed, waarop slingers waren aangebracht. **6**
Ook werd de grote ruimte met kostbare stenen versierd. Het
goud was afkomstig van Párwaim. **7** Ook de balken, drempels,
muren en deuren van dit gebouw liet hij met goud beleggen
en op zijn wanden cherubs snijden. **8** Vervolgens liet hij de
ruimte van het Allerheiligste inrichten. De lengte, langs de
korte zijde van het gebouw, bedroeg twintig el, en de diepte
eveneens twintig el. Het werd met zuiver goud overtrokken tot
een gewicht van zeshonderd talenten. **9** Alleen al voor de nagels
gebruikte hij vijftig sikkels goud; want de koppen werden met
goud overtrokken. **10** In de ruimte van het Allerheiligste werden
twee cherubs geplaatst van olijfhout, dat met goud overtrokken
was. **11** De vleugels der cherubs hadden een gezamenlijke
lengte van twintig el. De ene, vijf el lange vleugel van den enen
cherub raakte de wand van het gebouw; de andere, vijf el lange
vleugel raakte de vleugel van den anderen cherub. **12** De ene,
vijf el lange vleugel van den anderen cherub raakte eveneens de
wand van het gebouw; de andere, vijf el lange vleugel raakte de
vleugel van den eersten cherub. **13** De vleugels van die cherubs
hadden dus een vlucht van twintig el. De cherubs stonden recht
overeind, met hun gelaat naar het Heilige gekeerd. **14** Ook liet
hij een voorhangsel vervaardigen van purper en violet, karmozijn
en byssus, waarin cherubs waren geweven. **15** Vóór het gebouw
liet hij twee zuilen plaatsen van vijf en dertig el hoogte, met een
kapiteel van vijf el op de top. **16** Hij liet er slingers als kransen
voor maken, die op de top der zuilen werden aangebracht, en
honderd granaatappels, die aan de slingers werden opgehangen.

17 De zuilen liet hij aan de voorkant van het Heilige opstellen:
een aan de rechter- en een aan de linkerkant. De ene noemde
hij Jakin, de andere Bóaz.

4 Hij liet een bronzen altaar vervaardigen van twintig el lengte,
twintig el breedte, en tien el hoogte. 2 Ook maakte hij de gegoten
zee. Haar kom was tien el breed, van rand tot rand gemeten.
Zij was helemaal rond en vijf el diep; men kon haar slechts
met een koord van dertig el omspannen. 3 Onder de rand
waren over de gehele omtrek van dertig el twee rijen ontloken
bloemen aangebracht, die in de gietvorm zelf gegoten waren. 4
Zij werd gedragen door twaalf ossen, waarvan er drie naar het
noorden, drie naar het westen, drie naar het zuiden en drie naar
het oosten keken, terwijl hun achterdelen naar de binnenkant
waren gekeerd. 5 Haar wand was een handbreed dik; haar rand
was als die van een beker, en had de vorm van een lotuskelk.
Ze had een inhoud van drieduizend bat. 6 Verder liet hij tien
wasbekkens gieten, waar van er vijf aan de rechter- en vijf aan
de linkerzijde geplaatst werden; zij dienden voor de wassingen.
Men spoelde daarin de benodigdheden voor het offer af, terwijl
de priesters zich in de zee reinigden. 7 Ook liet hij tien gouden
luchters vervaardigen, het voorgeschreven aantal, en in het
Heilige zetten: vijf aan de rechter- en vijf aan de linkerkant. 8
Eveneens tien tafels, die in het Heilige geplaatst werden: vijf aan
de rechter- en vijf aan de linkerzijde. Bovendien honderd gouden
plengschalen. 9 Hij liet de voorhof der priesters bouwen en de
grote voorhof met de poorten naar die voorhof, wier deuren met
brons werden overtrokken. 10 De zee zette hij rechts van de
tempel in het zuidoosten. 11 Nadat Choeram ook nog potten,
schoppen en offerschalen gemaakt had, was al het werk voltooid,

dat hij in opdracht van koning Salomon voor het Godshuis
had moeten vervaardigen. **12** Het bestond uit: twee zuilen met
bolvormige kapitelen aan de kop der zuilen; twee vlechtwerken
rondom de bolvormige kapitelen der zuilen; **13** vierhonderd
granaatappels voor de twee vlechtwerken, die in dubbele rijen
om de vlechtwerken hingen, welke de beide bolvormige kapitelen
op de zuilen bedekten. **14** Verder tien wagentjes, met bekkens er
op; **15** en één zee, door twaalf runderen gedragen. **16** Tenslotte
de potten, schoppen en offerschalen. Al deze voorwerpen, die
Choeram-Abi in opdracht van koning Salomon voor de tempel
van Jahweh had vervaardigd, waren van echt brons. **17** In de
Jordaanvlakte, tussen Soekkot en Sereda, had de koning alles in
lemen vormen laten gieten; **18** en Salomon liet al die voorwerpen
in zo'n groot aantal vervaardigen, dat het gewicht van het brons
niet vast te stellen was. **19** Bovendien liet Salomon al de verdere
benodigdheden voor de tempel vervaardigen: het gouden altaar
met de gouden tafels voor de toonbroden; **20** de luchters van
zuiver goud met de gouden lampen, die volgens voorschrift
voor het Allerheiligste moesten branden; **21** verder de gouden
bloemkelken, lampen en snuiters, alles van het fijnste goud; **22**
de messen, offerschalen, pannen en bekkens, alles van zuiver
goud. En tenslotte het gouden beslag aan de deuren van het
binnenste tempelvertrek, namelijk van het Allerheiligste, en aan
de deuren van het Heilige.

5 Toen heel het werk, dat Salomon voor de tempel van Jahweh
had laten verrichten, gereed was, bracht hij de wijgeschenken
van zijn vader David, het goud, het zilver en de vaten, naar de
schatkamers van de tempel van God. **2** Nu riep Salomon de
oudsten van Israël en alle stamhoofden en de familievorsten

der Israëlieten bij zich naar Jerusalem, om de verbondsark van
Jahweh uit de Davidstad, of de Sion naar haar plaats te brengen.
3 Zo trokken alle mannen van Israël naar den koning op voor het
feest, dat in de zevende maand werd gevierd. **4** Toen nu al de
oudsten van Israël gekomen waren, namen de levieten de ark
op, **5** en brachten haar met de openbaringstent en al de heilige
voorwerpen, die in de tabernakel waren, naar boven. De levieten
droegen met de priesters mee. **6** Koning Salomon zelf ging met
al de Israëlieten, die zich bij hem hadden gevoegd, voor de ark
uit, en offerde zoveel schapen en runderen, dat ze niet meer te
tellen of te berekenen waren. **7** Daarop brachten de priesters de
verbondsark van Jahweh naar haar plaats, in het binnenste van
de tempel, in het Allerheiligste, en zetten haar onder de vleugels
der cherubs. **8** De cherubs spreidden dus hun vleugels over de
ark uit, en overschaduwden de ark en haar draagstangen. **9**
Deze waren zo lang, dat men de uiteinden ervan in het Heilige,
dat voor het Allerheiligste lag, kon zien, maar daarbuiten niet
meer; ze zijn daar gebleven tot op deze dag. **10** In de ark was
niets anders dan de twee tafelen, die Moses op de Horeb erin
had gelegd; het waren de tafelen van het Verbond, dat Jahweh
bij de uittocht uit Egypte met de Israëlieten gesloten had. **11** Toen
alle aanwezige priesters, die zonder op hun beurt te letten zich
hadden geheiligd, het heiligdom verlaten hadden, **12** stelden alle
levietische zangers, namelijk Asaf, Heman en Jedoetoen met
hun zonen en ambtgenoten in linnen gewaden gekleed, zich met
cymbalen, harpen en citers, oostelijk van het altaar op, naast de
honderd twintig priesters, die op de trompet moesten blazen. **13**
Maar zodra de blazers en de zangers, als één man, eenstemmig
de muziek inzetten, om Jahweh te loven en te prijzen, en de

trompetten en cymbalen en andere muziekinstrumenten het
loflied lieten weerschallen: "Looft Jahweh; want Hij is goed, en
eeuwig duurt zijn barmhartigheid", vervulde een wolk het huis
van Jahweh. **14** Door die wolk konden de priesters er niet meer
blijven, om hun dienstwerk te verrichten; want de glorie van
Jahweh vervulde de tempel van God.

6 Nu sprak Salomon: De zon heeft Jahweh aan de hemel
geplaatst, Maar Zelf besloot Hij, in een wolk te vertoeven; **2**
Zo kon ik het wagen, U een tempel te bouwen, Een huis,
waar Gij eeuwig zult wonen! **3** Hierop keerde de koning zich
om, en zegende heel de gemeenschap van Israël. En terwijl
allen overeind gingen staan, **4** sprak hij: Geprezen zij Jahweh,
Israëls God, wiens hand heeft volbracht, wat zijn mond tot mijn
vader David heeft gesproken: **5** "Sinds de dag, dat Ik mijn
volk uit het land van Egypte heb geleid, heb Ik geen enkele
stad van alle stammen van Israël uitverkoren, om Mij daar een
tempel te bouwen, waarin mijn Naam zou wonen, en heb Ik
niemand uitverkoren, om over mijn volk Israël te heersen. **6**
Maar Jerusalem heb Ik uitverkoren, om daar mijn Naam te doen
wonen; en David heb Ik uitgekozen, om over mijn volk Israël te
heersen!" **7** Daarom wilde mijn vader David een tempel bouwen
voor de Naam van Jahweh, Israëls God. **8** Maar Jahweh sprak
tot David: "Het was goed van u, het plan op te vatten, om een
tempel te bouwen voor mijn Naam. **9** Maar niet gij zult de tempel
bouwen, doch uw zoon, die uit uw lenden voortkomt, zal een
tempel bouwen voor mijn Naam." **10** En Jahweh heeft zijn belofte
vervuld. Want ik ben mijn vader David opgevolgd, en heb mij
neergezet op de troon van Israël, zoals Jahweh gezegd had. En
nu heb ik voor de Naam van Jahweh, Israëls God, een tempel

gebouwd, **11** en daarin een plaats bereid voor de ark, waar
het Verbond berust, dat Jahweh met de Israëlieten gesloten
heeft. **12** Toen ging Salomon ten aanschouwen van heel de
gemeenschap van Israël voor het altaar van Jahweh staan en
strekte zijn handen uit. **13** Want Salomon had een bronzen
spreekgestoelte laten maken, van vijf el lang, vijf el breed en
drie el hoog, en het midden in de voorhof geplaatst; daarop was
hij gaan staan. Nu knielde hij neer ten aanschouwen van al de
vergaderde Israëlieten, strekte zijn handen naar de hemel uit, **14**
en sprak: Jahweh, God van Israël; geen god boven in de hemel
of beneden op aarde is gelijk aan U; want in goedertierenheid
houdt Gij U aan het verbond met uw dienaren, die met heel hun
hart voor uw aanschijn wandelen. **15** Ook aan uw dienaar David,
mijn vader, hebt Gij vervuld wat Gij hem hebt gezegd. Wat uw
mond beloofde, heeft uw hand volbracht, zoals blijkt op deze
dag. **16** Welnu dan, Jahweh, Israëls God, vervul aan uw dienaar
David, mijn vader, ook de belofte, die Gij hem deedt: "Nooit zal
het u aan een man ontbreken, die op Israëls troon is gezeten,
indien uw zonen slechts op hun gedrag willen letten en voor mijn
aanschijn wandelen, zoals gij voor mijn aanschijn gewandeld
hebt." **17** Jahweh, God van Israël, moge ook deze belofte, die
Gij aan uw dienaar David gedaan hebt, toch worden vervuld. **18**
Maar zou God dan werkelijk bij de mensen op aarde wonen?
Zie, de hemel, zelfs de hemel der hemelen kan U niet bevatten;
hoe dan dit huis, dat ik heb gebouwd! **19** Jahweh, mijn God,
luister naar het bidden en smeken van uw dienaar, en hoor naar
het geroep en het gebed, dat uw dienaar vandaag tot U richt.
20 Mogen uw ogen nacht en dag over dit huis blijven waken,
over de plaats, waarvan Gij gezegd hebt: "Mijn Naam zal daar

wonen!" Hoor het gebed, dat uw dienaar op deze plaats tot U
opzendt. **21** Luister naar de smeekbede, die uw dienaar en Israël
uw volk op deze plaats tot U richten. En wanneer Gij ze hoort
in de hemel, uw woonstede, verhoor ze dan ook, en schenk
vergiffenis. **22** Wanneer iemand tegen zijn naaste misdoet, en
deze hem een eed oplegt, als bewijs voor zijn onschuld, en hij
voor die eed in dit huis verschijnt voor uw altaar: **23** luister dan in
de hemel, en richt uw dienaren; veroordeel den schuldige, door
zijn daad op zijn eigen hoofd te doen neerkomen, maar stel den
onschuldige in het gelijk, door hem voor zijn onschuld te belonen.
24 Wanneer Israël, uw volk, omdat het tegen U heeft gezondigd,
door zijn vijand wordt verslagen, maar ze bekeren zich, prijzen
uw Naam, en bidden en smeken tot U in dit huis: **25** luister dan
in de hemel, vergeef de zonden van Israël, uw volk, en laat hen
terugkeren naar het land, dat Gij aan hen en hun vaderen hebt
geschonken. **26** Wanneer de hemel gesloten blijft en er geen
regen valt, omdat zij tegen U zondigen, maar ze bidden dan op
deze plaats, prijzen uw Naam, en bekeren zich van hun zonden,
omdat Gij ze vernedert: **27** luister dan in de hemel, vergeef de
zonden van uw dienaren en van Israël, uw volk, wijs het de
goede weg die het bewandelen moet, en geef weer regen op
uw land, dat Gij aan uw volk hebt geschonken als erfdeel. **28**
Wanneer het land wordt geteisterd door hongersnood of pest,
door korenbrand of verdorring, door sprinkhaan of knaagbek,
wanneer het volk in een van zijn poorten door den vijand wordt
benauwd, of bezocht wordt door plagen en ziekten; **29** wanneer
iemand van uw volk Israël in het bijzonder, in droefheid of leed,
komt bidden en smeken, en zijn handen uitstrekt naar dit huis:
30 luister dan in de hemel, uw woonstede, en schenk vergiffenis,

grijp in, en vergeld eenieder zijn werken. Want Gij kent de
harten, Gij alleen kent het hart aller mensen. **31** Dan zullen zij U
vrezen en op uw wegen wandelen, zolang ze leven op het land,
dat Gij aan onze vaderen hebt geschonken. **32** Zelfs wanneer
een vreemdeling, die niet tot uw volk Israël behoort, ter wille van
uw Naam uit een ver land zal komen, en in dit huis verschijnt,
om te bidden, omdat hij van uw grote Naam, uw sterke hand en
uw gespierde arm heeft gehoord: **33** luister dan in de hemel, uw
woonstede, en doe, wat deze vreemdeling U vraagt; opdat alle
volkeren der aarde uw Naam mogen kennen, U vrezen, evenals
Israël, uw volk, en mogen ondervinden, dat de tempel, die ik
voor U heb gebouwd, uw Naam draagt. **34** Wanneer uw volk op
uw bevel tegen den vijand ten strijde trekt, en zij bidden tot U in
de richting van de stad, die Gij hebt uitverkoren, en van het huis,
dat ik voor uw Naam heb gebouwd: **35** luister dan in de hemel
naar hun bidden en smeken, en verschaf hun recht. **36** Wanneer
ze tegen U zondigen-want er is niemand, die niet zondigt-en Gij
levert ze in uw toorn aan een vijand over, zodat ze gevangen
worden weggevoerd naar het land van dien vijand, veraf of
dichtbij; **37** wanneer ze dan in het land hunner ballingschap tot
nadenken komen, zich bekeren en in het land van hen, die ze
wegvoerden, smekend tot U zeggen: "Wij hebben gezondigd,
en slecht en goddeloos gehandeld"; **38** wanneer ze zich met
geheel hun hart en geheel hun ziel tot U bekeren in het land
hunner vijanden, die hen hebben weggevoerd, en ze bidden
tot U in de richting van het land, dat Gij aan hun vaderen hebt
geschonken, in de richting van de stad, die Gij hebt uitverkoren,
en van het huis, dat ik voor uw Naam heb gebouwd: **39** luister
dan in de hemel, uw woonstede, naar hun bidden en smeken,

en verschaf hun recht. Schenk vergiffenis aan het volk, dat
tegen U misdeed. **40** Welnu dan, mijn God, mogen uw ogen
geopend zijn, en uw oren luisteren naar het gebed op deze
plaats! **41** Jahweh, God, trek thans op naar uw rustplaats, Gijzelf
en de ark uwer glorie! Jahweh, God, mogen uw priesters met
uw heil worden bekleed, En uw vromen zich over uw goedheid
verheugen! **42** Jahweh, God, wijs het gebed van uw gezalfde
niet af; Gedenk uw gunsten aan David, uw dienaar!

7 Toen Salomon zijn gebed had beëindigd, daalde er vuur
van de hemel, dat het brandoffer en de slachtoffers verteerde,
en werd het gebouw vervuld van de glorie van Jahweh. **2**
De priesters konden het huis van Jahweh niet ingaan, daar
de glorie van Jahweh zijn tempel vervulde. **3** En toen alle
Israëlieten aanschouwden, hoe het vuur neerdaalde en de glorie
van Jahweh de tempel vervulde, bogen zij allen in aanbidding
hun gelaat op het plaveisel ter aarde neer, en weerklonk de
lofzang: "Looft Jahweh, want Hij is goed, en eeuwig duurt
zijn barmhartigheid!" **4** Nu bracht de koning met al het volk
offers aan Jahweh; **5** koning Salomon offerde wel twee en
twintigduizend runderen en honderd twintigduizend schapen; zo
werd het Godshuis door den koning en al het volk ingewijd. **6** En
terwijl de priesters hun dienst verrichtten, stonden de levieten
met de muziekinstrumenten van Jahweh, die koning David had
laten vervaardigen om het loflied te spelen: "Looft Jahweh, want
eeuwig duurt zijn barmhartigheid", en hieven ze het loflied van
David aan; tegenover hen bliezen de priesters op de bazuin, en
heel Israël stond recht overeind. **7** Nu verklaarde Salomon ook
het middengedeelte van de voorhof, die voor de tempel van
Jahweh ligt, voor heilig, omdat hij daar brandoffers en het vet

van vredeoffers moest opdragen. Want op het bronzen altaar,
dat Salomon gemaakt had, was geen plaats genoeg voor al de
brand- en spijsoffers en voor het vet. **8** Daarna vierde Salomon
een feest van zeven dagen, en heel Israël met hem; want een
zeer groot aantal feestgangers was van de weg naar Chamat tot
aan de beek van Egypte saamgekomen. **9** Op de achtste dag
hielden ze een hoogtij; want de inwijding van het altaar met het
gehele feest had zeven dagen geduurd. **10** Op de dertiende dag
van de zevende maand liet hij het volk naar zijn woonplaatsen
terugkeren, blij en opgeruimd om al het goede, dat Jahweh voor
David, voor Salomon en Israël, zijn volk, had gedaan. **11** Toen
Salomon de tempel van Jahweh en het koningspaleis voltooid
had, en op een voorspoedige wijze in de tempel van Jahweh en
in zijn eigen paleis alles tot stand had gebracht, wat hij had
ontworpen, **12** verscheen Jahweh in een nacht aan Salomon. En
Hij sprak tot hem: Ik heb uw gebed verhoord, en Mij deze tempel
als offerplaats uitverkoren. **13** Wanneer Ik de hemel sluit, zodat
er geen regen valt, of Ik gebied de sprinkhanen het land kaal te
vreten, of Ik zend een pestziekte onder mijn volk: **14** en het volk,
waarover mijn Naam is uitgeroepen, buigt zich neer en bidt,
zoekt mijn aanschijn en bekeert zich van zijn boze wandel: dan
zal Ik het in de hemel verhoren, hun zonden vergeven, en hun
land doen opleven. **15** Mijn ogen zullen geopend zijn en mijn
oren zullen luisteren naar het gebed, dat op deze plaats wordt
gestort. **16** Thans heb Ik deze tempel uitverkoren en geheiligd.
Mijn Naam zal daar voor eeuwig wonen, en mijn ogen en mijn
hart zullen daar voor altijd verwijlen. **17** En wanneer gij, juist als
David, uw vader, voor mijn aanschijn blijft wandelen, volgens
mijn geboden leeft, en mijn wetten en voorschriften onderhoudt:

18 dan zal Ik uw koningstroon voor altijd bevestigen, zoals Ik aan
uw vader David beloofd heb, toen Ik hem zeide: "Nooit zal het u
aan een afstammeling op de troon van Israël ontbreken!" **19**
Maar wanneer gij u van Mij afkeert, de geboden en wetten, die
Ik u gaf, niet meer onderhoudt, en andere goden gaat dienen
en u voor hen neerwerpt, **20** dan zal Ik ze wegvagen uit het
land, dat Ik hun heb gegeven, het huis, dat Ik voor mijn Naam
heb geheiligd, verwerpen, en het maken tot een schimp en een
schande voor alle volken. **21** Dan zal deze tempel, die zo'n
indruk maakte, elken voorbijganger doen huiveren. En wanneer
men zal vragen: Waarom heeft Jahweh zó met dit land en deze
tempel gedaan, **22** dan zal het antwoord zijn: Omdat zij Jahweh,
den God van hun vaderen, die hen uit Egypte voerde, hebben
verlaten, om zich aan andere goden te hechten, zich voor hen
neer te werpen en hen te dienen; daarom heeft Hij al deze
ellende over hen gebracht!

8 Toen Salomon na verloop van twintig jaar de tempel van
Jahweh en zijn eigen paleis had voltooid, **2** begon hij de
steden, die Chirom aan hem had afgestaan, te versterken, en er
Israëlieten in te vestigen. **3** Daarna trok Salomon tegen Chamat-
Soba op, en veroverde deze stad. **4** Ook versterkte hij Tadmor,
dat in de woestijn ligt, en alle andere voorraadsteden, die hij
in Chamat gebouwd had. **5** Hij versterkte Hoog- en Laag-Bet-
Choron tot vestingen met muren, poorten en grendels; **6** verder
bouwde hij Baälat en alle voorraadsteden, wagensteden en
ruitersteden, en alle ontworpen gebouwen in Jerusalem, op de
Libanon en in heel zijn rijksgebied. **7** Heel de overgebleven
bevolking der Chittieten, Amorieten, Perizzieten, Chiwwieten en
Jeboesieten, die niet tot de Israëlieten behoorden, liet Salomon

voor de arbeidsdienst opkomen. **8** Het waren de nakomelingen
van hen, die in het land waren overgebleven, en die de Israëlieten
niet hadden kunnen uitroeien. Zo is het gebleven tot op deze dag.
9 Maar van de Israëlieten maakte Salomon niemand tot arbeider;
zij waren zijn soldaten, hovelingen, legeroversten, bevelvoerders,
wagenmenners en ruiters. **10** Tot hen behoorden ook de
tweehonderd vijftig hoofdopzichters, die Salomon aangesteld
had, en toezicht hielden op het volk. **11** De dochter van Farao
liet Salomon uit de David. stad verhuizen naar het paleis, dat
hij voor haar had laten bouwen. Want hij dacht: Het past niet,
dat een van mijn vrouwen in het huis van David, den koning
van Israël, woont; want de plaatsen, waar de ark van Jahweh
geweest is, zijn heilig! **12** Toen begon Salomon de brandoffers
ter ere van Jahweh te offeren op het altaar van Jahweh, dat hij
opgericht had aan de voorkant van de voorhal. **13** Het aantal, dat
dagelijks geofferd werd, stemde overeen met de voorschriften
van Moses; zo ook de sabbatten, de nieuwe manen en de drie
jaarlijkse feesten: het feest der ongedesemde broden, het feest
der weken en het loofhuttenfeest. **14** Daarenboven regelde hij
overeenkomstig de voorschriften van zijn vader David de dienst
van de priesterafdelingen en de taak der levieten, namelijk de
gewijde muziek en het bijstaan van de priesters in hun dagelijkse
dienst. Ook verdeelde hij de afdelingen poortwachters over
de verschillende poorten; want zo had David, de man Gods,
het verordend. **15** En in geen enkel opzicht, ook niet in het
beheer der schatten, werd er afgeweken van de voorschriften
des konings aangaande de priesters en levieten. **16** Zo kwam al
het werk van Salomon tot stand, van de dag af, dat Salomon de
grondslag legde voor de tempel van Jahweh, totdat hij de tempel

van Jahweh voltooid had. **17** In die tijd trok Salomon naar Es-
jon-Géber en naar Elat, aan de kust van de zee in het land
Edom. **18** Chirom zond hem namelijk met medewerking van zijn
onderdanen schepen en ervaren zeelui, die met de mensen van
Salomon naar Ofir voeren, waar ze vierhonderd vijftig talenten
goud haalden, dat ze bij koning Salomon brachten.

9 De koningin van Sjeba, die veel van Salomon gehoord had,
kwam om hem met raadsels op de proef te stellen. Vergezeld
van een groot gevolg trok ze met een tros kamelen, die met
reukwerken en heel veel goud en edelstenen beladen waren,
naar Jerusalem. Bij Salomon aangekomen, vroeg ze hem alles,
wat haar in de gedachte kwam. **2** Maar Salomon verklaarde
haar de zin van al haar woorden; niets bleef voor den koning
verborgen, zodat hij het haar niet verklaren kon. **3** Toen nu de
koningin van Sjeba bemerkte, hoe wijs Salomon was, en zij het
paleis zag, dat hij gebouwd had, **4** de spijzen van zijn tafel,
de aanzittende hovelingen, de rijen bedienden in hun kledij en
de schenkers, verder nog de slachtoffers, die hij opdroeg in
de tempel van Jahweh, raakte zij buiten zichzelf, **5** en sprak
tot den koning: Het is dus waar geweest, wat ik in mijn land
over uw bezit en uw wijsheid gehoord heb. **6** Ik geloofde het
niet, voordat ik hier kwam en het met eigen ogen zag. Maar
waarlijk, nog niet de helft heeft men mij verteld; want gij bezit
meer wijsheid en rijkdom, dan ik gehoord heb! **7** Gelukkig uw
onderdanen, en gelukkig uw dienaren hier, die altijd voor u
mogen staan, om uw wijsheid te horen. **8** Gezegend zij Jahweh,
uw God, die u zo heeft liefgehad, dat Hij u op zijn troon heeft
geplaatst, als plaatsvervanger van Jahweh, uw God, en u, in zijn
onvergankelijke liefde voor Israël, tot koning heeft aangesteld,

om volgens recht en billijkheid te regeren. **9** Toen gaf zij den
koning honderd twintig talenten goud, edelstenen en ontzaglijk
veel reukwerk. Nooit is er zoveel reukwerk aangevoerd, als de
koningin van Sjeba toen aan koning Salomon heeft geschonken.
10 Bovendien bracht de vloot van Chirom en die van Salomon,
welke goud uit O fir haalde, ook sandelhout en edelstenen mee.
11 Van dit sandelhout maakte de koning bijzondere meubels
voor de tempel van Jahweh en zijn eigen paleis, en verder nog
citers en harpen voor de zangers. Tot op heden is er nooit meer
zoveel sandelhout in het land Juda bij elkaar gezien. **12** Van zijn
kant gaf Salomon aan de koningin van Sjeba al wat ze maar
wenste en vroeg, behalve wat hij haar met koninklijke mildheid
uit eigen beweging schonk. Hierop aanvaardde zij de terugreis,
en ging met haar dienaren weer naar haar land. **13** Het gewicht
van het goud, dat jaarlijks bij Salomon binnenkwam, bedroeg
zeshonderd zes en zestig talenten. **14** Hierbij kwamen de
inkomsten van de kooplieden en kramers, en van alle koningen
der Arabieren, en van de stadhouders van het land, die goud en
zilver aan Salomon brachten. **15** Daarenboven vervaardigde
koning Salomon tweehonderd beukelaars van geslagen goud;
zeshonderd sikkels goud waren voor iedere beukelaar nodig. **16**
Verder driehonderd schilden, eveneens van geslagen goud;
driehonderd sikkels goud waren er nodig voor elk schild. De
koning hing ze op in het huis Libanonwoud. **17** Ook maakte de
koning een grote ivoren troon, die hij met fijn goud bekleedde.
18 Deze troon had zes treden. De rugleuning was van boven
rond, en aan beide kanten van de zitting waren armleuningen
aangebracht. Daarnaast stonden twee leeuwen. **19** Op de zes
trappen stonden twaalf leeuwen, aan weerskanten één op iedere

trap. Voor geen enkel koninkrijk werd ooit zo iets gemaakt! **20** Al
de drinkschalen van Salomon waren van goud, zelfs het gerief
van het huis Libanonwoud was van zuiver goud. Zilver was er
niet; dat was in Salomons dagen niet in tel. **21** Want de koning
had een Tarsjisjvloot op zee met schepen van Chirom; en eens
in de drie jaar kwam die Tarsjisjvloot binnen met een lading
goud, behalve het zilver en ivoor, de apen en de pauwen. **22** Zo
stak Salomon in rijkdom en wijsheid boven alle koningen der
aarde uit, **23** en iedereen verlangde Salomon te zien, om de
wijsheid te horen, die God in zijn hart had gestort. **24** Een ieder
bracht dan geschenken mee, gouden en zilveren voorwerpen,
gewaden, wapens, reukwerk, paarden en muildieren. En dit
geschiedde jaar in, jaar uit. **25** Salomon bezat vierduizend span
paarden en wagens, en twaalfduizend ruiters, die hij onderbracht
in de wagensteden en de koninklijke gebouwen te Jerusalem.
26 Hij heerste over alle koningen, van de Rivier af tot aan het
land der Filistijnen en de grens van Egypte. **27** Door het beleid
van den koning werd het zilver te Jerusalem zo overvloedig als
stenen, en het cederhout zo overvloedig als de moerbei op de
kustvlakte. **28** De paarden van Salomon werden uit Moesri en
allerlei andere landen betrokken. **29** De verdere geschiedenis
van Salomon, de vroegere zowel als de latere, staat beschreven
in de Geschiedenis van den profeet Natan, in de profetie van
Achi-ja van Sjilo, en in de visioenen van den ziener Jedo over
Jeroboam, den zoon van Nebat. **30** Veertig jaren regeerde
Salomon te Jerusalem over heel Israël. **31** Toen ging hij bij
zijn vaderen te ruste. Hij werd in de stad van zijn vader David
begraven, en zijn zoon Roboam volgde hem op.

10 Daar heel Israël nu te Sikem bijeenkwam, om Roboam tot
koning uit te roepen, ging ook deze er heen. **2** Zodra echter
Jeroboam dat vernam, de zoon van Nebat, die zich in Egypte
ophield, waarheen hij voor koning Salomon uitgeweken was,
keerde hij uit Egypte terug. **3** Men liet hem ontbieden, en zo
kwamen hij en alle Israëlieten voor Roboam en zeiden: **4** Uw
vader heeft ons een zwaar juk opgelegd; verlicht gij nu de harde
dienstbaarheid, waartoe uw vader ons dwong, en het zware
juk, dat hij ons heeft opgelegd, en wij zullen u dienen. **5** Hij
antwoordde: Gaat heen tot overmorgen, en komt dan bij mij
terug. Toen het volk weg was, **6** ging koning Roboam te rade bij
de bejaarde mannen, die bij het leven van zijn vader Salomon
diens vertrouwelingen waren geweest, en vroeg hun: Wat raadt
gij mij, dit volk te antwoorden? **7** Ze zeiden hem: Wanneer gij dit
volk nu terwille zijt, en het een goedgunstig antwoord geeft,
zal het u voor altijd dienen. **8** Maar hij verwierp de raad, die
de bejaarde mannen hem gegeven hadden, en ging te rade
bij de jongelieden, die met hem waren opgegroeid en nu zijn
vertrouwelingen waren. **9** Hij zeide hun: Wat raadt gij mij, dit volk
te antwoorden, dat mij heeft durven zeggen: "Verlicht het juk, dat
uw vader ons heeft opgelegd." **10** En de jongemannen, die met
hem waren opgegroeid, zeiden hem: Dit moet ge antwoorden
aan dit volk, dat tot u durfde zeggen: "Uw vader heeft ons een
zwaar juk opgelegd; maak gij het nu lichter!" Zo moet ge tot
hen spreken: Mijn pink is dikker dan mijns vaders middel. **11**
Heeft mijn vader u een zwaar juk opgelegd, ik zal uw juk nog
verzwaren; heeft mijn vader u met zwepen getuchtigd, ik zal het
met schorpioenen doen. **12** Toen Jeroboam met al het volk op
bevel van den koning, om overmorgen bij hem terug te komen,

na drie dagen bij den koning kwam, **13** gaf de koning een hard
antwoord aan het volk. Want koning Roboam stoorde zich niet
aan de raad, die de bejaarde mannen hem hadden gegeven, **14**
maar volgens de raad der jongelieden zeide hij hun: Heeft mijn
vader u een zwaar juk opgelegd, ik zal het nog verzwaren. Heeft
mijn vader u met zwepen getuchtigd, ik zal het met schorpioenen
doen. **15** De koning was dus het volk niet terwille; want Jahweh
had het zo beschikt om zijn belofte te houden, die Hij door den
profeet Achijáhoe van Sjilo aan Jeroboam, den zoon van Nebat,
had gedaan. **16** Toen Israël dus zag, dat de koning hun niet ter
wille was, riep heel het volk den koning toe: Wat hebben wij met
David te maken? Wij hebben niets uit te staan met den zoon
van Jesse! Terug naar uw tenten, Israël! David, zorg voor uw
eigen huis! Heel Israël trok zich dus terug naar zijn tenten, **17** en
Roboam werd koning alleen over de Israëlieten, die in de steden
van Juda woonden. **18** Wel vaardigde koning Roboam den leider
van de arbeidsdienst Hadoram nog af, maar Israël stenigde hem
dood, en koning Roboam moest overhaast zijn wagen bestijgen,
om nog naar Jerusalem te kunnen vluchten. **19** Zo scheurde
Israël zich van het huis van David los; dit bleef zo tot op de
huidige dag.

11 Zodra Roboam nu te Jerusalem was aangekomen,
verzamelde hij uit de stammen Juda en Benjamin wel honderd
tachtigduizend strijdbare mannen, om tegen Israël oorlog te
voeren en het koningschap voor Roboam terug te winnen. **2**
Maar het woord van Jahweh werd tot den godsman Sjemajáhoe
gericht: **3** Zeg aan Roboam, den zoon van Salomon, den koning
van Juda: **4** Zo spreekt Jahweh! Trekt niet op, en voert geen
oorlog tegen uw broeders! Iedereen kere terug naar zijn huis;

want door Mij is dit alles beschikt. Zij luisterden naar Jahweh, en
zagen er van af, tegen Jeroboam op te trekken. **5** Roboam bleef
dus in Jerusalem wonen en verbouwde verschillende steden in
Juda tot vesting. **6** Zo bracht hij Betlehem, Etam, Tekóa, **7** Bet-
Soer, Soko, Adoellam, **8** Gat, Maresja, Zif, **9** Adoráim, Lakisj,
Azeka, **10** Sora, Ajjalon en Hebron, die in Juda en Benjamin
lagen, in staat van verdediging, **11** maakte er sterke vestingen
van, stelde er bevelhebbers aan en sloeg er voorraden op van
proviand, olie en wijn; **12** en daar in die verschillende steden
schilden en lansen aanwezig waren, maakte hij ze buitengewoon
sterk. Zo bleven Juda en Benjamin voor hem behouden. **13**
De priesters en levieten die in Israël woonden verhuisden uit
hun woonplaatsen, en vestigden zich bij hem. **14** De levieten
moesten namelijk hun landerijen en bezittingen verlaten en naar
Juda en Jerusalem uitwijken, omdat Jeroboam met zijn zonen
hen had afgezet als priesters van Jahweh, **15** en zelf priesters
aanstelde op de offerhoogten, bij de bokken- en kalverbeelden,
die hij gemaakt had. **16** Zij werden gevolgd door velen uit
alle stammen van Israël, die vastbesloten waren, Jahweh te
blijven vereren, den God van Israël, en die naar Jerusalem
kwamen, om Jahweh te offeren, den God van hun vaderen.
17 Zij versterkten het koninkrijk Juda, en waren drie jaar lang
een steun voor Roboam, den zoon van Salomon; want drie
jaar lang bewandelde hij de weg van David en Salomon. **18**
Roboam nam Abicháil tot vrouw, de dochter van Eliab, den zoon
van Jerimot, zoon van David, zoon van Jesse. **19** Zij schonk
hem de zonen Jeöesj, Sjemarja en Záham. **20** Na haar nam
hij Maäka tot vrouw, de dochter van Absalom; zij schonk hem
Abias, Attai, Ziza en Sjelomit. **21** Roboam hield van Maäka,

de dochter van Absalom, veel meer dan van al zijn andere
vrouwen en bijvrouwen; hij had namelijk achttien vrouwen en
zestig bijvrouwen, en was de vader van acht en twintig zonen en
zestig dochters. **22** Roboam stelde Abias, den zoon van Maäka,
als kroonprins aan het hoofd van zijn broers; want hem wilde hij
koning maken. **23** Hij was echter zo verstandig, enkelen van
zijn andere zonen in alle streken van Juda en Benjamin over
de verschillende vestingen te verdelen, waar hij hun een rijk
bestaan verleende en veel vrouwen verschafte.

12 Maar toen het gezag van Roboam gevestigd was en hij
machtig begon te worden, viel hij af van de wet van Jahweh,
en heel Israël met hem. **2** En omdat zij van Jahweh waren
afgevallen, trok in het vijfde jaar van Roboams regering Sjisak,
de koning van Egypte, tegen Jerusalem op, **3** met twaalfhonderd
strijdwagens en zestigduizend ruiters, en met een talloos leger
van Lybiërs, Soeki-jieten en Koesjieten, dat met hem uit Egypte
kwam. **4** Hij veroverde de vestingen van Juda, en verscheen
voor Jerusalem. **5** Toen kwam de profeet Sjemaja bij Roboam
en de voornaamsten van Juda, die zich uit vrees voor Sjisak
in Jerusalem hadden teruggetrokken, en zeide tot hen: Zo
spreekt Jahweh! Gij hebt Mij verlaten; daarom verlaat Ik ook
u, en lever u over aan Sjisak. **6** Maar de voornaamsten van
Israël en de koning vernederden zich en erkenden: Jahweh
is rechtvaardig! **7** En toen Jahweh zag, dat ze zich hadden
vernederd, werd het woord van Jahweh tot Sjemaja gericht:
Omdat ze zich vernederd hebben, zal Ik ze niet in het verderf
storten en hun een weinig uitkomst brengen. Mijn toorn zal zich
niet door Sjisak over Jerusalem voltrekken, **8** maar ze zullen
hem onderdanig moeten zijn, om het verschil te ondervinden

tussen mijn dienst en de dienst van aardse heerschappijen. **9**
Koning Sjisak van Egypte rukte dus tegen Jerusalem op, en
roofde de kostbaarheden van de tempel van Jahweh en van het
koninklijk paleis. Alles nam hij mee; ook al de gouden schilden,
die Salomon had laten maken. **10** In de plaats daarvan liet
Roboam bronzen schilden maken, welke hij toevertrouwde aan
de oversten der soldaten, die de wacht hielden aan de ingang
van het koninklijk paleis. **11** De soldaten droegen ze telkens als
de koning naar de tempel van Jahweh ging; daarna brachten
zij ze terug naar het soldatenverblijf. **12** Maar omdat hij zich
vernederd had, liet Jahweh zijn toorn van hem af, en stortte hem
niet geheel en al in het verderf. Er was trouwens in Juda nog
veel goeds. **13** Koning Roboam wist zijn gezag in Jerusalem te
herstellen, en zijn koningschap te behouden. Roboam was een
en veertig jaar, toen hij koning werd, en regeerde zeventien
jaar in Jerusalem, de stad, die Jahweh uit alle stammen van
Israël had uitverkoren, om er zijn Naam te doen wonen. Zijn
moeder heette Naäma, en was een moabietische. **14** Hij deed
kwaad, omdat hij niet vasthield aan de verering van Jahweh. **15**
De verdere geschiedenis van Roboam, de vroegere zowel als
de latere, staat beschreven in de Kronieken van den profeet
Sjemaja en in die van den ziener Iddo. Er was voortdurend
oorlog tussen Roboam en Jeroboam. **16** Roboam ging bij zijn
vaderen te ruste en werd in de Davidsstad begraven. Zijn zoon
Abias volgde hem op.

13 In het achttiende jaar der regering van Jeroboam werd
Abias koning van Juda. **2** Drie jaar heeft hij in Jerusalem
geregeerd. Zijn moeder heette Mikajáhoe, en was de dochter
van Oeriël uit Giba. Er brak oorlog uit tussen Abias en Jeroboam.

3 Abias bond de strijd aan met een heldenschaar van vier
honderdduizend uitgelezen manschappen; Jeroboam stelde zich
met acht honderdduizend krijgers, eveneens dappere helden,
tegen hem op. **4** Nu ging Abias op de berg Semaráim staan,
die tot het Efraïmgebergte behoort, en sprak: Luistert naar mij,
Jeroboam en heel Israël! **5** Gij weet heel goed, dat Jahweh,
de God van Israël, op grond van een verbond, door zout
bekrachtigd, het koningschap over Israël voor eeuwig aan David
en zijn nageslacht heeft verleend. **6** Maar toen is Jeroboam
opgestaan, de zoon van Nebat, een onderdaan van Salomon,
den zoon van David, en in opstand tegen zijn heer gekomen.
7 Een aantal leeglopers en Belialskinderen hebben zich bij
hem gevoegd, en hij wist Roboam, den zoon van Salomon, te
trotseren, omdat Roboam veel te jong en onzelfstandig was, om
zijn gezag tegenover hem te kunnen handhaven. **8** En nu meent
gij, dat gij u kunt verzetten tegen het koninkrijk van Jahweh,
door Davids nageslacht bestuurd, omdat gij over een groot
leger beschikt en de gouden kalveren hebt meegebracht, die
Jeroboam u als uw goden heeft gegeven! **9** Gij hebt de priesters
van Jahweh, de zonen van Aäron en de levieten verdreven, en
zelf priesters aangesteld, juist als de volken van vreemde landen;
en iedereen, die met een jongen stier en zeven bokken kwam,
om zich te laten wijden, werd priester van die zogenaamde
goden. **10** Maar wij hebben Jahweh, onzen God; wij hebben
Hem niet verlaten; onze priesters, de zonen van Aäron, dienen
Jahweh en de levieten staan hen bij. **11** Elke morgen en elke
avond offeren zij brandoffers en geurige wierook ter ere van
Jahweh, leggen de toonbroden op de reine tafel, en branden elke
avond de gouden luchter met haar lampen. Wij onderhouden

dus de dienst van Jahweh, onzen God; maar gij hebt Hem
verlaten. **12** Zie, bij ons staat God aan de spits, en zijn priesters,
met de blaastrompetten, om die tegen u te laten weerschallen.
Israëlieten, voert toch geen krijg tegen Jahweh, den God van uw
vaderen; gij zult niets bereiken! **13** Maar intussen had Jeroboam
een deel van zijn troepen een omsingelende beweging laten
maken, om hen in de rug aan te vallen, zodat een deel van
zijn leger front tegen Juda maakte en een ander gedeelte in
hinderlaag achter hen lag. **14** Toen de Judeërs dan ook de
toestand overzagen en bemerkten, dat ze zowel van voren
als van achteren werden aangevallen, baden zij tot Jahweh,
bliezen de priesters op de bazuin, **15** en hieven de Judeërs de
strijdkreet aan. En nauwelijks hadden de Judeërs de strijdkreet
aangeheven, of God sloeg Jeroboam en heel Israël voor Abias
en Juda. **16** De Israëlieten namen de vlucht, maar God leverde
hen aan de Judeërs over. **17** Abias en zijn volk richtten een
groot bloedbad onder hen aan, en er sneuvelden van Israël wel
vijf honderdduizend krijgers. **18** Zo werden de Israëlieten bij die
gelegenheid vernederd, en kregen de Judeërs de overhand,
omdat zij hun toevlucht hadden genomen tot Jahweh, den God
van hun vaderen. **19** Abias achtervolgde Jeroboam, en nam
hem enige steden af, namelijk Betel met onderhorigheden,
Jesjana met onderhorigheden en Efron met onderhorigheden.
20 Zolang Abias leefde, kon Jeroboam zich niet meer herstellen;
hij werd door Jahweh getroffen en stierf. **21** Zo werd Abias
steeds machtiger. Hij nam veertien vrouwen, en werd de vader
van twee en twintig zonen en zes en twintig dochters. **22** De
overige geschiedenis van Abias, van zijn handel en wandel,
staat beschreven in het Leerboek van den profeet Iddo.

14 Abias ging bij zijn vaderen te ruste, en werd in de Davidstad
begraven. Zijn zoon Asa volgde hem op. In zijn dagen had het
land tien jaar lang rust. **2** Asa deed wat goed en recht was
in de ogen van Jahweh, zijn God: **3** hij ruimde de vreemde
altaren en de offerhoogten op, sloeg de heilige zuilen stuk,
hakte de heilige palen om, **4** en scherpte de Judeërs in, dat zij
Jahweh moesten vereren, den God hunner vaderen, en zijn wet
en geboden moesten onderhouden. **5** Ook uit alle steden van
Juda verwijderde hij de offerhoogten en de reukaltaren. Onder
hem had het rijk rust. **6** Daar het land vrede had, en hij in die
jaren geen oorlog hoefde te voeren, omdat Jahweh hem rust
verleende, bouwde hij verschillende vestingen in Juda. **7** En hij
zeide tot Juda: Laat ons deze steden versterken, en ze met een
muur en torens, met poorten en grendels omgeven. Nog zijn wij
baas in eigen land, omdat wij Jahweh, onzen God, vereren; want
omdat wij Hem vereren, schenkt Hij ons rust naar alle kanten. En
ze brachten de bouw tot een gelukkig einde. **8** Het leger van Asa
bestond uit driehonderdduizend Judeërs, gewapend met schild
en lans, en tweehonderdduizend Benjamieten, gewapend met
schilden en vertrouwd met de boog; allemaal dappere mannen. **9**
Eens rukte Zérach, de Koesjiet, tegen hem op met een leger van
een millioen man en driehonderdduizend strijdwagens. Toen hij
Maresja had bereikt, **10** ging Asa hem tegemoet, en zij stelden
zich in het dal Sefata bij Maresja in slagorde op. **11** Nu riep Asa
tot Jahweh, zijn God, en sprak: Jahweh; Gij alleen kunt helpen
in de strijd van een machteloze tegen een sterke! Help ons,
Jahweh, onze God; want wij nemen onze toevlucht tot U, en in
uw Naam trekken wij tegen dit geweldige leger op, Jahweh, Gij
zijt onze God; tegen U is niemand bestand! **12** En Jahweh bracht

de Koesjieten voor Asa de nederlaag toe. De Koesjieten sloegen
op de vlucht, **13** en Asa met zijn manschappen achtervolgden
hen tot Gerar. Er sneuvelden zoveel Koesjieten, dat ze zich
niet konden herstellen; ze werden door Jahweh en zijn leger
volkomen vernietigd. De Judeërs bemachtigden een zeer grote
buit, **14** en overweldigden alle steden in de omgeving van Gerar;
zo diep zat de schrik voor Jahweh er in! Zij plunderden al die
steden, omdat er veel buit te behalen viel; **15** zelfs de tenten der
veehoeders haalden zij omver, en maakten een groot aantal
schapen en kamelen buit. Toen keerden ze naar Jerusalem
terug.

15 Nu kwam de geest van God over Azarjáhoe, den zoon van
Oded. **2** Hij verscheen voor Asa, en sprak tot hem: Asa, en
heel Juda en Benjamin, luistert naar mij! Jahweh is met u, als
gij met Hem zijt. Wanneer gij Hem zoekt, zal Hij Zich door u
laten vinden, maar verlaat gij Hem, dan verlaat Hij ook u. **3**
Lange tijd was Israël zonder den waren God, zonder priesters,
die hen onderrichtten, en zonder Wet. **4** Maar wanneer zij dan in
nood geraakten, bekeerden zij zich tot Jahweh, Israëls God; dan
zochten zij Hem, en Hij liet Zich door hen vinden. **5** In zulke
tijden was niemand veilig, of hij uitging of terugkwam; maar er
heerste een geweldige onrust onder de bewoners dezer streken.
6 Het ene volk lag overhoop met het andere, de ene stad met de
andere; want God bracht hen in verwarring, en in allerlei nood. **7**
Weest gij dus sterk, laat uw handen niet verslappen; want gij zult
voor uw moeite worden beloond. **8** Zodra Asa deze woorden en
de profetie van den profeet Azarjáhoe, den zoon van Oded,
vernam, vatte hij moed, liet de gruwelen opruimen in heel het
land Juda en Benjamin en uit de steden op het Efraïmgebergte,

die hij veroverd had, en vernieuwde het altaar van Jahweh, dat
voor de voorhal van Jahweh stond. **9** Hij riep heel Juda en
Benjamin bijeen, met de mannen uit Efraïm en Manasse en
Simeon, die zich onder hen hadden gevestigd, omdat zij in grote
getale van Israël naar Juda waren overgegaan, toen zij zagen,
dat Jahweh, zijn God, met hem was. **10** Zij kwamen bijeen te
Jerusalem in de derde maand van het vijftiende jaar der regering
van Asa, **11** en brachten die dag uit de buit zevenhonderd
runderen en zevenduizend schapen aan Jahweh ten offer. **12**
Zij verbonden zich, om Jahweh, den God hunner vaderen, te
vereren met heel hun hart en heel hun ziel, **13** en iedereen te
doden, die Jahweh, den God van Israël, niet vereerde, kleinen als
groten, mannen als vrouwen. **14** Dit bezwoeren zij Jahweh met
luider stem en onder het geschal van trompetten en bazuinen.
15 Heel Juda verheugde zich erover, dat zij deze eed van ganser
harte hadden gezworen; zij vereerden Jahweh onverdeeld.
Daarom liet ook Jahweh Zich door hen vinden, en schonk hun
rust aan alle kanten. **16** Ook zette koning Asa zijn moeder
Maäka af als gebiedster, omdat zij een schandbeeld van Asjera
gemaakt had. Asa sloeg dit schandbeeld neer, en verbrandde
het in het Kedrondal. **17** En ofschoon de offerhoogten in Israël
niet werden afgeschaft, bleef Asa toch zijn leven lang trouw. **18**
Met de wijgeschenken van zijn vader bracht hij ook zijn eigen
wijgeschenken naar de tempel van God: zilver, goud en andere
voorwerpen. **19** Tot het vijf en dertigste regeringsjaar van Asa
was er geen oorlog geweest;

16 maar in het zes en dertigste regeringsjaar van Asa trok
koning Basja van Israël tegen Juda op, en versterkte Rama, om
te beletten, dat er nog iemand van koning Asa van Juda het land

in- of uitging. **2** Maar Asa nam zilver en goud uit de schatkamers
van de tempel van Jahweh en van het koninklijk paleis, en zond
er zijn beambten mee naar Ben-Hadad, den koning van Aram,
die te Damascus woonde. Hij liet hem zeggen: **3** Laat ons een
verbond sluiten, zoals er een bestond tussen mijn vader en
uw vader. Hierbij zend ik u zilver en goud. Verbreek dus uw
verbond met Basja, den koning van Israël, dan zal hij wel van
mij wegtrekken. **4** Ben-Hadad willigde het verzoek van koning
Asa in; hij zond zijn legeroversten naar de steden van Israël,
en overweldigde Ijjon, Dan, Abel-Máim en alle opslagplaatsen
in Neftali. **5** Toen Basja dit hoorde, hield hij op met Rama te
versterken en liet hij het werk rusten. **6** Nu riep koning Asa heel
Juda op, om de stenen en het hout weg te halen, waarmee
Basja Rama had willen versterken en versterkte daarmee Géba
en Mispa. **7** Bij die gelegenheid kwam de ziener Chanani bij
koning Asa van Juda, en sprak tot hem: Omdat gij op den koning
van Aram gerekend hebt, en uw toevlucht niet hebt genomen tot
Jahweh, uw God, daarom is de legermacht van den koning van
Aram aan uw handen ontglipt. **8** Hadden dan de Koesjieten
en de Lybiërs soms geen groot aantal strijdwagens en een
talrijke ruiterij? Maar omdat gij toen uw toevlucht tot Jahweh hebt
genomen, heeft Hij ze aan u overgeleverd. **9** Want de ogen van
Jahweh doorvorsen de gehele aarde, om hen te helpen, wier
hart onverdeeld op Hem is gericht. Gij hebt hiermede dwaas
gehandeld; en van nu af aan zult ge oorlogen moeten voeren. **10**
Maar Asa ergerde zich aan den ziener, en was om die vermaning
zo boos op hem, dat hij hem in de gevangenis liet zetten. Bij die
gelegenheid mishandelde Asa nog andere mensen uit het volk.
11 De geschiedenis van Asa de vroegere zowel als de en Israël.

12 In het negen en dertigste jaar van zijn regering kreeg Asa een
voetkwaal van ernstige aard; doch zelfs in zijn ziekte zocht hij
geen hulp bij Jahweh, maar bij geneesheren. 13 Asa ging bij
zijn vaderen te ruste: hij stierf in het een en veertigste jaar van
zijn regering. 14 Hij werd begraven in het graf dat hij voor zich
zelf had uitgehouwen in de Davidstad; men legde hem op een
rustbed, dat men geheel had belegd met welriekende kruiden en
verschillende soorten specerijen, kunstig gemengd, en ontstak
ter ere van hem een buitengewoon groot dodenvuur.

17 Asa werd opgevolgd door zijn zoon Josafat. Deze wapende
zich tegen Israël; 2 hij legde een garnizoen in alle vestingen
van Juda, en bezettingen in het land Juda en in de steden, die
zijn vader Asa had ingenomen. 3 Jahweh was met Josafat;
want hij volgde het voorbeeld, dat zijn vader in de eerste tijd
had gegeven, en vereerde geen Báals, 4 maar den God zijner
vaderen, en deed niet als de Israëlieten, maar onderhield zijn
geboden. 5 Jahweh bevestigde het koninklijke gezag van Josafat
in zijn hand, zodat heel Juda hem geschenken bracht, en
rijkdom en aanzien hem in ruime mate ten deel viel. 6 Hierdoor
steeg zijn moed, om de wegen van Jahweh te bewandelen,
en de offerhoogten en de heilige palen in Juda op te ruimen.
7 In het derde jaar van zijn regering gaf hij opdracht aan de
leiders Ben-Cháil, Obadja, Zekarja, Netaneël en Mikájehoe,
om onderricht te geven in de steden van Juda. 8 Zij waren
vergezeld van de levieten Sjemajáhoe, Netanj hoe, Zebadjáhoe,
Asaël, Sjemiramot, Jehonatan, Adoni-jáhoe, Tobi-jáhoe en Tob-
Adoni-jáhoe, en de priesters Elisjama en Jehoram. 9 Zij gaven
onderricht in Juda, aan de hand van het wetboek van Jahweh, en
gingen rond in alle steden van Juda, om het volk te onderrichten.

10 Bij alle vreemde koninkrijken, die in de omgeving van Juda
lagen, zat de schrik voor Jahweh er zo levendig in, dat ze niet
met Josafat durfden strijden. 11 De Filistijnen brachten Josafat
geschenken en een schatting aan zilver; ook de Arabieren
brachten hem een schatting van zeven en zeventighonderd
rammen en zeven en zeventighonderd bokken. 12 Zo werd
Josafat voortdurend machtiger. Hij bouwde in Juda burchten en
opslagplaatsen; 13 in de steden van Juda had hij geweldige
voorraden, en in Jerusalem dappere ervaren krijgers. 14 Hier
volgt een opsomming van hun verschillende families. Tot Juda
behoorden de volgende bevelhebbers van duizend: Adna, de
legeraanvoerder, met driehonderdduizend dappere mannen;
15 hem stond terzijde de legeraanvoerder Jehochanan, met
tweehonderd en tachtigduizend man; 16 deze werd terzijde
gestaan door Amas-ja, den zoon van Zikri, die zich vrijwillig
aan Jahweh gewijd had, met tweehonderdduizend dappere
mannen. 17 Tot Benjamin behoorde de heldhaftige Eljada, met
tweehonderdduizend man, gewapend met boog en schild; 18 hij
werd bijgestaan door Jehozabad, met honderd tachtigduizend
dienstplichtigen. 19 Dat waren de krijgers, die in ‘s konings
dienst stonden, afgezien nog van hen, die de koning in de
verschillende vestingen van Juda had gelegd.

18 Nu Josafat zo rijk en aanzienlijk geworden was, werd hij de
zwager van Achab. 2 Toen hij dan ook enige jaren later naar
Achab in Samaria ging, slachtte Achab ter ere van hem en zijn
gevolg een groot aantal schapen en runderen, en trachtte hij
hem over te halen tot een krijgstocht tegen Ramot in Gilad. 3
Koning Achab van Israël stelde aan koning Josafat van Juda
voor: Wilt ge met mij ten strijde trekken naar Ramot Gilad? Deze

verzekerde hem: Ik en gij zijn één; uw leger is mijn leger; ik trek
met u mee ten strijde. **4** Toch verzocht Josafat den koning van
Israël: Vraag echter eerst, wat Jahweh zegt. **5** Toen ontbood de
koning van Israël de profeten, tezamen ongeveer vierhonderd
man. Hij vroeg hun: Zal ik tegen Ramot Gilad ten strijde trekken,
of niet? Zij antwoordden: Trek op; God levert het aan den koning
over. **6** Maar Josafat vroeg: Is er geen profeet van Jahweh meer,
dien wij kunnen raadplegen? **7** De koning van Israël antwoordde
Josafat: Er is nog één man, door wien wij Jahweh kunnen
raadplegen. Maar ik heb een hekel aan hem; want hij voorspelt
mij nooit iets goeds, altijd maar kwaad. Het is Mikájehoe, de
zoon van Jimla. Maar Josafat zeide: De koning moet zo iets niet
zeggen! **8** Toen riep de koning van Israël een kamerdienaar
en zei: Haal vlug Mikájehoe, den zoon van Jimla. **9** Intussen
waren de koning van Israël en Josafat, de koning van Juda, in
ambtsgewaad op hun tronen gaan zitten, op de open plaats
bij de poort van Samaria, en bleven al de profeten voor hen
profeteren. **10** Een zekere Sidki-jáhoe, de zoon van Kenaäna,
had zich ijzeren horens gemaakt, en zeide: Zo spreekt Jahweh!
Hiermede zult gij de Arameën neerstoten, tot verdelgens toe! **11**
Al de andere profeten profeteerden hetzelfde en riepen: Trek op
naar Ramot Gilad! Gij zult zeker slagen; want Jahweh heeft
het aan den koning overgeleverd. **12** De bode, die Mikájehoe
was gaan roepen, zeide tot hem: Zie eens; eenstemmig hebben
de profeten den koning een gunstig antwoord gegeven; laat
ook uw antwoord zijn als het hunne, en voorspel iets goeds! **13**
Maar Mikájehoe zeide: Zo waar Jahweh leeft; wat Jahweh mij
zegt, zal ik spreken! **14** Toen hij nu bij den koning gekomen
was, zeide deze tot hem: Mika, zullen wij naar Ramot Gilad

ten strijde trekken, of niet? Hij antwoordde hem: Trek op; gij
zult zeker slagen; ze zullen aan u worden overgeleverd! **15** De
koning snauwde hem toe: Hoe dikwijls moet ik u bezweren, mij
in de naam van Jahweh niets dan de waarheid te zeggen? **16**
Maar nu sprak hij: Ik zag Israël over de bergen verstrooid, als
schapen zonder herder. En Jahweh sprak: Zij hebben geen heer;
laat ze rustig naar huis terugkeren! **17** Toen zei de koning van
Israël tot Josafat: Heb ik het u niet gezegd? Hij voorspelt mij
nooit iets goeds, altijd maar kwaad. **18** Maar hij sprak: Dat is
niet waar! Luister niettemin naar het woord van Jahweh! Ik zag
Jahweh op zijn troon, met het hemelse heir rechts en links om
Hem heen. **19** Jahweh vroeg: Wie wil Achab overhalen, den
koning van Israël, naar Ramot Gilad op te trekken, om daar te
sneuvelen? En de een zei zus, de ander zo. **20** Toen trad er een
geest naar voren, ging voor Jahweh staan, en zeide: Ik wil hem
overhalen. Jahweh vroeg hem: Hoe? **21** Hij antwoordde: Ik ga
een leugengeest worden in de mond van al zijn profeten. Toen
sprak Hij: Gij moogt hem bewerken, en ge zult slagen ook; ga
heen en doe het. **22** Welnu, thans heeft Jahweh een leugengeest
in de mond van deze profeten gelegd, omdat Jahweh uw verderf
heeft besloten2. **23** Maar nu trad Sidki-jáhoe, de zoon van
Kenaäna, vooruit, gaf Mikájehoe een slag in het gezicht, en
zeide: Wat; zou de geest van Jahweh mij hebben verlaten,
om te spreken tot u? **24** Mikájehoe antwoordde: Dat zult ge
gewaar worden, wanneer ge van huis tot huis zult vluchten,
om u te verbergen. **25** Nu sprak de koning van Israël: Neem
Mikájehoe gevangen, en breng hem bij den stadsvoogd Amon
en bij prins Joasj, **26** en zeg hun: De koning beveelt, hem in de
gevangenis te houden, en hem slecht eten en drinken te geven,

totdat hij ongedeerd terugkomt. **27** Maar Mikájehoe sprak: Als gij
ongedeerd terugkomt, heeft Jahweh niet door mij gesproken3.
28 Zo trok dus de koning van Israël, met koning Josafat van
Juda, naar Ramot Gilad. **29** Maar de koning van Israël zeide tot
Josafat: Ik wil verkleed de strijd ingaan; doch gij kunt uw eigen
kleren wel aanhouden. Hierop verkleedde hij zich, voor hij ten
strijde trok. **30** Nu had de koning van Aram zijn bevelhebbers
van de strijdwagens de opdracht gegeven: Valt niemand aan,
wie het ook zij, maar alleen den koning van Israël. **31** Toen
zij nu Josafat zagen, dachten ze: Dat is zeker de koning van
Israël. En ze vielen op hem aan. Maar Josafat riep tot Jahweh,
en Hij kwam hem te hulp, en leidde de aandacht van hem af.
32 Toen de bevelhebbers van de strijdwagens bemerkten, dat
hij de koning van Israël niet was, lieten zij hem met rust. **33**
Intussen richtte iemand op goed geluk af zijn boog, en trof den
koning van Israël tussen de voegen van het pantser. Deze beval
toen zijn wagenvoerder: Wend de teugels, en breng mij van het
slagveld; want ik ben gewond. **34** Maar omdat de strijd toen juist
op het hevigst was, moest de koning van Israël tegenover de
Arameën rechtop in zijn wagen blijven staan tot de avond toe.
Tegen zonsondergang echter stierf hij.

19 Koning Josafat van Juda keerde echter ongedeerd naar
huis in Jerusalem terug. **2** Daar verscheen voor hem de ziener
Jehoe, de zoon van Chanani, en sprak tot koning Josafat:
Moest gij een booswicht helpen, en bevriend zijn met hen, die
Jahweh haten? Daarom zal de toorn van Jahweh u treffen, **3**
ofschoon er nog iets goeds in u wordt gevonden, omdat gij
de heilige palen uit het land hebt verwijderd en uw hart er
op hebt gezet, God te vereren. **4** Nadat Josafat enige tijd in

Jerusalem was gebleven, trok hij er wederom op uit, om het
volk, van Beër-Sjéba tot het Efraïmgebergte, terug te brengen
tot Jahweh, den God hunner vaderen. **5** Ook stelde hij rechters
aan in het land en in alle vestingen van Juda, stad voor stad.
6 En hij sprak tot de rechters: Let wel op hetgeen gij doet;
want niet op last van mensen spreekt gij recht, maar in naam
van Jahweh. Hij is bij u, wanneer gij recht spreekt. **7** Hebt
dus een heilig ontzag voor Jahweh, en gaat eerlijk te werk;
want bij Jahweh, onzen God, bestaat er geen onrecht, geen
partijdigheid en geen omkoperij. **8** Ook in Jerusalem stelde
Josafat enige levieten, priesters en familiehoofden van Israël
aan, om Jahweh's rechten te handhaven, en de geschillen
tussen de burgers van Jerusalem te beslechten. **9** En hij beval
hun: Doet uw plicht in ontzag voor Jahweh, in oprechtheid en
met een onverdeeld hart. **10** Bij alle rechtszaken, die door uw
broeders, die in hun steden wonen, voor u worden gebracht over
doodslag of over de uitleg van wetten, geboden, bepalingen
en voorschriften, moet gij een vermaning voegen, dat ze zich
niet tegen Jahweh bezondigen, en gij met uw broeders niet
door zijn toorn wordt getroffen. Zo moet gij optreden; anders
maakt gij u zelf schuldig. **11** De opperpriester Amarjáhoe zal
uw voorzitter zijn in alle aangelegenheden van Jahweh; en
Zebadjáhoe, de zoon van Jisjmaël, het hoofd van de stam Juda,
in alle aangelegenheden des konings; en de levieten zullen als
beambten te uwer beschikking staan. Gaat vastberaden aan het
werk, en moge Jahweh met den deugdzame zijn.

20 Na dit alles trokken de Moabieten en Ammonieten met
enige afdelingen Meoenieten tegen Josafat ten strijde. **2** En men
kwam Josafat berichten: Een geweldig leger Edomieten trekt

tegen u op uit het Overjordaanse; ze staan reeds in Chasason-
Tamar, of En-Gédi. **3** In zijn angst nam Josafat zijn toevlucht tot
Jahweh, en kondigde voor heel Juda een vasten af. **4** Daarom
kwam Juda bijeen, om hulp te zoeken bij Jahweh; ja. uit alle
steden van Juda kwam men bijeen, om hulp te zoeken bij
Jahweh. **5** Toen ging Josafat voor het vergaderde volk van Juda
en Jerusalem bij de nieuwe voorhof van de tempel van Jahweh
staan, **6** en bad: Jahweh, God onzer vaderen! Gij zijt de God in
de hemel, Gij heerst over alle koninkrijken der volken; in uw
hand is macht en kracht, en niemand kan U weerstaan. **7** Gij zijt
onze God, die de bewoners van dit land voor Israël, uw volk,
hebt uitgedreven, en die het land voor altijd hebt geschonken
aan het kroost van Abraham, uw vriend. **8** Zij hebben er zich
gevestigd, daar een heiligdom gebouwd ter ere van uw Naam,
en hebben gezegd: **9** Als een ramp ons mocht treffen: zwaard,
strafgericht, pest of hongersnood, dan zullen wij voor deze
tempel en voor uw aanschijn komen staan; want uw Naam
woont in deze tempel. Dan zullen wij U aanroepen in onze
nood, en Gij zult ons verhoren en helpen. **10** Daar zijn nu de
zonen van Ammon en Moab en van het Seïrgebergte! Gij hebt
Israël de toegang tot hun land verboden, toen zij uit Egypte
trokken, zodat zij hen met rust moesten laten, en ze niet hebben
uitgeroeid. **11** En zie, dat vergelden ze ons, door bij ons binnen
te vallen en ons te verjagen van uw erfdeel, dat Gij ons hebt
geschonken. **12** O God, zult Gij hen niet straffen? Want wij
zijn machteloos tegenover dat geweldige leger, dat tegen ons
optrekt; wij weten niet wat wij moeten doen, maar op U zijn onze
ogen gevestigd. **13** Terwijl heel Juda zo voor Jahweh stond
met kinderen, vrouwen en zonen, **14** kwam midden onder het

vergaderde volk de geest van Jahweh over Jachaziël, den zoon
van Zekarjáhoe, zoon van Benaja, zoon van Jeïël, zoon van
Mattanja, een leviet uit het geslacht van Asaf. **15** En hij sprak:
Luistert allen aandachtig, Judeërs, burgers van Jerusalem, en gij
ook, koning Josafat. Zo spreekt Jahweh tot u! Weest niet bang,
en laat u niet afschrikken door dat geweldige leger; want gij
voert de strijd niet, maar God. **16** Rukt morgen tegen hen op!
Zie, ze zullen trekken door de pas van Sis, en gij zult op hen
stoten aan het einde van het dal, ten oosten van de woestijn van
Jeroeël. **17** Gij zult niet eens hoeven te strijden. Stelt u maar op,
en blijft staan; dan zult gij zien, hoe Jahweh u redt, Juda en
Jerusalem. Weest dus niet bang en laat u niet afschrikken; trekt
ze morgen tegemoet, en Jahweh zal met u zijn! **18** Toen boog
Josafat zijn gelaat ter aarde, en al de Judeërs vielen met de
burgers van Jerusalem in aanbidding voor Jahweh neer. **19**
En de levieten van het geslacht Kehat en Kore begonnen met
luider stem de lof te zingen van Jahweh, Israëls God. **20** De
volgende morgen trokken zij in alle vroegte naar de woestijn
van Tekóa. En terwijl zij uitrukten, ging Josafat voor hen staan,
en sprak: Juda, en gij burgers van Jerusalem, luistert naar mij!
Vertrouwt op Jahweh, uw God, en gij blijft behouden; vertrouwt
op zijn profeten en slaagt! **21** Toen overlegde hij met het volk, en
bepaalde, dat de zangers van Jahweh en de muzikanten in de
heilige feestgewaden voor de soldaten uit moesten gaan en
zingen: "Looft Jahweh; want eeuwig duurt zijn barmhartigheid!"
22 En zodra zij begonnen met juichen en loven, liet Jahweh tegen
de zonen van Ammon, Moab en van het Seïrgebergte, die naar
Juda oprukten, twiststokers los, zodat zij op elkander begonnen
in te slaan. **23** De zonen van Ammon en Moab keerden de

wapens tegen de bewoners van het Seïrgebergte, om hen uit te
roeien en te verdelgen; en toen zij met de bewoners van Seïr
klaar waren, hielpen zij elkander in het verderf. **24** Toen Juda
dus op de hooggelegen zoom van de woestijn was gekomen, en
naar het leger uitkeek, zagen zij enkel lijken op de grond; er was
niemand ontkomen! **25** Nu trok Josafat met zijn volk er op af, om
de buit te bemachtigen, en zij vonden bij hen een overvloed
aan vee, klederen en kostbare voorwerpen. Ze ontnamen hun
zoveel, dat ze het niet konden vervoeren; drie dagen waren ze
bezig met het binnenhalen van de buit: zo geweldig was die. **26**
De vierde dag werden ze bijeengeroepen in de vallei Beraka,
waar ze Jahweh zegenden; daarom werd die plek vallei Beraka
genoemd, zoals ze nog heet. **27** Daarna keerden alle mannen
van Juda en Jerusalem, met Josafat aan de spits, vol vreugde
naar Jerusalem terug; want Jahweh had hun vreugde verschaft
over hun vijanden. **28** En met harpen, citers en trompetten
trokken ze Jerusalem binnen, en begaven zich naar de tempel
van Jahweh. **29** Een geweldige vrees maakte zich meester van
alle vreemde koninkrijken, toen men hoorde, dat Jahweh tegen
den vijand van Israël gestreden had. **30** Sindsdien heerste er
vrede in het rijk van Josafat; zijn God schonk hem rust aan alle
kanten. **31** Zo regeerde Josafat over Juda. Hij was vijf en dertig
jaar, toen hij koning werd, en regeerde vijf en twintig jaar te
Jerusalem. Zijn moeder heette Azoeba en was een dochter
van Sjilchi. **32** In alles volgde hij het voorbeeld van zijn vader
Asa, zonder daarvan af te wijken; zo deed hij wat recht was
in de ogen van Jahweh. **33** Alleen werden de offerhoogten
niet afgeschaft; want nog steeds richtte het volk zijn hart niet
op den God zijner vaderen. **34** De verdere geschiedenis van

Josafat, de vroegere zowel als de latere, staat beschreven in de
Kronieken van Jehoe, den zoon van Chanani, die opgenomen
zijn in het boek van de koningen van Israël. **35** Na dit alles
sloot koning Josafat van Juda een verbond met den goddelozen
koning Achazja, den koning van Israël; **36** en hij kwam met hem
overeen, schepen te bouwen, die naar Tarsjisj zouden varen. De
schepen werden inderdaad te Es-jon-Géber gebouwd. **37** Maar
Eliézer, de zoon van Dodawáhoe, uit Maresja, profeteerde tegen
Josafat en sprak: Omdat gij een verbond gesloten hebt met
Achazjáhoe, zal Jahweh uw werk vernielen. Inderdaad werden
de schepen vernield, en konden zij niet naar Tarsjisj varen.

21 Josafat ging bij zijn vaderen te ruste, en werd bij zijn
vaderen begraven in de Davidstad. Josafat werd opgevolgd
door zijn zoon Joram. **2** Deze had enige broeders, zonen van
Josafat, namelijk Azarja, Jechiël, Zekarjáhoe, Azarjáhoe, Mikaël
en Sjefatjáhoe: allen zonen van koning Josafat van Israël. **3** Hun
vader had hun rijke geschenken in zilver en goud en andere
kostbaarheden gegeven, benevens enige vestingen in Juda;
maar het koningschap had hij voor Joram bestemd, omdat deze
de oudste was. **4** Zodra echter Joram het koningschap van zijn
vader had aanvaard, en zijn gezag had gevestigd, liet hij al zijn
broers met enkele voorname Israëlieten vermoorden. **5** Joram
was twee en dertig jaar, toen hij koning werd, en regeerde acht
jaar te Jerusalem. **6** Hij volgde het wangedrag van de koningen
van Israël, evenals het huis van Achab; want hij was met een
dochter van Achab gehuwd. Hij deed wat kwaad was in de
ogen van Jahweh. **7** Toch wilde Jahweh het huis van David niet
vernietigen, terwille van het verbond, dat Hij met David gesloten
had, en omdat Hij hem gezegd had, dat Hij hem en zijn zonen

voor altijd een licht zou geven. **8** Tijdens zijn regering maakten
de Edomieten zich onafhankelijk van Juda, en stelden een eigen
koning aan. **9** Daarom trok Joram er met zijn legeraanvoerders
en alle strijdwagens heen, en bij een nachtelijke aanval versloeg
hij de Edomieten, die hem en zijn wagenvoerders hadden
omsingeld. **10** Toch werd Edom onafhankelijk en is het gebleven
tot heden toe. Ook Libna ging bij die gelegenheid verloren,
omdat Joram Jahweh had verlaten, den God zijner vaderen. **11**
Ook maakte hij offerhoogten op de bergen van Juda, verleidde
de burgers van Jerusalem tot afgoderij, en bracht Juda af van
het rechte pad. **12** Daarom ontving hij het volgend schrijven van
den profeet Elias: Zo spreekt Jahweh, de God van uw vader
David! Omdat ge het voorbeeld van uw vader Josafat en dat van
uw vader Asa, den koning van Juda, niet hebt gevolgd, **13** maar
het wangedrag van de koningen van Israël, en Juda met de
burgers van Jerusalem tot afgoderij hebt verleid, zoals het huis
Achab gedaan heeft; omdat ge ook uw broers hebt vermoord,
het huis van uw vader, die beter waren dan gij: **14** daarom zal
Jahweh een geweldige slag toebrengen aan uw volk, en aan uw
zonen, uw vrouwen en al uw bezittingen; **15** zelf zult ge door
een vreselijke ziekte worden getroffen, namelijk door een kwaal
in de ingewanden, totdat tengevolge der ziekte na twee jaar
uw ingewanden uit uw lijf zullen komen. **16** Daarom wakkerde
Jahweh de strijdlust van de Filistijnen en van de Arabieren, die
bij de Koesjieten wonen, tegen Joram aan. **17** Zij trokken tegen
Juda op, versloegen het, en sleepten heel de have, die in het
koninklijk paleis werd aangetroffen, met zijn zonen en vrouwen
weg, zodat Joram, behalve Jehoachaz, zijn jongsten zoon, geen
enkel kind meer overhield. **18** Na dit alles sloeg Jahweh hem

met een ongeneselijke ziekte in de ingewanden. **19** En enige tijd
later, toen het tweede jaar ten einde liep, drongen tengevolge
der ziekte de ingewanden uit zijn lijf, en stierf hij onder hevige
pijnen. Zijn volk ontstak echter voor hem geen dodenvuren,
zoals het voor zijn vaderen had gedaan. **20** Hij was twee en
dertig jaar, toen hij koning werd, en heeft acht jaar in Jerusalem
geregeerd. Onbemind ging hij heen; men begroef hem in de
Davidstad, maar niet in de graven der koningen.

22 De burgers van Jerusalem riepen nu zijn jongsten zoon
Achazjáhoe tot zijn opvolger uit; want al de oudere zonen waren
vermoord door de troep, die met de Arabieren in de legerplaats
was binnengedrongen. Zo werd Achazjáhoe, de zoon van koning
Joram, koning van Juda. **2** Achazjáhoe was twee en twintig jaar,
toen hij koning werd, en regeerde één jaar te Jerusalem. Zijn
moeder heette Atalj hoe, en was de dochter van Omri. **3** Ook
hij volgde het wangedrag van het huis van Achab; want zijn
moeder was zijn goddeloze raadgeefster. **4** Zo deed hij wat
kwaad was in de ogen van Jahweh, evenals het huis Achab;
want die waren na de dood van zijn vader zijn raadsmannen, tot
zijn eigen verderf. **5** Het was dan ook op hun aanraden, dat hij
met Joram, den zoon van koning Achab van Israël, ten strijde
trok tegen koning Chazaël van Aram naar Ramot Gilad. Maar
Joram werd door de Ramieten gewond. **6** Daarom keerde deze
terug, om te Jizreël te herstellen van de wonden, die men hem
in de oorlog met Chazaël, den koning van Aram, bij Rama had
toegebracht. Bij deze gelegenheid kwam Achazjáhoe, de zoon
van Joram, den koning van Juda, den zieken Joram, den zoon
van Achab, te Jizreël bezoeken. **7** Het was echter door God
tot de ondergang van Achazjáhoe beschikt, dat deze bij Joram

zou komen en na zijn aankomst met Joram zou uittrekken, om
Jehoe, den zoon van Nimsji, tegemoet te gaan, die door Jahweh
gezalfd was, om het huis Achab uit te roeien. **8** Want toen Jehoe
met het huis Achab had afgerekend, stiet hij op enige voorname
Judeërs en neven van Achazjáhoe, die in dienst stonden van
Achazjáhoe, en ook hen liet hij vermoorden. **9** Daarna liet hij
Achazjáhoe zoeken. Men nam hem gevangen in Samaria, waar
hij zich verborgen had, en bracht hem voor Jehoe, die hem
ter dood liet brengen. Men begroef hem echter, omdat men
er rekening mee hield, dat hij een zoon was van Josafat, die
Jahweh van ganser harte had vereerd. Nu was er in het huis van
Achazjáhoe niemand meer in staat, de regering te aanvaarden.
10 Toen Ataljáhoe, de moeder van Achazjahoe, zag, dat haar
zoon gestorven was, roeide ze de hele koninklijke familie van
het huis Juda uit. **11** Maar Jehosjabat, een dochter des konings,
nam Joasj, den zoon van Achazjáhoe, heimelijk weg uit de kring
der prinsen, die ten dode waren opgeschreven, en bracht hem
met zijn voedster naar een slaapkamer, waar hij voor Ataljáhoe
verborgen gehouden werd door Jehosjabat, een dochter van
koning Joram en de vrouw van den priester Jehojada; zij was
namelijk een zuster van Achazjáhoe. Zo ontsnapte hij aan de
dood. **12** Zes jaar lang bleef hij bij haar in de tempel van God
verborgen, terwijl Atalja het land regeerde.

23 Maar in het zevende jaar1 nam Jehojada een moedig
besluit. Hij sloot een overeenkomst met de bevelhebbers over
honderd, namelijk Azarjáhoe, den zoon van Jerocham, Jisjmaël
den zoon van Jehochanan, Azarjáhoe den zoon van Omed,
Maäsejáhoe den zoon van Adajáhoe, en Elisjafat den zoon van
Zikri. **2** Zij gingen rond in Juda, en riepen uit alle steden van

Juda de levieten en de familiehoofden van Israël bijeen. Toen zij
in Jerusalem gekomen waren, **3** sloot al het vergaderde volk in
de tempel van God een verbond met den koning, en Jehojada
zeide tot hen: De zoon des konings moet koning worden, zoals
Jahweh omtrent de zonen van David beloofd heeft. **4** Nu moet
gij aldus te werk gaan: Een derde van de priesters en levieten,
die op sabbat inrukken, moet post vatten bij de drempels, **5**
een derde gedeelte bij het koninklijk paleis, een derde bij de
Jesod-poort, en al het volk moet de voorhoven van de tempel
van Jahweh bezetten. **6** De tempel van Jahweh zelf mag echter
alleen door de priesters en de dienstdoende levieten worden
betreden. Zij mogen hem betreden, omdat zij gewijd zijn; al het
overige volk moet de voorschriften van Jahweh in acht nemen.
7 De levieten moeten zich rond den koning scharen met de
wapens in de hand, en hem begeleiden, waar hij ook gaat. Wie
de tempel binnendringt, zal sterven. **8** De levieten en heel Juda
volbrachten dus, wat de priester Jehojada hun bevolen had. **9**
Aan de honderdmannen reikte de priester Jehojada de lansen,
schilden en pijlkokers van koning David uit, die in de tempel van
God werden bewaard. **10** En toen al de soldaten, met de wapens
in de hand, rechts en links van de tempel hadden postgevat, met
het gezicht naar het altaar en de tempel gekeerd, om zo den
koning te kunnen omringen, **11** bracht men den zoon van den
koning naar buiten, zette hem een diadeem op het hoofd, gaf
hem het wetboek in de hand, en riep hem tot koning uit. Jehojada
en zijn zonen zalfden hem, en riepen: Leve de koning! **12** Toen
Ataljáhoe het volk hoorde toelopen en den koning toejuichen,
liep zij naar de samengeschoolde menigte in de tempel van
Jahweh. **13** En zodra zij daar den koning op zijn plaats aan de

ingang zag staan, omringd door de zangers en de trompetters
en heel het gewone volk, onder jubel en trompetgeschal, terwijl
de zangers met de muziekinstrumenten het teken gaven een
lo fzang aan te heffen, scheurde Ataljáhoe haar klederen en
riep: Verraad! verraad! **14** Maar de priester Jehojada gelastte de
bevelvoerende honderdmannen: Leidt haar tussen de gelederen
door buiten de tempel, en doodt met het zwaard iedereen, die
haar wil volgen. Want de priester had zich voorgenomen, haar
niet in de tempel van Jahweh te doden. **15** Ze namen haar dus
gevangen, en toen ze door de ingang der paarden het koninklijk
paleis had bereikt, werd zij daar gedood. **16** Nu sloot Jehojada
een verbond tussen hemzelf en al het volk en den koning, dat
het weer een volk van Jahweh zou zijn. **17** Toen liep al het volk
naar de tempel van Báal en verwoestte hem; zij vernielden de
altaren, sloegen de beelden kort en klein3, en doodden den
Báalspriester Mattan voor het altaar. **18** Intussen had Jehojada
als wachtposten bij de tempel van Jahweh de priesters en
levieten opgesteld, die David voor de tempel van Jahweh in
klassen had ingedeeld, om naar de verordening van David met
jubeltonen en gezangen de brandoffers op te dragen ter ere van
Jahweh, zoals geschreven staat in de wet van Moses; **19** en bij
de poorten van de tempel van Jahweh had hij de poortwachters
opgesteld, opdat niemand zou binnenkomen, die om een of
andere reden onbevoegd was. **20** Nadat hij nu de bevelhebbers
van honderd, de voormannen, en de andere machthebbers van
het volk en al het gewone volk om zich heen had verzameld,
geleidde hij den koning uit de tempel van Jahweh. Onder de
Hoge Poort van het koninklijk paleis gekomen, deden zij den
koning plaats nemen op de koningstroon. **21** Het gewone volk

verheugde zich, en de stad bleef rustig, daar Ataljáhoe was gedood.

24 Joasj was zeven jaar oud, toen hij koning werd, en regeerde veertig jaar te Jerusalem. Zijn moeder heette Sibja, en was afkomstig uit Beër-Sjéba. **2** Joasj deed wat goed was in de ogen van Jahweh, zolang de priester Jehojada leefde. **3** Jehojada koos twee vrouwen voor hem, en hij werd de vader van zonen en dochters. **4** Enige tijd later vatte hij het plan op, de tempel van Jahweh te herstellen. **5** Hij riep de priesters en levieten bijeen, en zeide tot hen: Ge moet naar de steden van Juda gaan, en geld bij heel Israël ophalen, om van jaar tot jaar de tempel van uw God te kunnen herstellen. Zet spoed achter het werk. Maar de levieten zetten geen spoed achter het werk. **6** Daarom ontbood de koning den opperpriester Jehojada, en sprak tot hem: Waarom hebt gij er niet voor gezorgd, dat de levieten in Juda en Jerusalem de heffing innen, die Moses, de dienaar van Jahweh, de gemeenschap van Israël heeft opgelegd voor de openbaringstent? **7** Dat goddeloze schepsel Ataljáhoe en haar zonen hebben de tempel van God laten onderkomen, en alle wijgeschenken van de tempel van Jahweh voor de Báals gebruikt. **8** Toen maakte men op aanwijzing des konings een kist, die buiten de poort van de tempel van Jahweh gezet werd, **9** en liet men in Juda en Jerusalem bekend maken, dat men voor Jahweh de heffing moest opbrengen, die Moses, de dienaar Gods, in de woestijn aan Israël had voorgeschreven. **10** Alle voornamen en heel het volk kwamen nu tot den laatsten man met vreugde hun gave in de offerkist werpen. **11** Telkens als men de kist bij de levieten bracht, die op last des konings toezicht moesten houden, en dezen zagen, dat er veel geld

in was, kwam de kanselier van den koning met een opzichter
van den opperpriester, om de kist te ledigen en haar weer
op haar plaats te zetten. Dit hadden ze iedere dag te doen,
zodat ze veel geld bijeen kregen. **12** De koning en Jehojada
gaven het aan de opzichters, die het werk aan de tempel van
Jahweh hadden te leiden; en dezen namen steenhouwers en
timmerlieden in dienst, om de tempel van Jahweh nog hechter te
maken, en smeden en koperslagers, om de tempel van Jahweh
te herstellen. **13** De arbeiders deden hun werk, en het werk
vorderde onder hun handen; zij herstelden de tempel van God in
zijn oorspronkelijke toestand, en brachten hem in goede staat.
14 Toen zij klaar waren, bracht men den koning en Jehojada
de gelden, die nog over waren; daarvoor liet hij het gerief voor
de tempel van Jahweh vervaardigen, met schalen en andere
gouden en zilveren voorwerpen, die nodig waren voor de dienst
en de offers. Zolang Jehojada leefde, bracht men voortdurend
brandoffers in de tempel van Jahweh. **15** Maar Jehojada werd
oud en hoogbejaard en stierf. Bij zijn dood was hij honderd dertig
jaar. **16** Men begroef hem in de Davidstad bij de koningen, omdat
hij zich voor Israël en voor God en zijn tempel zo verdienstelijk
had gemaakt. **17** Na de dood van Jehojada kwamen echter
de voormannen van Juda zich voor den koning neerbuigen.
De koning luisterde naar hen, **18** en men begon de tempel
van Jahweh, den God hunner vaderen, te verwaarlozen, en
de heilige palen en de afgodsbeelden te vereren. Om deze
misdaad kwam er een strafgericht over Juda en Jerusalem.
19 En Jahweh zond profeten tot hen, om ze tot Zich terug te
brengen; dezen waarschuwden hen, maar ze luisterden niet. **20**
Toen kwam de geest Gods over Zekarja, den zoon van den

priester Jehojada. Hij ging voor het volk staan, en zeide tot hen:
Zo spreekt God! Waarom overtreedt gij de geboden van Jahweh
en vertrapt gij uw eigen geluk? Want nu gij Jahweh verlaat,
verlaat Hij ook u! **21** Maar zij spanden tegen hem samen, en
stenigden hem op bevel des konings in de voorhof van de
tempel van Jahweh. **22** Zo weinig dacht de koning aan al het
goede, dat zijn vader Jehojada voor hem gedaan had, dat hij zijn
zoon liet vermoorden. Stervend riep deze uit: Jahweh ziet het,
en zal het wreken! **23** Bij de jaarwisseling trok het leger van
Aram tegen hem op. Zij drongen J uda en J erusalem binnen,
brachten alle leiders van het volk om het leven, en zonden al
hun buit naar den koning van Damascus. **24** Want ofschoon
het leger van Aram slechts uit een gering aantal manschappen
bestond, leverde Jahweh het zeer talrijke leger van Juda aan
hen over, omdat ze Jahweh hadden verlaten, den God hunner
vaderen. Ook aan Joasj voltrokken zij hun strafgericht. **25** Toen
zij van hem waren weggetrokken, en hem onder hevige pijnen
hadden achtergelaten, spanden zijn hovelingen samen, om het
bloed van den zoon van den priester Jehojada te wreken, en
vermoordden hem op zijn bed. Zo stierf hij. Men begroef hem in
de Davidstad, maar niet in de graven der koningen. **26** Dit zijn
de mannen, die tegen hem hebben samengespannen: Zabad,
de zoon van Sjimat den Ammoniet, en Jehozabad, de zoon
van Sjimrit den Moabiet. **27** Over zijn zonen, de grootte van de
schatting die hij moest opbrengen en het herbouwen van de
tempel van God staat geschreven in het Leerboek van het boek
der koningen. Hij werd opgevolgd door zijn zoon Amas-jáhoe.

25 Amas-jáhoe was vijf en twintig jaar, toen hij koning werd, en
regeerde negen en twintig jaar te Jerusalem. Zijn moeder heette

Jehoaddan, en was afkomstig uit Jerusalem. **2** Hij deed wat recht
was in de ogen van Jahweh, maar niet met een onverdeeld hart.
3 Zodra hij de koninklijke macht stevig in handen had, doodde hij
zijn hovelingen, die den koning, zijn vader, vermoord hadden. **4**
Maar hun kinderen doodde hij niet, volgens het voorschrift in het
wetboek van Moses, waarin Jahweh geboden heeft: Vaders
mogen niet worden gedood om de schuld van hun kinderen, en
kinderen niet om die van hun vader; maar iedereen zal om zijn
eigen zonde worden gedood. **5** Amas-jáhoe riep Juda bijeen, en
deelde hen in naar families, onder bevelhebbers van duizend en
honderd; en toen hij de manschappen van boven de twintig
jaar gemonsterd had, bevond hij, dat er driehonderdduizend
uitgelezen weerbare mannen waren, gewapend met schild en
lans. **6** Daarenboven nam hij van Israël voor honderd talenten
zilver honderdduizend dappere mannen in dienst. **7** Maar een
man Gods verscheen voor hem, en sprak: Koning, laat het leger
van Israël niet met u uittrekken; want Jahweh is niet met Israël,
met al die zonen van Efraïm. **8** Trek er zelf onversaagd op uit;
want anders zal God u voor den vijand ten val brengen. God is
immers in staat, om te helpen, maar ook om ten val te brengen.
9 Amas-jáhoe maakte bij den man Gods het bezwaar; En wat
dan met die honderd talenten, die ik voor de troepen uit Israël
heb betaald? De man Gods antwoordde: Jahweh kan u veel
meer geven dan dat! **10** Toen Amas-jáhoe dan ook de troepen
afdankte, die uit Efraïm tot hem waren gekomen en ze verlof
gaf, naar hun woonplaats te gaan, werden ze zeer kwaad op
Juda, en keerden ze ontstemd naar hun woonplaats terug. **11**
Nu leidde Amas-jáhoe zijn volk moedig ten strijde, rukte op
naar het Zoutdal en versloeg tienduizend mannen van Seïr.

12 Tienduizend anderen vielen de Judeërs levend in handen;
zij brachten hen boven op een rots, en wierpen ze van boven
van de rots naar beneden, zodat ze allen te pletter vielen. **13**
Intussen hadden de manschappen van de troep, die Amas-jáhoe
had teruggestuurd, en niet met hem mee mochten strijden, een
aanval gedaan op de steden van Juda, van Samaria af tot Bet-
Choron; zij hadden daar drieduizend man verslagen, en een
grote buit behaald. **14** Toen Amas-jáhoe van zijn overwinning op
de Edomieten terugkeerde, bracht hij de goden van de zonen
van Seïr mee; hij stelde ze op als zijn eigen goden knielde voor
hen neer, en bracht hun offers. **15** Daarom ontbrandde de toorn
van Jahweh tegen Amas-jahoe. Hij zond hem een profeet, en liet
hem zeggen: Waarom vereert gij goden van een volk, die hun
eigen volk nog niet eens uit uw hand konden redden? **16** Maar hij
onderbrak den spreker, en beet hem toe: Hebben wij u soms tot
koninklijk raadsheer aangesteld? Houd uw mond, anders slaat
men u neer. De profeet berustte, maar sprak eerst nog: Ik weet,
dat Jahweh besloten heeft, u in het verderf te storten, omdat gij
aldus hebt gehandeld, en niet naar mijn raad hebt geluisterd. **17**
Eens liet koning Amas-jáhoe van Juda zich beraden, gezanten
te zenden naar Joasj, den zoon van Jehoachaz, den zoon van
koning Jehoe van Israël, en liet hem zeggen: Kom, laat ons
elkaar in de ogen zien. **18** Maar Joasj, de koning van Israël,
zond aan Amas-jáhoe, den koning van Juda, dit antwoord: Een
distel op de Libanon zond aan een ceder op de Libanon deze
boodschap: "Geef uw dochter aan mijn zoon tot vrouw." Intussen
liep het wild gedierte van de Libanon over de distel heen, en
vertrapte ze. **19** Zo is het ook met u. Nu ge de Edomieten
verslagen hebt, zijt ge overmoedig geworden; geniet van uw

roem en blijf thuis. Waarom zoudt ge uw ongeluk tegemoetlopen,
en uzelf met uw volk ten val brengen? **20** Maar Amas-jáhoe
wilde niet luisteren; want God had besloten, ze aan Joasj over te
leveren, omdat ze de goden van Edom vereerd hadden. **21** Toen
rukte Joasj, de koning van Israël, uit en bij Bet-Sjémesj in Juda
zagen hij en koning Amas-jahoe van Juda elkaar in de ogen;
22 de Judeërs leden de nederlaag tegen Israël en vluchtten
naar huis. **23** Koning Joasj van Israël nam koning Amas-jáhoe
van Juda, den zoon van Joasj, zoon van Jehoachaz, bij Bet-
Sjémesj gevangen. Hij bracht hem naar Jerusalem, en brak
een stuk van vierhonderd el uit de muur van Jerusalem, van de
Efraïmpoort af tot aan de Hoekpoort. **24** Bovendien nam hij al
het goud en zilver en het vaatwerk, dat door Obed-Edom in
de tempel van God en in de schatkamers van het koninklijk
paleis bewaard werd, en keerde met gijzelaars naar Samaria
terug. **25** Na de dood van Joasj, den zoon van koning Joachaz
van Israël. leefde koning Joasj van Juda nog vijftien jaar. **26** De
verdere geschiedenis van Amas-jáhoe, de vroegere zowel als de
latere, staat beschreven in het boek der koningen van Juda en
Israël. **27** Van het ogenblik af, dat Amas-jáhoe van Jahweh was
afgevallen, werd er in Jerusalem tegen hem samengezworen.
Hij moest naar Lakisj vluchten; maar men achterhaalde hem
in Lakisj en vermoordde hem daar. **28** Hij werd op paarden
overgebracht, en bij zijn vaderen in de Davidstad begraven.

26 De gehele bevolking van Juda koos Ozias, ofschoon hij nog
maar zestien jaar oud was, en riep hem uit als opvolger van zijn
vader Amas-jáhoe. **2** Onmiddellijk nadat hij den koning bij zijn
vaderen te ruste gelegd had, begon hij Elat te versterken, en
het weer aan Juda te brengen. **3** Ozias was zestien jaar, toen

hij koning werd, en regeerde twee en vijftig jaar te Jerusalem.
Zijn moeder heette Jekolja, en was afkomstig uit Jerusalem. **4**
Hij deed wat goed was in de ogen van Jahweh, juist zoals zijn
vader Amas-jáhoe gedaan had. **5** Zolang Zekarjáhoe leefde, die
hem in de vreze Gods had opgevoed, vereerde hij Jahweh; en
zolang hij Jahweh vereerde, schonk God hem voorspoed. **6** Hij
trok ten strijde tegen de Filistijnen, sloopte de muur van Gat,
Jabne en Asjdod, en bouwde steden in de omgeving van Asjdod
en in het filistijnse gebied. **7** Behalve tegen de Filistijnen hielp
God hem tegen de Arabieren, die in Goer-Báal wonen, en tegen
de Meoenieten. **8** Ook de Ammonieten brachten schatting aan
Ozias, en zijn faam verbreidde zich tot de grens van Egypte
om de grote kracht, waarmee hij optrad. **9** In Jerusalem liet
Ozias torens bouwen aan de Hoekpoort, de Dalpoort en op de
Hoek, en versterkte ze; **10** ook bouwde hij torens in de woestijn.
Bovendien liet hij een groot aantal bronnen slaan; want hij bezat
een grote veestapel, en had landbouwers in de kustvlakte en
op de hoogvlakte, en wijngaardeniers op het gebergte en de
Karmel; hij was namelijk een liefhebber van landbouw. **11** Ozias
had een leger, dat krijgsdienst verrichtte en uittrok in zoveel
afdelingen, als de schrijver Jeïël en de beambte Maäsejáhoe
onder toezicht van Chananjáhoe, een van ‘s konings opperste
beambten, gemonsterd hadden. **12** Het aantal familiehoofden, de
dappere mannen, bedroeg zes en twintighonderd in het geheel.
13 Onder hun bevel stond een legermacht van driehonderd
zevenduizend vijfhonderd strijdvaardige mannen in hun volle
kracht, om den koning tegen den vijand te helpen. **14** Voor
heel het leger liet Ozias schilden, lansen, helmen, pantsers,
bogen en slingerstenen aanschaffen. **15** Ook liet hij in Jerusalem

oorlogswerktuigen vervaardigen, die door een vakman waren
uitgevonden, en op de torens en op de hoeken werden gebruikt,
om pijlen en grote stenen weg te slingeren. Zo werd zijn faam
wijd en zijd bekend; want hij werd op wonderbaarlijke wijze
geholpen, totdat hij sterk genoeg was geworden. **16** Maar
toen hij machtig geworden was, werd hij hoogmoedig tot zijn
eigen verderf; want hij vergreep zich aan Jahweh, zijn God, en
betrad de tempel van Jahweh, om een offer te brengen op het
reukofferaltaar. **17** De priester Azarjáhoe, vergezeld van tachtig
priesters van Jahweh, onverschrokken mannen, volgde hem
naar binnen, **18** ging bij koning Ozias staan en sprak tot hem:
Ozias, het komt u niet toe, aan Jahweh te offeren; dat is de taak
van de priesters, de zonen van Aäron, die voor de offerdienst zijn
gewijd. Verlaat dus het heiligdom; want gij bezondigt u, en legt er
zeker geen eer mee in bij Jahweh, uw God. **19** Maar toen Ozias,
met het wierookvat in de hand, in razende woede tegen de
priesters uitbarstte, verscheen eensklaps ten aanschouwen der
priesters voor het reukofferaltaar in de tempel van Jahweh de
melaatsheid op zijn voorhoofd. **20** Azarjáhoe, de opperpriester,
en al de andere priesters onderzochten hem; en toen zij er zeker
van waren, dat hij aan het voorhoofd melaats was, verwijderden
zij hem vol ontzetting. Maar ook zelf had hij haast, om weg te
komen, omdat Jahweh hem getroffen had. **21** Koning Ozias
bleef melaats tot aan zijn dood. En daar hij buiten de tempel van
Jahweh was gesloten, trok hij zich als een melaatse in een huis
van afzondering terug, terwijl zijn zoon Jotam het bestuur van
het paleis overnam, en recht sprak over het volk in het land. **22**
De verdere geschiedenis van Ozias, de vroegere zowel als de
latere, heeft de profeet Isaias, de zoon van Amos, beschreven.

23 Ozias ging bij zijn vaderen te ruste. Men begroef hem bij zijn
vaderen op het veld, waar de begraafplaats der koningen lag;
want men zeide: Hij is melaats. Zijn zoon Jotam volgde hem op.

27 Jotam was vijf en twintig jaar, toen hij koning werd, en
heeft zestien jaar in Jerusalem geregeerd. Zijn moeder heette
Jeroesja, en was de dochter van Sadok. 2 Hij deed wat goed was
in de ogen van Jahweh, juist zoals zijn vader Ozias gedaan had;
behalve dan, dat hij het heiligdom van Jahweh niet binnendrong.
Maar het volk bleef zich nog altijd slecht gedragen. 3 Hij liet de
Hoge Poort van de tempel van Jahweh bouwen, en de muur
van de Ofel versterken. 4 Hij liet verder steden bouwen op
het gebergte van Juda, en in de wouden burchten en torens
aanleggen. 5 Hij voerde oorlog met den koning der Ammonieten,
en overwon hen. De Ammonieten moesten hem dat jaar een
schatting betalen van honderd talenten zilver, tienduizend kor
tarwe en tienduizend kor gerst; dit betaalden de Ammonieten
hem ook in de beide volgende jaren. 6 Zo werd Jotam steeds
machtiger, omdat hij de paden van Jahweh, zijn God, bleef
bewandelen. 7 De verdere geschiedenis van Jotam, met al
zijn oorlogen en ondernemingen, staat opgetekend in het boek
van de koningen van Israël en Juda. 8 Hij was vijf en twintig
jaar, toen hij koning werd, en heeft zestien jaar in Jerusalem
geregeerd. 9 Toen ging Jotam bij zijn vaderen te ruste; men
begroef hem in de Davidstad. Zijn zoon Achaz volgde hem op.

28 Achaz was twintig jaar, toen hij koning werd, en heeft
zestien jaar in Jerusalem geregeerd. Hij deed niet wat recht was
in de ogen van Jahweh, en volgde het voorbeeld van zijn vader
David niet. 2 Hij volgde het wangedrag van de koningen van
Israël en liet zelfs gegoten beelden van de Báals vervaardigen.

3 Hij offerde in het Ben-Hinnomdal, en liet daar zijn zonen
verbranden volgens de afschuwelijke gebruiken der volken, die
Jahweh voor de Israëlieten had uitgedreven. **4** Ook offerde en
brandde hij wierook op hoogten en heuvels en onder elke groene
boom. **5** Daarom leverde Jahweh, zijn God, hem over aan
den koning van Aram, die hem versloeg en velen van zijn volk
gevangen naar Damascus bracht. Ook werd hij overgeleverd
aan den koning van Israël, die hem een gevoelige nederlaag
toebracht; **6** op één dag werden er door Pékach, den zoon van
Remaljáhoe, in Juda honderd twintigduizend dappere mannen
vermoord, omdat zij Jahweh, den God hunner vaderen, hadden
verlaten. **7** Bovendien doodde Zikri, een held uit Efraïm, den
prins Maäsejáhoe, den hofmaarschalk Azrikam, en Elkana, den
plaatsvervanger des konings. **8** Verder namen de Israëlieten van
hun broeders tweehonderdduizend vrouwen, jongens en meisjes
gevangen, en bemachtigden een rijke buit, die ze naar Samaria
brachten. **9** Maar nu was er in Samaria een profeet van Jahweh,
Oded genaamd. Deze ging het leger, dat daar zijn intocht zou
houden, tegemoet, en sprak tot hen: Omdat Jahweh de God uwer
vaderen, op Juda vertoornd was, heeft Hij hen in uw handen
overgeleverd. Gij hebt echter onder hen gemoord met een
woede, die ten hemel om wraak roept. **10** En nu denkt gij, Juda
en Jerusalem te kunnen vertrappen als uw slaven en slavinnen.
Maar rust er ook op u dan geen schuld tegenover Jahweh,
uw God? **11** Luistert dus naar mij, en laat de gevangenen, die
gij uw broeders ontroofd hebt, weer vrij; anders zal de toorn
van Jahweh tegen u ontbranden! **12** Nu traden ook enigen van
de voornaamste Efraïmieten voor het terugkerende leger; het
waren Azarjáhoe, de zoon van Jehochanan, Berekjáhoe, de

zoon van Mesjillemot, en Jechizki-jáhoe, de zoon van Sjalloem,
en Amasa, de zoon van Chadlai. **13** En ze zeiden tot hen: Brengt
de gevangenen niet hierheen! Zijt gij van plan, onze schuld
tegenover Jahweh nog te vergroten door een nieuwe zonde en
een nieuwe schuld? Onze schuld is al groot genoeg, om de Toorn
tegen Israël te laten ontbranden. **14** Daarop lieten de soldaten de
gevangenen vrij, ten aanschouwen van de voormannen en het
gehele vergaderde volk. **15** En de zojuist met name genoemde
mannen boden zich aan, om de gevangenen te helpen; die
onvoldoende gekleed waren, verstrekten zij kleding en schoeisel
uit de buit; ze gaven hun te eten en te drinken, zalfden hen,
lieten de meest vermoeiden op ezels zetten, en begeleidden hen
tot Jericho, de Palmenstad, in de buurt van hun landgenoten.
Toen keerden ze naar Samaria terug. **16** In die tijd liet koning
Achaz aan de koningen van Assjoer verzoeken, of zij hem helpen
wilden. **17** Want de Edomieten waren opgerukt, hadden Juda
verslagen en krijgsgevangenen gemaakt; **18** ook de Filistijnen
hadden een inval gedaan in de steden van de Kustvlakte en
de Négeb van Juda, en Bet-Sjémesj, Ajjalon, Gederot, Soko
met onderhorigheden, Timna met onderhorigheden, en Gimzo
met onderhorigheden veroverd, en zich zelf daar gevestigd. **19**
Jahweh immers had Juda vernederd, om koning Achaz van
Juda te straffen, die in Juda een tuchteloosheid had ontketend,
en van Jahweh was afgevallen. **20** Maar inplaats van hem te
helpen, rukte koning Tiglat-Pilnéser van Assjoer tegen hem op,
en dreef hem in het nauw. **21** En al plunderde Achaz ook de
tempel van Jahweh en de paleizen van koning en vorsten, en al
gaf hij dat ook aan den koning van Assjoer, het hielp hem niets.
22 Ja, toen hij in het nauw werd gedreven, viel diezelfde koning

Achaz altijd maar verder van Jahweh af. **23** Hij droeg offers op
ter ere van de goden van Damascus, die hem nog wel verslagen
hadden, en zeide: De goden van de koningen van Aram hebben
hen geholpen; laat ook ik hun dus een offer brengen, dan helpen
ze ook mij. Maar zij hebben hem en heel Israël enkel nog dieper
doen vallen. **24** Achaz liet alle benodigdheden van het Godshuis
bijeenbrengen en er het goud van afsnijden. Hij sloot de poorten
van de tempel van Jahweh, en liet altaren oprichten op elke
straathoek in Jerusalem; **25** en in de andere steden van Juda
liet hij offerhoogten aanleggen, om ter ere van vreemde goden
te offeren. Zo tergde hij Jahweh, den God zijner vaderen. **26** Zijn
verdere geschiedenis en daden, de vroegere zowel als de latere,
staan opgetekend in het boek der koningen van Juda en Israël.
27 Achaz ging bij zijn vaderen te ruste; hij werd te Jerusalem in
de stad begraven, maar niet in de graven der koningen van
Israël bijgezet. Zijn zoon Ezekias volgde hem op.

29 Ezekias werd koning op vijf en twintigjarige leeftijd, en heeft
negentien jaar in Jerusalem geregeerd. Zijn moeder heette Abi-
ja, en was de dochter van Zekarjáhoe. **2** Hij deed wat recht was
in de ogen van Jahweh, juist zoals zijn vader David gedaan
had. **3** In het eerste jaar van zijn regering, in de eerste maand,
opende hij de poorten van de tempel van Jahweh, en bracht
ze weer in goede staat. **4** Hij liet de priesters en levieten op
het oostplein bijeenkomen, **5** en sprak tot hen: Luistert naar
mij, levieten! Heiligt uzelf, en heiligt de tempel van Jahweh,
den God uwer vaderen, en verwijdert alle onreinheid uit het
heiligdom. **6** Want onze vaderen zijn afgevallen en hebben
kwaad gedaan in de ogen van Jahweh, onzen God; zij hebben
Hem verlaten, hun gelaat afgewend van de woonplaats van

Jahweh, en haar de rug toegekeerd. **7** Zelfs hebben zij de
poorten van de voorhal gesloten, de lichten uitgedoofd, en
in het heiligdom geen reuk- of brandoffers opgedragen aan
Israëls God. **8** Daarom is de toorn van Jahweh over Juda en
Jerusalem gekomen, en heeft Hij ze ten afschrik gemaakt, tot
een bespotting en schande, zoals gij met uw eigen ogen kunt
zien. **9** Daarom zijn onze vaderen door het zwaard gevallen,
en onze zonen, dochters en vrouwen gevangen weggevoerd.
10 Welnu, ik heb het voornemen gemaakt, een verbond te
sluiten met Jahweh, den God van Israël, opdat zijn brandende
toorn van ons wijke. **11** Mijn zonen, weest thans niet langer
nalatig; want u heeft Jahweh uitverkoren, om in zijn dienst te
staan als zijn dienaren en offerpriesters. **12** Toen stonden de
volgende levieten op: Máchat, de zoon van Amasai; Joël, de
zoon van Azarjáhoe, uit het geslacht Kehat; Kisj, de zoon van
Abdi, en Azarjáhoe, de zoon van Jehallelel, uit het geslacht
Merari; Joach, de zoon van Zimma, en Éden, de zoon van
Joach, uit het geslacht Gersjon; **13** Sjimri en Jeïël uit de familie
Elisafan; Zekarjáhoe en Mattanjáhoe, uit het geslacht Asaf; **14**
Jechiël en Sjimi uit het geslacht Heman; Sjemaja en Oezziël,
uit het geslacht Jedoetoen. **15** Zij riepen hun ambtgenoten
bijeen, heiligden zichzelf, en begonnen op bevel des konings
de tempel van Jahweh te reinigen, zoals door Jahweh was
voorgeschreven. **16** De priesters begonnen het inwendige van
de tempel van Jahweh te reinigen, en wierpen alle onreinheid,
die ze in het heiligdom van Jahweh aantroffen, op de voorhof
van de tempel van Jahweh, waar de levieten het ophaalden, om
het naar buiten, in het Kedrondal te brengen. **17** Nadat zij op
de eerste van de eerste maand met het heiligingswerk waren

begonnen, waren zij op de achtste dag van de maand tot de
voorhal van Jahweh gevorderd, en heiligden de tempel van
Jahweh acht dagen lang; op de zestiende van de eerste maand
waren ze dus gereed. **18** Toen lieten ze zich bij koning Ezekias
aandienen, en zeiden: Wij hebben de gehele tempel van Jahweh
gereinigd, met het brandofferaltaar en toebehoren, met de tafel
der toonbroden en toebehoren. **19** Ook al de andere dingen, die
koning Achaz tijdens zijn goddeloos bestuur had ontwijd, hebben
we weer in orde gebracht en geheiligd; ze staan voor het altaar
van Jahweh. **20** Toen riep de koning de volgende morgen de
voormannen van de stad bijeen, en ging op naar de tempel van
Jahweh. **21** Nadat men zeven jonge stieren, zeven rammen,
zeven lammeren en zeven geitebokjes had aangebracht als een
zondeoffer voor het koninklijk huis, voor het heiligdom en voor
Juda, beval hij de priesters, de zonen van Aäron, ze op het
altaar van Jahweh te offeren. **22** Men slachtte de stieren, en de
priesters vingen het bloed op en streken het aan het altaar;
daarna slachtten zij de rammen en streken het bloed aan het
altaar; vervolgens werden de lammeren geslacht en het bloed
aan het altaar gestreken. **23** Tenslotte stelden zij de zondebokjes
op voor den koning en het vergaderde volk, die er de handen op
legden; **24** en de priesters slachtten ze, en offerden het bloed
als een zondeoffer op het altaar, om vergiffenis te verkrijgen
voor geheel Israël; want voor geheel Israël had de koning het
brandoffer en het zondeoffer bestemd. **25** Nu stelde hij bij de
tempel van Jahweh de levieten op, met cymbalen, harpen en
citers, naar het voorschrift van David en Gad, den ziener des
konings, en van den profeet Natan, want door bemiddeling
van zijn profeten had Jahweh het voorschrift uitgevaardigd. **26**

En toen de levieten met de muziekinstrumenten van David,
en de priesters met de trompetten waren opgesteld, **27** beval
Ezekias, het brandoffer op te dragen op het altaar. Op hetzelfde
ogenblik, dat men met het brandoffer begon, begonnen ook
de gezangen ter ere van Jahweh en de trompetten, begeleid
door de muziekinstrumenten van David, den koning van Israël.
28 En al het vergaderde volk bleef neergebogen, de zangen
bleven weerklinken en de trompetten schallen, tot het brandoffer
geheel was verteerd. **29** Toen het offeren geëindigd was, bogen
de koning en al de aanwezigen de knieën, en wierpen zich in
aanbidding neer. **30** Nu gaven koning Ezekias en de voormannen
aan de levieten bevel, het loflied te zingen ter ere van Jahweh
op de woorden van David en van den ziener Asaf. Vol vreugde
hieven zij het loflied aan, en bogen zich in aanbidding neer. **31**
Toen nam Ezekias het woord, en sprak: Nu zijt gij weer aan
Jahweh gewijd! Treedt dus naderbij, en laat slacht- en dankoffers
opdragen in de tempel van Jahweh. En al het vergaderde
volk liet slacht- en dankoffers opdragen; al wie het wilde ook
brandoffers. **32** Het aantal brandoffers, dat het vergaderde
volk liet opdragen, bedroeg zeventig stieren, honderd rammen
en tweehonderd lammeren: allemaal brandoffers ter ere van
Jahweh; **33** de wijgeschenken bestonden uit zeshonderd stieren
en drieduizend schapen. **34** Er waren zelfs priesters te weinig,
om al de brandoffers te kunnen ver werken. Daarom werden ze
door de levieten bijgestaan, tot de plechtigheid ten einde zou
zijn, en de priesters zich hadden geheiligd; de levieten hadden
zich namelijk met meer ijver geheiligd dan de priesters. **35**
Want behalve de talrijke brandoffers was er nog het vet der
dankoffers, en de bij het brandoffer behorende plengoffers. Zo

werd de dienst in de tempel van Jahweh hervat. **36** Ezekias en
heel het volk verheugden zich over wat God voor het volk had
gewrocht; zo plotseling was de verandering gekomen.

30 Daarna richtte Ezekias een uitnodiging aan heel Israël en
Juda, en schreef er zelfs brieven over aan Efraïm en Manasse,
om in de tempel van Jahweh te Jerusalem het paasfeest
te komen vieren ter ere van Jahweh. **2** In overleg met zijn
beambten en al het vergaderde volk in Jerusalem besloot de
koning het paasfeest in de tweede maand te vieren. **3** Zij
hadden het namelijk niet op de gebruikelijke tijd kunnen doen,
omdat de priesters zich toen nog niet in voldoende aantal
hadden geheiligd, en het volk niet in Jerusalem bijeen was
gekomen. **4** Toen het plan de goedkeuring van den koning en
van heel de gemeenschap had weggedragen, **5** besloten zij,
een uitnodiging te richten tot heel Israël, van Beër-Sjéba tot
Dan, om in Jerusalem het paasfeest te komen vieren ter ere van
Jahweh, Israëls God; want men had het niet onder massale
deelneming gevierd, zoals voorgeschreven staat. **6** De boden,
met de brieven van de hand des konings en zijner beambten,
trokken dus heel Israël en Juda door, zoals de koning bepaald
had, en zeiden: Israëlieten, bekeert u tot Jahweh, den God van
Abraham, Isaäk en Israël, opdat Hij zich kere tot u, tot de Rest,
die aan de hand van de koningen van Assjoer zijt ontsnapt.
7 Doet niet als uw vaderen en uw broeders, die afgevallen
zijn van Jahweh, den God hunner vaderen, en die Hij tot een
schande heeft gemaakt, zoals gij met eigen ogen kunt zien. **8**
Weest niet hardnekkig als uw vaderen, maar reikt Jahweh de
hand, komt naar het heiligdom, dat Hij voor altijd heeft gewijd,
en dient Jahweh, uw God, opdat zijn gloeiende toorn van u

worde afgewend. **9** Want als gij u tot Jahweh bekeert, zullen uw
broeders en uw zonen genade vinden in de ogen van hen, die
ze gevangen hebben weggevoerd, en keren ze terug naar dit
land. Want Jahweh, uw God, is genadig en barmhartig; Hij wendt
van u zijn aanschijn niet af, als gij u tot Hem bekeert. **10** Toen de
boden echter het land Efraïm en Manasse, tot Zabulon toe, van
stad tot stad doorkruisten, werden ze uitgelachen en bespot;
11 alleen uit Aser, Manasse en Zabulon verootmoedigden zich
enkelen, die naar Jerusalem kwamen. **12** Maar in Juda werkte
de hand van God, zodat zij eensgezind besloten, aan de oproep
van koning en voormannen op Jahweh's bevel gehoor te geven.
13 Zo stroomde een talrijke schare naar Jerusalem, om in de
tweede maand het feest der ongedesemde broden te vieren; het
was een geweldige massa. **14** Zij begonnen met de altaren op
te ruimen, die in Jerusalem stonden; ook verwijderden zij alle
reukofferaltaren, en wierpen ze in het Kedrondal. **15** Daarna
slachtten zij het pascha op de veertiende dag van de tweede
maand. De priesters en de levieten, die zich beschaamd hadden
gevoeld en zich intussen hadden geheiligd, droegen nu de
brandoffers op in de tempel van Jahweh. **16** Zij gingen op hun
post staan, zoals het voorgeschreven was door de wet van
Moses, den man Gods, en de priesters plengden het bloed, dat
de levieten hun aanreikten. **17** Want omdat een groot gedeelte
van het vergaderde volk niet rein was, waren de levieten belast
met het slachten van het pascha voor allen, die niet rein waren,
om ze zelf aan Jahweh te wijden. **18** Ook kon het grootste
gedeelte van het talrijke volk uit Efraïm en Manasse, Issakar en
Zabulon, het pascha niet eten, zoals was voorgeschreven, omdat
het niet rein was. Maar Ezekias bad voor hen, en zeide: **19**

Jahweh moge vergiffenis schenken aan ieder, die vastbesloten
is, Jahweh te vereren, den Heer en God zijner vaderen, al doet
hij het niet met een reinheid, die bij het heilige past. **20** En
Jahweh verhoorde Ezekias, en was het volk genadig. **21** Zo
vierden de Israëlieten, die zich in Jerusalem bevonden, zeven
dagen lang onder grote blijdschap het feest der ongedesemde
broden, terwijl de priesters en levieten dag aan dag uit volle borst
Jahweh's lof bleven zingen. **22** En Ezekias sprak de levieten,
die zoveel ijver toonden in de dienst van Jahweh, hartelijk toe.
Toen zij gedurende de vastgestelde zeven dagen dankoffers
hadden opgedragen en Jahweh hadden geprezen, den God
hunner vaderen, **23** besloot al het vergaderde volk, nog zeven
dagen feest te vieren. Zo vierden ze nog zeven dagen een
vreugdefeest. **24** Want koning Ezekias van Juda had aan het
vergaderde volk duizend stieren en zevenduizend schapen
geschonken, en de voormannen duizend stieren en tienduizend
schapen. En daar de priesters zich nu ook in groten getale
hadden geheiligd, **25** verheugde zich al het vergaderde volk van
Juda met de priesters en de levieten, met al het vergaderde volk,
dat uit Israël was samengestroomd, en met de vreemdelingen,
die uit het land Israël kwamen of in Juda woonden. **26** Er heerste
in Jerusalem een grote vreugde; want sinds de dagen van
Salomon, den zoon van David, den koning van Israël, was zo
iets in Jerusalem niet meer gebeurd. **27** Toen verhieven zich de
priesters en levieten, en zegenden het volk. En Jahweh luisterde
naar hen, en hun gebed steeg op naar de hemel, zijn heilige
woning.

31 Toen dit alles was afgelopen, trokken alle aanwezige
Israëlieten naar de steden van Juda, sloegen de heilige zuilen

stuk, hakten de heilige palen om, en haalden de offerhoogten
met de altaren in heel Juda, Benjamin, Efraïm en Manasse
omver, tot de laatste toe. Daarna keerden de Israëlieten allen
naar hun bezittingen in hun woonplaatsen terug. **2** Daarna
stelde Ezekias de afdelingen der priesters en levieten vast,
en deelde iedereen bij een afdeling in, naar de aard van zijn
bediening als priester of leviet: namelijk voor het brandoffer
of de vredeoffers, voor de lofzang of het jubellied, of voor de
verdere dienst binnen de poorten van Jahweh's legerplaatsen. **3**
Verder stelde hij de bijdrage uit het persoonlijk bezit van den
koning voor de brandoffers vast: voor de brandoffers van 's
morgens en s avonds, voor de brandoffers op sabbatten, nieuwe
manen en andere feesten, zoals is voorgeschreven in de wet
van Jahweh. **4** Bovendien beval hij het volk en de bewoners
van Jerusalem, het wettelijk aandeel der priesters en levieten
op te brengen, opdat ze de wet van Jahweh trouw zouden
blijven vervullen. **5** Zodra dit bevel alom bekend werd, schonken
de Israëlieten edelmoedig het beste van het koren, de most,
de olie, de honing en van alle andere voortbrengselen van
de akker; van alles brachten ze edelmoedig de tienden op. **6**
De zonen van Israël en Juda, die in de andere steden van
Juda woonden, brachten eveneens de tienden van runderen en
schapen. Bovendien bracht men nog de wijgeschenken, die
gewijd waren aan Jahweh hun God, en legde die op stapels
neer. **7** In de derde maand begonnen ze er de stapels van
aan te leggen, en in de zevende maand hielden ze er mee
op. **8** Toen Ezekias en de voormannen die stapels kwamen
bezichtigen, zegenden zij Jahweh en Israël, zijn volk. **9** En toen
Ezekias aan de priesters en de levieten inlichtingen vroeg over

die stapels, **10** gaf de opperpriester Azarjáhoe, uit de familie
van Sadok, hem ten antwoord: Sinds men begonnen is, de
heffing te brengen in de tempel van Jahweh, hebben we genoeg
kunnen eten en nog veel kunnen overhouden; deze grote stapel
is over, omdat Jahweh het volk heeft gezegend. **11** Daarom
beval Ezekias, voorraadkamers in te richten in de tempel van
Jahweh. Toen ze ingericht waren, **12** bracht men de heffing, de
tienden en de wijgeschenken plichtgetrouw daarin. Als opzichter
daarover werd de leviet Kananjáhoe aangesteld, en zijn broeder
Sjimi als zijn plaatsvervanger; **13** bovendien hielden in opdracht
van koning Ezekias en van Azarjáhoe, den opzichter van het
Godshuis, Jechiël, Azazjáhoe, Náchat, Asaël, Jerimot, Jozabad,
Eliël, Jismakj hoe, Máchat en Benajáhoe toezicht onder leiding
van Kananj hoe en zijn broer Sjimi. **14** Kore, de zoon van
den leviet Jimna en poortwachter aan het oosten, beheerde
de gaven, die vrijwillig aan God werden gebracht, en deelde
de gave, aan Jahweh gebracht, en de heilige wijgeschenken
uit. **15** Hij werd in de priestersteden bijgestaan door Éden,
Binjamin, Jesjóea, Sjemajáhoe, Amarjáhoe en Sjekanjáhoe, die
hun ambtgenoten, groot en klein, volgens hun verschillende
afdelingen, plichtgetrouw hun aandeel moesten uitreiken. **16**
Niemand werd uitgezonderd van de mannelijke personen van
drie jaar af, die in het geslachtsregister waren opgenomen, en
die op vastgestelde dagen in de tempel van Jahweh de dienst
kwamen verrichten, waartoe zij volgens hun afdelingen waren
verplicht. **17** De opname van de priesters in de geslachtslijsten
geschiedde naar hun families; die van de levieten, van twintig
jaar af, naar hun bijzondere taak en hun afdeling. **18** Hun gehele
stand moest in het geslachtsregister worden opgenomen, met al

hun kinderen, vrouwen, zonen en dochters; want ze deelden
allen met evenveel recht in de heilige gaven. **19** Ook werden
van stad tot stad enige mannen met name aangewezen, om aan
alle mannelijke personen in de priesterlijke stand, de zonen van
Aäron, die op de weidegronden van hun steden woonden, en
aan alle ingeschreven levieten hun aandeel uit te reiken. **20** Zo
deed Ezekias in heel Juda. Hij deed wat goed en recht en eerlijk
was voor het aanschijn van Jahweh, zijn God. **21** Al het werk,
dat hij naar wet en geboden ondernam voor de dienst in de
tempel, om zijn God te vereren, heeft hij met volle toewijding en
met gunstige uitslag verricht.

32 Na deze blijken van trouw rukte Sinacherib, de koning
van Assjoer op, en drong in Juda binnen; hij sloeg het beleg
om de vestingen, en eiste dat ze zich zouden overgeven. **2**
Toen Ezekias bemerkte, dat Sinacherib aanstalten maakte,
om Jerusalem aan te vallen, **3** besloot hij in overleg met zijn
voormannen en legeroversten, het water af te sluiten van de
bronnen buiten de stad. Toen ze hem hun medewerking hadden
toegezegd, **4** kwam een talrijke menigte bijeen, en verstopte alle
bronnen met de beek, die midden door het land stroomt. Want
men zeide: Als de koning van Assjoer hierheen komt, behoeft
hij toch geen overvloed van water te vinden? **5** Zelf ging hij
vastberaden aan het werk; hij herstelde de muur overal waar hij
scheuren vertoonde, bouwde er torens op, legde buiten de muur
nog een andere aan, versterkte het Millo van de Davidsstad, en
liet een grote voorraad werpspiesen en schilden vervaardigen.
6 Daarna stelde hij krijgsoversten aan over het volk, liet het
bij zich komen op het plein van de stadspoort en hield op
vriendelijke toon de volgende toespraak: **7** Weest moedig en

dapper; weest niet bang en laat u niet afschrikken door den
koning van Assjoer en heel het leger, dat met hem optrekt. Want
wij hebben een Sterker Hulp dan hij! **8** Met hem is enkel een
arm van vlees; maar met ons is Jahweh, onze God, die ons helpt
en onze oorlogen voert. En de moed van het volk leefde op
door de woorden van Ezekias, den koning van Juda. **9** Hierop
zond koning Sinacherib van Assjoer, die zelf met zijn gehele
krijgsmacht voor Lakisj stond, enige gezanten naar Jerusalem tot
koning Ezekias van Juda en tot alle Judeërs in Jerusalem, en liet
hun zeggen: **10** Zo spreekt Sinacherib, de koning van Assjoer!
Waar vertrouwt ge eigenlijk op, dat ge belegerd in Jerusalem
blijft zitten? **11** Ezekias is een bedrieger; hij zal u nog dood laten
hongeren en dorsten met zijn praatjes van: "Jahweh onze God
zal ons verlossen uit de macht van den koning van Assjoer." **12**
Heeft die Ezekias soms niet zijn offerhoogten en altaren laten
verwijderen, en niet tot Juda en Jerusalem gezegd: "Voor één
altaar moet gij u neerbuigen en daarop offeren?" **13** Weet gij
dan niet, wat ik en mijn vaderen gedaan hebben met alle andere
volken der aarde? Hebben soms de goden van de andere
volken der aarde hun land uit mijn macht kunnen redden? **14**
Wie van de goden dezer volken, die door mijn vaderen werden
geteisterd, heeft zijn volk uit mijn macht kunnen redden? Zou
dan uw God u uit mijn macht kunnen redden? **15** Neen, laat
Ezekias u niet bedriegen en u niet op een dwaalspoor brengen.
Gelooft hem niet! Want als geen enkele andere god van geen
enkel volk of koninkrijk zijn volk uit mijn macht of uit de macht
mijner vaderen heeft kunnen redden, dan zal zeker úw God u
niet uit mijn macht kunnen redden! **16** Zo bleven zijn gezanten
tegen Jahweh, den Heer, en zijn dienaar Ezekias schimpen. **17**

Ook schreef hij een brief, waarin hij Jahweh hoonde, Israëls
God, en waarin hij schimpte: Evenmin als de goden van de
andere volken der aarde hun volk hebben kunnen redden uit
mijn macht, evenmin zal de God van Ezekias zijn volk uit mijn
macht kunnen redden. **18** En hardop riepen zij het ook in het
joods tot het volk van Jerusalem op de muur, om het schrik aan
te jagen en wankelmoedig te maken, en zo de stad te veroveren.
19 Zij beschimpten den God van Jerusalem op dezelfde wijze als
de goden van de andere volkeren der aarde, die het maaksel
zijn van mensenhanden. **20** Maar toen koning Ezekias en de
profeet Isaias, de zoon van Amos, deswege begonnen te bidden
en tot de hemel te schreien, **21** zond Jahweh een engel, die
alle strijders, bevelhebbers en voormannen in het kamp van
den koning van Assjoer verdelgde, zodat hij met beschaamde
kaken naar zijn land moest terugkeren, en daar door zijn eigen
kinderen met het zwaard werd doodgestoken, terwijl hij de
tempel van zijn god binnentrad. **22** Zo verloste Jahweh Ezekias
en de bewoners van Jerusalem uit de macht van Sinacherib,
den koning van Assjoer, en uit de macht van alle anderen, en
schonk Hij hun rust naar alle kanten. **23** En velen brachten
geschenken aan Jahweh in Jerusalem en kostbaarheden aan
koning Ezekias van Juda, die voortaan bij alle volken in hoog
aanzien stond. **24** In die dagen werd Ezekias dodelijk ziek.
Hij bad tot Jahweh, en Hij verhoorde hem, en gaf hem een
wonderteken. **25** Ezekias toonde zich echter niet dankbaar
voor de bewezen weldaad; integendeel, hij werd hoogmoedig.
Daarom zou er een strafgericht over hem, over geheel Juda en
Jerusalem zijn gekomen. **26** Maar Ezekias verootmoedigde zich
na zijn overmoed, en de bewoners van Jerusalem met hem.

Daarom werd het strafgericht van Jahweh niet reeds tijdens
het leven van Ezekias aan hen voltrokken. **27** Daar Ezekias
grote rijkdom en luister bezat, richtte hij schatkamers in voor het
zilver en goud, de edelstenen en reukwerken, de schilden en
allerlei andere kostbare voorwerpen; **28** opslagplaatsen voor
de opbrengst van het koren, de most en de olie; stallen voor
allerlei soorten vee, en kooien voor de schapen. **29** Hij vormde
grote kudden schapen en runderen; want God had hem zeer
veel bezittingen geschonken. **30** Deze Ezekias heeft ook de
bovengrondse uitmonding van het Gichon-water afgesloten, en
het water onder de grond door westwaarts naar de Davidstad
geleid. Hij was voorspoedig in alles wat hij ondernam. **31** Zelfs
in het geval van de tolken van Babels vorsten, die tot hem
gezonden waren, om inlichtingen in te winnen omtrent het
wonderteken, dat in zijn land was gebeurd, heeft God hem enkel
verlaten, om hem te beproeven en zijn hart te doorgronden. **32**
De verdere geschiedenis van Ezekias en zijn vroom bestuur
staan beschreven in het visioen van den profeet Isaias, den
zoon van Amos, en in het boek van de koningen van Juda en
Israël. **33** Ezekias ging bij zijn vaderen te ruste; men begroef
hem op de helling naar de graven van de zonen van David, en
heel Juda en alle bewoners van Jerusalem bewezen hem bij zijn
dood de laatste eer. Zijn zoon Manasses volgde hem op.

33 Manasses was twaalf jaar, toen hij koning werd, en regeerde
vijf en vijftig jaar te Jerusalem. **2** Hij deed wat kwaad was in
de ogen van Jahweh, en volgde de verfoeilijke practijken van
de volken, die Jahweh voor de Israëlieten had uitgedreven.
3 Hij herbouwde de offerhoogten, die zijn vader Ezekias had
verwoest, richtte altaren op voor Báal, maakte heilige zuilen

wierp zich ter aarde voor heel het hemelse heir, en diende het. **4**
Zelfs bouwde hij altaren in de tempel van Jahweh, waarvan
Jahweh gezegd had: In Jerusalem zal Ik mijn Naam doen
wonen. **5** In de beide voorhoven van de tempel van Jahweh
richtte hij altaren op voor heel het hemelse heir. **6** Zijn zoon
heeft hij in het vuur geofferd in het Ben-Hinnomdal; hij maakte
zich schuldig aan waarzeggerij, toverij en wichelarij, en stelde
geestenbezweerders en toekomstvoorspellers aan. Hij deed dus
al wat maar kwaad was in de ogen van Jahweh, om Hem te
tergen. **7** Zelfs maakte hij een beeld der ijverzucht, en plaatste
het in de tempel, waarvan God tot David en zijn zoon Salomon
gezegd had: In dit huis en te Jerusalem, dat Ik uit al de stammen
van Israël heb verkoren, zal Ik mijn Naam voor altijd doen
wonen. **8** En wanneer de kinderen van Israël mijn geboden
en de wet, die Ik door mijn dienaar Moses heb afgekondigd,
getrouw onderhouden, zal Ik hen nooit meer verjagen uit het
land, dat Ik aan hun vaderen gegeven heb. **9** Maar Manasses
verleidde Juda en de bewoners van Jerusalem, om meer kwaad
te bedrijven dan de volkeren, die Jahweh bij de komst der
Israëlieten had uitgeroeid. **10** Wel sprak Jahweh tot Manasses
en zijn volk, maar zij luisterden niet. **11** Daarom liet Jahweh
de legeraanvoerders van den koning van Assjoer tegen hem
oprukken; zij namen Manasses met haken gevangen en voerden
hem, in ijzeren ketens geboeid, naar Babel. **12** Toen smeekte
hij in zijn benauwdheid tot Jahweh, zijn God, vernederde zich
diep voor den God zijner vaderen, **13** en bad tot Hem. En
Jahweh liet Zich door hem verbidden, verhoorde zijn gebed en
bracht hem als koning naar Jerusalem terug. Zo ondervond
Manasses, dat Jahweh God is. **14** Daarna heeft hij voor de

Davidstad, westelijk van de Gichon in het dal en tot de ingang
van de Vispoort, een hoge buitenmuur gebouwd, die de Ofel
omgaf. Verder stelde hij bevelhebbers aan in alle vestingen
van Juda. **15** Hij verwijderde de vreemde goden, het beeld der
ijverzucht uit de tempel van Jahweh, en alle altaren, die hij op
de berg van Jahweh's tempel en in Jerusalem had opgericht, en
wierp ze buiten de stad. **16** Hij richtte het altaar van Jahweh
weer op, en offerde daarop dank- en lofoffers, en gaf bevel,
dat Juda Jahweh, Israëls God, zou vereren. **17** Wel bleef het
volk nog gewoon op de hoogten offeren, maar ze deden het
tenminste voor Jahweh, hun God. **18** De verdere geschiedenis
van Manasses, met zijn gebed tot God, en de woorden, die de
zieners in naam van Jahweh, Israëls God, tot hem richtten, sta
at opgetekend in de kronieken der koningen van Israël. **19** Zijn
gebed en het feit, dat God Zich door hem liet verbidden; óók al
zijn misdaden en zijn ontrouw; de plaatsen, waar hij offerhoogten
bouwde en heilige zuilen en beelden plaatste, voordat hij zich
verootmoedigde: dat alles staat beschreven in de kronieken der
zieners. **20** Manasses ging bij zijn vaderen te ruste, en men
begroef hem in zijn paleis. Zijn zoon Amon volgde hem op. **21**
Amon was twee en twintig jaar oud, toen hij koning werd, en
regeerde twee jaar te Jerusalem. **22** Hij deed wat kwaad was
in de ogen van Jahweh, zoals zijn vader Manasses. Aan alle
schandbeelden, die zijn vader Manasses gemaakt had, bracht
Amon offers, en diende ze. **23** Maar hij vernederde zich niet voor
Jahweh, zoals zijn vader Manasses; integendeel: deze Amon
maakte zijn schuld nog groter. **24** Zijn hovelingen smeedden een
samenzwering tegen hem, en doodden hem in zijn paleis. **25**
Maar het gewone volk vermoordde allen, die tegen koning Amon

hadden samengespannen, en riep zijn zoon Josias tot koning uit
in zijn plaats.

34 Josias was acht jaar, toen hij koning werd, en hij regeerde
een en dertig jaar te Jerusalem. **2** Hij deed wat goed was in
de ogen van Jahweh, en volgde het voorbeeld van zijn vader
David, zonder ooit rechts of links daarvan af te wijken. **3** In
het achtste jaar van zijn regering, dus toen hij nog jong was,
begon hij te ijveren voor den God van zijn vader David, en in
het twaalfde jaar begon hij Juda en Jerusalem te zuiveren van
de offerhoogten, de heilige palen, de schandbeelden en alle
andere gegoten beelden. **4** Men wierp in zijn tegenwoordigheid
de altaren der Báals omver, en de zonnezuilen, die er boven op
stonden, haalde men neer; de heilige palen, schandbeelden
en andere gegoten beelden sloeg men tot pulver, en liet het
stof over de graven strooien van hen, die daaraan hadden
geofferd; **5** de gebeenten der priesters verbrandde men op
hun altaren. Zo zuiverde hij Juda en Jerusalem. **6** Ook in de
steden van Manasse, Efraïm en Samaria, en zelfs in Neftali, die
rondom in puin lagen, **7** wierp hij de altaren omver, sloeg de
heilige palen en de schandbeelden tot pulver, en haalde alle
zonnezuilen neer in heel het land van Israël. Toen keerde hij
naar Jerusalem terug. **8** In het achttiende jaar van zijn regering,
toen hij het land en de tempel gezuiverd had, gaf hij Sjafan,
den zoon van Asalj hoe, en den stadsoverste Maäsejáhoe
en den kanselier Joach, den zoon van Joachaz, de opdracht,
de tempel te herstellen van Jahweh, zijn God. **9** Zij kwamen
bij den hogepriester Chilki-jáhoe en overhandigden hem het
geld, dat in het Godshuis was opgehaald, en dat de levietische
dorpelwachters bij Manasse en Efraïm, bij heel de overgebleven

bevolking van Israël, en bij heel Juda en Benjamin en de burgers
van Jerusalem hadden ingezameld. **10** Zij stelden het aan de
opzichters der werklieden ter hand, die het toezicht hadden in
de tempel van Jahweh. **11** Dezen betaalden het uit aan de
werklieden, die in de tempel van Jahweh met de vernieuwing en
herstellingswerkzaamheden waren belast: aan timmerlieden en
metselaars; bovendien moesten zij er gehouwen stenen voor
kopen, en hout zowel voor de binten, als voor de zoldering der
vertrekken, die de koningen van Juda verwaarloosd hadden.
12 Deze mannen vervulden hun taak op goed vertrouwen;
ze stonden onder het voortdurende toezicht van de levieten
Jáchat en Obadjáhoe uit het geslacht Merari, en van Zekarja
en Mesjoellam uit het geslacht Kehat. **13** Alle levieten, die
muziekinstrumenten konden bespelen, hadden het toezicht over
de lastdragers, en leidden ook alle andere arbeiders bij hun
verschillende werkzaamheden; weer andere levieten waren
schrijvers, beambten en poortwachters. **14** Toen zij nu het geld,
dat in de tempel was opgehaald, eruit wilden nemen, vond
de priester Chilkijáhoe het wetboek van Jahweh, van Moses
afkomstig. **15** Chilkijáhoe deelde het den geheimschrijver Sjafan
mee en zeide: Ik heb in de tempel van Jahweh het wetboek van
Jahweh gevonden. En Chilkijáhoe reikte het boek aan Sjafan
over. **16** Sjafan nam het boek naar den koning mee, en bracht
het volgende verslag uit: Alles wat uw dienaren opgedragen
is, hebben ze uitgevoerd. **17** Zij hebben het geld, dat zich in
de tempel van Jahweh bevond, te voorschijn gehaald, en het
aan de opzichters der werklieden overhandigd. **18** Tegelijkertijd
deelde de geheimschrijver Sjafan den koning mede: Chilki-
jáhoe, de priester, heeft mij een boek gegeven. En Sjafan las

het den koning voor. **19** Toen de koning hoorde, wat er in het
boek der wet stond geschreven, scheurde hij zijn klederen.
20 En aanstonds gaf hij aan Chilki-jáhoe, aan Achikam, den
zoon van Sjafan, aan Abdon, den zoon van Mika, en aan den
geheimschrijver Sjafan en den hofbeambte Asaja de opdracht: **21**
Gaat voor mij en het volk, dat in Israël en Juda is overgebleven,
Jahweh raadplegen over de inhoud van dit teruggevonden boek;
want Jahweh moet wel in hevige toorn tegen ons zijn ontstoken,
omdat noch wij, noch onze vaderen geluisterd hebben naar
de bevelen van Jahweh, en zich niet hebben gestoord aan al,
wat er in dit boek geschreven staat. **22** Daarom ging Chilki-
jáhoe met al degenen, die de koning aangewezen had, naar de
profetes Choelda, de vrouw van den magazijnmeester Sjalloem,
den zoon van Tokhat, zoon van Chasra, die in de voorstad van
Jerusalem woonde, om de zaak met haar te bespreken. **23** En
zij zeide tot hen: Zo spreekt Jahweh, Israëls God! Zegt aan den
man, die u tot Mij heeft gezonden: **24** Zo spreekt Jahweh! Ik ga
onheil brengen over deze plaats en haar bewoners: alwat in het
boek staat geschreven, dat men den koning van Juda heeft
voorgelezen. **25** Omdat zij Mij hebben verlaten en voor andere
goden hebben geofferd, om Mij met maaksel van hun handen te
tergen, daarom zal mijn toorn tegen deze plaats ontvlammen en
niet meer worden gedoofd. **26** Maar aan den koning van Juda,
die u gestuurd heeft, om Jahweh te raadplegen, kunt ge dit
zeggen: Zo spreekt Jahweh, Israëls God! **27** Omdat bij het horen
der bedreigingen uw hart werd ontsteld; omdat gij u voor God
vernederd hebt, toen gij vernaamt, wat Hij tegen deze plaats en
haar bewoners gezegd had; omdat gij u voor Mij vernederd hebt,
uw kleren gescheurd en voor mijn aanschijn geweend hebt:

daarom heb Ik u verhoord, is de godsspraak van Jahweh! **28** Ik
zal u tot uw vaderen verzamelen, en gij zult in vrede bijgezet
worden in uw graf; want uw ogen zullen niets van al het onheil
aanschouwen, dat Ik over deze plaats en haar bewoners ga
brengen. Toen zij dit antwoord aan den koning hadden mede
gedeeld, **29** liet hij al de oudsten van Juda en Jerusalem bij zich
ontbieden. **30** En nadat de koning met al de mannen van Juda en
al de bewoners van Jerusalem, met de priesters en de levieten,
en met al het volk, armen en rijken, naar de tempel van Jahweh
was opgegaan, las hij hun heel het verbondsboek voor, dat in de
tempel van Jahweh was teruggevonden. **31** Daarna ging de
koning op een verhevenheid staan, en vernieuwde het verbond
voor het aanschijn van Jahweh. Voortaan zouden zij Jahweh
dienen, en met hart en ziel zijn geboden, instellingen en wetten
onderhouden, en het verbond, dat in dit boek stond geschreven,
gestand doen. **32** En hij liet allen, die in Jerusalem en Benjamin
aanwezig waren, tot dit verbond toetreden. En de bewoners van
Jerusalem handelden overeenkomstig het verbond van God, den
God hunner vaderen. **33** Josias liet alle gruwelen verwijderen uit
alle landstreken, die aan de Israëlieten behoorden, en verplichtte
allen, die in Israël woonden, om Jahweh te dienen, hun God. En
zolang hij leefde, weken ze niet af van Jahweh, den God hunner
vaderen.

35 Hierop vierde Josias in Jerusalem het paasfeest ter ere van
Jahweh. Op de veertiende dag van de eerste maand slachtte
men het pascha. **2** Hij liet de priesters hun post innemen, en
spoorde hen aan tot de dienst van de tempel van Jahweh. **3** En
tot de levieten, die heel Israël moesten onderrichten en aan
Jahweh waren gewijd, sprak hij: Brengt de heilige ark in de

tempel, die Salomon, de zoon van David, den koning van Israël,
heeft gebouwd. Gij hoeft haar niet meer op de schouders te
dragen; wijdt u daarom aan Jahweh, uw God, en aan Israël,
zijn volk. **4** Houdt u gereed naar uw families en afdelingen,
zoals die door David, den koning van Israël, en door zijn zoon
Salomon zijn ingeschreven, **5** en laat telkens een groep van een
levietische familie in het heiligdom ter beschikking staan van de
familiegroepen uwer broeders, de leken. **6** Slacht het pascha,
na u geheiligd te hebben, en maakt het voor uw broeders
gereed, en volgt daarbij het voorschrift op, door Jahweh aan
Moses gegeven. **7** Josias stelde uit zijn koninklijk bezit voor alle
aanwezige leken dertigduizend stuks schapen, lammeren en
geitjes, en drieduizend runderen beschikbaar, alles voor het
pascha. **8** Ook zijn voormannen schonken bereidwillig hun gaven
aan het volk, aan de priesters en de levieten. Chilki-ja, Zekarj hoe
en Jechiël, de leiders van het Godshuis, schonken aan de andere
priesters zes en twintighonderd paasoffers en driehonderd
runderen. **9** Konanjáhoe en Sjemajáhoe met Netanel, zijn broers
en Chasjabjáhoe, Jeïël en Jozabad, de voornaamste levieten,
schonken aan de andere levieten vijfduizend paasoffers en
vijfhonderd runderen. **10** De dienst werd aldus geregeld. De
priesters stonden op hun post, en eveneens de verschillende
afdelingen der levieten, volgens het voorschrift des konings. **11**
Men slachtte het pascha, en de priesters sprengden met hun
handen het bloed, terwijl levieten het dier de huid afstroopten. **12**
De tot het brandoffer bestemde delen zonderden ze af, om die
aan de familiegroepen der leken te geven, die ze aan Jahweh
moesten offeren, zoals geschreven staat in het boek van Moses.
Eveneens deden zij met de runderen. **13** Daarna braadden zij

het pascha op het vuur, zoals het is voorgeschreven, kookten de
heilige stukken in potten, ketels en pannen, en haastten zich er
mee naar de leken. **14** Daarna bereidden ze het voor zichzelf
en voor de priesters; want daar de priesters, de zonen van
Aäron, tot de nacht toe werk hadden met het opdragen van de
brandoffers en het vet, bereidden de levieten het voor zichzelf
en voor de priesters, de zonen van Aäron. **15** De zangers, de
zonen van Asaf, konden op hun post blijven staan naar het
voorschrift van David, Asaf, Heman en Jedoetoen, de zieners
des konings; de poortwachters bij de verschillende poorten;
niemand behoefde zijn post te verlaten, want hun ambtgenoten
de levieten zorgden voor hen. **16** Zo werd die dag de gehele
dienst van Jahweh met betrekking tot het bereiden van het
pascha en het opdragen der brandoffers op het altaar van
Jahweh naar het voorschrift van koning Josias geregeld. **17** En
zo vierden de aanwezige Israëlieten op die dag het paasfeest,
en daarna gedurende zeven dagen het feest der ongedesemde
broden. **18** Sinds de dagen van den profeet Samuël was het
paasfeest nog nooit op deze wijze gevierd: geen enkele koning
van Israël had een paasfeest gevierd, zoals koning Josias het
vierde met de priesters en de levieten, en met alle aanwezige
Judeërs en Israëlieten en de burgers van Jerusalem. **19** Dit
paasfeest werd gevierd in het achttiende jaar van koning Josias.
20 Nadat Josias zo de tempel weer in orde had gebracht, rukte
Neko, de koning van Egypte op, om een veldslag te leveren
bij Karkemisj aan de Eufraat. Toen Josias hem tegemoet trok,
21 zond hij gezanten naar hem toe, en liet hem zeggen: Wat
hebben wij met elkander te maken, koning van Juda? Ik ruk
ditmaal niet op tegen u, maar naar mijn hoofdkwartier; God heeft

mij bevolen, haast te maken. Verzet u niet tegen God, die met
mij is; anders stort Hij u in het verderf. **22** Maar Josias liet hem
niet met rust; hij was zo overmoedig, met hem te strijden, en
niet te luisteren naar de woorden van Neko, die hem door God
waren ingegeven. Toen echter koning Josias in de vallei van
Megiddo slag ging leveren, **23** werd hij door de boogschutters
getroffen. En de koning zeide tot zijn dienaren: Brengt me weg;
want ik ben zwaar gewond. **24** Zijn dienaren droegen hem weg
uit de wagen, legden hem in zijn andere wagen, en vervoerden
hem naar Jerusalem. Hier stierf hij, en werd in de graven van
zijn vaderen bijgezet. Heel Juda en Jerusalem treurde om
Josias. **25** Jeremias dichtte een klaagzang op Josias, en alle
zangers en zangeressen herdachten hem in hun klaagliederen,
zoals ze op de huidige dag nog doen; want ze werden in Israël
ingevoerd, en zijn verzameld in de Klaagliederen. **26** De verdere
geschiedenis van Josias, met zijn vrome daden overeenkomstig
de voorschriften van Jahweh's wet, **27** en zijn andere daden, de
vroegere zowel als de latere, staat opgetekend in het boek der
koningen van Israël en Juda.

36 Het gewone volk koos nu Jehoachaz, den zoon van Josias,
en riep hem in Jerusalem uit als opvolger van zijn vader Josias.
2 Joachaz was drie en twintig jaar, toen hij koning werd, en
heeft drie maanden in Jerusalem geregeerd. **3** De koning van
Egypte zette hem af als koning van Jerusalem, en legde het
land een boete op van honderd talenten zilver en een talent
goud. **4** Toen verhief de koning van Egypte zijn broer Eljakim
tot koning over Juda en Jerusalem, en veranderde zijn naam
in Jehojakim. Zijn broer Joachaz werd door Neko gevangen
genomen en naar Egypte overgebracht. **5** Jehojakim was vijf

en twintig jaar oud, toen hij koning werd, en heeft elf jaar in
Jerusalem geregeerd. Hij deed wat kwaad was in de ogen van
Jahweh, zijn God. **6** Nabukodonosor, de koning van Babel, rukte
tegen hem op, en nam hem, met ijzeren ketenen geboeid, naar
Babel mee. **7** Ook nam Nabukodonosor een deel der vaten uit
de tempel van Jahweh naar Babel mee, en zette die in zijn eigen
paleis te Babel. **8** De verdere geschiedenis van Jehojakim,
met de gruwelen, die hij bedreef, en al wat hem overkomen
is, staat geschreven in het boek van de koningen van Israël
en Juda. Zijn zoon Jehojakin volgde hem op. **9** Jehojakin was
achttien jaar, toen hij koning werd, en heeft drie maanden en
tien dagen in Jerusalem geregeerd. Hij deed wat kwaad was in
de ogen van Jahweh. **10** In het begin van het jaar liet koning
Nabukodonosor hem met enige kostbare voorwerpen uit de
tempel van Jahweh naar Babel brengen, en verhief zijn oom
Sidki-jáhoe tot koning over Juda en Jerusalem. **11** Sidki-jáhoe
was een en twintig jaar oud toen hij koning werd, en heeft elf
jaar te Jerusalem geregeerd. **12** Hij deed wat kwaad was in
de ogen van Jahweh, en onderwierp zich niet aan den profeet
Jeremias, die in opdracht van Jahweh profeteerde. **13** Ook
kwam hij in opstand tegen koning Nabukodonosor, ofschoon
hij hem voor God trouw had gezworen. Hij bleef halsstarrig
en verstokt, en bekeerde zich niet tot Jahweh, den God van
Israël. **14** Maar ook de voornaamste priesters en het volk
vielen in groten getale af, en maakten zich schuldig aan alle
gruwelijke practijken der heidenen, en ontwijdden de tempel
van Jahweh, die Hij in Jerusalem geheiligd had. **15** Wel liet
Jahweh, de God hunner vaderen, hen onophoudelijk door zijn
gezanten waarschuwen, omdat Hij medelijden had met zijn volk

en zijn woonstede; **16** maar zij verachtten de gezanten van
God, sloegen zijn waarschuwing in de wind en spotten met zijn
profeten. Zo barstte eindelijk de toorn van Jahweh tegen zijn
volk los, en er was geen verbidden meer aan. **17** Hij liet den
koning der Chaldeën tegen hen oprukken, die hun jongemannen
in het heiligdom met het zwaard doodstak en jongens spaarde
noch meisjes, grijsaards noch hoogbejaarden: allen leverde
Hij aan hem over. **18** Alle vaten uit het Godshuis, grote en
kleine, alle schatten uit de tempel van Jahweh, alle schatten van
den koning en zijn voormannen nam hij mee naar Babel. **19**
Zij lieten de tempel van God in vlammen opgaan, sloopten de
muur van Jerusalem, en staken zijn paleizen in brand, zodat
alle kostbaarheden verloren gingen. **20** En wie aan het zwaard
waren ontsnapt, voerde hij gevangen naar Babel, waar zij hem
en zijn zonen als slaven moesten dienen, totdat het perzische
rijk aan de macht kwam. **21** Zo werd het woord van Jahweh
vervuld, door de mond van Jeremias gesproken: Totdat het land
zijn sabbatten heeft ingehaald, zal het al de tijd blijven liggen;
het zal moeten rusten, totdat er zeventig jaren voorbij zijn. **22**
In het eerste jaar van Cyrus, den koning van Perzië, bewoog
Jahweh de geest van Cyrus, den koning van Perzië, om het
woord in vervulling te doen gaan, dat Jahweh door de mond
van Jeremias gesproken had. Daarom liet deze in heel zijn rijk
mondeling en schriftelijk afkondigen: **23** Zo spreekt Cyrus, de
koning van Perzië! Jahweh, de God des hemels, heeft mij alle
koninkrijken der aarde gegeven. Hij is het, die mij bevolen heeft,
Hem een tempel te bouwen in Jerusalem van Juda. Laat dus
ieder van u, die tot zijn volk behoort, onder de schutse van zijn
God optrekken!

Ezra

1 In het eerste jaar van Cyrus, koning van Perzië, bewoog
Jahweh de geest van Cyrus, den koning van Perzië, om het
woord in vervulling te doen gaan, dat Jahweh door de mond van
Jeremias gesproken had. Daarom liet deze door heel zijn rijk
mondeling en schriftelijk afkondigen: **2** Zo spreekt Cyrus, de
koning van Perzië! Jahweh, de God des hemels, heeft mij alle
koninkrijken der aarde gegeven, en heeft mij bevolen, Hem een
tempel te bouwen in Jerusalem van Juda. **3** Laat dus ieder van
u, die tot zijn volk behoort, onder de schutse van zijn God naar
Jerusalem in Juda trekken en het huis van Jahweh bouwen,
Israëls God; want Hij is de God, die in Jerusalem woont. **4** En al
wie achterblijft, moet, waar hij ook toeft, de mensen, die uit zijn
plaats vertrekken, een ondersteuning meegeven in zilver en
goud, have en vee, behalve nog de offergaven voor het huis
van God in Jerusalem. **5** Daarom maakten de familiehoofden
van Juda en Benjamin, met de priesters, de levieten en allen,
wier geest Jahweh daartoe had opgewekt, zich gereed, om op
te trekken en het huis van Jahweh in Jerusalem te bouwen.
6 En allen, die in hun omgeving woonden, steunden hen zo
goed mogelijk met zilver en goud, met have en vee, en gaven
daarenboven nog allerlei kostbaarheden als offergift mee. **7**
Bovendien liet koning Cyrus het vaatwerk van de tempel van
Jahweh teruggeven, dat Nabukodonosor uit Jerusalem had
weggevoerd en in de tempel van zijn god had geplaatst. **8** Cyrus,
de koning van Perzië, stelde het den schatmeester Mitredat ter
hand, en deze droeg het aan Sjesjbassar, den vorst van Juda,
over. **9** Ziehier het getal: dertig gouden en duizend zilveren
kommen; negen en twintig offerpannen; **10** dertig gouden en

tweeduizend vierhonderd en tien zilveren bekers; en duizend
andere vaten. **11** Het hele getal gouden en zilveren vaten
bedroeg vier en vijftighonderd. Dit alles nam Sjesjbassar mee,
toen de ballingen wegtrokken van Babel naar Jerusalem.

2 Dit zijn de bewoners der provincie, die weggetrokken zijn
uit de ballingschap in Babel, waarheen Nabukodonosor, de
koning van Babel, hen had weggevoerd, en die zijn teruggekeerd
naar Jerusalem in Juda, iedereen naar zijn eigen stad. **2** Het
zijn degenen, die teruggekomen zijn met Zorobabel, Jesjóea,
Nehemias, Seraja, Reëlaja, Mordekai, Bilsjan, Mispar, Bigwai,
Rechoem en Baäna. Het aantal mannen uit het volk van Israël
was als volgt: **3** de zonen van Parosj telden een en twintighonderd
twee en zeventig man; **4** de zonen van Sjefatja, driehonderd
twee en zeventig; **5** de zonen van Arach, zevenhonderd vijf
en zeventig; **6** de zonen van Páchat-Moab, de zonen namelijk
van Jesjóea en Joab, acht en twintighonderd en twaalf; **7** de
zonen van Elam, twaalfhonderd vier en vijftig; **8** de zonen van
Zattoe, negenhonderd vijf en veertig; **9** de zonen van Zakkai,
zevenhonderd zestig; **10** de zonen van Bani, zeshonderd twee
en veertig; **11** de zonen van Bebai, zeshonderd drie en twintig;
12 de zonen van Azgad, twaalfhonderd twee en twintig; **13**
de zonen van Adonikam, zeshonderd zes en zestig; **14** de
zonen van Bigwai, tweeduizend zes en vijftig; **15** de zonen
van Adin, vierhonderd vier en vijftig; **16** de zonen van Ater,
uit de familie van Chizki-ja, acht en negentig; **17** de zonen
van Besai, driehonderd drie en twintig; **18** de zonen van Jora,
honderd en twaalf; **19** de zonen van Chasjoem, tweehonderd
drie en twintig; **20** de zonen van Gibbar, vijf en negentig; **21** de
burgers van Betlehem, honderd drie en twintig; **22** de burgers

van Netofa, zes en vijftig; **23** de burgers van Anatot, honderd
acht en twintig; **24** de burgers van Azmáwet, twee en veertig; **25**
de burgers van Kirjat-Jearim, Kefira en Beërot, zevenhonderd
drie en veertig; **26** de burgers van Rama en Géba, zeshonderd
een en twintig; **27** de burgers van Mikmas, honderd twee en
twintig; **28** de burgers van Betel en Ai, tweehonderd drie en
twintig; **29** de burgers van Nebo, twee en vijftig; **30** de zonen van
Magbisj, honderd zes en vijftig; **31** de zonen van den anderen
Elam, twaalfhonderd vier en vijftig; **32** de zonen van Charim,
driehonderd en twintig; **33** de burgers van Lod, Chadid en
Ono, zevenhonderd vijf en twintig; **34** de burgers van Jericho,
driehonderd vijf en veertig; **35** de zonen van Senaä, zes en
dertighonderd dertig. **36** De priesters: de zonen van Jedaja, uit
het geslacht van Jesjóea telden negenhonderd drie en zeventig
man; **37** de zonen van Immer, duizend twee en vijftig; **38** de
zonen van Pasjchoer, twaalfhonderd zeven en veertig; **39** de
zonen van Charim, duizend zeventien. **40** De levieten: de zonen
van Jesjóea, Kadmiël en Hodawja telden vier en zeventig man.
41 De zangers: de zonen van Asaf telden honderd acht en twintig
man. **42** De poortwachters: de zonen van Sjalloem, de zonen
van Ater, de zonen van Talmon, de zonen van Akkoeb, de zonen
van Chatita en de zonen van Sjobai telden tezamen honderd
negen en dertig man. **43** De tempelknechten waren: de zonen
van Sicha; de zonen van Chasoefa; de zonen van Tabbaot; **44**
de zonen van Keros; de zonen van Siaha; de zonen van Padon;
45 de zonen van Lebana; de zonen van Chagaba; de zonen
van Akkoeb; **46** de zonen van Chagab; de zonen van Sjamlai;
de zonen van Chanan; **47** de zonen van Giddel; de zonen van
Gáchar; de zonen van Reaja; **48** de zonen van Resin; de zonen

van Nekoda; de zonen van Gazzan; **49** de zonen van Oezza;
de zonen van Paséach; de zonen van Besai; **50** de zonen van
Asna; de zonen van Meoenim; de zonen van Nefoesim; **51** de
zonen van Bakboek; de zonen van Chakoefa; de zonen van
Charchoer; **52** de zonen van Basloet; de zonen van Mechida; de
zonen van Charsja; **53** de zonen van Barkos; de zonen van
Sisera; de zonen van Témach; **54** de zonen van Nesiach; de
zonen van Chatifa. **55** De zonen van Salomons slaven waren:
de zonen van Sotai; de zonen van Soféret; de zonen van Perida;
56 de zonen van Jaäla; de zonen van Darkon; de zonen van
Giddel; **57** de zonen van Sjefatja; de zonen van Chattil; de
zonen van Pokéret-Hassebajim; de zonen van Ami. **58** De
tempelknechten telden met de zonen van Salomons slaven
tezamen driehonderd twee en negentig man. **59** De volgende
zijn wel mee opgetrokken uit Tel-Mélach, Tel-Charsja, Keroeb,
Addon en Immer, maar ze konden hun familie- en stamboom niet
overleggen als bewijs, dat zij tot Israël behoorden. Het waren:
60 de zonen van Delaja; de zonen van Tobi-ja; de zonen van
Nekoda: zeshonderd twee en vijftig man. **61** Uit de priesterzonen:
de zonen van Chabaja; de zonen van Hakkos; de zonen van
Barzillai, die getrouwd was met een der dochters van Barzillai
uit Gilad, en naar hem werd genoemd. **62** Daar zij, hoe ze
ook zochten, hun geslachtsregister niet konden vinden, werden
zij van de priesterlijke bediening uitgesloten, **63** en verbood
hun de landvoogd, van de heilige spijzen te eten, totdat er een
priester met de Oerim en Toemmim zou optreden. **64** De hele
gemeente bestond uit twee enveertigduizend driehonderd zestig
personen. **65** Hierbij kwamen nog zevenduizend driehonderd
zeven en dertig slaven en slavinnen, en tweehonderd zangers

en zangeressen. **66** Men bezat zevenhonderd zes en dertig
paarden, tweehonderd vijf en veertig muilezels, **67** vierhonderd
vijf en dertig kamelen en zesduizend zevenhonderd twintig
ezels. **68** Toen men bij de tempel van Jahweh te Jerusalem
was aangekomen, brachten sommige familiehoofden vrijwillige
schenkingen voor de tempel van God, om hem op zijn plaats
te doen herrijzen. **69** Ook droeg men naar vermogen bij aan
het fonds, dat voor de eredienst was bestemd: voor een en
zestigduizend drachmen7 aan goud, voor vijfduizend mina
aan zilver, en honderd priestergewaden. **70** Daarna gingen de
priesters, de levieten met een deel van het volk, de zangers, de
poortwachters en de tempelknechten zich te Jerusalem vestigen,
en de rest van Israël in hun steden.

3 Toen Israël in zijn steden woonde, en de zevende maand was
genaderd, kwam het volk als één man te Jerusalem bijeen. **2** Nu
sloegen Jesjóea, de zoon van Josadak met zijn medepriesters,
en Zorobabel, de zoon van Salatiël, met zijn broeders, de hand
aan het werk, om het altaar van Israëls God te bouwen en er
de brandoffers op te dragen, zoals dit voorgeschreven staat in
de Wet van Moses, den man Gods. **3** Maar daar ze bevreesd
waren voor de landsbevolking, bouwden ze enkel het altaar
op zijn vroegere grondslagen, en brachten daarop brandoffers
aan Jahweh, morgen- en avondoffers. **4** Ook vierden zij het
Loofhuttenfeest, zoals het voorgeschreven was, en brachten
iedere dag van het feest brandoffers, zoals dat voor elke dag was
bepaald. **5** Van toen af droegen zij ook het dagelijks brandoffer
op, evenals de offers bij gelegenheid van de nieuwe maan en
van alle heilige hoogfeesten van Jahweh, met de offers van al
wie een vrijwillige gave aan Jahweh bracht. **6** Ofschoon men

dus sinds de eerste dag der zevende maand begonnen was,
offers aan Jahweh te brengen, waren toch de fundamenten van
de tempel van Jahweh nog niet gelegd. **7** Daarom gaf men geld
voor de steenhouwers en timmerlieden, en spijs en drank en
olie voor de Sidoniërs en Tyriërs, om ceders van de Libanon
over zee naar Joppe te brengen, zoals Cyrus, de koning der
Perzen, het hun had toegestaan. **8** En in de tweede maand
van het tweede jaar na hun aankomst bij het huis van God
te Jerusalem, maakten Zorobabel, de zoon van Salatiël, en
Jesjóea, de zoon van Josadak, met hun broeders, de overige
priesters en levieten, en allen die uit de gevangenschap naar
Jerusalem waren gekomen, een begin met het werk, en stelden
zij de levieten van twintig jaar en daarboven aan, om toezicht te
houden op de werkzaamheden aan het huis van Jahweh. **9**
Zo hielden Jesjóea met zijn zonen en broers, Kadmiël met zijn
zonen, de zonen van Hodawja en de zonen van Chenadad met
hun zonen en broers, die allen levieten waren, tezamen toezicht
op de arbeiders aan het huis van God. **10** Toen de bouwlieden
het fundament van de tempel van Jahweh hadden gelegd,
stelden zich de priesters in ambtsgewaad met de trompetten
op, en de levieten, de zonen van Asaf, met de cymbalen, om
Jahweh te loven naar de voorschriften van David, koning van
Israël. **11** Ze hieven aan: "Prijst en looft Jahweh; want Hij is
goed, en zijn goedheid voor Israël duurt eeuwig!" En heel het
volk jubelde mee bij die lofzang ter ere van Jahweh, omdat het
fundament van Jahweh's huis was gelegd. **12** Maar terwijl de
menigte juichte en jubelde van vreugde, begonnen velen van de
oudere priesters, levieten en familiehoofden, die de vroegere
tempel nog hadden gezien, te jammeren, toen hun ogen de

fundamenten van dit huis aanschouwden. **13** Doch men kon door de jubelkreten van het volk het gejammer der schare niet horen; want het volk juichte luid, zodat het gejoel in de verte gehoord werd.

4 Maar toen de vijanden van Juda en Benjamin vernamen, dat de ballingen bezig waren, een tempel voor Jahweh, den God van Israël, te bouwen, **2** gingen zij naar Zorobabel en de familiehoofden toe, en zeiden tot hen: Laat ons met u meebouwen; want ook wij vereren uw God evenals gij, en brengen Hem offers sinds de tijd van Esar-Chaddon, den koning van Assjoer, die ons hierheen heeft gevoerd. **3** Maar Zorobabel, Jesjóea en de andere familiehoofden van Israël antwoordden hun: Wij kunnen niet samen met u het huis van onzen God bouwen; wij alleen moeten het bouwen voor Jahweh, den God van Israël, zoals Cyrus, de koning der Perzen, heeft bevolen. **4** Maar nu begon de landsbevolking het volk van Juda de handen te binden, en hen af te schrikken van de bouw. **5** Zij kochten enige raadslieden tegen hen om, om hun plan te doen mislukken; en hierin slaagden zij ook zolang Cyrus, de koning der Perzen, nog leefde, en tot aan de regering van Darius, den koning der Perzen. **6** Onder de regering van Achasjwerosj, en wel in het begin van zijn bestuur, schreven zij een aanklacht tegen de bewoners van Juda en Jerusalem. **7** Ook ten tijde van Artaxerxes richtten Bisjlam, Mitredat en Tabeël met hun overige ambtgenoten een schrijven aan Artaxerxes, den koning der Perzen. De brief was geschreven in het aramees, maar er was een vertaling bij (aramees) **8** Rechoem, de landvoogd4, en Sjimsjai, zijn geheimschrijver, schreven eveneens aan Artaxerxes over Jerusalem een brief van de volgende inhoud:

9 Rechoem, landvoogd, Sjimsjai, geheimschrijver, met hun
overige ambtgenoten, de perzische rechters, generaals en
commissarissen over de bewoners van Érek, Babel, Sjoesjan,
die Elamieten zijn, **10** en over de andere volkeren, welke de
grote en roemrijke Asenappar heeft weggevoerd, en in de stad
Samaria en in de andere steden aan de overzijde van de Rivier
heeft gevestigd. En zo voort. **11** Dit is de tekst van de brief,
die zij aan koning Artaxerxes zonden: Uw dienaren, die de
overzijde van de Rivier bewonen: en zo voort. **12** Het zij den
koning gemeld, dat de Joden, die van u hierheen zijn getrokken,
in Jerusalem zijn aangekomen. Zij herbouwen de opstandige
en valse stad, richten de muren weer op, en herstellen de
fundamenten. **13** Nu wete de koning, dat, wanneer deze stad is
herbouwd en de muren hersteld, men geen belasting, schatting
of tol meer zal betalen; wat een schade voor den koning zou
zijn. **14** Daar wij nu het zout van het paleis eten, en het ons dus
niet past, de schade van den koning lijdelijk aan te zien, zenden
wij onze inlichtingen aan den koning. **15** Men raadplege eens het
archief uwer vaderen, en gij zult daarin tot de bevinding komen,
dat deze stad een opstandige stad is geweest, die aan de
koningen en de provincies moeite genoeg heeft berokkend, en
dat men er van oudsher oproer heeft gemaakt. Daarom werd die
stad dan ook verwoest. **16** Wij waarschuwen dus den koning, dat
gij aan de overzijde van de Rivier heel uw gezag zult verliezen,
zo deze stad wordt herbouwd en de muren worden hersteld. **17**
De koning antwoordde: Aan Rechoem, den landvoogd, Sjimsjai,
den geheimschrijver, en de overige ambtgenoten in Samaria en
de andere plaatsen aan de overzijde van de Rivier, Heil, en zo
voort. **18** De brief, die gij ons hebt gezonden, is mij duidelijk

voorgelezen. **19** Ik heb bevel gegeven, een onderzoek in te
stellen, en men heeft bevonden, dat deze stad inderdaad zich
van oudsher tegen de koningen verzet, en dat men er oproer en
opstand kweekt. **20** Er zijn in Jerusalem zelfs machtige koningen
geweest, die heel het gebied aan de overzijde van de Rivier
hebben beheerst, en aan wie men belasting, schatting en tol
heeft betaald. **21** Gelast dus die mensen, het werk te staken,
zodat die stad niet herbouwd wordt, eer ik daartoe bevel zal
geven. **22** Brengt dit met grote zorg ten uitvoer, opdat dit euvel
aan de koningen geen groter schade moge berokkenen. **23**
Zodra de brief van den koning Artaxerxes aan Rechoem, zijn
geheimschrijver Sjimsjai en hun ambtgenoten was voorgelezen,
spoedden zij zich naar de Joden in Jerusalem, en dwongen hen
met kracht en geweld de werkzaamheden te staken. **24** Zo werd
het werk aan het huis van God te Jerusalem stil gelegd, en bleef
het rusten tot aan het tweede jaar van de regering van Darius,
den koning der Perzen.

5 Maar toen de profeten Aggeus en Zakarias, de zoon van Iddo,
onder de Joden, die in Juda en Jerusalem woonden, in de naam
van Israëls God profeteerden, **2** hervatten Zorobabel, de zoon
van Salatiël, en Jesjóea, de zoon van Josadak, de bouw van
de tempel te Jerusalem, en Gods profeten ondersteunden hen
daarbij. **3** Maar aanstonds kwamen Tattenai, de stadhouder van
het gebied aan de overzijde van de Rivier, en Sjetar-Bozenai en
hun ambtgenoten naar hen toe, en zeiden tot hen: Wie heeft u
verlof gegeven, dit huis te bouwen en zijn muren te herstellen?
4 En ze vroegen hun nog: Hoe heten de mannen, die deze
bouw zijn begonnen? **5** Maar het oog van hun God rustte op de
oudsten der Joden; men dwong ze niet, de werkzaamheden te

staken, voordat er een beslissing van Darius zou zijn afgekomen.
Daarom zouden zij over deze aangelegenheid een schrijven
verzenden. **6** (Tekst van de brief, die Tattenai, de stadhouder
van het gebied aan de overzijde van de Rivier, en Sjetar-Bozenai
met hun ambtsgenoten, de generaals van de overzijde der
Rivier, aan koning Darius hebben gezonden). **7** Zij zonden
hem een verslag van de volgende inhoud: Aan koning Darius,
alle heil! **8** Het zij den koning bekend, dat wij ons naar de
landstreek Juda hebben begeven, naar de tempel van den
groten God. Deze wordt opgebouwd met steenblokken, en de
wanden worden met hout bekleed; het werk wordt met zorg
uitgevoerd, en vordert onder hun hand. **9** Wij hebben toen de
oudsten daar ondervraagd, en hun gezegd: Wie heeft u verlof
gegeven, dit huis te bouwen en deze muren te herstellen? **10**
Wij hebben hen ook naar hun namen gevraagd, om u op de
hoogte te brengen, en u schriftelijk de namen der mannen op te
geven, die aan hun hoofd staan. **11** Zij hebben ons het volgende
geantwoord: Wij zijn de dienaren van den God van hemel
en aarde, en wij herbouwen het huis, dat vele jaren geleden
gebouwd werd, en door een groot koning van Israël werd
opgetrokken en voltooid. **12** Maar omdat onze vaderen den God
des hemels hadden vertoornd, heeft Hij hen aan den Chaldeër
Nabukodonosor, den koning van Babel, overgeleverd, en deze
heeft deze tempel verwoest en het volk naar Babel weggevoerd.
13 Maar in het eerste jaar van Cyrus, den koning van Babel,
heeft koning Cyrus een bevel uitgevaardigd, om dit huis weer op
te bouwen. **14** Bovendien heeft koning Cyrus de gouden en
zilveren vaten van het Godshuis, welke Nabukodonosor uit de
tempel van Jerusalem had weggenomen en naar de tempel

van Babel had overgebracht, uit de tempel van Babel laten
halen en aan Sjesjbassar overhandigen, dien hij tot stadhouder
had aangesteld. **15** Hij zeide hem: Neem deze vaten, ga ze
terugbrengen naar de tempel van Jerusalem, en laat het huis van
God op zijn vroegere plaats herbouwen. **16** Toen is Sjesjbassar
hierheen gekomen, heeft de grondslagen van Jerusalems tempel
gelegd, en van die tijd af is er tot nu toe aan gebouwd, zonder
dat hij werd voltooid. **17** Indien de koning het goedvindt, laat
men dan een onderzoek instellen in het koninklijk archief te
Babel, of er inderdaad door koning Cyrus verlof is gegeven, om
deze tempel van Jerusalem te herbouwen. Dan moge de koning
ons zijn beslissing doen toekomen.

6 Toen deed men op bevel van koning Darius een onderzoek
in de boekerij van Babel, waar het archief werd bewaard. **2**
En men vond te Ecbátana, een vesting in de provincie Medië,
een rol, waarin het inderdaad beschreven stond. **3** Oorkonde:
In het eerste jaar van koning Cyrus heeft koning Cyrus dit
bevel gegeven: De tempel van Jerusalem: Dit huis moet weer
tot offerplaats op stevige grondslagen worden gebouwd. Het
zal zestig el hoog zijn en zestig el breed, **4** met drie lagen
gehouwen steen en een laag hout. De kosten zullen door de
koninklijke schatkist worden betaald. **5** Daarenboven zal men de
gouden en zilveren vaten van het Godshuis teruggeven, die
Nabukodonosor uit de tempel van Jerusalem heeft weggenomen
en naar Babel gevoerd, en ze naar de tempel van Jerusalem op
hun vroegere plaats in het Godshuis brengen. **6** Daarom moet
gij, Tattenai, stadhouder van het gebied aan de overzijde van de
Rivier, en gij, Sjetar-Bozenai met uw ambtgenoten, de generaals
van de overzijde der Rivier, **7** van die plaats wegblijven en de

werkzaamheden aan de tempel laten doorgaan. De stadhouder
der Joden en hun oudsten mogen de tempel op zijn vroegere
plaats herbouwen. **8** Bovendien is door mij bepaald, hoe gij
met de oudsten der Joden aan de bouw van deze tempel moet
medewerken. De kosten moeten aan die mannen stipt en zonder
uitstel worden betaald uit het koninklijk inkomen aan belastingen
van de overzijde der Rivier. **9** De jonge stieren, rammen en
lammeren, die nodig zijn voor de brandoffers aan den God des
hemels, met tarwe, zout, wijn en olie, naar het voorschrift der
priesters van Jerusalem, moeten hun dagelijks en stipt worden
verstrekt, **10** zodat zij heerlijk geurende offers kunnen opdragen
aan den God des hemels, en bidden voor het leven van den
koning en zijn zonen. **11** En wanneer iemand iets verandert aan
deze beschikking, dan beveel ik, dat een balk uit zijn woning
zal worden gerukt, waaraan hij moet worden opgehangen en
vastgeslagen, en dat van zijn huis een mesthoop moet worden
gemaakt. **12** En de God, die daar zijn Naam heeft gevestigd,
moge alle koningen en volken nederstoten, die de hand durven
uitsteken, om hierin wijziging te brengen, of de tempel van
Jerusalem te verwoesten. Ik, Darius, heb dit bevel gegeven; het
moet stipt worden uitgevoerd. **13** Daarop hebben Tattenai, de
stadhouder van de overzijde der Rivier, en Sjetar-Bozenai met
hun ambtgenoten zich prompt gehouden aan wat koning Darius
hun had bevolen. **14** De oudsten van Israël gingen voort met de
bouw, terwijl de profeten Aggeus en Zakarias, de zoon van Iddo,
bleven profeteren. Zij voltooiden de bouw volgens het bevel van
Israëls God en in opdracht van Cyrus, Darius en Artaxerxes,
den koning der Perzen. **15** En op de derde dag van de maand
Adar, in het zesde jaar der regering van koning Darius, was de

tempel gereed. **16** Nu vierden de kinderen Israëls, de priesters,
de levieten en de andere ballingen met vreugde de inwijding
van deze tempel. **17** Zij offerden bij de inwijding van deze
tempel honderd stieren, tweehonderd rammen en vierhonderd
lammeren; bovendien als zondeoffer voor heel Israël nog twaalf
bokken naar het getal van Israëls stammen. **18** En voor de
dienst van den God, die in Jerusalem woont, stelden zij de
priesters aan in verschillende klassen, en de levieten in groepen,
zoals dit in het boek van Moses staat voorgeschreven. **19** En op
de veertiende dag van de eerste maand vierden de ballingen het
paasfeest. **20** Want de priesters hadden zich gereinigd en ook
de levieten waren rein tot den laatsten man; ze konden dus het
pascha slachten voor al de ballingen, voor hun medepriesters
en voor zichzelf. **21** Zo aten de kinderen Israëls, die uit de
ballingschap waren teruggekeerd, het pascha met allen, die zich
van de onreinheid der landsbevolking hadden afgescheiden, en
zich bij hen hadden aangesloten, om Jahweh, den God van
Israël, te dienen. **22** Zij vierden in blijdschap gedurende zeven
dagen het feest der ongedesemde broden; want Jahweh had
hun vreugde bereid, door het hart van Assjoers koning gunstig
voor hen te stemmen, om hen te helpen bij de arbeid aan de
tempel van Israëls God.

7 Na deze gebeurtenissen trok Esdras onder de regering van
Artaxerxes, den koning der Perzen, uit Babel weg. Hij was
de zoon van Seraja, zoon van Azarja, zoon van Chilki-ja, **2**
zoon van Sjalloem, zoon van Sadok, zoon van Achitoeb, **3**
zoon van Amarja, zoon van Azarja, zoon van Merajot, **4** zoon
van Zerachja, zoon van Oezzi, zoon van Boekki, **5** zoon van
Abisjóea, zoon van Pinechas, zoon van Elazar, zoon van den

hogepriester Aäron. **6** Hij was een schriftgeleerde, en zeer
bedreven in de wet van Moses, die Jahweh, de God van Israël,
gegeven heeft. En daar de hand van Jahweh, zijn God, op
hem rustte, willigde de koning al zijn wensen in. **7** Daarom
trokken in het zevende jaar van koning Artaxerxes verschillende
Israëlieten met enige priesters, levieten, zangers, poortwachters
en tempelknechten naar Jerusalem op. **8** En in de vijfde maand
van het zevende jaar van den koning kwamen zij in Jerusalem
aan. **9** Op de eerste dag van de eerste maand begon hij zijn
terugtocht uit Babel, en op de eerste dag van de vijfde maand
kwam hij te Jerusalem aan. Want de hand van zijn God rustte
vol goedheid op hem, **10** daar Esdras zich met heel zijn hart
had toegelegd op het onderzoek van Jahweh's Wet, zowel om
zelf haar in beoefening te brengen, als om haar instellingen
en voorschriften aan Israël te leren. **11** Dit is de tekst van de
brief, die koning Artaxerxes meegaf aan Esdras, den priester en
schriftgeleerde, bedreven in Jahweh's geboden en instellingen
voor Israël. **12** Artaxerxes, koning der koningen, aan den priester
Esdras, den schriftgeleerde in de Wet van den God des hemels:
heil, en zo voort. **13** Hiermee bepaal ik, dat iedereen van het
volk van Israël, van zijn priesters en levieten in mijn koninkrijk,
die naar Jerusalem wenst te vertrekken, met u mag meegaan.
14 Want gij wordt door den koning en zijn zeven raadsheren
uitgezonden, om in Juda en Jerusalem een onderzoek in te
stellen aan de hand van de wet van uw God, die gij meedraagt;
15 bovendien om het zilver en het goud over te brengen, dat
de koning en zijn raadsheren vrijwillig aan den God van Israël,
die te Jerusalem woont, hebben geschonken, **16** met al het
zilver en goud, dat gij zult verzamelen in heel de provincie van

Babel, en met al de vrijwillige gaven door volk en priesters
bijeengebracht voor het huis van hun God in Jerusalem. **17**
Voor dit geld moet gij zorgvuldig stieren, rammen en lammeren
kopen met de daarbij behorende spijs- en plengoffers, en ze
offeren op het altaar van het huis van uw God in Jerusalem. **18**
De rest van het zilver en goud moogt gij besteden, zoals het
u en uw broeders goeddunkt, en uw God het verlangt. **19** De
vaten, die men u heeft gegeven voor de dienst in het huis van
uw God, moet gij voor den God van Jerusalem bestemmen. **20**
Wat gij voor andere benodigdheden van het huis van uw God
hebt uit te geven, kunt gij uit de koninklijke schatkist betalen. **21**
Verder wordt door mij, koning Artaxerxes, last gegeven aan alle
schatmeesters aan de overzijde van de Rivier: Al wat de priester
Esdras, de schriftgeleerde in de Wet van den God des hemels, u
zal vragen, moet prompt worden afgeleverd **22** tot een bedrag
van honderd talenten zilver, honderd kor tarwe, honderd bat
wijn, honderd bat olie, en een onbepaalde hoeveelheid zout.
23 Al wat door den God des hemels is voorgeschreven, moet
nauwgezet voor het huis van den God des hemels worden
uitgevoerd. Want waarom zou er gramschap ontbranden tegen
de regering van den koning en van zijn zonen? **24** Wij laten
u ook weten, dat het niet geoorloofd is, belasting, schatting
of tol te heffen van een priester, leviet, zanger, poortwachter,
tempelknecht of dienaar van deze tempel, wie het ook is. **25**
Gij, Esdras, moet naar de wijsheid van uw God, die gij bezit,
schepenen en rechters aanstellen, om recht te spreken over heel
het volk aan de overzijde van de Rivier: over allen, die de wetten
van uw God reeds kennen; en die ze niet kennen, moet gij ze
leren. **26** Iedereen, die de wet van uw God of de wet van den

koning niet onderhoudt, zal het strengste recht geschieden: hij
moet ter dood, tot verbanning, tot boete of gevangenis worden
veroordeeld. 27 Gezegend zij Jahweh, de God onzer vaderen,
die den koning ingaf, zó de tempel van Jahweh in Jerusalem te
eren, 28 en die mij genade deed vinden bij den koning, zijn
raadsheren en al de machtige koninklijke magistraten. Ik voelde
mij sterk, daar de hand van Jahweh, mijn God, op mij rustte, en
bracht Israëls leiders bijeen, om met mij weg te trekken.

8 Dit zijn de familiehoofden met hun stamlijst, die met mij
uit Babel zijn weggetrokken onder de regering van koning
Artaxerxes. 2 Van de zonen van Pinechas: Gersjom; van de
zonen van Itamar: Daniël; van de zonen van David: Chattoesj,
3 de zoon van Sjekanja; van de zonen van Parosj: Zekarja
en met hem honderd vijftig man, die in de stamlijst stonden
ingeschreven. 4 Van de zonen van Pachat-Moab: Eljehoënai,
de zoon van Zerachja met tweehonderd man; 5 van de zonen
van Sjekanja: de zoon van Jachaziël met driehonderd man; 6
van de zonen van Adin: Ébed, de zoon van Jonatan met vijftig
man. 7 Van de zonen van Elam: Jesjaja, de zoon van Atalja met
zeventig man; 8 van de zonen van Sjefatja: Zebadja, de zoon
van Mikaël met tachtig man; 9 van de zonen van Joab: Obadja,
de zoon van Jechiël met tweehonderd achttien man; 10 van de
zonen van Sjelomit: de zoon van Josifja met honderd zestig man;
11 van de zonen van Bebai: Zekarja, de zoon van Bebai met
acht en twintig man; 12 van de zonen van Azgad: Jochanan, de
zoon van Hakkatan met honderd en tien man. 13 Van de zonen
van Adonikam: enige hoofden van mindere rang, Elifélet, Jeïël
en Sjemaja genaamd, met zestig man. 14 Van de zonen van
Bigwai: Oetai en Zakkoer met zeventig man. 15 Ik verzamelde

hen bij de rivier, die naar Ahawa stroomt, en wij kampeerden
daar drie dagen. Maar toen ik daar volk en priesters overzag,
ontdekte ik niemand van de zonen van Levi. **16** Daarom zond
ik de hoofden Eliézer, Ariël, Sjemaja, Elnatan, Jarib, Elnatan,
Natan, Zekarja, Mesjoellam en de schriftgeleerden Jojarib en
Elnatan **17** met een boodschap voor Iddo, het hoofd in de plaats
Kasifja, en legde de woorden in hun mond, die ze spreken
moesten tot Iddo, zijn broeders en de tempelknechten van
Kasifja, om ons bedienaren voor het huis van onzen God te
zenden. **18** En daar de hand van onzen God vol goedheid op
ons rustte, zonden zij ons verstandige mannen. Van de zonen
van Machli, zoon van Levi, zoon van Israël: Sjerebja met zijn
zonen en broeders, achttien man. **19** Van de zonen van Merari:
Chasjabja en Jesjaja, **20** met hun broeders en zonen, twintig
man. Van de tempelknechten, die David en de vorsten voor de
dienst der levieten hadden geschonken: tweehonderd twintig
tempelknechten, allen met name vermeld. **21** Nu kondigde ik
daar, bij de rivier Ahawa, een vasten af, om ons voor onzen God
te vernederen, en een gelukkige reis van Hem af te smeken voor
ons, onze kinderen en voor onze have. **22** Want ik schaamde
mij, den koning soldaten en ruiters te vragen, om ons onderweg
tegen den vijand te beschermen. Want wij hadden aan den
koning gezegd: De hand van onzen God rust vol goedheid op
allen, die Hem zoeken, maar zijn macht en toorn zijn tegen allen
gericht, die Hem verlaten. **23** Daarom vastten wij en riepen onzen
God aan; en Hij heeft ons verhoord. **24** Daarna koos ik twaalf
priesterhoofden uit: Sjerebja en Chasjabja met tien van hun
broeders. **25** Ik woog hun het zilver, het goud en het vaatwerk
af, dat de koning, zijn raadsheren en magnaten, en heel Israël,

dat zich daar nog bevond, geschonken hadden als offergave
voor het huis van onzen God. **26** Na het afgewogen te hebben,
stelde ik hun zeshonderd vijftig talenten aan zilver ter hand, voor
honderd talenten zilveren vaten, honderd talenten aan goud, **27**
twintig gouden bekers ter waarde van duizend darieken, en twee
prachtige vaten van geglansd koper, zo kostbaar als goud. **28** En
ik sprak tot hen: Gij zijt Jahweh toegewijd; maar ook de vaten zijn
heilig, en het zilver en goud is een vrijwillige gave aan Jahweh,
den God uwer vaderen. **29** Bewaart ze dus zorgvuldig, totdat gij
ze kunt afwegen en overdragen aan de hoofden der priesters en
levieten, en aan de familiehoo fden van Israël te Jerusalem in
de vertrekken van de tempel van Jahweh. **30** Toen namen de
priesters en levieten het afgewogen zilver en goud en de vaten
in ontvangst, om ze naar Jerusalem te brengen, naar de tempel
van onzen God. **31** Op de twaalfde dag van de eerste maand
vertrokken wij van de rivier Ahawa, om naar Jerusalem te gaan.
De hand van onzen God bleef op ons rusten, en behoedde ons
onderweg voor vijand en rover. **32** Zo kwamen wij te Jerusalem
aan. En nadat wij er drie dagen rust hadden genomen, **33**
werden op de vierde dag in het huis van onzen God het zilver,
goud en het vaatwerk gewogen, en den priester Meremot, den
zoon van Oeri-ja ter hand gesteld, in tegenwoordigheid van
Elazar, den zoon van Pinechas, en van de levieten Jozabad, den
zoon van Jesjóea, en Noadja, den zoon van Binnoej. **34** Alles
werd geteld en gewogen, en het hele gewicht werd opgetekend.
35 Terzelfdertijd droegen de ballingen, die uit de gevangenschap
waren teruggekeerd, twaalf stieren voor heel Israël als een
brandoffer op aan Israëls God; daarenboven zes en negentig
rammen, zeven en zeventig lammeren, twaalf bokken voor

een zondeoffer: alles als een brandoffer voor Jahweh. **36** Ook
overhandigden zij de bevelschriften van den koning aan de
koninklijke satrapen en de landvoogden van de overzijde der
Rivier, en dezen verleenden hun steun aan het volk, en aan de
tempel van God.

9 Zodra men hiermede gereed was, kwamen de leiders naar
mij toe, en zeiden: Het volk van Israël, zelfs de priesters
en levieten hebben zich niet afgezonderd gehouden van de
landsbevolking en van de gruwelen der Kanaänieten, Chittieten,
Perizzieten, Jeboesieten, Ammonieten, Moabieten, Egyptenaren
en Amorieten. **2** Want zij hebben uit hun dochters vrouwen
genomen voor zich en hun zonen; het heilig geslacht heeft zich
vermengd met de landsbevolking, en de leiders en oversten
hebben het slechte voorbeeld gegeven. **3** Toen ik dat hoorde,
scheurde ik mijn kleed en mijn mantel, rukte de haren uit
hoofd en baard, en ontsteld zat ik neer. **4** Allen, die om de
bedreiging van Israëls God rilden van angst over de misdaad
der ballingen, schaarden zich om mij heen. Zo bleef ik zitten tot
aan het avondoffer, helemaal terneer geslagen. **5** Maar toen
het avondoffer werd opgedragen, stond ik uit mijn vernedering
op, kleed en mantel gescheurd; ik viel op de knieën, strekte
de handen uit naar Jahweh, mijn God, **6** en sprak: Mijn God,
ik ben te beschaamd en verlegen, om mijn gelaat naar U op
te heffen, mijn God! Want onze misdaden zijn ons boven het
hoofd gewassen, en onze zonde reikt tot de hemel. **7** Van de
dagen onzer vaderen af tot op deze dag toe gaan wij diep onder
zonde gebukt; om onze misdaden zijn wij, met onze vorsten
en priesters, aan de koningen der landen overgeleverd, aan
zwaard en gevangenschap, aan plundering en schande, zoals

op de dag van vandaag. **8** En nu heeft Jahweh, onze God, ons
een ogenblik zijn barmhartigheid getoond, ons een overschot
gelaten, en ons in zijn heilige plaats een toevlucht verleend, om
onze ogen te doen stralen, en ons een weinig verademing in
onze slavernij te schenken. **9** Want al blijven wij knechten, toch
heeft onze God ons in onze slavernij niet verlaten. Hij heeft ons
genade doen vinden bij de koningen van Perzië, zodat zij ons
in staat wilden stellen, het huis van onzen God te herbouwen
en zijn puinen op te richten, en ons vestingwallen hebben
geschonken in Juda en Jerusalem. **10** Onze God: wat zullen
wij verder nu zeggen? Want wij hebben uw geboden verzaakt,
11 die Gij door de profeten, uw dienaars, hebt afgekondigd.
Zij hebben gezegd: Het land, dat gij in bezit gaat nemen, is
een land, bezoedeld door de liederlijkheid der landsbevolking
en door de gruwelen, waarmee zij het van het ene einde tot
het andere in haar onreinheid heeft verpest. **12** Geeft dus uw
dochters niet aan hun zonen, neemt hun meisjes niet voor uw
jongens, en zoekt nimmer hun vriendschap of gunst. Dan wordt
gij sterk, en zult gij het goede van het land mogen eten, en het
voor altijd aan uw kinderen kunnen vermaken. **13** En zouden wij,
na wat ons is overkomen om onze ongerechtigheid en grote
schuld, en nu Gij, onze God, ons gespaard hebt, meer dan
onze zonden verdienen, en ons deze rest hebt gelaten: **14**
zouden wij nu opnieuw uw geboden verbreken en ons met deze
schandelijke volken verbinden? Zoudt Gij dan niet zó vergramd
op ons worden, dat Gij ons uitroeit zonder overschot of rest? **15**
Jahweh, God van Israël, Gij zijt rechtvaardig! Ja, thans zijn wij er
nog als een rest. Maar hier staan wij voor U met onze zonde;
neen, zó houden wij geen stand voor uw aanschijn!

10 Terwijl Esdras bad en schuld beleed, en schreiend zich
neerwierp voor de tempel van God, had zich een zeer grote
schare van Israëlieten, mannen, vrouwen en kinderen, bij hem
gevoegd. En toen het volk in tranen uitbarstte, **2** nam Sjekanja,
de zoon van Jechiël, uit de zonen van Elam, het woord en sprak
tot Esdras: Zeker, wij hebben gezondigd tegen onzen God, door
vreemde vrouwen uit de landsbevolking te huwen. Toch is er ook
nu voor Israël nog hoop. **3** Laat ons een verbond sluiten met
onzen God, dat wij alle vrouwen met de kinderen, die uit haar
zijn geboren, zullen wegzenden volgens de raad van mijn heer
en van hen, die sidderen om het gebod van onzen God. Laat
ons handelen volgens de Wet! **4** Sta op; want op u rust de taak,
maar wij staan aan uw zijde; wees sterk en tast door. **5** Nu stond
Esdras op, en liet de hoofden van priesters, levieten en heel
Israël zweren, dat er volgens dit woord zou worden gehandeld;
en ze zwoeren het. **6** Toen verliet Esdras de plaats voor de
tempel, en ging naar de kamer van Jehochanan, den zoon van
Eljasjib. Daar bleef hij zonder brood te eten of water te drinken,
omdat hij rouw bedreef over de zonde der ballingen. **7** Nu deed
men in Juda en Jerusalem een oproep aan al de ballingen, om
in Jerusalem bijeen te komen. **8** Wie niet binnen drie dagen
opkwam, van hem zouden al de bezittingen volgens besluit van
leiders en oudsten met de banvloek worden getroffen, en hijzelf
zou buiten de gemeenschap der ballingen worden gesloten. **9**
Daarom kwamen alle mannen van Juda en Benjamin binnen
drie dagen in Jerusalem bijeen. Het was de twintigste dag van
de negende maand. Het hele volk stond op het plein van de
tempel, rillend zowel om de zaak als door de regen. **10** De
priester Esdras stond op, en sprak tot hen: Gij hebt gezondigd,

door vreemde vrouwen te huwen, en de schuld van Israël nog
te vergroten. **11** Welnu, brengt eerherstel aan Jahweh, den
God uwer vaderen, en doet wat Hij verlangt: hebt dus geen
gemeenschap meer met de landsbevolking en met de vreemde
vrouwen. **12** En de hele vergadering riep uit: Wij moeten doen,
zoals gij gezegd hebt. **13** Maar er is veel volk en het is regentijd,
zodat het buiten niet is uit te houden. Dit is ook geen zaak, die in
een of twee dagen kan worden geregeld, daar wij op dit punt veel
kwaad hebben gedaan. **14** Laat dus onze leiders voor de hele
gemeente optreden en laat alle bewoners van onze steden, die
vreemde vrouwen hebben genomen, met de oudsten en rechters
van hun eigen stad op bepaalde dagen hierheen komen, om
op dit punt de ziedende toorn van onzen God van ons af te
wenden. **15** Alleen Jonatan, de zoon van Asaël, en Jachzeja, de
zoon van Tikwa, kwamen hier tegen op, en Mesjoellam en de
leviet Sjabbetai vielen hun bij. **16** Maar de ballingen hielden voet
bij stuk, en de priester Esdras zonderde enige mannen af, de
familiehoofden van elke familie, allen met name vermeld. Op de
eerste dag van de tiende maand begonnen ze zitting te houden,
om de zaak te onderzoeken; **17** en op de eerste dag van de
eerste maand kwamen ze klaar met al de mannen, die vreemde
vrouwen hadden gehuwd. **18** Men bevond, dat er zelfs zonen
van priesters waren, die vreemde vrouwen hadden genomen.
Onder de zonen van Jesjóea waren het: de zoon van Josadak
met zijn broers, Maäseja, Eliézer, Jarib en Gedalja. **19** Zij gaven
er hun hand op, dat zij hun vrouwen zouden wegzenden, en
verplichtten zich tot het zoenoffer van een ram. **20** Onder de
zonen van Immer waren het: Chanani en Zebadja; **21** onder de
zonen van Charim: Maäseja, Eli-ja, Sjemaja, Jechiël en Oezzi-ja;

22 onder de zonen van Pasjchoer: Eljoënai, Maäseja, Jisjmaël,
Netanel, Jozabad en Elasa. **23** Onder de levieten waren het:
Jozabad, Sjimi, Kelaja of Kelita, Petachja, Juda en Eliézer. Onder
de zangers was het Eljasjib. **24** Onder de deurwachters waren
het: Sjalloem, Télem en Oeri. **25** De volgende uit Israël. Onder
de zonen van Parosj: Ramja, Jizzi-ja, Malki-ja, Mi-jamin, Elazar,
Malki-ja en Benaja. **26** Onder de zonen van Elam: Mattanja,
Zekarja, Jechiël, Abdi, Jeremot en Eli-ja. **27** Onder de zonen van
Zattoe: Eljoënai, Eljasjib, Mattanja, Jeremot, Zabad en Aziza. **28**
Onder de zonen van Bebai: Jehochanan, Chananja, Zabbai,
Atlai. **29** Onder de zonen van Bani: Mesjoellam, Malloek, Adaja,
Jasjoeb, Sjeal en Ramot. **30** Onder de zonen van Pachat-Moab:
Adna, Kelal, Benaja, Maäseja, Mattanja, Besalel, Binnoej en
Menassje. **31** Onder de zonen van Charim: Eliézer, Jissjija,
Malki-ja, Sjemaja, Sjimon, **32** Binjamin, Malloek en Sjemarja.
33 Onder de zonen van Chasoem: Mattenai, Mattatta, Zabad,
Elifélet, Jeremai, Menassje en Sjimi. **34** Onder de zonen van
Bani: Maädai, Amram, Oeël, **35** Benaja, Bedeja, Keloehoe, **36**
Wanja, Meremot, Eljasjib, **37** Mattanja, Mattenai, Jaäsai, **38**
Bani, Binnoej, Sjimi, **39** Sjelemja, Natan, Adaja, **40** Maknadbai,
Sjasjai, Sjarai, **41** Azarel, Sjelemjáhoe, Sjemarja, **42** Sjalloem,
Amarja en Josef. **43** Onder de zonen van Nebo: Jeïël, Mattitja,
Zabad, Zebina, Jaddai, Joël en Benaja. **44** Deze allen hadden
vreemde vrouwen gehuwd; maar zij zonden de vrouwen van
zich weg, en gaven haar de kinderen mee.

Nehemia

1 Kronieken van Nehemias, den zoon van Cha-kalja. Toen ik
in de maand Kislew van het twintigste jaar mij in de vesting
Sjoesjan bevond, **2** kwam Chanáni, een van mijn broeders, met
enige mannen uit Juda daar aan. Ik polste hem dus over de rest
van de Joden, die aan de ballingschap waren ontkomen, en over
Jerusalem zelf. **3** Ze vertelden mij: Die aan de ballingschap
zijn ontkomen, leven daar in de provincie in grote ellende en
schande; en de muren van Jerusalem liggen verwoest, zijn
poorten verbrand. **4** Toen ik dat hoorde, zette ik mij neer en
barstte in tranen uit; dagen lang bleef ik rouwen en vasten, en
smeekte ik tot den God des hemels. **5** Ik sprak: Ach Jahweh,
God des hemels, grote en ontzaglijke God, die het verbond en
de genade gestand doet aan hen, die Hem liefhebben en zijn
geboden onderhouden! **6** Laat uw oor toch luisteren en uw ogen
zich openen, om acht te slaan op het gebed van uw dienaar, dat
ik thans tot u opstier, dag en nacht, voor Israëls kinderen, uw
dienaars. Ik belijd de zonden van Israëls kinderen, die wij tegen
U hebben bedreven: ja, ikzelf en het huis van mijn vader, wij
hebben gezondigd! **7** Wij hebben schandelijk misdaan tegen U,
en de geboden, instellingen en voorschriften overtreden, die Gij
hebt gegeven aan Moses, uw dienaar. **8** Ach, gedenk toch het
woord, dat Gij Moses, uw dienaar, gelast hebt te spreken Zo gij
ontrouw zijt, zal Ik u onder de volken verstrooien. **9** Maar zo
gij u tot Mij bekeert en mijn geboden nauwgezet onderhoudt,
dan breng Ik uw verstrooiden bijeen, al waren ze ook aan de
rand van de hemel, en leid Ik ze terug naar de plaats, die Ik
heb uitverkoren, om mijn Naam daar te doen wonen. **10** Ze zijn
toch uw dienaars: uw volk, dat Gij door uw geweldige kracht

en machtige arm hebt verlost! 11 Ach Heer, laat uw oor toch
luisteren naar het gebed van uw knecht, naar het gebed van uw
dienaars, die uw Naam willen vrezen. Laat het toch aan uw
dienaars gelukken, genade te vinden in het oog van dien man!
Daar ik de schenker des konings was,

2 had ik in de maand Nisan van het twintigste jaar van koning
Artaxerxes de zorg voor de wijn; ik bracht hem den koning, en
reikte hem over. Maar nog nooit was ik zo droevig geweest. 2
De koning zei dus tot mij: Waarom kijkt ge zo treurig; ge zijt
toch niet ziek? Dat kan niet anders dan harteleed zijn. Ik begon
te rillen van angst, 3 en sprak tot den koning: De koning leve
voor eeuwig! Hoe zou ik niet treuren, daar de stad ligt verwoest,
waar de graven van mijn vaderen zijn, en daar haar poorten
door het vuur zijn verteerd? 4 De koning antwoordde mij: Wat
zoudt ge dan willen? Ik bad tot den God des hemels, 5 en sprak
tot den koning: Zo het den koning behaagt, en gij uw dienaar
daartoe geschikt acht, zend mij dan naar Juda, om de stad te
herbouwen, waar de graven van mijn vaderen zijn. 6 De koning
en zijn gemalin, die naast hem zat, zeiden tot mij: Hoe lang
duurt uw tocht, en wanneer komt ge terug? Ik noemde hem
een termijn, en het behaagde den koning, mij de opdracht te
geven. 7 Nu sprak ik tot den koning: Zo het den koning behaagt,
moge hij mij brieven meegeven voor de stadhouders aan de
overzijde van de Rivier, dat ze mij doortocht verlenen, totdat ik
Juda bereik; 8 bovendien een brief voor Asaf, den koninklijken
houtvester, dat hij mij hout moet leveren, om de poorten van de
burcht te overkappen, die tot de tempel behoort, en voor de
stadsmuur en de woning, waar ik mijn intrek zal nemen. En de
koning verleende ze mij, daar de hand van God vol goedheid op

mij rustte. **9** Vergezeld van de legeroversten en ruiters, die de
koning mij meegaf, kwam ik bij de stadhouders aan de overzijde
van de Rivier, en reikte hun de brieven van den koning over. **10**
Maar toen Sanbállat, de Choroniet, en Tobi-ja, de ammonietische
slaaf, het vernamen, waren zij er hevig over ontstemd, dat er
iemand gekomen was, om Israëls kinderen goed te doen. **11**
De herbouw van Jerusalems muren. Toen ik te Jerusalem was
aangekomen, en daar drie dagen vertoefd had, **12** stond ik in de
volgende nacht op. Ik nam slechts enkele mannen met mij mee,
en vertelde aan niemand, wat mijn God mij had ingegeven, voor
Jerusalem te doen; ook was er geen ander rijdier bij, dan dat
ik zelf bereed. **13** In de nacht ging ik door de Dalpoort naar
buiten, en trok in de richting van de Drakenbron naar de Aspoort;
intussen onderzocht ik Jerusalems muren, die in puin lagen, en
zijn poorten, die door het vuur waren verteerd. **14** Vandaar ging
ik verder naar de Bronpoort en de Koningsvijver; maar hier was
geen ruimte meer voor het dier, dat ik bereed, om er doorheen te
komen. **15** Door het dal ging ik dus opwaarts in de nacht, telkens
de muur onderzoekend. Daarna sloeg ik af, en keerde door de
Dalpoort terug naar huis. **16** Zelfs de voormannen wisten niet,
waar ik heen was gegaan en wat ik beoogde; want ik had er aan
Joden noch priesters, aan edelen noch regenten, noch aan de
overigen, die het werk moesten doen, tot nu toe iets van gezegd.
17 Maar nu sprak ik tot hen: Gij ziet de ellende, waarin wij
verkeren; hoe Jerusalem in puinen ligt, en zijn poorten door het
vuur zijn verteerd. Komt, laat ons Jerusalems muren herbouwen,
en niet langer meer worden bespot. **18** En ik vertelde hun,
hoe de hand van God vol goedheid op mij had gerust, en wat
de koning mij had gezegd. Ze gaven ten antwoord: We willen

beginnen te bouwen! En vol moed sloegen ze de hand aan
het heerlijke werk. **19** Toen Sanbállat, de Choroniet, Tobi-ja,
de ammonietische slaaf, en Gésjem, de Arabier, het hoorden,
lachten ze ons uit, en bespotten ons. En ze zeiden: Wat moet dat
betekenen; maakt ge soms opstand tegen den koning? **20** Maar
ik stond hun te woord, en sprak tot hen: De God des hemels zal
ons doen slagen; wij, zijn dienaars, beginnen de bouw. Maar gij
hebt in Jerusalem geen deel en geen recht, zelfs geen naam!

3 Toen begonnen Eljasjib, de hogepriester, met zijn
medepriesters het werk. Ze bouwden de Schaapspoort, wijdden
haar in, en plaatsten er de deuren in; ze bouwden tot aan de
toren Mea, en vervolgens tot de Chananel-toren. **2** Naast hen
bouwden de burgers van Jericho, en daarnaast bouwde Zakkoer,
de zoon van Imri. **3** De Vispoort bouwden de zonen van Senaä;
ze overkapten haar, en voorzagen haar van deuren, sluitbomen
en grendels. **4** Naast hen bouwde Meremot, de zoon van Oeri-ja,
zoon van Hakkos; naast hem Mesjoellam, de zoon van Berekja,
zoon van Mesjezabel; daarnaast Sadok, de zoon van Baäna. **5**
Naast hen bouwden burgers van Tekóa; maar hun edelen zetten
hun schouders niet onder het werk van hun Heer. **6** De Oude
Poort bouwden Jojada, de zoon van Paséach, en Mesjoellam,
de zoon van Besodeja; ze overkapten haar, en voorzagen haar
van deuren, sluitbomen en grendels. **7** Naast hen bouwden
Melatja, de Giboniet, en Jadon, de Meronotiet, burgers van
Gibon en Mispa, tot aan het paleis van den stadhouder aan
de overzijde van de Rivier. **8** Naast hen bouwde de goudsmid
Oezziël, de zoon van Charhaja, en daarnaast Chananja, de
balsembereider; zij herstelden Jerusalem tot aan de Brede
Muur. **9** Naast hen bouwde Refaja, de zoon van Choer en

overste van het halve distrikt Jerusalem. **10** Naast hem bouwde
Jedaja, de zoon van Charoemaf, tegenover zijn huis; daarnaast
Chattoesj, de zoon van Chasjabneja. **11** Het tweede gedeelte
met de Bakoven-toren bouwden Malki-ja, de zoon van Charim,
en Chassjoeb, de zoon van Pachat-Moab. **12** Naast hen bouwde
Sjalloem, de zoon van Hallochesj en overste van het halve
distrikt Jerusalem, met zijn dochters. **13** De Dalpoort bouwde
Chanoen met de burgers van Zanóach; ze trokken haar op, en
voorzagen haar van deuren, sluitbomen en grendels; bovendien
bouwden zij duizend el van de muur tot aan de Aspoort. **14**
De Aspoort bouwde Malki-ja, de zoon van Rekab en overste
van het distrikt Bet-Hakkérem; hij trok haar op, en voorzag haar
van deuren, sluitbomen en grendels. **15** De Bronpoort bouwde
Sjalloem, de zoon van Kol-Choze en overste van het distrikt
Mispa; hij trok haar op overkapte haar, en voorzag haar van
deuren, sluitbomen en grendels; bovendien bouwde hij de muur
bij de vijvers van de waterleiding bij de koningstuin tot aan de
trappen, die van de Stad van David omlaag gaan. **16** Vervolgens
bouwde Nechemja, de zoon van Azboek en overste van het
halve distrikt Bet-Soer, tot het punt tegenover de graven van
David, en tegenover de kunstmatige vijver en de kazerne der
soldaten. **17** Vervolgens bouwden de levieten Rechoem, de zoon
van Bani, en naast hem Chasjabja, de overste van het halve
distrikt Keïla, voor rekening van zijn distrikt. **18** Daarna bouwde
zijn ambtgenoot Bawwai, de zoon van Chenadad en overste van
het halve distrikt Keïla. **19** Naast hem bouwde Ézer, de zoon van
Jesjóea en overste van Mispa, een tweede gedeelte, namelijk
de hoek tegenover de opgang naar het arsenaal. **20** Vervolgens
bouwde Baroek, de zoon van Zabbai, een ander stuk, van de

hoek af tot waar het huis van den hogepriester Eljasjib begint.
21 Daarna bouwde Meremot, de zoon van Oeri-ja, zoon van
Hakkos, een ander gedeelte, van het punt af, waar het huis van
Eljasjib begint, tot aan het eind van diens huis. **22** Vervolgens
bouwden de priesters, die daar in de buurt woonden; **23** daarna
Binjamin en Chassjoeb tegenover hun huis; dan Azarja, de zoon
van Maäseja, zoon van Ananja, in de buurt van zijn huis. **24**
Vervolgens bouwde Binnoej, de zoon van Chenadad, een ander
gedeelte van het huis van Azarja af tot aan de hoek van het
terras; **25** daarnaast Palal, de zoon van Oezai, tegenover de
hoek en de hoge toren, die uitspringt van het koninklijk paleis bij
de gevangenhof; dan Pedaja, de zoon van Parosj; **26** daarna de
tempelknechten, die op de Ofel woonden, tot het punt tegenover
de oostelijke Waterpoort en de vooruitspringende toren. **27**
Vervolgens bouwden burgers van Tekóa het tweede gedeelte
van het punt af tegenover de grote vooruitspringende toren tot
aan de muur van de Ofel. **28** Van de Paardenpoort af bouwden
de priesters, iedereen tegenover zijn eigen huis. **29** Vervolgens
bouwde Sadok, de zoon van Immer, tegenover zijn huis; daarna
Sjemaja, de zoon van Sjekanja en bewaker van de Oostpoort.
30 Vervolgens bouwden Chananja, de zoon van Sjelemja, en
Chanoen, de zesde zoon van Salaf, een ander gedeelte; daarna
Mesjoellam, de zoon van Berekja, tegenover zijn kamer. **31**
Vervolgens bouwde de goudsmid Malki-ja tot aan het huis van
de tempelknechten en dat van de handelaars tegenover de
Wachtpoort en tot aan de bovenbouw van het terras. **32** Tussen
de bovenbouw van het terras tot aan de Schaapspoort bouwden
de goudsmeden en de handelaars.

4 Toen Sanbállat hoorde, dat wij bezig waren, de muur te
herbouwen, ontstak hij in gramschap en woede. Hij begon, de
spot met de Joden te drijven, **2** en sprak voor zijn ambtgenoten
en de bezetting van Samaria: Wat voeren die stakkers van
Joden toch uit? Willen ze het God laten doen, en maar offers
brengen, het vandaag nog voltooien? Willen zij de stenen, die
door het vuur zijn verkoold, uit de hopen stof doen verrijzen? **3**
En Tobi-ja, de Ammoniet, die bij hem stond, vervolgde: Wat ze
ook bouwen, als er een jakhals tegen springt, slaat hij een bres
in hun stenen muur! **4** Hoor, onze God, hoe wij worden gehoond!
Werp hun smaad op hun eigen hoofd terug, en maak ze tot een
prooi in hun ballingsoord. **5** Neen, bedek hun misdaad niet, en
wis hun zonde niet weg voor uw aanschijn; want ze hebben
de bouwers gekrenkt! **6** Intussen bouwden wij voort aan de
muur, en weldra was hij over de hele afstand tot halver hoogte
hersteld; want het volk had hart voor het werk. **7** Toen Sanbállat
en Tobi-ja met de Arabieren, Ammonieten en de bewoners van
Asjdod dan ook vernamen, dat de bouw van Jerusalems muren
vorderde, en dat de bressen zich begonnen te sluiten, werden
ze woedend. **8** Allen staken de hoofden bijeen, om Jerusalem
te gaan bestrijden, en er verwarring te stichten. **9** Doch wij
baden tot onzen God, en lieten, daar we ze vreesden, dag
en nacht tegen hen een wacht betrekken. **10** Maar ook Juda
zeide: De kracht der dragers schiet te kort, en puinen zijn er
genoeg; we zijn niet in staat, de muur te herbouwen. **11** Onze
vijanden dachten: Ze moeten niets weten en merken, voordat we
in hun midden verschijnen, ze doden en het werk stopzetten. **12**
Maar de Joden, die in hun nabijheid woonden, kwamen ons wel
tien keer zeggen: Ze rukken uit alle plaatsen, waar ze wonen,

tegen ons op! **13** Daarop wierp ik op de lager gelegen plaatsen
achter de muren verschansingen op, en plaatste daar het volk in
familiegroepen met hun zwaarden, lansen en bogen. **14** En toen
ik zag, hoe bang ze waren, sprong ik op, en sprak tot de edelen,
de voormannen en de rest van het volk: Vreest ze niet, maar
denkt aan den groten en ontzaglijken Heer, en strijdt voor uw
broeders, uw zonen en dochters, voor uw vrouwen en voor uw
gezinnen! **15** Toen onze vijanden hoorden, dat we op de hoogte
waren gebracht, en dat God hun plan had verijdeld, konden wij
allen naar de muren terugkeren, en ieder weer aan zijn werk
gaan. **16** Toch bleef van die dag af slechts de éne helft van
mijn gevolg aan het werk, terwijl de andere helft met lansen,
schilden, bogen en pantsers waren gewapend, en de leiders
achter de bevolking van Juda bleven staan, **17** dat aan de muur
voortbouwde. De dragers, die de lasten sleepten, verrichtten het
werk met de éne hand, terwijl de andere de werpspies hield; **18**
de metselaars hadden onder het bouwen allen het zwaard aan
de lenden gegord. Den bazuinblazer hield ik bij mij. **19** En ik
sprak tot de edelen, de hoofdmannen en tot de rest van het volk:
Het werk is omvangrijk en uitgestrekt, zodat wij over de muren
zijn verspreid en ver van elkaar staan. **20** Waar ge dus het
signaal hoort van de bazuin, daar moet ge u met ons verenigen,
en onze God zal voor ons strijden. **21** Zo werkten we voort,
de helft van hen met lansen gewapend, van het gloren van de
dageraad af, totdat de sterren verschenen. **22** Ook dan nog
sprak ik tot het volk: Iedereen moet met zijn knechten binnen
Jerusalem overnachten. Zo waren zij ons des nachts tot een
wacht, overdag tot een werkploeg. **23** Ikzelf en mijn broers, mijn

gevolg en mijn lijfwacht waren nooit uit de kleren, en hielden
allen de werpspies in de rechterhand.

5 Maar er ontstond een ernstige klacht van het volk en hun
vrouwen tegen de Joden, hun eigen broeders. **2** Sommigen
zeiden: We moeten onze zonen en dochters verpanden, om koren
te kopen, te eten en in het leven te blijven. **3** Anderen zeiden:
We moeten onze akkers, wijngaarden en huizen verpanden, om
koren te kopen tegen de honger. **4** Weer anderen: We hebben op
onze akkers en wijngaarden geld opgenomen voor de belasting
aan den koning. **5** Maar ons lijf is toch even goed als dat onzer
broeders, onze kinderen zijn toch even goed als de hunnen.
Toch moeten wij onze zonen en dochters als slaven verkopen,
en zijn er al dochters van ons als slavinnen verkocht, zonder dat
wij er iets aan kunnen doen; ook onze akkers en wijngaarden
zijn in andere handen overgegaan. **6** Toen ik hun klacht en
beschuldiging hoorde, werd ik er hevig over ontstemd. **7** Na bij
mijzelf te hebben overlegd, riep ik de edelen en voormannen ter
verantwoording, en sprak tot hen: Gij drijft woeker tegenover uw
broeders! Ik belegde een grote vergadering tegen hen, **8** en
sprak hun toe: Wij hebben onze joodse broeders, die aan de
heidenen waren verkocht, zoveel we konden, vrijgekocht; en nu
gaat gij uw eigen broeders verkopen, en worden zij onder ons
verkocht! Ze zwegen, en wisten geen antwoord. **9** Ik vervolgde:
Het is niet goed, wat gij doet. Moet gij niet leven in de vrees
van onzen God, om de smaad der heidenen, onze vijanden, te
ontgaan? **10** Ook ikzelf, mijn broers en mijn gevolg, hebben geld
en koren aan hen geleend; maar wij zien af van die schuld. **11**
Geeft ook gij hun nog heden hun akkers, wijngaarden, olijfbomen
en huizen terug, met wat gij aan geld of koren, aan most of olie

van hen hebt te vorderen. **12** Ze gaven ten antwoord: We geven
het terug, en zullen niets van hen vorderen; we zullen doen, wat
ge zegt. Nu riep ik de priesters, en liet ze zweren, dat ze zó
zouden doen. **13** Daarbij schudde ik mijn mantel uit, en sprak:
Zo moge God iedereen uit zijn huis en have schudden, die dit
woord niet gestand doet; zo moge hij worden uitgeschud en
berooid! De hele vergadering antwoordde: Amen! Het volk loofde
God, en deed naar dit woord. **14** Ook heb ik sinds de dag, dat
koning Artaxerxes mij tot stadhouder over het land van Juda
heeft aangesteld, van het twintigste tot het twee en dertigste jaar
van den koning, dus twaalf jaar lang, met mijn broers niet het
onderhoud van een stadhouder willen trekken. **15** En terwijl de
vroegere stadhouders, die mij vooraf waren gegaan, het volk ten
laste waren geweest, en veertig zilveren sikkels per dag van hen
hadden geëist voor brood en wijn, en hun gevolg bovendien het
volk had verdrukt, heb ik voor mij zó niet gehandeld, omdat
ik God vreesde. **16** Ook heb ik mijn steun verleend aan de
bouw van de muur, en geen stuk grond voor mijzelf genomen,
ofschoon toch heel mijn gevolg bij het werk was betrokken. **17**
Steeds had ik honderd vijftig man van de Joden en voormannen
aan tafel, behalve nog hen, die van de omliggende volken tot
ons kwamen. **18** Wat iedere dag werd toebereid: een rund, zes
van de beste schapen en het gevogelte: kwam op mijn kosten;
bovendien om de tien dagen nog vele zakken met wijn. Toch heb
ik niet het onderhoud van een stadhouder willen eisen, omdat
die verplichting te zwaar op het volk zou drukken. **19** Mijn God,
reken mij ten goede, wat ik voor het volk heb gedaan!

6 Toen Sanbállat, Tobi-ja, de Arabier Gésjem en onze andere
vijanden vernamen, dat ik de muur had voltooid, en er geen

bres was overgebleven, ofschoon ik toen nog geen deuren in
de poorten had opgehangen, **2** zonden Sanbállat en Gésjem
mij de volgende boodschap: Kom, laat ons een samenkomst
met elkander hebben te Kefirim in het Ono-dal. Daar ze echter
kwaad tegen mij in het schild voerden, **3** zond ik boden tot hen
terug met het antwoord: Ik heb een groot werk onder handen,
en kan dus niet komen. Het werk zou zeker stil blijven liggen,
als ik mij er van terugtrok, om tot u te komen. **4** Tot vier keer
toe zonden ze mij dezelfde boodschap, maar telkens gaf ik
hun hetzelfde antwoord. **5** Daarop zond Sanbállat mij voor de
vijfde maal een dienaar met hetzelfde verzoek; maar nu bracht
deze een open brief met zich mee, **6** waarin stond geschreven:
Onder de volken loopt het gerucht, en het wordt door Gésjem
bevestigd, dat gij en de Joden van plan zijt, oproer te maken, en
dat gij de muur herbouwt, omdat gij koning over hen wilt worden,
of iets van die aard; **7** ook dat gij profeten hebt aangesteld, om u
in Jerusalem tot koning van Juda uit te roepen. Zo iets wordt
zeker den koning bekend! Kom dus, en laat ons met elkander
beraden. **8** Maar ik liet hem antwoorden: Geen woord is er waar,
van al wat ge zegt; ge verzint het zelf. **9** Want allen wilden ons
vrees aanjagen, en dachten: Dan zullen hun handen bij het werk
verslappen, en komt het nimmer tot stand. Het was dus zaak,
om sterk te staan. **10** Een andere keer ging ik het huis van
Sjemaja binnen, den zoon van Delaja, zoon van Mehetabel.
Ofschoon het goed gesloten kon worden, sprak hij tot mij: Laat
ons samen naar het huis van God gaan en binnen de tempel,
en de deuren van de tempel gesloten houden; want men komt
u vermoorden, vannacht nog komt men u doden. **11** Maar ik
gaf ten antwoord: Zou een man, als ik, op de vlucht slaan?

En wie, zoals ik, zou in leven blijven, als hij binnen de tempel
kwam? Neen, ik ga er niet heen! **12** Want ik begreep, dat God
hem niet had gezonden, maar dat Tobi-ja en Sanbállat hem
hadden omgekocht, om deze voorspelling tot mij te richten. **13**
Hij was omgekocht, om mij vrees aan te jagen. Dan zou ik wel
iets dergelijks doen en een zonde begaan; en dan hadden ze
gelegenheid, mijn naam te bekladden, en mij in opspraak te
brengen. **14** Mijn God, reken Tobi-ja en Sanbállat dit drijven
aan, maar ook Noadja, de profetes, en de andere profeten, die
mij bang wilden maken! **15** Op de vijf en twintigste van Eloel
was de muur in twee en vijftig dagen voltooid. **16** Toen al onze
vijanden het hoorden, en alle omliggende volken het zagen,
scheen het een machtig wonder in hun ogen, en begrepen
ze, dat dit werk door onzen God was gewrocht. **17** Maar ook
toen nog bleven sommige edelen van Juda brieven aan Tobi-ja
zenden, en kwamen er brieven van Tobi-ja bij hen aan. **18** Want
hij had vele bondgenoten in Juda, daar hij de schoonvader was
van Sjekanja, den zoon van Arach, en zijn zoon Jehochanan
gehuwd was met de dochter van Mesjoellam, den zoon van
Berekja. **19** En ofschoon Tobi-ja herhaaldelijk brieven schreef,
om mij vrees aan te jagen, durfden zij mij veel goeds van hem
vertellen, en brachten mijn woorden aan hem over.

7 Toen de muur was voltooid, liet ik ook de deuren aanbrengen,
en werden er poortwachters aangesteld, tegelijk met de zangers
en levieten. **2** Ik droeg het bestuur van Jerusalem op aan
Chanáni, mijn broer, en aan Chananja, den bevelhebber van
de burcht, daar deze boven veel anderen betrouwbaar was
en een godvrezend man. **3** Ik zeide tot hen: De poorten van
Jerusalem mogen niet worden geopend, eer de zon al warm

is geworden, en terwijl ze nog aan de hemel staat, moeten
de deuren worden gesloten en gegrendeld; dan moet gij de
bewoners van Jerusalem als wachten uitzetten, iedereen op
zijn eigen post en tegenover zijn huis. **4** Ofschoon de stad veel
ruimte bood en groot van omvang was, woonde er maar weinig
volk, en werden er geen huizen gebouwd. **5** Daarom gaf God
het mij in, de edelen, voormannen en het volk volgens hun
geslachtsregister bijeen te trekken. Bij deze gelegenheid vond ik
het geslachtsregister van hen, die het eerst waren opgetrokken;
en ik vond daar geschreven: **6** Dit zijn de bewoners der
provincie, die weg getrokken zijn uit de ballingschap, waarheen
Nabukodonosor, de koning van Babel, hen had weggevoerd,
en die zijn teruggekeerd naar Jerusalem en Juda, iedereen
naar zijn eigen stad. **7** Het zijn zij, die teruggekomen zijn met
Zorobabel, Jesjóea, Nechemja, Azarja, Raämja, Nachamáni,
Mordokai, Bilsjan, Mispéret, Bigwai, Nechoem en Baäna. Het
aantal mannen uit het volk van Israël was als volgt: **8** De zonen
van Parosj, een en twintighonderd twee en zeventig man; **9**
de zonen van Sje fatja, driehonderd twee en zeventig; **10** de
zonen van Arach, zeshonderd twee en vijftig; **11** de zonen van
Pachat-Moab, de zonen namelijk van Jesjóea en Joab, acht en
twintighonderd en achttien; **12** de zonen van Elam, twaalfhonderd
vier en vijftig; **13** de zonen van Zattoe, achthonderd vijf en
veertig; **14** de zonen van Zakkai, zevenhonderd zestig; **15**
de zonen van Binnoej, zeshonderd acht en veertig; **16** de
zonen van Bebai, zeshonderd acht en twintig; **17** de zonen van
Azgad, drie en twintighonderd twee en twintig; **18** de zonen van
Adonikam, zeshonderd zeven en zestig; **19** de zonen van Bigwai,
tweeduizend zeven en zestig; **20** de zonen van Adin, zeshonderd

vijf en vijftig; **21** de zonen van Ater, uit de familie Chizki-ja, acht
en negentig; **22** de zonen van Chasjoem, driehonderd acht en
twintig; **23** de zonen van Besai, driehonderd vier en twintig; **24**
de zonen van Charif, honderd twaalf; **25** de zonen van Gibon, vijf
en negentig; **26** de burgers van Betlehem en Netofa, honderd
acht en tachtig; **27** de burgers van Anatot, honderd acht en
twintig; **28** de burgers van Bet-Azmáwet, twee en veertig; **29** de
burgers van Kirjat-Jearim, Kefira en Beërot, zevenhonderd drie
en veertig; **30** de burgers van Rama en Géba, zeshonderd een
en twintig; **31** de burgers van Mikmas, honderd twee en twintig;
32 de burgers van Betel en Ai, honderd drie en twintig; **33** de
burgers van het andere Nebo, twee en vijftig; **34** de zonen van
den anderen Elam, twaalfhonderd vier en vijftig; **35** de zonen
van Charim, driehonderd twintig; **36** de burgers van Jericho,
driehonderd vijf en veertig; **37** de burgers van Lod, Chadid en
Ono, zevenhonderd een en twintig; **38** de zonen van Senaä,
negen en dertighonderd dertig. **39** De priesters: de zonen van
Jedaja, uit het geslacht van Jesjóea, telden negenhonderd drie
en zeventig man; **40** de zonen van Immer, duizend twee en vijftig;
41 de zonen van Pasjchoer, twaalfhonderd zeven en veertig; **42**
de zonen van Charim, duizend zeventien. **43** De levieten: de
zonen van Jesjóea, Kadmiël en Hodeja telden vier en zeventig
man. **44** De zangers: de zonen van Asaf telden honderd acht en
veertig man. **45** De poortwachters: de zonen van Sjalloem, de
zonen van Ater, de zonen van Talmon, de zonen van Akkoeb,
de zonen van Chatita en de zonen van Sjobai telden honderd
acht en dertig man. **46** De tempelknechten waren: de zonen
van Sicha; de zonen van Chasoefa; de zonen van Tabbaot; **47**
de zonen van Keros; de zonen van Sia; de zonen van Padon;

48 de zonen van Lebana; de zonen van Chagaba; de zonen
van Salmai; **49** de zonen van Chanan; de zonen van Giddel;
de zonen van Gáchar; **50** de zonen van Reaja; de zonen van
Resin; de zonen van Nekoda; **51** de zonen van Gazzam; de
zonen van Oezza; de zonen van Paséach; **52** de zonen van
Besai; de zonen van Meoenim; de zonen van Nefoesjesim; **53**
de zonen van Bakboek; de zonen van Chakoefa; de zonen van
Charchoer; **54** de zonen van Basloet; de zonen van Mechida; de
zonen van Charsja; **55** de zonen van Barkos; de zonen van
Sisera; de zonen van Támach; **56** de zonen van Nesiach; de
zonen van Chatifa. **57** De zonen van Salomons slaven waren:
de zonen van Sotai; de zonen van Soféret; de zonen van Perida;
58 de zonen van Jaäla; de zonen van Darkon; de zonen van
Giddel; **59** de zonen van Sjefatja; de zonen van Chattil; de
zonen van Pokéret-Hassebajim; de zonen van Amon. **60** De
tempelknechten telden met de zonen van Salomons slaven
tezamen driehonderd twee en negentig man. **61** De volgenden
zijn wel mee opgetrokken uit Tel-Mélach, Tel- Charsja, Keroeb,
Addon en Immer, maar ze konden hun familie- en stamboom
niet overleggen als bewijs, dat zij tot Israël behoorden. **62**
Het waren: De zonen van Delaja; de zonen van Tobi-ja; de
zonen van Nekoda: zeshonderd twee en veertig man. **63** Uit
de priesters: de zonen van Chobaja; de zonen van Hakkos;
de zonen van Barzillai, die getrouwd was met een dochter van
Barzillai, en naar hem werd genoemd. **64** Daar zij, hoe ze ook
zochten, hun geslachtsregister niet konden vinden, werden ze
van de priesterlijke bediening uitgesloten, **65** en verbood hun de
landvoogd, van de allerheiligste spijzen te eten, totdat er een
priester met de Oerim en Toemmim zou optreden. **66** De hele

gemeente bestond uit twee en veertig duizend driehonderd zestig
personen. **67** Hierbij kwamen nog zevenduizend driehonderd
zeven en dertig slaven en slavinnen, en tweehonderd vijf en
veertig zangers en zangeressen. **69** Er waren vierhonderd
vijf en dertig kamelen, en zesduizend zevenhonderd twintig
ezels. **70** Sommige familiehoofden schonken een som, die voor
de eredienst was bestemd. De landvoogd gaf voor het fonds:
duizend drachmen aan goud, vijftig plengschalen en vijfhonderd
dertig priestergewaden. **71** Enige familiehoofden gaven voor
het fonds, dat voor de eredienst was bestemd: twintigduizend
drachmen aan goud, en twee en twintighonderd mina aan
zilver. **72** De rest van het volk gaf: twintigduizend drachmen
aan goud, tweeduizend mina aan zilver, en zeven en zestig
priestergewaden. **73** Daarna gingen de priesters, de levieten,
de poortwachters, de zangers, met een deel van het volk en
de tempelknechten zich te Jerusalem vestigen, en de rest van
Israël in hun steden.

8 Toen de kinderen Israëls zich in hun steden hadden gevestigd,
brak de zevende maand aan. Nu verzamelde zich het hele
volk als één man op het plein vóór de Waterpoort. En men
verzocht Esdras, den schriftgeleerde, het boek te gaan halen
van Moses' Wet, die Jahweh aan Israël gegeven had. **2** Esdras,
de priester, legde dus de gemeente de Wet voor: aan mannen
en vrouwen, aan allen, die ze maar konden verstaan. Het was
de eerste dag der zevende maand. **3** En terwijl hij van de vroege
morgen tot de middag op het plein voor de Waterpoort aan het
voorlezen bleef aan mannen en vrouwen, aan allen, die het
maar konden verstaan, bleef ook het volk een en al oor voor
het boek van de Wet. **4** Esdras, de schriftgeleerde, had een

houten verhoging beklommen, die voor deze gelegenheid was
opgeslagen. Rechts van hem stonden Mattitja, Sjéma, Anaja,
Azarja, Oeri-ja, Chilki-ja en Maäseja; links Pedaja, Misjaël, Malki-
ja, Chasjoem, Chasjbaddána, Zekarja en Mesjoellam. **5** Toen
Esdras dus het boek opende, konden allen het zien, omdat hij
boven heel de menigte uitstak. Zodra hij het opende, stond
heel de menigte op. **6** Esdras ving aan, met Jahweh te loven,
den groten God; en heel het volk antwoordde: Amen, Amen!
Ze staken de handen omhoog, wierpen zich op de knieën en
aanbaden Jahweh, het gelaat tegen de grond. **7** Daarna gingen
de levieten Jesjóea, Bani, Sjerebeja, Jamin, Akkoeb, Sjabbetai,
Hodi-ja, Maäseja, Kelita, Azarja, Jozabad, Chanan en Pelaja
het volk in de Wet onderrichten, terwijl dit op zijn plaats bleef
staan. **8** Ze lazen duidelijk voor uit het boek van Gods Wet, en
voegden er de verklaring aan toe zodat men ook begreep, wat er
werd voorgelezen. **9** Toen sprak Nehemias, de landvoogd, met
Esdras, den priester en schriftgeleerde, en de levieten, die het
volk hadden onderricht, tot heel het volk: Deze dag is heilig voor
Jahweh, uw God; gij moogt dus niet treuren en wenen! Want al
het volk was begonnen te schreien, toen het de geboden der
Wet had gehoord. **10** En hij ging voort: Gaat lekkere spijzen
eten en zoete dranken drinken, en stuurt geschenken rond aan
hen, die niets hebben. Want deze dag is heilig voor onzen Heer.
Weest dus niet treurig; want de vreugde in Jahweh is uw kracht!
11 Ook de levieten kalmeerden het volk, en herhaalden: Weest
maar gerust, want deze dag is heilig; weest niet bedroefd! **12**
Toen ging heel de menigte heen, om te eten en te drinken, om
geschenken te zenden en uitbundige vreugde te tonen. Want ze
hadden begrepen, wat men hun te verstaan had gegeven. **13** De

volgende dag verzamelden zich de familiehoofden van heel het
volk, met de priesters en levieten, bij Esdras, den schriftgeleerde,
om de voorschriften der Wet te bestuderen. **14** En nu vonden ze
in de Wet geschreven, welke Jahweh door Moses gegeven had,
dat de kinderen Israëls op het feest van de zevende maand
onder loofhutten moesten wonen. **15** Daarom lieten zij in al hun
steden en in Jerusalem uitroepen en luide verkonden: Trekt het
gebergte in, en haalt takken van de olijf en de oleaster, van
mirten, palmen en lommerrijke bomen, om hutten te maken,
zoals is voorgeschreven. **16** En het volk ging ze halen, en allen
maakten zich hutten op hun eigen dak of hun hoven, op de
voorhoven van de tempel, op het plein voor de Waterpoort of
het plein van de Efraïmpoort. **17** Heel de gemeente, die uit de
ballingschap was teruggekeerd, maakte zich hutten en woonde
daar in. Neen, sinds de dagen van Josuë, den zoon van Noen,
tot op deze dag hadden de kinderen Israëls het nog nooit zo
gedaan, en had er zo'n uitbundige vreugde geheerst. **18** Dag
aan dag las men voor uit het boek van Gods Wet, van de eerste
dag tot de laatste. Zeven dagen lang vierde men feest, en op de
achtste dag werd een feestelijke bijeenkomst gehouden, zoals
dat voorgeschreven staat.

9 Maar op de vier en twintigste van dezelfde maand kwamen
de kinderen Israëls bijeen, om in zak en as te vasten. **2** Het
zaad van Israël scheidde zich van alle vreemdelingen af; en
zij traden vooruit, om hun eigen zonden te belijden en de
schuld hunner vaderen. **3** Gedurende een vierde deel van
de dag lazen zij, overeind op hun plaats, uit het wetboek van
Jahweh, hun God; gedurende een ander vierde deel legden
ze hun belijdenis af, en wierpen zich neer voor Jahweh, hun

God. **4** Op de verhoging der levieten stonden Jesjóea, Bani,
Kadmiël, Sjebanja, Boenni, Sjerebeja, Bani en Kenáni, en
smeekten met luider stem tot Jahweh, hun God. **5** En de
levieten Jesjóea, Kadmiël, Bani, Chasjabneja, Sjerebeja, Hodi-
ja, Sjebanja, Petachja antwoordden: Op, zegent Jahweh, uw
God, in de eeuwen der eeuwen! En men loofde de heerlijke
Naam, die alle lof en roem te boven gaat. **6** Nu sprak Esdras:
Gij, Jahweh, Gij alleen hebt de hemel gemaakt, de hemel der
hemelen met heel zijn heir, de aarde met al wat er op is, de
zeeën met alles erin. Gij zijt het, die alles in leven houdt, en voor
wien het heir van de hemel zich buigt. **7** Gij, Jahweh, zijt de
God, die Abram hebt uitverkoren, uit Oer der Chaldeën geleid,
en hem Abraham hebt genoemd. **8** Gij hebt zijn hart trouw voor
uw aanschijn bevonden, en met hem een verbond gesloten, om
aan zijn kroost het land der Kanaänieten, Chittieten, Amorieten,
Perizzieten, Jeboesieten en Girgasjieten te geven. En Gij hebt
uw woord gestand gedaan, omdat Gij gerecht zijt. **9** Gij hebt de
ellende onzer vaderen in Egypte aanschouwd, en hun kermen
gehoord bij de Rode Zee. **10** En Gij hebt tekenen en wonderen
gewrocht aan Farao, aan al zijn dienaars en aan het ganse volk
van zijn land; want Gij wist, hoe zij hen hadden mishandeld. Zo
hebt Gij U een naam bereid, zoals Gij thans nog bezit. **11** De
zee hebt Gij voor hen in tweeën gekloofd, zodat ze droogvoets
door de zee konden trekken; maar hun vervolgers hebt Gij in de
kolken geslingerd, als een steen in de geweldige wateren. **12** In
een wolkkolom hebt Gij hen geleid overdag, in een vuurkolom in
de nacht, om hun weg te verlichten, die ze hadden te gaan. **13**
Op de berg Sinaï zijt Gij nedergedaald, hebt van de hemel uit tot
hen gesproken, en hun rechtvaardige voorschriften, betrouwbare

wetten, voortreffelijke instellingen en geboden geschonken. **14** Gij hebt hun uw heilige sabbat verkondigd door uw dienaar Moses, hun geboden, instellingen en wetten gegeven. **15** Gij hebt hun brood uit de hemel tegen de honger geschonken, en water uit de rots doen stromen tegen hun dorst. Gij hebt hun gezegd, het land in bezit te gaan nemen, dat Gij met opgestoken hand hadt beloofd, hun te geven. **16** Maar onze vaderen waren opstandig, hardnekkig, en wilden naar uw geboden niet luisteren. **17** Ze weigerden te gehoorzamen, en dachten niet terug aan de wonderen, die Gij voor hen hadt gewrocht; hardnekkig en koppig wilden ze terug naar de slavernij van Egypte. Maar Gij waart een God vol vergeving, genadig, barmhartig, lankmoedig en van grote ontferming, en Gij liet hen niet in de steek. **18** Zelfs toen ze zich een gegoten kalf hadden gemaakt, en in vreselijke godslastering hadden gezegd: "Dit is uw god, die u uit Egypte heeft geleid", **19** zelfs toen nog hebt Gij in uw grote ontferming ze in de woestijn niet verlaten. De wolkkolom week niet van hen overdag, om hen op de weg te geleiden, en de vuurkolom niets des nachts, om hun weg te verlichten, die ze hadden te gaan; **20** Gij zijt uw goede geest blijven schenken, om hen te onderrichten; Gij hebt uw manna aan hun mond niet ontzegd, en water voor hun dorst gegeven; **21** veertig jaar lang zijt Gij hen in de woestijn blijven verzorgen, zodat het hun aan niets heeft ontbroken, hun kleren niet waren versleten, hun voeten niet waren gezwollen. **22** Gij hebt hun koninkrijken en volkeren overgeleverd, en ze stuk voor stuk verdeeld; zo hebben zij het land van Sichon, den koning van Chesjbon, veroverd, en het land van Og, den koning van Basjan. **23** Hun kinderen hebt Gij talrijk gemaakt als de sterren aan de hemel, en ze naar het

land gebracht, dat Gij hun vaderen bevolen hadt, in bezit te
gaan nemen. **24** En die kinderen zijn in het land gekomen, en
hebben het veroverd; en Gij hebt de Kanaänieten, die het land
bewoonden, aan hen onderworpen en ze in hun macht gegeven,
koningen zowel als de landsbevolking, om met hen te doen,
wat ze wilden. **25** Ze hebben versterkte steden en vette akkers
veroverd, huizen genomen met heel de have erin, uitgehouwen
vijvers en wijngaarden, olijven en vruchtbomen zonder tal. Maar
toen zij hadden gegeten, verzadigd waren en vet, en van al uw
goede gaven hadden genoten, **26** zijn ze weerbarstig geworden,
en tegen U in opstand gekomen, hebben zij uw Wet achter de
rug gesmeten en uw profeten vermoord, die hen vermaanden,
zich tot U te bekeren, en vreselijke godslasteringen uitgebraakt.
27 Toen hebt Gij hen aan hun verdrukkers overgeleverd, die
hen benauwden. Doch als zij in hun tijd van benauwing maar
weer tot U riepen, hebt Gij van de hemel uit hen verhoord, en
hun in uw grote ontferming redders geschonken, die hen uit
de macht hunner verdrukkers verlosten. **28** Maar nauwelijks
hadden ze rust herkregen, of ze deden weer kwaad voor uw
aanschijn. Dan bracht Gij ze onder de macht van hun vijand, die
ze vertrapte. Doch riepen ze weer tot U, dan hebt Gij van de
hemel uit hen verhoord, en in uw grote ontferming hen talloze
malen verlost. **29** Gij zijt ze blijven vermanen, om ze tot uw
Wet te bekeren. Maar zij bleven opstandig, gehoorzaamden
niet aan uw geboden, en zondigden tegen uw voorschriften,
wier vervulling den mens het leven behoudt; ze maakten hun
schouder onwillig, en star hun nek, en wilden niet horen. **30**
Jaren lang hadt Gij geduld met hen, en bleeft Gij ze vermanen
door uw geest, die Gij hun door uw profeten zondt; maar zij

luisterden niet. Toen hebt Gij ze overgeleverd aan de volken der
landen. **31** Maar ook toen nog hebt Gij ze in uw grote ontferming
niet geheel vernietigd, niet geheel verlaten; want Gij zijt een
genadige en barmhartige God! **32** Nu dan Jahweh, onze God:
grote, sterke, ontzagwekkende God, die het Verbond en de
genade gestand doet: tel toch al de rampen niet licht, die ons,
onze koningen en leiders, priesters en profeten, onze vaderen
en uw ganse volk hebben getroffen sinds de tijd der koningen
van Assjoer tot de dag van vandaag! **33** Gij waart rechtvaardig
bij al wat ons is geschied; want Gij hieldt uw trouw, maar wij
deden kwaad. **34** Onze koningen, leiders en priesters, onze
vaderen hebben uw wet niet volbracht, niet geluisterd naar uw
geboden en waarschuwingen, die Gij hun hebt gegeven. **35** Toen
zij het koningschap hadden, hebben zij trots de rijke zegen, die
Gij hun hadt gegeven, trots de uitgestrektheid en vruchtbaarheid
van het land, dat Gij hun hadt geschonken, U niet gediend, en
zich van hun zondig gedrag niet bekeerd. **36** Daarom zijn wij nu
slaven in het land, dat Gij aan onze vaderen hebt geschonken,
om er de vruchten en het goede van te genieten. Ja, slaven zijn
wij in het land; **37** en de koningen, die Gij om onze zonden over
ons hebt gesteld, halen de rijke oogst ervan in. Zij beschikken
naar willekeur over ons lijf en ons vee, en wij verkeren in grote
ellende! **38** Daarom gaan wij heden een schriftelijke verbintenis
aan, bezegeld door onze leiders, levieten en priesters.

10 Bezegeld door den landvoogd Nehemias den zoon van
Chakalja, en door Sidki-ja. **2** Door Seraja, Azarja, Jirmeja, **3**
Pasjchoer, Amarja, Malki-ja, **4** Chattoesj, Sjebanja, Malloek,
5 Charim, Meremot, Obadja, **6** Daniël, Ginneton, Baroek, **7**
Mesjoellam, Abi-ja, Mi-Jamin, **8** Maäzja, Bilgai en Sjemaja; dit

zijn de priesters. **9** Door de levieten Jesjóea, den zoon van
Azana; door Binnoej, uit de zonen van Chenadad, en Kadmiël,
10 met hun broeders Sjebanja, Hodi-ja, Kelita, Pelaja, Chanan,
11 Mika, Rechob, Chasjabja, **12** Zakkoer, Sjerebeja, Sjebanja,
13 Hodija, Bani en Beninoe. **14** Door de volkshoofden Parosj,
Pachat-Moab, Elam, Zattoe, Bani, **15** Boenni, Azgad, Bebai,
16 Adoni-ja, Bigwai, Adin, **17** Ater, Chizki-ja, Azzoer, **18** Hodi-
ja, Chasjoem, Besai, **19** Charif, Anatot, Nebai, **20** Magpiasj,
Mesjoellam, Chezir, **21** Mesjezabel, Sadok, Jaddóea, **22** Pelatja,
Chanan, Anaja, **23** Hosjéa, Chananja, Chassjoeb, **24** Hallochesj,
Pilcha, Sjobek, **25** Rechoem, Chasjabna, Maäseja, **26** Achi-
ja, Chanan, Anan, **27** Malloek, Charim en Baäna. **28** Het
gewone volk, de priesters, levieten, poortwachters, zangers en
tempelknechten, allen, die zich hebben afgezonderd van de
landsbevolking en zich hebben aangesloten bij de Wet van God,
met hun vrouwen, zonen en dochters, voor zover zij tot de jaren
van verstand zijn gekomen, **29** in overeenstemming met hun
broeders, de adel: zijn overeengekomen onder vloek en eed, te
leven naar de Wet van God, die Hij ons heeft gegeven door
Moses, Gods dienaar, en nauwgezet alle geboden, voorschriften
en instellingen van Jahweh, onzen Heer, te onderhouden. **30**
Verder, dat wij onze dochters niet aan de landsbevolking zullen
geven, en hun dochters niet voor onze zonen zullen nemen. **31**
Dat wij op sabbat of feestdag van de landsbevolking geen waren
of koren zullen kopen, als zij die op de sabbat ter markt brengt.
Dat wij in het zevende jaar afstand zullen doen van de oogst en
van iedere schuldvordering. **32** Verder, dat wij de verplichting op
ons nemen, jaarlijks een derde sikkel te geven voor de eredienst
in het huis van onzen God: **33** voor het toonbrood, het dagelijks

spijs- en brandoffer, voor de offers op sabbat, nieuwe maan en
hoogfeest, voor het dank- en zondeoffer, om verzoening voor
Israël te verkrijgen, en voor de verdere dienst in het huis van
God. **34** Dat wij, priesters, levieten en volk, het lot zullen werpen,
om jaarlijks op vaste tijden in familiegroepen hout te leveren en
naar het huis van God te brengen tot brandstof op het altaar van
Jahweh, onzen God, zoals het in de Wet is bepaald. **35** Verder,
dat wij de eerstelingen van onze akker en de eerstelingen van al
onze vruchtbomen jaarlijks naar het huis van Jahweh zullen
brengen. **36** Dat wij de eerstgeborenen van onze zonen en van
ons lastvee, zoals in de Wet is bepaald, met de eerstgeborenen
van onze runderen en schapen naar het huis van onzen God
zullen brengen voor de priesters, die dienst verrichten in het
huis van onzen God. **37** Dat wij voor de priesters de keur van
ons meel, van onze hefoffers, van alle boomvruchten, van most
en olie naar de kamers van het huis van onzen God zullen
brengen, en voor de levieten de tienden van onze akker. Dat de
levieten de tienden in al onze landbouwplaatsen zullen innen, **38**
maar dat de priester, de zoon van Aäron, bij de levieten zal
zijn, als zij de tienden ophalen. Dat de levieten het tiende deel
van de tienden naar het huis van onzen God zullen brengen in
de kamers van de opslagplaats. **39** Dat de kinderen Israëls en
de zonen van Levi het hefoffer aan koren, most en olie naar
die kamers zullen brengen, waar de vaten voor het heiligdom,
voor de dienstdoende priesters en voor de poortwachters en
zangers zijn. Dat wij ook het huis van onzen God niet zullen
verwaarlozen.

11 De leiders van het volk vestigden zich te Jerusalem. De rest
van het volk wierp het lot, om een tiende deel aan te wijzen, dat

zich in Jerusalem, de heilige stad, moest vestigen, terwijl de
negen andere tienden in de overige steden konden wonen. **2** Het
volk zegende echter allen, die zich vrijwillig aanboden, om zich
in Jerusalem te vestigen. **3** Dit zijn de hoofden van de provincie,
die zich in Jerusalem vestigden. De hoofden van Israël, van de
priesters, levieten, tempelknechten en zonen van Salomons
slaven gingen ook in de steden van Juda wonen, iedereen op
zijn eigen erfdeel in die steden, **4** terwijl die van de Judeërs en
Benjamieten zich in Jerusalem vestigden. Van de Judeërs: Ataja,
de zoon van Oezzi-ja, zoon van Zekarja, zoon van Amarja, zoon
van Sjefatja, zoon van Mahalalel, uit de zonen van Fáres. **5**
Vervolgens Maäseja, de zoon van Baroek, zoon van Kol-Choze,
zoon van Chazaja, zoon van Adaja, zoon van Jojarib, zoon van
Zekarja, zoon van den Sjeloniet. **6** De zonen van Fáres, die in
Jerusalem woonden, telden tezamen vierhonderd acht en zestig
weerbare mannen. **7** Dit zijn de Benjamieten: Salloe, de zoon
van Mesjoellam, zoon van Joëd, zoon van Pedaja, zoon van
Kolaja, zoon van Maäseja. zoon van Itiël, zoon van Jesjaja, **8** en
zijn broeders, negenhonderd acht en twintig weerbare mannen.
9 Joël, de zoon van Zikri, stond aan hun hoofd, en Jehoeda, de
zoon van Hassenoea was het tweede hoofd van de stad. **10** Van
de priesters: Jedaja, de zoon van Jojarib, zoon van Jakin, **11** en
Seraja, de zoon van Chilki-ja, zoon van Mesjoellam, zoon van
Sadok, zoon van Merajot, zoon van Achitoeb stonden aan het
hoofd van de tempel; **12** met hun broeders, die dienst in de
tempel verrichtten, telden zij achthonderd twee en twintig man.
Vervolgens Adaja, de zoon van Jerocham, zoon van Pelalja,
zoon van Amsi, zoon van Zekarja, zoon van Pasjchoer, zoon van
Malki-ja, **13** en zijn broeders, die familiehoofden waren, telden

tweehonderd twee en veertig man, Amasai, de zoon van Azarel,
zoon van Achzai, zoon van Mesjillemot, zoon van Immer, **14** en
zijn broeders telden honderd acht en twintig weerbare mannen;
hun hoofd was Zabdiël, de zoon van Haggedolim. **15** Van de
levieten: Sjemaja, de zoon van Chassjoeb, zoon van Azrikam,
zoon van Chasjabja, zoon van Boenni. **16** Sjabbetai en Jozabad
behoorden tot de hoofden der levieten, en waren belast met het
toezicht op de uitwendige aangelegenheden van de tempel. **17**
Mattanja, de zoon van Mika, zoon van Zabdi, zoon van Asaf, was
de leider van het lofgezang bij het gebed, en Bakboekja was de
tweede onder zijn broeders. Verder Abda, de zoon van Sjamóea,
zoon van Galal, zoon van Jedoetoen. **18** In het geheel telden de
levieten in de heilige stad tweehonderd vier en tachtig man. **19**
De poortwachters waren: Akkoeb, Talmon en hun broeders,
die de wacht hielden in de poorten; ze telden honderd twee en
zeventig man. **20** De overige Israëlieten, priesters en levieten
woonden in de verschillende steden van Juda, iedereen op zijn
erfdeel. **21** De tempelknechten woonden op de Ofel; Sicha en
Gisjpa stonden aan het hoofd der tempelknechten. **22** Het hoofd
der levieten te Jerusalem was Oezzi, de zoon van Bani, de zoon
van Chasjabja, zoon van Mattanja, zoon van Mika; hij behoorde
tot de zonen van Asaf, de zangers bij de dienst in de tempel. **23**
Want er bestond aangaande hen een koninklijk besluit, dat aan
de zangers een dagelijkse toelage verzekerde. **24** Petachja, de
zoon van Misjezabel, uit de zonen van Zara, den zoon van Juda,
was gevolmachtigde van den koning3 in alle aangelegenheden
van het volk. **25** Wat hun dorpen buiten betreft: Judeërs woonden
in Kirjat-Arba en onderhorige plaatsen; in Dibon en onderhorige
plaatsen; in Jekabseël en zijn dorpen; **26** in Jesjóea, Molada,

Bet-Pélet, **27** Chasar-Sjoeal en Beër-Sjéba met onderhorige
plaatsen; **28** in Sikelag en Mekona met onderhorige plaatsen; **29**
in En-Rimmon, Sora, Jarmoet, **30** Zanóach, Adoellam en hun
dorpen; in Lakisj met zijn velden; in Azeka met onderhorige
plaatsen. Ze woonden dus van Beër-Sjéba tot het Hinnom-dal.
31 De Benjamieten waren in Géba, Mikmas, Ajja, Betel met
onderhorige plaatsen; **32** in Anatot, Nob, Ananja, **33** Chasor,
Rama, Gittáim, **34** Chadid, Seboïm, Neballat, **35** Lod, Ono en
het Handwerkersdal. **36** Van de levieten woonden afdelingen
zowel in Juda als in Benjamin.

12 Dit zijn de priesters en levieten, die met Zorobabel, den zoon
van Salatiël, en met Jesjóea zijn opgetrokken: Seraja, Jirmeja,
Ezra, **2** Amarja, Malloek, Chattoesj, **3** Sjekanja, Rechoem,
Meremot, **4** Iddo, Ginnetoj, Abi-ja, **5** Mi-jamin, Maädja, Bilga, **6**
Sjemaja, Jojarib, Jedaja, **7** Salloe, Amok, Chilki-ja en Jedaja; dit
waren de hoofden van de priesters en van hun broeders ten tijde
van Jesjóea. **8** Dit waren de levieten: Jesjóea, Binnoej, Kadmiël,
Sjerebeja, Jehoeda en Mattanja, die met zijn broeders de leiding
had bij het lofgezang. **9** Verder Bakboekja en Oenni met hun
broers, die bij de gezangen tegenover hen stonden. **10** Jesjóea
verwekte Jojakim, Jojakim verwekte Eljasjib, Eljasjib verwekte
Jojada. **11** Jojada verwekte Jonatan, Jonatan verwekte Jaddóea.
12 Ten tijde van Jojakim waren priesters: de familiehoofden van
Seraja, Meraja, Jirmeja, Chananja; **13** die van Ezra, Mesjoellam,
Amarja, Jehochanan; **14** die van Malloeki, Jonatan, Sjebanja,
Josef: **15** die van Charim, Adna, Merajot, Chelkai; **16** die van
Iddo, Zekarja, Ginneton, Mesjoellam; **17** die van Abi-ja, Zikri,
Minjamin, Moadja, Piltai; **18** die van Bilga, Sjammóea, Sjemaja,
Jehonatan; **19** die van Jojarib, Mattenai, Jedaja, Oezzi; **20** die

van Sallai, Kallai, Amok, Éber; **21** die van Chilki-ja, Chasjabja,
Jedaja en Netanel. **22** De levieten, familiehoofden, uit de tijd van
Eljasjib, Jojada, Jochanan en Jaddóea staan opgeschreven;
de priesters tot aan de regering van Darius, den Pers. **23** De
levieten, familiehoofden, tot aan de tijd van Jochanan, den zoon
van Eljasjib, staan opgeschreven in het boek der Kronieken. **24**
De hoofden der levieten waren: Chasjabja, Sjerebja, Jesjóea,
Binnoej en Kadmiël; en hun broeders, die tegenover hen
stonden, om afdeling tegenover afdeling het prijs- en loflied
aan te heffen, zoals David, de man Gods, dit had bepaald,
waren: **25** Mattanja, Bakboekja, Obadja. De poortwachters, die
de wacht hielden bij de voorraadkamers der poorten, waren:
Mesjoellam, Talmon en Akkoeb. **26** Dezen leefden ten tijde
van Jojakim, den zoon van Jesjóea, zoon van Josadak, en
ten tijde van Nehemias, den stadhouder, en van Esdras, den
priester-schriftgeleerde. De inwijding van Jerusalems muren.
27 Voor de inwijding van Jerusalems muren ontbood men de
levieten uit al hun woonplaatsen, en bracht ze naar Jerusalem,
om de inwijding te voltrekken met jubel, loflied en gezang,
met cymbalen, harpen en citers. **28** Zo kwamen de zangers
bijeen, zowel uit de streek rond Jerusalem als uit de dorpen der
Netofaieten, **29** uit Bet-Haggilgal, en uit de velden van Géba en
Azmáwet; want de zangers hadden zich rond Jerusalem dorpen
gebouwd. **30** En nadat de priesters en levieten zich hadden
gereinigd, reinigden zij ook het volk, daarna de poorten en de
muur. **31** Nu liet ik de hoofden van Juda de muur beklimmen, en
stelde ik twee grote koren op. Het één trok naar het zuiden over
de muur in de richting van de Aspoort. **32** Daarachter gingen
Hosjaäja en de helft der hoofden van Juda; **33** vervolgens

Azarja, Ezra, Mesjoellam, **34** Jehoeda, Binjamin, Sjemaja en
Jirmeja. **35** Dan enige priesterzonen met trompetten; daarna
Zekarja, de zoon van Jonatan, zoon van Sjemaja, zoon van
Mattanja, zoon van Mikaja, zoon van Zakkoer, zoon van Asaf, **36**
met zijn broeders Sjemaja, Azarel, Milalai, Gilalai, Maäi, Netanel,
Jehoeda en Chanáni met muziekinstrumenten voor de muziek
van David, den man Gods. Esdras, de schriftgeleerde, ging aan
hun spits. **37** Voorbij de Bronpoort sloegen zij af, en trokken de
trappen op van de stad van David, de helling van de muur, en
verder langs het paleis van David tot aan de Waterpoort in het
oosten. **38** Het andere koor, dat door mijzelf en de helft van
het volk werd gevolgd, trok naar het noorden over de muur.
Het ging langs de Bakoventoren tot aan de Brede Muur, **39**
over de Efraïmpoort, de Oude Poort en de Vispoort, voorbij
de Chananel-toren en de toren Mea tot de Schaapspoort, en
hield halt bij de Gevangenispoort. **40** Daarna stelden de beide
koren zich op in de tempel; ook ikzelf met de helft van de
hoofden. **41** De priesters Eljakim, Maäseja, Minjamin, Mikaja,
Eljoënai, Zekarja en Chananja bliezen op de trompetten, **42**
met Maäseja, Sjemaja, Elazar, Oezzi, Jehochanan, Malkija,
Elam en Ézer. Ook de zangers lieten zich horen onder leiding
van Jizrachja. **43** Die dag werden er talrijke offers gebracht.
Men juichte van blijdschap, omdat God hun grote vreugde
had bereid; ook de vrouwen en de kinderen juichten, zodat
Jerusalems jubel tot in de verte werd gehoord. **44** In die tijd
werden er mannen aangesteld, die belast waren met het toezicht
over de kamers voor de voorraden, hefoffers, eerstelingen en
tienden, om daarin de wettelijke cijnzen, naar de verhouding
van de landerijen der steden, voor de priesters en levieten te

bergen. Want Juda beleefde nu vreugde aan de dienstdoende
priesters en levieten; **45** want ze onderhielden de verplichtingen
jegens God en de reinheidsvoorschriften. Ook de zangers en
poortwachters onderhielden, wat David en zijn zoon Salomon
hadden voorgeschreven; **46** want de oorsprong van de zangers
en van het lof- en jubellied voor God ligt in de oude tijden
van David en Asaf. **47** Heel Israël bracht dus in de tijd van
Zorobabel en in de tijd van Nehemias de cijns voor de dagelijkse
behoeften der zangers en poortwachters op, en wijdde gaven
aan de levieten, die daarvan wederom aan de zonen van Aäron
wijdden.

13 Toen in die tijd uit het boek van Moses aan het volk werd
voorgelezen, vond men daarin voorgeschreven: Geen Ammoniet
of Moabiet mag ooit tot de gemeente Gods toetreden; **2** want zij
hebben de kinderen Israëls niet aan brood en water geholpen,
maar hebben Balaäm gehuurd, om hen te vervloeken, ofschoon
onze God de vloek in zegening heeft veranderd. **3** Toen men
deze wet had gehoord, zonderde men allen, die van gemengd
ras waren, van Israël af. **4** Maar reeds vroeger was de priester
Eljasjib, die met het toezicht over de kamers van het huis van
onzen God was belast, aan Tobi-ja verwant geworden. **5** Daarom
had hij hem een grote kamer ingeruimd, waar men vroeger het
spijsoffer, de wierook, de vaten, de tienden van koren, most en
olie, als de cijns voor de levieten, zangers en poortwachters,
en het hefoffer der priesters had opgeborgen. **6** Toen dit alles
voorviel, was ik echter niet in Jerusalem; want in het twee en
dertigste jaar van Artaxerxes, den koning van Babel, was ik
naar den koning gegaan, en eerst enige tijd later had ik den
koning verlof gevraagd, **7** om naar Jerusalem terug te keren.

Toen ik bemerkte, wat kwaad Eljasjib had gedaan, door voor
Tobi-ja een kamer in te ruimen op de voorhoven van het huis
van God, **8** was ik er hevig over verontwaardigd. Ik liet al het
huisraad van Tobi-ja naar buiten smijten, **9** gelastte, de kamer
te reinigen, en liet er de tempelvaten met het spijsoffer en de
wierook in terugbrengen. **10** Ook vernam ik, dat de cijnzen voor
de levieten niet. werden opgebracht, en dat daarom de levieten
met de zangers, die voor de eredienst moesten zorgen, naar
hun eigen akkers waren teruggetrokken. **11** Ik beklaagde mij
erover bij de voormannen, en sprak: Waarom heeft men het huis
van God verwaarloosd? Ik riep ze dus terug, en stelde ze weer
op hun post; **12** en al de Judeërs brachten weer de tienden aan
koren, most en olie naar de voorraadkamers. **13** Vervolgens
stelde ik den priester Sjelemja, den schriftgeleerde Sadok en
den leviet Pedaja aan, om toezicht op de voorraadkamers te
houden, en als hun helper Chanan, den zoon van Zakkoer, zoon
van Mattanja; en daar zij voor eerlijke lieden golden, werd hun
de taak opgedragen, de uitkering aan hun broeders te doen.
14 Mijn God, wees hierom mijner indachtig, en wis mijn goede
daden niet uit, die ik voor het huis van God en zijn eredienst heb
verricht! **15** In die tijd bemerkte ik, dat sommigen in Juda op de
sabbat de perskuipen traden en vrachten koren binnenhaalden,
en dat zij zelfs op de sabbat wijn, druiven, vijgen en allerlei
koopwaar op ezels laadden en naar Jerusalem brachten. Hen
waarschuwde ik, zodra zij levensmiddelen verkochten. **16** Maar
toen ook de Tyriërs, die in Jerusalem woonden, op de sabbat vis
en allerlei koopwaar begonnen aan te voeren en aan de Judeërs
verkochten, **17** beklaagde ik mij daarover bij de edelen van Juda,
en sprak tot hen: Beseft gij niet, wat kwaad gij doet, door zó de

sabbat te ontheiligen? **18** Hebben uw vaderen niet hetzelfde
gedaan, en heeft onze God daarom niet over ons en deze stad
al die rampen gebracht? Gaat gij nu de gramschap over Israël
nog erger doen woeden, door de sabbat te ontheiligen? **19** En
ik beval, bij het begin van de sabbat, zodra de poorten van
Jerusalem in het donker lagen, de deuren te sluiten, en ze niet te
openen, voordat de sabbat voorbij was. Ik stelde enigen van mijn
mannen bij de poorten op wacht, zodat er op de sabbat geen
last naar binnen kon worden gebracht. **20** Toen nu echter de
kramers en kooplieden in allerlei waren buiten Jerusalem bleven
overnachten, **21** waarschuwde ik hen en sprak tot hen: Hoe
durft gij vlak bij de muur overnachten! Zo gij het nog eens durft
wagen, zal ik mijn hand aan u slaan. Sinds die tijd zijn ze op de
sabbat niet meer gekomen. **22** Toch beval ik de levieten, zich te
reinigen, en de poorten te komen bewaken, om de sabbat heilig
te houden. Mijn God, wees mij ook hierom indachtig, en ontferm
U mijner naar de rijkdom van uw genade. **23** In die tijd bemerkte
ik ook, dat er Joden waren, die vrouwen uit Asjdod, Ammon en
Moab hadden getrouwd, **24** en wier kinderen voor de helft geen
joods konden spreken, maar wel asjdodietisch of de taal van een
of ander volk. **25** Ik verweet het hun en vervloekte hen, ranselde
sommigen hunner af en trok ze de haren uit. Ik bezwoer ze bij
God: Neen, gij moogt uw dochters niet aan hun zonen geven, en
hun dochters niet voor uw zonen nemen of voor uzelf! **26** Is
Salomon, Israëls koning, niet om vreemde vrouwen in zonde
gevallen? Ofschoon er onder de grote volken geen koning was
zoals hij, ofschoon hij een gunsteling was van zijn God, die hem
tot koning over heel Israël had aangesteld, hebben zij hem tot
zonde verleid. **27** Is het dan niet ongehoord, dat gij zo'n groot

kwaad durft bedrijven, en ontrouw wordt aan onzen God, door
vreemde vrouwen te huwen? **28** En een der zonen van Jojada,
den zoon van den hogepriester Eljasjib, die de schoonzoon
van Sanbállat, den Choroniet, was geworden, joeg ik uit mijn
omgeving weg. **29** Mijn God, reken hun de ontwijding van het
priesterschap en het verbond der priesters en levieten aan! **30**
Zo reinigde ik hen van al wat uitheems was, regelde de dienst
van priesters en levieten, zodat ieder zijn eigen taak had, **31** en
regelde de levering van hout op vaste tijden, en de eerstelingen.
Mijn God, gedenk mijner ten goede!

Esther

1 Hierna gebeurde het, dat Achasjwerosj, die van Hoddoe tot
Koesj over honderd zeven en twintig provincies regeerde, **2** en
op zijn koninklijke troon in de vesting Sjoesjan zetelde, **3** in
het derde jaar zijner regering een feest gaf voor al zijn vorsten
en hovelingen. De leger oversten der Perzen en Meden, de
adel en de vorsten der provincies waren daarbij tegenwoordig,
en **4** honderd tachtig dagen lang spreidde hij de rijkdom van
zijn koninklijke heerlijkheid en de luistervolle pracht van zijn
grootheid ten toon. **5** Op het einde daarvan richtte de koning
voor al het volk, dat zich in de vesting Sjoesjan bevond, van den
aanzienlijksten tot den geringsten, in de tuin van het koninklijk
paleis een feestmaal aan, dat zeven dagen duurde. **6** Over
zilveren bogen, die op marmeren zuilen rustten, was wit linnen
gespannen, en met rode en witte koorden waren daaraan
bonte en violette doeken bevestigd. Daaronder stonden op een
mozaiekvloer van wit en gekleurd marmer, van paarlemoer en
kostbare steen, gouden en zilveren rustbedden. **7** In gouden
bekers, de een al mooier dan de andere, schonk men met
koninklijke mildheid kostelijke wijn in overvloed. **8** Maar op
koninklijk bevel werd niemand tot drinken gedwongen; want de
koning had al zijn hofmeesters last gegeven, dat men iedereen
moest bedienen, zoals hij verkoos. **9** Intussen had ook koningin
Wasjti in het paleis van koning Achasjwerosj een maaltijd
aangericht voor de vrouwen. **10** Toen de koning nu, op de
zevende dag, vrolijk was van de wijn, beval hij Mehoeman,
Bizta, Charbona, Bigta, Abagta, Zetar en Karkas, de zeven
kamerlingen, die bij koning Achasjwerosj dienst deden, **11**
koningin Wasjti met de koninklijke kroon op het hoofd voor

den koning te geleiden, om haar schoonheid aan de volken
en vorsten te tonen; want ze was bijzonder mooi. **12** Koningin
Wasjti verzette zich echter tegen het bevel van den koning, dat
haar door de kamerlingen werd overgebracht, en weigerde te
komen. Toen ontstak de koning in vreselijk heftige toorn, **13**
en raadpleegde terstond de wijzen, die de tijden berekenen.
Want in zulke gevallen overlegt de koning met alle kenners
van recht en wet, **14** die aan zijn hof zijn; het waren Karsjena,
Sjetar, Admata, Tarsjisj, Méres, Marsena en Memoekan, de
zeven vorsten der Perzen en Meden, vertrouwelingen van den
koning, die de eerste plaatsen in het rijk bekleedden. **15** Hij
vroeg hun, wat men volgens het recht met koningin Wasjti moest
doen, nu zij niet gehoorzaamd had aan het bevel van koning
Achasjwerosj, dat haar door de kamerlingen was overgebracht.
16 Hierop zei Memoekan tot den koning en de vorsten: Niet
alleen tegen den koning heeft koningin Wasjti misdreven, maar
ook tegen alle vorsten en volkeren in alle provincies van koning
Achasjwerosj. **17** Want het optreden van de koningin zal aan alle
vrouwen bekend worden, en zij zullen ongezeglijk worden voor
haar mannen, wanneer men vertelt: Koning Achasjwerosj heeft
koningin Wasjti bevolen, voor hem te verschijnen, maar zij is niet
gekomen. **18** Ook de vorstinnen der Perzen en Meden zullen het
optreden van de koningin vernemen, en het onmiddellijk aan
al de vorsten van den koning vertellen; en het gevolg zal zijn:
ongezeglijkheid en nukken. **19** Wanneer het dus den koning
behaagt, worde namens hem een koninklijk bevel uitgevaardigd
en in de wetten van Perzen en Meden opgenomen, zodat het
onherroepelijk is: dat Wasjti niet meer voor Achasjwerosj mag
verschijnen, en dat de koning haar koninklijke waardigheid

overdraagt op een andere, die beter is dan zij. **20** Wanneer deze
beslissing, door den koning genomen, in heel zijn koninkrijk,
hoe groot dit ook is, bekend wordt, zullen alle vrouwen, van de
aanzienlijkste tot de geringste, haar mannen eerbiedigen. **21** De
raad van Memoekan vond bijval bij den koning en de vorsten,
en de koning handelde er naar. **22** Hij zond brieven naar alle
koninklijke provincies, naar iedere provincie in haar eigen schrift
en naar ieder volk in zijn eigen taal, dat iedere man heer en
meester zou zijn in zijn eigen huis, en bevelen kon wat hem
goed dacht.

2 Toen enige tijd later zijn toorn was bedaard, begon koning
Achasjwerosj over Wasjti te tobben, over wat zij had gedaan en
over de beslissing, die men tegen haar had getroffen. **2** Daarom
zeiden de jongemannen, die den koning bedienden: Men moet
voor den koning bekoorlijke jonge meisjes gaan zoeken. **3** De
koning stelle dus in alle provincies van zijn rijk beambten aan,
die alle bekoorlijke jonge meisjes moeten opzoeken en naar de
vesting Sjoesjan in het vrouwenpaleis brengen, onder de hoede
van ‘s konings kamerling Hege, die de vrouwen bewaakt. Men
moet haar de nodige schoonheidsmiddelen bezorgen, **4** en het
meisje, dat den koning behaagt, zal koningin worden in plaats van
Wasjti. Deze raad beviel den koning, en hij volgde hem op. **5** Nu
woonde er in de vesting Sjoesjan een Jood, Mordokai genaamd,
de zoon van Jaïr, den zoon van Sjimi, zoon van Kisj, een
Benjamiet. **6** Deze was tegelijk met de ballingen, die met koning
Jekonias van Juda waren vertrokken, door den babylonischen
koning Nabukodonosor uit Jerusalem weggevoerd. **7** Mordokai
was voogd over Hadassa, ook Ester geheten, die de dochter
was van zijn oom, maar vader noch moeder meer had. Zij

was schoon van gestalte en bekoorlijk van gelaat. Mordokai
had haar bij de dood van haar vader en moeder als dochter
aangenomen. **8** Toen dus het bevel en de verordening van den
koning werd afgekondigd, en men vele meisjes in de vesting
Sjoesjan onder de hoede van Hege bijeenbracht, werd ook Ester
naar het koninklijk paleis meegenomen en onder de hoede van
Hege, den bewaker der vrouwen, gesteld. **9** En daar het meisje
hem behaagde en zijn gunst verwierf, haastte hij zich, haar
schoonheidsmiddelen met spijs en drank te verschaffen; ook
stelde hij zeven handige meisjes uit het koninklijk paleis ter harer
beschikking, en liet haar met deze meisjes verhuizen naar het
beste gedeelte van het vrouwenverblijf. **10** Ester had niet over
haar volk en haar afkomst gesproken; want Mordokai had haar
dit verboden. **11** Dagelijks wandelde Mordokai langs de voorhof
van het vrouwenverblijf, om te vernemen, hoe Ester het maakte,
en wat er met haar zou gebeuren. **12** Elk meisje kwam aan de
beurt, om bij koning Achasjwerosj te komen, nadat het twaalf
maanden volgens de verordening voor de vrouwen verzorgd
was. Want zo lang duurde de voorbereiding; zes maanden werd
zij behandeld met mirreolie en zes maanden met verschillende
balsems en schoonheidsmiddelen voor vrouwen. **13** Als dan
zo'n meisje naar den koning ging, werd haar al wat zij vroeg, uit
het vrouwenverblijf naar het paleis van den koning meegegeven.
14 's Avonds ging zij er heen, keerde 's morgens terug en bleef
dan onder de hoede van 's konings kamerling Sjaäsjgaz, die de
bijvrouwen bewaakte; dan kwam zij niet meer bij den koning
terug, tenzij de koning dit wenste, en zij persoonlijk geroepen
werd. **15** Toen nu Ester, de dochter van Abicháil, den oom
van Mordokai, die haar als dochter had aangenomen, aan de

beurt was, om naar den koning te gaan, vroeg zij niets dan wat
Hege, de kamerling des konings, die de vrouwen bewaakte,
haar aanbeval; maar met dat al viel zij bij iedereen, die haar
zag, in de smaak. **16** Zo werd Ester tot koning Achasjwerosj
geleid in de maand Tebet, de tiende maand, in het zevende jaar
van zijn regering. **17** En de koning kreeg Ester meer lief dan alle
andere vrouwen; want zij behaagde en bekoorde hem meer dan
alle andere meisjes. Daarom plaatste hij de koninklijke kroon op
haar hoofd, en verhief haar tot koningin in plaats van Wasjti.
18 Daarop richtte de koning een groot feestmaal aan voor al
zijn vorsten en hovelingen, het Estermaal; hij verordende in de
provincies kwijtschelding van straffen, en deelde met koninklijke
mildheid geschenken uit. **19** Toen er nu voor de tweede maal
meisjes werden bijeengebracht, zat Mordokai in de koninklijke
poort. **20** Ester had op bevel van Mordokai niets over haar
afkomst en haar volk verteld; want zij gehoorzaamde hem, alsof
zij nog onder zijn voogdij stond. **21** Terwijl Mordokai dus in de
koninklijke poort zat, kwamen twee koninklijke kamerlingen-
dorpelwachters, Bigtan en Téresj, tegen koning Achasjwerosj in
opstand en trachtten de hand aan hem te slaan. **22** Mordokai
kwam dit te weten, en maakte het aan koningin Ester bekend.
Deze vertelde het in naam van Mordokai aan den koning. **23**
Toen de zaak onderzocht en waar bevonden was, werden de
twee samenzweerders aan een paal opgehangen. Dit feit werd
in het koninklijk kroniekboek opgetekend.

3 Enige tijd later verhief koning Achasjwerosj dezen Haman, den
Agagiet, den zoon van Hammedata, tot de hoogste waardigheid
en plaatste zijn zetel hoger dan die der andere vorsten, die bij
hem waren. **2** En alle dienaren van den koning, die zich in

het koninklijke poortgebouw bevonden, bogen voor Haman en
wierpen zich voor hem neer; want dit had de koning ter ere van
Haman gelast. Maar Mordokai boog niet, en wierp zich niet ter
aarde neer. **3** Daarom zeiden de dienaren van den koning, die
zich in het koninklijke poortgebouw bevonden tot Mordokai:
Waarom overtreedt gij het bevel van den koning? **4** Maar toen
hij niet naar hen wilde luisteren, ofschoon ze hem dagen lang
hetzelfde zeiden, gingen zij het aan Haman vertellen, om te zien,
of Mordokai dit vol kon houden; want hij had hun geantwoord,
dat hij een Jood was. **5** Toen Haman dus zag, dat Mordokai niet
boog en zich niet voor hem neerwierp, werd hij hevig vertoornd. **6**
Maar het was hem te min, de hand alleen aan Mordokai te slaan;
want men had hem verteld, tot welk volk Mordokai behoorde.
Daarom zocht Haman naar een middel, om al de Joden, het volk
van Mordokai, in heel het rijk van Achasjwerosj te vernietigen. **7**
In de eerste maand, dat is de maand Nisan, in het twaalfde
regeringsjaar van koning Achasjwerosj, werd in het bijzijn van
Haman het Poer of lot geworpen, en daardoor bepaald, in welke
maand en op welke dag het geslacht van Mordokai in een enkele
dag zou worden uitgeroeid. En het lot viel op de dertiende dag
van de maand Adar, de twaalfde maand. **8** Nu sprak Haman tot
koning Achasjwerosj: Er is een heel eigenaardig volk, dat in al
de provincies van uw rijk onder de volkeren is verstrooid, maar
toch afgezonderd van hen leeft. Het heeft andere wetten dan
alle andere volkeren, en gehoorzaamt niet aan de wetten des
konings. Het is dus niet goed, dat de koning het ongemoeid laat.
9 Wanneer de koning het goed vindt, worde een schriftelijk bevel
uitgevaardigd, om het uit te roeien, en ik zal aan de beambten
tien duizend talenten zilver afwegen ten bate van de koninklijke

schatkist. **10** Hierop nam de koning zijn zegelring van zijn hand,
gaf die aan den Agagiet Haman, den zoon van Hammedata,
den doodsvijand der Joden, **11** en sprak tot hem: Dat geld is
voor u, en met dat volk kunt ge doen wat ge wilt. **12** Zo werden
dan op de dertiende dag van de eerste maand de koninklijke
geheimschrijvers ontboden, en schreven al wat Haman beval
aan de koninklijke stadhouders, de landvoogden der provincies
en de vorsten der verschillende volkeren, aan iedere provincie in
haar eigen schrift en aan ieder volk in zijn eigen taal. Het werd
in naam des konings geschreven, en met de zegelring van den
koning verzegeld. **13** De brieven werden met ijlboden naar alle
koninklijke provincies verzonden; zij hielden het bevel in, dat
men alle Joden moest doden, verdelgen en uitroeien, van jong
tot oud, met vrouwen en kinderen, en wel op één en dezelfde
dag, namelijk de dertiende van Adar, de twaalfde maand, en dat
men hun bezittingen kon plunderen.

4 Toen Mordokai vernam, wat er allemaal was gebeurd,
scheurde hij zijn klederen, deed een boetekleed aan, strooide
as op zijn hoofd, en liep luid en bitter schreiend de stad door.
2 Voor het koninklijke poortgebouw bleef hij staan; want men
mocht het in een rouwgewaad niet binnengaan. **3** Ook in de
provincies brak bij de Joden overal een luid gejammer los,
zodra het bevelschrift bekend werd; zij vastten, weenden en
klaagden, en velen sliepen in zak en as. **4** Toen de meisjes en
de kamerlingen van koningin Ester het haar kwamen melden,
verschrok zij hevig. Zij zond klederen voor Mordokai, om ze in
plaats van zijn boetekleed aan te trekken; maar hij nam ze niet
aan. **5** Toen riep Ester een van ‘s konings kamerlingen, Hatak,
die voor haar persoonlijke dienst was aangewezen, en beval

hem, Mordokai te vragen, wat er gaande was en waarom hij
dit deed. **6** Hatak ging dus naar Mordokai op het stadsplein
voor de koninklijke poort. **7** Deze deelde hem mede, wat hem
overkomen was, en welk bedrag aan zilver Haman beloofd
had, ten bate van de koninklijke schatkist te zullen afwegen,
als hij de Joden mocht ombrengen. **8** Ook gaf hij hem een
afschrift van het bevel tot uitroeiing der Joden, dat te Sjoesjan
was uitgevaardigd. Dit moest hij aan Ester laten zien, haar de
zaak uiteenzetten en haar bevelen, naar den koning te gaan,
om hem medelijden en genade voor haar volk af te smeken.
9 Hatak ging dus naar Ester, en vertelde haar wat Mordokai
gezegd had. **10** Maar Ester stuurde hem naar Mordokai terug,
en liet hem zeggen: **11** “Alle dienaren des konings en ook de
bewoners der koninklijke provincies weten, dat iedere man of
vrouw, die ongeroepen bij den koning in de binnenhof komt,
volgens de wet moet sterven, tenzij de koning hem als tegen van
begenadiging de gouden schepter toereikt. En ik ben al sinds
dertig dagen niet meer bij den koning ontboden. **12** Toen hij
met deze boodschap van Ester bij Mordokai kwam, **13** liet deze
haar antwoorden: Beeld u niet in, dat gij alleen van alle Joden
gespaard zult blijven, omdat gij u in het koninklijk paleis bevindt.
14 Wanneer gij nu nog blijft zwijgen, zal er voor de Joden wel op
een of andere wijze uitkomst en redding komen, maar dan zult
gij met het huis van uw vader te gronde gaan. Wie weet, of ge
niet juist voor een tijd als deze tot de koninklijke waardigheid
verheven zijt. **15** Nu liet Ester aan Mordokai berichten: **16** Ga
alle Joden uit Sjoesjan bijeen roepen, om voor mij te vasten. Eet
en drinkt niet gedurende drie dagen en drie nachten. Ook ik
zal met mijn meisjes vasten, en daarna tegen de wet in bij den

koning binnengaan. Moet ik dan sterven, dan sterf ik maar. **17**
Mordokai ging dus rond, en deed al wat Ester hem bevolen had.

5 De derde dag bekleedde Ester zich met een koninklijk gewaad,
begaf zich naar de binnenhof van het koninklijk paleis, en bleef
tegenover de ingang van de troonzaal staan. Daar zat de koning
tegenover de ingang der zaal op zijn koningstroon. **2** Maar
zodra hij koningin Ester in de voorhof zag staan, was hij haar
goedgunstig gezind, en reikte haar de gouden schepter toe, die
hij in de hand had. Daarop kwam Ester naderbij en raakte de
punt van de schepter aan. **3** Daarop sprak de koning haar toe:
Wat hebt ge koningin Ester, en wat verlangt ge? Al is het de
helft van mijn koninkrijk, het zal u worden gegeven. **4** Ester
antwoordde: Als het den koning behaagt, kome hij vandaag met
Haman aan de maaltijd, die ik voor hem heb bereid. **5** De koning
beval: Gaat onmiddellijk Haman halen, opdat wij aan Esters
verlangen kunnen voldoen. Zo kwam de koning met Haman
aan de maaltijd. die Ester bereid had. **6** En bij het wijndrinken
vroeg de koning aan Ester: Wat is uw verlangen? Het wordt
ingewilligd. Al wat ge vraagt, al was het ook de helft van mijn rijk,
het zal u worden gegeven. **7** Ester antwoordde: Mijn verlangen
en bede? **8** Als ik bij den koning genade heb gevonden en het
hem behaagt, mijn wens te vervullen en mijn bede te verhoren,
dan kome hij met Haman morgen weer aan de maaltijd, die ik
hem zal bereiden; dan zal ik ‘s konings vraag beantwoorden. **9**
Die dag verliet Haman vrolijk en welgemoed het paleis; maar
toen hij in het koninklijke poortgebouw Mordokai zag, die niet
opstond en zich niet voor hem verroerde, werd hij woedend op
Mordokai. **10** Hij bedwong zich echter en ging naar huis. Daar
liet hij zijn vrienden en zijn vrouw Zéresj bij zich komen, **11** en

pochte voor hen op zijn grote rijkdom en zijn talrijke zonen, op
de grootheid, waartoe hij door ‘s konings gunst gekomen was,
en zijn verheffing boven alle vorsten en koninklijke beambten. **12**
En hij zeide: Zelfs koningin Ester heeft niemand anders dan mij
uitgenodigd tot een maaltijd, die zij bereid had; ook voor morgen
ben ik weer met den koning bij haar gevraagd. **13** Maar dat
alles is niets, zolang ik dien jood Mordokai in het koninklijke
poortgebouw zie zitten. **14** Daarom gaven zijn vrouw Zéresj
en al zijn vrienden hem de raad: Laat een hoge paal maken,
vijftig el hoog, en vraag morgenvroeg den koning verlof, daar
Mordokai aan op te hangen; dan kunt ge vrolijk met den koning
naar de maaltijd gaan. Deze raad beviel Haman, en hij liet de
paal oprichten.

6 In diezelfde nacht kon de koning niet slapen. Daarom liet hij
het gedenkboek, het boek der kronieken halen, en er zich uit
voorlezen. **2** Zo kwam men aan de plaats, waar vermeld stond,
dat Mordokai aangifte had gedaan van de aanslag, die de twee
koninklijke kamerlingen-dorpelwachters, Bigtan en Téresj, tegen
koning Achasjwerosj hadden gesmeed. **3** De koning vroeg: Welke
eer en onderscheiding heeft Mordokai daarvoor ontvangen?
De jongemannen, die den koning bedienden, antwoordden: Hij
heeft niets ontvangen. **4** Toen sprak de koning: Wie is er in de
voorhof? Nu was Haman juist in de buitenhof van het koninklijk
paleis gekomen, om den koning te vragen, of hij Mordokai mocht
laten ophangen aan de paal, die hij voor hem had opgericht. **5**
De bedienden van den koning antwoordden: Haman staat in de
voorhof. En de koning beval, hem binnen te roepen. **6** Toen
Haman was binnengekomen, vroeg de koning hem: Wat moet
er gebeuren met den man, wien de koning eer wil bewijzen?

Haman dacht bij zichzelf: Wien zou de koning anders willen eren
dan mij? 7 Daarom gaf hij den koning ten antwoord: Wat er
moet gebeuren met den man, wien de koning eer wil bewijzen?
8 Men brenge een koninklijk gewaad, dat door den koning zelf
wordt gedragen, en een paard, dat de koning zelf berijdt, en dat
op zijn kop de koninklijke tekenen voert. 9 Dat kleed en dat
paard moet aan iemand van de rijksgroten worden gegeven, die
tot de hoogste adel behoort, en deze moet den man, dien de
koning wil eren, met dat gewaad bekleden, hem op dat paard
rondleiden door de straten der stad, en voor hem uit roepen:
Dit moet gebeuren met den man, dien de koning wil eren! 10
Nu sprak de koning tot Haman: Haal terstond dat kleed en dat
paard, en doe, zoals ge gezegd hebt, met den jood Mordokai,
die in het koninklijke poortgebouw zit. Laat niets achterwege
van wat ge gezegd hebt. 11 Haman haalde nu het kleed en het
paard, trok Mordokai het kleed aan, en geleidde hem te paard
door de straten der stad, terwijl hij voor hem uitriep: Dit moet
gebeuren met den man, dien de koning wil eren! 12 Daarna
keerde Mordokai naar het koninklijke poortgebouw terug. Maar
Haman spoedde zich naar huis, het hart vol spijt en het hoofd
bedekt, 13 en verhaalde aan zijn vrouw Zéresj en al zijn vrienden
wat er gebeurd was. Zijn raadgevers en zijn vrouw Zéresj gaven
hem enkel ten antwoord: Als Mordokai, tegen wien ge het nu
verloren hebt, tot het geslacht der Joden behoort, zijt ge niet
tegen hem opgewassen, maar is uw ondergang zeker. 14 Terwijl
zij nog met Haman spraken, kwamen ‘s konings kamerlingen
hem haastig halen voor de maaltijd, die Ester bereid had.

7 En weer gingen de koning en Haman ter maaltijd bij koningin
Ester. 2 Ook de tweede dag vroeg de koning bij het drinken

van de wijn aan Ester: Wat is uw verlangen, koningin Ester; het
wordt ingewilligd. Al wat ge vraagt, al was het ook de helft van
mijn rijk, het zal u worden gegeven. **3** Toen sprak koningin Ester:
Als ik genade heb gevonden bij den koning, en het den koning
behaagt, dan spare hij. op mijn verzoek en mijn bede, mijn leven
en dat van mijn volk. **4** Want ik en mijn volk zijn verkocht, om
gedood te worden, verdelgd en uitgeroeid. Waren we nog als
slaven en slavinnen verkocht, ik zou. hebben gezwegen; want
dan was de ramp niet groot genoeg, om den koning erover lastig
te vallen. **5** Toen vroeg koning Achasjwerosj aan koningin Ester:
Wie en waar is die man, die zo iets heeft durven bestaan? **6**
Ester antwoordde: Die belager en vijand is Haman, die lelijke
booswicht daar! En van schrik kromp Haman ineen voor de blik
van den koning en de koningin. **7** Woedend stond de koning
van tafel op, en liep de tuin in van het paleis. Maar Haman
bleef bij koningin Ester, om haar voor zijn leven te smeken;
want hij begreep, dat bij den koning zijn ondergang vaststond.
8 Toen de koning daarop uit de tuin van het paleis naar de
eetzaal terugkeerde, vond hij Haman op het rustbed, waarop
Ester lag. En de koning riep uit: Wat, nu de koningin in mijn
eigen huis nog geweld aandoen! Nauwelijks was dit woord den
koning over de lippen, of men bedekte Hamans gelaat. **9** En
Charbona, een van de dienstdoende kamerlingen zei tot den
koning: Zie, er staat juist bij het huis van Haman een paal, vijftig
el hoog, welke Haman heeft laten maken voor Mordokai, die in
‘s konings belang heeft gesproken. En de koning beval: Hangt
hem daaraan op. **10** Zo werd Haman opgehangen aan de paal,
die hij voor Mordokai had opgericht. Toen eerst bedaarde de
woede van den koning.

8 Nog diezelfde dag gaf koning Achasjwerosj aan koningin
Ester het huis van Haman, den Jodenvervolger. En toen Ester
verteld had, in welke betrekking zij tot Mordokai stond, moest
deze voor den koning verschijnen; **2** en de koning nam de
zegelring, die hij Haman had afgenomen, van zijn vinger, en
reik te hem aan Mordokai over, terwijl Ester Mordokai over het
huis van Haman aanstelde. **3** Daarna trad Ester nogmaals als
middelares bij den koning op; zij viel aan zijn voeten neer, en
smeekte hem onder tranen, dat hij het boze plan, dat de Agagiet
Haman tegen de Joden beraamd had, zou verijdelen. **4** Toen
de koning haar de gouden schepter had toegereikt, stond zij
op, ging voor den koning staan, **5** en sprak: Wanneer het den
koning behaagt en ik genade bij hem heb gevonden, wanneer
het den koning billijk voorkomt en ik hem welgevallig ben, laat hij
dan een bevelschrift uitvaardigen, om de brieven te herroepen,
die de Agagiet Haman, de zoon van Hammedata, geschreven
heeft met het doel, alle Joden in de koninklijke provincies te
verdelgen. **6** Want hoe zou ik het onheil, dat mijn volk overkomt,
kunnen aanzien, en de ondergang van mijn geslacht kunnen
aanschouwen? **7** Toen sprak koning Achasjwerosj tot koningin
Ester en den Jood Mordokai: Zie, ik heb het huis van Haman
aan Ester gegeven en hemzelf aan een paal laten ophangen,
omdat hij de hand naar de Joden had uitgestoken. **8** Schrijft
gij nu in naam des konings ten gunste van de Joden wat u
goeddunkt, en verzegelt het met ‘s konings zegelring; want wat
in naam des konings geschreven en met ‘s konings zegelring
verzegeld is, kan niet meer herroepen worden. **9** Nog diezelfde
dag, de drie en twintigste van Siwan, de derde maand, werden
de koninklijke geheimschrijvers ontboden, en dezen schreven al

wat Mordokai gelastte, aan de Joden, aan de stadhouders, de
landvoogden en de vorsten der provincies van Hoddoe tot Koesj,
tezamen honderd zeven en twintig provincies, en wel aan iedere
provincie in haar eigen schrift, en aan ieder volk in zijn eigen
taal, ook aan de Joden in hun eigen schrift en hun eigen taal.
10 Het bevelschrift werd in naam van koning Achasjwerosj ui
tgevaardigd en met het koninklijke zegel verzegeld. en de brieven
door bereden ijlboden, op vorstelijke raspaarden gezeten, naar
hun bestemming gebracht. **11** Daarin stond de koning aan de
Joden van alle steden toe, zich te verenigen, voor hun leven
op te komen en al de manschappen uit volkeren en provincies
die hen zouden mishandelen, met hun vrouwen en kinderen te
doden, te verdelgen en uit te roeien, en hun bezit buit te maken;
12 en wel in alle provincies van koning Achasjwerosj op een en
dezelfde dag, namelijk op de dertiende van Adar, de tweede
maand. **14** Zo vertrokken op ‘s konings bevel in alle haast de
ijlboden, op vorstelijke paarden gezeten, terwijl ook in de vesting
Sjoesjan de wet werd afgekondigd. **15** Daarna verliet Mordokai
den koning in een koninklijk gewaad van violet en wit, met een
grote gouden diadeem, en een mantel van byssus en purper.
De stad Sjoesjan jubelde van blijdschap, **16** en bij de Joden
was het nu licht en blijdschap, vreugde en glorie. **17** Ook in
alle provincies en steden, waar het bevelschrift van den koning
aankwam, heerste bij de Joden vreugde en blijdschap, en er
werden maaltijden gehouden en feesten gevierd. Zelfs gingen
velen van de bevolking tot het Jodendom over; zo bang was
men nu voor de Joden geworden!

9 Op de dertiende van Adar, de twaalfde maand, de dag,
waarop de verordening van den koning ten uitvoer moest worden

gebracht, en waarop de vijanden der Joden gehoopt hadden,
zich van hen meester te maken, geschiedde dus juist het
tegenovergestelde: de Joden overweldigden hun vijanden! **2**
De Joden verzamelden zich in hun steden in alle provincies
van koning Achasjwerosj, en sloegen de hand aan allen, die
hun ongeluk hadden gezocht. Niemand kon hun weerstaan;
want alle volkeren waren voor hen met schrik bevangen. **3** Alle
vorsten der provincies, de stadhouders, de landvoogden en de
koninklijke beambten ondersteunden de Joden, daar zij bang
waren voor Mordokai. **4** Want Mordokai had grote invloed aan
het koninklijk hof, en daar hij steeds machtiger werd, verbreidde
zijn roem zich in alle provincies. **5** Zo joegen de Joden al hun
vijanden over de kling, en brachten hun dood en verderf; ze
deden met hun vijanden juist wat ze wilden. **6** In de vesting
Sjoesjan doodden en verdelgden de Joden vijfhonderd man, **7**
onder wie ook Parsjandata, Dalfon, Aspata, **8** Porata, Adalja,
Aridata, **9** Parmasjta, Arisai, Aridai en Waizata, **10** de tien zonen
van den Jodenvervolger Haman, den zoon van Hammedata;
maar ze staken hun handen niet uit naar hun bezit. **11** Toen men
die dag het getal der vermoorden in de vesting Sjoesjan aan den
koning had medegedeeld, **12** zeide hij tot koningin Ester: In de
vesting Sjoesjan hebben de Joden vijfhonderd man gedood en
verdelgd, met de tien zonen van Haman. Wat zullen ze dan wel
in de overige koninklijke provincies hebben gedaan! Hebt ge
nu soms nog een verlangen? Het zal vervuld worden. Wenst
ge nog iets? Het zal gebeuren. **13** Nu sprak Ester: Wanneer
het den koning goeddunkt, worde aan de Joden van Sjoesjan
toegestaan, morgen te herhalen wat ze vandaag hebben gedaan,
en hange men bovendien de zonen van Haman aan palen

ten toon. **14** En de koning gaf order, dat dit zou gebeuren;
de verordening voor Sjoesjan werd uitgevaardigd, en de tien
zonen van Haman werden ten toon gehangen. **15** De Joden van
Sjoesjan verzamelden zich dus ook op de veertiende dag van
de maand Adar, en doodden toen te Sjoesjan nog driehonderd
man; maar naar hun bezit staken zij de handen niet uit. **16** De
andere Joden, die in de koninklijke provincies woonden, en zich
verenigd hadden, om voor hun leven te strijden, hadden zich dus
van hun vijanden ontdaan, en vijf en zeventigduizend man van
hun vervolgers gedood, zonder de hand aan hun bezit te slaan.
17 Dit was gebeurd op de dertiende dag van de maand Adar; op
de veertiende dag rustten ze uit, en maakten die tot een dag
van vreugde en maaltijden. **18** Maar de Joden van Sjoesjan
hadden zich op de dertiende en de veertiende van de maand
verenigd; zij rustten daarom op de vijftiende uit, en maakten
van die dag een dag van vreugde en maaltijden. **19** Daarom
vieren de Joden op het land, die in de open steden wonen, de
veertiende van de maand Adar als een dag van vrolijkheid en
maaltijden, als een feestdag, waarop men elkaar geschenken
stuurt. **20** Daarna schreef Mordokai dit alles op, en zond brieven
naar alle Joden in alle provincies van koning Achasjwerosj, ver
en dichtbij, **21** om hen te verplichten, jaarlijks de veertiende en
de vijftiende van de maand Adar feest te vieren. **22** Want op
die dagen hadden ze zich van hun vijanden ontdaan, en in die
maand was hun droefheid in vreugde veranderd hun rouw in
een feest. Daarom moesten ze op die dagen feest vieren en
maaltijden houden, elkaar geschenken sturen en de armen met
gaven bedenken. **23** De Joden moesten dus als een instelling
aanvaarden, wat ze zelf reeds begonnen waren te doen, en wat

Mordokai hun nu schriftelijk beval. **24** Want de Agagiet Haman,
de zoon van Hammedata, de vervolger van alle Joden, had
besloten, de Joden te verdelgen, en daarom het Poer, of lot
geworpen, om hen op te jagen en uit te roeien. **25** Maar toen
Ester bij den koning kwam, heeft deze mondeling en schriftelijk
bevolen, dat het boze plan dat Haman tegen de Joden beraamd
had, op zijn eigen hoofd zou neerkomen, en dat hij met zijn
zonen aan palen zou worden opgehangen. **26** Daarom moest
men deze dagen Poerim noemen, naar het woord Poer. Zowel
om de inhoud van de brief, als om wat zij zelf hadden gezien en
ondervonden, **27** aanvaardden de Joden voor zichzelf, voor hun
nakomelingen en voor allen, die zich bij hen zouden aansluiten.
voor altijd de verplichting, jaarlijks twee dagen feest te vieren op
de tijd, die door het schrijven was vastgesteld, **28** en deze dagen
van geslacht tot geslacht door alle families in alle provincies
en steden te laten herdenken en vieren. Zo zouden deze
Poerimdagen bij de Joden niet verdwijnen, en de viering ervan
ook bij het nageslacht in ere blijven. **29** Bovendien schreven
koningin Ester, de dochter van Abicháil, en de Jood Mordokai
nog een tweede brief, waarin zij er krachtig op aandrongen, dat
men zich aan het schrijven over de Poerim zou houden. **30** Hij
zond beide brieven naar alle Joden van de honderd zeven en
twintig provincies van het rijk van Achasjwerosj met betuigingen
van vriendschap en trouw, **31** om hen op te wekken, dat ze zich
zouden houden aan de vastgestelde tijd der Poerimdagen, zoals
deze door koningin Ester en den Jood Mordokai was vastgelegd,
en aan de voorschriften, die zij zelf over het vasten en de daarbij
behorende weeklachten voor zich en hun nakomelingen hadden

vastgesteld. 32 Zo werden de Poerimvoorschriften door een
uitspraak van Ester geregeld en in een boek opgeschreven.

10 Koning Achasjwerosj maakte zowel de eilanden als het
vaste land schatplichtig. 2 Al zijn geweldige en machtige daden,
met het bericht over de waardigheid, waartoe de koning Mordokai
verhief, staan beschreven in het boek der Kronieken van de
koningen der Meden en Perzen. 3 Want de Jood Mordokai bleef
de eerste na koning Achasjwerosj. Ook stond hij in aanzien
bij de Joden, en was bemind bij zijn talrijke broeders; want hij
meende het goed met zijn volk, en zocht het welzijn van heel
zijn geslacht.

Job

1 Er was eens een man in het land van Oes, Job geheten.
Deze man was onberispelijk en rechtschapen; hij vreesde
God en schuwde het kwaad. **2** Hij had zeven zonen en drie
dochters gekregen; **3** bovendien bezat hij een kudde van
zevenduizend schapen, drieduizend kamelen, vijfhonderd span
ossen, vijfhonderd ezelinnen en een groot aantal slaven, zodat
hij wel de aanzienlijkste man was van alle bewoners van het
oosten. **4** Zijn zonen waren gewoon, om elk op zijn beurt en in
zijn eigen huis een feestmaal te houden, waarop zij ook hun drie
zusters uitnodigden, om met hen te eten en te drinken. **5** Maar
zodra dan de dagen van het feestmaal voorbij waren, liet Job
ze bij zich ontbieden, om hen te heiligen, en droeg dan in de
vroege morgen voor ieder van hen een brandoffer op. Want
Job dacht: Misschien hebben mijn kinderen gezondigd en God
vervloekt in hun hart. Zo deed Job geregeld. **6** Het gebeurde nu
op zekere dag, dat de zonen Gods voor Jahweh verschenen, en
dat ook de satan zich in hun midden bevond. **7** En Jahweh
sprak tot satan: Waar komt ge vandaan? Satan gaf Jahweh
ten antwoord: Van een zwerfen speurtocht over de aarde. **8**
Jahweh vroeg Satan: Hebt ge daarbij gelet op mijn dienaar Job,
en hoe er op aarde zijns gelijke niet is: geen zo onberispelijk
en rechtschapen, geen die God vreest en het kwaad schuwt,
als hij? **9** Maar satan gaf Jahweh ten antwoord: Is Job soms
godvrezend om niet? **10** Hebt Gij hem, zijn gezin en al wat hij
heeft, niet van alle kant met een haag omringd; hebt Gij het werk
zijner handen niet gezegend, en overstroomt niet zijn kudde het
land? **11** Maar strek uw hand eens tegen hem uit, en tast hem
eens aan in wat hij bezit: dan vloekt hij U in het aangezicht! **12**

Daarop sprak Jahweh tot satan: Ge moogt doen wat ge wilt
met heel zijn bezit; maar hemzelf raakt ge met de hand niet
aan! Zo ging satan van Jahweh heen. **13** Toen nu enige tijd
later de zonen en dochters van Job in het huis van hun oudsten
broer zaten te eten en wijn te drinken, **14** kwam hem een bode
berichten: De Sjabeërs hebben een inval gedaan, terwijl uw
ossen aan het ploegen waren, en de ezelinnen vlak bij hen
graasden; **15** zij hebben ze weggeroofd en uw knechten over de
kling gejaagd; ik alleen ben ontsnapt, en kom het u melden! **16**
Nog was hij niet uitgesproken, of een tweede kwam binnen en
riep: De bliksem is uit de hemel geslagen, en heeft uw kudde
met de herders verbrand en verteerd; ik alleen ben ontsnapt,
en kom het u melden! **17** Nog was deze niet uitgesproken, of
een derde kwam binnen en riep: De Chaldeën, in drie benden
gesplitst, hebben zich op uw kamelen geworpen, ze weggeroofd,
en uw knechten over de kling gejaagd; ik alleen ben ontsnapt,
en kom het u melden! **18** En nog was hij niet uitgesproken,
of weer een ander kwam binnen en riep: Terwijl uw zonen en
dochters zaten te eten en wijn te drinken in het huis van hun
oudsten broer, **19** stak er eensklaps een geweldige storm op uit
de richting van de woestijn, die het huis aan al de vier hoeken
deed schudden; het stortte boven de kinderen in, en zij stierven;
ik alleen ben ontsnapt, en kom het u melden! **20** Toen stond
Job op en scheurde zijn kleed; hij schoor zijn hoofd en wierp
zich plat ter aarde neer. **21** Maar hij sprak: Naakt kwam ik uit
de schoot van mijn moeder; Naakt keer ik er terug! Het was
Jahweh, die gaf; het was Jahweh, die nam: De Naam van
Jahweh zij gezegend! **22** Dus ondanks dit alles heeft Job niet
gezondigd, en geen onvertogen woord tot God gericht.

2 Weer gebeurde het op zekere dag, dat de zonen Gods voor
Jahweh verschenen, en dat ook de satan zich in hun midden
bevond, en voor Jahweh stond. **2** En Jahweh sprak tot satan:
Waar komt ge vandaan? Satan gaf Jahweh ten antwoord: Van
een zwerf- en speurtocht over de aarde. **3** Jahweh vroeg satan:
Hebt ge daarbij gelet op mijn dienaar Job, en hoe er op aarde
zijns gelijke niet is: geen zo onberispelijk en rechtschapen,
geen die God vreest en het kwaad schuwt, als hij. Nog blijft
hij volharden in zijn deugd; tevergeefs hebt ge Mij dus tegen
hem opgehitst, om hem tot de bedelstaf te brengen. **4** Maar
Satan gaf Jahweh ten antwoord: Huid voor huid tenslotte geeft
de mens al, wat hij heeft, voor zijn leven. **5** Strek uw hand eens
tegen hem uit, en tast hem eens aan in zijn gebeente en vlees:
dan vloekt hij U in het aangezicht! **6** Daarop sprak Jahweh tot
satan: Ge moogt met hem doen, wat ge wilt; maar zijn leven
moet ge ontzien. **7** Zo ging satan van Jahweh heen. Nu sloeg hij
Job met kwaadaardige zweren van het hoofd tot de voeten; **8** en
deze moest een potscherf nemen, om er zich mede te krabben.
En terwijl hij op de ashoop zat, **9** viel zijn vrouw tegen hem uit:
Volhardt ge ook nu nog in uw deugd? Blijf God dan zegenen,
en sterf! **10** Maar hij sprak tot haar: Ge praat als een dwaas!
Zouden we wel het goede van God willen aannemen, maar het
kwade niet? Dus ondanks dit alles heeft Job zelfs niet met zijn
lippen gezondigd. **11** Toen nu de drie vrienden van Job van al de
rampen hoorden, die Job hadden getroffen, verlieten zij allen hun
woonplaats. Het waren: Elifaz van Teman Bildad van Sjóeach,
en Sofar van Naäma. Ze spraken met elkander af, om hem te
gaan beklagen en troosten. **12** Maar toen zij op enige afstand de
ogen opsloegen, kenden ze hem niet meer terug. Nu begonnen

ze hardop te wenen, scheurden hun kleren en strooiden zich as
op het hoofd. **13** En zeven dagen en zeven nachten bleven ze
op de grond naast hem zitten, zonder dat iemand een woord tot
hem sprak; want ze zagen, hoe vreselijk zijn smart was.

3 Daarna opende Job zijn mond, om zijn geboorte dag te
verwensen **2** En Job hief aan en sprak: **3** De dag verga,
waarop ik geboren werd; De nacht, die sprak: Er is een knaapje
ontvangen! **4** Die dag: hij worde duisternis, God in den hoge zij
er niet om bekommerd; Geen lichtglans moge hem bestralen, **5**
Maar duisternis en schaduw des doods hem bedekken; Mogen
wolken zich boven hem samenpakken, En zonsverduistering
hem verschrikken! **6** Die nacht: het donker rove hem weg,
Hij telle niet mee onder de dagen van het jaar, En trede niet
op in het getal van de maanden. Mogen de sterren van zijn
ochtendschemering worden gedoofd; Hij hope op licht, dat niet
daagt, Hij aanschouwe de wimpers van het morgenrood niet! **7**
Ja, troosteloos blijve die nacht, Geen juichtoon dringe tot hem
door; **8** Laat de dagbeheksers hem vervloeken, Gereed, om
Liwjatan tegen hem op te hitsen: **9** Mogen de sterren van zijn
ochtendschemering worden gedoofd; Hij hope op licht, dat niet
daagt, Hij aanschouwe de wimpers van het morgenrood niet!
10 Want hij sloot mij de deuren niet dicht van de schoot, Hij
verborg niet het leed voor mijn ogen! **11** Waarom stierf ik niet,
toen ik uit de moederschoot kwam, Ging ik niet dood, toen
ik haar lichaam verliet; **12** Waarom wachtten twee knieën mij
op, Waarom twee borsten, om mij te zogen; **13** Dan lag ik nu
neer, en had rust; Ik zou slapen, en door niets meer worden
gestoord: **14** Naast koningen en rijksbestuurders, Die zich
grafmonumenten hebben gebouwd; **15** Naast vorsten, badend in

goud, En die hun paleizen vulden met zilver. **16** Waarom werd
ik niet weggestopt als een misdracht, Als kinderkens, die het
licht niet aanschouwen? **17** Daar, waar de bozen hun tieren
staken, Waar rust vindt, wiens kracht is bezweken; **18** Waar de
gevangenen allemaal vrede genieten, En de stem van de drijvers
niet horen; **19** Waar kleinen en groten gelijk zijn, De slaven van
hun meesters bevrijd. **20** Waarom het licht aan een rampzalige
geschonken, Aan zielsbedroefden het leven: **21** Aan hen, die de
dood verbeiden, die niet komt, Die met groter vlijt naar hem dan
naar schatten graven; **22** Die met blijdschap zouden juichen,
En jubelen, wanneer zij het graf zouden vinden? **23** Aan den
man, wiens pad in de duisternis ligt, Wien God elke uitweg heeft
afgesneden! **24** Want als mijn brood komt mijn zuchten, En als
water stort zich mijn jammerklacht uit; **25** Wanneer ik bang voor
iets ben, overvalt het mij, Mij treft, wat ik ducht! **26** Neen, geen
rust voor mij, geen heil en geen vrede, Maar altijd weer tobben!

4 Elifaz van Teman nam het woord, en sprak: **2** Zullen wij
het woord tot u richten, tot u, zo verslagen? Maar wie zou zijn
woorden kunnen bedwingen? **3** Zie, zelf hebt ge velen terecht
gewezen, En slappe handen gesterkt; **4** Uw woorden hebben
struikelenden opgericht, Knikkende knieën hebt ge spierkracht
verleend: **5** Maar nu het ú overkomt, nu zijt ge verslagen, Nu
het ú treft, verbijsterd! **6** Was dan uw vroomheid niet uw hoop,
Uw onberispelijke wandel niet uw vertrouwen? **7** Denk eens
na: wie kwam ooit onschuldig om, Of waar ter wereld werden
rechtvaardigen verdelgd? **8** Ik heb altijd gezien: Die onheil
ploegen En rampspoed zaaien, die oogsten ze ook! **9** Door
Gods adem gaan ze te gronde, Door zijn ziedende gramschap
komen ze om: **10** Het gebrul van den leeuw en het gehuil van

den luipaard verstomt. De tanden der leeuwenwelpen worden
stuk gebroken; **11** De leeuwin komt om bij gebrek aan prooi, De
jongen van de leeuwinnen worden uiteen gejaagd! **12** Eens
drong een woord in het diepste geheim tot mij door En mijn oor
ving er het gefluister van op. **13** Het was in een nachtgezicht, uit
dromen geboren, Wanneer een diepe slaap de mensen bevangt:
14 Schrik en siddering grepen mij aan, En al mijn beenderen
rilden van angst; **15** Een ademtocht streek langs mijn gelaat, En
deed mijn haren ten berge rijzen. **16** Daar stond er één voor mij,
Wiens gelaat ik niet kon herkennen; Een gestalte zweefde voor
mijn oog, En ik hoorde het fluisteren van een stem: **17** Is een
mens ooit rechtvaardig voor God, Een mensenkind rein voor zijn
Schepper? **18** Zie, zelfs op zijn dienaars kan Hij niet bouwen,
Zelfs in zijn engelen ontdekt Hij gebreken. **19** Hoeveel te meer in
hen, die lemen hutten bewonen, Wier fundament in het stof
is gelegd, En die als motten worden doodgetrapt, **20** Van ‘s
morgens tot ‘s avonds te pletter gedrukt; Die zonder dat men er
acht op slaat, Voor eeuwig vergaan; **21** Die, als hun tentpin
wordt uitgerukt, Gaan sterven, eer zij het weten!

5 Roep maar: er is niemand, die u antwoord geeft; Tot wien
van de heiligen wilt ge u wenden? **2** Het is dus de wrevel, die
den dwaas vermoordt, De gramschap doodt dus den zot. **3**
Ik heb den dwaas wel wortel zien schieten, Maar plotseling
verrotte zijn akker; **4** Zijn kinderen werden van hulp verstoken,
Reddeloos vertrapt in de poort; **5** Wat zij hebben geoogst, eet
een hongerige op, En de dorstige rooft en drinkt de melk van
hun kudde **6** Want het kwaad schiet niet op uit het stof, En de
rampspoed ontspruit uit de aarde niet: **7** Maar het is de mens,
die zichzelf de rampspoed verwekt, Zoals de vonken naar boven

spatten! **8** Ik, ik wend mij tot God, En leg mijn zaak aan de
Godheid voor: **9** Hij, die grootse en ondoorgrondelijke dingen
wrocht En ontelbare wonderen; **10** Die regen over de aarde
zendt, En water over de velden giet; **11** Die de nederigen op de
hoogte verheft, En treurenden het hoogste geluk doet smaken.
12 Die de plannen der sluwen verijdelt, Zodat hun handen de
ontwerpen niet ten uitvoer brengen; **13** Die de wijzen vangt
in hun eigen list, Zodat de toeleg der slimmen mislukt, **14** En
midden op de dag zij op duisternis stuiten, En rondtasten op
klaarlichte dag, zoals in de nacht; **15** Maar die de geplaagden
redt uit hun hand, Den arme uit de greep van den sterke: **16**
Zodat er weer hoop voor den zwakke is, En het onrecht de
mond sluit. **17** Gelukkig, gij mens, dien God kastijdt: Versmaad
dus de straf van den Almachtige niet! **18** Want Hij wondt, maar
verbindt, Hij kwetst, maar zijn handen genezen. **19** Uit zes noden
zal Hij u redden, En in de zevende treft u geen kwaad: **20** In
hongersnood redt Hij u van de dood, In de oorlog uit de greep
van het zwaard; **21** Gij zijt veilig voor de gesel der tong, Zonder
vrees voor het dreigend geweld. **22** Met geweld en gebrek zult
ge lachen, Voor wilde beesten niet vrezen: **23** Want ge hebt een
verbond met de stenen op het veld, En het wild gedierte leeft in
vriendschap met u **24** Dan weet ge, dat uw tent in vrede is, Ge
niets vermist, als ge uw woning doorzoekt; **25** Dan weet ge, dat
uw nageslacht talrijk zal zijn, Uw spruiten als het gras op het
veld. **26** Eerst in uw ouderdom daalt ge ten grave, Zoals de
schoof wordt binnengehaald, als het tijd is! **27** Zie, dit hebben we
nagespeurd, en zó is het; Luister er naar, en neem het ter harte!

6 Job antwoordde, en sprak: **2** Ach, mocht mijn wrevel worden
gewogen, Maar tegelijk met mijn leed op de weegschaal gelegd:

3 Want omdat het zwaarder is dan het zand aan de zee, Daarom
gingen ook mijn woorden de perken te buiten. **4** Ja, de pijlen
van den Almachtige blijven in mij steken, Mijn geest zuigt er het
gif van op; De verschrikkingen Gods Stellen zich tegen mij in
slagorde op! **5** Balkt soms de woudezel bij het gras Of loeit
het rund bij zijn kribbe? **6** Kan het laffe zonder zout worden
gegeten, Of is er smaak aan het wit van een ei? **7** Neen, ik
weiger, het aan te raken, Ze zijn voor mij een walgelijke spijs!
8 Ach, dat mijn bede werd verhoord, En dat God mijn wens
mocht vervullen; **9** Dat het God behaagde, mij te verpletteren,
Zijn hand zich bewoog, om mij weg te maaien. **10** Dat zou een
troost voor mij zijn, En ik danste ondanks mijn leed: "Hij spaart
mij niet, Omdat ik den Heilige mijn wens niet verzweeg!". **11**
Want wat is mijn kracht, dat ik nu nog zou wachten, Wat mijn
uitzicht, dat ik langer zou leven? **12** Is mijn kracht soms als die
van een steen, Is mijn vlees soms van brons? **13** Ben ik niet
geheel van redding verstoken, Is iedere hulp mij niet ontzegd?
14 Maar wie zijn vriend barmhartigheid weigert, Verzaakt de
vrees voor den Almachtige! **15** Toch zijn mijn broeders als een
beek onbetrouwbaar, Als een stortbeek, die wegstroomt: **16** Die
bedekt zijn met ijs, Of bedolven onder sneeuw; **17** Zodra de hitte
komt, drogen zij uit, Zodra het warm wordt, zijn ze verdwenen.
18 Ze buigen af van de weg, die ze gaan, En verliezen zich in
de woestijn; **19** De karavanen van Tema zien er naar uit, De
convooien van Sjeba hebben er hun hoop op gevestigd: **20**
Maar ze worden in hun verwachting beschaamd, Staan bij hun
aankomst te schande. **21** Zo zijt gij voor mij nu geworden: Gij
aanschouwt mijn ellende, en beangst deinst gij terug! **22** Heb ik
gevraagd: Geeft mij iets ten geschenke, Of staat mij van uw

vermogen iets af; **23** Of redt mij uit de hand van den vijand,
Bevrijdt mij uit de greep der tyrannen? **24** Neen, onderricht mij,
en dan zal ik zwijgen; Laat mij inzien, waarin ik heb gedwaald!
25 Hoe zoet zijn woorden, die oprecht zijn gemeend, Maar hoe
grievend de berisping van u! **26** Meent gij, mijn woorden te
moeten berispen: Woorden van een wanhopige, die in de wind
zijn gesproken? **27** Wilt gij het lot over een onschuldige werpen,
En de staf breken over uw vriend? **28** Welnu dan, wilt mij
aanhoren: Ik lieg u toch niet in het gezicht. **29** Bezint u, en laat
er geen onrecht geschieden; Bezint u, mijn onschuld zal blijken!
30 Is er soms onrecht op mijn tong, Of kan mijn gehemelte de
rampen niet proeven;

7 Heeft de mens niet een krijgsdienst op aarde, Gelijken zijn
dagen niet op die van een knecht? **2** Zoals een slaaf, die naar
de schaduw verlangt, Zoals een knecht, die op zijn loon staat
te wachten: **3** Zo werden maanden van ellende mijn deel, En
nachten van lijden mijn lot; **4** Ga ik slapen, dan denk ik: wanneer
wordt het dag, Als ik opsta: wanneer wordt het avond? Maar
de avond blijft zich eindeloos rekken, En ik blijf vol onrust tot
aan de morgen; **5** Mijn vlees is met maden en korsten bedekt,
Mijn huid splijt open en draagt; **6** Mijn dagen zijn sneller dan
een weversspoel, En lopen af, bij gebrek aan draad. **7** Bedenk,
dat mijn leven een ademtocht is, Dat mijn oog nooit meer het
geluk zal aanschouwen; **8** Dat het oog van hem, die mij ziet, mij
niet meer zal speuren, En wanneer gij uw blik op mij richt, ik
er niet meer zal zijn. **9** Zoals een wolk vervliegt en verdwijnt,
Zo stijgt, die in het dodenrijk daalt, er niet meer uit op; **(Sheol
h7585)** **10** Hij keert naar zijn huis niet meer terug, En zijn eigen
woonplaats kent hem niet langer! **11** En daarom zal ik mijn mond

niet snoeren, Maar spreken in de benauwdheid van mijn geest,
En klagen in de bitterheid van mijn ziel: Gij dwingt mij er toe! **12**
Ik ben toch geen zee, of geen monster der zee Dat gij mij een
slot oplegt! **13** Wanneer ik denk: mijn bed brengt mij troost, Mijn
sponde zal mijn zuchten verlichten: **14** Dan gaat Gij mij door
dromen verschrikken, En jaagt mij door visioenen ontsteltenis
aan; **15** Zodat ik nog liever word gewurgd, En de dood boven
mijn smarten verkies. **16** Ik verdwijn, ik blijf niet altijd in leven,
Laat mij met rust, want mijn dagen zijn enkel een zucht! **17**
Wat is de mens, dat Gij zoveel belang in hem stelt, En hem
uw aandacht blijft wijden; **18** Dat Gij morgen aan morgen hem
nagaat, En hem elk ogenblik toetst? **19** Wanneer wendt Gij
eindelijk eens uw oog van mij af, En laat Gij mij tijd, om mijn
speeksel te slikken? **20** Heb ik gezondigd: wat deed ik U, Gij
Mensenbewaker! Waarom hebt Gij mij tot uw mikpunt gemaakt,
En ben ik U maar tot last; **21** Waarom niet liever mijn zonde
vergeven, En mijn misdaad vergeten? Want weldra lig ik neer in
het stof: Dan kunt Gij me zoeken, maar ik ben er niet meer!

8 Nu nam Bildad van Sjóeach het woord, en sprak: **2** Hoe lang
nog gaat ge zó voort, En zullen uw woorden als een stormwind
loeien? **3** Zou God het recht soms verkrachten, De Almachtige
de gerechtigheid schenden: **4** Wanneer uw kinderen tegen Hem
hebben gezondigd, Dan heeft Hij hun slechts hun misdaad
vergolden! **5** Maar als gij uw toevlucht neemt tot God, En rein en
oprecht tot den Almachtige smeekt: **6** Dan zal Hij van stonde af
over u waken, En schenkt Hij u weer een rechtschapen gezin;
7 Dan schijnt uw vroeger lot slechts gering, Wordt ver door
uw nieuwe staat overtroffen. **8** Ja, vraag het maar aan het
voorgeslacht Geef acht op de bevinding van hun vaderen! **9**

Want wij zijn van gisteren, en weten niets, Ons leven op aarde is
enkel een schaduw; **10** Maar zij zullen u leren, het u vertellen,
En woorden spreken uit hun hart: **11** Schiet het riet op buiten
het moeras, Groeien de biezen buiten het water? **12** Het wordt
afgesneden, terwijl het nog bloeit, En verdort vóór ieder ander
gewas: **13** Zo vergaat het allen, die God vergeten, Wordt de
hoop van de bozen te schande! **14** Een herfstdraad is zijn
vertrouwen, Zijn toeverlaat een spinneweb; **15** Hij steunt op zijn
web, maar dit houdt het niet uit, Hij grijpt het vast, maar het
houdt geen stand. **16** Vol sappen staat hij in de zon, Zijn ranken
verspreiden zich over zijn hof; **17** Zijn wortels kronkelen zich
over het grint, En tussen de stenen grijpt hij zich vast. **18** Maar
rukt men hem weg van zijn plaats, Dan verloochent ze hem: ik
heb u nooit gezien! **19** Zo vergaat zijn leven door de mot Uit het
stof ervan schieten anderen op. **20** Neen, God verwerpt den
brave niet, En reikt den boze geen hand. **21** Nog wordt uw mond
met lachen vervuld, En uw lippen met jubel; **22** Maar uw haters
worden met schande bedekt, De tent der bozen verdwijnt!

9 Job antwoordde, en sprak: **2** Zeker, ik weet wel, dat het zo is;
Maar hoe kan een mens tegenover God in zijn recht zijn? **3**
Wanneer hij Hem ter verantwoording wil roepen, Geeft Hij niet
eens op de duizendmaal antwoord; **4** Wie heeft den Alwijze
en den Almachtige Ooit ongedeerd getrotseerd? **5** Hem, die
bergen verzet, en ze merken het niet, Ze onderstboven keert in
zijn toorn; **6** Die de aarde op haar plaats doet schudden, Haar
zuilen trillen ervan; **7** Die de zon bevel geeft, niet te stralen, En
de sterren onder een zegel legt! **8** Die de hemel uitspant, Hij
alleen, En voortschrijdt over de golven der zee; **9** Die Grote Beer
en Orion schiep, Plejaden en het Zuiderkruis; **10** Die grootse,

ondoorgrondelijke dingen wrocht, En talloze wonderen! **11** Zie,
Hij gaat mij voorbij, en ik zie het niet, Hij glijdt langs mij heen,
ik bemerk het niet; **12** Rooft Hij: Wie zal Hem weerhouden?
Wie Hem zeggen: Wat doet Gij? **13** God, die zijn gramschap
niet weerhoudt: Zelfs Ráhabs helpers moesten zich onder Hem
krommen! **14** Hoe zou ik Hem dan ter verantwoording roepen,
Mijn woorden tegenover Hem vinden? **15** Ik, die geen antwoord
krijg, al heb ik ook recht, Maar mijn Rechter om genade moet
smeken; **16** En al gaf Hij mij antwoord, als ik riep, Dan geloof ik
niet, dat Hij naar mij zou luisteren. **17** Hij, die mij vertrapt om een
kleinigheid En mijn smarten vermeerdert om niet; **18** Hij, die mij
niet op adem laat komen, Maar mij met bitter wee overstelpt. **19**
Gaat het om kracht: Hij is er, de Sterke! Gaat het om recht: Wie
klaagt Hem aan? **20** Al had ik ook recht, zijn mond veroordeelde
mij; Al was ik onschuldig, Hij verklaarde mij schuldig! **21** Ben
ik onschuldig? Ik weet het zelf nu niet meer. Ik verfoei mijn
bestaan: Het is mij allemaal één! **22** Maar daarom roep ik het uit:
Onschuldigen en schuldigen slaat Hij neer! **23** Wanneer zijn
gesel plotseling doodt, Lacht Hij met de vertwijfeling van de
onschuldigen; **24** Is het land aan bozen overgeleverd, Hij bindt
nog een blinddoek op het gelaat van de rechters: Want zo Hij
het niet doet, Wie doet het dan wel? **25** Zo vliegen mijn dagen
voorbij, Sneller nog dan een ijlbode; Zo vluchten ze weg, Zonder
geluk te aanschouwen; **26** Ze schieten heen als schepen van
riet, Als een adelaar, die zich werpt op zijn prooi. **27** Denk ik, ik
wil mijn jammer vergeten, Weer vrolijk schijnen en blij, **28** Dan
ben ik weer bang voor al mijn smarten, Wetend, dat Gij mij niet
voor onschuldig houdt. **29** En wanneer ik dan toch schuldig moet
zijn, Waarom doe ik mijn best, om niet? **30** Al was ik mij nog zo

schoon met sneeuw, En reinig mijn handen met zeep, **31** Toch
ploft Gij mij neer in het vuil, Zodat mijn kleren van mij walgen. **32**
Neen, Gij zijt geen mens, zoals ik, dien ik ter verantwoording
roep, Zodat wij te zamen voor de rechtbank verschijnen! **33** Ach,
mocht er een scheidsrechter tussen ons zijn, Die zijn hand op
ons beiden kon leggen; **34** Die Gods roede van mij weg zou
nemen, Zodat de schrik voor Hem mij niet deerde: **35** Dan zou ik
spreken zonder Hem te vrezen; Maar nu er geen is, neem ik het
op voor mijzelf!

10 Ik walg nu toch van het leven, En laat dus de vrije loop
aan mijn klagen; Ik spreek in de bitterheid van mijn ziel, **2**
En zeg tot God: Behandel mij niet als een schuldige; Laat mij
weten, waarom Gij tegen mij strijdt! **3** Brengt het U voordeel, dat
Gij verdrukt, Dat Gij het werk uwer handen verwerpt, Maar de
plannen der bozen begunstigt? **4** Hebt Gij ogen van vlees, Ziet
Gij, zoals mensen dat doen; **5** Zijn uw dagen als die van een
sterveling, Uw jaren als de levensduur van een mens: **6** Dat Gij
op zoek zijt naar mijn schuld, En naar mijn zonden blijft vorsen,
7 Ofschoon Gij weet, dat ik niet schuldig ben, En niemand mij uit
uw hand kan redden? **8** Uw eigen handen hebben mij gevormd
en gewrocht, En nu zoudt Gij me weer gaan vernielen? **9** Bedenk
toch, dat Gij mij als leem hebt gekneed: En Gij voert mij terug
naar het stof? **10** Hebt Gij me niet als melk laten vloeien, En
als kaas laten stremmen; **11** Mij niet bekleed met huid en met
vlees, Met beenderen en spieren samengeweven? **12** In uw
goedheid hebt Gij mij het leven geschonken Uw zorg heeft mijn
adem bewaakt, **13** Maar dit was uw heimelijke toeleg daarbij, Ik
weet, dat Gij dit hadt besloten: **14** Als ik zondigde, mij in het
oog te houden, En mij mijn misdaad niet te vergeven; **15** Was

ik schuldig: Wee mij! En was ik onschuldig, Toch zou ik mijn
hoofd niet mogen verheffen, Zat van smaad en gedrenkt met
ellende! **16** Hief ik het op, Gij zoudt jacht op mij maken, als een
luipaard, Mij telkens uw wondere macht laten voelen, **17** Uw
vijandschap jegens mij weer vernieuwen; Gij zoudt uw toorn
op mij nog verdubbelen, Gij riept troepen en legers tegen mij
op! **18** Waarom hebt Gij mij dan uit de schoot laten komen,
Gaf ik de geest niet, eer een oog mij aanschouwde? **19** Dan
was ik nu, als had ik nimmer bestaan, En was van de schoot
naar het graf gedragen. **20** Ach, mijn levensdagen zijn maar
gering, Laat mij met rust, dat ik een weinig vreugde beleef, **21**
Eer ik heenga, vanwaar ik niet terugkom, Naar het land van
duisternis en schaduw des doods; **22** Naar het sombere land,
waar wanorde heerst, De dag als een stikdonkere nacht!

11 Daarop nam Sofar van Naäma het woord, en sprak: **2**
Zo'n praatvaar zou onbeantwoord blijven, Zo'n held met de
lippen in het gelijk gesteld; **3** Uw zwetsen zou anderen tot
zwijgen brengen, Uw onzinnig gebrabbel door niemand worden
beschaamd? **4** Gij zegt tot God: Mijn wandel is rein, Ik ben
onberispelijk in uw oog! **5** Wilde God maar eens spreken,
Zijn lippen tegen u openen, **6** U de geheimen der Wijsheid
ontvouwen, Die zo moeilijk zijn te verstaan: Dan zoudt ge
erkennen, dat God van u eist, Wat uw misdaad verdient. **7** Zoudt
ge de diepten Gods kunnen peilen, De alwetendheid van den
Almachtige doorgronden? **8** Zij is hoger nog dan de hemelen:
Wat kunt ge beginnen; Dieper nog dan de onderwereld: Wat
kunt ge begrijpen; **(Sheol h7585)** **9** Haar meetsnoer is langer
dan de aarde, En breder nog dan de zee! **10** Als hij iets laat
passeren, het verborgen houdt, Of het ruchtbaar maakt: wie zal

Hem weerhouden? **11** Want Hij doorschouwt de bedriegelijke
mensen; Hij kent het kwaad, het ontgaat Hem niet! **12** Maar een
leeghoofd zal dit eerst begrijpen, Als het jong van een ezel een
mensenkind wordt! **13** Maar wanneer gij er acht op wilt slaan,
En tot Hem uw handen verheft, **14** De misdaad uit uw hand
verwijdert, En in uw tenten geen onrecht laat wonen: **15** Dan heft
ge smetteloos het hoofd omhoog, Dan staat ge vast, en behoeft
niet te vrezen. **16** Ja, dan zult ge de ellende vergeten, Er aan
denken als aan water, dat voorbij is gestroomd; **17** Dan rijst uw
leven klaarder nog dan de middag, En uw duisternis zal als de
morgen zijn; **18** Dan zult ge vertrouwen, Want er is weer hoop!
Dan gaat ge weer slapen onder veilige hoede, **19** Dan legt ge u
neer, en schrikt niemand u op; Dan dingen velen naar uw gunst,
20 Terwijl de ogen der bozen versmachten: Want die blijven van
iedere toevlucht verstoken, Hun enige hoop is hun laatste zucht!
12 Job antwoordde, en sprak: **2** Ja zeker, gij vertegenwoordigt
het volk, En met u sterft de wijsheid uit! **3** Ik heb evenveel
verstand als gij Wie zou trouwens dit alles niet weten? **4** Laat
mij de spot zijn van mijn vriend; Ik roep Jahweh aan, Hij zal
mij verhoren! Bespotting voor de deugd van de vromen, **5**
Verachting voor de beproefden: denkt het gelukskind, En een
trap voor hen, wier voeten wankelen; **6** Maar vrede voor de
tenten der rovers, Onbezorgdheid voor hen, die God durven
tarten, En die God naar hun hand willen zetten! **7** Ondervraag
slechts het vee: het zal het u leren; De vogels uit de lucht; zij
vertellen het u; **8** Of het kruipend gedierte op aarde: zij zullen
het zeggen; De vissen der zee: zij lichten u in. **9** Wie onder die
allen, die het niet weet, Dat de hand van Jahweh dit wrocht!
10 Hij, die iedere levende ziel in zijn hand heeft, En de adem

van alle menselijk vlees! **11** Of kan het oor geen woorden meer
toetsen, Het gehemelte geen spijzen meer proeven; **12** Is er
geen wijsheid meer bij bejaarden, Op hoge leeftijd geen inzicht?
13 Bij Hem is wijsheid en macht, Bij Hem beleid en verstand. **14**
Haalt Hij omver, men bouwt niet op, Dien Hij kerkert, doet men
niet open. **15** Houdt Hij de wateren tegen, ze drogen op; Laat Hij
ze los, ze woelen het land om. **16** Bij Hem is kracht en vernuft,
Hem behoort de verleide met den verleider; **17** Raadsheren laat
Hij barrevoets gaan, En rechters maakt Hij tot dwazen; **18** De
boeien der koningen maakt Hij los, En legt een koord om hun
eigen heup. **19** De priesters laat Hij barrevoets gaan, En oude
geslachten brengt Hij ten val; **20** Aan vertrouwbare mannen
ontneemt Hij de spraak, En ontrooft de grijsaards hun oordeel;
21 Hij stort verachting over edelen uit, En rukt de gordel der
machtigen los. **23** Hij maakt naties groot, en richt ze ten gronde,
Breidt volken uit, en stoot ze neer; **24** Hij berooft de vorsten
der aarde van hun verstand, En laat ze in de ongebaande
wildernis dolen; **25** Ze tasten in de duisternis rond, zonder licht,
Ze waggelen als een dronken man.

13 Zie, dit alles heb ik met eigen ogen aanschouwd, Mijn
oor heeft het gehoord en verstaan. **2** Wat gij weet, weet ik
even goed: Ik doe niet onder voor u. **3** Daarom wil ik tot den
Almachtige spreken, Mijn zaak bepleiten voor God! **4** Want gij
zijt leugensmeden, En kwakzalvers allemaal! **5** Als gij er nu
maar het zwijgen toe deedt, Rekende men het u als wijsheid
aan. **6** Luistert dus liever naar mijn pleit, En geeft acht op het
pleidooi mijner lippen. **7** Moogt gij leugens spreken, om God te
believen, Ter wille van Hem onwaarheid zeggen; **8** Moogt gij
partijdig voor Hem zijn, Wanneer gij voor God denkt te pleiten?

9 Loopt dit goed voor u af, wanneer Hij u in verhoor neemt; Of
denkt gij Hem te bedriegen, zoals men mensen bedriegt? **10**
Ten zwaarste zal Hij u straffen, Zo gij partijdig zijt in het geniep.
11 Zal zijn Majesteit u dan niet ontstellen, Zijn verschrikkingen
u niet overvallen? **12** Want uw uitspraken zijn spreuken van
as, Uw betogen, betogen van leem! **13** Zwijgt derhalve, en laat
mij spreken; Laat er van komen wat wil! **14** Ik pak mijn vlees
tussen mijn tanden, En neem mijn leven in mijn hand. **15** Wil
Hij me doden, ik wacht Hem af; Maar ik verdedig mijn wandel
voor Hem! **16** Dit zal reeds een triomf voor mij zijn; Want de
boze durft niet eens voor zijn aanschijn treden! **17** Luistert dus
goed naar mijn woord, Leent het oor aan mijn rede. **18** Zie, ik
heb mijn pleit gereed, Ik ben mij bewust van mijn recht! **19** Wie
brengt er iets tegen mij in? Ik zou aanstonds zwijgen en sterven.
20 Twee dingen moet Gij mij echter besparen, Dan verschuil
ik mij niet voor uw aanschijn: **21** Neem uw hand van mij weg,
En verbijster mij niet door uw verschrikking. **22** Daag mij dus
uit, en ik zal antwoorden; Of laat mij spreken, en antwoord Gij:
23 Hoeveel fouten en zonden heb ik bedreven, Noem mij mijn
misdaden en zonden op! **24** Waarom verbergt Gij uw aanschijn,
En beschouwt Gij mij als uw vijand? **25** Wilt gij een weggewaaid
blad nog verschrikken, Een verdorde halm nog vervolgen: **26**
Dat Gij zo'n bitter lot mij bestemt, En de fouten wreekt van
mijn jeugd; **27** Mijn voeten steekt in een blok, al mijn gangen
bewaakt, En mijn voetzolen bespiedt?

14 De mens, geboren uit een vrouw, Leeft korte tijd en vol
ellende; **2** Hij ontluikt en verwelkt als een bloem, Vliedt heen als
een schaduw, en houdt geen stand: **3** En op zo een vestigt
Gij uw oog, En daagt Gij voor uw gericht! **4** Kan een reine uit

een onreine komen? Niet een! **5** Maarwanneer dus zijn dagen
zijn vastgesteld, Het getal zijner maanden door U is bepaald,
Gij hem zijn grens hebt gesteld, die hij niet overschrijdt: **6**
Wend dan uw blik van Hem af, en laat hem met rust, Tot hij
zijn dagtaak als een huurling volbracht heeft! **7** Ja, voor een
boom is er hoop, als hij wordt omgehakt: Hij loopt weer uit, en
zijn loten houden niet op. **8** Al is ook zijn wortel in de bodem
verouderd, Afgestorven zijn tronk in het stof: **9** Hij bot weer
uit, zodra hij het water maar ruikt, Schiet takken als een jonge
plant. **10** Maar sterft een mens, ontzield blijft hij liggen Geeft hij
de geest, hij is er niet meer. **11** Zoals water wegvloeit uit de
zee, De rivier leegloopt en uitdroogt: **12** Zo legt de mens zich
neer, en staat niet meer op En wordt niet wakker uit zijn slaap.
Zolang de hemel bestaat, ontwaken zij niet! **13** Ach, als Gij mij in
het dodenrijk mocht verschuilen, Mij verbergen, tot uw toorn is
bedaard, Mij een tijdstip bepalen, en dan aan mij denken, **(Sheol
h7585)** **14** Den mens na zijn dood deedt herleven: Dan zou ik
al de dagen van mijn harde dienst blijven wachten, Tot mijn
aflossing komt! **15** Hoe zou ik dan antwoorden, als Gij riept Als
Gij het werk uwer handen verlangend kwaamt zoeken! **16** Terwijl
Gij thans mijn schreden telt, Zoudt Gij niet langer op mijn zonden
meer loeren, **17** Maar in een buidel mijn overtreding verzegelen,
En mijn fouten bedekken! **18** Maar zoals een berg ineenstort,
Een rots van haar plaats wordt gerukt, **19** Het water de stenen
uitholt, Een stortregen de aardbodem wegspoelt: Zo slaat Gij de
hoop der mensen de bodem in, **20** Gij slaat hem neer, hij gaat
heen voor altijd; Gij verbleekt zijn gelaat, en zendt hem weg. **21**
Zijn zonen mogen worden geëerd: hij ziet het niet; Tot schande

komen: hij bemerkt het niet. **22** Slechts over zijn eigen lichaam
voelt hij smart, Blijft over zijn eigen ziel in droefheid gedompeld!

15 Elifaz van Teman nam het woord en sprak: **2** Antwoordt een
wijze met bluf, En blaast hij zich op met oostenwind; **3** Verdedigt
hij zich met beuzelpraat En met holle frasen? **4** Gij breekt
zowaar de godsvrucht af, En verstoort de overpeinzing voor
het aanschijn van God. **5** Daar uw schuldig geweten uw mond
onderricht, En gij de taal van bedriegers kiest, **6** Is het uw eigen
mond, die u vonnist: niet ik, Zijn het uw eigen lippen, die tegen u
getuigen. **7** Zijt gij als eerste der mensen geboren, Nog vóór de
heuvelen ter wereld gebracht; **8** Luistert ge toe in de raad van
God, En hebt ge beslag op de Wijsheid gelegd? **9** Wat weet gij,
wat wij niet weten, Wat begrijpt gij, wat wij niet verstaan? **10**
Ook onder ons zijn bejaarden en grijsaards, Ouder van dagen
nog dan uw vader! **11** Zijn soms voor ú de vertroostingen Gods
te gering, Het woord, met zachtheid tot u gesproken? **12** Hoe
sleept uw hartstocht u mee, En hoe rollen uw ogen: **13** Dat ge
uw wrevel tegen God durft keren, En zulke woorden aan uw
mond laat ontglippen! **14** Wat is een mens, dat hij rein zou zijn,
Rechtschapen, die uit een vrouw is geboren? **15** Zie, zelfs op
zijn Heiligen kan Hij niet bouwen, En de hemel is niet rein in
zijn oog; **16** Hoeveel minder de mens, afschuwelijk, bedorven,
Die de ongerechtigheid als water drinkt! **17** Ik zal het u tonen,
luister naar mij; Wat ik gezien heb, u gaan vertellen. **18** Het is
hetzelfde, wat de wijzen verkonden, En wat hun vaderen hun niet
hadden verborgen, **19** Aan wie alleen het land was geschonken,
En bij wie nog geen vreemde was binnengedrongen **20** De
goddeloze verkeert heel zijn leven in angst, De tyran al de jaren,
die voor hem zijn bedongen; **21** Schrikgeluiden treffen zijn oren,

In volle vrede stormt de plunderaar op hem af. **22** Hij hoopt niet
eens, aan de duisternis te ontsnappen, En is bestemd voor het
zwaard; **23** Hij wordt als een aas voor de gieren geworpen, En
weet, dat sombere dagen hem wachten. **24** Benauwdheid en
angst grijpt hem aan, Als een koning ten aanval gereed: **25**
Want hij heeft zijn hand tegen God opgeheven, Den Almachtige
durven trotseren; **26** Is met trotse nek op Hem afgestormd, Met
zijn zwaar beslagen rondas! **27** Omdat hij zijn gelaat met vet
heeft bedekt, En een vetlaag gelegd op zijn lenden: **28** Daarom
vestigt hij zich in verwoeste steden, In onbewoonbare huizen,
die tot puin zijn vervallen; **29** Hij blijft niet rijk, En zijn vermogen
houdt geen stand; **30** Zijn schaduw breidt zich niet uit op de
grond, En hij ontsnapt de duisternis niet; Het vuur zal zijn loten
verschroeien, De wind zijn bloesem verwaaien! **31** Laat hem niet
op zijn gestalte vertrouwen, Hij komt bedrogen uit, ze is enkel
schijn. **32** Zijn ranken verdorren vóór de tijd, En zijn twijgen
groenen niet meer; **33** Hij is als de wijnstok, die zijn druiven
laat vallen, En als de olijf, die zijn bloesem verliest! **34** Ja, de
bent der goddelozen is onvruchtbaar, En het vuur verteert de
tenten der omkoperij; **35** Ze gaan zwanger van ellende, en baren
onheil, Hun schoot draagt ontgoocheling!

16 Job antwoordde, en sprak: **2** Zulke beweringen heb ik nu
al meer dan genoeg gehoord; Gij zijt allemaal onuitstaanbare
troosters! **3** Komt er dan nooit een eind aan die bluf, Wat prikkelt
u toch, om te praten? **4** Ik zou juist eender als gij kunnen
spreken, Waart gij in mijn plaats; Mooie woorden tegen u kunnen
zeggen, Het hoofd over u kunnen schudden; **5** U met de mond
kunnen troosten, En met de lippen beklagen. **6** Als ik spreek,
wordt mijn leed er niet door verminderd; Maar wat komt er van

mij, als ik zwijg? **7** De kwaadwillige zou mij aanstonds weerloos
maken En heel zijn bent greep mij aan; **8** Mijn lasteraar zou
tegen mij getuigen, Tegen mij optreden, mij aanklagen; **9** Zijn
toorn verscheurt en bestookt mij, Hij knerst de tanden tegen mij!
Mijn tegenstanders zouden mij met hun ogen doorboren, **10** Hun
monden tegen mij opensperren, Smadelijk mij op de wangen
slaan, Als één man tegen mij optrekken! **11** Want God levert mij
aan deugnieten over, En werpt mij in de handen der bozen; **12** Ik
leefde in vrede: Hij heeft me gebroken, Bij de nek gegrepen en
neergesmakt; Hij heeft mij tot zijn doelwit gemaakt, **13** Zijn pijlen
snorren om mij heen; Meedogenloos doorboort Hij mijn nieren,
En stort mijn gal over de bodem uit. **14** Hij schiet mij de ene bres
na de andere, Als een krijgsheld stormt Hij op mij los; **15** Ik heb
een rouwkleed over mijn huid genaaid, Mijn hoorn in het stof
laten zakken; **16** Mijn gelaat is rood van het wenen, En over
mijn wimpers ligt de schaduw des doods. **17** Maar omdat er
geen geweld aan mijn handen kleeft, Klinkt mijn rein gebed naar
omhoog: **18** Aarde, houd mijn bloed niet bedekt En smoor mijn
jammerklacht niet! **19** Maar nog leeft mijn Getuige in de hemel,
Mijn pleitbezorger in den hoge! **20** Mijn jammeren dringt door tot
God, Mijn oog stort tranen voor zijn aanschijn. **21** O, mocht er
een scheidsrechter zijn tussen den mens en God, Als tussen
den mens en zijn naaste! **22** Want luttel zijn de jaren, die mij nog
resten, Eer ik de weg bewandel, waarlangs men niet terugkeert.

17 Mijn geest gebroken, mijn dagen geblust, Mij rest slechts
het graf! **2** Ben ik niet het mikpunt van spot, Verkwijnt niet mijn
oog door de bittere verwijten? **3** Stel Uzelf bij U tot borg voor
mijl; Wie anders zou voor mij handslag geven? **4** Want hùn
hart hebt Gij voor inzicht gesloten, En daarom steken zij de

hand niet uit; **5** Men beklaagt het lot van zijn vrienden Terwijl de
ogen versmachten van de eigen kinderen; **6** Men heeft mij tot
spreekwoord gemaakt bij de mensen, Ik ben een, wien men in
het aangezicht spuwt! **7** Mijn oog is dof van verdriet, Mijn leden
zijn tot een schaduw vervluchtigd! **8** De braven ontstellen ervan,
De onschuldige is jaloers op den boze: **9** Moet de rechtvaardige
toch zijn weg maar bewandelen, Wie rein van handen is, zijn
kracht nog verdubbelen? **10** En daarom, hoe gij u allen wendt of
keert, Een wijze vind ik onder u niet; **11** Mijn levensdagen zijn
voorbij, Mijn plannen, mijn hartewensen vernield! **12** Men maakt
een dag van de nacht, Van duisternis het morgenlicht! **13** Kan ik
nog hopen? Het dodenrijk is mijn huis, In de duisternis heb ik
mijn leger gespreid; **(Sheol h7585)** **14** Tot het graf geroepen: Gij
zijt mijn vader, Tot de wormen: Gij zijt mijn moeder en zusters!
15 Waar is mijn hoop, Mijn geluk, wie kan het ontdekken: **16**
Zullen ze met mij in het dodenrijk dalen, Zinken wij samen neer
in het stof? **(Sheol h7585)**

18 Nu nam Bildad van Sjóeach het woord, en sprak: **2** Wanneer
maakt gij eindelijk eens een eind aan uw praten, Wordt gij
verstandig, en laat ons aan het woord; **3** Waarom worden wij als
vee beschouwd, En zijn wij zo dom in uw ogen? **4** Gij, die in
uw woede uzelf verscheurt: Zou om uwentwil de aarde worden
ontvolkt, Een rots van haar plaats verwijderd, Een berg van zijn
grondslag gerukt? **5** Waarachtig, het licht van den boze dooft uit,
De vlam van zijn vuur blijft niet schijnen; **6** Het licht wordt donker
in zijn tent, De lamp gaat boven hem uit. **7** Zijn krachtige tred
wordt verlamd, Zijn eigen beleid doet hem struikelen; **8** Want
door zijn eigen voeten wordt hij in het net gedreven, En wandelt
hij over de mazen. **9** Een klem grijpt zijn hiel, een net houdt

hem vast. **10** Zijn strik ligt in de grond verborgen, een val op
zijn pad; **11** Verschrikkingen beangstigen hem van alle kant,
En vervolgen hem, stap voor stap. **12** Het onheil hongert naar
hem, De rampspoed staat aan zijn zijde gereed; **13** Zijn huid
wordt door ziekte verteerd, De eersteling van de dood slokt zijn
leden op. **14** Hij wordt uit zijn tent gerukt, waar hij zich veilig
waande, En zij sleept hem naar den vorst der verschrikking **15**
Zij woont in zijn tent, die hem niet langer behoort, En over zijn
woning wordt zwavel gestrooid. **16** Van onderen verdorren zijn
wortels, Van boven verwelken zijn twijgen; **17** Zijn gedachtenis
verdwijnt uit het land, Zelfs in de steppe heeft hij geen naam. **18**
Men stoot hem uit het licht de duisternis in, Men jaagt hem uit
de wereld weg; **19** Hij heeft onder zijn volk geen kroost, geen
geslacht, In zijn woonplaats geen, die hem rest. **20** Over zijn lot
staat het Westen ontsteld, En het Oosten siddert er van: **21**
Waarachtig, zo gaat het met het verblijf van den boze, Met de
woonplaats van hem, die God miskent!

19 Job antwoordde, en sprak: **2** Hoe lang nog blijft gij mij
krenken, En mij onder woorden verpletteren? **3** Tien keer
beschimpt gij mij reeds, En kwelt gij mij schaamteloos. **4** Zelfs al
had ik mij werkelijk misdragen, Dan raakt het wangedrag mij
alleen; **5** Gij mist het recht, een grote mond tegen mij op te
zetten, Mijn schande mij te verwijten! **6** Erkent toch eindelijk,
dat God mij kastijdt, En mij in zijn net heeft verstrikt! **7** Zie, ik
roep: "Geweld!" maar vind geen verhoring, Ik roep om hulp: mij
geschiedt geen recht! **8** Hij heeft mijn weg versperd: ik kan niet
voorbij, En duisternis op mijn paden gelegd; **9** Mijn eer heeft Hij
mij ontroofd, De kroon mij van het hoofd gerukt. **10** Hij heeft
mij van alle kant ondermijnd: en daar ga ik heen; Mijn hoop

ontworteld als een boom, **11** Zijn gramschap tegen mij laten
woeden, Mij als zijn vijand behandeld. **12** Als één man rukken
zijn benden aan, En banen hun weg naar mij heen; Ze legeren
zich rond mijn tent, Ze zijn zonder genade! **13** Mijn broeders
houden zich verre van mij, Mijn bekenden zijn vreemden voor
mij; **14** Mijn verwanten verdwenen, Mijn gasten zijn mij vergeten.
15 Mijn slavinnen zien mij aan voor een vreemde, Ik ben een
onbekende voor haar; **16** Ik roep mijn slaaf: hij geeft mij geen
antwoord, Zelfs al smeek ik er om. **17** Mijn vrouw walgt van
mijn adem, En ik stink voor mijn zonen; **18** Zelfs de kinderen
minachten mij, En brutaliseren mij, als ik optreed. **19** Al mijn
getrouwen verafschuwen mij, Die ik liefhad, keren zich van mij
af; **20** Mijn vlees teert weg in mijn huid Met mijn tanden knaag ik
mijn beenderen af. **21** Erbarming, erbarming: gij tenminste, mijn
vrienden, Want de hand van God heeft mij geraakt; **22** Waarom
mij als een hert vervolgen, Nooit verzadigd aan mijn vlees! **23**
O, werden mijn woorden opgeschreven, Opgetekend in een
boek, **24** Met een stift van ijzer en lood Voor eeuwig op een rots
gegrift: **25** Ik weet, dat mijn Verlosser leeft, En ten leste op de
aarde verschijnt; **26** Dat ik mij zal oprichten achter mijn huid, En
van mijn vlees uit, God zal aanschouwen! **27** Ja, ik zal Hem
aanschouwen, Mijn ogen zullen Hem zien, maar niet meer als
vijand; Mijn nieren smachten in mijn schoot, **28** En wanneer gij
dan zegt: Hoe vervolgen we hem, Welk voorwendsel zullen we
tegen hem vinden; **29** Ducht dan het zwaard voor uzelf, Want
dan zal de Gramschap de bozen verdelgen! Om te weten, of er
gerechtigheid is!

20 Daarop nam Sofar van Naäma het woord en sprak: **2** Mijn
inzicht dwingt mij tot antwoord, Omdat het in mij stormt, **3** Nu ik

een grievend verwijt moet horen, En domme bluf mij antwoord
geeft. **4** Weet ge dan niet, dat van de vroegste tijd af, Sinds
de mens op de aarde werd geplaatst, **5** Het gejuich van den
boze slechts korte tijd duurt, De vreugde van den goddeloze
een ogenblik? **6** Al verheft zijn gestalte zich hemelhoog, En
reikt zijn hoofd tot de wolken: **7** Als zijn eigen drek verdwijnt hij
voor immer, Die hem zagen, roepen: Waar is hij? **8** Spoorloos
vervluchtigt hij als een droom, Wordt weggevaagd als een
nachtgezicht; **9** Het oog, dat hem zag, bespeurt hem niet langer,
De plaats, waar hij woonde, aanschouwt hem niet meer. **10** Zijn
zonen bedelen bij armen, Zijn kinderen geven zijn rijkdom af; **11**
En al is zijn gebeente vol jeugdige kracht, Het legt zich neer
bij hem in het graf. **12** Hoe zoet het slechte in zijn mond mag
smaken, Hoe hij het onder zijn tong ook verbergt, **13** Hoe hij
het smekt en niet doorslikt, En het tegen zijn gehemelte houdt:
14 Toch verschaalt zijn spijs in zijn ingewanden, Wordt in zijn
binnenste adderengif; **15** Hij slokt schatten in, maar braakt ze uit,
God drijft ze weer uit zijn buik. **16** Adderengif moet hij drinken,
Een slangentong zal hem doden; **17** Hij zal geen beken van olie
genieten, Geen stromen van honing en boter. **18** Zijn winst geeft
hij terug, en slokt ze niet door, Verheugt zich niet in de vrucht
van zijn handel; **19** Want hij heeft de armen verdrukt en verlaten,
Hun huis geroofd, niet gebouwd. **20** Omdat hij voor zijn buik
geen verzadiging vond, Niets aan zijn eetlust ontsnapte, **21** En
niets aan zijn vraatzucht ontging: Daarom houdt zijn voorspoed
geen stand! **22** Op het toppunt van zijn geluk wordt het hem
bang, Wordt hij door al de slagen van rampspoed getroffen; **23**
Terwijl hij zijn buik vult, laat God zijn ziedende toorn op hem los,
Laat schichten regenen op zijn ingewanden. **24** Als hij vlucht

voor de ijzeren wapenrusting, Doorboort hem de koperen boog,
25 Puilt de schicht uit zijn rug, De bliksemende pijl uit zijn gal.
Dan overvalt hem de doodschrik, **26** De diepste duisternis houdt
hem omvangen; Een vuur verslindt hem, dat niet is ontstoken,
Vreet weg wat nog leeft in zijn tent. **27** De hemelen openbaren
zijn schuld, En de aarde staat tegen hem op; **28** Een stortvloed
spoelt zijn woning weg, Een vloedgolf op de dag van zijn toorn!
29 Dit is het lot van den boze, door God hem bedeeld, Het
erfdeel, dat de Godheid hem toewijst!

21 Job antwoordde, en sprak: **2** Luistert aandachtig naar wat ik
ga zeggen; En dat uw troost zich daartoe bepale! **3** Laat mij
uitspreken op mijn beurt, Wanneer ik klaar ben, kunt ge spotten!
4 Heb ik me soms over mensen beklaagd, Of heb ik geen grond,
om mismoedig te zijn? **5** Ziet mij aan, en staat verstomd, En
legt uw hand op de mond! **6** Wanneer ik er aan denk, sta ik
verbijsterd, En huivert mijn vlees: **7** "Waarom blijven de bozen in
leven Worden zij oud en groeien in kracht?" **8** Hun kroost gedijt
voor hun aanschijn, Hun geslacht houdt stand voor hun ogen;
9 Hun huizen zijn veilig en zonder vrees, Gods roede valt er
niet op neer. **10** Hun stier bespringt en bevrucht, Hun koeien
kalven en hebben geen misdracht; **11** Als een kudde laten ze
hun jongens naar buiten, En hun kinderen springen rond. **12** Ze
zingen bij pauken en citer, Vermaken zich bij de tonen der fluit;
13 Ze slijten hun dagen in weelde, En dalen in vrede ten grave.
(Sheol h7585) **14** Toch zeggen ze tot God: Blijf verre van ons, We
willen uw wegen niet kennen! **15** Wat is de Almachtige, dat we
Hem zouden dienen; Wat baat het ons, te smeken tot Hem?
16 Ligt hun geluk niet in hun eigen hand, Bemoeit Hij Zich wel
met de plannen der bozen? **17** Hoe dikwijls gaat de lamp der

bozen wel uit, En stort er rampspoed op hen neer? Hoe dikwijls
vernielt Hij de slechten in zijn toorn, Grijpen de weeën hen aan
in zijn gramschap; **18** Worden zij als stro voor de wind, Als kaf,
opgejaagd door de storm? **19** Gij zegt: God wreekt zijn misdaad
op zijn kinderen, En zal hem zo zijn wraak laten voelen! **20** Maar
zijn eigen ogen moesten zijn rampspoed aanschouwen, Zelf
moest hij de toorn van den Almachtige drinken! **21** Want wat
bekommert hij zich om zijn gezin na zijn dood, Wanneer het
getal zijner maanden ten einde is? **22** Zou men soms God de
les willen lezen, Hij, die de hemelingen richt? **23** En de een
gaat dood, geheel voldaan, Volkomen gelukkig en rustig, **24**
Zijn lenden vol vet, Het merg in zijn beenderen nog fris. **25** De
ander sterft met een verbitterd gemoed, Zonder ooit het geluk
te hebben gesmaakt! **26** Tezamen liggen ze neer in het stof,
Door de wormen bedekt! **27** Zeker, ik ken uw gedachten, En de
bedenkingen, die gij tegen mij aanvoert; **28** Gij zegt: "Waar is
het huis van den tyran, Waar de tent, waar de bozen in wonen?"
29 Hebt gij de reizigers dan nooit ondervraagd, Of aanvaardt gij
hun getuigenis niet: **30** "De boze blijft gespaard op de dag van
verderf, En ontsnapt op de dag van de gramschap!" **31** Wie
houdt hem zijn wandel voor ogen, Wie zet hem betaald wat hij
deed? **32** Hij wordt ten grave gedragen, En een tombe houdt er
de wacht. **33** Zacht ligt hij neer Op de kluiten in het dal; Heel
de wereld trekt achter hem aan, Talloos velen lopen uit voor
zijn stoet. **34** Wat is uw vertroosting dus schraal, Uw antwoord
anders dan leugens!

22 Weer nam Elifaz van Teman het woord, en sprak: **2** Handelt
de mens soms ten bate van God? Neen, ten eigen bate is men
wijs. **3** Heeft de Almachtige er voordeel van, als ge vroom zijt,

Of profijt, zo ge onberispelijk leeft? **4** Bestraft Hij u soms om
uw godsvrucht, Daagt Hij u daarom voor het gerecht? **5** Is het
niet om uw grote boosheid, Om uw fouten, zonder eind? **6** Ja,
zonder noodzaak neemt ge pand van uw broeders, En trekt de
berooiden de kleren uit; **7** Den dorstige geeft ge geen water,
Den hongerige onthoudt ge zijn brood. **8** Den man met de vuist
moet het land toebehoren, En de gunsteling moet het bewonen;
9 Maar de weduwen zendt ge zonder iets heen, De armen der
wezen slaat ge stuk! **10** En daarom zijt ge van strikken omringd,
Plotseling verbijsterd van schrik; **11** Is uw licht verduisterd, zodat
ge niet ziet, Slaat de stortvloed over u heen! **12** Woont God
niet hoog in de hemel? Zie eens, hoe hoog de sterren staan!
13 Maar gij besluit er uit: Wat kan God weten, Of richten door
de wolken heen? **14** Het zwerk is een sluier voor Hem, zodat
Hij niet ziet, Hij wandelt rond op het hemelgewelf. **15** Wilt ge
de weg van vroeger bewandelen Die de boosdoeners hebben
betreden: **16** Die vóór hun tijd zijn weggesleurd, Toen de vloed
hun grondvesten wegspoelde? **17** Die tot God durfden zeggen:
Weg van ons! Wat kan de Almachtige ons doen? **18** Hij had
hun huizen met voorspoed gevuld, En Zich niet met de plannen
der bozen bemoeid. **19** De vromen zien het met vreugde, De
onschuldige drijft de spot met hen: **20** "Waarachtig, hun have
vernield, Hun overvloed door het vuur verteerd!" **21** Verzoen u
met Hem, dan leeft ge in vrede, Dan wordt uw rijkdom weer
groot; **22** Neem de onderrichting aan uit zijn mond, En bewaar
zijn woord in uw hart. **23** Wanneer ge vol ootmoed u tot den
Almachtige bekeert, De ongerechtigheid uit uw tent verwijdert:
24 Dan zult ge het goud als stof gaan schatten, Het Ofirgoud
als kiezel der beken. **25** Want de Almachtige zal het fijnste

goud voor u zijn, En stapels van zilver; **26** Dan zult ge u in den
Almachtige verlustigen, En uw aanschijn verheffen tot God. **27**
Dan zult ge Hem roepen: Hij zal u verhoren, En ge zult Hem
dankoffers brengen; **28** Onderneemt ge iets, het komt tot stand,
En het licht zal uw wegen bestralen! **29** Want Hij vernedert
de trots, Maar redt, wie de ogen neerslaat; **30** Hij verlost den
onschuldige: Door de reinheid uwer handen wordt ook gij dus
verlost!

23 Job antwoordde, en sprak: **2** Al weer heet mijn klagen
verzet: Maar zijn hand dwingt mij tot zuchten! **3** Ach, dat ik Hem
vinden kon, En voor zijn troon kon verschijnen! **4** Dan zette ik
Hem mijn zaak uiteen, En vulde mijn mond met bewijzen; **5** Dan
kende ik de woorden, waarmee Hij mij antwoordt, Vernam ik, wat
Hij mij zegt. **6** Zou Hij zijn macht in het geding moeten brengen?
Neen, als Hij slechts naar mij hoorde! **7** Dan zou Hij bemerken
dat er bij Hem een onschuldige pleit, En ik was voorgoed van
mijn Rechter bevrijd! **8** Maar ga ik naar het oosten, Hij is er niet,
Of naar het westen, ik bespeur Hem niet; **9** Ik zoek Hem ten
noorden, ik vind Hem niet, Wend mij naar het zuiden, ik zie
Hem niet. **10** Het is, omdat Hij mijn wandel kent Omdat ik als
goud te voorschijn zou treden, als Hij mij toetst: **11** Want mijn
voet bleef steeds in zijn spoor, Ik hield zijn pad, en verliet het
nooit! **12** Van het bevel zijner lippen week ik niet af, Het woord
van zijn mond heb ik in mijn boezem bewaard: **13** Maar wil Hij
iets, wie kan Hem beletten, Begeert Hij iets, Hij voert het uit!
14 Ja, Hij volbrengt, wat Hij over mij heeft besloten, Met al het
andere, wat Hij heeft beschikt: **15** En daarom ben ik voor Hem
zo bang, Sidder ik, als ik aan Hem denk. **16** Het is God, die mijn
hart murw heeft geslagen, De Almachtige, die mij verschrikt;

17 Neen, niet door de duisternis ben ik ontsteld Niet door het
donker, dat mijn gelaat bedekt!

24 Job antwoordde, en sprak Waarom zijn er door den
Almachtige dan geen tijden bepaald, En aanschouwen zij, die
Hem kennen, zijn dagen niet? 2 Waarom verzetten dan de
bozen de grensstenen, En beroven zij kudde en herder? 3 Ze
voeren den ezel der wezen weg, En leggen beslag op het rund
van de weduwe; 4 De berooiden worden van de weg gedrongen,
De armen in het land moeten zich allen verbergen; 5 Als wilde
ezels in de woestijn Trekken ze uit, om te zwoegen. Ze zoeken
tot de avond naar buit, Maar geen brood voor hun kinderen! 6 Ze
roven des nachts de oogst van het veld, En zoeken de wijngaard
der rijken af. 7 Naakt overnachten zij, zonder kleed, En zonder
dekking tegen de kou; 8 Ze worden nat door de stortvloed der
bergen, Drukken zich tegen de rotsen, omdat de schuilplaats
ontbreekt 9 Ze rukken den wees van de moederborst af En
nemen den zuigeling der armen tot pand. 10 Naakt lopen ze
rond, ongekleed, Zelf hongerig, moeten ze schoven torsen; 11
Ze persen de olie tussen twee stenen, Treden de perskuip, maar
lijden dorst. 12 Uit de stad stijgt het kermen der stervenden
op, En roept de ziel der gewonden om hulp; Maar God luistert
niet naar hun smeken, Hùn schenkt Hij geen aandacht! 13 En
schuwen het licht; Ze kennen zijn wegen niet, En blijven niet op
zijn paden. 14 Eer het licht wordt, maakt zich de moordenaar op,
Om armen en berooiden te doden; En terwijl het nog nacht is,
Sluipt hij rond als een dief. 15 Het oog van den overspeler maakt
van de schemering gebruik; Hij denkt: Geen oog, dat mij ziet;
Hij slaat zich een sluier voor het gezicht, 16 En breekt in het
donker de huizen in. Maar zij sluiten zich op overdag, En willen

van het daglicht niet weten; **17** Voor hen allen is de morgen
als de schaduw des doods, Zodra het licht wordt, overvalt hen
de doodschrik! **18** Die anderen vluchten weg voor de dag Zijn
erfdeel ligt vervloekt in het land, Geen druiventreder trekt naar
zijn wijnberg; **19** Zoals droogte en hitte het sneeuwwater slurpen,
Zo slurpt de onderwereld den zondaar op. **(Sheol h7585)** **20** Door
de moederschoot wordt hij vergeten, De wormen smullen van
hem; Zijn naam wordt niet langer herdacht, Zijn ongerechtigheid
geknakt als een boom. **21** Hij mishandelt de onvruchtbare, haar
die niet baart, En behandelt de weduwe niet goed: **22** Maar Hij,
die tyrannen verplettert, Zal het wreken door zijn kracht! **23** Hij is
van zijn leven niet zeker, Gebroken de steun, waarop hij zich
stut, En op zijn wegen ellende: **24** Een korte tijd rijst hij omhoog,
dan is hij niet meer. Hij verdort als een kwijnende plant, Verlept
als de top van een aar! **25** Is het niet waar, wie overtuigt mij van
leugen, En wie ontzenuwt mijn betoog?

25 Nu nam Bildad van Sjóeach het woord, en sprak: **2** Hem
is de macht en de schrik, Hem, die vrede gebiedt in zijn hoge
hemel! **3** Zijn soms zijn legioenen te tellen, Tegen wien staan
zijn troepen niet op! **4** Hoe kan dan een mens tegen God in zijn
recht zijn, Of rein, die uit een vrouw is geboren? **5** Zie, zelfs
de maan is niet helder, De sterren zijn niet rein in zijn ogen:
6 Hoeveel minder een mens, een aas, Een mensenkind, een
worm!

26 Job antwoordde, en sprak **2** Hoe goed weet ge den zwakke
te helpen, De krachteloze arm te stutten? **3** Hoe weet ge den
onwetende raad te geven, En wat wijze lessen spreidt ge ten
toon? **4** Met wiens hulp hebt ge uw woord gesproken Wiens
geest is van u uitgegaan? **5** De schimmen beven onder de aarde

De wateren sidderen met die erin wonen; **6** Het dodenrijk ligt naakt voor zijn oog, De onderwereld zonder bedekking. **(Sheol h7585)** **7** Hij spant het Noorden over de baaierd, Hangt de aarde boven het niet; **8** Hij knevelt de wateren in zijn zwerk, De wolken bersten niet onder haar last; **9** Hij bedekt het gelaat der volle maan, En spreidt er zijn nevel over uit. **10** Hij trekt een kring langs de waterspiegel, Waar het licht aan de duisternis grenst; **11** De zuilen van de hemel staan te waggelen, Rillen van angst voor zijn donderende stem. **12** Hij zwiept de zee door zijn kracht, Ranselt Ráhab door zijn beleid; **13** Zijn adem blaast de hemel schoon, Zijn hand doorboort de vluchtende Slang! **14** Is dit nog enkel de zoom van zijn wegen Hoe weinig verstaan wij ervan, En wie begrijpt dan de kracht van zijn donder?

27 **2** Zo waar God leeft, die mij gerechtigheid weigert, De Almachtige, die mijn leven verbittert: **3** Zolang er nog een zucht in mij is, En Gods adem in mijn neus **4** Zullen mijn lippen geen valsheid spreken, En zint mijn tong geen bedrog! **5** Ik denk er niet aan, u gelijk te geven, Tot mijn laatste snik houd ik mijn onschuld vol; **6** Ik houd vast aan mijn vroomheid, en geef ze niet op, Mijn hart schaamt zich over geen van mijn dagen! **7** Moge het mijn vijand vergaan als den boze, Mijn hater als den goddeloze! **8** Wat hoopt de boze, als hij bidt, Als hij zijn ziel tot de Godheid verheft? **9** Zal God zijn schreien horen, Wanneer de rampspoed hem treft; **10** Kan hij zich in den Almachtige verlustigen, Ten allen tijde roepen tot God? **11** Daarna nam Sofar van Naäma het woord, en sprak: Ik zal u Gods werken leren kennen, De plannen van den Almachtige u niet verzwijgen: **12** Zie, gij hebt het allen zelf aanschouwd: Waarom zo'n ijdele raad gegeven? **13** Dit is, naar Gods bestel, het lot van den boze,

Het deel der tyrannen, door den Almachtige hun toegewezen.
14 Krijgt hij veel zonen, ze zijn bestemd voor het zwaard, En zijn
kroost lijdt gebrek; **15** Die hem overblijven, worden door de pest
ten grave gesleept, En zijn weduwen bedrijven geen rouw. **16**
Al hoopt hij zilver op als stof, En stapelt kleren op als slijk, **17**
Hij stapelt ze op, maar de vrome bekleedt er zich mee, En de
onschuldige erft zijn geld. **18** Hij trekt zijn woning op als een
spin, Aan de hut gelijk, die wachters bouwen; **19** Rijk legt hij zich
neer: het is de laatste maal, Hij opent zijn ogen: hij is er niet
meer. **20** Verschrikkingen grijpen hem aan overdag, En ‘s nachts
sleurt een stormwind hem weg; **21** De oostenwind neemt hem
op: daar gaat hij heen, Hij vaagt hem weg van zijn plaats. **22**
Zonder erbarmen slingert God zijn pijlen op hem af, Zodat hij
voor zijn slagen moet vluchten; **23** Men klapt over hem in de
handen, En fluit hem uit zijn woonplaats na.

28 Zeker, er is een plaats, waaruit het zilver komt, Een oord,
waar het goud wordt gewassen, **2** Het ijzer uit de bodem
gehaald, De steen tot koper gesmolten; **3** Waar men in de
uiterste duisternis doordringt, En de diepste plekken doorvorst.
In de rotsen, duister en somber. **4** Worden schachten gehakt
door een volk, dat er niet hoort, Dat door de wandelaars wordt
vergeten, Daar ver van de mensen hangt en zweeft; **5** En de
aarde, waaruit het brood ontspruit, Wordt in haar ingewanden
omgewoeld als door vuur. **6** Haar rotsen zijn de plaats van saffier,
Haar stof bevat goud; **7** De arend kent er de weg niet heen, Het
valkenoog bespeurt hem niet; **8** De roofdieren betreden hem
niet, De luipaard gaat er niet heen. **9** De mens slaat zijn hand
aan de harde steen, Woelt de bergen om van hun grondslag af,
10 Breekt gangen in de rotsen uit, Niets kostbaars ontsnapt aan

zijn oog; **11** Hij zoekt de bronnen der stromen af, En brengt wat
verborgen lag aan het licht. **12** Maar de wijsheid, waar is zij te
vinden, En waar is het oord van het inzicht? **13** De mens kent er
de weg niet heen, In het land der levenden bevindt ze zich niet.
14 De afgrond roept: In mij is ze niet! De zee herhaalt: Ze is niet
bij mij! **15** Zij wordt niet gekocht voor het fijnste goud, Geen
zilver gewogen, om haar te betalen; **16** Zij wordt niet geschat
tegen goud van Ofir, Tegen kostbare onyx, noch saffier; **17** Geen
goud, geen glaswerk kan haar evenaren, Geen gouden vaas is
haar prijs. **18** Paarlen en kristal zijn naast haar niet in tel, Het
vinden der wijsheid gaat dat van koralen te boven; **19** Topaas
van Koesj kan het niet bij haar halen, Het zuiverst goud weegt
niet tegen haar op. **20** De wijsheid, waar komt zij vandaan; Het
inzicht, waar is zijn plaats? **21** Zij ligt verborgen voor het oog
van al wat leeft, Verscholen voor de vogels in de lucht; **22** De
onderwereld en dood roepen uit: Onze oren hebben enkel van
haar bij geruchte gehoord. **23** Het is God, die de weg naar haar
kent, Hij alleen weet, waar zij toeft. **24** Want Hij blikte tot aan de
grenzen der aarde, Zag al wat onder de hemel bestond: **25** Toen
Hij het gewicht van de wind bepaalde, De maat voor het water
bestemde; **26** Toen Hij de regen zijn wet gaf, En de donder
zijn weg. **27** Toen aanschouwde Hij haar en verkondigde haar,
Kende Hij haar en doorgrondde haar; **28** Maar Hij sprak tot den
mens: Zie, de vreze des Heren is wijsheid, En het kwade te
mijden is inzicht!

29 Job vervolgde zijn rede, en sprak **2** Ach, was ik als in
vroeger maanden, In de tijd, toen God mij behoedde, **3** Toen Hij
zijn lamp boven mijn hoofd liet stralen, En ik bij zijn licht door
de duisternis ging; **4** Zoals ik was in mijn beste dagen Toen

God mijn tent nog beschutte! **5** Toen de Almachtige nog met
mij was, Mijn kinderen mij nog omringden; **6** Toen mijn voeten
zich baadden in boter, De rots, waar ik stond, beken olie liet
stromen; **7** Als ik uitging naar de poort van de stad, En op het
plein mijn zetel liet zetten: **8** Trokken de jongemannen zich
terug, zodra ze mij zagen, Rezen de grijsaards op en bleven
staan, **9** Staakten de edelen hun gesprek En legden de hand op
hun mond. **10** De stem der leiders verstomde, Hun tong kleefde
aan hun gehemelte vast; **11** Toen het oor, dat het hoorde, mij
gelukkig prees En het oog, dat het zag, mij bijval schonk! **12**
Want ik hielp den arme, die om bijstand riep, Den wees, die geen
helper meer had; **13** Dien de ondergang dreigde, zegende mij,
Het hart der weduwe vrolijkte ik op; **14** Rechtschapenheid trok ik
aan als een kleed, Mijn gerechtigheid als een mantel en kroon.
15 Ik was de ogen voor blinden, De voeten voor kreupelen; **16**
Voor armen was ik een vader, Voor onbekenden onderzocht ik
het pleit. **17** Maar den boosdoener brak ik de tanden, En rukte
hem de prooi uit zijn kaken. **18** Ik dacht bij mijzelf: Oud zal
ik sterven Mijn dagen zullen talrijk zijn als het zand; **19** Mijn
wortel zal openstaan voor het water, De dauw op mijn takken
vernachten; **20** Mijn eer blijft steeds nieuw, Mijn boog wint aan
jeugdige kracht in mijn hand! **21** Ze luisterden zwijgend naar mij
En wachtten mijn beslissing af; **22** Had ik uitgesproken, dan nam
niemand het woord, Maar mijn rede druppelde op hen neer. **23**
Ze verlangden naar mij als naar regen, Met open mond als naar
een late bui. **24** Lachte ik hun toe, ze durfden het niet geloven,
En vingen het stralen van mijn aangezicht op. **25** Bezocht ik
hen, ik zat bovenaan, Troonde als een vorst bij zijn troepen, als
een die treurenden troost.

30 Maar thans lachen jongere mensen mij uit, Lieden, wier
vaders te min voor mij waren, Om ze bij mijn herdershonden te
zetten; **2** Wier sterke hand mij zelfs niet kan dienen, Daar al hun
kracht verloren ging, **3** Door gebrek en honger is uitgeput. Lieden,
die de stronken afknagen in de woestijn, In het land der steppe
en wildernis; **4** Die zilte kruiden van de struiken plukken, En zich
voeden met de wortels der brem; **5** Die uit de samenleving zijn
weggejaagd, En die men naschreeuwt als dieven. **6** Lieden, die
in de krochten van afgronden wonen, In aardholen en rotsen; **7**
Die balken tussen de struiken, Samenhokken onder de netels;
8 Die als een dwaas en naamloos broed Weggezweept zijn
uit het land. **9** En thans ben ik hun spotlied geworden, En de
stof voor hun praat. **10** Vol afschuw blijven ze op een afstand
staan, En ontzien zich niet, mij in het gezicht te spuwen. **11** Zij
mishandelen mij, nu ze hun teugel hebben losgerukt Hun breidel
hebben afgeworpen. **12** Aan mijn rechterhand verheft zich dat
broed, Mijn voeten stoten hen weg; Ze banen tegen mij hun
onheilspaden, **13** En vernielen mijn weg, om mij te verderven.
Ze trekken op, er is niemand, die hen weerhoudt, **14** Als door
een wijde bres rukken ze aan. Onder de puinhopen kwam ze
aangerold **15** Keerde zich tegen mij de verschrikking; Als een
stormwind waaide mijn aanzien weg, Mijn geluk dreef voorbij
als een wolk. **16** En thans stort zich mijn ziel in mij uit, Grijpen
de dagen van rampspoed mij aan! **17** Des nachts wordt mijn
gebeente doorboord, En nemen mijn knagende pijnen geen rust;
18 Door het grote geweld is mijn vlees ontredderd, Het knelt mij
als de kraag van mijn kleed. **19** God heeft mij in de modder
geworpen, Ik zie er uit als stof en as. **20** Ik roep tot U, maar Gij
antwoordt niet; Ik sta overeind, maar Gij let niet op mij. **21** Gij zijt

wreed tegen mij, Met uw krachtige hand bestookt Gij mij; **22** Gij heft mij op, jaagt mij voort op de wind, Een noodweer lost mij in water op. **23** Ja, ik weet, Gij leidt mij ten dode, Naar de verzamelplaats van al wat leeft. **24** Maar steekt een drenkeling de hand niet uit, Roept men in zijn ellende niet om hulp? **25** Heb ik zelf niet geweend over den zwaar beproefde, Was ik over den arme niet zielsbedroefd? **26** Ja, ik hoopte op geluk, maar het onheil kwam; Ik verwachtte het licht, maar het duister viel in. **27** Mijn binnenste kookt, en komt niet tot rust, Dagen van jammer treden mij tegen. **28** Zwart loop ik rond, maar niet van de zon; Sta ik op in de gemeente, ik roep om hulp! **29** Ik ben een broer van de jakhalzen, Een makker der struisen; **30** Mijn huid is zwart, en laat van mij los, Mijn beenderen branden van koorts; **31** Mijn citer is voor rouwklacht gestemd, Mijn fluit voor geween!

31 Toch had ik een verbond met mijn ogen gesloten, Om niet te kijken naar een maagd. **2** Want wat is het lot, door God in den hoge beschikt, Het erfdeel door den Almachtige daarboven bepaald? **3** Het is de ondergang voor den ongerechte, Voor den boosdoener onheil! **4** Slaat Hij mijn wegen niet gade, En telt Hij al mijn schreden niet? **5** Ben ik ooit met leugens omgegaan, Of heeft zich mijn voet gerept tot bedrog? **6** God wege mij slechts op een eerlijke schaal, En Hij zal mijn onschuld moeten erkennen! **7** Indien mijn tred is afgeweken Van het rechte pad; Mijn hart mijn ogen achterna is gelopen, Of smetten aan mijn handen kleven: **8** Dan moge ik zaaien, een ander het eten, En wat ik geplant heb, worde uitgerukt! **9** Indien mijn hart is verleid door een vrouw, Ik geloerd heb aan de deur van mijn naaste: **10** Dan moge mijn vrouw voor een ander malen, En mogen anderen haar bezitten; **11** Want dat zou een schanddaad zijn,

En een halszaak voor het gerecht! **12** Dan brande een vuur
tot het dodenrijk En vertere heel mijn bezit! **13** Indien ik het
recht van mijn slaaf heb verkracht, Of van mijn slavin, met mij in
geschil: **14** Wat zou ik doen, als God Zich verhief, Wat Hem
antwoorden, als Hij de zaak onderzocht? **15** Heeft Hij, die mij in
de moederschoot schiep, ook hen niet gemaakt, Heeft niet Een
en Dezelfde ons in haar lichaam gevormd? **16** Heb ik ooit een
arme een bede geweigerd, De ogen van een weduwe laten
versmachten; **17** Heb ik ooit alleen mijn brood genuttigd, En de
wees daarvan niet mee laten eten? **18** Neen, van kindsbeen
af bracht ik hem groot als een vader, Van de moederschoot
af ben ik haar leidsman geweest. **19** Heb ik ooit een zwerver
zonder kleding gezien, Of een arme zonder bedekking; **20**
Hebben zijn lendenen mij niet moeten zegenen, Werd hij niet
verwarmd door de wol mijner schapen? **21** Indien ik mijn hand
tegen een rechtschapene ophief, Omdat ik bemerkte, dat men
mij in de poort ondersteunde: **22** Dan valle mijn schouder uit het
gewricht, Worde mijn arm uit het gelid gerukt; **23** Dan treffe mij
de verschrikking van God, En ik houde geen stand voor zijn
Majesteit! **24** Indien ik op goud mijn vertrouwen heb gesteld, Het
fijnste goud mijn hoop heb genoemd; **25** Mij verheugd heb ik
in de macht van mijn rijkdom, En in de geweldige winst van
mijn hand: **26** Indien ik heb opgestaard naar de stralende zon,
Naar de glanzende maan, die haar weg vervolgde, **27** Zodat
mijn hart in het geheim werd verleid, En mijn hand mijn mond
heeft gekust **28** Ook dat zou een halszaak voor het gerecht
zijn geweest, Omdat ik God in den hoge had verloochend!
29 Heb ik mij in het ongeluk van mijn vijand verheugd, Of
gejubeld, omdat onheil hem trof; **30** Heb ik mijn gehemelte niet

verboden te zondigen, En door een verwensing zijn leven te
eisen; **31** Hebben mijn tentgenoten niet gezegd: Wie verzadigt
zich niet aan het vlees van zijn vijand? **32** De zwerver behoefde
niet buiten te overnachten Voor den reiziger heb ik de deuren
geopend. **33** Indien ik mijn misdaad voor de mensen bedekt
heb, In mijn boezem mijn schuld heb verborgen, **34** Omdat ik de
grote menigte vreesde, En bang was voor de verachting der
geslachten: Dan moge ik verstommen, en de deur niet meer
uitgaan, **35** Wie zou er dan nog naar mij horen! Zie hier mijn
handtekening! De Almachtige antwoorde mij; Mijn beschuldiger
schrijve zijn aanklacht neer! **36** Waarachtig, ik wil ze op mijn
schouder nemen Er mij als met een krans mee omhangen; **37**
Ik zal Hem mijn schreden een voor een tonen, En voor zijn
aanschijn treden als een vorst! **38** Indien mijn akker tegen mij
klaagde Zijn voren gezamenlijk weenden; **39** Indien ik zijn vrucht
heb genoten, zonder te betalen, En zijn bezitter liet zuchten: **40**
Dan mogen doornen opschieten inplaats van tarwe, En stinkend
onkruid inplaats van gerst! Hier eindigen de woorden van Job.

32 Toen deze drie mannen het hadden opgegeven, Job te
antwoorden, omdat hij zich in hun ogen gerechtvaardigd had,
2 ontbrandde de toorn van Elihoe den zoon van Barakel, den
Boeziet, uit het geslacht van Ram. Tegen Job ontbrandde zijn
toorn, omdat hij zich tegenover God in het gelijk had gesteld; **3**
tegen zijn drie vrienden ontbrandde zijn toorn, omdat zij het
juiste antwoord niet hadden gevonden, en daardoor God hadden
beschuldigd. **4** Zolang zij met Job spraken, had Elihoe gewacht,
omdat zij ouder waren dan hij. **5** Maar nu Elihoe bemerkte, dat
er uit de mond van de drie mannen geen antwoord meer kwam,
ontbrandde zijn toorn. **6** En Elihoe, de zoon van Barakel, den

Boeziet, nam het woord en sprak: Ik ben jong van dagen, En gij
zijt bejaard; Daarom was ik beschroomd en bevreesd, U mijn
mening te zeggen. **7** Ik dacht: Laat de ouderdom spreken, De
hoge leeftijd de wijsheid verkonden! **8** Maar het is Gods geest
in den mens, De adem van den Almachtige, die hem inzicht
verleent; **9** Het zijn dus niet de bejaarden, die wijs zijn, Niet de
grijsaards, die weten wat recht is. **10** Daarom zeg ik: Luistert
naar mij; Ik zal u verkonden, wat ik weet. **11** Zie, ik heb gewacht
op wat gij zoudt zeggen, En geluisterd naar uw betoog; Tot gij
de juiste woorden zoudt vinden, **12** Heb ik u al mijn aandacht
gewijd. Maar zie, niemand van u heeft Job weerlegd, Niemand
zijn betoog beantwoord! **13** Zegt nu niet: We zijn op de wijsheid
gestuit God, geen mens kan hem verslaan! **14** Tegen mij heeft
hij nog geen bewijzen gebracht, En met de uwen weerleg ik
hem niet. **15** Zij zijn verslagen, weten niets meer te zeggen, De
woorden laten hen in de steek. **16** Ik heb gewacht, maar zij
spreken niet, Ze staan daar, en hebben geen antwoord meer; **17**
Nu wil ik antwoorden op mijn beurt, Wil ik verkonden, wat ik
weet! **18** Want ik ben geladen met woorden, En de geest in
mijn binnenste prest mij er toe. **19** Zie, mijn geest is als wijn,
die niet kan gisten, En die nieuwe zakken doet bersten; **20**
Ik moet spreken, om wat lucht te krijgen, Mijn lippen openen,
en antwoord geven. **21** Ik wil niemand naar de ogen zien, En
niemand vleien, wie het ook is; **22** Want ik heb geen verstand
van vleierij: Mijn Schepper rukte mij dan aanstonds weg!

33 Luister nu, Job, naar mijn rede, En leen het oor aan heel
mijn betoog. **2** Zie, ik heb mijn mond geopend, Mijn tong in
mijn gehemelte spreekt; **3** Mijn hart stort woorden van wijsheid
uit, Mijn lippen verkonden duidelijke taal! **4** De geest van God

heeft mij gemaakt, De adem van den Almachtige mij het leven
geschonken; **5** Antwoord mij dus, zo ge kunt; Houd u gereed,
stel u tegen mij op! **6** Ik ben dus voor God aan u gelijk, Ook ik
ben gekneed uit leem: **7** Dus behoeft u geen vrees voor mij
te verschrikken Mijn hand niet zwaar u te drukken. **8** Ge hebt
voor mijn eigen oren verklaard, En ik heb uw woorden verstaan:
9 "Ik ben rein, zonder zonde, Ik ben zuiver, op mij rust geen
schuld!" **10** "Toch vindt Hij klachten tegen mij, En behandelt mij
als zijn vijand; **11** Hij steekt mijn voeten in het blok, Bespiedt
al mijn gangen. **12** Zie, als ik roep, antwoordt Hij niet Want
God is groter dan een mens!" **13** Hoe hebt ge Hem durven
verwijten, Dat Hij op geen van uw woorden antwoord geeft?
14 Het is, omdat God slechts eenmaal spreekt, En het geen
tweede keer herhaalt: **15** In een droom, in een nachtelijk visioen
In de sluimering op de sponde. **16** Dan opent Hij het oor van
de mensen, En verschrikt hen door zijn visioenen, **17** Om den
mens van trots te weerhouden, Den man voor hoogmoed te
behoeden; **18** Om zo zijn ziel voor de groeve te bewaren, Zijn
leven voor de gang naar het graf. **19** Dan kastijdt Hij hem door
smart op zijn sponde, Door een koorts in zijn beenderen zonder
eind, **20** Zodat zijn leven van het brood gaat walgen, Zijn ziel
van de begeerlijkste spijs; **21** Zijn vlees slinkt zienderogen weg,
Zijn gebeente, eens onzichtbaar, ligt bloot. **22** Maar zelfs als zijn
ziel het graf al nabij is, Zijn leven het oord van de doden: Zo hij
besluit in zijn hart, zich tot God te keren En hij zijn dwaasheid
erkent: **23** Dan treedt er voor hem een engel op, Een tolk, een
uit de duizend. Dan wijst hij den mens op zijn plicht, **24** Ontfermt
zich zijner, en spreekt: Laat hem toch niet in de groeve dalen, Ik
heb zijn losprijs gevonden **25** Zijn vlees worde frisser dan in zijn

jeugd, Hij kere tot zijn jonkheid terug! **26** Dan laat God Zich
verbidden; genadig neemt Hij hem aan, Doet hem zijn aanschijn
met jubel aanschouwen, En schenkt den mens zijn gerechtigheid
terug. **27** Dan juicht hij het uit voor de mensen, en zegt: Ik heb
gezondigd, het recht verdraaid, Maar Hij heeft het niet op mij
gewroken! **28** Zo behoedt Hij zijn ziel voor de gang naar het
graf, En verlustigt zijn leven zich in het licht! **29** Zie, dit alles doet
God Tweemaal, driemaal met een mens: **30** Hij brengt zijn leven
terug van het graf, En bestraalt hem met het levenslicht! **31**
Luister dus, Job, en hoor naar mij; Zwijg stil, en laat het spreken
aan mij. **32** Hebt ge dan iets te zeggen, antwoord mij; Spreek
dan, want ik geef u gaarne gelijk. **33** Zo niet, luister naar mij, En
zwijg, ik zal u wijsheid leren!

34 Elihoe vervolgde en sprak: **2** Gij wijzen, hoort naar mijn
rede; Verstandigen, luistert naar mij: **3** Want het oor toetst de
woorden, Zoals het gehemelte spijzen keurt. **4** We moeten zelf
onderzoeken, wat recht is, Onder elkander beslissen wat goed
is. **5** Want Job heeft gezegd: Ik ben rechtschapen, Maar God
onthoudt mij mijn recht; **6** Ondanks mijn recht moet ik lijden, Mijn
wonde is ongeneeslijk, al ben ik niet schuldig! **7** Is er wel iemand
als Job, Die godslastering als water drinkt, **8** Die het gezelschap
van boosdoeners opzoekt En met slechte lieden omgang heeft?
9 Want hij zegt: Wat baat het den mens, In God zijn behagen te
stellen! **10** Verstandige lieden, hoort dus naar mij: Onmogelijk;
God doet geen kwaad, de Almachtige geen onrecht; **11** Want
Hij vergeldt de mensen hun daden, Behandelt iedereen naar
zijn gedrag! **12** Waarachtig, God kan geen onrecht begaan, De
Almachtige het recht niet verkrachten! **13** Wie heeft de aarde
onder zijn leiding gesteld Wie Hem met de hele wereld belast?

14 Trekt Hij hun geest tot Zich terug, Neemt Hij tot Zich hun
levensadem, **15** Dan sterft onmiddellijk alle vlees, Keert de mens
terug tot stof! **16** Zijt ge verstandig, luister hiernaar, En leen het
oor aan mijn rede: **17** Kan Hij, die het recht zou haten, besturen;
Kan de Alrechtvaardige onrecht bedrijven? **18** Hij, die tot den
koning zegt: Belial Tot de edelen: Booswicht; **19** Die vorsten niet
voortrekt, Den arme niet achterstelt bij den rijke. Neen, ze zijn
allen het werk zijner handen, **20** En sterven plotseling, midden in
de nacht; Rijken worden opgeschrikt, en gaan heen, Machtigen
verdwijnen, al steekt men er de hand niet naar uit. **21** Want
zijn ogen zijn op de wegen der mensen gericht, En Hij ziet al
hun schreden; **22** Er bestaat geen duister of donker, Waarin de
boosdoeners zich kunnen verbergen. **23** Neen, geen vaste tijd
voor den mens, Om voor God ten gericht te verschijnen; **24**
Hij verplettert den machtige zonder verhoor, En stelt anderen
voor hem in de plaats. **25** Hij geeft dus acht op hun daden,
Hij stort ze omver in de nacht; **26** Ze worden verbrijzeld tot
straf voor hun boosheid, Hij tuchtigt ze op de plaats, waar allen
het zien. **27** Want van Hem zijn ze afgeweken, En hebben
op geen van zijn paden gelet; **28** Ze hebben het kermen der
armen tot Hem doen komen, Zodat Hij het klagen der ellendigen
hoort. **29** Hield Hij Zich stil, wie zou ze beschuldigen Bedekte
Hij zijn gelaat, wie wees hen terecht? Neen, Hij houdt volk en
eenling in het oog, **30** Opdat geen boze regeert, het volk niet
zondigt. **31** Maar als de boze tot God zegt: Ik heb gedwaald,
Doch ik wil niet meer zondigen; **32** Onderricht mij, totdat ik tot
inzicht kom; Heb ik misdaan, ik doe het niet meer! **33** Moet
Hij, volgens u, het dan toch maar vergelden, Omdat gij zijn
gerechtigheid anders misprijst? Gij hebt te beslissen, niet ik;

Spreek dus uit, wat ge meent! **34** Verstandige mensen zullen
mij zeggen, Met den wijzen man, die mij hoort: **35** Job heeft
niet verstandig gesproken, Zijn rede getuigt niet van inzicht. **36**
Waarachtig, Job zal ten einde toe worden beproefd, Om zijn
antwoorden, boosdoeners waardig; **37** Want hij heeft bij zijn
zonde de misdaad gevoegd, Ons te honen, en tegen God een
grote mond op te zetten!

35 Elihoe vervolgde, en sprak: **2** Houdt ge dit voor behoorlijk,
Noemt ge dit "mijn rechtvaardiging voor God", **3** Als ge vraagt:
Wat baat het mij, Wat voordeel heb ik, als ik niet zondig? **4** Ik zal
u antwoord geven op uw vraag, En aan uw vrienden met u. **5**
Blik naar de hemel op, en zie, Aanschouw de wolken, hoog
boven u uit! **6** Wanneer ge zondigt, wat deert het Hem; Zijn uw
misdrijven talrijk, wat doet het Hem; **7** Zijt ge rechtschapen, wat
schenkt ge Hem, Of wat ontvangt Hij van u? **8** Uw boosheid
raakt enkel den mens, als gij, Uw gerechtigheid het mensenkind!
9 Men klaagt wel over allerhande verdrukking En jammert onder
de macht der tyrannen, **10** Maar men zegt niet: Waar is God, die
ons schiep, Die ons visioenen geeft in de nacht, **11** Die ons
onderricht door de dieren der aarde Door de vogels in de lucht
ons wijsheid leert. **12** Zo roept men wel, maar Hij antwoordt niet,
Om de hoogmoed der bozen. **13** Maar als God niet luistert naar
ijdel geroep, De Almachtige er geen aandacht aan schenkt, **14**
Hoeveel te minder, als ge beweert, dat ge Hem niet bespeurt,
Dat ge een proces met Hem aangaat, en gij op Hem wacht; **15**
Of zelfs, dat zijn gramschap niet straft, En dat Hij niet eens de
misdaad kent! **16** Job opent zijn mond tot ijdel gezwets, Spreekt
grote woorden in onverstand.

36 Vierde rede: mag de mens God ter verantwoording roepen?
Elihoe vervolgde, en sprak: **2** Heb nog een weinig geduld, en ik
zal u onderrichten, Want er valt nog genoeg ten gunste van de
Godheid te zeggen; **3** Ik wil mijn kennis tot het uiterste voeren,
Om mijn Schepper te rechtvaardigen. **4** Neen, mijn woorden
liegen niet: Ge hebt met iemand te doen, die het eerlijk meent. **5**
Ja, God is groot: Hij veracht den rechtschapene niet; **6** Machtig:
Hij laat den boze niet leven! Hij verschaft aan de verdrukten hun
recht, **7** Van de rechtvaardigen wendt Hij zijn ogen niet af; Hij
zet ze bij koningen op de troon, Hoog plaatst Hij hun zetel voor
eeuwig! **8** Maar worden zij in boeien geklonken, In koorden van
ellende gevangen, **9** Dan brengt Hij hun daardoor hun gedrag
onder het oog, En hun zonden uit hoogmoed ontstaan; **10** Zo
opent Hij hun oor ter belering, En vermaant ze, zich van hun
ongerechtigheid te bekeren. **11** Wanneer ze dan luisteren, en
Hem weer dienen, Dan slijten ze hun dagen in geluk, Hun jaren
in weelde; **12** Maar wanneer ze niet willen horen, Dan gaan
ze heen naar het graf, En komen om door onverstand. **13** En
de verstokten, die er toornig om worden, En niet smeken, als
Hij ze bindt: **14** Zij sterven al in hun jeugd, Hun leven vliedt
heen in de jonge jaren. **15** Hij redt dus den ellendige door zijn
ellende, En opent zijn oor door zijn nood! **16** Zo trekt Hij ook u
uit de muil van ellende Inplaats daarvan zal het onbekrompen
overvloed zijn, En het genot van een dis, met vette spijzen
beladen. **17** Maar oordeelt gij geheel als een boze zijn gericht
zal u treffen, **18** Pas dus op, dat de wrevel u geen straf komt
brengen, Waarvan de grootste losprijs u niet zou ontslaan; **19**
Uw smeken tot Hem in de nood niets bereiken Al doet ge het
ook uit al uw kracht. **20** Laat de dwaasheid u toch niet bedriegen

Om u te verheffen met hen, die wijs willen zijn; **21** Wacht u
ervoor, u tot de zonde te wenden, Want hierdoor juist werdt gij
door ellende bezocht! **22** Zie, God is groot door zijn kracht: Wie
is heerser als Hij? **23** Wie schrijft Hem zijn weg voor, Wie zegt:
Gij handelt verkeerd? **24** Denk er aan, dat ook gij zijn daden
verheft, Die de stervelingen moeten bezingen, **25** Die iedere
mens moet overwegen, Ieder mensenkind van verre beschouwt.
26 Zie, God is groot: wij begrijpen Hem niet, Het getal van zijn
jaren is zelfs niet te schatten! **27** Hij trekt uit de zee de druppels
omhoog, Vervluchtigt de regen tot zijn nevel, **28** Die de wolken
naar beneden doet stromen, En op alle mensen doet storten; **29**
Wie begrijpt de sprei van de wolken En de gedaante van zijn
tent? **30** Zie, Hij spreidt zijn nevel uit over de zee, En houdt haar
kolken bedekt. **31** Want daarmee spijst Hij de volken En geeft Hij
voedsel in overvloed. **32** In zijn handen verbergt Hij de bliksem,
En zendt hem af op zijn doel; **33** Zijn strijdkreet kondigt Hem
aan, Zijn woede ontketent de storm!

37 Ja, hierover siddert mijn hart, En springt op van zijn plaats.
2 Hoort, hoort het bulderen van zijn stem, Het gebrom, dat komt
uit zijn mond. **3** Langs heel de hemel slingert Hij zijn bliksem,
En tot de grenzen der aarde. **4** Zijn stem gromt achter Hem
aan, Hij dondert met zijn machtige kreet; Hij houdt de bliksem
niet terug, Wanneer zijn stem zich laat horen. **5** Maar ook
wonderen wrocht God door zijn stem, Doet grote, onbegrijpelijke
dingen! **6** Hij spreekt tot de sneeuw: Val op aarde neer; Tot de
regenstromen: Weest hevig! **7** Dan sluit Hij alle mensen op,
Opdat ieder sterveling zijn werk erkent; **8** Ook de dieren zoeken
hun schuilplaats op, En leggen zich neer in hun holen. **9** Uit zijn
kamer komt de wervelwind, Uit zijn voorraadschuren de koude;

10 Door de adem Gods wordt het ijs gestolten, De watervlakte in
boeien gelegd; **11** Het zwerk belaadt Hij met dampen, En spreidt
zijn lichtende wolken uit. **12** Ze zweven naar alle kanten rond,
En gaan, zoals Hij het beschikt, Om te volbrengen, wat Hij hun
gebiedt, Op de oppervlakte der aarde: **13** Is het tot straf, ze
volbrengen zijn wil; Is het tot zegen, ze voeren hem uit. **14** Job,
schenk er uw aandacht aan, Houd op, en let op Gods wonderen!
15 Begrijpt ge, hoe God ze gebiedt, En het licht van zijn wolken
doet flitsen; **16** Begrijpt ge iets van het zweven der wolken, Van
de wonderwerken van den Alwetende? **17** Gij, wiens kleren te
warm zijn, Als de aarde amechtig van de zuidenwind ligt: **18**
Kunt gij, evenals Hij, het zwerk tot een uitspansel strijken, Vast
als een spiegel van gegoten metaal? **19** Laat mij weten, wat wij
Hem zullen zeggen, Wij, die door de duisternis hulpeloos staan!
20 Zal deze wijken wanneer ik het zeg; Worden weggevaagd,
als de mens het beveelt? **21** Neen, thans aanschouwt men
geen licht, Het is door de wolken verduisterd; Maar een wind
steekt op, en bezemt ze weg: **22** En uit het Noorden breekt de
goudglans door! God is van ontzagwekkende luister omringd:
23 Wij dringen dus niet tot den Almachtige door! Hij is groot
in kracht en gerechtigheid; Hij is de Heer van het recht, die
nimmer verdrukt! **24** Daarom moeten de mensen Hem vrezen,
Doorgronden Hem al de wijzen niet!

38 Nu nam Jahweh het woord, en sprak tot Job in de storm: **2**
Wie zijt gij, die de Voorzienigheid duister maakt Door woorden
zonder verstand? **3** Omgord uw lenden als een man, Ik zal u
vragen stellen, gij moogt Mij leren! **4** Waar waart ge, toen Ik de
aarde grondde: Vertel het, zo ge er iets van weet! **5** Wie heeft
haar grootte bepaald: gij weet het zo goed; Wie het meetsnoer

over haar gespannen? **6** Waarop zijn haar zuilen geplaatst, Of
wie heeft haar hoeksteen gelegd: **7** Onder het gejuich van het
koor der morgensterren, Het jubelen van de zonen Gods? **8** Wie
heeft de zee achter deuren gesloten, Toen zij bruisend uit de
moederschoot kwam; **9** Toen Ik haar de wolken gaf als een
kleed, De nevel als haar windsels; **10** Toen Ik haar grenzen heb
gesteld, Slagboom en grendels haar gaf; **11** Toen Ik sprak: Ge
komt tot hier en niet verder, Hier wordt de trots van uw golven
gebroken! **12** Hebt gij ooit in uw leven de morgen ontboden, De
dageraad zijn plaats bestemd, **13** Om de zomen der aarde te
bezetten En er vlammen uit te schudden? **14** Zij flonkert als een
kostbare zegelsteen, Wordt bontgeverfd als een kleed, **15** Totdat
de stralen hun licht wordt ontnomen, Hun opgeheven arm wordt
gebroken. **16** Zijt ge doorgedrongen tot de bronnen der zee, Hebt
ge de bodem van de Oceaan bewandeld; **17** Zijn u de poorten
des doods getoond, De wachters der duisternis u verschenen;
18 Hebt ge de breedten der aarde omvat: Zeg op, wanneer ge
dit allemaal weet! **19** Waar is de weg naar de woning van het
licht, En waar heeft de duisternis haar verblijf, **20** Zodat gij ze
naar hun plaats kunt brengen, En hun de paden naar huis kunt
leren? **21** Ge weet het toch, want toen werdt ge geboren, Het
getal van uw jaren is immers zo groot! **22** Zijt ge doorgedrongen
tot de schuren der sneeuw, Hebt ge de opslagplaatsen van de
hagel aanschouwd, **23** Die Ik heb opgespaard voor de tijd van
benauwing, Voor de dag van aanval en strijd? **24** Waar is de
weg, waar de kou zich verspreidt, Waar de oostenwind over de
aarde giert? **25** Wie heeft voor de stortvloed kanalen gegraven,
En paden voor de donderwolken, **26** Om regen te geven op
onbewoond land, Op steppen, waar zich geen mens bevindt; **27**

Om woestijn en wildernis te verzadigen, Uit de dorre grond het
gras te doen spruiten? **28** Heeft de regen een vader, Of wie heeft
de druppels van de dauw verwekt; **29** Uit wiens schoot is het ijs
te voorschijn gekomen, Wie heeft het rijp in de lucht gebaard?
30 De wateren worden hard als steen, De vlakte van de Afgrond
sluit zich aaneen! **31** Kunt gij de banden der Plejaden knopen,
Of de boeien van de Orion slaken; **32** Kunt gij de maan op tijd
naar buiten doen treden, Leidt gij de Beer met zijn jongen? **33**
Schrijft gij de hemel de wetten voor, Stelt gij zijn macht over de
aarde vast; **34** Verheft gij uw stem tot de wolken, Gehoorzaamt
ù de watervloed? **35** Zendt gij de bliksems uit, en ze gaan;
Zeggen ze tot u: Hier zijn we terug? **36** Wie heeft inzicht aan
den reiger gegeven Verstand geschonken aan den haan; **37** Wie
telt met wijsheid de wolken af, En giet de zakken van de hemel
leeg: **38** Wanneer de bodem hard is als ijzer, De kluiten aan
elkander kleven? **39** Jaagt gij een prooi voor de leeuwin, Stilt gij
de honger der welpen, **40** Wanneer ze in hun holen liggen, Of
loeren tussen de struiken? **41** Wie geeft ze tegen de avond haar
buit, Wanneer haar jongen tot de Godheid roepen, En zonder
voedsel rond blijven snuffelen, Op zoek naar spijs?

39 Kent gij de tijd, waarop de gemzen springen, Neemt gij
het jongen der hinden waar; **2** Telt gij de maanden van haar
dracht, Bepaalt gij de dag, dat zij werpen? **3** Ze krommen zich,
drijven haar jongen uit, En haar weeën zijn heen; **4** Haar jongen
worden sterk, groeien op in de steppe, Lopen weg, en keren niet
tot haar terug! **5** Wie heeft den woudezel in vrijheid gelaten, Wie
dien wilde de boeien geslaakt, **6** Hem, wien Ik de woestijn tot
woning gaf, De zilte steppe tot verblijf; **7** Die spot met het lawaai
van de stad, Die zich niet stoort aan het razen der drijvers; **8** Die

de bergen als zijn weide doorsnuffelt, En naar al wat groen is,
neust. **9** Wil de woudos ù dienen, Aan ùw krib overnachten; **10**
Slaat gij een touw om zijn nek, Egt hij de voren achter ú? **11**
Vertrouwt ge op hem om zijn geweldige kracht, Laat ge aan
hem uw arbeid over; **12** Rekent ge op hem, om uw oogst te
gaan halen, En uw graan op uw dorsvloer te brengen? **13** Vrolijk
klapwiekt de struis, De moeder van kostbare veren en pennen,
14 Maar die haar eieren stopt in de grond, En ze uitbroeien laat
op het zand. **15** Ze vergeet, dat een voet ze vertrappen kan, Dat
de wilde beesten ze kunnen verpletteren; **16** Ze is hard voor
haar jongen, alsof het de hare niet zijn, Het deert haar niet, al
is haar moeite vergeefs: **17** Want God heeft haar de wijsheid
onthouden, Geen verstand haar geschonken. **18** Toch rent ze
weg, zodra de boogschutters komen, En spot met het paard
en zijn ruiter! **19** Geeft gij het paard zijn heldenmoed, Hebt gij
zijn nek met kracht bekleed; **20** Laat gij als een sprinkhaan het
springen, Laat gij het hinniken, geweldig en fier? **21** Het draaft
door het dal, het juicht in zijn kracht, En stormt op de wapenen
aan; **22** Het spot met angst, wordt nimmer vervaard, En deinst
niet terug voor het zwaard. **23** Boven op zijn rug rammelt de
koker met pijlen, Bliksemt de lans en de speer; **24** Ongeduldig,
onstuimig verslindt het de bodem, Niet meer te temmen, als de
bazuinen weerschallen. **25** Bij iedere trompetstoot roept het:
Hoera! Van verre reeds snuift het de strijd, De donderende stem
van de leiders, Het schreeuwen der krijgers! **26** Stijgt de sperwer
op door uw beleid, En slaat hij zijn vleugels uit naar het zuiden?
27 Neemt op uw bevel de gier zijn vlucht, En bouwt hij zijn nest
in de hoogte? **28** Hij woont en nestelt op rotsen, Op steile en
ontoegankelijke klippen; **29** Van daar beloert hij zijn prooi, Uit de

verte spieden zijn ogen. **30** Zijn jongen slurpen bloed, Waar
lijken liggen, hij is er terstond!

40 Nu vervolgde Jahweh tot Job, en sprak: **2** Zal nu de bediller
van den Almachtige zwijgen; Of weet de vitter op God hier nog
antwoord op? **3** Maar Job antwoordde Jahweh, en sprak: **4** Ik
ben lichtzinnig geweest: Wat zou ik hierop kunnen zeggen; Ik
leg mijn hand op mijn mond. **5** Ik heb eens gesproken, maar
doe het niet weer; Tweemaal, maar ik begin niet opnieuw! **6**
Maar Jahweh vervolgde, en sprak tot Job in de storm **7** Omgord
uw lenden als een man, Ik zal u vragen stellen, gij moogt Mij
leren! **8** Wilt ge ook nu nog mijn gerechtigheid loochenen, Mij in
het ongelijk stellen, om gelijk te hebben? **9** Hebt ge dan een
arm, zoals God, Kunt ge donderen met een stem als de zijne?
10 Tooi u dan eens met grootheid en luister, Bekleed u met
glorie en majesteit! **11** Stort eens uw toorn in stromen uit, En
verneder, wat trots is, met uw blik; **12** Zie op alle hoogmoedigen
neer, en trap ze ineen, Verpletter de bozen terstond; **13** Stop
ze allen weg in de grond, Zet ze gevangen in het verborgen
oord: **14** Dan zal Ik de eerste zijn, die u prijst, Omdat het uw
rechterhand is, die u helpt! **15** Maar zie, daar staat het Nijlpaard,
dat Ik heb geschapen, Het vreet gras als een rund. **16** Zie
eens, wat kracht in zijn lenden, Wat sterkte in de spieren van
zijn buik! **17** Hij spant zijn staart als een ceder, De spieren
van zijn dijen tot een bundel; **18** Zijn schonken zijn koperen
buizen, Zijn knoken als ijzeren staven. **19** Hij is het meesterwerk
van God Gemaakt, om over zijn buurtschap te heersen! **20** Ja,
de bergen brengen hem schatting, Met al het wild, dat daar
speelt; **21** Onder de lotus vleit hij zich neer, Verscholen in riet en
moeras; **22** Lotusstruiken beschutten hem met hun schaduw, De

waterwilgen staan om hem heen; **23** Al raast de stroom, hij is
niet bang, Onverschrokken, al stijgt de Jordaan tot zijn muil. **24**
Wie durft hem bij zijn ogen grijpen, Zijn neus met harpoenen
doorboren!

41 Vangt gij den Krokodil met de angel, Bindt ge hem de tong
met koorden vast; **2** Steekt ge hem een stok door de neus, Haalt
ge een ring door zijn kaken; **3** Zal hij heel veel tot u smeken,
Of lieve woordjes tot u richten? **4** Zal hij een contract met u
sluiten, En neemt ge hem voorgoed in uw dienst; **5** Kunt ge
met hem als met een vogeltje spelen, Bindt ge hem voor uw
dochtertjes vast; **6** Kunnen uw makkers hem verhandelen, En
onder de venters verdelen? **7** Kunt ge zijn huid met spiesen
beplanten, Zijn kop met een vissersharpoen? **8** Probeer eens,
de hand op hem te leggen, Maar denk aan de strijd; ge doet
het zeker niet weer, **9** Want uw hoop komt vast bedrogen uit!
Reeds bij zijn aanblik wordt men neergeslagen **10** Er is niemand
vermetel genoeg, hem te wekken. Wie houdt voor hem stand, **11**
Wie treedt tegen hem op, en blijft ongedeerd: Onder de ganse
hemel Is er niet één! **12** Ik wil niet zwijgen over zijn leden,
Maar spreken over zijn nooit geëvenaarde kracht. **13** Wie heeft
ooit zijn kleed opgelicht, Is doorgedrongen tussen zijn dubbel
kuras? **14** Wie opent de dubbele deur van zijn muil; Rondom
zijn tanden verschrikking! **15** Zijn rug is als rijen van schilden,
Die als een muur van steen hem omsluiten **16** Het een ligt
vlak naast het ander, Geen tocht kan er door; **17** Ze grijpen
aan elkander vast, En sluiten onscheidbaar aaneen. **18** Door
zijn niezen danst het licht, Zijn ogen zijn als de wimpers van
het morgenrood; **19** Uit zijn muil steken toortsen, En schieten
vuurvonken uit; **20** Er stijgt rook uit zijn neusgaten op, Als uit

een dampende en ziedende ketel. **21** Zijn adem zet kolen in
vuur, Uit zijn bek stijgen vlammen omhoog; **22** In zijn nek zetelt
kracht, Ontsteltenis danst voor hem uit; **23** Zijn vleeskwabben
sluiten stevig aaneen, Onbeweeglijk aan hem vastgegoten; **24**
Zijn hart is vast als een kei, Hecht als een onderste molensteen:
25 Voor zijn majesteit sidderen de baren Trekken de golven der
zee zich terug. **26** Het zwaard, dat hem treft, is er niet tegen
bestand, Geen lans, geen speer en geen schicht. **27** Hij rekent
het ijzer voor stro, Voor vermolmd hout het koper; **28** Geen pijlen
jagen hem op de vlucht, Slingerstenen zijn hem maar kaf; **29**
Een werpspies schijnt hem een riet, Hij lacht om het suizen
der knots. **30** Onder zijn buik zitten puntige scherven, Als een
dorsslee krabt hij ermee op het slijk; **31** Hij doet de afgrond
koken als een ketel, Verandert de zee in een wierookpan; **32**
Achter hem aan een lichtend spoor, Als had de afgrond zilveren
lokken. **33** Zijns gelijke is er op aarde niet; Geschapen, om
niemand te vrezen; **34** Op al wat trots is, ziet hij neer, Hij is
koning over alle verscheurende beesten!

42 En Job antwoordde Jahweh, en sprak: **2** Ik weet, dat Gij
alles vermoogt, En geen uwer plannen wordt verijdeld. **3** Ja,
wie zou de Voorzienigheid duister maken Door woorden zonder
verstand? Ik heb dus zonder inzicht gesproken, Over dingen, te
wonderbaar voor mijn begrip! **4** Ach, luister toch, als ik spreek;
En leer mij, als ik U vragen stel! **5** Door horen zeggen heb ik van
U vernomen, Maar thans heeft mijn eigen oog U aanschouwd:
6 Daarom herroep ik, wat ik gezegd heb, En doe ik boete in
stof en as! **7** Toen Jahweh tot Job dit betoog had gehouden,
sprak Hij tot Elifaz van Teman: Mijn gramschap is tegen u en
uw beide vrienden ontstoken, omdat gij over Mij de waarheid

niet hebt gezegd, evenals mijn dienaar Job. **8** Neemt daarom
zeven stieren en zeven rammen, en gaat ermee naar mijn
dienaar Job; draagt ze voor u als een brandoffer op, en laat mijn
dienaar Job voor u bidden. Dan zal Ik terwille van hem u niet
straffen voor de dwaasheid, dat gij over Mij de waarheid niet hebt
gezegd, evenals mijn dienaar Job. **9** Elifaz van Teman, Bildad
van Sjóeach en Sofar van Naäma gingen dus heen, en deden
wat Jahweh hun bevolen had. En Jahweh was Job terwille. **10**
Nadat Job dus voor zijn vrienden gebeden had, herstelde hem
Jahweh niet alleen in zijn vroegere staat, maar schonk hem
het dubbele van wat hij vroeger bezat. **11** Nu kwamen al zijn
broers en zusters, en al zijn vroegere kennissen naar hem toe,
en hielden maaltijd met hem in zijn huis; zij beklaagden hem
en troostten hem over al het leed, dat Jahweh over hem had
gebracht, en gaven hem allen een gouden munt en een gouden
ring ten geschenke. **12** En Jahweh zegende het verder leven
van Job nog meer dan het vroegere: hij kreeg veertienduizend
schapen en zesduizend kamelen, duizend koppel runderen en
duizend ezelinnen. **13** Ook kreeg hij twee maal zeven zonen
en drie dochters; **14** de eerste noemde hij Jemima, de tweede
Kesia en de derde Kéren-Happoek. **15** In heel het land werden
geen vrouwen gevonden, zo schoon als de dochters van Job;
haar vader gaf haar een erfdeel evenals aan haar broers **16**
Daarna leefde Job nog honderd veertig jaar, en mocht niet alleen
zijn kinderen aanschouwen, maar ook zijn kleinkinderen tot in
het vierde geslacht. **17** En Job stierf oud en hoogbejaard.

Psalmen

1 Gelukkig de man, Die de raad der goddelozen niet volgt, Niet
de weg der zondaars betreedt, Niet neerzit in de kring van de
spotters; **2** Maar die zijn vreugde vindt in Jahweh's wet, En dag
en nacht zijn wet overweegt. **3** Hij is als een boom, aan stromend
water geplant, Die zijn vrucht geeft op tijd, Waarvan het blad niet
verwelkt: Al wat hij doet zal gedijen. **4** De goddelozen zal het
heel anders gaan: Als kaf opgejaagd door de wind! **5** Daarom
houden de bozen het bij het oordeel niet uit, De zondaars niet in
de gemeenschap der vromen. **6** Want Jahweh kent het pad
der rechtvaardigen, Maar de weg der goddelozen loopt uit op
verderf.

2 Waarom razen de volken, Bluffen de naties, **2** Komen de
koningen der aarde bijeen, Spannen de vorsten samen tegen
Jahweh en zijn Gezalfde: **3** "Laat ons hun ketens verbreken,
Ons van hun boeien ontslaan!" **4** Die in de hemelen woont, lacht
hen uit, Jahweh bespot ze; **5** Dan dreigt Hij ze toornig, Doet ze
rillen voor zijn gramschap: **6** "Ik zelf stel Mij een koning aan,
Op Sion, mijn heilige berg!" **7** Nu wil Ik Jahweh's beslissing
verkonden; Hij heeft Mij gezegd: Gij zijt mijn Zoon; Ik heb U
heden verwekt. **8** Vraag Mij: dan geef Ik U de volkeren tot
erfdeel, En de grenzen der aarde tot uw bezit; **9** Gij moogt ze
vermorzelen met ijzeren knots, En stuk slaan als een aarden
pot. **10** Koningen, bedenkt het dus wel; Weest gewaarschuwd,
wereldregeerders! **11** Dient Jahweh in vreze; Beeft, en kust Hem
de voeten! **12** Anders ontsteekt Hij in toorn, en loopt gij uw
verderf tegemoet, Want licht kan zijn gramschap ontvlammen.
Gelukkig, wie tot Hem zijn toevlucht neemt!

3 Een psalm van David, bij zijn vlucht voor zijn zoon Absalom.
Jahweh, hoe talrijk zijn mijn belagers, Hoe talrijk, die tegen mij
opstaan; **2** Hoe velen, die van mij zeggen: Voor hem geen heil
bij zijn God! **3** Toch zijt Gij, Jahweh, het schild dat mij dekt, Mijn
glorie en trots! **4** Ik behoef maar tot Jahweh te roepen, Dan
verhoort Hij mij van zijn heilige berg. **5** Ik leg mij neer, slaap
rustig in, Ontwaak, want Jahweh beschut mij. **6** Zo vrees ik de
duizenden niet, Die van alle kant mij omringen. **7** Sta op dan,
Jahweh; Red mij, mijn God! Want Gij slaat al mijn vijanden in het
gezicht, Stoot de bozen hun tanden stuk. **8** Bij U, Jahweh, is
redding; Op uw volk rust uw zegen.

4 Voor muziek begeleiding: met harpen. Een psalm van David.
Verhoor mij, als ik roep, Mijn rechtvaardige God! Breng mij
verlichting in mijn benauwdheid; Ontferm U mijner, en hoor
mijn gebed. **2** Kinderen, hoe lang nog zwaarmoedig; Waarom
ijdele verwachting, bedriegelijke hoop nagejaagd? **3** Beseft toch,
dat Jahweh wonderen doet voor die Hem bemint, Dat Jahweh
luistert, als ik Hem roep. **4** Moogt gij al uit het veld zijn geslagen,
zondigt niet; Op uw sponde pruilen, blijft zwijgen. **5** Brengt uw
verschuldigde offers, En stelt uw vertrouwen op Jahweh. **6** Velen
zeggen: "Wie verleent ons geluk; Laat het licht van uw aanschijn
over ons opgaan!" **7** Jahweh, Gij bereidt mijn hart groter vreugd,
Dan hùn door overvloed van koren en most. **8** In vrede leg ik mij
neer, En aanstonds sluimer ik in; Want Gij alleen, Jahweh, Laat
mij zonder zorgen rusten.

5 Voor muziekbegeleiding: met fluiten. Een psalm van David.
Jahweh, hoor naar mijn roepen, Let op mijn zuchten; **2** Luister
naar mijn schreien, Mijn Koning en God. **3** Want tot U richt
ik mijn bede, o Jahweh, Reeds in de vroegte hoort Gij mijn

smeken; ‘s Morgens leg ik het voor U neer, En zie vertrouwend
naar U op. **4** Gij zijt geen God, wien de boosheid behaagt,
Nooit is de zondaar U welkom; **5** Geen goddeloze mag Voor uw
ogen verschijnen! Gij haat al wie ongerechtigheid pleegt, **6** En
leugenaars richt Gij te gronde; De man van bloed en bedrog
Is een afschuw voor Jahweh. **7** Maar door uw grote genade
Mag ìk uw huis binnengaan, En naar uw heilige tempel gericht,
U vol eerbied aanbidden. **8** Geleid mij, o Jahweh, Naar uw
gerechtigheid; En om wille van die mij belagen, Baan mij de weg
voor uw aanschijn. **9** Neen, in hun mond is geen waarheid, En
hun hart is bedorven; Een open graf is hun keel, Ze huichelen
met hun tong. **10** Laat ze boeten, o God, Aan eigen sluwheid
te gronde gaan; Stoot ze weg om hun talrijke zonden, Want
ze zijn weerbarstig tegen U. **11** Dan verheugen zich allen, Die
tot U vluchten; Jubelen eeuwig, Daar Gij ze beschermt; En
juichen in U, Die uw Naam beminnen. **12** Want Gij zegent den
rechtvaardige, Jahweh; Als een schild dekt hem uw liefde.

6 Voor muziekbegeleiding: met harpen en bassen. Een psalm
van David. Jahweh, straf mij niet in uw toorn, En tuchtig mij
niet in uw gramschap. **2** Ontferm U, Jahweh, want ik verkwijn;
Schenk mij genezing, o Jahweh. Want mijn beenderen rillen, **3**
Mijn ziel is hevig ontsteld. Jahweh, hoe lang nog; **4** Jahweh,
houd op! Spaar mijn leven, En kom mij te hulp om uw goedheid.
5 Want in de dood denkt niemand aan U; Wie prijst U nog
in het dodenrijk? **(Sheol h7585)** **6** Ik ben afgetobd Door mijn
kreunen; Nacht aan nacht besproei ik mijn sponde, Bevochtig
mijn kussen met tranen; **7** Mijn oog is dof van verdriet, Mat van
al die mij kwellen. **8** Booswichten, weg van mij, allen! Want
Jahweh heeft mijn schreien gehoord, **9** Jahweh heeft naar

mijn smeken geluisterd, Jahweh verhoort mijn gebed. **10** Al
mijn vijanden zullen worden beschaamd en hevig ontstellen,
Plotseling vluchten, met schande bedekt.

7 Een klaaglied van David, dat hij Jahweh toezong naar
aanleiding van Koesj, den Benjamiet. Jahweh, mijn God, tot
U neem ik mijn toevlucht; Help mij, en verlos mij van al mijn
vervolgers, **2** Opdat ze mij niet als leeuwen verscheuren, En
wegslepen, reddeloos verloren. **3** Jahweh, mijn God, als ik
dat zelf heb gedaan, Als er onrecht kleeft aan mijn handen,
4 Als ik kwaad heb vergolden hem, die het mij aandeed, Heb
uitgeplunderd, die mij zonder reden bestreed: **5** Laat dan de
vijand mij achtervolgen, Totdat hij me grijpt; Mijn leven op de
grond vertrappen, Mijn eer vergooien in het slijk. **6** Maar nu, o
Jahweh, sta op in uw toorn, Verhef U tegen mijn grimmigen
vijand; Waak op tot het oordeel, dat Gij zelf hebt gewild, **7**
Laat de scharen der volken U omringen! Span de vierschaar
over haar in den hoge, **8** Als rechter der volken, o Jahweh;
Doe mij recht, Jahweh, naar mijn gerechtigheid En naar de
onschuld mijns harten. **9** Maak een einde aan de boosheid der
zondaars, Maar laat de rechtvaardige blijven bestaan! Gij zijt
het, die harten en nieren doorgrondt, Rechtvaardige God! **10**
Het is God, die mijn schild draagt, Die redt de oprechten van
hart; **11** Maar ook een rechtvaardig rechter is God, Een God,
wiens gramschap voortdurend blijft dreigen. **12** Bekeert men
zich niet, dan scherpt Hij zijn zwaard, Dan spant en richt Hij zijn
boog, **13** Houdt moordende wapens gereed, Maakt zijn pijlen als
brandende schichten. **14** Ziet, die met valsheid bevrucht is en
zwanger van onheil, Baart enkel ontgoocheling; **15** Die een put
graaft en uitdiept, Valt in de kuil, die hij delft. **16** Zo keert zijn

onrecht op zijn eigen hoofd terug, Valt op eigen schedel zijn
misdaad! **17** Dan zal ik Jahweh om zijn gerechtigheid prijzen, De
naam van Jahweh, den Allerhoogste, bezingen!

8 Voor muziekbegeleiding: met de gittiet. Een psalm van David.
Jahweh, onze Heer, Hoe heerlijk is uw Naam over heel de
aarde! Laat mij uw glorie bezingen hoog aan de hemel: **2** Uit de
mond van kind en zuigeling stemt Gij U een loflied aan, Om uw
vijand te verstommen, Uw tegenstanders en haters. **3** Als ik de
hemelen zie, het werk uwer vingers, De maan en de sterren, die
Gij een plaats hebt bereid: **4** Wat is dan een mens, dat Gij hem
zoudt gedenken, Een mensenkind, dat Gij acht op hem slaat? **5**
Toch hebt Gij hem haast tot een godheid gemaakt, Hem met
glorie en luister gekroond. **6** Gij hebt hem gesteld over het werk
uwer handen, En alles aan zijn voeten gelegd: **7** Al de schapen
en runderen, En de beesten in het wild; **8** De vogels in de lucht
en de vissen in zee, Al wat de paden der zeeën bewandelt.
9 Jahweh, onze Heer, Hoe heerlijk is uw Naam over heel de
aarde!

9 Voor muziekbegeleiding. Wijze: De dood van den zoon. Een
psalm van David. Met heel mijn hart wil ik U loven, o Jahweh En
al uw wonderen vermelden; **2** In U mij verheugen en juichen,
Uw Naam, Allerhoogste, bezingen! **3** Want mijn vijanden hebben
de vlucht moeten nemen, Ze zijn gestruikeld en kwamen om
voor uw blik; **4** Want Gij hebt mijn pleit en belangen behartigd,
Als rechtvaardig Rechter uw troon bestegen. **5** De heidenen
hebt Gij bestraft, De goddelozen vernietigd, Zelfs hun naam
uitgewist Voor altijd en immer. **6** De vijanden werden tot zwijgen
gebracht, Voor goed hun zwaarden gebroken; Hun steden hebt
Gij verwoest, Zelfs de herinnering er aan ging verloren. **7** Ziet,

Jahweh troont in eeuwigheid, Houdt zijn rechterstoel voor het
oordeel gereed; **8** Rechtvaardig richt Hij de wereld, Vonnist de
volken, zoals ze verdienen. **9** Zo bleef Jahweh een toevlucht
voor de verdrukten, Een wijkplaats in tijden van nood; **10** Die
uw Naam kennen, mochten steeds op U hopen, Want nooit
verliet Gij, die U zochten, o Jahweh! **11** Zingt nu voor Jahweh,
die de Sion bewoont, Roept tot de volken zijn daden; **12** Want
de Bloedwreker blijft de verdrukten gedenken, Vergeet hun
noodkreten niet. **13** Jahweh, wees mij genadig; zie mijn ellende,
door mijn haters berokkend, Trek mij omhoog uit de poorten des
doods, **14** Opdat ik overal uw lof mag verkonden, Om uw redding
juichen in de poorten der dochter van Sion. **15** De heidenen
zinken weg in de kuil, die ze groeven, Hun voet is gevangen in
het net, dat ze spanden; **16** Jahweh heeft Zich doen kennen, en
vonnis gewezen: De goddeloze ligt in zijn eigen daden verstrikt.
17 Zó mogen ook de zondaars naar het dodenrijk varen, Alle
heidenen, die God niet gedenken; **(Sheol h7585)** **18** Maar de
arme worde niet eeuwig vergeten, De hoop der verdrukten niet
altijd beschaamd. **19** Sta op dan, Jahweh! Laat zich de mens
niet vermeten, Maar laat de heidenen worden gericht voor uw
aanschijn. **20** Jahweh, geef hun een les, Waaruit de heidenen
leren, dat ze maar mens zijn.

10 Waarom, Jahweh, zoudt Gij veraf blijven staan, U verbergen
in tijden van nood? **2** Waarom zou de arme zich ergeren aan de
trots van den boze, In de listen worden verstrikt, die hij spon?
3 Zie, de goddeloze pocht op zijn lusten, De woekeraar prijst
zich gelukkig, **4** De zondaar trekt honend zijn neus op voor
Jahweh, En denkt maar: "Hij straft niet; er is geen God!" **5** Zijn
wandel is altijd krom uw wetten gooit hij ver van zich af, En wie

hem weerstaat, fluit hij uit; **6** Hij zegt bij zich zelf: "Nooit zal ik
wankelen; Van geslacht tot geslacht treft mij ongeluk noch vloek!"
7 Zijn mond zit vol bedrog en geweld, Verderf en onheil kleven
aan zijn tong. **8** Hij legt zich in hinderlaag achter de heggen,
Om heimelijk de onschuld te moorden. Zijn ogen begluren den
zwakke, **9** Hij ligt op de loer als een leeuw in zijn hol; Hij besluipt
den ongelukkige, om hem te bespringen, Grijpt hem vast, en
sleept hem weg in zijn net. **10** Dan slaat hij hem neer, kromt zich
over hem heen, En de ongelukkige valt in zijn klauwen. **11** En
hij zegt bij zich zelf: "God vergeet het! Hij verbergt zijn gelaat;
Hij ziet het niet eens!" **12** Sta op dan Jahweh! Steek uw hand
uit, o God; Vergeet de ongelukkigen niet! **13** Waarom zou de
booswicht God blijven honen, Bij zichzelf blijven zeggen: "Toch
vergeldt Gij het niet!" **14** Gij ziet toch het leed en de ellende; Gij
blikt er op neer, om ze te wreken! De zwakke verlaat zich op
U, En een wees hebt Gij altijd geholpen! **15** Verbrijzel de arm
van zondaar en boze; Vergeld hem zijn misdaad, laat ze niet
ongestraft. **16** Jahweh, wees Koning voor eeuwig en immer;
Weg met de heidenen, weg uit zijn land! **17** Hoor het smachtend
verlangen der armen, o Jahweh; Luister naar de roep van hun
hart: **18** Om recht te verschaffen aan wees en verdrukte, Zodat
ze niemand ter wereld meer vrezen.

11 Voor muziekbegeleiding. Een psalm van David. Tot Jahweh
neem ik mijn toevlucht! Hoe durft gij dan tot mij zeggen:
Vogels, gauw de bergen in; **2** Want de bozen houden hun
boog al gespannen, En zetten pijlen op de pees, Om geniepig
onschuldige harten te treffen! **3** Al storten zelfs de pijlers der
aarde ineen, En zou de rechtvaardige radeloos staan: **4** Jahweh
blijft in zijn heilige tempel, Jahweh houdt in de hemel zijn troon;

Zijn ogen zijn op de wereld gericht, Zijn wimpers doorvorsen
de kinderen der mensen. **5** Jahweh stelt den gerechte wel
op de proef, Maar Hij haat den boze en die onrecht bemint;
6 Op de zondaars regent Hij vurige kolen en solfer, En een
verschroeiende wind is het deel van hun beker. **7** Want Jahweh
is rechtvaardig, en heeft de gerechtigheid lief; De vromen zullen
zijn aanschijn aanschouwen.

12 Voor muziekbegeleiding; met bassen. Een psalm van David.
Help toch Jahweh; want de trouw is verdwenen, De waarheid
is zoek onder de kinderen der mensen. **2** Men liegt elkander
maar voor, Met valse harten, maar vleiende lippen. **3** Jahweh
snijde al die vleiende lippen af, De verwaande tongen van allen
die zeggen: **4** “Met onze tong zijn we sterk! We hebben onze
lippen; wie kan ons aan!” **5** Om de nood der verdrukten En het
kermen der armen Ga Ik opstaan, zegt Jahweh, Om redding te
brengen aan wie er naar smacht! **6** Het woord van Jahweh Is
zuiver als zilver, In een aarden smeltkroes gelouterd, Gereinigd
tot zevenmaal toe. **7** Gij zult het gestand doen, o Jahweh, En
ons altijd beschermen tegen dit ras: **8** Al zijn de bozen nog zo
verwaand, En de mensen nog zo gemeen!

13 Voor muziekbegeleiding. Een psalm van David. Hoe lang
nog, Jahweh, zult Gij me blijven vergeten, Hoe lang nog voor
mij uw aanschijn verbergen? **2** Hoe lang draag ik wee in mijn
ziel, altijd kommer in mijn hart; **3** Hoe lang zal de vijand nog
over mij juichen! **4** Zie op mij neer; verhoor mij, Jahweh, mijn
God! Straal glans in mijn ogen, opdat ik niet wegslaap in de
dood, **5** En mijn vijand niet zegt: "Ik heb hem er onder", Mijn
tegenstanders niet juichen over mijn wankelen. **6** Ik blijf op uw

goedheid vertrouwen, Mijn hart zal jubelen over uw hulp; Ik zal
zingen ter ere van Jahweh, Omdat Hij goed voor mij is!

14 Voor muziekbegeleiding. Van David. De dwaas zegt bij
zichzelf: "Er is geen God!" Slecht en schandelijk is zijn gedrag;
Er is niemand, die het goede behartigt. **2** Jahweh blikt uit de
hemelen neer Op de kinderen der mensen: Om te zien, of er niet
één verstandige is, Niet één, die God zoekt. **3** Maar àllen zijn ze
afgedwaald, Allen even bedorven; Er is niemand, die het goede
behartigt, Geen enkele zelfs! **4** Worden al die zondaars dan
nimmer verstandig: Ze blijven mijn volk maar verslinden, En het
brood van Jahweh wel eten, Maar ze vereren Hem niet. **5** Maar,
dan zullen ze beven van angst, Als Jahweh het opneemt voor
het vrome geslacht; **6** De wijsheid van den eenvoudige zal hem
beschamen, Omdat deze op Jahweh zijn hoop heeft gesteld. **7**
Ach, dat uit Sion Israëls redding mocht dagen, Als Jahweh het
lot van zijn volk ten beste keert: Dan zal Jakob jubelen, En Israël
juichen!

15 Een psalm van David. Jahweh, wie mag uw gast zijn in
uw tent, Wie wonen op uw heilige berg? **2** Die onberispelijk
is van wandel, En van rechtschapen gedrag; Die in zijn hart
de waarheid spreekt, **3** En met zijn tong niet lastert. Die zijn
naaste geen kwaad doet, Geen smaad op zijn evenmens werpt;
4 In wiens oog een vervloekte verachtelijk is, Maar die eert, wie
Jahweh vreest. Die zijn naaste een eed heeft gezworen, En
hem niet breekt; **5** Die zijn geld niet uitleent met woeker, Geen
steekpenning neemt, om de onschuld te schaden. Wie zó doet,
Wankelt in eeuwigheid niet!

16 Een puntdicht van David. Behoed mij, o God, want tot
U neem ik mijn toevlucht; **2** Ik zeg tot Jahweh: Gij zijt mijn

Heer, buiten U geen geluk! **3** Aan de heiligen, die zijn land
bewonen, Schenkt Hij de volheid zijner genade. **4** Zìj hopen zich
ellende op, Die achter vreemde goden lopen. Neen, ik pleng hun
bloedige offers niet mee, Zelfs hun naam komt mij niet op de
lippen! **5** Gij zijt mijn erfdeel, o Jahweh, en het deel van mijn
beker, Gij zijt het, die het lot voor mij wierpt: **6** Mijn meetsnoer
lag in lieflijke dreven, Een prachtig stuk viel mij toe. **7** Ik zegen
Jahweh, want Hij is mijn raadsman: Zelfs ‘s nachts word ik door
mijn nieren vermaand. **8** Jahweh houd ik altijd voor ogen; Staat
Hij mij ter zijde, dan wankel ik niet. **9** Zo verheugt zich mijn
hart, En jubelt mijn geest; Ook mijn vlees is vol moed, **10** Want
Gij geeft mij niet prijs aan het dodenrijk. Gij laat uw vrome het
graf niet aanschouwen, **(Sheol h7585)** **11** Maar toont mij de weg
naar het leven, Overvloedige vreugd voor uw aanschijn, Aan uw
rechterhand eeuwig geluk.

17 Gebed van David. Jahweh, hoor naar de stem van het recht,
Luister naar mijn smeken; Verhoor mijn gebed, Van eerlijke
lippen gevloeid. **2** Van uw aanschijn gaat mijn oordeel uit, Uw
ogen zien scherp; **3** Gij peilt mijn hart, doorzoekt het des nachts,
Beproeft mij: maar iets verkeerds vindt Gij niet. **4** Ik overtrad uw
gebod niet, zoals de mensen dat doen, Maar volbracht het bevel
uwer lippen; **5** Op het pad uwer wetten heb ik mijn schreden
gezet, Mijn voet heeft nooit op uw wegen gewankeld. **6** Nu roep
ik tot U; want Gij zult mij verhoren, o God; Luister naar mij,
en hoor naar mijn smeken! **7** Doe wonderen van goedheid, o
Redder van die op U hopen, En die op uw rechterhand steunen.
8 Behoed mij als de appel van uw oog, Verberg mij in de schaduw
uwer vleugelen: **9** Voor de bozen, die mij bespringen, Voor mijn
vijanden, die mij woedend omringen. **10** Ze hebben hun hart

met vet afgesloten, En blijven zwetsen met hun mond; **11** Ze
omsingelen mij, waar ik ook ga, Loerend, om mij ter aarde te
werpen. **12** Ze zijn als een leeuw, die hunkert naar buit, Als
een leeuwenwelp, dat in hinderlaag ligt. **13** Op, Jahweh, hem
tegemoet, stort hem neer, En red mijn ziel van den boze! **14** Uw
zwaard moge ze doden, Jahweh, uw hand ze van de aarde
verdelgen! Dit zij hun deel in het leven; En hebt Gij nog meer,
vul er hun buik mee; Laat hun zonen er zich aan vergasten, En
de rest aan hun kinderen vermaken. **15** Maar laat mij door mijn
gerechtigheid uw aanschijn aanschouwen, Mij aan uw glorie
verzadigen na het ontwaken!

18 Voor muziekbegeleiding. Van den Dienaar van Jahweh; van
David, die tot Jahweh de woorden van dit lied heeft gericht, toen
Jahweh hem had verlost uit de hand van al zijn vijanden en ook
uit de hand van Saul. En hij sprak: Ik heb U lief, o Jahweh, mijn
kracht; **2** Jahweh, mijn toevlucht, mijn burcht en mijn veste; Mijn
God, mijn rots, waarop ik kan schuilen, Mijn schild, de hoorn van
mijn heil, en mijn schutse. **3** Ik roep: Geprezen zij Jahweh! En
ben van mijn vijand verlost. **4** De branding van de dood had mij
al gegrepen, De golven der onderwereld sloegen over mij heen;
5 De strikken van het dodenrijk hielden mij vast, De klemmen
van de dood lagen voor mij gereed: **(Sheol h7585)** **6** Maar ik riep
tot Jahweh in mijn nood, En schreide om hulp tot mijn God. En
Hij hoorde mijn stem in zijn vorstelijke woning, Mijn hulpgeroep
drong door tot zijn oren: **7** Daar schudde en beefde de aarde,
Rilden en dreunden de fundamenten der bergen; Want Hij was
in woede ontstoken, **8** Rook steeg op uit zijn neus, Verslindend
vuur spoot uit zijn mond, En gloeiende kolen spatten er uit.
9 Hij boog de hemel, en daalde neer, Grauwe wolken onder

zijn voeten; **10** Hij besteeg den Cherub en vloog in het rond,
Zwevend op de windewieken. **11** Hij sloeg de duisternis als een
dek om Zich heen, Donkere nevels, dreigende wolken waren
zijn tent; **12** En door de gloed, die voor Hem uitging, Braakten
zijn wolken hagel en vurige kolen. **13** En in de hemel donderde
Jahweh, Verhief de Allerhoogste zijn stem; **14** Hij schoot zijn
pijlen en strooide ze rond, Slingerde zijn bliksems, en joeg ze
uiteen. **15** Open lag de bedding der zee, Het fundament van
de aarde kwam bloot: Door uw dreigen, o Jahweh, Door het
snuivend gebries van uw neus. **16** Van boven boog Hij Zich
neer, greep mij vast, En trok mij weg uit de onstuimige wateren;
17 Hij verloste mij van mijn grimmigen vijand En van mijn haters,
want ze waren te machtig. **18** Ze waren uitgetrokken op de dag
van mijn rampspoed, Maar Jahweh was mijn beschermer; **19**
Hij beveiligde mij, En bracht mij redding, omdat Hij mij liefhad.
20 Toen werd mijn gerechtigheid door Jahweh beloond, Mijn
reinheid van handen vergolden: **21** Want ik had de wegen
van Jahweh bewandeld, Niet gezondigd tegen mijn God; **22**
Ik had al zijn geboden voor ogen gehouden, Niet zijn wetten
ontweken; **23** Ik was voor Hem zonder smet, Had mij zuiver
van zonde bewaard; **24** Daarom werd mijn gerechtigheid door
Jahweh beloond, En mijn reinheid van handen in zijn ogen. **25**
Want voor getrouwen toont Gij U trouw, Voor rechtschapenen
rechtschapen; **26** Rein voor den reine, Maar voor de listigaards
listig. **27** Ja, Gij redt het deemoedige volk, Maar vernedert
hovaardige blikken; **28** Gij zijt, o Jahweh, mijn lamp, Mijn God,
die licht in mijn duisternis straalt; **29** Met U durf ik de stormloop
beginnen, Met mijn God de wallen bespringen. **30** God! Volmaakt
zijn zijn wegen, Jahweh's woord is gelouterd. Hij is voor allen

een schild, Die vluchten tot Hem. **31** Wie toch is God, dan
Jahweh alleen; Wie een rots, dan alleen onze God! **32** God!
Hij omgordt mij met kracht, En baant mij een veilige weg; **33**
Hij maakt mijn voeten vlug als hinden, En doet mij de hoogste
toppen beklimmen; **34** Hij oefent mijn handen ten strijde, Mijn
armen tot het spannen van de koperen boog. **35** Zo hebt Gij
mij het schild van uw heil gereikt; Uw rechterhand heeft mij
gestut, uw goedheid maakte mij groot. **36** Gij hebt een weg voor
mijn stappen gebaand, En mijn voeten wankelden niet. **37** Ik
vervolgde mijn vijanden, haalde ze in, En keerde niet terug,
eer ik ze had verslagen; **38** Ik heb ze verpletterd, zodat ze niet
opstaan, Maar onder mijn voet blijven liggen. **39** Gij hebt mij
met kracht omgord tot de strijd, Mijn tegenstanders voor mij
doen bukken; **40** Gij liet mij de rug van mijn vijanden zien, Mijn
haters heb ik verdelgd. **41** Nu huilen ze, maar niemand helpt: Tot
Jahweh zelfs, maar Hij antwoordt hun niet; **42** Ik vermaal ze als
stof voor de wind, En vertrap ze als slijk op de straten. **43** Gij
hebt mij gered uit de strijd met de volkeren, En mij aan het hoofd
van de naties gesteld: **44** Volkeren, die ik niet kende, werden mij
dienstbaar, Vreemden brachten mij hulde; Nauwelijks hadden
ze van mij gehoord, Of ze gehoorzaamden mij; **45** Anderen
lagen uitgeput neer, En kropen sidderend uit hun burchten. **46**
Leve Jahweh! Gezegend mijn Rots; Hoogverheven de God van
mijn heil! **47** Gij hebt mij gewroken, o God, Volkeren aan mij
onderworpen; **48** Mij van mijn grimmigen vijand verlost, Zege
over mijn bestrijders verleend, mij van geweldenaars bevrijd! **49**
Daarom wil ik U prijzen, o Jahweh, Uw Naam verheerlijken onder
de volken! **50** Machtige hulp verleent Hij zijn Koning, En genade
aan zijn Gezalfde: Aan David en zijn geslacht voor altijd!

19 Voor muziekbegeleiding. Een psalm van David. De hemelen
verhalen de glorie van God, Het firmament verkondigt het werk
zijner handen; **2** De dag roept het toe aan de andere dag,
En de nacht meldt het weer aan de nacht. **3** Geen taal en
geen woorden, Hun stem hoort men niet; **4** Toch galmen over
heel de aarde hun klanken, Tot aan de grenzen der wereld
hun tonen. **5** Hij heeft voor de zon een tent opgeslagen In het
midden der zee; Ze is als een bruidegom, die uit de bruidskamer
treedt, Stralend van vreugd als een held, die zijn loopbaan
begint. **6** Haar opgang is aan het eind van de hemel, Haar
kringloop tot aan het andere eind; Niets blijft verborgen Voor haar
gloed. **7** Jahweh's wet is volmaakt: een verkwikking der ziel;
Jahweh's gebod betrouwbaar: een wijsheid voor eenvoudigen;
8 Jahweh's bevelen rechtvaardig: een vreugd voor het hart;
Jahweh's voorschrift onberispelijk: een licht voor de ogen; **9**
Jahweh's woord zonder smet: voor eeuwig bestendig; Jahweh's
oordelen waarheid: alle rechtvaardig! **10** Kostbaarder zijn ze dan
goud en edel metaal; Zoeter dan honing en zeem uit de raten. **11**
Ook uw dienaar weet ze naar waarde te schatten: Wie ze trouw
onderhoudt, wordt rijk beloond. **12** Maar wie kan al zijn fouten
kennen? Vergeef mij ook, die ik me niet ben bewust. **13** Maar
behoed ook uw dienaar voor zelfoverschatting; Laat die niet over
mij heersen! Dan zal ik altijd smetteloos blijven, En rein van
grote zonden; **14** Dan zal het woord van mijn mond U behagen,
Met het gepeins van mijn hart, o Jahweh, mijn Rots en Redder!

20 Voor muziekbegeleiding. Een psalm van David. Moge
Jahweh op de dag van nood u verhoren, De naam van Jakobs
God u beschermen, **2** Uit het heiligdom u hulp verlenen, En
uit Sion u bijstaan. **3** Hij gedenke al uw offergaven, En neme

genadig uw brandoffers aan; **4** Hij schenke u wat uw hart
maar begeert, En doe al uw plannen gelukken. **5** Dan zullen
wij om uw zegepraal juichen, In de Naam van onzen God de
feestbanier heffen! **6** Nu reeds ben ik er zeker van, Dat Jahweh
zijn Gezalfde de zegepraal schenkt, En Hem uit zijn heilige
hemel verhoort Door de reddende kracht van zijn rechterhand. **7**
Anderen gaan trots op wagens en paarden, Wij op de Naam van
Jahweh, onzen God; **8** Maar zìj storten neer, en blijven liggen,
Wij rijzen op en staan vast! **9** Jahweh, geef den Koning de zege,
En verhoor nog heden ons smeekgebed!

21 Voor muziekbegeleiding. Een psalm van David. Jahweh, in
uw schutse verheugt zich de koning; Hoe blijde juicht hij om uw
hulp! **2** Gij hebt zijn hartewens vervuld, De bede zijner lippen
niet afgewezen. **3** Neen, Gij tradt hem tegen met rijke zegen, En
zette hem een gouden kroon op het hoofd. **4** Léven vroeg hij U:
Gij hebt het hem geschonken, Lengte van dagen: voor eeuwig
en immer. **5** Groot is zijn majesteit door uw hulp, Gij hebt hem
met glorie en luister getooid; **6** Want Gij hebt hem overstelpt
met zegen voor immer, Hem met vreugde overstroomd voor uw
aanschijn. **7** Ja, de koning blijft op Jahweh vertrouwen, Op de
gunst van den Allerhoogste, zonder te wankelen! **8** Uw hand zal
al uw vijanden treffen, Uw rechterhand al die u haten; **9** Gij
zult ze doen blozen als een gloeiende oven, Wanneer gij maar
een blik op hen werpt. Jahweh zal in zijn toorn ze verslinden,
En het vuur ze verteren. **10** Hun vrucht zult gij van de aarde
verdelgen, Hun kroost onder de kinderen der mensen. **11** En als
ze u kwaad willen doen, Of boze plannen beramen, bereiken zij
niets; **12** Want gij zult ze de hielen doen lichten, En met uw

boog op hen mikken. **13** Sta op dan, Jahweh, in uw kracht; Dan
zingen en prijzen wij uw macht!

22 Voor muziekbegeleiding; wijze: De hinde van de dageraad.
Een psalm van David. Mijn God, mijn God, zie op mij neer;
Waarom hebt Gij mij verlaten? Waarom houdt Gij U ver van
mijn hulp, Ver van mijn jammerklachten, mijn God? **2** Ik roep
overdag, Gij antwoordt niet; Des nachts, maar ik vind geen rust.
3 Toch troont Gij in het heiligdom, Gij, Israëls hoop! **4** Op U
hebben onze vaderen vertrouwd, Op U zich verlaten, Gij hebt ze
verlost; **5** Tot U geroepen, ze werden gered, Op U gerekend, ze
zijn niet beschaamd. **6** Doch ik ben maar een worm en geen
mens, Door de wereld bespot, veracht door het volk; **7** Al die mij
zien, lachen mij uit, Grijnzen, en schudden meewarig het hoofd:
8 "Hij heeft op Jahweh vertrouwd. Laat Die hem nu helpen,
En hem verlossen, wanneer Hij hem liefheeft!" **9** Ja, Gij zijt
het, die mij uit de schoot hebt genomen, Die mij veilig deedt
rusten aan de borst mijner moeder; **10** Bij mijn geboorte werd ik
op uw knieën gelegd, Gij zijt mijn God van de moederschoot
af. **11** Blijf dus niet verre van mij, Want de nood is nabij, en er
is niemand die helpt! **12** Bonkige stieren staan om mij heen,
Buffels van Basjan omsingelen mij; **13** Ze sperren hun muil naar
mij open Als verscheurende, brullende leeuwen. **14** Als water
ben ik uitgegoten, Al mijn beenderen zijn ontwricht; Mijn hart
is als was, Smelt weg in mijn borst. **15** Mijn keel is droog als
een scherf, Mijn tong kleeft aan mijn gehemelte vast; En in het
stof van de dood Strekt Gij mij neer. **16** Dan komen honden
om mij heen, Een bende boosdoeners houdt mij omlegerd; Ze
doorboren mijn handen en voeten, **17** Al mijn beenderen kan
ik tellen. Ze werpen begerige blikken, En gluren mij aan; **18**

Verdelen mijn kleren onder elkander, En loten om mijn gewaad.
19 O Jahweh, blijf toch niet in de verte; Mijn Sterkte, snel mij te
hulp! **20** Bescherm mijn leven tegen het zwaard, Het enige, dat
mij nog rest, tegen de honden; **21** Red mij uit de muil van den
leeuw, Mij arme, van de hoornen der buffels. **22** Dan zal ik uw
Naam aan mijn broeders verkonden, In de kring der gemeente
U prijzen: **23** "Looft Jahweh, gij die Hem vreest, Heel Jakobs
geslacht; Brengt Hem ere en siddert voor Hem, Alle kinderen
van Israël!" **24** "Want nimmer heeft Hij versmaad of veracht
De ellende van den verdrukte; Zijn aanschijn voor hem niet
verborgen, Maar hem verhoord, als hij Hem riep!" **25** Dit zal mijn
danklied voor U zijn In de grote gemeente! Dan zal ik ook mijn
belofte vervullen Aan hen, die Hem vrezen: **26** De armen zullen
eten, En worden verzadigd; Die Jahweh zoeken, zullen Hem
loven. En hun hart zal eeuwig worden verkwikt. **27** Alle grenzen
der aarde zullen het gedenken, En zich tot Jahweh bekeren,
Alle stammen der heidenen Hem aanbidden! **28** Want Jahweh
komt het koningschap toe, Hij is de Heerser der volken; **29** Hem
alleen moeten huldigen alle machten der aarde! Dan buigen
zich ook voor Hem neer, die in het stof zijn gezonken, En geen
leven meer hebben. **30** Dan zal ook mijn zaad Hem dienen, En
van den Heer gaan vertellen aan het volgend geslacht, **31** Zijn
goedheid verhalen aan het volk, dat nog geboren moet worden:
Dat het Jahweh was, die het volbracht!

23 Een psalm van David. Mijn Herder is Jahweh! het ontbreekt
mij aan niets: **2** Hij laat mij rusten in groene beemden; **3** Hij
voert mij naar vredige wateren, verkwikt mijn ziel, En leidt mij in
het rechte spoor, om wille van zijn Naam. **4** Al moet ik door
donkere krochten heen, Ik ben voor geen onheil bevreesd: Want

Gij staat me bij, Uw staf en stok zijn mijn stut! **5** Gij bereidt mij
een dis Voor het oog van mijn vijand; Met olie zalft Gij mijn
hoofd, En mijn beker vloeit over. **6** Voorspoed en zegen zullen
mij volgen Mijn leven lang; In het huis van Jahweh mag ik wonen
In lengte van dagen!

24 Een psalm van David. Aan Jahweh behoort de aarde, met
wat ze bevat, De wereld en die er op wonen; **2** Want Hij heeft ze
op de zeeën gegrond, En geplant op de stromen. **3** Wie mag de
berg van Jahweh bestijgen, Wie zijn heilige stede betreden? **4**
Die rein is van handen, en zuiver van hart; In wiens ziel geen
bedrog is, en die geen valse eden zweert. **5** Hij zal zegen van
Jahweh ontvangen, En loon van den God van zijn heil: **6** Die
behoort tot hen, die Jahweh vereren, En het aangezicht zoeken
van Jakobs God. **7** Poorten, heft uw kroonlijsten op; Eeuwige
posten, rekt u omhoog: De Koning der glorie gaat binnen! **8** Wie
is de Koning der glorie? Jahweh, krachtig en sterk, Jahweh, de
held in de strijd! **9** Poorten, heft uw kroonlijsten op; Eeuwige
posten, rekt u omhoog: De Koning der glorie gaat binnen! **10**
Wie is de Koning der glorie? Jahweh der heirscharen Is de
Koning der glorie!

25 Van David. Tot U verhef ik mijn ziel, O Jahweh, mijn God! **2**
Op U blijf ik hopen; laat mij niet worden beschaamd, En den
vijand niet de spot met mij drijven. **3** Neen, niemand die op U
vertrouwt, wordt beschaamd; Alleen de afvalligen worden te
schande. **4** Jahweh, toon mij uw wegen, En maak mij uw paden
bekend; **5** Laat mij wandelen in uw waarheid, Onderricht mij,
want Gij zijt de God van mijn heil. Op U blijf ik altijd vertrouwen,
Om uw goedheid, o Jahweh! **6** Gedenk uw barmhartigheid,
Jahweh; En uw ontferming, want ze zijn eeuwig! **7** Wees niet

de zonden mijner jeugd en mijn fouten indachtig, Maar blijf mij
gedenken naar uw genade. **8** Jahweh is goed en minzaam:
Daarom wijst Hij de zondaars terecht. **9** De nederigen houdt
Hij in het rechte spoor, Den eenvoudige toont Hij zijn pad; **10**
Alle wegen van Jahweh zijn goedheid en trouw, Voor wie zijn
Verbond en zijn Wet onderhoudt. **11** O Jahweh, om wille van uw
Naam, Vergeef mij mijn schuld, hoe groot zij ook is. **12** Iedereen,
die Jahweh vreest, Leert Hij, welke weg hij moet kiezen: **13**
Hijzelf zal steeds in voorspoed leven, Zijn kinderen zullen het
Land bezitten. **14** Jahweh's vriendschap geldt hun, die Hem
vrezen, Hij maakt hen deelachtig aan zijn Verbond. **15** Mijn
ogen zijn altijd op Jahweh gericht; Want Hij trekt mijn voet uit
de strikken. **16** Wend U tot mij, en wees mij genadig, Want ik
ben eenzaam, ellendig. **17** Verlicht de druk van mijn hart, En
bevrijd me van mijn benauwdheid! **18** Blik neer op mijn ellende
en jammer, En vergeef mij al mijn zonden. **19** Zie, hoe talrijk mijn
vijanden zijn, En hoe diep ze mij haten. **20** Behoed mij, en red
mij; Laat mijn vertrouwen op U niet worden beschaamd! **21** Maar
mogen onschuld en deugd mij beschermen; Want op U blijf ik
hopen, o Jahweh! **22** Verlos Israël uit al zijn ellenden, o God!

26 Van David. Wees mijn Rechter, o Jahweh! Want mijn wandel
is rein; Altijd heb ik op Jahweh vertrouwd, Nooit gewankeld! **2**
Beproef mij, en toets mij, o Jahweh; Doorgrond mijn nieren en
hart. **3** Want uw liefde houd ik voor ogen, En in uw waarheid
heb ik geleefd; **4** Ik heb geen gemeenschap met veinzers,
Met gluipers ga ik niet om; **5** Ik haat het gezelschap der
bozen, En met slechtaards zit ik niet aan. **6** Maar ik was mijn
handen in onschuld, En sta rond uw altaar, **7** O Jahweh, om
U een loflied te zingen, En al uw wonderen te melden. **8**

Jahweh, ik bemin het huis, waar Gij toeft, De woonplaats van uw
heerlijkheid. **9** Werp mij niet weg met de zondaars, Mijn leven
niet met moordenaars, **10** Aan wier handen misdaad kleeft, Wier
rechterhand is omgekocht. **11** Neen, ik wandel in onschuld; Red
mij dus, Jahweh, en wees mij genadig! **12** Mijn voet staat in
de gerechtigheid vast; Ik zal U loven, o Jahweh, in de volle
gemeente!

27 Van David. Jahweh is mijn licht en mijn heil: Wien zou
ik vrezen? Jahweh is de schuts van mijn leven: Wien zou ik
duchten? **2** Al rukken de bozen tegen mij op, Om mijn vlees te
verslinden Het zijn mijn verdrukkers en haters, Die struikelen en
vallen! **3** Al stelt zich een krijgsmacht tegen mij op: Mijn hart
kent geen vrees; Al ontbrandt ook de strijd tegen mij: Toch blijf ik
gerust! **4** Eén ding heb ik Jahweh gevraagd, dit slechts begeerd:
In het huis van Jahweh te wonen al de dagen mijns levens,
Jahweh's zoetheid te smaken, En in zijn tempel te overwegen! **5**
Want in zijn tabernakel laat Hij mij schuilen In tijden van nood;
Hij beschut mij onder het dek van zijn tent, En plaatst mij veilig
op de Rots. **6** Zo hef ik fier mijn hoofd omhoog Boven mijn
vijanden rondom mij heen, Breng in zijn tent de offers van jubel,
Wil zingen en spelen voor Jahweh! **7** Jahweh, luister naar mijn
smeken, Ontferm U mijner, en wil mij verhoren. **8** Gij hebt het
toch zelf mij gezegd: "Ge moet mijn aangezicht zoeken!" **9** Nu
zoek ik uw aanschijn, o Jahweh; Verberg het mij niet. Wijs uw
dienaar niet af in uw gramschap: Gij zijt toch mijn hulp! Verstoot
mij niet, verlaat mij niet, O God van mijn heil! **10** Neen, al
verlaten mij vader en moeder, Jahweh trekt Zich mij aan. **11** Wijs
mij, o Jahweh, uw weg, Geleid mij op het pad der deugd; En om
wille van mijn verdrukkers, o Jahweh, **12** Geef mij niet prijs aan

de haat van mijn vijand! Want valse getuigen staan tegen mij op,
En brengen leugens tegen mij in. **13** O, als ik er eens niet zeker
van was, Nog in het land der levenden Jahweh's goedheid te
zien! **14** Vertrouw maar op Jahweh; wees welgemoed! Sterk zij
uw hart; blijf hopen op Jahweh!

28 Van David. Tot U roep ik, Jahweh, mijn Rots! Ach, houd
U voor mij niet doof: Opdat ik, als Gij blijft zwijgen, Niet gelijk
word aan hen, die in het graf zijn gedaald. **2** Hoor, Jahweh,
mijn zuchten, Nu ik tot U smeek, En mijn handen hef Naar uw
heilige woning. **3** Werp mij niet weg met de bozen, Niet weg met
de zondaars, Die lief doen tegen hun naaste, Maar met venijn
in het hart. **4** Zet ze hun werken betaald, En hun schandelijk
gedrag; Vergeld ze het werk hunner handen, En geef hun wat ze
verdienen. **5** Want ze begrijpen niets van Jahweh's daden, Niets
van wat door zijn hand werd verricht; Daarom breekt Hij ze af,
En bouwt ze niet op! **6** Geprezen zij Jahweh! Want Hij heeft
mijn smeken gehoord; **7** Jahweh is mijn schuts en mijn schild.
Als mijn hart op Hem hoopt, word ik zeker geholpen; Daarom
jubelt mijn hart, en zegen ik Hem met mijn lied! **8** Jahweh is een
schuts voor zijn volk, En voor zijn Gezalfde een machtige hulp.
9 Red dus uw volk en zegen uw erfdeel; Weid hen en leid hen
voor eeuwig!

29 Een psalm van David. Brengt Jahweh, zonen Gods, Brengt
Jahweh glorie en lof. **2** Brengt Jahweh de eer van zijn Naam;
Huldigt Jahweh in heilige feestdos! **3** De stem van Jahweh over
de wateren! De God van majesteit, Jahweh, dondert over de
onmetelijke plassen! **4** De stem van Jahweh vol kracht, De stem
van Jahweh vol glorie! **5** De stem van Jahweh verbrijzelt de
ceders, Jahweh slaat de ceders van de Libanon te pletter. **6** Als

een kalf laat Hij de Libanon huppelen, De Sjirjon als het jong
van een buffel. **7** De stem van Jahweh braakt vurige flitsen; En
in zijn paleis roept iedereen: Glorie! **8** De stem van Jahweh laat
de wildernis beven, Jahweh schokt de steppe van Kadesj; **9** De
stem van Jahweh wringt eiken krom, En ontbladert de wouden.
10 Jahweh zetelt op de orkaan, Jahweh troont er als Koning voor
eeuwig! **11** Jahweh geeft kracht aan zijn volk; Jahweh zegent
zijn volk met de vrede!

30 Een psalm. Een lied der tempelwijding. Van David. Ik wil
U prijzen, o Jahweh; want Gij trokt mij omhoog, Opdat mijn
vijanden niet over mij juichen. **2** Ik riep tot U: "O Jahweh, mijn
God!" En Gij hebt mij genezen, o Jahweh! **3** Gij trokt mij uit
het dodenrijk op, Ten leven uit het midden van die in het graf
zijn gezonken. **(Sheol h7585)** **4** Jahweh's vromen, zingt Hem
een lied, En verheerlijkt zijn heilige Naam: **5** Want zijn toorn
duurt maar een ogenblik, Zijn goedheid levenslang; 's Avonds
komt er geween, Maar 's morgens is er weer vreugd. **6** In
zelfgenoegzaamheid had ik gezegd: "Nooit zal ik wankelen!"
7 Neen, Jahweh, door uw goedheid alleen Hadt Gij kracht
verleend aan mijn geest; Maar nauwelijks hadt Gij uw aanschijn
verborgen, Of plotseling zonk ik ineen! **8** Jahweh, toen riep ik U
aan, En ik bad tot mijn Heer: **9** "Wat kan mijn verstomming U
baten, En dat ik zink in het graf; Kan het stof U soms loven, En
uw trouw nog verkonden?" **10** En Jahweh heeft het gehoord,
en Zich mijner ontfermd; Jahweh heeft mij geholpen. **11** Gij
hebt mijn gejammer in een reidans veranderd, Mijn rouwkleed
verscheurd, met vreugd mij omgord: **12** Opdat mijn geest U
zou prijzen, en nooit meer zou zwijgen, U eeuwig zou loven, o
Jahweh, mijn God!

31 Voor muziekbegeleiding. Een psalm van David. Tot U neem
ik mijn toevlucht, o Jahweh, Laat mij nooit beschaamd komen
staan. Geef mij uitkomst door uw genade, **2** Hoor mij aan, en
red mij snel! Wees mij een veilige rots, Een veste, om mij te
redden; **3** Want Gij zijt mijn steun en mijn sterkte, Om wille van
uw Naam. Gij zijt mijn gids en mijn leider, **4** En bevrijdt mij uit
het net, dat men mij had gespannen; Want Gij zijt mijn toevlucht,
5 In úw handen beveel ik mijn geest. Gij verlost mij, Jahweh,
trouwe God, **6** Maar Gij haat, die op nietige afgoden hopen.
Neen, ik blijf op Jahweh vertrouwen, **7** Wil juichen en jubelen in
uw genade. Want Gij ziet mijn ellende, En kent de angst van mijn
ziel. **8** Neen, Gij geeft mij niet prijs aan de macht van den vijand,
Maar zet mijn voeten op veilige grond. **9** Ach Jahweh, ontferm
U over mij, Want het is mij zo bang om het hart; Van verdriet
kwijnt mijn oog, Mijn ziel en mijn lichaam. **10** Mijn leven vliedt in
jammer heen, In kermen mijn jaren; Mijn kracht is gebroken door
mijn ellende, Mijn gebeente verdord. **11** Voor al mijn vijanden
Ben ik een spot; Voor mijn buren een afschuw, Voor bekenden
een schrik. Die mij op straat ziet, Vlucht voor mij weg; **12** Als
een dode ben ik uit de harten verbannen, Weggegooid als een
pot. **13** Ik hoor ze met elkander al fluisteren; Overal schrik om
mij heen! Ze steken de hoofden bijeen, En smeden plannen,
om mij te doden. **14** Maar ik blijf op U hopen, o Jahweh, En
zeggen: Gij zijt mijn God! **15** Mijn lot blijft in uw handen liggen;
Verlos mij van mijn vijand en vervolgers. **16** Laat uw aanschijn
lichten over uw dienaar; Red mij door uw genade. **17** Jahweh,
laat mij toch niet beschaamd komen staan: Want U roep ik aan.
Neen, laat de bozen worden beschaamd en in het dodenrijk
varen; **(Sheol h7585)** **18** Laat de leugenlippen verstommen, Die

den gerechte durven tergen Met trots en verachting. **19** Hoe
groot is uw goedheid, o Jahweh, Die Gij hebt weggelegd voor
hen, die U vrezen, Die Gij bewijst aan wie tot U vluchten, Voor
het oog aller mensen. **20** Gij beschermt ze in de schuts van uw
aanschijn Voor het sarren der mensen; Gij stelt ze veilig in uw
tent Voor het kijven der tongen. **21** Gezegend zij Jahweh! Want
Hij heeft wonderen verricht Van zijn goedheid voor mij Ten tijde
van nood. **22** Ik had in mijn angst al gezegd: "Ik ben uit uw ogen
verstoten!" Maar Gij hebt mijn smeken verhoord, Toen ik om
hulp tot U riep. **23** Hebt Jahweh dus lief Gij allen, zijn vromen;
Want Jahweh behoedt de getrouwen, Maar met woeker vergeldt
Hij de trotsen. **24** Houdt moed, weest onverschrokken van hart,
Gij allen, die op Jahweh hoopt!

32 Van David; een leerdicht. Gelukkig hij, wiens schuld is
vergeven, Wiens zonde is bedekt; **2** Gelukkig de mens, wiens
misdaad Jahweh niet langer gedenkt, In wiens geest geen
onoprechtheid meer woont. **3** Zolang ik bleef zwijgen, werd
mijn gebeente verteerd Door mijn kreunen heel de dag; **4**
Want uw hand drukte dag en nacht op mij neer, En mijn merg
droogde weg in verschroeiende gloed. **5** Maar toen ik U mijn
zonde beleed, Mijn schuld niet verheelde, En sprak: "Ik wil
Jahweh mijn misdaad bekennen"; Toen hebt Gij de schuld
mijner zonde vergeven. **6** Daarom moeten alle vromen U om
vergiffenis smeken, Zolang Gij U nog vinden laat; Dan zullen bij
de stortvloed de onstuimige wateren Hèn niet bereiken. **7** Gij
zijt mijn schutse, en behoedt mij voor rampspoed, Gij omringt
mij met jubel van heil! **8** Nu wil ik u onderricht geven, De weg
wijzen, die ge moet gaan; Ik wil u raden, En mijn oog op u
richten. **9** Wees niet als paarden Of muilezels zonder verstand,

Die men moet mennen met toom en gebit, Of ze gehoorzamen
niet. **10** Veel kommer valt den boze ten deel, Maar de genade
omringt wie op Jahweh vertrouwt. **11** Verblijdt u in Jahweh en
jubelt, gij vromen, Juicht allen, oprechten van hart!

33 Gij rechtvaardigen, heft Jahweh een jubelzang aan; De
psalm is een lust voor de vromen! **2** Looft Jahweh met citers,
Bespeelt voor Hem de tiensnarige harp; **3** Stemt een nieuw
lied voor Hem aan, Tokkelt de lieren, lustig en luid! **4** Want
Jahweh's woord is waarachtig, Onveranderlijk al zijn daden. **5**
Gerechtigheid en recht heeft Hij lief; Van Jahweh's goedheid is
de aarde vol. **6** Door het woord van Jahweh zijn de hemelen
gemaakt, Door de adem van zijn mond heel hun heir; **7** Hij
verzamelde het water der zee in een zak, Legde de oceanen
in schuren op. **8** Heel de aarde moet Jahweh vrezen, Al de
bewoners der wereld Hem duchten. **9** Want Hij sprak: en het
was; Hij gebood: en het stond. **10** De raadslagen der volken
gooit Jahweh omver, Hij verijdelt de plannen der naties; **11**
Maar Jahweh's raadsbesluit staat in eeuwigheid vast: Wat zijn
hart heeft bedacht, van geslacht tot geslacht. **12** Gelukkig de
natie, die Jahweh tot God heeft, Het volk, dat Hij Zich tot erfdeel
verkoos! **13** Jahweh ziet neer uit de hemel, Richt zijn blik op alle
kinderen der mensen. **14** Hij let van de plaats, waar Hij troont, Op
alle bewoners der aarde: **15** Hij, die aller hart heeft geschapen,
En al hun daden doorgrondt. **16** Geen koning overwint door
de macht van zijn heir, Geen held wordt gered door geweldige
kracht; **17** Ook het ros kan de zege niet schenken, Door zijn
grote snelheid niet redden. **18** Maar het oog van Jahweh rust
op hen, die Hem vrezen, En die op zijn goedheid vertrouwen:
19 Om ze te redden van de dood, Ze in het leven te houden

bij hongersnood. **20** Onze ziel blijft opzien tot Jahweh: Hij is
onze hulp en ons schild; **21** In Hem verheugt zich ons hart, Wij
vertrouwen op zijn heilige Naam. **22** Uw genade, o Jahweh, dale
over ons neer, Naarmate wij op U blijven hopen!

34 Van David, toen hij zich voor Abimé als een krankzinnige had
aangesteld, door hem was weggejaagd, en was heengegaan.
Altijd wil ik Jahweh prijzen, Steeds trilt zijn lofzang in mijn mond.
2 Mijn ziel zal roemen in Jahweh; Bedrukten zullen het horen,
en juichen. **3** Verheerlijkt Jahweh met mij, Laat ons te zamen
zijn Naam verheffen: **4** Ik heb Jahweh gesmeekt; Hij heeft
mij verhoord, En mij van al mijn angsten bevrijd. **5** Ziet naar
Hem op, dan straalt gij van vreugde, En uw gelaat zal niet
blozen van schaamte. **6** Hier is een rampzalige, die om hulp
heeft geroepen: Jahweh heeft hem gehoord, en van al zijn
ellende verlost. **7** De engel van Jahweh slaat zijn legerplaats op
Rond die Hem vrezen, om ze te redden! **8** Smaakt en beseft
dan de goedheid van Jahweh; Gelukkig de man, die zijn hoop
op Hem stelt. **9** Vreest Jahweh, zijn vromen, Want die Hem
duchten, ontbreekt het aan niets; **10** Rijken kunnen verarmen
en hongeren, Die Jahweh zoekt, komt niets te kort. **11** Komt
nu, kinderen, en luistert naar mij! Ik leer u, hoe men Jahweh
moet vrezen, **12** En wie het is, die van het leven geniet, Lengte
van dagen zich wenst, om het goede te zien: **13** Bewaar uw
tong voor het kwaad, En uw lippen voor leugen; **14** Vlucht het
kwaad, doe enkel wat goed is; Zoek de vrede, en jaag hem na!
15 De ogen van Jahweh zijn op de vromen gericht, Zijn oren
naar hun smeken gekeerd; **16** Maar Jahweh's aanschijn blikt
grimmig tegen de bozen, Om hun gedachtenis van de aarde te
delgen. **17** De vromen roepen, en Jahweh verhoort hen, En

verlost ze van al hun ellende; **18** Gebroken harten blijft Jahweh
nabij, Vermorzelde zielen komt Hij te hulp. **19** Hoe talrijk de
rampen van den rechtvaardige ook zijn, Jahweh redt hem er uit;
20 Jahweh is voor al zijn beenderen bezorgd, Niet één daarvan
wordt gebroken. **21** De zonde brengt den boze de dood, En wie
den rechtvaardige haat, moet het boeten. **22** Maar zijn dienaars
spaart Jahweh het leven; Wie tot Hem vlucht, zal het nimmer
berouwen.

35 Van David. Bestrijd, o Jahweh, die mij bestrijden, Kamp
tegen hen, die mij bekampen! **2** Grijp schild en beukelaar, Sta
op, mij te hulp; **3** Trek speer en strijdbijl tegen mijn vervolgers,
Zeg tot mijn ziel: "Uw redding ben Ik!" **4** Laat smaad en schande
hen treffen, die mijn leven belagen, Vol schaamte vluchten, die
boze plannen tegen mij smeden. **5** Ze mogen worden als kaf
voor de wind, Wanneer de Engel van Jahweh ze opjaagt; **6**
Hun weg zij donker en glad, Wanneer de Engel van Jahweh
ze nazet. **7** Want zonder reden hebben ze mij hun netten
gespannen, Zonder aanleiding een kuil mij gegraven. **8** Moge
hem de ondergang treffen, Eer hij het weet; Laat het net, dat
hij spande, hem vangen, Laat hem vallen in zijn eigen kuil! **9**
Dan zal mijn ziel in Jahweh juichen, Zich over mijn redding
verheugen; **10** En heel mijn gebeente zal zeggen: "Jahweh, wie
is U gelijk? Gij beschermt den zwakke tegen den sterke, Den
zwakke en arme tegen zijn berovers!" **11** Ze staan tegen mij op
Als valse getuigen; En wat ik mij niet ben bewust, Brengen ze
tegen mij in. **12** Goed met kwaad vergelden ze mij, En leggen
het op mijn leven aan. **13** En toch, toen zij ziek lagen, Trok ik het
boetekleed aan, Putte mij door vasten uit, En het gebed was niet
weg uit mijn hart; **14** Ik liep rond, als gold het mijn broer of mijn

vriend, Onder droefheid gebukt, als in rouw voor mijn moeder.
15 Maar nu ik zelf dreig te vallen, worden ze vrolijk, Lopen te
hoop en scholen tegen mij samen; Als vreemden, die ik niet ken,
Gaan ze tegen mij schelden, **16** Honen mij met bittere spot, En
knarsetanden tegen mij. **17** Hoe lang nog, o Heer, Zult Gij dit
aanzien? Verlos mij toch van hun brullen, Het enige, dat mij nog
rest, uit de macht van de leeuwen! **18** Dan zal ik U loven in de
grote gemeente, Voor een talloze schare U prijzen. **19** Laat toch
mijn valse vijand niet om mij lachen, Geen knipoogjes geven, die
mij onverdiend haten. **20** Want nooit spreken ze woorden van
vrede, Doch verzinnen maar leugens tegen het vreedzame volk;
21 Ze zetten een grote mond tegen mij op, En zeggen: Ha, ha!
We hebben het met eigen ogen gezien! **22** Jahweh! Gìj hebt
het gezien; blijf niet zwijgen! Heer; houd U niet verre van mij!
23 Ontwaak en sta op, om mij recht te verschaffen, Om mij te
verdedigen, mijn God en mijn Heer. **24** Schaf mij recht naar uw
gerechtigheid, Jahweh, mijn God; Laat ze niet over mij juichen.
25 Laat ze niet denken: "Ha, nu zijn wij tevreden!" Niet zeggen:
"We hebben hem onder de voet!" **26** Neen, laat ze allen blozen
van schaamte, Die zich vrolijk maken over mijn ongeluk; Met
smaad en schande worden bedekt, Die een hoge toon tegen mij
aanslaan. **27** Maar mogen juichen en jubelen Die van mijn goed
recht zijn doordrongen; Zonder ophouden zeggen: "Jahweh is
groot, Die enkel het heil van zijn dienaar beoogt!" **28** Dan zal mijn
tong uw gerechtigheid prijzen, En elke dag uw lof verbreiden.

36 Voor muziekbegeleiding. Van David, den dienaar van
Jahweh. De zonde fluistert den boze haar inblazingen toe. In het
diepst van zijn hart; Geen vreze Gods Staat hem voor ogen.
2 Want ze heeft hem met blindheid geslagen, Zodat hij zijn

misdaad kent noch haat. **3** Het woord van zijn mond Is leugen
en bedrog. Hij weigert, zich verstandig en goed te gedragen; **4**
Zelfs op zijn sponde bedenkt hij nog slechtheid. Het verkeerde
pad gaat hij op, En wendt zich niet af van het kwaad. **5** Maar uw
goedheid, o Jahweh, reikt tot de hemel, En tot aan de wolken
uw trouw; **6** Uw gerechtigheid is als de bergen Gods, Als de
onmetelijke oceaan uw gericht. Mensen en dieren helpt Gij, o
Jahweh; **7** Hoe heerlijk is uw genade, o God! Daarom zoeken
de kinderen der mensen Hun toevlucht in de schaduw uwer
vleugelen; **8** Zij verzadigen zich met het vet van uw woning,
Gij laaft ze aan uw stroom van geneugten. **9** Want bij U is
de bron van het leven, In ùw licht aanschouwen wij licht. **10**
Blijf uw goedertierenheid tonen aan hen, die U vrezen, Uw
gerechtigheid aan de oprechten van hart; **11** Laat geen trotse
voet mij vertrappen, Geen goddeloze vuisten mij slaan. **12** Maar
waar de zondaars vallen, Laat ze daar liggen, en nimmermeer
opstaan.

37 Van David. Wees niet afgunstig op zondaars, En benijd
de boosdoeners niet; **2** Want snel versmachten zij als gras,
Verkwijnen als het groen gewas. **3** Vertrouw op Jahweh, doe
enkel wat goed is, Blijf in het land en wees trouw; **4** Dan zult gij
uw vreugde in Jahweh vinden, En Hij schenkt u wat uw hart
maar begeert. **5** Laat Jahweh uw weg maar bestieren, Verlaat u
op Hem: Hij zal hem banen; **6** Als de dageraad doet Hij uw
gerechtigheid stralen, En als de middagzon uw recht. **7** Berust
in Jahweh, En blijf op Hem hopen. Benijd niet den man, wien
het goed gaat, Ofschoon hij bedriegt. **8** Word niet toornig en
maak u niet boos, Wind u niet op: gij maakt het maar erger;
9 Want de zondaars worden vernietigd, Maar die op Jahweh

vertrouwen, bezitten het Land! **10** Een ogenblik maar: en de
zondaar is er niet meer; Gij zoekt naar zijn plaats: hij is weg. **11**
Maar de rechtschapenen bezitten het Land, En genieten een
heerlijke vrede. **12** De zondaar belaagt den rechtvaardige, En
knarst tegen hem op zijn tanden; **13** Maar de Heer lacht hem
uit, Want Hij ziet zijn Dag al nabij. **14** De bozen trekken hun
zwaard en spannen hun boog, Om ongelukkigen en armen
te doden, en vromen te slachten; **15** Maar het zwaard dringt
in hun eigen hart, En hun bogen worden gebroken. **16** Beter
het weinige, dat de rechtvaardige heeft, Dan de geweldige
rijkdom der bozen; **17** Want de arm der bozen wordt gebroken,
Maar voor de rechtvaardigen is Jahweh een stut. **18** Jahweh
zorgt voor de dagen der vromen, En hun erfdeel blijft eeuwig
bijeen; **19** Ze staan niet verlegen in tijden van rampspoed, Maar
worden verzadigd bij hongersnood. **20** Maar de goddelozen gaan
zeker te gronde, En hun kinderen bedelen om brood; Jahweh's
vijanden vergaan als de glorie der velden, En verdwijnen als
rook. **21** De boze moet lenen, en kan niet betalen, De gerechte
kan mild zijn en geven; **22** Want wien Hij zegent, bezit het Land,
Maar wien Hij vervloekt, wordt vernietigd. **23** Jahweh leidt de
schreden der mensen, Hij richt overeind, wiens gedrag Hem
behaagt; **24** En mocht hij al wankelen, toch zal hij niet vallen,
Want Jahweh houdt hem bij de hand. **25** Ik was jong, en nu ben
ik oud: Maar nooit heb ik een vrome verlaten gezien; **26** Steeds
kan hij nog mild zijn en aan anderen lenen, Zijn nageslacht tot
zegen zijn. **27** Houd u ver van het kwaad, en doe enkel wat goed
is, Dan woont gij veilig voor eeuwig; **28** Want Jahweh heeft de
gerechtigheid lief, En nimmer verlaat Hij zijn vromen. De bozen
worden voor eeuwig vernietigd, En het geslacht van de zondaars

vergaat; **29** Maar de rechtvaardigen bezitten het Land, En blijven
er altijd in wonen. **30** De mond van den rechtvaardige verkondigt
de wijsheid, En zijn tong spreekt wat recht is. **31** Hij draagt de
Wet van zijn God in zijn hart; Nooit wankelen zijn schreden. **32**
De boze loert op den vrome, En zoekt hem te doden; **33** Maar
Jahweh laat hem niet in zijn macht, En duldt geen veroordeling,
als men hem richt. **34** Blijf op Jahweh vertrouwen, En bewandel
zijn wegen; Dan stelt Hij u in het bezit van het Land, En zult
gij de verdelging der zondaars aanschouwen. **35** Ik heb een
zondaar gezien in zijn vermetele trots, Hoog als een Libanon-
ceder; **36** Ik ging voorbij: zie, hij was er niet meer; Ik zocht hem,
hij was niet te vinden. **37** Geef acht op den vrome en let op
den brave: Het kroost van dien man leeft in vrede; **38** Maar de
zondaars gaan allen te gronde, De kinderen der bozen worden
vernietigd. **39** Jahweh is het heil van de vromen, Hun toevlucht
in tijden van nood; **40** Jahweh helpt en beschermt hen tegen de
bozen, Hij redt hen, als ze vluchten tot Hem!

38 Van David; bij het herinneringsoffer. Jahweh, tuchtig mij niet
in uw toorn, Kastijd mij niet in uw gramschap: **2** Want uw pijlen
hebben mij getroffen, Uw hand drukt zwaar op mij neer. **3** Er is
geen gezonde plek aan mijn vlees om uw toorn, Niets gaafs aan
mijn gebeente om mijn zonden; **4** Want mijn misdaden stapelen
zich op mijn hoofd, En drukken mij neer als een loodzware last.
5 Mijn wonden stinken en dragen Om mijn verdwazing; **6** Ik ga
gebukt en geknakt, Loop heel de dag maar treurend rond. **7** Mijn
lenden zijn aan alle kanten ontstoken, Geen gezonde plek aan
mijn vlees; **8** Ik ben uitgeput en gebroken, En snik het uit door
het gekerm van mijn hart. **9** Heer, al mijn jammeren is U bekend,
Mijn zuchten voor U niet verborgen; **10** Wild bonst mijn hart, de

kracht ontzinkt mij, Zelfs het licht van mijn ogen is heen. **11** Mijn vrienden en makkers keren zich af om mijn plagen, En mijn verwanten staan op een afstand te spotten; **12** Die mijn leven belagen en mijn ongeluk zoeken, Bespreken mijn val, en belasteren mij de hele dag. **13** Maar ik ben als een dove, die het niet hoort, Als een stomme, die zijn mond niet opent, **14** Als een man, die niet luistert, En wiens mond geen antwoord meer weet. **15** Neen, Jahweh, ik verlaat mij op U: Antwoord Gij, mijn Heer en mijn God; **16** Want ik vrees, dat men zich vrolijk over mij maakt, Een grote mond tegen mij zet, nu mijn voeten wankelen. **17** Ja, ieder ogenblik dreig ik te vallen, Mijn ellende staat mij steeds voor de geest; **18** Want ik moet wel mijn misdaad bekennen, En bekommerd zijn over mijn schuld. **19** En machtig zijn ook, die zonder reden mijn vijanden zijn, Talrijk, die mij onverdiend haten, **20** Die goed vergelden met kwaad, Mij ondanks mijn beste bedoeling bestrijden. **21** Jahweh, verlaat mij dus niet; Mijn God, blijf niet verre van mij! **22** Kom mij spoedig te hulp, Mijn Heer en mijn Heil!

39 Voor muziekbegeleiding; voor Jedoetoen: een psalm van David. Ik had wel gezegd: "Goed wil ik op mijn woorden letten, Om niet te zondigen met mijn tong; Mijn mond beteugelen, Als de boze er bij staat." **2** Ik zweeg, bleef sprakeloos en stom, Hoe fel mijn smart ook mocht zijn. **3** Maar nu kookt mijn hart in mijn boezem over, En als ik er aan denk, laait het vuur in mij op. Nu snik ik het uit: **4** Jahweh, laat mij mijn einde maar zien; Ik wil weten, hoeveel tijd mij nog rest, En wanneer het met mij is gedaan! **5** Zie, Gij hebt mijn dagen een paar handbreedten lengte gegeven, En de duur van mijn leven is voor U als niets; **6** Iedere mens is enkel een zucht, En als een schaduwbeeld

wandelt hij rond; Voor niets maakt hij zich druk en verzamelt
zich schatten, Zonder te weten, wie ze zal krijgen. **7** Wat zou ik
dan nog verwachten, o Heer! Alleen op U kan ik nog hopen! **8**
Verlos mij van al mijn zonden, En maak mij niet tot spot voor den
dwaas. **9** Ik zwijg, en doe mijn mond niet open: Want Gij zelf
deedt het mij aan. **10** Ach, neem uw plaag van mij weg, Want ik
bezwijk onder de druk van uw hand. Alleen om de zonde te
straffen, **11** Slaat Gij den mens, Verteert Gij als de motten zijn
glorie, En is iedere mens maar een zucht. **12** Jahweh, hoor
mijn gebed en luister naar mijn smeken, Zwijg niet stil bij mijn
tranen; Want ik ben toch uw gast, En bij U op bezoek als al mijn
vaderen. **13** Houd op; opdat ik nog vreugde mag hebben, Eer ik
heenga, en er niet meer zal zijn!

40 Voor muziekbegeleiding. Een psalm van David. Vol
vertrouwen heb ik op Jahweh gehoopt; Hij boog tot mij neer, en
verhoorde mijn smeken. **2** Hij trok mij uit de poel van bederf, uit
modder en slijk, Zette mijn voeten op een rots, en gaf mij weer
een vaste stap: **3** Hij legde een nieuw lied in mijn mond, Een
jubelzang voor onzen God! Mogen velen het zien vol ontzag, En
met vertrouwen op Jahweh worden vervuld! **4** Gelukkig de man,
die op Jahweh vertrouwt, En zich niet tot monsters wendt en tot
valse gedrochten. **5** Ontzaglijke wonderen hebt Gij gewrocht,
O Jahweh, mijn God; En in uw raadsbesluiten over ons Kan
niemand zich met U meten. Ik zou ze willen verhalen en melden,
Maar ze zijn niet te tellen. **6** Slacht- en spijsoffers wilt Gij niet,
Maar Gij hebt mij de oren geopend; Brand- en zoenoffers eist
Gij niet, **7** Daarom zeg ik: "Zie, ik kom!" In de boekrol staat
mij voorgeschreven, **8** Uw wil te volbrengen: Mijn God, dit is
mijn hartewens, En in mijn boezem draag ik uw Wet. **9** Uw

goedertierenheid heb ik verkondigd In de grote gemeente; Ik
hield mijn lippen niet gesloten, Jahweh, Gij weet het! **10** Uw
gerechtigheid verborg ik niet in mijn hart, Uw trouw en hulp sprak
ik openlijk uit; Uw liefde en gunst heb ik nimmer verzwegen
Voor de talloze schare! **11** Jahweh, onthoud mij nu ook uw
barmhartigheid niet, Maar laat uw liefde en gunst mij altijd
behoeden. **12** Want van alle kanten omringen mij rampen: Ik kan
ze niet tellen; Mijn zonden hebben mij achterhaald: Ik kan ze niet
overzien; Ze zijn talrijker dan het haar op mijn hoofd, Zodat de
moed mij ontzinkt. **13** Gewaardig U, Jahweh, mij te verlossen;
Jahweh, snel mij te hulp! **14** Laat smaad en ontering hen treffen,
Die mijn leven belagen; Laat ze vluchten met schande, Die zich
vrolijk over mijn ongeluk maken, **15** En verstarren van schaamte,
Die tot mij roepen: "Ha, ha!" **16** Maar in U mogen jubelen en
juichen, Al die U zoeken; Zonder ophouden zeggen: "Jahweh is
groot!" Die verlangend zijn naar uw heil. **17** Ik ben wel ellendig
en arm, Maar de Heer zal mijner gedenken. Gij zijt mijn helper
en redder: Toef niet, mijn God!

41 Voor muziekbegeleiding. Een psalm van David. Heil, die
bezorgd is voor zwakken en armen: Op de dag van rampspoed
zal Jahweh hem redden. **2** Jahweh behoedt en behoudt hem,
maakt hem gelukkig op aarde, En geeft hem niet prijs aan
de haat van zijn vijand. **3** Jahweh zal hem op zijn ziekbed
verkwikken, En zijn lijdenssponde verlichten. **4** Ik bid wel:
"Jahweh, wees mij genadig; Genees mijn ziel, want ik heb
gezondigd tegen U!" **5** Maar mijn vijand verwenst mij: "Wanneer
gaat hij dood, en verdwijnt ook zijn naam!" **6** En komt er een op
bezoek, dan huichelt zijn hart, Verzint hij leugens, en gaat ze
buiten vertellen. **7** Al die mij haten, smoezelen onder elkander,

En denken het ergste van mij: **8** "Een helse pest kleeft hem aan;
Waar hij ligt, blijft hij liggen!" **(questioned)** **9** Zelfs mijn vriend, op
wien ik vertrouwde, En die mijn brood heeft gegeten, heft de
hiel tegen mij op. **10** Maar wees Gij mij genadig, o Jahweh;
Richt mij weer op, om het hun te vergelden. **11** Hieraan erken
ik, dat Gij mij bemint: Als mijn vijand niet over mij juicht, **12**
Maar als ik gezond word, en Gij mij behoudt, En mij eeuwig voor
uw aangezicht plaatst. **13** Geloofd zij Jahweh, Israëls God Van
eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen, Amen!

42 Voor muziekbegeleiding. Een leerdicht; van de zonen van
Kore. Zoals een hert smacht naar de stromende wateren. Zo
smacht mijn ziel naar U, o God! **2** Mijn ziel dorst naar God, naar
den levenden God: Wanneer mag ik opgaan, en Gods aanschijn
aanschouwen? **3** Dag en nacht zijn de tranen mijn brood, Omdat
mij almaar gezegd wordt: "Waar blijft toch uw God!" **4** Ik denk er
met diepe weemoed aan terug, Hoe ik optrok in vorstelijke stoet
naar Gods huis, Onder gejuich en gejubel En het gejoel van de
schare. **5** Mijn ziel, wat zijt gij bedroefd, En wat kreunt gij in mij?
Vertrouw toch op God: Dan zal ik Hem eens mogen danken
Als mijn Helper en God! **6** Mijn ziel is bedroefd, daarom denk
ik aan U terug, In het land van Jordaan en Hermon en in het
lage gebergte. **7** Afgrond dreunt tegen afgrond door het gebruis
van uw stromen. Al uw golven en baren slaan over mij heen. **8**
Overdag blijf ik uitzien naar Jahweh om zijn genade, ‘s Nachts
klinkt mijn lied als een gebed tot den levenden God. **9** Ik zeg tot
mijn God en mijn Rots: "Waarom zijt Gij mij vergeten; Waarom
ga ik in rouw door de druk van mijn vijand?" **10** De hoon van
mijn haters schrijnt als een steek in mijn beenderen, Omdat mij
almaar gezegd wordt: "Waar blijft toch uw God!" **11** Mijn ziel, wat

zijt gij bedroefd, En wat kreunt gij in mij? Vertrouw toch op God:
Dan zal ik Hem eens mogen danken Als mijn Helper en God!

43 God, schaf mij recht, kom tegen een goddeloos volk voor
mij op, **2** Verlos mij van den man van leugen en misdaad. Gij
zijt toch mijn toevlucht, o God! Waarom verstoot Gij mij dan;
Waarom ga ik in rouw door de druk van mijn vijand? **3** Zend
uw licht en uw trouw: Zij zullen mij leiden, En voeren naar uw
heilige berg en uw woning. **4** Dan zal ik naar Gods altaar mogen
gaan, Naar den God mijner jubelende vreugde; En met de citer
U loven, Mijn Heer en mijn God! **5** Mijn ziel, wat zijt gij bedroefd,
En wat kreunt gij in mij? Vertrouw toch op God: Dan zal ik Hem
eens mogen danken Als mijn Helper en God!

44 Voor muziekbegeleiding. Van de zonen van Kore; een
leerdicht. O God, wij hebben het met eigen oren gehoord,
Onze vaderen hebben het ons verteld, Wat Gij gedaan hebt
in hun dagen, Met eigen hand in vroeger tijd. **2** Naties hebt
Gij uitgeroeid om hèn te planten, Volkeren geveld, om hèn te
doen groeien. **3** Neen, niet met hun zwaard namen zij bezit
van het Land, Niet hun arm bracht hun zege: Maar het was uw
rechterhand en uw arm En het licht van uw aanschijn, omdat Gij
ze lief hadt. **4** Gij waart het, mijn Koning en God, Die Jakob de
zege verleende; **5** Met úw hulp sloegen wij onze vijanden neer,
Door úw Naam trapten wij onze haters tegen de grond; **6** Neen,
ik heb niet vertrouwd op mijn boog, En mijn zwaard kon de
zege niet schenken. **7** Maar Gij hebt ons van onze verdrukkers
verlost, En onze haters te schande gemaakt; **8** In God mochten
we steeds blijven roemen, En uw Naam in eeuwigheid prijzen!
9 Maar nú hebt Gij ons verstoten, ons te schande gemaakt,
En trekt niet meer met onze heirscharen op; **10** Gij laat ons

vluchten voor onze verdrukkers, En onze haters roven ons leeg!
11 Gij levert ons als slachtvee uit, En verstrooit ons onder de
naties; **12** Verkoopt uw volk voor een spotprijs, En geeft het
bijna voor niet! **13** Gij maakt ons tot smaad onzer buren, Tot
spot en hoon voor die ons omringen; **14** Gij laat de heidenen
over ons schimpen, De volkeren meewarig het hoofd over ons
schudden. **15** Mijn schande staat mij altijd voor ogen, En de
schaamte bedekt mijn gelaat, **16** Om de praatjes van schimper
en spotter, Om de blik van vijand en hater. **17** En dit alles trof
ons, ofschoon wij U niet hebben vergeten, En uw Verbond niet
hebben verbroken. **18** Ons hart is niet afvallig geworden, Onze
schreden dwaalden niet af van uw pad; **19** Toch hebt Gij ons
naar het oord der jakhalzen verwezen, En ons met de schaduw
des doods overdekt. **20** Of, hadden wij de Naam van onzen God
soms vergeten, Onze handen naar vreemde goden geheven:
21 Zou God het misschien niet hebben geweten, Hij, die de
hartsgeheimen doorgrondt? **22** Neen, om Uwentwil blijft men
ons wurgen, En worden wij als slachtvee behandeld! **23** Sta op
dan; waarom zoudt Gij slapen, o Heer! Ontwaak; blijf ons niet
altijd verstoten! **24** Waarom zoudt Gij uw aanschijn verbergen,
Onze nood en ellende vergeten? **25** Want onze ziel ligt gebukt in
het stof, En ons lichaam kleeft vast aan de grond. **26** Sta op,
ons te hulp! Red ons om wille van uw genade!

45 Voor muziekbegeleiding; op de wijze van: "Leliën" Van de
zonen van Kore; een minnelied. Een heerlijk lied ontwelt aan
mijn hart, Ik wil den Koning mijn zang doen horen; Mijn tong is
als een vlotte pen: **2** Gij zijt de schoonste onder de kinderen
der mensen, Aanminnigheid ligt op uw lippen, Zo heeft God
U voor eeuwig gezegend. **3** Gord uw zwaard om de heupen,

o held, Omkleed U met glorie en luister; **4** Vol moed op uw
ros voor waarheid, onschuld en recht! Uw rechterhand lere U
machtige daden; **5** Scherp zijn uw pijlen: volkeren liggen onder
uw voet, ‘s Konings vijanden ontzinkt de moed! **6** Uw troon staat
vast in de eeuwen der eeuwen, Uw koningsschepter is een
schepter van recht; **7** Gij hebt de gerechtigheid lief, maar haat
de boosheid. Daarom heeft Jahweh, uw God, U gezalfd Met
vreugde-olie als geen uwer broeders; **8** Al uw kleren geuren van
mirre, aloë en laurier. Uit ivoren paleizen juichen de harpen U
toe, **9** Koningsdochters staan onder uw schonen; Daar treedt de
Koningin aan uw rechter in ofir-brocaat! **10** Hoor, Dochter! Zie,
en neig uw oor, Vergeet uw volk en het huis van uw vader: **11**
Laat de Koning uw schoonheid begeren; Breng Hem uw hulde,
want Hij is uw Heer! **12** Dan komt de dochter van Tyrus tot U
met geschenken, En zoeken de rijkste volken uw gunst. **13**
Enkel lieftalligheid ligt op het gelaat der koninklijke Dochter, Met
goud doorweven is haar ornaat; **14** Over bonte tapijten wordt
zij voor den Koning geleid, Als bruidsmeisjes volgen haar de
vriendinnen; **15** En onder gejuich en gejubel Trekken zij in het
paleis van den Koning! **16** Dan worden in plaats van uw vaderen
U zonen geboren, En Gij stelt ze over heel de aarde tot koningen
aan. **17** Zij zullen uw Naam doen gedenken Van geslacht tot
geslacht; En volken zullen U prijzen Voor eeuwig en immer!

46 Voor muziekbegeleiding. Van de zonen van Kore. Met
sopraanstemmen. Een lied. God is onze toevlucht en sterkte
Een machtige hulp in de nood: **2** Dus vrezen wij niets, al wordt
de aarde uit haar voegen gerukt, En schudden de bergen in het
diepst van de zee; **3** Al bruisen en schuimen haar wateren,
En rillen de bergen door haar geweld! Jahweh der heirscharen

is met ons, Onze burcht is Jakobs God! **4** Een vloed met zijn
stromen brengt de Godsstad in vreugde, De heilige stede van
den Allerhoogste. **5** God is daarbinnen, nooit zal zij wankelen;
God zal haar helpen, als de dageraad komt: **6** Al woeden de
volken, al wankelen de staten, Al beeft de aarde door de stem
van zijn donder! **7** Jahweh der heirscharen is met ons, Onze
burcht is Jakobs God! **8** Komt dan, en ziet de werken van
Jahweh, Die wonderen op de aarde wrocht: **9** Die de oorlogen
bant buiten de grenzen der aarde, De bogen breekt, de lansen
vernielt, de wagens verbrandt. **10** Houdt op! Erkent, dat Ik God
ben, Hoog boven de volkeren, verheven op aarde! **11** Jahweh
der heirscharen is met ons, Onze burcht is Jakobs God!

47 Voor muziekbegeleiding. Van de zonen van Kore; een
psalm. Volkeren, klapt allen in de handen; Juicht en jubelt ter ere
van God! **2** Want ontzaglijk is Jahweh, de Allerhoogste, Een
machtig Koning over heel de aarde. **3** Hij legt de volken voor ons
neer, En naties onder onze voeten; **4** Hij kiest het erfdeel voor
ons uit, De trots van Jakob, zijn beminde. **5** God stijgt ten troon
met jubelzang, Jahweh met bazuingeschal! **6** Zingt en jubelt ter
ere van God, Zingt en juicht voor onzen Koning! **7** Want Hij is
Koning van heel de aarde; Zingt dus een hymne ter ere van
God! **8** God heeft het koningschap over de volkeren aanvaard,
God heeft zijn heilige troon bestegen; **9** De vorsten der volkeren
sluiten zich aan Bij het volk van Abrahams God. Want Gode
behoren de heersers der aarde; Hoog verheven is Hij alleen!

48 Een lied; een psalm van de zonen van Kore. Groot is
Jahweh, hoog geprezen In de stad van onzen God! **2** Lieflijk
verheft zich zijn heilige berg, Voor heel de aarde een vreugde.
De Sionsberg is de Spits van het Noorden, De stad van een

machtigen Koning; **3** God woont in haar burchten, En toont
zich een veilige schuts. **4** Want zie, de koningen hadden zich
met elkander verbonden, En rukten gezamenlijk aan; **5** Maar
toen ze haar zagen, stonden ze stom van ontzetting, En stoven
verschrokken uiteen. **6** Vreselijke angst greep hen aan, En wee
als een barende vrouw: **7** Ineens als een storm uit het oosten,
Die de Tarsjisj-schepen vernielt. **8** Wat we vroeger hadden
gehoord, Hebben we nu ook gezien: Jahweh der heirscharen
woont in de stad, Onze God woont in de stad, en laat haar
eeuwig bestaan! **9** Wij gedenken uw goedheid, o God, Binnen
uw tempel. **10** Uw lof, o God, reikt als uw Naam Tot aan de
grenzen der aarde. Vol gerechtigheid is uw rechterhand, **11**
Sions berg is er over verheugd; En Juda's dochteren juichen van
vreugde, O Jahweh, om uw gericht. **12** Trekt rond de Sion, loopt
er omheen: Telt zijn torens, **13** Let op zijn wallen Ziet naar zijn
burchten; Om aan een volgend geslacht te vertellen, **14** Dat God
hier woont, Dat onze God ons leidt Voor eeuwig en immer!

49 Met sopraanstemmen; Voor muziekbegeleiding. Van de
zonen van Kore; een psalm. Volkeren, hoort dit allen aan,
Luistert allen, bewoners der aarde; **2** Kinderen uit het volk en
edelgeborenen, Rijken en armen, allen te zamen! **3** Mijn mond
gaat diepe wijsheid verkonden, Mijn hart verstandige dingen
bepeinzen; **4** Ik spits mijn oren voor een moeilijk probleem, En
bij snarenspel los ik mijn raadsel op. De mens in weelde, die het
niet wil begrijpen, Lijkt op vee, dat geslacht wordt. **5** Waarom
zou ik de dagen der bozen benijden, En de levenskracht van
mijn belagers, die mij omringen; **6** Van allen, die op hun schatten
vertrouwen, En op hun grote rijkdommen pochen? **7** Ach, er
is niemand, die zich vrij kan kopen, Of aan God zijn losgeld

betalen: **8** Te hoog is de prijs van zijn leven, Ontoereikend voor
eeuwig. De mens in weelde, die het niet wil begrijpen, Lijkt op
vee, dat geslacht wordt. **9** Of zou hij eeuwig blijven leven, En zijn
graf niet aanschouwen? **10** Neen, men ziet de wijzen sterven,
Den dwaas met den domoor vergaan; **11** Hun graf is voor altijd
hun woning, Hun verblijf van geslacht tot geslacht; En al hebben
ze hele landen hun eigen genoemd, Toch laten ze hun schatten
voor anderen achter. **12** De mens in weelde, die het niet wil
begrijpen, Lijkt op vee, dat geslacht wordt. **13** Dit is het lot van
wie daarop bouwen, Het einde van die daarover snoeven: **14** Als
schapen worden ze het graf ingejaagd, Het is de dood, die ze
weidt; Regelrecht zinken ze neer in de kuil, En hun gestalte gaat
over tot de ontbinding van de dood. **(Sheol h7585)** **15** Neen, God
alleen kan de prijs voor mijn leven betalen. Hij alleen mij uit de
macht van het dodenrijk redden! **(Sheol h7585)** **16** Dus wees niet
afgunstig, als iemand rijkdommen krijgt, En de schat van zijn
huis zich vermeerdert; **17** Want niets van dit alles neemt hij mee
bij zijn dood, En de schat volgt hem niet in het graf. **18** Al prijst
hij zich bij zijn leven gelukkig, En roemt zich, omdat het hem
goed gaat: **19** Toch komt hij in het verblijf van zijn vaderen, En
nooit meer aanschouwt hij het licht. **20** De mens in weelde, die
het niet wil begrijpen, Lijkt op vee, dat geslacht wordt.

50 Een psalm van Asaf. De God der goden, Jahweh, spreekt
en roept tot de aarde Van de opgang tot de ondergang der zon!
2 Van Sion, de kroon der schoonheid, straalt God zijn heerlijkheid
uit: **3** Hij komt, onze God, en zwijgt niet meer! Verterend vuur
gaat voor Hem uit, De stormwind woedt om Hem heen! **4** Hij
nodigt de hemelen uit, daarboven, En de aarde, om zijn volk te
richten: **5** "Brengt Mij mijn getrouwen bijeen, Die door offers het

Verbond met Mij sloten!" **6** En de hemelen verkondigen zijn
gerechtigheid; Want God begint het gericht. **7** Hoor, mijn volk,
en laat Mij spreken; Het u betuigen, Israël: Ik Jahweh, uw God:
8 Niet om uw offers spreek Ik u vrij, Of om uw brandoffers, Mij
zonder ophouden gebracht. **9** Neen, Ik heb den stier uit uw
stallen niet nodig, En geen bokken uit uw kooien. **10** Want Mij
behoren alle dieren in het woud, Het vee en het wild op de
bergen; **11** Ik ken alle vogels in de lucht, Van Mij is wat zich
beweegt op het veld. **12** Had Ik honger, Ik behoefde het ú niet te
zeggen, Want Mij behoort de aarde met wat ze bevat. **13** Of zou
Ik soms stierenvlees eten, En bokkenbloed drinken? **14** Neen,
breng als uw offer een loflied aan God, Onderhoud uw geloften,
den Allerhoogste gebracht, **15** En roep Mij aan in tijden van
nood: Dan zal Ik u redden, en gij zult Mij eren. **16** Hoe waagt gij
het, over mijn geboden te spreken, En uw mond vol te hebben
van mijn Verbond, **17** Terwijl gij toch de tucht veracht, En mijn
woord in de wind slaat? **18** Ziet gij een dief, gij loopt terstond
met hem mee, En met echtbrekers gaat gij vriendschappelijk
om. **19** Uw mond vloeit over van boosheid, En uw tong weeft
bedrog; **20** Gij spreekt schande over uw broeder, En werpt
smaad op den zoon van uw moeder. **21** Dit hebt gij gedaan; en
omdat Ik bleef zwijgen, Dacht gij nog: Ik ben niet beter dan gij.
Daarom waarschuw Ik u, En breng het u onder het oog. **22**
Godvergetenen, neemt het ter harte; Anders verscheur Ik u, en
er is niemand, die u zal redden! **23** Wie een loflied offert, eert Mij
waarachtig, En wie deugdzaam leeft, hem toon Ik Gods heil!

51 Voor muziekbegeleiding. Een psalm van David, nadat de
profeet Natan bij hem was gekomen, omdat hij gemeenschap
met Bat-Sjéba had gehad. Erbarm U mijner naar uw genade,

o God; Delg mijn misdaden uit naar uw grote ontferming; **2** Was mij vlekkeloos schoon van mijn schuld, En reinig mij van mijn zonde. **3** Want ik ben mij mijn misdaad bewust, En mijn zonde staat mij steeds voor de geest: **4** Tegen U, ach, tegen U heb ik gezondigd, En kwaad in uw ogen gedaan. Zo zult Gij rechtvaardig zijn in uw vonnis, En onberispelijk in uw gericht: **5** Want in ongerechtigheid ben ik geboren, En mijn moeder ontving mij in zonde. **6** Zie, Gij bemint de oprechtheid des harten: Daarom brengt Gij mijn geweten tot inkeer; **7** Gij besprengt mij met hysop, en weer ben ik rein, Gij wast mij schoon, en ik ben blanker dan sneeuw. **8** Laat mij weer vreugde en blijdschap genieten, En mijn beenderen juichen, die Gij hebt verbrijzeld; **9** Bedek uw gelaat voor mijn zonden, En delg al mijn misdaden uit. **10** Schep mij een zuiver hart, o mijn God, En leg in mijn boezem een nieuwe, standvastige geest; **11** Verstoot mij niet van uw aanschijn, En neem uw heilige geest niet van mij weg. **12** Schenk mij terug de vreugd van uw heil, En versterk in mij de gewillige geest; **13** Dan zal ik de bozen uw wegen doen kennen, En de zondaars zullen zich tot U bekeren. **14** Bevrijd mij van bloedschuld, o Jahweh, God van mijn heil, En mijn tong zal uw barmhartigheid loven; **15** Open mijn lippen, o Heer, En mijn mond verkondigt uw lof. **16** Neen, slachtoffers behagen U niet, En zo ik U brandoffers bracht, Gij zoudt ze niet willen; **17** Maar een vermorzeld gemoed is een offer voor God, Een verbrijzeld en deemoedig hart versmaadt Gij niet, o mijn God! **18** Wees Sion naar uw goedheid genadig, En bouw de muren van Jerusalem weer op; **19** Dan zullen brand- en zoenoffers U als waarachtige offers behagen, En brengt men weer varren op uw altaar.

52 Voor muziekbegeleiding. Een leerdicht van David, nadat
Doëg, de Edomiet aan Saül was gaan melden:”David is in het
huis van Achimélek gekomen.” Wat pocht gij op boosheid, En
snoeft gij op onrecht, **2** Broedt gij voortdurend op onheil, Is
uw tong als een vlijmscherp, verraderlijk mes? **3** Gij kiest wat
kwaad is boven het goede, De leugen boven de waarheid; **4** Gij
houdt alleen van verwarrende woorden, En bedriegelijke taal. **5**
Daarom zal God u vernielen, U weggooien eens en voor al, U
wegsleuren uit uw tent, Uw wortel uit het land der levenden
rukken. **6** De rechtvaardigen zullen het huiverend zien, en over
hem lachen: **7** "Daar is nu de man, die zijn kracht niet in God
heeft gezocht, Maar die op zijn grote rijkdom vertrouwde, En zich
op zijn schatten beroemde!" **8** Maar ik ben als een bloeiende olijf
in Gods huis, En vertrouw op Gods goedheid voor eeuwig en
immer. **9** Eeuwig zal ik U danken, omdat het úw werk is geweest,
En de goedheid van uw Naam voor uw vromen verkonden!

53 Voor muziekbegeleiding; op de fluit. Een leerdicht van
David. De dwaas zegt bij zichzelf: "Er is geen God!" Slecht en
schandelijk is zijn gedrag; Er is niemand, die het goede wil doen.
2 God blikt uit de hemelen neer Op de kinderen der mensen: Om
te zien, of er niet één verstandige is, Niet één, die God zoekt.
3 Maar allen zijn ze afgedwaald, Allen even bedorven; Er is
niemand, die het goede wil doen, Geen enkele zelfs. **4** Worden
de zondaars dan nimmer verstandig: Ze blijven mijn volk maar
verslinden, En het brood van God wel eten, Maar zij roepen
Hem niet aan. **5** Maar dan zullen ze eens beven van angst,
Want God zal hun gebeente verstrooien; Die u omsingelen, zult
gij beschamen, Want God heeft ze verworpen. **6** Ach, dat uit

Sion Israëls redding mocht dagen, Als God het lot van zijn volk
ten beste keert! Dan zal Jakob jubelen, En Israël juichen!

54 Voor muziekbegeleiding; met harpen. Een leerdicht van
David, toen de Zifieten Saül kwamen melden: “David houdt
zich bij ons schuil.” O God, kom mij te hulp door uw Naam, En
verschaf mij recht door uw kracht. **2** Hoor naar mijn smeken, o
God, Luister naar het gebed van mijn mond. **3** Want vreemden
staan tegen mij op, En geweldenaars belagen mijn leven; Neen,
ze houden God niet voor ogen. **4** Zie, God is mijn Helper;
Het is de Heer, die mijn leven behoudt! **5** Wend de rampen
op mijn vijanden af, Verniel ze om wille van uw trouw. **6** Dan
zal ik U gaarne offers brengen, En danken, o Jahweh, de
goedertierenheid van uw Naam; **7** Omdat hij mij uit alle nood
heeft verlost, En mijn oog zich aan mijn vijand verlustigt.

55 Voor muziekbegeleiding; met harpen. Een leerdicht van
David. Hoor toch, o God, naar mijn bidden, En wend U niet af van
mijn smeken; **2** Luister naar mij, en schenk mij verhoring: Van
ellende loop ik radeloos rond. **3** Ik sidder voor het geschreeuw
van den vijand, En het gehuil van den boze; Want ze storten
rampen over mij uit, En bestoken mij grimmig. **4** Mijn hart
krimpt in mijn boezem, En doodsangst bekruipt mij; **5** Vrees en
ontzetting houden mij beklemd, En de schrik grijpt mij aan. **6** Ik
dacht: Had ik maar vleugels als een duif, Dan vloog ik heen,
om een wijkplaats te vinden; **7** Ver, ver weg zou ik vluchten,
En een rustoord zoeken in de woestijn. **8** Ik zou mij haastig in
veiligheid stellen Voor de razende storm, **9** Voor de wervelstorm,
Heer, En voor de stortvloed van hun tongen. Want ik zie geweld
ontketend, En de strijd tegen de stad; **10** Dag en nacht trekken
ze om haar heen, Over haar wallen. Daarbinnen heerst onrecht

en knevelarij, **11** En de misdaad troont in haar midden; En van
haar pleinen wijkt Geweld noch bedrog. **12** En was het een
vijand, die mij beschimpte, Ik zou het verdragen; Of een van
mijn haters, die mij hoonde, Ik zou mij verschuilen. **13** Maar gij,
een man van mijn stam, Mijn vriend en mijn makker, **14** Met
wien ik vertrouwelijk omging, Eendrachtig leefde in Gods huis!
15 Moge de dood ze verrassen, Zodat ze levend in het dodenrijk
dalen! Want boosheid heerst in hun woning, En slechtheid in hun
gemoed. **(Sheol h7585)** **16** Maar ìk roep tot God, En Jahweh komt
mij te hulp. **17** ‘s Avonds, ‘s morgens en ‘s middags klaag ik en
zucht ik, En Hij hoort naar mijn smeken. **18** Hij zal mij vrede
schenken, mij van mijn belagers bevrijden, Al staan ze nog zo
talrijk tegen mij op. **19** God verhoort mij: Hij zal ze vernederen,
Hij, die van eeuwigheid op zijn troon is gezeten. Want ze zijn
onverbeterlijk, En vrezen God niet; **20** Ze slaan de hand aan hun
vrienden, En schenden hun trouw. **21** Hun mond is gladder dan
boter, Maar vijandig hun hart; Hun woorden zijn zachter dan
olie, Maar steken als dolken. **22** Werp daarom uw kommer op
Jahweh, Hij zal voor u zorgen; En nooit zal Hij dulden, Dat de
rechtvaardige wankelt. **23** Maar stort in het diepst van het graf, o
mijn God, Die mannen van bloed en bedrog; Laat ze de helft
van hun dagen niet zien, Doch laat mìj op U blijven hopen!

56 Voor muziekbegeleiding; op de wijze: "Een duif van ver
verwijderde terebinten." Een puntdicht van David, toen de
Filistijnen hem in Gat gevangen hielden. **2** Ontferm U mijner, o
God; want de mensen grijpen mij aan, Bekampen en kwellen mij
iedere dag; **3** Mijn vijanden bestoken mij altijd door, Want talrijk
zijn mijn belagers. **4** Maar verre van mij, dat ik ooit zou vrezen;
Op U heb ik mijn vertrouwen gesteld. **5** In Jahweh’s belofte kan

ik jubelen; Op God vertrouw ik, zonder te vrezen! Wat kunnen
de mensen mij doen? **6** Ze blijven mij krenken, altijd door, Tegen
mij zijn al hun boze plannen gericht; **7** Ze loeren en spieden,
en belagen mijn hielen, Omdat ze mij naar het leven staan. **8**
Vergeld ze hun misdaad, En werp in uw toorn de volkeren neer,
o mijn God! In Jahweh's belofte kan ik jubelen; Op God vertrouw
ik, zonder te vrezen! Wat kunnen de mensen mij doen? **9** Gij
hebt mijn ellende geteld, Mijn tranen in uw kruik verzameld. Hebt
Gij het zelf niet beloofd, **10** Dat mijn vijand zal vluchten, als ik U
aanroep? Zo weet ik zeker, Dat God met mij is! **11** In Jahweh's
belofte kan ik jubelen; Op God vertrouw ik, zonder te vrezen!
Wat kunnen de mensen mij doen? **12** O God, Gij hebt mij uw
belofte gehouden, Ik breng U daarvoor mijn dank; **13** Want
Gij hebt mijn ziel behoed voor de dood, Zelfs mijn voet voor
het stoten: Opdat ik voor Gods aanschijn blijf wandelen In het
licht van het leven. In Jahweh's belofte kan ik jubelen; Op God
vertrouw ik, zonder te vrezen! Wat kunnen de mensen mij doen?

57 Voor muziekbegeleiding: "verderf niet." Een puntdicht van
David, toen hij voor Saül in de spelonk vluchtte. Ontferm U
mijner, o God; ontferm U mijner, Want ik neem mijn toevlucht
tot U. In de schaduw uwer vleugelen zoek ik een schuilplaats,
Totdat het onheil voorbij is. Verhef U boven de hemelen, o God;
Uw glorie vervulle de aarde! **2** Ik roep tot God, den Allerhoogste,
Tot God, zo goedertieren voor mij; **3** Hij zendt mij hulp uit de
hemel, en beschaamt mijn belager, God zendt mij zijn liefde en
trouw. Verhef U boven de hemelen, o God; Uw glorie vervulle
de aarde! **4** Zo leg ik mij neer te midden van leeuwen, Van
mensen met vlammende ogen, Wier tanden spitsen en pijlen
zijn, Scherp is hun tong als een zwaard. **5** Verhef U boven de

hemelen, o God; Uw glorie vervulle de aarde! **6** Ze spanden een
net voor mijn voeten, Maar hun eigen voet werd er in verstrikt;
Ze groeven mij kuilen, Zelf vielen zij er in. Verhef U boven de
hemelen, o God; Uw glorie vervulle de aarde! **7** Mijn hart is
gerust, o mijn God; mijn hart is gerust; Ik wil zingen en spelen. **8**
Word wakker mijn lofzang: harp en citer, ontwaak; Ik wil het
morgenrood wekken! Verhef U boven de hemelen, o God; Uw
glorie vervulle de aarde! **9** Ik wil U loven onder de volken, o
Heer, U verheerlijken onder de naties; **10** Want uw goedheid
reikt tot de hemel, En tot de wolken uw trouw! **11** Verhef U boven
de hemelen, o God; Uw glorie vervulle de aarde!

58 Voor muziekbegeleiding; "Verderf niet." Een puntdicht
van David. Meent gij nu werkelijk recht te spreken, En met
rechtvaardigheid de mensen te richten? **2** Neen, in uw hart pleegt
gij onrecht, En uw handen banen de weg voor geweld in het
land. **3** De schurken: ze zijn ontaard van hun moederschoot af;
De leugenaars: sinds hun geboorte bedorven! **4** Ze zijn venijnig
als giftige adders; Ze stoppen hun oren als dove slangen,
5 Die niet luisteren naar de stem van bezweerders, En van
bekwame belezers. **6** O God, sla ze de tanden stuk in hun mond;
Jahweh, ruk uit het gebit van dat broed! **7** Laat ze verdwijnen als
wegzinkend water, Als gras langs de weg, dat verdort, **8** Als een
slak, die zich oplost in slijm, Als een misdracht, die het zonlicht
niet ziet; **9** Voordat de doornen hun ketels verhitten: Onverbrand
of verbrand, Hij vaagt ze weg. **10** De rechtvaardige zal zich
verheugen, Als hij die wraak mag aanschouwen, En met zijn
voeten plassen in het bloed van die schurken. En de mensen
zullen dan zeggen: **11** "Toch heeft het zijn nut, rechtvaardig te
zijn; Toch is er een God, die recht doet op aarde!"

59 Voor muziekbegeleiding; "Verderf niet." Een puntdicht van
David, toen Saül het huis liet bewaken, om hem te doden.
Red mij van mijn vijanden, o mijn God, Bescherm mij tegen
mijn verdrukkers; **2** Bevrijd mij van de woestelingen, Verlos mij
van de bloeddorstigen. **3** Want zie, ze belagen mijn leven, En
geweldenaars grijpen mij aan; **4** O Jahweh, ofschoon ik niets
kwaads of verkeerds heb gedaan, En geen schuld er aan heb,
lopen zij uit en wachten mij op. Sta op! Snel mij te hulp en zie
toe, **5** Jahweh der heirscharen, Israëls God! Ontwaak, om al die
trotsaards te straffen, Spaar geen van die valse verraders! **6**
Iedere avond komen ze terug. En lopen de stad rond, jankend
als honden. **7** Zie, ze kwijlen smaad uit hun mond, En het ligt op
hun lippen: "Wie wil er wat horen!" **8** Maar Jahweh, Gij lacht ze
uit, En drijft met al die trotsaards de spot! **9** Mijn Sterkte, aan U
klamp ik mij vast, Want Gij zijt mijn toevlucht, o God! **10** Mijn
God, uw goedheid trede mij tegen, En doe mij op mijn vijanden
neerzien, o God. **11** Neen, spaar ze niet, opdat ze mijn volk niet
verleiden; Maar doe ze vallen, en stort ze neer door uw kracht.
12 Vergeld hun, o Heer, het kwaad van hun mond En het woord
hunner lippen; Laat ze in hun eigen trots zich verstrikken, Om
de vloeken en leugens, die ze hebben gesproken. **13** Maak
een eind aan hun woede, Maak een eind aan hun trots, Opdat
ze erkennen, dat God heerst in Jakob Tot aan de grenzen der
aarde. **14** Laat ze terugkomen, iedere avond opnieuw, En door
de stad lopen, jankend als honden, **15** Rondzwervend, om vreten
te zoeken, En blaffen, wanneer ze niet vol zijn. **16** Maar ìk zal
uw almacht bezingen, Elke morgen uw goedertierenheid prijzen;
Want Gij zijt mijn schuts, Mijn toevlucht in tijden van nood. **17**

Mijn Sterkte, U wil ik loven; Want Gij zijt mijn toevlucht, o God,
mijn genadige God!

60 Voor muziekbegeleiding; op de wijze: "De lelie der wet."
Een punt- en leerdicht van David, toen, na zijn oorlog tegen
Aram van Mesopotamië en Aram-Soba, Joab terugkeerde, en in
het Zoutdal twaalfduizend Edomieten versloeg. O God, Gij hebt
ons verstoten, Onze gelederen verbroken; Gij waart vertoornd,
En hebt ons doen vluchten. **2** Gij hebt het land laten kraken en
scheuren; Het stortte ineen, en ligt nu in puin. **3** Gij hebt uw
volk harde dingen doen slikken, En ons een koppige wijn laten
drinken! **4** Maar voor uw vromen hadt Gij een banier opgericht,
Om zich daar omheen te verzamelen tegen de boog; **5** En om
uw geliefden te redden, Strek uw rechterhand uit, en verhoor
ons. **6** Bij zijn heiligheid heeft God beloofd: Juichend zal ik
Sikem verdelen, En het dal van Soekkot meten; **7** Mij behoort
Gilad, van mij is Manasse. Efraïm is de helm van mijn hoofd,
Juda mijn schepter, **8** Moab is mijn voetenbekken; Op Edom
werp ik mijn schoeisel, Over Filistea hef ik mijn zegekreet aan.
9 Maar wie brengt mij nu binnen de vesting, Wie zal mij naar
Edom geleiden: **10** Moet Gij het niet zijn, die ons hebt verstoten,
o God, En niet langer met onze heirscharen optrekt, o God? **11**
Ach, help ons dan tegen den vijand, Want hulp van mensen is
ijdel; **12** Maar met God zijn wij sterk, Hij zal onze verdrukkers
vertrappen!

61 Voor muziekbegeleiding; met harpen. Van David. Hoor toch,
o God, mijn gejammer, En let op mijn smeken: **2** Van het einde
der aarde roep ik tot U In de beklemmende angst van mijn
hart. Stel mij hoog op de Rots, en laat mij daar rusten, **3** Want
Gij zijt mijn toevlucht en sterkte tegen den vijand; **4** Laat mij

in uw woontent voor eeuwig uw gast zijn, En mij verbergen in
de schaduw uwer vleugelen. **5** Want Gij hoort mijn beloften, o
mijn God, En vervult de wens van hen, die uw Naam vrezen: **6**
Vermeerder de dagen des konings, En zijn jaren van geslacht
tot geslacht; **7** Moge hij altijd voor Gods aangezicht tronen,
En liefde en trouw hem behoeden. **8** Dan zal ik uw Naam in
eeuwigheid prijzen, Dag aan dag U mijn dankoffer brengen!

62 Voor muziekbegeleiding; voor Jedoetoen. Een psalm van
David. Vertrouw rustig op God, mijn ziel, Want van Hem komt
mijn heil; **2** Hij alleen is mijn rots en mijn redding, Mijn toevlucht:
nooit zal ik wankelen! **3** Hoe lang nog stormt gij op een ander
los, En stoot hem met u allen omver Als een hellende wand, Of
een vallende muur? **4** Ze leggen het op zijn ondergang aan, En
liegen er op los, om hem in het ongeluk te storten; Ze zegenen
wel met hun mond, Maar vervloeken met hun hart. **5** Vertrouw
rustig op God, mijn ziel, Want van Hem komt mijn heil; **6** Hij
alleen is mijn rots en mijn redding, Mijn toevlucht: nooit zal ik
wankelen! **7** Bij God is mijn heil en mijn eer, God is mijn sterkte
en mijn stut. **8** Blijf altijd op God vertrouwen, mijn volk, Stort uw
hart voor Hem uit: onze toevlucht is God! **9** Maar de mens is
enkel een zucht, De kinderen der mensen een leugen; In de
weegschaal gaan ze allen omhoog, Ze zijn lichter dan lucht.
Vertrouw rustig op God, mijn ziel, Want van Hem komt mijn heil;
Hij alleen is mijn rots en mijn redding, Mijn toevlucht: nooit zal ik
wankelen! **10** Ook in afpersing stelt geen vertrouwen. Op diefstal
geen ijdele hoop; En als de rijkdom vermeerdert, Hecht uw hart
er niet aan. **11** Eén woord heeft God gesproken, En deze twee
heb ik gehoord: Bij God is de macht; **12** bij U de genade, o
Heer! En: Gij vergeldt iedereen naar zijn werken!

63 Een psalm van David, toen hij in de woestijn van Juda
vertoefde. God, wat verlang ik naar U; mijn God, naar U dorst
mijn ziel, Naar U smacht mijn lichaam als een dor en droog land
naar het water. **2** Ik blik naar U op in uw heilige woning, Om
uw macht en uw glorie te aanschouwen! **3** Ja, uw genade is
kostelijker nog dan het leven: Daarom moeten mijn lippen U
loven, **4** En wil ik U al mijn dagen prijzen, Mijn handen opheffen
in uw Naam. **5** Gij verzadigt mij als met vet en met merg, En
mijn mond juicht U toe met jubelende lippen; **6** Nog op mijn
legerstede moet ik aan U denken, En in mijn nachtwaken over U
peinzen. **7** Want Gij zijt mijn Helper, Ik nestel in de schaduw uwer
vleugelen; **8** Mijn ziel klampt zich aan U vast, En uw rechterhand
is mij een stut. **9** Maar zij, die mijn ondergang zoeken, Zullen
in de diepten der aarde verzinken; **10** Ze vallen ten prooi aan
het zwaard, En worden een buit van de jakhalzen. **11** Doch de
Koning zal zich verheugen in God, En wie Hem trouw zweert,
zal juichen; Maar de mond van de leugenaars wordt gestopt!

64 Voor muziekbegeleiding. Een psalm van David. Hoor, o
God, mijn luid gejammer, Bevrijd mijn leven van de schrik voor
den vijand; **2** Bescherm mij tegen de aanslag der bozen, En
tegen het woelen van schurken. **3** Want ze scherpen hun tong
als een zwaard, Richten als pijlen hun bittere woorden; **4** En om
in het geniep den onschuldige te treffen, Leggen ze onverhoeds
en onvervaard op hem aan. **5** Ze stellen hun boze plannen vast,
En overleggen, hoe hun strikken te zetten; Ze zeggen: Wie ziet
het; **6** Wie achterhaalt onze streken? We zijn met onze plannen
gereed, De list is gelukt! Het binnenste van iederen mens is een
graf, Een afgrond zijn hart! **7** Daar schiet God zijn pijl op hen af,
En de slagen vallen onverwacht op hen neer; **8** Hun eigen tong

brengt ze ten val: Wie ze ziet, schudt meewarig het hoofd. **9** En
allen zullen vol diep ontzag Gods daden verkonden, Erkennen,
dat het zijn werk is geweest; **10** De brave zal zich in Jahweh
verheugen, en op Hem hopen, Alle oprechten van hart zullen
juichen!

65 Voor muziekbegeleiding. Een psalm van David; een lied. U
komt een lofzang toe In Sion, o God! U moet een dankoffer
worden gebracht, In Jerusalem, Heer! **2** Gij verhoort het gebed,
Alle vlees komt tot U; **3** En al drukt onze schuld ons nog zo
zwaar, Gij vergeeft onze zonden. **4** Gelukkig, dien Gij uitverkiest
en aanneemt, Om in uw voorhof te wonen: Die ons laven aan
het goede van uw huis, Van uw heilige tempel! **5** Met wonderen
verhoort Gij ons in uw trouw, O God van ons heil; Gij, de hoop
van alle grenzen der aarde, En ongenaakbare zeeën! **6** Gij,
die de bergen door uw kracht hebt gegrond, En met macht zijt
omgord; **7** Die het bulderen der zeeën bedaart, En het gebruis
van haar golven. Ontsteld staan de volken, **8** Vol vrees, die
de grenzen der aarde bewonen: Voor uw tekenen daar, waar
de morgen gloort, En waar Gij de avond doet juichen. **9** Gij
draagt zorg voor de aarde, En drenkt ze volop; Gij stort er een
rijke zegen op uit, Gods vloed heeft altijd water genoeg. Gij
maakt haar gereed voor haar koren, Zó maakt Gij ze klaar: **10**
Gij drenkt haar voren, bevochtigt haar kluiten, En maakt ze door
regenslag week. Dan zegent Gij haar kiemen, **11** En zet de
kroon op het jaar van uw goedheid: Uw voetstappen druipen van
vet, **12** Zelfs de vlakten der steppen druipen er van. De heuvels
zijn met gejubel omgord, **13** De weiden met kudden bekleed, De
dalen met koren getooid: Ze juichen en zingen!

66 Voor muziekbegeleiding. Een lied; een psalm. **2** Juich, heel
de aarde, God ter ere, En prijs de glans van zijn Naam; Hef een
heerlijk loflied aan, **3** En zeg tot God: Hoe ontzaglijk uw werken!
Om uw almacht moeten uw vijanden U vleien, **4** En moet heel
de aarde U aanbidden, U ter eer een lofzang zingen, Glorie
brengen aan uw Naam! **5** Komt, en ziet de werken van God, Zijn
wondere daden voor de kinderen der mensen: **6** De zee legde
Hij droog, En ze trokken te voet door de stroom! Laat ons in
Hem ons verheugen, **7** Hij, die eeuwig heerst door zijn kracht;
Hij houdt zijn oog op de volkeren gericht, En geen weerspannige
durft tegen Hem opstaan. **8** Zegent, volkeren, onzen God,
Laat zijn loflied luid weerschallen; **9** Hij is het, die ons in het
leven hield, Onze voet niet liet wankelen. **10** Toch hebt Gij ons
beproefd, o mijn God, Ons gelouterd, als men zilver loutert; **11**
Gij hebt ons in ellende gedompeld, Ons rampen op de heupen
gelegd. **12** Gij hebt anderen ons op het hoofd doen zitten, We
zijn door vuur en water gegaan: Maar eindelijk toch Hebt Gij ons
uitkomst gebracht. **13** Zo treed ik met offers binnen uw huis, Om
te volbrengen wat ik U heb beloofd: **14** Wat mijn lippen hebben
gesproken, Wat mijn mond in mijn nood heeft gezegd. **15** Vette
lammeren draag ik U Als brandoffers op; En met de offergeur
van rammen, Bied ik U runderen en bokken aan. **16** Komt nu en
hoort, ik wil u allen verkonden, U, die God vreest, wat Hij aan mij
heeft gedaan: **17** Nauwelijks riep ik Hem aan met mijn mond, Of
ik had een danklied op mijn tong! **18** Was ik mij kwaad bewust in
mijn hart, Dan had de Heer mij niet verhoord: **19** Maar nu heeft
God naar mij geluisterd, En op mijn smeken gelet! **20** Gezegend
zij God, die mijn bede niet afwees, Mij zijn genade niet onthield!

67 Voor muziekbegeleiding; met harpen. Een psalm; een lied.
God zij ons genadig, en zegene ons, En doe zijn aanschijn over
ons lichten; **2** Opdat men op aarde zijn wegen erkenne, Onder
alle volken zijn heil. **3** De volkeren moeten U prijzen, o God; Alle
naties moeten U loven! **4** De volkeren zullen juichen en jubelen,
Omdat Gij de wereld rechtvaardig regeert, Met gerechtigheid de
volkeren richt, En de naties op aarde bestuurt. **5** De volkeren
moeten U prijzen, o God; Alle naties moeten U loven! **6** De aarde
heeft haar oogst gegeven, De Heer, onze God, ons gezegend;
7 Moge God ons blijven zegenen, En alle grenzen der aarde
Hem vrezen. De volkeren moeten U prijzen, o God; Alle naties
moeten U loven!

68 Voor muziekbegeleiding van David. Een psalm; een lied.
God staat op: zijn vijanden stuiven uiteen, Zijn haters vluchten
voor Hem weg! **2** Zoals rook spoorloos verdwijnt, En was
wegsmelt in vuur, Zo vergaan de bozen Voor het aanschijn
van God. **3** Maar de rechtvaardigen mogen juichen en jubelen,
Zich verheugen en verblijden in God! **4** Zingt God ter ere, en
verheerlijkt zijn Naam, Jubelt voor Hem, die door de woestijn
kwam gereden; Verheugt u in Jahweh, En juicht voor zijn
aanschijn! **5** Hij is de Vader der wezen, de Beschermer der
weduwen, Hij is God in zijn heilige tent; **6** God, die de eenzame
zwervers naar huis geleidde, Maar de weerspannigen bleven in
de wildernis achter! **7** Bij uw uittocht, o God, aan de spits van
uw volk, En bij uw opmars door de woestijn: **8** Beefde de aarde,
dropen de hemelen voor het aanschijn van God, Rilde de Sinaï
voor het aanschijn van Jahweh, Israëls God! **9** Een regen van
gaven hebt Gij uitgestort, o God, En toen uw erfdeel uitgeput
was, hebt Gij het gesterkt; **10** Uw beesten lieten zich onder

hen neer, De uitgehongerden hebt Gij, o God, in uw goedheid
verkwikt. **11** Toen heeft de Heer zijn belofte vervuld, En een leger
van vrouwen kwam het blijde verkonden: **12** Machtige koningen
slaan met haast op de vlucht, En het schone geslacht verdeelt de
buit! **13** Nu moogt gij gaan rusten in uw beemden: Zilverwit als de
vleugels der duif, met goud overtrokken; **14** Want de Almachtige
heeft de koningen verstrooid, Zoals het sneeuwt op de Salmon!
15 Bergen van Basjan, godengebergte met uw spitsen: **16**
Bergen en toppen, waarom kijkt gij scheel Naar de berg, die God
tot woonplaats verkoos, En waar Jahweh eeuwig zal wonen? **17**
Op de wagens van God: tienduizenden, duizend maal duizend,
Trokt Gij van de Sinaï uw heiligdom binnen, o Heer; **18** Gij
hebt de hoogte beklommen, De gevangenen meegevoerd, Van
de mensen geschenken aanvaard, Van weerspannigen zelfs,
voor de woonplaats van God! **19** Geloofd zij de Heer, die ons
altijd beschermt, de God van ons heil; **20** Gij, die ons redt;
Jahweh, die nog uitwegen kent van de dood; **21** God, die de
kop van zijn vijand verplettert, De harde schedel van hem, die
in ongerechtigheid leeft! **22** De Heer heeft gezegd: Ik sleep
ze uit Basjan, Haal ze naar boven uit de diepten der zee, **23**
Opdat gij in hun bloed met uw voeten kunt plassen, Ook de tong
van uw honden haar deel van de vijanden krijgt! **24** Ziet, daar
nadert de feeststoet van God, De feeststoet naar het heiligdom
van mijn God en mijn Koning! **25** Voorop gaan de zangers, de
harpspelers volgen; **26** In het midden de maagden met pauken:
in koren loven ze God. Dan de heersers, uit Israëls bronnen
ontsprongen: **27** Benjamin de jongste vooraan, Met de vorsten
van Juda in machtige drommen, En de vorsten van Zabulon en
Neftali's vorsten! **28** Toon nu uw almacht, o God, die Gij ons

hebt betuigd, **29** Van uw heiligdom uit voor Jerusalems heil! Laat
koningen U geschenken brengen: **30** Jonge schapen, kudden
stieren en kalveren uit Patros; Met staven van zilver en goud Als
vrijwillige schatting der volken; **31** Laat Egypte zijn vette gaven
brengen, Koesj zijn handen vullen voor God! **32** Koninkrijken der
aarde, zingt ter ere van God, En stemt een loflied aan voor den
Heer: **33** Die de hoogste hemel der hemelen bestijgt, En met zijn
stem de machtige donder doet rollen! **34** Geeft glorie aan Israëls
God, Wiens macht en kracht in de wolken reikt! **35** Ontzaglijk is
God in zijn heilige woning: Hij, Israëls God, Die kracht en sterkte
geeft aan het volk: Gezegend zij God!

69 Voor muziekbegeleiding; op de wijze: "De leliën." Van David.
Red mij, o God! Want het water staat aan mijn lippen; **2** Ik zink
in een modderpoel weg, En voel geen grond meer onder de
voeten; Ik ben in peilloze wateren geraakt, En de stroom sleurt
mij mee. **3** Ik ben afgemat van mijn schreien en schor is mijn
keel; Mijn ogen staan mat van het staren naar God. **4** Talrijker
dan de haren op mijn hoofd, zijn zij, die mij onverdiend haten.
Talrijker dan mijn beenderen, die mij bestrijden zonder enige
grond; En wat ik niet heb geroofd, Vordert men nog van mij terug.
5 Gij zoudt het weten, o God, als ik iets dwaas had gedaan,
En als ik schuld had, was het U niet verborgen! **6** Laat dus in
mij niet worden beschaamd, Die op U hopen, Heer, Jahweh
der heirscharen; In mij niet te schande worden, Die U zoeken,
Israëls God! **7** Neen, om Uwentwil moet ik schande verduren, En
bedekt het schaamrood mijn gelaat! **8** Ik ben een vreemdeling
voor mijn broeders geworden, Een onbekende voor de zonen
mijner moeder: **9** Want de ijver voor uw huis heeft mij verteerd,
Op mij valt de smaad van hen, die U smaden. **10** Als ik ween,

en mij door vasten kastijd, Wordt het mij tot schande gerekend;
11 Trek ik het boetekleed aan, Men gaat er mee spotten; **12** Die
in de poort zitten, praten over mij, En de slempers maken er
liedjes op. **13** Maar tot U richt ik mijn bede, o Jahweh, In de tijd
der genade, o God. Verhoor mij om uw grote ontferming, En om
de trouw van uw hulp; **14** Red mij uit de modderpoel en laat mij
er niet in verzinken; Verlos mij, en trek mij uit de diepe wateren
omhoog! **15** Laat de watervloed mij niet overstelpen, de kolken
verzwelgen, De afgrond zijn mond niet boven mij sluiten. **16** Red
mij, Jahweh, naar de goedertierenheid uwer genade, En zie op
mij neer naar uw grote ontferming; **17** Verberg uw aanschijn niet
voor uw dienaar, Verhoor mij spoedig, want het is mij bang om
het hart! **18** Wees mij nabij, en kom mij te hulp, Verlos mij om
wille van mijn vijand! **19** Gij kent toch mijn smaad, mijn schaamte
en schande, En al mijn verdrukkers staan U voor ogen; **20**
Gij weet, hoe de smaad mij het hart heeft gebroken, En hoe
vertwijfeld ik ben. Ik wachtte op een, die medelijden had, maar
er was er geen, Op troosters, maar ik vond ze niet. **21** Ze gaven
mij gal in plaats van spijs, En lesten mijn dorst met azijn. **22** Hun
tafel worde hun tot een val, Hun offergelagen een strik; **23** Laat
hun ogen worden beneveld, zodat ze niet zien, En ontwricht hun
lenden voor immer; **24** Stort uw gramschap over hen uit, Uw
woede moge hen treffen! **25** Laat hun kamp tot steppe worden,
En niemand hun tenten bewonen. **26** Neen, ze vervolgden nog,
dien Gij hadt geslagen, En vergrootten de smarten van die door
U was gewond; **27** Stapel de ene schuld op de andere, Zodat ze
niet tot uw gerechtigheid komen; **28** Laat ze uit het boek des
levens worden geschrapt, Niet worden opgeschreven met de
rechtvaardigen. **29** Maar hoe ook geplaagd en bedroefd, Uw

hulp, o God, zal mij redden! **30** Dan zal ik de Naam van God in
liederen prijzen, En Hem loven en danken! **31** Dit zal Jahweh
meer aangenaam zijn dan stieren, Meer dan varren met horens
en hoeven. **32** Verheugt u, ongelukkigen, wanneer gij dit ziet;
Zoekt naar God, en uw hart leeft weer op. **33** Want Jahweh
hoort de behoeftigen aan, En versmaadt de geknevelden niet.
34 Hemel en aarde moeten Hem loven, De zeeën, met wat er
in leeft! **35** Want God zal Sion verlossen, En de steden van
Juda herbouwen. Men zal daarin terugkeren, En ze bezetten; **36**
Het geslacht van zijn dienaars zal ze erven, En wie zijn Naam
liefheeft, daar wonen!

70 Voor muziekbegeleiding. Van David. Bij het reukoffer.
Gewaardig U, mij te verlossen, o God; Jahweh, snel mij te hulp!
2 Laat smaad en ontering hen treffen, Die mijn leven belagen;
Laat ze vluchten met schande, Die zich vrolijk over mijn ongeluk
maken, **3** En verstarren van schaamte, Die tot mij roepen: "Ha,
ha!" **4** Maar in U mogen jubelen, Al die U zoeken; Zonder
ophouden zeggen: "God is groot!" Die verlangend zijn naar uw
heil. **5** Ik ben ellendig en arm, God, kom mij te hulp! Gij zijt mijn
helper en redder: Toef niet, o Jahweh!

71 Tot U neem ik mijn toevlucht, o Jahweh; Laat mij toch
nooit beschaamd komen staan. **2** Bevrijd en verlos mij door
uw genade, Hoor mij aan, en kom mij te hulp. **3** Wees mij een
veilige, altijd toegankelijke rots; Gewaardig U, mij te helpen,
want Gij zijt mijn toevlucht en schuts! **4** Mijn God, red mij uit de
hand van den boze, Uit de vuist van tyran en verdrukker. **5** Want
Gij, o Heer, zijt mijn hoop, Van kindsbeen af mijn vertrouwen, o
Jahweh; **6** Ik steunde op U van de moederschoot af, Reeds
vóór mijn geboorte waart Gij mijn beschermer. In U heb ik altijd

gejubeld, **7** Zodat ik velen een voorbeeld kon zijn. Gij zijt mijn
machtige toevlucht geweest, **8** Mijn mond bleef vervuld van uw
lof; Zo heb ik uw glorie bezongen, Uw heerlijkheid iedere dag! **9**
Verstoot mij niet, nu ik oud ben; Verlaat mij niet, nu de kracht
mij ontzinkt. **10** Want mijn vijanden houden al beraad over mij,
En die mijn leven belagen, smeden samen hun plannen. **11**
Ze zeggen: "God heeft hem verlaten; vervolgt en grijpt hem;
Want er is niemand, die hem kan redden!" **12** O God, blijf niet
ver van mij af; Mijn God, kom mij spoedig te hulp! **13** Laat
schaamte en schande hen treffen, Die mijn leven belagen; Hoon
en smaad hen bedekken, Die mijn ongeluk zoeken. **14** Maar ìk
wil standvastig vertrouwen, En al uw glorie blijven verkonden:
15 Mijn mond zal uw gerechtigheid melden, En altijd uw heil,
want ik ken er geen maat van; **16** Ik zal de machtige daden des
Heren verhalen, Jahweh, uw gerechtigheid roemen, de uwe
alleen! **17** Gij hebt mij van jongsaf geleid, o mijn God, En tot nu
toe heb ik uw wonderen verkondigd; **18** Wil mij ook thans, nu ik
oud ben en grijs, Toch nimmer verlaten, o God; Dan zal ik dit
geslacht uw arm doen kennen, Heel het komend geslacht uw
kracht. **19** Uw rechtvaardigheid reikt tot de hemel, o God; Want
Gij hebt grote dingen gedaan: wie is U gelijk, o mijn God! **20** Wel
liet Gij mij veel smarten en rampen verduren, Maar Gij zult mij
nu doen herleven, **21** Mij optrekken uit de diepten der aarde,
Nog meer mij verhogen, en troosten. **22** Dan zal ik op harpen U
danken voor uw trouw, o mijn God; U, Israëls Heilige, op de citer
bezingen. **23** Mijn lippen zullen bij mijn lofzangen jubelen, Met
mijn ziel, die Gij hebt verlost; **24** Ook mijn tong zal iedere dag
uw rechtvaardigheid melden, Als schaamte en schande hen
treffen, die mijn ongeluk zochten!

72 Van Salomon. Geef aan den Koning uw rechtsmacht, o God,
En uw gerechtigheid aan den Zoon van den Koning; **2** Opdat Hij
uw volk met rechtvaardigheid richte, En uw misdeelden volgens
recht. **3** De bergen zullen de vrede brengen, De heuvelen
gerechtigheid voor het volk; **4** Hij zal recht verschaffen aan het
volk in verdrukking, De armen helpen, maar den verdrukker
vertrappen. **5** Hij zal leven, zolang de zon blijft stralen, Met de
maan van geslacht tot geslacht; **6** Hij zal neerdalen als regen op
de beemden, Als een bui, die de aarde besproeit. **7** In zijn dagen
zal de gerechtigheid bloeien, En een volheid van vrede, totdat
de maan niet meer schijnt. **8** Van zee tot zee zal Hij heersen,
Van de Eufraat tot de grenzen der aarde. **9** Zijn tegenstanders
zullen de knie voor Hem buigen, Zijn vijanden in het stof moeten
bijten; **10** De koningen van Tarsjisj en zijn kusten, Zullen Hem
geschenken brengen. De koningen van Sjeba en Seba Zullen
Hem hun schatting betalen; **11** Alle vorsten Hem huldigen, Alle
volken Hem dienen. **12** Want Hij zal den arme tegen den rijke
beschermen, En den verdrukte, die geen helper meer heeft; **13**
Zich over den zwakke en arme ontfermen, En uitkomst brengen
aan de misdeelden. **14** Hij zal ze verlossen van druk en geweld,
En hun bloed zal kostbaar zijn in zijn ogen; **15** Hij zal ze doen
leven, en het goud van Sjeba hun schenken, Steeds voor hen
bidden, ze iedere dag zegenen. **16** Dan zal er een overvloed van
koren zijn in het land, Het zal wuiven op de toppen der bergen;
Zijn aren zullen als de Libanon bloeien, En de halmen als het
kruid op het veld. **17** Zijn Naam zij voor eeuwig gezegend,
Zolang de zon schijnt, heerse zijn Naam: Alle volkeren zullen
zich daarmee zegenen, Alle geslachten der aarde hem loven!
18 Gezegend zij Jahweh, Israëls God, Die wonderen doet, Hij

alleen! **19** Gezegend voor eeuwig zijn heerlijke Naam, Heel de
aarde worde vervuld van zijn glorie! Amen, Amen! **20** Einde der
gebeden van David, den zoon van Jesse.

73 Psalm van Asaf. Waarachtig; God is goed voor den
rechtvaardige, Jahweh voor de reinen van hart! **2** Toch waren
haast mijn voeten gestruikeld, Mijn schreden bijna uitgegleden!
3 Want ik was jaloers op de bozen, Omdat ik de voorspoed der
zondaars zag; **4** Voor hen toch bestaat er geen lijden, Gezond
en vol kracht is hun lijf. **5** Ze hebben geen zorgen als andere
mensen, Worden niet als anderen geplaagd; **6** Daarom hangen
ze hoogmoed om als een keten, Bedekt hen geweld als een
mantel. **7** De misdaad puilt uit hun vet, Hun hart loopt over van
slechte gedachten; **8** Ze honen en lasteren, En dreigen op hoge
toon met geweld. **9** Ze zetten een mond op tegen de hemel, En
hun tong gaat zich tegen de aarde te buiten. **10** Daarom lopen
de dwazen achter hen aan, En slurpen begerig hun woorden op.
11 Ze zeggen: "Hoe zou God er iets van weten, De Allerhoogste
er kennis van hebben?" **12** Zie, zo gaat het de zondaars: Ze zijn
altijd gelukkig, en hopen zich rijkdommen op! **13** Heb ik dan mijn
hart vergeefs in reinheid bewaard, En mijn handen in onschuld
gewassen: **14** De ganse dag word ik geplaagd, Iedere morgen
opnieuw geslagen! **15** Dacht ik: Zo wil ik spreken! Dan brak ik
de trouw van het geslacht uwer kinderen; **16** Maar als ik ging
peinzen, om het te vatten, Dan bleef het een raadsel in mijn
oog. **17** Totdat ik in Gods raadsbesluiten drong, En op hun einde
ging letten: **18** Ja, Gij hebt ze op een glibberige bodem gezet,
Ze gestort in hun eigen verderf! **19** Hoe zijn ze in een oogwenk
vernietigd, Verdwenen, in verschrikkelijke rampen vergaan: **20**
Heer, als een droom, die bij het ontwaken vervliegt, Wiens beeld

we bij het opstaan verachten! **21** Als dus mijn hart nog verbitterd
zou zijn, En mijn nieren bleven geprikkeld, **22** Dan was ik een
dwaas en een zot, Een stuk vee in uw oog. **23** Want ik blijf altijd
bij U, Gij houdt mij bij de rechterhand; **24** Gij leidt mij naar uw
raadsbesluit, En herstelt mij in ere! **25** Wat heb ik toch in de
hemel; Ook op aarde verlang ik niets buiten U! **26** Al bezwijken
mijn vlees en mijn hart, God is voor eeuwig de Rots van mijn
hart en mijn erfdeel. **27** Maar die U verlaten, gaan zeker te
gronde, Gij vernietigt wie van U afvalt; **28** Doch mij is het goed,
in Gods nabijheid te blijven, En mijn vertrouwen te stellen op
Jahweh, mijn Heer!

74 Een leerdicht van Asaf. O God, waarom zoudt Gij ons
voor altijd verstoten, Zou uw toorn blijven woeden tegen de
kudde uwer weide? **2** Gedenk toch uw volk, dat Gij U eens hebt
verworven, De stam, die Gij hebt verlost als uw erfdeel, De
Sionsberg, Die Gij U tot woonplaats verkoost! **3** Ach, richt toch
uw schreden naar de onherstelbare puinen; Heel het heiligdom
is door den vijand vernield. **4** Uw haters joelden in uw heilige
tent, En hebben er hun banieren geplant. **5** Ze hakten de friezen
boven de ingangen stuk, Zoals een bijl in het kreupelhout woedt.
6 Ze hebben het drijfwerk in stukken geslagen, Met bijl en
houweel het vernield; **7** Uw heiligdom in brand gestoken, De
woonplaats van uw Naam tot de grond toe ontwijd. **8** Ze zeiden:
"Wij zullen alles verwoesten, Alle godshuizen verbranden door
‘t hele land!" **9** Wij zien geen voortekens meer, en er is geen
profeet, Niemand onder ons, die kan zeggen: Hoelang nog! **10**
Ja, hoelang nog, o God, zal de vijand U honen, De vijand maar
altijd uw Naam blijven lasteren? **11** Waarom trekt Gij uw hand
van ons terug, En houdt Gij uw rechter in uw boezem verborgen?

12 Gij zijt toch van ouds onze Koning, o God, Die op aarde
altijd de zege bevocht: **13** Gij hebt de zee opgezweept door uw
kracht, Op het water de schedels der draken verpletterd; **14** Gij
hebt Liwjatan zijn koppen verbrijzeld, En hem een prooi der
jakhalzen gemaakt. **15** Gij liet bronnen en beken ontspringen,
Maar eeuwige stromen verdrogen. **16** Door U kwam de dag, door
U kwam de nacht, Gij hebt de maan en de zon haar plaatsen
bereid. **17** Gij hebt al de grenzen der aarde gesteld, Zomer en
winter, Gij hebt ze gemaakt! **18** Denk aan dit alles, o Jahweh,
als de vijand blijft honen, Een waanzinnig volk uw Naam blijft
lasteren! **19** Geef, die U loven, niet prijs aan de beesten, En
vergeet uw ongelukkigen niet voor altoos. **20** Zie neer op uw
verbond, en houd het gestand: Het rampzalige Land is een oord
van verdrukking! **21** Laat de vertrapte niet onverhoord gaan,
Maar de verdrukte en arme uw Naam verheerlijken. **22** Sta op, o
God, en verdedig uw zaak, Gedenk, hoe die dwazen U steeds
blijven honen; **23** Vergeet het geschreeuw van uw vijanden niet,
Het geloei van uw haters, dat altijd maar raast!

75 Voor muziekbegeleiding; op de wijze: "Verderf niet." Een
psalm van Asaf; een lied. Wij loven U, God, en prijzen U, Wij
roepen uw Naam aan, en vermelden uw wonderen! **2** Als Ik de
tijd acht gekomen, Zal Ik een rechtvaardig oordeel houden: **3**
Al wankelt de aarde met al haar bewoners, Ik zet haar zuilen
weer recht! **4** Daarom roep ik de hoogmoedigen toe: Weest niet
trots, De goddelozen: Steekt de hoorn niet omhoog! **5** Steekt
uw hoorn tegen de hemel niet op, En spreekt niet hooghartig
tegen de Rots! **6** Want niet uit het oosten of westen, Niet uit de
woestijn komt de glorie! **7** Neen, het is God, die zal richten,
Den een vernederen, den ander verheffen! **8** Want in Jahweh's

hand is een beker Met schuimende wijn vol bittere kruiden! Hij
schenkt hem leeg tot de droesem toe: Alle bozen der aarde
moeten slurpen en drinken. **9** Maar ìk zal in eeuwigheid jubelen,
Den God van Jakob mijn loflied zingen: **10** Alle hoornen der
bozen worden gebroken, Maar de hoornen der rechtvaardigen
steken omhoog!

76 Voor muziekbegeleiding; met harpen. Een psalm van Asaf;
een lied. God heeft Zich in Juda doen kennen, Ontzaglijk is in
Israël zijn Naam! **2** Zijn tent staat in Sjalem, Zijn woning op Sion:
3 Daar sloeg Hij de schichten van de boog, Schild en zwaard
en strijdknots stuk! **4** Vol majesteit straalt Gij Uit de eeuwige
bergen **5** Kloeke harten werden ontmoedigd en vielen in slaap,
De arm ontzonk alle dappere strijders; **6** God van Jakob, door
uw dreigen Werden ruiters en paarden versuft. **7** Geweldig
zijt Gij! Wie houdt voor U stand, Als uw toorn is ontstoken? **8**
Toen Gij uit de hemel uw vonnis deedt horen, Werd de aarde
stil van ontzetting: **9** Toen Gij opstondt ten oordeel, o God,
Om alle ongelukkigen in het Land te redden. **10** Alle stammen
der mensen moeten U prijzen, Wat uw toorn heeft gespaard,
U feestelijk loven! **11** Doet geloften aan Jahweh, uw God, en
blijft ze trouw, Brengt Hem geschenken, gij allen, die rond Hem
moogt wonen: **12** Den Geweldige, die de hoogmoed der vorsten
vernedert, Die door de koningen der aarde wordt gevreesd!

77 Voor muziekbegeleiding; voor Jedoetoen. Een psalm van
Asaf. Luide roep ik tot Jahweh; Luide tot God, opdat Hij mij hore!
2 Overdag zoek ik in mijn benauwdheid den Heer, ‘s Nachts
strekken mijn handen zich uit, onvermoeid. **3** Mijn ziel weigert
troost: denk ik aan God, ik moet kreunen; Peins ik na, mijn geest
is verslagen. **4** Ik kan mijn ogen niet sluiten, En van onrust niet

spreken. **5** Ik denk aan de oude dagen terug, En herinner me
weer de vroegere jaren; **6** Ik lig er ‘s nachts over te peinzen, Te
klagen, en in mijn gedachten te tobben. **7** Zou de Heer dan voor
altijd verstoten, En nooit genadig meer zijn; **8** Zou zijn liefde
voorgoed zijn verdwenen, Zijn belofte verbroken, die Hij deed
van geslacht tot geslacht; **9** Zou God zijn vergeten, Zich te
ontfermen, Of in zijn toorn zijn hart hebben gesloten? **10** Maar
ik sprak: Neen, dìt werp ik ver van mij af, Dat de hand van
den Allerhoogste veranderd zou zijn! **11** Ik dacht dus aan uw
daden, o Jahweh, Dacht terug aan uw vroegere wonderen; **12**
Peinsde over al uw werken, Overwoog, wat door U is verricht.
13 Ja, uw weg was heilig, o God; Welke God was ontzaglijk
als Jahweh! **14** Gij waart de God, die wonderen wrochtte, En
uw macht aan de heidenen toonde! **15** Gij hebt door uw arm
uw volk verlost, De zonen van Jakob en Josef! **16** De wateren
zagen U, o God, De wateren zagen U en beefden, Zelfs de
zeeën begonnen te rillen; **17** De wolken goten stromen neer, Het
zwerk daverde en dreunde, Langs alle kant vlogen uw schichten
rond. **18** Uw donder kraakte en rolde, Uw bliksems verlichtten
de wereld, De aarde rilde en beefde! **19** Uw weg liep midden
door de zee, Uw pad door onstuimige wateren; Toch bleven uw
sporen onzichtbaar! **20** Zo hebt Gij uw volk als schapen geleid,
Door de hand van Moses en Aäron!

78 Een leerdicht van Asaf. Luister naar mijn onderrichting,
mijn volk, Geef acht op de woorden van mijn mond; **2** Ik ga
mijn mond voor een leerdicht openen, Diepzinnige lessen uit
oude tijden verkonden! **3** Wat wij hebben gehoord en vernomen,
En onze vaders ons hebben verteld, **4** Dat willen wij niet voor
hun kinderen verbergen, Maar het verhalen aan een volgend

geslacht: Jahweh's heerlijke daden en macht, En de wonderen,
die Hij deed. **5** Hij gaf zijn geboden aan Jakob, Schonk aan
Israël een wet; Hij beval onze vaderen, ze hun kinderen te
leren, **6** Opdat een volgend geslacht ze zou kennen, En de
kinderen, die hun werden geboren, Ze weer aan hun kinderen
zouden vertellen. **7** Zij moesten vertrouwen stellen in God,
Niet vergeten Gods werken, zijn geboden onderhouden; **8** Niet
worden als hun vaderen, Een lichtzinnig en opstandig geslacht:
Een geslacht, onstandvastig van hart, En trouweloos van geest
jegens God. **9** Maar Efraïms zonen waren ontrouw als schutters,
Die terugtreden op de dag van de strijd. **10** Ze deden het verbond
met God niet gestand, En weigerden, zijn wet te beleven. **11** Ze
vergaten zijn machtige werken, De wonderen, die Hij hun had
getoond. **12** Toch had Hij ook voor hun vaderen Wondertekenen
gewrocht In het land van Egypte, In de vlakte van Sóan: **13** Hij
kliefde de zee en voerde hen er doorheen, Zette de wateren
overeind als een dam. **14** Hij leidde hen overdag door een wolk,
Door een lichtend vuur heel de nacht. **15** Hij spleet in de woestijn
de rotsen vaneen, En drenkte de steppen met plassen; **16** Uit de
klippen liet Hij beken ontspringen, En er water uit vloeien bij
stromen. **17** Maar ze zondigden opnieuw tegen Hem, En tartten
den Allerhoogste in de woestijn; **18** Ze stelden God in hun hart op
de proef, Door spijs voor hun leeftocht te eisen. **19** En krenkend
spraken ze over God: "Zou God een tafel in de woestijn kunnen
dekken?" **20** "Zeker, Hij heeft wel de rotsen geslagen, En de
steppen met plassen gedrenkt, Zodat er water uit vloeide, En er
beken uit stroomden: Maar zal Hij ook brood kunnen schenken,
En vlees aan zijn volk kunnen geven?" **21** Toen Jahweh dit
hoorde, Ontstak Hij in gramschap; Er ontbrandde een vuur tegen

Jakob, En tegen Israël woedde zijn toorn: **22** Omdat ze niet in
God geloofden, En niet vertrouwden op zijn hulp. **23** Toch gaf Hij
de wolken daarboven bevel, En ontsloot de poorten des hemels;
24 Hij regende manna als spijs op hen neer, En schonk hun het
hemelse koren: **25** De mensen aten het brood der engelen,
Hij zond hun voedsel tot verzadiging toe. **26** Hij liet ook aan
de hemel de oostenwind waaien, En zweepte de zuidenwind
op door zijn kracht: **27** Hij regende vlees als stof op hen neer,
Gevleugelde vogels als het zand van de zee; **28** Hij liet ze
midden in hun legerplaats vallen, En rond hun tenten. **29** Zij aten,
en werden ten volle verzadigd: Hij had hun geschonken, wat ze
begeerden; **30** Maar nog was hun lust niet voldaan, en de spijs
in hun mond, **31** Of Gods gramschap barstte tegen hen los; Hij
richtte een slachting aan onder hun sterksten, En velde de bloem
van Israël neer. **32** Ondanks dit alles, bleven ze in hun zonden
volharden, En niet aan zijn wonderen geloven. **33** Toen liet Hij
doelloos hun dagen verlopen, En in ontgoocheling hun jaren. **34**
Ze zochten Hem enkel, wanneer Hij ze sloeg; Dan bekeerden ze
zich, en vroegen naar God. **35** Maar zelfs als ze gedachten, dat
God hun Rots was, De allerhoogste God hun Verlosser, **36** Ook
dan nog vleiden ze Hem met hun mond, En belogen Hem met
hun tong. **37** Neen, hun hart was Hem toch niet verknocht, Ze
bleven zijn verbond niet getrouw. **38** Maar Hij bleef barmhartig,
Vergaf hun de schuld en vernielde ze niet. Hoe dikwijls bedwong
Hij zijn toorn, En liet zijn volle gramschap niet woeden: **39** Hij
dacht er aan, dat ze maar vlees zijn, Een zucht; die vervliegt, en
niet keert. **40** Hoe dikwijls nog hebben ze in de woestijn Hem
verbitterd, En Hem in de steppe gekrenkt; **41** Hebben ze God
beproefd, Israëls Heilige gegriefd? **42** Neen, ze dachten niet

terug aan de macht van zijn hand, Aan de dag, waarop Hij ze
van den vijand verloste. **43** En toch, wat voor tekenen had Hij in
Egypte gedaan, En wonderen in de vlakte van Sóan! **44** Hun
stromen had Hij in bloed veranderd, En hun beken ondrinkbaar
gemaakt; **45** Gulzige muggen op hen afgezonden, En kikvorsen,
om ze te gronde te richten. **46** Hij had hun gewas aan den
sprinkhaan gegeven, En aan den schrokker hun vruchten; **47**
Hun ranken door hagel vernield, Hun moerbei door ijzel; **48**
Hun vee een prooi der pest gemaakt, Hun kudde een buit der
besmetting. **49** En op henzelf had Hij zijn ziedende gramschap
losgelaten, Zijn toorn, zijn woede en kwelling; Verderf-engelen
op hen afgezonden, De vrije loop aan zijn gramschap gelaten:
50 Hij had ze de dood niet laten ontsnappen, Maar hun leven
prijs gegeven aan de pest. **51** Hij had alle eerstgeborenen in
Egypte geslagen, De eerstelingen der mannelijke kracht in de
tenten van Cham. **52** Maar zijn volk had Hij weggeleid als een
kudde, En als schapen door de steppe gevoerd; **53** Hij had
ze veilig doen gaan, ze behoefden niemand te vrezen: Want
de zee had hun vijand bedekt. **54** Zo bracht Hij hen naar zijn
heilige grond, Naar de berg, die zijn rechterhand had veroverd.
55 Hij dreef de volkeren voor hen uit, Gaf ze bij lot als erfdeel
weg; En in hun tenten liet Hij wonen. Israëls stammen. **56** Maar
ook daar beproefden en tartten ze God, En onderhielden de
geboden van den Allerhoogste niet. **57** Trouweloos vielen ze af
als hun vaderen, Wispelturig als een onbetrouwbare boog; **58**
Ze tergden Hem door hun offerhoogten, En prikkelden Hem met
hun beelden. **59** God merkte het, en ziedde van gramschap, En
Israël begon Hem te walgen: **60** Hij gaf zijn woning in Sjilo prijs,
De tent, waar Hij onder de mensen verkeerde; **61** Zijn majesteit

gaf Hij gevangen, Zijn glorie in de hand van den vijand. **62** Hij
wierp zijn volk ten prooi aan het zwaard, En grimde van toorn op
zijn erfdeel: **63** Zijn jonge mannen werden verteerd door het
vuur, Zijn maagden kregen geen huwelijkslied; **64** Zijn priesters
vielen door het zwaard, En zijn weduwen beweenden ze niet. **65**
Maar eindelijk ontwaakte de Heer, als iemand die slaapt, En als
een krijgsman, bevangen door wijn: **66** Hij sloeg zijn vijanden
achteruit, En bracht ze voor eeuwig tot schande. **67** Toch bleef
Hij de tent van Josef versmaden, En koos de stam van Efraïm
niet uit! **68** Neen, Juda's stam koos Hij uit, Sions berg, die Hij
liefhad; **69** Hij bouwde zijn heiligdom hoog als de hemel, Vast
als de aarde voor eeuwig. **70** En Hij stelde zijn keuze In David,
zijn dienaar! Hij nam hem van de schaapskooien weg, **71** En
haalde hem van de zogende schapen, Opdat hij Jakob, zijn
volk, zou weiden, En Israël, zijn erfdeel. **72** Hij heeft ze geweid,
rechtschapen van hart, En met bekwame hand ze geleid!

79 Een psalm van Asaf. Ach God, de heidenen zijn in uw
erfdeel gedrongen, Hebben uw heilige tempel ontwijd, En
Jerusalem tot een puinhoop gemaakt! **2** Ze hebben de lijken
van uw dienaren Als spijs toegeworpen aan de vogels in de
lucht, En aan de wilde dieren het vlees uwer vromen; **3** Ze
hebben hun bloed als water vergoten Rondom Jerusalem; en
niemand heeft ze begraven. **4** Wij zijn een smaad voor onze
buren geworden, Een spot en een hoon voor onze omgeving! **5**
Hoelang nog, Jahweh, blijft Gij altijd maar toornen, En zal uw
ijverzucht branden als vuur? **6** Neen, stort uw gramschap over
de heidenen uit, die U niet kennen, Over de koninkrijken, die
uw Naam niet vereren; **7** Want ze hebben Jakob verslonden,
En zijn woonplaats verwoest! **8** Ach, reken ons de vroegere

zonden niet toe; Uw ontferming trede ons snel tegemoet, Want
onze ellende is groot! **9** Help ons, o God van ons heil, En red
ons om de eer van uw Naam; Vergeef onze zonden om wille
van uw Naam! **10** Waarom zouden de heidenen zeggen: "Waar
is nu hun God?" Neen, laat de heidenen voor onze ogen de
wraak ondergaan Voor het vergoten bloed van uw dienaars;
11 Laat het gekerm van den gevangene voor uw aangezicht
komen: Verlos de ten dode gewijden door de kracht van uw
arm. **12** Werp in de schoot onzer buren tot zevenmaal toe De
smaad, o Heer, waarmee ze U hebben gehoond. **13** Maar wij
blijven uw volk en de kudde uwer weide; Wij prijzen U eeuwig,
en verkonden uw lof van geslacht tot geslacht.

80 Voor muziekbegeleiding; op de wijze: "Leliën der Wet." Een
psalm van Asaf. Herder van Israël, ach, wil toch horen: Gij,
die Josef leidt als een kudde; Die troont op de Cherubs, laat
stralen uw licht **2** Over Efraïm, Benjamin en Manasse; Doe uw
kracht weer ontwaken, En kom ons te hulp! **3** O God, richt ons
weer op; Laat uw aanschijn lichten, dat we worden gered! **4**
God der heirscharen, Jahweh, Hoelang nog blijft Gij vergramd
ondanks het gebed van uw volk! **5** Hoelang nog laat Gij ons
tranenbrood eten, En tranen drinken bij stromen; **6** Maakt Gij
ons tot twistappel voor onze buren, En zal onze vijand de spot
met ons drijven? **7** God der heirscharen, richt ons weer op;
Laat uw aanschijn lichten, dat we worden gered! **8** Een wijnstok
hebt Gij uit Egypte overgebracht, Volkeren uitgetrokken, om
hem te planten; **9** Gij hebt hem plaats gemaakt, zodat hij wortel
kon schieten, En het hele land kon begroeien. **10** Zijn lommer
bedekte de bergen, Zijn ranken Gods ceders; **11** Hij strekte
zijn takken uit tot de Zee, Zijn loten naar de Rivier. **12** Maar

waarom hebt Gij dan zijn omheining vernield, Zodat iedereen,
die voorbij gaat, hem leeg plukt, **13** Het everzwijn uit het woud
hem ontwortelt, Het veldgedierte hem kaal vreet? **14** Jahweh der
heirscharen, ach, keer toch terug, Blik neer uit de hemel, zie toe;
Zoek deze wijnstok weer op, **15** De stek, die uw rechterhand
heeft geplant! **16** Laat, die hem als vuilnis verbranden, Vergaan
voor uw dreigende blik! **17** Maar laat uw hand op de man
blijven rusten, Uw rechter op het mensenkind, dat Gij groot hebt
gebracht; **18** Laat ons toch nimmermeer van U wijken, Maar doe
ons weer leven, en wij eren uw Naam! **19** God der heirscharen,
Jahweh, richt ons weer op; Laat uw aanschijn lichten, dat we
worden gered!

81 Voor muziekbegeleiding; op de gittiet. Van Asaf. Jubelt voor
God, onze sterkte, Juicht den God van Jakob ter eer; **2** Stemt
lofzangen aan, slaat de pauken, Met lieflijke citer en harp; **3**
Steekt deze maand de bazuinen, Bij volle maan voor de dag
van ons feest! **4** Want dit is een voorschrift aan Israël, En een
bevel van Jakobs God: **5** Een gebod, aan Josef gegeven, Na
zijn tocht uit het land van Egypte, Toen hij een woord vernam,
Dat hij nooit had gehoord: **6** Ik heb de last van uw schouders
genomen, En uw handen werden van de draagkorf bevrijd. **7**
Gij riept in de nood, En Ik heb u verlost, In donderwolken u
verhoord, Bij de wateren van Meriba u beproefd. **8** Hoor, mijn
volk, Ik ga het u plechtig verkonden; Israël, ach, luister naar
Mij: **9** Geen andere god mag er onder u zijn; Geen vreemden
god moogt gij aanbidden! **10** Ik ben Jahweh, uw God, die
u uit Egypte heb geleid, En die uw mond heb gevuld, toen
hij wijd was geopend! **11** Maar mijn volk luisterde niet naar
mijn stem, En Israël gehoorzaamde niet; **12** Toen gaf ik ze

prijs aan verstoktheid des harten, En iedereen ging zijn eigen
weg. **13** Ach, had mijn volk naar Mij toch geluisterd, En Israël
mijn wegen bewandeld! **14** Hoe snel had Ik dan zijn vijand
vernederd, Mijn hand op zijn verdrukkers doen komen; **15** Al
hadden Jahweh's haters Hem nog zo gevleid, Hun tijd was voor
eeuwig gekomen! **16** Maar u zou Ik spijzen met de bloem van de
tarwe, En verzadigen met honing uit de rotsen.

82 Een lied van Asaf. God staat op in de goddelijke raad,
Houdt gericht te midden der goden! **2** Hoelang nog zult gij
onrechtvaardige vonnissen vellen, En voor de bozen partij
blijven trekken? **3** Neemt het op voor zwakken en wezen, Geef
den geringe en verdrukte zijn recht: **4** Redt den behoeftige en
arme, En rukt ze uit de handen der bozen! **5** Maar ze hebben
verstand noch begrip; ze tasten in duisternis rond, En brengen
alle grondslagen der aarde aan het wankelen! **6** Ik had gezegd:
Gij zijt goden, Zonen van den Allerhoogste, gij allen; **7** Maar gij
zult sterven als mensen, En als een der afgoden vallen! **8** Sta
op, o God, en richt de aarde; Want alle volkeren behoren U toe!

83 Een lied; een psalm van Asaf. O God, houd U niet stil, Niet
rustig en werkeloos, o God! **2** Want zie, uw vijanden razen, En uw
haters steken hun hoofden omhoog. **3** Ze smeden listige plannen
tegen uw volk, En spannen tegen uw beschermelingen samen:
4 "Komt, laat ons ze uitroeien uit de rij van de volken, Zodat
men zelfs Israëls naam niet meer noemt!" **5** Ja, eensgezind
hebben ze samengezworen, En een verbond gesloten tegen U:
6 De tenten van Edom en van de Jisjmaëlieten, Van Moab en
de zonen van Hagar. **7** En Gebal, Ammon en Amalek, Filistea
met de bewoners van Tyrus, **8** Zelfs Assjoer sluit zich bij hen
aan, En leent zijn arm aan de zonen van Lot. **9** Doe met hen

als met Midjan, Als met Sisera en Jabin bij de beek Kisjon, **10** Die bij En-Dor werden vernietigd, En tot mest voor het veld zijn gemaakt. **11** Zet het hun vorsten betaald als Oreb en Zeëb, Als Zébach en Salmoenna, **12** Met al hun groten, die zeggen: Laat ons het land van God gaan bezetten! **13** Maak ze aan dwarrelende blaren gelijk, o mijn God, En aan kaf voor de wind! **14** En zoals het vuur de bossen verteert, De vlammen de bergen verzengen: **15** Zo moogt Gij hen met uw stormwind vervolgen, In verwarring brengen door uw orkaan! **16** Bedek met smaad hun gelaat, Opdat ze uw Naam mogen eren, o Jahweh; **17** Laat ze beschaamd staan en verbijsterd voor eeuwig, En in schande vergaan! **18** Dan zullen zij weten, dat "Jahweh" uw Naam is; Dat Gij de Allerhoogste zijt op heel de aarde, Gij alleen!

84 Voor muziekbegeleiding; op de gittiet. Een psalm van de zonen van Kore. Hoe lieflijk is uw woning, Jahweh der heirscharen! **2** Mijn ziel smacht van verlangen Naar de voorhoven van Jahweh; Mijn hart en mijn lichaam heffen een jubelzang aan Voor den levenden God! **3** Ook de mus vindt een woning, De zwaluw een nest, waar ze haar jongen kan leggen: Bij uw altaren, Jahweh der heirscharen, Mijn Koning en God. **4** Gelukkig, die in uw huis mogen wonen, En eeuwig U loven! **5** Gelukkig de mensen, die hun kracht in U vinden, Als ze met blijdschap ter bedevaart gaan! **6** Het dorre dal wordt hun een bron, En de lenteregen bedekt het met vijvers; **7** Zo gaan ze steeds krachtiger voort, Totdat ze voor God op de Sion verschijnen. **8** Jahweh der heirscharen, hoor mijn gebed; Jakobs God, ach, luister toch! **10** Waarachtig, één dag in uw voorhoven Is beter dan duizend daarbuiten; Liever wil ik op de drempel van Gods huis blijven staan, Dan wonen in de tenten der bozen. **11** Want

Jahweh is een zon en een schild; God geeft genade en glorie.
Nooit weigert Jahweh een weldaad aan hen, Die onberispelijk
leven. **12** Jahweh der heirscharen: Gelukkig de mens, die op U
blijft vertrouwen!

85 Voor muziekbegeleiding. Een psalm van de zonen van Kore.
Jahweh, Gij hebt weer uw land begenadigd, En het lot van Jakob
ten beste gekeerd; **2** Gij hebt uw volk zijn schuld vergeven, En al
zijn zonden bedekt, **3** Heel uw gramschap laten varen, Geblust
de gloed van uw toorn. **4** Richt ons dan op, o God van ons heil,
En leg uw wrevel over ons af! **5** Of zoudt Gij voor eeuwig op ons
vertoornd willen zijn, Verbolgen blijven van geslacht tot geslacht,
6 En niet liever ons laten herleven, Opdat uw volk zich in U kan
verheugen? **7** Toon ons uw goedheid, o Jahweh, En schenk ons
uw heil! **8** Ik wil horen wat Jahweh mij zegt; Want Hij spreekt
woorden van vrede Voor zijn volk en zijn vromen, Voor die op
Hem blijven hopen! **9** Waarachtig; zijn heil is nabij aan hen, die
Hem vrezen, En zijn heerlijkheid woont in ons Land. **10** Genade
en trouw ontmoeten elkander, Gerechtigheid en vrede omhelzen
elkaar: **11** De trouw ontspruit aan de aarde, De gerechtigheid
blikt uit de hemel. **12** Jahweh zelf schenkt zijn zegen, En ons
Land geeft zijn oogst; **13** Gerechtigheid gaat voor Hem uit, En
geluk volgt zijn schreden!

86 Een gebed van David. Luister toch Jahweh, en wil mij
verhoren, Want ik ben zo ellendig en arm. **2** Wees mijn behoeder,
want ik ben uw vrome vereerder; Mijn God, kom uw dienaar te
hulp, die op U hoopt. **3** Ontferm U mijner, o Heer; Want ik roep
tot U de ganse dag. **4** Stort vreugde in de ziel van uw dienaar,
Want tot U verhef ik mijn geest, o mijn Heer; **5** Want Gij, o Heer,
zijt goed en barmhartig, Rijk aan genade voor al wie U aanroept.

6 Jahweh, hoor mijn gebed, zie neer op mijn smeken; **7** Ik roep
tot U op de dag van mijn nood, daar Gij mij verhoort! **8** Heer,
geen der goden komt U nabij, En niets gelijkt op uw werken! **9**
Alle volkeren, die Gij hebt geschapen, o Heer, Moeten U komen
aanbidden en uw Naam verheerlijken! **10** Want Gij zijt groot,
Gij doet wonderen; Waarachtig, Gij alleen zijt God! **11** Jahweh,
toon mij uw weg, opdat ik wandele in uw waarheid, Vervul enkel
mijn hart van de vrees voor uw Naam; **12** Dan zal ik U hartelijk
danken, mijn Heer en mijn God, En uw Naam verheerlijken voor
eeuwig! **13** Want dan toont Gij mij uw grote ontferming, En redt
Gij mij uit het diepst van de afgrond! **(Sheol h7585)** **14** Mijn God,
onbeschaamden staan tegen mij op, Een bende geweldenaars
bedreigt mijn leven; Want ze houden U niet voor ogen! **15** Maar
Gij zijt een barmhartig en genadig God, o mijn Heer, Lankmoedig
en rijk aan goedheid en trouw: **16** Wend U tot mij, en wees mij
genadig! Verleen uw dienaar bescherming, En red den zoon
van uw dienstmaagd. **17** Geef mij een teken van heil; Opdat
mijn haters tot hun beschaming aanschouwen, Dat Gij het zijt,
Jahweh, Die mij bijstaat en troost!

87 Een psalm van de zonen van Kore; een lied. Zijn stichting
op de heilige bergen Heeft Jahweh lief; **2** De poorten van Sion
nog meer Dan alle woonsteden van Jakob! **3** Heerlijke dingen
zegt Hij van u, Stad van God: **4** Ik zal Ráhab en Babel tellen Bij
mijn belijders; Zie, Filistea, Tyrus en Koesj; Hier zijn ze geboren!
5 Ja, van Sion zal men eens zeggen: "Man voor man is daar
geboren!" En de Allerhoogste zal het bevestigen, **6** Jahweh het
schrijven In het boek van de volkeren: "Hier zijn ze geboren!" **7**
Dan zullen ze allen in reidans zingen: "In U is mijn woning!"

88 Een lied; een psalm van de zonen van Kore. Voor
muziekbegeleiding; met de fluit. Een klaag- en leerdicht van
Heman, den Ezrachiet. Jahweh, mijn God, overdag roep ik om
hulp, En schrei des nachts voor uw aanschijn. **2** Laat mijn gebed
voor uw aangezicht dringen; Luister toch naar mijn klagen. **3**
Want mijn ziel is zat van ellende, Mijn leven het rijk der doden
nabij; **(Sheol h7585)** **4** Men telt mij bij hen, die ten grave dalen, Ik
ben als een man, aan het eind van zijn kracht. **5** Ik ben als de
doden verstoten, Als lijken, die in het graf zijn gelegd: Aan wie
Gij niet langer meer denkt, En die aan uw hand zijn onttrokken.
6 Gij hebt mij in de diepe grafkuil gestort, In duisternis en in
de schaduw des doods; **7** Uw toorn drukt zwaar op mij neer,
Al uw golven slaan over mij heen. **8** Gij hebt mijn vrienden
van mij vervreemd, En ze van mij laten walgen; Ik zit in de
knel, en kan er niet uit, **9** Mijn oog versmacht van ellende. De
ganse dag, Jahweh, roep ik U aan, En strek mijn handen naar
U uit: **10** Of doet Gij aan de doden nog wonderen, Staan de
schimmen soms op, om U te loven? **11** Zal men in het graf van
uw goedheid gewagen, Van uw trouw in de afgrond; **12** Zal men
in de duisternis uw wondermacht kennen, Uw gerechtigheid in
het land van vergeten? **13** Daarom, Jahweh, roep ik U aan,
Treedt iedere morgen mijn bede U tegen. **14** Waarom zoudt Gij
mij dan verstoten, o Jahweh, En mij uw aanschijn verbergen?
15 Van jongsaf ben ik in ellende en zorgen gedompeld, Ik ben
radeloos onder de last van uw plagen; **16** Uw gramschap slaat
over mij heen, Uw verschrikkingen overstelpen mij. **17** Als water
omringen ze mij iedere dag, En sluiten mij helemaal in; **18** Gij
hebt vrienden en makkers van mij vervreemd, En mijn bekenden
door mijn ellende.

89 Een leerdicht van Etan, den Ezrachiet. Uw genade, o
Jahweh, wil ik eeuwig bezingen, Uw trouw verkonden van
geslacht tot geslacht! **2** Want Gij hebt gesproken: Mijn genade
duurt eeuwig, Mijn trouw staat als de hemel onwankelbaar
vast. **3** Ik heb een verbond met mijn uitverkorene gesloten, Een
eed gezworen aan David, mijn dienaar: **4** Voor eeuwig zal Ik
uw nazaat behouden, Uw troon doen staan van geslacht tot
geslacht! **5** De hemelen loven uw wondermacht, Jahweh, En
uw trouw in de gemeenschap der heiligen; **6** Want wie in de
wolken kan zich meten met Jahweh, Wie van Gods zonen is
aan Jahweh gelijk? **7** Geweldig is God in de gemeenschap der
heiligen, Machtig, ontzaglijk boven allen om Hem heen! **8** God
der heirscharen, Jahweh, wie komt U nabij; Uw almacht en trouw
omringen U, Jahweh! **9** Gij beheerst de onstuimige zee, En
bedaart de bruisende golven; **10** Gij hebt Ráhab weggetrapt
als een kreng, Uw vijanden uiteen gejaagd door uw machtige
arm. **11** Van U is de hemel, van U is de aarde; Gij hebt de
wereld gegrond met wat ze bevat. **12** Het Noorden en Zuiden,
Gij hebt ze geschapen; Tabor en Hermon prijzen uw Naam! **13**
Aan U de arm met heldenkracht; Uw hand is sterk, uw rechter
verheven. **14** Recht en gerechtigheid dragen uw troon, Genade
en trouw gaan voor uw aangezicht uit! **15** Gelukkig het volk, dat
nog jubelen kan, En wandelen in het licht van uw aanschijn,
o Jahweh; **16** Dat zich altijd verheugt in uw Naam, En in uw
gerechtigheid roemt. **17** Want Gij zijt onze heerlijke schutse,
Door uw goedheid heft onze hoorn zich omhoog: **18** Want
Jahweh is ons tot schild, Israëls Heilige tot Koning! **19** Eens hebt
Gij in visioenen gesproken, En tot uw getrouwe gezegd: Ik heb
een dapperen strijder gekroond, Hoog verheven een jongeman

uit het volk. **20** Ik heb David, mijn dienaar, gevonden, Hem met
mijn heilige olie gezalfd; **21** Mijn hand houdt hem vast, En mijn
arm zal hem stutten! **22** Geen vijand zal hem bespringen, Geen
booswicht benauwen; **23** Ik leg zijn vijanden voor hem neer,
En sla zijn haters tegen de grond. **24** Mijn trouw en genade
zullen hem steeds vergezellen, Door mijn Naam zal zijn hoorn
zich verheffen; **25** Ik leg zijn hand op de zee, Zijn rechter op de
rivieren. **26** Hij mag tot Mij roepen: Mijn Vader zijt Gij, Mijn God
en de Rots van mijn heil; **27** En Ik zal hem tot eerstgeborene
verheffen, Hoog boven de koningen der aarde. **28** Eeuwig zal Ik
hem mijn genade behouden, Onverbreekbaar zal mijn verbond
met hem zijn: **29** Ik zal zijn geslacht laten duren voor eeuwig,
Zijn troon als de dagen des hemels! **30** En mochten zijn zonen
mijn wet verzaken, En niet wandelen naar mijn geboden, **31**
Mijn voorschriften schenden, Mijn bevel overtreden: **32** Dan zal
Ik wel met de roede hun misdaad bestraffen, En met slagen
hun schuld, **33** Maar hèm zal Ik mijn gunst niet onthouden, En
mijn trouw niet verloochenen. **34** Mijn verbond zal Ik nimmer
verbreken, Nooit veranderen wat Ik eens heb gezegd; **35** Bij
mijn heiligheid heb Ik het eens en voor altijd gezworen, En nooit
breek Ik David mijn woord! **36** Zijn geslacht zal eeuwig bestaan,
En zijn troon als de zon voor mijn aanschijn; **37** Als de maan, die
stand houdt voor eeuwig, En trouw in de wolken blijft staan. **38**
En nu hebt Gij toch uw Gezalfde versmaad en verstoten, Tegen
hem uw gramschap ontstoken; **39** Het verbond met uw dienaar
verbroken, Zijn kroon vertrapt op de grond. **40** Al zijn wallen hebt
Gij geslecht, Zijn vestingen in puin gelegd; **41** Iedereen plundert
hem, die er voorbij gaat, En zijn buren spotten met hem. **42**
Gij hebt de rechterhand van zijn verdrukkers verhoogd, En al

zijn vijanden van blijdschap doen juichen, **43** Doen wijken de
kling van zijn zwaard, Hem geen stand doen houden in de strijd.
44 Gij hebt hem van zijn glorie beroofd, Zijn troon ter aarde
geworpen; **45** De dagen verkort van zijn jeugdige kracht, En
hem met schande bedekt. **46** Hoe lang nog, Jahweh, zult Gij U
maar altijd verbergen, En zal uw gramschap laaien als vuur? **47**
Bedenk toch, wat het leven is, Hoe vergankelijk Gij den mens
hebt gemaakt. **48** Waar leeft de man, die de dood niet zal zien,
Zijn leven kan redden uit de klauw van het graf? **(Sheol h7585)**
49 Heer, waar zijn dan uw vroegere gunsten gebleven, Die Gij
David bij uw trouw hadt bezworen? **50** Ach Heer, gedenk toch
de smaad van uw dienaar, De hoon der volken, die ik in mijn
boezem verkrop, **51** Waarmee uw vijanden schimpen, o Jahweh,
En uw Gezalfde tergen bij iedere stap! **52** Gezegend zij Jahweh
in eeuwigheid; Amen, Amen!

90 Een gebed van Moses, den man Gods. Heer, Gij waart
ons een schuts van geslacht tot geslacht, **2** Voordat de bergen
waren geboren; Eer aarde en wereld werden gebaard, Zijt Gij, o
God, in de eeuwen der eeuwen! **3** Maar de mensen laat Gij
tot stof vergaan, En zegt: Keert er toe terug, gij kinderen der
mensen! **4** Ja, duizend jaren zijn als de dag van gisteren in
uw oog, En als een nachtwaak, wanneer ze voorbij is. **5** Gij
laat ze verdwijnen als slaap in de morgen, En als het welig
tierende gras, **6** Dat ‘s morgens opgroeit en bloeit, Maar ‘s
avonds verwelkt en verdort. **7** Want wij komen om door uw
toorn, Verdwijnen plotseling door uw gramschap. **8** Gij hebt U
onze zonden voor ogen gesteld, Onze geheime fouten in het
licht van uw aanschijn: **9** Zo snellen door uw toorn onze dagen
voorbij, En vliegen onze jaren heen als een zucht. **10** Ons leven

duurt maar zeventig jaren, Of zijn we krachtig, tachtig jaar. Het
meeste daarvan is nog onheil en jammer, Want de verzwakking
komt snel, en dan vlieden we heen. **11** Ach, mochten we toch de
kracht van uw gramschap beseffen, En uw toorn leren vrezen!
12 Leer ons dan zó onze dagen tellen, Dat we er verstandig van
harte door worden. **13** Ach Jahweh, wend U eindelijk toch eens
tot ons, En ontferm U over uw dienaars; **14** Verzadig ons met uw
genade, als we nog jong zijn, Opdat we heel ons leven mogen
jubelen en juichen. **15** Geef ons vreugde, even lang als Gij ons
hebt gekastijd; Evenveel jaren als wij ellende doorstonden. **16**
Laat uw dienaars uw machtige daden aanschouwen, En hun
kinderen uw glorie! **17** Moge de goedheid van Jahweh, onzen
God, met ons blijven, En het werk onzer handen doen gedijen!

91 Wie onder de hoede van den Allerhoogste verblijft, En in de
schaduw van den Almachtige woont, **2** Mag zeggen tot Jahweh:
"Mijn toevlucht en sterkte, Mijn God, op wien ik vertrouw!" **3** Want
Hij behoedt u voor de strik van den jager, En voor de verraderlijke
kuil; **4** Hij zal met zijn vleugelen u dekken, En onder zijn wieken
vindt gij een schuilplaats. **5** Gij hebt de verschrikkingen van
de nacht niet te vrezen, Geen pijl, die vliegt overdag; **6** Geen
pest, die in de duisternis rondsluipt, Geen besmetting, die ‘s
middags haar verwoestingen aanricht. **7** Al vallen er duizend
aan uw zijde, Tienduizend aan uw rechterhand, U treffen ze niet;
Zijn trouw is een schild en een pantser! **8** Ja, met eigen ogen
zult gij het zien, En de vergelding der bozen aanschouwen; **9**
Want úw toevlucht is Jahweh, Den Allerhoogste hebt gij u tot
beschermer gekozen. **10** Geen onheil zal u dus treffen, Geen
plaag uw tenten bereiken; **11** Want Hij zal voor u zijn engelen
ontbieden, Om u op al uw wegen te hoeden. **12** Zij zullen u op

de handen dragen, Opdat gij aan geen steen uw voeten zult
stoten; **13** Op slang en adder zult gij treden, Leeuwenwelp en
draak vertrappen. **14** "Omdat hij Mij liefheeft, zal Ik hem redden,
En omdat hij mijn Naam kent, hem beschermen; Roept hij Mij
aan, Dan antwoord Ik hem." **15** Ik zelf sta hem bij in de nood; Ik
red hem en herstel hem in ere: **16** Lengte van dagen zal Ik hem
schenken, En hem mijn heil doen aanschouwen!

92 Een psalm; een lied voor de Sabbat. Heerlijk is het, Jahweh
te loven, Uw Naam te prijzen, Allerhoogste, **2** 's Morgens vroeg
uw goedheid te roemen, En uw trouw in de nacht: **3** Op lier en
harp, Met citerslag. **4** Want Gij hebt mij verblijd door uw daden, o
Jahweh, En ik juich om het werk uwer handen. **5** Hoe groot zijn
uw werken, o Jahweh, Hoe peilloos diep uw gedachten! **6** Dom,
wie dàt niet erkent; Dwaas, wie dàt niet begrijpt. **7** Wanneer dan
de zondaars groeien als gras, En al de boosdoeners bloeien:
Dan is het, om voor altijd te gronde te gaan, **8** Maar Gij, Jahweh,
blijft eeuwig verheven! **9** Ja, uw vijanden, Jahweh, lopen hun
bederf tegemoet, En alle boosdoeners worden verstrooid. **10**
Maar mijn hoorn heft zich op als die van een buffel, Met verse
olie word ik gezalfd; **11** Vol vreugde ziet mijn oog op mijn
vijanden neer, Hoort mijn oor van die mij bestrijden. **12** Maar de
rechtvaardige groeit als een palm, Als de ceder op de Libanon
rijst hij omhoog. **13** Zij worden in Jahweh's tempel geplant, En
bloeien in de voorhoven van onzen God; **14** Zij dragen nog
vrucht als ze oud zijn, En blijven nog sappig en fris. **15** Zo
verkondigen ze, dat Jahweh gerecht is, Mijn Rots, aan wien
geen onrecht kleeft!

93 Jahweh is Koning! Jahweh heeft Zich met hoogheid bekleed,
En met kracht Zich omgord. De aarde staat onwankelbaar vast,

2 Maar vóór alle tijd staat uw troon; Gij zijt van eeuwigheid af! **3**
De stromen verheffen, o Jahweh, De stromen verheffen hun
stem, De stromen verheffen hun bruisen. **4** Maar boven het
druisen der machtige wateren, Boven de ontzaglijke branding der
zee, Zijt Gij ontzaglijk in den hoge, o Jahweh! **5** Onveranderlijk
blijven uw wetten, Heiligheid past aan uw huis, Tot in lengte van
dagen, o Jahweh!

94 Jahweh, wrekende God, God der wrake, treed op; **2** Verhef
U, Rechter der aarde, Vergeld de trotsen wat ze verdienen!
3 Hoelang nog zullen de zondaars, o Jahweh, Hoelang nog
zullen de boosdoeners juichen? **4** Al die booswichten pochen
en snoeven, En een hoge toon slaan ze aan! **5** Jahweh, ze
vertrappen uw volk, En verdrukken uw erfdeel; **6** Ze doden
weduwen en wezen, Vermoorden die bij ons kwamen wonen. **7**
En dan zeggen ze nog: Jahweh ziet het niet eens, De God van
Jakob merkt het niet! **8** Domme kudde, word toch verstandig; Gij
dwazen, wanneer wordt gij wijs? **9** Zou Hij het niet horen, die
het oor heeft geplant, Niet zien, die het oog heeft geschapen; **10**
Zou Hij, die de volkeren tuchtigt, niet straffen, Onwetend zijn, die
den mens onderricht? **11** Neen, Jahweh kent de gedachten der
mensen, Hij weet, dat het hersenschimmen zijn. **12** Jahweh,
gelukkig de man, dien Gij onderricht, En dien Gij leert uit uw wet:
13 Hoe hij gelaten moet zijn in dagen van rampspoed, Totdat
voor den boze het graf is gedolven; **14** Hoe Jahweh zijn volk
niet verstoot, En nooit zijn erfdeel verlaat; **15** Hoe de brave zijn
recht weer verkrijgt, Alle oprechten van hart weer geluk! **16** Wie
anders neemt het voor mij tegen de boosdoeners op, Wie staat
mij tegen de booswichten bij? **17** Wanneer Jahweh mij niet te
hulp was gekomen, Dan lag ik misschien al lang in het graf.

18 Maar als ik denk: nú wankelt mijn voet, Dan steunt mij uw
goedheid, o Jahweh; **19** En wanneer zware zorgen mij innerlijk
drukken, Dan verkwikt uw vertroosting mijn ziel. **20** Zoudt Gij
iets gemeen hebben met de zetel van onrecht, Die onheil sticht
op gezag van de wet; **21** Met hen, die het leven der braven
belagen, En onschuldig bloed durven straffen? **22** Neen, voor
mij is Jahweh een toevlucht, Mijn God een veilige Rots; **23** Maar
hùn vergeldt Hij hun onrecht, En vernielt ze om hun boosheid:
Jahweh, onze God!

95 Komt, laat ons juichen ter ere van Jahweh, Jubelen voor de
Rots van ons heil; **2** Laat ons met lofzangen voor zijn aangezicht
treden, En onze liederen voor Hem zingen: **3** Want Jahweh is
een machtige God! Hij is Koning, boven alle goden verheven:
4 Hij houdt in zijn hand de diepten der aarde, En de toppen
der bergen behoren Hem toe; **5** Van Hem is de zee, Hij heeft
ze geschapen, Het vaste land, dat zijn hand heeft gemaakt! **6**
Komt, buigen en werpen wij ons neer, Knielen wij voor Jahweh,
die ons heeft geschapen; **7** Want Hij is onze God, Wij het volk,
dat Hij leidt, En de kudde aan zijn hand! Als gij dan heden mijn
stem verneemt, **8** Verstokt uw hart als bij Meriba niet; Als op de
dag van Massa in de woestijn, **9** Toen uw vaders Mij tartten en
beproefden, Ofschoon ze mijn werken hadden aanschouwd! **10**
Veertig jaar lang was dat geslacht Mij een walg, En Ik sprak:
Steeds dwaalt hun hart van Mij af, En mijn wegen kennen ze
niet. **11** Daarom zwoer Ik in mijn toorn: Neen, ze zullen niet
ingaan in mijn Rust!

96 Zingt een nieuw lied ter ere van Jahweh, Heel de aarde,
zingt Jahweh ter eer! **2** Zingt voor Jahweh, en zegent zijn Naam,
Verkondigt zijn heil iedere dag; **3** Meldt aan de naties zijn glorie,

Aan alle volkeren zijn wonderen! **4** Want groot is Jahweh, hoog
te prijzen, En boven alle goden te vrezen! **5** Ja, alle goden der
volkeren zijn niets, Maar Jahweh heeft de hemel gemaakt; **6**
Glans en glorie zijn voor zijn aanschijn, Kracht en luister in zijn
heilige woning. **7** Brengt Jahweh, geslachten der volken, Brengt
Jahweh glorie en lof. **8** Brengt Jahweh de eer van zijn Naam,
En treedt met offers zijn voorhoven binnen; **9** Werpt u neder
voor Jahweh in zijn heilige woning, Heel de aarde, beef voor
zijn aanschijn! **10** Roept het onder de volkeren uit, "Jahweh
is Koning! Hij houdt de weegschaal der wereld, zodat ze niet
schommelt, En de volkeren richt Hij naar recht!" **11** Laat de
hemelen juichen, de aarde jubelen, Laat bulderen de zee met
wat ze bevat. **12** Laat jubelen het veld, met wat er op groeit,
In het woud alle bomen juichen **13** Voor het aanschijn van
Jahweh, want Hij komt, Hij komt, om de aarde te richten! Met
rechtvaardigheid richt Hij de wereld, En de volkeren naar zijn
trouw.

97 Jahweh is Koning! Laat de aarde jubelen, De ontelbare
eilanden juichen! **2** Donkere wolken pakken zich om Hem heen,
Recht en gerechtigheid schragen zijn troon. **3** Vuur gaat voor zijn
aangezicht uit, En het vlamt om zijn schreden; **4** Zijn bliksems
verlichten de wereld, De aarde ziet het, en beeft! **5** De bergen
smelten als was voor het aanschijn van Jahweh, Voor den
Heer van de volheid der aarde; **6** De hemelen kondigen zijn
gerechtigheid aan, Alle volken aanschouwen zijn glorie. **7** Alle
beeldenaanbidders worden te schande, Die zich op hun goden
beroemen; En diep in het stof werpen alle afgoden Zich voor
Hem neer. **8** Sion hoort het vol vreugde, Juda's dochteren
juichen, Jahweh, om uw gericht; **9** Want Gij zijt de Allerhoogste

op heel de aarde, o Jahweh, Hoog boven alle goden verheven!
10 Jahweh heeft lief Die de ongerechtigheid haat; Hij behoedt het
leven van zijn getrouwen, En redt ze uit de handen der bozen.
11 Een licht straalt over de rechtvaardigen uit, En blijdschap over
de oprechten van hart; **12** De vromen zullen zich in Jahweh
verheugen, En loven zijn heilige Naam!

98 Zingt een nieuw lied ter ere van Jahweh, Want wonderen
heeft Hij gewrocht; Zijn rechterhand heeft Hem geholpen, Zijn
heilige arm Hem gesteund. **2** Jahweh heeft zijn redding doen
zien, Voor het oog der volken zijn goedheid getoond; **3** Hij was
zijn liefde voor Jakob indachtig, En zijn trouw aan Israëls huis.
Ziet nu, alle grenzen der aarde, De redding, door God ons
gebracht! **4** Jubelt voor Jahweh, heel de aarde, Juicht, weest
vrolijk en zingt; **5** Speelt op de citer voor Jahweh, Op citer en
harp, **6** Op trompet en bazuin: Jubelt voor Jahweh, den Koning!
7 Laat daveren de zee met wat ze bevat, De aarde met wat er
op woont, **8** De stromen in hun handen klappen, De bergen
tezamen juichen: **9** Voor het aanschijn van Jahweh, Want Hij
komt, om de aarde te richten! Met rechtvaardigheid richt Hij de
wereld, En de volkeren volgens recht.

99 Jahweh is Koning: de volkeren rillen; Hij troont op de
Cherubs: de aarde beeft. **2** Jahweh is groot op de Sion, Hoog
boven alle volkeren verheven; **3** Ze prijzen uw grote, ontzaglijke
Naam: Hij is heilig en machtig! **4** Gij zijt een Koning, die
de gerechtigheid liefhebt, Gij handhaaft het recht; Recht en
gerechtigheid hebt Gij in Jakob gegrond. **5** Prijst dan Jahweh,
onzen God, En werpt u neer voor zijn voetbank: Want heilig
is Jahweh, onze God! **6** Een Moses en Aäron waren onder
zijn priesters, Een Samuël onder de belijders van zijn Naam:

Ze riepen tot Jahweh, en Hij heeft ze verhoord, **7** En in een
wolkkolom tot hen gesproken. Ze hadden zijn geboden volbracht,
De wet, die Hij hun had gegeven: **8** Daarom hebt Gij, Jahweh,
onze God, hen verhoord; Gij waart hun een God, die vergiffenis
schonk, En hun daden niet strafte. **9** Prijst dan Jahweh, onzen
God, En werpt u neer voor zijn heilige berg: Want heilig is
Jahweh, onze God!

100 Een psalm bij het dankoffer. Juicht Jahweh ter eer, heel
de aarde, **2** Dient Jahweh met vreugde, Treedt jubelend voor zijn
aangezicht. **3** Erkent het: Jahweh is God; Hij heeft ons gemaakt,
Hem behoren wij toe, Als zijn volk en de kudde zijner weide. **4**
Treedt zijn poorten met dankzegging binnen, Zijn voorhoven
met jubelzang, Brengt Hem glorie, en zegent zijn Naam. **5**
Want Jahweh is goed, Zijn genade duurt eeuwig, Zijn trouw van
geslacht tot geslacht!

101 Een psalm van David. Van vroomheid en recht wil ik
zingen, U loven, o Jahweh! **2** Op de wandel der vromen gaan
dichten: Ach, mocht hij mijn deel zijn! Rein van hart wil ik leven
Binnen mijn huis; **3** Voor mijn ogen niets dulden Wat slecht is.
Uitspatting haat ik, En neem er geen deel aan; **4** Een bedorven
hart blijft verre van mij, En van kwaad wil ik niets weten. **5**
Wie heimelijk zijn naaste belastert, Doe ik verstommen; De
hoogmoedige blik en het trotse hart Kan ik niet uitstaan. **6** Mijn
ogen zijn gericht op de getrouwen in het land, Om ze bij mij
te doen wonen; En wie een onberispelijk leven leidt, Mag mij
dienen. **7** Maar niemand blijft in mijn huis, Die zich schuldig
maakt aan bedrog; En wie leugens spreekt, Houdt geen stand
voor mijn ogen. **8** Iedere morgen delg ik Alle boosdoeners uit in
den lande; En drijf uit Jahweh's stad Alle misdadigers weg.

102 Gebed van een ongelukkige, als de moed hem ontzinkt,
en hij voor Jahweh zijn jammerklacht uitstort. Jahweh, hoor mijn
gebed, Mijn jammerklacht dringe tot U door! **2** Verberg voor mij
uw aanschijn niet, Wanneer het mij bang wordt; Luister naar mij,
als ik roep, En verhoor mij toch snel! **3** Want als rook gaan mijn
dagen voorbij; En mijn gebeente gloeit als een oven; **4** Mijn hart
is verdroogd en verdord als het gras, Want ik denk er niet aan,
mijn brood nog te eten; **5** En door mijn klagen en kermen, Kleeft
mijn gebeente aan mijn vlees. **6** Ik ben als een pelikaan der
woestijn, En als een uil tussen puinen; **7** Ik kan niet meer slapen,
en zit maar te klagen, Als een eenzame mus op het dak. **8** Mijn
vijanden houden niet op, mij te honen, En tegen mij te razen en
te vloeken. **9** Ja, ik eet as als mijn brood, En met tranen meng ik
mijn drank; **10** Want Gij hebt om uw gramschap en toorn Mij
opgenomen en weggeslingerd! **11** Mijn dagen vlieden heen als
een schaduw, Ik kwijn weg als het gras. **12** Maar Gij, Jahweh,
blijft eeuwig, En uw Naam van geslacht tot geslacht! **13** Gij zult
opstaan, en U over Sion ontfermen: Het is tijd, hem genadig
te zijn; het uur is gekomen! **14** Want uw dienaars hebben zijn
stenen lief, En hebben deernis met zijn puinen. **15** Dan zullen
de heidenen de Naam van Jahweh vrezen, Alle vorsten der
aarde uw majesteit: **16** Omdat Jahweh Sion herbouwt, En Zich
openbaart in zijn glorie; **17** Zich tot de bede der verlatenen neigt,
En hun gebed niet versmaadt! **18** Men schrijve dit op voor een
volgend geslacht, Opdat het volk, door Jahweh herschapen,
Hem zal prijzen: **19** Als Jahweh weer neerziet Uit zijn heilige
woning, En uit de hemel Weer neerblikt op aarde: **20** Om het
gekerm der gevangenen te horen, Te verlossen, die ten dode
zijn gewijd; **21** En om Jahweh's Naam in Sion te melden, In

Jerusalem zijn lof, **22** Wanneer de volkeren zich verzamelen, En
de koninkrijken, om Jahweh te dienen! **23** Wel heeft Hij midden
op mijn weg mijn krachten gebroken, En mijn dagen verkort;
maar toch blijf ik bidden: **24** Mijn God, neem mij niet weg op de
helft mijner dagen; Uw jaren duren van geslacht tot geslacht. **25**
In den beginne hebt Gij de aarde gegrond, En de hemelen zijn
het werk uwer handen! **26** Zij zullen vergaan, maar Gij blijft; Als
een kleed zullen zij allen verslijten. **27** Gij verwisselt ze als een
mantel, zij zullen verdwijnen; Maar Gij blijft dezelfde, en uw jaren
nemen geen einde. **28** Zo blijven ook de zonen uwer dienaars
bestaan, En hun kroost houdt stand voor uw aanschijn!

103 Van David. Loof Jahweh, mijn ziel, Heel mijn binnenste
zijn heilige Naam; **2** Loof Jahweh, mijn ziel, En vergeet zijn
talloze weldaden niet! **3** Hij is het, die al uw zonden vergeeft, En
al uw zwakheid geneest; **4** Die uw leven behoedt voor het graf,
U kroont met genade en ontferming; **5** Die al uw verlangens
bevredigt, En als een adelaar uw jeugd verjongt! **6** Jahweh
oefent gerechtigheid uit, Schaft recht aan alle verdrukten: **7**
Hij toonde Moses zijn wegen, Aan de kinderen van Israël
zijn machtige werken! **8** Maar Jahweh is ook barmhartig en
genadig, Lankmoedig en rijk aan ontferming: **9** Hij toornt niet
voor immer, En wrokt niet voor eeuwig; **10** Hij vergeldt ons niet
naar onze zonden, En straft ons niet naar onze schuld. **11**
Neen, zo hoog als de hemel Zich boven de aarde verheft, Zo
groot is zijn goedheid Voor hen, die Hem vrezen! **12** Zo ver
het oosten staat van het westen, Werpt Hij onze schuld van
Zich af; **13** Zoals een vader zich over zijn kinderen ontfermt,
Ontfermt Zich Jahweh over hen, die Hem vrezen: **14** Want
Hij kent onze aard, En bedenkt, dat wij stof zijn. **15** Als het

gras zijn de dagen der mensen, Ze bloeien als een bloem op
het veld: **16** Waait er een wind overheen, ze is weg, En men
weet niet meer, waar ze stond. **17** Maar van eeuwigheid is de
goedheid van Jahweh, En tot in eeuwigheid blijft zij bestaan; Zijn
barmhartigheid is voor hen, die Hem vrezen, En voor de kinderen
van hun zonen: **18** Voor hen, die zijn Verbond onderhouden, Zijn
geboden gedenken en ze volbrengen. **19** In de hemel heeft
Jahweh zijn troon opgeslagen, En zijn koningschap beheerst
het heelal; **20** Jahweh's engelen zingen Hem glorie, De sterke
helden, die zijn geboden volbrengen, Die gehoorzamen aan
zijn bevelen! **21** Looft Jahweh dan, al zijn legerscharen, Zijn
dienaars, die zijn wil volbrengt; **22** Looft Jahweh, al zijn werken,
In iedere plaats van zijn rijk; Loof Jahweh, mijn ziel!

104 Halleluja! Loof Jahweh, mijn ziel: Jahweh, mijn God, hoog
zijt Gij verheven! Gij hebt U met glorie en luister omkleed, **2** En
hult U in het licht als een mantel; Gij spant de hemelen uit als
een tent, **3** En legt op de wateren uw opperzalen. Gij maakt van
de wolken uw wagen, Zweeft op de vleugels van de wind; **4** Stelt
de stormen aan tot uw boden, Laaiend vuur tot uw knechten. **5**
Gij hebt de aarde op haar pijlers gegrond, Zodat ze voor eeuwig
niet wankelt. **6** De Oceaan bedekte haar als een kleed, Nog
boven de bergen stonden de wateren: **7** Maar ze namen de
vlucht voor uw dreigen, Rilden van angst voor de stem van
uw donder; **8** Toen rezen de bergen, en zonken de dalen Op
de plaats, die Gij hun hadt bestemd. **9** Gij hebt ze grenzen
gesteld, die ze niet overschreden, Ze mochten niet meer de
aarde bedekken; **10** Gij zendt de bronnen in de dalen, En tussen
de bergen stromen ze voort; **11** Ze laven al de wilde dieren,
En de woudezel lest er zijn dorst; **12** Daar nestelen de vogels

uit de lucht, En fluiten er tussen de struiken. **13** Uit uw zalen
drenkt Gij de bergen, Door het sap van uw nevel wordt de aarde
verzadigd; **14** Gij laat voor het vee het gras ontspruiten, En het
groen voor wat de mensen dient. Gij roept het graan uit de
aarde te voorschijn, **15** En de wijn, die het hart van de mensen
verheugt; Olie, om het gelaat te doen glanzen, Brood, dat het
hart van de mensen verkwikt. **16** Jahweh's bomen drinken zich
vol, De Libanon-ceders, die Hij heeft geplant: **17** Waar de vogels
zich nestelen, In wier toppen de ooievaar woont. **18** De hoogste
bergen zijn voor de gemzen, De klippen een schuilplaats voor
bokken. **19** Gij schiept de maan, om de tijd te bepalen, De zon
weet, wanneer ze onder moet gaan. **20** Maakt Gij het donker,
dan wordt het nacht, En sluipen de wilde beesten rond, **21**
Brullen de leeuwen om buit, En vragen God om hun voedsel. **22**
De zon gaat op: ze kruipen weg, En leggen zich neer in hun
holen; **23** Maar de mens tijgt aan zijn werk, En aan zijn arbeid
tot aan de avond. **24** Hoe ontzaglijk zijn uw werken, o Jahweh:
Gij hebt ze allen met wijsheid gewrocht! De aarde is vol van uw
schepselen, **25** Niet minder de zee; Die is groot en geweldig,
En het wemelt daarin zonder tal: Beesten, kleine en grote, **26**
Monsters trekken er door, Liwjatan dien Gij hebt geschapen,
Om er mede te spelen. **27** Allen zien naar U uit, Om voedsel,
elk op zijn tijd. **28** Geeft Gij het: ze eten het op; Gij opent uw
hand: ze worden van het goede verzadigd. **29** Maar verbergt Gij
uw aanschijn: Ze verstarren van schrik; Gij ontneemt hun de
adem: Ze sterven en keren terug tot hun stof. **30** Maar Gij zendt
weer uw geest: en ze worden geschapen, En Gij vernieuwt het
aanschijn der aarde! **31** Eeuwig dure de glorie van Jahweh,
En blijve Jahweh Zich in zijn werken verheugen; **32** Hij, die de

aarde beziet: en ze beeft; Die de bergen aanraakt: ze roken! **33** Heel mijn leven zal ik zingen voor Jahweh, Mijn God blijven loven, zolang ik besta! **34** Moge mijn zang Hèm behagen, En ìk mij in Jahweh verblijden; **35** Maar mogen de zondaars van de aarde verdwijnen, En de goddelozen niet blijven bestaan! Loof Jahweh, mijn ziel!

105 Halleluja! Looft Jahweh, verkondigt zijn Naam, Maakt onder de volken zijn daden bekend; **2** Zingt en juicht Hem ter ere, En verhaalt al zijn wonderen! **3** Roemt in zijn heilige Naam: Vreugd moet er zijn in de harten der Jahweh-vereerders! **4** Wendt u tot Jahweh en zijn macht, Houdt niet op, zijn aanschijn te zoeken; **5** Denkt aan de wonderen, die Hij deed, Aan zijn tekenen, aan zijn gerichten: **6** Gij kinderen van Abraham, zijn dienaar; Gij zonen van Jakob, zijn vriend! **7** Hij, Jahweh, is onze God; Voor heel de aarde gelden zijn wetten! **8** Hij blijft zijn verbond voor eeuwig indachtig, En zijn belofte in duizend geslachten: **9** Het verbond, met Abraham gesloten, De belofte, aan Isaäk gezworen. **10** En Hij heeft die belofte aan Jakob bekrachtigd, Aan Israël het eeuwig verbond: **11** Hij zeide: "Aan u zal Ik geven Het land van Kanaän als uw erfdeel." **12** Toch waren ze daar maar gering in getal, Nog zonder aanzien en vreemd. **13** En toen ze nog zwierven van volk tot volk, Van het ene rijk naar het andere, **14** Duldde Hij niet, dat iemand ze kwelde, Maar tuchtigde koningen om hunnentwil: **15** "Raakt mijn gezalfden niet aan, En doet mijn profeten geen leed!" **16** En toen Hij honger in het land had ontboden, Alle broodstokken stuk had geslagen, **17** Zond Hij een man voor hen uit, Werd Josef verkocht als een slaaf; **18** Men sloeg zijn voeten in boeien, In ijzeren ketens werd hij gekluisterd. **19** Maar toen eindelijk zijn

voorzegging vervuld was, En Jahweh's uitspraak hem in het
gelijk had gesteld, **20** Beval de koning, hem te bevrijden, Liet de
heerser der volken hem los; **21** Hij stelde hem aan tot heer van
zijn huis, Tot bestuurder van heel zijn bezit. **22** En terwijl hij
diens vorsten door zijn geest onderrichtte, En wijsheid leerde
aan zijn oudsten, **23** Trok Israël Egypte binnen, Werd Jakob gast
in het land van Cham. **24** Daar liet Hij zijn volk heel vruchtbaar
worden, Veel talrijker dan zijn verdrukkers. **25** Maar toen hun
hart verstarde, en zij zijn volk gingen haten, En trouweloos zijn
dienaren kwelden, **26** Zond Hij Moses, zijn dienstknecht, Aäron,
dien Hij zelf had gekozen; **27** En zij verrichtten zijn tekenen
onder hen, En wonderen in het land van Cham. **28** Hij zond
duisternis af, en maakte het donker; Maar men achtte niet op
zijn bevel. **29** Hij veranderde hun wateren in bloed, En doodde
hun vissen. **30** Hun land krioelde van kikkers, Tot in de zalen
zelfs van hun koning. **31** Hij sprak: Daar kwamen de muggen,
Muskieten over heel hun gebied. **32** Hij gaf hun hagel voor
regen, En het vuur laaide op in hun land. **33** Hij sloeg hun
wijnstok en vijg, En knakte de bomen op hun grond. **34** Hij sprak:
Daar kwamen de sprinkhanen aan, En ontelbare slokkers; **35** Ze
verslonden al het gewas op het veld, En schrokten de vruchten
weg van hun akker. **36** Hij sloeg alle eerstgeborenen in hun
land, Al de eersten van hun mannenkracht. **37** Toen voerde Hij
hen uit met zilver en goud, En geen van hun stammen bleef
struikelend achter. **38** Egypte was blij, dat ze gingen; Want de
schrik voor hen had ze bevangen. **39** En Hij spreidde een wolk
uit tot dek, Een vuur, om de nacht te verlichten. **40** Zij baden: Hij
liet de kwakkels komen, En verzadigde hen met brood uit de
hemel; **41** Hij spleet de rotsen: daar borrelden de wateren, En

vloeiden door de woestijn als een stroom: **42** Want Hij was zijn
heilige belofte indachtig, Aan Abraham, zijn dienaar, gedaan!
43 Zo leidde Hij zijn volk met gejubel, Zijn uitverkorenen onder
gejuich. **44** Hij schonk hun de landen der heidenen, En ze erfden
het vermogen der volken: **45** Opdat ze zijn geboden zouden
volbrengen, En zijn wetten onderhouden!

106 Halleluja! Looft Jahweh, want Hij is goed En zijn genade
duurt eeuwig! **2** Wie kan Jahweh's machtige daden vermelden,
En heel zijn glorie verkonden? **3** Gelukkig hij, die de wet
onderhoudt, En altijd het goede blijft doen! **4** Wees ons indachtig,
o Jahweh, Om uw liefde voor uw volk; Zoek ons op met uw heil,
5 Opdat wij het geluk uwer vrienden aanschouwen, Met uw blijde
volk ons verblijden, Met uw erfdeel mogen roemen! **6** Ach, wij
hebben gezondigd met onze vaderen, Wij hebben misdreven en
kwaad gedaan! **7** Onze vaderen in Egypte Hebben al niet op uw
wonderen gelet; En zonder aan uw talrijke gunsten te denken,
Zich bij de Rode Zee tegen den Allerhoogste verzet! **8** Toch
redde Hij hen om wille van zijn Naam, En om zijn almacht te
tonen: **9** Hij bedreigde de Rode Zee, ze liep droog, Hij leidde hen
tussen de golven als door een uitgedroogd land. **10** Hij redde
hen uit de hand van hun haters, Verloste hen uit de macht van
hun vijand; **11** De wateren spoelden over hun vijanden heen, En
geen bleef er over! **12** Toen sloegen ze geloof aan zijn woorden,
En zongen zijn lof. **13** Maar spoedig waren ze weer zijn werken
vergeten, En wachtten zijn raadsbesluiten niet af; **14** Ze gaven
zich in de woestijn aan hun gulzigheid over, En stelden God op
de proef in de steppe. **15** Hij schonk hun wat ze Hem vroegen,
Maar Hij liet ze er spoedig van walgen. **16** Daarna werden ze in
hun kamp afgunstig op Moses, En op Aäron, aan Jahweh gewijd.

17 Maar de aarde spleet open, zwolg Datan in, En bedolf de
bent van Abiram; **18** Vuur verbrandde hun aanhang, Vlammen
verteerden de bozen! **19** Dan maakten ze een kalf bij de Horeb,
En wierpen zich voor een afgietsel neer; **20** Ze verruilden hun
Glorie Voor het beeld van een grasvretend rund. **21** Ze vergaten
God, hun Verlosser Die grote dingen in Egypte had gedaan, **22**
Wonderwerken in het land van Cham, Ontzaglijke daden bij
de Rode Zee. **23** En zeker had Hij hun verdelging beslist, Als
Moses, zijn geliefde, er niet was geweest; Maar deze stelde zich
tegen Hem in de bres, Om Hem te weerhouden, hen in zijn
toorn te vernielen. **24** Later versmaadden ze het heerlijke land,
En sloegen geen geloof aan zijn woord; **25** Ze begonnen in hun
tenten te morren, En luisterden niet naar Jahweh's stem. **26**
Toen stak Hij zijn hand tegen hen op: Hij zou ze neerslaan in de
woestijn, **27** Hun zaad verstrooien onder de volken, Ze over
vreemde landen verspreiden! **28** Dan weer koppelden ze zich
aan Báal-Peor, En aten de offers van levenloze wezens; **29** Ze
tergden Hem door hun gedrag, Zodat er een slachting onder
hen woedde. **30** Toen trad Pinechas op, om de misdaad te
wreken, En de slachting hield op; **31** Het werd hem tot verdienste
gerekend, Van geslacht tot geslacht voor altijd. **32** Ook bij
de wateren van Meriba hebben ze Hem getergd, En ging het
Moses om hunnentwil slecht: **33** Want ze hadden zijn stemming
verbitterd, Zodat hem onbezonnen woorden ontsnapten. **34**
Ook verdelgden ze de volkeren niet, Zoals Jahweh het hun had
bevolen; **35** Maar ze vermengden zich met de heidenen, En
leerden hun gewoonten aan: **36** Ze vereerden hun beelden, en
die werden hun strik; **37** Ze brachten hun zonen en dochters aan
de goden ten offer; **38** Ze gingen onschuldig bloed vergieten,

Het bloed van hun zonen en dochters; Ze offerden het aan de
beelden van Kanaän, En het land werd door hun bloedschuld
ontwijd. **39** Zo bezoedelden ze zich door eigen maaksels, En
dreven overspel met het werk hunner handen! **40** Toen werd
Jahweh vergramd op zijn volk, En zijn erfdeel begon Hem te
walgen: **41** Hij leverde ze aan de heidenen uit, En hun haters
werden hun meesters; **42** Ze werden verdrukt door hun vijand,
Moesten bukken onder hun macht. **43** En al bracht Hij hun
telkens verlossing, Ze bleven in hun opstand volharden! Maar
werden ze door hun misdaad vermorzeld, **44** Dan zag Hij neer op
hun nood, zodra Hij hun smeken vernam; **45** Dan was Hij voor
hen zijn verbond weer indachtig, Had deernis met hen naar zijn
grote ontferming; **46** Dan liet Hij hen genade vinden, Bij die hen
hadden weggevoerd. **47** Ach, red ons Jahweh, onze God, En
breng ons uit het land der heidenen samen: Opdat wij uw heilige
Naam mogen danken, En uw heerlijkheid prijzen! **48** Gezegend
zij Jahweh, Israëls God, van eeuwigheid tot eeuwigheid! Laat
heel het volk het herhalen: Amen! Halleluja!

107 Brengt Jahweh dank, want Hij is goed, En zijn genade
duurt eeuwig! **2** Zo moeten getuigen, die door Jahweh verlost
zijn, En door Hem uit de nood zijn gered; **3** Die Hij van alle kant
hierheen heeft gebracht, Van oost en west, van noord en zuid. **4**
Sommigen doolden in woestijn en wildernis rond, Zonder de weg
naar hun woonplaats te vinden; **5** Ze leden honger en dorst, En
hun leven verkwijnde. **6** Maar ze riepen Jahweh aan in hun
nood, En Hij verloste hen van hun angsten: **7** Hij bracht ze weer
op de veilige weg, Zodat ze hun woonplaats bereikten. **8** Laat ze
Jahweh voor zijn goedheid dan danken, En voor zijn wonderen
voor de kinderen der mensen: **9** Want den dorstige heeft Hij

gelaafd, Den hongerige heeft Hij verzadigd! **10** Anderen zaten in
duister en donker, In ellende en boeien gekluisterd; **11** Want
ze hadden zich tegen Gods geboden verzet, En de vermaning
van den Allerhoogste veracht; **12** Zo was door rampspoed de
moed hun ontzonken, En reddeloos stortten ze neer. **13** Maar ze
riepen Jahweh aan in hun nood, En Hij verloste hen van hun
angsten: **14** Hij haalde ze uit het duister en donker, En verbrak
hun boeien. **15** Laat ze Jahweh voor zijn goedheid dan danken,
En voor zijn wonderen voor de kinderen der mensen: **16** Want
metalen poorten heeft Hij verbrijzeld, Ijzeren grendels in stukken
geslagen! **17** Anderen werden ziek door hun zondige wandel,
Hadden smarten te lijden om hun schuld; **18** Alle voedsel begon
hun te walgen, En ze stonden al dicht bij de poorten des doods.
19 Maar ze riepen Jahweh aan in hun nood, En Hij verloste hen
van hun angsten. **20** Hij sprak: en ze werden genezen, En Hij
ontrukte hen weer aan het graf. **21** Laat ze Jahweh voor zijn
goedheid dan danken, En voor zijn wonderen voor de kinderen
der mensen: **22** Laat ze dankoffers brengen, En jubelend zijn
werken vermelden! **23** Anderen staken op schepen in zee, Om
handel te drijven op de onmetelijke wateren. **24** Ook zij hebben
Jahweh's werken aanschouwd, In de kolken zijn wonderen. **25**
Hij sprak: en er stak een stormwind op, Die zwiepte de golven
omhoog; **26** Ze vlogen op naar de hemel, ploften neer in de
diepten, En vergingen van angst; **27** Ze rolden en tuimelden, als
waren ze dronken, En al hun zeemanschap was tevergeefs. **28**
Maar ze riepen Jahweh aan in hun nood, En Hij verloste hen
van hun angsten: **29** Hij bedaarde de storm tot een bries, En de
golven legden zich neer; **30** Wat waren ze blij, toen het kalm
was geworden, En Hij hen naar de verbeide haven geleidde!

31 Laat ze Jahweh voor zijn goedheid dan danken, En voor
zijn wonderen voor de kinderen der mensen: **32** Hem in de
volksgemeente roemen, Hem in de raad der oudsten prijzen!
33 Rivieren maakt Hij tot steppe, Waterbronnen tot dorstige
grond; **34** Vruchtbaar land tot zilte bodem, Om de boosheid van
zijn bewoners. **35** Maar van de steppe maakt Hij een vijver,
Waterbronnen van het dorre land; **36** Daar zet Hij de hongerigen
neer, Om er zich een woonplaats te stichten. **37** Ze bezaaien
hun akkers, beplanten hun gaarden, En oogsten hun vruchten.
38 Hij zegent hen: ze worden zeer talrijk, En Hij vermeerdert hun
vee. **39** En nemen ze af in getal, en gaan ze ten onder Door
verdrukking, ellende en jammer: **40** Dan geeft Hij de tyrannen
prijs aan de schande, En laat ze door de wildernis dolen. **41**
Maar den arme heft Hij uit de ellende weer op, En maakt zijn
geslacht weer talrijk als kudden: **42** De vromen zien het, en
juichen; Maar wat boos is, zwijgt stil. **43** Wie wijs is, neemt het
ter harte, En beseft de goedheid van Jahweh!

108 Een lied; een psalm van David. Mijn hart is gerust, o mijn
God; Ik wil zingen en spelen: **2** Word wakker, mijn lofzang;
harp en citer ontwaak; Ik wil het morgenrood wekken! **3** Ik wil
U loven onder de volken, o Jahweh, U verheerlijken onder de
naties; **4** Want uw goedheid reikt tot de hemel, En tot de wolken
uw trouw. **5** Verhef U boven de hemelen, o God; Uw glorie
vervulle de aarde! **6** Wil uw geliefden dan redden, Strek uw
rechterhand uit, en verhoor ons! **7** Bij zijn heiligheid heeft God
het beloofd: Juichend zal ik Sikem verdelen, En het dal van
Soekkot meten; **8** Mij behoort Gilad, van mij is Manasse. Efraïm
is de helm van mijn hoofd, Juda mijn schepter, **9** Moab is mijn
voetenbekken; Op Edom werp ik mijn schoeisel, Over Filistea

hef ik mijn zegekreet aan. **10** Maar wie brengt mij nu binnen de
vesting, Wie zal mij naar Edom geleiden; **11** Moet Gij het niet
zijn, die ons hebt verstoten, o God, En niet langer met onze
heirscharen optrekt, o God? **12** Ach, help ons dan tegen den
vijand, Want hulp van mensen is ijdel. **13** Maar met God zijn wij
sterk; Hij zal onze verdrukkers vertrappen!

109 Voor muziekbegeleiding. Een psalm van David. Mijn God,
tot wien mijn loflied klinkt, Zwijg toch niet stil! **2** Want men zet
een mond vol boosheid en bedrog tegen mij op, En belastert
mij met leugentongen; **3** Men bestookt mij met woorden van
haat, En bestrijdt mij zonder enige grond; **4** Men belaagt mij
tot loon voor mijn liefde, En tot loon voor mijn bidden; **5** Men
vergeldt mij kwaad voor goed, En haat voor mijn liefde. **6** Stel
een gewetenloos rechter over hem aan, En aan zijn rechterhand
trede een valse aanklager op; **7** Voor het gerecht worde hij
schuldig bevonden, En smeke hij tevergeefs om genade. **8**
Mogen zijn dagen maar kort zijn, En zijn ambt aan een ander
vervallen. **9** Zijn kinderen mogen wezen, Zijn vrouw een weduwe
worden; **10** Mogen zijn zonen als bedelaars zwerven, Zelfs uit
hun krotten worden verjaagd. **11** De woekeraar legge beslag op
heel zijn bezit, En vreemden mogen met zijn verdiensten gaan
strijken. **12** Laat niemand zich zijner ontfermen, Niemand zich
over zijn wezen erbarmen; **13** Laat zijn kroost ten ondergang
worden gedoemd, Zijn naam al verdwijnen in het eerste geslacht.
14 Moge Jahweh de misdaad zijner vaderen gedenken, En de
schuld van zijn moeder nooit worden gedelgd; **15** Jahweh houde
ze altijd voor ogen, Zodat zelfs hun aandenken van de aarde
verdwijnt. **16** Want hij dacht er niet aan, barmhartig te zijn, Maar
vervolgde den ellendige, arme en bedroefde ten dode. **17** Hij

hield van vervloeking: die treffe hem dan; Geen zegen wilde
hij spreken: die blijve hem verre! **18** De vloek trok hij aan als
een kleed: Die dringe hem als water in het lijf, als olie in zijn
gebeente; **19** Die worde de mantel, waarin hij zich hult, De
gordel, die hij altijd moet dragen. **20** Zó moge Jahweh mijn
haters vergelden, En die laag van mij lasteren! **21** Maar treed
Gìj voor mij op, o Jahweh, mijn Heer, En red mij omwille van
uw Naam naar de rijkdom uwer genade! **22** Want ik ben arm
en ellendig, En mijn hart krimpt ineen in mijn borst; **23** Ik zink
weg als een verdwijnende schaduw, Word voortgejaagd als een
sprinkhanenzwerm; **24** Van het vasten knikken mijn knieën, En
mijn vermagerd lichaam schrompelt ineen. **25** Zó ben ik hun
een bespotting geworden; Die mij zien, schudden meewarig
het hoofd. **26** Help mij, Jahweh, mijn God, En red mij naar uw
genade; **27** Opdat men erkenne, dat het uw hand is, Jahweh:
dat Gij het volbracht! **28** Laat hèn dan maar vloeken, als Gìj mij
wilt zegenen; Mijn vijand zich schamen, maar uw knecht zich
verheugen; **29** Mogen mijn tegenstanders met smaad worden
bekleed, En zich in hun schande hullen als in een mantel!
30 Dan zal ik Jahweh juichend danken, En voor een talloze
schare Hem prijzen; **31** Omdat Hij aan de rechterhand van den
ongelukkige staat, Om hem te redden, van die hem verdoemen!

110 Een psalm van David. Jahweh spreekt tot mijn Heer:
"Zet U aan mijn rechterhand, Totdat Ik uw vijanden leg als een
voetbank voor uw voeten!" **2** Jahweh zal U een machtige schepter
verlenen: Treed uit Sion als Heerser te midden uwer vijanden! **3**
Gij draagt de offers ten dage van uw mannelijke kracht, Zijt met
de heilige gewaden bekleed Van de moederschoot af, Sinds de
morgendauw uwer jeugd. **4** Jahweh heeft gezworen, en het zal

Hem nimmer berouwen: "Gij zijt Priester voor eeuwig, zoals
Melkisédek was!" 5 De Heer zal aan uw rechterhand blijven
staan, En de vorsten vermorzelen op de dag van zijn toorn; 6 Vol
majesteit de volkeren richten, De koppen verpletteren tegen de
grond! 7 Maar U alleen zal Hij een kostbaar erfdeel schenken,
En daarom fier uw hoofd verheffen!

111 Halleluja! Ik wil Jahweh loven met heel mijn hart In de
kring en de gemeente der vromen: 2 Groot zijn de werken van
Jahweh, En door allen gezocht, die hun vreugd erin vinden. 3
Zijn daden stralen van glorie en luister, En zijn gerechtigheid
houdt eeuwig stand. 4 Door zijn wonderen heeft Hij het in de
herinnering gegrift: "Genadig en barmhartig is Jahweh!" 5 Hij
gaf voedsel aan hen, die Hem vreesden, En bleef zijn Verbond
voor eeuwig indachtig; 6 Hij heeft zijn volk zijn machtige daden
getoond, Door hun het erfdeel der heidenen te schenken. 7
Waarheid en recht zijn het werk zijner handen, Onveranderlijk al
zijn geboden: 8 Onwrikbaar voor altijd en eeuwig, Gedragen door
trouw en door recht. 9 Hij heeft zijn volk verlossing gebracht,
Zijn Verbond voor eeuwig bekrachtigd; Heilig, ontzaglijk is zijn
Naam! 10 Het begin van de wijsheid is de vreze van Jahweh, En
die haar beoefent, zal helder inzicht bekomen; Voor eeuwig zij
Hij geprezen!

112 Halleluja! Heil den man, die Jahweh vreest, En zijn
geboden van harte bemint: 2 Zijn kroost zal machtig op aarde
zijn, Het geslacht der vromen zal worden gezegend. 3 Welvaart
en rijkdom bewonen zijn huis, En zijn gerechtigheid houdt in
eeuwigheid stand; 4 De vromen gaat een licht in de duisternis
op, Hem, die genadig, barmhartig en rechtvaardig zal zijn. 5
Heil den man, die weggeeft en leent, En zijn zaken beheert

volgens recht; 6 Want in eeuwigheid zal de rechtvaardige niet
wankelen, En hij blijft in de herinnering voor eeuwig. 7 Voor
kwade geruchten is hij niet bang; Zijn hart blijft rotsvast op
Jahweh vertrouwen, 8 Onverstoorbaar, onbevreesd, Totdat hij op
zijn vijanden neerziet. 9 Milddadig deelt hij aan de armen uit: Zijn
gerechtigheid houdt in eeuwigheid stand, En zijn hoorn verheft
zich in ere. 10 De boze ziet het vol afgunst, En knarsetandend
gaat hij te gronde: Nooit wordt de wens der bozen vervuld!

113 Halleluja! Looft, dienaars van Jahweh, Looft Jahweh's
Naam! 2 Gezegend zij de Naam van Jahweh Van nu af tot in
eeuwigheid; 3 Van de opgang tot de ondergang der zon Zij de
Naam van Jahweh geprezen! 4 Hoog boven alle volkeren is
Jahweh verheven, Hoog boven de hemelen zijn glorie! 5 Wie
is Jahweh gelijk, onzen God: Die troont in de hoogte, 6 En
schouwt in de diepte, In hemel en aarde? 7 Den geringe verheft
Hij uit het stof, Den arme beurt Hij uit het slijk: 8 Om hem een
plaats bij de vorsten te geven, Bij de vorsten van zijn volk; 9 En
de onvruchtbare herstelt Hij in ere, Als een blijde moeder van
zonen!

114 Halleluja! Toen Israël uit Egypte trok, Jakobs huis uit een
volk van barbaren, 2 Werd Juda zijn heiligdom, En Israël zijn rijk.
3 De zee zag het, en sloeg op de vlucht, De Jordaan deinsde
terug; 4 Als rammen sprongen de bergen weg, Als lammeren
de heuvels. 5 Zee, wat was er, dat gij gingt vluchten, Jordaan,
dat gij achteruit zijt geweken; 6 Bergen, dat gij wegsprongt als
rammen, Gij heuvels als lammeren? 7 Voor den Heer kromp de
aarde ineen, Voor het aangezicht van Jakobs God; 8 Die de rots
in een vijver herschiep, De klip in een borrelende bron!

115 Niet ons, o Jahweh, niet ons, Maar uw Naam geef eer om
uw goedheid en trouw! **2** Waarom zouden de heidenen zeggen:
"Waar is toch hun God?" **3** De God van òns is in de hemel, En
Hij doet wat Hij wil; **4** Doch hùn goden zijn maar zilver en goud,
Door mensenhanden gemaakt. **5** Ze hebben een mond, maar
kunnen niet spreken; Ogen, maar kunnen niet zien; **6** Oren,
maar kunnen niet horen; Een neus, maar kunnen niet ruiken.
7 Hun handen kunnen niet tasten, Hun voeten niet gaan; Ze
geven geen geluid met hun keel, En hebben geen adem in hun
mond. **8** Aan hen worden gelijk, die ze maken, En allen, die
er op hopen! **9** Maar Israël blijft op Jahweh vertrouwen: Hij is
hun hulp en hun schild; **10** Het huis van Aäron blijft op Jahweh
vertrouwen: Hij is hun hulp en hun schild; **11** Die Jahweh vrezen,
blijven op Jahweh vertrouwen: Hij is hun hulp en hun schild! **12**
En Jahweh zal ons gedenken, Ons zijn zegen verlenen: Het huis
van Israël zegenen, Het huis van Aäron zegenen, **13** Die Jahweh
vrezen zegenen, Kleinen en groten; **14** En Jahweh zal u blijven
zegenen, U en uw kinderen! **15** Weest dan gezegend door
Jahweh, Die hemel en aarde heeft gemaakt: **16** De hemel blijft
de hemel van Jahweh, Maar de aarde gaf Hij aan de kinderen
der mensen. **17** De doden zullen Jahweh niet prijzen, Niemand,
die in het oord van Stilte is gedaald: **18** Maar wij, wij zullen
Jahweh loven, Van nu af tot in eeuwigheid!

116 Halleluja! Ik heb Jahweh lief, Want Hij hoort naar mijn
smeken! **2** Hij luisterde naar mij, toen ik riep **3** En de strikken
des doods mij omknelden; Toen doodsangst mij kwelde, Nood
en jammer mij troffen. **(Sheol h7585)** **4** Ik riep de Naam van
Jahweh aan: "Ach, Jahweh, spaar toch mijn leven!" **5** En Jahweh
was genadig en trouw, Onze God vol ontferming: **6** Jahweh

waakt over de zwakken; Ik was uitgeput, maar Jahweh heeft mij
gered! **7** Wees dan gelaten, mijn ziel; Want Jahweh blijft voor u
zorgen: **8** Hij heeft mij gered van de dood, Mijn ogen van tranen,
mijn voeten van stoten; **9** Nog mag ik voor Jahweh's aanschijn
wandelen In de landen der levenden! **10** Ik blijf dus vertrouwen,
al roep ik ook uit: "Ik ben diep ongelukkig!" **11** Al zou ik in mijn
ellende ook zeggen: "Er is geen mens te vertrouwen!" **12** Hoe
zal ik Jahweh kunnen vergelden Al het goede, dat Hij mij deed?
13 De kelk der redding hef ik omhoog, En roep de Naam van
Jahweh aan; **14** Ik zal mijn gelofte aan Jahweh volbrengen Ten
overstaan van heel het volk: **15** Want te duur was in de ogen
van Jahweh De dood zijner vromen. **16** Ach Jahweh, ik ben
maar uw knecht, de zoon van uw dienstmaagd, Toch hebt Gij
mijn boeien verbroken: **17** Ik breng U dan een offer van dank,
En roep de Naam van Jahweh aan, **19** In de voorhoven van
Jahweh's huis, Binnen uw muren, Jerusalem!

117 Hallejuja! Looft Jahweh, alle volken, Verheerlijkt Hem, alle
naties; **2** Want machtig toont zich voor ons zijn genade, En in
eeuwigheid duurt Jahweh's trouw!

118 Halleluja! Brengt Jahweh dank, want Hij is goed: Zijn
genade duurt eeuwig! **2** Laat Israël herhalen: Zijn genade duurt
eeuwig! **3** Laat het huis van Aäron herhalen: Zijn genade duurt
eeuwig! **4** Die Jahweh vrezen, herhalen: Zijn genade duurt
eeuwig! **5** In mijn benauwdheid riep ik tot Jahweh; En Jahweh
heeft mij verhoord en verkwikt. **6** Voor mij neemt Jahweh het
op: Niets heb ik te vrezen; Wat zouden de mensen mij doen!
7 Voor mij neemt Jahweh het op: Hij komt mij te hulp; Zo zie
ik op mijn vijanden neer! **8** Beter tot Jahweh te vluchten, dan
op mensen te bouwen; **9** Beter tot Jahweh te vluchten, dan te

bouwen op vorsten! **10** Al houden mij alle volken omsingeld: In
de Naam van Jahweh sla ik ze neer! **11** Al hebben ze mij van
alle kanten omringd: In de Naam van Jahweh sla ik ze neer!
12 Al zwermen ze als wespen om mij heen: In de Naam van
Jahweh sla ik ze neer! Al laaien ze op als vuur in de doornen:
In de Naam van Jahweh sla ik ze neer! **13** Ik ben gestompt
en geslagen, om te vallen, Maar Jahweh heeft mij gestut; **14**
Jahweh is mijn kracht en mijn schuts, Hij heeft mij de zege
verleend! **15** Een jubel van blijdschap en zege Juicht onder de
tenten der vromen: Jahweh's rechterhand brengt de victorie; **16**
Jahweh's rechter overwint! **17** Neen, ik zal niet sterven, maar
leven, Om Jahweh's daden te melden! **18** Wel heeft Jahweh mij
streng gekastijd, Maar Hij gaf mij niet prijs aan de dood. **19**
Doet dan de poorten der gerechtigheid open: Ik wil er doorheen,
om Jahweh te danken! **21** Ik wil U danken, want Gij hebt mij
verhoord, Gij hebt mij de zege verleend! **22** De steen, die de
bouwlieden hadden verworpen, Is hoeksteen geworden; **23**
Jahweh heeft het gedaan: Een wonder was het in onze ogen!
24 Dit is de dag, die Jahweh gemaakt heeft: Laat ons thans
jubelen en juichen! **25** Ach Jahweh, blijf ons toch helpen; Ach
Jahweh, maak ons gelukkig! **26** Gezegend, die komt in de Naam
van Jahweh: 7 Uit Jahweh's woning bidden wij zegen u toe! **27**
Jahweh is God: Hij doet ons stralen van vreugde; Bindt dan
de feestslingers tot de hoornen van het altaar! **28** Gij zijt mijn
God: U wil ik loven; Gij zijt mijn God: U wil ik roemen! **29** Brengt
Jahweh dank, want Hij is goed: Zijn genade duurt eeuwig!

119 Gelukkig, die onberispelijk zijn in hun wandel, En leven
volgens Jahweh's wet; **2** Gelukkig, die op zijn vermaningen
letten, Hem zoeken met geheel hun hart; **3** Zij ook, die geen

ongerechtigheid plegen, Maar blijven leven naar zijn woord. **4** Gij zelf hebt uw bevelen gegeven, Opdat men ze trouw zou volbrengen; **5** Ach, mocht mijn gedrag zo onwankelbaar zijn, Dat ik uw inzettingen trouw onderhield. **6** Dan zal ik nooit beschaamd komen staan, Als ik het oog richt op al uw geboden; **7** Maar in oprechtheid des harten zal ik U danken, Als ik uw rechtvaardige voorschriften leer. **8** Ik houd mij vast aan uw bestel: Verlaat mij dan niet voor altoos! **9** Hoe kan een jongeman zijn reinheid bewaren? Door zich te houden aan uw woord! **10** Ik heb U met heel mijn hart gezocht, Laat mij nooit uw geboden verlaten; **11** Ik bewaar uw bestel in mijn hart, Om nooit te zondigen tegen U. **12** Geprezen zijt Gij, o Jahweh, Leer mij uw inzettingen kennen; **13** Dan zal ik met mijn lippen verbreiden Al de voorschriften van uw mond. **14** Ik verheug mij over de weg, die uw vermaning mij wees, Meer dan over alle schatten; **15** Uw bevelen wil ik overwegen, En op uw paden blijven letten; **16** Ik wil mij aan uw wet verkwikken, En nimmermeer uw woord vergeten! **17** Laat uw dienstknecht leven, En ik zal uw woord onderhouden; **18** Neem de sluier van mijn ogen, Opdat ik de wonderen van uw wet aanschouwe. **19** Al ben ik maar een zwerver op aarde, Verberg mij uw bevelen niet; **20** Want mijn ziel wordt verteerd van verlangen Naar uw voorschriften, altijd door. **21** Gij bedreigt de hoogmoedigen, Vervloekt, die uw geboden verlaat; **22** Wend dan smaad en hoon van mij af, Want uw vermaningen neem ik ter harte. **23** Al spannen ook vorsten tegen mij samen, Uw dienstknecht peinst over uw inzettingen na; **24** Ja, uw bestel is mij een lust, En mijn berader. **25** Reeds ligt mijn ziel aan het stof gekluisterd: Wek mij ten leven naar uw woord. **26** Mijn leven heb ik U open gelegd: Gij hebt mij gehoord, Leer mij thans uw

inzettingen kennen; **27** Onderricht mij, hoe ik naar uw bevelen
moet leven, En ik zal uw wonderen vermelden. **28** Mijn ziel kwijnt
weg van ellende: Richt mij naar uw bestel weer op. **29** Houd de
weg der leugen ver van mij af, En schenk mij genadig uw wet;
30 Ik heb de weg der waarheid gekozen, Uw voorschriften mij
voor ogen gesteld. **31** Ik klamp mij aan uw vermaningen vast,
Maak mij niet te schande, o Jahweh; **32** De weg uwer geboden
zal ik bewandelen, Als Gij mijn hart maar verblijdt. **33** Leer mij,
Jahweh, naar uw inzettingen leven, Opdat ik ze ten einde toe
onderhoud; **34** Geef mij inzicht om uw wet te volbrengen, En
met heel mijn hart te beleven; **35** Laat mij het pad uwer geboden
betreden, Want dat is mijn vreugd. **36** Neig mijn hart naar uw
vermaningen, En niet naar gewin; **37** Wend mijn ogen van de
ijdelheid af, En laat mij leven naar uw woord. **38** Doe uw bestel
aan uw dienstknecht gestand, Dat Gij beschikt hebt voor hen,
die U vrezen; **39** Wentel de smaad, die ik ducht, van mij weg,
Want uw voorschriften blijven voortreffelijk. **40** Zie, ik hunker
naar uw bevelen, Laat mij door uw gerechtigheid leven! **41** Moge
uw genade mijn deel zijn, o Jahweh, En uw heil naar uw bestel;
42 Dan zal ik mijn lasteraars te woord kunnen staan, Want ik
vertrouw op uw woord; **43** Neem het woord der waarheid niet
geheel uit mijn mond, Want ik wacht uw voorschriften af. **44**
Uw wet wil ik steeds onderhouden, Voor eeuwig en immer; **45**
Dan zal ik ongestoord kunnen leven, Omdat ik naar uw bevelen
vraag. **46** Zelfs koningen zal ik van uw vermaningen spreken,
En mij er nooit over schamen; **47** Ik zal mij aan uw geboden
verkwikken, Die ik van harte bemin; **48** Tot U zal ik mijn handen
verheffen, En uw inzettingen overwegen. **49** Gedenk het woord,
tot uw dienstknecht gesproken, En waarop Gij mijn hoop hebt

gesteld; **50** Dit is mijn troost in mijn ellende, Dat uw bestel mij
het leven behoudt. **51** Al bespotten de bozen mij nog zo vijandig,
Toch wijk ik niet af van uw wet; **52** Ik blijf uw aloude voorschriften
indachtig, En voel mij er door getroost, o Jahweh; **53** Maar
gramschap maakt zich van mij meester, Om de zondaars, die uw
geboden verlaten. **54** Uw inzettingen ruisen als zangen mij tegen
In het huis van mijn ballingschap; **55** Des nachts, o Jahweh,
gedenk ik uw Naam, En volg uw vermaningen op; **56** Want dit is
mijn plicht: Dat ik uw bevelen volbreng. **57** Gij zijt mijn erfdeel, o
Jahweh: Ik heb beloofd, uw woord te volbrengen; **58** Van ganser
harte zoek ik uw aanschijn, Wees mij genadig naar uw bestel.
59 Ik overleg bij mijzelf, welke weg ik moet gaan, En naar uw
vermaningen richt ik mijn schreden; **60** Ik haast mij, zonder ooit
te talmen, Om uw geboden te onderhouden; **61** En al houden
mij de strikken der bozen gevangen, Nooit vergeet ik uw wet;
62 Midden in de nacht sta ik op, Om U voor uw rechtvaardige
voorschriften te danken. **63** Ik ben de vriend van al, die U
vreest, En die uw bevelen volbrengt; **64** De aarde is vol van
uw goedheid, o Jahweh, Leer mij maar uw inzettingen kennen.
65 Gij hebt uw dienstknecht wèl gedaan, O Jahweh, naar uw
woord; **66** Schenk mij een helder oordeel en inzicht, Want ik heb
vertrouwen in uw geboden. **67** Eer ik vernederd werd, dwaalde
ik af, Maar nu houd ik mij aan uw bestel; **68** Gij zijt goed en doet
wèl: Leer mij dan uw inzettingen kennen. **69** Onbeschaamden
belasteren mij, Want van ganser harte neem ik uw bevelen in
acht; **70** Lomp als vet is hun hart, Maar ìk vind mijn vreugd in
uw wet; **71** En het was mij goed, te worden vernederd, Om uw
vermaningen te leren verstaan; **72** Want de voorschriften van uw
mond schat ik hoger, Dan duizenden in goud en zilver! **73** Uw

handen hebben mij gemaakt en gevormd, Geef mij ook inzicht,
om uw geboden te kennen; **74** Dan zien, die U vrezen, met
vreugd op mij neer, Omdat ik vertrouw op uw woord. **75** Ik weet,
dat uw oordeel rechtvaardig is, Jahweh, En dat Gij mij naar
verdienste kastijdt; **76** Maar uw genade zij mij tot troost, Naar
uw bestel voor uw knecht; **77** Uw ontferming dale op mij neer,
en doe mij herleven, Want uw wet is mij een verkwikking. **78**
Schande voor de trotsen, die onverdiend mij verdrukken, Daar ik
uw bevelen bedenk; **79** Maar mijn vrienden mogen zijn, die U
vrezen, En die uw vermaningen kennen; **80** Door uw inzettingen
worde mijn hart zonder smet, Zodat ik niet beschaamd hoef
te staan. **81** Mijn ziel smacht naar uw heil, Ik vertrouw op uw
woord; **82** Mijn ogen hunkeren naar uw bestel, En vragen:
Wanneer brengt Gij mij troost? **83** Al ben ik als een leren zak in
de rook, Toch vergeet ik uw inzettingen niet. **84** Ach, hoelang zal
uw dienstknecht nog leven, En wanneer voltrekt Gij aan mijn
vervolgers uw oordeel? **85** Onbeschaamden hebben mij kuilen
gegraven, Want ze leven niet naar uw wet. **86** Al uw geboden
zijn waarachtig, Maar men vervolgt mij met leugens: Ach kom
mij te hulp; **87** Men had mij haast van de aarde verdelgd, Toch
had ik mij niet aan uw bevelen onttrokken; **88** Behoud mij in het
leven naar uw genade, En de vermaningen van uw mond volg ik
op! **89** Uw woord blijft eeuwig, o Jahweh, Het staat vast als
de hemel; **90** Uw bestel houdt stand van geslacht tot geslacht,
Staat vast als de aarde, die Gij hebt gegrond; **91** En naar uw
voorschriften blijven ze ook nu nog bestaan, Want het heelal is
uw dienstknecht! **92** Wanneer uw wet mij niet had verkwikt, Dan
was ik in mijn ellende te gronde gegaan; **93** Nimmer zal ik dan
uw bevelen vergeten, Want juist daardoor doet Gij mij leven. **94**

Ik ben de uwe: Ach, kom mij te hulp, Want ijverig spoor ik uw
voorschriften na; **95** De bozen loeren, om mij te verdelgen, Maar
ik blijf uw vermaningen achten. **96** Aan alles zie ik een eind, al is
het nog zo volmaakt, Maar uw gebod is onbegrensd! **97** Hoe
lief toch heb ik uw wet, Ik overweeg ze de hele dag door! **98**
Uw gebod maakt mij wijzer dan mijn vijanden zijn, Want het
vergezelt mij voor eeuwig; **99** Ik heb meer verstand dan al mijn
meesters, Want ik denk over uw vermaningen na; **100** En ik heb
helderder inzicht dan de oudsten, Want ik neem uw bevelen
in acht. **101** Van alle slechte paden houd ik mijn voeten, Om
uw woord te volbrengen; **102** En van uw voorschriften wijk ik
niet af, Want Gij hebt ze mij zelf onderwezen. **103** Hoe zoet
voor mijn gehemelte is uw bestel, Meer dan honing voor mijn
mond; **104** Door uw inzettingen ben ik verstandig geworden,
En haat dus ieder leugenpad. **105** Uw woord is een lamp voor
mijn voeten, En een licht op mijn pad; **106** Ik heb gezworen,
en zal het gestand doen, Uw rechtvaardige voorschriften te
onderhouden. **107** Ach, Jahweh, ik ga zo diep gebukt, Wek mij
ten leven naar uw bestel; **108** Wil de offeranden van mijn mond
aanvaarden, o Jahweh, En onderricht mij in uw geboden. **109** Al
zweeft mijn leven in voortdurend gevaar, Toch vergeet ik nimmer
uw wet; **110** En al leggen de bozen mij strikken, Van al uw
bevelen wijk ik niet af. **111** Uw vermaningen blijven mijn erfdeel
voor eeuwig, Want ze zijn de vreugd van mijn hart; **112** En ik heb
er mijn hart op gezet, Naar uw inzettingen te leven voor eeuwig
en immer! **113** Ik haat halfslachtige wezens, Maar uw wet heb ik
lief; **114** Gij zijt mijn schuts en mijn schild, Ik vertrouw op uw
woord; **115** Weg van mij, zondaars, Laat mij de geboden van
mijn God onderhouden! **116** Sterk mij naar uw bestel, opdat

ik blijf leven, En laat mijn hoop niet worden beschaamd; **117** Stut mij, opdat ik worde gered, En mij altijd aan uw bevelen verkwikke. **118** Wie uw inzettingen verlaten, zijn U een gruwel, Want ze bedenken enkel leugens; **119** En als afval veracht Gij alle bozen op aarde, Daarom heb ik uw vermaningen lief. **120** Mijn lichaam beeft voor U van schrik, En ik ben bevreesd voor uw oordeel! **121** Een rechtvaardig oordeel hebt Gij geveld, Lever mij niet over aan mijn verdrukkers; **122** Uw woord blijve borg voor uw dienaar, Laat geen onbeschaamde mij kwellen. **123** Mijn ogen smachten naar uw heil, En naar uw rechtvaardig bestel; **124** Handel met uw dienstknecht naar uw genade, En leer mij uw inzettingen kennen; **125** Ik ben uw dienstknecht: ach, geef mij verstand, Opdat ik uw vermaningen moge begrijpen. **126** Het is tijd om te handelen, Jahweh: Men verkracht uw wet; **127** Daarom heb ik uw geboden lief, Boven goud en edel metaal; **128** Daarom richt ik mij naar al uw bevelen, En haat ik ieder leugenpad. **129** Uw vermaningen zijn wondervol, Mijn ziel neemt ze daarom in acht; **130** De openbaring van uw woord straalt licht van zich uit, En geeft wijsheid aan de eenvoudigen; **131** En smachtend open ik mijn mond, Want ik hunker naar uw geboden. **132** Keer U tot mij, en wees mij genadig, Naar uw beschikking voor hen, die uw Naam beminnen; **133** Richt mijn schreden naar uw bestel, En laat geen onheil mij treffen. **134** Bevrijd mij van de verdrukking der mensen, Opdat ik trouw uw bevelen volbrenge; **135** Laat uw aangezicht stralen over uw dienstknecht, En leer mij uw inzettingen kennen. **136** Stromen van tranen ontwellen mijn ogen, Omdat men uw wet niet beleeft. **137** Rechtvaardig zijt Gij, o Jahweh, En ook uw voorschriften zijn volgens recht; **138** In gerechtigheid hebt Gij uw vermaningen gegeven, En in

volledige trouw. **139** Ik word door ergernis verteerd, Omdat mijn
vijanden uw woord vergeten; **140** Maar uw bestel is beproefd als
in vuur, En uw dienstknecht heeft het lief; **141** En al ben ik maar
klein en gering, Nooit wil ik uw bevelen vergeten. **142** Ongerept
blijft uw gerechtigheid voor eeuwig en immer, En waarachtig
uw wet; **143** Al treffen mij nood en ellende, Uw geboden zijn
mijn verkwikking. **144** Uw inzettingen zijn rechtvaardig voor
eeuwig; Onderricht mij er in, opdat ik blijf leven! **145** Ik roep
met heel mijn hart: Jahweh verhoor mij! Uw inzettingen wil ik
trouw onderhouden; **146** Ik roep U aan: ach, kom mij te hulp, Om
uw vermaningen te beleven. **147** Ik ben met mijn smeken de
dageraad vóór, Want ik smacht naar uw woord; **148** En mijn ogen
voorkomen de nachtwake, Om op te zien naar uw bestel. **149**
Hoor in uw goedheid mijn smeken, o Jahweh, En wek mij naar
uw beschikking ten leven; **150** Mijn listige vervolgers zijn al nabij,
Maar ze houden zich ver van uw wet; **151** Maar Gij ook, Jahweh,
zijt nabij, En waarachtig zijn al uw geboden; **152** Van oudsher
ken ik uw bevelen, Want Gij hebt ze gegeven voor eeuwig! **153**
Aanschouw mijn ellende, en kom mij te hulp, Want nooit vergeet
ik uw wet; **154** Wees mijn verdediger en mijn beschermer, En
doe mij leven naar uw bestel. **155** Het heil blijft ver van de bozen
verwijderd, Want ze zoeken uw inzettingen niet; **156** Maar uw
barmhartigheid, Jahweh, is groot, Wek mij ten leven naar uw
woord. **157** Al zijn mijn vervolgers en vijanden talrijk, Van uw
vermaningen wijk ik niet af; **158** Het walgt mij, als ik trouwelozen
aanschouw, Die uw geboden niet willen volbrengen. **159** Zie,
hoe ik uw bevelen liefheb, o Jahweh, Laat mij dan leven naar uw
genade; **160** Uw woord is een en al waarheid, En eeuwig houden
al uw rechtvaardige voorschriften stand. **161** Vorsten vervolgen

mij zonder enige grond, Maar mijn hart is enkel beducht voor uw
woord. **162** Ik verheug mij over uw bestel, Als iemand, die rijke
buit heeft gemaakt; **163** Leugen en haat verfoei ik, Maar uw
inzettingen heb ik lief. **164** Zeven maal daags zing ik uw lof,
Om uw rechtvaardige voorschriften; **165** Die uw wet beminnen,
genieten een heerlijke vrede, En struikelen nooit. **166** Jahweh, ik
smacht naar uw heil, En onderhoud uw geboden; **167** Ik volg uw
vermaningen op, En bemin ze van harte; **168** Ik volbreng uw
bevelen, Ja, heel mijn leven ligt voor U bloot! **169** Jahweh, mijn
smeken dringe tot U door, Geef mij inzicht naar uw woord; **170**
Moge mijn gebed voor uw aangezicht komen, Breng mij redding
naar uw bestel. **171** Dan zal een lofzang mijn lippen ontstromen,
Omdat Gij uw inzettingen mij hebt geleerd; **172** En mijn tong zal
uw waarachtigheid loven, Want al uw vermaningen zijn gerecht.
173 Uw hand zij bereid, mij te helpen, Want uw bevelen heb ik
verkoren; **174** Jahweh, ik smacht naar uw heil, En uw wet is mij
een verkwikking. **175** Mijn ziel moge leven, om U te loven, En uw
voorschriften mogen mij helpen; **176** Als een verloren schaap
dool ik rond: zoek uw dienaar weer op, Want nimmer heb ik uw
geboden vergeten!

120 Een bedevaartslied. Tot Jahweh riep ik in mijn nood, En
Hij heeft mij verhoord. **2** Verlos mij, Jahweh, van leugenlippen
En lastertongen! **3** Wat kan een lastertong u al brengen, En wat
er nog bij doen: **4** Scherpgepunte oorlogspijlen, Met gloeiende
houtskool! **5** Wee mij, dat ik moet toeven In de tenten van
Mésjek, En dat ik moet wonen In de tenten van Kedar! **6** Reeds
te lang leef ik samen Met vredeverstoorders; **7** Als ìk over vrede
wil spreken, Zoeken zij strijd!

121 Een bedevaartslied. Ik hef mijn ogen omhoog naar de
bergen: "Vanwaar komt mijn hulp?" **2** Mijn hulp komt van Jahweh,
Die hemel en aarde heeft gemaakt! **3** Neen, Hij laat uw voeten
niet struikelen, Hij slaapt niet, uw Wachter; **4** Neen, Hij sluimert
noch dommelt, Israëls Beschermer! **5** Jahweh is uw Behoeder,
Uw schaduw aan uw rechterhand: **6** Overdag zal de zon u niet
hinderen, En de maan niet des nachts. **7** Jahweh behoedt u
voor iedere ramp, Hij is bezorgd voor uw leven; **8** Jahweh waakt
over uw komen en gaan Van nu af tot in eeuwigheid.

122 Een bedevaartslied. Wat was ik verheugd, toen men
zeide: "Wij trekken op naar Jahweh's huis!" **2** En nu staan
onze voeten Al binnen uw poorten, Jerusalem! **3** Jerusalem, als
stad herbouwd, Met burgers, vast aaneen gesloten; **4** Waar de
stammen naar opgaan, De stammen van Jahweh. Daar is het
Israël een wet, De Naam van Jahweh te loven; **5** Daar staan
de zetels voor het gericht, En het troongestoelte van Davids
huis. **6** Jerusalem, die u liefhebben, Wensen u vrede en heil; **7**
Vrede zij binnen uw muren, Heil binnen uw burchten! **8** Om mijn
broeders en vrienden Bid ik de vrede over u af; **9** Om het huis
van Jahweh, onzen God, Wil ik smeken voor uw heil!

123 Een bedevaartslied. Tot U hef ik mijn ogen omhoog, Tot
U, die troont in de hemel! **2** Zie, als de ogen van slaven op
de hand hunner meesters, En het oog der slavin op de hand
van haar gebiedster: Zo zijnònze ogen op Jahweh gericht,
Onzen God, totdat Hij Zich onzer erbarmt. **3** Ontferm U onzer,
o Jahweh. Ach, erbarm U over ons! Want we zijn met hoon
overkropt, **4** En onze ziel is er zat van: Door de spot van de
snoevers, Door de smaad van de trotsen.

124 Een bedevaartslied; van David. Was Jahweh niet vóór
ons geweest: Laat Israël getuigen, **2** Toen de mensen tégen ons
waren, **3** Dan hadden zij ons levend verslonden, In hun ziedende
woede; **4** Dan hadden de wateren ons verzwolgen, Had ons
een stortvloed bedolven; **5** Dan waren over ons heengeslagen
De bruisende golven. **6** Maar geprezen zij Jahweh, Die ons
geen prooi voor hun tanden heeft gemaakt! **7** Levend zijn wij
ontsnapt, Als een vogel uit het net van den vinker: Het net is
gescheurd, En wij zijn ontkomen! **8** Onze hulp is in de Naam
van Jahweh, Die hemel en aarde heeft gemaakt!

125 Een bedevaartslied. Die op Jahweh vertrouwen, zijn als
de berg Sion, Die niet wankelt, maar eeuwig blijft staan. **2** Zoals
Jerusalem van bergen is omringd, Omringt Jahweh zijn volk, van
nu af tot in eeuwigheid! **3** Neen, de schepter der bozen Mag niet
blijven drukken op het erfdeel der vromen: Opdat ook de braven
ten leste Hun handen niet aan ongerechtigheid slaan. **4** Wees
dan goed voor de vromen, o Jahweh, En voor de oprechten van
hart; **5** Maar die een kronkelpad gaan, moge Jahweh verdelgen,
Tegelijk met de bozen: Over Israël vrede!

126 Een bedevaartslied. Toen Jahweh Sion uit de ballingschap
bracht, Was het ons als een droom; **2** Toen werd onze mond
met lachen gevuld, Onze tong met gejubel. Toen zei men onder
de volken: "Jahweh heeft hun grote dingen gedaan!" **3** Ja,
grote dingen heeft Jahweh ons gedaan; En daarom zijn wij
verheugd! **4** Ach Jahweh, wend ons lot weer ten beste, Als voor
de dorre greppels van Négeb: **5** Die nu zaaien met tranen, Laat
ze maaien met jubel! **6** Met geween trekt men op, Om het zaad
uit te strooien: Maar met gejuich keert men terug, Met schoven
beladen!

127 Een bedevaartslied; van Salomon. Wanneer Jahweh het
huis niet bouwt, Is het zwoegen der bouwlieden ijdel; Wanneer
Jahweh de stad niet behoedt, Waken de wachters vergeefs. **2**
Dan heeft het geen zin, vroeg op te staan, Of laat u te ruste
te leggen; Gij eet dan het brood in uw zweet: Maar dien Hij
liefheeft, geeft Hij het ook in de slaap. **3** Waarachtig; zonen zijn
geschenken van Jahweh, De vrucht van de schoot een beloning!
4 Als pijlen in de hand van den strijder, Zijn de zonen, verwekt in
de jeugd; **5** Gelukkig de man, Die er zijn koker van vol heeft:
Hij hoeft niet verlegen te staan, Als hij onder de poort met zijn
vijanden twist.

128 Een bedevaartslied. Gelukkig hij, die Jahweh vreest, En
zijn wegen bewandelt. **2** Want van uw arbeid zult gij eten,
Voorspoedig en gelukkig zijn! **3** Uw vrouw zal zijn als een
vruchtbare wingerd Binnen uw huis; Uw zonen als ranken van
de olijf Rondom uw dis. **4** Zie, zó wordt de man gezegend, Die
Jahweh vreest; **5** Zó zal Jahweh uit Sion U zegen bereiden! Dan
moogt gij Jerusalems heil aanschouwen Al de dagen uws levens;
6 Nog de kinderen van uw kinderen zien: De vrede over Israël!

129 Een bedevaartslied. Van jongs af heeft men wreed mij
mishandeld, Mag Israël wel zeggen; **2** Mij hardvochtig gekweld
sinds mijn jeugd, Maar nooit mij gebroken. **3** Ploegers hebben
mijn rug beploegd, En lange voren getrokken; **4** Maar Jahweh
bleef trouw: De riemen der bozen sneed Hij stuk. **5** Beschaamd
moeten vluchten Alle haters van Sion. **6** Ze zullen worden als
gras op de daken, Dat vóór het opschiet, verdort; **7** Waarmee
geen maaier zijn hand kan vullen, Geen hooier zijn arm. **8** En
niemand zal in het voorbijgaan zeggen: "De zegen van Jahweh
over u; Wij zegenen u in Jahweh's Naam!"

130 Een bedevaartslied. Uit de diepten, o Jahweh, roep ik tot
U, **2** Heer, hoor mijn klagen; Laat uw oren toch luisteren Naar
mijn bidden en smeken! **3** Ach Jahweh, zo Gij de zonde gedenkt,
Ach Heer, wie zou het bestaan? **4** Neen, bij U is vergeving,
Opdat ik vol hoop U zou vrezen, o Jahweh. **5** Mijn ziel schouwt
hunkerend naar zijn belofte, Mijn ziel smacht naar den Heer; **6**
Meer dan wachters naar de morgen, **7** Ziet Israël naar Jahweh
uit. Want bij Jahweh is ontferming, En overvloed van verlossing;
8 Hij zal Israël bevrijden Van al zijn zonden!

131 Een bedevaartslied. Van David. Jahweh, mijn hart is niet
trots, Niet hovaardig mijn ogen; Ik houd mij niet op met geweldige
plannen, Met dingen, die te hoog voor mij zijn. **2** Neen, ik voel
mij zo klein, En beeld mij niets in; Zoals de zuigeling aan de
borst van zijn moeder, Ben ik een kindje voor U. **3** Israël, stel uw
hoop op Jahweh, Van nu af tot in eeuwigheid!

132 Een bedevaartslied. Blijf David gedenken, o Jahweh,
En alle moeite, die hij zich troostte, **2** Omdat hij Jahweh had
gezworen, Jakobs Sterke had beloofd: **3** Ik zal mijn woontent
niet ingaan, Mijn legerstede niet beklimmen, **4** Mijn ogen geen
slaap gunnen, Mijn wimpers geen sluimer: **5** Voordat ik een
plaats heb gevonden voor Jahweh, Voor Jakobs Sterke een
woning! **6** Zie, wij hoorden, dat zij in Efráta was, Wij vonden
haar weer in de velden van Jáar; **7** Laat ons naar zijn Woning
gaan, En ons voor zijn voetbank werpen! **8** Jahweh, trek op
naar uw rustplaats, Gij zelf en de ark uwer glorie! **9** Mogen uw
priesters met gerechtigheid worden bekleed, En uw vromen
een jubellied zingen! **10** Om wille van David, uw dienaar, Wijs
het gebed van uw gezalfde niet af! **11** En Jahweh heeft aan
David gezworen, Een trouwe Belofte, waarvan Hij niet afwijkt:

Van de vrucht van uw schoot Zet Ik er een op uw troon! **12** En
zo uw zonen mijn verbond onderhouden, En de vermaningen,
die Ik hun gaf, Dan zullen ook hùn zonen voor eeuwig Op uw
troon blijven zitten! **13** Want Jahweh heeft Sion verkoren, En
Zich tot woning begeerd! **14** "Hij is mijn rustplaats voor eeuwig;
Hier wil Ik wonen, want hèm heb Ik verkoren! **15** Zijn mondkost
zal Ik ruimschoots zegenen, Zijn armen verzadigen met brood;
16 Zijn priesters zal Ik met heil bekleden. Zijn vromen zullen
een jubellied zingen! **17** Hier zal Ik David een Hoorn doen
ontspruiten, Een lamp ontsteken voor mijn Gezalfde; **18** Zijn
vijanden zal Ik met schande bedekken, Mijn kroon zal schitteren
op zijn hoofd!"

133 Een bedevaartslied. Van David. Zie, hoe goed en lieflijk
het is, Als broeders eendrachtig samen zijn: **2** Het is als kostelijke
balsem op het hoofd, Die afdruipt op de baard; Als de baard van
Aäron, Die neergolft over de hals van zijn kleed; **3** Als de dauw
van de Hermon, Die neerslaat op de bergen van Sion! Want
daar geeft Jahweh zijn zegen, En leven tot in eeuwigheid!

134 Een bedevaartslied. Welaan dan, zegent nu Jahweh, Gij
allen, dienaars van Jahweh: Die in het huis van Jahweh verblijft,
En ‘s nachts in zijn voorhoven toeft! **2** Heft uw handen naar het
heiligdom op, En zegent nu Jahweh; **3** En uit Sion zal Jahweh u
zegenen, Die hemel en aarde heeft gemaakt!

135 Halleluja! Looft Jahweh’s Naam, Looft Hem, dienaars
van Jahweh: **2** Gij, die in het huis van Jahweh staat, In de
voorhoven van het huis van onzen God! **3** Looft Jahweh: want
Jahweh is goed, Verheerlijkt zijn Naam: want die is zo lieflijk;
4 Want Jahweh heeft Zich Jakob verkoren, En Israël tot zijn
bezit! **5** Ja, ik weet het: Jahweh is groot, Onze Heer boven alle

goden verheven; **6** Jahweh doet wat Hij wil In hemel en aarde, in
zeeën en diepten. **7** Hij laat de wolken verrijzen Aan de kimmen
der aarde; Smeedt de bliksem tot regen, Haalt de wind uit zijn
schuren. **8** Hij was het, die Egypte's eerstgeborenen sloeg, Van
mensen en vee; **9** Die tekenen en wonderen deed in uw midden,
Egypte, Tegen Farao en al die hem dienden; **10** Die talrijke
volken versloeg, En machtige koningen doodde: **11** Sichon, den
vorst der Amorieten, En Og, den koning van Basjan. Hij was het,
die alle vorsten vernielde En alle koninkrijken van Kanaän; **12**
En die hun land ten erfdeel gaf, Tot bezit aan Israël, zijn volk. **13**
Uw Naam duurt eeuwig, o Jahweh, Uw roem, o Jahweh, van
geslacht tot geslacht; **14** Want Jahweh schaft recht aan zijn
volk, En ontfermt Zich over zijn dienaars. **15** Maar de goden der
volken zijn zilver en goud, Door mensenhanden gemaakt: **16**
Ze hebben een mond, maar kunnen niet spreken; Ogen, maar
kunnen niet zien; **17** Oren, maar kunnen niet horen; Ze hebben
geen adem in hun mond. **18** Aan hen worden gelijk, die ze
maken, En allen, die er op hopen! **19** Huis van Israël, zegent dan
Jahweh; Huis van Aäron, zegent dan Jahweh; **20** Huis van Levi,
zegent dan Jahweh; Die Jahweh vrezen, zegent dan Jahweh;
21 Gezegend zij Jahweh uit Sion, Hij, die in Jerusalem woont!

136 Halleluja! Looft Jahweh, want Hij is goed: Zijn genade
duurt eeuwig! **2** Looft den God der goden: Zijn genade duurt
eeuwig! **3** Looft den Heer der heren: Zijn genade duurt eeuwig!
4 Die grote wonderen doet, Hij alleen: Zijn genade duurt eeuwig!
5 Die met wijsheid de hemelen schiep: Zijn genade duurt eeuwig!
6 De aarde op de wateren legde: Zijn genade duurt eeuwig! **7** De
grote lichten heeft gemaakt: Zijn genade duurt eeuwig! **8** De zon,
om over de dag te heersen: Zijn genade duurt eeuwig! **9** Maan

en sterren, om te heersen over de nacht: Zijn genade duurt
eeuwig! **10** Die Egypte in zijn eerstgeborenen sloeg: Zijn genade
duurt eeuwig! **11** En Israël uit zijn midden voerde: Zijn genade
duurt eeuwig! **12** Met sterke hand, en vaste arm: Zijn genade
duurt eeuwig! **13** Die de Rode Zee in tweeën kliefde: Zijn genade
duurt eeuwig! **14** Israël erdoor deed gaan: Zijn genade duurt
eeuwig! **15** Maar Farao in de Rode Zee heeft gestort met zijn
heir: Zijn genade duurt eeuwig! **16** Die zijn volk door de woestijn
heeft geleid: Zijn genade duurt eeuwig! **17** Machtige vorsten
versloeg: Zijn genade duurt eeuwig! **18** Beroemde koningen
doodde: Zijn genade duurt eeuwig! **19** Sichon, den vorst der
Amorieten: Zijn genade duurt eeuwig! **20** Og, den koning van
Basjan: Zijn genade duurt eeuwig! En alle vorsten van Kanaän:
Zijn genade duurt eeuwig! **21** Die hun land ten erfdeel gaf: Zijn
genade duurt eeuwig! **22** Tot bezit aan Israël; zijn dienaar: Zijn
genade duurt eeuwig! **23** Die in onze vernedering ons gedacht:
Zijn genade duurt eeuwig! **24** En ons van onzen vijand verloste:
Zijn genade duurt eeuwig! **25** Die voedsel geeft aan al wat leeft:
Zijn genade duurt eeuwig! **26** Looft den God der hemelen: Zijn
genade duurt eeuwig!

137 Aan Babels stromen zaten wij schreiend Bij de gedachte
aan Sion; **2** En aan de wilgen, die daar stonden, Hingen wij onze
harpen op. **3** Ja, daar durfden onze rovers Ons nog liederen
vragen; En onze beulen: "Zingt ons vrolijke wijsjes Uit de zangen
van Sion!" **4** Ach, hoe zouden wij Jahweh's liederen zingen Op
vreemde bodem! **5** Jerusalem, zo ik u zou vergeten, Ik vergat
mijn rechterhand nog eer; **6** Mijn tong mag aan mijn gehemelte
kleven, Zo ik u niet gedenk: Zo ik niet meer van Jerusalem houd,
Dan van het toppunt van vreugde. **7** Jahweh, reken de zonen

van Edom De dag van Jerusalem toe; Die riepen: Smijt ze neer,
smijt ze neer; Neer met haar op de grond! **8** En gij, dochter van
Babel, moordenares: Heil hem, die u vergeldt wat gij ons hebt
gedaan; **9** Heil hem, die uw kinderen grijpt, En tegen de rots te
pletter slaat!

138 Van David. Van ganser harte wil ik U danken, o Jahweh,
U roemen hoog boven de goden: Want Gij hebt mijn smeken
gehoord. **2** Ik werp mij neer, naar uw heilige tempel gericht,
En verheerlijk uw Naam, Om uw genade en trouw. **3** Gij hebt
onnoemelijk meer gedaan, dan Gij hebt beloofd; Gij hebt mij
verhoord, toen ik tot U riep, En mijn zielskracht vermeerderd. **4**
Alle koningen der aarde zullen U loven, o Jahweh; En als zij uw
belofte vernemen, **5** Zullen zij de wegen van Jahweh bezingen.
Waarachtig, groot is de glorie van Jahweh; **6** Hoog verheven is
Jahweh: toch ziet Hij op de nederigen neer, En kent de trotsen
van verre! **7** Gij behoedt mijn leven, als ik in ellende verkeer,
Steekt uw hand uit, als mijn vijanden woeden, En uw rechter
komt mij te hulp. **8** Jahweh, volbreng het voor mij ten einde toe:
Jahweh laat uw genade duren voor eeuwig; Laat het werk uwer
handen niet onvoltooid!

139 Voor muziekbegeleiding. Een psalm van David. Jahweh,
Gij doorschouwt mij volmaakt, Gij zijt het, die mij doorgrondt; **2**
Gij kent mijn zitten en staan, En verstaat mijn gedachten van
verre. **3** Gij meet mijn lopen en liggen, Zijt met al mijn wegen
vertrouwd; **4** Ja, er komt geen woord op mijn tong, Of Gij kent
het nauwkeurig, o Jahweh! **5** Gij omsluit mij van achter en
voren, En houdt mij geheel in uw hand. **6** Te wonderlijk is mij uw
weten, Te hoog: ik kan het niet vatten. **7** Waar zou ik ooit uw
geest ontlopen, Uw aanschijn kunnen ontvluchten? **8** Stijg ik ten

hemel: Gij zijt er; Daal ik in het dodenrijk af: Gij zijt er! **(Sheol h7585)** **9** Sla ik de wieken als het morgenrood uit, En laat ik mij neer aan de grenzen der zee: **10** Ook daar nog leidt mij uw hand, En houdt uw rechter mij vast. **11** Al zeg ik: Ha, de duisternis zal mij bedekken, De nacht mij verschuilen: **12** Dan maakt duisternis zelfs het niet donker voor U, Straalt de nacht als de dag, het donker als licht! **13** Want Gij hebt mijn nieren geschapen, Mij in de schoot van mijn moeder gevormd: **14** Ik dank U voor het ontzaglijk wonder van mijn ontstaan, En voor uw heerlijke werken. **15** Gij hebt ook mijn ziel zorgvuldig gekend, En mijn gebeente bleef voor U niet verborgen, Toen ik in dat geheimvolle oord werd geschapen, Kunstig bewerkt in de diepten der aarde. **16** Uw ogen hebben mijn vormeloze leden aanschouwd, In uw boek stonden ze allen beschreven: Ook de dagen, waarop ze werden gemaakt, Voordat er nog één van bestond. **17** Maar hoe ondoorgrondelijk zijn ùw gedachten voor mij, Hoe overweldigend is haar getal, o mijn God; **18** Ga ik ze tellen, ze zijn talrijker nog dan het zand, En als ik ontwaak, is mijn geest met U bezig! **19** Dood dan de bozen, o God, En laat de bloeddorstigen ver van mij blijven: **20** Die zich tegen uw plannen verzetten, En uw raadsbesluiten willen verijdelen. **21** Zou ik niet haten, die U haten, o Jahweh, Niet walgen van wie tegen U opstaan? **22** Ik haat ze zo fel, als ik haten kan, Mijn eigen vijanden zullen ze zijn! **23** Beproef mij, o God, en doorgrond mijn hart, Toets mij, en ken mijn gedachten: **24** Zie, of ik op de weg der ongerechtigheid ben; Breng mij dan terug op het eeuwige pad!

140 Voor muziekbegeleiding. Een psalm van David. Red mij, Jahweh, uit de macht van de bozen, Behoed mij voor den man van geweld: **2** Die kwaad verzinnen in hun hart, Dag in, dag uit

blijven twisten; **3** Die scherpe tongen hebben als slangen, En
adderengif op hun lippen. **4** Bescherm mij, Jahweh, tegen de
macht van den boze, Behoed mij voor den man van geweld,
Die mij de voet trachten te lichten, **5** Mij klemmen en strikken
durven leggen, Netten spannen langs mijn weg, En een val
voor mij zetten. **6** Ik zeg tot Jahweh: Gij zijt mijn God, Hoor
naar mijn smeken, o Jahweh! **7** Jahweh, mijn Heer, Gij zijt mijn
machtige Helper, Gij beschut mijn hoofd op de dag van de strijd.
8 Jahweh, laat de opzet der bozen niet slagen, Hun aanslag niet
lukken. **9** Laat mijn belagers hun hoofd niet verheffen, Maar de
vloek van hun eigen lippen ze treffen; **10** Laat het vurige kolen
op hen regenen, In kuilen hen vallen, waaruit ze niet opstaan. **11**
Moge de kwaadspreker geen voorspoed genieten op aarde,
Maar onheil den geweldenaar meedogenloos vervolgen! **12** Ik
weet, dat Jahweh den ongelukkige recht zal verschaffen, En
gerechtigheid aan de armen; **13** Dan zullen de vromen uw Naam
verheerlijken, De deugdzamen voor uw aangezicht wonen!

141 Een psalm van David. Ik roep tot U, Jahweh; ach, snel mij
te hulp, Hoor naar mijn klagen, wanneer ik U smeek; **2** Laat mijn
gebed voor U als een reukoffer gelden, Mijn opgeheven handen
als een avondoffer zijn. **3** Jahweh, zet een wacht voor mijn
mond, Een post voor de deur van mijn lippen; **4** Laat mijn hart
zich naar het kwade niet neigen, Om slechte dingen te doen.
Met zondaars zoek ik geen omgang, En van hun lekkernijen
wil ik niet eten; **5** Maar de rechtvaardige, zelfs als hij slaat, is
een zegen, En als hij mij tuchtigt, nog balsem op het hoofd.
Mijn hoofd zal niet schudden, wanneer ze vermanen, En als
ze kastijden, stijgt mijn gebed nog omhoog; **6** En al word ik
door mijn rechters gestenigd, Zij horen van mij enkel vriendelijke

woorden. **7** Als barsten en scheuren in de akker Liggen mijn beenderen verstrooid aan de rand van het graf: **(Sheol h7585)** **8** Maar op U, Jahweh mijn Heer, blijven mijn ogen gericht, Tot U neem ik mijn toevlucht: giet mijn leven niet weg! **9** Behoed mij voor het net, dat men mij heeft gespannen, En voor de strikken der zondaars; **10** Laat de bozen in hun eigen kuilen verzinken, Maar ìk er alleen aan ontsnappen!

142 Een leerdicht van David, toen hij zich in de spelonk bevond. Een gebed. Luide roep ik tot Jahweh, Innig smeek ik tot Jahweh; **2** Ik stort mijn klacht voor Hem uit, En klaag Hem mijn nood. **3** Voor mijn geest hangt een nevel, Maar Gij kent mijn weg: Op het pad, dat ik ga, Heeft men mij heimelijk strikken gelegd. **4** Al kijk ik naar rechts en naar links, Er is niemand, die acht op mij slaat; Nergens vind ik een toevlucht, Niet een, die om mij zich bekommert. **5** Daarom roep ik tot U, Ach Jahweh, en bid ik tot U; Gij zijt mijn toevlucht, Mijn erfdeel in het land van de levenden. **6** Ach, hoor naar mijn smeken: Want ik voel mij zo zwak; Red mij van die mij vervolgen, Want ze zijn veel sterker dan ik. **7** Bevrijd mij uit mijn benauwing, Opdat ik uw Naam moge danken, En de vromen mij blijde omringen, Omdat Gij zo goed voor mij zijt!

143 Een psalm van David. Jahweh, hoor mijn gebed, En geef acht op mijn smeken. Verhoor mij om uw trouw En om uw barmhartigheid; **2** Treed niet in het gericht met uw dienstknecht, Want geen levende is voor úw aanschijn rechtvaardig. **3** Zie, de vijand vervolgt mij, En trapt mijn leven tegen de grond; Hij maakt het nacht om mij heen, Als voor hen, die al lang zijn gestorven. **4** Zo hangt er een floers voor mijn geest, En mijn hart is ontsteld in mijn borst. **5** Ik denk terug aan de vroegere dagen,

Overweeg wat Gij deedt; Ik peins over het werk uwer handen, **6** En strek mijn handen naar U uit; Naar U smacht mijn ziel Als
een dorstende bodem. **7** Verhoor mij toch spoedig, o Jahweh,
Want mijn geest gaat bezwijken. Verberg mij uw aangezicht
niet, Anders word ik als die in het graf zijn gezonken; **8** Laat mij
spoedig uw goedertierenheid smaken, Want op U blijf ik hopen!
Toon mij de weg, die ik volgen moet, Want tot U verhef ik mijn
geest. **9** Verlos mij van mijn vijanden, Jahweh, Want ik neem
mijn toevlucht tot U. **10** Leer mij, uw wil te volbrengen, want Gij
zijt mijn God; En uw goede geest leide mij op het veilige pad! **11**
Jahweh, terwille van uw Naam, Laat mij leven door uw genade,
En verlos mijn ziel uit de nood; **12** Maar verniel in uw goedheid
mijn vijand, En vernietig al mijn verdrukkers: Want ik ben uw
dienstknecht!

144 Van David. Geprezen zij Jahweh, Mijn Rots; Die mijn
handen leert strijden, En mijn vingers leert kampen. **2** Mijn
sterkte en burcht, Mijn schuilplaats en toevlucht, Mijn schild,
waarop ik vertrouw: Die de volkeren aan mij onderwerpt. **3**
Jahweh, wat is de mens, dat Gij acht op hem slaat; Een
mensenkind, dat Gij om hem U bekommert? **4** De mens lijkt
enkel een zucht, Zijn dagen een vluchtige schaduw. **5** Jahweh,
buig uw hemel omlaag, en daal neer, Raak de bergen aan, en
ze roken; **6** Slinger uw bliksems, en strooi ze in het rond, Schiet
uw pijlen, en jaag ze uiteen. **7** Reik mij uw hand uit den hoge,
En verlos mij uit de macht der barbaren, **8** Wier mond alleen
maar leugentaal spreekt, En wier rechter een hand van bedrog
is. **9** Dan zal ik een nieuw lied voor U zingen, o God, Op de
tiensnarige harp voor U spelen: **10** Voor U, die aan koningen de
zege verleent, Die redding brengt aan David, uw dienaar. **11**

Ja, Hij héeft mij gered van het moordende zwaard, Mij verlost
uit de macht der barbaren, Wier mond alleen maar leugentaal
spreekt, En wier rechter een hand van bedrog is. **12** Nu zijn
onze zonen als planten, Zorgvuldig gekweekt in hun jeugd; Onze
dochters als zuilen, Voor de bouw van paleizen gehouwen.
13 Onze schuren gevuld, Boordevol van allerlei vrucht; Onze
schapen bij duizenden werpend, **14** De runderen in onze weiden
bij tienduizenden drachtig. Geen bres en geen stormloop, Op
onze pleinen geen kermen: **15** Gelukkig het volk, wat zo'n lot is
beschoren; Gelukkig het volk, waarvan Jahweh de God is!

145 Een loflied van David. Ik wil U verheffen, mijn God en mijn
Koning Uw Naam in eeuwigheid loven; **2** Ik wil U zegenen iedere
dag, Uw Naam verheerlijken voor altijd en eeuwig. **3** Groot is
Jahweh, en hooggeprezen, Zijn majesteit is niet te doorgronden!
4 Van geslacht tot geslacht zal men uw werken verheffen, En uw
machtige daden vermelden; **5** Van de heerlijke luister van uw
Majesteit spreken, En uw wonderen bezingen; **6** Van de macht
uwer ontzaglijke daden gewagen, En uw grootheid verkonden!
7 Men zal de roem van uw onmetelijke goedheid verbreiden, En
over uw goedertierenheid jubelen: **8** "Genadig en barmhartig is
Jahweh, Lankmoedig, vol goedheid; **9** Goedertieren is Jahweh
voor allen, Zijn barmhartigheid strekt zich over al zijn schepselen
uit!" **10** Al uw werken zullen U loven, o Jahweh, En uw vromen
zullen U prijzen; **11** Ze zullen de glorie van uw Koningschap
roemen, En uw almacht verkonden: **12** Om de kinderen der
mensen uw kracht te doen kennen, En de heerlijke glans van uw
Rijk. **13** Uw Koningschap is een koningschap voor alle eeuwen,
Uw heerschappij blijft van geslacht tot geslacht! Trouw is Jahweh
in al zijn beloften, En in al zijn werken vol goedheid. **14** Jahweh

stut die dreigen te vallen, En die gebukt gaan, richt Hij weer op.
15 Aller ogen zien naar U uit, Gij geeft voedsel aan allen, elk op
zijn tijd; **16** Gij opent uw handen, En verzadigt naar hartelust al
wat leeft! **17** Goedertieren is Jahweh in al zijn wegen, En in al
zijn werken vol liefde. **18** Jahweh is allen, die Hem roepen, nabij:
Allen, die oprecht tot Hem bidden. **19** Hij vervult de wensen van
hen, die Hem vrezen; Hij hoort hun smeken, en komt ze te hulp.
20 Jahweh behoedt wie Hem liefheeft, Maar vernielt alle bozen!
21 Mijn mond zal de lof van Jahweh verkonden; Alle vlees zijn
heilige Naam zegenen voor eeuwig!

146 Halleluja! Loof Jahweh mijn ziel! **2** Zolang ik leef, wil
ik Jahweh prijzen, Mijn God verheerlijken, zolang ik besta! **3**
Vertrouwt niet op vorsten, Op mensen, die niet kunnen helpen:
4 Is hun adem heen, ze keren terug tot het stof, En het is met
hun plannen gedaan. **5** Gelukkig, wien de God van Jakob blijft
helpen, Wiens hoop is gevestigd op Jahweh, zijn God: **6** Die
hemel en aarde heeft gemaakt, De zee met wat ze bevat.
Jahweh, die trouw blijft voor eeuwig, **7** De verdrukten verdedigt,
Brood aan de hongerigen reikt, En de gevangenen bevrijdt! **8**
Jahweh opent de ogen der blinden, Jahweh richt de gebukten
weer op; Jahweh heeft de rechtvaardigen lief, **9** Jahweh draagt
zorg voor de zwervers. Hij is een steun voor weduwen en wezen,
Maar de bozen richt Hij te gronde: **10** Jahweh is Koning voor
eeuwig; Uw God, o Sion, van geslacht tot geslacht!

147 Halleluja! Looft Jahweh: want het is goed, Hem te prijzen,
Onzen God: want het is lieflijk en schoon, Hem te roemen! **2**
Jahweh bouwt Jerusalem weer op, En brengt de verstrooiden
van Israël bijeen. **3** Hij is het, die de gebroken harten geneest,
En hun wonden verbindt; **4** Die het getal van de sterren bepaalt,

En ze allen roept bij haar naam. **5** Groot is onze Heer, geweldig
zijn macht, Zijn wijsheid oneindig; **6** Jahweh richt de nederigen
op, Maar de bozen werpt Hij ter aarde. **7** Heft Jahweh een
jubelzang aan Speelt op de citer voor onzen God: **8** Die de
hemel met wolken bedekt, En de regen bereidt voor de aarde.
Die op de bergen gras doet ontspruiten, En groen voor de
beesten, die den mens moeten dienen; **9** Die aan het vee zijn
voedsel geeft, En aan de jonge raven, die er om roepen. **10** Hij
vindt geen vreugde in de sterkte der paarden, Hem verheugen
geen krachtige schenkels; **11** Maar Jahweh heeft behagen in
hen, die Hem vrezen, En die smachten naar zijn genade! **12**
Breng Jahweh lof, Jerusalem; Sion, loof uw God! **13** Want Hij
heeft de grendels van uw poorten versterkt, Uw zonen binnen uw
muren gezegend, **14** De vrede aan uw grenzen geschonken, U
met de bloem der tarwe verzadigd. **15** Hij is het, die de aarde zijn
bevelen stuurt, En haastig rept zich zijn woord: **16** Die sneeuw
als wolvlokken zendt, Zijn ijzel rondstrooit als as. **17** Hij werpt
zijn hagel bij brokken, En voor zijn koude stollen de wateren; **18**
Maar Hij stuurt zijn bevel, en ze smelten: Zijn winden waaien,
weer stromen de wateren. **19** Hij maakte Jakob zijn geboden
bekend, Israël zijn bevelen en wetten: **20** Zo deed Hij voor geen
ander volk, Nooit heeft Hij hùn zijn wetten geleerd! Halleluja!

148 Halleluja! Looft Jahweh in de hemel, Looft Hem in den
hoge; **2** Looft Hem al zijn engelen, Looft Hem heel zijn heir! **3**
Looft Hem, zon en maan, Looft Hem allen, flonkerende sterren;
4 Looft Hem hoogste gewesten, De wateren boven de hemel! **5**
De Naam van Jahweh moeten ze loven, Want Hij gebood, en ze
werden geschapen; **6** Hij wees hun een plaats voor altijd en
eeuwig, Hij gaf hun een wet, die ze niet overtreden. **7** Looft

Jahweh op aarde: Monsters der zee en alle oceanen, **8** Vuur en
hagel, sneeuw en ijzel, Stormwind, die zijn bevelen volbrengt! **9**
Alle bergen en heuvels, Alle vruchtbomen en ceders; **10** Alle
beesten, wilde en tamme, Kruipende dieren en gevleugelde
vogels! **11** Alle koningen en volken der aarde, Alle vorsten en
wereldbestuurders; **12** Jonge mannen en maagden, Grijsaards
en kinderen! **13** De Naam van Jahweh moeten ze loven: Want
zijn Naam is verheven; Zìjn glorie alleen Gaat hemel en aarde te
boven! **14** Hij heeft de hoorn van zijn volk weer verhoogd, En de
roem van al zijn getrouwen: Van Israëls zonen, Van het volk, van
zijn vrienden! Halleluja!

149 Halleluja! Zingt een nieuw lied ter ere van Jahweh, Zijn
lof in de gemeenschap der vromen. **2** Laat Israël zich in
zijn Schepper verheugen, Sions kinderen zich in hun Koning
verblijden; **3** Zijn Naam met reidansen vieren, Hem verheerlijken
met pauken en citer! **4** Want Jahweh heeft zijn volk begenadigd,
De verdrukten met zege gekroond; **5** Laat de vromen nu hun
krijgsroem bezingen, En jubelen over hun wapens: **6** Met Gods
lof in hun keel, En een tweesnijdend zwaard in hun hand! **7** Zich
op de heidenen wreken, De volken richten, **8** Hun koningen in
ketenen slaan, Hun vorsten in ijzeren boeien, **9** Aan hen het
vonnis voltrekken, zoals het geveld is: Dìt is de glorie van al zijn
vromen! Halleluja!

150 Halleluja! Looft Jahweh in zijn heiligdom, Looft Hem in het
firmament zijner glorie; **2** Looft Hem om zijn machtige daden,
Looft Hem om zijn ontzaglijke grootheid! **3** Looft Hem met
bazuingeschal, Looft Hem met harp en citer; **4** Looft Hem met
pauken en koren, Looft Hem op snaren en fluit! **5** Looft Hem met

schelle cimbalen, Looft Hem met kletterende bekkens! **6** Looft
Jahweh, alles wat ademt! Halleluja!

Spreuken

1 Spreuken van Salomon, den zoon van David, Den koning
van Israël: **2** Ze leren u kennen wijsheid en tucht, Ze geven
u begrip voor verstandige woorden; **3** Ze voeden u op tot
heilzame tucht, Rechtschapenheid, plichtsbesef en oprechtheid.
4 Aan de onnozelen schenken ze ervaring, Aan jonge mensen
doordachte kennis. **5** Als een wijze ze hoort, zal hij zijn inzicht
verdiepen, Een verstandig mens zal er ideeën door krijgen; **6**
Spreuk en strikvraag zal hij doorzien, De woorden der wijzen en
hun problemen. **7** Het ontzag voor Jahweh is de grondslag der
wijsheid; Maar ongelovigen lachen om wijsheid en tucht. **8** Mijn
zoon, luister dus naar de wenken van uw vader, Sla niet in de
wind, wat uw moeder u leerde; **9** Want het siert uw hoofd als
een krans, Uw hals als een snoer. **10** Mijn zoon, als zondaars u
willen verleiden, stem niet toe, **11** Als ze u zeggen: Ga met ons
mee, Laat ons loeren op bloed, Laat ons zo maar onschuldigen
belagen, **12** Gelijk de onderwereld hen levend verslinden, Als
zij, die ten grave dalen, geheel en al; **(Sheol h7585)** **13** Allerlei
kostbare schatten zullen we vinden, Onze huizen vullen met
buit; **14** Ge moogt meeloten in onze kring, Eén buidel zullen
we samen delen! **15** Mijn zoon, ga dan niet met hen mee, En
houd uw voet af van hun pad; **16** Want hun voeten ijlen naar het
kwade, En haasten zich, om bloed te vergieten. **17** Maar zoals
het niet geeft, of het net wordt gespannen, Terwijl alle vogels het
zien: **18** Zo loeren ze slechts op hun eigen bloed, En belagen ze
hun eigen leven! **19** Zo gaat het allen, die uit zijn op oneerlijke
winst: Deze beneemt zijn bezitters het leven. **20** De wijsheid
roept luid in de straten, Op de pleinen verheft ze haar stem;
21 Ze roept op de tinne der muren, En spreekt aan de ingang

der poorten: **22** Hoe lang nog, dommen, blijft gij liever onnozel,
Blijven de eigenwijzen verwaand, Willen de dwazen van geen
wijsheid horen? **23** Keert u tot mijn vermaning; Dan stort ik mijn
geest over u uit, En maak u mijn woorden bekend. **24** Maar zo
ge weigert, als ik roep, En niemand er op let, als ik mijn hand
verhef; **25** Zo ge mijn raad geheel en al in de wind slaat, En van
mijn vermaning niet wilt weten: **26** Zal ik lachen, wanneer het u
slecht gaat, Zal ik spotten, wanneer uw verschrikking komt als
een onweer; **27** Wanneer uw ongeluk nadert als een orkaan,
Wanneer benauwdheid en angst u overvallen! **28** Dan zal men
mij roepen, maar zal ik niet antwoorden, Zal men mij zoeken,
maar mij niet vinden! **29** Omdat ze van wijsheid niets wilden
weten, En het ontzag voor Jahweh niet hebben verkozen, **30**
Van mijn raad niets moesten hebben, En al mijn vermaan in de
wind hebben geslagen: **31** Zullen ze eten de vrucht van hun
wandel, Verzadigd worden met wat ze beraamden. **32** Want de
onnozelen komen door hun onverschilligheid om, De dwazen
storten door hun lichtzinnigheid in het verderf; **33** Maar die naar
mij luistert, zal in veiligheid wonen, Bevrijd van de vrees voor de
rampen!

2 Mijn zoon, als ge mijn woorden aanvaardt, En mijn wenken
ter harte neemt, **2** Uw oren te luisteren legt naar de wijsheid, Uw
aandacht richt op ervaring; **3** Ja, als ge om wijsheid roept, En
om inzicht uw stem verheft; **4** Als ge er naar streeft als naar
geld, En er naar zoekt als naar schatten: **5** Dan zult ge de vreze
voor Jahweh begrijpen, Zult ge vinden de kennis van God. **6**
Want Jahweh schenkt wijsheid, Van zijn lippen komen kennis en
inzicht; **7** Hij houdt hulp bereid voor de braven, Is een schild
voor mensen van onberispelijke wandel; **8** Hij beschermt de

paden des rechts, En beveiligt de weg van zijn dienaars! **9** Dan
zult ge verstaan wat recht is en plicht, Recht vooruit gaan op
elk goed pad. **10** Want de wijsheid zal haar intrede doen in uw
hart, De kennis zoet zijn voor uw ziel; **11** Het overleg zal over
u waken, Het verstand de wacht bij u houden. **12** Zij zullen
u behoeden voor de weg van het kwaad, Voor den man, die
leugentaal spreekt; **13** Voor hen, die het rechte pad hebben
verlaten, En wandelen op duistere wegen; **14** Voor hen, wie de
misdaad een vreugde is, En die om boze plannen juichen, **15**
Die kronkelwegen gaan, En afdwalen op hun paden. **16** Zij zullen
u behoeden voor een vreemde vrouw, Voor een onbekende
met haar gladde taal, **17** Die den vriend van haar jeugd heeft
verlaten, Het verbond van haar God heeft vergeten. **18** Want
haar pad helt naar de dood, Naar de schimmen leiden haar
wegen. **19** Wie zich met haar inlaat, keert nooit weerom, Bereikt
nimmer de paden des levens! **20** Zo zult ge het pad der braven
bewandelen, En de weg der rechtvaardigen houden. **21** Want de
vromen zullen de aarde bewonen, Alleen de onberispelijken
blijven er op; **22** Maar de bozen worden van de aarde verdelgd,
De afvalligen eruit weggevaagd!

3 Mijn zoon, vergeet mijn onderricht niet, Neem mijn wenken
ter harte. **2** Ze schenken u lengte van dagen, jaren van leven,
En overvloedige welvaart! **3** Liefde en trouw mogen u nimmer
verlaten, Hang ze om uw hals, schrijf ze op de tafel van uw
hart; **4** Dan zult ge goed en verstandig zijn, In de ogen van
God en de mensen. **5** Vertrouw op Jahweh met heel uw hart,
Verlaat u niet op uw eigen inzicht; **6** Denk aan Hem op al uw
wegen, Dan zal Hij uw paden effenen. **7** Wees niet wijs in uw
eigen ogen, Heb ontzag voor Jahweh en vermijd het kwaad: **8**

Het zal genezing brengen voor uw lichaam, Verkwikking voor
uw gebeente. **9** Eer Jahweh met heel uw bezit, Met het beste
van al uw inkomsten: **10** Dan zullen uw schuren vol koren zijn,
Uw kuipen bersten van most. **11** Mijn zoon, sla de lessen van
Jahweh niet in de wind, Heb geen afkeer van zijn bestraffing; **12**
Want Jahweh tuchtigt hem, dien Hij liefheeft, Kastijdt het kind,
dat Hij mag. **13** Gelukkig de mens, die wijsheid verkreeg, De
man die inzicht bekwam; **14** Want haar voordelen zijn groter
dan die van zilver, Wat zij opbrengt is beter dan goud. **15** Zij is
meer waard dan juwelen; Geen van uw kostbaarheden komt
haar nabij! **16** Met de rechterhand schenkt ze lengte van dagen,
Met de linker rijkdom en aanzien. **17** Haar wegen zijn liefelijke
wegen, Al haar paden leiden tot vrede; **18** Zij is een boom des
levens voor wie haar vatten, En wie haar vasthoudt, is zalig te
prijzen! **19** Met wijsheid heeft Jahweh de aarde gegrond, Met
inzicht de hemel gewelfd; **20** Naar zijn kennis rollen de zeeën
aan, En druppelen de wolken van dauw. **21** Mijn zoon, verlies ze
dus niet uit het oog, Maar doe alles met beleid en verstand; **22**
Laat ze het leven zijn voor uw ziel, Een sieraad voor uw hals. **23**
Dan zult ge veilig uw weg bewandelen, En zult ge uw voeten
niet stoten; **24** Dan behoeft ge niet te vrezen, als ge u neerlegt,
Kunt ge rustig sluimeren, als ge wilt slapen. **25** Dan behoeft
ge niet te vrezen, voor wat de dommen verschrikt, Of als het
onweer komt, dat de bozen overvalt; **26** Want Jahweh zal zijn op
al uw wegen, Uw voet behoeden voor de strik. **27** Weiger het
goede niet, aan wien het toekomt, Zolang het in uw macht is,
het te doen. **28** Zeg niet tot uw naaste: "Ga heen en kom nog
eens terug"; Of "Mórgen krijgt ge iets", terwijl ge het nú hebt! **29**
Smeed geen kwaad tegen uw naaste, Terwijl hij, niets duchtend,

bij u verblijft; **30** Zoek geen twist met iemand om niets, Als hij u
geen kwaad heeft gedaan. **31** Wees niet jaloers op een tyran,
Laat geen zijner wegen u gevallen; **32** Want Jahweh heeft een
afschuw van den zondaar, Maar met de rechtvaardigen gaat Hij
vertrouwelijk om. **33** De vloek van Jahweh rust op het huis van
den boze, Zijn zegen op de woning der rechtvaardigen; **34** Met
spotters drijft Hij de spot, Maar aan de nederigen schenkt hij
genade. **35** Wijzen zullen achting verwerven, Dwazen schande
verkrijgen!

4 Luistert kinderen, naar wat vader leert; Let op, om inzicht te
krijgen. **2** Ik prent u een gezonde leer in; Sla dus mijn lessen
niet in de wind. **3** Toen ik voor mijn vader nog een kind was, Een
teer en enig kind onder het oog van mijn moeder, **4** Gaf hij mij
onderricht en zeide tot mij: Neem mijn woorden ter harte, Neem
mijn wenken in acht, en leef; **5** Doe wijsheid, en doe inzicht
op, Vergeet mijn woorden niet, En wijk er nimmer van af! **6**
Verwaarloos haar niet, zij zal u behoeden, Als ge haar liefhebt, u
beschermen. **7** Aanvang der wijsheid is: doe wijsheid op, Doe
inzicht op, zoveel ge kunt; **8** Zij zal u verheffen, als ge haar
hooghoudt, U aanzien verlenen, als ge haar omhelst; **9** Zij vlecht
om uw hoofd een sierlijke krans, En verrijkt u met een prachtige
kroon! **10** Luister mijn zoon, neem mijn woorden aan, Opdat ge
lange jaren moogt leven. **11** Ik wijs u de weg van de wijsheid,
Doe u de paden van het recht betreden. **12** Gaat ge daarop,
dan zal men uw tred niet belemmeren, Snelt ge daar voort, dan
struikelt ge niet. **13** Houd onverzwakt vast aan de tucht, Neem
haar in acht, want zij is uw leven. **14** Begeef u niet op de weg der
bozen, Ga niet voort op het pad der zondaars; **15** Laat ze liggen,
ga er niet overheen, Mijd ze, ga ze voorbij! **16** Want ze rusten

niet, of ze moeten kwaad kunnen doen, Ze gaan niet slapen,
eer ze iemand hebben doen struikelen; **17** Ze eten het brood
der boosheid, En drinken de wijn der geweldenarij. **18** Maar de
weg der deugdzamen is als het morgenlicht, Dat gaandeweg
opklaart, tot het dag is geworden. **19** De weg der bozen gelijkt
op een donkere nacht, Ze weten niet, waarover ze struikelen; **20**
Mijn zoon, schenk uw aandacht aan wat ik ga zeggen, Leg uw
oor te luisteren naar mijn woorden; **21** Laat ze niet wijken uit uw
ogen, Bewaar ze diep in uw hart; **22** Want ze zijn het leven voor
hem, die ze vindt, Voor heel zijn lichaam genezing. **23** Bewaak
dus uw hart met de uiterste zorg, Want daar ligt de oorsprong
des levens. **24** Verwijder van u een onbetrouwbare mond, Houd
verre van u venijnige lippen; **25** Laat uw ogen vrij voor zich
uitzien, Uw wimpers zich richten recht voor u uit. **26** Effen de
weg voor uw voet, Geef richting aan uw wegen; **27** Wijk niet af
naar rechts of naar links, Houd uw voet verre van het kwaad.

5 Mijn zoon, schenk uw aandacht aan mijn wijsheid, Neig
uw oor tot mijn inzicht; **2** Dat overleg en ervaring u mogen
behoeden, En u bewaren voor de lippen van een vreemde
vrouw. **3** Want al druipen de lippen der vreemde van honing,
En is haar gehemelte gladder dan olie, **4** Ten slotte is zij bitter
als alsem, En scherp als een tweesnijdend zwaard. **5** Haar
voeten dalen af naar de dood, Tot de onderwereld leiden haar
schreden; **(Sheol h7585)** **6** Ze bakent de weg des levens niet af,
Maar haar paden kronkelen ongemerkt! **7** Welnu dan kinderen,
luistert naar mij, Keert u niet af van mijn woorden. **8** Houd uw
weg verre van haar, Nader niet tot de deur van haar huis: **9**
Anders moet ge aan anderen uw frisheid afstaan, Uw jaren
offeren aan een ongenadig mens **10** Verrijken zich vreemden

met uw vermogen, En komt uw zuurverdiend loon in het huis
van een ander. **11** Dan slaat ge ten slotte aan ‘t jammeren, En
moet ge, als heel uw lichaam op is, bekennen: **12** Hoe heb
ik toch de tucht kunnen haten, En de vermaning in de wind
kunnen slaan? **13** Waarom heb ik niet geluisterd naar hen, die
mij onderwezen, Geen aandacht geschonken aan hen, die mij
leerden? **14** Nu hebben mij haast alle rampen getroffen Midden
in de kring van mijn volk! **15** Drink water uit uw eigen bron, Een
koele dronk uit uw eigen put **16** Zoudt ge úw wellen over de
rand laten stromen, Uw watergolven over de straten? **17** Néén,
u alleen behoren zij toe, Niet aan vreemden nevens u. **18** Houd
dus uw bron voor u zelf, En geniet van de vrouw uwer jeugd:
19 Die aanminnige hinde, Die bevallige gems; Haar borsten
mogen u ten allen tijde bevredigen. Aan haar liefde moogt ge u
voortdurend bedwelmen. **20** Waarom, mijn zoon, zoudt ge u
aan een vreemde te buiten gaan, De boezem strelen van een
onbekende? **21** Voor de ogen van Jahweh liggen de wegen van
iedereen open, Hij let op de paden van allen: **22** De boze wordt
in zijn eigen wandaden verstrikt, In de banden van zijn zonden
gevangen; **23** Zijn losbandigheid brengt hem om het leven, Door
zijn vele dwaasheden komt hij om.

6 Mijn zoon, als ge voor een ander borg zijt gebleven, Uw
handslag hebt gegeven ten bate van een vreemde, **2** Verstrikt
zijt geraakt in uw eigen woorden, In uw eigen beloften gevangen:
3 Doe dan, mijn zoon, wat ik zeg, en red u eruit; Want ge zijt in
de macht van uw naaste! Ga heen zonder talmen, Dring aan bij
uw naaste; **4** Gun uw ogen geen rust, Uw wimpers geen slaap;
5 Ruk u los als een gazelle uit de strik, Als een vogel uit de hand
van den vogelaar. **6** Luiaard, ga kijken naar de mier; Zie, hoe ze

zwoegt, en word wijs! **7** Al heeft ze geen leider, Geen opzichter,
geen heerser, **8** Toch zorgt ze in de zomer voor haar spijs, Zoekt
ze in de oogsttijd haar voedsel bijeen. **9** Luiaard, hoe lang blijft
ge liggen, Wanneer zult ge ontwaken uit uw slaap? **10** Nog even
slapen, nog even soezen, Nog even in bed de handen over
elkaar: **11** En de armoe overvalt u als een zwerver, Het gebrek
als een rover! **12** Een nietsnut is het, een booswicht, Die omgaat
met bedrieglijke taal; **13** Die met de ogen knipt, met de voeten
wenkt, En tekens geeft met de vingers; **14** Die boze plannen
smeedt in zijn hart, Steeds kwaad beraamt en ruzie zoekt! **15**
Daarom zal hem de tegenspoed plotseling treffen, Zal hij met
één slag bezwijken, zonder kans op herstel. **16** Zes dingen zijn
er die Jahweh haat, Van zeven heeft hij een afschuw: **17** Van
brutale ogen; van een valse tong; Van handen, die onschuldig
bloed vergieten; **18** Van een hart, dat boze plannen beraamt;
Van voeten, die ten kwade spoeden; **19** Van een valsen getuige,
die leugens verspreidt; Van iemand, die broedertwist stookt. **20**
Mijn zoon, onderhoud het gebod van uw vader, Sla niet in de
wind wat uw moeder u leerde; **21** Prent het voor altijd in uw hart,
Wind het als een snoer om uw hals. **22** Als ge wandelt, moge het
u geleiden, Over u waken, als ge slaapt, Tot u spreken, wanneer
ge ontwaakt. **23** Want het gebod is een lamp, Het onderricht een
licht, De straffe tucht een weg ten leven. **24** Het zal u behoeden
voor de vrouw van een ander, Voor de gladde tong van een
vreemde. **25** Zet uw hart niet op haar schoonheid, Laat ze u niet
met haar wimpers verleiden; **26** Want de prijs van een deerne
is een stuk brood, Maar de getrouwde vrouw maakt jacht op
een kostelijk leven **27** Kan iemand soms vuur in zijn voorschoot
nemen, Zonder dat hij zijn kleren schroeit; **28** Of kan hij op

gloeiende kolen lopen, Zonder dat hij zijn voeten brandt? **29**
Zo vergaat het hem, die zich afgeeft met de vrouw van een
ander: Niemand die haar aanraakt, komt er straffeloos van af.
30 Men veracht geen dief, zo hij enkel steelt, Om zijn maag te
vullen, als hij honger heeft; **31** Toch moet hij, eenmaal betrapt,
zevenvoudig vergoeden, Alles geven wat hij in huis heeft. **32**
Kortzichtig de man, die overspel pleegt met een vrouw: Wie
zijn eigen ondergang wil, moet zo iets niet doen; **33** Schade en
schande zal zo iemand belopen, Zijn slechte naam raakt hij
nimmer meer kwijt. **34** Want de jaloezie van den man wekt de
woede bij hem op, En op de dag van de wraak zal hij niemand
ontzien; **35** Dan slaat hij op losgeld geen acht, Hij wil het niet, al
biedt ge hem nog zo veel!

7 Mijn zoon, neem mijn woorden in acht, En neem mijn wenken
ter harte; **2** Onderhoud mijn geboden, opdat ge moogt leven, Let
op mijn wenken als op de appel van uw oog. **3** Leg ze als een
band om uw vingers, Schrijf ze op de tafel van uw hart **4** Zeg
tot de wijsheid: "gij zijt mijn zuster", Noem het verstand: "een
bekende"; **5** Opdat ze u behoeden voor een vreemde vrouw,
Voor een onbekende met haar gladde taal. **6** Want kijkend
door het venster van mijn woning Door de tralies heen, **7** Lette
ik op het onervaren volk, En zag onder de jongemannen een
onverstandigen knaap. **8** Hij ging langs de straat, dicht bij haar
hoek, En sloeg de richting in naar haar huis, **9** In de schemering,
toen de avond viel En het nachtelijk duister. **10** Daar komt de
vrouw op hem af, Opzichtig gekleed met duidelijke bedoelingen.
11 Wat ziet ze er losbandig en lichtzinnig uit, In huis kunnen
haar voeten het niet houden; **12** Ze loopt de straat, de pleinen
op, En bij elke hoek staat ze op wacht! **13** Ze grijpt hem vast,

geeft hem een kus, En zegt tot hem met een onbeschaamd
gezicht: **14** Dankoffers had ik te brengen, Vandaag heb ik mijn
geloften betaald; **15** Daarom ging ik naar buiten, u tegemoet,
Om u te zoeken, en ik hèb u gevonden. **16** Dekens heb ik op
bed gelegd, Bonte dekens van egyptisch lijnwaad; **17** Ik heb
mijn bed met myrrhe besprenkeld, Met aloë en kaneel. **18** Kom,
laat ons dronken worden van minne, En tot de morgen zwelgen
in liefde. **19** Mijn man is niet thuis, Hij is op een verre reis; **20**
Een buidel geld heeft hij bij zich gestoken, Dus komt hij met
volle maan pas terug. **21** Door haar radde taal verleidde ze hem,
Met haar gladde tong troonde ze hem mee. **22** Daar loopt de
sukkel met haar mee, Als een stier, die naar de slachtbank gaat;
Als een hert, dat huppelt naar het net, **23** Totdat een pijl hem het
hart doorboort; Als een vogel, die scheert naar de strik, En niet
vermoedt, dat het om zijn leven gaat. **24** Welnu dan, kinderen,
luistert naar mij, Schenkt uw aandacht aan mijn woorden. **25**
Laat u niet op haar wegen verleiden, Dwaalt niet op haar paden
rond. **26** Want talrijke slachtoffers heeft ze gemaakt, Velen heeft
ze om hals gebracht; **27** Een weg naar de onderwereld is haar
huis, Vandaar daalt men af naar het dodenrijk. **(Sheol h7585)**

8 Waarachtig, de wijsheid roept, De schranderheid verheft haar
stem! **2** Zij staat langs de weg op de toppen der hoogten, Op het
kruispunt der wegen, **3** Opzij van de poorten, aan de ingang
der stad, Waar men de poorten betreedt, predikt zij luid: **4** Ik
roep tot u, mannen, Ik spreek tot de kinderen der mensen:
5 Leert toch, onnozelen, wat schranderheid is, Verstaat toch,
dwazen, wat wijsheid betekent! **6** Luistert, want wat ik zeg is
zeker, Wat over mijn lippen komt is juist; **7** Mijn mond spreekt de
waarheid, Van leugentaal hebben mijn lippen een afschuw. **8** Al

mijn woorden zijn oprecht, Niet één ervan is misleidend of vals;
9 Voor wie ze verstaat, zijn ze allen treffend, Voor wie ze wil
begrijpen, allen juist. **10** Neemt liever mijn tucht aan dan zilver,
Geeft aan kennis de voorkeur boven het fijnste goud; **11** Want
de wijsheid is meer waard dan juwelen, Geen kostbaarheid
komt haar nabij! **12** Ik, wijsheid, ben met overleg vertrouwd, En
beschik over weloverwogen kennis; **13** Maar hoogmoed en trots,
een slechte levenswandel, En een wispelturige tong zijn een
afschuw voor mij. **14** Ik beschik over raad en beleid, Ik bezit
doorzicht en kracht; **15** Door mij zijn de koningen koning, En
bepalen de leiders wat recht is; **16** Door mij zijn de vorsten
vorst, En zijn alle rechtvaardige rechters in aanzien. **17** Die mij
beminnen heb ik lief, En die mij zoeken, zullen mij vinden. **18** Ik
beschik over rijkdom en aanzien, Over duurzame welvaart en
voorspoed; **19** Mijn vrucht is meer waard dan het edelste goud,
Meer dan het fijnste zilver mijn oogst. **20** Ik wandel op de weg
der gerechtigheid, Midden op de paden van het recht: **21** Om
die mij beminnen, met bezit te verrijken, En hun schatkamers
te vullen. **22** Jahweh schiep mij als zijn eerste gewrocht, Als
het eerste werk, dat Hij ooit heeft gemaakt; **23** Van oudsher
ben ik gevormd, Van den beginne, vóór de eerste tijden der
aarde. **24** Toen er nog geen oceanen waren. was ik geboren,
Toen er nog geen bronnen, rijk aan water, bestonden; **25** Eer de
bergen waren neergelaten, Eer de heuvels ontstonden, werd
ik geboren, **26** Eer Hij de aarde had gemaakt en de velden,
En alle grondstoffen der wereld. **27** Toen Hij de hemel welfde,
was ik aanwezig, Toen Hij een kring trok rond het vlak van de
oceaan; **28** Toen Hij daarboven de wolken bevestigde, En de
bronnen van de oceaan begonnen te stromen; **29** Toen Hij

de zee haar grenzen stelde, Dat de wateren haar oevers niet
zouden overschrijden; Toen Hij de fundamenten der aarde legde:
30 Was ik bij Hem als een troetelkind, Was ik elke dag zijn
vermaak, Dartelde ik heel de tijd onder zijn ogen, **31** Spelend
op zijn wereldrond, En mij vermakend met de kinderen der
mensen. **32** Welnu dan kinderen luistert naar mij; Gelukkig zij,
die mijn wegen bewaren; **33** Hoort naar de lessen, weest wijs,
en verwerpt ze niet. En de wacht houden aan de posten van
mijn poorten. **34** Gelukkig de mens, die naar mij luistert, Die elke
dag aan mijn deuren waken, **35** Wie mij vindt, heeft het leven
gevonden, En welbehagen verkregen van Jahweh; **36** Maar wie
mij mist, benadeelt zichzelf, En al wie mij haten, beminnen de
dood!

9 De wijsheid heeft zich een huis gebouwd, Haar zeven zuilen
opgericht, **2** Haar vee geslacht, haar wijn gemengd, Haar dis
ook bereid. **3** Nu laat ze haar dienstmaagden noden Op de
hoogste punten der stad: **4** Wie onervaren is, kome hierheen,
Wie onverstandig is, tot hem wil ik spreken. **5** Komt, eet van
mijn spijzen, En drinkt van de wijn die ik mengde; **6** Laat de
onnozelheid varen, opdat gij moogt leven, Betreedt de rechte
weg van het verstand! **7** Wie een spotter vermaant, berokkent
zich schande, En wie een booswicht bestraft, op hem komt een
smet. **8** Ge moet geen spotter bestraffen, hij zal u erom haten,
Bestraf een wijze, hij zal er u dankbaar voor zijn. **9** Deel mee aan
een wijze: hij wordt nog wijzer, Onderricht een rechtvaardige:
hij zal zijn inzicht verdiepen. **10** Ontzag voor Jahweh is de
grondslag der wijsheid, Den Heilige kennen is inzicht. **11** Want
door Jahweh worden uw dagen vermeerderd. Worden jaren van
leven u toegevoegd. **12** Zijt ge wijs, ge zijt wijs tot uw eigen

voordeel; Zijt ge eigenwijs, gij alleen moet ervoor boeten! **13** De
dwaasheid is een wispelturige vrouw, Een verleidster, die geen
schaamte kent. **14** Ze zit aan de deur van haar huis, In een zetel
op de hoogten der stad; **15** Zij nodigt de voorbijgangers uit,
Hen die recht huns weegs willen gaan: **16** Wie onervaren is,
kome hierheen, Wie onverstandig is, tot hem wil ik spreken! **17**
Gestolen water is zoet, Heimelijk gegeten brood smaakt lekker!
18 Maar men vermoedt niet, dat de schimmen daar wonen, Dat
haar gasten diep in het dodenrijk komen! **(Sheol h7585)**

10 Spreuken van Salomon. Een verstandig kind is een vreugde
voor zijn vader; Een kind, dat niet oppast, bezorgt zijn moeder
verdriet. **2** Oneerlijk verkregen rijkdom zal niet baten, Alleen
de rechtvaardigheid redt uit de dood. **3** Jahweh zal een
rechtvaardige geen honger doen lijden, Maar de begeerlijkheid
der bozen wijst Hij af. **4** Een vadsige hand kweekt armoe,
De hand der vlijtigen maakt rijk. **5** Wie in de zomer voorraad
opdoet, is wijs; Wie in de oogsttijd slaapt, wordt beschaamd. **6**
Zegen rust op het hoofd van den rechtvaardige, Maar geweld zal
het gezicht der bozen bedekken **7** De nagedachtenis van den
rechtvaardige wordt gezegend, De naam der bozen vervloekt.
8 Wie wijs is van harte, neemt voorschriften aan; Wie dwaze
dingen zegt, komt ten val. **9** Hij gaat veilig, die onberispelijk
wandelt; Maar wie zich op dwaalwegen waagt, wordt betrapt. **10**
Wie een oogje toedoet, veroorzaakt droefheid; Wie vrijmoedig
terechtwijst, sticht vrede. **11** Een bron van leven is de mond van
den rechtvaardige, De mond der bozen verbergt geweld. **12** De
haat verwekt twist, Maar de liefde bedekt alle overtredingen.
13 Op de lippen van een wijze vindt men wijsheid, Op de rug
van een onverstandig mens dient de stok. **14** Wijzen houden

de kennis voor zich, Maar de mond van een dwaas is een
dreigend onheil. **15** Het bezit is voor den rijke een sterke burcht,
De armoede voor de behoeftigen een ongeluk. **16** Wat een
rechtvaardige verdient, strekt ten leven; Maar de winst van een
boze tot zonde. **17** Wie de tucht in ere houdt, betreedt de weg
ten leven; Wie vermaningen in de wind slaat, verdwaalt. **18**
Eerlijke lippen houden hatelijkheden binnen; Wie lasterpraatjes
verspreidt, is een dwaas. **19** In een vloed van woorden wordt
licht een fout begaan; Wijs dus hij, die zijn lippen opeenknijpt! **20**
Het fijnste zilver is de tong van een rechtvaardige, Het hart der
bozen is weinig waard. **21** De lippen van een rechtvaardige
kunnen velen leiden, Maar de bozen gaan aan hun onverstand
dood. **22** Het is de zegen van Jahweh, die rijk maakt; Eigen
beslommering voegt er niets aan toe. **23** Voor den dwaze is
kwaaddoen een genot, Voor een man van inzicht het betrachten
van wijsheid. **24** Wat de boze ducht, dat overkomt hem; Wat een
rechtvaardige verlangt, wordt hem geschonken. **25** Steekt er een
storm op, dan is de boze verdwenen; Maar de rechtvaardige
staat blijvend vast. **26** Azijn voor de tanden en rook voor de
ogen, Dàt is de luiaard voor wie hem een boodschap laat doen.
27 Het ontzag voor Jahweh verlengt het leven, Maar de jaren
der bozen zijn kort. **28** De hoop der rechtvaardigen eindigt
in vreugde, De verwachting der bozen loopt uit op niets. **29**
Jahweh is een steun voor wie onberispelijk wandelen, Maar een
verschrikking voor allen, die kwaad doen. **30** De rechtvaardige
zal in der eeuwigheid niet wankelen, De bozen zullen de aarde
niet blijven bewonen. **31** De mond van een rechtvaardige brengt
wijsheid voort, Maar een sluwe tong wordt uitgerukt. **32** De

lippen van een rechtvaardige weten wat welgevallig is, Maar de
mond der bozen heeft slinkse streken.

11 Van een valse weegschaal heeft Jahweh een afschuw,
Hij houdt van een zuiver gewicht. **2** Komt de overmoed, dan
komt ook de schande; Alleen bij ootmoedigen is wijsheid. **3**
De vromen worden door hun deugd geleid; Hun eigen valsheid
stort de zondaars in het verderf. **4** Op de dag van gramschap
kan rijkdom niet baten, Alleen de rechtvaardigheid redt van de
dood. **5** De weg van den rechtvaardige wordt door zijn deugd
geëffend, Maar de boze komt door zijn boosheid ten val. **6** De
rechtvaardigen worden door hun deugd gered, Maar de zondaars
lopen door hun begeerlijkheid in de val. **7** Als een boosdoener
sterft, vervliegt zijn hoop; De verwachting der zondaars loopt uit
op niets **8** De rechtvaardige wordt uit de verdrukking gered, En
de boze komt in zijn plaats. **9** Met zijn mond tracht de onverlaat
zijn naaste te gronde te richten, Maar door hun kennis worden de
rechtvaardigen gered. **10** Om de voorspoed der rechtvaardigen
jubelt de stad, Maar er wordt gejuicht bij de ondergang der
bozen. **11** Door de zegenbeden der deugdzamen komt een stad
tot bloei, Door de mond der bozen wordt ze verwoest. **12** Een
onverstandig mens smaalt op zijn naaste, Een man van inzicht
zwijgt. **13** Wie lasterend rondgaat, verraadt licht een geheim;
Een betrouwbaar karakter houdt de zaak vóór zich. **14** Bij gebrek
aan overleg komt een volk ten val, De redding berust op veel
beraad. **15** Slecht vergaat het hem, die borg blijft voor een
vreemde; Maar wie de handslag mijdt, leeft gerust. **16** Een lieve
vrouw dwingt eerbied af; Maar een vrouw, die oprechtheid haat,
is een schandvlek. De luiaards krijgen geen vermogen Stoere
werkers geraken tot welstand. **17** Een vriendelijk mens doet zich

zelven goed, Een wreedaard kwelt zijn eigen vlees. **18** Een boze
maakt winst, die niet gedijt; Maar wie gerechtigheid zaait, oogst
waarachtig gewin. **19** Een deugdzaam mens gaat ten leven;
Maar wie het kwade najaagt, zoekt zijn eigen dood. **20** Jahweh
heeft een afschuw van valse karakters, Maar welbehagen in
hen, die onberispelijk wandelen. **21** De hand erop: een boze zal
zijn straf niet ontlopen, Maar het geslacht der rechtvaardigen
wordt behouden. **22** Een gouden ring in een varkenssnuit, Is
een knappe vrouw, die geen hersens heeft. **23** De wens der
rechtvaardigen loopt uit op geluk, De verwachting der bozen op
toorn. **24** Er zijn mensen, die maar uitdelen, en nòg worden
ze rijker; Anderen, die maar oppotten, en ze gaan achteruit.
25 Iemand, die weldoet, wordt welgedaan; En wie iemand te
drinken geeft, zal worden gelaafd. **26** Wie het koren inhoudt,
wordt door het volk verwenst, Maar een zegenbede daalt op het
hoofd van wie het verkoopt. **27** Wie naar het goede streeft, vindt
welbehagen; Wie het kwaad najaagt, hem zal het treffen. **28** Wie
op rijkdom vertrouwt, zal verwelken; Maar de rechtvaardigen
botten als bladeren uit. **29** Wie zijn huis verwaarloost, oogst
storm; Een dwaas wordt slaaf van een verstandig mens. **30** De
vrucht der gerechtigheid is een levensboom, Het onrecht echter
verwoest mensenlevens. **31** Als een rechtvaardige op aarde
krijgt wat hem toekomt, Hoeveel te meer dan de boze en de
zondaar!

12 Wie op tucht gesteld is, is op kennis gesteld; Wie geen
vermaning kan velen, is als redeloos vee. **2** De deugdzame geniet
het welbehagen van Jahweh, Doortrapte mensen veroordeelt
Hij. **3** Door misdaad houdt de mens geen stand, Maar de
wortel der rechtvaardigen is onwrikbaar. **4** Een flinke vrouw is

de kroon van haar man; Een die zich misdraagt, een kanker
in zijn gebeente. **5** Wat rechtvaardigen overleggen is recht,
Wat bozen uitdenken bedrog. **6** In de woorden der bozen loert
levensgevaar, Maar de mond der vromen brengt redding. **7** De
bozen worden omvergeworpen, en ze zijn er niet meer; Het
huis der rechtvaardigen houdt stand. **8** Naar de mate van zijn
doorzicht wordt men geprezen, Maar een nar is niet in tel. **9**
Beter onderschat te worden en over een knecht beschikken, Dan
voornaam te doen en broodgebrek hebben. **10** De rechtvaardige
kent de noden zelfs van zijn vee, Maar het hart der bozen is
zonder erbarmen. **11** Wie zijn akker bebouwt, heeft eten genoeg;
Maar wie zijn tijd verbeuzelt, lijdt gebrek. **12** De burcht der bozen
stort in puin, De wortel der rechtvaardigen is onwrikbaar. **13**
Door zijn tong te misbruiken loopt de boze in de val, Maar de
rechtvaardige ontkomt uit de benauwdheid. **14** Wat van iemands
lippen komt, wordt hem rijkelijk vergolden; En wat iemands
handen doen, valt terug op hemzelf. **15** De dwaze houdt zijn
weg voor recht; Alleen wie naar raad luistert, is wijs. **16** Een
dwaas laat ogenblikkelijk zijn woede blijken, Wijs is hij, die een
belediging doodzwijgt. **17** Wie waarheid spreekt, verbreidt recht;
Maar een valse getuige pleegt bedrog. **18** Sommigen laten
zich woorden ontvallen als dolkstoten, Maar de tong der wijzen
verzacht. **19** Het woord der waarheid houdt eeuwig stand, Een
leugentong slechts een ogenblik. **20** Ontgoocheling is het lot van
wie kwaad beramen; Maar bij hen, die heilzame raad geven,
heerst vreugde. **21** Geen kwaad zal den rechtvaardige treffen,
Maar de bozen worden door het ongeluk achtervolgd. **22** Jahweh
heeft een afschuw van leugentaal, Maar welbehagen in hen, die
de waarheid betrachten. **23** Een wijze houdt zijn wetenschap

voor zich, Een dwaas loopt met zijn domheid te koop. **24** De
hand der vlijtigen zal regeren, Vadsigheid leidt tot slavernij. **25**
Kommer in het hart maakt een mens neerslachtig, Een goed
woord fleurt hem weer op. **26** Een rechtvaardige vindt zijn weide
wel, Maar de weg der bozen voert hen op een dwaalspoor. **27**
Een vadsig mens zal geen wild verschalken, Een ijverig mens
verwerft een kostbaar bezit. **28** Op de weg der deugd is leven,
Het pad der boosheid leidt naar de dood.

13 Een verstandig kind volgt de tucht van zijn vader, Een
deugniet is doof voor verwijten. **2** De goede geniet van de vrucht
der gerechtigheid Het verlangen der zondaars gaat uit naar
geweld. **3** Wie op zijn mond let, behoedt zichzelf; Maar wie
zijn lippen openspalkt, hèm dreigt gevaar. **4** De begeerte van
den luiaard blijft onvervuld, Het verlangen der vlijtigen wordt
ruimschoots bevredigd. **5** De rechtvaardige heeft een afkeer
van leugentaal, Maar de boze smaadt en schimpt. **6** De deugd
beschermt hem, die onberispelijk wandelt, De boosheid brengt
de zondaars ten val. **7** Er zijn er, die zich rijk houden, maar alles
ontberen; Ook, die zich arm voordoen, en kapitalen bezitten. **8**
Met rijkdom kan men zijn leven kopen, Maar de arme kan geen
losprijs vinden. **9** Het licht der rechtvaardigen brandt lustig, De
lamp der bozen gaat uit. **10** Overmoed geeft enkel twist, Alleen
bij ootmoedigen is wijsheid. **11** Snel verworven rijkdom slinkt
even vlug weg; Alleen wie gestadig verzamelt, wordt rijk. **12**
Langdurig wachten sloopt het hart, Maar een vervulde wens is
een boom des levens. **13** Wie het bevel niet telt, wordt ervoor
gestraft; Wie het voorschrift eerbiedigt, wordt beloond. **14** Het
onderricht van den wijze is een bron van leven; Men vermijdt er
mee de strikken des doods. **15** Gezond verstand maakt bemind,

Het gedrag der veinzaards leidt tot hun eigen verderf. **16** Een
wijze doet alles met beleid, Maar een zot kraamt zijn dwaasheid
uit. **17** Een onbekwaam boodschapper brengt ongeluk aan,
Een betrouwbaar gezant wendt het af. **18** Armoe en schande
voor wie de berisping niet telt; Maar wie een vermaning ter
harte neemt, wordt geëerd. **19** Een vervulde wens is zoet voor
de ziel, Het kwaad te mijden is voor de bozen een gruwel. **20**
Wie met wijzen omgaat wordt wijs; Wie het met dwazen houdt,
vergaat het slecht. **21** De zondaars zit het ongeluk op de hielen,
Welvaart is het deel der rechtvaardigen. **22** De deugdzame laat
zijn kleinkinderen een erfenis na, Wat een zondaar bezit, is voor
den rechtvaardige bestemd. **23** Veel voedsel geeft het braakland
der armen, Maar door onrecht gaat het meeste verloren. **24** Wie
de roede spaart, houdt niet van zijn kind; Want wie het liefheeft,
kastijdt het. **25** De rechtvaardige kan eten tot verzadigens toe,
De maag der bozen komt te kort.

14 De wijsheid bouwt zich een huis, De dwaasheid breekt het
eigenhandig af. **2** Wie Jahweh vreest, gaat de rechte weg; Wie
Hem veracht, gaat kronkelwegen. **3** In de mond van een dwaas
ligt een stok voor zijn rug, De wijzen worden door hun lippen
beschermd. **4** Waar geen runderen zijn, blijft de kribbe schoon;
Rijke inkomsten dankt men aan de kracht van den os. **5** Een
eerlijk getuige liegt niet, Een vals getuige verspreidt leugens. **6**
De spotter zoekt wijsheid, maar tevergeefs; Voor een wijze is de
kennis gemakkelijk te vinden. **7** Blijf uit de buurt van een dwaas,
Want verstandige taal bespeurt ge er niet. **8** De wijsheid der
schranderen wijst hun de weg, Maar de dommen worden door
hun dwaasheid op een dwaalspoor geleid. **9** Het zoenoffer spot
met de dwazen, Maar bij rechtvaardigen woont de genade. **10**

Het hart kent zijn eigen droefheid alleen; Ook in zijn vreugde kan
een vreemde zich niet mengen. **11** Het huis der bozen wordt
verwoest, De tent der rechtvaardigen richt zich op. **12** Soms
houdt iemand een weg voor de rechte, Die tenslotte uitloopt
op de dood. **13** Ook als iemand lacht, kan hij verdriet hebben;
Blijdschap loopt soms op droefheid uit. **14** Een zondaar krijgt uit
zijn wandel ruimschoots zijn deel, Maar ook een deugdzaam
mens uit zijn daden. **15** De onnozele gelooft alles wat er gezegd
wordt; De wijze let op het antwoord, dat hij ontvangt. **16** De
wijze is behoedzaam en mijdt het kwaad, De dwaas is zorgeloos
en gaat er op in. **17** De lichtgeraakte haalt dwaasheden uit,
Een beleidvol mens is verdraagzaam. **18** De onnozelen valt
dwaasheid ten deel, De wijze wordt met kennis gekroond. **19** De
bozen moeten zich voor de deugdzamen buigen, De snoodaards
voor de poorten der rechtvaardigen staan. **20** Zelfs bij zijn buur is
een arme gehaat, Maar de vrienden van een rijkaard zijn talrijk.
21 Een zondaar geeft niet om zijn naaste; Zalig hij, die zich over
de armen ontfermt! **22** Wie kwaad beramen, geraken op een
doolweg; Die op het goede bedacht zijn, ondervinden liefde
en trouw. **23** Van alle inspanning komt gewin, Praten brengt
alleen maar gebrek. **24** Bedachtzaamheid is de kroon der wijzen,
Dwaasheid de krans der dommen. **25** Een betrouwbaar getuige
redt mensenlevens; Maar wie leugen verspreidt, pleegt verraad.
26 Op het ontzag voor Jahweh mag de sterke vertrouwen, Ook
zijn kinderen vinden daarin een toevlucht. **27** Het ontzag voor
Jahweh is een bron van leven; Daardoor vermijdt men de strikken
des doods. **28** Trots gaat een vorst op een talrijke bevolking,
Gebrek aan volk is het eind van een heerser. **29** De lankmoedige
is rijk aan doorzicht, De ongeduldige stapelt dwaasheden op.

30 Een kalme natuur doet het lichaam goed, Hartstocht is een
kanker voor het gebeente. **31** Die een arme verdrukt, smaadt
zijn Schepper; Maar wie zich over hem ontfermt, brengt Hem
eer. **32** Door zijn boosheid wordt de zondaar voortgejaagd, Maar
de rechtvaardige vindt een toevlucht in zijn deugd. **33** In het hart
van een verstandige vindt de wijsheid een rustplaats, In het
binnenste der dwazen is zij niet bekend. **34** Rechtvaardigheid
verheft een volk, De zonde brengt de naties tot schande. **35** De
koning heeft behagen in een verstandig dienaar, Maar zijn toorn
doodt hem, die zich misdraagt.

15 Een vriendelijk antwoord ontwapent de toorn, Een krenkend
gezegde jaagt de woede op. **2** De tong der wijzen druipt van
wijsheid, De mond der dommen stort dwaasheid uit. **3** Jahweh's
ogen waren overal rond, Nauwkeurig lettend op slechten en
goeden. **4** Rustige taal is een boom des levens, Heftige woorden
wonden de ziel. **5** Een dwaas slaat het vermaan van zijn vader
in de wind; Verstandig hij, die op een waarschuwing let. **6** In het
huis van den rechtvaardige heerst grote welvaart, Maar het gewin
der zondaars gaat teloor. **7** De lippen der wijzen verspreiden
de kennis, Het hart der dwazen doet het niet. **8** Jahweh heeft
een afschuw van het offer der bozen, Maar welbehagen in het
gebed der rechtvaardigen. **9** Jahweh verafschuwt de weg van
een boosdoener; Hij houdt van hem, die naar rechtvaardigheid
streeft. **10** Strenge straf wacht hem, die het rechte pad verlaat;
Wie niets van bestraffing wil weten, zal sterven. **11** Onderwereld
en dodenrijk liggen open voor Jahweh, Hoeveel te meer de
harten van de kinderen der mensen! **(Sheol h7585)** **12** De spotter
houdt er niet van, dat men hem vermaant; Daarom gaat hij
niet met wijzen om. **13** Een vrolijk hart maakt een blij gezicht,

Verdriet in het hart slaat de geest terneer. **14** Een verstandig
hart streeft naar kennis, De mond der dommen vermeit zich
in dwaasheid. **15** Een neerslachtig mens heeft steeds kwade
dagen, Voor een blijmoedig karakter is het altijd feest. **16** Beter
weinig te bezitten en Jahweh te vrezen, Dan vele schatten met
wroeging erbij. **17** Beter een schoteltje groente, waar liefde
heerst, Dan een gemeste stier met haat erbij. **18** Een driftkop
stookt ruzie, Een lankmoedig mens bedaart de twist. **19** De weg
van een luiaard is als een doornheg, Het pad der vlijtigen is
gebaand. **20** Een verstandig kind is een vreugde voor zijn vader,
Een dwaas mens minacht zijn moeder. **21** In dwaasheid vindt
een onverstandig mens zijn genoegen, Een man van inzicht
houdt de rechte weg. **22** Bij gebrek aan overleg mislukken
de plannen, Na rijp beraad komen ze tot stand. **23** Men kan
plezier hebben in zijn eigen antwoord; Maar hoe treffend is
een woord, dat van pas komt! **24** De wijze gaat de weg des
levens omhoog, Hij wil het dodenrijk beneden ontwijken. **(Sheol
h7585)** **25** Jahweh haalt het huis der hoogmoedigen neer, Maar
zet de grenspaal van een weduwe vast. **26** Jahweh heeft een
afschuw van snode plannen, Maar vriendelijke woorden zijn
Hem rein. **27** Wie oneerlijke winst maakt, schaadt zijn eigen
huis; Maar wie van omkoperij niets moet hebben, blijft leven. **28**
Een rechtvaardig mens overweegt wat hij zegt, De mond der
bozen stort onheil uit. **29** Jahweh is verre van de zondaars,
Maar Hij hoort het gebed der rechtvaardigen. **30** Stralende ogen
verblijden het hart, Een goede tijding verkwikt het gebeente. **31**
Wie naar heilzame vermaning luistert, Woont in de kring der
wijzen. **32** Wie de tucht niet telt, telt zich zelven niet; Wie naar

vermaning luistert, krijgt inzicht. **33** Het ontzag voor Jahweh
voedt op tot wijsheid, Aan de eer gaat ootmoed vooraf.

16 Wel kan de mens bij zichzelf overleggen, Maar van Jahweh
komt het antwoord van de mond. **2** Al denkt de mens, dat al zijn
wegen onschuldig zijn, Het is Jahweh, die de harten toetst! **3**
Wentel uw zorgen op Jahweh af, Dan komen uw plannen ten
uitvoer. **4** Jahweh heeft alles gemaakt met een doel, Zo ook den
zondaar voor de dag van het onheil. **5** Jahweh verafschuwt
alle hooghartige mensen; De hand erop: ze ontkomen niet aan
hun straf. **6** Door oprechte liefde wordt de zonde uitgeboet,
Uit vrees voor Jahweh leert men het kwaad mijden. **7** Als
Jahweh behagen heeft in iemands wegen, Maakt Hij zelfs
diens vijanden met hem bevriend. **8** Beter weinig met eerlijke
middelen, Dan rijke inkomsten door onrecht. **9** Al kan de mens
bij zichzelf overleggen, Het is Jahweh, die zijn schreden richt.
10 Van ‘s konings lippen komt een orakel, Bij een rechtszaak
faalt zijn uitspraak niet. **11** Een juiste balans en weegschaal
zijn van Jahweh, En iedere gewichtssteen is zijn werk. **12**
Koningen moeten een afschuw van misdaden hebben; Alleen
door rechtvaardigheid staat een troon sterk. **13** Een koning
heeft welbehagen in eerlijke taal, En houdt van iemand, die
waarheid spreekt. **14** De toorn eens konings is de bode van de
dood; Een wijs man weet hem te ontwapenen. **15** Een vriendelijk
gezicht van den koning betekent leven, Zijn welgevallen is
als een wolk vol lenteregen. **16** Wijsheid verwerven is beter
dan goud, Ervaring krijgen verkieslijker dan zilver. **17** Het pad
der deugdzamen weet het kwaad te vermijden; Wie op zijn
weg let, beschermt zichzelf. **18** Hoogmoed komt vóór de val,
Hooghartigheid, voordat men struikelt. **19** Beter deemoedig te

zijn met armen, Dan met hovaardigen buit te delen. **20** Wie op
zijn woorden let, heeft het goed; Gelukkig hij, die op Jahweh
vertrouwt! **21** Een wijze geest wordt verstandig genoemd, Maar
met goede woorden bereikt men nog meer. **22** Inzicht is een
levensbron voor wie het bezit, Dwazen worden met dwaasheid
bestraft. **23** Een wijze geest spreekt verstandige taal, Hij maakt,
dat zijn woorden overtuigen. **24** Vriendelijke woorden zijn een
honingraat, Zoet voor de ziel en verkwikkend voor het gebeente.
25 Soms houdt men een weg voor de rechte, Die tenslotte
uitloopt op de dood. **26** De honger zet den arbeider aan tot
werken; Zijn mond dwingt hem ertoe. **27** Een man, die niet
deugt, is een oven van boosheid; Op zijn lippen brandt als het
ware een vuur. **28** Een wispelturig mens stuurt op ruzie aan, Een
lastertong brengt onenigheid tussen vrienden. **29** Een booswicht
tracht zijn naaste te verleiden, En hem te brengen op een weg,
die niet deugt. **30** Wie zijn ogen toeknijpt, is iets vals van plan;
Wie zijn lippen opeenperst, heeft het kwaad al gedaan. **31** Het
grijze haar is een heerlijke kroon, Die op het pad der deugd
wordt verkregen. **32** Een lankmoedig man is meer waard dan
een krachtmens; Wie zichzelf beheerst, staat hoger, dan wie een
stad bedwingt. **33** Wel wordt het lot in de schoot geworpen Maar
wat het uitwijst, komt van Jahweh.

17 Beter een droog stuk brood met vrede erbij, Dan een huis
vol feestmaaltijden en twist. **2** Een verstandige knecht heeft
meer te zeggen dan een ontaarde zoon, En deelt met diens
broeders de erfenis. **3** De smeltkroes voor het zilver, de oven
voor het goud; Maar de harten toetst Jahweh! **4** De boosdoener
luistert naar zondige taal, De valsaard heeft oor voor heilloze
woorden. **5** Wie een arme bespot, smaadt zijn Schepper; Wie

leedvermaak heeft, blijft niet ongestraft. **6** Kleinkinderen zijn de
kroon der grijsaards, Vaders de trots van hun kinderen. **7** Als
oprechte taal een dwaas niet staat, Past een edelman zeker
geen leugentaal. **8** Het geschenk is een toversteen voor wie
het geeft; Waarheen hij zich wendt, hij heeft succes. **9** Wie
een misdaad bemantelt, zoekt de vrede te bewaren; Wie de
zaak weer ophaalt, brengt onenigheid tussen vrienden. **10** Op
een verstandig mens maakt één vermaning meer indruk, Dan
honderd slagen op een dwaas. **11** Een boze zoekt enkel verzet;
Daarom stuurt men een wreden bode op hem af. **12** Beter een
berin te ontmoeten, van haar jongen beroofd, Dan een dwaas in
zijn dwaasheid. **13** Als iemand goed met kwaad vergeldt, Zal
van zijn huis het kwaad niet wijken. **14** Als ruzie ontstaat, is het
hek van de dam; Bind dus in, voor de twist losbarst. **15** Wie
een boosdoener vrijspreekt en een onschuldige veroordeelt,
Zijn beiden een even grote gruwel voor Jahweh. **16** Waartoe
dient geld in de hand van een dwaas, Om wijsheid te kopen,
als hij toch geen verstand heeft? **17** Een vriend laat altijd zijn
genegenheid blijken, In tijd van nood toont hij zich als een
broeder. **18** Hoe kortzichtig de mens, die handslag geeft, En
zich borg stelt voor zijn naaste. **19** Wie op ruzie gesteld is,
is op zonde gesteld; Wie hooghartig spreekt, zoekt zijn eigen
val. **20** Een vals karakter zal geen zegen ondervinden; Wie
zijn woorden verdraait, zal in het ongeluk storten. **21** Wie een
domoor verwekt heeft, heeft zich hartzeer bezorgd; De vader
van een zot kent geen vreugde. **22** Een blij hart doet het lichaam
goed, Neerslachtigheid verdort het gebeente. **23** De boze neemt
een geschenk uit de buidel aan, Om de wegen van het recht te
verdraaien. **24** De verstandige houdt de wijsheid voor ogen, De

ogen van een domoor dwalen af naar de uithoeken der aarde.
25 Een dom kind is een ergernis voor zijn vader, Een verdriet
voor haar, die het baarde. **26** Onschuldigen beboeten is al niet
goed; Maar edele mensen slaan, gaat alle perken te buiten! **27**
Wie verstandig is, is spaarzaam met zijn woorden; Een man van
ervaring is koelbloedig. **28** Als hij zwijgt, geldt zelfs een dwaze
voor wijs; Als hij zijn mond maar houdt, voor verstandig.

18 Wie zich afscheiden wil, zoekt een voorwendsel; Met alle
middelen stuurt hij op ruzie aan. **2** Een domoor houdt niet van
wijsheid, Maar zegt toch gaarne zijn mening. **3** Met de misdaad
komt ook de minachting, Op de schanddaad volgt de smaad.
4 De woorden van sommige mensen zijn diepe wateren, Een
bruisende beek, een bron van leven. **5** Het is onverantwoord,
partij te kiezen voor een boosdoener, of een onschuldige voor
het gerecht te verdringen. **6** Wat een dwaas zegt, leidt tot twist;
Zijn mond roept om slaag. **7** Wat een dwaas zegt, stort hem
in het ongeluk; Zijn woorden zijn een valstrik voor hemzelf. **8**
Woorden van een lastertong zijn als lekkernijen, Ze glijden af
naar het diepste van de maag. **9** Wie ook maar slap is in zijn
werk, Is al een broer van de vernielgeest. **10** De naam van
Jahweh is een sterke burcht; De rechtvaardige ijlt erheen, en is
veilig. **11** Het vermogen is voor den rijke een sterke vesting,
In zijn verbeelding een hoge muur. **12** Vóór de val is men
hooghartig, Maar aan de eer gaat ootmoed vooraf. **13** Geeft
iemand antwoord, eer hij heeft geluisterd, Dan strekt hem dit tot
dwaasheid en schande. **14** Geestkracht houdt iemand staande
in zijn lijden, Maar wie beurt een gebroken geest weer op? **15**
Een verstandig hart doet inzicht op, Het oor der wijzen spitst
zich op kennis. **16** Een geschenk verschaft iemand ruimte, Het

geeft hem toegang tot de groten. **17** Wie het eerst zijn zaak
bepleit, krijgt gelijk; Maar dan komt zijn buur en zet hem recht.
18 Het lot maakt een einde aan twisten, En scheidt machtigen
van elkaar. **19** Een verongelijkte broer is ontoegankelijker dan
een sterke vesting; Ruzie is als de grendel van een burcht. **20**
Door de vrucht van de mond wordt iemands maag gevuld; Van
de oogst zijner lippen wordt hij verzadigd **21** Dood en leven zijn
in de macht van de tong; Wie haar veel gebruikt, moet haar
vrucht dan ook eten. **22** Wie een vrouw heeft gevonden, heeft
iets goeds gevonden, En de gunst van Jahweh gewonnen. **23**
Al klaagt een arme nog zo smekend, De rijke antwoordt met
hardheid. **24** Er zijn makkers, die iemand in het ongeluk storten;
Maar ook vrienden, die aanhankelijker zijn dan een broer.

19 Beter een arme, die onberispelijk wandelt, Dan een rijke,
die verkeerde wegen gaat. **2** Zonder verstand deugt zelfs de
ijver niet; Wie te haastig loopt, doet een misstap. **3** Door zijn
dwaasheid komt de mens op het verkeerde pad, Maar hij zelf
wijt het aan Jahweh! **4** Rijkdom maakt vele vrienden, Een arme
raakt zijn vrienden kwijt. **5** Een onbetrouwbaar getuige blijft
niet ongestraft; Wie leugens verspreidt, zal niet ontkomen. **6**
Velen dingen naar de gunst van een voorname; Wie geschenken
geeft, heeft allen tot vriend. **7** Als een arme al door zijn broers
wordt gehaat, Hoever zullen zijn vrienden zich dan van hem
terugtrekken! Wie te veel spreekt, wordt een meester in de
boosheid; Wie woorden najaagt, ontkomt niet. **8** Wie verstand
verwerft, heeft zichzelven lief; Wie inzicht bewaart, zal het goede
ondervinden. **9** Een onbetrouwbaar getuige blijft niet ongestraft;
Wie leugens verspreidt, zal omkomen. **10** Weelde staat een
dwaas evenmin, Als een knecht het heersen over vorsten. **11**

Wijsheid maakt den mens lankmoedig; Hij gaat er groot op,
een misstap te vergeven. **12** Een toornig koning brult als een
leeuw, Maar als dauw op het groen is zijn gunst. **13** Een dwaas
kind is een ramp voor zijn vader, Het getwist van een vrouw
een gestadig druppelend lek. **14** Huis en have worden van
vader geërfd, Maar een verstandige vrouw komt van Jahweh. **15**
Luiheid verwekt een diepe slaap, Een trage geest moet honger
lijden. **16** Wie de geboden in acht neemt, behoedt zichzelf; Wie
niet past op zijn wandel, zal sterven. **17** Wie goed is voor een
arme, leent aan Jahweh; Hij zal hem zijn weldaad vergelden.
18 Tuchtig uw kind, zo lang er nog hoop is; Maar laat u niet
vervoeren tot toorn. **19** Een driftig mens zal moeten boeten; Wilt
ge hem helpen, ge maakt het nog erger. **20** Luister naar raad, en
neem vermaning aan, Opdat ge tenslotte wijs moogt zijn. **21** Vele
plannen gaan er om in den mens, Maar het besluit van Jahweh,
dàt komt tot stand. **22** Goedheid strekt den mens tot gewin,
Beter arm te zijn dan wreed **23** Het ontzag voor Jahweh leidt ten
leven; Men rust dan tevreden, niet door rampen bezocht. **24** Als
een luiaard zijn hand in de schotel heeft gestoken, Brengt hij
haar nog niet eens naar de mond. **25** Slaat ge een spotter, dan
wordt de onervarene wijs; Vermaant ge een verstandig mens,
hij leert er nog uit. **26** Wie zijn vader mishandelt, zijn moeder
verjaagt, Is een kind, dat beschaamt en te schande maakt. **27**
Mijn zoon, houdt ge op, naar vermaning te luisteren, Dan dwaalt
ge af van verstandige taal. **28** Een kwaadwillige getuige spot
met het recht, De mond der bozen stort onrecht uit. **29** Voor de
spotters liggen roeden gereed, En slagen voor de rug van de
dwazen.

20 De wijn is een spotter, de drank luidruchtig; Onwijs is hij, die
zich eraan te buiten gaat. **2** Een toornig koning brult als een
leeuw; Wie hem prikkelt, vergrijpt zich aan zichzelf. **3** Het is een
eer voor den mens, buiten twisten te blijven; Alleen dwazen
zoeken ruzie. **4** Als een luiaard in de herfst niet wil ploegen,
Zoekt hij in de oogsttijd tevergeefs. **5** Diep water is het, wat
iemand bij zichzelf overlegt; Maar een verstandig mens weet het
te putten. **6** Velen worden vriendelijke mensen genoemd; Waar
vindt men echter iemand, die betrouwbaar is? **7** Een deugdzaam
mens, die onberispelijk wandelt: Ook na zijn dood gaat het zijn
kinderen goed. **8** De koning, die op zijn rechterstoel zit, Zift met
zijn ogen al wat slecht is. **9** Wie kan zeggen: Ik heb mijn hart
rein gehouden, Ik ben vrij van zonde? **10** Tweeërlei gewicht
en tweeërlei maat: Jahweh heeft van beide een afschuw. **11**
Zelfs uit het gedrag van een kind kan men opmaken, Of zijn
daden zuiver zijn en oprecht. **12** Een oor dat hoort, en een oog
dat ziet: Jahweh heeft ze beide gemaakt. **13** Wees niet verzot
op slapen, anders wordt ge arm; Houd uw ogen open, en ge
krijgt eten genoeg. **14** Slecht! Slecht! klaagt de koper; Maar
als hij is weggegaan, gaat hij er groot op **15** Er is goud, er
zijn veel juwelen, Maar het kostbaarst bezit zijn verstandige
lippen. **16** Ontneem hem zijn kleed, want hij bleef borg voor
een ander; Eis een pand van hem, terwille van vreemden. **17**
Gestolen brood smaakt iemand wel goed, Maar achteraf heeft
hij een mond vol zand. **18** Alleen door beraad komen plannen
ten uitvoer; Voer dus de strijd met beleid. **19** Wie altijd maar
babbelt, verraadt licht een geheim; Bemoei u dus niet met een
praatvaar. **20** Als iemand zijn vader en moeder vervloekt, Gaat
zijn lamp uit, wanneer de duisternis intreedt. **21** Een bezit, te

spoedig verkregen, Brengt tenslotte geen zegen. **22** Zeg niet:
Ik zal u het kwaad vergelden! Vertrouw op Jahweh; Hij zal u
helpen. **23** Tweeërlei gewicht is een gruwel voor Jahweh, Een
valse weegschaal is kwaad. **24** Door Jahweh zijn de schreden
der mensen bepaald; Hoe zou ook de mens zijn weg kunnen
zien? **25** In de val loopt hij, die ijlings "Heilig" roept En eerst ná
zijn geloften overlegt. **26** Een wijs koning zift de bozen uit, En
laat het rad over hen heengaan. **27** Jahweh slaat de geest der
mensen gade En doorzoekt alle schuilhoeken der ziel. **28** Liefde
en trouw beschermen den koning, Op rechtvaardigheid stut hij
zijn troon. **29** Het sieraad der jongemannen is hun kracht, Grijze
haren zijn de pronk van de ouderdom. **30** Bloedige striemen
polijsten het hart, Slagen de schuilhoeken der ziel.

21 In Jahweh's hand is het hart van een koning als een beekje;
Hij leidt het, waarheen Hij wil. **2** Al denkt de mens, dat al
zijn wegen recht zijn, Het is Jahweh, die de harten toetst. **3**
Rechtvaardigheid beoefenen en billijkheid, Is Jahweh meer
waard dan offers. **4** Een hooghartige blik, een opgeblazen hart,
De aanplant der bozen is zonde **5** De plannen van een ijverig
mens brengen louter voordeel, Maar wie zich overhaast, krijgt
enkel gebrek. **6** Wie met leugens schatten wil verwerven, Jaagt
ijdelheid na en de strikken des doods. **7** Bozen worden door
hun gewelddaden meegesleept; Want zij weigeren, recht te
doen. **8** Kronkelig is de weg van een bedrieger; Wie eerlijk is,
handelt oprecht. **9** Beter te wonen op de punt van het dak,
Dan met een snibbige vrouw in de echtelijke woning. **10** Een
slecht karakter haakt naar kwaad; Zelfs zijn naaste vindt geen
genade in zijn ogen. **11** Straft ge een spotter, dan wordt de
onervarene wijs; Leest men een wijze de les, hij leert er nog

uit. **12** De Rechtvaardige let op het huis van den boze, En stort
de boosdoeners in het verderf. **13** Wie zich doof houdt voor
de smeekbede van een arme, Zal ook zelf roepen en geen
antwoord krijgen. **14** Toorn wordt door een stille gift ontwapend,
Hevige gramschap door een geschenk in de buidel. **15** Dat er
recht wordt gedaan, is voor den rechtvaardige een vreugde,
Voor de boosdoeners een ramp. **16** De mens, die afdwaalt van
het pad der wijsheid, Mag in de kring der schimmen uitrusten.
17 Wie van feestvieren houdt, vervalt tot gebrek; Wie veel wijn
en olie verbruikt, wordt niet rijk. **18** De boze is een losprijs voor
den rechtvaardige, Zondaars komen voor de deugdzamen in de
plaats. **19** Beter in een woestijn te wonen, Dan bij een snibbige
en humeurige vrouw. **20** In de woning van een wijze blijven
kostbare schatten, Maar de domoor jaagt ze erdoor. **21** Wie
naar rechtvaardigheid en goedheid streeft, Zal leven vinden en
aanzien. **22** De wijze beklimt een stad van helden, En werpt het
bolwerk neer, waarop zij vertrouwen. **23** Wie let op zijn mond en
zijn tong, Bespaart zich moeilijkheden. **24** "Spotter" noemt men
een overmoedig, vermetel mens, Een die handelt in mateloze
trots. **25** Een luiaard komt nog om door zijn ondeugd, Want zijn
handen weigeren te werken. **26** Heel de dag zit de zondaar
te hunkeren, Maar de rechtvaardige deelt rijkelijk uit. **27** Het
offer der bozen is iets afschuwelijks; Hoeveel te meer, als hij het
brengt voor een wandaad. **28** Een leugenachtig getuige gaat te
gronde; Iemand die luistert, mag altijd spreken. **29** Wel trekt
een boosdoener een brutaal gezicht, Maar een rechtvaardige
doorziet zijn gedrag. **30** Er is geen wijsheid, geen beraad, Geen
verstand tegenover Jahweh. **31** Wel worden paarden getuigd
voor de dag van de strijd, Maar de zege hangt van Jahweh af.

22 Een goede naam is meer waard dan een groot vermogen,
Bemind te zijn is beter dan zilver en goud. **2** Rijk en arm
ontmoeten elkaar, Jahweh is hun aller Schepper. **3** De wijze ziet
onheil en trekt zich terug; De onnozelen lopen door, en moeten
ervoor boeten. **4** Het loon voor ootmoed en vreze voor Jahweh
Is rijkdom, aanzien en leven. **5** Doornen en strikken liggen op
de weg van den valsaard; Wie zijn leven liefheeft, blijft er ver
vandaan. **6** Oefen kinderen in de weg, die ze moeten gaan, Dan
wijken ze ook in hun ouderdom er niet van af. **7** Wie rijk is,
heerst over de armen; Wie leent, wordt de slaaf van wie uitleent.
8 Wie onrecht zaait, zal onheil oogsten; De vrucht van zijn arbeid
gaat te niet. **9** Een vriendelijk mens wordt gezegend, Want hij
deelt met den arme zijn brood. **10** Jaag den spotter weg, en het
twisten houdt op, Er komt een eind aan vechten en schimpen.
11 De zuivere van harte wordt door Jahweh bemind, De vleier is
de vriend van den koning. **12** De ogen van Jahweh houden vol
kennis de wacht; Hij verijdelt de woorden van den zondaar. **13**
De luiaard zegt: Buiten loopt een leeuw, Midden op straat word
ik nog verscheurd! **14** Een diepe kuil is de mond van vreemde
vrouwen; Op wien Jahweh vertoornd is, die valt erin. **15** Al zit de
dwaasheid in het hart van een kind geworteld, De tuchtroede
haalt ze er uit! **16** Wie een arme verdrukt, brengt hem voordeel;
Wie aan een rijkaard iets geeft, veroorzaakt gebrek **17** Woorden
van wijzen Neig uw oor en luister naar mijn woorden; Zet uw
aandacht erop, om ze te leren kennen. **18** Het is goed, als ge ze
ter harte neemt, En ze allen bestendig op uw lippen hebt. **19**
Opdat ge in Jahweh uw vertrouwen moogt stellen, Maak ik ze
heden bekend, ook aan u! **20** Een dertigtal heb ik er voor u
opgeschreven: Ze bevatten goede raad en ervaring; **21** Ze leren

u de waarheid en betrouwbare woorden, Zodat ge een goed
antwoord kunt geven aan hen die u ondervragen **22** Buit een
arme niet uit, omdat hij arm is, Trap in de poort niet op den
kleinen man; **23** Want Jahweh zal het voor hen opnemen, En die
hèn beroven, van het leven beroven. **24** Sluit geen vriendschap
met een driftkop, Laat u niet in met een heethoofd; **25** Anders
raakt ge vertrouwd met hun wegen, En zet ge een valstrik voor
uzelf. **26** Behoor niet tot hen, die handslag geven, En borg
blijven voor schulden; **27** Als ge niets hebt om te betalen, Haalt
men het bed onder u weg. **28** Raak niet aan de eeuwenoude
grenzen, Die uw voorvaderen hebben getrokken. **29** Ziet ge
iemand die handig is met zijn werk, Hij komt bij koningen in
dienst; Het gewone volk hoeft hij niet te dienen!

23 Als ge bij den koning aan tafel zit, Let dan enkel op wat voor
u staat, **2** En zet een mes op uw keel Als ge een goede eetlust
hebt; **3** Wees niet belust op zijn lekkernijen, Want ze zijn een
bedriegelijke spijs. **4** Doe geen moeite, om rijkdom te verwerven,
Zie van uw voornemen af; **5** Zodra ge uw zinnen daarop zet, Is
hij al heen! Want hij maakt zich vleugels, En vliegt als een arend
de lucht in. **6** Ga niet eten bij een vrek, Wees niet belust op zijn
lekkernijen; **7** Want het is iemand, die bij zichzelf zit te rekenen,
Die "Eet en drink" tot u zegt, maar het niet meent. **8** De spijs, die
ge gegeten hebt, spuwt ge weer uit, En uw vriendelijke woorden
hebt ge verspild. **9** Spreek niet ten aanhoren van een dwaas; Hij
geeft niets om uw wijze woorden. **10** Verleg de grenzen van
weduwen niet En raak niet aan de akker van wezen; **11** Want
hun Losser is sterk, Hij neemt het voor hen tegen u op. **12** Neem
een vermaning wel ter harte Open uw oren voor verstandige
taal. **13** Ge moet een knaap geen vermaning sparen, Al slaat ge

hem met een stok, hij gaat er niet van dood; **14** Want als ge hem met een stok hebt geslagen, Hebt ge hem van de onderwereld gered. **(Sheol h7585)** **15** Mijn kind, als úw hart wijs is, Zal ook mijn hart zich verheugen; **16** Mijn ziel zal jubelen, Als uw lippen juiste dingen zeggen. **17** Laat uw hart niet jaloers zijn op zondaars, Maar ijveren voor de vrees voor Jahweh, iedere dag; **18** Als ge die bewaart, is er toekomst, En zal uw verwachting niet worden beschaamd. **19** Mijn zoon, luister en wees wijs, Breng uw hart op het rechte pad. **20** Doe niet mee met wijnslempers, Met hen, die zich aan vlees te buiten gaan; **21** Want een drinker en een veelvraat verarmt, De roes hult iemand in lompen. **22** Luister naar uw vader, die u heeft verwekt, Minacht uw moeder niet, als ze oud is geworden. **23** Verwerf u waarheid, en verkoop ze niet, Wijsheid, tucht en inzicht. **24** Innig verheugt zich de vader van een rechtschapene, Wie een wijze baarde, beleeft genoegen aan hem: **25** Zo moge uw vader zich over u verheugen, Zij zich verblijden, die u ter wereld bracht. **26** Mijn zoon, schenk mij uw hart, Laat uw ogen op mijn wegen letten; **27** Want een deerne is een diepe kuil, Een vreemde vrouw een nauwe put. **28** Ja, zij ligt op de loer als een rover, En maakt vele mensen ontrouw. **29** Waar klinkt ach, en waar klinkt wee; Waar heerst twist, waar nijpen de zorgen? Waar worden zonder reden wonden geslagen, Waar worden de blikken beneveld? **30** Waar men nog laat aan de wijn zit, Waar men komt, om de drank te keuren. **31** Zie niet om naar de wijn, hoe rood hij is, Hoe hij fonkelt in het glas. Wel glijdt hij zachtjes naar binnen, Vloeiend langs lippen en tanden. **32** Maar ten leste bijt hij als een slang, Is hij giftig als een adder. **33** Uw ogen zien vreemde dingen, Uw hart slaat wartaal uit; **34** Ge voelt u als iemand, die dobbert op zee, Als een matroos bij

zware storm: **35** "Ze hebben me geslagen, en ik voelde het niet,
Ze hebben me gebeukt, en ik merkte het niet! Wanneer ben ik
weer wakker? Dan ga ik er nog eens op uit!"

24 Wees niet afgunstig op booswichten, Verlang niet naar hun
gezelschap; **2** Want wat zij willen is geweld, Wat zij bespreken,
is onheil. **3** Door wijsheid wordt een huis gebouwd, Door inzicht
houdt het stand; **4** Door kunde worden de kamers vol Van allerlei
kostbaar en prettig bezit. **5** Een wijze is meer waard dan een
sterke, Een man van ervaring meer dan een krachtmens; **6**
Want alleen met overleg wordt een oorlog gevoerd, De zege
bevochten door rijp beraad. **7** Voor een dwaas is de wijsheid te
hoog; Daarom doet hij in de poort zijn mond niet open. **8** Wie
op kwaad zint, Wordt een gluiperd genoemd. **9** De gedachten
van een dwaas zijn zondig, Een spotter is voor de mensen
een gruwel. **10** Gedraagt ge u slap, als het u goed gaat, Dan
schieten in moeilijke tijden uw krachten te kort. **11** Red hen,
die ter dood worden gebracht; Bevrijd hen, die naar de plaats
van terechtstelling wankelen. **12** Al zegt ge: "Och, we wisten
het niet," Zou Hij, die de harten peilt, het niet merken, Hij, die
uw leven beschermt, het niet weten, En den mens niet naar
zijn werken vergelden? **13** Mijn zoon, eet honing, want die
smaakt goed; Honingzeem is zoet voor het gehemelte: **14** Zo is
ook de kennis goed voor uw hart, En de wijsheid voor uw ziel.
Vindt ge haar, dan is er toekomst, En wordt uw verwachting
niet beschaamd. **15** Booswicht, loer niet op de woning van den
rechtvaardige, Beproef niet, zijn verblijf te vernielen; **16** Want
al valt de rechtvaardige zevenmaal, hij staat weer op, Maar
de bozen blijven liggen in het kwaad. **17** Als uw vijand valt,
moet ge u niet verheugen, Als hij struikelt, u niet verblijden;

18 Want als Jahweh het ziet, mishaagt het Hem, En wendt Hij
zijn gramschap van hem op u af. **19** Erger u niet over hen, die
kwaad doen, Wees niet jaloers op booswichten; **20** Want voor
den booswicht is er geen toekomst, De lamp der bozen gaat uit.
21 Mijn zoon, vrees Jahweh en den koning, Houd u niet met
nieuwlichters op; **22** Want plotseling daagt hun ongeluk, Wie
weet, wat hun einde zal zijn? **23** Ook de volgende spreuken zijn
van wijzen. Partijdigheid in een rechtszaak is nooit goed **24** Wie
tot een schuldige zegt: ge hebt gelijk, De volkeren zullen hem
verwensen, De naties hem vloeken. **25** Maar die hem bestraffen,
gaat het goed, Op hen rust zegen en voorspoed; **26** Een kus op
de lippen krijgt hij, Die een rechtvaardige uitspraak doet. **27**
Stel orde op uw werk buitenshuis, Maak, dat het klaar is op uw
akker; Neem dan eerst een vrouw En bouw u een huis. **28** Leg
geen valse getuigenis af tegen uw naaste, Waarom zouden uw
lippen bedriegen? **29** Zeg niet: "Zoals hij mij heeft gedaan, zal
ik hem doen; Ik zet den man zijn daden betaald." **30** Ik kwam
eens langs de akker van een luiaard, Langs de wijngaard van
een dwaas; **31** En zie: hij was geheel met onkruid begroeid, De
grond met distels bedekt, En de stenen muur lag in puin. **32**
Toen ik dat zag, nam ik het ter harte; Toen ik dat merkte, heb ik
er deze les uit getrokken: **33** Nog even slapen, nog even soezen,
Nog even in bed de handen over elkaar; **34** Dan overvalt u de
armoe als een zwerver, Het gebrek als een rover.

25 Ook de volgende spreuken zijn van Salomon; ze zijn
verzameld door de beambten van Ezekias, den koning van
Juda. **2** Het is de glorie van God, iets verborgen te houden,
De glorie der koningen, het uit te zoeken. **3** Zoals de hoogte
der hemelen, en de diepte der aarde, Zo is ook het hart der

koningen: ondoorgrondelijk. **4** Worden de slakken uit het zilver
verwijderd, Dan slaagt de kunstenaar in zijn werk; **5** Verjaagt
men de bozen uit de tegenwoordigheid van den koning, Dan
staat zijn troon door rechtvaardigheid sterk. **6** Dring u niet op bij
den koning, En ga niet staan op de plaats van voornamen; **7** Het
is beter, dat men tot u zegt: "Neem hier plaats, hogerop," Dan
dat men u voor een aanzienlijke vernedert. Wat uw ogen hebben
gezien, **8** Moet ge niet terstond voor het gerecht gaan brengen;
Wat zult ge na afloop doen, Als uw naaste u in het ongelijk heeft
gesteld? **9** Beslecht uw eigen zaak met den naaste, Maar maak
daarbij het geheim van een derde niet openbaar; **10** Anders zal
hij, die het hoort, u beschimpen, En houdt ge voor altijd een
slechte naam. **11** Gouden vruchten op zilveren schalen: Zijn
woorden, te pas gesproken. **12** Een gouden ring en een sieraad
van edel metaal: Is een wijs vermaner voor een luisterend oor.
13 Als koele sneeuw bij de hitte van de oogst Is een trouwe bode
voor hem, die hem stuurt: Hij fleurt zijn meester weer op. **14**
Wolken en wind, en toch geen regen: Dat is iemand, die praalt
op een gift, waar toch niets van komt. **15** Door lankmoedigheid
laat een vorst zich vermurwen, Milde taal breekt beenderen stuk.
16 Hebt ge honing gevonden, eet dan niet meer dan ge aan kunt;
Anders staat het u tegen, en geeft ge het over. **17** Kom niet
te dikwijls in het huis van uw naaste; Anders krijgt hij genoeg
van u, en gaat hij u haten. **18** Een knots, een zwaard en een
scherpe pijl: Is iemand, die valse getuigenis geeft tegen zijn
naaste. **19** Een slechte tand en een zwikkende voet: Is de steun
van een trouweloze in moeilijke tijden. **20** Als azijn op hoofdzeer
Zo werkt het zingen van liederen op een slecht humeur. **21**
Heeft uw vijand honger, geef hem brood te eten, Heeft hij dorst,

laat hem water drinken; **22** Zo stapelt ge vurige kolen op zijn
hoofd, En Jahweh zal het u vergelden. **23** Noordenwind brengt
een stortvloed, Een geniepige tong maakt boze gezichten. **24**
Beter te wonen op de punt van het dak, Dan met een snibbige
vrouw in de echtelijke woning. **25** Een koele dronk voor een
dorstige keel: Is goede tijding uit een ver land. **26** Een bedorven
bron, een vervuilde wel: Is een rechtvaardige, die voor den boze
wankelt. **27** Te veel honing eten is niet gezond; Wees daarom
spaarzaam met vleiende woorden. **28** Als een stad met een
bres, zonder muren: Is iemand zonder zelfbeheersing.

26 Als sneeuw bij zomer, en regen bij oogst: Zo slecht past
eerbetoon bij een dwaas. **2** Als een vogel, die fladdert, en een
zwaluw, die vliegt: Zo is een onverdiende verwensing; zij treft
geen doel. **3** Voor het paard een zweep, voor den ezel een
toom, Voor de rug der dwazen een stok. **4** Antwoord een dwaas
niet naar zijn dwaasheid, Anders mocht ge zelf eens op hem
lijken. **5** Antwoord een dwaas naar zijn dwaasheid, Anders
denkt hij nog, dat hij wijs is **6** Men snijdt zich de voeten af en
mishandelt zichzelf, Wie een dwaas een boodschap laat doen. **7**
Voor een lamme hebben zijn benen geen nut; Zo is het met
een spreuk in de mond van dwazen. **8** Als iemand, die een kei
bij een edelsteen legt, Is hij, die eerbetoon schenkt aan een
dwaas **9** Als een doornstok in de hand van een dronkaard,
Is een spreuk in de mond van dwazen. **10** Als een schutter,
die alle voorbijgangers verwondt, Is hij, die een dwaas en een
dronkaard in dienst neemt. **11** Als een hond, die naar zijn
braaksel terugkeert, Is een dwaas, die zijn dwaasheid herhaalt.
12 Als ge iemand ziet, die meent dat hij wijs is: Dan is er meer
hoop voor een dwaas dan voor hem. **13** De luiaard zegt: "Er

loopt een wild beest op de weg, Er is een leeuw in de straten!"
14 Zoals een deur draait op haar hengsels, Zo draait een luiaard
zich om in zijn bed. **15** Al heeft een luiaard zijn hand in de
schotel gestoken, Hij is nog te traag, om haar naar de mond
te brengen. **16** Een luiaard denkt, dat hij wijzer is Dan zeven
mensen, die verstandige antwoorden geven. **17** Als iemand, die
een hond bij zijn staart pakt, Is hij, die zich bemoeit met een
twist, die hem niet raakt. **18** Als iemand, die als een dolleman
Dodelijke fakkels en pijlen wegslingert, **19** Zo is de man, die zijn
naaste bedriegt, En dan zegt: Ik deed het maar voor de grap! **20**
Bij gebrek aan hout gaat het vuur uit; Waar geen lastertong is,
bedaart de twist. **21** Een blaasbalg bij gloeiende kolen, en hout
op het vuur: Zo is een twistziek mens bij het ruziestoken. **22**
De woorden van een lastertong zijn als lekkernijen, Ze glijden
af naar het diepst van de maag. **23** Als een aarden pot, met
zilverglazuur overtrokken, Zijn vleiende woorden, als het hart ze
niet meent. **24** De vijand veinst met zijn lippen, Maar innerlijk
bergt hij bedrog. **25** Al spreekt hij vriendelijk, vertrouw hem
niet; Want zeven gruwelen zijn in zijn hart. **26** Al weet iemand
zijn haat bedriegelijk te verbergen, Zijn slechtheid komt in de
vergadering aan het licht. **27** Wie een kuil graaft, valt er zelf
in; Wie een steen voortwentelt, op hem rolt die terug. **28** Een
leugentong haat oprechtheid, Een gladde tong verwekt onrust.

27 Wil de dag van morgen niet prijzen: Ge weet niet, wat hij u
brengt. **2** Laat een ander u prijzen, niet uw eigen mond; Een
vreemde, niet uw eigen lippen. **3** Plomp is een steen, en zwaar
het zand; Zwaarder dan beide is het humeur van een dwaas. **4**
Wreed is de wraak, een stortvloed de toorn; Maar wie houdt het
uit voor de jaloezie? **5** Beter een terechtwijzing in het openbaar,

Dan liefde, die zich niet uit. **6** Goed bedoeld zijn de wonden,
door een vriend geslagen; Verraderlijk de kussen van een vijand.
7 Iemand die genoeg heeft, geeft niet om honing; Als iemand
honger heeft, is al het bittere zoet. **8** Als een vogel, die uit het
nest fladdert, Zo is een man, die rondzwerft ver van zijn huis. **9**
Olie en wierook verheugen het hart; De raad van een vriend
verblijdt de ziel. **10** Laat uw eigen vriend en dien van uw vader
niet in de steek; Maar betreed niet het huis van uw broeder, als
het u slecht gaat, Beter een vriend dichtbij. Dan een broer veraf.
11 Mijn zoon, wees wijs, en verblijd mijn hart; Dan kan ik te woord
staan hem, die mij hoont. **12** De wijze ziet onheil en trekt zich
terug; De onnozelen lopen door, en moeten ervoor boeten. **13**
Ontneem hem zijn kleed, want hij bleef borg voor een ander; Eis
pand van hem terwille van een vreemde vrouw. **14** Als iemand
zijn naaste op de vroege morgen luidruchtig begroet, Dan wordt
het als een vloek beschouwd **15** Een gestadig druppelend lek
op een stortregen-dag, En een snibbige vrouw, ze gelijken op
elkaar. **16** De noordenwind is een ruwe wind, Toch wordt hij
geluksbode genoemd **17** Zoals ijzer ijzer scherpt, Zo scherpt de
ene mens den ander. **18** Wie op zijn vijgeboom past, zal zijn
vruchten eten; Wie voor zijn meester zorgt, wordt rijk beloond.
19 Zoals het ene gezicht op het andere lijkt, Zo lijkt ook het ene
mensenhart op het andere. **20** Dodenrijk en onderwereld krijgen
nooit genoeg; De ogen der mensen zijn nimmer bevredigd. **(Sheol
h7585)** **21** Voor het zilver de smeltkroes, de oven voor het goud:
De mens wordt beproefd naar zijn goede naam. **22** Al stampt
ge den dwaas in een vijzel, Tussen de gerstekorrels met een
stamper: Ge krijgt er zijn dwaasheid niet uit. **23** Let goed op, hoe
uw schapen eruit zien, En volg uw kudde met aandacht; **24**

Want welvaart duurt niet eeuwig, Een schat niet van geslacht op
geslacht. **25** Als het hooi binnen is, de nawas verschijnt, En het
groen der bergweide wordt ingezameld, **26** Dan verschaffen de
lammeren u kleding, De bokken u de prijs van een akker; **27**
Dan is er geitenmelk genoeg tot voedsel van u en uw gezin, En
levensonderhoud voor uw dienstboden.

28 De boze vlucht, ook al wordt hij niet vervolgd; De
rechtvaardige voelt zich veilig als een leeuw. **2** De misdaad van
tyrannen doet twisten ontstaan; Door een verstandig man worden
ze bijgelegd **3** Een man, die rijk is, maar de armen verdrukt,
Is een regen, die wegspoelt, geen brood geeft. **4** Die om de
wet niet geven, prijzen den boze; Die de wet onderhouden,
zijn kwaad op hem. **5** Slechte mensen verstaan geen recht,
Maar die Jahweh zoeken begrijpen alles. **6** Beter een arme,
die onberispelijk wandelt, Dan een rijke, die verkeerde wegen
gaat. **7** Het kind, dat de Wet onderhoudt, is verstandig; Maar
gaat het om met verkwisters, het maakt zijn vader beschaamd.
8 Wie zijn bezit vermeerdert met rente en toeslag, Spaart het
op voor hem, die goed is voor de armen. **9** Wie weigert, naar
de Wet te luisteren, Is een gruwel, zelfs als hij bidt. **10** Wie
brave mensen op het slechte pad brengt, Valt zelf in zijn eigen
kuil. Deugdzamen zullen het goede verwerven **11** Een rijkaard
denkt, dat hij wijs is; Een arme, maar verstandige drommel
doorziet hem. **12** Als de rechtvaardigen juichen, is de welvaart
groot; Krijgen bozen de macht, dan zijn de mensen zoek. **13**
Wie zijn zonden verheimelijkt, zal geen voorspoed hebben; Wie
ze belijdt en laat varen, zal vergiffenis krijgen. **14** Gelukkig de
mens, die altijd angstvallig is; Wie zijn hart afstompt, valt in
het kwaad. **15** Een brullende leeuw en een roofzuchtige beer:

Dat is een goddeloos heerser over een behoeftig volk. **16** Een
kortzichtig vorst maakt zich aan veel afpersing schuldig; Haat hij
oneerlijke winst, dan leeft hij lang. **17** Een mens, die bezwaard is
door bloedschuld, Moet tot het graf een vluchteling blijven, door
niemand geholpen. **18** Wie onberispelijk wandelt, wordt gered;
Wie verkeerde wegen gaat, valt in een kuil. **19** Wie een akker
bebouwt, heeft eten genoeg; Wie zijn tijd verbeuzelt, zit volop in
de armoe. **20** Een eerlijk mens wordt rijkelijk gezegend; Wie te
spoedig rijk wil worden, blijft niet ongestraft. **21** Partijdigheid is
altijd verkeerd: Voor een stuk brood kan iemand een misdrijf
begaan. **22** Een boosaardig mens wil spoedig rijk worden,
Niet vermoedend, dat het gebrek hem wacht. **23** Wie iemand
vermaant, oogst later dank, Meer dan iemand met een gladde
tong. **24** Wie zijn vader en moeder berooft, en zegt: "Het is niet
verkeerd", Is een gezel van den misdadiger. **25** Een hebzuchtig
mens stookt ruzie; Wie op Jahweh vertrouwt, heeft het goed.
26 Wie op zichzelf vertrouwt, is een domoor; Wie in wijsheid
wandelt, wordt gered. **27** Wie aan een arme geeft, krijgt geen
gebrek; Wie zijn ogen voor hem sluit, wordt diep vervloekt. **28**
Krijgen bozen de macht, dan bergt zich de mens; Als zij ten
onder gaan, worden de rechtvaardigen talrijk.

29 Iemand die hardnekkig blijft, ondanks vermaning, Wordt
plotseling onherstelbaar gebroken. **2** Als rechtvaardigen heersen,
verheugt zich het volk; Als de boze regeert, zuchten de mensen.
3 Een man, die de wijsheid liefheeft, is een vreugde voor zijn
vader; Wie zich ophoudt met deernen, verkwist zijn vermogen.
4 Door rechtvaardigheid houdt een koning het land in stand;
Wie veel belastingen heft, put het uit. **5** Iemand die zijn naaste
vleit, Spant een strik voor zijn voeten. **6** Op het pad van een

booswicht ligt een valstrik, Maar de rechtvaardige loopt vrolijk
voort. **7** De rechtvaardige houdt rekening met de rechten der
armen, De boze echter verstaat geen reden. **8** Spotters steken
een stad in brand, Wijzen bedaren het oproer. **9** Als een dwaas
een rechtszaak heeft met een wijze, Is hij luidruchtig en vrolijk,
maar heeft geen rust. **10** Bloeddorstige mensen haten den
deugdzame, De goeden zijn bezorgd voor zijn leven. **11** De
dwaas laat zijn toorn de vrije loop, De wijze houdt zijn gramschap
inl. **12** Als een vorst geloof schenkt aan leugentaal, Worden al
zijn dienaren slecht. **13** Een arme en een geldschieter ontmoeten
elkaar: Jahweh schenkt beiden het licht der ogen. **14** Als een
koning de armen billijk behandelt, Staat zijn troon voor altijd
sterk. **15** Een stok en een vermaning schenken wijsheid; Een
kind, dat aan zichzelf is overgelaten, maakt zijn moeder te
schande. **16** Als de bozen regeren, tiert de misdaad; Als zij
vallen, zien de rechtvaardigen met vreugde toe. **17** Tuchtig uw
zoon, dan geeft hij u rust, En bezorgt hij u vreugde. **18** Is er
geen openbaring dan verwildert het volk; Gelukkig is het, als het
de Wet onderhoudt! **19** Niet met woorden alleen moet ge een
slaaf vermanen; Hij verstaat ze wel, maar doet er niet naar.
20 Ziet ge iemand, die overijld spreekt: Voor een dwaas is er
meer hoop dan voor hem. **21** Wie zijn slaaf van jongsaf verwent,
Wordt tenslotte met ondank beloond. **22** Een opvliegend karakter
sticht ruzie, Een driftkop misdraagt zich vaak. **23** Hoogmoed
brengt een mens ten val, Ootmoed brengt hem tot eer. **24** Wie
met een dief deelt, is zijn eigen vijand: Omdat hij de vloek
hoort, en de zaak toch niet aangeeft **25** Menselijk opzicht spant
een strik; Maar wie op Jahweh vertrouwt, is veilig. **26** Velen
dingen naar de gunst van den koning, Maar Jahweh geeft ieder

wat hem toekomt. **27** De rechtvaardigen hebben een afschuw
van zondaars, De bozen een afschuw van een eerlijk man.
Aanhangsel. Woorden van Agoer.

30 Woorden van Agoer, den zoon van Jake, uit Massa De
mens spreekt: Ik heb mij afgemat, o God; Ik heb mij afgemat, o
God; ik ben op! **2** Ik ben de domste van alle mensen, Ik bezit
geen mensenverstand; **3** Maar God heeft mij wijsheid geleerd
Nu bezit ik kennis van den Heilige! **4** Wie steeg ten hemel op, en
daalde weer neer; Wie ving de wind in zijn holle hand; Wie bond
het water in zijn mantel; Wie stelde de grenzen der aarde vast?
Hoe is zijn naam, hoe de naam van zijn zoon? Zeg het mij,
wanneer ge het weet. **5** Elk woord van God is vertrouwd; Hij is
een schild, voor wie op Hem bouwen. **6** Voeg aan zijn woorden
niets toe, Anders berispt Hij u, en blijkt ge een leugenaar. **7**
Twee dingen wil ik van U vragen, Weiger mij die niet, eer ik sterf:
8 Onwaarheid en leugentaal, Houd ze verre van mij! Geef mij
armoede noch rijkdom, Maar schenk mij het voedsel, dat ik nodig
heb, **9** Opdat ik U in mijn overvloed niet verloochene En zeggen
durf: "Wie is Jahweh!" Of in mijn armoede niet tot stelen kom, En
mij vergrijp aan de Naam van mijn God. **10** Belaster een knecht
niet bij zijn meester; Anders vloekt hij u, en boet gij ervoor. **11**
Wee het geslacht, dat zijn vader vloekt, En zijn moeder niet eert;
12 Het geslacht, dat zich onschuldig waant, Maar niet eens is
schoongewassen van zijn vuil; **13** Het geslacht dat uit de hoogte
neerziet, En de wenkbrauwen optrekt; **14** Het geslacht, met
tanden als zwaarden En kiezen als messen, Om den arme van
de aarde weg te vreten, En den behoeftige weg van zijn grond.
15 De bloedzuiger heeft twee dochters, Ze heten: Hap, hap!
Drie dingen zijn niet te verzadigen; Vier dingen zeggen nimmer:

genoeg! **16** De onderwereld, De onvruchtbare moederschoot,
Het land, dat water te kort komt, Het vuur, dat nooit "genoeg"
zegt. **(Sheol h7585)** **17** Een oog, dat met vader spot, En met de
gehoorzaamheid aan moeder lacht: De raven van het dal zullen
het uitpikken, De jonge arenden het opvreten. **18** Drie dingen zijn
mij te wonderlijk, Vier dingen begrijp ik niet: **19** De weg van een
arend door de lucht, De weg van een slang over de rots, De weg
van een schip midden door zee, En de weg van een man naar
een meisje. **20** Maar dit is de weg van een overspelige vrouw:
Ze eet, veegt zich de mond af, En zegt: Ik heb geen kwaad
gedaan. **21** Onder drie dingen beeft de aarde, Onder vier dingen
houdt ze het niet uit: **22** Onder een slaaf, wanneer hij koning
wordt; Onder een dwaas, als hij genoeg te eten heeft; **23** Onder
een oude vrijster, die nog een man vindt; En onder een slavin,
die haar meesteres verdringt **24** Vier dingen zijn de kleinste op
aarde; Toch zijn ze wijzen te slim af! **25** De mieren: het is een
volk zonder kracht, Maar ‘s zomers vergaart het zijn voedsel; **26**
De klipdassen: het zijn zwakke dieren, Maar ze hebben hun hol
in de rots; **27** De sprinkhanen: ze hebben geen koning, Maar
hun zwerm trekt ordelijk uit; **28** Een hagedis: ze laat zich met de
handen vatten, Maar ze woont in de paleizen des konings. **29**
Drie dingen hebben een statige tred; Vier dingen hebben een
statige gang: **30** Een leeuw, de held onder de dieren, Voor niets
schrikt hij terug; **31** Een haan, die trots voor de kippen uitloopt;
Een bok, die de geiten voorafgaat; Een koning aan het hoofd
van zijn troepen. **32** Moogt ge dwaas zijn of verstandig: Als ge u
verheffen wilt, hand op de mond! **33** Want een druk op melk
geeft boter, Een druk op de neus geeft bloed, Een druk op de
gramschap geeft twist!

31 Wenken voor Lemoeël, den koning van Massa, die zijn
moeder hem gaf. **2** Mijn zoon, wat zal ik u zeggen; Wat, kind
van mijn schoot; Wat, kind van mijn geloften! **3** Verkwist uw geld
niet aan vrouwen, Schenk uw hart niet aan haar, die koningen
verderven; **4** Dat past geen koningen, Lemoeël! Het past geen
koningen, wijn te drinken; Vorsten mogen niet verzot zijn op
drank. **5** Anders vergeten zij al drinkend de wet, En verdraaien
het recht van alle verdrukten. **6** Geef de drank maar aan hen,
die ontredderd zijn, Schenk wijn aan bedroefden: **7** Al drinkend
vergeten ze hun armoe, En denken niet meer aan hun zorgen. **8**
Kom op voor hen, die niets weten te zeggen, Voor het recht van
allen, die verkwijnen; **9** Open uw mond, geef een billijk vonnis,
Verschaf recht aan armen en tobbers. **10** Een flinke vrouw! Men
vindt haar niet licht; Haar waarde is hoger dan die van juwelen!
11 Haar man kan vast op haar bouwen, Hem ontgaat geen winst.
12 Ze brengt hem voordeel, zolang hij leeft, Nimmer zal ze hem
schaden; **13** Ze haalt wol en linnen in huis, En verwerkt die met
willige handen. **14** Als een handelsschip haalt ze van verre haar
spijs, **15** En als het nog nacht is, staat ze al op, Bereidt ze het
eten voor haar gezin, En wijst haar dienstboden de dagtaak aan.
16 Na rijp beraad koopt ze een akker, Van wat ze verdiende
plant ze een wijngaard; **17** Ze gordelt haar lenden met kracht,
De handen steekt ze uit de mouwen. **18** Ze onderzoekt, of haar
huishouden loopt, Zelfs in de nacht gaat haar lamp niet uit; **19** Ze
slaat de hand aan het spinnewiel, Haar vingers grijpen de klos.
20 Ze is vrijgevig voor den arme, Den behoeftige stopt ze iets
toe; **21** Voor haar gezin hoeft ze de kou niet te vrezen, Want heel
haar gezin heeft een dubbel stel kleren. **22** Zelf maakt ze haar
mantels, Ze gaat in lijnwaad en purper gekleed; **23** Ook haar

man valt op in de poorten, Waar hij zetelt met de oudsten van
het land. **24** Ze verkoopt de eigengemaakte gewaden, En levert
den handelaar gordels; **25** Ze is met kracht en voornaamheid
bekleed, En kent geen angst voor de komende dag. **26** Haar
mond is vol wijsheid, Een vriendelijke wenk ligt op haar tong: **27**
Zo gaat ze de gangen na van haar gezin, Niet in ledigheid eet ze
haar brood! **28** Haar zonen staan op, en prijzen haar gelukkig,
Haar man ook geeft haar deze lof: **29** "Menige vrouw weert zich
dapper, Maar gij hebt ze allen overtroffen!" **30** Bedriegelijk is de
bevalligheid, en broos is de schoonheid; Maar een vrouw, die
Jahweh vreest, blijft geëerd. **31** Laat haar genieten van wat haar
handen wrochtten, In de poorten zullen haar daden haar prijzen!

Prediker

1 De woorden van den Prediker, den zoon van David, koning in
Jerusalem. **2** Ijdelheid der ijdelheden, zegt de Prediker, Ijdelheid
der ijdelheden; alles is ijdel! **3** Wat voor nut heeft de mens van
al het zwoegen, Dat hij doet onder de zon? **4** Het ene geslacht
gaat, het andere komt; Alleen de aarde blijft. **5** De zon gaat op,
de zon gaat onder, Zij ijlt naar haar plaats, en komt daar weer
op; **6** Zij gaat naar het zuiden, En keert zich naar het noorden.
Rusteloos wentelend jaagt de wind, Op zijn eigen wentelen keert
de wind terug. **7** Alle stromen lopen naar zee, Maar de zee
wordt er niet vol van; Naar de plaats van hun uitgang keren
zij terug, Om opnieuw te vloeien. **8** Al die rusteloos werkende
dingen Vermag de mens niet op te sommen. Het oog wordt
nooit verzadigd van zien, Het oor heeft nooit genoeg van het
horen. **9** Wat geweest is, komt terug; Wat gebeurd is, gebeurt
opnieuw; Niets nieuws is er onder de zon! **10** Is er eens iets,
waarvan men zegt: Zie, dat is nieuw, Het was er reeds lang in
de eeuwen vóór ons. **11** Men denkt niet meer aan de mensen
van vroeger; Evenmin blijft een volgend geslacht In herinnering
bij hen, die later komen. **12** Ik, de Prediker, was koning Over
Israël, in Jerusalem. **13** Ik legde mij er op toe, met wijsheid te
onderzoeken En na te vorsen alles wat er gebeurt onder de zon.
Deze treurige bezigheid heeft God gegeven Aan de mensen, om
zich er mee af te tobben. **14** Ik zag, wat er gezwoegd wordt
onder de zon: En zie, alles is ijdelheid en jagen naar wind; **15**
Het kromme kan men niet recht maken, En het onvolmaakte niet
volmaakt. **16** Ik dacht bij mijzelf: Zie, ik heb veel groter wijsheid
verworven, Dan allen, die vóór mij over Jerusalem heersten, En
mijn hart heeft veel wijsheid en kennis doorschouwd. **17** Ik heb

getracht, wijsheid en kennis Te onderscheiden van dwaasheid
en onverstand; Maar ik heb begrepen, Dat ook dit slechts jagen
naar wind is. **18** Want hoe groter de wijsheid, hoe groter de
kwelling; En wie kennis vermeerdert, vermeerdert de smart.

2 Toen dacht ik bij mijzelf: Kom, ik wil het met de vreugde
beproeven En het goede genieten; Maar zie, ook dat was
ijdelheid. **2** Van het lachen zei ik: Dwaas, En van de vreugde:
Wat heeft het voor nut. **3** Ik vatte het plan op, mijn lichaam met
wijn te verkwikken, Maar tevens mijn hart te laten leiden door de
wijsheid, En zo de dwaasheid te zoeken, Totdat ik zou weten,
wat goed is voor de mensen, Om het heel hun leven te doen
onder de zon. **4** Grote werken bracht ik tot stand: Ik bouwde
mij huizen, plantte mij wijngaarden; **5** Ik legde mij tuinen en
lusthoven aan, En plantte daar allerlei vruchtbomen in. **6** Ik liet
mij watervijvers graven, Om er een woud van jonge bomen mee
te besproeien. **7** Ik kocht slaven en slavinnen, En lijfeigenen
behoorden mij toe. Ook bezat ik veel meer runderen en schapen,
Dan allen, die vóór mij in Jerusalem waren. **8** Ik stapelde zilver
op en goud, Schatten van koningen en wingewesten; Ik schafte
zangers aan en zangeressen, En vele vrouwen, het genot der
mensen. **9** Zo werd ik groter en rijker, dan allen vóór mij in
Jerusalem, Behalve nog, dat ik mijn wijsheid behield. **10** Nooit
heb ik mijn ogen geweigerd, wat zij verlangden; Ik ontzegde mijn
hart geen enkele vreugd. Mijn hart kon genieten van al mijn
zwoegen; Maar dat was ook àl, wat ik had van mijn werken. **11**
Want toen ik al het werk van mijn handen beschouwde, En al het
zwoegen, dat ik met moeite volbracht had, Zag ik, hoe het alles
ijdelheid was en jagen naar wind; Men heeft er geen blijvend
gewin van onder de zon. **12** Zo ging ik de wijsheid vergelijken

Met dwaasheid en onverstand. Wat zal de opvolger van den
koning gaan doen Met alles, wat deze vroeger gemaakt heeft?
13 Wel begreep ik, dat wijsheid voordeel heeft boven dwaasheid,
Zoals licht boven duisternis gaat: **14** De wijze heeft ogen in zijn
hoofd, De dwaas echter tast in het duister. Maar ik bevond van
de andere kant, Dat hetzelfde lot hen beiden treft. **15** Daarom
dacht ik bij mijzelf: Als het lot van den dwaas ook mij treft, Wat
baat mij dan al mijn wijsheid? En ik zeide bij mijzelf: Ook dat
is ijdel. **16** Want de wijze blijft evenmin in herinnering als de
dwaas, Op de duur raakt in de toekomst alles vergeten; Moet
immers de wijze niet sterven juist als de dwaas? **17** Daarom
kreeg ik een afkeer van het leven; Ja, al wat er verricht wordt
onder de zon, begon mij te walgen; Want het is allemaal ijdel en
jagen naar wind. **18** Zo kreeg ik een afkeer van al het werk, Dat
ik met moeite tot stand bracht onder de zon. Ik moet het toch
achterlaten aan hem, die mij opvolgt; **19** Wie weet, of het een
wijze zal zijn of een dwaas! Toch zal hij heer en meester zijn van
alles, Wat ik met moeite en wijsheid tot stand bracht onder de
zon. Ook dat is ijdelheid. **20** Ja, ik gaf mijn hart aan vertwijfeling
over Om al de moeite, die ik mij getroostte onder de zon. **21**
Want wie met wijsheid, verstand en beleid heeft gewerkt, Moet
het achterlaten aan hem, die er geen moeite voor deed. Ook
dat is ijdelheid en een grote ramp. **22** Wat heeft dan de mens
van zijn zwoegen en jagen, Waarmee hij zich afslooft onder
de zon? **23** Want al zijn dagen zijn smart, En louter kwelling is
al wat hij doet; Zelfs ‘s nachts komt zijn hart niet tot rust. Ook
dat is ijdelheid. **24** Niets is er dus beter voor den mens dan
eten en drinken, En zelf genieten van zijn werk. Want ik heb
begrepen, dat dit uit Gods hand komt: **25** Wie toch kan eten, wie

kan genieten buiten Hem om? **26** Want aan den mens, die Hem
welgevallig is, Schenkt Hij wijsheid, kennis en vreugde; Maar
den zondaar laat Hij moeizaam vergaren en ophopen, Om het te
geven aan hem, die aan Gods oog behaagt. Ook dat is ijdelheid
en jagen naar wind!

3 Alles heeft zijn uur; Voor al wat er onder de hemel gebeurt, is
er een vaste tijd: **2** Een tijd van baren, en een tijd van sterven;
Een tijd van planten, en een tijd van ontwortelen; **3** Een tijd van
moorden, en een tijd van genezen; Een tijd van afbreken, en
een tijd van opbouwen; **4** Een tijd van schreien, en een tijd van
lachen; Een tijd van rouwen, en een tijd van dansen. **5** Een
tijd van stenen wegwerpen, een tijd van stenen rapen; Een tijd
van omhelzen, en een tijd van gescheiden zijn; **6** Een tijd van
zoeken, en een tijd van verliezen; Een tijd van bewaren, en
een tijd van verspillen; **7** Een tijd van scheuren, en een tijd van
naaien; Een tijd van zwijgen, en een tijd van spreken; **8** Een
tijd van beminnen, en een tijd van haten; Een tijd van oorlog,
en een tijd van vrede. **9** Wat heeft de zwoeger dan nog voor
nut Van de moeite, die hij zich getroost? **10** Ik begreep, hoe
God aan de mensen hun taak heeft gegeven, Om er zich mee
af te tobben. **11** Al wat Hij maakte, is goed op zijn tijd; En al
heeft Hij ook de eeuwigheid gelegd in het hart van den mens,
Toch kan de mens de daden van God Niet van het begin tot het
einde doorgronden. **12** Zo begreep ik, dat er niets beter is voor
den mens, Dan zich verheugen en zich te goed doen in het
leven. **13** Want als iemand kan eten en drinken En van al zijn
zwoegen genieten, Dan is dat een gave van God! **14** Ik begreep,
dat al wat God doet, voor altijd blijft; Daar kan men niets aan
toevoegen of van afdoen: God maakt het zo, dat men Hem

vreest. **15** Wat thans bestaat, was er reeds lang; En wat er zijn
zal, bestond al vroeger; Want God zoekt wat voorbij is, telkens
weer op. **16** Ook zag ik onder de zon, Dat het onrecht zetelt op
de plaats van het recht, En de boze op de plaats van den vrome.
17 Maar ik dacht bij mijzelf: Eens zal God den vrome en den
boze richten; Want ieder ding en ieder werk heeft bij Hem zijn
tijd. **18** Maar als ik mijn gedachten over de mensen liet gaan,
Zag ik, dat zij wel door God zijn geschapen, Maar feitelijk gelijk
zijn aan het dier; **19** Want mens en dier hebben hetzelfde lot. De
één moet sterven even goed als de ander; Want beiden hebben
zij dezelfde adem. De mens heeft niets vóór boven het dier;
Waarachtig, alles is ijdelheid! **20** Zij gaan beiden naar dezelfde
plaats; Beiden kwamen zij voort uit stof, En beiden keren zij
terug tot stof. **21** Wie weet of ‘s mensen levensadem opstijgt
naar boven, En die van het dier naar beneden gaat in de grond?
22 Zo begreep ik, dat er niets beter is voor den mens, Dan te
genieten van zijn werken; want dat komt hem toe. Wie toch kan
hem zekerheid geven Van wat de toekomst hem brengt?

4 Dan weer beschouwde ik alle verdrukkingen, Die er onder de
zon voorkomen: Ik zag de tranen der verdrukten, en niemand
gaf troost; De onderdrukkers pleegden geweld, en niemand
bood hulp. **2** Daarom prees ik de doden gelukkig, reeds lang
ontslapen, Boven hen, die nog in leven zijn; **3** En gelukkiger
nog dan hen beiden Degenen, die nog niet hebben bestaan.
Want zij zagen nog niet het boze gedoe, Dat er plaats heeft
onder de zon. **4** Verder zag ik van alle moeite en inspanning,
Dat ze worden aangewend uit naijver jegens elkander; Ook dat
is ijdelheid en jagen naar wind. **5** Wel is het een dwaas, die
de hand in de schoot legt En zijn eigen vlees verteert; **6** Maar

toch is een handvol rust meer waard, Dan beide handen vol
tobben en jagen naar wind. **7** Nog zag ik een andere dwaasheid
onder de zon: **8** Al staat iemand geheel alleen, En heeft hij geen
kinderen of verwanten. Toch komt er aan zijn zwoegen geen
einde, En zijn oog heeft nooit rijkdom genoeg. Voor wien dan
sloof ik mij uit, En ontzeg ik mij alle genot? Ook dit is dwaas en
een ellendig bestaan. **9** Met tweeën is beter dan alleen; Dat
geeft beiden een groot voordeel bij het werk. **10** Want als de één
komt te vallen, Helpt de ander hem op. Maar wee den eenling,
als hij valt; Want hij heeft geen makker, die hem opbeurt. **11**
Zo ook, slapen er twee bij elkander. Dan hebben beiden het
warm. Maar hoe krijgt de eenling het warm? **12** En wanneer men
den één overvalt, Bieden zij samen weerstand: Een drievoudig
snoer breekt niet licht. **13** Beter een verstandige jongeman, al is
hij ook arm. Dan een oude en onverstandige koning, Die niet
meer naar raad weet te luisteren: **14** Al komt de eerste uit de
gevangenis op de troon, En is hij arm geboren in zijn eigen rijk.
15 Ik zag, hoe alle levenden, Die er rondliepen onder de zon,
De zijde kozen van den eerste, den jonge, Die de plaats wilde
innemen van den ander; **16** Ontelbaar was de menigte, Die zich
bij hem aansloot. Toch zal het nageslacht geen vreugd aan hem
beleven; Ook dat is ijdel en jagen naar wind.

5 Let op uw wandel, Als ge opgaat naar Gods huis. Want wie
daarheen gaat, om te luisteren, Doet beter dan de dwazen, die
wel offeren, Maar niet weten, wanneer zij kwaad doen. **2** Wees
niet gauw met uw mond, En laat uw hart geen overijlde woorden
uiten voor God; Want God is in de hemel, gij hier op aarde.
Wees dus spaarzaam met uw woorden; **3** Want zoals dromen
uit veel beslommeringen ontstaan, Zo komt er van veel spreken

onverstandige taal. **4** Wanneer gij aan God iets belooft, Stel
dan de vervulling niet uit; Want lichtzinnigen behagen Hem niet.
Volbreng dus wat gij belooft; **5** Beter is het niet te beloven, Dan
uw belofte niet te volbrengen. **6** Laat uw mond geen schuld
op u werpen, Door voor Gods afgezant te zeggen: Het was
onbewust. Waarom zou God om uw woord in toorn ontsteken,
En het werk uwer handen vernielen? **7** Want zoals er in veel
dromen dwaasheid schuilt, Zo ook in veelheid van woorden.
Vrees daarentegen God. **8** Wanneer de arme verdrukt wordt,
En recht en wet worden verkracht: Zo ge dat ziet in het land,
Verwonder u hierover dan niet. Want de ene beambte helpt den
ander, En de hogere helpt hen beiden; **9** Het enige voordeel,
dat het land eruit trekt, Is, dat de koning door zijn land wordt
gediend. **10** Wie het geld bemint, heeft nooit genoeg; En wie aan
rijkdom hangt, heeft er geen voordeel van: Ook dit is ijdelheid.
11 Waar rijkdom is, zijn vele klaplopers; De bezitter zelf heeft er
geen genot van Dan wat lust van de ogen. **12** Zoet is de rust
van den werkman, Of hij weinig of veel te eten heeft; Maar de
overvloed van den rijke Stoort hem nog in de slaap. **13** Een
droevig kwaad zag ik onder de zon: Rijkdom door den bezitter
bewaard tot eigen ongeluk. **14** Die rijkdom gaat verloren door
tegenspoed; En de kinderen, die hij verwekte, bezitten niets
meer. **15** Zoals hij voortkwam uit de schoot van zijn moeder, Zo
gaat hij heen, naakt als hij kwam; Niets neemt hij mee van zijn
zwoegen: **16** Ook dit is een droevig kwaad. Juist zoals men
komt, gaat men heen. Wat voor nut heeft het dan, dat men zich
aftobt voor wind? **17** Enkel dat men zijn dagen in duisternis
doorbrengt, In veel kommer, verdriet en ontstemming. **18** Zie, zo
leerde ik begrijpen, Dat het goed is te eten en te drinken, En te

genieten van het werk, Waarmee men zich aftobt onder de zon,
Al de levensdagen, die God iemand geeft: Want dit komt hem
toe. **19** Geeft God iemand rijkdom en schatten, Stelt Hij hem in
staat ervan te gebruiken, Zijn deel ervan te nemen, van zijn
arbeid te genieten: Dan is ook dit een gave Gods. **20** Dan denkt
hij niet veel aan de kortheid des levens, Omdat God zijn hart
met vreugde vervult.

6 Nog een ander kwaad zag ik onder de zon, Dat loodzwaar
drukt op den mens! **2** God geeft iemand rijkdom, schatten en
eer, Zodat er niets aan zijn verlangens ontbreekt; Doch God
staat hem niet toe, er gebruik van te maken, Maar een vreemde
bedient zich er van: Dat is ijdel, een smartelijk lijden. **3** Al
had iemand honderd kinderen, Bereikte hij ook een zeer hoge
leeftijd, En waren zijn dagen nog zo talrijk: Maar hij was van
geluk niet verzadigd En geen begrafenis viel hem ten deel: Ik
zou een misgeboorte gelukkiger achten dan hem. **4** Want zo
iets komt vluchtig, gaat in duisternis heen, Zijn naam blijft in
het donker verscholen; **5** Het heeft geen licht gezien, geen
kennis bezeten, Maar rust heeft het meer dan de ander. **6** Al
leefde hij tweeduizend jaar, maar zonder geluk: Gaan beiden
niet naar dezelfde plaats? **7** Al het zwoegen van den mens geldt
zijn mond; Toch wordt zijn begeerte er niet door verzadigd. **8**
Wat heeft dan de wijze vóór op den dwaas; Wat de arme, al
verstaat hij de kunst om te leven? **9** Beter is wat de ogen zien,
dan het smachten der begeerte; Ook dat is ijdel en jagen naar
wind. **10** Al wat bestaat, werd al lang met name genoemd; Het
is bepaald, dat het maar een mens is, Die niet in gericht kan
treden Met Hem, die groter is dan hijzelf. **11** Ja, veel er over
spreken vermeerdert nog de dwaasheid; Wat zou het den mens

kunnen baten? **12** Wie zal den mens kunnen zeggen, Wat goed
voor hem is in het leven, In het gering getal van zijn dagen,
Die als een schaduw voorbijgaan. Wie zal den mens kunnen
zeggen, Wat er na hem gebeurt onder de zon.

7 Een goede naam gaat de fijnste olie te boven, De sterfdag de
dag der geboorte. **2** Beter gaat men naar een huis, waar men
rouwt, Dan naar een huis, waar feest wordt gevierd. Want dat
is het einde van iederen mens; Iedere levende neme het ter
harte. **3** Beter te treuren dan te lachen; Want een bedrukt gelaat
wekt medelijden. **4** Het hart der wijzen is in het huis, waar men
rouwt, Het hart der dwazen in het huis van de vreugd. **5** Beter te
luisteren naar de berisping der wijzen, Dan te horen naar het
lied van de dwazen. **6** Want zoals het knetteren der doornen
onder de ketel, Zo is het lachen der dwazen; beide zijn ijdel. **7**
Verdrukking maakt van den wijze een dwaas, En geschenken
bederven het hart. **8** Beter het einde van iets dan het begin;
Beter lankmoedig van hart dan hoogmoedig. **9** Word niet spoedig
vergramd in uw geest, Want gramschap huist in de boezem der
dwazen. **10** Vraag niet, waarom vroeger de tijden beter waren
dan nu; Want niet uit wijsheid vraagt ge zo iets. **11** Wijsheid staat
in waarde gelijk met een erfenis, Een groot goed is het voor hen,
die het zonlicht aanschouwen; **12** Want wijsheid beschermt, en
rijkdom beschermt, Maar de kennis der wijsheid geeft bovendien
leven aan wie haar bezit. **13** Geef acht op het werk van God;
Want wie kan recht buigen, wat Hij krom heeft gemaakt? **14**
Als het dus goed gaat, wees dan blij; Gaat het slecht, wil dan
bedenken: Zowel het een als het ander heeft God gemaakt,
Opdat de mens niet op de toekomst rekent. **15** Beide heb ik
gezien in mijn vluchtig leven: Soms komt een rechtvaardige

om, ondanks zijn deugd, En de boze leeft lang, ondanks zijn
zonde. **16** Overdrijf dus uw braafheid niet, en wees niet te wijs;
Waarom zoudt gij teleurgesteld worden? **17** Maar leef er ook niet
op los, en wees geen dwaas; Waarom zoudt gij sterven vóór uw
tijd? **18** Beter is, dat ge het ene vasthoudt, En het andere niet
laat varen; Want wie God vreest, zal beide volbrengen. **19** De
wijsheid helpt den wijze meer, Dan tien prinsen in de stad; **20**
Maar niemand is er op aarde zo braaf, Dat hij steeds goed doet
en nooit kwaad. **21** Let ook niet op alles, wat er gezegd wordt,
Opdat ge uw knecht u niet hoort vervloeken. **22** Ge zijt toch uzelf
wel bewust, Dat ook gij vaak anderen hebt vervloekt. **23** Dat
alles heb ik met wijsheid doorzocht; Maar hoe meer ik naar de
wijsheid streefde, Hoe verder zij van mij week. **24** Al wat er
gebeurt, is zo ongenaakbaar en diep, Zo diepzinnig; wie kan het
doorgronden? **25** En toch heb ik mij er op toegelegd, Om kennis
en doorzicht te verwerven, Om wijsheid te bekomen en inzicht,
Om te begrijpen, dat de zonde een dwaasheid is, En wangedrag
een zotheid moet zijn. **26** En ik vond, dat de vrouw bitterder is
dan de dood, Want zij is een valstrik; Haar hart is een net, haar
handen zijn boeien. Wie Gode behaagt, ontsnapt er aan; Maar
de zondaar wordt er door gevangen. **27** Zie, zegt de Prediker,
dit heb ik gevonden: (Alles heb ik beproefd, om een verklaring
te vinden, **28** Maar mijn ziel zoekt nog altijd vergeefs;) Eén
man vond ik op duizend; Maar een vrouw heb ik er niet onder
gevonden. **29** Alleen dit heb ik gevonden: God heeft de mensen
rechtschapen gemaakt, Maar zelf zoeken zij allerlei slechtheid.

8 Wie is er aan den wijze gelijk; Wie kent de verklaring der
dingen? ‘s Mensen wijsheid doet zijn aangezicht stralen, En
verandert de stuursheid van zijn gelaat. **2** Neem het bevel van

den koning in acht, Om de aan God gezworen eed; **3** Val niet
roekeloos van hem af, En laat u niet in met gevaarlijke zaken.
Want de koning doet, wat hij wil; Zijn woord is oppermachtig; **4**
Wie kan hem zeggen: wat doet gij? **5** Wie de wet onderhoudt,
zal geen kwaad ondervinden. Een verstandig mens denkt aan
de tijd van het oordeel; **6** Want de tijd van het oordeel breekt
voor iedereen aan. Maar de boosheid legt een benauwende
druk op den mens; **7** Want hij weet niet, wat hem nog wacht, En
niemand kan hem zeggen, wanneer het zal komen. **8** Geen
mens is meester van zijn leven, Niemand heeft de levensgeest in
zijn macht; Hij is geen heer over de dag van zijn dood. Niemand
wordt vrijgesteld van die strijd, En zeker wordt niemand gered
door zijn slechtheid. **9** Dit alles heb ik gezien, Toen ik aandacht
schonk aan alles, Wat er onder de zon gebeurt. Soms gebruikt
de mens zijn macht tot nadeel van anderen. **10** Zo zag ik, dat
goddelozen een begrafenis kregen, Terwijl zij, die goed hadden
gehandeld, Ver van de heilige plaats moesten wegtrekken, En in
de stad werden vergeten. Ook dat is ijdelheid! **11** Omdat de straf
niet onmiddellijk op de zonde volgt, Daarom zint het hart van
den mens op kwaad. **12** Maar al blijft soms de zondaar lange
tijd leven, Ofschoon hij honderdmaal kwaad doet: Toch weet
ik zeker, dat het hùn goed gaat, Die Gods aanschijn vrezen.
13 Maar den zondaar gaat het niet goed; Zijn dagen worden
vluchtig als een schaduw, Omdat hij Gods aanschijn niet vreest.
14 Toch doet zich op aarde deze ijdelheid voor: Soms gaat het
de braven naar de werken der bozen, En de zondaars soms
naar de werken der braven. En ik dacht: ook dat is ijdelheid. **15**
Daarom prees ik de vreugde; Want er is voor den mens geen
ander geluk onder de zon, Dan te eten en te drinken en zich te

verheugen. Moge dit bij zijn zwoegen hem steeds vergezellen
Alle levensdagen, die God hem geeft onder de zon. **16** Toen ik
mij beijverde, wijsheid te verwerven, En de moeite bezag, die de
mens zich op aarde getroost, En hoe dag en nacht zijn ogen
geen slaap zien: **17** Toen begreep ik, dat het enkel Gods werk
is, En dat de mens geen verklaring kan vinden Van wat er plaats
grijpt onder de zon. Daarom tobt de mens zich af met zoeken,
Maar hij zal het niet vinden; En al meent de wijze het ook te
verstaan, Hij kan het niet vatten.

9 Dit alles heb ik wèl overwogen, Dit alles doorvorst: Dat wijzen
en dwazen met al hun werk In de hand zijn van God. Geen
mens weet, of hem liefde wacht of haat; Alles wat voor hem ligt,
is ijdel. **2** Ja, allen treft hetzelfde lot: Rechtvaardige of zondaar,
goede of kwade; Rein en onrein, of men offers brengt of niet;
Braaf en slecht, of men zweert of de eed vermijdt. **3** Dit is juist
de ramp bij al wat er onder de zon geschiedt, Dat hetzelfde lot
hen allen treft. Daarom is het hart der mensen vol slechtheid, En
hun gemoed lichtzinnig, zolang zij leven; Dan volgt de dood. **4**
Toch is er hoop, zolang men tot de levenden hoort; Daarom
beter een levende hond dan een dode leeuw. **5** De levenden
weten tenminste nog, dat zij eens zullen sterven, Maar de doden
weten helemaal niets. Voor hen bestaat er geen loon, Want hun
aandenken wordt vergeten; **6** Ook hun liefde, haat en afgunst
zijn reeds lang voorbij. Zij hebben voor eeuwig geen deel meer
Aan al wat er onder de zon geschiedt. **7** Welaan dan, eet uw
brood in vreugde, Drink met opgeruimd hart uw wijn, Wanneer
God in uw werk behagen vindt. **8** Laat uw klederen altijd wit
zijn, En de balsem nooit op uw hoofd ontbreken; **9** Geniet van
het leven met de vrouw, die gij liefhebt, Al de dagen van uw

ijdel bestaan, die Hij u geeft onder de zon. Want dat komt u
toe van het leven Voor de moeite, die gij u getroost onder de
zon. **10** Doe al wat uw hand in staat is te doen; Want geen
werken of peinzen, Geen kennis of wijsheid is er meer In de
onderwereld, waarheen ge gaat. Zevende reeks. Ijdel is het
talent. **(Sheol h7585)** **11** Ook dit nog zag ik onder de zon: Evenmin
als de wedloop gewonnen wordt door de vlugsten, Of de oorlog
door de sterksten, Evenmin ontvangen de wijzen hun brood,
De geleerden rijkdom, Of vinden de schranderen gunst. Want
alles hangt af van tijd en toeval; **12** De mens weet zelfs niet
wanneer. Zoals de vis wordt gevangen in de noodlottige fuik,
En de vogel gestrikt met het net, Zo wordt de mens door het
ongeluk getroffen, Als het onverhoeds hem overvalt. **13** Ook
dit nog zag ik van de wijsheid onder de zon, En het drukte
me zwaar: **14** Er was eens een kleine stad met slechts weinig
mannen; Een machtig koning rukte tegen haar op, Sloot ze
in, en richtte grote verschansingen op. **15** Maar er was daar
een arme, schrandere man, En deze redde de stad door zijn
wijsheid. Toch denkt er geen mens meer aan dien arme. **16**
Toen dacht ik: Ofschoon wijsheid meer waard is dan kracht,
Wordt toch de wijsheid van een arme versmaad, En naar zijn
woorden wordt niet geluisterd. **17** Woorden van wijzen, met
kalmte aanhoord, Zijn beter dan geschreeuw van een veldheer
tot dwazen. **18** Wijsheid is meer waard dan wapentuig; Want
een enkele domheid bederft veel goeds.

10 Dode vliegen verpesten welriekende balsem; Zo verliest de
edelste wijsheid door een weinig dwaasheid haar roem. **2** Het
hart van den wijze zit rechts, Het hart van den dwaze zit links. **3**
Welke weg de dwaas ook gaat, zijn verstand schiet te kort; Maar

van iedereen zegt hij: Wat een dwaas! **4** Als de toorn van een
vorst u bedreigt, Loop dan niet weg van uw post; Want kalmte
brengt grote opwinding tot bedaren. **5** Nog een ander kwaad
zag ik onder de zon: Vergissingen door vorsten begaan. **6** De
dwaas wordt op hoge posten geplaatst, En vele aanzienlijken
blijven ten achter; **7** Dienstknechten zag ik te paard, En prinsen
gingen als slaven te voet. **8** Wie een kuil graaft, valt er zelf in;
Wie een muur doorbreekt, wordt door een slang gebeten. **9** Wie
stenen draagt, bezeert zich er aan; Wie hout klooft, loopt gevaar,
zich te wonden. **10** Is het ijzer stomp geworden, En slijpt men de
snede niet, Dan moet men zijn krachten verdubbelen; Zo biedt
de wijsheid een voordeel. **11** En als de slang bijt, omdat ze niet
wordt bezworen, Heeft de slangenbezweerder geen nut van zijn
kunde. **12** Aangenaam zijn woorden uit de mond van een wijze;
Maar de lippen van een dwaas brengen hem verderf. **13** Reeds
het begin van zijn woorden is dwaasheid, En het einde ervan
barre onzin; **14** Want de dwaas verspilt vele woorden. Niemand
weet, wat de toekomst brengt; Want wie kan hem zeggen, wat
er later komt? **15** De domme slooft zich af bij zijn werk, Omdat
hij niet eens de weg naar de stad kent. **16** Wee u, land, als uw
koning een kind is, En uw prinsen in de morgenstond slempen.
17 Heil u, land, als uw koning een edelman is, En uw prinsen
op tijd maaltijd houden, Stevig, maar zonder zich te bedrinken.
18 Bij luiheid verzakken de balken, En het huis wordt lek door
traagheid van handen. **19** Om te genieten legt men maaltijden
aan, En wijn vervrolijkt het leven; Voor geld is alles te krijgen. **20**
Vloek den koning zelfs niet op uw sponde, En scheld zelfs in uw
slaapvertrek niet op den rijke; Want de vogels in de lucht kraaien
het rond, En de fladderaars brengen het uit.

11 Werp uw brood op het water; Want op de lange duur vindt
ge het terug. **2** Deel uw vermogen in zeven of acht delen; Want
gij weet niet, welke rampen u op de wereld nog wachten. **3**
Als de wolken vol zijn, Storten zij regen op aarde; En als een
boom valt, naar het zuiden of noorden, Blijft hij liggen op de
plaats, waar hij valt. **4** Wie maar steeds op de wind let, Begint
nooit te zaaien; En wie voortdurend naar de lucht kijkt, Zal
nimmer maaien. **5** Evenmin als ge weet, hoe er leven komt In
het gebeente in de moederschoot, Evenmin kunt ge de werken
kennen van God, Die alles tot stand brengt. **6** Begin ‘s morgens
al met zaaien, En gun geen rust aan uw hand tot de avond.
Want ge weet niet, of het een of het ander zal slagen; Misschien
ook vallen beide goed uit. **7** Maar het licht is aangenaam, En
het doet de ogen goed, de zon te zien. **8** Laat dus de mens
zich altijd verheugen, Hoe lang hij ook leeft; Hij bedenke, dat
de dagen der duisternis Nog talrijk genoeg zullen zijn. Alles,
wat komt, is ijdel. **9** Geniet dus, jongeling, van uw jeugd, Uw
hart zij vrolijk in uw jonge jaren; Volg de lusten van uw hart En
de begeerten van uw ogen. Maar bedenk daarbij, dat over dit
alles God u eens verantwoording vraagt. **10** Drijf de zorg uit uw
hart, houd het leed van uw lijf; Want vluchtig is de jeugd als de
morgenstond.

12 Denk aan uw Schepper in de dagen van uw jeugd, Eer de
kwade dagen komen, En de jaren, waarvan gij zegt: Zij bevallen
mij niet. **2** Eer verduisterd worden De zon en het licht, De maan
en de sterren; En de éne bui op de andere volgt. **3** Eer de
bewakers van het huis beginnen te beven, De gespierde mannen
verkrommen; Zij, die malen, gaan staken, omdat hun getal is
verminderd, Zij, die door de vensters schouwen, versuffen. **4**

Eer de vleugels van de straatdeur zich sluiten, En het geknars
van de molen verzwakt, Het geluid van de vogel vermindert, En
alle zangen verstommen. **5** Eer men opziet tegen iedere hoogte,
En men bang is op straat; De amandel niet meer smaakt, de
sprinkhaan te zwaar ligt, En het kapperkruid niet meer bekomt.
Eer men op weg is naar zijn eeuwige woning, En de klagers al
rondgaan op straat; **6** De zilveren snoer wordt verbroken, En de
gouden lamp naar beneden komt. Eer de kruik bij de bron wordt
stuk gebroken, En het rad kapot slaat boven de put; **7** Het stof
naar de aarde gaat, waar het vandaan kwam, En de levensgeest
terugkeert naar God, die hem gaf. **8** Ijdelheid der ijdelheden,
zegt de Prediker, Alles is ijdel! **9** De Prediker was niet alleen een
wijs man voor zichzelf, Hij leerde ook wijsheid aan zijn volk; Veel
spreuken heeft hij gewikt, overdacht en gedicht. **10** De Prediker
wist puntige gezegden te vinden, En rake spreuken op schrift te
stellen. **11** Want als prikkels zijn de woorden der wijzen, Als
krammen in de muur, waaraan men alles kan ophangen; Door
één en denzelfden Leidsman zijn zij gegeven! **12** Tenslotte, mijn
zoon, wees voorzichtig: Men kan boeken schrijven zonder eind,
Maar veel studeren vermoeit het vlees. **13** Alles wel overwogen,
is dit de conclusie: Vrees God en onderhoud zijn geboden; Want
dat is eerst de hele mens. **14** Van ieder werk, al is het nog zo
verborgen, Zal God oordelen, of het goed was of kwaad!

Hooglied

1 **2** Drenk mij met de kussen van uw mond; Want uw liefde is
zoeter dan wijn. **3** Heerlijk is de geur van uw balsem, Uw naam
is het kostbaarst aroom. Daarom hebben de meisjes u lief. **4**
Neem mij mede, laat ons vluchten; Want de koning heeft mij in
zijn vertrekken gebracht! Wij willen juichen, in u ons verblijden,
Uw liefde roemen, hoger dan wijn, Terecht beminnen zij u! **5** Wel
ben ik donker, Maar toch nog schoon, Jerusalems dochters: Als
de tenten van Kedar, De paviljoenen van Sjalma. **6** Let er niet
op, dat ik zwart ben, En van de zon ben verbrand; Want de
zonen van mijn moeder waren boos op mij, En lieten mij de
wijngaarden bewaken…. Maar mijn eigen wijngaard bewaakte ik
niet! **7** Bericht mij toch, mijn zielsbeminde, Waar ge uw kudde
laat weiden, Waar ge ze in de middag laat rusten? Want waarom
zou ik gaan zwerven Bij de kudden uwer vrienden? **8** Als ge het
niet weet, Schoonste der vrouwen, Volg dan het spoor van de
kudde, En hoed uw geiten Bij de tenten der herders. **9** Met het
span van Farao's wagens Vergelijk ik u, liefste; **10** Hoe bekoorlijk
uw wangen tussen de hangers, Uw hals in de snoeren. **11**
Gouden hangers laten we u maken, Met plaatjes van zilver. **12**
Zolang de koning in zijn harem verbleef, Straalde mijn nardus
haar geur. **13** Want mijn beminde is mij een bundeltje mirre, Dat
op mijn boezem blijft rusten; **14** Mijn beminde is mij een cyper-
tros, Van Engédi's gaarden. **15** Wat zijt ge verrukkelijk, mijn
liefste, Uw ogen zijn duiven. **16** Wat zijt ge verrukkelijk schoon,
mijn beminde Ons rustbed is in het groen! **17** De binten van ons
paleis zijn ceders, Onze wanden cypressen.

2 Maar ik ben een crocus van Sjaron, Een lelie der dalen!
2 Als een lelie tussen de doornen, Is mijn liefste onder de

meisjes. **3** Als een appelboom tussen de bomen in het woud,
Is mijn beminde onder de jongemannen; Ik smacht er naar,
in zijn schaduw te zitten, Zijn vrucht is zoet voor mijn mond.
4 Brengt mij naar het huis van de wijn, Ontplooit over mij de
standaard der liefde; **5** Verkwikt mij met druivenkoeken, Versterkt
mij met appels. Want ik ben krank, Ben krank van liefde! **6**
Zijn linker moet rusten onder mijn hoofd, Zijn rechter houde
mij omstrengeld! **7** Ik bezweer u, Jerusalems dochters, Bij de
gazellen en de hinden in het veld: Wekt en lokt de liefde niet,
Voordat het haar lust! …. **8** Maar hoor, mijn beminde! Zie, hij
komt! Hij springt over de bergen, Hij huppelt over de heuvels. **9**
Mijn beminde gelijkt een gazel, Of het jong van een hert. Zie,
daar staat hij reeds Achter onze muur. Hij staart door het venster,
En blikt door de tralies; **10** Mijn beminde heft aan, En spreekt tot
mij! Sta op, mijn geliefde, Mijn schone, kom mede! **11** Want zie,
de winter is voorbij, De regen is voorgoed verdwenen. **12** De
bloemen prijken op het land, Men hoort de duiven al kirren; **13**
De vijg kleurt reeds zijn jonge vrucht, De wingerds bloeien en
geuren. Sta op, mijn geliefde, Mijn schone, kom mede; **14** Mijn
duifje in de spleten der rotsen, In de holen der klippen! Laat
mij zien uw gelaat, Laat mij horen uw stem; Want uw stem is
zo zoet, Uw gelaat is zo lief. **15** Vangt ons de jakhalzen De
kleine vossen, Die de tuinen vernielen, Ofschoon onze wijngaard
al bloeit. **16** Want mijn beminde is mijn, en ik van hem: Hij is
het, die in de leliën weidt, **17** Totdat de dag is afgekoeld En de
schaduwen vlieden! Blijf hier, mijn beminde, En doe zoals de
gazel Of het jong van het hert Op de balsembergen!

3 Des nachts op mijn sponde Zocht ik naar mijn zielsbeminde; Ik
zocht naar hem, Maar vond hem niet! **2** Ik wil opstaan, rondgaan

door de stad, Mijn zielsbeminde zoeken op straten en pleinen;
Ik zocht naar hem, Maar vond hem niet! **3** Zo troffen mij de
wachters der stad bij hun rondgang: "Hebt gij mijn zielsbeminde
gezien?" **4** Maar nauwelijks was ik hun voorbij, Of ik vond mijn
zielsbeminde terug. Ik greep hem vast, En liet hem niet los, Tot
ik hem gebracht had in het huis van mijn moeder, In de kamer
van haar, die mij baarde. **5** Ik bezweer u, Jerusalems dochters,
Bij de gazellen en de hinden in het veld: Wekt en lokt de liefde
niet, Voordat het haar lust! …. **6** Maar wat stijgt daar op uit de
steppe, Aan een rookzuil gelijk, Geurend van mirre en wierook,
Van allerlei kruiden der kramers? **7** Zie, het is de draagkoets
van Salomon, Door zestig van Israëls helden omringd: **8** Allen
omgord met het zwaard, En ten strijde geoefend; Iedereen met
het zwaard op zijn heup, Om de vrees voor de nacht. **9** Koning
Salomon heeft zich een draagkoets gemaakt Van Libanon-hout:
10 De stijlen liet hij van zilver maken, Haar leuning van goud,
De zitting van purper, Met ebbenhout van binnen bekleed. **11**
Jerusalems dochters, loopt uit, Gaat kijken, dochters van Sion:
Het is koning Salomon met de kroon, Waarmee zijn moeder hem
kroonde Op de dag van zijn huwelijk, Op de dag van de vreugde
zijns harten!

4 Wat zijt ge verrukkelijk, mijn liefste: Uw ogen liggen als duiven
achter uw sluier, Uw lokken zijn als een kudde geiten, Die
neergolft van Gilads gebergte. **2** Uw tanden als een kudde,
die pas is geschoren, En zo uit het bad; Die allen tweelingen
hebben, Waarvan er geen enkel ontbreekt. **3** Als een band van
purper uw lippen, Aanminnig uw mond; Als granatenhelften
blozen uw wangen Door uw sluier heen. **4** Uw hals als de toren
van David, Gebouwd met kantélen: Duizend schilden hangen er

aan, Louter rondassen van helden. **5** Uw beide borsten twee
welpen, Tweelingen van de gazel, die in de leliën weiden, **6**
Totdat de dag is afgekoeld En de schaduwen vlieden. Ik wil naar
de berg van mirre gaan En naar de heuvel van wierook; **7** Want
alles is schoon aan u, liefste, Geen vlek op u! …. **8** Van de
Libanon, mijn bruid, Met mij zijt ge van de Libanon gekomen,
Hebt ge Amana's top verlaten, De top van Senir en de Hermon:
De holen der leeuwen, De bergen der panters. **9** Gij hebt mij
betoverd, mijn zuster, bruid, Betoverd met één blik van uw ogen,
Met één lijn van uw hals! **10** Hoe schoon is uw liefde, mijn zuster,
bruid, Hoe strelend uw minne meer dan de wijn, Hoe heerlijk uw
geuren, lieflijker nog dan de balsem. **11** Van honingzoet druipen
Uw lippen, o bruid; Honing en melk Zijn onder uw tong; De geur
uwer kleren Is als Libanon-geur. **12** Een gegrendelde hof is
mijn zuster, bruid, Een gesloten wel, Een verzegelde bron: **13**
Uw lusthof is een paradijs van granaten, Met allerlei kostelijke
vruchten, Met hennabloemen en nardusplanten, **14** Saffraan,
kaneel en muskaat, Met wierookgewassen, mirre en aloë, En
een keur van heerlijke balsem! **15** Een bron in de tuinen Een wel
van levend water, Dat van de Libanon stroomt. **16** Waak op,
noordenwind, Zuidenwind, kom! Waai door mijn hof, Laat zijn
balsemgeur stromen: Opdat mijn beminde in zijn lusthof kome,
Er zijn kostelijke vruchten mag smaken.

5 Ik kom in mijn hof, mijn zuster, bruid; Ik pluk er mijn mirre en
balsem, Ik eet er mijn raat en mijn honing, Ik drink er mijn wijn
en mijn melk! "Eet vrienden, en drinktl, En wordt dronken van
liefde!" **2** Ik sluimerde, maar mijn hart was wakker: Daar hoorde
ik mijn beminde kloppen! "Doe open, mijn zuster, Mijn liefste,
mijn duifje, mijn schoonste; Want mijn hoofd is nat van de dauw,

Mijn lokken zijn klam van de nacht." **3** "Maar ik heb mijn kleed al
uitgetrokken; Moet ik het nu dan weer aandoen? Ik heb mijn
voeten al gewassen, Moet ik ze nu opnieuw gaan besmeuren?"
4 Maar mijn beminde stak reeds zijn hand Door de kier van de
deur; **5** Ik stond op, om mijn beminde open te doen: Daar dropen
mijn handen van mirre, Van vloeiende mirre mijn vingers Op de
knop van de grendel. **6** Ik deed open voor mijn beminde…. Maar
mijn beminde was heen, was verdwenen…. Ik zocht naar hem,
ik vond hem niet, Ik riep, hij gaf mij geen antwoord. Ik verloor
mijn bezinning, toen hij zo sprak En het stormde in mijn hart.
7 Weer troffen mij de wachters der stad bij hun rondgang, Ze
sloegen mij en wondden mij; Mijn mantel namen ze mij af, De
wachters der muren. **8** Ik bezweer u, Jerusalems dochters, Als
gij mijn beminde vindt, Wat zult gij hem melden: Ach, dat ik
krank ben van liefde! **9** Wat is uw beminde dan meer dan een
ander, Schoonste der vrouwen; Wat is uw beminde dan meer
dan een ander, Dat ge zó ons bezweert? **10** Mijn beminde is
glanzend en blozend. Steekt boven tienduizenden uit; **11** Zijn
hoofd het allerfijnste goud, Zijn lokken palmtakken, zwart als een
raaf. **12** Zijn ogen als duiven Aan de waterbeken, Die zich baden
in melk Aan de volle vijver gezeten. **13** Zijn wangen zijn als
balsembedden, Waar geurige kruiden op groeien; Zijn lippen zijn
lelies, En druipen van vloeiende mirre. **14** Zijn armen zijn gouden
cilinders, Met Tarsjisjstenen bezet; Zijn lijf een kolom van ivoor,
Met saffieren bedekt. **15** Zijn schenkels zijn zuilen van marmer,
Op gouden voetstukken rustend; Zijn gestalte is als de Libanon,
En machtig als ceders. **16** Zijn keel is vol zoetheid, Een en al
kostelijk…. Zo is mijn beminde, zo is mijn vriend, Jerusalems
dochters!

6 Maar waarheen is uw beminde gegaan, Schoonste der
vrouwen; Waarheen is uw beminde geweken, Wij willen met u
hem gaan zoeken! **2** Mijn beminde is naar zijn lusthof gegaan,
Naar de balsembedden, Om in de lusthof te weiden En lelies
te plukken. **3** Maar mijn beminde blijft mijn, en ik van hem:
Hij is het, die in de leliën weidt, Totdat de dag is afgekoeld en
de schaduwen vlieden! **4** Schoon zijt gij, mijn liefste Heerlijk
als Tirsa Bekoorlijk als Jerusalem, Maar ook geducht als een
leger. **5** Wend uw ogen van mij af, Want ze brengen mij in
verwarring; Uw lokken zijn als een kudde geiten, Die neergolft
van Gilad. **6** Uw tanden zijn als een kudde schapen, Zo juist uit
het bad, Die allen tweelingen hebben Waarvan er geen enkel
ontbreekt. **7** Als een band van purper uw lippen, Aanminnig uw
mond; Als granatenhelften blozen uw wangen Door uw sluier
heen. **8** Koninginnen zijn er zestig En bijvrouwen tachtig, Jonge
meisjes ontelbaar: Maar mijn duifje, mijn schoonste is énig! **9**
Zij was al enig voor haar moeder, De lieveling van haar, die
haar baarde; Als de meisjes haar zagen, dan roemden ze haar.
Koninginnen en bijvrouwen prezen haar. **10** Wie rijst daar op als
het morgenrood, Schoon als de maan, En klaar als de zon, Maar
ook geducht als een leger? **11** Naar de notenhof wilde ik gaan,
Om de bloemen in het dal te aanschouwen, Om te zien, of de
wijnstok al uitbot, De granaten al bloeien. **12** En zonder dat ik het
wist, Hebt gij mij in de vorstelijke draagkoets gezet…. **13** Terug,
kom terug, Sjoelammiet; Terug, kom terug, wij willen u zien! Wat
gaapt gij de Sjoelammietische aan, Als een zwaarddanseres?

7 Hoe sierlijk uw passen In de sandalen, vorstendochter; Uw
wiegende heupen als snoeren, Door meesterhanden gemaakt.
2 Uw navel een welgerond bekken, Waarin geen wijn mag

ontbreken; Uw lijf een tarweschelf, Van lelies omringd. **3** Uw
beide borsten twee hertenwelpen, Tweelingen van een gazel;
4 Uw hals een toren van ivoor, Uw ogen als de vijvers van
Chesjbon, Bij de poort der volkrijke stad; Uw neus als de
Libanon-spits, Die naar Damascus ziet. **5** Het hoofd op u als de
Karmel. Uw lokken als purper, In uw vlechten ligt een koning
gevangen. **6** Wat zijt ge schoon, wat zijt ge bevallig, Een
liefste vol bekoorlijkheid! **7** Uw slanke leest is als een palm,
Uw borsten trossen van druiven. **8** Ik dacht: Ik wil de palm
beklimmen, Zijn dadels grijpen. Uw borsten mogen voor mij zijn
Als druiventrossen uit de wingerd; De geur van uw adem als
appels, **9** Uw mond als de edelste wijn…. Die rechtens naar mijn
beminde stroomt, Maar afgeleefde lippen ontvliedt! **10** Neen,
ik blijf van mijn beminde, En zijn verlangen gaat uit naar mij!
…. **11** Ach kom, mijn beminde, Gaan wij uit naar het veld; Laat
ons overnachten in dorpen, Gaan wij vroeg de wijngaarden in.
12 Laat ons zien, of de wijnstok al uitbot, Of de bloesems zijn
opengegaan, Of de granaten al bloeien: Daar zal ik u mijn liefde
schenken! **13** De liefdeappelen verspreiden hun geur, Boven
onze deur hangen de kostelijkste vruchten, Jonge vruchten en
oude: Ik spaarde ze voor u, mijn beminde!

8 Ach waart ge mijn broeder, Gezoogd aan de borst van mijn
moeder: Vond ik u buiten, dan kon ik u kussen, En men zou
er mij niet om verachten. **2** Dan leidde ik u naar het huis van
mijn moeder, Naar de kamer van haar, die mij baarde; Dan
laafde ik u met geurige wijn, Met de most van granaten. **3**
Maar zijn linker moet rusten onder mijn hoofd Zijn rechter houde
mij omstrengeld! **4** "Ik bezweer u, Jerusalems dochters, Bij
de gazellen en de hinden in het veld: Hoe hebt gij de liefde

durven wekken en lokken, Voordat het haar lust?" **5** Wie stijgt
daar op uit de steppe Op haar beminde geleund? Onder de
appelboom heb ik uw liefde gewekt: Daar, waar uw moeder u
ontving, U baarde met smarten. **6** Leg mij op uw hart als een
zegel, Om uw arm als een band: Want sterk als de dood is de
liefde! Onverbiddelijk als het graf is haar gloed, Zij laait op als
het flitsende vuur, Haar vlammen zijn vlammen van Jahweh!
(Sheol h7585) **7** Watergolven missen de kracht, Om de liefde te
blussen, En stromen verzwelgen haar niet. Al bood iemand ook
al zijn schatten, Zelfs zijn paleis voor de liefde, Smadelijk wees
men hem af! **8** Wij hadden een jeugdige zuster, Nog zonder
borsten: Wat moesten we met onze zuster doen Wanneer men
haar vroeg? **9** Was zij een muur Dan konden we er een zilveren
borstweer op bouwen; Was zij een poort, We sloten haar af met
een cederbalk. **10** Ja, ik wàs een muur, En torens waren mijn
borsten: Juist daarom werd ik in zijn ogen Een toegang van
vrede! **11** Salomon heeft een wijngaard in Báal-Hamon, Hij heeft
hem onder de hoede van wachters gesteld; Elk moet voor zijn
vruchten Duizend zilveren sikkels betalen. **12** Mijn wijngaard is
van mij alleen, En zijn vrucht is voor mij! Die duizend, Salomon,
gun ik u, En de wachters tweehonderd. **13** O gij, die in de lusthof
toeft: De vrienden luisteren; Laat mij horen uw stem, Uw wensen
vernemen. **14** Snel, mijn beminde, En doe zoals de gazel, Of het
jong van het hert Op de balsembergen!

Jesaja

1 De visioenen, die Isaias, de zoon van Amos, over Juda en
Jerusalem zag in de dagen van Ozias, Jotam, Achaz en Ezekias.
2 Hemelen hoort, en aarde luister: Want het is Jahweh, die
spreekt! Ik bracht kinderen groot, en voedde ze op: Maar ze
zijn Mij ontrouw geworden. **3** Een os kent zijn meester, Een
ezel de krib van zijn heer: Maar Israël kent zo iets niet, Mijn
volk begrijpt het niet eens. **4** Wee die zondige natie, Dat volk,
beladen met schuld; Dat goddeloos ras, Dat bedorven broed! Ze
hebben Jahweh verlaten, Israëls Heilige verloochend, Hem de
rug toegekeerd. **5** Waar wilt ge nú nog worden geslagen, Dat ge
u altijd verzet? Het hoofd is helemaal ziek, Het hart kwijnt heel en
al weg. **6** Van voetzool tot schedel geen gave plek; Maar builen,
striemen en verse wonden: Niet uitgedrukt, niet verbonden, Niet
met olie verzacht. **7** Uw land verwoest, Uw steden verbrand; Uw
akkers onder uw ogen door vreemden verteerd, Vernield, als
onder een stortvloed bedolven. **8** Eenzaam de dochter van Sion,
als een hut in de wijngaard, Als een hok in de moestuin, een
belegerde stad! **9** Ach, zo Jahweh der heirscharen ons geen
rest had gelaten, Wij waren als Sodoma, en aan Gomorra gelijk!
10 Hoort dan het woord van Jahweh, vorsten van Sodoma, Volk
van Gomorra, luister naar de les van onzen God: **11** Wat geef Ik
om uw talloze offers, Spreekt Jahweh! Ik ben zat van de offers
van rammen, En van het vet van kalveren; Het bloed van stieren,
van lammeren en bokken, Ik lust het niet meer. **12** Opgaan, om
mijn aanschijn te zien, Mijn voorhof betreden: wie eist het van u?
13 Neen, brengt geen nutteloze spijsoffers meer; De wierook
walgt Mij. Nieuwe maan, sabbat of hoogtij: Ik duld geen feesten
tezamen met misdaad; **14** Ik haat uw stonden en tijden, Ze zijn

Mij een last; Ik ben moe ze te dragen. **15** Heft gij uw handen
omhoog, Ik sluit mijn ogen voor u, Ik luister niet eens, hoeveel
gij ook bidt: Uw handen druipen van bloed; **16** Wast u eerst, en
wordt rein! Weg uw boosheid uit mijn ogen, **17** Houdt op met
kwaad, leert het goede doen; Behartigt het recht, en helpt den
verdrukte, Geef den wees wat hem toekomt, neemt het voor
de weduwe op! **18** Komt, dan maken wij er met elkander een
eind aan, Spreekt Jahweh! Al zijn uw zonden als scharlaken, ze
zullen wit zijn als sneeuw, Of rood als purper, ze zullen blank
zijn als wol. **19** Zo ge gewillig zijt en gehoorzaam, Zult ge het
vette der aarde genieten; **20** Maar zo ge blijft weigeren, en u
verzetten, Zal het zwaard u verslinden, zegt Jahweh's mond. **21**
Ach, hoe is de trouwe, rechtschapen Stad ontuchtig geworden,
Waar eens rechtvaardigen, nu moordenaars wonen. **22** Uw zilver
is in afval veranderd, Uw wijn met water vervalst. **23** Uw vorsten
rebellen, en heulend met dieven, Allen tuk op geschenken, en
loerend op fooi; Den wees geven ze niet wat hem toekomt,
Voor de weduwe neemt niemand het op. **24** Daarom luidt de
godsspraak des Heren, Van Jahweh der heirscharen, Israëls
Sterke: Ha, Ik zal mijn woede koelen aan die Mij weerstreven,
Mij op mijn vijanden wreken; **25** En op u zal Ik zwaar mijn hand
laten drukken, U in de vuuroven louteren: De afval zuiveren Van
al uw lood. **26** Dan zal Ik uw rechters weer maken als vroeger,
Uw raadsheren weer als voorheen; Dan zult gij weer Stad der
Gerechtigheid heten, Een veste van trouw! **27** Dan zal Sion
door gerechtigheid worden verzoend, Door rechtschapenheid
zijn bewoners; **28** Maar de afvalligen en zondaars worden allen
verpletterd, Die Jahweh verzaken, vernield. **29** Dan zult ge u
over de eiken schamen, waar ge zo naar verlangt, En over uw

lusthoven blozen, **30** Wanneer ge zult zijn als een eik zonder
blaren, Als een hof, die geen water meer heeft. **31** De rijkdom
zal zijn als de pluizen van vlas, Die hem heeft opgestapeld, de
vonk; Beiden zullen verbranden, En niemand zal blussen.

2 **2** Maar op het einde der tijden zal de Berg van Jahweh's
tempel boven de toppen der bergen staan, zich verheffen boven
de heuvels. Alle volken stromen er heen, **3** Talloze naties maken
zich op. Komt, zeggen ze, trekken we naar de Berg van Jahweh,
Naar het huis van Jakobs God: Hij zal ons zijn wegen doen
kennen, Wij zullen zijn paden betreden. Want uit Sion komt de
wet, Uit Jerusalem Jahweh's woord. **4** Hij zal tussen de volkeren
scheidsrechter zijn, En recht verschaffen aan machtige naties:
Dan smeden ze hun zwaarden tot ploegijzers om, En hun lansen
tot sikkels; Geen volk trekt zijn zwaard meer tegen een ander, En
niemand oefent zich voor de strijd. **5** Op, huis van Jakob; Laat
ons wandelen in Jahweh's licht! **6** Maar Jahweh heeft zijn volk
verstoten, Het huis van Jakob. Want het is vol van waarzeggerij
uit het oosten, Vol tovenaars als Filistea; En van de kinderen der
barbaren Is het geheel overstroomd. **7** Hun land is vol zilver en
goud: Geen eind aan hun schatten; Hun land is vol paarden:
Geen eind aan hun wagens; **8** Hun land is vol goden: Geen eind
aan hun beelden; Ze werpen zich neer voor het werk hunner
handen, Voor hun eigen maaksel. **9** Maar die mensen worden te
schande, Die mannen vernederd, nooit staan ze meer op! **10** Ze
sluipen weg in de rotsen, en kruipen diep in de grond, Uit angst
voor Jahweh, en de glans van zijn luister. **11** De trotse blik van
die mensen moet neer, De hoogmoed dier mannen gebroken:
Hoog verheven blijft Jahweh alleen Op die dag! **12** Want de dag
van Jahweh der heirscharen komt Tegen al wat verwaand is en

trots; Tegen al wat zich opheft, Wat hoog is zal vallen. **13** Tegen
alle rijzige Libanon-ceders, En alle hoge eiken van Basjan; **14**
Tegen alle reusachtige bergen, En alle geweldige heuvels. **15**
Tegen alle machtige torens, En alle ongenaakbare wallen; **16**
Tegen alle schepen van Tarsjisj, En alle fiere galjoenen. **17** Dan
wordt de trots van die mensen gebroken, De hoogmoed dier
mannen vernederd: Hoog verheven blijft Jahweh alleen Op die
dag! **18** Ook de goden zullen allen verdwijnen, **19** Wegsluipen in
de spelonken en in de holen der aarde, Uit angst voor Jahweh
en de glans van zijn luister, Als Hij opstaat, om de aarde met
ontzetting te slaan. **20** En op die dag gooien de mensen Hun
zilveren goden weg met hun goden van goud, Die ze maakten
om ze te aanbidden: Weg, voor de ratten en muizen. **21** Als ge
dan wegsluipt in de spelonken En in de spleten der klippen, Uit
angst voor Jahweh en de glans van zijn luister, Als Hij opstaat,
om de aarde met ontzetting te slaan: **22** Dan moet ge wel
ophouden, Op mensen te steunen, Die enkel in hun neus wat
adem hebben; Wat zouden ze dan voor waarde bezitten?

3 Want zie, de Heer, Jahweh der heirscharen, Neemt van
Jerusalem weg en van Juda Alle steun en alle stut, Alle
verkwikking van brood en van water; **2** Held, krijgsman en
rechter, Profeet, waarzegger en oudste, **3** Hoofdman, adel
en raadsheer, Tovenaar en bezweerder. **4** Tot vorsten stel Ik
knapen aan, En kinderen zullen over hen heersen: **5** Dan zal
het volk beginnen te vechten, Man tegen man, En vriend tegen
vriend; Kwajongens vallen grijsaards aan, En vlegels mannen
van aanzien; **6** Ja, de ene broer stormt los op den ander! De
eigen familie zal zeggen: Gij hebt nog een mantel; Wees dus
ons hoofd, En neem deze puinen onder uw hoede. **7** Maar de

ander schreeuwt het uit op die dag: Ik wil de meester niet zijn, Ik
heb geen brood en geen kleren in huis; Plaats mij niet aan het
hoofd van het volk! **8** Ja, Jerusalem wankelt, En Juda valt! Want
hun woord en hun daden zijn tegen Jahweh gericht, Om de blik
van zijn Majesteit te tarten. **9** Hun onbeschaamd gezicht klaagt
ze aan, Als Sodoma lopen ze openlijk met hun zonden te koop:
Wee over hen; Want ze bereiden hun eigen verderf! **10** Heil den
rechtvaardige, want hém gaat het goed: Hij eet de vrucht van zijn
werken; **11** Maar wee den boze, want hèm gaat het slecht: Hij
zal krijgen wat hij verdiende. **12** Mijn volk wordt door uitzuigers
verdrukt, En door afpersers gedrild; Mijn volk: die u leiden, zijn
uw misleiders, Die u de weg moeten wijzen, laten u dolen. **13**
Daar richt Jahweh zich op, om vonnis te vellen, Staat gereed,
om zijn volk te gaan richten; **14** Daar komt Jahweh ten oordeel
Tegen de oudsten, tegen de vorsten van zijn volk: Gij hebt de
wijngaard gestolen, De buit der armen in uw huizen gesleept; **15**
Met welk recht vertrapt ge mijn volk, verschopt ge den arme, Is
de godsspraak des Heren, van Jahweh der heirscharen! **16**
En Jahweh spreekt: Omdat de dochters van Sion zo trots zijn,
Rondlopen met het hoofd in de nek, En met lonkende ogen, Met
trippelende pasjes, Met rinkelende ringen aan haar voeten: **17**
Daarom scheert de Heer de schedel van Sions dochters kaal, Zal
Jahweh haar schaamte ontbloten. **18** Op die dag neemt Jahweh
de sieraden weg: Voetringen, zonnen en maantjes, **19** Oorbellen,
ketens en sluiers, **20** Hoofddoeken, armbanden, linten en flesjes,
21 Amuletten, halssnoer en ringen, **22** Feestkleren, mantels en
doeken, **23** Tasjes en spiegels, Kapsels, mutsen en sjaals. **24** En
dan zal het wezen: In plaats van balsemgeur, stank: Voor gordel,
een strop; Voor haarvlechten, schurft; Voor statie, een zak; Voor

schoonheid, een brandmerk! **25** Uw mannen zullen vallen door
het zwaard, Uw helden door krijg; **26** Dan zullen ze klagen en
rouwen onder haar poorten, En eenzaam zitten op de grond.

4 Zeven vrouwen zullen vechten om één man op die dag, En
zeggen: ons eigen brood willen we eten, Onze eigen kleren wel
dragen, Als we maar naar u mogen heten: neem de smaad van
ons weg! **2** Maar op die dag zal de Spruit van Jahweh Tot glorie
en heerlijkheid worden, De Vrucht van het land tot roem en
luister Van wie in Israël zal worden gered; **3** En de rest van Juda
En wat in Jerusalem gespaard bleef, Zal heilig worden genoemd,
Iedereen in Jeruzalem, die staat opgeschreven ten leven. **4**
Als de Heer de smet van Sions dochters heeft uitgewist, En de
bloedschuld uit Jerusalem weggespoeld, Door de stormwind van
oordeel, Door de orkaan van verwoesting: **5** Dan schept Jahweh
over heel de bergrug van Sion, En over heel zijn omgeving, Een
wolk van rook overdag, En een gloed van laaiende vlammen des
nachts. Dan zal de glorie van Jahweh ze allen bedekken Als een
schutdak en tent, **6** Tot schaduw tegen de hitte op de dag, Tot
toevlucht en schuilplaats tegen stortvloed en regen!

5 Ik wil zingen van mijn Geliefde: Het lied van mijn Vriend en
zijn wijngaard. Mijn vriend had een wijngaard op een vruchtbare
helling; **2** Hij spitte hem om, en raapte er de stenen uit weg. Hij
beplantte hem met edelwingerd, Bouwde er een wachttoren in,
en kapte perskuipen uit. Nu verwachtte hij, dat hij druiven zou
dragen: Maar hij bracht enkel bocht! **3** Burgers van Jerusalem
en mannen van Juda: Richt nu tussen mij en mijn wijngaard! **4**
Wat was er meer voor mijn wijngaard te doen, Wat ik misschien
heb verzuimd? Waarom bracht hij dan enkel bocht, Toen ik
verwachtte, dat hij druiven zou dragen? **5** Ik zal u zeggen, wat ik

met mijn wijngaard zal doen! Ik neem weg zijn omheining: hij
wordt kaal gevreten; Ik verniel zijn muur: hij wordt vertrapt; **6**
Ik zal hem tot wildernis maken, besnoeid noch gespit; Distels
en doornen schieten er op, De wolken verbied ik, hem te
besproeien. **7** Welnu, de wijngaard van Jahweh der heirscharen
Is Israëls huis; De mannen van Juda Zijn bevoorrechte planten.
Hij hoopte op recht: en zie, het was onrecht; Betrachten van
recht: het was verkrachten van recht. **8** Wee, die het ene huis
neemt na het ander, Die akker koppelt aan akker; Totdat geen
plaats meer overblijft, En gij alleen in het land bezit hebt. **9**
Zo klinkt in mijn oren de eed Van Jahweh der heirscharen! Die
talloze huizen worden verwoest, De grootste en schoonste zijn
zonder bewoners. **10** Ja, tien morgen wijnland geeft niet meer
dan één kruik, Een hele zak zaad niet meer dan één maat. **11**
Wee, die zich al vroeg in de morgen bedrinken, En tot laat in de
avond zich verhitten door wijn; **12** Die bij citer en harp, bij pauke
en fluit Wijn blijven slempen; Maar die op Jahweh's daden niet
letten, Het werk zijner handen niet zien. **13** Daarom zal mijn
volk in ballingschap gaan, Eer zij er aan denken; Zal zijn adel
sterven van honger, Zijn scharen versmachten van dorst; **14**
Daarom is het dodenrijk dubbel gulzig geworden, En spert het
wagenwijd zijn kaken op. Zo gaat de glorie van Sion ten onder,
Zijn joelen, zijn juichen, zijn jubel; **(Sheol h7585)** **15** Zo worden
die mensen onteerd, die mannen vernederd, Moeten die trotse
blikken omlaag. **16** Zo toont Jahweh der heirscharen door het
oordeel zijn grootheid, De heilige God zijn heiligheid door het
gericht! **17** Lammeren zullen er weiden, als was het hun veld,
Geiten vreten zich vet tussen hun puinen. **18** Wee, die met
ossentouwen de straf tot zich trekken, En met wagenkoorden het

loon voor hun zonde; **19** Die zeggen: Laat Hij zich haasten, Zijn
werk bespoedigen, dat we ‘t nog zien; Laat het raadsbesluit van
Israëls Heilige maar komen, En zich voltrekken, dan weten we ‘t
meteen. **20** Wee, die wat kwaad is, goed durven noemen, En
het goede kwaad; Die duisternis maken tot licht, En licht weer tot
duister; Die wat bitter is, laten doorgaan voor zoet, En het zoete
voor bitter. **21** Wee, die wijs zijn in eigen ogen, En naar eigen
mening verstandig! **22** Wee, die helden zijn in het drinken van
wijn, En flink in het mengen van dranken! **23** Wee, die om fooi
den schuldige in het gelijk durven stellen, En onschuldigen hun
recht onthouden! **24** Daarom worden ze verteerd als kaf door
het vuur, En vergaan ze als stro in de vlammen; Hun wortel
vermolmt, Hun bloesem verstuift als het stof. Want ze hebben
de wet van Jahweh der heirscharen veracht, Het woord van
Israëls Heilige versmaad! **25** Daarom is Jahweh tegen zijn volk
in woede ontstoken, En strekt Hij zijn hand tegen hen uit; Hij
slaat ze, dat de bergen er van rillen, En hun lijken als vuil op
de straten liggen! Toch legt zijn toorn zich niet neer, Maar zijn
hand blijft gestrekt. **26** Hij steekt de krijgsbanier voor een volk,
ver weg, Hij fluit het van de grenzen der aarde bijeen. Zie,
daar komt het, haastig en vlug, **27** Geen, die vermoeid is of
struikelt, die sluimert of slaapt; Geen gordel raakt los van zijn
lenden, Geen schoenriem gaat stuk. **28** Zijn pijlen zijn scherp, Al
zijn bogen gespannen; De hoeven van zijn paarden als keien,
Zijn raderen als een wervelwind. **29** Het brult als een leeuw,
gromt en bromt als leeuwenwelpen, Het grijpt zijn prooi, sleept
ze weg, reddeloos verloren. **30** Op die dag breekt een geloei
over hen los, Al het razen der zee. Radeloos blikt men over het

land: Overal duisternis en schrik; Het licht is verdonkerd Door
asgrauwe dampen!

6 In het sterfjaar van koning Ozias aanschouwde ik den Heer,
gezeten op een hoge en heerlijke troon; de sleep van zijn mantel
bedekte heel de tempel. **2** Serafs stonden om Hem heen, elk
met zes vleugels; twee om het gelaat, twee om de voeten te
bedekken, en twee om te vliegen. **3** En ze riepen elkander toe:
"Heilig, heilig, heilig is Jahweh der heirscharen; de hele aarde is
vol van zijn glorie!" **4** Van hun juichen trilden de drempels in hun
voegen, en het hele huis stond vol rook. **5** Ik riep uit: Wee mij, ik
ben verloren! Want ik heb met mijn ogen den Koning, Jahweh
der heirscharen, aanschouwd, ofschoon ik een mens ben met
onreine lippen, en onder een volk met onreine lippen verblijf. **6**
Maar één der serafs vloog op mij af; met een gloeiende kool,
die hij met een tang van het altaar had genomen, **7** raakte hij
mijn mond aan, en sprak: Zie, zij heeft uw lippen geraakt; nu
is uw schuld verdwenen, uw zonde vergeven. **8** Nu hoorde ik
de stem van den Heer: Wien zal Ik zenden, en wie zal gaan
uit onze naam? Ik zeide: Hier ben ik; zend mij! **9** Toen sprak
Hij: Ga heen, en zeg aan dit volk: Gij zult altijd weer horen,
Maar nimmer verstaan; Scherp zult gij zien, Maar niet inzien. **10**
Verstomp het hart van dit volk, Verstop zijn oren, verblind zijn
ogen: Opdat ze met hun ogen niet zien, Met hun oren niet horen,
Met hun hart niet verstaan, Zich niet bekeren noch worden
genezen. **11** Ik zeide: Hoe lang zal dit duren, o Heer? Hij sprak:
Tot de steden vernield zijn, En geen bewoners meer hebben; De
huizen ontvolkt, Het land verwoest en verlaten; **12** Tot Jahweh
de mensen heeft weggevoerd, Op het land grote eenzaamheid
ligt, **13** En het tiende, dat restte, ook is verdelgd. Maar gelijk een

stronk blijft staan, Waar terebint of eik zijn geveld, Zo blijft er een
heilig zaad als zijn wortel!

7 In de tijd, dat Achaz, de zoon van Jotam, zoon van Ozias,
over Juda regeerde, trok Resin, de koning van Aram, met
Pekach, den zoon van Remaljáhoe en koning van Israël, tegen
Jerusalem op, om het te belegeren. Ze hebben het niet kunnen
overwinnen. **2** Toen men het huis van David berichtte, dat Aram
zich met Efraïm had verbonden, beefde zijn hart en dat van
zijn volk, zoals de bomen in het woud door stormvlagen trillen.
3 Maar Jahweh sprak tot Isaias: Ga met uw zoon "Een-rest-
bekeert-zich" naar de monding van het kanaal in de Bovenvijver,
op de weg naar het Blekersveld, om Achaz daar te ontmoeten.
4 Ge moet hem zeggen: Blijf kalm en wees niet bang, En laat
uw hart niet ontsteld worden Voor die twee stompen rokend
brandhout, Voor de woede van Resin van Aram en den zoon
van Remaljáhoe: **5** Omdat Aram kwaad tegen u smeedt Met
Efraïm en den zoon van Remaljáhoe, en zegt: **6** Laat ons naar
Juda trekken, het benauwen, overmeesteren, En het den zoon
van Tabeël tot koning geven! **7** Want dit zegt Jahweh, de Heer:
Het zal niet gebeuren, het zal niet bestaan! **8** Want het hoofd
van Aram is Damascus, Het hoofd van Damascus is Resin, **9**
Het hoofd van Efraïm is Samaria, Het hoofd van Samaria de
zoon van Remaljáhoe: Over vijf en zestig jaar is Efraïm verwoest
en ontvolkt: Vertrouwt ge het niet, dan houdt ge het niet! **10** En
Isaias vervolgde tot Achaz: **11** Vraag een teken van Jahweh, uw
God: diep in het dodenrijk, of hoog aan de hemel. **(Sheol h7585)**
12 Maar Achaz zeide: Ik zal er geen vragen, en Jahweh niet
tarten. **13** Toen sprak hij: Luister dan, huis van David! Is het
u niet genoeg, mensen ongeduldig te maken, dat gij ook het

geduld van mijn God op de proef stelt? **14** Daarom geeft de
Heer zelf u een teken: Zie, de maagd zal ontvangen, en een
zoon baren; zij zal hem noemen: "God-met-ons". **15** Stremsel
van melk en wilde honing zal hij eten, totdat hij het kwade weet
te verwerpen, en het goede te kiezen. **16** Maar voordat de
knaap het kwade weet te verwerpen en het goede te kiezen,
zal het land ontvolkt zijn, waarvan gij de twee koningen vreest.
17 Jahweh zal dagen doen komen Over u en uw volk En over
het huis van uw vader, Zoals er nog nooit zijn geweest, Sinds
Efraïm afviel van Juda: "Den koning van Assjoer!" **18** Op die dag
fluit Jahweh de muskieten Van de verre stromen van Egypte
bijeen, Met de wespen uit het land van Assjoer. **19** Ze komen en
strijken in drommen neer In de kloven der dalen, in de spleten
der rotsen, Op alle struiken en dreven. **20** Op die dag scheert
de Heer Met een mes, dat Hij huurt Aan de overkant van de
Eufraat: "Den koning van Assjoer", De hoofd- en schaamharen
af, En de baard neemt Hij weg. **21** Op die dag zal een ieder
Een koetje en een paar geiten houden, **22** En van de melk, die
overschiet, Het stremsel gebruiken. Ja, men zal stremsel van
melk en wilde honing moeten eten, Iedereen, die overblijft in het
land. **23** Op die dag zal iedere plek, Waar duizend wijnstokken
stonden, En die duizend sikkels kostte, Bedekt zijn met doornen
en distels. **24** Enkel met pijlen en boog Trekt men daar rond.
Ja het hele land zal bedekt zijn met doornen en distels, **25** En
alle bergen, die met de spade werden bewerkt. Men zal er niet
heengaan Uit vrees voor de doornen en distels; Ze zullen enkel
nog dienen, om er het vee in te jagen, En door de schapen te
worden vertrapt.

8 Jahweh heeft mij gezegd: Neem een groot schrijftablet, en
schrijf daarop het duidelijk schrift: "Spoedig-buit-roof-nabij". **2**
Ik nam er twee vertrouwde getuigen bij: Oeri-ja, den priester,
en Zekarjáhoe, den zoon van Jebérekjáhoe. **3** Daarop ging
ik tot de profetes; ze werd zwanger en baarde een zoon. En
Jahweh zeide tot mij: Noem hem "Spoedig-buit-roof-nabij". **4**
Want voordat de knaap "vader en moeder" kan zeggen, zal men
de schatten van Damascus en de buit van Samaria voor den
koning van Assjoer brengen. **5** Maar Jahweh zeide mij ook: **6**
Omdat dit volk heeft veracht Het rustig vloeiend water van Siloë,
En siddert van angst voor Resin en den zoon van Remaljáhoe: **7**
Zie, daarom brengt de Heer over hen De geweldige en vreselijke
wateren van de Eufraat, Den koning van Assjoer met heel zijn
macht! Over al hun dijken zullen ze stuwen, En buiten al hun
oevers treden, **8** In Juda dringen, het geheel overstromen, Tot
ze aan de hals komen staan; En met hun uitgespreide vleugels
Zullen ze uw hele land overstelpen. **9** God is met ons! Verneemt
het volken, en staat versteld; Hoort het allen, verre landen!
Gordt u ten strijde: ge wordt overwonnen, Gordt u aan: ge wordt
overmeesterd; **10** Smeedt plannen: ze worden verijdeld, Neemt
een besluit: het wordt niet volbracht; Want God is met ons! **11**
Zo heeft Jahweh tot mij gesproken, Toen Hij mijn hand heeft
gevat, En mij heeft vermaand, De weg van dit volk niet te gaan.
12 Hij zeide: Noemt geen bedreiging, Wat dit volk bedreiging
heet; Weest niet bang waarvoor zij vrezen, En laat het u niet
verontrusten. **13** Neen, noemt Jahweh der heirscharen alleen uw
bedreiging, Voor Hem moet ge vrezen en beven; **14** Hij is het,
die dreigt; de steen, waaraan men zich stoot; Voor de beide
huizen van Israël De rots, waarover men struikelt, Het net en

de strik voor Jerusalems burgers. **15** Ja, velen van hen zullen
wankelen, vallen en breken, Worden verstrikt en gevangen. **16**
Bewaar deze lessen zorgvuldig, En verzegel de lering, die ik u
gaf: **17** Ik blijf op Jahweh vertrouwen, Op Hem blijf ik hopen, al
verbergt Hij zich voor Jakobs huis! **18** Zie, ik en de kinderen, die
Jahweh mij gaf, Zijn tekens en zinnebeelden in Israël, Gegeven
door Jahweh der heirscharen, Die woont op de Sion. **19** En
wanneer men u zegt: Ondervraagt de geesten der doden, En de
waarzeggers, die lispelen en fluisteren; Moet een volk niet zijn
goden ondervragen, Niet zijn doden voor de levenden vragen
Naar lering en lessen: **20** Waarachtig, die zo iets durft zeggen,
Voor hem komt geen dageraad meer! **21** Hij zal blijven zwerven,
Ellendig en hongerig; En door honger vertwijfeld, Zijn koning
vervloeken en God. Radeloos schouwt hij omhoog, **22** Dan blikt
hij omlaag naar de grond: Zie, het zal schrik zijn en donker,
Duister en angst. (Maar eenmaal zal de nacht verdwijnen, Zal er
geen donker meer zijn, voor wie nu nog beangst is!)

9 Wel heeft Hij smaad gebracht over Zabulons land, Over het
land van Neftali in vroegere tijden: Maar in de eindtijd herstelt
Hij in ere De weg naar de zee, De overkant van de Jordaan,
Het gewest van de heidenen. **2** Het volk, dat in duisternis
wandelt, Zal dan een helder licht aanschouwen; Die wonen in
het dal van de schaduw des doods, Een glans zal over hen
stralen! **3** Gij zult hun vreugde vermeerderen, hun blijdschap
vergroten; Vrolijk zullen ze zijn voor uw aanschijn, Zoals men
vrolijk is bij de oogst, Zoals men blij is bij het verdelen van buit!
4 Want het juk, dat hem drukte, Het blok op zijn schouders,
De stok van zijn drijver Breekt Gij als op de dag van Midjan
stuk. **5** Alle dreunend stampende laarzen En in bloed geverfde

mantels Zullen worden verbrand, Door de vlammen verteerd. **6** Want een Kind is ons geboren, een Zoon ons geschonken; De heerschappij wordt op zijn schouders gelegd. En zijn naam wordt genoemd: Wonderbaar raadsman, Goddelijke held, Vader voor immer, Vorst van de vrede! **7** Grote macht zal Hij brengen, en eindeloze vrede Aan Davids huis en zijn rijk. Hij zal het steunen en stutten met recht en gerechtigheid Nu en voor immer: De ijver van Jahweh der heirscharen brengt het tot stand! **8** De Heer heeft een woord tot Jakob gezonden, En het valt in Israël neer; **9** Het hele volk zal het ondervinden: Efraïm en de bewoners van Samaria! Want ze hebben gezegd in hun trots, En in de hoogmoed des harten: **10** De baksteen gevallen: we herbouwen met hardsteen; De moerbei geveld: ceders planten wij in haar plaats! **11** Jahweh vuurde de verdrukkers van Resin tegen hen aan, En hitste de vijanden tegen hen op; **12** Aram ten oosten, de Filistijnen ten westen Hebben Israël verslonden met gulzige mond; Maar toch bedaart zijn gramschap niet, Zijn hand blijft naar hen uitgestrekt! **13** Want het volk bekeerde zich niet tot Hem, die het sloeg, En zocht Jahweh der heirscharen niet. **14** Daarom heeft Jahweh Israël kop en staart afgehouwen, Palmtak en riet op één dag: **15** De oudsten en edelen waren de kop, De leugenprofeten de staart; **16** Die dit volk moesten leiden, zijn zijn verleiders, Die geleid moesten worden, zijn op een doolweg gebracht. **17** Daarom spaarde de Heer hun jongelingen niet, Ontfermde zich niet over hun weduwen en wezen; Want ze zijn allen godvergeten en boos, En iedere mond spreekt goddeloze taal; Maar toch bedaart zijn gramschap niet, Zijn hand blijft tegen hen uitgestrekt! **18** Want de goddeloosheid brandt als een vuur, Dat doornen en distels verteert, Het dichte woud in vlammen

zet, En in dwarrelende rookwolken hult. **19** Door de gramschap
van Jahweh is het land ontredderd, Het volk tot menseneters
verlaagd: **20** Men hapt naar rechts, en nog heeft men honger,
Men bijt naar links, en wordt niet verzadigd. Niemand spaart zijn
eigen broer, En allen verslinden het vlees van hun kroost: **21**
Manasse Efraïm, Efraïm Manasse, En met elkander weer Juda.
Maar toch bedaart zijn gramschap niet. Zijn hand blijft tegen hen
uitgestrekt!

10 Wee, die onrechtvaardige wetten maken, En drukkende
bevelen uitschrijven: **2** Om de zwakken hun eis te onthouden,
De armen onder mijn volk van hun recht te beroven; Om de
weduwen tot hun prooi te maken, En de wezen te plunderen. **3**
Wat zult ge doen op de dag der vergelding, Bij de storm, die
dreigt uit de verte; Tot wien zult ge vluchten om hulp, Waar uw
rijkdommen laten, **4** Wanneer gij u in boeien kromt, Of neerligt
onder de doden? Maar toch bedaart zijn gramschap niet, Zijn
hand blijft tegen hen uitgestrekt! **5** Wee! Assjoer is de roede van
mijn toorn, In zijn hand ligt de stok van mijn woede! **6** Tegen
een goddeloze natie zond Ik hem uit, Tegen het volk van mijn
gramschap riep Ik hem op; Om het leeg te plunderen en buit te
maken, Om het te vertrappen als slijk op de straten. **7** Maar zó
bedoelt hij het niet, Zó meent hij het niet; Zijn opzet is enkel:
vernielen, Talloze naties verdelgen! **8** Want hij zegt: Zijn al mijn
magnaten geen vorsten; **9** Is het Kalno niet als Karkemisj gegaan
Chamat als Arpad Samaria als Damascus? **10** Waarachtig, ik
heb op koninkrijken Mijn hand kunnen leggen, Wier goden en
beelden veel talrijker waren Dan die van Jerusalem en Samaria.
11 En wat ik met Samaria en zijn goden heb gedaan, Zou ik dat
met Juda en zijn beelden niet doen? **12** Wanneer de Heer heel

zijn werk heeft volbracht Aan de berg Sion en Jerusalem, Dan
zal Hij de hoogmoed van Assjoers koning vergelden, En de
verwaande trots van zijn ogen. **13** Hij zegt: Ik heb het gedaan
door eigen kracht, Door eigen wijsheid was ik zo knap! Ik heb de
grenzen der volken verlegd, Hun schatten geplunderd, machtige
vorsten doen vallen. **14** Als een vogelnestje hield ik De rijkdom
der volken in mijn hand; Zoals men verlaten eieren raapt, Heb ik
de hele aarde genomen; Niemand verroerde zijn vlerken, Deed
zijn snavel open en piepte! **15** Maar zal de bijl dan pochen Tegen
wie er mee hakt; De zaag zich verheffen Tegen wie ze hanteert;
Beweegt de roede hem die haar zwaait, Heft de stok hem, die
geen stuk hout is, omhoog? **16** Daarom zal de Heer, Jahweh der
heirscharen, De tering zenden in zijn vet, En onder zijn lever
een gloed ontsteken, Als het vuur van een brand. **17** Dan wordt
Israëls Licht een vuur, zijn Heilige een vlam, Die op één dag zijn
doornen en distels geheel verbrandt; **18** Die de pracht van zijn
woud en zijn wijngaard verslindt, Ze vernielt met wortel en tak,
zodat ze verkwijnen; **19** Zo weinig bomen blijven er staan in
zijn woud, Dat een kind ze kan tellen! **20** Op die dag zullen zij,
die van Israël zijn overgebleven, En die in het huis van Jakob
zijn gespaard, Niet langer meer steunen Op hem, die ze sloeg;
Maar steunen op Jahweh, Op Israëls Heilige, in oprechtheid
des harten. **21** Een rest bekeert zich, De rest van Jakob tot
den machtigen God! **22** Ja, al was uw volk weggevaagd, Israël,
Als het zand aan de zee: Een rest bekeert zich tot Hem, Als
de verdelging voltooid is. Weer zal de gerechtigheid stromen,
23 Als vernieling en vonnis Door den Heer, door Jahweh der
heirscharen, Over heel dit land is voltrokken! **24** Daarom zó
spreekt de Heer, Jahweh der heirscharen: Mijn volk, dat de Sion

bewoont, Vrees Assjoer niet, al slaat hij u met de stok, En heft hij
zijn roede tegen u op naar de trant van Egypte. **25** Want enkel
nog een korte tijd, Een ogenblik nog: Dan is mijn gramschap ten
einde, En verniel Ik hem in mijn toorn. **26** Dan zal Jahweh der
heirscharen de gesel over hem zwaaien, Zoals Hij bij de rots van
Oreb Midjan sloeg; Dan heft Hij zijn roede tegen hem op, Als
over de zee en tegen Egypte. **27** Op die dag zal het geschieden,
Dat zijn last van uw schouder glijdt, Zijn juk van uw nek, Met de
draagriem, vet van de olie! **28** Daar komt hij bij Ajját, trekt Migron
voorbij, Mikmas vertrouwt hij zijn legertros toe; **29** Ze trekken de
pas door, Slaan hun kamp op in Géba; Rama siddert van angst,
Géba van Saul neemt de vlucht! **30** Gil, dochter van Gallim,
Lajsja let op! Anatot bukt zich, Madmena vlucht. **31** Het volk van
Gebim stuift weg, **32** Vandaag nog is hij in Nob; Hij balt zijn vuist
al tegen de berg van Sions dochter, Tegen Jerusalems heuvel!
33 Maar zie, daar slaat de Heer, Jahweh der heirscharen, De
takken af met de bijl; De toppen worden gekapt, De kruinen
komen omlaag; **34** Het dichte woud wordt door het ijzer geveld,
De Libanon valt met zijn pracht!

11 Dan zal een twijg aan de stronk van Jesse ontspruiten, Een
scheut uit zijn wortel ontkiemen. **2** De geest van Jahweh zal op
Hem rusten: De geest van wijsheid en verstand, De geest van
raad en sterkte, De geest van kennis en godsvrucht, **3** En de
vrees voor Jahweh Zal hem vervullen. Niet naar uiterlijke schijn
zal Hij richten, Geen vonnis vellen op horen-zeggen alleen; **4**
Den zwakke zal Hij recht verschaffen, Eerlijk uitspraak doen
voor de armen in het land. Maar den tyran zal Hij striemen met
de gesel van zijn mond, Den boosdoener doden met de adem
van zijn lippen. **5** Gerechtigheid is de gordel om zijn heupen,

Waarachtigheid de band om zijn lenden. **6** Dan huist de wolf bij
het lam, Vlijt de panter zich naast de geit; Samen grazen kalf en
leeuw, Een kind kan ze weiden. **7** Koe en berin wonen samen,
haar jongen liggen bijeen, En de leeuw vreet hooi als het rund; **8**
De zuigeling speelt bij het hol van de adder, Het kind steekt zijn
hand in het nest van de slang! **9** Dan doet niemand meer zonde
of kwaad Op heel mijn heilige berg; Want het land is vervuld
van de kennis van Jahweh, Zoals de bodem der zee is bedekt
door het water. **10** Op die dag zal de wortel van Jesse, Als
een banier voor de naties verheven, Door de volkeren worden
gezocht, En zijn rustplaats zal glorievol zijn! **11** Op die dag heft
de Heer nogmaals zijn hand, Om het overschot van zijn volk
te bevrijden: Wat is overgebleven in Assjoer, Egypte, Patros
en Koesj, Elam, Sjinar, Chamat en de kusten der zee. **12** Hij
steekt zijn banier onder de volken omhoog, Brengt de ballingen
van Israël bijeen, Verzamelt de verstrooiden van Juda Van de
vier uiteinden der aarde! **13** Dan zal Efraïms naijver wijken,
Zullen Juda's vijanden worden vernield; Efraïm benijdt Juda niet
langer, Juda bestrijdt Efraïm niet meer. **14** Maar samen vliegen
ze op Filistea's heuvels aan zee, En plunderen de zonen van
het oosten; Hun hand ligt op Edom en Moab, De zonen van
Ammon gehoorzamen hen! **15** Jahweh verdroogt de tong der
Egyptische zee, Zwaait woedend zijn hand over de Eufraat:
In zeven beekjes slaat Hij hem stuk, Men trekt er geschoeid
overheen. **16** Zo komt er een pad voor het overschot van zijn
volk, Voor die in Assjoer bleven behouden: Zoals Israël voorheen
had gekregen, Toen het optrok uit het land van Egypte!

12 Op die dag zult ge zeggen: Jahweh, ik dank u! Gij waart
verbolgen op mij; Maar uw toorn is voorbij, Gij beurt mij weer op.

2 Zie, God is mijn hulp: onverschrokken blijf ik vertrouwen; Want
Jahweh is mijn kracht en mijn jubel, Hij is 't, die mij redt! **3** Met
vreugde zult gij water putten Uit de bronnen van heil! **4** Op die
dag zult ge zeggen: Brengt Jahweh dank, roept Hem aan, Maakt
aan de volken zijn daden bekend, En verkondigt zijn verheven
Naam! **5** Zingt Jahweh lof om de wonderen, die Hij deed, En
laat de hele aarde ze kennen! **6** Juicht en jubelt, bewoners van
Sion, Israëls Heilige is groot onder u!

13 De godsspraak over Babel, die Isaias, de zoon van Amos,
ontving: **2** Plant een banier op een open berg; Schreeuwt het
hun toe, En wenkt met de hand, Dat ze de poorten der tyrannen
binnenrukken! **3** Ikzelf in mijn woede Heb mijn heilige troepen
ontboden, Opgeroepen mijn helden, Mijn triomferende strijders!
4 Een donderend geraas op de bergen, Als van een geweldige
legertros; Het rommelen van vorstendommen, Van volken, die
zich verzamen! Jahweh der heirscharen monstert zijn troepen, **5**
Van verre gekomen, van de grenzen des hemels: Jahweh met
de werktuigen van zijn toorn, Om de hele aarde te teisteren!
6 Huilt! Want de dag van Jahweh is nabij; Hij komt als een
stortvloed van den Almachtige! **7** Alle handen verslappen er van,
Elk mensenhart smelt er van weg; **8** Ze schokken van krampen,
en weeën grijpen hen aan, Ze wringen zich als een barende
vrouw; Verbijsterd zien ze elkander aan, Hun gezichten gloeien
als vlammen. **9** Zie, de dag van Jahweh komt, Wreed, verbolgen
en woedend: Om de aarde in een woestijn te veranderen, Haar
zondaars te moorden. **10** De hemelsterren en haar wachters
Laten haar licht niet meer stralen; De zon is bij haar opgang
al donker, En de maan geeft geen glans. **11** Ik zal de wereld
haar boosheid vergelden, En de zondaars hun schuld, Een

eind aan het zwetsen der grootsprekers maken, En de trots
der geweldenaars breken. **12** Het volk maak Ik schaarser nog
dan het goud, De mannen zeldzamer dan de metalen van Ofir;
13 De hemelen trillen er van, De aarde wordt uit haar voegen
gerukt: Om de gramschap van Jahweh der heirscharen Op
de dag van zijn gloeiende toorn! **14** Als een opgejaagd hert,
Als een kudde, die niemand bijeenhoudt, Keert iedereen terug
naar zijn eigen volk, En vlucht weg naar zijn land. **15** Wie men
ontdekt, wordt doorboord, Wie wordt gegrepen, valt door het
zwaard; **16** Hun kinderen worden voor hun ogen verpletterd,
Hun huizen geplunderd, hun vrouwen onteerd. **17** Zie, Ik hits
de Meden tegen hen op, Die zilver niet tellen, en goud niet
begeren! **18** De knapen worden door de bogen getroffen, De
meisjes verkracht; Geen erbarmen voor de vrucht van de schoot,
Geen genade voor kinderen! **19** Dan wordt Babel, de parel der
koninkrijken, Het pronkjuweel der Chaldeën, Door God tot de
grond toe verwoest, Als Sodoma en Gomorra. **20** Het blijft voor
immer verlaten, Ontvolkt van geslacht tot geslacht; De Arabieren
slaan er hun tenten niet op, De herders legeren er niet. **21** Maar
jakhalzen hebben er hun holen, En uilen vullen hun huizen; De
struisen komen er nestelen, Baarlijke duivels dansen er rond.
22 In hun burchten janken de honden, In hun lustpaleizen de
wolven: Zijn tijd is gekomen, Zijn dag niet verschoven!

14 Want Jahweh zal zich over Jakob ontfermen, Israël weer
aannemen, in zijn eigen land laten wonen. Vreemden zullen zich
bij hem voegen, En zich aan het huis van Jakob hechten. **2**
Volken zullen ze komen halen, Om ze naar hun woonplaats te
brengen; Het huis van Israël neemt ze in dienst Als knechten
en maagden in het land van Jahweh! Dan vangen zij hun

gevangenbewaarders, Verdrukken zij hun verdrukkers! **3** En als
Jahweh u rust heeft geschonken Van uw kwelling en angsten,
En van de hardheid van uw slavernij, Waarmee men u heeft
geknecht: **4** Op die dag zult ge dit spotlied zingen Op den
koning van Babel, en zeggen: Hoe, is het met den tyran nu
gedaan, En neemt de verdrukking een einde? **5** Gebroken heeft
Jahweh de schepter der bozen, De staf der tyrannen: **6** Die
naties in hun woede sloegen, En rusteloos striemden; Die in hun
gramschap volkeren knechtten, En onmeedogend vervolgden! **7**
De hele aarde heeft vrede en rust, En barst in juichtonen los;
Zelfs de cypressen maken zich vrolijk om u **8** Met de Libanon-
ceders: "Sinds gij zijt gevallen, Klimt niemand meer op, om òns
te vellen!" **9** Het dodenrijk in de diepte is in beroering gekomen,
En snelt ù tegemoet; Het heeft om u de schimmen gewekt, Alle
heersers der aarde; Van hun tronen gehaald Alle vorsten der
volken. **(Sheol h7585)** **10** Allen heffen ze aan, En zeggen tot u:
Ook gij zijt gebroken als wij, En aan ons gelijk geworden! **11** Uw
glorie is in het graf gesmeten, Met het geruis van uw citers; De
wormen spreiden uw bed, De maden worden uw dek. **(Sheol
h7585)** **12** Hoe zijt gij uit de hemel gevallen, Gij morgenster, en
zoon van de ochtend: Hoe zijt gij op de aarde gesmeten, Gij
volkentemmer! **13** Gij, die in uw hart hebt gezegd: Ik klim naar
de hemel; Boven de sterren van God Verhef ik mijn troon; Ik
zet mij neer op de godenberg, In het hoge noorden; **14** Ik stijg
op de toppen der wolken omhoog, Den Allerhoogste gelijk! **15**
Ha! in de onderwereld zinkt gij neer. Diep in de grond! **(Sheol
h7585)** **16** De toeschouwers gapen u aan, Om u beter te zien:
Is dat nu de man, die de aarde liet beven, En koninkrijken
beroerde; **17** Die de wereld tot een woestijn heeft gemaakt,

Haar steden verwoestte, haar gevangenen vasthield? **18** Alle
vorsten der volken rusten in ere, Elk in zijn tombe: **19** Maar gij
wordt weggegooid, zonder graf, Als een naamloze misdracht.
Het omhulsel der doden, die door het zwaard zijn gevallen,
Wordt in een praalgraf gelegd: **20** Gij wordt weggetrapt als een
kreng, en bij hen niet begraven Want gij hebt uw eigen land
verwoest, uw volk vermoord! Nooit zal iemand nog spreken Van
het geslacht van dien booswicht! **21** Maar men maakt voor zijn
zonen een slachtbank gereed, Om de schuld van hun vader;
En nooit meer rukken ze op, om de aarde te veroveren, En de
wereld met puin te bedekken. **22** Ik zal tegen hen opstaan,
Is de godsspraak van Jahweh der heirscharen! Ik zal Babel
verdelgen, met naam en geslacht, Met kroost en met spruit, is de
godsspraak van Jahweh! **23** Ik maak het tot een reigersnest, En
tot een stinkend moeras, Vaag het met de bezem der vernieling
weg, Is de godsspraak van Jahweh der heirscharen! **24** Zo heeft
Jahweh der heirscharen Gezegd en gezworen: Waarachtig,
zoals Ik het uitdacht, zal het geschieden, Zoals Ik beslist heb,
zal het gebeuren! **25** Ik zal Assjoer breken in mijn land, En op
mijn bergen hem vertrappen; Zijn juk zal worden afgenomen,
Zijn last hen van de schouders glijden: **26** Dit is het besluit voor
de hele aarde, Dit is de hand, over alle volken gestrekt! **27** En
als Jahweh der heirscharen het heeft besloten, Wie zal het
beletten; Als zijn hand is gestrekt, Wie trekt ze terug! **28** In het
sterfjaar van koning Achaz werd deze godsspraak uitgesproken:
29 Wees niet zo uitgelaten en blij, Filistea, Omdat de stok, die
u sloeg, is gebroken; Want uit de wortel der adder schiet een
ratelslang op, En haar vrucht is een vliegende draak. **30** De
zwaksten vinden nog weide, De armen een veilige rustplaats,

Maar uw wortel zal Ik van honger doen sterven, En wat van
u overblijft, doden. **31** Huilt, poorten; stad, schreeuw het uit,
Filistea, sidder van boven tot onder; Want een rookwolk komt uit
het noorden, Geen van haar zuilen blijft achter. **32** Wat antwoord
wordt er gegeven Aan de boden van uw volk: Dat Jahweh Sion
heeft gegrond, Daar vindt het benarde volk een toevlucht!

15 De godsspraak over Moab. Ach, in één nacht is Ar
overweldigd, Moab verwoest, Ach, in één nacht is Kir
overmeesterd, Moab vernield! **2** De dochter van Dibon heeft
de hoogten beklommen, Om er te wenen, En over Nebo en
Medeba Heft Moab zijn klaagzangen aan. Alle hoofden zijn
kaal, Alle baarden geschoren; **3** Men draagt de rouwzak op
straat, En treurt op de daken. Alles jammert op zijn pleinen,
Barst uit in geween; **4** Chesjbon en Elale snikken, Tot Jáhas
hoort men ze schreien. De lenden van Moab rillen er van, En
zijn ziel is onthutst; **5** Moab snikt het uit in zijn hart, Ontredderd,
tot Sóar en Eglat. Ach, de bergpas van Loechit Bestijgt men
al schreiend; Ach, op de weg van Choronáim Stoot men een
jammerklacht uit! **6** Want de wateren van Nimrim Zijn een steppe
geworden: Het gras is verdroogd, het kruid is verdord, Het groen
is verdwenen. **7** Ja, wat men gespaard En opgelegd had, Brengt
men in veiligheid De Wilgenbeek over! **8** Ach, het gejammer
trekt rond Door de landen van Moab; Geklaag tot Egláim, Tot
Beër-Elim gehuil. **9** Want de wateren van Dimon staan al vol
bloed, Over Dimon breng Ik nieuwe rampen; Ik zal er de rest
van Moab mee drenken, En vernielen wat er overschiet!

16 Nu zendt men de zonen Van den vorst van het land Van
Petra in de woestijn Naar de berg van de dochter van Sion; **2** En
als vluchtende vogels Uit een opgejaagd nest Staan de dochters

van Moab Aan de passen van de Arnon! **3** Ach, schaf ons toch
raad, En kom ons te hulp; Maak uw schaduw tot nachtelijk
duister Op klaarlichte dag; Verberg de vervolgden, Verraad de
vluchtenden niet; **4** Laat bij U schuilen De verjaagden van Moab!
Wees hun een toevlucht tegen den verdelger, Tot de verdrukking
voorbij is, De verwoesting ten einde, De vernieler weg uit het
land; **5** Dan zal uw troon door die goedheid worden bevestigd,
En Een zal er bestendig op zetelen in Davids tent: Een rechter,
een vriend van het recht, Een, die voor de gerechtigheid ijvert! **6**
Maar wij hebben van Moabs hoogmoed gehoord, En van zijn
grenzeloze trots, Van zijn waan, zijn bluffen en pralen, Zijn
ijdel gezwets. **7** Daarom houdt het gejammer van Moab aan,
Wordt Moab door allen beklaagd; Snakken ze naar de rozijnkoek
van Kir-Charéset, Geheel verslagen! **8** Want de wingerd van
Chesjbon ligt uitgeput neer, Met de wijnstok van Sibma: Die de
heersers der volken Met hun vrucht konden temmen; Die reikten
tot Jazer, En in de steppen verdoolden; Wier ranken zich verder
en verder verspreidden, En hingen tot over de zee. **9** Daarom
beween ik met Jazer de wijnstok van Sibma Besproei ik u met
tranen, Chesjbon, Elale; Want over uw oogst en gewas Schalt
het hoezee der soldaten. **10** Weg is de blijdschap en vreugd uit
uw gaarden, Op uw wijnbergen geen jubelen en juichen; Men
treedt er geen wijn in de kuipen, Het hoezee van de persers
verstomt. **11** Daarom trilt mijn hart als een harp over Moab,
En heel mijn binnenste over Kir-Cháres; **12** Want al ziet men
Moab Op de hoogten zijn best doen, Al treedt het zijn heiligdom
binnen, om er te bidden: Het zal niet meer baten! **13** Dit is het
woord, Door Jahweh vanouds over Moab gesproken. **14** Maar nu
spreekt Jahweh: In drie jaren tijds, De diensttijd van een soldaat,

Zal de glorie van Moab verdwijnen Met heel zijn ontzaglijke
rijkdom; Maar weinig blijft er van over, Vervallen en weerloos!

17 De godsspraak over Damascus en Samaria: Zie, Damascus
wordt uit de rij der steden gevaagd, En Samaria zal enkel
puinhopen worden; **2** Hun steden worden voor eeuwig verlaten,
En zijn voor de kudden bestemd, Die er ongestoord zullen
liggen. **3** In Efraïm zal geen vesting meer zijn, Geen koningschap
meer in Damascus; Met Arams resten zal het gaan Als met
de glorie van Israëls zonen: Is de godsspraak van Jahweh der
heirscharen! **4** En het zal gebeuren op die dag, Dat de glorie van
Jakob zal tanen, Het vet van zijn lichaam zal slinken. **5** Het zal
zijn, of een maaier de halmen grijpt, En zijn arm er de aren van
afsnijdt; Of men aren leest in het Refaïm-dal, **6** Of een restje
blijft hangen, als men olijven afslaat: Twee, drie olijven nog hoog
in de top, Vier of vijf aan de takken der bomen: Is de godsspraak
van Jahweh, Israëls God! **7** Op die dag zullen de mensen naar
hun Schepper opzien, Met hun ogen staren naar Israëls Heilige;
8 Niet meer omkijken naar de altaren, Het werk hunner handen;
Niet omzien naar wat hun vingers hebben gemaakt, Naar heilige
palen en zonnezuilen. **9** Op die dag liggen uw steden verlaten,
Als de ruïnen der Chiwwieten en Amorieten, Waaruit zij gevlucht
zijn voor Israëls zonen, En die een woestenij zijn geworden. **10**
Want gij hebt vergeten den God van uw heil, Hebt niet gedacht
aan de Rots van uw redding! In plaats daarvan hebt ge wellust-
tuinen geplant, En uitheemse stekken gepoot. **11** Wel groeiden
ze reeds op de dag van het planten, Bloeiden al ‘s morgens,
toen ze door u zijn gepoot: Maar weg is de oogst op de dag
van het onheil, Een ongeneeslijke smart! **12** Ha, het woelen
van machtige volken, Die razen als het bruisen der zee; Het

tieren der naties, Die bulderen als geweldige wateren! **13** Maar
al brullen de volken als machtige wateren: Hij dreigt ze, ver
vluchten ze weg; Opgejaagd als het kaf in de wan voor de wind,
Als wolken stof voor de storm. **14** Tegen de avond brengen ze
schrik, Maar vóór de morgen zijn ze verdwenen: Dit is het deel
van die ons plunderen, Het lot van die ons beroven.

18 Ha, het land van de gonzende vleugels, Aan de overzijde
der stromen van Koesj, **2** Dat gezanten zendt over zee, In
rieten boten over het water. Keert terug, snelle boden, naar het
rijzige, glanzende volk, Naar de natie, heinde en verre geducht,
Naar het volk van kracht en victorie, Wiens land is doorsneden
van stromen. **3** Gij allen, die de wereld bewoont, En de aarde
bevolkt, Ziet toe, als de banier wordt geplant op de bergen,
Luistert, als de bazuin wordt gestoken! **4** Want dit heeft Jahweh
mij gezegd: Rustig zie Ik toe in mijn woning, Als de stralende
gloed van de zon, Als een nevel van dauw in de oogst. **5** Want
vóór de oogst, als de bloeitijd voorbij is, En de bloesems rijpende
druiven worden, Snijdt Hij de ranken af met het mes, En kapt Hij
de takken weg. **6** Beiden worden aan de gieren der bergen
gelaten, En aan de beesten der vlakte; Daar brengen de gieren
de zomer door, Al de beesten der vlakte de winter. **7** Dan zullen
er offers worden gebracht Voor Jahweh der heirscharen Door het
rijzige, glanzende volk, Door de natie, heinde en verre geducht;
Door het volk van kracht en victorie, Wiens land is doorsneden
van stromen: Naar de plaats van de Naam van Jahweh der
heirscharen, Naar de berg Sion!

19 Godsspraak over Egypte. Zie, Jahweh bestijgt een vlugge
wolk, En rijdt Egypteland binnen: Egypte's goden beven voor
Hem, Het hart van Egypte smelt weg in zijn borst. **2** Ik hits Egypte

op tegen Egypte, Ze vechten tegen elkander: Vriend tegen
vriend, en stad tegen stad, En rijk tegen rijk! **3** Egypte verliest zijn
bezinning, Zijn plannen gooi Ik dooreen; Ze vragen hun goden
en bezweerders om raad, Hun schimmen en waarzeggers. **4**
Maar Ik lever Egypte over aan een grimmigen meester, Een
wrede koning zal over hen heersen: Is de godsspraak des
Heren, Van Jahweh der heirscharen! **5** De wateren der zee
zinken weg, De stroom wordt leeg en droogt uit, **6** De kanalen
worden moerassen, De Nijlarmen van Egypte verzanden, staan
droog. Riet en bies verwelken, **7** Met het oevergras langs de
Nijl; En al wat de Nijl deed ontkiemen, Verdort, verwaait en
verdwijnt. **8** De vissers klagen en treuren, Allen, die in de Nijl
komen hengelen; En die de netten werpen, Zitten aan het water
te kwijnen. **9** De vlasbewerkers staan verlegen, Spinsters en
kammers bleek van ontzetting, **10** De wevers verslagen, Alle
loonarbeiders onthutst. **11** Enkel dwazen zijn de vorsten van
Sóan, Farao's wijzen een domme raad; Hoe durft ge nog tot
Farao zeggen: Ik ben een zoon der wijzen, der oude vorsten?
12 Waar, waar blijven uw wijzen? Laten ze u toch eens zeggen
en melden, Wat Jahweh der heirscharen Over Egypte besloot!
13 Verdwaasd staan de vorsten van Sóan, Verbijsterd de vorsten
van Nof, De stamhoofden sleuren Egypte maar rond, **14** Want
Jahweh heeft ze duizelig gemaakt. Ze laten Egypte tasten bij al
wat het doet, Zoals een dronkaard in zijn uitbraaksel tuimelt; **15**
Geen enkel werk komt in Egypte tot stand, Van kop of staart,
van palmtak of riet. **16** Op die dag zal Egypteland Sidderen en
beven als vrouwen: Voor de dreigende hand van Jahweh der
heirscharen, Die Hij tegen hem opheft. **17** En Juda's bodem zal
een verschrikking zijn voor Egypte; Het beeft al, wanneer er

maar iemand van spreekt: Om het raadsbesluit van Jahweh der
heirscharen, Dat Hij over hen heeft gewezen. **18** Maar eens
zullen er vijf steden zijn in het land van Egypte, Die Kanaäns
taal zullen spreken, En aan Jahweh der heirscharen trouw zullen
zweren: En één er van zal Zonnestad heten. **19** Op die dag zal
een altaar voor Jahweh staan Midden in het land van Egypte,
En op zijn grenzen een zuil Ter ere van Jahweh! **20** Dit zal
een teken zijn en getuige Voor Jahweh der heirscharen in het
land van Egypte: Wanneer ze dan tot Jahweh roepen om hun
verdrukkers, Zal Hij hun een Verlosser zenden, een Wreker, die
hen zal redden. **21** Zo zal Jahweh zich aan Egypte openbaren,
En Egypte Jahweh erkennen op die dag; Het zal Hem dienen
met offers en gaven, Gelofte afleggen aan Jahweh, en trouw ze
volbrengen. **22** Zo zal Jahweh Egypte kastijden: Het slaan ter
genezing! En wanneer ze zich dan tot Jahweh bekeren, Zal Hij
zich laten verbidden, en hen weer genezen! **23** Op die dag zal er
een heirbaan ontstaan Van Egypte naar Assjoer; Assjoer zal
naar Egypte komen, Egypte naar Assjoer, En Egypte zal samen
met Assjoer hem dienen! **24** En op die dag Zal Israël als derde
Met Egypte en Assjoer een zegen ontvangen In het midden der
aarde! **25** Jahweh der heirscharen zal ze zegenen, En zeggen:
Gezegend Egypte, mijn volk; Assjoer, het werk mijner handen;
Israël, mijn erfdeel!

20 In het jaar, dat de Tartan op last van Sargon, den koning
van Assjoer, tegen Asjdod optrok, het belegerde en innam: **2** in
die tijd sprak Jahweh door Isaias, den zoon van Amos: Ga heen,
maak de mantel los van uw lenden, en trek de schoenen van uw
voeten. Hij deed het, en liep ontkleed en barrevoets rond. **3** En
Jahweh sprak: Zoals Isaias, mijn dienaar, rondloopt, Ontkleed

en barrevoets, drie jaren lang, Als een teken en zinnebeeld
Tegen Egypte en Koesj: **4** Zo voert de koning van Assjoer
Egypte's gevangenen weg, Met de ballingen van Koesj, jong en
oud; Naakt en barrevoets, het achterste ontbloot, Tot schande
van Egypte! **5** Dan zullen ze vol angst zich schamen Over
Koesj, waarop ze vertrouwden, En over Egypte, waarmede ze
pronkten. **6** En die deze kusten bewonen zullen zeggen: Daar
hebt ge ze nu, op wie wij vertrouwden, Bij wie wij een toevlucht
hebben gezocht, Om hulp en bescherming tegen den koning
van Assjoer! Hoe zullen wij zelf dan ontkomen!

21 Godsspraak over de woestijn aan de zee. Als een orkaan,
in het zuiden ontketend, Komt het uit de woestijn, het oord van
verschrikking! **2** Een vreselijk schouwspel wordt mij getoond: De
woesteling woedt, de vernieler vernielt; Elam rukt uit, Medië
dringt op, Geen meelijden meer! **3** Mijn lenden zijn er vol
krampen van, Weeën grijpen mij aan als een barende vrouw; Ik
krimp ineen van het horen, ben ontdaan van het zien, **4** Mijn
hart bonst, en de angst overmant mij; De nacht, waarnaar ik
verlangde, Vervult mij met schrik. **5** Nog tafels dekken, tapijten
spreiden, Eten en drinken? Op vorsten: de schilden gesmeerd!
6 Waarachtig, dit heeft de Heer mij gezegd: Zet een wachter uit,
die meldt wat hij spiedt. **7** Ziet hij ruiters te paard, twee aan
twee, Ruiters op ezels, ruiters op kemels: Zo gauw hij ze maar
even merkt, **8** Moet hij roepen: Ik zie ze! Zo houd ik de wacht
van mijn Heer, heel de dag, Sta op mijn post iedere nacht. **9** Zie,
daar komen de ruiters te paard, twee aan twee, Ruiters op ezels,
ruiters op kemels; Ze schreeuwen: Gevallen, gevallen is Babel,
Al zijn afgodsbeelden liggen verbrijzeld tegen de grond! **10** Mijn
volk, gebeukt en op de dorsvloer geslagen: Wat ik van Jahweh

der heirscharen hoorde, Van Israëls God, dat verkondig ik u! **11**
Godsspraak over Edom. Men roept mij uit Seïr: Wachter, hoe ver
is de nacht; Wachter, hoe ver is de nacht? **12** De wachter zegt:
de morgen komt, maar dan weer de nacht! En als ge nog verder
wilt vragen, Komt dan een andermaal terug! **13** Verstopt u tussen
de struiken der steppe, Karavanen van Dedan! **14** Bewoners van
Tema, brengt den dorstige water, Geeft den vluchteling brood; **15**
Want ze vluchten voor het zwaard, het dreigende zwaard, Voor
de boog, al gespannen, voor de oorlogsverschrikking! **16** Want
dit heeft de Heer mij gezegd: Binnen een jaar, de diensttijd van
een soldaat, Zal heel de glorie van Kedar verdwijnen; **17** En van
de dappere schutters der zonen van Kedar Blijft maar een klein
restje over! Waarachtig, Jahweh, Israëls God heeft gesproken!

22 De godsspraak over de Openbaringsvallei. Wat hebt ge dan
wel, Dat gij allen de daken beklimt, **2** Gij joelende, woelende
stad, Gij dartele veste! Niet door het zwaard zijn uw gewonden
getroffen, Niet in de strijd uw doden gevallen; **3** Uw veldheren
zijn allen gevlucht, op de loop voor de boog, Al uw krijgers
renden heen, liepen al weg uit de verte! **4** Neen, ik zeg: Wendt
de blik van mij af, En laat mij bittere tranen schreien; Dringt
mij uw troost maar met op Over de ondergang van de dochter
van mijn volk. **5** Want een dag van beroering, Van verwarring,
ontzetting, Zendt de Heer, Jahweh der heirscharen, Over de
Openbaringsvallei. Rammeien van muren, Krijgsrumoer op de
berg; **6** Elam neemt de pijlkoker op, Aram stijgt op zijn rossen;
Kir heeft het schild al ontbloot, **7** Vol wagens staat de keur uwer
dalen; Ruiters zijn aan uw poorten gelegerd, **8** Men heeft Juda
zijn dekking ontroofd. Dan monstert ge wel het wapentuig In het
huis van het woud; **9** Ziet ge de talrijke bressen na van Davids

stad, Vangt het water van de Benedenwel op; **10** Telt Jerusalems
huizen, breekt de woningen af, Om de muur te versterken; **11**
Houwt een bekken binnen de wallen, Voor het water van de
oude kom. Maar ge houdt de blik niet gericht Op Hem, die het u
aandeed; Naar Hem, die het lang te voren beschikte, Ziet ge
niet om. **12** De Heer, Jahweh der heirscharen, Spoorde u aan
op die dag, Te wenen, te zuchten, U kaal te scheren en het
rouwkleed te dragen! **13** Maar zie, daar is gejoel en gedartel,
Runderen doden, schapen slachten, Vlees gaan eten en wijn
gaan drinken: Laat ons eten en drinken, want morgen zullen we
sterven! **14** Jahweh der heirscharen heeft het mij geopenbaard:
Neen, deze zonde vergeeft Hij u niet, Voordat ge sterft, Zegt
de Heer, Jahweh der heirscharen. **15** Aldus spreekt de Heer,
Jahweh der heirscharen: Ga naar dien baas toe, Naar Sjebna,
het kopstuk van het paleis, **16** Die zich een tombe in de hoogte
laat hakken, Zich een rustplaats houwt in de rots: Wat moet ge
hier, wien hebt ge hier, Dat gij u hier een graftombe houwt? **17**
Ach man; Jahweh slingert u weg met geweld, En laat u rollen
en rollen; **18** Hij gooit u weg als een bal Naar een uitgestrekt
land. Daar zult ge sterven, daar is uw praalgraf, Gij schandvlek
van het huis van uw heer. **19** Hij stoot u weg van uw plaats,
Jaagt u voort van uw post! **20** Dan roep Ik mijn dienaar, Eljakim,
den zoon van Chilki-jáhoe, **21** Bekleed hem met uw mantel,
omgord hem met uw sjerp, En draag hem uw waardigheid over.
Hij zal een vader zijn voor Jerusalems burgers, En voor het
huis van Juda; **22** De sleutel van Davids huis leg Ik hem op de
schouders, Opent hij, niemand die sluit; sluit hij, niemand doet
open. **23** Ik zal hem slaan als een kram op een stevige plaats,
Hij zal de eretroon zijn voor het huis van zijn vader. **24** Heel de

glorie daarvan zal aan hem blijven hangen, Alle spruiten en
loten, alle bekers, kommen en kruiken. **25** Maar op die dag, is
de godsspraak van Jahweh, Zal de kram het begeven, al zat
hij op een stevige plaats; Hij breekt en valt, en de last, die hij
droeg, wordt vernield: Waarachtig, Jahweh heeft het gezegd!

23 Godsspraak over Tyrus. Jammert, schepen van Tarsjisj;
Uw haven is weg! Bij hun thuiskomst uit het land der Kittieten,
Hebben ze die tijding vernomen. **2** Verstomt, bewoners der
kusten, kooplui van Sidon, **3** Wiens boden de onmetelijke
wateren doorploegen, Die het zaad van Sjichor vervoert en de
oogst van de Nijl: De marktplaats der volken. **4** Schaam u,
Sidon, want de zee roept u toe, En de zeevesting antwoordt: Ik
zal geen weeën meer hebben, noch baren: Ik breng geen zonen
groot, voedt geen dochters meer op! **5** Wanneer Egypte het
hoort, Zal het rillen van de geruchten uit Tyrus; **6** De Tarsjisj-
vaarders zullen jammeren Over de bewoners der kusten. **7** Is
dit nu de dartele stad, Die haar oorsprong had in het grijze
verleden; Wier voeten haar droegen, Om op verre plaatsen
te wonen? **8** Wie heeft zo iets durven beslissen Tegen Tyrus,
dat kronen verdeelde, Wiens kooplieden golden voor vorsten,
Wiens handelaars over heel de aarde waren geëerd' **9** Jahweh
der heirscharen heeft het beslist: Om de hoogmoed te fnuiken,
Alle glans te verdoven, Al wat geëerd wordt op aarde! **10**
Men overstroomt uw land als de Nijl, Geen dam meer, dochter
van Tarsjisj: **11** Hij heeft zijn hand gestrekt naar de zee, En
koninkrijken doen beven. **12** Over Kanaän heeft Jahweh gelast,
Zijn havens geheel te vernielen. Hij heeft u gezegd: Ge zult niet
meer dartelen, Geschandvlekte maagd, Gij dochter van Sidon.
Steek maar over naar de Kittieten, Ook daar vindt ge geen rust!

13 Zie, hier ligt uw land vernield, Geen mensen wonen er meer;
Assjoer heeft er een woestenij van gemaakt, En er zijn torens
gebouwd; Het heeft zijn burchten gesloopt, En in puinen gelegd.
14 Jammert, schepen van Tarsjisj: Uw haven is weg! **15** Op
die dag zal Tyrus in vergetelheid raken, Zeventig jaar, als de
tijd van één koning. Maar op het eind van die zeventig jaar,
Zal het Tyrus gaan naar het deernen-lied: **16** Neem de lier op
en ga door de stad, Verlopen meid; Speel maar mooi en zing
maar goed, Dan wordt er nog aan je gedacht. **17** Want op het
eind van die zeventig jaar, Zal Jahweh Tyrus gedenken; Dan
krijgt ze haar schandegeld terug, En zal met alle wereldrijken
op aarde boeleren. **18** Maar haar winst en haar loon worden
Jahweh gewijd, Haar verdiensten niet opgespaard en gepot:
Maar gegeven aan die voor Jahweh's aangezicht wonen, Tot
overvloedige spijs en prachtige kleding!

24 Zie, Jahweh ontvolkt En vernielt de aarde; Hij keert haar
onderstboven, Verstrooit haar bewoners! **2** Het zal den priester
vergaan als het volk, Den slaaf als zijn meester, Slavin als
gebiedster, Verkoper als koper, Borger als lener, Schuldeiser
als schuldenaar. **3** Ja, de aarde wordt geheel ontvolkt, En
schoongebezemd heel en al; Want Jahweh heeft het gezegd, Dit
woord gesproken. **4** De aarde treurt en verkwijnt, De wereld
verwelkt en versmacht, De hemel vergaat met de aarde. **5** Want
de aarde is onder haar bewoners bezoedeld: Ze hebben de
wet overtreden, de geboden verkracht, Verbroken het eeuwig
verbond. **6** Daarom verslindt de vervloeking de aarde, En moeten
haar bewoners het boeten; De bewoners der aarde worden
verteerd, Weinig mensen blijven er over. **7** De wijntros kwijnt,
de wingerd versmacht, Wat dartel is, zucht; **8** Het gejubel der

pauken verstomt, Weg is het vrolijk gejoel, het juichen der citers;
9 Men drinkt geen wijn meer bij gezang, De drank smaakt bitter
aan den drinker. **10** De steden liggen in puin en verlaten, Alle
huizen gesloten, versperd; **11** In de straten gejammer om wijn,
Weg alle vreugd en blijdschap op aarde! **12** In de steden zijn
enkel puinhopen over, De poorten liggen vertrapt en verbrijzeld.
13 Ja, zó zal het wezen op aarde Te midden der volken: Als na
het afslaan van de olijven, Als bij ‘t nalezen op het eind van de
oogst! **14** Dan zal men jubelen, En de grootheid van Jahweh
bezingen! Men juicht in het westen, **15** Tot aan de grens van het
oosten: Brengt eer aan Jahweh Op de kusten der zee, Aan de
Naam van Jahweh, Israëls God! **16** En van het einde der aarde
horen wij zingen: Glorie den vrome! Maar er wordt ook geroepen:
Ik ben verloren, Wee mij, verloren! De afvalligen vallen, De
verraders storten verraderlijk neer. **17** Verschrikking, kuilen en
strikken Voor u, bewoners der aarde. **18** Wie de verschrikking
ontvlucht, Hij valt in de kuil; Wie de kuil nog ontsnapt, Wordt in
de strikken gevangen! Ja, de sluizen des hemels Staan boven al
open. De fundamenten der aarde worden geschokt; **19** De aarde
gaat splijten en bersten, Versplintert en scheurt, Wankelt en
tuimelt, **20** Waggelt als een beschonkene, Sliert heen en weer
als een hangmat. Haar misdaden drukken haar neer, Ze valt, en
staat niet meer op. **21** Op die dag zal Jahweh bestraffen Het
hemels heir in de lucht, Met de vorsten der wereld op aarde.
22 Ze worden gebonden, gesperd in een kuil, In een kerker
gevangen, Voor lange tijden gestraft! **23** De maan zal blozen, de
zon zich schamen, Want Jahweh der heirscharen zal heersen
als Koning Op de berg Sion, in Jerusalem; En voor zijn oudsten
zal zijn heerlijkheid stralen!

25 Jahweh, Gij zijt mijn God: Ik verhef en prijs uw Naam; Want
Gij hebt wonderen gewrocht, Oude raadsbesluiten waarachtig
vervuld! **2** Ja, Gij hebt van de steden een puinhoop gemaakt,
Van de versterkte vesting een bouwval; De burcht der bozen
verwoest, Nooit wordt hij herbouwd. **3** Daarom zullen machtige
volken U eren, De steden van geweldige naties U vrezen! **4**
Want Gij waart voor den zwakke een toevlucht, Voor den arme in
zijn benauwing een hulp; Een schuilplaats tegen de storm, Een
schaduw tegen de hitte. Ja, het geraas van tyrannen Is als een
storm in de winter, **5** En als de hitte in een dorstige streek Is het
tieren der bozen: Maar Gij tempert de hitte door de schaduw der
wolken, En verstomt het brullen der bozen. **6** Dan zal Jahweh
der heirscharen Op deze berg voor alle volken Een maaltijd
bereiden van vette gerechten en dranken: Mergrijke spijzen,
parelende wijnen! **7** Op deze berg scheurt Hij de sluier, die alle
volken bedekt, Het floers, dat alle naties omhult, **8** En doet de
dood voor eeuwig te niet. Jahweh der heirscharen wist de tranen
van alle gezichten, Neemt over de hele aarde de schande weg
van zijn volk! Waarachtig, Jahweh heeft het gezegd! **9** Op die
dag zal men zeggen: Dit is onze God, Op wien wij hoopten, dat
Hij ons zou verlossen; Dit is Jahweh, op wien wij vertrouwden:
Laat ons juichen en jubelen in zijn hulp! **10** Want de hand van
Jahweh zal op deze berg blijven rusten: De vijand zal worden
vertrapt als stro op de mestvaalt; **11** En slaat hij zijn handen
daarin uit, als een zwemmer, Hij drukt hem neer als hij opkomt,
en zijn handen opsteekt. **12** Zijn steden en hoge wallen gooit Hij
omver, Hij stort ze neer, en smijt ze in het stof op de grond!

26 Op die dag zal men dit lied In het land van Juda zingen: Wij
hebben een sterke stad, Hij bouwt de beschermende muren en

wallen! **2** Opent de poorten: een vroom volk gaat er binnen, Dat
de trouw heeft bewaard, standvastig van hart. **3** Gij schenkt het
een heerlijke vrede, Omdat het op U heeft gehoopt. **4** Ja, blijf
altoos op Jahweh vertrouwen: Want Jahweh is de eeuwige Rots;
5 Hij vernedert die hoog zijn gezeten, De trotse steden stort Hij
omver; Hij gooit ze neer op de grond, En smijt ze weg in het stof;
6 Ze worden onder de voeten vertrapt, De voeten der armen, de
treden der zwakken! **7** Maar het pad der vromen is effen, En
voor den rechtvaardige baant Gij een weg; **8** Zelfs op het pad
van uw straffen, o Jahweh, Blijven ze nog op U hopen! Naar uw
Naam en uw glorie Verlangt onze ziel; **9** Mijn ziel hunkert naar U
in de nacht, Mijn geest smacht naar U in de morgen. Want als
uw straffen De aarde treffen, Leren de bewoners der wereld Wat
gerechtigheid is. **10** Maar als de boze genade verkrijgt, Leert hij
de gerechtigheid nooit; Dan verdraait hij op aarde het recht, En
bekommert zich niet om de grootheid van Jahweh! **11** Uw hand
was opgeheven, o Jahweh, Maar ze bespeurden het niet. Laat
ze uw ijver voor uw volk ondervinden, en blozen, En het vuur uw
vijand verslinden. Straf hen, Jahweh, **12** Maar schenk ons de
vrede; Want al wat ons ooit overkwam, Hebt Gij ons gedaan! **13**
Jahweh, onze God: Andere meesters dan Gij hebben over ons
geheerst, Maar wij erkennen er geen buiten U, Verheerlijken
enkel uw Naam! **14** Ze zijn dood, en herleven niet, Schimmen,
en staan niet meer op; Want Gij hebt ze bestraft en vernield,
Zelfs ieder aandenken aan hen doen verdwijnen. **15** Jahweh,
vermeerder uw volk, en verheerlijk U zelf: Zet alle grenzen uit
van het land. **16** Jahweh, in onze benauwing zochten wij U,
Riepen U aan, als uw kastijding ons trof. **17** Zoals een vrouw,
wier barensuur nadert, Zich wringt en kermt in haar weeën, Zo

waren wij, Jahweh, voor U: **18** We waren zwanger en kermden,
maar baarden slechts wind! Neen, wij hebben geen redding
gebracht aan het land, En er werden geen wereldbewoners
geboren; **19** Maar laat uw doden herleven, Hun gestorven
lichamen verrijzen! Laat ze ontwaken en juichen, Die in het stof
zijn begraven; Want uw dauw is een dauw ter genezing: Zo
geeft de aarde haar doden weer! **20** Ga nu, mijn volk, treed uw
woonvertrek binnen, En sluit de deuren achter u; Verberg u nog
een korte tijd, Tot de gramschap voorbij is. **21** Want zie, Jahweh
verlaat zijn woning reeds, Om de misdaad van de bewoners der
aarde te wreken. En de aarde zal haar bloedschuld bekennen,
Niet langer bedekken, die op haar zijn vermoord.

27 Op die dag zal Jahweh bestraffen Met zijn groot, geweldig
en machtig zwaard Liwjatan, de vluchtende draak, Liwjatan, de
kronkelende slang; Hij zal vermoorden Het monster der zee!
2 Op die dag zal men van de lieflijke wijngaard zingen: **3** Ik,
Jahweh, verzorg hem, Blijf hem altijd besproeien, Opdat zijn
blaren niet vallen. Ik waak over hem dag en nacht, **4** Niet langer
ben Ik vertoornd! En vind Ik nog doornen en distels, Ik trek er
tegen ten strijde, En zal ze allen verbranden! **5** Dan klampt hij
zich vast aan mijn sterkte, En maakt vrede met Mij, Maakt vrede
met Mij! **6** Dan zal in die dagen, Jakob weer wortel schieten,
Israël bloeien en vruchten dragen, En de aarde vullen met zijn
oogst. **7** Of zou Hij hem slaan, zoals Hij slaat, die hèm slaan,
Hem doden, zoals Hij doodt, die hèm doden? **8** Zou Hij hem
zijn volle wraak doen gevoelen, Hem verwerpen, wegvagen
door zijn ziedende toorn Op de dag van de storm? **9** Neen, zo
bedoelt Hij het niet! Maar de misdaad van Jakob moet worden
verzoend, De verdelging zijner zonde moet de vrucht er van zijn:

Als hij alle altaarstenen als brokken kalk heeft verbrijzeld, En er
geen heilige palen en zonnezuilen meer staan. **10** Wel zal de
machtige stad nog eenzaam zijn, Een ontvolkte plaats, verlaten
als een woestijn. De kalveren zullen er weiden, Tussen haar
struiken liggen, en ze vernielen; **11** Haar takken zullen verdorren
en knappen, De vrouwen komen, En steken ze in brand. Want
nog is dit volk niet tot inzicht gekomen; Zijn Maker heeft dus
voor hem geen erbarmen, Zijn Schepper geen ontferming voor
hem. **12** Maar op die dag zal Jahweh oogsten Van de oever van
de Eufraat tot de stroom van Egypte; En gij zult weer worden
verzameld, Een voor een, Israëls zonen! **13** Op die dag Zal
schallen de grote bazuin: En die in het land van Assjoer waren
verloren, Of naar het land van Egypte waren verstoten, Zullen
Jahweh komen aanbidden In Jerusalem, op de heilige berg!

28 Wee de trotse kroon van Efraïms drinkers, De verwelkte
bloem van zijn prachtige krans, Op het hoofd van het welige
dal, beschonken door wijn! **2** Zie, een machtige en sterke, door
Jahweh gezonden, Als een stortbui van hagel, een vernielende
storm, Als een vloed van bruisende, onstuimige wateren, Slaat
hem met geweld tegen de grond. **3** Onder de voeten vertrapt
Ligt de trotse kroon van Efraïms drinkers! **4** En de verwelkte
bloem van zijn prachtige krans, Op het hoofd van het welige dal,
Zal het gaan als de vijg, al rijp vóór de oogst: Als iemand ze ziet,
Slokt hij ze op, zó uit de hand. **5** Op die dag zal Jahweh der
heirscharen De schitterende kroon zijn, En de prachtige krans
voor het overschot van zijn volk; **6** Een geest van gerechtigheid
Voor wie op de rechterstoel zetelt; Een heldenkracht voor hen,
Die de strijd naar de poorten verdringen. **7** Ook hier is men
bevangen door wijn en suf van het drinken: Priester en ziener

zijn beneveld door drank, En verdwaasd door de wijn. Suf van
het drinken, zijn ze in hun visioenen verward, En waggelen,
als ze recht moeten spreken; **8** Alle tafels liggen vol braaksel,
Geen plek onbezoedeld. **9** "Wien wil hij eigenlijk wijsheid leren,
Wien de godsspraak verklaren: Aan pas gespeende kinderen
misschien, Zo juist van de borst? **10** Het is maar: Saw lasaw,
saw lasaw, Kaw lakaw, kaw lakaw, Zeïr sjam, zeïr sjam!" **11**
Welzeker! Met brabbeltaal En vreemde tongval Zal Hij spreken
tot dit volk! **12** Hij die hun eens had gezegd: Hier is de rust, laat
de vermoeiden rusten, Hier is verkwikking! Maar ze wilden niet
horen. **13** Nu zal ook Jahweh's woord voor hen zijn: Saw lasaw,
saw lasaw, Kaw lakaw, kaw lakaw, Zeïr sjam, zeïr sjam; Opdat ze
struikelen onder het gaan, Achterover vallen en breken, Worden
verstrikt en gevangen. **14** Hoort dan het woord van Jahweh,
gij spotters, Grappenmakers van dit Jerusalemse volk! **15** Gij
zegt: We hebben een verbond met de dood gesloten, Met het
dodenrijk een verdrag aangegaan. Als de storm zich ontketent,
zal hij ons niet bereiken, Want we hebben ons de leugen tot
toevlucht gemaakt, En verschuilen ons in het bedrog. **(Sheol
h7585)** **16** Daarom zegt Jahweh, de Heer: Zie, in Sion heb Ik een
steen, Een stevige steen, een kostbare hoeksteen, Als grondslag
gelegd; Wie er op steunt, zal niet wankelen. **17** En het recht heb
Ik tot meetsnoer genomen, Tot paslood de gerechtigheid! Maar
de hagel zal de toevlucht van leugen vernielen, En de watervloed
spoelt de schuilplaatsen weg; **18** Uw verbond met de dood zal
worden verbroken, Uw verdrag met het dodenrijk geen stand
kunnen houden. De storm zal worden ontketend, En wanneer hij
over u heen zal loeien, Zult ge door hem worden plat geslagen!
(Sheol h7585) **19** Zo vaak hij voorbij jaagt, grijpt hij u vast, Morgen

aan morgen, Overdag en des nachts. Dan zal louter ontzetting U
het spreekwoord leren verstaan: **20** "Het bed is te kort, om te
liggen; De deken te smal, om te dekken!" **21** Want als op de
Perasim-berg zal Jahweh opstaan, En woeden als in het Gibon-
dal: Om zijn werk te verrichten, een ongekend werk, Zijn daad te
volbrengen, een daad, ongehoord! **22** Spot er niet mee, anders
worden uw straffen nog zwaarder; De verwoesting van het hele
land is beslist: Ik heb het gehoord van den Heer, Jahweh der
heirscharen! **23** Luistert en hoort naar mijn stem, Let op en hoort
naar mijn woord! **24** Als de landman wil zaaien, blijft hij altijd dan
ploegen, Zijn akker spitten en eggen? **25** Neen, als hij de grond
gelijk heeft gemaakt, Strooit hij kervel, en zaait hij lavendel, Legt
de tarwe en gerst in vakken, En de haver er langs. **26** Het is
zijn God, die het hem heeft geleerd, Hem onderwezen, wat hij
moet doen. **27** En de kervel wordt niet met de slede gedorst,
Het wagenrad niet over lavendel gewenteld; Maar de kervel
wordt geklopt met een stok, Met een knuppel lavendel. **28** Ook
wordt het koren niet aldoor getreden, Niet maar altoos gedorst;
Men wentelt het rad van zijn wagen er over, Woelt het los, maar
verplettert het niet. **29** Ook dit gaat van Jahweh der heirscharen
uit: Hij is wonderbaar in zijn raad, en zijn wijsheid is groot!

29 Wee Offerhaard, Gods Offerhaard, Stad, waar David zijn
tenten opsloeg! Voegt nog een jaar bij de jaren, En laat de
feesten hun kringloop volbrengen: **2** Dan zal Ik Gods Offerhaard
benauwen, Doen kreunen en kermen, En maak er een echte
offerhaard van! **3** Ik zal u van alle kant belegeren, U met wallen
omringen, En verschansingen tegen u bouwen. **4** Dan zult
ge op de grond liggen roepen, Uw woord zal worden verstikt
door het stof; Uw stem zal uit de aarde komen als die van een

spook, Uw spreken knarsen uit het zand. **5** De zwerm uwer
vijanden zal zijn als een stofwolk, De drom der verdrukkers
als opstuivend kaf; En plotseling, heel onverwacht **6** Zult ge
door Jahweh der heirscharen worden bezocht: Met donder,
geraas en gedaver, Met wervelwind en orkaan, Met verslindende
vlammen. **7** En als een droom en een nachtmerrie Zal het heir
aller volken, die tegen Offerhaard strijden, Al zijn burchten en
torens benauwen. **8** Het zal hem gaan als een hongerige, die
droomt, dat hij eet, Maar zijn maag is leeg bij het ontwaken, Of
als een dorstige, die droomt, dat hij drinkt, Maar die ontwaakt,
uitgeput en versmacht: Zo zal hem het heir aller volken zijn,
die Sion bekampen! **9** Verhardt, opdat ge verstart, Wordt blind,
opdat ge niet ziet; Weest dronken, maar niet van wijn, Waggelt,
maar niet van drank. **10** Want Jahweh heeft over u uitgestort
Een geest van verdoving; Hij heeft uw ogen gesloten, profeten,
Zieners, uw hoofden gesluierd. **11** Zo wordt u dit hele visioen Als
de inhoud van een verzegeld boek: Men geeft het iemand, die
lezen kan, En zegt: ge moet het eens lezen; Dan antwoordt
hij: Ik kan niet, want het boek is verzegeld. **12** Of men geeft
het boek iemand, die niet leest, En zegt: ge moet het eens
lezen; Dan antwoordt hij: Ik kan niet lezen. **13** En de Heer zegt:
Omdat dit volk Mij nadert met de mond, En Mij eert met de
lippen alleen, Maar zijn hart heel ver van Mij houdt, En zijn
vrees voor Mij enkel bestaat Uit mensenwijsheid, van buiten
geleerd; **14** Daarom blijf Ik heel wonderlijke dingen doen aan
dit volk: De wijsheid zijner wijzen vergaat, Het vernuft van zijn
verstandigen verduistert. **15** Wee hun, die diep voor Jahweh
Hun plannen willen verbergen; Die hun werken in het duister
verrichten, En zeggen: wie ziet ons, wie kent ons! **16** Wat

dwaasheid! Is dan de pottenbakker gelijk aan het leem, Dat het
maaksel van zijn maker zou zeggen: Hij vormde mij niet; En de
pot van den pottenbakker zou zeggen: Hij heeft er geen verstand
van? **17** Doch het is nog maar een korte tijd, En de Libanon zal
in een boomgaard veranderen, De boomgaard lijken op een
woud! **18** Dan zullen de doven horen wat in het boek staat
geschreven, De blinde ogen zien, van donker en duister verlost;
19 De ongelukkigen zich telkens meer in Jahweh verheugen, De
armsten onder de mensen in Israëls Heilige juichen. **20** Want de
tyran is verdwenen, de spotter is weg; Allen vernield, die onheil
brouwen, En anderen op hun woord beschuldigen; **21** Die den
rechter strikken leggen onder de poort, En de onschuldigen door
leugen verdringen. **22** Daarom spreekt Jahweh, De God van het
huis van Jakob, Hij, die Abraham heeft verlost: Niet langer zal
Jakob worden beschaamd, Niet langer zijn aangezicht blozen;
23 Maar wanneer zijn kinderen Het werk mijner handen in hun
midden aanschouwen, Dan zullen zij mijn Naam vereren, Den
Heilige Jakobs aanbidden, Den God van Israël vrezen; **24** En
de dolenden zullen inzicht bekomen, De mopperaars zullen de
lessen verstaan!

30 Wee de weerspannige zonen, is de godsspraak van Jahweh,
Die plannen beramen, maar buiten Mij om, Verbonden sluiten,
maar tegen mijn geest, Om zonde op zonde te stapelen; **2**
Die naar Egypte trekken, Zonder Mij te hebben geraadpleegd,
Om onder Farao's schutse te vluchten, In Egypte's schaduw te
schuilen. **3** Maar Farao's schuts zal een smaad voor u zijn, De
vlucht in Egypte's schaduw een schande. **4** Want al gaan ook
uw vorsten naar Sóan, En trekken uw boden tot Chanes, **5** Allen
komen bedrogen uit Bij een volk, dat hen toch niet kan helpen;

Dat hulp brengt noch redding, Maar enkel schande en smaad. **6**
Door de gloeiende Négeb trekken ze heen, Door het land van
benauwing en angst, Van leeuwinnen en brullende leeuwen,
Van adders en vliegende draken. Ze dragen hun rijkdom op de
ruggen der ezels, Op kemel-bulten hun schatten, naar een volk,
dat niet helpt, **7** Naar Egypte, wiens hulp ijdel en leeg is, Dat ik
genoemd heb: Slapende Ráhab! **8** Ga nu, en schrijf het voor
hen op een blad, En teken het op in een boek, Opdat het in de
komende tijden Een getuigenis blijve voor eeuwig: **9** Ze zijn een
weerbarstige natie, Ontrouwe zonen, Kinderen, die niet willen
horen Naar Jahweh's gebod. **10** Tot de zieners zeggen ze: Ziet
niet; Tot de profeten: voorspelt ons geen waarheid; Maar zegt
ons enkel wat aangenaam is, Voorspelt ons wat ons kan strelen.
11 Wijkt af van de weg, Buigt af van het pad, En laat ons met rust,
en verveelt ons niet Met Israëls Heilige! **12** Daarom zegt Israëls
Heilige: Omdat gij dit woord veracht, En vertrouwt en steunt op
leugen en bedrog, **13** Zal deze zonde u zijn als een wankel
stuk van een hoge muur, Dat overhelt en plotseling omlaag
stort. **14** Het breekt, zoals een aarden kruik wordt verbrijzeld,
Meedogenloos, zodat er geen scherf van heel blijft: Om vuur te
halen uit de haard, Of water uit de put te scheppen. **15** Want zo
heeft Jahweh gesproken, De Heer, Israëls Heilige: In bekering
en berusting Ligt uw redding; In stilte en vertrouwen Ligt uw
kracht; Maar gij hebt niet willen horen, **16** Ge hebt gezegd: Neen!
Op paarden willen we vluchten; Ja, ge zùlt moeten vluchten! Op
dravers zullen we rennen; Ja, uw vervolgers rennen achter u
aan! **17** Duizend van u slaan op de vlucht voor het dreigen van
één, Tienduizend voor het dreigen van vijf; Totdat uw overschot
zal zijn als een mast op een bergtop, Als een banier op een

heuvel. **18** Toch blijft Jahweh wachten op u, om u genadig te zijn,
Verheft Hij zich, om zich over u te ontfermen; Want Jahweh is
een rechtvaardig God: Gelukkig allen, die op Hem hopen! **19** Ja,
volk van Sion, dat in Jerusalem woont: Gij zult niet altijd hoeven
wenen; Zodra gij roept, zal Hij zich uwer ontfermen, Zodra Hij
u hoort, u verhoren. **20** Al reikt ook de Heer u het brood der
benauwing, En het water van nood, Uw Leraar zal zich niet altijd
verbergen. Uw ogen zullen uw Leidsman aanschouwen; **21** Uw
oren zullen de woorden horen, Die achter u worden gesproken:
Dit is de weg; blijft hem bewandelen, Al zoudt ge ook rechts of
links willen gaan; **22** Dan zult ge het zilver, dat uw goden bedekt,
En het gouden beslag uwer beelden Als onrein beschouwen,
en verwerpen als drek: Weg er mee, zult ge zeggen! **23** Dan
zal Hij regen schenken voor uw zaad, Waarmede gij uw akker
bezaait; En het koren, dat aan uw bodem ontspruit, Zal mals
zijn en sappig. Dan zal uw kudde op ruime weiden grazen, **24**
Met uw ossen en ezels, die de akker bewerken, En veevoer
eten, met hartige kruiden vermengd, Met zeef en wan gezift. **25**
Dan zullen op alle hoge bergen en heuvels De beken stromen
van water! En als de grote slachting begint, en torens vallen,
26 Zal het licht der maan als zonnelicht stralen. Het licht der
zon zal zevenmaal krachtiger zijn, En als het licht van zeven
dagen schitteren, Wanneer Jahweh de wonden van zijn volk
zal verbinden, De striemen geneest, die Hij sloeg. **27** Zie, daar
nadert de Naam van Jahweh van verre, In laaiende woede en
dichte rook; Zijn lippen vol gramschap, Verslindende vlammen
zijn tong; **28** Zijn adem als een bruisende stroom, Die reikt tot de
hals. Hij zal de naties ziften met de wan der vernieling, En de
toom van verderf om de kaken der volkeren slaan! **29** En terwijl

bij u de zangen weerschallen, Als in de nacht, dat er feest wordt
gevierd, En er vreugd in uw hart is, als gij optrekt met fluiten,
Om naar de berg van Jahweh te gaan, Israëls Rots: **30** Dan
zal Jahweh de majesteit van zijn donder doen horen, En zijn
dreigende arm laten zien, In grimmige toorn en verslindende
vlammen, In orkaan en stortvloed en hagelstenen. **31** Ja, Assjoer
zal sidderen voor Jahweh's stem, Als Hij hem met de roede zal
slaan; **32** En iedere stokslag, waarmee Jahweh hem tuchtigt, Zal
hem raken bij pauken, citer en dans! **33** Want al lang staat zijn
Tófet gereed, Diep en breed als voor Molok; Zijn brandstapel ligt
vol stoppels en hout, Als een zwavelstroom steekt de adem van
Jahweh hem aan!

31 Wee, die naar Egypte trekken om hulp, Die enkel op
paarden vertrouwen, Zich op het grote getal der wagens verlaten,
En op de geweldige kracht van de ruiters: Maar die niet opzien
naar Israëls Heilige, En Jahweh niet zoeken! **2** Maar ook Hij
is vernuftig, Om onheil te brengen; En wat Hij gezegd heeft,
Neemt Hij niet terug. Hij zal zich tegen het huis van de zondaars
verheffen, En tegen de helpers der bozen. **3** Ook Egypte is mens
en geen god, Zijn paarden maar vlees en geen geest: Strekt
Jahweh zijn hand uit, Dan struikelt de helper, En die geholpen
wordt, valt; Beiden gaan ze te gronde. **4** Maar dit zegt Jahweh
tot mij: Zoals een leeuw en zijn jong Blijven brullen over hun
prooi, Al verzamelt zich tegen hen de hele troep herders; Zoals
ze voor hun schreeuwen niet schrikken, En voor hun gillen niet
wijken: Zo zal Jahweh der heirscharen nederdalen, Om op de
berg Sion en zijn heuvel te strijden; **5** En als fladderende vogels
Zal Jahweh der heirscharen Jerusalem beschutten, Beschermen
en redden, Beschutten, verlossen. **6** Dan zullen Israëls kinderen

zich bekeren Tot Hem, van wien ze zo ver zijn geweken; **7**
Ja, op die dag zullen zij allen verachten Hun goden van zilver
en goud, Die gij u hebt gemaakt Met uw zondige handen. **8**
Assjoer zal vallen door het zwaard van een, die geen mens is,
En het zwaard, maar niet van een mens, zal hem verslinden.
Hij vlucht voor het zwaard, zijn krijgers worden geknecht, **9**
Zijn vorsten verlaten de wallen vol schrik, vol angst hun banier:
Is de godsspraak van Jahweh, die zijn vuur heeft op Sion, In
Jerusalem zijn offerhaard!

32 Zie, dan zal een Koning met gerechtigheid heersen, En de
vorsten zullen besturen met recht. **2** Ieder van hen zal zijn als
een beschutting tegen de wind, En als een schuilplaats tegen
de regen; Als een waterbeek in de steppe, Als de schaduw
van een machtige rots op het dorstige land. **3** Dan blijven de
ogen der zienden niet langer gesloten, En de oren der horenden
luisteren weer; **4** Het onbezonnen verstand leert begrijpen, De
stamelende tong spreekt vloeiend en klaar; **5** De dwaas wordt
niet langer voor edel gehouden, De sluwerd geen man van
aanzien genoemd. **6** Want de dwaas spreekt maar dwaasheid
En zijn hart zint op boosheid: Om vermetel te worden, En tegen
Jahweh te lasteren; Om den hongerige gebrek te doen lijden,
Den dorstige een dronk te onthouden. **7** En de sluwerd verzint
listige streken, Beraamt boze plannen, Om ongelukkigen door
leugen in het verderf te storten, Den arme door zijn beschuldiging
voor het gerecht. **8** Maar een edel mens vormt nobele plannen,
En brengt ze ten uitvoer. **9** Lichtzinnige vrouwen, hoort naar mijn
stem, Luchthartige dochters, luistert naar mijn woord! **10** Na jaar
en dag Zult ge beven, luchthartigen: Want dan is ‘t gedaan met
de wijn, En geen oogst is er meer. **11** Siddert lichtzinnigen, beeft

luchthartigen, Ontkleedt en ontbloot u; Gordt de rouw om uw
lenden, **12** En slaat op uw borsten: Om de lieflijke velden, De
vruchtbare wijnstok. **13** Doornen en distels woekeren op de
grond van mijn volk In alle lustpaleizen der dartele veste; **14**
Want de burcht ligt eenzaam, verlaten de woelige stad, Ofel en
toren verwoest: Holen voor eeuwig, Een lustoord voor ezels, een
weide der kudde. **15** Dan stort Hij voor eeuwig een geest uit
de hoge over ons uit, En wordt de steppe een boomgaard, de
boomgaard een woud. **16** Het recht zal in de steppe vertoeven,
De gerechtigheid in de boomgaard wonen; **17** En vrede zal de
winst der gerechtigheid zijn, Rust en veiligheid de vrucht van het
recht voor altoos! **18** Mijn volk zal in een oord van vrede wonen,
In veilige woningen in zorgeloze rust. **19** Maar het woud zal
worden geveld en vernield, De stad tot de grond geslecht. **20**
Heil u! Gij zult aan alle wateren zaaien, En rund en ezel daar vrij
laten lopen.

33 Wee u verwoester, zelf niet verwoest, Rover, dien men nog
niet heeft beroofd: Zijt ge klaar met verwoesten, dan wordt ge
verwoest, Hebt ge voldoende geroofd, dan berooft men ook u!
2 O Jahweh, wees ons genadig, Wij vertrouwen op U; Wees
iedere morgen opnieuw onze hulp, Onze redding in tijden van
nood. **3** Voor uw machtige donder vluchten de naties, Als Gij
opstaat, stuiven de volken uiteen; **4** Dan oogst men buit, zoals
de sprinkhanen oogsten, Dan valt men er als de vraten op aan.
5 Verheven zijt Gij, o Jahweh, die woont in de hoge, Die Sion
met recht en gerechtigheid hebt vervuld; **6** Uw onwankelbare
trouw was hem een weelde van heil, Wijsheid en kennis, en
de vreze van Jahweh waren zijn schat. **7** Maar nu staan de
Offerhaard-mannen buiten te jammeren. De vredeboden bitter

te wenen: **8** "Hij heeft de verdragen geschonden, De steden
beschimpt, en niemand ontzien!" De wegen liggen verlaten, geen
reizigers meer, **9** Het land treurt en kwijnt, de Libanon schaamt
zich; Als een wildernis ligt de Sjaron verdord, Basjan en Karmel
staan kaal. **10** Maar nu zal Ik opstaan, spreekt Jahweh; Nu rijs Ik
omhoog, nu richt Ik mij op: **11** Gij gaat zwanger van stro, en kaf
zult ge baren, Mijn adem zal als een vuur u verslinden! **12** De
volkeren zullen verbranden als kalk, Worden uitgetrokken als
doornen, en verteerd door het vuur. **13** Die verre zijt, hoort wat Ik
doe, Beseft, die nabij zijt, mijn kracht! **14** En op Sion zullen de
zondaars sidderen, De godvergetenen rillen: "Wie onzer kan
‘t houden bij het verslindende vuur, Wie onzer kan ‘t houden
bij de eeuwige gloed!" **15** Maar die in gerechtigheid wandelt,
niet veinst bij zijn spreken, Afgeperste winsten versmaadt, zijn
handen dichtknijpt voor omkoperij; Die zijn oren stopt, om geen
moordplan te horen, Zijn ogen sluit, om geen misdaad te zien:
16 Zo een zal op de hoogten wonen, De burcht op de rotsen
zijn toevlucht zijn; Brood zal hem worden gereikt, Water hem
nimmer ontbreken. **17** Dan zullen uw ogen den Koning in zijn
glorie aanschouwen, En een land van onmetelijke omvang zien;
18 Dan denkt uw hart aan de verschrikkingen terug: Waar is de
schatter, de ijker; waar hij die torens kwam tellen? **19** Dan zult
ge dat brutale volk niet meer zien, Dat volk met zijn duistere,
onbegrijpelijke taal, Met zijn brabbelende tong, Die ge niet kondt
verstaan. **20** Maar ge zult Sion aanschouwen, de stad waar
wij één zijn; Uw ogen zullen Jerusalem zien, de veilige stede,
De tent die nooit wordt verplaatst, Wier pinnen niet worden
uitgerukt, wier koorden niet springen. **21** Neen, Jahweh zal daar
onze Machtige zijn, In plaats van stromen en brede rivieren,

Waarop geen galjoenen meer varen, Geen trotse bodems meer
stevenen. **22** Want Jahweh zal onze rechter zijn, Jahweh onze
bestuurder en koning: **23** Hij zal ons redden, al hangen uw
touwen slap, Al houden ze de masten niet vast, en spannen de
zeilen niet uit. Dan maken zelfs blinden nog buit, En plunderen
de lammen. **24** En niemand der burgers zal zeggen: Ik ben ziek;
Het volk, dat er woont, is zijn zonde vergeven!

34 Treedt nader volken, om te horen, Naties, geeft acht; Laat
de aarde luisteren met wat ze bevat, De wereld met wat er
op tiert. **2** Want Jahweh is op alle volken vergramd, Op heel
hun heir verbolgen; Hij heeft ze ten dode gedoemd, En ter
slachting gewijd. **3** Hun doden worden weggesmeten, Hun
lijken liggen te rotten; De bergen vloeien weg in hun bloed,
4 Alle heuvels smelten er van. De hemel wordt opgerold als
een boekrol, Heel zijn heir stort omlaag, Zoals het blad van de
wijnstok valt, Het verdorde loof van de vijg. **5** Want Jahweh's
zwaard Is in de hemel gewet; Zie, het suist op Edom neer, Op
het volk ten oordeel gewijd. **6** Jahweh's zwaard zit vol bloed, En
het druipt van vet: Bloed van lammeren en bokken, Vet uit de
nieren der rammen. Want Jahweh houdt een offer in Bosra, Een
geweldige slachting in het land van Edom: **7** Buffels storten met
varren neer, En ossen met stieren. Hun land is dronken van
bloed, Hun bodem druipt van vet: **8** Want het is voor Jahweh
een dag van wraak, Een jaar van straf voor den hater van
Sion. **9** Zijn beken worden veranderd in teer, Zijn bodem in
zwavel, zijn land in pek, Dat dag en nacht brandt, **10** En nooit
wordt geblust. Zijn rook stijgt eeuwig omhoog, Van geslacht
tot geslacht; Het ligt verwoest voor altijd en immer, Niemand
trekt er doorheen. **11** Kraai en reiger nemen het in hun bezit,

Uil en raaf gaan er wonen: Het meetsnoer der woestheid is er
overheen getrokken, En het paslood der leegheid. **12** Seïr is
zonder bewoners geworden, Zijn adel is er niet meer; Niemand,
die men tot koning kan kiezen, Al zijn vorsten zijn heen. **13**
Doornen woekeren in zijn paleizen, In zijn burchten netels en
distels; Het is een hol voor de jakhals, En een park voor de
struisen. **14** Wilde katten ontmoeten er honden, Baarlijke duivels
treffen elkaar; De schimmen spoken er rond, En vinden hun rust.
15 Daar nestelt de slang, en legt er haar eieren, Bedekt ze en
broedt ze; Daar komen ook de gieren bijeen, En zoeken elkaar.
16 Jahweh roept ze in volle getale, Er ontbreekt er geen een,
er wordt niemand gemist; Want zijn mond heeft ze ontboden,
En zijn geest brengt ze bijeen. **17** Hij heeft voor hen het lot
geworpen, Zijn hand met het snoer hun deel gemeten; Ze zullen
het eeuwig bezitten, Van geslacht tot geslacht erin wonen.

35 Dan zal de steppe juichen met de woestijn, En de wildernis
jubelen en bloeien; **2** Zij zal tieren welig als lelies, Jubelen,
juichen en zingen. Dan valt haar de pracht van de Libanon ten
deel, De luister van Karmel en Sjaron: Ze zullen de glorie van
Jahweh aanschouwen, De heerlijkheid van onzen God. **3** Maakt
dan de slappe handen krachtig, Stevigt de knikkende knieën;
4 Zegt tot de harten in angst: Houdt moed, hebt geen vrees!
Ziet, hier is uw God; Hij komt, om de wraak te voltrekken! God
zal vergelden; Zelf zal Hij komen, om u te verlossen! **5** Dan
worden de ogen der blinden ontsloten, En de oren der doven
gaan open; **6** De lamme springt op als een hert, De tong van
den stomme zal juichen! Zelfs in de steppe borrelen de wateren
omhoog, En de beken in de woestijn; **7** De gloeiende bodem
wordt een plas, Het dorre land een fontein. En op de plek, waar

de jakhalzen liggen, En de struisvogels wonen, Schiet het riet
met de biezen omhoog, **8** Een gebaande weg zal er zijn! Een
heilige weg zal hij heten, Geen onreine zal hem begaan; Alleen
zijn volk hem bewandelen, Geen goddeloze er zwerven. **9** Geen
leeuwen zullen er zijn, Wilde dieren komen er niet, en treft men
er niet; Maar die verlost zijn, zullen hem begaan, **10** Die door
Jahweh bevrijd zijn, keren er op terug. Zij komen in Sion onder
gejubel, Het hoofd met eeuwige vreugde gekroond; Overstelpt
van vreugde en blijdschap: Verdwenen zijn kommer en zuchten!

36 In het veertiende regeringsjaar van Ezekias trok Sinacherib,
de koning van Assjoer, tegen alle versterkte steden van Juda
op, en maakte zich er van meester. **2** En van Lakisj uit
zond de assyrische koning zijn opperbevelhebber met een
sterke krijgsmacht naar Jerusalem tegen koning Ezekias. Toen
de opperbevelhebber zich bij het kanaal van de Bovenvijver
had opgesteld op de weg van het Blekersveld, **3** ging de
hofmaarschalk Eljakim, de zoon van Chilki-jáhoe, naar hem toe,
vergezeld van den schrijver Sjebna en van den kanselier Joach,
den zoon van Asaf. **4** De opperbevelhebber zeide tot hen: Gaat
Ezekias berichten. Dit zegt de Opperkoning, de koning van
Assjoer: Waar haalt ge toch uw vertrouwen vandaan? **5** Denkt
ge misschien, dat woorden alleen al krijgsbeleid en krijgsmacht
zijn? Op wien vertrouwt ge dan wel, om u tegen mij te verzetten?
6 Zie, ge vertrouwt op Egypte, die geknakte rietstok, die iemand
de hand doorboort en wondt, als hij er op steunt; ja, dat is Farao,
de egyptische koning, voor iedereen die op hem vertrouwt. **7**
Misschien zult ge zeggen: Wij vertrouwen op Jahweh, onzen
God! Maar heeft Ezekias dan zijn offerhoogten en altaren niet
laten verwijderen, en tot Juda en Jerusalem gezegd: Voor dit

altaar alleen moet gij u neerwerpen. **8** Welnu, ga eens een
weddenschap aan met den koning van Assjoer, mijn meester: Ik
zal u tweeduizend paarden geven; maar ik wed, dat gij er niet
eens ruiters voor hebt. **9** En wanneer ge dit al den geringsten
bevelhebber en dienaar van mijn meester moet weigeren, hoe
kunt ge dan nog voor wagens en ruiters op Egypte vertrouwen!
10 En ben ik soms, zonder dat Jahweh het wil, tegen dit land
opgetrokken, om het te verwoesten? Neen, Jahweh heeft mij
gezegd: Trek op naar dit land, en verwoest het! **11** Eljakim,
Sjebna en Joach zeiden tot den opperbevelhebber: Spreek maar
aramees met uw dienaars; wij verstaan dat wel. Maar spreek
geen joods tegen ons; want dan verstaat het volk op de muur
het ook. **12** Maar de opperbevelhebber gaf hun ten antwoord:
Heeft mijn meester mij soms met deze boodschap alleen tot
u en uw koning gezonden, of ook tot die mannen daar op de
muur, die hun eigen drek met u zitten te eten, en die hun eigen
water drinken? **13** Daarop kwam de opperbevelhebber nog
dichter bij, en riep hardop in het joods: Hoort het woord van den
Opperkoning van Assjoer! **14** Dit zegt de koning: Laat Ezekias u
niet bedriegen; want hij kan u niet redden. **15** En laat Ezekias u
ook niet op Jahweh doen rekenen, en zeggen: Jahweh zal ons
zeker verlossen; deze stad zal niet in de handen van den koning
van Assjoer vallen! **16** Luistert niet naar Ezekias; want dit zegt
de koning van Assjoer: Sluit vrede met mij, en geeft u over; dan
zal iedereen de vrucht van zijn wijnstok en vijgeboom eten, en
het water drinken uit zijn put, **17** totdat ik u kom medenemen
naar een land, dat op het uwe gelijkt: een land van koren en wijn,
een land van brood en wijnbergen. **18** Neen, laat Ezekias u niet
misleiden, en zeggen: Jahweh zal ons verlossen! Hebben soms

de goden van de andere volken hun land uit de macht van den
assyrischen koning verlost? **19** Waar zijn de goden van Chamat
en Arpad, waar de goden van Sefarwáim en van het land van
Samaria? Hebben zij Samaria uit mijn hand kunnen redden? **20**
Wie is er onder al de goden dier landen, die zijn gebied uit mijn
macht heeft verlost? Zou Jahweh dan Jerusalem uit mijn hand
kunnen redden! **21** Men zweeg, en antwoordde hem met geen
woord; want de koning had bevel gegeven: Ge moet hem niets
terugzeggen. **22** Maar de hofmaarschalk Eljakim, de zoon van
Chilki-jáhoe, en Sjebna de schrijver, en de kanselier Joach, de
zoon van Asaf, scheurden hun kleren, en ging naar Ezekias
terug, om hem de woorden van den opperbevelhebber over te
brengen.

37 Toen koning Ezekias dit hoorde, scheurde hij zijn kleren,
sloeg het boetekleed om, en ging naar de tempel van Jahweh.
2 Tegelijkertijd zond hij Eljakim, den hofmaarschalk, met den
schrijver Sjebna en de oudsten der priesters, in boetekleren
gehuld, naar den profeet Isaias, den zoon van Amos. **3** Ze
moesten hem zeggen: Dit zegt Ezekias. Deze dag is een dag
van benauwing, van straf en van smaad; de kinderen openen
de moederschoot al, maar de kracht om te baren ontbreekt. **4**
Maar misschien zal Jahweh, uw God, die de woorden van den
opperbevelhebber heeft gehoord, dien de assyrische koning,
zijn meester, gezonden heeft, om den levenden God te honen,
hem straffen voor de woorden, die Jahweh, uw God, heeft
gehoord. Stier dus een bede omhoog voor het overschot, dat er
nog is. **5** Toen dan de dienaren van koning Ezekias bij Isaias
waren gekomen, **6** sprak Isaias tot hen: Dit moet ge tot uw
meester zeggen. Zoo spreekt Jahweh: Wees niet bang voor

de woorden, die gij gehoord hebt, en waarmee de knechten
van den assyrischen koning Mij hebben gehoond. **7** Zie, Ik zal
een geest in hem zenden, waardoor hij terugkeert naar zijn
land, zodra hij geruchten verneemt; en in zijn land zal Ik hem
door het zwaard doen vallen! **8** De opperbevelhebber keerde
nu naar den koning van Assjoer terug. En daar hij vernomen
had, dat deze Lakisj al had verlaten, trof hij hem bij Libna aan,
dat door hem werd belegerd. **9** En toen deze hoorde "Tirháka,
de koning van Koesj, is tegen u ten strijde getrokken", zond
hij opnieuw gezanten naar Ezekias met de volgende opdracht:
10 Zegt dit aan Ezekias, den koning van Juda. Laat uw God,
op wien gij vertrouwt, u niet bedriegen, en zeggen: Jerusalem
zal niet worden overgeleverd in de hand van den assyrischen
koning. **11** Zie, ge hebt toch gehoord, hoe de koningen van
Assjoer alle landen ten ondergang hebben gedoemd; en zoudt
gij dan ontsnappen! **12** Hebben de goden de volken gered, die
door mijn vaderen werden vernield: Gozan, Charan. Résef en
de bewoners van Eden in Telassar? **13** Waar is de koning van
Chamat gebleven, en de koning van Arpad, de koning van Laïr,
Sefarwáim, Hena en Iwwa? **14** Toen Ezekias van de gezanten
de brief had ontvangen en hem had gelezen, ging hij naar de
tempel van Jahweh, legde hem open voor Jahweh neer, **15** en
bad tot Jahweh: **16** "Jahweh der heirscharen, Israëls God, die
op de Cherubim troont: Gij alleen zijt God over alle koninkrijken
der aarde; Gij hebt hemel en aarde geschapen! **17** Ach Jahweh,
neig toch uw oor en luister; open uw ogen, o Jahweh, en zie.
Verneem al wat Sinacherib mij heeft gemeld, om den levenden
God te honen. **18** Ach Jahweh, ‘t is waar: de koningen van
Assjoer hebben alle volken met hun landen verwoest. **19** Ze

hebben ook hun goden in het vuur geworpen en vernield; want
ze waren geen God, maar enkel het werk van mensenhanden,
van hout en van steen. **20** Ach Jahweh, red ons nu uit zijn
handen, opdat alle koninkrijken der aarde erkennen, dat Gij
alleen God zijt, o Jahweh!" **21** Toen liet Isaias, de zoon van
Amos, aan Ezekias zeggen: Dit zegt Jahweh, Israëls God. Ik heb
de bede gehoord, die gij tot Mij hebt opgezonden om Sinacherib,
den assyrischen koning. **22** Dit is het woord, dat Jahweh tegen
hem heeft gesproken: Ze veracht en bespot u, De jonkvrouw,
de dochter van Sion; Meewarig schudt ze het hoofd achter u,
Jerusalems dochter! **23** Wien hebt ge gehoond en beschimpt,
Tegen wien een hogen toon aangeslagen, En uw trotse blikken
geheven? Israëls Heilige! **24** Door uw knechten hebt ge den
Heer gehoond, En gezegd: Met mijn talloze wagens Heb ik de
toppen der bergen bestegen, De flanken van de Libanon. Ik heb
zijn rijzige ceders geveld, En zijn schoonste cypressen; Zijn
hoogste toppen bereikt, Zijn dichtste wouden. **25** Ik heb geboord
en gedronken De wateren van vreemde landen, En opgedroogd
met de zool van mijn voeten Alle stromen van Masor. **26** Hebt ge
dan niet vernomen, Hoe Ik dit vroeger al had beschikt: Wat Ik al
lang had besloten, Heb Ik thans in vervulling doen gaan! Tot
puinhopen moesten Versterkte steden worden verwoest; **27**
Haar bewoners machteloos zijn, Verschrikt en beschaamd. Ze
moesten zijn als het kruid op het veld, Als tengere planten; Als
gras op het dak, Dat verdort, eer het opschiet. **28** Maar Ik ken
uw opstaan en zitten, Uw gaan en uw komen; **29** Uw razen
steeg tot Mij op, Uw tieren kwam Mij ter ore. Zo sla Ik mijn ring
door uw neus, Leg mijn toom aan uw lippen, En voer u terug
langs de weg, Die gij kwaamt. **30** En dit is het teken voor u: Dit

jaar zult ge nog nawas eten, Het volgend jaar wat er groeit in het
wild; Maar in het derde zult ge zaaien en oogsten, Wijngaarden
planten, de vrucht er van eten. **31** En wat er van u overblijft, En
wat van het huis van Juda nog rest, Zal wortel schieten omlaag,
En vruchten dragen naar boven. **32** Want de Rest zal zich uit
Jerusalem verspreiden, Met wat er overbleef uit de Sion: De
ijver van Jahweh der heirscharen Brengt het tot stand! **33** En
daarom spreekt Jahweh tot den koning van Assjoer: Hij zal
deze stad niet binnen komen, Geen pijl er op af schieten; Met
geen schild ze bestormen, Met geen wal ze omringen. **34** Hij
keert terug langs de weg, die hij kwam; Deze stad komt hij niet
binnen, zegt Jahweh! **35** Ik zal deze stad beschutten en redden,
Terwille van Mij, en van David, mijn dienaar! **36** En de engel van
Jahweh ging uit, en doodde in het assyrische leger honderd vijf
en tachtig duizend man; ‘s morgens bij het ontwaken zag men
enkel nog lijken. **37** Nu brak Sinacherib de koning van Assjoer
op, nam de terugtocht en bleef in Ninive. **38** En toen hij eens
aan het bidden was in de tempel van Nisrok, zijn god, werd hij
met het zwaard doorstoken door zijn zonen Adrammélek en
Saréser, die naar het land van Ararat vluchtten. Zijn zoon Esar-
Chaddon volgde hem op.

38 In die dagen werd Ezekias dodelijk ziek. De profeet Isaias,
de zoon van Amos, ging naar hem toe, en sprak tot hem: Dit
zegt Jahweh! Maak uw zaken in orde; ge moet sterven, en zult
niet langer leven. **2** Toen keerde Ezekias zijn gezicht naar de
muur, en bad tot Jahweh: **3** Ach Jahweh, denk er toch aan, hoe
ik trouw en in oprechtheid des harten voor U heb geleefd, en
steeds heb gedaan wat U aangenaam was. En Ezekias barstte
in tranen uit. **4** Toen sprak Jahweh tot Isaias: **5** Ga Ezekias

zeggen: Zo spreekt Jahweh, de God van David, uw vader! Ik
heb uw smeken gehoord, uw tranen gezien. Zie, Ik zal uw leven
met vijftien jaren verlengen; **6** ook zal Ik u en deze stad uit de
macht van den assyrischen koning bevrijden, en deze stad in
bescherming nemen. **7** Hij zeide: Dit is voor u het teken van
Jahweh, dat Jahweh, wat Hij beloofd heeft, zal doen. **8** Zie,
Ik zal de schaduw tien graden doen teruggaan, evenveel als
zij op de zonnewijzer van Achab reeds afgelegd heeft. En de
zon ging op de zonnewijzer de tien graden terug, die zij reeds
afgelegd had. **9** Gedicht van Ezekias, den koning van Juda,
toen hij van zijn ziekte hersteld was: **10** Ik had al gezegd: In de
bloei van mijn leven ga ik heen, Binnen de poorten van het rijk
der doden ontboden Voor de rest van mijn jaren. **(Sheol h7585)** **11**
Ik dacht: Niet langer zal ik Jahweh aanschouwen In het land
der levenden, Geen mensen meer zien Onder de bewoners
der wereld. **12** Mijn levensloop is afgebroken, Opgerold als
een herderstent; Als een wever heb ik mijn leven gesponnen,
Van de schering snijdt Hij mij af. Dag en nacht put Gij mij uit,
13 En ik kerm tot de morgen; Als een leeuw hebt Gij Al mijn
beenderen vermorzeld. **14** Ik tjilp als een zwaluw, En kir als een
duif; Mijn ogen zien smachtend omhoog: Ach Jahweh, sta mij
toch bij in mijn nood. **15** Wat zal ik zeggen, en nog tot Hem
spreken: Hij heeft het zelf toch gedaan! Troosteloos sleep ik al
mijn jaren voort, Om de smart van mijn ziel. **16** Heer, toch blijft
mijn hart op U hopen, Mijn geest naar U zuchten: Gij maakt
mij gezond en doet mij weer leven, **17** Zie, mijn smart is in
vrede verkeerd! Gij hebt mijn leven behoed Voor de kuil der
vernieling; Ja, achter uw rug Al mijn zonden geworpen. **18** Want
het dodenrijk zal U niet prijzen, De dood U niet roemen; Die in

het graf is gedaald Op uw trouw niet meer hopen! **(Sheol h7585)**
19 Neen, alleen de levenden zullen U prijzen, Zoals ik het heden
nog doe; En de vader zal uw trouw Aan zijn zonen verkonden.
20 Ach Jahweh, wil mij toch redden! Dan slaan wij de harpen Al
de dagen van ons leven Bij de tempel van Jahweh! **21** Daarop
liet Isaias een vijgenkoek brengen, om hem op het gezwel te
leggen. En Ezekias genas. **22** Ezekias vroeg: Wat is het teken,
dat ik naar de tempel van Jahweh zal opgaan?

39 In die tijd zond Merodak-Baladan, de zoon van Baladan
en koning van Babel, gezanten naar Ezekias met brieven en
geschenken; want hij had van zijn ziekte en genezing gehoord.
2 In zijn vreugde hierover liet Ezekias hen zijn schatkamer zien
met het zilver en goud, de specerijen en kostbare olie: heel zijn
tuighuis en al wat in zijn magazijnen lag opgestapeld. Er was
niets in zijn paleis en heel zijn gebied, wat Ezekias hen niet liet
zien. **3** Toen ging de profeet Isaias naar koning Ezekias toe,
en zeide tot hem: Wat hebben die mannen gezegd, en waar
vandaan zijn ze tot u gekomen? Ezekias antwoordde: Uit een
ver land zijn ze mij komen bezoeken, uit Babel. **4** Hij vroeg:
Wat hebben ze in uw paleizen gezien? Ezekias antwoordde:
Ze hebben alles gezien, wat er in mijn paleis is; en er is ook
niets in mijn magazijnen, dat ik hun niet heb getoond. **5** Toen
sprak Isaias tot Ezekias: Hoor dan het woord van Jahweh der
heirscharen! **6** Zie de dagen komen, waarin al wat zich in
uw paleis bevindt en al wat uw vaders tot heden toe hebben
opgestapeld, naar Babel zal worden overgebracht; niets blijft er
over, zegt Jahweh! **7** En uit uw zonen, uw eigen kinderen, die gij
zult verwekken, zal men er kiezen, om ze tot eunuchen te maken
in het paleis van den koning van Babel. **8** Toen zeide Ezekias tot

Isaias: Het woord van Jahweh, dat gij gezegd hebt, is goed! Hij
dacht: dan is er althans in mijn tijd bestendige vrede.

40 Troost, troost toch mijn volk, Zegt uw God; **2** Spreekt
Jerusalem moed in het hart, En roept het hem toe: Dat zijn
ellende voorbij is, Zijn schuld is geboet; Dat hij uit Jahweh's
hand heeft ontvangen Heel de straf voor zijn zonden. **3** Daar
roept men: Baant Jahweh een weg in de steppe, Effent een
pad in de woestijn voor onzen God; **4** Elk dal moet gevuld, alle
bergen en heuvels geslecht, De krochten moeten een vlakte
worden, de klip een vallei. **5** Dan zal de glorie van Jahweh zich
tonen, Alle vlees ze aanschouwen; Allen zullen Gods heerlijkheid
zien. De mond van Jahweh heeft het gezegd! **6** Daar klinkt een
stem: Roep het uit! Ik zeide: Wat moet ik gaan roepen? Alle
vlees is als gras, Heel zijn glorie als de bloem op het veld! **7**
Het gras verdort, de bloem verwelkt, Als er Jahweh 's adem
op blaast; Ja, de mens is als gras, **8** Maar het woord van
onzen God houdt in eeuwigheid stand! **9** Bestijg de hoogste
berg, Gij vreugdebode van Sion; Verhef uw stem met kracht,
Jerusalems vreugdegezant. Laat luid ze weerschallen, En wees
niet bevreesd; Roep tot de steden van Juda: Hier is uw God! **10**
Zie, Jahweh, de Heer, komt met kracht, En zijn arm voert de
macht; Zijn vergelding komt met Hem mee, Zijn beloning gaat
voor Hem uit. **11** Als een herder weidt Hij zijn kudde, Neemt de
schaapjes op in zijn arm; Hij legt ze neer in zijn schoot, En leidt
er de moeders naar toe. **12** Wie heeft de wateren gepeild in zijn
vuist, De hemel omspannen met de palm van zijn hand; Wie het
stof van de aarde in een maatje gemeten, De bergen op een
weegschaal gewogen, de heuvels op een balans? **13** Wie heeft
de geest van Jahweh geleid, Wie was zijn raadsman, die Hem

onderricht gaf; **14** Wien heeft Hij gevraagd, Hem te leren, de
juiste weg te wijzen, Hem kennis te brengen, en het pad der
wijsheid te tonen? **15** Zie, de volken zijn als een drup aan de
emmer, Niet meer dan een stofje op de balans; Zie, de eilanden
wegen niet zwaarder Dan een korreltje zand! **16** De Libanon is
niet toereikend voor brandhout, Zijn wild niet voor offers; **17** Alle
naties zijn als niets voor zijn aanschijn, Nog minder voor Hem
dan leegte en lucht! **18** Met wien dan zoudt ge God vergelijken,
Welk beeld in zijn plaats willen stellen? **19** De gieter giet het
afgodsbeeld, De goudsmid beslaat het met goud; Men smeedt
er zilveren kettingen aan, **20** En kiest voor zijn voetstuk hout, dat
niet rot. Dan zoekt men een handigen werkman, Om het beeld
vast te zetten, zodat het niet wankelt! **21** Weet ge het niet, en
hoort ge het niet, Is het u niet van de aanvang bekend; Begrijpt
ge het niet, Sinds de aarde gegrond werd? **22** Hij troont op het
gewelf van de aarde, Zodat haar bewoners als sprinkhanen zijn;
Hij spreidt de hemelen uit als een tentdoek, En spant ze als
een tent, waarin men gaat wonen! **23** Hij richt de vorsten te
gronde, Vaagt weg de rechters der aarde. **24** Nauwelijks zijn ze
geplant, Ternauwernood zijn ze gezaaid, Nog eer hun stam in de
bodem Heeft wortel geschoten, Blaast Hij er op: ze verdorren,
En de storm verjaagt ze als kaf. **25** Met wien vergelijkt ge Mij
dan, Zegt de Heilige: op wien zou Ik lijken? **26** Heft uw ogen
omhoog: Zie, wie heeft dat geschapen? Wie telde hun heir, en
liet het marcheren, Wie riep ze allen bij naam, Door zijn grote
macht en geweldige sterkte, Zodat er niet één aan ontbrak? **27**
Waarom zegt ge dan, Jakob, Waarom spreekt ge dan, Israël:
Mijn weg ligt voor Jahweh verborgen, Mijn recht ontgaat aan mijn
God! **28** Hebt ge het dan niet gehoord en vernomen: Jahweh

is een eeuwige God, Schepper van de grenzen der aarde! Hij
wordt moede noch mat, Zijn wijsheid is niet te doorgronden! **29**
Hij versterkt den vermoeide, En verdubbelt de kracht van den
zwakke. **30** Jonge mannen worden nog moede en mat, Forse
knapen kunnen bezwijken: **31** Maar die op Jahweh vertrouwen,
vernieuwen hun kracht, Slaan hun vleugels als adelaars uit; Ze
lopen, maar worden niet moe, Ze rennen, maar worden niet mat!

41 Eilanden, hoort Mij zwijgend aan, Wacht, volken, mijn
bestraffing af. Laat ze komen en spreken, Wij samen voor de
vierschaar treden! **2** Wie heeft in het oosten den zegerijke
verwekt, Hem geroepen, zijn schreden te volgen; Wie heeft
hem de volken overgeleverd, En koningen hem onderworpen?
Zijn zwaard vergruizelt ze tot stof, Zijn boog tot dwarrelend kaf;
3 Hij jaagt ze na, dringt ongedeerd voort, Op wegen, die hij
nog nooit had betreden. **4** Wie heeft het gedaan, wie bracht
het tot stand? Ik, die van de aanvang af de eeuwen riep; Ik,
Jahweh, die de Eerste ben, En die bij de laatsten zal zijn! **5**
Sidderend zien de eilanden toe, De grenzen der aarde rillen er
van; **6** Ze snellen elkander te hulp, En roepen elkander: Houd
moed! **7** De gieter bemoedigt den goudsmid, De pletter, hem die
het aambeeld slaat. Men zegt: het soldeersel is goed; Maar
met spijkers slaat men het vast, dat het niet losgaat! **8** Maar
gij, Israël, Mijn dienstknecht, Jakob, dien Ik heb uitverkoren,
Kroost van Abraham, mijn vriend; **9** Dien Ik van de grenzen
der aarde heb gehaald, En van haar eindpaal geroepen: Ik
heb u gezegd: Gij zijt mijn dienstknecht, U heb ik verkoren en
nimmer versmaad! **10** Ge moet niet vrezen, want Ik sta u bij; Niet
radeloos rondzien, want Ik ben uw God! Ik maak u sterk, Ik kom
u te hulp; Ik zal u steunen met de rechter van mijn ontferming! **11**

Zie, die u bestoken, worden met schaamte en schande bedekt;
Ze worden vernield en verdelgd, die tegen u strijden. **12** Ge
zult ze zoeken, die met u twisten, maar ze niet vinden; Die
u bekampen, zullen vergaan en verdwijnen. **13** Want Ik ben
Jahweh, uw God, Ik houd u vast bij de rechterhand; Ik zeg u:
Wees niet bang, Ik zal u helpen! **14** Wees niet angstig, wormpje
van Jakob, Israël, mijn kindje; Ik ben uw helper, spreekt Jahweh,
Ik uw verlosser, Israëls Heilige! **15** Zie, Ik maak een dorsslee van
u, Nieuw geslepen, met scherpe punten: Bergen zult ge dorsen
en pletten, En heuvels hakken tot kaf; **16** Ge zult ze wannen, en
de wind waait ze weg, De stormwind zal ze verstrooien; Maar gij
zult u in Jahweh verblijden, En in Israëls Heilige roemen! **17** De
armen en ellendigen zoeken water, ze vinden het niet, En hun
tong is verdroogd van de dorst. Ik. Jahweh, zal ze verhoren, Ze
niet verlaten, Israëls God. **18** Op kale rotsen laat Ik stromen
ontspringen, En bronnen te midden der krochten; Ik maak een
vijver van de woestijn, Van het dorstige land een fontein. **19** Ik
zal de steppe met ceders beplanten. Met acacia, oleaster, olijf;
In de wildernis cypressen zetten, Naast platanen en dennen: **20**
Opdat ze zien en erkennen, Het begrijpen en het verstaan, Dat
de hand van Jahweh het doet, Israëls Heilige het wrocht! **21**
Komt uw goed recht nu eens bepleiten, Spreekt Jahweh; En
brengt dan uw afgoden mee, Zegt Jakobs Koning. **22** Laat ze
komen en ons verkonden, Wat in de toekomst geschiedt, Of
wat ze vroeger hebben voorspeld: Dan kunnen we dat eens
onderzoeken. Laat ons de toekomst eens horen, **23** En zegt ons
wat er later gebeurt; Als we het dan in vervulling zien gaan,
Dan weten we, dat gij goden zijt. Ja doet maar iets, of goed of
kwaad, Dan kunnen we zien, en ons meten! **24** Maar zelf zijt ge

niets, en uw werken zijn niets: Schande voor die ‘t met u houdt!
25 Maar Ik heb er een uit het noorden verwekt: en hij kwam, Uit
het oosten hem bij zijn naam geroepen: daar is hij gekomen; Als
slijk vertrapt hij de vorsten, Zoals een pottenbakker het leem. **26**
Wie heeft nu vroeger voorspeld, wat we thans zien gebeuren,
Tevoren: zodat we zeggen: ‘t komt uit? **27** Ik heb het ‘t eerst aan
Sion verkondigd: En zie, hier is hij; En aan Jerusalem de blijde
boodschap gebracht! Maar niemand uwer heeft het voorspeld,
Niemand van u het verkondigd; Niemand heeft uw woorden
gehoord, **28** Niemand van al die Ik zie. Neen, niemand der
goden weet raad, Niemand, dien Ik kan vragen en antwoord
bekomen. **29** Ze zijn allemaal niets, en hun werken zijn niets,
Hun beelden enkel wind en lucht.

42 Ziet nu mijn Dienaar, wien Ik verknocht ben, Mijn
Uitverkorene, die Mij behaagt! Ik heb op Hem mijn geest gelegd,
En de volken zal Hij de wet verkonden. **2** Men hoort Hem
schreeuwen noch roepen, Zelfs zijn stem niet verheffen op
straat; **3** Hij zal het geknakte riet niet breken, De kwijnende
vlaspit niet doven. Trouw draagt Hij de wet voor zich uit, **4**
Onvermoeid en nooit gebroken, Totdat Hij op aarde de wet heeft
gevestigd, En de landen zijn lering verbeiden! **5** Zo spreekt
Jahweh, die de hemelen schiep en ze spande, Die de aarde
vormde met wat er groeit, Die adem geeft aan het volk, dat er
woont, En levensgeest aan die er wandelen. **6** Ik Jahweh, heb U
in mijn ontferming geroepen, U bij de hand gevat en beschut; U
gesteld tot Verbond met het volk, En tot Licht voor de naties: **7**
Om blinden de ogen te openen, Om gevangenen uit de kerker te
verlossen, En uit donkere krochten Die in duisternis zitten. **8**
Ik ben Jahweh; Dit is mijn Naam! Mijn glorie sta Ik niemand

af, Aan geen beelden mijn eer. **9** Zie, vervuld is wat vroeger
voorspeld was, Thans kondig Ik nieuwe dingen aan; Nog eer ze
ontkiemen, Heb Ik ze ù laten weten! **10** Zingt een nieuw lied
Ter ere van Jahweh; Heft een lofzang voor Hem aan Op de
grenzen der aarde: Gij die de zee beploegt en bevolkt, Met de
eilanden, en die er op wonen! **11** De steppe jubele met haar
steden, De legerplaats waar Kedar woont; Laat de bewoners van
Séla juichen, Jubileren van de toppen der bergen: **12** Laat hen
glorie brengen aan Jahweh, Aan de eilanden zijn lof verkonden!
13 Jahweh rukt uit als een held, Als een krijger blakend van
strijdlust; Bulderend heft Hij de strijdkreet aan, En daagt zijn
vijanden uit: **14** Lang heb Ik gezwegen, Mij stil gehouden, en
bedwongen! Maar nu zal Ik gillen als een barende vrouw, Nu zal
Ik briesen en snuiven; **15** Ik zal bergen en heuvels verschroeien,
En al hun groen doen verdorren; Ik maak de stromen tot steppen,
Leg de waterplassen droog. **16** Maar de blinden zal Ik leiden Op
wegen, die ze niet kennen; En op onbekende paden Doe Ik ze
gaan; De duisternis voor hen uit verkeer Ik in licht, De krochten
in vlakten. Al deze dingen zal Ik volbrengen, Daarvan laat Ik
niet af! **17** Dan zullen wijken, blozend van schaamte, Die op
de goden vertrouwen, En die tot de afgoden zeggen: Gij zijt
onze God! **18** Gij, doven, hoort; Gij blinden, opent de ogen en
ziet! **19** Wie is er blind als mijn dienaar, Wie zo doof als die over
hem heersen; Wie zo blind als mijn vertrouwde, Wie doof als de
dienaar van Jahweh! **20** Grootse dingen hebt gij gezien, Maar er
geen acht op geslagen; Uw oren waren geopend, Maar ge hebt
niet gehoord: **21** Het had Jahweh in zijn goedheid behaagd,
Een wet u te schenken, groots en verheven! **22** Toch werd
het een volk, berooid en beroofd, Allen in holen gestoken, in

kerkers verborgen; Ze werden tot buit, en er was niemand, die
hielp, Leeggeplunderd, en er zei niemand: Geef terug. **23** Wie
heeft onder u toen geluisterd, Er acht op geslagen, het voor de
toekomst verstaan? **24** Wie gaf Jakob aan de plundering prijs,
En Israël aan de berovers? Was het Jahweh niet, Tegen wien ze
hadden gezondigd; Wiens wegen ze niet wilden gaan, Wiens
bevelen ze niet wilden horen? **25** Toen goot Hij zijn ziedende
toorn over hem uit, En het geweld van de krijg; Hij zette hem
aan alle kanten in vlammen, Maar hij kwam niet tot inzicht; Hij
stak hem in brand, Maar hij wilde het niet ter harte nemen!

43 Maar nu spreekt Jahweh, Die u heeft geschapen, o Jakob,
Die u heeft gevormd, o Israël: Vrees niet, want Ik heb u vrij
gekocht; Bij uw naam u geroepen: Gij zijt de mijne! **2** Toen
ge door de wateren trokt, was Ik met u, Of door stromen: ze
konden u niet overstelpen; Al moest ge door vuur, ge kondt
niet verbranden, En de vlammen verzengden u niet. **3** Want Ik
ben Jahweh, uw God, Israëls Heilige, Uw Redder! Ik gaf voor u
Egypte prijs, En Koesj en Seba in ruil; **4** Want ge waart kostbaar
in mijn ogen, Hooggeschat, Ik had u lief; Landen gaf Ik voor u
weg, Volken tot pand voor uw leven! **5** Wees dus niet bang,
Want Ik ben met u! Van het oosten zal Ik uw kroost laten komen,
Ik breng u weer van het westen bijeen; **6** Tot het noorden zeg Ik:
Geef op, Tot het zuiden: Weerhoud ze niet! Breng terug van
verre mijn zonen, Mijn dochters van de grenzen der aarde: **7**
Allen, die naar mijn Naam zijn genoemd, Die Ik schiep tot mijn
glorie, die Ik vormde en maakte. **8** Laat gaan het volk, dat ogen
heeft, maar blind was geworden, De doven, ofschoon ze oren
hebben! **9** Laat alle volken samen komen, De naties bijeen! Wie
van de goden kan zoiets voorspellen, Het verkonden vooraf?

Dat ze hun getuigen brengen, en hun beweringen staven; Men
zal ze horen, en zeggen: ‘t Is waar! **10** Maar mijn getuigen, zegt
Jahweh, zijt gij, Mijn dienaars, die Ik heb uitverkoren; Opdat zij
erkennen, in Mij geloven, En goed begrijpen, dat Ik het ben:
Dat vóór Mij geen god heeft bestaan, En ná Mij geen ander
zal zijn! **11** Ik, Ik ben Jahweh; Er is geen ander redder dan Ik!
12 Ik ben het ook, die de redding voorspelde, En verkondde
vooraf! Ik ben geen vreemde onder u, En gij zijt mijn getuigen, is
de godsspraak van Jahweh! Ik ben God van eeuwigheid af,
13 En zal het in de toekomst ook zijn! Niemand, die uit mijn
hand kan redden; Als Ik het doe, wie zal het beletten? **14** Zo
spreekt Jahweh, uw Verlosser, Israëls Heilige. **15** Om uwentwil
zal Ik er een naar Babel zenden, En alle grendels doen vallen,
De Chaldeën vernielen, Hun jubel in weeklacht verkeren: Ik,
Jahweh, uw Heilige, Ik, Israëls Schepper, uw Koning! **16** Zo
spreekt Jahweh, die een weg door de zee had gebaand, Een
pad door de onstuimige wateren; **17** Die wagens en paarden er
over liet gaan, Met krijgsmacht en strijders: Maar ze lagen neer,
en stonden niet op, Uitgedoofd als een kwijnende pit! **18** Blijft nu
niet staren op wat vroeger gebeurde, En staat bij het verleden
niet stil; **19** Zie, Ik ga iets nieuws beginnen: Het is al ontloken,
bemerkt ge het niet? Thans maak Ik door de stèppe een weg,
En stromen in de woestijn! **20** De wilde beesten zullen Mij loven,
Jakhalzen en struisen: Want Ik breng water in de woestijn, En in
de wildernis stromen, Om mijn uitverkoren volk te drenken, **21**
Het volk dat Ik Mij vormde, en dat mijn lof zal verkonden! **22**
Toch Jakob, hebt ge Mij niet aangeroepen, Israël, u om Mij niet
bekommerd; **23** Gij hebt Mij geen schapen ten offer gebracht,
Met uw slachtoffers Mij niet geëerd; Met spijsoffers ben Ik u niet

lastig gevallen, Om wierook plaagde Ik u niet! **24** Ge hebt Mij
geen reukwerk gekocht met uw geld, Mij niet met het vet van uw
offers verzadigd: Met uw zonden zijt ge Mij lastig gevallen, Met
uw misdaden hebt ge Mij geplaagd! **25** Neen, Ik, Ikzelf delg uw
misdaden uit, Uit eigen beweging gedenk Ik uw zonden niet
meer! **26** Kom mijn geheugen te hulp, en laat ons pleiten tegen
elkaar; Spreek op, zo gij u rechtvaardigen wilt! **27** Uw eerste
vader heeft tegen Mij al gezondigd, En uw leiders waren Mij
ontrouw! **28** Daarom heb Ik de heilige vorsten onteerd, Jakob
met banvloek, Israël met schande geslagen!

44 Maar hoor nu, Jakob. mijn dienaar, Israël, dien Ik heb
uitverkoren; **2** Zo spreekt Jahweh, uw Schepper, Die u vormde
en hielp van de moederschoot af: Vrees niet, Jakob, mijn dienaar,
Jesjoeroen, dien Ik heb uitverkoren! **3** Ja, Ik giet water over den
smachtende uit, En stromen over het droge: Mijn geest stort
Ik uit op uw kroost, Mijn zegen over uw spruiten; **4** Ze zullen
tieren als gras aan de beken, Als wilgen aan de kabbelende
wateren! **5** De één zal zeggen: Ik ben van Jahweh! De ander
zich noemen Met Jakobs Naam! Een derde schrijft op zijn hand:
"Van Jahweh", En neemt de naam van Israël aan! **6** Zo spreekt
Jahweh, Israëls Koning, Jahweh der heirscharen, zijn Verlosser!
Ik ben de Eerste en de Laatste; Buiten Mij is geen god. **7** Wie is
aan Mij gelijk: Hij trede vooruit; Laat het hem zeggen, en zich
met Mij meten! Wie heeft van oudsher de toekomst voorzegd,
En u voorspeld de dingen die komen? **8** Neen, loochent het niet,
Misleidt u niet! Heb Ik ze niet tevoren verkondigd, En ze u laten
horen! Gij zijt mijn getuigen: Is er een god buiten Mij, Een rots
soms, die Ik niet ken? **9** Neen, de beeldenmakers zijn allemaal
niets, En hun lievelingsbeelden dienen tot niets. Hùn getuigen

kunnen niet zien, Begrijpen niets, tot hun eigen beschaming. **10** Wie een god heeft gemaakt, en een beeld heeft gegoten, Zal er geen enkel voordeel uit trekken. **11** Zie, die ze volgen, zullen zich schamen, En die ze maken, zijn mensen; Laat ze allen maar komen, naar voren treden: Ze zullen sidderen, met schande bedekt! **12** De smid bewerkt het met zijn moker, En smeedt het in gloeiende kolen; Hij fatsoeneert het met hamers, En beukt het met krachtige arm. Maar dan krijgt hij honger, is aan ‘t eind van zijn krachten, En drinkt hij geen water, dan versmacht hij van dorst. **13** De timmerman legt het meetsnoer aan, En tekent het uit met zijn stift; Hij bewerkt het met beitels, Meet het af met de passer. Zo geeft hij het een mensengestalte Naar een mooi mensenmodel. En om het een woning te geven, **14** Hakt men ceders omver, Haalt pijnboom en eik; Men beproeft zijn kracht op de bomen van het woud, Die de mens had geplant, En de regen deed groeien. **15** De mens gebruikt het voor brandhout, Neemt er een deel van, om zich te warmen, Of verstookt het, om er brood mee te bakken. Van de rest maakt hij een afgod, om te aanbidden, Snijdt er een beeld uit, En knielt er voor neer. **16** De helft verbrandt hij in vuur, Op de houtskool roostert hij vlees om te eten; Is hij verzadigd, dan gaat hij zich warmen, en zegt: Ha, ik ben warm en voel vuur! **17** Van het overschot maakt hij een afgod, Een beeld, waarvoor hij kan knielen. Dan werpt hij zich aanbiddend neer, En zegt: Kom mij te hulp; Want gij zijt mijn god! **18** Ze verstaan het niet, en hebben geen inzicht; Er ligt een waas op hun ogen, zodat ze niet zien, Op hun harten, die er niets van begrijpen. **19** Men denkt er niet verder op na, En ziet het niet eens; Men heeft geen oordeel genoeg om te zeggen: Ik heb de helft in vuur verbrand, Brood op de houtskool gebakken,

Vlees geroosterd en opgegeten. Van het overschot maak ik een
gruwel, Voor een blok hout kniel ik neer, **20** Wat enkel stof is,
jaag ik na! Hun afgedwaald hart verleidt hen er toe; Men kan er
zich niet aan onttrekken, en zeggen: Houd ik geen leugen in
mijn hand? **21** Jakob, denk aan dit alles; Israël, want gij zijt mijn
dienaar, Ik heb u geschapen, om Mij te dienen; Israël, vergeet
Mij toch niet! **22** Als een nevel vaag Ik uw misdaden weg, als
een wolk uw zonden; Keer tot Mij terug, want Ik heb u verlost!
23 Jubelt hemelen, want Jahweh heeft het gedaan; Juicht, gij
diepten der aarde; Bergen, schalt uw jubelzang uit, Gij woud
met al uw geboomte: Want Jahweh heeft Jakob verlost, En
Israël zijn glorie getoond! **24** Zo spreekt Jahweh, uw Verlosser,
Die u vormde van de moederschoot af: Ik ben Jahweh, die
alles gemaakt heeft, Die de hemelen spande, Ik alleen; Die de
aarde grondde: Wie stond Mij bij? **25** Die de tekens der zieners
verijdelt, De voorspellers als zotten laat staan; Die de wijzen
doet vluchten, Hun wetenschap tot dwaasheid maakt; **26** Maar
die het woord van zijn dienaars gestand doet, En de raad van
zijn boden volbrengt. Die tot Jerusalem spreekt: Gij moet worden
bewoond; Tot de tempel zegt: Gij moet worden gegrond; Tot
de steden van Juda: Gij moet worden gebouwd, Ik richt haar
puinen weer op. **27** Die tot de afgrond spreekt: Droog uit, Uw
stromen laat Ik verzanden; **28** Hij is het, die tot Cyrus spreekt:
Mijn vriend, die heel mijn wil zal volbrengen, En tot Jerusalem
zal zeggen: Gij moet worden herbouwd; Tot de tempel: Gij moet
worden gegrond!

45 Zo spreekt Jahweh tot zijn gezalfde, Tot Cyrus, die Hij bij de
rechterhand heeft gevat: Om volken voor hem neer te werpen,
En vorsten de gordel van de lenden te trekken; Om deuren voor

hem los te rukken, Geen poorten blijven gesloten. **2** Ik zelf ga
voor u uit, En zal de hoogten voor u slechten; Bronzen poorten
trap Ik in, Ijzeren grendels sla Ik stuk; **3** Verborgen schatten zal
Ik u geven, En goed verstopte fortuinen. Opdat ge moogt weten,
dat Ik, Jahweh, het ben, Ik, Israëls God, die u riep bij uw naam!
4 Terwille van Jakob, mijn dienaar, Van Israël, mijn uitverkorene,
Heb Ik u bij uw naam geroepen, U een titel geschonken, zonder
dat ge Mij kent. **5** Ik ben Jahweh, er is geen ander; Buiten Mij
bestaat er geen god. Ik heb u omgord, zonder dat ge Mij kent:
6 Opdat men zou weten Van het oosten tot het westen, Dat
er geen ander bestaat buiten Mij! Ik ben Jahweh, er is geen
ander! **7** Ik vormde het licht, En heb het duister geschapen;
Het heil verwekt, En het onheil gesticht: Ik, Jahweh, heb dit
alles gedaan! **8** Hemelen, dauwt uit de hoge, Wolken, laat de
gerechtigheid stromen; Aarde open uw schoot, Om vrucht van
verlossing te dragen, En gerechtigheid te laten ontspruiten:
Ik, Jahweh, heb het gewrocht! **9** Wee, die met hun Schepper
twisten: De scherven met den pottenbakker! Zegt het leem soms
tot hem, die het kneedt: Wat maakt ge? Uw handen staan er
niet naar. **10** Wee, die tot zijn vader durft zeggen: waarom
verwekt ge; Of tot een vrouw: waarom hebt ge barensweeën?
11 Zo spreekt Jahweh, Israëls Heilige en Schepper: Durft ge Mij
rekenschap vragen van wat gaat gebeuren, Mij bevelen geven
over het werk mijner handen? **12** Ik heb de aarde gemaakt, en
den mens er geschapen, Met eigen hand de hemel gespannen,
heel zijn heir er besteld! **13** Ik zelf heb hem in mijn goedheid
verwekt, En al zijn paden geëffend; Hij is het, die mijn stad zal
herbouwen, En mijn ballingen zal laten gaan Zonder losprijs,
zonder geschenken: Spreekt Jahweh der heirscharen! **14** Zo

spreekt Jahweh: Egypte's slaven en de kooplui van Koesj Met
de mannen van Seba, hoog van gestalte, Zullen overgaan in
ùw hand, U toebehoren, en achter u aangaan, En in ketens u
dienen. Ze zullen voor u ter aarde vallen, En tot u smeken: Alleen
bij u is een God, Nergens zijn er andere goden; **15** Alleen bij u is
een God, die beschermt, De God van Israël is een Verlosser! **16**
Ze worden allen beschaamd en met schande bedekt, Verlegen
druipen ze af, die makers van beelden. **17** Israël, gij wordt door
Jahweh verlost Met een redding voor eeuwig; Gij zult niet worden
beschaamd en te schande gemaakt, In alle eeuwigheid niet! **18**
Want zo spreekt Jahweh, Die de hemelen schiep, De God, die
de aarde boetseerde, Haar maakte en grondde; Die haar niet
schiep als een baaierd, Maar vormde, om te worden bewoond.
19 Ik ben Jahweh; geen ander! Ik heb niet in het verborgen
gesproken, Of in een duistere hoek van de aarde; Tot Jakobs
kroost niet gezegd: Zoekt Mij tevergeefs! Neen, Ik ben Jahweh,
die rechtuit spreekt, En die de waarheid voorspelt. **20** Verzamelt
u, komt, treedt allen bijeen Die van de volken zijn overgebleven;
Die in onverstand houten afgoden draagt, En bidt tot een god,
die niet redt. **21** Spreekt op, brengt uw bewijzen naar voren, En
beraadt u onder elkander. Wie heeft dit van oudsher verkondigd,
En het lang te voren voorspeld? Ben Ik het niet, Jahweh, Buiten
wien geen andere god bestaat? Neen, een rechtvaardige en
reddende God Is er buiten Mij niet! **22** Wendt u tot Mij, dan wordt
gij gered, alle grenzen der aarde; Want Ik ben God, er is geen
ander! **23** Ik zweer bij Mijzelf, uit mijn mond komt de waarheid,
Het woord, dat nooit wordt herroepen. Voor Mij moet iedere
knie zich buigen, Iedere tong bij Mij zweren. **24** Van Mij zal men
zeggen: Bij Jahweh alleen is zege en kracht! Tot Hem komen

terug, met schaamte bedekt, Allen, die Hem weerstonden; **25** Maar in Jahweh zal verwinnen en juichen Heel Israëls geslacht!

46 Bel wankelt al, en Nebo valt; Hun beelden worden op beesten en ossen gelegd, Getorst en gedragen, een vermoeiende last, **2** Waaronder allen zich bukken en krommen. Maar ze kunnen hun last niet in veiligheid brengen, Zelf zullen ze in ballingschap gaan! **3** Huis van Jakob, luister naar Mij, Wie overbleven van Israëls huis, Die sinds hun geboorte door Mij zijn getorst, Gedragen van de moederschoot af! **4** Tot uw ouderdom ben Ik dezelfde, tot uw grijsheid blijf Ik u torsen. U dragen, zoals Ik gedaan heb, u torsen en redden. **5** Naast wien soms wilt gij Mij stellen en meten, Op wiens beeld Mij doen lijken? **6** Ze schudden goud uit hun buidel, Wegen zilver af op de schaal, Huren een goudsmid, om er een god van te maken, En buigen aanbiddend zich neer. **7** Ze tillen hem op de schouders En dragen hem rond, Zetten hem neer op een voetstuk: daar staat hij, Hij komt van zijn plaats niet meer af; Hij geeft geen antwoord, als men hem roept, Redt niemand uit zijn ellende. **8** Denkt daaraan, weest verstandig, rebellen, **9** Neemt het ter harte, en herinnert u wat vroeger is gebeurd. Ja, ik ben God, er is geen ander, God, die zijns gelijke niet heeft; **10** Die van de beginne het einde voorzegde, Tevoren, wat nog niet was geschied. Ik spreek: Mijn raadsbesluit zal worden volbracht, Wat Ik gewild heb, breng Ik tot stand; **11** Uit het oosten roep Ik den roofvogel op, Uit verre landen den man van mijn plannen! Zoals Ik gezegd heb, zal Ik het schikken, Zoals Ik besloten heb, zal Ik het doen. **12** Moedelozen, luistert naar Mij, Die u nog ver van het heil meent verwijderd: **13** Mijn heil doe Ik naderen, het is niet verre

meer af, Mijn redding laat zich niet wachten; Aan Sion breng Ik
verlossing, Aan Israël mijn glorie!

47 Kom af, zet u neer in het stof, Gij jonkvrouw, dochter van
Babel; Zit neer op de grond, zonder troon, Gij dochter van de
Chaldeën; Want niet langer zal men u noemen Verwend en
vertroeteld. **2** Ga de handmolen halen, om meel te malen,
Doe uw sluier af, uw sleep omhoog; Ontbloot uw benen, Om
door stromen te waden, **3** Naakt zij uw schaamte, Uw schande
te pronk! Wraak zal Ik nemen, onverbiddelijk, spreekt onze
Redder, **4** Israëls Heilige, Jahweh der heirscharen is zijn Naam!
5 Houd u maar stil, en ga in de duisternis zitten, Dochter van de
Chaldeën; Want nooit meer zal men u noemen De souverein
van koninkrijken! **6** Omdat Ik op mijn volk was vergramd, Heb Ik
mijn erfdeel ontwijd, in uw handen geleverd. Maar gij hebt hun
geen medelijden getoond, Zelfs op grijsaards zwaar uw juk laten
drukken. **7** Gij hebt gezegd: Souverein zal ik zijn voor altijd en
eeuwig, Uw einde kwam niet eens bij u op, gij dacht er niet
aan. **8** Hoor dan, wellustige, Die zorgeloos neerzit; Die denkt
bij uzelf: Dat ben ik, en geen ander; Nooit blijf ik als weduwe
zitten, Nooit zal ik zonder kinderen zijn. **9** Maar juist deze
twee rampen zullen u treffen, Plotseling, op één enkele dag;
Kinderloosheid en weduwschap Zullen in al haar zwaarte op u
vallen: Ondanks uw talloze toverkunsten, En de grote macht van
uw bezweerders. **10** Ge hebt op uw boosheid vertrouwd, En
gezegd: Niemand doorziet mij. Uw wijsheid en kunde Hebben
u op een dwaalspoor gebracht; Zodat ge dacht bij uzelf: Dat
ben ik, en geen ander! **11** Maar een onheil zal over u komen,
Dat ge niet weet weg te toveren; Een ramp op u vallen, Die ge
niet kunt bezweren; Plotseling een vernieling u treffen, Geheel

onverwacht! **12** Houd maar vol met uw bezweringen En met
uw talloze toverkunsten, Waarmee ge u hebt afgesloofd Van
uw prilste jeugd. Misschien nog kunt ge er baat bij vinden, Of
jaagt ge er anderen schrik mee aan. **13** Ge hebt u vermoeid met
uw vele beraders, Laat ze nu opstaan; Laat ze u redden, de
hemelbezweerders, En sterrenkijkers, Die u elke maand laten
weten, Wat er voor u zal gebeuren. **14** Zie, ze worden als kaf,
Dat het vuur zal verbranden; Ze kunnen zichzelf niet redden Uit
de greep van de vlammen. Neen, 't is geen vuur, om zich te
warmen, Geen haard, om er voor te gaan zitten. **15** Dat hebt
ge nu van uw bezweerders, En van uw tovenaars, zonder tal,
Waarmee ge u hebt afgesloofd Van uw prilste jeugd: Ze stuiven
langs alle kanten uiteen, Niet één, die u redt!

48 Huis van Jakob, wil dit horen: Die de naam van Israël
dragen, en uit Juda ontsproten; Die bij de Naam van Jahweh
zweren, Den God van Israël belijden, maar zonder waarheid en
deugd; **2** Toch noemen zij zich naar de heilige stad, Steunen op
Israëls God: Jahweh der heirscharen is zijn Naam! **3** Wat thans
gebeurd is, heb Ik vroeger voorspeld; Uit mijn mond ging het
uit, Ik heb het verkondigd: Plotseling voerde Ik het uit, en het
kwam! **4** Want Ik wist, dat gij halsstarrig waart, Uw nek een
ijzeren stang, Uw voorhoofd van koper. **5** Ik had het u tevoren
verkondigd; En eer het gebeurde, het u laten horen; Opdat ge
niet zeggen zoudt: Mijn afgod heeft het gedaan, Mijn beeld en
gietsel heeft het bevolen! Gij hebt dat alles gehoord en gezien:
6 Moet ge het zelf niet bekennen? Maar van nu af ga Ik u nieuwe
dingen verkonden, Geheimen, die ge niet kent; **7** Nu eerst zijn
ze geschapen, niet vroeger, Vóór deze dag hadt gij er nooit van
gehoord; Opdat ge niet zegt: Zie, dat wist ik al lang. **8** Neen,

ge hebt er niets van gehoord of geweten, Voorheen was uw
oor niet geopend; Want Ik wist, dat gij trouweloos waart, Een
afvallige heet van de moederschoot af. **9** Ik bleef lankmoedig
alleen terwille van mijn Naam, Terwille van mijn glorie spaarde
ik u, en vernielde u niet! **10** Maar thans heb Ik u gereinigd,
niet om zilver te krijgen, En u gelouterd in de smeltkroes van
jammer! **11** Ik heb het gedaan om Mijnentwil, Terwille ook van
mijn Naam; Want hoe mocht die worden ontwijd: Mijn glorie geef
Ik geen ander! **12** Jakob, och, luister naar Mij, Israël, dien Ik
heb geroepen: Ik ben de Eerste, Ik ben de Laatste; **13** Mijn
hand was het ook, die de aarde heeft gegrond; Mijn rechterhand
heeft de hemel gespannen, Ik riep ze: Daar stonden ze allen! **14**
Verzamelt u allen, en hoort: Wie heeft onder u dit voorspeld? De
geliefde van Jahweh gaat zijn wil volbrengen Over Babel en het
ras der Chaldeën! **15** Ik heb het gezegd, Ik heb hem geroepen,
Ik heb hem doen komen, en zijn plannen doen slagen! **16** Nadert
tot Mij, En wilt hiernaar horen: Van de aanvang af heb Ik niet in ‘t
verborgen gesproken, En nu ‘t gaat gebeuren, ben Ik er bij;
Thans zend Ik hem, Ik Jahweh de Heer, Thans zend Ik hem
met zijn geest! **17** Zo spreekt Jahweh, Uw Verlosser, Israëls
Heilige: Ik ben Jahweh, uw God, Die u leert tot uw heil; Die u
leidt op de weg, die gij bewandelen moet: **18** Ach, neemt toch
mijn geboden ter harte! Dan zal uw vrede zijn als een stroom,
Uw heil als de golven der zee; **19** Uw zaad als het zand, Uw
kroost als zijn korrels; Nooit wordt dan uitgeroeid noch verdelgd
Uw naam voor mijn aanschijn! **20** Trekt weg uit Babel, Ontvlucht
de Chaldeën! Verkondigt het met het gejubel, En maakt het
bekend, Draagt het uit tot het einde der aarde: Zegt: Jahweh
heeft Jakob, zijn dienaar, verlost! **21** Neen, zij lijden geen dorst,

Die Hij door de steppe laat trekken! Hij laat water voor hen uit de
rotsen stromen, Splijt de rotsen vaneen, en de wateren vloeien!
22 Maar geen vrede voor de goddelozen, Spreekt Jahweh!

49 Eilanden, luistert naar Mij; Hoort aandachtig, verre volken:
Jahweh heeft van mijn geboorte af Mij geroepen, Van de
moederschoot af mijn naam genoemd. **2** Hij maakte mijn mond
een vlijmend zwaard, Hield Mij in de schaduw van zijn hand
verborgen; Hij wette Mij tot een scherpe pijl, En stak Mij weg in
zijn koker. **3** Hij sprak tot Mij: Gij zijt mijn Dienaar, Door wien Ik
Mij glorie bereid. Zo werd Ik geëerd in de ogen van Jahweh, En
mijn God was mijn kracht. **4** Ik zeide: Ik zwoeg tevergeefs, Voor
niets en vruchteloos verspil Ik mijn kracht; Mijn aanspraak is
echter bij Jahweh, Mijn loon bij mijn God! **5** Maar nu spreekt
Jahweh, Die tot zijn Dienaar Mij vormde van de moederschoot
af, Om Jakob tot Hem terug te brengen, En Israël voor Hem te
verzamelen: **6** Hij spreekt: Het is te gering, mijn Dienaar te zijn,
Om Jakobs stammen op te richten en Israëls resten terug te
brengen: Ik stel U tot Licht voor de heidenen, Om mijn heil te
doen reiken tot de grenzen der aarde! **7** Zo spreekt Jahweh,
Israëls Heilige en Verlosser, Tot Hem, die door het volk wordt
veracht en verfoeid, Tot den slaaf der tyrannen! Koningen rijzen
omhoog, wanneer ze U zien, En vorsten werpen zich neer;
Omdat Jahweh getrouw is, Israëls Heilige U uitverkoos! **8** Zo
spreekt Jahweh: Ik verhoor U in de tijd der genade, En sta U bij
op de dag van het heil; Ik heb U gevormd en bestemd Tot een
Verbond met het volk: Om het land weer op te richten, De braak
liggende erven te verdelen; **9** Om tot de gevangenen te zeggen:
Trekt uit! Die in duisternis zitten: Komt tot het licht! Langs alle
wegen zullen ze weiden, Op iedere rots hun grasveld vinden; **10**

Ze zullen honger lijden noch dorst, Geen verzengende wind of
zon zal ze kwellen! Want hun Ontfermer zal ze geleiden, Ze
naar de waterbronnen voeren; **11** Van al mijn bergen maak Ik
een weg, En al mijn paden worden gebaand! **12** Zie, de één
komt uit het oosten, De andere komt uit het noorden, Anderen
weer uit het westen, Anderen uit het land der Sinieten: **13** Jubelt,
hemelen, verheugt u, aarde, Bergen, barst in juichkreten los;
Want Jahweh ontfermt zich over zijn volk, Heeft medelijden met
zijn ellende! **14** Maar Sion zegt: Jahweh heeft mij verlaten, De
Heer mij vergeten! **15** Kan dan een vrouw soms haar kindje
vergeten, Zich niet ontfermen over den zoon van haar schoot?
En al zou ook zij het vergeten, Ik, Ik vergeet u nooit! **16** Zie, Ik
heb u gegrift in de palm van mijn handen, En uw muren staan
Mij steeds voor de geest! **17** Die u uit uw puinen herbouwen,
snellen al toe, Nu uw vernielers zijn weggetrokken. **18** Sla uw
ogen op, en zie rond: Ze zijn allen bijeen, en komen tot u! Zo
waarachtig Ik leef, Spreekt Jahweh: Als een feestgewaad trekt
gij ze allen aan, Gij omgordt u er mee als een bruid. **19** Want uw
ruïnen en puinen En uw land, dat verwoest ligt, Waarachtig, nu
worden ze voor de bewoners te eng, En die u vernielen, zijn
verre! **20** Weer zullen ze het u in de oren roepen, De zonen van
u, die kinderloos waart: De ruimte is veel te klein voor mij; Maak
plaats, opdat ik kan wonen! **21** Dan zult ge zeggen bij uzelf: Wie
heeft mij dezen gebaard? Ik had toch geen kinderen, Ik was toch
onvruchtbaar! Ik was verbannen en verstoten: Wie dan heeft ze
groot gebracht; Zie, alleen was ik overgebleven: Waar komen ze
dan vandaan? **22** Zo spreekt de Heer, Jahweh, uw God: Zie, Ik
hef mijn hand op naar de naties, Steek mijn banier omhoog naar
de volken: Uw zonen brengen ze aan, aan hun boezem gedrukt,

Uw dochters worden op de schouders gedragen; **23** Koningen
zullen uw opvoeders zijn, Hun vorstinnen uw voedsters! Ze
werpen zich voor u neer, het gezicht op de grond, En likken
het stof van uw voeten; Zo zult ge erkennen, dat Ik Jahweh
ben, Dat wie op Mij hopen, niet worden beschaamd! **24** Zal
dan den sterke zijn prooi nog worden ontrukt, De gevangene
zijn tyran nog ontsnappen? **25** Ja! Zelfs den sterke wordt de
gevangene ontrukt, De prooi zal den tyran nog ontsnappen!
Want zo spreekt Jahweh: Ikzelf zal uw bestrijders bekampen En
uw zonen verlossen; **26** Uw verdrukkers zal Ik hun eigen vlees
laten eten, En dronken zullen ze worden van hun eigen bloed
als van most. Dan zullen alle mensen weten, Dat Ik, Jahweh, het
ben, die u redt, Jakobs Sterke, uw Verlosser!

50 Zo spreekt Jahweh: Waar is de scheidingsbrief van uw
moeder, Waarmee Ik haar zou hebben verstoten; Of aan wien
van mijn schuldeisers zou Ik u hebben verkocht? Neen, om
uw misdaden zijt ge verkocht, Om uw zonden is uw moeder
verstoten! **2** Waarom was er niemand meer, toen Ik kwam; Gaf
niemand antwoord, toen Ik riep? Of was mijn hand soms te kort
om te verlossen, Of miste Ik de kracht om te redden? Zie, de
zee leg Ik droog door mijn dreigen, Verander de stromen in een
woestijn; Hun vissen versmachten, omdat het water ontbreekt,
En zij sterven van dorst; **3** De hemelen sla Ik het rouwkleed om,
En geef hun als mantel een zak! **4** Jahweh, de Heer, heeft Mij
de tong van een leerling gegeven, Om tot de ontmoedigden te
kunnen spreken; **5** Jahweh, de Heer, heeft Mij het oor geopend,
Om als een leerling te horen. Elke morgen wekt Hij mijn woord,
Elke morgen wekt Hij mijn oor: En Ik spreek niet tegen, Keer Mij
niet af. **6** Mijn rug bied Ik hun, die Mij slaan, Mijn wangen, die

Mij de baard uitrukken; Ik houd mijn gelaat niet verborgen Voor
smaad en bespuwing. **7** Want Jahweh, de Heer, staat Mij bij,
Daarom schaam Ik Mij niet; Daarom heb Ik mijn gelaat als een
keisteen verhard, En weet, dat Ik niet te schande zal staan. **8**
Mijn verdediger is nabij! Wie is mijn tegenpartij: Laten wij ons
met elkander meten; Wie klaagt Mij aan: Hij trede tegen Mij
op! **9** Zie, Jahweh, de Heer, is mijn helper: Wie zal Mij schuldig
verklaren? Neen, ze zullen allen vergaan als een kleed, En de
mot vreet ze weg! **10** Wie van u dan Jahweh vreest, Hij luistere
naar de stem van zijn Dienaar: Wie in duisternis wandelt, En
geen lichtstraal meer ziet, Laat hij op de Naam van Jahweh
vertrouwen, En steun gaan zoeken bij zijn God. **11** Maar gij allen,
die een vuur hebt ontstoken, En fakkels doet branden: Weg met
u in de gloed van uw vuur, In de fakkels, die gij ontsteekt; Door
mijn eigen hand zal u dit overkomen, Op het bed van smarten
zult ge liggen!

51 Luistert naar Mij, die naar gerechtigheid streeft, En die
Jahweh wilt zoeken! Ziet naar de rots, waaruit gij gehouwen, De
groeve, waaruit gij gegraven zijt; **2** Ziet op naar Abraham, uw
vader, Naar Sara, die u heeft gebaard: Hoe Ik hem heb geroepen,
toen hij alleen stond, Hem heb gezegend en vermeerderd. **3**
Want Jahweh heeft medelijden met Sion, Mededogen met al
zijn puinen: Hij zal zijn steppe in een Eden veranderen, Zijn
woestenij in Jahweh's tuin; Men zal er vreugde en blijdschap in
vinden, Lofgezang en muziek! **4** Hoor naar Mij, o mijn volk, Mijn
natie, luister naar Mij: Want van Mij gaat de wet uit, Mijn recht
als een licht voor de volken; **5** Snel nadert mijn gerechtigheid,
mijn redding verschijnt, Mijn armen zullen de volkeren richten;
Op Mij zullen de eilanden hopen, Verlangend uitzien naar mijn

arm. **6** Heft uw ogen omhoog naar de hemel, En blikt naar de
aarde omlaag: De hemel zal in rook vervliegen, De aarde slijten
als een kleed, En die er op wonen, Zullen sterven als muggen;
Maar mijn heil zal duren voor eeuwig, Mijn gerechtigheid zal
nimmer vergaan! **7** Hoort dan naar Mij, die de gerechtigheid
kent, Volk, dat mijn wet bewaart in zijn hart: Weest niet bevreesd
voor de hoon van de mensen, Niet beducht voor hun smaad. **8**
Want de mot vreet ze weg als een kleed. De worm verteert ze
als wol; Maar mijn gerechtigheid zal duren voor eeuwig, Mijn
heil van geslacht tot geslacht! **9** Op, arm van Jahweh; op, en
bekleed u met kracht, Op, als van ouds, als in vroegere tijden!
Waart gij het niet, die Ráhab vanéén spleet, En het monster
doorboorde; **10** Waart gij het niet, die de zee liet verdrogen, De
wateren van de onmetelijke vloed; Die de diepten der zee tot een
weg hebt gemaakt, Tot een doortocht voor de verlosten? **11** Die
door Jahweh worden bevrijd, keren terug, En trekken juichend
naar Sion; Het hoofd met eeuwige vreugde gekroond, Overstelpt
van vreugde en blijdschap. Verdwenen zijn kommer en zuchten;
12 Ik ben het zelf, die u troost! Hoe kunt ge dan vrezen voor
mensen, die sterven, Voor een mensenkind, dat vergaat als het
gras? **13** Hoe kunt ge Jahweh, uw Schepper, vergeten, Die de
hemelen spande, de aarde grondde; Hoe immerdoor beven voor
de woede van den verdrukker, Als bezat hij de macht, om u te
vernielen? Waar is toch de woede van uw verdrukker? **14** De
in boeien gekromde wordt spoedig bevrijd; Hij zal niet sterven
in de kerker, Het brood zal hem nimmer ontbreken! **15** Ik ben
Jahweh, uw God, Die de zee beroert, En de golven doet bruisen;
Die Jahweh der heirscharen wordt genoemd! **16** Ik legde mijn
woorden in uw mond, Hield in de schaduw van mijn hand u

verborgen: Om opnieuw de hemel te spannen, en de aarde te
gronden, En tot Sion te zeggen: Gij zijt mijn volk! **17** Ontwaak,
ontwaak; Jerusalem, sta op: Die uit Jahweh's hand de kelk van
zijn toorn hebt gedronken, De zwijmelbeker tot de bodem toe
hebt geleegd! **18** Er is niemand geweest, die haar leidde, Van al
de zonen, die zij had gebaard; Niet één, die haar bij de hand
heeft gevat, Van al de zonen, die zij groot had gebracht. **19**
Deze twee rampen hebben u getroffen; Wie klaagt er om u:
Verwoesting en puinen, honger en zwaard; Wie kan u troosten?
20 Uw zonen liggen beschonken op alle hoeken der straten, Als
een gazel in de strik: Dronken van de gramschap van Jahweh,
Van het dreigen van onzen God. **21** Rampzalige, luister toch;
Beschonkene, maar niet van de wijn! **22** Zo spreekt Jahweh, uw
Heer, Uw God, die pleit voor zijn volk: Zie, Ik neem weg uit uw
hand De kelk der bezwijming; De kelk van mijn gramschap Zult
gij langer niet drinken! **23** Ik plaats hem in de handen van uw
verdrukkers, In de handen van uw tyrannen, Die tot u zeggen:
Buk u neer, Opdat wij over u heen kunnen lopen; Maak uw rug
tot een bodem, Tot een straat om te wandelen.

52 Ontwaak, ontwaak! Sion, bekleed u met kracht, Jerusalem,
heilige stad, trek uw feestgewaad aan; Want nooit meer treedt
bij u binnen Onbesnedene of onreine! **2** Schud het stof van u af,
en sta op, Gevangene, Jerusalem; Slaak de boeien van uw hals,
Gevangen dochter van Sion! **3** Want zó spreekt Jahweh, de
Heer; Om niet zijt ge verkocht; Niet voor de prijs van zilver Zult
ge worden gelost! **4** Want zó spreekt Jahweh, de Heer: Mijn volk
trok eertijds naar Egypte, Om daar te verblijven, En Assjoer
heeft het zonder reden verdrukt. **5** Maar hier, zegt Jahweh, wat
heb Ik hier nog te doen? Mijn volk is er heengesleept zonder

enige grond; Zijn tyrannen razen, zegt Jahweh; Dag in, dag uit
wordt mijn Naam er gelasterd! **6** Waarachtig, mijn volk zal er
mijn Naam leren kennen; Ja, op die dag zal het weten, Dat Ik
het ben, die zegt: Hier ben Ik! **7** Hoe lieflijk zijn op de bergen
De voeten van den vreugdebode, Die vrede meldt, de blijmare
brengt, het heil verkondigt, Tot Sion zegt: Uw God gaat heersen!
8 Al uw wachters verheffen hun stem En jubelen in koren; Want
ze zien met hun ogen, Dat Jahweh terugkeert naar Sion. **9**
Juicht en jubelt in koren Puinen van Jerusalem; Want Jahweh
erbarmt zich over zijn volk, En gaat Jerusalem verlossen. **10**
Jahweh ontbloot zijn heilige arm Voor het oog aller volken; En
alle grenzen der aarde aanschouwen Het heil van onzen God!
11 Terug, terug! Trekt er uit weg; Raakt niet aan wat onrein is;
Trekt weg uit zijn midden, en maakt u weer rein, Die Jahweh's
vaten moet dragen! **12** Maar trekt niet weg in wilde haast, En
snelt niet als vluchteling heen: Want Jahweh gaat aan uw spits,
Uw achterhoede is Israëls God! **13** Zie, mijn Dienaar zal stijgen
in aanzien, En worden verhoogd en verheven; Even hoog zal Hij
stijgen, Als velen verslagen over Hem stonden. **14** Nu is zijn
gelaat wel onmenselijk verwrongen, En heeft zijn gestalte niets
menselijks meer; **15** Maar eens zullen vele volken bij zijn aanblik
ontroeren, En koningen hun mond voor Hem sluiten. Want dan
zullen ze zien wat hun nooit was verkondigd, Aanschouwen wat
ze nimmer nog hadden gehoord;

53 Wie toch zou geloven, wat òns is voorspeld, Wien is
Jahweh's arm geopenbaard? **2** Als een vormeloos rijsje schiet
Hij omhoog, Als een wortel uit dorstige grond; Zonder gestalte of
luister, waar we naar opzien, Zonder gratie, die ons behaagt. **3**
Veracht, en door de mensen verstoten, Man van smarten, met

lijden bezocht: Voor wien wij ons het gelaat bedekken, Dien wij
versmaden en verachten. **4** En toch, Hij draagt òonze kwalen,
En torst òonze smarten; Maar wij beschouwen Hem als een
melaatse, Geslagen, vernederd door Gòd. **5** Om òonze zonden
wordt Hij doorboord, Om òonze misdaden wordt Hij gebroken; Op
Hem rust de straf, ons ten heil, Door zijn striemen komt òns
genezing. **6** Als schapen doolden wij allen rond, En ieder van ons
ging zijns weegs; Maar Jahweh laat Hem ontmoeten Ons aller
schuld. **7** Hij wordt mishandeld, maar verdraagt het geduldig, En
opent zijn mond niet: Als een lam, naar de slachtbank geleid, Als
een schaap, dat verstomt voor zijn scheerders. **8** Men sleept
Hem uit kerker en rechtzaal ter dood, Wie bekommert zich nog
om zijn lot; Uit het land der levenden wordt Hij gestoten, Ter
dood gebracht om de schuld van zijn volk. **9** Bij de goddelozen
plaatst men zijn graf, Bij de zondaars zijn tombe; Toch had
Hij geen onrecht gepleegd, Nooit was er bedrog in zijn mond.
10 Neen, maar het had Jahweh behaagd, Hem door lijden te
breken, En als waarachtig zoenoffer Zijn leven te nemen. Nu
zal Hij zijn kroost zien in lengte van dagen, Als Hij volbracht
heeft wat Jahweh behaagt; **11** Hij zal het leven aanschouwen,
van smarten bevrijd, En verzadigd worden van kennis. Zelf
rechtvaardig, zal mijn Dienaar velen tot gerechtigheid brengen,
Wier ongerechtigheid Hij heeft gedragen; **12** Zo zal Ik Hem velen
tot erfdeel schenken, Zal Hij talrijke scharen ontvangen als deel
van zijn buit. Daarom geeft Hij zijn leven prijs aan de dood, En
laat zich onder de boosdoeners tellen; Draagt Hij de misdaad
van velen, En bidt voor de zondaars!

54 Jubel, onvruchtbare, die nooit hebt gebaard, Breek uit in
gejuich en gejubel, die geen barensnood kent; Want talrijker

zullen de zonen der verlatene zijn, Dan die der gehuwde,
spreekt Jahweh! **2** Kies ruime plaats voor uw tent, Span wijd
uw tentdoeken uit; Maak langer uw koorden, Sla vaster uw
pinnen! **3** Want naar rechts en naar links Breekt gij uit; Uw
kroost zal naties bezitten, Verwoeste steden bevolken. **4** Heb
dus geen vrees, want ge komt niet te schande, Bloos niet,
want ge wordt niet beschaamd. Neen, ge moet de schande
uwer jeugd maar vergeten, De smaad van uw weduwschap niet
langer gedenken. **5** Want uw Schepper zelf wordt uw gade,
Jahweh der heirscharen is zijn Naam; Israëls Heilige wordt uw
Verlosser, God van heel de aarde wordt Hij genoemd. **6** Ja, als
een eenzame vrouw, van droefheid verslagen, Heeft Jahweh u
geroepen; Als een vrouw, van haar jeugd af versmaad, Zegt uw
God! **7** Wel heb Ik u voor een korte stonde verlaten, Maar in
grote ontferming neem Ik u terug; **8** In ziedende gramschap
een ogenblik lang U mijn aanschijn verborgen, Maar in eeuwig
erbarmen ontferm Ik Mij over u, Spreekt Jahweh, uw Verlosser!
9 Waarachtig, als in de dagen van Noë Zal ‘t nu voor Mij zijn!
Zoals Ik toen heb gezworen, Dat Noë’s wateren nooit meer de
aarde zouden bedekken: Zo zweer Ik, op u niet te toornen,
Niet langer u te bedreigen. **10** En al wijken de bergen, Al
wankelen de heuvels: Mijn genade wijkt niet van u, Mijn Bond
van Vrede wankelt niet, zegt Jahweh, uw Ontfermer! **11** Gij arme,
gejaagde en troosteloze, Zie, uw grondvesten leg Ik met jaspis,
Uw fundament met saffieren; **12** Van robijnen maak Ik uw tinnen,
Van karbonkels uw poorten, Al uw wallen van edelgesteente; **13**
En al die u bouwen, Worden door Jahweh zelf onderricht! Een
heerlijke vrede valt uw zonen ten deel, **14** Als gij in gerechtigheid
zijt bevestigd. Verban dus de vrees: ge hebt niets te duchten;

En de verschrikking: zij nadert u niet. **15** Zie, die u aangrijpt,
Krijgt zijn einde van Mij; Die ù overvalt, Zal over ù vallen. **16** Zie,
Ik zelf schiep den smid, Die het kolenvuur aanblaast, En naar
zijn ambacht er wapens uit smeedt: Maar Ik schiep ook den
verdelger, om ze te vernielen. **17** Neen, geen wapen zal treffen,
dat tegen u is gesmeed; Elke tong, die u beschuldigt, zult ge in 't
ongelijk stellen: Dit is het erfdeel van de dienaars van Jahweh,
Hun aanspraak bij Mij: is de godsspraak van Jahweh!

55 Gij allen, die dorst lijdt: ach, komt tot de wateren; Die
geen geld hebt, komt wijn en melk kopen, en eten om niet. **2**
Waarom weegt ge uw zilver voor iets wat geen brood is, Uw
zwaarverdiend geld voor wat niet verzadigt? Luistert naar Mij,
dan eet ge het goede, En uw ziel zal in overvloed zwelgen; **3**
Spitst uw oren en nadert tot Mij, Hoort, en uw ziel leeft weer op!
Ik sluit met U een eeuwig Verbond, En schenk u de gunsten
aan David verzekerd: **4** Zie, hèm heb Ik tot getuige voor de
volken gesteld, Tot vorst en gebieder der naties; **5** Maar gij
roept volkeren op, die ge niet hebt gekend, En naties, die u
niet kenden, spoeden zich naar u toe: Terwille van Jahweh,
uw God, Israëls Heilige, die u verheerlijkt. **6** Zoekt Jahweh, nu
Hij zich vinden laat, Roept Hem aan, nu Hij dichtbij is: **7** Laat
de zondaar toch zijn wegen verlaten, De slechtaard zijn boze
gedachten; Laat hij zich tot Jahweh bekeren, Opdat Hij zich
zijner ontfermt; Tot onzen God zich bekeren, Want Hij is mild in
vergeven! **8** Neen, mijn gedachten Zijn niet uw gedachten; Uw
wegen zijn mijn wegen niet, Is de godsspraak van Jahweh! **9**
Want zoals de hemel zich boven de aarde verheft, Zo liggen
mijn wegen boven de uwen, Mijn gedachten veel hoger Dan
uw gedachten! **10** Want zoals regen en sneeuw uit de hemel

valt, En daar niet terugkeert zonder de aarde te drenken, Haar
vruchtbaar te maken, en met groen te bedekken, Zaad om te
zaaien te geven, en brood om te eten: **11** Zo is het ook met het
woord uit mijn mond; Niet ledig keert het tot Mij terug, Maar wat
Mij behaagt, richt het uit, Het volbrengt, waartoe Ik het zond! **12**
Dan zult ge vertrekken in vreugde, En in vrede worden geleid;
Bergen en heuvels zullen uitbreken in jubel, u tegemoet. Alle
bomen op het veld in de handen klappen. **13** Voor doornen
schieten cypressen op, Voor distels een mirt: Het zal een glorie
wezen voor Jahweh, Een eeuwig teken, niet te verdelgen!

56 Zo spreekt Jahweh: Onderhoudt het recht, En beoefent
de gerechtigheid: Want mijn heil is nabij, Mijn gerechtigheid
wordt spoedig geopenbaard. **2** Gelukkig de mens, die er naar
handelt, Het mensenkind, dat er aan hecht; De sabbat houdt, en
niet schendt, Zijn hand bewaart van allerlei kwaad! **3** Laat dan
de vreemde, die zich aansloot bij Jahweh, niet zeggen: Heel
zeker snijdt Jahweh mij af van zijn volk; Laat de eunuch ook niet
zeggen: Zie, ik ben maar een dorre boom! **4** Want zo spreekt
Jahweh tot de eunuchen: Wie mijn sabbat onderhouden, En
verkiezen wat Mij behaagt, Getrouw blijven aan mijn Verbond: **5**
Hun geef Ik een gedenkzuil in mijn huis en binnen mijn muren,
Een naam, veel beter dan zonen en dochters: Ik geef hun een
eeuwige naam, Die nooit zal vergaan! **6** En tot de vreemden, Die
zich aansloten bij Jahweh, om Hem te dienen, Jahweh's Naam
te beminnen, En zijn dienaars te zijn: Wie de sabbat houden,
niet schenden, En trouw blijven aan mijn Verbond: **7** Hen zal Ik
brengen naar mijn heilige berg, Ze vreugde doen smaken in mijn
huis van gebed. Hun brand- en slachtoffers Zullen welkom zijn
op mijn altaar; Waarachtig, mijn huis zal worden genoemd: Een

huis van gebed voor àlle volken. **8** Zo spreekt Jahweh, mijn
Heer, Die de verstrooiden van Israël verzamelt: Bij hen, die al
bijeen zijn gebracht, Voeg Ik nog anderen! **9** Wilde beesten,
komt allen verslinden, Met al de dieren in het woud: **10** Mijn
wachters zijn allemaal blind, Ze letten niet op. Het zijn allemaal
stomme honden, Die niet eens kunnen blaffen; Dromerig liggen
ze neer, En slapen maar liefst. **11** Vratige, nooit verzadigde
honden, Dat zijn de leiders, die achteloos zijn, Die hun eigen
weg zoeken, allemaal, Hun eigen belang, tot den laatste toe. **12**
"Komt, we moeten wijn gaan halen, En ons bedrinken: Morgen is
het weer als vandaag, Nog veel beter!"

57 Intussen komt de rechtvaardige om, En er is niemand, die
er op let; Worden de vromen weggerukt, En er is niemand,
die inziet: Dat de rechtvaardige aan onheil ontrukt wordt, **2** En
heengaat in vrede; Dat hij op zijn rustplaats gaat rusten, Die
de rechte weg heeft bewandeld. **3** En gij, komt gij maar eens
hier Gij heksenwichten, Ras van overspeler en hoer! **4** Over
wien waagt ge het, u vrolijk te maken, Tegen wien de mond op
te zetten, En uw tong uit te steken? Zijt ge geen kinderen der
zonde, En leugenbroed? **5** Gij ligt verhit van lust bij de eiken En
onder elke groene boom; Gij slacht de kinderen in de dalen, En
in de spelonken der rotsen. **6** De glibberige stenen in het dal zijn
uw deel, Die behoren u toe; Daarop giet gij uw plengoffer uit, en
breng gij uw gave: En zou Ik er genoegen mee nemen? **7** Op
grote en hoge bergen Hebt gij uw leger gespreid; Daar klimt
gij omhoog, Om uw offers te brengen. **8** En achter deuren en
posten Zet gij uw man-beeld; Uw dek slaat gij op, en beklimt het,
En maakt er plaats voor in bed. Gij koopt voor u Wier bijslaap
gij wenst; Gij bedrijft er veel overspel mee, En kijkt naar hun

schaamte. **9** Gij zalft u met olie voor Molok, Met alle soorten
van balsem; En zendt uw boden naar verre gewesten, Naar
de diepten zelfs van het dodenrijk. **(Sheol h7585)** **10** En als ge
uitgeput zijt door uw jachten, Dan zegt ge nog niet: Ik houd er
mee op; Ge vindt bevrediging in uw lust, En daarom geeft ge
‘t niet op. **11** Wien vreest ge nog, wien ducht ge nog, Dat ge
zo trouweloos zijt, En aan Mij niet meer denkt, U om Mij niet
bekommert? Is het misschien, omdat Ik zweeg en mijn ogen
sloot, Dat ge geen angst voor Mij hadt? **12** Dan stel Ik thans uw
gerechtigheid aan de kaak, Met uw werken daarbij; **13** Dan zal
uw godentroep u niet baten, En u niet redden, als ge roept; De
wind neemt ze allemaal op, Een zucht vaagt ze weg! Maar wie
op Mij vertrouwt, zal het Land ontvangen, En mijn heilige Berg
bezitten; **14** Ik zal zeggen: Baant, baant, effent het pad, Neemt
het struikelblok weg van het pad van mijn volk. **15** Waarachtig,
zo spreekt de Allerhoogste, Hij, die hoog is verheven; Die in
eeuwigheid troont, En de Heilige heet! Ik woon in een hoge
en heilige woning, Maar ook bij de vermorzelde, ootmoedige
geest: Om de geest der ootmoedigen ten leven te wekken,
Het hart der vermorzelden weer te doen leven. **16** Neen, niet
eeuwig blijf Ik vergramd, Niet altoos vertoornd; Want dàn zou
hun geest voor mijn aanschijn versmachten, De zielen, die Ik
zelf heb geschapen. **17** In mijn gramschap heb Ik mijn aanschijn
verborgen, Zodat hij ging dolen, waar ‘t hart hem dreef. **18** Maar
nu heb Ik zijn wegen gezien: Ik zal hem genezen en leiden;
Hèm troosten, en die met hem treuren, **19** Een danklied op de
lippen leggen. Vrede, vrede, voor hem die ver is, En voor hem,
die nabij is: Spreekt Jahweh: Ik zal hem genezen! **20** Maar de
bozen zijn als een onstuimige zee, Die nimmer eens tot rust kan

komen, Wier golven slijk en modder braken: **21** Geen vrede voor
de goddelozen, spreekt Jahweh!

58 Galm het uit, en houd u niet in, Laat schallen uw stem
als bazuinen; Maak mijn volk zijn misdaden bekend, Het huis
van Jakob zijn zonden! **2** Zeker, ze zoeken Mij iedere dag, En
hunkeren er naar, mijn wegen te kennen: Als waren ze een volk,
dat gerechtigheid oefent, En de wet van zijn God niet verzaakt.
Zelfs durven ze Mij rechtvaardige oordelen vragen, En naar
de Komst van God verlangen; **3** "Waarom ziet Gij niet, dat wij
vasten; Weet Gij niet, dat we ons vernederen!" Ziet, op uw
vastendag zoekt gij uw voordeel, En beult gij al uw arbeiders
af. **4** Ziet, gij vast onder kijven en twisten, En slaat er ruw met
de vuisten op in. Neen, zoals ge nù vast, Zal uw stem in de
hoge niet worden gehoord! **5** Is dit soms een vasten, die Mij
aangenaam is, Een dag, waarop de mens zich vernedert? Zijn
hoofd laten hangen als een riet, In zak en as gaan liggen: Noemt
ge dat soms vasten, Dat soms een dag, die Jahweh behaagt? **6**
Is dit niet een vasten, Zoals Ik het wil; Is de godsspraak van
Jahweh, den Heer: Zondige boeien slaken, Knellende banden
ontbinden; Verdrukten de vrijheid geven, Ieder juk verbreken? **7**
Is dat niet een vasten: Den hongerige uw brood reiken, Arme
zwervers in huis opnemen; Den naakte kleden, dien gij ziet,
Uw eigen broeder niet verstoten? **8** Dan eerst zal uw licht
als de dageraad gloren, En uw wonde spoedig genezen, Uw
gerechtigheid voor u uitgaan, De glorie van Jahweh u volgen; **9**
Dan eerst zal Jahweh u verhoren, Als ge Hem aanroept; En als
ge om hulp smeekt, U zeggen: Hier ben Ik: Wanneer ge niemand
knecht in uw midden, Met de vinger nawijst, of kwaad van hem
spreekt; **10** Wanneer ge uw hart voor den hongerige opent, En

den versmachtende verzadigt! Dan zal uw licht in de duisternis
stralen, Uw nacht zal zijn als klaarlichte dag; **11** Dan zal Jahweh
u steeds blijven leiden, Uw ziel overstromen met heldere glans.
Hij zal kracht aan uw gebeente geven, Als een welbesproeide
tuin zult ge zijn, Als een borrelende bron, Waarvan het water
nooit opdroogt. **12** Dan bouwt ge uw oude ruïnen weer op,
Herstelt de grondslagen der vroegere geslachten; Dan zal men
u noemen: Hersteller van bressen, Herbouwer van puinen! **13**
Wanneer ge de sabbat niet schendt, Uw voordeel niet zoekt
op mijn heilige dag; Maar de sabbat uw lust noemt, Jahweh's
heilige dag eerbiedwaardig; Wanneer ge hem hoog houdt, Door
uw bezigheden niet te verrichten, Geen zaken te doen, Geen
overeenkomst te sluiten; **14** Dan zult ge u in Jahweh verheugen:
In zegetocht voer Ik u over de toppen der aarde, En laat u het
erfdeel van Jakob, uw vader, genieten! Waarachtig! De mond
van Jahweh heeft het gezegd!

59 Neen, Jahweh's hand is niet te kort om te redden, Zijn oor
is niet doof om te horen; **2** Maar uw misdaden graven een klove
tussen u en uw God, Uw zonden bedekken zijn aanschijn voor u,
zodat Hij niet hoort. **3** Want uw handen zijn bezoedeld met bloed,
Uw vingers met misdaad; Uw lippen spreken leugentaal, Uw
tong lispelt boosheid. **4** Niemand klaagt aan volgens recht, En
niemand pleit eerlijk; Men steunt op verzinsels, spreekt valsheid,
Gaat zwanger van gekonkel, baart onheil. **5** Addereneieren
broeden zij uit, En spinnewebben weven ze aaneen: Wie van
hun eieren eet, gaat dood; Breekt men ze open, een slang
schiet er uit. **6** Van hun webben kan men geen kleren maken,
En zich met hun maaksels niet dekken; Hun daden zijn enkel
onheilsdaden, En hun handen plegen geweld. **7** Hun voeten

reppen zich naar het kwaad, En rennen, om onschuldig bloed te
vergieten; Hun gedachten zijn onheilsgedachten, Verwoesting
en vernieling bedekken hun paden. **8** De weg van de vrede
kennen ze niet, En in hun sporen vindt men geen recht; Hun
paden maken ze krom, Wie ze betreedt, vindt geen vrede. **9**
Daarom blijft het recht ook verre van ons, En kan ons het heil
niet bereiken; Wij wachten op licht, en zie, het blijft donker, Op
zonnegloren, en wij wandelen in duisternis rond. **10** Als blinden
tasten we langs de wand, Weifelend als die geen ogen hebben;
Wij struikelen op klaarlichte dag, alsof het schemering was, Zijn
in de bloei van het leven als doden. **11** Wij grommen allen als
beren, En klagen als kirrende duiven; Wij wachten op recht,
maar het wil niet komen, Op redding, maar zij blijft verre van
ons. **12** Ja, onze misdaden zijn voor uw aanschijn zo talrijk, En
onze zonden leggen tegen ons getuigenis af; Onze schuld staat
ons altijd voor ogen, We zijn ons onze misdrijven bewust. **13**
Het is altijd: Jahweh verzaken, verloochenen, Ontrouw worden
aan onzen God, Verzet en overtreding preken, Zwanger van
leugentaal gaan, en die uit het binnenste stoten. **14** Het recht
wordt achteruitgedrongen, Gerechtigheid blijft op een afstand
staan; De waarheid struikelt op straat, De eerlijkheid komt
nergens binnen; **15** De goede trouw is verbannen, En wie het
kwade mijdt, stelt zich aan plundering bloot! Jahweh heeft het
gezien, en is verontwaardigd, Omdat er geen recht meer bestaat.
16 Maar toen Hij zag, dat er niemand was, Vol verbazing, dat
niemand kwam helpen: Toen heeft zijn eigen arm Hem geholpen,
Zijn gerechtigheid Hem gesteund. **17** Hij gordde de gerechtigheid
om als een pantser, Zette de helm van het heil op zijn hoofd, Trok
de wraak als een wapenrok aan, Sloeg de ijverzucht om als een

mantel. **18** Naar de werken zal Hij vergelden: Gramschap voor
zijn tegenstanders, Wraak over zijn vijanden, En de kustlanden
geeft Hij hun loon. **19** Dan zal men de Naam van Jahweh vrezen
in het westen, En zijn glorie aan de opgang der zon: Want Hij
komt als een bruisende stroom, Voortgezweept door de adem
van Jahweh. **20** Maar voor Sion komt een Verlosser, Voor wie
zich in Jakob van hun zonde bekeren, spreekt Jahweh, **21** En dit
zal mijn Verbond met hen zijn, zegt Jahweh: Mijn geest, die op
u rust, De woorden, die Ik in uw mond heb gelegd, Zullen uit
uw mond niet wijken, noch uit die van uw kroost, Noch uit de
mond van het zaad van uw kroost, Zegt Jahweh: van nu af tot in
eeuwigheid!

60 Sta dan op, word verlicht, want uw licht is gekomen, De
glorie van Jahweh gaat over u op! **2** Want zie, terwijl de duisternis
de aarde bedekt, En het donker de volken: Is Jahweh over
u opgegaan, En straalt zijn glorie over u uit; **3** Nu komen de
volkeren naar uw licht, En koningen naar uw stralenglans! **4**
Sla uw ogen op, en zie om u heen: Ze zijn allen verzameld, en
gaan naar u op; Van verre snellen uw zonen toe, Uw dochters
worden op de heup gedragen. **5** Gij zult het zien, en stralen van
blijdschap, En uw hart zal bonzen van vreugd: Want dan stromen
de schatten der zee naar u toe, De rijkdom der volken komt op u
af. **6** Een vloed van kamelen zal u bedekken, Dromedarissen
van Midjan en Efa; Uit Sjeba trekken ze allen met goud en met
wierook, En verkondigen blijde Jahweh's lof. **7** Al de schapen
van Kedar zijn voor u samengedreven, En Nebajots rammen
staan voor u klaar; Ze bestijgen mijn altaar als een aangenaam
offer, Om het huis van mijn glorie te eren. **8** Wie komen als
een wolk daar aangevlogen, En als duiven naar hun til? **9** De

bodems der kustlanden liggen voor Mij al bijeen, De schepen
van Tarsjisj voorop: Om uw zonen van verre te brengen, Tegelijk
met hun zilver en goud, Voor de Naam van Jahweh, uw God,
Voor Israëls Heilige, die u glorie bereidt. **10** Dan bouwen de
vreemden uw muren op, En hun koningen zullen u dienen; Want
al heb Ik u in mijn gramschap geslagen, In mijn liefde ontferm
Ik Mij over u. **11** Uw poorten zullen altijd open staan, Nooit
worden gesloten bij dag of bij nacht: Opdat de volken u hun
rijkdommen brengen, Begeleid door hun vorsten. **13** De glorie
van de Libanon zal tot u komen: Cypressen, platanen en dennen
tezamen, Om mijn heilige stede te sieren, De plek voor mijn
voeten te eren. **14** Deemoedig komen de zonen van uw tyrannen
tot u, Voor uw voetzolen werpen al, die u versmaadden, zich
neer, Ze zullen u noemen: de Stad van Jahweh, De Sion van
Israëls Heilige! **15** Van de verlatene, die gij waart, Van de gehate,
waar niemand doorheen trok, Maak Ik een trots voor de eeuwen,
Een lust van geslacht op geslacht. **16** De melk der volkeren zult
ge drinken, En koninklijke borsten zuigen. Dan zult ge weten,
dat Ik, Jahweh, het ben, die u redt, Jakobs Sterke, die u verlost!
17 Voor koper breng Ik u goud, en zilver voor ijzer, Koper voor
hout, en ijzer voor stenen. Vrede stel Ik aan tot uw leiders, En
gerechtigheid tot uw heersers. **18** Van geweld wordt in uw land
niet langer gehoord, Van verwoesting noch puinen binnen uw
grenzen; Maar uw muren zult ge Redding noemen, En Glorie uw
poorten. **19** De zon zal des daags uw licht niet meer zijn, De
glans der maan u ‘s nachts niet beschijnen; Maar Jahweh zal
een eeuwig Licht voor u zijn, En uw God wordt uw Luister! **20**
Uw zon gaat nimmer meer onder, En uw maan neemt niet af;
Want Jahweh zal een eeuwig Licht voor u zijn: Uw dagen van

rouw zijn ten einde! **21** Uw volk zal enkel rechtvaardigen zijn, En
het land voor eeuwig bezitten: De loot, die Ik plantte, Het werk
mijner handen, om Mij te verheerlijken. **22** De kleinste wordt een
geslacht, De geringste een machtige natie. Ik, Jahweh, heb het
gezegd; Te zijner tijd zal Ik het haastig volbrengen!

61 De geest van Jahweh, mijn Heer, rust op Mijl, Want
Jahweh heeft Mij gezalfd; Hij heeft Mij gezonden, om armen de
blijde boodschap te brengen, Om te verbinden wiens hart is
gebroken, Aan gevangenen verlossing te melden, Aan geboeiden
bevrijding; **2** Om het genadejaar van Jahweh te preken, De dag
der wraak van onzen God. Om alle bedroefden te troosten, **3**
En Sions treurenden op te richten; Om hun een diadeem te
schenken In plaats van as, Vreugde-olie voor rouwgewaad, En
jubel voor wanhoop; Opdat men ze noeme: Gerechtigheids-
eiken, Door Jahweh geplant tot zijn glorie. **4** Dan zullen ze
hun oude puinen herbouwen, De ruïnen van vroeger herstellen,
De verwoeste steden vernieuwen, In puin van geslacht tot
geslacht. **5** Vreemden zullen uw kudden weiden, Buitenlanders
uw akker en wijngaard bewerken; **6** Maar gij zult priesters van
Jahweh worden genoemd, Bedienaars heten van onzen God.
De schatten der volkeren zult ge verteren, En met hun luister
gaan pronken. **7** In plaats van hun dubbele schande, Van hun
aandeel in smaad en verachting, Zullen zij in hun land een
dubbel aandeel bezitten, En eeuwige vreugde genieten; **8** Want
Ik, Jahweh, bemin het recht, Maar haat onrecht en roof. Eerlijk
zal Ik ze belonen, En een eeuwig Verbond met hen sluiten; **9**
Hun kroost zal beroemd zijn onder de naties, Hun geslacht te
midden der volken! Al die ze ziet, zal hen erkennen Als het
zaad, door Jahweh gezegend; **10** En Ik zal juichen en jubelen in

Jahweh, Mijn ziel zich verheugen in mijn God. Want Hij heeft Mij
gehuld in het kleed van het Heil, Mij de mantel der Gerechtigheid
omgeslagen: Zoals een bruidegom zich kroont met een krans,
Een bruid zich tooit met haar pronk. **11** Want zoals de aarde haar
gewas doet ontluiken, En een tuin zijn zaad doet ontkiemen: Zo
zal Jahweh, de Heer, gerechtigheid laten ontspruiten, En glorie
voor het oog aller volken.

62 Om wille van Sion Mag Ik niet zwijgen, Om wille van
Jerusalem Mag Ik niet rusten: Tot zijn gerechtigheid als de
dageraad glanst, Zijn heil als een brandende fakkel; **2** En de
volkeren uw gerechtigheid zien, Alle vorsten uw glorie! Met
een nieuwe naam zal men u noemen, Die Jahweh's mond zal
bepalen; **3** Gij zult een erekroon zijn In de hand van Jahweh, Een
koninklijke diadeem In de hand van uw God. **4** Men zal u niet
langer "Verlatene" noemen, En uw land niet "Verwoesting". Neen,
gij zult heten: "Mijn welbehagen", En uw land: "De Gehuwde"!
Want Jahweh heeft behagen in u, En uw land wordt gehuwd. **5**
Zoals een jongeman zijn meisje trouwt, Zal Hij, die u opbouwt, u
huwen; En zoals een bruidegom zich verheugt in zijn bruid, Zal
uw God zich verheugen in u. **6** Op uw muren, Jerusalem, Heb
Ik wachters geplaatst; De ganse dag, de ganse nacht, Geen
ogenblik mogen ze zwijgen! Gij, die Jahweh moet manen, houdt
u niet stil, **7** En laat Hem geen rust: Totdat Hij Jerusalem heeft
hersteld, En tot glorie der aarde gemaakt! **8** Bij zijn rechterhand
heeft Jahweh gezworen, En bij zijn machtige arm: Nooit geef Ik
uw koren tot spijs voor uw vijand, Nooit drinken vreemden uw
most, de vrucht van uw zwoegen; **9** Maar die graan binnenhalen,
zullen het eten, En Jahweh loven; Die de wijn oogsten, zullen
hem drinken In mijn heilige hallen. **10** Trekt weg, trekt weg door

de poorten, Baant een weg voor het volk; Maakt effen, maakt
effen de heirbaan, En verwijdert de stenen; Steekt de banier
Voor de volkeren omhoog: **11** Zie, Jahweh laat het verkonden
Tot aan de grenzen der aarde! Zeg tot de dochter van Sion: Zie,
Hij komt, uw Verlosser! Zijn beloning komt met Hem mee, Zijn
vergelding gaat voor Hem uit! **12** Hèm zal men noemen: "Het
heilige volk, Door Jahweh verlost"; En gij zult heten: "De lang
gezochte, De stad, die nooit wordt verlaten"!

63 Wie is het, die van Edom komt, In bloedrode kleren van
Bosra, Stralend in zijn feestgewaad, Fier in zijn geweldige
kracht? Ik ben het, wiens woord gerechtigheid is, Die machtig
is, om te redden! **2** Waarom is dan uw feestgewaad rood,
Uw kleren, alsof Gij de wijnpers treedt? **3** Ik, Ik alleen heb de
wijnpers getreden, En geen enkel volk stond Mij bij; Ik heb ze
vertreden in mijn toorn, Ze vertrapt in mijn gramschap. Toen
spatte hun bloed op mijn kleren, En besmeurde Ik heel mijn
gewaad; **4** Want Ik had een dag van wraak beraamd, Gekomen
was mijn jaar van verlossing! **5** Ik keek rond: Geen helper daar!
Stond verbaasd: Er was niemand, die steunde! Toen heeft mijn
eigen arm Mij geholpen, En mijn gerechtigheid Mij gesteund. **6**
Ik vertrapte de volkeren in mijn toorn, Maakte ze dronken van
mijn gramschap; En Ik liet hun bloed Op de aarde stromen! **7** Ik
wil de gunsten van Jahweh herdenken, De roemruchte werken
van Jahweh: Al wat Jahweh voor ons heeft gedaan, Zijn grote
goedheid voor Israëls huis; Wat Hij in zijn ontferming voor ons
deed, En naar de volheid van zijn genade; **8** Hoe Hij zeide: Ze
zijn toch mijn volk, Kinderen, die hun trouw niet verbreken! **9** Hij
was hun een Redder in al hun benauwdheid; Geen bode of
engel: Hijzelf heeft ze gered. In zijn liefde en ontferming heeft Hij

zelf ze verlost, Hen opgenomen, gedragen heel de vroegere tijd.
10 Maar zij waren weerspannig, En bedroefden zijn heilige geest;
Zo is Hij hun vijand geworden, Heeft Hij zelf ze bestreden. **11**
Toen dacht zijn volk aan de vroegere dagen, Aan de dagen van
Moses! Waar blijft Hij, die uit de wateren trok Den herder zijner
kudde? Waar blijft Hij, die in diens hart Zijn heilige geest heeft
gelegd; **12** Die Moses met zijn rechterhand heeft geleid, En met
zijn heerlijke arm? Die voor hen uit de wateren kliefde, Om zich
een eeuwige naam te bereiden; **13** Hen door de watervloeden
deed gaan, Zonder te struikelen, als een ros over de steppe? **14**
Als een kudde, die naar de vlakte daalt, Heeft Jahweh's geest
hen geleid; Zó hebt Gij uw volk willen leiden, Dat Gij u een
heerlijke naam hebt bereid! **15** Ach, blik neer uit de hemel, Zie
neer uit uw heilige en heerlijke woning! Waar blijft nu uw ijver en
kracht, uw ontroering, ontferming? **16** Onthoud ze ons niet: want
Gij zijt onze Vader! Neen, Abraham kent ons niet eens, En Israël
herkent ons niet meer; Maar Gij, Jahweh, blijft onze Vader, Gij
heet onze Verlosser van ouds! **17** Waarom, Jahweh, hebt Gij
ons van uw wegen laten verdwalen, Ons hart afgestompt, om U
niet te vrezen? Ach, Heer, keer terug omwille van uw dienaars,
Terwille van de stammen, die uw erfdeel zijn. **18** Waarom hebben
de goddelozen uw tempel beschimpt, Onze vijanden uw heilige
woning vertreden; **19** Zijn wij geworden, als hadt Gij nooit over
ons geregeerd, Als waren wij nooit naar U genoemd?

64 Ach, scheur toch de hemel vaneen, en daal neer, Zodat de
bergen voor uw aangezicht rillen; **2** Als een vuur, dat brandhout
doet vlammen, Een vuur, dat het water doet stomen: Om uw
vijanden uw Naam te doen kennen, En volken voor U te doen
beven, **3** Als Gij de grootse dingen doet, waarop we niet durfden

hopen, **4** En waarvan men nog nooit had gehoord! Neen, geen
oor heeft gehoord, Geen oog ooit gezien: Een God, buiten U,
Die helpt, die op U hopen; **5** Die vreugde bereidt voor wie
gerechtigheid doet, En uw wegen gedenkt! Maar nu zijt Gij
toornig: wij hebben gezondigd; Zo lang al vergramd: wij waren
afvallig. **6** Allen zijn wij als onreinen geworden, Heel onze deugd
als een doek, door stonden bezoedeld; Als bladeren vallen
wij allemaal af, Onze zonden jagen ons voort als de wind. **7**
Er is niemand, die uw Naam nog aanroept, Of die op U nog
durft steunen; Want Gij hebt voor ons uw aanschijn verborgen,
Ons prijs gegeven aan onze schuld. **8** Toch blijft Gij, Jahweh,
onze Vader! Wij zijn het leem, Gij onze boetseerder; Wij allen
het werk uwer handen! **9** Ach, Jahweh, wees toch niet al te
vergramd, Niet altijd onze misdaad indachtig. Ach, zie op ons
neer: Wij blijven toch allen uw volk! **10** Uw heilige steden zijn een
steppe geworden, Sion een wildernis, Jerusalem een woestijn.
11 Onze heilige en heerlijke tempel, Waarin onze vaderen U
hebben geloofd, Is een prooi der vlammen geworden; Al wat ons
dierbaar was, ligt in puin! **12** Kunt Gij dit alles maar toezien, o
Jahweh; Maar zwijgen, ten einde toe ons vernederen?

65 Ik was bezorgd voor wie Mij niet vroegen, Liet Mij vinden
door wie Mij niet zochten; Ik zeide: Hier ben Ik; hier ben Ik!
Tot een volk, dat mijn Naam niet eens aanriep. **2** Heel de dag
hield Ik mijn handen gestrekt Naar een onhandelbaar volk, Dat
verkeerde wegen bewandelt, Zijn eigen nukken volgt; **3** Naar een
volk, dat Mij tergt Aldoor voor mijn aanschijn. Dat offers opdraagt
in tuinen, En wierook offert op stenen; **4** Dat in grafmonumenten
blijft hokken, In geheime spelonken overnachten; Dat zwijnevlees
eet, Wiens schotels vol zijn van onreine brokken; **5** Dat zegt:

Blijf waar gij zijt, En raak me niet aan, anders maak ik u heilig!
Ja, zij zijn de rook in mijn neus, Het vuur, dat de hele dag
brandt! **6** Zie, het staat voor mijn aanschijn geschreven: Ik zal
niet rusten, Eer Ik wraak heb genomen, En in hun schoot heb
betaald **7** Hun misdaden en die van hun vaders, Allen tezamen,
spreekt Jahweh! Die wierook branden op de bergen, En Mij op
de heuvelen honen, Hun meet Ik het loon van vroeger toe, En
betaal het hun uit in hun schoot: **8** Zo spreekt Jahweh! Zoals
men nog most in een druiventros vindt, En zegt: Werp hem
niet weg, want er zit nog zegen in: Zo zal Ik handelen terwille
van mijn dienaars, En niet alles vernielen; **9** Maar uit Jakob
zal Ik een zaad doen ontspruiten, En uit Juda een erfgenaam
van mijn bergen. Mijn uitverkorenen zullen ze erven, En mijn
dienaars daar wonen; **10** En Sjaron zal een weide zijn voor de
kudde, Het Akor-dal een kamp voor het vee van het volk, dat Mij
zoekt! **11** Maar gij, die Jahweh verzaakt, En mijn heilige Berg
hebt vergeten; Die een tafel aanricht voor Gad. En de beker
voor Meni vult: **12** Voor u bestem Ik het zwaard, En afgeslacht
wordt gij allen, Omdat gij geen antwoord gaaft, toen Ik riep,
Niet hebt geluisterd, toen Ik sprak; Maar kwaad hebt gedaan in
mijn ogen, Gezocht hebt, wat Mij niet behaagt. **13** Waarachtig,
zo spreekt Jahweh, de Heer: Zie, mijn dienaars zullen eten,
Maar gij zult honger moeten lijden; Zie, mijn dienaars zullen
drinken, Maar gij zult versmachten van dorst; Zie, mijn dienaars
zullen zich verheugen, Maar gij beschaamd komen staan; **14**
Zie, mijn dienaars zullen naar hartelust juichen, Maar gij zult
van harteleed schreien, En jammeren van wanhoop! **15** Gij
zult u een naam achterlaten, Die door mijn uitverkorenen zal
worden vervloekt; Jahweh, de Heer, zal u doden, Maar een

nieuwe naam aan zijn dienaren schenken. **16** Dan zal al wie zich
zegen toewenst op aarde, Zich zegenen bij den waarachtigen
God; En wie een eed zweert op aarde, Zal zweren bij den
waarachtigen God! Dan worden de vroegere noden vergeten,
En voor mijn ogen verborgen! **17** Want zie, Ik zal een nieuwe
hemel En een nieuwe aarde scheppen! Aan de vroegere denkt
men niet terug, Ze komen niet weer in de gedachten op; **18**
Maar men zal zich verheugen en eeuwig verblijden Over wat Ik
zal scheppen. Zie, Jerusalem schep Ik om in gejubel, In vreugde
zijn volk; **19** En Ik zal over Jerusalem juichen, In mijn volk Mij
verblijden! Men zal er niet langer meer horen Het geklaag van
geween of geschrei. **20** Vandaar zal niet heengaan De zuigeling
van enkele dagen; De grijsaard niet heengaan, Die zijn dagen
niet vol heeft gemaakt. Want men sterft er als knaap, Al wordt
men honderd jaar oud; En die de honderd jaar niet bereikt, Zal
als een vervloekte worden beschouwd! **21** Ze zullen huizen
bouwen, en er in wonen, Wijngaarden planten, en de vrucht
er van eten; **22** Neen, zij zullen niet bouwen, en anderen er
in wonen, Niet planten, en anderen er van eten. Want even
lang als van bomen Zal de levensduur zijn van mijn volk; En
wat hun handen hebben gemaakt, Zullen mijn uitverkorenen
zelf verbruiken; **23** Ze zullen zich niet vermoeien voor niets,
Geen kinderen baren voor een vroegtijdige dood. Want ze zijn
een geslacht door Jahweh gezegend, Hun nakomelingschap
eveneens. **24** Eer ze nog roepen, geef Ik hun antwoord, Terwijl
ze nog spreken, verhoor Ik hen reeds. **25** Dan zullen wolf en
lam eendrachtig grazen, De leeuw vreet hooi als het rund, De
slang zal zich voeden met stof: Ze zullen geen kwaad of onheil
stichten Op heel mijn heilige berg, Spreekt Jahweh!

66 Zo spreekt Jahweh: De hemel is mijn troon, En de aarde
mijn voetbank! Waar wilt ge dan een huis voor Mij bouwen, En
waar is de plaats, waar Ik zou rusten? **2** Mijn eigen hand heeft
dat alles gemaakt, Van Mij is dit alles, spreekt Jahweh! Neen,
slechts op hem zie Ik neer, Die nederig is en deemoedig van
hart, Die van vrees voor mijn woord is vervuld! **3** Maar wie een
stier slacht, doodt ook een mens; Die een schaap offert, wurgt
ook een hond; Wie een spijsoffer brengt, draagt ook zwijnebloed
op; Wie wierook brandt, vereert ook een afgod. Welnu, zoals zij
hun eigen wegen verkiezen, En hun lust in hun gruwelen vinden,
4 Zo zal Ik hun onheil verkiezen En gruwelen over hen brengen.
Want niemand gaf antwoord, toen Ik riep; Zij luisterden niet, toen
Ik sprak. **5** Hoort Jahweh's woord, Gij die van ontzag voor zijn
woord zijt vervuld! Uw eigen broeders, die u haten, En om mijn
Naam u verstoten, hebben gezegd: Laat Jahweh zijn glorie eens
tonen, Dan kunnen wij uw vreugde eens zien; Maar ze zullen
beschaamd komen staan! **6** Hoort, geraas uit de stad, gerommel
uit de tempel: Het is de donder van Jahweh, Die wraak op zijn
vijanden neemt! **7** Maar Sion zal baren, eer zij krijt, Brengt haar
zonen ter wereld, eer de weeën over haar komen! **8** Wie heeft
er ooit van gehoord, Ooit zo iets mogen zien; Werd ooit een land
op één dag gebaard, Een volk op eenmaal geboren? Maar als
Sion weeën krijgt, heeft zij haar zonen al gebaard! **9** Of zou Ik
de moederschoot openen, En niet laten baren, spreekt Jahweh;
Hem sluiten, Ik die laat baren, zegt uw God? **10** Verheugt u
met Jerusalem, En jubelt met haar, Gij allen, die haar bemint;
Juicht van blijdschap met haar, Gij allen, die over haar treurt; **11**
Opdat ge tot verzadiging moogt zuigen Aan de borst van haar
troost, En met verrukking moogt zwelgen Aan de boezem van

haar glorie. **12** Waarachtig, Jahweh heeft het gezegd! Zie, Ik
leid haar de vrede toe als een stroom, De glorie der volken
als een bruisende vloed. Haar zuigelingen worden op de heup
gedragen, En op de knieën vertroeteld. **13** Zoals men door zijn
moeder getroost wordt, zal Ik u troosten, En zult gij in Jerusalem
worden verkwikt. **14** Als ge het ziet, zal uw hart zich verheugen,
Uw gebeente bloeien als het jonge groen. Dan zal Jahweh's
hand worden geopenbaard aan zijn dienaars, Maar zijn toorn
aan zijn vijanden! **15** Want zie, Jahweh komt als een vuur, Zijn
wagens als een orkaan, Om zijn gramschap te tonen in vuur,
zijn dreigen in vlammen; **16** Want te vuur en te zwaard houdt
Jahweh gericht over alle vlees, En onder de slagen van Jahweh
vallen tallozen neer. **17** En zij die zich heiligen en reinigen,
om naar de tuinen te gaan, Achter een leider, die zich in hun
midden bevindt; Die zwijnevlees eten, ongedierte en muizen,
Ook zij zullen gelijk met hun werken en plannen vergaan: Is
de godsspraak van Jahweh! **18** Maar dan zal Ik komen, om te
verzamelen Alle volken en tongen! Ze zullen komen, en mijn
glorie aanschouwen, **19** En zal Ik tekenen onder hen doen. En
die onder hen zijn gespaard, zal Ik tot de volken zenden, Naar
Tarsjisj, Poet en Loed, naar Mésjek en Rosj, Naar Toebal en
Jawan en verwijderde kusten, Die nog nooit mijn Naam hebben
gehoord, Nooit mijn glorie aanschouwd: En zij zullen mijn glorie
onder de volken verkonden! **20** Dan brengen ze al uw broeders
weer terug, Met een offer voor Jahweh van alle volken, Op
paarden, wagens, karossen, Op muildier en dromedarissen,
Naar mijn heilige berg, Naar Jerusalem, spreekt Jahweh: Juist
zoals Israëls zonen hun spijsoffer brengen, In reine vaten naar
het huis van Jahweh! **21** En ook uit hen zal Ik Mij priesters

kiezen, En levieten, zegt Jahweh! **22** Want zoals de nieuwe
hemel, En de nieuwe aarde, die Ik ga scheppen, Voor mijn
aanschijn blijven bestaan: is de godsspraak van Jahweh; Zo zal
ook uw kroost blijven bestaan en uw naam! **23** En van maan
tot maan, van sabbat tot sabbat Zal al wat leeft Mij komen
aanbidden, zegt Jahweh! **24** En als zij opgaan, zullen ze de
lijken aanschouwen Van de mannen, die Mij hebben verzaakt:
Want hun worm zal niet sterven, hun vuur niet worden geblust;
Een gruwel zijn ze voor al wat leeft!

Jeremia

1 De prediking van Jeremias, den zoon van Chilkijáhoe, uit het
priestergeslacht van Anatot in het land van Benjamin. **2** Tot
hem werd het woord van Jahweh gericht in het dertiende jaar
der regering van Josias, den zoon van Amon en koning van
Juda. **3** En het bleef gericht onder de regering van Jojakim,
den zoon van Josias en koning van Juda, tot het einde van het
elfde jaar van Sedekias, den zoon van Josias en koning van
Juda, totdat Jerusalem in de vijfde maand in ballingschap ging.
4 Het woord van Jahweh werd tot mij gericht: **5** Voordat Ik u in
de moederschoot vormde, kende Ik u; Eer ge geboren werdt,
heiligde Ik u, En bestemde Ik u tot profeet voor de volken! **6** Ik
zeide: Ach, Jahweh, mijn Heer: Zie, ik kan nog niet spreken,
Ik ben maar een kind! **7** Maar Jahweh sprak tot mij: Zeg niet,
ik ben maar een kind! Neen, ge moet overal heengaan, waar
Ik u zend, En alles verkondigen, wat Ik u opleg. **8** Wees voor
niemand bevreesd, Want Ik ben met u, en zal u beschermen: Is
de godsspraak van Jahweh! **9** Toen strekte Jahweh zijn hand
naar mij uit, raakte mijn mond aan, en sprak tot mij: Zie, Ik leg u
mijn woorden in de mond! **10** Heden geef Ik u volmacht Over
volken en koninkrijken: Om uit te roeien en af te breken, Om te
vernielen en te verwoesten, Om op te bouwen en te planten!
11 Het woord van Jahweh werd tot mij gericht: Jeremias, wat
ziet ge? Ik antwoordde: Ik zie een amandel-tak. **12** En Jahweh
sprak tot mij: Ge hebt goed gezien: want Ik ben wakker, om mijn
woord ten uitvoer te brengen! **13** Andermaal werd het woord
van Jahweh tot mij gericht: Wat ziet ge? Ik antwoordde: Ik zie
een ziedende ketel; zijn opening gaapt uit het noorden. **14** En
Jahweh sprak tot mij: Uit het noorden barst het onheil los Over

alle bewoners van het land! **15** Zie, Ik roep alle stammen der
koninkrijken uit het noorden op: Is de godsspraak van Jahweh!
Ze komen allen, om hun troon op te slaan Voor Jerusalems
poorten, Voor al de muren, die haar omringen, Voor al de steden
van Juda. **16** Dan vel Ik hun vonnis om al hun boosheid: Omdat
ze Mij hebben verlaten, Voor vreemde goden wierook gebrand,
Hun eigen maaksel hebben aanbeden. **17** Maar gij moet uw
lenden omgorden, Opstaan en tot hen spreken al wat Ik u zal
bevelen. Ge moet niet bang voor hen zijn, Ik zal zorgen, dat ge
ze niet hoeft te vrezen. **18** Zie, Ik maak thans een vesting van u,
Een ijzeren zuil, een bronzen muur tegen het hele land: Tegen
de koningen en vorsten van Juda, Tegen zijn priesters en het
volk van het land. **19** Zeker, ze zullen strijd met u voeren, Maar
u niets kunnen doen; Want Ik ben met u, om u te beschermen:
Is de godsspraak van Jahweh!

2 Het woord van Jahweh werd tot mij gericht. **2** Ga, en roep het
Jerusalem toe: Zo spreekt Jahweh! Ik denk terug aan de liefde
uwer jeugd, Aan de min van uw bruidstijd, Toen ge Mij in de
woestijn zijt gevolgd, In een onbebouwd land. **3** Toen was Israël
nog Jahweh's heilig bezit, De eersteling van zijn oogst; Allen die
er van aten, moesten het boeten, Rampen zouden hen treffen,
spreekt Jahweh! **4** Hoort dan het woord van Jahweh, Huis van
Jakob En alle geslachten van Israëls huis: **5** Zo spreekt Jahweh!
Wat onrecht hebben uw vaderen in Mij wel ontdekt, Dat ze Mij
hebben verlaten, Om nietigheden te volgen, En zelf een niet te
worden? **6** Ze vroegen niet meer: Waar is Jahweh toch, Die ons
uit Egypteland voerde, En ons geleid heeft door de woestijn?
Een land van steppe en ravijnen, Een land van dorheid en
donker, Een land, waar niemand doorheen trekt, Waar niemand

wil wonen. **7** Ik heb u in een land van tuinen gebracht, Om er de
heerlijkste vruchten te eten; Maar na uw intocht hebt ge mijn
land verpest, Mijn erfdeel tot een gruwel gemaakt. **8** Zelfs de
priesters vroegen niet meer: Waar is Jahweh toch? Die de wet
moesten handhaven, kenden Mij niet, De leiders werden Mij
ontrouw. De profeten voorspelden in den naam van den Báal, En
liepen machteloze afgoden na. **9** Daarom zal Ik u richten, zegt
Jahweh, En de kinderen van uw zonen nog straffen. **10** Gaat
naar de eilanden der Kittiërs kijken, Zendt boden naar Kédar;
Onderzoekt het nauwkeurig, En ziet, of zo iets ooit is gebeurd!
11 Heeft ooit een volk zijn goden verruild; En dat zijn niet eens
goden! Maar mijn volk heeft zijn Glorie verruild, Voor machteloze
afgoden. **12** Hemelen, huivert er van, Beeft en verstart van
ontzetting, Is de godsspraak van Jahweh: Mijn volk heeft een
dubbele misdaad begaan! **13** Mij hebben ze durven verlaten,
Mij, de bron van levende wateren: Om zich gebarsten putten
te slaan, Die geen water kunnen houden. **14** Israël was toch
geen knecht, Hij was toch geen slaaf? Waarom is hij dan een
prooi geworden **15** Waarover leeuwen briesen en brullen. Men
heeft zijn land tot een steppe gemaakt, Zijn steden verwoest en
ontvolkt; **16** Ja, de mannen van Nof en Tachpanches Hebben uw
schedel kaal gegraasd. **17** Hebt ge dit u zelf niet berokkend,
Door Mij te verlaten, Toen Ik u nog wilde leiden, Spreekt Jahweh,
uw God? **18** Wat hadt ge dan naar Egypte te lopen, Om water uit
de Nijl te drinken; Wat hadt ge naar Assjoer te gaan, Om water
uit de Eufraat te slurpen? **19** Neen, het was uw misdaad, die u
sloeg, En uw afval, die u bestrafte; Opdat ge zoudt weten en
inzien, hoe kwaad en bitter het is, Jahweh, uw God te verlaten!
Maar ge vreest Mij niet meer, Spreekt de Heer, Jahweh der

heirscharen! **20** Want lang reeds hebt gij uw juk verbroken,
Uw banden verscheurd. Ge hebt gezegd: Ik wil U niet dienen!
Maar op iedere hoge heuvel, En onder elke groene boom Zijt
ge gaan liggen als een deerne! **21** Ik had u geplant als een
edele wijnstok, Van het zuiverste ras: Hoe zijt ge dan tot bocht
verbasterd, Een wilde wingerd? **22** Al zoudt ge u wassen met
loog, Met zeep, zoveel ge maar wilt, Vuil blijft uw schuld in mijn
ogen: Is de godsspraak van Jahweh, den Heer! **23** Hoe durft ge
zeggen: Ik ben niet bezoedeld, Ik liep de Báals niet na; Kijk maar
eens naar uw gedoe in het Dal, Denk terug aan wat ge daar
hebt gedaan! Vlugge kameel, die steeds heen en weer draaft,
24 Wilde ezelin, aan de steppe gewend, Die in haar geilheid naar
lucht snapt: Wie tempert haar bronst? Wie haar wil vangen,
hoeft zich niet te vermoeien, In haar bronsttijd vindt men ze wel:
25 Pas op, dat ge uw voeten niet doorloopt, Dat uw keel niet
verdroogt! Maar ge antwoordt: ‘t Is onmogelijk; ‘t is tevergeefs;
Want ik houd van de vreemden, Hèn loop ik na! **26** Zoals een
dief, die betrapt wordt, zich schaamt, Wordt het huis van Israël
te schande: Zij met hun koningen en vorsten, Met hun priesters
en hun profeten. **27** Die tot een stuk hout durven zeggen: Gij zijt
mijn vader; Tot een blok steen: Gij hebt mij verwekt; Die Mij de
nek toekeren, niet hun gelaat; Die enkel in tijden van rampspoed
roepen: Op, ons te hulp! **28** Waar zijn toch uw goden, die gij
u hebt gemaakt: Laat ze opstaan, als ze u kunnen helpen in
tijden van nood. Want even talrijk als uw steden, Zijn uw goden,
o Juda! **29** Hoe durft ge nog over Mij klagen: Ge zijt Mij allen
ontrouw geworden, spreekt Jahweh! **30** Tevergeefs heb Ik uw
vaders geslagen, Gij hebt er niets uit geleerd. Het zwaard heeft
uw profeten verslonden Als een verscheurende leeuw; **31** Broed,

dat ge zijt, Hebt ge ooit naar het woord van Jahweh geluisterd?
Ben Ik voor Israël een woestijn geweest, Of een land van akelig
donker? Waarom zegt dan mijn volk: We lopen weg, We komen
niet bij U terug? **32** Vergeet een meisje haar opschik, Een bruid
soms haar gordel? Maar Mij heeft mijn volk wèl vergeten, Sinds
onafzienbare tijden. **33** Hoe goed verstaat ge het toch, Naar
liefde te zoeken, En daarom uw wandel Aan misdaad te wennen!
34 Ja, aan uw handen kleeft bloed, Het leven van onschuldige
kleinen: Ik heb ze niet in de groeve gevonden, Maar overal onder
de eiken. **35** En dan durft ge nog zeggen: Ik ben onschuldig;
Zijn gramschap is van mij weg! Hier ben Ik, om u te kastijden,
Omdat ge nog zegt: Ik hèb niet gezondigd! **36** Waarom maakt
ge zo'n haast, Om van weg te veranderen: Ook Egypte zal u
beschamen, Zoals Assjoer het deed! **37** Ook vandaar komt ge
terug Met het hoofd in uw handen; Want Jahweh heeft uw stut
verstoten, Daar zult ge geen vreugd aan beleven!

3 Als een man zijn vrouw heeft verstoten, Of ze gaat van hem
weg, En wordt de vrouw van een ander: Keert hij dan ooit
naar haar terug? Hebt ge dit land niet verpest, Met uw talloze
vrienden ontucht bedreven: En zoudt ge tot Mij terugkeren, Is de
godsspraak van Jahweh! **2** Sla uw ogen op naar de hoogten, en
zie: Waar hebt gij u niet laten schenden? Langs de wegen zat
ge naar hen te loeren, Als een Arabier in de steppe. Zo hebt ge
het land bevuild Met uw ontucht en boosheid; **3** En uw talloze
minnaars Zijn u een valstrik geworden. Gij hebt het voorhoofd
van een meid, Nooit hebt ge schaamte gekend; **4** En nu zoudt
ge roepen: Gij zijt mijn vader, De vriend van mijn jeugd? **5**
Zal Hij immerdoor wrokken, Ten einde toe toornen? Dàt zijn
uw woorden, Maar uw daden zijn boos, zoveel ge kunt. **6** En

Jahweh sprak tot mij in de dagen van koning Josias: Hebt ge
gezien, wat Israël, de Afvallige, deed: Hoe ze naar iedere hoge
berg en onder elke groene boom is gegaan, om daar ontucht
te doen? **7** Ik dacht bij Mijzelf: Als ze van dit alles genoeg
heeft, keert ze wel tot Mij terug; maar ze deed het niet. Haar
zuster Juda, de Trouweloze, heeft gezien, **8** hoe Ik Israël, de
Afvallige, om heel haar ontuchtig gedrag heb verstoten, en haar
de scheidingsbrief gaf. Maar haar zuster Juda, de Trouweloze,
kende geen vrees: ook zij ging heen, om ontucht te doen; **9**
door haar lichtzinnig overspel heeft ze het land bezoedeld, en
echtbreuk gepleegd met steen en hout. **10** Ondanks dit alles
bekeerde haar zuster Juda, de Trouweloze, zich niet van ganser
harte tot Mij, doch alleen maar in schijn: is de godsspraak van
Jahweh! **11** En Jahweh zeide tot mij: Nog vlekkeloos staat Israël,
de Afvallige, vergeleken bij Juda, de Trouweloze. **12** Ga heen,
en roep deze woorden het noorden in, en spreek: Bekeer u,
Israël, Afvallige: spreekt Jahweh; Ik zal geen toornige blik op u
werpen, Want Ik ben genadig, spreekt Jahweh. **13** Ik wrok niet
voor eeuwig, als gij uw schuld maar bekent! Want ge zijt ontrouw
geweest aan Jahweh, uw God, Hebt onder iedere groene boom
met vreemden gezworven, Maar naar mijn stem niet geluisterd:
Is de godsspraak van Jahweh! **14** Bekeert u, afvallige kinderen:
Is de godsspraak van Jahweh! Want Ik ben uw Heer, Ik neem
genadig u aan. Van elke stad één, en twee uit een stam Zal
Ik van u naar Sion brengen; **15** U herders geven naar mijn
hart, Die u weiden met kennis en wijsheid. **16** En wanneer
ge dan groeit in het land, En vruchtbaar wordt in die dagen,
spreekt Jahweh: Dan zal niemand meer spreken Van de ark
van Jahweh's verbond! Ze zal niemand in de gedachten meer

komen, En niemand zal er aan denken; Niemand zal haar nog
missen, Geen andere wordt er gemaakt! **17** In die dagen wordt
Jerusalem "Troon van Jahweh" genoemd, Waar alle volken zich
verzamelen, Om de Naam van Jahweh in Jerusalem te eren, En
hun afgestompt boos hart niet te volgen. **18** In die dagen zal
het huis van Juda Zich met het huis van Israël verenigen; En
tezamen uit het Noorderland trekken naar het land, Dat Ik ten
erfdeel gaf aan hun vaderen! **19** Want Ik had al gedacht: Hoe
zal Ik u vertroetelen als mijn kinderen, En een heerlijk land u
schenken: Het prachtigste erfdeel onder de volken! Ik dacht:
"Mijn Vader" zult ge Mij noemen, En Mij nooit meer verlaten; **20**
Maar, zoals een vrouw ontrouw wordt aan haar minnaar, Waart
ge Mij ontrouw, huis van Israël, spreekt Jahweh! **21** Maar dan zal
men op de hoogten horen jammeren, Het snikken en smeken
van Israëls zonen: Omdat zij de verkeerde weg zijn gegaan,
En Jahweh, hun God, zijn vergeten. **22** "Bekeert u, opstandige
kinderen; Dan zal Ik uw ontrouw genezen!" "Hier zijn wij! Wij
komen tot U; Want Gij zijt Jahweh, onze God!" **23** Waarachtig,
de hoogten waren bedrog, Bedrog het lawaai op de bergen!
Neen, bij onzen God, bij Jahweh alleen Ligt Israëls heil! **24** De
schandgod heeft het vermogen onzer vaderen verslonden, Hun
schapen en runderen, hun zonen en dochters; **25** In schande
liggen wij neer, En de smaad is ons dek! Want we hebben
gezondigd tegen Jahweh, onzen God, Wij zelf en onze vaderen,
Van onze prilste jeugd af tot heden toe; Niet geluisterd naar
Jahweh, onzen God!

4 Israël, zo ge u waarachtig bekeert, Moogt ge u weer tot Mij
wenden, spreekt Jahweh; En wanneer ge uw gruwelen wegdoet,
Hoeft ge mijn aanschijn niet langer te vluchten. **2** Wanneer ge

zweert: "Bij het leven van Jahweh!" En ge doet het waarachtig,
eerlijk, oprecht: Dan zullen de volkeren in u zich zegenen, In u
zich beroemen. **3** Want zo spreekt Jahweh Tot de mannen van
Juda en Jerusalem: Ge moet een nieuw land gaan ontginnen,
Niet langer tussen doornen zaaien. **4** Besnijdt u voor Jahweh,
uw God, Neemt de voorhuid weg van uw hart: Mannen van
Juda, Bewoners van Jerusalem! **5** Anders laait mijn gramschap
op als een vuur, Verbrandt, en niemand kan blussen, Om de
boosheid van uw werken: Is de godsspraak van Jahweh! Roept
het in Juda, meldt het in Jerusalem, Blaast de bazuin in het
land; Schreeuwt het overal uit: Verzamelt u; We vluchten de
versterkte steden in! **6** Neemt de banier op en vlucht naar de
Sion, Redt u, en houdt u niet op; Want uit het noorden laat Ik
een onheil komen, Een ontzettende ramp! **7** De leeuw is uit zijn
struiken gesprongen, De volkenverslinder is opgerukt uit zijn hol,
Om uw land tot een steppe te maken, Uw steden te verwoesten
en te ontvolken. **8** Kleedt u in zakken, Jammert en huilt; Want
Jahweh's ziedende gramschap Wijkt niet van ons. **9** Op die
dag: is de godsspraak van Jahweh: Zullen koning en vorsten
radeloos staan, De priesters wanhopig, De profeten ontsteld.
10 Ze roepen: Ach Jahweh, mijn Heer, Gij hebt dus dit volk en
Jerusalem bedrogen. Gij hebt gezegd: Ge zult vrede hebben; En
het zwaard bedreigt nu ons leven. **11** In die tijd zal men roepen
Tot dit volk en Jerusalem: Een verschroeiende wind uit de dorre
woestijn Breekt los op de dochter van mijn volk. **12** Niet om te
wannen, niet om te ziften: Een rukwind komt, door Mij gestuurd;
Want nu is de beurt aan Mij gekomen, Om hun vonnis te vellen.
13 Zie, als onweerswolken daagt hij op, Als een wervelwind
rollen zijn wagens, Vlugger dan adelaars rennen zijn paarden:

Wee ons, we zijn verloren! **14** Jerusalem, reinig uw hart toch
van boosheid, Opdat ge nog redding moogt vinden. Hoe lang
toch zullen in uw borst Uw zondige gedachten nog wonen?
15 Hoort; een tijding uit Dan, Een ongeluksbode uit Efraïms
bergen! **16** Meldt het aan Sion: "Daar zijn ze!" Bericht het in
Jerusalem! Belegeraars komen uit verre landen, Heffen hun
strijdkreet aan tegen de steden van Juda, **17** Omsingelen het als
veldbewakers: Omdat het Mij heeft getart, is de godsspraak van
Jahweh! **18** Uw handel en wandel Hebben u dit verdiend; Uw
eigen boosheid maakt het zo bitter, En wondt u het hart. **19** Mijn
borst, mijn borst; ik krimp ineen, O, de wand van mijn hart; Hoe
bonst mijn hart, Ik kan het niet stillen! Want ik hoor het geschal
der trompetten, Het lawaai van de krijg; **20** Ruïne dreunt neer op
ruïne, Het hele land is verwoest. Plotseling liggen mijn tenten
vernield, In een oogwenk mijn zeilen; **21** Hoe lang nog moet ik
de krijgsbanier zien, De bazuin horen schallen! **22** Want mijn
volk is verdwaasd: ze kennen Mij niet; Onverstandige kinderen,
zonder begrip; Volleerd alleen in de boosheid, Maar te dom, om
het goede te doen. **23** Ik zie de aarde al: ze is woest en leeg;
De hemel: weg is zijn licht; **24** Ik zie de bergen: ze rillen, En al
de heuvels: ze beven. **25** Ik zie: geen mensen meer over, Alle
vogels in de lucht zijn gevlogen; **26** Ik zie: de boomgaard een
steppe, alle steden verwoest, Door Jahweh, om zijn ziedende
toorn. **27** Want zo spreekt Jahweh: Het hele land zal worden
verwoest, Al verniel Ik het niet voor altijd; **28** De aarde zal er
om treuren, De hemel daarboven om rouwen. Want Ik heb het
gezegd, En heb het besloten; Ik heb er geen spijt van, Ik kom
er niet meer op terug. **29** Voor het geschreeuw van ruiters en
schutters Is het hele land op de vlucht; Ze kruipen in struiken, en

klimmen op rotsen, Alle steden liggen verlaten, niemand die er
meer woont. **30** En gij wordt verwoest, wat ge ook doet: Al steekt
ge u in purper, omhangt u met goud, Al puilen uw ogen door
smink: Tevergeefs dirkt ge u op. Uw minnaars stoten u weg, Ze
eisen uw leven; **31** Ik hoor al het gillen als van een vrouw in haar
weeën, Het krijten als bij een eerste kind. Het is het kermen van
de dochter van Sion, Die naar adem snakt, de handen wringt.
Wee mij! O, ik bezwijk Onder de slagen der beulen!

5 Trekt door Jerusalems straten, Kijkt rond en ziet uit; Zoekt op
zijn pleinen, of ge iemand kunt vinden, Nog één die gerechtigheid
wil, En waarachtigheid zoekt: Dan zou Ik het sparen! **2** Maar
al zeggen ze: "Bij het leven van Jahweh!" ze zweren vals! **3**
Jahweh, Gij wilt toch waarachtigheid zien? Gij hebt ze geslagen,
maar ze sidderen niet; Gij hebt ze vernield, maar ze willen
niet leren. Ze verharden hun voorhoofd erger nog dan een kei,
En weigeren, zich te bekeren. **4** Ik dacht: Het zijn de kleinen
alleen, die zo dwaas zijn, Omdat ze Jahweh's weg niet kennen,
de dienst van hun God; **5** Ik zal tot de groten gaan spreken,
Want zij kennen Jahweh's weg, de dienst van hun God. Maar
ze hebben allemaal samen het juk verbroken, De banden aan
flarden gescheurd. **6** Daarom vermoordt hen de leeuw uit het
woud, Verslindt hen de wolf uit de steppe, Loert de panter
bij hun steden, Wie er uitgaat, wordt verscheurd. Want hun
zonden zijn talrijk, Hun afval ontstellend. **7** Hoe zou Ik u dit
alles vergeven: Uw zonen verlaten Mij, zweren bij al wat geen
god is. Ik heb ze verzadigd, zij breken hun trouw, En zwermen
naar de bordelen: **8** Allemaal vette, geile hengsten, Hinnekend
achter de vrouw van een ander. **9** Zou Ik zo iets niet straffen,
spreekt Jahweh; Op zulk een volk Mij niet wreken? **10** Klimt zijn

wijnbergen op en gaat ze vernielen, Maar verwoest ze niet voor
altoos; Rukt af zijn ranken, Want ze behoren Jahweh niet toe.
11 Want het huis van Israël is Mij ontrouw geworden, Met het
huis van Juda, spreekt Jahweh! **12** Ze hebben tegen Jahweh
gelogen, Gezegd: Hij doet immers niets; Over ons komt geen
onheil, Wij zullen zwaard noch honger aanschouwen! **13** De
profeten zijn lucht; Ze hebben geen godsspraak: het zal hunzelf
overkomen! **14** Daarom spreekt Jahweh der heirscharen: Omdat
zijl zulke woorden spreken, Maak Ik mijn woorden in uw mond
tot een vuur, En dit volk tot brandhout, dat het verteert! **15**
Zie, Ik laat uit de verte een volk op u los, Huis van Israël: is
de godsspraak van Jahweh! Een onverwoestbaar volk, Een
eeuwenoud volk, Een volk, waarvan ge de taal niet kent, En
de spraak niet verstaat. **16** Zijn strot gelijkt op een open graf,
Het is een leger van helden: **17** Het verslindt uw oogst en uw
brood, Het verslindt uw zonen en dochters; Het verslindt uw
kudde en vee, Het verslindt uw wingerd en vijg. Het verwoest
uw vestingen, Waarop ge vertrouwt, Te vuur en te zwaard: **18**
Al zal Ik dan ook in die dagen U niet voor immer verdelgen:
Is de godsspraak van Jahweh! **19** Maar als ze dan vragen:
Waarom heeft Jahweh, onze God, ons dit alles gedaan? Dan
zult ge hun zeggen: Zoals ge Mij hebt verlaten, En vreemde
goden in uw land hebt gediend, Moet ge vreemden dienen in
een land, dat het uwe niet is! **20** Verkondigt het in het huis
van Jakob, En meldt het in Juda: **21** Hoort dit eens goed, Gij
dwaas en harteloos volk, Dat ogen heeft, maar niet ziet, Dat
oren heeft, maar niet hoort. **22** Mij wilt ge niet vrezen, zegt
Jahweh; Voor mijn aanschijn niet beven? Ik, die de duinen gezet
heb als grens voor de zee, Een slagboom voor eeuwig, die ze

niet overschrijdt; Al klotsen haar golven, ze blijven onmachtig,
Hoe ze ook stormen, ze slaan er niet over. **23** Maar dit volk heeft
een bandeloos en onhandelbaar hart; Ze vallen maar af, en
lopen maar weg. **24** Ze denken niet eens bij zichzelf: Laat ons
Jahweh toch vrezen, onzen God, Die ons regen schenkt op
zijn tijd, in herfst en in lente, Die ons trouw vaste weken brengt
voor de oogst. **25** Uw misdaden hebben dit alles verstoord, Uw
zonden u van die gunsten beroofd! **26** Want er zijn schurken
onder mijn volk, Die in hinderlaag liggen, als vogelaars loeren;
Die strikken zetten, Om mensen te vangen. **27** Als een mand vol
vogels, Zijn hun huizen gepropt met oneerlijk goed. Zo zijn ze
machtig en rijk geworden, **28** En glimmen van vet; De boosheid
puilt van hen uit Ze kennen geen recht. Voor de wezen pleiten
ze niet, Ze nemen het niet voor de armen op! **29** En zou Ik
dit alles niet straffen: Is de godsspraak van Jahweh; Op zulk
een volk Mij niet willen wreken? **30** Ontzettende en gruwelijke
dingen Gebeuren er in het land: **31** De profeten profeteren maar
leugens, De priesters regeren voor hun eigen belang. Zo heeft
mijn volk het gewild; Maar wat zult ge doen, als het einde komt?

6 Redt u, Benjamins zonen Buiten Jerusalems muren; Blaast de
bazuin in Tekóa Hijst het signaal in Bet-Hakkérem! Want uit het
noorden komt onheil, Een ontzettende ramp; **2** De bekoorlijke
en wufte, De dochter van Sion ga Ik verdelgen. **3** De herders
trekken er Met hun kudden op af; Ze slaan om haar hun tenten
op, En allen weiden hun gronden af. **4** Rust u ten strijde tegen
haar uit; Vooruit, bestormen we haar overdag! Helaas, de dag
gaat al voorbij, De avond-schaduw wordt langer. **5** Vooruit, dan
bestormen we haar in de nacht, En vernielen haar burchten;
Want Jahweh der heirscharen Heeft het bevolen! **6** Hakt haar

bomen neer, En werpt een wal tegen Jerusalem op; Het is een
stad vol bedrog, Binnen haar muren heerst enkel geweld. **7**
Zoals een bron haar water laat stromen, Zo stroomt ook zij haar
boosheid uit; Men hoort er slechts van geweld en verdrukking,
Steeds zie Ik wonden en striemen. **8** Jerusalem, laat u gezeggen,
Opdat Ik van u niet ga walgen, En een woestijn van u maak,
Een onbewoond land. **9** Zo spreekt Jahweh der heirscharen:
Lees nu als laatste tros aan de wingerd Het overschot van Israël
na; Steek uw hand er naar uit, Zoals de wijngaardenier naar de
ranken. **10** Tot wien moet ik spreken, Wien nog vermanen, zodat
ze luisteren; Zie hun oor is onbesneden, Ze kunnen niet horen!
Ja, het woord van Jahweh is hun een bespotting, Ze willen er
niet meer naar horen: **11** Al lang ben ik vol van Jahweh's toorn,
Nu houd ik hem niet langer in. Stort hem dan uit over het kind op
de straat, Over heel de kring van jonge mannen! Waarachtig,
mannen en vrouwen worden getroffen, Grijsaards en ouden van
dagen! **12** Hun huizen gaan aan vreemden over, Met akkers
en vrouwen er bij; Want Ik heb mijn hand al uitgestrekt Tegen
de bewoners van het land, spreekt Jahweh! **13** Want van klein
tot groot Azen allen op winst, Profeet en priester Plegen allen
bedrog; **14** Ze menen, de wonde van mijn volk te genezen, Door
luchthartig te roepen: Vrede, vrede! En er is geen vrede! **15**
Ze worden te schande, omdat ze zich schandelijk gedragen,
Omdat ze niet blozen en geen schaamte meer kennen; Daarom
zullen ze vallen, als alles ineen valt, Struikelen, als Ik op hen
afkom, spreekt Jahweh! **16** Zo spreekt Jahweh: Gaat op de
wegen staan, Ziet uit, en vraagt naar de paden van vroeger:
Waar de goede weg is te vinden; Bewandelt die, dan vindt ge
rust voor uw ziel! Maar ze zeiden: We volgen hem niet! **17** Toen

stelde Ik wachters over hen aan, Die riepen: Hoort het geschal
der bazuinen! Maar ze zeiden: We willen niet horen! **18** Hoort
gij het dan, volken, En verneemt mijn besluit, Wat er met hen
gaat gebeuren: **19** Hoort gij het ook, aarde! Zie, Ik ga rampen
brengen over dit volk: De vrucht van hun afval. Want ze hebben
naar mijn woord niet geluisterd, Mijn wet veracht. **20** Wat geeft
Mij de wierook uit Sjeba, De geurige kalmus uit verre landen; Uw
brandoffers wil Ik niet meer, Uw slachtoffers behagen Mij niet.
21 Daarom spreekt Jahweh: Zie, Ik leg voor dit volk Een blok,
waarover het struikelt, Waaraan vaders en zonen, Buren en
vrienden te gronde gaan. **22** Zo spreekt Jahweh: Zie, daar komt
een volk uit het land van het noorden, Een grote natie rukt aan
van de grenzen der aarde: **23** Met boog en lansen gewapend,
Wreed en zonder erbarmen. Hun kreten loeien als de zee, Op
rossen jagen ze voort, Toegerust als oorlogsmannen, Tegen u,
dochter van Sion. **24** We horen wat er van hen wordt verteld, En
onze handen hangen er slap van; Angst grijpt ons aan, Weeën
als van een barende vrouw. **25** Gaat niet naar buiten, Loopt de
wegen niet op, Want het zwaard van den vijand Brengt schrik
allerwege! **26** Dochter van Sion, steek u in zakken, En wentel in
as; Rouw als over een enig kind, stoot bittere klachten uit: Want
plotseling komt over ons de verwoester! **27** Ik heb u bevolen,
mijn volk te toetsen, Om hun gedrag te kennen en te keuren: **28**
Allen zijn ze weerbarstig, Allen even ongedurig; Louter koper en
ijzer, Allen even bedorven! **29** De blaasbalg puft, Het lood smelt
weg door het vuur; Tevergeefs gelouterd: De slakken gaan er
niet uit. **30** Afgekeurd zilver zal men ze noemen, Want Jahweh
heeft ze afgewezen!

7 Het woord, dat Jahweh tot Jeremias richtte! **2** Ge moet in de
poort van het huis van Jahweh gaan staan, en daar het volgende
verkonden: Hoort het woord van Jahweh, gij allen, mannen van
Juda, die deze poorten binnentreedt, om Jahweh te aanbidden.
3 Zo spreekt Jahweh der heirscharen, Israëls God! Draagt zorg
voor een goede handel en wandel; dan zal Ik bij u in deze plaats
blijven wonen. **4** Maar stelt geen vertrouwen in bedriegelijke
leuzen: De tempel van Jahweh, de tempel van Jahweh, de
tempel van Jahweh is hier! **5** Neen, draagt zorg voor een goede
handel en wandel: wees strikt rechtvaardig jegens elkander;
6 verdrukt geen vreemden, wezen en weduwen; vergiet geen
onschuldig bloed in deze plaats; loopt geen vreemde goden
achterna tot uw eigen verderf. **7** Dan alleen zal Ik bij u in
deze plaats blijven wonen, in het land, dat Ik uw vaderen heb
gegeven voor eeuwig! **8** Maar gij vertrouwt op bedriegelijke
leuzen, die geen waarde bezitten! **9** Wat? Stelen, moorden,
echtbreuk plegen en meineed zweren, aan Báal offeren en
achter vreemde goden lopen, die ge niet kent: **10** en dan durft ge
voor mijn aanschijn treden in deze tempel, waarover mijn Naam
is uitgeroepen, en zeggen: We zijn geborgen! En dan gaat ge
met al die gruwelen door! **11** Is dan dit huis, waarover mijn Naam
is uitgeroepen, in uw ogen een moordenaarshol geworden?
Goed; dan bezie ook Ik het niet anders, is de godsspraak
van Jahweh! **12** Gaat eens naar mijn stede in Sjilo, waar Ik
eertijds mijn Naam heb doen wonen, en ziet wat Ik er mee heb
gedaan, om de boosheid van Israël, mijn volk. **13** Welnu dan,
omdat ge dit alles gedaan hebt, spreekt Jahweh: omdat ge niet
hebt geluisterd, toen Ik tijdig genoeg tot u sprak, en niet hebt
geantwoord, toen Ik u riep: **14** daarom zal Ik juist hetzelfde doen

met het huis, waarover mijn Naam is uitgeroepen en waarop gij
vertrouwt; juist hetzelfde met de plaats, die Ik u en uw vaderen
heb gegeven, als Ik gedaan heb met Sjilo. **15** Ik zal u van
mijn aanschijn verstoten, zoals Ik met al uw broeders, het hele
geslacht van Efraïm, heb gedaan! **16** Neen, ge moet voor dit
volk niet bidden, geen klaag- of smeekbede voor hen opstieren,
en niet bij Mij aandringen; want Ik kan u toch niet verhoren. **17**
Ziet ge dan niet, wat ze in de steden van Juda en zelfs in de
straten van Jerusalem durven doen? **18** De kinderen sprokkelen
hout, de vaders ontsteken het vuur, en de vrouwen kneden het
deeg, om koeken te bakken voor de Koningin des hemels; en
men draagt plengoffers op aan vreemde goden, om Mij verdriet
aan te doen. **19** Maar doen ze Mij wel verdriet aan, spreekt
Jahweh? Neen, enkel zichzelf, tot hun eigen beschaming! **20** En
daarom spreekt Jahweh, de Heer: Zie, mijn ziedende toorn wordt
uitgestort over deze plaats: over mensen en vee, over de bomen
op het veld en de vruchten op het land; branden zal hij, en niet
meer worden geblust! **21** Zo spreekt Jahweh der heirscharen,
Israëls God: Vermeerdert uw brand- en slachtoffers maar, en
eet het vlees ervan op. **22** Toen Ik uw vaders uit het land van
Egypte heb geleid, heb Ik hun met geen woord gesproken en
geen enkel gebod gegeven over brand- en slachtoffers. **23** Maar
dit gebod heb Ik hun gegeven: Luistert naar Mij, dan zal Ik uw
God, en gij zult mijn volk zijn; heel de weg moet ge houden, die
Ik u voorschrijf, dan zal het u goed gaan. **24** Maar ze hebben
niet willen horen, niet willen luisteren. Ze volgden hun lusten
en de verstoktheid van hun bedorven hart; ze hebben Mij de
nek toegekeerd, niet hun gelaat. **25** Van de dag af, dat hun
vaders uit het land van Egypte zijn getrokken, tot heden toe,

heb Ik hun al de profeten, mijn dienaars, gezonden: iedere
dag opnieuw, ‘s morgens vroeg en ‘s avonds laat. **26** Maar ze
hebben niet naar Mij willen horen, niet willen luisteren; ze bleven
hardnekkig, erger nog dan hun vaders. **27** Maar al gaat ge hun
dit alles ook zeggen, ze zullen niet naar u horen; al zoudt ge ze
roepen, ze geven u geen antwoord. **28** Neen, dit moet ge hun
zeggen: Dit is een volk, dat niet luistert naar Jahweh, zijn God,
en zich niet laat gezeggen; de trouw is verdwenen, uit hun mond
verbannen! **29** Scheer uw haren af, en werp ze weg, hef een
klaaglied aan op de kale toppen; want Jahweh heeft het geslacht
van zijn gramschap verstoten en verworpen! **30** Waarachtig, de
kinderen van Juda hebben gruwelen gedaan in mijn ogen, is
de godsspraak van Jahweh! Ze hebben hun walgelijke goden
geplaatst in het huis, waarover mijn Naam is uitgeroepen, om het
te bezoedelen. **31** Ze hebben ook op de offerhoogte in het Ben-
Hinnom-dal de Tófet gebouwd, om hun zonen en dochters te
verbranden; wat Ik dan toch zeker niet heb geboden, en Mij nooit
in de gedachte is gekomen. **32** Daarom zullen de dagen komen,
spreekt Jahweh, dat men niet meer van Tófet zal spreken of van
het Ben-Hinnom-dal; maar men zal het "Moord-dal" noemen, en
in de Tófet begraven bij gebrek aan plaats. **33** Dan zullen de
lijken van dit volk het aas zijn voor de vogels uit de lucht en voor
de beesten op aarde, en niemand zal ze verjagen. **34** Dan zal Ik
in de steden van Juda en in Jerusalems straten de kreten van
vreugde en blijdschap verstommen, de jubel van bruidegom, de
jubel der bruid; want het hele land zal een wildernis zijn!

8 In die tijd, spreekt Jahweh, zal men het gebeente van Juda’s
koningen en vorsten uit de graven halen, met het gebeente der
priesters en profeten, met het gebeente van Jerusalems burgers.

2 Men zal ze uitstallen voor zon en maan en heel het heir van de
hemel, waarvan ze zoveel hebben gehouden, die ze hebben
gediend en gevolgd, die ze hebben gezocht en aanbeden. Ze
zullen niet worden verzameld, niet worden begraven, maar ze
blijven liggen als mest op het land. **3** En de dood zal welkom zijn
boven het leven voor de hele rest, die overblijft van dit boze
geslacht, overal waar Ik ze heendrijf, is de godsspraak van
Jahweh! **4** Ge moet hun zeggen: Zo spreekt Jahweh! Staat
iemand, die valt, nooit meer op; Keert iemand, die heengaat,
niet terug? **5** Waarom valt dan dit volk, Valt dan Jerusalem altijd
af? Waarom houden ze dan aan leugens vast, En weigeren ze,
zich te bekeren? **6** Ik luisterde en hoorde toe: Nooit spreken ze
waarheid; Niemand heeft berouw van zijn boosheid, En zegt:
Wat heb ik gedaan? Allen draven ze weg, Als een ros, dat stormt
naar de strijd. **7** Zelfs de ooievaar in de lucht Kent zijn vaste
tijden; Trekduif, zwaluw en gans Houden vast aan de tijd van hun
komst. Maar mijn volk weet niet eens, Wat het Jahweh verplicht
is! **8** Hoe durft ge zeggen: We zijn wijs, Wij hebben de wet van
Jahweh toch? Zeker, maar ze is in leugen veranderd Door de
leugenstift der schriftgeleerden. **9** De wijzen worden te schande,
verslagen, verstrikt; Ze hebben Jahweh's woord veracht: wat
wijsheid hebben ze dan? **10** Daarom geef Ik hun vrouwen aan
vreemden, Hun akkers aan nieuwe bezitters; Want van klein
tot groot Azen allen op winst, Profeet en priester, Plegen allen
bedrog; **11** Ze menen, de wonde van mijn volk te genezen, Door
lichtzinnig te roepen: Vrede, vrede! En er is geen vrede! **12**
Ze worden te schande, omdat ze zich schandelijk gedragen,
Omdat ze niet blozen, en geen schaamte meer kennen. Daarom
zullen ze vallen, als alles ineen valt; Struikelen, als Ik op hen

afkom, spreekt Jahweh! **13** Nu haal Ik de oogst bij hen in: Is de
godsspraak van Jahweh! Aan de wijnstok geen druiven, Aan de
vijgeboom geen vijgen, De blaren verdord: Ik geef ze aan de
voorbijgangers weg! **14** Waarom blijven we zitten? Verzamelt u;
wij vluchten de vestingen in, En komen daar om; Want Jahweh,
onze God, laat ons sterven. Hij geeft ons een gifdrank te drinken,
Omdat wij tegen Jahweh hebben gezondigd. **15** Op heil nog
hopen? Geen goed te verwachten! Op een tijd van genezing?
Neen, van verschrikking! **16** Uit Dan hoort men reeds Het gesnuif
van zijn paarden; Van het gebries zijner hengsten Davert heel
het land. Ze komen het land, met wat er op staat, verslinden, De
stad met die er in wonen. **17** Want zie, Ik laat giftige slangen op
u los, Waartegen geen bezwering zal baten; Die zullen u bijten:
Is de godsspraak van Jahweh! **18** Ongeneeslijk mijn smart, Mijn
hart is zo ziek, **19** Hoort het jammeren van de dochter van mijn
volk Uit verre gewesten: Is Jahweh dan niet meer in Sion, Is zijn
Koning daar niet? Waarom hebben ze Hem toch getart met hun
beelden, Met die nietigheden uit de vreemde? **20** De oogst is
voorbij, de zomer ten einde, En we zijn nòg niet gered. **21** Ik
ben gewond door de wonde van de dochter van mijn volk, In
rouw, en met ontzetting geslagen. **22** Is er geen balsem, geen
geneesheer in Gilad; Waarom is de wonde van de dochter van
mijn volk niet genezen?

9 Ach, mocht mijn hoofd een stortvloed worden, Mijn oog een
bron van tranen: Dat ik dag en nacht kon bewenen De doden
van de dochter van mijn volk! **2** Ach, had ik in de woestijn Maar
een afgelegen verblijf: Dan verliet ik mijn volk, En ging van hen
heen; Want allen zijn het overspelers, Een trouweloos rot. **3**
Ze spannen hun tong Als een boog met hun leugens; Niet op

eerlijke wijze verkrijgen ze macht in het land, Maar van het
ene kwaad vervallen ze in het andere; Mij kennen ze niet: Is
de godsspraak van Jahweh! **4** Wees voor uw vriend op uw
hoede, En niemand vertrouwe zijn broer; Want alle broers zijn
bedriegers, Een lasteraar iedere vriend; **5** Ze liegen maar tegen
elkander, Nooit spreken ze waarheid. Ze hebben hun tong leren
liegen, En putten zich uit in geveins, **6** In geweld op geweld, In
bedrog op bedrog; Mij willen ze niet kennen: Is de godsspraak
van Jahweh! **7** Daarom zegt Jahweh der heirscharen: Zie, Ik ga
ze smelten en keuren; Wat kan Ik anders doen Met de dochter
van mijn volk? **8** Want hun tong is een moordende pijl, Het
woord in hun mond is bedrog. Vrede! roept men zijn vrienden
toe, Maar in zijn binnenste legt men ze strikken. **9** En zou Ik dit
alles niet straffen: Is de godsspraak van Jahweh: Op zulk een
volk Mij niet wreken! **10** Heft een wee- en jammerklacht aan
op de bergen, Een klaaglied op de dreven der steppe: Want
ze liggen verlaten, er trekt niemand doorheen, Men hoort er
niet meer het blaten der kudde; De vogels uit de lucht met het
vee Zijn weggevlucht en verdwenen. **11** Van Jerusalem ga Ik
een puinhoop maken, een jakhalzen-hol; Van de steden van
Juda een wildernis zonder bewoners! **12** Wie wijs is, hij zal het
begrijpen, Tot wien Jahweh's mond heeft gesproken, hij zal het
verkonden: Waarom dit land te gronde moet gaan, Verlaten als
een woestijn, waar niemand doorheen trekt! **13** Jahweh zegt:
Omdat ze mijn wet hebben verlaten, Die Ik hun had gegeven;
Naar mijn stem niet hebben geluisterd, En er niet naar hebben
geleefd; **14** Maar hun afgestompt hart zijn gevolgd, En de Báals,
zoals hun vaders het hen hadden geleerd. **15** Daarom zegt
Jahweh der heirscharen, Israëls God: Zie, Ik ga dit volk met

alsem voeden, en drenken met gif; **16** Ik ga ze verstrooien onder
de volken, Die zijzelf noch hun vaders hebben gekend; En Ik
zend hun het zwaard achterna, Totdat Ik ze geheel heb vernield!
17 Dit zegt Jahweh der heirscharen: Gaat klaagvrouwen zoeken,
laat ze komen; De bekwaamsten ontbieden, Dat ze komen,
zich spoeden; **18** Laat ze een klaaglied over ons jammeren,
Dat onze ogen stromen van tranen, Onze wimpers druipen van
water. **19** Hoort! Een jammerklacht Wordt uit Sion vernomen:
Hoe zijn we vernield, Hoe diep beschaamd; Want we moeten
het land verlaten. Men heeft onze huizen verwoest. **20** Ach
vrouwen, hoort het woord van Jahweh, Laat uw oren luisteren
naar het woord van zijn mond; Leert uw dochters een treurzang,
Elkander een klaaglied; **21** Want de dood is door onze vensters
geklommen, En onze paleizen binnengedrongen! Hij maait de
kinderen weg van de straat, De jeugd van de pleinen; **22** De
mensenlijken liggen neer Als mest op de akker; Als halmen
achter den maaier, Die niemand leest! **23** Zo spreekt Jahweh:
De wijze roeme niet op zijn wijsheid, De sterke roeme niet op
zijn sterkte, De rijke roeme niet op zijn rijkdom. **24** Wie roemen
wil, moet hierin roemen: Dat hij verstandig is, en Mij erkent, Dat
Ik Jahweh ben, die genade oefent, Recht en gerechtigheid op
aarde; Want daarin heb Ik behagen, spreekt Jahweh! **25** Zie,
de dagen komen, spreekt Jahweh, Dat Ik op alle besnedenen
afkom, die onbesneden bleven: **26** Op Egypte, Juda en Edom,
Op de zonen van Ammon en Moab; Op allen ook, die zich de
slapen scheren En de steppe bewonen! Want alle heidenen zijn
onbesneden, Maar heel Israëls huis is onbesneden van hart!
10 Hoort het woord, dat Jahweh tot u spreekt, huis van Israël!
2 Zo spreekt Jahweh: Leert de gebruiken der heidenen niet aan;

Weest niet bevreesd voor hemeltekens, Omdat de heidenen er
bang voor zijn. **3** Wat de heidenen vrezen is louter waan, Een
blok hout, in de bossen gekapt, Door den werkman met de bijl
gehouwen, **4** Met zilver en goud overtrokken. Met spijkers en
hamers slaat men ze vast, Opdat ze niet waggelen. **5** Ze zijn als
vogelverschrikkers op het veld, Die niet eens kunnen spreken;
Altijd moet men ze dragen, Want ze kunnen niet gaan; Vreest
ze niet: ze kunnen geen kwaad doen, Maar goed evenmin. **6**
Jahweh! Aan U is niemand gelijk, Gij alleen zijt groot; Groot
en machtig is uw Naam: **7** Wie zou U niet vrezen, Koning der
volken! Waarachtig, U alleen komt dit toe: Want onder alle wijzen
der naties En in heel hun gebied Is niemand, die zich kan meten
met U! **8** Allemaal zijn ze dom en dwaas, Die zich laten leiden
door een nietig stuk hout, **9** Door plaatzilver uit Tarsjisj, Door
goud uit Ofir gehaald. Het is allemaal werk van den smid, En
werk van den gieter, Bekleed met paars en purper, Allemaal
kunstenaars-maaksel. **10** Maar Jahweh is de waarachtige God,
De levende God, de eeuwige Koning; De aarde rilt van zijn
toorn, De volken houden het voor zijn gramschap niet uit! **11**
Dit moet ge hun zeggen: De goden, die hemel en aarde niet
hebben gemaakt, Zullen van de aarde verdwijnen En van onder
de hemel! **12** Maar Jahweh heeft de aarde gemaakt door zijn
kracht, De wereld gegrond door zijn wijsheid, Door zijn verstand
de hemel gespannen. **13** Als Hij zijn donder laat rollen, En de
wateren in de hemel doet bruisen, Als Hij de wolken omhoogtrekt
van de grenzen der aarde, Zijn bliksems omsmeedt in regen,
En de storm uit zijn schatkamers haalt: **14** Staan alle mensen
verstomd en verbluft, Schaamt elke gieter zich over zijn beeld!
Want zijn gietsel is leugen, Geen geest woont er in. **15** Ze zijn

maar een waan, een belachelijk maaksel, Die te gronde gaan,
als hun tijd is gekomen. **16** Neen, aan hen is Jakobs Deel niet
gelijk, Want Hij is de Schepper van alles, En Israël is zijn stam
en zijn erfdeel, Jahweh der heirscharen is zijn Naam! **17** Neem
uw pak op van de grond, Benauwde veste; Want zo spreekt
Jahweh: **18** Zie, deze keer slinger Ik weg De bewoners van het
land; Ik ga ze in benauwing brengen, Opdat ze het boeten, En
Mij mogen vinden. **19** Wee mij, om mijn slagen, Mijn schrijnende
wonde! En ik had nog gedacht: Dit lijden kan ik wel dragen. **20**
Mijn tent ligt vernield, al mijn koorden zijn stuk, Mijn kinderen
en kudden zijn heen; Niemand meer, om mijn tent te spannen,
Mijn zeildoek te hijsen. **21** Ja, de herders waren zo dwaas, Om
Jahweh niet te zoeken; Daarom hadden ze geen geluk, Is heel
hun kudde verstrooid. **22** Hoor, daar komt een geraas, Een
geweldig dreunen uit het land van het noorden, Om van Juda's
steden een steppe te maken, Een jakhalzen-hol! **23** Jahweh, ik
weet, dat de mens zijn eigen weg niet bepaalt, Geen wandelaar
zijn eigen schreden kan richten. **24** Tuchtig mij, Jahweh, maar
niet ongenadig, Niet naar uw gramschap, om mij te vernielen. **25**
Neen, stort uw gramschap over de naties uit, die U niet kennen,
Over de stammen, die uw Naam niet vereren: Want ze hebben
Jakob verslonden en verteerd, Zijn dreven verwoest!

11 Het woord, dat Jahweh tot Jeremias richtte: **2** Hoor de
woorden van dit Verbond, en predik ze aan de mannen van Juda
en de bewoners van Jerusalem. **3** Dit moet ge hun zeggen: Zo
spreekt Jahweh, Israëls God! Vervloekt een ieder, die niet luistert
naar de woorden van dit Verbond, **4** dat Ik uw vaderen heb
voorgeschreven, toen Ik ze uit het land van Egypte, die ijzeroven,
heb geleid. Ik heb toen gezegd: Luistert naar Mij, en doet al wat

Ik u gebied; dan zult ge mijn volk, en Ik zal uw God zijn. **5** Zo heb
Ik de eed gestand gedaan, die Ik aan uw vaderen heb gezworen,
om hun een land te geven, dat druipt van melk en honing, zoals
het heden nog is. Ik gaf ten antwoord: Zo is het, Jahweh! **6** En
Jahweh zeide tot mij: Verkondig dit alles aan de steden van Juda
en in Jerusalems straten! Dit moet ge zeggen: Luistert naar de
woorden van dit Verbond, en onderhoudt ze ook. **7** Want sinds
Ik uw vaderen uit Egypteland leidde, tot heden toe, heb Ik ‘s
morgens vroeg en ‘s avonds laat ze steeds maar bezworen:
Luistert naar Mij! **8** Maar ze hebben niet geluisterd, niet willen
horen; allen zijn de verstoktheid gevolgd van hun boos gemoed.
Daarom bracht Ik over hen al de bedreigingen van dit Verbond,
dat Ik hun had voorgeschreven, maar dat ze niet onderhielden.
9 En weer sprak Jahweh tot mij: Er bestaat een complot onder
de mannen van Juda en de bewoners van Jerusalem. **10** Ze
zijn teruggekeerd tot de vroegere zonden van hun vaders, die
naar mijn woorden niet wilden horen; ook zij zijn vreemde goden
nagelopen, om die te dienen. Het huis van Israël en het huis van
Juda hebben het Verbond verkracht, dat Ik met hun vaders had
gesloten. **11** Daarom spreekt Jahweh: Ik zal ze! Ik zal rampen
over hen brengen, waaraan men niet kan ontsnappen. En als ze
dan tot Mij roepen, zal Ik niet naar hen horen. **12** Dan zullen de
steden van Juda en de bewoners van Jerusalem tot de goden
schreeuwen, voor wie ze wierook hebben gebrand; maar die
zullen ze niet kunnen redden, als hun ramp is gekomen. **13**
Juda, al hebt ge dan evenveel goden als steden; Jerusalem, al
richt ge zoveel altaren op als ge straten bezit: altaren voor de
Schande, altaren om aan Báal te offeren! **14** En ook gij moet dan
niet voor dit volk gaan bidden, geen klaag- of smeekbede voor

hen opstieren; want Ik luister niet, wanneer ze tot Mij roepen,
als hun ramp is gekomen. **15** Wat heeft mijn geliefde in mijn
huis te maken, Als ze schanddaden doet? Of zouden gelofte en
heilig vlees Uw rampspoed ver van u houden, Dat gij u zo zeker
voelt? **16** Een groene olijf met heerlijke vruchten Had Jahweh u
genoemd; Maar onder donderend geraas Heeft Hij vuur gelegd
aan zijn blaren, En verbranden zijn takken! **17** Jahweh der
heirscharen, die u had geplant, Bedreigt u met rampen: Om de
misdaad van het huis van Israël en Juda, Die ze bedreven, om
Mij te tergen, Door wierook voor Báal te branden! **18** Jahweh,
Gij hebt het mij bekend gemaakt, zodat ik het weet, Gij hebt
mij hun toeleg doen zien; **19** Ik zelf was als een argeloos lam,
Dat naar de slachtbank wordt geleid. Ik wist niet eens, dat zij
aanslagen tegen mij smeedden: Komt, laten we de boom in zijn
volle kracht vellen, Hem uit het land der levenden rukken, Zodat
zijn naam niet meer wordt genoemd. **20** Jahweh der heirscharen,
rechtvaardige Rechter, Die harten en nieren doorgrondt: Laat mij
zien, hoe Gij wraak op hen neemt, Want U vertrouw ik mijn recht
toe. **21** Daarom spreekt Jahweh van de mannen van Anatot, Die
mijn leven belagen, en zeggen: Niet langer zult ge in Jahweh's
Naam profeteren, Zo ge door onze hand niet wilt sterven. **22**
Waarachtig, zo spreekt Jahweh der heirscharen: Zie, Ik kom
op hen af; Hun jongemannen zullen sterven door het zwaard,
Hun zonen en dochters van honger. **23** Niets blijft van hen over,
Wanneer Ik rampen ga brengen Over Anatots mannen In hun
jaar van vergelding!

12 Jahweh, Gij zijt te rechtvaardig, om met U te twisten; Toch
leg ik U een rechtsvraag voor: Waarom hebben de goddelozen
geluk, Leven al de trouwelozen in vrede? **2** Gij hebt ze geplant;

ze hebben wortel geschoten, Ze groeien, en dragen ook vrucht:
Toch waart Gij enkel dichtbij in hun mond, Maar ver van hun
hart. **3** Jahweh, Gij kent en doorschouwt mij, Gij toetst mijn
gezindheid voor U: Sleep ze dus weg als schapen ter slachting,
Bestem ze voor de dag van de dood! **4** Hoelang zal het land
blijven treuren, En al het veldgewas kwijnen, Zullen vee en
vogels vergaan om de boosheid van zijn bewoners? Ze durven
nog zeggen: Hij zal ons einde niet zien! **5** Als u de wedloop met
voetgangers afmat, Hoe houdt ge de paarden dan bij; En als ge
u niet veilig voelt in een vredig land, Wat doet ge dan in het
kreupelhout van de Jordaan? **6** Want zelfs uw broeders en het
huis van uw vader Zijn u ontrouw geworden, en schreeuwen u
na; Vertrouw ze dus niet, Al spreken ze u nog zo vriendelijk
toe! **7** Ik heb mijn huis al verlaten, Mijn erfdeel verstoten, Mijn
zielsgeliefde overgeleverd In de hand van haar vijanden. **8** Mijn
erfdeel is tegen Mij opgestaan Als een leeuw in het woud; Het
brulde Mij tegen, En daarom ging Ik het haten. **9** Mijn erfdeel is
in mijn oog een bonte vogel geworden, Van alle kanten door
roofvogels omringd. Op, drijft de wilde beesten samen, Haalt ze
bijeen, om het op te slokken. **10** Een bende herders heeft mijn
wijngaard vernield, Mijn erfdeel vertrapt, Mijn kostelijke akker In
een woeste steppe veranderd. **11** Ze hebben er een woestijn van
gemaakt, Treurend en eenzaam voor mijn aanschijn; Het hele
land ligt verwoest, Niemand, die er zich om bekommert. **12** Over
alle toppen der steppe Zijn de rovers gekomen; Want het zwaard
van Jahweh verslindt aan het ééne einde, En tot het andere
eind van het land is geen sterveling veilig. **13** Ze hebben tarwe
gezaaid, maar doornen gemaaid, Zich vruchteloos afgesloofd;
Nu staan ze beschaamd om hun oogst Door Jahweh's ziedende

toorn. **14** Zo spreekt Jahweh: Al mijn boze buren, die mijn erfdeel
hebben aangerand, Dat Ik Israël, mijn volk, had geschonken:
Zie, Ik ruk ze weg van hun grond, En het huis van Juda uit hun
midden. **15** Maar als Ik ze heb weggerukt, Zal Ik Mij weer hunner
ontfermen; Dan breng Ik ze allen terug naar hun erfdeel, Allen
weer terug naar hun eigen land. **16** En als zij de wegen van
mijn volk leren kennen, Bij mijn Naam leren zweren: "Bij het
leven van Jahweh!" Zoals ze mijn volk bij Báal leerden zweren:
Dan krijgen ze een plaats in de kring van mijn volk. **17** Maar
zo ze niet willen horen, Zal Ik dit volk vernielen, Vernielen en
verdelgen: Is de godsspraak van Jahweh!

13 Jahweh sprak tot mij: Ga u een linnen gordel kopen, en doe
die om uw midden; maar laat er geen water bij komen. **2** Ik
kocht een gordel, zoals Jahweh gezegd had, en sloeg hem mij
om. **3** Toen werd het woord van Jahweh voor de tweede maal
tot mij gericht: **4** Neem de gordel, die ge gekocht hebt, en die
ge om uw midden draagt; trek op naar de Eufraat, en begraaf
hem daar in een rotsspleet. **5** Ik ging heen, en begroef hem
bij de Eufraat, zoals Jahweh mij bevolen had. **6** Geruime tijd
later sprak Jahweh tot mij: Trek op naar de Eufraat, en haal er
de gordel vandaan, die Ik u geboden heb, daar te begraven.
7 Weer ging ik naar de Eufraat, en groef de gordel op van
de plaats, waar ik hem had begraven. En zie, de gordel was
verrot, en deugde nergens meer voor. **8** Nu werd het woord
van Jahweh tot mij gericht: **9** Zo spreekt Jahweh! Zo zal Ik de
geweldige trots van Juda en van Jerusalem laten rotten. **10** Dat
boze volk, dat weigert naar mijn woorden te luisteren, dat zijn
afgestompt hart blijft volgen, en achter vreemde goden loopt, om
ze te dienen en te aanbidden: het zal als deze gordel worden,

die nergens voor deugt. **11** Want zoals de gordel aan iemands
midden wordt gehecht, zo had Ik het hele huis van Israël en het
hele huis van Juda aan Mij willen hechten, spreekt Jahweh:
om mijn volk te zijn, mijn roem, mijn glorie en eer; maar ze
luisterden niet. **12** Ook het volgende moet ge hun zeggen: Zo
spreekt Jahweh, Israëls God! Kruiken worden met wijn gevuld!
En als ze u antwoorden: Dat weten we zelf wel, dat kruiken met
wijn worden gevuld; **13** dan moet ge hun zeggen: Zo spreekt
Jahweh! Zie, Ik ga alle bewoners van dit land, en de koningen,
die op Davids troon zijn gezeten, en de priesters, profeten en
alle bewoners van Jerusalem met een zwijmeldrank vullen; **14**
en dan sla Ik ze tegen elkander te pletter, de vaders tegelijk met
de zonen, spreekt Jahweh: vernielen zal Ik ze zonder genade,
zonder ontferming, zonder erbarmen. **15** Hoort en luistert, weest
niet trots: Want het is Jahweh, die spreekt! **16** Geeft eer aan
Jahweh, uw God, Eer het avond gaat worden, Eer ge uw voeten
zult stoten Aan sombere bergen; Eer Hij het licht, dat ge wacht,
tot duisternis maakt, En in donker verandert. **17** Maar zo ge niet
luistert, Zal ik wenen in stilte om uw trots; Zal mijn oog bitter
schreien en stromen van tranen, Omdat de kudde van Jahweh
in ballingschap gaat. **18** Zeg tot den koning en tot de gebiedster:
Ge moet lager gaan zitten; Want van uw hoofd is Uw stralende
kroon gevallen! **19** De steden van de Négeb zijn ingesloten, En
niemand, die ze ontzet; Heel Juda gaat de ballingschap in, Is
geheel ontvolkt! **20** Sla uw ogen op, en zie rond: Wie zijn er
uit het noorden gekomen? Waar is de kudde, u toevertrouwd,
Waar zijn uw prachtige schapen? **21** Wat zegt ge ervan, dat
ze als meesters over u heersen, Die ge hadt aangehaald als
uw minnaars; Grijpen u de weeën niet aan Als een barende

vrouw? **22** Vraagt ge dan nog bij uzelf: Waarom overkomt mij
dit alles? Om de grootheid van uw misdaad gaan uw slippen
omhoog, Worden uw hielen ontbloot! **23** Of kan een moor zijn
huid nog veranderen, Een panter zijn vlekken: Kunt gij het goede
nog doen, Die aan het kwaad zijt verslaafd? **24** Neen, Ik zal u
verstrooien als kaf, Dat wegstuift voor de wind van de steppe; **25**
Dit zal uw lot en uw deel zijn, Dat Ik u toemeet, spreekt Jahweh!
Omdat ge Mij hebt vergeten, En op leugens hebt vertrouwd: **26**
Daarom licht Ik uw slippen op tot uw hoofd, Komt uw schaamte
te kijk! **27** Uw echtbreuk, uw hunkeren, uw schandelijke ontucht,
Uw gruwelen op de heuvels der vlakte heb Ik gezien. Wee u,
Jerusalem! Nooit wordt ge meer rein, Hoe lang het ook duurt!

14 Het woord, dat Jahweh tot Jeremias richtte naar aanleiding
van de droogte: **2** Juda treurt, Zijn poorten versmachten, En
liggen in rouw op de grond. Een jammerklacht stijgt uit Jerusalem
op! **3** De rijken zenden hun knechten om water, Ze gaan naar de
putten, maar vinden het niet. Met lege kruiken keren ze terug,
Beschaamd en verlegen, het hoofd bedekt. **4** De akkerbouw is
gestaakt, Want op het veld valt geen regen; Beschaamd staan
de boeren, En bedekken hun hoofd. **5** Ja, zelfs de hinde op het
veld, Die haar jong heeft geworpen; Laat het in de steek, Omdat
er geen gras is. **6** De wilde ezels staan op de klippen, Naar lucht
te happen als jakhalzen; Hun ogen versmachten, Omdat er geen
groen is. **7** Al klagen onze zonden ons aan, Ach Jahweh, geef
uitkomst terwille van uw Naam! Ja, talloos zijn onze schulden,
Waarmee wij tegen U hebben misdaan: **8** Tegen Jahweh, Israëls
Hoop, Zijn Redder in tijden van nood! Waarom zoudt Gij als
een vreemdeling zijn in het land, Als een reiziger, die alleen
overnacht? **9** Waarom zoudt Gij staan als een hulpeloos man,

Als een held, die de kracht mist tot redding? Gij zijt toch in ons
midden, o Jahweh; Wij dragen uw Naam: verlaat ons niet! **10**
Maar zo spreekt Jahweh over dit volk: Ze hielden zoveel van
losbandig leven. En rusteloos waren hun voeten. Maar nu houdt
Jahweh niet langer van hen, Maar gedenkt Hij hun schuld, En
vergeldt Hij hun zonden. **11** En Jahweh zeide tot mij: Smeek
geen genade voor dit volk! **12** Al vasten ze ook: Ik luister niet
naar hun bidden; Al dragen ze brandoffers op, Of spijsoffers: Ik
wil ze niet meer! Neen, met zwaard en honger en pest Maak
Ik ze af! **13** Ik zeide: Ach Jahweh, mijn Heer! Zie, de profeten
zeggen hun toch: Geen zwaard zult ge zien, Geen hongersnood
lijden; Maar Ik zal u bestendige vrede geven In deze plaats!
14 Maar Jahweh zeide tot mij: Leugens voorspellen ze in mijn
Naam, die profeten! Ik zond ze niet, heb hun geen opdracht
gegeven, En tot hen niet gesproken. Leugen-visioenen, waan-
orakels, En eigen verzinsels: Dat profeteren ze u! **15** Daarom
spreekt Jahweh over die profeten: Die in mijn Naam profeteren,
Al zond Ik ze niet; En die durven zeggen, Geen zwaard en geen
honger teistert dit land: Door het zwaard en de honger zullen
ze sterven, Die leugen-profeten! **16** En het volk, waarvoor zij
profeteren, Zal in Jerusalems straten worden geworpen Door
de hongersnood en het zwaard, En niemand zal het begraven.
Op hen, op hun vrouwen, hun zonen en dochters, Stort Ik hun
eigen boosheid uit! **17** Dit moet ge hun zeggen: Mijn ogen
stromen van tranen Nacht en dag, en vinden geen rust; Want
met een vreselijke ramp Is de jonkvrouw geslagen, De dochter
van mijn volk Met een smartelijke wonde. **18** Ga ik het veld in:
Daar liggen ze, vermoord door het zwaard; Kom ik in de stad:
Uitgemergeld door de honger; Zelfs profeet en priester Lopen

radeloos rond door het land. **19** Hebt Gij dan Juda voor altoos
verworpen, Hebt Gij zo'n afkeer van Sion? Ach, waarom slaat
Gij ons toch, Waarom is er geen genezing voor ons? Wij hopen
op vrede: geen zegen, Op een tijd van genezing: ontzetting! **20**
Ach Jahweh, wij erkennen onze misdaad, En de schuld onzer
vaderen: Ja, wij hebben gezondigd tegen U! **21** Verwerp ons
niet terwille van uw Naam, Geef de Zetel uwer Glorie niet prijs;
Gedenk uw Verbond met ons, en verbreek het toch niet! **22** Zijn
er onder de goden der heidenen, die 't laten regenen, Of kan de
hemel soms buien geven? Zijt Gij het niet alleen, o Jahweh,
onze God, Op wien wij nog hopen, Omdat Gij dit alles verricht?

15 Maar Jahweh zeide tot Mij: Al stonden Moses en Samuël
voor mijn aanschijn, Ik bekommerde Mij niet om dit volk; jaag ze
weg uit mijn ogen, ze moeten heen! **2** En als ze u vragen, waar
zullen we heen; dan moet ge hun zeggen: Zo spreekt Jahweh!
Wie voor de dood is bestemd: naar de dood; wie voor het
zwaard: naar het zwaard; wie voor de honger: naar de honger;
wie voor de ballingschap: naar de ballingschap! **3** Vier machten
laat Ik op hen los, is de godsspraak van Jahweh: Het zwaard
om te moorden, de honden om weg te slepen, de vogels uit de
lucht om te verslinden, de beesten op aarde om te vernielen! **4**
Ik maak ze ten afschrik voor alle koninkrijken der aarde, om
wat Manasses, de zoon van Ezekias, en koning van Juda, in
Jerusalem heeft gedaan. **5** Jerusalem, wie zal nog deernis met u
hebben, Wie u beklagen; Wie maakt er een omweg, Om naar uw
welstand te vragen? **6** Ge hebt Mij verworpen, spreekt Jahweh,
Mij de rug toegekeerd. Daarom steek Ik mijn hand tegen u
uit, om u te vernielen, Ik ben het zat, Mij nog te ontfermen.
7 Ik ga ze wannen Voor de poorten van het land; Kinderloos

maak Ik mijn volk, en richt het te gronde, Omdat ze zich niet
hebben bekeerd. **8** Hun weduwen maak Ik talrijker nog Dan het
zand van de zee; Over de moeders van hun jongens Breng Ik
ontzetting op klaarlichte dag, En stort geheel onverwacht Angst
en verschrikking over haar uit. **9** Die zeven kinderen baarde,
bezwijmt, En zinkt in onmacht neer; Haar zon gaat onder midden
op de dag, In beschaming en schande. En wat er overblijft, geef
Ik prijs aan het zwaard, Aan hun vijanden, is de godsspraak van
Jahweh! **10** Wee mij, mijn moeder, dat ge mij hebt gebaard,
Een man, met wien de hele wereld wil kijven en twisten; Ik
ben niemands schuldeiser, ben niemand iets schuldig, En ze
verwensen mij allen. **11** Toch, Jahweh, heb ik U trouw gediend,
Bij U voor mijn vijand ten beste gesproken In tijden van onheil
en nood: **12** Maar kan men ijzer uit ‘t noorden en koper breken?
15 Gij weet het Jahweh! Wees mijner indachtig, Kom mij te hulp,
en wreek mij op die mij vervolgen; Stort door uw lankmoedigheid
mij niet in ‘t verderf, Gedenk, dat ik gehoond word om U! **16**
Zodra ik uw woorden ontving, heb ik ze verslonden, Uw woord
was mij een vreugde en blijdschap des harten; Want uw Naam is
over mij uitgeroepen, o Jahweh, God der heirscharen! **17** Nooit
zat ik in vrolijke kringen, Nooit heb ik blijdschap gekend; Door
ùwe hand zat ik eenzaam, Want Gij hebt mij met gramschap
vervuld. **18** Waarom is er dan geen eind aan mijn smart, En
schrijnt mijn wonde, ongeneeslijk? Waarom zijt Gij voor mij
als een onbetrouwbare beek, Waar men nooit op water kan
rekenen? **19** Daarom spreekt Jahweh: Wanneer gij aan Mij
u overgeeft, Dan geef Ik u weer, Dat ge voor mijn aanschijn
moogt staan. En wanneer ge waardige woorden spreekt, niets
minderwaardig, Dan moogt ge mijn mond zijn: Zij moeten zich

richten naar u, Gij moet u niet richten naar hen! **20** Dan maak Ik
u tegenover dit volk Tot een onneembare koperen muur; En
wanneer zij tegen u strijden, Kunnen ze u niet overwinnen. Dan
blijf Ik bij u, om u te helpen, Om u te redden, spreekt Jahweh;
21 Dan zal Ik u redden uit de hand van de bozen, U bevrijden uit
de greep van uw beulen!

16 Het woord van Jahweh werd tot mij gericht: **2** Ge moogt u
geen vrouw nemen, Geen zonen en dochters hebben in deze
plaats; **3** Want zo spreekt Jahweh over de zonen en dochters,
Die in deze plaats geboren worden, Over de moeders, die ze
baren, Over de vaders, die ze in dit land verwekken: **4** Een
smartelijke dood zullen ze sterven, Niet worden betreurd, niet
worden begraven; Ze blijven liggen als mest op de akker, Door
zwaard en honger komen ze om. Hun lijken worden tot aas
geworpen Voor de vogels uit de lucht en de beesten der aarde. **5**
Zo spreekt Jahweh: Ge moogt geen sterfhuis binnengaan, Geen
rouw bedrijven, Ze niet gaan beklagen. Want Ik heb dit volk mijn
vrede onttrokken, Mijn genade en ontferming, spreekt Jahweh: **6**
Groot en klein zal sterven in dit land! Men zal ze begraven noch
betreuren, Zich niet voor hen kerven, zich de haren niet scheren;
7 Men zal geen rouw-brood met hen breken, Om ze over de
doden te troosten; Men zal ze geen troostbeker reiken Voor
hun vader en moeder. **8** Ge moogt naar geen feestgelag gaan,
Niet met hen aanzitten, om te eten of te drinken! **9** Zo spreekt
Jahweh der heirscharen, Israëls God: Want Ik zal in deze plaats
doen verstommen, Voor uw ogen en in uw dagen, De kreten
van blijdschap en vreugde, De jubel van bruidegom en bruid!
10 Wanneer ge dit volk dit alles verkondigt, dan zullen ze u
vragen: Waarom dreigt Jahweh ons toch met al deze geweldige

rampen; waarin bestaat onze schuld, onze zonde, die wij tegen
Jahweh, onzen God, zouden hebben bedreven? **11** Dan moet
ge hun zeggen: Omdat uw vaderen Mij hebben verlaten, spreekt
Jahweh; Achter vreemde goden gelopen, ze hebben gediend en
aanbeden, Mij hebben verzaakt, niet mijn wet onderhouden;
12 En omdat gij het nog erger hebt gemaakt dan uw vaderen,
Alleen uw afgestompt, boos gemoed zijt gevolgd, Maar niet naar
Mij hebt geluisterd! **13** Daarom slinger Ik u weg uit dit land, Naar
een land, dat ge niet hebt gekend, Noch gij, noch uw vaders!
Daar kunt ge vreemde goden gaan dienen. Overdag en des
nachts: Want dan ontferm Ik Mij uwer niet meer. **16** Zie, Ik ga
talrijke vissers ontbieden, Is de godsspraak van Jahweh: Die
zullen ze vangen. Dan laat Ik talloze jagers op hen los, Die
jagen ze op van iedere berg, Van iedere heuvel en rotskloof. **17**
Want mijn ogen zijn al op hun wegen gericht, Ze blijven voor
Mij niet verborgen, Hun schuld kan zich niet aan mijn ogen
onttrekken. **18** Ik zal ze hun vroegere en latere schuld en zonde
vergelden, Omdat ze mijn land hebben ontwijd met het aas
van hun monsters En mijn erfdeel met hun gruwelen hebben
vervuld! **19** Jahweh, mijn sterkte en mijn burcht, Mijn toevlucht in
tijden van nood; Tot u komen de volkeren zelfs Van de grenzen
der aarde. Ze zeggen: Onze vaderen hebben enkel leugens
bezeten, En ijdele waan, die niemand kan helpen. **20** Of kan de
mens zich goden maken; Die zijn toch geen god! **21** Daarom
zal Ik u laten merken, Ditmaal doen voelen Mijn hand en mijn
kracht; En weten zullen ze, dat Jahweh mijn Naam is!

17 De zonde van Juda staat opgeschreven Met ijzeren stift,
Met diamanten spits gegrift Op de tafel van hun hart. Op de
hoornen van hun altaren, **2** Als een gedachtenis voor hun zonen:

Op hun altaren, heilige stammen, groene bomen, **3** Op hun
hoge heuvels en bergen in de vlakte. Uw rijkdom en al uw
schatten geef Ik prijs Tot straf voor uw zonde in heel uw gebied,
4 En uw erfdeel zal u ontvallen, Dat Ik u had geschonken.
Dan maak Ik u tot slaaf van uw vijanden In een land, dat ge
niet hebt gekend; Want ge hebt het vuur van mijn gramschap
ontstoken, Dat eeuwig blijft branden. **5** Zo spreekt Jahweh!
Vervloekt de man, die op mensen vertrouwt, En steun zoekt
bij vlees, Maar wiens hart zich afwendt van Jahweh. **6** Hij is
als een struik in de woestijn, Die nimmer zegen ziet komen,
Maar op de verschroeide bodem der steppe blijft staan, Op
brak en onbewoonbaar land. **7** Maar gezegend de man, die op
Jahweh vertrouwt, En die zijn hoop stelt op Jahweh. **8** Hij is
als een boom, aan het water geplant, Die zijn wortels schiet
in de beek; Die dreigende hitte niet vreest, Wiens blad niet
verwelkt; Die in droge jaren niet kwijnt, Maar altijd vruchten blijft
dragen. **9** Het hart is het listigst van allen, Vol boosheid, wie
kan het kennen? **10** Ik, Jahweh, doorgrond het hart, En peil de
nieren, Om iedereen naar zijn gedrag te vergelden, En naar de
vrucht van zijn werken. **11** Een veldhoen legt eieren, die ze
niet uitbroedt: Die onrechtvaardige schatten verzamelt, Moet ze
midden in zijn leven verlaten, En aan het eind van zijn leven
blijkt hij een dwaas. **12** Troon der heerlijkheid, voor eeuwig
verheven, In onze heilige stede: **13** Jahweh, hoop van Israël!
Die U verlaten, komen te schande, Die tegen mij zich verzetten,
staan opgeschreven ten dode, Omdat ze Jahweh verzaken, de
bron van de levende wateren! **14** Genees mij, Jahweh, dan word
ik gezond; Kom mij te hulp, dan word ik gered: Want Gij zijt
mijn glorie! **15** Zie, ze zeggen tot mij: Waar blijft dan toch het

woord van Jahweh? Ach, laat het in vervulling gaan! **16** Ik heb
niet aangedrongen Op onheil bij U, Naar de dag van jammer
niet verlangd, Gij weet het! Wat mij over de lippen kwam, Was
afkomstig van U! **17** Wees Gij dan mijn ondergang niet, Gij
mijn toevlucht op de dag van jammer. **18** Laat mijn vervolgers
beschaamd staan, niet ik; Zij worden gebroken, niet ik. Breng
over hen de dag van jammer, Verpletter ze ten einde toe. **19**
Jahweh sprak tot mij: Ga in de "poort van de kinderen van het
volk" staan, waardoor de koningen van Juda in- en uitgaan, en in
alle andere poorten van Jerusalem. **20** Dan moet ge hun zeggen:
Hoort het woord van Jahweh, koningen van Juda en heel Juda,
en gij allen, bewoners van Jerusalem, die door deze poorten
komt! **21** Zo spreekt Jahweh: Neemt u angstvallig in acht, op de
sabbatdag geen lasten te dragen en door Jerusalems poorten
naar binnen te brengen. **22** Ge moogt op de dag van de sabbat
geen lasten ook uit uw huizen dragen, en geen andere arbeid
verrichten. Neen, ge moet de sabbatdag heiligen, zoals Ik uw
vaderen heb bevolen. **23** Maar die hebben niet gehoord en niet
willen luisteren; ze waren hardnekkig, gehoorzaamden niet, en
lieten zich niet gezeggen. **24** Welnu, indien ge Mij gehoorzaamt,
spreekt Jahweh, en op de sabbatdag geen lasten door deze
stadspoorten draagt, maar de sabbatdag heiligt en op die dag
geen arbeid verricht: **25** dan zullen de koningen en vorsten,
die op Davids troon zijn gezeten, door deze stadspoorten op
wagens en paarden komen gereden: zijzelf en hun vorsten met
de mannen van Juda en de bewoners van Jerusalem; en dan
blijft deze stad voor immer bewoond. **26** Dan zal men ook uit
de steden van Juda, uit de omtrek van Jerusalem en uit het
land van Benjamin blijven komen: uit de vlakten en bergen en

Négeb, om brand- en slachtoffers, spijsoffers en wierook te
brengen, en dankoffers op te dragen in het huis van Jahweh. **27**
Maar zo ge niet naar Mij luistert, de sabbat niet heiligt, en met
lasten beladen op de dag van de sabbat door de poorten van
Jerusalem trekt, dan zal Ik een vuur in zijn poorten ontsteken,
dat Jerusalems burchten verslindt, en dat niet wordt geblust.

18 Het woord, dat Jahweh tot Jeremias richtte! **2** Sta op, en ga
naar het huis van den pottenbakker beneden; daar zal Ik u mijn
opdracht doen horen. **3** Ik ging naar beneden naar het huis
van den pottenbakker. Deze was juist bezig, een pot te draaien
op de dubbele schijf. **4** Maar de pot, die de pottenbakker uit
leem wilde maken, mislukte onder zijn hand; toen begon de
pottenbakker opnieuw en maakte er een andere pot van, juist als
hij wilde. **5** Nu werd het woord van Jahweh tot mij gericht: **6** Zou
Ik niet als deze pottenbakker met u kunnen handelen, huis van
Israël, spreekt Jahweh? Waarachtig, als leem in de hand van
den pottenbakker zijt gij in mijn handen, huis van Israël! **7** Het
éne ogenblik besluit Ik, een volk en een rijk uit te roeien, omver
te werpen en te vernielen; **8** maar als het volk, tegen wien Ik dit
besluit heb getroffen, zich van zijn boosheid bekeert, dan heb Ik
weer spijt over het onheil, dat Ik het wilde berokkenen. **9** Het
andere ogenblik besluit Ik, een volk en een rijk op te bouwen
en te planten; **10** Maar als het kwaad doet in mijn ogen en
naar Mij niet wil horen, dan heb Ik spijt van het goede, dat Ik
besloten had, het te doen. **11** Welnu dan, zegt tot de mannen
van Juda en de bewoners van Jerusalem: Zo spreekt Jahweh!
Zie, Ik ben een onheil tegen u aan het kneden, en zit een plan
tegen u te vormen; keert allen dus terug van uw boze weg, en
verbetert uw handel en wandel. **12** Maar ze zeggen: Vergeefse

moeite! We willen onze eigen zin blijven doen, en allemaal
ons afgestompt, boos hart blijven volgen. **13** Daarom spreekt
Jahweh: Vraagt het de volken, Wie ooit zo iets heeft gehoord?
Iets huiveringwekkends Heeft de jonkvrouw van Israël bedreven!
14 Smelt ooit van de machtige spitsen De Libanon-sneeuw;
Drogen ooit haar bruisende, Kille en ruisende wateren op? **15**
Maar mijn volk heeft Mij vergeten, Voor waangoden wierook
gebrand. Die hebben ze op hun wegen doen struikelen, Op de
oeroude banen, Zodat ze zijpaden gaan, En ongeëffende wegen.
16 Zo maakten ze hun land tot een steppe, Tot bespotting voor
eeuwig; Wie er doorheen trekt, verstomt, Schudt meewarig
het hoofd. **17** Als een oostenwind Zal Ik ze voor hun vijand
verstrooien; Ik zal ze met de nek bezien, niet met het gelaat, Op
de dag van hun nood! **18** Toen zeiden zij: Komt, laat ons een
aanslag tegen Jeremias beramen: "Neen, den priester is de
wet niet ontnomen, Den wijze de raad niet, Den profeet niet
het Godswoord!" Vooruit, laten we hem doden voor zo'n taal,
En niet luisteren naar zijn woorden! **19** Jahweh, luister Gij dan
naar mij, En hoor wat mijn bestrijders zeggen. **20** Mag men dan
goed met kwaad vergelden, Dat ze mij een kuil mogen graven?
Gedenk toch, dat ik bij U voor hen stond te pleiten, Om uw
gramschap van hen af te wenden. **21** Geef dus hun kinderen
prijs aan de honger, En lever ze uit aan het zwaard; Laat hun
vrouwen kinderloos blijven, En weduwen worden, Hun mannen
sterven aan de pest, Hun jongens sneuvelen door het zwaard!
22 Laat het krijgsgehuil Uit hun huizen weerklinken, Wanneer
Gij benden van rovers Onverwacht op hen afstuurt; Want ze
hebben een kuil gegraven, om mij te vangen, En strikken voor
mijn voeten gezet. **23** Maar Jahweh, Gij kent alle moordplannen,

Die ze tegen mij smeden. Vergeef ze dus hun misdaad niet, En
wis hun zonden niet uit voor uw aanschijn; Stort ze neer voor uw
aanschijn, Reken met hen af in de tijd van uw gramschap!

19 Jahweh sprak: Ge moet met enige oudsten van het volk en
der priesters een aarden kruik kopen, **2** naar het Ben-Hinnom-
dal gaan tegenover de Schervenpoort, en daar de woorden
verkondigen, die Ik tot u ga spreken. **3** Ge moet hun zeggen:
Hoort het woord van Jahweh, koningen van Juda en bewoners
van Jerusalem! Zo spreekt Jahweh der heirscharen, Israëls
God! Zie, Ik ga rampen brengen over deze plaats, waarvan
de oren tuiten van iedereen die het hoort. **4** Want ze hebben
Mij verlaten, deze plaats van Mij vervreemd, en daar wierook
gebrand voor vreemde goden, die zijzelf, noch hun vaderen,
noch Juda's koningen hebben gekend. Zij hebben deze plaats
met het bloed van onschuldigen gedrenkt, **5** en offerhoogten
voor Báal gebouwd, om hun zonen en dochters als offer voor
Báal te verbranden; wat Ik toch zeker niet heb geboden, en wat
Mij nooit in de gedachte is gekomen. **6** Daarom zullen de dagen
komen, spreekt Jahweh, dat men deze plaats niet meer Tófet
zal noemen en Ben-Hinnom-dal, maar "Moord-dal". **7** Want Ik
zal Juda en Jerusalem radeloos maken op deze plaats, ze voor
hun vijanden doen vallen door het zwaard en door de hand van
hen, die hun naar het leven staan, en hun lijken tot aas werpen
voor de vogels uit de lucht en voor de beesten op aarde. **8** Ik zal
van deze stad een wildernis maken en een bespotting; wie er
voorbijgaat, verstart, en zal met haar plagen gaan spotten. **9**
Ik zal ze het vlees van hun zonen en dochters doen eten; ze
zullen elkanders vlees verslinden in de nood en benauwdheid,
waarin hun vijanden, en die hun naar het leven staan, hen zullen

brengen. **10** Daarna moet ge de kruik verbrijzelen voor de ogen
der mannen, die met u mee zijn gegaan, **11** en tot hen zeggen:
Zo spreekt Jahweh der heirscharen! Ik zal het volk en deze
stad verbrijzelen, zoals men een aarden pot verbrijzelt, die men
niet meer kan maken. In de Tófet zal men begraven bij gebrek
aan plaats. **12** Zo zal Ik ook deze plaats en haar bewoners
behandelen, is de godsspraak van Jahweh, en van deze stad
een Tófet maken. **13** En Jerusalems huizen en de paleizen van
Juda's koningen zullen even onrein zijn als de plaats van de
Tófet: al die huizen, waar men op het dak wierook gebrand heeft
voor heel het heir aan de hemel, en plengoffers voor vreemde
goden heeft gebracht. **14** Daarna ging Jeremias weg van de
Tófet, waar Jahweh hem had heengezonden om te profeteren.
Hij ging in de voorhof staan van het huis van Jahweh, en zeide
nu tot heel het volk: **15** Zo spreekt Jahweh der heirscharen,
Israëls God! Zie, Ik ga over deze stad en alle omliggende steden
al de rampen brengen, waarmee Ik ze heb bedreigd; want ze
blijven hardnekkig, en luisteren niet naar mijn woorden!

20 Toen nu de priester Pasjchoer, de zoon van Immer, die het
oppertoezicht had in de tempel van Jahweh, Jeremias deze
profetie hoorde spreken, **2** liet hij den profeet Jeremias geselen,
en sloot hem in het blok in de noordelijke Benjamin-poort van
Jahweh's tempel. **3** Eerst de volgende morgen liet Pasjchoer
Jeremias uit het blok. Maar nu sprak Jeremias tot hem: Jahweh
noemt u geen Pasjchoer, maar "Verschrikking-alom". **4** Want zo
spreekt Jahweh: Zie, Ik maak u tot een "Verschrikking", voor u
zelf en al uw vrienden; zij zullen vallen door het zwaard van hun
vijand, en ùw ogen zullen het zien. Heel Juda lever Ik uit aan den
koning van Babel; hij zal ze naar Babel brengen, ze slaan met

het zwaard. **5** Heel de rijkdom dezer stad geef Ik prijs, heel haar
have en goed; al de schatten van Juda's koningen lever Ik aan
hun vijanden uit; ze zullen ze plunderen en roven, en ze naar
Babel gaan brengen. **6** En gij, Pasjchoer, zult met heel uw gezin
in ballingschap gaan. In Babel zult ge komen en sterven, daar
worden begraven: gij met al uw vrienden, wien ge leugens hebt
voorspeld! **7** Jahweh, Gij hebt mij verlokt, en ik liet mij verlokken;
Gij waart mij te sterk, Gij hebt overwonnen: De hele dag word ik
uitgelachen, Iedereen hoont mij. **8** Zo dikwijls ik spreek, moet ik
schreeuwen, Geweld en verwoesting verkonden; Het woord van
Jahweh Brengt iedere dag mij smaad en bespotting. **9** Nam ik
mij voor: Ik wil er niet meer aan denken, Het niet meer prediken
in zijn Naam, Dan werd het een laaiend vuur in mijn hart, In mijn
gebeente een brand. Ik doe mijn best, het uit te houden, Maar ik
kan het niet langer; **10** Want ik hoor velen al mompelen: Laat
ons ook hem "Verschrikking-alom" gaan verkonden! Allen, met
wie ik in vriendschap leefde, Loeren op mijn val: "Misschien laat
hij zich vangen en verschalken, En kunnen we wraak op hem
nemen!" **11** Maar Jahweh staat mij terzijde als een machtige
held: Mijn vervolgers zullen vallen en machteloos zijn; Ze zullen
blozen van schaamte, omdat hun toeleg mislukt, Van eeuwige,
onvergetelijke schande! **12** Jahweh der heirscharen, Gij toetst
den rechtvaardige, Gij doorgrondt nieren en hart; Laat mij zien,
hoe Gij wraak op hen neemt, Want U vertrouw ik mijn recht
toe. **13** Zingt Jahweh ter eer, Brengt Jahweh lof: Want Hij redt
het leven der armen Uit de handen der bozen! **14** Vervloekt de
dag, Waarop ik werd geboren; De dag, waarop mijn moeder mij
baarde, Ontvange geen zegen! **15** Vervloekt de man, Die mijn
vader kwam melden: Een kind, een jongen is u geboren; En die

hem geluk er mee wenste! **16** Het ga dien man als de steden,
Die Jahweh meedogenloos heeft vernield: ‘s Morgens hore hij
angstgeschrei, Krijgsrumoer in de middag. **17** Vervloekt de man,
Die mij niet in de moederschoot doodde: Dan was mijn moeder
mijn graf geworden, Haar schoot voor eeuwig zwanger gebleven.
18 Waarom ben ik uit de moederschoot Ter wereld gekomen, Om
kommer en jammer te zien, En mijn dagen in schande te slijten?

21 Het woord, dat door Jahweh tot Jeremias gericht werd,
toen koning Sedekias Pasjchoer, den zoon van Malki-ja,
en den priester Sefanja, den zoon van Maäseja, naar hem
toezond met het verzoek: **2** Raadpleeg Jahweh voor ons; want
Nabukodonosor, de koning van Babel, valt ons aan. Zal Jahweh
voor ons al zijn vroegere wonderen herhalen, zodat hij van
ons wegtrekt? **3** Jeremias gaf hun ten antwoord: Dit moet ge
Sedekias gaan zeggen! **4** Zo spreekt Jahweh, Israëls God!
Zie, Ik sla buiten de muren de wapenen terug, die gij voert,
en waarmee gij den koning van Babel en de Chaldeën, die u
belegeren, bestrijdt; Ik jaag ze in deze stad op een hoop. **5** Ik
ga zelf u bestrijden met gespierde vuist, met sterke arm, met
ziedende gramschap en grimmige woede. **6** Ik sla de bewoners
dezer stad, mensen en dieren: ze zullen sterven aan een hevige
pest. **7** Dan lever Ik, is de godsspraak van Jahweh, Sedekias
uit, den koning van Juda, met zijn hovelingen, het volk en al
wat pest, zwaard en honger in deze stad heeft gespaard, aan
Nabukodonosor, den koning van Babel, aan hun vijanden en die
hun naar het leven staan. Men zal ze doden met de punt van het
zwaard: zonder genade, zonder medelijden, zonder erbarmen. **8**
En tot dit volk moet ge zeggen: Zo spreekt Jahweh! Zie, Ik laat u
de keus tussen de weg ten leven en de weg naar de dood. **9**

Wie in de stad blijft, zal sterven door het zwaard, door honger of
pest; maar wie ze verlaat, en zich overgeeft aan de Chaldeën,
die u belegeren, zal blijven leven: zijn buit zal lijfsbehoud zijn.
10 Want Ik bezoek deze stad voor haar ongeluk en niet voor
haar welzijn, is de godsspraak van Jahweh! Ze zal worden
overgeleverd aan den koning van Babel; die zal ze verbranden!
11 Juda's koninklijk huis, Hoort Jahweh's woord; **12** Huis van
David: dit zegt Jahweh! Spreekt iedere morgen eerlijk recht, En
bevrijdt den verdrukte uit de macht der verdrukkers; Anders
slaat mijn gramschap uit als een vuur, Dat zal branden en niet
worden geblust Om uw boze werken. **13** Ik zal u! Bewoners
van de vallei, Van de rots in de vlakte, spreekt Jahweh; Die
zeggen durft: Wie komt op ons af, Wie dringt onze schuilhoeken
binnen? **14** Ik zal u vergelden naar de vrucht van uw werken, Is
de godsspraak van Jahweh; Een vuur ontsteken in haar woud,
Dat heel haar omgeving verslindt!

22 Jahweh sprak: Ga naar het paleis van den koning van Juda
beneden, en spreek daar dit woord: **2** Verneem het woord van
Jahweh, koning van Juda, die op Davids troon zijt gezeten;
gijzelf en uw hovelingen, met het volk dat door deze poorten
komt! **3** Zo spreekt Jahweh! Doet recht en gerechtigheid;
bevrijdt den verdrukte uit de macht der verdrukkers; kwelt en
plaagt geen vreemdeling, geen wees en weduwe; vergiet geen
onschuldig bloed in deze plaats. **4** Want wanneer ge trouw
dit gebod volbrengt, dan zullen de koningen, die op Davids
troon zijn gezeten, op wagens en paarden door de poorten van
dit paleis blijven rijden: zijzelf, hun hovelingen en hun volk. **5**
Maar wanneer ge naar deze woorden niet luistert, dan zweer
Ik u bij Mijzelf, is de godsspraak van Jahweh, dat dit paleis

een puinhoop zal worden. **6** Want dit zegt Jahweh over Juda's
koninklijk huis: Al waart ge een Gilad voor Mij, Een Libanon-
top: Waarachtig, Ik maak van u een woestijn, Een onbewoonde
ruïne. **7** Ik roep vernielers tegen u op, Elk met zijn werktuig; Die
houwen de keur van uw ceders omver, En smijten ze in het
vuur. **8** En als talrijke volken langs deze stad zullen komen, En
tot elkaar zullen zeggen: Waarom heeft Jahweh zo gehandeld
Met deze machtige stad; **9** Dan zal men zeggen: Omdat ze
hebben verzaakt Het Verbond van Jahweh, hun God, Vreemde
goden hebben aanbeden, En die hebben gediend. **10** Weent
niet over een dode, en beklaagt hem niet, Maar schreit om
hem, die in ballingschap ging; Want hij komt niet meer terug,
Om zijn geboorteland nog te zien. **11** Zo spreekt Jahweh over
Sjalloem, den koning van Juda en zoon van Josias, die na zijn
vader Josias regeerde: Die uit deze plaats is vertrokken, Keert
er nimmermeer terug; **12** Hij zal sterven, waar men hem in
ballingschap bracht, Dit land zal hij nooit meer aanschouwen! **13**
Wee hem, die zijn huis met ongerechtigheid bouwt, Zijn zalen
met onrecht; Die zijn naaste laat zwoegen om niet, Hem zijn
loon niet betaalt. **14** Die zegt: Een groot huis wil ik bouwen, Met
luchtige zalen, Met brede vensters, panelen van ceders, Met
vermiljoen-rood beschilderd. **15** Zijt ge koning geworden, Om
met ceders te pronken? Zeker, ook uw vader heeft gegeten
en gedronken, Maar hij deed er recht en gerechtigheid bij: **16**
Hij hielp den zwakke en arme aan hun recht, Toen ging het
hem goed. Heet dat niet: Mij kennen, Is de godsspraak van
Jahweh! **17** Maar gij hebt geen oog en geen hart Dan voor uw
voordeel alleen, Voor het vergieten van onschuldig bloed, Voor
geweld en verkrachting. **18** En daarom spreekt Jahweh Over

Jojakim, den zoon van Josias, Den koning van Juda: Wee, over
dien man! Voor hem geen klaagzang: "Ach mijn broer, ach mijn
zuster!" Voor hem geen schreien: "Ach meester, ach hoogheid!"
19 Neen, zoals men een ezel begraaft, Zal hij worden begraven:
Men sleept hem weg en gooit hem neer Buiten Jerusalems
poorten. **20** Klim de Libanon op en schreeuw, Laat het galmen
in Basjan, Gilt het van de Abarim uit: Want al uw minnaars
liggen verslagen! **21** Ik sprak tot u in tijden van voorspoed, Ge
hebt geantwoord: Ik wil niet horen; Dat was van jongsaf uw
gedrag, Gij luistert niet naar mijn stem! **22** De storm zal al uw
leiders verstrooien, Uw minnaars zullen in ballingschap gaan;
Dan zult ge beschaamd staan, En over al uw leiders blozen.
23 Gij, die op de Libanon troont, In de ceders genesteld: Hoe
zult ge krijten als uw weeën komen, En smarten als van een
barende vrouw? **24** Zo waarachtig Ik leef, is de godsspraak
van Jahweh: Konjáhoe, Jojakims zoon, en koning van Juda, Al
waart ge de zegelring aan mijn rechterhand, Ik trok er u af. **25** Ik
lever u uit aan die uw leven belagen, In de macht van hen, die
ge vreest, Aan Nabukodonosor, den koning van Babel, In de
macht der Chaldeën. **26** Ik slinger u weg met uw moeder, die u
baarde, Naar het land, waar ge niet zijt geboren: daar zult ge
sterven; **27** En naar het land, waarnaar ze zo vurig verlangen,
Keren ze nimmermeer terug. **28** Is die man dan een armzalige,
verbrijzelde kruik, Konjáhoe een pot, die niemand wil hebben,
Dat men hem weggooit, hem en zijn kroost, Wegsmijt naar een
land, dat ze niet kennen? **29** Land, land, land, Hoor Jahweh's
woord! **30** Zo spreekt Jahweh: Teken dien man als kinderloos
op, Als een man, wien niets in het leven gelukt; Want van zijn

kroost zal het niemand gelukken, Op Davids troon zich te zetten,
En weer over Juda te heersen!

23 Wee de herders, die vernielen en verstrooien De kudde
mijner weide, spreekt Jahweh! **2** Daarom spreekt Jahweh,
Israëls God, Over de herders, die mijn volk moesten leiden: Gij
hebt mijn schapen verspreid en verstrooid, En die niet willen
zoeken; Nu kom ik ù zoeken om de boosheid uwer werken,
Is de godsspraak van Jahweh! **3** Ikzelf zal de rest van mijn
schapen verzamelen, Uit alle landen, waarheen Ik ze heb
verstrooid; Ik breng ze weer terug naar hun weide, Waar ze
gedijen en groeien. **4** Dan stel Ik herders over hen aan, die ze
weiden, Zodat ze niet vrezen of beven, En niet langer worden
vermist: Is de godsspraak van Jahweh! **5** Zie, de dagen komen,
spreekt Jahweh, Dat Ik David een rechtvaardige Spruit zal
verwekken, Een Koning, die met wijsheid zal heersen, En recht
en gerechtigheid doen in het land. **6** In zijn dagen zal Juda
worden verlost, En Israël in veiligheid wonen; En dit is de Naam,
waarmee men Hem noemt: Jahweh, onze gerechtigheid! **7** Want
zie, de dagen komen, Is de godsspraak van Jahweh, Dat men
niet meer zal zeggen: Bij het leven van Jahweh, Die Israëls
kinderen uit Egypte heeft geleid! **8** Maar: Bij het leven van
Jahweh, Die Israëls kroost uit het noorderland heeft geleid, Uit
alle landen, waarheen Hij hen had verstrooid, En ze weer naar
hun eigen grond heeft gebracht! **9** Over de profeten: Mijn hart is
verscheurd in mijn borst, Al mijn beenderen rillen er van; Ik ben
als een beschonken man, Als een, die door wijn is bevangen:
Want voor Jahweh en zijn heilig woord **10** Ligt het hele land vol
overspelers! Want door hun schuld is het land in rouw, Liggen
de dreven der steppe verdord, Jagen de mensen de boosheid

na, Zoeken ze in de leugen hun kracht. **11** Want profeet en
priester zijn even bedorven, Zelfs in mijn tempel vind Ik hun
boosheid, zegt Jahweh! **12** Daarom wordt de weg, die ze gaan,
Als een glibberig pad in het donker, Waarop ze struikelen en
vallen. Want Ik ga rampen over hen brengen In hun jaar van
vergelding: Is de godsspraak van Jahweh! **13** Bij Samaria's
profeten Heb Ik verdwazing aanschouwd: Ze profeteerden door
Báal, En misleidden Israël, mijn volk; **14** Maar bij Jerusalems
profeten Heb Ik gruwelen ontdekt. Door hun overspel En hun
omgaan met leugens Versterken ze de bozen nog in hun kwaad:
Zodat niemand zich van zijn boosheid bekeert. En allen voor Mij
als Sodoma werden, Als Gomorra al haar bewoners. **15** Daarom
zegt Jahweh der heirscharen Over die profeten: Zie, Ik spijs ze
met alsem, En drenk ze met gif; Want van Jerusalems profeten
Komt het bederf over het hele land! **16** Zo spreekt Jahweh
der heirscharen: Luistert niet naar het woord dier profeten, Die
voor u de toekomst voorzeggen: Zij verdwazen u slechts, Ze
verkonden visioenen van eigen vinding, Niet op Jahweh's bevel!
17 Ze beloven aan die het woord van Jahweh verachten: Ge zult
vrede genieten! En aan allen, die hun afgestompt hart blijven
volgen: Geen rampen zullen u treffen! **18** Wie hunner heeft in de
raad van Jahweh gestaan, Zijn woord gezien en gehoord, wie
het begrepen? **19** Neen, de storm van Jahweh zal komen, De
gramschap barst los als een wervelwind, Op het hoofd der bozen
stort zij zich uit! **20** De toorn van Jahweh legt zich niet neer, Eer
Hij zijn plannen heeft ten uitvoer gebracht: Ten leste zult ge het
zelf ondervinden! **21** Ik heb die profeten niet gezonden: toch
gaan ze hun gang, Tot hen niet gesproken: toch profeteren ze
er op los! **22** Hadden zij in mijn raad gestaan, Dan zouden ze

mijn volk mijn woorden doen horen, Hen van hun boze wandel
bekeren, En van de slechtheid hunner werken. **23** Ben Ik enkel
een God van dichtbij, spreekt Jahweh; Geen God uit de verte?
24 Kan iemand zich in een schuilhoek verbergen, Zodat Ik hem
niet zou bespeuren, spreekt Jahweh? Vervul Ik niet hemel en
aarde: Is de godsspraak van Jahweh! **25** Ik heb gehoord wat de
profeten verkonden, Die leugens voorspellen in mijn Naam, En
zeggen: Ik had een droom, ik had een droom! **26** Hoe lang nog
zijn die profeten van zin, Leugenprofeten te blijven, Profeten
van hun eigen verzinsels? **27** Zijn ze van plan, Mijn volk mijn
Naam te laten vergeten Door de dromen, die ze vertellen De
een aan den ander: Zoals hun vaderen mijn Naam Voor Báal
hebben vergeten? **28** De profeet, die een droom heeft, vertelle
zijn droom, Maar die mijn woord heeft ontvangen, Moet het naar
waarheid verkonden! Wat heeft het stro met het koren gemeen,
spreekt Jahweh? **29** Is mijn woord niet als vuur, Als een hamer,
die de rotssteen vergruizelt? **30** Daarom: Ik zal die profeten, Is
de godsspraak van Jahweh, Die mijn woorden stelen, de een van
den ander! Ik zal die profeten, **31** Die hun tong maar gebruiken,
Om orakels te spreken! **32** Ik zal die profeten van valse dromen,
Die mijn volk misleiden door hun vertelsels, Door hun leugens en
zwetsen; Die Ik niet heb gezonden, geen opdracht gegeven, En
dit volk van geen nut zijn: Is de godsspraak van Jahweh! **33** En
wanneer dit volk u komt vragen, Of een profeet of een priester:
Waar is dan toch "de Last van Jahweh", Dan moet ge hun
zeggen: Gijzelf zijt die last, En Ik werp u af, is de godsspraak van
Jahweh! **34** En de profeet, de priester of leek, Die zeggen durft:
"Een Last van Jahweh", Dien zal Ik straffen, hem en zijn huis! **35**
Dit moogt ge alleen tot elkander zeggen: "Wat heeft Jahweh

geantwoord, Wat heeft Jahweh gezegd?" **36** Ge moogt niet meer
spreken van "Last van Jahweh"; Want die "Last" berust op uw
eigen woord, En gij verdraait de woorden van den levenden
God, Van Jahweh der heirscharen, onzen God. **37** Zo moet
ge den profeet ondervragen: "Wat heeft Jahweh geantwoord,
wat heeft Jahweh gezegd?" **38** Maar zo ge nog spreekt van
"Een Last van Jahweh", Waarachtig, dan zal Jahweh u zeggen:
Omdat ge dit woord durft gebruiken: "Een Last van Jahweh",
Ofschoon Ik u toch liet zeggen: Ge moogt niet meer spreken van
"Een Last van Jahweh": **39** Daarom pak Ik u op als een last,
En slinger u weg tegelijk met de stad, Die Ik u en uw vaderen
gaf: Weg uit mijn ogen! **40** En Ik zal eeuwige schande over u
brengen, Eeuwige, onvergetelijke smaad!

24 Jahweh schonk mij een visioen: Zie, daar stonden twee
manden met vijgen voor de tempel van Jahweh. Het gebeurde,
nadat Nabukodonosor, de koning van Babel, Jekonias, den
zoon van Jojakim en koning van Juda, met de magistraten
van Juda en de smeden en bankwerkers uit Jerusalem had
weggevoerd en naar Babel gebracht. **2** In de ene mand waren
uitstekende vijgen als van de eerste pluk; in de andere mand
heel slechte vijgen, te slecht om te eten. **3** En Jahweh zeide tot
mij: Jeremias, wat ziet ge? Ik antwoordde: Vijgen; de goede
vijgen zijn uitstekend, en de slechte zijn bijzonder slecht, te
slecht om te eten. **4** Toen werd het woord van Jahweh tot mij
gericht: **5** Zo spreekt Jahweh, Israëls God: Zoals men deze
goede vijgen beziet, Zo zal Ik de ballingen van Juda, Die Ik
uit deze plaats heb verbannen Naar het land der Chaldeën,
goedgunstig aanzien. **6** Ik zal een genadige blik op hen werpen,
En breng ze weer terug in dit land; Ik bouw ze op, en breek ze

niet af, Ik plant ze, en ruk ze niet uit. **7** Ik schenk hun een hart,
om te erkennen, Dat Ik Jahweh ben; Zij zullen mijn volk, Ik zal
hun God zijn, Wanneer ze zich van ganser harte tot Mij bekeren.
8 Maar zoals met slechte vijgen, Te slecht om te eten, spreekt
Jahweh: Zo zal Ik handelen met Sedekias, den koning van Juda,
Met al zijn vorsten en die in Jerusalem werden gespaard, Die in
dit land zijn achtergebleven, Of die in Egypteland wonen. **9** Ik
maak ze ten afschrik Voor alle koninkrijken der aarde, Tot smaad
en spreekwoord, tot spot en vloek Op alle plaatsen, waar Ik ze
heendrijf; **10** Ik laat het zwaard op hen los, Met honger en pest,
Tot ze zijn uitgeroeid uit het land, Dat Ik hun en hun vaderen heb
gegeven!

25 Dit was het woord, dat in het vierde jaar van Jojakim, den
zoon van Josias en koning van Juda, en het eerste jaar van
Nabukodonosor, den koning van Babel, tot Jeremias over het
hele volk van Juda gericht was, **2** en dat de profeet Jeremias
voor het hele volk van Juda en al de bewoners van Jerusalem
had gesproken: **3** Van het dertiende jaar van Josias, den zoon
van Amon en koning van Juda, tot de dag van heden, drie en
twintig jaar lang, is het woord van Jahweh tot mij gericht, en heb
ik van de vroege morgen tot de late avond tot u gesproken; maar
ge hebt niet gehoord. **4** Bovendien heeft Jahweh ‘s morgens
vroeg en ‘s avonds laat al zijn dienaars, de profeten, tot u
gezonden; maar ge hebt niet gehoord, niet willen luisteren. **5** Hij
sprak: Bekeert u toch allen van uw boze handel en wandel; dan
zult ge voor eeuwig blijven wonen op de grond, die Jahweh u en
uw vaders heeft geschonken. **6** Loopt geen vreemde goden
na, om ze te dienen en te aanbidden, en tart Mij niet met het
werk uwer handen, opdat Ik u geen onheil berokken. **7** Maar ge

hebt niet willen luisteren, is de godsspraak van Jahweh, en Mij
getart met uw maaksels tot uw eigen schade. **8** Daarom spreekt
Jahweh der heirscharen: Omdat ge naar mijn woorden niet hebt
geluisterd, **9** daarom heb Ik mijn dienaar Nabukodonosor, den
koning van Babel, ontboden, en zal Ik alle volksstammen uit het
noorden gaan halen, is de godsspraak van Jahweh, om ze los te
laten op dit land en zijn bewoners, en op alle omliggende volken.
Ik zal ze met de banvloek slaan, en ze tot een afschrik maken,
tot een bespotting en eeuwige schande; **10** Ik zal uit hun midden
de tonen van vreugde en blijdschap, de jubel van bruidegom
en bruid, het knarsen van de molen en het licht van de lamp
doen verdwijnen. **11** Heel dit land zal een puinhoop worden en
steppe, en deze volken zullen den koning van Babel dienstbaar
worden, zeventig jaar lang. **12** Maar als die zeventig jaar zijn
verlopen, zal Ik den koning van Babel en dat volk zijn misdaad
vergelden, is de godsspraak van Jahweh, het land der Chaldeën
gaan straffen, en er een eeuwige steppe van maken. **13** Dan zal
Ik over dat land al mijn bedreigingen in vervulling doen gaan,
die Ik er tegen heb uitgesproken, en alles wat in dit boek staat
geschreven, en wat Jeremias over alle volken heeft voorspeld.
14 Want ook zij zullen dienstbaar worden aan machtige volken
en grote koningen: zo zal Ik ze hun daden vergelden en het
werk hunner handen! **15** En nu spreekt Jahweh, de God van
Israël, tot mij: Neem deze beker met de wijn van gramschap uit
mijn hand, en laat alle volken er uit drinken, tot wie Ik u zend;
16 ze zullen hem drinken en waggelen, en dol worden door
het zwaard, dat Ik op hen loslaat. **17** Ik nam de beker uit de
hand van Jahweh aan, en liet er alle volken uit drinken, tot wie
Jahweh mij zond: **18** Jerusalem en de steden van Juda met hun

koningen en magistraten, om er een puinhoop en een woestenij
van te maken, een spot en een vloek, zoals ze op de dag van
vandaag zijn geworden; **19** Farao, den koning van Egypte met
zijn hovelingen en magistraten en heel zijn volk; **20** geheel de
gemengde bevolking en alle koningen van het land van Oes; al
de koningen van het land der Filistijnen met Asjkelon, Gaza,
Ekron en wat er van Asjdod is overgebleven; **21** Edom, Moab
en de Ammonieten; **22** alle koningen van Tyrus, alle koningen
van Sidon met de koningen van het kustgebied aan de andere
kant van de zee; **23** Dedan, Tema, Boez, met allen die zich
de slapen scheren; **24** alle koningen van Arabië, met heel de
gemengde bevolking, die de steppe bewoont; **25** alle koningen
van Zimri, alle koningen van Elam en alle koningen van Medië;
26 alle koningen van het noorden, dichtbij of ver van elkander;
alle koninkrijken op de oppervlakte der aarde; het laatst zal de
koning van Sjesjak drinken. **27** Ge moet hun zeggen: Zo spreekt
Jahweh der heirscharen, Israëls God! Drinkt, tot ge er dronken
van wordt en gaat braken, tot ge er bij neervalt en niet overeind
kunt door het zwaard, dat Ik op u afzend. **28** En wanneer ze
weigeren, de beker van u aan te nemen en te drinken, dan moet
ge hun zeggen: Zo spreekt Jahweh der heirscharen! Drinken
zult ge! **29** Of denkt ge nog, dat ge gespaard blijft, terwijl Ik
al begonnen ben, rampen te brengen over de stad, die naar
mijn Naam is genoemd? Neen, ge blijft niet gespaard; want Ik
heb het zwaard al ontboden tegen alle bewoners der aarde,
is de godsspraak van Jahweh der heirscharen! **30** Ge moet
hun dit alles profeteren, en tot hen zeggen: Jahweh brult uit de
hoge, Laat zijn donder rollen uit zijn heilige woning; Hij buldert
tegen zijn stede, Stoot een jubelkreet uit, als die de wijnpers

treden, Tegen alle bewoners der aarde. **31** De strijdkreet dreunt
tot de grenzen der aarde, Want Jahweh gaat alle volken richten,
Vonnis vellen over alle vlees: De bozen worden aan het zwaard
geregen, Is de godsspraak van Jahweh! **32** Zo spreekt Jahweh
der heirscharen: Zie, een jammer waart rond Van volk tot volk;
Een geweldige storm barst los Uit de hoeken der aarde! **33** Dan
zullen zij, die door Jahweh worden geslagen, Van het ene einde
der aarde tot het andere liggen; Ze zullen niet worden betreurd,
Niet worden verzameld, niet worden begraven, Maar dienen
tot mest op het veld. **34** Jammert herders en klaagt, Bestrooit
u met as, gij leiders der schapen: Want uw tijd is gekomen,
Om geslacht te worden en afgemaakt; Als vette bokken zult ge
vallen. **35** Dan zal er geen vluchten meer zijn voor de herders,
Geen ontkomen voor de leiders der schapen; **36** Men zal de
herders horen jammeren, De leiders der schapen horen klagen,
Omdat Jahweh hun kudde vernielt. **37** De vredige beemden
liggen verwoest, Door Jahweh's ziedende toorn; **38** De leeuw
heeft zijn schuilplaats verlaten, Hun land is een steppe geworden
Door het moordend zwaard!

26 In het begin der regering van Jojakim, den zoon van Josias
en koning van Juda, werd dit woord door Jahweh tot Jeremias
gericht. **2** Zo spreekt Jahweh! Ge moet in de voorhof van
Jahweh's tempel gaan staan, en tot alle bewoners van Juda,
die in de tempel van Jahweh komen aanbidden, al de woorden
spreken, die Ik u bevolen heb, hun te zeggen; ge moogt er geen
enkel van binnenhouden. **3** Misschien dat ze nog luisteren,
en zich van hun boze werken bekeren, zodat Ik spijt van het
onheil krijg, dat Ik van plan ben, hun om hun boze daden
te berokkenen. **4** Ge moet hun zeggen: Zo spreekt Jahweh!

Wanneer ge Mij niet gehoorzaam zijt, niet leeft naar mijn wet die
Ik u heb gegeven, **5** en niet luistert naar de woorden van de
profeten, mijn dienaars, die Ik u van de vroege morgen tot de
late avond heb gezonden, maar waarnaar ge niet hebt gehoord:
6 dan zal Ik met deze tempel doen, zoals Ik met Sjilo gedaan
heb, en maak Ik deze stad tot een vloek voor alle volken der
aarde. **7** De priesters, de profeten en heel het volk hoorden
Jeremias aan, toen hij die woorden in de tempel van Jahweh
verkondde. **8** Maar nauwelijks had Jeremias alles gezegd wat
Jahweh hem bevolen had, voor heel het volk te verkonden, of
priesters, profeten en heel het volk grepen hem vast, en riepen:
De dood zult ge sterven! **9** Hoe durft ge in Jahweh's Naam
profeteren, dat het deze tempel als Sjilo zal gaan, en dat deze
stad zal worden verwoest, en zonder bewoners zal zijn! En het
hele volk stoof op Jeremias af in de tempel van Jahweh. **10**
Toen de aanvoerders van Juda hoorden wat er te doen was,
kwamen zij uit het paleis van den koning naar boven, naar de
tempel van Jahweh, en zetten zich neer voor de nieuwe poort
van de tempel van Jahweh. **11** Nu riepen de priesters en de
profeten tot de aanvoerders en tot het hele volk: Deze man heeft
de dood verdiend, omdat hij tegen deze stad profeteert, zoals ge
met eigen oren gehoord hebt. **12** Maar nu nam Jeremias het
woord, en sprak tot alle aanvoerders en het hele volk: Jahweh
heeft mij gezonden, om alles, wat ge gehoord hebt, te profeteren
tegen dit huis en tegen deze stad. **13** Verbetert liever uw handel
en wandel, en luistert naar Jahweh, uw God; dan krijgt Jahweh
nog spijt van het onheil, waarmee Hij u heeft bedreigd. **14** Wat
mijzelf betreft: ik ben in uw handen, en ge kunt met mij doen
wat ge wilt! **15** Maar weet het wel, als ge mij vermoordt, dat ge

onschuldig bloed op u laadt: op uzelf, op deze stad en die er
in wonen; want, waarachtig, Jahweh heeft mij tot u gezonden,
om u dit alles te verkonden. **16** Toen zeiden de aanvoerders
en heel het volk tot de priesters en profeten: Deze man heeft
de dood niet verdiend; want hij heeft tot ons in de Naam van
Jahweh gesproken! **17** Nu stonden ook enige mannen op uit de
oudsten van het land, en spraken voor heel het verzamelde
volk: **18** Ook Mikeas, de man van Morésjet, profeteerde ten tijde
van Ezekias, den koning van Juda, en hij heeft tot heel het volk
van Juda durven zeggen: Zo spreekt Jahweh der heirscharen!
Sion zal worden omgeploegd als een akker, Jerusalem zal een
puinhoop worden, De tempelberg een heuvel met struiken! **19**
Heeft Ezekias, de koning van Juda, of iemand uit Juda, hem
daarom vermoord? Is men niet eerder Jahweh gaan vrezen,
en Jahweh genade gaan smeken, zodat Jahweh spijt heeft
gekregen van het onheil, waarmee Hij hen had bedreigd? En
zouden wij onze ziel met zo'n grote misdaad bezwaren? **20** Er
was toen echter nog een andere man, die in Jahweh's Naam
profeteerde. Het was Oeri-ja, de zoon van Sjemajáhoe uit Kirjat-
Jearim; ook hij profeteerde tegen deze stad en dit land juist
hetzelfde als Jeremias. **21** Maar toen koning Jojakim met al zijn
officieren en aanvoerders van zijn preken had gehoord, wilde de
koning hem doden. Oeri-ja vernam het, en vluchtte in zijn angst
naar Egypte. **22** Doch koning Jojakim zond hem enige mannen
naar Egypte achterna, namelijk Elnatan, den zoon van Akbor,
met zijn mannen, **23** die Oeri-ja uit Egypte haalden, en voor
koning Jojakim brachten. Deze doodde hem met het zwaard, en
liet zijn lijk op de begraafplaats van het gewone volk werpen. **24**
Het was dan ook alleen aan Achikam, den zoon van Sjafan, te

danken, dat Jeremias niet aan het volk werd uitgeleverd, om te
worden gedood.

27 In het begin der regering van Sedekias, den zoon van
Josias en koning van Juda, werd dit woord door Jahweh tot
Jeremias gericht. **2** Jahweh sprak tot mij: Ge moet u riemen en
jukstangen maken, en die om uw hals doen. **3** Ge moet die
ook aan den koning van Edom, den koning van Moab, den
koning der Ammonieten, den koning van Tyrus en den koning
van Sidon zenden door bemiddeling van hun gezanten, die naar
Jerusalem bij Sedekias, den koning van Juda, zijn gekomen, **4**
en hun de volgende opdracht voor hun meesters meegeven:
Dit moet ge tot uw meesters zeggen: Zo spreekt Jahweh der
heirscharen, Israëls God! **5** Door mijn geweldige kracht en
gespierde arm heb Ik de aarde geschapen met de mensen
en dieren, die op de aarde zijn; en Ik geef ze dus aan wien
Ik wil. **6** Welnu, thans heb Ik al deze landen aan mijn dienaar
Nabukodonosor, den koning van Babel, gegeven; zelfs de wilde
beesten heb Ik hem gegeven, om hem dienstbaar te zijn. **7** Alle
volken zullen hem, zijn zoon en zijn kleinzoon dienen, totdat
ook voor zijn land de tijd is gekomen, dat machtige volken en
grote koningen het aan zich zullen onderwerpen. **8** En wanneer
een volk of een koninkrijk zich niet aan Nabukodonosor, den
koning van Babel, wil onderwerpen, en zijn nek niet in het juk
van den koning van Babel wil steken, dan zal Ik dat volk met
zwaard, honger en pest komen straffen, spreekt Jahweh, totdat
Ik ze geheel en al onder zijn heerschappij heb gebracht. **9**
Luistert dus niet naar uw profeten, waarzeggers en dromers,
naar uw wichelaars en tovenaars, die tot u zeggen: Ge moet
u niet onderwerpen aan den koning van Babel! **10** Want ze

profeteren u leugens; ze bereiken alleen, dat ze u van uw
bodem verjagen, en dat Ik u zal verstoten en gij te gronde zult
gaan. **11** Maar het volk, dat zijn nek in het juk van den koning
van Babel steekt en hem dient, zal Ik rustig in zijn land laten
blijven, spreekt Jahweh, om het te bebouwen en te bewonen. **12**
Ook tot Sedekias, den koning van Juda, sprak Ik in dezelfde
geest: Steekt uw hals in het juk van den koning van Babel,
en onderwerpt u aan hem en zijn volk; dan blijft ge in leven.
13 Waarom zoudt gij en uw volk willen sterven door zwaard,
honger of pest, waarmee Jahweh het volk heeft bedreigd, dat
zich niet onderwerpt aan den koning van Babel? **14** Luistert
niet naar het woord der profeten, die u zeggen: Ge moet u niet
onderwerpen aan den koning van Babel. Want ze profeteren u
leugens. **15** Ik heb hun geen zending gegeven, spreekt Jahweh;
ze profeteren leugens in mijn Naam, en bereiken alleen, dat
Ik u zal verstoten, en dat gij te gronde zult gaan, gijzelf en de
profeten, die voor u profeteren. **16** En tot de priesters en heel dit
volk sprak ik: Zo spreekt Jahweh! Luistert niet naar het woord
van uw profeten, die u voorspellen: De vaten uit de tempel van
Jahweh komen nu spoedig van Babel terug. Want zij profeteren
u leugens. **17** Luistert niet naar hen, maar onderwerpt u aan den
koning van Babel, dan blijft ge in leven. Waarom zou deze stad
een puinhoop worden? **18** Als zij werkelijk profeten zijn en het
woord van Jahweh bezitten, laat hen dan liever bij Jahweh der
heirscharen aandringen, dat ook de vaten, die in de tempel van
Jahweh, in het paleis van den koning van Juda en in Jerusalem
zijn overgebleven, niet eveneens naar Babel gaan. **19** Want zo
spreekt Jahweh der heirscharen over de zuilen, het bekken,
de voetstukken en de rest van het vaatwerk, die in deze stad

zijn overgebleven, **20** en die Nabukodonosor, de koning van
Babel, niet heeft meegenomen, toen hij Jekonias, den zoon van
Jojakim en koning van Juda, met al de voornaamsten van Juda
en Jerusalem vandaar naar Babel in ballingschap bracht; **21**
waarachtig, zo spreekt Jahweh der heirscharen, Israëls God,
over de vaten, die in de tempel van Jahweh, in het paleis van
Juda's koning en in Jerusalem zijn overgebleven: **22** Naar Babel
gaan ze, en daar zullen ze blijven, tot Ik weer naar hen omzie,
spreekt Jahweh, en ze weer terugbreng naar deze plaats!

28 In hetzelfde jaar: het was in het begin der regering van
Sedekias, koning van Juda, in de vijfde maand van het vierde
jaar, sprak de profeet Chananja, de zoon van Azzoer uit Gibon,
in de tempel van Jahweh en in tegenwoordigheid van de
priesters en van heel het volk tot mij: **2** Zo spreekt Jahweh der
heirscharen, Israëls God! Ik breek het juk van den koning van
Babel! **3** Binnen twee jaren breng Ik alle vaten van Jahweh's
tempel, die Nabukodonosor, de koning van Babel, uit deze plaats
heeft weggenomen en naar Babel gebracht, weer naar deze
plaats terug. **4** Ook Jekonias, den zoon van Jojakim en koning
van Juda, met alle ballingen van Juda, die naar Babel gegaan
zijn, breng Ik weer terug naar deze plaats, is de godsspraak van
Jahweh; want Ik breek het juk van den koning van Babel! **5**
Maar de profeet Jeremias diende den profeet Chananja van
antwoord in tegenwoordigheid van de priesters en van heel
het volk, dat zich in de tempel van Jahweh bevond. **6** En de
profeet Jeremias zeide: Amen; zo beschikke het Jahweh! Moge
Jahweh het woord, dat ge daar profeteert, in vervulling doen
gaan, en de vaten van de tempel van Jahweh met alle ballingen
uit Babel naar deze plaats terugbrengen. **7** Maar ge moet ook

eens luisteren naar dit woord, dat ik ten aanhoren van u en van
heel het volk heb te zeggen: **8** De oude profeten, die mij en
u zijn voorafgegaan, hebben tegen machtige landen en grote
rijken slechts oorlog, honger en pest voorspeld. **9** De profeet,
die dus vrede voorspelt, zal eerst door de uitkomst van zijn
woord als profeet worden erkend, dien Jahweh waarachtig heeft
gezonden. **10** Maar nu trok de profeet Chananja het juk van de
hals van den profeet Jeremias, en brak het in stukken. **11** En in
tegenwoordigheid van heel het volk voegde Chananja er aan
toe: Zo spreekt Jahweh! Op dezelfde manier zal Ik het juk van
Nabukodonosor, den koning van Babel, breken; binnen twee
jaren is het van de nek van alle volken af! Toen ging de profeet
Jeremias maar heen. **12** Maar nadat de profeet Chananja het
juk had gebroken, dat de profeet Jeremias om de hals had,
werd het woord van Jahweh tot Jeremias gericht. **13** Ge moet
Chananja gaan zeggen: Zo spreekt Jahweh! Een houten juk
hebt ge stuk gebroken; een ijzeren juk maak Ik er voor in de
plaats! **14** Want zo spreekt Jahweh der heirscharen, Israëls
God: Een ijzeren juk leg ik om de nek van al deze volken, om
ze dienstbaar te maken aan Nabukodonosor, den koning van
Babel; ze zullen hem dienen; zelfs de wilde beesten heb Ik
in zijn macht geleverd! **15** En tot den profeet Chananja zelf
sprak de profeet Jeremias: Luister Chananja; Jahweh heeft u
niet gezonden, maar gij hebt de verwachting van dit volk op
leugens gegrond. **16** Daarom spreekt Jahweh: Ik stoot u van de
aarde weg; eer het jaar voorbij is, zult ge sterven; want ge hebt
opstand tegen Jahweh gepreekt. **17** En de profeet Chananja
stierf nog in hetzelfde jaar in de zevende maand.

29 Dit is de inhoud van de brief, die de profeet Jeremias
uit Jerusalem zond aan de nog levende oudsten onder de
ballingen, en aan de priesters, profeten en heel het volk, dat
Nabukodonosor van Jerusalem naar Babel had overgebracht, **2**
nadat koning Jekonias met de gebiedster, de hovelingen en
de magistraten van Juda en Jerusalem, met de smeden en
bankwerkers Jerusalem hadden moeten verlaten. **3** Hij gaf hem
mee aan Elasa, den zoon van Sjafan, en Gemarja, den zoon
van Chilki-ja, die Sedekias, de koning van Juda, naar Babel
zond tot Nabukodonosor, den koning van Babel. Hij luidde: **4** Zo
spreekt Jahweh der heirscharen, Israëls God, tot alle ballingen,
die Ik van Jerusalem naar Babel heb overgebracht! **5** Bouwt
huizen, en gaat er in wonen; legt tuinen aan, en geniet van hun
vruchten. **6** Neemt vrouwen, en verwekt zonen en dochters; kiest
vrouwen ook voor uw zonen, en huwt eveneens uw dochters
uit, opdat zij zonen en dochters baren; vermeerdert u daar, in
plaats van in getal te verminderen. **7** Werkt voor de welvaart der
stad, waarheen Ik u heb verbannen, en bidt Jahweh voor haar;
want van haar welvaart hangt de uwe af. **8** Want zo spreekt
Jahweh, Israëls God: Laat u door de profeten, die in uw midden
vertoeven, en door uw waarzeggers niet misleiden, en luistert
niet naar uw dromers, die ge maar moet laten dromen. **9** Want
ze profeteren u leugens in mijn Naam; Ik heb ze niet gezonden,
is de godsspraak van Jahweh. **10** Want zo spreekt Jahweh:
Eerst als de zeventig jaren van Babel voorbij zijn, zal Ik weer
naar u omzien, en u mijn belofte gestand doen, om u terug te
brengen naar deze plaats. **11** Ik ken toch zelf wel de plannen,
die Ik over u heb gemaakt, is de godsspraak van Jahweh! Het
zijn plannen van heil en niet van rampen; plannen, om u een

hoopvolle toekomst te schenken. **12** Als ge dan tot Mij roept en
tot Mij komt bidden, dan zal Ik u horen; **13** als ge Mij zoekt, met
heel uw hart zoekt, dan zult ge Mij vinden. **14** Ja, dan zal Ik
Mij door u laten vinden, is de godsspraak van Jahweh: aan uw
ballingschap een einde maken, u verzamelen uit alle volken
en plaatsen, waarheen Ik u heb verstrooid, is de godsspraak
van Jahweh, en u terugvoeren naar de plaats, waaruit Ik u heb
verbannen. **15** Waarachtig, dan zult ge zeggen: Jahweh heeft
ons in Babel profeten verwekt! **16** Maar zo spreekt Jahweh over
den koning, die op Davids troon is gezeten, en over heel het
volk, dat in deze stad is blijven wonen, over uw broeders, die
niet met u in ballingschap zijn gegaan: **17** Zo spreekt Jahweh
der heirscharen! Zie, Ik laat het zwaard, de honger en de pest
op hen los, en zal er mee doen als met rotte vijgen, te slecht om
te eten. **18** Ik zal ze vervolgen met het zwaard, met honger en
pest, en zal ze ten afschrik maken voor alle koninkrijken der
aarde, tot een vloek en ontzetting, tot spot en hoon onder alle
volken, waaronder Ik ze zal verstrooien. **19** Want ze hebben niet
naar mijn woorden geluisterd, spreekt Jahweh; niet geluisterd
naar de profeten, mijn dienaars, die Ik hun ‘s morgens vroeg en
‘s avonds laat heb gezonden, is de godsspraak van Jahweh. **20**
Luistert gij dan, ballingen, naar het woord van Jahweh, gij allen,
die Ik van Jerusalem naar Babel zond. **21** Zo spreekt Jahweh der
heirscharen, Israëls God, over Achab, den zoon van Kolaja en
Sidki-jáhoe, den zoon van Maäseja, die u leugens profeteren in
mijn Naam: Zie, Ik lever ze uit aan Nabukodonosor, den koning
van Babel, die ze voor uw ogen zal doden. **22** Men zal een vloek
van hen maken bij alle ballingen van Juda, die zich in Babel
bevinden: "Jahweh doe met u als met Sidki-jáhoe en Achab, die

de koning van Babel in het vuur heeft geroosterd!" **23** Want
ze hebben een schanddaad in Israël bedreven, door overspel
te begaan met vrouwen van anderen, en leugenwoorden te
spreken in mijn Naam, daar Ik hun geen opdracht gaf. Ik weet
het, en kan het getuigen, is de godsspraak van Jahweh! **24**
En tot Sjemajáhoe, den Nechelamiet, moet ge zeggen: **25** Zo
spreekt Jahweh der heirscharen, Israëls God! Omdat gij op
eigen gezag een brief hebt gezonden aan heel het volk van
Jerusalem, aan den priester Sefanja, den zoon van Maäseja, en
aan alle andere priesters… **26** Hij luidde: Jahweh heeft u tot
priester aangesteld in plaats van den priester Jehojada, om in de
tempel van Jahweh toezicht te houden op iederen geestdrijver,
die aan het profeteren slaat, en dien in stok en boeien te zetten.
27 Waarom laat ge dan Jeremias van Anatot ongemoeid, die
onder u profeteert? **28** Hij heeft bovendien ons in Babel een
boodschap gezonden: Nog lang zal het duren! Bouwt huizen, en
gaat er in wonen; legt tuinen aan, en geniet van hun vruchten!
29 Toen de priester Sefanja deze brief aan den profeet Jeremias
had voorgelezen, **30** werd het woord van Jahweh tot Jeremias
gericht: **31** Zend alle ballingen deze boodschap! Zo spreekt
Jahweh over Sjemaja, den Nechelamiet: Omdat Sjemaja onder u
profeteert, zonder dat Ik hem heb gezonden, en omdat hij onder
u valse verwachtingen wekt, **32** daarom spreekt Jahweh! Zie, Ik
zal Mij op Sjemaja, den Nechelamiet, en zijn nageslacht wreken;
geen van de zijnen zal een plaats krijgen in de kring van dit volk,
om het geluk te aanschouwen, dat Ik mijn volk zal bereiden, is
de godsspraak van Jahweh; omdat hij opstand tegen Jahweh
heeft gepreekt.

30 Het woord, dat door Jahweh tot Jeremias werd gericht: **2** Zo
spreekt Jahweh, Israëls God! Schrijf alle woorden, die Ik tot u ga
spreken, op in een boek. **3** Want zie, de dagen zullen komen, is
de godsspraak van Jahweh, dat Ik een einde zal maken aan de
ballingschap van Israël en Juda, mijn volk, zegt Jahweh; dat Ik ze
terugbreng naar het land, dat Ik hun vaderen heb geschonken,
en dat ze het in bezit zullen nemen. **4** Dit zijn de woorden,
die Jahweh over Israël en Juda heeft gesproken: **5** Zo spreekt
Jahweh! Een angstgeschrei wordt gehoord, Benauwende schrik!
6 Vraagt en ziet, Of mannen soms baren? Waarom dan zie ik
iederen man Met de handen op de heupen als een barende
vrouw? Waarom zijn alle gezichten vertrokken, Doodsbleek
geworden? **7** Wee, hoe geweldig die dag; Zo is er geen ander!
Een angsttijd voor Jakob: Maar hij zal er uit worden gered! **8**
Op die dag: spreekt Jahweh der heirscharen, Breek Ik het juk
van hun nek, En scheur hun banden vaneen. Niet langer zullen
vreemden ze knechten; **9** Maar Jahweh zullen ze dienen, hun
God, En David, hun koning, dien Ik hun zal verwekken. **10**
Jakob, mijn dienaar, wees niet bang, Spreekt Jahweh; Israël,
ge behoeft niet te vrezen; Want Ik ga u verlossen uit verre
gewesten, Uw kroost uit het land hunner ballingschap! Jakob
keert terug, en vindt weer zijn rust, Onbekommerd, door niemand
verschrikt. **11** Want Ik ben met u, om u te redden, spreekt
Jahweh! Ja, Ik ga alle volken vernielen, Waaronder Ik u heb
verstrooid. Maar u zal Ik nimmer vernielen, Ik tuchtig u enkel,
zoals ge verdient; **12** Neen, Ik laat u niet ongestraft! Zo spreekt
Jahweh: Uw plaag is ontzettend, En schrijnend uw wonde; **13**
Niemand wil uw zweren verbinden, Geneesmiddelen helpen u
niet. **14** Al uw minnaars zijn u vergeten, En bekommeren zich

niet meer om u. Want Ik heb u als een vijand onbarmhartig
geslagen, Om uw grote schuld, en uw talloze zonden. **15** Wat
krijt ge dan zo om uw wonden, En uw ontzettende plaag? Om
uw grote schuld, en uw talloze zonden Heb Ik u dit berokkend!
16 Waarachtig, die u verslinden, Worden allen verslonden; En al
uw verdrukkers Zullen in ballingschap gaan; Uw plunderaars
worden geplunderd, Uw rovers zal Ik beroven! **17** Dan sluit Ik uw
wonde, En genees uw kwalen, Is de godsspraak van Jahweh;
Omdat men u Verstoteling noemt: Dit is Sion, om wien zich
niemand bekommert! Zo spreekt Jahweh! **18** Zie, Ik maak de
tenten van Jakob gelukkig, En ontferm Mij over zijn stulpen; De
stad wordt herbouwd op haar heuvel, De burcht troont weer op
zijn oude plaats; , **19** Er stijgen jubelzangen uit op, En vrolijke
kreten. Ik vermeerder ze weer: zij verminderen niet; Ik herstel ze
in ere: men veracht ze niet meer; **20** Zijn zonen zullen weer
worden als vroeger, Zijn gemeente zal voor mijn aangezicht
staan; Al zijn verdrukkers zal Ik bestraffen, Hij wordt weer sterker
dan zij! **21** Zijn vorst staat uit zijn midden op; Ik laat hem komen:
hij mag Mij naderen; Wie anders zou zijn leven wagen, Om Mij
te naderen, spreekt Jahweh! **22** Zo zult gij mijn volk, En Ik zal
uw God zijn! **23** Zie, de storm van Jahweh komt, De gramschap
barst los als een wervelwind, Op het hoofd van de bozen stort zij
zich uit. **24** De toorn van Jahweh legt zich niet neer, Eer Hij zijn
plannen heeft ten uitvoer gebracht: Ten leste zult ge het zelf
ondervinden!

31 In die tijd, is de godsspraak van Jahweh, Zal Ik voor Israëls
stammen een God zijn, En zij zullen mijn volk zijn, spreekt
Jahweh. **2** In de steppe vindt het volk weer genade, Dat door
het zwaard bleef gespaard: Israël, op weg naar zijn rust. **3**

Reeds uit de verte treedt Jahweh het tegen: Met een eeuwige
liefde heb Ik u lief; Daarom neem Ik genadig u aan, en bouw u
weer op. **4** Jonkvrouw van Israël, gij wordt herbouwd; Weer
zult gij u tooien met pauken, Opgaan in vrolijke reien! **5** Weer
zult ge wijngaarden planten op Samaria's bergen, En die ze
planten, zullen er de vruchten van oogsten. **6** Ja, de dag zal
komen, dat de wachters Op Efraïms bergen roepen: Komt, laat
ons opgaan naar Sion, Naar Jahweh, onzen God! **7** Want zo
spreekt Jahweh: Jubelt van vreugd over Jakob, Juicht over
den heerser der volken; Verkondigt het blijde, en roept het uit
Jahweh heeft zijn volk verlost, Al wat van Israël bleef gespaard!
8 Zie, Ik leid ze terug Uit het land van het noorden, En breng
ze bijeen van de grenzen der aarde: Met blinden en lammen
in hun kring, Met zwangere en barende vrouwen: In machtige
drommen keren ze terug! **9** Wenend schrijden ze voort, Maar
troostend zal Ik ze leiden, En ze naar de waterbeken brengen
Langs effen wegen, waarop ze niet struikelen; Want Ik zal Israël
een vader, Efraïm zal mijn eerstgeborene zijn. **10** Volkeren, hoort
het woord van Jahweh, Verkondigt het op verre kusten: Die
Israël verstrooide, verzamelt het weer, En hoedt ze, als een
herder zijn kudde! **11** Waarachtig, Jahweh heeft Jakob verlost,
Hem uit de greep van zijn overwinnaar bevrijd. **12** Juichend
bereiken ze de toppen van Sion, Stralend van vreugde om de
goedheid van Jahweh. Om het koren, de most en de olie, Om
de schapen en runderen. Hun ziel is als een bevloeide tuin,
Ze zullen nooit meer versmachten. **13** Dan zullen de meisjes
dansen van vreugde, Jongemannen in de kring van grijsaards;
Dan zal Ik hun rouw in vreugde veranderen, Ze troosten en
verblijden, omdat hun kommer voorbij is; **14** De priesters zal

Ik vette offers in overvloed geven, Mijn volk zal zwelgen van
mijn goedheid, spreekt Jahweh! **15** Zo spreekt Jahweh: Een
jammerklacht wordt in Rama gehoord, Een bitter geween: Rachel
schreit om haar zonen, Ze wil zich niet laten troosten, Want haar
kinderen zijn niet meer. **16** Zo spreekt Jahweh: Houd op met
schreien, En droog uw tranen, Want er is troost voor uw tobben,
spreekt Jahweh: Ze keren terug uit het land van den vijand;
17 Er is hoop voor de toekomst, spreekt Jahweh, De kinderen
keren terug naar hun grond. **18** Ik heb toch gehoord, Hoe Efraïm
klaagt: Gij hebt mij streng getuchtigd Als een ongetemd rund.
Ach, breng mij tot inkeer, ik wil mij bekeren, Gij zijt toch Jahweh,
mijn God! **19** Ja, na mijn afval, Kreeg ik berouw; En toen ik
het inzag, Sloeg ik mij de heupen. Nu bloos ik van schaamte,
Want ik boet de schanddaden van mijn jeugd. **20** Is Efraïm dan
mijn lievelingszoon, Mijn troetelkind, Dat zo gauw Ik hem dreig,
Ik hem aanstonds gedenk? Is daarom mijn hart over hem zo
ontroerd, En moet Ik Mij zijner ontfermen, spreekt Jahweh? **21**
Richt u mijlpalen op, Zet u wegwijzers neer; Let op het pad, Op
de weg, die ge gaat. Jonkvrouw van Israël, keer terug, Hier terug
naar uw steden! **22** Hoe lang zult ge talmen, Ontrouwe dochter!
Waarachtig een nieuw geslacht Schept Jahweh op aarde: De
vrouw keert terug Tot haar man! **23** Zo spreekt Jahweh der
heirscharen, Israëls God! Weer zal men zeggen In het land en de
steden van Juda, Wanneer Ik hun weer geluk heb geschonken:
Jahweh zegene u, Zetel van Gerechtigheid, Heilige Berg! **24**
Dan zal Juda daar wonen met al zijn steden, Met landbouwers
en herders der kudde; **25** Die uitgeput zijn zal Ik verkwikken,
Al de versmachtenden laven: **26** Dan waak Ik op, en blik om
Mij heen, Mijn slaap is voorbij! **27** Zie, de dagen komen, Is de

godsspraak van Jahweh: Dat Ik het huis van Israël En het huis
van Juda bestrooi Met het zaad van mensen En het zaad van
vee. **28** En zoals Ik op hen heb gelet, Om uit te roeien en te
verdelgen, Te verwoesten, te vernielen en onheil te brengen: Zo
zal Ik ook op hen letten, Om op te bouwen en te planten, Is de
godsspraak van Jahweh! **29** In die dagen zegt men niet meer:
De vaders eten onrijpe druiven, De tanden der kinderen worden
er stroef van! **30** Neen, iedereen sterft om zijn eigen misdaad de
dood: Die onrijpe druiven eet, Krijgt zelf stroeve tanden. **31** Zie,
de dagen komen, Is de godsspraak van Jahweh, Dat Ik een
verbond zal sluiten Met Israëls huis En het huis van Juda: Een
nieuw verbond! **32** Niet als het verbond, dat Ik met hun vaderen
sloot, Toen Ik ze bij de hand heb gevat, Om ze uit Egypte te
leiden: Mijn verbond, dat ze hebben verbroken, Zodat Ik een
afschuw van hen kreeg, Is de godsspraak van Jahweh! **33** Maar
dit is het verbond, dat Ik sluit Met Israëls huis na deze dagen,
spreekt Jahweh: Ik zal mijn wet in hun boezem leggen, Ik zal ze
schrijven op hun hart; En Ik zal hun God, Zij zullen mijn volk zijn!
34 Dan behoeven ze elkander niet meer te leren, De een tot den
ander niet te zeggen: Leert Jahweh kennen. Neen, dan zullen
zij allen Mij kennen, Kleinen en groten, spreekt Jahweh; Want
dan zal Ik ze hun misdaad vergeven, Hun zonde niet langer
gedenken. **35** Zo spreekt Jahweh, Die de zon heeft geplaatst tot
een licht overdag, De maan en de sterren tot een licht in de
nacht, Die de zee beroert, Dat haar golven bruisen: Jahweh der
heirscharen is zijn Naam! **36** Wanneer ooit deze wetten Voor
mijn aangezicht wankelen, Is de godsspraak van Jahweh: Dan
houdt het zaad van Israël op, Een volk voor mijn aanschijn te
zijn Voor altijd en immer! **37** Zo spreekt Jahweh: Zo waar als

de hemelen daarboven niet worden gemeten, De grondvesten
der aarde beneden niet worden gepeild, Evenmin zal Ik heel
Israëls geslacht verwerpen Om al wat ze hebben misdaan, Is
de godsspraak van Jahweh! **38** Zie, de dagen komen, Is de
godsspraak van Jahweh, Dat de stad ter ere van Jahweh zal
worden herbouwd, Van de toren Chananel tot de Hoekpoort;
39 Dan loopt het meetsnoer verder tot de heuvel van Gareb,
En het keert zich naar Goa. **40** En het hele dal met lijken en
as, Alle dodenakkers tot de Kedron-beek, Tot de hoek van de
Paardenpoort in het oosten, Zullen aan Jahweh worden gewijd;
Ze zullen niet worden verwoest of vernield, In eeuwigheid niet!

32 Het woord, dat door Jahweh tot Jeremias gericht werd in
het tiende jaar van Sedekias, koning van Juda, en het achttiende
jaar van Nabukodonosor. **2** Het was in de tijd, dat het leger van
den koning van Babel Jerusalem belegerde, en dat de profeet
Jeremias in hechtenis zat in de gevangen-hof van het paleis van
den koning van Juda. **3** Want Sedekias, de koning van Juda,
had hem gevangen gezet, en hem beschuldigd: Waarom hebt
ge geprofeteerd: Zo spreekt Jahweh! Zie, Ik lever deze stad
in de macht van den koning van Babel, en die neemt haar in.
4 En Sedekias, de koning van Juda, zal niet ontsnappen aan
de Chaldeën, maar hij zal aan den koning van Babel worden
overgeleverd, van mond tot mond met hem spreken, en hem zien
van oog tot oog. **5** Sedekias zal door hem naar Babel worden
gebracht, en daar blijven, totdat Ik naar hem zal omzien, is de
godsspraak van Jahweh. En wanneer gij tegen de Chaldeën wilt
vechten, zult ge het niet winnen! **6** Jeremias dan sprak: Ik heb
een woord van Jahweh ontvangen: **7** Zie, Chanamel, de zoon
van uw oom Sjalloem, komt naar u toe met het aanbod: Koop

van mij de akker in Anatot; want als goël hebt ge recht op de
koop. **8** Mijn neef Chanamel kwam inderdaad naar mij toe in de
gevangen-hof, zoals Jahweh gezegd had, en hij sprak tot mij:
Koop van mij de akker in Anatot in het land van Benjamin, want
gij hebt er erfrecht op en recht van goël; koop hem derhalve.
Nu begreep ik, wat Jahweh bedoeld had. **9** Ik kocht dus de
akker in Anatot van Chanamel, mijn neef, en woog hem het
geld, ter waarde van zeventien zilversikkels af. **10** Ik schreef het
contract, verzegelde het onder getuigen, en woog het geld op
de weegschaal af. **11** Daarna nam ik het koopcontract, zowel
het verzegelde met voorwaarden en waarborgen, als het open
contract, **12** en gaf het aan Baruk, den zoon van Neri-ja, zoon
van Machseja, in tegenwoordigheid van mijn neef Chanamel,
van de getuigen, die het koopcontract ondertekend hadden, en
van al de Joden, die zich in de gevangen-hof bevonden. **13** En in
het bijzijn van allen gaf ik Baruk bevel: **14** Zo spreekt Jahweh der
heirscharen, Israëls God! Neem deze oorkonden, het verzegelde
koopcontract zowel als het open, en sluit ze in een klei-omhulsel,
opdat ze lange tijd goed blijven. **15** Want zo spreekt Jahweh der
heirscharen, Israëls God: Eens zullen er weer huizen, akkers en
wijngaarden in dit land worden gekocht! **16** Maar toen ik het
koopcontract aan Baruk, den zoon van Neri-ja, had overgereikt,
begon ik tot Jahweh te bidden: **17** Ach Jahweh, mijn Heer!
Gij zijt het, die hemel en aarde hebt geschapen door uw grote
kracht en gespierde arm: geen wonder is voor U te groot. **18**
Gij zijt het, die aan duizenden genade bewijst, maar die ook
de schuld van de vaderen in de schoot van hun nageslacht
uitbetaalt: grote en sterke God, die Jahweh der heirscharen
wordt genoemd. **19** Gij, die groot in beleid zijt en machtig in

werken, wiens ogen steeds zijn geopend voor alle wegen van de
kinderen der mensen, om iedereen zijn gedrag te vergelden en
de vrucht van zijn werken. **20** Gij, die tekenen en wonderen
deedt in het land van Egypte, en tot heden toe U een Naam
hebt gemaakt in Israël en onder de mensen, zoals die thans is
bekend. **21** Gij hebt Israël, uw volk, uit het land van Egypte
geleid met tekenen en wonderen, met sterke hand, gespierde
arm en geweldige schrik. **22** Gij hebt hun dit land gegeven, dat
Gij hun vaderen onder ede hadt beloofd: een land, dat druipt
van melk en honing. **23** Maar toen zij er waren gekomen, en
het in bezit hadden genomen, luisterden ze niet naar uw stem,
leefden ze niet naar uw wet, en volbrachten ze niets van wat Gij
hun bevolen hadt; daarom hebt Gij al deze rampen over hen
uitgestort. **24** Zie, nu liggen de belegeringswallen al om de stad,
om haar in te nemen; en door zwaard, honger en pest staat de
stad op het punt, in de handen der Chaldeën te vallen, die haar
belegeren. Waarmee Gij gedreigd hebt, wordt nu voltrokken: Gij
ziet het toch zelf. **25** En terwijl de stad in de macht der Chaldeën
wordt overgeleverd, zegt Gij mij nog, Jahweh, mijn Heer: Koop
u de akker voor geld, en neem er getuigen bij! **26** Toen werd
het woord van Jahweh tot mij gericht: **27** Waarachtig. Ik ben
Jahweh, de God van alle vlees; is er voor Mij een wonder te
groot? **28** Daarom spreekt Jahweh: Zie, Ik lever deze stad in
de handen der Chaldeën, en in de hand van Nabukodonosor,
den koning van Babel; die neemt haar in. **29** De Chaldeën,
die deze stad belegeren, komen er in, en zullen deze stad in
vlammen doen opgaan, en ook de huizen verbranden, waar
men op het dak aan Báal wierook heeft gebrand, en plengoffers
voor vreemde goden heeft uitgegoten, om Mij te tarten. **30**

Waarachtig, de zonen van Israël en Juda hebben van hun prilste
jeugd af nog nooit iets anders gedaan, dan wat kwaad is in
mijn ogen; Israëls kinderen hebben Mij enkel getart door hun
eigen maaksels, is de godsspraak van Jahweh. **31** Ja, van de
dag, dat deze stad werd gebouwd, tot heden toe, heeft zij mijn
toorn en gramschap geprikkeld, zodat Ik ze verwerpen moet uit
mijn aanschijn, **32** om al het kwaad, dat de zonen van Israël
en Juda hebben bedreven, om Mij te tarten: zijzelf met hun
koningen en aanvoerders, met hun priesters en profeten, de
mannen van Juda en Jerusalems burgers. **33** Ze hebben Mij de
nek toegekeerd, niet het gelaat; en ofschoon Ik ze de les heb
gelezen van ‘s morgens vroeg tot ‘s avonds laat, hebben ze
toch niet willen horen, zich niet laten gezeggen. **34** Ze hebben
hun gruwelen gezet tot in de tempel, waarover mijn Naam is
uitgeroepen, om die te bezoedelen; **35** ze hebben offerhoogten
voor Báal gebouwd in het Ben-Hinnom-dal, om hun zonen en
dochters te verbranden ter ere van Molok; dat had Ik hun toch
zeker niet bevolen, en het was Mij niet in de gedachte gekomen,
dat zij zulke gruwelen zouden bedrijven, en Juda tot zonde
zouden verleiden. **36** Maar nu spreekt Jahweh, Israëls God over
deze stad, waarvan gij zegt, dat ze door zwaard, honger en pest
in de macht van den koning van Babel is overgeleverd: **37** Zie,
Ik breng ze uit alle landen bijeen, waarheen Ik ze in mijn toorn,
mijn gramschap en grote woede ga verstrooien; Ik breng ze
terug naar deze plaats, en zal ze er veilig doen wonen. **38** Dan
zullen zij mijn volk, en Ik zal hun God zijn; **39** Ik maak ze één
van hart en één van zin, om Mij voor immer te vrezen, tot heil
van zichzelf en van hun kinderen na hen. **40** Ik zal een eeuwig
verbond met hen sluiten: dat Ik nooit zal ophouden, hun goed te

doen; en dat Ik de vrees voor Mij in hun hart zal leggen, om
nooit meer van Mij af te wijken. **41** Dan zal Ik er een genot in
vinden, hun goed te doen, en ze stevig in dit land te planten,
met heel mijn hart en heel mijn ziel. **42** Want zo spreekt Jahweh:
Zoals Ik al deze grote rampen over dit volk heb gebracht, zo
zal Ik over hen ook al het goede doen komen, wat Ik hun nu
beloof. **43** Er zullen weer akkers worden gekocht in dit land,
waarvan ge zegt, dat het een wildernis is, zonder mensen en
vee, overgeleverd in de macht der Chaldeën. **44** Men zal weer
akkers kopen voor geld, oorkonden schrijven en onder getuigen
verzegelen in het land van Benjamin, rondom Jerusalem, in de
steden van Juda, in de steden van het bergland, van de vlakte
en van de Négeb. Waarachtig, Ik zal ze weer gelukkig maken, is
de godsspraak van Jahweh!

33 Terwijl Jeremias nog gevangen zat in de gevangen-hof,
werd voor de tweede maal het woord van Jahweh tot hem
gericht: **2** Zo spreekt Jahweh, die de aarde gemaakt heeft, Haar
gevormd en een vaste plaats heeft gegeven: Jahweh is zijn
Naam! **3** Roep tot Mij, en Ik zal u verhoren, U grote dingen
verkonden, Geheimen, die ge niet kent. **4** Want zo spreekt
Jahweh, Israëls God, Over de huizen van deze stad, En over
de paleizen van Juda's koningen, Die ineengestort liggen voor
krijgswal en zwaard, En waar de Chaldeën komen vechten,
Om ze met mensenlijken te vullen: **5** Deze stad, die Ik in mijn
ziedende toorn heb geslagen, Voor wie Ik om al hun boosheid
mijn aanschijn verberg: **6** Zie, Ik ga haar wonde sluiten, Ze weer
genezen; Hun open Ik de schatten weer Van duurzame vrede. **7**
Ik maak Juda en Israël weer gelukkig, En bouw ze op als weleer;
8 Ik reinig ze van al hun zonden, Die ze tegen Mij bedreven; Ik

vergeef hun al hun misdaden weer, Die ze begingen door hun
afval van Mij. **9** En het zal mijn roem zijn en vreugde, Mijn lof en
mijn glorie Bij alle volken der aarde, Die de weldaden horen, die
Ik hun breng, Die zullen beven en sidderen van al het goede,
Van heel de vrede, die Ik hun schenk. **10** Zo spreekt Jahweh: In
deze plaats, waarvan men zegt: Ze is eenzaam, zonder mensen
en vee, En in Juda's steden en Jerusalems straten, Die liggen
verwoest, zonder mensen, bewoners en vee, **11** Zal men de
kreten weer horen van blijdschap en vreugde, De jubel van
bruidegom en bruid. De stem van hen die zeggen: Looft Jahweh
der heirscharen; Want Jahweh is goed, zijn genade duurt eeuwig!
De stem van hen, die dankoffers brengen In de tempel van
Jahweh. Want Ik maak het land weer gelukkig, Zoals het vroeger
was, zegt Jahweh! **12** Zo spreekt Jahweh der heirscharen: Dan
zal er weer in deze plaats, Die eenzaam is, zonder mensen en
vee, En in alle steden van Juda Een weideplaats zijn voor de
herders, Waar ze hun kudde laten rusten. **13** In de steden der
bergen, in de steden der vlakte, In de steden van de Négeb,
En in Benjamins land, Rondom Jerusalem en in de steden van
Juda Zullen de schapen weer onder de hand gaan Van hem,
die ze telt, spreekt Jahweh! **14** Zie, de dagen komen, Is de
godsspraak van Jahweh, Dat Ik de Belofte vervul, Die Ik gedaan
heb Aan het huis van Israël En aan het huis van Juda! **15** In die
dagen en in die tijd Zal Ik David een rechtvaardige Spruit doen
ontkiemen, Die recht en gerechtigheid doet in het land! **16** In
die dagen zal Juda worden verlost, En Jerusalem in veiligheid
wonen; Men zal Hem noemen: Jahweh, onze Gerechtigheid! **17**
Want zo spreekt Jahweh: Nooit zal het David ontbreken Aan
een, die op de troon van Israëls huis is gezeten; **18** Ook de

priesters van Levi zal het nimmer ontbreken Aan een man voor
mijn aanschijn, Die brandoffers brengt en spijsoffers brandt,
En slachtoffers opdraagt, voor altijd en immer. **19** Het woord
van Jahweh werd tot Jeremias gericht: **20** Zo spreekt Jahweh!
Wanneer mijn verbond met de dag wordt verbroken, Of mijn
verbond met de nacht, Zodat het op tijd geen dag en geen nacht
wordt: **21** Dan zal ook het verbond Met David, mijn dienaar,
worden verbroken. Dan heeft hij geen zoon meer, die heerst op
zijn troon, Zijn er geen priesters van Levi, om Mij te dienen.
22 Neen, zoals men het hemels heir niet kan tellen, Het zand
aan de zee niet kan meten: Zo zal Ik het zaad van David, mijn
dienaar, vermeerderen, Met de Levieten, die Mij dienen. **23** Het
woord van Jahweh werd tot Jeremias gericht: **24** Hebt ge niet
bemerkt, Wat die lieden daar zeggen: "De beide geslachten,
door Jahweh verkoren, Heeft Hij verworpen"; En hoe zij mijn
volk blijven honen, Dat het geen natie meer is in hun oog. **25**
Zo spreekt Jahweh: Zo waar Ik mijn verbond met de dag en
de nacht, En de wetten van hemel en aarde heb gesteld: **26**
Verwerp Ik het kroost van Jakob niet en van David, mijn dienaar;
Maar blijf Ik uit zijn kroost de heersers kiezen Over het geslacht
van Abraham, Isaäk en Jakob, En zal hen gelukkig maken, Mij
hunner ontfermen!

34 Het woord, dat door Jahweh tot Jeremias werd gericht,
terwijl Nabukodonosor, de koning van Babel, met heel zijn leger
en alle koninkrijken van het gebied, waarover hij heerste, en
met alle volken Jerusalem met al haar steden belegerde: **2** Zo
spreekt Jahweh, Israëls God! Ge moet tot Sedekias, den koning
van Juda, gaan zeggen: Zo spreekt Jahweh! Zie, Ik lever deze
stad in de macht van den koning van Babel; hij zal ze in vlammen

doen opgaan. **3** Gijzelf zult aan zijn hand niet ontsnappen, maar
gevangen worden genomen en aan hem worden overgeleverd;
gij zult den koning van Babel aanschouwen van oog tot oog, en
hij zal van mond tot mond met u spreken; dan zult ge naar Babel
gaan. **4** Maar hoor nu ook het woord van Jahweh, Sedekias,
koning van Juda! Zo spreekt Jahweh met betrekking tot u: Gij
zult niet sterven door het zwaard! **5** In vrede zult ge sterven;
en zoals men voor uw vaderen, de vroegere koningen die u
vooraf zijn gegaan, doden-vuren heeft ontstoken, zo zal men
ze ook voor u ontsteken, en de dodenklacht over u aanheffen:
"Ach Heer!" Waarachtig, Ik heb het gezegd, is de godsspraak
van Jahweh! **6** Dit alles werd door den profeet Jeremias in
Jerusalem tot Sedekias, den koning van Juda, gesproken, **7**
terwijl het leger van den koning van Babel Jerusalem, Lakisj
en Azeka belegerde, de enige overgebleven steden van Juda;
want dit waren de enige vestingsteden van Juda, die nog stand
hadden gehouden. **8** Het woord, dat door Jahweh tot Jeremias
werd gericht, nadat koning Sedekias met heel de bevolking van
Jerusalem zich verbonden had, een vrijlating onder hen af te
kondigen. **9** Iedereen zou zijn hebreeuwse slaaf en slavin de
vrijheid schenken, en geen joodsen broeder meer in slavendienst
houden. **10** Alle aanvoerders en heel het volk, die zich verbonden
hadden, hun slaven en slavinnen vrij te laten en ze niet meer
in dienst te houden, hadden er gevolg aan gegeven, en hun
de vrijheid geschonken. **11** Maar later waren ze er weer op
teruggekomen, en hadden hun slaven en slavinnen, die ze al
hadden vrijgelaten, teruggehaald, en ze weer met geweld tot
hun slaven en slavinnen gemaakt. **12** Toen werd het woord van
Jahweh tot Jeremias gericht: **13** Zo spreekt Jahweh, Israëls

God! Ik heb een verbond met uw vaderen gesloten, toen Ik ze
uit het land van Egypte, hun slavenverblijf, heb geleid, en hun
gezegd: **14** Na zeven jaren moet ieder van u zijn hebreeuwsen
broeder, die zich aan u heeft verkocht, de vrijheid schenken;
zes jaren mag hij u dienen, dan moet ge hem laten gaan. Maar
uw vaderen hebben niet naar Mij gehoord, hebben niet willen
luisteren! **15** Nu waart gijzelf tot inkeer gekomen, en hebt gedaan
wat goed is in mijn ogen, door onder elkander een vrijlating af te
kondigen, en voor mijn aanschijn een verbintenis daartoe aan
te gaan in het huis, waarover mijn Naam is uitgeroepen. **16**
Maar ge zijt daar weer op teruggekomen, en hebt daardoor mijn
Naam ontwijd: iedereen heeft zijn slaaf en slavin, die ge hadt
laten gaan waarheen ze wilden, teruggehaald, en ze weer met
geweld tot zijn slaven en slavinnen gemaakt. **17** Daarom spreekt
Jahweh: Ge hebt niet naar Mij willen luisteren, om de vrijlating af
te kondigen voor uw broeder en naaste. Welnu, dan kondig Ik
ù een vrijlating aan, is de godsspraak van Jahweh: "voor het
zwaard, de pest en de honger"; en Ik maak u ten afschrik voor
alle koninkrijken der aarde. **18** Ik zal met de mannen, die mijn
verbond overtraden en die zich aan de verbintenis niet hielden,
die zij voor mijn aanschijn hebben aangegaan, handelen als
met het kalf, dat ze in twee stukken hebben gehouwen, waar
zij tussendoor zijn gelopen. **19** De aanvoerders van Juda en
Jerusalem, de hovelingen en priesters en heel het mindere volk,
die tussen de stukken van het kalf zijn gelopen, **20** zal Ik in de
macht van hun vijanden leveren en van hen die ze naar het
leven staan, en hun lijken zullen het aas zijn voor de vogels in
de lucht en de beesten op aarde. **21** Ook Sedekias, den koning
van Juda, met al zijn aanvoerders lever Ik aan hun vijanden

uit en aan hen die ze naar het leven staan, aan het leger van
den koning van Babel, dat nu van u is weggetrokken. **22** Zie, Ik
ontbied ze opnieuw, is de godsspraak van Jahweh, en breng ze
terug naar deze stad; ze zullen haar belegeren, innemen, en in
vlammen doen opgaan. En van de steden van Juda zal Ik een
wildernis maken, waar niemand meer woont!

35 Het woord, dat door Jahweh tot Jeremias gericht werd in
de dagen van Jojakim, den zoon van Josias en koning van
Juda. **2** Ge moet naar de Rekabieten-familie gaan en een
onderhoud met hen hebben; ge moet ze naar de tempel van
Jahweh brengen, en hun in een der zalen wijn voorzetten. **3**
Ik ging dus Jaäzanja halen, den zoon van Jirmejáhoe, zoon
van Chabassinja, met zijn broers en al zijn zonen, en het hele
geslacht der Rekabieten, **4** en bracht ze naar de tempel van
Jahweh in de zaal der zonen van Chanan, den zoon van den
godsman Jigdaljáhoe, die naast het vertrek der aanvoerders ligt
en boven het vertrek van den dorpelwachter Maäsejáhoe, den
zoon van Sjalloem. **5** Ik zette de leden van het Rekabieten-
geslacht kannen met wijn en bekers voor, en sprak tot hen:
Drinkt wijn! **6** Maar zij gaven ten antwoord: Wij drinken geen
wijn! Want onze vader Jonadab, de zoon van Rekab, heeft het
ons verboden, en gezegd: Nooit moogt ge wijn drinken, gij noch
uw kinderen; **7** gij moogt u ook geen huizen bouwen, geen koren
zaaien, geen wijngaarden planten of bezitten; maar altijd moet ge
in tenten wonen, opdat ge lang moogt blijven leven op de grond,
waar ge rondzwerft. **8** Wij zijn onzen vader Jehonadab, den
zoon van Rekab, gehoorzaam gebleven in alles wat hij ons heeft
bevolen: wijzelf, onze vrouwen, onze zonen en dochters drinken
ons leven lang geen wijn, **9** bouwen geen huizen om er in te

wonen, en bezitten geen wijngaard, geen akker of bouwland. **10**
Wij zijn in tenten blijven wonen, en houden ons gehoorzaam
aan al wat onze vader Jonadab ons heeft voorgeschreven. **11**
Alleen toen Nabukodonosor, de koning van Babel, tegen het land
was opgetrokken, hebben we tot elkander gezegd: Komt, laten
we naar Jerusalem vluchten voor het leger der Chaldeën en
Arameërs. En zo wonen we nu in Jerusalem. **12** Toen werd het
woord van Jahweh tot Jeremias gericht: **13** Zo spreekt Jahweh
der heirscharen, Israëls God! Ga, en spreek tot de mannen van
Juda en de bewoners van Jerusalem: Zult gij u dan nimmer laten
gezeggen, en naar mijn woorden luisteren, is de godsspraak
van Jahweh? **14** De voorschriften van Jehonadab, den zoon
van Rekab, die zijn zonen verboden heeft wijn te drinken, zijn
trouw onderhouden; ze hebben geen wijn gedronken tot de
dag van vandaag, maar zijn gehoorzaam gebleven aan het
gebod van hun vader. En Ik ben tot u blijven spreken van ‘s
morgens vroeg tot ‘s avonds laat, maar gij hebt niet naar Mij
willen luisteren. **15** Ik heb u al mijn profeten, mijn dienaars,
gezonden, en u voortdurend laten vermanen: Bekeert u toch
allen van uw boze wandel, verbetert toch uw gedrag, loopt geen
vreemde goden na om die te vereren; dan zult ge op de grond
blijven wonen, die Ik u en uw vaderen heb geschonken. Maar ge
hebt niet willen horen, naar Mij niet geluisterd. **16** Waarachtig,
de zonen van Jehonadab, den zoon van Rekab, hebben het
gebod in ere gehouden, dat hun vader hun had gegeven; maar
dit volk heeft niet naar Mij willen luisteren! **17** Daarom spreekt
Jahweh der heirscharen, Israëls God! Zie, Ik zal over Juda en
alle bewoners van Jerusalem alle rampen brengen, waarmee Ik
ze heb bedreigd, omdat ze niet geluisterd hebben, toen Ik tot hen

sprak, geen antwoord hebben gegeven, toen Ik ze riep! **18** Maar
tot het Rekabieten-geslacht sprak Jeremias: Zo spreekt Jahweh
der heirscharen, Israëls God! Omdat ge geluisterd hebt naar
het voorschrift van Jehonadab, uw vader, al zijn geboden hebt
opgevolgd en alles volbracht hebt wat hij u heeft bevolen: **19**
Daarom spreekt Jahweh der heirscharen, Israëls God! Nooit zal
het Jehonadab, den zoon van Rekab, aan een man ontbreken,
die voor mijn aangezicht staat: in eeuwigheid niet!

36 In het vierde jaar van Jojakim, den zoon van Josias en
koning van Juda, werd dit woord van Jahweh tot Jeremias
gericht: **2** Neem een boekrol, en schrijf daarop al wat Ik over
Israël en Juda en over alle volken heb gezegd, sinds Ik tot u
begon te spreken van de tijd van Josias af tot heden toe. **3**
Misschien bekeert zich het huis van Juda nog van zijn zondige
wandel, als ze alle rampen vernemen, die Ik van plan ben hun
te berokkenen, zodat Ik hun schuld en hun zonde nog kan
vergeven. **4** Jeremias liet Baruk ontbieden, den zoon van Neri-
ja; en Baruk schreef op een boekrol al wat Jahweh tot Jeremias
had gesproken, en Jeremias hem mondeling opgaf. **5** Daarop
gaf Jeremias aan Baruk de opdracht: Men verhindert mij, naar
het huis van Jahweh te gaan. **6** Gij moet er dus heen gaan, en
uit de boekrol, die ge geschreven hebt, zoals ik u opgaf, op
de vastendag in de tempel van Jahweh het volk voorlezen wat
Jahweh gezegd heeft; ook aan alle Judeërs, die uit hun steden
zullen komen, moet ge het voorlezen. **7** Misschien leggen ze
dan hun smeekbede neer voor het aanschijn van Jahweh, en
bekeren allen zich nog van hun zondige wandel; want geweldig
is de grimmige toorn, waarmede Jahweh dit volk heeft bedreigd.
8 Baruk, de zoon van Neri-ja, deed al wat de profeet Jeremias

hem had bevolen, en ging in de tempel van Jahweh uit het boek
de woorden van Jahweh voorlezen. **9** Het was in het vijfde
jaar van Jojakim, den zoon van Josias en koning van Juda,
en in de negende maand, dat men al het volk van Jerusalem,
en al het volk, dat uit de steden van Juda naar Jerusalem
was gekomen, voor Jahweh had samengeroepen, om een
vasten te houden. **10** Toen las Baruk in de tempel van Jahweh,
in het vertrek van den schrijver Gemarjáhoe, den zoon van
Sjafan, op de bovenste voorhof en bij de ingang van de nieuwe
poort van Jahweh's tempel ten aanhoren van heel het volk de
woorden van Jeremias voor uit het boek. **11** Toen Mikájehoe, de
zoon van Gemarjáhoe, zoon van Sjafan, al de woorden van
Jahweh uit het boek had gehoord, **12** liep hij naar het koninklijk
paleis beneden de kanselarij in, waar juist alle aanvoerders
zitting hielden: de kanselier Elisjama, Delajáhoe de zoon van
Sjemajáhoe, Elnatan de zoon van Akbor, Gemarjáhoe de zoon
van Sjafan, en Sidkijáhoe de zoon van Chananjáhoe, met alle
andere aanvoerders. **13** En Mikájehoe vertelde hun al wat hij
Baruk aan het volk uit het boek had horen voorlezen. **14** Toen
stuurden alle aanvoerders Jehoedi, den zoon van Netanjáhoe,
zoon van Sjelemjáhoe, zoon van Koesji naar Baruk toe met het
bevel: Kom zelf hierheen, en breng de rol mee, waaruit ge het
volk hebt voorgelezen. En Baruk, de zoon van Neri-ja, nam de
rol met zich mee, en ging naar hen toe. **15** Ze zeiden tot hem:
Ga zitten, en lees het ons voor. Baruk deed het. **16** En toen ze
alles hadden gehoord, keken ze elkaar ontsteld aan, en zeiden
tot Baruk: We moeten den koning dit alles berichten. **17** Maar
eerst ondervroegen ze Baruk nog: Vertel ons eens, hoe komt
ge aan al wat ge hebt opgeschreven? **18** Baruk gaf hun ten

antwoord: Jeremias heeft mij dit alles mondeling opgegeven, en
ik heb het met inkt in het boek geschreven. **19** Toen zeiden de
aanvoerders: Ga u dan maar met Jeremias verbergen, en laat
niemand weten, waar ge blijft! **20** Ze lieten de rol in het vertrek
van den kanselier Elisjama achter, gingen in allerijl naar den
koning en berichtten hem al wat er gebeurd was. **21** De koning
liet Jehoedi de rol halen; en toen Jehoedi ze uit het vertrek van
den kanselier Elisjama gehaald had, las hij ze voor aan den
koning en aan alle aanvoerders, die zich om den koning hadden
geschaard. **22** De koning bewoonde toen het winterverblijf en
daar het in de negende maand was, brandde er voor hem een
vuur in een pot. **23** Telkens als Jehoedi drie of vier kolommen
gelezen had, liet hij ze met een schrijfmes afsnijden en in het
vuur van de pot gooien, totdat de hele rol in het vuur van de pot
was verteerd. **24** Noch de koning, noch een van zijn hovelingen
was ontsteld, of scheurde zijn kleren bij het horen van al die
woorden. **25** Zelfs wilde de koning niet eens naar Elnatan,
Delajáhoe en Gemarjáhoe luisteren, toen ze hem smeekten, de
rol toch niet te verbranden. **26** Integendeel, de koning gaf prins
Jerachmeël, Serajáhoe den zoon van Azriël, en Sjelemjáhoe den
zoon van Abdeël bevel, om Baruk den schrijver en den profeet
Jeremias gevangen te nemen. Maar Jahweh hield ze verborgen.
27 Nadat dus de koning de rol had verbrand met de woorden, die
Baruk volgens mondelinge opgave van Jeremias daarop had
geschreven, werd het woord van Jahweh tot Jeremias gericht:
28 Neem een nieuwe rol, en schrijf er alles weer op, wat op de
eerste rol heeft gestaan, die Jojakim, de koning van Juda, heeft
verbrand. **29** En over Jojakim, den koning van Juda, moet ge er
aan toevoegen: Zo spreekt Jahweh! Ge hebt deze rol verbrand,

en gezegd: "Waarom hebt ge er op geschreven, dat de koning
van Babel zal komen, het hele land zal verwoesten, en er mens
en vee zal verdelgen?" **30** Daarom spreekt Jahweh over Jojakim,
den koning van Juda: Hij zal niemand hebben, die op de troon
van David zal zetelen, en zijn lijk zal worden weggesmeten,
overdag in de hitte en ‘s nachts in de kou. **31** Ik zal op hem en
zijn kroost en op zijn dienaars hun misdaad wreken, en over
hen, en over de bewoners van Jerusalem en over de mannen
van Juda alle rampen uitstorten, waarmee Ik ze heb bedreigd,
zonder dat ze hebben geluisterd. **32** Jeremias nam dus een
nieuwe rol, en stelde ze Baruk den schrijver, den zoon van Neri-
ja, ter hand. Deze schreef volgens mondelinge opgave van
Jeremias er de hele inhoud in op van het boek, dat Jojakim, de
koning van Juda, in het vuur had verbrand, en hij voegde er nog
vele andere woorden aan toe van dezelfde strekking.

37 Sedekias, de zoon van Josias, was door Nabukodonosor,
den koning van Babel, tot koning over het land van Juda
aangesteld, en regeerde in plaats van Konjáhoe, den zoon
van Jojakim. **2** Hij met zijn hovelingen noch het mindere
volk luisterden naar de woorden van Jahweh, die door den
profeet Jeremias werden verkondigd. **3** Niettemin zond koning
Sedekias eens Jehoekal, den zoon van Sjelemja, en den priester
Sefanjáhoe, den zoon van Maäseja, naar den profeet Jeremias
met het verzoek: Bid voor ons tot Jahweh, onzen God! **4** Het
was in de tijd, dat Jeremias nog niet gevangen was gezet, maar
zich vrij onder het volk bewoog, **5** en dat de Chaldeën, die
Jerusalem belegerden, van Jerusalem waren weggetrokken,
toen ze hoorden, dat er een leger van Farao uit Egypte was
opgerukt. **6** Nu werd het woord van Jahweh tot Jeremias gericht:

7 Zo spreekt Jahweh, Israëls God! Dit moet ge den koning
van Juda zeggen, die u hierheen heeft gezonden, om mij te
raadplegen: Zie, het leger van Farao, dat is uitgetrokken om u te
helpen, keert naar zijn land, naar Egypte, terug. **8** Dan komen
de Chaldeën terug; ze zullen deze stad weer belegeren, haar
innemen en in vlammen doen opgaan. **9** Zo spreekt Jahweh:
Maakt uzelf maar niets wijs met te denken: De Chaldeën zijn
voorgoed van ons weg; want dat zijn ze niet. **10** Neen, al zoudt
gij het hele leger der Chaldeën verslaan, die tegen u strijden,
zodat er maar enkele gewonden in hun tenten bleven liggen, dan
zouden die opstaan, en deze stad in vlammen doen opgaan.
11 Terwijl het leger der Chaldeën dus voor de krijgsmacht van
Farao van Jerusalem was weggetrokken, **12** wilde Jeremias
eens Jerusalem uitgaan, en zich naar het land van Benjamin
begeven, om daar onder zijn familie een erfenis te verdelen.
13 Maar toen de profeet Jeremias bij de Benjaminpoort was
gekomen, hield de wachtmeester, een zekere Jiri-ja, de zoon
van Sjelemja, zoon van Chananja, hem aan, en zeide: Ge wilt
overlopen naar de Chaldeën! **14** Jeremias antwoordde: Dat
is gelogen; ik loop niet over naar de Chaldeën! Maar zonder
naar Jeremias te luisteren, greep Jiri-ja hem vast, en bracht
hem voor de aanvoerders. **15** De aanvoerders, die woedend op
Jeremias waren, lieten hem geselen, en zetten hem gevangen in
het huis van den schrijver Jehonatan, dat men tot kerker had
ingericht. **16** Men bracht Jeremias in een gewelfde kelder, waar
hij lange tijd verbleef. **17** Eens liet koning Sedekias hem halen,
om hem in zijn paleis in het geheim te ondervragen. Hij zeide: Is
er soms een woord van Jahweh? Jeremias antwoordde: Ja! En
hij vervolgde: Gij zult in de macht van den koning van Babel

worden overgeleverd! **18** En Jeremias voegde koning Sedekias
nog toe: Wat heb ik tegen u, uw hovelingen en dit volk toch
misdaan, dat gij mij in de gevangenis zet? **19** Waar zijn nu uw
profeten, die u hebben voorspeld: De koning van Babel rukt niet
op tegen u en tegen dit land! **20** Wees mij terwille, mijn heer en
koning, en laat mijn smeken gehoor bij u vinden: Stuur mij niet
terug naar het huis van den schrijver Jehonatan; anders zal ik
daar sterven. **21** Toen zette men Jeremias op last van koning
Sedekias gevangen in de gevangen-hof, en gaf hem dagelijks
een brood uit de Bakkerstraat, totdat er geen brood in de stad
meer was. Zo bleef Jeremias dus in de gevangen-hof.

38 Maar Sjefatja de zoon van Mattan, Gedaljáhoe de zoon van
Pasjchoer, Joekal de zoon van Sjelemjáhoe, en Pasjchoer de
zoon van Malki-ja hoorden wat Jeremias aan heel het volk bleef
verkonden: **2** Zo spreekt Jahweh! Wie in deze stad blijft, zal
sterven door het zwaard, de honger en pest; maar die naar de
Chaldeën vlucht, zal blijven leven: zijn buit zal lijfsbehoud zijn! **3**
Want zo spreekt Jahweh: Deze stad zal aan het leger van den
koning van Babel worden overgeleverd, en dat zal ze veroveren.
4 Daarom zeiden de aanvoerders tot den koning: Deze man
moet worden gedood; want door zó te spreken, ontmoedigt hij
de soldaten, die in de stad zijn overgebleven, en het hele volk
bovendien. Neen, die man beoogt niet het heil, maar het ongeluk
van dit volk! **5** Koning Sedekias gaf ten antwoord: Hij is in uw
hand overgeleverd. Want de koning durfde hun niets weigeren. **6**
Toen lieten ze Jeremias halen, en in de put van prins Malki-jáhoe
werpen, in de gevangen-hof. Met touwen lieten ze er Jeremias
in af; en daar er in de put geen water stond, maar enkel slijk,
zakte Jeremias weg in de modder. **7** Zodra de Ethiopiër Ebed-

Mélek, een der eunuchen in het koninklijk paleis, hoorde, dat
men Jeremias in de put had geworpen, **8** verliet hij het koninklijk
paleis, daar de koning zich bij de Benjaminpoort ophield, en
sprak tot den koning: **9** Mijn heer en koning; die mannen hebben
onder ieder opzicht den profeet Jeremias gemeen behandeld,
door hem in de put te werpen, waar hij van honger zal sterven;
want er is geen brood meer in de stad. **10** Daarop gaf de koning
den Ethiopiër Ebed-Mélek bevel: Neem drie mannen van hier
met u mee, en haal den profeet Jeremias uit de put, eer hij sterft.
11 Ebed-Mélek nam de mannen met zich mee, liep naar het
magazijn van het koninklijk paleis, zocht er wat oude lappen en
lompen bijeen, en liet ze aan touwen naar Jeremias af in de put.
12 En de Ethiopiër Ebed-Mélek riep Jeremias toe: Leg die oude
lappen en lompen tussen de touwen onder uw oksels. Jeremias
deed het. **13** Nu trokken ze Jeremias met de touwen omhoog,
en haalden hem uit de put. Jeremias bleef nu in de gevangen-
hof. **14** Eens liet koning Sedekias den profeet Jeremias bij zich
ontbieden aan de derde ingang van Jahweh's huis. Daar sprak
de koning tot Jeremias: Ik wilde u wat vragen; verberg mij dus
niets. **15** Jeremias gaf Sedekias ten antwoord: Als ik het u zeg,
dan zult gij mij doden; en wanneer ik u raad geef, luistert gij niet.
16 Toen zwoer koning Sedekias Jeremias in het diepste geheim:
Zo waarachtig Jahweh leeft, die ons dit leven heeft geschonken:
ik zal u niet doden, en u ook niet overleveren aan de mannen,
die uw leven belagen. **17** Toen zeide Jeremias tot Sedekias: Zo
spreekt Jahweh, de God der heirscharen, Israëls God! Wanneer
gij u onverwijld naar de aanvoerders van den koning van Babel
begeeft, zal uw leven blijven gespaard, en deze stad niet in
vlammen opgaan; gij met uw gezin zult het leven behouden. **18**

Maar wanneer gij niet naar de aanvoerders van den koning van
Babel wilt gaan, dan zal deze stad in de macht der Chaldeën
worden overgeleverd, en door hen worden verbrand; en dan
zult gijzelf hun niet ontkomen! **19** Maar koning Sedekias hield
bij Jeremias aan: Ik ben bang, dat de Chaldeën mij zullen
overleveren aan de Judeërs, die naar hen zijn overgelopen, en
dat die de spot met mij zullen drijven. **20** Jeremias antwoordde:
Dat zullen ze zeker niet doen. Luister dus naar de stem van
Jahweh, die door mij tot u spreekt; dan zal het u goed gaan, en
blijft uw leven gespaard. **21** Maar als gij weigert heen te gaan,
dan is dit het woord, dat Jahweh mij heeft geopenbaard: **22** Zie
alle vrouwen, die in het paleis van den koning van Juda zijn
overgebleven, worden naar de aanvoerders van den koning van
Babel gebracht, terwijl ze zingen: Ge zijt bedrogen en bedot
Door uw beste vrienden; Nu uw voeten in de modder steken,
Gaan ze er vandoor! **23** Al uw vrouwen en kinderen zal men
uitleveren aan de Chaldeën; gijzelf zult hun niet ontsnappen,
maar door den koning van Babel gevangen worden genomen;
en deze stad zal worden verbrand. **24** Nu sprak Sedekias tot
Jeremias: Laat niemand iets te weten komen van wat wij hebben
besproken; anders sterft ge. **25** En wanneer de aanvoerders
horen, dat ik met u gesproken heb, en ze komen u vragen:
"Vertel ons, wat gij tot den koning, en wat de koning tot ù heeft
gezegd; verberg het ons niet, anders doden wij u"; **26** dan
moet ge hun antwoorden: Ik heb den koning verzocht, mij niet
meer naar het huis van Jehonatan te laten brengen, om daar te
sterven. **27** Toen dus al de aanvoerders bij Jeremias kwamen,
om hem uit te horen, gaf hij hun het antwoord, dat de koning
hem had bevolen; en nu lieten ze hem met rust, want er was

niets van uitgelekt. 28 Jeremias bleef in de gevangen-hof, totdat
Jerusalem werd ingenomen.

39 In het negende jaar van Sedekias, den koning van Juda, in
de tiende maand, was Nabukodonosor, de koning van Babel, met
heel zijn leger tegen Jerusalem opgerukt, en was de belegering
begonnen. 2 In het elfde jaar van Sedekias, op de negende dag
van de vierde maand werd er een bres in de stad geslagen, 3 en
trokken al de aanvoerders van den koning van Babel er binnen,
en vatten post bij de Midden-poort; het waren Neboe-Zaradan
het hoofd van de lijfwacht, Neboe- Sjazban de opperbevelhebber,
Nergal-Saréser de generaal, met alle aanvoerders van den
koning van Babel. 4 Toen Sedekias, de koning van Juda, en
al de strijders hen zagen, namen ze de vlucht, verlieten des
nachts de stad in de richting van de koninklijke tuin, door de
poort tussen de beide muren, en sloegen de weg naar de Araba
in. 5 Maar het leger der Chaldeën zette hen achterna, haalde
Sedekias op de vlakte van Jericho in, nam hem gevangen, en
bracht hem naar Nabukodonosor, den koning van Babel, die te
Ribla in het landschap Chamat vertoefde. Daar velde de koning
van Babel zijn vonnis. 6 Hij liet in Ribla de zonen van Sedekias
voor zijn ogen vermoorden; ook al de edelen van Juda slachtte
de koning van Babel af. 7 Daarna liet hij Sedekias de ogen
uitsteken, en in boeien slaan, om hem naar Babel te brengen.
8 De Chaldeën staken het koninklijk paleis en de huizen der
burgerij in brand, en haalden de muren van Jerusalem neer.
9 Wat er van de bevolking der stad was overgebleven, met
de overlopers, die zich aan hen hadden overgegeven en de
verdere rest van het volk, bracht Neboe- Zaradan, het hoofd
van de lijfwacht, naar Babel in ballingschap. 10 Alleen een deel

van het armste volk, dat niets bezat, liet Neboe- Zaradan, het
hoofd van de lijfwacht, toen in het land van Juda achter, en gaf
hun wijngaarden en akkers. **11** Met betrekking tot Jeremias gaf
Nabukodonosor, de koning van Babel, aan Neboe-Zaradan het
hoofd van de lijfwacht, het volgend bevel: **12** Ge moet hem
onder uw hoede nemen, en hem geen leed berokkenen; maar
met hem doen, zoals hijzelf u zal zeggen. **13** Daarom lieten
Neboe-Zaradan het hoofd van de lijfwacht, Neboe-Sjazban de
opperbevelhebber, en Nergal- Saréser de generaal, en alle
aanvoerders van den koning van Babel, **14** Jeremias uit de
gevangen-hof halen, en vertrouwden hem toe aan Gedaljáhoe,
den zoon van Achikam, zoon van Sjafan, om hem in vrijheid
naar huis te brengen. Zo bleef hij te midden van het volk. **15**
Terwijl Jeremias nog gevangen zat in de gevangen-hof was
het woord van Jahweh tot hem gericht: **16** Ge moet aan den
Ethiopiër Ebed-Mélek gaan zeggen: Zo spreekt Jahweh der
heirscharen, Israëls God! Zie, Ik ga mijn woorden over deze stad
ten uitvoer brengen, tot haar ongeluk en niet tot haar heil; op die
dag zullen ze voor uw ogen worden voltrokken. **17** Maar u zal Ik
redden op die dag, is de godsspraak van Jahweh; gij zult niet
aan de mannen worden overgeleverd, waarvoor ge beducht zijt.
18 Neen, Ik zal u laten ontkomen; ge zult niet vallen door het
zwaard, maar uw buit zal lijfsbehoud zijn, omdat ge op Mij hebt
vertrouwd, is de godsspraak van Jahweh!

40 Het woord, dat door Jahweh tot Jeremias werd gericht,
nadat Neboe-Zaradan, het hoofd van de lijfwacht, hem uit Rama
had laten vertrekken, waar hij hem in boeien had aangetroffen te
midden der ballingen van Jerusalem en Juda, die naar Babel
werden gebracht. **2** Het hoofd van de lijfwacht liet Jeremias

voor zich ontbieden, en zeide tot hem: Jahweh, uw God, had
deze plaats met dit onheil bedreigd. **3** Nu heeft Jahweh het
ook voltrokken, en gedaan wat Hij gezegd heeft. Want gij hebt
tegen Jahweh gezondigd, en naar Hem niet geluisterd; daarom
heeft dit lot u getroffen. **4** Maar u bevrijd ik thans van de boeien
aan uw handen. Zo ge met mij naar Babel wilt gaan, kunt ge
meegaan; dan zal ik u onder mijn hoede nemen. Zo ge niet met
bij naar Babel wilt gaan, kunt ge blijven; zie, het hele land ligt
voor u open: ge kunt gaan, waarheen ge zelf maar wilt. **5** En
toen hij in zijn besluit volhardde, vervolgde hij: Keer dan terug
naar Gedalja, den zoon van Achikam, zoon van Sjafan, dien de
koning van Babel over de steden van Juda heeft aangesteld;
blijf bij hem te midden van het volk, of ga heen, waar ge wilt.
Daarop gaf het hoofd van de lijfwacht hem levensmiddelen en
geschenken, en liet hem vertrekken. **6** Zo kwam Jeremias bij
Gedalja, den zoon van Achikam, die zich te Mispa bevond,
en bleef bij hem te midden van het volk, dat in het land werd
achtergelaten. **7** Toen de legeroversten, die met hun mannen
nog rondzwierven, hoorden, dat de koning van Babel Gedalja,
den zoon van Achikam, tot landvoogd had aangesteld, en hem
de mannen, vrouwen en kinderen van de arme bevolking, die
niet naar Babel waren verbannen, had toevertrouwd, **8** begaven
zij zich naar Gedalja te Mispa; het waren: Jisjmaël de zoon
van Netanjáhoe, Jochanan en Jonatan de zonen van Karéach,
Seraja de zoon van Tanchóemet, de zonen van Efai uit Netofa,
en Jezanjáhoe de zoon van den Maäkatiet, met hun mannen. **9**
Gedaljáhoe, de zoon van Achikam, zoon van Sjafan, verzekerde
hun en hun mannen onder ede: Ge behoeft niet bang te zijn voor
de Chaldeeuwse beambten; zet u neer in het land, en onderwerpt

u aan den koning van Babel; dan zal het u goed gaan. **10** Ik zelf
blijf in Mispa, om ter beschikking te staan van de Chaldeën, die
tot ons zullen komen. Gaat gij uw wijn, ooft en olie maar oogsten,
en in uw vaten opleggen; blijft in uw steden, waar ge u hebt
gevestigd. **11** Toen ook de andere Judeërs, die in Moab, onder
de Ammonieten, in Edom of elders vertoefden, hoorden, dat
de koning van Babel een gedeelte van Juda had gespaard, en
Gedaljáhoe, den zoon van Achikam, zoon van Sjafan, daarover
had aangesteld, **12** keerden allen uit de plaatsen terug, waarheen
ze waren verstrooid, en trokken op naar het land van Juda naar
Gedaljáhoe te Mispa. En ze hadden een rijke oogst in wijn en
vruchten. **13** Een tijd later kwamen Jochanan, de zoon van
Karéach, en alle legeroversten die rondgezworven hadden,
naar Gedaljáhoe te Mispa. **14** Ze zeiden hem: Weet ge wel,
dat Baälis, de koning der Ammonieten, Jisjmaël, den zoon van
Netanja, heeft gestuurd, om u om het leven te brengen? Maar
Gedaljáhoe, de zoon van Achikam, geloofde hen niet. **15** Toch
deed Jochanan, de zoon van Karéach, Gedaljáhoe te Mispa
heimelijk dit voorstel: Als ge wilt, zal ik Jisjmaël, den zoon van
Netanja, gaan doden, zonder dat iemand er iets van bemerkt;
waarom u door hem laten vermoorden, en alle Judeërs, die zich
om u hebben verzameld, weer laten verstrooien, en wat er van
Juda gespaard is gebleven ten ondergang doemen? **16** Maar
Gedaljáhoe, de zoon van Achikam, gaf Jochanan, den zoon van
Karéach, ten antwoord: Dat moogt ge niet doen; want het is niet
waar, wat ge van Jisjmaël zegt.

41 Zo kwam Jisjmaël, de zoon van Netanja, zoon van Elisjama,
die van koninklijke bloede was en tot de koninklijke aanvoerders
had behoord, in de zevende maand met tien mannen naar

Gedaljáhoe, den zoon van Achikam, die zich te Mispa bevond.
En terwijl ze daar in Mispa tezamen aan tafel zaten, **2** sprongen
Jisjmaël, de zoon van Netanja, en de tien mannen, die hem
vergezelden, overeind, en staken Gedaljáhoe, den zoon van
Achikam, zoon van Sjafan, aan het zwaard. Zo vermoordde
Jisjmaël den landvoogd van den koning van Babel. **3** Bovendien
doodde hij al de Judeërs, die bij Gedaljáhoe te Mispa waren, en
de Chaldeeuwse soldaten, die zich eveneens daar bevonden. **4**
Daags na de moord op Gedaljáhoe, en toen niemand er nog
iets van wist, **5** kwamen er tachtig mannen uit Sikem, Sjilo en
Samaria aan, die zich de baard hadden afgeschoren, de kleren
gescheurd en verwondingen toegebracht; ze droegen offergaven
en wierook met zich mee, om ze naar de tempel van Jahweh te
brengen. **6** Jisjmaël, de zoon van Netanja, ging ze al wenend
uit Mispa tegemoet, en toen hij bij hen was, zeide hij hun: **7**
Komt even bij Gedaljáhoe aan, den zoon van Achikam! Maar
nauwelijks waren ze in de stad gekomen, of Jisjmaël, de zoon
van Netanja, met de mannen die bij hem waren, slachtten ze af,
en wierpen ze in de put. **8** Maar tien van die mannen riepen
Jisjmaël toe: Dood ons niet; want wij hebben in het veld geheime
voorraden van koren, gerst, olie en honing. Daarom liet hij ze
ongemoeid, en vermoordde ze niet met de anderen. **9** De put,
waarin Jisjmaël al de lijken van de mannen liet werpen, die
hij vermoord had, was de grote put, die koning Asa had laten
graven bij zijn strijd tegen Basja, den koning van Israël; die vulde
Jisjmaël, de zoon van Netanjáhoe, met de lijken. **10** Daarna
voerde Jisjmaël heel de rest der bevolking van Mispa weg, met
de dochters van den koning en al het volk dat zich in Mispa had
gevestigd, en die Neboe-Zaradan, het hoofd van de lijfwacht,

aan Gedaljáhoe, den zoon van Achikam, had toevertrouwd;
hij trok op, om naar de Ammonieten over te lopen. **11** Toen
Jochanan, de zoon van Karéach, en al de legeroversten die
bij hem waren, hoorden wat al onheil Jisjmaël, de zoon van
Netanja, had gesticht, **12** riepen ze al hun mannen bijeen, en
rukten uit, om tegen Jisjmaël, den zoon van Netanja, te gaan
vechten. Ze stieten op hem bij de grote vijver van Gibon. **13** Al
het volk, dat bij Jisjmaël was, verheugde zich, toen ze Jochanan,
den zoon van Karéach, zagen met al de legeroversten, die
bij hem waren; **14** en al het volk, dat Jisjmaël uit Mispa had
weggevoerd, liep over en voegde zich weer bij Jochanan, den
zoon van Karéach. **15** Jisjmaël zelf, de zoon van Netanja, wist
met acht mannen Jochanan te ontsnappen, en week naar de
Ammonieten uit. **16** Nu verzamelde Jochanan, de zoon van
Karéach, met al de legeroversten die bij hem waren, de hele
rest der bevolking, die Jisjmaël, de zoon van Netanja, uit Mispa
had weggevoerd, nadat hij Gedalja, den zoon van Achikam,
had vermoord, maar die Jochanan uit Gibon had teruggebracht:
mannen en weerbare lieden, vrouwen, kinderen en eunuchen.
17 Ze trokken weg, en maakten eerst halt in Geroet-Kimham bij
Betlehem, om voor de Chaldeën naar Egypte te vluchten. **18**
Want ze waren bang voor hen, omdat Jisjmaël, de zoon van
Netanja, Gedaljáhoe, den zoon van Achikam, had vermoord,
dien de koning van Babel tot landvoogd had aangesteld.

42 Nu traden alle legeroversten met Jochanan den zoon van
Karéach, en Azarja den zoon van Hosjaäja, met heel het volk,
van klein tot groot, **2** op den profeet Jeremias toe, en zeiden
tot hem: Doe toch wat wij u vragen, en smeek voor ons tot
Jahweh, uw God, voor ons allen die zijn overgebleven; want wij

zijn nog maar een kleine rest van de grote menigte, zoals ge
met eigen ogen kunt zien. **3** Laat Jahweh, uw God, ons de weg
doen kennen, die wij hebben te volgen, en de beslissing, die wij
moeten nemen. **4** De profeet Jeremias gaf hun ten antwoord:
Goed dan! Ik zal voor u tot Jahweh bidden, zoals ge verzocht
hebt; en al wat Jahweh u antwoordt, zal ik u mededelen, zonder
iets te verzwijgen. **5** Ze verzekerden Jeremias: Jahweh zij onze
waarachtige en getrouwe getuige, dat wij alles zullen doen,
wat Jahweh, uw God, door u ons beveelt. **6** Of het ons goed
schijnt of kwaad: naar de stem van Jahweh onzen God, tot
wien wij u zenden, zullen we luisteren, opdat het ons goed
gaat; waarachtig, naar de stem van Jahweh zullen we horen!
7 Tien dagen later werd het woord van Jahweh tot Jeremias
gericht. **8** Toen riep hij Jochanan, den zoon van Karéach, met
al de legeroversten die bij hem waren, en heel het volk van
klein tot groot om zich heen, **9** en zeide tot hen: Zo spreekt
Jahweh, Israëls God, tot wien ge mij hebt gezonden, om Hem
uw bede voor te dragen! **10** Als ge rustig in dit land blijft wonen,
dan bouw Ik u op, en breek u niet af, dan plant Ik u neer, en
ruk u niet uit, want Ik heb spijt van het onheil, dat Ik u heb
berokkend. **11** Weest niet bang voor den koning van Babel, voor
wien ge beducht zijt; vreest hem niet, is de godsspraak van
Jahweh; want Ik ben met u, om u te verlossen, en u uit zijn
macht te bevrijden. **12** Ik zal u bij hem genade doen vinden; hij
zal zich uwer ontfermen, en u op uw eigen grond laten wonen.
13 Maar als ge zegt: Wij willen niet in dit land blijven wonen, niet
luisteren naar Jahweh, uw God; **14** neen, we willen naar het land
van Egypte, waar wij geen oorlog meer zien, geen krijgsbazuin
horen, geen broodsgebrek hebben; dáár willen we wonen: **15**

hoort dan ook het woord van Jahweh, Juda's rest! Zo spreekt
Jahweh der heirscharen, Israëls God: Wanneer ge blijft bij uw
plan, om naar Egypte te trekken, om daar te gaan wonen, **16**
dan zal het zwaard, waarvoor ge beducht zijt, u daar in het land
van Egypte achterhalen; zal de honger, waarvoor ge zo bang
zijt, u daar in Egypte achtervolgen, en daar zult ge sterven. **17**
Alle mannen, die koppig vasthouden, naar Egypte te trekken,
om daar te gaan wonen, zullen sterven door het zwaard, de
honger en pest, en niemand van hen zal het onheil ontvluchten,
het onheil ontsnappen, dat Ik hun zal berokkenen! **18** Want zo
spreekt Jahweh der heirscharen, Israëls God: Zoals Ik mijn
grimmige toorn over de bewoners van Jerusalem heb uitgestort,
zo zal Ik mijn woede aan u koelen, als ge naar Egypte durft
gaan; dan wordt ge een vloek en een afschrik, een verwensing
en spot, en nimmer zult ge deze plaats meer aanschouwen! **19**
Het is Jahweh, die tot u spreekt, Juda's rest! Trekt niet op naar
Egypte! Denkt er aan, dat ik u heden gewaarschuwd heb, en dat
ge uw leven verspeelt. **20** Zelf hebt ge mij tot Jahweh, uw God,
gezonden, en gezegd: Smeek voor ons tot Jahweh, onzen God;
verkondig ons al wat Jahweh, onze God, zal zeggen; en wij
zullen er naar handelen. **21** Ik heb het u heden verkondigd.
Luistert ge niet naar de stem van Jahweh, uw God, naar al wat
Hij mij voor u heeft gelast: **22** denkt er dan aan, dat ge sterven
zult door het zwaard, door honger en pest, op de plaats, waar
ge wilt heen gaan, om er te wonen!

43 Maar toen Jeremias tot heel het volk al de woorden van
Jahweh, hun God, had gesproken, al de woorden, die Jahweh,
hun God, hem voor hen had gelast, **2** riepen Azarja de zoon van
Hosjaäja, Jochanan de zoon van Karéach, en al die koppige

lieden Jeremias toe: Gij liegt! Jahweh, onze God, heeft u niet
gezonden, en niet gezegd: Ge moogt niet in Egypte gaan
wonen! **3** Neen, Baruk, de zoon van Neri-ja, heeft u tegen ons
opgestookt, om ons over te leveren in de macht der Chaldeën,
ons te doen sterven, of in ballingschap naar Babel te brengen! **4**
Jochanan, de zoon van Karéach, met al de legeroversten en
heel het volk, luisterden dus niet naar het bevel van Jahweh,
om in het land van Juda te blijven. **5** Maar Jochanan, de zoon
van Karéach, en al de legeroversten riepen allen bijeen die van
Juda waren overgebleven, of die van de verschillende volken,
waarheen ze zich hadden verstrooid, waren teruggekeerd, om in
Juda te wonen. **6** Mannen, vrouwen en kinderen, de dochters
van den koning, en allen die Neboe-Zaradan, het hoofd van
de lijfwacht, aan Gedaljáhoe, den zoon van Achikam, zoon
van Sjafan, had toevertrouwd, namen zij mee; ook den profeet
Jeremias en Baruk, den zoon van Neri-ja. **7** En in plaats van
naar Jahweh te luisteren, trokken zij op naar het land van
Egypte, en bereikten Tachpanches. **8** Ook in Tachpanches
werd het woord van Jahweh tot Jeremias gerich: **9** Ge moet
grote stenen halen, en die in tegenwoordigheid van alle judese
mannen in het plaveisel graven voor de ingang van Farao's
paleis in Tachpanches. **10** Dan moet ge hun zeggen: Zo spreekt
Jahweh der heirscharen, Israëls God! Zie, Ik ga mijn dienaar
Nabukodonosor, den koning van Babel, ontbieden. Hij zal zijn
troon opslaan op deze stenen, die ge hebt ingegraven, en zijn
baldakijn daarboven uitspannen. **11** Hij zal het land van Egypte
komen slaan: wie voor de dood is bestemd, tot de dood; wie voor
de ballingschap, tot de ballingschap; wie voor het zwaard, door
het zwaard. **12** Hij zal vuur leggen aan de tempels der goden

van Egypte, en hun goden verbranden of in ballingschap voeren.
13 Hij zal de obelisken van de zonnetempel verbrijzelen in het
land van Egypte, de godentempels van Egypte in vlammen doen
opgaan. Hij zal Egypteland afvlooien, zoals een herder het doet
met zijn kleed; dan trekt hij weer ongemoeid heen.

44 Het woord, dat tot Jeremias gericht werd voor al de Judeërs,
die in Egypte woonden: in Migdol, Tachpanches, Nof en in het
land Patros! 2 Zo spreekt Jahweh der heirscharen, Israëls God!
Gij hebt al de rampen aanschouwd, die Ik over Jerusalem en
over alle steden van Juda gebracht heb. Thans liggen ze in
puin, en er is niemand, die er nog woont: 3 om de boosheid,
die ze begingen, Mij te tarten, wierook te branden en vreemde
goden te dienen, die zij niet kenden, en gij en uw vaderen
evenmin. 4 Van ‘s morgens vroeg tot ‘s avonds laat heb Ik u
al mijn dienaars, de profeten, gezonden, die u vermaanden:
Bedrijft die gruwel toch niet, die Ik haat! 5 Maar ze hebben niet
gehoord, niet willen luisteren, om zich van hun boosheid te
bekeren, en geen wierook voor vreemde goden te branden.
6 Toen barstte mijn grimmige toorn los, en laaide op in de
steden van Juda en in Jerusalems straten: en zij werden een
eenzame puinhoop, zoals ze heden nog zijn. 7 En nu spreekt
Jahweh, de God der heirscharen, Israëls God: Waarom wilt ge
uzelf toch zo’n groot onheil berokkenen, en uit Juda mannen,
vrouwen, kinderen en zuigelingen verdelgen, zodat er niemand
van u overblijft? 8 Waarom Mij tarten door eigen maaksels, voor
vreemde goden wierook branden in het land van Egypte, waar
ge kwaamt wonen, en zo uzelf uitroeien, tot een vloek maken en
spot onder alle volken der aarde? 9 Zijt ge de zonden van uw
vaderen dan al vergeten, de zonden van Juda’s koningen en die

van uw leiders, uw eigen zonden en die van uw vrouwen, die
bedreven zijn in het land van Juda en op Jerusalems straten?
10 Neen, ze hebben zich niet vermorzeld tot op de dag van
vandaag; ze hebben geen vrees gekend, niet naar mijn wetten
en geboden geleefd, die Ik u en uw vaderen had gegeven. **11**
Daarom spreekt Jahweh der heirscharen, Israëls God: Zie, Ik
heb besloten, u kwaad te berokkenen, en heel Juda te vernielen.
12 Wat van Juda bleef gespaard, roei Ik uit: allen, die hun
eigen wil hebben doorgezet, om naar Egypte te trekken, en
daar te gaan wonen. Allen komen ze in Egypteland om; ze
zullen vallen door het zwaard, van honger bezwijken; van klein
tot groot zullen ze sterven door het zwaard en de honger; ze
worden een vloek en een afschrik, een verwensing en spot.
13 Ik ga Mij wreken op hen, die in Egypteland wonen, zoals Ik
Mij op Jerusalem heb gewroken door zwaard, door honger en
pest. **14** Van allen, die in Juda bleven gespaard, en in het land
van Egypte kwamen wonen, zal niemand ontkomen, niemand
ontsnappen, om weer naar het land van Juda te gaan, ofschoon
ze er naar zullen snakken, daar terug te keren en te wonen.
Neen, ze keren niet terug, behalve enkele vluchtelingen! **15**
Maar al de mannen, die wisten, dat hun vrouwen voor vreemde
goden wierook brandden, en alle vrouwen, die in grote groepen
tegenwoordig waren, en al het volk, dat in Patros woonde in het
land van Egypte, riepen Jeremias toe: **16** We luisteren toch
niet naar het woord, dat ge in de Naam van Jahweh tot ons
spreekt! **17** Neen, wij willen enkel doen, wat we hebben beloofd,
en wierook branden voor de Koningin des Hemels en haar
plengoffers brengen, zoals wijzelf, onze vaders, onze koningen
en aanvoerders in de steden van Juda en op Jerusalems straten

hebben gedaan. Toen hadden we brood in overvloed, waren we
gelukkig, en kenden geen rampen. **18** Maar sinds we hebben
opgehouden, wierook te branden voor de Koningin des hemels
en haar plengoffers te brengen, hebben we aan alles gebrek, en
sterven we door het zwaard en de honger. **19** En de vrouwen
riepen: Zeker, ook wij hebben wierook gebrand voor de Koningin
des hemels en haar plengoffers gebracht; maar we hebben
haar toch zeker geen koeken gebakken met haar beeld er op,
en haar geen plengoffers gebracht, zonder dat onze mannen
het wisten! **20** Toen sprak Jeremias tot heel het volk, tot de
mannen en vrouwen, tot allen die hem van antwoord hadden
gediend: **21** Is het juist niet de wierook geweest, die gij in de
steden van Juda en op Jerusalems straten hebt gebrand, gij, uw
vaders, uw koningen, uw aanvoerders en het gewone volk: is
het niet de wierook geweest, waaraan Jahweh gedacht heeft, en
die Hem ter harte is gegaan? **22** Niet langer kon Jahweh uw
zondig gedoe nog verdragen, niet langer de gruwelen, die gij
bedreeft. Zo is uw land een puinhoop geworden, een gevloekte
wildernis zonder bewoners, zoals het heden nog is! **23** Omdat
ge wierook hebt gebrand en tegen Jahweh hebt gezondigd,
omdat ge naar de stem van Jahweh niet hebt geluisterd, en naar
zijn wetten, geboden en voorschriften niet hebt geleefd, daarom
heeft u dit onheil getroffen, zoals het nu voortwoedt. **24** En tot
al die vrouwen ging Jeremias verder: Luistert naar Jahweh's
woord! **25** Zo spreekt Jahweh der heirscharen, Israëls God: Gij
vrouwen, gij hebt het beloofd met uw mond, en met uw handen
vervuld: Wij willen onze beloften volbrengen, die wij hebben
afgelegd, om voor de Koningin des hemels wierook te branden
en haar plengoffers te brengen. Volbrengt uw geloften dan maar,

en doet wat ge beloofd hebt! **26** Hoort derhalve het woord van
Jahweh, heel Juda, dat in Egypteland woont! Zie, Ik zweer bij
mijn machtige Naam, spreekt Jahweh: In heel Egypte zal nooit
meer mijn Naam door iemand van Juda op de lippen worden
genomen, en nooit meer zal worden gezegd: Bij het leven van
Jahweh, den Heer! **27** Ja, Ik blijf wakker, om over hen onheil te
brengen, geen zegen. De mannen van Juda, die in Egypteland
wonen, zullen omkomen door het zwaard en de honger, totdat
ze allen zijn uitgeroeid. **28** En de weinigen, die aan het zwaard
nog ontkomen, zullen uit Egypte trekken naar het land van Juda!
Dan zullen allen, die in Juda bleven gespaard en in Egypte zijn
komen wonen, weten, wiens woord wordt vervuld, dat van Mij of
van hen! **29** En dit zal u het teken zijn, is de godsspraak van
Jahweh, dat Ik Mij in deze plaats op u zal wreken, en waaraan
gij zult weten, dat mijn bedreigingen tegen u worden vervuld. **30**
Zo spreekt Jahweh: Zie, Ik lever den Farao Chofra, den koning
van Egypte, in de macht van zijn vijand en van hen, die zijn
leven belagen, zoals Ik Sedekias, den koning van Juda, aan zijn
vijand heb overgeleverd: aan Nabukodonosor, den koning van
Babel, die zijn leven belaagde!

45 Het woord, dat de profeet Jeremias tot Baruk sprak, den
zoon van Neri-ja, toen deze in het vierde jaar van Jojakim, den
zoon van Josias en koning van Juda, deze woorden volgens
mondelinge opgave van Jeremias te boek had gesteld. **2** Zo
spreekt Jahweh, Israëls God, over u, Baruk! **3** Gij zegt: Wee
mij! Want Jahweh hoopt nog smart op mijn jammer; Ik ben
uitgeput van mijn zuchten, En rust vind ik niet! **4** Dit moet ge
hem zeggen: Zo spreekt Jahweh! Zie, wat Ik gebouwd heb,
breek Ik weer af, Wat Ik geplant heb, ruk Ik uit! Zo handel Ik met

heel de aarde: 5 En gij zoudt grote dingen vragen? Verlang
ze toch niet! Zie, wat Ik gebouwd heb, breek Ik weer af, Is de
godsspraak van Jahweh! Maar u geef Ik lijfsbehoud tot uw buit,
Op alle plaatsen, waar ge ook gaat!

46 Het woord van Jahweh tegen de volken, dat tot den profeet
Jeremias werd gericht. 2 Over Egypte. Over het leger van den
Farao Neko, den koning van Egypte, dat aan de Eufraat bij
Karkemisj stond, en dat Nabukodonosor, de koning van Babel,
in het vierde jaar van Jojakim, den zoon van Josias en koning
van Juda, heeft verslagen. 3 Klaar met schild en rondas; op, tot
de strijd, 4 De paarden gespannen, de rossen bestegen; In het
gelid, de helmen op, De lansen gewet, de pantsers aan! 5 Wat:
ze beven, ze wijken; Hun helden worden verslagen, Ze vluchten,
zonder om te zien? Verschrikking alom, is de godsspraak van
Jahweh! 6 Zelfs de vlugge kan niet ontsnappen, De held zich niet
redden; In het noorden, aan de oever van de Eufraat, Wankelen
ze, en storten ze neer! 7 Wie golft daar aan als de Nijl, Als
stromen met bruisende wateren? 8 Egypte golft aan als de Nijl,
Als stromen met klotsende golven! Het roept: Omhoog wil ik
stijgen, Om de aarde te overstromen; Ik wil steden vernielen,
Met de bewoners er in. 9 Paarden vooruit; wagens raast door,
De helden naar voren: Ethiopiërs en Poetiërs, het schild in de
hand, Lydiërs, de bogen gespannen en gericht! 10 Maar dit is de
dag van den Heer, Van Jahweh der heirscharen: Een dag van
vergelding, Om zich te wreken op zijn bestrijders! Het zwaard
verslindt, tot zijn honger gestild is, Het drinkt zich zat aan hun
bloed; Want Jahweh richt een offer aan In het land van het
noorden, aan de Eufraat. 11 Trek op naar Gilad, om balsem
te halen, Jonkvrouw, dochter van Egypte! Vergeefs verspilt gij

medicijnen; Geen genezing voor u. **12** De volken horen uw
schande, De aarde is vol van uw klagen; Want de ene held
is over den ander gestruikeld, En beiden zijn ze gevallen! **13**
Het woord, dat Jahweh tot den profeet Jeremias sprak over
de veldtocht van Nabukodonosor, den koning van Babel, om
het land van Egypte te teisteren! **14** Verkondigt het in Egypte,
meldt het in Migdol, Bericht het in Nof en Tachpanches; Roept:
Stel u te weer, en houd u gereed, Want het zwaard verslindt
om u heen! **15** Wat: uw sterke gevallen, hij houdt geen stand?
Neen, Jahweh heeft hem neergestoten. **16** Ook zijn huurtroepen
struikelen en vallen, De een op den ander. Ze roepen: Voort,
terug naar ons volk, Naar ons geboorteland voor het moordende
zwaard! **17** Noemt Farao, den koning van Egypte: "Lawaai, dat
zijn tijd liet voorbijgaan!" **18** Zo waar Ik leef, is de godsspraak
des Konings, Jahweh der heirscharen is zijn Naam: Als een
Tabor onder de bergen, Als een Karmel aan zee rukt er een
aan. **19** Maak uw pak voor de ballingschap klaar, Bevolking,
dochter van Egypte; Want Nof zal een wildernis worden, Vernield
en ontvolkt. **20** Egypte is een prachtige koe: Maar een horzel
uit het noorden valt op haar aan; **21** Ook op haar troepen in
haar land Als op vetgemeste kalveren. Waarachtig, allen lopen
ze weg, Ze vluchten heen, en houden geen stand; Want hun
onheilsdag is gekomen, De tijd van hun straf! **22** Hoort, als een
sissende slang Schuiven ze voort langs het strand; Met bijlen
gewapend, Trekken ze als houthakkers op haar af. **23** Ze vellen
haar woud, is de godsspraak van Jahweh, Hoe ondoordringbaar
het is; Want ze zijn talrijker nog dan een sprinkhanen-zwerm, Ze
zijn niet te tellen. **24** De dochter van Egypte wordt te schande
gemaakt, Overgeleverd aan het volk uit het noorden: **25** Jahweh

der heirscharen, Israëls God heeft het gezegd! Ik ga Mij wreken
op Amon in No, Op Farao en op Egypte, Op zijn goden en
vorsten, Op allen, die op hem vertrouwen! **26** Ik lever ze uit
aan wie hun leven belagen, Aan Nabukodonosor, den koning
van Babel, en zijn vazallen. Eerst later wordt het weer vredig
bewoond Als in vroegere dagen: is de godsspraak van Jahweh!
27 Jakob, mijn dienaar, wees niet bang, Israël, gij behoeft niet te
vrezen; Want Ik ga u verlossen uit verre gewesten, Uw kroost
uit het land hunner ballingschap. Jakob keert terug, en vindt
weer zijn rust, Onbekommerd, door niemand verschrikt. **28**
Jakob, mijn dienaar, wees niet bang; want Ik ben met u, spreekt
Jahweh! Ja, Ik ga alle volken vernielen, Waaronder Ik u heb
verstrooid. Maar u zal Ik nimmer vernielen; Ik tuchtig u enkel,
zoals ge verdient; Neen, Ik laat u niet ongestraft!

47 Het woord van Jahweh, dat tot den profeet Jeremias over
de Filistijnen werd gericht, eer Farao Gaza overweldigde. **2** Zo
spreekt Jahweh! Zie, de wateren rollen aan uit het noorden, Een
onstuimige vloed; Ze overstromen het land met al wat er op
staat, De steden met die er in wonen. De mensen jammeren, Al
de inwoners huilen: **3** Om het stampen der hoeven van zijn
hengsten, Het gedreun van zijn wagens, het geratel der wielen.
De vaders zien naar hun kinderen niet om, Zo hangen hun
handen verslapt: **4** Omdat de dag is gekomen, Waarop alle
Filistijnen worden verdelgd. Beroofd worden Tyrus en Sidon Van
hun laatste helpers; Want Jahweh gaat de Filistijnen vernielen,
Het overschot van het kustland van Kaftor. **5** Gaza heeft zich
kaal geschoren, Asjkelon is met stomheid geslagen; Overschot
der Enakieten, Hoe lang zult gij u kerven? **6** Ha, zwaard van
Jahweh, Wanneer komt ge tot rust? Keer terug in uw schede,

Word rustig en stil! 7 Hoe zou het tot rust kunnen komen; Want
Jahweh heeft het besteld Tegen Asjkelon en tegen de kusten
der zee: Daar heeft Hij het ontboden!

48 Over Moab. Zo spreekt Jahweh der heirscharen, Israëls
God! Wee over Nebo, want het is verwoest, Kirjatáim te schande
gemaakt en veroverd, De vesting vernield, met schande bedekt,
2 De glorie van Moab verdwenen! Tegen Chesjbon hebben ze
onheil beraamd: "Komt, laat ons het verdelgen uit de rij van de
volken!" Dimon, ook gij wordt verwoest, Het zwaard rent achter u
aan. 3 Hoort, uit Choronáim gejammer: Verwoesting en grote
vernieling; 4 Gebroken is Moab, Zijn kreten weerklinken tot Sóar.
5 Ach, de bergpas van Loechit Bestijgt men al schreiend; Op de
helling van Choronáim Klinkt het gejammer om de vernieling. 6
Vliedt heen, redt uw leven, Als de wilde ezel in de woestijn;
7 Ge hebt op uw maaksels en schatten vertrouwd; Daarom
wordt gij zelf gevangen genomen, Zal Kemosj in ballingschap
gaan, Met hem zijn priesters en vorsten. 8 De vernieler trekt op
tegen iedere stad, Geen enkele blijft er gespaard; Het dal wordt
vernield, de vlakte verwoest: Want Jahweh heeft het gezegd! 9
Geeft vleugels aan Moab, Want snel moet het vluchten. Zijn
steden zullen een wildernis worden, Waar niemand woont.
10 Vervloekt, wie het werk van Jahweh ten halve volbrengt,
Vervloekt, wie bloed durft weigeren aan zijn zwaard! 11 Rust
heeft Moab gekend Van zijn prilste jeugd af; Het lag ongestoord
Op zijn droesem. Nooit werd het in een ander vat overgegoten,
Nooit ging het in ballingschap; Zo heeft het steeds zijn smaak
behouden, Is zijn geur niet vervlogen. 12 Maar daarom zullen de
dagen komen, Is de godsspraak van Jahweh: Dat Ik tappers
zend, die het af zullen tappen, Zijn vaten legen, zijn kruiken

verbrijzelen! **13** Dan zal Moab om Kemosj beschaamd komen
staan, Zoals het huis van Israël Te schande is geworden om
Betel, Waarop het vertrouwd had. **14** Hoe durft ge nog zeggen:
Helden zijn wij, Dappere mannen in de strijd! **15** De vernieler van
Moab trekt tegen hem op, De keur van zijn knapen wordt naar
de slachtbank gesleept. **16** Dit is de godsspraak des Konings,
Jahweh der heirscharen is zijn Naam: De val van Moab is nabij,
Zijn onheil nadert met spoed! **17** Beklaagt het allen, gij zijn
buren, Gij allen, die het kent bij zijn naam. Zegt: Hoe is zijn
machtige schepter gebroken, Zijn heerlijke staf? **18** Daal af van
uw glorie, zit neer in de drek, Bewoners van Dibon; Want de
verwoester van Moab komt op u af, En vernielt uw burchten. **19**
Ga aan de weg staan uit te kijken, Bewoners van Aroër; Vraagt
aan hen die ontvlucht en ontsnapt zijn: Zegt; wat is er gebeurd?
20 "Moab vernield, met schande bedekt: Jammert en huilt; Meldt
het de Arnon, Dat Moab verwoest is!" **21** Het oordeel wordt
aan de vlakte voltrokken, Aan Cholon, Jasa, Mefáat, **22** Aan
Dibon, Nebo, Bet-Diblatáim, **23** Aan Kirjatáim, Bet-Gamoel, Bet-
Meon. **24** Aan Keri-jot, en aan Bosra, Aan alle steden van Moab,
veraf of dichtbij: **25** De hoorn van Moab wordt afgehouwen, Zijn
arm gebroken, is de godsspraak van Jahweh! **26** Maakt het
dronken, Omdat het zich tegen Jahweh verhief, Zodat het in zijn
eigen uitbraaksel plast, En tot bespotting zal worden. **27** Of is
Israël voor u geen bespotting geweest, Werd het niet onder de
dieven gerekend? Ja, zo dikwijls gij het over hem hadt, Hebt ge
meewarig het hoofd geschud! **28** Verlaat nu de steden, en huist
in spelonken, Bewoners van Moab; Doet als de duif, die zich
nestelt Aan de rand van de afgrond. **29** Wij hebben van Moabs
hoogmoed gehoord, Van zijn grenzeloze trots, Van zijn waan, zijn

bluffen en pochen, Van de hovaardij van zijn hart. **30** Ik ken zijn
snoeven, Is de godsspraak van Jahweh: Zijn ijdel gezwets, Zijn
ijdel gedoe. **31** Daarom moet ik over heel Moab wel jammeren,
Klagen en zuchten over de mannen van Kir-Chéres, **32** Meer
dan over Jazer geweend is, over u wenen, Wijnstok van Sibma!
Uw ranken hingen over de zee, En reikten tot Jazer; Maar op
uw gewas en uw oogst Is de vernieler gevallen! **33** Weg is de
blijdschap en vreugd uit uw gaarden, En uit Moabs gebied; Ik
laat de wijn uit de kuipen lopen, De perser treedt en juicht er niet
meer. **34** Het huilen van Chesjbon dringt tot Elale door, Men
hoort ze schreien tot Jáhas, Van Sóar tot Choronáim en Eglat,
Want zelfs de wateren van Nimrim zijn een steppe geworden. **35**
En uit Moab verdelg Ik, Is de godsspraak van Jahweh, Al wie
de offerhoogten bestijgt, En wierook brandt voor zijn god. **36**
Daarom kermt mijn hart Als een fluit over Moab; Kermt mijn
hart over de mannen van Kir-chéres: Want wat men gespaard
heeft, is verloren gegaan. **37** Ja, alle hoofden zijn kaal, Alle
baarden geschoren, Alle handen gekerfd, Om alle lenden een
zak. **38** Op alle daken en straten van Moab Niets dan gejammer,
Want Ik heb Moab verbrijzeld als een waardeloze pot, Is de
godsspraak van Jahweh! **39** Hoe is het vernield, en staat het te
snikken, Hoe wendt Moab vol schaamte zich af, Hoe is Moab tot
spot en tot afschuw geworden, Voor al zijn buren? **40** Want
zo spreekt Jahweh: Zie, als een adelaar schiet hij toe, Slaat
zijn vleugels naar Moab uit: **41** De steden worden ingenomen,
De burchten worden veroverd Op die dag wordt het hart van
Moabs helden Als het hart van een vrouw in haar weeën; **42**
Verdelgd wordt Moab uit de rij van de volken, Omdat het zich
tegen Jahweh verhief. **43** Verschrikking, kuilen en strikken voor

u, Bewoners van Moab, is de godsspraak van Jahweh: **44** Wie
de verschrikking ontkomt, valt in de kuil, Wie de kuil ontsnapt,
wordt in de strikken gevangen. Waarachtig, dit alles zal Ik
Moab berokkenen, In het jaar van zijn straf, is de godsspraak
van Jahweh! **45** Dan blijven in de schaduw van Chesjbon De
vluchtelingen uitgeput staan. Dan zal er een vuur uit Chesjbon
laaien, En een gloed uit de muren van Sichon: Het zal de slapen
van Moab verzengen, De schedel van die druktemakers! **46**
Wee u, Moab, Ge zijt verloren, volk van Kemosj; Want uw zonen
worden gevangen gemaakt, Uw dochters gaan de ballingschap
in. **47** Wel keer Ik nog eenmaal het lot van Moab ten beste, Op
het einde der dagen, Is de godsspraak van Jahweh: Maar tot
dan duurt het gericht over Moab!

49 Over de Ammonieten. Zo spreekt Jahweh: Heeft Israël zelf
geen kinderen, Heeft het geen erfgenaam meer? Waarom heeft
Milkom dan Gad verdrongen, Zijn volk zich in diens steden
gezet? **2** Daarom gaan de dagen komen, Is de godsspraak
van Jahweh: Dat Ik tegen Rabbat-Ammon Het krijgsrumoer
laat weergalmen. Het zal een woeste puinhoop worden, Zijn
dochtersteden zullen worden verbrand; Dan zal Israël verdringen,
die hém verdrongen, Spreekt Jahweh! **3** Jammer, Chesjbon;
want de stad is verwoest; Kermt, dochtersteden van Rabba,
Doet een zak om uw lenden en klaagt, Loopt radeloos in de
schaapskooien rond: Want Milkom zal in ballingschap gaan,
Tegelijk met zijn priesters en vorsten! **4** Wat pocht ge op uw
valleien, Op de overvloed van uw dalen, opstandige dochter;
Wat durft ge op uw schatten vertrouwen, En zeggen: Wie kan mij
bereiken? **5** Ik ga verschrikking over u brengen, Is de godsspraak
des Heren, Van Jahweh der heirscharen: Van alle kant om u

heen. Een voor een wordt gij allen verstrooid, En niemand brengt
die zwervers bijeen; **6** Eerst later zal Ik het lot van de zonen
van Ammon Ten beste keren, is de godsspraak van Jahweh! **7**
Over Edom. Zo spreekt Jahweh der heirscharen! Is er geen
wijsheid meer in Teman, Is het met het beleid der verstandigen
uit, Is hun doorzicht spoorloos verdwenen? **8** Vlucht, loopt
weg, verschuilt u diep, Bewoners van Dedan; Want Ik ga onheil
over Esau brengen, In de tijd van zijn straf. **9** Ja, wijnlezers
komen op u af, Geen tros laten ze hangen; Dieven komen in de
nacht, En roven, zoveel ze kunnen. **10** Want zelf heb Ik Esau
ontbloot, Zijn schuilhoeken opengelegd; Hij kan zich niet langer
verbergen, Uitgeroeid wordt zijn kroost. Onder zijn broeders en
buren Is niemand, die helpt, of die zegt: **11** Uw wezen zal Ik
verzorgen, Uw weduwen mogen op Mij vertrouwen. **12** Want zo
spreekt Jahweh: Die de beker niet hoefden te drinken, hebben
gedronken; En gij zoudt blijven gespaard: Neen, ook gij zult hem
drinken! **13** Want Ik heb bij Mijzelf gezworen, Is de godsspraak
van Jahweh: Bosra zal ten afschrik worden, een hoon en een
vloek, Al zijn steden een puinhoop voor eeuwig! **14** Een tijding
heb Ik van Jahweh vernomen, Een bode is onder de volken
gezonden: Verzamelt u, en rukt op hem af, Op, tot de strijd!
15 Waarachtig, klein maak Ik u onder de volken, Verachtelijk
onder de mensen; **16** Uw hoogmoed heeft u bedrogen, Met
de overmoed van uw hart. Gij, die in rotskloven woont, En de
steilste toppen bezet: Al bouwt ge uw nest zo hoog als de arend,
Ik haal u omlaag, is de godsspraak van Jahweh! **17** Edom zal
ten afschrik worden; En ieder, die er doorheen trekt, Zal zich
verbazen en blazen Over al zijn rampen. **18** Zoals Sodoma en
Gomorra werden verwoest, Met hun zustersteden, zegt Jahweh:

Zo zal er niemand wonen, Geen mensenkind er vertoeven. **19**
Zie, zoals een leeuw uit het kreupelhout van de Jordaan Naar
de altijd groene weide schiet: Zo jaag Ik het plotseling daaruit
weg, En stel er over aan, wien Ik wil. Want wie is Mij gelijk, Wie
durft Mij rekenschap vragen; En wie is de herder, Die Mij kan
weerstaan? **20** Hoort dus het besluit van Jahweh, Dat Hij over
Edom nam, De plannen, die Hij beraamde Over de bewoners
van Teman. Waarachtig, als kleine schaapjes sleurt men ze weg,
Ja, hun weide zal van hen schrikken; **21** De aarde beeft van
het gedreun van hun val, Hun jammeren klinkt tot de Rode
Zee. **22** Zie, als een adelaar stijgt hij op, en schiet toe, Slaat
zijn vleugels uit naar hun land: Op die dag wordt het hart van
Edoms helden Als het hart van een vrouw in haar weeën! **23**
Over Damascus. Chamat en Arpad staan beschaamd, Want
ze hebben een droeve tijding vernomen, Onrustig zijn ze als
een woelige zee, En kunnen maar niet bedaren. **24** Damascus,
radeloos Slaat op de vlucht; Het is bevangen van schrik, Angst
en weeën grijpen het aan als een barende vrouw. **25** Hoe
ligt zij verlaten, de roemrijke stad, De vrolijke vesting! **26** Zo
vallen zijn jongemannen neer, Met al zijn strijders op straat; Ze
komen om op die dag: Is de godsspraak van Jahweh! **27** Ik heb
vuur aan de muren van Damascus gelegd, Dat Ben-Hadads
paleizen verslindt. **28** Over Kedar en de koninkrijken van Chasor,
die Nabukodonosor, de koning van Babel, verslagen heeft. Zo
spreekt Jahweh: Op, rukt tegen Kedar uit, Plundert de zonen van
het oosten leeg! **29** Men neme hun tenten en kudde mee, Hun
zeilen met al hun gerief; Men berove ze van hun kamelen, En
roepe ze toe: Verschrikking alom! **30** Vlucht, loopt weg, verschuilt
u diep, Bewoners van Chasor, Is de godsspraak van Jahweh.

Want Nabukodonosor, de koning van Babel, Heeft tegen u een
plan beraamd, Een aanslag gesmeed. **31** Op, rukt uit tegen
een zorgeloos volk, Dat zich veilig waant, is de godsspraak van
Jahweh; Dat deuren noch grendels bezit, En in de eenzaamheid
woont. **32** Hun kamelen worden uw buit, Hun talrijke kudde uw
prooi. Naar alle winden ga Ik die geschoren slapen verstrooien,
Van alle kant het verderf op hen brengen, spreekt Jahweh! **33**
Chasor zal een hol van jakhalzen worden, Een steppe voor
eeuwig; Niemand zal er wonen, Geen mensenkind er vertoeven.
34 Het woord van Jahweh, dat tot den profeet Jeremias over
Elam gericht werd in het begin der regering van Sedekias, den
koning van Juda. **35** Zo spreekt Jahweh der heirscharen: Zie, Ik
breek de boog van Elam aan stukken, De keur van zijn kracht.
36 De vier winden laat Ik op Elam los Uit de vier hoeken van de
hemel; Ik ga ze verspreiden naar al die winden, Geen volk zal
er zijn, waar Elams verstrooiden niet komen. **37** Ik laat Elam
voor zijn vijanden beven, En voor hen, die zijn leven belagen;
Ik ga rampen over hen brengen: Mijn grimmige toorn, is de
godsspraak van Jahweh; Ik zend hun het zwaard achterna, Tot
Ik ze geheel heb vernield! **38** Dan richt Ik mijn troon in Elam
op, En roei daar koning en vorsten uit, Is de godsspraak van
Jahweh. **39** Eerst op het einde der dagen Keer Ik het lot van
Elam ten beste, Is de godsspraak van Jahweh!

50 Het woord, dat Jahweh door den profeet Jeremias over
Babel en over het land der Chaldeën heeft gesproken: **2** Meldt
en verkondigt het onder de volken; Omhoog de banier! Laat het
horen, zonder iets te verbergen, Roept uit: Babel gevallen! Bel
staat beschaamd, en Mardoek verschrikt; Hun beelden blozen,
hun schandgoden beven! **3** Want een volk uit het noorden

trekt tegen hem op; Het zal van zijn land een wildernis maken,
Waar niemand woont, Waaruit mens en beest zijn gevlucht en
verdwenen. **4** In die dagen en in die tijd, Is de godsspraak van
Jahweh: Zullen de kinderen van Israël komen, Tezamen met de
kinderen van Juda; Al wenend zullen ze gaan, Om Jahweh te
zoeken, hun God; **5** Ze zullen de weg naar Sion vragen, Want
dàt is hun doel: "Komt, laten we ons aan Jahweh hechten, Door
een eeuwig, onvergetelijk verbond!" **6** Een verdoolde kudde was
mijn volk, Hun herders hebben ze op een dwaalspoor gebracht,
En lieten ze zwerven op de bergen; Van berg tot heuvel trokken
ze rond, En vergaten hun kooi. **7** Al die ze vonden, slokten ze op,
Hun vijanden zeiden: "Wij hebben geen schuld!" Want ze hadden
gezondigd Tegen Jahweh, de weideplaats der gerechtigheid,
Tegen Jahweh, de hoop hunner vaderen. **8** Vlucht Babel uit,
trekt weg uit het land der Chaldeën, Als bokken aan het hoofd
van de kudde! **9** Want zie, Ik ga tegen Babel verwekken Een
drom van machtige volken uit het land van het noorden. Die
stellen zich daar in slagorde op, en nemen het in; Hun pijlen als
van beproefde helden Keren nimmer ledig terug. **10** Chaldea
zal worden uitgeplunderd; Die het beroven, krijgen genoeg,
Is de godsspraak van Jahweh! **11** Ja, verheugt u maar, en
jubelt van vreugde, Gij plunderaars van mijn erve; Huppelt als
kalveren in de weide, En hinnikt als hengsten: **12** Uw moeder
ligt in de diepste schande, Die u baarde, is beschaamd; Ze
wordt de minste onder de volken, Een wildernis, een dorre
steppe; **13** Door Jahweh's toorn blijft ze onbewoond, Heel en al
een woestijn! **14** Op, rondom in het gelid tegen Babel, Allen,
die de boog kunt spannen; Beschiet het, spaart de pijlen niet,
Want het heeft tegen Jahweh gezondigd. **15** Heft in 't rond de

juichkreet over hem aan: Het geeft zich al over; Zijn torens
vallen, Zijn muren storten ineen! Die Babel voorbijtrekt, zal zich
verbazen, En blazen over al zijn rampen. Ja, dat is de wraak van
Jahweh! Wreekt u er op; Zoals het zelf heeft gedaan, Moet ge
het vergelden. **16** Roeit uit Babel den zaaier uit, En wie de sikkel
zwaait In de tijd van de oogst! Voor het moordende zwaard Keert
iedereen terug naar zijn volk, Vluchten allen weg naar hun eigen
land. **17** Israël is een opgejaagd schaap, Door leeuwen vervolgd;
Eerst heeft de koning van Assjoer het verslonden, Daarna heeft
Nabukodonosor, De koning van Babel, zijn beenderen gebroken.
18 Daarom spreekt Jahweh der heirscharen, Israëls God: Zie, Ik
zal Mij wreken Op den koning van Babel en op zijn land, Zoals
Ik wraak heb genomen op den koning van Assjoer! **19** Dan leid
Ik Israël terug naar zijn dreven, Het zal weer weiden op Karmel
en Basjan; Op Efraïms bergen, En in Gilad verzadiging vinden.
20 In die dagen en in die tijd, Is de godsspraak van Jahweh,
Zal men de schuld van Israël zoeken, maar ze is er niet meer,
En de zonde van Juda, maar men vindt ze niet langer: Want
dan zal Ik vergiffenis schenken Aan hen, die Ik spaarde! **21**
Kom uit tegen het land "Dubbel-Verzet", En tegen de bewoners
van "Straf": Zwaard, sla dood en verniel ze; Doe wat Ik u zeg,
is de godsspraak van Jahweh! **22** Krijgsrumoer in het land en
grote verwoesting! **23** Hoe ligt ge gebroken, in stukken, Hamer
der gehele aarde? Hoe is Babel een gruwel geworden onder
de volken? **24** Ik legde u strikken, gij liet u vangen, Babel, eer
gij het wist; Gij zijt verrast en gegrepen, Want gij hebt Jahweh
getart. **25** Jahweh heeft zijn tuighuis geopend, De wapens van
zijn gramschap te voorschijn gehaald; Want Jahweh, de Heer,
heeft een werk te verrichten In het land der Chaldeën! **26** Trekt

er op af, tot den laatsten man, Doet open zijn schuren; Gooit het
op hopen als schoven, Verniel het, laat er niets meer van over.
27 Doodt al zijn stieren, Naar de slachtbank er mee; Wee hun,
want hun dag is gekomen, De tijd van hun straf! **28** Hoort; de
vluchtelingen, uit het land van Babel ontsnapt, Verkonden in
Sion De wraak van Jahweh, onzen God, De wraak voor zijn
tempel! **29** Roept tegen Babel de boogschutters op, Allen, die de
boog kunnen spannen; Sluit het van alle kant in, Zodat niemand
ontsnapt, Vergeldt het zoals het verdient, Doet er mee, als het
zelf heeft gedaan; Want het is onbeschaamd tegen Jahweh
geweest, Tegen Israëls Heilige! **30** Daarom vallen zijn jonge
mannen Met al zijn strijders op straat; Ze komen om op die dag,
Is de godsspraak van Jahweh! **31** Onbeschaamde; zie, Ik kom
op u af, Spreekt de Heer, Jahweh der heirscharen; Want uw
dag is gekomen. De tijd van uw straf! **32** De Onbeschaamde
wankelt en valt, Niemand richt zijn muren weer op; Ik ontsteek
een vuur in zijn steden. Dat heel zijn omgeving verteert. **33** Zo
spreekt Jahweh der heirscharen: De kinderen van Israël Worden
met die van Juda mishandeld; Die ze in ballingschap voerden,
houden ze vast, En weigeren, ze te laten vertrekken. **34** Maar
de Bevrijder is machtig: Jahweh der heirscharen is zijn Naam!
Hij neemt het met kracht voor hen op, Om rust te brengen
aan de aarde, Maar onrust aan de bewoners van Babel. **35**
Het zwaard tegen de Chaldeën, Is de godsspraak van Jahweh:
Tegen de bewoners van Babel, Tegen zijn vorsten en wijzen!
36 Het zwaard tegen de zwetsers: zij worden verdwaasd; Het
zwaard tegen zijn helden: zij rillen; **37** Het zwaard tegen zijn
paarden en wagens, Tegen alle vreemden binnen zijn muren: zij
worden als vrouwen! Het zwaard tegen zijn schatten: zij worden

geplunderd; **38** Het zwaard tegen zijn wateren: zij drogen op;
Want het is een land van afgodsbeelden, Door monsters zijn ze
verdwaasd. **39** Daarom zullen daar wolven en jakhalzen liggen,
En struisen er schuilen; Nooit meer zal het worden bewoond,
Verlaten van geslacht tot geslacht. **40** Zoals God Sodoma en
Gomorra verwoestte, Met hun zustersteden. spreekt Jahweh: Zo
zal er niemand wonen, Geen mensenkind er vertoeven. **41** Zie,
daar komt een volk uit het noorden, een grote natie, Machtige
koningen rukken aan van de grenzen der aarde, **42** Met boog
en lansen gewapend, Wreed en zonder erbarmen. Hun kreten
loeien als de zee, Op rossen jagen ze voort, Toegerust als
oorlogsmannen Tegen u, dochter van Babel! **43** De koning van
Babel hoort wat van hen wordt verteld, Zijn handen hangen er
slap van; Angst grijpt hem aan, Weeën als van een barende
vrouw. **44** Zoals een leeuw uit het kreupelhout van de Jordaan
Naar de altijd groene weide schiet, Zo jaag Ik ze plotseling
daaruit weg, En stel er over aan, wien Ik wil. Want wie is Mij
gelijk, Wie durft Mij rekenschap vragen; En wie is de herder, Die
Mij kan weerstaan? **45** Hoort dus het besluit van Jahweh, Dat Hij
over Babel nam, De plannen, die Hij beraamde Over het land der
Chaldeën. Waarachtig, als kleine schaapjes sleurt men ze weg,
Ja, hun weide zal van hen schrikken; **46** De aarde beeft van het
gedreun van hun val, Hun jammeren klinkt onder de volken!

51 Zo spreekt Jahweh: Zie, Ik ga tegen Babel verwekken, En
tegen de bewoners van "Hart-mijner-bestrijders", Een geest van
vernieling. **2** Ik ga tegen Babel wanners ontbieden, Om het te
wannen, zijn land leeg te schudden; Ze zullen het van alle kanten
omsingelen Op zijn ongeluksdag! **3** De schutter spanne zijn
boog, En steke zich in zijn pantser: Ge moet zijn jonge mannen

niet sparen, Maar heel zijn leger vernielen! **4** Ze moeten worden
neergesabeld in het land der Chaldeën, Op zijn straten worden
doorstoken; **5** Israël wordt niet als weduwe achtergelaten, Juda
niet door zijn God, Door Jahweh der heirscharen! Want hun land
is beladen met schuld Tegen Israëls Heilige! **6** Vlucht allen uit
Babel, redt uw leven, Komt niet om door zijn schuld; Want het is
de tijd van Jahweh's wraak, Hij vergeldt het, wat het verdient. **7**
Een gouden beker in Jahweh's hand is Babel geweest: De hele
aarde maakte het dronken; De volken slurpten van zijn wijn, Ze
zijn er dol van geworden. **8** Maar plotseling is Babel gevallen,
gebroken! Heft er een weeklacht over aan; Gaat balsem halen
voor zijn pijn, Misschien geneest het nog. **9** We willen Babel
genezen, Maar het is niet te helpen. Laat het liggen; gaat heen,
Ieder van ons naar zijn eigen land! Want zijn misdaad reikt tot
de hemel, En verheft zich tot aan de wolken: **10** Maar Jahweh
laat òns recht wedervaren! Komt, laten we in Sion verkonden,
Het werk van Jahweh, onzen God: **11** De pijlen gescherpt, de
kokers gevuld! Jahweh heeft den koning van Medië in woede
ontstoken; Want Hij heeft de verwoesting van Babel besloten:
Dat is Jahweh's wraak, de wraak voor zijn tempel! **12** De banier
tegen Babels wallen geheven, de wachten versterkt, De posten
uit, de verspieders geplaatst! Want Jahweh voltrekt wat Hij heeft
besloten, Wat Hij tegen de bewoners van Babel heeft beslist. **13**
Gij, die aan machtige wateren woont, In overvloedige weelde:
Uw einde is gekomen, Uw schrapen is uit! **14** Want Jahweh
der heirscharen Heeft bij Zichzelven gezworen: Al heb Ik u
met mensen volgepropt als met kevers, Men heft de zegekreet
over u aan! **15** Hij heeft de aarde gemaakt door zijn kracht, De
wereld gegrond door zijn wijsheid, Door zijn verstand de hemel

gespannen. **16** Als Hij zijn donder laat rollen, En de wateren in
de hemel doet bruisen, Als Hij de wolken omhoogtrekt van de
grenzen der aarde, Zijn bliksems omsmeedt in regen, En de
storm uit zijn schatkamers haalt: **17** Staan alle mensen verstomd
en verbluft, Schaamt elke gieter zich over zijn beeld! Want zijn
gietsel is leugen, Geen geest woont er in. **18** Ze zijn maar een
waan, een belachelijk maaksel, Die te gronde gaan, als hun
tijd is gekomen. **19** Neen, aan hen is Jakobs Deel niet gelijk,
Want Hij is de Schepper van alles, En Israël is zijn stam en zijn
erfdeel, Jahweh der heirscharen is zijn Naam! **20** Tot moker
zult ge Mij dienen, Tot knots in de strijd: Ik vermorzel volkeren
met u, Ik verbrijzel koninkrijken met u; **21** Ik vermorzel paarden
en ruiters met u, Ik vermorzel wagen en menner met u, **22** Ik
vermorzel mannen en vrouwen met u, Ik vermorzel grijsaards
en kinderen met u! Ik vermorzel jongens en meisjes met u, **23**
Ik vermorzel herders en kudde met u, Ik vermorzel boeren en
ossen met u, Ik vermorzel landvoogd en stadvoogd met u! **24** Zo
zal Ik Babel vergelden, En alle bewoners van Chaldea, Al het
kwaad, dat zij tegen Sion hebben bedreven, Voor onze ogen,
is de godsspraak van Jahweh! **25** Ik zal u, Berg, die de hele
aarde vergruisde! Ik steek mijn hand naar u uit: Ik rol u van de
rotsen omlaag, En maak van u een vlammende berg. **26** Men
zal uit u geen hoeksteen halen, Geen steen voor een grondslag;
Maar ge zult een eeuwige wildernis zijn, Is de godsspraak van
Jahweh! **27** Heft de banier in het land, Steekt de bazuin onder de
naties; Voert volken tegen hem aan voor de heilige strijd, Roept
koninkrijken tegen hem op. Ararat, Minni, Asjkenaz: Stuurt er de
horden op af, Jaagt er de paarden op aan Als stekende kevers.
28 Voert volken tegen hem aan voor de heilige strijd: Den koning

van Medië, Met zijn landvoogden en alle gebieders, Met heel het
land, waarover hij heerst. **29** Daar beeft en siddert de aarde;
Want Jahweh's plannen tegen Babel worden voltrokken: Om
het land van Babel tot een steppe te maken, Waar niemand
woont. **30** De helden van Babel staken de strijd, En sluiten zich
op in de burchten; Hun moed is verdwenen, vrouwen zijn ze
geworden, De krijgers van schrik overmand. **31** De ene renner
volgt op den ander, Bode na bode, Om den koning van Babel te
melden, Dat zijn stad van alle kant is genomen. **32** Dat de veren
bezet zijn, De kanalen verdroogd, Zijn paleizen in brand, Zijn
grendels gebroken. **33** Want zo spreekt Jahweh der heirscharen,
Israëls God! Babels dochter is een dorsvloer, Wanneer men dien
stampt; Nog een korte tijd, Dan komt haar oogst! **34** De koning
van Babel heeft ons verslonden en verteerd, Ons weggegooid
als een lege kruik, Als een draak ons naar binnen geslokt, Met
onze beste stukken zijn buik gevuld en ons uitgeworpen. **35** Mijn
gemarteld vlees kome over Babel, Zegt de bevolking van Sion;
Mijn bloed over Chaldea's bewoners, Mag Jerusalem zeggen.
36 Daarom spreekt Jahweh: Ik neem het voor u op, en zal u
wreken; Zijn zee leg Ik droog, zijn bron put Ik uit. **37** Babel zal
een puinhoop worden, een jakhalzen-hol, Een verschrikking en
hoon, en zonder bewoners. **38** In koor zullen ze brullen als jonge
leeuwen, En grommen als leeuwenwelpen; **39** In hun brandende
dorst richt Ik een drinkgelag voor hen aan, En maak ze dronken,
tot ze bedwelmd zijn. Dan blijven ze slapen voor eeuwig, En
ontwaken niet meer, is de godsspraak van Jahweh; **40** Ik sleep
ze ter slachtbank als lammeren, Als rammen en bokken. **41** Hoe
is Sjesjak, de roem van heel de aarde, genomen, veroverd;
Hoe is Babel een afschuw onder de volken geworden! **42** De

zee slaat over Babel heen, Het ligt onder haar bruisende baren
bedolven. **43** Zijn steden zijn een steppe geworden, Een dorre
en verlaten woestijn, Een land, waar niemand woont, Waar geen
mens meer doorheen trekt. **44** Zo zal Ik Bel in Babel straffen: Ik
ruk zijn prooi uit zijn muil; De volken stromen niet meer naar
hem heen, De muur van Babel blijft liggen. **45** Er uit, mijn volk,
redt allen uw leven Voor de grimmige woede van Jahweh! **46**
Houdt moed, en weest niet bevreesd Voor de geruchten in het
land, die ge hoort. Want het éne jaar komt het éne gerucht,
Het volgend jaar weer een ander: "Geweld in het land, Tyran
tegenover tyran!" **47** Waarachtig, de dagen gaan komen, Dat
Ik de afgodsbeelden van Babel bestraf, Dat heel zijn land zal
stinken Van al zijn lijken, die er op liggen. **48** Dan heffen hemel
en aarde met wat ze bevatten Een juichlied aan over Babel, Als
uit het noorden de vernielers op hem af zijn gekomen, Is de
godsspraak van Jahweh! **49** Ja, Babel zal vallen Voor Israëls
doden, Zoals voor Babel de doden vielen Over heel de aarde. **50**
Gij, die aan het zwaard zijt ontkomen, Trekt weg, en houdt u niet
op; Herinnert u Jahweh in verre gewesten, Denkt aan Jerusalem
terug! **51** Thans staan wij te schande, en horen de smaad,
En bedekt de schaamte ons gelaat, Omdat vreemdelingen
zijn binnengedrongen In het heiligdom van Jahweh's huis. **52**
Maar waarachtig, de dagen gaan komen, Is de godsspraak van
Jahweh, Dat Ik zijn afgodsbeelden zal straffen, Dat de gewonden
kermen over heel zijn gebied. **53** Al verheft zich Babel tot de
hemel, Al maakt het zijn burcht ontoegankelijk hoog: Ik zend de
vernielers op hem af, Is de godsspraak van Jahweh! **54** Hoort,
gejammer uit Babel, Grote verwoesting in het land der Chaldeën;
55 Want Jahweh heeft Babel vernield, En al zijn drukte verstomd.

Daar bruisen hun golven Als machtige wateren, Daar davert
reeds hun krijgsgeschreeuw; **56** De vernieler valt op Babel aan!
Zijn helden gevangen, Zijn bogen in stukken: Want Jahweh is
een God der vergelding, Die loon geeft naar werken. **57** Ik maak
zijn vorsten en wijzen dronken, Zijn landvoogden, bestuurders
en helden; Ze slapen voor eeuwig en ontwaken niet meer, Is
de godsspraak des Konings: Jahweh der heirscharen is zijn
Naam! **58** De dikke muren van Babel worden gesloopt tot de
grond, Zijn hoge poorten door het vuur verteerd: Zo hebben
de volken voor niets gezwoegd, De naties zich afgetobd voor
het vuur! **59** De opdracht, die de profeet Jeremias gaf aan
Seraja, den zoon van Neri-ja, zoon van Machseja, toen deze
namens Sedekias, den koning van Juda, in het vierde jaar zijner
regering naar Babel ging. Seraja was schattingbeambte. **60**
Jeremias had al de rampen, die Babel zouden treffen, in een
boek opgetekend: het waren al de woorden, die hij over Babel
geschreven had. **61** Nu zeide Jeremias tot Seraja: Wanneer ge
in Babel zijt aangekomen, moet ge al deze woorden hardop
lezen. **62** Dan moet ge zeggen: "Jahweh, Gij zelf hebt deze
plaats met vernieling bedreigd, zodat er niets, geen mens en
geen beest, meer zal wonen, maar het een eeuwige steppe
zal zijn!" **63** Zodra ge het boek hebt uitgelezen, moet ge er
een steen aan binden, het midden in de Eufraat werpen, **64** en
zeggen: "Zo zal Babel verzinken, en niet weer bovenkomen door
het onheil, dat Ik er over uitstort!" Tot zover de woorden van
Jeremias.

52 Sedekias was een en twintig jaar oud, toen hij koning
werd, en hij regeerde elf jaar te Jerusalem. Zijn moeder heette
Chamital, en was de dochter van Jirmejáhoe uit Libna. **2** Hij deed

wat kwaad was in de ogen van Jahweh, juist zoals Jojakim had
gedaan. **3** Daarom moest de gramschap van Jahweh wel over
Jerusalem en Juda losbarsten, tot Hij ze uit zijn aanschijn zou
hebben verworpen. Daar Sedekias in opstand tegen den koning
van Babel was gekomen, **4** trok Nabukodonosor, de koning van
Babel, in het negende jaar zijner regering, op de tiende dag van
de tiende maand, met heel zijn strijdmacht tegen Jerusalem op.
Ze belegerden het, en wierpen er een wal omheen. **5** Zo bleef
de stad ingesloten tot het elfde jaar van koning Sedekias. **6** Op
de negende dag van de vierde maand, toen de hongersnood in
de stad al zo nijpend was geworden, dat het gewone volk geen
brood meer had, **7** werd er een bres in de stad geslagen. Nu
namen al de strijders de vlucht. Ofschoon de Chaldeën rond de
stad waren gelegerd, verlieten zij des nachts de stad door de
poort tussen de beide muren bij de koninklijke tuin, en sloegen
de weg naar de Araba in. **8** Maar het leger der Chaldeën zette
den koning achterna, en haalde Sedekias op de vlakte van
Jericho in, nadat al zijn troepen hem hadden verlaten. **9** Ze
namen den koning gevangen, en brachten hem voor den koning
van Babel, die te Ribla in het landschap Chamat vertoefde. Daar
sprak deze het vonnis over hem uit. **10** De koning van Babel liet
de zonen van Sedekias voor zijn ogen vermoorden; ook al de
aanvoerders van Juda slachtte hij in Ribla af. **11** Daarna liet
de koning van Babel Sedekias de ogen uitsteken, in boeien
slaan, en naar Babel brengen, waar hij hem gevangen hield tot
aan zijn dood. **12** Op de tiende dag van de vijfde maand, in
het negentiende jaar van koning Nabukodonosor, den koning
van Babel, trok Neboe-Zaradan, het hoofd van de lijfwacht, als
plaatsvervanger van den koning van Babel Jerusalem binnen.

13 Hij stak de tempel van Jahweh, het koninklijk paleis en alle
huizen van Jerusalem, al de grotere althans, in brand. **14** Al de
troepen der Chaldeën, die het hoofd van de lijfwacht ten dienste
stonden, haalden de muren van Jerusalem overal neer. **15** Met
uitzondering van een deel van het armste volk voerde Neboe-
Zaradan, het hoofd van de lijfwacht, al wat er van de bevolking
der stad was overgebleven, met de overlopers die zich aan
den koning van Babel hadden overgegeven, en de verdere rest
van het volk in ballingschap weg. **16** Alleen het armste volk
van het land liet Neboe-Zaradan, het hoofd van de lijfwacht,
als wijngaardeniers en landbouwers achter. **17** De Chaldeën
sloegen de bronzen zuilen van de tempel van Jahweh, met de
voetstukken en het bronzen bekken van de tempel van Jahweh
aan stukken, en sleepten al het brons ervan naar Babel mee. **18**
Ook de potten, schoppen, messen, schotels en schalen met al de
bronzen vaten, die men nodig had voor de tempeldienst, namen
zij mee. **19** De gouden en zilveren schalen, pannen, kommen,
kannen, kandelaars, schotels en bekers behield het hoofd van
de lijfwacht voor zich. **20** Van de twee zuilen, het bekken, de
twaalf bronzen runderen onder het bekken, de voetstukken en
al de benodigdheden, welke koning Salomon voor de tempel
van Jahweh had laten vervaardigen, was het brons niet te
wegen. **21** Wat de zuilen betreft: De éne was achttien el hoog,
en had een omvang van twaalf ellen; ze was hol en de wand
was vier vingers dik. **22** Ze had een bronzen kapiteel, vijf el
hoog; rond het kapiteel was een vlechtwerk met granaatappelen
aangebracht, alles van brons. Zo was het ook bij de andere zuil.
23 Er waren zes en negentig granaatappelen zichtbaar, maar in
het geheel hingen er honderd granaatappelen rondom aan het

vlechtwerk. **24** Het hoofd van de lijfwacht nam den hogepriester
Seraja en den plaatsvervangenden priester Sefanja met drie
dorpelwachters gevangen. **25** Uit de stad nam hij een eunuch
gevangen, die aanvoerder was der soldaten, met zeven mannen
van het koninklijk hof, die in de stad werden aangetroffen;
eveneens den kanselier van den legeroverste, die het landvolk
had te monsteren, en zestig mannen uit het gewone volk, die
zich in de stad bevonden. **26** Neboe-Zaradan, de overste van de
lijfwacht, bracht ze gevangen naar Ribla voor den koning van
Babel. **27** En de koning van Babel liet ze te Ribla in de landstreek
Chamat vermoorden. Juda werd uit zijn land in ballingschap
weggevoerd. **28** Het aantal personen, die Nabukodonosor in
ballingschap wegvoerde, bedroeg in het zevende jaar van
Nabukonosor drieduizend drie en twintig Judeërs; **29** in het
achttiende jaar van Nabukodonosor achthonderd twee en dertig
personen uit Jerusalem; **30** en in het drie en twintigste jaar
van Nabukodonosor voerde Naboe-Zaradan, het hoofd van
de lijfwacht, nog zevenhonderd vijf en veertig Judeërs weg;
in het geheel vier duizend zeshonderd personen. **31** In het
zeven en dertigste jaar der ballingschap van Jehojakin, de
koning van Juda, op de vijf en twintigste dag der twaalfde
maand, begenadigde Ewil-Merodak bij gelegenheid van zijn
troonsbestijging, Jehojakin, den koning van Juda, en ontsloeg
hem uit de kerker. **32** Hij ging vriendschappelijk met hem om,
en stelde zijn zetel hoger dan die van andere koningen, die bij
hem in Babel vertoefden. **33** Hij mocht zijn gevangeniskleding
afleggen, en tot het eind van zijn leven steeds bij hem aan tafel
zitten. **34** En zolang hij leefde, werd door den koning van Babel

dagelijks in zijn onderhoud voorzien, tot aan de dag van zijn dood.

Klaagliederen

1 Ach, hoe eenzaam zit ze neer De eens zo volkrijke stad;
Hoe blijft ze als weduwe achter De machtige onder de volken,
En moet de vorstin der landouwen Slavendienst doen **2** De
hele nacht weent ze en snikt ze, Stromen de tranen over haar
wangen. Niemand troost haar Van al haar minnaars; Al haar
vrienden werden haar ontrouw, En zijn nu haar vijand. **3** Ontvolkt
is Juda door ellende En harde dienst; Onder de heidenen moet
het wonen, Maar vindt geen rust. Al zijn vervolgers haalden het
in, Van angsten omringd. **4** De wegen van Sion treuren, Want
niemand trekt op naar het feest; Al haar poorten liggen in puin,
Haar priesters zuchten, Haar maagden jammeren, Zelf is zij
bitter bedroefd. **5** Haar verdrukkers zegepralen, Haar haters
juichen, Want Jahweh heeft haar in jammer gestort Om haar
talloze zonden; Haar kinderen moesten in ballingschap, Voor
hun vijanden uit. **6** Verdwenen voor de dochter van Sion Al haar
glorie! Haar vorsten als rammen, Die geen weideplaats vinden,
Lopen uitgeput, Voor den drijver uit. **7** Nog altijd denkt Jerusalem
terug Aan haar tijd van ellende en nood: Toen haar bevolking viel
door de hand van den vijand, En niemand haar hielp; Toen de
verdrukkers met een grijnslach Haar verwoesting aanschouwden.
8 Gezondigd, zwaar heeft Jerusalem gezondigd, Daarom is ze
onrein als een vrouw in haar stonden; Verachten haar allen, die
haar vroeger vereerden, Nu zij haar naaktheid aanschouwen;
Daarom blijft ze altijd maar zuchten, Met afgewend gelaat. **9** De
onreinheid hangt aan haar slippen: Nooit had ze zoo'n einde
voorzien. Peilloos diep zonk zij weg, Niemand, die haar kwam
troosten. Ach Jahweh, zie toch neer op mijn nood, Want de
vijand braveert! **10** De vijand heeft zijn hand gelegd Op alles wat

haar dierbaar was; Ja, ze heeft het moeten aanschouwen, Dat
heidenen binnen haar heiligdom trokken, Ofschoon Gij hun hadt
verboden, In uw gemeente te komen. **11** Heel haar bevolking
loopt zuchtend Te zoeken naar brood; Hun schatten geven ze
weg voor spijs, Om het leven te rekken. Ach Jahweh, blik neer
en zie toe, Hoe diep vernederd ik ben! **12** Wee! Gij allen, die
mij voorbijgaat, Schouwt rond en ziet toe, Of er een smart is
gelijk aan de smart, Die mij overstelpt, Waarin Jahweh mij heeft
gedompeld, Op de dag van zijn ziedende toorn! **13** Uit de hoge
heeft Hij een vuur geslingerd In het diepst van mijn gebeente;
Hij heeft een net voor mijn voeten gespannen, Mij achterover
gestort; Mij tot vertwijfeling gebracht, Immerdoor in ellende. **14**
Zwaar drukt mij het juk van mijn zonden, Dat Hij met eigen hand
heeft gestrengeld; Het is neergelegd op mijn nek, Mijn krachten
heeft het gebroken. Ja, de Heer heeft mij in handen geleverd,
Waaronder ik niet overeind kan komen. **15** Al mijn dapperen
heeft de Heer Uit mijn midden gevaagd; Hij heeft tegen mij een
bende ontboden, Om mijn jonge mannen te breken: De Heer
heeft de wijnpers getreden Voor de jonkvrouw, de dochter van
Juda. **16** Daarom ween ik immerdoor, En stromen mijn ogen
van tranen. Neen, geen trooster voor mij, Die mij opbeurt; Mijn
zonen zijn met ontzetting geslagen, Want de vijand heeft de
zege behaald. **17** Sion breidt haar handen uit, Maar ze heeft
niemand die troost. Jahweh heeft tegen Jakob van alle kant
Zijn verdrukkers ontboden; Jerusalem is in hun kring Onrein als
een vrouw in haar stonden. **18** En toch is Jahweh rechtvaardig,
Want ik had zijn bevel getrotseerd! Hoort dan allen, gij volken,
En aanschouwt mijn smart: Mijn jonge dochters en mannen
Moesten in ballingschap. **19** Ik riep om mijn minnaars, Maar

ze lieten mij staan; Mijn priesters en oudsten Versmachtten in
de stad, Op zoek naar voedsel, Om het leven te rekken. **20**
Ach Jahweh, zie toch hoe bang het mij is, Hoe het stormt in
mijn borst. Mijn hart krimpt ineen in mijn boezem, Want ik ben
opstandig geweest: Buiten werd ik kinderloos door het zwaard,
Binnenshuis door de dood. **21** Men hoort, hoe ik zucht, Maar
niemand die troost. Neen, als mijn vijanden van mijn ongeluk
horen, Verheugen zich allen, dat Gij het mij hebt berokkend.
Laat komen de dag der vergelding, Waarop zij mijn lot zullen
delen! **22** Laat al hun boosheid Voor uw aangezicht treden; Doe
hun, zoals Gij met mij hebt gedaan. Om al mijn zonden! Ach,
ontelbaar blijven mijn zuchten, Mijn hart doet zo wee!

2 Wee, hoe heeft de Heer in zijn toorn. Donkere wolken over
de dochter van Sion samengepakt; Hoe heeft Hij uit de hemel
ter aarde geworpen Israëls glorie; Zijn voetbank niet langer
bedacht. Op de dag van zijn gramschap? **2** De Heer heeft
zonder erbarmen Alle dreven van Jakob vernield; Gesloopt in
zijn woede De vesten der dochter van Juda; Onteerd en ter
aarde geworpen Haar koning en vorsten! **3** In zijn grimmige
toorn brak Hij Alle hoornen van Israël stuk; Trok zijn rechterhand
terug, Toen de vijand verscheen; Woedde in Jakob als een
laaiend vuur, Dat aan alle kanten verslindt. **4** Als een vijand heeft
Hij zijn boog gespannen, Zijn rechter gebald als een vechter,
Vermoord al de lust voor de ogen In de tent van de dochter van
Sion, Zijn verbolgenheid uitgestort Als een vuur. **5** Ja, de Heer
is een vijand geworden, Die Israël verslond; Hij heeft al zijn
burchten vernield, Zijn vesten gesloopt; De dochter van Juda
vervuld Met kreunen en steunen. **6** Jahweh haalde zijn tent als
een tuinmuur omver, En vernielde zijn heilige plaats; Gaf in Sion

aan de vergetelheid prijs Hoogtij en sabbat; En in zijn grimmige
toorn versmaadde Hij Koning en priester. **7** Jahweh verstiet zijn
altaar, En ontwijdde zijn heiligdom; Liet in de macht van den
vijand De wal van zijn vesting: Men schreeuwde in Jahweh's
huis, Of het feestdag was. **8** Jahweh had besloten, de muur
te vernielen Van de dochter van Sion; Hij had het meetsnoer
gespannen, trok zijn hand niet meer terug Van het werk der
verwoesting. De wal en de muur liet Hij treuren, Te zamen
kwijnden zij weg. **9** Haar poorten liggen op de grond, Haar
grendels heeft Hij vernield en verbroken! Haar koning en vorsten
zijn onder de heidenen: Geen wet is er meer; Ook haar profeten
moeten De visioenen van Jahweh ontberen. **10** Sprakeloos
zitten ze op de grond De oudsten der dochter van Sion; Ze
hebben as op hun hoofd gestrooid, Met een zak zich omgord;
Het hoofd ter aarde gebogen De dochters van Jerusalem. **11**
Mijn ogen vervloeien in tranen, Het stormt in mijn borst; Mijn
lever vliedt weg op de grond Om de val van de dochter van mijn
volk, Om het versmachten van kinderen en zuigelingen In de
straten der stad. **12** Ze vragen hun moeders: Waar is koren
en wijn? In onmacht zinken ze neer In de straten der stad, Of
geven de geest Op de schoot van hun moeders. **13** Wat zal ik u
raden, voor u bedenken, Dochter van Jerusalem; Waarmee u
helpen, waarmee u troosten, Jonkvrouw, dochter van Sion: Want
onmetelijk als de zee is uw jammer, Wie kan u genezen? **14** Uw
profeten schouwden voor u Enkel leugen en waan; Ze hebben u
uw schuld niet getoond, Om u te bekeren; Neen, ze hebben
voor u visioenen geschouwd Vol bedrog en misleiding. **15** Ze
klappen in de handen, Allen, die u voorbijgaan; Ze grijnzen en
schudden meewarig het hoofd Over de dochter van Jerusalem:

Is dat nu de stad, die het toppunt van schoonheid moest heten,
De wellust van de hele aarde? **16** Ze sperren de muil tegen u op
Allen, die uw vijanden zijn; Ze grijnzen en knersen de tanden,
En schreeuwen: Wij hebben ze vernield! Dit is de dag, waarop
wij hadden gehoopt; Wij hebben hem mogen beleven en zien!
17 Zo heeft Jahweh zijn plannen ten uitvoer gebracht, Zijn woord
in vervulling doen gaan, Waarmee Hij van ouds had gedreigd:
Zonder ontferming heeft Hij gesloopt, Over u den vijand doen
juichen, De hoorn van uw bestrijder verhoogd! **18** Roep toch
met heel uw hart tot den Heer, Jammer, dochter van Sion; Laat
tranen stromen als een beek Overdag en des nachts; Neen,
gun u geen rust, Uw schreien houde niet op. **19** Sta op, en
jammer in de nacht, Van het begin van de nachtwaak; Stort uw
hart uit als water Voor het aanschijn des Heren; Hef tot Hem
uw handen omhoog Voor het leven van uw kinderen! **20** Ach
Jahweh, blik neer en zie toe: Wien hebt Gij zo iets berokkend?
Moeten vrouwen haar eigen vrucht dan verslinden, De wichtjes
op haar arm; In het heiligdom van den Heer Priester en profeet
worden vermoord? **21** Ter aarde liggen op straat Knapen en
grijsaards, Mijn jonge dochters en mannen Gevallen door het
zwaard! Gij hebt ze gedood op de dag van uw gramschap, Ze
zonder genade geslacht. **22** Als voor een feestdag riept Gij van
alle kant Mijn landgenoten bijeen; En op de dag van Jahweh's
toorn Was er niet één, die ontkwam en ontsnapte: Die ik had
verzorgd en groot gebracht Heeft mijn vijand verdelgd!

3 Ik ben de man, die ellende aanschouwde Door de roede van
zijn verbolgenheid; **2** Hij heeft mij gedreven en opgejaagd De
diepste duisternis in; **3** Telkens keerde Hij zijn hand tegen mij,
Elke dag opnieuw. **4** Hij heeft mijn vlees en huid doen verkwijnen,

Mijn beenderen gebroken; **5** Overal rond mij opgestapeld Gal en
kommer; **6** Mij in het donker doen zitten Als de doden uit aloude
tijden. **7** Hij metselde mij in, zodat ik niet kon ontsnappen, En
verzwaarde mijn ketens; **8** Hoe ik ook klaagde en schreide, Hij
bleef doof voor mijn smeken; **9** Hij versperde mijn wegen met
stenen, Vernielde mijn paden. **10** Hij loerde op mij als een beer,
Als een leeuw, die in hinderlaag ligt; **11** Hij sleurde mij van mijn
wegen, om mij te verscheuren, En stortte mij in het verderf; **12**
Hij spande zijn boog, En maakte mij doel van de pijl. **13** Hij
schoot door mijn nieren De pijlen van zijn koker. **14** Voor alle
volken werd ik een hoon, Een spotlied altijd herhaald. **15** Hij
heeft met bitterheid mij verzadigd, Met alsem gedrenkt. **16** Op
kiezel heeft Hij mijn tanden doen bijten, Met as mij gespijsd; **17**
De vrede werd mijn ziel ontroofd, Wat geluk is, ken ik niet meer.
18 Ik zeide: Weg is mijn roemen, Mijn hopen op Jahweh! **19**
Gedenk toch mijn nood en mijn angst, Mijn alsem en gal! **20** Ja,
Gij zult zeker gedenken, Hoe mijn ziel gaat gebukt: **21** Dit blijf ik
altijd bepeinzen, Hierop altijd vertrouwen! **22** Neen, Jahweh's
genaden nemen geen einde, Nooit houdt zijn barmhartigheid op:
23 Iedere morgen zijn ze nieuw, En groot is uw trouw. **24** Mijn
deel is Jahweh! zegt mijn ziel, En daarom vertrouw ik op Hem!
25 Goed is Jahweh voor die op Hem hopen, Voor iedereen, die
Hem zoekt; **26** Goed is het, gelaten te wachten Op redding
van Jahweh; **27** Goed is het den mens, zijn juk te dragen Van
de prilste jeugd af! **28** Hij moet in de eenzaamheid zwijgen,
Wanneer Hij het hem oplegt; **29** Zijn mond in het stof blijven
drukken. Misschien is er hoop; **30** Zijn wangen bieden aan
hem, die hem slaat, Verzadigd worden met smaad. **31** Neen,
de Heer verlaat niet voor immer De kinderen der mensen! **32**

Neen, na de kastijding erbarmt Hij zich weer, Naar zijn grote
ontferming: **33** Want niet van harte plaagt en bedroeft Hij De
kinderen der mensen! **34** Dat men onder de voeten treedt, Allen,
die in het land zijn gevangen: **35** Dat men het recht van een
ander verkracht Voor het aanschijn van den Allerhoogste: **36**
Dat men den naaste geen recht laat geschieden: Zou de Heer
dat niet zien? **37** Neen, op wiens bevel het ook is geschied,
Heeft de Heer het niet geboden? **38** Komt niet uit de mond
van den Allerhoogste Het kwaad en het goed? **39** Wat klaagt
dan de mens bij zijn leven: Laat iedereen klagen over zijn
zonde! **40** Laten wij ons gedrag onderzoeken en toetsen, En
ons tot Jahweh bekeren; **41** Heffen wij ons hart op de handen
omhoog Tot God in de hemel! **42** Wij bleven zondigen, en waren
opstandig: Gij kondt geen vergiffenis schenken! **43** Toen hebt Gij
in toorn u gepantserd en ons achtervolgd, Meedogenloos ons
gedood; **44** U gehuld in een wolk, Waar geen bidden doorheen
kon; **45** Tot vuil en uitschot ons gemaakt Te midden der volken.
46 Nu sperren allen de mond tegen ons op, Die onze vijanden
zijn; **47** Nu liggen wij in schrik en strik, Verwoesting, vernieling;
48 Nu storten onze ogen beken van tranen Om de ondergang
van de dochter van mijn volk. **49** Rusteloos stromen mijn ogen
En zonder verpozing, **50** Totdat Jahweh neerblikt, Uit de hemel
toeziet. **51** Mijn oog doet mij wee Van al het schreien over mijn
stad. **52** Als een vogel maakten ze jacht op mij, Die zonder
reden mijn vijanden zijn; **53** Zij smoorden mij levend in een put,
En wierpen mij nog stenen na; **54** Het water stroomde over
mijn hoofd, Ik dacht: Nu ben ik verloren! **55** Toen riep ik uw
Naam aan, o Jahweh, Uit het diepst van de put! **56** Gij hebt mijn
smeken gehoord, uw oor niet gesloten Voor mijn zuchten en

schreien; **57** Gij zijt gekomen, toen ik U riep, En hebt gesproken:
Wees niet bang! **58** Heer, Gij naamt het voor mij op, En hebt
mijn leven gered! **59** Jahweh, Gij hebt mijn verdrukking gezien,
Mij recht verschaft; **60** Gij hebt hun wraakzucht aanschouwd,
Al hun plannen tegen mij. **61** Jahweh, Gij hebt hun spotten
gehoord, Al hun plannen tegen mij. **62** Mijn vijand heeft lippen
zowel als gedachten Altijd tegen mij gericht. **63** Zie toe; want of
ze zitten of staan, Een spotlied ben ik voor hen! **64** Jahweh,
vergeld ze hun daden, Het werk hunner handen! **65** Sla hun hart
met verblinding, Henzelf met uw vloek; **66** Vervolg en verniel ze
in gramschap Onder uw hemel, o Jahweh!

4 Hoe heeft het goud zijn glans verloren, Hoe dof is het edel
metaal; Hoe werden de heilige stenen Op alle hoeken der straten
gesmeten. **2** Hoe werden de kostelijke zonen van Sion, Waard
hun gewicht aan het fijnste goud, Als aarden kruiken behandeld,
Het maaksel van den pottenbakker. **3** Zelfs jakhalzen reiken
de borst, En zogen haar welpen: Maar de dochter van mijn
volk was hardvochtig Als de struisen in de woestijn. **4** De tong
van de zuigeling kleefde van dorst Aan zijn gehemelte vast;
De kinderen vroegen om brood, Maar niemand, die het hun
brak. **5** Die van lekkernijen smulden, Versmachtten op straat;
Die op purper werden gedragen, Omarmden de mesthoop. **6**
Want de schuld van de dochter van mijn volk Is groter dan de
zonde van Sodoma: En dàt werd in een oogwenk vernield,
Zonder dat iemand de hand er aan sloeg. **7** Haar vorsten waren
witter dan sneeuw En blanker dan melk, Hun lijven roder dan
koralen, Hun lokken glansden als saffier. **8** Maar hun gelaat
werd zwarter dan roet, Men kende ze in de straten niet meer;
Hun huid lag verschrompeld om hun gebeente, Verdroogd als

hout. **9** Die het zwaard had doorboord, voeren beter, Dan die door de honger werden gekweld, Zij versmachtten en werden gemarteld, Omdat ze geen veldvruchten oogstten. **10** Tedere vrouwen hebben met eigen hand Haar kinderen gekookt; Ze dienden haar tot voedsel Bij de ondergang van de dochter van mijn volk. **11** Jahweh heeft zijn volle gramschap doen woeden, Uitgestort zijn grimmige toorn, Een vuur ontstoken in Sion, Dat zijn grondslagen heeft verteerd. **12** Nooit konden de koningen der aarde geloven, Nooit iemand ter wereld: Dat de verdrukker en vijand Binnen Jerusalems poorten zou rukken. **13** Het was om de zonden van de profeten, Om de schuld van zijn priesters, Die binnen zijn muren Onschuldig bloed hadden vergoten. **14** Ze zwierven als melaatsen op straat, Bezoedeld met bloed; Men mocht hen niet aanraken, Zelfs niet bij hun kleren. **15** Op zij; onrein! riep men ze toe; Terug, terug, raakt ze niet aan! Neen, ze moeten vluchten, onder de heidenen zwerven; Hier mogen ze langer niet blijven! **16** Het aanschijn van Jahweh heeft ze verstrooid, Het blikt niet meer op hen neer; Het heeft de priesters niet ontzien, De oudsten niet gespaard. **17** Toch keken wij nog smachtend uit Naar redding: maar tevergeefs; Op onze wachtpost bleven wij staren Naar een volk, dat ons toch niet zou helpen. **18** Men bespiedde ons bij iedere stap, Zelfs op onze pleinen konden we niet gaan. Nabij was ons einde, onze dagen voorbij; Ja, ons eind was gekomen! **19** Onze vervolgers waren nog sneller Dan adelaars in de lucht; Ze zetten ons na op de bergen, Belaagden ons in de woestijn. **20** Onze levensadem, de gezalfde van Jahweh, Werd in hun kuilen gevangen; Hij, van wien wij hadden gedacht: In zijn schaduw leven wij onder de volken. **21** Jubel en juich maar, dochter van Edom, Die het land

van Oes bewoont: Ook u zal de beker worden gereikt; Ge zult u
bedrinken, en u ontbloten! **22** Uw schuld is ten einde, dochter
van Sion: Hij zal u nooit meer verbannen! Maar ùw schuld zal Hij
straffen, dochter van Edom, Uw zonden openbaren!

5 Gedenk toch, Jahweh, wat wij verduren, Zie toe, en aanschouw
onze smaad: **2** Ons erfdeel is aan anderen vervallen, Onze
huizen aan vreemden. **3** Wezen zijn wij, vaderloos, Als weduwen
zijn onze moeders; **4** Ons water drinken wij voor geld, Wij
moeten ons eigen hout betalen. **5** Voortgezweept, met het juk
om de hals, Uitgeput, maar men gunt ons geen rust! **6** Naar
Egypte steken wij de handen uit, Naar Assjoer om brood! **7**
Onze vaderen hebben gezondigd: zij zijn niet meer, Wij dragen
hun schuld: **8** Slaven zijn onze heersers, En niemand, die ons
uit hun handen verlost. **9** Met gevaar voor ons leven halen wij
brood, Voor het dreigende zwaard der woestijn; **10** Onze huid
is heet als een oven, Door de koorts van de honger. **11** De
vrouwen worden in Sion onteerd, De maagden in de steden
van Juda; **12** Vorsten door hen opgehangen, Geen oudsten
gespaard. **13** De jongens moeten de molensteen torsen, De
knapen bezwijken onder het hout; **14** Geen grijsaards meer in
de poorten, Geen jonge mannen meer met hun lier. **15** Geen
blijdschap meer voor ons hart, Onze reidans veranderd in rouw,
16 Gevallen de kroon van ons hoofd: Wee onzer, wij hebben
gezondigd! **17** Hierom is ons hart verslagen, Staan onze ogen zo
dof: **18** Om de Sionsberg, die ligt verlaten, Waar enkel jakhalzen
lopen. **19** Maar Gij zetelt in eeuwigheid, Jahweh; Uw troon
van geslacht tot geslacht! **20** Waarom zoudt Gij ons dan altijd
vergeten, Ten einde toe ons verlaten? **21** Ach Jahweh, breng
ons tot U terug: wij willen bekeren; Maak onze dagen weer als

voorheen! **22** Neen, Gij hebt ons niet voor immer verworpen, Gij
blijft op ons niet zo hevig verbolgen!

Ezechiël

1 In het dertigste jaar, op de vijfde van de vierde maand, terwijl
ik mij onder de ballingen aan de Kebar-rivier bevond, ging de
hemel open en schouwde ik goddelijke visioenen. **2** Op de
vijfde der maand, het was het vijfde jaar van koning Jojakims
verbanning, **3** werd het woord van Jahweh gericht tot Ezekiël,
den zoon van den priester Boezi, in het land der Chaldeën aan
de Kebar-rivier. Daar raakte de hand van Jahweh mij aan; **4** en
toen ik opkeek, zag ik een stormwind uit het noorden opkomen:
een dikke wolk met flikkerend vuur; er lag een glans om heen,
en midden in het vuur blonk een glanzend metaal. **5** Daaruit
tekenden zich af de vormen van vier wezens, die er aldus
uitzagen: Ze hadden een menselijke gestalte; **6** ieder van hen
had vier gezichten en vier vleugels; **7** hun benen waren recht,
hun voeten hadden de vorm van een kalfshoef, en blonken als
de glans van glimmend koper; **8** en aan hun vier zijden hadden
ze mensenhanden onder hun vleugels. De gezichten van het
viertal **9** wendden zich niet, als ze zich voortbewogen: ieder
ging recht voor zich uit. **10** Hun gezichten hadden deze vorm:
Een mensengezicht aan de buitenkant, een leeuwenkop aan de
rechterzijde van het viertal, een stierenkop aan de linkerzijde van
het viertal, en bij alle vier een adelaarskop aan de binnenkant.
11 Hun vleugels waren naar boven uitgespreid; ieder had er
twee die elkander raakten, en twee die hun lijven bedekten. **12**
Ieder ging recht voor zich uit: ze gingen waarheen de geest
hen dreef, zonder zich bij die beweging te keren. **13** Tussen
de wezens was iets, dat op brandende kolen vuur, op fakkels
leek, en dat tussen de wezens heen en weer schoot. Het vuur
blonk, en van het vuur schoot een bliksemstraal uit; **14** en de

wezens gingen heen en weer als de bliksem. **15** Ik beschouwde
de wezens, en zie: naast elk der vier wezens stond er op de
grond een wiel. **16** De wielen en hun onderdelen blonken als de
glans van chrysoliet. Ze hadden alle vier dezelfde vorm, en ze
leken zó en waren zó gemaakt, als stond er een wiel in het
wiel. **17** Als ze zich voortbewogen, konden ze zich naar hun vier
zijden bewegen, zonder zich bij die beweging te keren. **18** Ik
zag toe en bemerkte, dat ze velgen hadden, en dat de velgen
bij alle vier aan alle kanten met ogen waren bezet. **19** Als de
wezens zich voortbewogen, draaiden de wielen met hen mee,
en als de wezens zich van de grond verhieven, werden ook de
wielen opgelicht; **20** als ze gingen waarheen de geest hen dreef,
werden de wielen tegelijk met hen opgelicht; want de geest
der wezens beheerste de wielen. **21** Wanneer de wezens zich
bewogen, dan gingen ook de wielen mee; stonden de wezens
stil, dan bleven ook de wielen staan; en als de wezens zich
van de grond verhieven, werden ook de wielen tegelijk met hen
opgelicht; want de geest der wezens beheerste de wielen. **22**
Boven de hoofden der wezens was als het ware een gewelf,
dat blonk als verblindend kristal, en dat boven hun hoofden
was uitgespannen; **23** onder het gewelf waren hun vleugels
recht met elkander verbonden, en elk had er nog twee, om
hun lijven te bedekken. **24** Als ze zich bewogen, hoorde ik het
geklapper van hun vleugels als het ruisen van vele wateren,
als de stem van den Almachtige, en als het gedreun van een
leger; als ze stilstonden, lieten ze hun vleugels neer. **25** En
er klonk een stem van boven het gewelf, dat op hun hoofden
rustte. **26** Boven het gewelf, dat op hun hoofden rustte, was iets
dat er uitzag als saffiersteen: het had de vorm van een troon.

En boven wat op een troon geleek, bevond zich een gestalte,
die er uitzag als een mens. **27** Boven hetgeen op zijn heupen
geleek zag ik het blinken als glanzend metaal, als vuur waar
een scherm omheen staat; en onder hetgeen op zijn heupen
geleek zag ik iets, dat met vuur overeenkwam. Er hing een glans
omheen; **28** en die glans daaromheen geleek op de boog, die op
een regendag in de wolken staat. Zo zag ik de gedaante van
Jahweh's heerlijkheid. En toen ik ze zag, viel ik plat ter aarde, en
hoorde ik de stem van iemand die sprak.

2 Hij zeide tot mij: Mensenkind, ga recht overeind staan, dan
zal Ik met u spreken. **2** Zodra Hij tot mij gesproken had, kwam
er een geest in mij, die mij recht overeind deed staan. En ik
hoorde Hem, die tot mij sprak **3** zeggen: Mensenkind, Ik zend u
tot de Israëlieten, tot het opstandige volk, dat zich tegen Mij
heeft verzet; zij zowel als hun vaderen hebben tot op deze eigen
dag tegen Mij gezondigd, **4** en de kinderen hebben een stug
gelaat en een ontembaar hart. Tot hen zend Ik u, en tot hen
moet ge zeggen: Zo spreekt Jahweh, de Heer! **5** En of ze het
horen willen of niet, want ze zijn een onhandelbaar volk, in
ieder geval zullen ze weten, dat er een profeet onder hen is.
6 Mensenkind, ge moet niet bang voor hen zijn, en voor hun
woorden niet vrezen; want ofschoon ze u gaan weerstreven
en belagen, en ofschoon ge op schorpioenen zult zitten, moet
ge voor hun woorden niet vrezen en voor hun gezichten niet
schrikken, want ze zijn een onhandelbaar volk. **7** Ge moet mijn
woorden voor hen herhalen, of ze luisteren willen of niet; want
ze zijn een onhandelbaar volk. **8** Mensenkind, ge moet luisteren
naar wat Ik u zeg, en niet halsstarrig zijn, zoals dit onhandelbare
volk; open uw mond, en eet wat Ik u geef. **9** Ik keek op, en

zag een hand naar mij uitgestrekt, die een boekrol vasthield.
10 Hij ontrolde ze voor mijn ogen; ze was van voren en van
achteren beschreven, en wat er op geschreven stond waren
klaagliederen, weeklachten en treurzangen.

3 Hij sprak tot mij: Mensenkind, ge moet eten, wat u daar
aangeboden wordt; eet deze rol op, en ga tot het huis van Israël
spreken. 2 Ik opende mijn mond; Hij gaf mij die rol te eten, 3
en sprak tot mij: Mensenkind, laat uw buik eten en uw lichaam
zich vullen met deze rol, die Ik u geef. Toen at ik ze op, en ze
werd in mijn mond als honing zo zoet. 4 Toen sprak Hij tot mij:
Mensenkind, begeef u naar het huis van Israël, en herhaal mijn
woorden voor hen. 5 Want ge wordt niet naar een volk gezonden
met een moeilijke taal of een lastige tongval, maar naar Israëls
huis; 6 ook niet naar talrijke volken met een moeilijke taal of een
lastige tongval, wier woorden ge niet kunt verstaan. Zond Ik u
tot hen, dan zouden zij wel naar u luisteren; 7 maar het volk
van Israël zal niet naar u willen luisteren, omdat het ook naar
Mij niet wil luisteren; want heel het huis van Israël heeft een
stug voorhoofd en een ontembaar hart. 8 Welnu, Ik maak uw
gelaat onbewogen als het hunne, en uw voorhoofd even stug
als het hunne; 9 als diamant, nog harder dan keisteen maak
Ik uw voorhoofd. Vrees niet voor hen, en schrik niet voor hun
gezichten; want ze zijn een onhandelbaar volk. 10 Verder sprak
Hij tot mij: Mensenkind, ge moet goed letten op al de woorden,
die Ik tot u ga spreken, en scherp luisteren. 11 Begeef u naar de
ballingen, naar uw volksgenoten, en spreek tot hen en zeg tot
hen: Zo spreekt Jahweh, de Heer; of ze dan willen luisteren of
niet. 12 Toen hief een geest mij omhoog. En ik hoorde achter mij
een zwaar gedreun, daar de heerlijkheid van Jahweh zich van

haar plaats verhief; **13** het was het geruis van de tegen elkaar
slaande vleugels der wezens en het geruis van de wielen naast
hen: een zwaar gedreun. **14** Een geest hief mij omhoog en nam
mij mee, en bitter en grimmig ging ik heen, terwijl de hand van
Jahweh zwaar op mij woog. **15** Zo kwam ik bij de ballingen van
Tel-Abib, die aan de Kebar-rivier woonden, en zeven dagen lang
zat ik verstomd in hun midden. **16** Na verloop van zeven dagen
werd het woord van Jahweh tot mij gericht: Mensenkind, als
wachter heb Ik u aangesteld over Israëls huis. **17** Zo dikwijls
ge van Mij een woord verneemt, moet ge hen waarschuwen
namens Mij. **18** Als Ik tot den goddeloze zeg: Ge zult zeker
sterven, en ge waarschuwt hem niet, en ge zegt geen woord, om
den goddeloze voor zijn gedrag te waarschuwen en hem zo in
leven te houden: dan zal die goddeloze sterven om zijn schuld,
maar van u zal Ik zijn bloed opvorderen. **19** Hebt ge echter den
goddeloze wèl gewaarschuwd, en bekeert hij zich niet van zijn
goddeloos gedrag, dan zal hij sterven om zijn schuld, maar
gij hebt uw leven gered. **20** En wijkt een rechtvaardige af van
zijn rechtschapenheid en gaat hij slecht leven, zodat Ik een
struikelblok voor hem neerzet, dan zal hij sterven; omdat ge hem
niet gewaarschuwd hebt, zal hij sterven om zijn schuld, en zijn
deugdzaam verleden zal hem niet worden aangerekend; maar
van u zal Ik zijn bloed opvorderen. **21** Hebt ge daarentegen den
rechtvaardige wèl gewaarschuwd, dat hij niet zondigen moest,
en zondigt de rechtvaardige ook niet, dan zal hij zeker in leven
blijven, omdat hij zich heeft laten gezeggen, en gij hebt uw leven
gered. **22** Eens raakte daar de hand van Jahweh mij aan, en Hij
sprak tot mij: Sta op, en ga naar de vallei: daar zal Ik met u
spreken. **23** Ik stond op, en ging naar de vallei; en zie: daar

stond de heerlijkheid van Jahweh, zoals ik haar aan de Kebar-
rivier had gezien. Ik viel plat ter aarde neer; **24** maar er kwam
een geest in mij, die mij recht overeind deed staan. En Hij zeide
tot mij: Ga u in uw huis opsluiten; **25** want, mensenkind, men
zal u banden aanleggen en u daarmee vastbinden, zodat ge
u niet onder hen kunt begeven. **26** Uw tong zal Ik vastkleven
aan uw verhemelte, zodat ge stom wordt, en voor hen geen
strafprediker meer kunt zijn; want ze zijn een onhandelbaar volk.
27 Maar wanneer Ik tot u spreek, zal Ik uw mond openen, en ge
zult tot hen zeggen: Zo spreekt Jahweh, de Heer! Die dan horen
wil, hore, en die het niet wil, moet het maar laten; want ze zijn
een onhandelbaar volk.

4 Mensenkind, haal een tegel; leg die voor u neer en teken er
een stad op: Jerusalem. **2** Sla het beleg er omheen, werp er
verschansingen op, leg er een wal om, richt er legerkampen
in, en stel aan alle zijden stormrammen op. **3** Dan moet ge
een ijzeren plaat nemen, die opstellen als een muur van ijzer
tussen u en de stad, en er onafgebroken naar kijken. Zo zal ze
ingesloten zijn, zo zult ge haar belegeren; zo wordt het tot een
teken voor het huis van Israël. **4** Ga vervolgens op uw linkerzijde
liggen, om de schuld van het huis van Israël te dragen: zoveel
dagen als ge daarop blijft liggen, zult ge hun schuld dragen. **5**
Want de jaren van hun schuld laat Ik u in een getal van dágen
uitdrukken: drie honderd en negentig dagen. Zolang moet ge de
schuld van het huis van Israël dragen! **6** Als ge daarmee klaar
zijt, moet ge op uw rechterzijde gaan liggen, om veertig dagen
lang de schuld van het huis van Juda te dragen: voor ieder jaar
leg Ik u telkens één dag op. **7** Ge moet onafgebroken uw blik en
uw ontblote arm naar het belegerde Jerusalem richten en tegen

haar profeteren! **8** Ook bind Ik u met touwen vast, opdat ge
u niet van de ene zijde op de andere kunt keren, voordat de
dagen dat gij haar belegert, voorbij zijn. **9** Ook moet ge tarwe
halen en gerst bonen en linzen, gierst en spelt. Doe dat in éne
schaal, en bereid daar uw brood van; zolang ge op uw zijde
ligt, drie honderd en negentig dagen, moet ge dat eten. **10** Het
voedsel, dat ge eet, moet ge wegen: twintig sikkel per dag moogt
ge op vastgestelde tijden gebruiken. **11** Ook het water moet
ge bij de maat gebruiken: het zesde van een hin moogt ge op
vastgestelde tijden drinken. **12** Ook moet ge een gerstenkoek
eten, en die voor hun ogen op mensendrek bakken. **13** En
Jahweh verklaarde: Zó zullen ook de Israëlieten hun onreine
spijzen eten onder de volken, waarheen Ik ze ga verstrooien.
14 Maar ik zeide: Ach Jahweh, mijn Heer, ik heb mij nog nooit
verontreinigd; van gestorven of verscheurde dieren heb ik van
mijn jeugd af tot nu toe nooit gegeten; en in mijn mond is nog
geen bedorven vlees gekomen! **15** Toen sprak Hij: Welnu, dan
sta Ik u toe, rundermest in plaats van mensendrek te gebruiken;
daarop kunt ge uw brood bereiden. **16** En Hij sprak tot mij:
Mensenkind, Ik ga in Jerusalem de broodstok breken. Ze zullen
hun brood bij het gewicht en met bezorgdheid eten, en het water
bij de maat en in vertwijfeling drinken, **17** opdat ze bij gebrek
aan brood en water elkander angstig zullen aanzien, en in hun
schuld verkwijnen.

5 Mensenkind, ge moet een scherp zwaard nemen, het als een
scheermes gebruiken, en het over uw hoofd en baard laten
gaan. Haal dan een weegschaal, om de haren nauwkeurig te
verdelen. **2** Een derde deel moet ge in de stad verbranden,
als de dagen der belegering voorbij zijn; een derde deel in

haar omgeving neersabelen, en een derde deel in de wind
verstrooien. **3** Maar daaruit moet ge er een paar, een zeker
aantal opvangen, en ze binden in de zomen van uw kleed. **4**
Zelfs daarvan moet ge er nog afnemen, om ze midden in het
vuur te werpen en te verbranden. Zeg dan tot heel het huis van
Israël: **5** Zo spreekt Jahweh, de Heer: Dàt is nu Jerusalem!
Midden tussen de volken heb Ik het geplaatst met de landen
er omheen. **6** Maar het verzette zich goddeloos tegen mijn
geboden meer dan de volken, en tegen mijn wetten meer dan
de landen die het omringen; want mijn geboden hebben zij
veracht, en volgens mijn wetten zich niet gedragen. **7** Daarom
zegt Jahweh, de Heer: Omdat ge nog weerspanniger geweest
zijt dan de volken om u heen, u niet volgens mijn wetten hebt
gedragen, en mijn geboden niet hebt onderhouden, maar naar
de zeden van de volken om u heen hebt geleefd: **8** daarom zegt
Jahweh, de Heer, kom Ik zelf op u af, ga Ik binnen uw muren
gericht houden ten aanschouwen der volken, **9** ga Ik u treffen,
zoals Ik het nog nooit heb gedaan, en zoals Ik het nimmer meer
doen zal. **10** Om uw stuitend gedrag zullen binnen uw muren de
vaders hun kinderen, en de kinderen hun vader verslinden; Ik ga
wraakgericht houden, en wat er van u overblijft naar alle winden
verstrooien. **11** Zowaar Ik leef, spreekt Jahweh, de Heer, Ik zal
u! Omdat ge mijn heiligdom ontwijd hebt met al uw afgoden en
uw gruwelen, ga ook Ik scheren zonder mededogen, zonder
erbarming. **12** Het derde deel van u zal sterven aan de pest, en
van de honger omkomen binnen uw muren; een derde deel zal
in uw omtrek neergesabeld worden; een derde deel zal Ik naar
alle winden verstrooien, en ze met het zwaard vervolgen. **13**
Zo zal mijn toorn bedaren, zal Ik mijn woede op hen koelen;

zo zullen ze erkennen, dat Ik, Jahweh, in mijn ijverzucht heb
gesproken, als Ik mijn woede op hen koel. **14** Ik zal u tot een
puinhoop maken, en tot hoon van de volken om u heen, zodat
ieder die voorbijgaat het ziet. **15** Ge zult het mikpunt worden
voor hun spot en hoon, een heilzaam voorbeeld en een reden
tot bezinning voor de volken die u omringen, als Ik aan u het
wraakgericht in woede en gramschap en met grimmige straffen
voltrek: Ik, Jahweh, heb het gezegd! **16** En als Ik mijn venijnige
pijlen op u heb afgeschoten om u te verderven, dan zal Ik bij u
de broodstok breken. **17** Dan stuur Ik de honger en de wilde
dieren op u af, om u te ontvolken; pest en bloed zullen onder u
rondwaren, en Ik zal het zwaard over u brengen: Ik, Jahweh,
heb het gezegd!

6 Het woord van Jahweh werd tot mij gericht. **2** Mensenkind,
ge moet uw aangezicht naar Israëls bergen wenden, en aldus
tegen hen profeteren: **3** Bergen van Israël, luistert naar het
woord van Jahweh! Dit zegt Jahweh, de Heer, tot de bergen en
heuvelen, de ravijnen en dalen: waarachtig, Ik kom met een
zwaard op u af, en maak uw hoogten gelijk met de grond. **4** Uw
altaren zullen worden vernield, uw zuilen verbrijzeld; uw doden
zal Ik voor uw afgodsbeelden neerwerpen, **5** en uw beenderen
rond uw altaren strooien. **6** Overal waar gij woont, zullen de
steden verwoest worden en de hoogten geslecht, opdat uw
altaren verlaten liggen, uw afgodsbeelden in stukken gaan, uw
zuilen worden neergeworpen en uw maaksels verdwijnen. **7**
En er zullen doden onder u vallen, opdat ge zult erkennen, dat
Ik Jahweh ben! **8** Wel zal Ik enigen onder u sparen, die aan
het zwaard zullen ontsnappen, maar ze zullen onder de volken
geraken, en over de landen worden verstrooid. **9** En die van u

gespaard blijven, zullen aan Mij denken onder de volken waar zij
wonen, wanneer Ik hun overspelig hart heb gebroken, dat van
Mij afweek, en hun overspelige ogen, die hun goden achterna
hebben gestaard. Dan zullen zij zich schamen over het kwaad
dat ze bedreven, en over hun stuitend gedrag; **10** dan zullen zij
erkennen dat Ik, Jahweh, niet voor niets gedreigd heb, hun dit
onheil te berokkenen! **11** Zo zegt Jahweh, de Heer: Klap in uw
handen, stamp met uw voeten, en roep wee over alle gruwelen
van Israëls huis; door het zwaard, de hongersnood en de pest
komen zij om! **12** Wie ver weg is, zal sterven aan de pest; wie
dichtbij is, zal vallen door het zwaard; en wie belegerd wordt,
zal sterven van honger. Zo zal Ik mijn wraak op hen koelen;
13 zo zullen zij erkennen, dat Ik Jahweh ben, als hun doden
tussen de afgodsbeelden rond hun altaren liggen: op elke hoge
heuvel, op elke bergtop, onder elke groene boom, onder elke
bladerrijke eik: overal waar ze geurige offers aan al hun afgoden
brachten. **14** Ik zal mijn hand tegen hen opheffen, en het land tot
een woeste steppe maken, van de woestijn tot aan Ribla, overal
waar zij wonen. Zo zullen ze erkennen, dat Ik Jahweh ben!

7 Het woord van Jahweh werd tot mij gericht. **2** Mensenkind, ge
moet zeggen: Zo spreekt Jahweh, de Heer, tot Israëls grond! Het
einde komt, nabij is het einde voor de vier hoeken van het land. **3**
Nu is voor u het einde nabij; want Ik ga mijn woede op u koelen;
u vonnissen naar uw gedrag, al uw gruwelen u vergelden. **4**
Zonder mededogen of erbarming zal Ik uw gedrag vergelden, en
uw gruwelen zullen op u drukken; zo zult ge erkennen, dat Ik
Jahweh ben! **5** Zo spreekt Jahweh, de Heer: Voorwaar, de éne
ramp komt na de andere! **6** Het einde komt, het einde is nabij;
waarachtig, het einde komt over u! **7** Het noodlot komt over u,

die in het land woont; de tijd is gekomen, de dag is nabij: de
dag van krijgsrumoer en niet van vreugderoep op de bergen.
8 Nu zal het niet lang meer duren, of Ik ga mijn woede op u
koelen, mijn toorn aan u stillen; want naar uw gedrag zal Ik u
vonnissen, en al uw gruwelen u vergelden. **9** Zonder mededogen
of erbarming zal Ik uw gedrag vergelden en uw gruwelen zullen
op u drukken; zo zult ge erkennen, dat Ik Jahweh ben! **10** Daar
komt de dag, daar nadert hij; het noodlot is nabij! De schepter
heeft bloesem geschoten, de hoogmoed draagt vrucht, **11** de
tyrannie is gegroeid tot een stam van bederf; maar het is uit met
hen, gedaan met hun drukte, gedaan met hun rijkdom, gedaan
met hun roem! **12** De tijd is daar, nabij is de dag! Laat de koper
niet juichen, de verkoper niet treuren; want mijn toorn ontbrandt
over al hun drukte. **13** De verkoper krijgt toch zijn waren niet
terug, al leeft hij nog zo lang; want mijn toorn ontbrandt over
al hun drukte. En ook de koper zal zijn bezit niet behouden:
iedereen zal om zijn schuld verkwijnen en de moed verliezen. **14**
Blaast maar op de trompet, en maakt alles gereed! Er is toch
immers niemand, die ten strijde trekt; want mijn toorn ontbrandt
over al hun drukte. **15** Het zwaard woedt buiten de stad, de pest
en honger daarbinnen; wie op het veld is, wordt neergesabeld,
en wie zich in de stad bevindt, komt om van honger en pest.
16 En als er van hen ontsnappen en naar de bergen vluchten
als kirrende duiven, dan zal de dood hen allen om hun schuld
achterhalen. **17** Alle handen worden verlamd, slap staan alle
knieën. **18** Ze slaan het treurgewaad om, en de angst bedekt ze;
de schaamte staat op hun gelaat te lezen, alle hoofden zijn kaal.
19 Hun zilver smijten ze weg op straat, hun goud geldt voor drek,
want hun zilver en goud kunnen hen toch niet redden op de dag

van Jahweh's toorn; hun honger kunnen ze er niet mee stillen,
hun buik er niet mee vullen; het was de oorzaak van hun zonde!
20 Hun sieraden hebben ze in een opperwezen veranderd, en
er hun gruwelijke beelden, hun schandgoden uit vervaardigd;
daarom maak Ik ze drek voor hen, **21** geef Ik ze aan de vijanden
prijs, laat Ik ze als buit voor de goddelozen der aarde. **22** En
als Ik mijn gelaat van hen afwend, zal men mijn heerlijkheid
ontwijden: rovers zullen er heiligschennend binnendringen, **23**
en de afsluiting stuk slaan; want het land is vol van bloedschuld,
de stad loopt over van geweld! **24** Daarom ga Ik de ruwste
volken ontbieden, om hun huizen te bezetten, maak Ik een einde
aan hun trotse pracht, en worden hun heiligdommen ontwijd. **25**
Het onheil komt: ze hunkeren naar redding, maar tevergeefs! **26**
De ene ramp komt na de andere, de ene mare haalt de vorige
in! Ze vragen den profeet vergeefs om een godsspraak, den
priester om bescheid, den oudsten om raad. **27** De koning treurt,
de vorst is bevangen van schrik, de handen van het volk zijn
verlamd. Naar hun gedrag zal Ik hen behandelen en naar hun
daden hen vonnissen; zo zullen ze erkennen, dat Ik Jahweh
ben!

8 In het zesde jaar, de vijfde van de zesde maand, was ik in mijn
huis, en zaten Juda's ouden voor mij, toen daar de hand van
Jahweh op mij kwam. **2** Ik aanschouwde een gedaante, die op
een man geleek; het gedeelte beneden zijn heupen was vuur, en
het gedeelte boven zijn heupen was als het ware een hemelse
gloed, blinkend als glanzend metaal. **3** Hij stak de vorm van een
hand uit, en greep me bij een haarlok vast; een geest verhief me
tussen hemel en aarde, en bracht me in goddelijke visioenen
naar Jerusalem, naar de ingang van de noordelijke binnenpoort.

4 En zie, daar stond de heerlijkheid van Israëls God, zoals ik die
in de vallei aanschouwd had. **5** Hij sprak tot mij: Mensenkind,
sla uw ogen op naar het noorden; en toen ik naar het noorden
keek, aanschouwde ik ten noorden van de poort het altaar van
het beeld der ijverzucht, dat daar aan de ingang stond! **6** Toen
vroeg Hij mij: Mensenkind, ziet ge wat men doet; de enorme
gruwelen, die het huis van Israël hier bedrijft? Moet Ik dan niet
uit mijn heiligdom heengaan? Maar ge zult nog erger gruwelen
aanschouwen! **7** Daarop bracht Hij mij naar de ingang van de
voorhof; en toen ik een scheur in de muur ontwaarde, **8** sprak
Hij tot mij: Mensenkind, breek maar door de muur heen! Ik brak
door de muur heen, en daar zag ik een deur. **9** Nu sprak Hij tot
mij: Kom de erge gruwelen zien, die men hier bedrijft! **10** Ik ging
naar binnen, en aanschouwde allerlei afbeeldingen van kruipend
en afschuwelijk gedierte aan alle kanten op de wand gegrift:
allemaal schandgoden van Israëls huis. **11** Zeventig mannen
van de oudsten uit het huis van Israël, waaronder ook Jaäzanja,
de zoon van Sjafan, stonden daarvoor overeind, ieder met zijn
wierookpan in de hand, zodat een dikke wierookwalm opsteeg.
12 En Hij sprak tot mij: Ziet ge, mensenkind, wat de oudsten
van Israëls huis in het donker doen; hoe ieder zijn beelden
bewierookt? Want ze denken: "Jahweh ziet ons niet; Jahweh
heeft het land verlaten!" **13** Maar, ging Hij voort, ge zult nog
erger gruwelen zien, dan zij hier bedrijven! **14** Daarna bracht
Hij mij naar de ingang van de noordelijke poort van Jahweh's
huis: daar zaten de vrouwen den Tammoez te bewenen! **15** En
Hij sprak tot mij: Ziet ge dit, mensenkind? Ge zult nog erger
gruwelen dan deze aanschouwen! **16** Ten slotte bracht Hij mij
naar de binnenvoorhof van Jahweh's huis; daar stonden aan

de ingang van Jahweh's heiligdom, tussen het voorportaal en
het altaar, ongeveer vijf en twintig man; ze hadden de rug naar
Jahweh's heiligdom gekeerd, en naar het oosten starend, bogen
ze zich neer naar de zon in het oosten. **17** Weer sprak Hij tot
mij: Ziet ge dit, mensenkind? Zijn de gruwelen, die men hier
bedrijft, voor het volk van Juda niet voldoende; moeten ze dan
nog het land met tyrannie vervullen, en steeds opnieuw Mij gaan
tergen? Zie, ze jagen hun stank naar Mij op. **18** Daarom zal Ik
naar mijn woede handelen, zonder mededogen of erbarming. En
al roepen ze Mij luidkeels aan, Ik zal ze niet verhoren.

9 Toen weerklonk een machtige stem in mijn oren: "Ze zijn in
aantocht, de rampen van de stad!", **2** En zie, daar kwamen
zes mannen aan, uit de richting van de noordelijke bovenpoort,
ieder met zijn knots in de hand; maar er was er één bij, in linnen
gewaad, met schrijfgereedschap aan zijn gordel. Ze traden
nader, en gingen naast het koperen altaar staan. **3** Intussen
was de heerlijkheid van Israëls God opgerezen van de cherub
waar ze op stond, en was naar de drempel van de tempel
gegaan. Daar riep Jahweh den man in het linnen gewaad en
met schrijfgereedschap aan zijn gordel, **4** en Hij zeide tot hem:
Trek door de stad, midden door Jerusalem heen, en zet een
teken op het voorhoofd van allen, die jammeren en klagen over
al de gruwelen, welke binnen haar muren bedreven worden. **5**
Maar de anderen beval Hij, zodat ik het hoorde: Trekt achter
hem aan door de stad, en slaat er meedogenloos en zonder
genade op in! **6** Oud en jong, maagden, kinderen en vrouwen,
slaat ze onbarmhartig dood; maar raak niemand aan, op wiens
voorhoofd het teken staat! Ge moet bij mijn tempel beginnen! En
aanstonds begonnen ze met de mannen, die vóór de tempel

stonden. 7 Ook beval Hij hen nog: Verontreinigt de tempel, vult
de voorhoven met lijken, en trekt dan naar buiten! En moordend
gingen ze door de stad. 8 Terwijl ze nu aan het moorden waren,
en ik alleen achterbleef, viel ik plat ter aarde en snikte het uit:
Ach Jahweh, mijn Heer, gaat Gij dan de hele rest van Israël
vernielen, als Ge uw toorn over Jerusalem laat woeden? 9
Hij sprak tot mij: De schuld van het huis van Israël en Juda is
vreselijk groot; ze hebben het land met bloed vervuld, en de
stad is vol geweld; want ze dachten: Jahweh heeft het land
verlaten, Jahweh ziet het niet eens. 10 Daarom zal Ik zonder
mededogen of ontferming hun daden op hun hoofd doen komen.
11 En zie, daar kwam de man in het linnen gewaad en met het
schrijfgereedschap aan zijn gordel zeggen: Ik heb gedaan, zoals
Gij mij hebt bevolen.

10 Ik keek op, en boven de vloer, die op het hoofd der cherubs
rustte, zag ik iets als saffiersteen; het had de vorm van een troon,
die zich daarboven vertoonde. 2 Daarop sprak Hij tot den man in
het linnen gewaad: Ga tussen het raderwerk onder de cherubs
door, haal een handvol gloeiende kolen uit de ruimte tussen de
cherubs, en strooi die over de stad. Ik zag hem erheen gaan. 3
Toen nu de man erheen ging, stonden de cherubs ten zuiden van
het tempelhuis, terwijl de wolk de binnenhof vervulde. 4 Intussen
had de heerlijkheid van Jahweh zich van de cherubs verheven,
en was naar de drempel van de tempel gegaan, waardoor de
tempel van de wolk werd vervuld, en de binnenvoorhof vol was
van de glans van Jahweh's heerlijkheid. 5 Het ruisen van de
vleugelen der cherubs was tot in den buitenvoorhof hoorbaar,
alsof de stem van den almachtigen God weerklonk. 6 Toen Hij
nu den man in het linnen gewaad had bevolen: "Haal vuur uit de

ruimte tussen het raderwerk, uit de ruimte tussen de cherubs",
en deze naast het wiel kwam staan, **7** stak de cherub zijn hand
uit naar het vuur, in de ruimte tussen de cherubs, en legde het in
de handen van den man in het linnen gewaad; deze nam het
aan, en trok zich terug. **8** Want onder de vleugels der cherubs
was de vorm van een mensenhand zichtbaar. **9** Ook zag ik vier
wielen naast de cherubs, naast elke cherub één, die blonken als
de glans van chrysoliet. **10** Alle vier hadden ze éénzelfde vorm:
als stond er een wiel in het wiel. **11** Als ze zich voortbewogen,
konden ze in vier richtingen rijden, zonder bij die beweging te
draaien; want in welke richting het voorste wiel zich ook bewoog,
volgden de anderen, zonder bij die beweging te draaien. **12** Hun
hele lijf, hun rug, hun handen en vleugels, alsook de wielen,
waren bij alle vier aan alle kanten met ogen bezet. **13** Ik hoorde,
hoe hun wielen het raderwerk werden genoemd. **14** Elke cherub
had vier gezichten: het ene was een cherubsgezicht, het tweede
een mensengezicht, het derde een leeuwenkop, het vierde een
adelaarskop. **15** De cherubs waren dezelfde wezens, die ik aan
de Kebar-rivier gezien had. **16** Telkens als zij zich verhieven en
vooruitgingen, draaiden ook de wielen met hen mee, en als
de cherubs hun vleugels uitsloegen om van de grond op te
stijgen, weken ook de wielen niet van hun zijde; **17** bleven de
cherubs staan, dan stonden ook de wielen stil; verhieven zij zich,
dan gingen ook de wielen omhoog; want de geest der wezens
beheerste hen. **18** Toen verliet de heerlijkheid van Jahweh de
drempel van de tempel, en ging op de cherubs staan. **19** En de
cherubs sloegen hun vleugels uit, en verhieven zich gelijktijdig
met de wielen van de grond, om halt te maken bij de ingang van
de oostelijke poort van Jahweh's huis, terwijl de heerlijkheid van

Israëls God boven op hen stond. **20** Het waren dezelfde wezens,
die ik onder Israëls God aan de Kebar-rivier gezien had; maar
nú wist ik, dat het cherubs waren. **21** Ze hadden namelijk ieder
vier gezichten en vier vleugels, met daaronder de vorm van een
mensenhand; **22** en hun gezichten waren juist als die ik aan de
Kebar-rivier gezien had; ieder ging recht voor zich uit.

11 Daarna nam een geest mij op, om me te brengen naar de
oostelijke poort van Jahweh's huis, die op het oosten ligt; en toen
ik aan de ingang van de poort vijf en twintig mannen zag staan,
waaronder zich de volksleiders Jaäzanja, de zoon van Azzoer,
en Pelatjáhoe de zoon van Benajáhoe bevonden, sprak Hij tot
mij: **2** Mensenkind, dat zijn nu de mannen, die in deze stad
kwaad beramen en slechte raad geven, **3** omdat ze denken: "Zijn
de huizen niet pas herbouwd? Zij is de pot, en wij zijn het vlees!"
4 Daarom moet ge tegen hen profeteren. Profeteer, mensenkind!
5 Toen viel op mij de geest van Jahweh, en Hij beval mij: Spreek!
Dit zegt Jahweh: Zeker, zo denkt ge, huis van Israël; want Ik
weet heel goed, wat in uw hoofden omgaat. **6** Maar omdat ge in
deze stad talrijke slachtoffers gemaakt hebt, en haar straten
met lijken hebt bedekt, **7** daarom zegt Jahweh, de Heer: De
slachtoffers, die ge binnen haar muren gemaakt hebt, die zijn
het vlees en zij is de pot, maar ú haal Ik eruit. **8** Gij vreest het
zwaard? Daarom zal Ik met een zwaard op u afkomen, spreekt
Jahweh, de Heer. **9** Ik haal u uit de stad vandaan, lever u over
aan de vreemden, en voltrek aan u het strafgericht; **10** door
het zwaard zult ge vallen, en op de grond van Israël zal Ik u
vonnissen. Zo zult ge erkennen, dat Ik Jahweh ben. **11** Neen,
voor u is zij geen pot, gij zijt niet het vlees daarin; want op de
grond van Israël zal Ik u vonnissen. **12** Zo zult ge erkennen,

dat Ik Jahweh ben, wiens wetten ge niet opgevolgd en wiens
geboden ge niet onderhouden hebt, om naar de zeden van de
volken om u heen te leven! **13** Terwijl ik zo profeteerde, stortte
Pelatjáhoe, de zoon van Benaja, dood neer; waarop ik plat ter
aarde viel, het luid uitsnikte en riep: Ach Jahweh, mijn Heer,
gaat Gij dan de rest van Israël vernielen? **14** Maar het woord
van Jahweh werd tot mij gericht: **15** Mensenkind, uw broeders,
uw ware broeders, zijn uw medeballingen; zij vormen heel het
huis van Israël, van wie de inwoners van Jerusalem denken:
Ze zijn ver van Jahweh; òns is het land in bezit gegeven! **16**
Daarom moet ge zeggen: Zo spreekt Jahweh, de Heer! Juist
omdat Ik ze verwijderd heb onder de volken, en ze verstrooid
heb over de landen, zodat Ik maar een nietig heiligdom voor hen
beteken in de landen waar ze kwamen, **17** daarom moet ge
zeggen: Zo spreekt Jahweh, de Heer! Ik zal u verzamelen uit de
volken, u samenbrengen uit de landen waar gij verstrooid zijt, en
zal u het land Israël geven. **18** Ze zullen daar terugkeren, en al
zijn gruwelen en zijn schandgoden daaruit verwijderen. **19** Dan
zal Ik hun een nieuw hart schenken, een nieuwe geest in hun
binnenste leggen, het stenen hart uit hun lichaam nemen en
hun een hart van vlees geven, **20** opdat zij mijn wetten mogen
opvolgen en mijn geboden nauwkeurig onderhouden. Zo zullen
zij mijn volk, en zal Ik hun God zijn. **21** Maar zij daar, wier
hart aan hun gruwelen en hun schandgoden gehecht is: hun
gedrag zal Ik op hun eigen hoofd doen komen, zegt Jahweh,
de Heer. **22** Toen sloegen de cherubs hun vleugelen uit, en
stegen van de grond omhoog gelijktijdig met de wielen, terwijl de
heerlijkheid van Israëls God boven op hen stond. **23** Zo trok de
heerlijkheid van Jahweh weg uit de stad, en ging op de berg

staan, die oostelijk van de stad is gelegen. **24** Mij echter hief een
geest omhoog, en bracht mij in goddelijke visioenen naar de
bannelingen in Chaldea, waar het visioen, dat ik aanschouwd
had, verdween. **25** Daar verkondigde ik aan de ballingen alles
wat Jahweh mij had laten zien.

12 Het woord van Jahweh werd tot mij gericht: **2** Mensenkind,
ge woont midden onder een onhandelbaar ras, dat ogen heeft
om te kijken maar niet ziet, oren om te horen maar niet hoort;
want het is een onhandelbaar ras. **3** Daarom, mensenkind,
moet ge overdag, onder hun ogen, aanschaffen, wat men bij
een verbanning nodig heeft. Verhuis onder hun ogen van uw
woonplaats naar een ander oord; misschien erkennen ze dan,
wat voor onhandelbaar ras ze zijn. **4** Overdag moet ge uw pak,
de uitrusting voor een verbanning, onder hun ogen naar buiten
brengen, en bij avond zelf zo opvallend mogelijk vertrekken,
als iemand die in ballingschap gestuurd wordt; **5** hak voor hun
ogen een gat in de muur, en ga er doorheen. **6** Neem voor
hun ogen uw pak op de schouder, en vertrek in het donker
met bedekt gelaat, zodat ge de grond niet ziet; want Ik maak
u tot een voorteken voor Israëls huis. **7** Ik deed, zoals mij
bevolen was; overdag bracht ik mijn pak, de uitrusting voor
een verbanning, naar buiten, en bij avond hakte ik met geweld
een gat in de muur; ik vertrok in het donker voor hun ogen,
met het pak op mijn schouder. **8** De volgende morgen kwam
het woord van Jahweh tot mij: **9** Mensenkind, heeft het huis
van Israël, dat onhandelbare ras, u niet gevraagd: Wat doet ge
daar? **10** Spreek tot hen: Dit zegt Jahweh, de Heer: Dit pak is de
vorst in Jerusalem, met heel het huis van Israël, dat binnen zijn
muren woont! **11** Spreek: Ik ben een voorteken voor u: zoals

ik gedaan heb, zo zal met hen gebeuren; in ballingschap, in
gevangenschap zullen ze gaan! **12** De vorst, die in hun midden
woont, zal zijn pak op de schouder dragen, en in het donker
vertrekken; men zal een gat in de muur hakken, om hem door te
laten, en hij zal zijn gelaat bedekken, zodat zijn ogen de grond
niet zien. **13** Mijn jachtnet werp Ik over hem heen, houd hem in
mijn strik gevangen en zal hem naar Babel brengen, naar het
land der Chaldeën, zonder dat hij het ziet; dáár zal hij sterven.
14 En allen die tot zijn gevolg behoren, zijn lijfwacht en al zijn
troepen, zal Ik verstrooien over alle windstreken, en het zwaard
achter hen trekken. **15** Zo zullen ze erkennen, dat Ik Jahweh
ben! En als Ik ze over de volken verstrooid heb, en over de
landen verspreid, **16** dan zal Ik enkelen van die mannen aan
zwaard en hongersnood en pest ontrukken, om ze van al hun
gruwelen te laten vertellen onder de volken waar ze komen.
Zo zullen ze erkennen, dat Ik Jahweh ben! **17** Het woord van
Jahweh werd tot mij gericht: **18** Mensenkind, uw brood moet
ge al bevend eten, en het water drinken onder siddering en
angst. **19** Dan moet ge tot de bevolking zeggen: Zo spreekt
Jahweh, de Heer, tot de bewoners van Jerusalem, tot Israëls
grond: Hun brood zullen ze eten met angst, en het water drinken
in ontzetting; want hun land ligt van zijn overvloed beroofd om
de misdaad van al zijn bewoners. **20** Uw dichtbevolkte steden
zullen verwoest worden, en het land zal een wildernis zijn. Zo
zult ge erkennen, dat Ik Jahweh ben. **21** Het woord van Jahweh
werd tot mij gericht! **22** Mensenkind, wat is dat toch voor een
gezegde bij u in het land Israël: "De tijd verstrijkt, geen enkele
profetie komt uit!" **23** Daarom moet ge hun zeggen: Zo spreekt
Jahweh, de Heer! Ik maak een eind aan zo’n gezegde; men zal

het in Israël niet meer gebruiken! Zeg liever tot hen: "De tijd is
daar, en elke profetie wordt waar!" **24** In het huis van Israël zal
geen loze profetie of een valse voorspelling meer voorkomen.
25 Want Ik, Jahweh, zal spreken; alwat Ik zeg, wordt zonder
uitstel vervuld. Waarachtig, onhandelbaar ras, in úw dagen zal Ik
mijn woord verkondigen en vervullen, zegt Jahweh, de Heer. **26**
Het woord van Jahweh werd tot mij gericht: **27** Mensenkind, ge
ziet, hoe het huis van Israël beweert: Het gezicht, dat die man
daar schouwde, duurt een eeuwigheid nog; hij profeteert voor de
verre toekomst! **28** Daarom moet ge hun zeggen: Zo spreekt
Jahweh, de Heer! Geen van mijn woorden wordt uitgesteld; elk
woord, dat Ik verkondig, zal in vervulling gaan, zegt Jahweh, de
Heer.

13 Het woord van Jahweh werd tot mij gericht! **2** Mensenkind,
profeteer tegen de profeten van Israël, en zeg tot hen, die
eigenmachtig profeteren: Luistert naar het woord van Jahweh;
3 dit zegt Jahweh, de Heer! Wee de dwaze profeten, die hun
inbeelding nalopen, zonder dat ze iets hebben gezien! **4** Als
vossen op de puinhopen, zo zijn uw profeten, Israël! **5** Gij zijt
niet in de bres gesprongen, hebt geen muur rond het huis van
Israël opgetrokken, opdat het staande zou blijven in de strijd
op de dag van Jahweh. **6** Loze zieners en valse voorspellers
zijn het; ze roepen "godsspraak van Jahweh", terwijl Jahweh
ze niet gezonden heeft; en dan verwachten ze nog, dat Hij
het woord zal vervullen! **7** Hebt ge soms geen loos gezicht
aanschouwd en geen valse voorspelling gegeven, toen ge riept
"godsspraak van Jahweh", zonder dat Ik gesproken had? **8**
Daarom, zegt Jahweh, de Heer: Omdat ge leugens voorspeld en
een waanbeeld geschouwd hebt, daarom zal Ik u treffen, zegt

Jahweh, de Heer. **9** Neerkomen zal mijn hand op de profeten,
die een waanbeeld schouwden en leugens voorspelden; in de
kring van mijn volk worden ze niet toegelaten, in het boek van
Israëls huis niet ingeschreven, op Israëls grondgebied komen ze
niet. Zo zult ge erkennen, dat Ik Jahweh ben. **10** Juist omdat
ze mijn volk misleid hebben, door "Vrede" te roepen, terwijl
het geen vrede was, en toen men een muur had gebouwd,
die zowaar met kalk bepleisterden, **11** daarom moet ge tot die
kalkstrijkers zeggen: Hij zal vallen; een regenvlaag komt, de
hagelstenen slaan neer, een windhoos breekt los! **12** En als de
muur is ingezakt, zal men u dan niet vragen: Waar is de kalk, die
gij erop hebt gestreken? **13** Waarachtig, zo spreekt Jahweh, de
Heer: Ik zal in mijn woede een stormwind ontketenen, in mijn
toorn een regenvlaag neerjagen, in mijn drift zullen hagelstenen
vallen en alles vernielen. **14** Verwoesten zal Ik de muur, die
ge met kalk bepleisterd hebt; ter aarde laat Ik hem storten;
zijn onderbouw wordt blootgelegd en zakt ineen, en gij wordt
eronder verpletterd! Zo zult ge erkennen, dat Ik Jahweh ben! **15**
Mijn woede zal Ik op de muur gaan koelen, maar ook op hen,
die hem met kalk bepleisterden. Dan zal Ik vragen: Waar is de
muur; waar zijn ze, die hem bepleisterden; **16** waar de profeten
van Israël, die over Jerusalem profeteerden, die vrede voor haar
schouwden, terwijl het geen vrede was? Zo spreekt Jahweh,
de Heer. **17** Mensenkind, vestig uw blikken op de dochters
van uw volk, die eigenmachtig profeteren; ge moet tegen haar
profeteren **18** en zeggen: Zo spreekt Jahweh, de Heer! Wee
haar, die om zielen te vangen, toverstrikken naaien om ieders
handgewricht, en sluiers draaien om het hoofd van groot en
klein. Denkt ge de zielen van mijn volk te verstrikken, en uw

eigen zielen in leven te houden? **19** Ge hebt Mij bij mijn volk
ontwijd voor een handvol gerst en voor een paar korsten brood,
door zielen te doden die niet mochten sterven, en zielen in leven
te houden, die niet mochten leven, door mijn volk te misleiden,
dat naar leugens luistert. **20** Daarom spreekt Jahweh, de Heer:
Ik kom op uw toverstrikken af, waarmee ge de zielen als vogels
vangt; Ik ruk ze af van uw armen, en laat de zielen, die gij jaagt,
als vogels vrij; **21** Ik ruk de sluiers van u af, bevrijd mijn volk
uit uw macht, en laat het niet langer als wild in uw macht zijn.
Zo zult ge erkennen, dat Ik Jahweh ben! **22** Omdat ge met
leugens het hart van den rechtvaardige opschrikt, dien Ik niet wil
verschrikken, en de handen van den zondaar stijft, opdat hij zich
niet bekeert van zijn slecht gedrag en in leven blijft: **23** daarom
zult ge geen waanbeeld meer schouwen of leugens voorspellen,
en zal Ik mijn volk uit uw macht bevrijden. Zo zult ge erkennen,
dat Ik Jahweh ben!

14 Eens kwamen enigen van Israëls oudsten naar mij toe; en
toen ze voor mij zaten, **2** werd het woord van Jahweh tot mij
gericht: **3** Mensenkind, deze mensen dragen hun schandgoden
hoog in het hart, en ze houden de ogen niet af van wat hen tot
zonde prikkelt; en zou Ik Mij dan door hèn laten ondervragen? **4**
Spreek daarom tot hen en zeg hun: Zo spreekt Jahweh, de Heer!
Alwie uit het huis van Israël zijn schandgoden hoog in het hart
draagt, en zijn ogen niet afhoudt van wat hem tot zonde prikkelt,
en dan toch naar den profeet durft lopen: dien zal Ik, Jahweh,
van antwoord dienen, ondanks zijn talrijke schandgoden; **5**
om het hart te wonden van Israëls huis, van allen, die voor
hun schandgoden van Mij zijn weggelopen. **6** Daarom moet ge
tot het huis van Israël zeggen: Zo spreekt Jahweh, de Heer!

Bekeert u, komt terug van al uw schandgoden, wendt uw gelaat
af van al uw gruwelen. **7** Want alwie uit Israëls huis, of van de
vreemdelingen die in Israël verblijven, zich van Mij afwendt,
zijn schandgoden hoog in het hart draagt, en zijn ogen niet
afhoudt van wat hem tot zonde prikkelt, en dan toch naar den
profeet durft lopen, om hem naar Mij te ondervragen: dien
zal Ik, Jahweh, zelf van antwoord dienen! **8** Zo iemand zal Ik
in het oog blijven houden, hem stellen tot een voorbeeld en
spreekwoord, en hem uit de kring van mijn volk verbannen. Zo
zult ge erkennen, dat Ik Jahweh ben! **9** En mocht de profeet
zich laten verleiden, om zelf een uitspraak te doen, dan heb
Ik, Jahweh, dien profeet verleid. Ik zal mijn hand tegen hem
uitstrekken, en hem uit de kring van mijn volk Israël verstoten.
10 Beiden zullen zij schuldig zijn: de vrager zal even schuldig zijn
als de profeet. **11** Zo zal het huis van Israël niet langer van Mij
afdwalen, en zich door al zijn wandaden niet langer bezoedelen;
maar zij zullen Mij een volk, en Ik voor hen een God zijn, spreekt
Jahweh, de Heer. **12** Dit woord van Jahweh werd tot mij gericht:
13 Mensenkind, gesteld: een land heeft door trouweloze afval
tegen Mij gezondigd, en Ik strek mijn hand ertegen uit, breek er
de broodstok, zend er hongersnood heen, en verdelg er mens en
vee; **14** en gesteld ook, dat deze drie mannen er zouden wonen:
Noë, Daniël en Job; dan zouden zij, maar ook zij alleen, door
hun rechtvaardigheid hun leven redden, zegt Jahweh, de Heer!
15 Of Ik laat wilde dieren op dat land los, die het ontvolken, en
het wordt zó eenzaam, dat uit vrees voor de dieren niemand het
durft betreden; **16** en die drie mannen zouden er wonen: zowaar
Ik leef, zegt Jahweh, de Heer, geen zoon of dochter zouden
ze redden; zij alleen zouden ontkomen, en het land zou een

wildernis worden. **17** Of Ik kom met een zwaard op dat land af,
en roep: "Zwaard, trek door het land!" en Ik vaag er mens en dier
uit weg; **18** en die drie mannen zouden er wonen: zowaar Ik leef,
zegt Jahweh, de Heer, geen zoon of dochter zouden ze redden;
zij alleen zouden ontkomen. **19** Of Ik laat een pest op dat land
los en stort er mijn bloedige gramschap op uit, om mens en dier
eruit te verdelgen; **20** en Noë, Daniël en Job zouden er wonen:
zowaar Ik leef, spreekt Jahweh, de Heer, geen zoon of dochter
zouden ze redden; zij alleen zouden om hun rechtvaardigheid
hun leven behouden. **21** Want dit zegt Jahweh, de Heer: Als Ik
echter mijn ergste strafgerichten: zwaard, hongersnood, wilde
dieren en pest op Jerusalem heb losgelaten, om er mens en
dier uit te verdelgen, **22** dan zal er toch een rest uit overblijven,
die zonen en dochters meebrengt en naar u toe komt. Als ge
dan hun gedrag en hun gedoe aanschouwt, zult ge berusten in
het kwaad, dat Ik Jerusalem aandeed, in alles wat Ik het heb
berokkend. **23** Zij zullen u doen berusten, als ge hun gedrag en
hun gedoe aanschouwt; en ge zult erkennen, dat Ik niet zonder
reden gedaan heb, wat Ik daar deed, spreekt Jahweh, de Heer.

15 Het woord van Jahweh werd tot mij gericht: **2** Mensenkind,
wat heeft het hout van de wijnstok voor Op ander rankendragend
gewas Onder de bomen van het woud? **3** Kan men zijn hout
soms gebruiken, Om het tot iets te verwerken? Kan men er een
pin van maken, Om er iets aan op te hangen? **4** En als het als
brandstof in het vuur is geworpen, De vlam de beide einden
heeft verteerd, Het middenstuk is verkoold: Zal het dan nog
ergens voor deugen? **5** Neen, toen het nog gaaf was, Was het
al voor niets te gebruiken; Maar nu het vuur het verteerd en
verkoold heeft, Zou het nu nog ergens voor dienen? **6** Daarom,

zegt Jahweh, de Heer, zoals met het hout van de wijnstok onder
de bomen van het woud, dat Ik als brandstof in het vuur heb
geworpen, zo handel Ik ook met de bewoners van Jerusalem! **7**
Ik zal ze in het oog blijven houden; en al zijn ze ook aan het vuur
ontsnapt, toch zal het vuur hen verteren. Zo zult ge erkennen,
dat Ik Jahweh ben. Als Ik ze in het oog blijf houden, **8** maak Ik
het land tot een steppe; want ze hebben hun trouw gebroken,
zegt Jahweh, de Heer.

16 Het woord van Jahweh werd tot mij gericht: **2** Mensenkind,
ge moet Jerusalem haar gruwel doen kennen **3** en zeggen: Zo
spreekt Jahweh, de Heer, tot Jerusalem! Uw land van afkomst
en geboorte is Kanaän; uw vader was een Amoriet, uw moeder
een Hittiet. **4** Op deze manier zijt ge ter wereld gekomen: Toen
ge geboren werdt, heeft niemand uw navelstreng afgeknipt, of u
met water schoongewassen; met zout werdt ge niet ingewreven,
niet in doeken gewikkeld. **5** Geen oog ontfermde zich over
u, om uit medelijden u een van die zorgen te wijden. Neen,
op de dag van uw geboorte werdt ge te vondeling gelegd op
het vrije veld, omdat men uw leven niets waard vond. **6** Toen
kwam Ik u voorbij, en zag u spartelen in uw bloed. Ik sprak tot
u, terwijl ge met bloed waart besmeurd: Blijf leven! **7** fris als
een veldbloem maakte Ik u. Ge groeide op en werdt groot; ge
bereikte de leeftijd der stonden: uw borsten waren ontwikkeld,
uw haar begon te groeien; maar ge waart nog altijd bloot en
naakt. **8** Weer kwam Ik langs u, en bemerkte, dat de tijd der
liefde voor u was gekomen; Ik spreidde mijn mantelslip over u
uit, en bedekte uw schaamte. Ik zwoer u trouw, en sloot een
verbond met u, zegt Jahweh, de Heer; zo werdt gij de mijne! **9**
Ik wies u met water, spoelde uw bloed van u af, en zalfde u

met olie; **10** Ik deed u bonte kleren aan, gaf u schoeisel van
het fijnste leder, bond u een hoofddoek om van damast, hulde
u in een sluier van zijde. **11** Ik smukte u met sieraden, deed
armbanden aan uw polsen, een snoer om uw hals; **12** Ik gaf u
een ring door uw neus en hangers aan uw oren een prachtige
kroon op uw hoofd. **13** Zo waart ge getooid met goud en zilver;
uw kleren waren van damast en zijde en bonte weefsels. Het
fijnste meel en honing en olie mocht ge eten. Ge werdt een
stralende schoonheid, geschikt voor het koningschap! **14** Van
uw schoonheid ging een roep uit onder de volken, want die
was volmaakt door de opschik, waarmee Ik u begiftigd had,
spreekt Jahweh, de Heer! **15** Maar ge werdt vrijmoedig met
uw schoonheid, en uw gevierdheid hadt ge veil. Iedereen, die
voorbij kwam, hebt ge uw lust getoond, aan hem u overgegeven.
16 Ge hebt uw kleren misbruikt, om er bonte hoogten van te
maken: daarop hebt ge de deerne gespeeld, onbeschaamd en
onbevreesd. **17** Ge hebt uw sieraden gehaald, het goud en
zilver, dat Ik u had geschonken; ge hebt er mannenbeelden
van gemaakt, en daarmee ontucht bedreven. **18** Ge hebt uw
bonte gewaden genomen, en ze daarmee bekleed; mijn olie
en wierook hebt ge er voor neergezet. **19** Het voedsel dat Ik u
gegeven had, het fijnste meel, olie en honing, die Ik u tot spijs
had geschonken, hebt ge hun aangeboden tot een liefelijke
offergeur: zo was het, spreekt Jahweh, de Heer. **20** Zelfs hebt
ge de zonen en de dochters, die ge Mij geschonken hadt, niet
gespaard, maar ze hun ten offer gebracht, opdat zij ze konden
verslinden. Was uw ontucht nog niet erg genoeg, **21** dat ge
mijn zonen moest slachten, ze door het vuur deedt gaan, en ze
zo hebt opgeofferd? **22** Nooit hebt ge bij al die gruwelen en

ontucht eens teruggedacht aan de dagen van uw jeugd, toen ge
naakt waart en ontbloot, en in uw bloed lag te trappelen. **23** Na
al die boosheid: wee u, wee u! spreekt Jahweh, de Heer: **24**
hebt ge u een bordeel gebouwd, en uw kraam geopend in elke
straat; **25** op elke straathoek hebt ge uw kraam gebouwd, uw
schoonheid onteerd, aan elken voorbijganger u aangeboden, en
voortdurend ontucht gepleegd. **26** Ge hebt ontucht bedreven met
de Egyptenaren, uw geile buren; voortdurend hebt ge ontucht
gepleegd, om Mij te tergen. **27** Zie, toen strekte Ik mijn hand al
naar u uit, Ik kortte uw erfdeel in, en gaf u over aan de haat van
uw vijandinnen, aan de Filistijnse meisjes, die zich schaamden
over uw schandelijk gedrag. **28** Daarna hebt ge u aan de
Assyriërs vergooid, omdat ge nog niet bevredigd waart; ook met
hen hebt ge ontucht bedreven, en ge kondt er maar niet genoeg
van krijgen. **29** Zonder ophouden hebt ge ontucht bedreven met
het handelsland Chaldea, maar ook daar werdt ge niet bevredigd.
30 Hoe heftig was uw hartstocht, zegt Jahweh, de Heer, dat ge
dit alles, dit gedoe van een onbeschaamde deerne, volhieldt, **31**
dat ge uw bordeel hebt gebouwd op elke straathoek, aan elke
weg uw kraam hebt geopend, en toch geen echte deerne waart,
die het enkel voor geld doet. **32** O overspelige vrouw, in plaats
van uw eigen man neemt ge vreemden; **33** en terwijl men aan
alle deernen een vergoeding geeft, hebt gij geschenken aan al
uw minnaars uitgedeeld: ge hebt ze omgekocht, om van alle
kanten met ontuchtige bedoelingen tot u te komen. **34** Ge deedt
juist het omgekeerde van de andere vrouwen: ge waart een
deerne, maar men behoefde u niet achterna te lopen; gij gaaft
geschenken, maar u werd geen vergoeding gegeven; juist het
omgekeerde hebt ge gedaan! **35** Daarom deerne, luister naar

het woord van Jahweh! **36** Dit zegt Jahweh, de Heer: Omdat ge
voor uw minnaars en voor al uw gruwelijke schandgoden in uw
ontucht uw schaamte ontbloot en uw naaktheid onthuld hebt,
en het bloed van uw zonen aan hen hebt geofferd, **37** daarom
breng Ik al uw minnaars bijeen, voor wie ge zo lief waart; zowel
hen die ge bemind hebt, als hen die ge hebt achtergesteld.
Ik breng ze van alle kanten rond u samen, om voor hen uw
schaamte te onthullen, zodat ze u in heel uw naaktheid kunnen
aanschouwen! **38** Ik zal aan u het vonnis voltrekken van een
vrouw, die trouw breekt en bloed vergiet, en zo mijn toorn en
jaloezie op u koelen. **39** Ik zal u aan hen overleveren; zij zullen
uw bordeel afbreken, uw kramen omvertrekken, u de kleren
van het lijf rukken, uw sieraden afnemen, en u naakt en bloot
laten liggen. **40** Zij zullen een vergadering over u houden, u met
keien stenigen, en met hun zwaard u in stukken houwen. **41**
Dan steken ze uw huizen in brand, en zullen ten aanschouwen
van talrijke vrouwen het vonnis aan u voltrekken. Zo maak Ik
een einde aan uw ontucht, en zult ge geen geschenken meer
uitdelen! **42** Ik zal mijn woede op u koelen, mijn jaloezie op u
stillen, en Ik zal voldaan zijn en niet meer ontstemd. **43** Omdat
ge nooit eens terugdacht aan de dagen van uw jeugd, maar
Mij door dat alles hebt blijven prikkelen, daarom zal ook Ik uw
gedrag op uw hoofd laten neerkomen, spreekt Jahweh, de Heer,
en zult ge bij al uw gruwelen tenminste geen ontucht meer doen!
44 Zie, elke spreukendichter past op u het gezegde toe: Zo
moeder, zo dochter! **45** Een echte dochter zijt ge van uw moeder,
die haar man en haar kinderen verliet; ge zijt het evenbeeld
van uw zusters, die niets om haar man en om haar kinderen
gaven. Uw moeder was een Hittiet, uw vader een Amoriet. **46**

Uw oudste zuster, die aan uw linkerhand woont, is Samaria
met haar dochters; uw jongste zuster, die aan uw rechterhand
woont, is Sodoma met haar dochters. **47** Ge hebt u niet tevreden
gesteld, in haar voetspoor te treden, en gruwelen als zij te
bedrijven: heel uw gedrag was stuitender nog dan het hare! **48**
Zo waar Ik leef, zegt Jahweh, de Heer: Uw zuster Sodoma met
haar dochters heeft het zo bont niet gemaakt als gij met uw
dochters. **49** Dit was enkel de zonde van Sodoma, uw zuster:
zij met haar dochters leden aan overmoed, aan zwelgerij en
zorgeloze rust; den misdeelde en behoeftige ondersteunden zij
niet; **50** ze waren hovaardig, en bedreven gruwelen in mijn ogen.
Toch heb Ik ze verstoten, zoals ge gezien hebt. **51** Ook Samaria
heeft nog niet de helft misdaan van wat gij hebt bedreven. Ge
hebt veel erger gruwelen bedreven dan zij beiden, en door uw
stuitend gedrag uw zusters nog in een gunstig daglicht geplaatst.
52 Draag dan ook gij uw schande, gij die voor uw zusters in
de bres zijt gesprongen; want door uw veel zwaardere zonden
zijn zij bij u vergeleken onschuldig. Schaam u dus en draag
uw schande, dat ge uw zusters nog verontschuldigt. **53** Ik zal
haar lot ten beste keren: het lot van Sodoma met haar dochters,
en het lot van Samaria met haar dochters, **54** opdat ge uw
schande moogt dragen en u moogt schamen over al wat ge
misdreven hebt, en gij die beiden berusting kunt brengen. **55** Uw
zuster Sodoma zal met haar dochters in haar vroegere staat
worden hersteld, en Samaria zal met haar dochters terugkeren
tot haar vroegere toestand. **56** Was uw zuster Sodoma niet tot
een schimpwoord op uw lippen, ten tijde van uw overmoed, **57**
voordat uw schaamte ontbloot werd? Nu zijt ge net als zij de
spot der vrouwen van Edom met heel zijn omgeving, de spot der

Filistijnse vrouwen, die van alle kanten u honen. **58** Uw ontucht
en uw schanddaad, ge zult ze dragen, zegt Jahweh, de Heer. **59**
Zo spreekt Jahweh, de Heer: Eerst als Ik met u gedaan heb,
zoals gij met Mij hebt gedaan: met u, die de eed zo gering acht,
dat ge het verbond hebt verbroken: **60** dan zal Ik het verbond
weer gedenken, dat Ik in uw jeugd met u aanging, en zal Ik
een eeuwigdurend verbond met u sluiten. **61** Dan zult ge met
schaamte terugdenken aan uw gedrag, als Ik uw oudere zusters
met uw jongere zusters neem, en ze u tot dochters geef, zonder
het aan u verplicht te zijn. **62** Ik zal mijn verbond met u aangaan,
en gij zult erkennen, dat Ik Jahweh ben; **63** opdat ge tot inkeer
komt en bloost, en van schaamte geen woord durft zeggen, als
Ik u alles vergeef wat ge misdreven hebt, zegt Jahweh, de Heer.

17 Het woord van Jahweh werd tot mij gericht: **2** Mensenkind,
geef aan het huis van Israël een raadsel op, draag het een
gelijkenis voor **3** en zeg: Zo spreekt Jahweh, de Heer! De grote
arend met brede vleugels En lange wieken, Dik in de veren en
bontgekleurd, Vloog naar de Libanon. Hij knakte de kruin van de
ceder, **4** De top van zijn takken brak hij af; Hij bracht dat naar
een handelsland, En zette het in een koopmansstad. **5** Toen nam
hij een spruit van het land, En plantte die op een zaaiveld, Zette
hem op een waterrijke plek, Plaatste hem aan de oever: **6** Om uit
te lopen en een wijnstok te worden Met brede kroon, met korte
stam; Zijn ranken moesten naar hem zijn gekeerd, Zijn wortels
onder hèm blijven. **7** Maar er was nog een andere grote arend,
Met brede vleugels, dik in de veren; En zie, die wijnstok strekte
zijn wortels naar hem uit, En boog zijn ranken naar hem toe,
Opdat hij hem bevochtigen zou, Meer dan het bed, waarop hij
geplant was. **8** Toch was hij geplant op goede grond, aan rijkelijk

water, Om loten te schieten, vruchten te dragen, Een pracht
van een wijnstok te worden. **9** Zeg, zal hij gedijen, zo spreekt
Jahweh, de Heer; Zullen zijn wortels niet uitgerukt worden, Zijn
vruchten niet worden afgesneden, Zodat zijn frisse loof geheel
verdort? **10** Nog staat hij geplant, maar zal hij gedijen? Als een
Oostenwind hem verzengt, Zal hij dan niet geheel verdorren Op
het bed, waarop hij geplant is? **11** Het woord van Jahweh werd
tot mij gericht: **12** Vraag eens aan het onhandelbare ras: Begrijpt
ge niet, wat dat betekent? Verklaar dan: Zie, de koning van
Babel is naar Jerusalem gekomen: zijn koning en groten heeft
hij weggevoerd, en ze met zich meegenomen naar Babel. **13**
Toen koos hij iemand van koninklijk geslacht, sloot met hem een
verbond, en verplichtte hem onder ede. De voornaamsten van
het land nam hij mee, **14** opdat het een onbeduidend koninkrijk
zou zijn, niet in staat zich te verheffen, maar dat zijn verbond
zou naleven en het gestand doen. **15** Maar hij kwam tegen
hem in opstand door gezanten naar Egypte te zenden, om
hem paarden te geven en veel troepen. Zal hij slagen? Zal
iemand, die zo doet, ontkomen; die het verbond heeft verbroken,
ontsnappen? **16** Zo waar Ik leef, zegt Jahweh, de Heer: in de
woonplaats van den koning, die hem op de troon verhief, maar
wiens eed hij schond en wiens verbond hij brak: midden in Babel
zal hij sterven. **17** Neen, Farao zal hem niet met een grote
krijgsmacht en een talrijk leger in de strijd ondersteunen, als hij
een wal heeft aangelegd, verschansingen heeft gebouwd, en
vele mensenlevens opoffert. **18** Hij is meinedig geworden door
het verbond te breken. Zie, hij heeft zijn hand erop gegeven, en
toch doet hij dit alles! Néén, hij zal niet ontkomen! **19** Daarom,
zegt Jahweh, de Heer: Zo waar ik leef, de bij Mij gezworen eed

die hij schond, en het voor Mij gesloten verbond dat hij brak, zal
Ik op zijn hoofd doen neerkomen. **20** Mijn jachtnet werp Ik over
hem heen, en in mijn strik wordt hij gevangen; Ik zal hem naar
Babel brengen en daar vonnissen voor de trouwbreuk, waardoor
hij zich aan Mij heeft vergrepen. **21** Al zijn keurtroepen in al zijn
legers zullen vallen door het zwaard; en die ontsnappen, zullen
naar alle windstreken worden verstrooid. Zo zult ge erkennen,
dat Ik, Jahweh, gesproken heb. **22** Dit zegt Jahweh, de Heer:
Van de top des ceders zal Ik zelf een takje plukken, Van de
spits zijner takken een tenger twijgje breken. Op een hoge en
verheven berg zal Ik het planten, **23** Op Israëls hoogste toppen
zal Ik het zetten; Het zal loten schieten, vrucht vormen, En
groeien tot een geweldige ceder. Daaronder zullen alle vogels
rusten, Al wat vleugels heeft, zal in de schaduw van zijn takken
nestelen. **24** En alle bomen van het veld zullen erkennen, Dat Ik,
Jahweh, een hoge boom vernederd, Een lage boom verheven
heb; Een frisse boom verdroogd, Een dorre boom tot bloei heb
gebracht. Ik, Jahweh, heb gesproken, en zal het doen!

18 Het woord van Jahweh werd tot mij gericht: **2** Hoe komt ge
er toe, bij u op Israëls grond dit puntdicht aan te halen: "De
vaderen eten zure druiven, maar de kinderen krijgen er stroeve
tanden van"? **3** Zowaar Ik leef, zegt Jahweh, de Heer: laat
niemand van u dit spotwoord nog ooit in Israël gebruiken! **4**
Zie, alle mensen zijn voor Mij gelijk, vader en zoon zijn voor Mij
gelijk; alleen de mens die zondigt, zal sterven! **5** Gesteld, dat
iemand een rechtvaardige is: hij handelt naar wet en recht; **6** op
de bergen houdt hij geen offermaal, naar de schandgoden van
Israëls huis slaat hij zijn ogen niet op; hij onteert de vrouw van
zijn medemens niet, hij heeft geen gemeenschap met een vrouw

in haar stonden; **7** hij zet niemand af, het onderpand, dat men
hem afstond, geeft hij eerlijk terug; hij eigent zich andermans
goed niet toe, deelt zijn voedsel met den hongerige en verschaft
den naakte kleding; **8** hij leent niet uit op woekerrente, en eist
geen toeslag; hij onthoudt zich van onrecht, en doet eerlijk
uitspraak tussen twee partijen; **9** hij leeft naar mijn voorschriften,
en onderhoudt stipt mijn geboden: zo iemand is rechtvaardig; hij
zal zeker in leven blijven, zegt Jahweh, de Heer. **10** Maar nu
verwekt hij een onverlaat van een zoon, die bloed vergiet, en
die, ofschoon hij zelf dit alles vermeed, in een of ander punt
misdoet: **11** doordat hij wèl op de bergen een offermaal houdt,
en de vrouw van zijn evenmens onteert; **12** den misdeelde
en den behoeftige afzet, zich andermans goed toeëigent, een
onderpand niet teruggeeft, en naar de schandgoden zijn ogen
opslaat; die gruwelen bedrijft, **13** op woekerrente uitleent en
toeslag eist: zal die in leven blijven? Neen, hij heeft al die
wandaden bedreven, dus zal hij zeker sterven; zijn bloed komt
op hem neer. **14** Maar nu verwekt hij een zoon, die al het kwaad
aanschouwt, dat zijn vader gedaan heeft, maar daarvan afschrikt
en dat kwaad niet navolgt: **15** die op de bergen geen offermaal
houdt, zijn ogen niet opslaat naar de schandgoden van het
volk van Israël; de vrouw van zijn evenmens niet onteert, **16**
niemand afzet, geen onderpand eist, zich andermans goed
niet toeëigent; zijn voedsel met den hongerige deelt en den
naakte kleding verschaft; **17** zijn hand van onrecht afhoudt, geen
woekerrente of toeslag verlangt, mijn geboden onderhoudt en
naar mijn voorschriften leeft: zo iemand zal om de schuld van
zijn vader niet sterven; hij zal zeker in leven blijven. **18** Maar zijn
vader, die een afzetter was, andermans goed in beslag nam,

en onder mijn volk onbehoorlijke dingen deed, die is om zijn
schuld terecht gestorven. **19** Ge zegt: "Waarom boet dan de
zoon niet voor de schuld van zijn vader?" Welnu, de zoon heeft
toch naar wet en recht gehandeld, en al mijn voorschriften stipt
onderhouden; hij zal zeker in leven blijven! **20** Alleen de mens,
die zondigt, zal sterven; het kind hoeft niet te lijden onder de
schuld van den vader, en de vader hoeft niet te boeten voor de
schuld van het kind. Neen, den rechtvaardige wordt zijn deugd
vergolden, den zondaar zijn ondeugd. **21** En wanneer een slecht
mens zich bekeert van zijn zondig verleden, mijn voorschriften
gaat onderhouden, en naar wet en recht handelt: zo iemand zal
zeker in leven blijven; hij zal niet sterven. **22** Van zijn vroegere
wandaden zal hem niets toegerekend worden, maar omwille van
zijn rechtschapen gedrag zal hij in leven blijven. **23** Of zou Ik
behagen scheppen in de dood van een zondaar, zegt Jahweh,
de Heer; en niet veel liever zien, dat hij zijn wandel verbetert, en
leeft? **24** Maar als een rechtvaardige zijn deugd verlaat, en zich
even slecht gaat gedragen als de zondaar, zal zo iemand dan
in leven blijven? Neen, op zijn rechtschapen verleden zal niet
worden gelet; maar hij zal sterven tot straf voor zijn ontrouw, en
om de zonden, die hij bedrijft. **25** Ge zegt misschien: Dan is
de weg des Heren niet recht! Luister toch, huis van Israël: Is
mijn weg niet recht? Neen, úw wegen zijn krom! **26** Als een
rechtvaardige zijn deugd verlaat, en slecht gaat leven, dan sterft
hij toch om het kwaad, dat hij doet. **27** En als een zondaar zich
bekeert van zijn slecht verleden, en gaat leven naar wet en recht,
dan redt zo iemand zijn leven; **28** is hij tot beter inzicht gekomen,
en bekeert hij zich van zijn zondig verleden, dan zal hij zeker in
leven blijven en niet sterven. **29** En dan zegt het huis van Israël:

De weg des Heren is niet recht! Zijn mijn wegen niet recht, huis
van Israël? Neen, úw wegen zijn krom! **30** Waarachtig, Ik zal
ieder van u naar zijn eigen gedrag oordelen, huis van Israël, zegt
Jahweh, de Heer. Bekeert u dus vlug van al uw afdwalingen,
dat ze geen oorzaak van schuld worden. **31** Werpt van u af de
wandaden, waarmee ge u bezondigd hebt; vormt een nieuw
hart en een nieuwe geest. Waarom zoudt ge sterven, huis van
Israël? **32** Want Ik vind geen behagen in de dood van hem, die
sterft, zegt Jahweh, de Heer. Bekeert u dus en leeft!

19 Ge moet een klaagzang aanheffen over de vorsten van
Israël, en **2** zeggen: Wat een prachtleeuwin was uw moeder
Onder de leeuwen; Liggend tussen haar jongen, Bracht zij haar
welpen groot. **3** Een van haar welpen voedde zij op: Een echte
jonge leeuw! Hij leerde zijn prooi zoeken, Mensen verscheurde
hij. **4** Maar men riep volken tegen hem op, En in hun kuil werd
hij gevangen; Ze sleurden hem met haken Naar het land van
Egypte. **5** Toen zij zag, dat haar wachten vergeefs, En haar
hoop was vervlogen, Koos zij een van haar welpen, Bestemde
hem tot jonge leeuw. **6** Met leeuwen ging hij samenleven:
Een echte jonge leeuw! Hij leerde zijn prooi zoeken, Mensen
verscheurde hij. **7** Hij maakte veel weduwen En ontvolkte hun
steden; Het land en zijn bewoners stonden versteld Van zijn
dreigend gebrul! **8** Maar volken spanden hem strikken Aan alle
kanten; Wierpen hun net over hem heen, In hun kuil werd hij
gevangen. **9** Ze zetten hem in een kooi, Sleurden hem met
haken voor Babels koning, de burchten in, Opdat zijn gebrul niet
meer zou worden gehoord Op Israëls bergen. **10** Uw moeder
stond als een wingerd In uw wijngaard aan het water geplant;
Ze was bloeiend en vruchtbaar Door de rijkdom van water. **11**

Ze kreeg een krachtige tak Tot konings-schepter, Wiens top
zich tot in de wolken verhief, Die opviel door zijn hoogte en
talrijke twijgen. **12** Maar in woede werd zij uitgerukt, Op de
grond geworpen. Een oostenwind verdroogde haar: Haar vrucht
viel af. Haar krachtige tak verdorde: Het vuur verslond hem. **13**
Nu staat ze geplant in de steppe, In een streek van dorheid en
dorst; **14** Er schoot een vlam uit de tak, Die haar ranken en
vruchten verteerde. Nu heeft ze geen krachtige tak meer over,
Geen konings-schepter meer! Dit is een klaaglied, dat men nog
altijd jammert.

20 In het zevende jaar, op de tiende van de vijfde maand,
kwamen enigen van Israëls oudsten Jahweh raadplegen. En toen
zij voor mij zaten, **2** werd het woord van Jahweh tot mij gericht: **3**
Mensenzoon, spreek Israëls oudsten toe, en zeg hun: Zo spreekt
Jahweh, de Heer! Komt ge Mij soms raadplegen? Zo waar Ik
leef, Ik laat Mij door u niet raadplegen, zegt Jahweh, de Heer.
4 Mensenkind, wilt ge hen vonnissen, wilt ge hen vonnissen?
Wijs hen dan op de gruwelen van hun vaderen, en zeg hun: Zo
spreekt Jahweh, de Heer! **5** Toen Ik Israël uitverkoos, heb Ik
mijn hand opgestoken voor de kinderen van Jakobs stam; Ik heb
Mij aan hen geopenbaard in het land van Egypte, en mijn hand
voor hen opgestoken met de woorden: Ik ben Jahweh, uw God!
6 In die tijd heb Ik hun met opgestoken hand beloofd, om ze uit
Egypte te leiden naar een uitgezocht land, dat droop van melk
en honing: de parel van alle landen. **7** En Ik sprak tot hen: Laat
een ieder zijn ogen van de gruwelbeelden afhouden, en niemand
verontreinige zich aan de schandgoden van Egypte; Ik, Jahweh,
ben uw God! **8** Maar ze verzetten zich tegen Mij, en wilden niet
naar Mij luisteren: niemand hield zijn ogen van de gruwelbeelden

af, en ze lieten de schandgoden van Egypte niet varen. Daarom
wilde Ik mijn toorn over hen uitstorten, mijn woede op hen koelen
midden in het land van Egypte. **9** Maar Ik deed het niet terwille
van mijn Naam, opdat die niet ontwijd zou worden in de ogen
van de volken, in wier midden zij woonden, in wier bijzijn Ik Mij
aan hen geopenbaard had, om ze uit Egypte te leiden. **10** Dus
leidde Ik hen uit Egypte, en bracht hen in de woestijn. **11** Ik gaf
hun mijn wetten en openbaarde hun mijn geboden, die de mens
moet onderhouden, om te blijven leven. **12** Ook gaf Ik hun mijn
sabbatten: het teken tussen Mij en hen, waaraan zij zouden
erkennen, dat Ik, Jahweh, het ben, die hen heilig maak. **13**
Maar het huis van Israël verzette zich tegen Mij in de woestijn;
naar mijn wetten leefden ze niet; ze verachtten mijn geboden,
die de mens moet onderhouden om te blijven leven, en mijn
sabbatten hebben ze schromelijk ontwijd. Daarom wilde Ik in de
woestijn mijn toorn over hen uitstorten, en ze verdelgen. **14**
Maar Ik deed het niet terwille van mijn Naam, opdat die niet
ontwijd zou worden in de ogen van de volken, in wier bijzijn Ik
hen had weggeleid. **15** Wel stak Ik in de woestijn mijn hand
tegen hen op, dat Ik ze niet zou brengen in het land, dat Ik hun
had toegedacht: dat druipt van melk en honing, de parel van alle
landen; **16** omdat ze mijn geboden verachtten, naar mijn wetten
niet leefden, mijn sabbatten ontwijdden, en hun hart aan hun
schandgoden gehecht was. **17** Maar Ik zag er van af, hen te
verdelgen; en zo heb Ik ze niet afgemaakt in de woestijn. **18**
Daarna sprak Ik in de woestijn tot hun kinderen: Naar de wijze
van uw ouders moogt ge niet leven, aan hun gewoonten niet
vasthouden, en aan hun schandgoden u niet verontreinigen. **19**
Ik, Jahweh, ben uw God; leeft volgens mijn wetten, onderhoudt

nauwkeurig mijn geboden, **20** houdt mijn sabbatten heilig, opdat
ze een teken zijn tussen u en Mij, waaraan gij erkent, dat Ik,
Jahweh, uw God ben. **21** Maar ook de kinderen verzetten zich
tegen Mij: ze leefden niet naar mijn wetten, ze hebben mijn
geboden veracht, die de mens moet onderhouden om te blijven
leven, en mijn sabbatten hebben ze ontwijd. Daarom wilde Ik
mijn toorn over hen uitstorten, in de woestijn mijn woede op
hen koelen. **22** Maar Ik trok mijn hand terug, en deed het niet
terwille van mijn Naam, opdat die niet ontwijd zou worden in
de ogen der volken, in wier bijzijn Ik hen uitgeleid had. **23** Wel
stak Ik in de woestijn mijn hand tegen hen op, om ze onder de
volken te verstrooien en ze over de landen te verspreiden; **24**
omdat zij mijn geboden niet opvolgden, mijn wetten verachtten,
mijn sabbatten ontwijdden, en hun ogen aan de schandgoden
van hun ouders bleven gehecht. **25** Ook gaf Ik hun wetten,
die niet goed waren, geboden waarbij ze niet leven konden:
26 door hun geschenken, door hun overgave van al wat de
moederschoot opent, heb Ik hen verontreinigd, opdat ze zelf
versteld zouden staan en erkennen, dat Ik Jahweh ben. **27**
Spreek daarom, mensenkind, tot het huis van Israël en zeg: Zo
spreekt Jahweh, de Heer! Ook in een ander opzicht hebben uw
vaderen Mij gehoond door hun trouweloze afval. **28** Want toen Ik
hen naar het land had geleid, dat Ik hun met opgestoken hand
beloofd had te geven, en ze al de hoge heuvels zagen en al de
schaduwrijke bomen, slachtten ze daar hun offers, brachten
daar hun ergerlijke geschenken, ontstaken daar hun welriekend
offervuur, en plengden daar hun drankoffers. **29** En Ik sprak
tot hen: Wat moet die hoogte, waar gij heen gaat? Daarom
heet die nu nog "bama". **30** Zeg daarom tot het huis van Israël:

Zo spreekt Jahweh, de Heer! Verontreinigt gij u soms niet op
dezelfde manier als uw vaderen; loopt ook gij hun gruwelbeelden
niet achterna; hebt ge u niet aan al uw schandgoden tot de
dag van heden verontreinigd, **31** door uw gaven te brengen
en uw kinderen door het vuur te doen gaan? En zou Ik mij
dan door u laten raadplegen, huis van Israël? Zowaar Ik leef,
zegt Jahweh de Heer, Ik laat Mij door u niet raadplegen! **32**
Waarachtig: de verlangens van u zullen niet worden bevredigd,
van u die zegt: wij willen hout en steen dienen, evenals de
volken, evenals de stammen van andere landen. **33** Zowaar Ik
leef, zegt Jahweh, de Heer; met krachtige hand, met uitgestrekte
arm en in vlagen van toorn zal Ik u mijn macht doen gevoelen.
34 Ik zal u wegvoeren uit de volken, en u samenbrengen uit
de landen waarover ge verstrooid zijt, met krachtige hand, met
uitgestrekte arm, en in vlagen van toorn. **35** Naar de woestijn
der volken zal Ik u brengen, daar zal Ik u vonnissen van man
tot man. **36** Zoals Ik in de woestijn van Egypte uw vaderen
gevonnist heb, zo zal Ik u vonnissen, zegt Jahweh, de Heer. **37**
Onder de knuppel zal Ik u door laten gaan en tuchtigen. **38** Zo
zal Ik uit u verwijderen oproerlingen en kwaadwilligen; uit het
land waar ze als vreemden vertoeven, zal Ik ze uitleiden, maar
in het land van Israël komen ze niet. Zo zult ge erkennen, dat Ik
Jahweh ben! **39** Maar gij, huis van Israël, spreekt Jahweh, de
Heer: werpt al uw schandgoden weg, en luistert voortaan naar
Mij. Dan zult ge mijn heilige Naam met uw gaven en door uw
schandgoden niet meer ontwijden. **40** Want op mijn heilige berg,
op Israëls verheven top, zegt Jahweh, de Heer, daar zal heel het
huis van Israël Mij dienen; daar zal Ik mijn vreugde aan hen
beleven, daar naar uw gaven verlangen, naar uw eerstelingoffers

met alles wat ge Mij toewijdt. **41** Als aan een welriekende geur
zal Ik aan u mijn vreugde beleven, als Ik u heb weggevoerd uit
de volken, en u heb samengebracht uit de landen waarover gij
verstrooid zijt; want zo zal Ik door u mijn heiligheid bewijzen in
de ogen der volken. **42** Zo zult ge erkennen, dat Ik Jahweh ben.
En als Ik u op Israëls grondgebied heb gebracht, in het land,
dat Ik met opgestoken hand aan uw vaderen beloofd heb, **43**
dan zult ge daar terugdenken aan uw gedrag en uw daden,
waardoor ge verontreinigd werdt; dan zal de schande op uw
gelaat te lezen staan om al uw vroegere boosheid. **44** Zo zult
ge, volk van Israël, erkennen, dat Ik Jahweh ben, doordat Ik met
u gehandeld heb terwille van mijn Naam, en niet volgens uw
slecht gedrag en uw boze daden, zegt Jahweh, de Heer. **45** Het
woord van Jahweh werd tot mij gericht: **46** Mensenkind, wend
uw gelaat naar het zuiden, en laat uw woord kletteren tegen het
zuiden; profeteer tegen het woud in het zuiden, **47** en zeg tot het
woud in het zuiden: Luister naar het woord van Jahweh! Zo
spreekt Jahweh, de Heer: Zie, Ik ga in u een vuur ontsteken, dat
al uw groene en dorre bomen verteren zal. De laaiende vlam zal
niet uitdoven; aller gelaat van zuid tot noord zal erdoor worden
geschroeid. **48** Zo zullen alle schepselen inzien, dat Ik, Jahweh,
het aangestoken heb! Neen, geblust wordt het niet! **49** Maar ik
sprak: Ach, Heer Jahweh, ze zeggen van mij: hij spreekt ook
altijd in raadsels!

21 Toen werd dit woord van Jahweh tot mij gericht: **2**
Mensenkind, richt dan uw gelaat naar Jerusalem, en laat uw
woorden kletteren tegen hun heiligdom; profeteer tegen Israëls
bodem, **3** en zeg tot het land van Israël: Zo spreekt Jahweh, de
Heer! Ik kom op u af; Ik trek mijn zwaard uit de schede, en delg

uit u weg zowel goeden als kwaden. **4** Om uit u te verdelgen
zowel goeden als kwaden, daarom gaat mijn zwaard uit de
schede tegen alle schepselen van zuid tot noord. **5** Dan zullen
alle schepselen erkennen, dat Ik, Jahweh, mijn zwaard uit de
schede heb getrokken! Neen, het gaat er niet meer in terug! **6**
Mensenkind. ge moet in hun bijzijn gaan kreunen; kreunen alsof
u de lenden breken, alsof ge weeën lijdt. **7** En als ze u dan
vragen: Waarom kreunt ge? moet ge zeggen: Over een tijding
die komt, waardoor aller hart het besterft, hun handen slap
hangen, hun moed versaagt, hun knieën knikken. Waarachtig,
het komt, het zal gebeuren, zegt Jahweh, de Heer! **8** Het woord
van Jahweh werd tot mij gericht: **9** Menschenzoon, profeteer en
zeg: Zo spreekt Jahweh: Een zwaard, een zwaard is geslepen,
Een zwaard is gewet; **10** Om te slachten is het geslepen, Om
te bliksemen is het gewet! Het slaat onheelbare wonden, Het
spot met elke knuppel. **11** Het is geslepen, om het in de vuist te
vatten, Gewet, om het een moordenaar in de hand te drukken.
12 Schreeuw en jammer, mensenkind, Want het keert zich tegen
mijn volk, En tegen alle vorsten van Israël: Aan het zwaard
zijn ze vervallen, tegelijk met mijn volk! **13** Daarom, sla op uw
heup, Want de proef is genomen; En als de knuppel het begeeft,
Het zwaard doet het niet, zegt Jahweh, de Heer! **14** En gij,
mensenkind, profeteer, En klap in uw handen; Verdubbel het
zwaard in tweeën en drieën, Dat het een moordzwaard mag zijn!
Het grote moordzwaard suist om hen heen, **15** Opdat aller hart
het besterft, En tallozen vallen: Aan al hun poorten heb Ik een
slachtbank gezet! Gij zwaard, gevormd om te bliksemen, En
om te slachten gewet, **16** Sla achteruit en naar rechts, Naar
voren, naar links. Waarheen uw snede zich richt, **17** Klap ook

Ik in mijn handen, En koel Ik mijn woede: Ik, Jahweh, heb het
gezegd! **18** Het woord van Jahweh werd tot mij gericht: **19**
Mensenkind, leg twee wegen aan, waarlangs het zwaard van
Babels koning kan komen; van één land moeten ze beiden
uitgaan. Zet een handwijzer aan het beginpunt van de weg naar
de stad. **20** Eén weg moet ge banen, waarlangs het zwaard naar
Rabba der Ammonieten komt; en een andere weg, waarlangs
het naar Juda met haar middelpunt Jerusalem komt. **21** Want
de koning van Babel staat aan de tweesprong, aan de kop
der beide wegen, om een orakel uit te lokken. Hij schudt de
pijlen, ondervraagt de huisgoden, en bekijkt de lever. **22** In zijn
rechterhand heeft hij het lot "Jerusalem" gekregen, en nu heft hij
een moordgeroep aan, en stoot hij de oorlogskreet uit, om aan
de poorten stormrammen te plaatsen, een wal op te werpen en
verschansingen te bouwen. **23** En ofschoon het in hun ogen
maar een loos orakel is: want hùn zijn de heiligste eden; toch
brengt het hun schuld in herinnering, opdat ze gegrepen worden.
24 Daarom, zegt Jahweh, de Heer: Daar gij aan uw schuld hebt
herinnerd, omdat uw zonden openbaar zijn geworden en het
slechte in al uw daden aan de dag is gekomen, daarom zult
ge met de vuist gegrepen worden! **25** En gij, verworpeling,
misdadiger, vorst van Israël, wiens tijd gekomen is, nu de schuld
het toppunt bereikt heeft: **26** Zo spreekt Jahweh, de Heer! Weg
met de diadeem en weg met de kroon! Dat is het echte niet! Het
lage omhoog; het hoge omlaag! **27** Omkeer, omkeer, omkeer zal
Ik bewerken. Wee over haar! Zo zal ze blijven, totdat Hij komt,
die er recht op heeft; Hem zal Ik ze geven. **28** Mensenkind, ge
moet profeteren en zeggen: Zo spreekt Jahweh, de Heer, over
de Ammonieten en hun schande: Een zwaard, een zwaard is

getrokken om te slachten, Gewet om af te maken, gewet om
te bliksemen: **29** Terwijl men loze visioenen voor u schouwt,
En valse voorspellingen doet. Men zal het aan de hals der
verdoemden leggen, En van goddelozen: Wier dag is gekomen,
Nu de schuld haar toppunt bereikt! **30** Keer terug naar uw
steden, Naar de plek waar ge werdt geschapen; Want in het land
van uw oorsprong Zal Ik u richten! **31** Ik zal u mijn woede laten
voelen, Met mijn gloeiende toorn op u blazen, U overleveren in
de macht van barbaren, Die verderf zullen smeden. **32** Het vuur
zult ge tot brandstof dienen, Uw bloed zal midden in uw land
stromen, En niemand zal meer aan u denken: Waarachtig, Ik,
Jahweh. heb het gezegd.

22 Het woord van Jahweh werd tot mij gericht: **2** Mensenkind,
wilt ge vonnissen; wilt ge de bloedstad vonnissen? Wijs haar
dan op al haar gruwelen, **3** en zeg: Zo spreekt Jahweh, de Heer!
O stad, die binnen haar muren bloed vergiet, waardoor haar
einde komt; en die tot eigen verderf gruwelbeelden vervaardigt,
waardoor zij onrein wordt! **4** Door het bloed, dat ge vergoten hebt,
staat ge schuldig, en om de gruwelbeelden, die ge vervaardigt,
zijt ge onrein: ge verhaast uw dagen en bespoedigt de tijd van
uw jaren! Daarom heb Ik u gemaakt tot het mikpunt der volken,
tot een bespotting voor alle landen. **5** Van nabij en van verre
bespot men u; uw naam is geschandvlekt, uw verwarring is
groot. **6** Want zie: bij u zijn de vorsten van Israël; en allen zijn er
op uit, om bloed te vergieten zoveel ze kunnen. **7** Vader en
moeder worden bij u geminacht, de vreemdeling wordt in uw
midden hardvochtig behandeld, wees en weduwe verschopt
men bij u. **8** Wat Mij heilig is, acht ge gering, en mijn sabbatten
hebt ge ontwijd! **9** Aanbrengers onder u loeren er op, om bloed

te vergieten! Op de bergen wordt bij u gegeten, en schandelijke
ontucht komt onder u voor. **10** Men ontbloot bij u de schaamte
des vaders; die onrein is door stonden, verkracht men bij u. **11** Bij
u misbruikt de een de vrouw van zijn naaste, onteert een ander
zijn schoondochter door bloedschande, verkracht een derde zijn
zuster, de eigen dochter van zijn vader. **12** Steekpenningen
worden bij u aangenomen, om bloed te vergieten; woekerwinst
en toeslag hebt ge geëist, en uw evenmens hebt ge afgezet;
maar Mij hebt ge vergeten, zegt Jahweh, de Heer! **13** Welnu, Ik
klap in mijn handen over de vuile winst die ge maakt, en over het
bloed dat in uw midden stroomt. **14** Zal uw hart het uithouden, of
zullen uw handen sterk genoeg zijn voor de dagen, dat Ik aan
u mijn vonnis voltrek? Ik Jahweh heb het gezegd, Ik zal het
doen. **15** Ik ga u verstrooien onder de volken, u over de landen
verspreiden, een einde maken aan uw onreinheid. **16** Zo zult
ge door uzelf in de ogen der volken worden onteerd, en zult
ge erkennen, dat Ik Jahweh ben! **17** Het woord van Jahweh
werd tot mij gericht: **18** Mensenkind, het volk van Israël is voor
Mij een hoop slakken geworden; allemaal slakken van koper
en tin, van ijzer en lood en van zilver, midden in de oven! **19**
Daarom zegt Jahweh, de Heer: Omdat ge met u allen een hoop
slakken zijt geworden, ga Ik u ophopen midden in Jerusalem.
20 Zoals men zilver en koper, ijzer, lood en tin midden in een
oven dooreengooit, en er een vuur onder aanblaast om het te
smelten, zo zal Ik in mijn toorn en mijn woede u opeenhopen, u
erin gooien en smelten. **21** Ik ga u opeenhopen, en over u het
vuur van mijn toorn aanblazen, zodat ge er midden in wordt
gesmolten. **22** Zoals het zilver in een oven gesmolten wordt,
zo zult ge binnen haar muren worden gesmolten, en zult ge

erkennen, dat Ik, Jahweh, mijn toorn over u uitstort! **23** Het
woord van Jahweh werd tot mij gericht. **24** Mensenkind, zeg tot
haar: Ge zijt een land, waarop het niet heeft geregend, en dat in
de regentijd niet opgefrist werd. **25** Zijn vorsten verteren levende
mensen als een brullende, prooi zoekende leeuw; wat mooi en
kostbaar is nemen ze af, en vergroten het aantal weduwen. **26**
Zijn priesters verkrachten mijn wet, en ontwijden wat Mij heilig is;
tussen heilig en profaan maken ze geen onderscheid, tussen
rein en onrein leren ze geen verschil, en voor mijn sabbatten
houden ze de ogen gesloten; zo word Ik in hun midden onteerd!
27 Zijn prinsen zijn er als prooizoekende wolven op uit, om
bloed te vergieten, om mensen in het verderf te storten, om zich
onrechtmatig te verrijken. **28** Zijn profeten bestrijken hen met
kalk: loze zieners en valse voorspellers, die zeggen: "Zo spreekt
Jahweh, de Heer", terwijl Jahweh niet gesproken heeft! **29** De
burgers handelen hardvochtig, en eigenen zich andermans goed
toe; zij verschoppen den misdeelde en behoeftige, onderdrukken
de vreemdelingen als rechtelozen. **30** Ik zocht onder hen naar
een man, die de muur versperde, of tegenover Mij op de bres
ging staan ten gunste van het land, opdat Ik het niet zou
verwoesten, maar Ik vond er niet één. **31** Nu stort Ik mijn woede
over hen uit, in mijn brandende toorn reken Ik met hen af; hun
gedrag zal Ik op hun hoofden doen neerkomen, zegt Jahweh, de
Heer!

23 Het woord van Jahweh werd tot mij gericht: **2** Mensenkind,
er waren eens twee vrouwen, dochters van dezelfde moeder. **3**
Toen ze nog jong waren, pleegden ze al ontucht in Egypte; daar
bevoelde men haar borsten, daar werden haar meisjesborsten
betast. **4** De oudste heette Ohola, haar zuster Oholiba. Zij

werden de mijnen, en schonken Mij zonen en dochters. Samaria
werd Ohola, Jerusalem Oholiba genoemd. **5** Ohola begon
achter mijn rug ontuchtig te worden: zij hunkerde naar haar
minnaars, naar Assjoer, de hovelingen **6** in purper gekleed; naar
landvoogden en stadhouders, allemaal knappe jonge mannen,
ruiters, hoog op hun paarden. **7** Met hen allen, de keur van de
zonen van Assjoer, bedreef zij haar ontucht, en zij onteerde
zich aan de gruwelbeelden van allen naar wie ze hunkerde. **8**
Maar ook haar ontucht met de Egyptenaren gaf ze niet op; want
die hadden al met haar geslapen, toen ze nog jong was; die
hadden haar meisjesborsten betast, en aan haar hun lusten
bevredigd. **9** Daarom heb Ik haar overgeleverd in de macht van
haar minnaars, in de macht van de zonen van Assjoer, naar wie
ze verlangd had. **10** Die hebben haar schaamte ontbloot, haar
zonen en dochters meegenomen, en haarzelf met het zwaard
afgemaakt, zodat ze berucht werd bij de vrouwen. Zo voltrok
men haar vonnis. **11** Ofschoon haar zuster Oholiba het gezien
had, toonde ze haar lust nog brutaler, en was haar ontucht nog
erger dan die van haar zuster. **12** Ze hunkerde naar de zonen
van Assjoer, de landvoogden en stadhouders, de hovelingen
in volle wapenrusting gekleed, naar de ruiters, hoog op hun
paarden: allemaal knappe jonge mannen. **13** En Ik zag dat ze
onteerd werd, dat beiden zich eender gedroegen. **14** Maar zij
ging in haar ontucht nog verder, toen ze mannen op de wand
gegrift zag: afbeeldingen van Chaldeën met menie getekend, **15**
met een gordel om hun middel, met overhangende mutsen op
het hoofd, die allen op ridders geleken: zo zagen de zonen van
Babel eruit, wier geboorteland Chaldea is. **16** Toen ze dat had
gezien, begon ze ook naar hèn te hunkeren, en zond ze boden

naar hen toe, naar Chaldea. **17** Toen kwamen de zonen van
Babel om met haar gemeenschap te houden; ze onteerden haar
door hun wellust, maar toen ze onteerd was kreeg ze een afkeer
van hen. **18** Nu hing ze openlijk de deerne uit, en ontblootte
haar schaamte; Ik walgde van haar, zoals Ik ook van haar zuster
gewalgd had. **19** Talloze malen pleegde ze ontucht, denkend
aan de dagen van haar jeugd, toen ze in Egypte al ontucht
bedreef; **20** en ze verlangde naar hun zwelgers, die heet zijn als
ezels en driftig als hengsten. **21** Zo hebt ge volhard in de ontucht
van uw jeugd, toen de Egyptenaren uw borsten bevoelden, uw
meisjesborsten betastten. **22** Daarom Oholiba, dit zegt Jahweh,
de Heer: Let op! De minnaars, van wie ge een afkeer hebt, hits
Ik tegen u op; van alle kanten breng Ik ze naar u toe: **23** de
zonen van Babel en alle Chaldeën, Pekoed en Sjóa en Kóa
en alle zonen van Assjoer met hen: knappe jonge mannen,
allemaal landvoogden en stadhouders, ridders en hovelingen,
allemaal hoog op hun paarden. **24** Met ratelende wagens en
wielen en met geweldige drommen komen ze naar u toe; met
schild, rondas en helm stellen ze zich tegen u op. Ik zal hun het
rechtsgeding voorleggen, en door hun eigen vonnis zullen ze u
richten. **25** Zo zal Ik u mijn jaloezie laten voelen! Ze zullen u
kwaadaardig behandelen; uw neus en oren snijden ze af, en wat
er van u overblijft, wordt neergesabeld; uw zonen en dochters
nemen ze mee, en wat er van u overblijft, wordt door het vuur
verteerd. **26** Ze rukken u de kleren van het lijf, en nemen uw
sieraden mee. **27** Zo zal Ik een eind aan uw ontucht maken, en
aan uw wellust sinds de tijd van Egypte; ge zult uw ogen niet
meer tot hen opslaan, niet meer terugdenken aan Egypte. **28**
Want dit zegt Jahweh, de Heer: Zie, Ik geef u over in de macht

van hen die ge haat, in de macht van hen, van wie ge afkerig zijt;
29 die zullen u hun haat laten voelen; ze nemen al uw bezittingen
mee, en ze laten u achter, naakt en bloot. Zo wordt uw wellustige
schaamte ontbloot, komt uw ontucht en uw wellust aan het licht.
30 Dat zal men u aandoen om uw ontucht met volken, aan wier
gruwelbeelden ge u hebt onteerd. **31** Ge hebt het voorbeeld van
uw zuster gevolgd: dan geef Ik u ook haar beker in de hand.
32 Dit zegt Jahweh, de Heer: De beker van uw zuster zult ge
drinken, de diepe en wijde, die zóveel kan bevatten, die vol is
van kommer en wee. **33** Een beker van ontzetting en verdelging
is de beker van uw zuster Samaria; **34** ge zult hem drinken
en uitslurpen, en op zijn scherven zult ge knagen. Ge zult u
de borsten openrijten, het mikpunt zijn van spot en hoon, want
Ik heb gesproken, zegt Jahweh, de Heer! **35** Daarom, zegt
Jahweh, de Heer: omdat ge Mij vergeten hebt, en Mij links hebt
laten liggen, moet ook gij de straf voor uw ontucht en uw wellust
ondervinden. **36** Jahweh sprak tot mij: Mensenkind, wilt ge Ohola
en Oholiba vonnissen? Wijs haar dan op haar gruwelen. **37** Want
zij hebben haar trouw gebroken, en er kleeft bloed aan haar
handen; met haar gruwelbeelden hebben zij overspel bedreven,
en zelfs de kinderen die ze Mij hadden gebaard, hebben ze hun
tot spijs gebracht. **38** Ook dit nog hebben ze Mij aangedaan:
mijn heiligdom hebben ze ontwijd, en mijn sabbatten ontheiligd.
39 Dezelfde dag dat ze haar kinderen voor de gruwelbeelden
offerden, kwamen ze naar mijn heiligdom, om het te ontwijden.
Waarachtig, zo hebben ze in mijn huis gehandeld! **40** Ja, zelfs
stuurden ze om mannen, die van ver moesten komen, en die al
kwamen, zodra hun een bode gestuurd werd. Voor hen hebt ge
u gebaad, uw ogen geschminkt, uw sieraden aangedaan. **41**

Ge zijt op uw pronkbed gaan liggen, waarvoor de tafel stond
gedekt, waarop ge mijn wierook en olie hebt gezet. **42** Dan zong
men voor haar met daverende stem, en bij mannen uit de heffe
des volks voegden zich dronkaards uit de woestijn; die deden
armbanden om haar polsen, en zetten een prachtige kroon op
haar hoofd. **43** Ik dacht: komen die overspelers nu aan die
verlepte hun lust bevredigen; want dat is ze toch? **44** Ja, ze
kwamen bij haar, zoals men naar een deerne gaat, zo kwamen
zij bij Ohola en Oholiba, de ontuchtige vrouwen. **45** Maar de
rechtschapen mannen, die zullen over haar het vonnis vellen
van overspelige vrouwen, en het vonnis van vrouwen, die bloed
vergieten; want ze zijn overspelige vrouwen, en er kleeft bloed
aan haar handen. **46** Want zo spreekt Jahweh, de Heer: Roept
tegen haar een volksvergadering bijeen, en levert haar over,
om mishandeld en geplunderd te worden. **47** De hele menigte
zal haar met keien stenigen, en haar met zwaarden in stukken
houwen; haar zonen en dochters zullen ze vermoorden, en haar
huizen in brand steken. **48** Zo zal Ik de ergernis uit het land
doen verdwijnen, en het zal voor alle vrouwen een les zijn, om
uw ontuchtig gedrag niet na te volgen. **49** Men zal u uw ontucht
laten voelen, en voor de zonden met uw gruwelbeelden zult ge
worden gestraft. Zo zult ge erkennen, dat Ik Jahweh ben!

24 In het negende jaar, op de tiende der tiende maand, werd
het woord van Jahweh tot mij gericht: **2** Mensenkind, ge moet u
de datum van de dag, juist van deze dag, opschrijven; want op
deze eigen dag heeft de koning van Babel zich op Jerusalem
geworpen. **3** Dan moet ge het onhandelbare ras een gelijkenis
voordragen, en tot hen zeggen: Zo spreekt Jahweh, de Heer!
De pot opgezet, de pot opgezet, En water erin gegoten; **4** De

stukken vlees erin gestopt: Al de beste stukken! Met lende en
schouder, En vette kluiven hem gevuld; **5** Het beste der kudde
gekozen, En blokken eronder gestapeld! Laat zieden de stukken,
Kook ook de kluiven erin; **6** Daarom zegt Jahweh, de Heer:
“Wee de bloedstad, De pot waar de aanslag aan zit, En waar
de roest niet vanaf gaat! Haal stuk voor stuk er dan uit, En
loot er niet om! **7** Want haar bloed stroomt in haar midden, Op
de naakte rots liet ze het vloeien; Ze goot het niet uit op de
grond, Om het met aarde te bedekken. **8** Om mijn toorn op te
voeren En mijn wraak te gaan koelen, Heb Ik haar bloed op de
naakte rots laten vloeien, Opdat het niet zou worden bedekt.”
9 Daarom zegt Jahweh, de Heer: Wee de bloedstad! Ook Ik
ga een grote stookplaats maken; **10** Haal nog meer hout! Laat
laaien het vuur, Laat koken het vlees, Dat het vleesnat verdampt,
En de kluiven verbranden. **11** Zet hem leeg op de kolen, Dat
hij heet wordt, en zijn koper gaat gloeien, Dat van binnen zijn
aanslag er afsmelt, En zijn roestlaag verdwijnt. **12** Maar de
moeite is vergeefs, Want de aanslag gaat er van binnen niet af;
Zijn roestlaag stinkt Van uw onreinheid en ontucht. **13** Omdat
Ik u reinigen wilde, maar ge niet rein werdt, Zult ge van uw
onreinheid niet meer worden gezuiverd; Totdat Ik mijn woede
aan u heb gekoeld, **14** Ik, Jahweh, heb het gezegd! Het komt: Ik
ga het voltrekken, Zonder genade of erbarming, Ik laat niet af;
Naar uw handel en wandel zal Ik u richten”: Is de godsspraak
van Jahweh, den Heer! **15** Het woord van Jahweh werd tot mij
gericht: **16** “Mensenkind, waarachtig, Ik ga u met een zware slag
de lust uwer ogen ontnemen; maar ge moogt niet rouwen en
wenen, of uw tranen laten vloeien. **17** Als ge zucht, doe het in
stilte, en maak geen rouwmisbaar; knoop uw hoofddoek om, en

laat uw sandalen aan uw voeten; bedek uw baard niet en eet
geen treurbrood." **18** Des morgens sprak ik tot het volk, en 's
avonds stierf mijn vrouw; en de volgende morgen deed ik zoals
mij bevolen was. **19** Maar het volk vroeg mij: "Zoudt gij ons niet
verklaren, wat dat voor ons betekent, dat ge zo doet?" **20** En ik
sprak tot hen: "Het woord van Jahweh werd tot mij gericht. **21**
Ge moet tot het huis van Israël zeggen: Zo spreekt Jahweh, de
Heer! Waarachtig, Ik ga mijn heiligdom ontwijden: uw fiere trots,
de lust uwer ogen, uw zielsverlangen; en uw zonen en dochters,
die ge hebt achtergelaten, zullen neergesabeld worden. **22** Dan
moet ge doen, zoals ik gedaan heb: uw baard moogt ge niet
bedekken, en treurbrood niet eten; **23** uw hoofddoek moet op uw
hoofden en uw sandalen aan uw voeten blijven; ge moogt niet
rouwen of wenen, maar ge zult verkwijnen om uw schuld, en
tegen elkander maar zuchten. **24** Ezekiël is uw voorbeeld: als
het komt, moet ge hem in alles navolgen. Zo zult ge erkennen,
dat Ik Jahweh ben! **25** En wat uzelf betreft, mensenkind: op de
dag, dat Ik hun ontneem hun bolwerk, hun trotse vreugde, de
lust van hun ogen, hun zielsverlangen, hun zonen en dochters;
26 op die dag zal eer een vluchteling naar u toe komen, om u de
tijding te brengen. **27** Op de dag zal uw mond geopend worden,
zodra de vluchteling komt, en zult ge sprekken, niet stom meer
zijn Zo zult ge voor hen een voorbeeld zijn, opdat ze erkennen,
dat Ik Jahweh ben."

25 Het woord van Jahweh werd tot mij gericht: **2** Mensenkind,
richt uw gelaat naar de Ammonieten, en profeteer tegen hen. **3**
Ge moet tot de Ammonieten zeggen: Luistert naar het woord
van Jahweh, den Heer! Dit zegt Jahweh, de Heer: Daar ge ha-
ha hebt geroepen over mijn heiligdom, omdat het ontwijd is,

en over het land Israël, omdat het verwoest is, en over het
huis van Juda, omdat het in ballingschap is gegaan: **4** daarom
lever Ik u uit aan de Oosterlingen. Die gaan bij u hun tenten
opslaan, bij u hun woningen bouwen; zij zullen uw vruchten
opeten, zij uw melk drinken. **5** Want Rabba maak Ik tot een
grasland voor kamelen, en Ammons steden tot een weideplaats
voor schapen. Zo zult ge erkennen, dat Ik Jahweh ben! **6** Want
dit zegt Jahweh, de Heer: Omdat ge in uw handen hebt geklapt
en met uw voeten hebt getrappeld, u met leedvermaak in het
hart vrolijk hebt gemaakt over het land Israël, **7** daarom strek Ik
mijn hand tegen u uit, lever Ik u aan de heidenen over, verdelg
Ik u uit de volken, vaag Ik u weg uit de landen, en zal Ik u
verwoesten. Zo zult ge erkennen, dat Ik Jahweh ben! **8** Dit zegt
Jahweh, de Heer! Omdat Moab gezegd heeft: Het volk van
Juda is net als andere volken, **9** daarom stel Ik Moabs bergkam
open, zodat de steden er verdwijnen: Aroër aan zijn grens, Bet-
Hajjesjimot de parel des lands, Baäl-Meon en Kirjatáim. **10** Ik
lever hun land uit aan de Oosterlingen als een toegift bij de
Ammonieten, opdat het, met de Ammonieten, vergeten raakt
onder de volken. **11** Ook in Moab ga Ik gericht houden! Zo zullen
ze erkennen, dat Ik Jahweh ben! **12** Dit zegt Jahweh, de Heer!
Omdat Edom wraakzuchtig heeft gehandeld jegens het huis van
Juda, zich zwaar bezondigd en zich op hen heeft gewroken, **13**
daarom zegt Jahweh, de Heer: Ik strek mijn hand tegen Edom
uit, vaag er mens en dier uit weg, en maak het een puinhoop
van Teman tot Dedan; door het zwaard zullen ze vallen. **14** Ik
zal mijn wraak op Edom in de handen leggen van mijn volk
Israël, en dat zal Edom behandelen, zoals mijn woede en mijn
toorn dat eisen. Mijn wraak zullen ze ondervinden, zegt Jahweh,

de Heer! **15** Dit zegt Jahweh, de Heer! Omdat de Filistijnen
wraakzuchtig hebben gehandeld, en wraak genomen hebben
met leedvermaak in het hart om een eeuwenoude vijandschap
bot te vieren, **16** daarom zegt Jahweh, de Heer: Ik strek mijn
hand tegen de Filistijnen uit, verdelg de Kretenzen, en vaag de
rest van het zeestrand weg. **17** Met grimmige straffen zal Ik een
geweldige wraak op hen nemen. Zo zullen ze erkennen, dat Ik
Jahweh ben, als Ik mijn wraak op hen koel!

26 In het elfde jaar, op de eerste van de maand, werd het
woord van Jahweh tot mij gericht: **2** Mensenkind, omdat Tyrus
over Jerusalem uitriep: Haha! opengebroken Is de poort der
volken; Aan mij gaat over, Heel zijn heerlijkheid! **3** Daarom
zegt Jahweh, de Heer: Tyrus, Ik kom op u af, Voer tegen u
aan Talrijke volken, Zoals de zee haar golven aanspoelt. **4** Die
zullen Tyrus' muren slopen, Zijn torens omverhalen. Ik spoel
de grond van hem af, En maak het tot een kale rots. **5** Het
wordt een droogplaats van netten Midden in zee! Want Ik heb
het gezegd, Is de godsspraak van Jahweh, den Heer! Het zal
een prooi der volken worden, **6** Zijn dochters op het vasteland
Zullen met het zwaard worden vermoord; Zo zullen ze erkennen,
dat Ik Jahweh ben! **7** Want dit zegt Jahweh, de Heer: Zie, Ik
ontbied Nabukodonosor naar Tyrus, Den koning van Babel, den
koning der koningen uit het noorden: Met paarden, wagens en
ruiters, Met een leger van talloze drommen. **8** Uw dochters op
het vasteland Maakt hij af met het zwaard; Tegen u zelf werpt hij
verschansingen op, Legt een wal om u heen, Een schilddak
heft hij tegen u op! **9** De stoot van zijn stormram richt hij op uw
muren, En met zijn breekijzers sloopt hij uw torens; **10** Door
de drom van zijn paarden opgejaagd, Zal het stof u bedekken.

Door het geratel van ruiters, van wielen en wagens Beginnen uw
muren te dreunen, Wanneer hij uw poorten binnenrijdt, Zoals
men door de bressen trekt van een stad. **11** Met de hoeven
van zijn paarden Slaat hij al uw plaveisels aan stukken; En uw
bevolking maakt hij af met het zwaard. Uw trotse gedenktekens
Smijt hij tegen de grond; **12** Hij plundert uw rijkdom, Maakt
uw handelswaar buit. Hij haalt uw muren omver, Breekt uw
praalhuizen af; Uw stenen en balken en puin Werpt hij midden in
zee. **13** Ik zal doen verstommen De klank uwer liederen; En het
getokkel uwer harpen Zal nimmermeer worden gehoord. **14**
Ik zal een kale rots van u maken, Ge wordt een droogplaats
van netten; Nooit wordt ge meer opgebouwd, Want Ik heb het
gezegd, spreekt Jahweh, de Heer! **15** Zo spreekt Jahweh, de
Heer! Ja, door de dreun van uw val, Door het gekreun der
gewonden, En het trekken der zwaarden binnen uw muren,
Zullen de eilanden beven! **16** Van hun tronen dalen ze neer
Alle gebieders der zee; Hun mantels leggen ze af, Hun bonte
gewaden trekken ze uit. Ze trekken hun rouwkleding aan, Zetten
zich neer op de grond; Elk ogenblik schrikken ze op, Star van
ontzetting om u! **17** Dan heffen ze een klaagzang over u aan, En
zeggen tot u: Hoe zijt ge gevallen, van de zeeën verdwenen, Gij
hooggeprezen stad! Gij, die machtig waart op de oceaan: Gijzelf
en uwe bevolking; Die de schrik aanjoegt Bij al zijn bewoners.
18 Nu ontstellen de kustlanden Op de dag van uw val, Staan de
eilanden der zee verbijsterd Over uw lot. **19** Want zo spreekt
Jahweh, de Heer: Als Ik van u een verwoeste stad heb gemaakt,
Aan onbewoonde steden gelijk; Als Ik de oceaan over u heen
heb gedreven, En diepe wateren u bedekken: **20** Dan stoot Ik u
neer, naar die in het graf zijn gedaald, Naar het volk van weleer;

Geef u een plaats in de diepte der aarde, In de oeroude puinen.
Bij hen, die in het graf zijn gezonken; Opdat ge niet terugkeert,
Geen plaats meer inneemt, In het land der levenden. **21** Ik maak
een spookbeeld van u: ge zijt niet meer; Men zal u zoeken,
maar u niet vinden, In eeuwigheid niet! Is de godsspraak van
Jahweh, den Heer!

27 Het woord van Jahweh werd tot mij gericht. **2** Mensenkind,
ge moet over Tyrus een klaagzang aanheffen, **3** en zeggen tot
Tyrus, dat de toegangen der zee beheerst, en handel drijft met
de volken op vele kusten: Zo spreekt Jahweh, de Heer! Tyrus, ge
dacht bij u zelf: Ik ben het toppunt van schoonheid! **4** Op de hoge
zee lag uw domein, Uw bouwers voerden uw schoonheid ten top!
5 Van cypressen uit Senir Hebben ze al uw ribben getimmerd;
Ze kozen een Libanon-ceder, Om een mast op u te bouwen. **6**
Van eiken uit Basjan Maakten ze uw riemen; Uw kajuitwand van
ivoor; in pijnhout gezet, Van de eilanden der Kittiërs. **7** Bont-
gestikte damast uit Egypte Was uw zeildoek, en diende u als
wimpel; Blauw en purper uit de eilanden van Elisja Kleurden uw
tentdak. **8** Burgers van Sidon en Arwad waren uw roeiers, De
wijzen van Simirra uw stuurlui; **9** De oudsten van Gebal met
haar wijzen Stopten uw naden. Alle schepen der zee met hun
matrozen waren bij u, om uw waren te ruilen: **10** Perzen, Lydiërs
en de mannen van Poet Stonden als krijgers op uw wallen;
Schild en helm hingen ze aan u op, En verleenden u aanzien. **11**
De zonen van Arwad en Chalcis stonden op uw muren, Op uw
torens de mannen van Gamaäd; Hun schilden hingen ze op rond
uw muren, Zij voerden uw schoonheid ten top. **12** Tarsjisj was
afnemer van uw grote voorraden; het leverde zilver, ijzer, tin en
lood op uw markt. **13** Jawan, Toebal en Mésjek dreven handel

met u: slaven en koperwaren gaven ze u in ruil. **14** Uit Bet-
Togarma werden trekpaarden, rijpaarden en muildieren op uw
markt aangevoerd. **15** De zonen van Dedan dreven handel met
u, vele eilanden sloten met u een handelsverdrag: olifantstanden
en ebbenhout gaven ze u in betaling. **16** Aram was afnemer
van uw vele produkten: karbonkel, purper, borduursels, byssus,
koralen en robijnen leverde het op uw markt. **17** Juda en het
land Israël dreven handel met u: Minnit-tarwe, was, honing,
olie en balsem leverden ze in ruil. **18** Damascus was afnemer
van uw vele produkten en uw grote voorraden: van wijn uit
Chelbon en wol uit Sáchar voorzag het uw markt. **19** Uit Oezal
kwam smeedijzer, specerijen en riet in ruil. **20** Dedan handelde
met u in kostbare zadeldekken. **21** Arabië en de vorsten van
Kedar sloten met u een handelsverdrag: in bokken, rammen
en ezelinnen handelden ze met u. **22** Sjeba en Rama dreven
handel met u: van de allerbeste balsem, allerlei kostbare stenen
en goud voorzagen ze uw markt. **23** Charan, Kanne en Eden, de
kooplieden van Sjeba, Assjoer en heel Medië handelden met u:
24 zij verhandelden prachtgewaden en violette en bontgestikte
mantels; ook in kleurige tapijten van geknoopte en duurzame
draden handelden zij met u. **25** Tarsjisj-schepen vervoerden
uw waren. Ge waart bevracht en zwaar beladen Midden op de
oceaan. **26** Naar diepe wateren voerden u Zij, die u roeiden.
Maar een oostenwind heeft u gekraakt Midden op de oceaan;
27 Met uw schatten, uw waren, uw lading, Uw matrozen en
stuurlui. Met uw breeuwers, uw handelaars En al uw soldaten,
Met heel uw bemanning, Die gij aan boord hadt. Ze zinken weg
in de diepten der zee Op de dag van uw ondergang; **28** Van de
noodkreten van uw stuurlui Gaat de zeespiegel beven. **29** Ze

verlaten hun schepen Alwie de riemen hanteren; Alle matrozen
en stuurlui Stappen aan wal. **30** Ze heffen een gejammer over
u aan, En klagen verdrietig; Ze strooien as op hun hoofden,
Wentelen zich in het stof. **31** Om u scheren ze zich kaal, Doen
ze rouwkleren aan; Om u wenen ze met hartgrondige droefheid,
Met bittere rouw. **32** Dan heffen ze op u hun klaaglied aan, En
zingen een treurzang om u: Wie was aan Tyrus gelijk Midden op
de oceaan? **33** Als uw waren de zeeën verlieten, Hebt ge talloze
volken verzadigd; Met uw eindeloze schatten en waren Hebt
ge de vorsten der aarde verrijkt. **34** Nu ligt ge gekraakt, van
de oceaan verdwenen, Op de bodem der zee! Uw waren en
heel uw bemanning Zijn, binnen uw wanden, gezonken. **35** Alle
bewoners der eilanden Staan star van ontzetting over u; Van hun
koningen rijzen de haren ten berge, Valt het aangezicht in. **36**
De handeldrijvende volken Fluiten u uit; Ge zijt een spookbeeld
geworden, Verdwenen voor eeuwig!

28 Het woord van Jahweh werd tot mij gericht. **2** Mensenkind,
ge moet tot den vorst van Tyrus zeggen: Zo spreekt Jahweh, de
Heer! Uw hart was hoogmoedig; Ge hebt gemeend: Ik ben een
god! Een godenwoning bezit ik Midden in zee! En hoewel ge
maar een mens zijt, geen god, Verbeeldt ge u, god te zijn: **3**
Wijzer dan Daniël te wezen, Zodat geen geheim u verborgen
blijft. **4** Door uw wijsheid en doorzicht Hebt ge u vermogen
verworven, En goud en zilver opgehoopt In uw schatkamers.
5 Omdat ge zoveel verstand hadt van handel, Hebt ge uw
vermogen vermeerderd, En zijt ge hoogmoedig geworden Op
uw rijkdom. **6** Daarom spreekt Jahweh, de Heer: Omdat ge u
inbeeldt, Een god te zijn: **7** Daarom laat Ik vreemden op u los,
De meest-barbaarse volken. Die trekken hun zwaarden tegen

uw heerlijke wijsheid, En zullen uw luister besmeuren; **8** In de
groeve werpen ze u neer, In volle zee zult ge worden verslagen
en sterven. Zult ge dan nog roepen: Ik ben god! **9** Wanneer ge
voor uw beulen staat; Terwijl ge maar een mens blijkt te zijn,
geen god, In de handen van uw moordenaars? **10** De dood der
onbesnedenen zult ge sterven Door de handen van vreemden!
Waarachtig, Ik heb het gezegd, Is de godsspraak van Jahweh!
11 Het woord van Jahweh werd tot mij gericht. **12** Mensenkind,
ge moet over den koning van Tyrus een klaaglied aanheffen, en
hem zeggen: Zo spreekt Jahweh, de Heer! Gij waart de keur der
schepping, Van wijsheid vervuld, van volmaakte schoonheid.
13 Gij bevondt u in Eden, de godentuin; Uw gewaad was met
allerlei kostbare stenen bezet. Robijn, topaas, jaspis, chrysoliet,
Onyx, jaspis, saffier, karbonkel, In goud gevat en gekast, Werden
u opgezet op de dag uwer schepping. **14** Een cherub met
uitgespreide vleugels Had Ik u tot schutse gegeven; Ge waart op
de heilige godenberg, En wandelde tussen vurige stenen. **15**
Ge waart onberispelijk sinds de dag uwer schepping, Totdat ge
op onrecht werdt betrapt, **16** En door uw uitgebreide handel U
aan onrechtvaardige winst hebt bezondigd. Daarom heb Ik u
onteerd, Verdreef Ik u van de heilige godenberg; En heeft de
beschermende cherub u verjaagd, Uit het midden der vurige
stenen. **17** Uw hart ging groot op uw pracht, En uw wijsheid hebt
ge vergooid om uw luister; Daarom heb Ik u ter aarde geworpen,
U voor het gezicht van koningen te kijk gesteld. **18** Door uw grote
schuld en slechte praktijken Hebt ge uw heiligdommen ontwijd;
Daarom riep Ik een vuur uit u op, dat u verteerde, Legde Ik u in
as op de aarde, voor de ogen van al die u zagen. **19** En allen,
die u kenden onder de volken, Staan stom van ontzetting om u;

Een spookbeeld zijt ge geworden, Verdwenen voor eeuwig! **20**
Het woord van Jahweh werd tot mij gericht. **21** Mensenkind,
ge moet uw gelaat richten naar Sidon; profeteer tegen haar
22 en zeg: Zo spreekt Jahweh, de Heer! Sidon, Ik kom op u
af, en zal Mij in uw midden verheerlijken, opdat men erkenne,
dat Ik Jahweh ben, als Ik in haar gerichten voltrek, aan haar
mijn heiligheid bewijs. **23** Pest stuur Ik op haar af, en bloed op
haar straten. Binnen haar midden zullen verslagenen vallen,
als het zwaard aan alle kanten tegen haar woedt. Zo zullen ze
erkennen, dat Ik Jahweh ben! **24** Dan zal er voor het huis van
Israël geen pijnlijke prikkel en geen smartelijke doorn meer zijn
van de kant van alle omliggende volken, die het verachten. Zo
zullen ze erkennen, dat Ik Jahweh ben! **25** Dit zegt Jahweh, de
Heer: Als Ik het huis van Israël uit de volken, waaronder ze
verstrooid zijn, bijeen heb gebracht, dan zal Ik door hen mijn
heiligheid bewijzen ten aanschouwen van de volken, en zullen
zij zich vestigen op hun eigen grond, die Ik aan mijn dienaar
Jakob gegeven heb. **26** Daar zullen ze veilig wonen en huizen
bouwen, wijngaarden planten en zich veilig voelen, als Ik de
strafgerichten heb voltrokken aan al hun buren, die hen veracht
hebben. Zo zullen zij erkennen, dat Ik, Jahweh, hun Heer ben!
29 In het tiende jaar, de twaalfde van de tiende maand, werd
het woord van Jahweh tot mij gericht: **2** Mensenkind, ge moet
uw gelaat richten op Farao, den koning van Egypte, en tegen
hem en tegen heel Egypte profeteren. **3** Zo moet ge spreken:
Dit zegt Jahweh, de Heer! Ik kom op u af, Farao, koning van
Egypte, gij grote krokodil, die neerligt in uw stromen en pocht:
Van mij is mijn Nijl, ik heb hem zelf gemaakt! **4** Ik ga haken
slaan in uw kaken, de vissen van uw stromen aan uw schubben

plakken, u ophalen midden uit uw stromen, met alle vissen van
uw stromen, die kleven aan uw schubben. **5** Dan slinger Ik u
weg in de steppe, u en al de vissen uit uw stromen, op de barre
grond kwakt ge neer; niemand die u weghaalt, niemand die u
opraapt! Aan de wilde dieren en de vogels in de lucht geef Ik u
te verslinden. **6** Zo zullen alle inwoners van Egypte erkennen,
dat Ik Jahweh ben! Want ge zijt een rietstok voor het huis van
Israël: **7** grijpt hun hand u vast, dan knakt ge, en rijt ge heel
hun hand open; steunen ze op u, dan breekt ge en verlamt
aller heupen. **8** Daarom zegt Jahweh, de Heer: Ik kom met een
zwaard op u af, vaag mens en dier uit u weg, **9** zodat Egypte een
kale steppe wordt. Zo zullen ze erkennen, dat Ik Jahweh ben!
Omdat gij pocht: Van mij is de Nijl, ik heb hem zelf gemaakt: **10**
daarom zàl Ik u en uw Nijl! Ik maak Egypte tot een kale steppe,
platgelopen van Migdol tot Syene en de grens van Ethiopië. **11**
Geen mensenvoet of dierenhoef zal het betreden, en veertig
jaren zal het onbewoond blijven. **12** Veertig jaar laat Ik Egypte
braak liggen tussen geteisterde landen, en zijn steden als een
puinhoop tussen verwoeste steden; de Egyptenaren zal Ik onder
de volken verspreiden, en ze over de landen verstrooien. **13**
Want dit zegt Jahweh, de Heer: Na verloop van veertig jaar
zal Ik de Egyptenaren samenbrengen uit de volken, waaronder
ze verspreid zijn, **14** en zal Ik Egypte's lot ten beste keren; Ik
breng ze terug naar het land Patros, het land waar ze vandaan
komen. Maar ze zullen een onbeduidend rijkje vormen; **15**
kleiner dan andere rijken zal het zijn, en zich nimmer boven de
volken kunnen verheffen. Ik zal ze klein houden, opdat ze de
volken niet kunnen regeren. **16** Dan zullen ze voor het huis van
Israël geen houvast meer zijn, en niet hun schuld in herinnering

brengen, omdat zij zich daaraan hebben vastgeklampt. Zo zullen
ze erkennen, dat Ik Jahweh ben! **17** In het zeven en twintigste
jaar, op de eerste van de eerste maand, werd het woord van
Jahweh tot mij gericht: **18** Mensenkind, Nabukodonosor, de
koning van Babel, heeft zijn leger zware dienst laten doen tegen
Tyrus; alle hoofden zijn kaal geworden en alle schouders zijn
ontveld; maar noch voor hem, noch voor zijn leger viel er uit
Tyrus iets te halen voor de moeite, die hij eraan besteed heeft.
19 Daarom zegt Jahweh, de Heer: Ik ga aan Nabukodonosor,
den koning van Babel, Egypte geven; daaruit zal hij de schatten
wegslepen, de rijkdom plunderen, het bezit buitmaken. Dat zal
de beloning voor zijn leger zijn. **20** Voor de moeite, die hij aan
Tyrus besteed heeft, geef Ik hem Egypte; want ze hebben voor
Mij gewerkt, zegt Jahweh, de Heer. **21** Op die dag laat Ik aan het
volk van Israël een hoorn ontspruiten; en voor u zal Ik bewerken,
dat ge in hun midden vrij uw mond kunt openen. Zo zullen ze
erkennen, dat Ik Jahweh ben!

30 Het woord van Jahweh werd tot mij gericht. **2** Mensenkind,
ge moet profeteren en zeggen: Zo spreekt Jahweh, de Heer!
Roep jammerend: Wee, die dag! **3** Want nabij is de dag, de
dag van Jahweh! Een dag van wolken zal hij zijn, Het eind der
volken! **4** Er zal een zwaard in Egypte komen, Ethiopië zal
doodsangsten uitstaan: Als er doden in Egypte vallen, Men zijn
rijkdom wegsleept, zijn fundamenten omverhaalt. **5** Ethiopië,
Poet en Loet, Alle bastaarden en Lybiërs En de zonen van
Kreta Worden met hen neergesabeld. **6** Egypte's schragen
zullen vallen, Zijn trotse overmoed zal zinken; Van Migdol tot
Syene zullen ze vallen door het zwaard: Is de godsspraak van
Jahweh, den Heer! **7** Braak zal het liggen tussen geteisterde

landen, Zijn steden tussen verwoeste plaatsen; **8** Als Ik Egypte
in brand heb gestoken, En al zijn helpers zijn verlamd. **9** Die
dag zullen zijn ijlboden uitgaan, Om het onbezorgde Ethiopië
schrik aan te jagen; Doodsangsten zullen ze uitstaan Op de
dag van Egypte, want zie: het komt! **10** Dit zegt Jahweh, de
Heer: Ik zal een eind maken aan Egypte's drommen, Door
Nabukodonosor, Den koning van Babel! **11** Hij met zijn volk, een
volk van barbaren, Worden uitgestuurd, om het land te vernielen;
Ze zullen hun zwaard tegen Egypte ontbloten, Het land met
doden bedekken. **12** Ik zal de stromen droogleggen, Het land
aan herders verkopen, Het land met zijn rijkdom door vreemden
verwoesten: Ik, Jahweh, heb het gezegd! **13** Zo spreekt Jahweh,
de Heer: Ik sla de gruwelbeelden stuk, Verwijder de prulgoden
uit Nof, En de vorst van Egypte komt nooit meer terug! **14** Ik sla
Egypte met schrik, En Patros met verwoesting; Steek Sóan in
brand, Voltrek het vonnis in No. **15** Ik stort mijn toorn over Syene
uit, Het bolwerk van Egypte; En vaag de drommen weg Van No-
Ammon. **16** Ik steek Egypte in brand, En Syene krimpt ineen van
pijn; No wordt een gerammeide stad, In haar muren worden
bressen geslagen. **17** De knapen van On en Bubastis worden
neergesabeld, Hun dochters gaan de ballingschap in; **18** In
Tachpanches wordt de dag verduisterd, Als Ik Egypte's schepter
daar breek. **19** Dan komt er een einde aan zijn overmoedige
trots, En wordt het bedekt door een wolk! Zo zal Ik in Egypte
vonnis vellen, En zullen zij erkennen, dat Ik Jahweh ben! **20** In
het elfde jaar, de zevende van de eerste maand, werd het woord
van Jahweh tot mij gericht: **21** Mensenkind, Ik heb de arm van
Farao, den koning van Egypte, gebroken. Waarachtig, hij wordt
niet verbonden om genezing te brengen, er wordt geen verband

opgelegd, om hem te verbinden, opdat hij na herwonnen kracht
het zwaard zou kunnen hanteren. **22** Daarom zegt Jahweh,
de Heer: Ik kom op Farao, den koning van Egypte, af en ga
zijn beide armen breken, de gezonde en de gebroken arm, om
hem het zwaard uit zijn vuist te slaan. **23** De Egyptenaren zal Ik
onder de volken verstrooien, en ze over de landen verspreiden.
24 Maar de armen van Babels koning zal Ik krachtig maken, en
hem mijn zwaard in de vuist drukken; de armen van Farao zal
Ik breken, zodat hij als een getroffene voor hem zal kermen.
25 Ja, de armen van Babels koning maak Ik krachtig, maar de
armen van Farao hangen slap neer. Zo zullen zij erkennen, dat
Ik Jahweh ben, als Ik mijn zwaard in de vuist van Babels koning
druk, en hij het over Egypte zwaait. **26** En de Egyptenaren zal Ik
onder de volken verstrooien, en ze over de landen verspreiden.
Zo zullen ze erkennen, dat Ik Jahweh ben!

31 In het elfde jaar, op de eerste van de derde maand, werd
het woord van Jahweh tot mij gericht. **2** Mensenkind, ge moet
tot Farao en tot zijn drommen zeggen: Aan wie waart ge in
uw grootheid gelijk? **3** Zie, Ik maakte u tot een Libanon-ceder,
Met mooie takken, schaduwrijk loof en rijzige stam; Tussen de
wolken reikte zijn kruin. **4** Water deed hem gedijen, De oceaan
liet hem groeien; Die liet zijn stromen vloeien over zijn wortels,
Liet zijn kanalen lopen over het hele veld. **5** Daarom rees zijn
stam Boven alle bomen des velds, Kreeg hij veel takken, lange
twijgen: Van het vele water in zijn scheuten. **6** In zijn takken
nestelden alle vogels uit de lucht, Onder zijn twijgen wierpen
alle wilde dieren haar jongen; En in zijn schaduw zetten Allerlei
talrijke volken zich neer. **7** Hij was een prachtige boom om zijn
hoogte, En door de lengte van zijn takken; Want zijn wortels

stonden Aan overvloedige wateren. **8** De ceders in Gods tuin
evenaarden hem niet, Cypressen konden niet op tegen zijn
twijgen; Geen plataan had zulke takken als hij, Geen boom in
Gods tuin bereikte zijn pracht! **9** Ik had hem heerlijk gemaakt,
Met zijn talloze takken; Hij werd door alle bomen van Eden
benijd, Die in Gods tuin staan. **10** Daarom zegt Jahweh, de
Heer: Omdat hij groot ging op zijn stam, Omdat hij zijn kruin
tussen de wolken stak, En hij trots werd op zijn lengte: **11**
Daarom geef Ik hem in de macht Van een geweldige onder
de volken; Die zal de hand aan hem slaan; Ik ruk hem uit om
zijn boosheid. **12** Vreemde, barbaarse volken houwen hem
om, En smakken hem neer op de bergen; In alle dalen vallen
zijn takken, Zijn geknakte twijgen in alle kloven der aarde. Alle
volken der aarde vluchten weg uit zijn schaduw, En smijten hem
weg; **13** Op zijn gevelde stam laten allerlei vogels uit de lucht
zich neer, Allerlei wilde dieren zitten op zijn twijgen. **14** Zo gaat
geen rijkbevloeide boom meer groot op zijn stam, Steekt zijn
kroon niet meer tussen de wolken; En geen zal er zich meer op
zijn grootheid verheffen, Van alles wat water opzuigt. Want ze
zijn allen bestemd voor de dood, Voor de diepten der aarde;
Temidden van de kinderen der mensen, Die al in het graf zijn
gedaald. **15** Dit zegt Jahweh, de Heer: Op de dag dat hij naar
de onderwereld afdaalde, Liet Ik de oceaan in rouwkleed om
hem treuren, Heb Ik zijn oevers verstopt, En het overvloedige
water hield op. Ik hulde om hem de Libanon in rouw, En alle
bomen van het veld verlepten; **(Sheol h7585)** **16** Door de dreun
van zijn val heb Ik volken verschrikt, Toen Ik hem de diepte
instiet, bij hen die in het graf zijn gedaald. Nu troosten zich in de
diepte der aarde Alle bomen van Eden, Het puik en de keur van

de Libanon, Alles wat water opzuigt. **(Sheol h7585)** **17** Ook zij
moesten met hem mee, het dodenrijk in, Naar hen, die door
het zwaard zijn getroffen: Naar zijn bondgenoten, die in zijn
schaduw zaten Te midden der volken. **(Sheol h7585)** **18** Op wien
gelijkt ge nu nog in pracht En in grootheid onder de bomen van
Eden? Gij zijt neergesmakt met de bomen van Eden, In de
diepten der aarde. Tussen onbesnedenen ligt ge nu neer, Bij
hen, die door het zwaard zijn getroffen. Zo gaat het Farao met al
zijn drommen, Is de godsspraak van Jahweh, den Heer!

32 In het twaalfde jaar, op de eerste van de twaalfde maand,
werd het woord van Jahweh tot mij gericht. **2** Mensenkind, ge
moet een klaagzang aanheffen over Farao, den koning van
Egypte, en tot hem zeggen: Ge waart als een krokodil in de
wateren, Ge liet ze uit uw neusgaten spuiten; Met uw poten hebt
ge het water bevuild, Al zijn stromen drabbig gemaakt. **3** Dit zegt
Jahweh, de Heer: Ik zal mijn net over u uitwerpen, In het bijzijn
van talrijke volken u ophalen in mijn fuik; **4** Ik zal u neersmakken
op het droge, U neerwerpen op het open veld. Alle vogels uit de
lucht zal Ik op u neerlaten, Alle dieren der aarde zullen zich aan
u zat vreten; **5** Ik zal uw vlees op de bergen werpen, De dalen
vullen met uw aas. **6** De aarde zal Ik drenken Met het vocht dat
van u wegvloeit; Uw bloed zal tot de bergen reiken, En met
uw water zal Ik de ravijnen laten vollopen. **7** Als uw licht wordt
gedoofd, bedek Ik de hemel, Verduister Ik haar sterren; De zon
zal Ik achter de wolken verschuilen, En de maan zal haar licht
niet meer geven. **8** Alle stralende lichten aan de hemel Zal Ik
om u verdonkeren, En op aarde laat Ik het duister worden: Is
de godsspraak van Jahweh, den Heer! **9** Ik zal het hart van
vele volken schokken, Als Ik gevangen u wegvoer onder de

naties, Naar de landen, die gij niet kent; **10** En vele volken zal Ik
over u met ontzetting slaan. Hun koningen zullen de haren te
berge rijzen, Als Ik mijn zwaard langs hun gelaat laat zwaaien!
Voortdurend zullen ze voor hun eigen leven vrezen, Wanneer gij
eenmaal gevallen zijt. **11** Want dit zegt Jahweh, de Heer: Het
zwaard van Babels koning zal u treffen; Een volkenleeuw komt
op u af, Dan zijt ge verloren! **12** Uw drommen zal Ik neerslaan
onder het zwaard van helden, Barbaarse volken allemaal; Die
zullen de trots van Egypte breken, En al zijn drommen verdelgen.
13 Al zijn vee zal Ik verjagen Van het overvloedige water; Geen
mensenvoet zal het meer vertroebelen, Geen dierenhoef het
bevuilen! **14** Dan zal Ik hun wateren laten zakken, Hun rivieren
doen stromen Traag als olie: Is de godsspraak van Jahweh, den
Heer! **15** Als Ik Egypte tot een steppe heb gemaakt, Het land heb
beroofd van zijn rijkdom, Al zijn bewoners heb neergeslagen:
Dan zullen ze erkennen, dat Ik Jahweh ben! **16** Dit is een
klaaglied; men moet het zingen. De meisjes der volken zullen
het zingen over Egypte; over heel zijn mensenmenigte zullen
ze het zingen, zegt Jahweh, de Heer. **17** In het twaalfde jaar,
op de vijftiende van de maand, werd het woord van Jahweh
tot mij gericht: **18** Mensenkind, ge moet weeklagen over de
drommen van Egypte, en ze neerstoten in de onderwereld,
tussen machtige volken, bij hen die ten grave gedaald zijn. **19**
"zijt gij soms beter dan een ander? Kom naar beneden, en laat u
een plaats aanwijzen bij de onbesnedenen!" **20** Temidden van
hen die aan het zwaard zijn geregen zullen ze neerkomen, zal
Egypte met al zijn drommen een plaats krijgen. **21** Dan zullen de
aanvoerders der helden onder in het dodenrijk tot hen zeggen:
En met zijn bondgenoten zal het naar beneden komen, en plaats

nemen bij de onbesnedenen, bij hen die aan het zwaard zijn
geregen. **(Sheol h7585)** **22** Daar ligt Assjoer met al zijn drommen
rondom zijn graf; allen zijn ze gesneuveld, getroffen door het
zwaard, **23** en hebben hun graven gekregen in het diepste
van de groeve. Zijn drommen liggen om zijn graf; allen zijn ze
gesneuveld, getroffen door het zwaard, hoe schrikwekkend ze
ook waren in het land der levenden. **24** Daar ligt Elam met
al zijn drommen rondom zijn graf. Allen zijn ze gesneuveld,
getroffen door het zwaard, en als onbesnedenen zijn ze naar de
onderwereld afgedaald; schrikwekkend waren ze in het land
der levenden, maar nu moeten ze hun schande dragen bij hen
die ten grave zijn gedaald. **25** Temidden van gesneuvelden
heeft het een plaats gekregen, met al zijn drommen ligt het
rondom zijn graf; allen zijn het onbesnedenen, die door het
zwaard zijn getroffen. Want in het land der levenden waren ze
wel schrikwekkend, maar nu moeten ze hun schande dragen bij
hen, die ten grave zijn gedaald; temidden van getroffenen heeft
het zijn plaats gekregen. **26** Daar liggen Mesjek en Toebal met
al hun drommen: allen als onbesnedenen, die door het zwaard
zijn getroffen, hoe schrikwekkend ze ook waren in het land der
levenden. **27** Maar ze liggen niet bij de helden, die in oude
tijden gevallen zijn, die naar het dodenrijk zijn afgedaald met
hun wapenrusting, wier zwaarden men onder hun hoofd, wier
schilden men op hun gebeente gelegd heeft; want men heeft die
helden gevreesd in het land der levenden. **(Sheol h7585)** **28** Gij
echter moet te midden van onbesnedenen begraven worden, en
een plaats krijgen bij hen, die door het zwaard zijn getroffen.
29 Daar ligt Edom met zijn koningen en al zijn vorsten, die
een rustplaats gekregen hebben bij hen, die door het zwaard

zijn getroffen; ze liggen bij de onbesnedenen, en bij hen die
ten grave zijn gedaald. **30** Daar liggen alle vorsten van het
noorden en alle Sidoniërs, die gesneuveld zijn en neergedaald.
Al waren ze schrikwekkend door hun heldenkracht; toch zijn
ze beschaamd, liggen als onbesnedenen bij hen, die door het
zwaard zijn getroffen, en dragen hun schande met hen, die ten
grave zijn gedaald. **31** Als Farao ze ziet, zal hij zich troosten
over al zijn drommen, die door het zwaard zijn getroffen: Farao
en al zijn drommen, zegt Jahweh, de Heer! **32** Want ook hij was
schrikwekkend in het land der levenden, maar nu krijgt hij een
plaats te midden van onbesnedenen, bij hen die door het zwaard
zijn getroffen: Farao en al zijn drommen, zegt Jahweh, de Heer!

33 Het woord van Jahweh werd tot mij gericht. **2** Mensenkind,
ge moet uw volksgenoten toespreken, en tot hen zeggen:
Gesteld, Ik laat het zwaard los op een land, en de burgers kiezen
iemand uit hun midden en stellen hem aan als hun wachter.
3 Wanneer deze nu het zwaard op het land ziet afkomen,
alarm blaast en de bevolking waarschuwt, **4** maar hij die het
hoorngeschal verneemt, zich niet laat waarschuwen, zodat het
zwaard komt en hem treft: dan komt zijn bloed op zijn eigen
hoofd neer. **5** Hoewel hij het hoorngeschal vernam, heeft hij zich
niet laten waarschuwen; zijn bloed komt dus neer op hemzelf.
Maar de ander heeft gewaarschuwd, en daardoor zijn leven
gered. **6** Maar gesteld, de wachter ziet het zwaard aankomen en
hij blaast geen alarm, zodat het volk niet wordt gewaarschuwd.
Komt dan het zwaard en treft het iemand van hen, dan wordt
die wel getroffen om zijn eigen schuld, maar van zijn bloed zal
Ik den wachter rekenschap vragen. **7** Mensenkind, zó heb Ik
ú aangesteld als wachter over Israëls huis. Wanneer ge iets

van Mij verneemt, moet ge hen waarschuwen namens Mij. **8**
Zeg Ik tot den zondaar: Zondaar, ge zult zeker sterven; maar
doet gij uw mond niet open, om den zondaar voor zijn gedrag te
waarschuwen, dan zal die zondaar wel om zijn eigen schuld
sterven, maar van zijn bloed zal Ik ú rekenschap vragen. **9** Maar
hebt gij den zondaar gewaarschuwd, dat hij zich bekeren moet,
en betert hij zijn leven niet, dan zal hij om zijn eigen schuld
sterven, maar zelf hebt ge uw leven gered. **10** Mensenkind, ge
moet tot het huis van Israël zeggen: Zo redeneert ge maar: "Ja,
onze misdaden en onze zonden drukken toch op ons, daardoor
vergaan wij; hoe zouden wij dus kunnen leven?" **11** Ge moet
tot hen zeggen: Zowaar Ik leef, spreekt Jahweh, de Heer: Ik
verheug Mij erover, niet dat de zondaar sterft, maar dat de
zondaar zijn gedrag verbetert en blijft leven! Bekeert u, bekeert u
van uw zondig gedrag; want waarom zoudt ge sterven, huis van
Israël? **12** Mensenkind, ge moet tot uw volksgenoten zeggen:
De deugd van den rechtschapene zal hem niet baten zodra hij
zondigt, en de boosheid van den zondaar zal voor hem geen
beletsel zijn, als hij zich van zijn boosheid bekeert; néén, de
deugd van den rechtschapene zal hem niet in leven laten, als
hij zondigt. **13** Al heb Ik ook tot den rechtschapene gezegd:
ge zult blijven leven; maar vertrouwend op zijn verdiensten
gaat hij slecht leven, dan zal al zijn deugd hem niet baten;
hij zal sterven, om het kwaad dat hij gedaan heeft. **14** En al
heb Ik ook tot den zondaar gezegd: de dood zult ge sterven;
maar hij bekeert zich van zijn zonde en handelt naar wet en
recht: **15** hij geeft een pand terug, betaalt het gestolen goed en
onderhoudt de voorschriften des levens zonder kwaad te doen;
dan zal hij zeker in leven blijven, en niet sterven! **16** Van zijn

vroegere zonden zal hem niets toegerekend worden; naar wet
en recht heeft hij gehandeld, hij zal dus zeker in leven blijven. **17**
En dan zeggen uw volksgenoten: "De weg des Heren is niet
recht!" Neen, hun eigen weg is krom! **18** Als een rechtschapene
terugkomt op zijn deugd en slecht gaat leven, dan zal hij daarom
sterven; **19** maar bekeert een zondaar zich van zijn boosheid
en handelt hij naar wet en recht, dan zal hij daarom leven. **20**
En al zegt ge: "de weg des Heren is niet recht!" toch zal Ik
ieder van u richten naar zijn gedrag, huis van Israël! **21** In het
twaalfde jaar van onze verbanning, op de vijfde van de tiende
maand, kwam de vluchteling uit Jerusalem naar mij toe met de
tijding: De stad is gevallen! **22** ‘s Avonds, voordat de vluchteling
kwam, had de hand van Jahweh mij aangeraakt en mijn mond
geopend. Toen dan ‘s morgens de vluchteling bij mij kwam, was
mijn mond weer geopend, en was ik niet langer stom. **23** En
het woord van Jahweh werd tot mij gericht. **24** Mensenkind, de
bewoners van die puinhopen op Israëls grondgebied zeggen:
Abraham was maar alleen, en toch bezat hij het land; nu zijn
we met velen, daarom is ons het land in bezit gegeven! **25**
Daarom moet ge tot hen zeggen: Zo spreekt Jahweh, de Heer!
Op de bergen houdt ge een offermaal, ge slaat uw ogen naar
uw schandgoden op en ge vergiet bloed; zult ge dan het land
bezitten? **26** Ge verlaat u op uw zwaard, ge bedrijft gruwelen en
onteert elkanders vrouw; zult ge dan het land bezitten? **27** Neen,
dit moet ge hun zeggen: Dit zegt Jahweh, de Heer! Zo waar Ik
leef: zij die op de puinhopen leven, zullen neergesabeld worden;
die in het open veld wonen, geef Ik aan de dieren te verslinden;
en die in spelonken of holen verblijven, zullen sterven aan de
pest! **28** Ik zal het land tot een eenzame steppe maken; er zal

een einde komen aan zijn overmoedige trots, en de bergen van
Israël zullen een wildernis zijn, die niemand durft betreden. **29**
Zo zullen ze erkennen, dat Ik Jahweh ben, als Ik het land tot
een eenzame steppe heb gemaakt om al de gruwelen, die ze
hebben bedreven! **30** Mensenkind, uw volksgenoten voeren
gesprekken over u bij de muren en aan de huisdeuren. Ze
zeggen tot elkaar: Laten we eens gaan horen, wat woord van
Jahweh is uitgegaan. **31** Dan komen ze bij u in dichte drommen,
gaan voor u zitten, en luisteren wel naar uw woorden, maar ze
doen er niet naar; want ze hebben leugens op hun lippen, en
hun hart is gehecht aan hun voordeel. **32** Daarom zijt ge voor
hen maar een liedjeszanger, die een mooie stem heeft en goed
kan spelen; ze luisteren wel naar uw woorden, maar ze doen er
niet naar. **33** Maar als het uitkomt, en het komt zeker uit: dan
zullen ze erkennen, dat er onder hen een profeet is geweest!

34 Het woord van Jahweh werd tot mij gericht: **2** Mensenkind,
ge moet profeteren tegen de herders van Israël. Profeteer en
zeg tot de herders: Zo spreekt Jahweh, de Heer! Wee de herders
van Israël, die alleen zichzelven weidden! Of moeten de herders
hun schápen niet weiden? **3** De melk drinkt ge wel op, van
de wol maakt ge uw kleding, het gemeste dier slacht ge af,
maar weiden doet ge de schapen niet! **4** Het verzwakte dier
hebt ge niet gesterkt, het zieke niet genezen, het gewonde niet
verbonden, het verdwaalde niet teruggebracht, het vermiste niet
opgezocht, en het gezonde dier hebt ge afgebeuld. **5** Daarom
zijn ze uiteengejaagd, omdat niemand ze weidde; zijn ze ten
prooi gevallen aan alle wilde beesten. **6** Daarom ging mijn
kudde dwalen op alle bergen en hoge heuvels, en raakten mijn
schapen over heel de aarde verstrooid. Niemand die ernaar

vroeg; niemand die ze zocht! **7** Daarom herders, luistert naar het
woord van Jahweh! **8** Zowaar Ik leef, spreekt Jahweh, de Heer:
Ik zal ze! Omdat mijn kudde geroofd werd en mijn schapen ten
offer vielen aan wilde beesten, daar niemand ze weidde; en
omdat mijn herders mijn schapen niet bijeenzochten, maar in
plaats van mijn schapen, zichzelven weidden: **9** daarom herders,
luistert naar het woord van Jahweh! **10** Zo spreekt Jahweh, de
Heer: Ik krijg die herders! Ik zal mijn kudde van hen terugeisen,
en hen beletten nog ooit mijn schapen te weiden! Dan zal het
gedaan zijn met dat zichzelven maar weiden; dan zal Ik mijn
kudde uit hun muil bevrijden, en vallen ze hun nooit meer ten
prooi! **11** Want dit zegt Jahweh, de Heer: Hier ben Ik zelf! Ik ga
zelf naar mijn schapen omzien en ze verzorgen. **12** Zoals een
herder omziet naar zijn kudde, als er een deel van zijn schapen
verstrooid is, zo ga ook Ik voor mijn kudde zorgen. **13** Ik zal ze
terugbrengen uit alle plaatsen, waarheen ze waren verstrooid op
de dag van wolken en nevel. Ik zal ze terugvoeren uit de volken,
hen bijeenbrengen uit de landen, hen leiden naar hun eigen
grond, hen weiden op Israëls bergen, in de dalen en in alle
bewoonde streken van het land. **14** Dan weid Ik ze op een vette
grond, en op de bergen van Israëls hoogland zullen ze rusten;
daar zullen ze zich neervlijen in het malse groen, en grazen ze
de vette weiden af op Israëls bergen. **15** Ik zal mijn schapen
zelf weiden, ze zelf laten legeren, zegt Jahweh, de Heer. **16**
Het vermiste dier zoek Ik op, het verdwaalde breng Ik terug;
het gewonde zal Ik verbinden, het verzwakte sterken, het vette
en gezonde dier blijven verzorgen. Ik zal ze weiden, zoals het
behoort! **17** En nu mijn kudde, wat u zelf betreft, zegt Jahweh,
de Heer: Ik zal het ene schaap van het andere scheiden; de

rammen van de bokken. **18** Is het u niet voldoende, op de beste
weide te grazen, dat ge met uw hoeven het overig weiland
vertrapt; of van het klaarste water te drinken, dat ge met uw
poten de rest van het water bevuilt? **19** Moet dan mijn kudde
grazen wat uw hoeven hebben vertrapt, drinken wat uw poten
hebben bevuild? **20** Daarom zegt Jahweh, de Heer: Ik kom op
u af, om recht te doen tussen het vetgemeste schaap en het
magere dier; **21** want ge hebt zolang met flank en schouder alle
zwakke dieren gedrongen en met uw horens gestoten, tot ze
buiten de weide gejaagd zijn. **22** Ik zal mijn schapen redden,
zodat ze niet meer worden geroofd; maar ook zal Ik recht doen
tussen het ene schaap en het andere! **23** Ik zal over hen één
Herder aanstellen, om ze te hoeden: mijn dienaar David. Die zal
ze weiden, een echte herder voor hen zijn. **24** Ik, Jahweh, zal
hun God zijn, en mijn dienaar David een vorst in hun midden;
Ik, Jahweh, heb het gezegd! **25** Ik zal met hen een bond van
vrede sluiten, en de wilde beesten uit het land verjagen, zodat zij
zelfs op de steppe nog veilig zijn, en in de bossen rustig kunnen
slapen. **26** Op zijn tijd zal Ik milde regen geven, en de buien
laten stromen: malse buien! **27** zodat de bomen op het veld
hun vruchten dragen, en de akker zijn opbrengst zal geven.
Dan zullen ze rustig wonen op hun grond, en erkennen, dat Ik
Jahweh ben, als Ik de stangen van hun juk heb verbroken, hen
uit de vuist van hun verdrukkers heb bevrijd. **28** Nooit meer
zullen ze een prooi der volken worden, of zullen wilde beesten
hen verscheuren; in veiligheid zullen ze wonen, en niemand
schrikt ze weer op! **29** Ik zal hun gewassen welig doen groeien,
zodat er niemand in het land van honger meer omkomt, en ze
de spot der volken niet meer hoeven te dragen. **30** Zo zullen ze

erkennen, dat Ik, Jahweh, hun God ben, en dat Israëls huis mijn
volk is, zegt Jahweh, de Heer. **31** Ja, gij zijt mijn kudde, mijn
eigen schapen; en Ik ben uw God, zegt Jahweh, de Heer!

35 Het woord van Jahweh werd tot mij gericht. **2** Mensenkind,
ge moet uw gelaat richten naar het Seïr-gebergte; profeteer
ertegen, **3** en zeg: Zo spreekt Jahweh, de Heer! Bergen van Seïr,
Ik kom op u af, strek mijn hand tegen u uit, en verander u in een
steppe en een wildernis. **4** Ik maak uw steden tot puin, en zelf
zult ge een steppe worden. Zo zult ge erkennen, dat Ik Jahweh
ben! **5** Omdat ge van oudsher vijandig waart en de zonen van
Israël aan de punt van het zwaard hebt opgeofferd, toen zij
in nood verkeerden, en de schuld het hoogtepunt bereikte; **6**
daarom, zowaar Ik leef, zegt Jahweh, de Heer: Aan bloed hebt
ge u vergrepen, dan zal bloed u vervolgen. In bloed zal Ik u
veranderen, bloed zal u vervolgen. **7** Ik maak het Seïr-gebergte
tot een steppe en een wildernis; ieder, die er komt of gaat, zal Ik
eruit verdelgen. **8** Met uw gesneuvelden zal Ik uw hoogten,
uw dalen en al uw kloven overdekken; ze vallen daarin neer,
getroffen door het zwaard! **9** Ik verander u in een woestenij
voor eeuwig; nooit meer worden uw steden bewoond. Zo zult ge
erkennen, dat Ik Jahweh ben! **10** Omdat ge dacht: "Beide volken
en beide landen worden van mij, wij nemen ze in bezit"; terwijl
toch Jahweh daar woont; **11** daarom zegt Jahweh, de Heer:
Zowaar Ik leef, Ik zal u even toornig en jaloers behandelen,
als gij in uw haat met hen hebt gehandeld. Ik zal Mij aan u
openbaren, als Ik u richt. **12** Zo zult ge erkennen, dat Ik Jahweh
ben. Ik heb al de schimpscheuten verstaan, die ge over de
bergen van Israël hebt uitgeroepen: Ze liggen verwoest, ze
vallen ons toe als buit! **13** Ge hebt een grote mond tegen Mij

opgezet, overmoedig tegen Mij gesproken, maar Ik heb het
verstaan. **14** Dit zegt Jahweh, de Heer: Tot vreugde van heel
de aarde zal Ik u in een steppe veranderen. **15** Zoals ge u
verheugd hebt over het erfdeel van Israëls huis, omdat het
verwoest ligt, zo zal Ik hetzelfde doen met u! Verwoest zult ge
liggen, bergen van Seïr, en heel Edom zal te gronde gaan! Zó
zullen ze erkennen, dat Ik Jahweh ben!

36 Mensenkind, ge moet over de bergen van Israël profeteren
en zeggen: Bergen van Israël, luistert naar het woord van
Jahweh! **2** Dit zegt Jahweh, de Heer! Omdat de vijand over u
heeft uitgeroepen: Haha, voorgoed zijn ze verwoest, ze worden
ons bezit; **3** daarom moet ge profeteren en zeggen: Zo spreekt
Jahweh, de Heer! Omdat uw buren u van alle kanten opgejaagd
en vertrapt hebben, om u tot bezit te maken van de overige
volken, en gij over de tong gaat in de praatjes der mensen: **4**
daarom, bergen van Israël, luistert naar het woord van Jahweh!
Dit zegt Jahweh, de Heer, tot de bergen en hoogten, de ravijnen
en dalen, de eenzame puinen en verlaten steden, die ten buit en
ten spot vielen aan de overige volken om u heen. **5** Waarachtig,
zegt Jahweh, de Heer: Ik zal ze! In mijn brandende jaloezie
spreek Ik tot heel Edom en tot de overige volken, die met een
vrolijk hart en bezield van leedvermaak bezit genomen hebben
van mijn land, om het als oorlogsbuit te bezitten. **6** Profeteer
daarom over het land van Israël, en roep tot de bergen en
hoogten, de ravijnen en dalen: Dit zegt Jahweh, de Heer! Daar
ben Ik! Ik spreek in mijn jaloezie en mijn toorn! Omdat gij de spot
der volken moest verduren, **7** daarom zegt Jahweh, de Heer: Nu
steek Ik mijn hand op! Waarachtig! de volken, die u omringen,
zullen hun schande moeten dragen! **8** Maar gij, bergen van

Israël, gij zult wortel schieten en vruchten dragen voor mijn volk
Israël; want spoedig zullen zij komen. **9** Zie, Ik nader tot u, en ga
voor u staan: ge zult weer bewerkt worden en vruchtbaar zijn. **10**
Ik geef u een dichte bevolking: het hele huis van Israël tezamen.
Dan zullen de steden bewoond, de ruïnen weer opgebouwd
worden. **11** Talrijk maak Ik op u mens en dier: zij zullen zich
uitbreiden en zich vermenigvuldigen; uw bevolking maak Ik weer
dicht als vroeger, uw vruchtbaarheid rijker dan voorheen. Zo zult
ge erkennen, dat Ik Jahweh ben! **12** Ik ga weer mensen op
u vestigen, Israël mijn volk: die zullen u bezitten en beërven;
nooit meer zult gij ze kinderloos maken. **13** Dit zegt Jahweh, de
Heer! Omdat men u verwijt: Gij hebt mensen verslonden, en uw
bevolking kinderloos gemaakt, **14** daarom zegt Jahweh, zult ge
in het vervolg geen mensen meer verslinden of uw bevolking
kinderloos maken. **15** Dan blijft u de spot der volken bespaard,
en hoeft ge de smaad der naties niet meer te verduren, daar ge
ophoudt uw volk kinderloos te maken, zegt Jahweh, de Heer! **16**
Het woord van Jahweh werd tot mij gericht: **17** Mensenkind, toen
het huis van Israël in zijn eigen land woonde, hebben ze door
hun handel en wandel het verontreinigd; in mijn ogen was hun
gedrag onrein als een maandvloeiing. **18** Toen stortte Ik mijn
toorn over hen uit, om het bloed dat ze in het land vergoten, en
de nietswaardige goden waarmede ze het hebben bezoedeld.
19 Daarom heb Ik ze uiteengejaagd onder de volken, heb Ik
ze over de landen verspreid, ze naar hun handel en wandel
geoordeeld. **20** Maar toen ze onder de volken gekomen waren,
hebben zij mijn heilige Naam ontwijd; want men zeide van hen:
Dat is nu het volk van Jahweh; en tòch moesten ze zijn land
verlaten! **21** Dat ging Mij aan het hart, omwille van mijn heilige

Naam, die door het huis van Israël ontwijd werd bij de volken,
waar ze gekomen waren. **22** Zeg derhalve tot het huis van Israël:
Zo spreekt Jahweh, de Heer! Ik doe het niet om uwentwil, huis
van Israël, maar om wille van mijn heilige Naam, die ge ontwijd
hebt bij de volken, waar ge gekomen zijt. **23** Want heiligen zal
Ik mijn grote Naam, die nu ontwijd is onder de volken, en die
gij onder hen hebt ontwijd. Dan zullen de volken erkennen,
dat Ik Jahweh ben, zegt Jahweh de Heer, als Ik in hun bijzijn
door u mijn heiligheid bewijs. **24** Daarom zal Ik u uit de volken
weghalen, u uit de landen bijeenroepen, u brengen naar uw
eigen land. **25** Dan zal Ik u besprenkelen met zuiver water;
dan zult ge gereinigd worden van al uw vlekken, en van al uw
nietswaardige goden zal Ik u ontdoen. **26** Dan geef Ik u een
nieuw hart en stort een nieuwe geest in uw binnenste, verwijder
het stenen hart uit uw lichaam, en geef u een hart van vlees. **27**
Mijn geest zal Ik in uw binnenste uitstorten, en maken, dat ge
naar mijn wetten leeft, en mijn geboden nauwkeurig onderhoudt.
28 Dan zult ge wonen in het land, dat Ik aan uw vaderen heb
gegeven; dan zult ge Mij tot volk, en Ik zal een God voor u zijn.
29 Zo zal Ik u bevrijden van al uw smetten. Ik zal het graan te
voorschijn roepen en het overvloedig doen groeien, in plaats van
u te teisteren met hongersnood. **30** Ook zal Ik de vruchtbaarheid
der bomen en de opbrengst van het veld vergroten, opdat ge de
schande van honger te lijden niet meer hoeft te verduren onder
de volken. **31** Als ge dan terugziet op uw slecht gedrag en op
uw onbehoorlijke daden, dan zal de schaamte op uw gelaat
te lezen staan over uw afdwalingen en uw gruwelen. **32** Weet
wèl, dat Ik het niet om uwentwil doe, zegt Jahweh de Heer!
Schaam u derhalve, en bloos over uw gedrag, huis van Israël!

33 Dit zegt Jahweh, de Heer: Als Ik u gezuiverd heb van al uw
smetten, en uw steden bevolkt heb; als de ruïnen herbouwd
zijn, **34** en het land weer bewerkt wordt, in plaats dat het woest
ligt ten aanschouwen van een ieder, die voorbijgaat; **35** dan
zal men uitroepen: Dit woeste land is in een tuin van Eden
veranderd; en die steden, die verwoest waren en in puin lagen,
zijn nu versterkt en bewoond! **36** Zo zullen de volken, die in uw
omtrek overblijven, erkennen, dat Ik, Jahweh, die puinhopen
herbouwd en het woeste land weer beplant heb. Ik, Jahweh,
heb het gezegd, en Ik zal het doen! **37** Dit zegt Jahweh, de
Heer: Ook tot deze gunst zal Ik Mij door het huis van Israël laten
verbidden: Ik zal het zo talrijk maken, dat de mensen op kudden
gelijken; **38** als offerdieren, als schapen op Jerusalems feesten,
zó talrijk zullen de ontvolkte steden met kudden van mensen
worden bewoond. Zo zullen ze erkennen, dat Ik Jahweh ben!

37 De hand van Jahweh raakte mij aan; in de geest van
Jahweh voerde Hij mij weg, en liet mij neer midden in de vallei:
en die lag vol beenderen! **2** Aan alle kanten leidde Hij mij er
langs; en ik zag, dat ze over de gehele uitgestrektheid van
het dal zeer talrijk waren en zeer dor. **3** Toen vroeg Hij mij:
Mensenkind, zullen deze beenderen weer levend worden? Ik
antwoordde: Heer Jahweh, Gij weet het. **4** En Hij sprak tot mij:
Ge moet over deze beenderen profeteren en zeggen: Dorre
beenderen, luistert naar het woord van Jahweh! **5** Dit zegt
Jahweh tot deze beenderen: Waarachtig, Ik ga een geest in
u brengen, opdat ge weer levend wordt. **6** Ik zal u spieren
opleggen, vlees over u laten groeien, een huid over u heen
trekken en een geest in u storten, opdat ge levend wordt. Zo zult
ge erkennen, dat Ik Jahweh ben! **7** Ik profeteerde, zoals mij

bevolen was. En terwijl ik profeteerde, hoorde ik een geluid; er
ontstond een gedruis, doordat de beenderen zich naar elkander
toe bewogen, het ene been naar het andere. **8** En terwijl ik
toekeek, kwamen er spieren op en vlees, en trok er een huid
overheen; maar nog waren ze levenloos. **9** Toen sprak Hij tot
mij: Ge moet tot de geest profeteren. Profeteer mensenkind, en
zeg tot de geest: Zo spreekt Jahweh, de Heer! Kom, o geest,
van de vier windstreken, en blaas in deze doden, opdat ze
levend worden! **10** Ik profeteerde, zoals Hij Mij bevolen had;
en de geest kwam erin, zodat ze begonnen te leven en recht
overeind gingen staan: een indrukwekkende menigte! **11** Daarna
verklaarde Hij mij: Mensenkind, deze beenderen betekenen
het gehele huis van Israël. Zie, zij zuchten: Verdord zijn onze
beenderen, vervlogen is onze hoop, het is met ons gedaan! **12**
Daarom moet ge profeteren en zeggen: Zo spreekt Jahweh, de
Heer! Waarachtig, Ik ga uw graven openen, u opwekken uit uw
graven, o mijn volk, en u terugbrengen naar Israëls grond. **13** Zo
zult ge erkennen, dat Ik Jahweh ben! En als Ik uw graven heb
geopend, en u heb opgewekt uit uw graven, o mijn volk, **14** dan
stort Ik u mijn geest in, zodat ge levend wordt, en vestig Ik u
op uw eigen grond. Zo zult ge erkennen, dat Ik, Jahweh, het
gezegd en gedaan heb, spreekt Jahweh! **15** Het woord van
Jahweh werd tot mij gericht: **16** Mensenkind, ge moet een stok
nemen en daarop schrijven: "Juda en de Israëlieten, die daarbij
horen". Neem dan een andere stok, en schrijf daarop: "Josef en
het hele huis van Israël, dat daarbij hoort." **17** Leg ze dan over
elkaar, de een over de ander, zodat ze in uw hand een eenheid
vormen. **18** Als dan uw volksgenoten tegen u zeggen: Wilt ge
ons niet uitleggen, wat ge daarmee bedoelt, **19** antwoord hun

dan: Dit zegt Jahweh, de Heer! Waarachtig, Ik neem de stok van
Josef en van de stammen Israëls, die daarbij behoren, en voeg
ze bij de stok van Juda, om er één stok van te maken, dat ze
in mijn hand een eenheid vormen. **20** Terwijl ge de stokken,
waarop ge geschreven hebt, voor hun ogen in uw hand houdt,
21 moet ge tot hen zeggen: Zo spreekt Jahweh, de Heer! Zie,
Ik haal de zonen Israëls weg uit de volken, waarheen ze zich
begeven moesten, en ga ze bijeenbrengen van alle kanten. Dan
breng Ik ze terug op hun eigen grond, **22** maak ze tot één volk
in het land, op de bergen van Israël. Eén koning zal over hen
allen heersen; nimmermeer zullen ze twee volken vormen, of
in twee koninkrijken verdeeld zijn. **23** Nimmermeer zullen ze
zich verontreinigen door hun schandgoden, hun gruwelbeelden
en al hun afdwalingen. Ik zal ze bevrijden van al de gruwelen,
waaraan ze zich bezondigd hebben; Ik zal ze reinigen, en ze
zullen voor Mij een volk, en Ik zal een God voor hen zijn. **24** Dan
zal mijn dienaar David over hen als koning heersen: één herder
voor hen allen. Ze zullen leven naar mijn geboden, en mijn
wetten nauwkeurig onderhouden. **25** Dan zullen ze wonen in het
land, dat Ik aan mijn dienaar Jakob heb gegeven, en waar hun
voorvaderen hebben gewoond. Dan zullen zij het zelf bewonen,
zij en hun kinderen en hun kleinkinderen tot in eeuwigheid toe,
en mijn dienaar David zal hun vorst zijn tot in eeuwigheid. **26**
Dan zal Ik met hen een vredesbond sluiten: een eeuwigdurend
verbond, en hun mijn genade en zegen schenken. Ik zal mijn
heiligdom in hun midden plaatsen tot in eeuwigheid, **27** en mijn
woning zal onder hen gevestigd zijn: Ik zal hun een God, zij Mij
een volk zijn! **28** Dan zullen de volken erkennen, dat Ik, Jahweh,

Israël heb geheiligd, als mijn heiligdom onder hen gevestigd blijft
voor eeuwig!

38 Het woord van Jahweh werd tot mij gericht: **2** Mensenkind,
ge moet uw gelaat richten naar Gog in het land Magog, den
grootvorst van Mésjek en Toebal. Profeteer tegen hem, **3** en
zeg: Zo spreekt Jahweh, de Heer! Ik kom naar u toe, Gog,
grootvorst van Mésjek en Toebal. **4** Ik lok u mee, sla een angel
in uw kaken, en laat u uitrukken, u met al uw strijdkrachten:
paarden en ruiters, allen volledig gewapend, een geweldig leger
met schild en rondas, allen met het zwaard in de vuist. **5** U
zullen volgen Perzië, Ethiopië en Poet, allen met schild en helm;
6 Gómer met al zijn troepen, Bet-Togarma uit het hoge noorden
met al zijn troepen; talloze volken trekken met u mee. **7** Houd u
bereid en maak u gereed, gij met heel het leger, dat rond u
verenigd is; gij moet hun aanvoerder zijn. **8** Na lange tijd zult ge
een bevel ontvangen, en op het einde der jaren zult ge oprukken
tegen een land, dat op het zwaard werd teruggewonnen, dat
uit vele volken bijeen is gebracht op Israëls bergen, die een
blijvende ruïne geleken, dat van de volken is weggetrokken, en
zich helemaal veilig waant. **9** Als een onweer komt gij opzetten,
als de donderwolk nadert gij; ge komt, om het land te bedekken,
gij met al de troepen en de talloze volken, die met u meetrekken.
10 Dit zegt Jahweh, de Heer. Maar dàn zullen er gedachten in uw
brein opkomen, zult ge laffe plannen beramen, **11** en denken:
Laat ik oprukken tegen een land van dorpen, een vredelievend
volk overvallen, dat zich veilig waant en niet achter muren woont,
dat geen grendels of deuren kent. **12** Om buit te maken en roof
te behalen, om mijn hand te keren tegen bewoonde ruïnen en
tegen een volk dat uit de heidenen bijeengebracht is, dat zich

bezit verwerft, vermogen vormt, en het middelpunt der aarde
bewoont. **13** Sjeba en Dedan met hun kooplui, Tarsjisj met
zijn handelaren zullen u vragen: Gaat ge roof behalen? Hebt
ge uw leger verzameld, om buit te maken, om goud en zilver
weg te nemen, om have en vee te bemachtigen, om een vette
buit in te palmen? **14** Daarom, mensenkind, moet ge tegen
Gog profeteren en zeggen: Zo spreekt Jahweh, de Heer! Is
het niet zo? Juist wanneer mijn volk Israël zich veilig waant,
komt gij aanrukken, **15** vertrekt gij van uw woonplaats, uit het
hoge noorden, gevolgd door talrijke volken, allemaal ruiters:
een geweldig leger, een talrijke krijgsmacht. **16** Dan rukt ge
tegen mijn volk Israël op als een onweerswolk, om het land te
bedekken. Ja, op het einde der tijden zal Ik u naar mijn land
laten komen, opdat de heidenen Mij leren erkennen, als Ik
met u, Gog, voor hun ogen mijn heiligheid toon! **17** Dit zegt
Jahweh, de Heer: Zijt gij het niet, van wien Ik in oeroude tijden
gesproken heb door mijn dienaren, de profeten van Israël, die
in lang vervlogen dagen profeteerden, dat Ik ú over hen zou
doen komen? **18** Maar zodra Gog tegen de grond van Israël
oprukt, spreekt Jahweh, zal Ik mijn woede doen briesen, **19** en
in mijn afgunst en mijn hartstochtelijke toorn uitroepen: Ik zal
hem! Dan zal er een geweldige aardbeving over de grond van
Israël komen. **20** Dan zullen voor Mij beven de vissen in de zee,
de vogels in de lucht, de wilde beesten, al het gedierte dat over
de grond kruipt, en alle mensen die de oppervlakte der aarde
bewonen. Dan zullen de bergen ontzet worden, de rotswanden
instorten, en alle muren ter aarde vallen. **21** Dan zal Ik op al mijn
bergen een zwaard tegen hem oproepen, spreekt Jahweh, de
Heer: het zwaard van den een zal zich keren tegen het zwaard

van den ander. **22** Dan zal Ik hem vonnissen met pest en met
bloed; plasregens en hagelstenen, vuur en zwavel zal Ik op hem
en zijn troepen doen regenen, en op de talrijke volken die met
hem komen. **23** Zo zal Ik mijn grootheid en heiligheid tonen,
en Mij openbaren voor de ogen van vele volken. Zo zullen ze
erkennen, dat Ik Jahweh ben!

39 Mensenkind, ge moet over Gog profeteren en zeggen: Zo
spreekt Jahweh, de Heer! Ik kom naar u toe, Gog, grootvorst van
Mésjek en Toebal. **2** Ik lok u mee, drijf u voort, laat u oprukken
uit het hoge noorden, en u op de bergen van Israël komen.
3 Daar sla Ik u de boog uit de linkerhand, en laat uw pijlen
uit uw rechterhand vallen. **4** Op de bergen van Israël zult ge
neerstorten, met al de troepen en de talrijke volken die met u
zijn: aan gieren, vogels van allerlei slag en aan de wilde dieren
geef Ik u te vreten. **5** Plat op de grond zult ge vallen; want
Ik heb het gezegd, spreekt Jahweh, de Heer! **6** Ik ga brand
stichten in Magog, en bij hen die zich op de eilanden veilig
wanen; zo zullen ze erkennen, dat Ik Jahweh ben! **7** Maar onder
mijn volk Israël zal Ik mijn heilige Naam openbaren, zal mijn
heilige Naam nimmer meer worden ontwijd. Zo zullen de volken
erkennen, dat Ik Jahweh ben, Israëls Heilige. **8** Waarachtig,
het komt, het gaat gebeuren, zegt Jahweh, de Heer; dit is
de dag, waarvan Ik gesproken heb! **9** Dan trekt de bevolking
van Israëls steden naar buiten, om de brand te steken in het
wapentuig, in schild en rondas, in bogen en pijlen, in knotsen en
speren. Zeven jaar lang zullen ze daarvan stoken, **10** zodat
ze geen bomen van het land hoeven weg te halen of uit de
bossen te kappen; want het wapentuig kunnen ze stoken. Zo
zullen ze beroven, die hèn wilden beroven, en plunderen, die

hèn wilden plunderen. **11** Dan zal Ik aan Gog een beruchte
plaats als graf in Israël geven: het Doortrekkersdal, dat oostelijk
van de zee ligt, en dat die doortrekkers zal insperren. Daar
zal men Gog met al zijn drommen begraven, en men zal het
noemen: Dal van Gogs drommen. **12** Zeven maanden lang
zal het huis van Israël met hun begrafenis bezig blijven, om
het land te zuiveren, **13** en de hele bevolking van het land
zal doodgraverswerk doen; dat zal hun tot ere strekken op de
dag, dat Ik Mij verheerlijk, zegt Jahweh, de Heer. **14** Men zal
mannen aanstellen, met de opdracht het land te doorkruisen,
en de doortrekkers op te zoeken, die nog op het open veld
bleven liggen. Na die zeven maanden gaan ze op zoek, om
het land te reinigen. **15** Als zij dan het land doorkruisen, en
iemand van hen ziet een mensenbeen liggen, dan zal hij er een
teken naast plaatsen, totdat de doodgravers het in het dal van
Gogs drommen begraven. **16** Zo zal men het land reinigen. **17**
Mensenkind: zo spreekt Jahweh, de Heer! Dan moet ge roepen
tot de vogels van allerlei slag en tot alle wilde dieren: Komt
hier bij elkaar; verzamelt u van alle kanten rond het offer, dat
Ik voor u heb klaargemaakt: een reuzen-offer op de bergen
van Israël; daar kunt ge vlees vreten en bloed gaan slurpen.
18 Vlees van helden kunt ge vreten, en bloed van de prinsen
der aarde slurpen: van rammen en bokken, hamels en varren,
allemaal mestvee van Basjan. **19** Van het offer, dat Ik voor u
heb klaargemaakt, kunt ge vet schrokken tot het u tegenstaat,
bloed slurpen tot ge er zat van wordt. **20** Aan mijn tafel kunt ge u
zat eten aan paarden en ruiters, helden en allerlei krijgsvolk,
zegt Jahweh, de Heer. **21** Zo zal Ik mijn heerlijkheid aan de
volken tonen, zullen alle volken het vonnis aanschouwen dat

Ik voltrek, en de hand die Ik op hen laat drukken. **22** Zo zal
ook het huis van Israël erkennen, dat Ik, Jahweh, hun God
ben eens en voor al! **23** Dan zullen alle volken inzien, dat het
huis van Israël door eigen schuld werd verbannen; dat Ik mijn
gelaat voor hen heb verborgen, en hen heb overgeleverd in de
macht van hun vijanden; en dat ze allen getroffen zijn door het
zwaard, omdat zij Mij ontrouw waren; **24** dat Ik hen naar hun
onreinheid en hun wandaden heb behandeld, en mijn gelaat
voor hen heb verborgen. **25** Waarachtig, zegt Jahweh, de Heer:
eenmaal zal Ik Jakob gelukkig maken, Mij over heel het huis van
Israël erbarmen, en ijveren voor mijn heilige Naam. **26** Als zij
rustig op hun eigen grond zullen wonen, en er niemand is die
hen opschrikt, dan zullen ze hun schande vergeten en al de
trouweloosheid, waarmee ze van Mij zijn afgevallen. **27** Als Ik ze
uit de volken heb weggevoerd, en ze bijeen heb gebracht uit
de landen van hun vijanden, zal Ik door hen voor de ogen van
talrijke volken mijn heiligheid tonen. **28** Dan zullen ze erkennen,
dat Ik, Jahweh, hun God ben, die hen wel naar de volken
verbande, maar die ze naar hun eigen grond heeft teruggebracht
en daar niemand heeft achtergelaten. **29** Nooit meer zal Ik mijn
gelaat voor hen verbergen, omdat Ik mijn geest heb uitgestort
over Israëls huis: is de godsspraak van Jahweh, den Heer!

40 In het vijf en twintigste jaar van onze verbanning, in het
begin van het jaar, op de tiende van de maand, veertien jaren
na de inneming van de stad, juist op die dag raakte de hand
van Jahweh mij aan. Hij bracht mij derwaarts: **2** in goddelijke
gezichten bracht Hij mij naar het land Israël. Hij liet mij neer
op een zeer hoge berg, en het leek alsof aan de zuidkant
daarvan een stad was gebouwd. **3** Hij bracht mij daarheen, en

daar zag ik in de poort een man staan, wiens uiterlijk op brons
geleek, en die in zijn hand een linnen snoer en een duimstok
hield. **4** De man sprak tot mij: Mensenkind, kijk goed uit uw
ogen, spits uw oren, en let aandachtig op alles wat ik u laat
zien; want ge zijt hierheen gebracht om te worden ingelicht.
Verkondig aan het huis Israël, al wat ge zien zult. **5** En zie,
buiten het tempelgebouw liep aan alle zijden een muur. De man
had in zijn hand een duimstok van zes el: ellen van een el en
een handbreedte. En hij mat de dikte van de muurbouw, die
bedroeg één roede, en de hoogte: ook één roede. **6** Hij bracht
mij naar de poort die op het oosten ligt, ging de trap op, en
mat de drempel van de poort; hij was één roede breed; ook de
andere drempel was één roede breed. **7** Elke nis was één roede
breed en één roede diep, en tussen de nissen was een afstand
van vijf el. Ook de drempel van de poort aan gene zijde van de
poorthal, aan de binnenkant, was één roede breed. **8** Hij mat de
poorthal op, **9** die acht el diep was; en haar deurposten, die
twee el breed waren. De poorthal lag aan de binnenkant. **10** De
nissen van de oosterpoort lagen tegenover elkander: drie aan de
ene en drie aan de andere kant; ze hadden alle drie dezelfde
afmetingen, en ook de muurvlakken aan weerskanten hadden
dezelfde afmetingen. **11** Hij nam de breedte van de poortdeur
op: ze bedroeg tien el, en die van de poortweg dertien el. **12**
Vóór de nissen was er aan weerskanten een afgesloten ruimte
van één el, terwijl de nissen zowel aan de ene als aan de andere
zijde zes el diep waren. **13** Gemeten van de buitenmuur van een
nis af tot aan de tegenoverliggende buitenmuur, bedroeg de
breedte van de poort vijf en twintig el. De ene deur lag tegenover
de andere. **14** Ook mat hij de voorhal: twintig el. Aan de voorhal

grensde aan weerszijden de voorhof. **15** Vanaf de buitenzijde
van de poortingang tot en met de voorzijde van de poorthal aan
de binnenkant, was de afstand vijftig el. **16** In de poort waren in
de nissen en hun muurvlakken aan weerszijden vensters, die
naar binnen toe schuin toeliepen. Zo waren er ook in de voorhal
aan weerszijden vensters, naar binnen toe schuin toelopend; en
op de muurvlakken waren palmen aangebracht. **17** Vervolgens
bracht hij mij naar de buitenvoorhof, en daar zag ik kamers
en een plaveisel, die aan alle zijden van de voorhof waren
aangelegd. Dertig kamers kwamen uit op dat plaveisel, **18** dat
zich bezijden de poorten even ver uitstrekte als de poorten diep
waren. Dit was het laagste plaveisel. **19** Ook nam hij de afstand
op van de binnenzijde van de benedenste poort af tot aan de
buitenzijde van de binnenvoorhof, en die bedroeg honderd el. **20**
Toen ging hij mij voor naar het noorden, en ik zag een poort,
die op het noorden van de buitenvoorhof lag; en hij nam haar
breedte en diepte op. **21** Haar drie nissen aan weerskanten,
haar muurvlakken en voorhal, hadden dezelfde afmetingen als
die van de eerste poort; deze zelf was eveneens vijftig el diep en
vijf en twintig el breed. **22** Ook haar vensters, voorhal en palmen
waren van dezelfde afmetingen, als die van de oosterpoort. Men
betrad haar langs zeven treden, en haar voorhal lag aan de
binnenkant. **23** Tegenover de noorderpoort lag er een poort naar
de binnen-voorhof: de afstand tussen beide poorten bedroeg
honderd el. **24** Daarop liet hij mij zuidwaarts gaan, en ook aan
de zuidkant zag ik een poort; hij nam de maat van haar nissen,
muurvlakken en voorhal: ze hadden dezelfde afmetingen. **25**
Aan weerszijden van de poort en haar voorhal waren er vensters
van dezelfde vorm als de andere. Ze was vijftig el diep en vijf en

twintig el breed, **26** ze had een trap van zeven treden, haar
poorthal lag ook aan de binnenkant en op haar muurvlakken
waren palmen aangebracht, aan weerskanten één. **27** Tegenover
de zuiderpoort lag er een poort naar de binnen-voorhof; de
afstand tussen beide poorten bedroeg honderd el. **28** Vervolgens
bracht hij mij in de zuiderpoort, die naar de binnen-voorhof
leidt. Hij mat de zuiderpoort op: ze had dezelfde afmetingen;
29 ook haar nissen, muurvlakken en voorhal hadden dezelfde
afmetingen. In de poort en de voorhal waren aan weerskanten
vensters. Ze was vijftig el lang en vijf en twintig el breed. **31**
Haar voorhal echter lag aan de kant van de buiten-voorhof.
Ook op haar muurvlakken waren palmen aangebracht, en ze
had een trap van acht treden. **32** Daarna bracht hij mij naar de
oostzijde van de binnen-voorhof, en hij mat de poort op. Ze
had dezelfde afmetingen; **33** ook haar nissen, muurvlakken en
voorhal hadden dezelfde afmetingen. Aan weerskanten waren er
in de poort en in de voorhal vensters. Ze was vijftig el diep en
vijf en twintig el breed. Ook haar voorhal lag aan de kant van de
buiten-voorhof. **34** Op haar muurvlakken waren aan weerskanten
palmen aangebracht, en ze had een trap van acht treden. **35**
Tenslotte bracht hij mij naar de noorderpoort, en mat haar op. Ze
had dezelfde afmetingen; **36** ook haar nissen, muurvlakken en
voorhal hadden dezelfde afmetingen. Aan weerskanten waren er
vensters. Ze was vijftig el diep en vijf en twintig el breed. **37** Ook
haar voorhal lag aan de kant van de buiten-voorhof, op haar
muurvlakken waren aan weerskanten palmen aangebracht, en
ze had een trap van acht treden. **38** In de poorthal was een
kamer met ingang; daar spoelde men het brandoffer af. **39**
Binnen de poorthal stonden twee tafels aan de éne en twee

tafels aan de andere kant, waarop het brandoffer, het zonde-
offer en schuldoffer werden geslacht. **40** Ook aan de buitenkant
van de poorthal stonden twee tafels aan de linkerzijde; eveneens
aan de andere zijde van de poorthal stonden twee tafels. **41** Er
waren dus vier tafels aan de ene en vier tafels aan de andere
kant van de zijwand der poort; in het geheel acht tafels, waarop
geslacht werd. **42** De vier tafels voor het brandoffer waren uit
steen gehouwen, en waren anderhalf el lang, anderhalf el breed
en één el hoog; daarop legde men de gereedschappen neer,
waarmee het brand- en slachtoffer geslacht werden. **43** Aan
de tafels, die binnen stonden, was langs alle kanten een rand
aangebracht, een hand breed; **44** boven de tafels buiten de
poort was een overkapping gemaakt, om het offervlees tegen
regen en hitte te beschermen. Vervolgens leidde hij mij in de
binnen-voorhof, en daar zag ik twee zalen, één ter zijde van de
noorderpoort met een gevel op het zuiden, en één terzijde van
de zuiderpoort met een gevel op het noorden. **45** En hij sprak
tot mij: Deze zaal, die op het zuiden ligt, is bestemd voor de
priesters, die de tempeldienst waarnemen; **46** en de zaal, die op
het noorden ligt, is bestemd voor de priesters, die de altaardienst
verrichten, namelijk voor de zonen van Sadok, die van de zonen
van Levi tot Jahweh mogen naderen, om zijn dienst waar te
nemen. **47** Hij mat de binnen-voorhof op: honderd el bedroeg de
lengte en honderd el de breedte; het was een vierkant, en het
altaar stond recht tegenover de tempel. **48** Daarna bracht hij mij
naar de voorhal van de tempel, en mat de deurposten van de
voorhal op: ze waren aan weerskanten vijf el diep. De poort was
veertien el breed, en de zijvlakken drie el aan weerskanten. **49**
De lengte van de voorhal bedroeg twintig el en de breedte twaalf

el; langs tien treden ging men er heen, en tegen de deurposten
stond aan weerskanten een zuil.

41 Hij leidde mij binnen in het Heilige, en mat de deurposten
op; ze waren aan weerskanten zes el diep. **2** De breedte van de
deur bedroeg tien el, juist zoals die van de tent; de zijvlakken
waren aan weerskanten vijf el. Hij mat de diepte op van het
Heilige: die bedroeg veertig el, en de breedte: twintig el. **3**
Daarna betrad hij het Inwendige, en mat de deurpost op, die twee
el diep was. De deur was zes el breed, en de zijvlakken waren
aan weerskanten zeven el. **4** Hij nam de diepte op, die twintig el
bedroeg; ook de breedte bedroeg twintig el. Het lag tegen het
Heilige aan; en hij verklaarde mij: dit is het Allerheiligste. **5** Toen
nam hij de dikte op van de wand van de tempel: die bedroeg zes
el. Aan drie kanten van de tempel was er een uitbouw van vier
el breedte. **6** Hier lagen de cellen in drie rijen van dertig cellen
boven elkaar; voor de cellen waren aan alle kanten inkortingen
gemaakt in de wand van de tempel, waarop de binten konden
rusten; zo behoefde men voor de steunpunten geen gaten te
breken in de wand van de tempel. **7** Naar gelang men een
verdieping hoger steeg, werden de cellen breder en ruimer; want
naar boven toe was de wand van de tempel aan alle zijden
van de tempel geleidelijk ingekort; daarom werd de uitbouw
naar boven toe breder. Van de begane grond af kon men langs
de middelste verdieping de bovenverdieping bereiken. **8** Aan
alle kanten van de tempel zag ik als fundament van de cellen
een verhoging van een volle roede, dus zes el ongeveer. **9** De
dikte van de buitenwand der cellen was vijf el. Er was een plein
tussen de cellen van de tempel en het zalengebouw; **10** het had
een breedte van twintig el aan drie zijden van de tempel. **11**

In de uitbouw was een deur naar het plein: één deur aan de
noordkant en één deur aan de zuidkant. De verhoging, die op
het plein uitkwam, was aan alle kanten vijf el breed. **12** Het
bijgebouw, dat aan de overzijde van het plein aan de westkant
lag, was zeventig el diep; de muur van het bijgebouw was aan
alle kanten vijf el dik, de lengte bedroeg negentig el. **13** Hij mat
de tempel op: de diepte bedroeg honderd el; ook de diepte van
het plein met het bijgebouw en zijn muren bedroeg honderd el;
14 de voorzijde van de tempel met het plein naar het oosten was
honderd el breed. **15** Ook mat hij de breedte op van het gebouw,
dat achter de tempel, maar met zijn gevel aan het plein lag; met
zijn muren aan weerszijden bedroeg de breedte honderd el.
Het Heilige, het Inwendige en de voorhal, die op de binnen-
voorhof uitkwam, **16** waren betimmerd, en schuin toelopende
vensters lieten aan alle kanten licht toe in de drie ruimten. Aan
alle kanten was er een houtbetimmering, van de grond tot de
vensters. De vensters waren met tapijten bedekt; ook voor de
toegang naar het Inwendige hing aan de buitenkant een tapijt.
17 Op de gehele wand waren aan alle kanten, van binnen en
van buiten, **18** cherubs en palmen aangebracht: tussen twee
cherubs één palm. De cherubs hadden twee gezichten: **19** een
mensengezicht, gekeerd naar de palm aan de ene kant, en
een leeuwenkop, gekeerd naar de palm aan de andere kant.
Ze waren aangebracht rondom de gehele tempel. **20** Van de
grond af tot op deurhoogte waren op de wand de cherubs en
de palmen aangebracht. **21** De deurposten van het heiligdom
vormden een vierkant. Vóór het Heilige stond iets, **22** dat op
een houten altaar geleek. Het was drie el hoog en twee el lang;
het had hoornen, en de voetstukken en wanden ervan waren

van hout. Hij sprak tot mij: Dit is de tafel, die vóór Jahweh's
aangezicht staat. **23** Het Heilige had twee deuren; **24** elke deur
had twee draaibare deurvleugels, twee aan de éne en twee
aan de andere deur; **25** op de deuren van het Heilige waren
cherubs en palmen aangebracht, juist zoals op de wanden.
26 Voor de voorhal was aan de buitenzijde een houten luifel;
en schuin toelopende vensters en palmen bevonden zich aan
weerszijden van de deurposten van de voorhal. Ook de cellen
van het tempelhuis hadden een luifel.

42 Vervolgens bracht hij mij naar buiten, naar de noordkant
van de binnen-voorhof, en leidde mij naar de zalenbouw, die ten
noorden van het plein en het bijgebouw lag. **2** De lengte ervan
bedroeg aan de noordkant honderd el, en de breedte vijftig el; **3**
op de ene kant lag het aan het twintig el brede plein van de
binnen-voorhof, en op de andere kant aan het plaveisel van de
buiten-voorhof. Het had aan weerskanten een galerij van drie
verdiepingen. **4** Aan de binnenkant liep een gang vóór de zalen,
van tien el breedte en honderd el lengte. De deuren lagen op
het noorden. **5** De bovenste zalen waren smaller, omdat de
galerijen daarvan meer ruimte afnamen dan van de benedenste
en de middelste zalen van het gebouw. **6** Want ze lagen in
drie verdiepingen; en omdat ze geen zuilen hadden, zoals de
zalen van de buiten-voorhof, waren de bovenste smaller dan
de benedenste en de middelste van het gebouw. **7** Buiten het
gebouw, aan de voorkant van de zalenbouw, stond er een muur,
die evenwijdig liep met de zalenbouw, in de richting van de
buiten-voorhof. Hij was vijftig el lang. **8** Want de breedte van de
zalenbouw, in de richting van de buiten-voorhof, bedroeg vijftig
el, terwijl de zalenbouw tegenover de tempel honderd el lang

was. **9** Onder in de zalenbouw was aan de oostkant, tegenover
de muur, een deur voor hen, die van de binnen-voorhof kwamen.
10 Daarna bracht hij mij naar de zuidkant van de tempel en ook
daar zag ik een zalenbouw aan de overzijde van het plein, en
tegenover het bijgebouw. **11** Er liep een gang voor, en hij had
dezelfde lengte en breedte, dezelfde uitgangen, inrichting en
deuren. **12** Ook onder in de zalenbouw, die zuidwaarts lag, was
er bij het begin van de muur, die in de richting van de buiten-
voorhof liep, een deur voor hen, die van het oosten kwamen. **13**
Hij sprak tot mij: De noordelijke zalen en de zuidelijke zalen, die
op het plein liggen, zijn de heilige zalen, waar de priesters, die
tot Jahweh mogen naderen, het hoogheilige eten; daar moeten
ze ook het hoogheilige, het dankoffer, het zonde-offer en het
schuldoffer neerleggen, omdat die plaats heilig is. **14** Komen
de priesters daar, dan mogen ze niet uit het heilige naar de
buiten-voorhof gaan, maar moeten ze daar hun dienstgewaden
neerleggen, want die zijn heilig. Ze moeten andere gewaden
aantrekken: dan eerst mogen ze op de plaats komen, die voor
het volk is bestemd **15** Toen hij klaar was met het opmeten van
de binnenbouw, bracht hij mij door de poort, die op het oosten
ligt, naar buiten, en mat de ringmuur op. **16** Hij mat met de
duimstok de oostkant: vijf honderd roeden aan de duimstok.
Toen wendde hij zich naar de noordkant, **17** en mat die: vijf
honderd roeden aan de duimstok. Vervolgens wendde hij zich
om naar de zuidkant, **18** en mat die: vijfhonderd roeden aan de
duimstok. **19** Tenslotte wendde hij zich naar de westkant en mat
die: vijfhonderd roeden aan de duimstok. **20** Aan vier zijden
mat hij hem op: de ringmuur, die het heilige van het profane
scheidde, was vijfhonderd el lang en vijfhonderd el breed.

43 Daarna bracht hij mij naar de poort, die op het oosten ligt, **2** en daar zag ik de heerlijkheid van Israëls God van het oosten komen. Het klonk als het ruisen van machtige wateren, en de aarde schitterde van zijn heerlijkheid. **3** De verschijning, die ik zag, geleek op de verschijning, die ik aanschouwd had, toen Jahweh de stad kwam verwoesten, en op de verschijning, die ik aan de Kebar-rivier had gezien. Ik viel plat ter aarde. **4** De heerlijkheid van Jahweh ging door de poort, die op het oosten ligt, de tempel binnen. **5** Een geest hief mij omhoog, en bracht mij naar de binnen-voorhof; daar zag ik, hoe de tempel vol was van Jahweh's heerlijkheid. **6** Toen hoorde ik iemand mij uit de tempel toespreken, terwijl de man nog altijd naast mij stond. **7** Hij sprak tot mij: Mensenkind, hier ziet ge de plaats van mijn troon en de plaats van mijn voetzolen, waar Ik voor altijd te midden van Israëls zonen zal wonen. Het zal niet meer voorkomen, dat het huis van Israël, het volk en zijn koningen, mijn heilige Naam met hun ontucht en met de lijken van hun dode koningen zullen ontwijden. **8** Want ze hadden hun drempel bij mijn drempel, en hun deurpost naast mijn deurpost geplaatst, zodat er slechts een wand was tussen Mij en hen; en zij hebben mijn heilige Naam ontwijd door de gruwelen die ze bedreven, zodat Ik hen in mijn toorn verteerde. **9** Maar voortaan zullen ze hun ontucht en de lijken hunner koningen ver van Mij houden, en zal Ik voor eeuwig in hun midden wonen. **10** Mensenkind, gij moet het huis van Israël over de tempel, zijn afmetingen en zijn model gaan spreken, opdat ze zich schamen over hun misdaden. **11** En als ze dan beschaamd staan over alles wat ze misdreven hebben, moet ge hen over de vorm van het huis, zijn inrichting, zijn uitgangen en ingangen, geheel zijn vorm en al

zijn voorschriften en al zijn regels inlichten, en die in hun bijzijn
beschrijven: opdat ze zich nauwkeurig houden aan alles, wat
op de vorm en de voorschriften betrekking heeft. **12** Dit is het
voorschrift omtrent de tempel: heel zijn terrein op de top van de
berg is overal hoogheilig; dit is dus voorschrift omtrent de tempel.
13 Hier volgen de afmetingen van het altaar in ellen: ellen van
één el en één handbreedte. Zijn sokkel is een el hoog en een el
breed; aan de rand daarvan loopt aan alle kanten een richel ter
hoogte van een span; dit is de onderbouw van het altaar. **14**
Van de sokkel in de grond tot aan de benedenste omloop is het
twee el, en de breedte daarvan bedraagt een el; van de kleine
omloop tot de grote omloop is het vier el, en de breedte daarvan
bedraagt één el. **15** De offerhaard is vier el hoog, en boven de
offerhaard steken vier horens uit. **16** De offerhaard is twaalf el
lang en twaalf breed, zodat zijn vier zijden een vierkant vormen.
17 De omloop is veertien el lang en veertien breed, dus aan
alle vier de kanten gelijk. De richel, die er omheen loopt, is een
halve el breed, en de goot ervan aan alle kanten eveneens een
halve el. Aan de oostzijde staat een trap. **18** Hij sprak tot mij:
Mensenkind, zegt Jahweh, de Heer: hier volgen de voorschriften
omtrent het altaar. De dag dat het gereed is, om er brandoffers
op te offeren en er bloed op te sprenkelen, **19** moet ge aan de
levitische priesters die van Sadok afstammen en tot Mij mogen
naderen, om mijn dienst waar te nemen, zegt Jahweh, de Heer,
een jonge stier als zonde-offer geven. **20** Ge moet er het bloed
van nemen, en het strijken aan de vier horens, op de vier hoeken
van de omloop en aan de richel, die rondom het altaar loopt; zo
moet ge het ontsmetten en zuiveren. **21** Neem dan den jongen
stier, het zonde-offer, en verbrand hem op de daartoe bestemde

plaats in de tempel, buiten het heiligdom. **22** Op de tweede dag
moet ge een gaven geitebok als zonde-offer brengen, en moet
men het altaar ontsmetten op dezelfde wijze als met den jongen
stier. **23** Zijt ge met het ontsmetten klaar, dan moet ge een
gaven jongen stier en een gaven ram uit de kudde brengen. **24**
Ge moet ze vóór Jahweh ‘s aanschijn brengen, en de priesters
moeten er zout op strooien, en ze als brandoffer aan Jahweh
opdragen. **25** Zeven dagen lang moet ge dagelijks een bok als
zonde-offer brengen, en een gaven jongen stier en een gaven
bok uit de kudde opdragen. **26** Zeven dagen lang moet men
het altaar zuiveren, reinigen en inwijden. **27** Na afloop van die
dagen, dus op de achtste dag en verder, zullen de priesters op
het altaar uw brandoffers en uw dankoffers brengen, en Ik zal u
genadig aannemen, zegt Jahweh, de Heer.

44 Toen bracht hij mij weer naar de buitenste oosterpoort voor
het heiligdom. Die was gesloten. **2** En Jahweh verklaarde mij:
Deze poort moet gesloten blijven. Hij mag niet geopend worden,
en niemand mag er binnen gaan; want Jahweh, de God van
Israël, is er door gekomen; dus moet hij gesloten blijven. **3** Alleen
de vorst mag er plaats nemen, om voor Jahweh ‘s aanschijn
brood te eten. Langs de poorthal moet hij binnenkomen, en
langs dezelfde weg terugkeren. **4** Vervolgens bracht hij mij
naar de noorderpoort tegenover de tempel. Ik keek toe, en zag,
hoe Jahweh’s heerlijkheid het huis van Jahweh vervulde; en ik
viel plat ter aarde. **5** En Jahweh sprak tot mij: Mensenkind, let
aandachtig op; kijk goed uit uw ogen en scherp uw oren op
alles wat Ik u ga zeggen over alle voorschriften van Jahweh’s
huis en over al zijn regels. Let goed op, wie er in de tempel
komt door alle uitgangen van het heiligdom. **6** En zeg tot het

onhandelbaar volk, tot Israëls huis: Zo spreekt Jahweh, de Heer!
Laat het nu uit zijn, huis van Israël, met al uw gruwelen; **7** want
ge hebt vreemdelingen, onbesneden van hart en lichaam, in
mijn heiligdom toegelaten, om mijn huis te ontwijden, terwijl gij
mijn spijs, vet, brood en bloed opdroegt. Ge hebt met al uw
gruwelen mijn verbond verbroken; **8** en in plaats van zelf mijn
heilige dienst te verrichten, hebt ge hen aangesteld, om in uw
plaats de dienst in mijn heiligdom waar te nemen. **9** Dit zegt
Jahweh, de Heer: Geen vreemdeling, onbesneden van hart
en lichaam, mag in mijn heiligdom komen. Dit geldt voor alle
vreemdelingen, die onder de Israëlieten wonen. **10** Waarachtig,
de levieten, die zich van Mij verwijderd hebben, toen Israël van
Mij afdwaalde en zijn gruwelen achterna liep, zij zullen hun
schuld dragen, **11** en in mijn heiligdom slechts dienst mogen
doen als bewakers van de tempelpoorten en als tempeldienaars.
Zij moeten voor het volk de brandoffers en slachtoffers slachten,
en te zijner beschikking staan, om het te dienen. **12** Omdat
ze hen voor hun gruwelbeelden hebben gediend, en voor het
huis van Israël een aanleiding tot zonde geweest zijn, daarom
heb Ik mijn hand opgestoken, zegt Jahweh, de Heer, **13** dat
zij hun schuld zullen dragen, en niet als mijn priesters tot Mij
mogen naderen, of aan mijn heilige voorwerpen mogen raken,
die hoogheilig zijn. Zo zullen ze hun schande ondervinden om
de gruwelen, die zij bedreven. **14** Daarom heb Ik hen belast
met de dienst van de tempel, met alle werkzaamheden en met
alles wat er te doen valt. **15** Maar de levietische priesters, de
afstammelingen van Sadok, die de dienst in mijn heiligdom
hebben waargenomen, toen de Israëlieten van Mij afdwaalden,
zij mogen tot Mij naderen, om Mij te dienen: zij mogen voor

mijn aanschijn treden, om Mij vet en bloed te offeren, zegt
Jahweh, de Heer. **16** Zij mogen in mijn heiligdom komen, zij
mogen naderen tot mijn tafel, om Mij te dienen; zij mogen mijn
dienst waarnemen. **17** Maar betreden zij de poorten van de
binnen-voorhof, dan moeten ze linnen gewaden aantrekken; zij
mogen geen wol dragen, als ze in de poorten van de binnen-
voorhof en in de tempel dienst doen. **18** Een linnen wrong
moeten ze om hun hoofd dragen en linnen lendenkleren om
hun middel. Ze mogen geen broeiende kleding dragen. **19**
Gaan ze naar de buiten-voorhof, naar het volk, dan moeten
ze hun dienstkleding uittrekken, in de zalen van het heiligdom
neerleggen, en andere gewaden aandoen; anders heiligen ze
het volk met hun gewaden. **20** Hun hoofd mogen ze niet kaal
scheren, maar ook mogen ze hun haar niet lang laten groeien;
ze moeten hun hoofdhaar behoorlijk knippen. **21** Wijn mag een
priester niet drinken, als hij de binnen-voorhof betreedt. **22**
Een weduwe of gescheiden vrouw mogen ze niet huwen, maar
enkel meisjes van Israëlietische afkomst of de weduwe van een
priester. **23** Ze moeten mijn volk het onderscheid leren tussen
heilig en profaan, en hen verschil leren maken tussen rein en
onrein. **24** Bij geschillen moeten zij als rechter optreden, en die
naar mijn wetten beslechten. Op al mijn feesten moeten ze mijn
bepalingen en voorschriften in acht nemen, en mijn sabbatten
moeten ze heilig houden. **25** Ze mogen niet bij een mensenlijk
komen, anders verontreinigen zij zich; enkel aan het lijk van
vader of moeder, zoon of dochter, broeder of ongehuwde zuster
mogen ze zich verontreinigen. **26** Is hij dan onrein geworden,
dan moet hij zeven dagen laten verlopen; **27** en als hij weer het
heiligdom en de binnen-voorhof betreedt, om in het heiligdom

dienst te doen, moet hij zijn zonde-offer brengen, zegt Jahweh,
de Heer. **28** Ze mogen geen erfdeel aanvaarden: Ik ben hun
erfdeel. Er mag hun geen bezit in Israël worden geschonken:
Ik ben hun bezit. **29** Van het spijsoffer, het zonde-offer en het
schuldoffer moeten ze leven; voor hen is ook alles, wat in Israël
met de ban wordt getroffen. **30** Van alle eerstelingen, wat het
ook is, en van alle offergaven, wat het ook is, van al uw gaven,
moet het beste voor de priesters zijn; ook het beste van uw
meel moet ge aan de priesters geven, om zegen over uw huis
te verkrijgen. **31** Vogels en beesten, die een natuurlijke dood
gestorven of verscheurd zijn, mogen de priesters niet eten.

45 Voordat ge het land in erfdelen toewijst, moet ge aan
Jahweh een gebied afstaan: een gewijd stuk grond van vijf
en twintig duizend el lang en twintig duizend breed; dat zal in
heel zijn omvang heilig zijn. **2** Daarvan is voor het heiligdom
bestemd een vierkant van vijfhonderd el op elke zijde, met een
afgesloten ruimte van vijftig el er omheen. **3** Van dat terrein
moet ge verder afbakenen een lengte van vijf en twintig duizend
el en een breedte van tien duizend, waarop ook het heiligdom,
het hoogheilige zal komen te staan. **4** Deze gewijde strook
grond zal toebehoren aan de priesters, die dienst doen in het
heiligdom, en die tot Jahweh mogen naderen, om Hem te
dienen: het zal dienen als een plaats voor hun huizen en een
gewijde plaats voor het heiligdom. **5** Verder een lengte van vijf
en twintig duizend el en een breedte van tien duizend: dat zal
aan de levieten, die de tempeldienst verrichten, in eigendom
behoren, met de steden, om er te wonen. **6** En als stadsbezit
moet ge een strook afbakenen van vijf en twintig duizend el
lang en vijf duizend breed, evenwijdig aan de heilige strook

land. Het is bestemd voor het gehele huis van Israël. **7** Voor
de vorst moet ge ter weerszijden van het heilig gebied en het
stadsbezit, vóór het heilig gebied en langs het stadsbezit, ten
westen en ten oosten een terrein bestemmen, dat even lang is
als een der stamgebieden, en dat zich van de westgrens tot
de oostgrens van het land uitstrekt. **8** Dat zal hem in Israël
in eigendom toebehoren, opdat Israëls vorsten mijn volk niet
langer tyranniseren. Daarna moet ge het land stamsgewijze
aan het huis van Israël toewijzen. **9** Dit zegt Jahweh, de Heer:
Laat het nu uit zijn, vorsten van Israël! Maakt een einde aan
willekeur en eigenbelang; handelt naar wet en recht, en bevrijdt
mijn volk van uw afpersingen, zegt Jahweh, de Heer! **10** Ge
moet een juiste weegschaal gebruiken, volwaardige maten
en vaten. **11** Efa en bat moeten een geijkte inhoud hebben,
waarbij een bat het tiende gedeelte van een chómer bevat
en een efa eveneens het tiende deel van een chómer. De
chómer moet standaardmaat zijn. **12** De sikkel is twintig gera
waard, en de mana zal bestaan uit een twintigsikkelstuk, een
vijfentwintigsikkelstuk en een vijftiensikkelstuk. **13** De volgende
belasting moet ge heffen: een zesde efa van elke chómer tarwe,
en een zesde efa van elke chómer gerst. **14** Het recht op de
olie bedraagt één tiende bat van elke kor; want tien bat is
een kor. **15** Verder één lam uit elke kudde van tweehonderd
stuks van Israëls veestapel. Deze belastingen zijn voor het
meeloffer, het brandoffer en het dankoffer bestemd, waardoor
ge vergiffenis moet verkrijgen, zegt Jahweh, de Heer. **16** Heel
de bevolking van het land moet deze belasting aan den vorst
in Israël afdragen; **17** en op den vorst rust de verplichting, op
feesten, nieuwemaandagen en sabbatten, op alle gedenkdagen

van het huis van Israël, voor brandoffers, meeloffer en dankoffer
te zorgen. Hij moet het zonde-offer, het meeloffer, het brandoffer
en de dankoffers leveren, om voor het huis van Israël vergiffenis
te verkrijgen. **18** Dit zegt Jahweh, de Heer: Op de eerste dag van
de eerste maand moet ge een gaven jongen stier uitzoeken, om
het heiligdom te ontsmetten. **19** Daartoe moet de priester bloed
van het zonde-offer nemen en het strijken aan de deurposten
van de tempel, op de vier hoeken van de omloop van het
altaar, en op de deurpost der poort van de binnen-voorhof. **20**
Datzelfde moet ge doen op de eerste dag der zevende maand
voor iemand, die bij vergissing of door onwetendheid tegen de
tempel gezondigd heeft. Zo zult ge verzoening verkrijgen voor de
tempel. **21** Op de veertiende dag van de eerste maand moet ge
het paasfeest vieren; zeven dagen lang moet ge ongedesemde
broden eten. **22** Die dag moet de vorst voor zichzelf en voor de
gehele bevolking van het land een var als zonde-offer opdragen.
23 En gedurende de zeven dagen van het feest moet hij dagelijks
aan Jahweh een brandoffer brengen van zeven gave varren en
zeven gave lammeren, en elke dag één geitebok als zonde-
offer; **24** bovendien een meeloffer van een efa per var en een
efa per ram, en bij elke efa een hin olie. **25** Op het feest van de
vijftiende dag der zevende maand moet hij zeven dagen lang
eenzelfde zonde-offer, brandoffer en meeloffer opdragen, met
evenveel olie.

46 Dit zegt Jahweh, de Heer: De oosterpoort van de binnen-
voorhof moet gedurende de zes werkdagen gesloten blijven;
alleen op sabbat- en op nieuwemaandag mag ze geopend
worden. **2** Dan moet de vorst van buiten door de poorthal
binnenkomen, en in de poortdeur blijven staan; dan zullen de

priesters zijn brandoffer en dankoffers opdragen, en hij zal zich
neerbuigen op de drempel van de poort. Als hij de poort verlaten
heeft, mag die tot de avond niet gesloten worden. **3** Maar het
gewone volk moet zich op sabbat- en nieuwemaandagen buiten
de ingang der poort voor Jahweh neerbuigen. **4** Het brandoffer,
dat de vorst op sabbatdag aan Jahweh moet brengen, zal
bestaan uit zes gave lammeren en één gaven ram, **5** met een
meeloffer van een efa bij den ram en een meeloffer naar eigen
keuze bij de lammeren, en bij iedere efa een hin olie. **6** Op
nieuwemaandag echter zal het offer bestaan uit een gaven
jongen stier, zes gave lammeren en een gaven ram. **7** Bij den
stier en den ram moet hij een meeloffer van een efa brengen, bij
de lammeren zoveel als hij zelf verkiest, en bij iedere efa een hin
olie. **8** Als de vorst de tempel bezoekt, moet hij langs de poorthal
binnenkomen, en langs dezelfde weg terugkeren. **9** Maar komt
op feestdagen het gewone volk voor Jahweh, dan moeten zij, die
langs de noorderpoort komen aanbidden, door de zuiderpoort
terugkeren; en zij die langs de zuiderpoort binnenkomen, moeten
door de noorderpoort vertrekken. Men mag niet terugkeren
door dezelfde poort, waardoor men gekomen is; men moet
langs de overkant heengaan. **10** De vorst moet tegelijk met de
anderen komen en heengaan. **11** Op feesten en gedenkdagen
zal het meeloffer een efa bedragen bij elken var en ram; bij
de lammeren mag hij geven wat hij wil, maar bij iedere efa
een hin olie. **12** Als de vorst uit eigen beweging brand- of
dankoffers brengt, een vrijwillig offer aan Jahweh, dan moet men
de oosterpoort voor hem openen, opdat hij op dezelfde wijze als
op sabbatdag zijn brandoffer en dankoffer kan brengen; maar
zodra hij is heengegaan, moet men de poort achter hem sluiten.

13 Elke dag moet ge een gaaf, éénjarig lam als brandoffer aan
Jahweh opdragen; elke morgen moet ge dat opdragen. **14** Ook
moet ge er elke morgen een meeloffer bijvoegen van een zesde
efa met een derde hin olie, om de bloem aan te maken. Dit is
het dagelijks meeloffer voor Jahweh: voor altijd ingesteld. **15**
Elke morgen moet men als dagelijks brandoffer het lam, het
meeloffer en de olie opdragen. **16** Dit zegt Jahweh, de Heer: Als
de vorst een stuk van zijn erfdeel aan een van zijn zonen ten
geschenke geeft, zal dat aan de zonen in eigendom behoren, en
hun erfelijk bezit zijn; **17** maar geeft hij een stuk van zijn erfdeel
ten geschenke aan een van zijn dienaren, dan zal het hem
slechts toebehoren tot het jaar der vrijlating, en daarna weer aan
den vorst vervallen; alleen het erfdeel van zijn zonen zal dus hun
eigendom zijn. **18** De vorst mag niets afnemen van het erfgoed
van het volk, door ze hun bezit af te persen; alleen eigen bezit
kan hij aan zijn zonen vermaken, opdat niemand van mijn volk
uit zijn bezit verdreven wordt. **19** Toen bracht hij mij door de
ingang terzijde van de poort, naar de heilige zalen, die voor de
priesters bestemd zijn en op het noorden liggen; daar zag ik
aan de uiterste westkant een ruimte. **20** Hij sprak tot mij: Dit is
de ruimte, waar de priesters het schuldoffer en het zonde-offer
moeten koken en het meeloffer bakken; zo behoeven ze niet
naar de buiten-voorhof te gaan, waardoor ze het volk zouden
heiligen. **21** Daarna bracht hij mij naar de buiten-voorhof, en
leidde mij langs de vier hoeken van de voorhof; en daar zag ik in
elke hoek van de voorhof een besloten ruimte. **22** In de vier
hoeken van de voorhof waren afgesloten ruimten van veertig el
lang en dertig breed: alle vier van dezelfde afmetingen. **23** Rond
alle vier liep een galerij, en onder de galerijen waren keukens

ingericht. **24** En hij verklaarde mij: Dit zijn de keukens, waar de
tempeldienaren voor het volk de slachtoffers moeten koken.

47 Toen bracht hij mij terug naar de ingang van de tempel, en
daar zag ik van onder de drempel van de tempel water stromen
in oostelijke richting; want de voorzijde van de tempel ligt op
het oosten. Het water vloeide onder de rechterzijwand van de
tempel door, zuidelijk langs het altaar. **2** Hij bracht me door
de noorderpoort naar buiten, en voerde me buitenom naar de
oosterpoort: daar borrelde het water op van de rechterzijwand! **3**
De man ging in oostelijke richting verder, met een duimstok in
zijn hand; hij mat een afstand af van duizend el, en liet mij door
het water waden: het water reikte tot de hiel. **4** Weer mat hij een
afstand af van duizend el, en liet mij door het water waden:
het water reikte tot de knieën. Weer mat hij een afstand af van
duizend el, en liet mij door het water waden: het water reikte tot
mijn middel. **5** Nog eens mat hij een afstand af van duizend
el, nu was het een ondoorwaadbare beek; want het water was
zo diep, dat men er in zwemmen kon: een ondoorwaadbare
beek. **6** Hij vroeg mij: Ziet ge dat mensenkind? Toen liet hij mij
teruggaan langs de rand van de beek, **7** en onderweg zag ik
aan beide oevers van de beek een zeer groot aantal bomen.
8 En hij zeide tot mij: Dit water stroomt naar de oostelijke
landstreek, verloopt naar de steppe, en mondt uit in de zee,
de zoutwaterzee, waarvan het water drinkbaar wordt. **9** Alle
levende wezens, alles wat zich beweegt, zal overal waar de
beek komt, kunnen leven. Er zal een overvloed aan vis daarin
zijn; want wanneer dit water erin uitmondt, wordt het zeewater
drinkbaar, en alles, waar de beek bijkomt, kan leven. **10** Dan
zullen van En-Gedi tot En-Egláim vissers aan de kant staan;

droogplaatsen voor netten zullen aan haar rechteroever liggen;
haar visstand zal even overvloedig zijn als in de grote zee. **11**
Maar het water van haar poelen en wadden wordt niet drinkbaar;
dat is voor zoutwinning bestemd. **12** Langs de beek zullen aan
weerszijden van haar oever allerlei vruchtbomen groeien, wier
bladeren niet verwelken en wier vrucht niet opraakt. Elk seizoen
dragen ze weer nieuwe vruchten; want het water, dat hen drenkt,
stroomt uit het heiligdom. Hun vruchten zullen eetbaar zijn, hun
bladeren zullen geneeskracht hebben. **13** Dit zegt Jahweh,
de Heer: Zo zal de grens lopen, waarbinnen ge het land aan
de twaalf stammen van Israël in erfbezit moet toewijzen, en
waarvan Josef twee delen ontvangt. **14** Ieder van u zal een
even groot deel bezitten van het land, dat Ik aan uw vaderen
onder ede beloofd heb, en dat u als erfbezit werd toegewezen.
15 Zo loopt de grens van het land. Aan de noordkant: van de
grote zee af langs Chetlon in de richting van Chamat; **16** dan
over Sedad, Berota en Sibráim, dat tussen het grondgebied van
Damascus en dat van Chamat ligt; dan tot Chaser-Enon, dat tot
het gebied van de Hauran behoort; **17** zodat de grens loopt van
de zee tot Chaser-Enon, en het grondgebied van Damascus
en dat van Chamat er noordelijk van ligt. Dit is de noordkant.
18 Aan de oostkant: van Chaser-Enon, tussen de Hauran en
Damascus, vormt de Jordaan de grens tussen Gilad en het land
Israël tot de oostelijke zee, tot Tamar. Dit is de oostkant. **19** Aan
de kant van de Négeb, ten zuiden: van Tamar tot het water van
Meribat-Kadesj, langs de beek naar de grote zee. Dit is de kant
van de Négeb, ten zuiden. **20** Aan de westkant vormt de grote
zee de grens tot het punt, van waaruit men Chamat bereikt. **21**
Dit land moet ge volgens de stammen van Israël onder elkaar

verdelen. **22** Ge moet het als bezit toewijzen aan u zelf, en
aan de vreemdelingen die onder u verblijven en die kinderen
onder u verwekt hebben. Ge moet ze beschouwen als geboren
Israëlieten, en ze zullen onder Israëls stammen een erfdeel
toegewezen krijgen; **23** ge moet hun een erfdeel geven in de
stam, waarin de vreemdeling woont, zegt Jahweh, de Heer.

48 Nu volgen de namen der stammen. In het uiterste noorden,
naast de weg van Chetlon in de richting van Chamat naar
Chaser-Enon, en met het grondgebied van Damascus en dat
van Chamat ten noorden, krijgt Dan een gebied van oost- tot
westgrens. **2** Aser een gebied van oost- tot westgrens, naast dat
van Dan. **3** Neftali een gebied van oost- tot westgrens, naast dat
van Aser. **4** Manasse een gebied van oost- tot westgrens, naast
dat van Neftali. **5** Efraïm een gebied van oost- tot westgrens,
naast dat van Manasse. **6** Ruben een gebied van oost- tot
westgrens, naast dat van Efraïm. **7** Juda een gebied van oost-
tot westgrens, naast dat van Ruben. **8** Naast het gebied van
Juda, van oost- tot westgrens, komt het heilig gebied te liggen,
dat ge moet afstaan, en dat vijf en twintig duizend el breed is, en
even lang als een der andere gebieden van oost- tot westgrens.
Midden daarop komt het heiligdom te staan. **9** Het gebied, dat
ge aan Jahweh moet afstaan, is vijf en twintig duizend el lang
en twintig duizend breed. **10** Voor de volgende personen zal
het heilig gebied bestemd zijn: De priesters krijgen een gebied,
dat aan de noordkant vijf en twintig duizend el lang is, aan
de westkant tienduizend breed, aan de oostkant tienduizend
breed, en aan de zuidkant vijf en twintig duizend lang. Midden
daarop komt het heiligdom van Jahweh te staan. **11** Aan de
gewijde priesters, de zonen van Sadok, die mijn dienst hebben

waargenomen, en die niet evenals de levieten afgedwaald zijn,
toen de Israëlieten afdwaalden, **12** zal het toebehoren als deel
van het heilig gebied, als iets hoogheiligs, grenzend aan het
terrein der levieten. **13** Evenwijdig aan het terrein der priesters
krijgen de levieten een terrein van vijf en twintig duizend el
lang en tien duizend breed. Samen dus een lengte van vijf en
twintig duizend el en een breedte van twintig duizend. **14** Niets
mogen ze daarvan verkopen of inruilen; het beste van het land
mag niet in andere handen overgaan, want het is aan Jahweh
gewijd. **15** De vijfduizend el, die van de breedte overblijven, op
de strook van de vijf en twintig duizend el, is profaan land, en
dient de stad tot woonplaats en weidegrond. Midden daarop
komt de stad te staan. **16** Dit is de omvang van de stad: aan
de noordkant vijf en veertig honderd el, aan de zuidkant vijf
en veertig honderd, aan de oostkant vijf en veertig honderd
en aan de westkant vijf en veertig honderd. **17** Daarenboven
een weidegrond voor de stad van tweehonderd vijftig el in het
noorden, tweehonderd vijftig in het zuiden, tweehonderd vijftig
in het oosten en tweehonderd vijftig in het westen. **18** Wat er
dan van de lengte langs het heilig gebied overblijft, namelijk
tienduizend el oostelijk en tienduizend westelijk, daarvan zal
de opbrengst dienen tot levensonderhoud van de bewoners
der stad. **19** Uit alle stammen van Israël zal de bevolking der
stad samengesteld zijn. **20** Dit gehele gebied: een vierkant van
vijf en twintig duizend el bij vijf en twintig duizend el, moet ge
afstaan als heilig gebied en stadsbezit. **21** Wat er overblijft is
voor den vorst. Wat aan weerskanten van het heilig gebied en
het stadsbezit ligt, oostelijk naast de vijf en twintig duizend el
van het heilig gebied tot de oostgrens toe, en westelijk naast de

vijf en twintig duizend el van het heilig gebied tot de westgrens
toe, en wat evenwijdig aan de stamgebieden loopt, zal den vorst
toebehoren. Het heilig gebied met de tempel zal er middenin
liggen. **22** Het land, dat enerzijds aan het grondbezit der levieten
en het stadsbezit grenst—die midden tussen het gebied van
den vorst liggen—en dat anderzijds tussen de gebieden van
Juda en Benjamin ligt, zal den vorst toebehoren. **23** Wat de
overige stammen betreft: Benjamin krijgt een gebied van oost- tot
westgrens; **24** Simeon een gebied van oost- tot westgrens, naast
dat van Benjamin; **25** Issakar een gebied van oost- tot westgrens,
naast dat van Simeon; **26** Zabulon een gebied van oost- tot
westgrens, naast dat van Issakar; **27** Gad een gebied van oost-
tot westgrens, naast dat van Zabulon. **28** Naast het gebied van
Gad, aan de kant van de Négeb, ten zuiden, loopt de grens.
Deze gaat van Tamar over het water van Meribat-Kadesj en
langs de beek naar de grote zee. **29** Tot zover dus over het land,
dat ge aan de stammen van Israël als erfdeel moet toewijzen,
en over hun stamgebieden, spreekt Jahweh, de Heer. **30** Nu
volgen de uitgangen van de stad. **31** De stadspoorten zijn naar
de stammen van Israël genoemd. Aan de noordkant, die vijf en
veertighonderd el lang is, liggen drie poorten: een Rubenpoort,
een Judapoort en een Levipoort. **32** Aan de oostkant, die vijf en
veertighonderd el lang is, liggen drie poorten: een Josefpoort,
een Benjaminpoort en een Danpoort. **33** Aan de zuidkant,
die vijf en veertighonderd el lang is, liggen drie poorten: een
Simeonpoort, een Issakarpoort en een Zabulonpoort. **34** Aan
de westzijde, die vijf en veertighonderd el lang is, liggen drie
poorten: een Gadpoort, een Aserpoort en een Neftalipoort. **35**

De gehele omtrek bedraagt achttienduizend el. En de naam der
stad zal voortaan zijn: Jahweh is daar!

Daniël

1 In het derde jaar der regering van Jehojakim, koning van
Juda, trok Nabukodonosor, koning van Babel, tegen Jerusalem
op, en belegerde het. **2** De Heer leverde Jehojakim, koning
van Juda, met een gedeelte der vaten van Gods huis aan hem
uit. De tempelvaten bracht hij naar Sjinar over in de tempel
van zijn god, en plaatste ze in de schatkamer van zijn god.
3 Bovendien gaf de koning aan Asjpenaz, het hoofd zijner
eunuchen, bevel, enige Israëlieten, die van koninklijke bloede
waren of tot de adel behoorden, mee te nemen. **4** Het moesten
jonge mannen zijn zonder enig lichaamsgebrek, schoon van
gestalte, veelzijdig ontwikkeld, met grote kennis en verstandelijke
aanleg, en geschikt om dienst te doen in het paleis van den
koning. Hij moest ze onderricht geven in het schrift en de taal
der Chaldeën, **5** terwijl de koning zelf hun dagelijks voedsel
bepaalde van de spijzen der koninklijke tafel en van de wijn
uit zijn eigen kelder. Zo moesten ze drie jaar lang worden
opgeleid, om dan in dienst van den koning te treden. **6** Onder
hen bevonden zich ook de Judeërs Daniël, Chananja, Misjaël en
Azarja; **7** maar het hoofd der eunuchen gaf hun andere namen:
Beltsjassar aan Daniël, Sjadrak aan Chananja, Mesjak aan
Misjaël, en Abed-Nego aan Azarja. **8** Maar Daniël had het vaste
voornemen gemaakt, zich niet te verontreinigen met de spijzen
der koninklijke tafel en met de wijn uit diens kelder; daarom
vroeg hij het hoofd der eunuchen verlof, zich van onreine spijzen
te mogen onthouden. **9** Maar ofschoon God Daniël gunst en
medelijden bij het hoofd der eunuchen had doen vinden, **10** zei
toch het hoofd der eunuchen tot Daniël: Ik ben bang, dat mijn
koninklijke meester, die zelf uw spijs en drank heeft bepaald,

uw voorkomen minder gunstig zal vinden dan van de andere
knapen van uw jaren, en dat ik dan door uw schuld mijn hoofd
bij den koning verbeur. **11** Nu deed Daniël een poging bij den
kamerheer, aan wiens zorg het hoofd der eunuchen Daniël,
Chananja, Misjaël en Azarja had toevertrouwd: **12** Neem eens
een proef met uw dienaren tien dagen lang, en laat ons enkel
groenten eten en water drinken. **13** Vergelijk dan ons voorkomen
met dat van de knapen, die van de koninklijke dis hebben
gegeten; en handel dan met uw dienaren naar uw bevinding.
14 Hij was hun terwille, en nam met hen een proef van tien
dagen. **15** En na verloop van tien dagen zagen zij er beter en
welvarender uit dan al de andere knapen, die van de koninklijke
dis hadden gegeten. **16** Toen nam de kamerheer de spijzen en
de wijn, die ze moesten gebruiken, weg, en gaf hun groenten.
17 Daarom schonk God, behalve wijsheid, die vier jonge mannen
begrip en kennis van allerlei schrift, en aan Daniël bovendien
inzicht in alle visioenen en dromen. **18** Toen dan ook de tijd
was verstreken, waarop zij op bevel van den koning vóór hem
moesten worden gebracht, en de overste der eunuchen ze aan
Nabukodonosor had voorgesteld, **19** onderhield zich de koning
met hen; en het bleek, dat niemand van hen allen zich met
Daniël, Chananja, Misjaël en Azarja kon meten. Zo traden zij
in dienst van den koning, **20** en in iedere zaak, waarbij het
aankwam op wijsheid en inzicht, bemerkte de koning, zo dikwijls
hij hen ondervroeg, dat zij tienmaal bekwamer waren dan alle
zieners en waarzeggers in heel zijn rijk. **21** Daniël bleef daar tot
het eerste jaar van koning Cyrus.

2 In het twaalfde jaar zijner regering had Nabukodonosor een
droom, waardoor zijn geest werd ontsteld, zodat hij niet meer kon

slapen. **2** Daarom gaf de koning bevel, de zieners, waarzeggers,
tovenaars en magiërs te ontbieden, om den koning zijn droom te
verklaren. Toen ze voor den koning waren verschenen, **3** zeide
hij hun: Ik heb een droom gehad; en mijn geest is er zo van
ontsteld, dat ik de droom wil begrijpen. **4** De magiërs gaven den
koning ten antwoord: De koning leve voor eeuwig! Verhaal de
droom aan uw dienaars, dan zullen wij er de uitleg van geven. **5**
Maar de koning sprak tot de magiërs: Mijn besluit is genomen!
Wanneer gij me niet zowel de droom als de uitleg kunt zeggen,
zult ge in stukken worden gehouwen, en zullen uw huizen in
puin worden gelegd; **6** doch wanneer ge mij de droom en zijn
uitleg kunt geven, dan zult ge rijke geschenken van mij krijgen,
en met eer worden overladen. Vertel me derhalve de droom en
zijn uitleg. **7** Maar ze zeiden opnieuw: De koning moge eerst de
droom aan zijn dienaars vertellen, dan zullen wij er de uitleg van
geven. **8** Toen sprak de koning: Ik weet heel goed, dat ge maar
tijd zoekt te winnen, omdat ge ziet, dat mijn besluit is genomen,
9 u allen met hetzelfde vonnis te treffen, wanneer ge mij de
droom niet kunt zeggen. Ge hebt afgesproken, mij te beliegen en
te bedriegen, totdat ik misschien van inzicht verander. Derhalve,
vertelt mij de droom; dan weet ik meteen, dat ge mij ook zeggen
kunt, wat hij beduidt. **10** De magiërs gaven den koning ten
antwoord: Er is niemand ter wereld, die kan vertellen wat de
koning verlangt; daarom heeft nog nooit een koning, hoe groot
en machtig hij ook was, zo iets van zijn zieners, waarzeggers of
magiërs geëist. **11** Wat de koning verlangt, is veel te moeilijk, en
er is niemand, die het den koning kan zeggen dan de goden
alleen; maar die hebben geen omgang met mensen. **12** Nu werd
de koning zo woedend en boos, dat hij bevel gaf, alle wijzen van

Babel te doden. **13** Toen het bevel was uitgevaardigd, de wijzen
te doden, werden ook Daniël en zijn vrienden gezocht, om te
worden vermoord. **14** Maar Daniël verzette zich met veel beleid
en verstand tegen Arjok, het hoofd van de koninklijke lijfwacht,
die er op uit was getrokken, om de wijzen van Babel te doden.
15 En hij zeide tot Arjok, den bevelhebber des konings: Waarom
heeft de koning toch zo'n hard bevel gegeven? Arjok vertelde
Daniël, wat er gebeurd was, **16** Nu liet Daniël den koning
verzoeken, hem enige tijd te laten, om den koning de uitleg te
geven. **17** Daarop ging Daniël naar huis, en deelde Chananja,
Misjaël en Azarja, zijn vrienden, mede, wat er gebeurd was.
18 Ze moesten God in de hemel om ontferming smeken met
betrekking tot dit geheim, opdat men Daniël en zijn vrienden niet
zou vermoorden met de overige wijzen van Babel. **19** Toen werd
in een nachtelijk visioen aan Daniël het geheim geopenbaard.
En Daniël loofde God in de hemel, **20** en sprak: De Naam van
God moet worden geprezen In de eeuwen der eeuwen; Want
Hem is de wijsheid en kracht! **21** Hij is het, die tijden en stonden
verandert, Die koningen afzet en koningen aanstelt; Die wijsheid
verleent aan de wijzen, En inzicht aan de verstandigen. **22** Hij
is het, die openbaart wat diep en geheim is, Die weet wat in
't duister geschiedt: Bij hem woont het licht! **23** U, den God
mijner vaderen, loof ik en prijs ik, Want Gij hebt mij wijsheid
geschonken en kracht; Gij hebt mij aanstonds doen weten,
waarom wij U smeekten, Ons geopenbaard, waar de koning naar
vroeg! **24** Daarop ging Daniël naar Arjok toe, wien de koning had
opgedragen, de wijzen van Babel te doden. En hij zeide tot hem:
Ge moet de wijzen van Babel niet doden; breng mij voor den
koning, dan zal ik den koning de uitleg geven. **25** Toen bracht

Arjok zo gauw mogelijk Daniël voor den koning, en sprak tot
hem: Ik heb onder de ballingen van Juda iemand gevonden, die
den koning uitleg kan geven. **26** Nu richtte de koning het woord
tot Daniël, die Beltsjassar werd genoemd: Zijt gij in staat mij te
zeggen, wat voor droom ik gehad heb, en wat hij betekent? **27**
Maar Daniël gaf den koning ten antwoord: Het geheim, waar de
koning naar vraagt, kunnen geen wijzen, geen waarzeggers,
zieners of sterrenwichelaars den koning doen kennen. **28** Maar
er is een God in de hemel, die geheimen openbaart, en Hij heeft
aan koning Nabukodonosor bekend willen maken, wat in de
toekomst zal geschieden. Uw droom en uw visioenen, die gij op
uw legerstede hadt, ontstonden, **29** toen gij op uw legerstede
laagt te denken over hetgeen de toekomst zal brengen. Toen
heeft Hij, die de geheimen ontsluiert, U bekend gemaakt, wat er
zal geschieden. **30** En mij is dit geheim bekend, niet door een
wijsheid, die ik zou vóór hebben boven andere schepselen, maar
het is mij geopenbaard, opdat den koning de uitleg daarvan zou
worden geschonken, en gij de gedachten van uw hart zoudt
verstaan. **31** Gij hadt, o koning, het volgend visioen. Zie, voor u
stond een beeld! Het was ontzaglijk hoog, had een schitterende
glans, maar zijn gedaante was vreselijk. **32** Het hoofd van dat
beeld was van het zuiverste goud; zijn borst en armen waren
van zilver, zijn buik en lenden van koper, **33** zijn schenkels van
ijzer, zijn voeten een mengsel van ijzer en leem. **34** Terwijl gij er
naar bleeft kijken, raakte er, zonder dat er een hand naar werd
uitgestoken, een steen van de berg los; hij trof het beeld tegen
de voeten van ijzer en leem, en verbrijzelde ze. **35** Daardoor
vielen ijzer, leem, koper, zilver en goud op een hoop in puinen.
Ze werden als kaf op een dorsvloer in de zomer; de wind joeg

ze weg, zodat er geen spoor van overbleef. Maar de steen,
die het beeld had getroffen, werd een geweldige berg, die de
hele aarde besloeg. **36** Dat was de droom; nu zullen we den
koning zeggen, wat hij betekent. **37** Gij zelf, o koning, koning
der koningen, wien God in de hemel het koningschap, kracht,
sterkte en eer heeft geschonken, **38** en onder wiens macht Hij
alle mensen, waar ze ook wonen, met de dieren op ‘t veld en
de vogels in de lucht heeft gesteld, en die Hij over die allen
deed heersen: gij zelf zijt het hoofd van goud. **39** Maar na u zal
er een ander koninkrijk komen, dat geringer is dan het uwe;
daarna weer een derde van koper, dat over de hele aarde zal
heersen. **40** En het vierde rijk zal sterk zijn als ijzer; want zoals
ijzer alles verbrijzelt, vernielt en vermorzelt, zo zal het al die
anderen verbrijzelen en vermorzelen. **41** Maar dat de voeten en
tenen, zoals gij gezien hebt, voor een deel van leem van den
pottenbakker waren, en voor een deel van ijzer, betekent: het zal
een verdeeld koninkrijk zijn Het zal iets van de stevigheid van
ijzer hebben, omdat gij gezien hebt, dat het ijzer was, dat met
het kleileem vermengd was. **42** En dat de tenen der voeten voor
een deel uit ijzer waren en voor een deel uit leem, betekent: een
deel van het rijk zal sterk zijn, en een ander deel broos. **43** En
dat het ijzer, zoals gij gezien hebt, met leem vermengd was,
betekent: zij zullen zich wel door huwelijk vermengen, maar de
delen zullen geen eenheid vormen, evenmin als het ijzer zich
met leem verbindt. **44** Maar in de dagen van die koningen zal
God in de hemel een koninkrijk stichten, dat in eeuwigheid niet te
gronde zal gaan, en wiens heerschappij aan geen ander volk zal
worden overgedragen. Het zal al die koninkrijken vermorzelen
en vernielen, maar zelf in eeuwigheid blijven bestaan. **45** Want

gij hebt toch gezien, dat er een steen, zonder dat er een hand
naar werd uitgestoken, losraakte van de berg, en ijzer, koper,
leem, zilver en goud verbrijzelde. De grote God heeft den koning
geopenbaard, wat in de toekomst zal geschieden. De droom
is waarachtig, en zijn uitleg betrouwbaar. **46** Toen viel koning
Nabukodonosor op zijn aangezicht neer, bracht Daniël hulde, en
beval, hem offer en wierook te brengen. **47** En de koning zeide
tot Daniël: Waarachtig, uw God is de God der goden en de Heer
der koningen. Hij is het, die wat verborgen is openbaart; want
gij hebt dit geheim kunnen ontsluieren. **48** Daarna overlaadde
de koning Daniël met eer, gaf hem vele kostbare geschenken,
en stelde hem aan tot bestuurder van heel de provincie van
Babel, en tot opperste leider van al de wijzen van Babel. **49**
Maar op verzoek van Daniël droeg de koning het bestuur over
de provincie van Babel aan Sjadrak, Mesjak en Abed-Nego op,
terwijl Daniël zelf aan het hof van den koning verbleef.

3 Eens had koning Nabukodonosor een gouden beeld laten
maken, zestig el hoog en zes el breed. Hij liet het oprichten op de
vlakte van Doera, in de provincie van Babel. **2** Toen liet koning
Nabukodonosor de landvoogden oproepen, met de bestuurders,
stadhouders, bevelhebbers, schatmeesters, staatsraden, rechters
en alle provinciebeambten, om tegenwoordig te zijn bij de
inwijding van het beeld, dat koning Nabukodonosor had opgericht.
3 Daarom kwamen de landvoogden, bestuurders, stadhouders,
bevelhebbers, schatmeesters, staatsraden, rechters en alle
provinciebeambten bijeen, om het beeld in te wijden, dat koning
Nabukodonosor had opgericht. En terwijl ze voor het beeld
stonden, dat Nabukodonosor had opgericht, **4** riep een heraut uit
alle macht: “Volken, naties en tongen; zó luidt voor u het bevel! **5**

Wanneer ge het schallen zult horen van hoornen en fluiten, citers
en harpen, pijpen en orgels, en alle andere muziekinstrumenten,
moet gij u neerwerpen, om het gouden beeld te aanbidden, dat
koning Nabukodonosor heeft opgericht. **6** Wie dan niet neervalt
om te aanbidden, zal ogenblikkelijk in een gloeiende vuuroven
worden geworpen!" **7** "Zodra men dan ook het schallen hoorde
van hoornen en fluiten, citers en harpen, pijpen en orgels, en
alle andere muziekinstrumenten, wierpen alle volken, naties en
tongen zich onmiddellijk neer, en aanbaden het gouden beeld,
dat koning Nabukodonosor had opgericht. **8** Maar spoedig
kwamen nu enige chaldeeuwse mannen naar voren, om de
Joden aan te klagen. **9** Ze namen het woord, en zeiden tot
koning Nabukodonosor: De koning leve voor eeuwig! **10** Gij
zelf, o koning, hebt een bevel uitgevaardigd, dat, als men het
schallen zou horen van hoornen en fluiten, citers en harpen,
pijpen en orgels, en alle andere muziekinstrumenten, iedereen
zich neerwerpen moest, om het gouden beeld te aanbidden; **11**
en wie niet neerviel ter aanbidding, in de gloeiende vuuroven
zou worden geworpen. **12** Nu zijn er enige joodse mannen hier,
Sjadrak, Mesjak en Abed-Nego, die gij met het bestuur van
de provincie Babel hebt belast. Die mannen, o koning, storen
zich niet aan uw bevel; uw god vereren ze niet, en het gouden
beeld, dat gij hebt opgericht, aanbidden ze niet. **13** Toen beval
Nabukodonosor, in woede ontstoken, Sjadrak, Mesjak en Abed-
Nego te gaan halen; en die mannen werden voor den koning
gebracht. **14** Nabukodonosor sprak ze toe: Sjadrak, Mesjak,
Abed-Nego, hebt ge met opzet mijn god niet vereerd, en het
gouden beeld niet aanbeden, dat ik heb opgericht? **15** Zijt ge
misschien nu nog bereid, als ge het schallen zult horen van

hoornen en fluiten, citers en harpen, pijpen en orgels, en alle
andere muziekinstrumenten, u neer te werpen en het beeld te
aanbidden, dat ik heb gemaakt? Zo ge het niet wilt aanbidden,
zult ge onmiddellijk in de gloeiende vuuroven worden geworpen;
en welke god zou u dan uit mijn hand kunnen redden? **16**
Sjadrak, Mesjak en Abed-Nego gaven koning Nabukodonosor
ten antwoord: Wij achten het niet nodig, hierover nog iets te
zeggen. **17** Als het moet, dan is onze God, dien wij vereren,
machtig genoeg, om ons uit de gloeiende vuuroven te redden,
en zal Hij ons ook uit uw hand verlossen, o koning. **18** Maar
ook, wanneer dit niet gebeurt, weet dan, o koning, dat wij toch
uw god niet vereren, en het gouden beeld niet aanbidden, dat
gij hebt opgericht. **19** Toen werd Nabukodonosor zo woedend
op Sjadrak, Mesjak en Abed-Nego, dat zijn gelaatstrekken er
zich van verwrongen. Hij beval, de oven nog zevenmaal heter
dan anders te stoken; **20** en aan de sterkste mannen van zijn
leger gaf hij bevel, Sjadrak, Mesjak en Abed-Nego te binden,
en in de gloeiende oven te werpen. **21** Terstond werden deze
mannen geboeid, en met kleren en al, met hemd, muts en
mantel, in de gloeiende vuuroven geworpen. **22** En de oven
was op uitdrukkelijk bevel van den koning zo heet gestookt, dat
de mannen, die Sjadrak, Mesjak en Abed-Nego naar boven
droegen, door de vlammen werden gedood. **23** Maar ofschoon
deze drie mannen, Sjadrak, Mesjak en Abed-Nego, geboeid in
de gloeiende vuuroven waren gevallen, **24** Hevig ontsteld vloog
koning Nabukodonosor overeind, en riep zijn raadsheren toe:
Wij hebben toch drie mannen geboeid in het vuur geworpen? Ze
gaven den koning ten antwoord: Zonder twijfel, o koning. **25**
De koning hernam: Maar ik zie vier mannen vrij door het vuur

gaan; zij hebben geen enkel letsel gekregen, en de vierde ziet er
uit als een godenzoon. **26** Nu ging Nabukodonosor naar het
gat van de gloeiende oven, en riep; Sjadrak, Mesjak, Abed-
Nego, dienaars van den allerhoogsten God, klimt uit en komt
hier. Toen kwamen Sjadrak, Mesjak en Abed-Nego uit het vuur
te voorschijn. **27** De landvoogden, bestuurders, stadhouders
en raadsheren van den koning liepen te hoop, en zagen, dat
het vuur het lijf van die mannen niet had gedeerd; het haar op
hun hoofd was niet eens geschroeid, en hun mantels waren
niet beschadigd; ze brachten zelfs geen brandlucht mee. **28**
Nu nam Nabukodonosor het woord, en sprak: Geloofd zij de
God van Sjadrak, Mesjak en Abed-Nego; Hij heeft zijn engel
gezonden, om zijn dienaars te redden, die vol vertrouwen op
Hem het koninklijk bevel overtraden, en hun lichamen prijs
gaven, omdat ze geen god wilden vereren en aanbidden, dan
hun eigen God. **29** Daarom beveel ik: “Iedereen, tot welk volk,
natie of tong hij behoort, die oneerbiedig durft spreken over
den God van Sjadrak, Mesjak en Abed-Nego, zal in stukken
worden gehouwen, en zijn huis zal in puin worden gelegd;
want er is geen andere god, die zó kan verlossen.” **30** Daarop
bevestigde koning Sjadrak, Mesjak en Abed-Nego in hun post in
de provincie van Babel.

4 Koning Nabukodonosor, aan alle volken, naties en tongen,
die op de gehele aarde wonen: Heil! **2** Het heeft mij behaagd,
de tekenen en wonderen te verhalen, die de allerhoogste
God aan mij heeft gewrocht. **3** Hoe groot zijn zijn tekenen,
hoe machtig zijn wonderen; zijn koningschap is een eeuwig
koningschap, zijn heerschappij duurt van geslacht tot geslacht!
4 ik, Nabukodonosor, leefde onbekommerd in mijn huis, en vol

levenslust in mijn paleis. **5** Maar ik kreeg een droom, die mij
opschrikte, en gezichten en visioenen op mijn legerstee, die mij
verontrustten. **6** Daarom gaf ik bevel, alle wijzen van Babel te
ontbieden, om mij de droom te verklaren. **7** Toen de zieners,
waarzeggers, magiërs en sterrenwichelaars waren verschenen,
vertelde ik hun de droom; maar ze konden er mij geen uitleg van
geven. **8** Eindelijk verscheen ook Daniël, die naar de naam van
mijn god Beltsjassar genoemd wordt, en met de geest der heilige
goden vervuld is. Ook hem vertelde ik mijn droom: **9** Beltsjassar,
hoofd der zieners; ik weet, dat de geest der heilige goden in u
woont, zodat geen enkel geheim u in verlegenheid brengt. Hoor
wat ik in mijn droom heb gezien, en geef mij er de verklaring van.
10 Ik zag dan op mijn legerstee de volgende visioenen: Zie een
boom stond midden op aarde, ontzaglijk hoog, **11** en de boom
was groot en geweldig; tot de hemel reikte zijn top, tot aan de
grenzen der aarde was hij zichtbaar. **12** Zijn loof was prachtig,
zijn vrucht overvloedig; aan allen bood hij spijs, en al wat leeft
vond er zijn voedsel; de wilde dieren zochten er schaduw, in zijn
takken nestelden de vogels uit de lucht. **13** Ik bleef toezien naar
de visioenen, die ik op mijn legerstee had. En zie: uit de hemel
daalde een heilige engel, **14** en riep met machtige stem: Houwt
de boom om, slaat zijn takken weg; schudt zijn loof af, verstrooit
zijn vruchten; de dieren moeten onder hem weg, de vogels heen
uit zijn takken. **15** Maar laat zijn wortels in de aarde, in boeien
van ijzer en koper: midden in het groen op het veld, bevochtigd
door dauw uit de hemel; en met de dieren moet hij het gras
op de aarde delen. **16** Zijn mensenhart zal worden verwisseld,
een dierenhart hem worden gegeven. Zo zullen zeven tijden
over hem heen gaan. **17** Dit vonnis berust op de beslissing der

engelen, deze uitspraak op het woord der heiligen; opdat de
levenden zullen erkennen, dat de Allerhoogste de macht heeft
over het rijk van de mensen; dat Hij het geeft aan wien Hij wil,
en zelfs den geringste der mensen daarover kan aanstellen!
18 Dit is de droom, die ik, koning Nabukodonosor, heb gezien.
Beltsjassar, geef gij mij nu de uitleg. Want alle wijzen van mijn
rijk konden er mij geen verklaring van geven; maar gij kunt het
wel, omdat de geest der heilige goden in u woont. **19** Toen stond
Daniël, die ook Beltsjassar wordt genoemd, een tijdlang onthutst,
en zijn eigen gedachten beangstigden hem. Maar de koning
zeide: Beltsjassar, laat de droom en zijn betekenis u geen angst
aanjagen! Nu nam Beltsjassar het woord en sprak: Heer, mocht
de droom uw haters gelden, en zijn betekenis uw vijanden! **20**
De boom, die gij hebt gezien: die groot was en geweldig; wiens
top tot aan de hemel reikte, en gezien werd over de hele aarde;
21 wiens loof prachtig was en wiens vrucht overvloedig; die spijs
bood aan allen; waaronder de wilde dieren vertoefden, en in
wiens takken de vogels uit de lucht nestelden: **22** gij zijt het, o
koning; gij, die groot zijt en machtig; wiens majesteit ontzaglijk
is, en reikt tot de hemel; en wiens heerschappij zich uitstrekt tot
aan de grenzen der aarde. **23** En de heilige engel, o koning, die
gij uit de hemel zaagt dalen, en die sprak: Houwt die boom om
en richt hem ten gronde; maar laat zijn wortels in de aarde, in
boeien van ijzer en koper; midden in het groen op het veld en
bevochtigd door dauw uit de hemel, en delend met de dieren op
het veld, totdat er zeven tijden over hem zijn heengegaan: **24**
dit is de uitleg, o koning; en het is tegelijk het besluit van den
Allerhoogste met betrekking tot mijn heer en koning. **25** Men zal
u uit de gemeenschap der mensen stoten, en uw woonplaats

zal wezen bij de dieren op het veld; als runderen zal men u
gras laten eten, en gij zult worden bevochtigd door de dauw uit
de hemel. Zo zullen zeven tijden over u heengaan, totdat gij
erkent, dat de Allerhoogste de macht heeft over het rijk van
de mensen, en dat Hij het geven kan wien Hij wil. **26** Maar
dat men bevel gaf, de wortels van de boom te laten staan,
betekent: gij krijgt uw koningschap terug, zodra gij de macht
van de Hemel erkent. **27** Moge daarom mijn raad u behagen, o
koning! Delg uw zonden door aalmoezen uit, en uw schuld door
barmhartigheid jegens de armen. Misschien blijft uw voorspoed
dan toch bestendig! **28** Dit alles werd aan koning Nabukodonosor
vervuld. **29** Want toen de koning twaalf maanden later eens op
het koninklijk paleis in Babel wandelde, **30** riep hij uit: Is dit niet
het grootse Babel, dat ik door de macht van mijn rijkdom en tot
glorie van mijn majesteit tot koninklijk verblijf heb gebouwd! **31**
Nog was het woord in de mond van den koning, toen er een
stem kwam uit de hemel: Koning Nabukodonosor, er wordt u
gezegd: het koningschap wordt u ontnomen; **32** men stoot u uit
de gemeenschap der mensen, uw woonplaats zal wezen bij
de dieren op het veld, en als runderen zal men u gras laten
eten; zeven tijden zullen over u heengaan, totdat gij erkent, dat
de Allerhoogste de macht heeft over het rijk van de mensen,
en dat Hij het geven kan wien Hij wil. **33** En terstond ging
dit woord aan Nabukodonosor in vervulling. Hij werd uit de
gemeenschap der mensen gestoten, at gras als het rund, en
door de dauw uit de hemel werd zijn lichaam bevochtigd, totdat
zijn haren lang als van leeuwen waren geworden, en zijn nagels
als van gieren. **34** Maar toen de tijd was verlopen, sloeg ik,
Nabukodonosor, mijn ogen ten hemel, en mijn verstand keerde

terug. En ik zegende den Allerhoogste, loofde en prees Hem, die
eeuwig leeft: Zijn macht is een eeuwige macht; Zijn koningschap
duurt van geslacht tot geslacht! **35** Al die de aarde bewonen,
betekenen niets; Hij doet wat Hij wil met het heir des hemels. Er
is niemand, die zijn hand kan weerhouden, Of tot Hem zeggen:
wat doet Gij? **36** Nu is het verstand in mij terug, Met de glorie
van mijn koningschap. Mijn luister en glans keren weer, En mijn
ministers en hovelingen zoeken mij op. In mijn koningschap ben
ik hersteld, Nog groter macht is mij geschonken! **37** Nu loof ik,
Nabukodonosor, Nu verhef en prijs ik den Koning des hemels:
Wiens daden allen waarheid zijn, Wiens wegen allen gerecht;
Maar die de hoogmoedigen Weet te vernederen!

5 Koning Belsjassar richtte eens een groot feestmaal aan voor
duizend man van zijn hof. Toen Belsjassar ten aanschouwen
van die duizend man zich aan de wijn had bedronken, **2** beval
hij in zijn roes, de gouden en zilveren vaten te halen, die
zijn vader Nabukodonosor uit de tempel van Jerusalem had
weggenomen, daar de koning met zijn hof, zijn vrouwen en
bijvrouwen, daaruit wilde drinken. **3** Men bracht dus de gouden
en zilveren tempelvaten, die uit het huis van God in Jerusalem
waren weggeroofd; en de koning met zijn hof, zijn vrouwen
en bijvrouwen, dronken eruit. **4** En onder het drinken van de
wijn verheerlijkten ze hun goden van goud en zilver, koper
en ijzer, hout en steen. **5** Maar eensklaps kwamen er vingers
van een mensenhand te voorschijn, en schreven iets op de
gepleisterde muur van het koninklijk paleis, juist tegenover de
lichtkroon, zodat de koning de schrijvende hand kon zien. **6** De
koning verschoot van kleur en raakte helemaal onthutst; zijn
lendespieren verslapten en zijn knieën knikten tegen elkander. **7**

En de koning gilde het uit, dat men de waarzeggers, magiërs en
sterrenwichelaars zou gaan halen, en dat men hun uit naam van
den koning moest zeggen: Wie dit schrift lezen kan, en mij er
de uitleg van geeft, zal met purper worden bekleed, met een
gouden keten om zijn hals, en de derde heerser zijn in het rijk. **8**
Maar ofschoon alle wijzen des konings verschenen, konden ze
toch het schrift niet lezen, en den koning er geen uitleg van
geven. **9** Koning Belsjassar werd bleek van angst en ontzetting,
en ook zijn hof was ontsteld. **10** Op het gillen van koning en hof
kwam de koningin de feestzaal binnen. En de koningin sprak: De
koning leve voor eeuwig! Laat uw gedachten u niet verontrusten,
en uw kleur niet verschieten. **11** Er is een man in uw rijk, die met
de geest der heilige goden vervuld is, en in wien in de dagen van
uw vader inzicht, scherpzinnigheid en haast goddelijke wijsheid
werden gevonden. Koning Nabukodonosor, uw vader, heeft hem
tot leider der zieners, waarzeggers, magiërs en sterrenwichelaars
aangesteld; **12** want de koning, uw vader, had in Daniël, dien
de koning Beltsjassar genoemd had, een buitengewone geest
gevonden, met kennis en inzicht in het verklaren van dromen,
het oplossen van raadsels en het ontwarren van knopen. Laat
dus Daniël ontbieden, en hij zal u de uitleg geven. **13** Toen
dan Daniël voor den koning gebracht was, sprak de koning tot
Daniël: Gij zijt dus Daniël, die tot de joodse ballingen behoort,
welke mijn koninklijke vader uit Juda heeft overgebracht? **14**
Ik heb van u gehoord, dat de geest der goden op u rust, en
dat er inzicht, scherpzinnigheid en buitengewone wijsheid in u
worden gevonden. **15** Zo juist zijn de wijzen en waarzeggers
voor mij gebracht, om dit schrift te lezen, en mij er de uitleg van
te geven, maar ze konden de zaak niet verklaren. **16** Maar ik

heb van u gehoord, dat gij raadsels kunt oplossen en knopen
ontwarren. Welnu, zo gij in staat zijt, het schrift te lezen, en mij
er de uitleg van geeft, zult ge met purper worden bekleed, met
een gouden keten om uw hals, en zult ge de derde heerser
zijn in het rijk. **17** Toen nam Daniël het woord, en sprak tot den
koning: Houd uw geschenken, en geef uw gaven aan anderen.
Ik zal zó wel het schrift voor den koning gaan lezen, en hem er
de uitleg van geven. **18** De allerhoogste God, o koning, had
uw vader Nabukodonosor koningschap en majesteit, glorie en
luister verleend. **19** Voor de majesteit, die Hij hem gaf, beefden
en sidderden alle volken, naties en tongen: wien hij wilde kon hij
doden, en wien hij wilde schonk hij het leven; wien hij wilde hief
hij omhoog, en wien hij wilde kon hij vernederen. **20** Maar toen
zijn hart zich opblies van trots, en zijn geest zich tot hoogmoed
verstompte, werd hij verdreven van den troon van zijn rijk, en
van zijn glorie beroofd; **21** hij werd uit de gemeenschap der
mensen gestoten, en zijn hart werd gelijk aan dat van een dier;
hij kreeg bij de wilde ezels een woonplaats, men gaf hem gras
te eten als runderen, en zijn lichaam werd door de dauw uit de
hemel bevochtigd, totdat hij erkende, dat de allerhoogste God de
macht heeft over het rijk van de mensen, en daarover aanstelt
wien Hij wil. **22** En gij Belsjassar, zijn zoon, ofschoon u dit alles
bekend was, hebt uw hart niet vernederd, **23** maar den Heer van
de hemel getrotseerd; men heeft u de vaten van zijn tempel
gebracht, en gij hebt er met uw hof, uw vrouwen en bijvrouwen,
wijn uit gedronken; gij hebt goden verheerlijkt van zilver en goud,
van koper en ijzer, van hout en van steen, die niet zien, niet
horen, niet kennen; maar gij hebt den God niet vereerd, in wiens
hand uw adem ligt en heel uw lot. **24** Daarom heeft Hij die hand

gezonden, en dit schrift laten tekenen. **25** Dit is het, wat er
getekend staat: Mene, tekel oeparsin. **26** En dit is de uitleg er
van. Mene: “geteld” heeft God uw koningschap, en er een eind
aan gemaakt. **27** Tekel: “gewogen” zijt gij op de weegschaal,
maar gij zijt te licht bevonden. **28** Peres: “losgescheurd” is uw
rijk, en aan de Meden en Perzen gegeven. **29** Toen werd Daniël
op bevel van Belsjassar met purper bekleed, met een gouden
keten om zijn hals, en werd hij uitgeroepen tot derde heerser in
het rijk. **30** Maar in diezelfde nacht werd Belsjassar, de koning
der Chaldeën, gedood; **31** en Darius, de Mediër, nam het rijk in
bezit, toen hij twee en zestig jaar oud was.

6 Het had Darius behaagd, over het koninkrijk honderd twintig
landvoogden aan te stellen, die over het hele rijk waren verspreid.
2 En over hen stelde hij weer drie ministers aan, aan wie die
landvoogden rekenschap moesten afleggen, opdat de koning
geen schade zou lijden; en Daniël was er één van. **3** Maar
omdat Daniël de ministers en landvoogden ver overtrof, daar hij
een buitengewone geest bezat, dacht de koning er over, hem
over het hele rijk te stellen. **4** Daarom trachtten de ministers en
landvoogden bij Daniël een reden tot aanklacht te vinden met
betrekking tot zijn rijksbestuur. Maar ze konden geen enkele
grond ontdekken, of iets wat verkeerd was; want hij was trouw,
en er viel verzuim noch fout in hem te bespeuren. **5** Toen zeiden
die mannen: We zullen tegen dien Daniël geen enkele aanklacht
kunnen verzinnen, als we die niet tegen hem vinden door de wet
van zijn God. **6** Daarom trachtten die ministers en landvoogden
den koning te overrompelen, en zeiden tot hem. Koning Darius
leve voor eeuwig! **7** Alle rijksministers, bestuurders, landvoogden,
staatsraden en stadhouders hebben het raadzaam geacht, dat er

een koninklijk besluit wordt uitgevaardigd en een streng verbod
wordt afgekondigd, dat iedereen, die gedurende dertig dagen
een bede durft richten tot god of mens, wie het ook is. behalve
alleen tot u, koning, in de leeuwenkuil zal worden geworpen. **8**
Heb dus de goedheid, o koning, het verbod uit te vaardigen en
het besluit te ondertekenen, opdat het onveranderlijk wordt en
onherroepelijk als een wet van Meden en Perzen. **9** Daarom
ondertekende Darius het besluit met het verbod. **10** Zodra Daniël
vernomen had, dat het bevelschrift was uitgevaardigd, ging hij
naar huis, en met de vensters van zijn opperzaal in de richting
van Jerusalem geopend, wierp hij zich drie maal per dag op de
knieën, en aanbad en loofde zijn God, juist zoals hij dat vroeger
gewoon was. **11** Zo konden die mannen Daniël bespieden, en
troffen ze hem aan, terwijl hij bad en smeekte tot zijn God. **12**
Toen begaven ze zich naar den koning, om over het koninklijk
verbod te spreken, en ze zeiden tot hem: Hebt gij niet een
verbod ondertekend, dat iedereen, die gedurende dertig dagen
een bede durft richten tot god of mens, wie het ook is, behalve
alleen tot u, koning, in de leeuwenkuil zal worden geworpen? De
koning antwoordde: Dat staat vast, en is onherroepelijk als een
wet van Meden en Perzen. **13** Nu zeiden ze tot den koning:
Daniël, een van de joodse ballingen, stoort zich niet aan u, o
koning, noch aan het verbod door u ondertekend; hij blijft bidden,
driemaal per dag. **14** Toen de koning dit hoorde, raakte hij in
grote verlegenheid; hij zon op middelen, om Daniël te redden, en
tot zonsondergang toe stelde hij alles in het werk, om hem vrij te
laten. **15** Maar die mannen bleven bij den koning aandringen, en
zeiden tot den koning: Denk er aan, o koning: het is een wet
van Meden en Perzen, dat geen enkel verbod of besluit kan

worden herroepen, dat door den koning is uitgevaardigd. **16** Daarop gaf de koning bevel, Daniël te halen. Doch terwijl men Daniël in de leeuwenkuil wierp, zei de koning tot hem: Moge uw God, dien gij zo trouw hebt gediend, u redden. **17** Daarna haalde men een steen, en legde hem op de opening van de kuil; en de koning verzegelde hem met zijn eigen zegel en met het zegel van zijn hovelingen, opdat niemand iets tegen Daniël zou kunnen ondernemen. **18** Toen ging de koning naar zijn paleis, en bracht de nacht in vasten door; hij liet geen vrouwen bij zich brengen, en de slaap ontvlood zijn ogen. **19** Maar bij de eerste morgenschemering stond de koning op, en ijlde angstig naar de leeuwenkuil. **20** En bij de kuil gekomen, riep de koning tot Daniël met klagende stem: Daniël, dienaar van den levenden God; heeft uw God, dien gij zo trouw hebt gediend, u van de leeuwen kunnen redden? **21** En Daniël riep den koning terug: De koning leve voor eeuwig! **22** Mijn God heeft zijn engel gezonden, om de muil der leeuwen te stoppen; ze hebben mij geen leed gedaan, omdat ik niet enkel voor Hem onschuldig werd bevonden, maar ook tegen u, o koning, geen kwaad heb gedaan. **23** Uitermate verheugd gaf de koning bevel, Daniël uit de kuil te trekken. En toen men Daniël uit de kuil had getrokken, kon men aan hem geen letsel bespeuren; want hij had vertrouwd op zijn God. **24** Maar nu gaf de koning bevel, de mannen te halen, die Daniël hadden belasterd, om ze met hun kinderen en vrouwen in de leeuwenkuil te werpen. Nog hadden ze de grond van de kuil niet bereikt, of de leeuwen grepen ze aan, en kraakten al hun beenderen stuk. **25** Daarop richtte koning Darius een schrijven aan alle volken, naties en tongen, die over de hele aarde wonen: “Heil! **26** Ik heb een bevel uitgevaardigd, dat men in mijn hele

rijksgebied den God van Daniël moet vrezen en duchten. Want
Hij is een levende God, die in eeuwigheid blijft; zijn koningschap
is onverwoestbaar, en zijn heerschappij zonder eind. **27** Hij redt
en verlost, doet tekenen en wonderen in hemel en aarde: Want
Hij heeft Daniël uit de klauwen der leeuwen gered!" **28** En Daniël
bleef in hoog aanzien onder het bestuur van Darius en onder de
regering van Cyrus, den Pers.

7 In het eerste jaar van Belsjassar, koning van Babel, had
Daniël op zijn legerstede een droom met visioenen. Hij schreef
de droom in hoofdzaken op. **2** Daniël nam het woord en sprak: Ik
zag in mijn nachtelijk visioen: Zie, de vier winden van de hemel
brachten de grote zee in beroering; **3** en vier geweldige beesten,
allen verschillend, stegen op uit de zee. **4** Het eerste was als
een leeuw, maar met adelaarsvleugels. Maar terwijl ik er naar
keek, werden zijn vleugels uitgetrokken; het werd opgeraapt
van de grond, op zijn poten gezet als een mens, en van een
mensenhart voorzien. **5** Een tweede beest kwam te voorschijn:
het leek op een beer, stond half overeind, en hield in zijn muil
drie ribben tussen de tanden. Men riep het toe: Op, verslind
veel vlees. **6** Nog bleef ik toezien. Een ander beest kwam te
voorschijn: het beest was als een panter; maar het had vier
vogelvleugels op zijn rug, en het had vier koppen bovendien. Het
kreeg macht. **7** Nog bleef ik staren op mijn nachtelijk visioen.
Een vierde beest kwam te voorschijn. Het was ontstellend en
vreselijk, en ongehoord sterk. Het had geweldige ijzeren tanden,
en klauwen van koper; het vrat en verscheurde, en wat het
overliet, vertrapte het nog met zijn poten. Het verschilde veel
van al de voorafgaande beesten: want het had tien horens. **8**
Terwijl ik naar die horens keek, zie: daar schoot nog een andere

horen tussen hen op; hij was klein, maar verdrong toch drie van
de vorige horens. Zie, die horen had ogen als die van een mens.
maar ook een mond vol onbeschaamdheid. **9** Ik zag toe: Toen
werden er tronen geplaatst, en een Hoogbejaarde zette zich
neer; zijn kleed was wit als sneeuw, zijn hoofdhaar blank als wol.
Zijn troon gloeide als vlammen, de raderen ervan als laaiend
vuur. **10** Een stroom van vuur rolde aan, en golfde voor Hem
uit. Duizendmaal duizenden dienden Hem, en tienduizendmaal
tienduizenden waren Hem dienstbaar. Het gerechtshof zette
zich neer, en de boeken werden geopend. **11** En terwijl ik
bleef letten op de onbeschaamde taal, die door de horen werd
uitgeslagen, zag ik, dat het beest werd gedood, en zijn lijk
werd weggesmeten en in de vlammen gegooid. **12** En ook de
overige beesten werden beroofd van hun macht, ofschoon hun
een levensduur voor tijd en wijle was geschonken. **13** Ik bleef
staren op het nachtelijk visioen: En zie, met de wolken des
hemels kwam iemand als een mensenzoon. Hij trad tot voor
den Hoogbejaarde, en werd vóór Hem geleid. **14** Hem werd de
heerschappij gegeven, met heerlijkheid en koningschap; alle
volken, naties en tongen moesten Hem dienen. Zijn macht is een
eeuwige macht, die nooit zal vergaan; en zijn koninkrijk is een
rijk, dat nooit wordt verwoest. **15** Toen werd ik, Daniël, hierdoor
in mijn geest verontrust, en de visioenen joegen mij angst aan.
16 Ik trad op een van de aanwezigen toe, en vroeg hem, wat
dit alles beduidde. Hij sprak mij toe, en gaf mij deze uitleg:
17 Deze vier geweldige beesten zijn vier koningen, die zullen
opstaan uit de aarde. **18** Maar dàn zullen de heiligen van den
Allerhoogste het koningschap ontvangen, en dit koningschap
voor eeuwig behouden, voor altijd en immer! **19** Maar ik wilde

vooral zekerheid hebben over het vierde beest, dat van alle
andere verschilde: dat zo ontstellend en vreselijk was, dat ijzeren
tanden had en klauwen van koper, dat vrat en verscheurde, en
wat het overliet nog met zijn poten vertrapte. **20** Ook over de
tien horens op zijn kop. En over die andere horen, die opschoot,
en waarvoor er drie moesten wijken; over die horen, die ogen
had en een mond vol onbeschaamdheid; die geweldiger was
dan de andere. **21** Want ik had gezien, dat die horen strijd
voerde met de heiligen en de overhand op hen had, **22** totdat de
Hoogbejaarde kwam en aan de heiligen van den Allerhoogste
recht verschafte, en totdat de tijd was aangebroken, waarop de
heiligen het koningschap blijvend behielden. **23** Zo sprak hij:
Het vierde beest is een vierde rijk, dat op aarde zal zijn, en
verschillen zal van alle andere rijken. Het zal de hele aarde
verslinden, haar vertrappen, verscheuren. **24** De tien horens zijn
tien koningen, die uit dat rijk zullen opstaan. Maar na hen zal
er een andere opstaan, die van de vorige zal verschillen. Drie
koningen zal hij doen vallen, **25** en een hoge toon tegen den
Allerhoogste aanslaan. Hij zal de heiligen van den Allerhoogste
mishandelen, en zich vermeten, feesttijden en wet te veranderen.
Zij zullen aan zijn greep worden overgeleverd: één tijd en tijden
en een halve tijd. **26** Maar als het gerechtshof zich nederzet, zal
men hem zijn macht ontnemen, die verwoesten en voor altijd
vernielen. **27** Maar de heerschappij, het gezag en de macht
over de koninkrijken onder de ganse hemel zal gegeven worden
aan het volk, aan de heiligen van den Allerhoogste. Hun rijk
zal een rijk zijn voor eeuwig, en alle machten zullen hen in
gehoorzaamheid dienen. **28** Dit was het einde van het gezicht.

Ik, Daniël, werd er in mijn geest zozeer van ontsteld, dat mijn
kleur er van verschoot. Toch bewaarde ik het in mijn hart.

8 In het derde jaar der regering van koning Belsjassar had ik,
Daniël, een visioen na het andere, dat ik vroeger aanschouwd
had. **2** Ik zag in dit visioen, dat ik mij tijdens het gezicht in de
vesting Sjoesjan bevond in de provincie van Elam, en dat ik
aan de rivier de Oelai stond, toen ik het visioen aanschouwde.
3 Ik sloeg mijn ogen op en zag toe: Zie, voor de rivier stond
een ram met twee horens; de horens waren beiden groot, maar
de een was hoger dan de andere, en de grootste schoot het
laatst omhoog. **4** Ik zag den ram naar het westen stoten, en
naar het noorden en zuiden; geen enkel beest hield het tegen
hem vol, of kon zich aan zijn greep ontworstelen. Hij deed wat
hij wilde, en groeide in macht. **5** Ik bleef toezien: Zie, uit het
westen kwam een geitebok over de hele oppervlakte der aarde
gelopen, zonder de grond aan te raken. De bok had een heel
bijzondere horen tussen zijn ogen. **6** Hij ging op den ram met de
twee horens af, dien ik voor de rivier had zien staan, en stormde
op hem los met onstuimige kracht. **7** Ik zag, hoe hij den ram
bereikte, woedend hem aanviel, den ram maar bleef stoten en
hem zijn beide horens brak, zodat de ram geen kracht meer
bezat, om hem weerstand te bieden. Toen smeet hij hem tegen
de grond en trapte er op; en er was niemand, die den ram uit
zijn greep kon verlossen. **8** Nu werd die geitebok hoe langer hoe
sterker; maar op het toppunt van zijn macht brak de grote horen
af. Vier andere kwamen in zijn plaats, naar de vier hemelwinden
gericht. **9** En uit een van die vier kwam een hoorn te voorschijn,
die klein begon, maar geweldig groeide naar het zuiden en
oosten en het Heerlijke Land. **10** Hij verhief zich tegen het

hemels heir, smeet een deel van het heir met een deel van de
sterren tegen de grond, en trapte er op. **11** Hij verhief zich zelfs
tegen den Vorst van het heir, beroofde Hem van zijn dagelijks
offer, en vernederde zijn heilige woning. **12** En het heir werd aan
de goddeloosheid prijsgegeven, tegelijk met het offer, en de
waarheid tegen de grond geworpen; hij deed wat hij wilde. **13**
Toen hoorde ik een heilige spreken, en die heilige vroeg aan een
andere: Hoelang blijft dit visioen nog van kracht? Hoelang wordt
het dagelijks offer gestaakt, blijft de gruwel der verwoesting
duren, wordt heiligdom en heir vertreden? **14** En hij gaf hem
ten antwoord: Tweeduizend driehonderd avonden en morgens;
dan zal het heiligdom worden gereinigd. **15** Toen ik, Daniël, het
visioen had aanschouwd, en het zocht te begrijpen, zie: daar
stond iemand in mijn nabijheid, die de gedaante had van een
man. **16** En ik hoorde een mensenstem uit de Oelai roepen:
Gabriël, geef hem verklaring van het visioen. **17** Hij kwam naar
de plaats waar ik stond; maar toen hij naderde, werd ik bang,
en viel op mijn aangezicht neer. Hij zeide tot mij: Let goed op,
mensenkind; want het visioen doelt op de tijd van het einde. **18**
Maar toen hij mij aansprak, viel ik in zwijm met het gezicht op de
grond. Doch hij raakte mij aan, en richtte mij weer overeind. **19**
En hij sprak: Zie, ik maak u bekend, wat zal gebeuren in de
eindtijd van gramschap; want het visioen doelt op de tijd van het
einde. **20** De ram met de twee horens, dien gij gezien hebt,
doelt op de koningen der Meden en Perzen. **21** De geitebok
beduidt de koningen der Grieken; en de grote horen tussen zijn
ogen is de eerste koning. **22** En dat hij afbrak, en vier anderen
in zijn plaats verschenen, betekent: vier koninkrijken zullen uit
zijn volk verrijzen, maar zonder zijn kracht. **23** Maar als hun

heerschappij ten einde zal zijn, en de maat der misdaden vol:
zal een koning opstaan met onbeschaamdheid op zijn gelaat,
bedreven in listen, **24** en geweldig in kracht. Ongelooflijk kwaad
zal hij stichten, en doen wat hij wil. Machtigen zal hij te gronde
richten, het volk der heiligen eveneens. **25** Zijn sluwheid zal hem
doen slagen, met het bedrog dat hij pleegt; dan wordt hij trots
in zijn hart, en stort hij velen onverhoeds in het verderf. Zelfs
tegen den Vorst der vorsten zal hij opstaan; maar hij zal worden
gebroken, zonder dat men een hand naar hem uitsteekt. **26** En
het visioen van de avonden en morgens is waarachtig, zoals het
gezegd is. Maar gij moet het visioen verzegelen; want het wordt
eerst na vele dagen vervuld. **27** Ik Daniël was aan het eind van
mijn krachten, en dagen lang ziek. Toen eerst kon ik opstaan, en
weer dienst bij den koning verrichten. Maar ik bleef onthutst over
het visioen, ofschoon niemand het merkte.

9 In het eerste jaar van Darius, den zoon van Achasjwerosj,
die van afkomst een Mediër was, maar koning was geworden
over het rijk der Chaldeën: **2** in het eerste jaar zijner regering
trachtte ik, Daniël, uit de boeken inzicht te krijgen in het getal van
de zeventig jaren, die over de puinen van Jerusalem moesten
voorbijgaan, zoals Jahweh tot den profeet Jeremias gezegd
had. **3** En ik wendde mij tot God den Heer, om door bidden en
smeken, in vasten, en in zak en as, het te kunnen verstaan. **4**
Ik bad tot Jahweh, mijn God, en legde deze schuldbekentenis
af: Ach mijn Heer: Gij zijt de grote en ontzaglijke God, die
het verbond en de genade gestand doet aan hen, die Hem
liefhebben en zijn geboden volbrengen. **5** Maar wij hebben
gezondigd en kwaad gedaan; wij hebben misdreven en ons
verzet, zijn afgeweken van uw geboden en wetten. **6** Wij hebben

niet naar de profeten, uw dienaars, geluisterd, die in uw naam
tot onze koningen hebben gesproken, en tot onze vorsten en
vaderen, tot het hele volk van het land. **7** Gij zijt rechtvaardig, o
Heer. Daarom ligt thans het schaamrood op ons gelaat: op de
mannen van Juda en de inwoners van Jerusalem; op heel Israël
in alle landen, dichtbij of veraf, waarheen Gij ze verstrooid hebt
om de ontrouw, die ze tegen U hebben gepleegd. **8** Ja Heer, de
schaamte bedekt ons gelaat, ons met onze koningen, vorsten en
vaderen; want we hebben gezondigd tegen U. **9** Zeker, bij den
Heer onzen God is erbarming en vergeving; maar wij bleven
tegen Hem in verzet, **10** en luisterden niet naar de stem van
Jahweh, onzen God, om volgens de wetten te leven, die Hij ons
had gegeven door de profeten, zijn dienaars. **11** Heel Israël heeft
uw wet overtreden, heeft U verlaten, en niet naar uw stem willen
horen. Zo werden over ons de vloek en de eed uitgestort, die in
de wet van Moses, den dienaar van God, staan geschreven;
want wij hebben gezondigd tegen Hem. **12** Daarom ook deed Hij
zijn woord gestand, dat Hij gesproken had tegen ons en onze
leiders, die ons bestuurden: dat Hij een rampspoed over ons zou
brengen zó groot, als er nog nooit onder heel de hemel, als er in
Jerusalem nog nooit was geweest. **13** Al die rampspoed moest
ons treffen, zoals in Moses' wet staat geschreven, omdat we
Jahweh onzen God niet hadden vermurwd, door ons te bekeren
van onze zonden en te denken aan uw getrouwheid. **14** Zo bleef
Jahweh bedacht, het onheil over ons uit te storten: want Jahweh
onze God is rechtvaardig in al wat Hij doet, en wij luisterden
niet naar zijn stem. **15** Nu dan, mijn Heer onze God, die met
krachtige hand uw volk hebt geleid uit het land van Egypte, en
zó U een naam hebt verworven tot op de huidige dag: ach,

we hebben gezondigd, we hebben misdreven! **16** Heer, laat
toch naar de volheid van uw ontferming uw ziedende toorn van
Jerusalem wijken, van uw stad en uw heilige berg; want om
de zonde van ons en de ongerechtigheid van onze vaderen
zijn Jerusalem en uw volk een hoon geworden voor onze hele
omgeving. **17** Verhoor dan, onze God, het bidden en smeken
van uw dienaar. Laat, om uwentwil zelf, uw aanschijn stralen
over uw heiligdom, dat in puin ligt, o Heer. **18** Mijn God, neig uw
oor en wil horen; open uw ogen en aanschouw onze puinen,
en de stad, die naar U is genoemd. Neen, niet op grond onzer
werken, maar om uw grote barmhartigheid leggen wij ons gebed
voor U neer. **19** Heer, geef verhoring; Heer, schenk vergiffenis;
Heer, zie toe en grijp in! Toef niet langer, mijn God, om uwentwil
zelf; want uw stad en uw volk dragen úw Naam. **20** Zo bleef ik
spreken en bidden, mijn eigen zonde belijden en die van Israël
mijn volk, en legde ik voor Jahweh, mijn God, mijn smeekgebed
neer voor de heilige berg van mijn God. **21** Nog was ik aan het
bidden, toen Gabriël, de man dien ik vroeger in een visioen
had aanschouwd, in snelle vlucht kwam aangevlogen, en mij
tegen de tijd van het avondoffer bereikte. **22** Hij kwam, om mij te
onderrichten, en sprak mij toe: Daniël, thans ben ik gekomen,
om u volledig inzicht te geven. **23** Reeds bij de aanvang van uw
gebed is er een woord gesproken, en nu ben ik gekomen, om
het u bekend te maken; want gij zijt zeer geliefd. Overweeg
dus aandachtig wat er gezegd werd, en tracht het visioen te
verstaan. **24** Zeventig weken zijn vastgesteld voor uw volk en
voor uw heilige stad: om de boosheid te doen ophouden, en aan
de zonde een einde te maken; om de schuld te verzoenen, en
eeuwige gerechtigheid te brengen; om het zegel te drukken op

visioen en voorspelling, en den Heilige der heiligen te zalven.
25 Weet het dan wel, en versta het goed: Van het ogenblik af,
waarop het woord werd gesproken, om Jerusalem weer op te
bouwen, tot aan een gezalfde en vorst: zijn zeven weken. En
twee en zestig weken lang zal het hersteld en herbouwd zijn: met
pleinen en wallen, maar in troebele tijden. **26** En na die twee en
zestig weken zal een gezalfde worden gedood, en niemand komt
voor hem op. Dan zullen stad en heiligdom worden onteerd,
door een vorst, die komt met zijn volk. Van het begin tot het eind
zal hij woeden door oorlog, vonnis en puin, **27** maar met velen
een innig verbond sluiten, een hele week lang. En op de helft
van die week zal hij slacht- en spijsoffer doen ophouden; en in
plaats daarvan komt een ontzettende gruwel, totdat verdelging
en wraakgericht zich aan den vernieler voltrekt!

10 In het derde jaar van Cyrus, den koning der Perzen, werd
aan Daniël, ook Beltsjassar geheten, een openbaring gegeven.
Dit woord was waarachtig, al sprak het ook van vreselijke nood.
Daar hij die openbaring wilde verstaan, werd hem in een visioen
het inzicht verleend. **2** In die tijd was ik, Daniël, drie weken
lang in diepe rouw gedompeld; **3** ik at geen lekkere spijzen,
vlees noch wijn kwam over mijn lippen, en ik zalfde mij geen
enkele keer, voordat er drie volle weken waren verlopen. **4**
Maar op de vier en twintigste dag der eerste maand bevond ik
mij aan de oever van de grote rivier, de Tigris. **5** Toen ik mijn
ogen opsloeg: zie, daar zag ik een man in een linnen gewaad
en met een gordel van het fijnste goud om de lenden. **6** Zijn
lichaam was als smaragd, zijn gelaat was als een bliksemflits;
zijn ogen waren als laaiende vlammen, zijn armen en voeten
als glimmend koper; en de stem waarmee hij sprak, was als

het rumoer van een volksoploop. **7** Ik alleen, Daniël, zag die
verschijning. De mannen, die bij me waren, zagen ze niet; maar
een ontzettende angst greep hen aan, zodat ze wegvluchtten,
om zich te verbergen, **8** en ik heel alleen achterbleef. Toen ik die
vreselijke verschijning aanschouwde, ontzonk mij de kracht, mijn
gelaatskleur verbleekte, en ik had geen macht meer over mezelf;
9 en toen ik de stem hoorde, waarmee hij sprak, viel ik in zwijm,
met mijn gezicht op de grond. **10** En zie, een hand raakte mij
aan, en hief mij omhoog op mijn knieën en handen. **11** Hij sprak
mij toe: Daniël, geliefde man, richt u geheel overeind, en let
goed op de woorden, die ik tot u ga spreken; want daarvoor ben
ik tot u gezonden. Op dit woord stond ik sidderend op. **12** Hij
zeide tot mij: Daniël, wees niet bang; want van de eerste dag af,
dat gij er uw hart op gezet hadt, om inzicht te krijgen, en gij
u verootmoedigd hebt voor uw God, is uw smeken verhoord,
en wilde ik ingaan op uw verzoek. **13** Maar de engel van het
perzische rijk stond mij een en twintig dagen lang in de weg.
Doch zie, Mikaël, een van de aartsengelen, kwam mij te hulp. Ik
liet hem ginds achter bij den engel van het perzische rijk, **14** en
ik ben nu gekomen, om u te doen zien, wat er met uw volk zal
geschieden op het einde der tijden; want ook dit visioen heeft op
de verre toekomst betrekking. **15** Terwijl hij zó tot mij sprak,
sloeg ik mijn blik naar de grond, en stond sprakeloos. **16** Maar
zie, hij die op een mensenkind leek, raakte mijn lippen aan. Ik
opende mijn mond, en sprak tot hem, die voor mij stond: Mijn
Heer, door deze verschijning heeft de smart mij overmeesterd,
en is de kracht mij ontzonken. **17** Hoe zou ik hier, de knecht
van mijn Heer, tot zulk een Heer durven spreken; ik heb er de
kracht niet meer toe, en de adem is mij benomen. **18** Toen

raakte hij, die op een mens geleek, mij wederom aan, om mij de
kracht te hergeven. **19** En hij sprak tot mij: Wees niet bang,
geliefde man; vrede zij u; wees krachtig en sterk! En terwijl hij
nog tot mij sprak, voelde ik mijn krachten herleven, en ik zei: Mijn
Heer moge nu spreken, want gij hebt mij gesterkt. **20** Hij sprak:
Begrijpt ge nu, waarom ik tot u ben gekomen? Maar nu moet
ik terug, om tegen den engel der Perzen te strijden; en als ik
daarmee klaar ben, dan komt de engel van Griekenland nog. **21**
En niemand helpt mij tegen hem, dan Mikaël, uw schutsengel.
11 Ik zelf heb hem geholpen in het eerste jaar van Darius den
Mediër, en hem gesterkt en gesteund. Maar ik wil u toch eerst
openbaren wat opgetekend staat in het boek van de waarheid. **2**
Ik ga u dus de waarheid verkondigen: Zie, er zullen nog drie
koningen van Perzië opstaan. En de vierde zal alle andere in
rijkdom overtreffen; en als hij zich sterk voelt door zijn rijkdom,
zal hij alles in beweging brengen tegen het rijk van de Grieken.
3 Maar er zal een heldenkoning opstaan, die over een ontzaglijk
rijk zal heersen, en die zal doen wat hij wil. **4** Doch nauwelijks is
hij opgestaan, of zijn rijk wordt in stukken gebroken en naar de
vier hemelwinden verdeeld. Het zal niet aan zijn nazaat behoren,
noch de macht bezitten, waarmee hij heeft geheerst; want zijn
rijk wordt aan flarden gescheurd, en valt aan heel anderen ten
deel. **5** Dan zal de koning van het zuiden machtig worden. Maar
een van zijn veldheren zal nog sterker worden dan hij; hij zal
heersen, en zijn macht zal geweldig zijn. **6** Na verloop van vele
jaren zullen zij een verbond met elkander sluiten, en de dochter
van den koning van het zuiden zal naar den koning van het
noorden gaan, om de vrede te verzekeren. Doch die hulp zal niet
baten en standhouden; want zij zal worden prijsgegeven met

hen die haar brachten, en met haar zoon en gemaal. **7** Maar na
enige tijd zal een spruit uit haar wortels zijn plaats innemen. Hij
zal oprukken tegen het leger van den koning van het noorden,
zijn vesting binnentrekken, verwarring onder hen stichten, en
hun zijn macht doen voelen. **8** Zelfs hun goden en beelden,
met hun kostbare vaten van zilver en goud zal hij als buit naar
Egypte voeren, en jarenlang zal hij den koning van het noorden
de baas zijn. **9** Dan zal deze wel het rijk van den koning van het
zuiden binnenvallen, maar naar zijn land moeten terugkeren.
10 Maar zijn zoon zal zich ten strijde rusten, en geweldige
legers bijeenbrengen, tegen hem oprukken, hem overstromen en
overstelpen, en bij een tweede gelegenheid doordringen zelfs tot
zijn vesting. **11** Hierover verbitterd zal de koning van het zuiden
uitrukken, en slag leveren met den koning van het noorden.
Deze zal een talrijk leger op de been brengen, maar dat leger
zal aan den ander worden overgeleverd. **12** Maar als dan die
andere dat leger heeft verslagen, zal hij overmoedig worden; en
al zal hij tienduizenden hebben geveld, sterk blijft hij niet. **13**
Dan zal de koning van het noorden opnieuw een leger uitrusten,
nog ontzaglijker dan het eerste, en na verloop van enige jaren
tegen den ander optrekken met grote macht en geweldige tros.
14 In die tijd zullen velen in opstand komen tegen den koning
van het zuiden, en onder uw eigen volk zullen verraders het
hoofd opsteken, om een visioen te vervullen; maar ze komen ten
val. **15** En als de koning van het noorden is uitgerukt, zal hij een
wal opwerpen en een vesting bemachtigen; de strijdmachten
van het zuiden zullen geen stand kunnen houden, en zelfs
zijn keurtroepen zullen geen weerstand bieden. **16** Dan zal de
aanvaller doen wat hij wil, en niemand zal hem weerstaan. Zo

zal hij vaste voet krijgen in het Heerlijke Land, en het geheel in
zijn macht hebben. **17** Daarna zal hij beproeven, het hele rijk van
den ander onder zijn heerschappij te krijgen; hij zal een vergelijk
met hem treffen, en hem een meisje tot vrouw geven, om hem in
het verderf te storten. En wanneer dit geen stand houdt, en het
hem niet gelukt, **18** zal hij zich tegen de kustlanden keren, en er
velen veroveren. Maar een veldheer zal aan een geleden smaad
een einde maken, en hem zijn belediging betaald zetten. **19**
Dan zal hij zich tegen de vestingen van zijn eigen land moeten
wenden, maar struikelen, vallen en spoorloos verdwijnen. **20**
In zijn plaats zal er een opstaan, die door het Heerlijke Land
een afperser zal laten rondgaan; maar na enkele dagen zal hij
worden gebroken, en nog niet eens door gramschap of strijd.
21 Maar in zijn plaats treedt een uitvaagsel op, voor wien de
koninklijke waardigheid niet was bestemd, maar die onverhoeds
komt, en door huichelarij zich van het koningschap meester zal
maken. **22** Hele legers zullen voor hem worden weggespoeld
en vernield. Zelfs een vorst, waarmee hij een verbond heeft
gesloten, **23** zal hij bedriegen, zo gauw hij zich met hem heeft
verbonden; zo klimt hij omhoog, en wordt machtig, met een klein
beetje volk. **24** Verraderlijk valt hij de vruchtbaarste landstreken
binnen, en zal er mee doen wat zijn vaderen en voorvaderen niet
hebben gedaan, en roof, buit en hun rijkdom verkwisten; zelfs
tegen vestingen zal hij aanslagen smeden, maar slechts voor
een tijd. **25** Dan zal hij met een machtig leger tegen den koning
van het zuiden al zijn kracht en moed verzamelen. Maar ook de
koning van het zuiden zal zich ten strijde rusten met een grote en
geweldige krijgsmacht; doch hij zal geen stand kunnen houden.
Want men zal hem verraden, **26** en zijn eigen disgenoten zullen

hem breken; zijn leger zal worden weggespoeld, en veel doden
zullen er vallen. **27** Dan zullen die koningen kwaad in hun schild
voeren, en leugens verzinnen, aan één tafel gezeten. Maar
het zal niet gelukken; want het einde blijft nog een tijdlang uit.
28 Daarna zal hij, vergezeld van een geweldige tros, naar zijn
land terugkeren, met boze plannen tegen het heilig Verbond;
hij zal ze eerst ten uitvoer brengen, dan gaat hij terug naar
zijn land. **29** Te bestemder tijd valt hij opnieuw in het zuiden;
maar het zal de tweede keer niet gaan, als de eerste. **30**
Want schepen van Cyprus zullen tegen hem uitvaren, zodat hij
vernederd terugkeren moet. Daarom zal hij in zijn woede zich
vergrijpen aan het heilig Verbond; en na zijn terugkeer omzien
naar verraders van het heilig Verbond. **31** En hij zal bezettingen
leggen, die het heiligdom en de burcht zullen ontwijden; hij
zal het dagelijks offer doen staken en de ontzettende gruwel
oprichten. **32** Die het Verbond al overtraden, zal hij door vleierij
tot afval verleiden; maar het volk, dat zijn God blijft erkennen, zal
zich moedig verzetten. **33** En de vromen onder het volk zullen
velen tot bezinning brengen, maar vallen door zwaard en vuur,
door kerker en roof, een hele tijd lang. **34** Maar door hun val
zullen ze een kleine hulp doen ontstaan, doch daarbij sluiten
zich ook veel huichelaars aan. **35** En van de vromen zullen er
nog velen vallen, om ze te louteren, te reinigen, te zuiveren,
totdat de tijd van het einde zal komen; want dit blijft nog een
tijdlang uit. **36** Maar de koning zal doen wat hij wil. Hij zal zich
opblazen van trots, en zich boven al wat god is verheffen; zelfs
tegen den God der goden zal hij ongelooflijke dingen durven
zeggen. Toch zal hij voorspoed genieten, totdat de gramschap
haar einde bereikt; want wat besloten is, moet geschieden. **37**

Noch de goden zijner vaderen, noch den lievelingsgod van
de vrouwen zal hij ontzien; neen, niemand der goden zal hij
achten, maar zich boven allen verheffen. **38** Maar in hun plaats
zal hij den burchtgod vereren; den god, dien zijn vaders niet
hebben gekend, zal hij eren met goud en zilver, met diamanten
en juwelen. **39** De burchten zal hij bezetten met het volk van den
vreemden god; wie dezen erkennen, zal hij met eer overladen,
over velen doen heersen, en hun tot beloning land toewijzen. **40**
Maar in de tijd van het einde zal de koning van het zuiden de
strijd tegen hem ontketenen. De koning van het noorden zal op
hem aanstormen met wagens en ruiters en talloze schepen. Dan
zal hij landen binnenvallen, overstromen en overstelpen. **41** Dan
dringt hij binnen in het Heerlijke Land, en tienduizenden zullen
er vallen; Edom alleen, met Moab en de rest van de zonen van
Ammon zullen aan zijn greep ontkomen. **42** Dan zal hij naar de
landen zijn hand blijven uitstrekken, en ook het land van Egypte
zal niet veilig meer zijn. **43** Dan maakt hij zich meester van de
gouden en zilveren schatten en alle kostbaarheden van Egypte,
en trekken Lybiërs en Koesjieten mee in zijn stoet. **44** Maar
dan zullen geruchten uit oosten en noorden hem verontrusten.
Dan trekt hij in grimmige woede er nogmaals opuit, om velen
te verdelgen en te vernielen; **45** en zijn vorstelijke tent zal hij
spannen tussen de zee en de heilige Heerlijke Berg. Maar dan
komt zijn einde, en er is niemand, die hem kan helpen.

12 In die tijd zal Mikaël, de aartsengel, opstaan, die de kinderen
van uw volk beschut. Het zal een tijd van benauwdheid zijn,
zoals er nog nooit is geweest tot die dag, sinds er volken
bestaan. Maar uw volk zal in die tijd worden gered: allen, die
staan opgetekend in het boek. **2** Dan zullen de velen, die

in het stof der aarde slapen, ontwaken: dezen ten eeuwigen
leven, anderen tot smaad en eeuwige schande. **3** De vromen
zullen schitteren als het licht aan de hemel; en die velen tot
gerechtigheid hebben gebracht, als de sterren, voor eeuwig en
immer! **4** Daniël, gij moet wat gezegd is, geheim houden, en het
boek verzegelen tot de tijd van het einde; dan zullen velen er
naar blijven zoeken, en zal de kennis worden vermeerderd. **5**
Toen zag ik, Daniël, op; en zie: daar stonden twee anderen;
één aan deze kant van de rivier, de ander aan de overkant. **6**
En men riep tot de man in het linnen gewaad, die zich boven
het water van de rivier bevond: Hoe lang zal het duren, eer het
einde dezer wonderlijke dingen zal komen? **7** Nu hief de man
in het linnen gewaad, die zich boven het water van de rivier
bevond, zijn rechter- en linkerhand naar de hemel, en ik hoorde
hem zweren bij Hem, die in eeuwigheid leeft: Een tijd, tijden en
een halve tijd; wanneer de macht van den vernieler van het
heilig volk gebroken zal zijn, zal dit alles een einde nemen! **8** Ik
hoorde het wel, maar begreep het niet. Daarom zei ik: Mijn Heer,
hoe zal het einde zijn dezer dingen? **9** Maar toen sprak hij:
Daniël, ga nu maar heen; want wat gezegd is, blijft geheim en
verzegeld tot aan de tijd van het einde. **10** Velen zullen zich laten
reinigen, zuiveren, louteren, maar de goddelozen zullen kwaad
blijven doen; geen der goddelozen zal het begrijpen, maar de
vromen zullen het verstaan. **11** Van de tijd, dat het dagelijks offer
zal worden gestaakt, en de ontzettende gruwel wordt opgericht,
zullen er twaalfhonderd negentig dagen verlopen. **12** Heil hem,
die ook dan nog volhardt, en dertienhonderd vijf en dertig dagen
bereikt! **13** En gij, ga rustig het einde tegemoet. Gij zult opstaan
tot uw bestemming aan het einde der dagen!

Hosea

1 Het woord, dat Jahweh richtte tot Osee, den zoon van
Beëri, ten tijde van Ozias, Jotam, Achaz en Ezekias, koningen
van Juda, en ten tijde van Jeroboam, den zoon van Joas en
koning van Israël. **2** Eerste openbaring van Jahweh aan Osee.
Jahweh sprak tot Osee: Ga, neem u een overspelige vrouw, en
krijg bastaardkinderen van haar: Want het land heeft overspel
bedreven, en zich van Jahweh afgekeerd. **3** Daarom huwde hij
Gómer, de dochter van Dibláim; deze werd zwanger, en baarde
hem een zoon. **4** En Jahweh sprak tot hem: Noem hem "Jizreël";
want binnenkort zal Ik op het huis van Jehu het bloedbad van
Jizreël wreken, en een einde maken aan zijn koningschap over
Israëls huis; **5** op die dag zal Ik de boog van Israël breken in
het dal van Jizreël! **6** Weer werd ze zwanger, en bracht een
dochter ter wereld. Nu sprak Hij tot hem: Noem haar: "Zonder
ontferming"; want Ik zal Mij over het huis van Israël niet langer
ontfermen, doch het heel en al doen verdwijnen! **7** Maar Ik
zal Mij over het huis van Juda ontfermen; Ik zal ze redden
door Jahweh, hun God: niet door boog of zwaard, niet door
krijgsmacht, paarden en ruiters! **8** Toen ze "Zonder ontferming"
had gevoed, werd ze weer zwanger, en baarde een zoon. **9** En
weer sprak Hij: Noem hem: "Niet langer mijn volk"; want gij zijt
niet langer mijn volk, en Ik niet uw God! **10** Dan zullen Israëls
kinderen weer talrijk zijn Als het zand aan de zee, Dat niet kan
worden gemeten, niet worden geteld. En in plaats, dat men hun
zal zeggen: Gij zijt "Niet langer mijn volk", Zal men ze noemen:
Kinderen van den levenden God! **11** Dan zullen Juda's kinderen
zich met die van Israël verenigen, Zich stellen onder één hoofd,

En buiten de grenzen van het land stromen! Waarachtig, groot
zal de dag van Jizreël zijn:

2 Uw broeder zal men noemen: "Mijn volk"; Uw zuster:
"Ontferming"! **2** Klaagt uw moeder aan, Klaagt haar aan, Omdat
zij mijn vrouw niet meer is, Ik haar man niet meer ben. Laat ze
haar ontucht weg doen van haar gelaat, En haar overspel tussen
haar borsten. **3** Anders kleed Ik haar uit, helemaal naakt, En laat
haar, zoals ze geboren werd; Ik maak van haar een woestijn,
een uitgedroogd land, En laat ze sterven van dorst. **4** Ook over
haar kinderen ontferm Ik Mij niet; Want het zijn kinderen uit
ontucht. **5** Want hun moeder heeft ontucht bedreven, Die hen
baarde, heeft zich met schande bedekt; Ze sprak: Ik loop mijn
minnaars achterna, Die mij brood en water verschaffen, Mijn wol
en mijn vlas, Mijn olie en dranken. **6** Daarom zal Ik haar paden
met doornen omheinen, Met muren versperren, zodat ze haar
weg niet meer vindt. **7** Loopt ze haar minnaars nog na, dan
bereikt zij ze niet, Zoekt zij ze nog, dan vindt zij ze niet. Dan zal
ze zeggen: Ik keer terug naar mijn vroegeren man Want toen
had ik het beter dan nu. **8** Zij heeft niet willen erkennen, dat Ik
het was, Die haar koren, wijn en olie verschafte, Dat Ik haar
zilver in overvloed schonk, En goud, waar zij Báals van maakte;
9 Daarom zal Ik haar bij de oogst mijn koren ontnemen, De wijn
als de tijd ervoor aanbreekt. **10** Ik zal haar mijn wol en mijn vlas
onthouden, Die haar naaktheid moeten bedekken; Voor haar
minnaars haar schaamte ontbloten, Niemand zal ze uit mijn hand
kunnen redden. **11** Dan maak Ik een einde aan al haar vreugd,
Haar hoogtij, nieuwemaan, haar sabbat en feesten! **12** Ik zal
haar wijnstok vernielen, En haar vijg, waarvan ze gezegd heeft:
Dit zijn de geschenken, Die mijn minnaars mij gaven; Ik zal er

woeste struiken van maken, En de wilde dieren vreten ze kaal.
13 Ik zal haar de dagen der Báals doen boeten, Waarop zij offers
aan hen heeft gebracht, En zich tooide met ringen en snoeren;
Waarop zij haar minnaars achterna is gelopen, Maar Mij heeft
vergeten: Is de godsspraak van Jahweh! **14** Zie, daarom zal ook
Ik haar lokken, Haar brengen in de woestijn, en spreken tot haar
hart. **15** Dan geef Ik ze haar wijngaarden terug, Het Akordal
als poort der hoop. **16** Dan zal ze weer jubelen als op de dag
van haar jeugd, Toen ze optrok uit het land van Egypte. Op
die dag zal het zijn, Is de godsspraak van Jahweh, Dat ze Mij
zal noemen: "mijn man", En niet meer "mijn báal"! **17** Want Ik
zal de namen der Báals uit haar mond doen verdwijnen, Zodat
ze nooit meer worden genoemd. **18** Op die dag sluit Ik voor
haar een verbond Met de beesten op het veld, Met de vogels in
de lucht, En met de kruipende dieren op aarde. Boog, zwaard
en krijgsmacht zal Ik uit het land verwijderen, En zorgen, dat
men er veilig kan rusten. **19** Ik zal Mij verloven met u, Verloven
voor eeuwig: Naar recht en naar wet, In goedheid en liefde;
20 Mij verloven met u in onwrikbare trouw, En gij zult Jahweh
leren kennen! **21** Op die dag zal Ik mijn gunsten verlenen, Is de
godsspraak van Jahweh! Ik zal goedgunstig zijn voor de hemel
En die zal het zijn voor de aarde; **22** De aarde weer voor het
koren, de wijn en de olie, En zij weer goedgunstig voor Jizreël!
23 Ik zal haar weer zaaien in het land: Mij weer ontfermen Over
"Zonder ontferming"; Spreken tot "Niet langer mijn volk": Ge zijt
weer mijn volk; En hij zal zeggen: Mijn God!

3 Daarna sprak Jahweh tot mij: Ga nu opnieuw de vrouw
beminnen, die zich door een ander het hof laat maken en
overspel doet; juist zoals Jahweh de kinderen van Israël blijft

beminnen, ofschoon ze zich tot vreemde goden hebben gewend,
en op druiven-koeken verzot zijn. **2** Ik won ze dus terug voor
vijftien zilverlingen en anderhalve maat gerst. **3** Toen sprak ik tot
haar: Blijf nu lange tijd rustig bij mij, zonder ontucht te doen, of
aan een man te behoren; ook ik blijf u getrouw. **4** Want lange
tijd zullen de kinderen van Israël zonder koning of vorst blijven
zitten, zonder offer en wijsteen, zonder orakel en goden. **5** Maar
dan zullen de kinderen van Israël zich bekeren, Jahweh, hun
God, weer zoeken, en David hun koning; op het einde der dagen
keren zij vol ontzag tot Jahweh en zijn weldaden terug!

4 Hoort het woord van Jahweh, Israëls kinderen: Jahweh heeft
een aanklacht Tegen de bewoners van het land! Want er is geen
trouw meer, geen liefde, Geen kennis van God in het land; **2**
Zweren en liegen, moorden, stelen en echtbreuk plegen, Het
éne bloedbad volgt op het andere. **3** Daarom is het land in rouw
gedompeld, En kwijnen al zijn bewoners; Zelfs de beesten in
het wild, de vogels in de lucht, En de vissen in de zee komen
om. **4** Toch is er niemand, die zich verzet, of berispt; Priesters,
ook tegen u is mijn aanklacht gericht! **5** Gij zijt gestruikeld
op klaarlichte dag, De profeet met u in de nacht. **6** Ik zal u
verdelgen, zoals mijn volk wordt verdelgd, Daar het geen kennis
van God meer bezit; Omdat ook gij die kennis hebt verworpen,
Zal Ik u uit mijn priesterschap werpen. Omdat gij de wet van
uw God hebt vergeten, Zal Ik ook uw zonen vergeten; **7** Hoe
talrijker ze werden, hoe meer ze tegen Mij misdeden, En hun
glorie in schande verkeerden. **8** Ze leven van de zonde van
mijn volk, En zitten te vlassen op zijn schuld; **9** Daarom zal
het den priester gaan als het volk: Ik zal zijn gedrag op hem
wreken, zijn werken vergelden. **10** Ze zullen eten, maar niet

worden verzadigd, Ontucht bedrijven, geen genot er in vinden.
Want ze hebben Jahweh verlaten, om ontucht te doen, **11** Wijn
en most namen hun hart in beslag. **12** Mijn volk ondervraagt
zijn stuk hout, En zijn stok moet hem de toekomst voorspellen;
Want hun wulpse geest heeft ze op een dwaalspoor gebracht,
Door hun ontucht hebben ze hun God verlaten. **13** Ze offeren
op de toppen der bergen, En branden wierook op de heuvels,
Onder eik, wilg en terebint, Omdat daar de schaduw zo goed is.
Neen, als uw dochters ontucht bedrijven, En uw schoondochters
overspel doen, **14** Zal Ik uw dochters niet straffen, omdat ze
ontucht bedrijven, Uw schoondochters niet, omdat ze overspel
doen. Want zelf zonderen zij zich met deernen af, En offeren met
tempelhoeren; Zo is het onverstandige volk Geheel te gronde
gegaan! **15** Israël, wilt gij ontucht bedrijven, Laat Juda zich
niet schuldig maken! Gaat niet naar Gilgal, niet naar Bet-Awen,
Zweert niet: "Zo waar als Jahweh leeft!" **16** Want Israël heeft
zich verzet als een koppige koe, Nu zal Jahweh ze weiden als
een losbandig lam; **17** Efraïm heeft zich aan afgodsbeelden
gekoppeld, Laat het begaan! **18** Ze slempen wijn, zijn op ontucht
verzot, En verkiezen de schande boven hun glorie! **19** Maar de
storm pakt ze weg op zijn vleugels, Van hun altaren oogsten ze
schande!

5 Luistert nu, priesters; Huis van Israël, let op; Huis des konings,
hoort toe: Want u geldt het vonnis! Want gij zijt een strik voor
Mispa geworden, Een net over de Tabor gespannen, **2** Een
diepe groeve voor Sjittim: Maar Ik zal u allen een gesel zijn!
3 Efraïm ligt voor Mij open, En Israël kan zich voor Mij niet
verbergen: Gij, Efraïm, hebt ontucht bedreven, En Israël heeft
zich bezoedeld. **4** Hun daden zijn er niet op gericht, Om zich tot

hun God te bekeren; Want een geest van ontucht heerst in hun
midden, En Jahweh kennen ze niet! **5** De onbeschaamdheid Ligt
Israël op het gelaat; Efraïm komt door zijn eigen misdaad ten
val, Ook Juda struikelt met hem. **6** Met hun schapen en vee
Willen ze Jahweh gaan zoeken; Maar ze vinden Hem niet: Hij
onttrekt zich aan hen. **7** Want ze hebben hun trouw aan Jahweh
gebroken, En bastaardkinderen verwekt; Nu zal de verdelger ze
verslinden, Henzelf en hun akkers. **8** Blaast de bazuin in Giba,
De trompet in Rama; Schreeuwt het uit in Bet-Awen, Schrikt
Benjamin op! **9** Efraïm zal een wildernis worden, Op de dag
der kastijding; De stammen Israëls kondig Ik aan Wat vast is
besloten. **10** De vorsten van Juda zijn grenzenvervalsers; Als
water stort Ik mijn gramschap over hen uit. **11** Efraïm verdrukt
en verkracht het recht, Want hunkerend loopt hij het bederf
achterna! **12** Voor Efraïm zal Ik zijn als de mot, Voor het huis
van Juda als wormsteek! **13** Efraïm zal zijn broosheid bemerken,
Juda zijn etterende wonde. Efraïm zal zich tot Assjoer wenden,
Juda gezanten zenden naar "Grote Koning"; Maar die zal u niet
kunnen genezen, Uw wonde niet helen. **14** Want Ik zal voor
Efraïm zijn als de leeuw, Als een leeuwenwelp voor het huis van
Juda. Ik zal ze verscheuren, dan loop Ik heen; Ik sleep ze weg,
en niemand, die Mij mijn prooi ontrukt. Dan keer Ik terug naar
mijn plaats, **15** Totdat ze boete doen, mijn aangezicht zoeken,
En hunkeren naar Mij in hun nood:

6 "Komt, laat ons teruggaan tot Jahweh!" Want Hij verscheurt,
maar Hij zal ons genezen, Hij slaat, maar Hij zal ons verbinden;
2 Na twee dagen zal Hij ons doen herleven, De derde dag doen
verrijzen, opdat wij leven voor zijn aanschijn! **3** Laat ons Jahweh
kennen, Hem ijverig zoeken! Zodra wij Hem zoeken, vinden wij

Hem: Dan komt Hij tot ons als een milde regen, Als een lentebui,
die de aarde drenkt! **4** Efraïm, wat zal Ik u doen, Juda, hoe met
u handelen? Uw vroomheid is als een morgenwolk, Vergankelijk
als de ochtenddauw! **5** Daarom heb Ik er op ingeslagen door de
profeten, Ze gedood door de woorden van mijn mond; Is mijn
gericht als het licht Te voorschijn getreden. **6** Want vroomheid
wil Ik, geen offers; Kennis van God liever dan offeranden. **7**
Maar laaghartig hebben zij mijn verbond overtreden, En zijn Mij
toen ontrouw geworden. **8** Gilad is een vesting van schurken,
Vol bloedige sporen; **9** Als een roverbende De priesterschaar!
Op de weg naar Sikem wordt gemoord, Worden boze plannen
gesmeed; **10** In Betel heb Ik gruwelen aanschouwd: Daar heeft
Efraïm ontucht bedreven. Israël heeft zich bezoedeld; **11** Juda,
ook u is een oogst weggelegd: Al zou Ik het lot van mijn volk ten
beste keren, En Israël willen genezen!

7 De schuld van Efraïm is aan het licht getreden, De boosheid
van Samaria openbaar: Ze plegen bedrog; de dief dringt binnen
de huizen, De rover plundert op straat. **2** En ze bedenken niet
bij zichzelf, Dat Ik Mij al hun boosheid herinner; Dat hun werken
hen steeds vergezellen, En voor mijn aangezicht staan! **3** In
hun boosheid maken zij den koning lustig, In hun leugens de
vorsten: **4** Ze verhitten hen allen als een oven, Door den bakker
gestookt. Als het deeg is gekneed, houdt hij op met stoken,
Totdat het gegist is; **5** Maar zij maken onzen koning onpasselijk,
De vorsten bevangen door wijn. Ze blijven aan de lustigen
schenken, **6** Listig hun hart als een oven verhitten: Heel de
nacht sluimert hun woede, Maar ‘s morgens slaat ze in vlammen
uit. **7** Toen allen waren verhit als een oven, Hebben zij hun
meesters verteerd: Al hun koningen zijn gevallen, Zonder dat

iemand van hen tot Mij riep! **8** Efraïm is onder de volken Een
afgeleefde geworden; Efraïm werd als een koek, Die niet is
omgekeerd. **9** Vreemden verteren zijn schatten: Hij merkt het
niet; Zijn haar begint al te grijzen: Hij bespeurt het niet. **10** De
trots ligt Israël op het gelaat: Ze bekeren zich niet tot Jahweh,
hun God; Ze zoeken Hem niet, Wat ook gebeurt! **11** Efraïm
is als een duif Onnozel en dom; Ze roepen Egypte om hulp,
En trekken naar Assjoer. **12** Maar zodra ze vertrekken, Werp
Ik mijn net over hen uit, Haal ze omlaag als een vogel uit de
lucht, Sluit ze op om de faam van hun boosheid! **13** Wee hun,
omdat ze van Mij zijn weggevlucht, Verderf over hen, omdat ze
tegen Mij hebben gezondigd; Ik bracht hun verlossing, Maar zij
verloochenden Mij. **14** Ze roepen Mij niet van harte aan, Maar
huilen op hun legerstede; Ze kerven zich om brood en wijn,
Maar van Mij lopen ze weg. **15** Ik heb hun arm onderricht en
gesterkt, Maar zij zinnen op kwaad tegen Mij; **16** Ze springen
terug op wat hen niet helpt, Als een weerspannige boog. Hun
vorsten vallen door het zwaard, Om het gezwets van hun tong;
Dan worden ze nog uitgelachen In het land van Egypte!

8 De bazuin aan uw mond: Er zweeft een gier boven de
woning van Jahweh! Want ze hebben mijn verbond overtreden,
Gezondigd tegen mijn wet. **2** Nu roepen ze tot Mij: Mijn God!
Maar Wij kennen u, Israël! **3** Israël heeft het heil verstoten, De
vijand zal het vervolgen. **4** Ze hebben koningen aangesteld,
maar buiten Mij om, Vorsten gekozen, maar buiten mijn weten;
Van hun zilver en goud hebben ze goden gemaakt, Tot hun
eigen verderf. **5** Samaria, Ik stoot uw kalf van Mij weg: Hoelang
is er mijn toorn al tegen ontbrand? Reinigen kan men het niet, **6**
Want het is Israëls gewrocht! Een werkman heeft het gemaakt,

Het is geen God! Ja, in splinters zal het vallen, Het kalf van
Samaria! **7** Want ze zaaien wind, en oogsten storm: Een oogst
zonder aren, koren zonder meel; En brengt het iets op, dan
eten het vreemden: **8** Verslonden wordt Israël! Nu zijn ze onder
de volken als een waardeloze pot, **9** Omdat ze naar Assjoer
zijn gegaan. Een wilde ezel zondert zich af, Doch Efraïm geeft
zich aan zijn minnaars. **10** Maar al verstrooien ze zich onder de
volken, Ik houd ze bijeen: Opdat ze eerst een tijd nog zuchten
Onder de druk van hun koning en vorsten. **11** Ja, Efraïm heeft
vele altaren gebouwd, Maar die altaren dienden hem enkel tot
zonde; **12** Al schrijf Ik hem nog zoveel wetten voor, Ze gelden
hem niets. **13** Al brengen ze talloze offers, Al slachten ze nog
zoveel vlees En eten daarvan: Ze behagen Jahweh niet meer!
Thans zal Hij hun misdaad gedenken, En hun zonde bestraffen:
Naar Egypte moeten ze terug, In Assjoer onreine spijzen eten.
14 Israël heeft zijn Schepper vergeten en tempels gebouwd,
Juda tal van versterkte steden gegrond: Maar Ik slinger een vuur
in hun steden, Dat haar gebouwen verteert!

9 Israël, verheug u maar niet, En jubel niet als de heidenen;
Want ge hebt ontucht bedreven, ver van uw God, Op hoerenloon
geaast op elke dorsvloer van koren. **2** Dorsvloer en perskuip
willen niets van hen weten, De most zal hen verloochenen; **3** Ze
zullen niet blijven in Jahweh's land, Maar Efraïm moet terug
naar Egypte. **4** Ze zullen geen wijn voor Jahweh plengen, Hem
geen welgevallige offers meer brengen; Hun brood zal het brood
der treurenden zijn, Wie er van eet, wordt onrein. Want hun
brood blijft alleen voor henzelf bestemd, Het huis van Jahweh
komt het niet in! **5** Wat zult ge dan op een hoogtij beginnen, Op
een feestdag van Jahweh? **6** Waarachtig, als zij de verwoesting

ontlopen, Zal Egypte hen verzamelen, Mof hen begraven; Distels
zullen bezit van hun schatkamers nemen, Van hun tenten de
doornen. **7** Gekomen zijn de dagen van straf, Gekomen de
dagen van vergelding! Israël roept: De profeet is een dwaas,
De van geest vervoerde een gek! Bij uw grote schuld voegt ge
nog de vervolging: **8** Efraïm loert aan de tent van den profeet,
Spant een net op al zijn wegen, Vervolgt hem nog in het huis
van zijn God. **9** Ze zijn grondig bedorven, Als in de dagen van
Giba: Gedenken zal Hij hun schuld, Hun zonden bestraffen! **10**
Als druiven in de woestijn Heb Ik Israël gevonden; Als naar de
eerste vrucht van een vroege vijg Omgezien naar uw vaderen.
Maar zij liepen over naar Báal-Peor, Wijdden zich toe aan den
schandgod, En werden even verfoeilijk Als hun innig-geliefde! **11**
De glorie van Efraïm Vliegt weg als een vogel: Geen geboorte,
geen schoot, Geen zwangerschap meer! **12** Waarachtig, al
brengen ze kinderen groot, Ik maak ze kinderloos, zonder
bevolking. Maar wee ook hunzelf, Als Ik Mij van hen terugtrek!
13 Zoals Ik herten haar jongen Tot jachtwild zie werpen, Zo zal
Israël zijn zonen Ter slachting verwekken. **14** Vergeld het hun,
Jahweh! Wat zult Gij hun geven? Geef hun een onvruchtbare
schoot, Verdroogde borsten. **15** Al hun zonden liggen in Gilgal
opgestapeld: Daar leerde Ik ze haten. Om de boosheid van
hun werken verdrijf Ik ze uit mijn huis: Nooit meer heb Ik ze
lief! **16** Efraïm getroffen, zijn wortel verdroogd, Geen vrucht zal
het dragen; En al zouden zij kinderen baren, Ik vermoord de
kostelijke vrucht van hun schoot. **17** God zal ze verwerpen,
Omdat zij niet naar Hem wilden horen; Onder de volken zullen
zij zwerven Al hun vorsten zullen vergaan!

10 Israël was een welige rank Met overvloedige vruchten;
Hoe meer vruchten hij droeg, hoe meer altaren hij bouwde,
Hoe rijker zijn land, hoe rijker zijn zuilen! **2** Vals was hun hart,
Maar nu zullen ze boeten: Hij breekt hun altaren de nek, En
verbrijzelt hun zuilen. **3** Waarachtig, nu zeggen zij al: Wij hebben
geen koning; Als wij Jahweh niet vrezen, Wat kan voor ons
de koning dan doen! **4** Mooie woorden spreken, Valse eden
zweren, verbonden sluiten: Intussen schiet het recht uit als een
gifplant In de voren der akkers! **5** Over het kalf van Bet-Awen
Zijn Samaria's bewoners in zorgen; Ja, over hem rouwt het volk
Met de bent van zijn priesters. Zij jammeren over zijn schatten
Want die zijn hem ontnomen; **6** Ook hemzelf zal men naar
Assjoer slepen, Als een geschenk voor: "Grote Koning!" Efraïm
zal beschaamd komen staan, Israël blozen over zijn beeld, **7**
Samaria zal worden verwoest, Zijn koning zal zijn als een halm
op het water. **8** Israëls afgodische, zondige hoogten worden
vernield, Doornen en distels woekeren op hun altaren; Dan
zullen ze tot de bergen zeggen: Bedekt ons, Tot de heuvelen:
Valt op ons neer! **9** Zwaarder dan in de dagen van Giba, Israël,
hebt ge gezondigd; Toen bleven ze gespaard, En de strijd
bereikte Giba niet. Maar op de kinderen der boosheid **10** Kom Ik
af, om te straffen; Nu spannen volkeren eendrachtig tegen hen
samen, Om hun dubbele zonde! **11** Efraïm is een afgericht rund,
dat enkel wil dorsen: Maar Ik leg een juk op zijn prachtige nek,
Ik span Efraïm in, en Israël zal ploegen, Jakob zal de eg moeten
trekken. **12** Strooit uw zaad in gerechtigheid uit, Oogst naar
gelang van uw vroomheid, Ontgint u de akker der kennis, door
Jahweh te zoeken, Tot Hij zal komen, en heil over u regent. **13**
Maar ge hebt boosheid geploegd, en slechtheid geoogst, En

leugenvruchten gegeten: Want ge hebt op uw wagens vertrouwd,
En op de drommen van uw helden. **14** Krijgsgeschreeuw zal
in uw steden weergalmen, Al uw vestingen worden gesloopt:
Zoals Sjalman in de strijd Bet-Arbel vernielde, Waar moeder met
kind werd verpletterd! **15** Huis van Israël! Zo zal Ik ook met u
doen, Om uw ontzettende boosheid; In de storm gaat Efraïm te
gronde, Te gronde Israëls koning!

11 Toen Israël een kind was, had Ik het lief, Uit Egypte heb Ik
mijn zoon geroepen. **2** Maar nauwelijks had Ik ze geroepen, of
ze liepen van Mij heen, Offerden aan Báals, brandden wierook
voor beelden! **3** Ik was het, die Efraïm leerde lopen, En hem
op mijn arm heb gedragen; Maar zij erkenden niet, Dat Ik ze
verpleegde. **4** Ik bond ze aan Mij met mensen-banden En
koorden der liefde; Ik drukte ze aan mijn wang als een min,
Boog Mij over hen heen, om ze te voeden. **5** Maar nu moet hij
terug naar Egypte, Assjoer zal zijn koning zijn, omdat ze niet
willen bekeren; **6** Het zwaard zal in zijn steden woeden, En
zijn zonen verslinden. Hun vestingen worden verteerd, **7** Mijn
volk wordt aan zijn woningen opgehangen, En niemand, die
opgaat naar zijn steden, Haalt hen er af. **8** Efraïm, hoe kon Ik
toch zo met u doen, U overleveren, Israël; Hoe heb Ik u aan
Adma gelijk kunnen maken, Als met Seboïm met u gehandeld?
Eens zal mijn hart zich vertederen, Eens mijn ontferming worden
gewekt! **9** Neen, Ik zal mijn laaiende gramschap niet koelen,
Efraïm niet opnieuw vernielen! Want Ik ben God, En geen mens!
Ik ben de Heilige in uw midden, Die uw vernieling niet wil! **10**
Dan zullen zij Jahweh willen volgen, En als een leeuw zal Hij
brullen! Maar wanneer Hij dan brult, Snellen de kinderen toe uit
het westen! **11** Als vogels snellen zij toe uit Egypte, Uit het land

van Assjoer als duiven; Dan breng Ik ze naar hun woonsteden
terug: Is de godsspraak van Jahweh! **12** Efraïm heeft Mij met
leugens omringd, Het huis van Israël met bedrog; Ook Juda liegt
altijd tegen zijn God, Tegen den Heilige, den Waarachtige!

12 Efraïm verlangt naar wind en jaagt de stormen na, Hij is
altijd uit op valsheid en leugen: Met Assjoer sluiten zij een
verbond, Naar Egypte brengen zij olie. **2** Daarom zal Jahweh
Israël richten, En Jakob bestraffen, Hem naar zijn gedrag En
zijn werken vergelden. **3** In de moederschoot heeft hij zijn
broer onderkropen, In zijn mannelijke kracht met God durven
worstelen; **4** Met den engel gestreden en hem overwonnen,
Wenend hem om genade gesmeekt. In Betel vond hij Hem terug;
Daar sprak Jahweh tot hem, **5** De God der heirscharen, Jahweh
is zijn Naam: **6** "Met de hulp van uw God keert ge terug; Houd u
aan vroomheid en recht, Blijf vertrouwen op uw God In Kanaän
voor altijd!" **7** Maar gaarne bedroog hij met valse schalen, **8**
Efraïm zeide: Als ik maar rijk word, en vermogen verwerf; Maar
al zijn winsten wogen niet op Tegen de misdaad, die hij beging.
9 Ik ben Jahweh, uw God, Van Egypteland af: Ik zal u weer
onder tenten doen wonen Als in vroegere tijd. **10** Ik heb tot de
profeten gesproken, En vele visioenen doen zien; Door de mond
der profeten Kondig ik hun ondergang aan. **11** In Gilad heerst
enkel slechtheid en leugen, In Gilgal brengen ze stieren ten
offer: Zo zullen hun altaren tot steenhopen worden In de voren
der akkers. **12** Jakob vluchtte naar de vlakte van Aram, Voor
een vrouw heeft Israël gediend en de kudde gehoed: **13** Maar
door een profeet heeft Jahweh Israël uit Egypte geleid, Door een
profeet hem gehoed. **14** Maar Efraïm is bitter Zijn God blijven

tarten: Nu zal de Heer zijn bloedschuld wreken, En zijn hoon
hem vergelden!

13 Zolang Efraïm sprak naar mijn wet, was hij in Israël een
vorst; Maar toen hij zich aan Báal bezondigde, zonk hij omlaag.
2 En nu hebben ze nog zwaarder gezondigd, Zich een beeld van
hun zilver gemaakt. En dat maaksel van den werkman, Heel en
al timmermanswerk; Dat noemen ze goden, en brengen het
offers, En mensen gaan kalveren kussen! **3** Daarom zullen ze
zijn als een morgenwolk, Vergankelijk als de ochtenddauw; Als
kaf, dat van de dorsvloer dwarrelt, Als rook uit de schoorsteen.
4 Want Ik ben Jahweh, uw God, Van Egypteland af; Geen God
buiten Mij zult ge kennen, Niemand dan Ik kan u redden! **5**
Ik weidde u in de woestijn, In het dorre land lag hun veld; **6**
Maar toen ze waren verzadigd, werd hun hart overmoedig, Zo
vergaten ze Mij! **7** Daarom word Ik voor hen als een leeuw, Lig
als een panter langs de weg op de loer; **8** Ik overval ze als een
beer, van zijn jongen beroofd, En rijt hen de borstkas vaneen.
Dan zal Ik ze als een jonge leeuw verslinden, Als wilde beesten
verscheuren; **9** Israël, Ik zal u vernielen: Wie zal u tegen Mij
helpen? **10** Waar blijft dan uw koning, Die u in alle steden kan
helpen; Waar zijn uw rechters, van wie ge gezegd hebt: Geef mij
een koning en vorsten! **11** In mijn toorn heb Ik u een koning
gegeven, In mijn woede neem Ik hem terug: **12** Wèl opgestapeld
is Efraïms schuld, Goed opgeborgen zijn zonde! **13** Wel gaan
hem de barensweeën vooraf, Maar hij is een onverstandig wicht,
Dat te bestemder tijd niet verschijnt, Om geboren te worden. **14**
Zou Ik hem bevrijden uit de klauw van het graf, Van de dood
hem verlossen? Dood, waar blijft toch uw pest, Graf, waar blijft
uw verrotting? Neen, de ontferming is aan mijn ogen onttrokken:

(Sheol h7585) 15 Al tiert hij tussen het oevergras; De oostenwind
komt, De storm van Jahweh steekt op uit de steppe! Die zal zijn
wel verstoppen, Zijn bron doen verdrogen, Plunderen de schat
Van heel zijn kostbaar bezit. 16 Samaria zal worden verwoest,
Omdat het zijn God heeft getart; Door het zwaard zullen ze
vallen, hun kinderen verpletterd, Hun zwangere vrouwen worden
opengescheurd.

14 Israël, bekeert u tot Jahweh, uw God, Want uw zonde
bracht u ten val; 2 Neemt deze woorden ter harte Bekeert u tot
Jahweh! Zegt tot Hem: Vergeef al onze zonden! Wil genadig
aanvaarden De vrucht onzer lippen, die wij U brengen! 3 Neen,
Assjoer zal onze helper niet zijn, Ook onze paarden bestijgen
we niet; Tegen ons maaksel zeggen we niet meer: Onze God;
Want de verweesde vindt enkel ontferming bij U! 4 Dan zal
Ik hun ontrouw genezen, ze van harte beminnen, Want mijn
gramschap is dan van hen weg; 5 Ik zal voor Israël zijn als de
dauw, Als een lelie bloeit hij weer op! Hij zal wortel schieten als
een ceder, 6 Zijn loten botten weer uit; Zijn pracht zal wezen als
van een olijf, Zijn geur als van het Libanon-woud! 7 Dan zal men
weer in zijn schaduw wonen, En als koren zullen ze groeien,
Als de wijnstok bloeien, Een naam verwerven als Libanon-wijn!
8 Wat heeft Efraïm nog met beelden te maken? Ik heb hem
vernederd, Ik hef hem weer op; Ik ben als een altijd groene
cypres, Door Mij alleen krijgt gij vrucht! 9 Wie wijs is, moge het
begrijpen, De verstandige inzien: Jahweh's wegen zijn recht; De
rechtvaardigen wandelen daarop, Maar de zondaars komen ten
val!

Joël

1 Het woord van Jahweh, dat Joël ontving, de zoon van Petoeël.
2 Hoort dit, gij oudsten; Luistert allen, bewoners van het land!
Is er ooit zo iets in uw dagen geschied, Of in de dagen van
uw vaderen? **3** Verhaalt het aan uw kinderen, zij aan hun
zonen, Hun zonen weer aan een volgend geslacht! **4** Wat de
knaagbek overliet, Heeft de sprinkhaan verslonden; Wat de
sprinkhaan spaarde, Schrokte de langpoot op; Wat de langpoot
liet staan, Vrat de kaalvreter af. **5** Op dronkaards, uit uw slaap,
en weent; Jammert allen, gij slempers: Om de most, Die uw
mond voorbijgaat! **6** Want een volk heeft mijn land overrompeld,
Geweldig, ontelbaar! Zijn tanden zijn als die van een leeuw, Zijn
kaken als van een leeuwin. **7** Het heeft mijn wijnstok verwoest,
Mijn vijgeboom geknakt; Het heeft ze ontveld en vernield: Wit
zijn hun takken. **8** Jammert als een maagd in haar rouw Om
de bruidegom van haar jeugd! **9** Spijs- en drankoffer is heen
Uit Jahweh's huis; In rouw zijn de priesters, De dienaars van
Jahweh. **10** Het land is ontredderd, Het veld ligt in rouw; Want
vernield is het koren, De most mislukt, de olie verdroogd. **11**
Onthutst staat de landman, de wijnboeren klagen: Over tarwe
en gerst; want de oogst ging verloren. **12** De wijnstok verdort,
De vijgeboom kwijnt; Granaat en palm en appel, Alle bomen
op het veld drogen uit. Ja, beschaamd vlucht de vreugde Van
de mensenkinderen heen! **13** Priesters, omgordt u met rouw,
Jammert, die het altaar bedient; Gaat slapen in zakken, Gij,
dienaars van mijn God; Want uit het huis van uw God Zijn spijs-
en drankoffer heen! **14** Schrijft een vastendag uit, Roept de
menigte samen; Vergadert de oudsten, Alle inwoners van het
land In het huis van Jahweh, uw God, En roept Jahweh aan! **15**

Wee, wat een dag; Want nabij is de Dag van Jahweh! Als een
orkaan rukt hij van den Almachtige uit! **16** Is voor ons oog de
spijs niet verdwenen, Uit het huis van onzen God De blijdschap
en jubel niet heen? **17** De graanbakken rotten weg onder hun
vuil, De zolders staan leeg, de schuren vervallen, Want het
graan is mislukt. **18** Hoe loeit het vee, en is de kudde onrustig;
Ze hebben geen wei, Zelfs de schapen lijden gebrek. **19** Tot U,
Jahweh, verhef ik mijn stem! Want het vuur heeft de vruchtbare
plekken verzengd, De brand alle bomen op het veld verschroeid.
20 Zelfs de wilde dieren blikken smachtend naar U op; Want de
waterbeken zijn uitgedroogd, En het vuur heeft de vruchtbare
plekken geblakerd.

2 Steekt de bazuinen op Sion, Blaast alarm op mijn heilige berg,
Zodat alle landbewoners sidderen: Want de Dag van Jahweh
komt, is nabij! **2** Een dag van duisternis en donkerte, Een dag
van wolken en nevelfloers! Als het morgenrood, Uitgespreid
over de bergen, Daagt een volk op, talrijk en machtig, Zoals
er vroeger nooit een geweest is, En later nooit meer zal zijn
Tot in de verste geslachten. **3** Vóór hen uit verterend vuur,
Laaiende vlammen achter hen aan; Vóór hen is de aarde een
paradijs, Achter hen een naakte woestijn; Niets blijft er over,
Dat hun ontsnapt! **4** Ze lijken op paarden, Als rossen jagen ze
voort; **5** Als rammelende wagens Hotsen ze over de toppen
der bergen; Als een knetterende vuurvlam, die de stoppels
verteert; Als een geweldige bende, ten strijde gereed! **6** De
volken beven voor hen van angst, Alle gezichten verbleken.
7 Als krijgshelden stormen ze aan, Beklimmen de muur als
oorlogsmannen; Recht gaan ze allen vooruit, En maken geen
omweg. **8** De een verdringt den ander niet, Een ieder volgt zijn

eigen pad. Ze storten zich op de pijlen in In ongebroken rijen; **9** Ze bestormen de stad, En rennen over de muur. Ze klimmen de huizen binnen, Sluipen als dieven door de vensters: **10** De aarde bibbert voor hun blikken, De hemel siddert; Zon en maan verduisteren, De sterren verliezen haar glans. **11** Jahweh laat zijn donderstem horen Aan de spits van zijn heir; Want geweldig groot zijn zijn drommen, Machtig, die zijn last volbrengen! Ja, groot is de Dag van Jahweh, En al te hevig! Wie kan het harden? **12** Maar ook nu nog: Is de godsspraak van Jahweh, Keert tot Mij terug met heel uw hart, In vasten, wenen en rouw; **13** Scheurt uw harten, niet uw kleren, Bekeert u tot Jahweh, uw God! Want Hij is genadig en barmhartig, Lankmoedig, rijk aan ontferming; Een, die spijt heeft over uw rampen. **14** Wie weet, of ‘t Hem ook nu niet berouwt, En Hij u een zegen laat Tot spijs- en drankoffer voor Jahweh, uw God. **15** Blaast de bazuinen op Sion; Schrijft vasten uit, roept de menigte samen! **16** Verzamelt het volk, brengt de schare bijeen, Roept grijzen, en kinderen en zuigelingen op; Laat de bruidegom zijn kamer verlaten, En de bruid haar bruidsvertrek. **17** Laat tussen voorhal en altaar De priesters wenen, de dienaars van Jahweh. Laat ze zeggen: Spaar, Jahweh, uw volk; Geef toch uw erfdeel niet prijs aan de schande, Aan de heidenen, die ze knechten! Waarom zou men onder de volken zeggen: Waar is hun God? **18** Nu ijvert Jahweh weer voor zijn land, En spaart Hij zijn volk! **19** Jahweh antwoordt, en spreekt tot zijn volk: Zie, Ik zend u weer koren en wijn, En olie, om u te verzadigen; Niet langer geef Ik u aan de hoon der heidenen prijs! **20** Den man uit het noorden drijf Ik ver van u weg, Verjaag hem naar een dor en woest land; Zijn voorhoede naar de zee van het oosten; Zijn achterhoede naar

de zee van het westen; Stank en verpesting stijgt van hem op
Om zijn grootdoenerij. **21** Vrees niet, akker; wees blij en vol
vreugde: Want Jahweh gaat grootse dingen doen! **22** Vreest niet
langer, dieren in het veld: Want de vruchtbare plekken worden
weer groen, De bomen dragen weer vrucht, Vijg en wijnstok
schenken hun oogst. **23** En gij, kinderen van Sion, jubileert,
Verheugt u in Jahweh, uw God! Want dan zal Hij u geven Den
Leraar der Gerechtigheid; Dan schenkt Hij u de regen weer, Van
na- en voorjaar, zoals eerst. **24** Dan worden de dorsvloeren
met koren bedekt, Vloeien de perskuipen over van wijn en van
olie; **25** Dan zal Ik u de jaren vergoeden, Die de sprinkhaan
verknaagde: De langpoot, de kaalvreter, de knaagbek, Mijn
machtig leger, dat Ik tegen u uitzond. **26** Dan eet ge volop, en
voelt u verzadigd, Looft ge de Naam van Jahweh, uw God,
Omdat Hij wonderen voor u deed; En nooit meer wordt mijn volk
te schande. **27** Dan weet ge, dat Ik te midden van Israël vertoef,
Dat Ik, Jahweh, uw God ben, geen ander! **28** Daarna stort Ik
mijn Geest uit over alle vlees: Uw zonen en dochters zullen
profeteren, Uw grijsaards zullen dromen ontvangen, Uw jonge
mannen visioenen schouwen; **29** Zelfs over slaven en slavinnen
Stort Ik mijn Geest uit in die dagen! **30** Ik zal wonderen doen
aan de hemel en op aarde: Bloed en vuur, en walm van rook; **31**
De zon zal in duisternis verkeren, De maan in bloed; Voordat de
Dag van Jahweh komt, Groot en schrikwekkend! **32** Dan zullen
allen worden behouden, Die de Naam van Jahweh aanroepen.
Want op de berg Sion En in Jerusalem zal redding zijn; Zoals
Jahweh heeft gesproken, En de herauten, die Jahweh riep!

3 Want zie, in die dagen en in die tijd, Waarin Ik het lot van
Juda, En het lot van Jerusalem ten beste zal keren, **2** Drijf Ik alle

heidenen te hoop; In het Dal van Josafat zal Ik ze voeren, En
daar oordeel over hen houden! Omdat ze mijn volk, en Israël
mijn erfdeel, Onder de heidenen hebben verstrooid; Mijn land
onder elkander verdeeld, **3** En over mijn volk het lot geworpen;
Den knaap hebben verruild voor een deerne, Het meisje verkocht
voor wijn, om te brassen. **4** Wat wilt ge van Mij, Tyrus en Sidon,
En gij allen, Filistijnse gewesten? Wilt ge vergelding aan Mij
oefenen, Of u wreken op Mij? Bliksemsnel stort Ik uw wraak Op
uw eigen hoofd terug! **5** Ge hebt mijn zilver geroofd en mijn
goud, Mijn kostbaarste schatten naar uw paleizen gesleept; **6**
De zonen van Juda en Jerusalem Aan de Grieken verkocht, Om
ze weg te voeren Ver van hun land. **7** Zie, Ik roep ze op van de
plaats, waarheen gij ze verkocht, Maar uw gedrag stort Ik terug
op uw eigen hoofd: **8** Aan de kinderen van Juda verkoop Ik uw
zonen en dochters; Zij zullen ze weer aan de Sjabeërs verkopen
Voor een ver verwijderd volk: Waarachtig, Jahweh heeft het
gezegd! **9** Kondigt het onder de heidenen af: Maakt u gereed
voor de heilige strijd; Werft sterke mannen aan! Oorlogsmannen,
treedt aan; rukt allen vooruit; **10** Smeedt uw ploegen om tot
zwaarden, Uw sikkels tot lansen! Zelfs de zwakke moet zeggen:
Ik ben een held! **11** Vooruit, gij allen, u gehaast, Omliggende
volken, Sluit de rangen aaneen: Jahweh, breng daar uw strijders
bijeen! **12** Op heidenen; op naar het Dal van Josafat; Want
daar zit Ik ten oordeel over alle omliggende volken! **13** Slaat
de sikkel erin, want de oogst is rijp, Gaat treden, want de
perskuip is vol; De bakken vloeien over, Want hun boosheid is
groot! **14** Drommen, drommen in het Dal der Beslissing; Want
Jahweh's dag is nabij in het Dal der Beslissing! **15** Zon en maan
verduisteren, De sterren trekken haar glans terug; **16** Jahweh

buldert uit Sion, dondert uit Jerusalem: Hemel en aarde beven
ervan! Maar voor zijn volk is Jahweh een toevlucht, Een burcht
voor Israëls zonen. **17** Dan zult ge weten, dat Ik, Jahweh, uw
God ben, Dat Ik woon op de Sion, mijn heilige berg; Dan zal
Jerusalem heilig wezen, Geen vreemdeling komt er meer in! **18**
Op die dag druipen de bergen van wijn, Vloeien de heuvelen
van melk, En al de beken van Juda Stromen over van water.
Een bron zal uit het huis van Jahweh ontspringen, En zelfs
het Sjittim-dal besproeien! **19** Egypte zal een steppe worden,
Edom een dorre woestijn; Omdat ze Juda's kinderen hebben
mishandeld, Onschuldig bloed in hun land hebben vergoten. **20**
Maar Juda zal in eeuwigheid blijven bestaan, Jerusalem van
geslacht tot geslacht; **21** hun bloed laat Ik niet ongewroken: Ik,
Jahweh, blijf wonen op Sion!

Amos

1 De godsspraken van Amos, die tot de schaapherders van
Tekóa behoorde, en zijn visioenen over Israël schouwde ten tijde
van Ozias, den koning van Juda, en van Jeroboam, den zoon
van Joas en koning van Israël, twee jaar voor de aardbeving. **2**
Hij sprak: Jahweh buldert uit Sion, Laat uit Jerusalem zijn donder
rollen: De weiden der herders treuren ervan, De top van de
Karmel verdort! **3** Zo spreekt Jahweh! Om drie schanddaden
van Damascus, Of om vier herroep Ik het niet: Omdat zij met
ijzeren sleden Gilad hebben gedorst! **4** Ik slinger een vuur in
Chazaëls huis, Dat de burchten van Ben-Hadad verteert; **5** Ik
sla de grendel van Damascus aan stukken, Roei de bewoners
van het "Dal der Ongerechtigheid", uit, Den scheptervoerder
van het "Huis van Geneugte", Arams bevolking zal naar Kir in
ballingschap gaan: Spreekt Jahweh! **6** Zo spreekt Jahweh! Om
drie schanddaden van Gaza, Of om vier herroep Ik het niet:
Omdat zij heel een bevolking hebben weggevoerd, Om ze aan
Edom te verkopen! **7** Ik slinger een vuur binnen de muren van
Gaza, Dat zijn burchten verteert; **8** Ik roei de bewoners van
Asjdod uit, Den scheptervoerder van Asjkelon; Ik strek mijn
hand tegen Ekron uit, Wat van de Filistijnen nog rest, gaat te
gronde: Spreekt Jahweh, de Heer! **9** Zo spreekt Jahweh! Om
drie schanddaden van Tyrus, Of om vier herroep Ik het niet:
Omdat zij heel een bevolking aan Edom hebben verkocht, Zich
aan het broeder-verbond niet hebben gestoord! **10** Ik slinger een
vuur binnen de muren van Tyrus, Dat zijn burchten verteert!
11 Zo spreekt Jahweh! Om drie schanddaden van Edom, Of
om vier herroep Ik het niet: Omdat hij zijn broeder met het
zwaard heeft vervolgd, En zijn medelijden verstikt, Altijd maar

wraak heeft gekoesterd, Zijn gramschap eeuwig liet duren! **12** Ik
slinger een vuur in Teman, Dat de burchten van Bosra verteert!
13 Zo spreekt Jahweh! Om drie schanddaden van de zonen
van Ammon, Of om vier herroep Ik het niet: Omdat zij Gilads
zwangere vrouwen hebben opengereten, Om hun eigen gebied
te vergroten! **14** Ik ontsteek een vuur binnen de muren van
Rabba, Dat zijn burchten verteert: Onder gehuil op de dag
van de strijd, Onder geloei op de dag van de storm; **15** Ook
hun koning zal in ballingschap gaan, Tegelijk met zijn vorsten:
Spreekt Jahweh!

2 Zo spreekt Jahweh! Om drie schanddaden van Moab, Of
om vier herroep Ik het niet: Omdat zij het gebeente van den
koning van Edom Tot kalk hebben verbrand! **2** Ik slinger een
vuur in Moab, Dat de burchten van Keri-jot verteert; Moab zal
in het krijgsgewoel sterven, Onder gehuil en het geschal der
trompetten; **3** Ik zal zijn heerser uit zijn midden verdelgen,
Tegelijk met hem al zijn vorsten vermoorden: Spreekt Jahweh! **4**
Zo spreekt Jahweh! Om drie schanddaden van Juda, Of om
vier herroep Ik het niet: Omdat zij de wet van Jahweh hebben
veracht, En zijn geboden niet onderhouden; Zich lieten verleiden
door hun leugens, Die hun vaderen al hadden gevolgd! **5** Ik
slinger een vuur in Juda, Dat Jerusalems burchten verteert! **6** Zo
spreekt Jahweh! Om drie schanddaden van Israël, Of om vier
herroep Ik het niet: Omdat zij den vrome om een geldschuld
verkopen, Den arme om een paar schoenen; **7** In het stof op
de grond Het hoofd der zwakken vertrappen, De behoeftigen
terzijde dringen; Omdat zoon en vader naar de deerne lopen,
Om mijn heilige Naam te ontwijden; **8** Op verpande kleren liggen
bij ieder altaar, In beslag genomen wijnen drinken in het huis

van hun God! **9** En toch heb Ik den Amoriet voor u vernield,
Die hoog was als ceders en sterk als de eiken, Van boven zijn
vruchten vernield, zijn wortels beneden. **10** Ik heb u uit het
land van Egypte gebracht, Door de woestijn u geleid veertig
jaar lang, Om het land der Amorieten in bezit te nemen. **11**
Ik heb uit uw zonen profeten verwekt, Nazireërs uit uw jonge
mannen; **12** Maar de Nazireërs hebt gij wijn laten drinken, De
profeten verboden te profeteren! Of is het niet waar, kinderen
van Israël: Is de godsspraak van Jahweh! **13** Zie, Ik zal het onder
uw voeten doen kraken, Zoals een wagen kraakt, Hoog met
schoven beladen! **14** Dan zal de vlugge niet kunnen vluchten,
De sterke zijn kracht niet ontplooien, De krijgsman zijn leven
niet redden, **15** De boogschutter geen stand houden; De rappe
zal niet ontkomen, De ruiter brengt er het leven niet af; **16** De
dapperste onder de helden Zal naakt moeten vluchten op die
dag: Is de godsspraak van Jahweh!

3 Hoort dit woord, Dat Jahweh heeft gesproken Over u, kinderen
van Israël: Over heel het geslacht, Dat Ik geleid heb Uit het
land van Egypte! **2** Voor u alleen heb Ik zorg gedragen Onder
alle geslachten der aarde: Maar daarom zal Ik u ook bestraffen
Voor al uw zonden! **3** Wandelt men ooit tezamen, Zonder iets
met elkaar te bespreken? **4** Brult ooit een leeuw in het woud,
Als hij geen prooi heeft bemachtigd; Of gromt de jonge leeuw
uit zijn hol, Als hij geen buit heeft gemaakt? **5** Werpt zich
een vogel in de knip op de grond, Wanneer er geen lokaas
voor hem ligt; Of springt een knip van de bodem op, Zonder
dat ze iets vangt? **6** Wordt de bazuin in de stad geblazen,
Zonder dat het volk ervan schrikt; Of barst er een onheil los in
de stad, Dat Jahweh niet heeft beschikt? **7** Zeker, niets doet

Jahweh, de Heer, Zonder de profeten, zijn dienaars, zijn plan
te openbaren: **8** Maar de leeuw heeft al gebruld, Wie zou er
niet vrezen; Jahweh, de Heer, heeft gesproken, Wie profeteert
er dan niet? **9** Roept het uit op de burchten van Assjoer, Op
de burchten in het land van Egypte; Schreeuwt het uit: Komt
bijeen Op Samaria's gebergte! Aanschouwt in zijn veste de grote
ontreddering, De verdrukkingen binnen zijn muren! **10** Ze weten
niet meer rechtschapen te handelen, Is de godsspraak van
Jahweh; Ze stapelen in hun paleizen De schatten van onrecht
en geweldpleging op! **11** Daarom spreekt Jahweh, de Heer: De
vijand zal uw land omsingelen; Uw sterkten worden gesloopt, Uw
burchten geplunderd! **12** Zo spreekt Jahweh! Zoals een herder
uit de muil van de leeuw Een paar schenkels redt, of een lap van
een oor: Zo worden de kinderen van Israël gered, Die binnen
Samaria in een hoek van een rustbank zitten, Of op kussens
van damast! **13** Hoort en betuigt het aan Jakobs huis: Spreekt
Jahweh, de Heer, der heirscharen God! **14** Wanneer Ik op Israël
zijn zonden ga wreken, Zal Ik Mij wreken op de altaren van
Betel; De hoornen van het altaar worden afgehouwen, En storten
neer op de grond! **15** Ik verniel de winter- en zomerverblijven,
De ivoren paleizen worden verwoest, En talloze huizen gesloopt:
Is de godsspraak van Jahweh!

4 Hoort dit woord, koeien van Basjan op Samaria's gebergte,
Die de zwakken verdrukt en de armen vertrapt, Tot uw mannen
zegt: Brengt ons te drinken! **2** Bij zijn heiligheid heeft Jahweh,
de Heer, het gezworen: Ziet, de dagen gaan voor u komen, Dat
men u ophaalt aan haken, En uw kinderen aan angels; **3** Dat
ge de bressen zult uitgaan, de een na de ander, En naar de
Hermon zult worden gesleurd: Is de godsspraak van Jahweh! **4**

Trekt op naar Betel, en bezondigt u maar; Naar Gilgal, en maakt
uw misdaad nog erger. Brengt iedere morgen uw offers, Alle
drie jaren uw tienden. **5** Draagt uw ongedesemd dankoffer op,
Bazuint uw vrijwillige gaven uit, Want dat doet ge zo gaarne,
kinderen van Israël: Is de godsspraak van Jahweh, den Heer!
6 In al uw steden heb Ik u blanke tanden gegeven. In al uw
plaatsen broodsgebrek! Maar ge hebt u tot Mij niet bekeerd: Is
de godsspraak van Jahweh! **7** Ik was het, die u regen onthield,
Drie maanden lang voor de oogst; Ik liet het regenen op de
ene stad, Op de andere niet; De ene akker werd door de regen
besproeid, De andere verdroogde, omdat er geen regen op viel.
8 Twee, drie steden sleepten zich Naar een en dezelfde stad,
Om water te drinken, Zonder dat haar dorst werd gelest! Maar
ge hebt u tot Mij niet bekeerd: Is de godsspraak van Jahweh!
9 Ik heb u met brand en meeldauw geslagen, Uw tuinen en
gaarden vernield, En de sprinkhaan vrat uw vijg en olijf! Maar
ge hebt u tot Mij niet bekeerd: Is de godsspraak van Jahweh!
10 Ik zond de pest onder u als die van Egypte, Vermoordde
uw jongens met het zwaard: Uw paarden werden geroofd, De
stank van uw legerplaats Liet Ik in uw neusgaten dringen! Maar
ge hebt u tot Mij niet bekeerd: Is de godsspraak van Jahweh!
11 Ik heb u onderstboven geworpen, Zoals God Sodoma en
Gomorra vernielde: En als brandhout werdt gij aan de vlammen
ontrukt! Maar ge hebt u tot Mij niet bekeerd: Is de godsspraak
van Jahweh! **12** Daarom geef Ik u, Israël, wat ge verdient;
Israël, houd u gereed, om voor uw God te verschijnen: **13** Voor
Hem, die de bergen boetseerde en de winden schiep, Die den
mens zijn diepste gedachten onthult, De dageraad in het donker

verkeert, En de hoogste toppen der aarde bestijgt: Jahweh, der heirscharen God, is zijn Naam!

5 Luistert dus naar dit woord, Israëls huis, Naar de klaagzang, die ik over u aanhef: **2** Gevallen, de jonkvrouw van Israël, nooit staat ze meer op, Uitgestrekt op haar grond, en niemand om haar op te heffen! **3** Want zo spreekt Jahweh, de Heer: De stad, die ten strijde trok met duizend man, Houdt er maar honderd van over; En die met honderd optrok, slechts tien. **4** Want zo spreekt Jahweh tot Israëls huis: Zoekt Mij, opdat ge moogt leven; **5** Maar zoekt Betel niet op, en gaat niet naar Gilgal, Want Gilgal moet weg, en Betel wordt niets! **6** Zoekt Jahweh, opdat ge moogt leven; Anders steekt Hij het huis van Josef in vlammen, Die het huis van Israël verteren, Zonder dat iemand kan blussen! **7** Wee hun, die het recht in alsem veranderen, De gerechtigheid tegen de grond slaan, **8** Hij, die het zevengesternte en de Orion schiep, Die de duisternis in de morgen verkeert, De dag in stikdonkere nacht; Die oproept het water der zee En het uitgiet over de aarde; Jahweh is zijn Naam: **9** Hij is het, die de sterkte sloopt, En de vesting vernielt! **10** Haten, die in de poort berispt, Verfoeien, die de waarheid spreekt! **11** Waarachtig, omdat ge den zwakke vertrapt, En hem cijns van koren afperst, Daarom kunt ge wel huizen van hardsteen bouwen, Maar bewonen zult ge ze niet! Ge moogt liefelijke wijngaarden planten, Maar ge zult er de wijn niet van drinken; **12** Want Ik weet, hoe talloos uw misdaden zijn, Hoe vreselijk uw zonden. Ge verdrukt den rechtvaardige, neemt steekgelden aan, En dringt in de poort de armen op zij; **13** Daarom doet een verstandige er nu maar het zwijgen aan toe, Want het is een ellendige tijd! **14** Zoekt het goede, en niet het kwaad, Opdat ge moogt leven, En Jahweh,

der heirscharen God, Met u moge blijven, zoals ge dat zegt. **15** Haat het kwaad, hebt het goede lief, En handhaaft het recht in de poort: Misschien zal Jahweh, der heirscharen God, Zich nog over de resten van Josef ontfermen! **16** Daarom spreekt Jahweh, de Heer, Der heirscharen God: Op alle pleinen breekt de jammerkreet los, Op alle straten gilt men: Wee, wee! Men roept zelfs den landman op om te rouwen, Om te jammeren in de rij van de klagers; **17** In alle wijngaarden wordt de weeklacht gehoord, Want Ik trek door uw midden, spreekt Jahweh! **18** Wee hun, die naar de Dag van Jahweh verlangen! Wat zal de Dag van Jahweh u brengen? Duisternis en geen licht: **19** Zoals iemand, die vlucht voor een leeuw, En aangevallen wordt door een beer; Of die zijn huis binnengaat, met de hand aan de muur leunt, En door een slang wordt gebeten! **20** Ja, de Dag van Jahweh zal enkel duisternis zijn en geen licht, Stikdonker zonder enige glans! **21** Ik haat en verfoei uw feesten, En walg van uw hoogtijden! **22** Brengt ge Mij offers en gaven, Ik wil ze niet meer, Naar uw vette offeranden zie Ik niet om; **23** Weg van Mij het lawaai van uw zangen, Het geruis van uw harpen wil Ik niet horen. **24** Laat liever het recht als water golven, De gerechtigheid als een immervlietende beek! **25** Hebt ge Mij offers en gaven gebracht In de woestijn, huis van Israël, veertig jaar lang? **26** Of hebt ge Sakkoet, uw koning, En Kewan, uw sterrebeeld, rondgedragen, De goden, die ge u hebt gemaakt? **27** Ik voer u weg, verder nog dan Damascus, Spreekt Jahweh: God der heirscharen is zijn Naam!

6 Wee de zorgelozen van Sion, De onbezorgden van Samaria's gebergte! Bezoekt de keur der oudste volken, huis van Israël: **2** Trekt naar Kalne en stelt een onderzoek in; Gaat vandaar naar

het machtige Chamat, Daalt af naar Gat der Filistijnen! Zijt gij
beter dan die rijken, Is ùw gebied groter dan het hunne? **3** De
dag van onheil houden zij ver van zich af, Maar de zetel van
geweld dicht bij: **4** Ze leggen zich op ivoren rustbedden neer,
Strekken zich lui op hun rustbanken uit; Ze eten de lammeren
van hun kudde, En de kalveren van hun stal; **5** Ze zingen als
David bij het ruisen der harp, En denken allerlei liederen uit! **6** Ze
drinken de allerfijnste wijn, En zalven zich met de geurigste olie;
Maar ze bekreunen zich niet Om de ruïne van Josef! **7** Daarom
gaan ze nu de ballingschap in, In de voorste rijen der ballingen;
Het is uit met de bent van die slempers: **8** Is de godsspraak
van Jahweh! Jahweh, de Heer, heeft bij Zichzelf gezworen, Der
heirscharen God: Ik verfoei de hoogmoed van Jakob, En haat
zijn paleizen; De stad geef Ik prijs Met al wat er in is; **9** En al
waren tien mannen overgebleven, In één huis bijeen: ook zij
zullen sterven! **10** En als hun verwanten of doodgravers ze
halen, Om de beenderen uit het huis te ruimen, Dan zal de een
tot den ander roepen, Die achter in huis is: Zijn er bij u soms nog
meer? En als hij antwoordt: Niemand meer! Dan zal de eerste
zeggen: Zwijg stil; De Naam van Jahweh niet uitgeroepen! **11**
Waarachtig, Jahweh heeft het bevel al gegeven: De huizen zal
Hij vernielen, De grote tot gruizel De kleine tot splinters! **12** Of
kunnen paarden op klippen rennen, En kan men de zee met
buffels beploegen: Maar gij hebt het recht in gif veranderd, De
vrucht der gerechtigheid in alsem! **13** Ge maakt u blij met Lo-
Debar, En zegt: Hebben we niet door eigen macht Karnáim
veroverd? **14** Zie, Ik laat een volk op u los, Huis van Israël, Dat
u verdrukt van Chamat af, Tot de beek der Araba toe: Is de
godsspraak van Jahweh, der heirscharen God!

7 Dit liet Jahweh, de Heer, mij schouwen. Zie, Hij joeg een
sprinkhanenzwerm bijeen, juist toen het nagewas begon op te
schieten; het was het nagewas na de snit voor den koning. **2**
Maar toen ze het gewas op het land begonnen af te vreten,
zeide ik: Ach Jahweh, mijn Heer; heb toch medelijden! Hoe zal
Jakob blijven bestaan; het is toch zo klein! **3** Toen kreeg Jahweh
er spijt van. Het zal niet gebeuren, sprak Jahweh. **4** Dit liet
Jahweh, de Heer, mij nog schouwen. Zie, Hij liet een geweldige
vuurgloed komen, die de onmetelijke oceaan verteerde, en het
akkerland ging verslinden. **5** Ik zeide: Ach Jahweh, mijn Heer,
houd toch op! Hoe zal Jakob blijven bestaan; het is toch zo klein!
6 Toen kreeg Jahweh er spijt van. Ook dit zal niet gebeuren,
sprak Jahweh, de Heer. **7** Nog het volgende liet Jahweh mij
schouwen. Zie, Jahweh stond op een muur, met een houweel
in de hand. **8** En Jahweh sprak tot mij: Wat ziet ge, Amos?
Ik gaf ten antwoord: Een houweel. Toen sprak de Heer: Zie,
Ik sla het houweel midden in Israël, mijn volk; Ik zal het niet
langer meer sparen. **9** De offerhoogten van Isaak zullen worden
verwoest, Israëls heiligdommen vernield; tegen het huis van
Jeroboam verhef Ik Mij met het zwaard. **10** Toen liet Amas-ja, de
priester van Betel, Jeroboam, den koning van Israël berichten:
Amos zet in het huis van Israël een samenzwering tegen u op
touw; het land zal niet bestand zijn tegen al zijn godsspraken.
11 Want dit heeft Amos verkondigd: Jeroboam sterft door het
zwaard, en Israël zal in ballingschap gaan, ver van zijn land! **12**
En tot Amos zelf sprak Amas-ja: Ziener, pak u weg, en vlucht
in uw eigen belang naar het land van Juda; daar kunt ge de
kost met profeteren verdienen. **13** Maar in Betel moogt ge niet
meer profeteren; want dit is een koninklijk heiligdom en rijks-

tempel. **14** Amos gaf Amas-ja ten antwoord: Ik ben profeet noch
profetenleerling; ik ben maar een herder en vijgenkweker. **15**
Maar Jahweh heeft mij weggehaald achter de kudde, en Jahweh
heeft mij gezegd: Ga profeteren tegen Israël, mijn volk! **16** Nu
dan, hoor het woord van Jahweh: Gij zegt: Ge moogt tegen
Israël niet profeteren, Uw woorden tegen het huis van Isaak niet
laten kletteren! **17** Daarom spreekt Jahweh: Uw vrouw zal in
de stad zich veil moeten geven, Uw zonen en dochters zullen
vallen door het zwaard, Uw akker zal met het meetsnoer worden
verdeeld. Zelf zult ge sterven op onreine bodem, En Israël zal in
ballingschap gaan, ver van zijn land!

8 Nog dit liet Jahweh mij schouwen. Zie, daar stond een korf
met rijpe vruchten. **2** Hij sprak: Wat ziet ge, Amos? Ik gaf ten
antwoord: Een korf met rijpe vruchten. Toen sprak Jahweh tot
mij: Het eind is gekomen voor Israëls huis; Ik zal het niet langer
meer sparen. **3** De hengsels van de tempel zullen knersen op
die dag: is de godsspraak van Jahweh! Ontelbaar zullen de
lijken zijn; overal zal stilte heersen! **4** Hoort dit, gij die den arme
vertrapt, Eenvoudige lieden verdrukt; **5** Die zegt: Wanneer is de
nieuwe maan voorbij, Dat we weer koren kunnen verkopen, De
sabbat, dat wij de graanschuur openen! Die de maat verkleint,
de sikkel verzwaart, De weegschaal vervalst. **6** Die de zwakken
om een geldschuld koopt, Den arme om een paar schoenen, En
zelfs de afval van koren verkwanselt. **7** Bij Jakobs Glorie heeft
Jahweh gezworen: In eeuwigheid zal Ik geen hunner werken
vergeten! **8** Of zou het land daarvan niet rillen, En wie erop
wonen, geen rouw bedrijven; Zou het niet overal als de Nijl in de
hoogte rijzen, Wegvallen en zinken als de stroom van Egypte? **9**
Op die dag zal het gebeuren, Is de godsspraak van Jahweh: Dat

Ik de zon doe ondergaan op de middag, En de aarde verduister
op klaarlichte dag! **10** Uw feesten zal Ik in rouw verkeren, Al
uw zangen in klagen; Op alle lenden leg Ik een zak, Op alle
hoofden een kale kruin. Ik zal rouw verwekken als voor een
enigen zoon, En het einde zal zijn als een bittere dag! **11** Zie, de
dagen gaan komen, Is de godsspraak van Jahweh, Dat Ik over
dit land een honger zal brengen: Geen honger naar brood, Geen
dorst naar water, Maar om het woord van Jahweh te horen!
12 Dan zal men zwerven van zee tot zee, Doolt men rond van
het noorden naar het oosten, Om het woord van Jahweh te
horen; Maar men zal het niet vinden! **13** Dan zullen de schone
maagden, De jonge mannen bezwijken van dorst. **14** En zij, die
bij de zonde van Samaria zweren, Of zeggen: Dan, bij het leven
van uw God; Bersabe, zo waar uw schutspatroon leeft: Ze zullen
vallen, nooit staan ze meer op!

9 Eens schouwde ik Jahweh, staande naast het altaar. En Hij
sprak: Sla het altaarblad, Zodat de voetstukken dreunen; Sla ze
te pletter op alle hoofden: Wie nog overblijft, dood Ik met het
zwaard. Niemand van hen zal ontvluchten, Niemand hunner
ontkomen. **2** Al dringen ze door in het dodenrijk, Mijn hand haalt
ze terug; Al stijgen ze op naar de hemel, Ik smijt ze omlaag;
(Sheol h7585) **3** Al verbergen ze zich op de top van de Karmel, Ik
spoor ze op, en sleur ze weg. Al verschuilen ze zich voor mijn
ogen op de bodem der zee, Ik gebied daar de Draak, ze te bijten;
4 Al gaan ze in ballingschap, voor hun vijanden uit, Ik beveel
daar het zwaard, ze te moorden. Ik blijf mijn oog op hen richten,
Voor rampspoed en niet voor hun heil. **5** Het is de Heer, Jahweh
der heirscharen! Hij raakt de aarde aan en ze trilt, In rouw wordt
gedompeld die er op woont; Van alle kant rijst ze omhoog als de

Nijl, Zinkt weg als de stroom van Egypte. **6** In de hemel bouwt
Hij zijn opperzaal, En grondt zijn gewelf op de aarde; Hij roept de
wateren van de zee, En stort ze over de aarde uit: Jahweh is zijn
Naam! **7** Zijt ge voor Mij niet als de zonen van Koesj, Kinderen
van Israël: Is de godsspraak van Jahweh! Zeker, Ik heb Israël uit
Egypte geleid, Maar ook de Filistijnen uit Kaftor, De Arameërs uit
Kir! **8** Zie, de ogen van Jahweh, den Heer, Zijn op dit zondige
rijk gericht: Ik zal het van de aarde verdelgen! Toch zal Ik niet
geheel en al Het huis van Jakob vernielen: Is de godsspraak
van Jahweh! **9** Want zie, Ik heb bevel gegeven, Om Israëls
huis onder alle volken te schudden, Zoals men schudt met een
zeef, Zodat niet alles ter aarde stort. **10** Maar de zondaars van
mijn volk zullen sterven door het zwaard, Allen die zeggen: Het
onheil zal òns niet genaken, niet treffen! **11** Op die dag richt
Ik de vervallen hut van David weer op, Dicht haar scheuren,
herstel haar puinen, En bouw ze op als in vroeger tijd; **12** Opdat
zij in bezit zullen nemen wat van Edom is overgebleven, En alle
volken, waarover mijn Naam is uitgeroepen: Is de godsspraak
van Jahweh, die het ook vervult. **13** Zie, de dagen gaan komen,
Is de godsspraak van Jahweh: Dat de ploeger terstond wordt
gevolgd door den maaier, De druivenperser door den zaaier;
Dat de bergen druipen van most, En de heuvels er allen van
smelten! **14** Dan zal Ik het lot van Israël, mijn volk, ten beste
keren: Ze zullen de verwoeste steden herbouwen, en daarin
wonen, Wijngaarden planten, en de wijn ervan drinken, Tuinen
aanleggen, en de vrucht ervan eten; **15** Ik zal ze planten op hun
bodem, En nooit meer worden ze uitgerukt Van de grond, die Ik
hun gaf, Spreekt Jahweh, uw God!

Obadja

1 Het visioen van Abdias. Zo heeft Jahweh, de Heer, Over Edom
gesproken; Wij hebben de boodschap van Jahweh vernomen,
Ook onder de volken is een bode gezonden. Op ten strijde tegen
hem! **2** Zie, Ik maak u onder de volken klein, En ten diepste
veracht: **3** Uw hoogmoed heeft u bedrogen! Gij, die in rotskloven
woont, En de hoogten bezet; Die zegt bij uzelf: Wie haalt mij
omlaag? **4** Al woont ge zo hoog als de arend, En bouwt ge
uw nest tussen de sterren: Ik haal u vandaar naar beneden, Is
de godsspraak van Jahweh! **5** Als dieven bij u binnendringen,
Of rovers des nachts: Hoe zult ge dan worden geteisterd,
Zal men niet stelen, zoveel men kan? Als druivenlezers bij u
komen, Laten ze dan geen napluk over? **6** Maar hoe zal Esau
worden doorzocht, Zullen zijn schatten worden doorsnuffeld
over heel zijn gebied? **7** Al uw bondgenoten zullen u verjagen,
Uw beste vrienden u overvallen en overwinnen; Die uw brood
eten, spannen u strikken, Zonder dat gij er iets van bemerkt. **8**
Of zal Ik niet op die dag: Is de godsspraak van Jahweh, De
wijzen uit Edom verdrijven, Het verstand uit het gebergte van
Esau? **9** Teman, uw helden zullen versagen, Opdat allen worden
uitgeroeid uit Esau's gebergte! **10** Omdat ge Jakob, uw broeder,
hebt vermoord en mishandeld. Zult ge voor eeuwig worden
beschaamd en vernield! **11** Gij waart er bij, toen vreemden zijn
leger gevangen namen, Buitenlanders zijn poort binnendrongen;
Toen zij het lot over Jerusalem wierpen, Waart ook gij als een
van hen. **12** Gij hadt u niet mogen verlustigen in de dag van uw
broeder, In de dag van zijn rampspoed; U niet blij mogen maken
over de kinderen van Juda, Op de dag van hun val. Ge hadt
geen hoge toon mogen voeren, Op de dag der benauwing; **13**

Niet binnenrukken in de poort van mijn volk, Op de dag van zijn
nood. Ge hadt u over zijn rampen niet mogen verheugen, Op de
dag van zijn jammer; Uw hand niet aan zijn have slaan, Op
de dag van zijn kommer. **14** Op de kruispunten hadt ge niet
mogen staan, Om zijn vluchtelingen te vermoorden; Niet mogen
uitleveren, die waren ontsnapt, Op de dag van zijn onheil. **15**
Waarachtig, nabij is de dag van Jahweh Voor alle volken! Zoals
gij hebt gedaan, zal ù geschieden, Uw werken komen neer op
uw hoofd! **16** Want zoals gij hebt gedronken op mijn heilige
berg, Zullen alle volken drinken voor immer; Ze zullen drinken
en slurpen, En worden, als waren ze nooit geweest! **17** Maar op
de Sionsberg zal redding zijn, Hij zal heilig wezen; Het huis van
Jakob zal zijn vroeger bezit Weer vermeesteren! **18** Dan wordt
het huis van Jakob een vuur, dat van Josef een vlam, Het huis
van Edom tot kaf, verbrand en verteerd, En niemand blijft over in
Esau's huis: Waarachtig, Jahweh heeft het gezegd! **19** De Négeb
zal Esau's gebergte bezetten, De Sjefela de Filistijnen, Efraïm
de velden van Samaria, En Benjamin Gilad! **20** De ballingen van
Chalach, de zonen van Israël, Zullen de Kanaänieten bezitten tot
Sárefat toe; De ballingen van Jerusalem in Sefarad De steden
van het Zuidland. **21** Dan zullen zij, die zijn verlost, De berg
Sion bestijgen, Om het gebergte van Esau te richten: En de
heerschappij zal aan Jahweh zijn!

Jona

1 Het woord van Jahweh werd tot Jonas gericht, den zoon van
Amittai: **2** Sta op, ga naar Ninive, de grote stad, en kondig haar
aan, dat haar boosheid tot Mij is doorgedrongen. **3** Jonas stond
op, maar wilde naar Tarsjisj vluchten, ver buiten het bereik van
Jahweh. Hij daalde naar Joppe af, vond er een schip, dat op
Tarsjisj voer, betaalde de overtocht, en ging aan boord, om
met de anderen naar Tarsjisj te varen, ver buiten het bereik
van Jahweh. **4** Maar Jahweh slingerde een orkaan over het
water, en er brak een zware storm los op zee, die het schip
dreigde te kraken. **5** In hun angst riepen de schepelingen allen
hun eigen goden aan, en wierpen de lading in zee, om het schip
te ontlasten. Maar Jonas was in het scheepsruim gegaan, had
zich daar ter ruste gelegd, en was in diepe slaap gevallen. **6**
De kapitein ging naar hem toe, en zei hem: Hoe kunt ge nog
slapen! Sta op, roep uw God aan; misschien ontfermt zich God
over ons, en vergaan we niet. **7** Later zeiden ze tot elkander:
Laat ons loten, om uit te maken, door wiens schuld dit onheil
ons treft. Ze wierpen dus het lot; en het lot viel op Jonas. **8**
Nu zeiden ze hem: Zeg ons, waarom dit onheil ons treft; wat
is uw beroep, waar komt ge vandaan, wat is uw vaderland,
van welk volk stamt ge af. **9** Hij gaf hun ten antwoord: Ik ben
een Hebreër; ik vereer Jahweh, den God des hemels, die zee
en land heeft gemaakt. **10** Nu werd de bemanning nog meer
bevreesd, en ze zeiden tot hem: Hoe hebt ge zo iets durven
doen? Want nu wisten ze, dat hij op de vlucht was voor Jahweh;
hij had het hun zelf bekend. **11** Ze zeiden hem: Wat moeten we
met u doen, om de zee te kalmeren; want de zee raast hoe
langer hoe harder! **12** Hij antwoordde: Neem mij op, en werp

mij in zee; dan zal de zee bedaren. Want nu zie ik duidelijk in,
dat door mijn schuld deze geweldige storm u teistert. **13** Nog
beproefde de bemanning, naar het land te roeien, maar het
lukte haar niet; want steeds onstuimiger beukte de zee. **14** Toen
riepen ze Jahweh aan, en zeiden: Ach Jahweh! Laat ons toch
niet vergaan om het leven van dezen man; wreek op ons geen
onschuldig bloed. Want Gij, Jahweh, hebt zelf gedaan, wat U
behaagt! **15** Toen namen ze Jonas op, en wierpen hem in zee;
en aanstonds kwam de zee tot bedaren. **16** De bemanning werd
van grote vrees voor Jahweh vervuld; men bracht Jahweh een
offer, en deed Hem geloften. **17** Intussen had Jahweh een grote
vis laten komen, om Jonas op te slokken: en Jonas bleef in de
buik van de vis drie dagen en drie nachten lang.

2 En in de buik van de vis bad Jonas tot Jahweh, zijn God.
2 Hij sprak: In mijn angst riep ik tot Jahweh, En Hij heeft mij
verhoord; Uit de schoot der onderwereld riep ik om hulp, En Gij
hebt naar mijn smeken geluisterd. **(Sheol h7585)** **3** Gij hebt mij in
de diepte geworpen, In het midden der zee; De vloed hield mij
gevangen, Uw kolken en baren sloegen over mij heen. **4** Ik
sprak bij mijzelf: Ik ben verstoten uit uw oog; Hoe zal ik ooit nog
aanschouwen Uw heilige tempel? **5** Het water steeg me tot de
lippen, De afgrond hield me gevangen; Het zeewier omkranste
mijn hoofd Met een blijvende tooi. **6** Tot de grondvesten der
bergen daalde ik af, Naar het gewest met zijn eeuwige grendels;
Maar Gij hebt mij uit het graf doen verrijzen, Jahweh, mijn God!
7 Toen mijn ziel in mij versmachtte, Dacht ik aan Jahweh; En mijn
gebed drong tot U door, In uw heilige tempel. **8** Afgodendienaars
weigeren hun hulde; **9** Maar ik wil U lofzangen brengen, En wat

ik beloofd heb, vervullen: Van Jahweh komt redding! **10** Toen
spuwde de vis, op Jahweh's bevel, Jonas uit op de kust.

3 Voor de tweede maal werd nu het woord van Jahweh tot
Jonas gericht: **2** Sta op, ga naar Ninive, de grote stad, en
kondig haar aan, wat Ik u heb bevolen. **3** En nu stond Jonas
op, en ging naar Ninive op Jahweh's bevel. Ninive was een
geweldige stad, drie dagreizen groot. **4** Toen Jonas de stad een
dagreis ver was binnengetrokken, begon hij te preken: "Nog
veertig dagen, en Ninive zal vergaan!" **5** En de inwoners van
Ninive geloofden in God; ze schreven een vasten uit; groot
en klein trok het boetekleed aan. **6** De mare kwam ook den
koning ter ore. Onmiddellijk stond hij op van zijn troon, legde
zijn koningskleed af, trok een boetekleed aan, en zat op as. **7**
Ook liet hij afkondigen: "Gegeven te Ninive, op last van den
koning en zijn rijksgroten: Mensen noch dieren, runderen noch
schapen mogen iets nuttigen, voedsel nemen of water drinken.
8 De mensen moeten het boetekleed aandoen, en met aandrang
roepen tot God. Ook moeten allen zich van hun slecht gedrag
bekeren, en van de ongerechtigheid hunner handen. **9** Misschien
dat God zich dan nog bedenkt, en berouw krijgt; dat Hij zijn
grimmige toorn laat varen, en wij niet om 't leven komen." **10**
Toen God zag wat zij deden, en hoe zij zich van hun slecht
gedrag hadden bekeerd, kreeg Hij spijt over het onheil, waarmee
Hij ze gedreigd had, en voerde het niet uit.

4 Maar juist hierover was Jonas zeer ontstemd en vertoornd.
2 Hij bad tot Jahweh, en sprak: Ach, Jahweh; heb ik het niet
gezegd, toen ik nog in mijn land vertoefde, en ben ik juist daarom
niet ijlings naar Tarsjisj gevlucht? Ik wist immers wel, dat Gij een
genadig God zijt, barmhartig, lankmoedig en rijk aan ontferming;

en dat Gij dus wel spijt zoudt krijgen over het onheil. **3** Ontneem
mij nu ook maar het leven; want de dood is mij liever dan het
leven. **4** Maar Jahweh zei hem: Hebt ge wel reden genoeg, om
zo verdrietig te zijn? **5** Daarop verliet Jonas de stad, en nam
zijn verblijf aan de oostkant der stad; daar maakte hij zich een
loofhut, en zette zich in haar schaduw neer, om af te wachten,
wat er met de stad zou gebeuren. **6** Nu liet God de Heer een
klimop boven Jonas opschieten, om schaduw te geven voor zijn
hoofd, en hem zó van zijn kwade luim te genezen. En Jonas was
inderdaad uiterst verheugd over de klimop. **7** Maar de volgende
dag liet God in de vroege morgen een worm knagen aan de
klimop, zodat hij verdorde; **8** en toen de zon was opgegaan,
deed Hij een verzengende oostenwind waaien. Nu brandde de
zon op Jonas' hoofd, en versmachtend zonk hij neer. Hij wenste
te sterven, en sprak: De dood is mij liever dan het leven! **9** Maar
God zei tot Jonas: Hebt ge wel reden genoeg, om zo verdrietig
te zijn over de klimop? Hij antwoordde: Ja ik heb reden genoeg,
om dodelijk misnoegd te zijn. **10** Nu sprak Jahweh: Gij zijt
bekommerd over de klimop, waarvoor ge geen zorg hebt gehad,
en die ge niet hebt gekweekt; die in één nacht is opgeschoten,
en in één nacht verdord. **11** En Ik zou niet bekommerd zijn over
Ninive, die grote stad, waarin, behalve de vele dieren, meer dan
honderd twintig duizend mensen wonen, die het onderscheid
niet kennen tussen hun rechter- en linkerhand!

Micha

1 Het woord van Jahweh, dat tot Mikeas van Moresjet werd
gericht ten tijde van Jotam, Achaz en Ezekias, koningen van
Juda, en wat hij over Samaria en Jerusalem schouwde. **2** Hoort
allen, gij volken, Luister aarde met wat ze bevat: Jahweh, de
Heer, komt tegen u getuigen, De Heer uit zijn heilige tempel!
3 Want zie, Jahweh verlaat reeds zijn woning, Daalt neer, en
betreedt de toppen der aarde; **4** De bergen smelten onder Hem
weg, de dalen splijten vaneen Als was voor het vuur, als water
dat van de helling gutst. **5** Dat alles om de misdaad van Jakob,
Om de zonden van Israëls huis! Wat is de misdaad van Jakob:
Is het niet Samaria? Wat de zonde van het huis van Juda: Is het
niet Jerusalem? **6** Van Samaria heb Ik een puinhoop gemaakt,
Een veld, om er een wijngaard te planten; Zijn stenen in het
dal doen rollen, Zijn fundamenten ontbloot. **7** Al zijn beelden
vernield, al zijn schatten verbrand, Al zijn goden heb Ik aan
gruizel geslagen; Want van hoerenloon zijn ze bijeen gebracht,
Tot hoerenloon keren ze terug. **8** Daarom wil ik klagen en
jammeren, Barrevoets lopen en naakt; Als jakhalzen huilen, En
kermen als struisen! **9** Ja, zijn ramp is ongeneeslijk; Maar zij
zal ook Juda treffen, Tot de poort van mijn volk, Tot Jerusalem
komen! **10** Verkondigt het niet in Gat, Weent niet in Bokim;
Wentelt in Bet-Ofra U niet in het stof. **11** Het volk van Sjafir
heeft u verraden, De steden der schande zijn niet ten strijde
getrokken; Het volk van Saänan is afgevallen, Bet-Haésel heeft
u zijn bijstand onttrokken. **12** Ja, het hoopt nog op voordeel
Het volk van Marot, Als de rampspoed door Jahweh gezonden,
Aan de poort van Jerusalem daalt. **13** Span de paarden voor
de wagen, Bevolking van Lakisj: Dit is het begin van uw straf,

dochter van Sion, Want ook bij u worden de zonden van Israël
gevonden. **14** Daarom zult ge Morésjet-Gat Een bruidsgeschenk
moeten geven, En zullen de huizen van Akzib Een ontgoocheling
voor de koningen van Israël zijn. **15** Ook u zal Ik een veroveraar
zenden, Volk van Maresja; Tot Elam zal de glorie van Israël De
wijk moeten nemen. **16** Scheer u helemaal kaal Om uw lieve
kinderen; Maak u kaal als een gier, Want ze gaan in ballingschap
van u heen!

2 Wee hun, die op slechtheid zinnen, En op hun legerstede
boosheid beramen: Om het in de morgenstond ten uitvoer te
brengen, Wanneer ze er de macht toe bezitten. **2** Ze begeren
akkers: ze roven ze weg; Huizen: ze nemen ze af; Ze maken
zich meester van den man en zijn huis, Van den eigenaar
en zijn bezit. **3** Daarom spreekt Jahweh: Zie, Ik beraam een
onheil tegen dit ras, Dat ge niet van uw hals zult schudden, En
waaronder ge niet rechtop kunt gaan. Ja, een boze tijd zal het
zijn **4** Op die dag! Dan zal men dit spotlied, Deze klaagzang
over u zingen: "Wij zijn verloren, verloren! Het erfdeel van mijn
volk is reddeloos heen; Onze akkers worden als buit verdeeld, **5**
Niemand werpt voor u het lot voor uw deel!" **6** Profeteert toch niet
in de gemeente van Jahweh, Voorspelt toch zulke dingen niet! **7**
Neen, schande noch vloek Zal Jakobs huis kunnen treffen! Is
Jahweh dan niet lankmoedig, Of zijn dàt soms zijn werken; Zijn
zijn woorden niet vol goedheid Voor Israël, zijn volk? **8** Maar gij
zijt niet mijn volk, Gij treedt op als mijn vijand: Vreedzame lieden
ontrooft gij hun mantel, Van argeloze wandelaars neemt gij buit.
9 Gij verjaagt de vrouwen van mijn volk Uit het huis, dat haar lief
is; En haar kinderen berooft ge Van mijn glorie voor immer. **10**
Staat op, en gaat heen, Want dit land is geen rustplaats voor u;

Om zijn onreinheid Gaat het onherroepelijk te gronde. **11** Als ik
iemand was, Die u ijdele leugens verkondde, Dan profeteerde ik
u van wijn en drank: Dat zou eerst een profeet zijn voor uw volk!
12 Maar Ik jaag heel Jakob bijeen, Haal de resten van Israël
samen; Ik drijf ze opeen als benauwde schapen, Als een kudde
in nood, verward door hun rampspoed. **13** De belhamel gaat
voor hen uit, Ze dringen door de poort naar buiten; Hun koning
trekt voor hen uit, En Jahweh is aan hun spits.

3 Ik zeide: Luistert dan toch, Hoofden van Jakob, Leiders van
Israëls huis: Hadt gij niet het recht moeten kennen? **2** Maar
ze haten het goede, en beminnen het kwaad: Zij trekken mijn
volk het vel over de oren, Het vlees van zijn beenderen, **3**
En verslinden het vlees. Hun huid stropen ze af, Verbrijzelen
hun beenderen; Ze hakken hen in stukken als gebraad in de
pan, Als vlees in de ketel. **4** Dan durven ze nog tot Jahweh
roepen, Maar Hij zal ze niet horen; Op die dag zal Hij hun zijn
aanschijn verbergen, Om het kwaad, dat zij hebben bedreven. **5**
Zo spreekt Jahweh over de profeten, die mijn volk misleiden, Die
vrede verkonden, als hun tanden te bijten krijgen, Maar wanneer
men ze niets in de mond stopt, Met oorlog bedreigen. **6** Daarom
zal het nacht voor u worden zonder visioen, En duisternis zonder
waarzeggerij; De zon zal ondergaan over die profeten, De dag
over hen verduisteren. **7** De zieners zullen te schande worden,
De waarzeggers blozen; Ze zullen zich allen de baard bedekken,
Omdat God hun geen antwoord meer geeft. **8** Maar ik blijf vol
kracht, Door Jahweh's geest vol recht en moed, Om Jakob
zijn misdaad voor te houden, En Israël zijn zonde. **9** Hoort dit,
hoofden van het huis van Jakob, Leiders van Israëls huis, Die
de rechtspraak verkracht, En krom maakt wat recht is. **10** Ze

bouwen Sion op met bloed, En Jerusalem met misdaad; **11** Zijn
hoofden spreken recht voor geschenken, Zijn priesters leren
tegen betaling. Zijn profeten voorspellen voor geld, Beroepen
zich op Jahweh, en zeggen: Is Jahweh niet in ons midden;
Ons treffen geen rampen! **12** Daarom zal door uw schuld Sion
worden omgeploegd als een akker; Jerusalem zal een puinhoop
worden, De tempelberg een heuvel met struiken!

4 Op het einde der dagen zal de berg van Jahweh's tempel
Boven de toppen der bergen staan, zich verheffen boven de
heuvels; De volkeren stromen er heen, Talloze naties maken zich
op. **2** Komt, zeggen ze, trekken wij naar de berg van Jahweh,
Naar het huis van Jakobs God; Hij zal ons zijn wegen doen
kennen, Wij zullen zijn paden betreden! Want uit Sion komt de
wet, Uit Jerusalem Jahweh's woord; **3** Hij zal tussen talrijke
volken scheidsrechter zijn, En recht verschaffen aan verre,
machtige naties. Dan smeden ze hun zwaarden tot ploegijzers
om, En hun lansen tot sikkels; Geen volk trekt zijn zwaard meer
tegen een ander, En niemand oefent zich voor de strijd. **4** Dan
zal iedereen rusten Onder zijn wijnstok en vijg, En niemand
schrikt ze meer op. Ja, de mond van Jahweh der heirscharen
heeft het gezegd! **5** Zeker, alle volken wandelen, Elk in de
naam van zijn god; Maar wij zullen wandelen in de Naam van
Jahweh, Onzen God voor altijd en eeuwig! **6** Op die dag: is de
godsspraak van Jahweh, Breng Ik de kreupelen samen En de
verstrooiden bijeen, Allen, die Ik heb geteisterd. **7** Dan maak Ik
de kreupelen tot een Rest, De verstrooiden tot een machtig volk;
En Jahweh zal hun Koning zijn Op de Sionsberg van nu af tot in
eeuwigheid! **8** En gij, Toren der Kudde, Heuvel van de dochter
van Sion: Tot u keert de heerschappij van vroeger terug, Het

koningschap van Jerusalems dochter! **9** Waarom nu zo bitter
geschreid? Hebt ge dan geen koning meer, Of is uw raadsman
verdwenen, Dochter van Sion, als een barende vrouw; **10** Krimp
van weeën ineen, Dochter van Sion, als een barende vrouw;
Want nu moet ge de stad verlaten, Op het veld gaan wonen. Ja,
ge zult naar Babel gaan, Maar daar zult ge worden verlost; Daar
zal Jahweh u bevrijden Uit de greep van uw vijanden. **11** Thans
staan machtige volken Tezamen tegen u op; Ze zeggen: Sion
worde onteerd Onze ogen zullen zich aan haar verlustigen. **12**
Maar zij begrijpen niets Van Jahweh's plannen, Zijn bedoeling
vatten zij niet: Waarom Hij ze als schoven op de dorsvloer
verzamelt. **13** Ga dorsen, dochter van Sion; Ik zal uw hoorn
van ijzer maken, Uw hoeven van koper, en vele volken zult ge
verpletteren; Ge zult hun buit aan Jahweh wijden, Hun rijkdom
aan den Heer van heel de aarde.

5 Nu wordt ge beroofd, gij roversdochter, En werpen ze een wal
tegen ons op; Nu slaan ze nog met de roede Israëls heerser op
de wang **2** Maar gij, Betlehem van Efrata, Te klein om onder
Juda's gouwen te tellen: Uit u zal Mij Een ontspruiten, die over
Israël zal heersen. Wiens oorsprong ligt in oude tijd, in eeuwige
dagen! **3** Daarom geeft Hij hen prijs Tot de tijd, dat de Moeder
zal hebben gebaard. En het overschot van zijn broeders Tot
Israëls zonen is teruggekeerd. **4** Dan treedt Hij op, om hen te
weiden in Jahweh's kracht, In de majesteit van de Naam van
Jahweh, zijn God! Dan zullen zij in veiligheid wonen, want groot
zal Hij zijn, Een vrede tot aan de grenzen der aarde! **5** Als
Assjoer dan in ons land zal komen, En de voet zal zetten in
onze paleizen, Dan zullen wij zeven herders tegenover hem
stellen, En acht vorsten onder de mensen. **6** Zij zullen te zwaard

het land van Assjoer afweiden, En het land van Nimrod met
klingen; Hij zal ons van Assjoer verlossen, als die in ons land
komt, En onze grenzen betreedt. **7** Dan zal Jakobs Rest in de
kring van machtige volken Als de dauw van Jahweh zijn, als
regen op gras, Dat niet op mensen hoeft te wachten, Geen
mensenkinderen verbeidt. **8** Dan zal Jakobs Rest te midden der
naties, En in de kring van machtige volken, Als een leeuw zijn
onder de dieren in het woud, Als een jonge leeuw te midden der
kudde. Zoals die bespringt en vertrapt, Verscheurt, en niemand
die redt: **9** Zo zal uw hand zich tegen uw verdrukkers verheffen,
En al uw vijanden zullen vergaan! **10** Dan zal het geschieden
op die dag, Is de godsspraak van Jahweh, Dat Ik de paarden
uit uw midden verwijder, En uw wagens verniel! **11** Ik zal de
sterkten van uw land vernielen, En al uw vestingen slopen; **12**
Ik zal de tovermiddelen uit uw handen rukken, En er zullen
geen waarzeggers meer bij u zijn. **13** Ik zal uw godenbeelden
vernielen, En uw zuilen in uw midden; Nooit meer zult ge
aanbidden Het werk uwer handen. **14** Ik zal uw heilige stammen
uit uw midden rukken, Uw bomen verdelgen, **15** En in mijn
ziedende toorn Mij op de volken wreken, Die niet willen horen!

6 Hoort toch het woord, Dat Jahweh spreekt! Sta op, richt uw
aanklacht ten aanhoren der bergen, En laat de heuvelen uw
stem vernemen! **2** Hoort bergen, de aanklacht van Jahweh, Gij
ook, onwrikbare fundamenten der aarde: Want Jahweh heeft een
beschuldiging tegen zijn volk, Een vordering tegen Israël. **3** Mijn
volk, wat heb Ik u toch gedaan, Waarmee u verdroten? Antwoord
Mij! **4** Ik heb u uit Egypte geleid, uit het slavenhuis u verlost,
Moses, Aäron en Mirjam aan uw spits laten gaan. **5** Gedenk, mijn
volk, wat Balak, de koning van Moab, beraamde. Het antwoord,

dat Bilam, de zoon van Beor, hem gaf; Wat er gebeurde van
Sjittim tot Gilgal, Opdat ge Gods genaden erkent! **6** Waarmede
zal ik voor Jahweh treden, Mij buigen voor God in de hoge? Zal
ik Hem met brandoffers naderen, Met één-jarige kalveren? **7**
Zullen Jahweh de duizenden rammen behagen, Of ontelbare
stromen van olie; Zal ik voor mijn misdaad mijn eerstgeborene
geven, De vrucht van mijn schoot voor mijn zonde? **8** Hij heeft u
verkondigd wat goed is, o mens, En wat Jahweh van u verlangt:
Niets anders dan recht doen, en barmhartigheid beminnen,
Deemoedig zijn jegens uw God! **9** Hoort, Jahweh roept tot de
stad, En wijsheid is het, zijn Naam te vrezen: Hoort het, gij stam,
Gij, gemeente der stad! **10** Zou Ik het huis van den goddeloze
vergeten, De boze rijkdom, de gevloekte, oneerlijke maat, **11** De
bedriegelijke weegschaal onschuldig verklaren, De buidel met
valse gewichten? **12** Omdat uw rijkaards vol onrec ht waren,
Uw burgers bedriegers met een valse tong in hun mond: **13**
Daarom ben Ik begonnen, u te slaan, En te vernielen om uw
zonden! **14** Ge zult eten, maar niet verzadigd zijn, En honger in
uw binnenste voelen; Ge zult sparen, maar het niet behouden,
En wat ge behoudt, geef Ik prijs aan het zwaard. **15** Zaaien zult
ge, maar niet oogsten, Olijven zult ge gaan treden, Maar u niet
zalven met olie, En most, maar er geen wijn van drinken. **16** Ge
hebt Omri's wetten onderhouden, Alle praktijken van Achabs
huis, naar hun gebruiken geleefd, Opdat Ik u prijs geef aan de
vernieling, uw burgers aan spot, En gij de hoon van de volken
zoudt dragen!

7 Wee mij; ik ben als een vruchten-plukker, Als hij nalezing
houdt na de oogst: Er is geen druif meer om te eten, Geen
vroege vijg, waarnaar ik smacht. **2** De vrome is uit het land

verdwenen, Geen rechtschapene onder de mensen: Allen loeren
op bloed, vangen elkander in netten, **3** Hun handen deugen
enkel voor kwaad. De vorst zuigt uit, de rechter is veil, De
grote roept openlijk wat hij wil; **4** De besten kronkelen zich als
een heg, De eerlijksten als een doornenhaag. Wee, de dag
van hun straf is gekomen, Nu ligt het vernield, **5** Vertrouwt
geen vriend, Verlaat u niet op uw makker; Voor haar die in uw
armen rust, Bewaak de poort van uw mond. **6** Want de zoon
veracht den vader, De dochter staat tegen haar moeder op,
De schoondochter tegen haar schoonmoeder, Vijanden zijn de
huisgenoten! **7** En toch zal Ik uitzien naar Jahweh, En hopen op
de God van mijn heil: Mijn God zal mij verhoren! **8** Verheug u
niet over mij, mijn vijandin: Want al ben ik gevallen, ik sta weer
op; Al zit ik in duisternis, Jahweh is mij een licht! **9** Jahweh's
gramschap zal ik dragen, Omdat ik tegen Hem heb gezondigd:
Tot Hij het opneemt voor mij, mij recht verschaft, Mij tot het
licht geleid, en ik zijn gerechtigheid zie. **10** Mijn vijandin zal het
aanschouwen, En met schande worden bedekt; Aan haar, die
mij zeide: "Waar is Jahweh, uw God", Zullen mijn ogen zich
verlustigen. Zij zal worden vertrapt Als de modder op straat, **11**
Op de dag, dat mijn muren worden gebouwd, Al mijn grenzen
verbreed. **12** Op die dag stromen ze naar mij toe, Van Assjoer
naar Egypte, Van Egypte tot de rivier, Van zee tot zee, van berg
tot berg! **13** Het land verwoest om zijn bewoners, Tot straf voor
hun werken! **14** Weid met de herderstaf uw volk, De schapen,
die uw erfdeel zijn, Die eenzaam wonen in het woud: Midden
op de Karmel. Laat hen grazen in Basjan en Gilad Als in de
dagen van weleer; **15** Toen Gij uit Egypte zijt getrokken, En ons
uw wonderen deedt aanschouwen. **16** De heidenen zullen het

zien, Zich schamen, als de macht hun ontzinkt; Ze leggen de
hand op hun mond, En hun oren worden doof. **17** Dan zullen
ze stof als de slangen lekken, Bevend uit hun schuilhoeken
kruipen als de wormen der aarde, Rillen voor Jahweh, onzen
God, En voor U vrezen! **18** Welke God, die als Gij de zonde
vergeeft, En de misdaad vergeet van de Rest van uw erfdeel;
Die zijn gramschap niet eeuwig laat duren, Want Hij heeft de
barmhartigheid lief! **19** Hij zal zich weer onzer ontfermen, Met
voeten treden onze schuld, En in de diepten der zee Slingert Hij
al onze misdaden heen. **20** Gij zult uw trouw aan Jakob gestand
doen, Uw ontferming aan Abraham: Zoals Gij onze vaderen hebt
gezworen, Sinds de dagen vanouds.

Nahum

1 De godsspraak over Ninive. Het boek van het visioen van
Nahum uit Elkosj. **2** Een naijverig God, een wreker is Jahweh,
Een wreker is Jahweh, vol gramschap; Jahweh wreekt zich op
die Hem weerstaat, Is onverbiddelijk voor zijn vijanden. **3** Wel
is Jahweh lankmoedig, Maar groot ook in kracht, Hij laat niets
ongestraft; Zijn weg loopt door storm en orkaan, De wolken zijn
het stof van zijn voeten. **4** Hij dreigt de zee, en droogt ze uit, En
al haar stromen legt Hij bloot; Basjan en Karmel kwijnen weg,
Het groen van de Libanon verwelkt. **5** De bergen rillen voor
Hem, De heuvelen smelten; De aarde rijst op voor zijn aanschijn,
De wereld met al haar bewoners. **6** Wie houdt stand voor zijn
gramschap, Wie kan zijn grimmige toorn weerstaan? Zijn woede
stort zich uit als een vuur, De rotsen splijten voor Hem uiteen! **7**
Jahweh is goed voor die op Hem hopen, Een toevlucht in tijden
van nood; Hij kent, die tot Hem hun toevlucht nemen, **8** Als
de branding woedt. Maar Hij vernielt, die tegen Hem opstaan,
En zijn vijanden jaagt Hij de duisternis in; **9** Wat plannen gij
ook tegen Jahweh smeedt, Hij maakt er een eind aan. Geen
tweede maal richt Hij zich op **10** Want de benauwing duurt voort;
De doornen liggen op een hoop, De slempers beschonken. Als
droge stoppels worden verteerd, **11** Die van u zijn uitgegaan, Om
kwaad tegen Jahweh te beramen, En boze plannen te smeden!
12 Zo spreekt Jahweh: Al zijn ze nog zo voltallig en sterk, Ze
worden weggemaaid en verdwijnen; Ik verneder u, zodat Ik het
niet opnieuw hoef te doen. **13** Nu breek Ik uw staf, En ruk de
ketens van u in stukken. Jahweh heeft het over u beslist: **14** Uw
naam wordt niet meer voortgeplant! Uit uw godentempel Zal Ik
de gesneden en gegoten beelden vernielen, En Ik maak uw

graf Tot een schandeplek! **15** Zie, op de bergen de voeten van
den vreugdebode, Die vrede verkondigt: Vier uw feesten, Juda,
volbreng uw geloften, Belial zal niet meer tegen u woeden, hij
ligt vernield!

2 Een vernieler trekt op u af: Bewaak de vesting, Let op de weg,
de lenden omgord, Al uw krachten ingespannen! **2** Waarachtig
Jahweh zal de wijngaard van Jakob herstellen, Als Israëls
glorie: Omdat de rovers hem hebben geplunderd, En zijn ranken
hebben vernield! **3** Het schild van zijn helden is rood geverfd,
Zijn krijgers zijn purper gekleurd; Als vuur flikkert het staal van
zijn wagens, Hij staat nu ten strijde gereed, de lansen worden
gezwaaid. **4** Over de wegen razen de wagens, Over de vlakten
jagen ze voort; Ze gloeien als fakkels Als bliksemschichten
schieten ze uit. **5** Hij roept zijn dapperen op, Ze struikelen in hun
vaart, En spoeden zich naar de wallen; **6** Het stormdak geplaatst,
de sluizen der stromen geopend! Het paleis overstroomd, **7**
De vrouwen eruit, de ballingschap in: Haar maagden klagen
als duiven, En slaan op de borst. **8** Ninive is als een vijver
geworden, Waarvan het water wegloopt: "Blijft hier, blijft hier!"
Maar niemand ziet om. **9** Rooft zilver, rooft goud, Geen eind aan
de schatten; Kiest het heerlijkste uit Van haar kostbaar bezit!
10 Plundering, roof en vernieling, Bonzende harten, knikkende
knieën, Alle lenden verlamd, Alle gezichten doodsbleek. **11** Waar
is nu het hol van den leeuw, De krocht van de leeuwenwelpen,
Waarheen de leeuw sluipt met de leeuwin En de welpen, door
niemand verschrikt? **12** Waar is de leeuw, die roofde voor zijn
jongen, En worgde voor zijn leeuwinnen, Die zijn holen vulde
met buit, Zijn krochten met prooi? **13** Uw leger laat Ik opgaan in

rook, Het zwaard zal uw welpen verslinden; Ik zal uw buit van de
aarde verdelgen, Het gebrul uwer leeuwinnen verstomt.

3 Wee de bloedstad, Heel en al leugen, Volgepropt met geweld,
Nooit verzadigd van roof! **2** Hoor, het klappen der zwepen, Het
knarsen der wielen, Jachtende paarden, hotsende wagens,
3 Galopperende ruiters. Flikkerende zwaarden, bliksemende
lansen, Hopen gewonden, en stapels van doden; Ontelbare
lijken, Men struikelt erover. **4** Dat komt van de eindeloze ontucht
der deerne, Van de bevallige tovenares, Die de volken in haar
ontucht verstrikte, En stammen in haar toverkunsten. **5** Zie, Ik
kom op u af, Is de godsspraak van Jahweh der heirscharen: Ik
licht uw slippen omhoog Tot over uw hoofd. Ik laat de volken uw
naaktheid zien, En koninkrijken uw schaamte; **6** Ik werp vuil op
u neer, Maak u tot schande en schouwspel. **7** Dan zal al, die u
ziet, van u vluchten, En zeggen: Ninive ligt verwoest! Wie zal
haar beklagen, Waar zoek ik troosters voor haar? **8** Of zijt gij
beter dan No-Amon Dat troont aan de Nijl, van water omringd,
Wiens bolwerk de zee, Wiens muren de wateren waren? **9** Koesj
en Egypte waren zijn eindeloze kracht, Poet en de Lybiërs zijn
helpers: **10** Toch moest het heen, Moest het in ballingschap
gaan! Toch werden zijn kinderen te pletter geslagen Op alle
hoeken der straten, Het lot over zijn edelen geworpen, Alle
aanzienlijken in boeien geklonken. **11** Gij ook zult u dronken
drinken, En worden beneveld; Ook gij zult op zoek moeten gaan
Naar een schuilplaats tegen den vijand! **12** Al uw vestingen zijn
als de vijg Met vroegrijpe vruchten: Wanneer men ze schudt,
Vallen ze den eter in de mond! **13** Zie, uw volk in uw kring is
als vrouwen De poorten van uw land Staan wagenwijd voor
uw vijanden open, Het vuur heeft uw grendels verteerd. **14** Put

water voor de belegering, Versterk uw burchten; Treed de klei,
en kneed het leem, Grijp de vorm voor de tichels! **15** Daar zal
het vuur u verteren, Het zwaard u verslinden: U verteren als de
sprinkhaan, U verslinden als de knaagbek. Al zijt ge talrijk als de
sprinkhaan, **16** Uw kooplieden in groter getal Dan de sterren aan
de hemel: De knaagbek ontpopt, en vliegt heen. **17** Uw leiders
zijn als de sprinkhaan, uw beambten een zwerm, Die als het
koud is, in de muren gaan schuilen; Maar komt de zon, dan
vliegen ze heen: Men kent de plaats niet, waar ze blijven! **18** Uw
herders dommelen, koning van Assjoer, Uw vorsten slapen: Uw
volk is op de bergen verstrooid, Niemand brengt het bijeen. **19**
Geen heil voor uw plaag, Ongeneeslijk uw wonde: Wie van u
hoort, klapt om u in de handen; Wie immers had niet steeds van
uw boosheid te lijden?

Habakuk

1 De godsspraak, die de profeet Hababuk schouwde: **2** Hoe
lang, Jahweh, smeek ik om hulp, En wilt Gij niet horen; Roep ik
tot u: Verdrukking, En brengt Gij geen redding? **3** Waarom laat
Gij mij slechtheid zien, En moet ik onheil aanschouwen, Heb
ik geweld en verdrukking voor ogen, Zijn twist en tweedracht
ontbrand? **4** De Wet ligt verkracht, Het Recht wordt verstikt:
Want de goddeloze houdt den vrome gevangen, Het recht wordt
geschonden! **5** Werpt een blik op de volken, ziet rond, En
staat verbijsterd van schrik: Want Ik ga een werk in uw dagen
voltrekken, Dat ge niet zoudt geloven, als het werd verteld. **6**
Zie, Ik roep de Chaldeën op, Dat grimmige, onstuimige volk, Dat
de breedte der aarde doorkruist, Om woonsteden van anderen
te veroveren. **7** Het is geducht en verschrikkelijk, Straf en
vernieling gaan van hem uit; **8** Zijn paarden zijn sneller dan
panters, Vlugger dan de wolven uit de woestijn. Zijn ruiters
springen te paard, En komen van verre gevlogen; Zoals een gier
zich werpt op zijn prooi, **9** Schieten ze allemaal toe op geweld.
Als de oostenwind giert het vooruit, En jaagt de gevangenen als
zand te hoop; **10** Met koningen drijft het de spot, Met vorsten
steekt het de draak. Het lacht om iedere vesting, Werpt aarde
op, en neemt ze in; **11** Dan jaagt het verder als een orkaan, En
maakt een god van zijn kracht. **12** Zijt gij dan niet sinds oude
tijden Jahweh, mijn heilige God, die niet sterft? Jahweh, hebt Gij
hèm dan bestemd, om recht te doen, Hem gegrond als een rots,
om te straffen? **13** Uw ogen zijn toch te rein, om het kwaad te
aanschouwen, Gij kunt toch het onrecht niet zien: Hoe kunt Gij
dan de trouwelozen verdragen, Voor den boze zwijgen, die den
vrome verslindt? **14** Waarom maakt Gij den mens dan als de

vissen der zee, Als het gewemel, dat geen meester heeft: **15** Hij
haalt ze allen op aan de angel, En sleept ze mee in zijn net.
Dan verzamelt hij ze in zijn fuik, En verheugt en verblijdt zich
erover, **16** Brengt hij offers aan zijn net, Brandt hij wierook voor
zijn fuik. Want door hun hulp is zijn aandeel zo vet, En sappig
zijn voedsel, **17** Trekt hij zijn net op, schudt het leeg, Om altijd
volken te moorden, zonder erbarmen!

2 Nu wil ik mijn wachtpost betrekken, En op de uitkijk gaan
staan, Om te zien, wat Hij mij zegt, Wat Hij antwoordt op mijn
klacht! **2** Jahweh gaf mij antwoord, en sprak: Schrijf het visioen
neer, en grif het op tabletten, Opdat men het gemakkelijk leest.
3 Want er is nog een ander visioen, waarvan de tijd is bepaald,
Dat zijn vervulling bereikt, en niet faalt! Mocht het al toeven,
blijf het verbeiden, Want het komt zeker, en blijft niet uit: **4** Wie
moedeloos is, in hem heeft mijn ziel geen behagen, Maar de
rechtvaardige leeft door zijn geloof! **5** Wee des te meer den
vermetelen rover, Den overmoedigen, rustelozen mens, Gulzig
als de onderwereld, Onverzadelijk als de dood! Die alle naties
naar zich toetrekt, Alle volken tot zich haalt: **(Sheol h7585)** **6**
Zullen die allen geen spreuk op hem dichten, Geen spotlied
en puntdicht op hem zeggen? Wee, die ophoopt wat het zijne
niet is, En zich bezwaart met andermans goed: **7** Zullen uw
schuldeisers niet plotseling opstaan, Uw vervolgers ontwaken,
en valt ge hun niet ten prooi? **8** Om uw beroving van talloze
naties Maakt de rest van de volken u buit, Om het bloed van
de mensen, het geweld tegen het land, Tegen de stad en al
haar bewoners! **9** Wee hem, die vuil gewin behaalt voor zijn
huis, Om zijn nest in de hoogte te bouwen, En de greep van de
ramp te ontsnappen: **10** Gij beraamt slechts schande voor uw

huis! Door vele volken te plunderen, Hebt gij uw leven verbeurd:
11 Want de steen roept wraak uit de muur, De balk antwoordt
hem uit de binten. **12** Wee, die een stad wil bouwen in bloed,
En een vesting op onrecht wil gronden! **13** Zie, moet zo iets
niet uitgaan Van Jahweh der heirscharen? De volken tobben
zich af voor het vuur, De naties maken zich moe voor niets: **14**
Maar de aarde zal worden vervuld van de kennis der glorie van
Jahweh, Zoals de wateren de bodem der zeeën bedekken! **15**
Wee hem, die zijn naaste laat drinken Uit zijn vergiftigde beker,
Die hem dronken maakt, Om zijn schaamte te zien! **16** Gij wordt
dronken van schande, in plaats van eer: Drink op uw beurt,
en ontbloot uw schaamte! De beker uit Jahweh's rechterhand
wordt u gereikt, De smaad, in plaats van uw glorie. **17** Want
het geweld tegen de Libanon drukt op u neer, De moord op de
dieren zal u verschrikken: Het bloed van de mensen, het geweld
tegen het land, Tegen de stad en al haar bewoners. **18** Wat
baat toch een gesneden beeld, Dat zijn maker het snijdt; Het
gegoten beeld, die leugenmeester, Wat kan het leren? Ja, de
werkman vertrouwt op zijn maaksel, Zodat hij stomme goden
snijdt: **19** Wee hem, die tot hout zegt: Word wakker, En tot de
stomme steen: Sta op! Zie, het is in goud en zilver gevat, Maar
levensadem heeft het niet. **20** Maar Jahweh woont in zijn heilige
tempel, Heel de aarde moet zwijgen voor Hèm!

3 Een gebed van den profeet Habakuk. Op de toon van een
klaaglied. **2** Jahweh, ik heb uw boodschap gehoord, Vol ontzag
voor uw werk, o Jahweh; Roep het ten leven in het midden der
jaren, Openbaar het in het midden der tijden: Wil zelfs in uw
gramschap De erbarming gedenken! **3** God trekt op van Teman,
De Heilige van het gebergte Paran; Zijn majesteit bedekt de

hemel, De aarde is vol van zijn glorie; **4** Zijn heerlijkheid glanst
als het licht, Zijn kracht gaat schuil in de stralen uit zijn zijde. **5**
Voor hem uit gaat de pest, Het verderf volgt zijn schreden. **6** Hij
staat overeind, en schudt de aarde dooreen, Ziet toe, en doet de
volkeren rillen. De eeuwige bergen splijten vaneen, De oude
heuvelen worden geslecht als zijn eeuwige paden. **7** Ik zie de
tenten van Koesjan in nood, De zeilen uit het land van Midjan
trillen. **8** Is uw woede tegen de stromen ontstoken, Jahweh,
uw gramschap tegen de zee? Neen, Gij rijdt op uw paarden
En wagens, om redding te brengen! **9** Uw boog is ontbloot,
Gij hebt uw koker met pijlen gevuld; **10** De aarde splijt Gij tot
rivieren, De bergen zien sidderend naar U op; Een stortvloed
van water jaagt voort, De afgrond buldert. **11** De zon steekt haar
handen omhoog, De maan trekt zich terug in haar woning Voor
het licht van uw snorrende pijlen, Voor de bliksemglans van uw
speer. **12** In woede doorschrijdt Gij de aarde, In gramschap
dorst Gij de volken! **13** Gij rukt uit, om uw volk te verlossen,
En uw Gezalfde te redden; Maar Gij slaat het dak van het huis
Van den goddeloze te pletter, Legt de grondslagen bloot Tot
op de rots. **14** Gij doorboort met uw lans het hoofd van zijn
helden, Die aanstormen, om mij te verstrooien; Die al jubelen,
Als hadden ze den ongelukkige in zijn schuilhoek verslonden.
15 Met uw paarden betreedt Gij de zee, Onder het bulderen
der machtige wateren. **16** Ik hoor het, en mijn binnenste rilt,
Ik verneem het met bevende lippen; Mijn beenderen worden
weggevreten, Mijn schreden wankelen, waar ik ga: Zo verbeid ik
de dag van ellende, Die aanbreekt voor het volk, dat ons kwelt!
17 Al bloeit dan de vijgeboom niet, En geeft de wijnstok geen
vrucht; Al mislukt de oogst van de olijf, En brengt de akker

geen spijs; Al zijn de schapen weg uit de kooi, En zijn er geen
runderen in de stallen: **18** Toch zal ik mij in Jahweh verheugen,
Mij verblijden in den God van mijn heil! **19** Jahweh, de Heer, is
mijn kracht, Hij maakt mijn voeten vlug als van hinden, En laat
mij de hoogten betreden! Voor muziekbegeleiding; met harpen.

Zefanja

1 Het woord van Jahweh, dat gericht werd tot Sofonias, den
zoon van Koesji, zoon van Gedalja, zoon van Amarja, zoon van
Ezekias, in de dagen van Josias, den zoon van Amon en koning
van Juda. **2** Ik sleep alles, alles Van de aardbodem weg, Is de
godsspraak van Jahweh: **3** Ik sleep de mensen weg en het
vee! De vogels uit de lucht sleep Ik weg, met de vissen der
zee; De goddelozen zal Ik doen struikelen, De mensen van de
aarde verdelgen: Is de godsspraak van Jahweh! **4** Ik strek mijn
hand tegen Juda uit, En tegen alle bewoners van Jerusalem:
Ik zal uit die plaats de rest van Báal verdelgen, De naam van
afgodendienaars en priesters. **5** Hen, die op de daken het heir
van de hemel vereren, Die Jahweh aanbidden, en bij Milkom
zweren; **6** Hen, die Jahweh hebben verlaten, Die Jahweh niet
zoeken, tot Hem niet naderen. **7** Stilte: voor Jahweh den Heer;
Want Jahweh's Dag is nabij! Jahweh heeft een offermaaltijd
bereid, En zijn gasten gewijd! **8** Op de dag van het offer van
Jahweh Zal Ik Mij wreken op de vorsten, Op het huis van den
koning, Op allen, die uitheemse kleding dragen. **9** Ik zal Mij
wreken op die dag Op allen, die over drempels springen, Die het
huis van hun meesters vullen Met geweld en bedrog. **10** Op die
dag, is de godsspraak van Jahweh: Stijgt er een jammerklacht
op uit de Vispoort, Een gehuil uit de Voorstad, Een luid gekraak
uit de Heuvels. **11** Huilt maar, Vijzel-bewoners, Want al het
kramersvolk wordt verdelgd; Uitgeroeid worden Al die zilver-
wegers. **12** Op die dag zoek Ik Jerusalem af met een lamp, Om
Mij op de mannen te wreken, Die rustig op hun droesem liggen,
en denken: Jahweh doet niets, geen kwaad en geen goed! **13**
Hun schatten worden geplunderd, Hun huizen verwoest; Ze

zullen huizen bouwen, maar niet erin wonen, Gaarden planten,
maar geen wijn ervan drinken. **14** Nabij is de grote Dag van
Jahweh, Hij is nabij, en haast zich snel! Hoort, de Dag van
Jahweh: Ook de held schreeuwt het uit van benauwdheid! **15**
Die Dag is een dag van gramschap, Een dag van benauwing en
nood, Een dag van ruïne en vernieling, Een dag van duister en
donker. Een dag van wolken en nevel, **16** Een dag van bazuin
en alarm: Over de versterkte steden, En hoge torens. **17** Ik
benauw de mensen, ze tasten als blinden, Want ze hebben
tegen Jahweh gezondigd; Hun bloed wordt uitgestort als stof,
Hun ingewanden als drek. **18** Hun goud en zilver kan hen niet
redden Op de Dag van de gramschap van Jahweh; Door het
vuur van zijn nijd wordt de hele aarde verteerd, Vernielt en
verdelgt Hij alle bewoners der aarde!

2 Treedt in uzelf, en komt tot bezinning, Tuchteloos ras: **2**
Voordat ge verstuift op die dag Als opgejaagd kaf. Voordat op u
neerkomt Jahweh's ziedende toorn, Voordat de Dag u bereikt
Van de gramschap van Jahweh. **3** Zoekt Jahweh, gij nederigen
der aarde, Gij allen, die zijn wil volbrengt; Zoekt gerechtigheid,
zoekt nederigheid: Misschien zijt ge veilig op de Dag van de
gramschap van Jahweh. **4** Want Gaza wordt een verlaten oord,
Asjkelon een woestijn; Asjdod wordt opgejaagd op klaarlichte
dag, Ekron ontworteld! **5** Wee u, bewoners der zeekust, Volk
der Kretenzen: Het woord van Jahweh komt over u! Kanaän, Ik
zal u verwoesten, Land der Filistijnen, ge zult zonder inwoners
zijn! **6** De zeekust van Kreta zal een weideplaats worden, Een
schapenkooi: **7** Ze valt het Overschot ten deel Van Juda's huis.
Zij zullen daar weiden, en in Asjkelons huizen 's Avonds gaan
rusten; Want Jahweh, hun God, zal weer naar hen omzien, Keert

hun lot weer ten beste! **8** Ik heb het honen van Moab gehoord,
En het schimpen der zonen van Ammon, Die mijn volk hebben
gesmaad, Een hoge toon tegen zijn land gevoerd. **9** Zo waar Ik
leef, spreekt Jahweh der heirscharen, Israëls God: Daarom zal
Moab als Sodoma worden, Als Gomorra de zonen van Ammon.
Een veld met doornen zal het worden, Een zouthoop, een steppe
voor eeuwig; Het Overschot van mijn volk maakt het buit, De
Rest van mijn natie ontvangt het tot erfdeel! **10** Dat zal hun
lot zijn, Als loon voor hun trots; Omdat zij hebben gesmaad
en gehoond Het volk van Jahweh der heirscharen. **11** Dan zal
Jahweh door hen worden gevreesd, Omdat Jahweh de goden
der aarde vernielt; En iedereen zal op zijn eigen plaats Hem
aanbidden, Op alle eilanden der volken! **12** Gij ook, Koesjieten
Zult worden vermoord door mijn zwaard! **13** Dan strekt Hij zijn
hand tegen het noorden uit, Richt Assjoer te gronde, Maakt van
Ninive een woestijn, Verdord als een steppe. **14** Daar leggen zich
de kudden neer, En allerlei wilde beesten; Kraaien en reigers
Nestelen op zijn kapitélen. Hoort, het giert door zijn vensters, De
verwoesting ligt op zijn drempel: Want het cederwerk Heeft men
afgerukt. **15** Dat is nu de dartele stad, Zo onbezorgd, Die sprak
tot zichzelf: Dat ben ik, en geen ander! Hoe is zij een puinhoop
geworden, Een leger voor beesten; Ieder die haar voorbijgaat,
Blaast, en zwaait met de hand.

3 Wee, de opstandige en bevlekte, De stad van geweld: **2** Die
naar geen vermaning luistert, En zich niet laat gezeggen; Die
niet op Jahweh vertrouwt, Tot haar God niet wil naderen! **3**
Haar vorsten binnen haar muren zijn brullende leeuwen, Haar
rechters steppenwolven, die niets tot de morgen bewaren; **4** Haar
profeten ijdele zwetsers, Trouweloze mannen; Haar priesters

bezoedelen het heilige, En verkrachten de wet. **5** Jahweh was in
haar midden rechtvaardig, Hij pleegde geen onrecht! Iedere
morgen sprak Hij recht; Hij bracht het recht aan het licht, Het liet
nooit op zich wachten: Maar de boze wist van geen schaamte! **6**
Ik heb die trotsaards vernield, Hun torens verwoest, Hun wegen
ontvolkt, Niemand trok er meer over; Hun steden lagen in puin,
Zonder mensen, zonder bewoners. **7** Ik sprak: Zo zult ge Mij
vrezen, En u laten gezeggen; Zo zal er niets aan haar ogen
ontsnappen, Van al wat Ik haar heb gelast! Maar ze hebben zich
enkel beijverd, Al hun werken te verpesten! **8** Maar wacht Mij nu
af, is de godsspraak van Jahweh, Op de Dag, dat Ik Mij als
getuige verhef! Want Ik heb besloten, de volkeren te verzamelen,
En koninkrijken op te roepen: Om mijn woedende, ziedende
toorn over hen uit te storten; Door het vuur van mijn nijd wordt de
hele aarde verteerd! **9** Maar dan zal Ik de volkeren Reine lippen
verstrekken, Opdat allen de Naam van Jahweh aanroepen, En
Hem dienen, schouder aan schouder. **10** Dan komen van over
de stromen van Koesj mijn aanbidders, Met mijn verstrooide
Dochter Mij spijsoffers brengen! **11** Op die dag behoeft gij u niet
meer te schamen Over al uw werken, waarmee ge tegen Mij
hebt gezondigd; Want dan verwijder Ik uit uw kring uw ijdele
zwetsers, Ge zult niet hoogmoedig meer zijn op mijn heilige
berg: **12** Ik behoud een ootmoedig en nederig volk in uw midden,
Dat zijn toevlucht zoekt bij Jahweh's Naam. **13** Dan zal Israëls
Rest geen kwaad meer bedrijven, Geen leugens meer spreken,
En wordt in hun mond Geen bedriegelijke tong meer gevonden.
Neen, ze zullen weiden en rusten, Niemand schrikt ze meer op!
14 Jubel, dochter van Sion; Israël, juich; Verheug en verblijd u,
dochter van Jerusalem, met heel uw hart: **15** Want Jahweh heft

uw straffen op, En ruimt uw vijand uit de weg; Jahweh, Israëls
Koning, is in uw midden, Gij zult geen rampen meer zien! **16** Op
die dag zal men tot Jerusalem zeggen: Vrees niet Sion, laat uw
handen niet hangen; **17** Jahweh, uw God, is te midden van u,
een reddende Held. Hij zal om u juichen van vreugde, En zijn
liefde vernieuwen, Als op een feestdag huppelen van blijdschap
om u! **18** Ik neem uit u weg, die u hebben geschandvlekt, **19** Zie,
Ik verniel op die Dag uw verdrukkers; Dan red Ik de kreupelen,
En voer de verstrooiden bijeen; Ik breng hen tot glorie en eer
Over heel de aarde, waar ze werden gehoond. **20** In die tijd leid
Ik u terug, In die tijd verzamel Ik u! Waarachtig, dan schenk Ik u
glorie en eer Onder alle volken der aarde, Als Ik uw lot voor uw
ogen Ten beste heb gekeerd, spreekt Jahweh!

Haggaï

1 In het tweede jaar van koning Darius, in de zesde maand
en op de eerste dag van de maand, werd het woord van
Jahweh door den profeet Aggeus gericht tot Zorobabel, den zoon
van Salatiël en landvoogd van Juda, en tot den hogepriester
Jehosjóea, den zoon van Jehosadak: **2** Zo spreekt Jahweh der
heirscharen! Dit volk zegt: De tijd is nog niet gekomen, om de
tempel van Jahweh te bouwen. **3** Maar het woord van Jahweh
werd door den profeet Aggeus verkondigd: **4** Is het dan wel de
tijd voor u, om in betimmerde huizen te wonen, terwijl dit huis
nog in puin ligt? **5** Welnu, zo spreekt Jahweh der heirscharen:
Let dan eens op, wat er met u is gebeurd! **6** Ge hebt veel
gezaaid, maar weinig geoogst; ge hebt gegeten, maar werdt niet
verzadigd; ge hebt gedronken, maar uw dorst niet gelest; ge
hebt u gekleed, maar niet verwarmd; en de werkman kreeg zijn
loon in een buidel zonder bodem. **7** Zo spreekt Jahweh der
heirscharen: Let eens op, wat er met u is gebeurd! **8** Gaat dus
de bergen in, om hout te halen, en bouwt het huis; Ik zal er mijn
vreugde en glorie in vinden, spreekt Jahweh! **9** Ge hebt veel
verwacht, maar weinig gekregen; ge hebt het binnen gesleept,
maar Ik blies het weg. Waarom? is de godsspraak van Jahweh.
Omdat mijn huis in puin ligt, terwijl gij allen u rept voor uw eigen
huis. **10** Daarom weigerde de hemel u dauw; **11** daarom heb Ik
een droogte ontboden over het land en de bergen, over koren
en most, over olie en veldvrucht, over mensen en dieren, over al
het werk uwer handen! **12** Zorobabel, de zoon van Salatiël, en
Jehosjóea de hogepriester, de zoon van Jehosadak, luisterden
met al het overige volk naar de stem van Jahweh, hun God,
en naar de woorden van den profeet Aggeus, welke Jahweh

hem had gelast, tot hen te spreken. En het volk werd met vrees
voor Jahweh vervuld. **13** Toen sprak Aggeüs, de gezant van
Jahweh, in opdracht van Jahweh tot het volk: Ik ben met u, is de
godsspraak van Jahweh! **14** Zo prikkelde Jahweh de ijver van
Zorobabel, den zoon van Salatiël en landvoogd van Juda, de
ijver van Jehosjóea, den hogepriester en zoon van Jehosadak,
de ijver ook van al het overige volk, zodat zij begonnen te
werken aan het huis van Jahweh der heirscharen, hun God. **15**
Men begon op de vier en twintigste dag van de zesde maand, in
het tweede jaar van koning Darius.

2 In de zevende maand, de een en twintigste dag van de
maand, werd het woord van Jahweh door den profeet Aggeüs
verkondigd! **2** Spreek tot Zorobabel, den zoon van Salatiël en
landvoogd van Juda, tot Jehosjóea, den hogepriester en zoon
van Jehosadak, en tot al het overige volk: **3** Wie is er nog
onder u, die dit huis in zijn vroegere glorie heeft aanschouwd;
en hoe ziet ge het nu? Is het niet in vergelijking daarmee als
niets in uw ogen? **4** En toch, houd moed, Zorobabel, is de
godsspraak van Jahweh; houd moed, Jehosjóea, hogepriester
en zoon van Jehosadak; houdt moed, gij allen, volk van het
land, is de godsspraak van Jahweh! Werkt voort, want Ik blijf
met u, is de godsspraak van Jahweh der heirscharen! **5** Ik
heb u beloofd bij uw uittocht uit Egypte: Mijn geest blijft in uw
midden; ge behoeft niet te vrezen! **6** Want zo spreekt Jahweh
der heirscharen: Nog eenmaal, binnen korte tijd, Zal Ik de hemel
en aarde beroeren, De zee en het droge; **7** Ik zal alle volken
beroeren, En de schatten van alle volken komen hierheen. Ik
zal dit huis met glorie vervullen, Is de godsspraak van Jahweh
der heirscharen. **8** Van Mij is het zilver, Van Mij is het goud: Is

de godsspraak van Jahweh der heirscharen! **9** De glorie van
dit tweede huis Zal groter zijn dan die van het eerste, Spreekt
Jahweh der heirscharen: In deze plaats zal Ik vrede geven, Is
de godsspraak van Jahweh der heirscharen! **10** Op de vier en
twintigste dag van de negende maand, in het tweede jaar van
Darius, werd het woord van Jahweh door den profeet Aggeus
verkondigd: **11** Zo spreekt Jahweh der heirscharen! Vraag aan
de priesters een uitspraak: **12** Wanneer iemand heilig vlees in
de slip van zijn mantel draagt, en met die slip brood, moes, wijn,
olie of een andere spijs aanraakt: zal dit dan worden geheiligd?
De priesters gaven ten antwoord: Neen! **13** Aggeus vervolgde:
Maar zo hij zich aan een lijk heeft verontreinigd, en een van die
dingen aanraakt: is het dan onrein? De priesters antwoordden:
Dan is het onrein! **14** Toen hernam Aggeus: Zo is het ook met dit
volk, zo is het ook met deze natie in hun verhouding tot Mij, is
de godsspraak van Jahweh; al wat zij doen, zelfs wat zij offeren,
is onrein! **15** Welnu, let dan eens op, wat er vóór deze dag is
gebeurd, eer de ene steen op de andere gelegd werd in de
tempel van Jahweh! **16** Hoe ging het u toen? Dan kwam men
bij een korenhoop van twintig maten, en men vond er slechts
tien; en men ging naar de perskuip om er vijftig vaten uit te
scheppen, en er waren er twintig. **17** Ik heb u met brand en
meeldauw geslagen, en al uw produkten met hagel; maar ge
hebt u niet tot Mij bekeerd, is de godsspraak van Jahweh! **18**
Let toch eens op, wat er vóór deze dag is geschied: vóór de
vier en twintigste dag van de negende maand, sinds de dag,
waarop de grondslag van de tempel van Jahweh gelegd is! **19**
En ziet nu eens toe: Is er nu nog zaad in de schuur? Beginnen
de wijnstok en vijg, de granaat en olijf niet te dragen? Van deze

dag af zegen Ik u! **20** Het woord van Jahweh werd op de vier
en twintigste dag van de maand een tweede maal tot Aggeus
gericht: **21** Spreek tot Zorobabel, den landvoogd van Juda! Ik zal
de hemel en aarde beroeren: **22** Koningstronen werp Ik omver,
En verniel de kracht der heidense rijken. Ik werp de wagens
omver, met die erop rijden; Paarden en ruiters storten neer,
De een door het zwaard van den ander! **23** Op die dag, is de
godsspraak van Jahweh der heirscharen, Neem Ik u, Zorobabel,
zoon van Salatiël, Mijn dienaar, is de godsspraak van Jahweh,
En draag u als een zegelring: Want u heb Ik uitverkoren, Is de
godsspraak van Jahweh der heirscharen!

Zacharia

1 In de achtste maand van het tweede jaar van Darius werd
het woord van Jahweh tot den profeet Zakarias, den zoon van
Berekja, zoon van Iddo gericht: **2** Jahweh is hevig vergramd
geweest op uw vaderen. **3** Maar nu moet ge hun zeggen:
Zo spreekt Jahweh der heirscharen! Bekeert u tot Mij, is de
godsspraak van Jahweh der heirscharen: en Ik. keer tot u terug,
spreekt Jahweh der heirscharen! **4** Weest niet als uw vaderen,
tot wie de vroegere profeten hebben gepredikt: "Zo spreekt
Jahweh der heirscharen; bekeert u toch van uw slecht gedrag
en uw boze werken!" Maar zij hebben niet willen horen, niet naar
Mij willen luisteren, is de godsspraak van Jahweh. **5** En waar zijn
nu uw vaderen; leven de profeten soms eeuwig? **6** Maar hebben
mijn bedreigingen en mijn beslissingen, waarmee Ik de profeten,
mijn dienaars, belast had, uw vaderen niet getroffen, zodat ze
tot inkeer kwamen, en zeiden: Zoals Jahweh der heirscharen om
ons gedrag en onze werken ons heeft gedreigd, zo heeft Hij ook
met ons gedaan! **7** Op de vier en twintigste dag van de elfde
maand, de maand Sjebat in het tweede jaar van Darius, werd
het woord van Jahweh tot den profeet Zakarias, den zoon van
Berekjáhoe, zoon van Iddo gericht. **8** Ik schouwde die nacht
een visioen. Zie, een man was op een rood paard gezeten;
het stond tussen de bergen aan de Afgrond, en daarachter
stonden zwarte, gevlekte en witte paarden. **9** Ik zeide: Wat
hebben ze te betekenen, heer? En de engel, die tot mij sprak,
gaf ten antwoord: Ik zal u tonen, wat ze betekenen. **10** Toen
nam de man, die tussen de bergen stond, het woord en sprak:
Dit zijn de boden, die Jahweh heeft uitgezonden, om de aarde
te doorkruisen. **11** Daarop zeiden de ruiters tot den engel van

Jahweh, die tussen de bergen stond: Wij hebben de aarde
doorkruist; zie de hele aarde is stil en rustig! **12** Toen sprak de
engel van Jahweh: Jahweh der heirscharen; hoe lang moet het
nog duren, eer Gij U ontfermt over Jerusalem en de steden
van Juda, waarop Gij nu reeds zeventig jaren vergramd zijt?
13 Nu richtte Jahweh welwillende en troostvolle woorden tot
den engel, die tot mij sprak. **14** En de engel, die tot mij sprak,
zeide tot mij: Verkondig: zo spreekt Jahweh der heirscharen! Ik
ben voor Jerusalem en Sion in brandende liefde ontvlamd, **15**
maar tegen de vermetele naties in heftige gramschap ontstoken;
want terwijl Ik maar een weinig vergramd was, hebben zij de
rampen vergroot. **16** Daarom spreekt Jahweh! Ik heb Mij vol
ontferming tot Jerusalem gekeerd: mijn huis zal daar worden
herbouwd, is de godsspraak van Jahweh der heirscharen; en het
meetsnoer zal over Jerusalem worden gespannen! **17** Verkondig
nog verder: Zo spreekt Jahweh der heirscharen! Mijn steden
zullen weer overvloeien van zegen: Jahweh zal zich weer over
Sion erbarmen, en Jerusalem weer uitverkiezen! **18** Ik sloeg
mijn ogen op, en zag toe. Zie, daar waren vier horens. **19** Ik zei
tot den engel, die tot mij sprak: Wat hebben die te betekenen?
Hij antwoordde mij: Dat zijn de horens, die Juda, Israël en
Jerusalem hebben verstrooid. **20** Daarop liet Jahweh mij vier
werklieden schouwen. **21** Ik zeide: Wat komen die doen? Hij
sprak: Dàt waren de vier horens. die Juda zodanig hebben
verstrooid, dat niemand zijn hoofd meer kon opheffen; maar zij
zijn gekomen, om de bijlen te wetten en de horens der volken
af te slaan, die hun horen tegen het land van Juda hebben
opgestoken, om het te verstrooien.

2 Ik sloeg mijn ogen op, en zag toe. Zie, daar was een man,
met een meetsnoer in de hand. **2** Ik zeide: Waar gaat gij heen?
Hij gaf mij ten antwoord: Ik ga Jerusalem meten, om te zien,
hoe groot zijn breedte en lengte is. **3** En zie, de engel, die tot
mij sprak, trad naar voren; maar een andere engel liep hem
tegemoet, **4** en sprak tot hem: Ga dien jongeman zeggen, dat
Jerusalem als een open stad zal zijn om de menigte mensen en
dieren daarbinnen. **5** Ik zelf, is de godsspraak van Jahweh,
zal een muur van vuur om hem heen zijn, en een glorie in zijn
midden. **6** Op, op! Vlucht uit het land van het noorden, Is de
godsspraak van Jahweh! Want naar de vier windstreken breid Ik
u uit, Is de godsspraak van Jahweh! **7** Op, Sion, Red u, Gij die
bij de dochter van Babel woont. **8** Want zo spreekt Jahweh der
heirscharen na de verdrukking, Hij die mij tot de volken zond, die
u hebben geplunderd: Wie u aanraakt, raakt mijn oogappel aan!
9 Zie, Ik zwaai mijn hand tegen hen: Ze worden een buit van hun
slaven, En gij zult weten, dat Jahweh der heirscharen mij heeft
gezonden! **10** Verheug en verblijd u, dochter van Sion: Want
zie, Ik kom, Om in uw midden te wonen, Is de godsspraak van
Jahweh; **11** Op die dag sluiten talrijke volken zich bij Jahweh
aan, En worden mijn volk! Dan zal Ik in uw midden wonen, En
gij zult weten, dat Jahweh der heirscharen mij heeft gezonden!
12 Jahweh zal Juda tot erfdeel bezitten op de heilige grond, En
Jerusalem weer uitverkiezen. **13** Zwijg stil, alle vlees voor het
aanschijn van Jahweh, Want Hij staat op uit zijn heilige woning!

3 Toen liet hij mij Jehosjóea, den hogepriester, schouwen, die
voor den engel van Jahweh stond, terwijl de Satan zich aan zijn
rechterhand hield, om hem aan te klagen. **2** Maar de engel van
Jahweh sprak tot Satan: Jahweh bestraffe u, Satan; Jahweh, die

Jerusalem heeft uitverkoren, bestraffe u! Is deze niet als een
stuk hout, dat uit het vuur is gerukt? **3** Want Jehosjóea stond met
besmeurde kleren voor den engel. **4** Deze hernam, en sprak tot
hen, die voor hem stonden: Trekt hem de besmeurde klederen
uit! **5** En hij ging voort: Zet hem een reine tiaar op het hoofd! Ze
zetten hem een reine tiaar op het hoofd, en trokken hem de
klederen aan. De engel van Jahweh bleef erbij staan, en sprak
tot hem: Zie, ik heb uw schuld van u weggenomen, en u met een
feestgewaad bekleed. **6** Toen bezwoer de engel van Jahweh
Jehosjóea: Zo spreekt Jahweh der heirscharen! **7** Wanneer gij
mijn wegen bewandelt, En trouw in mijn bediening zijt, Dan zult
gij ook mijn huis besturen, En mijn voorhoven bewaken. Dan
verleen Ik u, te mogen verkeren Onder hen, die hier staan! **8**
Hoor nu, Jehosjóea, hogepriester, Gij en uw ambtgenoten, die
voor u zitten: Gij zult tot voorteken zijn, Dat Ik mijn Dienaar, den
Spruit zal verwekken; **9** Want zie, Ik leg de steen voor Jehosjóea
neer, Op die éne steen zijn zeven ogen gericht! Zie, Ik heb er
een inschrift op gebeiteld, Is de godsspraak van Jahweh der
heirscharen: Op één dag delg Ik de schuld van het land! **10** Op
die dag, is de godsspraak van Jahweh der heirscharen, Nodigt
gij allen elkander uit Onder de wijnstok en vijg!

4 Toen kwam de engel terug, die tot mij sprak; hij wekte mij, als
iemand die uit de slaap wordt gewekt, **2** en sprak tot mij: Wat ziet
ge? Ik antwoordde: Ik zie daar een luchter, geheel van goud; er
staat een oliehouder boven op, en zeven lampen daar omheen
met zeven toevoerbuizen naar de lampen, die er eveneens op
staan; **3** twee olijfbomen staan er naast: de een rechts, de ander
links van de oliehouder. **4** Ik vervolgde tot den engel, die tot mij
sprak: Wat hebben ze te betekenen, heer? **5** De engel, die tot mij

sprak, gaf ten antwoord: Weet ge niet, wat ze beduiden? Ik zeide:
Neen! **6** Dit is het woord, dat Jahweh tot Zorobabel spreekt:
Niet door kracht, en niet door geweld, Maar door mijn geest,
spreekt Jahweh der heirscharen! **7** Wat gij ook zijt, gij grote
berg: Voor Zorobabel wordt gij een vlakte! Hij zal de sluitsteen
plaatsen, En men zal juichen: Hoe heerlijk, hoe heerlijk! **8** En
het woord van Jahweh werd tot mij gericht: **9** De handen van
Zorobabel hebben dit huis gegrond, Zijn handen zullen het ook
voltooien, En gij zult weten, dat Jahweh der heirscharen mij tot u
heeft gezonden! **10** Waarachtig, die de dag der kleine dingen
veracht, Zal met vreugde de uitverkoren steen In de hand van
Zorobabel aanschouwen! Hij sprak: Deze zeven lampen zijn de
ogen van Jahweh, die de hele aarde doorvorsen. **11** Ik vervolgde
tot hem: Wat betekenen die beide olijfbomen, rechts en links van
de oliehouder? **12** En ik herhaalde: Wat betekenen die beide
olijftakken, aan weerskanten van de twee gouden gootjes, die
de olie in de gouden oliehouder laten vloeien? **13** Hij gaf mij ten
antwoord: Weet ge niet, wat ze beduiden? Ik zeide: Neen! **14** Hij
sprak: Het zijn de twee gezalfden, die voor den Heer van de
hele aarde staan.

5 Weer sloeg ik mijn ogen op, en zag toe. Zie, daar was een
vliegende boekrol. **2** Hij sprak tot mij: Wat ziet ge? Ik zeide: Ik zie
een vliegende boekrol, twintig el lang en tien el breed. **3** Hij sprak
tot mij: Dit is de vloek, die rondwaart door het hele land. Want,
naar er op geschreven staat, wordt van dit ogenblik af iedere dief
weggevaagd, iedere meinedige weggevaagd van dit ogenblik
af. **4** Ik heb hem ontketend, is de godsspraak van Jahweh der
heirscharen; hij zal het huis van den dief binnendringen, en het
huis van hem, die meinedig zweert bij mijn Naam; hij zal in dit

huis overnachten, en het vernielen met balken en stenen. **5**
Toen verscheen de engel, die tot mij sprak, en zeide tot mij: Sla
uw ogen op en zie, wat daar te voorschijn komt. **6** Ik zeide:
Wat is het? Hij sprak: Dat is de korenmaat, die te voorschijn
komt. Hij vervolgde: Dit is hun schuld in het hele land! **7** Toen
werd een loden deksel opgelicht, en zie, in de korenmaat zat
een vrouw! **8** Hij sprak: Dit is de goddeloosheid! Toen drukte
hij haar in de korenmaat terug, en sloeg het loden gewicht op
de opening dicht. **9** Ik sloeg mijn ogen op, en zag toe. En zie,
daar verschenen twee vrouwen; ze hadden vleugels als die van
een ooievaar, en de wind blies in haar vleugels. Ze hieven de
korenmaat op tussen aarde en hemel. **10** Ik vroeg den engel,
die tot mij sprak: Waar brengen ze de korenmaat heen? **11** Hij
gaf mij ten antwoord: Ze gaan haar een huis in Sjinar bouwen.
Wanneer dit gereed is, wordt ze daar op haar plaats gezet!

6 Weer sloeg ik mijn ogen op, en zag toe. Zie, daar kwamen vier
wagens tussen de twee bergen te voorschijn; de bergen waren
van koper. **2** Voor de eerste wagen stonden rode paarden; voor
de tweede wagen zwarte paarden; **3** voor de derde wagen witte
paarden; voor de vierde wagen gevlekte paarden: allemaal vurig.
4 Ik nam het woord, en zei tot den engel, die tot mij sprak: Wat
hebben ze te betekenen, heer? **5** De engel gaf mij ten antwoord:
Zij trekken naar de vier windstreken uit, nadat zij bij den Heer
van de hele aarde hun bevelen hebben gehaald. **6** Die met de
zwarte paarden gaat naar het land van het noorden; de witte
gaan naar het land van het oosten; de gevlekte naar het land
van het zuiden. **7** Vurig sprongen zij vooruit, hunkerend om uit te
rukken, en de aarde te doorkruisen. Hij sprak: Vooruit, trekt de
aarde rond! En zij doorkruisten de aarde. **8** Toen riep hij mij toe:

Zie, die naar het land van het noorden trekken, gaan mijn woede
koelen op het land van het noorden! **9** Het woord van Jahweh
werd tot mij gericht. **10** Ge moet de gaven der teruggekeerde
gemeente in ontvangst nemen van Cheldai, Tobi-ja en Jedaja.
Dan moet ge nog op diezelfde dag naar de woning van Josji-
ja, den zoon van Sefanja, gaan, die uit Babel is gekomen,
11 zilver en goud nemen, en daarvan kronen laten maken.
Een moet ge op het hoofd van den hogepriester Jehosjóea,
den zoon van Jehosadak, zetten, **12** en tot hem zeggen: Zo
spreekt Jahweh der heirscharen! Zie, er komt een man, die
Spruit zal heten! Onder Hem zal het uitspruiten, **13** en Hij zal de
tempel van Jahweh bouwen; Hij zal met majesteit zijn bekleed,
en als heerser zitten op zijn troon. De priester zal aan zijn
rechterhand zijn gezeten, en tussen die beiden zal vreedzame
verstandhouding bestaan. **14** De kronen moeten ter ere van
Cheldai, Tobi-ja, Jedaja en Josji-ja, den zoon van Sefanja, in de
tempel van Jahweh als aandenken blijven bewaard. **15** Dan
zullen mensen van verre komen, en bouwen aan de tempel
van Jahweh; en gij zult weten, dat Jahweh der heirscharen mij
tot u heeft gezonden. Het zal geschieden, als gij gewillig blijft
luisteren naar de stem van Jahweh, uw God!

7 In het vierde jaar van koning Darius, op de vierde dag van de
negende maand, de maand Kislew, werd het woord van Jahweh
tot Zakarias gericht. **2** Betel had toen Saréser en Régem-
Mélek met zijn mannen afgevaardigd, om Jahweh gunstig te
stemmen, **3** en om aan de priesters van het huis van Jahweh
der heirscharen en aan de profeten te vragen: Moet ik in de
vijfde maand blijven treuren en vasten, zoals ik dat al zoveel
jaren gedaan heb? **4** Toen werd het woord van Jahweh der

heirscharen tot mij gericht. **5** Spreek tot al het gewone volk en
de priesters: Wanneer gij nu al zeventig jaar lang in de vijfde en
zevende maand hebt gevast en getreurd, hebt ge dan soms om
Mij gevast? **6** Als gij eet en drinkt, eet en drinkt ge toch ook voor
uzelf! **7** Heeft Jahweh u dat ook niet door de vroegere profeten
verkondigd, toen Jerusalem nog bewoond en welvarend was, en
de steden om haar heen met de Négeb en Sjefela nog waren
bevolkt? **8** En het woord van Jahweh werd tot Zakarias gericht. **9**
Zo heeft Jahweh der heirscharen gesproken: "Velt rechtvaardige
vonnissen, en bewijst elkander liefde en barmhartigheid; **10**
verdrukt weduwe noch wees, vreemdeling noch arme; beraamt
elkanders ongeluk niet!" **11** Maar ze wilden er geen gehoor aan
geven; ze waren halsstarrig en verstopten hun oren, om niet te
horen; **12** Ze maakten een diamant van hun hart, om niet te
luisteren naar de vermaning en de bedreigingen, die de geest
van Jahweh der heirscharen door zijn vroegere profeten hun gaf.
Toen barstte de heftige gramschap van Jahweh der heirscharen
los: **13** "Zoals Ik riep, en zij niet hoorden, zo zullen zij roepen
en Ik niet horen, spreekt Jahweh der heirscharen; **14** Ik zal ze
verstrooien onder de volken, die ze niet kennen, en het land zal
achter hen worden verwoest, zodat niemand er heengaat of
terugkeert!" Zo hebben zij van het heerlijke land een steppe
gemaakt.

8 Maar toen is de belofte van Jahweh der heirscharen gekomen!
2 Zo spreekt Jahweh der heirscharen: Ik ben voor Sion in
brandende liefde ontvlamd, en terwille van hem in heftige
gramschap ontstoken! **3** Zo spreekt Jahweh: Ik keer naar Sion
terug, en ga in Jerusalem wonen; Jerusalem zal Stad der trouw,
de berg van Jahweh der heirscharen zal Heilige Berg worden

genoemd! **4** Zo spreekt Jahweh der heirscharen: Op Jerusalems
pleinen zullen weer oude mannen en vrouwen zitten, allen om
hun hoge leeftijd met de stok in de hand; **5** en de pleinen der
stad zullen weer vol zijn van knapen en meisjes, die dartelen op
haar pleinen! **6** Zo spreekt Jahweh der heirscharen: Mag het
ook in die dagen te wonderlijk zijn in de ogen van de Rest van
dit volk, zal het dan ook in mijn ogen te wonderlijk zijn, is de
godsspraak van Jahweh der heirscharen? **7** Zo spreekt Jahweh
der heirscharen: Ik zal mijn volk verlossen uit het land van het
oosten en uit het land van het westen; **8** Ik breng ze terug, en zij
zullen weer in Jerusalem wonen; zij zullen mijn volk. en Ik zal
hun God zijn, in trouw en ontferming! **9** Zo spreekt Jahweh der
heirscharen: Houdt moed, gij die thans deze beloften verneemt,
welke gevloeid zijn uit de mond der profeten; thans, nu de
grondslag van het huis van Jahweh der heirscharen is gelegd,
en de tempel gebouwd wordt. **10** Want vóór deze tijd was er
geen loon voor de mensen, geen loon voor het vee; wie uitging
of kwam, was voor den vijand niet veilig; alle mensen liet Ik op
elkander los. **11** Maar thans ben Ik voor de Rest van dit volk niet
meer als vroeger, is de godsspraak van Jahweh der heirscharen!
12 Want het zaad zal gedijen, de wijnstok zijn vrucht geven, de
grond zijn oogst, de hemel zijn dauw; Ik geef dit alles aan de
Rest van dit volk tot bezit. **13** En zoals gij onder de volken een
vloek zijt geweest, huis van Juda en Israëls huis, zo zult gij door
mijn redding een zegening zijn. Weest dus niet bang, en houdt
moed! **14** Want zo spreekt Jahweh der heirscharen: Zoals Ik
besloten was, u te kastijden zonder erbarmen, toen uw vaderen
Mij hadden getart, spreekt Jahweh der heirscharen: **15** zo ben Ik
thans daarentegen besloten, Jerusalem en het huis van Juda te

overstelpen met gunsten. Neen, weest niet bang! **16** Dit zijn de
geboden, die ge moet onderhouden: Spreekt de waarheid tegen
elkander; velt eerlijke en billijke vonnissen onder uw poorten;
17 beraamt elkanders ongeluk niet; hebt een afschuw van de
meineed; want dit alles haat Ik, is de godsspraak van Jahweh!
18 Nu werd het woord van Jahweh tot mij gericht: **19** Zo spreekt
Jahweh der heirscharen! De vasten van de vierde maand, de
vasten van de vijfde, de vasten van de zevende, de vasten
van de tiende maand zullen voor het huis van Juda in vreugde
en blijdschap verkeren, en in vrolijke feesten. Hebt slechts de
waarheid en vrede lief! **20** Zo spreekt Jahweh der heirscharen:
Zo zal het blijven, totdat de volkeren en de bewoners van
machtige steden komen; **21** totdat de bewoners van de ene stad
tot de andere gaan zeggen: Komt, laat ons Jahweh gunstig gaan
stemmen, en Jahweh der heirscharen zoeken; ook ik ga mee!
22 Dan zullen talrijke volken en machtige naties naar Jerusalem
komen, om Jahweh der heirscharen te zoeken, en Jahweh
gunstig te stemmen! **23** Zo spreekt Jahweh der heirscharen: In
die dagen zullen tien mannen uit alle talen der volken de slip
van één joodsen man grijpen, vasthouden, en zeggen: Wij gaan
met u mee; want wij hebben gehoord, dat God met u is!

9 Een godsspraak: Het woord van Jahweh is over het land
van Chadrak gekomen, Het zet zich in Damascus neer: Want
Jahweh behoren de steden van Aram, **2** Met Chamat, dat er aan
grenst, Met Tyrus en Sidon, Die zo wijs willen zijn. **3** Tyrus heeft
zich een vesting gebouwd, Zilver opgehoopt als stof, En goud
als slijk op de straten: **4** Toch zal de Heer het veroveren, Zijn
bolwerk in de zee verpletteren, Dan wordt het verteerd door
het vuur. **5** Asjkelon aanschouwt het vol angst, Gaza krimpt

ineen van ontzetting, Ekron ziet zijn verwachting bedrogen.
Gaza zal geen koning meer hebben, Asjkelon onbewoond blijven
liggen, **6** In Asjdod zal de Bastaard wonen. Zo breek Ik de trots
der Filistijnen, **7** Haal zijn bloed uit zijn mond, Zijn gruwelen
tussen zijn tanden uit. Dan valt ook hij onzen God ten buit:
Hij wordt een geslacht, dat tot Juda behoort, En Ekron als de
Jeboesiet. **8** Dan sla Ik mijn legerplaats op Als een wachtpost
voor mijn huis Tot afweer van hen, die komen en gaan. Dan
zal geen dwingeland Hem meer overvallen: Want met eigen
ogen zie Ik toe! **9** Juich van vreugde, dochter van Sion, Jubel,
Jerusalems dochter: Zie, uw Koning komt naar u toe! Hij is
Rechtvaardig en een Verlosser, Nederig, op een ezel gezeten,
Op een veulen, het jong van een ezelin! **10** Uit Efraïm neemt Hij
de strijdwagens weg, De paarden uit Jerusalem; De oorlogsboog
wordt in stukken gebroken. Vrede zal Hij de volken verkonden;
Van zee tot zee zal Hij heersen, Van de Rivier tot de grenzen
der aarde! **11** En gij? Om het bloed van uw verbond Heb Ik uw
gevangenen bevrijd Uit de put zonder water. **12** Zij keren terug
naar de Burcht, Gevangenen, die nog hopen kunnen: Ook nu
nog blijf Ik bij u! **13** Dubbel zal Ik het u vergelden: Waarachtig,
Juda span Ik als mijn boog, En Efraïm leg Ik daarop als pijl.
Uw zonen, Sion, vuur Ik aan, Tegen de kinderen van Kewan:
Ik maak van u een heldenzwaard! **14** Jahweh zal boven hen
verschijnen, Zijn pijl zal vliegen als de bliksem, De Heer Jahweh
blaast de bazuin. Hij schiet uit als een orkaan uit het zuiden: **15**
Jahweh der heirscharen zal hen dekken Als met een schild! Dan
zullen de stenen uit zijn slinger Hun vlees verslinden, En aan
hun bloed zich bedrinken. Ze worden verhit als door wijn, Raken
vol als een offerschaal, En als de hoeken van een altaar. **16** Dan

zal Jahweh, hun God, hen verlossen, Hen weiden als zijn kudde
op die dag; Want omdat zij geen herder hadden, Waren zij over
zijn land verstrooid. **17** Hoe goed zal het zijn, En hoe heerlijk!
Het koren zal den jongeman, De wijn de maagden doen bloeien;

10 In de lente vragen zij Jahweh om regen. En Jahweh jaagt
de onweerswolken bijeen; Hij zal hun slagregens schenken,
Aan allen groen op het veld. **2** Waarachtig, de terafim hebben
bedrogen, De waarzeggers leugen geschouwd, Lege dromen
verkondigd, Met ijdele beloften gepaaid; Daarom werden zij als
schapen verstrooid, Geslagen, omdat er geen herder was. **3**
Tegen de herders is mijn woede ontstoken, En op de bokken zal
Ik Mij wreken! Maar Jahweh der heirscharen heeft zijn kudde,
Juda's huis weer bezocht; Hij maakt van hen een edel ros,
Afgericht voor de strijd. **4** Van Hem de hoeksteen, de tentpaal
en strijdboog, Van Hem gaan alle leiders gezamenlijk uit. **5**
Ze zullen de helden vertrappen Als slijk op de wegen in de
strijd; Ze zullen strijden, omdat Jahweh hen helpt, En de ruiters
beschamen. **6** Het huis van Juda maak Ik sterk, Het huis van
Josef zal Ik redden; Ik breng ze terug, omdat Ik Mij hunner
ontferm. Weer zullen ze zijn. als had Ik ze nimmer verworpen;
Want Ik ben Jahweh, hun God: Ik zal hen verhoren! **7** Efraïm
zal zijn als een held, Zijn hart zal vrolijk zijn als van wijn; Zijn
zonen zullen het vol vreugde aanschouwen, En hun hart zal
zich in Jahweh verheugen. **8** Ik fluit ze bijeen, en verzamel ze
weer; Ik koop ze vrij, ze worden weer talrijk als vroeger! **9** Ik heb
hen onder de volken verstrooid, Maar in verre landen zullen ze
Mijner gedenken, En kinderen verwekken: dan keren ze terug.
10 Ik leid ze uit het land van Egypte, breng ze uit Assjoer bijeen,
Voer ze naar het land van Gilad en Libanon: Maar dat zal te

klein voor hen zijn! **11** Ze trekken door de Onheil-zee, en slaan op haar golven; De kolken van de Nijl liggen droog! De trots van Assjoer ligt op de grond, Egypte's schepter moet wijken: **12** Door Jahweh maak Ik hen sterk, In zijn Naam trekken zij op, is de godsspraak van Jahweh!

11 Libanon, open uw poorten, Opdat het vuur uw ceders verteert; **2** Jammer, cypres, want de ceder is gevallen, De machtigen liggen geveld; Huilt, gij eiken van Basjan, Want het ondoordringbare woud ligt tegen de grond! **3** Hoor, het klagen der herders, Want hun lustoord is vernield; Hoor, het brullen der leeuwen, Want de pracht van de Jordaan ligt verwoest! **4** Zo spreekt Jahweh, mijn God! Weid de schapen, ter slachting bestemd; **5** die de kopers straffeloos doden; waarvan de verkopers zeggen: Geprezen zij Jahweh, ik ben er rijk mee geworden; waarmee de herders geen medelijden hebben. **6** Want Ik zal de bewoners van het land niet meer sparen, is de godsspraak van Jahweh; neen, Ik lever al die lieden aan hun herder over, en aan hun verkoper; die zullen het land verdrukken, en Ik zal ze niet uit hun greep verlossen. **7** Zo werd ik de herder der kudde, ter slachting bestemd, voor de schapenkopers. Ik koos mij twee herdersstokken uit; de ene noemde ik: "Goedheid", de andere: "Band". Toen begon ik de kudde te weiden. **8** In één maand liet ik de drie herders verdwijnen. Toen werd ik ook met de schapen ongeduldig, en zij kregen afkeer van mij. **9** En ik sprak: Ik weid u niet meer; laat sterven wat dood moet, verdwijnen wat weg moet, en de rest kan elkander verslinden! **10** Ik nam dus mijn stok "Goedheid", en brak hem aan stukken, om het verbond te verbreken, dat ik met heel het volk had gesloten. **11** Op diezelfde dag werd het verbroken; en de schapenkopers,

die acht op mij sloegen, begrepen, dat het een woord van
Jahweh was. **12** Ik zeide hun: Zo het u goeddunkt, geef me
mijn loon; zo niet, dan kunt ge het laten. Zij gaven mij dertig
zilverlingen als loon. **13** Maar Jahweh zeide tot mij: Werp het
weg voor den pottenbakker; een mooie prijs, waarop gij door
hen wordt geschat! Ik nam dus de dertig zilverlingen, en wierp
ze in het huis van Jahweh voor den pottenbakker. **14** Vervolgens
brak ik mijn tweede stok "Band" in stukken: om de broederschap
tussen Juda en Israël te verbreken. **15** Nu sprak Jahweh tot mij:
Rust u nu uit als een dwaze herder! **16** Want zie, Ik ga over
het land een herder stellen, die niet omziet naar wat verdwijnt,
het ver-verstrooide niet opzoekt, het gewonde niet heelt, het
gezonde niet voedt, maar het vlees verslindt van de vetten, en
hun de poten breekt. **17** Maar wee dien dwazen herder van Mij,
die de schapen verlaat! Het zwaard zal zijn arm en rechteroog
treffen; zijn arm zal verdorren, zijn rechteroog wordt helemaal
blind.

12 Een godsspraak: Het woord van Jahweh over Israël. De
godsspraak van Jahweh, die de hemelen spant, de aarde grondt,
en de geest der mensen in zijn binnenste vormt. **2** Zie, Ik maak
Jerusalem tot een zwijmelbeker voor alle volken om hem heen;
ook over Juda komt Jerusalems benauwing. **3** Op die dag maak
Ik Jerusalem tot een stenen halter voor alle volken; allen die
hem optillen, zullen er zich aan verbeuren, al spannen alle naties
der aarde tezamen er hun krachten voor in. **4** Op die dag, is
de godsspraak van Jahweh. sla Ik alle paarden schichtig en
hun ruiters met razernij; voor het huis van Juda houd Ik mijn
ogen open, maar alle paarden der volken sla Ik met blindheid.
5 Dan zullen de vorsten van Juda bij zichzelven zeggen: De

kracht van Jerusalems burgers ligt bij Jahweh der heirscharen.
hun God! **6** Op die dag maak Ik de vorsten van Juda tot een
vuurpan tussen het hout, tot een brandende fakkel tussen de
schoven; alle volken in het rond zullen ze verteren rechts en
links, maar Jerusalem zal op zijn plaats blijven staan. **7** Het
eerst zal Jahweh de tenten van Juda verlossen, opdat de glorie
van Davids huis, de glorie van Jerusalems burgers zich niet
boven Juda verheft. **8** Dan zal Jahweh op die dag Jerusalems
burgers dekken met zijn schild: de zwakste van hen zal een
David worden op die dag. het huis van David een God, en als de
Engel van Jahweh aan hun spits. **9** Op die dag zoek Ik alle
volken bijeen, die tegen Jerusalem zijn opgetrokken, en zal ze
vernielen! **10** Dan stort Ik over het huis van David een geest van
genade en smeking uit, en zij zullen opblikken tot Hem, dien zij
hebben doorstoken; zij zullen over Hem treuren als over een
enigen zoon. als over een eerstgeborene over Hem wenen. **11**
Op die dag zal er een diepe rouw in Jerusalem zijn, als de rouw
van Hadad-Rimmon in de vlakte van Migron. **12** Het land zal
rouwen. alle geslachten, ieder voor zich: het geslacht van Davids
huis voor zich, met hun vrouwen afzonderlijk; het geslacht van
Natans huis voor zich, met hun vrouwen afzonderlijk; **13** het
geslacht van Levi's huis voor zich, met hun vrouwen afzonderlijk;
het geslacht van Sjimi voor zich, met hun vrouwen afzonderlijk;
14 al de overige geslachten, ieder voor zich en hun vrouwen
afzonderlijk.

13 Op die dag zal er voor het huis van David en voor de
bewoners van Jerusalem een bron ontspringen tegen zonde
en onreinheid. **2** Op die dag, is de godsspraak van Jahweh
der heirscharen, vaag Ik de namen der afgoden weg uit het

land. zodat ze niet meer worden vermeld; eveneens zal Ik de
profeten uit het land verdrijven met de geest van onreinheid. **3**
En als iemand zich nog uitgeeft voor profeet, dan zullen zijn
vader en moeder, die hem hebben verwekt, tot hem zeggen: Gij
blijft niet leven, want ge spreekt leugens in Jahweh's Naam;
en zijn vader en moeder, die hem hebben verwekt, zullen hem
doorboren, wanneer hij optreedt als profeet. **4** Op die dag zullen
alle profeten zich schamen over hun visioenen, die ze schouwen,
en zich niet met de haren mantel durven bekleden, om leugens
te spreken. **5** Neen, hij zal zeggen: Ik ben geen profeet, ik ben
maar een boer; ik heb een akker gehad van kindsbeen af. **6**
En als men hem vraagt: Waar komen dan de wonden in uw
handen vandaan, zal hij zeggen: Die zijn mij in het huis van mijn
vrienden geslagen. **7** Zwaard, hef u op tegen mijn herder, tegen
den man die Mij nastaat, is de godsspraak van Jahweh der
heirscharen! Sla den herder: de schapen worden verstrooid; ook
op de herdersknapen leg Ik mijn hand. **8** In heel het land, is de
godsspraak van Jahweh, zullen twee derden worden uitgeroeid
en sterven, slechts één derde blijft erin over. **9** Dat derde deel
zal Ik door het vuur laten gaan; ze smelten, zoals men zilver
smelt; ze louteren, zoals goud wordt gelouterd. Dan zal het mijn
Naam aanroepen, en Ik zal het verhoren. Dan zal Ik zeggen: Dit
is mijn volk; en zij zullen zeggen: Jahweh, mijn God!

14 Zie, de Dag gaat komen voor Jahweh, waarop de buit wordt
verdeeld, die men binnen uw muren zal maken. **2** Want Ik zal
alle volken ten strijde tegen Jerusalem roepen; de stad zal
worden ingenomen, de huizen zullen worden geplunderd, de
vrouwen onteerd; de helft der stad zal in ballingschap gaan.
Maar de Rest der bewoners zal niet uit de stad worden gesleept;

3 want dan trekt Jahweh tegen die volken ten strijde, zoals Hij
vroeger kampte op de dag van de strijd. **4** Op die dag zullen
zijn voeten op de Olijfberg staan, die ten oosten van Jerusalem
ligt! Dan splijt de Olijfberg middendoor, van het oosten naar
het westen, door een onmetelijk dal; de ene helft van de berg
wijkt uit naar het noorden, naar het zuiden de andere. **5** Dan
zult gij vluchten door het dal van mijn bergen; want het dal
van de bergen loopt uit op de plaats, waar Ik red. Maar ge
zult moeten vluchten, zoals ge voor de aardbeving vloodt in de
tijd van Ozias, den koning van Juda. Dan komt Jahweh, mijn
God, en alle Heiligen met Hem! **6** Op die dag zal er geen hitte
meer zijn, geen koude, geen vorst. **7** Een onafgebroken dag zal
het zijn, alleen aan Jahweh bekend; geen dag en nacht: als
de avond valt, wordt het licht. **8** Op die dag zullen er levende
wateren uit Jerusalem stromen: de ene helft naar de zee in het
oosten, de andere naar de zee in het westen; zo zal het zijn in
zomer en winter. **9** Dan zal Jahweh als Koning over de hele
aarde heersen; op die dag zal het wezen: Eén Jahweh, enig zijn
Naam! **10** Heel het land wordt een vlakte van Géba tot Rimmon,
ten zuiden. Maar Jerusalem zal worden verheven, en op zijn
plaats blijven tronen, van de Benjamin-poort tot de vroegere
Hoekpoort, van de Chananel-toren tot de koninklijke graven.
11 Men zal er wonen, en geen vervloeking zal er meer zijn;
Jerusalem zal in veiligheid tronen! **12** Maar dit zal de straf zijn,
waarmee Jahweh alle volken zal treffen, die tegen Jerusalem
zijn opgetrokken. Hun vlees zal verrotten, terwijl ze nog op hun
benen staan; hun ogen zullen in hun kassen verrotten, hun tong
verrotten in hun mond. **13** Op die dag zal Jahweh een grote
verwarring onder hen stichten; de een zal de hand van den

ander grijpen, de ene hand klemt zich aan de andere vast. **14** En Juda zal de gast van Jerusalem zijn: de rijkdom van alle omliggende volken wordt opgestapeld: goud, zilver en kleren in geweldige massa! **15** Dezelfde plaag zal ook de paarden en muilen, de kamelen en ezels treffen met alle beesten, die in de legerplaats zijn. **16** Dan zullen alle overlevenden onder alle volken, die tegen Jerusalem zijn opgetrokken, jaar in jaar uit, den Koning, Jahweh der heirscharen, komen aanbidden, en het loofhuttenfeest vieren. **17** En wie van de geslachten der aarde niet naar Jerusalem komt, om den Koning, Jahweh der heirscharen, te aanbidden, zal geen regen ontvangen. **18** En wanneer het geslacht van Egypte niet optrekt en komt, dan zullen de wateren niet rijzen, in plaats van de plaag, waarmee Jahweh de volken zal slaan, die het loofhuttenfeest niet komen vieren. **19** Dit zal de straf van Egypte zijn, en de straf van alle volken, die het loofhuttenfeest niet komen vieren! **20** Op die dag zal op de bellen der paarden staan: "Aan Jahweh gewijd!" De potten in het huis van Jahweh zullen even heilig zijn als de offerschalen voor het altaar; **21** ja, alle potten in Jerusalem en Juda zullen Jahweh der heirscharen worden gewijd: iedereen, die komt offeren, zal daaruit kiezen en erin koken. En op die dag zal er geen koopman meer zijn in het huis van Jahweh der heirscharen!

Maleachi

1 Een godsspraak: het woord van Jahweh, door Malakias tot
Israël gericht. **2** Ik heb u lief, spreekt Jahweh! Gij zegt: Waaruit
blijkt dan uw liefde tot ons? Was Esau niet de broer van Jakob, is
de godsspraak van Jahweh; toch heb Ik Jakob liefgehad, **3** maar
Esau heb Ik gehaat: een wildernis van zijn bergen gemaakt, van
zijn erfdeel een steppe in de woestijn. **4** En als Edom zegt: We
zijn wel vernield, maar we bouwen onze puinen weer op; dan
spreekt Jahweh der heirscharen: Zij mogen bouwen, maar Ik
zal verwoesten; men zal ze noemen: goddeloos volk, waarop
Jahweh voor immer vergramd blijft! **5** Met eigen ogen zult ge
het zien, en moeten erkennen: Jahweh is groot, ook buiten
Israëls gebied! **6** De zoon eert zijn vader, de knecht vreest zijn
meester! Maar zo Ik dan een Vader ben, waar is de eer, die Mij
toekomt; en ben Ik een Meester, waar is dan de vrees voor Mij?
Zo spreekt Jahweh der heirscharen tot u, priesters; gij die mijn
Naam durft verachten! En dan vraagt ge nog: Waardoor hebben
wij Uw Naam veracht? **7** Door op mijn altaar onreine spijzen te
offeren! Gij zegt: Hoe hebben wij die dan verontreinigd? Door te
zeggen: De tafel van Jahweh is zoveel bijzonders toch niet; **8** of
als gij een blind dier ten offer brengt, te zeggen: Dat is geen
kwaad; of als gij een kreupel of ziek dier offert: Dat is niet zo
erg! Biedt het dan uw landvoogd eens aan; zal hèm dat bevallen
en hij u gunsten bewijzen, spreekt Jahweh der heirscharen! **9**
Zoekt zo maar de gunsten van Jahweh: Hij zal u zeker genadig
zijn; door u is het bedreven: moet Hij u nu maar gunstig zijn? **10**
O, dat iemand van u de deuren maar sloot; dan zoudt gij niet
tevergeefs het vuur op mijn altaar ontsteken! Neen, Ik heb geen
behagen in u, spreekt Jahweh der heirscharen. geen lust in

het offer uit uw handen. **11** Want van de opgang der zon tot
aan haar ondergang is mijn Naam groot onder de volken; op
iedere plaats wordt mijn Naam een wierookoffer en een reine
offerande gebracht! Waarachtig, mijn Naam is groot onder de
volken, spreekt Jahweh der heirscharen! **12** Maar gij ontwijdt
hem door te zeggen: De tafel van Jahweh is onrein, en de spijs,
die er afkomt, is minderwaardig! **13** Gij zegt: Wat een last; en gij
trekt er uw neus voor op, zegt Jahweh der heirscharen! Of gij
offert iets wat gestolen is, of wat kreupel of ziek is; en zou Ik dat
van u aanvaarden, spreekt Jahweh? **14** Vervloekt de bedrieger,
die een mannelijk dier in zijn kudde bezit, maar aan den Heer
een ondeugdelijk offert, als hij een gelofte heeft gedaan! Want Ik
ben een grote Koning, spreekt Jahweh der heirscharen, en mijn
Naam is onder de volken geducht!

2 Daarom priesters, geldt voor u dit besluit: **2** Wanneer gij niet
luistert, het niet ter harte wilt nemen, en geen eer brengt aan
mijn Naam, dan slinger Ik over uzelf de vloek, en maak ook uw
zegen tot vloek. Ja, Ik heb ze nu al tot vloek gemaakt, omdat
gij het niet ter harte neemt! **3** Zie, Ik zal u de arm afslaan, en
slinger u het vuil in het gezicht; men gooit u weg met het vuil
van uw feesten. **4** Dan zult ge weten, dat Ik dit besluit aan u
heb voltrokken, om mijn verbond met Levi gestand te doen,
spreekt Jahweh der heirscharen. **5** Mijn verbond met Levi hield
in: leven en vrede. en Ik heb ze hem gegeven; vrees, en hij
heeft Mij gevreesd, en gesidderd voor mijn Naam. **6** De leer
der waarheid was in zijn mond, en er kwam geen onrecht over
zijn lippen; in vrede en oprechtheid heeft hij met Mij verkeerd,
en velen van het kwaad weerhouden. **7** Waarachtig, de lippen
van den priester moeten de wijsheid bewaren, uit zijn mond

moet men onderricht vragen; want hij is een bode van Jahweh
der heirscharen. **8** Maar zelf zijt gij afgeweken van de weg,
en hebt vele anderen door uw lering doen struikelen; gij hebt
het verbond met de Levieten geschonden, spreekt Jahweh der
heirscharen! **9** Ook daarom maak Ik u verachtelijk en eerloos bij
heel het volk, juist zoals gij mijn wegen niet zijt gevolgd, en geen
acht op mijn wet hebt geslagen! **10** Hebben wij niet allen één
Vader; heeft niet dezelfde God ons geschapen? Waarom zijn wij
dan trouweloos tegen elkander, en ontwijden wij het verbond
onzer vaderen? **11** Juda is trouweloos, in Israël en Jerusalem
wordt een gruwel bedreven! Ja, Juda heeft ontwijd wat Jahweh
heilig is, en door Hem wordt bemind: door de dochter van een
vreemden god te huwen. **12** Moge Jahweh voor den man, die zo
iets durft bestaan, getuige, verdediger en offeraar aan Jahweh
der heirscharen uit de tenten van Jakob laten verdwijnen! **13**
Er is nog een tweede ding, dat ge doet. Gij bedekt het altaar
van Jahweh met tranen, wenen en zuchten, omdat Hij niet
op uw offer neerblikt, en niets met welgevallen uit uw handen
aanvaardt. **14** Ge vraagt: Waarom? Omdat Jahweh als aanklager
staat tussen u en de vrouw uwer jeugd, aan wie gij ontrouw zijt
geworden: de vrouw, die uw gezellin is geweest, en met wie gij
u verbonden hadt! **15** Heeft Hij ze niet tot één vlees en leven
gemaakt? En wat wil dat éne? Kinderen Gods! Draagt dus zorg
voor uw leven, en wordt niet ontrouw aan de vrouw uwer jeugd.
16 Wie haat en verstoot, spreekt Jahweh, Israëls God, legt nog
een onrecht boven zijn kleed, spreekt Jahweh der heirscharen!
Draagt dus zorg voor uw leven, en weest niet ontrouw! **17** Gij
hebt Jahweh door uw woorden vermoeid! Ge zegt: Waarmede
hebben wij Hem dan vermoeid? Door te zeggen: Die kwaad

doet, is goed in de ogen van Jahweh, en welgevallig aan Hem;
of: Waar blijft toch de God van het oordeel!

3 Zie, Ik zend mijn gezant voor Mij uit, om voor Mij de weg te
bereiden! Dan komt terstond tot zijn tempel de Heer, dien gij
zoekt, de Engel van het Verbond, naar wien gij verlangt. Zie, Hij
komt, spreekt Jahweh der heirscharen! **2** Maar wie kan de dag
van zijn komst verdragen; wie houdt het uit, als Hij verschijnt?
Want Hij zal zijn als het vuur van den smelter, als het loog van
de blekers; **3** Hij zet zich neer, om het zilver te smelten en te
louteren! Dan zal Hij de zonen van Levi reinigen, hen louteren
als goud en zilver. Dan offeren zij Jahweh weer in gerechtigheid,
4 en de offerande van Juda en Jerusalem zal Jahweh behagen
als in de dagen van ouds, als in vroegere jaren. **5** Dan zal Ik ook
voor u ten oordeel verschijnen, en onmiddellijk als aanklager
optreden tegen de tovenaars, echtbrekers en meinedigen, tegen
de verdrukkers van werklieden, weduwen en wezen, tegen
hen, die den vreemdeling verstoten, en Mij niet vrezen, spreekt
Jahweh der heirscharen. **6** Waarachtig: Ik, Jahweh, ben niet
veranderd; en gij, zonen van Jakob, zijt dezelfden gebleven. **7**
Sinds de dagen van uw vaderen zijt gij afgeweken van mijn
geboden en hebt ze niet onderhouden. Bekeert u tot Mij, en Ik
keer tot u terug, spreekt Jahweh der heirscharen! Gij vraagt:
Waarin moeten wij ons bekeren? **8** Mag een mens dan God
tekort doen, dat gij Mij tekort doet? Ge zegt: Waarin hebben
wij U tekort gedaan? In de tienden en eerstelingen? **9** Met
vervloeking zijt ge geslagen, heel het volk, en toch blijft ge Mij
tekort doen! **10** Brengt de tienden van alles naar de schuren,
opdat er voorraad zij voor mijn huis; dan kunt gij eens de proef
met Mij nemen, spreekt Jahweh der heirscharen, of Ik de sluizen

des hemels niet voor u open, en geen zegen in overvloed over u
uitstort. **11** Ik zal voor u de knaagbek verjagen, en hij zal de
vrucht van uw akker niet vernielen; de wijnstok op het veld zal u
zijn vrucht niet onthouden, spreekt Jahweh der heirscharen. **12**
Dan zullen alle volken u gelukkig prijzen; want dan zijt gij een
lustoord, spreekt Jahweh der heirscharen! **13** Uw taal ergert
mij, spreekt Jahweh! Ge vraagt: Wat hebben wij dan tegen U
onder elkander gezegd? **14** Ge hebt gezegd: Verloren moeite,
God te dienen; wat hebben wij er mee gewonnen, zijn gebod te
onderhouden, en in rouwgewaad voor Jahweh der heirscharen
te gaan? **15** Neen, we prijzen de opstandigen gelukkig: die
kwaad doen, gaat het goed; die God durven tarten, blijven
ongemoeid. **16** Maar zo spreken zij, die Jahweh vrezen, onder
elkander. Jahweh heeft er acht op geslagen, en het gehoord.
Er ligt voor zijn aan- schijn een gedenkboek, geschreven ten
gunste van hen, die Jahweh vrezen en zijn Naam in gedachtenis
houden. **17** Zij zullen mijn eigendom zijn. spreekt Jahweh der
heirscharen, op de dag, dat Ik handelend optreed: Ik zal Mij
hunner ontfermen, zoals een mens zich ontfermt over den zoon,
die hem dient. **18** Dan zult ge van inzicht veranderen, en het
verschil zien tussen rechtvaardigen en goddelozen, tussen hem,
die God dient, en hem die Hem niet dient.

4 Want zie, de Dag gaat komen, die brandt als een oven! Al de
opstandigen en boosdoeners worden als kaf, en de Dag, die
gaat komen, steekt ze in brand, spreekt Jahweh der heirscharen,
en laat er wortel noch tak van over. **2** Maar voor u, die mijn
Naam vreest, zal de zon der gerechtigheid opgaan, die genezing
in haar wieken draagt. Als kalveren uit de stal zult gij uitgaan en
dartelen, **3** en de goddelozen vertrappen; want zij zullen als stof

zijn onder de zolen van uw voeten, op de dag dat Ik handelend
optreed, spreekt Jahweh der heirscharen! **4** Denkt dus aan de
wet van Moses, mijn dienaar, wien Ik op de Horeb mijn bevelen
en voorschriften voor heel Israël heb gegeven. **5** Zie, Ik zal u
den profeet Elias zenden, voordat de grote en ontzaglijke Dag
van Jahweh komt. **6** Hij zal het hart der vaders voor de kinderen
winnen, het hart der kinderen voor hun vaders; anders kom Ik,
en sla het land met de ban!

NIEUWE TESTAMENT

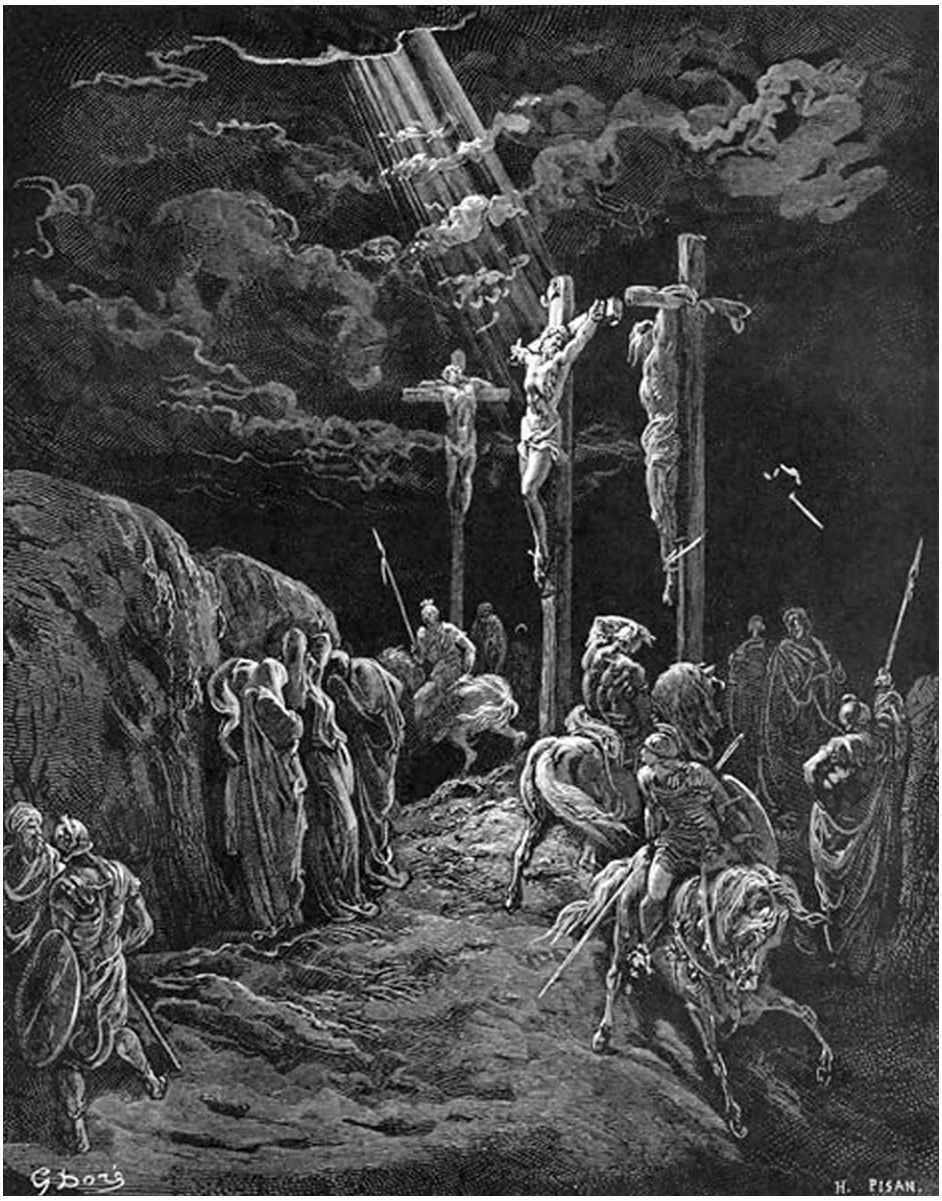

En Jesus zeide: Vader, vergeef het hun; want ze weten niet, wat ze doen.
En ze verdeelden zijn klederen bij het lot.
Lukas 23:34

Mattheüs

1 Geschiedboek van Jesus Christus, zoon van David, zoon van
Abraham. **2** Abraham won Isaäk. Isaäk won Jakob. Jakob won
Juda en zijn broeders. **3** Juda won Fares en Zara bij Tamar.
Fares won Esron. Esron won Aram. **4** Aram won Amminadab.
Amminadab won Naässon. Naässon won Salmon. **5** Salmon
won Boöz bij Rachab. Boöz won Obed bij Rut. Obed won Jesse.
Jesse won koning David. **6** David won Sálomon bij de vrouw
van Urias. **7** Sálomon won Róboam. Róboam won Abias. Abias
won Asaf. **8** Asaf won Jósafat. Jósafat won Joram. Joram won
Ozias. **9** Ozias won Jóatam. Jóatam won Achaz. Achaz won
Ezekias. **10** Ezekias won Manasses. Manasses won Amon.
Amon won Josias. **11** Josias won Jekonias en zijn broeders
omstreeks de tijd der wegvoering naar Babylon. **12** En na de
wegvoering naar Babylon won Jekonias Salátiël. Salátiël won
Zoróbabel. **13** Zoróbabel won Abióed. Abióed won Eljakim,
Eljakim won Azor. **14** Azor won Sadok. Sadok won Achim. Achim
won Elióed. **15** Elióed won Eleazar. Eleazar won Matan. Matan
won Jakob. **16** Jakob won Josef, den man van Maria, uit wie
Jesus geboren is, die Christus genoemd wordt. **17** Tezamen
dus zijn er van Abraham tot David veertien geslachten, en van
David tot de wegvoering naar Babylon veertien geslachten,
en van de wegvoering naar Babylon tot den Christus veertien
geslachten. **18** De geboorte van Jesus Christus geschiedde
aldus. Toen Maria zijn moeder verloofd was met Josef, werd
zij, voordat ze gingen samenwonen, in gezegende toestand
bevonden van den Heiligen Geest. **19** Daar Josef, haar man,
een rechtvaardige was, en haar niet te schande wilde maken,
besloot hij, in stilte van haar te scheiden. **20** Terwijl hij met die

gedachte omging, zie, daar verscheen hem in een droom een
engel des Heren, en sprak: Josef, zoon van David, vrees niet,
Maria, uw vrouw, tot u te nemen; want wat in haar is geboren, is
van den Heiligen Geest. **21** Ze zal een zoon baren, en ge zult
Hem Jesus noemen; want Hij zal zijn volk verlossen van hun
zonden. **22** Dit alles is geschied, opdat vervuld zou worden wat
de Heer gesproken heeft door den profeet, die zegt: **23** "Zie, de
maagd zal ontvangen, en een zoon baren; en men zal Hem
Emmánuel noemen"; dat is vertaald: God met ons. **24** Toen
Josef uit de slaap was ontwaakt, deed hij zoals de engel des
Heren hem had bevolen; en hij nam zijn vrouw tot zich. **25** Maar
hij bekende haar niet, totdat zij een zoon had gebaard; en hij
noemde Hem Jesus.

2 Toen Jesus nu geboren was te Bétlehem van Juda in de
dagen van koning Herodes, zie, toen kwamen er Wijzen uit het
oosten te Jerusalem. **2** Ze zeiden: Waar is de Koning der Joden,
die zo juist geboren moet zijn? Want we hebben zijn ster in het
oosten gezien, en zijn gekomen, om Hem te aanbidden. **3** Toen
koning Herodes dit hoorde, werd hij ontsteld, en heel Jerusalem
met hem. **4** Hij riep alle opperpriesters en schriftgeleerden van
het volk bijeen, en vroeg ze, waar de Christus zou worden
geboren. **5** Ze zeiden hem: In Bétlehem van Juda; want zo
is er geschreven door den profeet: **6** "En gij, Bétlehem, land
van Juda, zijt zeker de minste niet onder de hoofdplaatsen van
Juda; want uit u zal een vorst voortkomen, die mijn volk Israël
leiden zal." **7** Toen ontbood Herodes heimelijk de Wijzen, en
ondervroeg ze nauwkeurig over de tijd, waarop hun de ster was
verschenen. **8** Hij zond ze naar Bétlehem en sprak: Gaat, en
doet zorgvuldig navraag naar het Kind; en als gij Het gevonden

hebt, meldt het me dan, opdat ook ik Het ga aanbidden. **9** Toen
ze den koning hadden aangehoord, gingen ze heen. En zie,
de ster, die ze in het oosten hadden gezien, ging voor hen uit,
totdat ze kwam boven de plaats, waar het Kind was, en daar
bleef staan. **10** Toen ze de ster zagen, waren ze buitengewoon
verheugd. **11** En toen ze het huis waren binnengetreden, vonden
ze het Kind met zijn moeder Maria; ze vielen ter aarde neer,
en aanbaden Het. Ze openden hun schatten, en boden Het
geschenken aan: goud, wierook en mirre. **12** En daar ze in een
droom waren gewaarschuwd, om niet naar Herodes terug te
keren, vertrokken ze langs een andere weg naar hun land. **13**
Toen ze waren heengegaan, zie, daar verscheen een engel
des Heren in een droom aan Josef, en sprak: Sta op, neem het
Kind en zijn moeder, en vlucht naar Egypte; blijf daar, tot ik het
u zeggen zal. Want Herodes komt het Kind zoeken, om Het
te doden. **14** Hij stond op, nam midden in de nacht het Kind
en zijn moeder, en vluchtte naar Egypte. **15** Daar bleef hij tot
de dood van Herodes; opdat vervuld zou worden, wat de Heer
door den profeet had gezegd: "Uit Egypte heb Ik mijn zoon
geroepen" **16** Toen Herodes bemerkte, dat hij door de Wijzen
was verschalkt, werd hij zeer toornig. Hij zond zijn lieden uit, en
doodde in Bétlehem en heel de omtrek alle knapen van twee
jaar en jonger, overeenkomstig de tijd, die hij van de Wijzen was
te weten gekomen. **17** Toen werd vervuld, wat door den profeet
Jeremias gezegd was: **18** "Een stem is in Rama gehoord, Luid
geween en geschrei: Rachel beweent haar kinderen, En wil niet
getroost worden, want ze zijn niet meer." **19** Maar toen Herodes
was gestorven, zie, daar verscheen in Egypte een engel des
Heeren in een droom aan Josef, **20** en sprak: Sta op, neem het

Kind en zijn moeder, en ga naar het land van Israël; want zij, die
het Kind naar het leven stonden, zijn dood. **21** Hij stond op, nam
het Kind en zijn moeder, en ging naar het land van Israël. **22**
Toen hij echter vernam, dat in Judea Archelaüs heerschte in
plaats van zijn vader Herodes, vreesde hij daarheen te gaan; en
nadat hij in een droom een waarschuwing had ontvangen, begaf
hij zich naar de landstreek van Galilea. **23** Daar aangekomen,
vestigde hij zich in een stad, Názaret geheten; opdat vervuld zou
worden, wat door de profeten voorspeld was: Een Nazareër zal
Hij worden genoemd.

3 In die dagen trad Johannes de Doper op, en preekte in de
woestijn van Judea. **2** Hij sprak: Bekeert u, want het rijk der
hemelen is nabij. **3** Welnu, deze is het, van wien de profeet Isaias
gesproken heeft, toen hij zeide: "De stem van een roepende in
de woestijn: Bereidt de weg des Heren, Maakt recht zijn paden."
4 Deze Johannes droeg een kemelharen mantel, en een leren
heupkleed om zijn lenden; zijn voedsel bestond uit sprinkhanen
en wilde honing. **5** Toen liep Jerusalem en heel Judea en de
ganse Jordaanstreek tot hem uit. **6** En, terwijl ze hun zonden
beleden, lieten ze zich door hem dopen in de Jordaan. **7** Toen
hij echter ook vele farizeën en sadduceën om zijn doopsel
zag komen, zei hij hun: Adderenbroed, wie heeft u geleerd, de
komende wraak te ontvluchten? **8** Brengt dus waardige vruchten
van boetvaardigheid voort, **9** en doet niet, alsof gij denkt bij uzelf:
We hebben Abraham tot vader. Want ik zeg u, dat God de macht
heeft, om uit deze stenen voor Abraham kinderen te verwekken.
10 Reeds ligt de bijl aan de wortel der bomen. Iedere boom, die
geen goede vruchten draagt, zal omgehouwen worden en in het
vuur geworpen. **11** Ik doop u met water ter bekering, maar die

na mij zal komen, is machtiger dan ik; en ik ben niet waardig,
Hem zijn schoeisel aan te dragen. Hij zal u dopen met den
Heiligen Geest en met vuur. **12** Hij heeft zijn wan in de hand,
en Hij zal zijn dorsvloer zuiveren; de tarwe verzamelen in de
schuur, maar het kaf verbranden in onuitblusbaar vuur. **13** Nu
kwam ook Jesus van Galilea naar de Jordaan tot Johannes, om
Zich door hem te laten dopen. **14** Maar Johannes verzette er
zich tegen, en sprak: Ik moet gedoopt worden door U, en Gij
komt tot mij? **15** Jesus antwoordde hem: Laat het nu toe; want
zo betaamt het ons, alle gerechtigheid te vervullen. Toen liet hij
Hem toe. **16** Nadat Jesus de doop had ontvangen, steeg Hij
onmiddellijk uit het water. En zie, de hemelen openden zich, en
Hij zag den Geest Gods als een duif nederdalen en over Zich
komen. **17** En zie, een stem uit de hemel sprak: Deze is mijn
beminde Zoon, in wien Ik mijn welbehagen heb.

4 Toen werd Jesus door den Geest naar de woestijn geleid,
om door den duivel te worden bekoord. **2** En nadat Hij veertig
dagen en veertig nachten had gevast, kreeg Hij honger. **3** De
bekoorder naderde Hem, en zeide: Indien Gij Gods Zoon zijt,
zeg dan, dat deze stenen brood moeten worden. **4** Maar Hij
antwoordde: Niet van brood alleen leeft de mens, doch van ieder
woord, dat komt uit de mond van God. **5** Toen voerde de duivel
Hem naar de heilige stad, plaatste Hem op het dakterras van de
tempel, **6** en zeide: Indien Gij Gods Zoon zijt, werp U dan naar
beneden. Want er staat geschreven: "Zijn engelen zal Hij over u
bevelen, en zij zullen u op de handen dragen, opdat ge aan geen
steen uw voet zoudt stoten". **7** Jesus zeide hem: Er staat ook
geschreven: "Gij zult den Heer uw God niet beproeven". **8** Weer
nam de duivel Hem mee naar een zeer hoge berg, en toonde

Hem alle koninkrijken der wereld en hun heerlijkheid. **9** En hij
zeide: Dit alles zal ik U geven, zo Gij neervalt en mij aanbidt. **10**
Toen sprak Jesus: Ga heen, satan; want er staat geschreven:
"Gij zult den Heer uw God aanbidden, en Hem alleen dienen".
11 Toen verliet Hem de duivel, en zie, de engelen naderden,
en dienden Hem. **12** Toen Jesus vernam, dat Johannes was
gevangen genomen, vertrok Hij naar Galilea. **13** En nadat Hij
Názaret had verlaten. kwam Hij te Kafárnaum wonen bij het
meer, in het gebied van Zábulon en Néftali; **14** opdat vervuld
zou worden, wat door den profeet Isaias voorzegd was: **15** Het
land van Zábulon En het land van Néftali, De weg naar zee, de
overzijde van de Jordaan. Het Galilea der heidenen; **16** Het volk,
dat in duisternis zat, Heeft een groot licht aanschouwd. En over
hen, die in het oord En in de schaduw des doods waren gezeten,
Is een licht opgegaan. **17** Van toen af begon Jesus te prediken
en te zeggen: Bekeert u, want het rijk der hemelen is nabij. **18**
Terwijl Jesus langs het meer van Galilea wandelde, zag Hij twee
broers het net uitwerpen in het meer: Simon, die Petrus wordt
genoemd, en Andreas zijn broer; want ze waren vissers. **19** Hij
zeide hun: Volgt Mij, en Ik zal mensenvissers van u maken.
20 Aanstonds verlieten ze hun netten, en volgden Hem. **21**
En toen Hij vandaar verder ging, zag Hij twee andere broers,
Jakobus, den zoon van Zebedeüs, en Johannes zijn broer, die
met hun vader Zebedeüs in de boot bezig waren, hun netten te
herstellen; Hij riep ook hen. **22** Onmiddellijk verlieten ze de boot
en hun vader, en volgden Hem. **23** Nu trok Jesus heel Galilea
door, leerde in hun synagogen, en preekte het Evangelie van het
rijk; Hij genas iedere kwaal en iedere ziekte onder het volk. **24**
Zijn faam verspreidde zich door heel Syrië; en men bracht Hem

allerlei kranken, die met verschillende ziekten en kwalen waren
bezocht, ook bezetenen, lijders aan vallende ziekte en lammen;
en Hij genas ze allen. **25** En talrijke scharen uit Galilea en de
Dekápolis, uit Jerusalem, Judea en het Overjordaanse volgden
Hem.

5 Toen Jesus de menigte zag, besteeg Hij de berg; en nadat Hij
Zich had neergezet, naderden zijn leerlingen tot Hem. **2** En Hij
opende de mond, om hen te onderrichten, en sprak: **3** Zalig
de armen van geest; want hun behoort het rijk der hemelen.
4 Zalig de zachtmoedigen; want ze zullen het Land bezitten.
5 Zalig, die wenen; want ze zullen worden getroost. **6** Zalig,
die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid; want ze zullen
worden verzadigd. **7** Zalig de barmhartigen; want ze zullen
barmhartigheid ondervinden. **8** Zalig de zuiveren van hart; want
ze zullen God zien. **9** Zalig de vreedzamen; want ze zullen
kinderen Gods worden genoemd. **10** Zalig, die vervolging lijden
om de gerechtigheid; want hun behoort het rijk der hemelen. **11**
Zalig zijt gij, als men u om Mijnentwil beschimpt en vervolgt, en
vals beschuldigt van allerlei kwaad. **12** Verheugt en verblijdt
u, want groot is uw loon in de hemel; zo toch heeft men de
profeten vervolgd, die vóór u zijn geweest. **13** Gij zijt het zout der
aarde. Maar als het zout smakeloos wordt, waarmee zal men het
zouten? Het is nergens meer goed voor, dan om weggegooid te
worden, en door de mensen te worden vertrapt. **14** Gij zijt het
licht der wereld. Een stad, die boven op de berg is gelegen, kan
niet verborgen blijven. **15** Ook steekt men geen licht aan, om het
onder de korenmaat te zetten; maar op de kandelaar, om het te
laten schijnen voor allen, die in huis zijn. **16** Zo moet ook uw licht
voor de mensen schijnen, opdat ze uw goede werken mogen

zien, en uw Vader verheerlijken, die in de hemel is. **17** Meent
niet, dat Ik gekomen ben, om de Wet of de Profeten op te heffen.
Ik ben niet komen opheffen, maar volmaken. **18** Voorwaar, Ik
zeg u: Eer hemel en aarde vergaan, zal er geen jota of stip van
de Wet vergaan, totdat alles is volbracht. **19** Wie dus een van
die kleinste geboden opheft en dit aan de mensen leert, zal de
minste worden genoemd in het rijk der hemelen; maar wie ze
onderhoudt en ze leert, hij zal groot worden genoemd in het rijk
der hemelen. **20** Ik zeg u: Zo uw gerechtigheid niet groter is dan
die van schriftgeleerden en farizeën, dan zult gij het rijk der
hemelen niet binnengaan. **21** Gij hebt gehoord, dat tot de ouden
gezegd is: Gij zult niet doden; en wie doodslag begaat, zal
schuldig zijn voor het gerecht. **22** Maar Ik zeg u: Wie vertoornd
is op zijn broeder, zal schuldig zijn voor het gerecht. Wie tot zijn
broeder zegt: Raka, zal schuldig zijn voor de Hoge Raad. En wie
zegt: Dwaas, zal strafbaar zijn met het helse vuur. **(Geenna g1067)**
23 Als ge dus uw offergave brengt naar het altaar, en u daar
herinnert, dat uw broeder iets tegen u heeft, **24** laat dan uw offer
voor het altaar, en ga u eerst met uw broeder verzoenen; kom
dan terug, en draag uw offer op. **25** Versta u spoedig met uw
tegenpartij, terwijl ge nog met hem onderweg zijt; anders zal
uw tegenpartij u misschien overleveren aan den rechter, en de
rechter u overleveren aan den gerechtsdienaar, en zult ge in de
gevangenis worden geworpen. **26** Voorwaar, Ik zeg u: Ge zult
daar niet uitkomen, voordat ge de laatste penning hebt betaald.
27 Gij hebt gehoord, dat er gezegd is: Gij zult geen overspel
doen. **28** Maar Ik zeg u: Wie met begeerte naar een vrouw ziet,
heeft reeds overspel met haar gepleegd in zijn hart. **29** Als uw
rechteroog u ergert, ruk het dan uit en werp het van u weg; want

beter is het voor u, dat één uwer ledematen verloren gaat, dan
dat heel uw lichaam in de hel wordt geworpen. **(Geenna g1067)** **30**
En zo uw rechterhand u ergert, houw ze af, en werp ze van u
weg; want beter is het voor u, dat één uwer ledematen verloren
gaat, dan dat heel uw lichaam in de hel wordt geworpen. **(Geenna**
g1067) **31** Er is gezegd: Wie zijn vrouw verstoot, moet haar een
scheidingsbrief geven. **32** Maar Ik zeg u: Wie zijn vrouw verstoot,
behalve in geval van overspel, is oorzaak, dat ze overspel
bedrijft; en wie een verstoten vrouw huwt, pleegt echtbreuk. **33**
Gij hebt ook gehoord, dat tot de ouden gezegd is: Gij zult geen
meineed doen, maar den Heer uw eden houden. **34** Maar Ik zeg
u, in het geheel niet te zweren: noch bij de hemel, want hij is
Gods troon; **35** noch bij de aarde, want ze is zijn voetbank; noch
bij Jerusalem, want ze is de stad van den groten Koning. **36**
Ook bij uw hoofd zult ge niet zweren; want ge kunt nog niet
eens één enkel haar wit of zwart maken. **37** Maar uw woord
zij: ja, ja; neen, neen; wat daar bijkomt, is uit den boze. **38** Gij
hebt gehoord, dat gezegd is: Oog voor oog, tand voor tand. **39**
Maar Ik zeg u, geen weerstand te bieden aan het onrecht. Als
iemand u op de rechterwang slaat, keer hem ook de andere toe.
40 Wil iemand u voor het gerecht dagen, en u het onderkleed
nemen, laat hem ook de mantel. **41** Dwingt iemand u duizend
schreden te gaan, leg er met hem tweeduizend af. **42** Geef aan
wie u iets vraagt; en wend u niet af van hem, die bij u lenen
wil. **43** Gij hebt gehoord, dat er gezegd is: Uw naaste zult ge
beminnen, en uw vijand zult ge haten. **44** Maar Ik zeg u: Bemint
uw vijanden, en bidt voor wie u lasteren en vervolgen; **45** opdat
gij kinderen moogt zijn van uw Vader in de hemel, die zijn zon
doet opgaan over slechten en goeden, en het regenen laat over

rechtvaardigen en onrechtvaardigen. **46** Want zo gij bemint, die
u liefhebben, welk loon zult gij dan ontvangen? Doen dat ook
de tollenaars niet? **47** En zo gij alleen uw broeders groet, wat
bijzonders doet gij dan wel? Doen dat ook de heidenen niet? **48**
Weest dus volmaakt, zoals uw hemelse Vader volmaakt is.

6 Zorgt er voor, dat gij uw gerechtigheid niet beoefent voor het
oog van de mensen, om door hen gezien te worden; anders
zult gij geen loon ontvangen bij uw Vader, die in de hemel is. **2**
Wanneer ge dus een aalmoes geeft, laat het dan niet voor u
uitbazuinen, zoals de huichelaars dit doen in de synagogen en
op de straten, om geëerd te worden door de mensen; voorwaar,
Ik zeg u: Ze hebben hun loon reeds ontvangen. **3** Maar als gij
een aalmoes geeft, laat dan uw linkerhand niet weten wat uw
rechterhand doet, **4** opdat uw aalmoes verborgen blijft; en uw
Vader, die in het verborgen ziet, zal het u vergelden. **5** En als gij
bidt, doet dan niet als de schijnheiligen, die er van houden, in
de synagogen en op de hoeken der straten te staan bidden,
om door de mensen gezien te worden; voorwaar, Ik zeg u: Ze
hebben hun loon ontvangen. **6** Maar als gij bidt, ga dan uw
binnenkamer in, sluit de deur, en bid uw Vader in het verborgen;
en uw Vader, die in het verborgen ziet, zal het u vergelden. **7** Als
gij bidt, gebruikt dan geen stortvloed van woorden, zoals de
heidenen dit doen; want ze menen, dat ze om hun vele woorden
worden verhoord. **8** Doet niet zoals zij; want uw Vader weet,
wat gij nodig hebt, vóórdat gij er Hem om vraagt. **9** Zó zult gij
dus bidden: Onze Vader, die in de hemel zijt: Uw naam worde
geheiligd. **10** Uw rijk kome. Uw wil geschiede op aarde, zoals
in de hemel. **11** Geef ons heden ons dagelijks brood. **12** En
vergeef ons onze schuld, zoals ook wij aan anderen hun schuld

vergeven. **13** En leid ons niet in bekoring, maar verlos ons van
het kwade. **14** Want zo gij aan de mensen hun fouten vergeeft,
zal uw hemelse Vader ook u vergeven. **15** Maar vergeeft gij aan
de mensen niet, dan zal uw Vader ook uw fouten niet vergeven.
16 Wanneer gij vast, trekt dan geen somber gezicht zoals de
huichelaars; want ze verwringen hun gelaat, opdat de mensen
hun vasten zouden zien. Voorwaar, Ik zeg u: Ze hebben hun
loon al ontvangen. **17** Maar als gij vast, zalf dan uw hoofd en
was uw gezicht, **18** opdat de mensen uw vasten niet merken,
maar uw Vader, die in het verborgen is; en uw Vader, die in
het verborgen ziet, zal het u vergelden. **19** Verzamelt u geen
schatten op aarde, waar roest en worm ze verteren, en waar
dieven ze opgraven en stelen. **20** Maar verzamelt u schatten in
de hemel, waar roest noch worm ze verteren, en waar geen
dieven ze opgraven en stelen. **21** Want waar uw schat is, daar is
ook uw hart. **22** Het oog is de lamp van het lichaam. Als uw oog
goed is, zal heel uw lichaam verlicht zijn. **23** Maar deugt uw oog
niet, dan zal heel uw lichaam in het duister zijn. Zo dus het licht,
dat in u is, duisternis wordt, hoe groot dan zal die duisternis zijn!
24 Niemand kan twee heren dienen; hij zal of den een haten
en den ander beminnen, of den een aanhangen en den ander
verachten. Gij kunt God niet dienen en de mammon. **25** Daarom
zeg Ik u: Weest niet bezorgd voor uw leven, wat gij zult eten of
drinken; noch voor uw lichaam, waarmee gij u zult kleden. Is
het leven niet meer dan het voedsel, en het lichaam niet meer
dan de kleding? **26** Ziet de vogels in de lucht; ze zaaien noch
maaien, en verzamelen niet in schuren; en toch voedt ze uw
hemelse Vader. **27** Zijt gij niet meer waard dan zij? En wie van u
kan door zijn tobben een el toevoegen aan zijn levensweg? **28**

En wat zijt gij over kleding bekommerd? Denkt aan de lelies
op het veld, hoe ze groeien; ze werken niet, en spinnen niet.
29 En toch zeg Ik u, dat zelfs Sálomon in al zijn heerlijkheid
niet gekleed was als een van deze. **30** Als God nu het kruid op
het veld, dat vandaag nog bestaat en morgen in de oven wordt
geworpen, zó aankleedt, hoeveel te meer dan u, kleingelovigen?
31 Weest dus niet bezorgd, en zegt niet: wat zullen we eten, of
wat zullen we drinken, of waarmee zullen we ons kleden? **32**
Hiernaar toch vragen de heidenen; uw hemelse Vader weet, dat
gij dit allemaal nodig hebt. **33** Maar zoekt eerst het rijk Gods en
zijn gerechtigheid, en dit alles zal u worden geschonken als
toegift. **34** Weest dus niet bekommerd voor de dag van morgen.
Want de dag van morgen zal bezorgd zijn voor zichzelf; iedere
dag heeft genoeg aan zijn eigen leed.

7 Oordeelt niet, opdat gij niet geoordeeld wordt. **2** Want met het
oordeel, dat gij velt, zult gij geoordeeld worden; en met de maat,
waarmee gij meet, zal men ook meten voor u. **3** Waarom ziet ge
de splinter in het oog van uw broeder, en de balk in uw eigen
oog ziet ge niet? **4** Of waarom zegt ge tot uw broeder: laat mij
de splinter uit uw oog trekken; en zie, de balk zit in uw eigen
oog? **5** Huichelaar, trek eerst de balk uit uw eigen oog; dan zult
ge zien, hoe ge de splinter uit het oog van uw broeder moet
trekken. **6** Geeft het heilige niet aan de honden, en werpt uw
paarlen niet voor de zwijnen, opdat zij ze niet met de poten
vertrappen, zich omkeren, en u gaan verscheuren. **7** Vraagt en
men zal u geven; zoekt en ge zult vinden; klopt en men zal u
opendoen. **8** Want wie vraagt, ontvangt; wie zoekt, vindt, en wie
klopt, hem doet men open. **9** Of wie is er onder u, die aan zijn
zoon een steen zal geven, als hij om brood vraagt, **10** of een

slang, als hij om vis vraagt? **11** Als gij dus, zondige mensen, aan
uw kinderen goede gaven weet te schenken, hoeveel te meer zal
dan uw Vader, die in de hemelen is, het goede geven aan wie
het Hem vragen. **12** Al wat gij dus wilt, dat de mensen u doen,
doet het ook hun; want dat is de Wet en de Profeten. **13** Gaat
binnen door de enge poort; want wijd is de poort en breed is de
weg, die ten verderve leidt; en velen zijn er, die daardoor naar
binnen gaan. **14** Hoe eng is de poort en hoe smal is de weg, die
ten leven voert; en weinigen zijn er, die hem vinden. **15** Wacht u
voor de valse profeten, die tot u komen in schaapskleren, maar
inwendig roofgierige wolven zijn. **16** Aan hun vruchten zult gij
ze kennen. Plukt men wel druiven van doornen, of vijgen van
distels? **17** Zo draagt iedere goede boom ook goede vruchten;
maar een slechte boom draagt slechte vruchten. **18** Een goede
boom kan geen slechte vruchten dragen, en een slechte boom
geen goede vruchten. **19** Iedere boom, die geen goede vruchten
draagt, zal omgehouwen worden en in het vuur geworpen. **20**
Aan hun vruchten dus zult gij ze kennen. **21** Niet iedereen, die
tot Mij zegt: Heer, Heer! zal binnengaan in het rijk der hemelen;
maar wel wie de wil van mijn Vader volbrengt, die in de hemelen
is. **22** Velen zullen op die dag tot Mij zeggen: Heer, Heer, hebben
we niet in uw Naam voorzeggingen gedaan, in uw Naam duivels
uitgedreven, in uw Naam veel wonderen verricht? **23** En dan zal
Ik hun openlijk zeggen: Nooit heb Ik u gekend; gaat weg van
Mij, gij die ongerechtigheid doet. **24** Een ieder dus, die deze
woorden van Mij hoort, en ze in beoefening brengt, zal gelijk zijn
aan een wijzen man, die zijn huis bouwde op een rots. **25** En de
regen viel neer, en de waterstromen kwamen af, en de winden
gierden en stortten zich op dat huis; doch het zakte niet in, want

het was gegrond op de rots. **26** Maar wie deze woorden van
Mij hoort, doch ze niet in beoefening brengt, zal gelijk zijn aan
een dwazen man, die zijn huis bouwde op het zand. **27** En de
regen viel neer, en de waterstromen kwamen af, en de winden
gierden en stortten zich op dat huis; het zakte in, en zijn val
was geweldig. **28** Toen Jesus deze toespraak geëindigd had,
stonden de scharen verbaasd over zijn leer. **29** Want Hij leerde
hen als een die gezag heeft, en niet zoals hun schriftgeleerden.

8 Toen Hij van de berg was afgedaald, volgden Hem talrijke
scharen. **2** En zie, een melaatse trad op Hem toe, wierp zich voor
Hem neer, en zeide: Heer, zo Gij wilt, kunt Gij me reinigen. **3**
Jesus strekte de hand uit, raakte hem aan, en sprak: Ik wil; word
gereinigd. En aanstonds was hij van zijn melaatsheid gereinigd.
4 Jesus zeide tot hem: Let er op, dat ge dit aan niemand vertelt;
maar ga heen, vertoon u aan den priester, en offer de gave,
die Moses als een bewijs voor hen heeft voorgeschreven. **5**
Toen Hij nu binnen Kafárnaum kwam, trad een honderdman op
Hem toe met de bede: **6** Heer, mijn knecht ligt thuis verlamd, en
lijdt hevige pijnen. **7** Jesus zeide hem: Ik zal komen, en hem
genezen. **8** Maar de honderdman antwoordde: Heer, ik ben niet
waardig, dat Gij onder mijn dak komt: maar spreek slechts één
woord, en mijn knecht zal genezen. **9** Want ook ik ben een man,
die zelf onder gezag ben gesteld, en die soldaten onder mij
heb. En tot den een zeg ik: "Ga", en hij gaat; en tot den ander:
"Kom", en hij komt; en tot mijn knecht: "Doe dit", en hij doet het.
10 Toen Jesus dit hoorde, was Hij verwonderd, en sprak tot hen,
die Hem volgden: Voorwaar, Ik zeg u: Zo’n groot geloof heb Ik
zelfs in Israël niet gevonden. **11** Ik zeg u, dat velen zullen komen
van het oosten en het westen, en zullen aanzitten in het rijk

der hemelen, met Abraham, Isaäk en Jakob; **12** maar dat de
kinderen van het rijk zullen worden uitgeworpen naar buiten, de
duisternis in; daar zal geween zijn en gekners der tanden. **13** En
tot den honderdman sprak Jesus: Ga, en zoals ge geloofd hebt,
zo geschiede het u. En op hetzelfde uur genas de knecht. **14** En
toen Jesus in het huis van Petrus was gekomen, zag Hij, dat zijn
schoonmoeder bedlegerig was en lijdend aan koorts. **15** Hij nam
haar bij de hand, en de koorts verliet haar; en ze stond op, en
bediende Hem. **16** Bij het vallen van de avond bracht men vele
bezetenen naar Hem toe; en met één woord dreef Hij de geesten
uit, en genas Hij alle zieken; **17** opdat vervuld zou worden, wat
door den profeet Isaias was gezegd: "Hij draagt onze kwalen en
torst onze smarten". **18** Toen Jesus eens een grote menigte
rondom Zich zag, beval Hij, het meer over te steken. **19** Een
schriftgeleerde kwam naar Hem toe, en zeide: Meester, ik zal
U volgen, waarheen Gij ook gaat. **20** Doch Jesus sprak tot
hem: De vossen hebben holen, en de vogels in de lucht hebben
nesten; maar de Mensenzoon heeft niets, om er zijn hoofd op te
leggen. **21** Een ander van zijn leerlingen zeide Hem: Heer, sta
me toe, eerst mijn vader te gaan begraven. **22** Maar Jesus zei
hem: Volg Mij, en laat de doden hun doden begraven. **23** Toen
Hij nu de boot in ging, volgden Hem zijn leerlingen. **24** En zie,
een hevige storm brak los op het meer, zodat de golven over de
boot heensloegen; Hij echter sliep. **25** Zijn leerlingen liepen naar
Hem toe, wekten Hem, en zeiden: Heer, red ons, wij vergaan. **26**
Jesus sprak tot hen: Wat zijt gij bevreesd, kleingelovigen? Toen
stond Hij op, gebood de winden en het meer, en er ontstond een
grote kalmte. **27** De mensen waren verbaasd en zeiden: Wie is
Hij toch, dat zelfs de winden en het meer Hem gehoorzamen?

28 Toen Hij aan de overzijde van het meer was gekomen, in het
land der Gerasenen, liepen twee bezetenen uit de grafspelonken
Hem tegemoet, die zo woest waren, dat niemand langs die weg
kon gaan. **29** En zie, ze schreeuwden: Wat hebt Gij met ons te
maken, Jesus, zoon van God? Zijt Gij hier gekomen, om ons te
kwellen vóór de tijd? **30** Heel in de verte was een grote troep
zwijnen aan het grazen. **31** De duivels vroegen Hem: Als Gij ons
hier uitwerpt, zend ons dan in de troep zwijnen. **32** Hij zeide hun:
Gaat. Ze gingen, en wierpen zich op de zwijnen; en zie, de hele
troep plofte van de steilte in het meer, en kwam om in de golven.
33 Toen vluchtten de drijvers heen, en in de stad gekomen,
verhaalden ze alles, ook van hen, die bezeten waren geweest.
34 En zie, de hele stad liep uit, Jesus tegemoet; maar zodra ze
Hem zagen, verzochten ze Hem, heen te gaan uit hun gebied.

9 En Hij steeg in de boot, voer over, en kwam in zijn woonplaats
aan. **2** En zie, men bracht Hem een lamme, die op een bed was
gelegd. Toen Jesus hun geloof zag, sprak Hij tot den lamme:
Wees welgemoed, mijn zoon; uw zonden zijn u vergeven. **3** En
zie, enige schriftgeleerden zeiden bij zichzelf: Hij lastert God. **4**
Maar Jesus kende hun gedachten, en sprak: Waarom denkt
gij kwaad in uw harten? **5** Wat is gemakkelijker te zeggen: De
zonden zijn u vergeven; of: Sta op en wandel? **6** Welnu, opdat
gij moogt weten, dat de Mensenzoon macht heeft op aarde,
om zonde te vergeven, (hier sprak Hij tot den lamme:) sta op,
neem uw bed, en ga naar huis. **7** En hij stond op, en ging naar
huis. **8** De menigte, die het zag, werd door vrees bevangen,
en verheerlijkte God, die zulk een macht aan de mensen gaf.
9 Toen Jesus vandaar verder ging, zag Hij een man, Matteüs
genaamd, bij het tolhuis zitten. Hij zeide tot hem: Volg Mij. En hij

stond op, en volgde Hem. **10** En zie, terwijl Jesus in het huis aan
tafel aanlag, kwamen vele tollenaars en zondaars met Hem en
zijn leerlingen aanliggen. **11** Toen de farizeën dit zagen, zeiden
ze tot zijn leerlingen: Waarom eet uw Meester met tollenaars en
zondaars? **12** Jesus hoorde het, en sprak: De gezonden hebben
geen geneesheer nodig, wel de zieken. **13** Gaat, en leert wat het
zeggen wil: "Barmhartigheid wil Ik, en geen offerande." Ik ben
niet gekomen, om de rechtvaardigen, maar om de zondaars
te roepen. **14** Nu kwamen de leerlingen van Johannes naar
Hem toe, en zeiden: Waarom vasten wij en de farizeën, en
vasten uw leerlingen niet? **15** Jesus sprak tot hen: Kunnen
de bruiloftsgasten treuren, zolang de bruidegom bij hen is?
Maar de dagen zullen komen, dat de bruidegom van hen wordt
weggenomen; dan zullen ze vasten. **16** Niemand zet een lap
nieuw laken op een oud kleed; want de opgezette lap trekt het
kleed uiteen, en er ontstaat nog groter scheur. **17** Ook doet men
geen nieuwe wijn in oude zakken; anders bersten de zakken, de
wijn loopt weg, en de zakken gaan verloren. Maar nieuwe wijn
doet men in nieuwe zakken; dan blijven beide behouden. **18**
Terwijl Hij zo tot hen sprak, zie, daar kwam een overste naar
Hem toe, wierp zich voor Hem neer, en zeide: Heer, zo juist is
mijn dochter gestorven; maar kom, leg haar de hand op, en ze
zal leven. **19** Jesus stond op, en volgde hem met zijn leerlingen.
20 En zie, een vrouw, die twaalf jaar lang aan een bloedvloeiing
leed, trad achter Hem aan, en raakte de zoom van zijn kleed
aan. **21** Want ze zei bij zichzelf: Als ik alleen maar zijn kleed
aanraak, ben ik genezen. **22** Jesus keerde Zich om, zag haar, en
sprak: Wees welgemoed, mijn dochter; uw geloof heeft u gered.
Van dat ogenblik af was de vrouw genezen. **23** En toen Jesus in

het huis van den overste kwam, en de fluitspelers zag en het
luidruchtige volk, zeide Hij: **24** Gaat heen; want het meisje is
niet dood, maar het slaapt. Men lachte Hem uit. **25** Nadat de
menigte verwijderd was. trad Hij binnen, en vatte haar bij de
hand. En het meisje stond op. **26** De roep hierover verspreidde
zich door heel die streek. **27** Toen Jesus vandaar verder ging,
volgden Hem twee blinden, die riepen: Heb medelijden met ons,
Zoon van David. **28** En toen Hij thuis was gekomen, kwamen de
blinden naar Hem toe, en Jesus sprak tot hen: Gelooft gij, dat
Ik het doen kan? Ze zeiden: Ja, Heer. **29** Nu raakte Hij hun
ogen aan, en sprak: U geschiede naar uw geloof. **30** En hun
ogen werden geopend. Jesus gebood hun ten strengste: Let er
op, dat niemand het te weten komt. **31** Maar zodra ze waren
heengegaan, maakten ze Hem bekend in heel die streek. **32**
Terwijl ze weggingen, zie, daar bracht men Hem een stomme,
die bezeten was. **33** En toen de duivel was uitgedreven, begon
de stomme te spreken. De menigte stond verbaasd, en zeide:
Zo iets is nog nooit in Israël gezien. **34** Maar de farizeën zeiden:
Door den vorst der duivels drijft Hij de duivels uit. **35** Nu trok
Jesus alle steden en dorpen rond, leerde in hun synagogen,
preekte het Evangelie van het rijk, en genas alle ziekten en
kwalen. **36** Bij het zien van de scharen had Hij medelijden met
hen; want ze waren uitgeput, en lagen daar als schapen zonder
herder. **37** Toen zei Hij tot zijn leerlingen: De oogst is groot,
maar werklieden zijn er weinig. **38** Vraagt dus den Heer van de
oogst, dat Hij werklieden zendt in zijn oogst.

10 En toen Hij zijn twaalf leerlingen bijeen had geroepen, gaf
Hij hun de macht, om de onreine geesten uit te drijven, en
alle ziekten en kwalen te genezen. **2** De namen der twaalf

apostelen zijn: De eerste, Simon, die Petrus wordt genoemd,
en Andreas zijn broer; **3** Jakobus, zoon van Zebedeüs, en zijn
broer Johannes; Filippus en Bartolomeüs; Tomas en Matteüs
de tollenaar; Jakobus, zoon van Alfeüs, en Taddeüs; **4** Simon
de ijveraar en Judas Iskáriot, die Hem verraden heeft. **5** Deze
twaalf zond Jesus uit, en Hij gebood hun: Slaat niet de weg naar
de heidenen in, en treedt de steden van de Samaritanen niet
binnen; **6** maar gaat liever tot de verdwaalde schapen uit het
huis van Israël. **7** Gaat, preekt hun, en zegt: Het rijk der hemelen
is nabij! **8** Geneest zieken, wekt doden op, reinigt melaatsen,
drijft boze geesten uit. Om niet hebt gij ontvangen; geeft om
niet. **9** Goud-, zilver- noch kopergeld moogt gij in uw gordels
dragen, **10** geen tas, geen twee onderkleren, geen schoeisel,
geen reisstaf meenemen; want de arbeider heeft recht op zijn
onderhoud. **11** In welke stad of dorp gij ook komt, onderzoekt,
wie daar de waardigste is; en blijft bij hem, totdat gij weer afreist.
12 Als gij dat huis binnentreedt, brengt het uw groet. **13** En zo
dat huis het waardig is, dan daalt uw vrede er over neer; zo niet,
dan keert uw vrede terug op u. **14** En waar men u niet ontvangt
en niet luistert naar uw woorden, verlaat dat huis of die stad,
en schudt het stof van uw voeten. **15** Voorwaar, Ik zeg u: voor
het land van Sódoma en Gomorra zal het dragelijker zijn op de
oordeelsdag dan voor die stad. **16** Ziet, Ik zend u als schapen
midden onder de wolven. Weest dus voorzichtig als de slangen,
en eenvoudig als de duiven. **17** Wacht u voor de mensen. Want
ze zullen u overleveren aan de rechtbanken, en geselen in hun
synagogen. **18** Terwille van Mij zult gij voor landvoogden en
koningen worden gesleept, om getuigenis af te leggen bij hen
en bij de heidenen. **19** Maar als ze u overleveren, weest dan

niet bezorgd, hoe of wat gij zult spreken; want in dat uur zal
u worden ingegeven, wat gij moet zeggen. **20** Immers niet gij
zijt het, die spreekt, maar het is de Geest van uw Vader, die
door u spreekt. **21** De broer zal zijn broer ter dood overleveren,
de vader zijn zoon; en de kinderen zullen opstaan tegen hun
ouders, en ze doden. **22** Om mijn Naam zult gij gehaat zijn bij
allen; maar wie volhardt ten einde toe, zal zalig worden. **23** Als
men u vervolgt in de ene stad, vlucht dan naar een andere.
Voorwaar, Ik zeg u: gij zult de steden van Israël nog niet hebben
afgereisd, wanneer de Mensenzoon komt. **24** De leerling staat
niet boven zijn meester, de dienaar niet boven zijn heer. **25** Voor
den leerling is het genoeg, als het hem gaat als zijn meester;
voor den dienaar, als het hem gaat als zijn heer. Indien men den
heer des huizes Beélzebub heeft genoemd, hoeveel te meer dan
zijn huisgenoten. **26** Vreest hen dus niet. Want niets is bedekt,
dat niet ontdekt, niets verborgen, dat niet bekend zal worden. **27**
Wat Ik u zeg in het duister, zegt dat op klaarlichte dag; en wat gij
hoort fluisteren, verkondigt dat van de daken. **28** Weest niet
bevreesd voor hen, die wel het lichaam doden, doch de ziel
niet kunnen doden; vreest liever Hem, die èn ziel èn lichaam
in de hel kan verderven. **(Geenna g1067)** **29** Worden niet twee
mussen voor een penning verkocht? En toch zal er niet één op
de grond vallen zonder de wil van uw Vader. **30** En van u zijn alle
hoofdharen geteld. **31** Vreest dus niet; gij zijt meer waard dan
een zwerm mussen. **32** Wie Mij belijdt voor de mensen, zal ook
Ik voor mijn Vader belijden, die in de hemelen is. **33** Maar wie
Mij voor de mensen verloochent, hem zal ook Ik verloochenen
voor mijn Vader, die in de hemelen is. **34** Denkt niet, dat Ik
vrede ben komen brengen op aarde; geen vrede, maar het

zwaard ben Ik komen brengen. **35** Want Ik ben verdeeldheid
komen brengen tussen een man en zijn vader, tussen dochter
en moeder, tussen schoondochter en schoonmoeder; **36** en ‘s
mensen ergste vijanden zullen zijn huisgenoten zijn. **37** Wie zijn
vader of moeder meer bemint dan Mij, is Mijner niet waardig;
wie zijn zoon of dochter meer bemint dan Mij, is Mijner niet
waardig. **38** En wie zijn kruis niet opneemt en Mij niet volgt, is
Mijner niet waardig. **39** Wie zijn leven vindt, zal het verliezen; en
wie terwille van Mij zijn leven verliest, zal het vinden. **40** Wie u
opneemt, neemt Mij op; en wie Mij opneemt, neemt Hem op, die
Mij gezonden heeft. **41** Wie een profeet opneemt, omdat hij
profeet is, zal het loon van een profeet ontvangen; en wie een
rechtvaardige opneemt, omdat hij een rechtvaardige is, zal het
loon van een rechtvaardige ontvangen. **42** En wie slechts een
beker koud water te drinken geeft aan een dezer kleinen, omdat
hij een leerling is, voorwaar, Ik zeg u: hem zal zijn loon niet
ontgaan.

11 Nadat Jesus de lessen voor zijn twaalf leerlingen had
geëindigd, ging Hij heen, om te leren en te preken in hun steden.
2 Toen Johannes in de gevangenis de werken van Christus
vernam, liet hij Hem door zijn leerlingen vragen: **3** Zijt Gij het,
die komen moet, of moeten we een ander verwachten? **4** Jesus
antwoordde hun: Gaat en bericht aan Johannes, wat gij hoort
en ziet. **5** Blinden zien en kreupelen gaan, melaatsen worden
gereinigd en doven horen, doden verrijzen en aan armen wordt
het evangelie verkondigd. **6** Zalig is hij, die zich niet ergert aan
Mij. **7** Toen ze waren heengegaan, begon Jesus tot de menigte
over Johannes te spreken: Wat zijt gij in de woestijn gaan zien?
Een riet, dat door de wind wordt bewogen? **8** Neen; wat zijt

gij gaan zien? Een mens, in zachte kleren gedost? Zie, die in
zachte kleren gedost gaan, zijn in de paleizen der koningen. **9**
Waarom zijt ge dan uitgelopen? Om een profeet te zien? Ja,
zeg Ik u, en meer dan een profeet. **10** Hij is het, van wien
geschreven staat: "Zie, Ik zend mijn gezant voor U uit, Die U de
weg zal bereiden." **11** Voorwaar, Ik zeg u: Onder de kinderen der
vrouwen is er geen opgestaan, die groter was dan Johannes de
Doper; toch is de kleinste in het rijk der hemelen groter dan hij.
12 Van de dagen van Johannes den Doper tot heden toe wordt
het rijk der hemelen met geweld bestormd, en de bestormers
nemen het weg. **13** Alle profeten en de Wet, tot Johannes toe,
hebben het voorzegd; **14** en zo gij het wilt verstaan: hijzelf is
de Elias, die komen moet. **15** Wie oren heeft om te horen, hij
hore. **16** Doch waarmee zal Ik dit geslacht vergelijken? Het is
gelijk aan kinderen, die op de markt zitten, en hun makkers
toeroepen: **17** We hebben voor u op de fluit gespeeld, En gij
hebt niet gedanst; We hebben een treurlied gezongen, En gij
hebt niet geschreid. **18** Want Johannes kwam; hij at noch dronk,
en ze zeggen: Hij is van den duivel bezeten. **19** De Mensenzoon
kwam; Hij at en dronk, en ze zeggen: Ziet wat een gulzigaard,
wat een wijndrinker, wat een vriend van tollenaars en zondaars.
Maar de wijsheid wordt door haar werken gerechtvaardigd. **20**
Toen begon Hij de steden, waarin de meeste zijner wonderen
waren gebeurd, te verwijten, dat ze zich niet hadden bekeerd.
21 Wee u, Korazin, wee u, Betsáida; want zo in Tyrus en Sidon
de wonderen waren gebeurd, die in u zijn geschied, dan zouden
ze al lang in zak en as boete hebben gedaan. **22** Maar Ik zeg u:
Voor Tyrus en Sidon zal het dragelijker zijn op de oordeelsdag
dan voor u. **23** En gij Kafárnaum, zult ge tot de hemel toe worden

verheven? Tot in de hel zult ge zinken; want zo in Sódoma de
wonderen waren gebeurd, die in u zijn geschied, het zou zijn
blijven bestaan tot op de huidige dag. **(Hadēs g86)** **24** Maar Ik
zeg u: Voor het land van Sódoma zal het dragelijker zijn op de
oordeelsdag dan voor u. **25** In die tijd nam Jesus het woord, en
sprak: Ik dank U, Vader, Heer van hemel en aarde, omdat Gij
deze dingen voor wijzen en verstandigen hebt verborgen en
aan kleinen geopenbaard. **26** Ja, Vader, zo is uw welbehagen
geweest. **27** Alles is Mij door mijn Vader in handen gegeven. En
niemand kent den Zoon, dan de Vader alleen; en niemand kent
den Vader, dan de Zoon alleen, en hij, aan wien de Zoon het
openbaren wil. **28** Komt allen tot Mij, die vermoeid en belast zijt,
en Ik zal u verkwikken. **29** Neemt mijn juk op, en leert van Mij,
omdat Ik zachtmoedig ben en nederig van harte; dan vindt gij
rust voor uw zielen. **30** Want mijn juk is zacht, mijn last is licht.

12 In die tijd ging Jesus op de sabbat door het korenveld,
en daar zijn leerlingen honger hadden, begonnen ze aren te
plukken en op te eten. **2** De farizeën, die dit zagen, zeiden tot
Hem: Zie, uw leerlingen doen, wat men op de sabbat niet doen
mag. **3** Maar Hij zei hun: Hebt gij niet gelezen, wat David deed,
toen hij met zijn gevolg honger had? **4** Hoe hij het huis van
God binnenging en de toonbroden opat, die hij, noch zij die met
hem waren, mochten eten, maar de priesters alleen? **5** Of hebt
gij niet gelezen in de Wet, dat op de sabbat de priesters in de
tempel de sabbatrust verbreken, en toch niet schuldig zijn? **6** En
Ik zeg u: hier is er een, die groter is dan de tempel. **7** Zo gij wist,
wat het zeggen wil: "Barmhartigheid wil Ik en geen offerande,"
dan zoudt gij geen onschuldigen hebben veroordeeld; **8** want de
Mensenzoon is heer van de sabbat. **9** Toen ging Hij heen, en

kwam in hun synagoge; **10** en zie, daar was een man, wiens
hand was verdord. Om Hem nu te kunnen beschuldigen, stelden
ze Hem de vraag: Is het geoorloofd, op de sabbat te genezen?
11 Hij zei hun: Wie is er onder u, die één enkel schaap heeft,
en het niet vastgrijpt, als het op de sabbat in een kuil valt, en
het er uittrekt? **12** Welnu, hoeveel meer is een mens waard
dan een schaap! Het is dus geoorloofd, op de sabbat goed te
doen. **13** Toen sprak Hij tot den man: Strek uw hand uit. Hij
strekte ze uit, en ze was weer zo gezond als de andere. **14** Nu
gingen de farizeën heen, en spanden tegen Hem samen, hoe
ze Hem in het verderf zouden storten. **15** Maar Jesus kreeg
er kennis van, en verwijderde Zich van daar; velen volgden
Hem, en Hij genas ze allen. **16** Maar Hij verbood hun, Hem
bekend te maken, **17** opdat vervuld zou worden, wat door den
profeet Isaias voorzegd was: **18** Zie mijn Dienaar, dien Ik heb
uitverkoren, Mijn Welbeminde, in wien mijn ziel behagen schept.
Ik zal mijn Geest op Hem doen rusten, En Hij zal aan de volkeren
het recht verkonden. **19** Hij zal twisten noch roepen, En niemand
zal zijn stem op de straten horen. **20** Hij zal het geknakte riet
niet breken, De kwijnende vlaspit niet doven, Totdat Hij het recht
ter zegepraal voert. **21** Op zijn naam zullen de volkeren hopen!
22 Toen werd tot Hem een bezetene gebracht, die blind en stom
was: Hij genas hem, zodat de stomme sprak en zag. **23** Heel de
menigte was verbaasd, en zeide: Zou Hij niet de Zoon van David
zijn? **24** Toen de farizeën dit hoorden, zeiden ze: Hij drijft slechts
de duivels uit door Beélzebub, den vorst der duivels. **25** Maar
Jesus, die hun gedachten kende, sprak tot hen: Ieder rijk, dat
inwendig verdeeld is, zal verwoest worden: en iedere stad of
woning, die inwendig verdeeld is, zal geen stand houden. **26** Zo

dus satan den satan uitdrijft, dan strijdt hij tegen zichzelf: hoe
zal zijn rijk dan stand kunnen houden? **27** En indien Ik door
Beélzebub de duivels uitdrijf, door wien drijven dan uw zonen ze
uit? Daarom zullen zijzelf uw rechters zijn. **28** Maar zo Ik door
Gods Geest de duivels uitdrijf, dan is ook het koninkrijk Gods
onder u gekomen. **29** Of hoe zal iemand het huis van een sterk
man binnendringen en zijn huisraad roven, zo hij niet eerst den
sterke bindt? Eerst dan zal hij zijn huis kunnen plunderen. **30**
Wie niet met Mij is, is tegen Mij; en wie niet met Mij verzamelt,
verstrooit. **31** Daarom zeg Ik u: Iedere zonde en godslastering
zal aan de mensen worden vergeven; maar het lasteren van den
Geest zal niet worden vergeven. **32** En wie iets zegt tegen den
Mensenzoon, hem zal het worden vergeven; maar wie iets zegt
tegen den Heiligen Geest, hem zal het niet vergeven worden,
noch in deze wereld noch in de toekomstige. **(aiōn g165)** **33** Of
wel: gij noemt de boom goed, maar dan ook goed zijn vrucht; of
wel: gij noemt de boom slecht, maar dan ook slecht zijn vrucht;
want de boom wordt aan de vruchten gekend. **34** Adderenbroed,
hoe zoudt gij iets goeds kunnen zeggen, terwijl gij slecht zijt?
Want de mond spreekt waar het hart van overvloeit. **35** De
goede mens brengt goed voort uit de goede schat, de kwade
mens kwaad uit de kwade schat. **36** En Ik zeg u: Van ieder ijdel
woord, dat de mensen hebben gesproken, zullen ze rekenschap
geven op de oordeelsdag. **37** Op grond van uw woorden zult ge
gerechtvaardigd worden, en op grond van uw woorden worden
veroordeeld. **38** Eens spraken enige schriftgeleerden en farizeën
Hem aan, en zeiden: Meester, we verlangen een wonderteken
van U te zien. **39** Maar Hij gaf hun ten antwoord: Een boos en
overspelig geslacht vraagt een teken; maar geen teken zal hun

worden gegeven, dan het teken van Jonas, den profeet. **40**
Want zoals Jonas drie dagen en drie nachten in de buik van het
zeemonster was, zo zal ook de Mensenzoon drie dagen en drie
nachten in het hart der aarde zijn. **41** De Ninivieten zullen in het
oordeel opstaan te zamen met dit geslacht, en het veroordelen;
want zij bekeerden zich op de prediking van Jonas; en zie, meer
dan Jonas is hier. **42** De koningin van het zuiden zal in het
oordeel opstaan te zamen met dit geslacht, en het veroordelen;
want zij kwam van het uiteinde der aarde om Sálomons wijsheid
te horen; en zie, meer dan Sálomon is hier. **43** Wanneer de
onreine geest van iemand is uitgegaan, zwerft hij rond in dorre
oorden; hij zoekt rust, en vindt ze niet. **44** Dan zegt hij: Ik zal
terugkeren naar mijn huis, waar ik ben uitgegaan. En bij zijn
komst vindt hij het leeg, geveegd en versierd. **45** Dan gaat hij
heen, en neemt zeven andere geesten met zich mee, die bozer
zijn dan hijzelf; ze komen binnen, en wonen daar. En het einde
van dien man wordt erger nog dan het begin. Zo zal het ook
gaan met dit verdorven geslacht. **46** Terwijl Hij nog sprak tot
de scharen, zie, daar stonden zijn moeder en broeders buiten,
en wilden Hem spreken. **47** Men zei Hem: Zie, uw moeder
en broeders staan buiten, en willen U spreken. **48** Maar Hij
antwoordde aan die Hem dit zeiden: Wie is mijn moeder, en wie
zijn mijn broeders? **49** En Hij strekte de hand naar zijn leerlingen
uit en sprak: Ziedaar mijn moeder en broeders; **50** want wie de
wil van mijn Vader volbrengt, die in de hemelen is, hij is mijn
broeder en zuster en moeder.

13 Die dag verliet Jesus het huis, en zette Zich neer aan het
meer. **2** En een talrijke menigte verzamelde zich om Hem heen,
zodat Hij in een boot ging zitten, terwijl heel de menigte op de

oever bleef staan. **3** En Hij sprak hun in gelijkenissen over vele
dingen. Hij zeide: Zie, de zaaier ging uit om te zaaien. **4** En
onder het zaaien viel een gedeelte langs de weg; en de vogels
uit de lucht kwamen, en pikten het op. **5** Een ander gedeelte viel
op de steengrond, waar het niet veel aarde had. Aanstonds
kwam het op, omdat het geen diepe aarde had; **6** maar toen de
zon was opgegaan, werd het verschroeid en verdorde, daar het
geen wortel geschoten had. **7** Een ander gedeelte viel tussen de
doornen; de doornen schoten op, en verstikten het. **8** Een ander
gedeelte viel op de goede aarde; en het droeg vrucht: honderd-
zestig- dertigvoud. **9** Wie oren heeft om te horen, hij hore. **10**
Nu kwamen de leerlingen naar Hem toe, en zeiden: Waarom
spreekt Gij tot hen in gelijkenissen? **11** Hij antwoordde hun: U is
het gegeven, de geheimen van het rijk der hemelen te kennen;
hun echter niet. **12** Want wie heeft, hem zal gegeven worden
en hij zal overvloed hebben; maar wie niet heeft, hem zal ook
ontnomen worden, wat hij bezit. **13** Daarom spreek Ik tot hen in
gelijkenissen; omdat ze ziende zijn en toch niet zien, horende en
toch niet horen noch verstaan. **14** In hen wordt de voorzegging
van Isaias vervuld: Met de oren zult gij horen, en niet verstaan,
En scherp zult gij zien, en niet inzien. **15** Want verstokt is het
hart van dit volk, Hun oren zijn hardhorig, En hun ogen gesloten;
Opdat ze niet zouden zien met de ogen, En horen met de oren,
En verstaan met het hart; Opdat zij zich niet zouden bekeren,
En Ik hen zou genezen. **16** Maar gelukkig zijn uw ogen, omdat
ze zien; en uw oren, omdat ze horen. **17** Voorwaar, Ik zeg u:
Vele profeten en rechtvaardigen wensten te zien wat gij ziet, en
ze zagen het niet; te horen wat gij hoort, en ze hoorden het
niet. **18** Hoort gij dus, wat de gelijkenis van den zaaier betekent:

19 Als iemand het woord over het koninkrijk hoort en het niet
wil verstaan, dan komt de boze en rooft weg, wat in zijn hart
is gezaaid; dat is wat langs de weg is gezaaid. **20** En wat op
de steengrond gezaaid werd is hij, die het woord verneemt en
het terstond met vreugde aanvaardt; **21** hij heeft echter geen
wortel geschoten, maar is onstandvastig; en als er verdrukking
of vervolging ontstaat om wille van het woord, is hij aanstonds
geërgerd. **22** Wat in de doornen gezaaid werd, is hij, die wel
luistert naar het woord; maar de beslommering van de wereld en
het bedriegelijke van de rijkdom verstikken het woord. en het
blijft zonder vrucht. **(aiōn g165)** **23** Maar wat op de goede aarde
gezaaid werd, is hij, die het woord verneemt en begrijpt, en die
ook vruchten draagt; bij den een geeft het een honderd-, bij
een ander een zestig-, bij een derde een dertigvoud. **24** Een
andere gelijkenis stelde Hij hun voor, en Hij sprak: Het rijk der
hemelen is gelijk aan een man, die goed zaad op zijn akker
zaaide. **25** Maar terwijl de mensen sliepen, kwam zijn vijand,
zaaide onkruid onder de tarwe, en ging heen. **26** Toen nu het
graan was opgeschoten en vrucht had gezet, vertoonde zich
ook het onkruid. **27** Nu kwamen de dienaars van den heer des
huizes, en zeiden: Heer, hebt ge geen goed zaad op uw akker
gezaaid; waar komt dan het onkruid vandaan? **28** Hij zei hun:
Een vijandig mens heeft dit gedaan. De dienaars zeiden tot hem:
Wilt ge dus, dat we het gaan uitwieden? **29** Maar hij antwoordde:
Neen; want bij het uitwieden van het onkruid, zoudt gij ook de
tarwe kunnen uittrekken. **30** Laat beide opgroeien tot de oogst;
in de oogsttijd zal ik tot de maaiers zeggen: Verzamelt eerst het
onkruid en bindt het in bussels, om het te verbranden, maar
brengt de tarwe in mijn schuur. — **31** Een andere gelijkenis

stelde Hij hun voor, en sprak: Het rijk der hemelen is gelijk aan
een mosterdzaadje, dat iemand op zijn akker zaaide. **32** Het is
wel het kleinste van alle zaden, maar als het is opgewassen is
het groter dan het tuingewas, en wordt het een boom, zodat de
vogels in de lucht in zijn takken komen nestelen. — **33** Nog
een andere gelijkenis sprak Hij tot hen: Het rijk der hemelen
is gelijk aan zuurdeeg, dat een vrouw onder drie maten meel
mengde, totdat het meel geheel was gegist. **34** Dit alles zeide
Jesus tot de menigte in gelijkenissen, en zonder gelijkenis sprak
hij hun niet toe; **35** opdat vervuld zou worden, wat door den
profeet was voorzegd: "Ik zal mijn mond openen in gelijkenissen,
en openbaren, wat verborgen was van de grondvesting der
wereld af." **36** Toen Hij de menigte had laten gaan, keerde
Hij naar huis terug. Nu kwamen zijn leerlingen naar Hem toe,
en zeiden: Verklaar ons de gelijkenis van het onkruid op de
akker. **37** Hij antwoordde hun: Die het goede zaad uitzaait, is de
Mensenzoon; **38** de akker is de wereld; het goede zaad zijn de
kinderen van het rijk; het onkruid zijn de kinderen van den boze;
39 de vijand, die het zaaide, is de duivel; de oogst is het einde
der wereld; de maaiers zijn de engelen. **(aiōn g165)** **40** Zoals dus
het onkruid verzameld en in het vuur wordt verbrand, zo zal
het ook geschieden aan het einde der wereld. **(aiōn g165)** **41**
De Mensenzoon zal zijn engelen zenden. Ze zullen uit zijn rijk
alle ergernisgevers verzamelen, en hen die ongerechtigheid
plegen, **42** en ze in de vuuroven werpen; daar zal geween zijn
en gekners der tanden. **43** Dan zullen de rechtvaardigen blinken
als de zon in het rijk van hun Vader. Wie oren heeft om te horen,
hij hore. **44** Het rijk der hemelen is gelijk aan een schat, die in
de akker begraven is. De man, die hem vindt, verbergt hem; en

vol vreugde daarover gaat hij alles verkopen, wat hij bezit, en
koopt die akker. **45** Nog is het rijk der hemelen gelijk aan een
koopman, die schone paarlen zocht. **46** Toen hij een kostbare
parel had gevonden, ging hij alles verkopen wat hij bezat, en
kocht haar. **47** Nog is het rijk der hemelen gelijk aan een net,
dat in de zee wordt uitgeworpen, en waarmee allerlei soort van
vis wordt gevangen. **48** Toen het vol was, trok men het op het
strand, zette zich neer, en zocht de goede vissen uit om ze in
vaten te doen, maar de slechte gooide men weg. **49** Zo zal het
ook gaan aan het einde der wereld. De engelen zullen uitgaan,
en de bozen van de rechtvaardigen scheiden. **(aiōn g165)** **50** En
zij zullen ze in de vuuroven werpen; daar zal geween zijn en
gekners der tanden. **51** Hebt gij dit alles begrepen? Ze zeiden
Hem: Ja. En Hij zei hun: **52** Zo is iedere schriftgeleerde, die
onderwezen is in het rijk der hemelen, gelijk aan een huisvader,
die uit zijn schat nieuw en oud te voorschijn brengt. **53** Toen
Jesus met deze gelijkenissen ten einde was, ging Hij heen. **54**
Nadat Hij in zijn vaderstad was gekomen, onderrichtte Hij hen
in hun synagoge. zodat ze verbaasd waren en zeiden: Waar
heeft Hij die wijsheid en wonderkracht vandaan? **55** Is Hij niet
de zoon van den timmerman? Heet zijn moeder niet Maria, en
zijn broers niet Jakobus, Josef, Simon en Judas? **56** En leven
zijn zusters niet allen onder ons? Waar heeft Hij dan dit alles
vandaan? **57** En ze ergerden zich aan Hem. Maar Jesus zeide
hun: Een profeet wordt enkel in zijn geboortestad en in zijn eigen
familie miskend. **58** En om hun ongeloof deed Hij er maar weinig
wonderen.

14 In die tijd drong de faam van Jesus tot den viervorst Herodes
door. **2** En hij zei tot zijn dienaars: Het is Johannes de Doper; hij

is opgestaan van de doden, en daarom werken die krachten in
hem. **3** Herodes namelijk had Johannes gegrepen, in boeien
geslagen, en in de gevangenis geworpen naar aanleiding van
Heródias, de vrouw van Filippus, zijn broer. **4** Want Johannes
had hem gezegd: Ge moogt haar niet behouden. **5** Hij wilde
hem ter dood brengen, maar hij was bang voor het volk; want
men hield hem voor een profeet. **6** Maar op de verjaardag van
Herodes danste de dochter van Heródias in het midden der
feestzaal, en ze behaagde aan Herodes. **7** Daarom beloofde hij
met een eed, haar alles te zullen geven, wat ze hem vragen
zou. **8** En zij, door haar moeder opgestookt, sprak: Geef me
het hoofd van Johannes den Doper hier op een schotel. **9** Wel
had de koning er spijt van, maar om de eed en om de gasten
beval hij toch, het te geven. **10** Hij stuurde iemand weg, om
Johannes in de kerker te onthoofden. **11** Zijn hoofd werd op een
schotel gebracht, en aan het meisje gegeven, dat het aanbood
aan haar moeder. **12** Zijn leerlingen kwamen het lichaam halen,
begroeven het, en gingen het Jesus berichten. **13** Op deze
tijding vertrok Jesus in een boot naar een woeste plaats in de
eenzaamheid. Maar de scharen hoorden het, en gingen Hem uit
de steden te voet achterna. **14** Toen Hij dus te voorschijn trad,
zag Hij een talrijke menigte; Hij had medelijden met hen, en
genas hun zieken. **15** Tegen het vallen van de avond kwamen
zijn leerlingen, en zeiden tot Hem: Deze plaats is woest, en
het is reeds laat geworden; stuur de menigte weg, dan kunnen
ze naar de dorpen gaan, en zich levensmiddelen kopen. **16**
Maar Jesus sprak tot hen: Ze behoeven niet te gaan; geeft gij
hun te eten. **17** Ze antwoordden: We hebben hier slechts vijf
broden en twee vissen. **18** Hij zei hun: Brengt ze Mij hier. **19**

En nadat Hij de scharen bevolen had, zich neer te zetten op
het gras, nam Hij de vijf broden en de twee vissen, zag op ten
hemel en sprak er de zegen over uit: Hij brak de broden en
gaf ze aan de leerlingen, en de leerlingen gaven ze aan het
volk. **20** Allen aten. en werden verzadigd. En ze verzamelden
het overschot der brokken: twaalf korven vol. **21** Het waren
ongeveer vijfduizend mannen, die hadden gegeten, behalve
nog de vrouwen en kinderen. **22** Onmiddellijk daarna dwong
Hij zijn leerlingen scheep te gaan, en vóór Hem uit naar de
overkant over te steken; intussen zond Hij de menigte heen.
23 En nadat Hij het volk had heengezonden, besteeg Hij de
berg, om in de eenzaamheid te bidden. Die avond bleef Hij daar
alleen. **24** Toen de boot reeds meerdere stadiën van de kust
was verwijderd, werd ze door de golven geteisterd; want de
wind was tegen. **25** Maar in de vierde nachtwaak kwam Hij naar
hen toe, wandelend op het meer. **26** De leerlingen, die Hem
over het meer zagen wandelen, werden ontsteld, en zeiden:
Het is een spook. En ze gilden van angst. **27** Aanstonds sprak
Jesus hen toe, en zeide: Weest gerust, Ik ben het; vreest niet.
28 Petrus antwoordde: Heer, zo Gij het zijt, beveel mij dan, over
het water tot U te komen. **29** Hij sprak: Kom! Petrus klom uit de
boot, en wandelde over het water, om bij Jesus te komen. **30**
Maar bij het zien van de geweldige storm werd hij bang, en
riep, toen hij begon te zinken: Heer, red mij! **31** Aanstonds stak
Jesus de hand uit, greep hem vast, en sprak: Kleingelovige,
waarom hebt ge getwijfeld? **32** En toen zij in de boot waren
geklommen, bedaarde de wind. **33** Nu wierpen zij, die in het
vaartuig waren, zich voor Hem neer, en zeiden: Waarachtig, Gij
zijt de Zoon van God. **34** Toen zij de overkant hadden bereikt,

gingen zij naar het land van Gennézaret. **35** Zodra de lieden dier
plaats Hem herkenden, zonden ze bericht in heel de omtrek, en
brachten alle zieken naar Hem toe. **36** Ze vroegen Hem, enkel
de zoom van zijn kleed te mogen aanraken. En allen, die Hem
aanraakten, werden genezen.

15 Toen kwamen schriftgeleerden en farizeën van Jerusalem
op Hem af, en zeiden: **2** Waarom overtreden uw leerlingen de
overlevering der ouden? Zij wassen hun handen niet eens, als
ze brood eten. **3** Hij gaf hun ten antwoord: Waarom overtreedt
gijzelf Gods gebod ter wille van uw overlevering? Want God
heeft gezegd: **4** Eert uw vader en moeder; en: Wie vader of
moeder vloekt, moet sterven. **5** Maar gij verklaart: Wie tot vader
of moeder zegt: "Alles, waarmee ik u van dienst zou kunnen zijn,
is tot offergave bestemd," **6** behoeft vader of moeder niet te
eren. En om uw overlevering ziet gij Gods gebod over het hoofd.
7 Huichelaars, terecht heeft Isaias van u geprofeteerd: **8** Dit volk
eert Mij met de lippen, maar hun hart is verre van Mij. **9** Ze eren
Mij tevergeefs, daar ze leerstellingen voordragen, die menselijke
geboden zijn. **10** En nadat Hij het volk tot Zich had geroepen,
sprak Hij tot hen: Hoort en verstaat. **11** Niet wat de mond ingaat,
bezoedelt den mens; maar wat de mond uitkomt, dat bezoedelt
den mens. **12** Nu naderden zijn leerlingen, en zeiden tot Hem:
Weet Gij wel, dat de farizeën bij het horen van dit woord zich
hebben geërgerd? **13** Hij antwoordde: Iedere plant, die mijn
hemelse Vader niet heeft geplant, zal worden uitgerukt. **14** Laat
hen begaan; ze zijn blinde leiders van blinden; maar als de ene
blinde den anderen leidt, vallen ze allebei in de kuil. **15** Toen
nam Petrus het woord, en zeide: Verklaar ons deze gelijkenis.
16 Hij sprak: Zijt ook gij nog zonder inzicht? **17** Begrijpt gij niet,

dat alles wat de mond ingaat, in de buik terecht komt, en op
zekere plaats wordt uitgeworpen? **18** Maar wat de mond uitgaat,
komt voort uit het hart, en dat verontreinigt den mens. **19** Want
uit het hart komen slechte gedachten voort, moord, overspel,
ontucht, diefstal, valse getuigenissen, godslasteringen. **20** Dit is
het, wat den mens bezoedelt. Maar met ongewassen handen
eten, bezoedelt den mens niet. **21** Toen vertrok Jesus van daar,
en begaf zich naar de streek van Tyrus en Sidon. **22** En zie, een
kanaänietische vrouw, afkomstig uit die streek, riep Hem toe:
Heb medelijden met mij, Heer, Zoon van David; mijn dochter
wordt vreselijk door den duivel gekweld. **23** Hij gaf haar geen
antwoord. En zijn leerlingen kwamen, en verzochten Hem: Stel
haar tevreden; want ze roept ons achterna. **24** Hij antwoordde:
Alleen tot de verloren schapen van het huis van Israël ben Ik
gezonden. **25** Maar ze kwam naar Hem toe, wierp zich voor
Hem neer, en zeide: Heer, help mij. **26** Hij gaf haar ten antwoord:
Het is niet goed, het brood der kinderen te nemen, en het voor
de hondjes te werpen. **27** Maar ze zeide: Ja wel, Heer; ook
de hondjes eten toch van de kruimels, die van de tafel hunner
meesters vallen. **28** Toen antwoordde Jesus: O vrouw, groot is
uw geloof; u geschiede, zoals ge verlangt. Van dat ogenblik
af was haar dochter genezen. **29** Toen Jesus van daar was
vertrokken, kwam Hij aan het meer van Galilea, ging de berg op,
en zette Zich daar neer. **30** Daar kwamen grote scharen naar
Hem toe, die kreupelen, lammen, blinden, stommen en vele
anderen bij zich hadden; men legde ze aan zijn voeten neer, en
Hij genas ze. **31** De menigte stond verbaasd bij het zien, hoe
stommen spraken, lammen genazen, kreupelen liepen, blinden
zagen; en ze verheerlijkten den God van Israël. **32** Nu riep Jesus

zijn leerlingen bijeen, en sprak: Ik heb medelijden met de schare;
want reeds drie dagen zijn ze bij Mij, en ze hebben niets te eten.
Ik wil ze dus niet ongespijsd laten gaan, opdat ze onderweg niet
bezwijken. **33** Maar de leerlingen zeiden tot Hem: Hoe zullen we
ons in een woestijn genoeg brood verschaffen, om zulk een
grote menigte te verzadigen? **34** Jesus zei hun: Hoeveel broden
hebt gij? Ze antwoordden: Zeven, en enkele visjes. **35** Toen
beval Hij het volk, op de grond te gaan zitten. **36** Hij nam de
zeven broden en de vissen, sprak een dankzegging uit, brak ze,
en gaf ze aan zijn leerlingen; en de leerlingen gaven ze aan het
volk. **37** Allen aten, en werden verzadigd. En ze verzamelden
de overgeschoten brokken: zeven korven vol. **38** Het waren
ongeveer vier duizend mannen, die hadden gegeten, behalve
nog de vrouwen en kinderen. **39** En nadat Hij de menigte had
heengezonden, ging Hij de boot in, en vertrok naar het gebied
van Magadán.

16 Nu kwamen de farizeën en sadduceën Hem op de proef
stellen, en verlangden, dat Hij hun een teken van de hemel zou
tonen. **2** Maar Hij antwoordde hun: ‘s Avonds zegt gij: Mooi
weer, want de hemel ziet rood; **3** en ‘s morgens: Vandaag lelijk
weer, want de hemel is somber. Het uitzicht van de hemel weet
gij te beoordelen, maar kunt gij het dan de tekenen der tijden
niet? **4** Een boos en overspelig geslacht vraagt een teken;
en geen teken zal het gegeven worden, dan het teken van
Jonas den profeet. Hij liet hen staan en ging heen. **5** Bij de
overvaart vergaten zijn leerlingen, brood mee te nemen. **6**
Jesus sprak tot hen: Let op, en wacht u voor het zuurdeeg der
farizeën en sadduceën. **7** Ze bespraken dat met elkander, en
zeiden: Dat is, omdat we geen brood hebben meegenomen.

8 Jesus bemerkte het, en sprak: Wat bespreekt gij toch met
elkander, kleingelovigen? Dat gij geen brood hebt? **9** Begrijpt
gij dan nog niet, en herinnert gij u niet de vijf broden voor vijf
duizend mensen, en hoeveel korven gij verzameld hebt? **10** En
de zeven broden voor vier duizend mensen, en hoeveel manden
gij verzameld hebt? **11** Waarom begrijpt gij niet, dat Ik niet sprak
over brood, toen ik zei: Wacht u voor het zuurdeeg der farizeën
en sadduceën? **12** Nu begrepen ze, dat Hij hun niet gezegd had,
zich te wachten voor het zuurdeeg van brood, maar voor de leer
van farizeën en sadduceën. **13** Toen Jesus in de streek van
Cesarea Filippi was gekomen, ondervroeg Hij zijn leerlingen:
Wie zeggen de mensen, dat de Mensenzoon is? **14** Ze zeiden:
Sommigen zeggen: Johannes de Doper; anderen: Elias; weer
anderen: Jeremias of een van de profeten. **15** Hij zeide hun:
Maar gij, wie zegt gij, dat Ik ben? **16** Simon Petrus antwoordde:
Gij zijt de Christus, de Zoon van den levenden God! **17** Jesus
antwoordde: Zalig zijt gij, Simon, zoon van Jona; want niet vlees
en bloed hebben u dit geopenbaard, maar mijn Vader, die in de
hemel is. **18** En Ik, Ik zeg u: gij zijt Petrus; en op deze steenrots
zal Ik mijn Kerk bouwen, en de poorten der hel zullen haar niet
overweldigen. **(Hadēs g86)** **19** En u zal Ik de sleutels geven van
het rijk der hemelen. En al wat ge op aarde zult binden, zal ook
in de hemel gebonden zijn; en al wat ge op aarde zult ontbinden,
zal ook in de hemel ontbonden zijn. **20** Toen gebood Hij zijn
leerlingen, aan niemand te zeggen, dat Hij de Christus was. **21**
Van toen af begon Jesus zijn leerlingen er op te wijzen, dat
Hij naar Jerusalem moest gaan, dat Hij veel moest lijden van
oudsten, opperpriesters en schriftgeleerden, en dat Hij gedood
zou worden, en op de derde dag verrijzen. **22** Petrus trok Hem

ter zijde, en begon Hem tegen te spreken: Dat nooit, Heer; zo
iets zal U niet overkomen. **23** Maar Hij keerde zich om, en zei tot
Petrus: Ga weg van Mij, satan; ge zijt Mij een ergernis. Want ge
zijt niet bedacht op wat God wil, maar slechts op wat de mensen
willen. **24** Toen sprak Jesus tot zijn leerlingen: Zo iemand mijn
volgeling wil zijn, dan moet hij zichzelf verloochenen, zijn kruis
opnemen en Mij volgen. **25** Want wie zijn leven wil redden, zal
het verliezen; maar wie om Mij het leven verliest, zal het vinden.
26 Wat baat het den mens, zo hij de hele wereld wint, maar
schade lijdt aan zijn ziel? Of wat zal de mens in ruil geven voor
zijn ziel? **27** Want de Mensenzoon zal met zijn engelen komen in
de heerlijkheid van zijn Vader, en dan zal Hij iedereen volgens
zijn werken vergelden. **28** Voorwaar, Ik zeg u: daar zijn er onder
de hier aanwezigen, die de dood niet zullen smaken, voordat ze
den Mensenzoon zien komen in zijn koninkrijk.

17 Zes dagen later nam Jesus Petrus, Jakobus en Johannes,
zijn broer, alleen met Zich mee, en bracht ze op een hoge berg.
2 En Hij werd voor hun ogen van gedaante veranderd; zijn
aanschijn schitterde als de zon, en zijn klederen werden wit als
sneeuw. **3** Zie, Moses en Elias verschenen hun, en spraken met
Hem. **4** Toen nam Petrus het woord, en zeide: Heer, het is ons
goed, hier te zijn; zo Gij wilt, zal ik hier drie tenten opslaan: één
voor U, één voor Moses, en één voor Elias. **5** Terwijl hij nog
sprak, zie, daar overschaduwde hen een lichtende wolk. En zie,
een stem sprak uit de wolk: Deze is mijn geliefde Zoon, in wien
Ik mijn welbehagen heb; luistert naar Hem. **6** Toen de leerlingen
dit hoorden, vielen ze op hun aangezicht neer, en werden zeer
bevreesd. **7** Maar Jesus kwam naar hen toe, raakte ze aan, en
sprak: Staat op, en vreest niet. **8** Toen ze nu de ogen opsloegen,

zagen ze niemand dan Jesus alleen. **9** En terwijl ze afdaalden
van de berg, gebood Jesus hun: Vertelt aan niemand dit gezicht,
voordat de Mensenzoon van de doden is opgestaan. **10** Zijn
leerlingen vroegen Hem: Waarom zeggen de schriftgeleerden
dan, dat eerst Elias moet komen? **11** Hij antwoordde hun: Zeker,
Elias komt, en zal alles herstellen. **12** Maar Ik zeg u: Elias is
reeds gekomen; ze hebben hem echter niet erkend, maar met
hem gedaan, wat ze wilden. Zo zal ook de Mensenzoon van hen
hebben te lijden. **13** Toen begrepen de leerlingen, dat Hij hun
over Johannes den Doper gesproken had. **14** En toen zij bij de
menigte waren gekomen, kwam een man naar Hem toe. wierp
zich voor Hem op de knieën neer, en zeide: **15** Heer, ontferm U
over mijn zoon, want hij heeft de vallende ziekte en heeft veel te
lijden: dikwijls valt hij in het vuur, en dikwijls in het water. **16** Ik
heb hem bij uw leerlingen gebracht, maar ze konden hem niet
genezen. **17** Jesus antwoordde: O ongelovig en boos geslacht,
hoelang nog zal Ik bij u zijn; hoelang nog zal Ik u dulden? Breng
hem hier bij Mij. **18** En Jesus bedreigde den bozen geest, en
deze ging van hem uit; de knaap was genezen van dat ogenblik
af. **19** Nu kwamen de leerlingen afzonderlijk bij Jesus, en zeiden:
Waarom konden wij hem niet uitwerpen? **20** Jesus sprak tot
hen: Om uw gebrek aan geloof. Voorwaar, Ik zeg u: Zo gij een
geloof hebt als een mosterdzaadje, dan zult gij zeggen tot deze
berg: Ga van hier dáár heen, en hij zal gaan; en niets zal u
onmogelijk zijn. **21** Maar dit soort wordt alleen uitgedreven door
gebed en vasten. **22** Terwijl zij nu in Galilea vertoefden, sprak
Jesus tot hen: De Mensenzoon moet overgeleverd worden in
de handen der mensen, **23** en ze zullen Hem doden; maar op
de derde dag zal Hij verrijzen. Nu werden ze diep bedroefd.

24 Toen zij te Kafárnaum waren gekomen, vervoegden zich
de belastingontvangers bij Petrus, en zeiden hem: Betaalt uw
Meester de twee drachmen niet? **25** Hij antwoordde: Wel zeker!
Maar bij zijn thuiskomst voorkwam Jesus hem, en sprak: Wat
dunkt u, Simon? Van wie ontvangen de koningen der aarde
tol of schatting; van hun kinderen of van de vreemden? **26** Hij
antwoordde: Van de vreemden. Jesus zei hem: Dus zijn de
kinderen vrij. **27** Maar om hun geen aanstoot te geven, ga naar
het meer, werp de hengel uit, en grijp de eerste vis, die boven
komt; en als ge hem de bek hebt geopend, zult ge daarin een
stater vinden: neem die, en geef hem hun voor Mij en voor u.

18 Terzelfder tijd kwamen de leerlingen bij Jesus en zeiden:
Wie is wel de grootste in het rijk der hemelen? **2** Jesus riep
een kind naar Zich toe, plaatste het in hun midden. **3** en sprak:
Voorwaar, Ik zeg u: Zo gij u niet bekeert en als kinderen wordt,
zult gij het rijk der hemelen niet binnengaan. **4** Wie zich dus
vernederen zal als dit kind, zal de grootste zijn in het rijk der
hemelen. **5** En wie zulk een kind opneemt in mijn naam, neemt
Mij op. **6** Maar wie ergernis geeft aan een van deze kleinen,
die in Mij geloven, het ware hem beter, dat hem een zware
molensteen om de hals werd gehangen, en hij in de diepte der
zee werd verdronken. **7** Wee de wereld om de ergernis. Zeker,
het kan wel niet anders, of er moet ergernis komen; maar wee
den mens, door wien de ergernis komt. **8** Welnu, zo uw hand of
voet u ergert, houw ze af, en werp ze van u weg; want het is
beter voor u, verminkt of kreupel het Leven binnen te gaan, dan
met twee handen of twee voeten geworpen te worden in het
eeuwige vuur. **(aiōnios g166)** **9** En zo uw oog u ergert, ruk het
uit, en werp het weg; want het is beter voor u, met één oog

het Leven binnen te gaan, dan met twee ogen geworpen te
worden in het helse vuur. **(Geenna g1067)** **10** Zorgt er voor, dat gij
geen van deze kleine gering acht; want Ik zeg u: Hun engelen
in de hemel zien altijd het aanschijn van mijn Vader, die in de
hemel is. **12** Wat dunkt u? Zo iemand honderd schapen heeft,
en een daarvan van is verdwaald, laat hij dan niet de negen en
negentig in het gebergte achter, om het éne te gaan zoeken,
dat verdwaald is? **13** En zo hij het vindt, voorwaar, Ik zeg u:
Hij verheugt zich over dat éne meer, dan over de negen en
negentig, die niet zijn verdwaald. **14** Zó is het ook de wil van uw
Vader, die in de hemel is, dat géén van deze kleinen verloren
gaat. **15** Indien uw broeder heeft gezondigd, ga en berisp hem
tussen u beiden alleen. Zo hij naar u luistert, zult ge uw broeder
gewonnen hebben. **16** Luistert hij niet naar u, neem dan nog
één of twee personen mee, opdat door de mond van twee of
drie getuigen de zaak haar beslag krijgt. **17** Luistert hij ook niet
naar hen, zeg het dan aan de Kerk; zo hij zelfs naar de Kerk
niet luistert, dan zij hij u als een heiden en een tollenaar. **18**
Voorwaar, Ik zeg u: Alles wat gij zult binden op aarde, zal ook
gebonden zijn in de hemel; en alles wat gij ontbinden zult op
aarde, zal ook ontbonden zijn in de hemel. **19** Nog zeg Ik u: Zo
twee van u op aarde overeenstemmen, om wat ook te vragen,
dan zullen ze het verkrijgen van mijn Vader, die in de hemel is.
20 Want waar twee of drie vergaderd zijn in mijn Naam, daar
ben Ik in hun midden. **21** Nu kwam Petrus naar Hem toe, en
sprak: Heer, hoe dikwijls moet ik mijn broeder vergeven, die
tegen mij misdoet? Tot zeven keer toe? **22** Jesus zei hem: Niet
tot zeven keer toe, zeg Ik u; maar tot zeventig maal zeven keer.
23 Daarom is het rijk der hemelen gelijk aan een koning, die

afrekening wilde houden met zijn dienaars. **24** Toen hij met
de afrekening was begonnen, bracht men er een binnen, die
hem tienduizend talenten schuldig was. **25** Daar hij niets had
om te betalen, beval zijn meester, hemzelf te verkopen met
zijn vrouw en zijn kinderen en alles, wat hij bezat, en zó de
schuld te vereffenen. **26** Maar de knecht viel hem smekend te
voet, en zeide: Heb geduld met mij, en ik zal u alles betalen.
27 De heer had medelijden met dien knecht, liet hem gaan,
en schold hem de schuld kwijt. **28** Maar toen die knecht was
heengegaan, ontmoette hij een zijner medeknechten, die hem
honderd tienlingen schuldig was; hij greep hem tot worgens toe
bij de keel, en zeide: Betaal me wat ge schuldig zijt. **29** Zijn
medeknecht viel hem smekend te voet, en sprak: Heb geduld
met mij, en ik zal u betalen. **30** De ander wilde dit niet, maar ging
heen, en liet hem in de kerker werpen, totdat hij de schuld zou
hebben betaald. **31** Toen nu zijn medeknechten zagen wat er
gebeurd was, werden ze diep bedroefd, en gingen hun meester
alles vertellen. **32** Nu liet zijn heer hem roepen, en zei tot hem:
Boze knecht, die hele schuld schold ik u kwijt, omdat ge het mij
hebt gevraagd; **33** moest ook gij u dan niet ontfermen over uw
medeknecht, zoals ikzelf mij over u heb ontfermd. **34** En in zijn
toorn leverde de heer hem aan de beulen over, totdat hij de hele
schuld zou hebben voldaan. **35** Zo zal ook mijn hemelse Vader
met u handelen, als gij niet allen uw broeder van harte vergeeft.

19 Toen Jesus deze onderrichting geëindigd had, verliet Hij
Galilea, en ging naar het gebied van Judea aan de overkant van
de Jordaan. **2** En grote scharen volgden Hem, en Hij genas
ze daar. **3** Ook de farizeën kwamen naar Hem toe, om Hem
op de proef te stellen. Ze zeiden: Is het een man geoorloofd,

zijn vrouw te verstoten, om welke reden ook? **4** Hij antwoordde
hun: Hebt gij niet gelezen, dat Hij, die in het begin den mens
heeft geschapen, hen man en vrouw heeft gemaakt; **5** en dat Hij
gezegd heeft: "Daarom zal de man vader en moeder verlaten,
en zich hechten aan zijn vrouw; en die twee zullen één vlees
zijn"? Ze zijn dus geen twee meer, maar één vlees. **6** Wat dus
God heeft verenigd, dat scheide geen mens. **7** Ze zeiden Hem:
Waarom heeft Moses dan bevolen, een scheidingsbrief te geven,
en eerst dan de vrouw te verstoten? **8** Hij antwoordde hun: Om
de hardheid van uw gemoed heeft Moses u toegestaan, uw
vrouw te verstoten; in het begin echter was het zo niet. **9** Maar
Ik zeg u: Wie zijn vrouw verstoot, buiten het geval van overspel,
en een andere huwt, begaat overspel; **10** Zijn leerlingen zeiden
tot Hem: Als zó de verhouding is van den man tot de vrouw, dan
is het niet raadzaam te huwen. **11** Hij sprak tot hen: Niet allen
begrijpen dit woord, maar zij alleen, aan wie het gegeven is. **12**
Er zijn onhuwbaren, die zo geboren zijn van de moederschoot af;
en er zijn onhuwbaren, die door de mensen onhuwbaar gemaakt
zijn; en er zijn onhuwbaren, die zichzelf onhuwbaar hebben
gemaakt om het rijk der hemelen. Wie het vatten kan, hij vatte
het. **13** Toen werden er kinderen tot Hem gebracht, opdat Hij ze
de handen zou opleggen, en voor hen bidden. De leerlingen
wezen ze af. **14** Maar Jesus zei hun: Laat de kinderen begaan,
en belet ze niet, tot Mij te komen; want het rijk der hemelen is
voor hen, die zijn zoals zij. **15** En na hun de handen te hebben
opgelegd, ging Hij heen. **16** En zie, daar trad iemand op Hem
toe, die tot Hem sprak: Goede Meester, wat goeds moet ik doen
om het eeuwige leven te verkrijgen? **(aiōnios g166)** **17** Hij zeide
hem: Waarom vraagt ge Mij naar het goede; Eén is er goed. Wilt

ge dus het leven binnengaan, onderhoud dan de geboden. **18**
Hij zei Hem: Welke? En Jesus sprak: Gij zult niet doden; gij
zult geen overspel doen; gij zult niet stelen; gij zult geen valse
getuigenis geven; **19** eer uw vader en moeder; heb uw naaste
lief als uzelf. **20** De jonge man zeide tot Hem: Dat alles heb ik
onderhouden; wat ontbreekt me nog? **21** Jesus zeide hem: Zo
ge volmaakt wilt zijn, ga dan verkopen wat ge bezit, geef het aan
de armen, en ge zult een schat in de hemel bezitten. Kom dan,
en volg Mij. **22** Maar toen de jongeling dit woord vernam, ging hij
treurig heen; want hij had veel bezittingen. **23** Nu sprak Jesus tot
zijn leerlingen: Voorwaar, Ik zeg u: het is voor een rijke moeilijk,
het rijk der hemelen binnen te gaan. **24** En nog eens zeg Ik u:
Een kameel gaat makkelijker door het oog van een naald, dan
een rijke in het koninkrijk der hemelen. **25** Toen de leerlingen dit
hoorden, waren ze zeer verwonderd, en zeiden: Wie kan dan
zalig worden? **26** Jesus zag hen aan, en sprak: Bij de mensen is
dit onmogelijk; maar bij God is alles mogelijk. **27** Nu nam Petrus
het woord, en zeide Hem: Zie, wij hebben alles verlaten, en zijn
U gevolgd; wat zullen wij dan ontvangen? **28** En Jesus sprak
tot hen: Voorwaar, Ik zeg u: bij de wedergeboorte, wanneer de
Mensenzoon zal zetelen op de troon zijner majesteit, dan zult
ook gij, die Mij zijt gevolgd, op twaalf tronen gezeten zijn, en
de twaalf stammen van Israël oordelen. **29** En al wie zijn huis,
broers of zusters, vader of moeder, vrouw of kinderen of akkers
verlaat om mijn Naam, hij zal het honderdvoud ontvangen, en
het eeuwige leven verwerven. **(aiōnios g166)** **30** Veel eersten
zullen laatsten, en laatsten zullen eersten zijn.

20 Het rijk der hemelen toch is gelijk aan een heer des huizes,
die in de vroege morgen uitging, om arbeiders voor zijn wijngaard

te huren. **2** Nadat hij met de arbeiders was overeengekomen
voor één tienling per dag, stuurde hij ze naar zijn wijngaard. **3**
En tegen het derde uur ging hij uit, en zag anderen werkeloos
staan op de markt. **4** Hij zeide hun: Gaat ook gij naar mijn
wijngaard; en wat billijk is, zal ik u geven. **5** Ze gingen er heen.
Opnieuw ging hij tegen het zesde en het negende uur, en deed
eveneens. **6** Ook tegen het elfde uur ging hij uit, en vond er nog
anderen staan. En hij sprak tot hen: Waarom staat gij hier de
hele dag werkeloos? **7** Ze zeiden hem: Omdat niemand ons
heeft gehuurd. Hij zei hun: Gaat ook gij naar mijn wijngaard.
8 Toen het nu avond geworden was, sprak de heer van de
wijngaard tot zijn rentmeester: Roep de arbeiders, en geef hun
het loon: te beginnen bij de laatsten, en zo tot de eersten. **9**
Zij die op het elfde uur waren gekomen, ontvingen ieder een
tienling. **10** Toen nu ook de eersten kwamen, dachten ze meer
te zullen ontvangen; maar ook zij kregen ieder een tienling.
11 Ze namen hem aan, maar begonnen tegen den heer des
huizes te mopperen, **12** en zeiden: Dezen hier, die het laatst zijn
gekomen, hebben slechts één uur gewerkt; en ge stelt ze gelijk
met ons, die de last en de hitte van de dag hebben gedragen.
13 Maar hij antwoordde aan één van hen: Vriend, ik doe u geen
onrecht. Zijt ge niet voor een tienling met mij overeengekomen?
14 Neem dus het uwe, en ga heen. Ik wil aan hem, die het laatst
is gekomen, evenveel geven als aan u. **15** Of staat het me niet
vrij, met het mijne te doen wat ik wil? Of zijt ge kwaad, omdat
ik goed ben? **16** Zo zullen de laatsten de eersten zijn, en de
eersten de laatsten; want velen zijn geroepen, maar weinigen
zijn uitverkoren. **17** Toen Jesus naar Jerusalem ging, nam Hij
onderweg de twaalf leerlingen ter zijde, en sprak tot hen: **18**

Ziet, wij gaan op naar Jerusalem; en de Mensenzoon zal worden
overgeleverd aan de opperpriesters en schriftgeleerden, en ze
zullen Hem ter dood veroordelen. **19** Ze zullen Hem overleveren
aan de heidenen, om Hem te bespotten en te geselen en te
kruisigen; maar op de derde dag zal Hij verrijzen. **20** Nu kwam
de moeder der zonen van Zebedeüs naar Hem toe, vergezeld
van haar zonen; ze viel voor Hem neer, om Hem iets te vragen.
21 Hij zeide haar: Wat verlangt ge? Ze sprak: Laat deze twee
zonen van mij gezeten zijn in uw rijk, de een aan uw rechter-, de
ander aan uw linkerhand. **22** Maar Jesus antwoordde: Gij weet
niet, wat gij vraagt. Kunt gij de kelk drinken, die Ik drinken zal?
Ze zeiden: Dat kunnen we. **23** Hij sprak tot hen: Mijn kelk zult gij
wel drinken; maar het zitten aan mijn rechter- en linkerhand kan
Ik niet geven; dit is voor hen, wien het door mijn Vader bereid is.
24 Toen de tien anderen dit hoorden, werden ze verontwaardigd
op de beide broers. **25** Maar Jesus riep hen naar Zich toe, en
sprak: Gij weet, dat de vorsten over de volkeren heersen, en
dat de rijksgroten ze hun macht laten voelen. **26** Zo moet het
niet zijn onder u; maar wie onder u groot wil worden, moet uw
dienaar zijn; **27** en wie onder u de eerste wil wezen, moet uw
knecht zijn. **28** Ook de Mensenzoon is niet gekomen om gediend
te worden, maar om te dienen, en zijn leven te geven tot losprijs
voor velen. **29** Toen zij Jericho verlieten, volgde Hem een grote
menigte. En zie, twee blinden, die langs de weg waren gezeten,
hoorden, dat Jesus voorbijging, en riepen: **30** Heer, zoon van
David, ontferm u onzer. **31** Het volk viel tegen hen uit, om hen tot
zwijgen te brengen. Maar ze riepen nog harder: Heer, zoon van
David, ontferm u onzer. **32** Jesus bleef staan, riep hen, en sprak:
Wat wilt gij, dat Ik voor u doe? **33** Ze zeiden: Heer, dat onze

ogen worden geopend. 34 En Jesus, door medelijden bewogen,
raakte hun ogen aan. Aanstonds zagen ze, en volgden Hem.

21 Toen zij Jerusalem naderden, en te Bétfage bij de Olijfberg
waren gekomen, zond Jesus twee leerlingen vooruit, 2 en zei tot
hen: Gaat naar het dorp, dat tegenover u ligt; terstond zult gij er
een ezelin vinden, die is vastgebonden. met een veulen erbij;
maakt ze los en brengt ze Mij. 3 Zo iemand u een bemerking
maakt, zegt hem dan: De Heer heeft ze nodig. En dadelijk zal
hij ze laten gaan. 4 Dit alles geschiedde, opdat vervuld zou
worden, wat door den profeet was voorspeld: 5 "Zegt tot de
dochter van Sion: Zie, uw Koning komt naar u toe, Zachtmoedig,
op een ezel gezeten, Op een veulen, het jong van een lastdier."
6 De leerlingen gingen heen, en deden wat Jesus hun bevolen
had. 7 Ze brachten de ezelin met het veulen mee, legden er
hun mantels op, en Hij zette Zich daarop neer. 8 Nu spreidde
het talrijke volk zijn mantels uit over de weg; anderen sneden
takken van de bomen, en strooiden ze op de weg. 9 En de
scharen, die voorop gingen en volgden, riepen uit: Hosanna
den Zoon van David; Gezegend die komt in de naam des
Heren; Hosanna in den hogen! 10 En toen Hij Jerusalem was
binnengereden, kwam de hele stad in beroering, en men zeide:
Wie is dat? 11 De scharen antwoordden: Dat is Jesus, de profeet
van Názaret in Galilea. 12 Jesus trad de tempel binnen, dreef
er allen uit, die in de tempel verkochten en kochten, en smeet
de tafels van de wisselaars en de stoelen der duivenverkopers
omver. 13 Hij sprak tot hen: Er staat geschreven: "Mijn huis zal
heten een huis van gebed; maar gij hebt er een rovershol van
gemaakt". 14 En er kwamen blinden en kreupelen in de tempel
naar Hem toe, en Hij genas ze. 15 Toen de opperpriesters en

schriftgeleerden de wonderen zagen die Hij verrichtte, en de
knapen die in de tempel riepen: "Hosanna den Zoon van David",
werden ze verontwaardigd. **16** Ze zeiden tot Hem: Hoort Gij
niet, wat ze roepen? Jesus antwoordde hun: Zeker; hebt gij
nooit gelezen: "Uit de mond van kind en zuigeling stemt Gij U
een loflied aan?" **17** Hij liet hen staan, ging de stad uit naar
Betánië, en overnachtte daar. **18** Toen Hij de volgende morgen
naar de stad terugkeerde, kreeg Hij honger. **19** Hij zag een
vijgeboom langs de weg, en ging er heen; maar hij vond er niets
dan bladeren aan. Hij sprak: Nooit in der eeuwigheid komen
er nog vruchten aan u. Terstond verdorde de vijgeboom. **(aiōn
g165)** **20** De leerlingen, die dit zagen, waren verwonderd, en
zeiden: Hoe is de vijgeboom zo eensklaps verdord? **21** Jesus
antwoordde hun: Voorwaar. Ik zeg u: Zo gij geloof hebt en niet
twijfelt, zult gij dit niet alleen met de vijgeboom doen, maar zelfs
als gij tot deze berg zult zeggen: "Hef u op en werp u in zee",
dan zal het gebeuren. **22** En al wat gij in uw gebed met geloof
zult vragen, zult gij verkrijgen. **23** Toen Hij daarna in de tempel
gekomen was, en daar leerde, traden de oversten der priesters
en de oudsten van het volk op Hem toe, en zeiden: Met welk
recht doet Gij dit alles; en wie heeft U dit recht gegeven? **24**
Jesus antwoordde hun: Ook Ik zal u een vraag stellen; zo gij er
Mij op antwoordt, zal ook Ik u zeggen, met welk recht Ik dit alles
doe. **25** Waar was het doopsel van Johannes vandaan; van
de hemel of van de mensen? Ze overlegden bij zichzelf: **26**
Als we zeggen: "van de hemel", dan zal Hij ons toevoegen:
"Waarom hebt gij hem dan niet geloofd?" Zeggen we: "van
de mensen", dan hebben we het volk te vrezen: want allen
houden Johannes voor een profeet. **27** Ze gaven dus Jesus ten

antwoord: We weten het niet. Nu sprak Hij tot hen eveneens:
Dan zeg Ik u evenmin, met welk recht Ik dit alles doe. **28** Wat
dunkt u? Iemand had twee zonen. Hij ging naar den eerste en
sprak: Mijn zoon, ga vandaag in mijn wijngaard werken. **29** Deze
antwoordde: Ik ga, heer; maar hij ging niet. **30** Hij kwam bij den
ander, en zei hetzelfde. Deze antwoordde: Ik wil niet; maar later
kwam hij tot inkeer en ging. **31** Wie van de twee heeft de wil van
zijn vader volbracht? Ze zeiden: De laatste. Jesus sprak tot
hen: Voorwaar, Ik zeg u: De tollenaars en zondaressen zullen
eerder in het rijk Gods binnengaan dan gij. **32** Want Johannes
kwam tot u langs de weg der gerechtigheid, en gij hebt hem
niet geloofd; maar de tollenaars en zondaressen hebben hem
wel geloofd. En zelfs toen gij dit hebt gezien, zijt gij nog niet
tot inkeer gekomen, en in hem gaan geloven. **33** Luistert naar
een andere gelijkenis: Er was een huisvader, die een wijngaard
plantte; hij omringde hem met een muur, groef er een wijnpers
in, en bouwde er een toren op. Daarna verpachtte hij hem aan
landbouwers, en vertrok naar het buitenland. **34** Toen nu de
tijd van de oogst was gekomen, zond hij zijn dienaars naar de
landbouwers, om de hem verschuldigde vruchten in ontvangst te
nemen. **35** Maar de landbouwers grepen zijn dienaars vast; den
een sloegen ze, een ander doodden, een derde stenigden ze.
36 Weer zond hij andere dienaars, talrijker nog dan de vorige; en
ze behandelden hen op dezelfde wijze. **37** Ten laatste zond hij
zijn zoon tot hen; want hij sprak: Voor mijn zoon zullen ze wel
ontzag hebben. **38** Maar toen de landbouwers den zoon zagen
komen, zeiden ze onder elkaar: Dat is de erfgenaam; komt,
laten we hem doden; dan zullen wij zijn erfenis krijgen. **39** Ze
grepen hem vast, wierpen hem buiten de wijngaard, en doodden

hem. **40** Wanneer nu de heer van de wijngaard terugkomt,
wat zal hij dan met die landbouwers doen? **41** Ze zeiden: Hij
zal de booswichten een schrikkelijke dood doen sterven, en
zijn wijngaard aan andere landbouwers verpachten, die hem te
rechter tijd de vruchten brengen. **42** Jesus sprak tot hen: Hebt
gij niet in de Schriften gelezen: "De steen, die de bouwlieden
hebben verworpen, Is de hoeksteen geworden; De Heer heeft
het gedaan: Een wonder is het in onze ogen." **43** Daarom zeg Ik
u: Het rijk Gods zal u ontnomen worden, en aan een volk worden
gegeven, dat er de vruchten van opbrengt. **44** En wie valt op
deze steen, zal worden verbrijzeld; en op wien hij valt, dien zal
hij verpletteren. **45** Toen de opperpriesters en de farizeën zijn
gelijkenissen hoorden, begrepen ze, dat Hij hèn had bedoeld. **46**
Ze zochten zich van Hem meester te maken, maar waren bang
voor het volk; want men hield Hem voor een profeet.

22 Weer nam Jesus het woord, en sprak tot hen in gelijkenissen:
2 Het rijk der hemelen is gelijk aan een koning, die een
bruiloftsmaal gaf voor zijn zoon. **3** En hij zond zijn dienaars uit,
om de genodigden tot de bruiloft te roepen; maar ze wilden
niet komen. **4** Opnieuw zond hij andere dienaars, en sprak:
Zegt aan de genodigden: Ziet, ik heb mijn maaltijd gereed, mijn
ossen en mestvee zijn geslacht, en alles is klaar; komt toch ter
bruiloft. **5** Maar ze sloegen er geen acht op, en gingen huns
weegs; de een naar zijn hoeve, de ander naar zijn zaken. **6** De
overigen grepen zijn dienaars vast, mishandelden en doodden
ze. **7** Toen werd de koning vergramd; hij zond zijn leger uit,
doodde die moordenaars en stak hun stad in brand. **8** En hij
sprak tot zijn dienaars: Het bruiloftsmaal is wel gereed, maar de
genodigden verdienden het niet. **9** Gaat dus naar de kruispunten

der straten, en nodigt allen ter bruiloft, die gij er vinden zult.
10 Zijn dienaars gingen de straten op, en verzamelden allen,
die zij er aantroffen, slechten en goeden; en de bruiloftszaal
werd met gasten gevuld. **11** Toen nu de koning binnentrad,
om de aanliggende gasten te zien, zag hij een man, die geen
bruiloftskleed aan had. **12** En hij sprak tot hem: Vriend, hoe zijt
ge hier zonder bruiloftskleed binnengekomen? Hij wist er geen
antwoord op te geven. **13** Nu zei de koning tot zijn bedienden:
Bindt hem handen en voeten, en werpt hem naar buiten de
duisternis in; daar zal geween zijn en gekners der tanden. **14**
Want velen zijn geroepen, maar weinigen zijn uitverkoren. **15**
Daarop gingen de farizeën heen, en beraadslaagden, hoe ze
Hem in zijn eigen woorden zouden verstrikken. **16** Ze zonden
hun leerlingen met de aanhangers van Herodes op Hem af met
de vraag: Meester, we weten, dat Gij oprecht zijt, de weg van
God naar waarheid leert, en niemand naar de ogen ziet; want
Gij kent geen aanzien des persoons. **17** Zeg ons dus: wat dunkt
U; is het geoorloofd den keizer belasting te betalen, of niet? **18**
Jesus kende hun boosheid, en sprak: Huichelaars, wat stelt gij
Mij op de proef? **19** Laat Mij de cijnspenning zien. Ze hielden
Hem een tienling voor. **20** Jesus zeide hun: Wiens beeld en
randschrift is dit? **21** Ze zeiden: Van den keizer. Hij sprak tot
hen: Geeft dan den keizer, wat den keizer toekomt; en geeft
aan God, wat God toekomt. **22** Toen ze dit hoorden, waren
ze verwonderd; ze lieten Hem met rust, en gingen heen. **23**
Op diezelfde dag kwamen de sadduceën naar Hem toe, die
de verrijzenis loochenen. Ze ondervroegen Hem: **24** Meester,
Moses heeft gezegd: Wanneer iemand kinderloos sterft, dan zal
zijn broer de vrouw van hem huwen, en nakomelingschap voor

zijn broer verwekken. **25** Nu waren er bij ons zeven broers; de
eerste huwde en stierf; en daar hij geen kinderen had, liet hij
zijn vrouw achter aan zijn broer. **26** Zo ging het ook met den
tweeden en den derden, tot den zevenden toe. **27** Het laatst
van allen stierf ook de vrouw. **28** Wien van de zeven zal ze
nu bij de verrijzenis als vrouw toebehoren? Ze hebben haar
immers allen gehad. **29** Jesus antwoordde: Gij dwaalt en kent
de Schriften niet, en evenmin de kracht van God. **30** Want bij de
verrijzenis huwt men niet, noch wordt men gehuwd; maar men
zal zijn als engelen Gods in de hemel. **31** En wat de verrijzenis
der doden betreft, hebt gij niet gelezen, wat God u gezegd heeft:
32 "Ik ben de God van Abraham, de God van Isaäk, de God van
Jakob?" Hij is toch geen God van doden, maar van levenden. **33**
Toen het volk dit hoorde, stond het verbaasd over zijn leer. **34**
Toen de farizeën vernamen, dat Hij de sadduceën tot zwijgen
gebracht had, kwamen ze naar Hem toe; **35** en een hunner, een
wetgeleerde, vroeg, om Hem op de proef te stellen: **36** Meester,
wat is het grootste gebod in de Wet? **37** Jesus zei hem: "Gij zult
den Heer uw God beminnen met heel uw hart, met heel uw ziel
en heel uw verstand." **38** Dit is het grootste en eerste gebod. **39**
En het tweede daaraan gelijk: "Gij zult uw naaste beminnen als
uzelf." **40** Aan deze twee geboden hangt heel de Wet en de
Profeten. **41** Daar nu de farizeën toch bij elkaar waren, vroeg
Jesus hun: **42** Wat dunkt u van den Christus? Wiens zoon is
Hij? Ze zeiden: Van David. **43** Hij zeide hun: Hoe noemt David in
den Geest Hem dan Heer, wanneer hij zegt: **44** "De Heer heeft
gesproken tot mijn Heer: Zet U aan mijn rechterhand, Totdat Ik
uw vijanden leg Als een voetbank voor uw voeten!" **45** Als David
Hem Heer noemt, hoe is Hij dan zijn zoon? **46** Niemand kon

Hem antwoord geven; en van die dag af durfde niemand Hem
meer ondervragen.

23 Nu sprak Jesus tot het volk en tot zijn leerlingen: **2** Op
de zetel van Moses zitten de schriftgeleerden en farizeën. **3**
Onderhoudt en doet dus alles, wat ze u zeggen; maar handelt
niet naar hun werken. Want ze zeggen het wel, maar ze doen
het niet. **4** Ze binden zware en ondragelijke lasten bijeen, en
leggen die op de schouders der mensen; maar zelf willen ze
die met hun vinger niet aanraken. **5** Al hun werken verrichten
ze om door de mensen opgemerkt te worden; ze maken hun
gebedsriemen breed, en hun mantelkwasten groot. **6** Ze zijn op
de eerste plaatsen bij feestmalen belust, op de eerste zetels in
de synagogen, **7** en op de begroetingen op de markt, en willen
door de mensen rabbi worden genoemd. **8** Neen, laat u geen
rabbi noemen; want één is uw Meester, en allen zijt ge broeders.
9 Noemt ook niemand op aarde uw vader; want één is uw Vader,
die in de hemelen is. **10** Laat u ook niet leraars noemen; want
één is uw Leraar, de Christus. **11** De grootste onder u moet uw
dienaar zijn. **12** Maar wie zich verheft, zal worden vernederd; wie
zich vernedert, zal worden verheven. **13** Wee u, schriftgeleerden
en farizeën; gij huichelaars, die het rijk der hemelen sluit voor
de mensen. Want gij gaat er zelf niet in; en hen die er in
willen, laat gij niet binnengaan. **14** Wee u, schriftgeleerden en
farizeën; gij huichelaars, die het goed der weduwen verslindt
onder het vertoon van lange gebeden. Daarom zult gij zo streng
worden geoordeeld. **15** Wee u, schriftgeleerden en farizeën;
gij huichelaars, die land en zee doorkruist, om één enkelen
bekeerling te maken; maar als hij het geworden is, maakt gij
hem tot een kind der hel, tweemaal erger dan gijzelf. **(Geenna**

g1067) 16 Wee u, blinde leiders, die zegt: Heeft iemand gezworen
bij de tempel, dan is het niets; maar die zweert bij het goud
van de tempel, is gebonden. 17 Dwazen en verblinden! Wat
toch is meer, het goud of de tempel, waardoor het goud wordt
geheiligd? 18 En: zweert men bij het altaar, dan is het niets;
maar zweert men bij de offergave, die er op ligt, dan is men
gebonden. 19 Verblinden! Wat toch is meer: de offergave of
het altaar, waardoor de offergave wordt geheiligd? 20 Wie dus
zweert bij het altaar, zweert bij dit en bij al wat er op ligt. 21 En
wie zweert bij de tempel, zweert bij deze en bij Hem, die er in
woont. 22 En wie zweert bij de hemel, zweert bij Gods troon, en
bij Hem, die erop is gezeten. 23 Wee u, schriftgeleerden en
farizeën; gij huichelaars, die tienden betaalt van muntkruid, anijs
en komijn; maar die nalatig zijt in het voornaamste deel van
de wet: rechtvaardigheid, barmhartigheid en goede trouw. Dit
moet men doen, en het andere niet laten. 24 Blinde leidslieden,
die de mug uitzeeft, maar de kameel doorslokt. 25 Wee u,
schriftgeleerden en farizeën; gij huichelaars, die de beker en de
schotel van buiten reinigt, terwijl ze van binnen vol schraapzucht
en onmatigheid zijn. 26 Blinde farizeën; reinigt eerst de beker
en de schotel van binnen, opdat ook de buitenkant rein moge
worden. 27 Wee u, schriftgeleerden en farizeën; gij huichelaars.
Want gij zijt gelijk aan witgepleisterde graven, die van buiten
wel mooi zijn, maar van binnen vol doodsbeenderen en allerlei
vuil. 28 Zo schijnt ook gij van buiten rechtvaardig voor het
oog van de mensen, maar van binnen zijt gij vol huichelarij
en ongerechtigheid. 29 Wee u, schriftgeleerden en farizeën;
gij huichelaars, die grafsteden bouwt voor de profeten, de
gedenktekens der rechtvaardigen versiert, 30 en zegt: Zo wij

hadden geleefd in de dagen onzer vaderen, dan zouden wij met
hen geen deel hebben gehad aan de moord der profeten. **31** Gij
getuigt dus tegen uzelf, dat gij zonen zijt van de moordenaars der
profeten. **32** Welnu dan, maakt de maat uwer vaderen maar vol.
33 Slangen, adderenbroed, hoe zult gij de helse verdoemenis
ontkomen? **(Geenna g1067)** **34** Ziet, daarom zend Ik tot u profeten
en wijzen en schriftgeleerden. Sommigen van hen zult gij doden
en kruisigen, anderen geselen in uw synagogen, en van stad tot
stad achtervolgen, **35** opdat al het onschuldige bloed, dat op
aarde is vergoten, over u moge komen: van het bloed van den
rechtvaardigen Abel af, tot het bloed van Zakarias, den zoon van
Barakias, dien gij gedood hebt tussen de tempel en het altaar.
36 Voorwaar, Ik zeg u: neerkomen zal dit alles op dit geslacht.
37 Jerusalem, Jerusalem, dat de profeten doodt, dat stenigt,
die tot u zijn gezonden: hoe dikwijls heb Ik uw kinderen willen
vergaderen, zoals een hen haar kuikens onder haar vleugels
verzamelt; maar gij hebt niet gewild. **38** Zie, uw huis zal in puin
blijven liggen. **39** En Ik zeg u: Van nu af zult gij Mij niet meer
zien, totdat gij roept: Gezegend Hij, die komt in de naam des
Heren.

24 Toen verliet Jesus de tempel, en ging heen. Zijn leerlingen
kwamen naar Hem toe, en wezen Hem op de tempelgebouwen.
2 Maar Hij antwoordde hun: Ziet gij dit alles? Voorwaar, Ik zeg
u: Hier zal geen steen op de andere blijven, maar alles zal
worden verwoest. **3** Terwijl Hij neerzat op de Olijfberg, kwamen
de leerlingen alleen naar Hem toe, en zeiden: Zeg ons, wanneer
dit gebeuren zal, en wat het teken zal zijn van uw komst en
van het einde der wereld? **(aiōn g165)** **4** Jesus antwoordde hun:
Past op, dat niemand u misleidt. **5** Want velen zullen met mijn

Naam optreden, en zeggen: Ik ben de Christus; en ze zullen
er velen misleiden. **6** En gij zult horen van oorlogen en van
oorlogsgeruchten. Past op, verschrikt er niet van; want dit moet
allemaal gebeuren. maar het is het einde nog niet. **7** Volk zal
opstaan tegen volk, en rijk tegen rijk; en er zal hongersnood
zijn en aardbevingen hier en elders. **8** Maar dit alles is slechts
het begin van de weeën. **9** Dan zal men u overleveren, om u
te mishandelen en te doden; en gij zult een voorwerp zijn van
haat bij alle volken terwille van mijn Naam. **10** Dan zullen velen
zich ergeren, elkander verraden en haten. **11** Ook tal van valse
profeten zullen opstaan, en velen verleiden. **12** En omdat de
ongerechtigheid dan de overhand neemt, zal de liefde van velen
verkoelen. **13** Maar wie tot het einde toe heeft volhard, hij zal
behouden worden. **14** Doch eerst zal dit Evangelie van het rijk
over heel de wereld worden verkondigd tot een getuigenis voor
alle volkeren; dan zal het einde komen. **15** Wanneer gij dus
de gruwel der ontheiliging. waarvan de profeet Daniël heeft
gesproken, in de heilige plaats zult zien staan—die het leest,
begrijpe het! — **16** laten zij die in Judea zijn, dan naar de bergen
vluchten; **17** en wie op het dakterras is, dale niet af, om iets uit
zijn huis mee te nemen; **18** en wie op het veld is, kere niet terug,
om zijn kleed te gaan halen. **19** Wee in die dagen de zwangere
en zogende vrouwen! **20** Bidt toch, dat uw vlucht niet in de
winter geschiedt, of op een sabbat. **21** Want er zal grote ellende
zijn, zoals er nog nooit is geweest van het begin der wereld af
tot heden toe, en zoals er ook nooit meer zal zijn. **22** En zo
die dagen niet werden verkort, geen mens bleef behouden;
maar om de uitverkorenen zullen die dagen worden verkort.
23 Als dan iemand u zegt: Ziet, hier is de Christus, of ginds;

gelooft het niet. **24** Want er zal menig valse-christus opstaan en
tal van valse profeten. Ze zullen grote tekenen en wonderen
verrichten, zodat, als het mogelijk was, ze zelfs de uitverkorenen
zouden misleiden. **25** Ziet, Ik heb het u voorspeld. **26** Dus, als
men u zegt: Ziet, hij is in de woestijn, gaat er niet heen; ziet,
hij is in de binnenkamers, gelooft het niet. **27** Want zooals de
bliksem uitschiet van het oosten, en flitst tot het westen: zo
zal ook de komst van den Menschenzoon zijn. **28** En waar
dan het aas ligt, daar zullen zich ook de gieren verzamelen.
29 En terstond na de kwelling dier dagen zal de zon worden
verduisterd, en de maan geen licht meer geven; de sterren
zullen van de hemel vallen, en de krachten der hemelen zullen
worden geschokt. **30** Dan zal het teken van den Mensenzoon
aan de hemel verschijnen; dan zullen alle geslachten der aarde
jammeren, en den Mensenzoon op de wolken des hemels zien
komen met grote macht en majesteit. **31** Dan zal Hij zijn engelen
zenden met luid schallende bazuinen; en ze zullen van de vier
windstreken zijn uitverkorenen verzamelen, van het éne einde
des hemels tot aan het andere. **32** Leert van de vijgeboom
deze gelijkenis: wanneer zijn tak al zacht is geworden en de
bladeren al ontspruiten, dan weet ge, dat de zomer nabij is; **33**
zo ook wanneer gij dit alles ziet, weet dan, dat het dicht voor
de deur staat. **34** Voorwaar, Ik zeg u: Dit geslacht gaat niet
voorbij, eer dit alles is geschied. **35** Hemel en aarde zullen
voorbijgaan, maar mijn woorden zullen niet voorbijgaan. **36** Maar
van die dag en dat uur weet niemand iets af, zelfs de engelen
in de hemel niet; maar de Vader alleen. **37** Zoals het was in
de dagen van Noë, zo zal ook de komst van den Mensenzoon
zijn. **38** Zoals men toch in de dagen vóór de zondvloed at en

dronk, huwde en uithuwde, tot op de dag, waarop Noë de ark
binnenging: **39** en zoals men er geen acht op sloeg, totdat de
zondvloed kwam en allen verzwolg, zo zal ook de komst van den
Mensenzoon zijn. **40** Dan zullen er twee zijn op de akker: de één
wordt opgenomen, de ander achtergelaten; **41** twee zullen er
met de handmolen malen, de één wordt opgenomen, de ander
achtergelaten. **42** Waakt dus, omdat gij niet weet, op welke dag
uw Heer zal komen. **43** Dit weet gij wel: zo een huisvader wist,
op welk uur de dief zou komen, dan zou hij zeker wakker blijven
en niet laten inbreken in zijn huis. **44** Weest ook gij dus bereid,
want de Mensenzoon komt op een onverwacht uur. **45** Wie is
nu de trouwe en voorzichtige knecht, dien de meester over
zijn ondergeschikten heeft gesteld. om hun spijs te geven te
rechter tijd? **46** Gelukkig de knecht, dien de heer bij zijn komst
daarmee bezig zal vinden. **47** Voorwaar, Ik zeg u: Hij zal hem
stellen over heel zijn bezit. **48** Maar zo die dienaar slecht is, en
denkt bij zichzelf: **49** "Mijn heer komt nog lang niet," zo hij zijn
medeknechten gaat slaan, en met de dronkaards eet en drinkt,
50 dan zal de heer van dien knecht komen op een dag, waarop
hij het niet verwacht, en op een uur, dat hij niet kent. **51** En hij
zal hem in stukken houwen, en hem het lot der huichelaars doen
delen: daar zal geween zijn en gekners der tanden.

25 Dan zal het rijk der hemelen gelijk zijn aan tien maagden,
die haar lampen namen, om den bruidegom tegemoet te gaan.
2 Vijf van haar waren dwaas, en vijf waren wijs. **3** De dwaze
namen wel haar lampen mee, doch geen olie. **4** Maar de wijze
namen met haar lampen ook olie in haar kruiken mee. **5** Toen
nu de bruidegom toefde, werden ze slaperig en sluimerden
allemaal in. **6** Maar midden in de nacht werd er geroepen: Ziet,

de bruidegom komt; gaat naar buiten, hem te gemoet. **7** Toen
stonden al die maagden op, en brachten haar lampen in orde. **8**
Nu zeiden de dwaze tot de wijze: Geeft ons wat van uw olie;
want onze lampen gaan uit. **9** De wijze gaven ten antwoord:
Neen, dan is er misschien niet genoeg voor ons en voor u; gaat
liever naar de verkopers, en koopt voor uzelf. **10** Maar terwijl ze
heengingen om te kopen, kwam de bruidegom, en zij die gereed
waren, gingen met hem ter bruiloft in; en de deur werd gesloten.
11 Later kwamen ook de andere maagden, en zeiden: Heer,
heer, doe ons open. **12** Maar hij antwoordde: Voorwaar, ik zeg u,
ik ken u niet. **13** Waakt dus, want gij kent dag noch uur. **14** Het
gaat er mee als met een mens, die naar het buitenland vertrok,
zijn dienaars riep, en hun zijn bezittingen overdroeg. **15** En aan
den één gaf hij vijf talenten, den ander twee, een derde één;
ieder volgens zijn bekwaamheid. Toen ging hij op reis. **16** Die nu
de vijf talenten had ontvangen, ging aanstonds heen, dreef er
handel mee. en won er vijf andere bij. **17** Zo ook won hij, die er
twee had ontvangen, er nog twee andere bij. **18** Maar die er
één had ontvangen, ging heen, maakte een kuil in de grond,
en verborg het geld van zijn heer. **19** Na lange tijd kwam de
heer van die dienaars terug, en rekende met hen af. **20** En hij,
die de vijf talenten had ontvangen, trad naar voren, bracht nog
vijf andere talenten, en zeide: Heer, vijf talenten hebt ge mij
gegeven; zie, nog vijf heb ik er bijgewonnen. **21** Zijn meester
sprak tot hem: Heel best, goede en trouwe knecht; over weinig
zijt ge getrouw geweest, over veel zal ik u stellen; ga binnen in
de vreugde uws heren. **22** Ook hij, die de twee talenten had
ontvangen, trad naar voren, en zeide: Heer, twee talenten hebt
ge mij gegeven: zie, nog twee heb ik er bijgewonnen. **23** Zijn

meester sprak tot hem: Heel best, goede en trouwe knecht; over
weinig zijt ge getrouw geweest, over veel zal ik u stellen; ga
binnen in de vreugde uws heren. **24** Nu trad ook hij naar voren,
die het éne talent had ontvangen. Hij zeide: Heer, ik weet, dat
ge een streng man zijt; ge maait, waar ge niet hebt gezaaid,
en oogst, waar ge niet hebt uitgestrooid. **25** Ik was dus bang,
en ben uw talent in de grond gaan begraven; zie, daar hebt
ge het uwe terug. **26** Maar zijn meester antwoordde hem: Gij
slechte en luie knecht; ge wist dat ik maai, waar ik niet heb
gezaaid, en dat ik oogst, waar ik niet heb uitgestrooid. **27** Ge
hadt dus mijn geld bij de wisselaars moeten beleggen; dan zou
ik het bij mijn komst met rente hebben teruggekregen. **28** Neemt
dus het talent van hem af, en geeft het aan hem, die de tien
talenten heeft. **29** Want wie heeft, aan hem zal worden gegeven,
en hij zal overvloed hebben; maar wie niet heeft, hem zal ook
nog ontnomen worden wat hij bezit. **30** Werpt den onbruikbaren
knecht naar buiten de duisternis in; daar zal geween zijn, en
gekners der tanden. **31** Wanneer dan de Mensenzoon in zijn
heerlijkheid komt, en alle engelen met Hem, zal Hij plaats nemen
op de troon zijner majesteit. **32** En alle volkeren zullen vóór
Hem worden vergaderd: maar Hij zal ze van elkander scheiden,
zoals een herder scheiding maakt tussen schapen en bokken.
33 En de schapen zal Hij aan zijn rechterhand plaatsen, de
bokken aan zijn linkerhand. **34** Dan zal de Koning zeggen tot
hen, die aan zijn rechterhand staan: Komt, gezegenden van
mijn Vader; neemt bezit van het rijk, dat voor u is bereid van de
grondvesting der wereld af. **35** Want Ik was hongerig, en gij hebt
Mij te eten gegeven; Ik was dorstig, en gij hebt Mij te drinken
gegeven. Ik was vreemdeling, en gij naamt Mij op. **36** Ik was

naakt, en gij hebt Mij gekleed; ziek, en gij hebt Mij bezocht: in
de gevangenis, en gij zijt Mij komen bezoeken. **37** Dan zullen
de rechtvaardigen Hem antwoorden: Heer, wanneer zagen we
U hongerig, en spijsden we U: of dorstig, en gaven we U te
drinken? **38** Wanneer zagen we U als vreemdeling, en namen U
op; of naakt, en hebben we U gekleed? **39** Of wanneer zagen
we U ziek of in de gevangenis, en zijn we tot U gekomen? **40**
Dan zal de Koning hun antwoorden: Voorwaar, Ik zeg u: Wat gij
voor één van mijn geringste broeders gedaan hebt, dat hebt
gij voor Mij gedaan. **41** Maar dan zal Hij zeggen tot hen, die
aan de linkerhand staan: Gaat weg van Mij, vervloekten, in het
eeuwige vuur, dat bereid is voor den duivel en zijn engelen.
(aiōnios g166) **42** Want Ik was hongerig, en gij hebt Mij niet te
eten gegeven; dorstig, en gij hebt Mij niet te drinken gegeven.
43 Ik was vreemdeling, en gij naamt Mij niet op; naakt, en gij
hebt Mij niet gekleed; ziek en in de gevangenis, en gij hebt Mij
niet bezocht. **44** Dan zullen ook zij antwoorden: Heer, wanneer
zagen we U hongerig of dorstig, vreemdeling of naakt, ziek
of in de gevangenis, en hielpen we U niet? **45** Dan zal Hij
hun antwoorden: Voorwaar, Ik zeg u; wat gij niet hebt gedaan
voor één van deze geringsten, dat hebt gij ook voor Mij niet
gedaan. **46** Dan zullen zij gaan in de eeuwige straf, maar de
rechtvaardigen in het eeuwige leven. **(aiōnios g166)**

26 Nadat Jesus al deze toespraken geëindigd had, zeide Hij
tot zijn leerlingen: **2** Gij weet, dat het over twee dagen Pasen
is; dan wordt de Mensenzoon overgeleverd, om gekruisigd te
worden. **3** Toen vergaderden de opperpriesters en de oudsten
van het volk in het paleis van den hogepriester, die Káifas heette.
4 Ze beraadslaagden, om Jesus met list gevangen te nemen en

Hem te doden. **5** Maar ze zeiden: Niet op het feest; er mocht
eens oproer komen onder het volk. **6** Terwijl Jesus nu te Betánië
was in het huis van Simon den melaatse, **7** kwam er een vrouw
naar Hem toe, die een albasten kruik vol kostbare balsem droeg;
ze goot die uit over zijn hoofd, terwijl Hij aanlag aan tafel. **8** Toen
de leerlingen dit zagen, werden ze verontwaardigd en zeiden:
Waarom die verkwisting? **9** Men had dat toch duur kunnen
verkopen, en het goed aan de armen kunnen geven. **10** Jesus
merkte het, en sprak: Waarom valt gij de vrouw lastig? Ze heeft
immers een goed werk aan Mij gedaan. **11** Want de armen
hebt gij altijd bij u; Mij niet. **12** Toen ze die balsem uitgoot over
mijn lichaam, deed ze dat voor mijn begrafenis. **13** Voorwaar,
Ik zeg u: overal in heel de wereld, waar dit Evangelie wordt
gepreekt, zal ook tot hare gedachtenis worden vermeld, wat ze
gedaan heeft. **14** Toen ging één van de twaalf, Judas Iskáriot
genaamd, naar de opperpriesters, **15** en sprak: Wat wilt gij me
geven, als ik Hem aan u overlever? Ze beloofden hem dertig
zilverlingen. **16** Van toen af zocht hij naar een gelegenheid,
om Hem te verraden. **17** Op de eerste dag der ongedesemde
broden kwamen de leerlingen bij Jesus, en zeiden: Waar wilt
Gij, dat we U de toebereidselen maken, om het paasmaal te
eten? **18** Hij sprak: Gaat in de stad naar zeker iemand, en zegt
hem: De Meester zegt: Mijn tijd is nabij; bij u houd Ik met mijn
leerlingen het paasmaal. **19** En de leerlingen deden zoals Jesus
hun had gelast, en maakten het paasmaal gereed. **20** Toen nu
de avond was gevallen, lag Hij met zijn twaalf leerlingen aan
tafel aan. **21** En terwijl zij aten. zeide Hij: Voorwaar, Ik zeg u,
één van u zal Mij verraden. **22** Nu werden ze diep bedroefd
en vroegen Hem de een na den ander: Ben ik het, Heer? **23**

Hij antwoordde: Wie de hand met Mij in de schotel steekt, die
zal Mij verraden. **24** De Mensenzoon gaat wel heen, zoals van
Hem geschreven staat; maar wee den mens, door wien de
Mensenzoon zal worden verraden! Het zou beter voor hem zijn,
zo hij niet was geboren, die mens! **25** Toen nam Judas, die Hem
verried, het woord en sprak: Ben ik het, Rabbi? Hij zei hem: Ge
hebt het gezegd. **26** Terwijl zij nu aten nam Jesus het brood,
zegende het, brak het, gaf het zijn leerlingen en sprak: Neemt
en eet, dit is mijn lichaam. **27** Daarna nam Hij de kelk, sprak een
dankgebed uit, gaf hun de kelk, en zeide: Drinkt allen hieruit;
28 want dit is mijn bloed van het Nieuwe Verbond, dat wordt
vergoten voor velen tot vergiffenis der zonden. **29** En Ik zeg
u: Van nu af aan zal Ik deze vrucht van de wijnstok niet meer
drinken, tot op de dag, waarop Ik ze hernieuwd met u zal drinken
in het rijk van mijn Vader. **30** En nadat zij de lofzang hadden
gezongen, gingen zij naar de Olijfberg. **31** Toen sprak Jesus tot
hen: Deze nacht zult gij allen aan Mij worden geërgerd. Want er
staat geschreven: "Ik zal den herder slaan, en de schapen der
kudde zullen worden verstrooid." **32** Maar wanneer Ik verrezen
zal zijn, zal Ik u voorgaan naar Galilea. **33** Petrus antwoordde:
Al werden ook allen aan U geërgerd. ik nooit! **34** Jesus sprak tot
hem: Voorwaar, Ik zeg u: Nog deze nacht, eer er een haan heeft
gekraaid, zult ge Mij driemaal verloochenen. **35** Petrus zeide
Hem: Al moest ik zelfs met U sterven, verloochenen zal Ik U
niet. Zo spraken ook de andere leerlingen. **36** Toen kwam Jesus
met hen bij een landgoed, Getsémani genaamd. Nu zei Hij tot
de leerlingen: Zet u hier neer, terwijl Ik ginds ga bidden. **37** Hij
nam Petrus en de twee zonen van Zebedeüs met zich mee, en
begon bedroefd en angstig te worden. **38** En Hij sprak tot hen:

Mijn ziel is dodelijk bedroefd; blijft hier met Mij waken. **39** Hij
ging nog een weinig verder, viel biddend op zijn aangezicht neer,
en sprak: Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat deze kelk Mij
voorbijgaan; maar niet zoals Ik wil, maar zoals Gij het wilt. **40** Nu
ging Hij naar zijn leerlingen terug, en vond ze in slaap. En Hij
sprak tot Petrus: Kunt gij dan niet één uur met Mij waken? **41**
Waakt en bidt, dat gij niet in bekoring komt. De geest is gewillig,
maar het vlees is zwak. **42** Opnieuw ging Hij heen, en bad: Mijn
Vader, zo hij niet kan voorbijgaan, zonder dat Ik hem drink, dan
geschiede Uw wil. **43** En weer kwam Hij terug, en vond ze in
slaap; want hun ogen vielen toe. **44** Nogmaals verliet Hij hen en
ging heen, en bad voor de derde maal met dezelfde woorden.
45 Toen kwam Hij bij zijn leerlingen terug, en sprak tot hen:
Slaapt nu voort, en rust uit; ziet, het uur is genaderd, waarop
de Mensenzoon zal worden overgeleverd in de handen der
zondaars. **46** Staat op, laat ons gaan; ziet, hij die Mij verraadt, is
nabij. **47** Terwijl Hij nog sprak, zie, daar kwam Judas, één van
de twaalf, vergezeld van een grote bende, met zwaarden en
stokken, uitgezonden door de opperpriesters en de oudsten van
het volk. **48** De verrader had hun een teken gegeven en gezegd:
Dien ik zal kussen. Hij is het; grijpt Hem vast. **49** Haastig liep hij
op Jesus toe, en sprak: Wees gegroet, Rabbi. En hij kuste Hem.
50 Maar Jesus zeide hem: Vriend, waartoe zijt ge gekomen?
Nu kwamen ze toegelopen, sloegen de hand aan Jesus, en
grepen Hem vast. **51** En zie, een van Jesus' gezellen strekte de
hand uit, trok zijn zwaard, trof den knecht van den hogepriester,
en sloeg hem het oor af. **52** Jesus sprak tot hem: Steek uw
zwaard op zijn plaats; want allen, die het zwaard trekken, zullen
omkomen door het zwaard. **53** Of meent ge, dat mijn Vader Mij

niet aanstonds meer dan twaalf legioenen engelen zou zenden,
als Ik Hem daarom bad. **54** Maar hoe zullen dan de Schriften
worden vervuld, die zeggen, dat het zó moet geschieden? **55** Nu
sprak Jesus tot de bende: Gij zijt uitgetrokken als tegen een
rover, met zwaarden en stokken, om Mij gevangen te nemen;
dag aan dag zat Ik in de tempel te leren, en gij hebt Mij niet
gegrepen. **56** Maar dit alles is geschied, opdat de Schriften
der profeten zouden worden vervuld. Toen verlieten Hem al
zijn leerlingen, en namen de vlucht. **57** Zij, die Jesus hadden
gegrepen, voerden Hem weg naar Káifas den hogepriester, waar
de schriftgeleerden en oudsten waren vergaderd. **58** Petrus
volgde Hem van verre, tot in de voorhof van den hogepriester; hij
trad er binnen, en zette zich bij de dienaars neer, om de afloop te
zien. **59** De opperpriesters en heel de Hoge Raad zochten naar
een valse aanklacht tegen Jesus, om Hem ter dood te brengen.
60 Maar ze vonden niets, ofschoon er veel valse getuigen waren
gekomen. Eindelijk traden er twee naar voren, **61** die zeiden:
Hij heeft gezegd: Ik kan Gods tempel afbreken, en binnen drie
dagen weer opbouwen. **62** Toen stond de hogepriester op, en
zeide: Antwoordt Gij niets op wat ze tegen U getuigen? **63** Maar
Jesus zweeg. Nu sprak de hogepriester tot Hem: Ik bezweer U
bij den levenden God, dat Gij ons zegt, of Gij de Christus zijt,
de Zoon van God. **64** Jesus zeide hem: Ge hebt het gezegd.
Maar Ik zeg ú: Van nu af aan zult gij den Mensenzoon gezeten
zien aan de rechterhand van de Kracht, en Hem zien komen op
de wolken des hemels. **65** Toen scheurde de hogepriester zijn
klederen, en zeide: Hij heeft God gelasterd; wat hebben we nog
getuigen nodig? Ziet, nu hebt gij de godslastering gehoord. **66**
Wat dunkt u? En ze antwoordden: Hij is des doods schuldig. **67**

Toen spuwden ze Hem in het gelaat, en gaven Hem vuistslagen;
anderen sloegen Hem in het aangezicht, **68** en zeiden: Profeteer
ons Christus: wie heeft U geslagen? **69** Petrus dan zat buiten in
de voorhof. Een dienstmeisje kwam naar hem toe, en zeide:
Ook gij waart met Jesus, den Galileër. **70** Doch hij loochende
het ten aanhoren van allen, en sprak: Ik begrijp niet wat ge zegt.
71 Maar toen hij wegging naar de poort, zag hem een ander
dienstmeisje, en ze sprak tot de aanwezigen: Ook deze was
bij Jesus, den Nazarener. **72** Nog eens loochende hij het met
een eed: Ik ken den mens niet. **73** Kort daarna kwamen de
omstanders naar Petrus toe, en zeiden hem: Zeker, ook gij zijt er
een van; zelfs uw spraak doet u herkennen. **74** Nu begon hij
te vloeken en te zweren: Ik ken den mens niet. En aanstonds
kraaide een haan. **75** Toen dacht Petrus aan het woord, dat
Jesus had gesproken: Eer er een haan heeft gekraaid, zult ge
Mij drie maal verloochenen. En hij ging naar buiten, en weende
bitter.

27 Bij het aanbreken van de morgen namen al de opperpriesters
en de oudsten van het volk een beslissing tegen Jesus, om
Hem te doen sterven. **2** Ze lieten Hem binden, voerden Hem
weg, en leverden Hem over aan den landvoogd Pilatus. **3** Toen
zag Judas, die Hem verraden had, dat Hij veroordeeld was; hij
kreeg spijt, bracht de dertig zilverlingen aan de opperpriesters
en oudsten terug, **4** en zeide: Ik heb gezondigd, door onschuldig
bloed te verraden. Maar ze zeiden: Wat gaat ons dat aan?
Dat moet ge zelf maar weten. **5** Doch hij wierp de zilverlingen
in de tempel, vluchtte weg, en ging zich verhangen. **6** De
opperpriesters raapten de zilverlingen bijeen, en zeiden: Het
is niet geoorloofd, ze in de schatkist te werpen, omdat het

een bloedprijs is. **7** En ze besloten, daarvoor de akker van
den pottenbakker te kopen als een begraafplaats voor de
vreemdelingen. **8** Daarom wordt die akker tot op de dag van
heden Bloedakker genoemd. **9** Toen werd vervuld, wat de
profeet had gezegd: En ze namen de dertig zilverlingen, de
prijs, waarop de kinderen van Israël Mij hebben geschat; **10**
en zij gaven ze voor de akker van den pottenbakker, zoals de
Heer Mij bevolen heeft. **11** En toen Jesus voor den landvoogd
stond, ondervroeg Hem de landvoogd en sprak: Zijt Gij de
Koning der Joden? Jesus zeide hem: Ge zegt het. **12** Maar
toen Hij beschuldigd werd door de opperpriesters en oudsten,
antwoordde Hij niets. **13** Daarom sprak Pilatus tot Hem: Hoort
Gij niet, wat zware beschuldigingen ze tegen U inbrengen? **14**
Maar Hij antwoordde hem op geen enkele beschuldiging, zodat
het den landvoogd erg verbaasde. **15** Nu was de landvoogd
gewoon, op de feestdagen een gevangene vrij te laten, naar
keuze van het volk. **16** Men had toen een beruchten gevangene,
Barabbas genaamd **17** Daar ze nu toch bijeen waren, sprak
Pilatus hen toe: Wien wilt gij, dat ik u vrijlaat, Barabbas of
Jesus, die Christus genoemd wordt? **18** Want hij begreep, dat
ze Hem uit afgunst hadden overgeleverd. **19** Terwijl hij daar
op de rechterstoel zat, liet zijn vrouw hem zeggen: Vergrijp u
niet aan dezen rechtvaardige; want ik heb heden in een droom
veel om Hem geleden. **20** Intussen hitsten de opperpriesters en
oudsten de menigte op, om Barabbas te vragen en Jesus te
doen sterven. **21** Nu nam de landvoogd het woord, en sprak:
Wien van de twee wilt gij, dat ik u vrijlaat? Ze zeiden: Barabbas.
22 Pilatus zeide tot hen: Wat zal ik dan met Jesus doen, die
Christus genoemd wordt? **23** Allen riepen: Kruisig Hem! De

landvoogd zei hun: Wat voor kwaad heeft Hij dan gedaan? Maar
ze schreeuwden nog harder: Kruisig Hem. **24** Toen Pilatus zag,
dat hij niet slaagde, maar dat de opschudding groter werd, nam
hij water, waste zijn handen ten aanschouwen van het volk, en
sprak: Ik ben onschuldig aan het bloed van dezen rechtvaardige;
gij moet het verantwoorden. **25** Heel het volk antwoordde: Zijn
bloed kome over ons en over onze kinderen. **26** Toen liet Pilatus
Barabbas vrij, maar Jesus liet hij geselen, en gaf Hem over,
om te worden gekruisigd. **27** Daarop namen de soldaten van
den landvoogd Jesus mee in het rechthuis, en verzamelden de
hele bende om Hem heen. **28** Ze trokken Hem de kleren uit, en
hingen Hem een scharlaken mantel om; **29** ze vlochten een
kroon van doornen, zetten die op zijn hoofd, en gaven Hem
een rietstok in de rechterhand; ze knielden voor Hem neer,
bespotten Hem, en zeiden: Wees gegroet, Koning der Joden. **30**
Ze bespuwden Hem, namen de rietstok, en sloegen Hem op het
hoofd. **31** En nadat ze Hem hadden bespot, deden ze Hem
de mantel af, trokken Hem zijn kleren aan, en voerden Hem
weg ter kruisiging. **32** Terwijl ze nu uittrokken, ontmoetten ze
een man van Cyrene, Simon genaamd; hem dwongen ze, zijn
kruis te dragen. **33** Zo kwamen ze op een plaats, die Gólgota of
schedelplaats heet. **34** Nu gaven ze Hem wijn te drinken met
gal vermengd; maar toen Hij het geproefd had, wilde Hij niet
drinken. **35** Na Hem gekruisigd te hebben, verdeelden ze zijn
klederen bij het lot; opdat vervuld zou worden, wat door den
profeet is gezegd. "Ze hebben mijn klederen onder elkander
verdeeld, en over mijn gewaad het lot geworpen." **36** Ze zetten
zich daar neer, en bewaakten Hem. **37** Boven zijn hoofd hadden
ze een opschrift gehecht met de reden van zijn veroordeling: Dit

is Jesus, de koning der Joden. **38** Tegelijk met Hem werden twee
rovers gekruisigd; één aan de rechterhand, en één aan de linker.
39 En zij die voorbij gingen, hoonden Hem, schudden het hoofd.
40 en zeiden: Gij, die Gods tempel afbreekt en in drie dagen
weer opbouwt, red Uzelf; indien Gij Gods Zoon zijt, kom dan
af van het kruis. **41** Zo bespotten Hem ook de opperpriesters
met de schriftgeleerden en oudsten. Ze zeiden: **42** Anderen
heeft Hij gered. Zichzelf kan Hij niet redden; als Hij koning van
Israël is, laat Hem dan afkomen van het kruis, en we geloven in
Hem. **43** Hij heeft zijn vertrouwen gesteld op God; laat Deze
Hem nu bevrijden, wanneer Hij Hem genegen is. Hij heeft toch
gezegd: Ik ben Gods Zoon. **44** Zo ook beschimpten Hem de
rovers, die met Hem waren gekruisigd. **45** Van het zesde uur af
tot het negende toe viel de duisternis neer over het hele land. **46**
Omstreeks het negende uur riep Jesus met luider stem: Eli, Eli,
lamma sabaktáni; dat is: "Mijn God, mijn God, waarom verlaat
Gij Mij!" **47** Sommigen die daar stonden, hoorden het, en zeiden:
Hij roept Elias. **48** Aanstonds liep één hunner heen, nam een
spons, vulde ze met azijn, stak ze op een riet, en gaf Hem te
drinken. **49** Maar de anderen zeiden: Wacht, laat ons eens zien,
of Elias Hem komt bevrijden. **50** Nog eenmaal riep Jesus met
luider stem, en gaf de geest. **51** En zie, het voorhangsel van
de tempel scheurde in tweeën van boven tot onder: de aarde
beefde, en de steenrotsen spleten vaneen; **52** de graven gingen
open, en vele lichamen van ontslapen heiligen verrezen; **53** ze
verlieten de graven, kwamen na zijn opstanding in de heilige
stad, en verschenen aan velen. **54** Toen nu de honderdman, en
die met hem Jesus bewaakten, de aardbeving met wat er verder
gebeurde bemerkten, verschrokken ze hevig en zeiden: Ja,

waarachtig, Hij was Gods Zoon. **55** Vele vrouwen, die Jesus van
Galilea af waren gevolgd om Hem te dienen, stonden daar van
verre toe te zien; **56** onder anderen Maria Magdalena, Maria de
moeder van Jakobus en Josef, en de moeder van de zonen van
Zebedeüs. **57** Tegen de avond kwam een rijk man, uit Arimatea
afkomstig en Josef genaamd, die eveneens leerling van Jesus
was; **58** hij begaf zich naar Pilatus, en vroeg het lichaam van
Jesus. Pilatus beval, hem het lichaam te geven. **59** Josef nam
het lichaam, en wikkelde het in een rein lijnwaad. **60** Hij legde
het in zijn eigen nieuw graf, dat hij in de rots had gehouwen,
rolde een grote steen voor de ingang van het graf, en ging
heen. **61** Maria Magdalena en de andere Maria waren daarbij
tegenwoordig, en zaten tegenover het graf. **62** De dag daarna,
dat is na de Vrijdag, kwamen de opperpriesters en farizeën bij
Pilatus bijeen. **63** en zeiden: Heer, we herinneren ons, dat deze
bedrieger, toen Hij nog leefde, gezegd heeft: Na drie dagen zal
Ik verrijzen. **64** Gelast dus, het graf tot de derde dag te bewaken,
opdat zijn leerlingen niet komen en Hem ontvoeren, en aan het
volk gaan zeggen: Hij is opgestaan van de doden; het laatste
bedrog zou nog erger zijn dan het eerste. **65** Pilatus zeide tot
hen: Gij hebt een wacht; gaat en bewaakt het graf, zoals het u
goeddunkt. **66** Ze gingen dus heen, verzegelden de steen, en
lieten het graf door de wacht bewaken.

28 Na de sabbat, bij het aanbreken van de eerste dag der
week, kwamen Maria Magdalena en de andere Maria het graf
bezoeken. **2** En zie, er brak een hevige aardbeving los. Want
een engel des Heren daalde af van de hemel, kwam naderbij,
rolde de steen weg, en ging daarop zitten. **3** Zijn aangezicht was
als de bliksem, en zijn kleed wit als sneeuw. **4** En de wachters

sidderden voor hem van vrees, en werden als doden. **5** Maar
de engel sprak tot de vrouwen: Vreest niet; want ik weet, dat
ge Jesus zoekt, den gekruiste. **6** Hij is niet hier, want Hij is
verrezen, zoals Hij gezegd heeft. Komt en ziet de plaats, waar
Hij was neergelegd. **7** Gaat haastig heen, en zegt aan zijn
leerlingen: Hij is verrezen van de doden. En ziet, Hij gaat u
voor naar Galilea; daar zult gij Hem zien. Ziet, dat kwam ik u
zeggen. **8** Haastig liepen ze weg van het graf, met vrees, maar
ook met grote blijdschap vervuld; ze snelden heen, om aan zijn
leerlingen de tijding te brengen. **9** En zie, daar kwam Jesus haar
tegen, en sprak: Weest gegroet. Ze kwamen nader, omklemden
zijn voeten, en aanbaden Hem. **10** Nu sprak Jesus tot haar:
Vreest niet; gaat, en boodschapt mijn broeders, dat ze naar
Galilea moeten gaan; daar zullen ze Mij zien. **11** Toen ze waren
heengegaan, zie, daar gingen enigen van de wacht naar de
stad, en berichtten aan de opperpriesters al wat er gebeurd was.
12 Dezen vergaderden met de oudsten, en gaven na onderling
overleg een grote som gelds aan de soldaten. **13** Ze zeiden:
Zegt: "Zijn leerlingen zijn Hem ‘s nachts komen stelen, terwijl we
sliepen." **14** En als dit den landvoogd ter ore mocht komen,
dan zullen we hem wel tevreden stellen, en zorgen, dat gij
ongemoeid blijft. **15** Ze namen het geld, en deden, zoals het
hun was voorgezegd. En dit verzinsel bleef onder de Joden
verspreid tot op de huidige dag. **16** De elf leerlingen gingen
naar Galilea, naar de berg, die Jesus hun had aangewezen. **17**
En toen ze Hem zagen, aanbaden ze Hem, ofschoon ze eerst
hadden getwijfeld. **18** Jesus trad op hen toe, en sprak: Mij is
alle macht gegeven in de hemel en op de aarde. **19** Gaat dus
heen; onderwijst alle volken, doopt ze in de naam van den Vader

en van den Zoon en van den Heiligen Geest, **20** en leert ze
onderhouden al wat Ik u heb geboden. Ziet, Ik blijf altijd bij u, tot
aan het einde der wereld. **(aiōn g165)**

Markus

1 Aanvang der blijde boodschap van Jesus Christus, den Zoon
van God: **2** zoals geschreven staat bij den profeet Isaias: Zie, Ik
zend mijn gezant voor U uit, Om voor U de weg te bereiden. **3**
De stem van een roepende in de woestijn: Bereidt de weg des
Heren, Maakt recht zijn paden. **4** Johannes de Doper trad op in
de woestijn, en preekte een doopsel van boetvaardigheid tot
vergiffenis der zonden. **5** En het hele land van Judea en allen uit
Jerusalem liepen naar hem uit, en lieten zich door hem dopen in
de rivier de Jordaan, terwijl ze hun zonden beleden. **6** Johannes
droeg een kemelharen mantel, en een leren heupkleed om
zijn lenden; hij at sprinkhanen en wilde honing. En hij preekte
aldus: **7** Na mij komt er Een, die machtiger is dan ik; ik ben niet
waardig, om mij voor Hem neer te bukken, en zijn schoenriem
los te maken. **8** Ik heb u met water gedoopt, maar Hij zal u
dopen met den Heiligen Geest. **9** In die dagen kwam Jesus
uit Názaret van Galilea, en werd in de Jordaan door Johannes
gedoopt. **10** Maar onmiddellijk steeg Hij uit het water op, en
zag de Hemel geopend, en den Geest op Zich neerdalen als
een duif. **11** En er kwam een stem uit de hemel: Gij zijt mijn
welbeminde Zoon, in U heb Ik welbehagen. **12** Dadelijk daarna
dreef de Geest Hem naar de woestijn. **13** Veertig dagen bleef
Hij in de woestijn, waar Hij door de satan werd bekoord; Hij
vertoefde onder de wilde dieren, en de engelen dienden Hem.
14 Nadat Johannes was gevangen gezet, kwam Jesus in Galilea,
en verkondigde het Evangelie van het koninkrijk Gods. **15** Hij
zeide: De tijd is vervuld, en het koninkrijk Gods is nabij; bekeert
u, en gelooft in het evangelie. **16** Toen Hij eens langs het meer
van Galilea ging, zag Hij Simon en Andreas, den broer van

Simon, het net uitwerpen in het meer; want ze waren vissers. **17**
En Jesus sprak tot hen: Volgt Mij; Ik zal mensenvissers van u
maken. **18** Aanstonds verlieten ze de netten, en volgden Hem.
19 Een weinig verder zag Hij Jakobus, den zoon van Zebedeüs,
en Johannes zijn broer, die ook in een boot waren en de netten
herstelden. **20** Aanstonds riep Hij ze. En ze lieten hun vader
Zebedeüs in de boot met de bemanning achter, en volgden
Hem. **21** Zij begaven zich nu naar Kafárnaum. En terstond ging
Hij op de sabbat de synagoge binnen, en trad als leraar op. **22**
Men stond verbaasd over zijn leer; want Hij leerde hen als een
die gezag heeft, en niet zoals de schriftgeleerden. **23** Al heel
spoedig was er in hun synagoge een man met een onreinen
geest. Hij riep: **24** Wat hebt Gij met ons te maken, Jesus van
Názaret? Zijt Gij gekomen, om ons in het verderf te storten?
Ik weet, wie Gij zijt: de Heilige Gods. **25** Maar Jesus gebood
hem: Zwijg, en ga van hem uit. **26** En onder stuiptrekken en luid
geschreeuw ging de onreine geest van hem uit. **27** Allen waren
verbaasd, en vroegen zich af: Wat kan dat toch zijn? Een nieuwe
leer met gezag! Bovendien gebiedt Hij de onreine geesten, en
ze gehoorzamen Hem! **28** En zijn faam ging aanstonds overal
rond door heel het land van Galilea. **29** Toen zij de synagoge
hadden verlaten, begaven zij zich, van Jakobus en Johannes
vergezeld, rechtstreeks naar het huis van Simon en Andreas.
30 De schoonmoeder van Simon lag ziek aan de koorts; en
aanstonds vertelden ze het Hem. **31** Hij trad nader, vatte haar
bij de hand, en richtte haar op; de koorts verliet haar, en ze
bediende Hem. **32** Toen het avond was geworden en de zon
was ondergegaan, bracht men alle zieken en bezetenen naar
Hem toe; **33** de hele stad stond voor de deur bijeen. **34** En Hij

genas er velen, die aan verschillende kwalen leden. Ook dreef
Hij veel duivels uit; maar Hij liet niet toe, dat de duivels zeiden,
dat ze Hem kenden. **35** Zeer vroeg in de morgen stond Hij op,
en ging heen; Hij begaf zich naar een eenzame plaats, om er te
bidden. **36** Simon en zijn gezellen gingen Hem achterna, **37**
vonden Hem, en zeiden: Iedereen zoekt U. **38** Maar Hij sprak tot
hen: Laten we naar de omliggende dorpen gaan, om ook daar te
preken; want daartoe ben Ik gekomen. **39** Zo trok Hij heel Galilea
rond: Hij preekte in hun synagogen, en dreef de duivels uit. **40**
Eens kwam een melaatse naar Hem toe, die smekend voor Hem
op de knieën viel, en tot Hem sprak: Zo Gij wilt, kunt Gij me
reinigen. **41** Jesus had medelijden met hem: Hij strekte zijn hand
uit, raakte hem aan, en zeide tot hem: Ik wil, word gereinigd!
42 Terstond verdween de melaatsheid; hij was gereinigd. **43**
Onmiddellijk zond Hij hem weg, vermaande hem ernstig. **44**
en zei hem: Pas op, dat ge het niemand zegt; maar ga heen,
vertoon u aan den priester, en offer voor uw reiniging wat Moses
als bewijs voor hen heeft voorgeschreven. **45** Maar nauwelijks
was hij heengegaan, of hij begon het overal te vertellen, en het
geval ruchtbaar te maken; zodat Jesus niet meer openlijk in een
stad kon komen, maar buiten op eenzame plaatsen vertoefde.
Toch kwam men van alle kanten naar Hem toe.

2 Na enige tijd kwam Hij weer te Kafárnaum terug. **2** Toen men
hoorde, dat Hij binnenshuis was, kwamen er aanstonds zo velen
bijeen, dat er geen plaats genoeg was, zelfs niet aan de deur.
En Hij preekte hun het woord. **3** Nu kwam men Hem een lamme
brengen, die door vier man gedragen werd. **4** Daar ze hem
wegens de menigte niet bij Hem konden brengen, maakten ze
een opening in het dak, waar Hij was; en toen ze het hadden

opengebroken, lieten ze het bed, waarop de lamme lag, naar
beneden. **5** Toen Jesus hun geloof zag, sprak Hij tot den lamme:
Mijn zoon, uw zonden zijn u vergeven. **6** Nu zaten er enige
schriftgeleerden bij, die bij zichzelf dachten: **7** Hoe kan Hij zó
spreken? Hij lastert God! Wie kan zonden vergeven, dan God
alleen? **8** Aanstonds doorzag Jesus in zijn geest, dat ze zo bij
zichzelf dachten; en Hij sprak tot hen: Waarom denkt ge dit bij
uzelf? **9** Wat is gemakkelijker, tot den lamme te zeggen: uw
zonden worden u vergeven, of te zeggen: sta op, neem uw
bed, en ga heen. **10** Welnu, opdat ge weten moogt, dat de
Mensenzoon macht heeft op aarde, om zonden te vergeven,
(hier sprak hij tot den lamme:) **11** Ik zeg u: sta op, neem uw
bed, en ga naar huis. **12** Onmiddellijk stond hij op, nam zijn
bed, en ging heen ten aanschouwen van allen, zodat allen
verbaasd waren, God loofden, en zeiden: Nooit hebben we
zo iets gezien. **13** Weer ging Hij uit naar het meer, en heel
de menigte kwam naar Hem toe; en Hij onderrichtte ze. **14**
In het voorbijgaan zag Hij Levi, den zoon van Alfeus, aan het
tolhuis zitten; en Hij zei hem: Volg Mij! Hij stond op, en volgde
Hem. **15** Toen Hij eens in diens huis aan tafel was, lagen ook
vele tollenaars en zondaars met Jesus en zijn leerlingen aan;
want velen waren Hem gevolgd. **16** De schriftgeleerden en
farizeën zagen dus, dat Hij met de tollenaars en zondaars at,
en zeiden tot zijn leerlingen: Waarom eet Hij met tollenaars en
zondaars? **17** Jesus hoorde het, en sprak tot hen: De gezonden
hebben geen geneesheer nodig, wel de zieken. Ik ben niet
gekomen, om rechtvaardigen, maar om zondaars te roepen.
18 De leerlingen van Johannes en de farizeën hadden eens
een vastendag. En men kwam naar Hem toe, en zeide Hem:

Waarom vasten de leerlingen van Johannes en van de farizeën,
en vasten uw leerlingen niet? **19** Jesus sprak tot hen: Kunnen de
bruiloftsgasten vasten, zolang de bruidegom bij hen is? Zolang
ze den bruidegom bij zich hebben, kunnen ze niet vasten. **20**
Maar de dagen zullen komen, dat de bruidegom van hen wordt
weggenomen; op die dag zullen ze vasten. **21** Niemand zet een
lap ongekrompen laken op een oud kleed; anders scheurt het
nieuwe stuk van het oude af, en er ontstaat nog groter scheur.
22 Ook giet niemand nieuwe wijn in oude zakken; anders doet
de wijn de zakken bersten en de wijn loopt weg; neen, nieuwe
wijn in nieuwe zakken! **23** Eens ging Hij op de sabbat door het
korenveld, en zijn leerlingen begonnen, al voortwandelend, aren
te plukken. **24** En de farizeën zeiden Hem: Zie, waarom doen ze
op de sabbat wat niet is geoorloofd? **25** Hij sprak tot hen: Hebt
ge nooit gelezen, wat David deed, toen hij in nood was met
zijn gevolg, en honger had? **26** Hoe hij onder den hogepriester
Abjatár het huis van God binnenging, en de toonbroden opat, die
alleen de priesters mogen eten: en hoe hij er ook van gaf aan
hen, die bij hem waren? **27** En Hij vervolgde tot hen: De sabbat
is om den mens gemaakt, en niet de mens om de sabbat. **28** De
Mensenzoon is dus ook heer van de sabbat.

3 Eens ging Hij weer een synagoge binnen; daar was een
man wiens hand verdord was. **2** En ze bespiedden Hem, of Hij
hem ook op de sabbat zou genezen, om Hem dan te kunnen
beschuldigen. **3** En Hij zei tot den man met de verdorde hand:
Kom hier in het midden! **4** Toen sprak Hij tot hen: Mag men op
de sabbat goed doen of kwaad, iemand redden of doden? Ze
zwegen. **5** Toornig liet Hij zijn blik over hen rondgaan, bedroefd
over de verblinding van hun hart; en Hij sprak tot den man: Strek

uw hand uit! Hij strekte ze uit, en zijn hand was genezen. **6**
Toen gingen de farizeën heen, en spanden terstond met de
herodianen tegen Hem samen, om Hem ten val te **7** Nu ging
Jesus met zijn leerlingen terug naar het meer, en een talrijke
schare uit Galilea volgde Hem. Ook uit Judea, **8** Jerusalem,
Idumea, het Overjordaanse en uit de streek van Tyrus en Sidon
kwam men in grote menigte naar Hem toe, toen men hoorde,
al wat Hij deed. **9** En Hij beval zijn leerlingen, een boot voor
Hem gereed te houden met het oog op de schare, opdat ze
Hem niet zouden dringen. **10** Want Hij genas er velen; zodat
allen, die kwalen hadden, op Hem aandrongen, om Hem aan
te raken. **11** En als de onreine geesten Hem zagen, vielen ze
voor Hem neer, en schreeuwden het uit: **12** Gij zijt de Zoon van
God. Maar Hij verbood hun streng, Hem bekend te maken. **13**
Vervolgens besteeg Hij de berg en riep hen, die Hij zelf wilde;
en ze kwamen bij Hem. **14** En twaalf stelde Hij er aan, om bij
Hem te blijven, en om hen ter prediking uit te zenden, **15** met
de macht om duivels uit te drijven. **16** Deze twaalf stelde Hij
aan: Simon, dien Hij de bijnaam Petrus gaf; **17** dan Jakobus,
den zoon van Zebedeus, en Johannes, den broer van Jakobus,
aan wie Hij de bijnaam Boanerges gaf, dat is zonen van de
donder. **18** Verder Andreas en Filippus, Bartolomeus en Matteüs,
Tomas en Jakobus, den zoon van Alfeus, Taddeus en Simon
den Kananeër, **19** en Judas Iskáriot, die Hem heeft verraden. **20**
Daarop ging Hij naar huis: maar weer liep de menigte samen,
zodat zij niet eens konden eten. **21** Toen zijn verwanten dit
hoorden, trokken ze er op af, om Hem vast te houden; want
ze zeiden: Hij is krankzinnig. **22** Maar de schriftgeleerden, die
van Jerusalem waren gekomen, zeiden: Hij is van Beélzebub

bezeten, en door den vorst der duivels drijft Hij de duivels uit. **23** Hij riep hen tot Zich, en sprak hen in gelijkenissen toe: Hoe kan een satan den satan verdrijven? **24** Wanneer een rijk inwendig is verdeeld, dan kan dat rijk niet in stand blijven. **25** En wanneer een huis inwendig is verdeeld, dan zal dat huis geen stand kunnen houden. **26** Wanneer dus de satan in opstand komt tegen zichzelf, en verdeeld is, dan kan hij geen stand houden, maar het loopt met hem af. **27** Niemand toch kan het huis van een sterken man binnendringen en zijn huisraad roven, als hij niet eerst den sterke bindt; eerst dan zal hij zijn huis kunnen plunderen. **28** Voorwaar, Ik zeg u: Alle zonden zullen aan de mensenkinderen worden vergeven: zelfs alle godslasteringen, die ze hebben geuit. **29** Maar wie lastert tegen den Heiligen Geest, krijgt in eeuwigheid geen vergiffenis, maar hij is schuldig aan een eeuwige zonde. **(aiōn g165, aiōnios g166)** **30** Ze hadden immers gezegd: Hij heeft een onreinen geest. **31** Toen kwamen zijn moeder en broeders; ze bleven buiten staan en lieten Hem roepen. **32** Maar er zat een menigte om Hem heen: men zei Hem dus: Zie, uw moeder, uw broeders en zusters staan buiten, en zoeken U. **33** Maar Hij gaf hun ten antwoord: Wie is mijn moeder, en wie zijn mijn broeders? **34** En terwijl Hij rondkeek naar hen, die in een kring om Hem heen waren gezeten, sprak Hij: Ziedaar mijn moeder en broeders! **35** Wie de wil van God volbrengt, hij is mijn broeder en zuster en moeder.

4 Weer ging Hij onderricht geven aan het meer. En een grote menigte verzamelde zich om Hem heen, zodat Hij een boot in ging, en daar neerzat op het meer, terwijl heel de menigte langs het meer aan de oever bleef staan. **2** En Hij leerde hun vele dingen in gelijkenissen, en onderrichtte hen aldus: **3**

Luistert! Zie, de zaaier ging uit om te zaaien. **4** En onder het
zaaien viel een gedeelte langs de weg; en de vogels uit de lucht
kwamen, en pikten het op. **5** Een ander gedeelte viel op de
steengrond, waar het niet veel aarde had. Aanstonds kwam het
op, omdat het geen diepe aarde had; **6** maar toen de zon was
opgegaan, werd het verschroeid en verdorde, daar het geen
wortel geschoten had. **7** Weer een ander gedeelte viel tussen de
doornen; de doornen schoten op, en verstikten het; en het droeg
geen vrucht. **8** Een ander gedeelte viel in de goede aarde; het
schoot op, groeide aan, en droeg vrucht; het één bracht dertig-
het ander zestig- en het ander honderdvoud op. **9** En Hij sprak:
Wie oren heeft om te horen, hij hore! **10** Maar toen Hij alleen
was, vroegen Hem de twaalf, en zij die bij Hem waren, naar de
zin der gelijkenis. **11** En Hij sprak tot hen: U is het geheim van
het koninkrijk Gods toevertrouwd; maar zij, die buiten staan,
ontvangen alles in parabels: **12** Opdat ze scherp zouden zien,
en niet inzien, Scherp zouden horen, en niet verstaan; Opdat ze
zich niet zouden bekeren, En vergiffenis zouden bekomen. **13**
En Hij zeide hun: Verstaat gij deze gelijkenis niet? Hoe zult gij
dan al de andere parabels verstaan? **14** De zaaier, hij zaait het
woord. **15** Dit zijn de lieden langs de weg, waar het woord wordt
gezaaid: wanneer ze het hebben gehoord, komt aanstonds de
satan en rooft het woord, dat in hen was gezaaid. **16** Zo ook zij,
die op de steengrond worden gezaaid: dat zijn zij, die terstond
met vreugde het woord aanvaarden, zodra ze het horen; **17** ze
hebben echter geen wortel geschoten, maar zijn onstandvastig;
en als er later verdrukking en vervolging ontstaat om wille van
het woord, dan zijn ze aanstonds geërgerd. **18** Anderen zijn
er, die tussen de doornen worden gezaaid: dat zijn zij, die wel

luisteren naar het woord: **19** maar de beslommering van de
wereld, de verleiding van de rijkdom en de begeerten naar
andere dingen vallen er tussen, en verstikken het woord: het blijft
zonder vrucht. **(aiōn g165)** **20** En die op de goede aarde werden
gezaaid, zijn allen, die het woord vernemen, het aanvaarden,
en het vrucht laten dragen; het éne dertig- het andere zestig-
en het andere honderdvoud. **21** Weer sprak Hij tot hen: Haalt
men soms de lamp, om ze onder de korenmaat te zetten of
onder het bed? Is het niet, om ze op de kandelaar te plaatsen?
22 Want niets is verborgen, of het moet worden geopenbaard;
en niets is geheim, of het komt aan het licht. **23** Zo iemand
oren heeft om te horen, hij hore! **24** Nog zeide Hij hun: Let op,
wat gij hoort. Met de maat, waarmee gij meet, zal u worden
toegemeten, met een toemaat bovendien. **25** Want wie heeft,
hem zal gegeven worden; en wie niet heeft, hem zal ook nog
ontnomen worden, wat hij bezit. **26** Weer zeide Hij: Het gaat
met het koninkrijk Gods als met een mens, die het zaad in de
aarde werpt; **27** dan gaat hij slapen des nachts, en staat op
overdag. En het zaad ontkiemt en groeit op; zelf weet hij niet,
hoe. **28** Want vanzelf brengt de aarde vruchten voort, eerst de
halmen, dan de aar, daarna het volle graan in de aar. **29** En
als het koren rijp is, slaat hij er aanstonds de sikkel in; want
het is tijd voor de oogst. **30** Nog sprak Hij: Waarmede zullen
wij het koninkrijk Gods vergelijken, of onder welke parabel het
brengen? **31** Het is gelijk aan een mosterdzaadje; wanneer men
het zaait in de aarde, is het ‘t kleinste van alle zaden op aarde.
32 Maar wanneer het eenmaal gezaaid is, groeit het op, en wordt
groter dan alle tuingewas; het schiet grote takken, zodat de
vogels in de lucht kunnen nestelen onder zijn lommer. **33** En in

veel gelijkenissen van die aard sprak Hij tot hen het woord, voor
zover ze het konden verstaan; **34** en zonder gelijkenis sprak Hij
hen niet toe. Maar alleen aan zijn leerlingen legde Hij alles uit.
35 Tot hen sprak Hij nog op diezelfde dag, toen het reeds laat
was geworden: Laat ons oversteken naar de andere kant. **36**
Toen lieten ze de menigte gaan, en namen Hem mee, daar Hij
reeds in de boot was; ook andere boten waren er bij. **37** En een
hevige storm brak los, en de golven sloegen over de boot, zodat
ze vol water kwam. **38** Hij zelf lag aan de achtersteven op een
kussen te slapen. Ze maakten Hem wakker, en zeiden tot Hem:
Meester, raakt het U niet, dat wij vergaan? **39** Nu stond Hij op,
gebood aan de wind, en sprak tot het meer: Zwijg, wees stil! De
wind ging liggen, en het werd heel stil. **40** Toen sprak Hij tot hen:
Wat zijt gij bevreesd? Hebt gij nog geen geloof? **41** Maar een
hevige angst greep hen aan, en ze zeiden tot elkander: Wie is
Hij toch, dat zelfs de wind en het meer Hem gehoorzamen?

5 Zo kwamen zij aan de overkant van het meer in het land der
Gerasenen. **2** Zodra Hij het schip verliet, kwam Hem uit de
grafspelonken een man tegemoet, die door een onreinen geest
was bezeten. **3** Hij had zijn verblijf in de graven, en niemand
kon hem zelfs met ketens meer binden; **4** meermalen reeds
was hij met voetboeien en ketens gebonden, maar hij had de
ketens stuk getrokken en de voetboeien verbroken. Niemand
was in staat hem te temmen. **5** Dag en nacht was hij in de
grafspelonken en op de bergen, waar hij schreeuwde, en zich
met stenen sloeg. **6** Toen hij van verre Jesus zag, snelde hij
toe, viel voor Hem neer, **7** en schreeuwde het uit: Wat hebt Gij
met ons te maken, Jesus, Zoon van den Allerhoogsten God? Ik
bezweer U bij God, mij niet te gaan kwellen. **8** Want Hij had hem

gezegd: Onreine geest, ga uit van dien man! **9** Nu vroeg Hij
hem: Hoe is uw naam? En hij zei Hem: Legioen is mijn naam,
want we zijn velen. **10** En hij bad Hem dringend, hem toch niet
buiten die streek te bannen. **11** Nu liep daar bij de berg een grote
troep zwijnen te grazen. **12** Ze smeekten Hem, en zeiden: Zend
ons naar de zwijnen, opdat we daar ingaan. **13** Hij stond het hun
toe. Toen gingen de onreine geesten uit, en wierpen zich op de
zwijnen. En de troep van ongeveer twee duizend plofte van
de steilte in het meer, en verdronk in het meer. **14** De drijvers
vluchtten heen, en vertelden het in stad en land. Men kwam dus
zien, wat er gebeurd was. **15** Toen ze nu bij Jesus kwamen,
en den bezetene zagen zitten, gekleed en goed bij verstand,
ofschoon hij door het legioen was bezeten geweest, werden ze
bevreesd. **16** En zij, die het gezien hadden, verhaalden hun wat
er met den bezetene was gebeurd, en ook met de zwijnen. **17**
Toen verzochten ze Hem, om heen te gaan uit hun gebied. **18**
Toen Hij zich nu in de boot begaf, vroeg de gewezen bezetene
verlof, bij Hem te blijven. **19** Hij stond het niet toe, maar zei
hem: Ga naar huis, naar de uwen, en meld hun alwat de Heer
u gedaan heeft, en hoe Hij Zich over u heeft ontfermd. **20** Hij
ging heen, en begon te verkondigen in de Dekápolis, wat Jesus
hem had gedaan; en allen stonden verbaasd. **21** Toen Jesus in
de boot weer de overkant had bereikt, verzamelde zich een
grote menigte om Hem heen. En terwijl Hij Zich aan de oever
van het meer bevond. **22** kwam daar een van de oversten der
synagoge, Jaïrus genaamd. Toen hij Hem zag, viel hij aan zijn
voeten neer, **23** en bad Hem met aandrang: Mijn dochtertje ligt
te sterven. Kom, en leg haar de handen op: dan zal ze worden
gered, en blijven leven. **24** Hij ging met hem mee. Een grote

menigte volgde Hem, en drong tegen Hem op. **25** Nu was daar
een vrouw, die twaalf jaren lang aan bloedvloeiing leed. **26** Veel
had ze van verschillende geneesheren moeten verduren; al
wat ze bezat, had ze ten koste gelegd, maar heel geen baat
gevonden; ze was eer nog erger geworden. **27** Daar ze van
Jesus had gehoord, trad ze onder de menigte achter Hem aan,
en raakte zijn kleed aan. **28** Want ze dacht: Als ik alleen maar
zijn kleren aanraak, zal ik genezen. **29** En terstond droogde
haar bloedvloeiing op, en gevoelde ze aan haar lichaam, dat ze
van haar kwaal was genezen. **30** Jesus was Zich bewust van
de kracht, die er van Hem was uitgegaan; aanstonds keerde
Hij Zich onder de menigte om, en sprak: Wie heeft mijn kleren
aangeraakt? **31** Zijn leerlingen zeiden tot Hem: Gij ziet, dat de
menigte op U aandringt, en Gij vraagt: Wie heeft Mij aangeraakt?
32 Maar Hij keek rond, om te zien, wie het gedaan had. **33**
Angstig en bevend kwam de vrouw naderbij, daar ze wist, wat er
met haar was gebeurd; ze viel voor Hem neer, en zeide Hem de
volle waarheid. **34** Maar Hij sprak tot haar: Dochter, uw geloof
heeft u gered; ga in vrede, en wees genezen van uw kwaal. **35**
Terwijl Hij nog sprak. kwamen er lieden van den overste der
synagoge, en zeiden: Uw dochter is gestorven; waarom den
Meester nog lastig gevallen? **36** Jesus hoorde wat er gezegd
werd, en sprak tot den overste: Vrees niet, maar geloof! **37**
Hij liet niemand met Zich meegaan dan Petrus, Jakobus en
Johannes, den broer van Jakobus. **38** Toen zij bij het huis van
den overste waren gekomen, zag Hij daar het rouwmisbaar en
de wenende en luid jammerende mensen. **39** Hij ging binnen, en
zeide tot hen: Wat tiert gij, en weent gij? Het kind is niet dood,
maar het slaapt. **40** Ze lachten Hem uit. Nadat Hij ze allen had

buiten gezet, nam Hij den vader en de moeder van het kind
en zijn metgezellen met Zich mee, en ging het vertrek binnen,
waar het kind lag. **41** Hij vatte het kind bij de hand, en sprak tot
haar: Talita koemi: wat betekent: Meisje, Ik zeg u, sta op! **42**
Onmiddellijk stond het meisje op, en liep heen en weer: want het
was twaalf jaar oud. En ze stonden verstomd van verbazing. **43**
Maar Hij gebood hun ten strengste, het niemand te laten weten.
Ook zeide Hij nog, dat men haar te eten zou geven.

6 Hij vertrok van daar, en ging naar zijn vaderstad; en zijn
leerlingen volgden Hem. **2** En op de sabbat begon Hij in de
synagoge te leren. De vele toehoorders stonden verbaasd, en
ze zeiden: Waar heeft Hij dit alles vandaan? Wat is dit voor
wijsheid, die Hem is gegeven; en wat zijn het voor wonderen,
die door zijn handen gebeuren? **3** Is Hij niet de timmerman,
de zoon van Maria, de broer van Jakobus en Josef, Judas en
Simon; en leven zijn zusters niet hier onder ons? En ze ergerden
zich aan Hem. **4** Maar Jesus zeide tot hen: Een profeet wordt
enkel in zijn vaderland miskend, onder zijn verwanten en in zijn
familie. **5** Hij kon daar geen wonder verrichten, behalve enkele
zieken genezen, door ze de handen op te leggen. **6** En Hij
verwonderde Zich over hun ongeloof. Nu trok Hij de dorpen
in de omtrek al lerende rond. **7** Ook riep Hij het twaalftal bij
Zich, zond ze twee aan twee uit, en gaf hun de macht over de
onreine geesten. **8** Hij gebood hun, niets mee te nemen op weg,
dan alleen een staf; geen reiszak, geen brood, geen geld in de
gordel; **9** ze mochten wel sandalen dragen, maar geen dubbele
onderkleding. **10** En Hij sprak tot hen: Wanneer gij een huis zijt
binnengegaan. blijft dan daar, totdat gij weer afreist. **11** En waar
men u niet ontvangt en niet naar u luistert, gaat daar vandaan,

en schudt het stof van uw voeten, als een getuigenis tegen hen.
12 Ze gingen heen, en preekten, dat men zich zou bekeren.
13 Ze dreven vele duivels uit, zalfden vele zieken met olie, en
genazen ze. **14** Ook koning Herodes hoorde van Hem: want zijn
naam werd beroemd. Men zeide: Johannes de Doper is van
de doden opgestaan; daarom werken die krachten in Hem. **15**
Anderen zeiden: Het is Elias. Anderen weer: Hij is een gewone
profeet. **16** Maar toen Herodes het hoorde, zeide hij: Het is
Johannes, dien ik onthoofd heb; hij is verrezen. **17** Herodes
namelijk had Johannes laten grijpen, in boeien geslagen en in de
gevangenis geworpen, naar aanleiding van Heródias, de vrouw
van zijn broer Filippus, omdat hij haar had gehuwd. **18** Want
Johannes had tot Herodes gezegd: Ge moogt de vrouw van uw
broer niet hebben. **19** Heródias was hem dus vijandig gezind, en
wilde hem doden; maar het lukte haar niet. **20** Want Herodes
had ontzag voor Johannes, daar hij wist, dat hij een rechtvaardig
en heilig man was; en hij beschermde hem. Telkens wanneer hij
hem hoorde, raakte hij in grote verlegenheid; toch luisterde hij
gaarne naar hem. **21** Maar er kwam een gunstige dag, toen
Herodes op zijn verjaringsfeest een maaltijd gaf aan zijn groten
en legeroversten en de aanzienlijken van Galilea. **22** Nu kwam
de dochter van die Heródias binnen, en danste; en ze behaagde
aan Herodes en aan de gasten. Toen sprak de koning tot het
meisje: Vraag van mij wat ge wilt, en ik zal het u geven. **23** En
hij zwoer haar: Wat ge ook vraagt, ik zal het u geven, al was
het ook de helft van mijn rijk. **24** Ze ging heen. en zei tot haar
moeder: Wat zal ik vragen? Deze sprak: Het hoofd van Johannes
den Doper. **25** Aanstonds spoedde ze zich naar den koning, en
eiste: Ik verlang, dat ge me op staande voet op een schotel het

hoofd van Johannes den Doper geeft. **26** Wel had de koning er
spijt van, maar om de eed en om de gasten wilde hij haar niet
teleurstellen. **27** Onmiddellijk stuurde hij een der trawanten. en
gaf bevel, het hoofd van Johannes te brengen. Deze ging heen,
en onthoofdde hem in de gevangenis. **28** Hij bracht het hoofd op
een schotel, en gaf het aan het meisje; en het meisje gaf het
aan haar moeder. **29** Toen zijn leerlingen dit hadden gehoord,
kwamen ze zijn lichaam halen, en legden het in een graf. **30**
Toen de apostelen te zamen bij Jesus waren teruggekeerd,
verhaalden ze Hem al wat ze hadden gedaan en geleerd. **31**
En Hij zeide tot hen: Komt nu met Mij mee naar een eenzame
plaats, en rust wat uit. Want velen liepen in en uit, zodat ze zelfs
geen tijd hadden om te eten. **32** Geheel alleen vertrokken ze
dus in de boot naar een eenzame plaats. **33** Maar velen zagen
hen vertrekken, en begrepen waarheen; uit alle steden liep men
gezamenlijk te voet daar naar toe, en men was er nog eerder
dan zij. **34** Toen Jesus uitsteeg, zag Hij dus een talrijke schare.
Hij had medelijden met hen, daar ze als schapen zonder herder
waren; en Hij begon ze velerlei dingen te leren. **35** Toen het
reeds laat was geworden, kwamen zijn leerlingen naar Hem toe,
en zeiden: Deze plaats is woest, en het is reeds laat geworden;
36 stuur ze weg, dan kunnen ze naar de omliggende dorpen en
gehuchten gaan, om zich levensmiddelen te kopen. **37** Maar Hij
gaf hun ten antwoord: Geeft gij hun te eten! Ze zeiden Hem:
Zullen we dan voor tweehonderd tienlingen brood gaan kopen,
en hun te eten geven? **38** Maar Hij sprak tot hen: Hoeveel
broden hebt gij? Gaat eens zien. En na gedaan onderzoek
zeiden ze: Vijf, en twee vissen. **39** Nu gebood Hij hun, ze allen
in groepen neer te zetten op het groene gras. **40** Ze gingen

zitten in groepen van honderd en groepen van vijftig. **41** Toen
nam Hij de vijf broden en de twee vissen, zag op ten hemel, en
sprak er de zegen over uit: Hij brak de broden en gaf ze aan
zijn leerlingen, om ze hun aan te bieden: ook de twee vissen
verdeelde Hij onder hen. **42** Allen aten en werden verzadigd.
43 En ze verzamelden de brokken; twaalf korven vol, behalve
nog het overschot van de vissen. **44** Het waren vijf duizend
mannen, die van de broden hadden gegeten. **45** Onmiddellijk
daarna dwong Hij zijn leerlingen om scheep te gaan, en vóór
Hem uit naar Betsáida over te steken; intussen zond Hij de
schare heen. **46** En nadat Hij ze had weggezonden, ging Hij
het gebergte in, om er te bidden. **47** Toen het nacht begon te
worden, was de boot midden op het meer, en Hij was alleen op
het land. **48** Hij zag ze tobben, om vooruit te komen; want de
wind was tegen. En tegen de vierde nachtwaak kwam Hij naar
hen toe, wandelend op het meer; en Hij wilde ze voorbijgaan. **49**
Toen ze Hem op het meer zagen wandelen, meenden ze, dat
het een spook was, en ze gilden het uit; **50** want allen zagen
Hem, en waren ontsteld. Aanstonds sprak Hij hen toe, en zeide
hun: Weest gerust, Ik ben het; vreest niet! **51** Hij stapte bij hen
in de boot, en de wind bedaarde. Nu raakten ze heel en al
van streek; **52** want ze waren door de broden niet tot inzicht
gekomen, maar hun hart was blind gebleven. **53** Toen ze de
overkant hadden bereikt, kwamen ze in het land Gennézaret;
daar legden ze aan. **54** Nauwelijks waren ze uit de boot gegaan,
of men had Hem herkend. **55** En men liep die hele landstreek af;
en als men hoorde, dat Hij ergens was, begon men de zieken op
hun bedden daarheen te dragen. **56** Waar Hij ook kwam, in
dorpen, steden of gehuchten, daar legden ze de zieken neer

op de pleinen, en baden Hem, dat ze enkel de zoom van zijn
kleed mochten aanraken. En allen, die Hem aanraakten, werden
genezen.

7 Toen kwamen de farizeën en sommige schriftgeleerden. die
van Jerusalem waren gekomen, gezamenlijk naar Hem toe. **2** Zij
zagen, dat enigen van zijn leerlingen brood aten met onreine, dat
is met ongewassen handen. **3** De farizeën toch en alle Joden
eten niet, zonder zich de vingertoppen te hebben gewassen,
getrouw aan de overlevering der ouden; **4** en ze eten niets van
de markt, zonder het eerst te besprenkelen; en vele andere
dingen zijn er, die ze krachtens overlevering te onderhouden
hebben, zoals het wassen van drinkbekers, kannen en koperen
vaten. **5** De farizeën en de schriftgeleerden vroegen Hem dus:
Waarom gedragen uw leerlingen zich niet naar de overlevering
der ouden, en eten ze brood met onreine handen? **6** Hij sprak
tot hen: Huichelaars; terecht heeft Isaias over u geprofeteerd,
zoals er geschreven staat: Dit volk eert Mij met de lippen, maar
hun hart is verre van Mij; **7** ze eren Mij tevergeefs, daar ze
leerstellingen voordragen, die menselijke geboden zijn. **8** Gods
gebod verwaarloost gij, maar aan de overlevering der mensen
houdt gij vast. **9** Nog sprak Hij tot hen: Het staat u fraai, Gods
gebod te verkrachten, om uw overlevering door te zetten. **10**
Want Moses heeft gezegd: "Eer uw vader en moeder", en: "Wie
vader of moeder vloekt, moet sterven." **11** Gij echter zegt: Zo
iemand tot vader en moeder zegt: "Korban (dat is offergave) is
alles, waarmee ik u van dienst zou kunnen zijn", **12** dan mag
hij volgens u niets meer voor zijn vader of moeder doen. **13**
Zo verkracht gij Gods woord door uw overlevering, die gij blijft
leren. En dergelijke dingen doet gij bij hopen. **14** Hij riep de

schare weer naar Zich toe, en sprak tot hen: Hoort allen naar
Mij, en verstaat het goed! **15** Niets kan den mens verontreinigen,
wat van buitenaf in hem binnenkomt; maar wat er uitgaat van
den mens, dat verontreinigt den mens. **16** Zo iemand oren
heeft om te horen, hij hore! **17** Toen Hij nu van het volk was
weggegaan en thuis was gekomen, vroegen zijn leerlingen Hem
naar de zin der parabel. **18** En Hij sprak tot hen: Zijt ook gij nog
zonder begrip? Begrijpt gij dan niet, dat niets den mens kan
verontreinigen, wat van buitenaf in hem binnenkomt? **19** Want
het komt niet in zijn hart, maar in de buik, en het gaat weer uit
op zekere plaats. Hij verklaarde dus alle spijzen voor rein. **20** En
Hij ging voort: Wat er uitgaat van den mens, dat verontreinigt
den mens. **21** Want van binnenaf, uit het hart der mensen,
komen de slechte gedachten voort, ontucht, diefstal, moord, **22**
echtbreuk, gierigheid, boosaardigheid, bedrog, wellust, afgunst,
godslastering, hoogmoed, lichtzinnigheid. **23** Al die boze dingen
komen van binnenaf, en verontreinigen den mens. **24** Toen
stond Hij op, en vertrok vandaar naar de streek van Tyrus. Daar
ging Hij een huis binnen, maar wilde niet, dat iemand het wist.
Toch kon Hij niet verborgen blijven. **25** Want een vrouw, wier
dochtertje door een onreinen geest was bezeten, kwam, zodra
ze van Hem had gehoord, naar Hem toe, en wierp zich aan zijn
voeten neer. **26** De vrouw was een heiden, van syrofenicische
afkomst. Ze bad Hem, den duivel uit haar dochter te drijven. **27**
Jesus zeide tot haar: Laat eerst de kinderen verzadigd worden;
het is niet goed, het brood der kinderen te nemen, en het voor
de hondjes te werpen. **28** Maar ze gaf Hem ten antwoord: Jawel,
Heer: de hondjes onder de tafel eten toch ook van de kruimels
der kinderen. **29** Toen sprak Hij tot haar: Om zo'n woord moogt

ge gaan; de duivel heeft uw dochter verlaten. **30** Ze ging naar
huis, en vond het meisje te bed liggen; de duivel was uitgegaan.
31 Toen Hij weer uit de streek van Tyrus vertrok, ging Hij over
Sidon naar het meer van Galilea, midden in het gebied der
Dekápolis. **32** Daar bracht men een doofstomme naar Hem toe,
en smeekte Hem, dien de hand op te leggen. **33** Hij nam hem
ter zijde buiten de kring van de menigte, stak de vingers in zijn
oren, spuwde, en raakte zijn tong daarmee aan. **34** Hij zag op
naar de hemel, slaakte een zucht, en zeide tot hem: Effetá, dat
is: ga open. **35** En terstond werden zijn oren geopend, en de
band van zijn tong werd losgemaakt, en hij sprak goed. **36** Hij
verbood hun, het iemand te zeggen. Maar hoe strenger Hij het
hun verbood, des te luider ze het vertelden. **37** Ze stonden ten
hoogste verbaasd, en ze zeiden: Hij heeft alles wél gedaan; de
doven doet Hij horen, en de stommen doet Hij spreken.

8 In die dagen, toen er weer een grote schare bijeen was, en
deze niet te eten had, riep Hij zijn leerlingen, en zeide tot hen: **2**
Ik heb medelijden met de schare; want reeds drie dagen zijn ze
bij Mij, en ze hebben niets te eten. **3** Zo Ik ze hongerig naar huis
laat gaan. zullen ze onderweg bezwijken; want sommigen van
hen zijn van verre gekomen. **4** Zijn leerlingen antwoordden Hem:
Hoe zou men ze hier, in een woestijn, genoeg brood kunnen
geven? **5** Hij vroeg hun: Hoeveel broden hebt gij? Ze zeiden:
Zeven. **6** Toen beval Hij de schare, zich neer te zetten op de
grond. Hij nam de zeven broden, sprak een dankzegging uit,
brak ze, en gaf ze aan zijn leerlingen, om ze hun aan te bieden.
En ze reikten ze uit aan het volk. **7** Ook hadden ze enkele
visjes; Hij sprak er de zegen over uit, en beval ook deze aan te
bieden. **8** Ze aten, en werden verzadigd; en ze zamelden de

overgeschoten brokken bijeen: zeven korven vol. **9** Er waren
daar ongeveer vier duizend mannen. Toen liet Hij ze gaan. **10**
Onmiddellijk daarna ging Hij met zijn leerlingen in de boot, en
begaf Hij zich naar de streek van Dalmanoeta. **11** Nu kwamen
de farizeën, en begonnen met Hem te twisten: ze eisten van
Hem een teken uit de hemel, om Hem op de proef te stellen. **12**
Hij zeide met een diepe zucht: Wat, eist dit geslacht een teken?
Voorwaar, Ik zeg u: aan dit geslacht zal geen teken worden
gegeven. **13** Hij verliet ze, ging weer de boot in, en voer naar
de overzijde terug. **14** Maar ze hadden vergeten brood mee te
nemen, zodat ze niet meer dan één brood bij zich aan boord
hadden. **15** Toen vermaande Hij hen, en zeide: Let op, en wacht
u voor het zuurdeeg der farizeën en voor het zuurdeeg van
Herodes! **16** Ze redeneerden onder elkander, dat het was, omdat
ze geen brood bij zich hadden. **17** Jesus merkte het, en sprak
tot hen: Wat bespreekt gij toch met elkander; dat gij geen brood
hebt? Hebt gij nu nog geen verstand of begrip? Is uw hart soms
verstokt? **18** Gij hebt ogen, en toch ziet gij niet; oren, en toch
hoort gij niet? Weet gij dan niet meer, **19** hoeveel korven vol
brokken gij hebt verzameld, toen Ik de vijf broden brak voor
vijf duizend man? Ze zeiden Hem: Twaalf. **20** En bij de zeven
broden voor de vier duizend man, hoeveel manden met brokken
hebt gij toen wel verzameld? Ze zeiden Hem: Zeven. **21** En
Hij sprak tot hen: En nòg begrijpt gij het niet? **22** Zo kwamen
ze te Betsáida aan. Daar bracht en een blinde naar Hem toe,
en verzocht Hem, dien aan te raken. **23** Hij vatte den blinde
bij de hand, en leidde hem buiten het dorp; Hij deed speeksel
op zijn ogen, legde Hem de handen op, en vroeg hem: Ziet
ge iets? **24** Hij begon te kijken, en sprak: Ik zie mensen: als

bomen zie ik ze gaan. **25** Toen legde Hij opnieuw de handen op
zijn ogen; en nu zag hij scherper. Hij was genezen, zodat hij
alles duidelijk zag. **26** Hij zond hem naar huis, en zeide: Ga het
dorp zelfs niet in. **27** Daarna ging Jesus met zijn leerlingen naar
de dorpen van Cesarea Filippi. Onderweg ondervroeg Hij zijn
leerlingen, en zeide tot hen: Wien zeggen de mensen, dat Ik
ben? **28** Ze zeiden Hem: Johannes de Doper; anderen: Elias;
anderen weer: één der profeten. **29** Nu vroeg Hij hun: Maar
gij, wie zegt gij, dat Ik ben? Petrus antwoordde Hem: Gij zijt
de Christus. **30** En Hij gebood hun ten strengste, hierover met
niemand te spreken. **31** Toen begon Hij ze te onderrichten, dat
de Mensenzoon veel zou moeten lijden, en verworpen moest
worden door de oudsten, opperpriesters en schriftgeleerden; dat
Hij moest worden gedood, en na drie dagen zou verrijzen. **32**
Onbewimpeld sprak Hij er over. Petrus trok Hem ter zijde, en
begon Hem tegen te spreken. **33** Maar Hij keerde zich om, zag
zijn leerlingen aan, bestrafte Petrus, en sprak: Ga weg van Mij,
satan! Want ge zijt niet bedacht op wat God wil, maar slechts
op wat de mensen willen. **34** Nu riep Hij de schare met zijn
leerlingen bijeen, en sprak tot hen: Zo iemand mijn volgeling wil
zijn, dan moet hij zichzelf verloochenen, zijn kruis opnemen, en
Mij volgen. **35** Want wie zijn leven wil redden, zal het verliezen;
maar wie zijn leven verliest om Mij en om het Evangelie, zal het
redden. **36** Wat baat het den mens, zo hij de hele wereld wint,
maar schade lijdt aan zijn ziel? **37** Of wat zal een mens in ruil
geven voor zijn ziel? **38** Want wie zich schaamt over Mij en mijn
woorden bij dit overspelig en zondig geslacht, over hem zal zich
ook de Mensenzoon schamen, als Hij in de heerlijkheid van zijn
Vader komt, te zamen met de heilige engelen.

9 Nog sprak Hij tot hen: Voorwaar, Ik zeg u: Daar zijn er onder
de hier aanwezigen, die de dood niet zullen smaken, voordat ze
het koninkrijk Gods hebben zien komen in kracht. **2** Zes dagen
later nam Jesus Petrus, Jakobus en Johannes met zich mee,
en bracht ze heel afzonderlijk op een hoge berg. En Hij werd
voor hun ogen van gedaante veranderd. **3** Zijn klederen werden
blinkend en wit, zoals geen bleker op aarde ze wit kan maken.
4 Elias en Moses verschenen hun, en spraken met Jesus. **5**
Toen nam Petrus het woord, en zei tot Jesus: Rabbi, het is ons
goed, hier te zijn; laat ons drie tenten opslaan, één voor U, één
voor Moses, en één voor Elias. **6** Hij wist niet goed wat hij
zeide; want ze waren met schrik bevangen. **7** Nu kwam er een
wolk, die hen overschaduwde, en uit de wolk klonk een stem:
Deze is mijn geliefde Zoon, luistert naar Hem! **8** Op hetzelfde
ogenblik keken ze rond, maar zagen niemand meer bij zich dan
Jesus alleen. **9** En terwijl ze afdaalden van de berg, verbood Hij
hun, aan iemand te vertellen wat ze hadden gezien, voordat
de Mensenzoon van de doden was opgestaan. **10** Ze hielden
zich aan dat woord. Toch vroegen ze onder elkander, wat het
beduidde: op te staan van de doden. **11** Ze ondervroegen Hem
dus: Waarom zeggen de farizeën en schriftgeleerden dan, dat
eerst Elias komen moet? **12** Hij gaf hun ten antwoord: Zeker,
Elias komt ook eerst, om alles te herstellen. Maar hoe staat er
over den Mensenzoon geschreven? Dat Hij veel zal lijden en
veracht zal worden. **13** En Ik zeg u: Elias is reeds gekomen;
maar ze hebben met hem gedaan wat ze wilden, gelijk van
hem geschreven staat. **14** Toen zij nu bij de andere leerlingen
kwamen, zagen zij hen omringd van een talrijke schare, en van
schriftgeleerden, die met hen twistten. **15** Zodra het volk Hem

zag, liep het verbaasd naar Hem toe, om Hem te begroeten. **16**
Hij vroeg hun: Waarom twist gij met hen? **17** Een uit de menigte
antwoordde Hem: Meester, ik heb mijn zoon tot U gebracht,
die van een stommen geest is bezeten. **18** Wanneer hij hem
aangrijpt, dan werpt hij hem neer; dan schuimbekt hij, knarst met
de tanden, en verstijft. Ik heb uw leerlingen verzocht, hem uit te
drijven: maar ze konden het niet. **19** Hij antwoordde hun: O
ongelovig geslacht, hoelang nog zal Ik bij u zijn, hoelang nog zal
Ik u dulden? Brengt hem hier bij Mij! **20** Ze brachten hem. Zodra
de geest Hem zag, deed hij den knaap de stuipen krijgen; hij
viel op de grond, en wentelde zich schuimbekkend rond. **21**
Hij vroeg aan zijn vader: Hoe lang heeft hij dit al, dat hem dit
overkomt? Deze zeide: Van kindsbeen af; **22** dikwijls werpt hij
hem in het vuur of in het water om hem te doden. Ach, indien
het U mogelijk is, help ons dan, uit medelijden met ons. **23**
Jesus sprak tot hem: Hoe; indien het U mogelijk is? Alles is
mogelijk voor hem die gelooft. **24** Aanstonds riep de vader van
den knaap onder tranen uit: Ik geloof; kom mijn ongeloof te hulp.
25 En daar Jesus zag, dat het volk tezamen liep, gebood Hij
den onreinen geest, en zeide hem: Stomme en dove geest,
Ik gebied u, ga van hem uit, en keer niet meer bij hem terug.
26 Schreeuwend en onder hevige stuiptrekkingen ging hij van
hem uit; de knaap zag er uit als een lijk, zodat velen zeiden, dat
hij gestorven was. **27** Maar Jesus vatte hem bij de hand, en
richtte hem op; en hij stond overeind. **28** Toen Hij thuis was
gekomen, vroegen zijn leerlingen Hem, terwijl zij alleen waren:
Waarom konden wij hem niet uitdrijven? **29** Hij zei hun: Dit soort
kan alleen met gebed worden uitgedreven. **30** Zij vertrokken
vandaar, en reisden Galilea door. Maar Hij wilde niet, dat iemand

het wist; **31** want Hij onderrichtte zijn leerlingen. Hij sprak tot
hen: De Mensenzoon wordt overgeleverd in de handen der
mensen; ze zullen Hem doden, maar na zijn dood zal Hij de
derde dag verrijzen. **32** Ze begrepen dit niet: toch durfden ze
Hem niet ondervragen. **33** Zij kwamen te Kafárnaum terug.
En thuis gekomen, vroeg Hij hun: Waarover hebt gij onderweg
gesproken? **34** Ze zwegen; want ze hadden onderweg met
elkander getwist, wie de grootste zou zijn. **35** Hij zette Zich neer,
riep de twaalf, en sprak tot hen: Zo iemand de eerste wil zijn,
dan moet hij de laatste van allen zijn, en de dienaar van allen.
36 Nu nam Hij een kind, plaatste het in hun midden, omhelsde
het, en zei hun: **37** Wie een van zulke kinderen opneemt in mijn
Naam, hij neemt Mij op; en wie Mij opneemt, neemt Mij niet op,
maar Hem die Mij gezonden heeft. **38** Johannes zeide tot Hem:
Meester, we hebben iemand, die ons niet volgt, duivels zien
uitdrijven in uw Naam; we hebben het hem verboden, omdat hij
zich niet bij ons aansluit. **39** Maar Jesus sprak: Verbiedt het
hem niet; want er is niemand, die een wonder verricht in mijn
Naam, en onmiddellijk daarop Mij kan honen. **40** Wie niet tegen
ons is, hij is voor ons. **41** En wie u een beker water te drinken
geeft, juist omdat gij van Christus zijt, voorwaar Ik zeg u: Hij zal
zijn loon niet missen. **42** Wie ergernis geeft aan een van deze
kleinen, die in Mij geloven, het ware hem beter, dat hem een
zware molensteen om de hals werd gehangen, en hij zo in de
zee werd geworpen. **43** Zo uw hand u ergert, houw ze af. Het is
beter, verminkt het Leven binnen te gaan, dan met twee handen
naar de hel te gaan, naar het onuitblusbaar vuur, **(Geenna g1067)**
45 En zo uw voet u ergert, houw hem af. Het is beter, kreupel het
Leven binnen te gaan, dan met beide voeten in de hel te worden

geworpen, in het onuitblusbaar vuur, **(Geenna g1067)** **46** waar hun
worm niet sterft, en het vuur niet gedoofd wordt. **47** En zo uw
oog u ergert, ruk het uit. Het is beter met één enkel oog het
koninkrijk Gods binnen te gaan, dan met twee ogen in de hel te
worden geworpen, **(Geenna g1067)** **48** waar hun worm niet sterft,
en het vuur niet gedoofd wordt. **49** Allen moeten inderdaad met
vuur worden gezouten. **50** Het zout is goed: als echter het zout
smakeloos wordt, waar zult gij het dan mee zouten? Behoudt
het zout in u, en leeft in vrede onder elkander.

10 Toen vertrok Hij vandaar, en ging naar het gebied van Judea
en naar het Overjordaanse. En weer kwam er veel volk naar
Hem toe, en onderwees Hij hen, zoals Hij gewoon was. **2** Ook
de farizeën kwamen naar Hem toe, en vroegen, om Hem op de
proef te stellen, of een man zijn vrouw mag verstoten. Hij gaf
hun ten antwoord: **3** Wat heeft Moses u geboden? **4** Ze zeiden:
Moses heeft toegestaan, een scheidingsbrief te schrijven, en
haar zó te verstoten. **5** Jesus antwoordde hun: Om de hardheid
van uw gemoed heeft Moses u deze wet gegeven; **6** maar van
de aanvang der schepping af, heeft God hen man en vrouw
gemaakt; **7** daarom zal de mens vader en moeder verlaten, **8**
en de twee zullen één vlees zijn. Ze zijn dus geen twee meer,
maar één vlees. **9** Wat dus God heeft verenigd, dat scheide
geen mens. **10** Thuis ondervroegen zijn leerlingen Hem hierover
opnieuw. **11** En Hij sprak tot hen: Wie zijn vrouw verstoot, en
een andere huwt, begaat echtbreuk tegen haar. **12** En wanneer
een vrouw haar man verlaat en een anderen huwt, begaat ze
echtbreuk. **13** Nu bracht men kinderen naar Hem toe, opdat
Hij ze zou aanraken. Maar de leerlingen wezen ze af. **14** Toen
Jesus dit zag, werd Hij verstoord, en sprak Hij tot hen: Laat

de kinderen tot Mij komen, en houdt ze niet tegen; want het
koninkrijk Gods is voor hen, die zijn zoals zij. **15** Voorwaar, Ik
zeg u: Wie het koninkrijk Gods niet aanneemt als een kind, zal
er niet ingaan. **16** En Hij omhelsde ze, legde hun de handen
op, en zegende hen. **17** En toen Hij Zich op weg begaf, kwam
iemand toegelopen, knielde voor Hem neer, en vroeg Hem:
Goede Meester, wat moet ik doen, om het eeuwige leven te
verkrijgen? **(aiōnios g166)** **18** Jesus sprak tot hem: Waarom noemt
ge Mij goed? Niemand is goed, dan God alleen. **19** Ge kent de
geboden: Gij zult niet doden; gij zult geen overspel doen; gij
zult niet stelen; gij zult geen valse getuigenis geven; gij zult
niemand te kort doen; eer uw vader en moeder. **20** Hij gaf hem
ten antwoord: Meester, dit heb ik allemaal van mijn jeugd af
onderhouden. **21** Toen zag Jesus hem teder aan, en sprak tot
hem: Eén ding ontbreekt u nog. Ga heen, verkoop wat ge bezit,
en geef het aan de armen; en ge zult een schat in de hemel
bezitten. Kom dan, en volg Mij. **22** Maar hij werd ontstemd bij
dat woord, en ging treurig heen; want hij had veel bezittingen.
23 Nu zag Jesus om Zich heen, en sprak tot zijn leerlingen: Hoe
moeilijk toch zullen zij, die rijkdommen bezitten, het koninkrijk
Gods binnengaan. **24** De leerlingen waren verbaasd over zijn
woorden. Maar Jesus hernam, en zeide tot hen: Kinderen, hoe
moeilijk is het toch, het koninkrijk Gods binnen te gaan! **25** Een
kameel gaat makkelijker door het oog van een naald, dan een
rijke in het koninkrijk Gods. **26** Toen waren ze nog meer ontsteld,
en zeiden bij zichzelf: Wie kan dan zalig worden? **27** Jesus zag
hen aan, en sprak: Bij de mensen is het onmogelijk, maar niet
bij God; want bij God is alles mogelijk. **28** Nu nam Petrus het
woord, en zei: Zie, wij hebben alles verlaten, en zijn U gevolgd.

29 Jesus sprak: Voorwaar, Ik zeg u: Er is niemand, die huis,
broers of zusters, vader of moeder, kinderen of akkers om Mij en
om het evangelie verlaat, **30** of hij zal ontvangen: nu in deze
wereld, zij het ook te midden van vervolgingen, het honderdvoud
van huizen, broers, zusters, moeders, kinderen en akkers; en in
de toekomstige wereld het eeuwige leven. **(aiōn g165, aiōnios g166)**
31 Veel eersten zullen laatsten zijn, en laatsten zullen eersten
zijn. **32** Zij waren nu op weg naar Jerusalem; Jesus ging voor
hen uit, en zij volgden Hem, ontsteld en bevreesd. Hij nam de
twaalf weer om Zich heen, en begon hun te zeggen, wat er met
Hem zou gebeuren. **33** Ziet, wij gaan naar Jerusalem op, en de
Mensenzoon zal worden overgeleverd aan de opperpriesters
en schriftgeleerden; en ze zullen Hem ter dood veroordelen.
Ze zullen Hem overleveren aan de heidenen; **34** men zal Hem
bespotten, bespuwen, geselen en doden; maar na drie dagen
zal Hij verrijzen. **35** Nu kwamen Jakobus en Johannes, de zonen
van Zebedeüs, naar Hem toe, en zeiden: Meester, we wensen,
dat Gij voor ons doet, wat we U willen vragen. **36** Hij zeide hun:
Wat wenst gij, dat Ik voor u doe? **37** Ze zeiden: Verleen ons, dat
wij in uw heerlijkheid mogen zitten, de één aan uw rechter-,
de ander aan uw linkerhand. **38** Jesus sprak tot hen: Gij weet
niet, wat gij vraagt. Kunt gij de kelk drinken, die Ik drink; of het
doopsel ontvangen, waarmee Ik gedoopt word? **39** Ze zeiden
Hem: Dat kunnen we. Jesus sprak tot hen: Gij zult wel de kelk
drinken, die Ik drink, en het doopsel ontvangen, waarmee Ik
gedoopt word; **40** maar zitten aan mijn rechter- of linkerhand kan
Ik niet geven; dit is voor hem, wien het bereid is. **41** Toen de tien
anderen dit hoorden, werden ze verontwaardigd op Jakobus
en Johannes. **42** Maar Jesus riep hen naar Zich toe, en sprak

tot hen: Gij weet, dat zij, die als vorsten worden beschouwd,
over de volkeren heersen, en dat hun rijksgroten ze hun macht
laten voelen. **43** Zó moet het niet zijn onder u; maar wie onder
u groot wil worden, moet uw dienaar zijn; **44** en wie onder u
de eerste wil zijn, moet aller dienstknecht wezen. **45** Ook de
Mensenzoon is niet gekomen om gediend te worden, maar om
te dienen, en zijn leven te geven tot losprijs voor velen. **46** Nu
kwamen zij te Jericho aan. En toen Hij Jericho verliet, vergezeld
van zijn leerlingen en een talrijke menigte, zat er een blinde
bedelaar langs de weg: Bartimeüs, de zoon van Timeüs. **47**
Zodra hij hoorde, dat het Jesus van Názaret was. begon hij hard
te roepen: Jesus, Zoon van David, ontferm U mijner! **48** Velen
vielen tegen hem uit, om hem tot zwijgen te brengen. Maar hij
riep nog harder: Zoon van David, ontferm U mijner! **49** Jesus
bleef staan, en sprak: Roept hem hier. Ze riepen den blinde, en
zeiden tot hem: Houd moed, sta op; Hij roept u. **50** Hij wierp zijn
mantel weg, sprong overeind, en ging naar Jesus toe. **51** Jesus
sprak tot hem: Wat wilt ge, dat Ik voor u doe? De blinde zeide
Hem: Rabboni, dat ik zien zal. **52** En Jesus sprak tot hem: Ga;
uw geloof heeft u gered. En aanstonds zag hij weer, en volgde
Hem op zijn weg.

11 Toen zij Jerusalem naderden, bij Bétfage en Betánië op de
Olijfberg, zond Hij twee van zijn leerlingen vooruit, **2** en zei tot
hen: Gaat naar het dorp, dat tegenover u ligt. Zodra ge daar
binnenkomt, zult ge er een veulen vinden vastgebonden, waarop
nog geen mens heeft gezeten; maakt het los, en brengt het hier.
3 Zo iemand u zegt: Wat doet ge daar? zegt dan: de Heer heeft
het nodig, maar Hij stuurt het dadelijk hier terug. **4** Ze gingen
heen, en vonden een veulen, vastgebonden voor de deur buiten

op straat; en ze maakten het los. **5** Enige omstanders zeiden tot
hen: Wat hebt ge dat veulen los te maken? **6** Ze antwoordden
hun, zoals Jesus hun bevolen had; en men liet ze begaan **7**
Ze brachten het veulen bij Jesus, en legden er hun mantels
op; en Hij zette Zich daarop neer. **8** Nu spreidden velen hun
mantels over de weg, en anderen de groene twijgen, die ze
op de velden hadden gekapt. **9** En zij, die voorop gingen en
volgden, riepen: Hosanna! **10** Gezegend die komt in de naam
des Heren; Gezegend het rijk van onzen vader David, dat komt;
Hosanna in den hogen! **11** Zo trok Hij Jerusalem en de tempel
binnen. En toen Hij alles had afgezien, en het intussen laat
was geworden, keerde Hij met de twaalf naar Betánië terug.
12 Toen zij de volgende dag uit Betánië vertrokken, kreeg Hij
honger. **13** Van verre zag Hij een vijgeboom, die in het blad
stond: Hij ging er heen, om te zien, of Hij er misschien iets aan
kon vinden. Maar toen Hij er bij kwam, vond Hij er niets dan
bladeren aan; want het was de tijd der vijgen niet. **14** En Hij
sprak tot hem: Nooit in der eeuwigheid eet iemand nog vruchten
van u! Zijn leerlingen hoorden het. **(aiōn g165)** **15** Zij kwamen in
Jerusalem. Hij ging de tempel binnen, en begon er allen uit te
drijven, die in de tempel verkochten en kochten; Hij smeet de
tafels der wisselaars en de stoelen der duivenverkopers omver,
16 en liet niet toe, dat nog iemand koopwaar door de tempel
droeg. **17** En Hij leerde aldus: Staat er niet geschreven: "Mijn
huis zal heten een huis van gebed voor alle volkeren; maar
gij hebt er een rovershol van gemaakt". **18** De opperpriesters
en schriftgeleerden hoorden het, en zochten een middel om
Hem te doden; want ze waren bang voor Hem, daar al het
volk in bewondering stond voor zijn leer. **19** Tegen de avond

verlieten ze de stad. **20** De volgende morgen kwamen zij langs
de vijgeboom, en zagen, dat hij van de wortel af was verdord. **21**
Petrus herinnerde zich het gebeurde, en sprak tot Hem: Rabbi,
zie eens: de vijgeboom, die Gij gevloekt hebt, is verdord. **22**
Jesus gaf hun ten antwoord: Hebt Godsgeloof! **23** Voorwaar, Ik
zeg u: Zo iemand zegt tot deze berg: Hef u op, en werp u in zee;
als hij niet twijfelt in zijn hart, maar gelooft, dat er gebeurt wat hij
zegt, dan zal het gebeuren. **24** Daarom zeg Ik u: Zo gij iets
vraagt in het gebed, gelooft dan, dat gij het verkrijgt; en gij zult
het verkrijgen. **25** Maar wanneer gij staat te bidden, en gij iets
tegen iemand hebt, vergeeft het dan: opdat uw Vader, die in de
hemel is, ook u uw zonden vergeeft. **27** Zo kwamen zij weer
in Jerusalem terug. En terwijl Hij rondwandelde in de tempel,
traden de opperpriesters, schriftgeleerden en oudsten op Hem
toe, **28** en zeiden tot Hem: Met wat recht doet Gij dit alles; of wie
heeft U het recht gegeven, om dit te doen? **29** Jesus sprak tot
hen: Ook Ik zal U één vraag stellen; zo gij Mij daarop antwoordt,
dan zal ook Ik u zeggen, met welk recht Ik dit alles doe. **30** Was
het doopsel van Johannes van de hemel of van de mensen?
Antwoordt Mij! **31** Ze overlegden bij zichzelf: Zo we zeggen: "van
de hemel", dan zal Hij antwoorden: waarom hebt gij hem dan
niet geloofd? **32** Zouden we zeggen: "van de mensen"? .... Maar
ze waren bang voor het volk; want allen hielden Johannes voor
een echten profeet. **33** Ze gaven dus Jesus ten antwoord: We
weten het niet. Nu sprak Jesus tot hen: Dan zeg Ik u evenmin,
met welk recht Ik dit alles doe.

12 Toen begon Hij tot hen in parabels te spreken: Een man
plantte een wijngaard, omringde hem met een muur, groef er
een wijnpers in, en bouwde er een toren op. Daarna verpachtte

hij hem aan landbouwers, en vertrok naar het buitenland. **2** Op
de vastgestelde tijd zond hij een knecht naar de landbouwers,
om van de landbouwers zijn deel der vruchten van de wijngaard
in ontvangst te nemen. **3** Maar ze grepen en sloegen hem, en
zonden hem met lege handen heen. **4** Weer stuurde hij hun een
anderen knecht; dien sloegen ze op het hoofd, en beledigden
hem. **5** Nog eens stuurde hij een andere; en hem doodden
ze. Zo nog verschillende anderen; den een sloegen ze, den
ander doodden ze. **6** Nu had hij enkel nog zijn geliefden zoon.
Ten laatste zond hij ook dezen tot hen, en sprak: Voor mijn
zoon zullen ze wel ontzag hebben. **7** Maar die landbouwers
zeiden tot elkander: Dat is de erfgenaam; komt, laten we hem
doden, dan zullen wij de erfenis krijgen. **8** Ze grepen hem vast,
doodden hem, en wierpen hem buiten de wijngaard. **9** Wat zal
nu de heer van de wijngaard doen? Hij zal de landbouwers
gaan verdelgen, en de wijngaard aan anderen geven. **10** Hebt
gij dit Schriftwoord niet gelezen: De steen, die de bouwlieden
hebben verworpen, Is de hoeksteen geworden; **11** De Heer
heeft het gedaan: Een wonder is het in onze ogen. **12** Toen
zochten ze zich van Hem meester te maken; maar ze vreesden
het volk. Want ze begrepen, dat Hij met de parabel hen had
bedoeld. Ze lieten Hem met rust, en gingen heen. **13** Daarop
zonden ze enige farizeën en herodianen op Hem af, om Hem in
zijn eigen woorden te verstrikken. **14** Ze kwamen, en zeiden
tot Hem: Meester, we weten, dat Gij oprecht zijt, en niemand
naar de ogen ziet; want Gij kent geen aanzien des persoons,
maar leert naar waarheid de weg van God. Is het geoorloofd,
den keizer belasting te betalen, of niet; moeten we betalen,
of niet? **15** Maar Hij doorzag hun list, en sprak tot hen: Wat

stelt gij Mij op de proef? Laat Mij eens een tienling zien. **16** Ze brachten er een. Hij zei hun: Wiens beeld en randschrift is dit? Ze zeiden Hem: Van den keizer. **17** Jesus sprak tot hen: Geeft dan den keizer, wat den keizer toekomt; en geeft aan God, wat God toekomt. En ze stonden verbaasd over Hem. **18** Ook de sadduceën, die de verrijzenis loochenen, kwamen op Hem af. Ze ondervroegen Hem: **19** Meester, Moses heeft ons voorgeschreven, dat, wanneer iemands broer komt te sterven en een vrouw zonder kinderen achterlaat, zijn broer dan de vrouw moet nemen, en nakomelingschap voor zijn broer moet verwekken. **20** Nu waren er zeven broers. De eerste nam een vrouw, en stierf zonder kinderen na te laten. **21** De tweede nam haar, en stierf; en ook deze liet geen kinderen na. Zo ook de derde, **22** en alle zeven, zonder kinderen na te laten. Het laatst van allen stierf de vrouw. **23** Wien van hen zal zij nu bij de verrijzenis, wanneer ze zullen opstaan, als vrouw toebehoren? Alle zeven hebben haar immers tot vrouw gehad. **24** Jesus sprak tot hen: Zoudt gij niet in dwaling zijn, omdat gij de Schriften niet kent, en evenmin de kracht van God? **25** Want wanneer men opstaat van de doden, dan huwt men niet, noch wordt men gehuwd, maar dan zal men zijn als engelen in de hemel. **26** En wat nu de verrijzenis der doden betreft, hebt gij in het boek van Moses bij het braambosverhaal niet gelezen, hoe God tot hem sprak: "Ik ben de God van Abraham, de God van Isaäk, de God van Jakob"? **27** Hij is toch geen God van doden, maar van levenden. Gij verkeert in grote dwaling. **28** Een der schriftgeleerden hoorde hun woordenwisseling, en kwam naderbij. Daar hij inzag, dat Hij hun goed had geantwoord, vroeg hij Hem: Wat is het allereerste gebod? **29** Jesus antwoordde

hem: Het eerste is: Hoor Israël; de Heer, onze God, is de énige
Heer; **30** gij zult den Heer uw God beminnen met heel uw hart,
met heel uw ziel, met heel uw verstand en met heel uw kracht.
31 Het tweede is dit: Gij zult uw naaste beminnen als uzelf.
Groter dan deze geboden is er geen. **32** De schriftgeleerde zeide
Hem: Juist, Meester, Gij hebt naar waarheid gezegd, dat Hij één
is, en dat er geen andere bestaat buiten Hem; **33** en dat Hem te
beminnen met heel het hart en heel het verstand en met heel de
kracht, en den naaste te beminnen als zichzelf, veel beter is dan
alle brand- en slachtoffers. **34** Daar Jesus zag, dat hij verstandig
geantwoord had, sprak Hij tot hem: Ge zijt niet ver van het
koninkrijk Gods. Toen durfde niemand Hem meer ondervragen.
35 Nu nam Jesus het woord, en sprak bij zijn onderricht in de
tempel: Hoe kunnen de schriftgeleerden zeggen, dat de Christus
de zoon van David is? **36** David zelf heeft in den Heiligen Geest
gezegd: "De Heer heeft gesproken tot mijn Heer: Zet U aan mijn
rechterhand, Totdat Ik uw vijanden leg Als een voetbank voor uw
voeten." **37** David zelf noemt Hem dus Heer; hoe is Hij dan zijn
zoon? En de grote menigte luisterde graag naar Hem. **38** Nog
sprak Hij bij zijn onderricht: Wacht u voor de schriftgeleerden,
die er van houden, in lange gewaden rond te lopen, en op de
markt te worden begroet; **39** die de eerste zetels begeren in de
synagogen, en de eerste plaatsen aan de gastmalen; **40** die het
goed der weduwen verslinden, en voor de schijn lange gebeden
verrichten. Ze zullen des te strenger worden gevonnist. **41** En
daar Hij tegenover de offerkist zat, zag Hij, hoe de menigte geld
in de offerkist stortte. Een aantal rijken wierpen er veel in: **42**
maar er kwam ook een arme weduwe, die er twee penningen,
dat is een vierling, in deed. **43** Hij riep zijn leerlingen, en sprak

tot hen: Voorwaar, Ik zeg u: Deze arme weduwe heeft meer in
de offerkist gestort dan alle anderen. **44** Want allen hebben van
hun overvloed geofferd, maar zij heeft van haar armoede alles
gegeven, wat ze bezat, haar hele vermogen.

13 Toen Hij daarop de tempel verliet, zei een zijner leerlingen
tot Hem: Zie, Meester, wat een stenen, en wat een gebouwen!
2 Jesus sprak tot hem: Ziet ge al die grote gebouwen? Er
zal geen steen op de andere blijven, maar alles zal worden
verwoest. **3** En toen Hij op de Olijfberg tegenover de tempel
zat, ondervroegen Petrus, Jakobus, Johannes en Andreas Hem
afzonderlijk: **4** Zeg ons: wanneer zal dat gebeuren; en wat zal
het teken zijn, dat dit alles zal worden vervuld? Nu begon Jesus
hun te zeggen: **5** Past op, dat niemand u misleidt! **6** Want velen
zullen met mijn Naam optreden, en zeggen, dat Ik het ben;
en ze zullen er velen misleiden. **7** En wanneer gij zult horen
van oorlogen en oorlogsgeruchten, schrikt er niet van; want dit
moet allemaal wel gebeuren, maar het is het einde nog niet.
8 Volk zal opstaan tegen volk, en rijk tegen rijk; en er zullen
aardbevingen zijn en hongersnood, hier en elders. Maar dit
alles is slechts het begin van de weeën. **9** Weest op uw hoede.
Men zal u aan gerechtshoven overleveren, in synagogen zult
gij worden gegeseld, en voor landvoogden en koningen zult
gij terecht staan terwille van Mij, om getuigenis voor hen af
te leggen. **10** Doch eerst moet aan alle volken het evangelie
worden verkondigd. **11** En wanneer men u wegvoert en verraadt,
weest dan niet bezorgd, wat gij zult zeggen; maar spreekt, wat
u in dat uur zal worden ingegeven. Want niet gij zijt het, die
spreekt, maar de Heilige Geest. **12** De broer zal zijn broer ter
dood overleveren, en de vader zijn kind; de kinderen zullen

opstaan tegen hun ouders, en ze doden. **13** En gij zult gehaat
zijn bij allen om mijn naam; maar wie volhardt ten einde toe, zal
zalig worden. **14** Wanneer gij de gruwel der ontheiliging ziet
staan, waar hij niet staan mag, —die het leest, begrijpe het!
—laten zij, die in Judea zijn, dan naar de bergen vluchten; **15** en
wie op het dakterras is, dale niet af in het huis, en ga niet naar
binnen, om iets mee te nemen uit zijn huis; **16** en wie op het
veld is, kere niet terug, om zijn kleed te gaan halen. **17** Wee in
die dagen de zwangere en zogende vrouwen! **18** Bidt toch, dat
het niet in de winter gebeurt. **19** Want dat zullen dagen zijn van
ellende, zoals er nooit is geweest van het begin der wereld af,
die God heeft geschapen, tot heden toe, en zoals er ook nooit
meer zal zijn. **20** En zo de Heer die dagen niet had verkort, geen
mens bleef behouden; maar om de uitverkorenen, die Hij Zich
heeft gekozen, heeft Hij die dagen verkort. **21** Als dan iemand u
zegt: Zie, hier is de Christus; zie, Hij is ginds; gelooft het niet.
22 Want er zal menig valse-christus opstaan en tal van valse
profeten, en ze zullen tekenen en wonderen verrichten; zodat
als ‘t mogelijk was, ze zelfs de uitverkorenen zouden misleiden.
23 Weest op uw hoede! Ziet, Ik heb u alles voorspeld. **24** Maar in
die dagen, na die ellende, zal de zon worden verduisterd, en de
maan geen licht meer geven: **25** de sterren zullen van de hemel
vallen, en de krachten der hemelen zullen worden geschokt. **26**
Dan zal men den Mensenzoon op de wolken zien komen met
grote macht en majesteit. **27** Dan zal Hij zijn engelen zenden, en
Hij zal van de vier windstreken zijn uitverkorenen verzamelen,
van het einde der aarde tot aan het einde des hemels. **28** Leert
van de vijgeboom deze gelijkenis. Wanneer zijn twijg al zacht is
geworden, en de bladeren al ontspruiten, dan weet gij, dat de

zomer nabij is. **29** Zo ook, wanneer gij dit alles gebeuren ziet,
weet dan, dat het dicht voor de deur staat. **30** Voorwaar, Ik zeg
u: dit geslacht gaat niet voorbij, eer dit alles is geschied. **31**
Hemel en aarde zullen voorbijgaan, maar mijn woorden zullen
niet voorbijgaan. **32** Maar van die dag of dat uur weet niemand
iets af, zelfs niet de engelen in de hemel, noch de Zoon, maar
de Vader alleen. **33** Weest op uw hoede en waakt! Want gij weet
niet, wanneer de tijd daar is. **34** Het gaat er mee, als met een
mens, die naar het buitenland reisde, zijn huis verliet, en het
beheer aan zijn dienaars overdroeg; aan ieder gaf hij zijn taak,
en aan den deurwachter beval hij te waken. **35** Waakt dus, want
gij weet niet, wanneer de heer des huizes komt: ‘s avonds laat
of te middernacht, bij het hanengekraai of ‘s morgens vroeg. **36**
Hij komt onverwacht; moge hij u niet slapend vinden. **37** Wat Ik
ú zeg, dat zeg Ik aan allen: Waakt!

14 Twee dagen later was het Pasen, en het feest van de
ongedesemde broden. En de opperpriesters en schriftgeleerden
zochten naar een middel, om Hem met list gevangen te nemen,
en te doden. **2** Ze zeiden: Niet op het feest; er mocht eens
oproer komen onder het volk. **3** Terwijl Hij nu te Betánië was in
het huis van Simon den melaatse, en aanlag aan tafel, kwam er
een vrouw, die een albasten kruik vol echte, kostbare nardus
droeg; ze brak de kruik stuk, en goot de nardus uit over zijn
hoofd. **4** Sommigen werden er verontwaardigd over, en zeiden:
Waarom die verkwisting met de balsem? **5** Want deze balsem
had voor meer dan driehonderd tienlingen verkocht kunnen
worden, en aan de armen worden gegeven. En ze waren boos
op haar. **6** Maar Jesus sprak: Laat haar met rust! Waarom valt
gij haar lastig? Ze heeft een goed werk aan Mij gedaan. **7** Want

de armen hebt gij altijd bij u, en gij kunt hun goed doen, wanneer
gij wilt; Mij niet. **8** Zij heeft gedaan, wat ze kon; ze heeft reeds
vooruit mijn lichaam gebalsemd voor de begrafenis. **9** Voorwaar,
Ik zeg u: Overal, in heel de wereld, waar dit evangelie wordt
gepreekt, zal ook tot hare gedachtenis worden vermeld, wat ze
gedaan heeft. **10** Toen ging Judas Iskáriot, een van de twaalf,
naar de opperpriesters, om Hem aan hen over te leveren. **11**
Ze verheugden zich, toen ze dit hoorden, en beloofden hem,
geld te geven. Hij zocht dus naar een gelegenheid, om Hem
te verraden. **12** Op de eerste dag der ongedesemde broden,
waarop men het Pascha offerde, zeiden zijn leerlingen tot Hem:
Waar wilt Gij, dat we U de toebereidselen gaan maken, om het
paasmaal te eten? **13** Hij zond dus twee van zijn leerlingen
heen, en zei hun: Gaat naar de stad; daar zult gij een man
tegenkomen, die een kruik water draagt; gaat hem achterna.
14 en zegt, waar hij binnengaat, tot den heer des huizes: De
Meester zegt: waar is de zaal, waar Ik met mijn leerlingen het
paasmaal kan houden? **15** En Hij zal u een grote opperzaal
aanwijzen, goed gemeubeld en van alles voorzien; maakt daar
alles voor ons gereed. **16** De leerlingen gingen heen, kwamen
in de stad, en vonden het, zoals Hij hun had gezegd; en ze
maakten het paasmaal gereed. **17** Tegen de avond kwam Hij
met het twaalftal. **18** En terwijl ze aanlagen en aten, sprak Jesus:
Voorwaar, Ik zeg u: één van u zal Mij verraden, een die met Mij
eet. **19** Nu werden ze bedroefd, en vroegen Hem de een na den
ander: Ben ik het? **20** Hij sprak tot hen: Eén uit de twaalf, die
met Mij in de schotel doopt. **21** De Mensenzoon gaat wel heen,
zoals van Hem geschreven staat; maar wee dien mens, door
wien de Mensenzoon verraden wordt. Het zou beter voor hem

zijn, zo hij niet was geboren, die mens. **22** Terwijl zij nu aten,
nam Jesus brood, zegende het, brak het, gaf het hun, en zeide:
Neemt, dit is mijn lichaam. **23** Daarna nam Hij de kelk, sprak een
dankgebed uit, en gaf hun de kelk; en zij dronken er allen uit. **24**
En Hij zeide tot hen: Dit is mijn bloed van het Verbond, dat voor
velen wordt vergoten. **25** Voorwaar, Ik zeg u: Ik zal de vrucht
van de wijnstok niet meer drinken tot op de dag, waarop Ik ze
hernieuwd zal drinken in het koninkrijk Gods. **26** En nadat zij de
lofzang hadden gezongen, gingen zij naar de Olijfberg. **27** Toen
sprak Jesus tot hen: Deze nacht zult gij allen aan Mij worden
geërgerd. Want er staat geschreven: "Ik zal den herder slaan.
en de schapen zullen worden verstrooid." **28** Maar wanneer Ik
verrezen zal zijn, zal Ik u voorgaan naar Galilea. **29** Petrus zei
Hem: Al werden ook allen aan U geërgerd, ik niet. **30** Jesus
sprak tot hem: Voorwaar, Ik zeg u: Heden nog in deze nacht,
eer de haan twee maal gekraaid heeft, zult ge Mij driemaal
verloochenen. **31** Maar nog krachtiger zeide hij: Al moest ik zelfs
met U sterven, verloochenen zal ik U niet. Zo spraken ook allen.
32 Toen kwamen zij aan een landgoed, Getsémani genaamd. Nu
zei Hij tot zijn leerlingen: Zet u hier neer, terwijl Ik ga bidden. **33**
Hij nam Petrus, Jakobus en Johannes met Zich mee, en begon
ontroerd en angstig te worden. **34** En Hij sprak tot hen: Mijn
ziel is dodelijk bedroefd: blijft hier en waakt. **35** Hij ging nog
een weinig verder, viel neer ter aarde, en bad, dat dit uur, zo
het mogelijk was, Hem mocht voorbijgaan. **36** Hij sprak: Abba,
Vader; alles is mogelijk bij U; neem deze kelk van Mij weg. Maar
niet wat Ik wil, maar wat Gij wilt. **37** Nu ging Hij terug, en vond
hen in slaap. Hij sprak tot Petrus: Simon, slaapt ge? Kunt ge
dan niet één uur waken? **38** Waakt en bidt, opdat gij niet in

bekoring komt. De geest is gewillig, maar het vlees is zwak. **39**
En weer ging Hij heen, en bad met dezelfde woorden. **40** Hij
keerde terug, en vond hen opnieuw in slaap; want hun ogen
vielen toe. Ze wisten niet, wat ze Hem zouden antwoorden. **41**
Toen kwam Hij voor de derde maal, en sprak tot hen: Slaapt nu
voort, en rust uit. Het is beslist. Het uur is gekomen: ziet, de
Mensenzoon wordt overgeleverd in de handen der zondaars. **42**
Staat op, laat ons gaan; ziet, die Mij verraadt is nabij. **43** En
terwijl Hij nog sprak, kwam Judas, een van de twaalf, vergezeld
van een bende met zwaarden en stokken, uitgezonden door de
opperpriesters, schriftgeleerden en oudsten. **44** De verrader had
hun een teken gegeven, en gezegd: Dien Ik zal kussen. Hij is
het; grijpt Hem vast, en leidt Hem weg onder strenge bewaking.
45 Hij kwam dus, liep terstond op Hem toe, en zeide: Rabbi. En
hij kuste Hem. **46** Toen sloegen ze de hand aan Hem, en grepen
Hem vast. **47** Maar een der aanwezigen trok het zwaard, trof
den knecht van den hogepriester, en sloeg hem het oor af. **48**
Nu nam Jesus het woord, en sprak tot hen: Gij zijt uitgetrokken
als tegen een rover, met zwaarden en stokken, om Mij gevangen
te nemen. **49** Dag aan dag leerde Ik bij u in de tempel, en gij
hebt Mij niet gegrepen. Maar zo moeten de Schriften worden
vervuld. **50** Toen verlieten Hem allen, en namen de vlucht. **51**
Maar een jonge man, met slechts een nachtkleed om het lijf,
ging Hem achterna. Ze grepen hem vast; **52** maar hij liet het
nachtkleed in de steek, en vluchtte weg, ongekleed. **53** Ze
brachten Jesus bij den hogepriester; en alle opperpriesters,
oudsten en schriftgeleerden kwamen bijeen. **54** Petrus volgde
Hem van verre tot in de voorhof van den hogepriester; hij zette
zich bij de dienstknechten neer, om zich bij het vuur te warmen.

55 De opperpriesters en heel de Hoge Raad zochten nu naar
een aanklacht tegen Jesus, om Hem ter dood te brengen. Maar
ze vonden niets. **56** Wel brachten velen valse beschuldigingen
tegen Hem in, maar de getuigenissen stemden niet overeen. **57**
Toen traden er enigen naar voren, die vals tegen Hem getuigden,
en zeiden: **58** We hebben Hem horen zeggen: Ik zal deze tempel
afbreken, die door mensenhanden is gemaakt, en in drie dagen
een andere bouwen, die niet door mensenhanden gemaakt is.
59 Maar ook hier stemde hun getuigenis niet overeen. **60** Toen
stond de hogepriester op in de kring, en ondervroeg Jesus,
aldus: Antwoordt Gij niets? Wat getuigen dezen tegen U? **61**
Maar Hij zweeg, en antwoordde niets. Opnieuw vroeg Hem
de hogepriester, en zei Hem: Zijt Gij de Christus, de Zoon
van den Gezegende? **62** Jesus sprak: Ik ben het! Gij zult den
Mensenzoon gezeten zien aan de rechterhand der Majesteit, en
Hem zien komen op de wolken des hemels. **63** Toen scheurde
de hogepriester zijn klederen, en zeide: Wat hebben we nog
getuigen nodig? **64** Gij hebt de godslastering gehoord. Wat
dunkt u? En allen spraken het vonnis uit, dat Hij des doods
schuldig was. **65** Toen begonnen sommigen Hem te bespuwen,
zijn gelaat te bedekken en Hem kaakslagen te geven, en dan
tot Hem te zeggen: Profeteer! Ook de dienstknechten sloegen
Hem in het gelaat. **66** Terwijl Petrus zich dus beneden in de
voorhof bevond, kwam daar een der dienstmeisjes van den
hogepriester; **67** en toen ze Petrus zich zag warmen, keek ze
hem aan, en sprak: Ook gij waart bij Jesus van Názaret. **68**
Doch hij loochende het en sprak: Ik weet niet, ik begrijp niet, wat
ge zegt. Hij ging weg naar de voorhal; en er kraaide een haan.
69 Maar het dienstmeisje, dat hem had opgemerkt, begon nu

weer tot de omstanders te zeggen: Hij is er een van. **70** Maar hij
loochende het opnieuw. Kort daarop zeiden ook de omstanders
op hun beurt tot Petrus: Zeker, ook gij zijt er een van, want ge
zijt een Galileër. **71** Nu begon hij te vloeken en te zweren: Ik ken
den mens niet, van wien gij spreekt. **72** En aanstonds kraaide
een haan voor de tweede maal. Toen dacht Petrus aan het
woord, dat Jesus tot hem gesproken had: Eer de haan tweemaal
gekraaid heeft, zult ge Mij driemaal verloochenen. En hij barstte
in tranen los.

15 Heel in de vroegte namen de opperpriesters met de oudsten,
schriftgeleerden en heel de Hoge Raad een beslissing. Ze
lieten Jesus binden, voerden Hem weg, en leverden Hem over
aan Pilatus. **2** Pilatus ondervroeg Hem: Zijt Gij de Koning
der Joden? Hij gaf hem ten antwoord: Ge zegt het. **3** Nu
brachten de opperpriesters vele beschuldigingen tegen Hem
in. **4** Pilatus vroeg Hem opnieuw: Antwoordt Gij niets? Zie, wat
zware beschuldiging ze tegen U inbrengen. **5** Jesus gaf geen
antwoord meer, zodat het Pilatus verbaasde. **6** Maar op de
feestdagen liet hij hun, naar eigen keuze, een der gevangenen
vrij. **7** Nu zat er een zekere Barabbas gevangen tegelijk met
andere oproermakers, die bij het oproer een moord hadden
begaan. **8** Toen het volk dan kwam opdagen, en aan Pilatus
begon te vragen, wat hij hun gewoonlijk toestond. **9** antwoordde
hij hun: Wilt gij, dat ik u den Koning der Joden vrijlaat? **10**
Want hij begreep, dat de opperpriesters Hem uit afgunst hadden
overgeleverd. **11** Maar de opperpriesters hitsten de menigte op:
hij moest hun maar liever Barabbas vrijlaten. **12** Pilatus hernam,
en sprak tot hen: Wat moet ik dan met Hem doen, dien gij Koning
der Joden noemt? **13** En ze schreeuwden opnieuw: Kruisig Hem!

14 Pilatus zei hun: Wat heeft Hij dan voor kwaad gedaan? Maar
ze schreeuwden nog harder: Kruisig Hem! **15** Toen liet Pilatus
hun Barabbas vrij, om het volk terwille te zijn: maar Jesus liet
hij geselen, en gaf Hem over, om te worden gekruisigd. **16** Nu
brachten de soldaten Hem naar binnen, in de voorhof van het
rechthuis, en riepen de hele bende bijeen. **17** Ze hingen Hem het
purper om, en vlochten een doornenkroon, en zetten die op zijn
hoofd. **18** Toen gingen ze Hem huldigen: Wees gegroet, Koning
der Joden! **19** Dan sloegen ze Hem met een rietstok op het
hoofd, bespuwden Hem, wierpen zich op de knieën, en brachten
Hem hulde. **20** En nadat ze Hem hadden bespot, deden ze Hem
het purper af, trokken Hem zijn klederen aan, en voerden Hem
weg ter kruisiging. **21** Ze dwongen een voorbijganger, die juist
van het veld kwam, zijn kruis te dragen; het was Simon van
Cyrene, de vader van Alexander en Rufus. **22** Ze voerden Hem
naar een plaats, die Gólgota of schedelplaats heet. **23** Nu gaven
ze Hem wijn te drinken met mirre vermengd; maar Hij nam er
niet van. **24** Na Hem gekruisigd te hebben, verdeelden ze zijn
klederen, en wierpen het lot over hun aandeel. **25** Het was het
derde uur, toen ze Hem kruisigden. **26** Het opschrift met de
reden van zijn veroordeling luidde: De Koning der Joden! **27**
Met Hem kruisigden ze twee rovers, één aan zijn rechterhand,
en één aan zijn linker. **28** Toen werd de Schrift vervuld, die
zegt: "En onder de booswichten werd Hij gerekend." **29** En
zij die voorbijgingen, lasterden Hem, schudden het hoofd, en
zeiden: Ba! Gij, die de tempel afbreekt en in drie dagen weer
opbouwt, **30** red Uzelf, kom af van het kruis! **31** Zo spotten ook
de opperpriesters en schriftgeleerden onder elkander, en zeiden:
Anderen heeft Hij gered, Zichzelf kan Hij niet redden; **32** de

Christus, Israëls Koning, kome nu eens af van het kruis, opdat
we het zien en geloven! Zelfs zij beschimpten Hem, die met
Hem waren gekruisigd. **33** Tegen het zesde uur tot het negende
toe, viel er duisternis neer over het hele land. **34** Omstreeks
het negende uur riep Jesus met luider stem: Eloi Eloi, lamma
sabaktáni; dat is: "Mijn God, mijn God, waarom verlaat Gij Mij!"
35 Sommigen, die daar stonden, hoorden het en zeiden: Zie,
Hij roept Elias. **36** Eén hunner liep heen, vulde een spons met
azijn, stak ze op een riet, gaf Hem te drinken, en zeide: Wacht,
laat ons eens zien, of Elias Hem er soms af komt halen. **37**
Toen riep Jesus met luider stem, en gaf de geest. **38** En het
voorhangsel van de tempel scheurde in tweeën van boven tot
onder. **39** Toen nu de hoofdman, die tegenover Hem post had
gevat, zag, dat Hij onder zulke omstandigheden gestorven was,
sprak hij: Waarachtig, deze man was Gods Zoon. **40** Ook enige
vrouwen stonden van verre toe te zien; onder anderen, Maria
Magdalena, Maria de moeder van Jakobus den Jongeren en van
Josef en Salome; **41** ze waren Hem gevolgd, toen Hij in Galilea
was, om Hem te dienen; ook vele anderen waren er bij, die met
Hem naar Jerusalem waren opgegaan. **42** Daar het een dag van
voorbereiding was, daags voor de sabbat, en het reeds tegen
de avond liep, **43** kwam Josef van Arimatea, een voornaam
raadsheer, die ook zelf het koninkrijk Gods verwachtte, en ging
vrijmoedig naar Pilatus, om hem het lichaam van Jesus te
vragen. **44** Pilatus verwonderde zich, dat Hij reeds gestorven
was; hij ontbood den hoofdman, en vroeg hem, of Hij al lang
was gestorven. **45** En toen hij dit van den hoofdman vernomen
had, stond hij het lichaam aan Josef af. **46** Nu kocht deze een
lijnwaad, nam Hem af van het kruis, en wikkelde Hem in het

lijnwaad. En hij legde Hem in een graf, dat in een rots was
uitgehouwen, en rolde een steen voor de ingang van het graf.
47 Maria Magdalena en Maria van Josef zagen toe, waar Hij
werd neergelegd.

16 Toen de sabbat voorbij was, kochten Maria Magdalena,
Maria van Jakobus, en Salome specerijen, om Jesus te gaan
balsemen. **2** Zeer vroeg op de eerste dag der week, bij het
opgaan der zon, kwamen ze bij het graf. **3** En ze zeiden tot
elkander: Wie zal ons de steen wegrollen voor de ingang van
het graf? **4** Maar toen ze gingen zien, merkten ze, dat de steen
al op zij was gerold; want hij was zeer groot. **5** Ze gingen het
graf in, en zagen aan de rechterkant een jongeling zitten, in een
wit gewaad gekleed. Ze werden hevig ontsteld. **6** Maar hij sprak
tot haar: Weest maar niet bang! Gij zoekt Jesus van Názaret, die
gekruisigd is? Hij is verrezen; hier is Hij niet. Ziet hier de plaats,
waar men Hem heeft neergelegd. **7** Gaat nu heen, en zegt aan
zijn leerlingen en aan Petrus: Hij gaat u vóór naar Galilea; daar
zult gij Hem zien, zoals Hij het u heeft gezegd. **8** Ze gingen naar
buiten, en vluchtten weg van het graf; want schrik en ontzetting
had haar bevangen. En ze zeiden er niemand iets van; zo bang
waren ze. **9** **(note: The most reliable and earliest manuscripts do not
include Mark 16:9-20.)** Toen Hij dan verrezen was, ‘s morgens
vroeg, op de eerste dag van de week, verscheen Hij het eerst
aan Maria Magdalena, uit wie Hij zeven duivels had uitgedreven.
10 Deze ging het melden aan hen, die met Hem waren geweest,
en die nu treurden en weenden. **11** Maar toen ze hoorden, dat Hij
leefde en door haar was gezien, geloofden ze het niet. **12** Daarna
verscheen Hij in een andere gedaante aan twee van hen, die op
weg waren naar buiten. **13** Deze gingen terug, en meldden het

aan de anderen; maar ook hen geloofden ze niet. **14** Eindelijk
verscheen Hij aan alle elf, terwijl ze aan tafel waren. Hij verweet
hun het ongeloof en de verstoktheid van hart, omdat ze hèn niet
hadden geloofd, die Hem na de verrijzenis hadden gezien. **15**
En Hij sprak tot hen: Gaat heel de wereld door, en predikt het
evangelie aan ieder schepsel. **16** Wie gelooft en gedoopt is, zal
zalig worden; maar wie niet gelooft, zal worden veroordeeld. **17**
Deze wonderen zullen hen vergezellen, die hebben geloofd: in
mijn Naam zullen ze duivels uitdrijven; vreemde talen zullen
ze spreken; **18** slangen zullen ze opnemen; en al drinken ze
dodelijk vergif, het zal hun niet schaden; zieken zullen ze de
handen opleggen, en zij zullen genezen. **19** Toen de Heer Jesus
met hen gesproken had, is Hij opgenomen ten hemel, en is
neergezeten aan de rechterhand Gods. **20** Maar zij trokken
uit, om overal te preken; en de Heer werkte met hen mee, en
bevestigde het woord door de wonderen, die het vergezelden.

Lukas

1 Daar reeds velen ondernomen hebben, een verhaal samen
te stellen van de gebeurtenissen, die onder ons zijn geschied,
2 en zoals ze ons door de eerste ooggetuigen en bedienaars
van het Woord zijn overgeleverd, **3** kwam het ook mij wenselijk
voor, beste Teófilus, na alles, van de aanvang af, nauwkeurig
te hebben onderzocht, het ordelijk voor u te beschrijven, **4**
om u de waarachtigheid te doen zien van de leer, waarin ge
onderwezen zijt. **5** In de dagen van Herodes, koning van Judea,
was er een priester Zakarias geheten, uit het priesterlijk geslacht
van Abias; zijn vrouw behoorde tot de dochters van Aäron, en
heette Elisabet. **6** Beiden waren rechtschapen in de ogen van
God, en leefden onberispelijk in al de geboden en voorschriften
van den Heer. **7** Ze hadden geen kinderen; want Elisabet was
onvruchtbaar, en beiden waren reeds hoogbejaard. **8** Eens, dat
zijn afdeling de beurt had, om de dienst voor God te verrichten,
9 werd hij, zoals dit bij de priesters gebruikelijk was, door het
lot aangewezen, om de tempel des Heren binnen te gaan en
wierook te offeren. **10** En al het volk stond buiten te bidden op
het uur van het wierookoffer. **11** Daar verscheen hem een engel
des Heren, die rechts van het wierookaltaar stond. **12** Zakarias
ontstelde bij dit gezicht, en beefde van angst. **13** Maar de engel
sprak tot hem: Vrees niet, Zakarias, want uw gebed is verhoord;
Elisabet, uw vrouw, zal u een zoon schenken, en ge zult hem
Johannes noemen. **14** Ge zult juichen en jubelen, en velen
zullen zich over zijn geboorte verheugen. **15** Want hij zal groot
zijn voor den Heer; hij zal geen wijn drinken, noch sterke drank;
en reeds van de schoot zijner moeder af zal hij worden vervuld
van den Heiligen Geest. **16** En vele kinderen van Israël zal hij

bekeren tot den Heer hun God; **17** hij zal voor Hem uitgaan
met de geest en de macht van Elias, om de harten der vaders
tot de kinderen terug te brengen, en de weerspannigen tot de
gezindheid van rechtvaardigen, en den Heer een goedgestemd
volk gaan bereiden. **18** Maar Zakarias zei tot den engel: Waaraan
zal ik dat erkennen? Want ik ben oud, en ook mijn vrouw is
reeds op jaren. **19** De engel antwoordde hem: Ik ben Gábriël; ik
sta voor Gods aanschijn, en ben gezonden, om u toe te spreken,
en u deze blijde boodschap te brengen. **20** Zie, ge zult stom zijn
en niet kunnen spreken, tot de dag waarop dit geschieden zal;
omdat ge mijn woorden niet hebt geloofd, die te hunner tijd in
vervulling zullen gaan. **21** Intussen stond het volk op Zakarias
te wachten, en verwonderde zich er over, dat hij zolang in de
tempel bleef. **22** Maar toen hij buiten kwam, en niet tot hen kon
spreken, begrepen ze, dat hij in de tempel een verschijning
gezien had; wel maakte hij gebaren, maar hij bleef stom. **23**
Toen zijn diensttijd voorbij was, ging hij naar huis. **24** Enige tijd
later kwam zijn vrouw Elisabet in gezegende omstandigheden;
ze verborg zich vijf maanden lang, en sprak: **25** Dit heeft de
Heer voor mij gedaan, toen Hij neerzag, om mijn schande bij de
mensen weg te nemen. **26** In de zesde maand werd de engel
Gábriël door God naar een stad van Galilea gezonden, Názaret
genaamd, **27** tot een maagd, die verloofd was aan een man, die
Josef heette, en uit het huis van David was; de naam van de
maagd was Maria. **28** De engel trad bij haar binnen, en sprak:
Wees gegroet, vol van genade. De Heer is met u; gij zijt de
gezegende onder de vrouwen. **29** Ze verschrok van dit woord,
en vroeg zich af, wat die groet kon beduiden. **30** De engel zeide
haar: Vrees niet, Maria, want gij hebt genade gevonden bij God.

31 Zie, gij zult in uw schoot ontvangen, en een Zoon baren; en
gij zult Hem Jesus noemen. **32** Hij zal groot zijn, en Zoon van
den Allerhoogste worden genoemd. God de Heer zal Hem de
troon van zijn vader David geven; **33** Hij zal koning zijn over
het huis van Jakob in eeuwigheid, en aan zijn koningschap zal
geen einde komen. **(aiōn g165)** **34** Maria sprak tot den engel:
Hoe kan dit geschieden, daar ik geen man beken? **35** De engel
antwoordde haar: De Heilige Geest zal op u neerdalen, en de
kracht van den Allerhoogste zal u overschaduwen; daarom ook
zal wat uit u wordt geboren, heilig zijn, en de Zoon van God
worden genoemd. **36** Zie, uw bloedverwant Elisabet heeft ook
een zoon ontvangen in haar ouderdom, en zij, die onvruchtbaar
heette, is in haar zesde maand; **37** want niets is onmogelijk bij
God. **38** Nu sprak Maria: Zie de dienstmaagd des Heren; mij
geschiede naar uw woord. En de engel ging van haar heen. **39** In
die dagen ging Maria op weg, en spoedde zich het bergland in,
naar een stad van Juda. **40** Ze kwam in het huis van Zakarias,
en begroette Elisabet. **41** Toen Elisabet de groet van Maria
vernam, sprong het kind op in haar schoot, en werd Elisabet
van den Heiligen Geest vervuld. **42** Met luider stem hief ze
aan: Gij zijt de gezegende onder de vrouwen, en gezegend
is de vrucht van uw schoot! **43** Wat valt mij te beurt, dat de
moeder van mijn Heer naar mij toekomt? **44** Want zie, zodra de
klank van uw groet mij in de oren klonk, sprong het kind van
vreugde op in mijn schoot. **45** Zalig zij, die geloofd heeft; want
wat haar namens den Heer is gezegd, zal worden vervuld. **46**
Maria sprak: Mijn ziel prijst groot den Heer, Mijn geest jubelt
van vreugde **47** In God, mijn Redder; **48** Want Hij ziet op de
geringheid neer van zijn dienstmaagd. Zie, van nu af prijzen mij

zalig Alle geslachten; **49** Want de Machtige heeft aan mij grote
dingen gedaan: Zijn Naam is heilig! **50** Zijn barmhartigheid reikt
van geslacht tot geslacht Over hen, die Hem vrezen; **51** Hij toont
de kracht van zijn arm, En slaat de trotsen van harte uiteen. **52**
De machtigen haalt Hij neer van de troon, Maar Hij verheft de
geringen; **53** Behoeftigen overlaadt Hij met gaven, En rijken
zendt Hij ledig heen. **54** Hij heeft Zich over Israël, zijn dienaar,
ontfermd; Zijn barmhartigheid indachtig: **55** Zoals Hij tot onze
vaderen sprak: Aan Abraham en zijn zaad voor altijd. **(aiōn g165)**
56 Maria bleef ongeveer drie maanden bij haar; toen keerde
ze terug naar huis. **57** Zo kwam voor Elisabet de tijd van haar
moederschap, en ze baarde een zoon. **58** Haar buren en familie
hoorden, dat de Heer haar grote barmhartigheid had betoond, en
ze deelden in haar vreugde. **59** Op de achtste dag kwam men
het kind besnijden, en men wilde het Zakarias noemen, naar de
naam van zijn vader. **60** Maar zijn moeder nam het woord en
sprak: Neen, Johannes zal hij heten. **61** Ze zeiden haar: Er is
niemand in uw familie, die deze naam heeft. **62** Nu gaven ze zijn
vader een teken, hoe hij hem wilde noemen. **63** Hij vroeg een
schrijfbordje, en schreef: Zijn naam is Johannes. Allen waren
er over verwonderd. **64** Maar op hetzelfde ogenblik ging zijn
mond en tong los; hij sprak, en zegende God. **65** Al hun buren
werden met ontzag vervuld, en in heel het bergland van Judea
werden al deze dingen besproken. **66** Allen, die het hoorden,
dachten er over na, en zeiden: Wat zal er toch worden van dat
kind? Waarachtig, de hand des Heren was met hem! **67** En zijn
vader Zakarias, vervuld van den Heiligen Geest, profeteerde
en sprak: **68** Geloofd zij de Heer, Israëls God! Want Hij heeft
zijn volk bezocht en verlost, **69** En ons een hoorn van redding

verwekt In het huis van David, zijn dienaar. **70** Zoals Hij eeuwen
geleden beloofd had Door de mond zijner heilige profeten: **(aiōn
g165)** **71** Om ons redding te brengen van onze vijanden, En
uit de hand van al, die ons haten. **72** Om Zich te ontfermen
over onze vaderen, En zijn heilig Verbond te gedenken, **73** De
eed, die Hij zwoer, Aan Abraham, onzen vader. **74** Om ons te
vergunnen, om zonder vrees, Uit de hand onzer vijanden verlost,
75 Hem te dienen, vroom en rechtschapen, Voor zijn aanschijn al
onze dagen. **76** En Gij nu, kleine knaap, Zult profeet van den
Allerhoogste worden genoemd; Want ge zult uitgaan voor den
Heer, Om zijn wegen te bereiden. **77** Om zijn volk het heil te
doen kennen In de vergiffenis zijner zonden, **78** Door de tedere
ontferming van onzen God, Die ons de Dageraad uit den hoge
zal brengen. **79** Om te verlichten, die in duisternis zijn, En in
de schaduw van de dood zijn gezeten; Om onze schreden te
richten Naar de weg van de vrede. **80** En de knaap groeide op,
en kreeg een krachtige geest. Hij bleef in de woestijn tot de dag,
dat hij voor Israël zou optreden.

2 In die dagen nu verscheen er een besluit van keizer Augustus,
om een volkstelling over heel de wereld te houden. **2** Deze
volkstelling had plaats, eer Quirinius landvoogd van Syrië was.
3 Allen gingen op reis, om zich aan te geven, ieder naar zijn
eigen stad. **4** En daar Josef uit het huis en het geslacht van
David was, vertrok ook hij uit Galilea, uit de stad Názaret, naar
Judea naar de stad van David, Bétlehem geheten, **5** om zich
aan te geven met Maria, zijn verloofde vrouw, die in gezegende
omstandigheden was. **6** Terwijl ze daar waren, brak de tijd van
haar moederschap aan; **7** ze baarde haar eerstgeboren Zoon,
wikkelde Hem in doeken, en legde Hem neer in een kribbe;

want in het nachtverblijf was voor hen geen plaats. **8** Nu waren
er herders in die streek, die in het open veld overnachtten, en
hun kudde bewaakten. **9** Eensklaps stond er voor hen een
engel des Heren, en de glorie des Heren omstraalde hen; een
hevige vrees greep hen aan. **10** Maar de engel sprak tot hen:
Vreest niet; want zie, ik verkondig u een grote vreugde, die
voor het hele volk is bestemd. **11** Heden is u in de stad van
David een Verlosser geboren, Christus de Heer! **12** Dit zal u het
teken zijn: ge zult een Kindje vinden, dat in doeken is gewikkeld,
en in een kribbe ligt. **13** En plotseling was de engel door een
hemelse legerschare omringd; ze loofden God, en zeiden: **14**
Glorie aan God in den hogen, En vrede op aarde Onder de
mensen van goede wil! **15** Toen de engelen weer naar de hemel
waren gevaren, spraken de herders tot elkander: Laten we naar
Bétlehem gaan, om te zien wat er gebeurd is, en wat de Heer
ons bekend heeft gemaakt. **16** Ze snelden er heen, en vonden
Maria en Josef met het Kindje, dat in de kribbe lag. **17** Toen ze
Het zagen, verhaalden ze, wat hun over dit Kind was gezegd.
18 Allen, die het hoorden, stonden verbaasd over het verhaal
van de herders; **19** maar Maria bewaarde dit alles in haar hart,
en overwoog het bij zichzelf. **20** Nu keerden de herders weer
terug; ze loofden God, en zongen Hem lof, om al wat ze hadden
gehoord en gezien, juist zoals het hun was gezegd. **21** Toen de
acht dagen voorbij waren, die zijn besnijdenis vooraf moesten
gaan, ontving Hij de naam Jesus, die de engel Hem reeds had
gegeven, eer Hij in de moederschoot was ontvangen. **22** En
toen de tijd was gekomen voor hun reiniging volgens de Wet van
Moses, brachten ze Hem naar Jerusalem, om Hem op te dragen
aan den Heer, **23** zoals er geschreven staat in de Wet des Heren:

"Ieder kind van het mannelijk geslacht, dat de moederschoot
opent, moet den Heer worden toegewijd", **24** en ook om een
offer te brengen, naar het bevel van ‘s Heren Wet: een paar
tortels of twee jonge duiven. **25** Zie, nu was er te Jerusalem een
man, Simeon genaamd; hij was een rechtvaardig en godvrezend
man, die verlangend uitzag naar de vertroosting van Israël, en
over wien de Heilige Geest was gekomen. **26** De Heilige Geest
had hem geopenbaard, dat hij de dood niet zou zien, voordat hij
den Gezalfde des Heren had aanschouwd. **27** Nu kwam hij naar
de tempel, geleid door den Geest. En toen de ouders het Kind
Jesus binnenbrachten, om voor Hem de voorschriften der Wet te
volbrengen, **28** nam ook hij Het in zijn armen, zegende God, en
sprak: **29** Nu laat Gij, o Heer, uw dienaar gaan, In vrede naar uw
woord. **30** Want mijn ogen hebben uw heil aanschouwd, **31**
Dat Gij bereid hebt voor het oog aller volken: **32** Een licht, tot
verlichting der heidenen, En tot luister van Israël, uw volk. **33**
Zijn vader en moeder stonden verbaasd over wat er van Hem
werd gezegd. **34** Simeon zegende hen, en sprak tot Maria, zijn
moeder: Zie, Hij is bestemd tot val en opstanding van velen in
Israël, en tot een teken van tegenspraak; **35** en een zwaard
zal ook uw eigen ziel doorboren. Zo moeten de gedachten van
veler harten worden ontsluierd. **36** Ook was er een profetes,
Anna, de dochter van Fanoeél, uit de stam van Aser. Ze was
hoogbejaard. Na haar jeugd was ze zeven jaar gehuwd geweest;
37 nu was ze een weduwe van vier en tachtig jaar. Nooit verliet
ze de tempel, maar diende God dag en nacht onder vasten en
bidden. **38** Juist op dat ogenblik kwam ook zij naderbij; ook zij
loofde God, en sprak over het Kind met allen, die Jerusalems
verlossing verwachtten. **39** En toen ze alles volgens de Wet

des Heren hadden volbracht, keerden ze naar Galilea terug,
en naar Názaret, hun woonplaats. **40** Het Kind groeide op, en
nam in krachten toe; Het werd van wijsheid vervuld, en Gods
genade rustte op Hem. **41** Ieder jaar reisden zijn ouders tegen
het paasfeest naar Jerusalem. **42** En toen Hij twaalf jaar oud
was geworden, trokken zij weer naar Jerusalem op, zoals dit
voor het feest gebruikelijk was. **43** Maar toen ze na afloop der
feestdagen terugkeerden, bleef het Kind Jesus te Jerusalem
achter. Zijn ouders bemerkten het niet, **44** maar meenden, dat
Hij Zich onder het reisgezelschap bevond; ze reisden dus de
hele dag voort, en zochten Hem toen onder familie en bekenden.
45 Maar toen ze Hem niet vonden, gingen ze Hem zoeken, en
keerden naar Jerusalem terug. **46** Na drie dagen vonden ze
Hem in de tempel, terwijl Hij te midden der leraars zat, naar hen
luisterde en hen ondervroeg; **47** allen, die Hem hoorden, waren
verbaasd over zijn schranderheid en over zijn antwoorden. **48**
Ze stonden versteld van dat schouwspel. Maar zijn moeder zei
tot Hem: Mijn Kind, waarom hebt Gij ons dit aangedaan? Zie, uw
vader en ik zoeken in doodsangst naar U. **49** Hij sprak tot hen:
Waarom hebt gij Mij gezocht? Wist gij dan niet, dat Ik in het huis
van mijn Vader moet zijn? **50** Maar ze begrepen niet, wat Hij tot
hen sprak. **51** Nu ging Hij met hen naar Názaret terug. En Hij
was hun onderdanig. Zijn moeder bewaarde dit alles in haar
hart. **52** En Jesus nam toe in wijsheid en jaren, en in welgevallen
bij God en de mensen.

3 In het vijftiende regeringsjaar van keizer Tiberius, toen Pontius
Pilatus landvoogd was van Judea, Herodes viervorst van Galilea,
zijn broer Filippus viervorst van Iturea en het gewest Trachonitis,
en Lusánias viervorst van Abilene. **2** onder den hogepriester

Annas en Káifas, kwam Gods woord tot Johannes, den zoon
van Zakarias, in de woestijn. **3** Toen trad hij op in heel de omtrek
van de Jordaan, en preekte een doopsel van boetvaardigheid tot
vergiffenis der zonden; **4** zoals geschreven staat in het boek
der voorspellingen van den profeet Isaias: De stem van een
roepende in de woestijn. Bereidt de weg des Heren, Maakt
recht zijn paden. **5** Elk ravijn zal worden gedempt, Iedere berg
en heuvel worden geslecht; De kronkelpaden zullen recht, De
oneffene wegen effen worden. **6** En alle vlees zal zien Gods
heil. **7** Hij sprak dus tot de scharen, die uitliepen, om door
hem te worden gedoopt: Adderenbroed, wie heeft u geleerd, de
komende wraak te ontvluchten? **8** Brengt dus waardige vruchten
van boetvaardigheid voort: en gaat niet zeggen bij uzelf: We
hebben Abraham tot vader. Want ik zeg u, dat God de macht
heeft, om uit deze stenen voor Abraham kinderen te verwekken.
9 Reeds ligt de bijl aan de wortel der bomen. Iedere boom, die
geen goede vruchten draagt, wordt omgehouwen, en in het
vuur geworpen. **10** Het volk ondervroeg hem en sprak: Wat
moeten we doen? **11** Hij gaf hun ten antwoord: Wie twee paar
kleren heeft, moet delen met hem, die er geen heeft; en wie te
eten heeft, moet hetzelfde doen. **12** Ook tollenaars kwamen
ten doop, en zeiden hem: Meester, wat moeten wij doen? **13**
Hij zei hun: Vordert niet meer, dan wat is vastgesteld. **14** Ook
soldaten ondervroegen hem, en zeiden: En wij, wat moeten wij
doen? Hij zei hun: Doet niemand overlast aan, maakt u niet
aan afpersing schuldig, en weest tevreden met uw soldij. **15**
Maar toen het volk in spanning kwam, en allen zich begonnen
af te vragen, of Johannes misschien de Christus kon zijn. **16**
verklaarde Johannes aan allen: Ik voor mij doop u met water,

maar er komt er Een, die machtiger is dan ik: ik ben niet waardig,
zijn schoenriem los te maken. Hij zal u dopen met den Heiligen
Geest en met vuur. **17** Hij heeft zijn wan in de hand, en Hij zal
zijn dorsvloer zuiveren: de tarwe verzamelen in zijn schuur, maar
het kaf verbranden in onuitblusbaar vuur. **18** Zo bracht hij, met
nog veel andere vermaningen, de blijde boodschap aan het volk.
19 Maar toen de viervorst Herodes door hem werd berispt naar
aanleiding van Heródias, de vrouw van zijn broer, en over al de
misdaden die hij had bedreven, **20** voegde Herodes nog dit er
aan toe, dat hij Johannes in de kerker sloot. **21** Toen nu al het
volk zich liet dopen, en ook Jesus gedoopt was, ging eensklaps,
terwijl Hij aan het bidden was, de hemel open, **22** en daalde de
Heilige Geest in lichamelijke gedaante als een duif op Hem neer.
En er klonk een stem uit de hemel: Gij zijt mijn welbeminde
Zoon; in U heb Ik welbehagen. **23** Toen Jesus optrad, was Hij
ongeveer dertig jaar oud. Hij was, naar men meende, de zoon
van Josef, den zoon van Eli, **24** zoon van Mattat, zoon van Levi,
zoon van Melki, zoon van Jannai, zoon van Josef, **25** zoon van
Mattatias, zoon van Amos, zoon van Naóem, zoon van Esli, zoon
van Naggai, **26** zoon van Maät, zoon van Mattatias, zoon van
Semëín, zoon van Josef, zoon van Juda, **27** zoon van Jóannan,
zoon van Resa, zoon van Zoróbabel, zoon van Salátiël, zoon
van Neri, **28** zoon van Melki, zoon van Addi, zoon van Kosam,
zoon van Elmadám, zoon van Er, **29** zoon van Jesus, zoon van
Eliëzer, zoon van Joram, zoon van Mattat, zoon van Levi, **30**
zoon van Simeon, zoon van Juda, zoon van Josef, zoon van
Jonam, zoon van Eljakim, **31** zoon van Mélea, zoon van Menna,
zoon van Máttata, zoon van Natan, zoon van David, **32** zoon van
Jesse, zoon van Obed, zoon van Boöz, zoon van Salmon, zoon

van Naässon, **33** zoon van Ammínadab, zoon van Admin, zoon
van Arni, zoon van Esron, zoon van Fares, zoon van Juda, **34**
zoon van Jakob, zoon van Isaäk, zoon van Abraham, zoon van
Tara, zoon van Nachor, **35** zoon van Seróeg, zoon van Ragaóe,
zoon van Paleg, zoon van Eber, zoon van Sala, **36** zoon van
Kaïnán, zoon van Arpaksád, zoon van Sem, zoon van Noë,
zoon van Lamek, **37** zoon van Matóesala, zoon van Henok,
zoon van Jared, zoon van Maláleël, zoon van Kaïnán, **38** zoon
van Enos, zoon van Set, zoon van Adam, zoon van God.

4 Toen verliet Jesus, vervuld van den Heiligen Geest, de
Jordaan, en werd door den Geest naar de woestijn gevoerd, **2**
veertig dagen lang; en Hij werd door den duivel bekoord. In al die
dagen at Hij niets; en toen ze ten einde waren, kreeg Hij honger.
3 Nu sprak de duivel tot hem: Indien Gij Gods Zoon zijt, zeg tot
die steen, dat hij brood moet worden. **4** Jesus antwoordde hem:
Er staat geschreven: "De mens zal niet leven van brood alleen".
5 Daarna voerde hij Hem naar een hoger punt, en toonde Hem in
een enkel ogenblik al de koninkrijken der wereld. **6** En de duivel
zeide Hem: Ik zal U al die macht en de heerlijkheid daarvan
geven; want mij zijn ze geschonken, en ik geef ze, wien ik wil.
7 Wanneer Gij mij aanbidt, zal dit alles het uwe zijn. **8** Jesus
antwoordde hem: Er staat geschreven: "Ge zult den Heer uw
God aanbidden, en Hem alleen dienen". **9** Nu voerde hij Hem
naar Jerusalem en plaatste Hem op het dakterras van de tempel.
En hij zei Hem: Indien Gij Gods Zoon zijt, werp U dan van hier
naar beneden. **10** Want er staat geschreven: Zijn engelen zal Hij
over U bevelen, om U te behoeden; **11** en ze zullen U op de
handen dragen, opdat Gij aan geen steen uw voet zoudt stoten.
12 Jesus antwoordde hem: Er is gezegd: "Ge zult den Heer uw

God niet beproeven". **13** Nadat de duivel al zijn bekoringen had
uitgeput, verliet hij Hem voor een tijd. **14** Toen keerde Jesus in
de kracht van den Geest naar Galilea terug. En zijn faam drong
heel de omtrek door. **15** Hij gaf onderricht in hun synagogen,
en werd door allen geëerd. **16** Zo kwam Hij ook te Názaret,
waar Hij was groot gebracht, en ging naar gewoonte op de
sabbat naar de synagoge. Toen Hij opstond, om de voorlezing te
houden, **17** reikte men Hem het boek van den profeet Isaias
over. Hij rolde het boek open, en trof de plaats, waar geschreven
staat: **18** De Geest des Heren rust op Mij; Want Hij heeft Mij
gezalfd, Om aan armen de blijde boodschap te brengen. **19**
Hij heeft Mij gezonden, Om aan gevangenen verlossing, Aan
blinden genezing te verkondigen; Om verdrukten in vrijheid te
stellen, Om aan te kondigen het genadejaar van den Heer. **20**
Toen rolde Hij het boek dicht, gaf het aan den beambte terug,
en zette Zich neer. Aller ogen waren in de synagoge op Hem
gevestigd. **21** Nu ving Hij aan, en sprak tot hen: Heden is het
Schriftwoord, dat gij gehoord hebt, vervuld. **22** Allen betuigden
Hem bijval, en stonden verbaasd over de lieflijke woorden, die er
vloeiden uit zijn mond. En ze zeiden: Is dit niet de zoon van
Josef? **23** Hij sprak tot hen: Gij zult Mij zeker dit spreekwoord
doen horen: Geneesheer, genees uzelf. Doe ook hier in uw
vaderstad, wat, naar we vernamen, in Kafárnaum is geschied.
24 Hij ging voort: Voorwaar, Ik zeg u: geen profeet wordt in zijn
eigen geboortestad erkend. **25** Voorwaar, Ik zeg u: Er waren
veel weduwen in Israël in de dagen van Elias, toen de hemel
drie jaar en zes maanden gesloten bleef, zodat er over heel het
land grote hongersnood heerste; **26** en toch, tot niemand van
haar werd Elias gezonden. maar wel tot een weduwe te Sarepta

van Sidónië. **27** Ook waren er veel melaatsen in Israël in de
tijd van den profeet Eliseüs; en toch, niemand van hen werd
gereinigd, maar wel Naämán, de Syriër. **28** Toen ze dit hoorden,
werden allen in de synagoge woedend; **29** ze sprongen op,
wierpen Hem de stad uit, voerden Hem naar de rand van de
berg, waarop hun stad was gebouwd, om Hem naar beneden te
storten. **30** Maar Hij ging midden door hen heen, en vertrok.
31 Nu daalde Hij naar Kafárnaum af, een stad van Galilea, en
trad op sabbat als leraar voor hen op. **32** Men stond verbaasd
over zijn leer; want Hij sprak met gezag. **33** Eens was er in de
synagoge een man, met een onreinen, duivelsen geest. Hij riep
met luider stem: **34** Wel, wat hebt Gij met ons te maken, Jesus
van Názaret? Zijt Gij gekomen, om ons in het verderf te storten?
Ik weet, wie Gij zijt: de Heilige Gods. **35** Maar Jesus gebood
hem: Zwijg, en ga van hem uit. De geest slingerde hem tussen
de omstanders in, en ging van hem uit, zonder hem enig letsel
te doen. **36** Allen waren verbaasd, en zeiden tot elkander: Wat
mag dat toch zijn? Want met gezag en macht gebiedt Hij de
onreine geesten, en ze gaan uit. **37** En zijn faam ging overal in
de omtrek rond. **38** Toen Hij de synagoge had verlaten, begaf Hij
Zich naar het huis van Simon. De schoonmoeder van Simon
lag ziek aan zware koorts; en men vroeg Hem haar te helpen.
39 Hij boog Zich over haar heen, gebood de koorts, en deze
verliet haar. Onmiddellijk stond ze op, en bediende Hem. **40** Na
zonsondergang brachten allen hun zieken, aan welke kwaal ze
ook leden, naar Hem toe; Hij legde hun één voor één de handen
op, en genas ze. **41** Ook gingen van velen de boze geesten uit,
terwijl ze riepen: Gij zijt de Zoon van God. Maar ten strengste
verbood Hij hun te spreken, omdat ze wisten, dat Hij de Christus

was. **42** Toen het dag was geworden, ging Hij heen, en begaf Hij
Zich naar een eenzame plaats. De scharen zochten naar Hem;
en toen ze Hem hadden bereikt, trachtten ze Hem te beletten,
van hen heen te gaan. **43** Maar Hij zeide hun: Ook aan andere
steden moet Ik de blijde boodschap van het koninkrijk Gods
gaan verkondigen; want daartoe ben Ik gezonden. **44** En Hij
preekte in de synagogen van Judea.

5 Toen Hij eens aan de oever van het meer van Gennézaret
stond, drong de menigte op Hem aan, om het woord Gods te
horen. **2** Nu zag Hij twee boten liggen aan de oever van het
meer; de vissers waren er uitgegaan, en spoelden de netten. **3**
Hij stapte in een der boten, die aan Simon toebehoorde, en
verzocht hem, een weinig van wal te steken. Hij zette Zich neer,
en begon van de boot uit de menigte te onderrichten. **4** Toen
Hij zijn toespraak had beëindigd, zei Hij tot Simon: Steek nu
verder van wal, en werp uw netten uit voor de vangst. **5** Maar
Simon antwoordde Hem: Meester, we hebben de hele nacht
gewerkt, en niets gevangen; toch werp ik op uw woord de netten
uit. **6** Ze deden het, en vingen zoveel vis, dat hun net er van
scheurde. **7** Nu wenkten ze hun makkers in de andere boot, om
hen te komen helpen. Ze kwamen, en vulden beide boten tot
zinkens toe. **8** Toen Simon Petrus dit zag, viel hij Jesus te voet,
en sprak: Heer, ga weg van mij, want ik ben een zondig mens. **9**
Ontzetting had hem aangegrepen over de vangst, die ze hadden
gedaan; hem en allen die bij hem waren, **10** ook Jakobus en
Johannes, de zonen van Zebedeüs, die tot de gezellen van
Simon behoorden. Maar Jesus zei tot Simon: Vrees niet; van nu
af zult ge mensen vangen. **11** Toen brachten ze de boten aan
wal, verlieten alles, en volgden Hem. **12** Eens, dat Hij Zich in

zekere stad bevond, was daar een man, die melaats was van
onder tot boven. Toen hij Jesus zag, viel hij op zijn aangezicht
neer, en smeekte Hem: Heer, zo Gij wilt, kunt Gij me reinigen.
13 Hij strekte de hand uit, raakte hem aan, en zeide: Ik wil, word
gereinigd. En terstond was zijn melaatsheid verdwenen. **14** Hij
beval hem, het niemand te zeggen, "maar ga heen, vertoon
u aan den priester, en offer voor uw reiniging, wat Moses als
bewijs voor hen heeft voorgeschreven." **15** Hoe langer hoe meer
begon zich zijn faam te verbreiden. Talrijke scharen kwamen
bijeen, om Hem te horen en van hun ziekten te worden genezen.
16 Maar Hij trok Zich in de eenzaamheid terug, om te bidden.
17 Op zekere dag was Hij bezig met onderricht te geven, toen
er ook farizeën bij kwamen zitten en wetgeleerden, die uit alle
dorpen van Galilea en Judea en uit Jerusalem waren gekomen.
En de kracht des Heren deed Hem genezingen verrichten. **18**
Zie, daar brachten enige mannen op een rustbed een man, die
verlamd was; ze trachtten hem binnen te dragen, en voor Hem
neer te leggen. **19** Daar ze hem echter wegens de menigte
niet naar binnen konden brengen, klommen ze op het dak, en
lieten hem met het bed door het dak naar beneden, midden in
het huis en vóór Jesus. **20** Toen Hij hun geloof zag, zeide Hij:
Mens, uw zonden zijn u vergeven. **21** Maar de schriftgeleerden
en farizeën begonnen zich af te vragen: Wie is Hij dan toch?
Hij zegt godslasteringen! Wie kan zonden vergeven, dan God
alleen? **22** Jesus, die hun gedachten kende, nam het woord en
zei hun: Wat overlegt gij nog bij uzelf? **23** Wat is gemakkelijker
te zeggen: uw zonden zijn u vergeven, of te zeggen: sta op, en
ga heen? **24** Welnu, opdat gij weten moogt, dat de Mensenzoon
macht heeft op aarde, om zonden te vergeven, (hier sprak

Hij tot den lamme:) Ik zeg u: Sta op, neem uw bed, en ga
naar huis. **25** Onmiddellijk stond hij op voor aller ogen, nam
zijn bed, ging naar huis, en verheerlijkte God onderweg. **26**
Allen stonden verbaasd, en loofden God; ze werden door vrees
bevangen, en zeiden: We hebben heden wonderbare dingen
gezien. **27** Toen Hij daarna verder ging, zag Hij een tollenaar,
Levi genaamd, aan het tolhuis zitten. Hij zeide hem: Volg Mij. **28**
En hij stond op, liet alles achter, en volgde Hem. **29** Nu richtte
Levi in zijn huis een groot gastmaal voor Hem aan; en een
talrijke menigte van tollenaars en anderen lagen met hen aan
tafel aan. **30** De farizeën en schriftgeleerden morden daarover
tegen zijn leerlingen, en zeiden: Waarom eet en drinkt gij met de
tollenaars en zondaars? **31** Jesus gaf hun ten antwoord: De
gezonden hebben geen geneesheer nodig, wel de zieken. **32**
Ik ben niet gekomen, om de rechtvaardigen te roepen, maar
wel de zondaars, om ze te bekeren. **33** Ze zeiden tot Hem: De
leerlingen van Johannes en die der farizeën vasten en bidden
dikwijls, maar de uwen eten en drinken. **34** Jesus zei hun: Kunt
gij dan de bruiloftsgasten laten vasten, zolang de bruidegom bij
hen is? **35** Maar er zullen dagen komen, dat de bruidegom van
hen wordt weggenomen; in die dagen zullen ze vasten. **36** Ook
sprak Hij tot hen de volgende gelijkenis: Niemand scheurt een
lap uit een nieuw kleed, om hem op een oud kleed te zetten;
anders scheurt hij het nieuwe kleed stuk, terwijl de lap van
het nieuwe toch niet bij het oude past. **37** Ook giet niemand
nieuwe wijn in oude zakken; anders doet de nieuwe wijn de
zakken bersten; de wijn loopt weg, en de zakken gaan verloren.
38 Neen, nieuwe wijn moet men in nieuwe zakken doen. **39**

En niemand, die oude wijn heeft te drinken, verlangt naar de
nieuwe; want hij zegt: de oude is best.

6 Eens ging Hij op een sabbat door een korenveld, en zijn
leerlingen plukten aren af, wreven ze met de handen uit, en aten
ze op. **2** Enige farizeën zeiden dus: Waarom doet gij, wat op
de sabbat niet is geoorloofd? **3** Jesus gaf hun ten antwoord:
Hebt ge dan niet gelezen, wat David deed, toen hij met zijn
gevolg honger had? **4** Hoe hij het huis van God binnenging,
de toonbroden nam en opat, en er van gaf aan hen die bij
hem waren? En toch mag niemand ze eten, dan de priesters
alleen. **5** Ook zeide Hij hun: De Mensenzoon is Heer van de
sabbat. **6** Op een andere sabbat ging Hij de synagoge binnen,
om onderricht te geven. Daar was een man, wiens rechterhand
was verdord. **7** De schriftgeleerden en farizeën bespiedden
Hem, of Hij ook op de sabbat zou genezen, om Hem dan te
kunnen beschuldigingen. **8** Daar Hij hun gedachten kende,
sprak Hij tot den man met de verdorde hand: Sta op, en kom in
het midden. Hij stond op, en ging er staan. **9** Nu sprak Jesus
tot hen: Ik vraag u, of men op de sabbat goed mag doen of
kwaad, iemand redden of doden? **10** Hij liet zijn blik over hen
allen gaan, en sprak tot hem: Strek uw hand uit! Hij strekte ze
uit, en zijn hand was genezen. **11** Maar ze werden razend van
woede, en bespraken onder elkander, wat ze Jesus zouden
doen. **12** In die dagen ging Hij het gebergte in, om te bidden, en
bracht er de nacht door in het gebed tot God. **13** Toen de dag
aanbrak, riep Hij zijn leerlingen bijeen, en koos er twaalf van hen
uit, die Hij apostelen noemde: **14** Simon, dien Hij ook Petrus
noemde, en Andreas, zijn broer; Jakobus en Johannes; Filippus
en Bartolomeüs; **15** Matteüs en Tomas; Jakobus van Alfeüs, en

Simon, bijgenaamd de ijveraar, **16** Judas (broer) van Jakobus,
en Judas Iskáriot, die een verrader werd. **17** Nu daalde Hij met
hen af, en bleef op een vlakte staan. Daar bevond zich ook
een talrijke groep van zijn leerlingen en een grote volksmenigte
uit heel Judea en Jerusalem, en uit het kustland van Tyrus en
Sidon, **18** die gekomen waren, om Hem te horen en van hun
kwalen genezen te worden. Allen, die door onreine geesten
werden gekweld, werden genezen. **19** En al het volk zocht Hem
aan te raken; want er ging een kracht van Hem uit, die allen
genas. **20** Nu sloeg Hij zijn ogen op naar zijn leerlingen, en
sprak: Zalig gij armen; want aan u behoort het koninkrijk Gods.
21 Zalig gij, die thans honger lijdt; want gij zult worden verzadigd.
Zalig gij, die nu weent; want gij zult lachen. **22** Zalig zijt gij,
wanneer de mensen u haten, u om den Mensenzoon uitbannen
en honen, en smaad werpen op uw naam. **23** Verheugt u op
die dag en jubelt; zie, uw loon is groot in de hemel. Want zó
hebben hun vaders de profeten behandeld. **24** Maar wee u,
rijken; want gij hebt uw troost al ontvangen. **25** Wee u, die thans
zijt verzadigd; want gij zult honger lijden. Wee u, die nu lacht;
want gij zult treuren en wenen. **26** Wee u, wanneer alle mensen
u prijzen; want zó hebben hun vaders met de valse profeten
gedaan. **27** Maar Ik zeg tot u, die naar Mij luistert: Bemint uw
vijanden; doet wel aan die u haten; **28** zegent die u vloeken;
bidt voor wie u lasteren. **29** Wie u op de ene wang slaat, keer
hem ook de andere toe; en wie u van de mantel berooft, weiger
hem ook het onderkleed niet. **30** Geef aan ieder die iets van
u vraagt, en eis het uwe niet terug van hem, die het neemt.
31 En zoals ge wilt, dat de mensen u doen, doet het ook aan
hen. **32** Als gij bemint die u liefhebben, wat voor verdienste

hebt gij dan wel? Want ook de zondaars hebben lief, die hen
beminnen. **33** Als gij weldoet aan hen die u weldoen, wat voor
verdienste hebt gij dan wel? De zondaars doen dat immers
ook. **34** En als gij leent aan hen, van wie gij hoopt iets terug te
krijgen, wat voor verdienste hebt gij dan wel? Ook de zondaars
lenen aan zondaars, om evenveel terug te krijgen. **35** Neen,
hebt uw vijanden lief, doet wel en leent uit, zonder er iets voor
terug te hopen; dan zal uw loon groot zijn, en zult gij kinderen
zijn van den Allerhoogste. Hij is goedertieren, zelfs voor de
ondankbaren en bozen. **36** Weest dus barmhartig, zoals ook uw
Vader barmhartig is. **37** Oordeelt niet, en gij zult niet worden
geoordeeld. Vonnist niet, en gij zult niet worden gevonnist.
Spreekt vrij, en gij zult vrijgesproken worden. **38** Geeft, en u
zal worden gegeven: een goede, volgestampte, geschudde en
overlopende maat zal u in de schoot worden gestort. Want
met de maat, waarmee ge meet, zal ook u worden gemeten.
39 Hij zei hun ook een gelijkenis. Kan een blinde een blinde
leiden? Vallen dan beiden niet in een kuil? **40** Geen leerling
staat boven den leraar; slechts de goedgevormde leerling zal als
zijn leraar zijn. **41** Hoe ziet ge de splinter in het oog van uw
broeder, en de balk in uw eigen oog ziet ge niet? **42** Of hoe
kunt ge tot uw broeder zeggen: Broeder, laat mij de splinter
trekken uit uw ogen, en de balk in uw eigen oog ziet ge niet?
Huichelaar, trek eerst de balk uit uw eigen oog; dan zult ge zien,
hoe ge de splinter uit het oog van uw broeder moet trekken. **43**
Neen, er is geen goede boom, die slechte vruchten draagt; geen
slechte boom, die goede vruchten draagt. **44** Want iedere boom
wordt aan zijn vruchten gekend; van doornen plukt men geen
vijgen, en van een braambos snijdt men geen druiven. **45** De

goede mens brengt het goede voort uit de goede schat van
zijn hart; maar de slechte mens brengt uit de slechte schat het
slechte voort. Want de mond spreekt, waar het hart vol van is.
46 Waarom noemt gij Mij Heer, Heer; en gij doet niet wat Ik zeg?
47 Wie tot Mij komt en mijn woorden hoort, maar zich er ook
naar gedraagt. Ik zal u tonen aan wien hij gelijk is. **48** Hij is
gelijk aan een man, die een huis wilde bouwen, die graven en
uitdiepen bleef, en de grondslag legde op de rots. Toen er nu
een stortvloed kwam, beukte de stroom tegen dit huis; maar hij
kon het niet doen wankelen, want het was stevig gebouwd. **49**
Maar wie hoort, en er niet naar handelt, is gelijk aan een man,
die een huis zonder grondslag bouwde, boven op de grond. De
stroom beukte er tegen aan; het huis viel aanstonds in, en werd
geheel verwoest.

7 Toen Hij nu zijn toespraak tot het volk geheel had beëindigd,
ging Hij naar Kafárnaum. **2** Zeker honderdman nu had een
knecht, aan wien hij zeer gehecht was; deze was ziek, en lag
op sterven. **3** Daar hij van Jesus had horen spreken, zond hij
joodse ouderlingen naar Hem toe, met het verzoek, om zijn
knecht te komen genezen. **4** Toen ze bij Jesus waren gekomen,
smeekten ze Hem dringend, en zeiden: Hij verdient, dat Gij dit
voor hem doet; **5** want hij is ons volk genegen, en heeft voor ons
de synagoge gebouwd. **6** Jesus ging dus met hen mee. Toen Hij
al dicht bij het huis was gekomen, zond de honderdman vrienden
naar Hem toe met de boodschap: Heer, doe geen moeite. Neen,
ik ben niet waardig, dat Gij onder mijn dak komt. **7** Daarom
ook heb ik me zelf niet waardig geacht, om tot U te komen;
maar spreek slechts één woord, en mijn knecht zal genezen. **8**
Want ook ik ben een man, die zelf onder gezag ben gesteld, en

soldaten onder me heb. En tot den een zeg ik: Ga, en hij gaat; en
tot den ander: Kom, en hij komt; en tot mijn knecht: Doe dit, en
hij doet het. **9** Toen Jesus dit hoorde, verwonderde Hij Zich over
hem; Hij wendde Zich tot de menigte, die Hem volgde, en sprak:
Ik zeg u, zo'n groot geloof heb Ik zelfs in Israël niet gevonden.
10 En bij hun terugkomst thuis vonden de boden den knecht
gezond. **11** Enige tijd later ging Hij naar een stad. Naïn geheten,
vergezeld van zijn leerlingen en van een talrijke schare. **12** Juist
toen Hij de stadspoort naderde, werd er een dode uitgedragen,
de enige zoon van zijn moeder, die weduwe was. Heel veel
mensen uit de stad vergezelden haar. **13** Toen de Heer haar
zag, had Hij innig medelijden met haar, en zeide tot haar: Ween
maar niet. **14** Hij kwam dichterbij, en raakte de baar aan; de
dragers bleven staan. En Hij sprak: Jonge man, Ik zeg u: Sta op.
15 De dode richtte zich op, en begon te spreken. Zo gaf Hij hem
aan zijn moeder terug. **16** Allen werden door vrees bevangen;
ze verheerlijkten God en zeiden: Een groot profeet is onder ons
opgestaan; en: God heeft zijn volk bezocht! **17** En deze roep
over Hem ging heel Judea rond, en overal in de omtrek. **18** De
leerlingen van Johannes gingen hem dit alles vertellen. **19** Toen
riep Johannes twee van zijn leerlingen, en zond hen tot den
Heer met de vraag: Zijt Gij het, die komen moet, of moeten we
een ander verwachten? **20** De mannen gingen dus naar Hem
toe en zeiden: Johannes de Doper heeft ons tot U gezonden
met de vraag: Zijt Gij het, die komen moet, of moeten we een
ander verwachten? **21** Juist op dat ogenblik genas Hij velen van
ziekten, kwalen en boze geesten, en schonk Hij veel blinden het
gezicht terug. **22** Hij gaf hun dus ten antwoord: Gaat en bericht
aan Johannes, wat gij gezien en gehoord hebt. Blinden zien en

kreupelen gaan, melaatsen worden gereinigd en doven horen,
doden verrijzen en aan armen wordt het evangelie verkondigd.
23 Zalig is hij, die zich aan Mij niet ergert. **24** Toen de boden
van Johannes waren vertrokken, begon Hij tot het volk over
Johannes te spreken: Wat zijt gij in de woestijn gaan zien? Een
riet, dat door de wind wordt bewogen? **25** Neen; wat zijt gij
gaan zien? Een mens in zachte kleren gedost? Zie, die dure
kleren en overvloed hebben, zijn in de paleizen der koningen. **26**
Wat zijt gij gaan zien? Een profeet? Ja, Ik zeg u, en meer dan
een profeet. **27** Hij is het, van wien geschreven staat: "Zie Ik
zend mijn gezant voor U uit, Die U de weg zal bereiden." **28** Ik
zeg u: groter profeet dan Johannes de Doper is er niet onder
de kinderen der vrouwen. Toch is de kleinste in het koninkrijk
Gods groter dan hij. **29** Al het volk, zelfs de tollenaars, hebben
naar hem geluisterd, en Gods rechtvaardigheid erkend, door
het doopsel van Johannes te ontvangen. **30** Maar de farizeën
en de wetgeleerden hebben Gods raadsbesluit over zichzelf
verijdeld, door zijn doopsel niet te ontvangen. **31** Waarmee zal Ik
dan de mensen van dit geslacht vergelijken; waaraan zijn ze
gelijk? **32** Ze zijn gelijk aan kinderen, die op de markt zitten, en
elkander toeroepen en zeggen: We hebben voor u op de fluit
gespeeld, En gij hebt niet gedanst; We hebben een treurlied
gezongen, En gij hebt niet geschreid. **33** Want Johannes de
Doper kwam; hij at geen brood en dronk geen wijn, en gij zegt:
Hij is van den duivel bezeten. **34** Maar de Mensenzoon kwam;
Hij at en dronk, en gij zegt: Zie wat een gulzigaard, wat een
wijndrinker, wat een vriend van tollenaars en zondaars. **35** Maar
de wijsheid wordt gerechtvaardigd door al haar kinderen. **36** Een
der farizeën verzocht Hem eens bij zich ten eten. Hij ging het

huis van den farizeër binnen, en lag aan tafel aan. **37** En zie,
daar was een vrouw, die in de stad als zondares bekend stond.
Toen ze vernam, dat Hij in het huis van den farizeër aan tafel
was, ging ze er heen met een albasten kruik vol balsem. **38**
Wenend ging ze achter Hem staan, bij zijn voeten, en begon zijn
voeten met tranen te besproeien, en met het hoofdhaar af te
drogen. Dan kuste ze zijn voeten, en zalfde ze met balsem.
39 Toen de farizeër, die Hem genodigd had, dit zag, zeide hij
bij zichzelf: Als Hij een profeet was, zou Hij weten, wie en wat
voor een vrouw het is, die Hem aanraakt; een zondares! **40**
Nu nam Jesus het woord en sprak tot hem: Simon, Ik heb u
iets te zeggen. Hij zeide: Spreek, Meester. **41** Een geldschieter
had twee schuldenaars; de een was hem vijfhonderd tienlingen
schuldig, de andere vijftig. **42** Daar ze niet konden betalen,
schold hij het beiden kwijt. Wie van de twee zal nu het meest
van hem houden? **43** Simon antwoordde: Ik vermoed: hij, wien
hij het meest heeft kwijtgescholden. Hij zei hem: Ge hebt juist
geoordeeld. **44** Nu keerde Hij Zich naar de vrouw, en sprak tot
Simon: Ziet ge die vrouw? Ik ben in úw huis gekomen; gij goot
geen water op mijn voeten, maar zij heeft mij voeten met haar
tranen besproeid en met de haren afgedroogd. **45** Gij hebt Mij
geen kus gegeven; maar zij heeft, sinds Ik binnenkwam, niet
opgehouden, mijn voeten te kussen. **46** Gij hebt mijn hoofd niet
met olie gezalfd, maar zij heeft mijn voeten met balsem gezalfd.
47 En daarom zeg Ik u: Haar zonden, haar vele zonden zijn
haar vergeven; want zij heeft veel liefde getoond. Wien weinig
vergeven wordt, toont weinig liefde. **48** Nu sprak Hij tot haar: Uw
zonden zijn u vergeven. **49** De disgenoten begonnen bij zichzelf

te zeggen: Wie is Hij, dat Hij zelfs zonden vergeeft? **50** Maar Hij
zei tot de vrouw: Uw geloof heeft u gered, ga heen in vrede.

8 Daarna ging Hij rond door steden en dorpen, om te preken en
het koninkrijk Gods te verkondigen. Hij was vergezeld van het
twaalftal, **2** en van enige vrouwen, die van boze geesten en
ziekten waren verlost: Maria, Magdalena geheten, uit wie zeven
duivels waren uitgegaan. **3** Johanna, de vrouw van Choesa,
den hofmeester van Herodes. Susanna en vele anderen, die
hun met haar vermogen ten dienste stonden. **4** Toen er eens
een grote menigte bijeen was, daar men uit alle steden naar
Hem was toegestroomd, sprak Hij in een gelijkenis: **5** De zaaier
ging uit, om zijn zaad te zaaien. En onder het zaaien viel een
gedeelte langs de weg; het werd vertrapt, en de vogels uit de
lucht pikten het op. **6** Een ander gedeelte viel op de rots: even
kwam het op, maar verdorde, omdat het geen vocht had. **7** Een
ander gedeelte viel tussen de doornen; en de doornen schoten
mede op, en verstikten het. **8** Een ander gedeelte viel op de
goede aarde; het schoot op, en droeg honderdvoudige vrucht.
Na deze woorden riep Hij uit: Wie oren heeft om te horen, hij
hore. **9** Zijn leerlingen vroegen Hem naar de zin der gelijkenis.
10 Hij sprak: U is het gegeven, de geheimen te kennen van
het koninkrijk Gods, maar tot de overigen wordt in parabels
gesproken; opdat ze zouden zien en niet inzien, zouden horen
en niet verstaan. **11** Dit is de zin der gelijkenis: Het zaad is Gods
woord. **12** Het zaad langs de weg zijn zij, die het woord wel
horen; maar dan komt de duivel en neemt het weg uit hun hart,
opdat ze niet zouden geloven en worden gered. **13** Het zaad op
de rots zijn zij, die het woord met vreugde aanvaarden, zodra ze
het horen, maar die geen wortel hebben geschoten; een tijd lang

geloven ze wel, maar in de tijd der beproeving vallen ze af. **14**
Het zaad, dat tussen de doornen valt, zijn zij, die wel hebben
geluisterd, maar die gaandeweg door de zorgen, de rijkdom en
de genoegens van het leven zich laten verstikken en nooit tot
rijpheid komen. **15** Maar het zaad, dat in de goede aarde valt,
zijn zij, die met een goed en edel hart het woord vernemen, het
aanvaarden, en het vrucht doen dragen door te volharden. **16**
Niemand steekt een lamp aan, en verbergt ze onder een bak, of
zet ze onder een bed; maar hij plaatst ze op de kandelaar, opdat
wie binnenkomt, het licht kan zien. **17** Want niets is verborgen,
of het zal worden geopenbaard; en niets is geheim, of het wordt
bekend en het komt aan het licht. **18** Let er dus op, hoe gij
luistert. Want wie heeft, hem zal gegeven worden; en wie niet
heeft, hem zal ook nog ontnomen worden, wat hij meent te
bezitten. **19** Nu kwamen zijn moeder en broeders naar Hem toe,
maar door de menigte konden ze Hem niet bereiken. **20** Men
boodschapte Hem: Uw moeder en broeders staan buiten en
willen U zien. **21** Maar Hij gaf ten antwoord: Mijn moeder en
broeders zijn zij, die het woord Gods horen, en er naar handelen.
22 Op zekere dag ging Hij met zijn leerlingen in een boot, en
zeide tot hen: Laten we oversteken naar de andere kant van
het meer. Ze staken van wal; **23** en onder de vaart sliep Hij in.
Maar een hevige storm brak los op het meer: ze kregen water
binnen en liepen gevaar. **24** Ze gingen naar Hem toe, wekten
Hem en zeiden: Meester, Meester, we vergaan. Toen stond Hij
op, en gebood aan de wind en de golven; ze bedaarden, en
het werd stil. **25** Maar tot hen zeide Hij: Waar is uw geloof?
Met angstige verbazing zeiden ze tot elkander: Wie is Hij toch,
dat Hij zelfs de winden gebiedt en het water, en dat ze Hem

gehoorzamen? **26** Ze legden aan in het land der Gerasenen,
dat tegenover Galilea ligt. **27** Zodra Hij aan wal was gestapt,
kwam Hem uit de stad een man tegemoet, die door duivels was
bezeten. Sinds lang droeg hij geen kleren meer, en verbleef niet
in huis, maar in de grafspelonken. **28** Toen hij Jesus zag, viel hij
gillend voor Hem neer, en schreeuwde het uit: Wat hebt Gij met
ons te maken. Jesus, Zoon van den allerhoogsten God? Ik bid
U, mij niet te gaan kwellen. **29** Want Hij had den onreinen geest
geboden, den man te verlaten. Reeds dikwijls toch had hij zich
van hem meester gemaakt. Dan had men hem met ketens en
voetboeien gebonden, om hem vast te houden; maar hij had de
boeien stuk gebroken, en was door den duivel naar eenzame
plaatsen gejaagd. **30** Jesus vroeg hem: Hoe is uw naam? Hij
zei: Legioen. Want vele duivels waren in hem gevaren. **31** Ze
verzochten Hem dringend, hun niet te gelasten, naar de afgrond
te gaan. **(Abyssos g12)** **32** Nu liep daar op de berg een grote
troep zwijnen te grazen. Ze verzochten Hem, hun toe te staan,
in die zwijnen te varen. Hij stond het hun toe. **33** Toen gingen de
duivels uit van den mens, en wierpen zich op de zwijnen; en de
troep plofte van de steilte in het meer, en verdronk. **34** Toen de
drijvers zagen, wat er gebeurde, vluchtten ze heen, en vertelden
het in stad en land. **35** Men kwam dus zien, wat er gebeurd
was. Toen ze nu bij Jesus kwamen, en den man, uit wien de
duivels waren uitgegaan, gekleed en goed bij verstand aan
Jesus' voeten vonden zitten, werden ze bang. **36** Nu verhaalden
nog de ooggetuigen, hoe de bezetene was verlost. **37** Toen
verzocht Hem de hele bevolking van het gebied der Gerasenen,
om van hen heen te gaan; want een ontzettende vrees greep
hen aan. Nu ging Hij weer in de boot, om terug te keren; **38** en

de man, uit wien de duivels waren uitgegaan, vroeg Hem verlof,
om bij Hem te blijven. Maar Hij zond hem heen, en zeide: **39** Ga
naar huis, en verhaal al wat God u gedaan heeft. Hij ging heen,
en vertelde heel de stad door, wat Jesus hem had gedaan.
40 Bij Jesus' terugkeer kwam Hem de schare begroeten; ze
stonden allen op Hem te wachten. **41** En zie, daar naderde een
man, Jaïrus genaamd, die overste van de synagoge was. Hij
viel voor Jesus' voeten neer, en verzocht Hem, mee naar zijn
huis te komen, **42** omdat hij een enige dochter had, ongeveer
twaalf jaren oud, die op sterven lag. Terwijl Hij er heenging,
drong de menigte tegen Hem op. **43** Nu was daar een vrouw, die
twaalf jaar lang aan bloedvloeiing leed, en heel haar vermogen
aan geneesheren had uitgegeven, maar door niemand genezen
kon worden. **44** Ze trad achter Hem aan, en raakte de zoom
van zijn kleed aan; aanstonds hield haar bloedvloeiing op. **45**
Jesus sprak: Wie heeft Mij aangeraakt? Allen ontkenden het, en
Petrus zeide: Meester, de menigte omringt U, en dringt op U
aan. **46** Maar Jesus sprak: Iemand heeft Mij aangeraakt; want
Ik heb een kracht van Mij voelen uitgaan. **47** Toen de vrouw
zag, dat ze ontdekt was, trad ze bevend vooruit, viel Hem te
voet, en verhaalde voor heel het volk, waarom ze Hem had
aangeraakt, en hoe ze aanstonds was genezen. **48** Maar Hij zei
haar: Dochter, uw geloof heeft u gered; ga in vrede. **49** Terwijl
Hij nog sprak, kwam er iemand van den overste der synagoge,
en zeide Hem: Uw dochter is gestorven; val den Meester niet
langer lastig. **50** Jesus hoorde het, en sprak tot hen: Vrees niet,
maar geloof; en ze zal worden gered. **51** Bij het huis gekomen,
liet Hij niemand met Zich binnengaan dan Petrus, Johannes
en Jakobus met den vader en de moeder van het meisje. **52**

Allen weenden er, en jammerden over haar. Maar Hij sprak:
Weent niet; ze is niet dood, maar ze slaapt. **53** Men lachte
Hem uit, overtuigd, dat ze dood was. **54** Hij vatte haar bij de
hand, en riep: Meisje, sta op! **55** En haar geest keerde weer, en
ogenblikkelijk stond ze op; en Hij gelastte, dat men haar te eten
zou geven. **56** Haar ouders waren buiten zichzelf van verbazing;
maar Hij verbood hun, het gebeurde aan iemand te vertellen.

9 Nu riep Hij het twaalftal bijeen, gaf hun macht en gezag over
alle duivels, en tot genezing der zieken, **2** en zond ze uit om het
koninkrijk Gods te gaan preken, en zieken te genezen. **3** Hij
sprak tot hen: Neemt niets mee op weg; geen stok, geen reiszak,
geen brood en geen geld; zelfs geen tweede onderkleed moogt
gij hebben. **4** In welk huis gij ook uw intrek neemt, blijft daar,
totdat gij weer afreist. **5** En waar men u niet ontvangt, verlaat die
stad, en schudt zelfs het stof van uw voeten als een getuigenis
tegen hen. **6** Toen gingen ze heen, en trokken de dorpen rond;
ze preekten het evangelie overal, en genazen de zieken. **7**
Herodes, de viervorst, vernam het gebeurde, en wist niet, wat hij
er van denken moest. Want sommigen zeiden: Johannes is van
de doden opgestaan; **8** anderen: Elias is verschenen; anderen
weer: Een van de oude profeten is verrezen. **9** Herodes zeide:
Ik heb toch Johannes onthoofd; maar wie is deze dan, over
wien ik dit alles hoor? En hij zocht een gelegenheid, om Hem te
zien. **10** Toen de apostelen waren teruggekeerd, verhaalden
ze Hem alwat ze gedaan hadden. Hij nam ze mee, en vertrok
met hen alleen naar een stad, Betsáida genaamd. **11** Maar het
volk merkte het, en ging Hem achterna. Hij ontving ze, sprak
tot hen over het koninkrijk Gods, en Hij genas, wie genezing
behoefde. **12** Maar toen de avond begon te vallen, kwam het

twaalftal naar Hem toe, en zeide: Zend de menigte heen; dan
kunnen ze naar de omliggende dorpen en vlekken gaan, om
onderkomen en voedsel te vinden; want we zijn hier in een
verlaten streek. **13** Hij sprak tot hen: Geeft gij hun te eten. Ze
zeiden: We hebben slechts vijf broden en twee vissen; of zouden
we zelf misschien voor al dat volk eten moeten gaan kopen? **14**
Want er waren ongeveer vijf duizend mannen. Maar Hij zei tot
zijn leerlingen: Laat hen in groepen van vijftig gaan zitten. **15**
Ze deden het, en deden ze allen neerzitten. **16** Nu nam Hij de
vijf broden en de twee vissen, zag ten hemel op, sprak er de
zegen over uit, brak ze en gaf ze aan de leerlingen, om ze de
menigte aan te bieden. **17** Allen aten en werden verzadigd; en
ze verzamelden het overschot: twaalf korven met brokken. **18**
Toen Hij eens in de eenzaamheid aan het bidden was, en de
leerlingen bij Hem waren, stelde Hij hun de vraag: Wien zegt
het volk, dat Ik ben? **19** Ze antwoordden: Johannes de Doper;
anderen: Elias; anderen weer: Een van de oude profeten is
verrezen. **20** Hij zeide hun: Maar gij, wie zegt gij, dat Ik ben?
Petrus antwoordde: De Christus van God. **21** En Hij verbood
hun ten strengste, dit aan iemand te zeggen. **22** Nu zeide Hij:
De Mensenzoon zal veel moeten lijden, en verworpen worden
door de oudsten en opperpriesters en schriftgeleerden. Hij zal
worden gedood, en op de derde dag verrijzen. **23** Nu sprak Hij
tot allen: Zo iemand mijn volgeling wil zijn, dan moet hij zichzelf
verloochenen, zijn kruis opnemen iedere dag, en Mij volgen. **24**
Want wie zijn leven wil redden, zal het verliezen; maar wie zijn
leven verliest om Mijnentwil, zal het redden. **25** Wat baat het
den mens, zo hij de hele wereld wint, maar zichzelf prijsgeeft of
schade berokkent? **26** Want wie zich schaamt over Mij en mijn

woorden, over hem zal Zich ook de Mensenzoon schamen, als
Hij in zijn heerlijkheid komt, en in die van zijn Vader en van de
heilige engelen. **27** Voorwaar, Ik zeg u: Daar zijn er onder de
hier aanwezigen, die de dood niet zullen smaken, voordat ze het
koninkrijk Gods hebben gezien. **28** Ongeveer acht dagen later
nam Jesus Petrus, Johannes en Jakobus met Zich mee, en ging
de berg op, om te bidden. **29** En terwijl Hij bad, veranderde
het uiterlijk van zijn gelaat, en zijn kleed werd schitterend wit.
30 Zie, twee mannen spraken met Hem; het waren Moses en
Elias, **31** die in heerlijkheid waren verschenen, en zijn dood
bespraken, die Hij te Jerusalem zou ondergaan. **32** Petrus en
zijn gezellen waren intussen door slaap overmand; eerst bij hun
ontwaken zagen ze zijn heerlijkheid en de beide mannen, die
bij Hem stonden. **33** Toen dezen van Hem weg wilden gaan,
sprak Petrus tot Jesus: Meester, het is ons goed, hier te zijn;
laat ons drie tenten opslaan, één voor U, één voor Moses en
één voor Elias. Hij wist niet goed wat hij zeide. **34** Terwijl hij zo
sprak, kwam er een wolk, die hen overschaduwde; en toen de
leerlingen hen de wolk zagen ingaan, werden ze bang. **35** En uit
de wolk klonk een stem: Deze is mijn uitverkoren Zoon; luistert
naar Hem. **36** Terwijl de stem klonk, bevond Zich Jesus alleen.
Ze bewaarden het stilzwijgen over wat ze hadden gezien, en
vertelden het toen nog aan niemand. **37** Toen ze de volgende
dag van de berg afdaalden, kwam een talrijke menigte Hem
tegemoet. **38** En zie, een man uit de menigte riep hun toe, en
zeide: Meester, ik bid U, zie neer op mijn zoon; want hij is mijn
enig kind. **39** Zie, een geest grijpt hem aan, en plotseling gilt hij
het uit; hij doet hem stuiptrekken en schuimbekken, en als hij
hem heeft uitgeput, verlaat hij hem nòg bijna niet. **40** Ik heb uw

leerlingen verzocht, hem uit te drijven, maar ze konden het niet.
41 Jesus antwoordde: O ongelovig en boos geslacht, hoe lang
nog zal Ik bij u zijn, en u dulden? Breng uw zoon hier. **42** Terwijl
hij naderde, smeet de duivel hem weer tegen de grond, en deed
hem stuipen krijgen. Jesus bestrafte den onreinen geest, genas
den knaap, en gaf hem aan zijn vader terug. **43** En allen waren
vol van ontzetting voor de majesteit Gods. Maar terwijl iedereen
in verwondering was over al wat Hij deed, sprak Hij tot zijn
leerlingen: **44** Houdt het goed in gedachte: De Mensenzoon zal
worden overgeleverd in de handen der mensen. **45** Ze begrepen
dit niet. Het bleef hun duister, en ze verstonden het niet; toch
durfden ze Hem ook niet over dit woord ondervragen. **46** Eens
kwam de gedachte bij hen op, wie van hen de grootste zou
zijn. **47** Maar Jesus, die de gedachte van hun hart kende, nam
een kind, plaatste het naast Zich, **48** en zei hun: Wie dit kind
opneemt in mijn Naam, neemt Mij op; en wie Mij opneemt,
neemt Hem op, die Mij heeft gezonden. Want wie de kleinste
is onder u allen, hij is groot. **49** Johannes nam het woord, en
sprak: Meester, we hebben iemand duivels uit zien drijven in uw
Naam; we hebben het hem verboden, omdat hij zich niet bij ons
aansluit. **50** Jesus zei hem: Verbiedt het hem niet; want wie niet
tegen u is, hij is vóór u. **51** Toen nu de tijd van zijn hemelvaart
begon te naderen, besloot Hij naar Jerusalem te gaan. **52** Hij
zond boden voor Zich uit; ze gingen op reis, en kwamen in een
stad der Samaritanen, om Hem een verblijf te bereiden. **53** Maar
men ontving Hem niet, omdat Hij naar Jerusalem reisde. **54** Toen
zijn leerlingen Jakobus en Johannes dit merkten, zeiden ze:
Heer, wilt Gij, dat we zeggen, dat er vuur uit de hemel komt, om
ze te verdelgen? **55** Maar Hij keerde Zich om, en berispte hen.

Hij zeide: Gij weet niet, wat voor geest u bezielt. **56** Want de
Mensenzoon is niet gekomen, om de zielen der mensen in het
verderf te storten, maar om ze te redden. Ze gingen dus naar
een ander dorp. **57** Terwijl zij voortreisden, zei iemand tot Hem:
Ik zal U volgen, waarheen Gij ook gaat. **58** Jesus zeide hem: De
vossen hebben holen, en de vogels in de lucht hebben nesten;
maar de Mensenzoon heeft niets, om er zijn hoofd op te leggen.
59 En tot een ander sprak Hij: Volg Mij. Deze zeide: Heer, sta me
toe, eerst mijn vader te gaan begraven. **60** Jesus sprak tot hem:
Laat de doden hun doden begraven; ga heen, en verkondig het
koninkrijk Gods. **61** Weer een ander zeide: Ik zal U volgen Heer;
maar sta me toe, eerst van mijn huisgenoten afscheid te nemen.
62 Jesus sprak tot hem: Wie zijn hand aan de ploeg slaat en
achterwaarts blikt, is niet geschikt voor het koninkrijk Gods.

10 Daarna stelde de Heer nog twee en zeventig anderen aan,
en zond ze twee aan twee voor Zich uit naar elke stad of plaats,
waar Hij zelf naar toe wilde gaan. **2** En Hij sprak tot hen: De
oogst is groot, maar werklieden zijn er weinig. Vraagt dus den
Heer van de oogst, dat Hij werklieden zendt in zijn oogst. — **3**
Gaat heen; zie, Ik zend u als lammeren midden onder de wolven.
4 Draagt geen beurs mee, geen reiszak, geen schoenen; en
groet niemand onderweg. — **5** Wanneer gij een huis binnenkomt,
zegt dan eerst: Vrede aan dit huis! **6** En als daar een kind van
de vrede woont, zal uw vrede op hem rusten; zo niet, dan keert
hij terug op u. **7** Blijft in dat huis; eet en drinkt wat men er heeft;
want de arbeider heeft recht op zijn loon. Gaat niet van het
ene huis naar het andere. — **8** En in welke stad gij ook komt,
waar men u ontvangt, eet wat u wordt voorgezet; **9** geneest de
zieken die er zijn, en zegt hun: Het koninkrijk Gods is nabij. **10**

Maar als gij in een stad komt, waar men u niet ontvangt, gaat
uit op haar pleinen, en zegt: **11** Zelfs het stof uwer stad, dat
aan onze voeten kleeft, schudden we tegen u af; toch moet gij
weten: het koninkrijk Gods is nabij. **12** Ik zeg u: Voor Sódoma
zal het dragelijker zijn op die dag dan voor die stad. — **13** Wee
u, Korazin, wee u, Betsáida; want zo in Tyrus en Sidon de
wonderen waren gebeurd, die in u zijn geschied, dan zouden ze
reeds lang in zak en as zijn gezeten, en boete hebben gedaan.
14 Voor Tyrus en Sidon zal het dragelijker zijn in het oordeel dan
voor u. **15** En gij Kafárnaum, zult ge tot de hemel toe worden
verheven? Tot in de hel zult ge neerzinken. — **(Hadēs g86)** **16** Wie
u hoort, hoort Mij, en wie u versmaadt, versmaadt Mij; maar wie
Mij versmaadt, versmaadt Hem die Mij heeft gezonden. **17** Toen
de twee en zeventig waren teruggekeerd, zeiden ze verheugd:
Heer, zelfs de duivels zijn ons onderworpen in uw Naam. **18** Hij
sprak tot hen: Ik zag satan als een bliksemstraal uit de hemel
vallen. **19** Zie, Ik heb u de macht gegeven, om op slangen en
schorpioenen te trappen, en macht over heel de kracht van
den vijand: niets zal u deren. **20** Maar verheugt u niet, omdat
de duivels u onderworpen zijn; verheugt u, omdat uw namen
opgeschreven staan in de hemel. **21** Toen jubelde Hij het uit in
den Heiligen Geest, en sprak: Ik dank U, Vader, Heer van hemel
en aarde, omdat Gij deze dingen voor wijzen en verstandigen
hebt verborgen, en aan kleinen geopenbaard. Ja, Vader, zó
is uw welbehagen geweest. **22** Alles is Mij door mijn Vader in
handen gegeven; en niemand weet, wie de Zoon is, dan de
Vader alleen; of wie de Vader is, dan de Zoon alleen, en hij,
wien de Zoon het openbaren wil. **23** Nu wendde Hij Zich tot
zijn leerlingen alleen, en sprak: Zalig de ogen, die zien wat gij

ziet. **24** Ik zeg u: Vele profeten en koningen wensten te zien
wat gij ziet, en ze zagen het niet; te horen wat gij hoort, en ze
hoorden het niet. **25** En zie, een wetgeleerde stond op, om Hem
op de proef te stellen, en sprak: Meester, wat moet ik doen,
om het eeuwige leven te verkrijgen? **(aiōnios g166)** **26** Hij zei
hem: Wat staat er in de Wet geschreven; wat leest ge daar? **27**
Hij antwoordde: Gij zult den Heer uw God beminnen met heel
uw hart, met heel uw ziel, met heel uw kracht, en met heel uw
verstand: en uw naaste als uzelf. **28** Hij zei hem: Ge hebt goed
geantwoord; doe dit en ge zult leven. **29** Maar daar hij de schijn
wilde redden, sprak hij tot Jesus: En wie is mijn naaste? **30**
Jesus hernam, en sprak: Eens reisde een man van Jerusalem
naar Jericho, en viel in handen van rovers; ze schudden hem uit,
verwondden hem vreselijk, en lieten hem half dood achter. **31**
Toevallig kwam een priester die weg langs; hij zag hem, en ging
voorbij. **32** Ook een leviet kwam er langs; hij zag hem, en ging
voorbij. **33** Maar ook een Samaritaan, die op reis was, kwam
voorbij; hij zag hem, en kreeg medelijden. **34** Hij ging er naar
toe, verbond zijn wonden, en goot er olie en wijn op; daarna hief
hij hem op zijn eigen lastdier, bracht hem naar een herberg, en
zorgde voor hem. **35** De volgende dag nam hij twee tienlingen,
gaf ze den waard, en zeide: Blijf voor hem zorgen; en wat ge er
meer aan besteedt, zal ik u bij mijn terugkomst vergoeden. **36**
Wat dunkt u; wie van de drie is de naaste geweest van hem,
die in de handen der rovers viel? **37** Hij sprak: Hij, die hem
barmhartigheid bewees. En Jesus zeide hem: Ga, en doe gij
evenzo. **38** Op hun reis kwam Hij ook in zeker dorp, waar een
vrouw, Marta geheten, Hem in haar huis ontving. **39** Ze had
een zuster, Maria genaamd, die mede aan Jesus' voeten zat,

en luisterde naar zijn woord. **40** Maar Marta was druk in de
weer met bedienen. Ze kwam er een ogenblik bij staan, en
sprak: Heer, is het U onverschillig, dat mijn zuster mij alleen laat
bedienen? Zeg haar dus, dat ze me helpt. **41** Maar de Heer gaf
haar ten antwoord: Marta, Marta, over veel zijt ge bezorgd en
bekommerd. **42** Slechts één ding is noodzakelijk. Maria heeft het
beste deel gekozen, dat haar niet zal ontnomen worden.

11 Eens was Hij ergens aan het bidden. Toen Hij ophield,
sprak een zijner leerlingen tot Hem: Heer, leer ons bidden, zoals
ook Johannes het zijn leerlingen heeft geleerd. **2** Hij sprak tot
hen: Zegt, wanneer gij bidt: Vader, uw naam worde geheiligd;
uw rijk kome. **3** Geef ons elke dag ons dagelijks brood. **4** En
vergeef ons onze zonden; want ook wij vergeven aan allen
hun schuld. En leid ons niet in bekoring. **5** Ook zeide Hij hun:
Veronderstelt, iemand van u heeft een vriend, en hij gaat te
middernacht naar hem toe, en zegt: Vriend, leen me drie broden;
6 want een van mijn vrienden is op reis bij me aangekomen,
en ik heb niets om hem voor te zetten. **7** Zou dan de andere
soms van binnen uit antwoorden, en zeggen: Val me niet lastig;
de deur is al gesloten, en mijn kinderen zijn met mij te bed; ik
kan niet opstaan, om het u te geven. **8** Ik zeg u: Al zou hij niet
opstaan en het hem geven, omdat hij zijn vriend is, dan zal hij
toch om zijn lastig aanhouden opstaan, en hem geven al wat hij
nodig heeft. **9** Zo zeg Ik ook u: Vraagt en men zal u geven;
zoekt en gij zult vinden; klopt en men zal u opendoen. **10** Want
wie vraagt, ontvangt; wie zoekt, vindt: wie klopt, hem doet men
open. **11** Welke vader is er onder u, die aan zijn zoon een steen
zal geven, als hij om brood vraagt; of als hij om vis vraagt, hem
in plaats van een vis, een slang zal geven; **12** of als hij vraagt

om een ei, hem een schorpioen geven zal? **13** Als gij dan, aan
uw kinderen goede gaven weet te schenken, hoewel gij boos
zijt, hoeveel te meer zal dan de hemelse Vader den Heiligen
Geest geven aan wie tot Hem bidden! **14** Eens dreef Hij een
duivel uit, die stom was; en toen de duivel was uitgegaan, sprak
de stomme. En het volk stond verbaasd. **15** Maar sommigen
hunner zeiden: Door Beélzebub, den vorst der duivels, drijft
Hij de duivels uit. **16** Anderen vroegen Hem een teken uit de
hemel, om Hem op de proef te stellen. **17** Maar Hij kende hun
gedachten, en sprak tot hen: Ieder rijk, dat inwendig verdeeld is,
zal worden verwoest; het ene huis zal er op het andere vallen.
18 Wanneer dus de satan tegen zichzelf is verdeeld, hoe zal
zijn rijk dan stand kunnen houden? Toch zegt gij, dat Ik door
Beélzebub de duivels uitdrijf. **19** Maar als Ik door Beélzebub de
duivels uitdrijf, door wien drijven dan uw zonen ze uit? Daarom
zullen zijzelf uw rechters zijn. **20** Maar als Ik door de vinger
Gods de duivels uitdrijf, dan is ook het koninkrijk Gods onder u
gekomen. **21** Wanneer de sterke in volle wapenrusting zijn erf
bewaakt, dan is zijn have in veiligheid. **22** Maar wanneer een,
die sterker is dan hij, hem overvalt en overwint, dan ontneemt hij
hem zijn wapenrusting, waarop hij vertrouwde, en verdeelt zijn
buit. **23** Wie niet met Mij is, is tegen Mij; en wie niet met Mij
verzamelt, verstrooit. **24** Wanneer de onreine geest van iemand
is uitgegaan, zwerft hij rond in dorre oorden; hij zoekt naar rust,
en vindt ze niet. Dan zegt hij: Ik zal terugkeren in mijn huis,
waar ik ben uitgegaan. **25** En bij zijn komst vindt hij het geveegd
en versierd. **26** Dan gaat hij heen, en neemt zeven andere
geesten met zich mee, die bozer zijn dan hijzelf; ze komen
binnen, en gaan er wonen. En het einde van dien man wordt

erger nog dan het begin. **27** Terwijl Hij zo sprak, verhief een
vrouw uit het volk haar stem, en zei Hem: Zalig de schoot, die U
heeft gedragen, en de borsten die U hebben gezoogd. **28** Maar
Hij zeide: Zalig eerder, die luisteren naar Gods woord, en het
beleven. **29** En toen de menigte samenstroomde, begon Hij
aldus: Dit geslacht is een boos geslacht; het vraagt een teken,
en geen teken zal hun worden gegeven, dan het teken van
Jonas. **30** Want zoals Jonas een teken was voor de Ninivieten,
zo zal het ook de Mensenzoon zijn voor dit geslacht. **31** De
koningin van het Zuiden zal in het oordeel opstaan te zamen met
de mannen van dit geslacht, en ze veroordelen; want ze kwam
van het uiteinde der aarde om Sálomons wijsheid te horen;
en zie, meer dan Sálomon is hier. **32** De mannen van Ninive
zullen in het oordeel opstaan te zamen met dit geslacht, en het
veroordelen; want ze bekeerden zich op de prediking van Jonas;
en zie, meer dan Jonas is hier. **33** Niemand steekt een lamp
aan, om ze in de kelder of onder de korenmaat te zetten, maar
op de kandelaar; opdat wie binnenkomt, het licht kan zien. **34**
Uw oog is de lamp van het lichaam. Als uw oog goed is, dan is
heel uw lichaam verlicht; maar deugt het niet, dan is ook uw
lichaam in het duister. **35** Zorgt er dus voor, dat het licht in u
geen duisternis wordt. **36** Wanneer dus heel uw lichaam verlicht
is, zonder een enkel duister deel, hoe zal het geheel dan verlicht
zijn, als de lamp u nog met haar stralen verlicht. **37** Terwijl Hij
nog sprak, nodigde een farizeër Hem bij zich aan tafel; Hij trad
binnen, en nam plaats **38** Maar de farizeër verwonderde zich,
toen hij zag, dat Hij Zich niet eerst voor de maaltijd gewassen
had. **39** De Heer sprak tot hem: Gij, farizeër, gij reinigt dus de
buitenkant van beker en schotel. maar uw eigen binnenste is vol

roof en bederf. **40** Dwazen! Heeft Hij, die het uitwendige maakte,
ook het inwendige niet gemaakt? **41** Geeft liever de inhoud als
aalmoes; en zie, dan is alles u rein. **42** Maar wee u, farizeën!
Want gij betaalt tienden van muntkruid, wijnruitplant en allerlei
groenten, maar gij verwaarloost het recht en de liefde tot God.
Dit moet men doen, en het andere niet laten. **43** Wee u, farizeën!
Want gij zijt belust op de ereplaatsen in de synagogen en de
begroetingen op de marktpleinen. **44** Wee u! Want gij zijt gelijk
aan onzichtbare graven; de mensen lopen er over heen zonder
het te weten. **45** Een van de wetgeleerden nam het woord, en
zeide tot Hem: Meester, door zo te spreken, beledigt ge ook
ons. **46** Hij sprak: Ook u, wetgeleerden, wee! Want gij legt den
mensen zware lasten op, maar zelf raakt gij de lasten met geen
vinger aan. **47** Wee u! Want gij bouwt de grafsteden der profeten,
maar uw vaders hebben ze gedood. **48** Zo getuigt gij, deel te
hebben aan de daden van uw vaders; want zij doodden hen, gij
bouwt. **49** Daarom heeft ook Gods wijsheid gezegd: Ik zal tot
hen profeten en apostelen zenden, en sommigen van hen zullen
ze doden en vervolgen; **50** opdat van dit geslacht het bloed van
alle profeten zou worden opgeëist, dat sinds de grondvesting
der wereld vergoten is: **51** van het bloed van Abel af, tot het
bloed van Zakarias toe, die gedood is tussen het altaar en de
tempel. Ja, Ik zeg u, het zal van dit geslacht worden opgeëist.
52 Wee u, wetgeleerden! Want gij hebt de sleutel tot de kennis
weggenomen; zelf zijt gij niet binnengegaan, en hen, die er in
willen gaan, hebt gij tegengehouden. **53** Toen Hij hun dit gezegd
had, begonnen de schriftgeleerden en farizeën Hem heftig aan
te vallen, en Hem allerlei strikvragen te stellen; **54** ze loerden er
op, uit zijn mond iets op te vangen, om Hem te beschuldigen.

12 Toen er intussen een menigte van vele duizenden was
saamgestroomd, zodat men elkander haast onder de voet liep,
begon Hij tot zijn leerlingen te zeggen: Vooreerst, wacht u voor
het zuurdeeg der farizeën, dat is, voor huichelarij. **2** Want niets
is bedekt, dat niet ontdekt, niets verborgen, dat niet bekend
zal worden. **3** Alles dus wat gij spreekt in de duisternis, zal
in het licht worden gehoord; en wat gij in kelders in het oor
hebt gefluisterd, zal van de daken worden verkondigd. **4** Ik
zeg u, mijn vrienden: Weest niet bevreesd voor hen, die wel
het lichaam doden, maar daarna niets meer kunnen doen. **5**
Ik zal u tonen, wien gij moet vrezen: Vreest Hem, die, als Hij
gedood heeft, de macht nog bezit, om in de hel te werpen. Ja, Ik
zeg u: Vreest Hem! **(Geenna g1067)** **6** Worden niet vijf mussen
voor twee penningen verkocht? En geen enkele daarvan wordt
vergeten door God. **7** Welnu, zelfs al de haren van uw hoofd
zijn geteld. Vreest dus niet; gij zijt meer waard dan een zwerm
mussen. **8** Ik zeg u: Wie Mij belijdt voor de mensen, hem zal ook
de Mensenzoon voor Gods engelen belijden. **9** Maar wie Mij
verloochent voor de mensen, zal voor Gods engelen worden
verloochend. **10** Wie iets tegen den Mensenzoon zegt, het zal
hem worden vergeven: maar wie lastert tegen den Heiligen
Geest, het zal hem niet worden vergeven. **11** En wanneer men u
in de synagogen en voor vorsten en machthebbers brengt, weest
dan niet bezorgd, hoe of wat gij zult antwoorden of zeggen;
12 want de Heilige Geest zal u leren in dat uur, wat gij moet
zeggen. **13** Eens zei iemand uit de menigte tot Hem: Meester,
zeg aan mijn broer, dat hij met mij de erfenis deelt. **14** Maar Hij
zeide hem: Man, wie heeft Mij tot rechter of verdeler over u
aangesteld? **15** Toen sprak Hij tot hen: Past op, en wacht u

voor allerlei hebzucht; want ook al heeft iemand overvloed, zijn
leven is door zijn bezit niet verzekerd. **16** En Hij zei hun deze
gelijkenis: De akker van een rijk man had overvloedige oogst
gedragen. **17** Toen overlegde hij bij zichzelf, en sprak: Wat zal ik
doen? Want ik kan mijn vruchten niet bergen. **18** En hij zeide:
Dit zal ik doen. Ik zal mijn schuren afbreken en grotere bouwen,
en daar al mijn graan en goed verzamelen. **19** Dan zal ik tot mijn
ziel zeggen: Ziel, ge hebt veel goederen liggen, voor vele jaren;
neem uw gemak, eet, drink, maak goede sier. **20** Maar God
sprak tot hem: Dwaas, deze nacht eist men uw ziel van u op; en
wat ge verworven hebt, naar wien zal het heengaan? **21** Zó gaat
het hem, die schatten voor zichzelf belegt, maar die niet rijk is
voor God. **22** En Hij sprak tot zijn leerlingen: Daarom zeg Ik u:
Weest niet bezorgd voor uw leven, wat gij zult eten, noch voor
het lichaam, waarmee gij u zult kleden. **23** Want het leven is
meer dan het voedsel, en het lichaam is meer dan de kleding.
24 Ziet de raven; ze zaaien noch oogsten, hebben geen kelder
of schuur; en toch, God onderhoudt ze. Hoeveel meer zijt gij
waard dan de vogels. **25** En wie van u kan door zijn tobben een
el toevoegen aan zijn levensweg? **26** Als gij dus het minste
zelfs niet kunt, wat tobt gij dan over de rest? **27** Denkt aan de
lelies, hoe ze groeien: ze werken niet en spinnen niet. En toch
zeg Ik u, dat zelfs Sálomon in al zijn heerlijkheid niet gekleed
was als een van deze. **28** Als God nu het kruid op het veld, dat
vandaag nog bestaat, en morgen in de oven wordt geworpen, zó
aankleedt, hoeveel te meer dan u, kleingelovigen! **29** Vraagt
ook gij dus niet, wat gij zult eten of drinken, en maakt u niet
angstig. **30** Hiernaar vragen de heidenvolken wel; maar uw
Vader weet, dat gij dit allemaal nodig hebt. **31** Zoekt slechts

zijn rijk, en dit alles zal u worden geschonken als toegift. **32**
Wees niet bezorgd, kleine kudde; want het heeft uw Vader
behaagd, u het koninkrijk te geven. **33** Verkoopt uw bezittingen,
en geeft er aalmoezen van. Maakt u beurzen die niet slijten,
een onuitputtelijke schat in de hemel, waar geen dief kan bij
komen, en waar geen mot hem wegvreet. **34** Want waar uw
schat is, daar is ook uw hart. **35** Houdt uw lenden omgord, en
brandend uw lampen. **36** Weest als mensen, die wachten op
hun heer, wanneer hij van de bruiloft komt, om als hij komt en
klopt, terstond hem open te doen. **37** Gelukkig de knechten, die
de heer bij zijn komst wakker zal vinden. Voorwaar, Ik zeg u: Hij
zal zich omgorden, hen aan tafel doen aanzitten, en hen de rij
langs bedienen. **38** En wanneer hij hen zó aantreft, zelfs als
hij in de tweede nachtwaak of in de derde komt, gelukkig zijn
ze! **39** Gij weet het: als de huisvader wist, op welk uur de dief
zou komen, dan zou hij wakker blijven, en niet laten inbreken
in zijn huis. **40** Weest ook gij bereid; want de Mensenzoon
komt op een onverwacht uur. **41** Petrus zei Hem: Heer, zegt
Gij deze gelijkenis voor ons, of voor allen? **42** De Heer sprak:
Wie is toch de trouwe en voorzichtige hofmeester, dien de heer
over zijn ondergeschikten zal stellen, om hun op tijd de maat
koren te geven? **43** Gelukkig de dienaar, dien de heer bij zijn
komst daarmee bezig vindt. **44** Voorwaar, Ik zeg u: Hij zal hem
stellen over al zijn bezit. **45** Maar als die dienaar bij zichzelf
gaat denken: "Mijn heer komt nog lang niet"; als hij de knechten
en dienstmeisjes begint te slaan, en gaat eten en drinken, en
zich aan dronkenschap overgeeft. **46** dan zal de heer van dien
dienaar komen op een dag, waarop hij het niet verwacht, en op
een uur, dat hij niet kent. En hij zal hem streng bestraffen, en

hem het lot der trouwelozen doen delen. **47** De dienaar toch, die
de wil van zijn meester kent, maar die zich niet volgens zijn wil
heeft voorbereid of gehandeld, hij zal veel slaag krijgen; **48** zo
hij hem echter niet kent, en dingen doet, die slaag verdienen,
zal hij slechts weinig slaag krijgen. Wien veel is gegeven, hem
zal veel worden gevraagd; en wien veel is toevertrouwd. van
hem zal des te meer worden geëist. **49** Ik ben gekomen, om
vuur op de aarde te brengen; en hoe wens Ik, dat het reeds
brandt. **50** En Ik moet een doop ondergaan; en hoe smacht Ik er
naar, dat hij voltrokken wordt. **51** Denkt gij, dat Ik vrede ben
komen brengen op aarde? Neen, zeg Ik u; wel verdeeldheid.
52 Want van nu af zullen er vijf in één huis verdeeld zijn; drie
tegen twee, en twee tegen drie. **53** De vader zal verdeeld zijn
tegen den zoon, en de zoon tegen den vader; moeder tegen
dochter, en dochter tegen moeder; schoonmoeder tegen haar
schoondochter, en schoondochter tegen haar schoonmoeder. **54**
Nog sprak Hij tot het volk: Wanneer gij een wolk uit het westen
ziet opkomen, zegt gij terstond: Er komt regen; en zo is het. **55**
En wanneer de zuidenwind waait, zegt gij: Het zal heet worden;
en het gebeurt. **56** Huichelaars, het uitzicht van aarde en hemel
weet gij te beoordelen, maar hoe komt het dan, dat gij deze
tijd niet weet te beoordelen? **57** En waarom oordeelt gij zelf
niet wat recht is? **58** Wanneer ge met uw tegenstander naar
de overheid gaat, doe dan onderweg uw best, om van hem af
te komen: anders sleept hij u misschien voor den rechter, en
levert de rechter u aan den gerechtsdienaar over, en werpt de
gerechtsdienaar u in de gevangenis. **59** Ik zeg u: Ge zult daar
niet uit komen, vóórdat ge de laatste penning hebt afbetaald.

13 Bij deze gelegenheid waren er enigen tegenwoordig, die
Hem van de Galileërs verhaalden, wier bloed Pilatus met dat
hunner offerdieren vermengd had. **2** Hij antwoordde hun: Meent
gij, dat deze Galileërs groter zondaars waren dan alle andere
Galileërs, omdat hun dit overkomen is? **3** Neen, zeg Ik u: maar
als gij u niet bekeert, zult gij allemaal even goed omkomen.
4 Of meent gij, dat die achttien, die door het invallen van de
toren van Siloë gedood zijn, schuldiger waren dan al de andere
bewoners van Jerusalem? **5** Neen, zeg Ik u; maar als gij u
niet bekeert, zult gij allemaal even goed omkomen. **6** En Hij
sprak deze gelijkenis: Iemand had een vijgeboom, die in zijn
wijngaard geplant was; hij kwam er vruchten aan zoeken, maar
vond er geen. **7** Toen zei hij tot den wijngaardenier: Zie, al
drie jaar kom ik aan die vijgeboom vruchten zoeken, en vind er
geen. Houw hem om; waarom put hij de grond nog uit? **8** Maar
hij antwoordde hem: Heer, laat hem dit jaar nog staan, totdat
ik eerst de grond om hem heen heb omgespit, en bemest. **9**
Misschien draagt hij het volgend jaar vrucht. Zo niet, houw hem
dan om. **10** Eens was Hij op de sabbat in een der synagogen
onderricht aan ‘t geven. **11** En zie, daar was een vrouw, die sinds
achttien jaar van een ziektegeest was bezeten; ze ging krom, en
kon onmogelijk recht overeind staan. **12** Toen Jesus haar zag,
riep Hij haar, en zeide: Vrouw, ge zijt van uw ziekte verlost. **13**
Hij legde haar de handen op, en ogenblikkelijk stond ze recht
overeind, en loofde God. **14** Maar de overste der synagoge
was verontwaardigd, omdat Jesus op de sabbat genas; hij nam
het woord, en zei tot het volk: Er zijn zes dagen, waarop men
moet werken; komt dus op die dagen, om u te laten genezen,
en niet op de sabbat. **15** Maar de Heer gaf hem ten antwoord:

Huichelaars, maakt niet ieder van u op de sabbat zijn rund of
zijn ezel los van de kribbe, om ze weg te leiden en te drenken?
16 En moest dan deze dochter van Abraham, die de satan: ziet
eens: achttien jaren lang heeft gebonden, niet op de sabbat van
die band worden verlost? **17** Toen Hij dit zei, werden al zijn
tegenstanders beschaamd, maar heel de menigte verheugde
zich over al de heerlijke dingen, die Hij verrichtte. **18** Hij sprak
dan: Waaraan is het koninkrijk Gods gelijk, en waarmee zal Ik
het vergelijken? **19** Het is gelijk aan een mosterdzaadje, dat
iemand in zijn tuin ging zaaien: het groeide op en werd een
boom, en de vogels in de lucht nestelden in zijn takken. **20** Ook
zeide Hij: Waarmee zal Ik het koninkrijk Gods vergelijken? **21**
Het is gelijk aan het zuurdeeg, dat een vrouw nam, en onder drie
maten meel mengde. totdat dit geheel was gegist. **22** Op zijn reis
naar Jerusalem trok Hij steden en dorpen rond, om er te leren.
23 Eens zei Hem iemand: Heer, zijn de zaligen weinig in aantal?
Maar Hij sprak tot hen: **24** Doet uw best, om binnen te gaan
door de enge poort; want velen, zeg Ik u, zullen trachten binnen
te komen, en het niet kunnen. **25** Wanneer de heer des huizes
is opgestaan, en de deur heeft gesloten, dan zult gij buiten
staan, aan de deur gaan kloppen, en zeggen: Heer, doe ons
open. Maar hij zal u antwoorden: Ik weet niet, waar gij vandaan
zijt. **26** Dan zult gij gaan zeggen: We hebben bij u gegeten en
gedronken, en in onze straten hebt Gij onderricht gegeven.
27 Maar Hij zal u zeggen: Ik weet niet, waar gij vandaan zijt.
Weg van Mij, gij allen, die ongerechtigheid doet! **28** Dan zal
er geween zijn en gekners der tanden, wanneer gij Abraham,
Isaäk en Jakob en al de profeten zult zien in het koninkrijk Gods,
maar uzelf uitgeworpen naar buiten. **29** Dan zullen er komen

van oost en west, en noord en zuid, en ze zullen aanzitten
in het koninkrijk Gods. **30** Zie, er zijn laatsten die eersten, en
eersten die laatsten zullen zijn. **31** Terzelfder tijd kwamen enige
farizeën naar Hem toe, en zeiden Hem: Ga hier vandaan; want
Herodes wil U doden. **32** Hij zei hun: Gaat dien vos zeggen: Zie,
vandaag en morgen drijf Ik duivels uit, en verricht Ik genezingen:
overmorgen bereik Ik het einde. **33** Toch moet Ik vandaag,
morgen en overmorgen verder reizen; want het gaat niet aan,
dat een profeet buiten Jerusalem zou sterven. **34** Jerusalem,
Jerusalem, dat de profeten doodt, en dat stenigt, die tot u zijn
gezonden: hoe dikwijls heb Ik uw kinderen willen vergaderen,
zoals een hen haar kuikens onder haar vleugels; maar gij hebt
niet gewild. **35** Zie, uw huis zal verwoest blijven liggen. En Ik zeg
u: Gij zult Mij niet meer zien, voordat de tijd komt, dat gij roept:
Gezegend Hij, die komt in de naam des Heren.

14 Eens kwam Hij op een sabbat in het huis van een der
voornaamsten van de farizeën, om de maaltijd te gebruiken; en
men bespiedde Hem. **2** En zie, daar stond een man voor Hem,
die aan waterzucht leed. **3** Jesus nam het woord, en sprak tot
de wetgeleerden en farizeën: Mag men op sabbat genezen,
of niet? **4** Ze zwegen. Toen raakte Hij hem aan, genas hem,
en zond hem heen. **5** Nu sprak Hij tot hen: Wie van u zal zijn
zoon of zijn os, die in de put is gevallen, niet aanstonds, ook op
de sabbat, er uit trekken? **6** Ze wisten hier niets tegen in te
brengen. **7** En daar Hij bemerkte, dat de gasten zich de beste
plaatsen hadden uitgezocht, sprak Hij hun in een gelijkenis toe:
8 Wanneer ge door iemand op een bruiloft zijt uitgenodigd, ga
dan niet op de beste plaats zitten. Want misschien is er een
door hem uitgenodigd, die voornamer is dan gij. **9** Dan zou hij,

die u en hem heeft genodigd, u komen zeggen: Maak plaats
voor hem. En ge zoudt vol schaamte de minste plaats moeten
innemen. **10** Maar wanneer ge genodigd zijt, ga dan op de
minste plaats zitten: opdat uw gastheer u zegt, als hij komt:
Vriend, ga hoger op. Dat zal een eer voor u zijn in het oog
van al de disgenoten. **11** Want wie zich verheft, zal vernederd,
en wie zich vernedert, zal verheven worden. **12** En tot zijn
gastheer zeide Hij: Wanneer ge een middag- of avondmaal
houdt, nodig dan niet uw vrienden of broers, uw bloedverwanten
of rijke buren; want misschien nodigen ze u terug, en ge krijgt
het vergolden. **13** Maar als ge een maaltijd houdt, nodig dan
armen, gebrekkigen, kreupelen, blinden. **14** Dan zult ge gelukkig
zijn, omdat ze het u niet kunnen vergelden; want dan zal men
het u bij de opstanding der rechtvaardigen vergelden. **15** Een
der disgenoten, die dit hoorde, sprak tot Hem: Zalig hij, die
maaltijd zal houden in het koninkrijk Gods. **16** Maar Hij zei hem:
Zeker iemand gaf een groot feestmaal, en nodigde velen uit. **17**
Tegen het uur van de maaltijd zond hij zijn dienaar, om aan
de gasten te zeggen: Komt, want alles staat klaar. **18** Maar
eenparig begonnen allen zich te verontschuldigen. De eerste zei
hem: Ik heb een stuk land gekocht, en moet het noodzakelijk
gaan zien: ik bid u, verontschuldig me. **19** Een ander zei: Ik heb
vijf paar ossen gekocht, en ga ze keuren; ik bid u, verontschuldig
me. **20** Weer een ander zei: Ik heb een vrouw gehuwd, en kan
dus niet komen. **21** De dienaar kwam thuis, en boodschapte
het aan zijn heer. Toen werd de heer des huizes vergramd, en
hij sprak tot zijn dienaar: Spoed u naar de pleinen en straten
der stad, en breng de armen en gebrekkigen, de blinden en
kreupelen hier binnen. **22** De dienaar zei: Heer, er is gedaan

wat ge bevolen hebt; en nog is er plaats. **23** Nu sprak de heer
tot zijn dienaar: Ga uit naar wegen en heggen, en dwing ze,
om binnen te komen; want mijn huis moet vol zijn. **24** Ik zeg u:
Niet één van die mannen, die waren genodigd, zal van mijn
feestmaal genieten. **25** Toen eens een talrijke menigte Hem
volgde, keerde Hij Zich om, en sprak tot hen: **26** Zo iemand tot
Mij komt, en zijn vader niet haat, zijn moeder, zijn vrouw en
kinderen, zijn broers en zusters, ja zelfs zijn eigen leven, hij kan
mijn leerling niet zijn. **27** En wie zijn kruis niet opneemt, en Mij
niet volgt, kan mijn leerling niet zijn. **28** Want wie van u, die een
toren wil bouwen, gaat niet eerst de kosten zitten berekenen, of
hij wel de middelen bezit, om het werk te voltooien. **29** Anders
zou hij misschien wel de grondslag leggen, maar niet af kunnen
bouwen. Dan zouden allen, die het zagen, hem uit gaan lachen,
30 en zeggen: Die man is begonnen te bouwen, en is blijven
steken. **31** Of welke koning, die een anderen koning de oorlog
gaat aandoen, zit niet eerst te overleggen, of hij met tienduizend
man het hoofd kan bieden aan hem, die met twintigduizend man
op hem afkomt? **32** Zo niet, dan zendt hij een gezantschap,
terwijl de ander nog ver af is, en vraagt om de vrede. **33** Zo ook
kan dus niemand van u mijn leerling zijn, die geen afstand doet
van al wat hij bezit. **34** Het zout is dus goed; maar als het zout
zelf smakeloos is geworden, waar zal men het dan mee zouten?
35 Dan deugt het noch voor het land noch voor de mesthoop;
men gooit het weg. Wie oren heeft om te horen, hij hore.

15 Intussen kwamen alle tollenaars en zondaars naar Hem
toe, om Hem te horen. **2** Maar de farizeën en schriftgeleerden
mopperden, en zeiden: Hij ontvangt zondaars, en eet met hen. **3**
Toen sprak Hij tot hen deze gelijkenis: **4** Wie van u, die honderd

schapen heeft, en er een van verliest, laat niet de negen en
negentig andere achter in de woestijn, en gaat het verlorene
zoeken, totdat hij het terugvindt? **5** En als hij het gevonden heeft,
legt hij het verheugd op zijn schouders; **6** en thuis gekomen,
roept hij vrienden en buren bijeen, en zegt hun: Verheugt u met
mij; want ik heb mijn verloren schaap teruggevonden. **7** Ik zeg u:
Zó zal er meer vreugde zijn in de hemel over één zondaar die
zich bekeert, dan over negen en negentig rechtvaardigen, die
geen bekering behoeven. **8** Of welke vrouw, die tien drachmen
bezit, en één drachme verliest, steekt niet een lamp aan, veegt
niet het huis, en zoekt niet zorgvuldig, totdat zij ze vindt? **9**
En als zij ze gevonden heeft, roept ze vriendinnen en buren
bijeen, en zegt: Verheugt u met mij, want ik heb mijn verloren
drachme gevonden. **10** Zó, zeg Ik u, is er vreugde bij de engelen
Gods over één zondaar, die zich bekeert. **11** Nog sprak Hij: Een
man had twee zonen. **12** De jongste van beiden zei tot den
vader: Vader, geef mij het deel der goederen, dat me toekomt.
En hij verdeelde zijn vermogen onder hen. **13** Een paar dagen
later pakte de jongste zoon alles bijeen, en vertrok naar een
ver land. Daar verkwistte hij zijn vermogen door een losbandig
leven. **14** Maar toen hij er alles had doorgejaagd, kwam er een
grote hongersnood in dat land, en begon hij gebrek te lijden. **15**
En hij ging zich verhuren aan een der burgers van dat land;
en deze stuurde hem naar zijn velden, om zwijnen te hoeden.
16 Nu had hij zo graag zijn buik willen vullen met de schillen,
die de zwijnen aten; maar niemand, die ze hem gaf. **17** Toen
kwam hij tot inkeer, en sprak: Hoeveel knechten van mijn vader
hebben brood in overvloed, en ik sterf hier van honger. **18** Ik wil
opstaan en naar mijn vader gaan, en hem zeggen: Vader, ik heb

gezondigd tegen de hemel en tegen u; **19** ik verdien niet meer,
uw zoon te heten; behandel me als een van uw knechten. **20** En
hij stond op, en ging naar zijn vader. Nog was hij ver weg, toen
zijn vader hem zag, en ten diepste ontroerd werd; hij vloog naar
hem toe, viel om zijn hals, en overlaadde hem met kussen. **21**
De zoon sprak tot hem: Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel
en tegen u; ik verdien niet meer, uw zoon te heten. **22** Maar de
vader zei tot zijn knechten: Gauw, haalt het beste kleed, en trekt
het hem aan; doet hem een ring aan zijn hand, en schoenen
aan zijn voeten; **23** vooruit, slacht het gemeste kalf, en laat
ons eten en vrolijk zijn. **24** Want mijn zoon hier was dood en
is levend geworden, hij was verloren en is teruggevonden. En
ze begonnen feest te vieren. **25** Zijn oudste zoon was op het
land. Maar toen hij terugkeerde, dicht bij huis kwam, en muziek
hoorde en dans, **26** riep hij een der knechten, en vroeg wat
er gaande was. **27** Deze zei hem: Uw broer is gekomen; uw
vader heeft het gemeste kalf geslacht, omdat hij hem behouden
heeft teruggekregen. **28** Toen werd hij kwaad, en wilde niet naar
binnen gaan. Zijn vader ging dus naar buiten, en drong er op
aan. **29** Maar hij antwoordde, en zei tot zijn vader: Zie, zoveel
jaren dien ik u reeds, en nog nooit heb ik uw gebod overtreden;
toch hebt ge mij nooit een bokje gegeven, om met mijn vrienden
feest te vieren. **30** En nu die jongen van u is teruggekomen, die
uw vermogen verbrast heeft met eerloze vrouwen, nu slacht ge
voor hem het gemeste kalf. **31** Maar hij zei hem: Kind, gij zijt
altoos bij me, en al het mijne is het uwe. **32** Neen, feest en
vreugde moet er zijn; want uw broer hier was dood, en is levend
geworden, hij was verloren, en is teruggevonden.

16 Nog sprak Hij tot zijn leerlingen: Er was eens een rijk man,
die een rentmeester had. Deze werd bij hem aangeklaagd, dat
hij zijn goederen verkwistte. **2** Hij ontbood hem, en zeide: Wat
hoor ik van u? Geef rekenschap van uw beheer; want ge kunt
geen rentmeester meer blijven. **3** Toen dacht de rentmeester
bij zichzelf: Wat zal ik doen? Want mijn heer neemt mij het
rentmeesterschap af; en voor spitten ben ik niet sterk genoeg,
voor bedelen schaam ik mij. **4** Ik weet wat ik doen moet, opdat
ze mij bij zich in huis zullen nemen, wanneer ik als rentmeester
ben afgezet. **5** Hij ontbood één voor één de schuldenaars van
zijn heer. En tot den eersten sprak hij: Hoeveel zijt ge mijn heer
schuldig? **6** Hij zei: Honderd vat olie. Hij sprak tot hem: Ziehier
uw schuldbekentenis; ga zitten, en schrijf: Vijftig. **7** En tot een
tweede sprak hij: En gij, hoeveel zijt gij schuldig? Hij zei: Honderd
mud tarwe. Hij sprak tot hem: Ziehier uw schuldbekentenis;
schrijf: tachtig. **8** En de heer prees den onrechtvaardigen
rentmeester, omdat hij met overleg had gehandeld. Waarachtig,
de kinderen dezer wereld behartigen hun belangen met meer
overleg dan de kinderen van het licht. **(aiōn g165)** **9** Ik zeg u:
Maakt u vrienden door de ongerechte mammon, opdat, wanneer
hij u komt te ontvallen, zij u mogen opnemen in de eeuwige
tenten. **(aiōnios g166)** **10** Wie betrouwbaar is in het kleine, is ook
betrouwbaar in het grote; en die onbetrouwbaar is in het kleine,
is ook onbetrouwbaar in het grote. **11** Zo gij dus onbetrouwbaar
zijt in de valse rijkdom, wie zal u dan de waarachtige rijkdom
toevertrouwen? **12** En zo gij onbetrouwbaar zijt in het goed van
een ander, wie zal u geven, wat u toekomt. **13** Geen dienaar
kan twee heren dienen; hij zal of den één haten en den ander
beminnen, of den één aanhangen en den ander verachten. Gij

kunt God niet dienen en de mammon. **14** De farizeën hoorden dit
alles; maar omdat ze gierig waren, lachten ze Hem uit. **15** Hij zei
hun: Gij doet u als rechtvaardig voor in het oog van de mensen;
maar God kent uw harten. Want wat verheven is bij de mensen,
is een gruwel in Gods oog. **16** De Wet en de Profeten waren tot
aan Johannes van kracht; van toen af is het koninkrijk Gods
verkondigd, en allen bestormen het met geweld. **17** Toch zal
gemakkelijker hemel en aarde vergaan, dan dat er een enkele
streep van de Wet zou vervallen. **18** Wie zijn vrouw verstoot, en
een andere huwt, pleegt echtbreuk; en wie een vrouw huwt, die
door haar man is verstoten, pleegt echtbreuk. **19** Er was eens
een rijk man, die in purper en fijn linnen gekleed ging, en, dag
in dag uit, een weelderig leven genoot. **20** Maar er was ook
een bedelaar, Lázarus geheten, die zich bij zijn voorportaal had
neergelegd. Hij was met zweren bedekt, **21** en was begerig, om
zijn honger te stillen met de afval van de tafel van den rijke; en
de honden kwamen zijn zweren likken. **22** Maar toen de arme
gestorven was, werd hij door de engelen in Abrahams schoot
gedragen. Daarna stierf ook de rijke, en werd begraven. **23** En
terwijl hij in de hel werd gefolterd, sloeg hij zijn ogen op, en zag
Abraham van verre, en Lázarus in zijn schoot. **(Hadēs g86)** **24** En
luid riep hij uit: Vader Abraham, heb medelijden met mij, en
zend Lázarus hierheen; laat hem de top van zijn vinger in water
dopen, om mijn tong te verfrissen; want ik lijd hier geweldige
smart in de vlammen. **25** Maar Abraham sprak: Kind, denk er
aan, dat gij in uw leven het goede hebt ontvangen, en Lázarus
toen het kwade; nu wordt hij hier vertroost, en gij lijdt pijn. **26**
Bovendien gaapt er tussen ons en u een geweldige afgrond;
zodat men van hier niet naar u kan gaan, ook al zou men het

willen, en men van ginds niet naar ons komen kan. **27** Toen
zeide hij: Ik bid u dan, vader, dat ge hem naar het huis van
mijn vader stuurt. **28** Want ik heb vijf broers; laat hij ze gaan
waarschuwen, opdat ook zij niet in deze folterplaats komen. **29**
Maar Abraham sprak tot hem: Ze hebben Moses en de profeten;
laten ze luisteren naar hen. **30** Hij zei: Neen, vader Abraham;
maar wèl zullen ze zich bekeren, wanneer er iemand van de
doden tot hen komt. **31** Maar hij zei hem: Als ze niet luisteren
naar Moses en de profeten, dan zullen ze zich ook niet laten
gezeggen, zelfs al stond er iemand op uit de doden.

17 Nog sprak Hij tot zijn leerlingen: Het is onvermijdelijk, dat
er ergernissen komen; maar wee hem, door wien ze komen.
2 Het ware hem beter, dat hem een molensteen om de hals
werd gehangen, en hij zó in de zee werd geworpen, dan dat
hij aan een dezer kleinen ergernis geeft. **3** Neemt u in acht.
Als uw broeder zondigt, berisp hem; en als hij tot inkeer komt,
vergeef hem. **4** En als hij zevenmaal daags tegen u misdoet en
zevenmaal tot u terugkeert, en zegt: Het spijt me: dan moet
ge hem vergeven. **5** En de apostelen zeiden tot den Heer:
Vermeerder ons geloof. **6** En de Heer sprak: Zo gij een geloof
hadt als een mosterdzaadje, dan zoudt gij tot deze moerbei
zeggen: Trek uw wortels uit, en plant u in zee; en hij zou u
gehoorzamen. **7** Wie van u, die een knecht heeft, ploeger of
veehoeder, zal tot hem zeggen. als hij thuis komt van het veld:
Kom gauw hier aan tafel? **8** Neen; zal hij niet tot hem zeggen:
Maak mijn eten klaar; omgord u, en bedien me, totdat ik klaar
ben met eten en drinken; daarna kunt ge zelf eten en drinken? **9**
Is hij den knecht soms dankbaar, omdat hij deed wat bevolen
was? **10** Zo moet ook gij, wanneer gij alles gedaan hebt wat u

bevolen is, nog zeggen: We zijn onnutte knechten; we hebben
alleen maar gedaan, wat we moesten doen. **11** Op zijn reis naar
Jerusalem trok Hij langs de grens van Samaria en Galilea heen.
12 Toen Hij zeker dorp binnenging, kwamen Hem tien melaatsen
tegemoet. Ze bleven op een afstand staan, **13** en riepen luid:
Jesus, Meester, ontferm U onzer. **14** Toen Hij ze zag, zei Hij hun:
Gaat heen, vertoont u aan de priesters. En terwijl ze er heen
gingen, werden ze rein. **15** Eén van hen keerde terug, zodra hij
zich genezen zag. Met luider stem verheerlijkte hij God; **16** en hij
viel op zijn aangezicht neer voor zijn voeten, en dankte Hem: en
dat was een Samaritaan. **17** Nu nam Jesus het woord, en sprak:
Zijn er geen tien gereinigd? Waar zijn de negen anderen? **18**
Heeft men niemand anders terug zien keren, om eer te brengen
aan God, dan dezen vreemdeling alleen? **19** En Hij zeide tot
hem: Sta op, en ga heen; uw geloof heeft u gered. **20** De
farizeën vroegen Hem: Wanneer komt het koninkrijk Gods? Hij
gaf hun ten antwoord: Het koninkrijk Gods komt zonder opzien
te verwekken. **21** Men zal niet zeggen: Zie, hier is het; zie,
daar is het. Want zie, het koninkrijk Gods is midden onder u.
22 Nu sprak Hij tot zijn leerlingen: Er zullen dagen komen, dat
gij zult wensen, één der dagen van den Mensenzoon te zien;
en gij zult Hem niet zien. **23** Men zal tot u zeggen: Zie, ginds
is Hij; zie, hier is Hij. Gaat er niet heen, en loopt niemand na.
24 Want zoals de bliksem flikkert, en van de ene kant van de
hemel naar de andere flitst, zó zal de Mensenzoon er zijn op zijn
dag. **25** Maar eerst moet Hij veel lijden, en verworpen worden
door dit geslacht. **26** En zoals het was in de dagen van Noë, zo
zal het ook in de dagen van den Mensenzoon zijn. **27** Men at
en dronk, huwde en huwde uit, tot op de dag, dat Noë de ark

binnentrad, en de zondvloed kwam en allen verzwolg. **28** Of
zoals het was in de dagen van Lot: men at en dronk, kocht en
verkocht, plantte en bouwde. **29** Maar op de dag, dat Lot uit
Sódoma ging, liet God het vuur en zwavel uit de hemel regenen,
en verdelgde allen. **30** Zo zal het ook gaan op de dag, waarop
de Mensenzoon verschijnt. **31** Wie die dag op het dakterras is en
zijn meubels in huis heeft hij dale niet af, om ze mee te nemen;
en wie op het veld is, kere niet terug. **32** Denkt aan de vrouw
van Lot. **33** Wie zijn leven tracht te redden, zal het verliezen; en
wie het verliest, zal het behouden. **34** Ik zeg u: In die nacht
zullen er twee op één bed liggen: de een wordt opgenomen,
de ander achtergelaten; **35** twee zullen er niet de handmolen
malen: de een wordt opgenomen, de ander achtergelaten; **37** Ze
antwoordden Hem: Waar, Heer? Hij zei hun: Waar het aas ligt,
daar zullen zich ook de gieren verzamelen.

18 Hij zeide hun nog een gelijkenis over de noodzakelijkheid,
om altijd te bidden, en nooit de moed te verliezen. **2** Hij sprak: In
zekere stad was een rechter, die God niet vreesde, en zich aan
de mensen niet stoorde. **3** Ook was er een weduwe in die stad,
die naar hem toe ging, en sprak: Verschaf me recht tegenover
mijn tegenpartij. **4** Een tijd lang wilde hij niet. Maar later zei hij bij
zichzelf: Ofschoon ik God niet vrees en me aan de mensen niet
stoor, **5** zal ik toch die weduwe maar recht doen, omdat ze mij
lastig valt, en anders me eindeloos komt vervelen. **6** En de Heer
sprak: Hoort wat de onrechtvaardige rechter zegt. **7** En zou God
dan aan zijn uitverkorenen geen recht doen, die dag en nacht tot
Hem roepen? Of zou Hij ze lang laten wachten? **8** Ik zeg u: Hij
zal hun recht doen met spoed. Maar zal de Mensenzoon bij
zijn komst wel geloof op aarde vinden? **9** Nog sprak Hij deze

gelijkenis tegen hen, die van eigen gerechtigheid overtuigd zijn,
en anderen verachten. **10** Twee mensen gingen op naar de
tempel, om er te bidden: de één was een farizeër, de ander een
tollenaar. **11** De farizeër stond recht overeind, en bad bij zichzelf:
O God, ik dank U, dat ik niet ben als de andere mensen: rovers,
onrechtvaardigen, echtbrekers, of ook als die tollenaar ginds. **12**
Ik vast tweemaal per week, en geef tienden van al wat ik bezit.
13 Maar de tollenaar bleef op een afstand, en durfde zelfs zijn
ogen niet ten hemel heffen; hij sloeg zich op de borst, en sprak:
O God, wees mij, zondaar, genadig. **14** Ik zeg u: Deze ging
gerechtvaardigd naar huis, in plaats van den andere. Want wie
zich verheft zal vernederd, en wie zich vernedert, zal verheven
worden. **15** Men bracht zelfs de kinderen naar Hem toe, opdat Hij
ze aanraken zou. Toen de leerlingen dit zagen, wezen ze hen af.
16 Maar Jesus riep ze naar Zich toe, en sprak: Laat de kinderen
bij Mij komen, en houdt ze niet tegen. Want het koninkrijk Gods
is voor hen, die zijn zoals zij. **17** Voorwaar, Ik zeg u: Wie het
koninkrijk Gods niet aanneemt als een kind, zal er niet ingaan.
18 Een heel voornaam man ondervroeg Hem, en sprak: Goede
Meester, wat moet ik doen, om het eeuwige leven te verkrijgen?
(aiōnios g166) **19** Jesus zeide hem: Waarom noemt ge Mij goed?
Niemand is goed, dan God alleen. **20** Ge kent de geboden:
"Gij zult geen overspel doen; gij zult niet doodslaan; gij zult niet
stelen; gij zult geen valse getuigenis geven; eer uw vader en
moeder". **21** Hij antwoordde: Dit alles heb ik onderhouden reeds
van mijn jeugd af **22** Toen Jesus dit hoorde, zeide Hij hem: Eén
ding ontbreekt u nog; verkoop wat ge bezit, geef het aan de
armen, en ge zult een schat in de hemel bezitten. Kom dan, en
volg Mij. **23** Maar toen hij dit hoorde, werd hij bedroefd; want

hij was zeer rijk. **24** Toen Jesus zijn droefheid zag, zeide Hij:
Hoe moeilijk zullen zij, die rijkdommen bezitten, het koninkrijk
Gods binnengaan. **25** Een kameel gaat gemakkelijker door het
oog van een naald, dan een rijke in het koninkrijk Gods. **26** De
toehoorders zeiden: Wie kan dan zalig worden? **27** Hij sprak:
Wat onmogelijk is bij de mensen, is mogelijk bij God. **28** Toen
zei Petrus: Zie, wij hebben alles verlaten, en zijn U gevolgd. **29**
Hij zei hun: Voorwaar, Ik zeg u: Er is niemand, die huis, ouders
of broers, vrouw of kinderen verlaat om het koninkrijk Gods,
30 of hij zal veel meer terug ontvangen in deze tijd, en in de
toekomstige wereld het eeuwige leven. **(aiōn g165, aiōnios g166)**
31 Nu nam Hij het twaalftal ter zijde, en sprak tot hen: Zie, wij
gaan op naar Jerusalem; en alles wat door de profeten over den
Mensenzoon is geschreven, zal worden vervuld. **32** Want Hij zal
worden overgeleverd aan de heidenen; Hij zal worden bespot,
mishandeld, bespuwd. **33** Men zal Hem geselen en doden;
maar op de derde dag zal Hij verrijzen. **34** Ze begrepen er niets
van; dit woord bleef hun duister, en ze verstonden niet wat er
gezegd werd. **35** Toen Hij nu Jericho naderde, zat er een blinde
te bedelen langs de weg. **36** Hij hoorde de menigte voorbijgaan,
en vroeg, wat er gebeurde. **37** Men vertelde hem, dat Jesus van
Názaret voorbijkwam. **38** Toen riep hij luide: Jesus, Zoon van
David, ontferm U mijner. **39** Zij, die vooropgingen, vielen ruw
tegen hem uit, om hem tot zwijgen te brengen. Maar hij riep nog
harder: Zoon van David, ontferm U mijner. **40** Jesus bleef staan,
en liet hem bij Zich brengen. En toen hij genaderd was, vroeg
Hij hem: **41** Wat wilt ge, dat Ik voor u doe? Hij sprak: Heer, dat ik
zien zal! **42** Jesus zeide hem: Zie! Uw geloof heeft u gered. **43**

En aanstonds zag hij, volgde Hem, en verheerlijkte God. Al het
volk zag het, en bracht glorie aan God.

19 Nu kwam Hij Jericho binnen, en trok er doorheen. **2** En zie,
daar was een man, Zacheüs geheten; hij was oppertolbeambte
en rijk. **3** Hij wilde graag zien, wat voor een man Jesus was;
maar door de menigte kon hij dat niet, want hij was klein van
gestalte. **4** Om Hem toch te kunnen zien, liep hij vooruit, en
klom in een vijgeboom; want Hij moest daar voorbij. **5** Toen
Jesus daar langs kwam, keek Hij omhoog, en zei Hem: Zacheüs,
kom vlug naar beneden; want vandaag moet Ik in uw huis
verblijven. **6** En hij kwam vlug naar beneden, en ontving Hem
met vreugde. **7** Allen zagen het; ze begonnen te morren, en
zeiden: Bij een zondaar heeft Hij zijn intrek genomen. **8** Maar
Zacheüs kwam bij den Heer staan, en sprak: Zie Heer, de helft
van mijn vermogen schenk ik aan de armen; en zo ik iemand te
kort heb gedaan, geef ik het vierdubbel terug. **9** Jesus zeide
tot hem: Heden is er heil over dit huis gekomen; ook hij is een
kind van Abraham. **10** Want de Mensenzoon is gekomen, om te
zoeken en te redden wat verloren was. **11** Daar ook de anderen
dit hoorden, voegde Hij er een gelijkenis aan toe, omdat Hij dicht
bij Jerusalem was, en men nu dacht, dat het koninkrijk Gods
terstond zou verschijnen. **12** Hij sprak dus: Een man van hoge
geboorte reisde eens naar een ver land, om er de koninklijke
waardigheid te ontvangen, en dan terug te keren. **13** Hij riep
tien van zijn dienaars, gaf hun tien ponden, en zei hun: Drijft
er handel mee, tot ik terugkom. **14** Zijn landgenoten haatten
hem echter, en zonden hem een gezantschap achterna met de
opdracht: We willen hem niet als koning over ons. **15** Toen hij
nu de koninklijke waardigheid had ontvangen, keerde hij terug,

en liet de dienaars ontbieden, wien hij het geld had gegeven,
om te vernemen, wat voor zaken ze hadden gedreven. **16** De
eerste verscheen en sprak: Heer, uw pond heeft tien pond winst
opgeleverd. **17** Hij zei hem: Heel best, goede knecht; omdat ge
over weinig getrouw zijt geweest, ontvang het bestuur over tien
steden. **18** De tweede kwam, en sprak: Heer, uw pond heeft vijf
pond opgebracht. **19** Tot hem zeide hij: Voer ook gij het bewind
over vijf steden. **20** Nu kwam ook de derde en sprak: Heer, hier
is uw pond; ik heb het zorgvuldig in een doek opgeborgen. **21**
Want ik was bang voor u, omdat ge een streng man zijt. Ge
vordert op, wat ge niet hebt gegeven, en ge maait wat ge niet
hebt gezaaid. **22** Hij zei hem: Met uw eigen woorden zal ik u
oordelen, boze knecht. Ge wist, dat ik een streng man ben;
dat ik opvorder wat ik niet heb gegeven, en maai wat ik niet
heb gezaaid. **23** Waarom hebt ge dan mijn geld niet uitgezet
op de bank; dan zou ik het bij mijn komst met rente hebben
teruggekregen. **24** En tot de omstanders zeide hij: Neemt hem
het pond af, en geeft het aan hem, die de tien ponden heeft. **25**
Ze zeiden hem: Heer, hij heeft reeds tien pond. **26** Ik zeg u:
Wie heeft, aan hem zal worden gegeven; maar wie niet heeft,
hem zal nog ontnomen worden wat hij bezit. **27** En wat mijn
vijanden aangaat, die me niet tot koning over zich wilden, brengt
ze hier, en steekt ze voor mijn ogen neer. **28** Na deze woorden
ging Hij voorop, en trok naar Jerusalem. **29** En toen Hij Bétfage
en Betánië was genaderd, op de berg, die de Olijfberg heet,
zond Hij twee van zijn leerlingen vooruit, **30** en sprak: Gaat naar
het dorp hier tegenover; zodra gij er binnen komt, zult gij er
een veulen vinden, dat vastgebonden is, en waarop nog geen
mens heeft gezeten; maakt het los, en brengt het hier. **31** En

zo iemand u vraagt: Waarom maakt gij het los? moet gij hem
zeggen: De Heer heeft het nodig. **32** Zij die vooruit werden
gezonden, gingen er heen, en vonden het, zoals Hij het hun
had gezegd. **33** Toen ze het veulen losmaakten, zeiden de
eigenaars tot hen: Waarom maakt gij het veulen los? **34** Ze
zeiden: De Heer heeft het nodig. **35** En ze brachten het veulen
bij Jesus, legden er hun mantels over heen, en hielpen Jesus er
op. **36** Terwijl Hij voortreed, spreidden ze hun mantels uit over de
weg. **37** En toen Hij reeds aan de helling van de Olijfberg was
gekomen, begon heel de groep van leerlingen vol blijdschap met
luider stem God te verheerlijken om al de wonderen, die ze
hadden aanschouwd; **38** en ze zeiden: Gezegend de Koning,
Die komt in de naam des Heren! Vrede in de hemel, En glorie in
den hogen! **39** Enige farizeën uit de menigte zeiden tot Hem:
Meester, breng uw leerlingen tot bezinning. **40** Maar Hij gaf hun
ten antwoord: Ik zeg u: Als zij zwijgen, dan zullen de stenen
gaan roepen. **41** En toen Hij de stad naderde en haar zag,
weende Hij over haar, en sprak: **42** Ach, mocht ook gij op deze
dag nog erkennen, wat u tot vrede strekt; maar dat is thans
voor uw ogen verborgen! **43** Waarachtig, er zullen dagen over u
komen, dat uw vijanden een wal om u werpen, u omsingelen, en
u van alle kanten benauwen; **44** dat ze u zullen verdelgen, u
en uw kinderen, die in u wonen; en dat ze bij u geen steen op
de andere zullen laten, omdat ge uw tijd van ontferming niet
hebt erkend. **45** Toen trad Hij de tempel binnen, en begon er de
kooplieden uit te drijven. **46** Hij zei hun: Er staat geschreven:
"Mijn huis is een huis van gebed; maar gij hebt er een rovershol
van gemaakt". **47** Nu leerde Hij dagelijks in de tempel. Maar de
opperpriesters, schriftgeleerden en de hoofden van het volk

zochten Hem te doden. **48** Ze vonden echter geen middel, om
hun plan ten uitvoer te brengen; want al het volk hing Hem aan,
en luisterde naar Hem.

20 Op een van die dagen, dat Hij het volk in de
tempel onderrichtte en het evangelie verkondigde, traden de
opperpriesters, schriftgeleerden en oudsten op Hem toe, **2** en
zeiden tot Hem: Zeg ons, met wat recht doet Gij dit alles; of wie
heeft U dit recht gegeven? **3** Hij gaf hun ten antwoord: Ook Ik
zal u een vraag stellen; antwoordt Mij. **4** Was het doopsel van
Johannes van de hemel of van de mensen? **5** Ze overlegden bij
zichzelf: Als we zeggen: "Van de hemel", dan zal Hij antwoorden:
Waarom hebt gij hem dan niet geloofd? **6** Zeggen we: "Van
de mensen", dan zal het hele volk ons stenigen; want het is
overtuigd, dat Johannes een profeet was. **7** Ze antwoordden
dus, dat ze niet wisten, waar het vandaan was. **8** Nu sprak Jesus
tot hen: Dan zeg Ik u evenmin, met welk recht Ik dit alles doe. **9**
Nu stelde Hij het volk deze gelijkenis voor: Een man plantte
een wijngaard, verpachtte hem aan landbouwers, en vertrok
voor lange tijd naar het buitenland. **10** Op de vastgestelde tijd
zond hij een knecht tot de landbouwers, opdat ze hem zijn
aandeel der vruchten van de wijngaard zouden geven. Maar de
landbouwers sloegen hem, en stuurden hem met lege handen
weg. **11** Opnieuw zond hij een anderen knecht; maar ze sloegen
en hoonden hem, en stuurden hem met lege handen weg. **12**
Nog zond hij een derde; ook hem verwondden ze, en smeten
hem er uit. **13** Toen sprak de heer van de wijngaard: Wat zal
ik doen? Ik zal mijn geliefden zoon zenden; misschien dat ze
voor hem ontzag zullen hebben. **14** Maar toen de landbouwers
hem zagen, overlegden ze met elkaar, en zeiden: Dat is de

erfgenaam; laten we hem doden, dan zullen wij de erfenis
krijgen. **15** Ze wierpen hem buiten de wijngaard, en doodden
hem. Wat zal nu de heer van de wijngaard met hen doen?
16 Hij zal die landbouwers komen verdelgen, en de wijngaard
aan anderen geven. Toen ze dit hoorden, zeiden ze: Dat nooit!
17 Maar Hij zag hen aan, en zeide: Wat betekent dan wat er
geschreven staat: "De steen, die de bouwlieden verwierpen, Hij
is de hoeksteen geworden"? **18** Wie op deze steen valt, zal
worden verbrijzeld; en op wien hij valt, dien zal hij verpletteren.
19 Nu zochten de opperpriesters en schriftgeleerden onmiddellijk
de hand aan Hem te slaan; maar ze vreesden het volk. Want
ze begrepen, dat Hij met die gelijkenis op hen had gedoeld.
20 Ze lieten Hem nu bespieden, en zonden spionnen op Hem
af, die zich als goedgezinden moesten voordoen, om Hem in
zijn eigen woorden te verstrikken, en Hem dan over te leveren
aan de overheid en aan de macht van den landvoogd. **21** Ze
vroegen Hem dus: Meester, we weten, dat Gij ronduit spreekt en
leert, en niemand naar de ogen ziet, maar de weg van God naar
waarheid leert. **22** Is het ons geoorloofd, den keizer belasting te
betalen, of niet? **23** Maar Hij doorzag hun list, en zei tot hen: **24**
Toont Mij een tienling; wiens beeld en randschrift draagt hij? Ze
zeiden: Van den keizer. **25** Hij sprak tot hen: Geeft dan den
keizer, wat den keizer toekomt, en geeft aan God, wat God
toekomt. **26** Ze konden hem in het bijzijn van het volk niet in
zijn eigen woorden verstrikken; ze waren verbaasd over zijn
antwoord, en zwegen stil **27** Nu kwamen er enige sadduceën
naar Hem toe, die de verrijzenis loochenen; ze ondervroegen
Hem, **28** en zeiden: Meester, Moses heeft ons voorgeschreven,
dat, zo iemands broer gehuwd is en kinderloos sterft, zijn broer

de vrouw moet huwen, en nakomelingschap voor zijn broer moet
verwekken. **29** Nu waren er zeven broers. De eerste nam een
vrouw en stierf kinderloos. **30** Nu huwde de tweede haar, **31** ook
de derde, en zo verder alle zeven; en ze stierven kinderloos. **32**
Ten laatste stierf ook de vrouw. **33** Wien van hen zal ze nu bij de
verrijzenis als vrouw toebehoren? Ze hebben haar immers alle
zeven tot vrouw gehad. **34** Jesus sprak tot hen: De kinderen
dezer wereld huwen en worden uitgehuwd. **(aiōn g165)** **35** Maar
zij, die waardig worden bevonden, deel te hebben aan de andere
wereld en aan de verrijzenis uit de doden, zullen huwen noch
uitgehuwd worden. **(aiōn g165)** **36** Ze kunnen immers niet meer
sterven; want ze zijn aan engelen gelijk, en als kinderen der
verrijzenis ook kinderen Gods. **37** En dat de doden verrijzen, gaf
ook Moses te kennen in het Braambosverhaal, wanneer hij den
Heer den God van Abraham, den God van Isaäk en den God
van Jakob noemt. **38** Hij is toch geen God van doden, maar van
levenden; want allen leven voor Hem. **39** Toen namen sommigen
van de schriftgeleerden het woord, en zeiden: Meester, Gij hebt
goed gesproken; **40** en ze durfden Hem geen vragen meer
stellen. **41** Nu sprak Hij tot hen: Hoe beweert men toch, dat
de Christus de Zoon van David is? **42** Want David zelf zegt in
het boek der Psalmen: De Heer heeft gesproken tot mijn Heer:
Zet U aan mijn rechterhand, **43** Totdat Ik uw vijanden leg Als
een voetbank voor uw voeten. **44** David noemt Hem dus Heer;
hoe is Hij dan zijn Zoon? **45** En terwijl al het volk het hoorde,
sprak Hij tot zijn leerlingen: **46** Wacht u voor de schriftgeleerden,
die er van houden in lange gewaden rond te lopen en op de
markt te worden begroet; die de eerste zetels begeren in de
synagogen, en de eerste plaatsen aan de gastmalen; **47** die het

goed der weduwen verslinden, en voor de schijn lange gebeden
verrichten. Ze zullen des te strenger worden gevonnist.

21 Toen Hij nu opkeek, zag Hij de rijken hun giften in de
offerkist storten. **2** Maar Hij zag ook een arme weduwe, die er
twee penningen in wierp. **3** En Hij sprak: Voorwaar, Ik zeg u:
deze arme weduwe heeft er meer in gestort dan alle anderen.
4 Want allen hebben van hun overvloed geofferd, maar zij
heeft van haar armoede gegeven, heel haar vermogen. **5** Toen
sommigen van de tempel zeiden, dat hij versierd was met
prachtige stenen en geschenken, sprak Hij: **6** Er zullen dagen
komen, dat van al wat ge daar ziet, geen steen op de andere
zal blijven, maar alles zal worden verwoest. **7** Ze vroegen
Hem: Meester, wanneer zal dat gebeuren, en wat zal het teken
zijn, dat het op handen is? **8** Hij sprak: Past op, dat gij u niet
laat misleiden! Want velen zullen met mijn Naam optreden, en
zeggen: Ik ben het; en de tijd is nabij. Gaat hen niet achterna. **9**
En wanneer gij hoort van oorlogen en omwentelingen, schrikt er
niet van; want eerst moet dit alles gebeuren, en ook dan nog
komt het einde niet dadelijk. **10** Toen zeide Hij hun: Volk zal
opstaan tegen volk, en rijk tegen rijk; **11** en er zullen geweldige
aardbevingen zijn, en pest en hongersnood op verschillende
plaatsen; verschrikkingen zullen er komen, en grote tekenen aan
de hemel. **12** Maar eer dit alles geschiedt, zal men de hand aan
u slaan en u vervolgen; u in synagogen en kerkers brengen, u
slepen voor koningen en landvoogden terwille van mijn Naam.
13 Dat zal u overkomen, omdat gij getuigenis afleggen moet.
14 Neemt dan bij uzelf het besluit, er niet bezorgd voor te zijn,
hoe gij u verdedigen zult. **15** Want Ik zal u een taal en wijsheid
geven, die geen uwer tegenstanders zal kunnen weerstaan

of weerspreken. **16** Gij zult overgeleverd worden door ouders
en broers, door bloedverwanten en vrienden; sommigen van
u zal men doden. **17** En gij zult gehaat zijn bij allen terwille
van mijn Naam; **18** maar geen haar op uw hoofd zal verloren
gaan. **19** Door uw standvastigheid zult gij uw ziel behouden.
20 Wanneer gij Jerusalem door legers ziet ingesloten, weet
dan, dat haar verwoesting nabij is. **21** Laten zij, die in Judea
zijn, dan naar de bergen vluchten; die binnen de stad zijn, er
uittrekken, en die op het land zijn, er niet binnengaan. **22** Want
dat zijn dagen van wraak; en alles wat er geschreven staat,
zal in vervulling gaan. **23** Wee in die dagen de zwangere en
de zogende vrouwen. Want daar zal grote ellende zijn in het
land, en toorn over dit volk. **24** Ze zullen over de kling worden
gejaagd, en als gevangenen worden weggevoerd onder alle
volken; en Jerusalem zal door de heidenen worden vertrapt, tot
de tijden der heidenen voorbij zullen zijn. **25** En er zullen tekenen
zijn in zon en maan en sterren; en op de aarde doodsangst
onder de volken, radeloos door het donderend geweld van de
zee en de golven. **26** De mensen zullen verstijven van vrees en
bange verwachting, van wat de wereld gaat overkomen; want de
krachten der hemelen zullen worden geschokt. **27** Dan zullen ze
den Mensenzoon op een wolk zien komen, met grote macht
en majesteit. **28** Welnu, wanneer dit alles een aanvang gaat
nemen, blikt op dan, en heft uw hoofden omhoog; want uw
verlossing is nabij. **29** En Hij stelde hun een gelijkenis voor: Ziet
naar de vijgeboom en alle andere bomen; **30** zodra gij ze ziet
uitbotten, dan weet gij ook, dat de zomer nabij is. **31** Zo ook,
wanneer gij dit alles ziet, weet dan, dat het koninkrijk Gods nabij
is. **32** Voorwaar, Ik zeg u: Dit geslacht gaat niet voorbij, vóórdat

dit alles is geschied. **33** Hemel en aarde zullen voorbijgaan,
maar mijn woorden zullen niet voorbijgaan. **34** Let op uzelf. Laat
uw harten niet worden bezwaard door brasserij, dronkenschap
en de zorgen des levens; en laat die dag u niet onverhoeds
overvallen, **35** als een strik. Want hij zal komen over allen, die
de ganse aarde bewonen. **36** Waakt dus, en blijft altijd bidden,
opdat gij ontkomen moogt aan dat alles, wat er gebeuren gaat;
en opdat gij stand moogt houden voor het aanschijn van den
Mensenzoon. **37** Overdag gaf Hij onderricht in de tempel, maar
‘s nachts ging Hij heen en bleef op de berg, die Olijfberg wordt
genoemd. **38** En al het volk kwam ‘s morgens vroeg bij Hem in
de tempel, om Hem te horen.

22 Intussen begon het feest der ongedesemde broden
te naderen, dat Pasen heet. **2** En de opperpriesters en
schriftgeleerden zochten naar een middel, om Hem te doden;
want ze waren bang voor het volk. **3** Toen voer de satan in
Judas, Iskáriot geheten, een van het twaalftal; **4** en hij ging met
de opperpriesters en bevelhebbers overleggen, hoe hij Hem
aan hen zou overleveren. **5** Ze waren verheugd, en kwamen
overeen, hem geld te geven. **6** Hij stemde toe, en zocht dus
naar een gelegenheid, om Hem zonder volksoploop aan hen
over te leveren. **7** Toen nu de dag der ongedesemde broden
was gekomen, waarop het Pascha moest worden geofferd, **8**
stuurde Hij Petrus en Johannes heen, en zeide: Gaat voor ons
het paasmaal bereiden, opdat we het eten. **9** Ze zeiden Hem:
Waar wilt Gij, dat we het bereiden? **10** Hij zei hun: Zie, als gij de
stad binnengaat, zult gij een man tegenkomen, die een kruik
water draagt; volgt hem in het huis, waar hij ingaat, **11** en zegt
tot den heer des huizes: De Meester zegt u: Waar is de zaal,

waar Ik met mijn leerlingen het paasmaal kan houden? **12** En
hij zal u een grote opperzaal aanwijzen, van alles voorzien;
maakt daar alles gereed. **13** Ze gingen heen, en vonden het,
zoals Hij het hun had gezegd; en ze maakten het paasmaal
gereed. **14** Op de vastgestelde tijd ging Hij aanliggen aan tafel,
en de twaalf apostelen met Hem. **15** En Hij sprak tot hen: Vurig
heb Ik verlangd, eer Ik ga lijden, dit paasmaal met u te eten.
16 Want Ik zeg u, dat Ik het niet meer zal eten, vóór het zijn
vervulling bereikt in het koninkrijk Gods. **17** Toen nam Hij een
kelk, sprak het dankgebed uit, en zeide: Neemt en verdeelt hem
onder elkander. **18** Want Ik zeg u: Van nu af aan zal Ik de vrucht
van de wijnstok niet meer drinken, totdat het koninkrijk Gods is
gekomen. **19** Toen nam Hij brood, sprak een dankgebed uit,
brak het, gaf het hun, en sprak: Dit is mijn lichaam, dat voor u
wordt overgeleverd; doet dit tot mijne gedachtenis. **20** Zo ook de
kelk, na het avondmaal; en Hij sprak: Deze kelk is het Nieuwe
Verbond in mijn bloed, dat voor u wordt vergoten. **21** Zie, de
hand van hem, die Mij verraadt, is met Mij op de tafel. **22** De
Mensenzoon gaat wel heen, zoals het is vastgesteld; maar wee
dien mens, door wien Hij wordt verraden. **23** Toen begonnen
ze onder elkander te vragen, wie van hen het toch zijn kon,
die dat zou doen. **24** Nog ontstond er een twist onder hen,
wie van hen als de eerste gold. **25** Maar Hij zeide hun: De
koningen der volken heersen over hen, en die het gezag over
hen voeren, laten zich weldoeners noemen. **26** Zo moet het niet
zijn onder u; maar de grootste onder u moet als de jongste zijn,
en wie aan het hoofd staat, als een die dient! **27** Wie toch is
groter: hij die aan tafel ligt, of hij die bedient? Is het niet, die aan
tafel ligt? Welnu, Ik ben onder u als de dienaar. **28** Gij zijt Mij

trouw gebleven bij mijn beproevingen. **29** Daarom verleen Ik u
het koninkrijk, zoals mijn Vader het Mij heeft verleend: **30** dat
gij in mijn koninkrijk aan mijn tafel moogt eten en drinken, en
op tronen moogt zetelen, om de twaalf stammen van Israël te
oordelen. **31** Simon, Simon, zie, de satan heeft u allen willen
ziften als tarwe. **32** Maar Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof
niet zou bezwijken; en gij, wanneer ge u bekeerd hebt, bevestig
dan uw broeders. **33** Hij zei Hem: Heer, ik ben bereid, met U
zelfs kerker en dood in te gaan. **34** Maar Hij sprak: Ik zeg u,
Petrus, de haan zal heden niet kraaien, voordat ge driemaal
geloochend hebt, Mij te kennen. **35** Nog sprak Hij tot hen: Toen
Ik u uitzond zonder beurs en reiszak en sandalen, heeft het u
toen aan iets ontbroken? Ze zeiden: Aan niets. **36** Hij ging voort:
Maar nu, wie een beurs heeft, moet ze meenemen, en ook zijn
reiszak; en wie geen zwaard heeft, moet zijn mantel verkopen en
er een kopen. **37** Want Ik zeg u: Ook dit Schriftwoord moet aan
Mij worden vervuld: "En Hij is onder de misdadigers gerekend".
Ja, wat over Mij is gezegd, is zijn vervulling nabij. **38** Ze zeiden:
Heer, zie, hier zijn twee zwaarden. Hij zei hun: Genoeg. **39** Nu
ging Hij naar buiten, en begaf Zich volgens gewoonte naar de
Olijfberg; ook zijn leerlingen gingen met Hem mee. **40** Daar
aangekomen, sprak Hij tot hen: Bidt, dat gij niet in bekoring
komt. **41** Hij verwijderde Zich van hen ongeveer een steenworp
ver, viel op zijn knieën neer, **42** en bad: Vader, indien het uw wil
is, neem deze kelk van Mij weg. Neen, niet mijn wil geschiede,
maar de uwe. **43** Toen verscheen Hem een engel uit de hemel,
die Hem sterkte. **44** En door doodsangst bevangen, bad Hij nog
vuriger, en zijn zweet droop als bloeddruppels neer op de grond.
45 Toen Hij opstond van zijn gebed, en naar de leerlingen ging,

vond Hij ze van droefheid in slaap. **46** Hij zeide hun: Hoe kunt gij
slapen? Staat op, en bidt, dat gij niet in bekoring komt. **47** Terwijl
Hij nog sprak, zie daar kwam een bende aan; en één van de
twaalf, Judas genaamd, ging voor hen uit, en trad op Jesus
toe, om Hem te kussen. **48** Jesus zei hem: Judas, verraadt ge
den Mensenzoon met een kus? **49** Toen zij, die bij Hem waren,
zagen wat er gebeuren ging, zeiden ze Hem: Heer, willen we
met het zwaard er op inslaan? **50** En één van hen trof den
knecht van den hogepriester, en sloeg hem het rechteroor af. **51**
Maar Jesus gaf ten antwoord: Houdt op; genoeg! Hij raakte het
oor aan, en genas het. **52** Nu sprak Jesus tot de opperpriesters,
de bevelhebbers van de tempel en de oudsten, die op Hem
waren afgekomen: Gij zijt uitgetrokken als tegen een rover, met
zwaarden en stokken. **53** Dag aan dag was Ik bij u in de tempel,
en gij hebt geen hand naar Mij uitgestoken. Maar dit is uw uur, en
dit is de macht der duisternis. **54** Toen namen ze Hem gevangen,
en voerden Hem weg naar het huis van den hogepriester, terwijl
Petrus van verre bleef volgen. **55** Toen ze nu op de binnenhof
vuur hadden ontstoken, en er omheen waren gaan zitten, nam
ook Petrus onder hen plaats. **56** Een der dienstmeisjes zag hem
in het licht zitten; ze keek hem aan, en zeide: Ook deze hier was
bij Hem. **57** Maar hij loochende het, en sprak: Vrouw, ik ken Hem
niet. **58** Kort daarop zag hem iemand anders, en zeide: Ook gij
zijt een van hen. Maar Petrus sprak: Neen man; dat ben ik niet.
59 Ongeveer een uur later verzekerde een ander: Ja toch; ook
deze hier was met Hem; want ook hij is een Galileër. **60** Petrus
sprak: Man, ik begrijp niet, wat ge zegt. Op hetzelfde ogenblik,
terwijl hij nog sprak, kraaide een haan. **61** En de Heer keerde
Zich om, en zag Petrus aan. Toen dacht Petrus aan het woord

van den Heer, en hoe Hij hem had gezegd: Eer de haan kraait,
zult ge Mij driemaal verloochenen. **62** En hij ging naar buiten, en
weende bitter. **63** De mannen, die Jesus bewaakten, bespotten
en mishandelden Hem: **64** ze blinddoekten Hem, en vroegen
Hem dan: Profeteer, wie U geslagen heeft? **65** En ze beten Hem
veel andere scheldwoorden toe. **66** Toen het dag was geworden,
kwam de Raad van het volk, opperpriesters en schriftgeleerden
bijeen; ze lieten Hem voor hun rechtbank brengen, en zeiden:
Zo Gij de Christus zijt, zeg het ons dan. **67** Hij sprak tot hen:
Wanneer Ik u iets zeg, gelooft gij het niet; **68** en wanneer Ik u
iets vraag, dan antwoordt gij niet. **69** Maar van nu af aan zal de
Mensenzoon zijn gezeten aan de rechterhand van de kracht
Gods. **70** Nu zeiden allen: Gij zijt dus de Zoon van God? Hij
sprak tot hen: Gij zegt het; Ik ben het. **71** Toen zeiden ze: Wat
hebben we nog getuigenis nodig? We hebben het zelf uit zijn
eigen mond gehoord.

23 Toen stonden ze allen op, en voerden Hem gezamenlijk naar
Pilatus. **2** Ze begonnen Hem aldus te beschuldigen: We hebben
bevonden, dat deze man ons volk verleidt, en verbiedt aan
den keizer schatting te betalen, en zich uitgeeft voor Christus,
den Koning. **3** Pilatus ondervroeg Hem, en zeide: Zijt Gij de
Koning der Joden? Hij antwoordde hem: Gij zegt het. **4** Nu
sprak Pilatus tot de opperpriesters en de menigte: Ik vind geen
schuld in dien man. **5** Maar ze hielden aan, en zeiden: Hij
ruit door zijn leer het volk op in heel Judea, van Galilea af tot
hier toe. **6** Zodra Pilatus dit hoorde, vroeg hij, of die man een
Galileër was. **7** En toen hij vernam, dat Hij uit het gebied van
Herodes was, zond hij Hem naar Herodes, die in die dagen ook
te Jerusalem vertoefde. **8** Herodes was zeer verheugd, toen

hij Jesus zag. Want reeds lang had hij verlangd, Hem te zien,
om wat hij van Hem had gehoord; bovendien hoopte hij, Hem
een of ander wonder te zien verrichten. **9** Hij stelde Hem dan
vele vragen, maar Jesus gaf hem geen antwoord. **10** Ook de
opperpriesters en schriftgeleerden waren er bij tegenwoordig, en
beschuldigden Hem met grote heftigheid. **11** Nu ging Herodes
met zijn gevolg Hem honen en bespotten; hij stak Hem in een
schitterend gewaad, en zond Hem toen naar Pilatus terug. **12**
Die dag werden Herodes en Pilatus met elkander bevriend;
vroeger waren ze vijanden geweest. **13** Nu riep Pilatus de
opperpriesters, de oversten en het volk bijeen, **14** en sprak tot
hen: Gij hebt dezen man bij me gebracht als een volksopruier;
zie, ik heb Hem in uw bijzijn verhoord, en dien man aan niets
schuldig bevonden van al wat gij Hem ten laste legt. **15** Herodes
evenmin; want hij heeft Hem naar ons teruggestuurd. Zie, Hij
heeft niets bedreven, wat de dood zou verdienen. **16** Ik zal Hem
dus vrijlaten, maar Hem eerst laten geselen! **17** Nu had hij een
verplichting, hun op het feest één gevangene vrij te laten. **18**
Maar ze schreeuwden allen tezamen: Weg met Hem, en laat ons
Barabbas vrij. **19** Deze was om een oproer, dat in de stad was
uitgebroken, en om een moord in de gevangenis geworpen. **20**
Opnieuw sprak Pilatus hun toe, daar hij Jesus wilde vrijlaten. **21**
Maar ze schreeuwden er tegen in: Kruisig Hem, kruisig Hem! **22**
Ten derden male zei hij hun: Wat kwaad heeft Hij dan gedaan?
Ik heb in Hem geen doodschuld gevonden; ik zal Hem dus
vrijlaten, maar Hem eerst laten geselen! **23** Maar luid gillend
hielden ze aan, en eisten, dat Hij gekruisigd zou worden; en hun
kreten wonnen het pleit. **24** Pilatus besliste, dat hun eis zou
worden ingewilligd. **25** Hij liet op hun verzoek den man vrij, die

om oproer en moord in de gevangenis was geworpen; maar
Jesus leverde hij aan hun willekeur over. **26** En terwijl ze Hem
wegvoerden, hielden ze zekeren Simon van Cyrene aan, die juist
van het veld kwam, en legden hem het kruis op, om het Jesus
achterna te dragen. **27** Een grote volksmenigte volgde Hem; ook
een menigte vrouwen, die zich op de borst sloegen en over Hem
weenden. **28** Maar Jesus keerde Zich om, en sprak tot haar:
Dochters van Jerusalem, weent niet over Mij, maar weent over
uzelf en over uw kinderen. **29** Want zie, er komen dagen, waarop
men zal zeggen: "Zalig de onvruchtbaren; de schoot die niet
heeft gebaard, en de borsten die niet hebben gevoed." **30** Dan
zal men tot de bergen gaan zeggen: "Valt op ons neer"; en tot
de heuvelen: "Bedekt ons". **31** Want als men zó met het groene
hout handelt, wat zal er dan met het dorre geschieden? **32** Nog
twee anderen, twee misdadigers, werden weggeleid, om tegelijk
met Hem de doodstraf te ondergaan. **33** Toen ze op de plaats
waren gekomen, die Kalvárië wordt genoemd, sloegen ze Hem
aan het kruis; zo ook de misdadigers, één aan zijn rechterhand,
één aan de linker. **34** En Jesus zeide: Vader, vergeef het hun;
want ze weten niet, wat ze doen. En ze verdeelden zijn klederen
bij het lot. **35** Het volk stond toe te zien; maar de oversten
beschimpten Hem, en zeiden: Anderen heeft Hij gered, laat Hij
nu Zichzelf eens redden, zo Hij de uitverkoren Christus van God
is. **36** Ook de soldaten bespotten Hem; ze kwamen Hem azijn
aanbieden, **37** en zeiden: Zo Gij de Koning der Joden zijt, red
dan Uzelf. **38** En boven zijn hoofd stond als opschrift: Dit is de
Koning der Joden. **39** Ook één der gekruisigde misdadigers
begon Hem te honen, en zeide: Zijt Gij de Christus niet? Red
Uzelf dan en ons! **40** Maar de ander strafte hem af, en gaf hem

ten antwoord: Vreest ge God nòg niet, nu ge toch dezelfde straf
ondergaat? **41** En wij te recht, wij krijgen ons verdiende loon;
maar Hij heeft niets verkeerds gedaan. **42** Toen zeide hij: Jesus
gedenk mijner, wanneer Gij in uw rijk zijt gekomen. **43** En Jesus
sprak tot hem: Voorwaar, Ik zeg u: heden zult ge met Mij zijn in
het paradijs. **44** Het was nu reeds het zesde uur ongeveer, en
tot het negende toe werd het donker over heel het land; **45** want
de zon werd verduisterd. Ook scheurde het voorhangsel van de
tempel middendoor. **46** Toen riep Jesus met luider stem: Vader,
in uw handen beveel Ik mijn geest. Na deze woorden gaf Hij de
geest. **47** Toen nu de honderdman zag wat er gebeurd was,
verheerlijkte hij God, en zeide: Waarachtig, deze man was een
rechtvaardige. **48** En heel de menigte, die voor dit schouwspel
was saamgestroomd, en het gebeurde aanschouwd had, sloeg
zich op de borst, en ging heen. **49** Maar al zijn bekenden, met
de vrouwen, die Hem van Galilea af waren gevolgd, stonden van
verre toe te zien. **50** Nu was er een man, Josef genaamd, die lid
was van de Raad; maar hij was een braaf en rechtschapen man,
51 die aan hun plannen en drijven geen deel had genomen. Hij
was van Arimatea, een joodse stad, en verwachtte ook zelf het
koninkrijk Gods. **52** Hij ging naar Pilatus, om het lichaam van
Jesus te vragen. **53** Hij nam het af, wikkelde het in lijnwaad, en
legde het in een graf, dat in de rots was uitgehouwen, en waarin
nog nooit iemand was neergelegd. **54** Het was vrijdag, en de
sabbat brak aan. **55** De vrouwen, die met hem uit Galilea waren
gekomen, gingen mee, en zagen het graf, en hoe zijn lichaam
er in werd gelegd. **56** Daarna gingen ze heen, en maakten
specerijen en balsem gereed; maar op de sabbat hielden ze de
voorgeschreven rustdag.

24 Maar op de eerste dag der week, zeer vroeg in de morgen,
gingen ze naar het graf met de specerijen, die ze hadden bereid.
2 Ze vonden de steen van het graf op zij gerold; **3** en toen ze er in
waren gegaan, vonden ze het lichaam van den Heer Jesus niet.
4 Terwijl ze nu niet goed wisten, wat ze er van moesten denken,
zie, daar stonden twee mannen bij haar in schitterend gewaad.
5 Toen ze hevig verschrikt het hoofd ter aarde bogen, spraken
ze tot haar: Wat zoekt gij den Levende bij de doden? **6** Hier is
Hij niet; Hij is verrezen. Herinnert u, wat Hij tot u heeft gezegd,
toen Hij nog in Galilea was: **7** "De Mensenzoon moet in de
handen van zondaars worden overgeleverd en gekruisigd, maar
de derde dag zal Hij verrijzen". **8** Nu herinnerden ze zich zijn
woorden. **9** Ze gingen heen van het graf, en vertelden dit alles
aan al de elf en de overigen. **10** Het waren Maria Magdalena,
Johanna, en Maria van Jakobus; ook de andere vrouwen, die
bij haar waren, zeiden hetzelfde aan de apostelen. **11** Maar
ze hielden haar woorden voor beuzelpraat, en ze geloofden
haar niet. **12** Toch stond Petrus op, en liep naar het graf; hij
bukte zich voorover, en zag alleen de windsels liggen. Hij ging
heen, verbaasd over wat er gebeurd was. **13** En zie, diezelfde
dag waren er twee van hen op weg naar een dorp, Emmaus
genaamd, dat zestig stadiën van Jerusalem ligt. **14** Ze spraken
met elkander over al wat er gebeurd was. **15** Terwijl ze met
elkander spraken en van gedachten wisselden, kwam ook Jesus
er bij, en ging met hen mee. **16** Maar hun ogen waren gesloten,
zodat ze Hem niet erkenden. **17** Hij zei hun: Wat bespreekt gij
zo druk met elkaar onderweg? Verdrietig bleven ze staan; **18**
en een van hen, die Kléofas heette, gaf Hem ten antwoord:
Zijt Gij dan vreemdeling in Jerusalem, dat Gij alleen niet weet,

wat daar dezer dagen gebeurd is? **19** Hij zei hun: Wat dan? Ze
zeiden Hem: Het betreft Jesus van Názaret, die een profeet was,
machtig in werk en in woord, voor God en voor het hele volk,
20 en dien onze opperpriesters en oversten ter dood hebben
overgeleverd en gekruisigd. **21** Wij zelf hadden gehoopt, dat Hij
het was, die Israël zou verlossen; maar met dat al is het nu
reeds de derde dag, sinds dat alles gebeurd is. **22** Toch hebben
enige vrouwen, die bij ons behoren, ons doen ontstellen. Ze
waren in de vroegte bij het graf gekomen, **23** en hadden zijn
lichaam niet gevonden; maar ze zijn komen zeggen, dat ze een
verschijning van engelen hadden gehad, die zeiden, dat Hij leeft.
24 Daarop zijn sommigen van ons naar het graf gegaan, en
hebben alles bevonden, zoals de vrouwen het hadden verteld;
maar Hemzelf hebben ze niet gezien. **25** Nu sprak Hij tot hen: O
onverstandigen en tragen van hart, dat gij niet beter gelooft aan
al wat de profeten hebben gezegd. **26** Moest de Christus dit
alles niet lijden, en zó zijn glorie binnengaan? **27** En te beginnen
met Moses en al de profeten, verklaarde Hij hun, wat in heel de
Schrift over Hem was voorspeld. **28** Toen ze bij het dorp waren
gekomen, waar ze naar toe gingen, hield Hij Zich, alsof Hij
verder wilde gaan. **29** Maar ze drongen bij Hem aan, en zeiden:
Blijf bij ons, want het wordt avond, en de dag is al voorbij. Hij
ging dus naar binnen, om bij hen te blijven. **30** Nadat Hij Zich
met hen aan tafel had aangelegd, nam Hij het brood, sprak een
dankgebed uit, brak het, en reikte het hun toe. **31** Nu gingen hun
de ogen open, en herkenden ze Hem. Maar Hij verdween uit
hun gezicht. **32** Ze zeiden tot elkander: Brandde ons hart niet
in ons, toen Hij onderweg tot ons sprak, en ons de Schriften
verklaarde? **33** Onmiddellijk stonden ze op, en keerden naar

Jerusalem terug. Ze vonden er alle elf met hun gezellen bijeen,
34 die hun zeiden: De Heer is waarachtig verrezen, en is aan
Simon verschenen. **35** Nu verhaalden ook zij, wat er onderweg
was gebeurd, en hoe ze Hem hadden herkend door het breken
van het brood. **36** Terwijl ze nog daarover spraken, stond Hij zelf
in hun midden, en zeide hun: Vrede zij u. **37** Ze werden van
schrik en vrees bevangen, en meenden een geest te zien. **38**
Maar Hij sprak tot hen: Waarom zijt gij ontsteld, en waarom
komt er twijfel op in uw hart? **39** Beziet mijn handen en voeten:
Ik ben het zelf. Betast Mij, en ziet toe; want een geest heeft
geen vlees en geen beenderen, zoals gij ziet, dat Ik heb. **40**
En bij die woorden toonde Hij hun zijn handen en voeten. **41**
En toen ze van blijdschap het nog niet geloofden, maar vol
verbazing waren, zeide Hij hun: Hebt gij hier iets te eten? **42** Ze
gaven Hem een stuk gebraden vis. **43** Hij nam het, en at er
van voor hun ogen. **44** Hij sprak tot hen: Dit is het, wat Ik tot
u heb gesproken, toen Ik nog bij u was: "Alles moet worden
vervuld, wat in de Wet van Moses, in Profeten en Psalmen van
Mij staat geschreven". **45** Toen verhelderden Hij hun inzicht,
zodat ze de Schriften konden verstaan. **46** En Hij zeide hun: Zó
staat er geschreven: dat de Christus zou lijden en op de derde
dag uit de doden verrijzen; **47** en dat in zijn Naam bekering tot
vergiffenis der zonden zou worden gepreekt aan alle volken,
te beginnen bij Jerusalem. **48** Gij zijt de getuigen hiervan. **49**
Zie, Ik zend de belofte van mijn Vader over u neer; blijft in de
stad, totdat gij bekleed zijt met kracht uit den hogen. **50** Toen
leidde Hij hen naar Betánië, hief zijn handen op, en zegende
hen. **51** En terwijl Hij ze zegende, scheidde Hij van hen, en
werd opgenomen ten hemel. **52** Ze aanbaden Hem, en keerden

met grote blijdschap naar Jerusalem terug. **53** En onafgebroken
bleven ze God verheerlijken in de tempel.

Johannes

1 In het begin was het Woord; En het Woord was bij God, En
het Woord was God; **2** Het was bij God in het begin. **3** Alles
is door Hem ontstaan; En zonder Hem is niets ontstaan. **4** In
wat bestond, was Hij het leven, En het Leven was het licht der
mensen; **5** Het Licht schijnt in de duisternis, Maar de duisternis
nam het niet aan. **6** Er kwam een mens, van God gezonden;
Johannes was zijn naam. **7** Hij kwam tot getuigenis, om van
het Licht te getuigen, Opdat allen door hem zouden geloven. **8**
Hijzelf was niet het Licht, Maar hij moest getuigen van het Licht.
9 Het waarachtige Licht, Dat alle mensen verlicht, Kwam in de
wereld. **10** Hij was in de wereld, En ofschoon de wereld door
Hem was ontstaan, Erkende de wereld Hem niet. **11** Hij kwam in
zijn eigen bezit; Ook de zijnen ontvingen Hem niet. **12** Maar aan
allen, die Hem ontvingen, Gaf Hij de macht, Gods kinderen te
worden: Aan allen, die in zijn Naam geloven, **13** Die niet uit
bloed, Noch uit de wil van vlees of man, Maar die uit God zijn
geboren. **14** Het Woord is vlees geworden, En heeft onder ons
gewoond! En wij hebben zijn glorie aanschouwd: Een glorie
als van den Eengeborene uit den Vader, Vol van genade en
waarheid. **15** Johannes getuigde van Hem en riep uit: Van Hem
was het, dat ik sprak: Die na mij komt, is mij voorafgegaan;
Want Hij bestond eerder dan ik. **16** Waarachtig, uit zijn volheid
ontvingen wij allen De éne genade na de andere; **17** Zeker,
de Wet is door Moses gegeven, Maar de genade en waarheid
zijn door Jesus Christus gekomen. **18** Niemand heeft ooit God
gezien; God zelf, de eengeboren Zoon, Die in de schoot des
Vaders is, Heeft Hem verkondigd. **19** En dit is de getuigenis van
Johannes, toen de Joden uit Jerusalem priesters en levieten tot

hem zonden, om hem te vragen: Wie zijt gij? **20** Hij erkende het
openlijk: Niet ik ben de Christus. **21** Ze vroegen hem: Wat dan?
Zijt gij Elias? Hij zeide: Ik ben het niet. Zijt gij de profeet? Hij
antwoordde: Neen. **22** Ze zeiden hem dan: Wie zijt ge; opdat we
antwoord brengen aan hen, die ons gezonden hebben; wat zegt
ge van uzelf? **23** Hij sprak: Ik ben de "stem van een roepende in
de woestijn: Maakt recht de weg des Heren", zoals de profeet
Isaias heeft gezegd. **24** De afgevaardigden nu behoorden tot de
farizeën; **25** ze ondervroegen hem, en zeiden: Waarom doopt ge
dan, zo ge de Christus niet zijt, noch Elias, noch de profeet?
26 Johannes gaf hun ten antwoord: Ik doop met water; maar
midden onder u staat Hij, dien gij niet kent. **27** Hij is het, die na
mij komt; ik ben niet waardig, zijn schoenriem los te maken. **28**
Dit gebeurde te Betánië, aan de overkant van de Jordaan, waar
Johannes toen doopte. **29** Daags daarna zag hij Jesus tot zich
komen; en hij zeide: Zie het Lam Gods, dat de zonde der wereld
wegneemt. **30** Deze is het, van wien ik sprak: Na mij komt een
Man, die mij is voorafgegaan; want Hij bestond eerder dan ik. **31**
Ook ik kende Hem niet; maar juist daarom kwam ik dopen met
water, om Hem aan Israël bekend te maken. **32** Nog getuigde
Johannes: Ik heb den Geest als een duif uit de hemel zien
dalen, en op Hem rusten. **33** Ook ik kende Hem niet; maar Hij
die mij zond, om met water te dopen, Hij sprak tot mij: Op wien
ge den Geest ziet nederdalen en rusten, Hij is het, die doopt met
den Heiligen Geest. **34** Ik heb het gezien, en ik heb getuigd: Hij
is de Zoon van God. **35** Daags daarna stond Johannes daar
weer met twee zijner leerlingen. **36** En met de blik op Jesus, die
voorbijging, zeide hij: Zie het Lam Gods. **37** De twee leerlingen
hoorden hem dit zeggen, en gingen Jesus achterna. **38** Jesus

keerde Zich om, zag dat ze Hem volgden, en sprak tot hen: Wat
zoekt gij? Ze zeiden Hem: Rabbi (dat betekent: Meester), waar
houdt Gij verblijf? **39** Hij zei hun: Komt het zien. Ze kwamen
dan zien, waar Hij verblijf hield, en bleven die dag bij Hem. Het
was omtrent het tiende uur. **40** Andreas, de broer van Simon
Petrus, was één van de twee, die dit van Johannes hadden
gehoord, en Hem waren gevolgd. **41** Hij ontmoette zijn broer
Simon het eerst, en zeide tot hem: We hebben den Messias
(dat betekent: Christus) gevonden. **42** En hij leidde hem tot
Jesus. Jesus zag hem aan, en sprak: Gij zijt Simon, de zoon
van Jona; gij zult Kefas heten (dat betekent: Petrus). **43** Daags
daarna wilde Hij naar Galilea vertrekken; toen ontmoette Hij
Filippus. En Jesus zeide tot hem: Volg Mij. **44** Filippus was van
Betsáida, de stad van Andreas en Petrus. **45** Filippus ontmoette
Natánaël, en sprak tot hem: Van wien Moses in de Wet en ook
de profeten hebben geschreven, dien hebben we gevonden:
Jesus, den zoon van Josef, uit Názaret. **46** Natánaël zei hem:
Kan er iets goeds komen uit Názaret? Filippus zei hem: Kom het
zien. **47** Jesus zag Natánaël naar Zich toe komen, en zeide
van hem: Ziedaar een waar Israëliet, in wien geen bedrog is.
48 Natánaël zeide Hem: Hoe kent Gij mij? Jesus gaf hem ten
antwoord: Voordat Filippus u riep, zag Ik u onder de vijgeboom.
49 Natánaël antwoordde Hem: Rabbi, Gij zijt de Zoon van God;
Gij zijt de Koning van Israël. **50** Jesus antwoordde hem: Gelooft
ge, omdat Ik u zeide: Ik zag u onder de vijgeboom? Grotere
dingen zult ge zien. **51** En Hij sprak tot hem: Voorwaar, voorwaar,
Ik zeg u: Gij zult de hemel geopend zien, en de engelen Gods
zien opstijgen en nederdalen over den Mensenzoon.

2 En de derde dag werd er een bruiloft gevierd te Kana van
Galilea. De moeder van Jesus was er tegenwoordig, **2** en ook
Jesus met zijn leerlingen waren ter bruiloft genodigd. **3** En toen
er gebrek kwam aan wijn, sprak de moeder van Jesus tot Hem:
Ze hebben geen wijn meer. **4** Maar Jesus zeide haar: Vrouw,
wat is er tussen Mij en u? Nog is mijn uur niet gekomen. **5** Zijn
moeder sprak tot de bedienden: Doet wat Hij u zeggen zal. **6**
Daar waren nu zes stenen kruiken, elk van twee of drie maten
inhoud, die er voor de joodse reiniging waren geplaatst. **7** Jesus
zei hun: Vult de kruiken met water. Ze vulden ze tot boven toe. **8**
Toen sprak Hij tot hen: Schept er nu uit, en brengt het naar
den hofmeester. Ze brachten het. **9** Zodra nu de hofmeester
van het water geproefd had, dat wijn was geworden, (hij wist
niet, waar die vandaan kwam; maar de bedienden, die het
water hadden geschept, wisten het wel), riep de hofmeester den
bruidegom, **10** en zeide tot hem: Iedereen schenkt eerst de
goede wijn, en als men goed gedronken heeft, dan de mindere
soort; maar gij hebt de goede wijn tot nu toe bewaard. **11**
Zo deed Jesus zijn eerste wonder te Kana van Galilea, en
openbaarde Hij zijn heerlijkheid. En zijn leerlingen geloofden
in Hem. **12** Daarna vertrok Hij naar Kafárnaum; Hij zelf met
zijn moeder en broeders en zijn leerlingen; en zij bleven daar
enkele dagen. **13** Toen het paasfeest der Joden nabij was, trok
Jesus naar Jerusalem op. **14** Hij zag in de tempel de verkopers
van runderen, schapen en duiven; ook de geldwisselaars, die
zich daar hadden neergezet. **15** En Hij maakte een zweep van
koorden, dreef ze allen met schapen en runderen de tempel
uit, en smeet het geld der wisselaars op de grond en de tafels
omver. **16** En tot de duivenverkopers zeide Hij: Weg ermee;

maakt het huis van mijn Vader niet tot een verkooplokaal. **17**
Toen herinnerden zich zijn leerlingen, dat er geschreven staat:
"De ijver voor uw huis zal Mij verteren." **18** Maar nu namen de
Joden het woord, en zeiden tot Hem: Wat teken laat Gij ons
zien, om zo te mogen optreden? **19** Jesus gaf hun ten antwoord:
Breekt deze tempel af, en in drie dagen zal Ik hem opbouwen.
20 De Joden zeiden: Zes en veertig jaar heeft men aan deze
tempel gewerkt, en zult Gij hem in drie dagen opbouwen? **21**
Maar Hij sprak over de tempel van zijn lichaam. **22** Toen Hij dan
van de doden verrezen was, herinnerden zich zijn leerlingen,
dat Hij dit had gezegd; en ze geloofden in de Schrift, en in het
woord, dat Jesus gesproken had. **23** Terwijl Hij nu gedurende
het paasfeest te Jerusalem was, geloofden er velen in zijn naam
bij het zien van de tekenen, die Hij verrichtte. **24** Maar Jesus
zelf had geen vertrouwen in hen, omdat Hij allen kende, **25** en
omdat Hij niet nodig had, dat men Hem over iemand inlichtingen
gaf. Want zelf wist Hij heel goed, wat er omging in den mens.

3 Nu was er onder de farizeën een man, Nikodemus genaamd,
een overste der Joden. **2** In de nacht kwam hij bij Hem, en
sprak tot Hem: Rabbi, we weten, dat Gij van Godswege als
leraar zijt gekomen; want niemand kan de tekenen doen, die
Gij verricht, zo God niet met hem is. **3** Jesus gaf hem ten
antwoord: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Zo iemand niet opnieuw
wordt geboren, kan hij het koninkrijk Gods niet aanschouwen.
4 Nikodemus zei Hem: Hoe kan een mens geboren worden,
wanneer hij reeds op leeftijd is? Kan hij soms terugkeren in de
schoot zijner moeder, en opnieuw geboren worden? **5** Jesus
antwoordde: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Zo iemand niet
geboren wordt uit water en Geest, kan hij niet ingaan in het

koninkrijk Gods. **6** Wat uit het vlees is geboren, is vlees; en
wat uit den Geest is geboren, is geest. — **7** Verwonder u niet,
omdat Ik u zeide: Gij moet opnieuw worden geboren. **8** De wind
waait, waar hij wil, en ge hoort zijn gesuis; maar ge weet niet,
vanwaar hij komt en waarheen hij gaat; zó gaat het iedereen,
die uit den Geest is geboren. **9** Nikodemus antwoordde Hem:
Hoe kan dit geschieden? **10** Jesus gaf hem ten antwoord: Zijt
gij de leraar van Israël, en begrijpt ge dit niet? **11** Voorwaar,
voorwaar, Ik zeg u: Wat Wij weten spreken Wij, en Wij getuigen
wat Wij hebben gezien; en toch aanvaardt gij onze getuigenis
niet. **12** Wanneer gij niet gelooft, als Ik u spreek over aardse
dingen, hoe zult gij dan geloven, als Ik u over de hemelse
spreek? — **13** Niemand is opgeklommen ten hemel, dan Hij die
uit de hemel is neergedaald: de Mensenzoon, die in de hemel
is. **14** En zoals Moses de slang ophief in de woestijn, zo moet
de Mensenzoon worden verheven: **15** opdat ieder die in Hem
gelooft, het eeuwige leven zou hebben. **(aiōnios g166)** **16** Want zo
lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eengeboren Zoon
heeft gegeven: opdat allen die in Hem geloven, niet verloren
zouden gaan, maar het eeuwige leven zouden hebben. **(aiōnios
g166)** **17** Want God heeft zijn Zoon in de wereld gezonden, niet
om de wereld te oordelen, maar opdat de wereld door Hem zou
worden gered. **18** Wie in Hem gelooft, wordt niet geoordeeld;
maar wie niet gelooft, is reeds geoordeeld, omdat hij niet heeft
geloofd in de naam van Gods eengeboren Zoon. — **19** En dit is
het oordeel: het licht is in de wereld gekomen, maar de mensen
beminden de duisternis meer dan het licht; want hun werken
waren boos, **20** en allen die kwaad doen, haten het licht en
komen niet tot het licht, opdat hun werken niet aan het licht

zouden komen. **21** Maar wie handelt naar de waarheid, komt tot
het licht, opdat het van zijn werken moge blijken, dat ze in God
zijn verricht. **22** Daarna ging Jesus met zijn leerlingen naar het
platteland van Judea, waar Hij met hen enige tijd verbleef, en er
doopte. **23** Maar ook Johannes diende te Ennon bij Salim het
doopsel toe; want daar was veel water, en men ging er heen,
om zich te laten dopen. **24** Johannes toch was nog niet in de
gevangenis geworpen. **25** Toen de leerlingen van Johannes
eens geschil kregen met een Jood over godsdienstige reiniging,
26 kwamen ze bij Johannes, en zeiden tot hem: Rabbi, Hij die
met u was aan de overkant van de Jordaan, en over wien ge
getuigenis hebt afgelegd: zie, Hij dient het doopsel toe, en ze
gaan allen naar Hem. **27** Johannes antwoordde: Niemand kan
beslag op iets leggen, tenzij het hem gegeven is uit de hemel.
28 Gij zelf zijt mijn getuigen, dat ik gezegd heb: Niet ik ben de
Christus, maar ik ben Hem vooruit gezonden. **29** Hij die de bruid
bezit, is de bruidegom; maar de vriend van den bruidegom, hij
staat naar hem te luisteren, en is al zielsverheugd, als hij de
stem van den bruidegom hoort. Dit is mijn vreugde, en ze is
volkomen; **30** Hij moet groter, maar ik moet kleiner worden.
31 Wie van boven komt, is boven allen. Wie van de aarde is,
behoort aan de aarde en spreekt van de aarde. Wie uit de hemel
komt, is boven allen, **32** en Hij getuigt wat Hij gezien en gehoord
heeft; maar niemand neemt zijn getuigenis aan. — **33** Wie zijn
getuigenis aanvaardt, drukt er zijn zegel op, dat God waarachtig
is; **34** want Hij, dien God heeft gezonden, spreekt de woorden
van God; God immers geeft den Geest zonder maat. **35** De
Vader bemint den Zoon, en heeft Hem alles in handen gegeven.
— **36** Wie in den Zoon gelooft, heeft het eeuwige leven; maar

wie in den Zoon niet gelooft, zal het leven niet zien, maar Gods
gramschap blijft op hem liggen. **(aiōnios g166)**

4 Zodra de Heer echter vernam, dat de farizeën gehoord hadden,
hoe Jesus meer leerlingen won en doopte dan Johannes, **2**
(hoewel Jesus zelf niet doopte, maar zijn leerlingen), **3** verliet
Hij Judea, en vertrok Hij weer naar Galilea. **4** En daar Hij door
Samaria moest reizen, **5** kwam Hij zo in een stad van Samaria,
Sikar geheten, nabij het veld, dat Jakob aan zijn zoon Josef
geschonken had. **6** Daar bevond zich ook de bron van Jakob.
Jesus, vermoeid van de reis, zette Zich neer bij de bron. Het
liep tegen het zesde uur. **7** Een vrouw uit Samaria kwam water
putten. Jesus zeide haar: Geef Mij te drinken. **8** Want zijn
leerlingen waren naar de stad gegaan, om levensmiddelen te
kopen. **9** De samaritaanse vrouw zei Hem: Hoe, Gij, een Jood,
vraagt te drinken aan mij, een samaritaanse vrouw? (Joden
namelijk hebben geen omgang met Samaritanen.) **10** Jesus gaf
haar ten antwoord: Zo ge de gave Gods verstondt, en wie het is,
die u zegt: "Geef Mij te drinken", dan zoudt gij het Hem hebben
gevraagd, en Hij zou u levend water hebben gegeven. **11** Ze zei
Hem: Heer, Gij hebt niet eens een emmer, en de put is diep;
waar haalt Gij dan het levend water vandaan? **12** Zijt Gij soms
groter dan onze vader Jakob, die ons de put heeft geschonken,
en die er zelf uit dronk met zijn zonen en zijn vee? **13** Jesus
antwoordde haar: Wie van dit water drinkt, krijgt weer dorst.
14 Maar wie drinkt van het water, dat Ik hem zal geven, zal in
eeuwigheid geen dorst meer krijgen; integendeel, het water,
dat Ik hem zal geven, zal een bron in hem worden van water,
dat opborrelt ten eeuwigen leven. **(aiōn g165, aiōnios g166)** **15**
De vrouw zeide Hem: Heer, geef me dat water, opdat ik geen

dorst meer krijg, en niet meer hier hoef komen putten. **16** Hij
sprak tot haar: Ga uw man roepen, en kom hier terug. **17** De
vrouw antwoordde: Ik heb geen man. Jesus zeide haar: Dat
zegt ge wèl: "Ik heb geen man". **18** Want vijf mannen hebt ge
gehad, en dien ge nu hebt, is niet uw man; dat hebt ge naar
waarheid gezegd. **19** De vrouw zei Hem: Heer, ik zie, dat Gij een
profeet zijt. **20** Onze vaderen aanbaden God op deze berg, en
gij allen beweert, dat in Jerusalem de plaats is gelegen, waar
men Hem aanbidden moet. **21** Jesus sprak tot haar: Geloof
Mij, vrouw; er komt een uur, waarin gij noch op deze berg noch
te Jerusalem den Vader zult aanbidden. **22** Gij aanbidt wat gij
niet kent; wij aanbidden wat we kennen; want het Heil komt uit
de Joden. **23** Maar toch, er komt een uur, en het is er reeds,
waarin de ware aanbidders den Vader in geest en waarheid
zullen aanbidden. Want de Vader verlangt zulke aanbidders; **24**
God is een geest, en wie Hem aanbidden, moeten in geest en
waarheid aanbidden. **25** De vrouw zeide Hem: Ik weet, dat de
Messias komt, (die Christus genoemd wordt); wanneer Die komt,
dan zal Hij ons alles verkondigen. **26** Jesus zeide haar: Dat ben
Ik, die met u spreek. **27** Op dat ogenblik kwamen zijn leerlingen
terug, en ze verwonderden zich, dat Hij met een vrouw aan
het spreken was. Maar niemand zeide: Wat wenst Gij, of wat
bespreekt Gij met haar? **28** De vrouw liet nu haar waterkruik
staan, ging naar de stad, en zei tot de mensen: **29** Komt eens
zien naar een man, die mij alles gezegd heeft wat ik gedaan
heb; Hij is misschien wel de Christus! **30** En men ging de stad
uit, en kwam naar Hem toe. **31** Intussen nodigden de leerlingen
Hem uit, en zeiden: Rabbi, eet. **32** Maar Hij sprak tot hen: Ik heb
een spijs te eten, die gij niet kent. **33** De leerlingen zeiden dus

tot elkander: Heeft iemand Hem soms iets te eten gebracht?
34 Jesus sprak tot hen: Mijn spijs is, de wil te volbrengen van
Hem, die Mij heeft gezonden, en zijn werk te voltooien. **35**
Zegt gij niet: Nog vier maanden, en dan komt de oogst? Zie,
Ik zeg u: Slaat uw ogen op, en kijkt naar de velden; ze staan
reeds wit voor de oogst. **36** Ook de maaier ontvangt loon, en
verzamelt vrucht ten eeuwigen leven, opdat zaaier en maaier
zich samen verheugen. **(aiōnios g166)** **37** Want hier wordt het
spreekwoord bewaarheid: de een zaait, de ander maait. **38** Ik
zond u uit, om de oogst binnen te halen, waarvoor gij niet hebt
gezwoegd; anderen hebben gezwoegd, en gij krijgt de vrucht
van hun werk. **39** Vele Samaritanen uit die stad geloofden in
Hem om het woord der vrouw, die getuigde: Hij heeft mij alles
gezegd, wat ik gedaan heb. **40** Toen dus de Samaritanen bij
Hem kwamen, verzochten ze Hem, bij hen te blijven. Zo bleef Hij
daar twee dagen lang. **41** En door zijn prediking geloofden er
nog veel meer; **42** en ze zeiden tot de vrouw: Nu geloven we
niet meer op uw zeggen; want we hebben het zelf gehoord, en
we weten, dat deze waarachtig de Verlosser der wereld is. **43**
Toen die twee dagen voorbij waren, vertrok Hij vandaar naar
Galilea. **44** Want Jesus zelf heeft verklaard, dat een profeet in
zijn eigen vaderland geen aanzien geniet. **45** Toen Hij dus in
Galilea kwam, namen de Galileërs Hem gunstig op, daar ze alles
hadden gezien, wat Hij te Jerusalem op het feest had gedaan;
want ook zij waren opgegaan naar het feest. **46** Zo kwam Hij
dan opnieuw in Kana van Galilea, waar Hij het water in wijn had
veranderd. Nu woonde er te Kafárnaum een zekere hofbeambte,
wiens zoon ziek lag. **47** Toen hij vernam, dat Jesus uit Judea
naar Galilea gekomen was, ging hij naar Hem toe, en verzocht

Hem, zijn zoon te komen genezen; want die lag op sterven. **48**
Maar Jesus sprak tot hem: Zo gij geen tekenen en wonderen
ziet, gelooft gij niet. **49** De hofbeambte zei Hem: Heer, kom mee,
eer mijn kind dood is. **50** Jesus sprak tot hem: Ga heen, uw zoon
is gezond. De man geloofde het woord, dat Jesus hem zeide,
en ging heen. **51** Maar reeds onderweg kwamen zijn dienaars
hem tegen en zeiden, dat zijn zoon weer gezond was. **52** Hij
vroeg hen naar het uur, waarop de beterschap was ingetreden.
Ze zeiden hem: Gisteren, te zeven uur, heeft de koorts hem
verlaten. **53** De vader erkende, dat dit juist het uur was, waarop
Jesus hem had gezegd: Uw zoon is gezond. En hij geloofde met
heel zijn gezin. **54** Ook dit tweede teken deed Jesus na zijn
komst uit Judea in Galilea.

5 Daarna was er een feest der Joden, en Jesus ging naar
Jerusalem op. **2** Nu is er te Jerusalem, bij de Schaapspoort, een
badinrichting met vijf zuilengangen, in het hebreeuws Bezata
geheten. **3** Daarin lag een grote menigte zieken, blinden,
kreupelen, lammen, op de beweging van het water te wachten.
4 Want een engel des Heren daalde van tijd tot tijd naar de vijver
af, en bracht het water in beroering; wie dan het eerst na de
beweging van het water daarin afdaalde, werd gezond, aan wat
kwaal hij ook leed. **5** Daar was nu een man, die acht en dertig
jaar ziek was. **6** Toen Jesus hem zag liggen, en vernam, dat hij
reeds lange tijd lijdende was, sprak Hij tot hem: Wilt ge gezond
worden? **7** De zieke antwoordde Hem: Heer, ik heb niemand om
mij in de vijver te helpen, als het water in beweging komt; en
terwijl ik mij er heen sleep, gaat een ander er vóór mij in. **8**
Jesus sprak tot hem: Sta op, neem uw bed op, en ga. **9** En
aanstonds werd de man gezond; hij nam zijn rustbed op, en liep.

Maar het was sabbat die dag. **10** De Joden zeiden dus tot den
genezene: Het is sabbat; ge moogt uw rustbed niet dragen.
11 Hij antwoordde hun: Die mij gezond heeft gemaakt, heeft
me gezegd: Neem uw bed op, en ga. **12** Ze vroegen hem: Wie
is de man, die u zeide: Neem uw bed op, en ga? **13** Maar de
genezene wist niet, wie het was; want Jesus had Zich onder de
menigte teruggetrokken, die zich daar ter plaatse bevond. **14**
Later trof Jesus hem in de tempel, en sprak tot hem: Zie, ge
zijt gezond geworden: zondig niet meer, opdat u niets ergers
overkomt. **15** De man ging nu aan de Joden berichten, dat het
Jesus was, die hem had genezen. **16** Daarom werd Jesus door
de Joden vervolgd, omdat Hij zo iets op de sabbat deed. **17**
Maar Jesus antwoordde hun: Mijn Vader werkt tot heden toe;
zo doe Ik het ook. **18** Nu zochten de Joden nog meer Hem
te doden; want Hij brak niet enkel de sabbat, maar noemde
ook God zijn eigen Vader, en stelde Zich dus met God gelijk.
Jesus nam dus het woord, en sprak: **19** Voorwaar, voorwaar, Ik
zeg u: Niets kan de Zoon doen uit Zichzelf, maar alleen wat
Hij den Vader ziet doen; want al wat Deze doet, dat doet de
Zoon eveneens. **20** Want de Vader heeft den Zoon lief, en laat
Hem alles zien wat Hij doet. —En nog groter werken zal Hij
Hem tonen, zodat gij verwonderd zult staan. **21** Want zoals de
Vader de doden opwekt en levend maakt, zo maakt ook de Zoon
levend al wie Hij wil. **22** Ja, de Vader oordeelt niemand, maar
heeft het oordeel geheel aan den Zoon gegeven, **23** opdat allen
den Zoon zouden eren, zoals ze den Vader eren. Wie den Zoon
niet eert, eert ook den Vader niet, die Hem gezonden heeft. **24**
Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Wie luistert naar mijn woord, en
in Hem gelooft, die Mij heeft gezonden, hij heeft het eeuwige

leven, en in het gericht komt hij niet; maar hij is overgegaan van
de dood tot het leven. — **(aiōnios g166)** **25** Voorwaar, voorwaar, Ik
zeg u: Er komt een uur, en het is er reeds, waarin de doden
de stem van Gods Zoon zullen horen; en die er naar luisteren,
zullen herleven. **26** Want zoals de Vader in Zichzelf het leven
heeft, zo gaf Hij ook aan den Zoon, het leven in Zichzelf te
hebben. **27** Ook gaf Hij Hem macht, om oordeel te vellen, omdat
Hij de Mensenzoon is. **28** Verwondert u hierover niet. Want het
uur komt, dat allen, die in de grafsteden zijn, zijn stem zullen
horen; **29** en zij die het goede hebben gedaan, zullen er uitgaan
tot opstanding ten leven, maar zij die het kwade hebben verricht,
tot opstanding ten oordeel. **30** Ik kan niets doen uit Mijzelf; maar
Ik oordeel naar wat Ik hoor; en mijn oordeel is rechtvaardig,
omdat Ik mijn eigen wil niet zoek, maar de wil van Hem die Mij
heeft gezonden. **31** Indien Ik over Mijzelf getuig, dan is mijn
getuigenis niet betrouwbaar. **32** Er is een ander, die over Mij
getuigt; en Ik weet, dat het getuigenis, dat Hij over Mij aflegt,
betrouwbaar is. — **33** Gij hebt een gezantschap naar Johannes
gezonden; en hij heeft voor de waarheid getuigd. **34** Zeker,
Ik aanvaard geen getuigenis van een mens; maar Ik zeg dit,
opdat gij gered moogt worden. **35** Hij was de brandende en hel
schijnende lamp; gij hebt u zelfs een ogenblik in zijn licht willen
verheugen. — **(questioned)** **36** Maar Ik heb een getuigenis groter
dan dat van Johannes: want de werken, die de Vader Mij te
volbrengen gaf, de werken juist die Ik doe, zij getuigen van Mij,
dat de Vader Mij gezonden heeft. — **37** Ook heeft de Vader, die
Mij zond, zelf over Mij getuigd. Nooit hebt gij zijn stem gehoord,
en nooit zijn wezen gezien; **38** zelfs zijn woord hebt gij niet eens
blijvend in u, omdat gij Hem niet gelooft, dien Hij gezonden

heeft. **39** Gij onderzoekt de Schriften, want gij meent, daarin
het eeuwige leven te hebben; welnu, zij zijn het, die van Mij
getuigen. **(aiōnios g166)** **40** Maar gij wilt niet tot Mij komen, om het
leven te hebben. **41** Eer van mensen aanvaard Ik niet. **42** Maar
Ik ken u: gij hebt de liefde Gods niet in u. **43** Ik ben gekomen in
de naam van mijn Vader, maar gij neemt Mij niet aan; zo een
ander komt in zijn eigen naam, dan neemt gij hem aan. **44** Hoe
zoudt gij kunnen geloven, gij die u door elkander laat eren, maar
de eer niet zoekt, die komt van den enigen God? **45** Denkt niet,
dat Ik u aanklagen zal bij den Vader; uw aanklager is Moses,
op wien gij uw hoop hebt gesteld. **46** Want zo gij Moses hadt
geloofd, dan zoudt gij ook in Mij geloven; want over Mij heeft hij
geschreven. **47** Maar zo gij zijn Schriften niet gelooft, hoe zoudt
gij dan mijn woorden geloven?

6 Daarna begaf Jesus Zich naar de overkant van het meer van
Galilea of van Tibérias. **2** Een grote schare volgde Hem, omdat
ze de wonderen hadden gezien, die Hij voor de zieken verricht
had. **3** En Jesus besteeg het gebergte, en zette Zich daar met
zijn leerlingen neer. **4** Het was kort voor Pasen, het feest van de
Joden. **5** Toen Jesus nu de ogen opsloeg en een talrijke menigte
tot Zich zag komen, sprak Hij tot Filippus: Waar zullen we brood
kopen, zodat ze kunnen eten? **6** Dit zeide Hij echter, om hem
op de proef te stellen; want zelf wist Hij goed, wat Hij doen
zou. **7** Filippus antwoordde Hem: Voor tweehonderd tienlingen
brood is niet genoeg, als ieder van hen een stukje krijgt. **8** Een
zijner leerlingen, Andreas, de broer van Simon Petrus, zeide
tot Hem: **9** Hier is een jongen, die vijf gerstebroden heeft en
twee vissen; maar wat betekent dat voor zo velen? **10** Jesus
sprak: Laat de mensen gaan zitten. Er stond nu veel gras op die

plaats. Ze gingen dus zitten; er waren ongeveer vijf duizend
mannen. **11** Nu nam Jesus de broden, sprak een dankgebed uit,
en deelde ze rond aan hen die daar zaten; zo ook van de vissen,
zoveel ze wilden. **12** En toen ze waren verzadigd, zeide Hij tot
zijn leerlingen: Verzamelt de overgeschoten brokken, opdat er
niets verloren gaat. **13** Zij verzamelden ze dus, en vulden twaalf
korven met de brokken der vijf gerstebroden, die na het eten
waren overgebleven. **14** Bij het zien van het teken, dat Jesus
gewrocht had, zeiden de mensen: Deze is waarlijk de profeet,
die in de wereld moet komen! **15** Daar nu Jesus voorzag, dat ze
Hem zouden meevoeren, om Hem tot koning uit te roepen, trok
Hij Zich heel alleen weer in het gebergte terug. **16** Maar toen
het avond werd, daalden zijn leerlingen af naar het meer, **17**
gingen de boot in, en hielden koers naar Kafárnaum aan de
overkant van het meer. Reeds was de duisternis ingevallen, en
nog was Jesus niet bij hen gekomen. **18** De zee was onstuimig,
want er woei een hevige wind. **19** Toen ze dan ongeveer vijf en
twintig of dertig stadiën hadden afgelegd, zagen ze Jesus over
het meer wandelen en nabij het vaartuig komen; ze werden er
angstig van. **20** Maar Hij sprak tot hen: Ik ben het; weest niet
bang. **21** Gewillig namen ze Hem nu in hun vaartuig op, en
terstond landde de boot aan de kust, waar ze op afgestevend
waren. **22** De volgende morgen drong het door tot de schare,
die aan de overkant van het meer was gebleven, dat er buiten
dit éne geen ander vaartuig was geweest, en dat Jesus niet met
zijn leerlingen aan boord was gegaan, maar dat zijn leerlingen
alleen waren vertrokken. **23** Intussen kwamen er van Tibérias
andere boten dicht bij de plaats, waar men het brood had
gegeten, na het dankgebed des Heren. **24** Toen dus de menigte

zag, dat Jesus daar niet meer was en zijn leerlingen evenmin,
gingen ze scheep, en voeren naar Kafárnaum, om Jesus te
zoeken. **25** En toen ze Hem aan de andere kant van het meer
hadden gevonden, spraken ze tot Hem: Rabbi, wanneer zijt Gij
hier gekomen? **26** Jesus antwoordde hun en sprak: Voorwaar,
voorwaar, Ik zeg u: Gij zoekt Mij, niet omdat gij tekenen hebt
gezien, maar omdat gij van de broden gegeten en u verzadigd
hebt. **27** Arbeidt niet voor de spijs die vergaat, maar voor de
spijs die blijft tot in het eeuwige leven, en die de Mensenzoon u
zal geven. Want op Hem heeft God, heeft de Vader zijn zegel
gedrukt. **(aiōnios g166)** **28** Ze zeiden Hem dan: Wat moeten we
doen, om de werken Gods te verrichten? **29** Jesus antwoordde
hun: Dit is het werk van God: dat gij gelooft in Hem, dien Hij
gezonden heeft. **30** Ze zeiden Hem: Wat voor teken verricht Gij
dan wel, dat ons overtuigt, zodat we in U geloven? Wat doet Gij
eigenlijk? **31** Onze vaderen hebben in de woestijn het manna
gegeten, zoals er geschreven staat: "Brood uit de hemel heeft
Hij hun te eten gegeven". **32** Nu sprak Jesus tot hen: Voorwaar,
voorwaar, Ik zeg u: Moses heeft u geen brood gegeven, dat uit
de hemel kwam, maar mijn Vader geeft u het ware brood uit de
hemel; **33** want het brood, dat uit de hemel neerdaalt, is het
brood van God, dat leven aan de wereld schenkt. **34** Ze zeiden
Hem dan: Heer, geef ons dit brood voor immer. **35** Jesus sprak
tot hen: Ik ben het brood des levens; wie tot Mij komt, zal geen
honger meer hebben, en wie in Mij gelooft zal nimmer meer
dorst lijden. **36** Maar Ik heb het u gezegd: gij hebt Mij gezien, en
toch gelooft gij niet. **37** Al wat de Vader Mij geeft, zal tot Mij
komen; en wie tot Mij komt, zal Ik niet buiten werpen. **38** Want Ik
ben uit de hemel neergedaald, niet om mijn eigen wil te doen,

maar de wil van Hem, die Mij heeft gezonden. **39** Welnu, dit is
de wil van Hem, die Mij heeft gezonden, dat Ik niets verloren
laat gaan van wat Hij Mij heeft gegeven, maar dat Ik het op de
jongste dag doe verrijzen. **40** Dit is de wil van den Vader, die
Mij gezonden heeft, dat wie den Zoon aanschouwt en in Hem
gelooft, het eeuwige leven heeft, en dat Ik hem op de jongste
dag zal doen verrijzen. **(aiōnios g166)** **41** Maar de Joden morden
over Hem, omdat Hij gezegd had: Ik ben het brood, dat uit de
hemel is neergedaald. **42** En ze zeiden: Is deze niet Jesus, de
zoon van Josef, wiens vader en moeder we kennen? Hoe zegt
Hij dan: Ik ben uit de hemel neergedaald? **43** Jesus antwoordde
hun, en sprak: Mort toch niet onder elkander. **44** Niemand kan
tot Mij komen, zo de Vader, die Mij zond, hem niet trekt; en Ik zal
hem op de jongste dag doen verrijzen. **45** Er staat geschreven
bij de profeten: "En allen zullen zij onderricht worden door God".
Wie naar den Vader luistert en door Hem is onderricht, hij komt
tot Mij. **46** Niet dat iemand den Vader gezien heeft; alleen Hij
die van God stamt, Hij heeft den Vader gezien. **47** Voorwaar,
voorwaar, Ik zeg u: Wie gelooft, heeft het eeuwige leven. **(aiōnios
g166)** **48** Ik ben het brood des levens. **49** Uw vaderen hebben
het manna gegeten in de woestijn, en ze zijn gestorven. **50** Dit is
het brood, dat uit de hemel nederdaalt: eet men daarvan, dan
sterft men niet. **51** Ik ben het levend brood, dat uit de hemel is
neergedaald; zo iemand eet van dit brood, zal hij in eeuwigheid
leven. En het brood, dat Ik zal geven, is mijn vlees voor het
leven der wereld. **(aiōn g165)** **52** Maar de Joden twistten onder
elkander, en zeiden: Hoe kan Hij ons zijn vlees te eten geven?
53 Jesus sprak tot hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Zo gij het
vlees van den Mensenzoon niet eet en zijn bloed niet drinkt, dan

hebt gij het leven niet in u. **54** Wie mijn vlees eet en mijn bloed
drinkt, heeft het eeuwige leven, en Ik zal hem op de jongste dag
doen verrijzen. **(aiōnios g166)** **55** Want mijn vlees is waarlijk spijs,
en mijn bloed is waarlijk drank. **56** Wie mijn vlees eet en mijn
bloed drinkt, blijft in Mij en Ik in hem. **57** Zoals de Vader die
leeft, Mij heeft gezonden, en Ik leef door den Vader, zó zal ook
hij, die Mij eet, leven door Mij. **58** Dit is het brood, dat uit de
hemel is neergedaald. Niet een brood als de vaders hebben
gegeten en toch zijn gestorven; wie dit brood eet zal leven in
eeuwigheid. **(aiōn g165)** **59** Zo sprak Hij bij zijn onderrichting in de
synagoge van Kafárnaum. **60** Velen van zijn leerlingen, die het
hadden gehoord, zeiden: Dit woord is hard; wie kan naar zo iets
luisteren? **61** Maar Jesus, die wist dat zijn leerlingen daarover
morden, sprak tot hen: Ergert u dit? **62** En wanneer gij nu den
Mensenzoon eens ziet opstijgen naar waar Hij vroeger was? **63**
Het is de geest, die leven brengt; het vlees brengt niets daartoe
bij. De woorden, die Ik tot u sprak, zijn geest en leven. **64** Maar
daar zijn er sommigen onder u, die niet geloven. Want Jesus wist
van de aanvang af, wie het waren, die niet geloofden; en wie het
was, die Hem verraden zou. **65** En Hij vervolgde: Daarom heb Ik
u gezegd, dat niemand tot Mij kan komen, tenzij het hem door
mijn Vader is gegeven. **66** Van dat ogenblik af trokken velen
zijner leerlingen zich terug, en bleven niet langer bij Hem. **67** Nu
sprak Jesus tot de twaalf: Wilt ook gij misschien heengaan? **68**
Simon Petrus antwoordde Hem: Heer, naar wien zouden we
gaan? Gij hebt woorden van eeuwig leven; **(aiōnios g166)** **69** we
geloven en weten: Gij zijt de Heilige Gods. **70** Jesus hernam:
Heb Ik u alle twaalf niet uitverkoren? En toch, één uwer is een

duivel. **71** Hiermee bedoelde Hij Judas, den zoon van Simon
Iskáriot. Want deze, één van de twaalf, zou Hem verraden.

7 Daarna trok Jesus in Galilea rond; want Hij wilde niet in Judea
vertoeven, omdat de Joden Hem zochten te doden. **2** Maar toen
het loofhuttenfeest der Joden begon te naderen, **3** zeiden zijn
broeders tot Hem: Vertrek van hier en ga naar Judea, opdat ook
uw leerlingen de werken zien, die Gij verricht. **4** Want niemand
handelt in het verborgen, als hij bekend wil worden. Nu Gij toch
deze dingen doet, vertoon U dan ook aan de wereld. **5** Want
ook zijn broeders zelf geloofden niet in Hem. **6** Jesus sprak
dus tot hen: Mijn tijd is nog niet gekomen; maar uw tijd is er
steeds. **7** U kan de wereld niet haten; maar Mij haat ze wel,
omdat Ik getuig, dat haar werken boos zijn. **8** Gaat zelf maar
naar dit feest; Ik ga nog niet naar dit feest, omdat mijn tijd nog
niet is gekomen. **9** Zo sprak Hij tot hen; en Hij bleef in Galilea.
10 Eerst toen zijn broeders waren vertrokken, vertrok Hij ook
zelf naar het feest; niet publiek, maar in stilte. **11** De Joden nu
zochten Hem op het feest, en zeiden: Waar is Hij? **12** En er
werd veel over Hem onder de menigte gemompeld. Sommigen
zeiden: Hij is goed; anderen weer: Neen, Hij misleidt het volk.
13 Maar niemand sprak publiek over Hem, uit vrees voor de
Joden. **14** Toen het feest reeds half voorbij was, ging Jesus
naar de tempel, en trad als leraar op. **15** De Joden stonden
verwonderd, en zeiden: Hoe is Hij zo geleerd, ofschoon Hij
niet onderwezen is? **16** Jesus antwoordde hun en sprak: Mijn
leer is niet van Mij, maar van Hem, die Mij gezonden heeft. **17**
Zo iemand bereid is, zijn wil te volbrengen, dan zal hij weten,
of die leer uit God is, of dat Ik spreek uit Mijzelf. **18** Wie uit
zichzelf spreekt, zoekt zijn eigen eer; maar wie de eer zoekt

van Hem, die hem gezonden heeft, hij is waarachtig, en er is in
hem geen bedrog. **19** Heeft Moses u niet de Wet gegeven? En
toch niemand van u onderhoudt de Wet. **20** Waarom zoekt gij
Mij te doden? De menigte antwoordde: Gij zijt van den duivel
bezeten; wie zoekt U te doden? **21** Jesus antwoordde hun, en
sprak: Slechts één enkel werk heb Ik verricht, en toch staat
gij allen daarover versteld. **22** Moses heeft u de besnijdenis
gegeven; niet dat ze van Moses afkomstig is, maar van de
aartsvaders; en op sabbat dient gij iemand de besnijdenis toe.
23 Zo iemand op sabbat de besnijdenis ontvangt, om niet de Wet
van Moses te schenden, zijt gij dan verbitterd op Mij, omdat Ik
een mens heel en al gezond heb gemaakt op de sabbat? **24**
Oordeelt niet naar de uiterlijke schijn, maar velt een rechtvaardig
oordeel. **25** Sommigen van de Jerusalemmers zeiden: Is Hij het
niet, dien men zoekt te doden? **26** En zie, Hij spreekt in het
openbaar, en men zegt Hem niets. Zouden dan de overheden
werkelijk hebben erkend, dat Hij de Christus is? **27** Maar van
Hem weten we, waar Hij vandaan is; als echter de Christus
komt, weet niemand, waar Hij vandaan komt. **28** Toen leerde
Jesus met luider stem in de tempel, en sprak: Gij kent Mij, en gij
weet ook, waar Ik vandaan ben? En toch ben Ik niet uit Mijzelf
gekomen, maar Hij, die Mij gezonden heeft, is de Waarachtige;
Dien kent gij niet. **29** Ik ken Hem wel, omdat Ik van Hem ben
uitgegaan, en omdat Hij Mij heeft gezonden. **30** Toen zocht
men Hem gevangen te nemen; toch sloeg niemand de hand
aan Hem, omdat zijn uur nog niet was gekomen. **31** Uit de
menigte geloofden er velen in Hem. Ze zeiden: Zal de Christus,
als Hij komt, meer tekenen doen dan Hij verricht? **32** De farizeën
hoorden de menigte aldus over Hem mompelen; daarom zonden

de opperpriesters en farizeën dienaars uit, om Hem gevangen
te nemen. **33** Nu sprak Jesus: Nog korte tijd ben Ik bij u; dan
ga Ik terug naar Hem, die Mij heeft gezonden. **34** Gij zult Mij
zoeken maar niet vinden; en waar Ik ben, kunt gij niet komen. **35**
De Joden zeiden dan tot elkander: Waar wil Hij heen, dat we
Hem niet zullen vinden? Wil Hij soms naar de verstrooiing der
heidenen gaan, en de heidenen onderrichten? **36** Wat betekent
dit woord, dat Hij sprak: Gij zult Mij zoeken, maar niet vinden; en:
Waar Ik ben, kunt gij niet komen? **37** Op de laatste en grootste
dag van het feest, stond Jesus daar, en riep met luider stem: Zo
iemand dorst heeft, hij kome tot Mij; hij drinke, **38** wie in Mij
gelooft. Zoals de Schrift heeft gezegd: "Stromen van levend
water zullen uit zijn binnenste vloeien". **39** Dit zeide Hij van den
Geest, dien zij zouden ontvangen, die in Hem zouden geloven.
Want de Geest was er nog niet, daar Jesus nog niet verheerlijkt
was. **40** Bij het horen dezer woorden zeiden sommigen van
het volk: Deze is zeker de profeet. **41** Anderen zeiden: Hij is
de Christus. Weer anderen zeiden: Komt dan de Christus uit
Galilea? **42** Heeft dan de Schrift niet gezegd, dat de Christus
uit het geslacht van David komt, en uit Bétlehem, het dorp,
waar David woonde? **43** Zo ontstond er verdeeldheid over Hem
onder het volk. **44** Sommigen van hen wilden Hem grijpen;
maar niemand sloeg de hand aan Hem. **45** Nu kwamen ook de
dienaars bij de opperpriesters en farizeën terug. Deze laatsten
zeiden tot hen: Waarom hebt gij Hem niet meegebracht? **46** De
dienaars antwoordden: Nooit heeft iemand zó gesproken als
deze man. **47** De farizeën antwoordden hun: Hebt ook gij u laten
misleiden? **48** Heeft soms iemand van de overheden of van de
farizeën in Hem geloofd? **49** Ja, dat volk, dat de Wet niet kent:

vervloekt zijn ze. **50** Maar één van hen, Nikodemus, die vroeger
Hem eens had bezocht, sprak tot hen: **51** Onze Wet veroordeelt
niemand, zonder hem vooraf te hebben gehoord, en zonder te
weten, wat hij doet. **52** Ze gaven hem ten antwoord: Zijt gij soms
uit Galilea? Onderzoek het maar; dan zult ge erkennen, dat er
geen profeet uit Galilea opstaat. **53** Daarop gingen ze allen naar
huis.

8 En Jesus ging naar de Olijfberg. **2** Maar ‘s morgens vroeg
begaf Hij Zich weer naar de tempel, en al het volk kwam naar
Hem toe. Hij ging zitten, en onderrichtte hen. **3** Nu brachten
schriftgeleerden en farizeën een vrouw naar Hem toe, die op
overspel was betrapt; ze plaatsten haar in de kring, **4** en zeiden
tot Hem: Meester, deze vrouw is op heterdaad van overspel
betrapt. **5** Nu heeft Moses ons in de Wet geboden, dergelijke
vrouwen te stenigen. Wat zegt Gij nu? **6** Dit zeiden ze, om
Hem een strik te spannen, en tegen Hem een aanklacht te
hebben. Maar Jesus boog Zich voorover, en schreef met de
vinger op de grond. **7** En toen ze aanhielden met vragen, richtte
Hij Zich op, en sprak tot hen: Wie van u zonder zonde is, werpe
de eerste steen op haar! **8** Weer boog Hij Zich voorover, en
schreef op de grond. **9** Toen ze dit hoorden, gingen ze heen, de
een na den ander, maar de oudsten het eerst; en Jesus bleef
alleen, de vrouw nog steeds in de kring. **10** Nu richtte Jesus
Zich op, en sprak tot haar: Vrouw, waar zijn ze gebleven? Heeft
niemand u veroordeeld? **11** Ze zeide: Niemand, Heer. En Jesus
sprak: Ook Ik veroordeel u niet; ga heen, en zondig voortaan
niet meer. **12** Een ander maal richtte Jesus het woord tot hen,
en sprak: Ik ben het licht der wereld. Wie Mij volgt, zal niet in de
duisternis wandelen, maar het licht des levens bezitten. **13** Maar

de farizeën zeiden tot Hem: Gij getuigt over Uzelf; uw getuigenis
is dus niet geldig. **14** Jesus antwoordde hun, en sprak: Ook als
Ik over Mijzelf getuig, is mijn getuigenis geldig; want Ik weet,
vanwaar Ik gekomen ben en waarheen Ik ga; maar gij weet niet,
vanwaar Ik kom, en waarheen Ik ga. **15** Gij oordeelt naar het
vlees: Ik oordeel niemand. **16** Maar al zou Ik ook oordelen, dan
zou mijn oordeel geldig zijn; want Ik ben niet alleen, maar met
Mij is de Vader, die Mij heeft gezonden. **17** Welnu, in uw Wet
staat geschreven: het getuigenis van twee mensen is geldig. **18**
Ik ben het, die over Mijzelf getuig; maar ook de Vader, die Mij
gezonden heeft, getuigt over Mij. **19** Ze zeiden Hem dan: Waar
is uw Vader? Jesus antwoordde: Gij kent noch Mij, noch mijn
Vader; zo gij Mij zoudt kennen, dan zoudt gij ook mijn Vader
kennen. **20** Deze woorden sprak Jesus bij de schatkamer, tijdens
zijn onderricht in de tempel. En niemand nam Hem gevangen,
omdat zijn uur nog niet was gekomen. **21** Een ander maal sprak
Jesus tot hen: Ik ga heen, en gij zult Mij zoeken, en in uw zonde
zult gij sterven. Waar Ik heenga, kunt gij niet komen. **22** De
Joden zeiden: Hij zal toch geen zelfmoord plegen, dat Hij zegt:
Waar Ik heenga, kunt gij niet komen? **23** Hij sprak tot hen: Gij zijt
van beneden, Ik ben van boven; gij zijt van deze wereld, Ik ben
niet van deze wereld. **24** Daarom heb ik u gezegd, dat gij sterven
zult in uw zonden; want zo gij niet gelooft, dat Ik het ben, zult gij
sterven in uw zonden. — **25** Ze zeiden Hem dan: Gijzelf, wie zijt
Gij? Jesus zei hun: Eigenlijk gezegd, waarom zou Ik daarover
nog met u spreken? **26** Over uzelf zou Ik veel kunnen zeggen,
en oordelen. Maar Ik spreek tot de wereld, wat Ik gehoord heb
van Hem, die Mij gezonden heeft; en Deze is waarachtig. **27** Ze
begrepen niet, dat Hij hun van den Vader sprak. **28** Jesus zeide

hun dan: Wanneer gij den Mensenzoon omhoog zult hebben
geheven, dan zult gij inzien, dat Ik het ben; en dat Ik niets doe
uit Mijzelf, maar spreek, zoals de Vader Mij heeft geleerd. **29** En
Hij, die Mij gezonden heeft, is met Mij, en laat Mij niet alleen;
omdat Ik altijd doe wat Hem behaagt. **30** Toen Hij aldus sprak,
begonnen er velen in Hem te geloven. **31** Jesus zeide dan tot de
Joden, die in Hem geloofden: Zo gij in mijn woord volhardt, zijt
gij waarlijk mijn leerlingen; **32** dan zult gij de waarheid kennen,
en de waarheid zal u bevrijden. **33** Men antwoordde Hem: We
zijn kroost van Abraham, en nooit iemands slaaf geweest; hoe
kunt Gij dus zeggen: Vrij zult gij worden? **34** Jesus antwoordde
hun: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Wie zonde doet, is slaaf van
de zonde. **35** De slaaf nu blijft niet altijd in huis; de zoon blijft er
voor altijd. **(aiōn g165)** **36** Zo dus de Zoon u vrijmaakt, zult gij
werkelijk vrij zijn. **37** Ik weet, dat gij kroost van Abraham zijt;
maar gij zoekt Mij te doden, omdat mijn woord geen ingang bij u
vindt. **38** Ik spreek, wat Ik bij mijn Vader gezien heb; ook gij
doet, wat gij van uw vader gehoord hebt. **39** Ze gaven Hem
ten antwoord: Onze vader is Abraham. Jesus sprak tot hen:
Zo gij kinderen zijt van Abraham, doet dan ook de werken van
Abraham. **40** Maar nu zoekt gij Mij te doden: een mens, die u de
waarheid gezegd heeft, welke Hij van God heeft gehoord: zo
iets deed Abraham niet. **41** Gij doet de werken van uw vader.
—Ze zeiden Hem dan: We zijn niet uit ontucht geboren, één
Vader hebben we slechts, en dat is God. **42** Jesus sprak tot hen:
Zo God uw Vader was, dan zoudt gij Mij beminnen. Want van
God ben Ik uitgegaan en gekomen; niet uit Mijzelf toch ben Ik
gekomen, maar Hij heeft Mij gezonden. **43** Waarom begrijpt gij
mijn taal niet? Omdat gij zelfs niet in staat zijt, om naar mijn

woord te luisteren. **44** Gij hebt den duivel tot vader, en de zin
van uw vader verkiest gij te doen. Hij was een moordenaar
van den beginne; ook hield hij zich niet met de waarheid op,
omdat er in hem geen waarheid is. Wanneer hij leugen spreekt,
spreekt hij naar eigen aard; want hij is een leugenaar, en de
vader daarvan. **45** En gij gelooft niet in Mij, juist omdat Ik de
waarheid zeg. **46** Wie uwer overtuigt Mij van zonde? Zo Ik de
waarheid zeg, waarom dan gelooft gij Mij niet? **47** Wie uit God
is, luistert naar de woorden van God; daarom juist luistert gij
niet, omdat gij niet uit God zijt. **48** De Joden antwoordden Hem:
Zeggen we niet met recht, dat Gij een samaritaan zijt en van den
duivel bezeten? **49** Jesus antwoordde: Ik ben van geen duivel
bezeten, doch Ik breng eer aan mijn Vader; maar gij, gij ontrooft
Mij mijn eer. **50** Niet, dat Ik mijn eigen eer zoek; daar is er Eén,
die haar zoekt, en oordeelt. **51** Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u:
Zo iemand mijn woord onderhoudt, dan zal hij in eeuwigheid
de dood niet zien. — **(aiōn g165)** **52** De Joden zeiden Hem: Nu
weten we, dat Gij bezeten zijt! Abraham en de profeten zijn
gestorven; en Gij zegt: Zo iemand mijn woord onderhoudt, zal hij
de dood niet sterven in eeuwigheid. **(aiōn g165)** **53** Zijt Gij dan
groter dan onze vader Abraham? Hij is gestorven, en ook de
profeten zijn gestorven! Voor wien houdt Gij Uzelf dan wel?
54 Jesus antwoordde: Wanneer Ik Mijzelf verheerlijk, dan is
mijn heerlijkheid niets; mijn Vader is het, die Mij verheerlijkt. **55**
Gij noemt Hem uw God, en toch erkent gij Hem niet. Maar Ik
ken Hem wèl; en als Ik zeide, Hem niet te kennen, dan was
Ik een leugenaar evenals gij. Ja waarlijk, Ik ken Hem, en zijn
woord onderhoud Ik. **56** Abraham, uw vader, zag juichend van
blijdschap mijn dag tegemoet; hij heeft hem gezien en van

vreugde gejubeld. — **57** Maar de Joden zeiden Hem: Gij zijt nog
geen vijftig jaar oud, en Gij hebt Abraham gezien? **58** Jesus
sprak tot hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Vóór Abraham
werd, ben Ik. **59** Toen grepen ze stenen, om Hem te stenigen;
maar Jesus trok Zich terug, en verliet de tempel.

9 En in het voorbijgaan zag Hij iemand, die blind was van zijn
geboorte af. **2** Zijn leerlingen vroegen Hem: Rabbi, wie heeft
gezondigd, hij of zijn ouders, dat hij blind werd geboren? **3**
Jesus antwoordde: Noch hij noch zijn ouders hebben gezondigd;
maar de werken Gods moeten in hem worden geopenbaard. **4**
Zolang het dag is, moet Ik de werken verrichten van Hem, die
Mij heeft gezonden; er komt een nacht, waarin niemand werken
kan. **5** Zolang Ik in de wereld ben, ben Ik het licht der wereld. **6**
Na deze woorden spuwde Hij op de grond, maakte slijk van het
speeksel, streek hem het slijk op de ogen, **7** en sprak tot hem:
Ga u wassen in de vijver van Siloë (dat betekent: Gezonden). Hij
ging er heen, waste zich, en kwam ziende terug. **8** Zijn buren nu,
en zij die hem vroeger als bedelaar hadden gekend, zeiden: Is
dat niet de man, die zat te bedelen? **9** Sommigen zeiden: Hij is
het. Anderen weer: Neen, hij lijkt op hem. Zelf zei hij: Ik ben het.
10 Men zei hem dus: Hoe zijn dan uw ogen open gegaan? **11** Hij
antwoordde: De man, die Jesus heet, maakte slijk, bestreek er
mijn ogen mee, en sprak tot Mij: Ga naar de vijver van Siloë, en
was u. Ik ging dus, waste mij, en kon zien. **12** Men zeide hem:
Waar is Hij? Hij antwoordde: Dat weet ik niet. **13** Toen bracht
men den gewezen blinde naar de farizeën. **14** Nu was het die
dag juist een sabbat, toen Jesus slijk had gemaakt en hem de
ogen had geopend. **15** Ook de farizeën ondervroegen hem,
hoe hij het gezicht had teruggekregen. Hij sprak tot hen: Hij

deed slijk op mijn ogen, ik waste mij, en ik zie. **16** Sommigen
van de farizeën zeiden: Die man komt niet van God, want
Hij houdt de sabbat niet. Maar anderen zeiden: Hoe kan een
zondig mens zulke wonderen doen? En er ontstond onenigheid
onder hen. **17** Men ondervroeg dus den blinde opnieuw: Wat
zegt ge zelf van Hem, nu Hij u de ogen geopend heeft? Hij
sprak: Hij is een profeet. **18** Maar nu geloofden de Joden niet,
dat hij blind was geweest, en het gezicht had teruggekregen,
voordat ze de ouders van den genezene hadden ontboden. **19**
Ze ondervroegen hen: Is dit uw zoon, die naar gij zegt, blind
is geboren? Hoe ziet hij dan nu? **20** Zijn ouders gaven ten
antwoord: We weten, dat dit onze zoon is, en dat hij blind is
geboren. **21** Maar hoe hij zien kan, dat weten we niet; of wie zijn
ogen geopend heeft, we weten het niet. Vraagt het hemzelf; hij is
meerderjarig, en zal zich zelf wel verantwoorden. **22** Zo spraken
zijn ouders uit vrees voor de Joden; want reeds waren de Joden
overeengekomen, om iedereen uit de synagoge te bannen, die
Hem als den Christus beleed. **23** Daarom zeiden zijn ouders: Hij
is meerderjarig; ondervraagt hemzelf. **24** Opnieuw riepen ze nu
den gewezen blinde, en zeiden tot hem: Geef eer aan God; wij
weten, dat die man een zondaar is. **25** Hij antwoordde: Of Hij
een zondaar is, weet ik niet. Eén ding weet ik: dat ik blind was,
en nu zie. **26** Ze zeiden hem dan: Wat heeft Hij met u gedaan?
Hoe heeft Hij u de ogen geopend? **27** Hij antwoordde hun: Ik
heb het u al gezegd, maar gij hebt niet geluisterd. Waarom
wilt gij het nog eens horen? Wilt gij ook soms zijn leerlingen
worden? **28** Ze zeiden hem honend: Gijzelf zijt een leerling van
Hem; wij blijven leerlingen van Moses. **29** We weten, dat God
tot Moses gesproken heeft; maar waar Deze vandaan is, dat

weten we niet. **30** De man antwoordde hun: Het is toch wel
wonderlijk, dat gij niet weet, waar Hij vandaan is; en Hij heeft mij
nog wel de ogen geopend. **31** We weten toch, dat God geen
zondaars verhoort, maar hem alleen, die godvrezend is en zijn
wil volbrengt. **32** Nooit in der eeuwigheid is het gehoord, dat
iemand de ogen van een blindgeborene heeft geopend. **(aiōn
g165)** **33** Als Hij niet van God kwam, zou Hij niets kunnen doen.
34 Ze antwoordden hem: In zonden zijt ge geboren van boven
tot onder; en ge leest ons de les? En ze wierpen hem buiten. **35**
Jesus vernam, dat men hem buiten geworpen had; en toen Hij
hem aantrof, sprak Hij tot hem: Gelooft ge in den Mensenzoon?
36 Hij antwoordde: Wie is het, Heer; dan zal ik in Hem geloven.
37 Jesus sprak tot hem: Ge hebt Hem gezien; Hij is het, die met
u spreekt. **38** Toen zei hij: Heer, ik geloof. En hij wierp zich voor
Hem neer. **39** En Jesus sprak: Tot dit vonnis ben Ik in deze
wereld gekomen: dat de blinden zouden zien, en de zienden
blind zouden worden. **40** Enige farizeën, die bij Hem waren,
hoorden dit, en zeiden Hem: Zijn ook wij soms blind? **41** Jesus
sprak tot hen: Als gij blind waart, hadt gij geen zonde; maar nu
gij zegt: We zien; nu blijft uw zonde.

10 Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Wie niet door de deur de
schaapstal binnengaat, maar langs een andere zijde binnenklimt,
hij is een dief en een rover. **2** Maar die binnenkomt door de deur,
is de herder der schapen. **3** De wachter doet hem open, en de
schapen luisteren naar zijn stem; hij roept zijn eigen schapen bij
hun naam, en voert ze naar buiten. **4** En als hij al zijn schapen
heeft uitgedreven, gaat hij voor hen uit; en de schapen volgen
hem, want ze kennen zijn stem. **5** Maar een vreemdeling zullen
ze niet volgen, eerder ontvluchten; want de stem van vreemden

kennen ze niet. **6** Deze gelijkenis sprak Jesus hun toe; maar
ze begrepen niet, waarover Hij hun eigenlijk sprak. **7** Daarom
zei Jesus opnieuw: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Ik ben de
deur der schapen. **8** Alle anderen, die Mij zijn voorafgegaan,
waren dieven en rovers; maar de schapen hebben niet naar hen
geluisterd. **9** Ik ben de deur: zo iemand door Mij binnentreedt,
zal hij veilig zijn, in- en uitgaan, en weiland vinden. **10** De dief
komt alleen om te stelen, te slachten en te verderven; Ik ben
gekomen, opdat ze leven en overvloed hebben. **11** Ik ben de
goede herder. De goede herder geeft zijn leven voor de schapen.
12 Maar de huurling, die de herder niet is, en wien de schapen
niet toebehoren, hij laat de schapen in de steek en slaat op
de vlucht, zodra hij den wolf ziet komen; en de wolf rooft en
verstrooit ze. **13** Want hij is een huurling, en hij heeft geen hart
voor de schapen. **14** Ik ben de goede herder; Ik ken de mijnen,
en de mijnen kennen Mij, **15** zoals de Vader Mij kent, en Ik den
Vader ken. En Ik geef mijn leven voor de schapen. **16** Ik heb ook
nog andere schapen, die niet uit deze schaapstal zijn. Ook hen
moet Ik leiden, en ze zullen luisteren naar mijn stem; dan zal
het worden: één kudde, één herder. **17** Hierom heeft de Vader
Mij lief, omdat Ik mijn leven geef, om het weer terug te nemen.
18 Niemand neemt het Mij af, maar Ik geef het uit Mijzelf; Ik
heb macht om het te geven, en macht om het weer terug te
nemen. Dit is de opdracht, die Ik van mijn Vader ontving. **19**
Opnieuw ontstond er onenigheid onder de Joden als gevolg van
deze toespraak. **20** Velen van hen zeiden: Hij is bezeten en
krankzinnig; waarom luistert gij naar Hem? **21** Anderen: Dit zijn
geen woorden van een bezetene. Kan een duivel soms blinden
de ogen openen? **22** Men vierde te Jerusalem het feest van

tempelwijding; het was winter. **23** Toen Jesus in de tempel, in de
zuilengang van Sálomon, op en neer wandelde, **24** omringden
Hem de Joden, en zeiden tot Hem: Hoe lang houdt Gij ons nog
in spanning? Zo Gij de Christus zijt, zeg het ons ronduit. **25**
Jesus antwoordde hun: Ik heb het u gezegd, maar gij gelooft
het niet. De werken, die Ik verricht in de naam van mijn Vader,
die getuigen voor Mij. **26** Maar gij gelooft niet, omdat gij niet
tot mijn schapen behoort. **27** Mijn schapen luisteren naar mijn
stem; Ik ken ze, en ze volgen Mij. **28** En Ik geef hun het eeuwig
leven; ze gaan in eeuwigheid niet verloren, en niemand rooft ze
weg uit mijn hand. **(aiōn g165, aiōnios g166)** **29** Wat mijn Vader Mij
heeft gegeven, is het kostbaarste van alles, en niemand kan het
roven uit de hand van mijn Vader. **30** Ik en de Vader zijn één. **31**
Weer grepen de Joden naar stenen, om Hem te stenigen. **32**
Jesus antwoordde hun: Veel heerlijke werken heb Ik u namens
den Vader getoond; om welk van die werken stenigt gij Mij? **33**
De Joden antwoordden Hem: Niet om een goed werk stenigen
we U, maar om godslastering; omdat Gij, een mens, Uzelf tot
God maakt. **34** Jesus antwoordde hun: Staat er in uw Wet niet
geschreven: Ik heb gezegd: "Gij zijt goden". **35** Wanneer de
Schrift hen nu goden noemt, tot wie Gods woord werd gericht,
en ze toch niet kan falen: **36** hoe zegt gij dan tot Hem, dien
de Vader heeft geheiligd en in de wereld gezonden: Gij lastert;
omdat Ik gezegd heb: Ik ben Gods Zoon? **37** Wanneer Ik de
werken van mijn Vader niet doe, gelooft Mij dan niet; **38** maar
doe Ik ze wel, gelooft dan de werken, ook al zoudt gij Mij niet
geloven; dan zoudt gij erkennen en weten, dat de Vader in Mij
is, en Ik in den Vader ben. **39** Weer zochten ze Hem nu te
grijpen, maar Hij ontkwam aan hun handen. **40** Nu begaf Hij

zich weer naar de overkant van de Jordaan, naar de plaats,
waar Johannes vroeger had gedoopt; en Hij bleef daar. **41** Velen
kwamen tot Hem, en zeiden: Johannes heeft wel geen enkel
teken verricht; maar alles was waar, wat Johannes van Hem
heeft gezegd. **42** En velen geloofden daar in Hem.

11 Nu was er een zieke, zekere Lázarus van Betánië, uit het
dorp van Maria en van Marta, haar zuster. **2** Het was de Maria,
die den Heer met reukwerk gezalfd en zijn voeten met de haren
afgedroogd heeft; de zieke Lázarus was haar broer. **3** De zusters
lieten Hem dus berichten: Zie, Heer: hij, dien Gij liefhebt, is ziek.
4 Toen Jesus dit vernam, zeide Hij: Deze ziekte loopt niet uit
op de dood, maar ze dient tot glorie van God, en om Gods
Zoon te verheerlijken. **5** Jesus had Marta, haar zuster en ook
Lázarus lief. **6** Toen Hij had vernomen, dat hij ziek was, bleef Hij
toch nog twee dagen ter plaatse, waar Hij zich bevond. **7** Nu
eerst sprak Hij tot de leerlingen: Laten we weer naar Judea
gaan. **8** De leerlingen zeiden Hem: Rabbi, kort geleden zochten
de Joden U te stenigen, en gaat Gij nu opnieuw daarheen?
9 Jesus antwoordde: Heeft de dag geen twaalf uren? **10** Zo
iemand wandelt bij dag, dan stoot hij zich niet, omdat hij het licht
dezer wereld ziet; maar als hij wandelt bij nacht, dan stoot hij
zich, omdat hij geen licht heeft. **11** Zo sprak Hij. Daarna zei Hij
tot hen: Onze vriend Lázarus is ingeslapen; maar Ik ga hem
wekken. **12** Zijn leerlingen zeiden Hem: Heer, als hij slaapt, zal
hij genezen. **13** Maar Jesus had van zijn dood gesproken, terwijl
zij meenden, dat Hij van gewoon inslapen sprak. **14** Daarom
zei Jesus hun toen ronduit: Lázarus is gestorven. **15** En om u
verheug Ik mij, dat Ik er niet aanwezig was, opdat gij geloven
moogt. Maar laten we nu naar hem toegaan. **16** Toen zei Tomas,

ook Didumus geheten, tot zijn medeleerlingen: Laten ook wij
gaan, om met Hem te sterven. **17** Maar bij zijn aankomst vond
Jesus hem reeds vier dagen in het graf. **18** Daar Betánië dicht
bij Jerusalem lag, op ongeveer vijftien stadiën afstand, **19** waren
er veel Joden naar Marta en Maria gekomen, om haar hun
rouwbeklag te doen over haar broer. **20** Zodra Marta Jesus'
aankomst vernam, ging ze Hem tegemoet; Maria bleef thuis. **21**
En Marta zei tot Jesus: Heer, zo Gij hier waart geweest, was
mijn broer niet gestorven. **22** Maar zelfs nu weet ik nog, dat God
U zal geven, wat Gij Hem vraagt. **23** Jesus sprak tot haar: Uw
broer zal verrijzen. **24** Marta zeide Hem: Ik weet, dat hij verrijzen
zal bij de opstanding op de jongste dag. **25** Jesus sprak tot haar:
Ik ben de verrijzenis en het leven. Wie in Mij gelooft, zal leven,
ook al is hij gestorven; **26** en wie leeft en in Mij gelooft, zal niet
sterven voor eeuwig. Gelooft ge dit? **(aiōn g165)** **27** Ze zeide
Hem: Ja, Heer; ik geloof, dat Gij de Christus zijt, Gods Zoon, die
in de wereld komt. **28** Na deze woorden ging ze heen, om Maria,
haar zuster, te roepen; heel in stilte zeide ze haar: De Meester is
daar, en roept u. **29** Zodra deze het hoorde, stond ze haastig
op, en ging naar Hem toe. **30** Jesus was nog niet in het dorp
gekomen, maar bevond Zich nog op de plaats. waar Marta Hem
had ontmoet. **31** De Joden, die bij Maria in huis waren, om hun
rouwbeklag te doen, zagen haar ijlings opstaan en heengaan; zij
volgden haar, in de mening, dat ze naar het graf ging, om er te
wenen. **32** Zodra Maria kwam, waar Jesus was, en Hem zag,
viel ze voor zijn voeten neer, en sprak tot Hem: Heer, zo Gij hier
waart geweest, was mijn broer niet gestorven. **33** Toen Jesus
haar zag wenen, en de Joden zag wenen, die haar vergezelden,
werd Hij hevig bewogen en ontroerd. **34** Hij sprak: Waar hebt

gij hem begraven? Ze zeiden Hem: Heer, kom het zien. **35** En
Jesus weende. **36** De Joden zeiden: Zie, hoe Hij hem liefhad.
37 Maar sommigen hunner zeiden: Kon Hij, die de ogen van
den blinde heeft geopend, niet even goed zorgen, dat deze niet
stierf? **38** Jesus dan, opnieuw hevig bewogen, kwam bij het
graf. Het was een grot, en een steen sloot de ingang af. **39**
Jesus sprak: Neemt de steen weg. Marta, de zuster van den
overledene, zeide Hem: Heer, hij riekt al; want het is reeds
de vierde dag. **40** Jesus sprak tot haar: Heb Ik u niet gezegd:
Wanneer ge gelooft, zult ge Gods heerlijkheid zien? **41** Men
nam dus de steen weg. Toen sloeg Jesus de ogen omhoog,
en sprak: Vader, Ik dank U, omdat Gij Mij hebt verhoord. **42**
Ik wist wel, dat Gij Mij altijd verhoort; maar Ik zeg het terwille
van de omstaande menigte, opdat ze mogen geloven, dat Gij
Mij gezonden hebt. **43** Na deze woorden riep Hij met luider
stem: Lázarus, kom uit. **44** En de dode kwam te voorschijn, de
voeten en handen in windsels gewikkeld, en zijn gezicht met
een zweetdoek omwonden. Jesus zei hun: Maakt hem los, en
laat hem gaan. **45** Velen van de Joden, die naar Maria waren
gekomen, en gezien hadden, wat Jesus gedaan had, geloofden
daarom in Hem. **46** Maar sommigen van hen liepen naar de
farizeën, en deelden hun mee, wat Jesus gedaan had. **47** Toen
riepen de opperpriesters en farizeën de Hoge Raad bijeen. Ze
zeiden: Wat doen we? Want die man doet veel wonderen. **48** Als
we Hem zó laten begaan, zullen ze allemaal in Hem geloven;
dan zullen de Romeinen komen, en ons land en volk verdelgen.
49 Maar één hunner, Káifas, die dat jaar de hogepriester was,
sprak tot hen: Weet gij geen uitkomst? **50** Beseft gij dan niet, dat
het goed voor u is, dat één mens sterft voor het heil van het

volk, en niet het hele volk te gronde gaat? **51** Dit zei hij niet uit
zichzelf. Maar als hogepriester van dat jaar profeteerde hij, dat
Jesus sterven zou voor het heil van het volk; **52** en niet voor het
volk alleen, maar ook om de verstrooide kinderen Gods bijeen te
brengen. **53** Van die dag af waren ze besloten, Hem te doden.
54 Daarom trad Jesus niet meer in het openbaar onder de Joden
op, maar trok Hij Zich terug in een streek nabij de woestijn, in
een stad, Efrem genaamd; en daar bleef Hij met zijn leerlingen.
55 Intussen was het paasfeest der Joden genaderd, en trokken
er velen van het land nog vóór het paasfeest naar Jerusalem op,
om zich te reinigen. **56** Ze zochten naar Jesus, en zeiden in de
tempel onder elkander: Wat dunkt u? Zou Hij niet op het feest
komen? **57** Maar de opperpriesters en de farizeën hadden bevel
gegeven, het aan te brengen, wanneer iemand wist, waar Hij
was; dan konden ze Hem gevangen nemen.

12 Zes dagen voor Pasen kwam Jesus te Betánië, waar
Lázarus woonde, dien Jesus uit de doden had opgewekt. **2** Men
richtte daar een maaltijd voor Hem aan; Marta bediende, en
Lázarus was één van zijn disgenoten. **3** Toen nam Maria een
pond onvervalste, kostbare nardusbalsem, zalfde de voeten
van Jesus, en droogde ze met de haren af. En het huis was
vol van de balsemgeur. **4** Toen zei Judas Iskáriot, een van
zijn leerlingen, die Hem verraden zou: **5** Waarom die balsem
niet voor driehonderd tienlingen verkocht, en ze aan de armen
gegeven? **6** Dit zei hij niet, omdat hij bezorgd was voor de armen,
maar omdat hij een dief was; daar hij de beurs droeg, stal hij
weg, wat daarin kwam. **7** Maar Jesus sprak: Laat haar begaan;
ze heeft hem moeten bewaren voor de dag mijner begrafenis. **8**
Want de armen behoudt gij altijd; Mij niet. **9** Toen men vernam,

dat Hij Zich dáár bevond, kwam een talrijke menigte Joden
daarheen, niet enkel om Jesus, maar ook om Lázarus te zien,
dien Hij uit de doden had opgewekt. **10** Maar de opperpriesters
besloten ook Lázarus te doden, **11** omdat veel Joden om hem
afvielen en in Jesus geloofden. **12** Toen daags daarna de
grote menigte, die naar het feest was gekomen, vernam, dat
Jesus op weg naar Jerusalem was, **13** namen ze palmtakken,
trokken Hem tegemoet, en riepen: Hosanna, Gezegend, die
komt in de naam des Heren, De Koning van Israël! **14** Jesus,
die een jongen ezel gevonden had, ging er op zitten, zoals er
geschreven staat: **15** "Vrees niet, dochter van Sion; Zie, uw
Koning komt, Gezeten op een ezelsveulen." **16** (Niet aanstonds
begrepen zijn leerlingen dit; maar toen Jesus verheerlijkt was,
herinnerden ze zich, dat dit van Hem geschreven stond, en
dat men dit aan Hem had vervuld.) **17** Want de schare, die
bij Hem was, toen Hij Lázarus uit het graf had geroepen en
uit de doden had opgewekt, was daarvan blijven getuigen. **18**
En daarom juist kwam de menigte Hem tegemoet, omdat ze
hadden vernomen, dat Hij dit teken verricht had. **19** Maar de
farizeën zeiden tot elkander: Gij ziet, dat gij niets verder komt.
Zie, de hele wereld loopt achter Hem aan. **20** Onder hen, die
bij gelegenheid van dit feest ter aanbidding waren opgegaan,
bevonden zich ook enige heidenen. **21** Ze kwamen bij Filippus,
die uit Betsáida van Galilea was, en richtten tot hem het verzoek:
Heer, we wensen Jesus te spreken. **22** Filippus ging het aan
Andreas zeggen; en Andreas en Filippus zeiden het Jesus. **23**
Jesus antwoordde hun, en sprak: Het uur is gekomen, dat de
Mensenzoon verheerlijkt wordt. **24** Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u:
Zo de graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft ze alleen;

maar zo ze sterft, brengt ze rijke vruchten voort. **25** Wie zijn
leven liefheeft, zal het verliezen; maar wie in deze wereld zijn
leven haat, zal het behouden ten eeuwigen leven. **(aiōnios g166)**
26 Zo iemand mijn dienaar wil zijn, hij volge Mij na; en waar Ik
ben, daar zal ook mijn dienaar zijn. Zo iemand Mij dient, dan zal
de Vader hem eren. **27** Nu is mijn ziel ontsteld, en wat zal Ik
zeggen? Vader, red Mij uit deze stonde? Neen, want daarom
juist ben Ik tot deze stonde gekomen! **28** Vader, verheerlijk
uw Naam! Toen kwam er een stem uit de hemel: Ik heb hem
verheerlijkt, en Ik zal hem opnieuw verheerlijken. **29** De menigte,
die daar stond en het hoorde, meende, dat het gedonderd had.
Maar anderen zeiden: Een engel heeft Hem toegesproken. **30**
Jesus antwoordde: Niet om Mij heeft die stem geklonken, maar
om u. **31** Nu wordt het oordeel over deze wereld voltrokken;
nu zal de vorst dezer wereld worden buitengeworpen. **32** En
wanneer Ik van de aarde omhoog ben geheven, zal Ik allen
tot Mij trekken. **33** Dit zeide Hij, om te kennen te geven, wat
voor dood Hij zou sterven. **34** De menigte antwoordde Hem: We
hebben uit de Wet vernomen, dat de Christus in eeuwigheid blijft;
en hoe zegt Gij dan, dat de Mensenzoon omhoog geheven moet
worden? Wie is die Mensenzoon? **(aiōn g165)** **35** Jesus sprak
tot hen: Nog een korte tijd is het licht in uw midden. Wandelt,
zolang gij het licht hebt, opdat de duisternis u niet verrast; wie in
de duisternis wandelt, weet niet, waar hij heengaat. **36** Zolang
gij het licht hebt, gelooft in het licht, om kinderen des lichts te
worden. Zo sprak Jesus; toen ging Hij heen, en verborg Zich
voor hen. **37** Ofschoon Hij nu voor hun ogen zoveel tekenen
had gewrocht, geloofden ze toch niet in Hem; **38** opdat het
woord in vervulling zou gaan, dat de profeet Isaias gezegd heeft:

"Heer, wie heeft onze prediking geloofd, En wien is de arm des
Heren geopenbaard?" **39** Daarom konden ze zelfs niet geloven;
want nog heeft Isaias gezegd: **40** "Hij heeft hun ogen verblind,
En hun harten versteend; Opdat ze niet zouden zien met hun
ogen, En niet verstaan met hun hart; Opdat zij zich niet zouden
bekeren, En Ik hen zou genezen." **41** Dit zei Isaias, toen hij zijn
heerlijkheid had aanschouwd, en over Hem had gesproken. **42**
Toch geloofden zelfs velen van de oversten in Hem, maar uit
vrees voor de farizeën kwamen ze er niet voor uit, om niet uit de
synagoge te worden gebannen. **43** Want ze waren meer gehecht
aan de eer van de mensen, dan aan de eer, die van God komt.
44 Jesus nu heeft het luide verklaard: Wie in Mij gelooft, gelooft
niet in Mij, maar in Hem, die Mij heeft gezonden. **45** En wie
Mij ziet, ziet Hem, die Mij heeft gezonden. **46** Ik ben als een
licht in de wereld gekomen, opdat niemand, die in Mij gelooft, in
duisternis blijft. **47** Zo iemand mijn woorden hoort, maar ze niet
onderhoudt, dan ben Ik het niet, die hem oordeel; want Ik ben
niet gekomen, om de wereld te oordelen, maar om de wereld te
redden. **48** Wie Mij verwerpt en mijn woorden niet aanneemt,
heeft er een, die hem oordeelt; het woord, dat Ik sprak, dat zal
hem oordelen op de jongste dag. **49** Want niet uit Mijzelf heb Ik
gesproken, maar de Vader, die Mij gezonden heeft, Hijzelf heeft
Mij geboden, wat Ik moest zeggen en spreken. **50** En Ik weet,
dat zijn gebod het eeuwige leven is. Wat Ik dus spreek, spreek
Ik zó, als de Vader het Mij heeft gezegd. **(aiōnios g166)**

13 Het was nu daags voor het paasfeest. Jesus wist, dat zijn
uur was gekomen, om uit deze wereld naar den Vader te gaan.
Had Hij de zijnen liefgehad, die in de wereld waren, thans had
Hij hen lief ten einde toe. **2** Het avondmaal was begonnen; en

reeds had de duivel Judas, zoon van Simon Iskáriot, het plan
ingeblazen, om Hem te verraden. **3** Hoewel Jesus wist, dat de
Vader Hem alles in handen gesteld had, en dat Hij van God
was uitgegaan en tot God zou wederkeren, **4** stond Hij toch
van tafel op, legde zijn klederen af, nam een linnen doek, en
omgordde Zich daarmee. **5** Dan goot Hij water in het bekken, en
begon de voeten der leerlingen te wassen en af te drogen met
de linnen doek, waarmee Hij omgord was. **6** Zo kwam Hij ook bij
Simon Petrus. Maar deze zeide tot Hem: Gij Heer; wast Gij mij
de voeten? **7** Jesus antwoordde hem: Wat Ik doe, begrijpt ge nu
nog niet; maar later zult ge het inzien. **8** Petrus zeide Hem:
Nooit in der eeuwigheid zult Gij me de voeten wassen. Jesus
antwoordde hem: Zo Ik u niet was, hebt ge geen gemeenschap
met Mij. **(aiōn g165)** **9** Simon Petrus zei Hem: Heer, dan niet mijn
voeten alleen, maar ook mijn handen en mijn hoofd. **10** Jesus
sprak tot hem: Wie een bad heeft genomen, behoeft zich niet te
wassen, maar hij is rein geheel en al. Ook gij zijt rein, maar
niet allen. **11** Want Hij wist, wie Hem verraden zou; daarom
sprak Hij: Niet allen zijt gij rein. **12** Toen Hij dan hun voeten had
gewassen, en zijn klederen had aangetrokken, nam Hij weer
aan tafel plaats, en sprak tot hen: Begrijpt gij, wat Ik aan u
heb verricht? **13** Gij noemt Mij Meester en Heer, en gij zegt
het terecht; want dat ben Ik. **14** Wanneer dus Ik, de Heer en
Meester, u de voeten was, dan moet ook gij elkander de voeten
wassen. **15** Want Ik heb u een voorbeeld gegeven, opdat ook gij
zoudt doen, zoals Ik ú heb gedaan. **16** Voorwaar, voorwaar, Ik
zeg u: Een dienaar is niet meer dan zijn heer; een gezant niet
meer dan hij, die hem zond. **17** En wanneer gij dit alles begrijpt,
dan zijt gij zalig, zo gij er ook naar handelt. **18** Ik zeg dit niet

van u allen; Ik weet, wie Ik heb uitverkoren. Neen, de Schrift
moet worden vervuld. "Die mijn brood eet, heft de hiel tegen
mij op." **19** Reeds nu zeg Ik het u, eer het geschiedt; opdat,
wanneer het gebeurd is, gij geloven moogt, dat Ik het ben. **20**
Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Wie hem ontvangt, dien Ik zal
zenden, ontvangt Mijzelf; en wie Mij ontvangt, ontvangt Hem,
die Mij heeft gezonden. **21** Na deze woorden werd Jesus diep
ontroerd. En Hij getuigde en sprak: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg
u: Eén van u zal Mij verraden. **22** De leerlingen zagen elkander
aan, onzeker, wien Hij bedoelde. **23** Eén zijner leerlingen, dien
Jesus beminde, was aan Jesus boezem gelegen. **24** Simon
Petrus gaf een wenk, en beduidde hem: Zeg, wie is het, dien Hij
bedoelt? **25** Nu vlijde hij zich aan Jesus' borst, en sprak tot
Hem: Heer, wie is het? **26** Jesus antwoordde: Hij is het, voor
wien Ik het stuk brood zal indopen, en wien Ik het toereik. Toen
nam Hij een stuk brood, doopte het in, en gaf het aan Judas,
den zoon van Simon Iskáriot. **27** En met het stuk brood voer de
satan in hem. Jesus zei hem: Wat ge doet, doe dat spoedig.
28 Maar niemand aan tafel begreep, met welke bedoeling Hij
hem dit zeide. **29** Want omdat Judas de beurs had, meenden
sommigen, dat Jesus hem zeide: Koop wat we nodig hebben
voor de feestdag; of dat hij iets aan de armen moest geven. **30**
Terstond nadat hij het stuk brood had gegeten, ging hij heen.
Het was nacht. **31** Toen hij was heengegaan, sprak Jesus: Nu is
de Mensenzoon verheerlijkt, en God is verheerlijkt in Hem. **32**
En wanneer God in Hem is verheerlijkt, dan zal God ook Hem bij
Zichzelf verheerlijken, en dan zal Hij Hem spoedig verheerlijken.
33 Kindertjes, nog slechts een korte tijd ben Ik bij u. Gij zult
Mij zoeken, en zoals Ik tot de Joden gezegd heb, zo zeg Ik

het thans ook tot u: Waarheen Ik ga, kunt gij niet komen. **34**
Een nieuw gebod geef Ik u: Bemint elkander; zoals Ik u heb
liefgehad, moet gij ook elkander beminnen. **35** Hieraan zullen
allen erkennen, dat gij mijn leerlingen zijt, wanneer gij elkander
liefhebt. **36** Simon Petrus sprak tot Hem: Heer, waar gaat Gij
heen? Jesus antwoordde: Waar Ik heenga, kunt ge Mij thans
nog niet volgen; maar later zult ge Mij volgen. **37** Petrus zeide
Hem: Heer, waarom kan ik U thans nog niet volgen? Mijn leven
zal ik voor U geven. **38** Jesus antwoordde hem: Uw leven zult
ge voor Mij geven? Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: De haan zal
niet kraaien, vóórdat ge Mij driemaal verloochend hebt.

14 Uw hart worde niet ontsteld. Gij gelooft in God; gelooft ook
in Mij. **2** In het huis van mijn Vader zijn vele woningen. Wanneer
dit zo niet was, dan zou Ik het u hebben gezegd; want Ik ga er
juist heen, om u een plaats te bereiden. **3** En wanneer Ik zal zijn
heengegaan en u een plaats zal hebben bereid, dan kom Ik
terug, en zal u tot Mij nemen; opdat ook gij moogt zijn, waar
Ikzelf ben. **4** Gij kent de weg naar de plaats, waar Ik heenga. —
5 Tomas zei Hem: Heer, we weten niet eens, waar Gij heengaat;
hoe zouden we dan de weg kennen? **6** Jesus sprak tot hem:
Ik ben de weg, de waarheid en het leven; niemand komt tot
den Vader, dan door Mij. **7** Daar gij nu Mij hebt gekend, zult gij
ook den Vader kennen; van dit ogenblik af kent gij Hem, en
hebt gij Hem gezien. — **8** Filippus zei Hem: Heer, laat ons den
Vader zien; dan zijn we tevreden. **9** Jesus sprak tot hem: Zo
lange tijd ben Ik bij u, en kent ge Mij nog niet, Filippus? Wie Mij
heeft gezien, heeft den Vader gezien; hoe zegt ge dan: Laat ons
den Vader zien? **10** Gelooft gij dan niet, dat Ik in den Vader
ben, en de Vader in Mij? De woorden, die Ik u toespreek, zeg

Ik niet uit Mijzelf; het is de Vader, die in Mij blijft, die zelf de
werken verricht. **11** Gelooft het van Mij: Ik ben in den Vader, en
de Vader is in Mij. **12** Zo niet; gelooft het dan op grond van de
werken. Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Wie in Mij gelooft, ook hij
zal de werken doen, die Ik zelf verricht; en zelfs grotere zal hij
doen. Want Ik ga naar den Vader; **13** en alles zal Ik doen, wat
gij Hem zult vragen in mijn naam, opdat de Vader verheerlijkt
wordt in den Zoon. **14** Wanneer gij ook Mij in mijn naam iets zult
vragen, dan zal Ik het doen. — **15** Zo gij Mij liefhebt, onderhoudt
dan mijn geboden. **16** Dan zal Ik den Vader bidden, en Hij zal
u een anderen Helper geven, om bij u te blijven voor eeuwig.
(aiōn g165) **17** Het is de Geest der waarheid, dien de wereld niet
kan ontvangen, omdat ze Hem ziet noch kent; gij echter kent
Hem; want Hij blijft bij u, en is in u. — **18** Ik zal u niet als wezen
achterlaten; Ik kom tot u terug. **19** Nog korte tijd en de wereld
aanschouwt Mij niet meer; gij echter aanschouwt Mij. Want Ik
leef, en ook gij zult leven. **20** Op die dag zult gij erkennen, dat
Ik in mijn Vader ben, en gij in Mij, en Ik in u. — **21** Wie mijn
geboden heeft en ze onderhoudt, hij is het, die Mij liefheeft;
maar wie Mij liefheeft, zal door mijn Vader worden bemind, en
ook Ikzelf zal hem beminnen en Mij aan hem openbaren. **22**
Judas, maar niet de Iskáriot, sprak tot Hem: Heer, hoe komt het,
dat Gij U wel aan ons wilt openbaren, maar niet aan de wereld?
23 Jesus antwoordde hem: Zo iemand Mij liefheeft, zal hij mijn
woord onderhouden; dan zal mijn Vader ook hem beminnen, en
Wij zullen tot hem komen, en ons verblijf bij hem nemen. **24**
Wie Mij niet liefheeft, onderhoudt mijn woorden niet; welnu het
woord, dat gij hoort, is niet het mijne, maar dat van den Vader,
die Mij heeft gezonden. **25** Dit alles heb Ik u gezegd, terwijl Ik

nog bij u was. **26** Maar de Helper, de Heilige Geest, dien de
Vader zal zenden in mijn naam, Hij zal u alles leren en alles u in
herinnering brengen, wat Ik u heb gezegd. **27** Vrede laat Ik u
na, mijn vrede geef Ik u; niet zoals de wereld die geeft, geef
Ik hem u. Uw hart zij ontsteld, noch bevreesd. — **28** Gij hebt
gehoord, dat Ik u zeide: Ik ga heen, maar Ik kom tot u terug. Zo
gij Mij liefhadt, zoudt gij u verheugen, dat Ik naar den Vader ga;
want de Vader is groter dan Ik. — **29** En nu, eer het geschied
is, heb Ik het u gezegd; opdat gij moogt geloven, wanneer het
geschiedt. **30** Ik zal niet veel meer met u spreken; want de vorst
van de wereld is op komst. Zeker, hij vermag niets tegen Mij; **31**
maar de wereld moet weten, dat Ik den Vader bemin, en dat Ik
volbreng, wat de Vader Mij bevolen heeft. Staat op; laten we
heengaan.

15 Ik ben de ware wijnstok en mijn Vader is de wijngaardenier.
2 Elke rank aan Mij, die geen vrucht draagt, snijdt Hij af; en elke
rank die wèl vrucht draagt, zuivert Hij, opdat ze nog meer vrucht
mag dragen. **3** Reeds zijt gij rein door het woord, dat Ik tot u
gesproken heb. **4** Blijft in Mij, en Ik blijf in u. Zoals de rank uit
zichzelf geen vrucht kan dragen, maar alleen wanneer ze aan
de wijnstok blijft, zo kunt ook gij het niet, wanneer gij niet blijft in
Mij. **5** Ik ben de wijnstok, gij zijt de ranken. Wie in Mij blijft, en Ik
in hem, hij draagt rijke vrucht; want zonder Mij kunt gij niets
doen. **6** Zo iemand in Mij niet blijft, dan wordt hij weggeworpen
als de rank, en verdort; men raapt ze bijeen, werpt ze in het
vuur, en verbrandt ze. **7** Maar zo gij in Mij blijft, en mijn woorden
in u blijven, vraagt dan al wat gij wilt, en gij zult het verkrijgen.
8 Dit is het, wat mijn Vader verheerlijkt: dat gij veel vruchten
draagt, en mijn leerlingen wordt. **9** Zoals de Vader Mij heeft

bemind, zo ook heb Ik u bemind; blijft in mijn liefde. **10** Wanneer
gij mijn geboden onderhoudt, zult gij in mijn liefde blijven; zoals
ook Ik de geboden van mijn Vader heb onderhouden, en in zijn
liefde blijf. **11** Dit alles heb Ik tot u gezegd, opdat mijn vreugde
uw deel mag worden, en uw vreugde volkomen mag zijn. — **12**
Dit is mijn gebod: Hebt elkander lief, zoals Ik u heb bemind. **13**
Niemand heeft groter liefde dan hij, die zijn leven geeft voor zijn
vrienden. **14** Gij zijt mijn vrienden, zo gij doet, wat Ik u gebied. **15**
Ik noem u geen dienstknechten meer, want de knecht weet niet
wat zijn heer doet; maar u heb Ik vrienden genoemd, omdat Ik u
alles bekend heb gemaakt, wat Ik van mijn Vader gehoord heb.
16 Niet gij hebt Mij uitverkoren, maar Ik heb ú uitverkoren; en Ik
heb u aangesteld, om vrucht te gaan dragen, en wèl blijvende
vrucht; en de Vader geve u alles, wat gij Hem in mijn naam
zult vragen. **17** Dit leg Ik u op: Hebt elkander lief. **18** Wanneer
de wereld u haat, weet, dat ze Mij het eerst heeft gehaat. **19**
Zo gij van de wereld waart, zou de wereld beminnen wat haar
toebehoort; maar omdat gij niet van de wereld zijt, maar Ik u
uit de wereld heb uitverkoren, daarom haat u de wereld. **20**
Denkt aan het woord, dat Ik u heb gezegd: Een dienaar is niet
meer dan zijn heer. Heeft men Mij vervolgd, dan zal men ook
u vervolgen; heeft men mijn woord geacht, dan zal men ook
het uwe achten. **21** Maar dit alles zal men u aandoen om mijn
naam, omdat men Hèm niet kent, die Mij heeft gezonden. **22**
Wanneer Ik niet gekomen was en niet tot hen had gesproken,
dan zouden ze geen zonde hebben; maar nu hebben ze geen
verontschuldiging voor hun zonde; **23** wie Mij haat, haat ook mijn
Vader. **24** Had Ik onder hen niet de werken gedaan, die niemand
anders gedaan heeft, dan zouden ze geen zonde hebben; maar

nu hebben zij ze gezien, en toch èn Mij èn mijn Vader gehaat.
25 Maar het woord moest worden vervuld, dat in hun Wet staat
geschreven: "Zij hebben Mij gehaat zonder reden". **26** Maar
wanneer de Helper komt, dien Ik u van den Vader zal zenden,
de Geest der waarheid, die uitgaat van den Vader, dan zal Hij
van Mij getuigen. **27** Maar ook gij moet getuigen, omdat gij van
de aanvang af bij Mij zijt geweest.

16 Ik heb u dit alles gezegd, opdat het u niet aan het wankelen
zou brengen. **2** Men zal u uit de synagogen bannen; ja het
uur komt, dat allen die u het leven benemen, zullen menen,
een godsdienstige daad te verrichten. **3** En ze zullen dit doen,
omdat ze noch den Vader kennen noch Mij. **4** Maar Ik heb u dit
gezegd, opdat als het uur is gekomen, gij u herinneren zult,
dat Ik het u heb gezegd. Niet van de aanvang af heb Ik het u
gezegd, omdat Ik toen nog bij u was. **5** Nu ga Ik tot Hem, die Mij
gezonden heeft; en toch stelt niemand van u Mij de vraag: Waar
gaat Gij heen? **6** Maar omdat Ik dit tot u heb gezegd, is uw
hart van droefheid vervuld. **7** Toch zeg Ik u de waarheid: het
is goed voor u, dat Ik heenga. Want zo Ik niet heenga, zal de
Helper niet tot u komen; maar zo Ik heenga, zal Ik Hem tot u
zenden. **8** En wanneer Hij komt, zal Hij de wereld tot inzicht
brengen van zonde, gerechtigheid, en vonnis: **9** van zonde,
omdat men in Mij niet gelooft; **10** van gerechtigheid, omdat Ik
naar den Vader ga, en gij Mij niet meer zult zien; **11** van vonnis,
omdat de vorst dezer wereld geoordeeld is. — **12** Nog veel meer
heb Ik u te zeggen, doch gij kunt het thans nog niet dragen. **13**
Maar wanneer Hij komt, de Geest der waarheid, dan zal Hij
u tot de volle waarheid geleiden; want Hij zal niet spreken uit
Zichzelf, maar spreken al wat Hij hoort, en u de toekomstige

dingen verkondigen. **14** Hij zal Mij verheerlijken; want van het
mijne zal Hij ontvangen, en het verkondigen aan u. **15** Alles wat
de Vader heeft, is het mijne; daarom zei Ik, dat Hij van het mijne
ontvangt, en het u zal verkondigen. **16** Een weinig tijds en gij
ziet Mij niet meer; en weer een weinig tijds, dan zult gij Mij terug
zien. **17** Sommigen zijner leerlingen zeiden tot elkander: Wat
betekent toch, wat Hij ons zegt: Een weinig tijds en gij ziet Mij
niet meer, en weer een weinig tijds, dan zult gij Mij terugzien; en:
Ik ga heen naar den Vader? **18** Ze zeiden dus: Wat bedoelt Hij
toch met: een weinig tijds? We weten niet, waarover Hij spreekt.
— **19** Jesus begreep, dat ze Hem wilden ondervragen; en Hij
sprak tot hen: Vraagt gij u onder elkander af, wat Ik zeide: Een
weinig tijds en gij ziet Mij niet meer, en weer een weinig tijds,
dan zult gij Mij terugzien? **20** Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Gij
zult wenen en jammeren, maar de wereld zal zich verheugen;
gij zult overstelpt zijn van droefheid, maar uw droefheid zal in
vreugde verkeren. **21** De vrouw in barensnood heeft smart,
omdat haar uur is gekomen; maar wanneer ze het kind heeft
gebaard, dan denkt ze niet meer aan haar weeën, van blijdschap
dat er een mens is geboren. **22** Ook gij zijt nu wel bedroefd,
maar Ik zal u weerzien; en dan zal uw hart zich verblijden, en
niemand zal u deze vreugde ontnemen **23** En op die dag zult gij
Mij ook over niets ondervragen. Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u:
Wat gij den Vader moogt vragen, Hij zal het u geven in mijn
naam. **24** Tot nu toe hebt gij niets in mijn naam gevraagd; vraagt
en gij zult verkrijgen, en dan zal uw vreugde volkomen zijn. **25**
Ik heb u in gelijkenissen over deze dingen gesproken; het uur
komt, waarop Ik niet meer in gelijkenissen tot u zal spreken,
maar onbewimpeld u den Vader verkondigen zal. **26** Op die dag

zult gij bidden in mijn naam; en Ik zeg u niet, dat Ik den Vader
voor u zal vragen. **27** Want de Vader zelf heeft u lief, omdat gij
Mij hebt liefgehad, en omdat gij geloofd hebt, dat Ik van God
ben uitgegaan. **28** Ik ben van den Vader uitgegaan en in de
wereld gekomen; weer verlaat Ik de wereld, en ga naar den
Vader. **29** Zijn leerlingen zeiden tot Hem: Zie, nu spreekt Gij
onbewimpeld, en zegt geen gelijkenis meer. **30** Nu zien we, dat
Gij alles weet, en dat het niet nodig is, dat iemand u ondervraagt;
daarom geloven we, dat Gij van God zijt uitgegaan. **31** Jesus
antwoordde hun: Gelooft gij nu inderdaad? **32** Zie, het uur komt,
en het is reeds gekomen, dat gij verstrooid wordt, ieder zijns
weegs, en Mij alleen laat staan. Maar Ik ben niet alleen, want
met Mij is de Vader. — **33** Dit alles heb Ik u gezegd, opdat gij
vrede moogt hebben in Mij. In de wereld hebt gij verdrukking te
lijden; maar schept moed: Ik heb de wereld overwonnen.

17 Zo sprak Jesus. Toen sloeg Hij zijn ogen ten hemel en
zeide: Vader, het uur is gekomen; verheerlijk uw Zoon, opdat uw
Zoon U verheerlijke. **2** Want Gij hebt Hem macht gegeven over
alle vlees, om het eeuwige leven te schenken aan allen, die Gij
Hem gegeven hebt. **(aiōnios g166)** **3** Dit nu is het eeuwige leven,
dat zij U kennen, den enig waarachtigen God, en Hem dien
Gij gezonden hebt, Jesus Christus. **(aiōnios g166)** **4** Ik heb U
verheerlijkt op aarde door het werk te volbrengen, dat Gij Mij
hebt opgedragen. **5** En nu Vader, verheerlijk Mij bij Uzelf met
de heerlijkheid, die Ik bij U bezat, eer de wereld bestond. **6**
Ik heb uw naam bekend gemaakt aan de mensen, die Gij Mij
gegeven hebt uit de wereld. Ze waren de uwen; maar Gij hebt
ze Mij gegeven, en ze hebben uw woord onderhouden. **7** Nu
weten ze, dat alwat Gij Mij hebt gegeven, van U afkomstig is. **8**

Want Ik heb hun de woorden gebracht, die Gij Mij hebt gegeven;
zij namen ze aan, erkenden naar waarheid, dat Ik van U ben
uitgegaan, en geloofden, dat Gij Mij gezonden hebt. **9** Ik bid voor
hen; Ik bid niet voor de wereld, maar voor hen, die Gij Mij hebt
gegeven, omdat ze de uwen zijn. **10** Al het mijne is het uwe, en
het uwe het mijne; Ik ben verheerlijkt in hen. **11** Voortaan ben Ik
niet meer in de wereld; maar zij blijven in de wereld, terwijl Ik tot
U kom. Heilige Vader, bewaar hen in uw naam, die Gij Mij hebt
gegeven; opdat ze één mogen zijn, zoals Wij. **12** Zolang Ik bij
hen was, bewaarde Ik ze in uw naam, die Gij Mij hebt gegeven;
Ik heb gewaakt over hen, en niemand van hen ging verloren dan
de zoon van verderf; opdat de Schrift zou worden vervuld. **13**
Maar nu kom Ik tot U. Terwijl Ik nog in de wereld ben, zeg Ik dit
alles, opdat ze mijn vreugde ten volle in zich zouden bezitten.
14 Ik heb hun uw woord gegeven; en de wereld is hen gaan
haten, omdat ze niet van de wereld zijn, zoals ook Ik niet van de
wereld ben. **15** Ik vraag niet, dat Gij ze uit de wereld wegneemt,
maar dat Gij ze bewaart voor het kwaad. **16** Van de wereld zijn
ze niet, zoals Ik niet van de wereld ben. **17** Heilig hen in de
waarheid; uw woord is waarheid. **18** Zoals Gij Mij in de wereld
hebt gezonden, zo heb Ik ook hen in de wereld gezonden. **19** En
Ik heilig Mijzelf voor hen, opdat ook zij in waarheid geheiligd
mogen zijn. **20** Ik bid niet voor hen alleen, maar ook voor allen,
die door hun woord in Mij geloven. **21** Mogen ze allen één zijn,
gelijk Gij, Vader, het zijt in Mij, en Ik in U; mogen ze ook één
zijn in Ons, opdat de wereld gelove, dat Gij Mij gezonden hebt.
22 En de glorie, die Gij Mij hebt gegeven, heb ook Ik aan hen
gegeven, opdat ze één zouden zijn, gelijk Wij één zijn: **23** Ik in
hen, en Gij in Mij. Mogen ze volmaakte eenheid bezitten, opdat

de wereld erkenne, dat Gij Mij hebt gezonden, en dat Gij hen
hebt bemind, gelijk Gij Mij hebt liefgehad. **24** Vader, Ik wil, dat zij,
die Gij Mij hebt gegeven, met Mij mogen zijn, waar Ikzelf ben;
dat ze mijn heerlijkheid mogen aanschouwen, die Gij Mij hebt
gegeven, omdat Gij Mij hebt liefgehad vóór de grondlegging der
wereld. **25** Gerechte Vader, wel heeft de wereld U niet gekend,
maar Ik heb U gekend; en zij hebben erkend, dat Gij Mij hebt
gezonden. **26** Ik heb aan hen uw naam bekend gemaakt, en zal
dit blijven doen, opdat de liefde, waarmee Gij Mij hebt bemind, in
hen moge zijn, en Ik in hen.

18 Na deze rede ging Jesus met zijn leerlingen naar buiten,
de Kedronbeek over; daar was een hof, die Hij met zijn
leerlingen binnenging. **2** Ook Judas, zijn verrader, kende de
plaats, omdat Jesus daar dikwijls met zijn leerlingen was
samengekomen. **3** Judas nam dus de krijgsbende en de
trawanten der opperpriesters en farizeën met zich mee, en trok
er heen met lantaarnen, fakkels en wapens. **4** Jesus, bewust van
al wat Hem overkomen zou, trad naar voren, en sprak tot hen:
Wien zoekt gij? **5** Men antwoordde Hem: Jesus van Názaret.
Jesus zeide hun: Ik ben het. Ook Judas, die Hem verried, stond
bij hen. **6** Maar toen Hij hun zeide: "Ik ben het"', deinsden ze
terug, en vielen ter aarde. **7** Hij vroeg hun opnieuw: Wien zoekt
gij? Ze zeiden: Jesus van Názaret. **8** Jesus antwoordde: Ik heb
u gezegd, dat Ik het ben. Zo gij Mij zoekt, laat hèn dan gaan. **9**
Want het woord moest worden vervuld, dat Hij gesproken had:
Van hen, die Gij Mij hebt gegeven, heb Ik niemand verloren doen
gaan. **10** Toen trok Simon Petrus het zwaard, dat hij droeg, trof
den knecht van den hogepriester, en sloeg hem het rechteroor
af. De knecht heette Malchus. **11** Maar Jesus sprak tot Petrus:

Steek het zwaard in de schede; of zou Ik de beker niet drinken,
die de Vader Mij heeft gegeven? **12** Nu namen de krijgsbenden
met den hoofdman en de trawanten der Joden Jesus gevangen,
en boeiden Hem. **13** Het eerst voerden ze Hem naar Annas; want
hij was de schoonvader van Káifas, die dat jaar hogepriester
was. **14** Het was die Káifas, die aan de Joden de raad had
gegeven: Het is goed, dat één mens sterft voor het volk. **15**
Simon Petrus en een andere leerling waren Jesus gevolgd. Deze
leerling nu was met den hogepriester bekend; hij ging met Jesus
de voorhof van den hogepriester binnen, **16** terwijl Petrus buiten
aan de deur bleef staan. Nu kwam echter de andere leerling,
die met den hogepriester bekend was, naar buiten, sprak met
de deurwachteres, en bracht Petrus naar binnen. **17** Maar het
dienstmeisje, de deurwachteres, zei tot Petrus: Zijt gij ook niet
een der leerlingen van dien man? Hij zei: Neen. **18** Daar het
koud was, hadden de knechten en trawanten een kolenvuur
aangelegd, en stonden zich te warmen. Ook Petrus stond zich bij
hen te warmen. **19** De hogepriester ondervroeg Jesus nu over
zijn leerlingen en over zijn leer. **20** Jesus antwoordde hem: Ik heb
openlijk tot de wereld gesproken; Ik heb altijd in de synagoge
en in de tempel geleerd, waar alle Joden samenkomen, en
nooit heb Ik iets in het geheim gezegd. **21** Wat ondervraagt
ge Mij? Ondervraag hen, die gehoord hebben, wat Ik tot hen
heb gesproken. Zie, zij weten, wat Ik gezegd heb. **22** Bij deze
woorden gaf een der trawanten, die bij Jesus had post gevat,
Hem een kaakslag, en zeide: Antwoordt Gij den hogepriester
zó? **23** Jesus antwoordde hem: Als Ik verkeerd heb gesproken,
bewijs dan, dat het verkeerd was; maar heb Ik goed gesproken,
waarom slaat ge Mij dan? **24** Toen zond Annas Hem geboeid

naar den hogepriester Káifas. **25** Intussen stond Simon Petrus
zich te warmen. En men zeide hem: Zijt ook gij niet een van
zijn leerlingen? Hij ontkende het, en sprak: Neen. **26** Een der
knechten van den hogepriester, een bloedverwant van hem, dien
Petrus het oor had afgeslagen, sprak tot hem: Heb ik u in de hof
niet bij Hem gezien? **27** Opnieuw ontkende Petrus, en aanstonds
kraaide een haan. **28** Nu leidden ze Jesus van Káifas naar het
rechthuis; het was nog vroeg in de morgen. Maar zelf traden ze
het rechthuis niet binnen, om zich niet te verontreinigen, en het
Pascha te kunnen eten. **29** Daarom kwam Pilatus naar buiten,
en sprak tot hen: Welke aanklacht brengt gij in tegen dezen
man? **30** Ze antwoordden hem: Zo Hij geen boosdoener was,
zouden we Hem niet aan u hebben overgeleverd. **31** Pilatus
sprak tot hen: Neemt gij Hem zelf, en vonnist Hem volgens
uw Wet. De Joden zeiden hem: Wij hebben het recht niet, om
iemand te doden. **32** Zo zou het woord worden vervuld, dat
Jesus gesproken had, toen Hij te kennen gaf, wat voor dood Hij
zou sterven. **33** Nu ging Pilatus weer het rechthuis binnen, riep
Jesus, en sprak tot Hem: Zijt Gij de koning der Joden? **34** Jesus
antwoordde: Zegt ge dit uit uzelf, of hebben anderen u dit van
Mij gezegd? **35** Pilatus antwoordde: Ben ik soms een Jood? Uw
volk en de opperpriesters hebben U aan mij overgeleverd. Wat
hebt Gij gedaan? **36** Jesus antwoordde: Mijn koninkrijk is niet
van deze wereld. Indien mijn koninkrijk van deze wereld was,
dan zouden mijn dienaars zich te weer hebben gesteld, opdat Ik
niet aan de Joden werd overgeleverd; maar mijn koninkrijk is
niet van hier. **37** Pilatus zei Hem: Gij zijt dan toch koning? Jesus
antwoordde: Gij zegt het; Ik ben koning. Ik ben geboren en in de
wereld gekomen, juist om te getuigen voor de waarheid. Alwie uit

de waarheid is, luistert naar mijn stem. **38** Pilatus zei Hem: Wat
is waarheid? Na deze woorden ging hij naar de Joden terug, en
sprak tot hen: Ik vind volstrekt geen schuld in Hem. **39** Maar gij
hebt een gewoonterecht, dat ik u iemand vrijlaat bij gelegenheid
van het paasfeest. Wilt gij dus, dat ik u den koning der Joden
vrijlaat? **40** Toen begonnen ze opnieuw te schreeuwen, en
riepen: Niet Hem, maar Barabbas. Barabbas nu was een rover.

19 Toen liet Pilatus Jesus geselen. **2** En de soldaten vlochten
een kroon van doornen, en zetten ze Hem op het hoofd; ze
wierpen Hem een purperen mantel om, **3** traden op Hem toe, en
zeiden: Wees gegroet, koning der Joden. En ze sloegen Hem in
het gelaat. **4** Nu kwam Pilatus weer naar buiten, en sprak tot
hen: Zie, ik breng Hem u naar buiten, om u te doen weten, dat ik
volstrekt geen schuld in Hem vind. **5** Jesus kwam dus naar
buiten, met de doornenkroon en de purperen mantel. En hij
sprak tot hen: Ziet den mens. **6** Maar toen de opperpriesters en
trawanten Hem zagen, schreeuwden ze het uit: Aan het kruis,
aan het kruis met Hem! Pilatus zei hun: Neemt Hem zelf, en
kruisigt Hem; want ik vind geen schuld in Hem. **7** De Joden
antwoordden hem: We hebben een Wet, en volgens de Wet
moet Hij sterven; want Hij heeft Zich uitgegeven voor Zoon van
God. **8** Toen Pilatus dit hoorde, werd hij nog meer bevreesd.
9 Hij ging opnieuw het rechthuis binnen, en sprak tot Jesus:
Van waar zijt Gij? Maar Jesus gaf hem geen antwoord. **10**
Pilatus zeide Hem dus: Staat Gij mij niet te woord? Weet Gij
niet, dat ik de macht heb, om U vrij te laten, en de macht,
om U te kruisigen? **11** Jesus antwoordde: Ge zoudt niet de
minste macht over Mij hebben, zo ze u niet van hogerhand
was gegeven; die Mij aan u heeft overgeleverd, draagt daarom

groter schuld. **12** Om die reden trachtte Pilatus Hem in vrijheid
te stellen. Maar de Joden schreeuwden het uit: Als ge Hem
vrijlaat, zijt ge niet keizersgezind. Wie zich voor koning uitgeeft,
staat tegen den keizer op. **13** Toen Pilatus dit hoorde, leidde
hij Jesus naar buiten, en zette zich op de rechterstoel neer,
op de plaats die Litostrótos heet, Gábbata in het hebreeuws.
14 Het was nu daags voor het paasfeest, ongeveer het zesde
uur. En hij sprak tot de Joden: Ziet uw koning. **15** Maar ze
schreeuwden: Weg, weg met Hem! Kruisig Hem! Pilatus zei hun:
Zal ik uw Koning kruisigen? De opperpriesters antwoordden:
We hebben geen koning dan Caesar. **16** Toen gaf hij Hem aan
hen over, om gekruisigd te worden. Men voerde Jesus dus
weg; **17** Zelf droeg Hij het kruis. Zo trok Hij naar buiten naar
de zogenaamde Schedelplaats, die in het hebreeuws Gólgota
wordt genoemd. **18** Daar kruisigde men Hem; en met Hem nog
twee anderen, aan elke zijde één, en Jesus in het midden. **19**
Pilatus had ook een opschrift doen schrijven, en het aan het
kruis laten hechten. Er stond op geschreven: Jesus van Názaret,
de Koning der Joden. **20** Vele Joden lazen dit opschrift; want
de plaats waar Jesus gekruisigd werd, lag dicht bij de stad, en
het was geschreven in het hebreeuws, grieks en latijn. **21** De
opperpriesters der Joden zeiden dus tot Pilatus: Schrijf niet: De
koning der Joden; maar: Hij heeft gezegd: Ik ben de koning
der Joden. **22** Pilatus antwoordde: Wat ik geschreven heb, blijft
geschreven. **23** Toen de soldaten Jesus dus hadden gekruisigd,
namen ze zijn klederen in bezit, en verdeelden ze in vieren;
één deel voor elken soldaat, behalve nog het onderkleed. Dat
onderkleed was zonder naad, uit één stuk geweven van boven
tot onder. **24** Ze zeiden dus tot elkander: Laten we het niet in

stukken scheuren, maar er om loten, wie het krijgt. Zo zou de
Schrift worden vervuld: "Ze hebben mijn klederen onder elkander
verdeeld, En over mijn gewaad het lot geworpen." En zo deden
het dus de soldaten. **25** Bij het kruis van Jesus stonden zijn
moeder, de zuster zijner moeder, Maria van Klopas en Maria
Magdalena. **26** Jesus zag zijn moeder staan, en naast haar den
leerling, dien Hij beminde. En Hij sprak tot zijn moeder: Vrouw,
ziedaar uw zoon. **27** Daarna sprak Hij tot den leerling: Ziedaar
uw moeder. En van dat ogenblik af nam de leerling haar bij zich
op. **28** Toen wist Jesus, dat thans alles was volbracht; Hij sprak,
opdat de Schrift zou worden vervuld: Ik heb dorst. **29** Er stond
daar een kruik met azijn; men stak dan een spons vol azijn op
een hysopstengel, en bracht ze Hem aan de mond. **30** Toen
Jesus de azijn had genuttigd, zeide Hij: Het is volbracht. Hij
boog het hoofd, en gaf de geest. **31** Daar het daags voor het
paasfeest was, en er op de sabbat geen lijken aan het kruis
mochten blijven, (het was nog wel een grote sabbat,) verzochten
de Joden aan Pilatus, dat men hun de benen zou breken, en
hen afnemen. **32** Daarom kwamen de soldaten en braken de
benen van den eerste, die met Hem was gekruisigd, daarna die
van den tweede. **33** Toen ze bij Jesus waren gekomen en zagen,
dat Hij reeds was gestorven, braken ze Hem de benen niet. **34**
Maar een der soldaten doorboorde met een lans zijn zijde; en
aanstonds vloeide er bloed uit en water. **35** En hij, die het gezien
heeft, legt er getuigenis van af, opdat ook gij geloven moogt. Zijn
getuigenis is waarachtig; ook Hij weet, dat hij de waarheid zegt.
36 Want dit is geschied, opdat de Schrift zou worden vervuld:
"Geen been zal Hem verbrijzeld worden". **37** En weer een ander
Schriftwoord zegt: "Ze zullen opzien tot Hem, dien ze hebben

doorboord". **38** Josef van Arimatea, die een leerling van Jesus
was, maar alleen in het geheim uit vrees voor de Joden, vroeg
daarna verlof aan Pilatus, om Jesus' lichaam te mogen afnemen;
en Pilatus stond het hem toe. Hij kwam dan, en nam zijn lichaam
af. **39** Nikodemus, die vroeger Hem 's nachts had bezocht,
kwam eveneens, en bracht een mengsel mee van mirre-hars
en aloë-bladeren, ongeveer honderd pond. **40** Ze namen het
lichaam van Jesus, en wikkelden het in lijnwaad, te zamen met
de geurige kruiden, zoals het onder de Joden bij begrafenis de
gewoonte is. **41** Nu lag er op de plaats, waar Hij was gekruisigd,
een hof, en in de hof een nieuw graf, waarin nog niemand was
bijgezet. **42** Daar het de vooravond van het paasfeest der Joden
was, en het graf dichtbij, legden ze Jesus daarin neer.

20 Op de eerste dag der week kwam Maria Magdalena 's
morgens vroeg, terwijl het nog donker was, naar het graf, en zag
de steen van het graf afgerold. **2** Ze snelde daarom vlug naar
Simon Petrus heen, en naar den anderen leerling, dien Jesus
liefhad, en zei hun: Men heeft den Heer uit het graf genomen, en
wel weten niet, waar men Hem heeft neergelegd. **3** Toen gingen
Petrus en de andere leerling op weg, en begaven zich naar
het graf. **4** Ze waren samen op weg gegaan, maar de andere
leerling liep sneller dan Petrus, en kwam het eerst bij het graf. **5**
Hij bukte zich voorover, en zag het lijnwaad liggen; maar hij
ging er niet binnen. **6** Nu kwam ook Simon Petrus achter hem
aan, ging het graf binnen, en zag het lijnwaad liggen, **7** met
de zweetdoek, die zijn hoofd had bedekt; deze lag niet bij het
lijnwaad, maar afzonderlijk opgerold op een andere plaats. **8** Nu
ging ook de andere leerling binnen, die het eerst bij het graf
was gekomen. En nu hij het zag, geloofde hij ook; **9** want ze

kenden de Schrift nog niet, dat Hij uit de doden moest opstaan.
10 Toen gingen de leerlingen weer naar huis. **11** Maar Maria
bleef buiten bij het graf staan wenen. Onder het wenen bukte ze
zich voorover naar het graf, **12** en zag er twee engelen zitten in
witte gewaden, de een aan het hoofdeind, de ander aan het
voeteneind van de plaats, waar Jesus' lichaam gelegen had.
13 Ze zeiden tot haar: Vrouw, waarom weent ge? Ze zei hun:
Omdat men mijn Heer heeft weggenomen, en ik niet weet, waar
men Hem heeft neergelegd. **14** Toen ze dit had gezegd, keerde
ze zich om, en zag Jesus staan; maar ze wist niet, dat het Jesus
was. **15** Jesus sprak tot haar: Vrouw, waarom weent ge; wien
zoekt ge? In de mening, dat het de tuinman was, zeide ze Hem:
Heer, zo gij Hem hebt weggehaald, zeg me, waar ge Hem hebt
neergelegd, dan zal ik Hem wegdragen. **16** Jesus zei haar:
Maria! Ze keerde zich naar Hem toe, en zei in het hebreeuws:
Rabboni; dat wil zeggen: Meester! **17** Jesus sprak tot haar: Houd
Mij niet vast; want nog ben Ik niet naar den Vader opgestegen.
Maar ga naar mijn broeders, en zeg hun: Ik stijg op naar mijn en
uw Vader, naar mijn en uw God. **18** Maria Magdalena ging aan
de leerlingen zeggen: Ik heb den Heer gezien; en wat Hij tot
haar had gezegd. **19** In de avond van diezelfde dag, de eerste
dag der week, toen de deuren van het huis, waar de leerlingen
zich bevonden, uit vrees voor de Joden waren gesloten, kwam
Jesus binnen, plaatste Zich in hun midden, en sprak tot hen:
Vrede zij u! **20** En na deze woorden toonde Hij hun zijn handen
en zijde. De leerlingen verheugden zich bij het zien van den
Heer. **21** Nogmaals zeide Hij hun: Vrede zij u! Zoals de Vader
Mij heeft gezonden, zo zend Ik u. **22** En toen Hij dit had gezegd,
blies Hij over hen, en sprak: Ontvangt den Heiligen Geest. **23**

Wier zonden gij vergeeft, hun zijn ze vergeven; wier zonden gij
behoudt, hun zijn ze behouden. **24** Tomas, een van de twaalf,
ook Didumus genaamd, was echter niet bij hen, toen Jesus
kwam. **25** De andere leerlingen zeiden hem dus: We hebben den
Heer gezien. Maar hij zei hun: Zo ik in zijn handen de wonden
der nagelen niet zie, en mijn vinger niet leg in de plaats van de
nagelen, en mijn hand niet in zijn zijde steek, dan geloof ik het
niet. **26** Acht dagen later waren zijn leerlingen weer daarbinnen
bijeen, en ook Tomas was er bij. Terwijl de deuren gesloten
waren, kwam Jesus binnen, plaatste Zich in hun midden, en
zeide: Vrede zij u! **27** Daarna sprak Hij tot Tomas: Leg uw vinger
hier, en bezie mijn handen; steek uw hand uit, en leg ze in mijn
zijde; en wees niet ongelovig, maar gelovig. **28** Tomas gaf Hem
ten antwoord: Mijn Heer en mijn God! **29** Jesus sprak tot hem:
Gelooft ge, omdat ge Mij hebt gezien? Zalig zij, die niet zien,
en toch geloven. **30** Nog veel andere wonderen heeft Jesus
in tegenwoordigheid van de leerlingen verricht, die in dit boek
niet zijn beschreven. **31** Maar deze zijn opgetekend, opdat ge
geloven moogt, dat Jesus de Christus is, de Zoon van God; en
opdat ge, door te geloven, het leven moogt hebben in zijn naam.

21 Daarna verscheen Jesus nogmaals aan de leerlingen bij het
meer van Tibérias. Hij verscheen op de volgende wijze: **2** Eens
waren Simon Petrus, Tomas, ook Didumus geheten, Natánaël uit
Kana van Galilea, de zonen van Zebedeüs, en twee anderen
van zijn leerlingen bijeen. **3** Simon Petrus zeide tot hen: Ik ga
vissen. Ze zeiden hem: Dan gaan wij met u mee. Ze trokken
er dan op uit, en gingen de boot in; maar die nacht vingen ze
niets. **4** Toen reeds de morgen was aangebroken, stond Jesus
aan het strand; maar de leerlingen wisten niet, dat het Jesus

was. **5** Jesus sprak tot hen: Jonge mannen, hebt gij wat vis? Ze
antwoordden Hem: Neen. **6** Hij zei hun: Werpt het net uit rechts
van de boot, dan zult gij slagen. Ze wierpen het net uit; maar
door het groot aantal vissen konden ze het niet meer ophalen. **7**
Nu sprak de leerling, dien Jesus liefhad, tot Petrus: Het is de
Heer! Toen Simon Petrus hoorde, dat het de Heer was, deed hij,
daar hij ontkleed was, zijn mantel om, en wierp zich in het meer.
8 Daar men zich niet ver van de kust bevond, slechts ongeveer
tweehonderd el, kwamen de andere leerlingen met de boot,
en sleepten het net met de vissen achter zich aan. **9** Toen ze
geland waren, zagen ze een kolenvuur liggen, en vis en brood
er bovenop. **10** Jesus zeide hun: Haalt van de vissen, die ge nu
gevangen hebt. **11** Simon Petrus ging aan boord, en sleepte het
net aan wal; het was vol grote vissen, honderd drie en vijftig in
getal; en ondanks dit aantal was het net niet gescheurd. **12**
Jesus zei hun: Komt ontbijten. Niemand van de leerlingen durfde
Hem vragen: Wie zijt Gij? Want ze wisten, dat het de Heer
was. **13** Jesus kwam nader, nam het brood en gaf het hun, en
de vis eveneens. **14** Zo verscheen Jesus nu de derde maal
aan zijn leerlingen, na zijn verrijzenis uit de doden. **15** Toen ze
hadden ontbeten, sprak Jesus tot Simon Petrus: Simon, zoon
van Johannes, bemint ge Mij meer dan de anderen hier? Hij zei
Hem: Ja, Heer, Gij weet, dat ik U liefheb. Hij zei hem: Weid
mijn lammeren. **16** Hij sprak tot hem een tweede maal: Simon,
zoon van Johannes, bemint ge Mij? Hij zei Hem: Ja Heer, Gij
weet, dat ik U liefheb. Hij zei hem: Weid mijn schaapjes. **17** Hij
sprak tot hem een derde maal: Simon, zoon van Johannes,
bemint ge Mij? Petrus werd bedroefd, omdat Hij hem voor de
derde maal had gezegd: Bemint ge Mij? En hij zeide Hem: Heer,

Gij weet alles; Gij weet toch, dat ik U liefheb. Jesus sprak tot
hem: Weid mijn schapen. **18** Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Toen
ge jong waart, deedt ge zelf uw gordel aan en zijt ge gegaan,
waarheen ge zelf hebt gewild; maar wanneer ge oud zijt, zult
ge uw handen uitstrekken, een ander zal u omgorden, en u
brengen waar ge niet heen wilt. **19** Dit zeide Hij om aan te
duiden, door welke dood hij God zou verheerlijken. En na deze
woorden zeide Hij hem: Volg Mij. **20** Toen Petrus zich omkeerde,
zag hij den leerling, dien Jesus liefhad, hen volgen; dezelfde
namelijk, die bij de maaltijd aan zijn borst had gerust en gezegd
had: Heer, wie is het, die U verraadt? **21** Toen Petrus hem zag,
sprak hij tot Jesus: Heer; en hij dan? **22** Jesus zeide hem: Indien
Ik hem wil laten blijven totdat Ik kom, wat maakt dit uit voor u?
Volg Mij! **23** Zo verspreidde zich het gerucht onder de broeders,
dat deze leerling niet zou sterven. Maar Jesus had hem niet
gezegd, dat hij niet sterven zou, maar: Indien Ik hem wil laten
blijven tot Ik kom, wat maakt dit uit voor u? **24** Dit is de leerling,
die hiervan getuigt, en dit heeft geschreven; en we weten, dat
zijn getuigenis waarachtig is. **25** Er is nog veel meer wat Jesus
gedaan heeft; zo het stuk voor stuk werd beschreven, dan zou
zelfs de wereld, dunkt me, de boeken niet kunnen bevatten, die
er over te schrijven zijn.

Handelingen

1 Het eerste boek Teófilus, heb ik geschreven over al wat
Jesus gedaan en geleerd heeft, van de aanvang af **2** tot op de
dag, dat Hij door den Heiligen Geest zijn opdracht gaf aan de
apostelen, die Hij uitverkoren had, en opgenomen werd. **3** Door
veel bewijzen had Hij hun getoond, dat Hij ook na zijn lijden
nog leefde; veertig dagen lang was Hij hun verschenen, en had
hun gesproken over het koninkrijk Gods. **4** Terwijl Hij nu met
hen samen was, gelastte Hij hun: Verlaat Jerusalem niet, maar
wacht de belofte des Vaders af, die gij van Mij hebt vernomen. **5**
Want Johannes doopte met water, maar over enkele dagen zult
gij worden gedoopt met den Heiligen Geest **6** De aanwezigen
vroegen Hem echter: Heer, zult Gij in deze tijd het koninkrijk
voor Israël weer herstellen? **7** Hij sprak tot hen: U komt het
niet toe, tijden of dagen te kennen, die de Vader door eigen
macht heeft vastgesteld. **8** Maar wanneer de Heilige Geest
over u komt, zult ge kracht ontvangen, en mijn getuigen zijn in
Jerusalem, in heel Judea en Samaria, en tot aan het einde der
aarde. **9** Na deze woorden werd Hij voor hun ogen opgenomen,
en een wolk onttrok Hem aan hun blikken. **10** Nog staarden
ze naar de hemel, terwijl Hij opsteeg: en zie, daar stonden
twee mannen bij hen, in witte klederen gehuld. **11** Ze zeiden:
Mannen van Galilea, wat staat gij naar de hemel te staren?
Jesus, die uit uw midden ten hemel is opgenomen, Hij zal weer
op dezelfde wijze komen, als gij Hem hebt zien opstijgen ten
hemel. **12** Toen keerden ze van de berg, die Olijfberg heet,
naar Jerusalem terug; die berg ligt dicht bij Jerusalem, zover
als men op sabbat mag gaan. **13** En in de stad gekomen,
gingen ze naar de opperzaal, waar ze gewoonlijk vertoefden:

Petrus namelijk en Johannes, Jakobus en Andreas, Filippus
en Tomas, Bartolomeus en Matteus, Jakobus van Alfeus en
Simon de Ijveraar, en Judas, de broer van Jakobus. **14** Zij allen
bleven eensgezind volharden in het gebed, te zamen met enige
vrouwen, met Maria, de moeder van Jesus, en met zijn broeders.
15 In die dagen stond Petrus op in het midden der broeders, (er
waren ongeveer honderd twintig personen bijeen), en sprak:
16 Mannen broeders; het Schrift woord moest worden vervuld,
dat de Heilige Geest door Davids mond heeft gesproken, over
Judas, den gids van hen, die Jesus gevangen hebben genomen.
17 Zeker, hij behoorde tot ons getal, en had zijn aandeel in dit
ambt. **18** Maar hij heeft zich een akker gekocht van het loon der
ongerechtigheid; hij is voorover gevallen, en open gebarsten, en
al zijn ingewanden puilden uit. **19** Dit is aan alle inwoners van
Jerusalem bekend, zodat die akker in hun taal Hakeldama, dat is
bloedakker, genoemd wordt. **20** Want er staat geschreven in het
boek der Psalmen: "Zijn kamp worde een steppe, En niemand
wone er meer." en ook: "Een ander ontvange zijn ambt." **21** Het
is dus noodzakelijk, dat één van de mannen, die met ons samen
waren al de tijd, dat de Heer Jesus onder ons heeft geleefd, **22**
—te beginnen bij de doop van Johannes tot op de dag, dat Hij
van ons werd opgenomen, —het is noodzakelijk, dat één van
hen te zamen met ons getuige van zijn verrijzenis wordt. **23** Toen
stelde men twee mannen voor: Josef, die ook Barsabbas heette,
en de bijnaam Justus droeg, en Mattias. **24** Men bad en zeide:
Gij, Heer, die aller harten doorgrondt, wijs één van beiden aan:
hem, dien Gij hebt uitverkoren, **25** om de plaats van dit ambt en
apostolaat in te nemen, die Judas verbeurd heeft, om te gaan

naar de plaats, die hem toekomt. **26** Toen liet men hen loten; het
lot viel op Mattias, en hij werd aan de elf apostelen toegevoegd.

2 Toen de dag van het pinksterfeest was aangebroken, waren
ze allen op één plaats bijeen. **2** Eensklaps kwam er een geruis
uit de hemel als van een hevige windvlaag, en vulde het hele
huis, waar ze waren vergaderd. **3** Vurige tongen verschenen
hun, spreidden zich rond, en zetten zich op ieder van hen neer.
4 Allen werden vervuld van den Heiligen Geest, en begonnen
verschillende talen te spreken, naar gelang de Geest hen liet
spreken. **5** Nu vertoefden er te Jerusalem godvrezende Joden
uit alle volken onder de hemel. **6** Bij dat geruis liepen de mensen
te hoop; ze stonden verwonderd, dat iedereen hen in zijn eigen
taal hoorde spreken. **7** Ze raakten buiten zichzelf van verbazing,
en zeiden: Zie, zijn allen, die daar spreken, geen Galileërs? **8** En
hoe horen wij allen ze dan in onze eigen moedertaal spreken?
9 Parten, Meden en Elamieten; bewoners van Mesopotámië,
Judea en Kappadócië, van Pontus en Azië, **10** van Frúgië
en Pamfúlië, van Egypte en de streken van Lybië bij Cyrene:
romeinse kolonisten, **11** Joden en proselieten, Kretenzen en
Arabieren: we horen ze in onze eigen taal Gods grote werken
verkondigen. **12** Allen stonden verbaasd en in twijfel. Sommigen
zeiden tot elkander: Wat zou dat betekenen? **13** Maar anderen
zeiden spottend: Ze zijn dronken van zoete wijn. **14** Toen stond
Petrus op, omringd van al de elf; hij verhief zijn stem, en sprak
hun toe: Joodse mannen, en gij allen, die in Jerusalem woont:
Dit moet gij weten; geeft acht op mijn woorden. **15** Neen, deze
mannen zijn niet dronken, zoals gij vermoedt; want het is eerst
het derde uur van de dag. **16** Maar hier geschiedt, wat door
den profeet Joël voorzegd is: **17** En het zal geschieden op het

einde der dagen, zegt God "Ik zal uitstorten van mijn Geest over
alle vlees; Uw zonen en dochters zullen profeteren, Uw jonge
mannen visioenen schouwen, Uw grijsaards dromen ontvangen;
18 Zelfs over mijn slaven en slavinnen in die dagen, Stort Ik uit
van mijn Geest, en ze zullen profeteren. **19** Ik zal wonderen
doen in de hemel daar boven, En tekenen op de aarde beneden:
Bloed en vuur, en walm van rook. **20** De zon zal in duisternis
verkeren, de maan in bloed, Voordat de Dag des Heren komt,
Groot en heerlijk. **21** Dan zal iedereen worden gered, Die de
naam des Heren aanroept! **22** Mannen van Israël, hoort deze
woorden: Jesus van Názaret, een man, voor wien God bij u heeft
getuigd door krachten en wonderen en tekenen, welke God,
zo gij weet, door Hem in uw midden verrichtte: **23** Hem hebt
gij overgeleverd naar het vaste raadsbesluit en de voorkennis
Gods, en door de hand van heidenen aan het kruis geslagen
en gedood. **24** Maar God heeft Hem opgewekt, en verbroken
de strikken van de dood; daar het niet mogelijk was, dat deze
Hem vasthield. **25** Want David zeide van Hem: "Den Heer hield
ik altijd voor ogen; Want Hij staat mij ter zijde, opdat ik niet
wankele **26** Daarom verheugt zich mijn hart, En jubelt mijn
tong; Ook mijn vlees zal rusten vol hoop, **27** Want Gij laat mijn
ziel niet in het dodenrijk achter. Uw Heilige laat Gij het bederf
niet aanschouwen, **(Hadēs g86)** **28** Gij hebt mij de wegen van
het leven getoond; Gij zult mij van vreugde vervullen Door uw
aanschijn! **29** Mannen broeders, van den aartsvader David mag
men u zeker wel openlijk zeggen, dat hij èn gestorven is én
begraven; zijn graf staat in ons midden tot op de huidige dag.
30 Maar hij was een profeet; en hij wist, dat God hem onder
ede beloofd had, een uit de vrucht zijner lende op zijn troon

te doen zetelen. **31** En daar hij de toekomst voorzag, heeft hij
over de verrijzenis van den Christus gezegd, dat Hij niet in het
dodenrijk zou worden achtergelaten, en dat zijn vlees het bederf
niet zou zien. **(Hadēs g86)** **32** Welnu, dezen Jesus heeft God
doen verrijzen; daarvan zijn wij allen getuigen. **33** En nu Hij,
verheven aan Gods rechterhand, van den Vader den beloofden
Heiligen Geest heeft ontvangen, nu heeft Hij Dien ook uitgestort,
zoals gij ziet en hoort. **34** David is niet ten hemel gestegen; toch
zegt hij het zelf: "De Heer heeft gesproken tot mijn Heer: Zet
U aan mijn rechterhand, **35** Totdat Ik uw vijanden leg Als een
voetbank voor uw voeten." **36** Heel het huis van Israël zij er
dus van doordrongen, dat God dienzelfden Jesus, dien gij hebt
gekruisigd, tot Heer en Christus heeft gesteld. **37** Toen ze dit
hoorden, werden ze diep getroffen; en ze zeiden tot Petrus en de
andere apostelen: Mannen broeders, wat moeten we doen? **38**
Petrus zei hun: Bekeert u allen, en laat u dopen in de naam van
Jesus Christus, tot vergiffenis uwer zonden; dan zult gij de gaven
ontvangen van den Heiligen Geest. **39** Want voor u is de belofte;
ook voor uw kinderen, en voor allen die van verre zijn: voor
allen, die de Heer onze God Zich zal roepen. **40** Met nog veel
andere woorden legde hij getuigenis af; ook vermaande hij hen,
en sprak: Redt u toch uit dit bedorven geslacht. **41** En zij, die
zijn woord aanvaardden, ontvingen het doopsel; die dag traden
er ongeveer drie duizend mensen toe. **42** Ze bleven volharden
in de leer der apostelen en de onderlinge gemeenschap, in
het breken des broods en in het gebed. **43** Allen leefden in
vrees. De apostelen verrichtten vele wonderen en tekenen. **44**
En al de gelovigen waren ten nauwste vereend, en bezaten
alles in gemeenschap. **45** Ze verkochten have en goed, en

verdeelden het onder elkander, naar ieders behoefte. **46** Iedere
dag bezochten ze eendrachtig de tempel, en thuis braken ze het
brood. Ze genoten hun voedsel in opgeruimdheid en eenvoud
van hart. **47** Ze loofden God, en stonden in gunst bij heel het
volk. En de Heer bracht iedere dag meer geredden bijeen.

3 Eens gingen Petrus en Johannes naar de tempel tegen het
negende uur, het uur van het gebed. **2** Daar was een man, die
verlamd was van de schoot zijner moeder af, en gedragen moest
worden; iedere dag zette men hem bij de tempelpoort neer,
die de Schone werd genoemd, om aan de tempelbezoekers
een aalmoes te vragen. **3** Toen hij Petrus en Johannes zag,
die juist de tempel wilden ingaan, vroeg hij hun een aalmoes.
4 Tegelijk met Johannes zag Petrus hem aan, en sprak: Kijk
ons eens aan. **5** Hij keek hen aan, in de hoop, dat hij van hen
iets zou krijgen. **6** Maar Petrus sprak: Zilver of goud heb ik
niet; wat ik wèl heb, geef ik u: In de naam van Jesus Christus
van Názaret, sta op en ga. **7** Hij nam hem bij de rechterhand,
en richtte hem op. Terstond kwam er kracht in zijn voeten en
enkels; **8** hij sprong op en stond overeind; hij liep, en ging met
hen de tempel binnen; stappend en springend verheerlijkte hij
God. **9** Al het volk zag hem lopen en God verheerlijken. **10** Zij
herkenden in hem den man, die gewoonlijk bij tempelpoort, de
Schone, zat te bedelen; en ze waren heel verbaasd en ontzet,
om wat er met hem was gebeurd. **11** En daar hij Petrus en
Johannes bleef volgen, liep al het volk verbaasd naar hen toe in
de zuilengang van Sálomon. **12** Toen Petrus dit zag, richtte hij
het woord tot het volk: Mannen van Israël, wat staat gij hierover
verbaasd, of wat staart gij ons aan, als hadden wij hem door
eigen kracht of vroomheid doen gaan? **13** De God van Abraham,

van Isaäk, en Jakob, de God onzer vaderen, heeft Jesus zijn
Dienaar verheerlijkt, dien gij hebt overgeleverd en voor Pilatus
verloochend, toen deze besloot, Hem in vrijheid te stellen. **14** Gij
hebt den Heilige en Rechtvaardige verloochend. Gij hebt het als
een gunst verzocht, dat een moordenaar genade ontving; **15**
maar den Leidsman ten leven hebt gij gedood. Maar God heeft
Hem opgewekt uit de doden; daarvan zijn wij de getuigen. **16** En
om het geloof in zijn Naam heeft Hij dezen man, dien gij ziet en
herkent, weer krachtig gemaakt. Zijn Naam en het geloof dat
Hij heeft verleend, heeft hem voor uw aller oog de volkomen
genezing geschonken. **17** Broeders, ik weet het wel, dat gij
uit onwetendheid hebt gehandeld, en uw leiders eveneens.
18 God heeft vervuld, wat Hij door de mond van alle profeten
voorzegd had: dat zijn Christus zou lijden. **19** Doet boete nu en
bekeert u, opdat uw zonden worden uitgewist; **20** opdat de tijden
mogen aanbreken van ‘s Heren verkwikking, en opdat Hij Jesus
doet komen, die u als de Christus is voorbestemd, **21** en die
nu in de hemel moet blijven wonen tot aan de tijden van het
herstel aller dingen, waarvan God van ouds heeft gesproken
door de mond zijner heilige profeten. **(aiōn g165)** **22** Moses toch
heeft gezegd: "God, de Heer, zal voor u uit uw broeders een
profeet doen opstaan, aan mij gelijk; naar Hem moet gij luisteren
in alles wat Hij u zegt. **23** En iedereen, die niet luistert naar
dezen profeet, zal worden uitgeroeid uit het volk." **24** En al de
profeten, allen, die van Sámuël af en na hem hebben gesproken,
hebben ook deze dagen voorspeld. **25** Welnu, gij zijt de zonen
van de profeten en van het Verbond, dat God met uw vaderen
sloot, toen Hij tot Abraham sprak: "En in uw zaad zullen al de
geslachten der aarde worden gezegend." **26** Tot u het eerst

heeft God dus zijn Dienaar gezonden, dien Hij verwekt heeft, om
u allen te zegenen, zo gij u van uw boosheid bekeert.

4 Terwijl ze nog spraken tot het volk, kwamen de priesters met
den hoofdman van de tempelwacht en de sadduceën op hen af, **2**
vergramd, omdat ze het volk onderrichtten, en in Jesus' persoon
de opstanding uit de doden verkondigden. **3** Ze sloegen de hand
aan hen, en brachten ze in verzekerde bewaring tot de volgende
morgen; want het was reeds avond. **4** Maar velen van hen, die
de prediking hadden gehoord, werden gelovig; het getal der
mannen steeg tot vijf duizend ongeveer. **5** De volgende morgen
kwamen de oversten, oudsten en schriftgeleerden van Jerusalem
bijeen, **6** te zamen met Annas, den hogepriester, met Káifas,
Johannes en Alexander, en met allen, die tot het hogepriesterlijk
geslacht behoorden. **7** Ze lieten hen voorbrengen, en vroegen:
Door welke macht en in wiens naam hebt gij dit gedaan? **8** Nu
sprak Petrus, vervuld van den Heiligen Geest, hun toe: Oversten
van het volk, en oudsten! **9** Wanneer we heden gerechtelijk
worden verhoord over een weldaad aan een gebrekkig mens
be- wezen, en over het middel waardoor hij genas, **10** dan zij
het u allen en heel het volk van Israël bekend, dat deze man
gezond hier voor u staat door de naam van Jesus Christus van
Názaret, dien gij hebt gekruisigd, maar dien God heeft opgewekt
uit de doden. **11** Hij is "de steen, die gij, de bouwlieden, hebt
verworpen; en Hij is de hoeksteen geworden." **12** Bij niemand
anders is er redding. Want onder de hemel is geen andere
Naam aan de mensen gegeven, waardoor we zalig moeten
worden. **13** Toen ze de vrijmoedigheid van Petrus en Johannes
zagen, en bemerkten, dat het maar ongeletterde en eenvoudige
mensen waren, stonden ze verbaasd en herkenden hen als de

gezellen van Jesus. **14** Maar omdat ze ook den genezen man
bij hen zagen staan, konden ze er niets tegen inbrengen. **15**
Ze geboden hun dus, zich uit de vergadering te verwijderen.
Toen overlegden ze met elkander, **16** en zeiden: Wat moeten we
met die mensen doen? Want dat er door hen een opzienbarend
wonder verricht is, weten alle inwoners van Jerusalem; we
kunnen het dus niet loochenen. **17** Maar om te beletten, dat het
nog verder onder het volk wordt verbreid, moeten we hun ten
strengste verbieden, nog iemand ter wereld over die Naam te
spreken. **18** Nu riepen ze hen binnen, en verboden hun ten
strengste, te spreken of te onderwijzen in Jesus' naam. **19** Maar
Petrus en Johannes antwoordden hun: Oordeelt zelf, of we het
voor God verantwoorden kunnen, naar u te luisteren meer dan
naar God. **20** Neen. we kunnen niet zwijgen wat we hebben
gezien en gehoord. **21** Daarop begonnen ze hen te bedreigen;
maar ze lieten hen ten slotte vrij, daar ze om het volk geen kans
zagen, hen te straffen; allen toch verheerlijkten God om wat
er gebeurd was. **22** Want de man, aan wien dat wonder van
genezing was geschied, was meer dan veertig jaren oud **23**
Nadat ze waren vrijgelaten, begaven ze zich naar hun broeders,
en deelden hun alles mee, wat de opperpriesters en oudsten
hun hadden gezegd. **24** Toen ze dit hoorden, verhieven ze
eenparig hun stem tot God, en zeiden: Gij Heer, Schepper van
hemel en aarde en zee, en van al wat erin is: **25** Gij zijt het, die
in den Heiligen Geest door de mond van onzen vader David,
uw dienaar, gezegd hebt "Waarom razen de volken, Bluffen de
naties, **26** Komen de koningen der aarde bijeen, Spannen de
vorsten samen tegen den Heer en zijn Christus?" **27** Waarachtig,
ze hebben in deze stad samengespannen tegen Jesus, uw

heiligen Dienaar, dien Gij gezalfd hebt: Herodes en Póntius
Pilatus met de heidenen en de stammen van Israël: **28** om te
voltrekken wat uw hand en uw raadsbesluit vooruit had beschikt.
29 Nu dan Heer, houd hun bedreiging in het oog, en verleen aan
uw dienaars, om met alle vrijmoedigheid uw woord te spreken:
30 door uw hand uit te strekken tot genezing, tot tekenen en
wonderen, door de naam van Jesus, uw heiligen Dienaar. **31**
Na hun gebed trilde de plaats, waar ze waren vergaderd; allen
werden vervuld van den Heiligen Geest, en spraken vrijmoedig
Gods woord. **32** De groep van gelovigen was één van hart en
ziel; er was er niet één, die iets van het zijne zijn eigendom
noemde, maar ze hadden alles gemeen **33** Met grote kracht
legden de apostelen getuigenis af van de verrijzenis van Jesus,
den Heer, en aan allen werd grote genade geschonken. **34** Er
was inderdaad geen enkele noodlijdende onder hen. Want allen,
die landerijen of huizen bezaten, verkochten ze, brachten de
opbrengst mee, **35** en legden die voor de voeten der apostelen
neer; dan werd er uitgedeeld naar ieders behoefte. **36** Zo was er
een zekere Josef, door de apostelen Bárnabas (dat is: zoon van
vertroosting) geheten, een leviet, van Cyprus afkomstig; **37** hij
bezat een stuk land, verkocht het, bracht het geld mee, en legde
het voor de voeten der apostelen neer.

5 Toch was er ook een zeker man, Ananias genaamd, die
in overleg met Safira, zijn vrouw, een landgoed verkocht, **2**
maar die met medeweten van zijn vrouw iets van de opbrengst
achterhield, er enkel een gedeelte van meebracht, en het voor
de voeten der apostelen legde. **3** Toen sprak Petrus: Ananias,
waarom heeft satan beslag gelegd op heel uw hart, dat ge den
Heiligen Geest bedriegt en van de opbrengst van het landgoed

iets achterhoudt? **4** Was het niet uw eigendom, vóór het verkocht
werd; en bleef ook de verkoopprijs niet te uwer beschikking?
Hoe komt het, dat ge deze daad in uw hart hebt beraamd? Ge
hebt geen mensen belogen, maar God. **5** Toen Ananias deze
woorden vernam, zakte hij ineen, en gaf de geest. Grote vrees
beving allen, die het vernamen. **6** En de jongsten kwamen hem
afleggen, droegen hem weg, en begroeven hem. **7** Drie uur later
ongeveer kwam ook zijn vrouw binnen, die van het gebeurde
niets wist. **8** Petrus zeide tot haar: Zeg mij; hebt gij voor zo en
zoveel het landgoed verkocht? Ze zei: Ja, voor zóveel. **9** Toen
sprak Petrus tot haar: Wat; hebt gij dan samengespannen, den
Geest des Heren te tarten Zie, de voeten van hen, die uw man
hebben begraven, staan aan de deur, om ook u uit te dragen. **10**
Onmiddellijk zakte ze voor zijn voeten ineen, en gaf de geest.
De jonge mannen vonden haar dood bij hun terugkomst; ze
droegen haar weg en begroeven haar bij haar man. **11** En grote
vrees beving heel de gemeente en allen, die het vernamen. **12**
Intussen geschiedden er door de handen der apostelen veel
tekenen en wonderen onder het volk. Allen bleven eendrachtig
samenkomen in de zuilengang van Sálomon **13** en niemand
van de anderen durfde hen lastig vallen; integendeel, het volk
sprak slechts met lof over hen. **14** Steeds meer sloten er zich bij
hen aan, die in den Heer geloofden; hele groepen van mannen
en vrouwen. **15** Zo kwam het, dat men zelfs de zieken op
straat droeg, en op rustbanken en bedden legde: opdat, als
Petrus voorbijging, zijn schaduw tenminste op een van hen
zou vallen. **16** Zelfs uit de steden rondom Jerusalem stroomde
het volk bijeen; ze brachten de zieken mee en hen, die door
onreine geesten werden gekweld; en allen werden genezen.

17 Maar nu greep de hogepriester in met heel zijn aanhang,
die de sekte der sadduceën vormde; ze waren jaloers, door en
door. **18** Ze sloegen de hand aan de apostelen, en wierpen
ze in de openbare gevangenis. **19** Maar een engel des Heren
opende ‘s nachts de deuren der gevangenis, bracht hen naar
buiten, en sprak: **20** Gaat heen, treedt op in de tempel, en
verkondigt aan het volk al de woorden van deze levensleer.
21 Ze gehoorzaamden, en gingen tegen de morgen naar de
tempel, en gaven er onderricht. Intussen had de hogepriester
met zijn partijgenoten de Hoge Raad bijeen geroepen met heel
de senaat der Israëlieten, en liet men ze uit de kerker halen. **22**
Maar toen de dienaars daar kwamen, vonden ze hen niet in de
kerker; ze keerden dus terug, om verslag uit te brengen, **23** en
zeiden: We vonden de kerker met zorg gesloten, en de wachters
voor de deur; maar na opening vonden we niemand daarbinnen.
24 Toen de hoofdman der tempelwacht en de opperpriesters dit
hoorden, vroegen ze zich verlegen af, wat dat betekenen moest.
25 Daar kwam iemand hun melden: Zie, de mannen, die gij in de
gevangenis hebt geworpen, staan in de tempel, en onderrichten
het volk. **26** Nu ging de hoofdman met de dienaars hen halen,
maar zonder geweld te gebruiken; want ze waren bang, dat ze
door het volk zouden worden gestenigd. **27** Ze leidden hen weg,
en brachten ze voor de Hoge Raad. De hogepriester ondervroeg
hen, **28** en sprak: We hebben u ten strengste verboden, in die
Naam te onderrichten; en zie, gij hebt heel Jerusalem vervuld
met uw leer, en wilt ons het bloed van dien mens ten laste
leggen. **29** Maar Petrus en de apostelen gaven ten antwoord:
Men moet meer gehoorzaam zijn aan God, dan aan mensen. **30**
De God onzer vaderen heeft Jesus opgewekt, dien gij aan het

kruis hebt geslagen, en gedood. **31** Hem heeft God verheven
aan zijn rechterhand als Leidsman en Verlosser, om aan Israël
bekering te schenken en vergiffenis van zonden. **32** En van
deze dingen zijn wij de getuigen, maar ook de Heilige Geest,
dien God heeft gegeven aan allen, die Hem gehoorzamen.
33 Toen ze dit hoorden, werden ze woedend, en wilden hen
doden. **34** Maar nu stond er in de vergadering een farizeër op,
Gamáliël genaamd, een leraar der Wet, die door het hele volk
werd vereerd; hij beval, de mannen even naar buiten te brengen.
35 Toen sprak hij tot hen: Mannen van Israël, bedenkt goed, wat
gij met deze mensen gaat doen. **36** Enige tijd geleden stond
Teudas op, en gaf zich voor heel iets bijzonders uit; en ongeveer
vierhonderd mannen sloten zich bij hem aan. Hij werd gedood,
en al zijn aanhangers werden verstrooid en verdwenen. **37** Na
hem, in de dagen der volkstelling stond Judas de Galileër op, en
sleepte een grote menigte mee; ook hij vond de dood, en al zijn
aanhangers werden verstrooid. **38** En daarom zeg ik u thans:
Bemoeit u niet met deze lieden, en laat hen begaan. Want als
dit plan of dit werk van mensen stamt, zal het mislukken. **39**
Maar komt het van God, dan kunt gij het niet tegenhouden, of gij
komt in verzet tegen God. **40** Men stemde hem toe. Ze riepen
de apostelen binnen, lieten hen geselen, en verboden hun, in
de naam van Jesus te spreken; toen liet men ze gaan. **41** Ze
gingen heen uit de Hoge Raad, verheugd, dat ze waardig waren
bevonden, versmading te lijden voor de Naam. **42** En ze hielden
niet op, iedere dag opnieuw in de tempel en in de huizen te
leren, en de blijde boodschap te preken, dat Jesus de Christus
is.

6 Toen in die dagen het getal der leerlingen steeds maar bleef
stijgen, begonnen de hellenisten tegen de hebreën te mopperen,
dat hùn weduwen bij de dagelijkse verzorging ten achter werden
gesteld. **2** Daarom riep het twaalftal de menigte der leerlingen
bijeen, en zeide: Het is niet goed, dat wij het woord Gods
verwaarlozen, om aan tafel te dienen. **3** Kiest dus, broeders,
uit uw midden zeven mannen van goede naam, vol van den
Geest en van wijsheid. Hen zullen we aanstellen voor deze
taak, **4** terwijl wij zelf zullen voortgaan met het gebed en de
dienst van het woord. **5** Het voorstel vond bijval bij heel de
menigte. Men koos Stéfanus uit, een man vol van geloof en van
den Heiligen Geest; ook Filippus, Próchorus, Nikanor, Timon,
Pármenas, en Nikolaus, een proseliet uit Antiochië. **6** Men
stelde ze aan de apostelen voor; deze baden, en legden hun de
handen op. **7** En het woord Gods breidde zich uit, en het aantal
leerlingen te Jerusalem vermeerderde sterk; ook een groot
aantal priesters trad toe tot het geloof. **8** Intussen deed Stéfanus,
vol genade en kracht, grote wonderen en tekenen onder het volk.
9 Daarom begonnen er sommigen uit de synagoge, welke die
der Vrijgelatenen Cyreneërs en Alexandrijnen wordt genoemd,
en sommigen uit Cilicië en Azië, met Stéfanus te twisten; **10**
maar ze waren niet bestand tegen de wijsheid en den Geest,
waarmee hij sprak. **11** Toen stookten ze enige lieden op, om
te verklaren: We hebben hem lastertaal horen spreken tegen
Moses en tegen God. **12** Ze hitsten ook het volk, en de oudsten
met de schriftgeleerden tegen hem op, overvielen hem, sleepten
hem mee, en brachten hem voor de Hoge Raad. **13** Daar
lieten ze valse getuigen komen, die zeiden: Deze man spreekt
onophoudelijk tegen de heilige plaats en tegen de Wet; **14** want

we hebben hem horen zeggen, dat die Jesus van Názaret deze
plaats zal verwoesten, en de instellingen wijzigen, die Moses
ons heeft overgeleverd. **15** Allen, die in de Raad zaten, staarden
hem aan, en aanschouwden zijn gelaat als dat van een engel.

7 De hogepriester vroeg, of het waar was. **2** Toen nam hij
het woord Mannen, broeders en vaders, luistert. De God van
Majesteit verscheen aan onzen vader Abraham, toen hij nog in
Mesopotámië woonde, en eer hij zich in Charán vestigde. **3** En
Hij sprak tot hem: Verlaat uw land en uw familie, en ga naar
het land, dat Ik u zal tonen. **4** Toen vertrok hij uit het land der
Chaldeën, en vestigde zich te Charán. En van daar deed Hij
hem, na de dood van zijn vader, naar dit land verhuizen, dat
gij nu bewoont. **5** Wel gaf Hij hem geen enkel erfdeel, geen
voetbreed zelfs; maar Hij beloofde, het in bezit te geven aan
hem en aan zijn geslacht na hem, hoewel hij geen kind had.
6 Nog zeide hem God dat zijn kinderen als ballingen zouden
wonen in een vreemd land, en dat men ze tot slaven zou maken
en mishandelen, vierhonderd jaar lang. **7** Maar het volk, wiens
slaven ze zullen zijn, zal Ik oordelen, sprak God. Daarna zullen
ze uittrekken, en Mij in deze plaats dienen. **8** Ook gaf Hij hem
het Verbond der besnijdenis. Toen kreeg hij Isaäk, en besneed
hem op de achtste dag; en Isaäk kreeg Jakob, en Jakob de
twaalf aartsvaders. **9** En de aartsvaders waren jaloers op Josef,
en verkochten hem naar Egypte. Maar God was met hem, **10**
en verloste hem uit al zijn ellende; Hij schonk hem gunst en
wijsheid bij Fárao, den koning van Egypte, en deze stelde hem
aan tot bestuurder van Egypte en van heel zijn huis. **11** Toen
kwam er hongersnood over heel Egypte en Kánaän, en grote
ellende; en onze vaders vonden geen voedsel meer. **12** Toen

Jakob vernam, dat er graan was in Egypte, zond hij onze vaders
er heen, een eerste maal. **13** En de tweede maal maakte Josef
zich aan zijn broers bekend, en ook Fárao leerde Josefs afkomst
kennen. **14** Nu liet Josef zijn vader Jakob ontbieden, met heel
zijn familie. die uit vijf en zeventig mensen bestond. **15** Jakob
zakte af naar Egypte, en daar stierven hij en onze vaders. **16**
Ze werden naar Sikem overgebracht en bijgezet in het graf,
dat Abraham voor geld had gekocht van de zonen van Hemor
in Sikem. **17** Toen de tijd der belofte begon te naderen, die
God aan Abraham had gedaan, nam het volk in aantal toe, en
werd het talrijk in Egypte, **18** totdat er in Egypte een andere
koning kwam, die Josef niet had gekend. **19** Deze, een arglistig
belager van ons geslacht, mishandelde onze vaders, door ze te
dwingen, hun kinderen weg te werpen, en uit te sterven. **20** In
die tijd werd Moses geboren, en hij was welgevallig aan God.
Drie maanden lang werd hij in het huis van zijn vader verzorgd.
21 En toen men hem te vondeling legde, nam de dochter van
Fárao hem aan, en voedde hem op als haar eigen zoon. **22** Nu
werd Moses onderwezen in alle wijsheid der Egyptenaren; en hij
werd machtig in woorden en daden. **23** Toen hij veertig jaar
was geworden, kwam het op in zijn hart, zich het lot van zijn
broeders, de zonen Israëls, aan te trekken. **24** En toen hij zag,
dat een van hen werd mishandeld nam hij zijn verdediging op, en
wreekte den mishandelde, door den Egyptenaar neer te slaan.
25 Nu meende hij, dat de broeders zouden begrijpen, dat God
hun redding bracht door zijn hand; maar ze begrepen het niet.
26 Want de volgende dag kwam hij bij een twist tussenbeide,
trachtte de twistenden tot vrede te brengen, en sprak: "Mannen,
gij zijt broeders: Waarom doet gij elkander onrecht?" **27** Maar

hij, die den ander onrecht deed, wees hem af, en zeide: "Wie
heeft u tot hoofd en rechter over ons gesteld? **28** Wilt ge ook
mij doden, zoals ge gisteren den Egyptenaar hebt gedood?"
29 Hierop nam Moses de vlucht, en woonde als balling in het
land van Midjan, waar hij twee zonen kreeg. **30** Veertig jaar
later verscheen hem in de woestijn van de berg Sinaï een engel
in de vlam van een brandend braambos **31** Bij het zien der
verschijning stond Moses verbaasd; en toen hij nader trad, om
scherper toe te zien, klonk hem de stem des Heren tegen: **32** "Ik
ben de God uwer vaderen, de God van Abraham, van Isaäk en
Jakob." Sidderend van angst, durfde Moses niet langer toe te
zien. **33** En de Heer sprak tot hem: "Doe de schoenen van uw
voeten; want de plaats, waar ge staat, is heilige grond. **34** Ik heb
de mishandeling van mijn volk in Egypte gezien, en zijn zuchten
gehoord; en Ik ben neergedaald, om hen te verlossen. Ik zend
dus u naar Egypte." **35** Dezen Moses, dien zij verloochenden,
toen ze zeiden: "Wie heeft u tot heer en rechter gesteld", hem
heeft Gòd als hoofd en verlosser gezonden door middel van een
engel, die hem in het braambos verscheen. **36** En hij heeft ze
doen uittrekken, en wonderen en tekenen verricht in het land
van Egypte, aan de Rode Zee en in de woestijn, veertig jaar
lang. **37** Deze Moses is het, die tot de kinderen Israëls gezegd
heeft "God zal voor u uit uw broeders een Profeet doen opstaan,
aan mij gelijk; luistert naar hem." **38** Deze is het, die bij de
gemeente in de woestijn de middelaar was tussen onze vaderen
en den engel, die op de berg Sinaï tot hem sprak; hij is het, die
de woorden des levens ontving, om ze u over te brengen. **39**
Maar onze vaderen wilden hem niet gehoorzamen, doch ze
wezen hem af, keerden hun hart naar Egypte, **40** en zeiden tot

Aäron "Maak ons goden, die voor ons uit zullen gaan; want die
Moses, die ons uit het land van Egypte deed trekken: we weten
niet, wat er met hem is gebeurd". **41** En ze maakten een kalf in
die dagen, brachten het afgodsbeeld een offer, en verlustigden
zich in hun eigen maaksel. **42** Maar God keerde Zich van hen af,
en gaf ze aan de eredienst prijs van het leger des hemels zoals
geschreven staat in het boek der profeten "Hebt gij Mij soms
slacht- en brandoffers gebracht In de woestijn, huis van Israël,
veertig jaar lang? **43** Of hebt gij de tent van Molok gedragen,
En het sterrebeeld van Romfa: De beelden, die gij gemaakt
hebt, Om u daarvoor neer te werpen? Ik voer u weg verder
nog dan Bábylon." **44** Onze vaderen hadden in de woestijn de
openbaringstent naar het voorschrift van Hem, die tot Moses
gezegd had, ze naar het model te maken, dat hij gezien had.
45 Onze vaderen namen haar mee, en brachten haar onder
Jósuë's geleide in het erfdeel der heidenen, die God voor het
aanschijn onzer vaderen verdreef, tot aan de dagen van David.
46 Deze vond genade in het oog van God, en bad, om een
woonplaats te vinden voor Jakobs God. **47** En Sálomon bouwde
Hem een woning **48** Maar de Allerhoogste woont niet in wat met
handen gemaakt is, zoals de profeet heeft gezegd **49** "De hemel
is mijn troon, En de aarde mijn voetbank! Wat wilt gij dan een
huis voor Mij bouwen, zegt de Heer, En waar is de plaats van
mijn rust? **50** Heeft niet mijn eigen hand dat alles gemaakt?" **51**
Hardnekkigen en onbesnedenen van hart en van oren: altijd
weerstaat gij den Heiligen Geest; gij, juist als uw vaderen. **52**
Wien der profeten hebben uw vaderen niet vervolgd? Zij hebben
de boden gedood van de komst van den Rechtvaardige, maar
gij, gij zijt zijn verraders en moordenaars geworden; **53** gij, die

de Wet door beschikking van engelen ontvingt, maar ze niet
onderhoudt. **54** Toen ze dit hoorden, barstten ze in woede los, en
knarsetandden tegen hem. **55** Maar hij, vervuld van den Heiligen
Geest, blikte op naar de hemel, en zag de heerlijkheid Gods
en Jesus staande aan de rechterhand Gods. **56** En hij sprak:
Zie, ik zie de hemelen open, en den Mensenzoon staan aan de
rechterhand Gods. **57** Maar ze schreeuwden het uit, stopten hun
oren, en stormden als één man op hem los. **58** Ze wierpen hem
buiten de stad, en stenigden hem. En de getuigen legden hun
mantels neer voor de voeten van een jongen man, Saul geheten.
59 En terwijl men Stéfanus stenigde, bad hij, en sprak: Heer
Jesus, ontvang mijn geest. **60** Dan zonk hij op zijn knieën neer,
en riep met luider stem: Heer, reken hun deze zonde niet toe. Na
deze woorden ontsliep hij. Ook Saul stemde in met die moord.

8 Nog op diezelfde dag brak er een hevige vervolging tegen de
kerk van Jerusalem los; en allen verspreidden zich over het land
van Judea en Samaria, behalve de apostelen. **2** Vrome mannen
droegen Stéfanus ten grave, en bedreven zware rouw over
hem. **3** Ook Saul woedde tegen de Kerk; hij drong de huizen
binnen, en sleepte mannen en vrouwen weg, om ze gevangen
te zetten. **4** Zij, die zich hadden verspreid, trokken overal rond,
om het woord te verkondigen. **5** Zo kwam ook Filippus in de
stad Samaria, en preekte hun den Christus. **6** Eenparig luisterde
het volk met grote aandacht naar wat Filippus sprak, daar ze
de wonderen hoorden en zagen, die hij verrichtte. **7** Want van
vele bezetenen gingen de onreine geesten luid schreeuwende
uit; vele lammen en kreupelen werden genezen. **8** Zo heerste
er in die stad grote vreugde. **9** Maar in die stad bevond zich
een man, Simon genaamd, die reeds vroeger toverkunsten had

verricht en het volk van Samaria in verbazing had gebracht;
hij beweerde, iets heel bijzonders te zijn. **10** Allen, klein en
groot, hingen hem aan, en zeiden: Hij is, wat men noemt, de
grote kracht Gods. **11** Ze hingen hem aan, omdat hij hen reeds
lange tijd door zijn toverkunsten in verbazing had gebracht. **12**
Maar nu ze aan de prediking van Filippus geloofden over het
koninkrijk Gods en over de naam van Jesus Christus, lieten
mannen en vrouwen zich dopen. **13** Ook Simon zelf geloofde,
liet zich dopen, en sloot zich bij Filippus aan. Zo zag hij de
tekenen en grote wonderen gebeuren; en hij stond stom van
verbazing. **14** Toen de apostelen te Jerusalem vernamen, dat
Samaria het woord Gods had aangenomen, zonden ze Petrus
en Johannes er heen. **15** Zij kwamen af, en baden voor hen, dat
ze den Heiligen Geest zouden ontvangen. **16** Want deze was
nog op niemand hunner neergedaald; ze waren alleen maar
gedoopt in de naam van den Heer Jesus. **17** Nu legden ze hun
de handen op en ze ontvingen den Heiligen Geest. **18** Toen
Simon zag, dat door de handoplegging der apostelen de Geest
werd meegedeeld, bood hij hun geld aan **19** en zeide: Geeft ook
mij die macht, dat ieder, wien ik de handen opleg, den Heiligen
Geest ontvangt. **20** Maar Petrus sprak tot hem: Uw geld ga met
u ten verderve, omdat ge gemeend hebt, de gave Gods voor
geld te verkrijgen. **21** Ge kunt geen deel hieraan hebben; want
uw hart is niet oprecht tegenover God. **22** Heb dus berouw
over uw boosheid, en bid tot God, dat die toeleg van uw hart u
vergeven mag worden; **23** want ik zie u bitter als gal, en in de
ongerechtigheid verstrikt **24** Simon antwoordde Bidt gij voor mij
tot den Heer, dat niets van wat gij gezegd hebt, mij treffe. **25**
Nadat ze hun getuigenis hadden afgelegd, en het woord des

Heren hadden verkondigd, keerden ze naar Jerusalem terug,
terwijl ze nog in meerdere dorpen der Samaritanen het evangelie
preekten. **26** En een engel des Heren sprak tot Filippus: Sta op,
en ga tegen de middag de weg op, die van Jerusalem naar
Gaza loopt, en wel de woestijnweg **27** Hij stond op, en ging. En
zie, een man uit Ethiopië, een hooggeplaatst kamerdienaar en
opperschatmeester van Kandake, de koningin der Ethiopiërs,
was ter aanbidding naar Jerusalem gekomen. **28** Nu was hij
op de terugreis, en zat op zijn wagen den profeet Isaias te
lezen. **29** En de Geest sprak tot Filippus: Ga naast die wagen
lopen. **30** Filippus ging er naar toe, hoorde hem den profeet
Isaias lezen, en zeide: Begrijpt ge wel, wat ge leest? **31** Hij
antwoordde: Hoe zou ik het kunnen, zo niemand mij leiding
geeft? Daarop nodigde hij Filippus uit, naast hem te komen
zitten. **32** De Schriftuurplaats, die hij las, was de volgende "Als
een schaap wordt Hij ter slachtbank geleid; En als een lam, stom
tegenover zijn scheerder, Doet ook Hij zijn mond niet open. **33** In
de vernedering wordt zijn vonnis voltrokken; Wie zal zijn geslacht
vermelden? Zijn leven wordt weggenomen van de aarde." **34**
Nu nam de kamerdienaar het woord, en zei tot Filippus: Ik bid
u; van wien zegt de profeet dit? Van zichzelf, of van iemand
anders? **35** Toen begon Filippus te spreken, en te beginnen bij
deze schriftuurplaats, verkondigde hij hem de blijde boodschap
van Jesus. **36** En terwijl ze hun weg vervolgden, kwamen ze
aan een water. Nu zeide de kamerdienaar: Daar is water; wat
belet me, gedoopt te worden? **37** Filippus sprak: Als ge van
ganser harte gelooft, dan kan het geschieden. Hij antwoordde: Ik
geloof, dat Jesus Christus Gods Zoon is. **38** Hij gaf bevel, de
wagen stil te houden, en beiden, Filippus en de kamerdienaar,

daalden af in het water. En hij doopte hem. **39** Maar toen ze uit
het water waren gestapt, voerde de Geest des Heren Filippus
weg. De kamerdienaar zag hem niet meer; want vol vreugde
reisde hij verder. **40** Filippus echter werd te Asjdód aangetroffen;
hij reisde alle steden af, om er het evangelie te prediken, totdat
hij Cesarea bereikte.

9 Intussen ziedde Saul nog altijd van dreigementen en moordlust
tegen de leerlingen des Heren. Hij ging naar den hogepriester, **2**
en vroeg hem brieven voor de synagogen te Damascus, om
alle lieden van dit soort, mannen als vrouwen, geboeid naar
Jerusalem te voeren. **3** Maar toen hij op zijn reis Damascus
naderde, bliksemde eensklaps een licht uit de hemel om hem
heen. **4** Hij viel op de grond, en hoorde een stem, die hem
zeide: Saul, Saul, waarom vervolgt ge Mij? **5** Hij sprak: Wie
zijt Gij Heer? En de stem: Ik ben Jesus, dien gij vervolgt; (het
valt u hard terug te slaan tegen de prikkel **6** Sidderend van
angst zeide hij: Heer, wat wilt Gij, dat ik doe? En de Heer
zeide tot hem:) Sta op, en ga naar de stad; daar zal men u
zeggen, wat ge moet doen. **7** De mannen, die met hem reisden,
stonden sprakeloos van verbazing; want ze hoorden wel de
stem maar zagen niemand. **8** Nu stond Saul op van de grond;
maar al waren zijn ogen open, hij zag niets. Men leidde hem
dus bij de hand, en bracht hem naar Damascus. **9** Hij bleef
er drie dagen zonder te zien; hij at niet en dronk niet. **10** Te
Damascus woonde een leerling, Ananias genaamd. De Heer
sprak tot hem in een visioen: Ananias. Hij antwoordde: Hier
ben ik, Heer. **11** De Heer zeide hem: Sta op, en ga naar de
straat, de Rechte genaamd, en vraag in het huis van Judas naar
een man uit Tarsus Saul geheten. Zie, hij is in gebed, **12** en hij

heeft een man zien binnenkomen, die Ananias heet, en hem de
handen oplegt, om hem weer te doen zien. **13** Maar Ananias
antwoordde: Heer, ik heb van velen gehoord, hoeveel kwaad die
man uw heiligen te Jerusalem heeft berokkend. **14** En hij is
hier met een volmacht van de opperpriesters, om allen, die uw
Naam aanroepen, in boeien te slaan. **15** Maar de Heer sprak
tot hem: Ga. Want die man is Mij een uitverkoren werktuig,
om mijn Naam te verkondigen voor volkeren en vorsten, en
Israëls zonen; **16** en Ikzelf zal hem tonen, hoeveel hij lijden
moet voor mijn Naam. **17** Nu ging Ananias heen, trad het huis
binnen, legde hem de handen op, en sprak: Broeder Saul, de
Heer Jesus, die u onderweg is verschenen, heeft mij gezonden,
opdat ge weer zien moogt, en vervuld moogt worden van den
Heiligen Geest. **18** Aanstonds vielen hem, om zo te zeggen, de
schillen van de ogen, en hij zag weer. Hij stond op, en werd
gedoopt. **19** Toen nam hij voedsel, en kwam weer op krachten.
Nu bleef hij enige dagen bij de leerlingen te Damascus, **20**
en aanstonds begon hij in de synagogen te preken, dat Jesus
Gods Zoon is. **21** Allen die het hoorden, stonden verbaasd, en
zeiden: Is dat niet de man, die te Jerusalem allen trachtte uit
te roeien, die deze Naam aanroepen; en is hij niet hierheen
gekomen, om ze in boeien voor de opperpriesters te slepen?
22 Maar Saul trad steeds krachtiger op, en bracht de Joden,
die te Damascus woonden, van hun stuk, door te bewijzen:
Hij is de Christus **23** Na enige tijd spanden de Joden dan ook
samen, om hem te doden. **24** Hun plan werd echter aan Saul
bekend. En daar ze dag en nacht wacht bij de poorten hielden,
om hem te vermoorden, **25** namen de leerlingen hem op een
nacht mee, en lieten hem over de stadsmuur in een mand naar

beneden. **26** Te Jerusalem aangekomen, trachtte hij zich bij de
leerlingen aan te sluiten. Maar allen waren bang voor hem; want
ze geloofden niet, dat hij een leerling was. **27** Doch Bárnabas
nam hem bij zich op, bracht hem bij de apostelen en deelde
hun mee, hoe hij onderweg den Heer had gezien en deze hem
had toegesproken, en hoe hij te Damascus vrijmoedig gepreekt
had in Jesus' naam. **28** Toen ging hij te Jerusalem vertrouwelijk
met hen om, trad met vrijmoedigheid op in de naam des Heren,
29 en redetwistte met de hellenisten maar die zochten hem te
doden. **30** Toen de broeders dit bemerkten, brachten ze hem
naar Cesarea, en lieten hem vandaar naar Tarsus vertrekken. **31**
Nu genoot de kerk vrede in heel Judea, Galilea en Samaria;
steeds meer nam ze toe in de vreze des Heren, en breidde zich
uit door de inspraak van den Heiligen Geest. **32** Eens op een
rondreis bezocht Petrus ook de heiligen die te Ludda woonden.
33 Daar vond hij een man, Eneas genaamd. die sinds acht jaren
bedlegerig was en verlamd. **34** En Petrus zeide hem: Eneas,
Jesus, de Christus, geneest u; sta op, en spreid uw eigen bed.
Ogenblikkelijk stond hij op. **35** Al de inwoners van Ludda en
van de Sjarónvlakte zagen hem, en bekeerden zich tot den
Heer. **36** Nu woonde er te Joppe een leerlinge, Tabita genaamd,
wat Dorkas betekent; ze deed vele goede werken en gaf veel
aalmoezen. **37** Juist in die dagen werd ze ziek en stierf; men
waste haar, en legde haar in de opperzaal neer. **38** Daar Ludda
dicht bij Joppe ligt, en de leerlingen hadden vernomen, dat
Petrus zich dáár bevond, zonden ze twee mannen naar hem toe,
met het verzoek: Kom zonder uitstel naar ons over. **39** Petrus
stond op, en ging met hen mee. Bij zijn aankomst bracht men
hem in de opperzaal. Wenend stonden daar alle weduwen om

hem heen, en toonden hem al de mantels en kleren, die Dorkas
gemaakt had, toen ze nog leefde. **40** Petrus zond allen heen,
knielde neer, en bad. Toen keerde hij zich tot de dode, en sprak:
Tabita, sta op. Ze opende haar ogen, en ging overeind zitten,
toen ze Petrus zag; **41** hij reikte haar de hand, en richtte ze op.
Nu riep hij de heiligen en de weduwen binnen, en plaatste haar
levend in hun midden. **42** Dit werd in heel Joppe bekend, en
velen geloofden in den Heer. **43** Nog geruime tijd bleef hij te
Joppe, bij zekeren Simon, een leerlooier.

10 Te Cesarea woonde een man, Cornélius geheten, een
honderdman van de legerafdeling, die de Italiaanse werd
genoemd. **2** Hij was vroom en godvrezend met heel zijn gezin,
gaf veel aalmoezen aan het volk en bad zonder ophouden tot
God. **3** Zekere dag, tegen het negende uur, zag hij duidelijk
in een visioen een engel Gods bij zich binnentreden, die tot
hem sprak: Cornélius! **4** Hij staarde hem angstig aan, en zeide:
Wat is er, Heer? Hij sprak tot hem: Uw gebeden en aalmoezen
zijn opgestegen, en worden voor Gods aanschijn herdacht. **5**
Zend nu een paar mannen naar Joppe, om zekeren Simon te
ontbieden, die ook Petrus wordt genoemd. **6** Hij woont bij een
leerlooier Simon in, wiens huis aan zee is gelegen. **7** Zodra de
engel, die tot hem sprak, zich had verwijderd, ontbood hij twee
van zijn dienaars en een vroom soldaat uit zijn oppassers; **8** hij
legde hun alles uit, en zond hen naar Joppe. **9** De volgende
dag tegen het zesde uur, terwijl ze nog. onderweg waren,
maar de stad reeds begonnen te naderen, ging Petrus naar
het dakterras, om te bidden. **10** Na enige tijd kreeg hij honger,
en wilde wat eten. Terwijl men iets gereedmaakte, kwam hij in
geestverrukking. **11** Hij zag de hemel geopend, en een soort zak

als een groot laken, die aan de vier uiteinden werd neergelaten
en op de aarde terechtkwam. **12** Daarin bevonden zich allerlei
viervoetige en kruipende dieren der aarde en vogels uit de lucht.
13 En een stem klonk hem tegen: Sta op, Petrus, slacht en eet.
14 Maar Petrus sprak: Onmogelijk, Heer; want nog nooit heb ik
iets gegeten, wat bezoedeld is, of onrein. **15** Weer klonk tot
hem een stem, nu voor de tweede maal: Wat God rein heeft
verklaard, moogt gij niet bezoedeld noemen. **16** Dit gebeurde
tot driemaal toe; daarna werd plotseling de zak naar de hemel
opgetrokken. **17** Terwijl Petrus zich afvroeg, wat het visioen, dat
hij aanschouwd had, wel mocht betekenen, zie, daar stonden de
mannen voor de deur, die door Cornélius waren gezonden, en
die naar het huis van Simon vroegen. **18** Luid roepend vroegen
ze, of Simon, die Petrus genoemd wordt, daar ook verblijf hield.
19 Terwijl Petrus bleef nadenken over het visioen, sprak de
Geest: Daar zijn drie mannen, die naar u vragen. **20** Sta dus op,
ga naar beneden, en trek zonder enig bedenken met hen mee;
want Ik heb ze gezonden. **21** Petrus ging naar beneden, en
sprak tot de mannen: Zie, ik ben degene, dien gij zoekt; wat is de
reden van uw komst? **22** Ze zeiden: De honderdman Cornélius,
een rechtvaardig en godvrezend man, in hoog aanzien bij heel
het joodse volk, heeft van een heiligen engel een godsspraak
ontvangen, om u in zijn huis te ontbieden, en te horen, wat
ge hem hebt te zeggen. **23** Hierop verzocht hij hun, binnen te
komen en zijn gasten te zijn. De volgende dag vertrok hij met
hen, en ging op weg; ook enige broeders uit Joppe gingen met
hen mee. **24** De dag daarna kwam hij te Cesarea aan. Cornélius
verwachtte hem, en had zijn bloedverwanten en beste vrienden
bij zich genodigd. **25** Zodra Petrus aankwam, ging Cornélius hem

tegemoet, wierp zich ter aarde, en knielde aan zijn voeten neer.
26 Maar Petrus beurde hem op, en sprak: Sta op; ook ik ben
maar een mens. **27** Met hem sprekende ging hij naar binnen, en
vond er velen bijeen. **28** En hij zeide tot hen: Gij weet, dat het
een jood niet geoorloofd is, omgang te hebben met een heiden,
of hem aan huis te bezoeken; maar God heeft me doen weten,
dat geen enkel mens besmet of onrein mag worden genoemd.
29 Daarom ben ik gekomen, toen ik ontboden werd, zonder enig
bezwaar te maken. Ik vraag dus alleen naar de reden, waarom
gij mij hebt ontboden. **30** Cornélius antwoordde; Juist vier dagen
geleden, tegen het negende uur, was ik thuis in gebed; en zie,
daar stond voor mij een man, in helderwit gewaad. **31** Hij sprak:
Cornélius, uw gebed is verhoord, en uw aalmoezen zijn voor
Gods aanschijn herdacht. **32** Zend dus iemand naar Joppe, om
Simon te ontbieden, die ook Petrus wordt genoemd; hij verblijft
in het huis van den leerlooier Simon, dat aan zee is gelegen. **33**
Toen heb ik u dadelijk ontboden; en ge hebt goed gedaan, met
over te komen. Nu zijn wij allen voor Gods aanschijn bijeen, om
alles te vernemen, wat u door den Heer is bevolen. **34** Toen
opende Petrus de mond, en sprak Nu zie ik waarachtig, dat er
bij God geen aanzien van personen bestaat; **35** maar dat al wie
Hem vreest en gerechtigheid doet, Hem welgevallig is, tot welk
volk hij ook hoort. **36** Dit is het woord, dat Hij aan de kinderen
Israëls heeft verkondigd. toen Hij de blijde boodschap bracht van
vrede door Jesus Christus: Hij is de Heer van àllen. **37** Gij weet,
wat er na het doopsel, dat Johannes gepreekt heeft, van Galilea
af door heel Judea is gebeurd. **38** Hoe God Jesus van Názaret
met den Heiligen Geest en met kracht heeft gezalfd hoe Hij
weldoende rondging en allen genas, die door den duivel werden

beheerst, omdat God met Hem was. **39** En wij, wij zijn getuigen
van alles wat Hij gedaan heeft in het land van de Joden en in
Jerusalem. Hem hebben ze aan het kruis geslagen, en gedood;
40 maar God heeft Hem de derde dag opgewekt en Hem laten
verschijnen: **41** niet aan heel het volk, maar aan de getuigen,
door God voorbeschikt: aan ons, die met Hem gegeten hebben
en gedronken na zijn verrijzenis uit de doden. **42** En ons heeft Hij
de opdracht gegeven, aan het volk te prediken en te getuigen,
dat Hij door God is aangesteld als Rechter van levenden en
doden. **43** Van Hem getuigen al de profeten, dat ieder. die in
Hem gelooft, vergiffenis van zonden verkrijgt door zijn Naam. **44**
Nog was Petrus aan het woord, toen de Heilige Geest op allen
neerdaalde, die naar de toespraak stonden te luisteren. **45** De
gelovigen uit de besnijdenis die met Petrus waren meegekomen,
stonden verbaasd. dat de gave van den Heiligen Geest ook
over de heidenen was uitgestort; **46** want ze hoorden hen in
talen spreken, en God verheerlijken. Toen hernam Petrus: **47**
Zou iemand het water kunnen weigeren, en deze mensen niet
dopen, die toch den Heiligen Geest hebben ontvangen, juist
zoals wij? **48** En hij beval, hen te dopen in de naam van Jesus
Christus Toen verzochten ze hem, enkele dagen te blijven.

11 De apostelen en de broeders, die in Judea waren, vernamen
dus, dat ook de heidenen het woord Gods hadden ontvangen. **2**
En toen Petrus te Jerusalem kwam, begonnen de broeders uit
de besnijdenis hem verwijten te doen, **3** en zeiden: Gij zijt bij
onbesnedenen binnengegaan, en hebt met hen gegeten! **4** Nu
gaf Petrus hun een geregeld verslag van de aanvang af, en
zeide: **5** Ik was in de stad Joppe bezig met bidden, toen ik in
geestverrukking het volgende visioen zag: een soort zak, als een

groot laken, werd aan de vier uiteinden afgelaten, daalde neer
uit de hemel, en kwam naar mij toe. **6** Toen ik er heel aandachtig
naar keek, zag ik de viervoetige landdieren en de wilde beesten,
het kruipend gedierte en de vogels uit de lucht. **7** Ook hoorde ik
een stem, die tot mij sprak: Sta op, Petrus, slacht en eet. **8**
Maar ik zeide: Onmogelijk, Heer; want nog nooit is er iets mijn
mond ingegaan, wat bezoedeld is, of onrein. **9** Een tweede maal
weerklonk een stem uit de hemel: Wat God rein heeft verklaard,
moogt gij niet bezoedeld noemen. **10** Dit gebeurde tot driemaal
toe; daarna werd alles weer naar de hemel opgetrokken. **11**
En zie, op hetzelfde ogenblik stonden er drie mannen, die van
Cesarea tot mij waren gezonden, voor het huis, waar ik verblijf
hield. **12** En de Geest zeide mij, zonder enig bedenken met hen
mee te gaan. Ook deze zes broeders gingen met mij mee, en
we kwamen in het huis van dien man. **13** Deze verhaalde ons,
hoe hij in zijn huis den engel had zien staan. die hem zeide:
Zend enige mannen naar Joppe, om Simon te ontbieden, die
ook Petrus wordt genoemd; **14** hij zal woorden tot u spreken,
waardoor ge gered zult worden, met heel uw gezin. **15** Toen ik
nu begon te spreken, daalde de Heilige Geest op hen neer, juist
zoals vroeger op ons. **16** En ik herinnerde mij het woord, dat de
Heer heeft gesproken "Johannes doopte wel met water, maar gij
zult met den Heiligen Geest worden gedoopt". **17** Als God dan
aan hen dezelfde gave geschonken heeft als aan ons, die in
den Heer Jesus Christus geloven, wie was ik dan wel, dat ik
God zou kunnen tegenwerken? **18** Toen ze dit hadden gehoord,
berustten zij er in, verheerlijkten God, en zeiden: Dus heeft God
ook aan de heidenen de bekering ten leven geschonken. **19**
Intussen waren zij, die zich hadden verspreid om de vervolging,

door het optreden van Stéfanus ontstaan, tot Fenicië, Cyprus,
en Antiochië doorgedrongen, en hadden aan niemand het woord
verkondigd, dan aan de Joden alleen. **20** Maar na hun komst te
Antiochië, begonnen sommigen van hen, de Cypriërs en de
Cyreneërs, zich ook tot de heidenen te richten, en hun den Heer
Jesus te verkondigen **21** En de hand des Heren was met hen:
een groot aantal werd gelovig, en bekeerde zich tot den Heer.
22 Zodra het gerucht hiervan de kerk van Jerusalem ter ore
kwam, vaardigde men Bárnabas naar Antiochië af. **23** Toen hij
daar aankwam, en hij Gods genade zag, was hij verheugd, en
spoorde allen aan, den Heer trouw te blijven, door de goede
gesteltenis van hun hart; **24** want hij was een vroom man, vol
van den Heiligen Geest en van geloof. En een grote schare
werd voor den Heer gewonnen. **25** Vervolgens vertrok hij naar
Tarsus, om Saul op te zoeken; hij trof hem daar aan, en bracht
hem naar Antiochië. **26** Een vol jaar bleven ze in deze gemeente
bij elkander, en gaven ze onderricht aan een talrijke schare.
Te Antiochië werden de leerlingen voor het eerst christenen
genoemd. **27** In die dagen kwamen er profeten van Jerusalem te
Antiochië aan. **28** Een van hen, Agabus genaamd, trad op, en
maakte door den Geest bekend, dat er een grote hongersnood
over de hele wereld zou komen; wat dan ook onder Cláudius
is gebeurd. **29** De leerlingen besloten, om elk naar vermogen
een ondersteuning te zenden aan de broeders, die in Judea
woonden. **30** Dat hebben ze dan ook gedaan, en ze aan de
priesters toegezonden door bemiddeling van Bárnabas en Saul.

12 Omstreeks die tijd legde koning Herodes de hand op enige
leden der Kerk, om hen te mishandelen. **2** Jakobus den broer
van Johannes, doodde hij met het zwaard. **3** Toen hij zag, d t dit

aan de Joden aangenaam was, liet hij ook Petrus gevangen
nemen. Het was in de dagen der ongedesemde broden **4**
Zodra hij hem in handen had, sloot hij hem in de gevangenis
op, en liet hem door vier afdelingen elk van vier soldaten,
bewaken. Het was zijn bedoeling, na het paasfeest hem voor
het volk te brengen. **5** Maar terwijl Petrus in de gevangenis
bleef opgesloten, werden er zonder ophouden door de Kerk
voor hem gebeden opgedragen aan God. **6** Toen nu Herodes
hem vóór zou laten komen, sliep Petrus die nacht tussen twee
soldaten; hij was met twee kettingen geboeid, en wachters voor
de deur bewaakten de kerker. **7** En zie, daar stond een engel
des Heren, en een licht schitterde in de cel. Hij stiet Petrus in de
zij, wekte hem, en sprak: Sta haastig op. En de kettingen vielen
van zijn handen af. **8** De engel zei hem: Doe uw gordel om,
en bind uw sandalen aan. Hij deed het. Hij vervolgde: Sla uw
mantel om, en kom achter mij aan. **9** Hij ging naar buiten en
volgde hem, zonder te weten, dat het werkelijkheid was, wat de
engel gedaan had; hij meende een visioen te aanschouwen.
10 Ze gingen nu de eerste en de tweede wachtpost voorbij,
en kwamen aan de ijzeren poort, die naar de stad leidt; deze
ging vanzelf voor hen open. Ze traden naar buiten, sloegen
een straat in: —en plotseling was de engel verdwenen. **11** Nu
kwam Petrus tot bezinning, en sprak: Thans weet ik zeker, dat
de Heer zijn engel heeft gezonden, en mij heeft gered uit de
hand van Herodes, en van al wat het volk der Joden verwachtte.
12 Hij dacht een ogenblik na, en ging naar het huis van Maria,
de moeder van Johannes, ook Markus genaamd, waar velen
in gebed waren verenigd. **13** Toen hij aan de deur van het
voorportaal klopte, kwam een dienstmeisje, Rode genaamd,

opendoen. **14** Maar toen ze de stem van Petrus herkende,
opende ze van blijdschap het voorportaal niet; ze vloog naar
binnen, om te vertellen, dat Petrus buiten het voorportaal stond.
15 Men gaf haar ten antwoord: Ge zijt niet goed wijs. Maar ze
hield vol, dat het zo was. Nu zeide men: Dan is het zijn engel.
16 Maar toen Petrus bleef kloppen, deden ze open, zagen hem
en stonden versteld. **17** Met de hand gaf hij hun een teken, dat
ze zouden zwijgen. Hij verhaalde hun, hoe de Heer hem uit
de gevangenis geleid had, en sprak: Vertel het aan Jakobus
en aan de broeders. Toen ging hij heen, en vertrok naar een
andere plaats **18** Maar toen het dag was geworden, overviel de
soldaten een ontzettende angst; waar toch Petrus gebleven
kon zijn. **19** Herodes liet naar hem zoeken, maar vond hem
niet. Nu riep hij de wachters ter verantwoording, en liet hen ter
dood brengen. Hijzelf vertrok uit Judea naar Cesarea, en hield
daar zijn verblijf. **20** Nu was hij zeer verbitterd geweest op de
Tyriërs en Sidoniërs. En omdat hun land zijn levensmiddelen
betrok uit dat van den koning, gingen ze gezamenlijk bij hem
hun opwachting maken, wisten Blastus, den kamerheer van den
koning, voor zich te winnen, en smeekten om vrede. **21** Op de
vastgestelde dag zat Herodes in vorstelijk gewaad op de troon,
en hield een toespraak tot hen. **22** En het volk juichte hem toe:
Dat is taal van een god, en niet van een mens. **23** Maar op
hetzelfde ogenblik sloeg hem een engel des Heren, omdat hij
aan God niet de eer had gegeven; hij werd door de wormen
verteerd, en stierf. **24** Maar het woord des Heren groeide aan,
en breidde zich uit. **25** Intussen waren Bárnabas en Saul, na hun
taak te hebben volbracht uit Jerusalem teruggekeerd, en hadden
Johannes, ook Markus geheten, met zich mee gebracht.

13 Er waren nu in de Kerk te Antiochië de volgende profeten
en leraars: Bárnabas; Simon, bijgenaamd Niger; Lúcius, de
Cyreneër; Mánahen, de zoogbroeder van den viervorst Herodes,
en Saul. **2** Terwijl ze nu eens de dienst des Heren vierden en
vastten, zeide de Heilige Geest: Zondert mij Saul en Bárnabas
af voor het werk, waartoe Ik ze geroepen heb. **3** Toen legde
men hun, na vasten en bidden, de handen op, en zond hen uit.
4 Nadat zij dus door den Heiligen Geest waren uitgezonden,
gingen ze naar Seléucië, en zeilden vandaar naar Cyprus. **5**
En te Sálamis gekomen, preekten ze het woord Gods in de
synagogen der Joden. Ze hadden ook Johannes als medehelper.
6 Toen ze het hele eiland hadden afgereisd tot Pafos toe, troffen
ze daar een jood aan, een tovenaar en vals profeet, Bar-Jesus
genaamd; **7** hij hoorde tot het gevolg van den proconsul Sérgius
Paulus, een verstandig man. Deze ontbood Bárnabas en Saul,
en gaf het verlangen te kennen, het woord Gods te vernemen.
8 Maar Élumas de tovenaar, (want zo is de vertaling van zijn
naam) werkte hen tegen, en zocht den proconsul van het geloof
afkerig te maken. **9** Maar Saul, die ook Paulus heet, vervuld van
den Heiligen Geest, keek hem strak in het gezicht, **10** en sprak:
Gij, duivelskind, vol van allerlei list en bedrog, vijand van alle
gerechtigheid, zult ge dan nooit ophouden de rechte wegen
des Heren krom te maken? **11** Zie, thans is de hand des Heren
op u; ge zult blind zijn, en een tijd lang de zon niet meer zien.
Op hetzelfde ogenblik viel nevel en duisternis op hem neer;
en rondtastende zocht hij naar iemand, om hem bij de hand
te leiden. **12** Bij het zien van dat voorval, en diep getroffen
ook door de leer des Heren, werd de proconsul gelovig. **13** Nu
voeren Paulus en zijn gezellen van Pafos weg, en kwamen te

Perge in Pamfúlië aan. Daar scheidde Johannes zich van hen
af, en keerde naar Jerusalem terug **14** Zelf trokken ze van Perge
uit verder het land in, en kwamen te Antiochië in Pisidië aan.
Op de sabbat gingen ze de synagoge binnen, en namen daar
plaats. **15** Na de voorlezing van de wet en de profeten lieten
de oversten der synagoge hun vragen: Mannen, broeders, zo
gij iets te zeggen hebt ter opwekking van het volk, neemt dan
het woord. **16** Toen stond Paulus op, wenkte met de hand om
stilte, en sprak Mannen van Israël en gij godvrezenden hoort: **17**
De God van dit volk van Israël heeft onze vaderen uitverkoren,
het volk groot gemaakt tijdens hun ballingschap in het land
van Egypte, en hen weggevoerd met machtige arm. **18** Toen
heeft Hij veertig jaar ongeveer in de woestijn hen vertroeteld. **19**
Hij heeft zeven volkeren in het land van Kánaän verdelgd, en
hun het land als erfdeel geschonken. **20** Daarna gaf Hij hun
ongeveer vierhonderdvijftig jaar lang rechters tot aan Sámuël,
den profeet. **21** Toen vroegen ze een koning, en God gaf hun
Saul, den zoon van Kis, een man uit Benjamins stam, veertig
jaar lang. **22** Nadat Hij hem had verworpen, verwekte Hij hun
David tot koning, van wien Hij heeft getuigd en gezegd "Ik heb
David, den zoon van Jesse, gevonden, een man naar mijn hart,
die volbrengen zal al wat Ik wil." **23** Uit zijn zaad heeft God,
naar zijn belofte, voor Israël Jesus als Verlosser doen opstaan.
24 Reeds vóór Hij optrad, had Johannes aan het ganse volk
van Israël een doopsel van boete gepreekt; **25** en toen zijn
levenstaak ten einde liep, heeft Johannes gezegd "Hij, voor
wien gij mij houdt, ben ik niet; maar zie, na mij komt er Een,
wiens schoeisel ik niet waardig ben te ontbinden". **26** Mannen
broeders, zonen uit Abrahams geslacht en de godvrezenden

onder u: tot ons is dit woord van verlossing gezonden. **27** Zeker,
de bewoners van Jerusalem en hun hoofden hebben Hem
miskend; en door hun vonnis hebben ze in vervulling doen gaan,
wat de profeten hebben voorspeld, en wat iedere sabbat wordt
voorgelezen. **28** Ofschoon ze niets hadden gevonden wat de
doodstraf verdiende, hebben ze toch Pilatus gevraagd, Hem te
doden; **29** en toen ze alles hadden voltrokken, wat over Hem
geschreven staat, heeft men Hem van het kruis genomen en
neergelegd in een graf. **30** Maar God heeft Hem opgewekt uit
de doden. En dagen lang is Hij verschenen aan hen, **31** die
met Hem van Galilea naar Jerusalem waren gegaan, en die
nu zijn getuigen zijn bij het volk. **32** En wij. wij verkondigen
u de Belofte. aan onze vaderen gedaan. **33** Want God heeft
ze voor ons, hun kinderen vervuld door Jesus te verwekken.
zoals dat ook in de tweede Psalm staat geschreven "Gij zijt mijn
Zoon; Ik heb U heden verwekt." **34** En dat Hij Hem uit de doden
heeft opgewekt, en Hij niet meer tot bederf terugkeren zou,
heeft Hij aldus verklaard "Ik zal u de heilige gunsten schenken,
aan David verzekerd." **35** Daarom juist zegt Hij ook op een
andere plaats "Gij laat uw Heilige het bederf niet aanschouwen."
36 Welnu, David is ontslapen, na bij zijn leven Gods wil te
hebben volbracht; hij is bij zijn vaderen verzameld, en heeft het
bederf gezien. **37** Maar Hij, dien God deed verrijzen. heeft geen
bederf gezien. **38** Weet dus, mannen broeders, dat door Hem u
vergiffenis van zonden wordt aangekondigd; en dat van alles,
waarvan gij door de Wet van Moses niet gerechtvaardigd kondt
worden, **39** een ieder, die gelooft, gerechtvaardigd wordt door
Hem. **40** Zorgt er dus voor, dat u niet overkomt, wat geschreven
staat bij de profeten **41** "Hooghartigen, ziet toe, staat verbaasd

en verdwijnt; Want Ik ga een werk in uw dagen verrichten: Een
werk, dat gij niet zoudt geloven, Wanneer men het u vertelt."
42 Toen ze weggingen, verzocht men hun, om de volgende
sabbat hetzelfde onderwerp met hen te behandelen. **43** En bij
het uitgaan van de synagoge gingen vele Joden en godvrezende
proselieten met Paulus en Bárnabas mee. Dezen onderhielden
zich met hen, en vermaanden ze, om in de genade Gods te
volharden. **44** De volgende sabbat kwam bijna de hele stad te
zamen, om het woord Gods te horen. **45** Maar toen de Joden die
scharen zagen, werden ze van afgunst vervuld, en bestreden de
woorden van Paulus met schelden. **46** Toen verklaarden Paulus
en Bárnabas met grote beslistheid: Aan u moest het eerst Gods
woord worden verkondigd; maar nu ge het verwerpt, en uzelf het
eeuwige leven niet waardig oordeelt, zie. nu wenden we ons tot
de heidenen. **(aiōnios g166)** **47** Want zó heeft de Heer ons bevolen
"Ik heb u gesteld tot een licht voor de heidenen, Opdat gij tot heil
wordt tot aan de grenzen der aarde." **48** Toen de heidenen dit
hoorden, verheugden ze zich, en prezen het woord des Heren;
en allen die voorbeschikt waren ten eeuwigen leven, werden
gelovig. **(aiōnios g166)** **49** En het woord des Heren verbreidde zich
door heel die streek. **50** Maar de Joden ruiden de aanzienlijke
vrouwen der godvrezenden en de voornaamste burgers der stad
op; ze verwekten een vervolging tegen Paulus en Bárnabas,
en verdreven ze uit hun gebied. **51** Dezen schudden het stof
van hun voeten tegen hen af, en gingen naar Ikónium. **52** De
leerlingen echter bleven vervuld van blijdschap en van den
Heiligen Geest.

14 In Ikónium gingen ze eveneens de synagoge der Joden
binnen, en spraken er zó, dat een grote menigte Joden en

heidenen geloofde. **2** Maar de Joden, die niet geloofden, hitsten
de heidenen op, en verbitterden ze tegen de broeders. **3** Toch
bleven ze er geruime tijd, en traden met vrijmoedigheid op; ze
vertrouwden op den Heer, die getuigenis gaf voor het woord zijner
genade, en door hun handen tekenen en wonderen deed. **4** De
bevolking der stad bleef verdeeld: enigen waren voor de Joden,
anderen voor de apostelen. **5** Toen er nu onder de heidenen en
onder de Joden met hun oversten een sterke beweging ontstond,
om hen te mishandelen en te stenigen, **6** vluchtten ze, zodra ze
het merkten, naar Lustra en Derbe, de steden van Lukaónië en
haar omgeving. **7** Ook daar verkondigden ze het evangelie. **8** Nu
was er te Lustra een man, die geen kracht in zijn voeten bezat,
en moest blijven zitten; hij was lam van zijn geboorte af, en
had nog nooit kunnen lopen. **9** Ook hij hoorde Paulus spreken.
Deze nam hem nauwkeurig op, zag, dat hij het geloof bezat, om
redding te bekomen, **10** en riep met luider stem: Sta recht op uw
voeten. En hij sprong op, en liep. **11** Toen de menigte zag, wat
Paulus gedaan had, jubelde ze in het lukaonisch: De goden
zijn in menselijke gedaante tot ons neergedaald. **12** Bárnabas
noemden ze Júpiter, en Paulus Hermes omdat deze het woord
had gevoerd. **13** En de priester van Júpiter, den beschermgod
der stad, bracht stieren en kransen in de portieken, en wilde met
het volk een offer brengen. **14** Maar toen de apostelen Bárnabas
en Paulus dit hoorden, scheurden ze hun kleren, wierpen zich
onder de menigte, **15** en riepen: Mannen, wat gaat gij beginnen?
Ook wij zijn sterfelijke mensen, evenals gij. We komen u juist
verkondigen, dat gij u van deze dwaasheden moet bekeren tot
den levenden God. Hij is het, die de hemel, de aarde, de zee en
al wat erin is, gemaakt heeft; **16** die in het verleden wel toeliet,

dat alle volkeren hun eigen weg zouden gaan, **17** maar die Zich
toch nooit onbetuigd heeft gelaten, juist door zijn weldaden:
door van de hemel regen en vruchtbare tijden te geven, door
u in overvloed voedsel en vreugde des harten te schenken.
18 En zelfs door zó te spreken, konden ze ternauwernood het
volk weerhouden, om offers aan hen te brengen. **19** Maar nu
kwamen er Joden van Antiochië en Ikónium. Ze praatten het
volk om, stenigden Paulus, en sleurden hem buiten de stad, in
de mening, dat hij dood was. **20** Doch toen de leerlingen om
hem heen kwamen staan, richtte hij zich op, en ging de stad
binnen. De volgende dag vertrok hij met Bárnabas naar Derbe.
21 En nadat ze in die stad het evangelie hadden verkondigd, en
veel leerlingen hadden gewonnen, keerden ze over Lustra en
Ikónium naar Antiochië terug. **22** Ze bevestigden de leerlingen
in hun goede gezindheid, vermaanden hen, om in het geloof
te volharden, en zeiden, dat we door veel verdrukkingen het
koninkrijk Gods moeten ingaan. **23** In elke gemeente stelden
ze, na bidden en vasten, door oplegging der handen priesters
over hen aan, en bevalen ze aan bij den Heer, in wien ze
hadden geloofd. **24** Vervolgens trokken ze Pisidië door, en
kwamen in Pamfúlië. **25** En na te Perge het woord te hebben
verkondigd, gingen ze naar Attália. **26** Vandaar keerden ze per
schip naar Antiochië terug, waar men hen aan Gods genade had
toevertrouwd voor het werk, dat ze thans hadden volbracht. **27**
Na hun aankomst riepen ze de gemeente bijeen, en verhaalden,
wat grote dingen God door hen had verricht, en hoe Hij voor de
heidenen de deur van het geloof had geopend. **28** Geruime tijd
bleven ze daar bij de leerlingen.

15 Intussen waren er enige lieden uit Judea gekomen, die aan
de broeders de leer verkondigden: Zo gij u niet laat besnijden
volgens mosaïsch gebruik, kunt gij niet worden gered. **2** Toen
Paulus en Bárnabas zich hiertegen verzetten, en er een heftig
geschil ontstond, besloot men, dat Paulus en Bárnabas met
enige anderen van hen naar Jerusalem zouden gaan, en zich
voor deze strijdvraag tot de apostelen en priesters zouden
wenden. **3** Nadat dus de gemeente hun uitgeleide gedaan
had, trokken ze Fenicië en Samaria door; ze verhaalden er de
bekering der heidenen, en bereidden daardoor grote vreugde
aan alle broeders. **4** Bij hun aankomst te Jerusalem, werden ze
door de gemeente en door de apostelen en priesters ontvangen,
en gaven ze verslag van de grote dingen, die God door hen had
gewrocht. **5** Maar enigen van de sekte der farizeën, die gelovig
waren geworden, kwamen er tegen op, en zeiden: Men moet ze
besnijden, en ze gelasten, de Wet van Moses te onderhouden.
6 De apostelen en de priesters kwamen derhalve bijeen, om
deze zaak te onderzoeken. **7** Toen men het niet eens kon
worden, stond Petrus op, en sprak tot hen: Mannen broeders, gij
weet, dat God reeds lang geleden mij onder u heeft uitverkoren,
opdat de heidenen door mijn mond het woord van het evangelie
zouden horen en zouden geloven. **8** En God, die de harten
doorgrondt, heeft voor hen getuigd, door hun den Heiligen Geest
te schenken, juist als aan ons. **9** Ook heeft Hij op geen enkel
punt onderscheid gemaakt tussen ons en hen, maar hun harten
gereinigd door het geloof. **10** Welnu dan, zoudt gij God willen
uitdagen, met een juk op de hals der leerlingen te leggen, dat
noch onze vaderen, noch wij zelf hebben kunnen dragen? **11**
Neen; we geloven, dat wij worden gered door de genade van

den Heer Jesus Christus, juist zoals zij. **12** Nu zweeg de hele
vergadering en luisterde naar Bárnabas en Paulus, die de grote
tekenen en wonderen verhaalden, welke God onder de heidenen
door hen had verricht. **13** Toen ze waren uitgesproken, nam
Jakobus het woord, en sprak: Mannen broeders, luistert naar mij.
14 Simon heeft u uiteengezet, hoe God reeds vroeger genadig
op de heidenen heeft neergezien, om zich uit hen een volk te
kiezen, tot eer van zijn Naam. **15** Welnu, hiermee stemmen
de woorden der pro feten overeen, zoals er geschreven staat
16 "Daarna zal Ik wederkeren En de vervallen hut van David
oprichten, Haar puinen herstellen, En haar weer overeind doen
staan; **17** Opdat de rest der mensen den Heer zou zoeken, Met
alle volken, waarover mijn Naam is uitgeroepen! Zo spreekt
de Heer, die deze dingen doet, **18** Die van eeuwigheid zijn
bekend." **(aiōn g165)** **19** Daarom ben ik van oordeel, dat men het
aan de heidenen, die zich tot God bekeren, niet moeilijk moet
maken. **20** Maar wel moet men hun voorschrijven, dat ze zich
onthouden van wat door de afgoden besmet is, ook van ontucht
van verstikt vlees en van bloed **21** Want Moses heeft reeds
lange tijd in iedere stad mensen, die hem prediken daar hij elke
sabbat in de synagogen wordt voorgelezen. **22** Toen besloten de
apostelen, de priesters en de hele vergadering, enige mannen
uit hun midden te kiezen, en ze met Paulus en Bárnabas naar
Antiochië8 te zenden: het waren: Judas bijgenaamd Barsabbas,
en Silas: mannen van aanzien onder de broeders. **23** Het
volgend schrijven werd hun ter hand gesteld: De apostelen en
de priesters, als broeders aan de broeders uit de heidenen te
Antiochië en in Syrië en Cilicië: heil! **24** Daar wij vernomen
hebben, dat sommigen onzer, zonder enige opdracht van ons,

u door hun woorden hebben verontrust, en uw gemoederen
hebben geschokt, **25** hebben wij eenparig goedgevonden, enige
mannen uit te kiezen en tot u te zenden, tezamen met onze zeer
geliefde Bárnabas en Paulus: **26** mensen, die hun leven veil
hebben voor de naam van onzen Heer Jesus Christus. **27** Wij
zenden u dus Judas en Silas, die u hetzelfde ook mondeling
zullen meedelen. **28** Want het heeft den Heiligen Geest en ons
goedgedacht. u geen zwaardere last op te leggen, dan deze
noodzakelijke voorschriften: **29** dat gij u onthoudt van offervlees,
van bloed en verstikt vlees, en van ontucht. Zo gij u daarvoor
in acht neemt, handelt gij goed. Vaarwel. **30** Ze namen dus
afscheid, en vertrokken naar Antiochië, waar ze de gemeente
bijeenriepen, en de brief overhandigden. **31** Ze lazen hem, en
verheugden zich over de bemoedigende inhoud. **32** Judas en
Silas, die profeten waren, vermaanden ook zelf de broeders, en
bemoedigden ze door een lange toespraak. **33** Na enige tijd
lieten de broeders hen in vrede naar hun lastgevers terugkeren.
34 Maar Silas vond het beter, daar te blijven; Judas ging dus
alleen naar Jerusalem terug. **35** Ook Paulus en Bárnabas bleven
te Antiochië; ze gaven daar onderricht, en preekten met nog veel
anderen het woord des Heren. **36** Maar kort daarop zei Paulus
tot Bárnabas: Laten we opnieuw de broeders gaan bezoeken in
al de steden, waar we het woord des Heren hebben verkondigd,
en zien. hoe het hun gaat. **37** Nu wilde Bárnabas ook Johannes
meenemen. die ook Markus wordt genoemd; **38** maar Paulus
achtte het niet raadzaam, iemand mee te nemen, die te Pamfúlië
hen had verlaten, en hen niet bij het werk vergezeld had. **39**
Hierover ontstond onenigheid, zodat ze van elkander gingen.
Bárnabas nam Markus mee, en ging scheep naar Cyprus. **40**

Paulus koos Silas, en vertrok, nadat hij door de broeders aan
Gods genade was aanbevolen. **41** Hij reisde Syrië en Cilicië
door, en bevestigde de gemeenten.

16 Zo kwam hij ook te Derbe en Lustra aan. En zie, daar was
een leerling, Timóteus genaamd, de zoon van een gelovige
joodse vrouw en een heidensen vader. **2** Daar de broeders van
Lustra en Ikónium een goede getuigenis over hem aflegden, **3**
en Paulus hem dus als reisgezel wenste, liet hij hem besnijden
ter wille van de Joden in die plaatsen; want allen wisten, dat zijn
vader een heiden was. **4** In de steden, die ze bezochten, bevalen
ze, de voorschriften te onderhouden, die door de apostelen en
de priesters van Jerusalem waren vastgesteld. **5** Zó werden de
gemeenten in het geloof bevestigd, en namen met de dag in
aantal toe. **6** Ze trokken nu Frúgië en de streek van Galátië
door, omdat de Heilige Geest hen belette, het woord in Azië2 te
verkondigen. **7** Toen ze dicht bij Músië waren gekomen, trachtten
ze naar Bitúnië te gaan, maar de Geest van Jesus liet het hun
niet toe. **8** Ze trokken dus Músië door, en zakten naar Troas
af. **9** Daar had Paulus ‘s nachts een visioen: een Macedóniër
stond voor hem, en smeekte: Kom over naar Macedónië, en
help ons. **10** Zodra hij nu het visioen had aanschouwd, deden
we aanstonds ons best, om naar Macedónië te vertrekken;
overtuigd, dat God ons geroepen had, om hun het evangelie
te verkondigen. **11** We scheepten ons te Troas in, en zeilden
regel. recht naar Samotrácië; de volgende dag naar Neápolis,
12 en van daar naar Filippi, een kolonie, die de voornaamste
stad van dit deel van Macedónië is. In deze stad brachten
we enige dagen door. **13** Op de sabbat gingen we de poort
uit naar een rivier, waar we een bedeplaats vermoedden. We

gingen er zitten, en onderhielden ons met de vrouwen, die er
waren samengekomen. **14** Ook een vrouw, Lúdia genaamd, een
verkoopster van purper uit de stad Tuatira, een godvrezende,
hoorde toe: en de Heer opende haar hart, zodat ze haar volle
aandacht schonk aan Paulus' woord. **15** Toen ze met haar
gezin was gedoopt, nodigde ze ons uit, en zeide: Als gij van
oordeel zijt, dat ik getrouw ben aan den Heer, komt dan en
neemt uw intrek in mijn huis. En ze drong heel sterk bij ons
aan. **16** Eens, dat we naar de bedeplaats gingen, ontmoetten
we een slavin, die een waarzeggenden geest in zich had, en
met waarzeggen veel voor haar meesters verdiende. **17** Ze liep
Paulus en ons achterna, en riep hardop: Deze mensen zijn
dienaars van den allerhoogsten God; ze verkondigen u de weg
des heils. **18** Zo deed ze vele dagen achtereen. Maar toen dat
Paulus begon te vervelen, keerde hij zich om, en sprak tot den
geest: Ik beveel u in naam van Jesus Christus, van haar uit te
gaan. En op hetzelfde ogenblik ging hij heen. **19** Maar zodra
haar meesters bemerkten, dat hun hoop op winst was vervlogen,
grepen ze Paulus en Silas vast, sleurden ze over de markt naar
het stadsbestuur, **20** brachten ze voor de magistraten, en zeiden:
Deze mensen brengen onze stad in rep en roer. Het zijn Joden;
21 ze verkondigen zeden en gewoonten, die wij als Romeinen
niet mogen aanvaarden of volgen. **22** Ook het volk keerde zich
tegen hen. Nu lieten de magistraten hun de kleren afrukken, en
gaven bevel, hen met roeden te geselen. **23** En toen ze hun een
pak slaag hadden gegeven, stopten ze hen in de gevangenis, en
gaven bevel aan den gevangenbewaarder, om ze met grote
zorg te bewaken. **24** Na zo'n streng bevel, wierp hij ze in de
binnenste afdeling der gevangenis, en sloot hun voeten in het

blok. **25** Tegen middernacht waren Paulus en Silas aan het
bidden, en zongen de lof van God; en de gevangenen luisterden
naar hen. **26** Maar eensklaps kwam er een aardbeving, zo
hevig, dat de grondslagen van de gevangenis er van schudden.
Opeens sprongen alle deuren open, en bij allen lieten de boeien
los. **27** De gevangenbewaarder werd wakker, en zag, dat de
deuren van de gevangenis openstonden. Hij trok zijn zwaard en
wilde zich doden; want hij meende. dat de gevangenen waren
ontvlucht. **28** Maar Paulus riep met luider stem: Doe uzelf geen
kwaad; want we zijn allen nog hier. **29** Hij vroeg om licht, snelde
naar binnen, en viel sidderend Paulus en Silas te voet. **30** Hij
bracht ze naar buiten, en zeide: Heren, wat moet ik doen, om
gered te worden? **31** Ze zeiden: Geloof in den Heer Jesus, en
ge zult gered worden met uw gezin. **32** En ze verkondigden het
woord des Heren aan hem en al zijn huisgenoten. **33** Nog op
hetzelfde uur van de nacht nam hij hen bij zich op, wies hun
wonden, en werd toen onmiddellijk met al de zijnen gedoopt.
34 Nu geleidde hij ze naar boven, zette hun spijzen voor, en
verheugde zich met heel zijn gezin, dat hij het geloof in God
had ontvangen. **35** Toen het dag was geworden, zonden de
magistraten gerechtsdienaars met het bevel: Laat die mannen
in vrijheid. **36** De gevangenbewaarder bracht dit bericht aan
Paulus over: De magistraten hebben me laten zeggen, u in
vrijheid te laten. Gaat dus in vrede heen. **37** Maar Paulus zei
hun: Zonder verhoor hebben ze ons, romeinse burgers, in het
openbaar gegeseld en in de gevangenis geworpen; en nu laten
ze ons los, maar in het geheim? Dat niet; zelf moeten ze komen,
38 om ons in vrijheid te stellen. De gerechtsdienaars brachten
deze boodschap aan de magistraten over. Toen ze hoorden, dat

het Romeinen waren, werden ze bang; **39** ze gingen er heen,
boden hun verontschuldigingen aan, en stelden hen in vrijheid
met het verzoek de stad te verlaten. **40** Ze verlieten dus de
gevangenis, en gingen bij Lúdia binnen; en toen ze de broeders
hadden gezien en vermaand, reisden ze verder.

17 Ze namen hun weg over Amfipolis en Apollónia, en kwamen
te Tessalonika aan, waar een synagoge der Joden was. **2**
Volgens zijn gewoonte ging Paulus naar hen toe, en drie
sabbatdagen achtereen disputeerde hij met hen uit de Schriften.
3 Hij zette hun uiteen en bewees: de Christus moest lijden en
opstaan uit de doden; en: deze Christus is Jesus, dien ik u
verkondig. **4** Sommigen van hen lieten zich overtuigen, en sloten
zich bij Paulus en Silas aan; ook een groot aantal godvrezende
heidenen, en vele aanzienlijke vrouwen. **5** Maar de Joden
werden afgunstig. Met behulp van enige booswichten uit het
gemene volk, verwekten ze een volksoploop, en brachten de
stad in rep en roer. Voor het huis van Jason schoolden ze samen,
en trachtten hen voor het volk te brengen. **6** Toen ze hen echter
niet vonden, sleepten ze Jason en enige broeders voor het
stadsbestuur, en schreeuwden: Die mensen, die de hele wereld
in opschudding brengen, zijn nu ook hier; **7** en Jason heeft ze in
huis. Allen gaan ze tegen de bevelen van Caesar in; want ze
zeggen, dat er een andere koning is: Jesus. **8** Zo brachten ze het
volk in verwarring, maar ook het stadsbestuur, dat het hoorde.
9 Dit eiste een borgstelling van Jason en de overigen; toen
liet men ze vrij. **10** Nog in dezelfde nacht zonden de broeders
Paulus en Silas naar Berea. Zodra ze daar aankwamen, gingen
ze naar de synagoge der Joden. **11** Dezen waren beter gezind
dan die van Tessalonika. Ze ontvingen het woord met alle

bereidwilligheid, en onderzochten dagelijks de Schriften, of dit
alles zo was. **12** Velen van hen geloofden dan ook; en een groot
aantal aanzienlijke heidense vrouwen en mannen eveneens. **13**
Zodra echter de Joden van Tessalonika vernamen, dat door
Paulus ook te Berea het woord Gods werd verkondigd, kwamen
ze ook daar het volk ophitsen en in opschudding brengen.
14 Maar terstond lieten de broeders Paulus toen naar zee
vertrekken; Silas echter en Timóteus bleven daar. **15** Zij, die
Paulus begeleidden, brachten hem tot Athene; toen keerden ze
terug, met een bevel voor Silas en Timóteüs, om zo spoedig
mogelijk bij hem te komen. **16** Terwijl Paulus in Athene op
hen wachtte, werd hij ten diepste bewogen, toen hij zag, dat
de stad vol afgodsbeelden was. **17** Hij disputeerde dus in de
synagoge met de Joden en godvrezenden, en dagelijks op de
markt met wie hij daar aantrof. **18** Ook enige epicurische en
stoïsche wijsgeren vielen hem aan. Sommigen zeiden: Wat heeft
die praatjesmaker eigenlijk te vertellen? Anderen: Hij schijnt een
prediker van vreemde goden te zijn! Want hij had Jesus en de
opstanding verkondigd. **19** Ze namen hem mee, brachten hem
op de Areopagus en zeiden: Mogen we weten, wat dit voor een
nieuwe leer is, die ge verkondigt? **20** Want ge laat ons heel
vreemde dingen horen. We willen dus wel eens weten, wat dat
alles betekent. **21** Want alle Atheners en de vreemdelingen, die
bij hen zijn gevestigd, hebben voor niets anders tijd dan voor
nieuwtjes vertellen, of nieuwtjes horen. **22** Paulus stond midden
op de Areopagus, en sprak aldus: Mannen van Athene; overal
bespeur ik, dat gij buitengewoon godsdienstig zijt. **23** Want terwijl
ik rondging en uw heiligdommen bezag vond ik zelfs een altaar
met het opschrift: Aan een onbekenden god. Welnu, wat gij

vereert zonder het te kennen, dat verkondig ik u. **24** De God, die
de wereld en al wat daarin is, gemaakt heeft, die de Heer is van
hemel en aarde, Hij woont niet in tempels door handen gemaakt.
25 Ook wordt Hij niet door mensenhanden verzorgd, alsof Hij aan
iets behoefte had; Hij die aan allen leven en adem en alles geeft.
26 Hij heeft uit één vader alle volken der mensheid gemaakt, en
ze over de ganse aarde doen wonen; Hij stelde bepaalde tijden
vast, en de grenzen van hun woongebied; **27** opdat ze God
zouden zoeken, of ze Hem misschien al tastende vinden, daar
Hij toch niet ver is van ieder van ons. **28** In Hem immers leven
we, bewegen we, zijn we; zoals ook sommigen van uw dichters
dit hebben gezegd "Want wij ook zijn van zijn geslacht." **29** Zijn
we dus van Gods geslacht, dan moeten we ook niet denken, dat
de godheid gelijk is aan goud, zilver of steen, of aan beeldwerk
van menselijke kunst en vinding. **30** Maar thans heeft God de
tijden der onwetendheid voorbijgezien; thans verkondigt Hij aan
de mensen, aan allen en overal, dat ze zich bekeren moeten.
31 Want Hij heeft een dag bepaald, waarop Hij de wereld met
rechtvaardigheid oordelen zal door een Man, dien Hij daartoe
bestemd heeft. En hiervoor gaf Hij aan allen het zeker bewijs,
door Hem op te wekken uit de doden. **32** Maar toen ze hoorden
van opstanding der doden, spotte de een, en zeide de ander:
Daarover zullen we u later wel horen. **33** Zó ging Paulus van
hen weg. **34** Toch sloten enige mannen zich bij hem aan, en
geloofden; hiertoe behoorden ook Dionúsius de Areopagiet en
een vrouw met name Dámaris, en anderen met hen.

18 Hierna vertrok Hij uit Athene, en ging naar Korinte. **2** Hij trof
er een zekeren Aquila aan, een jood afkomstig uit Pontus, die
kort te voren met Priskilla zijn vrouw, uit Italië was gekomen,

omdat Cláudius bevolen had, dat alle Joden Rome zouden
verlaten. Hij ging naar hen toe; **3** en omdat hij hetzelfde vak
uitoefende, bleef hij bij hen, en werkten ze samen; ze waren
tentenmakers van beroep. **4** Maar iedere sabbat disputeerde hij
in de synagoge, en trachtte hij Joden en heidenen te overtuigen.
5 Toen echter Silas en Timóteus uit Macedónië waren gekomen
wijdde Paulus zich weer geheel aan de prediking, en betuigde
aan de Joden, dat Jesus de Christus is. **6** Maar daar ze zich
bleven verzetten en begonnen te schelden, schudde hij het
stof van zijn kleren, en zeide tot hen: Uw bloed kome neer op
uw eigen hoofd; ik ben er onschuldig aan. Van nu af zal ik tot
de heidenen gaan. **7** Hij ging heen, en begaf zich naar het
huis van zekeren Titus Justus, een godvrezende, die naast
de synagoge woonde. **8** Crispus echter, de overste van de
synagoge, geloofde met heel zijn gezin in den Heer; ook talrijke
Korintiërs gaven gehoor, geloofden, en werden gedoopt. **9** Eens
in de nacht sprak de Heer tot Paulus in een visioen: Wees niet
bevreesd, maar spreek, en zwijg niet. **10** Want Ik ben met u, en
niemand zal de hand aan u slaan, om u kwaad te doen; en er is
in deze stad een talrijke schare, die Mij toebehoort. **11** Zo bleef
hij daar een jaar en zes maanden, en onderwees onder hen het
woord Gods. **12** Maar toen Gállio proconsul van Achaja was
geworden, deden de Joden eenparig een aanval op Paulus,
en daagden hem voor de rechterstoel **13** met de aanklacht:
Deze man haalt de mensen over, God te dienen op een manier,
die strijdig is met de Wet. **14** Toen Paulus nu de mond wilde
openen, sprak Gállio tot de Joden: Ging het over enig onrecht of
misdrijf, dan Joden, zou ik volgens recht u geduldig aanhoren.
15 Maar zijn het geschillen over een woord, over namen, of over

uw Wet, regelt dat zelf; over zulke dingen wil ik geen rechter
zijn. **16** En hij joeg ze van de rechterstoel weg. **17** Maar nu
wierpen allen zich op Sóstenes, den overste der synagoge, en
nog voor de rechterstoel gaven ze hem een pak slaag, zonder
dat Gállio tussenbeide kwam. **18** Na een langdurig verblijf nam
Paulus afscheid van de broeders, en zette koers naar Syrië
in gezelschap van Priskilla en Aquila; maar eerst had hij in
Kénchreën zijn hoofd laten scheren, want hij had een gelofte **19**
Ze kwamen te Éfese aan, en daar liet hij hen achter. Hij zelf
begaf zich naar de synagoge, en disputeerde met de Joden. **20**
Op hun verzoek, om langer te blijven, ging hij niet in. **21** Hij nam
afscheid en sprak: Als God het wil, kom ik weer bij u terug. En hij
vertrok uit Éfese. **22** Hij landde te Cesarea, trok verder het land
in begroette de gemeente, en keerde toen naar Antiochië terug.
23 Nadat hij daar enige tijd had doorgebracht, vertrok hij weer,
reisde achtereenvolgens de streek van Galátië en Frúgië door,
en bevestigde er al de leerlingen. **24** Intussen was er te Éfese
een jood aangekomen, Apollo genaamd; hij was Alexandrijner
van geboorte, een welsprekend man, en ervaren in de Schriften.
25 Hij was in de weg des Heren onderwezen, sprak met veel
vuur, en leerde nauwkeurig alwat Jesus betrof; toch kende hij
alleen de doop van Johannes **26** En met grote vrijmoedigheid
trad hij in de synagoge op. Toen Priskilla en Aquila hem hadden
gehoord, namen ze hem met zich mee, en zetten hem de weg
van God nauwkeuriger uiteen. **27** En toen hij het verlangen te
kennen gaf, naar Achaja te gaan, moedigden de broeders hem
daartoe aan, en schreven aan de leerlingen, dat ze hem goed
zouden ontvangen. Daar aangekomen, was hij door de genade
een grote aanwinst voor de gelovigen; **28** want hij weerlegde

in het openbaar de Joden met grote kracht, en bewees uit de
Schriften, dat Jesus de Christus is.

19 Terwijl Apollo reeds te Korinte vertoefde, trok Paulus de
hogerop gelegen streken door, en kwam te Éfese aan. Daar
trof hij enige leerlingen aan, **2** tot wie hij zeide: Hebt gij den
Heiligen Geest ontvangen, toen gij gelovig werdt? Maar ze
antwoordden hem: Neen: we hebben zelfs niet eens gehoord,
dat er een Heilige Geest bestaat. **3** Hij zeide: Met welk doopsel
zijt gij dan gedoopt? Ze antwoordden: Met het doopsel van
Johannes **4** Nu sprak Paulus: Johannes heeft inderdaad met
een doopsel van bekering gedoopt, maar hij sprak daarbij tot het
volk, dat ze moesten geloven in Hem, die na hem zou komen;
dat is in Jesus. **5** Toen ze dit hadden gehoord, lieten ze zich
dopen in de naam van den Heer Jesus. **6** Paulus legde hun
de handen op, en de Heilige Geest kwam over hen neer; en
ze spraken in talen en profeteerden **7** In het geheel waren het
twaalf man ongeveer. **8** Drie maanden lang ging hij naar de
synagoge, en trad er met vrijmoedigheid op; hij disputeerde er
over het koninkrijk Gods, en bracht overtuigende bewijzen naar
voren. **9** Maar toen sommigen zich verhardden en niet wilden
geloven, en daarenboven voor de menigte de Weg begonnen
te lasteren, scheidde hij zich van hen af, en verzamelde zijn
leerlingen afzonderlijk in de school van Tyrannus, waar hij
dagelijks onderricht gaf. **10** Dit duurde zo twee jaren lang, zodat
alle bewoners van Azië, Joden als heidenen, het woord des
Heren vernamen. **11** En God deed buitengewone wonderen
door de handen van Paulus; **12** zodat zelfs als men de doeken
en gordels, die zijn lichaam hadden aangeraakt, op de zieken
legde, de kwalen hen verlieten, en de boze geesten op de vlucht

gingen. **13** Ook enige rondtrekkende joodse duivelbezweerders
beproefden eens de naam van den Heer Jesus aan te roepen
over hen, die door boze geesten waren bezeten. Ze zeiden: Ik
bezweer u bij Jesus, dien Paulus preekt. **14** Het waren de zeven
zonen van een joodsen opperpriester Skevas die dit deden. **15**
Maar de boze geest antwoordde hun: Jesus ken ik, en Paulus
ken ik ook; maar wie zijt gij? **16** En de man met den bozen geest
sprong op hen los, overmeesterde en mishandelde hen, zodat ze
naakt en gewond het huis uit vluchtten. **17** Dit werd bekend aan
alle Joden en heidenen, die in Éfese woonden; allen werden van
vrees vervuld, en de naam van den Heer Jesus werd verheerlijkt.
18 Velen van hen, die geloofden, kwamen openlijk belijden, wat
ze misdaan hadden. **19** Anderen, die met toverkunsten hadden
omgegaan, brachten de boeken, en verbrandden ze voor aller
ogen; de waarde ervan werd op een bedrag van vijftig duizend
zilverstukken geschat. **20** Zo groeide het Woord door ‘s Heren
kracht, en werd het machtig. **21** Toen deze zaak was geregeld,
maakte Paulus het plan, om over Macedónië en Achaja naar
Jerusalem te gaan; en hij voegde er aan toe: Als ik daar ben
geweest, moet ik ook Rome bezoeken. **22** Hij zond twee van zijn
helpers, Timóteus en Erastus, naar Macedónië vooruit, terwijl hij
zelf nog enige tijd in Azië bleef. **23** Maar juist in deze tijd brak er
een geweldige op. schudding los aangaande de Weg **24** Er
was namelijk een zekere zilversmid, Demétrius genaamd, die
zilveren tempeltjes van Diana vervaardigde, en de kunstenaars
daarmee veel geld liet verdienen. **25** Deze mannen en ook de
werklieden in dat bedrijf riep hij bijeen, en zeide: Mannen! Gij
weet, dat we aan dit bedrijf onze welstand hebben te danken. **26**
Nu ziet gij en hoort gij, hoe deze Paulus niet slechts te Éfese,

maar in bijna gans Azië heel wat mensen door zijn redeneren er
afkerig van maakt. Want hij beweert: Wat met de hand wordt
gemaakt, zijn geen goden. **27** We lopen dus gevaar, dat niet
alleen ons bedrijf in miscrediet komt, maar dat ook de tempel
van Diana, de grote godin, in minachting geraakt; ja, dat zij
zelf, die door heel Azië en heel de wereld vereerd wordt, van
haar majesteit zal worden beroofd. **28** Toen ze dit hoorden,
werden ze woedend, en schreeuwden het uit: Groot is de Diana
der Efesiërs. **29** En de hele stad kwam in rep en roer. Als één
man stormde alles naar het theater en men sleepte ook de
Macedoniërs Cajus en Aristarchus, de reisgenoten van Paulus,
daar heen. **30** Paulus wilde zich onder het volk begeven, maar
de leerlingen hielden hem tegen; **31** ook enigen der Asiarchen
die hem genegen waren, lieten hem dringend verzoeken, zich
niet in het theater te wagen. **32** De vergadering zelf was in de
grootste verwarring; de een riep dit, de ander dat; de meesten
wisten niet eens, waarom ze saamgekomen waren. **33** Nu
drongen de Joden een zekeren Alexander uit de menigte naar
voren, om uitleg te geven. Alexander wenkte met de hand om
stilte, en wilde een pleidooi tot het volk beginnen. **34** Maar zodra
ze bespeurden, dat hij een jood was, begonnen ze allemaal te
loeien, en schreeuwden bijna twee uren lang: Groot is de Diana
der Efesiërs. **35** De stadssecretaris bracht eindelijk de menigte
tot bedaren, en sprak: Efesiërs, wie ter wereld zou niet weten,
dat de stad der Efesiërs de grote Diana vereert en haar beeld,
dat uit de hemel is gevallen? **36** Daar dit dus vaststaat, moet gij
u rustig houden, en niet onberaden te werk gaan. **37** Want gij
hebt deze mannen hier gebracht, die geen heiligschenners zijn,
en geen lasteraars van uw godin. **38** Wanneer Demétrius en zijn

vakgenoten klachten tegen iemand hebben, welnu er worden
rechtszittingen gehouden en er zijn proconsuls; laat ze elkaar
voor het gerecht dagen. **39** En zo gij nog iets anders verlangt,
dan zal het in een wettige vergadering worden behandeld. **40**
Zo lopen we gevaar, van oproer te worden aangeklaagd om
wat vandaag is gebeurd; want er bestaat geen enkele reden,
waarmee we deze oploop verantwoorden kunnen. **41** Met die
woorden ontbond hij de vergadering.

20 Toen het tumult was bedaard, riep Paulus de leerlingen
bijeen; hij vermaande hen, nam afscheid en vertrok naar
Macedónië. **2** Hij reisde die streken door, en vermaande de
broeders door talrijke toespraken; daarna begaf hij zich naar
Griekenland, **3** waar hij drie maanden bleef. Toen hij zich naar
Syrië wilde inschepen, legden de Joden hem een hinderlaag;
daarom besloot hij, om over Macedónië terug te keren. **4** Als
reisgezellen had hij een Bereër Sópater, den zoon van Pyrrus,
Aristarchus en Secundus van Tessalonika, Cajus van Derbe,
Timóteus, en de Asiaten Túchicus en Trófimus; **5** maar zij reisden
vooruit, en wachtten ons te Troas op. **6** Wijzelf scheepten ons
na de dagen der ongedesemde broden te Filippi in, en kwamen
in vijf dagen bij hen te Troas, waar we zeven dagen bleven. **7**
Toen we op de eerste dag van de week bijeen waren gekomen,
om brood te breken, hield Paulus, die de volgende morgen
moest vertrekken, een toespraak tot hen, en rekte zijn rede tot
middernacht. **8** Er brandden veel lampen in de opperzaal, waar
we vergaderd waren. **9** Een jongeman, Éutuchus genaamd, was
in het venster gaan zitten. Toen nu Paulus zo lang bleef spreken,
kreeg hij geweldige slaap; en door slaap overmand, viel hij van
de derde verdieping naar beneden, en werd dood opgenomen.

10 Maar Paulus ging naar beneden, strekte zich over hem uit,
sloeg zijn armen om hem heen, en zeide: Verontrust u niet; want
zijn ziel is in hem. **11** Hij ging weer naar boven, brak en at het
brood, en sprak nog lange tijd tot aan de dageraad toe; toen
vertrok hij. **12** Ze brachten den jongeman levend naar huis, en
waren niet weinig vertroost. **13** Wijzelf gingen per schip vooruit,
en stevenden naar Assus, om Paulus daar op te nemen; want
zo had hij het beschikt, omdat hij zelf over land wilde gaan. **14**
Toen hij ons te Assus getroffen had, namen we hem aan boord,
en vertrokken naar Mitulene. **15** Vandaar zeilden we verder,
en kwamen de volgende dag op de hoogte van Chios. Daags
daarna bereikten we Samos, en de dag daarop kwamen we
te Milete aan. **16** Want Paulus had besloten, Éfese voorbij te
varen, om geen tijd' in Azië te verliezen, daar hij zich haastte,
om zo mogelijk met Pinksteren te Jerusalem te zijn. **17** Maar van
Milete uit zond hij iemand naar Éfese, om de priesters van de
gemeente te ontbieden. **18** En toen ze waren aangekomen,
sprak hij hen toe: Gij weet, hoe ik, van de eerste dag af, dat
ik in Azië kwam, mij steeds onder u heb gedragen; **19** hoe ik
den Heer met alle ootmoedigheid heb gediend, onder tranen en
onder beproevingen, die mij overkwamen door de aanslagen der
Joden; **20** hoe ik niet heb nagelaten, alles wat nuttig was, u te
verkondigen, en het u te onderwijzen in het openbaar en te huis;
21 hoe ik bij Joden en heidenen getuigd heb voor de bekering tot
God, en voor het geloof in onzen Heer Jesus Christus. **22** Zie,
nu ben ik vast besloten, naar Jerusalem te gaan. Ik weet niet,
wat mij daar zal overkomen, **23** maar wel, dat de Heilige Geest
van stad tot stad mij betuigt, dat mij boeien en verdrukkingen
wachten. **24** Maar zelf hecht ik aan mijn leven geen waarde, zo ik

maar mijn taak mag volbrengen, en de bediening, die ik van den
Heer Jesus ontving, om voor het evangelie van Gods genade te
getuigen. **25** Zie, thans weet ik, dat gij mij niet weerziet gij allen,
onder wie ik rondging, om het koninkrijk Gods te verkondigen.
26 Daarom betuig ik u heden, dat ik rein ben van uw aller bloed
27 want ik heb niet nagelaten, u in zijn volle omvang Gods wil te
doen kennen. **28** Geeft acht op uzelf, en op heel de kudde,
waarover de Heilige Geest u als bewakers gesteld heeft, om
Gods Kerk te besturen, die Hij zich door zijn eigen bloed heeft
verworven. **29** Ik weet, dat na mijn heengaan wrede wolven
onder u zullen komen, die de kudde niet sparen **30** en dat uit uw
eigen midden mannen zullen opstaan, die verkeerde dingen
leren, om de leerlingen met zich mee te slepen. **31** Weest
daarom waakzaam, en blijft er aan denken, hoe ik drie jaren
lang niet gerust heb, nacht en dag onder tranen ieder van u te
vermanen. **32** En thans beveel ik u aan den Heer, en aan het
woord zijner genade; aan Hem, die machtig is, om de bouw
te voltooien, en u te midden van alle heiligen het erfdeel te
schenken. **33** Ik heb niemands zilver, goud of kleding begeerd.
34 Gij weet het zelf, dat deze handen hebben gearbeid voor mijn
eigen behoeften en voor mijn gezellen. **35** In ieder opzicht heb
ik u getoond, dat men zó arbeiden moet, om de zwakken te
steunen, en de woorden van den Heer Jesus indachtig te zijn,
die zelf heeft gezegd "Het is zaliger te geven dan te ontvangen".
36 Toen hij dit had gezegd, boog hij zijn knieën, en bad met hen
allen. **37** En allen begonnen luide te wenen, vielen Paulus om
de hals, en omhelsden hem teder; **38** ze waren vooral bedroefd,
omdat hij gezegd had, dat ze hem niet zouden weerzien. Daarna
deden ze hem uitgeleide naar het schip.

21 Toen we afscheid van hen hadden genomen, en afgevaren
waren, stevenden we rechtdoor naar Kos, de volgende dag naar
Rodus, en vandaar naar Pátara. **2** Hier troffen we een schip, dat
naar Fenicië voer; we gingen aan boord en staken in zee. **3**
Toen we Cyprus in het gezicht kregen, lieten we het links liggen,
zetten koers naar Syrië, en landden te Tyrus; want daar moest
het schip de lading lossen. **4** We zochten daar de leerlingen op,
en bleven er zeven dagen lang; ze bezwoeren Paulus door den
Geest, niet naar Jerusalem te gaan **5** Nadat we er die dagen
hadden doorgebracht, vertrokken we, en reisden verder; allen
vergezelden ons met hun vrouwen en kinderen tot buiten de
stad. Op het strand knielden we neer in gebed; **6** toen zeiden
we elkander vaarwel. Wij bestegen het schip, en zij keerden
naar huis terug. **7** We zeilden nu van Tyrus naar Ptolemaïs,
waar we onze zeereis ten einde brachten; we gingen er de
broeders begroeten, en vertoefden één dag onder hen. **8** De
volgende dag vertrokken we weer, en kwamen te Cesarea aan.
We begaven ons naar het huis van Filippus, den evangelist, een
van de zeven en we bleven bij hem; **9** hij had vier ongehuwde
dochters, die profetessen waren. **10** Terwijl we daar meerdere
dagen vertoefden, kwam er een profeet uit Judea aan, Agabus
genaamd. **11** Toen hij ons kwam bezoeken, nam hij de gordel
van Paulus, bond zich handen en voeten, en sprak: Dit zegt
de Heilige Geest: "Zó zullen de Joden te Jerusalem den man
binden, wien deze gordel behoort, en hem overleveren in de
handen der heidenen". **12** Toen we dit hoorden, drongen we met
de broeders dier plaats er op aan, dat hij niet naar Jerusalem
zou gaan. **13** Maar Paulus antwoordde: Waarom weent gij, en
breekt mij het hart? Ik ben immers bereid, mij te Jerusalem niet

alleen te laten binden, maar er zelfs te sterven voor de naam van
den Heer Jesus. **14** Daar hij zich niet liet overhalen, hielden wij
ook niet langer aan, maar zeiden: De wil des Heren geschiede.
15 Na die dagen maakten we ons reisvaardig, en gingen op naar
Jerusalem. **16** Ook enige leerlingen van Cesarea gingen met
ons mee, om ons bij zekeren Mnason van Cyprus te brengen,
die reeds sedert lang een leerling was, en bij wien we onderdak
zouden vinden. **17** Toen we te Jerusalem aankwamen, ontvingen
ons de broeders met blijdschap. **18** De volgende dag ging Paulus
met ons naar Jakobus, waar ook al de priesters bijeen waren
gekomen. **19** Na de begroeting verhaalde hij in bijzonderheden,
wat God door zijn bemiddeling onder de heidenen had verricht.
20 Toen ze dit hadden gehoord, verheerlijkten ze God Toch
zeiden ze hem: Ge ziet, broeder, hoeveel duizenden Joden er
zijn, die gelovig zijn geworden, en die allen ijveraars zijn voor
de Wet. **21** Maar nu hebben ze van u horen zeggen, dat ge
afval van Moses leert aan de Joden, die onder de heidenen
leven, en hun zegt, dat ze hun kinderen niet mogen besnijden,
of volgens onze gebruiken mogen leven **22** Wat dus te doen?
Ongetwijfeld komt er een talrijke schare bijeen; want men zal
vernemen, dat ge gekomen zijt. **23** Doe derhalve, wat we u
zeggen. Onder ons bevinden zich vier mannen, die een gelofte
hebben gedaan. **24** Neem ze met u mee, laat u gelijk met hen
reinigen, en betaal voor hen de kosten opdat ze zich het hoofd
kunnen laten scheren; dan zullen allen weten, dat het onwaar
is, wat ze over u hebben gehoord, maar dat ge zelf de Wet
onderhoudt. **25** Wat de heidenen betreft, die het geloof hebben
aanvaard, we hebben hun onze beslissing doen kennen, dat ze
zich moeten wachten voor afgodenvlees, voor bloed en verstikt

vlees, en voor ontucht. **26** Daarom nam Paulus de volgende dag
de mannen met zich mee, liet zich tegelijk met hen reinigen, ging
met hen de tempel binnen, en kondigde aan, wanneer de dagen
der gelofte geëindigd zouden zijn, en het offer voor een ieder
van hen zou worden gebracht. **27** Maar toen de zeven dagen
bijna voorbij waren, zagen de Joden uit Azië hem in de tempel.
Ze joegen al het volk bijeen, grepen hem vast, en gilden het uit:
28 "Israëlieten, te hulp! Dit is de man, die overal iedereen leert
tegen het volk, tegen de Wet en tegen deze plaats; ook heeft hij
heidenen in de tempel gebracht, en deze plaats ontwijd." **29**
Want ze hadden Trófimus, den Efesiër, in zijn gezelschap in
de stad gezien, en meenden nu, dat Paulus hem in de tempel
gebracht had. **30** Heel de stad kwam in rep en roer, en het volk
liep te hoop. Ze maakten zich van Paulus meester, en sleurden
hem buiten de tempel, waarvan aanstonds de deuren werden
gesloten. **31** Terwijl ze hem trachtten te doden, bereikte den
legerhoofdman het bericht, dat heel Jerusalem in opschudding
was. **32** Aanstonds nam hij soldaten en honderdmannen met
zich mee, en snelde er heen. Zodra men den hoofdman en de
soldaten zag, hield men op, Paulus te slaan. **33** De hoofdman
kwam naderbij, nam hem gevangen, en liet hem met twee
kettingen boeien. Nu onderzocht hij, wie hij was, en wat hij
gedaan had. **34** Maar uit de hoop schreeuwde de een dit, de
ander dat. Daar hij dus door het rumoer niets zekers te weten
kon komen, gaf hij bevel, hem naar de burcht te brengen. **35** Op
de trappen moest hij zelfs door de soldaten worden gedragen
om het opdringen van het volk. **36** Want de volkshoop bleef
volgen, en roepen: Weg met hem. **37** Juist toen Paulus de burcht
zou worden binnengebracht, zeide hij tot den hoofdman: Mag

ik u misschien iets zeggen? Hij antwoordde: Kent ge grieks?
38 Zijt ge dan de Egyptenaar niet, die laatst dat oproer heeft
verwekt, en vier duizend bandieten naar de woestijn met zich
mee heeft gelokt? **39** Paulus hernam: Ik ben een jood, van
Tarsus in Cilicië, burger ener stad, die niet zonder betekenis is.
Ik bid u, laat me spreken tot het volk. **40** Toen hij verlof had
gegeven, ging Paulus op de trappen staan, en wenkte met de
hand tot het volk. En toen het doodstil was geworden, sprak hij
hen toe in het hebreeuws, en zeide:

22 Mannen, broeders en vaders, luistert naar wat ik u thans te
mijner verdediging ga zeggen. **2** Toen ze hoorden, dat hij in het
hebreeuws tot hen sprak, werd het nog stiller. Hij vervolgde: **3**
Ik ben een jood, geboren te Tarsus in Cilicië, maar opgevoed
in deze stad; aan de voeten van Gamáliël ben ik geschoold
volgens de strenge uitleg der voorvaderlijke Wet, en werd ik een
ijveraar voor God, zoals gij dat allen heden zijt. **4** Daarom heb ik
deze richting ten dode toe vervolgd, mannen en vrouwen in
boeien geslagen en in de gevangenis geworpen, **5** zoals ook
de hogepriester en heel de Raad kan getuigen. Zelfs kreeg ik
brieven van hen mee voor de broeders in Damascus; en ik
reisde daarheen, om ook hen, die zich daar bevonden, geboeid
naar Jerusalem te voeren, en hen te doen straffen. **6** Maar toen
ik op mijn reis Damascus naderde, bliksemde eensklaps midden
op de dag een schitterend licht uit de hemel om mij heen. **7** Ik
viel op de grond, en hoorde een stem, die mij zeide: "Saul, Saul,
waarom vervolgt ge Mij?" **8** Ik antwoordde: "Wie zijt Gij, Heer?"
Hij sprak tot mij: "Ik ben Jesus van Názaret, dien ge vervolgt". **9**
Mijn gezellen zagen wel het licht, maar de stem van Hem, die
met mij sprak, hoorden ze niet **10** Toen zei ik: "Heer, wat moet ik

doen?" En de Heer sprak tot mij: "Sta op, en ga naar Damascus;
daar zal men u alles zeggen, wat u gelast wordt". **11** En daar
ik niet meer kon zien door de glans van dat licht, namen mijn
gezellen me bij de hand, en zó kwam ik te Damascus aan. **12**
Een zekere Ananias, een vroom man naar de Wet, en in aanzien
bij alle Joden, die daar woonden, **13** kwam naar mij toe, ging
voor mij staan, en sprak: "Saul, broeder, zie op". En op hetzelfde
ogenblik zag ik hem. **14** Hij vervolgde: De God onzer vaderen
heeft u voorbestemd, om zijn wil te leren kennen, den Gerechte
te zien, en de stem uit zijn mond te vernemen. **15** Want ge zult
voor Hem bij alle mensen moeten getuigen, wat ge gezien en
gehoord hebt. **16** Nu dan, wat draalt ge? Sta op, laat u dopen, en
uw zonden afwassen onder aanroeping van zijn Naam. **17** Toen
ik te Jerusalem was teruggekeerd, en eens in de tempel aan het
bidden was, geraakte ik in geestverrukking. **18** Ik zag Hem, en
Hij sprak tot mij: "Haast u, en vertrek aanstonds uit Jerusalem;
want van u zal men geen getuigenis over Mij aanvaarden". **19**
Ik zeide: Heer, ze weten toch, dat ik het was, die allen, die
in U geloofden, gevangen liet nemen en in de synagogen liet
geselen; **20** en dat ik er bij stond, toen het bloed werd vergoten
van Stéfanus, uw getuige; dat ik er behagen in had, en de kleren
bewaarde van hen, die hem doodden. **21** Maar Hij sprak tot mij:
"Ga heen; want Ik zal u zenden ver weg naar de heidenen". **22**
Tot zo ver hadden ze naar hem geluisterd; maar nu schreeuwden
ze het uit: Weg met hem van de aarde; want hij is niet waard,
dat hij leeft. **23** Ze huilden, rukten zich de kleren af, en wierpen
stof in de lucht. **24** Nu gaf de hoofdman bevel, hem in de burcht
te voeren, en hem door geselen tot bekentenis te brengen,
opdat hij te weten zou komen, waarom ze zo tegen hem te keer

bleven gaan. **25** Maar toen men Paulus had uitgestrekt, om
hem te binden, zei hij tot den aanwezigen honderdman: Is het u
geoorloofd, een romeins burger te geselen, die zelfs niet eens
veroordeeld is? **26** Toen de honderdman dit hoorde, ging hij den
hoofdman berichten, en zeide: Wat gaat ge beginnen; die man is
een Romein! **27** De hoofdman ging er naar toe, en zei hem: Zeg
me, zijt ge een Romein? Hij antwoordde: Ja! **28** De hoofdman
hernam: Ik heb me dat burgerrecht voor veel geld moeten kopen.
Welnu, sprak Paulus, en ik heb het door geboorte verkregen.
29 Nu lieten zijn pijnigers hem aanstonds met rust; en nu de
hoofdman wist, dat hij Romein was, werd hij bang, ook omdat
hij hem had laten boeien. **30** Daar hij echter nauwkeurig wilde
weten, waarvan hij door de Joden beschuldigd werd, liet hij hem
de volgende dag uit de gevangenis halen, en gaf hij bevel, dat
de opperpriesters en heel de Hoge Raad bijeen zouden komen.
Toen bracht hij Paulus er heen, en stelde hem in hun midden.

23 Paulus vestigde zijn blikken op de Raad, en sprak: Mannen
broeders, met een volkomen zuiver geweten heb ik voor God
gewandeld tot op de dag van vandaag. **2** Maar de hogepriester
Ananias gebood aan de omstanders, hem op de mond te slaan.
3 Toen zei Paulus tot hem: God zal u slaan witgepleisterde muur.
Ge zit hier, om mij te richten volgens de Wet, en tegen de Wet
in geeft ge bevel, mij te slaan. **4** Maar de omstanders zeiden:
Den hogepriester scheldt ge uit? **5** Paulus zeide: Ik wist niet
broeders, dat hij de hogepriester was; want er staat geschreven
"Een overste van uw volk zult gij niet verwensen". **6** Daar Paulus
wist, dat de Hoge Raad voor een deel uit sadduceën en voor een
ander deel uit farizeën bestond, riep hij uit: Mannen broeders,
ik ben een farizeër en een zoon van farizeën; om de hoop

op de verrijzenis der doden sta ik terecht. **7** Toen hij dit had
gezegd, ontstond er twist tussen farizeën en sadduceën, en de
vergadering raakte verdeeld. **8** Want de sadduceën zeggen,
dat er geen verrijzenis bestaat ook geen engelen of geesten;
maar de farizeën nemen die beide punten aan. **9** Er ontstond
een geweldig rumoer. En sommige schriftgeleerden van de
partij der farizeën stonden op, en riepen op heftige toon: We
vinden niets kwaad in die man; misschien heeft er wel een
geest of een engel tot hem gesproken. **10** Toen nu de twist nog
heftiger werd, en de hoofd. man begon te vrezen, dat Paulus
door hen zou worden verscheurd, gebood hij aan de soldaten,
naar beneden te komen, hem uit hun midden weg te halen,
en naar de burcht te geleiden. **11** De nacht daarop verscheen
hem de Heer, en sprak: Houd goede moed. Want zoals gij te
Jerusalem van Mij hebt getuigd, zo moet gij het ook te Rome
doen. **12** Toen het dag was geworden, vormden enige Joden een
complot, en bezwoeren onder ede, te eten noch te drinken, eer
ze Paulus hadden gedood. **13** Het waren er meer dan veertig,
die deze samenzwering hadden gesmeed. **14** Ze gingen nu tot
de opperpriesters en oudsten, en zeiden: We hebben onder ede
gezworen, niets te gebruiken, eer we Paulus hebben gedood.
15 Richt dus tezamen met de Hoge Raad het verzoek tot den
hoofdman, dat hij hem opnieuw voor u laat brengen, onder
voorwendsel, dat gij zijn zaak nauwkeurig wilt onderzoeken. Wij
staan klaar, hem te doden, eer hij bij u is. **16** Maar de zoon van
Paulus' zuster had van de aanslag gehoord; hij kwam de burcht
binnengelopen, en deelde het aan Paulus mee. **17** Paulus riep
een der honderdmannen, en zei: Breng dien jongeman naar
den hoofdman; want hij heeft hem iets mede te delen. **18** Deze

nam hem mee, bracht hem bij den hoofdman, en sprak: De
gevangene Paulus heeft me laten roepen, en me verzocht, dien
jongeman bij u te brengen, omdat hij u iets te zeggen heeft.
19 De hoofdman vatte hem bij de hand, nam hem terzijde, en
vroeg hem: Wat hebt ge mij te vertellen? **20** Hij zeide: De Joden
hebben afgesproken, u te verzoeken, om Paulus morgen voor
de Hoge Raad te brengen, onder voorwendsel, dat ze zijn zaak
nauwkeuriger willen onderzoeken. **21** Geloof ze niet. Want meer
dan veertig mannen hebben tegen hem een aanslag beraamd,
en hebben onder ede gezworen, niet te eten of te drinken, eer
ze hem hebben gedood; nu staan ze gereed, en wachten uw
beslissing af. **22** De hoofdman liet den jongeman heengaan,
maar legde hem op, aan niemand te zeggen, dat hij hem dit had
verteld. **23** Toen riep hij twee honderdmannen, en zeide tot hen:
Houdt tweehonderd soldaten, zeventig ruiters en tweehonderd
lansdragers gereed, om tegen het derde uur van de nacht naar
Cesarea te vertrekken. **24** Laat ze ook voor lastdieren zorgen,
om daarop Paulus veilig naar den landvoogd Felix te brengen. **25**
Want de overste was bang dat de Joden hem zouden oplichten
en doden, en dat hij dan zelf beschuldigd zou worden, met geld
te zijn omgekocht.) **26** Hij schreef een brief van de volgende
inhoud: Claudius Lúsias aan den edelen landvoogd Felix, heil!
27 Toen deze man door de Joden gegrepen en bijna vermoord
was, ben ik met het krijgsvolk tussenbeide gekomen en heb hem
ontzet, omdat ik gehoord had, dat hij Romein was **28** Daar ik
wilde weten, waarvan ze hem beschuldigden, heb ik hem voor
de Hoge Raad gebracht. **29** Daar bevond ik, dat hij beschuldigd
werd om twistvragen hunner Wet, maar dat hem niets werd ten
laste gelegd, waarop doodstraf of gevangenis staat. **30** Daar

men mij echter berichtte, dat er een aanslag tegen hem werd
beraamd, heb ik hem aanstonds naar u gezonden, en tegelijk
zijn beschuldigers doen weten, dat ze hun aanklacht tegen hem
bij u moeten indienen. Vaarwel. **31** Volgens ontvangen bevel
voerden de soldaten ‘s nachts Paulus weg, en brachten hem
naar Antipatris. **32** De volgende dag lieten ze de ruiters met
hem verder trekken, en keerden zelf terug naar de burcht. **33**
Na aankomst te Cesarea overhandigde men de brief aan den
landvoogd, en stelde ook Paulus te zijner beschikking. **34** Hij las
de brief, en vroeg, uit welke provincie hij was. Toen hij vernam,
dat hij van Cilicië was, **35** zeide hij hem: Ik zal u in verhoor
nemen, zodra ook uw beschuldigers zijn aangekomen. En hij gaf
bevel, hem in het rechthuis van Herodes gevangen te houden.

24 Vijf dagen later kwam de de hogepriester Ananias met
enige oudsten, vergezeld van een advocaat, Tertullus genaamd,
om Paulus bij den landvoogd aan te klagen. **2** Toen deze
vóórgeroepen was, begon Tertullus zijn aanklacht in deze vorm:
Dat wij, dank zij u, volkomen vrede genieten, en dat door uw
beleid veel verbeteringen voor dit volk tot stand zijn gekomen, **3**
dat, edele Felix, erkennen we met grote dankbaarheid altijd en
overal. **4** Maar om u niet te lang op te houden, bid ik u, met
uw gewone welwillendheid een ogenblik naar ons te luisteren.
5 We hebben namelijk bevonden, dat deze man een pest is;
dat hij onrust stookt onder de Joden van heel de wereld; dat
hij een voorman van de sekte der Nazareërs is; **6** en dat hij
zelfs heeft getracht, de tempel te ontwijden. We hebben hem
dus gegrepen, en wilden hem oordelen naar onze Wet. **7** Maar
de hoofdman Lúsias is tussenbeide gekomen, heeft hem met
groot geweld aan onze handen ontrukt, **8** en zijn aanklagers

gelast, voor u te verschijnen. Zo ge hem er naar vraagt, kunt
ge zelf alles van hem te weten komen, waarvan wij dezen hier
beschuldigen. **9** De Joden vielen hem bij, en verzekerden, dat
het inderdaad zó was. **10** Op een wenk van den landvoogd, dat
Paulus mocht spreken, antwoordde hij aldus Daar ik weet, dat
gij sedert vele jaren rechter zijt over dit volk, ga ik welgemoed
mij verantwoorden. **11** Ge kunt u vergewissen, dat het niet
meer dan twaalf dagen geleden is, dat ik naar Jerusalem ben
gekomen, om te aanbidden. **12** Ook heeft men mij met niemand
zien redetwisten of een volksoploop zien verwekken, noch in de
tempel, noch in de synagogen, **13** noch in de stad. Ook kunnen
ze u niet bewijzen, waarvan ze mij nu beschuldigen. **14** Maar
dit beken ik u wel: Ik dien den God onzer vaderen volgens de
richting, die zij ketterij gelieven te noemen, ofschoon ik toch
alles geloof, wat in de Wet en de Profeten geschreven staat. **15**
Op God heb ik de hoop gebouwd, die ze zelf ook delen, dat er
een verrijzenis zal zijn van rechtvaardigen en onrechtvaardigen.
16 En daarom doe ik mijn best, altijd een onbesmet geweten
te hebben voor God en voor de mensen. **17** Welnu, na een
afwezigheid van meerdere jaren keerde ik terug, om aalmoezen
aan mijn volk te brengen, en om offers op te dragen. **18** Terwijl ik
me hiertoe aan het reinigen was, vonden enige Joden uit Azië
mij in de tempel; dus zonder volksoploop en zonder rumoer.
19 Die lieden dus hadden eigenlijk voor u moeten verschijnen,
en mij in staat van beschuldiging stellen, zo ze iets tegen mij
hadden in te brengen. **20** Of laten zij hier eens zeggen, aan welk
misdrijf ze mij schuldig hebben bevonden, toen ik voor de Hoge
Raad ben verschenen; **21** of het moest gaan over dat éne woord,
dat ik uitriep, toen ik in hun midden stond: Om de verrijzenis

der doden sta ik thans voor u terecht. **22** Ofschoon Felix zeer
goed bekend was met al wat deze richting betrof, verdaagde hij
toch het proces, en zeide tot hen: Wanneer de overste Lúsias
hier is gekomen, zal ik uw zaak onderzoeken. **23** Hij beval den
honderdman, hem wel gevangen te houden, maar het hem niet
moeilijk te maken, en niemand van zijn vrienden te beletten, hem
te verzorgen. **24** Enige dagen later lieten Felix en zijn vrouw
Drusilla, die een jodin was, Paulus ontbieden, en hoorden hem
over het geloof in Christus Jesus. **25** Maar toen hij sprak van
rechtvaardigheid, kuisheid en het toekomstig oordeel, werd Felix
bang, en zeide: Ga nu maar heen; als ik tijd heb, zal ik u weer
laten roepen. **26** Hij hoopte meteen, dat Paulus hem geld zou
geven; ook daarom ontbood hij hem vaak, en onderhield zich
met hem. **27** Maar na verloop van twee jaren kreeg Felix tot
opvolger Pórcius Festus. En daar Felix de Joden aan zich wilde
verplichten, liet hij Paulus in de gevangenis achter.

25 Toen Festus in de provincie was aangekomen, ging hij drie
dagen later van Cesarea naar Jerusalem. **2** Daar kwamen de
opperpriesters en de aanzienlijksten onder de Joden Paulus
bij hem aanklagen, **3** en verzochten als gunst, dat hij hem
naar Jerusalem zou laten ontbieden. Want ze wilden hem een
hinderlaag leggen, om hem onderweg te vermoorden. **4** Festus
antwoordde, dat Paulus te Cesarea in hechtenis bleef, maar dat
hij zelf spoedig daarheen zou vertrekken. **5** Laat dan, zeide
hij, de voornaamsten onder u met mij meegaan, en den man
in staat van beschuldiging stellen, zo hij enig misdrijf begaan
heeft. **6** Nadat hij niet langer dan acht of tien dagen onder hen
had vertoefd, keerde hij naar Cesarea terug. De volgende dag
hield hij rechtszitting, en gaf bevel, Paulus voor te brengen. **7**

Toen hij verschenen was, plaatsten de Joden, die uit Jerusalem
waren gekomen, zich om hem heen, en brachten vele en
zware beschuldigingen tegen hem in, die ze echter niet konden
bewijzen; **8** terwijl Paulus in zijn verdediging aantoonde, dat hij
noch tegen de wet van de Joden, noch tegen de tempel, noch
tegen den keizer iets had misdreven. **9** Daar Festus echter de
Joden aan zich wilde verplichten, antwoordde hij Paulus, en
sprak: Wilt ge naar Jerusalem gaan, en daar in mijn bijzijn over
dit alles terecht staan? **10** Maar Paulus zeide: Ik sta voor de
rechterstoel van Caesar daar moet ik geoordeeld worden. Tegen
de Joden heb ik niets misdreven, zoals ook gij heel goed weet.
11 Zo ik schuldig ben en iets heb misdreven, waarop de doodstraf
staat, dan weiger ik niet te sterven. Maar zo er niets staande
blijft van al de beschuldigingen, die ze tegen mij inbrengen,
dan heeft niemand het recht, mij aan hen uit te leveren, om
hun te gelieven. Ik beroep me op Caesar. **12** Toen antwoordde
Festus in overleg met zijn Raad: Op Caesar hebt ge u beroepen,
tot Caesar zult ge gaan. **13** Enige dagen later kwamen koning
Agrippa en Bernike naar Cesarea, om Festus hun opwachting te
maken. **14** En daar ze er langere tijd vertoefden, legde Festus
den koning de zaak van Paulus voor, en sprak: Hier is een man,
dien Felix gevangen heeft achtergelaten, **15** en tegen wien de
opperpriesters en de oudsten der Joden tijdens mijn verblijf
te Jerusalem beschuldigingen hebben ingebracht, en wiens
veroordeling ze hebben geëist. **16** Ik heb hun geantwoord, dat
de Romeinen niet gewoon zijn, iemand uit te leveren, voordat
de beschuldigde zijn aanklagers vóór zich gezien heeft, en
gelegenheid heeft gehad, zich tegen de aanklacht te verdedigen.
17 Ze zijn dus met mij meegekomen, en zonder uitstel heb ik

reeds de volgende dag zitting gehouden, en den man laten
voorbrengen. **18** Maar zijn aanklagers, die hem omringden,
brachten geen enkele beschuldiging in, waarin ik een misdaad
kon zien; **19** doch ze twistten met hem over enige punten van
hun eigen geloof, en over een zekeren Jesus, die gestorven
is, en van wien Paulus beweert, dat Hij leeft. **20** Daar ik met
dergelijke twistvragen verlegen zat, vroeg ik hem, of hij naar
Jerusalem wilde gaan, en daar over dit alles te recht wilde staan.
21 Maar Paulus ging in hoger beroep, en eiste voor de rechtbank
van Augustus te worden gebracht. Ik heb dus bevolen, hem in
hechtenis te houden, totdat ik hem naar Caesar zal zenden. **22**
Agrippa zeide tot Festus: Ik zou ook zelf dien man wel eens
willen horen. Morgen, antwoordde hij, zult ge hem horen. **23** De
volgende dag kwam dan Agrippa en Bernike met grote praal, en
in begeleiding van de krijgsoversten en van de aanzienlijkste
mannen der stad, de gehoorzaal binnen, en werd op Festus'
bevel ook Paulus binnengebracht. **24** En Festus sprak: Koning
Agrippa, en gij allen, die hier tegenwoordig zijt: gij ziet hier den
man, over wien het ganse volk der Joden zich bij mij is komen
beklagen, te Jerusalem en hier, en luid heeft geschreeuwd, dat
hij niet langer mocht leven. **25** Maar ik heb bevonden, dat hij
niets heeft bedreven, dat de doodstraf verdient. Daar hij zich
echter op Caesar heeft beroepen, heb ik besloten, hem op te
zenden. **26** Maar nu weet ik eigenlijk niets bepaalds over hem
aan den heer te berichten. Daarom heb ik hem voor u allen
gebracht, en vooral voor u, koning Agrippa, om na afloop van
het verhoor te weten, wat ik schrijven moet. **27** Want het lijkt me
onzinnig, een gevangene op te zenden, en niet op te geven,
waarvan hij beschuldigd wordt.

26 Nu sprak Agrippa tot Paulus: Ge hebt verlof, u te verdedigen.
Toen strekte Paulus zijn hand uit, en sprak te zijner verdediging:
2 Ik acht me gelukkig, koning Agrippa, dat ik heden in de
gelegenheid ben, mij voor u te rechtvaardigen op alle punten,
waarvan ik door de Joden beticht word; **3** en dit des te meer,
omdat gij alle gebruiken en strijdvragen der Joden kent. Daarom
bid ik u, mij geduldig aan te horen. **4** Wat mijn vroeger leven
betreft, dat is aan alle Joden bekend, daar ik het van jongsaf aan
onder mijn volk te Jerusalem heb doorgebracht. **5** Ze weten, als
ze het maar willen getuigen, dat ik van de aanvang af naar de
strengste richting van onze godsdienst als farizeër heb geleefd.
6 En thans sta ik terecht om de verwachting van de Belofte, die
God aan onze vaderen deed, **7** en wier vervulling onze twaalf
stammen vol hoop tegemoet blijven zien, door God dag en nacht
met ijver te dienen. Om die verwachting, o koning, word ik door
de Joden beschuldigd. **8** Wat ongelovigs vindt gij er in, dat
God doden doet verrijzen? **9** Om op mijzelf terug te komen: ik
meende dus, dat het mijn plicht was, zeer vijandig op te treden
tegen de naam van Jesus van Názaret. **10** Dat heb ik dan ook te
Jerusalem gedaan. Door de opperpriesters gemachtigd, heb
ik een groot aantal heiligen in de gevangenis geworpen; en
als ze ter dood werden gebracht, stemde ik er voor. **11** In alle
synagogen heb ik ze vaak gekastijd, en ze tot godslastering
trachten te dwingen. Mijn woede kende geen grenzen; ik heb
ze vervolgd tot in de steden van het buitenland. **12** Met dat
doel reisde ik naar Damascus met volmacht en opdracht van
de opperpriesters. **13** Nog was ik op weg, toen ik, o koning,
op klaarlichte dag een licht uit de hemel, dat de glans van de
zon overtrof, om mij en mijn gezellen zag bliksemen. **14** We

vielen allen neer op de grond, en ik hoorde een stem, die in
het hebreeuws tot mij sprak: "Saul, Saul, waarom vervolgt ge
Mij? Het valt u hard, terug te slaan tegen de prikkel". **15** Ik
antwoordde: "Wie zijt Gij, Heer"? En de Heer sprak: Ik ben
Jesus, dien ge vervolgt. **16** Maar richt u op, en sta op uw voeten.
Want hiertoe ben Ik u verschenen, om u aan te stellen tot
dienaar en getuige van wat ge gezien hebt, en van wat Ik u
zal laten zien. **17** Ik heb u afgezonderd van het volk en van de
heidenen. Ik zend u tot hen, **18** om hun ogen te openen, hen
van de duisternis tot het licht te bekeren, en van de macht van
den satan tot God; opdat ze, door in Mij te geloven, vergiffenis
der zonden bekomen, en een erfdeel te midden der heiligen. **19**
Daarom, koning Agrippa, ben ik nooit ongehoorzaam geweest
aan dit hemels visioen. **20** Maar ik heb gepreekt eerst aan de
Joden van Damascus en van Jerusalem en van heel het joodse
land, later ook aan de heidenen, dat ze zich zouden bekeren en
zich wenden tot God, door waardige werken van boete te doen.
21 En daarom hebben de Joden mij in de tempel gegrepen, en
getracht mij te doden. **22** Maar door Gods bijstand geholpen,
houd ik stand tot op deze dag toe, en leg ik getuigenis af voor
klein en groot. Maar ik leer niets anders, dan wat de profeten en
Moses hebben voorspeld: **23** dat de Christus moest lijden, en
als de eerste uit de opstanding der doden, het licht zou brengen
aan het volk en de heidenen. **24** Terwijl hij zich zó aan het
verdedigen was, viel Festus uit: Ge raaskalt Paulus; uw grote
geleerdheid maakt u waanzinnig. **25** Maar Paulus sprak: Ik ben
niet waanzinnig, edele Festus, maar ik spreek woorden van
waarheid en wijsheid. **26** Want de koning weet van al die dingen,
en ik spreek er hem dus vrijmoedig over. Ik ben er zeker van,

dat niets daarvan hem onbekend is gebleven; want het is niet in
een uithoek gebeurd. **27** Gelooft ge aan de profeten, koning
Agrippa? Ik weet, dat ge er aan gelooft. **28** Agrippa zeide tot
Paulus: Ge zoudt me haast overhalen, christen te worden. **29** En
Paulus weer: Ik zou tot God willen bidden, dat nu of later gij niet
alleen, maar allen, die mij heden aanhoren, mogen worden juist
zoals ik, uitgezonderd deze boeien. **30** Nu stonden de koning,
de landvoogd, Bernike, en allen die bij hen hadden gezeten, op,
31 en zeiden bij het heengaan onder elkander: Deze man heeft
niets gedaan, wat dood of boeien verdient. **32** En Agrippa zeide
tot Festus: Deze man had vrijgelaten kunnen worden, zo hij zich
niet had beroepen op Caesar.

27 Toen tot onze afvaart naar Italië besloten was, werd Paulus
met enige andere gevangenen aan een honderdman van de
keizerlijke legerafdeling toevertrouwd; zijn naam was Július.
2 We gingen aan boord van een adramutteens schip, dat de
kustplaatsen van Azië zou aandoen; en we lichtten het anker,
toen ook de Macedóniër Aristarchus van Tessalonika zich bij
ons had gevoegd. **3** De volgende dag gingen we te Sidon aan
land, en Július, die Paulus heel welwillend bejegende, stond
hem toe, zijn vrienden te bezoeken, en zich door hen te laten
verzorgen. **4** Toen we vandaar vertrokken waren, zeilden we
langs Cyprus heen, omdat de wind ons tegen was. **5** We staken
de zee langs Cilicië en Pamfúlië over, en kwamen te Mura in
Lúkië aan. **6** Hier vond de honderdman een alexandrijns schip,
dat naar Italië zeilde, en waarop hij ons overbracht. **7** Na veel
dagen langzaam varen kwamen we met moeite op de hoogte
van Knidus; en daar de wind ongunstig bleef, stevenden we
langs Kreta heen ter hoogte van Salmone, **8** zeilden met moeite

langs de kusten, en kwamen aan een plaats, Goede Havens
genaamd, in de nabijheid van de stad Lasea. **9** Daar er intussen
veel tijd was verlopen, en de scheepvaart reeds onveilig werd,
nu ook de vastentijd al voorbij was, waarschuwde Paulus hen,
10 en sprak: Mannen, ik voorzie, dat de vaart zal geschieden
met gevaar en grote schade, niet alleen voor de lading en het
schip, maar ook voor ons leven. **11** Maar de honderdman had
meer vertrouwen op den stuurman en den schipper, dan op het
zeggen van Paulus. **12** En daar de haven ook niet goed was
gelegen, om er te overwinteren, vonden de meesten het beter,
van daar weg te varen, om zo mogelijk Fenix te bereiken, een
haven van Kreta, die naar het zuid- en noordwesten uitziet, en
daar te overwinteren. **13** Toen er nu een zachte zuidenwind
opstak, meenden ze hun plan te kunnen volbrengen; ze lichtten
het anker, en zeilden de kust van Kreta langs. **14** Maar al heel
spoedig sloeg over het eiland een hevige stormwind neer, die
Eurákulon wordt genoemd. **15** Met geweld werd het vaartuig
meegesleurd, en kon geen koers meer houden we gaven het
op, en lieten ons drijven. **16** Onder beschutting van een klein
eiland, Klauda genaamd, slaagden we er met moeite in, de sloep
meester te worden, **17** en op te halen; men legde de noodkabels
aan, en sloeg ze om het schip uit vrees op de Surtis te stoten,
haalde men het takelwerk neer, en zwalkte zó hulpeloos rond.
18 Geweldig bleef de storm ons beuken. De volgende dag wierp
men de lading in zee, **19** en de derde dag uit eigen beweging
ook het scheepstuig overboord. **20** Meerdere dagen was er
zon noch sterren te zien; en zo hevig woedde de storm, dat
ons alle hoop op redding ontzonk. **21** Toen men reeds lang
niet meer had gegeten, ging Paulus in hun midden staan, en

sprak: Mannen, men had naar mij moeten luisteren, en niet van
Kreta moeten vertrekken, en dit gevaar en deze schade moeten
voorkomen. **22** Maar nu raad ik u aan, goede moed te houden;
niemand van u zal het leven verliezen, alleen het schip gaat
verloren. **23** Want deze nacht verscheen mij een engel van
den God, wien ik toebehoor en dien ik aanbid, **24** en hij sprak
tot mij: "Vrees niet, Paulus; ge moet voor Caesar verschijnen;
daarom behoudt God om u allen, die met u op het schip zijn". **25**
Mannen, houdt dus goede moed; want dit vertrouwen heb ik
op God, dat het gebeuren zal, zoals mij gezegd is. **26** Maar
we moeten schipbreuk lijden, ergens op een eiland. **27** In de
veertiende nacht, dat we rondzwalkten in de Adriatische Zee,
meende het scheepsvolk tegen middernacht te bespeuren, dat
men land begon te naderen. **28** Ze wierpen het dieplood uit, en
peilden twintig vademen; wat verder wierpen ze het opnieuw,
en peilden er vijftien. **29** Uit vrees, dat we ergens op klippen
zouden stoten, wierpen ze van de achtersteven vier ankers
uit, en wachtten in spanning de dageraad af. **30** Maar toen
het scheepsvolk van het schip wilde vluchten, en de sloep in
zee liet onder voorwendsel, ook van de voorsteven ankers te
willen uitbrengen, **31** zei Paulus tot den honderdman en tot de
soldaten: Als zij niet op het schip blijven, dan is er voor u geen
redding. **32** Toen kapten de soldaten de touwen van de sloep,
en lieten haar in zee vallen. **33** Tegen het aanbreken van de dag
spoorde Paulus allen aan, iets te gebruiken, en sprak: Het is
vandaag de veertiende dag, dat gij in gespannen verwachting
zit, zonder te eten of iets te gebruiken. **34** Daarom raad ik u aan,
wat voedsel te nemen; want dat is nodig voor uw behoud. Neen,
geen haar van uw hoofd zal verloren gaan, van niemand van u.

35 Toen hij dit had gezegd, nam hij brood, dankte God in het
bijzijn van allen, brak het, en begon te eten. **36** Nu schepten
allen moed, en ook zij begonnen te eten. **37** Allen tezamen
waren ze met twee honderd zes en zeventig mensen aan boord.
38 Nadat ze waren verzadigd, wierpen ze de voorraad in zee,
om het schip te ontlasten. **39** Toen het dag was geworden,
herkenden ze het land wel niet, maar bespeurden ze toch een
bocht met een strand, en besloten, zo mogelijk daar het schip te
doen stranden. **40** Ze kapten de ankers, en wierpen die in zee;
tegelijk maakten ze de banden der stuurriemen los, hesen de fok
voor de wind, en hielden aan op het strand. **41** Maar ze stieten
op een landtong, en leden er schipbreuk; de voorsteven raakte
vast en bleef onbeweeglijk, doch de achtersteven sloeg door
de branding uiteen. **42** Nu wilden de soldaten de gevangenen
doden, opdat er niemand zou wegzwemmen en ontsnappen. **43**
Maar de honderdman, die Paulus wilde redden, belette hun plan.
Hij beval, dat allen, die konden zwemmen, het eerst overboord
zouden springen, en aan land zouden trachten te komen; **44** na
hen de overigen op planken en op de wrakken van het schip. En
zó kwamen allen behouden aan land.

28 Toen we gered waren, vernamen we, dat het eiland Malta
heette. De eilandbewoners bewezen ons een buitengewone
menslievendheid; **2** want ze namen ons allen op, en staken een
vuur aan, omdat het regende en koud was. **3** Terwijl Paulus een
hoop dor hout bijeenraapte en op het vuur wierp, schoot er door
de hitte een adder uit, en beet zich vast aan zijn hand. **4** Toen
de inlanders het dier aan zijn hand zagen hangen, zeiden ze tot
elkander: Die man is zeker een moordenaar; want zelfs na zijn
redding uit zee, laat de Gerechtigheid hem niet in leven. **5** Maar

hij schudde het dier van zich af in het vuur, en ondervond er
hoegenaamd geen letsel van. **6** Zij verwachtten, dat hij zou
opzwellen of plotseling dood zou vallen; maar toen ze na lang
wachten zagen, dat hem niets deerde, kwamen ze tot andere
gedachten, en zeiden, dat hij een god was. **7** In de nabijheid
was een landgoed gelegen, dat aan den bevelhebber van het
eiland behoorde, die Públius heette. Deze nam ons welwillend
op, en verleende ons gastvrijheid, drie dagen lang. **8** Juist lag
toen de vader van Públius met koorts en buikloop te bed. Paulus
ging naar hem toe, sprak een gebed, legde hem de handen op,
en genas hem. **9** Nu kwamen ook de overige zieken van het
eiland, en werden genezen. **10** Ze bewezen ons grote eer, en bij
onze afvaart voorzagen ze ons van alles wat we behoefden. **11**
Drie maanden later gingen we aan boord van een alexandrijns
schip, dat op het eiland overwinterd had, en de Dioskuren
als kenteken droeg. **12** We gingen te Syracuse aan wal, en
bleven er drie dagen lang. **13** Vandaar zetten we koers langs de
kust, en kwamen te Régium aan. ‘s Anderendaags kregen we
zuidenwind, en een dag later bereikten we Putéoli. **14** Hier troffen
we broeders aan, die ons verzochten, zeven dagen bij hen te
blijven. Zo trokken we naar Rome op. **15** Ook vandaar kwamen
de broeders, die van ons hadden gehoord, ons tegemoet tot
Appii Forum en Tres Tabernae. Toen Paulus hen zag, dankte hij
God en vatte moed. **16** Toen we te Rome waren gekomen, werd
aan Paulus toegestaan, een eigen woning te betrekken, met den
soldaat, die hem moest bewaken. **17** Drie dagen later liet hij de
voornaamsten der Joden ontbieden; en toen ze bijeen waren,
sprak hij hen toe: Mannen broeders, ofschoon ik niets heb
misdaan tegen het volk of tegen de gewoonten der vaderen, ben

ik toch in Jerusalem gevangen genomen, en in de handen der
Romeinen overgeleverd. **18** Die hebben me dan ook verhoord,
en wilden me in vrijheid stellen, omdat ik niets had misdreven,
waar de doodstraf op staat. **19** Maar omdat de Joden zich bleven
verzetten, was ik genoodzaakt, mij op Caesar te beroepen; dus
volstrekt niet, omdat ik mijn volk van iets wil beschuldigen **20**
Ziedaar, waarom ik u heb ontboden, om u te zien, en te zeggen:
Waarachtig, het is om Israëls Verwachting, dat ik deze keten
draag. **21** Ze zeiden tot hem: Wij hebben over u geen brieven uit
Judea ontvangen; ook is er geen van de broeders gekomen, die
iets verkeerds over u heeft bericht of gezegd. **22** We achten het
dus billijk, van u te vernemen, wat uw denkbeelden zijn. Want
van die sekte is ons slechts bekend, dat ze overal tegenspraak
ontmoet. **23** Ze bepaalden hem dus een dag, en kwamen toen in
grote getale bijeen in zijn woning. En van, s morgens vroeg tot ‘s
avonds laat gaf hij hun uitleg, getuigde hun van het koninkrijk
Gods, en leverde hun het bewijs over Jesus uit de Wet van
Moses en uit de Profeten. **24** Sommigen geloofden wat hij zeide,
anderen echter geloofden het niet. **25** Onder elkander onenig
gingen ze uiteen. Toen sprak Paulus dit éne woord: Terecht
heeft de Heilige Geest door den profeet Isaias tot onze vaderen
gesproken **26** Ga tot dit volk en zeg: Met de oren zult ge horen,
en niet verstaan; En scherp zult ge zien, en niet inzien. **27** Want
verstokt is het hart van dit volk, En hun oren zijn hardhorig, En
hun ogen gesloten; Opdat ze niet zouden zien met de ogen, En
horen met de oren, En verstaan met het hart; Opdat zij zich niet
zouden bekeren, En Ik hen zou genezen. **28** Weet dan, dat dit
heil van God tot de heidenen is gezonden; zij zullen luisteren. **29**
En terwijl hij dit zeide, gingen de Joden heen, en twistten heftig

onder elkander. **30** Hij bleef twee volle jaren in het huis, dat hij
gehuurd had, en ontving er allen, die hem bezochten. **31** Hij
preekte het koninkrijk Gods, en leerde over den Heer Jesus
Christus in alle vrijmoedigheid en ongehinderd.

Romeinen

1 Paulus, dienaar van Christus Jesus, geroepen als apostel en
bestemd voor het Evangelie van God, **2** dat Deze tevoren door
zijn profeten in de heilige Schriften had aangekondigd **3** over
zijn Zoon: -die naar het Vlees uit Davids zaad is gesproten, **4** en
naar den Geest van Heiligheid als Zoon van God in kracht is
gesteld door zijn opstanding uit de doden: -over Jesus Christus,
onzen Heer. **5** Door Hem hebben we genade ontvangen en
het apostolaat onder alle volken, om ze te onderwerpen aan
het geloof ter ere van zijn Naam; **6** ook gijzelf behoort daartoe,
als door Jesus Christus geroepen. **7** Aan allen, die te Rome
vertoeven, die door God worden bemind en als heiligen zijn
geroepen: Genade en vrede zij u van God onzen Vader en
van den Heer Jesus Christus. **8** Allereerst breng ik door Jesus
Christus dank aan mijn God voor u allen, omdat in heel de
wereld uw geloof wordt geroemd. **9** God toch, dien ik met mijn
geest dien, door het Evangelie van zijn Zoon te verkondigen, Hij
is mijn getuige, dat ik zonder ophouden aan u denk, **10** en steeds
in mijn gebeden vraag, om door Gods wil eindelijk eens een
gelegenheid te vinden, u te bezoeken. **11** Want ik verlang u te
zien, om tot uw stichting een of andere geestelijke gave u mede
te delen; **12** of liever nog: om in uw midden tezamen de troost te
genieten van ons beider geloof, het uwe zowel als het mijne. **13**
Broeders, ik wil u niet onkundig laten, dat ik meermalen het
voornemen gemaakt heb, maar tot nu toe verhinderd werd, u te
bezoeken, om ook onder u wat vruchten te plukken, zoals onder
andere volken. **14** Ik heb verplichting tegenover Grieken en
Barbaren, geleerden en eenvoudigen; **15** vandaar het verlangen
mijnerzijds, om ook u in Rome het Evangelie te verkondigen.

16 Voor het Evangelie toch schaam ik me niet. Immers het is
een goddelijke kracht ter zaligheid voor iedereen, die gelooft;
eerst voor den Jood en dan voor den Griek. **17** Want in het
Evangelie openbaart zich de gerechtigheid Gods, verkregen
door een steeds groeiend geloof; zoals geschreven staat: "Wie
rechtvaardig is door het geloof, hij zal leven". **18** Inderdaad,
Gods toorn daalt neer uit de hemel over al de goddeloosheid
en ongerechtigheid van de mensen, die de waarheid geweld
aandoen door ongerechtigheid. **19** Immers, wat men weten kan
over God, kan ook door hèn worden gekend; God toch heeft
het hun duidelijk gemaakt. **20** Want zijn onzichtbaar Wezen,
zijn eeuwige Macht en zijn Godheid zijn van de schepping
der wereld af bij enig nadenken uit het geschapene duidelijk
te kennen. Te verontschuldigen zijn ze dus niet. **(aïdios g126)**
21 Want ofschoon ze God hebben gekend, hebben ze Hem
niet als God geëerd of gedankt; maar hun bespiegelingen zijn
uitgelopen op niets, en hun onverstandig hart werd verduisterd.
22 Ze noemden zich wijs, en werden dwaas; **23** de glorie
van den onsterflijken God hebben ze verruild voor een beeld,
dat lijkt op een sterflijken mens, op vogels, op viervoetige en
kruipende beesten. **24** Daarom heeft God naar de lusten van
hun hart hen prijsgegeven aan onreinheid, zodat ze hun eigen
lichaam onteren. **25** Ze hebben de waarheid van God tegen
de leugen geruild, en liever het schepsel geëerd en gediend
dan den Schepper, die geprezen moet worden in eeuwigheid.
Amen! **(aiōn g165)** **26** En daarom heeft God hen overgelaten aan
onterende driften. Hun vrouwen hebben de natuurlijke omgang
met de tegennatuurlijke verwisseld; **27** en ook de mannen
hebben de natuurlijke omgang met de vrouw laten varen, zijn in

lust voor elkander ontvlamd, en mannen plegen ontucht met
mannen. Zó hebben ze in zichzelf het verdiende loon voor hun
afdwaling ontvangen. **28** En daar ze de kennis van God hebben
versmaad, heeft God hen overgeleverd aan hun smadelijke
instinkten, zodat ze doen, wat niet past: **29** vol zijn ze van allerlei
ongerechtigheid, boosheid, hebzucht en slechtheid; vol van
afgunst, moordlust, twist, bedrog en gemeenheid; lasteraars zijn
het, **30** kwaadsprekers, godvergeten, onbeschaamd, verwaand,
grootsprekers en zinnend op kwaad; ongehoorzaam zijn ze
aan hun ouders, **31** onbezonnen, onbetrouwbaar, harteloos en
onmeedogend. **32** En terwijl ze weten, dat God heeft verordend,
dat wie dergelijke dingen doet, de dood verdient, bedrijven zij ze
niet alleen, maar schenken hun bijval aan hen, die ze doen.

2 Maar dan zijt ook gij niet te verontschuldigen, gij mens, die
oordelen durft, wie ge ook zijt. Want, waarin ge een ander
oordeelt, veroordeelt ge uzelf; gij rechter. ge doet juist hetzelfde.
2 Welnu, we weten, dat Gods oordeel onpartijdig allen treft,
die dergelijke dingen doen. **3** En meent ge dan, dat ge zelf
Gods oordeel ontgaan zult, gij mens, die een oordeel velt over
anderen, die dergelijke daden bedrijven, maar die juist hetzelfde
doet? **4** Of begrijpt ge de rijkdom van zijn goedheid, geduld en
lankmoedigheid verkeerd, en beseft ge niet, dat Gods goedheid u
aanspoort tot boete? **5** Maar dan stapelt ge door uw verstoktheid
en door uw onboetvaardig hart toorn op voor uzelf tegen de Dag
van de toorn en van de komst van het rechtvaardig oordeel
Gods. **6** Hij zal ieder naar zijn werken vergelden: **7** Het eeuwig
leven aan hen, die door volharding in het goede, naar glorie en
eer en onsterflijkheid streven; **(aiōnios g166)** **8** maar toorn en
gramschap aan hen, die door hun partijzucht ongehoorzaam

zijn aan de waarheid en luisteren naar de ongerechtigheid.
9 Kommer en angst naar de ziel voor iederen mens, die het
kwade verricht, eerst voor den Jood en dan voor den Griek; **10**
glorie, eer en vrede voor ieder, die het goede verricht, eerst
voor den Jood, en dan voor den Griek. **11** Want bij God is
geen aanzien des persoons. **12** Immers, wie buiten de Wet
heeft gezondigd, zal ook verloren gaan buiten de Wet; en wie
gezondigd heeft onder de Wet, zal worden geoordeeld volgens
de Wet. **13** Want niet zij, die de Wet horen, zijn rechtvaardig voor
God; maar zij, die de Wet volbrengen, zullen gerechtvaardigd
worden. **14** Welnu, wanneer de heidenen, die de Wet niet
bezitten, natuurlijkerwijze de voorschriften der Wet onderhouden,
dan zijn ze zonder de Wet zichzelf tot wet. **15** Ze tonen dan, dat
de voorschriften der Wet in hun hart staan geschreven, en hun
geweten legt dezelfde getuigenis af; zo ook hun gedachten, die
beurtelings hen zullen aanklagen of vrijpleiten **16** op de Dag,
dat God de verborgen daden der mensen door Christus Jesus
zal oordelen, naar mijn Evangelie **17** Maar gij, zo ge u Jood
noemt, zo ge steunt op de Wet en u op God beroemt, **18** zo
ge zijn wil kent, en onderricht door de Wet, het goed van het
kwaad onderscheidt, **19** zo ge de overtuiging bezit, dat ge een
leidsman zijt voor de blinden, een licht voor wie in het duister
zijn, **20** een opvoeder van onwetenden, een leermeester voor
onmondigen, daar ge in de Wet de maatstaf bezit van kennis en
waarheid: **21** onderwijst ge uzelf dan niet, terwijl ge anderen
onderricht? Gij die preekt, dat men niet stelen mag, ge steelt?
22 Gij die overspel verbiedt, ge zijt een overspelige? Gij die van
de afgoden gruwt, ge plundert hun tempels? **23** Gij die pocht
op de Wet, ge onteert God door overtreding der Wet; **24** want

"door uw schuld wordt de naam van God onder de heidenen
gelasterd," zoals er geschreven staat. **25** Zeker, de besnijdenis
strekt tot nut, zo ge de Wet onderhoudt; maar zo ge de Wet
overtreedt, dan staat uw besnijdenis met onbesnedenheid gelijk.
26 Wanneer dus de onbesnedene de voorschriften der Wet
onderhoudt, zal dan zijn onbesnedenheid niet voor besnijdenis
gelden? **27** En zal dan de onbesnedene, die in zijn natuurlijke
staat is gebleven, maar toch de Wet onderhoudt, geen rechter
worden over u, die trots letter en besnijdenis de Wet overtreedt?
28 Immers niet hij is een Jood, die het uiterlijk is; en dit is geen
besnijdenis, die uiterlijk geschiedt in het vlees; **29** maar hij is
een Jood, die het is in zijn binnenste; en dit is besnijdenis, die
geschiedt in het hart, naar de geest en niet naar de letter; -zo
iemand krijgt lof, niet van de mensen, maar van God.

3 Wat heeft de Jood dan nog vóór, of wat nut heeft de besnijdenis
dan? -Heel veel onder ieder opzicht! **2** En wel op de allereerste
plaats: hem zijn de Beloften van God toevertrouwd. **3** Maar
wat zou dat nu? Wanneer er sommigen ontrouw zijn geweest,
zou dan hun ontrouw de trouw van God soms te niet doen? **4**
Onmogelijk! Integendeel, het staat vast: God is betrouwbaar,
maar iedere mens is een leugenaar, zoals er geschreven
staat: "Opdat Gij in uw woorden gerecht zoudt blijken, En
zegepralen, als men recht over U spreekt." **5** Of wanneer onze
ongerechtigheid Gods gerechtigheid doet uitblinken, wat zullen
we dan zeggen? Zou God, menselijkerwijze gesproken, dan niet
onrechtvaardig zijn, als Hij zijn toorn ontketent? **6** Onmogelijk!
Hoe zou God anders de wereld kunnen oordelen? **7** Of wanneer
door mijn leugen Gods waarachtigheid nog scherper uitkomt
tot zijn glorie, waarom zou ik dan nog als zondaar worden

geoordeeld? **8** Zouden we dan niet liever het kwade gaan
doen zoals sommigen ons lasterlijk aanwrijven, opdat het goede
er uit volgt? Maar terecht wordt zo iets veroordeeld. **9** Wat
dan? Zijn wij soms beter? -Volstrekt niet! Want we hebben
Joden en Grieken toch vroeger beschuldigd, dat ze allen onder
zonde gebukt gaan, **10** zoals er geschreven staat: "Er is geen
rechtvaardige, zelfs niet één; **11** Er is geen verstandige, niemand
die God zoekt. **12** Allen zijn afgedwaald, even bedorven, Er is
niemand die goed doet, maar ook niet één. **13** Een open graf is
hun keel, Ze plegen bedrog met hun tong; Achter hun lippen is
adderengif, **14** Vol vloek en bitterheid is hun mond. **15** Vlug
zijn hun voeten, om bloed te vergieten, **16** Vernieling en onheil
zijn op hun wegen; **17** Maar de weg van de vrede kennen ze
niet, **18** Geen vreze Gods staat hun voor ogen!" **19** Welnu, we
weten, dat de Wet, bij al wat ze zegt, zich richt tot hen, die staan
onder de Wet. Iedere mond is dus gestopt, en heel de wereld
staat schuldig voor God! **20** Door de voorschriften der Wet zal
dus geen mens voor Hem gerechtvaardigd worden; wèl brengt
de Wet de kennis der zonde. **21** Maar thans is, buiten de Wet
om, de gerechtigheid Gods verschenen, waarvan de Wet en de
profeten getuigenis hebben afgelegd. **22** Het is de gerechtigheid
Gods, door het geloof in Jesus Christus, en voor allen die
geloven. Neen, er bestaat geen onderscheid meer. **23** Want
allen hebben gezondigd, en zijn beroofd van de heerlijkheid
Gods; **24** om niet worden ze gerechtvaardigd door zijn genade
uit kracht der verlossing door Christus Jesus. **25** En God heeft
Hem aangewezen als zoenoffer door het geloof in zijn Bloed,
om zijn rechtvaardigheid te tonen bij het dulden van vroegere
zonden **26** uit de tijd van Gods lankmoedigheid; om ook zijn

rechtvaardigheid te tonen in deze tijd, en Zelf rechtvaardig te
zijn, als Hij hem rechtvaardigt, die in Jesus gelooft. **27** Waar blijft
dan de eigenroem? Hij is uitgesloten! Krachtens welke wet?
Krachtens die van de werken? Neen, maar krachtens de wet van
het geloof! **28** We besluiten dus, dat de mens gerechtvaardigd
wordt door het geloof zonder de werken der Wet. **29** Of is God
alléén voor de Joden en niet voor de heidenen? Zeer zeker
ook voor de heidenen! **30** Want het is dezelfde God, die de
besnedenen rechtvaardig zal maken door het geloof, maar
ook de onbesnedenen door het geloof. **31** Doen we door het
geloof dan afbreuk aan de Wet? Volstrekt niet! Integendeel, we
handhaven de Wet naar haar juiste aard.

4 Hoe heeft dan, naar onze redenering, Abraham, onze Vader
naar het vlees, de gerechtigheid verkregen? **2** Wanneer Abraham
gerechtvaardigd is op grond van zijn werken, dan inderdaad
kan hij roemen. Maar hij kan dit niet tegenover God. **3** Want
wat zegt de Schrift? "Abraham heeft in God geloofd, en dit
werd hem als gerechtigheid toegerekend." **4** Welnu, wanneer
iemand werkt, dan wordt hem het loon niet toegerekend als
gunst, maar volgens recht; **5** maar wanneer iemand niet werkt,
doch in Hem gelooft, die den goddeloze rechtvaardig maakt,
dan wordt zijn geloof hem als gerechtigheid toegerekend. **6**
Zó ook prijst David den mens zalig, wien God gerechtigheid
toerekent zonder werken: **7** "Gelukkig zij, wier ongerechtigheden
zijn vergeven, En wier zonden zijn bedekt. **8** Gelukkig de
mens, wien de Heer de zonde niet toerekent." **9** Geldt nu
deze zaligspreking de besnedenen of ook de onbesnedenen?
We houden immers vol: "Aan Abraham werd het geloof als
gerechtigheid toegerekend". **10** In welke staat dan is het hem

toegerekend; besneden of onbesneden? Niet toen hij besneden,
maar toen hij onbesneden was; **11** het teken der besnijdenis
ontving hij slechts als bezegeling van de gerechtigheid door het
geloof, die hij vóór de besnijdenis had ontvangen. Zó is hij de
Vader geworden van allen, die geloven zonder besneden te zijn,
opdat ook hùn de gerechtigheid zou worden toegerekend; **12**
maar ook de Vader van de besnedenen, die niet enkel besneden
zijn, doch ook het geloof navolgen, dat onze vader Abraham
vóór zijn besnijdenis bezat. **13** Neen, niet ter wille van de Wet,
maar terwille. van de gerechtigheid des geloofs is aan Abraham
en zijn kroost de Belofte gedaan, dat hij de wereld zou erven. **14**
Want wanneer zij erfgenamen waren geweest uit kracht van
de Wet, dan was het geloof waardeloos en de Belofte zonder
gevolg; **15** de Wet toch verwekt toorn, maar waar geen wet is,
daar is ook geen overtreding. **16** Dus zijn ze het uit kracht van
het geloof, opdat ze het zouden wezen uit genade, en opdat de
Belofte aan heel het nageslacht verzekerd zou zijn: niet alleen
aan hen, die uit de Wet, maar ook aan hen, die uit het geloof van
Abraham stammen. Hij is ons aller Vader, **17** zoals geschreven
staat: "Tot een vader van vele volken heb ik u gesteld," juist
omdat hij geloofde in God, die de doden ten leven verwekt en bij
name noemt wat niet bestaat, als was het er reeds. **18** Hij heeft
tegen alle hoop in toch geloofd, dat hij een vader van vele volken
zou worden, zoals was gezegd: "Zo talrijk zal uw nakroost zijn".
19 En zonder in het geloof te verflauwen, peinsde hij over zijn
eigen uitgeleefd lichaam, hij was reeds ongeveer honderd jaar
oud, -en over Sara's dode schoot. **20** Neen, hij heeft niet door
ongeloof aan Gods belofte getwijfeld, maar hij werd in zijn geloof
nog versterkt, gaf eer aan God, **21** en bleef ten volle overtuigd,

dat Deze machtig is, om te verwezenlijken, wat Hij beloofd heeft.
22 Dit werd hem dan ook tot gerechtigheid toegerekend. **23**
Maar het is niet om hèm alleen, dat er geschreven staat: "het
werd hem toegerekend," **24** doch ook terwille van ons, wien het
toegerekend zal worden, zo we geloven in Hem, die Jesus uit de
doden heeft opgewekt; onzen Heer, **25** die overgeleverd werd om
onze ongerechtigheden, en opgewekt om onze rechtvaardiging.

5 Daar we dus door het geloof gerechtvaardigd zijn, zo laat ons
de vrede bewaren met God door Jesus Christus, onzen Heer. **2**
Door Hem hebben we door het geloof toegang verkregen tot
deze genade, waarin we vast zijn komen staan; door Hem ook
roemen we in de hoop op de heerlijkheid Gods. **3** En hierin niet
alleen, maar zelfs in de wederwaardigheden gaan we roemen,
omdat we weten, dat wederwaardigheid geduld voortbrengt,
4 geduld beproefde deugd, beproefde deugd weer hoop. **5**
Welnu, de hoop wordt niet beschaamd, omdat de liefde Gods
is uitgestort in onze harten door den heiligen Geest, die ons
geschonken is. **6** Want toen we nog zwak waren, is Christus op
de gestelde tijd voor goddelozen gestorven. **7** Welnu, niet licht
zal iemand zijn leven voor een rechtvaardige geven, al blijft
het mógelijk, dat iemand het van zich verkrijgt, voor een goede
te sterven. **8** Maar God bewijst zijn liefde voor ons, doordat
Christus voor ons is gestorven, toen we nog zondaars waren. **9**
Hoeveel te meer dus zullen we thans door Hem van de toorn
worden gered, nu we gerechtvaardigd zijn door zijn Bloed. **10**
Want zo we met God zijn verzoend door de Dood van zijn Zoon,
toen we nog vijanden waren, hoeveel te meer zullen we gered
worden door zijn Léven, nu we Hem zijn verzoend. **11** En dit niet
alleen; maar we roemen zelfs in God door onzen Heer Jesus

Christus, door wien we thans de verzoening hebben verworven.
12 Zoals dan door één mens de zonde in de wereld is gekomen
en door de zonde de dood, zo ook is de dood over alle mensen
gekomen, omdat allen hebben gezondigd. **13** Zeker, tot aan
de Wet was er zonde in de wereld; maar de zonde wordt niet
aangerekend, als er geen Wet bestaat. **14** En toch heeft de
dood geheerst van Adam af tot Moses toe, zelfs over hen,
die persoonlijk niet hadden gezondigd naar het voorbeeld der
overtreding van Adam, die de voorafbeelding is van Hem, die
komen moest. **15** Maar met de genadegave is het niet gesteld
als met de val. Want al zijn door de val van één al die velen
gestorven, veel overvloediger is de genade van God en de
genadegift van den énen mens, Jesus Christus, over al die velen
uitgestort. **16** Ook is het met de gift niet gesteld als met het
vonnis over het zondigen van één. Want het vonnis leidde van
één enkele overtreding tot verdoemenis, maar de genade van
vele overtredingen tot rechtvaardiging. **17** En al heeft door de val
van één de dood geheerst door dien éne, veel heerlijker zullen
zij, die de overvloed der genade en de gave der gerechtigheid
ontvangen, in het leven heersen door Eén, door Jesus Christus.
18 Zoals dus door de val van één over alle mensen verdoemenis
is gekomen, zo komt ook door de gerechtigheid van Eén over
alle mensen de rechtvaardiging ten leven. **19** Want zoals door
de ongehoorzaamheid van één mens al die velen tot zondaars
zijn geworden, zo zullen ook door de gehoorzaamheid van Eén
al die velen gerechtvaardigd worden. **20** Toen kwam de Wet
tussenbeide, om de overtreding nog talrijker te maken. Doch
waar de zonde tot overvloed kwam, daar kwam de genade in
rijker overvloed. **21** Dus, zoals de zonde heeft geheerst door de

dood, zo zal ook de genade heersen door de gerechtigheid ten
eeuwigen leven door Jesus Christus onzen Heer. **(aiōnios g166)**

6 Wat besluiten we hieruit? Moeten we in de zonde blijven,
opdat de genade tot overvloed komt? **2** Dat nooit! Hoe toch
zouden we in zonde voort blijven leven, nu we allen aan haar
zijn afgestorven? **3** Of weet gij niet, dat wij allen, die gedoopt
zijn tot de gemeenschap met Christus Jesus, dat we gedoopt
zijn tot de gemeenschap met zijn Dood? **4** In die gemeenschap
met zijn Dood zijn we dus begraven met Hem door het Doopsel,
opdat ook wij een nieuw leven zouden leiden, zoals Christus
door de glorie van den Vader uit de doden is opgewekt. **5** Want
wanneer wij met Hem zijn saamgegroeid door het beeld van zijn
Dood, dan zullen we het ook wezen door dat van zijn Verrijzenis.
6 Dit weten we: onze oude mens is gekruisigd met Hem, opdat
het zondige lichaam ten onder zou worden gebracht, en wij niet
langer slaven der zonde zouden zijn; **7** want wie dood is, is vrij
gemaakt van de zonde. **8** Welnu, zijn we met Christus gestorven,
dan geloven we ook, dat we met Hem zullen leven. **9** We weten,
dat Christus, opgewekt uit de doden, niet meer sterft, en dat de
dood geen macht meer over Hem heeft; **10** want zijn sterven was
een sterven voor de zonde ééns en voor al, maar zijn leven is
een leven voor God. **11** Zo ook moet gij u beschouwen als dood
voor de zonde, maar als levend voor God in Christus Jesus. **12**
Laat dus de zonde in uw sterfelijk lichaam niet heersen, zodat gij
zijn lusten opvolgt; **13** en stelt uw ledematen niet in dienst van
de zonde als werktuigen van ongerechtigheid. Maar stelt uzelf in
de dienst van God als herleefd uit de dood; en uw ledematen
in de dienst van God als werktuigen van gerechtigheid. **14**
Neen, de zonde moet niet over u heersen; want gij zijt niet meer

onder de Wet, maar onder de genade. **15** Hoe nu? Zouden we
zonden bedrijven, omdat we niet staan onder de Wet, maar
onder de genade? Dat nooit! **16** Weet gij niet, dat gij als slaven
aan hèm gehoorzaam moet zijn, onder wiens gehoorzaamheid
gij u als slaven gesteld hebt; of wel van de zonde ten dode, of
van de gehoorzaamheid ter gerechtigheid? **17** Welnu, God zij
dank: gij zijt wel slaven der zonde geweest, maar van harte
hebt gij u onderworpen aan die bepaalde vorm van lering,
waartoe gij geroepen zijt; **18** en vrijgemaakt van de zonde, zijt gij
dienaars der gerechtigheid geworden. Ik druk me heel menselijk
uit, om de zwakheid van uw vlees. **19** Waarachtig, zoals gij
uw ledematen, als slaven der onreinheid en tuchteloosheid, in
dienst van de tuchteloosheid gesteld hebt, zo moet gij thans
uw ledematen, als slaven der gerechtigheid, in dienst van de
heiligheid stellen. **20** Toen gij slaven waart van de zonde, stondt
gij vrij tegenover de gerechtigheid. **21** Wat voor vrucht hebt gij
toen wel geplukt? Thans schaamt gij u er over; want het einde
ervan is de dood. **22** Maar nu gij vrij van de zonde en dienaars
van God zijt geworden, plukt thans als vrucht: de heiliging; het
einde ervan is het eeuwige leven. **(aiōnios g166)** **23** Want het loon
der zonde is de dood; maar de genadegave van God is het
eeuwige leven in Christus Jesus onzen Heer. **(aiōnios g166)**

7 Of weet gij niet broeders, -ik spreek immers tot mensen, die
wetgeving verstaan, dat de wet gezag heeft over den mens,
zolang deze leeft? **2** De gehuwde vrouw is door de wet aan haar
man gebonden, zolang hij leeft; maar is de man gestorven, dan
is ze vrij van de huwelijkswet. **3** Wanneer ze dus bij het leven
van haar man zich geeft aan een anderen man, dan wordt ze
echtbreekster genoemd; maar is haar man gestorven, dan is ze

vrij van de wet, en is ze geen echtbreekster, als ze zich met een
anderen man verbindt. **4** Zó, mijn broeders, zijt ook gij dood voor
de Wet door het Lichaam van Christus, opdat gij aan een ander
zoudt toebehoren: aan Hem, die uit de doden is opgewekt; en
opdat we vrucht zouden dragen voor God. **5** Toen we in het
vlees waren, werkten in onze ledematen de zondige driften,
geprikkeld door de Wet, om vruchten te dragen voor de dood; **6**
maar thans zijn we vrij van de Wet, dood voor haar, die ons aan
banden legde. Dus moeten we dienen in een nieuwe geest, en
niet naar een verouderde letter! **7** Wat besluiten we hieruit? Is de
Wet zonde? Zeer zeker niet! Maar toch, ik kende de zonde niet,
tenzij door de Wet. Immers ik zou de begeerlijkheid niet hebben
gekend, als de Wet niet had gezegd: "Ge zult niet begeren." **8**
De zonde maakte gebruik van het gebod, en wekte in mij allerlei
begeerlijkheid op; want zonder de wet is de zonde dood. **9**
Voorheen toch, zonder de Wet, was ik het die leefde; maar toen
het gebod was gekomen, leefde de zonde, **10** ik echter stierf; en
het gebod ten leven bleek voor mij een gebod tot de dood. **11**
De zonde maakte gebruik van het gebod; zij heeft mij verleid, en
mij gedood door het gebod. **12** De Wet zelf is dus heilig, en het
gebod is heilig, rechtvaardig en goed. **13** Is dan wat goed is,
voor mij ten dode geworden? Zeer zeker niet! Maar het is de
zonde, die mij de dood heeft berokkend door iets wat goed is;
opdat de zonde zou blijken, zonde te zijn, en opdat ze juist door
het gebod nog veel meer zondig zou worden. **14** We weten, dat
de Wet geestelijk is; maar ikzelf ben vleselijk, verkocht aan de
zonde. **15** Immers, ik begrijp er niets van, wat ik doe: want ik
doe niet wat ik wil, maar ik doe juist wat ik verfoei. **16** Welnu,
wanneer ik doe wat ik niet wil, dan erken ik, dat de Wet goed is;

17 maar dan doe ikzelf het niet meer, maar de zonde, die in mij
woont. 18 Ik weet, dat er niets goeds in mij woont; ik bedoel: in
mijn vlees. Zeker, het willen is in mij wel aanwezig, maar niet het
dòen van het goede; 19 want niet doe ik het goede, dat ik wil,
maar wèl doe ik het kwade, dat ik niet wil. 20 Welnu, wanneer ik
wèl doe, wat ik niet wil, dan doe ikzelf het niet meer, maar de
zonde die in mij woont. 21 Ik ontdek in mij dus deze wet: terwijl
ik het goede wil doen, ligt me het kwade voor de hand. 22 Naar
den inwendigen mens schep ik behagen in Gods Wet, 23 maar
in mijn ledematen bespeur ik een andere wet, die strijd voert met
de wet van mijn rede en die mij gevangen houdt in de wet van
de zonde, welke in mijn ledematen heerst. 24 O, rampzalige
mens, die ik ben! Wie zal mij verlossen van dit lichaam des
doods? 25 God zij dank; het geschiedt door Jesus Christus,
onzen Heer! Maar toch blijft het staan: uit mijzelf dien ik de Wet
van God met de rede, maar de wet der zonde met het vlees.

8 Voor hen, die Jesus Christus toebehoren, bestaat er dus
thans geen verdoemenis meer. 2 Want de wet van den Geest, -
een wet van leven in Christus Jesus, -heeft u bevrijd van de wet
van zonde en dood. 3 Wat de Wet niet vermocht, machteloos als
ze was door het vlees, dat heeft God gedaan: Door zijn eigen
Zoon te zenden in de gedaante van het zondige vlees en terwille
van de zonde, heeft Hij de zonde veroordeeld in het Vlees, 4
opdat door ons de gerechtigheid der Wet zou worden vervuld;
door ons, die leven niet naar het vlees, maar naar de geest. 5
Immers, wie vleselijk zijn, streven naar vleselijke dingen; maar
wie geestelijk zijn, naar geestelijke dingen. 6 Welnu, het streven
van het vlees is de dood; maar het streven van de geest is
leven en vrede. 7 Want het streven van het vlees staat vijandig

tegen God; het onderwerpt zich niet aan Gods Wet, en zelfs kàn
het dit niet; **8** wie vleselijk zijn, kunnen God niet behagen. **9**
Welnu, gij zijt niet in het vlees, maar gij zijt in de geest, omdat
de Geest van God in u woont; wie toch den Geest van Christus
niet heeft, behoort Hem niet toe. **10** Maar zo Christus in u is,
dan is het lichaam wel dood door de zonde, doch de geest
blijft in leven door de gerechtigheid. **11** En zo in u woont de
Geest van Hem, die Jesus uit de doden heeft opgewekt, dan zal
Hij, die Christus Jesus uit de doden heeft opgewekt, ook uw
sterfelijke lichamen ten leven verwekken door zijn Geest, die in
u woont. **12** Broeders, we zijn dus niet aan het vlees verplicht,
naar het vlees te leven. **13** En zo gij leeft naar het vlees, zult gij
sterven; maar zo gij door den Geest de werken van het lichaam
doodt, zult gij leven. **14** Allen toch, die door Gods Geest worden
geleid, zijn kinderen Gods. **15** Want gij hebt geen geest van
slavernij ontvangen, om terug te vallen in de vrees, maar de
geest van kindschap, waardoor we roepen: "Abba, Vader!" **16**
De Geest zelf getuigt met onze geest, dat we kinderen zijn
van God. **17** Zijn we kinderen, dan zijn we erfgenamen tevens;
erfgenamen van God, en medeërfgenamen van Christus, zo
we met Hem lijden, om ook met Hem verheerlijkt te worden.
18 Want ik houd het er voor, dat het lijden dezer wereld niet
opwegen kan tegen de heerlijkheid, die ons geopenbaard zal
worden. **19** Reikhalzend toch smacht de schepping naar de
openbaring der kinderen Gods. **20** Want de schepping is aan de
vergankelijkheid onderworpen, niet uit eigen wil, doch door de wil
van Hem, die ze daaraan onderwierp; maar toch met de hoop,
21 dat ook de schepping zelf bevrijd zal worden van de slavernij
der vergankelijkheid, om deelachtig te worden aan de vrijheid

der glorie van de kinderen Gods. **22** We weten toch, dat heel de
schepping tezamen zucht en kreunt in barensweeën tot heden
toe. **23** En zij niet alleen, maar ook wij, die de eerstelingen
des Geestes bezitten, ook wij zuchten in ons binnenste naar
de verlossing van ons lichaam, in smachtend verlangen naar
het kindschap. **24** Want we zijn verlost om te hopen. Maar
zien wat we hopen, is geen hopen meer; hoopt men soms nog
wat men ziet? **25** Doch zo we hopen wat we niet zien, dan
smachten we er naar met geduld. **26** Eveneens komt ook de
Geest onze zwakheid te hulp. Want we weten niet eens, wat
we behoren te vragen; maar de Geest zelf smeekt voor ons
met onuitsprekelijke verzuchtingen. **27** En Hij, die de harten
doorgrondt, Hij weet, waar de Geest naar verzucht, en hoe Deze
voor de heiligen smeekt naar Gods wil. **28** We weten ook, dat
God alles ten goede leidt voor hen die Hem liefhebben, die naar
zijn voorbeschikking zijn geroepen. **29** Want die Hij vooruit heeft
gekend, heeft Hij ook voorbestemd, om gelijkvormig te worden
aan het beeld van zijn Zoon, opdat Deze de Eerstgeborene onder
vele broeders zou zijn. **30** Welnu, die Hij heeft voorbestemd,
heeft Hij ook geroepen; en die Hij heeft geroepen, heeft Hij
ook gerechtvaardigd; en die Hij heeft gerechtvaardigd, heeft
Hij ook verheerlijkt. **31** Wat zullen we hieraan nog toevoegen?
Wanneer God vóór ons is, wie zal dan tegen ons zijn? **32**
Hij, die zijn enigen Zoon niet gespaard heeft, maar voor ons
allen heeft overgeleverd, hoe zou Hij ons tegelijk met Hem
niet alles schenken? **33** Wie zal de beschuldiger zijn van de
uitverkorenen Gods? Is het God, die rechtvaardigt? **34** Wie zal
veroordelen? Zal het Christus Jesus zijn, die gestorven is, of
liever die is opgewekt, die zetelt aan Gods rechterhand, die ook

onze Voorspreker is? **35** Of wie zal ons scheiden van Christus'
liefde? Wederwaardigheid of benauwdheid, vervolging, honger,
naaktheid, gevaar of het zwaard? **36** Zoals er geschreven staat:
"Om Uwentwil worden we de ganse dag gedood, Worden we
als slachtvee behandeld." **37** Maar in dit alles zegepralen we
glansrijk door Hem, die ons liefheeft. **38** En ik ben er zeker van,
dat dood noch leven, engelen noch heerschappijen, heden noch
toekomst, geen machten, **39** geen hoogte of diepte, noch enig
ander schepsel ons scheiden kan van Gods liefde in Christus
Jesus, onzen Heer.

9 Ik spreek de waarheid in Christus en lieg niet; en ook mijn
geweten getuigt met mij mee in den heiligen Geest, **2** dat ik
een grote droefheid en een voortdurend harteleed ondervind,
3 Waarachtig, zelf zou ik van Christus gescheiden willen zijn
terwille van mijn broeders, mijn stamverwanten naar het vlees.
4 Israëlieten zijn ze toch; aan hen behoort het kindschap,
de heerlijkheid en het Verbond, de Wet, de eredienst en de
Beloften; **5** tot hen behoren de Vaders, en van hen stamt
Christus af naar het vlees: Hij die God is, boven alles gezegend
in eeuwigheid. Amen! **(aiōn g165)** **6** Maar toch, Gods woord
heeft niet gefaald! Want niet allen, die afstammen van Israël,
behoren tot Israël; **7** en niet allen zijn kinderen, omdat ze zijn uit
Abrahams geslacht. Integendeel: "Het kroost van Isaäk zal uw
kroost worden genoemd," **8** dat wil zeggen: niet de kinderen
naar het vlees zijn de kinderen van God, maar de kinderen der
Belofte worden als kroost beschouwd. **9** De Belofte nu was als
volgt: "Omstreeks deze tijd zal ik terugkomen, en zal Sara een
zoon hebben." **10** Maar dit staat niet alleen. Ook Rebekka werd
bevrucht door één man, Isaäk, onzen Vader. **11** Welnu, toen

haar kinderen nog niet waren geboren, en goed noch kwaad
hadden verricht, toen reeds, -opdat Gods vrije raadsbesluit van
kracht zou blijven, **12** dat niet afhangt van de werken, maar van
Hem die roept, -toen reeds werd haar gezegd: **13** "De oudste zal
den jongste dienen;" zoals er geschreven staat: "Jakob heb ik
bemind, maar Esau heb ik gehaat." **14** Wat zullen we daarop
zeggen? Is er dan onrechtvaardigheid bij God? Dat nooit! **15** Hij
zegt immers tot Moses: "Ik zal Mij ontfermen over wien Ik Mij
ontfermen wil; en Mij erbarmen over wien Ik Mij erbarmen wil".
16 Het hangt dus niet af van hem die wil, noch van hem, die zijn
krachten inspant, maar van de ontferming Gods. **17** Want de
Schrift zegt tot Fárao: "Hiertoe juist heb Ik u doen optreden,
opdat in u mijn macht zou blijken, en mijn Naam over heel de
aarde zou worden verkondigd." **18** Derhalve, Hij ontfermt Zich
over wien Hij wil, en Hij verhardt wien Hij wil. **19** Ge zult me
dan zeggen: Wat heeft Hij dan nog verwijten te doen; wie toch
weerstaat aan zijn wil? **20** O mens, wie zijt ge dan wel, dat ge
opwerpingen maakt tegen God? Zegt het beeld soms tot den
boetseerder: Waarom hebt ge mij zó gemaakt? **21** Of is soms
de pottenbakker geen baas over het leem, om uit eenzelfde
massa het ene vat te maken met een eervolle, het andere met
een smadelijke bestemming? **22** Maar wat dan, zo God met
grote lankmoedigheid de vaten van gramschap heeft verdragen,
gereed voor de ondergang, omdat Hij zijn gramschap wil tonen
en zijn macht wil bewijzen; **23** doch, om de rijkdom zijner glorie
te tonen in de vaten van barmhartigheid, die Hij heeft voorbereid
tot de glorie, **24** òns heeft geroepen niet slechts uit de Joden,
maar ook uit de heidenen? **25** Zo zegt Hij ook in Osee: "Wat mijn
volk niet was, zal ik mijn volk noemen; En die de geliefde niet

was, den geliefde. **26** En op de plaats waar hun gezegd was:
Mijn volk zijt gij niet, Daar zullen ze worden genoemd: Kinderen
van den levenden God." **27** En over Israël roept Isaias het uit:
"Al was het getal van Israëls zonen Als het zand van de zee, het
overschot zal worden gered; **28** Want de Heer zal zijn woord op
aarde gestand doen, Volkomen en snel." **29** Zo heeft Isaias
ook voorspeld: "Zo de Heer der legerscharen Ons geen kroost
had nagelaten, Dan zouden we als Sódoma zijn geworden, En
aan Gomorra gelijk." **30** Wat zullen we daaruit besluiten? Dit!
De heidenen, die niet naar de gerechtigheid hebben gestreefd,
hebben de gerechtigheid verkregen, maar dan een gerechtigheid
uit het geloof; **31** maar Israël heeft gestreefd naar een wèt der
gerechtigheid, doch heeft die wet niet bereikt. **32** Waarom?
Omdat het niet uit geloof geschiedde, maar uit kracht van de
werken. Ze stieten zich aan de steen des aanstoots, **33** zoals er
geschreven staat: "Zie Ik stel in Sion een steen des aanstoots,
En een rotsblok van ergernis; En wie in Hem gelooft, Zal niet
worden beschaamd."

10 Broeders, de wens van mijn hart en mijn bede tot God
zijn op hun redding gericht! **2** En ik moet van hen getuigen,
dat ze ijver hebben voor God, maar niet aan het juiste inzicht
gepaard. **3** Want daar ze de gerechtigheid Gods niet hebben
begrepen, en een eigen gerechtigheid tot stand wilden brengen,
hebben ze zich niet onderworpen aan de gerechtigheid Gods. **4**
Immers Christus is het eind van de Wet, om te rechtvaardigen
al wie gelooft. **5** Zeker, Moses schrijft, dat de mens, die de
gerechtigheid der Wet onderhoudt, daarin zal leven. **6** Maar de
gerechtigheid uit het geloof spreekt aldus: "Zeg niet in uw hart:
wie zal opstijgen ten hemel, om Christus namelijk af te doen

komen; **7** of wie zal naar de afgrond dalen, om Christus te doen
opstijgen uit de doden." **(Abyssos g12)** **8** Neen, wat zegt ze? "Dicht
bij u is het woord, in uw mond en in uw hart;" en dit is het woord
des geloofs, dat wij preken. **9** Welnu, wanneer ge belijdt met uw
mond, dat Jesus de Heer is, en gelooft met uw hart, dat God
Hem uit de doden heeft opgewekt, dan zult ge worden gered; **10**
want men gelooft met het hart ter rechtvaardiging, en men belijdt
met de mond ter redding. **11** De Schrift immers zegt: "Al wie in
Hem gelooft, zal niet beschaamd komen te staan." **12** Neen,
er bestaat geen onderscheid tussen Jood en Griek; Hij toch is
dezelfde Heer voor allen; rijk voor allen, die Hem aanroepen; **13**
"Al wie immers de naam des Heren zal aanroepen, zal worden
gered." **14** Hoe zullen ze Hem dan aanroepen, in wien ze niet
hebben geloofd? En hoe zullen ze in Hem geloven, van wien ze
niet hebben gehoord? **15** En hoe zal men preken, als men niet
gezonden is? Zoals er geschreven staat: "Hoe lieflijk zijn de
voeten van hen, die de blijde boodschap brengen!" **16** Maar niet
allen hebben gehoor gegeven aan de Blijde Boodschap. Want
Isaias zegt: "Heer, wie heeft onze prediking geloofd?" **17** Het
geloof ontstaat dus door de prediking; de prediking geschiedt
krachtens opdracht van Christus. **18** Maar dan vraag ik: Hebben
ze haar misschien niet gehoord? Toch wel! "Hun stem heeft
zich over heel de aarde verbreid, En hun woorden tot aan de
uiteinden der wereld." **19** Maar dan vraag ik: Heeft Israël het
misschien niet begrepen? Maar vooreerst zegt reeds Moses: "Ik
zal u afgunstig maken op een volk, dat geen volk is, En toornig
op een volk zonder begrip." **20** En Isaias durft zeggen: "Ik ben
gevonden door wie Mij niet zochten, Heb Mij geopenbaard aan
wie Mij niet ondervroegen." **21** Maar tot Israël zegt hij: "De ganse

dag stak Ik mijn handen uit Naar een ongelovig en weerbarstig
volk." De verwerping van Israël is niet volkomen.

11 Ik vraag dus: Heeft God dan zijn volk soms verstoten? Verre
vandaar! Want ook ikzelf ben een Israëliet, uit het geslacht
van Abraham, uit de stam van Benjamin. **2** Neen, God heeft
zijn volk niet verstoten, dat Hij uitverkoren had. Of weet gij
niet, wat de schrift door Elias zegt, toen deze zich bij God over
Israël beklaagde: **3** "Heer, uw profeten hebben ze gedood,
uw altaren omver geworpen; ik alleen ben overgebleven, en
ze staan me naar het leven." **4** Welnu, wat antwoordt hem de
godsspraak: "Zeven duizend mannen heb Ik Mij voorbehouden,
die de knie niet voor Baäl hebben gebogen." **5** Zo is er dan ook
in deze tijd een overschot gebleven door de uitverkiezing der
genade. **6** Maar is het door de genade, dan is het niet om de
werken; anders zou de genade geen genade meer zijn. **7** Wat
volgt daaruit? Wat Israël blijft zoeken, heeft het niet verkregen.
Maar de uitverkorenen onder hen hebben het wèl verkregen; de
overigen echter werden verhard. **8** Zó staat er geschreven: "God
gaf hun een geest van loomheid; ogen om niet te zien en oren
om niet te horen, tot op de huidige dag." **9** En David zegt: "Hun
tafel zij hun een valstrik en net, Een struikelblok en een straf. **10**
Mogen hun ogen worden verduisterd, zodat ze niet zien; En
krom hun de rug voor altijd." **11** Ik vraag dan: Zijn ze gestruikeld,
om te blijven liggen? Zeer zeker niet! Maar dank zij hun val, is
de redding aan de heidenen ten deel gevallen, om hèn naijverig
te maken. **12** Welnu, wanneer hun val een schat werd voor
de wereld, en hun getalverlies een schat voor de heidenen, -
hoeveel te meer zal hun voltalligheid het dan zijn! **13** En nu
heidenen, spreek ik tot u! Ofschoon ik apostel der heidenen ben,

houd ik mijn ambt hoog, **14** juist om mijn rasgenoten tot naijver
te prikkelen en sommigen van hen te behouden. **15** Want zo hun
verwerping de verzoening der wereld geweest is, wat zal dan
hun weder-opneming anders zijn, dan een opstanding uit de
doden? **16** Zijn immers de eerstelingen heilig, dan ook het deeg;
en is de wortel heilig, dan ook de takken. **17** Welnu, wanneer
enige van die takken zijn weggekapt, en gij, wilde olijf, in hun
plaats zijt geënt en uw deel hebt gekregen van de wortel en het
sap van de olijfboom, **18** gaat dan niet pochen tegen de takken.
En zo ge gaat pochen; niet gij draagt de wortel, maar de wortel
draagt u! **19** Misschien zult ge zeggen: de takken zijn weggekapt,
opdat ik zou worden geënt. **20** Heel goed; maar de takken zijn
weggekapt om hun ongeloof, en gij zit vast door het geloof. -
Koester geen hoge dunk van uzelf, maar vrees; **21** wanneer God
de echte takken niet heeft ontzien, dan zal Hij ook ú niet ontzien.
22 Overweegt dus de goedheid, maar ook de strengheid van
God: Gods strengheid over hen, die zijn weggevallen, doch zijn
goedheid voor u, zo ge door zijn goedheid volhardt; anders zult
ook gij worden weggekapt. **23** Maar ook die anderen zullen weer
worden geënt, wanneer ze niet volharden in hun ongeloof; want
God is bij machte, om ze opnieuw te enten. **24** Waarachtig,
wanneer gijzelf van een wilde olijf zijt gekapt waartoe ge van
nature behoort, en tegen de natuur in, op de tamme olijf zijt
geënt; hoeveel gemakkelijker zullen zij op hun eigen olijf worden
geënt, waartoe ze van nature behoren! **25** Welnu broeders, om u
te behoeden voor zelfoverschatting, wil ik u niet onkundig laten
van dit geheim: een deel van Israël is verhard, totdat de massa
der heidenen is binnengegaan; **26** en dan zal heel Israël worden
gered; zoals er geschreven staat: "De Verlosser zal komen uit

Sion, De goddeloosheid verwijderen van Jakob: **27** En dit zal
mijn Verbond met hen zijn, Wanneer Ik hun zonden zal hebben
vergeven." **28** Zeker, met betrekking tot het Evangelie zijn ze
vijanden om uwentwil; maar met betrekking tot de uitverkiezing
zijn ze de welbeminden om wille der Vaders; **29** want nooit heeft
God berouw over genadegaven en roeping. **30** Zoals gij eertijds
ongehoorzaam aan God zijt geweest, maar thans door hùn
ongehoorzaamheid barmhartigheid hebt gevonden, **31** zó zijn
ook zij nu nog wel ongehoorzaam om de u betoonde ontferming,
opdat eenmaal ook zij op hun beurt barmhartigheid mogen
verkrijgen. **32** Want God heeft allen onder ongehoorzaamheid
gevangen gehouden, om aan allen zijn barmhartigheid te tonen.
(eleēsē g1653) **33** O afgrond van rijkdom en wijsheid en kennis
van God! Hoe ondoorgrondelijk zijn toch zijn raadsbesluiten, hoe
onnaspeurlijk zijn wegen! **34** "Wie toch kent ‘s Heren gedachte,
Of wie is zijn raadsman geweest? **35** Of wie heeft Hem het eerst
iets gegeven, Zodat hij terugontvangen moet?" **36** Immers, uit
Hem en door Hem en voor Hem is alles! Hem zij de glorie in
eeuwigheid. Amen! **(aiōn g165)**

12 Derhalve broeders, bezweer ik u bij de barmhartigheid
Gods, uw lichamen aan te bieden als een levende offerande,
heilig en welgevallig aan God; als een redelijke eredienst
uwerzijds. **2** Vormt u niet naar deze wereld, maar hervormt u
door vernieuwing van inzicht, opdat gij onderscheiden moogt,
wat de wil is van God, wat goed is, welbehagelijk en volmaakt.
(aiōn g165) **3** Krachtens de mij geschonken genade beveel ik aan
ieder van u, zich niet hoger te stellen dan recht is, maar zich op
juiste waarde te schatten volgens de maat van het geloof, die
God eenieder heeft toegemeten. **4** Want zoals wij in één lichaam

veel ledematen bezitten en niet alle ledematen dezelfde taak
verrichten, **5** zo zijn we tezamen één lichaam in Christus, maar
ieder afzonderlijk zijn we ledematen over en weer. **6** Welnu, we
hebben verschillende gaven overeenkomstig de genade, die ons
geschonken is: is het een profetie, houde zich aan de maat
des geloofs; **7** is het een bediening, men houde zich aan de
bediening; wie leraar is, houde zich aan het onderricht; **8** wie
vermaant, houde zich aan de vermaning; wie uitdeelt, doe het
in eenvoud; wie vóórzit, doe het met ijver; wie barmhartigheid
beoefent, doe het blijmoedig. **9** De liefde zij ongeveinsd; verfoeit
het kwaad, blijft gehecht aan het goede! **10** Hebt in broedermin
elkander hartelijk lief, acht elkander hoger dan uzelf; **11** weest
onverdroten in ijver, vurig van geest in de dienst van den Heer.
12 Weest blijde in de hoop, geduldig in het lijden, volhardend
in het gebed; **13** helpt de heiligen in hun noden, legt u op de
gastvrijheid toe. **14** Zegent hen, die u vervolgen; zegent ze,
en vloekt ze niet. **15** Weest blij met de blijden, weent met de
wenenden; **16** weest eensgezind onder elkander. Weest niet
hooghartig, maar daalt tot de eenvoudigen af; wordt niet wijs in
uw eigen oog. **17** Vergeldt niemand kwaad met kwaad, maar
weest goedgezind jegens alle mensen; **18** leeft zoveel mogelijk
in vrede met iedereen, zover het althans van u afhangt. **19**
Geliefden, wreekt u niet, maar laat het over aan de Toorn; want
er staat geschreven: "Aan Mij is de wraak; Ik zal vergelden,
zegt de Heer." **20** Maar, "als uw vijand honger heeft, geef hem
te eten, en als hij dorst heeft, geef hem te drinken; want dan
stapelt ge vurige kolen op zijn hoofd." **21** Laat u niet door het
kwade overwinnen, maar overwin het kwade door het goede!

13 Iedereen moet onderworpen zijn aan het hogere gezag;
want alle gezag komt van God, en ook het thans bestaande
gezag is verordend door God. **2** Wie zich dus verzet tegen
het gezag, verzet zich tegen de verordening van God; en de
weerspannigen zullen hun veroordeling krijgen. **3** Want de
overheid is niet te duchten bij een goed, maar wel bij een slecht
gedrag. Wilt ge dus niets te vrezen hebben van het gezag?
Gedraag u dan behoorlijk, en ge zult zijn goedkeuring verwerven:
4 want het is een dienaar van God tot uw eigen welzijn. Maar
ge moet vrezen, wanneer ge u onbehoorlijk gedraagt; want
het voert het zwaard niet voor niets; want als dienaar van God
is het met de bestraffing van den misdadiger belast. **5** Het is
dus noodzakelijk, dat men zich onderwerpt; niet alleen om de
straf, maar ook uit plichtsbesef. **6** Om dezelfde reden ook moet
gij de belasting betalen; want de is beambte van God, en is
voortdurend in beslag genomen door haar taak. **7** Geeft dus aan
allen wat hun toekomt; belasting aan wien gij belasting, tol aan
wien gij tol, ontzag aan wien gij ontzag, eer aan wien gij eer zijt
verschuldigd. **8** Blijft niemand iets schuldig dan wederkerige
liefde. Want hij die zijn naaste bemint, heeft de Wet vervuld. **9**
Immers het gebod: "Ge zult geen overspel bedrijven, ge zult niet
doodslaan, ge zult niet stelen, ge zult niet begeren," en alle
andere geboden zijn samengevat in dit éne: "Ge zult den naaste
liefhebben als uzelf." **10** De liefde berokkent den naaste geen
kwaad; de liefde volbrengt dus de ganse Wet. **11** Bovendien, gij
weet, dat het tijd is, en dat het uur is geslagen, om op te staan
uit de slaap; want thans is het heil ons meer nabij, dan toen we
het geloof hebben omhelsd. **12** De nacht is ver gevorderd, de
dag breekt aan. Laat ons dus afleggen de werken der duisternis,

en ons omgorden met de wapenen van het licht. **13** Laat ons dus
onberispelijk leven, zoals we dit doen op klaarlichte dag; niet in
brasserij en dronkenschap, niet in ontucht en losbandigheid, niet
in twist en ijverzucht. **14** Maar omkleedt u met den Heer Jesus
Christus, en vertroetelt het vlees niet tot begeerlijkheid.

14 Gij moet den zwakke in het geloof tot u trekken; maar niet
om over meningsverschillen te twisten. **2** De een toch gelooft
alles te mogen eten; de zwakke voedt zich met groenten. **3**
Wie eet, moet hem niet kleineren, die niet eet; en wie niet eet,
moet geen oordeel vellen over hem, die wèl eet; God immers
heeft hem als den zijne aangenomen. **4** Wie zijt ge dan wel, die
een oordeel velt over andermans dienstknecht; of hij staat of
valt, is de zaak van zijn eigen meester. Maar hij zal staande
blijven; want de Heer heeft de macht, hem staande te houden.
5 De een stelt de ene dag boven de andere; een ander stelt
ze alle gelijk; laat iedereen zijn eigen volle overtuiging volgen.
6 Wie aan een bepaalde dag is gehecht, doet het ter ere van
den Heer; en wie eet, eet ter ere van den Heer, daar hij dank
brengt aan God; en wie niet eet, laat het ter ere van den Heer,
en dankt daarbij God. **7** Niemand van ons leeft voor zichzelf, en
niemand sterft voor zichzelf; **8** want zo we leven, dan leven we
voor den Heer, zo we sterven, dan sterven we voor den Heer. Of
we dus leven of sterven, den Heer behoren we toe. **9** Want
juist daarom is Christus gestorven en ten leven opgestaan, om
de Heer te zijn van doden en levenden. **10** Maar wat oordeelt
ge dan uw broeder, of wat kleineert ge uw broeder? Allen toch
zullen we voor Gods rechterstoel moeten staan. **11** Want er
staat geschreven: "Zoowaar Ik leef, zegt de Heer: Voor Mij zal
elke knie zich buigen, En alle tong zal God verheerlijken." **12**

Ieder van ons zal dus voor zichzelf rekenschap hebben te geven
aan God. **13** Laat ons dus niet langer elkander beoordelen; doch
maakt liever het besluit, den broeder geen aanstoot of ergernis
te geven. **14** Ik weet, en ben er zeker van in den Heer Jesus,
dat op zichzelf niets onrein is; maar voor hem die meent, dat het
onrein is, is het onrein. **15** Maar wanneer ge uw broeder grieft
door uw eten, dan beoefent ge de liefde niet meer. Stort door uw
eten niemand in het verderf, voor wien Christus is gestorven. **16**
Wat uzelf goed toeschijnt, moet ge geen slechte naam doen
krijgen. **17** Immers het koninkrijk Gods bestaat niet in spijs en
drank, maar in gerechtigheid, vrede en vreugde in den heiligen
Geest; **18** en wie zó Christus dient, is welgevallig aan God en
geacht door de mensen. **19** We moeten dus streven naar wat de
vrede en de wederkerige stichting bevordert. **20** Breekt het werk
van God niet af om wat spijs. Zeker, alles is rein; maar het wordt
slecht voor den mens, die door zijn eten aanstoot geeft. **21** Het
is lofwaardig, geen vlees te eten en geen wijn of iets anders te
drinken, wanneer uw broeder zich daaraan ergert. **22** Houd uw
overtuiging voor uzelf, en voor God. -Gelukkig hij, die zich niets
te verwijten heeft bij wat hij zich veroorlooft. **23** Maar wie nog
in twijfel verkeert terwijl hij eet, is veroordeeld, omdat hij niet
handelt overeenkomstig zijn geloof; alles toch is zonde, wat niet
in overeenstemming is met het geloof.

15 Wij die sterk zijn, we moeten de gevoeligheden der zwakken
ontzien, en niet onszelf zoeken. **2** Ieder van ons moet het welzijn
van den naaste zoeken, om hem te stichten. **3** Ook Christus
heeft zichzelf niet gezocht; maar zoals geschreven staat: "De
smaad van hen, die u smaden, is op Mij gevallen;" **4** alles
toch wat vroeger geschreven werd, is tot onze onderrichting

geschreven, opdat we de hoop zouden verkrijgen door het
geduld en de vertroosting, die de Schriften ons bieden. **5** De
God van geduld en vertroosting schenke u dan de geest van
onderlinge eensgezindheid naar het voorbeeld van Christus
Jesus, **6** opdat gij eendrachtig en uit één mond den God en
Vader van onzen Heer Jesus Christus verheerlijken moogt. **7** Gij
moet u dus tot elkander getrokken gevoelen, zoals ook Christus
Zich onzer heeft aangetrokken tot verheerlijking van God. **8** Ik
bedoel, dat Christus de Bedienaar der besnijdenis is geworden,
opdat Gods getrouwheid zou blijken door de vervulling der
beloften aan de Vaders; **9** maar dat de heidenen God om
zijn barmhartigheid moeten verheerlijken, zoals er geschreven
staat: "Daarom zal ik U onder de heidenen belijden, En een
lofzang aanheffen ter ere van uw Naam." **10** En wederom zegt
ze: "Verheugt u, gij heidenen, Te zamen met zijn volk!" **11** En
eveneens: "Looft den Heer, alle heidenen, Verheerlijkt Hem, alle
naties!" **12** En Isaias zegt weer: "Het zal de Wortel van Jesse
zijn, Die opstaat om ook over de heidenen te heersen; Op Hem
zullen de heidenen hopen." **13** Moge dan de God van hoop
door het geloof u vervullen met alle vreugde en vrede; opdat gij
rijke overvloed van hoop moogt verwerven door de kracht van
den heiligen Geest! **14** Eigenlijk gezegd, mijn broeders, ben
ik er voor mezelf van overtuigd, dat gij toch al vervuld zijt met
goede gevoelens en vol van alle kennis, en dat gij zelf in staat
zijt, elkaar te vermanen. **15** Toch heb ik u hier en daar tamelijk
vrijmoedig geschreven, daar ik u een en ander in herinnering
had te brengen krachtens de genade door God mij geschonken:
16 om onder de heidenen een dienaar van Christus Jesus te zijn
in de heilige dienst van het Evangelie Gods; opdat de heidenen

een welgevallige offerande zouden worden, geheiligd door den
heiligen Geest. **17** En op deze dienst van God beroem ik mij
in Christus Jesus. **18** Want ik zal me niet verstouten, over
iets anders te spreken, dan over wat Christus door mij heeft
uitgewerkt tot bekering der heidenen, door woord en door daad,
19 door kracht van tekenen en wonderen, en door de kracht van
den heiligen Geest. Zó heb ik wel van Jerusalem af tot Illúrië toe
in alle richtingen het Evangelie van Christus in al zijn volheid
verkondigd; **20** maar evenzeer was het mij een erezaak, nergens
het Evangelie te preken, waar de naam van Christus reeds werd
genoemd; om niet op de grondslagen van anderen te bouwen,
21 maar zoals er geschreven staat: "Zij zullen Hem zien, Wien
Hij niet was verkondigd; Zij zullen Hem kennen, Die niet van
Hem hadden gehoord." **22** Dit is dan ook de reden, waarom ik
telkens verhinderd werd, u te bezoeken. **23** Maar nu ik in deze
streken geen arbeidsveld meer heb, en ik toch reeds sinds vele
jaren het verlangen had, u te bezoeken, **24** nu hoop ik dus,
wanneer ik naar Spanje vertrek, u op mijn doorreis te zien, en
dan door u verder voortgeholpen te worden, wanneer ik eerst
een weinig althans van de omgang met u zal hebben genoten.
25 Thans vertrek ik naar Jerusalem, om aan de heiligen mijn
diensten te bewijzen. **26** Want Macedónië en Achaja hebben het
goede besluit genomen, een inzameling te houden ten bate
van de armen onder de heiligen van Jerusalem. **27** Ze hebben
dat goede besluit genomen, daar ze ook verplichtingen aan
hen hebben; want wanneer de heidenen deel hebben gekregen
aan hùn geestelijke goederen, dan zijn dezen ook verplicht,
hèn met stoffelijke goederen te ondersteunen. **28** Wanneer ik
dus deze zaak heb afgewikkeld en hun deze opbrengst ter

hand heb gesteld, zal ik naar Spanje vertrekken, en dan bij u
aankomen. **29** En ik weet, dat ik met de volheid van Christus
zegen zal komen, wanneer ik u kom bezoeken. **30** Ik smeek u
dan broeders, bij onzen Heer Jesus Christus en bij de liefde van
den Geest, mij in de strijd te helpen door uw gebeden, die ge
voor mij opstiert tot God; **31** opdat ik ontkomen mag aan de
ongelovigen van Judea, en mijn dienstbetoon voor Jerusalem
door de heiligen op prijs wordt gesteld; **32** en opdat ik dan, zo
God het wil, met blijdschap u bezoeken mag, en mij verpozen in
uw midden. **33** De God van de vrede zij met u allen. Amen!

16 Ik beveel u onze zuster Febe aan, diakones van de kerk
te Kénchreën, **2** opdat ge haar in den Heer een ontvangst
bereidt, zoals het heiligen waardig is, en haar bijstaat in alles,
waarin ze uw hulp nodig mocht hebben. Want zelf heeft ze
goede diensten bewezen aan velen, en ook aan mijzelf. **3** Groet
Priska en Aquila, mijn medehelpers in Christus Jesus, **4** die voor
mijn leven hun eigen hals hebben gewaagd, en aan wie niet ik
alleen dank ben verschuldigd, maar ook alle gemeenten der
heidenen; **5** groet ook de gemeente bij hen aan huis. Groet mijn
dierbaren Epénetus, den eersteling van Azië voor Christus; **6**
groet Maria, die zich veel moeite voor u heeft gegeven. **7** Groet
Andrónikus en Júnias, mijn stamgenoten en medegevangenen,
die in groot aanzien staan bij de Apostelen, en die zelfs vóór
mij aan Christus hebben toebehoord. **8** Groet Ampliatus, mijn
geliefde in den Heer. **9** Groet Urbanus, mijn medehelper in
Christus, en mijn geliefden Stachus. **10** Groet Apelles, die in
Christus getrouw is gebleken. Groet hen, die tot het huis van
Aristobulus behoren. **11** Groet Heródion, mijn stamgenoot, Groet
hen, die tot het huis van Narcissus behoren, en volgelingen des

Heren zijn. **12** Groet Trufena en Trufosa, die arbeiden in de
dienst des Heren. Groet de geliefde Persis, die veel gearbeid
heeft in ‘s Heren dienst. **13** Groet Rufus, den uitverkorene in
den Heer; alsmede zijn moeder, die ook de mijne is. **14** Groet
Asúnkritus, Flegon, Hermes, Pátrobas, Hermas en de broeders
die bij hem zijn. **15** Groet Filólogus en Júlia, Nereus en zijn
zuster, ook Olumpas met al de heiligen die bij hen zijn. **16**
Groet elkander met een heilige kus. U groeten alle kerken van
Christus. **17** Maar ik vermaan u, broeders, scherp te letten op
hen, die tweespalt en aanstoot verwekken tegen de leer, welke
gij hebt ontvangen; gij moet geen omgang met hen hebben. **18**
Want zulke lieden dienen niet Christus onzen Heer, maar wel
hun eigen buik; en ze misleiden argeloze harten door vrome
praat en gefleem. **19** Zeker, uw volgzaamheid is algemeen
bekend; ik verheug me dus over u. Ik wil echter, dat gij niet
slechts wijs zijt in het goede, maar ook bestand tegen het kwaad.
20 Dan zal de God van de vrede den Satan spoedig onder uw
voeten verpletteren. De genade van onzen Heer Jesus zij met u!
21 Timóteus, mijn medehelper, en mijn stamgenoten Lúcius,
Jason en Sosipatros laten u groeten. **22** Ik Tértius, die de brief
op schrift heb gebracht, groet u in den Heer. **23** Cajus, mijn
gastheer en die van de ganse gemeente, laat u groeten. Erastus,
de stadsrentmeester, en broeder Quartus laten u groeten. **24**
De genade van onzen Heer Jesus Christus zij met u allen.
Amen! **25** Aan Hem, die bij machte is, u vast te doen staan in
overeenstemming met mijn Evangelie en de verkondiging van
Jesus Christus, -in overeenstemming ook met het heilsgeheim,
dat van eeuwigheid was verzwegen, **(aiōnios g166)** **26** maar dat
thans is geopenbaard, en op bevel van den eeuwigen God door

de profetische schriften aan alle heidenen bekend is gemaakt,
om hen tot de gehoorzaamheid aan het geloof te brengen:
(aiōnios g166) **27** aan Hem, den enig wijzen God, zij door Jesus
Christus de glorie in de eeuwen der eeuwen. Amen! **(aiōn g165)**

1 Corinthiërs

1 Paulus, apostel van Christus Jesus, geroepen door Gods
wil, en broeder Sóstenes: **2** aan de Kerk Gods te Korinte, aan
hen die geheiligd zijn door Christus Jesus, aan de uitverkoren
heiligen, en aan allen die de naam van Jesus Christus aanroepen
in iedere plaats, zowel bij hen als bij ons: **3** Genade zij u en
vrede van God onzen Vader, en van den Heer Jesus Christus.
4 Ten allen tijde dank ik God om u voor Gods genade, die
u gegeven is in Christus Jesus; **5** want door Hem zijt gij rijk
geworden in ieder opzicht, —in alle woord en in alle kennis **6** in
dezelfde mate als de belijdenis van Christus vastheid onder u
heeft gekregen. **7** En zo staat gij in geen enkele genadegave
ten achter al de tijd, dat gij de openbaring afwacht van onzen
Heer Jesus Christus. **8** Bovendien zal Deze u vast doen staan
ten einde toe, zodat gij onberispelijk zijn zult op de dag van
onzen Heer Jesus Christus. **9** God is getrouw; Hij door wien gij
geroepen zijt tot de gemeenschap met zijn Zoon, Jesus Christus
onzen Heer. **10** Broeders, ik bezweer u uit naam van onzen Heer
Jesus Christus, dat gij allen hetzelfde spreekt en dat er onder u
geen scheuringen zijn, maar dat gij volkomen één zijt in dezelfde
gezindheid en dezelfde overtuiging. **11** Want, mijn broeders,
door de lieden van Chloë is me over u bekend geworden, dat er
twisten onder u zijn. **12** Ik bedoel dit: Iedereen van u zegt: "Ik
ben van Paulus, ik van Apollo, ik van Kefas, ik van Christus." **13**
Is Christus soms verdeeld? Of is Paulus soms voor u gekruisigd,
of zijt gij in Paulus' naam gedoopt? **14** Ik ben er dankbaar om,
dat ik niemand van u gedoopt hebt behalve Krispus en Gajus,
15 zodat men niet zeggen kan, dat gij in mijn naam zijt gedoopt.
16 Ook Stéfanas' familie heb ik nog gedoopt; overigens weet

ik niet, dat ik iemand anders gedoopt heb. **17** Want Christus
heeft mij niet gezonden om te dopen, maar om het Evangelie te
verkondigen: niet met wijsheid van woorden, opdat het Kruis
van Christus zijn betekenis niet zou verliezen. **18** Immers de
prediking van het Kruis is wel een dwaasheid voor hen, die
verloren gaan, maar voor ons, die behouden worden, is ze een
kracht Gods. **19** Want er staat geschreven: "Ik zal de wijsheid
der wijzen verdelgen, En het beleid der verstandigen te niet
doen." **20** Waar is de wijze? Waar de schriftgeleerde? Waar de
redetwister dezer wereld? Heeft God de wijsheid dezer wereld
niet dwaas gemaakt? **(aiōn g165)** **21** Want daar volgens het bestel
van Gods wijsheid de wereld niet door de wijsheid tot de kennis
van God is gekomen, zo heeft het God behaagd, de gelovigen
zalig te maken door de dwaasheid der prediking. **22** Terwijl de
Joden tekenen eisen, en de Grieken wijsheid zoeken, **23** preken
wij Christus gekruisigd, voor de Joden een ergernis en voor
de heidenen een dwaasheid, **24** maar voor hen, die geroepen
zijn, Joden zowel als Grieken, een Christus, Gods kracht en
Gods wijsheid. **25** Want het dwaze van God is wijzer dan de
mensen, en het zwakke van God is krachtiger dan de mensen.
26 Inderdaad, broeders, denkt eens aan uw eigen roeping terug;
niet velen waren wijzen naar het vlees, niet velen machtig, niet
velen aanzienlijk. **27** Neen, het dwaze der wereld heeft God
uitverkoren, om de wijzen beschaamd te maken; en het zwakke
der wereld heeft God uitverkoren, om het sterke te beschamen;
28 en het onaanzienlijke der wereld en het onbeduidende heeft
God uitverkoren: alles wat niets is, om te niet te doen, wat iets
is, **29** opdat geen vlees zou roemen voor God. **30** Door Hem
toch behoort gij aan Christus Jesus, die ons door God geworden

is: Wijsheid, Gerechtigheid, Heiliging en Verlossing; **31** opdat
gelijk geschreven staat: "Hij die roemt, Roeme in den Heer."

2 Toen ik dus tot u kwam, broeders, ben ik niet met macht van
woord of wijsheid u de getuigenis Gods komen verkondigen. **2**
En ik was besloten, onder u niets te kennen, dan Jesus Christus,
en Dien gekruisigd. **3** Ik trad bij u op in zwakheid, vrees, en
grote siddering; **4** mijn spreken en preken steunden niet op
overtuigende woorden van wijsheid, maar op de overtuiging
des Geestes en der kracht, **5** opdat uw geloof niet zou rusten
op wijsheid van mensen, maar op Gods kracht. **6** Toch preken
we wijsheid onder de volmaakten; maar geen wijsheid dezer
wereld, noch der machten dezer wereld, die vernietigd zullen
worden. **(aiōn g165)** **7** Ja, we verkondigen een Wijsheid Gods,
een geheimnisvolle, een verborgene, welke God vóór de tijden
heeft voorbestemd tot onze glorie, **(aiōn g165)** **8** die geen der
machten dezer wereld heeft gekend, —want zo ze haar gekend
hadden, zouden ze den Heer der glorie niet hebben gekruisigd,
(aiōn g165) **9** maar een, waarvan geschreven staat: "Wat het
oog niet heeft gezien, Noch het oor heeft gehoord, Noch in
het hart van een mens is opgekomen, Wat God heeft bereid
voor hen, die Hem liefhebben." **10** Immers, òns heeft God ze
geopenbaard door den Geest. Want de Geest doorgrondt alles,
zelfs de verborgenheden Gods. **11** Wie der mensen toch kent
de verborgenheden van den mens, behalve de geest van den
mens, die in hem is? Zo ook kent niemand die van God, tenzij
de Geest van God. **12** Welnu, we hebben niet de geest der
wereld ontvangen, maar den Geest, die uit God is, opdat we
zouden kennen wat ons door God is geschonken. **13** En dat
spreken we ook uit, niet met woorden door menselijke wijsheid

aangeleerd, maar door den Geest onderwezen; het geestelijke
met het geestelijke verenigend. **14** Maar de verstands-mens
aanvaardt niet wat van Gods Geest komt, want het is hem
een dwaasheid; en hij kàn het zelfs niet kennen, omdat het op
geestelijke wijze moet beoordeeld worden. **15** De geestelijke
mens daarentegen beoordeelt alles, zonder zelf door iemand
beoordeeld te worden. **16** "Wie toch kent het inzicht des Heren,
dat hij Hem zou onderrichten?" Welnu, wij hebben het inzicht
van Christus.

3 Ook tot u, broeders, kon ik niet spreken als tot geestelijken,
maar als tot vleselijken, als tot kinderkens in Christus. **2** Melk
heb ik u te drinken gegeven, geen vaste spijs; want gij kondt er
nog niet tegen. En ook nu kunt gij het nog niet; **3** want nog zijt
gij vleselijk. Immers, wanneer er onder u naijver is en twist, zijt
gij dan niet vleselijk, en wandelt gij niet volgens den mens? **4**
Want zolang de één zegt: "Ik ben van Paulus", en de ander:
"Ik ben van Apollo", zijt gij dan niet louter mensen? **5** Wat
toch is Apollo? Wat is Paulus? Dienaars, door wier toedoen gij
het geloof hebt ontvangen; elk op de wijze als de Heer hem
gegeven heeft. **6** Ik heb geplant, Apollo heeft begoten, maar
God heeft wasdom verleend. **7** En daarom, noch hij die plant,
noch hij die begiet, betekent iets, maar God die wasdom geeft.
8 Toch zijn ze één, hij die plant en hij die begiet; en elk zal zijn
eigen loon ontvangen, overeenkomstig eigen arbeid. **9** Wij zijn
Gods medearbeiders; gij zijt Gods akker, Gods bouwwerk. **10**
Volgens Gods genade, mij geschonken, heb ik als een wijs
bouwmeester het fundament gelegd, en een ander bouwt er op.
Maar iedereen moet toezien, hoe hij daarop bouwt. **11** Want
niemand mag een ander fundament plaatsen, dan wat gelegd

is, en dat is Jesus Christus. **12** Onverschillig of men op dit
fundament voortbouwt met goud of zilver, met edelstenen, hout,
stro of riet; **13** eens zal ieders werk bekend worden gemaakt.
Immers de Dag zal het aantonen; want in vuur openbaart hij
zich, en het vuur zal uitwijzen, van wat gehalte het werk van een
ieder is. **14** Houdt het werk, dat hij heeft opgebouwd, stand,
dan zal hij loon ontvangen. **15** Zo zijn werk verbrandt, dan zal
hij schade lijden; hij zal wel behouden worden, maar zó, dat
hij eerst door het vuur moet. **16** Weet gij niet, dat gij Gods
tempel zijt en dat Gods Geest in u woont? **17** Zo iemand Gods
tempel ten verderve brengt, dan zal God ook hem verderven.
Want heilig is Gods tempel, en dat zijt gij. **18** Niemand bedriege
zichzelf Zo iemand wijs onder u meent te zijn, hij moet dwaas
naar deze wereld worden, om wijs te zijn. **(aiōn g165)** **19** Immers
de wijsheid dezer wereld is dwaasheid voor God. Want er staat
geschreven: "Hij, die de wijzen in hun eigen arglistigheid vat." **20**
En eveneens: "De Heer weet, dat de gedachten der wijzen ijdel
zijn." **21** Niemand mag dus op mensen roemen. Want alles is
het uwe: **22** Paulus, Apollo, Kefas, wereld, leven, dood, heden,
toekomst. Alles is het uwe; **23** maar gij behoort aan Christus, en
Christus aan God.

4 Men moet ons zonder meer als dienaars van Christus
beschouwen, en beheerders van Gods geheimenissen. **2** Welnu,
van de beheerders wordt slechts gevorderd, dat ze trouw worden
bevonden. **3** En dàn is er mij weinig aan gelegen, of ik door
u of een menselijk gericht word geoordeeld. Ja, ik oordeel
mezelf niet eens; **4** want wel ben ik mezelf niets bewust, maar
daardoor ben ik niet gerechtvaardigd. De Heer is het, die mij
oordeelt. **5** Daarom, oordeelt niet vóór de tijd, niet voordat de

Heer komt, die zowel de verborgenheden der duisternis aan het licht zal brengen, als de bedoelingen der harten openbaren. En dan zal een ieder lof ontvangen van God. **6** Broeders, ik heb deze dingen toegepast op mijzelf en Apollo terwille van u, opdat gij in ons voorbeeld zoudt leren: "Niet boven hetgeen geschreven staat;" opdat de een zich niet opblaast ten voordele van een ander en ten nadele van een derde. **7** Wie eigenlijk houdt u voor zo iets bijzonders? Of wat hebt ge, dat ge niet verkregen hebt? En zo ge het verkregen hebt, wat pocht ge dan, als hadt ge het niet verkregen? **8** Zeker wel, gij zijt reeds verzadigd! Nu reeds zijt gij rijk! Buiten ons om bezit gij het koningschap! Och, was het toch werkelijk waar, dat gij het koningschap bezat, dan mochten wij er misschien wel in delen! **9** Want waarlijk, ik geloof, dat God ons, Apostelen, de laatste plaats heeft toegewezen, als ter dood veroordeelden; want wij zijn een schouwspel geworden voor de wereld, voor engelen en mensen! **10** Wij, wij zijn dwazen terwille van Christus; gij echter wijzen in Christus. Wij zijn zwak, gij zijt sterk. Gij zijt geëerd, wij veracht. **11** Tot op dit uur lijden we honger, dorst en naaktheid; we worden mishandeld, we zwerven rond; **12** in handenarbeid putten we ons uit. Worden we gescholden, we zegenen; worden we vervolgd, we verdragen het; **13** worden we gelasterd, we spreken ten goede. Als uitvaagsel der wereld zijn we geworden, het grootste uitschot tot op de huidige dag. **14** Ik schrijf u deze dingen, niet om u te beschamen, maar om u terecht te wijzen, als mijn geliefde kinderen. **15** Want al hadt gij ook tienduizend leermeesters in Christus, vele vaders hebt gij niet; ik heb u door het Evangelie in Jesus Christus verwekt. **16** En daarom smeek ik u: weest mijn navolgers. **17** Om dezelfde

reden heb ik Timóteus naar u toe gezonden, die mijn geliefde en
getrouwe zoon is in den Heer; hij zal u mijn wegen in Christus in
herinnering brengen, zoals ik ze overal in alle kerken leer. **18**
Sommigen zijn verwaand in de overtuiging, dat ik toch niet bij u
kom. **19** Toch zal ik spoedig bij u komen, zo de Heer het wil; dan
zal ik me eens op de hoogte stellen, niet van het woord van die
verwaanden, maar van hun kracht. **20** Want het koninkrijk Gods
bestaat niet in woorden, maar in kracht. **21** Wat verkiest gij? Zal
ik met de roede tot u komen, of met liefde en zachtmoedigheid?

5 Algemeen hoort men, dat er ontucht onder u voorkomt, en wel
zulk een ontucht, als er zelfs onder de heidenen niet bestaat:
dat namelijk iemand de vrouw van zijn vader bezit. **2** En dan
zijt gij nog opgeblazen! Waart gij niet beter terneergeslagen
geweest? Dan was hij, die zo iets bedreven heeft, wel uit uw
midden verwijderd! **3** Ik zelf toch, lichamelijk afwezig, maar
tegenwoordig met de geest, heb reeds, als was ik tegenwoordig,
het oordeel geveld over hem, die zo iets gedaan heeft. **4** In de
Naam van den Heer Jesus: gij en mijn geest, toegerust met de
kracht van onzen Heer Jesus: **5** wij leveren hem over aan den
satan tot verderf van het vlees, opdat de geest wordt behouden
op de dag des Heren. **6** Uw roemen staat u niet fraai! Weet
gij niet, dat een weinig zuurdeeg geheel het deeg verzuurt?
7 Doet het oude zuurdeeg weg, opdat gij vers deeg worden
moogt; gij zijt toch ongedesemd brood! Want ook ons Pascha is
geslacht: en dat is Christus. **8** Laat ons dus feest vieren, niet
met het oude zuurdeeg, noch met het zuurdeeg van slechtheid
en boosheid, maar met de ongedesemde broden van reinheid
en waarheid. **9** In mijn brief heb ik u geschreven, dat gij geen
omgang moogt hebben met ontuchtigen. **10** Ik schreef niet:

met alle ontuchtigen dezer wereld, of met alle hebzuchtigen en
dieven, of alle afgodendienaars; **11** anders zoudt gij de wereld
moeten verlaten. Maar ik schreef u, geen omgang te hebben
met iemand, die zich broeder noemt en toch een ontuchtige is,
of een hebzuchtige, een afgodendienaar, lasteraar, dronkaard of
dief; en met zo iemand zelfs niet te eten. **12** Want met welk
recht zou ik hen oordelen, die buiten staan? Neen, oordeelt hen,
die binnen zijn; **13** God zal oordelen, die buiten staan. Verwijdert
den boze uit uw midden!

6 Wanneer iemand van u met een ander een geschil heeft, durft
hij dan recht zoeken bij de ongerechtigen, en niet bij de heiligen?
2 Weet gij dan niet, dat de heiligen de wereld zullen richten? En
zo zelfs de wereld door u wordt gericht, zoudt gij dan onbevoegd
zijn voor onbeduidende geschillen? **3** Weet gij niet, dat wij
engelen zullen richten? Hoeveel te meer dus de kwesties van
het dagelijks leven. **4** En toch laat gij bij uw dagelijkse geschillen
juist hen daarover zitting houden, die door de gemeente worden
veracht. **5** Ik zeg het tot uw beschaming. Is er dan onder u
geen enkel verstandig man, die tussen zijn broeders uitspraak
zou kunnen doen? **6** In plaats daarvan daagt de ene broeder
den ander voor het gerecht, en dan nog wel ten overstaan van
ongelovigen. **7** Ja, het is op zichzelf voor u al meer dan erg,
dat gij met elkander geschillen hebt. Waarom lijdt gij niet liever
onrecht? Waarom lijdt gij niet liever schade? **8** In plaats daarvan
doet gij zelf onrecht en schade, en dat nog wel aan broeders. **9**
Weet gij dan niet, dat zij die onrecht doen, geen deel zullen
hebben aan het koninkrijk Gods? Bedriegt u niet. Ontuchtigen,
afgodendienaars, overspelers, wellustelingen, knapenschenners,
10 dieven, hebzuchtigen, dronkaards, lasteraars en rovers zullen

geen deel hebben aan het koninkrijk Gods. **11** En dit waren
sommigen van u. Maar gij zijt rein gewassen, gij zijt geheiligd, gij
zijt gerechtvaardigd in de naam van den Heer Jesus Christus
en door den Geest van onzen God. **12** Alles is mij geoorloofd!
Maar alles is niet heilzaam! Alles is mij geoorloofd! Maar ik zal
me door niets laten overheersen! **13** De spijzen zijn voor de
buik, en de buik is voor de spijzen; maar God zal beide aan de
vernietiging prijsgeven. Het lichaam daarentegen is niet voor
de ontucht, maar het behoort aan den Heer, en de Heer aan
het lichaam. **14** God heeft den Heer opgewekt, en Hij zal ook
ons doen verrijzen door zijn kracht. **15** Weet gij soms niet, dat
uw lichamen ledematen zijn van Christus? Zal ik ze dan doen
ophouden, ledematen van Christus te zijn, om er ledematen
ener deerne van te maken! Dat nooit! **16** Maar weet gij ook
niet, dat hij, die zich met een deerne afgeeft, met haar één
lichaam is? Want Hij zegt: "Deze twee zullen één vlees zijn."
17 Hij daarentegen, die den Heer aanhangt, is één geest met
Hem. **18** Vlucht de ontucht! Iedere zonde, die de mens bedrijft,
is buiten het lichaam, maar de ontuchtige zondigt tegen zijn
eigen lichaam. **19** Of weet gij niet, dat uw lichaam een tempel is
van den heiligen Geest, die in u woont, en dien gij van God hebt
ontvangen; ook dat gij uzelf niet toebehoort, **20** daar gij duur zijt
gekocht? Verheerlijkt dus God in uw lichaam!

7 Wat de dingen betreft, waarover gij geschreven hebt: het is
goed voor een mens, geen vrouw aan te raken; **2** maar ter
vermijding van allerlei ontucht moet toch iedere man zijn eigen
vrouw behouden, en iedere vrouw haar eigen man. **3** De man
moet aan de vrouw zijn plicht vervullen, zoals ook de vrouw aan
den man. **4** De vrouw heeft geen vrije beschikking over haar

eigen lichaam, maar de man. Eveneens heeft ook de man geen
vrije beschikking over zijn eigen lichaam, maar de vrouw. **5**
Weigert niet aan elkander, dan alleen met onderling goedvinden
en voor een bepaalde tijd, om u aan het gebed te wijden; en
gaat er dan weer toe over, opdat de satan u niet bekoort door uw
onthouding. **6** Dit laatste echter bedoel ik als een verlof, en niet
als bevel. **7** Integendeel, ik zou willen, dat alle mensen waren
zoals ikzelf; maar iedereen heeft van God een persoonlijke gave,
de één deze, gene weer een andere. **8** Tot de ongehuwden en
de weduwen zeg ik: het is goed voor hen, zo ze blijven, zoals
ikzelf ben **9** Maar zo ze zich niet kunnen beheersen, laten ze
dan trouwen. Want het is beter te trouwen dan te verbranden. **10**
Aan de gehuwden beveel niet ik maar de Heer, dat de vrouw zich
niet mag scheiden van den man; **11** en zo ze toch gescheiden
is, dat ze dan ongehuwd moet blijven of zich met den man moet
verzoenen; ook dat de man de vrouw niet mag verstoten. **12**
Aan de overigen zeg ik, niet de Heer: Wanneer een broeder
een ongelovige vrouw heeft, en deze bewilligt er in, met hem
samen te wonen, dan mag hij haar niet verstoten; **13** eveneens,
wanneer een vrouw een ongelovigen man heeft, en deze er
in bewilligt, met haar samen te wonen, dan mag ze den man
niet verstoten. **14** Want de ongelovige man is geheiligd door
de vrouw, en de ongelovige vrouw geheiligd door den broeder;
anders toch waren uw kinderen onrein, terwijl ze inderdaad
heilig zijn. **15** Maar wanneer de ongelovige scheiden wil, laat
hem scheiden; in zulke gevallen is de broeder en de zuster niet
gebonden. God heeft u toch tot vrede geroepen; **16** want hoe
weet ge, vrouw, of ge den man zult redden; en gij, man, hoe
weet ge, of ge de vrouw redden zult? **17** Iedereen heeft dus zó

te leven, als de Heer hem heeft toegedeeld, zoals God hem
heeft geroepen. Zo verorden ik in alle kerken. **18** Is iemand
geroepen, nadat hij de besnijdenis had ontvangen, hij moet
ze niet wegwerken; is iemand als onbesnedene geroepen, hij
moet zich niet laten besnijden. **19** De besnijdenis is niets, de
onbesnedenheid evenmin, maar alleen de onderhouding van
Gods geboden. **20** Laat iedereen in de staat blijven, waarin hij
geroepen is. **21** Zijt ge geroepen als slaaf, maak u daarover
niet bekommerd; maar zo óók gij vrij kunt worden, maak dan
liever van de gelegenheid gebruik. **22** Immers een slaaf, die
geroepen is in den Heer, is een vrijgelatene van den Heer; zoals
een vrije, die geroepen is, de slaaf is van Christus. **23** Duur
zijt gij gekocht; weest geen mensen-slaven. **24** Broeders, laat
iedereen voor God in de staat blijven, waarin hij geroepen werd.
25 Wat de maagden betreft, heb ik geen gebod des Heren; maar
ik geef mijn gevoelen als iemand, die door Gods ontferming
betrouwbaar is. **26** Welnu, ik ben er van overtuigd, dat om de
aanstaande Nood dit het best is: dat namelijk iemand liefst
zó blijft, als hij is. **27** Zijt ge aan een vrouw verbonden, zoek
dan geen scheiding. **28** Zijt ge niet aan een vrouw verbonden,
zoek dan geen vrouw; doch ook al huwt ge, ge zondigt niet; en
als een maagd trouwt, zondigt ze niet. Maar zulke personen
zullen bekommernissen hebben naar het vlees, en die wilde ik u
besparen. **29** Dit toch heb ik te zeggen, broeders. De tijd is
kort. Daaruit volgt, dat zelfs zij, die vrouwen hebben, moeten
zijn, als hadden zij ze niet; **30** en zij die wenen, alsof ze niet
weenden; en zij die blijde zijn, als verblijdden ze zich niet; en zij
die kopen, als behielden ze het niet; **31** en zij die van de wereld
genieten, als hadden ze er niets mee op. Want de gedaante

dezer wereld gaat voorbij; **32** en daarom wil ik, dat gij zonder
zorgen zijt. —De òngehuwde is bezorgd over de dingen des
Heren, hoe hij behagen zal aan den Heer; **33** maar de gehuwde
is bezorgd over de dingen der wereld, hoe hij behagen zal aan
de vrouw; **34** en hij is verdeeld. Eveneens is ook de ongehuwde
vrouw en de maagd bezorgd over de dingen des Heren, om
heilig te zijn naar lichaam en ziel, terwijl de gehuwde bezorgd is
over de dingen der wereld, hoe ze den man zal behagen. **35** Ik
zeg dit tot uw eigen bestwil, niet om u een strik om te doen,
maar opdat gij onwankelbaar zoudt zijn in de eerbaarheid en
in de toewijding aan den Heer. **36** Zo iemand schande denkt
te brengen op zijn jonge dochter, als ze eens over de jaren
komt, en de zaken dus toch haar verloop moeten hebben: hij
doe, wat hij wil; hij zondigt niet. Laat ze trouwen. **37** Maar hij,
die onwankelbaar in zijn gevoelen volhardt, die vrij van dwang
zijn eigen wil kan volgen, en die bij zichzelf besloten heeft, zijn
jonge dochter ongerept te bewaren, hij doet wèl. **38** Dus, die zijn
dochter uithuwt, doet goed, en die ze niet uithuwt, doet beter. **39**
Een vrouw is gebonden, zolang haar man leeft. Maar wanneer
de man is ontslapen, dan is ze vrij te trouwen met wien ze wil,
mits in den Heer. **40** Toch is ze gelukkiger, zo ze blijft, zoals ze
is; volgens mijn gevoelen althans. En ik meen toch wel, Gods
Geest te hebben.

8 Wat nu het offervlees betreft, weten we: "Allen hebben we
kennis." Maar de kennis blaast op, de liefde bouwt op. **2** Zo
iemand zich inbeeldt, iets te kennen, dan is zijn kennis nog
niet, zoals ze wezen moet; **3** doch zo iemand liefde heeft tot
God, dan is hij door Hem gekend. **4** Wat dus het eten van het
offervlees aangaat, weten we, dat er eigenlijk geen afgod in de

wereld bestaat, en dat er geen God is, behalve Eén. **5** Want al
zijn er ook zogenaamde goden in de hemel of op aarde, en zó
zijn er inderdaad veel goden en veel heren, **6** voor ons is er
slechts één God, de Vader, uit wien alles voortkomt, en tot wien
we geordend zijn, en één Heer Jesus Christus, door wien alle
dingen, door wien ook wijzelf zijn. **7** Maar niet allen hebben
die kennis. Sommigen toch, ook nu nog in de overtuiging, dat
er werkelijk afgoden bestaan, eten het juist als offervlees, en
hun geweten, zwak als het is, wordt er door bezoedeld. **8**
Zeker, het eten zal ons niet voor God brengen: eten we niet, we
zijn er niet minder om: eten we wel, we worden er niet beter
van. **9** Toch moet gij toezien, dat uw recht de zwakken niet
tot aanstoot wordt. **10** Want wanneer zo iemand u, den man
van kennis, in een afgodstempel ziet aanliggen, zal dan het
geweten van dien zwakken mens niet worden gestijfd in het eten
der afgodenoffers? **11** Ja, dan gaat door uw kennis de zwakke
verloren, de broeder, voor wien Christus gestorven is. **12** Maar
door zó tegen de broeders te zondigen en hun zwak geweten te
kwetsen, zondigt gij tegen Christus. **13** Daarom, zo het eten
ergernis geeft aan mijn broeder, dan zal ik in eeuwigheid geen
vlees meer eten, om mijn broeder niet te ergeren. **(aiōn g165)**

9 Ben ik niet vrij? Ben ik geen Apostel? Heb ik onzen Heer
Jesus niet gezien? Zijt gij niet mijn werk in den Heer? **2** Zo ik
in de opvatting van anderen geen Apostel ben, voor u ben ik
het toch zeker wèl; gij zijt zelfs het zegel van mijn apostolaat
in den Heer. **3** Ziedaar mijn antwoord aan hen, die iets op mij
hebben aan te merken. **4** Hebben wij dan geen recht, te eten en
te drinken? **5** Hebben wij geen recht, een zuster, een vrouw
mee te nemen, zoals de overige apostelen, de broeders des

Heren en Kefas? **6** Of hebben alleen ik en Bárnabas geen recht,
ons van handenarbeid ontslagen te achten? **7** Wie dient er als
soldaat op eigen kosten; wie plant een wijngaard en eet niet van
zijn vruchten; of wie weidt een kudde, en voedt zich niet met
de melk der kudde? **8** Spreek ik misschien zó naar menselijke
opvatting, of zegt ook de Wet niet hetzelfde? **9** Inderdaad, in
de Wet van Moses staat geschreven: "Een dorsenden os zult
ge niet muilkorven." Is het dan God om de ossen te doen; **10**
of zegt Hij dit eigenlijk om onzentwil? Ja, om ons werd het
geschreven; want de ploeger moet ploegen op hoop, en de
dorser moet hopen, zijn deel te ontvangen. **11** Zo we u het
geestelijke hebben gezaaid, is het dan zo buitengewoon, als
we van u het vleselijke zouden maaien? **12** Wanneer anderen
op u rechten kunnen doen gelden, wij niet veel meer? Toch
hebben we van dat recht geen gebruik gemaakt, maar van alles
afstand gedaan, om het Evangelie van Christus niets in de
weg te leggen. **13** Weet gij niet, dat zij die dienst doen in het
heiligdom, ook van het heiligdom eten; en dat zij die het altaar
bedienen, ook met het altaar opdelen? **14** Zo heeft eveneens de
Heer verordend, dat zij, die het Evangelie verkondigen, ook van
het Evangelie zouden leven. **15** Welnu, ik voor mij heb van dit
alles geen gebruik gemaakt. Ook schrijf ik het niet, om het op
mij toe te passen; want liever wil ik sterven, dan me mijn roem
laten ontnemen. **16** Immers niet het verkondigen zelf van het
Evangelie strekt me tot roem. Want dit is mijn plicht. Ja, wee mij,
zo ik het Evangelie niet zou verkondigen. **17** Welnu, wanneer ik
iets doe uit vrije beweging, dan heb ik verdienste; maar doe ik
het op bevel, dan vervul ik slechts de taak van beheerder. **18**
Waarin ligt dus mijn verdienste? Hierin, dat ik bij mijn prediking

het Evangelie om niet verkondig, zonder gebruik te maken van
mijn recht, dat aan het preken verbonden is. **19** Ja, ofschoon
ik vrij sta tegenover allen, heb ik me toch tot slaaf van allen
gemaakt, om er zoveel mogelijk te winnen. **20** Voor de Joden
ben ik als een jood geworden, om Joden te winnen; voor hen,
die onder de Wet zijn, als een, die onder de Wet staat, —ook al
sta ik niet onder de Wet, —om hen te winnen, die onder de Wet
staan. **21** Voor hen, die zonder Wet zijn, als een zonder Wet,
—hoewel niet zonder wet van God, maar onder Christus' wet,
om hen te winnen, die zonder Wet zijn. **22** Voor de zwakken ben
ik zwak geworden, om de zwakken te winnen. Voor allen ben ik
van alles geworden, om met alle middelen enigen te redden.
23 Welnu, dit alles doe ik om het Evangelie, om daaraan deel
te mogen hebben. **24** Weet gij niet, dat de wedlopers in het
renperk wèl allen lopen, maar dat slechts één de prijs behaalt.
Loopt dan zó, dat ook gij hem moogt winnen. **25** En hij, die in
het worstelperk optreedt, legt zich een volkomen onthouding op.
Zij doen het, om een vergankelijke kroon te ontvangen, wij om
een onvergankelijke. **26** En daarom loop ik niet als een, die in
den blinde voortholt, en worstel ik niet als een, die in de lucht
slaat. **27** Maar het is mijn eigen lichaam, dat ik beuk en dat ik er
onder houd, om na heraut geweest te zijn voor anderen, zelf niet
afgewezen te worden.

10 Ik wil niet, broeders, dat gij er geen acht op zoudt slaan,
hoe onze vaders allen onder de wolk waren, allen door de
zee heentrokken, **2** en allen door wolk en zee in Moses
werden gedoopt; **3** hoe ze allen dezelfde geestelijke spijs
hebben gegeten; **4** hoe ze allen dezelfde geestelijke drank
hebben gedronken; want ze dronken uit een geestelijke rots,

die hen vergezelde, en die rots was Christus. **5** Toch heeft
God in de meesten van hen geen welbehagen gehad, want
ze werden neergeveld in de woestijn; **6** en dit is geschied als
voorafbeelding voor ons, opdat wij geen begeerte naar het
kwade zouden hebben, zoals zij dat hebben gehad. **7** Weest
ook geen afgodendienaars, zoals sommigen van hen; gelijk
geschreven staat: "Het volk zat neer, om te eten en te drinken,
en men ging zich vermaken." **8** Laten we ook geen ontucht
bedrijven, zoals sommigen van hen ontucht bedreven; en op één
dag vielen er drie en twintig duizend. **9** Tarten we ook den Heer
niet, zoals sommigen van hen hebben gedaan; en ze kwamen
om door de slangen. **10** Mort ook niet, zoals sommigen van hen
hebben gemord; en ze werden uitgeroeid door den verderfengel.
11 Dit alles nu overkwam hun als een voorafbeelding voor ons, en
het werd opgeschreven tot waarschuwing voor ons, die het einde
der tijden beleven. **(aiōn g165)** **12** Dus, wie meent te staan, zie
toe, dat hij niet valt! **13** Gij hebt geen bovenmenselijke bekoring
te doorstaan gehad. God is getrouw; Hij zal niet toelaten, dat
gij boven uw krachten bekoord wordt, maar met de bekoring
zal Hij ook het middel geven, om ze te kunnen doorstaan. **14**
En daarom, mijn geliefden, vlucht de afgoderij! **15** Ik spreek
tot verstandigen; beoordeelt dus zelf, wat ik zeggen ga. **16** Is
de kelk der zegening, die wij zegenen, geen deelgenootschap
aan het Bloed van Christus; is het brood, dat wij breken, geen
deelgenootschap aan het Lichaam van Christus? **17** Omdat het
één Brood is, daarom zijn wij, hoe talrijk ook, één lichaam; want
allen hebben wij deel aan het éne Brood. **18** Beschouwt het
Israël naar het vlees; zijn zij, die de offerspijzen eten, niet in
gemeenschap met het altaar? **19** Wat wil ik hiermee zeggen?

Dat het offervlees iets is, of dat een afgod iets is? **20** Neen, maar
wat ze offeren, offeren ze aan duivels en niet aan God. En ik wil
niet, dat gij in gemeenschap staat met de duivels. **21** Gij kunt
de kelk des Heren niet drinken en de kelk der duivels. Gij kunt
geen deel hebben aan de Tafel des Heren en aan de tafel der
duivels. **22** Of zouden we den Heer soms willen uitdagen? Zijn
wij soms sterker dan Hij? **23** Alles is geoorloofd! Maar niet alles
is heilzaam! Alles is geoorloofd! Maar niet alles is stichtend. **24**
Niemand zoeke zijn eigen belang, maar dat van den naaste. **25**
Al wat in de vleeshal verkocht wordt, moogt gij eten, zonder
verder onderzoek te doen tot geruststelling van uw geweten. **26**
Want: "Aan den Heer behoort de aarde met wat ze bevat." **27** Zo
een ongelovige u uitnodigt, en gij wilt er heen gaan, eet dan
gerust al wat u wordt voorgezet, zonder verder onderzoek te
doen tot geruststelling van het geweten. **28** Maar zo iemand u
zegt: "dit is offervlees," eet er dan niet van, zowel om hem, die
er u opmerkzaam op maakte, als om gewetenswil. **29** Ik bedoel
niet uw eigen geweten, maar dat van den ander. Waarom toch
zou mijn vrijheid op zich zelf genomen afgemeten worden naar
het geweten van een ander? **30** Wanneer ik na dankzegging van
iets geniet, waarom zou ik gesmaald worden om iets, waarvoor
ik dankzegging uitspreek? **31** Derhalve, of gij eet, of drinkt, of
wat gij ook doet, doet alles ter ere Gods! **32** Geeft geen aanstoot
aan Joden of heidenen, noch aan de Kerk van God; **33** zoals ook
ikzelf allen in ieder opzicht terwille ben, en niet mijn eigen belang
zoek, maar dat van de grote menigte, opdat ze behouden wordt.

11 Weest mijn navolgers, zoals ik het ben van Christus! **2** Ik
prijs u, omdat gij bij allerlei zaken aan mij denkt, en vasthoudt
aan de voorschriften, die ik u gegeven heb. **3** Welnu, ik wil,

dat gij wèl bedenkt: het hoofd van iederen man is Christus;
het hoofd van de vrouw is de man; het hoofd van Christus is
God. **4** Iedere man, die bidt of profeteert met bedekt hoofd,
doet zijn hoofd schande aan. **5** Iedere vrouw daarentegen, die
blootshoofds bidt of profeteert, doet haar hoofd schande aan;
want dat is juist hetzelfde, als deed ze het met geschoren hoofd.
6 Ja, zo een vrouw zich niet bedekken wil, dan moet ze zich ook
maar de haren doen knippen; en zo het voor een vrouw een
schande is, zich kaal te laten knippen of scheren, dan moet
ze zich ook maar bedekken. **7** De man moet zijn hoofd niet
bedekken, daar hij het evenbeeld is en de glorie van God; maar
de vrouw is de glorie van den man. **8** Want de man is niet uit
de vrouw, maar de vrouw is uit den man; **9** en de man is niet
geschapen om de vrouw, maar de vrouw om den man. **10** En
daarom moet de vrouw een macht over haar hoofd behouden ter
wille der engelen. **11** Toch blijft het waar: naar ‘s Heren plan is
een vrouw er niet zonder man, maar ook is een man er niet
zonder vrouw. **12** Want zoals de vrouw uit den man is ontstaan,
zo ontstaat ook weer de man door de vrouw; en dit alles naar
Gods beschikking. **13** Oordeelt nu zelf: Is het betamelijk, dat
een vrouw bidt met onbedekt hoofd? **14** Leert toch de natuur
zelf u niet, dat het voor den man een schande is, lang haar te
dragen; **15** terwijl het voor de vrouw een eer is, wanneer ze
lang haar draagt; want de haardos is haar gegeven bij wijze
van sluier. **16** En zo iemand nog andere bewijzen verlangt: wij
hebben zulke gebruiken niet, en de gemeenten Gods evenmin.
17 Bij de nu volgende vermaning kan ik u niet prijzen. Want gij
komt niet samen tot uw heil, maar tot uw onheil. **18** Vooreerst
toch hoor ik, dat er bij uw bijeenkomsten in de kerk verdeeldheid

onder u heerst; en gedeeltelijk geloof ik dit ook. **19** Want het is
nodig, dat er scheuringen onder u zijn, wil het blijken, wie onder
u standvastig is. **20** Wanneer gij bijeen komt, dan is dat geen
nuttigen van de Maaltijd des Heren. **21** Want iedereen begint
zijn eigen maal vooruit te eten; en zó is de een hongerig, de
ander over-verzadigd. **22** Hebt gij dan geen huizen, om te eten
en te drinken? Of durft gij de kerk van God verachten, en hen
die niets bezitten, vernederen? Wat zal ik u zeggen? Zal ik u
prijzen? Op dit punt prijs ik u zeker niet. **23** Want ik zelf heb van
den Heer ontvangen, wat ik u ook heb overgeleverd; dat de
Heer Jesus in de nacht, dat Hij verraden werd, brood nam, **24**
een dankzegging sprak, het brak en zeide: "Dit is mijn Lichaam,
dat voor u wordt overgeleverd. Doet dit tot mijn gedachtenis."
25 Zo ook na de maaltijd de kelk, zeggende: "Deze kelk is het
nieuwe Verbond in mijn Bloed. Doet dit, zo dikwijls gij drinkt,
tot mijn gedachtenis." **26** Welnu, zo dikwijls gij dit brood eet
en de kelk drinkt, verkondigt gij de dood des Heren, totdat Hij
komt. **27** Wie dus op onwaardige wijze het brood eet of de kelk
des Heren drinkt, bezondigt zich aan het Lichaam en Bloed
des Heren. **28** Laat dus een ieder zichzelf onderzoeken, en
dan eerst eten van het brood en drinken van de kelk. **29** Want
wie eet en drinkt, eet en drinkt zich een oordeel, zo hij het
Lichaam niet naar waarde beoordeelt. **30** Daarom zijn er onder u
zoveel zwakken en zieken, en zijn er zovelen ontslapen. **31** Zo
we onszelf naar waarheid hadden beoordeeld, zouden we niet
geoordeeld worden. **32** Welnu, als we door den Heer worden
gèoordeeld, dan is dat voor ons een les, om niet met de wereld
vèroordeeld te worden. **33** En daarom, mijn broeders, wanneer
gij bijeenkomt om te eten, blijft dan op elkander wachten. **34** Zo

iemand honger heeft, dan moet hij thuis maar eten. Anders komt
gij tot uw oordeel bijeen. De andere zaken zal ik wel regelen,
wanneer ik kom.

12 Wat de Geestesgaven betreft, broeders, wil ik u niet in
het onzekere laten; **2** gij weet het, toen gij heidenen waart,
was het blindelings, dat gij naar de stomme afgoden werdt
heengedreven. **3** Daarom maak ik u bekend, dat niemand,
die spreekt door Gods Geest, zegt: "Vervloekt zij Jesus;" en
dat niemand zeggen kan: "Heer Jesus," dan door den heiligen
Geest. **4** Welnu, er is verscheidenheid van genadegaven, maar
er is slechts één Geest; **5** en verscheidenheid van bedieningen,
maar slechts één Heer; **6** en verscheidenheid van werkingen,
maar slechts één God, die alles in allen werkt. **7** En aan een
ieder wordt de Geestesuiting geschonken, om er nut mee te
stichten. **8** Den één wordt het woord der wijsheid gegeven door
den Geest, den ander het woord der kennis door denzelfden
Geest, **9** een ander het geloof door denzelfden Geest, een
ander de gaven der genezing door den énen Geest. **10** Aan
anderen weer het werken van wonderen, of de profetie, of de
onderscheiding der geesten, of de veelheid van talen, of de
vertolking der talen; **11** maar dit alles werkt één en dezelfde
Geest, die ieder toedeelt, zoals het Hem goeddunkt. **12** Want
zoals het lichaam één is, ofschoon het veel leden heeft, en van
de andere kant al de leden van het lichaam, hoe talrijk ook,
één lichaam vormen, zo ook Christus. **13** Allen toch, Joden of
heidenen, slaven of vrijen, allen zijn we in één Geest tot één
lichaam gedoopt, en allen zijn we met één Geest gedrenkt. **14**
Want ook het lichaam bestaat niet uit één lid, maar uit meerdere
leden. **15** Al zei de voet: omdat ik geen hand ben, behoor ik niet

tot het lichaam; toch behoort hij tot het lichaam. **16** En al zei
het oor: omdat ik geen oog ben, behoor ik niet tot het lichaam;
toch behoort het tot het lichaam. **17** Zo het lichaam één en al
oog was, waar bleef het gehoor; was het één en al gehoor,
waar bleef dan de reuk? **18** Maar in werkelijkheid heeft God de
leden, elk in het bijzonder, een plaats in het lichaam gegeven,
zoals het Hem heeft behaagd. **19** En van de andere kant, zo
alle nu eens één lid vormden, waar bleef dan het lichaam?
20 Maar in werkelijkheid zijn er veel leden, doch slechts één
lichaam. **21** Het oog kan niet tot de hand zeggen: Ik heb u
niet nodig; het hoofd niet tot de voeten: Ik heb u niet nodig.
22 Integendeel, juist de schijnbaar zwakkere leden van het
lichaam zijn het meest noodzakelijk; **23** wat ons in het lichaam
minder edel toeschijnt, bekleden we met meer luister; en juist
onze oneerbare ledematen ontvangen groter kiesheid; **24** onze
eerbare leden hebben dat niet nodig. Ja, God heeft het lichaam
zó samengesteld, dat Hij groter eer gaf aan wat misdeeld is, **25**
opdat er in het lichaam geen tweedracht zou heersen, maar de
leden gelijke zorg voor elkaar zouden dragen. **26** En wanneer
één lid lijdt, lijden alle leden mee; komt één lid in aanzien, alle
leden delen in zijn vreugde. **27** Welnu, gij zijt het lichaam van
Christus, en ieder in het bijzonder zijn leden. **28** En in de Kerk
heeft God den één aangesteld tot apostel, een ander tot profeet,
een derde tot leraar; dan komen de wonderen, dan de gaven der
genezing, hulpbetoon, bestuur, de veelheid van talen. **29** Zijn
allen soms apostelen? Allen profeten? Allen leraars? **30** Hebben
allen de wondermacht, allen de gaven der genezing? Spreken
allen in talen, vertolken allen? **31** Gij hunkert naar de hoogste
gaven? Ik wijs u een weg, die nog veel hoger ligt.

13 Al spreek ik de talen van mensen en engelen, Maar ik heb
de liefde niet: Ik ben een rinkelend bekken, Of een rammelend
cymbaal. **2** Al heb ik de gave der profetie, Al bezit ik alle
geheimen en kennis, Al heb ik het volle geloof, dat bergen
verzet: Zonder liefde ben ik niets. **3** Al schenk ik weg al wat
ik heb, Al geef ik mijn lichaam, om mij te laten verbranden:
Zo ik de liefde niet heb, Het dient mij tot niets. **4** De liefde is
geduldig, De liefde is goedertieren, De liefde is niet afgunstig,
Niet pronkzuchtig, niet verwaand. **5** Zij handelt niet onedel, En
zoekt zichzelve niet, Zij laat zich niet verbitteren, En rekent het
kwade niet aan. **6** Over onrecht is zij niet blijde, Maar over de
waarheid verheugd. **7** Alles bedekt zij, alles gelooft zij, Alles
hoopt zij, alles duldt zij. **8** De liefde: zij vergaat nimmer! Maar
profetieën: zij houden op, En talen: zij zullen verstommen, En
kennis: zij zal vergaan. **9** Want ons kennen is ten halve, Ons
profeteren slechts ten dele; **10** Maar komt eens het volmaakte,
Het onvolmaakte verdwijnt. **11** Toen ik een kind was, sprak ik als
kind, Voelde ik als kind, dacht ik als kind; **12** Nu ik een man ben,
Leg ik het kinderlijke af. Thans zien wij in een wazige spiegel;
Straks aangezicht tot aangezicht. Thans ken ik slechts ten halve;
Straks ten volle, zoals ik zelf ben gekend. **13** Zo blijven bestaan
Geloof, hoop en liefde, Drie in getal; Maar de grootste daarvan
is de liefde.

14 Jaagt de liefde na, en streeft dan naar de Geestesgaven,
doch naar het profeteren het meest. **2** Wie talen spreekt, spreekt
niet voor mensen, maar voor God; want niemand verstaat hem,
maar in geestverrukking spreekt hij geheimzinnige woorden
uit. **3** Maar wie profeteert, spreekt voor mensen tot stichting,
vermaning en troost. **4** Wie talen spreekt, sticht zichzelf; maar

wie profeteert, sticht de gemeente. **5** Ik wens u allen toe, dat gij
in talen moogt spreken, maar meer nog, dat gij moogt profeteren;
want hij die profeteert, overtreft hem die in talen spreekt, behalve
als hij het ook vertolkt, zodat de gemeente er stichting uit trekt.
6 Welnu broeders, als ik tot u kwam en in talen sprak, wat nut
zou ik u stichten, zo ik niet tevens u toesprak met openbaring of
kennis, met profetie of met lering? **7** Het gaat er mee als met
de levenloze muziekinstrumenten, fluit of citer; zo ze verwarde
geluiden voortbrengen, hoe komt men dan te weten, wat er
gefloten of getokkeld wordt? **8** En zo een bazuin een bazuin
onzekere klank uitstoot, wie maakt zich dan ten strijde gereed? **9**
Zo gaat het ook u met uw taal; zo gij geen verstaanbare woorden
doet horen, hoe zal men dan begrijpen wat er gesproken wordt?
Gij spreekt dan tegen de wind! **10** Er zijn in de wereld wie weet
hoeveel talen, en geen enkele is er onverstaanbaar. **11** Maar
wanneer ik de zin der taal niet versta, dan ben ik een barbaar
voor iemand, die met me spreekt, en hij voor mij. **12** Zo moet
ook gij, nu gij toch zo naar geestverrukking hunkert, er ijverig
naar streven, om daarmee de stichting der gemeente zoveel
mogelijk te bevorderen. **13** Dus, hij die in talen spreekt, moet
bidden, dat hij ook vertolken kan. **14** Want wanneer ik in talen
bid, dan bidt wel mijn geest, maar mijn verstand dient voor
niets. **15** Hoe moet het dan? Ik wil bidden met mijn geest, maar
ook bidden met mijn verstand; ik wil lofzingen met mijn geest,
maar ook lofzingen met mijn verstand. **16** Want wanneer ge
een dankzegging uitspreekt in geestverrukking, hoe zal dan
iemand, die tot de oningewijden behoort, het "Amen" kunnen
zeggen op uw dankzegging, daar hij niet weet, wat ge zegt.
17 Zeker, gij van uw kant spreekt een schoon dankgebed uit,

maar de ander wordt er niet door gesticht. **18** Ik dank God, dat
ik meer dan gij allen in talen spreek; **19** maar toch wil ik in
de gemeente liever vijf woorden spreken met mijn verstand,
om ook anderen te onderrichten, dan tienduizend in een taal.
20 Broeders, weest geen kinderen in uw oordeel, maar weest
onmondig in het kwaad en rijp in uw oordeel. **21** In de Wet staat
geschreven:"Door mensen met vreemde taal, En door lippen
van vreemden Zal Ik spreken tot dit volk; Ook dan zullen ze
niet naar Mij horen. Spreekt de Heer." **22** De talen zijn dus
een teken niet voor de gelovigen, maar voor de ongelovigen;
de profetie daarentegen is niet voor de ongelovigen, maar
voor hen, die geloven. **23** Veronderstelt nu eens, dat heel de
gemeente op één plaats bijeen is en allen in talen spreken, en
dat er een oningewijde of een ongelovige binnenkomt; zullen
ze dan niet zeggen, dat gij waanzinnig zijt? **24** Maar zo allen
profeteren, en er komt een ongelovige of oningewijde binnen,
dan wordt hij door allen overtuigd, door allen geoordeeld, **25** en
zijn hartsgeheimen worden blootgelegd; dan zal hij neervallen op
zijn aangezicht, God aanbidden, en het openlijk verkondigen, dat
waarlijk God in uw midden is. **26** Hoe moet het dan, broeders?
Bij uw samenkomsten mag elk iets hebben; de één een psalm,
de ander een onderrichting, openbaring, taal of vertolking. Maar
alles moet tot stichting geschieden. **27** Wanneer men in talen
spreekt, dan geschiede het door twee, hoogstens drie, en op de
beurt; en één moet het vertolken. **28** Zo er geen tolk aanwezig
is, dan moet men zwijgen in de gemeente, en slechts spreken
voor zichzelf en voor God. **29** Van de profeten mogen er twee of
drie het woord voeren, en de anderen moeten het beoordelen.
30 En wanneer een ander, die er bij zit, een openbaring ontvangt,

dan moet de eerste zwijgen. **31** Zeker, als het úw beurt is, moogt
gij allen profeteren, opdat allen er uit leren, en allen worden
vertroost. **32** Profeten-geesten toch zijn aan de profeten zelf
onderworpen; **33** want God is geen God van wanorde, maar van
vrede. Zoals het in alle gemeenten der heiligen gebeurt, **34**
moeten de vrouwen in de bijeenkomsten zwijgen. Want het is
haar taak niet, te spreken; maar ze moeten onderdanig zijn,
zoals de Wet het ook zegt. **35** En wanneer ze inlichtingen
verlangen, dan moeten ze thuis haar eigen man er naar vragen.
Want het is voor een vrouw onbetamelijk, in de kerk het woord
te voeren. **36** Is het woord Gods soms van u uitgegaan, of is
het alleen tot u doorgedrongen? **37** Zo iemand zich voor een
profeet of begenadigde houdt, hij erkenne, dat het een gebod
des Heren is, wat ik u schrijf. **38** En zo hij het miskent, dan
worde hij zelf miskend. **39** Zo dan, mijn broeders, beijvert u om
te profeteren, en belemmert het spreken in talen niet. **40** Maar
laat alles betamelijk en ordelijk gebeuren.

15 Broeders, ik herinner u aan het Evangelie, dat ik u heb
gepreekt, dat gij ook hebt aangenomen, waarop gij gegrondvest
zijt, **2** en waardoor gij zult worden gered, zo gij vasthoudt aan
de zin, waarin ik het u heb verkondigd; in de veronderstelling
althans, dat gij niet helemaal onnadenkend zijt gaan geloven. **3**
Want vóór alles heb ik u overgeleverd, wat ik zelf had ontvangen:
Christus is voor onze zonden gestorven volgens de Schriften;
4 Hij is begraven, de derde dag is Hij verrezen volgens de
Schriften; **5** en Hij is verschenen aan Kefas, daarna aan de
twaalf. **6** Vervolgens is Hij verschenen aan meer dan vijfhonderd
broeders tegelijk, waarvan de meesten thans nog leven, en
slechts enkelen zijn ontslapen. **7** Daarna is Hij verschenen

aan Jakobus, toen aan alle Apostelen. **8** Het laatst van allen
verscheen Hij aan mij als aan de misdracht. **9** Ja waarlijk, ik ben
de allerminste der Apostelen, niet waardig Apostel genoemd
te worden, daar ik Gods Kerk heb vervolgd; **10** maar door
Gods genade ben ik, wat ik ben, en de genade, die Hij me
schonk, is niet ijdel geweest, maar meer dan alle anderen heb ik
gezwoegd; niet ik, maar Gods genade met mij. **11** Of ik het nu
ben, of de anderen: zó preken wij, en zó hebt gij het geloofd! **12**
Welnu, indien van Christus gepreekt wordt, dat Hij van de doden
is verrezen, hoe kunnen dan sommigen onder u zeggen: De
opstanding der doden is onmogelijk? **13** Indien de opstanding
der doden onmogelijk is, dan is ook Christus niet verrezen. **14**
Maar zo Christus niet is verrezen, dan is onze prediking ijdel,
ijdel ook uw geloof. **15** Dan blijken we bovendien valse getuigen
van God te zijn; want we hebben van God getuigd, dat Hij
Christus heeft opgewekt; terwijl Hij Hem niet opgewekt heeft, zo
er inderdaad geen doden verrijzen. **16** Want zo er geen doden
verrijzen, dan is ook Christus niet verrezen. **17** Maar zo Christus
niet is verrezen, dan is uw geloof zonder nut, en zijt gij nog in uw
zonden; **18** dan zijn ook zij verloren, die in Christus ontsliepen.
19 Zo we alleen voor dit leven onze hoop stellen op Christus, dan
zijn we de meest beklagenswaardige van alle mensen. **20** Maar
neen, Christus is van de doden verrezen, als Eersteling onder
hen, die ontslapen zijn. **21** Want omdat door een mens de dood
is gekomen, daarom ook is door een Mens de opstanding der
doden. **22** Zoals allen immers sterven door hun gemeenschap
met Adam, zo zullen ook allen door hun gemeenschap met
Christus herleven. **23** Maar iedereen naar eigen rang. Christus
als Eersteling; dan zij, die Christus toebehoren bij zijn komst. **24**

Daarna komt het einde, als Hij het koningschap aan God en den
Vader overdraagt, na alle heerschappij en alle macht en kracht te
hebben vernietigd. **25** Want Hij moet Koning zijn, totdat "Hij alle
vijanden onder zijn voeten heeft gelegd". **26** En de dood is de
laatste vijand, die vernietigd wordt; **27** want àlles heeft Hij onder
zijn voeten gelegd. Wanneer Hij nu zegt, dat àlles onderworpen
is, dan is heel duidelijk Hijzelf uitgezonderd, die alles aan Hem
onderwierp. **28** Zodra dus alles aan Hem onderworpen is, zal
ook de Zoon Zichzelf onderwerpen aan Dengene, die alles aan
Hem onderwierp, opdat God zij: Alles in allen. **29** Wat toch
zullen zij aanvangen, die zich voor de doden laten dopen, zo
er helemaal geen doden verrijzen? Waarom dan laten ze zich
voor hen dopen? **30** En waartoe dient het dan, dat wijzelf ieder
uur in gevaar verkeren? **31** Elke dag zie ik de dood van nabij;
broeders, zowaar ik op u roem, in Christus Jesus onzen Heer.
32 Als ik te Éfese met wilde dieren had gevochten, zoals de
mensen het wilden, wat zou het me hebben gebaat? Wanneer
de doden niet verrijzen, laat ons dan maar eten en drinken,
want morgen gaan we dood. **33** Laat u niet verleiden: Slechte
omgang bederft goede zeden. **34** Gebruikt uw nuchter verstand,
zoals het behoort, en zondigt niet. Want er zijn er, die van God
geen begrip hebben. Ik zeg het tot uw beschaming. **35** Maar, zal
iemand zeggen: Op welke wijze verrijzen de doden; met wat voor
lichaam komen ze terug? **36** Gij dwaas! Wat ge zelf zaait, wordt
niet levend, zo het niet gestorven is; **37** bovendien wat ge zaait,
is niet de uitwendige gestalte, die te voorschijn treedt, doch een
naakte korrel, bijvoorbeeld van graan of iets anders; **38** maar
God geeft er een gestalte aan, zoals het Hem behaagt, en wel
aan ieder zaad zijn eigen gestalte. **39** Alle vlees is niet hetzelfde;

maar anders is dat van mensen, anders dat van het vee, van
vogels en vissen. **40** Er zijn hemellichamen en aardse lichamen,
maar de glans der hemelse is anders dan die der aardse. **41**
Anders is de glans van de zon, anders de glans van de maan,
anders de glans van de sterren; zelfs de ene ster verschilt van
de andere in glans. **42** Zo is het ook met de opstanding der
doden: Het wordt gezaaid in bederf, Het verrijst onbederflijk.
43 Het wordt gezaaid in oneer, Het verrijst in heerlijkheid. Het
wordt gezaaid in zwakheid, Het verrijst in kracht. **44** Een ziele-
lichaam wordt gezaaid, Een geestelijk lichaam verrijst! Bestaat
er een ziele-lichaam, er bestaat ook een geestelijk lichaam. **45**
Aldus staat er ook geschreven: "De eerste mens Adam werd een
levende ziel;" de laatste Adam een levendmakende Geest. **46**
Niet het geestelijke gaat vooraf, maar wel het bezielde; daarna
komt het geestelijke. **47** De eerste mens was uit de aarde,
aards; de tweede Mens is uit de hemel. **48** Welnu, zoals de
aardse was, zo zijn ook de aardse; zoals de Hemelse was, zo
zullen ook de hemelse zijn; **49** en zoals we de gestalte van
den aardsen hebben gedragen, zo moeten we ook de gestalte
van den Hemelsen dragen. **50** Ik bedoel dit, broeders: vlees
en bloed kunnen geen deel hebben aan het koninkrijk Gods,
en het bederf heeft geen deel aan het onbederflijke. **51** Zie ik
deel u een geheimenis mee: Niet allen zullen wij ontslapen,
maar wel allen van gedaante veranderen; **52** plotseling, in een
oogwenk, bij de laatste stoot der bazuin. Want zodra de bazuin
zal schallen, zullen de doden verrijzen, onbederflijk, maar wij
van gedaante veranderen. **53** Want dit bederflijke moet met het
onbederflijke worden bekleed; dit sterflijke met onsterflijkheid. **54**
En zodra dit bederflijke met het onbederflijke is bekleed, en

dit sterflijke met onsterflijkheid, wordt het woord vervuld, dat
geschreven staat: De dood is verzwolgen in overwinning. **55**
Dood, waar is uw overwinning? Dood, waar is uw prikkel? **(Hadēs**
g86) **56** De prikkel des doods is de zonde; de kracht der zonde
de Wet. **57** Maar God zij dank, die ons de overwinning geeft
door Jesus Christus onzen Heer. **58** En daarom, mijn geliefde
broeders, staat onbewegelijk vast, weest ten allen tijde rijk in ‘s
Heren werk; gij weet, dat uw arbeid niet vergeefs is in den Heer.

16 Wat de collecte betreft ten bate der heiligen, zo moet ook gij
doen, zoals ik het in de kerken van Galátië geregeld heb. **2** Op
de eerste dag van iedere week moet ieder van u naar vermogen
iets terzijde leggen en opsparen, opdat de collecten niet eerst
beginnen, als ik kom. **3** Bij mijn komst zal ik dan hen, die gij
daarvoor geschikt acht, met brieven naar Jerusalem zenden, om
uw liefdegave over te brengen. **4** Is het de moeite waard, dat
ik zelf ga, dan kunnen ze met me mee gaan. **5** Ik zal naar u
toe komen, wanneer ik Macedónië door ben. Want Macedónië
trek ik slechts door; **6** maar bij u zal ik, zo mogelijk, langer
vertoeven, misschien wel de winter doorbrengen, zodat gij me
kunt uitrusten, wanneer ik verder reis. **7** Want ik wil u ditmaal
niet in het voorbijgaan bezoeken, maar ik hoop enige tijd bij u te
blijven, zo de Heer het toelaat. **8** Tot Pinksteren zal ik te Éfese
blijven; **9** want een grote en zware deur staat voor me open,
en de tegenstanders zijn velen. **10** Wanneer Timóteus komt,
zorgt dan, dat hij zonder vrees bij u kan zijn, want hij verricht ‘s
Heren werk, evenals ikzelf. **11** Niemand schiete dus te kort in
eerbied voor hem. Doet hem in vrede uitgeleide, opdat hij naar
mij heen komt; want ik en de broeders wachten op hem. **12** Wat
broeder Apollo betreft, ik heb hem dringend verzocht, naar u

heen te gaan tezamen met de broeders; maar hij heeft volstrekt
geweigerd, om thans te vertrekken. Hij zal gaan, wanneer het
hem gelegen komt. **13** Weest waakzaam, staat vast in het geloof;
blijft mannen, weest kloek. **14** Alles geschiede bij u in liefde. **15**
Broeders, ik heb u nog iets te verzoeken. Gij weet, dat de familie
van Stéfanas de eersteling van Achaja is, en dat ze zich ten
dienste der heiligen hebben gesteld. **16** Toont ook gij ontzag
voor zulke personen, als aan allen, die met hen meewerken en
zwoegen, **17** Ik verheug me over de aanwezigheid van Stéfanas,
Fortunatus en Acháicus; want ze hebben me het gemis van u
vergoed, **18** en mijn geest verkwikt evenals die van u. Waardeert
dus zulke mensen. **19** De gemeenten van Azië groeten u. Aquila
en Priska met heel de gemeente, die in hun huis vergadert, laten
u bijzonder groeten in den Heer. **20** Alle broeders groeten u.
Groet elkander met een heilige kus. **21** De groet is van mijn
eigen hand: Paulus. **22** Zo iemand den Heer niet liefheeft, hij zij
vervloekt. "Marán-Atá". **23** De genade van onzen Heer Jesus zij
met u! **24** Mijn liefde is met u allen in Christus Jesus.

2 Corinthiërs

1 Paulus, door Gods wil apostel van Christus Jesus, en broeder
Timóteus, aan de Kerk Gods in en aan alle heiligen in gans
Achaja: **2** Genade en vrede zij u van God, onzen Vader, en
van den Heer Jesus Christus. **3** Geloofd zij de God en Vader
van onzen Heer Jesus Christus, de Vader der ontferming en
de God van alle vertroosting, **4** die ons troost bij al onze
wederwaardigheden, opdat wij hen, die op een of andere wijze
in druk verkeren, zouden kunnen opbeuren met de troost,
waarmee wijzelf door God worden verkwikt. **5** Want zoals in
volle mate Christus' lijden ons is toegemeten, zo ook door
Christus in volle mate onze vertroosting. **6** Welnu, worden wij
door lijden gekweld, het geschiedt tot uw troost en uw heil;
worden wij vertroost, het geschiedt tot uw vertroosting, daar
deze u geschonken wordt door het verdragen van hetzelfde
lijden, dat ook wij doorstaan. **7** Zó koesteren wij goede hoop met
betrekking tot u, in de overtuiging, dat gij deel zult hebben aan de
vertroosting, zoals gij deel hebt aan het lijden. **8** Want broeders,
we willen u niet onkundig laten van de wederwaardigheden,
die ons in Azië overkwamen; hoe we het namelijk zwaar te
verantwoorden hadden, ver boven onze krachten, zodat we zelfs
wanhoopten aan ons leven. **9** Ja, we hadden over onszelf reeds
het doodvonnis geveld, om niet op onszelf te vertrouwen, maar
op God, die de doden opwekt. **10** Hij heeft ons van die dood
gered. Hij redt ons nog; en we vertrouwen op Hem, dat Hij ons
nog verder zal redden, **11** wanneer ook gij medewerkt door uw
gebed voor ons, opdat ook in onze plaats door velen dank zal
worden gebracht voor de gunst, ons door bemiddeling van velen
geschonken. Eerste deel. Verdediging van Paulus' apostolaat.

vastheid van karakter bij Paulus' apostolaat. **12** Onze roem toch
bestaat in de getuigenis van ons geweten, dat we namelijk in
heiligheid en oprechtheid Gods, niet in vleselijke wijsheid maar
in Gods genade, ons gedrag in de wereld hebben ingericht,
en zeer bijzonder met betrekking tot u. **13** We schrijven u toch
niets anders, dan wat gij leest en verstaat. Ik hoop dus, dat gij
het ééns geheel en al zult verstaan, **14** zoals gij ons reeds ten
dele hebt begrepen: dat wij namelijk úw glorie zijn op de Dag
van onzen Heer Jesus, gelijk gij de onze. **15** In dit vertrouwen
wilde ik het eerst naar u heenreizen, en opdat gij een dubbele
genade zoudt ontvangen **16** van u naar Macedónië trekken, en
van Macedónie naar u terugkeren, om dan verder door u naar
Judea te worden gezonden. **17** Ben ik nu, door dit te willen,
wispelturig te werk gegaan; of richt ik de plannen, die ik maak,
naar het vlees in, zodat het bij mij nu eens "Ja, ja" is, dan weer
"Neen, neen"? **18** Bij Gods trouw: ons woord aan u is niet "Ja"
en "Neen" tegelijk. **19** Want Gods Zoon, Christus Jesus, die door
ons onder u is gepreekt, door mij, Silvanus en Timóteus, Hij is
niet "Ja" en "Neen" geweest, maar bij Hem was het slechts "Ja".
20 In Hem toch zijn alle beloften Gods: "Ja"; en daarom is ook
door Hem ons "Amen", God ter ere. **21** Welnu, God, die ons en
u onwankelbaar aan Christus bindt en ons heeft gezalfd, **22**
Hij heeft ook zijn zegel op ons gedrukt, en de waarborg van
den Geest in onze harten gelegd. **23** Ik roep God tot getuige
aan voor mijn ziel, dat ik nog niet naar Korinte ben gekomen,
enkel om u te sparen. **24** We zijn toch geen dwingelanden over
uw geloof, maar medewerkers aan uw blijdschap; in het geloof
immers staat gij vast genoeg.

2 Ik had me daarom voorgenomen, niet meer bij u terug te
komen in droefheid. **2** Want indien ik ú bedroef, wie moet mij
dan verblijden? Tenslotte hij alleen, die zelf door mij zou zijn
bedroefd. **3** En om dezelfde reden heb ik u ook geschreven,
opdat ik bij mijn komst niet bedroefd zou worden door hen, over
wie ik mij verheugen moest; ik vertrouwde daarbij van u allen,
dat mijn blijdschap ook uw aller blijdschap zou zijn. **4** Waarlijk
in grote bekommernis en beklemming van hart heb ik u onder
veel tranen geschreven, niet opdat gij bedroefd zoudt worden,
maar opdat gij de liefde zoudt leren kennen, die ik u zo vurig
toedraag. **5** Wanneer zeker iemand droefheid heeft veroorzaakt,
dan heeft hij niet mij bedroefd, maar enigszins althans, om niet te
overdrijven, u allen. **6** Voor die persoon is de bestraffing, door de
meerderheid opgelegd, voldoende geweest, **7** zodat gij hem nu
maar vergiffenis moest schenken en bemoedigen, opdat hij niet
door overdreven droefheid te gronde gaat. **8** Ik dring er dus op
aan, hem door een openlijk besluit weer in liefde aan te nemen.
9 Want ook hierom heb ik u geschreven, om proefondervindelijk
van u te weten, of gij in alles gehoorzaam zijt. **10** En wien gij iets
vergeeft, dien schenk ook ik vergiffenis. En wat ik vergeven
heb, —zo ik tenminste iets te vergeven heb, —dat heb ik voor
Christus' aanschijn vergeven om uwentwil, **11** opdat de satan
geen voorsprong op ons krijgt; want over zijn bedoelingen tasten
we niet in het duister. **12** Toen ik nu in Troas was aangekomen,
om er Christus te preken, en mij door den Heer de deur daartoe
was opengezet, **13** had ik toch geen rust voor mijn geest, omdat
ik er mijn broeder Titus niet aantrof; maar ik nam afscheid van
hen, en vertrok naar Macedónië. **14** God zij dank! Overal toch
leidt Hij ons rond tot Christus' triomf; allerwege verspreidt Hij

door ons de geur van diens kennis. **15** Want Christus' geur zijn
wij voor God, zowel bij hen die worden gered, als bij hen die ten
verderve gaan: **16** voor den één een doodslucht ten dode, voor
den ander een levensgeur ten leven. Wie is tot zulk een taak
bekwaam? **17** Wij; daar we niet als veel anderen handel drijven
met Gods woord, maar met zuivere bedoelingen spreken, op
gezag van God, ten overstaan van God, en in Christus.

3 Gaan we nu opnieuw onszelf aanprijzen? Of behoeven we
misschien, als sommige anderen, aanbevelingsbrieven aan u of
van u? **2** Gijzelf zijt onze brief, wel geschreven in ons hart, maar
niettemin gekend en gelezen door alle mensen. **3** Want het
is bekend, dat gij een brief van Christus zijt, die door ons is
geschreven, niet met inkt, maar met den Geest van den levenden
God; niet op stenen tafelen, maar op de vleselijke tafelen van
het hart. **4** Door Christus hebben we dit zelfvertrouwen bij God.
5 Want niet door onszelf, en als door eigen kracht zijn we in
staat, iets te bedenken; maar onze geschiktheid is uit God, **6** die
ons bekwaam heeft gemaakt, om bedienaars te worden van
een nieuw Verbond, niet van de letter, maar van den Geest.
Want de letter doodt, maar de Geest maakt levend. **7** Welnu,
wanneer de bediening des doods, met letters op steen gegrift, in
heerlijkheid is geweest, zodat de zonen Israëls het gelaat van
Moses niet konden aanstaren om de voorbijgaande glans van
zijn aanschijn, **8** hoe veel te meer moet dan de bediening des
Geestes in heerlijkheid zijn! **9** En wanneer de bediening der
verdoeming heerlijk was, hoeveel te meer moet de bediening der
rechtvaardiging overvloeien van heerlijkheid! **10** Ja, wat eens
verheerlijkt was, is in vergelijking met deze allesovertreffende
heerlijkheid toch eigenlijk nooit zó verheerlijkt geweest. **11** Want

indien het vergankelijke van heerlijkheid is omgeven, hoeveel te
meer is dan het onvergankelijke in heerlijkheid! **12** In het bezit
van zulk een hoop, tonen we ook grote openhartigheid; **13** en wij
doen niet als Moses, die een sluier voor zijn gelaat trok, opdat de
zonen Israëls het einde niet zouden zien van de voorbijgaande
glans. **14** Waarlijk, hun begrip is er door afgestompt. Want tot
op de dag van heden is diezelfde sluier blijven hangen bij de
voorlezing van het oude Verbond; want er werd niet ontsluierd,
dat het een einde kreeg door Christus. **15** Ja, tot heden toe ligt er
een sluier over hun hart, telkens als Moses wordt voorgelezen.
16 Maar de sluier wordt weggenomen, als men zich wendt tot
den Heer; **17** want de Heer is de Geest, en waar de Geest
des Heren is, daar is vrijheid. **18** En wij allen spiegelen met
ongesluierd gelaat de heerlijkheid des Heren terug, en worden
zelfs steeds heerlijker in zijn beeld herschapen, zoals dit door 's
Heren Geest geschiedt.

4 En dit is de reden, dat we onbeschroomd optreden,
nu we eenmaal uit barmhartigheid deze bediening hebben
ontvangen. **2** Waarachtig, we hebben gebroken met schandelijke
geheimzinnigheid, we houden ons niet met sluwheid op, noch
vervalsen Gods woord; maar door openlijke verkondiging der
waarheid zijn we voor Gods oog onze eigen aanbeveling bij
ieder menselijk geweten. **3** En zo er nog een sluier ligt over ons
Evangelie, dan is dit alleen voor hen, die verloren gaan, **4** en wier
ongelovig verstand de god dezer wereld heeft verblind, zodat ze
de uitstraling niet zien van het Evangelie der heerlijkheid van
Christus, die het beeld is van God. **(aiōn g165)** **5** Wij toch preken
niet onszelf, maar Christus Jesus den Heer, onszelf slechts als
uw dienstknechten om Jesus' wil. **6** Want God, die gezegd

heeft: "Licht zal schijnen uit duisternis," Hij heeft licht ontstoken
in onze harten, opdat vandaar de kennis van Gods heerlijkheid,
die op Christus' aangezicht ligt, naar buiten zou stralen. **7** Maar
we bezitten deze schat in lemen vaten; want de overvloed van
kracht komt van God, en niet uit onszelf. **8** Zo zijn we wel op
allerlei wijze bestookt, maar niet benauwd; in twijfel, maar niet
in vertwijfeling; **9** vervolgd, maar niet verlaten; neergeworpen,
maar niet te gronde gericht; **10** ten allen tijde dragen we Jesus'
doodslijden in het lichaam rond, opdat ook Jesus. leven door ons
lichaam wordt geopenbaard. **11** Want tijdens ons leven worden
we voortdurend ten dode overgeleverd om Jesus' wil, opdat ook
het leven van Jesus door ons sterflijk vlees wordt geopenbaard.
12 Zó werkt de dood in ons, het leven in u. **13** Maar in het bezit
van dezelfde geest des geloofs, waarvan geschreven staat: "Ik
heb geloofd, daarom heb ik gesproken," geloven ook wij en
spreken het daarom ook uit; **14** wetend, dat Hij, die den Heer
Jesus heeft opgewekt, ook ons met Jesus zal opwekken, en
tegelijk met u voor Zich zal doen staan. **15** Want om u is dit alles
geschied, opdat de genade, door zoveel middelen tot volheid
gebracht, ook de dankzegging doet overvloeien, ter ere van
God. **16** We worden dus niet kleinmoedig; maar al gaat onze
uitwendige mens ook ten onder, onze inwendige herstelt zich
iedere dag. **17** Want de tijdelijke lichte verdrukking verwerft
ons een onovertroffen eeuwig gewicht van heerlijkheid. **(aiōnios
g166)** **18** En zó geven we geen acht op het zichtbare, maar op
het onzichtbare; het zichtbare toch is tijdelijk, het onzichtbare
eeuwig. **(aiōnios g166)**

5 Ja, we weten, dat wanneer onze aardse woontent is
neergehaald, we een woonplaats ontvangen van God; een

woonplaats niet met handen opgeslagen, maar een eeuwige in
de hemelen. **(aiōnios g166)** **2** Want in deze woontent zuchten
we van verlangen, om onze hemelse er over heen te slaan,
3 zo we tenminste dan nog bekleed zijn en niet naakt. **4** Wij
toch, die nog in de tent verblijven, we zuchten vol bekommernis,
omdat we het kleed niet willen uittrekken, maar een overkleed
aandoen, opdat het sterflijke verzwolgen wordt in het leven. **5**
Het is God zelf, die ons daartoe in staat heeft gesteld, door ons
het onderpand des Geestes te geven. **6** Daarom houden we
steeds goede moed, ook al weten we, dat zolang we inwonend
zijn in het lichaam, we buitengesloten zijn van den Heer; **7** want
in geloof, niet in aanschouwen zwerven we rond. **8** Goede moed
houden we, ook al geven we er de voorkeur aan, uit het lichaam
te verhuizen en inwonend te zijn bij den Heer. **9** Maar inwonend
of niet, we stellen er een eer in, Hem te behagen. **10** Want
we moeten allen voor Christus' rechterstoel verschijnen, om
vergelding te ontvangen voor het goed of het kwaad, dat ieder
van ons tijdens zijn lichamelijk bestaan heeft verricht. **11** Daar
we dus weten, dat we den Heer moeten vrezen, trachten we
mensen te winnen. Voor God liggen we daarbij open geheel en
al; ik hoop, voor uw geweten eveneens. Heiligheid van paulus'
apostolaat als ambt der verzoening door Jesus. **12** We gaan ons
niet opnieuw bij u aanprijzen, maar we geven u stof tot roem
over ons, om iets bij de hand te hebben tegenover hen, die
op het uiterlijk pochen, en niet op het hart. **13** Want als we
ons te buiten gaan, we doen het om God; houden we ons in,
dan is het om u. **14** Inderdaad, Christus' liefde dringt ons. We
oordelen aldus: Eén is voor allen gestorven; dus zijn ze allen
gestorven. **15** En Hij is voor allen gestorven, opdat zij die leven,

niet voor zichzelf zouden leven, maar voor Hem, die voor hen
gestorven is en verrezen. **16** Daarom ook beoordelen we van
nu af niemand meer naar het vlees; en zo we Christus naar
het vlees mochten beoordeeld hebben, dan doen we dit thans
niet meer. **17** Derhalve, zo iemand in Christus is, dan is hij een
nieuw schepsel; het oude is voorbij, zie het nieuwe is daar.
18 Welnu, dit alles is uit God, die ons door Christus met Zich
heeft verzoend, en die ons de bediening der Verzoening heeft
toevertrouwd. **19** Want het was God, die door Christus de wereld
met Zich verzoende en haar de overtredingen niet toerekende,
en die òns de prediking der Verzoening heeft opgedragen. **20** In
Christus' naam treden we dus als gezanten op, alsof God zelf
door ons vermaant. In Christus' naam smeken we u: Verzoent u
met God. **21** Hem, die geen zonde heeft gekend, heeft Hij voor
ons tot zonde gemaakt, opdat we door Hem zouden worden:
gerechtigheid Gods.

6 Als medearbeiders vermanen we u bovendien, om Gods
genade niet vruchteloos te ontvangen. **2** Want Hij zegt: "Op
gunstige tijd heb ik u verhoord, En op de dag van heil u
geholpen." Ziet, nu is het de gunstige tijd; ziet, nu is het de dag
van heil. **3** Op geen enkel punt geven we aanstoot, opdat er geen
smet op de bediening valt. **4** Integendeel, op alle punten strekken
we onszelf tot aanbeveling, als dienaren Gods: Door het grootste
geduld, In verdrukking, nood en benauwdheid; **5** In slagen,
gevangenschap en woeling, In arbeid, nachtwaken en vasten; **6**
Door reinheid, kennis en lankmoedigheid, Door goedheid, heilige
geest en ongeveinsde liefde; **7** Door prediking der waarheid,
En goddelijke kracht; Met de wapenen der gerechtigheid In
rechterhand en linkerhand; **8** In eer en in schande, In kwade

en goede faam. Als bedriegers, toch zijn we oprecht; **9** Als
onbekenden, toch overal bekend; Als stervenden, en zie, toch
zijn we in leven; Als getuchtigden, en toch niet gedood; **10** Als
treurenden, toch steeds verheugd; Als armen, en velen maken
we rijk; Als bezitlozen, toch bezitten we alles. **11** Korintiërs; onze
mond heeft zich voor u ontsloten, maar wagenwijd staat open
ons hart. **12** Niet in ons is het u eng, maar in uw eigen binnenste
is het benauwd. **13** Ik zeg het u als tot mijn kinderen: ook gij op
uw beurt moet ruimer worden. **14** Gaat niet met ongelovigen
onder een ongelijk juk. Want wat hebben gerechtigheid en
ongerechtigheid gemeen, of wat heeft het licht met duisternis te
maken; **15** wat overeenkomst is er tussen Christus en Bélial,
of wat heeft de gelovige met den ongelovige gemeen? **16** En
wat heeft een tempel Gods met afgoden uit te staan? Welnu,
wij zijn een tempel van den levenden God! Daarom heeft God
gesproken: "Ik zal onder hen wonen en wandelen, Ik zal hun
God zijn, zij mijn volk. **17** Daarom dan, gaat van hen weg,
Zondert u af, zegt de Heer. Raakt niets aan wat onrein is. **18**
Dan zal Ik u aannemen, En u tot Vader zijn, Gij Mij tot zonen en
dochters; Zegt de almachtige Heer."

7 Geliefden, laat ons, in het bezit van zulke beloften, ons
reinigen van iedere smet naar lichaam en geest, en in de vreze
Gods onze heiliging voltooien. **2** Doet wijd voor ons open!
We hebben niemand verongelijkt, niemand te gronde gericht,
niemand uitgebuit. **3** Ik zeg dit niet, om u te veroordelen; want ik
heb reeds gezegd, dat gij een plaats hebt in ons hart, in dood
en in leven. **4** Ik heb groot vertrouwen op u, veel over u te
roemen; ik ben vervuld van troost, overstelpt van blijdschap
bij al onze wederwaardigheden. **5** Zeker, bij onze aankomst in

Macedónië had ons vlees rust noch duur, maar werden we van
alle kanten benauw d: van buiten strijd, van binnen angst. **6**
Maar God, de Trooster der bedrukten, troostte ons door Titus'
komst; **7** en niet alleen door zijn komst, maar ook door de
troost, die hijzelf bij u had gevonden. Want hij verhaalde ons
van uw verlangen, uw deernis, uw ijver voor mij. Daardoor
werd ik nog veel blijder gestemd. **8** Al heb ik u ook bedroefd
door mijn brief, toch spijt me dit niet. En al mocht ik er al spijt
van hebben gehad, nu ik zie, dat die brief u inderdaad een
tijdlang heeft bedroefd, **9** nu verheug ik mij er over; —niet
omdat gij bedroefd zijt geweest, maar omdat gij bedroefd zijt
geweest tot uw inkeer. Want gij zijt bedroefd geweest, zoals
God dit verlangt; dus hebben we onder geen enkel opzicht u
daarmee schade berokkend. **10** Inderdaad de droefheid, zoals
God ze verlangt, brengt bekering ter zaligheid voort, die men zich
nimmer berouwt; maar de droefheid der wereld heeft de dood
ten gevolge. **11** Ziet nu eens, hoe juist deze Gode welgevallige
droefheid bij u de oorzaak werd van grote zorgzaamheid, ja van
verontschuldiging zelfs, van verontwaardiging, vrees, verlangen,
ijver, bestraffing. Door dit alles hebt gij het bewijs geleverd, dat
gij persoonlijk rein van schuld zijt in de bekende aangelegenheid.
12 Wanneer ik u dus daarover geschreven heb, dan was het
niet om hem, die het onrecht deed, ook niet om hem die het
leed, maar om u voor Gods aanschijn eens duidelijk uw grote
bereidwilligheid jegens ons te doen tonen. **13** Daarom zijn we
van troost vervuld. Behalve onze eigen troost, hebben we nog
veel groter vreugde gesmaakt door de blijdschap van Titus over
de verkwikking, die zijn geest van u allen ondervond. **14** Want,
zo ik bij hem op een of ander punt over u heb geroemd, dan sta

ik nu niet tot schande. Integendeel ook ons roemen over u bij
Titus is waarheid gebleken, zoals we u in alles de waarheid
hebben gezegd. **15** En zijn genegenheid jegens u is nog groter
geworden, nu hij zich uw aller gehoorzaamheid herinnert, en
hoe gij hem met vrezen en beven ontvingt. **16** Ik ben verheugd,
dat ik dus onder alle opzichten gerust over u kan zijn.

8 Broeders, we stellen u in kennis van de genade Gods, die aan
de kerken van Macedónië is geschonken; **2** zodat te midden van
veel beproeving en wederwaardigheden haar hoogste blijdschap
en haar diepste armoede een rijke overvloed van milddadigheid
deden ontstaan. **3** Want ze gaven naar vermogen; ik durf zeggen,
boven vermogen. Uit vrije beweging, **4** en met grote aandrang
verzochten ze zelfs het ons als een gunst, te mogen meedoen
aan de ondersteuning der heiligen. **5** Maar wat meer was
dan we hadden durven verwachten: ze gaven zelfs hun eigen
persoon, eerst aan den Heer, toen aan ons, overeenkomstig de
wil van God. **6** Daarom hebben we Titus verzocht, dit liefdewerk,
waarmee hij vroeger onder u was begonnen, nu ook tot een
goed einde te brengen; **7** maar ú, om ook in dit liefdewerk uit te
munten, zoals gij uitmunt in alles: in geloof, spreken, kennis, in
ijver op allerlei gebied, in uw liefde tot ons. **8** Ik bedoel dit niet
als een bevel, maar als een toets uwer waarachtige liefde aan de
toewijding van anderen. **9** Gij kent toch de liefdedaad van onzen
Heer Jesus Christus: hoe Hij om uwentwil arm is geworden,
terwijl Hij rijk was, opdat gij rijk zoudt worden door zijn armoede.
10 Ik geef dus slechts een raad in deze aangelegenheid; dit is
voor u voldoende. Want verleden jaar zijt gij de eerste geweest
niet alleen in het handelen, maar zelfs in het willen. **11** Nu dan,
brengt ook de daad zelf tot een goed einde, opdat aan ijver

naar de wil ook de daad naar draagkracht mag beantwoorden.
12 Zo de goedgeefsheid evenredig is aan wat men bezit, is ze
welgevallig; zo niet, dan is ze het niet. **13** Want gij behoeft uzelf
niet in verlegenheid te brengen, om anderen te verlichten, maar
het geschiede volgens een zeker evenwicht. **14** Uw overvloed
moet thans hun gebrek ten goede komen, opdat eens ook hun
overvloed uw gebrek mag verhelpen. Zó blijft er evenwicht
bestaan, **15** gelijk geschreven staat: "Hij die veel had, had niet te
veel; en hij die weinig had, kwam niet te kort." **16** God zij dank,
die in Titus' hart zulk een ijver voor u heeft neergelegd, **17** dat
hij niet slechts aan onze oproep gehoor gaf, maar geheel uit
vrije beweging en zelfs met geestdrift naar u toe is gegaan.
18 Tegelijk met hem zenden we den broeder mee, die door
alle kerken om zijn evangeliewerk geprezen wordt, **19** en die
bovendien door de kerken aangewezen is tot onzen reisgezel bij
het liefdewerk, dat we tot glorie des Heren en tot bewijs onzer
bereidvaardigheid hebben ondernomen. **20** Hierdoor voorkomen
we, dat iemand ons zou verdenken bij het beheer van deze
rijke gave; **21** want we zijn bedacht op de goede schijn, niet
slechts in de ogen des Heren, maar ook in de ogen der mensen.
22 Met hen beiden zenden we onzen broeder mee, dien we
vaak in veel zaken vol ijver bevonden, en die thans met nog
meer ijver is bezield door zijn groot vertrouwen op u. **23** Wat
Titus betreft, hij is mijn metgezel en medearbeider bij u; wat de
broeders aangaat, ze zijn afgevaardigden der kerken, de glorie
van Christus. **24** Welnu dan, levert hun ten overstaan der kerken
het onomstotelijk bewijs van úw liefde, en van òns recht, om te
roemen op u.

9 Het schijnt me geheel overbodig, u te schrijven over
de ondersteuning zelf van de heiligen. **2** Want ik ken uw
bereidwilligheid, en ik heb zelfs daarom bij de Macedoniërs over
u geroemd, dat Achaja reeds verleden jaar gereed was, en dat
uw ijver zeer velen heeft geprikkeld. **3** Maar wel zend ik de
broeders af, opdat ons roemen over u op dit punt niet ongegrond
zou blijken, en gij inderdaad gereed zult zijn, zoals ik dit heb
beweerd; **4** anders zouden wij, —om van u niet te spreken, —om
dit vast vertrouwen misschien nog beschaamd moeten staan,
als de Macedoniërs met me meekomen en u niet gereed zouden
vinden. **5** Ik oordeelde het dus nodig, de broeders te verzoeken,
mij vooruit te reizen naar u toe, en uw milde gave, die ik bij
voorbaat had toegezegd, in orde te brengen, zodat ze klaar zal
liggen; maar dan ook werkelijk als een milde, en geen karige
gift. **6** Bedenkt het wel: wie spaarzaam zaait, zal spaarzaam
maaien; en wie onbekrompen zaait, zal onbekrompen maaien. **7**
Ieder geve, zoals hij het in zijn hart zich heeft voorgenomen,
maar niet met tegenzin of noodgedwongen. Want God heeft
een blijmoedigen gever lief; **8** en God is bij machte, om u een
overvloed te schenken van allerlei gunsten; zodat gij onder
alle opzichten en ten allen tijde ruimschoots het nodige zult
bezitten, en nog zult overhouden voor ieder goed werk; **9** zoals
geschreven staat: "Milddadig deelt hij aan de armen uit: Zijn
gerechtigheid houdt in eeuwigheid stand." **(aiōn g165)** **10** Hij toch,
die den zaaier zaad verschaft en brood tot spijze, Hij zal ook
u het zaad verlenen, het doen gedijen, en de vruchten uwer
gerechtigheid doen wassen. **11** En wanneer we steeds rijkelijk
geven bij iedere vorm van weldadigheid, dan wordt deze door
ons toedoen de oorzaak van dankzegging aan God. **12** Want

de beoefening van zulk een liefdedienst voorziet niet alleen in
de behoeften der heiligen, maar brengt ook een overvloed van
dankzeggingen aan God. **13** Door dit bewijs van hulpvaardigheid
toch verheerlijken ze God om uw gehoorzaam belijden van
Christus' Evangelie, en om uw milddadige gemeenschapszin
jegens hen en jegens allen. **14** En door hun gebed voor u
tonen ze u bovendien een vurige aanhankelijkheid, om de
buitengewone genade Gods aan u geschonken. **15** God zij dank
voor zijn onuitsprekelijke gave!

10 Ik, Paulus zelf, die dichtbij zo schuchter jegens u ben,
maar op een afstand heel dapper, ik vermaan u bij Christus'
zachtmoedigheid en gematigdheid; **2** en ik bid u, bij mijn komst
niet krachtdadig te moeten ingrijpen met die beslistheid, waarmee
ik denk op te treden tegen dat slag van lieden, die menen, dat
we wandelen naar het vlees. **3** Want wel wandelen we in het
vlees, maar we kampen niet naar het vlees. **4** De wapens toch,
waarmee we kampen, zijn niet vleselijk, maar krachtig voor God,
om er burchten mee neer te halen; diepzinnigheden werpen we
er mee omver, **5** ook elke hoogte, die zich verheft tegen de
kennis van God; alle denken nemen we er mee gevangen, om
het te brengen onder gehoorzaamheid van Christus; **6** en we
houden ze gereed, om iedere ongehoorzaamheid te straffen,
zo gauw úw gehoorzaamheid maar volmaakt is. **7** Geeft acht
op wat voor de hand ligt. Is iemand overtuigd, dat hij Christus
toebehoort, dan mag hij toch wel bij zichzelf eens bedenken, dat
ook wij Christus toebehoren, evengoed als hij. **8** Ja, al ging ik
nog veel verder met roemen op de volmacht, die de Heer mij gaf,
om u op te bouwen, maar niet om u te gronde te richten, ik zou er
niet over te blozen hebben. **9** Maar ik wil de schijn niet hebben,

dat ik u met mijn brieven vrees wil aanjagen. **10** Want, zo heet
het: de brieven zijn gewichtig en krachtig, maar zijn persoonlijk
optreden is zwak, zijn spreken onbeduidend. **11** Laat hij, die zó
spreekt, er wel aan denken, dat we van dichtbij zó zullen zijn
met de daad, als we het uit de verte in onze brieven zijn met het
woord. **12** Maar wat we niet durven: ons op één lijn stellen, of
zelfs vergelijken met dat soort lieden, die zich zo gaarne laten
gelden. Zij toch meten zich af naar zichzelf, en vergelijken zich
met zichzelf, zonder het te bespeuren. **13** Wij daarentegen zullen
niet gaan roemen zonder maat te houden, maar slechts volgens
het meetsnoer, dat God ons tot maat heeft gegeven: en dit is,
dat we tot u zouden doordringen. **14** We rekken ons dus niet
buiten dit meetsnoer uit, als waart gij buiten ons bereik gebleven;
want feitelijk zijn we tot u doorgedrongen met het Evangelie van
Christus. **15** We beroemen ons dan ook niet buiten die maat, en
op het werk van anderen. Maar wel koesteren we de hoop, dat
we, bij het toenemen van het geloof in uw midden, met ons eigen
meetsnoer ons nog aanmerkelijk zullen uitbreiden, **16** en het
Evangelie in verder liggende streken zullen verkondigen. Maar
dan niet met het meetsnoer van anderen, om ons te roemen op
wat reeds gedaan is! **17** Bovendien, "wie roemt, roeme in den
Heer." **18** Want niet die zichzelf prijst is goed bevonden, maar
die geprezen wordt door den Heer.

11 Och, verdraagt van mij eens wat onverstand! Zeker, dat
verdraagt gij wel van mij. **2** Want ik ben naijverig op u met
goddelijke ijverzucht. Want aan één man heb ik u verloofd,
om u als reine maagd aan Christus' zijde te stellen; **3** en nu
bekruipt mij de vrees, dat zoals de slang met haar arglist Eva
bedroog, ook úw gezindheid verleid wordt en afgeleid van

de oprechte trouw (en de reinheid) tot Christus. **4** Want als
er iemand optreedt, om u een anderen Jesus te preken dan
wij u hebben verkondigd, of als gij een anderen Geest gaat
krijgen dan gij ontvangen hebt, of een ander Evangelie dan gij
hebt aangenomen, dan verdraagt gij dit al heel gemakkelijk.
5 Toch meen ik in geen enkel opzicht te moeten onderdoen
voor dergelijke buitengewoon uitmuntende apostelen. **6** Ook
al zou ik een leek zijn in het spreken, op het stuk van kennis
ben ik het niet; want die hebben we u ten allen tijde en op alle
punten wel heel duidelijk meegedeeld. **7** Of heb ik er verkeerd
aan gedaan, met u om niet Gods Evangelie te verkondigen,
mijzelf vernederend om u te verheffen? **8** Andere gemeenten
heb ik ontriefd door vergoeding aan te nemen voor het dienen
van u. **9** En toen ik bij mijn verblijf onder u nog te kort kwam,
ben ik toch niemand lastig gevallen. Want de broeders, die uit
Macedónië kwamen, hebben mijn tekort aangevuld, en ik heb
mij er wèl voor gewacht, u op een of andere wijze tot last te zijn;
en ik zal dit ook blijven doen. **10** Zo zeker als de waarheid van
Christus in mij is: in de streken van Achaja laat ik me die roem
niet verkleinen. **11** Waarom? Omdat ik u niet liefheb? Dat weet
God. **12** Maar ik doe het, en zal het blijven volhouden, om hun
de kans te ontnemen, die er op uit zijn, om in dingen, waarop
men groot kan gaan, helemaal aan ons gelijk te zijn. **13** Die
lieden toch zijn schijn-apostelen, bedriegelijke arbeiders, die zich
voordoen als Apostelen van Christus. **14** En dit behoeft niemand
te verwonderen; want ook Satan zelf vermomt zich als een engel
des lichts. **15** Het is dus niets bijzonders, dat ook zijn dienaars
zich voordoen als dienaars der gerechtigheid. Hun einde zal zijn
naar hun werken. **16** Ik herhaal het: Niemand houde mij voor een

dwaas; o f anders, ziet me maar aan voor een dwaas, dan mag
ook ik mij een weinig gaan roemen. **17** Zeker, wat ik op het punt
van eigenroem ga zeggen, is niet naar ‘s Heren geest, maar
in onverstand gesproken. **18** Maar omdat er zovelen zijn, die
roemen naar het vlees, zal ook ik het eens doen. **19** Gij verdraagt
toch zo makkelijk de dwazen, omdat gij zelf o zo wijs zijt! **20** Gij
verdraagt het immers, als men u tyranniseert, als men u uitzuigt
en beetneemt, als men verwaand is, en u in het aangezicht
slaat. **21** Ik moet het tot mijn schande bekennen: daartoe zijn wij
te zwak geweest! Maar voor de rest—ik spreek in onverstand
wat een ander aandurft, dat durf ik ook. **22** Zij zijn Hebreën? Ik
ook. Zij zijn Israëlieten? Ik ook. Zij zijn Abrahams zaad? Ik ook.
23 Zij zijn dienaars van Christus? Ik spreek als een onwijze: Ik
veel meer; in zwoegen veel meer, in gevangenschappen veel
meer, in slagen overvloedig, in doodsgevaren heel vaak. **24**
Van de Joden kreeg ik vijfmaal de veertig min één; **25** driemaal
ben ik met de roede gegeseld; ééns gestenigd; driemaal heb ik
schipbreuk geleden; ééns een heel etmaal rondgezwalkt in het
holle der zee. **26** Op zwerftochten menigmaal, in gevaren van
rivieren, gevaren van rovers, gevaren van eigen volk, gevaren
van heidenen, gevaren in de stad, gevaren in de woestijn,
gevaren op zee, gevaren onder valse broeders. **27** Onder arbeid
en zwoegen vaak zonder slaap, in honger en dorst, in vasten
dikwijls, in koude en naaktheid. **28** En behalve de rest, de
toeloop nog, dag in, dag uit; de zorg voor alle kerken. **29** Wie is
er zwak, en ik voel me niet zwak? Wie ondervindt ergernis, en ik
gloei niet van toorn? **30** Moet er geroemd worden, dan wil ik
op mijn zwakheid gaan roemen. **31** Ik lieg niet; dat weet de
God en Vader van den Heer Jesus, in eeuwigheid geprezen.

(aiōn g165) 32 Toen ik in Damascus was, liet de stadhouder van
koning Aretas de stad der Damascenen bewaken, om zich van
me meester te maken; 33 maar door een venster werd ik in een
mand over de muur naar beneden gelaten, en zó ontkwam ik
aan zijn handen.

12 Moet er geroemd worden, al dient het nergens toe, dan kom
ik nu aan de visioenen en openbaringen des Heren. 2 Ik ken een
mens in Christus, die veertien jaar geleden naar de derde hemel
is weggevoerd, —in het lichaam: ik weet het niet, of buiten het
lichaam: ik weet het niet, God weet het. 3 En ik weet van dien
mens, dat hij in het Paradijs is opgenomen, —in het lichaam of
buiten het lichaam: ik weet het niet, God weet het; 4 en dat hij
onuitsprekelijke woorden hoorde, die een mens niet nazeggen
kan. 5 Over hem zal ik roemen; over mijzelf zal ik het niet doen,
dan alleen in mijn zwakheden. 6 Maar al wilde ik ook roemen,
toch was ik geen dwaas, omdat ik de waarheid spreek; maar ik
doe het niet, opdat niemand meer van mij denken zal, dan wat
hij van mij ziet of hoort, 7 zelfs niet op grond van buitengewone
openbaringen. En opdat ik hierop niet ijdel zou worden, is mij
een doorn in het vlees gestoken; een engel van Satan, om mij
met vuisten te slaan, opdat ik niet hoogmoedig zou worden. 8
Tot driemaal toe bad ik den Heer, dat hij zou weggaan van mij. 9
Maar Hij heeft mij gezegd: "Mijn genade is u genoeg; want juist
bij zwakheid komt de Kracht tot haar recht!" Het liefst zal ik dus
op mijn zwakheden roemen, opdat de kracht van Christus in mij
mag wonen. 10 En zelfs verheug ik mij om Christus' wil over
zwakheid en smaad, over noden, vervolgingen en angsten. Want
als ik zwak ben, ben ik sterk. 11 Zeker, ik ben onverstandig
geweest; maar gij hebt me er toe gedwongen. Want eigenlijk had

ik moeten geprezen worden door ú. Want al ben ik ook niets,
toch sta ik in niets ten achter bij die buitengewone apostelen; **12**
de kentekenen toch van Apostel zijn onder u uitgewerkt met het
grootste geduld, door wondertekenen, mirakels en krachten.
13 Waarin zijt gij dan wel bij de andere kerken achtergesteld?
Alleen hierin, dat ikzelf u niet tot last ben geweest. Vergeeft
me dit onrecht. **14** Zie, ik sta op het punt, om voor de derde
keer tot u te komen, en weer zal ik u niet tot last zijn. Want ik
zoek niet het uwe, maar u. Niet de kinderen moeten schatten
beleggen voor de ouders, maar de ouders voor de kinderen.
15 Ik zal me dus gaarne offers getroosten, me zelfs uitputten
voor uw zielen. En wanneer ik u zo grenzeloos liefheb, zou ik
dan minder wederliefde ontvangen? **16** Goed! Persoonlijk ben
ik u niet tot last geweest, maar als sluw mens heb ik u met
list beet gehad. **17** Heb ik u soms uitgebuit door één van hen,
die ik u zond? **18** Hiervoor bestemde ik Titus, en zond den
broeder met hem mee. Heeft Titus u dan uitgebuit? Hebben
we niet in dezelfde geest, niet in dezelfde sporen gewandeld?
19 Gij zijt zeker reeds lang in de mening, dat we ons bij u
aan het verdedigen zijn. Voor God en in Christus betuigen we:
dit alles, geliefden, geschiedde om u te stichten. **20** Want ik
vrees, dat ik bij mijn komst u misschien niet zó zal vinden, als
ik gaarne zou wensen; en dat ikzelf niet door u zal bevonden
worden, zoals gij het verlangt; dat er misschien twist zal bestaan,
naijver, wrok, partijzucht, kwaadspreken, laster, verwaandheid,
wanordelijkheid; **21** ook, dat bij mijn komst God me door u zal
vernederen, en dat ik verdriet zal hebben over velen, die vroeger
hebben gezondigd, en nog geen berouw hebben getoond over

de onreinheid, ontucht en ongebondenheid, waaraan ze zich
schuldig hebben gemaakt.

13 Dit is nu de derde maal, dat ik tot u kom. "Op het woord
van twee of drie getuigen krijgt iedere zaak haar beslag." **2**
Hun die vroeger gezondigd hebben, en al de overigen heb ik
vooruit gezegd, en ik zeg het nu nog eens vooruit, —thans
bij mijn afwezigheid juist als bij mijn tweede bezoek, —dat ik
ze niet sparen zal, wanneer ik nog eens kom. **3** Gij verlangt
immers een bewijs, dat Christus door mij spreekt, die tegenover
u niet zwak is, maar krachtig. **4** Want al werd Hij uit zwakheid
gekruisigd, toch leeft Hij door Gods Kracht. Zeker, ook wij zijn
zwak met Hem, maar tegenover u zullen we leven met Hem
door Gods kracht. **5** Onderzoekt uzelf, beproeft uzelf, of gij in
het geloof zijt gebleven. Bespeurt gij niet bij uzelf, dat Jesus
Christus in u is? Zo niet, dan doorstaat gij de proef niet. **6** In
ieder geval hoop ik, dat gij zult inzien, dat wij de proef wèl
doorstaan. **7** We bidden dan ook tot God, dat gij geen kwaad
moogt doen; niet om zelf proefhoudend te schijnen, maar opdat
gij van uw kant het goede zoudt doen, ook al zouden wijzelf de
proef niet doorstaan. **8** Want we hebben geen macht tégen,
maar wel vóór de waarheid; **9** en we verheugen ons, zo gij
sterk zijt, al waren wij zelf ook zwak; ook voor één zaak bidden
we: uw volmaaktheid. **10** En hierom schrijf ik dit alles, terwijl ik
nog afwezig ben, om bij mijn komst geen strengheid te moeten
gebruiken krachtens de volmacht, die de Heer mij gegeven
heeft, om op te bouwen, en niet om af te breken. **11** Overigens
broeders, weest blijde, verbetert u, laat u vermanen, weest
eensgezind en vreedzaam; en de God van liefde en vrede zal
met u zijn. **12** Groet elkander met een heilige kus. **13** U groeten

al de heiligen. **14** De genade van den Heer Jesus Christus, de
liefde van God, en de gemeenschap van den heiligen Geest zij
met u allen.

Galaten

1 Paulus, apostel, —niet op gezag van mensen noch door
bemiddeling van een mens, maar door Jesus Christus en door
God den Vader, die Hem uit de doden heeft opgewekt, **2** met
al de broeders die bij me zijn: aan de kerken van Galátië. **3**
Genade en vrede zij u van God onzen Vader, en van den Heer
Jesus Christus, **4** die Zich voor onze zonden, —om ons te
ontrukken aan deze boze wereld, —heeft overgeleverd volgens
de wil van onzen God en Vader; **(aiōn g165)** **5** aan wien de glorie
in de eeuwen der eeuwen. Amen! **(aiōn g165)** **6** Ik sta er verbaasd
over, dat gij zo spoedig af. valt van Hem, die u geroepen heeft
door de genade van Christus, en naar een ander evangelie
overgaat. **7** Eigenlijk is het geen ander; maar alleen zijn er
enkelen opgestaan, die onrust onder u stoken, en het Evangelie
van Christus willen vervalsen. **8** Waarachtig, wanneer wijzelf, of
zelfs een engel uit de hemel, u een ander evangelie zouden
verkondigen, dat wat wij u verkondigd hebben, hij zij vervloekt! **9**
Zoals we het vroeger hebben gezegd, zo herhaal ik het ook
thans: Wanneer iemand u een ander evangelie verkondigt dan
gij ontvangen hebt, hij zij vervloekt! **10** Heet dit nu soms mensen
gunstig stemmen, of God; zoek ik soms nu nog aan mensen
te behagen? Zo ik nu nog aan mensen tracht te behagen,
dan zou ik geen dienaar van Christus zijn. **11** Ik verzeker u
toch, broeders, dat het Evangelie, door mij verkondigd, niet van
menselijke oorsprong is; **12** want ik heb het niet van een mens
ontvangen of aangeleerd, maar door een openbaring van Jesus
Christus. **13** Gij hebt immers gehoord van mijn vroeger leven
in het Jodendom: hoe ik Gods Kerk heftig vervolgde en haar
trachtte te verdelgen; **14** hoe ik ook boven velen van mijn volk en

van mijn leeftijd uitblonk in het Jodendom, en hen in ijver voor de
overlevering mijner vaders verre overtrof. **15** En toen het Hem
had behaagd, die mij van de moederschoot af door zijn genade
had uitverkoren en geroepen, toen het Hem had behaagd, zijn
Zoon aan mij te openbaren, **16** opdat ik Hem onder de heidenen
zou verkondigen, —toen ben ik van de aanvang af niet bij vlees
en bloed te rade gegaan, **17** of naar Jerusalem vertrokken naar
hen, die vóór mij apostelen waren; maar toen ben ik naar Arabië
gegaan en naar Damascus teruggekeerd. **18** Eerst drie jaar later
ben ik naar Jerusalem vertrokken, om Kefas te bezoeken, en
ben ik veertien dagen bij hem gebleven; **19** maar van de andere
apostelen heb ik niemand gezien dan Jakobus, den broeder
des Heren. **20** Voor het aanschijn Gods: zie ik lieg niet bij wat
ik u schrijf. **21** Daarna ben ik naar de gewesten van Syrië en
Cilicië vertrokken. **22** Ik was dus persoonlijk onbekend aan de
kerken van Judea, die in Christus zijn. **23** Ze hadden alleen
horen zeggen: Hij die ons eertijds vervolgde, hij preekt thans het
geloof, dat hij vroeger verwoestte; **24** en ze verheerlijkten God
om mij.

2 Veertien jaar later ging ik opnieuw naar Jerusalem tezamen
met Bárnabas, en nam ook Titus met me mee; **2** ik ging er
heen op grond ener openbaring. En ik legde hun, en heel in
het bijzonder aan de mannen van aanzien, het Evangelie voor,
dat ik onder de heidenen verkondig; om te weten, of ik soms
niet nutteloos liep of gelopen had. **3** Welnu, Titus, die bij me
was, werd niet genoodzaakt zich te laten besnijden, ofschoon hij
heiden was; **4** zelfs niet ten believen van de ingeslopen valse
broeders, die onze vrijheid kwamen bespieden, welke we in
Christus Jesus bezitten, om ons tot slavernij te brengen. **5** Geen

ogenblik hebben we hun iets toegegeven, opdat de waarheid van
het Evangelie ongerept voor u zou blijven bewaard. **6** En wat de
mannen betreft, die in aanzien bleken te staan, —wat ze feitelijk
waren, gaat me niet aan; God kent geen aanzien van personen,
—die mannen van aanzien hebben me verder niets opgelegd. **7**
Integendeel, toen ze gezien hadden, dat aan mij de prediking
onder de onbesnedenen was toevertrouwd, zoals aan Petrus die
onder de besnedenen, **8** (want Hij, die aan Petrus de kracht
heeft geschonken voor het apostolaat onder de besnedenen,
heeft ook aan mij de kracht geschonken voor de heidenen), **9** en
toen ze de genade hadden erkend, die mij was geschonken,
toen hebben Jakobus, Kefas en Johannes, die voor steunpilaren
gelden, mij en Bárnabas de broederhand gereikt. Wij zouden dus
tot de heidenen gaan, en zij tot de besnedenen; **10** alleen zouden
we hun armen gedenken, wat ik dan ook trouw heb gedaan. **11**
Maar toen Kefas te Antiochië was gekomen, weerstond ik hem
openlijk, omdat hij in het ongelijk was. **12** Want vóórdat er enkele
lieden van Jakobus waren gekomen, at hij in gemeenschap
met de heiden-christenen; maar na hun komst trok hij zich
terug, en zonderde hij zich af uit vrees voor de besnedenen;
13 ook de overige Joden veinsden met hem mee, zodat zelfs
Bárnabas in hun veinzerij werd meegesleept. **14** Welnu, toen ik
zag, dat ze niet oprecht handelden in overeenstemming met
de waarheid van het Evangelie, sprak ik tot Kefas in het bijzijn
van allen: Wanneer ge zelf naar heidense gebruiken leeft en
niet naar joodse, ofschoon ge een Jood zijt, waarom dwingt
ge dan de heidenen op joodse wijze te leven? **15** Wij zijn
Joden van afkomst en geen zondaars uit de heidenen; **16** maar
omdat we weten, dat de mens niet door de werken der Wet

gerechtvaardigd wordt, doch door het geloof in Christus Jesus,
daarom hebben we het geloof in Christus Jesus aanvaard, om
gerechtvaardigd te worden door het geloof in Christus en niet
door de werken der Wet; want niemand wordt gerechtvaardigd
door de werken der Wet. **17** Maar wanneer we nu toch als
zondaars worden beschouwd, juist omdat we gerechtvaardigd
willen worden in Christus, is dan soms Christus bedienaar der
zonde? Dat nooit! **18** Doch wel zou ik mezelf tot een overtreder
maken, wanneer ik weer opbouw, wat ik afgebroken heb. **19**
Want ik ben dood voor de Wet door een andere wet, om te leven
voor God. —Met Christus ben ik gekruisigd. **20** Ikzelf leef niet
meer, maar Christus leeft in mij; terwijl ik leef in het vlees, leef ik
in het geloof van den Zoon van God, die mij heeft liefgehad en
die Zich voor mij heeft overgeleverd. **21** Ik doe geen afbreuk aan
de genade van God; want als de gerechtigheid door de Wet
wordt verkregen, dan is Christus doelloos gestorven.

3 O dwaze Galaten! Wie heeft u toch door toverij verblind: u,
voor wier ogen Jesus Christus afgeschilderd is als gekruisigd? **2**
Dit alleen wil ik van u weten: Hebt gij den Geest ontvangen door
de werken der Wet, of door gehoor te geven aan het geloof? **3**
Zijt gij dan zó dwaas, dat gij thans gaat eindigen met het vlees,
na met den Geest te zijn begonnen? **4** Hebt gij dan dit alles
beleefd zonder vrucht? En was het nog maar alleen zonder
vrucht! **5** Nu dan, Hij die u den Geest verleent en wonderen
onder u wrocht, doet Hij dit om de werken der Wet of om de
gehoorzaamheid aan het geloof? **6** Zo ook "geloofde Abraham
aan God, en dit werd hem als gerechtigheid toegerekend." **7**
Beseft het dus wel: Wie uit het geloof zijn geboren, zijn kinderen
van Abraham! **8** En daar de Schrift heeft voorzien, dat God

de heidenen rechtvaardigen zou door het geloof, daarom heeft
ze aan Abraham de blijde Boodschap voorspeld: "In u zullen
alle volkeren worden gezegend." **9** Wie dus uit het geloof zijn
geboren, worden met den gelovigen Abraham gezegend. **10**
Allen immers die steunen op de werken der Wet, liggen onder
de vloek; want er staat geschreven: "Vervloekt zij een ieder,
die niet alles onderhouden blijft, wat in het boek van de Wet
staat geschreven." **11** Ook is het duidelijk, dat niemand bij God
gerechtvaardigd wordt door de Wet. Want: "Wie rechtvaardig is
door het geloof, hij zal leven." **12** Welnu, de Wet is niet uit het
geloof; maar "wie deze voorschriften onderhoudt, zal daardoor
leven." **13** Christus heeft ons verlost van de vloek van de Wet,
door voor ons tot vloek te worden; —want er staat geschreven:
"Vervloekt wie hangt aan het hout;" **14** opdat door Jesus Christus
de zegen van Abraham over de heidenen zou komen, en wij
door het geloof de beloften van den Geest zouden ontvangen.
15 Broeders, ik redeneer uit een menselijk voorbeeld. Het is er
mee gesteld als met een menselijke wilsbeschikking, die door
niemand vernietigd wordt of gewijzigd, wanneer ze eenmaal
rechtsgeldigheid heeft verkregen. **16** Welnu, de Beloften zijn
gedaan aan Abraham en aan zijn Zaad; er wordt niet gezegd:
"aan zijn zaden," alsof er spraak was van meerderen, maar "aan
uw Zaad," als van één, en dit is Christus. **17** Ik besluit dus:
een vroegere geldige wilsbeschikking Gods wordt niet ongeldig
gemaakt door een Wet, die vierhonderd dertig jaar later komt,
zodat de Belofte zou komen te vervallen. **18** Welnu, wanneer dit
Erfdeel werd geschonken uit kracht van de Wet, dan zou het niet
zijn geschonken uit kracht der Belofte; en toch heeft God het
door een Belofte aan Abraham goedgunstig verleend. **19** Wat

heeft de Wet dan voor zin? Om wille der overtredingen is ze er
aan toegevoegd, totdat het Zaad zou zijn gekomen, tot wien de
Belofte gericht was. —Ze werd door engelen uitgevaardigd door
tussenkomst van een middelaar; **20** welnu een middelaar van
één persoon bestaat er niet; en God is één. **21** Is dan soms de
Wet met Gods Belofte in strijd? Onmogelijk! Zeker, wanneer
er een Wet was gegeven, die het Leven kon schenken, dan
zou de gerechtigheid inderdaad afhankelijk zijn van de Wet; **22**
maar de Schrift heeft alles opgesloten onder de zonde, opdat de
Belofte aan de gelovigen zou worden vervuld door het geloof in
Jesus Christus. **23** Maar vóórdat het geloof is gekomen, waren
we opgesloten onder de bewaking der Wet, totdat het geloof
zou worden geopenbaard. **24** De Wet is dus onze tuchtmeester
geweest tot Christus' opdat we gerechtvaardigd zouden worden
door het geloof. **25** Maar nu het geloof is gekomen, nu staan we
niet langer onder den tuchtmeester. **26** Want kinderen van God
zijt gij allen door het geloof in Christus Jesus; **27** allen hebt
gij u met Christus bekleed, omdat gij allen gedoopt zijt tot de
gemeenschap met Christus. **28** Thans is er geen jood meer of
heiden, geen slaaf en geen vrije, geen man en geen vrouw.
Want allen zijt gij één in Christus Jesus; **29** en wanneer gij
Christus toebehoort, dan zijt gij ook het kroost van Abraham en
erfgenamen volgens Belofte.

4 Dit stel ik vast: Zolang de erfgenaam onmondig is, verschilt hij
in niets van den slaaf, ook al is hij heer van alles; **2** maar hij staat
onder voogden en beheerders tot aan de tijd, die door zijn vader
is bepaald. **3** Zó ook waren wij, toen we nog onmondig waren,
als slaven onderworpen aan de leerbeginselen der wereld. **4**
Maar toen de volheid van de tijd was gekomen, heeft God

zijn eigen Zoon gezonden, die uit een vrouw werd geboren en
geboren werd onder de Wet, **5** opdat Hij allen zou loskopen, die
staan onder de Wet, en wij het kindschap zouden beërven. **6** En
het bewijs, dat gij kinderen zijt: God heeft den Geest van zijn
Zoon in onze harten gezonden, en Deze roept: Abba, Vader! **7**
Ge zijt dus geen slaaf meer, maar kind; zijt ge kind, dan zijt ge
ook erfgenaam, dank zij God. **8** Zeker, vroeger hebt gij God niet
gekend en zijt gij goden gaan dienen, die het in werkelijkheid
niet zijn; **9** maar thans, nu gij God kent, of liever nog, door God
wordt gekend, hoe zoudt gij u weer gaan wenden tot die zwakke
en onbeduidende leerbeginselen, wier slaven gij weer worden
wilt? **10** Gij viert dagen en maanden, seizoenen en jaren? **11** Ik
ben bang, dat ik misschien vruchteloos voor u heb gezwoegd!
12 Ik smeek u, broeders, wordt zoals ik; want ik werd aan u
gelijk. —Nog nooit hebt gij mij enig verdriet aangedaan. **13** Gij
herinnert u toch, hoe ik u de eerste keer in lichaamszwakte het
Evangelie verkondigd heb; **14** en hoe gij me niet met smaad en
minachting hebt bejegend om de beproeving, die mijn lichaam u
bracht; maar hoe gij me hebt ontvangen als een engel van God,
als Christus Jesus zelf. **15** Waar is nu uw zalig geluk gebleven;
want ik kan van u getuigen, dat gij zo mogelijk u de ogen zoudt
hebben uitgerukt en ze aan mij zoudt hebben gegeven! **16** Ben
ik dan uw vijand geworden, omdat ik u de waarheid zeg? **17** Zij
ijveren voor u, maar niet met zuivere bedoeling; maar ze trachten
u van mij te vervreemden, opdat gij zoudt ijveren voor hen. **18**
Zeker, het valt te prijzen, wanneer er geijverd wordt; maar dan
voor het goede en ten allen tijde; niet slechts als ik bij u ben. **19**
Mijn kinderkens, voor wie ik opnieuw barensweeën moet lijden,
eer Christus in u is gevormd: **20** ik zou op dit ogenblik wel bij u

willen zijn, om de juiste toon te treffen; want ik ben ten einde
raad over u. **21** Zegt me nu eens, gij die onder de Wet wilt staan,
luistert gij niet naar de Wet? **22** Er staat toch geschreven, dat
Abraham twee zonen had, één bij de slavin, en één bij de vrije
vrouw; **23** maar de zoon der slavin was verwekt naar het vlees,
maar die van de vrije vrouw uit kracht der Belofte. **24** Deze
dingen hebben een zinnebeeldige betekenis. Want de twee
verbeelden tweeërlei verbond. Het éne, dat van de berg Sinaï,
brengt slavenkinderen voort, en dat is Agar; **25** want de berg
Sinaï ligt in Arabië, en Agar is het beeld van het hedendaags
Jerusalem, want deze stad ligt in slavernij met haar kinderen. **26**
Maar het Jerusalem uit den hoge is vrij, en dat is ònze moeder.
Want er staat geschreven: **27** "Jubel onvruchtbare, die niet
baart; Breek uit in gejuich, die geen barensnood kent. Want
talrijker zijn de kinderen der verlatene Dan van haar, die aan een
man is gehuwd." **28** Welnu, broeders, gij zijt als Isaäk, kinderen
der Belofte. **29** Maar zoals eertijds hij, die naar het vlees was
verwekt, hem ging vervolgen, die verwekt was naar de geest,
zo gebeurt het ook thans. **30** Maar wat zegt de Schrift? "Jaag
weg de slavin met haar zoon; want de zoon der slavin zal niet
meeërven met den zoon der vrije vrouw." **31** Broeders, we zijn
dus geen slavenkinderen, maar kinderen der vrije vrouw!

5 Christus heeft ons vrij gemaakt, om in de vrijheid te blijven;
staat dus vast, en kromt u niet opnieuw onder het slavenjuk. **2**
Zie, ik Paulus zeg het u: Als gij u besnijden laat, zal Christus
u niets baten. **3** En nog eens verklaar ik aan iedereen, die
zich besnijden laat, dat hij dan verplicht is de hele Wet te
onderhouden; **4** en aan ieder van u, die gerechtvaardigd wil
worden door de Wet, dat gij u losmaakt van Christus, en vervallen

zijt van de genade. **5** Door den Geest immers verwachten we
de gehoopte gerechtigheid uit kracht van het geloof; **6** want in
Christus Jesus is besnijdenis noch onbesnedenheid van waarde,
maar wel het geloof, dat werkt door de liefde. **7** Gij waart zo goed
aan het lopen; wie heeft u gestuit in het volgen der waarheid?
8 Dat was zeker geen ingeving van Hem, die u roept; **9** een
weinig zuurdeeg verzuurt al het deeg! **10** Ik vertrouw op u in
den Heer, dat gij er niet anders over zult denken; maar wie
verwarring onder u zaait, zal zijn straf ondergaan; wie het ook
is. **11** Broeders, wanneer ikzelf nog steeds de besnijdenis zou
preken, waarom blijft men mij dan nog vervolgen; dan was toch
de ergernis van het kruis wel verdwenen. **12** Laten zij, die u
opstoken, zich maar verder verminken! **13** Zeker broeders, gij zijt
tot vrijheid geroepen; maar tot geen vrijheid, die een voorwendsel
is voor het vlees. Integendeel, dient elkander uit liefde; **14** want
de ganse Wet wordt vervuld in één enkel gebod: "Ge zult uw
naaste liefhebben als uzelf." **15** Maar zo gij elkander bijt en
verslindt, ziet dan toe, dat gij niet door elkaar wordt verteerd. **16**
Ook zeg ik u: leeft naar de geest, dan zult gij niet de begeerten
inwilligen van het vlees. **17** Want het vlees begeert tegen de
geest, en de geest tegen het vlees; ze staan vijandig tegenover
elkaar, zodat gij niet doet, wat gij zoudt willen. **18** Indien gij u
door de geest laat leiden, dan valt gij niet onder de Wet. **19**
Welnu, de werken van het vlees zijn bekend: ontucht, onreinheid
en losbandigheid; **20** afgoderij en toverij; vijandschap, twist,
afgunst, gramschap, partijzucht, verdeeldheid, scheuring, **21** en
nijd; dronkenschap, brasserij en dergelijke; en ik waarschuw
u, zoals ik het ook vroeger deed: wie zo iets doet, zal het
koninkrijk Gods niet beërven. **22** Maar de vrucht van de geest

is: liefde, blijdschap en vrede; lankmoedigheid, welwillendheid
en goedhartigheid; betrouwbaarheid, **23** zachtmoedigheid en
gematigdheid. En tegen dit alles is de Wet niet gericht. **24** Welnu,
zij die Christus toebehoren, hebben het vlees gekruisigd met zijn
driften en begeerten. **25** Zo we leven door de geest, laat ons
dan ook handelen naar de geest; **26** niet begerig naar ijdele
glorie, elkander niet tartend, elkaar niet benijdend.

6 Broeders, wanneer iemand onverhoopt een mis. stap heeft
begaan, dan moet gij, die geestelijk zijt, hem terecht helpen in
de geest van zachtmoedigheid; slaat een blik op uzelf, want ook
gij kunt worden bekoord. **2** Draagt elkanders lasten; zo zult gij
de Wet van Christus volbrengen. **3** Want wanneer iemand zich
inbeeldt, iets te zijn, terwijl hij niets is, dan bedriegt hij zichzelf. **4**
Laat iedereen zijn eigen gedrag maar eens onderzoeken; dan
zal hij zich hoogstens op zichzelf kunnen beroemen, maar zeker
niet door een vergelijking met anderen; **5** want iedereen gaat
onder zijn eigen last gebukt. **6** Die onderwezen wordt in de leer,
moet zijn leraar in al zijn goederen doen delen. **7** Bedriegt u
niet: God laat niet met Zich spotten. Wat de mens zaait, zal hij
ook oogsten; **8** wie zaait in het vlees, zal verderf oogsten uit het
vlees; maar wie zaait in de geest, zal eeuwig leven oogsten uit
de geest. **(aiōnios g166)** **9** Laat ons dus niet moede worden, het
goede te doen; want verslappen we niet, dan zullen we oogsten
te zijner tijd. **10** Welnu dan, zolang we nog tijd hebben, laat ons
wèl doen aan allen, maar het meest aan de huisgenoten des
geloofs. **11** Ziet, met wat grote letters ik u schrijf met eigen hand.
12 Zij die erg bezorgd naar het vlees willen zijn, dwingen u tot
de besnijdenis, enkel en alleen, om niet vervolgd te worden
terwille van Christus' kruis. **13** Want ofschoon ze besnedenen

zijn, nemen ze zelf de Wet niet in acht; maar ze willen u laten
besnijden, om in uw vlees te kunnen roemen. **14** Wat mijzelf
betreft: het zij verre van mij, op iets anders te roemen dan op
het kruis van onzen Heer Jesus Christus, waardoor de wereld
voor mij is gekruisigd, en ik voor de wereld. **15** Want noch
besnijdenis, noch onbesnedenheid heeft waarde, maar wel het
nieuwe schepsel. **16** En over allen, die naar deze regel zullen
leven, moge vrede en barmhartigheid komen: over hen en over
het Israël Gods. **17** Laat niemand mij meer lastig vallen; want ik
draag de merktekenen van Jesus in mijn lichaam! **18** Broeders,
de genade van onzen Heer Jesus Christus zij met uw geest.
Amen!

Efeziërs

1 Paulus, door de wil van God apostel van Christus Jesus:
aan de heiligen te Éfese en de gelovigen in Christus Jesus:
2 Genade en vrede zij u van God onzen Vader, en van den
Heer Jesus Christus. **3** Geprezen zij de God en Vader van
onzen Heer Jesus Christus, die ons in Christus gezegend heeft
met allerlei geestelijke zegening uit de hemelen. **4** In Hem
toch heeft Hij ons vóór de grondvesting der wereld uitverkoren,
om heilig en vlekkeloos te zijn in zijn oog. **5** Liefdevol heeft
Hij, volgens het welbehagen van zijn wil, ons voorbestemd,
om zijn kinderen te worden door Jesus Christus, **6** tot lof
zijner heerlijke genade, waarmee Hij ons begenadigd heeft in
den Beminde. **7** In Hem bezitten we de verlossing door zijn
Bloed, de vergiffenis der zonden naar de rijkdom zijner genade.
8 Die genade heeft Hij, tezamen met wijsheid en inzicht, in
volle overvloed over ons uitgestort, **9** toen Hij ons het geheim
openbaarde van zijn raadsbesluit, dat Hij naar zijn welbehagen
bij Zichzelf had vastgesteld **10** voor het Bestel in de volheid
der tijden: om namelijk alles wat in de hemel en op aarde is, in
Christus weer samen te brengen. **11** In Hem ook hebben we het
erfdeel verkregen, waartoe we waren voorbestemd krachtens de
beschikking van Hem, die alles tot stand brengt naar het besluit
van zijn wil; **12** opdat wij, die eerst op Christus hebben gehoopt,
ook zijn glorie zouden mogen loven. **13** En gij, die het woord der
waarheid, de blijde boodschap uwer zaligheid, hebt gehoord en
er in hebt geloofd, ook gij zijt in Hem verzegeld geworden met
den beloofden heiligen Geest, **14** het Onderpand onzer erfenis;
opdat gij als zijn eigendom moogt worden vrijgekocht, en zijn
glorie moogt loven. **15** En omdat ik gehoord heb van uw geloof

in den Heer Jesus en van uw liefde voor alle heiligen, **16** houd ik
niet op, dank te brengen voor u, wanneer ik in mijn gebeden
gedenk. **17** Moge de God van onzen Heer Jesus Christus,
de Vader der glorie, u een geest van wijsheid en openbaring
verlenen, opdat gij Hem moogt leren kennen. **18** Hij verlichte
de ogen van uw hart, opdat gij moogt inzien: welke de hoop
is, waartoe Hij u geroepen heeft; welke de rijkdom der glorie
is, die Hij aan de heiligen als erfenis schenkt; **19** en welke
de overweldigende grootte der kracht is, die Hij ons gelovigen
ten dienste stelt. Dezelfde krachtige werking zijner Macht **20**
heeft Hij ook in Christus betoond, door Hem uit de doden op te
wekken, en Hem te doen zetelen aan zijn rechterhand in de
hemel: **21** hoog boven alle heerschappij en macht en kracht en
hoogheid, en boven elke naam, die genoemd wordt in deze
wereld niet alleen, maar ook in de toekomstige wereld; **(aiōn
g165)** **22** "en alles heeft Hij onder zijn voeten gesteld." En Hij
heeft Hem aan de Kerk geschonken als Hoofd van alles; **23** zij is
zijn Lichaam, vol van Hem, die alles in allen vervult.

2 Gij ook waart dood door uw overtredingen en zonden, **2**
waarin gij eertijds geleefd hebt in navolging van deze aardse
wereld, in navolging ook van den vorst der macht in de lucht,
van den vorst van de geest, die nog altijd werkt in de zonen
der ongehoorzaamheid. **(aiōn g165)** **3** Ook wij allen behoorden
daartoe, en hebben vroeger naar onze vleselijke lusten geleefd,
de begeerten van het vlees en van de zinnen volbracht, en
waren van nature kinderen van toorn, juist zoals de anderen.
4 Maar God, die rijk aan ontferming is, heeft door de grote
liefde, die Hij ons toedroeg, **5** ook ons, die dood waren door
de overtredingen, ten leven verwekt tezamen met Christus;

door de genade zijt gij gered. **6** En in Christus Jesus heeft Hij
ons opgewekt en in de hemel een plaats bereid te zamen met
Hem; **7** opdat in de toekomende tijden de overgrote rijkdom
zijner genade zou worden geopenbaard, die Hij in zijn goedheid
ons in Christus Jesus heeft geschonken. **(aiōn g165)** **8** Want
uit genade zijt gij gered door het geloof. Niet uit uzelf; Gods
gave is het. **9** Niet uit de werken, opdat niemand zou roemen;
10 want zijn maaksel zijn wij, in Christus Jesus geschapen tot
goede werken, die God vooruit heeft bereid, opdat we daarin
zouden leven. De volkomen gelijkheid der goddelijke genade
van roeping voor Joden en heidenen. **11** Denkt er dus aan, dat
gij eertijds heidenen waart van geboorte, en onbesnedenen
werdt genoemd door de zogenaamde besnijdenis, die met de
hand in het vlees wordt aangebracht; **12** en dat gij toen zonder
Christus waart, uitgesloten van Israëls burgerschap, vreemd aan
het verbond der Belofte, zonder hoop in de wereld en zonder
God. **13** Maar thans, nu gij in Christus Jesus zijt, thans zijt
gij nabij gekomen door Christus' Bloed, gij die eertijds verre
waart. **14** Want Hij is onze vrede, Hij die beide groepen één
heeft gemaakt, en de scheidsmuur-dat is de vijandschap, -heeft
weggebroken. **15** Door zijn Vlees heeft Hij de Wet afgeschaft
met haar geboden en instellingen, om als Vredestichter beide
groepen om te scheppen in Hem tot één enkelen nieuwen
mens; **16** om beiden in één Lichaam met God door het kruis te
verzoenen, en zó de vijandschap te doden. **17** Hij is gekomen
om vrede te preken aan u, die verre waart, en vrede aan hen,
die nabij waren gebleven. **18** Want door Hem hebben we beiden
toegang tot den Vader in één Geest. **19** Dus zijt gij niet langer
vreemdelingen en gasten, maar medeburgers der heiligen en

huisgenoten Gods, **20** gebouwd op de grondslag der Apostelen
en Profeten, waarvan Christus Jesus de hoeksteen is. **21** In Hem
wordt heel het gebouw bijeen gehouden, en rijst het op tot een
tempel, heilig in den Heer; **22** in Hem wordt ook gij opgebouwd,
tezamen met de anderen, tot een woning van God in den Geest.

3 En dit is de reden, waarom ik Paulus, de gevangene van
Christus Jesus, voor u heidenen ben aangesteld. **2** Gij hebt
immers gehoord, dat aan mij het beheer van Gods genadegaven
voor u is toevertrouwd, **3** en dat aan mij door openbaring het
heilsgeheim bekend is gemaakt, zoals ik dit boven in het kort heb
beschreven. **4** Wanneer gij dit leest, kunt gij daaruit mijn inzicht
a fleiden in het Christus-geheim. **5** Nooit is het onder vroegere
geslachten aan de kinderen der mensen bekend gemaakt,
zoals het thans in den Geest door zijn heilige Apostelen en
Profeten is geopenbaard: **6** dat namelijk de heidenen door het
Evangelie medeerfgenamen zijn, medeleden en deelgenoten
aan de Belofte in Christus Jesus. **7** Daarvan ben ik de bedienaar
geworden krachtens de genadegave, die God door zijn machtige
werking aan mij heeft verleend. **8** Aan mij, den geringste van
alle heiligen, is deze genade geschonken: aan de heidenen
de ondoorgrondelijke rijkdom van Christus te verkondigen,
9 en het Bestel te doen zien van het heilsgeheim, dat van
eeuwigheid verborgen was in God, den Schepper aller dingen;
(aiōn g165) **10** opdat thans door middel van de Kerk de veelzijdige
Wijsheid van God bekend zou worden gemaakt aan de hemelse
heerschappijen en machten. **11** En dit is geschied volgens de
eeuwige voorbeschikking, die Hij ten uitvoer heeft gebracht
in Christus Jesus onzen Heer. **(aiōn g165)** **12** In Hem naderen
we door het geloof in Hem, vrijmoedig en vol vertrouwen tot

God. **13** Daarom bid ik u, dat gij de moed niet verliest door
mijn wederwaardigheden terwille van u; want daarin juist ligt
uw roem. **14** En daarom buig ik mijn knieën voor den Vader,
15 van wien alle geslachten in de hemel en op de aarde hun
naam hebben ontvangen: **16** dat Hij naar de rijkdom zijner
glorie u moge verlenen, krachtig naar den inwendigen mens te
worden gesterkt door zijn Geest; **17** dat Hij Christus in uw harten
doe wonen door het geloof; dat gij geworteld moogt blijven en
gegrondvest in liefde. **18** Dan zult gij tezamen met alle heiligen u
een denkbeeld kunnen vormen van de breedte en lengte, de
hoogte en diepte; **19** en de liefde van Christus leren beseffen,
die alle begrip te boven gaat; dan zult gij vervuld worden van de
ganse volheid van God. **20** Aan Hem, die door de kracht die
in ons werkt, veel meer kan uitrichten, dan wat wij bidden of
denken: **21** aan Hem zij de glorie in de Kerk en in Christus Jesus
ten allen tijde, van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen! **(aiōn g165)**

4 Ik, de gevangene voor de zaak des Heren, vermaan u dus,
dat gij u gedraagt overeenkomstig uw roeping; **2** dat gij elkander
in liefde verdraagt met alle ootmoedigheid, zachtheid en geduld;
3 dat gij uw best doet, de eenheid des geestes te bewaren door
de band van de vrede. **4** Eén lichaam en één geest, zoals gij
ook geroepen zijt tot één hoop, die aan uw roeping ontspruit; **5**
één Heer, één geloof, één doopsel; **6** één God en Vader van
allen, die boven alles, door alles, en in alles is. **7** Aan ieder van
ons is de genade geschonken naar de maat, die Christus heeft
toegemeten. **8** Daarom wordt er gezegd: "Opgestegen ten hoge,
Heeft Hij gevangenen buitgemaakt, Gaven uitgedeeld aan de
mensen." **9** Welnu, dit "Hij is opgestegen," wat betekent het
anders, dan dat Hij ook is neergedaald naar de onderste delen

der aarde. **10** Hij, die is neergedaald, is Dezelfde als Hij, die
hoog boven alle hemelen is opgestegen, om alles tot volheid te
brengen. **11** Hijzelf is het geweest, die sommigen tot apostelen
heeft aangesteld, anderen tot profeten, evangelisten, herders en
leraars; **12** maar met het doel, om de heiligen tot volmaakte
plichtsvervulling te brengen, om op te bouwen het Lichaam van
Christus; **13** tot de tijd, dat wij allen tot de eenheid des geloofs
en der kennis van Gods Zoon zijn gekomen, een volwassen man
zijn geworden, en de mannenmaat van den volmaakten Christus
hebben bereikt. **14** Dan zullen we geen onmondige kinderen
meer zijn, die heen en weer worden geslingerd en voortgestuwd
door elke windvlaag van lering, door het bedrog van de mensen,
door sluwe verleiding tot dwaling. **15** Maar we zullen de waarheid
bewaren in liefde, en zó in ieder opzicht opgroeien voor Hem,
voor Christus, die het Hoofd is. **16** Door Hem wordt het ganse
lichaam samengevoegd en samengehouden, omdat elk gewricht
zijn taak vervult met de kracht, die ieder lid in ‘t bijzonder is
toegemeten; en zó voltrekt zich de groei van het lichaam tot
eigen opbouw in liefde. **17** Daarom zeg ik en bezweer ik u in
den Heer, dat gij niet langer een leven moogt leiden, zoals de
heidenen in hun ijdele gezindheid dit doen. **18** Want hun verstand
is verduisterd en ze zijn vervreemd van het leven van God, omdat
er onwetendheid onder hen heerst en hun hart is verstokt. **19** Ze
hebben zich afgestompt en zich aan losbandigheid overgegeven,
zodat ze uit hebzucht allerlei ontucht bedrijven. **20** Maar zó
hebt gij Christus niet leren kennen. **21** Gij hebt toch van Hem
gehoord, en zijt in Hem onderwezen, wat de waarheid in Jesus
is: **22** met betrekking tot uw vroeger gedrag moet gij den ouden
mens afleggen, die door bedriegelijke begeerten te gronde

gaat; **23** gij moet u vernieuwen naar de inwendige geest; **24** gij
moet den nieuwen mens aantrekken, die naar Gods beeld is
geschapen in ware gerechtigheid en heiligheid. **25** Legt daarom
de leugen af en spreekt de waarheid tot den naaste, ieder voor
zich; want ledematen zijn we van elkander. **26** Wordt gij toornig,
zondigt dan niet; de zon ga niet onder over uw toorn; **27** geeft
geen vrij spel aan den duivel. **28** De dief mag voortaan niet meer
stelen, maar moet arbeiden, om met eigen handen de kost te
verdienen, en iets over te houden, om het weg te schenken aan
wie er behoefte aan heeft. **29** Uit uw mond kome geen vuile taal,
maar goede woorden alleen, die zo nodig stichten kunnen, zodat
ze voordeel brengen aan hen die ze horen. **30** Bedroeft ook niet
Gods heiligen Geest, waarmee gij verzegeld zijt voor de Dag der
Verlossing. **31** Verre van u alle bitterheid, gramschap, toorn,
geschreeuw, laster en alle andere boosheid. **32** Maar weest
minzaam en hartelijk jegens elkander; vergeeft elkander, gelijk
ook God u door Christus vergiffenis heeft geschonken.

5 Weest dus navolgers van God, als zijn geliefde kinderen; **2** en
leeft in liefde, zoals ook Christus u heeft liefgehad en Zich voor
ons heeft gegeven als gave en offer, tot een lieflijke geur voor
God. **3** Van ontucht, alle soort van onreinheid en hebzucht mag
onder u zelfs geen sprake meer zijn, zoals dit heiligen betaamt;
4 evenmin van vuile taal, zotteklap of spotternij. Deze dingen
betamen niet; een dankgebed betaamt veel meer. **5** Weet wel:
geen ontuchtige, onreine of hebzuchtige bezit een erfdeel in het
koninkrijk van Christus en van God; zo iemand staat met een
afgodendienaar gelijk. **6** Laat niemand u met holle woorden
bedriegen; want daarom juist komt Gods toorn over de kinderen
der ongehoorzaamheid. **7** Wordt dus hun medeplichtigen niet!

8 Vroeger waart gij duisternis, thans zijt gij licht in den Heer;
gedraagt u dan ook als kinderen van het licht. **9** Want de
vrucht van het licht bestaat in allerlei goedheid, gerechtigheid en
waarheid. **10** Onderzoekt wat welbehaaglijk is aan den Heer, **11**
en neemt geen deel aan de onvruchtbare werken der duisternis;
maar keurt ze af. **12** Want wat door hen in het geheim wordt
gedaan, is te schandelijk zelfs om het te noemen. **13** Alles echter
wat afkeurenswaardig is, wordt openbaar gemaakt door het licht;
want het licht maakt alles openbaar. **14** Daarom wordt er gezegd:
"Ontwaak, gij slaper; Sta op uit de doden, En Christus zal over u
lichten!" **15** Ziet dus nauwlettend toe, hoe ge u gedraagt: niet als
dwazen, maar als wijzen; **16** benut de gunstige gelegenheid,
want de tijden zijn boos. **17** Weest daarom niet onverstandig,
maar tracht de wil des Heren te verstaan. **18** Bedrinkt u niet aan
de wijn, want dit voert tot losbandigheid; maar wordt vol van
den Geest. **19** Spreekt tot elkander in psalmen, lofzangen en
geestelijke liederen; zingt en juicht in uw hart voor den Heer; **20**
betuigt zonder ophouden voor alles uw dank aan God en den
Vader, in de naam van Jesus Christus onzen Heer. **21** Weest
elkander onderdanig in de vreze van Christus. **22** Gij vrouwen,
weest onderdanig aan uw mannen, als aan den Heer. **23** Want
de man is het hoofd van de vrouw, zoals Christus het Hoofd is
der Kerk, Hij die de Verlosser is van het Lichaam. **24** Welnu,
zoals de Kerk onderdanig is aan Christus, zo moeten in alles
de vrouwen het zijn aan haar mannen. **25** Gij mannen, hebt
uw vrouwen lief, zoals ook Christus de Kerk heeft bemind. Hij
heeft Zich voor haar overgeleverd: **26** om haar te heiligen en te
reinigen door het Waterbad, vergezeld van het woord; **27** om
Zich een heerlijke Kerk te bereiden, zonder vlek of rimpel of iets

van die aard, maar heilig en zonder enige smet. **28** Zo moeten
ook de mannen hun vrouwen liefhebben als hun eigen lichaam;
wie zijn vrouw bemint, heeft zichzelf lief. **29** Welnu, niemand
heeft ooit zijn eigen vlees gehaat; maar hij voedt en verzorgt
het, zoals ook Christus het doet met de Kerk, **30** omdat we de
ledematen zijn van zijn Lichaam. **31** "Daarom zal de man vader
en moeder verlaten, en zich hechten aan zijn vrouw; en die twee
zullen één vlees worden", **32** Dit geheim is groot; ik bedoel: zijn
verhouding tot Christus en de Kerk. **33** Maar hoe het ook zij:
ieder van u moet zijn vrouw liefhebben als zichzelf, en de vrouw
moet eerbied hebben voor den man.

6 Gij kinderen, weest gehoorzaam aan uw ouders in den Heer;
want dit is uw plicht. **2** "Eer uw vader en uw moeder;" dit is het
eerste gebod, waaraan de belofte verbonden is: **3** "opdat het
u goed moge gaan, en ge lang moogt leven op aarde." **4** En
gij vaders, verbittert uw kinderen niet, maar voedt ze op in de
tucht en in de vermaning des Heren. **5** Gij slaven, weest aan
uw aardse meesters met vrees en siddering onderdanig: in de
eenvoud uws harten, zoals aan Christus; **6** niet uit ogendienarij,
als zij die mensen willen behagen; maar als slaven van Christus,
die van harte de wil van God volbrengen, **7** en die met goede
wil hun dienst verrichten, als dienden ze den Heer en niet de
mensen. **8** Gij weet immers, dat ieder, die het goede doet, door
den Heer zal worden beloond; hij moge slaaf zijn of vrij. **9** En gij
meesters, behandelt hen op dezelfde wijze, en laat het dreigen
achterwege. Want gij weet, dat hùn en ùw meester in de hemel
is, en dat bij Hem geen aanzien van personen bestaat. **10** Ten
slotte! Weest sterk in den Heer en in zijn sterke kracht! **11**
Legt aan de wapenrusting Gods, om stand te kunnen houden

tegen de listen des duivels. **12** Want niet tegen vlees en bloed
geldt onze strijd, maar tegen heerschappijen en machten, tegen
wereldbeheersers dezer duisternis, tegen de boze geesten in de
lucht. **(aiōn g165)** **13** Grijpt daarom naar de wapenrusting Gods,
om weerstand te kunnen bieden op de boze dag, en pal te blijven
staan, na alles te hebben volbracht. **14** Op dan! Uw lenden
omgord met de waarheid, en het pantser der gerechtigheid
om; **15** de voeten geschoeid met bereidwilligheid voor de blijde
Boodschap van vrede; **16** het schild des geloofs steeds voor u
uit, om al de vurige pijlen van den Boze te kunnen smoren; **17**
grijpt naar de helm van het heil en het zwaard van den Geest: en
dit is het woord van God. **18** Blijft bidden in den Geest ten allen
tijde met gebed en smeking in allerlei vorm; draagt daarbij zorg,
om ook met grote volharding voor alle heiligen te blijven bidden.
19 Bidt ook voor mij, dat mij het rechte woord gegeven wordt,
wanneer ik mijn mond ga openen, om vrijmoedig het geheim van
het evangelie te verkondigen; **20** daarvoor ben ik een gezant
in boeien! Bidt, dat ik vrijmoedig daarover blijf spreken, zoals
het mijn plicht is. **21** Túchicus, de geliefde broeder en trouwe
dienaar in den Heer, zal u volledig inlichten, hoe het mij gaat en
wat ik doe, opdat ook gij goed op de hoogte zult blijven. **22**
Daarom juist zend ik hem naar u toe, opdat gij alles over ons
te weten zoudt komen, en hij uw harten bemoedigen mag. **23**
Vrede, liefde en geloof aan de broeders, van God den Vader en
van den Heer Jesus Christus. **24** De genade zij met allen, die
een onverwoestbare liefde toedragen aan Jesus Christus onzen
Heer.

Filippenzen

1 Paulus en Timóteus, dienaars van Christus Jesus: aan al de
heiligen in Christus Jesus, die te Filippi zijn, met hun bisschoppen
en diakens: **2** Genade en vrede zij u van God onzen Vader en
van den Heer Jesus Christus. **3** Ik breng dank aan mijn God, -zo
dikwijls ik aan u denk, **4** en bij al mijn gebeden met blijdschap
voor u allen bid, **5** voor uw gehechtheid aan het Evangelie
van de eerste dag af tot heden toe. **6** Want ik heb het vaste
vertrouwen, dat Hij, die in u het goede werk is begonnen, het ook
zal voltooien tot op de Dag van Christus Jesus. **7** Want het is niet
meer dan billijk, dat ik zó over u allen denk, daar ik u ronddraag
in mijn hart, en daar gij allen deelgenoot aan mijn genade zijt,
zowel in mijn boeien als in de verdediging en bevestiging van
het Evangelie. **8** God is mijn getuige, hoe ik met de hartelijke
liefde van Christus Jesus naar u allen verlang. **9** En ik bid, dat
uw liefde steeds meer moge winnen aan kennis en zedelijk
inzicht, **10** om scherp het goed van het kwaad te onderscheiden;
en dat gij op de Dag van Christus rein en onberispelijk moogt
zijn, **11** beladen met de vrucht der gerechtigheid, die door Jesus
Christus is verworven, tot eer en glorie van God. **12** Broeders, ik
wil u doen weten, dat mijn lotgevallen veel hebben bijgedragen
tot de vooruitgang van het Evangelie. **13** Heel de keizerlijke
lijfwacht en alle anderen zijn er door te weten gekomen, dat ik
mijn boeien draag om Christus' wil; **14** en de meeste broeders
zijn door mijn boeien met vertrouwen vervuld op den Heer, en
verkondigen het woord Gods met groter durf en zonder vrees. **15**
Zeker, sommigen preken Christus uit nijd en strijd, maar anderen
toch ook met een zuivere mening. **16** Dezen preken Christus
uit liefde, omdat ze weten, dat ik voor de verdediging van het

Evangelie gevangen zit; **17** anderen echter uit partijzucht, en
met de verkeerde bedoeling, om daardoor mijn boeien nog te
verzwaren. **18** Maar wat doet het er toe? Hoe dan ook, met of
zonder bijbedoeling, wanneer Christus maar wordt gepreekt!
Daarover verheug ik mij, en zal ik me ook blijven verheugen.
19 Want ik weet, dat dit mij tot heil strekken zal, dank zij uw
gebed en de bijstand van den Geest van Jesus Christus. **20**
Hiernaar smacht ik en hoop ik, dat ik in geen enkel opzicht
zal worden beschaamd, maar dat ik nu zoals immer met alle
vrijmoedigheid Christus verheerlijken zal in mijn lichaam, hetzij
door leven of dood. **21** Want leven is voor mij: "Christus," en
sterven dus een gewin; **22** maar wanneer ik in het vlees blijf
leven, dan betekent dit voor mij: vruchtbare arbeid. Ik weet dus
niet, wat ik kiezen moet; **23** ik word naar twee kanten getrokken.
Ik smacht er naar, ontbonden te worden en met Christus te zijn;
want dit is verreweg het beste. **24** Maar meer noodzakelijk is
het om wille van u, dat ik blijf leven in het vlees. **25** En omdat
ik hiervan overtuigd ben, weet ik ook, dat ik zal blijven leven,
en bij u allen zal blijven voor uw vooruitgang in het geloof, en
uw vreugde daarin. **26** Zo zult gij bij mijn terugkeer nog meer
over mij kunnen roemen in Christus Jesus. **27** Enkel dit! Leidt
een leven, dat het Evangelie van Christus waardig is. Zó, dat ik
bij mijn komst het kan zien, of bij mijn afwezigheid horen, dat
gij vast blijft staan in één geest, dat gij eensgezind strijdt voor
het geloof in het Evangelie, **28** en dat gij u helemaal niet bang
laat maken door de tegenstanders. Voor hen is dit een teken
van ondergang, maar voor u een teken van zaligheid; en wel
een teken van God. **29** Want dan valt u de genade ten deel, in
Christus te geloven niet alleen, maar ook voor Hem te lijden,

30 en dezelfde strijd te doorstaan, die gij vroeger van mij hebt
gezien, en thans van mij hoort.

2 Wanneer dan een vermaning in Christus of een liefderijk
woord, geestesgemeenschap, hartelijkheid of deernis nog vat op
u heeft, 2 maakt dan mijn vreugde volkomen door eensgezind te
zijn, de onderlinge liefde te bewaren, en eenstemmig hetzelfde
na te streven; 3 door niets uit partijzucht of ijdele glorie te doen,
maar ootmoedig een ander hoger te achten dan uzelf; 4 door
niet alleen op uw eigen belang te letten, maar ook op dat van
anderen bedacht te zijn. 5 L at dezelfde gezindheid onder u
heersen, als ook in Christus Jesus was. 6 Want hoewel Hij
Gods gestalte bezat en zijn gelijkheid met God geen roof hoefde
achten, 7 heeft Hij toch er Zich van ontdaan, door de gestalte
aan te nemen van een slaaf en gelijk te worden aan de mensen.
8 En toen Hij uiterlijk als een mens werd bevonden, heeft Hij Zich
nog vernederd, door gehoorzaam te worden tot de dood, ja, tot
de dood van het kruis. 9 Maar daarom dan ook heeft God Hem
verheven en Hem de Naam gegeven hoog boven alle namen,
10 opdat in de Naam van Jesus iedere knie zich zou buigen
in de hemel, op aarde en onder de aarde, 11 en iedere tong
zou belijden tot glorie van God den Vader, dat Jesus Christus
de Heer is. 12 Mijn geliefden, omdat gij altijd gehoorzaam zijt,
weest het dan ook niet alleen, wanneer ik bij u ben, maar thans
bij mijn afwezigheid nog veel meer. Bewerkt uw heil met vrezen
en beven; 13 want God is het, die naar zijn welbehagen in
u het willen uitwerkt en het handelen. 14 Doet alles zonder
morren en aarzelen, 15 opdat gij onberispelijk moogt zijn en
ongerept, vlekkeloze kinderen van God temidden van een krom
en verdraaid geslacht, waaronder gij schittert als sterren in het

heelal. **16** Houdt vast aan het woord des levens, opdat ik op
de Dag van Christus kan roemen, dat ik niet tevergeefs heb
gelopen of tevergeefs heb gezwoegd. **17** En al word ik dan ook
als plengoffer vergoten bij de offerande en de eredienst van uw
geloof, dan blijf ik me toch nog verheugen, en mij met u allen
verblijden. **18** En ook gij moet u er over verheugen, en blijde
met me zijn. **19** In den Heer Jesus hoop ik, Timóteus spoedig
tot u te zenden, om ook zelf te worden verkwikt, wanneer ik
verneem, hoe het u gaat. **20** Want ik heb niemand, die zo goed
is gestemd en die zo trouw uw zaak behartigt. **21** Want allen
zoeken hun eigen belang, niet de belangen van Christus Jesus.
22 Maar gij weet, dat zijn trouw is beproefd, en dat hij voor het
Evangelie met mij heeft gezwoegd, als een kind met zijn vader.
23 Ik hoop hem dus te zenden, zodra ik de uitslag van mijn
proces kan voorzien. **24** En ik vertrouw in den Heer, dat ik dan
ook zelf spoedig zal komen. **25** Ik heb het intussen nodig geacht,
Epafroditus naar u toe te zenden: mijn broeder, medearbeider
en medestrijder; uw bode, die me van het nodige heeft voorzien.
26 Want hij verlangt naar u allen, en is een beetje bekommerd,
omdat gij van zijn ziekte gehoord hebt. **27** Hij is inderdaad ziek
geweest, en zelfs de dood nabij. Maar God heeft medelijden met
hem gehad; en niet slechts met hem, maar ook met mij: dat ik
niet het ene verdriet na het andere zou hebben. **28** Ik zend hem
dus terug met des te meer spoed, opdat gij u verheugen moogt
als gij hem weerziet, en ikzelf een zorg minder zal hebben. **29**
Ontvangt hem dus in den Heer met ongemengde blijdschap.
Houdt zulke mannen in ere; **30** want om de zaak van Christus is
hij de dood nabij geweest, en heeft hij zijn leven gewaagd, om
mij uw verdere ondersteuning te brengen.

3 Ten slotte: Verheugt u in den Heer, mijn broeders! U nog
eens hetzelfde te schrijven, is voor mij geen last en u geeft
het zekerheid. **2** Opgepast voor de honden, opgepast voor de
slechte werkers, opgepast voor de versnijding. **3** De besnijdenis
immers zijn wij; wij die God dienen door zijn Geest, wij die op
Christus Jesus roemen en geen vertrouwen stellen op het vlees.
4 Zeker, ik zelf zou op het vlees kunnen vertrouwen; en zo
iemand meent, zijn vertrouwen te kunnen stellen op het vlees, ik
kan het nog meer. **5** Op de achtste dag ben ik besneden; ik ben
uit Israëls geslacht, uit de stam van Bénjamin, Hebreër uit de
Hebreën; wat de Wet betreft een Farizeër, **6** wat ijver betreft
een vervolger der Kerk, wat wettelijke gerechtigheid betreft een
heilige. **7** Maar wat winst voor mij was, heb ik schade geacht
om Christus' wil. **8** Ja, alles houd ik voor schade, omdat de
kennis van Christus Jesus, mijn Heer, alles te boven gaat. Om
Hem heb ik alles prijsgegeven en heb het als vuilnis geacht, om
Christus te winnen **9** en één met Hem te zijn. Mijn gerechtigheid
heb ik niet uit de Wet, maar door het geloof in Christus; de
gerechtigheid, voortkomend uit God en berustend op het geloof.
10 Zó wilde ik Hem leren kennen, de kracht ook zijner Verrijzenis
en de gemeenschap met zijn Lijden; zó wilde ik gelijkvormig
worden aan zijn Dood, **11** om eenmaal te kunnen komen tot de
opstanding uit de doden. **12** Zeker, ik heb het nog niet bereikt,
en nog ben ik niet volmaakt; maar ik jaag het na, om het te
grijpen, omdat ik ook zelf ben gegrepen door Christus Jesus. **13**
Neen broeders, ik beeld me niet in, het reeds te hebben bereikt.
Maar wel dit éne: Ik vergeet wat achter me ligt; ik reikhals naar
wat vóór me ligt; **14** het doel jaag ik na, om de prijs te behalen
van Gods hemelse roeping in Christus Jesus. **15** Zó moeten we

allen denken, als we volmaakt willen zijn. Mocht gij dan op een
of ander punt van een ander gevoelen zijn, dan zal God het u
wel duidelijk maken. **16** Maar in ieder geval moeten we blijven,
waar we gekomen zijn! **17** Broeders, volgt mij na, en richt u naar
hen, die zich naar ons voorbeeld gedragen. **18** Want zoals ik het
u zo vaak heb gezegd, en het ook thans onder tranen herhaal:
Velen leven als vijanden van Christus' Kruis; **19** hun einde is de
ondergang, hun god is de buik, hun eer ligt in hun schande, hun
zinnen zijn op het aardse gericht. **20** Maar òns Vaderland is in de
hemel. Vandaar verwachten we den Verlosser, Jesus Christus,
den Heer; **21** Hij zal ons vernederd lichaam herscheppen, aan
zijn verheerlijkt Lichaam gelijk, door de kracht, waarmee Hij alles
aan Zich onderwerpen kan.

4 En daarom, mijn innig geliefde broeders, mijn vreugde en
mijn kroon: geliefden, staat vast in den Heer! **2** Evódia vermaan
ik, en Suntuche ook, om eensgezind te zijn in den Heer. **3**
En u, trouwe Sunzuchus verzoek ik dringend, beiden daarbij
behulpzaam te zijn. Want ze hebben me bijgestaan in de strijd
voor het Evangelie; zij en Clemens en mijn andere medewerkers,
wier namen in het boek des levens staan. **4** Verblijdt u altijd
in den Heer; ik herhaal het: Verblijdt u! **5** Laat alle mensen
uw minzaamheid zien. De Heer is nabij; **6** maakt u over niets
bezorgd, doch maakt aan God al uw wensen bekend door bidden
en smeken en danken. **7** En de vrede Gods, die alle begrip te
boven gaat, zal uw harten en zinnen bewaren in Christus Jesus.
8 Ten slotte, broeders, houdt uw aandacht gevestigd op al wat
waar, op al wat edel, rechtvaardig, rein, liefelijk en welgevallig is,
op al wat deugd heet en lof verdient. **9** Handelt naar wat gij
geleerd en aanvaard hebt, naar wat gij van mij hebt gehoord en

gezien. En de God van de vrede zal met u zijn. **10** Het was me
een grote vreugde in den Heer, dat gij weer eens gelegenheid
hadt, om voor mij te zorgen. Wel zijt gij er bedacht op gebleven,
maar gij hadt er geen gelegenheid toe. **11** Ik zeg dit niet, omdat
ik gebrek heb geleden. Want ik heb geleerd, tevreden te zijn
met wat ik heb. **12** Ik weet armoede te lijden en in overvloed te
leven; met alles ben ik in alle omstandigheden vertrouwd: met
verzadigd zijn en honger lijden, met overvloed en met gebrek.
13 Tot alles ben ik in staat door Hem, die mij sterkt. **14** Toch hebt
gij goed gedaan, met me bij te staan in mijn nood. **15** Gij weet
zelf toch wel, Filippenzen, dat bij mijn vertrek uit Macedónië in
het begin van mijn prediking, geen enkele kerk, dan gij alleen,
met mij een rekening had van uitgave en ontvangst, **16** en dat gij
tot tweemaal toe mij ook in Tessalonika iets voor eigen gebruik
hebt gezonden. **17** Zeker, het is me niet om de gave te doen,
maar het is me te doen om de rente, die rijkelijk op uw rekening
wordt geboekt. **18** Maar nu heb ik het hele bedrag gekregen, en
zelfs meer dan dat. Ik bezit volop, sinds ik door Epafroditus uw
gift heb ontvangen: een welriekende geur, een aangenaam,
Gode welgevallig offer. **19** Mijn God zal dan ook in Christus
Jesus in al uw behoeften voorzien naar zijn rijkdom en door
zijn heerlijkheid. **20** Aan onzen God en Vader zij de glorie in de
eeuwen der eeuwen. Amen. **(aiōn g165)** **21** Groet alle heiligen in
Christus Jesus. U groeten de broeders, die bij me zijn. **22** Alle
heiligen groeten u, vooral die tot het huis van Cesar behoren. **23**
De genade van den Heer Jesus Christus zij met uw geest.

Colossenzen

1 Paulus, apostel van Christus Jesus door Gods wil, en broeder
Timóteus: **2** aan de heilige en gelovige broeders in Christus
te Kolosse: Genade en vrede zij u van God onzen Vader. **3**
We brengen dank aan God, den Vader van onzen Heer Jesus
Christus, telkens wanneer wij voor u bidden. **4** Want wij hebben
gehoord van uw geloof in Christus Jesus, en van de liefde, die
gij alle heiligen toedraagt, **5** om wille der hoop, die voor u is
weggelegd in de hemel, maar die gij thans reeds hebt vernomen
door het waarachtige woord van het Evangelie, **6** dat tot u is
doorgedrongen. Zoals dit immers in heel de wereld vruchten
draagt en groeit, zo doet het dit ook onder u van de dag af,
waarop gij Gods genade hebt vernomen, en ze in waarheid
hebt aanvaard, **7** juist zoals ge ze geleerd hebt van Épafras,
onzen geliefden medearbeider. Deze is een trouw dienaar van
Christus voor u; **8** hij is het ook, die ons bericht heeft gebracht
van uw liefde in den Geest. **9** Sinds we dit vernomen hebben,
houden we dan ook niet op, voor u te bidden en te smeken: dat
gij, in het bezit van allerlei wijsheid en geestelijk inzicht, tot de
volledige kennis van zijn wil moogt geraken; **10** dat gij daardoor
een leven moogt leiden, den Heer waardig, en Hem in alles
behagen; dat gij in ieder goed werk vruchten moogt dragen,
en toenemen moogt in de kennis van God; **11** dat gij door de
macht zijner glorie moogt worden toegerust met alle kracht, om
alles met blijdschap te verdragen en te verduren; **12** dat gij den
Vader moogt danken, die u in staat heeft gesteld, om deel te
nemen aan de erfenis der heiligen in het licht. **13** Hij heeft ons
uit de macht der duisternis bevrijd en ons overgebracht naar het
Rijk van zijn geliefden Zoon, **14** door wien we de verlossing

hebben verkregen, de vergiffenis der zonden. **15** Deze is het
Beeld van den onzichtbaren God, de Eerstgeborene van gans
de schepping. **16** Want in Hem werd alles geschapen, wat
in de hemel is en op de aarde, de zichtbare en onzichtbare
dingen, Tronen, Heerschappijen, Overheden en Machten. Alles
is geschapen door Hem en voor Hem; **17** Hij is vóór alles, en
alles bestaat in Hem. **18** Hij is ook het Hoofd van het Lichaam, de
Kerk; Hij is het begin, de Eerstgeborene uit de doden, opdat Hij in
alles de Eerste zou zijn. **19** Want in Hem heeft de ganse Volheid
van God willen wonen, **20** en door Hem alles met Zich willen
verzoenen: alles wat op aarde is en in de hemel: nadat Hij vrede
had gebracht door het Bloed van zijn Kruis. **21** Ook u, die eens
van God waart vervreemd, en door uw boze werken uw vjjandige
gezindheid getoond hebt, **22** ook u heeft Hij thans in zijn vleselijk
Lichaam verzoend door de dood, om u heilig en vlekkeloos en
onberispelijk voor zijn aanschijn te doen staan. **23** Maar op
voorwaarde, dat gij onwankelbaar op het geloof blijft gegrond,
en onwrikbaar vasthoudt aan de hoop van het Evangelie, dat
gij vernomen hebt, dat verkondigd wordt aan alle schepselen
onder de hemel, en waarvan ik, Paulus, de bedienaar ben. **24**
Thans verheug ik mij, dat ik voor u lijden mag en aanvullen
in mijn vlees, wat aan Christus' lijden ontbreekt, ten bate van
zijn Lichaam, de Kerk. **25** Ik ben haar bedienaar geworden
door de beschikking van God; zij werd mij verleend, om u Gods
woord in al zijn volheid te brengen: **26** het heilsgeheim, dat sinds
de aanvang der eeuwen en geslachten verborgen is geweest,
maar thans aan zijn heiligen is geopenbaard. **(aiōn g165)** **27**
Aan hen heeft God bekend willen maken, hoe rijk aan glorie dit
heilsgeheim onder de heidenen is: hoe Christus namelijk onder

u is, de hoop op de glorie. **28** Hem verkondigen wij; en alle
mensen vermanen wij, en alle mensen onderrichten wij met
alle wijsheid, om alle mensen tot volmaaktheid in Christus te
brengen. **29** Daarvoor zwoeg ik en strijd ik met zijn kracht, die
machtig in mij werkt.

2 Want ik wil, dat gij weet, welke strijd ik heb te voeren, zowel
voor u, als voor hen, die in Laodicea wonen, en voor allen,
die me persoonlijk niet hebben gekend; **2** opdat hun harten
worden getroost, opdat ze, in liefde verenigd, tot de volste
rijkdom van inzicht mogen komen: tot de kennis van Gods
heilsgeheim, tot de kennis van Christus, **3** in wien alle schatten
verborgen zijn van wijsheid en kennis. **4** Dit zeg ik, opdat
niemand u door spitsvondigheden mag misleiden. **5** Want al
ben ik naar het lichaam afwezig, in de geest ben ik bij u, en
verheug ik me bij het zien van de goede orde onder u en van uw
onwankelbaar geloof in Christus. **6** Zoals gij dus Christus Jesus
den Heer hebt aanvaard, moet gij ook in Hem blijven. **7** Blijft
op Hem gegrond en opgebouwd; houdt vast aan het geloof,
zoals gij het hebt geleerd; weest zeer dankbaar daarvoor **8** Past
op, dat niemand u meesleept door de wijsbegeerte of ijdele
drogredenen, die op de overlevering der mensen zijn gegrond,
of op de leerbeginselen der wereld, maar niet op Christus. **9**
Immers in Hem woont in werkelijkheid de ganse volheid der
Godheid; **10** en in gemeenschap met Hem zijt gij aan die volheid
deelachtig geworden. Hij is het Hoofd van alle Heerschappijen en
Machten. **11** In Hem zijt gij ook besneden met een besnijdenis,
die niet met de handen verricht wordt door de verwijdering van
het vleselijk lichaam, maar door de besnijdenis van Christus. **12**
Want met Hem zijt gij door het Doopsel begraven, met Hem

zijt gij ook verrezen door het geloof in de almacht van God,
die Hem uit de doden heeft opgewekt. **13** Ook u, die dood
waart door uw zonden en door uw onbesneden vlees, heeft Hij
levend gemaakt tezamen met Hem; Hij heeft ons alle zonden
vergeven. **14** Het handschrift, dat door zijn bepalingen onze
aanklager was, heeft Hij uitgewist en vernietigd, door het te
slaan aan het Kruis. **15** Hij heeft de Heerschappijen en Machten
ontmaskerd en openlijk ten toon gesteld, hen door het Kruis
overwonnen. **16** Laat dus niemand u oordelen met betrekking
tot spijs en drank, of feestdag, nieuwe maan en sabbat. **17**
Deze dingen zijn slechts een schaduwbeeld van de toekomstige
dingen, maar de werkelijkheid is van Christus. **18** Laat niemand
u overbluffen met gewilde nederigheid en engelendienst. Zó
iemand maakt zich druk over zijn visioenen, en wordt verwaand
door zijn vleselijke gezindheid zonder enige grond; **19** maar hij
houdt zich niet vast aan het Hoofd, waaruit het ganse lichaam
door gewrichten en vezels gestut en saamgehouden wordt, en
opgroeit tot goddelijke rijpheid. **20** Indien gij met Christus zijt
afgestorven aan de leerbeginselen der wereld, waarom laat gij
u dan, als iemand, die in de wereld leeft, allerlei bepalingen
voorschrijven, als: **21** "raak niet aan; proef niet; roer niet aan!" **22**
Al dergelijke bepalingen slaan op dingen, die vergaan door het
gebruik; het zijn slechts geboden en leringen van mensen! **23** Ze
hebben de schijn wel van wijsheid door godzaligheid van eigen
vinding, door nederigheid en zelfkastijding, maar ze hebben
geen waarde dan voor de bevrediging van het vlees.

3 Zo gij dan met Christus verrezen zijt, zoekt dan ook naar wat
hierboven is: waar Christus is, gezeten aan Gods rechterhand. **2**
Weest bedacht op wat daarboven is, en niet op het aardse. **3**

Want gij zijt dood, en uw leven is met Christus verborgen in
God. **4** Maar wanneer Christus, ons leven, wordt geopenbaard,
dan zult ook gij geopenbaard worden in glorie, tezamen met
Hem. **5** Doodt dan wat aards is in uw leden: ontucht, onreinheid,
drift, boze begeerte en hebzucht, welke ten slotte afgoderij is; **6**
door dit alles komt Gods toorn. **7** Zeker, dit alles hebt gij vroeger
gedaan, toen gij daarin hebt geleefd. **8** Maar thans moet ook gij
dit alles afleggen: toorn, gramschap, boosheid, laster, oneerbare
taal uit uw mond; **9** bedriegt elkander niet. Want gij hebt den
ouden mens afgelegd met zijn practijken, **10** en aangetrokken
den nieuwen mens, die tot beter inzicht vernieuwd is naar het
beeld van zijn Schepper. **11** Zó is er geen Griek meer of Jood,
geen besnedene of onbesnedene, geen barbaar en geen Scyt,
geen slaaf en geen vrije; maar Christus is alles in allen. **12**
Bekleedt u dan, als Gods uitverkoren heiligen en geliefden, met
innige barmhartigheid, met goedheid, ootmoed, zachtheid en
lankmoedigheid. **13** Weest verdraagzaam jegens elkander en
vergeeft elkander, als gij over elkaar hebt te klagen; zoals de
Heer ú heeft vergeven, zo moet ook gij het doen. **14** Trekt over
dit alles de liefde aan, die de band is der volmaaktheid. **15** In
uw harten heerse ook de vrede van Christus; want daartoe zijt
gij tot één lichaam geroepen. Weest dankbaar bovendien! **16**
Moge Christus' woord in u wonen in rijke overvloed! Leert en
vermaant elkander met allerlei wijsheid! Looft God in uw harten
op lieflijke wijze, met psalmen, gezangen en geestelijke liederen.
17 En al wat gij doet, door woord of door daad, doet het in de
naam van Jesus den Heer, en betuigt dan door Hem aan God
den Vader uw dank! **18** Gij vrouwen, weest onderdanig aan uw
mannen, zoals het uw plicht is in den Heer. **19** Gij mannen, hebt

uw vrouwen lief, en weest niet ongenietbaar jegens haar. **20** Gij
kinderen, gehoorzaamt uw ouders in alles; want dit is welgevallig
in den Heer. **21** Gij vaders, verbittert uw kinderen niet, opdat ze
niet onverschillig gaan worden. **22** Gij slaven, gehoorzaamt uw
aardse meesters in alles, niet als ogendienaars, die mensen
behagen, maar in eenvoud van hart, uit vrees voor den Heer. **23**
Al wat gij doet, doet het van harte, als voor den Heer en niet als
voor mensen; **24** gij weet toch, dat gij van den Heer het erfdeel
als loon zult ontvangen. Weest slaven van Christus, den Heer!
25 Want wie onrecht doet, zal zijn onrecht moeten boeten; er
bestaat geen aanzien van personen.

4 Gij meesters, geeft uw slaven wat recht is en billijk; want gij
weet, dat ook gij een Meester hebt in de hemel. **2** Volhardt in het
gebed, aandachtig en dankbaar! **3** Bidt ook voor ons, dat God
ons de deur der prediking mag openen, en ik het heilsgeheim van
Christus verkondigen mag, waarvoor ik dan ook een gevangene
ben; **4** en dat ik het openlijk mag preken, zoals het mijn plicht
is. **5** Uw omgang met de buitenstaanders moet met wijsheid
gebeuren; neemt daartoe elke gunstige gelegenheid te baat. **6**
Uw gesprek moet steeds opgewekt zijn, met zout gekruid; gij
moet weten, hoe gij iedereen te woord hebt te staan. **7** Túchicus,
mijn geliefde broeder, de trouwe dienaar en medearbeider in
den Heer, zal u volledig inlichten over mijn toestand. **8** Daarom
juist zend ik hem naar u toe, opdat gij weten moogt, hoe het ons
gaat, en opdat hij uw harten mag troosten. **9** Met hem zend ik
Onésimus uw landgenoot, den trouwen en geliefden broeder. Zij
zullen u vertellen al wat hier gebeurt. **10** U groet Aristarchus, mijn
medegevangene; en Markus, de neef van Bárnabas, over wien
gij reeds de opdracht hebt gekregen, hem goed te ontvangen,

als hij bij u komt; Jesus eveneens, ook Justus geheten. **11** Ze
zijn de enigen uit de besnijdenis, die mijn medewerkers voor het
koninkrijk Gods, en voor mijzelf een grote troost zijn geweest. **12**
U groet Épafras uw landgenoot, een dienstknecht van Christus
Jesus, die steeds voor u worstelt in zijn gebeden, opdat gij
stand moogt houden, volmaakt en volkomen, in alles wat God
van u verlangt. **13** Want ik getuig over hem, dat hij zich veel
moeite getroost, zowel voor u als voor hen, die in Laodicea en
Hiërápolis zijn. **14** U groet de geliefde Lukas, de arts, en Demas
eveneens. **15** Groet de broeders in Laodicea; zo ook Numfa met
de gemeente, die in haar huis vergadert. **16** En wanneer de brief
bij u is voorgelezen, zorgt er dan voor, dat hij ook in de kerk van
Laodicea voorgelezen wordt, en dat gij zelf de brief uit Laodicea
te lezen krijgt. **17** En zegt aan Archippus: Zorg er voor, dat ge
het ambt naar behoren vervult, dat ge ontvangen hebt in den
Heer. **18** De eigenhandige groet van mij: Paulus. Weest mijn
boeien indachtig! De genade zij met u allen!

1 Thessalonicenzen

1 Paulus, Silvanus en Timóteus, aan de kerk der
Tessalonicenzen, in God den Vader en in den Heer Jesus
Christus: Genade en vrede zij u. **2** Steeds danken we God voor
u allen, zo dikwijls we u herdenken in onze gebeden. **3** Zonder
ophouden toch zijn we voor God, onzen Vader, uw werkdadig
geloof indachtig, uw zwoegende liefde, uw geduldige hoop op
onzen Heer Jesus Christus. **4** Van God geliefde broeders, van
uw uitverkiezing zijn we overtuigd. **5** Want ons Evangelie is niet
tot u gekomen door woord alleen, maar ook met kracht, met
den heiligen Geest, en met grote beslistheid; gij weet toch nog
wel, hoe we om uwentwil onder u zijn opgetreden. **6** En gij, van
uw kant, zijt navolgers geworden van ons en van den Heer,
door onder veel wederwaardigheden met een blijdschap van
den heiligen Geest het woord te aanvaarden; **7** zodat gij een
voorbeeld werdt voor alle gelovigen in Macedonië en Achaja. **8**
Want door u kreeg het woord des Heren een goede naam niet
slechts in Macedonië en Achaja, maar in iedere plaats kwam uw
geloof in God aan de dag. Ik had dus niet nodig, daarover te
spreken; **9** want uit eigen beweging vertelde men van ons: hoe
wij onder u zijn opgetreden; en hoe gij u van de afgoden tot God
hebt bekeerd, om den levenden en waarachtigen God te dienen,
10 en om uit de hemel zijn Zoon te verwachten, dien Hij van de
doden heeft opgewekt: Jesus, die ons verlost van de komende
Toorn.

2 Broeders, zelf weet gij toch wel, dat ons optreden onder u niet
zonder vrucht is geweest. **2** Want ofschoon we in Filippi, zoals u
bekend is, veel lijden en smaad hadden verduurd, hebben we
toch door onzen God de moed gehad, onder heftige tegenstand

Gods Evangelie aan u te verkondigen. **3** Ons troostwoord had
dan ook niets te doen met dwaling, onzuivere bedoeling of
bedrog; **4** maar we verkondigen het Evangelie, zoals God ons
daartoe waardig keurde, en zoals Hij het ons heeft toevertrouwd:
niet om te behagen aan mensen maar aan God, die onze
harten beproeft. **5** Nooit traden we met vleitaal op, gij weet het;
noch met hebzuchtige bedoelingen, God is mijn getuige. **6** We
zochten niet de eer van mensen, van u noch van anderen. **7** Als
apostelen van Christus hadden we ons kunnen doen gelden,
maar onder u zijn we minzaam geweest. Zoals een voedster
haar kinderen koestert, **8** zó hebben wij naar u gesmacht, en
was het ons een groot genot, u niet alleen Gods Evangelie, maar
ook ons eigen leven te schenken, omdat gij ons zo dierbaar
waart. **9** Broeders, gij herinnert u toch ons werken en slaven;
we hebben u Gods Evangelie verkondigd, zwoegende nacht
en dag, om niemand van u tot last te zijn. **10** Gij zijt getuigen,
en God ook, hoe heilig, rechtschapen en onberispelijk we ons
onder u, gelovigen, hebben gedragen. **11** Gij weet het ook,
hoe we, als een vader het zijn kinderen doet, ieder van u **12**
hebben vermaand, bemoedigd, bezworen, een leven te leiden
welgevallig aan God, die u roept tot zijn rijk en zijn glorie. **13** En
daarom brengen ook wij dank aan God zonder einde, omdat
gij het woord van God, door ons gepreekt, hebt aanvaard, en
ook ter harte genomen, niet als het woord van mensen, maar,
wat het in werkelijkheid is, als het woord van God, dat ook in
u werkt, wanneer gij gelooft. **14** Broeders, in Christus Jesus
immers zijt gij navolgers geworden van de gemeenten Gods
in Judea, omdat gij van uw eigen stamgenoten hetzelfde hebt
verduurd, als zij van de Joden, **15** die den Heer Jesus en de

profeten hebben gedood en ook ons hebben vervolgd; Gode niet
welgevallig, alle mensen vijandig, **16** verhinderen ze ons, tot de
heidenen te spreken, om hen te redden. Zo maken ze in ieder
opzicht de maat hunner zonden vol; dan komt de Toorn over hen
ten einde toe. **17** Broeders, voor een korte tijd waren we van u
verweesd naar het oog, maar niet naar het hart; met des te
groter verlangen hebben we ons best gedaan, u weer te zien.
18 Ik, Paulus zelf, wilde dus wel naar u heen gaan, éénmaal,
tweemaal zelfs; maar de satan heeft het ons belet. **19** Want wie
anders dan gij is onze hoop, on e vreugde, onze gloriekroon
voor het aanschijn van Jesus, onzen Heer, bij zijn komst? **20**
Inderdaad, onze glorie en vreugde zijt gij!

3 Daar we het dus niet langer meer konden uithouden, gaven
we er de voorkeur aan, alleen in Athene achter te blijven, **2** en
zonden we Timóteus, onzen broeder en Gods dienaar in het
Evangelie van Christus, om u te versterken, en u te bemoedigen
in uw geloof, **3** opdat niemand door deze wederwaardigheden
aan het wankelen zou worden gebracht. Zelf weet gij toch
wel, dat dergelijke dingen ons te wachten staan; **4** bovendien
hebben we, toen we bij u waren, u toch vooruit gezegd, dat we
wederwaardigheden zouden te verduren hebben; en zo is het
ook gebeurd, als gij weet. **5** Omdat ik het dus niet langer meer
uithield, heb ik er hem op afgezonden, om te weten, hoe het
staat met uw geloof: de bekoorder mocht u eens hebben verleid,
en onze arbeid vergeefs zijn geweest. **6** Zo juist is Timóteus van
u teruggekeerd, en heeft ons goede tijding gebracht van uw
geloof en van uw liefde tot ons, en hoe gij steeds een goede
herinnering aan ons bewaart en vurig verlangt, ons weer te zien,
zoals wij u. **7** Daarom broeders, zijn we bij al onze nood en druk

door uw geloof met troost over u vervuld; **8** want nu leven we
op, zo gij maar vast staat in den Heer. **9** Hoe kunnen we God
genoeg om u danken voor al de vreugde, waarmee we ons over
u verblijden voor het aanschijn van onzen God. **10** Vurig bidden
we nacht en dag, om u te mogen weerzien, en de leemten aan
te vullen in uw geloof. **11** Moge dan onze God en Vader zelf en
onze Heer Jesus òns de weg naar u banen; **12** moge de Heer ú
echter vervullen en doen overvloeien van liefde tot elkander
en tot iedereen, zoals wij ze hebben tot u. **13** Zo make Hij uw
harten sterk en onberispelijk in heiligheid voor het aanschijn van
God, onzen Vader, bij de komst van onzen Heer Jesus, met al
zijn heiligen.

4 Overigens broeders, bidden en smeken we u in den Heer
Jesus, dat gij nog meer moogt uitmunten in uw levenswandel en
in het behagen aan God, zoals gij dat van ons hebt geleerd,
en zoals gij dat feitelijk reeds betracht. **2** Gij weet toch wel,
welke voorschriften we u uit naam van den Heer Jesus hebben
gegeven. **3** Want dit is Gods wil, uw heiliging: dat gij u namelijk
van ontucht onthoudt; **4** dat ieder van u zijn eigen vrouw weet te
verwerven in heiligheid en eerbaarheid, **5** niet in hartstochtelijke
begeerlijkheid, zoals de heidenen, die God niet kennen; **6** dat
niemand zich te buiten gaat, en in deze aangelegenheid zijn
broeder bedriegt. Want de Heer is de Wreker van al deze dingen,
zoals we het vroeger hebben gezegd en voortdurend betuigd.
7 Want God heeft ons niet tot onreinheid geroepen, maar tot
heiligheid. **8** Wie dit dus veracht, veracht niet een mens, maar
God zelf, die ook aan u zijn heiligen Geest heeft geschonken. **9**
Over de broederliefde is het niet nodig, u te schrijven. Want
zelf hebt gij van God geleerd, elkander lief te hebben; en gij

doet het ook tegenover alle broeders in heel Macedonië. **10**
Maar we vermanen u, broeders, om nog meer uit te munten, **11**
en er zelfs een eer in te stellen, om rustig te leven, u met uw
eigen zaken te bemoeien, en zelf de handen aan het werk te
slaan, zoals we u dat geboden hebben. **12** Zo toch gedraagt gij
u behoorlijk voor hen, die buiten staan, en hebt gij van niemand
iets nodig. **13** Broeders, wij willen u niet in onwetendheid laten
over hen die ontslapen zijn, opdat gij niet treurt als de anderen,
die geen hoop meer bezitten. **14** Want zo wij geloven, dat Jesus
gestorven is en verrezen, dan geloven wij ook, dat God hen,
die in Jesus ontsliepen, zal terugvoeren met Hem. **15** Want
dit zeggen wij u op ‘s Heren woord: Wij die leven en achter
blijven tot ‘s Heren komst, wij zullen de ontslapenen zeer zeker
niet vóór gaan. **16** Want op een teken, op het geroep van den
Aartsengel en de bazuinstoot van God, zal de Heer zelf uit de
hemel nederdalen, en allereerst zullen zij verrijzen, die stierven
in Christus; **17** eerst dan zullen wij, die leven en achterblijven,
tezamen met hen worden weggevoerd op de wolken, den Heer
tegemoet in de lucht. En zó zullen wij altijd bij den Heer blijven.
18 Vertroost dus elkander met deze woorden.

5 Maar over tijden en stonden, broeders, behoeft u niet te
worden geschreven. **2** Want zelf weet gij goed, dat de Dag des
Heren komt als een dief in de nacht. **3** Wanneer men zegt:
"Vrede en veiligheid," dan valt op hen het verderf onverwacht,
zoals barensweeën op een zwangere vrouw; en ontkomen doen
ze zeker niet. **4** Maar gij broeders, gij verkeert niet in duisternis,
zodat de Dag u als een dief zou verrassen. **5** Want allen zijt
gij zonen van het licht, zonen ook van de dag; van nacht of
duisternis zijn we het niet. **6** Slapen we dus niet als de anderen,

maar laten we waken en nuchter blijven. **7** Want wie slapen,
slapen ‘s nachts; en die zich bedrinken, bedrinken zich ‘s nachts.
8 Maar wij moeten nuchter blijven, want we zijn zonen van de
dag; toegerust met het pantser van geloof en van liefde, en met
de helm, de hoop op de zaligheid. **9** Want God heeft ons niet
bestemd voor de Toorn, maar tot het verwerven der zaligheid
door onzen Heer Jesus Christus, **10** die voor ons is gestorven,
opdat we, wakend of slapend, samen met Hem zouden leven.
11 Troost dus elkander, sticht ook elkander, zoals gij gewoon zijt
te doen. **12** We verzoeken u, broeders, hen te waarderen, die
onder u arbeiden, die u vóórgaan, en terechtwijzen in den Heer;
13 acht ze ook meer dan gewone liefde waardig om hun arbeid.
Bewaart de vrede onder elkander. **14** Broeders, we sporen
u aan: berispt de leeglopers, bemoedigt de kleinmoedigen,
ondersteunt de zwakken, weest jegens allen geduldig. **15** Past
op, dat niemand kwaad met kwaad vergeldt; maar streeft allen
het goede na jegens elkander en jegens allen. **16** Weest altijd
blijde. **17** Bidt zonder ophouden; **18** brengt dankzegging voor
alles; want dit is voor u Gods wil in Christus Jesus. **19** Blust
den Geest niet uit, **20** versmaadt de profetieën niet; **21** maar
onderzoekt alles, en behoudt het goede. **22** Onthoudt u van
kwaad onder iedere vorm. **23** Dan moge de God van de vrede
zelf u heiligen heel en al; uw geest, uw ziel en uw lichaam
blijve ongerept bewaard en onberispelijk tot de komst van Jesus
Christus onzen Heer. **24** Hij die roept, is ook getrouw; Hij zal het
ook ten uitvoer brengen. **25** Bidt voor ons, broeders. **26** Groet al
de broeders met een heilige kus. **27** Ik bezweer u bij den Heer,
de brief aan al de broeders voor te lezen. **28** De genade van
onzen Heer Jesus Christus zij met u!

2 Thessalonicenzen

1 Paulus, Silvanus en Timóteus, aan de kerk der Tessalonicenzen
in God onzen Vader en in den Heer Jesus Christus: **2** Genade en
vrede zij u van God den Vader en van den Heer Jesus Christus.
3 Broeders, steeds moeten we, zoals het betaamt, dank brengen
aan God over u, omdat uw geloof krachtig opbloeit, en de
onderlinge liefde toeneemt bij ieder van u zonder uitzondering. **4**
Daarom ook roemen wijzelf over u in Gods kerken: over uw
standvastigheid en geloof temidden van allerlei vervolgingen en
kwellingen, die gij doorstaat. **5** Deze zijn een zeker teken van
Gods rechtvaardig oordeel, waardoor gij waardig zult worden
bevonden voor het Koninkrijk Gods, waarvoor gij thans te lijden
hebt. **6** Want het is rechtvaardig, zo God hen, die u kwellen,
met kwelling vergeldt, en u die gekweld wordt, met verkwikking
tezamen met ons. **7** En dit zal geschieden, wanneer de Heer
Jesus uit de hemel zal komen met de engelen zijner macht, **8**
in een helvlammend vuur. Dan neemt Hij wraak over hen, die
God niet kennen en niet luisteren naar het Evangelie van onzen
Heer Jesus; **9** ze zullen gestraft worden met eeuwig verderf, ver
weg van den Heer en van de glorie zijner kracht. **(aiōnios g166)**
10 Ja, op die dag: als Hij komt, om in zijn heiligen verheerlijkt
te worden, en bewonderd in alle gelovigen; want bij u vond
onze getuigenis geloof. **11** Daarom dan ook bidden we altijd
voor u, dat onze God u de roeping waardig mag maken, en
elk verlangen naar het goede, als de daad zelf uit geloof, mag
vervullen van kracht. **12** Zó moge de Naam van onzen Heer
Jesus in u worden verheerlijkt en gij in Hem; naar de mate der
genade van onzen God en van den Heer Jesus Christus.

2 Broeders, met betrekking tot de wederkomst van onzen Heer
Jesus Christus en onze vereniging met Hem, verzoeken we
u, **2** niet zo gemakkelijk uw bezinning te verliezen, en u niet
van streek te laten brengen door een geestesuiting, door een
woord of door een brief, die van ons heet te komen: alsof de
Dag des Heren aanstaande is. **3** Laat niemand u misleiden,
hoe dan ook. Want voordat de afval heeft plaats gehad, en de
Man der goddeloosheid is verschenen, het kind der verdoeming,
4 de tegenstander die zich verheft tegen al wat God of heilig
heet, zodat hij zich neerzet in Gods tempel en zich aanstelt als
God…. komt de Dag des Heren niet. **5** Herinnert gij u niet, dat ik
u dit gezegd heb, toen ik nog bij u was? **6** En nu weet gij, wat
hem tegenhoudt, zodat hij eerst te zijner tijd zich openbaren
zal. **7** Zeker, het mysterie der ongerechtigheid is reeds aan het
werk; maar er is er nog een, die het tegenhoudt. Eerst als deze
verdwenen zal zijn, **8** dan zal de Goddeloze verschijnen, dien de
Heer Jesus zal vernietigen door de adem van zijn mond, en
verlammen door de glans van zijn komst; **9** zijn verschijning
zal geschieden als een werk van den Satan, met allerlei valse
kracht, tekenen en wonderen, **10** en met allerlei misdadige
misleiding voor hen, die ten verderve gaan, omdat ze de liefde
voor de waarheid niet hebben aangekweekt tot hun redding. **11**
En daarom zendt God hun een kracht ter misleiding, waardoor
ze de leugen geloven; **12** opdat allen zouden veroordeeld
worden, die de waarheid niet hebben geloofd, maar behagen
hadden in de ongerechtigheid. **13** Maar wij, wij moeten God altijd
danken voor u, broeders, geliefd door den Heer, omdat God van
de aanvang af door heiliging des Geestes en geloof aan de
waarheid u ter zaligheid heeft uitverkoren, **14** en ook door ons

Evangelie u heeft geroepen, om de heerlijkheid te verwerven
van Jesus Christus onzen Heer. **15** Daarom broeders, staat pal,
en houdt vast aan de overleveringen, die gij geleerd hebt door
ons woord of ons schrijven. **16** Onze Heer Jesus Christus zelf
en God onze Vader, die ons heeft liefgehad, en door zijn genade
eeuwige troost en goede hoop heeft geschonken, **(aiōnios g166)**
17 Hij trooste uw harten en make ze sterk in ieder goed werk en
goed woord.

3 Verder, broeders, bidt voor ons, opdat het woord des Heren
voort mag ijlen, en verheerlijkt mag worden als onder u; **2** ook
dat we verlost mogen worden van onbetamelijke en slechte
mensen; want niet allen bezitten het geloof. **3** De Heer is
getrouw; Hij zal u sterken, en u voor het kwade bewaren. **4**
Daarenboven vertrouwen we van u in den Heer, dat gij doet, wat
we bevelen, en dat gij het ook zult blijven doen. **5** En de Heer
neige uw harten tot de liefde voor God en tot de verwachting van
Christus. **6** Broeders, in de naam van den Heer Jesus Christus
drukken we u op het hart, u terug te trekken van elken broeder,
die ongeregeld leeft, niet naar de overlevering, die gij van ons
hebt ontvangen. **7** Zelf weet gij toch wel, hoe gij ons navolgen
moet. Want we hebben onder u niet ongeregeld geleefd. **8** We
hebben niemands brood om niet gegeten, maar nacht en dag
gearbeid in zwoegen en slaven, om niemand van u tot last te
zijn; **9** niet alsof we geen recht er op hadden, maar om onszelf
aan u als voorbeeld ter navolging te stellen. **10** Bovendien, toen
we bij u waren, hebben we u toch voorgehouden, dat wie niet
werken wil, ook niet ete. **11** En nu horen we toch, dat sommigen
onder u een ongeregeld leven leiden, zich niet druk maken,
maar wel veel drukte. **12** Hen gebieden en vermanen we in den

Heer Jesus Christus, om rustig te werken en hun eigen brood te
eten. **13** En gij broeders, wordt niet moede, het goede te doen.
14 Zo iemand niet luistert naar ons woord in deze brief, tekent
Hem aan en gaat niet met hem om, opdat hij beschaamd moge
staan. **15** Toch moet ge hem niet als uw vijand beschouwen,
maar als een broeder vermanen. **16** De Heer van de vrede, Hij
geve u de vrede altijd en in alles. De Heer zij met u allen! **17** De
groet is van mijn eigen hand: Paulus. Dit is het teken bij iedere
brief; zo schrijf ik: **18** De genade van onzen Heer Jesus Christus
zij met u allen.

1 Timotheüs

1 Paulus, apostel van Christus Jesus, volgens de beschikking
van God, onzen Zaligmaker, en van Christus Jesus, onze hoop:
2 aan Timóteus, zijn rechtgeaard kind in het geloof: genade,
barmhartigheid en vrede van God den Vader en van Jesus
Christus onzen Heer. **3** Zoals ik u bij mijn vertrek naar Macedonië
ver. zocht heb, moet ge in Éfese blijven, om sommige lieden
te verbieden, vreemde dingen te leren, **4** en zich bezig te
houden met fabels en eindeloze geslachtslijsten, die zich beter
lenen voor twistvragen dan voor de geloofsbedeling Gods. **5**
Immers het doel der prediking is liefde, die voortspruit uit een
rein hart, een goed geweten en een ongeveinsd geloof. **6**
Dit hebben die lieden uit het oog verloren, en daardoor zijn
ze in leeg gepraat vervallen; **7** ze willen leraars zijn der Wet,
maar begrijpen niet eens wat ze zeggen, en wat ze zo stellig
beweren. **8** Zeker we weten, dat de Wet goed is, zo men haar
toepast op wettige wijze; **9** en zo men bedenkt, dat de Wet niet
gemaakt is voor den rechtvaardige, maar voor tuchtelozen en
losbandigen, voor goddelozen en zondaars, voor heiligschenners
en ongodsdienstigen, voor vadermoorders en moedermoorders,
voor doodslagers, **10** ontuchtigen en knapenschenners, voor
mensenrovers, leugenaars en meinedigen, -en wat er verder
in strijd is met de gezonde leer, **11** volgens het Evangelie der
glorie van den gelukzaligen God, dat aan mij is toevertrouwd.
12 Dank breng ik Hem, die mij sterkte, Christus Jesus onzen
Heer, omdat Hij mij trouw heeft geacht en in bediening heeft
gesteld, **13** hoewel ik toch vroeger een godslasteraar was,
een vervolger en geweldenaar. Maar omdat ik het in ongeloof
onwetend deed, vond ik ontferming; **14** en overvloedig zelfs

stroomde de genade onzes Heren mij toe, met geloof en liefde
in Christus Jesus. **15** Waarachtig is het woord, en volkomen
geloofwaardig, dat Christus Jesus in de wereld is gekomen,
om zondaars te redden. Ik ben de grootste onder hen; **16**
maar daarom juist heb ik ontferming gevonden, opdat aan mij,
den grootste, Jesus Christus zijn volle lankmoedigheid zou
tonen, als voorbeeld voor hen, die in Hem zullen geloven ten
eeuwigen leven. **(aiōnios g166)** **17** Aan den Koning der eeuwen,
den onvergankelijken, onzichtbaren, enigen God: eer en glorie in
de eeuwen der eeuwen. Amen! **(aiōn g165)** **18** Timóteus, mijn
kind, deze prediking vertrouw ik u toe krachtens de profetieën,
die vroeger over u zijn uitgebracht. Moogt ge, daarop steunend,
de goede strijd blijven strijden, **19** in het bezit van het geloof
en van een goed geweten. Sommigen hebben dit van zich
afgestoten, en daardoor schipbreuk geleden in het geloof. **20**
Hiertoe behoren Humeneus en Alexander; ik heb ze Satan
overgeleverd, om ze het lasteren af te leren.

2 Vóór alles dus dring ik er op aan, dat er gebeden, smekingen,
voorbeden en dankzeggingen worden opgedragen voor alle
mensen; **2** voor koningen ook en alle overheden, opdat we
een stil en rustig leven mogen leiden in alle vroomheid en
eerbaarheid. **3** Dit immers is goed en welgevallig aan God onzen
Zaligmaker, **4** die wil, dat àlle mensen zalig worden en tot de
kennis der waarheid geraken. **5** Want er is één God, en ook één
Middelaar tussen God en de mensen, de Mens Jesus Christus,
6 die zich gaf als losprijs voor àllen. Zo luidt de getuigenis voor
onze tijd; **7** hiertoe ben ik aangesteld als heraut en apostel, -
ik spreek waarheid, geen leugen, -als leraar der heidenen in
geloof en in waarheid. **8** Ik verlang dus, dat de mannen bidden

overal, en reine handen opheffen zonder toorn en twijfel. **9**
Eveneens moeten dan de vrouwen, eerbaar en ingetogen, zich
tooien met passende kleding; niet met haarvlechten, goud,
paarlen of kostbare kleren, **10** maar met goede werken, zoals het
vrouwen betaamt, die aanspraak maken op godsdienstigheid.
11 Een vrouw moet onderricht ontvangen, zwijgend en in alle
nederigheid. **12** Ik sta niet toe, dat de vrouw onderricht geeft of
meestert over den man; ze moet zich stil houden. **13** Want Adam
werd het eerst geschapen, daarna Eva. **14** Ook werd Adam niet
misleid, maar de vrouw werd bedrogen en kwam ten val. **15** Toch
zal ze zalig worden door het baren van kinderen, zo ze volhardt
in geloof, liefde en heiligheid, aan ingetogenheid gepaard.

3 Dit woord is waarachtig! Streeft iemand naar het
bisschopsambt, dan begeert hij een voortreffelijke taak. **2** De
bisschop dan moet onberispelijk zijn, slechts éénmaal gehuwd;
gematigd, bezonnen, zedig, gastvrij, geschikt voor het onderricht;
3 geen drinker, geen vechter, maar zachtzinnig, vredelievend,
onbaatzuchtig. **4** Iemand, die zijn eigen huis goed bestiert, en
zijn kinderen onder tucht heeft met behoud zijner waardigheid;
5 zo iemand toch zijn eigen huis niet weet te besturen, hoe
zal hij zorg kunnen dragen voor Gods Kerk? **6** Hij mag geen
pasbekeerde zijn, opdat hij niet door trots beneveld in het vonnis
van den duivel valt. **7** Ook te goeder faam moet hij bekend zijn
bij hen, die buiten staan, opdat hij niet in schande valt en in de
strik van den duivel. **8** Ook diakens moeten eerbaar zijn; geen
dubbele tong, niet verslaafd aan de wijn, op schandelijk gewin
niet bedacht; **9** in een rein geweten moeten ze ronddragen het
geheim des geloofs. **10** Ook zij moeten eerst worden waardig
gekeurd, en slechts wanneer ze onberispelijk zijn, als diaken

worden aangesteld. **11** Ook hun vrouwen moeten eerbaar zijn,
geen lastertongen; maar gematigd en betrouwbaar in alles. **12**
Diakens mogen slechts éénmaal gehuwd zijn, en moeten hun
kinderen en gezinnen goed besturen. **13** Zij, die het ambt van
diaken goed hebben bekleed, verwerven zich een ereplaats
en groot aanzien door het geloof in Christus Jesus. **14** Dit
alles schrijf ik u, ofschoon ik hoop, spoedig bij u te komen;
15 opdat, mocht ik vertraging hebben, ge toch weten zoudt,
hoe ge u gedragen moet in het huis van God, de Kerk van
den levenden God, zuil en grondslag der waarheid. **16** Groot
is het geheim van de godsdienst, zoals het eensgezind wordt
beleden: Hij verscheen in het Vlees, Werd gerechtvaardigd door
den Geest; Hij werd door de Engelen aanschouwd, Onder de
heidenen gepreekt; Hij werd in de wereld gelovig aanvaard, En
opgenomen in de heerlijkheid.

4 Toch zegt de Geest uitdrukkelijk, dat in de laatste tijden
sommigen zullen afvallen van het geloof, en aan dwaalgeesten
en duivelse leringen gehoor zullen geven, **2** door de huichelarij
van leugenaars, die hun eigen geweten hebben toegeschroeid.
3 Lieden, die verbieden te trouwen, en spijzen te gebruiken,
welke God heeft geschapen, om met dankzegging te worden
genuttigd door hen, die geloven en de waarheid hebben erkend.
4 Inderdaad, al wat door God is geschapen, is goed; en niets is
verwerpelijk, zo het onder dankzegging genuttigd wordt; **5** want
dan wordt het geheiligd door Gods woord en gebed. **6** Zo ge de
broeders dit alles voorhoudt, zult ge een goed dienaar zijn van
Christus Jesus, u voedend met de woorden van het geloof en
met de degelijke leer, die ge u tot richtsnoer gesteld hebt. **7** Wijs
dus de profane oudewijven-fabels van u af. Oefen ook uzelf

in godsvrucht. **8** Want de lichaamsoefening is van weinig nut;
maar de godsvrucht is nuttig onder alle opzichten, daar ze de
belofte bezit van dit leven en van het toekomstige. **9** Dit is een
waarachtig woord en volkomen geloofwaardig. **10** Want daarom
zwoegen we en strijden we, omdat we onze hoop hebben
gevestigd op den levenden God, die de Zaligmaker is van alle
mensen, van de gelovigen vooral. **11** Dit moet ge inscherpen
en leren. **12** Zeker, niemand mag uw jeugd verachten; maar
wees gij dan ook een voorbeeld voor de gelovigen in woord en
in wandel, in liefde, in geloof en in onschuld. **13** Schenk uw
aandacht aan de voorlezing, opwekking en lering, totdat ik kom.
14 Wees niet zorgeloos met de genadegave, die ge bezit, en die
u krachtens een profetie onder handoplegging der priesterschaar
is geschonken. **15** Draag dáárvoor zorg, en leef er in, opdat uw
vooruitgang aan iedereen mag blijken. **16** Geef acht op uzelf en
op het onderricht; blijf daarin volharden. Want zo ge het doet,
redt ge uzelf en uw hoorders.

5 Ge moet niet hard optreden tegen een bejaard man, maar
hem vermanen als een vader; jongelieden als broeders, **2**
bejaarde vrouwen als moeders, jonge vrouwen als zusters in
alle eerbaarheid. **3** De weduwen moet ge eren, zo ze inderdaad
als weduwen alleen staan. **4** Want zo een weduwe kinderen of
kleinkinderen heeft, dan moeten die vóór alles leren, hun eigen
familie in ere te houden, en hun ouders het goede te vergelden;
want dit is aangenaam aan God. **5** Wie werkelijk weduwe is
en helemaal alleen staat, moet haar hoop op God gevestigd
houden, en volharden in bidden en smeken, nacht en dag; **6** als
ze een dartel leven leidt, is ze levend dood. **7** Ook dit moet ge
inscherpen, opdat ze zich onberispelijk gedragen. **8** En zo er

een is, die zich niet om haar familie en heel in het bijzonder zich
niet om haar huisgenoten bekommert, dan verloochent ze het
geloof, en is erger dan een ongelovige. **9** Als weduwe mag op
de lijst worden geplaatst, die niet beneden de zestig jaren is, en
slechts éénmaal gehuwd is geweest. **10** Ze moet gunstig bekend
staan om haar goede werken: dat ze namelijk haar kinderen
heeft opgevoed, gastvrijheid beoefend, de voeten der heiligen
gewassen, de noodlijdenden ondersteund, en zich aan allerlei
goede werken heeft toegewijd. **11** Maar jonge weduwen moet
ge afwijzen. Want wanneer oplaaiende zinnelijkheid haar van
Christus vervreemdt, willen ze trouwen; **12** en ze lopen een
veroordeling in, omdat ze de vroegere gelofte hebben verbroken.
13 Tegelijkertijd leren ze dan leeglopers worden door het houden
van huisbezoek; en niet alleen leeglopers, maar ook babbelaars,
bemoeiallen, beuzelend over al wat niet past. **14** Ik verlang dus,
dat jongere weduwen trouwen, kinderen ter wereld brengen,
haar huishouding besturen, en dat ze den tegenstander geen
enkele aanleiding geven tot lasteren. **15** Feitelijk zijn enkelen
reeds achter Satan verloren gelopen. **16** Wanneer een gelovige
vrouw onder haar verwanten weduwen telt, dan moet zij ze
bijstaan; men moet de gemeente er niet mee belasten, opdat
deze de eigenlijke weduwen kan helpen. **17** De priesters, die op
waardige wijze aan het hoofd staan, moeten dubbele eer worden
waardig geacht; vooral als ze zich inspannen door prediking en
onderricht. **18** De Schrift immers zegt: “Een dorsenden os zult
ge niet muilbanden,” en “de werkman is zijn loon waard.” **19**
Tegen een priester moogt ge geen aanklacht aanvaarden, dan
onder twee of drie getuigen. **20** Hebben ze gezondigd, straf
ze dan in tegenwoordigheid van allen, opdat ook de overigen

worden afgeschrikt. **21** Ik bezweer u bij God en Christus Jesus
en bij de uitverkoren Engelen, dat ge dergelijke zaken zonder
vooroordeel behandelt, en niets uit partijdigheid doet. **22** Leg
niemand overijld de handen op, en maak u niet schuldig aan
vreemde zonden. **23** Bewaar uw reinheid; drink niet langer water
alleen, maar gebruik wat wijn voor uw maag en uw voortdurende
ongesteldheid. **24** Van sommige mensen zijn de zonden reeds
vóór de rechterlijke uitspraak bekend, van anderen eerst daarna.
25 Op dezelfde wijze raken ook de goede werken bekend; in
ieder geval, verborgen blijven kunnen ze niet.

6 Allen, die het slavenjuk torsen, moeten hun meesters
hoogachten, opdat de naam van God en de leer niet worden
gelasterd. **2** Zij die gelovigen tot meesters hebben, mogen ze
niet minachten, omdat ze broeders zijn; maar ze moeten hen des
te beter dienen, juist omdat ze gelovigen zijn en welbeminden,
die zich toeleggen op weldoen. Zó moet ge leren en vermanen.
3 Wie vreemde dingen leert, en zich niet houdt aan de gezonde
prediking van onzen Heer Jesus Christus en aan de vrome leer,
4 is door hoogmoed beneveld. Hij begrijpt niets, maar hij is ziek
van twistvragen en woordenstrijd, waaruit nijd ontstaat, twist,
gelaster, boze argwaan **5** en voortdurend gewrijf van mensen,
die geestelijk bedorven zijn en van de waarheid beroofd, en
die menen, dat de godsvrucht hetzelfde is als een bron van
verdiensten. **6** Zeker, de godsvrucht is een krachtige bron
van verdiensten, zo ze gepaard gaat met tevredenheid. **7** We
hebben niets in de wereld meegebracht, omdat we er toch
ook niets kunnen uitdragen. **8** Hebben we dus voedsel en
kleding, dan moeten we daarmee ook tevreden zijn. **9** Zij, die
echter rijk willen worden, vallen in bekoring en strik, en in vele

dwaze en schandelijke begeerten, welke de mensen neerstorten
in ondergang en verderf. **10** Want de wortel van alle kwaad
is de geldzucht. Door hieraan toe te geven, zijn sommigen
afgedwaald van het geloof, en hebben zich veel stekende pijnen
bereid. **11** Man Gods, gij moet u daarvoor wachten! Streef
liever naar gerechtigheid, godsvrucht, geloof, liefde, geduld en
zachtmoedigheid. **12** Strijd de goede strijd van het geloof; ding
naar het eeuwige leven, waartoe ge geroepen zijt, en voor vele
getuigen de heerlijke belijdenis hebt afgelegd. **(aiōnios g166)** **13** Ik
beveel u bij God, die alles ten leven verwekt, en bij Christus
Jesus, die onder Póntius Pilatus de heerlijke belijdenis heeft
afgelegd, **14** dat ge dit gebod zult volbrengen, vlekkeloos en
onberispelijk tot aan de komst van Jesus Christus onzen Heer.
15 Hem zal te zijner tijd de zalige en enige Heerser openbaren,
de Koning der koningen en Heer der heren, **16** Hij die alleen
de onsterfelijkheid bezit, die het ontoegankelijk licht bewoont,
dien geen mens heeft gezien of kàn zien, wien de eer is en
eeuwige macht. Amen! **(aiōnios g166)** **17** Vermaan de rijken
dezer wereld, dat ze niet trots mogen zijn; dat ze hun hoop niet
stellen op wisselvallige rijkdom, maar op God, die ons rijkelijk
van alles voorziet, om er van te genieten; **(aiōn g165)** **18** dat ze
deugdzaam moeten zijn en rijk in goede werken, vrijgevig ook
en mededeelzaam. **19** Dan stapelen ze zich voor de toekomst
een goede grondslag op, waarop ze het eeuwig leven bereiken.
(aiōnios g166) **20** Timóteus, bewaar het toevertrouwde pand.
Wend u af van de profane beuzelpraat, van de twistvragen
der zogenaamde Kennis, **21** waartoe sommigen zich hebben
bekend, en het spoor in het geloof zijn bijster geworden. De
genade zij met u allen!

2 Timotheüs

1 Paulus, apostel van Christus Jesus, door de wil van God
en ter wille der belofte van het leven, dat in Christus Jesus
is: **2** aan Timóteus, zijn geliefd kind: Genade, barmhartigheid
en vrede van God den Vader en van Christus Jesus onzen
Heer. **3** Ik breng dank aan God, dien ik van geslacht op geslacht
met een rein geweten dien, wanneer ik onverpoosd nacht en
dag u in mijn gebeden gedenk. **4** En zo vaak ik terugdenk
aan uw tranen, komt in mij het verlangen op, u weer te zien,
om zelf met blijdschap te worden vervuld. **5** Want ik draag de
herinnering mee aan uw ongeveinsd geloof; vroeger heeft het in
uw grootmoeder Loïs en in uw moeder Eunike gewoond; ik ben
er dus zeker van, dat het ook in u verblijft. **6** En daarom herinner
ik u er aan, dat ge Gods genade moet doen opleven, die ge
door mijn handoplegging verkregen hebt. **7** Want God schonk
ons niet een geest van vreesachtigheid, maar van kracht, van
liefde en zelfbeheersing. **8** Schaam u dus niet voor de belijdenis
van onzen Heer, noch over mij, zijn geboeide; maar neem uw
aandeel in het lijden voor het Evangelie door de kracht van
God, **9** die ons gered heeft en tot een heilige roeping heeft
uitverkoren, niet op grond van onze werken, maar door zijn
eigen voorbeschikking en genade. Deze toch is ons van alle
eeuwigheid in Christus Jesus verleend, **(aiōnios g166)** **10** maar
thans geopenbaard door de verschijning van onzen Zaligmaker
Christus Jesus. Hij heeft de dood ten onder gebracht, doch leven
en onsterfelijkheid aan het licht gebracht, door het Evangelie,
11 waartoe ik ben aangesteld als heraut, apostel en leraar. **12**
Daarom lijd ik dit alles wel, maar mij er over schamen doe ik
niet. Want ik weet op wien ik mijn vertrouwen stel, en ik ben

er zeker van, dat Hij machtig is, het mij toevertrouwde pand
te bewaren tot die Dag. **13** In geloof en in liefde tot Christus
Jesus: houd vast aan wat ge van mij hebt gehoord, als aan een
richtsnoer van gezonde lering; **14** bewaar dat kostelijk pand door
den heiligen Geest, die in ons woont. **15** Ge weet, dat al de
Aziaten mij in de steek hebben gelaten, onder anderen Fúgelus
en Hermógenes. **16** De Heer bewijze barmhartigheid aan het
huis van Onesiforus, omdat deze me vaak heeft opgemonterd,
en zich mijn ketenen niet heeft geschaamd; **17** want toen hij te
Rome was aangekomen, heeft hij ijverig naar me gezocht, en me
dan ook gevonden. **18** Geve de Heer, dat hij zelf barmhartigheid
mag vinden bij den Heer op die Dag. En welke diensten hij in
Éfese heeft bewezen, weet ge beter dan ik.

2 Gij dan mijn kind, toon u kloek door de genade, die ge in
Christus Jesus bezit; **2** wat ge van mij onder vele getuigen
gehoord hebt, draag dat aan betrouwbare mannen over, die
geschikt zijn, ook anderen te onderrichten; **3** neem ook uw
aandeel in het lijden als een goed krijgsknecht van Christus
Jesus. **4** Wie krijgsdienst verricht, bemoeit zich niet met
levensonderhoud, om slechts den krijgsheer te behagen. **5**
Eveneens wordt een kampvechter niet gekroond, als hij niet
volgens vaste regels heeft geworsteld. **6** En slechts de landman,
die zich afslooft, moet het eerst van de vruchten genieten. **7**
Denk na over wat ik zeg; en de Heer zal u inzicht geven in alles.
8 Denk ook eens terug aan "Jesus Christus, uit Davids zaad,
maar van de doden opgewekt;" zoals mijn Evangelie luidt, **9**
waarvoor ik lijd, tot boeien toe, een misdadiger gelijk; maar het
Woord van God is niet geboeid! **10** Daarom juist verdraag ik
alles terwille der uitverkorenen, opdat ook zij het heil verwerven

in Christus Jesus, en de eeuwige glorie bovendien. **(aiōnios g166)**
11 Dit woord is waarachtig! Immers zijn wij met Hem gestorven,
dan zullen wij ook met Hem leven; **12** lijden wij, dan zullen
wij ook met Hem heersen; verloochenen wij Hem, dan zal Hij
ook ons verloochenen; **13** zijn wij ontrouw, Hij blijft trouw, want
Zich verloochenen kan Hij niet. **14** Scherp hun deze dingen in,
en bezweer hen bij God, geen woordenstrijd te voeren, die tot
niets anders dient, dan tot verderf der hoorders. **15** Doe zelf uw
best, voor God te staan als een beproefd man, als arbeider,
die zich niet heeft te schamen, als voorsnijder, die het woord
der waarheid rechtaf snijdt. **16** Profane beuzelpraat moet ge
vermijden; want zij, die er zich aan schuldig maken, vervallen tot
steeds groter goddeloosheid, **17** en hun woord vreet voort als
de kanker. Hiertoe behoren Humeneus en Filetus; **18** door te
beweren, dat de opstanding reeds heeft plaats gehad, zijn ze
zelf afgedwaald van de waarheid en verwoesten ze het geloof
van anderen. **19** Zeker, Gods grondsteen staat ongeschokt, en
draagt als stempel: "De Heer kent de zijnen," en "Wie de naam
des Heren aanroept, sta ver van de boosheid." **20** Maar in een
groot huis zijn niet slechts vaten van goud en zilver, maar ook
van hout en leem; sommige met eervolle, andere met smadelijke
bestemming. **21** Wie zich dus rein houdt van dit alles, zal een vat
zijn tot ere, geheiligd, bruikbaar voor den Heer, en geschikt voor
ieder goed werk. **22** Vlucht dus de lusten der jeugd, en streef
naar gerechtigheid, geloof, liefde en vrede, in gemeenschap met
hen, die den Heer aanroepen met een zuiver hart. **23** Vermijd
eveneens de dwaze en onverstandige twistvragen, daar ge weet,
dat ze slechts strijd doen ontstaan. **24** Een dienaar des Heren
moet niet vechten, maar hij moet vriendelijk jegens allen zijn,

geschikt voor het onderricht en lankmoedig. **25** De koppigen
moet hij terechtwijzen met zachtheid; want misschien brengt
God ze tot inkeer en tot erkenning der waarheid, **26** en komen
ze nog tot bezinning, als ze uit de strik van den duivel door Hem
zijn gevangen om zijn wil te volbrengen.

3 Weet wel, dat in de laatste dagen boze tijden zullen komen.
2 Want de mensen zullen zelfzuchtig worden, geldgierig,
snoevers, hoogmoedig, lasteraars, ongehoorzaam aan hun
ouders, ondankbaar, goddeloos, **3** liefdeloos, trouweloos,
kwaadsprekers, onmatig, verwilderd, van het goede vervreemd,
4 verraders, roekeloos, trots, met meer liefde voor genot dan
voor God, **5** mensen die de schijn van vroomheid bewaren, maar
er de kracht van verwerpen. Ook dit slag moet ge vermijden. **6**
Want tot dit soort behoren zij, die de huizen binnensluipen, en
vrouwtjes inpalmen, welke gedrukt gaan onder zonden en door
allerlei lusten worden gedreven, **7** welke altijd door maar blijven
leren en nooit tot de kennis der waarheid kunnen geraken. **8**
Zoals Jannes en Jambres zich tegen Moses verzetten, zo ook
verzet dit slag mensen zich tegen de waarheid; bedorven zijn ze
naar het verstand, zonder houvast in het geloof. **9** Maar veel
verder zullen ze het dan ook niet brengen; want hun dwaasheid
zal opvallen aan iedereen, juist als van die twee anderen. **10**
Maar gij zijt mijn navolger in leer, gedrag en besluiten, in mijn
geloof, lankmoedigheid, liefde en geduld, **11** in mijn vervolgingen
en lijden, die mij in Antiochië, Ikónium en Lustra overkwamen, die
ik alle geduldig verdroeg, en waaruit ook de Heer mij verloste.
12 Inderdaad, allen zullen vervolgd worden, die in Christus Jesus
godvruchtig willen leven; **13** maar deugnieten en bedriegers
zullen van kwaad tot erger komen: anderen misleidend, blijven

ze zelf in dwaling. **14** Gij echter, volhard in wat ge geleerd en
gelovig aanvaard hebt; **15** omdat ge weet, van wien ge het hebt
geleerd, en omdat ge van kindsbeen af de heilige Schriften kent,
die u wijsheid ter zaligheid kunnen geven door het geloof in
Christus Jesus. **16** De hele Schrift is door God ingegeven, en is
nuttig tot onderrichting, weerlegging, terechtwijzing en opvoeding
in de gerechtigheid; **17** opdat de man Gods er door volmaakt
zou worden, en toegerust tot ieder goed werk.

4 Ik bezweer u bij God, en bij Christus Jesus, die levenden
en doden zal oordelen, en bij zijn Verschijning en zijn Rijk: **2**
Verkondig het woord; treed op, welkom of niet; weerleg, berisp
en vermaan in alle lankmoedigheid en met alle soort van lering.
3 Want er komt een tijd, dat men de gezonde leer niet verdraagt,
maar zich een massa leraars bijeenraapt naar eigen smaak;
dat men zich de oren laat strelen, **4** maar ze afkeert van de
waarheid, om zich te houden aan fabels. **5** Gij daarentegen,
wees nuchter bij alles, wees lijdzaam; volbreng de taak van
Evangelist, vervul uw ambt ten volle. **6** Zie, ikzelf word reeds
als drankoffer geplengd, en de tijd van mijn verscheiden is
nabij. **7** De goede strijd heb ik gestreden, de wedloop volbracht,
het geloof bewaard. **8** Van nu af ligt voor mij de kroon der
gerechtigheid gereed, die de Heer, de rechtvaardige Rechter, mij
schenken zal op die Dag. —En niet alleen aan mij, maar ook
aan allen, die zijn verschijnen hebben liefgehad. **9** Doe uw best,
om spoedig bij me te komen. **10** Want Demas, die deze wereld
heeft liefgekregen, heeft me verlaten, en is naar Tessalonika
vertrokken; Crescens naar Galátië, Titus naar Dalmátië. **(aiōn
g165)** **11** Alleen Lukas is bij me gebleven. Haal Markus op, en
breng hem met u mee; want hij komt mij goed van pas bij het

werk. **12** Túchicus heb ik naar Éfese gezonden. **13** Wanneer ge
komt, breng dan de mantel mee, die ik in Troas bij Carpus heb
achtergelaten; ook de boeken en vooral de perkamenten. **14**
Alexander, de edelsmid, heeft me veel kwaad gedaan; de Heer
zal hem vergelden naar werken; **15** en ook gij moet u voor hem
wachten. Zeer heftig toch heeft hij ons pleidooi bestreden. **16**
Bij mijn eerste verdediging stond niemand mij ter zijde, maar
allen lieten me in de steek; het worde hun niet toegerekend. **17**
Maar de Heer heeft mij ter zijde gestaan en mij kracht verleend,
opdat door mij de prediking haar volle maat zou krijgen, en al
de heidenen ze zouden horen; zo werd ik verlost uit de muil
van den leeuw. **18** De Heer zal mij verlossen van alle boze
aanslagen, en mij behouden voor zijn hemels Rijk: Hem zij de
eer in de eeuwen der eeuwen. Amen! **(aiōn g165)** **19** Groet Priska
en Aquila en het gezin van Onesiforus. Erastus is in Korinte
gebleven; **20** Trófimus heb ik ziek in Milete achtergelaten. **21**
Doe uw best, nog vóór de winter te komen. Eubulus, Pudens,
Linus, Cláudia en alle broeders groeten u. **22** De Heer zij met
uw geest. De genade zij met u allen!

Titus

1 Paulus, dienaar van God en apostel van Jesus Christus, -
terwille van het geloof van Gods uitverkorenen en de kennis
der waarheid, die in vroomheid wortelt, **2** terwille ook van de
hoop op het eeuwige leven, dat de waarachtige God vóór
eeuwige tijden heeft beloofd, **(aiōnios g166)** **3** en te zijner tijd
als zijn woord heeft geopenbaard door de prediking, die mij is
toevertrouwd door beschikking van God onzen Zaligmaker: **4**
aan Titus, zijn rechtgeaard kind in gemeenschappelijk geloof:
Genade en vrede van God den Vader, en van Christus Jesus
onzen Verlosser. **5** Ik heb u op Kreta achtergelaten, opdat
ge zoudt voltooien wat nog onafgedaan bleef, en in iedere
stad priesters zoudt benoemen, naar de eisen welke ik u heb
vastgesteld: **6** namelijk slechts iemand, die onberispelijk is, die
slechts éénmaal is gehuwd en gelovige kinderen heeft, welke
niet van losbandigheid en weerspannigheid worden beschuldigd.
7 Want een bisschop moet onberispelijk zijn als huishouder
Gods; niet verwaand, niet driftig, geen drinker, geen vechter,
niet uit op winstbejag; **8** maar gastvrij, deugdzaam, bezonnen,
rechtvaardig, vroom en matig; **9** hij moet zich houden aan de
prediking, die strookt met de ware leer, opdat hij met gezonde
onderrichting vermanen kan en de tegensprekers weerleggen.
10 Want er zijn veel weerspannigen, holle praters en verleiders,
heel in het bijzonder onder de besnedenen. **11** Ge moet hun de
mond stoppen; anders zetten ze ganse gezinnen overhoop, door
onbehoorlijke dingen te leren uit winstbejag. **12** Een hunner,
hun eigen profeet, zegt: "Kretenzen zijn altijd leugenaars, boos
vee, vadsige buiken," **13** en deze getuigenis is waar; daarom
moet ge ze streng aanpakken, opdat ze gezond worden in het

geloof, **14** en zich niet afgeven met joodse fabels en inzettingen
van mensen, die de waarheid de rug toekeren. **15** Alles is rein
voor de reinen; maar voor den onreine en ongelovige is niets
rein, doch bij hem is bevlekt èn verstand èn geweten. **16** Ze
geven voor, God te kennen, maar ze verloochenen Hem door
hun gedrag; want ze zijn verfoeilijk, weerspannig en voor geen
enkel goed werk geschikt.

2 Maar gij moet verkondigen, wat in overeenstemming is met de
gezonde leer. **2** De bejaarde mannen moeten sober zijn, eerbaar,
bezonnen, gezond in geloof, liefde en geduld. **3** Eveneens
moeten bejaarde vrouwen zich gedragen, zoals het heiligen
betaamt; ze moeten geen lastertongen zijn en niet verslaafd aan
de wijn, maar ze moeten het goede voorbeeld geven. **4** Want
aan de jonge vrouwen moeten ze leren, bezonnen te zijn, haar
mannen en kinderen lief te hebben; **5** zich te beheersen, kuis te
zijn, huishoudelijk en goedig; onderdanig ook aan haar mannen,
opdat Gods woord niet gelasterd wordt. **6** Vermaan eveneens de
jonge mannen, zich in alles te beheersen; **7** toon hun uw eigen
voorbeeld van goede werken, zuiverheid in de leer, eerbaarheid,
8 gezonde, onberispelijke taal, zodat de tegenstander beschaamd
mag staan, daar hij van ons geen kwaad kan zeggen. **9** De
slaven moeten hun meesters onderdanig zijn en voorkómend in
alles; ze moeten niet tegenspreken, **10** niet oneerlijk zijn, maar
steeds zich goed betrouwbaar tonen, opdat ze in ieder opzicht
de leer van God onzen Zaligmaker tot sieraad strekken. **11** Want
Gods genade is verschenen, redding brengend aan alle mensen.
12 Zij voedt ons op, om goddeloosheid te verzaken en wereldse
begeerlijkheid; om ingetogen, rechtschapen, godvruchtig in deze
wereld te leven; **(aiōn g165)** **13** om de zalige hoop te verwachten

en de openbaring der glorie van onzen groten God en Zaligmaker
Christus Jesus. **14** Hij heeft zich voor ons gegeven, om ons
van alle ongerechtigheid te verlossen, en ons te reinigen als
zijn eigen volk, vol van ijver in goede werken. **15** Zó moet ge
spreken, vermanen en straffen met volle gezag; niemand mag
minachtend op u neerzien.

3 Druk hun op het hart, dat ze aan machthebbers en overheden
onderdanig moeten zijn, gehoorzaam en bereid tot ieder goed
werk; **2** dat ze niemand moeten lasteren, niet strijdlustig, maar
inschikkelijk zijn, en zich heel zachtmoedig moeten tonen voor
alle mensen. **3** Want ook wij zijn vroeger onverstandig geweest,
ongehoorzaam, verdwaald, slaaf van allerlei begeerten en lusten,
voortlevend in boosheid en afgunst, zelf hatelijk en elkander
hatend. **4** Maar toen de goedertierenheid en mensenliefde van
God onzen Zaligmaker zich had geopenbaard, **5** toen heeft Hij
ons verlost, niet op grond van gerechte werken, die we hadden
gedaan, doch op grond van zijn eigen barmhartigheid, door het
bad van wedergeboorte en door de vernieuwing van den heiligen
Geest. **6** Overvloedig heeft Hij dien over ons uitgestort door
Jesus Christus onzen Verlosser, **7** opdat wij, door zijn genáde
gerechtvaardigd, door de hóóp erfgenamen zouden worden van
het eeuwige leven. **(aiōnios g166)** **8** Dit woord is waarachtig; en ik
verlang, dat ge krachtig optreedt voor dit alles; opdat zij, die in
God geloven, zich met zorg toeleggen op goede werken. Dit
alles is schoon en nuttig voor de mensen. **9** Ge moet u niet
ophouden met dwaze navorsingen en geslachtslijsten, noch
met twist- en strijdvragen over de Wet; want dit is nutteloos en
ijdel. **10** Een ketters mens moet ge na een eerste en tweede
vermaning vermijden; **11** want ge weet, dat zo iemand door

en door bedorven is, dat hij zondigt, en zijn eigen oordeel in
zich draagt. **12** Wanneer ik Artemas en Túchicus tot u zend,
kom dan spoedig bij me te Nikópolis; want ik heb besloten,
daar de winter door te brengen. **13** Zorg goed voor de reis van
Zenas, den wetgeleerde, en Apollo, zodat het hun aan niets
ontbreekt. **14** Ook de ònzen moeten leren, zich toe te leggen
op goede werken, om in noodzakelijke behoeften te voorzien;
anders blijven ze zonder vrucht. **15** Allen, die bij me zijn, groeten
u. Groet hen, die ons liefhebben in het geloof. De genade zij met
u allen!

Filémon

1 Paulus, de geboeide van Christus Jesus, en broeder Timóteus;
aan onzen beminden medearbeider Filemon, **2** alsook aan onze
zuster Appia, aan onzen strijdmakker Archippus en aan de
gemeente, die bij u vergadert: **3** genade en vrede zij u van God
onzen Vader en van den Heer Jesus Christus. **4** Ik breng dank
aan mijn God, telkens wanneer ik u in mijn gebeden gedenk, **5**
omdat ik hoor van uw liefde, die ge aan alle heiligen bewijst,
en van uw geloof, waarmee ge in den Heer Jesus gelooft. **6**
Moge uw geloofsbezit zich ook tonen door de daad, door de
erkenning van al het goede, dat er is in ons, die aan Christus
toebehoren. **7** Ja waarlijk, broeder, door uw liefde heb ik veel
vreugde en troost ondervonden, omdat ge rust hebt gebracht in
de harten der heiligen. **8** Ofschoon ik in Christus het volste recht
heb, u te bevelen wat uw plicht is, **9** wil ik daarom toch liever
een beroep op uw liefde doen. Zie, ik Paulus, een oud man en
thans bovendien nog geboeid voor Christus Jesus, **10** ikzelf
kom u smeken voor Onésimus, mijn kind, dat ik in mijn boeien
heb verwekt, **11** en dat u vroeger van weinig nut is geweest,
maar thans zowel voor u als voor mij van groot nut is geworden.
12 Ik zend hem u terug; hem, dat is mijn eigen hart. **13** Ik had
hem gaarne bij me gehouden, opdat hij mij in úw plaats zou
dienen gedurende mijn gevangenschap voor het Evangelie. **14**
Maar ik heb niets zonder uw toestemming willen doen, opdat
uw goede daad niet afgedwongen zou zijn, maar vrijwillig zou
geschieden. **15** Want misschien is hij juist daarom een tijdje
van u weg geweest, opdat ge hem zoudt bezitten voor eeuwig;
(aiōnios g166) **16** niet meer als slaaf, doch meer dan dat, als een
geliefden broeder. Geldt dit voor mij, hoeveel te meer geldt

het dan voor u, die hem terugkrijgt zowel naar het lichaam als
in den Heer. **17** Indien ge me dus als een vriend beschouwt,
neem hem dan op, als was ik het zelf. **18** Wanneer hij u enige
schade heeft berokkend of u iets schuldig is, zet het dan op mijn
rekening; **19** ik Paulus schrijf het eigenhandig: Ik zal het betalen.
Of liever nog: zet het op uw eigen rekening; want ge zijt mij
uzelf schuldig. **20** Ja broeder, laat mij nu in den Heer ook wat
voordeel hebben van u; stel in Christus mijn hart gerust. **21** Ik
schrijf u, omdat ik op uw bereidwilligheid vertrouw, en omdat ik
weet, dat ge nog meer zult doen dan ik vraag. **22** Bovendien
moet ge u gereed houden, om ook mij als gast te ontvangen;
want ik hoop, dat ge mij door uw gebeden terug zult bekomen.
23 U groet Épafras, mijn medegevangene in Christus Jesus; **24**
ook mijn medearbeiders Markus, Aristarchus, Demas en Lukas.
25 De genade van den Heer Jesus Christus zij met uw geest!

Hebreeën

1 Nadat God eertijds vele malen en op velerlei wijzen tot de
Vaders gesproken heeft door de Profeten, **2** heeft Hij aan het
einde dezer dagen tot ons gesproken door den Zoon, dien Hij
gesteld heeft tot erfgenaam van al zijn bezit en door wien Hij
de wereld gemaakt heeft. **(aiōn g165)** **3** Deze is de afstraling
zijner Glorie en de afdruk van zijn Wezen, en Hij draagt het
heelal door het woord zijner Macht; Hij heeft de reiniging van
zonden bewerkt, en toen Zich neergezet aan de rechterhand
der Majesteit in den hoge. **4** Even hoog staat Hij boven de
engelen, als de Naam, die Hij ontving, voortreffelijker is dan
de hunne. **5** Want tot wien der engelen heeft Hij ooit gezegd:
"Gij zijt mijn Zoon, Ik heb U heden verwekt." Of wederom: "Ik
zal Hem tot Vader zijn, En Hij zal Mij wezen tot Zoon." **6** En
wanneer Hij den Eerstgeborene de wereld binnenleidt, zegt Hij
opnieuw: "Alle engelen Gods moeten Hem aanbidden." **7** En
van de engelen zegt Hij: "Die zijn engelen geesten maakt, En
zijn knechten vlammend vuur." **8** Maar van den Zoon: Uw troon,
o God, is in de eeuwen der eeuwen, En uw koningschepter is
de schepter van het recht. **(aiōn g165)** **9** Gij hebt gerechtigheid
bemind, En ongerechtigheid gehaat. Daarom, o God, heeft uw
God U gezalfd, Met vreugde-olie boven uw genoten. **10** En:
Heer, in den beginne hebt Gij de aarde gegrond, En de hemelen
zijn de werken uwer handen. **11** Zij zullen vergaan, maar Gij
blijft! Als een kleed zullen ze allen verslijten. **12** Als een mantel
rolt Gij ze op, En als een kleed zullen ze worden verwisseld.
Maar Gij blijft dezelfde, En uw jaren nemen geen einde. **13** En
tot wien der engelen sprak Hij ooit: "Zet U aan mijn rechterhand,
Totdat Ik uw vijanden leg als een voetbank voor uw voeten." **14**

Zijn ze niet allen dienstbare geesten, uitgezonden tot hulp van
hen, die de zaligheid zullen beërven?

2 Daarom moeten we ons des te steviger vastklampen aan wat
we gehoord hebben; anders toch drijven we weg. **2** Want zo het
woord van kracht bleef, dat door de engelen werd verkondigd, en
iedere overtreding en ongehoorzaamheid gerechte straf ontving:
3 hoe zullen wij dan ontkomen, wanneer we een zaligheid
verwaarlozen, welke het eerst door den Heer is gepreekt, welke
onder ons werd bevestigd door hen die Hem hoorden, **4** en
welke ook door God is betuigd door tekenen, wonderen en
velerlei kracht, door gaven ook van den heiligen Geest, zoals
het Hem heeft behaagd? **5** Immers niet aan engelen onderwierp
Hij de toekomstige wereld, waarover we spreken. **6** Want er is
ergens getuigd: Wat is een mens, dat Gij hem zoudt gedenken,
Of een mensenkind, dat Gij acht op hem slaat? **7** Een korte tijd
hebt Gij hem beneden de engelen gesteld, Hem met glorie en
luister gekroond. **8** Alles hebt Gij onderworpen aan zijn voeten.
Door hem nu alles te onderwerpen, heeft Hij niets uitgezonderd,
dat hem niet onderworpen is. Zeker, nu zien we nog niet, dat
alles hem onderworpen is. **9** Maar wel zien we Jesus met glorie
en luister gekroond, omdat Hij de dood heeft ondergaan; Hij, die
een korte tijd beneden de engelen was gesteld, om door Gods
genade de dood te smaken voor allen. **10** Het lag toch voor
de hand, dat Hij, om wien en door wien alles bestaat, en die
vele zonen tot glorie brengt, ook hun Leidsman ter zaligheid
door lijden tot glorie zou brengen. **11** Want Hij die heiligt, en zij
die geheiligd worden, zijn allen uit Eén. Daarom schaamt Hij
Zich niet, hen broeders te noemen, **12** als Hij zegt: "Ik zal uw
Naam aan mijn broeders verkondigen, In de kring der gemeente

U prijzen." **13** En wederom: "Ik zal op Hem mijn betrouwen
stellen." En vervolgens: "Zie Ik en de kinderen, Die God Mij
gaf." **14** Welnu, omdat de kinderen deel hebben aan vlees en
bloed, daarom was ook Hij daaraan deelachtig, om door de
Dood hem machteloos te maken, die macht had over de dood,
en dat is de duivel; **15** en om allen te verlossen, die uit vrees
voor de dood heel hun leven in slavernij zouden verkeren. **16**
Niet engelen toch trok Hij Zich aan, maar Abrahams zaad trok
Hij Zich aan. **17** En daarom moest Hij in alles gelijk worden
aan zijn broeders, opdat Hij in hun betrekkingen tot God een
barmhartig en getrouw Hogepriester zou zijn tot uitboeting der
zonde van het volk. **18** Want juist omdat Hijzelf werd bekoord en
zelf heeft geleden, kan Hij ook hen helpen, die worden bekoord.

3 Heilige broeders, deelgenoten ener hemelse roeping,
beschouwt dus den Apostel en Hogepriester onzer belijdenis:
Jesus, **2** die getrouw is aan Hem, die Hem gemaakt heeft,
zoals ook "Moses in geheel zijn huis." **3** Tegenover Moses is
Hij immers in die mate groter eer waardig, als de bouwheer
meer eer geniet dan het huis. **4** Elk huis toch wordt door iemand
gebouwd; maar de Bouwheer van alles is God. **5** Moses nu
was wel "getrouw in geheel zijn huis" als dienstknecht, om
getuigenis af te leggen van wat verkondigd zou worden, **6** maar
Christus is het als Zoon boven zijn huis; zijn huis zijn wij, indien
wij de zekerheid der hoop en het roemen daarop ongeschokt
bewaren ten einde toe. **7** Daarom zegt de heilige Geest: Als
gij dan heden mijn stem verneemt, **8** Verstokt dan uw harten
niet als bij de Verbittering, Als op de dag der Verzoeking in
de woestijn, **9** Toen uw vaders Mij tartten en beproefden, **10**
Ofschoon ze mijn werken hadden aanschouwd veertig jaar lang.

Daarom werd Ik toornig op dat geslacht, En Ik sprak: Steeds
dwaalt hun hart van Mij af, En mijn wegen kennen ze niet. **11**
Daarom zwoer Ik in mijn toorn: Neen, ze zullen niet ingaan in
mijn Rust! **12** Broeders, zorgt er voor, dat in niemand van u een
boos en ongelovig hart wordt gevonden door de afval van den
levenden God; **13** maar vermaant elkander iedere dag, zolang
het "Heden" nog voortduurt, opdat niemand van u wordt verstokt
door de verleiding der zonde. **14** Want we delen slechts met
Christus mee, zo we de aanvankelijke overtuiging ongeschokt
bewaren ten einde toe. **15** Wanneer er dus wordt gezegd: "Als
gij dan heden mijn stem verneemt, verstokt uw harten niet als
bij de Verbittering" **16** wie waren het dan, die vernamen en
verbitterden? Waren het niet allen, die, dank zij Moses, Egypte
waren uitgetrokken? **17** Of tegen wie toornde Hij veertig jaar
lang? Was het niet tegen hen, die gezondigd hadden, wier lijken
neerlagen in de woestijn? **18** En tegen wie anders heeft Hij
gezworen, dat ze niet zouden ingaan in zijn Rust, dan juist tegen
de ongehoorzamen? **19** Zo zien we, dat ze niet konden ingaan
om hun ongeloof.

4 We moeten er dus wèl bevreesd voor zijn, dat iemand van u
bevonden wordt achter te blijven, terwijl de belofte nog voortduurt,
om zijn Rust binnen te gaan. **2** Immers ook wij hebben de
belofte ontvangen, juist zoals zij. Maar hùn heeft het woord, dat
ze hoorden, niet gebaat, omdat het horen niet gepaard ging met
geloof; **3** want we gaan slechts binnen in de Rust, indien we
geloven; zoals Hij heeft gezegd: "Daarom zwoer Ik in mijn toorn:
neen, ze zullen niet ingaan in mijn Rust." —Inderdaad, toen door
de schepping der wereld de werken voltooid waren, **4** heeft Hij
over de zevende dag ergens aldus gesproken: "En God Rustte

op de zevende dag van al zijn werken;" **5** en hier weer: "Neen,
ze zullen niet ingaan in mijn Rust." **6** Welnu, daar het zeker
is, dat enigen althans Haar zullen binnengaan, terwijl zij, die
het eerst de belofte ontvingen, door ongehoorzaamheid er niet
zijn binnengegaan, **7** daarom stelt Hij opnieuw een dag vast:
"Heden", en spreekt Hij zo lange tijd daarna door David, zoals
reeds gezegd is: "Als gij heden mijn stem verneemt, verstokt uw
harten niet." **8** Zo Josuë immers de rust had gebracht, dan zou
Hij niet van een andere dag spreken, die eerst later zou komen.
9 Dus is het volk Gods nog een Sabbat-Rust voorbehouden; **10**
want die zijn Rust binnengaat, rust ook zelf van zijn werken,
zoals ook God van de zijne. **11** Doen wij ons best dus, om
binnen te gaan in die Rust, opdat niemand in dit voorbeeld
van ongehoorzaamheid mag vervallen. **12** Want Gods woord
is levend en krachtig, scherper dan elk tweesnijdend zwaard,
dóórdringend tussen ziel en geest, gewrichten en merg, rechter
ook der neigingen en overdenkingen van het hart. **13** En geen
schepsel is onzichtbaar voor Hem, maar alles ligt naakt en bloot
voor de ogen van Hem, aan wien we verantwoording hebben af
te leggen. **14** Daar we nu een groten Hogepriester hebben, die
in de hemelen is doorgedrongen, Jesus, den zoon van God,
zo laat ons vasthouden aan de belijdenis. **15** Want we hebben
geen Hogepriester, die onze zwakheden niet meevoelen kan,
maar Eén, die bekoord werd geheel op dezelfde wijze als wij,
behoudens de zonde. **16** Laat ons dus met vertrouwen opgaan
tot de troon der genade, om barmhartigheid te verkrijgen, en
genade te vinden tot tijdige hulp.

5 Want iedere hogepriester wordt uit de kring der mensen
genomen, en ten bate der mensen aangesteld voor hun

betrekkingen tot God, om gaven en offers te brengen voor
de zonden. **2** Hij moet in staat wezen, toegeeflijk te zijn voor
onwetenden en dwalenden, omdat hij zelf met zwakheid omkleed
is, **3** en daarom zondeoffers moet brengen zowel voor het
volk, als voor zichzelf. **4** En niemand neemt de waardigheid uit
zichzelf, maar door roeping van God, zoals ook Aäron. **5** Zo ook
heeft Christus Zichzelf de eer niet toegeëigend, Hogepriester te
worden, maar Hij die tot Hem heeft gesproken: "Gij zijt mijn Zoon,
Ik heb U heden verwekt," **6** zoals Hij dan ook op een andere
plaats heeft gezegd: "Gij zijt Priester voor eeuwig, Naar de Orde
van Melkisedek." **(aiōn g165)** **7** En ofschoon Hij in de dagen van
zijn Vlees, onder luid geroep en tranen, gebeden en smekingen
heeft opgestierd tot Hem, die Hem van de dood kon redden;
ofschoon Hij verhoord werd terwille van zijn godvrezendheid;
8 ofschoon Hij bovendien zelfs de Zoon was, heeft Hij toch
door zijn lijden de gehoorzaamheid geleerd, **9** en is Hij na
zijn verheerlijking de oorzaak van eeuwige zaligheid geworden
voor allen, die Hem gehoorzaam zijn; **(aiōnios g166)** **10** daar Hij
door God was uitgeroepen tot "Hogepriester naar de Orde van
Melkisedek." **11** Over dit onderwerp hebben we veel te zeggen,
en de uitleg is moeilijk, omdat gij hardhorend zijt geworden. **12**
Of is het soms nog nodig, dat men u de eerste beginselen van
Gods woorden gaat leren, terwijl gij toch, de tijd in aanmerking
genomen, reeds leermeesters moest zijn; hebt gij soms nog
behoefte aan melk, niet aan vaste spijs? **13** Want wie nog melk
behoeft, is onbekwaam voor het woord der gerechtigheid, want
hij is een kind; **14** maar vaste spijs is voor de volwassenen, voor
hen, die door oefening de zintuigen hebben afgericht, om goed
en kwaad te onderscheiden.

6 Daarom willen we de aanvangsleer over Christus laten rusten
en tot het volmaakte overgaan, zonder opnieuw een grondslag te
leggen van: bekering uit dode werken, geloof in God, **2** de leer
over doopsels, handoplegging, opstanding der doden en eeuwig
oordeel. **(aiōnios g166)** **3** En dit gaan we nu ondernemen, zo God
het wil. **4** Want het is toch onmogelijk, om hen, die eenmaal
verlicht zijn geweest, de hemelse gaven hebben gesmaakt, den
heiligen Geest hebben ontvangen, **5** het heerlijk woord Gods en
de krachten der toekomstige wereld hebben geproefd, **(aiōn g165)**
6 maar afgevallen zijn: het is onmogelijk, om hen een tweede
maal tot bekering op te wekken, daar ze, zover het hùn betreft,
den Zoon van God opnieuw hebben gekruisigd en bespot. **7** De
bodem immers, die de overvloedig neervallende regen heeft
opgezogen, en nuttig gewas voortbrengt voor hen, door wie
hij werd bebouwd, hij ontvangt zegen van God; **8** maar zo hij
doornen en distels voortbrengt, dan wordt hij afgekeurd en is de
vloek nabij, die uitloopt op verbranding. **9** Maar al spreken we
zó, geliefden, toch zijn we over u van iets beters overtuigd, iets
dat tot zaligheid strekt. **10** Want God is niet onrechtvaardig; en
Hij zal dus uw arbeid niet vergeten noch de liefde, die gij om zijn
Naam hebt getoond door het dienen der heiligen vroeger en
thans. **11** We wensen echter, dat gij allen dezelfde ijver aan de
dag blijft leggen, om de volle zekerheid der hoop te bewaren
ten einde toe; **12** en dat gij niet traag moogt worden, maar
navolgers van hen, die door geloof en volharding de belofte
hebben verkregen. **13** Want toen God aan Abraham de belofte
deed, zwoer Hij bij Zichzelf, daar Hij bij geen hogere kon zweren
en Hij sprak: **14** "Voorwaar, rijk zal Ik u zegenen, Overvloedig u
vermenigvuldigen," **15** en zo verkreeg Abraham de vervulling

der belofte door volharding. **16** De mensen toch zweren bij hem
die hoger staat, en de eed dient hun tot bevestiging, en sluit
verdere tegenspraak uit. **17** Daarom ook heeft God een eed tot
waarborg gegeven, toen Hij aan de erfgenamen der belofte nog
duidelijker de onveranderlijkheid van zijn Raadsbesluit wilde
tonen; **18** opdat wij door twee onwrikbare zaken, waardoor
het God onmogelijk is te bedriegen, een krachtige aansporing
zouden ontvangen, om onze toevlucht te nemen en ons vast te
klampen aan de hoop op wat ons is weggelegd. **19** Haar toch
behouden we als een veilig en zeker anker onzer ziel, vastzittend
in het binnenste achter het Voorhangsel, **20** waar terwille van
ons onze Voorloper is binnengegaan: Jesus, "Hogepriester voor
eeuwig naar de Orde van Melkisedek." **(aiōn g165)**

7 Deze Melkisedek immers was koning van Salem en priester
van den allerhoogsten God; hij ging Abraham tegemoet, toen
deze terugkeerde van zijn overwinning op de koningen, en hij
zegende hem; **2** en Abraham gaf hem de tiende van alles.
Welnu, vooreerst betekent zijn naam: Koning der Gerechtigheid;
vervolgens was hij koning van Salem, en dit betekent: Koning
van de Vrede; **3** ook was hij zonder vader, zonder moeder,
zonder geslachtslijst, zonder begin van dagen en einde van
leven; en zó is hij den Zoon van God volkomen gelijk geworden,
blijft hij priester voor eeuwig. **4** Overweegt nu eens, hoe groot
hij is, dat zelfs Abraham, de aartsvader, hem tiende gaf uit
het beste van de buit. **5** Zeker, ook de zonen van Levi, die
het priesterschap ontvingen, kregen volgens de Wet bevel,
om tiende te heffen van het volk, dat is van hun broeders,
ofschoon ook zij uit Abrahams lende waren voortgesproten. **6**
Maar ofschoon Melkisedek niet tot hun geslacht behoorde, heeft

hij toch tiende van Abraham ontvangen, en hem gezegend,
die de belofte bezat. **7** Welnu, het lijdt geen tegenspraak, dat
het mindere wordt gezegend door het meerdere; **8** en in het
éne geval waren het sterflijke mensen, die tiende ontvingen, in
het andere geval een, van wien getuigd wordt, dat hij leeft. **9**
Bovendien heeft Levi, die zelf tiende hief, als ‘t ware in Abraham
tiende betaald; **10** want hij was nog in de lende van zijn vader,
toen Melkisedek dien tegemoet ging. **11** Zo dus de volmaaktheid
bereikt was door het levietische priesterschap—want daarop
berustte de wetgeving voor het volk waarom zou het dan nog
nodig geweest zijn, dat er een andere Priester werd aangesteld
"naar de Orde van Melkisedek," en dat Hij niet naar de orde
van Aäron werd genoemd? **12** Met de verandering toch van het
priesterschap verandert ook noodzakelijk de wet. **13** Welnu, Hij
op wien dit alles slaat, behoorde tot een andere stam, waaruit
niemand zich aan het altaar heeft gewijd; **14** want het is bekend,
dat onze Heer uit Juda gesproten is; en met betrekking tot
deze stam heeft Moses niets van priesters gesproken. **15** En dit
is nog veel duidelijker, nu als evenbeeld van Melkisedek een
ander Priester is aangesteld, **16** één, die het niet geworden is
volgens de wet ener vleselijke instelling, maar uit kracht van een
onvergankelijk leven; **17** want er is betuigd: "Gij zijt Priester
voor eeuwig naar de Orde van Melkisedek." **(aiōn g165)** **18** En
zó werd de vroegere instelling opgeheven om haar zwakte en
nutteloosheid, **19** want de Wet heeft niets tot volmaking gebracht,
—en werd ze vervangen door een betere hoop, waardoor wij
naderen tot God. **20** Bovendien is dit ook niet zonder eed
geschied. Want de anderen zijn priesters geworden zonder eed,
21 maar Hij werd het door een eed van Hem, die tot Hem sprak:

"De Heer heeft gezworen, En het zal Hem nimmer berouwen: Gij
zijt Priester voor eeuwig!" **(aiōn g165)** **22** En ook in zover is Jesus
de borg geworden van een veel beter Verbond. **23** Daarenboven,
die anderen zijn priesters geworden in grote getale, omdat
ze door hun dood verhinderd werden aan te blijven. **24** Maar
Hij bezit een onvervreemdbaar Priesterschap, omdat Hij blijft
voor eeuwig. **(aiōn g165)** **25** Daarom kan Hij ook ten allen tijde
hen redden, die tot God komen door zijn bemiddeling, daar Hij
altijd leeft, om hun Middelaar te zijn. **26** Ons voegt ook een
Hogepriester, die heilig is, onschuldig, onbezoedeld, verwijderd
van de zondaars en verheven boven de hemelen; **27** Eén, die
niet zoals de hogepriesters dagelijks nodig heeft, eerst voor
eigen zonden te offeren, daarna voor die van het volk; want
dit laatste heeft Hij eens en voor al gedaan door het Offer van
Zichzelf. **28** De Wet toch stelt tot hogepriesters mensen aan,
met zwakheid behept; maar de eed-uitspraak, die na de Wet is
gekomen, den Zoon, die volmaakt is voor eeuwig. **(aiōn g165)**

8 Hoofdzaak echter van wat gesproken wordt, is het volgende:
Een zo groot Hogepriester hebben we, dat Hij gezeten is ter
rechterzijde van de troon der Majesteit in de hemelen, **2** en dat
Hij Bedienaar is van het Heiligdom en van het ware Tabernakel,
dat de Heer heeft opgericht, en niet een mens. **3** Want iedere
hogepriester is aangesteld, om gaven en offers te brengen;
daarom moet ook Hij iets hebben, om te offeren. **4** Welnu,
indien Hij op aarde was, dan zou Hij zelfs niet eens priester zijn.
Want daar zijn offeraars volgens de Wet, **5** en deze verrichten
de dienst bij het afbeeldsel, de schaduw der hemelse dingen;
zoals dit aan Moses, toen hij het tabernakel wilde vervaardigen,
door een godsspraak werd duidelijk gemaakt, daar Hij sprak:

"Zorg er voor, dat ge alles vervaardigt naar het model, dat
u op de berg is getoond." **6** Maar thans heeft Hij een veel
voortreffelijker bediening ontvangen, naarmate het Verbond,
waarvan Hij Middelaar werd, volmaakter is, en op volmaaktere
beloften rust. **7** Want zo het eerste zonder gebrek was geweest,
dan zou er geen plaats zijn gezocht voor een tweede. **8** Maar Hij
zegt, om hen te berispen: Ziet, de dagen komen, Spreekt de
Heer, Dat Ik met het huis van Israël En met het huis van Juda
Een nieuw Verbond zal sluiten. **9** Niet als het verbond, dat Ik
met hun vaderen sloot, Toen Ik ze bij de hand heb gevat, Om ze
uit het land van Egypte te leiden. Want zij deden mijn verbond
niet gestand, En Ik bekommerde Mij niet over hen, Spreekt de
Heer. **10** Maar dit is het Verbond, dat Ik sluit Met Israëls huis
na deze dagen, spreekt de Heer. Mijn wetten zal Ik prenten
in hun verstand, Ik zal ze schrijven op hun hart; En Ik zal hun
God, Zij zullen mijn volk zijn! **11** Dan behoeven ze elkander niet
meer te leren, De een tot den ander niet te zeggen: Leert den
Heer kennen. Neen, dan zullen zij allen Mij kennen, Kleinen
en groten; **12** Want dan zal Ik hun ongerechtigheden genadig
zijn, Hun zonden niet langer gedenken. **13** Door van een nieuw
Verbond te spreken, heeft Hij het vroegere verouderd verklaard;
welnu, wat verouderd is en afgeleefd, is zijn opheffing nabij.

9 Ook het eerste verbond had voorschriften omtrent de eredienst
en het aardse heiligdom. **2** Want er was een eerste tabernakel,
waarin de kandelaar, de tafel en de toonbroden waren geplaatst;
dit werd het Heilige genoemd. **3** Achter het tweede voorhangsel
was een tabernakel, die het Heilige der Heiligen genoemd
werd. **4** Dit bevatte naast een gouden reukaltaar ook de ark
des verbonds, die geheel met goud was overtrokken, en waarin

zich de gouden vaas met het manna bevond, benevens de
staf van Aäron die gebloeid had, en de verbondstafelen; **5** en
daarboven waren de cherubs der glorie, die het zoendeksel
overschaduwden. Maar het is niet nodig, hierover thans in
bijzonderheden uit te weiden. **6** En wanneer dit alles zó
was ingericht, gingen de priesters ten allen tijde in de eerste
tabernakel, om er de diensten te verrichten; **7** maar in de
tweede alleen de hogepriester, en slechts éénmaal in het
jaar en niet zonder het bloed, dat hij offerde voor zijn eigen
nalatigheid en voor die van het volk. **8** Hiermee geeft de heilige
Geest te verstaan, dat de weg tot het Heiligdom nog niet open
staat, zolang de eerste tabernakel nog stand houdt, **9** die een
afbeelding was van de tegenwoordige tijd. Vandaar dat er gaven
en offers worden gebracht, welke den offeraar niet kunnen
volmaken naar het geweten, **10** doch die tegelijk met spijzen,
dranken en allerlei wassingen enkel vleselijke voorschriften
zijn, vastgesteld tot aan de tijd van het volmaakte Bestel. **11**
Maar Christus, optredend als Hogepriester der toekomende
goederen, is het Heiligdom binnengegaan door de grotere en
volmaaktere Tabernakel, welke niet met handen gemaakt is,
—dat wil zeggen, welke niet tot deze schepping behoort; **12** niet
door bloed van bokken en kalveren, maar door zijn eigen Bloed;
ééns voor altijd, daar Hij een eeuwige verlossing verworven had.
(aiōnios g166) **13** Want zo het bloed van bokken en stieren, en de
besprenkeling met as van een koe, de onreinen heiligt tot de
reinheid van het vlees, **14** hoeveel te meer zal dan het Bloed
van Christus, die door een eeuwigen Geest Zich als smetteloos
Offer opdroeg aan God, ons geweten reinigen van dode werken
tot de dienst van den levenden God? **(aiōnios g166)** **15** En

daarom is Hij de Middelaar van een nieuw Testament, en is Hij
gestorven tot verzoening van de overtredingen van het eerste,
opdat de uitverkorenen de beloofde eeuwige erfenis zouden
ontvangen. **(aiōnios g166)** **16** Want waar een testament is, daar
moet de dood van den erflater worden vastgesteld. **17** Want het
testament wordt eerst bindend door de dood, daar het niet van
kracht is, zolang de erflater leeft. **18** Daarom ook is het eerste
testament niet ingewijd zonder bloed. **19** Want nadat Moses
alle voorschriften der Wet aan heel het volk had afgekondigd,
nam hij het bloed van kalveren en bokken met water, purperwol
en hysop, en besprenkelde het boek zelf en heel het volk, **20**
terwijl hij sprak: "Dit is het bloed van het verbond, dat God met u
heeft gesloten." **21** Eveneens besprenkelde hij de tabernakel
en al het benodigde van de eredienst met het bloed; **22** ook
wordt volgens de Wet nagenoeg alles door bloed gereinigd,
en zonder bloedstorting is er geen vergiffenis. **23** Het was dus
noodzakelijk, dat de afbeeldingen der hemelse dingen op die
wijze werden gereinigd, maar de hemelse dingen zelf door
volmaaktere offers. **24** Want Christus is niet een heiligdom
binnengegaan, dat met handen gemaakt is en voorafbeelding is
van het waarachtige, maar de hemel zelf, om thans voor Gods
aangezicht te verschijnen ten behoeve van ons. **25** Ook droeg
Hij Zich niet meermalen op, zoals de hogepriester ieder jaar
opnieuw het heiligdom binnenging met het bloed, dat het zijne
niet was. **26** Want dan zou Hij van de schepping der wereld
af meermalen hebben moeten lijden, terwijl Hij feitelijk slechts
éénmaal en op het einde der tijden verschenen is, om door
zijn Offer de zonde te delgen. **(aiōn g165)** **27** En evenals het
voor de mensen is vastgesteld, één enkele maal te sterven, en

daarna het oordeel volgt, **28** zo is ook Christus één enkele maal
geofferd, om veler zonden te delgen; en ten tweede male zal Hij
verschijnen, niet om wille der zonde, maar tot zaligheid van hen,
die Hem verwachten.

10 Daar de Wet slechts de schaduw bezit der toekomstige
goederen en niet het wezen dier dingen zelf, kan ze onmogelijk
door offers, welke men jaarlijks opdraagt op dezelfde wijze, hen
die er aan deelnemen, ééns en voor al tot volmaaktheid brengen.
2 Zou anders het offeren niet hebben opgehouden, omdat dan de
offeraars ééns en voor al waren gereinigd en zich geen zonden
meer waren bewust? **3** Maar nu wordt integendeel ieder jaar
de gedachte aan zonde opnieuw daardoor opgewekt. **4** Want
het is onmogelijk, dat het bloed van stieren en bokken zonden
wegneemt. **5** Daarom zegt Hij bij zijn Intreden in de wereld:
Offers noch gaven hebt Gij gewild, Maar een Lichaam hebt Gij Mij
bereid. **6** Brand- en zoenoffers behaagden U niet, **7** Toen zeide
Ik: Zie Ik kom! In de boekrol staat van Mij geschreven, Uw wil te
volbrengen, o God! **8** Daar Hij nu eerst heeft gezegd: "Offers en
gaven, brand- en zoenoffers hebt Gij niet gewild, behaagden U
niet," ofschoon ze volgens de Wet worden geofferd; **9** en Hij
vervolgens sprak: "Zie Ik kom, om uw wil te volbrengen;" zó
heeft Hij het eerste afgeschaft, om het tweede in te stellen. **10**
Uit kracht van die wil zijn wij ééns en voor al geheiligd door het
Offer van het Lichaam van Jesus Christus. **11** En terwijl iedere
priester, dag in dag uit, dienst staat te verrichten en meermalen
dezelfde offers opdraagt, welke toch nimmer de zonde kunnen
wegnemen, **12** heeft Hij daarentegen, ééns en voor al, één enkel
Offer gebracht voor de zonden, "en is Hij gezeten aan Gods
rechterhand," **13** in afwachting "tot zijn vijanden neergelegd

zijn als voetbank voor zijn voeten." **14** Immers door één enkel
Offer heeft Hij de geheiligden, ééns en voor al, tot volmaaktheid
gebracht. Dit getuigt ons ook de heilige Geest. **15** Want nadat Hij
gesproken heeft: **16** "Dit is het Verbond, dat Ik sluit Met hen na
deze dagen," Spreekt de Heer: Mijn wetten zal Ik prenten in hun
harten, Ik zal ze schrijven in hun verstand; **17** En hun zonden
en ongerechtigheden Zal Ik niet langer gedenken. **18** Welnu,
waar deze vergeven zijn, daar is geen offer voor de zonde meer
nodig. **19** Welnu dan broeders, daar we de vaste zekerheid
hebben, dat door het Bloed van Jesus de weg tot het Heiligdom
ons open staat, **20** —een nieuwe en levende weg, die Hij ons
heeft gebaand door het Voorhangsel heen, namelijk dat van
zijn Vlees, **21** daar we eveneens "een Hogepriester over Gods
Huis" hebben: **22** zo laat ons toetreden met een oprecht hart
en in volle geloofsovertuiging; onze harten door besprenkeling
gezuiverd van een slecht geweten, ons lichaam door rein water
gewassen. **23** Laat ons onwrikbaar vasthouden aan de belijdenis
der hoop; want Hij die de belofte deed, is getrouw. **24** Laat ons
elkander gadeslaan, om ons tot liefde te prikkelen en goede
werken; **25** verwaarloost het gemeenschapsleven niet, zoals
sommigen plegen te doen; maar vermaant elkander, te meer,
daar gij de Dag ziet naderen. **26** Want wanneer we, na de kennis
der waarheid te hebben ontvangen, wetens en willens zondigen,
dan is er geen offer voor de zonden meer in uitzicht, **27** maar
slechts een vreselijke verwachting van oordeel en vuurgloed, die
de weerspannigen zal verslinden. **28** Verwerpt iemand de Wet
van Moses, zonder genade "sterft hij op het woord van twee of
drie getuigen;" **29** hoeveel zwaarder straf, dunkt u, zal hij dan
verdienen, die den Zoon van God met voeten treedt, het Bloed

van het Verbond veracht, waardoor hij geheiligd is, en den Geest
der genade durft honen? **30** We weten toch, dat Hij gezegd
heeft: "Aan Mij is de wraak; Ik zal vergelden;" en eveneens: "de
Heer zal zijn volk oordelen." **31** Vreselijk is het, te vallen in de
handen van den levenden God. **32** Denkt eens terug aan de
dagen, toen gij het licht hebt ontvangen, en daardoor zulk een
smartelijke strijd hebt doorstaan: **33** nu eens zelf een toonbeeld
van smaad en druk, dan weer één met hen, wie het zó verging.
34 Inderdaad, toen hebt gij mee geleden met hen, die gevangen
waren, en de roof uwer goederen met blijdschap verdragen, in
de overtuiging, dat gij betere en blijvende goederen bezit. **35**
Werpt dus uw vast vertrouwen niet weg, dat een grote beloning
in zich sluit. **36** Volharding toch is noodzakelijk voor u, om de
wil van God te volbrengen en te verkrijgen wat beloofd is. **37**
Want nog een kleine, kleine tijd: Hij die komt, zal komen, En Hij
zal niet toeven. **38** Mijn rechtvaardige zal leven door geloof;
Maar zo hij terugdeinst, Heeft mijn ziel geen behagen in hem. **39**
Welnu, wij zijn geen mensen van terugdeinzen ten verderve,
maar van geloven tot behoud onzer ziel.

11 Het geloof is een vaste grond voor wat men hoopt; een
overtuiging over dingen, die men niet ziet. **2** Om het geloof zijn
de Ouden met ere vermeld; **3** hierdoor ook erkennen we, dat
de wereld door Gods Woord is geschapen, dat het zichtbare
uit het Onzichtbare is ontstaan. **(aiōn g165)** **4** Door het geloof
heeft Abel meer dan Kaïn aan God een voortreffelijk offer
gebracht. Daardoor werd van hem getuigd, dat hij rechtvaardig
was; want om zijn gave heeft God zelf dit betuigd. Door het
geloof spreekt hij ook nog na zijn dood. **5** Door het geloof werd
Henok opgenomen, zodat hij de dood niet heeft gezien; hij

werd niet meer gevonden, omdat God hem opgenomen had.
Want voordat hij opgenomen werd, is van hem getuigd, dat
hij welgevallig was aan God. **6** Welnu, zonder geloof is het
onmogelijk, welgevallig te zijn; want wie tot God wil naderen,
moet geloven, dat Hij bestaat, en Beloner is voor hen, die Hem
zoeken. **7** Door het geloof heeft Noë, toen hem geopenbaard
werd, wat nog niet was te zien, dit ter harte genomen, en tot
redding van zijn huis de ark gebouwd; waardoor hij de wereld
veroordeelde, en deelachtig werd aan de gerechtigheid door het
geloof. **8** Door het geloof ging Abraham, toen hij geroepen werd,
gehoorzaam uit naar de plaats, die hij tot erfdeel zou ontvangen;
hij vertrok. zonder te weten, waarheen hij ging. **9** Door het geloof
vestigde hij zich in het land der beloften als in den vreemde,
en woonde daar in tenten tezamen met Isaäk en Jakob, de
medeërfgenamen derzelfde belofte; **10** want hij wachtte op
de stad met grondslagen, wier kunstenaar en bouwheer God
is. **11** Door het geloof heeft zelfs Sara, en nog wel boven de
bepaalde leeftijd, de kracht tot zwangerschap ontvangen, omdat
ze Hem, die het beloofd had, voor getrouw heeft gehouden. **12**
Daarom ook is uit één man, en nog wel uit een, die afgeleefd
was, een geslacht ontsproten, talrijk als de sterren aan de
hemel en als het ontelbare zand aan het strand van de zee.
13 In het geloof zijn ze allen gestorven, zonder het beloofde
te hebben ontvangen; maar ze hebben het slechts gezien en
begroet uit de verte, en beleden, dat ze vreemdelingen zijn en
zwervelingen op aarde. **14** Waarlijk, die zó iets zeggen, tonen
wel degelijk, op zoek te zijn naar een vaderland. **15** En zo ze
daarbij gedacht hadden aan het land, dat ze waren uitgetrokken,
dan hadden ze tijd genoeg gehad, om daarheen terug te keren;

16 maar feitelijk hebben ze naar een beter gesmacht, naar het
hemelse. Daarom schaamt God Zich niet, hun God te worden
genoemd; want Hij heeft voor hen een stad bereid. **17** Door het
geloof heeft Abraham, toen hij op de proef werd gesteld, Isaäk
opgeofferd en zijn ééngeborene opgedragen, **18** ofschoon hij de
belofte had ontvangen, en tot hem was gezegd: "In Isaäk zal uw
naam worden voortgeplant." **19** Want hij was overtuigd, dat God
machtig was, hem op te wekken zelfs uit de doden; vanwaar
hij hem dan ook, om zo te zeggen, terug heeft ontvangen. **20**
Door het geloof heeft Isaäk een zegening uitgesproken over
Jakob en Esau, zelfs met betrekking tot de toekomstige dingen.
21 Door het geloof heeft de stervende Jakob beide zonen van
Josef gezegend, en bad hij, steunend op de knop van zijn
staf. **22** Door het geloof heeft Josef bij zijn sterven nog aan de
uittocht der zonen Israëls gedacht, en bevelen gegeven met
betrekking tot zijn gebeente. **23** Door het geloof werd Moses na
zijn geboorte drie maanden lang door zijn ouders verborgen,
daar ze zagen, "dat het knaapje schoon was;" en ze hebben het
bevel van den koning niet gevreesd. **24** Door het geloof heeft
Moses, toen hij groot was geworden, geweigerd, den zoon van
Fárao's dochter te heten, **25** en wilde hij liever smaad lijden
met Gods volk dan een vergankelijk voordeel trekken uit de
zonde; **26** hij stelde de smaad van Christus boven de schatten
van Egypte, want hij hield het oog op de beloning gevestigd.
27 Door het geloof verliet hij Egypte zonder de toorn van den
koning te vrezen; want hij stond pal, daar hij als het ware den
Onzichtbare had gezien. **28** Door het geloof heeft hij het Pascha
verordend en het bestrijken met bloed, opdat de verderver
hun eerstgeborenen niet zou treffen. **29** Door het geloof zijn

ze de Rode Zee doorgetrokken als door het droge; toen de
Egyptenaren het beproefden, verdronken ze. **30** Door het geloof
vielen de muren van Jéricho om na een rondgang van zeven
dagen. **31** Door het geloof kwam de ontuchtige Rachab niet met
de ongehoorzamen om, daar ze de verspieders in vrede ontving.
32 En wat zal ik nog zeggen? De tijd zou me ontbreken, zo ik
verhalen ging van Gédeon, Barak, Samson, Jefte, David, Samuël
en de Profeten. **33** Door het geloof hebben ze koninkrijken
overweldigd, gerechtigheid uitgeoefend, beloften zien vervullen,
leeuwenmuilen gestopt; **34** hebben ze het geweld van het vuur
geblust, de scherpte van het zwaard kunnen ontgaan, nieuwe
krachten na zwakheid bekomen, sterkte ontvangen in de strijd,
heirscharen van vreemden doen wijken. **35** Vrouwen ontvingen
haar doden door opstanding terug. Anderen lieten zich folteren
en namen de vrijspraak niet aan, om een betere opstanding te
bekomen. **36** Anderen weer leden bespotting en geseling, boeien
zelfs en gevangenis; **37** ze werden gestenigd, door midden
gezaagd, op de pijnbank beproefd, door het moordend zwaard
gedood. Ze zwierven rond in schapenvachten en geitenvellen,
verlaten, verdrukt en mishandeld: **38** de wereld was hunner
niet waardig; dus doolden ze rond in woestijnen en bergen,
spelonken en holen. **39** En toch heeft geen van hen de belofte in
vervulling zien gaan. ofschoon ze om hun geloof met ere worden
vermeld. **40** Want daar God voor ons iets beters beschikt had,
mochten zij niet zonder ons tot verheerlijking komen.

12 Welnu dan, omringd van zulk een wolk van getuigen, laat
ons iedere belemmering en hinder van zonde wegwerpen van
ons, en dan met volharding de wedloop beginnen, die voor ons
ligt; **2** het oog gevestigd op Jesus, aanvang en einde van het

geloof. Hij heeft in plaats van de vreugde, die Hem toekwam,
een kruis op Zich genomen, en de schande niet geacht; maar is
dan ook gezeten ter rechterzijde van Gods troon. **3** Houdt Hem
toch voor ogen, die van de zondaars zulk een tegenspraak heeft
verduurd, opdat gij niet uitgeput raakt en de zielskracht verliest.
4 Nog hebt gij niet ten bloede toe weerstand geboden in de strijd
tegen de zonde; **5** en zijt gij dan reeds de vermaning vergeten,
die u als zonen toespreekt: Mijn zoon, verwerp de kastijding des
Heren niet, En wees niet ontmoedigd, zo ge door Hem wordt
bestraft. **6** Want de Heer kastijdt dien Hij bemint, Tuchtigt elken
zoon, dien Hij liefheeft. **7** Verdraag het dus als een kastijding;
God behandelt u als zonen. Want is er wel een zoon, die door
zijn vader niet wordt gekastijd? **8** Zo gij dus zonder kastijding
zoudt wezen, waarvan allen hun deel krijgen, dan waart gij
bastaards en geen zonen. **9** Bovendien, we hebben vaders naar
het vlees gehad, die ons kastijdden, en we kwamen tot inkeer;
zullen we ons dan niet veel meer onderwerpen aan den Vader
der geesten, en leven? **10** Zij toch hebben ons gekastijd ter wille
van enkele dagen en naar het hun goeddacht; maar Hij doet het
tot ons nut, opdat we zijn heiligheid deelachtig worden. **11** Elke
kastijding schijnt op het ogenblik zelf geen reden tot vreugde,
maar reden tot droefheid; later echter draagt ze hun, die er door
geoefend zijn, een vredevrucht der gerechtigheid. **12** Richt op
dus de slappe handen en knikkende knieën! **13** Maakt rechte
sporen met uw voeten, opdat het kreupele niet wordt ontwricht,
maar genezen veeleer! **14** Streeft naar vrede met allen; ook
naar heiligheid, zonder welke niemand den Heer zal zien. **15**
Zorgt er voor, dat niemand Gods genade verwaarloost; dat er
geen wortel van bitterheid opschiet, anderen in de weg staat, en

velen aansteekt; **16** dat niemand ontuchtig is, of onverschillig
als Esau, die voor één enkele spijs zijn eerstgeboorterecht
verkocht. **17** Gij weet toch, dat toen hij later de zegen wilde
erven, hij afgewezen werd; want hij vond geen mogelijkheid, de
gezindheid van zijn vader te veranderen, hoewel hij het onder
tranen beproefde. **18** Inderdaad, gij zijt niet toegetreden tot een
tastbare berg, niet tot brandend vuur, duisternis, donkere wolk,
storm, **19** bazuingeschal; niet tot daverende woorden, waarvan
de hoorders bezwoeren, dat er geen woord meer bij mocht
komen, **20** omdat het bevel hun te machtig was: "Zelfs als een
dier de berg aanraakt, moet het gestenigd worden." **21** En zó
ontzettend was de verschijning, dat Moses uitriep: "Ik beef en
sidder van angst." **22** Neen, gij zijt toegetreden tot de berg Sion
en de Stad van den levenden God, het hemels Jerusalem; tot
de tienduizenden engelen, tot de feestvergadering, **23** tot de
gemeente der eerstgeborenen, opgeschreven in de hemel; tot
God den Rechter van allen; tot de geesten der rechtvaardigen,
die hun voleinding hebben bereikt; **24** tot Jesus den Middelaar
van het nieuwe Verbond, tot het Bloed der besprenkeling, dat
iets beters afroept dan Abels bloed. **25** Zorgt er voor, dat gij
Hem niet afwijst, die roept! Want wanneer zij niet ontkwamen,
die Hem afwezen, toen Hij op aarde sprak, hoeveel minder
wij, zo we ons afkeren van Hem, die uit de hemelen spreekt,
26 wiens stem eertijds de aarde deed sidderen, maar die nu
heeft verkondigd: "Nog eenmaal zal Ik doen beven Niet slechts
de aarde, maar ook de hemel." **27** Welnu, dit "Nog eenmaal"
wijst op de omverwerping van wat als schepsel vergankelijk is,
opdat dan het onvergankelijke blijft bestaan. **28** Wij dus, die
een onvergankelijk koninkrijk hebben ontvangen, we moeten

vasthouden aan de genade, en daardoor God dienen, zoals het
Hem welgevallig is: in vrome eerbied en ontzag. **29** Want onze
God is een verterend vuur!

13 Laat er altijd broederlijke liefde blijven! **2** Verwaarloost ook
de gastvrijheid niet; want daardoor hebben sommigen, zonder
het te weten, engelen geherbergd. **3** Denkt aan de gevangenen,
als waart gij medegevangen; aan hen, die mishandeld worden,
als waart gijzelf in hun lichaam! **4** Het huwelijk moet eerbaar zijn
onder ieder opzicht, en onbezoedeld het huwelijksbed; want
God zal ontuchtigen en overspelers oordelen. **5** Weest niet
hebzuchtig van aard, en stelt u tevreden met wat ge bezit; want
Hij heeft gezegd: Ik zal u niet begeven, **6** Zo zeggen we met
goede moed: "De Heer is mijn Helper; ik heb niets te vrezen;
Wat kan een mens mij nog doen?" **7** Denkt aan uw leidslieden,
die u het woord Gods hebben verkondigd; let op het einde van
hun leven, en volgt hun geloof na. **8** Jesus Christus is Dezelfde,
gisteren en heden en in eeuwigheid! **(aiōn g165)** **9** Laat u niet
van de weg brengen door veelsoortige en vreemde leringen.
Want goed is het, het hart door de genade te sterken, maar
niet door spijzen, welke van geen nut zijn voor hen, die zich
daaraan hechten. **10** We hebben een Altaar, waarvan zij, die de
tabernakel bedienen, niet mogen eten. **11** Want de lichamen der
dieren, wier bloed als een zoenoffer door den hogepriester in het
heiligdom is gebracht, worden verbrand buiten de legerplaats. **12**
Daarom heeft ook Jesus buiten de poort geleden, om het volk te
heiligen door zijn Bloed. **13** Laat ons dus tot Hem uitgaan buiten
de legerplaats en zijn smaad dragen; **14** want we hebben hier
geen blijvende stad, maar we reikhalzen naar de toekomstige.
15 Door Hem moeten we een altijddurend dankoffer brengen aan

God, namelijk de vrucht van lippen, die zijn Naam verheerlijken!
16 Vergeet de weldadigheid niet en de onderlinge hulp; want in
zulke offers heeft God welbehagen. **17** Weest gehoorzaam en
onderdanig aan uw leidslieden; want ze waken over uw zielen als
mensen, die rekenschap hebben af te leggen. Zorgt er voor, dat
ze dit met vreugde kunnen doen en niet met zuchten; want dat
zou u niet voordelig zijn. **18** Bidt voor ons; want we vertrouwen,
een rein geweten te hebben, daar we onder ieder opzicht ons
onberispelijk trachten te gedragen. **19** Met meer nadruk verzoek
ik u dit te doen, opdat ik u spoediger teruggegeven word. **20**
De God van vrede, die Jesus onzen Heer van de doden heeft
opgewekt, den groten Herder der schapen door het Bloed van
een eeuwig Verbond: **(aiōnios g166)** **21** Hij bevestige u in alle goed,
opdat gij zijn wil moogt volbrengen; al wat Hem welbehagelijk
is, werke Hij in ons uit door Jesus Christus: Hem zij ere in de
eeuwen der eeuwen. Amen! **(aiōn g165)** **22** Ik bid u broeders,
neemt het woord der vermaning gewillig aan! Want ik heb het u
geschreven in een korte brief. **23** Gij weet, dat onze broeder
Timóteus de vrijheid heeft verkregen. Zo hij spoedig komt, zal ik
u bezoeken in zijn gezelschap. **24** Groet al uw leidslieden en alle
heiligen. De Italianen groeten u. **25** De genade zij met u allen!

Jakobus

1 Jakobus, dienaar van God en van den Heer Jesus Christus,
aan de twaalf stammen in de verstrooiing: heil! **2** Mijn broeders,
acht het een zeer grote vreugde, wanneer gij in allerhande
bekoringen valt. **3** Want gij weet, dat de beproeving van uw geloof
de oorzaak is van geduld; **4** welnu, het geduld behoeft slechts
volkomen te worden, dan zijt gij volmaakt en ongerept, en schiet
gij in niets te kort. **5** Komt iemand van u dan wijsheid te kort, hij
vrage ze aan God, die ze aan allen verleent, eenvoudigweg en
zonder verwijt; dan zal ze hem geschonken worden. **6** Maar
hij moet vragen met geloof en zonder te weifelen; want wie
weifelt, gelijkt op een golf van de zee, die door de wind wordt
bewogen, en heen en weer wordt geslingerd. **7** Zo iemand toch
verbeelde zich niet, dat hij iets van den Heer zal ontvangen; **8**
dubbelhartig man als hij is, ongestadig in heel zijn gedrag. **9** Laat
de broeder van nederige staat zich op zijn verheffing beroemen.
10 Maar de rijke op zijn geringheid; want hij zal verdwijnen als
een bloem in het gras. **11** Want de zon gaat op met haar gloed
en doet het gras verdorren; dan valt ook zijn bloem, en haar
schoonheid vliedt heen. Zo zal ook de rijke verkwijnen op zijn
levenspad. **12** Zalig de man, die staande blijft bij de bekoring;
want wanneer hij de proef heeft doorstaan, zal hij de kroon des
levens ontvangen, die God beloofd heeft aan hen, die Hem
liefhebben. **13** Niemand mag zeggen, als hij bekoord wordt:
ik word door God bekoord. Want evenmin als God zelf door
het kwaad wordt bekoord, brengt Hij wien ook in bekoring. **14**
Neen, iedere mens wordt door zijn eigen begeerlijkheid bekoord,
verleid en verlokt; **15** wanneer dan de begeerlijkheid is bevrucht,
baart ze de zonde, en als de zonde volgroeid is, brengt ze de

dood. **16** Bedriegt u niet, mijn geliefde broeders. **17** Niet dan
goede gift en volmaakte gave komt van boven, en daalt neer
van den Vader der lichten, bij wien geen verandering bestaat of
schaduw van wisselvalligheid. **18** Uit vrije wil heeft Hij ons door
de prediking der waarheid verwekt, opdat we de eersteling zijner
schepselen zouden zijn. **19** Verstaat dit goed, mijn geliefde
broeders! Een ieder zij vlug in het horen, maar traag in het
spreken, traag in de toorn; **20** want ‘s mensen toorn bewerkt
geen gerechtigheid Gods. **21** Legt daarom alle onreinheid af
en uitwas van boosheid, maar neemt met zachtmoedigheid
het woord in u op, dat op u is geënt, en dat uw zielen kan
redden. **22** Weest werkers van het woord, en niet hoorders
alleen; anders bedriegt gij uzelf. **23** Immers, wanneer iemand het
woord aanhoort, maar er zich niet naar gedraagt, dan gelijkt hij
op een man, die zijn gelaat, door de natuur hem geschonken, in
een spiegel beziet; **24** want als hij toegekeken heeft en heen is
gegaan, is hij aanstonds vergeten, hoe hij er uitzag. **25** Maar hij,
die met volle aandacht de volmaakte wet der vrijheid beschouwt,
en zich er ook naar gedraagt, —geen vergeetachtig hoorder,
maar een man van de daad, —hij zal zalig worden door zijn
werken. **26** Zo iemand vroom meent te zijn, maar zijn tong niet
beteugelt, dan bedriegt hij zichzelf, en zijn vroomheid is ijdel. **27**
Reine en vlekkeloze vroomheid in de ogen van God en den
Vader is deze: zorg te dragen voor wezen en weduwen in hun
rampspoed, en zich onbesmet van de wereld te houden.

2 Mijn broeders, paart het aanzien van personen niet met
het geloof in onzen verheerlijkten Heer Jesus Christus. **2**
Welnu, wanneer bij uw samenkomst een man binnentreedt met
gouden ringen en een prachtig gewaad, maar er ook een arme

binnenkomt met onverzorgde kleding, **3** en wanneer gij dan
opziet tegen den man met het prachtig gewaad en hem zegt:
"Zet u hier op de ereplaats neer;" maar wanneer gij tot den arme
zegt: "Blijf ginder staan," of "Ga zitten bij mijn voetbank," **4**
hebt gij dan bij uzelf geen onderscheid gemaakt, en oordeelt gij
dan niet op verkeerde gronden? **5** Luistert wél, mijn geliefde
broeders! Heeft God de armen der wereld niet uitverkoren, om
rijk te woren in geloof, en erfgenamen van het koninkrijk, dat Hij
beloofd heeft aan hen, die Hem liefhebben; **6** en gij zoudt den
arme verachten? En zijn het juist de rijken niet, die u verdrukken
en u voor de rechtbank slepen; **7** zijn zij het niet, die de heerlijke
Naam lasteren, waarnaar gij genoemd wordt? **8** Welnu, wanneer
gij de koninklijke wet volbrengt, overeenkomstig de Schrift: "Ge
zult uw naaste liefhebben als uzelf," dan doet gij wèl; **9** maar
wanneer gij handelt volgens aanzien van personen, dan zondigt
gij, en wordt gij als overtreder aangeklaagd door de wet. **10**
Immers wie de ganse wet onderhoudt, maar in één punt misdoet,
is schuldig aan het geheel. **11** Want Hij, die gezegd heeft: "Ge
zult geen overspel doen, "Hij heeft ook gezegd: "Ge zult niet
doodslaan." Wanneer ge dus geen overspel doet, maar wel
doodslaat, dan zijt gij een overtreder der wet. **12** Spreekt dus en
handelt als mensen, die geoordeeld zullen worden door de wet
der vrijheid. **13** Want onbarmhartig is het oordeel over hem, die
geen barmhartigheid heeft getoond; maar de barmhartigheid
neemt het tegen het oordeel op. **14** Wat baat het, mijn broeders,
of iemand al beweert, het geloof te bezitten, zo hij de werken
niet heeft? Kan het geloof hem soms redden? **15** Wanneer een
broeder of zuster naakt zou zijn en van het dagelijks voedsel
beroofd, **16** en iemand van u zou hun zeggen: Gaat heen in

vrede, verwarmt en verzadigt u, maar gij schenkt hun niet, wat
ze voor hun lichaam behoeven, wat zal het baten? **17** Zo gaat
het ook met het geloof: zonder de werken is het innerlijk dood.
18 Bovendien zou men zo iemand kunnen zeggen: "Gij hebt het
geloof, en ik heb de werken? Toon me eens uw geloof zonder
de werken; mijn geloof zal ik u uit de werken bewijzen. **19** Ge
gelooft, dat er slechts één God bestaat? Ge doet wèl; maar ook
de duivels geloven het…, en sidderen!" **20** Wilt ge zien, lege
mens, hoe het geloof zonder de werken onvruchtbaar is? **21**
Werd Abraham, onze Vader, niet uit werken gerechtvaardigd,
toen hij Isaäk, zijn zoon, op het altaar had geofferd? **22** Ge
ziet, hoe het geloof met zijn werken gepaard ging, en hoe
door de werken het geloof werd volmaakt. **23** En toen ging de
Schrift in vervulling, die zegt: "Abraham geloofde aan God, en
het werd hem tot gerechtigheid gerekend;" toen ook werd hij
genoemd: "de vriend van God." **24** Ge ziet: uit wèrken wordt de
mens gerechtvaardigd, en niet uit geloof alleen. **25** Werd ook
de ontuchtige Rachab niet gerechtvaardigd uit werken, omdat
ze de boden gastvrij ontving, en ze langs een andere weg liet
vertrekken? **26** Want zoals het lichaam dood is zonder geest, zo
is ook dood het geloof zonder werken.

3 Laat er onder u niet velen als leermeesters optreden, mijn
broeders; want we weten, dat we dan een strenger oordeel
zullen ondergaan. **2** Allen toch struikelen we op vele punten. Zo
iemand in het spreken niet struikelt, dan is hij een volmaakt man;
want dan kan hij ook heel het lichaam beteugelen. **3** Wanneer
we de paarden het gebit in de bek steken, om ze ons te doen
gehoorzamen, dan mennen we ook heel hun lijf. **4** Ziet ook eens
naar de schepen: hoe groot ze ook zijn, en door wat onstuimige

winden ze worden gedreven, door een heel klein roer worden ze
gewend, waarheen de stuurman het wil. **5** Zo ook is de tong
slechts een klein lid, maar ze bezit een grote invloed. Ziet, hoe
een klein vuurtje een heel bos in brand steekt! **6** Ook de tong is
een vuur: een wereld van ongerechtigheid. Onder onze leden is
het de tong, die heel het lichaam bezoedelt, en ons levensrad
in brand steekt, zelf in vlam gezet door de hel. **(Geenna g1067)**
7 Inderdaad, alle soorten van beesten en vogels, kruipende
dieren en beesten der zee, worden getemd en zijn getemd
door het menselijk geslacht; **8** maar de tong: geen mens kan
haar temmen; rusteloos kwaad, vol dodelijk venijn. **9** Met haar
zegenen we den Heer en den Vader, met haar ook vervloeken
we de mensen, naar Gods beeld geschapen; **10** uit dezelfde
mond komt zegen en vloek. —Neen mijn broeders, dit moet zó
niet zijn! **11** Of laat soms een bron uit dezelfde ader zoet en
bitter water opborrelen? **12** Of is het mogelijk, mijn broeders, dat
een vijg olijven draagt, en een wijnstok vijgen? Ook kan een
zoute bron geen zoet water geven. **13** Wie is er onder u wijs en
verstandig? Hij tone door eerzame wandel zijn werken, met wijze
zachtmoedigheid gepaard. **14** Maar zo ge bittere naijver en twist
ronddraagt in uw hart, zet gij u dan niet op tegen de waarheid,
en liegt gij dan niet tegen haar? **15** Zo'n wijsheid komt niet van
boven, maar is aards, zinnelijk en duivels; **16** want waar naijver
heerst en twist, daar is onrust en allerlei kwaad. **17** De wijsheid,
die van boven komt, is vóór alles rein, maar ook vredelievend,
inschikkelijk, gezeggelijk, vol barmhartigheid en goede vruchten,
onpartijdig, ongeveinsd; **18** en de vredevrucht der gerechtigheid
wordt gezaaid door hen, die de vrede bewaren.

4 Vanwaar dan strijd en getwist onder u? Komt het niet voort uit
uw lusten, die door uw ledematen aan het vechten slaan? **2** Gij
begeert, toch bezit gij niet; gij moordt en benijdt, toch verkrijgt gij
niet. Gij blijft dus vechten en strijden! Gij bezit echter niet, omdat
gij niet bidt; **3** gij bidt en toch verkrijgt gij niet, omdat gij bidt met
de boze bedoeling, door uw lusten te verbrassen wat gij verkrijgt.
4 Overspelers, weet gij dan niet, dat vriendschap der wereld
vijandschap is jegens God? Wie dus een vriend van de wereld
wil zijn, maakt zich tot vijand van God. **5** Of meent gij soms, dat
de Schrift het voor niets zegt: "Tot afgunst toe begeert de Geest,
dien Hij in ons deed wonen?" **6** Groter genade geeft Hij zelfs;
daarom zegt ze: "God weerstaat de hovaardigen, maar aan de
nederigen geeft Hij genade." **7** Onderwerpt u dus nederig aan
God, maar verzet u tegen den duivel, en hij zal voor u vluchten!
8 Treedt nader tot God, en Hij zal naderen tot u! Zondaars,
reinigt uw handen; dubbelhartigen, zuivert uw harten! **9** Beseft
uw ellende, jammert en weent; uw lachen verkere in rouw, en uw
vreugde in droefheid! **10** Vernedert u voor den Heer, en Hij zal
u verheffen. **11** Broeders, spreekt geen kwaad van elkander!
Wie kwaad spreekt van zijn broeder, of den broeder beoordeelt,
spreekt kwaad van de wet en oordeelt de wet; maar zo ge haar
oordeelt, zijt ge geen werker der wet, maar haar rechter. **12**
Wetgever en Rechter is Eén: Hij die redden kan en verderven.
Maar wie zijt gij, dat ge den naaste beoordeelt? **13** En nu gij
daar, die zegt: "Vandaag of morgen zullen we heenreizen naar
die of die stad; een jaar zullen we daar blijven, handel drijven en
winst maken." **14** Gij daar, die niet eens de dag van morgen
kent! Wat is uw leven? Een damp immers zijt gij, die een stonde
opkomt en dan weer verdwijnt. **15** Neen, gij moest zeggen: "Zo

de Heer het wil, zullen we leven, en dit doen of dat!" **16** Maar nu
bluft gij in uw verwaandheid; al dergelijk gebluf is verkeerd. **17**
Nu dan, hij die weet, dat hij goed heeft te doen en het nalaat,
doet zonde.

5 Welnu dan, gij rijken; weent en jammert om de rampen, die u
bedreigen. **2** Uw rijkdom is verrot, uw gewaden zijn verteerd
door de mot; **3** uw goud en zilver is verroest, en hun roest
zal tegen u getuigen en ook wegvreten uw vlees; vuur hebt gij
u als een schat opgehoopt voor het einde der dagen. **4** Ziet,
het achterstallige loon der arbeiders, die uw akkers hebben
gemaaid, schreeuwt luid tegen u op; de kreten der maaiers
dringen door in de oren des Heren Sabaót. **5** Gij hebt op aarde
gezwelgd en gebrast, uw harten vetgemest voor de dag van het
slachten. **6** Den gerechte hebt gij gevonnist, vermoord, ofschoon
hij uw vijand niet is. **7** Broeders, weest dan geduldig tot ‘s Heren
komst. Ziet, de landman wacht op de kostelijke vrucht van de
akker, maar oefent daarbij het geduld, totdat deze de vroege en
late regen ontvangt. **8** Weest gij ook geduldig, en laat uw harten
niet wankelen; want de komst van den Heer is nabij. **9** Klaagt
niet, broeders, tegen elkander, opdat gij niet geoordeeld wordt;
ziet, de Rechter staat voor de deur! **10** Broeders, neemt in lijden
en dulden een voorbeeld aan de profeten, die gesproken hebben
in ‘s Heren naam. **11** Ziet, de geduldigen prijzen we zalig; gij
hebt van Jobs geduld gehoord, gij kent ook de uitkomst, die de
Heer heeft geschonken, "omdat de Heer vol medelijden is en
ontferming." **12** Vóór alles, mijn broeders, zweert niet, noch bij
de hemel, noch bij de aarde, noch met een andere eed. Maar
uw ja zij ja, en uw neen zij neen, opdat ge niet bezwijken moogt
onder het oordeel. **13** Is iemand van u in lijden: hij bidde; is hij

verheugd: hij zinge een lofzang. **14** Is iemand van u ziek: hij
roepe de priesters der Kerk; laat hen dan over hem bidden, en
hem zalven met olie in de naam des Heren. **15** En het gelovig
gebed zal den zieke behouden, de Heer zal hem opbeuren; en
mocht hij zonden hebben begaan, dan zullen ze hem vergeven
worden. **16** Belijdt dus elkander uw zonden en bidt voor elkaar,
opdat gij genezen moogt worden. Veel vermag het krachtdadig
gebed van een rechtvaardige. **17** Elias was een mens, juist zoals
wij; hij bad, dat het niet regenen zou, en het regende niet op de
aarde drie jaren en zes maanden lang; **18** en weer bad hij, en
de hemel schonk regen, en de aarde bracht haar vruchten voort.
19 Mijn broeders, wanneer iemand van u is afgedwaald van de
waarheid, en een ander brengt hem tot inkeer; **20** weet dan, dat
hij, die een zondaar van zijn dwaalweg bekeert, diens ziel van
de dood zal redden, en een menigte zonden bedekken.

1 Petrus

1 Petrus, apostel van Jesus Christus, aan de pelgrims der
Verstrooiing van Pontus, Galátië, Kappadócië, Azië en Bitúnië,
die zijn uitverkoren, **2** naar de voorwetenschap van God den
Vader en door de heiliging van den Geest, tot de gehoorzaamheid
aan Jesus Christus en de besprenkeling met zijn Bloed: Genade
en vrede zij u in volle mate. **3** Geloofd zij de God en Vader
van onzen Heer Jesus Christus, die in zijn grote barmhartigheid
door de opstanding van Jesus Christus uit de doden ons
deed wedergeboren worden tot een levende hoop, **4** tot een
onbederflijke, onbezoedelde en onvergankelijke erfenis. Deze
is in de hemel weggelegd voor u, **5** die in Gods kracht door
het geloof wordt behouden, om tot een zaligheid te geraken,
welke gereed ligt voor haar openbaring op het einde der tijden.
6 Dan zult gij u verheugen, al wordt gij ook thans, indien het zo
wezen moet, voor korte tijd door allerlei beproevingen gekweld.
7 Want wanneer uw geloof de proef heeft doorstaan, dan heeft
het hoger waarde dan vergankelijk goud, dat door het vuur is
gelouterd; en zal het strekken tot lof en eer en roem bij de
verschijning van Jesus Christus. **8** Hem hebt gij lief, ofschoon
gij Hem niet hebt gezien; in Hem gelooft gij, ofschoon gij Hem
thans nog niet ziet; verheugt u dus met onuitsprekelijke en
verheerlijkte vreugde, **9** omdat gij het doel van uw geloof bereikt,
de zaligheid uwer zielen. **10** Naar deze zaligheid hebben de
profeten gezocht en gevorst; zij profeteerden over de genade,
die voor u was bestemd; **11** ze onderzochten, op wat tijd en wat
uur de Geest van Christus gedoeld heeft, die in hen was en het
lijden voorzegde, dat Christus zou treffen, en de heerlijkheid, die
daarop volgen zou. **12** Maar het werd hun geopenbaard, dat ze

met dit alles zichzelf niet dienden, maar u. En thans is u dit
alles verkondigd door hen, die u de blijde boodschap brachten
door den heiligen Geest, die uit de hemel is neergezonden; en
engelen zelfs zijn begerig, er een blik in te slaan. **13** Omgordt
dus de lenden van uw verstand en weest bezonnen; richt heel
uw hoop op de genade, die u geschonken wordt, als Jesus
Christus verschijnt. **14** Voegt u, als gehoorzame kinderen, niet
naar uw vroegere lusten uit de tijd der onwetendheid; **15** maar
weest heilig in heel uw wandel, zoals Hij heilig is, die u riep. **16**
Want er staat geschreven: "Weest heilig, omdat Ik heilig ben."
17 En wanneer gij Hem aanroept als Vader, die zonder aanzien
des persoons een ieder oordeelt naar zijn werken, brengt dan
in vreze de tijd van uw ballingschap door. **18** Want gij weet,
dat gij niet met vergankelijk zilver of goud zijt vrijgekocht uit
uw ijdele levenswandel, die van uw vaders stamt, **19** maar
door het kostbaar Bloed van Christus, als van een Lam zonder
vlek of gebrek. **20** Vóór de grondvesting der wereld was Hij
daartoe voorbestemd, maar eerst op het einde der tijden is Hij
verschenen terwille van u. **21** Door Hem gelooft gij in God, die
Hem van de doden heeft opgewekt en verheerlijkt; en zó is uw
geloof ook hoop op God. **22** En nu gij door gehoorzaamheid
aan de waarheid uw zielen tot ongeveinsde broederliefde hebt
geheiligd, nu moet gij elkander van harte en vurig beminnen.
23 Want gij zijt wedergeboren niet uit vergankelijk, maar uit
onvergankelijk zaad, door het levend en blijvend woord van God.
(aiōn g165) **24** Want: "Alle vlees is als gras, Heel zijn glorie als
een bloem in het gras. Het gras verdort, de bloem valt af; **25**
Maar het woord des Heren houdt in eeuwigheid stand!" En dit is
het woord, dat onder u is verkondigd. **(aiōn g165)**

2 Legt dan af alle boosheid, valsheid, huichelarij, afgunst en alle
kwaadsprekerij. **2** Weest, als pasgeboren kinderkens, begerig
naar onvervalste geestelijke melk, om daardoor op te groeien
tot zaligheid, **3** zo "gij reeds gesmaakt hebt, dat de Heer
goedertieren is." **4** Nadert tot Hem, de levende steen, —door de
mensen verworpen, maar uitverkoren en kostbaar bij God, **5** en
laat u als levende stenen opbouwen tot een geestelijke tempel,
bestemd voor een heilig priesterschap, dat geestelijke offers
brengt, welgevallig aan God door Jesus Christus. **6** Daarom
staat er in de Schrift: "Zie, Ik leg in Sion een uitverkoren steen,
een kostbare hoeksteen; En wie in Hem gelooft, wordt niet
beschaamd." **7** Voor u dus de eer, omdat gij gelooft. Maar voor
wie niet geloven, blijft het gelden: "De steen, die de bouwlieden
hadden verworpen, Is hoeksteen geworden; **8** Maar ook een
steen des aanstoots, En een rotsblok, waarover men struikelt."
Omdat ze het woord niet geloven, stoten ze zich; en hiertoe
zijn ze voorbestemd. **9** Gij echter zijt een uitverkoren geslacht,
een koninklijk priesterdom, een heilige natie, een aangeworven
volk: om te verkondigen de deugden van Hem, die u riep uit de
duisternis tot zijn wonderbaar licht. **10** Gij, vroeger geen volk, nu
Gods volk; vroeger van genade verstoken, nu begenadigd. **11**
Geliefden, ik vermaan u, als pelgrims en vreemdelingen, u verre
te houden van de vleselijke lusten, die strijd voeren tegen de
ziel. **12** Leidt onder de heidenen een voorbeeldig leven, opdat zij
uw wandel, waarover ze thans u als boosdoeners lasteren, uit
uw goede werken zullen leren kennen op de dag der bezoeking,
en dan glorie zullen brengen aan God. **13** Weest onderdanig
aan ieder menselijk gezag om ‘s Heren wil: aan den koning
als opperheer; **14** aan de landvoogden als zijn gezanten, om

de boosdoeners te straffen en de goeden te prijzen. **15** Want
het is de wil van God, dat gij, door het goede te doen, het
onverstand van domme mensen tot zwijgen brengt. **16** Doet
het als vrije mannen; niet als mensen, die de vrijheid als een
dekmantel der boosheid gebruiken, maar als dienstknechten
Gods. **17** Houdt alle mensen in ere, hebt de gemeenschap lief;
vreest God, eert den koning! **18** Gij slaven, weest onderdanig
aan uw meesters met alle ontzag; niet alleen aan de goede
en vriendelijke, maar ook aan de lastige. **19** Want dit is een
welgevallige daad, wanneer men uit gewetensplicht tegenover
God het leed verdraagt, dat men onverdiend moet lijden. **20**
Wat eer toch steekt er in, gelaten te zijn, als gij geslagen wordt,
omdat gij misdaan hebt? Neen, dit is welgevallig aan God:
gelaten te zijn, als gij lijdt, ofschoon gij goed hebt gehandeld.
21 Hiertoe immers zijt gij geroepen; want ook Christus heeft
geleden voor u, en u een voorbeeld nagelaten, opdat gij zijn
voetstappen zoudt volgen. **22** Hij heeft geen zonde bedreven, en
er was geen bedrog in zijn mond; **23** toch hoonde Hij niet, als Hij
gehoond werd, en dreigde Hij niet, als Hij leed; maar Hij liet het
over aan Hem, die met rechtvaardigheid oordeelt. **24** Hij zelf
heeft aan het kruishout in zijn Lichaam onze zonden gedragen,
opdat wij, van de zonden ontlast, voor de gerechtigheid zouden
leven. Door zijn striemen zijt gij genezen; **25** want als schapen
hebt gij rondgedwaald, maar thans zijt gij teruggekeerd tot den
Herder, tot Hem, die uw zielen behoedt.

3 Eveneens moet gij, vrouwen, onderdanig zijn aan uw mannen;
opdat ook zij, die misschien nog onwillig staan tegenover het
woord, zonder woord, worden gewonnen door het gedrag hunner
vrouwen, **2** wanneer ze uw reine, ingetogen wandel bespeuren.

3 Uw tooi moet niet in uiterlijke dingen bestaan: in haarvlechten,
gouden smuk en klederdracht, **4** maar in den verborgen mens
van het hart: in de onvergankelijke tooi van een zachtmoedige
en ingetogen geest, die kostbaar is in Gods oog. **5** Zo immers
tooiden zich vroeger ook de heilige vrouwen, die haar hoop
stelden op God; aan haar mannen waren ze onderdanig, **6**
zoals Sara aan Abraham gehoorzaam was, en hem "heer" heeft
genoemd. Haar kinderen zijt gij geworden door het goede te
doen, en geen enkel schrikbeeld te vrezen. **7** Eveneens moet
gij, mannen, op redelijke wijze met uw vrouwen verkeren als met
het zwakkere vat, en haar in ere houden als medeerfgenamen
van de genade des levens, opdat uw gebeden niet worden
belemmerd. **8** Ten slotte, weest allen eensgezind, deelnemend
voor elkander, vol broederliefde, barmhartig, bescheiden; **9**
vergeldt geen kwaad met kwaad, of schelden met schelden,
maar zegent elkander veeleer; gij zijt toch geroepen, om zegen
te erven. **10** Immers: "Wie het leven wil liefhebben, En goede
dagen wil zien: Beware zijn tong voor het kwaad, En zijn lippen
voor leugen; **11** Hij vluchte het kwaad, doe enkel wat goed is,
Zoeke de vrede en jage hem na. **12** Want de ogen des Heren zijn
op de vromen gericht, Zijn oren naar hun smeken gekeerd; Maar
‘s Heren aanschijn blikt grimmig tegen de bozen." **13** En wie zal
u kwaad doen, wanneer gij ijverig zijt in het goede? **14** Maar al
zoudt gij ook lijden om de gerechtigheid, zalig zijt gij! "Vreest
niet voor hen, en laat u niet ontrusten." **15** Heiligt Christus, den
Heer, in uw harten; weest altijd tot verantwoording bereid aan
iedereen, die u rekenschap vraagt van de hoop, die in u leeft. **16**
Doet het echter met zachtheid en schroom en met een goed
geweten, opdat zij, die op uw goede wandel in Christus smalen,

over hun lastertaal beschaamd mogen staan. **17** Want het is
beter te lijden, zo God het wil, wanneer men goed doet, dan
wanneer men kwaad bedrijft. **18** Immers ook Christus is éénmaal
voor de zonden gestorven, een Rechtvaardige voor ongerechten,
—om u te brengen tot God. Maar ter dood gebracht naar het
Vlees, is Hij ten leven gewekt naar den Geest. **19** In den Geest
is Hij dan ook aan de geesten in de kerker gaat preken: **20** aan
hen, die eertijds onwillig waren geweest, toen in de dagen van
Noë Gods lankmoedigheid bleef wachten, totdat de ark was
gebouwd. Hierin werden enigen—acht personen, —gered door
het water heen. **21** Als voorafgebeeld Doopsel redt thans dit
water ook u; niet als een afwassing van de onreinheid naar het
vlees, maar als een bede tot God om een goed geweten, door
de opstanding van Jesus Christus. **22** Hij is opgestegen ten
hemel, en is gezeten aan de rechterhand Gods, terwijl engelen
en machten en krachten aan Hem zijn onderworpen.

4 Daar Christus nu naar het vlees heeft geleden, moet ook gij u
wapenen met dezelfde gedachte: wie lijdt naar het vlees, is los
van de zonde; **2** zodat gij niet langer naar de lusten der mensen,
maar naar de wil van God de tijd doorleeft, die u rest in het
vlees. **3** Want lang genoeg heeft de tijd geduurd, die nu voorbij
is, waarin gij de zin der heidenen deedt, en geleefd hebt in
losbandigheid, wellust, dronkenschap, brasserij, drinkgelagen en
zondige afgoderij. **4** En nu staan ze vreemd te zien en lasteren
ze u, omdat gij niet meedraaft naar dezelfde modderpoel van
ongebondenheid; **5** maar ze zullen hierover rekenschap hebben
te geven aan Hem, die gereed staat, om levenden en doden te
oordelen. **6** Immers juist hierom is ook aan de doden de blijde
tijding gebracht, opdat ze bij God naar de geest zouden leven, al

zijn ze ook bij de mensen geoordeeld naar het vlees. **7** Het einde
nadert van alle dingen! Beheerst dus uzelf en weest bezonnen,
opdat gij kunt bidden. **8** Draagt vóór alles elkander vurige liefde
toe; want de liefde bedekt een menigte zonden. **9** Weest gastvrij
jegens elkander, zonder te morren. **10** Dient elkander met de
genadegaven, zoals elk ze ontving, als goede beheerders van
de vele genaden van God: **11** wanneer iemand spreekt, het zij
als Gods woord; wanneer iemand dient, het geschiede door
de kracht, door God hem verleend. Moge dan in alles God
worden verheerlijkt door Jesus Christus, wien de heerlijkheid is
en de kracht in de eeuwen der eeuwen. Amen! **(aiōn g165)** **12**
Geliefden, staat niet verbaasd over de brand der beproeving, die
bij u uitslaat, alsof u iets vreemds overkwam! **13** Maar verheugt
u veeleer, naarmate gij deel hebt aan het lijden van Christus,
opdat gij ook blijde moogt juichen als zijn glorie verschijnt. **14**
Zalig zijt gij, zo gij om Christus' naam smaad ondergaat; want
dan rust op u de Geest der glorie, de Geest van God. **15** Immers
niemand van u mag lijden als moordenaar of dief, als misdadiger
of oproermaker; **16** maar lijdt hij als christen, hij schame zich
niet, doch verheerlijke God om die naam. **17** Want de tijd van
het oordeel is daar, dat begint met Gods huis. Maar wanneer het
met ons gaat beginnen, wat zal dan het einde zijn van hen, die
niet gehoorzamen aan het Evangelie van God? **18** En wanneer
de rechtvaardige ternauwernood wordt gered, waar komt dan de
goddeloze en zondaar terecht? **19** Daarom ook moeten zij, die
naar Gods wil lijden verduren, hun zielen veilig stellen bij den
getrouwen Schepper, door het goede te doen.

5 De priesters onder u vermaan ik dus: ik, die hun medepriester
ben, de getuige ook van Christus' lijden, en hun deelgenoot van

de heerlijkheid, die geopenbaard zal worden: **2** Weidt Gods
kudde, die aan uw zorgen is toevertrouwd; niet uit dwang, maar
gewillig, zoals het God behaagt; niet uit winzucht, maar uit
toegenegenheid; **3** niet als dwingelanden over de u toegewezen
groepen, maar als voorbeeld der kudde. **4** Dan zult gij de
onverwelkbare krans der glorie behalen, wanneer de opperste
Herder verschijnt. **5** En gij jongeren, weest onderdanig aan de
priesters! Gij allen, weest tegenover elkaar met het livrei der
nederigheid bekleed; want "God weerstaat de hoogmoedigen,
maar aan de nederigen geeft Hij genade." **6** Vernedert u dus
onder Gods machtige hand, opdat Hij u te zijner tijd moge
verheffen. **7** Werpt op Hem al uw bekommernis; want Hij draagt
zorg voor u. **8** Weest bezonnen en waakzaam! De duivel, uw
vijand, zwerft rond als een brullende leeuw, op zoek wien hij
verslinden zal. **9** Weerstaat hem, sterk door het geloof! Denkt er
aan, dat aan uw broeders, over de wereld verspreid, het lijden is
toegemeten in dezelfde mate. **10** De God van alle genade, die u
in Christus riep tot zijn eeuwige glorie, Hij zal u na kortstondig
lijden oprichten en sterken, stevigen en bevestigen. **(aiōnios
g166)** **11** Hem is de kracht in de eeuwen der eeuwen. Amen!
(aiōn g165) **12** Met behulp van Silvanus, dien ik hoogschat als
een trouw broeder voor u, heb ik in het kort u geschreven,
om u te bemoedigen, en u te verzekeren, dat dit inderdaad
waarachtige genade van God is. Blijft daarin vaststaan! **13** De
mede-uitverkorene in Babylon, en Markus mijn zoon, groeten u.
Groet elkander met een liefdekus. **14** Vrede zij u allen, die in
Christus zijt!

2 Petrus

1 Simon Petrus, dienaar en apostel van Jesus Christus: aan
hen, die door de gerechtigheid van onzen God en Zaligmaker
Jesus Christus een geloof hebben ontvangen, even kostbaar
als het onze: **2** Genade en vrede zij u in volle mate door de
kennis van God en van Jesus onzen Heer. **3** Alles toch wat tot
leven en vroomheid kan strekken, heeft zijn goddelijke macht
ons geschonken door de kennis van Hem, die ons riep door zijn
glorie en kracht. **4** Hierdoor ook heeft Hij ons de meest kostelijke
en heerlijke beloften gedaan: dat gij door dit alles deelachtig
zoudt worden aan Gods natuur, wanneer gij ontkomen zult zijn
aan het zinnelijk bederf van de wereld. **5** En juist Daarom moet
gij uw uiterste best doen, om met het geloof de deugd te paren,
met de deugd de kennis, **6** met de kennis de zelfbeheersing,
met de zelfbeheersing de volharding, met de volharding de
vroomheid, **7** met de vroomheid de broederlijkheid, met de
broederlijkheid de liefde. **8** Want wanneer gij dit alles bezit en in
ruimer mate verkrijgt, zal het u niet leeg en onvruchtbaar maken
voor uw kennis van Jesus christus onzen Heer; **9** hij immers
wien dit alles ontbreekt, is blind En kortzichtig, en heeft vergeten,
dat hij gereinigd werd van vroegere zonden. **10** Broeders,
beijvert u dus zoveel mogelijk, om uw roeping en uitverkiezing
vast te doen staan. Want wanneer gij dit Alles beoefent, zult gij
nooit struikelen, **11** en dan zal ook de toegang tot het eeuwig
koninkrijk van Jesus Christus, onzen Heer en Zaligmaker, wijd
voor u openstaan. **(aiōnios g166)** **12** Daarom dan ook zal ik zonder
ophouden u dit alles in herinnering blijven brengen, ofschoon
gij de waarheid wel kent, die gij bezit, en er zelfs in bevestigd
zijt. **13** Zolang ik in deze tentwoning blijf, acht ik het mijn plicht,

door gestadige herinnering u er toe op te wekken. **14** Want ik
weet, dat weldra mijn tent zal worden neergehaald, zoals ook
Jesus Christus onze Heer het mij bekend heeft gemaakt. **15** Ik
zal er dus mijn best voor doen, dat gij ook, na mijn heengaan,
het u ten allen tijde zult blijven herinneren. **16** We hebben u
immers de kracht en de komst van onzen Heer Jesus Christus
verkondigd, niet als napraters van listig verzonnen sprookjes,
maar als ooggetuigen van zijn Majesteit. **17** Want toen Hij van
God den Vader eer en glorie ontving, klonk tot Hem de stem van
de Hoogwaardige Heerlijkheid: "Deze is mijn welbeminde Zoon,
in wien Ik mijn welbehagen gesteld heb." **18** En wijzelf hebben
deze stem uit de hemel gehoord, toen wij op de heilige berg
waren, tezamen met Hem. **19** Bovendien bezitten we het woord
der profeten, dat daardoor nog meer bekrachtigd werd; gij doet
dus wèl, met er acht op te slaan als op een lamp, die schijnt op
een donkere plaats, totdat de Dag gaat gloren en de Morgenster
opgaat in uw harten. **20** Toch moet gij vóór alles begrijpen, dat er
geen enkele profetie der Schrift door eigenmachtige verklaring
ontstaat. **21** Want nooit is er een profetie uitgebracht door de wil
van een mens, maar onder de drang van den heiligen Geest
hebben mensen gesproken uit naam van God.

2 Maar er waren ook valse profeten opgestaan onder het Volk,
zoals er ook valse leraars zullen zijn onder ú. Ze zullen verderflijke
ketterijen binnensmokkelen, den Meester verloochenen, die hen
heeft vrijgekocht, en zich zó een ras verderf berokkenen. **2** En
velen zullen hun losbandigheid volgen; door hun toedoen zal
de weg der Waarheid worden gelasterd. **3** Ook zullen ze, door
winzucht gedreven, u uitbuiten met sluwe woorden. Sinds lang
reeds staat hun vonnis klaar, en hun ondergang sluimert niet in.

4 Want wanneer God de zondige engelen niet spaarde, maar ze
naar de hel verwees, en opsloot in donkere holen, om ze vast
te houden voor het oordeel; **(Tartaroō g5020)** **5** wanneer Hij de
oude wereld niet spaarde, maar de zondvloed bracht over de
wereld der goddelozen, maar het achttal van Noë, den heraut
der gerechtigheid, in het leven behield; **6** wanneer Hij de steden
Sódoma en Gomorra in as legde, ze ten ondergang doemde en
ze tot voorbeeld stelde voor goddelozen uit later tijd, **7** maar
Lot den rechtvaardige redde, die door het liederlijk gedrag van
tuchteloze lieden gekweld werd, **8** daar deze rechtschapen man
in hun midden vertoefde, en, dag in, dag uit, zijn rechtvaardige
ziel heeft gefolterd door de schandelijke daden die hij zien moest
en horen; **9** dan staat het wel vast: de Heer weet de vromen
uit de beproeving te redden, maar de bozen afgezonderd te
houden, om ze te straffen op de dag van het oordeel; **10** hen
bovenal, die leven naar het vlees in onreine begeerten, en die
de Heerschappij verachten. Vermetel en verwaand schromen ze
niet, de Heerlijkheden te beschimpen. **11** En terwijl de Engelen,
hun meerderen in kracht en in macht, tegen haar geen smalend
oordeel uitspreken bij den Heer, **12** smalen zij wat ze niet
kennen, als redeloos vee, van nature tot grijpen en moorden
bestemd. En aan hun eigen verderf zullen ze ten verderve gaan;
13 ze worden bedrogen als loon voor bedrog. Slempen des
daags is hun een genot, dat vuil, die schandvlekken; en als ze
met u de gemeenschappelijke maaltijd houden, brassen ze van
hun bedriegerijen. **14** Hun ogen zijn vol overspel en rusteloos in
de zonde; wankelende zielen verlokken ze er mee. Hun hart
is in hebzucht volleerd; die kinderen der vervloeking! **15** Ze
hebben de rechte weg verlaten, en zijn aan het dwalen geraakt;

ze hebben de weg van Bálaäm gevolgd, van Beórs zoon, die
het loon der ongerechtigheid liefhad, **16** maar een berisping
voor zijn overtreding ontving: het stomme lastdier, sprekend met
menselijke stem, stuitte de waanzin van den profeet. **17** Ze zijn
bronnen zonder water, nevelwolken opgestuwd door de wind;
de uiterste duisternis staat hen te wachten. **18** Want met hun
ijdele grootspraak en losbandige vleselijke lusten verlokken ze
hen, die zich ternauwernood van de dolende heidenen hebben
afgewend. **19** Vrijheid spiegelen ze hun voor, maar zelf zijn ze
slaven van het bederf; want door wien men overwonnen is, van
hem is men de slaaf. **20** Wanneer men immers door de kennis
van Jesus Christus, onzen Heer en Verlosser, de besmetting
der wereld is ontvlucht, maar er weer in verstrikt raakt en het
onderspit delft, dan is voor zo iemand het laatste erger nog
dan het eerste. **21** Want beter was het voor hen, de weg der
gerechtigheid niet te hebben gekend, dan het heilig gebod, dat
ze kregen, wèl te kennen, maar het de rug toe te keren. **22** Voor
hen blijft gelden, wat het toepasselijke spreekwoord zegt: "Een
hond keert terug naar zijn eigen braaksel," en "een schoon-
gewassen zwijn wentelt zich weer in de modder."

3 Geliefden, dit is reeds de tweede brief, die ik u schrijf. In beide
trachtte ik, door het opfrissen van het geheugen, uw goede
gezindheid levendig te houden, **2** opdat gij de voorspelling der
heilige profeten indachtig zoudt blijven, alsook het gebod van
den Heer en Verlosser, door uw apostelen verkondigd. **3** Vóór
alles moet gij er aan denken, dat op het einde der tijden spotters
met bijtende spot zullen komen, die naar hun eigen lusten leven,
en zeggen: **4** "Waar blijft nu de belofte van zijn Komst? Want
sinds de Vaders zijn ontslapen, blijft alles zoals het geweest is

van het begin der schepping af!" **5** Het ontgaat hun immers
met opzet, dat door Gods woord de hemelen van oudsher
bestonden, en de aarde uit water en door water ontstond; **6** en
dat de toenmalige wereld door beide wateren werd overstroomd
en verging. **7** Welnu, door hetzelfde woord van God zijn de
huidige hemel en aarde zorgvuldig behouden, en bewaard voor
het vuur tegen de Dag van het Oordeel en van de ondergang
der goddeloze mensen. **8** Geliefden, dit éne mag u niet ontgaan:
Voor den Heer is één dag als duizend jaren, en duizend jaren
als één dag. **9** Niet traag is de Heer met zijn belofte, zoals
sommigen dat traagheid noemen; maar lankmoedig is Hij voor u,
daar Hij niet wil, dat sommigen verloren gaan, maar dat allen
zich zullen bekeren. **10** Maar komen zal de Dag des Heren als
een dief; en dan zullen de hemelen vergaan met donderend
geweld, de elementen zullen verbranden en smelten, zo ook de
aarde met al wat er op is gemaakt. **11** En wanneer zó dit alles
ineen stort, hoe moet gij dan wel uitmunten in heilige wandel
en vroomheid, **12** en reikhalzend uitzien naar de komst van
de Dag van God! Terwille van hem zullen de hemelen ineen
zinken door vuur, de elementen verbranden en smelten, **13** en
verwachten we uit kracht zijner belofte een nieuwe hemel en
een nieuwe aarde, waarin de gerechtigheid woont. **14** Daarom
geliefden, nu gij dit alles verwacht, moet gij uw best doen, om
smetteloos en onbevlekt te worden bevonden, in vrede met
Hem. **15** Weet ook de lankmoedigheid van onzen Heer als
een heil te waarderen, zoals onze geliefde broeder Paulus,
naar de hem geschonken wijsheid, aan u heeft geschreven, **16**
en zoals hij dit ook in al de andere brieven leert, wanneer hij
over deze dingen spreekt. Er komen daarin sommige duistere

plaatsen voor, die onontwikkelde en onstandvastige mensen
verdraaien tot hun eigen verderf, zoals ze dat ook met al de
andere Schriften doen. **17** Gij dan, geliefden, nu gij het te voren
weet, weest op uw hoede, opdat gij niet door de dwaling der
goddelozen wordt meegesleept en uw eigen vastheid verliest.
18 Neemt liever toe in genade en kennis van Jesus Christus
onzen Heer en Verlosser. Hem zij de glorie nu en tot de Dag der
Eeuwigheid. **(aiōn g165)**

1 Johannes

1 Wat van de aanvang af bestond, wat wij hebben gehoord, wat
wij met onze ogen hebben gezien, wat we mochten aanschouwen
en onze handen mochten betasten met betrekking tot het Woord
des Levens: **2** ja waarlijk, het Leven is verschenen en wij
hebben het gezien; en wij leggen getuigenis af en brengen u
de boodschap van het eeuwig Leven, dat bij den Vader was
en aan ons is verschenen; **(aiōnios g166)** **3** wat wij dan hebben
gezien en gehoord, dat verkondigen wij ook aan u, opdat gij
gemeenschap moogt hebben met ons: en ònze gemeenschap
is met den Vader, en met Jesus Christus, zijn Zoon. **4** En we
schrijven hierover, opdat onze vreugde volkomen mag worden. **5**
En dit is de boodschap, die we van Hem hebben gehoord, en die
we u verkondigen gaan: God is Licht; en in Hem is geen spoor
van duisternis! **6** Wanneer we nu zeggen, dat we gemeenschap
hebben met Hem, ofschoon we in duisternis wandelen, dan
liegen we en betrachten we de waarheid niet. **7** Maar wanneer
we wandelen in het licht, zoals Hij in het Licht verkeert, dan is
er gemeenschap tussen ons beiden, en reinigt het Bloed van
Jesus, zijn Zoon, ons van alle zonde. **8** Als we beweren, geen
zonde te hebben, dan misleiden we onszelf, en is de waarheid
niet in ons. **9** Maar wanneer we onze zonden bekennen, dan is
Hij getrouw en rechtvaardig, om ons de zonden te vergeven en
ons te reinigen van alle ongerechtigheid. **10** Als we beweren,
dat we niet hebben gezondigd, dan maken we Hem tot een
leugenaar, en is zijn woord niet in ons.

2 Mijn kinderkens, ik schrijf u dit, opdat gij niet zondigt. En mocht
iemand zondigen, dan hebben we bij den Vader een Helper:
Jesus Christus, den Gerechte; **2** Hij is een verzoening voor onze

zonden; en niet voor de onze alleen, maar ook voor die van
heel de wereld. **3** En hieraan weten we, dat we Hem kennen:
wanneer we zijn geboden onderhouden. **4** Wie zegt: Ik ken Hem,
doch zijn geboden niet onderhoudt, hij is een leugenaar, en in
hem is de waarheid niet. **5** Maar wie zijn woord onderhoudt, in
hem is waarlijk de volmaakte liefde tot God; hieraan erkennen
we, dat we in Hem zijn. **6** Wie beweert, in Hem te blijven, die
moet wandelen zoals Hij heeft gewandeld. **7** Geliefden, niet
over een nieuw gebod schrijf ik u, maar over een oud, dat gij
gehad hebt van de aanvang af; dat oude gebod is het woord,
dat gij gehoord hebt. **8** Toch is het ook een nieuw gebod, dat ik
u schrijf: -wat waar is voor Hem en voor u; -want de duisternis
is voorbij, en het ware licht is reeds aan het schijnen. **9** Wie
beweert, in het licht te zijn, maar zijn broeder haat, hij is ook nu
nog in duisternis. **10** Wie zijn broeder liefheeft, blijft in het licht,
en voor hem ligt er geen struikelblok; **11** maar wie zijn broeder
haat, hij is in de duisternis, wandelt in duisternis, en weet niet,
waartoe hij komen kan, omdat de duisternis zijn ogen verblindt.
12 Ik schrijf u, kinderkens, omdat de zonden u zijn vergeven om
wille van zijn Naam. **13** Ik schrijf u, vaders, omdat gij Hèm hebt
leren kennen, die van de aanvang af bestaat. Ik schrijf u, jonge
mannen, omdat gij den Boze hebt overwonnen. **14** Kinderkens,
ik heb u vroeger geschreven, omdat gij den Vader hebt leren
kennen. Vaders, ik heb u geschreven, omdat gij Hèm hebt leren
kennen, die van de aanvang af bestaat. Jonge mannen, ik heb u
geschreven, omdat gij sterk zijt en het woord van God in u blijft,
en omdat gij den Boze hebt overwonnen. **15** Hebt de wereld niet
lief, noch al wat er is in de wereld. Want wanneer iemand de
wereld liefheeft, dan is er geen liefde tot den Vader in hem; **16**

want al wat er is in de wereld: de begeerlijkheid des vlezes, de
begeerlijkheid der ogen en de hovaardij des levens: is niet uit
den Vader, maar is uit de wereld. **17** En de wereld gaat voorbij
met haar begeerlijkheid; maar wie de wil van God volbrengt,
blijft in eeuwigheid. **(aiōn g165)** **18** Kinderkens, het laatste uur is
daar! En zoals gij gehoord hebt, komt dan de Antichrist. Ook
nu is er menig Antichrist opgestaan; daaruit weten we, dat het
laatste uur daar is. **19** Uit ons midden kwamen ze voort, maar
toch, ze maakten geen deel van ons uit. Want hadden ze tot
ons behoord, dan zouden ze bij ons zijn gebleven. Maar dit is
geschied, opdat door hen het duidelijk zou worden, dat niet allen
deel uitmaken van ons. **20** Maar gij hebt de Zalving van den
Heilige, en allen bezit gij kennis. **21** Ik schrijf u dan ook niet,
omdat gij de waarheid niet kent, maar omdat ge haar wèl kent,
en weet, dat geen leugen deel uitmaakt van de waarheid. **22**
Wie anders zou er nog leugenaar zijn, wanneer hij het niet is,
die loochent, dat Jesus de Christus is? De Antichrist is hij, die
loochent den Vader en den Zoon. **23** Wie den Zoon loochent,
heeft ook den Vader niet; wie den Zoon belijdt, heeft ook den
Vader. **24** Wat u betreft: wat gij gehoord hebt van de aanvang af,
het blijve in u. Wanneer in u blijft, wat gij van de aanvang af
hebt gehoord, dan zult gij ook zelf blijven in den Zoon en in den
Vader. **25** En dit is dan de belofte, die Hij ons heeft gegeven: het
eeuwig leven. **(aiōnios g166)** **26** Dit alles schrijf ik u met het oog
op hen, die u misleiden. **27** Wat toch uzelf betreft: in u blijft de
Zalving, die gij van Hem ontvangen hebt; gij hebt dus niet nodig,
dat iemand u leert. Maar juist zoals zijn Zalving het u leert, zó
is dat alles ook waar en geen leugen. Blijft in Hem, zoals Zij
het u heeft geleerd. **28** Kinderkens, blijft thans in Hem, opdat

we vertrouwen mogen hebben, als Hij verschijnt, en niet voor
Hem beschaamd zullen staan bij zijn Komst. **29** Wanneer gij
weet, dat Hij rechtvaardig is, dan weet gij ook, dat allen, die de
rechtvaardigheid betrachten, uit Hem zijn geboren.

3 Ziet, hoe grote liefde de Vader ons heeft bewezen, dat wij
kinderen Gods worden genoemd, en het ook zijn. Daarom juist
kent de wereld òns niet, omdat ze Hèm niet kent. **2** Geliefden,
thans reeds zijn wij kinderen Gods; maar nog is het niet openbaar
geworden, wat wij zùllen zijn. Toch weten we, dat wanneer de
openbaring gekomen is, wij aan Hem gelijk zullen zijn; want wij
zullen Hem zien, zoals Hij is. **3** Wie deze hoop op Hem stelt,
houdt zich rein, zoals Hij rein is. **4** Wie zonde bedrijft, overtreedt
ook de wet; want de zonde is schennis der wet. **5** Welnu, gij
weet, dat Hij is verschenen, om de zonden weg te nemen; en
in Hem is geen zonde. **6** Wie in Hem blijft, zondigt niet; wie
zondigt, heeft Hem gezien, noch gekend. **7** Kinderkens, laat u
door niemand misleiden! Wie de gerechtigheid beoefent, is een
gerechtige, zoals Hij Gerechtig is. **8** Maar wie zonde bedrijft, is uit
den duivel, want de duivel zondigt van de aanvang af; en daartoe
juist is Gods Zoon verschenen, om de werken van den duivel te
vernietigen. **9** Wie uit God is geboren, bedrijft geen zonde, want
zijn Zaad is in hem; hij kan zelfs niet zondigen, omdat hij uit God
is geboren. **10** Hieraan zijn de kinderen Gods en de kinderen
des duivels te kennen: wie de gerechtigheid niet beoefent, is niet
uit God. Evenmin hij, die zijn broeder niet liefheeft. **11** Want dit is
de boodschap, die gij van de aanvang af hebt gehoord, dat we
elkander moeten beminnen. **12** We moeten niet zijn als Kaïn,
die uit den Boze was en zijn broeder vermoordde. En waarom
vermoordde hij hem? Omdat zijn werken boos waren, maar die

van zijn broeder gerecht. **13** Broeders, verwondert u dus niet,
zo de wereld u haat. **14** We weten, dat we uit de dood tot het
leven zijn overgegaan, omdat we de broeders beminnen; die
niet bemint, blijft in de dood. **15** Wie zijn broeder haat, is een
moordenaar; en gij weet, dat geen moordenaar het eeuwig leven
behoudt. **(aiōnios g166)** **16** Hieraan erkennen we de liefde: Hij
heeft zijn leven gegeven voor ons; ook wij moeten ons leven
geven voor onze broeders. **17** Wie dan de goederen der wereld
bezit, en zijn broeder in nood ziet, maar zijn hart voor hem
sluit, hoe blijft dan in hem de liefde tot God? **18** Kinderkens,
laat ons niet liefhebben met woord of met tong, maar met daad
en in waarheid. **19** Hieraan zullen we erkennen, dat we uit de
waarheid zijn: We zullen ons hart geruststellen voor Hem, **20**
ook als het hart ons aanklaagt; want God is groter dan ons hart,
en Hij weet alles. **21** Geliefden, als ons hart ons niet aanklaagt,
dan hebben we vertrouwen op God, **22** en verkrijgen van Hem al
wat we vragen. -Want we onderhouden zijn geboden en doen
wat Hem behaagt. **23** Dit immers is zijn gebod: dat we geloven
in de naam van zijn Zoon Jesus Christus, en dat we elkander
beminnen, zoals Hij het ons bevolen heeft. **24** Wie zijn geboden
onderhoudt, blijft in Hem en Hij in hem; en hieraan erkennen we,
dat Hij in ons blijft: aan de geest, die Hij ons schonk.

4 Geliefden, gelooft niet iedere geest, maar onderzoekt, of de
geesten uit God zijn; want vele valse profeten zijn uitgegaan
over de wereld. **2** Hieraan erkent ge de geest van God: Iedere
geest die belijdt, dat Jesus Christus in het Vlees is gekomen, hij
is uit God. **3** Maar iedere geest, die Jesus niet belijdt, is niet
uit God; dat is er een van den Antichrist, die komt, zoals gij
gehoord hebt, en die nu reeds in de wereld is. **4** Gij, kinderkens,

gij zijt uit God, en hebt ze overwonnen; want Hij die in u woont,
is machtiger dan hij die in de wereld is. **5** Zij zijn uit de wereld;
daarom spreken ze naar de wereld, en de wereld luistert naar
hen. **6** Wij zijn uit God: wie God kent, luistert naar ons; wie niet
uit God is, luistert niet naar ons. -Hieraan erkennen we de geest
der waarheid en de geest der dwaling. **7** Geliefden, laat ons
elkander beminnen. Want de liefde is uit God, en wie liefheeft, is
uit God geboren en kent God; **8** wie niet liefheeft, kent God niet.
Want God is liefde! **9** Hierdoor heeft Gods liefde zich aan ons
geopenbaard, dat God zijn eniggeboren Zoon in de wereld heeft
gezonden, opdat wij door Hem zouden leven. **10** Hierin bestaat
de liefde: niet dat wij God hebben liefgehad, maar dat Hij ons
heeft bemind en zijn Zoon heeft gezonden tot verzoening voor
onze zonden. **11** Geliefden, als God ons zó heeft liefgehad, dan
moeten ook wij elkander beminnen. **12** Nooit heeft iemand God
aanschouwd; maar wanneer wij elkander beminnen, dan blijft
God in ons, en is in ons de volmaakte liefde tot Hem. **13** Hieraan
erkennen wij, dat wij in Hem blijven, en Hij in ons: dat Hij ons van
zijn Geest heeft meegedeeld. **14** En we hebben aanschouwd en
getuigen, dat de Vader den Zoon heeft gezonden als Verlosser
der wereld; **15** wie dus belijdt, dat Jesus de Zoon is van God,
in hem blijft God, en hij blijft in God; **16** dan hebben we ook
de liefde erkend en geloofd, die God voor ons heeft. God is
liefde; en wie in de liefde blijft, blijft in God en God in hem. **17**
Hiertoe juist is bij ons de liefde tot volmaaktheid gebracht, dat
we vertrouwen mogen hebben op de dag van het Oordeel; want
dan zijn we op de wereld, gelijk Hijzelf is. **18** In de liefde bestaat
er geen vrees, maar de volmaakte liefde bant de vrees; want
de vrees onderstelt straf. Wie vreest, heeft dus de volmaakte

liefde niet. **19** Wij hebben lief, omdat Hij ons het eerst heeft
liefgehad. **20** Zo iemand zegt: "Ik heb God lief," maar toch zijn
broeder haat, hij is een leugenaar; wie immers zijn broeder,
dien hij gezien heeft, niet bemint, kan God niet beminnen, dien
hij niet heeft gezien. **21** Want dit gebod hebben we van Hem
ontvangen: wie God bemint, moet ook zijn broeder beminnen.

5 Wie gelooft, dat Jesus de Christus is, hij is uit God geboren;
en wie den Verwekker bemint, bemint ook hem, die door Hem
is verwekt; **2** hieraan erkennen we, dat we de kinderen Gods
beminnen. Wanneer we God liefhebben, dan onderhouden we
ook zijn geboden; **3** want dit is juist liefde tot God, dat we
zijn geboden onderhouden. En zijn geboden zijn niet zwaar;
4 want wat uit God is geboren, overwint de wereld. En dit is
de overwinning, die zegepraalt over de wereld: ons geloof! **5**
Wie anders toch is overwinnaar der wereld, dan hij die gelooft,
dat Jesus de Zoon is van God? **6** Hij is het, die gekomen is
door Water en Bloed: Jesus Christus; niet door Water alleen,
maar door Water en Bloed. Ook de Geest legt getuigenis af;
want de Geest is waarheid. **7** Zodat er drie zijn, die getuigenis
afleggen (in de hemel: de Vader, het Woord en de heilige Geest;
en deze drie zijn één. En drie zijn er, die getuigenis afleggen op
de aarde): **8** de Geest, het Water en het Bloed; en deze drie
zijn eenstemmig. **9** Wanneer we de getuigenis van mensen
aanvaarden, de getuigenis van God heeft groter gezag; omdat
het is een getuigenis van God, en omdat Hij getuigenis aflegt
over zijn eigen Zoon. **10** Wie in den Zoon van God gelooft, heeft
de getuigenis Gods in zich. Wie God niet gelooft, maakt Hem
tot een leugenaar; want dan gelooft hij niet in de getuigenis,
die God heeft gegeven over zijn eigen Zoon. **11** En dit is de

getuigenis: God heeft ons het eeuwig leven geschonken; en dat
leven is in zijn Zoon. **(aiōnios g166)** **12** Wie den Zoon heeft, heeft
het leven; wie den Zoon van God niet heeft, heeft ook het leven
niet. **13** Dit alles heb ik u geschreven, opdat gij weten moogt, dat
gij het eeuwig leven bezit, zo gij gelooft in de naam van den
Zoon van God. **(aiōnios g166)** **14** En dit is het vertrouwen, dat wij
op Hem stellen: Wanneer we iets vragen overeenkomstig zijn
wil, dan luistert Hij naar ons. **15** En wanneer we weten, dat Hij
naar ons luistert, wat we ook vragen, dan weten we ook, dat we
verkrijgen, wat we Hem hebben gevraagd. **16** Wanneer iemand
zijn broeder een zonde ziet bedrijven, die niet ten dode is, dan
moet hij bidden; en Hij zal het leven schenken aan hen, die niet
ten dode hebben gezondigd. Er bestaat echter een zonde, die
ten dode is; ik zeg niet, dat men voor die zonde moet bidden. **17**
Zeker, iedere ongerechtigheid is zonde; maar niet een zonde ten
dode. **18** We weten, dat wie uit God is geboren, niet zondigt;
maar wie uit God is geboren, waakt over zichzelf, en de Boze
heeft geen vat op hem. **19** We weten, dat we uit God zijn, maar
dat de hele wereld in kwaad verkeert. **20** We weten ook, dat de
Zoon van God is gekomen, en ons het inzicht heeft gegeven, om
den Waarachtige te kennen. Wij zijn in den Waarachtige, en in
zijn Zoon Jesus Christus. Deze is de waarachtige God en het
eeuwige leven. **(aiōnios g166)** **21** Kinderkens, wacht u voor de
afgoden!

2 Johannes

1 De présbuter aan de uitverkoren Vrouwe en haar kinderen,
die ikzelf niet alleen, maar ook allen, die de waarheid hebben
erkend, waarachtig liefhebben **2** om de waarheid, die in ons
woont en die in eeuwigheid bij ons zal blijven: **(aiōn g165)** **3**
de genade, barmhartigheid en vrede van God den Vader en
van Jesus Christus, den Zoon des Vaders, zullen ons deel
zijn door de waarheid en de liefde. **4** Het heeft mij uitermate
verheugd, dat ik onder uw kinderen er aangetroffen heb, die in
de waarheid wandelen naar het bevel, dat we van den Vader
hebben ontvangen. **5** En nu bid ik u, Vrouwe, dat we elkander
mogen beminnen; ik schrijf u dit niet als een nieuw gebod, maar
als een, dat we bezitten van de aanvang af. **6** En dit is de liefde:
laat ons dus wandelen naar zijn geboden; dit is ook het gebod,
dat gij van de aanvang af hebt vernomen: leeft er dus naar. **7**
Want er zijn veel dwaalleraars uitgegaan over de wereld, die niet
belijden, dat Jesus Christus in het Vlees is gekomen. Zo iemand
is dwaalleraar en Antichrist. **8** Let op uzelf, opdat gij niet verliest,
wat wij tot stand hebben gebracht, maar het volle loon moogt
ontvangen. **9** Wie nieuwigheden aanbrengt, en niet in de leer
van Christus blijft, hij heeft God niet; maar wie standvastig blijft
in de leer, hij heeft zowel den Vader als den Zoon. **10** Wanneer
iemand bij u komt en deze leer niet verkondigt, dan moet gij
hem niet in uw huis ontvangen, noch een groet tot hem richten;
11 want wie een groet tot hem richt, neemt deel aan zijn boze
werken. **12** Ik heb u nog veel te schrijven, maar ik wil het niet
doen met papier en met inkt; ik hoop echter bij u te komen,
en dan te spreken van mond tot mond, opdat onze vreugde

volkomen mag zijn. **13** De kinderen van uw uitverkoren Zuster
groeten u!

3 Johannes

1 De présbuter aan den geliefden Cajus, dien ik waarachtig
liefheb. **2** Geliefde, ik bid, dat ge het in ieder opzicht goed moogt
stellen en een goede gezondheid moogt genieten, evenals
het u wèl gaat naar de ziel. **3** Want ik heb me buitengewoon
verheugd, wanneer er broeders kwamen en een goede getuigenis
aflegden van uw waarheid, en van uw gedrag overeenkomstig
de waarheid. **4** Ik ken toch geen groter vreugde, dan wanneer ik
hoor, dat mijn kinderen in de waarheid wandelen. **5** Geliefde, ge
handelt ook overeenkomstig uw geloof bij al wat ge doet voor de
broeders, zelfs wanneer het vreemden zijn; **6** ze hebben dan
ook in de Kerk uw liefde met lof vermeld. Ge zult goed doen,
met hen ook verder voort te helpen, zoals het God behaagt;
7 want ze zijn op reis gegaan terwille van zijn Naam, en ze
nemen niets van de heidenen aan. **8** We zijn dus verplicht, voor
zulke mannen zorg te dragen, opdat we medewerkers mogen
worden voor de Waarheid. **9** Ik heb hierover aan de gemeente
geschreven. Maar Diótrefes, die zo gaarne onder hen de eerste
wil zijn, stoort zich niet aan ons. **10** Daarom zal ik bij mijn komst
hem zijn daden onder het oog brengen. Want hij strooit boze
praatjes over ons rond; en hiermee niet tevreden, neemt hij zelf
de broeders niet op, en verhindert anderen, die het wèl willen
doen, en werpt ze uit de kerk. **11** Geliefde, volgt het kwade niet
na, maar wèl het goede! Wie goed doet, is uit God; wie kwaad
doet, heeft God nooit gezien. **12** Over Demétrius is door allen
een goede getuigenis afgelegd, ook door de Waarheid zelf; ook
wij zelf getuigen het, en ge weet, dat onze getuigenis waarachtig
is. **13** Ik had u nog veel te schrijven, maar ik wil u niet schrijven
met inkt en met pen; **14** ik hoop u echter spoedig te zien, en dan

zullen we spreken van mond tot mond. (Vrede zij u! De vrienden
groeten u. Groet de vrienden één voor één!

Judas

1 Judas, dienaar van Jesus Christus, en broeder van Jakobus:
aan de uitverkorenen, door God den Vader bemind en voor
Jesus Christus behouden: **2** Barmhartigheid, vrede en liefde
zij in volle mate uw deel! **3** Geliefden, daar ik u vol ijver over
ons gemeenschappelijk heil wilde schrijven, heb ik mij verplicht
gezien, u door een schrijven aan te sporen, om te strijden voor
het geloof, dat eens en voor al aan de heiligen is overgeleverd.
4 Want er zijn enige lieden binnengeslopen, die reeds lang te
voren opgeschreven staan voor dit doemvonnis: goddelozen,
die de genade van onzen God in liederlijkheid verkeren, en
Jesus Christus verloochenen, onzen enigen Meester en Heer.
5 En nu gij eenmaal dit alles weet, wil ik u ook in herinnering
brengen, hoe de Heer het Volk uit het land van Egypte verloste,
maar later de ongelovigen in het verderf heeft gestort; **6** hoe
Hij de engelen, die hun Heerschappij niet bewaarden, maar
hun eigen woonsteden verlieten, met eeuwige boeien in de
duisternis vasthoudt voor het gericht van de grote Dag; **(aïdios
g126)** **7** hoe Sódoma en Gomorra met de omliggende steden,
die ontucht bedreven evenals zij, en tegennatuurlijke vleselijke
lusten hebben nagejaagd, tot een voorbeeld gesteld zijn van
de straf door het eeuwige vuur. **(aiōnios g166)** **8** Zo bezoedelen
ook deze dromers hun vlees; ze verachten de Heerschappij, en
beschimpen de Heerlijkheden. **9** Welnu, zelfs de Aartsengel
Mikaël durfde geen smadend oordeel vellen, toen hij met den
duivel over het lichaam van Moses twistte, maar hij zeide: "De
Heer bestraffe u!" **10** Deze lieden echter beschimpen wat ze niet
kennen; en wat ze kennen op natuurlijke wijze als redeloos vee,
daarmee gaan ze te gronde. **11** Wee over hen! Want ze slaan de

weg van Kaïn in; om loon werpen ze zich op Bálaäms bedrog; ze
komen om in de opstand van Kore. **12** Ze zijn de schandvlekken
op uw liefdemalen, schaamteloze brassers, die zichzelf weiden;
wolken zonder water, voortgestuwd door de wind; bomen zonder
vrucht in de herfst, morsdood en ontworteld; **13** woeste golven
der zee, die hun eigen schande opspatten; dwaalsterren, wie
diepste duisternis voor eeuwig wacht. **(aiōn g165)** **14** Tegen hen
heeft Henok, de zevende van Adam af, aldus geprofeteerd: "Zie
de Heer komt met zijn tienduizenden heiligen, **15** om gericht te
houden over allen, en om alle goddelozen te straffen voor al hun
goddeloze werken, die ze verrichten, en voor al de vermetele
woorden, die de goddeloze zondaars tegen Hem spreken." **16**
Dat zijn de morrende klagers, die leven naar hun eigen lusten;
hun mond bralt hoogmoed, ze vleien anderen uit winstbejag. **17**
Gij echter, geliefden, weest de woorden indachtig, die door de
apostelen van onzen Heer Jesus Christus zijn voorspeld; **18**
want ze hebben u gezegd: "Op het einde der tijden zullen er
spotters opstaan, die leven naar hun eigen goddeloze lusten."
19 En dit zijn zij, die scheuring verwekken, profanen, die den
Geest niet bezitten. **20** Gij echter, geliefden, bouwt voort op
uw allerheiligst geloof, bidt in den heiligen Geest, **21** bewaart
uzelf in Gods liefde, en rekent op de barmhartigheid van onzen
Heer Jesus Christus ten eeuwigen leven. **(aiōnios g166)** **22** Hebt
medelijden met hen die twijfelen; redt ze en rukt ze uit het vuur.
23 Maar hebt medelijden met hen in vreze, en haat zelfs het
kleed, dat door het vlees is bezoedeld. **24** Aan Hem, die machtig
is, u voor struikelen te behoeden, en vlekkeloos in jubelende
vreugde u voor zijn Glorie te plaatsen; **25** —aan den enigen God,
onzen Redder door Jesus Christus onzen Heer, aan Hem zij de

glorie en grootheid, de kracht en de macht vóór alle eeuwigheid,
en nu en in alle eeuwigheid. Amen! **(aiōn g165)**

Openbaring

1 De openbaring van Jesus Christus, die God Hem gaf, om aan
zijn dienaars te tonen, wat weldra geschieden moet; en die Hij
door het zenden van zijn engel bekend heeft gemaakt aan zijn
dienaar Johannes. **2** Deze betuigt het woord van God en de
getuigenis van Jesus Christus: al wat hij zag. **3** Zalig hij, die
de woorden voorleest der Profetie; ook zij die ze horen, en die
bovendien onderhouden, wat daarin geschreven staat. Want de
tijd is nabij! **4** Johannes, aan de zeven kerken in Azië: Genade
zij u en vrede van Hem, die is, en die wàs, en die kòmt; en van
de zeven Geesten voor zijn troon; **5** en van Jesus Christus,
den waarachtigen Getuige, den Eerstgeborene der doden en
den Opperste van de koningen der aarde. Aan Hem, die ons
bemint, die ons door zijn Bloed van de zonde verlost heeft, **6**
die ons ook tot een koningschap heeft gemaakt, tot priesters
voor zijn God en zijn Vader: aan Hem zij de glorie en de macht
in de eeuwen der eeuwen. Amen! **(aiōn g165)** **7** Zie, Hij komt
met de wolken; en alle oog zal Hem zien, zelfs zij die Hem
doorstoken hebben; en alle geslachten der aarde zullen zich
op de borst kloppen om Hem. Ja! Amen! **8** Ik ben de Alfa en
Omega, zegt God de Heer, Hij die is, en die wàs en die kòmt: de
Almachtige. **9** Ik Johannes, uw broeder en uw deelgenoot in de
verdrukking, in het koningschap en de volharding in Jesus: ik
was op het eiland, Patmos genaamd, terwille van Gods woord
en de getuigenis van Jesus. **10** Op de dag des Heren was ik in
geestverrukking, en ik hoorde achter mij een machtige stem als
van een bazuin. **11** Deze sprak: Wat ge ziet, schrijf dat op in een
boek, en zend het aan de zeven kerken: naar Éfese, Smyrna,
Pérgamus, en Tuatira, naar Sardes, Filadélfia en Laodicea. **12** Ik

keerde mij om, om naar de stem te zien, die tot mij sprak. En
toen ik me had omgekeerd, zag ik zeven gouden luchters; **13** en
te midden der luchters iemand, een Mensenzoon gelijk. Hij was
gekleed in een lang-afhangend gewaad, de borst omgord met
een gouden gordel; **14** zijn hoofd en zijn haren waren wit als
sneeuwwitte wol; **15** zijn ogen waren als een vuurvlam, en zijn
voeten geleken glanzend koper, in de oven gegloeid; zijn stem
was als het geruis van vele wateren. **16** In zijn rechterhand had
Hij zeven sterren, en uit zijn mond ging een scherp tweesnijdend
zwaard. Zijn aanblik was schitterend, als de zon in haar kracht.
17 Toen ik Hem zag, viel ik als dood aan zijn voeten. Maar Hij
legde op mij zijn rechterhand, en Hij sprak: Vrees niet! Ik ben de
Eerste en de Laatste. **18** Ik ben de Levende; Ik was dood, doch
zie, Ik leef in de eeuwen der eeuwen. En Ik heb de sleutels
van de dood en van het dodenrijk. **(aiōn g165, Hadēs g86)** **19**
Schrijf nu op wat ge gezien hebt: èn wat thans is, èn wat hierna
geschieden zal. **20** Dit is het geheim der zeven sterren, die
ge op mijn rechterhand hebt gezien, en van de zeven gouden
luchters: De zeven sterren zijn de engelen der zeven kerken, en
de zeven luchters zijn de zeven kerken zelf.

2 Schrijf aan den engel der kerk te Éfese. Dit zegt Hij, die de
zeven sterren houdt in zijn rechterhand, die rondgaat te midden
der zeven gouden luchters: **2** Ik ken uw werken, uw zwoegen en
uw geduld; en Ik weet, dat ge de bozen niet kunt verdragen.
Ge hebt hen, die zich apostelen noemen, —maar ze zijn het
niet—op de proef gesteld, en ze leugenaars bevonden. **3** Ook
bezit ge geduld, en veel hebt ge uitgestaan terwille van mijn
Naam, zonder moede te worden. **4** Maar Ik heb tégen u, dat ge
uw eerste liefde verloren hebt. **5** Denk er eens aan, van welke

hoogte ge zijt neergestort; bekeer u, en doe de werken van
weleer. Zo niet, dan kom Ik op u af; Ik zal uw luchter van zijn
plaats verwijderen, zo ge u niet bekeert. **6** Dit echter hebt ge
vóór, dat ge de werken der Nikolaieten haat, die ook Ik haat. **7**
Wie oren heeft, die hore wat de Geest zegt tot de kerken: Wie
overwint, zal Ik doen eten van de boom des levens, die staat
in het Paradijs van God. **8** Schrijf aan den engel der kerk te
Smyrna. Dit zegt de Eerste en de Laatste, Hij die dood was en
levend werd: **9** Ik ken uw verdrukking en uw armoede, —toch
zijt ge rijk; ook de lastering door hen, die zich Joden noemen,
—toch zijn ze het niet, maar een synagoge van Satan. **10** Vrees
niet voor wat ge lijden moet. Zie, de duivel zal sommigen van u
in de kerker werpen, om u te bekoren; ook zult ge verdrukking
lijden tien dagen lang. Wees getrouw tot in de dood, en Ik zal u
de kroon des leven schenken. **11** Wie oren heeft, die hore wat
de Geest zegt tot de kerken: Wie overwint, zal van de tweede
dood geen letsel krijgen. **12** Schrijf aan den engel der kerk te
Pérgamus. Dit zegt Hij, die voert het scherpe tweesnijdende
zwaard: **13** Ik weet, waar ge woont; daar, waar de troon van
Satan staat. Toch houdt ge vast aan mijn Naam; het geloof in
Mij hebt ge niet verloochend, zelfs in de dagen van Antipas
niet, mijn trouwen getuige, die gedood werd bij u, waar Satan
woont. **14** Maar Ik heb enkele dingen tégen u. Want ge hebt er
daar, die de leer van Bálaäm volgen, van hem, die Balak een
struikelblok leerde leggen voor Israëls zonen, om afgodenoffers
te eten en ontucht te plegen; **15** zó hebt gij er ook, die de leer
der Nikolaieten volgen, die hetzelfde beoogt. **16** Bekeer u dus!
Zo niet, dan kom Ik schielijk op u af; en Ik zal strijd tegen hen
voeren met het zwaard van mijn mond. **17** Wie oren heeft,

die hore wat de Geest zegt tot de kerken: Wie overwint, zal
Ik van het verborgen manna geven; en Ik zal hem schenken
een witte steen, en op die steen zal een nieuwe naam staan
geschreven, die niemand kent, dan die hem krijgt. **18** Schrijf aan
den engel der kerk te Tuatira. Dit zegt de Zoon van God, die
ogen heeft als een vuurvlam, wiens voeten zijn als glanzend
koper. **19** Ik ken uw werken, uw liefde, geloof, dienstvaardigheid
en standvastigheid; ook uw latere werken, talrijker nog dan de
eerste. **20** Maar Ik heb tégen u, dat ge de vrouw Izebel laat
begaan, die zich profetes noemt, en door haar leer mijn dienaars
verleidt, om ontucht te plegen en afgodenoffers te eten. **21** Ik
heb haar tijd gegeven, om tot inkeer te komen; maar ze wil zich
niet bekeren van haar ontucht. **22** Zie, haar werp Ik op het bed;
die overspel met haar plegen, breng Ik in grote verdrukking,
wanneer ze zich niet van haar werken bekeren; **23** haar kinderen
zal Ik doen omkomen door de dood. Dan zullen alle kerken
weten, dat Ik het ben, die nieren en harten doorgrond, en dat Ik
ieder van u naar uw werken vergeld. **24** Aan de anderen van
Tuatira, aan hen, die deze leer niet aanvaarden en de diepte
van Satan niet kennen, zoals men dat noemt; aan u zeg Ik: Ik
leg u geen andere last op; **25** houdt slechts vast wat ge hebt,
totdat Ik kom. **26** Wie overwint, en ten einde toe mijn werken
volbrengt, hem zal Ik macht over de heidenen geven; **27** met
ijzeren staf zal hij ze weiden, gelijk de aarden vaten worden
verbrijzeld, **28** zoals Ik die macht ook van mijn Vader ontving.
Ook zal Ik hem schenken de morgenster. **29** Wie oren heeft,
hore wat de Geest zegt tot de kerken.

3 Schrijf aan den engel der kerk te Sardes. Dit zegt Hij, die
de zeven geesten Gods en de zeven sterren heeft: Ik ken uw

werken; ge hebt de naam, dat ge leeft, maar ge zijt dood. **2** Word
wakker, en geef steun aan de rest, die op ‘t punt van sterven
staat. Want Ik heb uw werken niet volmaakt bevonden voor het
aanschijn van mijn God. **3** Herinner u dus, hoe ge ontvangen
hebt en geluisterd; onderhoud het, en kom tot inkeer. Zo ge dus
niet wakker wordt, zal Ik komen als een dief, en ge zult niet
weten, op wat uur Ik u zal overvallen. **4** Toch hebt ge in Sardes
er enkelen, die hun klederen niet hebben besmet; met Mij zullen
ze wandelen in het wit gekleed, omdat ze daartoe waardig zijn. **5**
Wie overwint, zal dus in witte klederen worden gehuld; zijn naam
zal Ik niet uitwissen uit het boek des levens, maar zijn naam
belijden voor mijn Vader en voor zijn engelen. **6** Wie oren heeft,
die hore wat de Geest zegt tot de kerken. **7** Schrijf aan den
engel der kerk te Filadélfia. Dit zegt de Heilige, de Waarachtige,
Hij die de sleutel Davids heeft; Die opent, en niemand zal sluiten;
Die sluit, en niemand zal openen: **8** Ik ken uw werken! Zie, Ik
heb bij u een deur opengezet, die niemand kan sluiten. Want
wel hebt ge slechts geringe kracht, maar mijn woord hebt ge
bewaard, en mijn Naam niet verloochend. **9** Zie, Ik breng lieden
van de synagoge van Satan, die zeggen, dat ze Joden zijn:
—toch zijn ze het niet, maar ze liegen; —zie, Ik zal ze tot u
doen komen, ze doen neervallen aan uw voeten, en ze doen
weten, dat Ik u liefhad. **10** Omdat gij mijn bevel tot volharding
bewaard hebt, zal Ik ook u in het uur der beproeving bewaren,
dat over de hele wereld zal slaan, en hen zal beproeven, die de
aarde bewonen. **11** Ik kom spoedig! Houd vast wat ge hebt,
opdat niemand u berooft van de kroon. **12** Wie overwint, zal Ik
maken tot een zuil in het huis van mijn God, en nooit zal hij er
uitgaan; en Ik zal daarop schrijven de Naam van mijn God, —en

de Naam van de Stad van mijn God, van het Nieuw-Jerusalem,
dat neerdaalt van mijn God uit de hemel, —en bovendien mijn
nieuwe Naam. **13** Wie oren heeft, die hore wat de Geest zegt tot
de kerken. **14** Schrijf aan den en el der kerk te Laodicea. Dit zegt
"Amen", de trouwe en waarachtige Getuige, de Aanvang van de
schepping Gods: **15** Ik ken uw werken, en weet, dat ge koud zijt
noch warm. Och, waart ge maar koud of warm! **16** Omdat ge
lauw zijt, warm noch koud, daarom zal Ik u uitspuwen uit mijn
mond. **17** Ge zegt: Ik ben rijk, ik heb overvloed en heb behoefte
aan niets; daarom beseft ge ook niet, dat ge ellendig zijt en
erbarmelijk, arm, blind en naakt. **18** Ik raad u aan, om goud van
Mij te kopen door vuur gelouterd, opdat ge rijk moogt worden; en
witte klederen, om ze aan te trekken, opdat de schande uwer
naaktheid niet aan de dag zal komen; en zalf, om uw ogen te
zalven, opdat ge moogt zien. **19** Ik bestraf en tuchtig al, die Ik
liefheb. Doe dus uw best en bekeer u. **20** Zie, Ik sta aan de deur
en klop; wanneer iemand luistert naar mijn stem en de deur zal
ontsluiten, dan zal Ik bij hem binnenkomen, de maaltijd met hem
houden, en hij met Mij. **21** Wie overwint, zal Ik naast Mij op mijn
troon doen zitten, zoals Ik zelf heb overwonnen, en met mijn
Vader op zijn troon ben gezeten. **22** Wie oren heeft, hore wat de
Geest zegt tot de kerken.

4 Daarna had ik een visioen; en zie, een deur stond open
in de hemel. En de stem, die ik vroeger als een bazuin tot
mij had horen spreken, zeide: Stijg op hierheen, en ik zal u
tonen, wat hierna geschieden moet. **2** Aanstonds was ik in
geestverrukking. En zie: een troon stond in de hemel, en Iemand
was op de troon gezeten. **3** En Die er op was gezeten, geleek op
jaspis-steen en sardium; en rond de troon was een regenboog,

gelijkend op smaragd. **4** Rondom de troon zag ik vier en twintig
tronen, en op de tronen vier en twintig Oudsten gezeten, in
witte klederen gehuld, met gouden kronen op het hoofd. **5** Van
de troon gingen bliksemstralen uit, geraas en donderslagen.
Vóór de troon brandden zeven gloeiende lampen; dat zijn de
zeven Geesten Gods. **6** En vóór de troon was een glazen zee,
gelijk kristal. Midden voor de troon en rond de troon zag ik vier
Dieren, vol ogen van voren en achter: **7** het eerste Dier als een
leeuw, het tweede Dier als een rund, het derde Dier als met
een mensengelaat, het vierde Dier als een vliegende adelaar.
8 En de vier Dieren hadden allen zes vleugels, van buiten en
binnen vol ogen. Rusteloos riepen ze dag en nacht: "Heilig,
Heilig, Heilig, De Heer, de almachtige God, Die wàs, en die is,
en die kòmt!" **9** En toen de Dieren roem, en eer en dank hadden
gebracht aan Hem, die op de troon is gezeten: den Levende in
de eeuwen der eeuwen: **(aiōn g165)** **10** vielen de vier en twintig
Oudsten neer voor Hem, die op de troon is gezeten, aanbaden
den Levende in de eeuwen der eeuwen, legden hun kronen neer
voor de troon, en riepen: **(aiōn g165)** **11** "Waardig zijt Gij, onze
Heer, onze God, De roem en de eer en de macht te ontvangen.
Want Gij, Gij hebt alle wezens geschapen, Door uw Wil bestaan
ze, en zijn ze geschapen."

5 Toen zag ik in de rechterhand van Die op de troon is gezeten,
een boek van binnen en buiten beschreven, met zeven zegels
verzegeld. **2** Ook zag ik een machtigen engel, die uitriep met
geweldige stem: Wie is waardig, te openen het boek en te
verbreken zijn zegels? **3** Maar niemand in de hemel, op de aarde
of onder de aarde was bij machte, het boek te openen, of er een
blik in te slaan. **4** En ik weende bitter, omdat niemand werd

waardig bevonden, het boek te openen of er een blik in te slaan.
5 Maar één van de Oudsten sprak tot mij: Ween niet; zie, de
Leeuw uit Juda's stam, de Wortel van David heeft overwonnen;
Hij zal dus het boek en zijn zeven zegels openen! **6** En ik
zag midden tussen de troon met de vier Dieren en tussen de
Oudsten, een Lam staan, alsof het geslacht was. Het had zeven
horens en zeven ogen; dit zijn de zeven Geesten Gods, die over
de ganse aarde worden gevonden. **7** Het Lam kwam naderbij,
en ontving het boek uit de rechterhand van Hem, die op de
troon was gezeten. **8** En toen het Lam het boek had ontvangen,
wierpen de vier Dieren en de vier en twintig Oudsten zich neer
voor het Lam, elk met een citer en gouden schalen vol reukwerk;
en dit zijn de gebeden der heiligen. **9** En ze zongen een nieuw
lied, en ze zeiden: Waardig zijt Gij, het boek te ontvangen, En
zijn zegels te breken. Want Gij zijt geslacht geworden, Hebt met
uw Bloed voor God gekocht: Uit alle stammen en talen, Uit alle
volken en naties. **10** Gij hebt ze gemaakt voor onzen God Tot
koningschap en priesters, En heersen zullen ze over de aarde.
11 En terwijl ik toezag, hoorde ik de stem van vele engelen,
rondom de troon, rondom de Dieren en Oudsten; hun getal was
tienduizend maal tienduizend en duizendmaal duizenden. En ze
riepen met machtige stem: **12** Waardig is het Lam dat geslacht
is, Macht te ontvangen, rijkdom en wijsheid, Kracht, ere, glorie
en lof! **13** En ieder schepsel in de hemel, op de aarde en onder
de aarde, op de zee en al wat daarin is, hoorde ik roepen: Hem
die zetelt op de troon En aan het Lam: Zij lof en eer en glorie,
En kracht in de eeuwen der eeuwen! **(aiōn g165)** **14** En de vier
Dieren riepen: Amen! En de Oudsten vielen aanbiddend neer.

6 Ik bleef toezien. Toen het Lam het eerste van de zeven zegels
opende, hoorde ik één van de vier Dieren roepen als met de
stem van de donder: "Kom uit!" **2** Ik zag toe. En zie: een wit
paard. En die er op zat, had een boog, en hem werd een
kroon gegeven; als overwinnaar trok hij uit, om nog meer te
overwinnen. **3** Toen het Lam het tweede zegel opende, hoorde ik
het tweede Dier roepen: "Kom uit!" **4** En een ander paard kwam
te voorschijn, vuurrood. Aan zijn berijder werd het gegeven,
de vrede van de aarde weg te nemen, zodat men elkaar zou
vermoorden; een groot zwaard werd hem ter hand gesteld. **5**
Toen het Lam het derde zegel opende, hoorde ik het derde Dier
roepen: "Kom uit!" Ik zag toe. En zie: een zwart paard; en die er
op zat, had een weegschaal in zijn hand. **6** En ik hoorde een
stem te midden der vier Dieren roepen: "Een maat tarwe voor
een tienling, en voor een tienling drie maten gerst; maar de
olie en de wijn moogt ge niet schaden!" **7** Toen het Lam het
vierde zegel opende, hoorde ik de stem van het vierde Dier
roepen: "Kom uit!" **8** Ik zag toe. En zie: een vaal paard; en die
er op zat, heette de Dood, en de Onderwereld kwam achter
hem aan. En hun werd macht gegeven over het vierde deel der
aarde, om te doden met zwaard en hongersnood, met pest en
wilde beesten. **(Hadēs g86)** **9** En toen het Lam het vijfde zegel
opende, zag ik onder het altaar de zielen van hen, die waren
geslacht om Gods woord en om de getuigenis, die ze hadden
beleden. **10** En ze riepen met machtige stem: Hoelang nog, o
heilige, waarachtige Heer, Velt Gij geen oordeel, En wreekt Gij
ons bloed niet op hen, Die de aarde bewonen? **11** Toen werd
aan ieder van hen een wit gewaad geschonken. Maar er werd
hun aangezegd, dat ze nog een korte tijd moesten rusten, totdat

hun mededienaars en broeders, die gedood zouden worden
juist zoals zij, geheel voltallig zouden zijn. **12** Ik bleef toezien,
toen het Lam het zesde zegel opende: Een hevige aardbeving
brak los; de zon werd zwart als een haren zak, de maan geheel
als bloed; **13** de sterren des hemels vielen neer op de aarde,
zoals een vijgeboom zijn onrijpe vijgen laat vallen, als hij door
een sterke wind wordt geschud; **14** de hemel kromp samen
als een boek, dat zich oprolt; alle bergen en eilanden vloden
weg van hun plaats. **15** En de koningen der aarde, rijksgroten
en legerhoofden, rijken en machtigen, alle slaven en vrijen, ze
verborgen zich in de spelonken en rotsen der bergen. **16** En tot
bergen en rotsen riepen ze uit: Valt op ons neer! Verbergt ons
voor het aanschijn van Hem, die op de troon is gezeten, en voor
de toorn van het Lam. **17** Want gekomen is de groote Dag van
hun toorn! En wie kan dan blijven bestaan!

7 Daarna zag ik vier engelen staan aan de vier hoeken der
aarde; de vier winden der aarde hielden ze in bedwang, opdat
geen wind zou waaien noch over de aarde, noch over de zee,
noch over een boom. **2** Nog zag ik een anderen engel, opstijgend
van de opgang der zon, dragend het zegel van den levenden
God. Met machtige stem riep hij de vier engelen toe, wien het
gegeven was, aarde en zee te beschadigen; **3** en hij sprak:
Beschadigt noch aarde, noch zee, noch de bomen, vóórdat
we de dienaars van onzen God op hun voorhoofden hebben
gezegeld! **4** En ik hoorde het getal der gezegelden: Honderd
vier en veertig duizend gezegelden uit alle stammen van Israëls
zonen: **5** Uit de stam van Juda, twaalf duizend gezegelden. Uit
de stam van Ruben, twaalf duizend. Uit de stam van Gad, twaalf
duizend. **6** Uit de stam van Aser, twaalf duizend. Uit de stam

van Néftali, twaalf duizend. Uit de stam van Manasse, twaalf
duizend. **7** Uit de stam van Simeon, twaalf duizend. Uit de stam
van Levi, twaalf duizend. Uit de stam van Issakar twaalf duizend.
8 Uit de stam van Zábulon, twaalf duizend. Uit de stam van
Josef, twaalf duizend. Uit de stam van Bénjamin, twaalf duizend
gezegelden. **9** Zie, daarna zag ik een overgrote menigte, die
niemand kon tellen, uit alle volken en stammen, naties en talen.
Ze stonden voor de troon en het Lam, in witte klederen gehuld,
met palmtakken in hun handen. **10** En ze jubelden met machtige
stem, en riepen: Heil onzen God, Die op de troon is gezeten,
Heil aan het Lam! **11** En al de engelen waren geschaard rond de
troon, rondom de Oudsten en de vier Dieren; ze vielen op hun
aangezicht neer voor de troon, aanbaden God, **12** en zeiden:
Amen! Lof, glorie, wijsheid en dank, De eer, en de macht en
de sterkte Aan onzen God in de eeuwen der eeuwen! Amen!
(aiōn g165) **13** Toen nam één van de Oudsten het woord, en hij
sprak tot mij: Die daar, in witte klederen gehuld: wie zijn ze, en
vanwaar zijn ze gekomen? **14** Ik antwoordde hem: Gij weet het,
mijn heer! En hij sprak tot mij: Zij zijn het, die gekomen zijn uit
de grote verdrukking, Hun klederen blank hebben gewassen in
het Bloed van het Lam. **15** Daarom bevinden ze zich voor Gods
troon, Dienen Hem dag en nacht in zijn tempel! Die op de troon
is gezeten, Zal zijn tent over hen spannen! **16** Ze zullen geen
honger meer hebben, noch dorst; De zon, noch de hitte zullen
hen treffen. **17** Want het Lam, midden voor de troon, zal hen
weiden, Zal hen voeren naar de waterbronnen des levens! Dan
zal God wegwissen Alle tranen uit hun ogen!

8 Engelen-tafereel van strijd en zege. De zeven bazuinen. Maar
toen het Lam het zevende zegel opende, kwam er een stilte in

de hemel, een half uur lang. **2** Toen zag ik de zeven engelen, die
voor God staan; en hun werden zeven bazuinen gegeven. **3** Nog
kwam er een andere engel, die bij het altaar ging staan; hij had
een gouden wierookpan, en veel wierook werd hem gegeven,
om dit met de gebeden van al de heiligen neer te leggen op het
gouden altaar voor de troon. **4** En de walm van de wierook met
de gebeden der heiligen steeg op uit de hand van den engel
voor het aanschijn van God. **5** De engel nam de wierookpan,
vulde ze met het vuur van het altaar, en wierp dit op de aarde.
En donder brak los en geraas, bliksem en aardbeving. **6** Toen
maakten ook de zeven engelen, met de zeven bazuinen, zich
gereed om te blazen. **7** De eerste blies: Hagel en vuur brak los,
met bloed gemengd, en het werd op de aarde geworpen. En het
derde deel van de aarde verbrandde, het derde deel der bomen
verbrandde, en al het groene gras werd verbrand. **8** De tweede
engel blies: Een grote berg, laaiend van vuur, werd in de zee
geworpen. En het derde deel der zee werd bloed, **9** het derde
deel van de levende schepsels der zee kwam om, en het derde
deel der schepen verging. **10** De derde engel blies: Een grote
ster viel neer uit de hemel, brandend als een fakkel; ze viel neer
op het derde deel der rivieren en op de waterbronnen; **11** en de
naam der ster heet: "Alsem". En het derde deel van het water
werd alsem, en vele mensen stierven van het water, omdat het
bitter was geworden. **12** De vierde engel blies: Het derde deel
der zon werd getroffen, het derde deel der maan, en het derde
deel van de sterren. Zó werd hun derde deel verduisterd; de dag
lichtte niet voor een derde deel, en evenmin de nacht. **13** Ik zag
toe. Daar hoorde ik een adelaar, vliegend hoog tegen de hemel,
roepen met machtige stem: Wee! Wee! Wee! de bewoners der

aarde, om de laatste stoten van de bazuin der drie engelen, die
thans gaan blazen.

9 De vijfde engel blies: Toen zag ik een ster, die uit de hemel op
aarde was neergevallen; en haar werd de sleutel gegeven van
de put van de Afgrond. **(Abyssos g12)** **2** Ze opende de put van de
Afgrond; rook steeg op uit de put als de rook van een geweldige
oven; de zon en de lucht werden verduisterd door de rook uit de
put. **(Abyssos g12)** **3** En uit de rook stegen sprinkhanen op en
streken neer op de aarde. En er werd hun een macht gegeven,
zoals aardse schorpioenen die hebben. **4** Maar er werd hun
gezegd, dat ze het gras der aarde niet mochten beschadigen,
geen groen en geen boom, doch enkel de mensen, die op het
voorhoofd niet dragen het zegel van God. **5** Niet werd hun
vergund, ze te doden, maar wèl ze te kwellen vijf maanden lang;
hun kwelling is pijnlijk als van een schorpioen, als hij een mens
steekt. **6** In die dagen zullen de mensen de dood zoeken, maar
hem niet vinden; smachten zullen ze om te sterven, maar de
dood vliedt henen van hen. **7** De sprinkhanen nu zagen er uit
als paarden, toegerust tot de strijd. Op hun koppen droegen
ze kronen als van goud; hun gezichten waren als die van een
mens; **8** hun haren gelijk aan vrouwenharen; hun tanden gelijk
aan leeuwentanden. **9** Ze droegen borstharnassen als ijzeren
pantsers, en het geluid hunner vleugels was als het daveren
van wagens met veel paarden, oprukkend ten strijd. **10** Als
schorpioenen droegen ze staarten met angels, en in die staarten
de macht, om de mensen te schaden, vijf maanden lang. **11**
Tot koning over zich hebben ze den Engel van de Afgrond: zijn
naam is "Abaddon" in ‘t hebreeuws, "Apollion" is zijn naam in ‘t
grieks. **(Abyssos g12)** **12** Het eerste "Wee!" is voorbij: zie nog twee

"Weeën" komen hierna. **13** De zesde engel blies: En ik hoorde
een stem uit de vier hoornen van het gouden altaar, dat staat
voor het aanschijn van God. **14** Ze riep tot den zesden engel
met de bazuin: Laat los de vier engelen, die bij de grote rivier de
Eufraat zijn gebonden! **15** En losgelaten werden de vier engelen,
die zich gereed hadden gemaakt voor het uur en de dag, de
maand en het jaar, om het derde deel der mensen te doden. **16**
Ik hoorde hun getal: Het getal der bereden strijdkrachten was
twintigduizend maal tienduizend. **17** Zó zag ik in het visioen de
paarden en hun berijders: ze droegen harnassen, vuurrood,
paars, zwavelgrauw; de koppen der paarden waren als koppen
van leeuwen; vuur, rook en zwavel kwam uit hun bek. **18** Door
deze drie plagen werd het derde deel der mensen gedood,
namelijk door het vuur, de rook en de zwavel uit hun bek. **19**
Want de macht der paarden ligt in hun bek, maar tegelijk in
hun staarten; immers hun staarten zijn slangen gelijk, en van
koppen voorzien: ook hiermee brengen ze letsel toe. **20** En de
rest van de mensen, die door deze plagen niet werden gedood,
bekeerden zich toch niet van de werken hunner handen, van
de aanbidding der duivels, en der beelden van goud, zilver en
koper, steen en hout, die niet kunnen zien, niet horen, niet gaan;
21 ze bekeerden zich niet van hun moorden, hun toverij, hun
ontucht en diefstal.

10 Toen zag ik een anderen machtigen engel: uit de hemel
daalde hij neer, gehuld in een wolk, de regenboog boven zijn
hoofd, zijn aangezicht was als de zon, zijn benen als zuilen
van vuur. **2** Een klein open boekje hield hij in zijn hand. Op de
zee zette hij zijn rechtervoet, zijn linker op het land. **3** En hij
schreeuwde het uit met machtige stem, als een brullende leeuw.

Terwijl hij daar schreeuwde, spraken de zeven Donders hun
stemmen. **4** En toen de zeven Donders hadden gesproken,
wilde ik schrijven. Maar ik hoorde. een stem uit de hemel, die
sprak: "Verzegel wat de zeven Donders hebben gesproken, en
schrijf het niet op." **5** Toen hief de engel, dien ik op de zee en
het land zag staan, zijn rechterhand ten hemel op. **6** Hij zwoer
bij Hem, die leeft in de eeuwen der eeuwen, en die de hemel
heeft geschapen met al wat er in is, de aarde met al wat er in
is, en de zee met al wat er in is: Geen tijd blijft er over; **(aiōn
g165)** **7** maar in de dagen der stem van den zevenden engel,
als deze zal blazen, dan is Gods mysterie vervuld, zoals Hij dit
verkondigd heeft aan de profeten, zijn dienaars! **8** En de stem,
die ik uit de hemel gehoord had, sprak andermaal tot mij, en
ze zeide: Ga heen; neem het boekje, dat open ligt in de hand
van den engel, die op de zee staat en het land. **9** Ik ging heen
naar den engel en vroeg hem, mij het boekje te geven. En hij
sprak tot mij: Neem het en eet het op; voor uw buik zal het bitter
zijn, maar in uw mond zal het zoet zijn als honing. **10** Ik nam
dus het boekje uit de hand van den engel, en at het op: in mijn
mond was het zoet als honing, maar toen ik het gegeten had,
was er bitterheid in mijn buik. **11** En men zeide tot mij: Ge moet
opnieuw gaan profeteren over volken, naties en talen, en over
talrijke koningen!

11 Toen werd mij een maatstaf gegeven, een roede gelijk. En
hij sprak: Sta op, meet Gods tempel en het altaar, met hen die
er aanbidden. **2** Maar de buitenste voorhof van de tempel laat
ge liggen; ge moet hem niet meten; want hij is overgeleverd
aan de heidenen. Die zullen ook de heilige stad vertrappen,
twee en veertig maanden lang. **3** Maar ik zal ook mijn twee

Getuigen doen profeteren, in zakken gehuld, duizend twee
honderd en zestig dagen. **4** Dit zijn de twee olijfbomen en de
twee luchters, die voor den Heer der aarde staan. **5** Zo iemand
hen wil schaden, komt er vuur uit hun mond en verteert hun
vijanden; zo iemand hen wil schaden, moet hij dus zelf worden
gedood. **6** Ze hebben de macht, om de hemel te sluiten, zodat
er geen regen valt, zolang ze profeteren; macht hebben ze over
de wateren, om die in bloed te veranderen; ook om de aarde te
slaan met allerlei plagen, zo vaak ze het willen. **7** Maar wanneer
ze hun getuigenis hebben voleind, dan zal het Beest, dat uit de
afgrond omhoog stijgt, strijd met hen voeren, ze overwinnen en
doden. **(Abyssos g12)** **8** En hun lijk zal blijven liggen op de straat
der grote stad, geestelijk "Sodoma en Egypte" geheten, waar
ook hun Heer werd gekruisigd; **9** uit volken en stammen, talen
en naties zullen er hun lijk zien liggen drie en een halve dag
lang; ze zullen niet toelaten, dat hun lijk in het graf wordt gelegd.
10 En de bewoners der aarde zullen zich over hen verheugen,
elkander gelukwensen en elkander geschenken zenden; want
deze beide profeten hadden de bewoners der aarde pijn gedaan.
11 Maar na drie en een halve dag voer in hen een levensgeest
uit God, en ze stonden op hun voeten; grote schrik viel neer op
allen, die hen zagen. **12** En ze hoorden een machtige stem uit
de hemel, die tot hen riep: "Stijgt op hierheen!" Toen stegen ze
in een wolk ten hemel op, en hun vijanden aanschouwden hen.
13 En op hetzelfde ogenblik barstte een geweldige aardbeving
los; het tiende deel der stad viel ineen, zeven duizend mensen
kwamen bij die aardbeving om. —Toen werden de overigen zeer
bevreesd, en brachten eer aan den God des hemels. **14** Het
tweede "Wee" is voorbij; zie het derde "Wee" komt ras. **15** Toen

blies de zevende engel: In de hemel weerklonken machtige
stemmen; ze riepen: Gekomen is het koningschap over de
wereld Van onzen Heer en zijn Gezalfde. Hij zal heersen in de
eeuwen der eeuwen! **(aiōn g165)** **16** En de vier en twintig Oudsten,
die op hun troon waren gezeten voor het aanschijn van God,
wierpen zich op hun aangezicht neer, aanbaden God en riepen:
17 Wij danken U, Heer, almachtige God, Die zijt en die waart;
Want Gij hebt uw oppermacht aanvaard, **18** En uw koningschap,
hoe de heidenen ook toornen. Uw toorn is gekomen, De tijd
van de heidenen, om te worden geoordeeld: Om te belonen
de profeten, uw dienaars, De heiligen, die uw Naam vrezen,
klein en groot; Om te verderven, Die de aarde verdierven! **19** En
de Tempel van God in de hemel ging open, en in zijn Tempel
verscheen zijn Ark des Verbonds. Bliksemstralen braken los,
geraas en donderslagen, aardbeving en geweldige hagel.

12 Toen verscheen er een groot teken aan de hemel: een
Vrouw, bekleed met de zon, de maan aan haar voeten, en op
haar hoofd een kroon van twaalf sterren. **2** Ze was zwanger, en
kreet in haar weeën en in haar barensnood. **3** Nog een ander
teken verscheen aan de hemel. Zie: een grote rossige Draak
met zeven koppen en tien horens, en op zijn koppen zeven
kronen. **4** Zijn staart sleepte het derde deel van de sterren des
hemels weg, en wierp ze op aarde. En de Draak stelde zich op
tegenover de Vrouw, die op het punt stond te baren, om zodra zij
gebaard had, haar Kind te verslinden. **5** Ze baarde een Kind van
het mannelijk geslacht, dat alle volkeren zal weiden met ijzeren
staf. En haar Kind werd weggevoerd naar God en zijn troon. **6**
Maar de Vrouw nam de vlucht naar de woestijn, waar ze een
plaats heeft, door God haar bereid, om daar te worden gevoed

duizend tweehonderd zestig dagen. **7** Toen barstte een strijd in
de hemel los: Mikaël met zijn engelen streed tegen den Draak;
ook vochten de Draak en zijn engelen. **8** Maar de laatsten
legden het af, en er was geen plaats meer voor hen in de hemel.
9 De grote Draak werd neergesmakt, de oude slang, die Duivel
en Satan heet en de ganse aarde verleidt; neergesmakt op de
aarde, neergesmakt zijn engelen met hem. **10** En ik hoorde een
machtige stem in de hemel, die riep: Thans is gekomen het heil
en de macht, Het koningschap van onzen God, de heerschappij
van zijn Gezalfde; Want neergesmakt ligt hij, die onze broeders
beticht, Die ze beschuldigt voor onzen God, dag en nacht. **11**
Overwonnen hebben ze hem door het Bloed van het Lam, Door
het woord van hun getuigenis. Ze hadden hun leven niet lief tot
de dood; **12** Juicht daarom hemelen, en die er in woont! Wee
echter de aarde en de zee! Want de duivel is tot u neergedaald;
Hij is ziedend van woede: Want hij weet, hij heeft slechts weinig
tijd. **13** En toen de Draak zag, dat hij op aarde was neergesmakt,
ging hij de Vrouw vervolgen, die het Kind had gebaard. **14** Maar
aan de Vrouw werden de twee vleugels van den groten adelaar
gegeven, om te vliegen naar de woestijn, naar de plaats, waar
ze gevoed wordt een tijd, twee tijden en een halve tijd, buiten
bereik van de slang. **15** Wel spoot de slang uit haar bek water,
als een rivier, de Vrouw achterna, om haar mee te sleuren door
de stroom; **16** doch de aarde kwam de Vrouw te hulp; ze opende
haar mond en verzwolg de rivier, die de Draak uit zijn bek had
gespoten. **17** Nu ontstak de Draak in woede tegen de Vrouw; hij
trok af, om strijd te voeren tegen de rest van haar zaad, tegen
hen, die de geboden van God onderhouden, en de getuigenis
van Jesus bezitten.

13 Hij ging staan aan het strand van de zee. Toen zag ik uit de
zee een Beest opstijgen met tien horens en zeven koppen; op
zijn horens tien kronen en op zijn koppen godslasterlijke namen.
2 Het Beest, dat ik zag, geleek op een panter; zijn poten waren
als berenpoten, zijn muil als de muil van een leeuw. **3** De Draak
gaf hem zijn kracht en zijn troon, en grote macht. Doch één
van zijn koppen zag ik als ten dode gewond; maar toch, zijn
dodelijke wonde genas. En heel de wereld liep in verbazing het
Beest achterna. **4** Ze aanbaden den Draak, omdat hij macht
aan het Beest had gegeven; maar ook het Beest aanbaden
ze, en ze zeiden: Wie is gelijk aan het Beest, En wie kan het
bestrijden? **5** Ook had het een bek gekregen, om grootspraak en
godslastering uit te braken; en het was hem gegeven, dit te doen
twee en veertig maanden lang. **6** En het opende zijn bek tot het
lasteren van God, om zijn Naam te vervloeken, zijn Woontent en
allen die in de hemel verblijven. **7** Ook werd hem toegestaan,
strijd te voeren tegen de heiligen, en ze te overwinnen. En er
werd hem macht gegeven over alle stammen en volken, talen en
naties; **8** en aanbidden zullen hem alle bewoners der aarde, wier
naam niet staat geschreven sinds de grondvesting der wereld in
het boek des levens van het Lam, dat geslacht is. **9** Wie oren
heeft, die hore! **10** Wie tot gevangenis wordt veroordeeld, ga
de gevangenis in; wie met het zwaard doodt, moet zelf met
het zwaard worden gedood. Hier geldt slechts het geduld der
heiligen en hun geloof. **11** Toen zag ik een ander beest oprijzen
uit de aarde. Het had twee horens als die van het Lam, maar het
sprak als de Draak. **12** Heel de macht van het eerste Beest
oefent het uit onder diens ogen. Het doet de aarde, en die er
op wonen, het eerste Beest aanbidden, wiens dodelijke wonde

genezen was; **13** het verricht grote tekenen, zodat het zelfs vuur
uit de hemel op aarde doet vallen voor de ogen der mensen. **14**
En de bewoners der aarde verleidt het door de tekenen, die het
in staat was te doen ten overstaan van het Beest; het zegt tot de
bewoners der aarde, dat ze een beeld moeten maken voor het
Beest, dat door het zwaard was gewond, maar bleef leven. **15**
Zelfs was het bij machte, een geest te geven aan het beeld van
het Beest, zodat het beeld van het Beest begon te spreken. En
al wie het beeld van het Beest niet aanbaden, liet het doden.
16 En aan allen, kleinen en groten, aan rijken en armen, aan
vrijen en slaven laat het een merkteken geven op rechterhand of
voorhoofd, **17** zodat niemand kan kopen of verkopen, zo hij dat
teken niet draagt, de naam van het Beest of het getal van zijn
naam. **18** Hier komt de wijsheid van pas! Die doorzicht heeft,
berekene het getal van het Beest. Want het is het getal van een
mens; zijn getal is zeshonderd zes en zestig.

14 Ik bleef toezien: Zie, op de berg Sion stond het Lam, en
tezamen met Hem honderd vier en veertig duizend, die zijn
Naam en de Naam van zijn Vader op hun voorhoofden hadden
geschreven. **2** En ik hoorde een geluid uit de hemel als het
geruis van talrijke wateren en het daveren van geweldige donder,
maar toch was het geluid, dat ik hoorde, als dat van citerspelers,
die op hun citers tokkelen. **3** En een nieuw lied hieven ze aan
voor de Troon, voor de vier Dieren en de Oudsten; niemand kon
dat lied leren zingen, dan de honderd vier en veertig duizend, die
van de aarde zijn vrijgekocht. **4** Zij zijn het, die zich met vrouwen
niet hebben besmet, Want ze zijn maagden. Zij zijn het, die het
Lam volgen, Waar Het ook gaat. Zij zijn het, die zijn vrijgekocht
uit de mensen, Als eerstelingen voor God en het Lam; **5** In

hun mond wordt geen leugen gevonden; Ze zijn zonder enige
smet. **6** Toen zag ik een anderen engel, vliegend hoog tegen de
lucht. Hij moest een eeuwig Evangelie verkondigen aan hen,
die de aarde bewonen, aan alle naties en stammen, talen en
volken. **(aiōnios g166)** **7** En hij riep met machtige stem: Vreest
God! Geeft Hem ere! Want gekomen is het uur van zijn oordeel.
Aanbidt Hem, die hemel en aarde gemaakt heeft, De zee en
de waterbronnen. **8** Een andere engel, een tweede, volgde en
riep: Gevallen, gevallen! Bábylon de grote! Die al de volken
dronken maakt Met de driftwijn van haar ontucht. **9** Een andere
engel, een derde, volgde en riep met machtige stem: Zo iemand
het Beest aanbidt en zijn beeld, Het merkteken aanneemt op
voorhoofd of hand; **10** Dan zal hij drinken de wijn van Gods toorn,
Onvermengd bereid in de beker van zijn gramschap. Gepijnigd
zal hij worden Door vuur en door zwavel. Ten aanschouwen der
heilige engelen En voor het aanschijn van het Lam. **11** De rook
hunner foltering stijgt op in de eeuwen der eeuwen, Ze hebben
geen rust dag of nacht: Zij die aanbidden het Beest en zijn beeld,
Al wie het merkteken draagt van zijn naam. **(aiōn g165)** **12** Hier
geldt slechts het geduld der heiligen, Die de geboden van God
en het geloof in Jesus bewaren! **13** Toen hoorde ik een stem uit
de hemel, die sprak: "Schrijf op: Zalig de doden, die in den Heer
sterven; van nu af! Ja, zegt de Geest, ze zullen uitrusten van
hun zwoegen; want hun werken volgen hen achterna." **14** Ik zag
toe, en zie: Een witte wolk, en op die wolk zat Iemand, een
Mensenzoon gelijk, met een gouden kroon op zijn hoofd, een
scherpe sikkel in zijn hand. **15** En weer een andere engel trad
uit de tempel, en riep met machtige stem tot Hem, die op de
wolk was gezeten: Sla uw scherpe sikkel uit, Want gekomen is

het uur om te maaien; Geel staat de oogst van de aarde. **16** En
Die op de wolk was gezeten sloeg zijn sikkel uit over de aarde,
en de aarde werd afgemaaid. **17** Nog een andere engel trad uit
de tempel des hemels; ook hij droeg een scherpe sikkel. **18**
Weer een andere trad uit van het altaar, en deze had macht over
het vuur; hij riep met geweldige stem tot hem, die de scherpe
sikkel voert, en hij sprak: Sla uw scherpe sikkel uit, Snijd af de
trossen van de wijnstok der aarde; Want zijn druiven zijn rijp. **19**
Toen sloeg de engel zijn sikkel uit over de aarde; hij sneed de
trossen af van de wijnstok der aarde, en wierp ze in de grote
perskuip van Gods toorn. **20** En buiten de stad werd de perskuip
getreden, en uit de kuip stroomde het bloed tot aan de tomen
der paarden, duizend zes honderd stadiën ver.

15 Toen zag ik een ander teken in de hemel, groot en
wonderbaar: Zeven engelen met zeven plagen, de allerzwaarste;
want hiermee heeft Gods toorn zijn toppunt bereikt. **2** Ook zag ik
een glazen zee, doorstreept als met vuur; en de overwinnaars
van het Beest, van zijn beeld en het getal van zijn naam, stonden
boven op de glazen zee, dragend de citers van God. **3** En
ze zongen het lied van Moses, den dienaar van God, en het
lied van het Lam; en ze zeiden: Groot en wonderbaar zijn uw
werken, O Heer en almachtige God! Rechtvaardig en waarachtig
zijn uw wegen, O Koning der volken! **4** Wie zou U niet vrezen, o
Heer, uw Naam niet verheerlijken, Want Gij alleen zijt heilig; Alle
volken zullen U komen aanbidden, Want uw oordelen worden
thans geopenbaard. **5** Na dit alles bleef ik nog toezien. Daar
ging de hemelse tempel van de openbaringstent open! **6** En
de zeven engelen met de zeven plagen traden de tempel uit,
gekleed in rein, schitterend lijnwaad, de borsten met gouden

gordels omgord. 7 Eén van de vier Dieren gaf aan de zeven
engelen zeven gouden schalen, vol van de gramschap van God,
van den Levende in de eeuwen der eeuwen. **(aiōn g165)** 8 En
de tempel werd vervuld met rook door de heerlijkheid Gods en
zijn macht; en niemand kon de tempel binnengaan, vóórdat de
zeven plagen der zeven engelen waren voltrokken.

16 Toen hoorde ik een machtige stem uit de tempel, die tot de
zeven engelen sprak: "Gaat heen, en giet de zeven schalen van
Gods gramschap leeg op de aarde." 2 De eerste ging heen,
en goot zijn schaal leeg op de aarde. Kwade en boosaardige
zweren braken uit op de mensen, die het merkteken droegen
van het Beest en zijn beeld aanbaden. 3 De tweede goot zijn
schaal op de zee leeg: Ze werd bloed, als dat van een dode; en
alle levende wezens der zee kwamen om. 4 De derde goot zijn
schaal leeg op de rivieren en de waterbronnen: Ze werden bloed.
5 En den engel der wateren hoorde ik zeggen: Rechtvaardig zijt
Gij, de Heilige, die zijt en die waart, Omdat Gij zulke oordelen
velt. 6 Want ze hebben het bloed Van heiligen en profeten
vergoten; Bloed hebt Gij hun te drinken gegeven. Ze hebben
het verdiend! 7 En het altaar hoorde ik roepen: Ja waarlijk,
Heer en almachtige God, Waarachtig en rechtvaardig zijn uw
oordelen! 8 De vierde engel goot zijn schaal leeg op de zon:
Het werd haar gegeven, de mensen te blakeren met vuur; 9
en de mensen werden geblakerd door geweldige hitte. Maar
ze lasterden de Naam van God, die de macht heeft over die
plagen; ze bekeerden zich niet, om Hem eer te geven. 10 De
vijfde goot zijn schaal leeg op de troon van het Beest: Zijn rijk
werd verduisterd; en ze verbeten hun tongen van pijn. 11 Maar
ze lasterden den God des hemels om hun pijnen en zweren; ze

bekeerden zich niet van hun werken. **12** De zesde engel goot zijn
schaal leeg op de grote stroom, de Eufraat: Zijn water droogde
op, zodat de weg was gebaand voor de koningen van de opgang
der zon. **13** Toen zag ik uit de mond van den Draak, uit de
mond van het Beest, en uit de mond van den valsen profeet
drie onreine geesten uitgaan als kikvorsen; **14** want het zijn
duivelsgeesten, die wondertekenen doen, en die zich begeven
tot de koningen van heel de wereld, om hen te verzamelen tot
de strijd op de grote dag van den almachtigen God. **15** "Zie, Ik
kom als een dief. Zalig hij die waakt en zijn kleren aanhoudt,
opdat hij niet naakt ga, en men zijn schaamte niet zie." **16** En ze
verzamelden hen op de plaats, in het hebreeuws "Harmagedón"
geheten. **17** De zevende goot zijn schaal leeg op de lucht:
Er kwam een machtige stem uit de tempel en van de troon,
en ze sprak: "Het is geschied!" **18** Bliksemstralen, geraas en
donderslagen barstten los, en een geweldige aardbeving brak
uit; een aardbeving zó verschrikkelijk als er nooit is geweest,
sinds er een mens op aarde woont. **19** En de grote stad scheurde
in drie delen uiteen; de steden der heidenen stortten in. Het
grote Bábylon werd voor Gods aanschijn bedacht, om het de
beker te geven van de wijn van zijn verbolgen toorn. **20** Alle
eilanden vloden heen, en bergen waren niet meer. **21** Geweldige
hagel, zwaar als talenten, viel uit de hemel neer op de mensen.
Maar de mensen lasterden God om de plaag van de hagel; want
ontzettend groot was die plaag.

17 Toen kwam een der zeven engelen, die de zeven schalen
droegen, naderbij, en hij sprak tot mij: Kom mee; ik zal u het
oordeel doen zien over de grote Ontuchtige, die aan vele wateren
is gezeten, **2** met wie de koningen der aarde overspel hebben

bedreven, en aan wier ontucht-wijn de bewoners der aarde zich
hebben bedronken. **3** In geestvervoering bracht hij me naar een
woestijn. En ik zag een Vrouw, zittend op een scharlakenrood
Beest, vol van godslasterlijke namen, met zeven koppen en tien
horens. **4** De Vrouw was in purper en scharlaken gekleed, met
goud, edelstenen en paarlen getooid. Ze droeg in haar hand een
gouden beker, vol van gruwelen en van de onreinheid harer
ontucht. **5** Op haar voorhoofd stond een naam… een geheim…
geschreven: "Het grote Bábylon, de moeder van de ontuchtigen
en van de gruwelen der aarde". **6** Dronken zag ik de Vrouw
van het bloed der heiligen en van het bloed der martelaren van
Jesus. Ik was vol verbazing, toen ik haar zag. **7** Maar de engel
sprak tot mij: Waarom zijt ge verbaasd? Ik zal u het geheim
verklaren van de Vrouw en van het Beest, dat haar draagt, met
de zeven koppen en tien horens. **8** Het Beest, dat ge gezien
hebt, wàs, maar is niet; doch het zal opstijgen uit de afgrond en
ten verderve gaan. En de bewoners der aarde, wier naam niet
geschreven staat in het boek des levens van de grondvesting
der wereld af, ze zullen verbaasd staan bij het zien van het
Beest, omdat het wàs, niet is, doch zàl zijn. **(Abyssos g12)** **9** Hier
komt het doorzicht van pas, aan wijsheid gepaard. De zeven
koppen zijn zeven bergen, waarop de Vrouw is gezeten. —Maar
het zijn ook zeven koningen. **10** Vijf zijn gevallen; één is er. De
andere is nog niet gekomen, doch als hij komt, moet hij een
korte tijd blijven. **11** De achtste, ofschoon één van de zeven, is
zelf het Beest, dat wàs, en niet is; het gaat ten verderve. **12**
De tien horens, die ge gezien hebt, zijn tien koningen, die de
heerschappij nog niet hebben verkregen, maar die tezamen met
het Beest de koninklijke macht zullen bezitten, één uur lang.

13 Ze zijn eensgezind onder elkander, en stellen hun macht
en gezag in dienst van het Beest. **14** Ze zullen strijd voeren
tegen het Lam; maar het Lam zal hen overwinnen, —want Het
is de Heer der heren en de Koning der koningen; —ook de
geroepenen zullen dit doen, de uitverkorenen en de getrouwen,
tezamen met Hem. **15** En hij sprak tot mij: De wateren, die
ge gezien hebt, waar de Ontuchtige is gezeten, zijn volken en
groepen, naties en talen. **16** De tien horens en het Beest, die
ge gezien hebt, ze zullen de Ontuchtige haten, haar eenzaam
maken en naakt, haar vlees verslinden, en haar verbranden met
vuur. **17** Want God gaf hun in het hart, zijn Wil te volbrengen: om
onderling eensgezind te handelen, hun heerschappij in dienst
van het Beest te stellen, totdat de uitspraken Gods vervuld
zullen zijn. **18** De Vrouw, die ge gezien hebt, is de grote stad,
die heerschappij voert over de koningen der aarde.

18 Daarna zag ik een anderen engel uit de hemel nederdalen,
toegerust met grote macht, en de aarde werd verlicht door zijn
luister. **2** Hij riep met machtige stem, en hij sprak: Gevallen,
gevallen het grote Bábylon! Het is een woonplaats van duivels
geworden, Een schuiloord van allerlei onreine geesten, Een
toevlucht van allerlei onreine, afschuwelijke vogels. **3** Want
alle volken hebben de driftwijn harer ontucht gedronken, De
koningen der aarde hebben met haar geboeleerd; De kooplieden
der aarde hebben zich verrijkt Door haar ontzaglijke weelde. **4**
Toen hoorde ik een andere stem uit de hemel, die sprak: Gaat
uit van haar, o mijn volk! Om geen deel te nemen aan haar
zonden, En geen deel te krijgen van haar plagen. **5** Want tot
de hemel zijn opgestapeld haar zonden, En God gedenkt haar
ongerechtigheid. **6** Zet haar betaald, zoals zij betaald heeft,

Geeft haar het dubbele terug van haar werken. In de beker,
waarin zij gemengd heeft, Mengt haar het dubbele terug. **7** In
zoveel glorie en weelde zij baadde, Geeft haar evenveel kwelling
en rouw. Omdat ze zegt in haar hart: "Ik troon als koningin,
Ben geen weduwe, en ken geen rouw;" **8** Daarom zullen op
één dag haar plagen komen: Dood en rouw en hongersnood,
En met vuur zal ze worden verbrand; Want God de Heer, die
haar oordeelt, is machtig! **9** En de koningen der aarde, die met
haar ontucht hebben bedreven en in weelde gebaad, ze zullen
wenen en klagen over haar, als ze de rook aanschouwen van
haar brand. **10** Van verre zullen ze blijven staan uit vrees voor
haar plagen, en roepen: Wee, Wee, de grote stad, Bábylon,
de machtige stad; In één uur is uw oordeel gekomen! **11** Ook
de kooplieden der aarde zullen wenen en klagen over haar,
omdat niemand hun lading meer koopt: **12** Lading van goud en
van zilver, van edelstenen en paarlen, Van fijn linnen en purper,
van zijde en scharlaken, Allerlei reukhout en allerlei werk van
ivoor, Van het kostbaarste hout, van koper, ijzer en marmer.
13 Kaneel en geurige zalf, reukwerk, balsem en wierook, Wijn,
olie, meelbloem en tarwe; Runderen en schapen, paarden en
wagens, Mensen-lichamen en mensen-zielen. **14** Het ooft, waar
uw ziel naar smacht, ging van u heen, Met alles, wat schittert
en blinkt; Het is voor u verloren gegaan, En nimmermeer zal
men het vinden. **15** De handelaars in al deze dingen, die door
haar zijn rijk geworden, zullen van verre blijven staan uit vrees
voor haar plagen, en zullen roepen, wenend en klagend: **16**
Wee, Wee, de grote stad, Die gekleed was in linnen, purper,
scharlaken, Gesmukt met goud, edelstenen en paarlen: **17**
In één uur is al die rijkdom verwoest! En alle stuurlieden,

kustvaarders, scheepsvolk, en al wie zee bouwt, ook zij zullen
van verre blijven staan, **18** en roepen bij het zien van de rook
van haar brand: "Welke stad is gelijk aan die Grote?" **19** En
ze zullen stof op hun hoofden strooien, en roepen wenend en
klagend: Wee, Wee, de grote stad, Waarin allen, die schepen
bezitten op zee, Rijk zijn geworden door haar weelde: Want in
één uur werd ze verwoest! **20** Maar gij, hemel, verheug u om
haar, gij heiligen, apostelen, profeten; want God heeft aan haar
uw vonnis voltrokken! **21** Toen hief een machtige engel een
steen op, groot als een molensteen; hij wierp hem in zee, en hij
sprak: Zó zal met één slag Bábylon worden neergeworpen, De
grote stad; Men zal haar nimmermeer vinden! **22** Geen muziek
van citerspelers en muzikanten, Van fluitspelers en trompetters
zal in u worden gehoord, Geen beoefenaar van enige kunst In
u nog worden gevonden, Het geluid van een molen zal nooit
meer worden gehoord, **23** Het licht ener lamp nooit meer in
u schijnen, De stem van bruidegom en bruid Nooit meer in u
worden vernomen. Want uw kooplieden waren de groten der
aarde, En door uw toverdrank werden alle volkeren verleid; **24** In
haar werd het bloed van profeten en heiligen gevonden, Van
allen, die vermoord zijn op aarde.

19 Daarna hoorde ik een machtige stem als van een talrijke
schare in de hemel, die riep: Alleluja! Het heil, de glorie en
macht Behoren onzen God; **2** Want waarachtig en rechtvaardig
zijn zijn oordelen! De grote Boeleerster heeft Hij geoordeeld,
Haar, die de aarde bedierf door haar ontucht: Hij heeft het bloed
van zijn dienaars opgeëist uit haar hand! **3** En ze herhaalden:
Alleluja! Haar rook stijgt op in de eeuwen der eeuwen! **(aiōn g165)**
4 En de vier en twintig Oudsten en de vier Dieren vielen neer,

aanbaden God, die op de troon is gezeten, en antwoordden:
Amen! Alleluja! **5** Toen ging er een stem uit van de troon, en
deze sprak: Looft onzen God, Gij allen, zijn dienaars, Gij die
Hem vreest, Kleinen en groten! **6** En ik hoorde als het gejuich
van een talrijke schare, als het geruis van vele wateren, als het
rollen van geweldige donder: Alleluja! Want de Heer, onze God,
De Almachtige heeft zijn koningschap aanvaard! **7** Laat ons blij
zijn en juichen, En Hem de glorie geven! Want gekomen is de
bruiloft van het Lam, En zijn Vrouw heeft er zich toe bereid; **8**
In blinkend rein lijnwaad mag ze zich kleden, In lijnwaad: de
gerechtige werken der heiligen. **9** Toen sprak hij tot mij: Schrijf
op! Zalig zij, die geroepen zijn tot het Bruiloftsmaal van het Lam.
En hij vervolgde: Dit zijn de waarachtige woorden van God! **10**
Toen viel ik voor zijn voeten neer, om hem te aanbidden. Maar
hij sprak tot mij: Houd op! Ik ben uw mededienstknecht, en die
uwer broeders, die de getuigenis van Jesus bezitten. Gòd moet
gij aanbidden! Want de getuigenis van Jesus is de geest der
profetie. **11** Toen zag ik de hemel geopend, en zie: Een wit paard.
En Die er op was gezeten, wordt "Getrouwe en Waarachtige"
genoemd; met rechtvaardigheid leidt Hij het oordeel, en voert Hij
de strijd. **12** Zijn ogen waren als een vuurvlam; op zijn hoofd
waren talrijke kronen. Hij droeg een Naam, die niemand verstaat
dan Hijzelf. **13** Hij was omhangen met een kleed, gedrenkt in
bloed. Zijn Naam wordt geheten: "Het Woord van God!" **14** Op
witte rossen volgen Hem de legerscharen des hemels, gekleed
in lijnwaad, wit en rein. **15** En uit zijn mond kwam een scherp
zwaard te voorschijn, om er de volkeren mee te treffen. Hij zal
ze weiden met ijzeren staf; Hij zelf treedt de perskuip van de
grimmige toorn van den almachtigen God. **16** En op zijn kleed

en op zijn heup draagt Hij de Naam geschreven: "Koning der
koningen, en Heer der heren". **17** En ik zag een engel staan in
de zon; hij riep met machtige stem al de vogels toe, die vliegen
hoog in de lucht: Hierheen! Verzamelt u aan de grote maaltijd
van God, **18** Om het vlees van koningen te eten! Het vlees van
krijgsoversten en machtigen, Het vlees van paarden en ruiters,
Het vlees van alle vrijen en slaven, Van alle kleinen en groten!
19 Toen zag ik het Beest en de koningen der aarde met hun
legerscharen, die zich hadden verzameld, om strijd te voeren
met Hem, die op het paard was gezeten, en met zijn legermacht.
20 En gegrepen werd het Beest, en met hem de valse profeet,
die onder zijn ogen de wonderen verricht had, waarmee hij
hèn had verleid, die het teken van het Beest hadden aanvaard
en zijn beeld hadden aanbeden: Levend werden beiden in de
vuurpoel geworpen, met zwavel gestookt. **(Limnē Pyr g3041 g4442)**
21 En de overigen werden gedood met het zwaard uit de mond
van Hem, die op het paard was gezeten; en alle vogels vraten
zich zat aan hun vlees.

20 Toen zag ik een engel uit de hemel nederdalen; de sleutel
van de Afgrond en een grote keten droeg hij in zijn hand.
(Abyssos g12) **2** En hij greep den Draak: de oude slang, de duivel
en Satan. Hij bond hem vast voor duizend jaar, **3** en wierp hem
in de Afgrond. Toen sloot hij hem in, en legde er een zegel op,
opdat hij de volkeren niet langer zou verleiden, totdat de duizend
jaar voleindigd zijn. Daarna moet hij losgelaten worden voor
korte tijd. **(Abyssos g12)** **4** Nu zag ik tronen; en hun, die er op
zaten, werd het oordeel toegewezen. Ook zag ik de zielen van
hen, die om de getuigenis van Jesus en om het woord van God
waren onthoofd, die het Beest noch zijn beeld hadden aanbeden,

en het teken niet hadden aanvaard op hun voorhoofd en hand.
En ze leefden en heersten met Christus, duizend jaar lang. **5**
De andere doden leefden niet, voordat de duizend jaar voleind
zouden zijn. Dit is de eerste opstanding. **6** Zalig en heilig zijn zij,
die deel hebben aan de eerste opstanding. Over hen heeft de
tweede dood geen macht; maar ze zullen priesters zijn van God
en van Christus, en heersen met Hem, duizend jaar lang. **7**
Wanneer de duizend jaar voleind zullen zijn, dan zal de Satan
worden losgelaten uit zijn kerker. **8** Dan zal hij uittrekken, om de
volkeren te verleiden aan de vier hoeken der aarde, —"Gog en
Magog", —en om ze te verzamelen tot de strijd; hun getal zal
zijn als het zand aan de zee. **9** En ze rukten op over de vlakte
der aarde, en omsingelden de legerplaats der heiligen en de
geliefde Stad. Maar vuur viel neer uit de hemel, en verslond ze.
10 En de duivel, die ze verleid had, werd weer neergeworpen in
de poel van vuur en zwavel, waar ook het Beest is en de valse
pro feet; gepijnigd zullen ze worden dag en nacht in de eeuwen
der eeuwen. **(aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442)** **11** Toen zag ik een
grote schitterende Troon; ook Hem, die er op is gezeten. Voor
zijn Aanschijn vloden hemel en aarde heen, zodat hun plaats
niet meer gevonden werd. **12** Toen zag ik de doden, groten en
kleinen, staan voor de Troon. De boeken werden opengeslagen.
Nog een ander boek werd geopend: het boek des Levens. En de
doden werden naar hun werken geoordeeld, zoals die in de
boeken beschreven staan. **13** De zee gaf de doden terug, die er
in zijn; Dood en Onderwereld gaven de doden terug, die er in
zijn. En allen werden naar hun werken geoordeeld. **(Hadēs g86)**
14 Dood en Onderwereld werden in de vuurpoel geworpen; de
vuurpoel is de tweede dood. **(Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442)** **15**

En wie niet geschreven stond in het Boek des Levens, ook hij werd in de vuurpoel geworpen. **(Limnē Pyr g3041 g4442)**

21 Toen zag ik een nieuwe hemel en een nieuwe aarde; want de eerste hemel en de eerste aarde waren verdwenen, en ook de zee bestond niet meer. **2** En de heilige Stad, het Nieuw-Jerusalem, zag ik neerdalen van God uit de hemel, toegerust als een bruid, die voor haar man is getooid. **3** En ik hoorde van de Troon een machtige stem en ze sprak: Zie, de Woonstede Gods bij de mensen: Hij zal zijn Tent bij hen spannen. Zij zullen zijn volk zijn, Hij: God met hen! **4** Elke traan wist Hij weg uit hun ogen; En nooit zal de dood er meer zijn, Geen rouw, geen geween en geen smart; Want het vroegere is voorbij! **5** En Die op de Troon is gezeten, sprak: Zie, Ik maak alles nieuw! En Hij vervolgde: Schrijf op! Want deze woorden zijn trouw en waarachtig. **6** En Hij sprak tot mij: Het is geschied! Ik ben de Alfa en de Omega; Het Begin en het Einde! Den dorstige zal ik te drinken geven Uit de bron des eeuwigen Levens, om niet. **7** Die overwint, zal dit alles beërven; Ik zal hem tot God zijn, hij Mij tot zoon. **8** Maar alle lafaards, trouwelozen, Boosdoeners en moordenaars, Ontuchtigen, tovenaars, Afgodendienaars en leugenaars: Ze krijgen hun deel in de poel, Die brandt van vuur en zwavel! En dit is de tweede dood. **(Limnē Pyr g3041 g4442)** **9** Toen kwam er één van de zeven engelen, die de zeven schalen droegen, vol van de zeven zwaarste plagen; en hij sprak tot mij: Kom, ik zal u tonen de Bruid, de Vrouw van het Lam. **10** In geestverrukking voerde hij mij weg op een grote en hoge berg. En hij toonde mij de heilige Stad, Jerusalem, neerdalend van God uit de hemel. **11** Ze prijkte met Gods heerlijkheid; haar lichtglans leek op edelsteen, op jaspis helder als kristal. **12** Ze

had een grote, hoge muur, met twaalf poorten, en twaalf engelen
op de poorten; ook waren er namen in gehouwen: die van de
twaalf stammen der zonen Israëls. **13** Ten oosten drie poorten;
ten noorden drie poorten; ten zuiden drie poorten; ten westen
drie poorten. **14** De muur der Stad had twaalf grondvesten, en
daarop twaalf namen, der twaalf Apostelen van het Lam. **15** En
die met mij sprak, had een gouden roede als maatstaf, om de
Stad, haar poorten, haar muur te meten. **16** De Stad nu was
vierkant, haar lengte en breedte gelijk. Hij mat de Stad met
de roede: twaalf duizend stadiën; lengte, breedte en hoogte
gelijk. **17** Hij mat ook de muur: honderd vier en veertig el naar
mensenmaat, aan engelenmaat gelijk. **18** De bouwstoffen van
haar muur waren van jaspis. —De Stad zelf was van zuiver
goud, gelijkend op helder kristal. **19** De grondvesten van de muur
der Stad waren met allerlei kostbare stenen gesierd. De eerste
grondvest was jaspis, de tweede saffier, de derde chalcedon, de
vierde smaragd, **20** de vijfde sardonyx, de zesde kornalijn, de
zevende chrysoliet, de achtste beryllus, de negende topaas, de
tiende chrysopraas, de elfde hyacint, de twaalfde ametyst, **21**
De twaalf poorten waren twaalf paarlen; iedere poort op zich
één paarl. —Het plein der Stad was louter goud, doorschijnend
als kristal. **22** Maar een tempel zag ik er niet; want de Heer,
de almachtige God, is haar tempel; zo ook het Lam. **23** Ook
heeft de Stad de zon niet van node, noch de maan, om haar te
beschijnen; want de Glorie van God doet haar lichten, en het
Lam is haar fakkel. **24** De volkeren zullen wandelen in haar licht,
de koningen der aarde haar hun heerlijkheid brengen. **25** Geen
enkele dag zullen haar poorten worden gesloten; want nacht
zal er niet zijn. **26** Zo zal men haar brengen de heerlijkheid en

de glorie der volken. **27** Nooit zal er ingaan iets wat onrein is,
noch die gruwelen pleegt of leugens spreekt; maar zij alleen, die
staan geschreven in het boek des Levens van het Lam.

22 Ook toonde hij mij een stroom van het water des Levens,
helder als kristal, opbruisend uit de Troon van God en van het
Lam. **2** En midden op haar plein, aan beide kanten door de
stroom omringd, stond de boom des levens, die twaalf maal
vruchten draagt, en elke maand zijn vruchten geeft. De bladeren
van de bomen dienen tot genezing der volken, **3** en geen enkele
vervloeking zal er meer zijn. **4** Daar zal ook de Troon zijn van
God en het Lam, en zullen zijn dienaars Hem dienen. Ze zullen
zijn Aanschijn aanschouwen, zijn Naam op hun voorhoofd. **5**
Dan zal er geen nacht meer zijn, en ze zullen het licht van fakkel
en zon niet langer behoeven. Want God de Heer zal over hen
lichten; ze zullen heersen in de eeuwen der eeuwen! **(aiōn g165)**
6 Weer sprak hij tot mij: Deze woorden zijn trouw en waarachtig.
De Heer, de God van de geesten der profeten, heeft zijn engel
gezonden, om aan zijn dienaars te tonen, wat dra geschieden
moet. **7** "Zie, ik kom spoedig! Zalig hij, die de woorden der
profetie van dit boek onderhoudt." **8** En ik, Johannes, was het,
die dit alles hoorde en zag. En toen ik het gehoord en gezien
had, viel ik neer in aanbidding voor de voeten van den engel, die
ze mij had getoond. **9** Maar hij sprak tot mij: Doe het niet! Ik
ben uw mededienstknecht, en die van de profeten uw broeders,
en van hen, die de woorden van dit boek onderhouden. Gòd
moet ge aanbidden! **10** Toen sprak Hij tot mij: "Verzegel niet de
woorden der profetie van dit boek. Want de tijd is nabij!" **11**
Wie onrecht doet, laat hem onrecht bedrijven, Wie onrein is,
laat hem zich verder bevlekken; Maar de gerechte moet steeds

gerechtiger, De heilige moet nog heiliger worden. **12** Zie, Ik kom
spoedig; mijn loon draag Ik bij Mij, Om ieder te vergelden naar
werken. **13** Ik ben de Alfa en Omega, De Eerste en de Laatste,
het Begin en het Einde! **14** Zalig zij, die hun klederen wassen,
Om recht te verkrijgen Op de Boom des Levens, En door de
poorten de Stad mogen binnengaan. **15** Maar naar buiten, de
honden, De tovenaars en ontuchtigen, De moordenaars en de
afgodendienaars, En alwie de leugen liefheeft en spreekt! **16** Ik,
Jesus, heb mijn engel gezonden, Om u dit alles te betuigen
ten behoeve der Kerken. Ik ben Davids Wortel en Spruit; De
lichtende Morgenster! **17** En de Geest en de Bruid zeggen:
"Kom!" En hij, die het hoort, zegge: "Kom!" Wie dorst heeft, hij
kome! Wie wil, neme het water des Levens, om niet! **18** Ik betuig
aan ieder, die de woorden hoort van de profetie van dit boek: Zo
iemand er iets aan toevoegt, dan zal God hèm toevoegen de
plagen, die in dit boek staan geschreven. **19** En zo iemand iets
afneemt van de woorden van dit boek der profetie, dan zal God
hèm afnemen zijn deel van de Boom des Levens, en van de
heilige Stad, waarvan geschreven staat in dit boek. **20** Hij, die dit
alles betuigt, Hij zegt: Ja, Ik kom haastig! "Amen! Heer Jesus,
kom!" **21** De genade van den Heer Jesus zij met u allen. Amen!

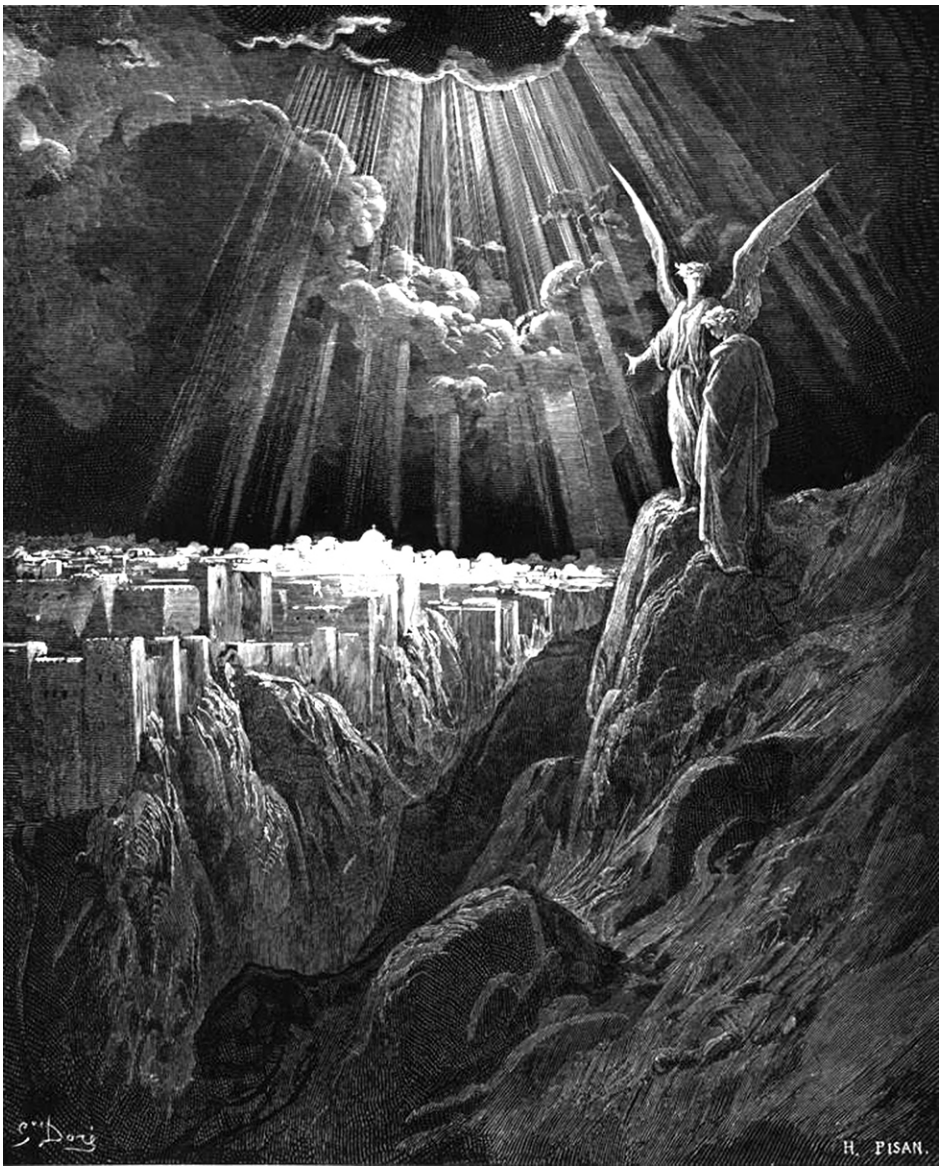

En de heilige Stad, het Nieuw-Jerusalem, zag ik neerdalen van God uit de hemel, toegerust als een bruid, die voor haar man is getooid. En ik hoorde van de Troon een machtige stem en ze sprak: Zie, de Woonstede Gods bij de mensen: Hij zal zijn Tent bij hen spannen.
Zij zullen zijn volk zijn, Hij: God met hen!
Openbaring 21:2-3

Leidraad voor Lezers

Nederlandse at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Woordenlijst

Nederlandse at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 201 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12
Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:
Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126
Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:
Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165
Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:
A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166
Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:
From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653
Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:
To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:
Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:
Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:
Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:
The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:
Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Woordenlijst +

AionianBible.org/Bibles/Dutch---Canisiusvertaling/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 201 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Lukas 8:31
Romeinen 10:7
Openbaring 9:1
Openbaring 9:2
Openbaring 9:11
Openbaring 11:7
Openbaring 17:8
Openbaring 20:1
Openbaring 20:3

aïdios

Romeinen 1:20
Judas 1:6

aiōn

Mattheüs 12:32
Mattheüs 13:22
Mattheüs 13:39
Mattheüs 13:40
Mattheüs 13:49
Mattheüs 21:19
Mattheüs 24:3
Mattheüs 28:20
Markus 3:29
Markus 4:19
Markus 10:30
Markus 11:14
Lukas 1:33
Lukas 1:55
Lukas 1:70
Lukas 16:8
Lukas 18:30
Lukas 20:34
Lukas 20:35
Johannes 4:14
Johannes 6:51
Johannes 6:58
Johannes 8:35
Johannes 8:51
Johannes 8:52
Johannes 9:32
Johannes 10:28
Johannes 11:26
Johannes 12:34
Johannes 13:8
Johannes 14:16
Handelingen 3:21
Handelingen 15:18
Romeinen 1:25
Romeinen 9:5
Romeinen 11:36
Romeinen 12:2
Romeinen 16:27
1 Corinthiërs 1:20
1 Corinthiërs 2:6
1 Corinthiërs 2:7
1 Corinthiërs 2:8
1 Corinthiërs 3:18
1 Corinthiërs 8:13
1 Corinthiërs 10:11
2 Corinthiërs 4:4
2 Corinthiërs 9:9
2 Corinthiërs 11:31
Galaten 1:4
Galaten 1:5
Efeziërs 1:21
Efeziërs 2:2
Efeziërs 2:7
Efeziërs 3:9
Efeziërs 3:11
Efeziërs 3:21
Efeziërs 6:12
Filippenzen 4:20
Colossenzen 1:26
1 Timotheüs 1:17
1 Timotheüs 6:17
2 Timotheüs 4:10
2 Timotheüs 4:18
Titus 2:12
Hebreeën 1:2
Hebreeën 1:8
Hebreeën 5:6
Hebreeën 6:5
Hebreeën 6:20
Hebreeën 7:17
Hebreeën 7:21
Hebreeën 7:24
Hebreeën 7:28
Hebreeën 9:26
Hebreeën 11:3
Hebreeën 13:8
Hebreeën 13:21
1 Petrus 1:23
1 Petrus 1:25
1 Petrus 4:11
1 Petrus 5:11
2 Petrus 3:18
1 Johannes 2:17
2 Johannes 1:2
Judas 1:13
Judas 1:25
Openbaring 1:6
Openbaring 1:18
Openbaring 4:9
Openbaring 4:10
Openbaring 5:13
Openbaring 7:12
Openbaring 10:6
Openbaring 11:15
Openbaring 14:11
Openbaring 15:7
Openbaring 19:3
Openbaring 20:10
Openbaring 22:5

aiōnios

Mattheüs 18:8
Mattheüs 19:16
Mattheüs 19:29
Mattheüs 25:41
Mattheüs 25:46
Markus 3:29
Markus 10:17
Markus 10:30
Lukas 10:25
Lukas 16:9
Lukas 18:18
Lukas 18:30
Johannes 3:15
Johannes 3:16
Johannes 3:36
Johannes 4:14
Johannes 4:36
Johannes 5:24
Johannes 5:39
Johannes 6:27
Johannes 6:40
Johannes 6:47
Johannes 6:54
Johannes 6:68

Johannes 10:28
Johannes 12:25
Johannes 12:50
Johannes 17:2
Johannes 17:3
Handelingen 13:46
Handelingen 13:48
Romeinen 2:7
Romeinen 5:21
Romeinen 6:22
Romeinen 6:23
Romeinen 16:25
Romeinen 16:26
2 Corinthiërs 4:17
2 Corinthiërs 4:18
2 Corinthiërs 5:1
Galaten 6:8
2 Thessalonicenzen 1:9
2 Thessalonicenzen 2:16
1 Timotheüs 1:16
1 Timotheüs 6:12
1 Timotheüs 6:16
1 Timotheüs 6:19
2 Timotheüs 1:9
2 Timotheüs 2:10
Titus 1:2
Titus 3:7
Filémon 1:15
Hebreeën 5:9
Hebreeën 6:2
Hebreeën 9:12
Hebreeën 9:14
Hebreeën 9:15
Hebreeën 13:20
1 Petrus 5:10
2 Petrus 1:11
1 Johannes 1:2
1 Johannes 2:25
1 Johannes 3:15
1 Johannes 5:11
1 Johannes 5:13
1 Johannes 5:20
Judas 1:7
Judas 1:21
Openbaring 14:6

eleēsē

Romeinen 11:32

Geenna

Mattheüs 5:22
Mattheüs 5:29
Mattheüs 5:30
Mattheüs 10:28
Mattheüs 18:9
Mattheüs 23:15
Mattheüs 23:33
Markus 9:43
Markus 9:45
Markus 9:47
Lukas 12:5
Jakobus 3:6

Hadēs

Mattheüs 11:23
Mattheüs 16:18
Lukas 10:15
Lukas 16:23
Handelingen 2:27
Handelingen 2:31
1 Corinthiërs 15:55
Openbaring 1:18
Openbaring 6:8
Openbaring 20:13
Openbaring 20:14

Limnē Pyr

Openbaring 19:20
Openbaring 20:10
Openbaring 20:14
Openbaring 20:15
Openbaring 21:8

Sheol

Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Numeri 16:30
Numeri 16:33
Deuteronomium 32:22
1 Samuël 2:6
2 Samuël 22:6
1 Koningen 2:6
1 Koningen 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6
Psalmen 6:5
Psalmen 9:17
Psalmen 16:10
Psalmen 18:5
Psalmen 30:3
Psalmen 31:17
Psalmen 49:14
Psalmen 49:15
Psalmen 55:15
Psalmen 86:13
Psalmen 88:3
Psalmen 89:48
Psalmen 116:3
Psalmen 139:8
Psalmen 141:7
Spreuken 1:12
Spreuken 5:5
Spreuken 7:27
Spreuken 9:18
Spreuken 15:11
Spreuken 15:24
Spreuken 23:14
Spreuken 27:20
Spreuken 30:16
Prediker 9:10
Hooglied 8:6
Jesaja 5:14
Jesaja 7:11
Jesaja 14:9
Jesaja 14:11
Jesaja 14:15
Jesaja 28:15
Jesaja 28:18
Jesaja 38:10
Jesaja 38:18
Jesaja 57:9
Ezechiël 31:15
Ezechiël 31:16
Ezechiël 31:17
Ezechiël 32:21
Ezechiël 32:27
Hosea 13:14
Amos 9:2
Jona 2:2
Habakuk 2:5

Tartaroō

2 Petrus 2:4

Questioned

Psalmen 41:8
Johannes 5:35

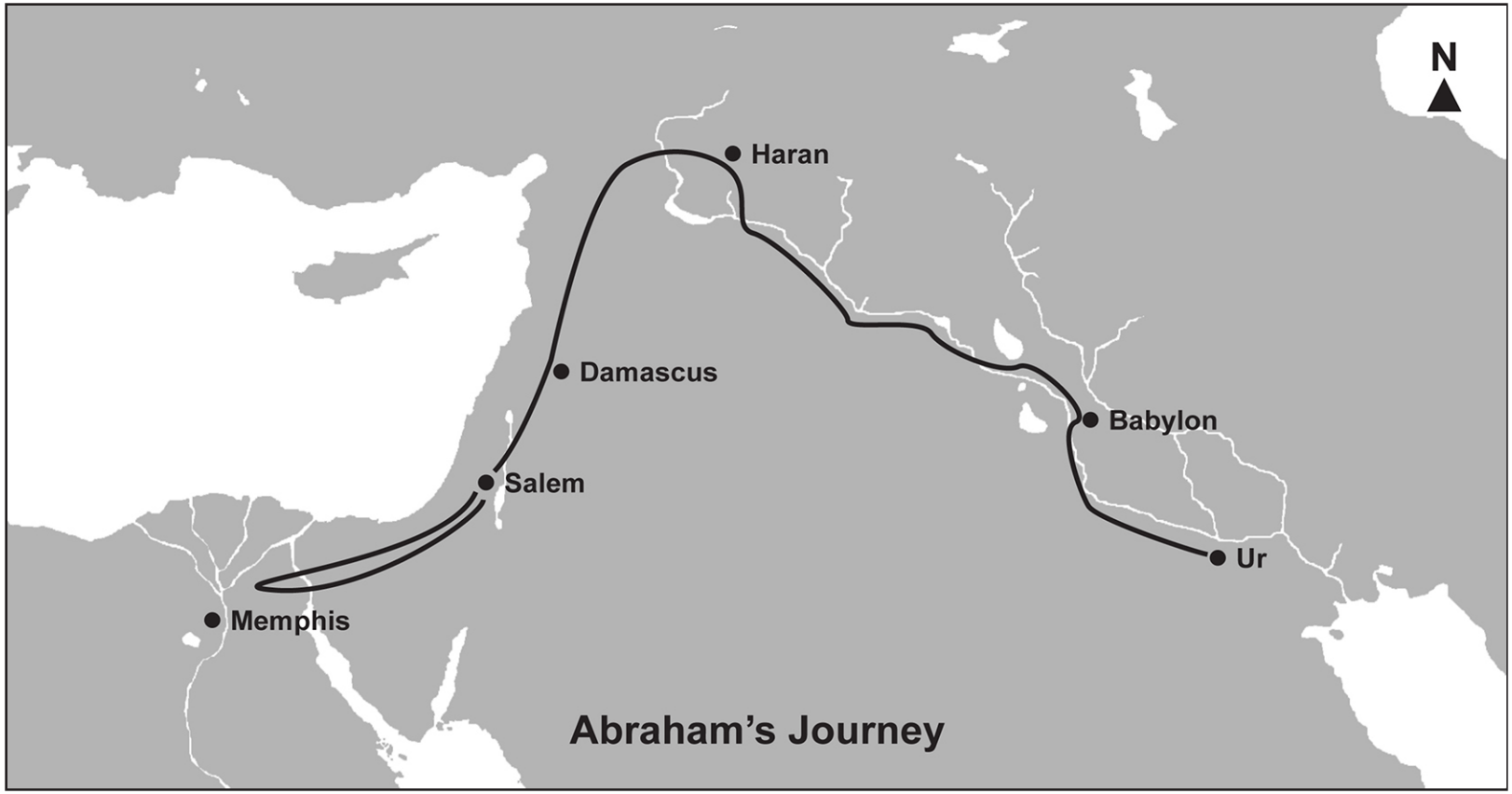

Door het geloof ging Abraham, toen hij geroepen werd, gehoorzaam uit naar de plaats, die hij tot erfdeel zou ontvangen; hij vertrok. zonder te weten, waarheen hij ging.
- Hebreeën 11:8

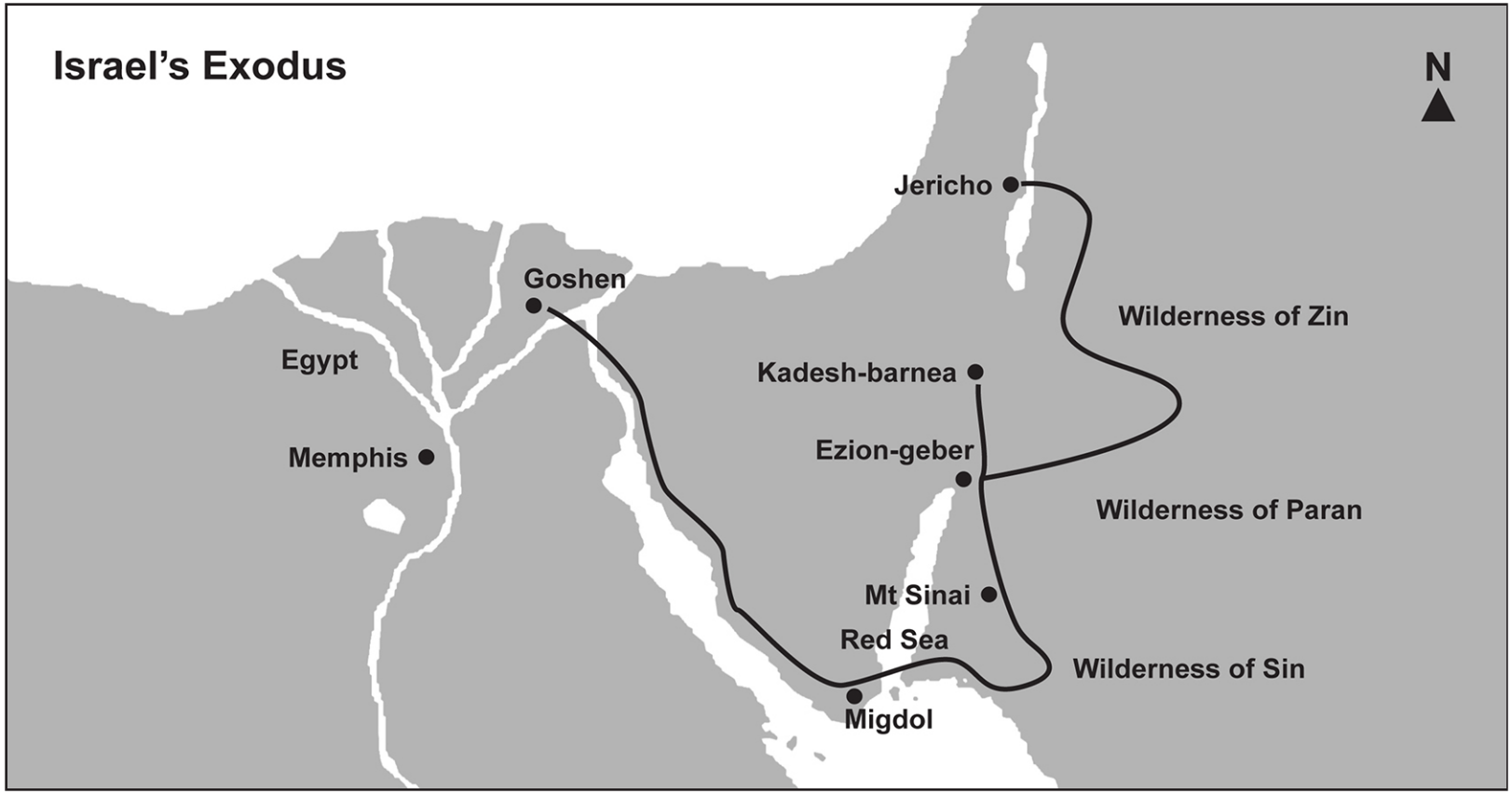

Nadat Farao het volk had laten gaan, leidde God hen niet langs de weg, die naar het land der Filistijnen voerde, hoewel die de kortste was. Want God dacht, dat het volk wel eens spijt kon krijgen, wanneer het tegenstand zou ontmoeten, en dan naar Egypte zou willen terugkeren. - Exodus 13:17

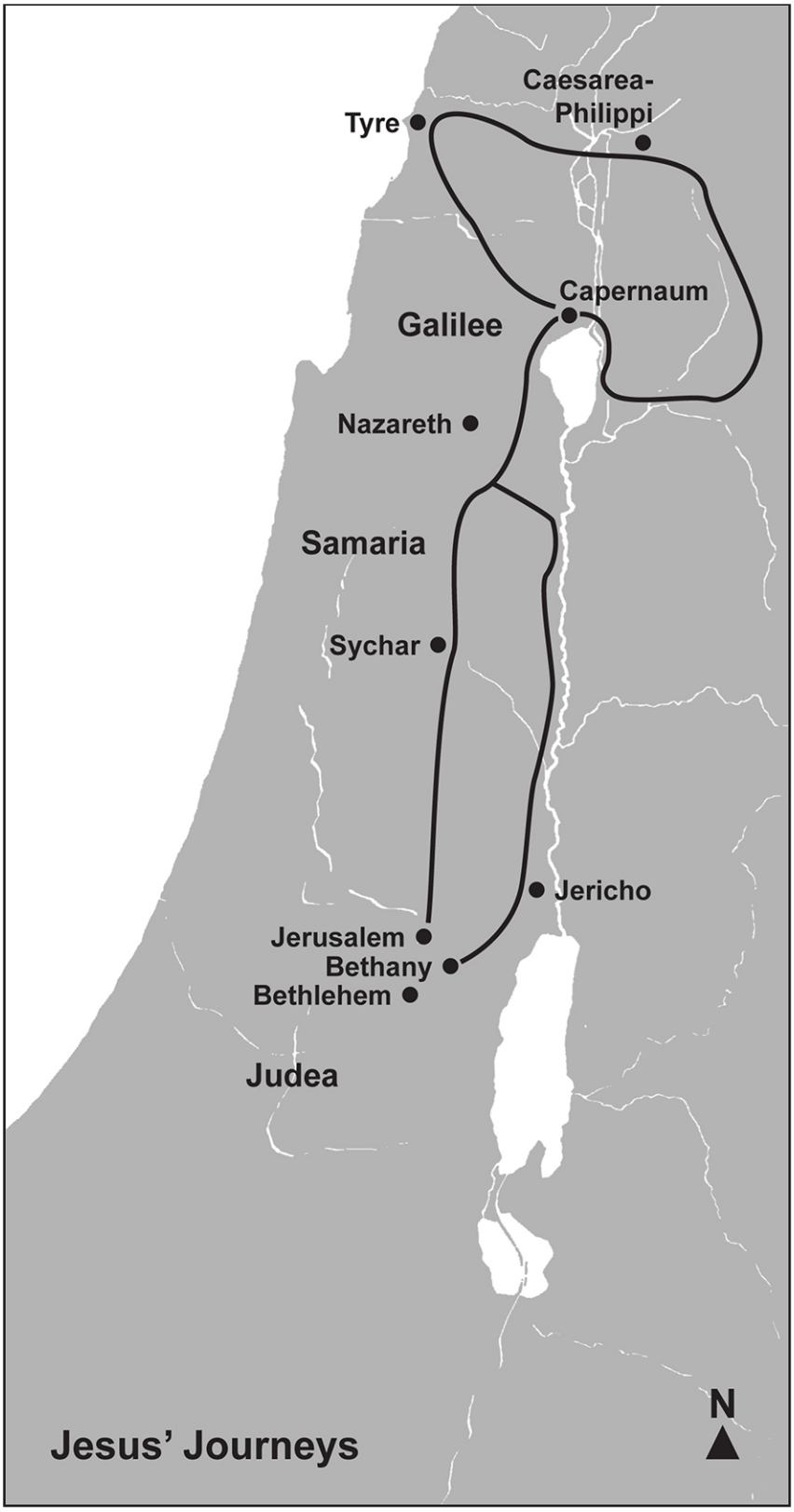

Ook de Mensenzoon is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen, en zijn leven te geven tot losprijs voor velen. - Markus 10:45

Paulus, dienaar van Christus Jesus, geroepen als apostel en bestemd voor het Evangelie van God, - Romeinen 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we?			Genesis 1:26 - 2:3		Mankind is created in God's image, male and female He created us				
How are we sinful?			Romans 5:12-19		Sin entered the world through Adam and then death through sin				
Where are we?			**When are we?**						
			Innocence		Fallen				Glory
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.	Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth
Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden	1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3 God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
		Son			John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	
		Holy Spirit			Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people		Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth				
		Deceased believing			Luke 16:22 Blessed in Paradise				
		Deceased unbelieving			Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				
	Angels	Holy			Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command				
		Imprisoned		Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels	2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus				Matthew 25:41 Revelation 20:10 Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels
		Fugitive			1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind			Revelation 20:13 Thalaasa	
		First Beast						Revelation 19:20 Lake of Fire	
		False Prophet							
		Satan						Revelation 20:2 Abyss	
Why are we?			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7		For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all				

Bestemming

Nederlandse at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. Jesus said, *"You did not choose me, but I chose you," John 15:16*. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Gaat dus heen; onderwijst alle volken, doopt ze in de naam van den Vader en van den Zoon en van den Heiligen Geest, - Mattheüs 28:19